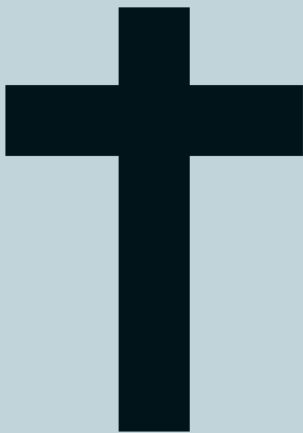

PIIPILI 1SƆ TƆM

TAKƎLAYA

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

PIIPILI USO TOM TAKELAYA

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377

Contents

FRT	1
Kancaalaya	2
Luu	15
Lefii	33
Kokalbyu	55
Kɔsɛsɛtɔ Lɛlbyu	103
Yosuwee	118
Paasɛnlɛaa	124
Luuti	146
Samiyɛɛli I	151
Samiyɛɛli II	191
Awulaa I	226
Awulaa II	267
Kɔtɔɔsɔtɔ I	306
Kɔtɔɔsɔtɔ II	346
Isɛtɛlasɩ	392
Nehemii	406
Isɛtɛɛ	427
Soopu	437
Yontu	494
Atuwa	637
Lɛmayasɛɛ tɔ	669
Yontu Taa Yontu	680
Isayii	689
Selemii	759
Wula	763
Isekiyɛɛli	774
Taniyɛɛli	841
Osee	859
Sowɛɛli	875
Amɔɔsɩ	879
Apitiyaasɩ	892
Yonaasɩ	895
Misee	898
Nahum	908
Hapakuku	913
Sofoni	918
Asee	923
Sakalɩ	926
Malasi	941
Matiyee	945
Malɛkɩ	999

Luku	1034
Yohaani	1091
Tillaa Tämle	1111
Lom	1128
Kälenti I	1141
Kälenti II	1163
Kalati	1177
Ifeesu	1186
Filipu	1194
Kolosi	1200
Tesaloniki I	1206
Tesaloniki II	1211
Timotee I	1214
Timotee II	1219
Titu	1224
Filemon	1227
Hepöla	1229
Saaki	1246
Piye I	1252
Piye II	1259
Yohaani I	1263
Yohaani II	1269
Yohaani III	1270
Yuti	1272
Kukulutu	1274
OTH	1299

Piipili Iso Təm Takəlaya
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin
[dop]

© 1999 SIM

Piipili Iso Təm Takəlaya

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin
[dop]

Traduction par
© 1999 SIM

Première édition imprimée
1999, SIM

Édition électronique
2017, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

License Creative Commons

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 non
transposé (CC BY-NC-ND 4.0).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fr>

KANCAALAYA

Kutuɔtu

Kancaalaya takɔlaya taa cɔnɛye tɛ naaki pɛ tɛna pɛ kancaalaya. Antulinya na i taa nyɛm ηmav kancaalaya, na yɛlaa ηmav kancaalaya, na Iso yɛlaa Iseyeli nyɛma kancaalaya. Pɛ waali ile, isɛnaya tu pɛsi na tɛ cɛkɛna antulinya wei i taa tɛ we isɛntɔ tɛ, na yulu lonte ntɛ leye antulinya taa? Pɛpe tɔɔ kɛ antulinya yɛlaa fei tɛma na lelenj? Yɛlaa kɛ pɛsi na pɛ tayani antulinya? Pɛ waali kɛ Iso tayana isɛna pu ya antulinya yɛlaa nyɛɔɔ tɛ, na i yaa Iseyeli nyɛma caa Apɛlaham. Imi i suna Iso piitim na Iso sɛɛtu kite.

Isɛna pɛ fayɛ Kancaalaya takɔlaya tɛ:

Antulinya na kancaalaya yɛlaa ηmav titite 1-2

Kancaalaya yɛlaa kɛɛnav na Kayini na Apɛeli pa tɔm titite 3-5

Lum waasɔyɛ ke Nowee waatu titite 6-10

Papɛeli kutuluɔyɛ sɔsɔɔ ηmav titite 11

Iso yaawa Iseyeli nyɛma caa Apɛlaham titite 12:1-25:18

Apɛlaham pɛyalɔ Isaaka na i saali Yakɔpu pa tɔm titite 25:19-37:1

Yɔsɛfɔ tɔm na Yakɔpu na i nyɛma ke Icipiti titite 37:2-50:26

Pɛ Tɛna Pɛ Kancaalaya

Iso lapɔ ke antulinya na yɛlaa

1 Waatu wei Iso caala isɛtɔnɔyɛ na tɛtu ke lapɔ tɛcɛi tɛ.

2 Tɛtu nti tu we kɛtɛ kɛ tɛ fei tapɔyɛ tɛ fei nɔyɔ, na tenku lumanj nyɛɔɔ waasa pɛ tɔɔ na sɛkɛtɔyɛ nyalaa, na pɛ kaasi na Iso heelim nɛɛ maki lum tɔɔ.

3 Ntɛna Iso tɔ si: Pɛ naaki, ilɛna pɛ sɔv nav.

4 Iso lanje heɛna pɛ naakɔyɛ mpɔ tɛ, ilɛna i fayɛ-wi na sɛkɛtɔyɛ.

5 Mpɔyɛle Iso ha pɛ naakɔyɛ mpɔ tɔyɔ hɛtɛ si ilim taa, na i ha sɛkɛtɔyɛ si ahoɔ. Pɛ kɛɛɛɛɛ tanaɔ na pɛ suna taanaya, na pɛ kɛɛɛɛɛ ahoɔ na pɛ nyaali tɛ, pɛ kɛɛɛɛɛ kɛɛɛɛɛ kancaalaya nyɛɔɔ.

6 Ilɛna Iso tɔ si: Patɛma i weɛ isɛtɛaa, ilɛna pɛ fayɛ isɛtɔnɔyɛ taa lum na atɛ nyɛm.

7 Ilɛna pɛ lɛ mpɔ.

8 Ntɛna i ha patɛma inɛyɛ hɛtɛ si isɛtɔnɔyɛ. Pɛ kɛɛɛɛɛ tanaɔ na pɛ suna taanaya, na pɛ kɛɛɛɛɛ ahoɔ na pɛ nyaali tɛ, pɛ kɛɛɛɛɛ kɛɛɛɛɛ naale nyɛɔɔ.

9 Mpɔyɛle Iso tɛma si: Atɛ lum i kɛɛɛɛɛ lona paɔale taa na pɛ yeɛ puɔɔlaya tɛtu. Ilɛna pɛ lɛ mpɔ.

10 Kɛɛɛɛɛ Iso ha-tɛyɛ hɛtɛ si tɛtu, na i yaa lumnaa mpɛ si tenkuna, na i lanje heɛ.

11 Ntɛna Iso tɔ si: Tɛtu i lulɛsi kɛɛɛɛɛɛɛ mpi pɛ we tɛlɛkɔlɛkɔ tɔyɔ waani waani isu tɔɔ na nyutu na pɛ lulɛyɛ pɛ pee na a we nyɔv. Ilɛna pɛ lɛ mpɔ.

12 Mpɔyɛle tɛtu lulɛsa-wɛyɛ waani waani, na Iso lanje heɛ.

13 Pɛ kɛɛɛɛɛ tanaɔ na pɛ suna taanaya, na pɛ kɛɛɛɛɛ ahoɔ na pɛ nyaali tɛ, pɛ kɛɛɛɛɛ kɛɛɛɛɛ tɔsɔ nyɛɔɔ.

14 Mpɔyɛle Iso tɛma si: Kɛkɛsi i weɛ isɛtɛaa na si fayɛ ilim na ahoɔ, na kɛɛɛɛɛ na puɔi na lɔɔɔ na yoluma,

15 na si naaki tɛtu, ilɛna pɛ lɛ mpɔ.

16 Kɛkɛsi sɔsɔɔnsi naaleɛ i lapa, na kɛkɛlaya tɔki kawulaya ke ilim na naale nyɛɔɔ ke ahoɔ. Na i la isɛtɔɔɔɔɔ tɔtɔ.

17 Mpɔyɛle Iso tɔ si tɛnaya isɛtɛaa na si naaki tɛtu tɔɔ,

18 na sí tǎki kawulaxa ke ilim na ahoó, na sí fayá ilim na sǎkpetnyu.

19 Pǎ kraɣa tanaŋ na pǎ suna taanaɣa, na pǎ kraɣa ahoó na pǎ nyaali tǎ, pǎ kǐrenta kuyaku liyiti nyǎŋku.

20 Mǐpǔyó Isǎ tǎma si: Weesuyu nyǎm í sǔ lǔmnaa taa na sumasi náá kulǎyi isǎtaa.

21 Ilena Isǎ lá lǔm taa tǔyǎlǎŋ na pǎ taa weesuyu nyǎmnaa ke waani waani, na sumasi tǎna, na í lanje hee,

22 na í kooli-tǎyi kǔpantǔ na í tǔ si: I lǔli na í huki na í sǔ tenkuna, na sumasi náá huki tetu tǎ.

23 Pǎ kraɣa tanaŋ na pǎ suna taanaɣa, na pǎ kraɣa ahoó na pǎ nyaali tǎ, pǎ kǐrenta kuyaku kakpasi nyǎŋku.

24 Mǐpǔyó Isǎ tǎma si: Tetu í lǔlǎsi weesuyu nyǎm tǎnaya waani waani isu tǎla na taale wontu na ate nyamanyamana tǎna, ilena pǎ lá mǔv.

25 Wontunaa mǔpe pa tǎnaya í lapa, paa tǎla paa taale wontu paa ate nyamanyamana, na í lanje hee.

26 Mǐpǔyó Isǎ tǎma si: Tǎ ɲmá yǔlv na í wee isu tǎ tǎtenɲeleŋ na í tǔyǎ kawulaxa ke wontu tǎna tǎ, paa tiina paa sumasi paa nti.

27 Kele na í ɲmá yǔlv isu í maɣamaɣa í wee tǎ. Apalǔ na alǔ ke í ɲmá-we isu í wev tǎ

28 na í kooli-weye kǔpantǔ. Ilena í heeli-we si: I lǔli na í huki na í sǔ tetu na í pǎsi-ti na í tǔyǎ kawulaxa ke tiina na sumasi na ate wontu tǎna tǎ na í paasǎna-ti.

29 Mǎ tǔyǎnaya nté kǔnyǎnyǎm na tǔŋ tǎna pee.

30 Wontu na sumasi na weesuyu nyǎm tǎna tǔyǎnaya nté nyutu kolekǎlekǎtu tǎna. Ilena pǎ lá mǔv.

31 Mǔpǔyǔle Isǎ nyǎnaa na í lanje hee sǎsǎm. Pǎ kraɣa tanaŋ na pǎ suna taanaɣa, na pǎ kraɣa ahoó na pǎ nyaali tǎ, pǎ kǐrenta kuyaku naatoso nyǎŋku.

2

1 Isǎna Isǎ lapa isǎtaa na ate na pǎ taa weesuyu nyǎmnaa tǎna tǔyǎle.

2 Kuyaku naatoso nyǎŋku wule ke Isǎ teesa í tǎma, ilena í heesi naatosomǔyǎlaxa nyǎŋku wule.

3 Pǎ tǎ kǎ Isǎ koola-kuyv kǔpantǔ na í fayasi-kǔ na kǔ mǔpaa si kǔ kǎ í nyǎŋku.

4 Isǎna Isǎ lapa isǎtǎnyu na ate tǔyǎle.

Isǎ tǔŋ taale

Waatǔ wei Taca Isǎ lapa ate na isǎtǎnyu tǎ,

5 nyutu taa tiika nakǎli ka taa fei tetu tǎ, pǎcǔ nyiilaɣa nakǎli ka taa nyǎki. Mǔpi tǎ, Taca Isǎ tǎá yelata si tetu í nu. Pǎyele yǔlv nǔyǎlv í taa fei si í hala tetu.

6 Ama nikaya kǔpaaɣana na pǎ niyitiyi tetu tǎna.

7 Mǐpǔyó Taca Isǎ kraɣa tetu na í lá yǔlv, ilena í woso yǔlv muna tee kǎ weesuyu heelim. Tǎnayaɣe yǔlv sǔv feesuyu.

8 Ilena í lá tǔŋ taale ke Iteni taa kǎ ilim tǎlule tǎ, na í su yǔlv inǎyi tǎ taa.

9 Ntǎna Taca Isǎ yeɣe na tǔŋ kǔpǎŋ nyǎ Iteni taa tǎnaya waani waani na í pee tǔyǎv na lelen. Na tǔyǎ ɲku kǔ pee haaki weesuyu tǎ, na kǔpantǔ na isayatu pǎ cekǎnav nyǎŋku ka sǎŋa heku taa.

10 Na pǔyǎ nakǎli keɣe kǎ fayá Iteni taa na kǎ niyitiyi tǔŋ taale na kǎ hela pusi liyiti ke Iteni waali.

11-12 Kancaalaya nyǎŋka haɣe nté Písǎŋ, keɣe ka cǔna Hafila tetu nti tǎ taa wǔla kǔpǎŋ na tulaalv kǔpǎŋ na liyitee pǎle kǔkǔpǎtǎle pǎ wee tǎ.

13 Pɔɔɔ naale nyɛŋka hɛte ntɛ Kihɔŋ na kele ka cɔɔna Kusi tetu tɔna.

14 Na tooso nyɛŋka hɛte ntɛ Tikili, kele ka kpeŋna na ilim tɔhule tɔɔ kɛ Asilii tetu taa. Pɔɔɔ liyiti nyɛŋka hɛte ntɛ lɛlati.

15 Mɔɔɔyɔ Tacaa Iso su yulu ke Iteni taale ntɛ tɔ taa si i hala na i paasɔyɔna-tɛ.

16 Kelena i tɔ yulu si: N pɛsɔyɔ na n tɔɔɔ taale tunj tɔna pee.

17 Ama kɔpantu na isayatu pɛ cekɛnav tɔyɔ pee paasi kɛ n kaa tɔŋ. Pɔɔɔtɔ fei lelen, kuyanjku n tɔɔɔ-yɛ isu n sɛpa.

18-20 Tetu ke Tacaa Iso ka lapa taale wontu tɔna, na sumasi tɔna, na i lɔ na tɔ polo yulu kin si i nyi hɛla nna i kɔ ha-ti tɔ, na anɔyɔ pa yaaki-ti. Mɔɔɔyɔ yulu hawa tɔla tɔnaya hɛla, na taale wontu na sumasi tɔna. Ama i ta hiki sɛnɔ wei i mɔna-i tɔ. Mɔɔɔyɔ i tɔma si: Pɛ fei si yulu i caya i tike ke mɔɔ.

21 Ilena Tacaa Iso lɔ na tom kpa yulu na i too isu i sɛpa, na i lɛsi i sɛntaaya lenka na i waasi nantu ke ka lonte.

22 Ntɛna i mɛŋna sɛntaaya ŋka i ka lɛsa apalu taa tɔ na i ŋmana alu na i cɛla-i.

23 Tɔnayaɛ yulu tɔma si:

Aŋhaa, mɔ na nɛ tɔ kaana nantu na mɔwa.

Mpi tɔ, ma taa kɛ pa lɛsa-i, ilɛ i hɛte ntɛ alu.

24 Pɛ tɔɔ kɛ apalu ka yeɛ i caa na i too na i na i alu pɔ caya na pɔ pɛsi yulu kolum.

25 Yulu na i alu pa tɔŋaya kpɛla ke pa naaleye, pɛcɔ feɛle natɔli tɛ fei-we.

3

Iso tɔyɔnyɔ ke Atam na i alu

1 Taale wontu nti tɔ tɔna Tacaa Iso lapa mɔɔ tɔ, tum kɛlɔna tɔ tɔnaya acilayatu. Mɔyɔɔɔ kɔyaku nakɔli tum pɔɔsa alu si: Ile tampana Iso yɔyɔtaa si i taa tɔɔ taale tunj tɔna pee yaa?

2 Kelena alu nɔɔ cɔ si: Aai, tɔ tɔki halɛm tunj tɔna pee kɛ.

3 Ama pɛ kaasɔyɔ tɔyɔ ŋku ku we halɛm heku taa tɔ ku pee tɔ, Iso tɔma si: I taa tɔŋ-yɛ, pɛcɔ i taa tokina-yɛyɛ tokinav maɔamaɔa, pɛ taa kɔɔ na i si.

4 Mɔyɔɔɔ tum nɔyɔ tɛkpav si: Ii sɛki se.

5 Ama Iso nyɔmɔ si kɔyaku ŋku i tɔŋa-yɛ, mɔ isɛ kuliɔi kɛ isu inɔ i weɔ tɔ, na i nyɔmɔ kɔpantu na isayatu.

6 Alu nawa si tɔyɔ ŋku ku nyɔnyɔyɔ we teu, pɛcɔ ku pee we isɛsɛɛmle na a kuliɔi yɔlaa isɛ. Ntɛna i kooli-kɔ na i tɔyɔ, na i kaasi na i cɛla i paalu na ilɛ i tɔyɔ tɔtɔ.

7 Tɔnayaɛ pɛ kula pa naaleye mɔɔ pa isɛ na pɔ cekɛna si pa we tapakpɛla. Ilena pɔ caa hatu kɔwalɛtu natɔli na pɔ tɔyɔli.

8 Pɛ keesa taanaya ile Iso Tacaa pola i taale tɔɔ kɛ cɔɔ ntɛ na pɔ nu i nɔyɔ. Ilena yulu na i alu pɔ sɛ na pɔ ŋmeli taale tunj heku taa.

9 Ama Iso Tacaa yɔɔ yulu si: Leyɛ n wɛna ye?

10 Mɔɔɔyɔ i cɔwa si: Ma nu nyɔ nɔyɔ ke taale taa ilɛna sɔyɔntu kpa-m na mɔ sɛ na mɔ ŋmeli. Mpi tɔ, ma we tapakpɛte.

11 Tɔnayaɛ Iso Tacaa nɔyɔ tɛkpav si: Awe heelina-ŋ si n we kpɛte? N tɔyɔ tɔyɔ ŋku inɔ maa kisina-ŋ tɔyɔ?

12 Kelena yulu si: Ma tɔyɔa yɔɔ, ile alu wei inɔ n ha-m tɔ inɔ i cɛlɛna-m na mɔ tɔyɔ.

13 Ntɛna Iso Tacaa pɔɔsi alu si: Pepe tɔɔ kɛ nyɔ lapa mɔɔ? Alu nɔyɔ tɛkpav si: Tum tɔsɛna-m na mɔ tɔyɔ.

14 Mɔɔɔyɔ Tacaa tɔma tum si:

Timpi n lapa mɔɔ tɔ, pu kpatɔ nyɔ yule tɔɔ kɛ

kpaakpaale na pə kəli wontu təna,
nyá lotu tɔɔ ké n ká tuuki nɔɔnɔɔ na ń tóki tetu,
haləna nyá səm.

¹⁵ Maa tú patule ke nyá na alu mə heku,
na nyá lɔlɔɔ nyəma na ɪ lɔlɔɔ nyəma pa heku,
paa nanɪ nyá nyɔɔ na nyáá ló pele pa nɔɔkikite.

¹⁶ Ilena Iɔ tó alu si:

Maa sɔɔsi-ŋ wɔsasi ke nyá ahontotu waatu,
na nsəyi n ká lɔləna, na n ká nyuləyi nyá paalu ké teu.
Ama ílé ɪ ká la nyá sɔsɔ.

¹⁷ Ilena í pəsəna apalu tɔɔ si: Timpi n nuna nyá alu na ń tɔɔ tɔɔ ŋku maa
kisina-ŋ tɔ.

Ma tənsəyi tetu ke mɔpusi ké nyá maɔamaɔ nyá tɔɔ.

Wahala na wahala ké na pəcɔ́ ń hiki nyá tɔɔnaya haləna nyá səm.

¹⁸ Nyutu isayatu ke n ká hala na pəcɔ́ ń hiki nyá hatəmɔtu.

¹⁹ Ye hanaya ta sɔ-ŋ, n kaa hiki ɪcaute na ń mɔli.

Haləna kuyaku ŋku paa pi-ŋ tetu nti paa ŋmana-ŋ tɔ tɔ taa tɔ.

Mpi tɔ, n ké tetu ké, pəcɔ́ n ká tayanɪ kulɔmtu ntəyi pəsuyu tɔtɔ.

²⁰ Mɔɔyule Atam ha ɪ alu si Ifa. Mpi tɔ, inəɔle yəlaa təna tɔɔ.

²¹ Ilena Iɔ Taca kɔ wontu natəli na í liti-ti na í tɔɔli Atam na ɪ alu.

²² Tənaya Iɔ Taca yɔɔta si: Nɔɔnɔɔ yulu pəsa isu tá taa nɔɔlɔyule kɔpantu
na isayatu pə nyəm tɔm taa. Pə tɔɔ tɔ, tɔ taa yele na í tɔɔ weesuyu tɔɔ pəle na í
weena weesuyu ke tam tɔɔ.

²³ Ilena Iɔ tɔɔni-ɪ Iteni taale taa si í sɔɔ haləm ke tetu nti pa ŋmana-ɪ tɔ.

²⁴ Mɔɔ pə larəna na í tɔɔni Atam na í su isətaa tanlaa na pá tan taale mɔpau na
pá ŋmɔlɔsəyi pa layalee na á mɔɔ kəkəsɪ ke ŋmɔleu ŋmɔleu si nɔɔlɔ ɪ taa kɔpəna
weesuyu tɔɔ.

4

Kayini na Apeeli pa tɔm

¹ Mɔɔyú Atam nyəmá ɪ alu Ifa na ílé ɪ lá teu na í lɔli Kayini. Ilena í tó si: Ma hika
apalɔpəyaya na Taca tɔŋ.

² Pəle pə waali ké ɪ lɔla ɪ neu Apeeli.

Apeeli ka ké tiikilu na Kayini ke hátɔ.

³ Mɔɔyú kuyaku nakuli taalɔ ləsa ɪ hatəmɔtu taa na í lá Taca ke kɔtaya.

⁴ Ilena neu náá kpa ɪ heen taa ké kancaalaya kulɔlɔŋ nim nyəŋ na í lá kɔtaya
tɔtɔ. Ilena Taca nyəni Apeeli kɔtaya na pə kəsəna-ɪ.

⁵ Ama ɪ kisa Kayini nyəŋka. Tənaya pə hanɔ-ɪ teu isu nɔɔhəle taa kəkɔ, na ɪ
isəntaa sɔŋ.

⁶ Ilena Taca pɔɔsi-ɪ si: Pepe tɔɔ ké nyá isəntaa sɔŋaa?

⁷ Ye kɔpantu ke n laki, nyá isəntaa í hetɔ. Ama ye isayatu ke n laki, kulɔmtu nti
tə pəpəna nteye nyá nɔɔnɔɔ tɔe isu tɔɔlɔyɔ na tɔ tanɔ-ŋ, na tɔ caa-ŋ kəlɔyɔ. Ama
pəsi-ti na ń kəli-ti.

⁸ Tənaya Kayini tɔma ɪ neu si: Tó kpa taale, Ilena Kayini kulɔ ɪ tɔɔ ké təna na í
kɔ-ɪ.

⁹ Mɔɔyule Taca pɔɔsa Kayini si: Nyá neu Apeeli wele? Ilena í cɔ si: Ma nyəmá
timpi ɪ wee tɔ? Ma ké ma neu tanlɔ na?

¹⁰ Ilena Taca pɔɔsi-ɪ si: Pepe lapa mɔɔ? Ma nawa nyá neu caləm ke ate, na pə
wee si má lɔeti-ŋ.

11 Nəənəw tətʉ ká təŋsi-ŋ mpusi ké timpi n yelaa na tó haa nəwə na tó li nyá neu caləm ke nyá niŋ taa tó.

12 Paa n ká hala-təyi isəna, n kaa waa pʉlv. N ká la yem cəlv, n kaa wəena təyaya.

13 Mpuvle Kayini cəwa Tacaa si: Ma saləka kəla-m.

14 Nyəni, saŋa ŋ təyənəyi-m tətʉ kʉpantʉ tənə tə taa kələ, ma kaa tasa nyá isəpələ taa ké loosuyu. Maa pəsi yem cəlv, ma kaa wəena təyaya, na wei í hika-m í ku-m.

15 Tənyalə Tacaa nəwə təkpaŋ si: Aai, ye wei í kʉwa Kayini, isu ma fəla pʉnto ke pə təm naatosompəwəlaya.

16 Ilena Tacaa yʉsi Kayini si ye wei í na-í taa ku-í.

17 Ntəna í se Tacaa na í polo í caya timpi pa yaa si Yemcəlaate təwə Iteni ilim təlule təw.

Kayini lɔlvɔ nyɔma

17 Mpuvle Kayini nyəmə í alv na í lá teu na í ləl Henəki. Ilena í ŋmə ɪcəte na í ha-təye í pəyalv həte.

18 Mpuvle Henəki ləla Ilaati na Ilaati ləl Mehuyayəli na Mehuyayəli ləl Metusayəli, ilena Metusayəli ləl Leməki.

19 Alaa naale ke Leməki kpaɣaa, kancaalaya nyəŋ həte nté Ata, naale nyəŋ si Sila.

20 Mpuvle Ata ləla Yapaali. Yapaali uní ílé í piitim nté mpa pa tiikiyi kaləkəŋ na pá svuki coka taa tó.

21 Ílé í lə hətə nté Yupaali. Yupaali uní í piitim nté mpa pa makí saŋkʉnaa na pá hʉləyi həsi tó.

22 Sila ílé í lələna ntəye Tupaa-iyini, wei í luki nyəwəlvɔ kʉsɛɛmɔvɔ na nyəwəlvɔ maɣamaɣa wontu tó. I neu ke pa yaakaya si Naama.

23 Mpuvle Leməki təma í alaa Ata na Sila si:

Ma alaa mə, í nu ma təm yoo.

Mə taa ləlv paalv cətəla-m ké na má ku-í.

24 Təm naatosompəwəlaya ke paa ləeti Kayini kʉlv.

Ilena pá ləeti ma kʉlv ke təm nutosə na naanʉwa na naatosompəwəlaya.

25 Atam pa tasa apalvəyaya ke lɔlvɔ ilena Ifa ha-keɣe həte si Səeti, si Tacaa ha unəyi apalvəyaya ləŋka ke Apəeli wei Kayini kʉwa tó í lonte.

26 Səeti ná lapa yʉlv na í ləl apalvəyaya na í ha-ke si Inəsi. Waatu unəyi yəlaa caala Isə ké sɛɛv si Tacaa.

5

Atam lɔlvɔ nyɔma

1 Atam lɔlvɔ nyəmə həla ntə cənə. Waatu wei Isə ŋmə yʉlv tó, í ŋma-í ké isu í wɛɛ tó.

2 Apalv na alv ke í ŋmawa na í ha-wɛ si yəlaa na í kooli-wɛɣe kʉpantʉ.

3 Atam puɪsi lapa nuɪwə na hiu na naanʉwa (130) ké ilena í ləl pəyaya na ká kpaɣa-í tətəŋlɛŋ na í ha-keɣe həte si Səeti.

4 Səeti lɔlvɔ waali Atam təwə puɪsi nasənaasa (800) na si taa ké í tasa apalvəyiya na alvəyiya ke lɔlvɔ.

5 Atam puɪsi tənə yooɪa nasənaasa na nuɪwə na hiu na naanʉwa (930) ilena í sí.

6 Səeti puɪsi lapa nuɪwə na kakpaɪsi (105) ilena í ləl Inəsi.

⁷ Inoosɩ lɔlvɔyɔ waali Seeti tɔyɔ pusɩ nasənaasa na naatosompɔyɔlaya (807) na sɩ taa ké ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

⁸ Seeti pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunɔwa na naanɔwa na naale (912) ɩna ɩ sɩ.

⁹ Inoosɩ pusɩ lapa nunaasa na naanɔwa ɩna ɩ lɔlɩ Kenanɗ.

¹⁰ Kenanɗ lɔlvɔyɔ waali Inoosɩ tɔyɔ pusɩ nasənaasa na naanɔwa na kakpasɩ (815) na sɩ taa ké ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

¹¹ Inoosɩ pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunɔwa na kakpasɩ (905) ɩna ɩ sɩ.

¹² Kenanɗ pusɩ lapa nutoso na naanɔwa ɩna ɩ lɔlɩ Malalɛli.

¹³ Malalɛli lɔlvɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasənaasa na nɩle (840), na sɩ taa ké ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

¹⁴ Kenanɗ pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunɔwa na naanɔwa (910) ɩna ɩ sɩ.

¹⁵ Malalɛli pusɩ lapa nutoso na kakpasɩ ɩna ɩ lɔlɩ Yeleti.

¹⁶ Yeleti lɔlvɔyɔ waali Malalɛli tɔyɔ pusɩ nasənaasa na hiu na naanɔwa (830), na sɩ taa ké ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

¹⁷ Malalɛli pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunaasa na naanɔwa na kakpasɩ (895) ɩna ɩ sɩ.

¹⁸ Yeleti pusɩ lapa nunɔwa na nutoso na naale (162) ɩna ɩ lɔlɩ Henəki.

¹⁹ Henəki lɔlvɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasənaasa (800), na sɩ taa ké ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

²⁰ Yeleti pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunɔwa na nutoso na naale (962) ɩna ɩ sɩ.

²¹ Henəki pusɩ lapa nutoso na kakpasɩ ɩna ɩ lɔlɩ Metusalem.

²² Metusalem lɔlvɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa (300), na sɩ taa ké ɩ təna Iso ké teu na ɩlé ɩ we ɩ waali, na ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔyɔ.

²³ ɩ pusɩ təna yoosa ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa na nutoso na kakpasɩ (365).

²⁴ Henəki ka təna Iso ké teu ké na Iso we ɩ waali. Pə koma na pə keesi ɩna Iso kpaya-ɩ na ɩ se, nɔyɔlv ta tasa-ɩ nav.

²⁵ Metusalem pusɩ lapa nunɔwa na nunaasa na naatosompɔyɔlaya (187) ɩna ɩ lɔlɩ Lemeki.

²⁶ Lemeki lɔlvɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasətoso na nunɔwa na nunaasa na naale (782), na sɩ taa ké ɩ lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

²⁷ Metusalem pusɩ təna yoosa nasənaasa na nunɔwa na pɔyɔlayafɛi nutoso na naanɔwa (969) ɩna ɩ sɩ.

²⁸ Lemeki pusɩ lapa nunɔwa na nunaasa na naale (182) ɩna ɩ lɔlɩ apalɔpɔyaya

²⁹ na ɩ ha-ke sɩ Nowee. Mpi tɔ, ɩ tɔmɔya sɩ ɩne ɩnɩ ɩ ká heesəna tá laɲa ke ta ɩkaalɛnaa na tá wahala təma taa ké tetv nti ɩnɩ Tacaə təɲsa mpusi ké tá tɔɔ tɔ tɔ taa cəne.

³⁰ Nowee lɔlvɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasəle na nunɔwa na nunaasa na naanɔwa na kakpasɩ (595) na sɩ taa ké ɩ lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

³¹ Lemeki pusɩ təna yoosa nasətoso na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naatosompɔyɔlaya (777) ɩna ɩ sɩ.

³² Nowee pusɩ lapa nasəle na nunɔwa (500) ɩna ɩ lɔlɩ Sem na Kam na Yefete.

6

Yvlv ɩsayatv

¹ Yɔlaa koma na pá huki tetv tɔɔ na pá lɔlɩ pɛɛlaa.

² M'pɔyɔ ɩsɔtaa yɔlaa nawa sɩ pɛɛlaa mpe pa tewa, ɩna pá kpaya pa taa mpa pa sɔɔlaa tɔyɔ alaa.

³ Ntɛna í tó si: Ma feesuɣu kaa caya yulu taa ké tam. Mpi tɔ, í ké yulu ké. Pə tɔɔ tɔ pə kpaɣav pənɛntɛ tɔ í weesuɣu tɛna tayaləŋ nté pusi nɛnɔwɔ na hiu (120).

⁴ Waatu wei pa lula pa piya mpe tɔ pa lapa tookonaa ké na pá kɔɔ na pá tasa tookonaa mpeɣe lɔlvɔv, na mpe pa lapəna lɔŋtaa akanaa na pa hətɛ yaa.

⁵ Mɔ́púyú Tacaa nawa si yɛlaa isayatu teləsa mpəle ke tetu taa, na isayaləməɣasəle tike ke pa wɛna paa ifemle nte.

⁶ Mɔ́púyú Tacaa lanjɛ wakəlaa na pə wu-ɪ səsəm ke mpi pə tɔɔ í ŋmá yulu tɔ.

⁷ Ntɛna í tó si: Isu ma kpiisa yɛlaa mpa ma ŋmawa tɔɣɔ tetu tɛna tɔɔ, pə kpaɣav yulu na pə polo tətɛ tɔ, na sumasi, na atɛ nyamanyamaanaa tɛna tɔ. Ma lanjɛ wakəlaa na ŋmanv ké.

⁸ Ama Nowee tike ke Tacaa lanjɛ hɛɛnaa.

Nowee waasvɔv

⁹⁻¹⁰ Nowee na í nyɔma pa tɔm ntɔ. Nowee ka wɛna piya tooso ké, Sem, na Kam, na Yɛfɛtɛ. I ka ké kɔpɔŋ ké na í siyisaa na í tɔŋɔyi Isɔ ké teu ke í waatu taa na Isɔ wɛ í waali.

¹¹ Yɛlaa ka wakəlaa ké, na pá laki tɔmɔɣa mɔsvɛŋ ke Isɔ isɛntaa.

¹² Isɔ nyɔna tetu ɪɛna í ná si yɛlaa tɛna wakəlaa ké.

¹³ Mɔ́púyú Tacaa heela Nowee si: Ma tó ma taa si maa wakəli yɛlaa tɛna, mpe pa suulina isayatu ke antulinɔyaa taa. Pə tɔɔ tɔ maa kpiisi pa tɛnɔɣa tetu tɔɔ.

¹⁴ Caa tɔvɔv kɔpɔŋkɔ nakuli na ŋ saaki nyá tɔyi atakaa pɔɣɔlvɔv səsəv^a na ŋ tala kv taa ké nanɔsi nanɔsi, na ŋ taa-kvɔv tɔvɔv cəlɛm ke kv taa na kv waali.

¹⁵ Isəna n ká la-kv tɔvɔv, kv tayaləŋ ká wɛɛ mɛɛtəlɛnaa nɛnɔwɔ na nule na naanɔwɔ (150) na kv wɔŋ ke mɛɛtəlɛnaa hiu na kakpasɪ na kv kvɛŋkvlɔmɔŋ ke mɛɛtəlɛnaa naanɔwɔ na kakpasɪ.

¹⁶ Na ŋ tɔli-kvɔv pətote ke mpiiŋ naale ke lɔpɔtv luyɔ tɛɛ na nɔnɔɣɔ ke kv kɔŋkɔŋ taa. Na ŋ la-kvɔv atɛ na isɔ kutuluŋ ke tooso.

¹⁷ ɪɛna máa yeke na lɔm səsəvɔm watɪ tetu tɔɔ, na má kó pə tɛna mpi pə feesiyi tɔ. Tetu tɔɔ nyəm tɛna ká sɛna.

¹⁸ Ama má na nyá tu pɛɛli nɔɣɔ si maa waasi-ŋ. Na nyana nyá alv na nyá pɔyalaa na nyá poolaa í ká svv kv taa.

¹⁹⁻²⁰ Na ŋ ləsi wontu tɛna taa ké apalv na alv, na sumasi taa ké mpv na atɛ nyamanyamaanaa taa ké mpv tɔtɔ, na tó svv nyá kiŋ ke atakaa pɔɣɔlvɔv taa na pə ya tɔ piitim.

²¹ Kpaɣa tɔɣonasi nsi nsi mə na wontunaa mpe í ká tɔki tɔ.

²² Mpɔv inəyi Nowee tɔŋaa na í lá pə tɛna mpi Isɔ tó-ɪ tɔ.

7

Nowee svv atakaa pɔɣɔlvɔv taa

¹ Mɔ́púyú Tacaa tɔma Nowee si: Nyana nyá tɔɣaɣa tɛna í svv atakaa pɔɣɔlvɔv taa. Mpi tɔ, nyá tike ke ma nawa wei í nukəna-m tɔɣɔ yɛlaa panɛ pa hɛku.

² Ləsi wontu nti pa pəsəyi pá lá kɔtaya tɔɣɔ apalv na alv ké tɔm naatosompɔɣɔlaya. ɪɛna ŋ ləsi nti tɔ fɛi kɔtaya lapənav tɔɣɔ apalv na alv tike.

³ Na ŋ ləsi sumasi taa ké apalv na alv ké tɔm naatosompɔɣɔlaya, na ŋ waasi si piitim na si taa tɛ tetu tɔɔ.

^a **6:14 atakaa pɔɣɔlvɔv səsəv**: Tə ta caa si tɔ teləsi si kvɔlvɔv mpi tɔ, pə taya Nowee caa si í na í samaa pá svv na pá tɛsi lɔm.

⁴ Pə taɣa pulɔ tɔɔ, pə kaasa wee naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ kə na má yele na teɔ nu ilim na ahoɔ kə kuyeeɲ nule tɔcu, na lɔm kpiisi yɔlaa na wontu təna.

⁵ Ɂena Nowee la pə təna isu Tacaa heela-ɪ tɔ.

Lɔm sɔsɔɔm watɔɔ

⁶ Pənaɣa ŋka lɔm waasa tetɔ tɔ Nowee wena isu pusi nasətoso (600).

⁷ Ɂena í na ɪ alɔ na ɪ pəyalaa na ɪ poolaa pá sɔv atakaa pɔɔɔɔɔɔɔɔ taa na pá fiti lɔm kówáásɔm mɔɔ.

⁸ M̄pɔɔyú wontu nti pa pəsəɣi pá lá kɔtaɣa tɔ na nti tɔ fɛi kɔtaɣa larənaɔ tɔ na sumasi na ate nyamanyamanaa təna

⁹ sɔv atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ taa kə apalɔ na alɔ isu Tacaa ka heeluyɔ Nowee tɔ.

¹⁰ Kuyeeɲ naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ tɔ wea Ɂena lɔm watɔ tetɔ təna.

¹¹⁻¹² Nowee lɔɔɔɔ pənaɣa nasətoso nyəŋka isətu naale nyəŋ kuyeeɲ naanɔwa na naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔ nyəŋku wule kə teɔ anaam nəɔɔɔ í pəla ilim na ahoɔ, haləna kuyeeɲ nule tɔcu. Pə caɣa kə isu isətuɔɔɔ yawa na ate seelaa náá tɔli isu pɔɔɔɔ sɔsɔɔɔ.

¹³ Kuyaku ŋku kv maɣamaɣa kə Nowee na ɪ alɔ na ɪ pəyalaa Sem na Kam na Yefete na ɪ poolaa tooso pa sɔv atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ.

¹⁴ Pá na wontu tənaya piitim. Pə kraɣav tɔla, na taale wontu, na sumasi, na ate nyamanyamanaa təna.

¹⁵⁻¹⁶ M̄pɔɔyú wontu təna súb atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ taa kə apalɔ na alɔ isu Iso ka heeluyɔ Nowee tɔ. Ɂena Tacaa təki pa tɔɔ.

¹⁷ Kuyeeɲ nule tɔcu kə teɔ nuwa, Ɂena lɔm kra na pá keli atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ, na pə kraasi-kuyɔ isəttaa.

¹⁸ Lɔm tɔɔwa sɔsɔm na pá sú tetɔ tɔɔ na atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ náá we pə tɔɔ təhɔŋɔɔ.

¹⁹ Pə təŋna suɣu na pá puki haləna pá waasi pɔɔɔɔ sɔsɔɔɔ Ɂnu ɪ təna kə antulinya təna taa.

²⁰ Lɔm kraɣa na pá tee pɔɔɔ kə kvŋkɔɔɔməŋ kə meətələnna kakpasi.

²¹⁻²² Antulinya taa weesuyɔ nyəm təna sərəna, pə kraɣav yəlaa na wontunaa tɔ.

²³ M̄pɔɔyú Tacaa kpiisa weesuyɔ nyəm tənaya tetɔ tɔɔ. Nowee na ɪ nyəma mpa paa we atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ taa tɔ pa tike kə pə yelaa.

Lɔm kówáásɔm nyɔɔ

²⁴ M̄pɔɔyú lɔm suwa tetɔ tɔɔ kə kuyeeɲ nuɔɔwa na nule na naanɔwa (150) tɔcu.

8

¹ Iso tá sɔɔ Nowee na wontunaa mpa paa we ɪ kvŋ kə atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ taa tɔ pa tɔɔ. Ɂena í yele na heelim má na lɔm nyɔɔ.

² Na ate seelaa təki na isətuɔɔɔ nyala na teɔ fɛe kv ta tasa nuu.

³ Ɂena lɔm nyɔɔ tetɔ tɔɔ. Kuyeeɲ nuɔɔwa na nule na naanɔwa (150) taa kə lɔm caala pasɔɔɔ.

⁴ M̄pɔɔyú atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ polaa na kó caɣa Alalaa puyɔ nyuyɔ taa kə isətu naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔ nyəŋ kuyeeɲ naanɔwa na naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ nyəŋku wule.

⁵ Na lɔm pasəɣi mɔɔ, haləna isətu naanɔwa nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule nte pə nyu pɔɔɔɔ nyɔɔɔ tɔ.

⁶ Kuyeeɲ nule teeɣa Ɂena Nowee tɔli atakaa pɔɔɔɔɔɔɔ pətote

⁷ na í læsi katəkatuyɔ na kó cəeki isəttaa kə yem, haləna lɔm nyɔɔ tetɔ tɔɔ.

⁸ Ɂena í læsi alukuku si ɪ naa si lɔm pasa tetɔ tɔɔ yáá isəna.

⁹ Ama alukuku laŋa timpi í tu sopi sopuɣu maɣamaɣa tɔ, ɪɛna í mɛlɛna Nowee tɔɔ. Mpi tɔ, lɔm ká waasa tetɔ tɛna tɔɔ kɛ́. Na Nowee siisi na í kpa alukuku na í mɛlɛna-ɪ í kinj.

¹⁰ Nowee tasa taŋɣu tɔtɔɔ kuyeeŋ naatosompɔɣɔlaya ɪɛna í lɛsɪ alukuku ke tɔm naale nyɛm.

¹¹ Taanaɣa taanaa ɪɛna ɪlɛ́ ɪ mɛlɛna Nowee tɔɔ na tuɣu hatu kɔneyetɔtu tuɔna ɪ nɔɔɔ. Tɛnaɣale Nowee cekɛnaa sɪ lɔm pasa tetɔ tɔɔ.

¹² Nowee tasa taŋɣu ke kuyeeŋ naatosompɔɣɔlaya tɔtɔ, ɪɛna í tasa alukuku ke lɛsɣu ke tɔm tooso nyɛm. Ama alukuku ta tasa mɛlɔɣu.

¹³ Pɛnaɣa nasɛtoso na kɔlɔmɣa nyɛŋka ɪsɔtu kancaalaya nyɛŋ kuyaku kancaalaya nyɛŋku ke lɔm nyɔɔwa tetɔ tɔɔ. Nowee kɔɔla atakaa pɔɣɔlɔɣu lɔpɔtu ɪɛna í ná sɪ tetɔ wɔlaa.

¹⁴ ɪsɔtu naale nyɛŋ kuyaku hiu wule ke tetɔ tɔɔ wɔlaa tɔwɔɣawɔɣa.

¹⁵ Mɔpɔɣɔle ɪsɔ tɔma Nowee sɪ:

¹⁶ Nyana nyá alɔ na nyá pɔɣalaa na nyá poolaa í lu atakaa pɔɣɔlɔɣu taa.

¹⁷ Na ń kɔɛnna wontunaa nti tɔ tɛna. Pɛ kɔpɔɣuɔ tɔla na sumasi na ate nyamanyamanaa tɛna tɔ, tɛ́ lɔlɪ na tɛ́ huki na tɛ́ yá tetɔ tɔɔ.

¹⁸⁻¹⁹ ɪɛna Nowee-wɛ na wontu tɛna pá lu atakaa pɔɣɔlɔɣu taa.

²⁰ Mɔpɔɣɔ Nowee ŋmá Tacaɔ ke kɔtaya tɔlate, ɪɛna í lɛsɪ wontu tɛna nti tɔ mɔna kɔtaya lapu tɔ na sumasi nsi sɪ mɔna kɔtaya lapu tɔ sɪ tɛna sɪ taa kɛ́ kɔlɔm kɔlɔm ɪsu tɔ piitimnaa wɛɛ tɔ ná í lá Tacaɔ ke kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ.

²¹ Tacaɔ nu kɔtaya ŋke ka sɔɔsɔŋ na ɪ laŋle hɛɛ na í tɔ́ sɪ: Ma kaa tasa tetɔ ke mpusi tɛŋsɔɣu ke yɔlɔ ɪsɔɣatɔ tɔɔ ɪsu maa lapu tɔ, na ma kaa tasa weesuɣu nyɛm tɔnaɣa wakɔlɔɣu. Mpi tɔ, yɔlɔ lɛmaɣasɛle kɛ́ ɪsɔɣale ke hatoo ɪ hɔɔu tɛɛ kɛ́.

²² Tuutu na kɔmtɔ, watu na haŋɔɣa, lɔŋle na yoluma, ilim na ahoɔ pɛ́ kaa yele lapu halɛna antulinya polo na í kɔlɪ.

9

Nowee na ɪsɔ pa nɔɔɔ pɛɛlɔɣu

¹ Mɔpɔɣɔ ɪsɔ kooa Nowee na ɪ piya ke kɔpantɔ sɪ: ɪ lɔlɪ na í huki na í sɔ́ tetɔ.

² Ma tɔ́ mɛ nɪŋ taa kɛ́ wontunaa tɔnaɣa, paa ate nyɛntɔ, na sumasi, na tiina, na ate nyamanyamanaa. Pɛ́ tɔɔ kɛ́ wontu nti tu wɛɛna mɔ sɔɣɔntɔ ke sɔsɔm.

³ ɪ pɛsɔɣu na í tɔɣɔ wontunaa mɔɛ ɪsu í tɔkɔɣu kɔnyɔnyɔm tɔ.

⁴ Ama kɔlɔmtɔ kɛ́ sɪ ye ɪ caa kɔɔntɛ ke tɔɣɔɔ, í lɛntɪ na calɛm lu na pɛ́cɔ́. Mpi tɔ, calɛm taa kɛ́ weesuɣu wɛɛ.

⁵ Ye wei í kɔwa yɔlɔ, maa lɛɛtɪ pɔntɔ, paa yɔlɔ paa wontuɣu.

⁶ Ye nɔɣɔlɔ kɔwa ɪ tɔɣɔntɔle, yɔlɔ tɔtɔ ká kɔna pɔntɔ.

Mpi tɔ, ɪsɔ ŋmá yɔlɔ kɛ́ ɪsu ɪ maɣamaɣa ɪ wɛɛ tɔ.

⁷ Mɛ mu lɔlɪ na í huki na í yá tetɔ tɛna taa.

⁸ Mɔpɔɣɔ ɪsɔ tasa Nowee na ɪ pɔɣalaa ke heeluɣu sɪ:

⁹ Má na-me tu pɛɛlɪ nɔɣɔ na ká wɛɛ mpɔ halɛna mɔ lɔlɔɣu nyɔ́ma ke mɔ waali.

¹⁰ Na pɛ́ kɔɛnna wontu tɛna nti tɔ líí atakaa pɔɣɔlɔɣu taa tɔ.

¹¹ Ma sukɪ ma nɔɣɔ sɪ ma kaa tasa weesuɣu nyɛm kɔpiisuɣu ke tetɔ tɔɔ na lɔm. Pɛ́cɔ́ lɔm kɔwáásɔm mpi pɛ́ kaa tasa kɔntɛ na pɛ́ wakɔlɪ tetɔ.

¹²⁻¹³ ɪɛna ɪsɔ tasa sɪ: Ma tuɣɪ kaɣalu na í hɔ́lɔ́ɣɪ tam tɔɔ kɛ́ nɔɣɔ ŋka má na-me na weesuɣu nyɛm tɛna na mɔ waali lɔlɔɣu nyɔ́ma tɔ pɛɛlaa tɔ.

¹⁴ Má kɔma na má kɔɔɣɛla ŋmɔntɔ ke ɪsɔtaa, kaɣalu ka kaɣa kɛ́,

¹⁵ Ilena pə təəsi-m nəɣo ŋka ma su mə na weesuɣu nyəm təna si ləm kówáásəm mɔi pə kaə tasa kəntə na pə kpiisi weesuɣu nyəm.

¹⁶ Iso tənuyɔ taa ké kaɣalɔ ká kaɣa, na má nyəna-i ɩe pə təəsi-m nəɣo ŋka ma su weesuɣu nyəm təna tɔ.

¹⁷ Mpi pə hɔləɣi nəɣo ŋka ma su-wi təɣole.

Nowee na i pəyalaa pa təm

¹⁸ Nowee na i pəyalaa mɔpa pa lu atakaa pəɣoluyɔ taa təɣole Sem na Kam na Yefete. Kam ɩlé i lɔləna Kanaaŋ.

¹⁹ Nowee piya mɔpe pa piitim hukina antulinya təna.

²⁰ Mɔpúyó Nowee nika tetu haləm na i caali leseŋnaa sɔw.

²¹ Ilena i nyɔɔ pə sulm na pə kó-i na i wəɣəsi i wontu na pə yele-i tapakɔɔtə ké cokəle taa.

²² Mɔpuyule Kanaaŋ caa Kam nawa i caa tapakɔɔtə, na i nyəni, ɩlena i polo na i taɣasi i taalɔnaa ké awalı.

²³ Ntəna Sem na Yefete pá kɔpaɣa kɔpaɣi na pá həɣoli-i na pá təna waali waali na pá takɩ pa caa. ɩe pa ta na i tapakɔɔtə. Mpi tɔ, waali waali ké pa təmnaa.

²⁴ Nowee sulm kəma na pə cé i isentəw na i nu nti i pəyalɔ səkpəlu nyəŋ Kam lapa tɔ.

²⁵ Ilena i tó si:

Mɔpusi i təŋ Kam pəyalɔ Kanaaŋ
na pə lapɩ-i i taalɔnaa yom təkpaɔa.

²⁶ Ma sama Sem Iso Tacaɔ.
Pə la Kanaaŋ ké Sem-wɛ pa yom.

²⁷ Iso i waləsi Yefete təhikile,
na i caɣa Sem té,
na pə lá Kanaaŋ ké pa yom.

²⁸ Pusi ŋmɔnuyɔ na nuɔnɔwa na nule na naanɔwa (350) ké Nowee tasa təɣɔw ké ləm waasuyɔ waali.

²⁹ Ipusi təna yoosa nasənaasa na nuɔnɔwa na nule na naanɔwa (950) ɩlena i sí.

10

Nowee pəyalaa lɔluyɔ nyəma

¹ Nowee piya Sem na Kam na Yefete pa lɔla piya mɔpaɣa ləm waasuyɔ waali tɔ pa həla ntɔ.

² Yefete ɩlé i piya ntɔ. Komɛɛ, na Makəki, na Matayi, na Yafaŋ, na Tupaali, na Meseki, na Tilaa.

³ Komɛɛ ɩlé i piya nté Asəkənaasi, na Lifa, na Tokaama.

⁴ Yafaŋ piya nté, ɩlisa, na Taasi, na Kitim, na Lutanim.

⁵ Mɔpe ɩni pa hukina tetu nti ləm cənaa tɔ tə taa ɩsu tə naakuyɔ-wɛ na paa wei na i nsəmlɛ na i lɔluyɔ tɔ.

⁶ Kam ɩlé i piya nté Kusi, na Misilayim, na Puti na Kanaaŋ.

⁷ Kusi piya nté Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma piya nté, Sapaa, na Tetəŋ.

⁸ Kusi lɔləna tətəɣo Nimloti, ɩni i caaləna tetɔnaa ké təɣɔw.

⁹ Tacaɔ sənə-i ké na i pəsi yellaa taa yellu. Pə tɔw ké pa tukaya ɩtuule ké waatu ɩni si: Tacaɔ i yeke na ɩ pəsi yellaa taa yellu ɩsu Nimloti.

¹⁰ Acalɛɛ wena a tɔw Nimloti təɣo kawulaya təɣole Papɛɛli, na ɩlɛki, na Akati, na Kaləne ké Papiloni tetu taa.

¹¹ Tetu ntu tə taa ké i luwa na í polo Asilii na í ημά Ninifi, na Lehopoti-Hiili, na Kela,

¹² na Lesaη ke Ninifi na Kela icate səsəəle pa hekv.

¹³ Misilayim ná lələna nteye Lutí nyóma, na Anem nyóma, na Lehari nyóma, na Nafutu nyóma,

¹⁴ na Patəłəsi nyóma, na Kasulu nyóma, na Kafətəw nyóma. Tənaγa Filiisi nyóma ná luwa.

¹⁵ Kanaaη ílé í kancaalaya pəγaγa nté Sitəη na naale nyəη nté Heti,

¹⁶ na i ləlvəv nyóma tətəγəle Yəpusi nyóma, na Amolii nyóma, na Kilikasi nyóma,

¹⁷ na Hifi nyóma, na Aləki nyóma na Sini nyóma,

¹⁸ na Aləfatí nyóma, na Semalii nyóma, na Hamati nyóma. Pə waalı ké Kanaaη ləlvəη nyóma ná yawa.

¹⁹ Na pa tetu toosi nté pə krayav Sitəη ke Keelaa kəηkəη taa na pə polo Sətəm na Kəməw na Atəma na Sepoyim haləna Lesa.

²⁰ Kam inu i piya nté, na pə keesəna isu pa ləlvəη na pa nsəma na pa tetu na pa piitimnaa.

²¹ Yefete pa taalv Sem ílé i ləla piya tətə na kəlvəm inəγəle Ipe na i ləlvəη nyóma caa.

²² I piya mpeγeγe Ilam, na Asuu, na Aləpasati, na Lutí, na Alam.

²³ Alam ílé í piya nte, Usi, na Huuli, na Ketee, na Maci.

²⁴ Aləpasati ná ləla Sela na ílé i ləli Ipe.

²⁵ Ipe ná ləla piya naaleγe, kancaalaya nyəηka həte nté Peleki, yav ke pa yaa mpu na pa té taa. Mpi tə, waatu inəγi antulinya piitimnaa yawa. Úlé í neu həte nté Yəkətaη.

²⁶ Yəkətaη ná lələna Aləmotati, na Selefí, na Hasamafeti, na Yela,

²⁷ na Hatolam, na Wusaalı, na Tikəla,

²⁸ na Opali, na Apimayeli, na Sapa,

²⁹ na Ofii, na Hafila, na Yorari. Yəkətaη piya nté pa tənaγa mpu.

³⁰ Pa tacayale nté pə krayav Mesa na pulasi həγəlvəv ηku pa yaa si Sefaa tə na ilim təhule təw.

³¹ Sem inu i piya nté na pə keesəna pa ləlvəη na pa nsəma na pa tetu na pa piitimnaa.

³² Nowee piya ləlvəη nté na pə keesəna pa ləlvəη loosi, na pa piitim na mpe inu pa taa ké piitimnaa luwa na pá yá antulinya taa ké ləm waásəvəv waalı.

11

Papeeli ate na isə kutuluγu anaam ηmav

¹ Waatu inu i taa yəlaa təna yəγətaya nsəmle kəlvmtəle.

² Ilena pá lu ilim təhule təw na pá tala Papiloni tetekele səsəəle taa na pá siki təna.

³ Mpuγule pa heela təma si: I kəw na tə loo pilikinaa na tə wə-wəγe kəkə. Ilena pá lana pilikinaa ke pəe lonte na pá lana kaaloó ké somtu lonte.

⁴ Na pá tasa yəγətəvəv si: I kəw na tə ημά ate na isə kutuluγu anaam na kó yoosina isətvəvəv na tá həte yaa. Ite tə kaa tasa yav ke yem ké tetu təna taa.

⁵ Mpuγule Tacaa tiiva si i naaki icate na ate na isə kutuluγu ηku yəlaa piya ηmawa tə.

⁶ Ilena Tacaa tó si: I nawa, pa təna isəntə pa ké yəlaa kəlvmmaa ké, na pa kaa nsəmle kəlvmtəle. Pa caaləvəv isəntə tə pəlvəv kaa kəγati-wəγe mpi paa həkə si pa laki tə pə taa.

⁷ Ɔle maa tii na ma liyiti pa nsəmle na pá taa nukɪ tɛma kuyɔyɔtɔtu.

⁸ Ntɛna Tacaɔ yasi-wɛyɛ antulinya tɛna taa na pá yele pa ɪcate ɲmaɔ.

⁹ Mpu pə yelina na pá ha ɪcate ntɛyɛ hɛtɛ sɪ Paɲɛɛli. Mpi tɔ, tɛnaɲa Tacaɔ liyita yɛlaa nsəmle, na í yasi-wɛyɛ antulinya tɛna taa.

Sem lɔlvɔy nyɔ́ma

¹⁰ Sem lɔlvɔy nyɔ́ma hɛla ntɔ cɛnɛ. Ɔ lɔlvɔy pusi nunɔwa (100) nyɛɲka taa, lɔm waasɔyɔ waali pɛnaɲa naale nyɛɲka taa kɛ ɪ lɔla Alɛpasati.

¹¹ Alɛpasati lɔlvɔy waali ɪ tɔyɔ pusi nasɛle na nunɔwa (500) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹² Alɛpasati pusi lapa hiu na naanɔwa na kakpasɪ ɪɛna í lɔli Sela.

¹³ Sela lɔlvɔy waali ɪ tɔyɔ pusi nasɛle na tooso (403) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁴ Sela pusi lapa hiu na naanɔwa ɪɛna í lɔli Ɔɲɛɛ.

¹⁵ Ɔɲɛɛ lɔlvɔy waali ɪ tɔyɔ pusi nasɛle na tooso (403) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁶ Ɔɲɛɛ pusi lapa hiu na naanɔwa na liyiti ɪɛna í lɔli Peleki.

¹⁷ Peleki lɔlvɔy waali Ɔɲɛɛ tɔyɔ pusi nasɛle na hiu na naanɔwa (430) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁸ Peleki pusi lapa hiu na naanɔwa kɛ ɪɛna í lɔli Leu.

¹⁹ Leu lɔlvɔy waali ɪ tɔyɔ pusi pɔɔɔlayafɛi ɲmɔnɔyɔ na naanɔwa (209) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁰ Leu pusi lapa hiu na naanɔwa na naale kɛ ɪɛna í lɔli Selu.

²¹ Selu lɔlvɔy waali Leu tɔyɔ pusi ɲmɔnɔyɔ na naatosompɔɔɔlaya (207) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²² Selu pusi lapa hiu na naanɔwa ɪɛna í lɔli Nahoo.

²³ Nahoo lɔlvɔy waali ɪ tɔyɔ pusi ɲmɔnɔyɔ (200) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁴ Nahoo pusi lapa pɔɔɔlayafɛi hiu na naanɔwa kɛ ɪɛna í lɔli Tela.

²⁵ Tela lɔlvɔy waali Nahoo tɔyɔ pusi pɔɔɔlayafɛi nunɔwa na hiu (119) na sɪ taa kɛ ɪ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁶ Tela pusi lapa nutoso na naanɔwa kɛ ɪɛna í lɔli Apɛlam na Nahoo na Halanɲ.

²⁷ Tela lɔlvɔy nyɔ́ma hɛla ntɔ cɛnɛ. Ɔ lɔla Apɛlam, na Nahoo, na Halanɲ. Ɔɛna Halanɲ náá lɔli Lɔɔti.

²⁸ Ama Halanɲ ná sɛpa Uu ɪcate taa timpi pa lɔla-ɪ tɔyɔ Papiloni tetu taa na ɪ caa Tela ta sɛta.

²⁹ Ɔɛna Apɛlam náá kɲaya Salai, na Nahoo náá kɲaya Ɔsika caa Halanɲ pɛɛɔ Milika.

³⁰ Salai ɪlé í ka kɛ kaalɔlaya kɛ ɪ fɛi pɔyaya.

³¹ M'pɔyɔ Tela kɲaya ɪ pɔyalɔ Apɛlam na ɪ saali Lɔɔti na ɪ poolu Salai na pá lu Uu kɛ Papiloni sɪ pa puki Kanaanɲ tetu taa. Pa tala Halanɲ ɪcate taa ɪɛna pá caya tɛna.

³² Tela pusi tɛna yoosa ɲmɔnɔyɔ na kakpasɪ (205) ɪɛna í sí tɛna.

APĒLAHAM TŪM

12

Apɛlam luw kɛ ɪ tetu taa

¹ M'pɔyɔ kuyaku nakuli Tacaɔ heela Apɛlam sɪ: Lu nyá tetu taa kɛ nyá nyɔ́ma heku kɛ nyá caa tɔyaya taa, na ɲ polo tetu nti maa huli-ɲ tɔ tɛ taa.

² Maa yele na nyá piitim la səsəəm na má kooli-ŋ kɔpantɔ, na nyá hətɛ yaa, na ń pəsɪ kɔpantɔ tiipiiu.

³ Maa kooli kɔpantɔ kɛ nyá kɔpantɔ koollaa na ma sɔki mpusi kɛ mpa pɛlɛ paa sɔki-ŋ mpusi tɔ. Nyá tɔɔ kɛ atɛ piitimnaa ká hiki nyɔleleŋ na pə kooli-wɛyɛ koolee kɔpana.

⁴⁻⁵ Mɔɔyɔlɛ Apəlam kɔɔyɔ ɪ alɔ Salɪ na ɪ taalɔ pəyɔyɔ Lɔɔtɪ na ɪ wɛnɔv tənɔ na ɪ tɛmlɛ nyəma mpa ɪ hika Halɔŋ tɔ na ɪ lu tənɔ ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ na ɪ tɛɛ Kanaaŋ tɛtɔ taa.

Apəlam pɔla Kanaaŋ na Icipiti pə tɛtɔnaa taa

Waato ɪnɪ ɪ pusɪ ka wɛ nɔtɔsɔ na naanɔwa na kakpasɪ. ɪ tɔpa tɛtɔ ntɪ ɪlɛna

⁶ ɪ faɔa tɔ taa na ɪ pɔlɔ Molee tɪŋ səsəəŋ tɛɛ kɛ timpi pa yaa sɪ Sikɛm tɔ. Waato ɪnɪ Kanaaŋ nyəma ká wɛnna hɔyɔlɔyɔ ŋkɔ kɔ taa.

ISEYELI NYEMA LUI TOM TAKELAYA Kotoloto

Takelaya kanε ka hεte hulεyεna isεna Iso lεsa ι yεlaa ke Icipiti yomle taa tε. Toma sεsεna ke ι lεsεna-we, n a ι lα kεkεlo nyεmnaa na piti tεma. Mprόyό ι tana-weye tetu kopantu taa. Halεna ι cεla ι yulb Moisi ke kusεsuto ke naanwa kε wulaya tetu taa. Si pά tόki-tι na pε hόli si pa sεla pa caa Iso wei ι lεsa-weye yomle taa tε.

Isεna pa faya Lui takelaya tε:

Iso kpawa Moisi ke Iseyeli nyεma tiikilu, na Icipiti nyεma yele-we si pά tee, titite 1:1-15:21

Iseyeli nyεma tapa wulaya tetu taa, Iso kentuyu ke pa tεε, titite 15:22-18:27

Iso na ι yεlaa Iseyeli nyεma pa nεyε pεeluyu ke Holεpu wulaya tetu taa, na kusεsuto naanwa, titite 19-24

Iso hulε Moisi ke cokεle sikuyu, titite 25-31

Iseyeli nyεma luyuyu ke naule na Iso pάnα, titite 32-34

Iso kayale ke cokεle taa, titite 35-40

ISO LεSεYI ISEYELI NYEMA KE ICIPITI TεTU TAA

Iseyeli nyεma yomle tεyεn ke Icipiti

¹ Yakεpu wei pa cuyusaa si Iseyeli tε, ι na ι pεyalaa mpa pa pola Icipiti ke cayalntu tε, pa lulbh loosi na pa hεla ntε.

² Lupεη, na Simiyεη, na Lefii, na Yuta, na

³ Isakaa, na Sapulεη, na Pεncameε,

⁴ na Tarj, na Nεfεtali, na Kati, na Aσεε.

⁵ Yakεpu pεyalaa na ι saalεnaa mpe pa tεna paa we yulbnyεεη nutoso na naanwa (70) kε. Iε ι pεyalu lεlo Yosεεfu nά laala-weye Icipiti ke pote.

⁶ Pε waali kε Yosεεfu na ι taalbnaa mpa paa pola Icipiti tε pa sεpa pa tεna.

⁷ Paa na mpu Iseyeli nyεma mpe pa hukε teu tεyomyom na pά sό tetu na pa toη feiηq saala.

⁸ Mprόyό wulau kufalε nεyεlu nά tεyε kawulaya. Ama ilε ι ta nyi Yosεεfu.

⁹ Ntεna ι koti ι yεlaa na ι tε-we si: I nyεni, Iseyeli nyεma kεla-tuyu samaa na toη, pa we-tuyu asola kε.

¹⁰ Mpu tε, pε weε si tε pεeki yaasi wei tu pasεna-we tε. Pε taa kεε na pε yoosi tά na tά kolontunaa na mpe pά sεεna pa tεε na pά kεli-tu. Ilena pά se na pά tee.

¹¹ Tεnayale Icipiti nyεma tawa Iseyeli nyεma ke yomle tεma wahala nyεna. Na pά kpa a feηlaa na pεle pά tuyu-weye-yε. Halι Iseyeli nyεma mpe pa ηmana acalεε wena pa yaa si Pitom na Lamsεsi tε. Tεnaya Icipiti wulau^a siki ι wontu.

¹² Paa na pa tεma anεxi mpu tε, pa tεηna hukuyu kε na pά suyι tetu. Ilena Icipiti nyεma tee nά sulkεna-weye sεsεm.

¹³⁻¹⁴ Mprόyό pa tε-weye yomle tεma. Ilena pεle pά lu pa tεyi luyu. Mpi tε, cuyu ke pa casaya na pά ηmaaki pilikinaa, na pά lakι tawa tεma tεna. Pa tukaya-weye-yε ηprόyό na mυsεη.

^a 1:11 **Icipiti wulau:** Pa yaakoyu si Icipiti wulau tε pε taya hεte. Pε hεweε ntε si Icipiti wulau na pεle pa tεm taa. Pε tεε kε pε weε si tά tό si wulau yaa Icipiti wulau.

Icipiti wulav kuvv ke Iseyeli nyoma piya

¹⁵ Hepəla nyoma ka wena alaa lələsəlaa ke naaleye. Pa yaa lelv si Sifəla na lelv si Puwa. Mpuvle Icipiti wulav yaa-we na í heeli-we si:

¹⁶ Í fenjií Hepəla alaa təlulle na í kuvv apaləpiya ke saav taa ké kprakpa. Ama í yeki aləpiya.

¹⁷ Lələsəlaa mpe pele pa nyaŋaŋana Iso. Ilena pá kisi wulav təm nti. Ie pa ta kv apaləpiya.

¹⁸ Tənaŋale wulav yaa-we na í pəəsi-we si: Pepe təo ké u kuvv apaləpiya mpe?

¹⁹ Ntəna lələsəlaa mpe si: Hepəla alaa faŋana Icipiti nyoma ke yoo. Pa apaləvto we səŋəntv. Pa lələŋi pa piya ké na pəcə táa takí.

²⁰⁻²¹ Ḿpóŋ Iso koola lələsəlaa mpeye kupantv, na í lá na pa piitim taŋali. Mpi tə, pa nyaŋaŋana-í tə pə təo. Ilena Iseyeli nyoma náa hukixi na pá nyəəki toŋ.

²² Ḿpóŋ Icipiti wulav təwa Icipiti nyoma təna si: Ye Hepəla alv ləla apaləpəyaya í təŋsi-keye Nili pəŋə ləm. Ama í yeki aləpiya.

2*Moisi ləlvv na í pəcaatv*

¹ Ḿpóŋ Lefii tv nəŋəlv í kraŋa Lefii alv nəŋəlv.

² Ilena alv iní í lá teu na í ləli apaləpəyaya. Ka lapa-í teu ke səsəm. Ilena í maŋasí-keye ŋməsvyov ke isətvnaa tooso.

³ Í nawa si í kaa pəsi na í ŋməsi-ke, Ilena í caa kowusaya na í taa-keye kaaloo, na tovy nakvli kv cələm si ləm í taa svv. Ḿpóŋ í husa pəyaya ke pə taa na í pona kowusaya ŋke na í svv pəŋə taa, ké kutenj luyv tēē, ké səsəncaasi taa.

⁴ Na pəyaya ŋke ka kəŋə səŋə tááləŋí təo si í naaki mpi í neu ká tēna tə.

⁵ Pə pamna Icipiti wulav pēlv tii ləm svv, na í taapalaa svv-í na pele pá máləŋí kutenj. Ie Icipiti wulav pēlv loosa kowusaya nté səsəncaasi tēē ké ləm taa. Ilena í tili í yoma taa lelv si í polo í kraŋa.

⁶ Í kulaa Ie í maŋana apaləpəyaya nté na ká wiiki. Ka təm lapa-í pətəvətē Ilena í pəsəna si: Cəne iní, Hepəla nyoma pəyaya ké.

⁷ Ka kəŋə ka səŋə təna, tənaŋa í nəŋə təkra v si: N caa si má polo má pēki-ŋ Hepəla alv wei í ká mvsəsi-ké tə?

⁸ Ntəna pēlv iní í cə si: Polo.

Kəŋə tēwa Ilena í kəna ahvləm iní í too kvlvlv.

⁹ Ḿpóŋ Icipiti wulav pēlv təma alv iní si: Kraŋa pəyaya kanē na í mvsəsi-m-ke, maa feli-ŋ.

Ilena toto kraŋa-ke na í təo-ke.

¹⁰ Pəyaya kəma na ká cé hətē Ilena ka too pona-ke na í cēle-keye Icipiti wulav pēlv na ká caya í kin isv ka too kvlvlv. Ntəna ílé í ha-keye hətē si, Moisi. Ləm apalv ke pa yaa mpv na pa tē taa. Mpi tə, ləm taa ké í ləsa-í.

Moisi sewa na í pote ke Matiyaj tētv taa

¹¹ Moisi lapa səsə Ilena kuvvkv nakvli í polo si í naaki í nyoma Hepəla nyoma. Na í nawa tətəŋə wahala təma wena Icipiti nyoma təkaya-we tə. Haləna í ná tətəŋə Icipiti tv nəŋəlv í kuvv Hepəla tv.

¹² Í caa íse ke í taa na í waali í ta na nəŋəlv, Ilena í kú Icipiti tv na í ŋməsi-í kanyəŋa tēē.

¹³ Tēv fema na í məli, Ilena í maŋana Hepəla nyoma na pá makí təmaŋa pa taa pa tike. Í lola-we Ilena í pəəsi mvsəŋtv si: Pepe təo ké n laki nyá tētv ke nyəməŋ ke mpv?

14 Μπρυυλε ίλέ ι pəsəna-ι σι: Awe kra-η τά wulav yaa τά təm huulo ye? N caa σι n ku-m isu n kuvu Icipiti tu tə yeε?

Moisi cekənaa σι yəlaa nyəmá-ti ilena səyontu kra-ι.

15 Icipiti wulav maɣamaɣa ná nu mpv na ílé ι təηna pεekuvu σι ι ləsəɣi ι luɣu tεε. Ntəna Moisi suv nyutu na í polo Matiyah tetu taa ké cəsuyv. I tala təna ilena í caya ləkə nəɣəlv ι nəyɔ.

16 Kətəlv nəyəlv ι ka we təna na pá yaaku-ι σι, Yetulo. I wəna pεelaa naatosompəɣolaya. Μρύγυ pεelaa mpe pa pola lom luɣu σι pa suuliɣi pəlonə na pa caa tala nyɔ.

17 Pə tasaa ilε, tiikilaa napəli pa kəmaɣale na pá təyənι-wε. Moisi ná mpv ilena í sεεna pεelaa mpe pa tɔɔ, na pa kaləku nyɔ.

18 Pa məla təyaya ilena pa caa pəsə-ι-wε σι: Isənaya pə lapa na saηa í kəɔ ləη ke mpv?

19 Ntəna pá cə-ι σι: Icipiti tu nəyəlv ι waasəna-tv. Haləna í lu τά kaləku ke lom na kó nyɔ.

20 Kεlɛna pa caa nəyɔ təkpaυ σι: Na apəlv ιnι ι wε le? I τά suvna-ι təyaya suwe? Təv, í polo na í yaa-ι na í kəɔ na τά na-ι tə təyɔ.

21 Μρύγυ Moisi tisaa na í caya apəlv ιnι ι tε. Haləna ílé ι ha-ι ι pεelə Sefola na í lá alv.

22 Alv ιnι ι lapa teu, ilena í ləli apəlvpəyaya na ka caa ha-keɣe hətε σι Kεεsəm. Macəsaa ké pεlε pa yaa mpv na pa tε taa.

Isə lapa Moisi ke Iseyeli nyəma waasvlv

23 Μρύγυ pə taηa səsəm, ilena Icipiti wulav sí. Yomle nuwa Iseyeli nyəma ilena pá wiiki na pá tekiɣi Isə σι í waasι-wε na ílé ι nu.

24 Na í təsəi nəyɔ ηka ι ka σι pa caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpv tə ka tɔɔ.

25 Na í nyənι Iseyeli nyəma na í paasəna pa təm.

3

1 Waatu ιnι tə na Moisi náá təηna ι yəti Matiyah kətəlv Yetulo təla tiikuɣu. Μρύγυ kuvaku nakvli ι tiikaa na í tala Isə puvu ηku pa yaa σι Holεpv təyɔ wulaya tetu waalı.

2 Təyaya Tacaə tillu lu ι tɔɔ ké tiika kuləpaya ηka ka mvɣi kəkə tə ka taa. I paasəna teu, ilena í ná σι kəkə mvɣi yáá. Ama tiika maɣamaɣa ι nyaki.

3 Ntəna í tó ι taa σι ι ká krətəna teu na í ná piti təm ntι σι isənaya pə lapa na kəkə mvɣi tiika na kaa nyaki.

4 Isə nawə σι ι caa krətənav, ilena í yaa kəkə ηke ka taa σι: Moisi Moisi. Na Moisi cə σι: Ma nuwa.

5 Μπρυυλε Isə təma-ι σι: Taa krətəna tiika ηke yoo. Wəyəsι nyá ntankpala. Mpi tə, Isə tetu tɔɔ ké n səηa mpv.

6 Maɣale nyá caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpv pa Isə.

Səyontv kra Moisi, ilena í takι ι isεntəɔ σι í taa na Isə.

7 Ntəna Isə tə σι: Ma nawə isəna ma yəlaa təkι kənyəη ke Icipiti tə. Pəyəle ma nuwa wula nna pa ηmakəllaa tuvv-wε tə. Ma nyəmá pa wahalanaa tɔɔ.

8 Pə tɔɔ ké ma tiiva σι ma cekι-wεɣε Icipiti nyəma niη taa, na má pona-wεɣε tətə kupantv ntι tə walaa na təyənaya na kupantv təna tala yem təhə tə tə taa. Kanaaη nyəma, na Hiti nyəma, na Amolii nyəma, na Filiisi nyəma, na Hifi nyəma, na Yepusi nyəma, pa cayaηa tə taa.

9 Ma nuwa Iseyeli nyéma wula, pəyele ma nawa yaasi wei Icipiti nyéma ηmakələyənə-wə tə.

10 Mpu tə, ma tiliyi-η Icipiti wulaw tē sɪ n polo na n ləsi ma yəlaa Iseyeli nyéma ke Icipiti taa.

Isə hvləyi ɪ təyi Moisi

11 Mpuvule Moisi cəwa Isə sɪ: Maɣale awe na halɪ maa puki Icipiti wulaw kin sɪ ma ləsəyi Iseyeli nyéma ke Icipiti taa?

12 Kelena Isə sɪ: Maa wɛɛ nyá waali. Na mpi n ká nyəna sɪ má tiliyina-η təyole sɪ, n ká ləsi Iseyeli nyéma ke Icipiti na nyana-wɛ ɪ kəɔ na ɪ sɛɛ-m puɣv kɔnɛ kv təɔ cənɛ.

13 Ntɛna Moisi sɪ: Pə wɛ teu, ye ma polaa na má maɣana-wɛ, na má heeli-wɛ sɪ pa caanaa Isə tilina-m pa waali. Iɛ paa pəɔsɪ-m nyá hətɛ, ɪɛna má cə-wɛ suwɛ?

14 Mpuvule Isə cə-ɪ sɪ: Ma hətɛ nté Mawɛtam. Mpu tə, n polaa ɪɛ n heeli-wɛ sɪ: Tamwɛɛlo tilina-m mə waali.

15 Na n cuyusi sɪ: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə Tacaɔ tilina-m mə waali. Ma hətɛ nté, haləna antulinya polo na ɪ kvɪ. Hətɛ ntɛyɛ yəlaa ká yaaki-m paa waatu wei.

16 Təv, polo pənɛntaa na n kɔti Iseyeli sɔsaa na n heeli-wɛ sɪ: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə Tacaɔ lu ma təɔ na ɪ heeli-m sɪ ɪ na-mɛ na ɪ nyéma ɪsəna pa ηmakələyi-mɛ tə.

17 Na ɪ tó ɪ taa sɪ ɪ ləsəyi-mɛyɛ wahala tɛtv taa cənɛ na ɪ pona-mɛyɛ Kanaaη nyéma, na Hiti nyéma, na Amolii nyéma, na Filiisi nyéma, na Hifi nyéma, na Yɛpusi nyéma pa tɛtv taa, timpɪ təyənaya na kvpantv tənə tɔla yem təhə tə.

18 Ye pa nu mpv paa mv-təyi. Iɛna n kpaɣa-wɛ na ɪ polo ɪ maɣana Icipiti wulaw na ɪ heeli-ɪ sɪ Hɛpələ nyéma tá, tá Isə Tacaɔ lu tá təɔ. Mpu tə, ha-tvɣv mpaav na tə polo wulaya tɛtv taa na tə lapɪ-ɪ kɔtasɪ. Pv maɣana ɪsv kuyɛɛη tooso təntɛ.

19 Ma nyámá sɪ ye pə ta haη wulav ɪ kaa yeɛ-mɛ na ɪ tɛɛ.

20 Pə təɔ ké maa hə Icipiti nyéma ηkpaηη na yaasinaa mpa too pa ta nata tə na halɪ wulaw təyənɪ-mɛyɛ kvətəyənɪ na ɪ tɛɛ.

21 Halɪ má yeɛ na Icipiti nyéma ɪa-mɛyɛ kvpantv na ɪ taa lu niη kakraɪ.

22 Paa Iseyeli alv wei ɪ ká sələmɪ Icipiti alaa mpa pa ké ɪ asəmaa na ɪ cəlo nyéma təyɔ nyəyətɪ kvpantv wontu, na wɔla nyəntv, na wontu kvusuutu, na ɪ tó mə piya təɔ. Mpuv ɪ ká svsəna Icipiti nyéma ke kvnyəη.

4

Isə hvləyi ɪ tov ke Moisi

1 Mpuv ɪ Moisi pəɔsa Isə Tacaɔ sɪ: Na ye ɪsv Iseyeli nyéma ta tona ma təm na pá kisi-m nuнав na pá tə-m sɪ Tacaɔ ta lu ma təɔ ké tiili se?

2 Ntɛna Tacaɔ təm-ɪ sɪ: Pɛpɛyɛ n təkə nyá niη taa? Mpuvule sɪ: Kpátvɣv.

3 Kelena Isə sɪ: Pɛti-kvɣv atɛ. Moisi pɛta-kv, ɪɛna kú pəɪsɪ təm. Tənaya ɪ ηmaawa təyayav.

4 Mpuv ɪ Tacaɔ heela-ɪ sɪ: Siisi na n kpa ɪ suka taa.

Moisi siisaa na ɪ kpa təm unɪ təcau, ɪɛna təm tayavɪ kpátvɣv ke pəsɣv ke ɪ niη taa.

5 Iɛna Isə sɪ: Mpi n ká hvləna Iseyeli nyéma sɪ pa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə Tacaɔ má ma lu nyá təɔ təyole.

6 Mpuv ɪ Isə tasa Moisi ke heeluyv sɪ: Nyəkɪ nyá niη ke nyá lanɛ taa ké nyá toko tɛɛ.

Moisi nyaka i niŋ ke mpu na í kusi-i, de i tuta tɔnyu tɔ asilima kutɔŋ^a waasa i niŋ tɔnaye na í seewa tɔhahi.

⁷ Kɛlɛna Iɔ sɪ: Mɛlɛna nyá niŋ ke nyá lanje taa.

Moisi kɔma na í kusi i niŋ de i mɛlaa kele tɔmamam isi i ka weu tɔ.

⁸ Mpuɔle Tacaa tɔma sɪ: Ye Iseyeli nyɔma ta tɔna-ŋ, na í kisi na í la piti tɔmle kancaalaya nyɛntɛ na pá tá mu nyá tɔm. Ní lapa naale nyɛntɛ tɔne isi pa mu-ti.

⁹ Ye pɛ kpeŋna piti tɔma anɛ a naale na pá ká nyuɔ na pá kisiyi nyá tɔm na pa paa nukɛna-ŋ, de í cosi Nili pɔɔ lɔm na í pɛli-wɔyi tetu tɔ na pɛ pɛsi calɛm.

Iɔ kpawa Alɔŋ ke Moisi waali tv

¹⁰ Mpuɔyó Moisi sɪ: Pɛ kaa la, ma ta nyi yɔɔtaya. Paa hatoo n caala-m yɔɔtɔnau tɔ ma taa nyi yɔɔtɔyɔ. Paa na nɔɔnɔ isɛntɔ kulɔmtu ntɛxi, pɛ ta layasi.

¹¹ Kɛlɛna Iɔ nɔɔ tɔkpaɔ sɪ: Pɛ taya ma tɔna yɔlu ke nɔɔ taa? Na ye ma nɔkaa ma lapi-i kamumuka yaa ntam. Pɔyele má nɔkaa ma yele na í naaki yaa í yulɔmi.

¹² Mpu tɔ, tɛ nɔɔnɔ. Maa wee nyá waali na maa tó nyá nɔɔ taa ké tɔm pee wena n ká yɔɔti tɔ.

¹³ Mpuɔle Moisi sɪ: Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule, tili wei n caa tɔ, yele ma tɔm.

¹⁴ Tɔnaye Moisi tɔm lapa Tacaa ke páná na í tɔm-i sɪ: Nyá taalɔ Lefii tɔ Alɔŋ wee. Halí ílé i tu luna nteye nyá sɛnyu, na í loosa-ŋ i lanjɔlɔmle ká wee sɔyɔntɔ.

¹⁵ N ká telɛsɪ-i nti nti i ká yɔɔtɔyi tɔ. Na máa wee mɔ waali na má húlí-meyɛ mɔ kulapɛ.

¹⁶ Nyá pɛsa isi Iɔ kele, na í telɛsɔyi-i nti i ká heeliyi samaa na nyá nɔɔ tɔ.

¹⁷ Taki nyá kpatóyó ke nyá niŋ taa na í lakɛna-kuɔyɔ piti tɔma.

Moisi mɔlvɔ ke Iseyeli nyɔma kin

¹⁸ Mpuɔyó Moisi mɛla i yɛti Yetulo cɔlɔ na í heeli-i sɪ: Ma mɔlɔxi Icipiti na má ná Iseyeli nyɔma alaafɔya. Ntɛna ílé sɪ pɛ wee teu, polo.

¹⁹ Mpuɔyó Tacaa heela Moisi ke Matiyɔŋ tetu taa tɔna sɪ: Taa nyana Icipiti mɔlvɔ. Mpi tɔ, mpa pa lɔkaya-ŋ kuɔyɔ tɔ pa sɛpa pa tɔna.

²⁰ Iɛna Moisi cayasɪ i alɔ na i piya ke kraŋasi na pá tɛe Icipiti, na í tɔka kpatóyó ŋku Iɔ ka heela-i sɪ í kraɔa tɔɔ i niŋ taa.

²¹ Iɛna Tacaa tasa-i heeluyɔ sɪ: Ma ha-ŋ tɔŋ sɪ ye n tala Icipiti, n la piti tɔma anɛ a tɔna na Icipiti wulav ná. Ama maa tu-i lanjpusɛŋ na i kaa yele Iseyeli nyɔma na pá tɛe.

²² Na í heeli-i sɪ maya Iɔ Tacaa ké. Iseyeli nyɔma we ké isi ma apalɔ pɔyaya kancaalaya nyɛŋka.

²³ Timpi ma tɔma sɪ í yele ma kancaalaya pɔyaya na ká polo ká seɛ-m na í kisi tɔ, pɛ tɔ ké maa kó un i apalɔ pɔyaya kancaalaya nyɛŋka.

²⁴ Mpuɔyó Moisi pa suɔ tiiliyi ahoɔ naali. Iɛna Iɔ kpiɔi-i sɪ i kuɔi.

²⁵⁻²⁶ Tɔnaye i alɔ Sefola kraɔa kɔantanyaalɔyɔ na í pɛli pɔyaya hɛnnɔɔ na í tokina-keye Moisi tɛ na í tɔ sɪ: N ke-m calɛm apalɔ ké. Pɛlvɔ tɔm ke Sefola yɔɔtɔna mpu. Iɛna Iɔ yele Moisi.

²⁷ Mpuɔyó Iɔ heela Alɔŋ sɪ í sɛŋ Moisi ke wɔlaya tetu taa.

Alɔŋ tɛewa iɛna í sulí i neu Moisi ke Iɔ puɔyɔ kin, na pá kpi tɔma na pá seɛ tɔma.

²⁸ Na Moisi náa keɛsɪ-tɔm nti Iɔ heela-i na piti tɔma nna i ka hɔla-i tɔ.

²⁹ Ntɛna pa naale pá tɛŋ tɔma na pá polo Icipiti na pá koti Iseyeli sɔsaa.

^a 4:6 **asilima kutɔŋ**: Mpi Lɔkpa taa pa yaa sɪ kutɔŋ kɔseɛnyu tɔɔ pa yaa cɛnɛ sɪ tɔnyu tɔ asilima kutɔŋ.

30 Μρόγυ Αλῆ κεςα-ωεγε nti nti Ισῶ ka heela Moisi τῶ, na pá lá piti tēma anu na Ισεγελι νυόμα ná.

31 Πελε πα ná μρυ, ιλενα pá tisi si Ισῶ lakəna. Pa cekənaa si Ισῶ nawa pa konyəntəγəle ké ná í kəw si í waasi-we. Ιλενα pá hənti-ι ate na pá σεε-ι.

5

Moisi na Αλῆ pa pote ke Icipiti wulaw té

1 Πελε pə waali ké Moisi na Αλῆ pa pola Icipiti wulaw té na pá heeli-ι si: Ισεγελι νυόμα ta, tá Ισῶ Tacaa si té heeli-η si ní yele-tu na té polo pooluη na té lapι-ι təmle pəγαγα nakəli.

2 Τənaγale Icipiti wulaw nəγə təkpaυ si: Aweγε Ισῶ Tacaa ye? Ma ta nyi pəntu. Ιε ma fei si ma nukι ι təm na má yele Ισεγελι νυόμα si pá polo tiili.

3 Μρυγυλε Moisi na Αλῆ pa cəwa si: Hepəla νυόμα tá, tá Ισῶ Tacaa luna tá təw na í heeli-tuyu μρυ. Pə təw tə yele-tu na té tó kuyəηη tooso na té polo pooluη na té lá kətasi. Ye pə taγa μρυ ι ká kv-tu na kvətəη yaγa yosu.

4 Μρόγυ wulaw holina Moisi na Αλῆ si: Με, pepe təw ké í tusəγι Ισεγελι νυόμα si pá yele pa tēma ye? Mu məli mə nyəna taa.

5 Νəwəw taa yəlaa paηe pa hukaa ké isu pa tēma ka polo isəntaa, ιλενα í caaki si í məηna-γεγε waali γεε?

Wahala tēma səwəyυ

6 Kuyaku ηkuyυ Icipiti wulaw heela Icipiti νυόμα mpa pa ké wahala tēma feηlaa səsaa tə, na mpa pa ké feηlaa səkpema ke Ισεγελι νυόμα taa tə

7 si: Ι taa tasa-weγε pilikinaa kasaaloka cəlyuη ke faalaa. Pa maγamaγa paa pukina na pá kvη.

8 Πέcό pə fei si pa pikilinaa í sekι isu pa tu ηmaaki tə. Feləntunaa ke-weγε. Pə təw ké pa kəma ma kηη si má ha-weγε mpaυ na pá polo pá lá pa Ισῶ ké kətasi.

9 Ι tu-weγε tēma təη nyəna. Ιε pa kaa hiki tapasəpəle si pá paasəγəna pa pəpətu təmma mpe.

10 Μρόγυ feηlaa səsaa na səkpema pa lu Icipiti wulaw té na pá polo pa heeli Ισεγελι νυόμα si: Wulaw si, té taa tasa-meγε kasaaloka cəlyuη.

11 Si mə maγamaγa í ká yeləna na í kú. Pəyele mə pilikinaa kaa sekι isu í tu ηmaaki tə.

12 Μρυ pə yelina na Ισεγελι νυόμα ya Icipiti tetu taa si pá kvη kasaaloka.

13 Na feηlaa səsaa náa caaləγι-we na təη si pə wee si pá təη paa ifemle nte tə pilikinaa ke teitei, isu too paa cəlaγa-weγε kasaaloka ke kvəcelu tə.

14 Haləna feηlaa səsaa mpe pá maκι səkpema mpa paa kpawa Ισεγελι νυόμα taa tə. Si pepe təw ké nəwəw samaa u laki pilikinaa, na pé takι isu too paa suw tə.

15 Μρόγυ feηlaa səkpema mpe pa pola Icipiti wulaw kηη si pa hóləγι-ι pa wahala na pá wiina-ι si: Hai, tá caa, pepe təw ké n naasəγι-tuyu μρυ?

16 Nyəni, anι tá maγamaγa tə kvηna tá kasaaloka. Pəyele pa caaləγι-tu si tá pilikinaa í taa sekι isu tu ηmaakaya tə. Πέcό pa təηna-tuyu mapu ntə. Nyá yəlaa təm səpaγa.

17 Τənaγale Icipiti wulaw nəγə təkpaυ si: Ι ké feləntunaa kpitikpitinaa ké, pə maγamaγa pə təw ké í waakəna si í puki Ισῶ ké kətaya lapu.

18 Ι kvli na í tēe mə tēma taa. Nəγəlu kaa cəla-meγε kasaaloka ke faalaa. Pəyele í ká ηmá pilikinaa ke teitei ké isu í tu ηmaaki tə.

19 Μρόγυ feηlaa mpe pa laηá wakəlaa. Mpi tə, pa heela-we si paa ηmaaki pilikinaa ke paa ifemle nteγε təvəηη isu paa suwa tə.

²⁰ Mpe pa lukaya ile pa magana Moisi na Alɔh pa taŋa-weyele.

²¹ Ilena pá tɔv pele si: Iso ká kraɔi mə yule tɔɔ ké kraakpaaɛ. Mpi tɔ, mə larəna na Icipiti wulav na i waali nyóma pa luɣu lu-tɔ. Mə tekina tá luɣu si pá lenɔi.

²² Mɔ́yó Moisi tasa Tacaɔ ke sɛləmɔyɔ tɔtɔ si: Hai, Tacaɔ, pepe tɔɔ ké n laki nyá yɛlaa taɣa isayatu? Na pepe tɔɔ ké n tu tila-m pa waali?

²³ Hatoo kɔvayku ma heela Icipiti wulav ke nyá tɔm tɔ, i sɔɔsa Iseyeli nyóma ke wahala ké. Pəyele nyá suma, nn laki si n waasi-we.

6

¹ Mɔ́yó Tacaɔ cɔwa Moisi si: N ká ná isəna maa la Icipiti wulav tɔ. Toŋ ke maa lana-i na í yeɛ-mɛ na í tee. Halɔ i maɣamaɣa i ká tu tɔyɔnna-mɛɣe i tetɔ taa si í tee lɔh na í wɛsɔ-i.

Iso su Moisi ke nɔɔo si i ká waasi Iseyeli nyóma

² Ilena Iso tasa Moisi ke heeluɣu si: Ma ké Tacaɔ ké.

³ Halɔ ma hulá ma tɔyi Apələham na Isaaka na Yakɔrv si maɣale Iso Toma təna tv. Ama pa ta nyɔ si ma hətɛ tɔtɔyɔle Mawɛtam.

⁴ Ma na-we tɔ pɛela nɔɔo na má su-we si maa ha-weɣe Kanaaŋ tetɔ nti tɔ taa pa caɣa caɣalɔtɔ ke isəntɔ tɔ.

⁵ Pənente ma nu yomle nte Icipiti nyóma tɔyi-we na pá wiiki tɔ. Haləna pɔ tɔɔsɔ-m nɔɔo ŋka ma na-we tu pɛlaa tɔ.

⁶ Pə tɔɔ ké ma tv Moisi si í heeli-mɛ si maɣale Tacaɔ. Maa cɛ-mɛɣe mə yomle na mə wahala təma taa na má waasi-mɛ. Na ma hɔ Icipiti nyóma ŋkraŋyɔv na ma toŋ sɔsɔŋ.

⁷ Maa nyəni-mɛɣe ma yəlaa na mí nyəni maɣa mə Iso. Waatu unɔyi i ká nyɔ si mə Iso Tacaɔ má ma hətɔyɔnna-mɛɣe Icipiti nyóma wahala təma anɔ a taa.

⁸ Pəle pə waali maa pona-mɛɣe tetɔ nti maa su Apələham na Isaaka na Yakɔrv ke nɔɔo na tuunav si maa ha-mɛ na tɔ pəsi mə nyəntɔ tɔ tɔ taa. Mpi tɔ, maɣa Tacaɔ ké.

⁹ Mɔ́yó Moisi kraɣa tɔm nti na í teləsi Iseyeli nyóma ilena pá kisi tɔ mɔyɔ. Mpi tɔ, pa yomle təma kəla-weɣe piw.

¹⁰ Ilena Tacaɔ tasa Moisi ke heeluɣu si:

¹¹ Polo Icipiti wulav kin na n heeli-i si pə wɛɛ si n yeɛ Iseyeli nyóma na pá lu nyá tetɔ taa.

¹² Ntəna Moisi nɔɔo təkpaɔv si: Iseyeli nyóma maɣamaɣa ná tá nuɔna-m kacaŋfana Icipiti wulav? Halɔ maa tu pəsəyi yəyotaya ke isəntɔ tɔ, pə tu tɛsaa kéɛ.

¹³ Kələna Tacaɔ tv Moisi na Alɔh si: I polo mə naale na í maɣana Iseyeli nyóma na Icipiti wulav na í heeli-we si, pə wɛɛ si Iseyeli nyóma í lu Icipiti taa.

Moisi na Alɔh pa caanaa caanaa həla

¹⁴ Iseyeli nyóma lɔlɔh loosi nyóma cəsənaa həla ntɔ.

Yakɔrv pəyalɔv kancaalaya nyəŋ Lupɛŋ pəyalaa nté Hanəki na Palu na Həsəlɔŋ na Kaami, pɛɛyɛle Lupɛŋ lɔlɔv loosi nyóma cəsənaa.

¹⁵ Simiyɔŋ ilé i pəyalaa nté, Yemuweli, na Yamɛŋ, na Ohati, na Yakeŋ, na Sohaa, na Sawuli. I alɔv Kanaaŋ nyəŋ lɔlənə-i i pəyalɔv kantəkaya nyəŋ unɛ. Simiyɔŋ lɔlɔv loosi nyóma cəsənaa nté.

¹⁶ Lefii pəyalaa mpa pa ké i lɔlɔv loosi nyóma cəsənaa tɔ pa we yəlaa tooso kéɛ.

Pa həla nté Kəsəŋ, na Kehati, na Melali. Lefii unɔ i lɔlɔv pusi nté nuɔnɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompəyɔlaya (137).

¹⁷ Keesõn pəyalaa nté Lipini na Simeyi, pələyele Keesõn ləlvu loosi nyóma cəsənaa.

¹⁸ Kehati ílé í pəyalaa nté, Aməlam, na Isaa, na Həpələn, na Usiyeli. Kehati ləlvu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na tooso (133).

¹⁹ Melali ílé í pəyalaa nté Malii na Musi. Pələyele Lefii nyóma ləlvn loosi nyóma cəsənaa.

²⁰ Aməlam ílé í kpaɣa í caa neu Yəkəpeti ké na í ləli-í apaləpiya ke naale, Alən na Moisi. Aməlam iní í ləlvu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na naatosompəɣələɣa (137).

²¹ Isakaa ílé í pəyalaa nté Kolee, na Nekefi, na Sikəli.

²² Usiyeli pəyalaa nté Mikayeli, na Ilisafan, na Sitili.

²³ Aminatarí pələ Ilisepa wei í ké Nasən neu təɣə Alən kpaɣaa na í ləli Natari, na Apihu, na Ulasaa, na Itamaa.

²⁴ Kolee ílé í pəyalaa nté Asii, na Ulikana, na Apiyasafi. Pələyele Kolee ləlvu loosi nyóma cəsənaa.

²⁵ Putiyeli pələ nəɣəlv ke Alən pəyalv Ulasaa ná kpaɣaa na ílé í ləli Pəɣhasi.

Lefii ləlvu nyóma loosi nyóma cəsənaa həla nté.

²⁶ Na Alən na Moisi mpeɣe Tacaa təma si pá ləsi Iseyeli nyóma ke Icipiti taa ké nəɣə kuləmaɣa.

²⁷ Mpe iní pa teləsəna Icipiti wulav ke nti Isə yəɣətəa si í yele Iseyeli nyóma na pá lu í tetv taa tə.

Isə lələvi nəɣə ŋka í ka su Moisi tə

²⁸ Ḿpóɣú kuyaku nakuli Isə yəɣətəna Moisi ke Icipiti tetv taa na í heeli-í si:

²⁹ Ma ké Tacaa ké, polo n heeli Icipiti wulav ke tə təna nti ma yəɣətəna ma nəɣə tə.

³⁰ Mpuɣvle Moisi cə-í si: Icipiti wulav kaa nuna-m. Mpi tə, ma ta nyi yəɣətəɣa ke paa pəcə pəcə.

7

¹ Ḿpóɣú Tacaa heela Moisi si: Maa tu-ŋ ton səsəŋ na n pəsi isu Isə ké Icipiti wulav isəntaa na Alən náa teləsəɣi-í nyá təm.

² N ká keesi Alən ke tə təna nti máa heeli-ŋ tə, na ílé í teləsi-təɣi Icipiti wulav si í yele Iseyeli nyóma na pá lu í tetv taa.

³ Paa na mpv tə, maa la Icipiti wulav ke laŋkrusəŋ. Paa na piti təma na kuləlvəm mpi pə təna maa la Icipiti taa tə,

⁴ í kaa nuna-mə. Hali waatv inəɣi maa nyəŋsi Icipiti nyóma isə ke teu ke isəna pə wəe tə. Ulena má ləsi ma yələa Iseyeli nyóma ke nəɣə kuləmaɣa ke tetv təne tə taa.

⁵ Saa inəɣi pu ce Icipiti nyóma isəntəə na pá nyí si ma ké Tacaa.

⁶ Ḿpóɣú Moisi na Alən pa lapa teitei isu Tacaa ka heeluyv-wə tə.

⁷ Waatv wei pa yəɣətəɣana wulav ke mpv tə, Moisi pusi ka wə nunaasa na Alən nyənsi ke nunaasa na tooso.

Icipiti wulav kisa Moisi na Alən ke nuna

⁸ Ḿpóɣú Isə Tacaa heela Moisi na Alən si:

⁹ Ye Icipiti wulav təma-mə si í la piti təmlə natəli, ulə Moisi heeli Alən si í peti í kpatóɣú ke atəɣe wulav isəntaa, na ku pəsi təm.

10 Tənaɣa Moisi na Aləŋ pa tɛwə na pá lá teitei isu Isə Tacaa keesuyu-wɛ tɔ. Aləŋ pɛta i kɔátóyó kɛ atɛɣɛ Icipiti wulaw na i waali nyóma pa isentaa na kú pəsi tum.

11 Ḿpóyó wulaw kɔta Icipiti tɔwaa na pə topotopɔ nyóma na pɛle pá lá mpɔ tɔtɔ, na pa topotopɔtɔ taa.

12 Pa təna pa pɛta pa kɔatəŋ kɛ atɛ na í pəsi tɔmaa. Tənaɣa Aləŋ kɔátóyó tum kulaa na í li paɛɛ pa nyəŋ tɔmaa təna.

13 Paa na mpɔ Icipiti wulaw lapa laŋkɔusəŋ na í kisi nti Moisi na Aləŋ pa pola-i sələmpɔ tɔɣɔ teitei isu Tacaa ka yɔɣɔtɔyɔ tɔ.

Wahala kancaalaya nyəŋ

14 Ḿpóyó Isə Tacaa tɔma Moisi sɪ: Ntəŋ Icipiti wulaw kama nyuyɔ kɛ i laŋkɔusəŋ taa na í kisi Iseyeli nyóma kɛ yeluyɔ sɪ pá tɛɛ yɛɛ?

15 Tɔw, cele kɔ fema n lu ləŋ na í kɔɔɔ nyá kɔátóyó ŋku ku pəsa tum tɔ, na í polo i tɛɣɛ saa wei i tiiki pɔɣɔ tɔ, na í taŋ-i kɔtəŋ tɔw.

16 Uɛna í heeli-i sɪ: Hɛpəla nyóma tá, tá Isə Tacaa tilina-m sɪ má heeli-ŋ sɪ í yele i yəlaa na pá polo pooluŋ na pá sɛɛ-i, na haləna saŋa nyaa saŋ.

17 Pə tɔw kɛ Tacaa sɪ má teləsi-ŋ sɪ n tɔma sɪ n ta nyəm-i tɔ pənɛntaa kɛ n ká nyəm-i. Kɔátóyó kɔnɛɣɛ maa ma Nili pɔɣɔ lum tɔw, uɛna Isə yele na pə təna pə pəsi caləm,

18 na tiina sí na lum səŋ na halɪ Icipiti nyóma kɔpisi pə nyɔw.

19 Ḿpóyó Tacaa tasa Moisi kɛ heeluyɔ sɪ: Heeli Aləŋ sɪ kɔɔɔ nyá kɔátóyó na í hólí-kuyɔ Icipiti nyóma lum təkɔpɛntaa na pusi na ləŋ pə tɔw na pə kɔɔɔna lɔcaɣamnaa na tuŋ na kɔkɔpaməŋ pə pəŋ taa lumnaa, na pə pəsi caləm. Waatu unɪ caləm ká waasu tetu təna təpai.

20 Ḿpóyó Aləŋ kɔsa kɔátóyó na í má pɔɣɔ lum tɔw isu Tacaa ka keesuyu-wɛ tɔɣɔ Icipiti wulaw na i waali nyóma pa isentaa, na lum təna pəsi caləm.

21 Uɛna pɔɣɔ təna tiina sí, na ka lum səŋ haləna Icipiti nyóma kɔpisi pə nyɔw. Na paa timpiyi n tala tetu təna taa caləm waasəna.

22 Ḿpóyó Icipiti tɔwaa lapa teitei isu Moisi-wɛ na pa topotopɔtɔ taa. Uɛna Icipiti wulaw la laŋkɔusəŋ isu Tacaa ka tɛm yɔɣɔtɔyɔ tɔ, na í kisi nɔɣɔ ŋka paa sələma-i tɔ.

23 I ta kɔɔɔ-tɪ na í yaa pɔlv. Uɛna í ha lumaya na í suv i təyaya.

24 Tənaɣa Icipiti nyóma təna suv hila laasuyɔ na pá maləŋi pɔɣɔ sɪ pá hiki lum kɔnyənyəwɔm. Mpi tɔ, pɔɣɔ nyəm taa fɛi nyɔw.

25 Kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya tɔcu kɛ lum pəsa caləm.

Wahala naale nyəŋ

26 Pə waali kɛ Tacaa tɔma Moisi sɪ: Polo Icipiti wulaw kin na í heeli-i sɪ yele ma yəlaa na pá polo pá la-m tɔmlɛ.

27 Ye n kisa mpɔ maa yele na salɛ lu nyá tetu təna taa.

28 A ká huki təyomyom kɛ pɔɣɔ taa. Uɛna á kɔpa na á suv wulaw nyá nyá kawulaya təyaya taa, na nyá naŋ kɔhəntuyɔ taa. A ká kɔpa nyá kato tɔw maɣamaya. A ká suv tɔtɔyɔ nyá waali nyóma tɛɛsɪ taa na samaa nyənsɪ taa na tətəsəle na mɔtv tiisi taa tɔtɔ.

29 Halɪ a ká kɔpa Icipiti wulaw nyá nyá maɣamaya nyá tɔw, na samaa təna tɔw, na pə kɔɔɔna tɔmlɛ nyóma tɔw tɔtɔ.

8

¹ Ἰπρίγύ Tacaa tasa Moisi ke heeluyu tətə si heeli Aləŋ si: Hólí nyá kprátóyó na pusi na ləŋə na lɔcaɣamnaa təw na saleɛ lu Icipiti.

² Aləŋ ná hólá i kprátóyó ke mpɔ, ilena saleɛ lu Icipiti lumnaa taa na á waasi tetu təna.

³ Ἰπρίγύ Icipiti tɔwaa ná lapa mpɔ na pa topotopotu taa tətə, na saleɛ lu na á kpa tetu təna taa.

⁴ Ntəna Icipiti wulaw yaa Moisi na Aləŋ na í tɔ-wɛ si: I wiina Tacaa na í hatələna saleɛ anəyi má na má yəlaa. Pə waadi ile maa yelee lseyeli nyəma na pá polo pá lá ləw kə kətasi.

⁵ Tənaɣale Moisi cə Icipiti wulaw si: Ta caa, ləsi nyá maɣamaya ke saa wei n səlaa si má sələmi ləw kə məw təw na í kú saleɛ ke nyana nyá samaa na nyá təmlɛ nyəma mə tɛɛsi taa na á məli pəɣə taa tike tɔ.

⁶ Kələna wulaw si: Cele ke ma caaki si n sələmi ləw. Ntəna Moisi si: Təw, pə wɛ teu. Maa la mpɔ, ilena pəcɔ n cəkəna si tá ləw Tacaa feina saala.

⁷ Pəpətu fei lelen, saleɛ ká lu nyana nyá samaa na nyá təmlɛ nyəma mə tɛɛsi taa na á məli pəɣə taa tike.

⁸ Ἰπρίγύ Moisi na Aləŋ pa lu Icipiti wulaw tɛ. Uəna Moisi sələmi ləw kə saleɛ anu a təw.

⁹ Uəna Tacaa la isu i sələmuyə tɔ, na saleɛ si tɛɛsi taa na taasi təw na tawa taa.

¹⁰ Ἰπρίγύ pa kota-yeyɛ huwa huwa. Uəna icate təna səŋ pə fei teu.

¹¹ Icipiti wulaw nawa si i wahala pasaa, ilena í lá lanɣpusəŋ na í kisi Moisi na Aləŋ ke nunaw ke teitei isu Tacaa ka yəɣətuyə tɔ.

Wahala tooso nyəŋ

¹² Ἰπρίγύ Tacaa təma Moisi si heeli Aləŋ si: Ma nyá kprátóyó ke tetu təw, na mɔsuyə pəsi pətu na tɔ kpa Icipiti tetu təna taa.

¹³ Ntəna Moisi na Aləŋ pá lá teitei isu Tacaa heela-wɛ tɔ. Uəna mɔsuyə pəsi pətu na tɔ waasi yəlaa na tɔla pa təw kə tetu təna taa.

¹⁴ Uəna Icipiti tɔwaa maɣasi isu paa la mpɔ na pa topotopotu taa na pá kpisi. Na pətu náá wɛ tɔla na yəlaa pa təw.

¹⁵ Tənaɣale tɔwaa heela wulaw si: ləw mpəle ke cəne inəyi yoo.

Paa na mpɔ Icipiti wulaw tɔka i lanɣpusəŋ na í kisi Moisi na Aləŋ ke nunaw ke teitei isu Tacaa ka yəɣətuyə tɔ.

Wahala liyiti nyəŋ

¹⁶ Ἰπρίγύ Tacaa heela Moisi si: Cele kuli ləŋ ke tanəŋ kɔpanɣu tɛɛ, na n kati Icipiti wulaw ke waatu wei i tiiki pəɣə tɔ na n heeli-i si Tacaa má, ma təma si yelee ma yəlaa na pá polo pá la-m təmlɛ.

¹⁷ Ye n kisaa si n kaa yelee-wɛ, ile ma yelee na kacəsi kɔnaasasi nasəli si lu na sí sɔ Icipiti nyəma tɛɛsi taa kə tetu təna taa, na sí nyasəyi nyana yəlaa na nyá təmlɛ nyəma təna.

¹⁸ Ama kacəsi nsi si kaa wiili Koseŋ tetu taa timpi ma yəlaa wɛɛ tɔ. Tənaɣa Icipiti wulaw ka nyəna si Tacaa má, ma wɛ Icipiti taa cəne.

¹⁹ Maa kenti məw təw kə kprante ke cele, na í kaa na wahala inɛ.

²⁰ Ἰπρίγύ Tacaa yelaa na kacəsi kɔnyasasi nasəli lu tuutuuma na sí watɔ Icipiti wulaw na i təmlɛ nyəma pa tɛɛsi taa, na sí wakəli tetu təna.

²¹ Tənaɣale Icipiti wulaw yaa Moisi na Aləŋ na í tɔ-wɛ si: I polo í lá mə ləw kə kətasi. Ile Icipiti tetu taa kə pə wɛɛ si í la-si.

²² Keleña Moisi na Aləh pa cə sɪ: Tə kaa la-səyɪ cəne. Mpi tə, Icipiti nyəma ká nyəni-səyɪ acaalətu na pá yaɣa-tuyɔ pɛɛ.

²³ Pə wɛɛ ké sɪ tə tɔ kuyɛɛh tooso na tə polo pooluh. Uena tə lá tá Iśo Tacaa ke kɔtasɪ isu ɪ ka heeluyɔ-tu tə.

²⁴ Ntəna Icipiti wulav sɪ: Maa yele-me na í polo. Ue í taa hatəli pooluh ké. Aaiyee sɪ, í sələməna-m.

²⁵ Mpuɣule Moisi nɔyɔ təkpaɔ sɪ: Ye ma lu cəne, maa sələmi Tacaa na cele ɪ ká hatələna nyá na nyá təmlɛ nyəma na nyá yəlaa ke kacɔsɪ səne. Ama kulɔmtu ké sɪ ń taa nɛɛtɪ-tu na ń tayanɪ Iseyeli nyəma taya tanɔyɔ sɪ tə taa polo na tə lá Iśo ké kɔtasɪ.

²⁶ Moisi lu Icipiti wulav tɛ uena í sələmi Tacaa,

²⁷ na ilé ɪ ləsi kacɔsɪ təna na sɪ yele Icipiti wulav na ɪ təmlɛ nyəma na ɪ yəlaa, pə ta sɔɔ paa kulɔmɔɣa.

²⁸ Mpuɣú Icipiti wulav lapa lanɣpusəh tətɔ na í kisi sɪ Iseyeli nyəma í taa lu.

9

Wahala kakpasɪ nyəh

¹ Mpuɣú Tacaa tɔma Moisi sɪ: Polo Icipiti wulav kin na ń heeli-ɪ sɪ Hepəla nyəma Iśo Tacaa má, ma tɔma sɪ yele ma yəlaa na pá polo pá la-m təmlɛ.

² Ye n wɛɛ na n kisiɣɪ na n kanɣ nyɔyɔ na ń tanɔyɪ-wɛyɛ mpu,

³ maa yele na kusəku isayav nakohi ku kra Icipiti nyəma tɔla, na kó ku kraɣanəh na kraɣasɪ na yooyooɔnaa, na naah, na heeh, na pəh.

⁴ Ama Tacaa ká faɣasɪ Iseyeli nyəma nyəna na a taa natəli nyɔyɔ kaa holi-tɛ.

⁵ Pələ pə paasi uena Iśo Tacaa su sɪ cele ke ɪnɪ ɪ ka la kəkəbɪ ɪnəyɪ Icipiti taa.

⁶ Tɛu fema uena Tacaa yele na kusəku nanɣ Icipiti nyəma tɔla tənaya kuɔpampələ isu ɪ ka yɔɔtuyɔ tɔ. Ama Iseyeli nyəma nyəna taa natəli tə nyɔyɔ ta holi-tɛ.

⁷ Mpuɣú Icipiti wulav pɔɔsaa na í nu sɪ Iseyeli nyəma tɔla taa natəli tə ta sɪ. Paa na mpu pələ pə ta lapi-ɪ pɔbɔ. ɪ kama nyɔyɔ ke ɪ lanɣpusəh taa na í kisi Iśo yəlaa ke yeluyɔ sɪ pá tɛɛ.

Wahala naatoso nyəh

⁸ Pə waahɪ ke Tacaa tasa Moisi na Aləh ke heeluyɔ tətɔ sɪ: ɪ cosɪ məsaya taa tɔlɔma ke mə ɲkulee taa. Uena í polo wulav tɛ, na Moisi ɲmusɪ-yɛyɛ isəttaa na Icipiti wulav nyənəyɪ.

⁹ A ká yá tɛtu təna taa na á lɔlɪ yəlaa na tɔla ke mɔla naah, na á pəsɪ səmola.

¹⁰ Mpuɣule Moisi na Aləh pa cosa tɔlɔma, uena pá polo wulav tɛ na Moisi ɲmusɪ-yɛyɛ isəttaa, na á lɔlɪ yəlaa na tɔla ke mɔla na á pəsɪ səmola.

¹¹ Mɔla anɪ a kɔɛnna Icipiti tɔwaa tətəyɔ na á kra-wɛyɛ teitei isu yəlaa təna. Haləna pa kpisi Moisi-wɛyɛ kɔɔtənan.

¹² Mpuɣú Tacaa yelaa na Icipiti wulav sɔɔsɪ nyɔyɔ kam ke ɪ lanɣpusəh taa na í kisi Moisi na Aləh ke nɔnɔv ke teitei isu ɪ ka heeluyɔ Moisi tɔ.

Wahala naatosompɔyɔlaya nyəh

¹³ Mpuɣú Tacaa heela Moisi sɪ: Cele kohi ləh ke tananɣ kuɔɔɔnɣ tɛɛ na ń mayana Icipiti wulav na ń heeli-ɪ sɪ Hepəla nyəma Iśo Tacaa má, ma tɔma sɪ: Yele ma yəlaa na pá polo pa la-m təmlɛ.

¹⁴ Ama pənɛntaa ma tu ma taa ké sɪ maa la wahalanaa mpe pa tənaya nyana nyá təmlɛ nyəma na nyá yəlaa. Uena pəcɔ ń nyɪ sɪ nɔyɔlɔ ta nɔyɔsəna-m antulinya təna taa.

15 Ye maa sɔɔlaa maa kuwa nyana nyá yɔlaa na yulɔkusɔku na í saali yem ké tetu taa.

16 Ama ma yela-ŋ na nyá ise ke m̀p̀r̀ỳỳ sɪ n̄ nyí sɪ ma wɛna toŋ. Ilena ma h̄ete sɔɔsi yaav ke tetu t̄na taa.

17 Paa na mpv, n wɛɛ na n̄ h̄əŋ nyá tɪ na n̄ kisiyi sɪ ma yɔlaa í taa tɛɛ.

18 Pə t̄ɔ́ ké cele isənt̄ɔ waatu, maa yele na t̄mpɛɛ tɛv ŋku too Icipiti t̄v n̄yɔlv ta nata t̄ɔ́ kó nu.

19 Mp̄v t̄ɔ́, kpeyeli nyá t̄ɔla na n̄ c̄ɔɔsi-yɛyɛ tiili. Ye yɔlaa na t̄ɔla pa caya taale ke yem na pa ta c̄ɔɔsi, t̄mpɛɛ ká kv-wɛ.

20 Wulav t̄əmle nyóma taa lelaa mv Tacaa t̄əm nt̄yɪ niŋ naale, na pá heeli pa t̄əmle nyóma sɪ pa na t̄ɔla pá c̄ɔɔsi timp̄i t̄mpɛɛ an̄i a kaa na-wɛ t̄ɔ.

21 Ama lelaa ná t̄á nyana Tacaa t̄əm nt̄i na pá yele pa t̄əmle nyóma na pa t̄ɔla ke tawa taa.

22 Pə waali ké Tacaa heela Moisi sɪ: H̄óli nyá k̀p̀át̀ỳỳ na is̄ɔtaa na t̄mpɛɛv hoti Icipiti tetu yɔlaa na t̄ɔla t̄ɔ na pa tawa taa k̄vhaləm t̄na taa.

23 Moisi kraasa i k̀p̀át̀ỳỳ na is̄ɔtaa ke mpv, Ilena Tacaa yele na t̄v holiyi na kó nasəyi kraŋ kraŋ. Ilena t̄mpɛɛv luk̄əna is̄ɔ na í hotiyi tetu t̄na t̄ɔ.

24 Hatoo pə caalɔv Icipiti tetu ke suw t̄ɔ n̄yɔlv ta nata t̄mpɛɛv in̄i i taka na pə t̄v nȳəȳəsv̄v ke mpv.

25 M̀p̀r̀ỳỳ t̄mpɛɛv wak̄əla pə t̄na mpi pu wɛ tawa taa t̄ɔ, paa yɔlaa paa t̄ɔla. Pə kaasi na á p̄v̄ȳv̄i k̄vhaləm na á caati t̄iŋ ke yem yem.

26 K̄v̄s̄əŋ timp̄i Iseyeli nyóma wɛɛ t̄ɔ t̄na t̄ike ke t̄mpɛɛv ta c̄ətəli p̄lv.

27 Tənaɣale Icipiti wulav yáá Moisi na Aləŋ na í heeli-wɛ sɪ: P̄ənt̄ɛ má lap̄əna isayatu. Má na ma yɔlaa nt̄ɛ tasək̄əle nyóma. Is̄ɔ t̄ike nt̄ɛ tampana t̄əŋlv.

28 Hai, í wiina Is̄ɔ na t̄mpɛɛ h̄ɛɛsɪ mpv. Maa yele-mɛ na í tɛɛ, maa tasəyi-meyɛ taŋv̄v.

29 Tənaɣale Moisi n̄yɔv t̄əkrav sɪ: Ye ma luwa icate waali maa t̄yɛ Is̄ɔ ké niŋ na t̄v hola na kv t̄mpɛɛ h̄ɛɛsɪ. Ilena p̄ɔ́c̄ n̄ c̄ɛk̄əna sɪ Tacaa t̄əŋna antulinya t̄na.

30 Pəna pə mpv t̄ɔ, ma naa ké sɪ nyana nyá yɔlaa í seeki Is̄ɔ ké ac̄ɛsaac̄ɛsaa sewa ké, í t̄á t̄ɛ mə taa.

31 Waatu wei t̄mpɛɛ k̄əma mpv t̄ɔ a sulina pa t̄ɛ k̄p̄r̄ŋk̄p̄ontu toŋ nyənt̄v nti pa yaa sɪ l̄əŋ t̄ɔ t̄ə h̄ɛtv t̄ȳv̄, na pa t̄ȳɔnaɣa p̄ɛ nȳəŋka t̄vl̄ȳv̄ nt̄ɛ, na á wak̄əli-yɛ.

32 Ama pə kaasa pa t̄ȳɔnasɪ lens̄ənaa t̄ɔ pə ta wak̄əli s̄əle. Mpi t̄ɔ, s̄əle sɪ taa kul̄əta saa in̄i.

33 Moisi luwa icate waali Ilena í t̄yɛ Is̄ɔ ké niŋ na í wiina-i t̄mpɛɛ an̄i a t̄əm. Ilena t̄v na kv hola na t̄mpɛɛ p̄ t̄ɛ.

34 Icipiti wulav paas̄ənaa sɪ pə t̄na pə h̄ɛɛwa Ilena í na i t̄əmle nyóma pá məli pa nȳəŋ in̄i i taa is̄v̄ too ilɛ.

35 M̀p̀r̀ỳỳ pa k̄isaa t̄əsaɣasaya sɪ m̄pɛ pa kaa yele Iseyeli nyóma na pá lu tetu taa ké t̄ɛit̄ɛ is̄v̄ Tacaa ka heeluyv̄ Moisi t̄ɔ.

10

Wahala p̄ələf̄ɛi nyəŋ

1 M̀p̀r̀ỳỳ Tacaa t̄əma Moisi sɪ: Məli Icipiti wulav t̄ɛ, má yelina sɪ í na i t̄əmle nyóma pá la lan̄k̄p̄usəŋ ke mpv na má lá k̄ək̄əlv nyəŋ t̄na na pá ná.

2 Ma lapa m̀p̀r̀ỳỳ sɪ n̄ ká k̄ɛɛsɪ nyá piya na nyá saal̄ənaa ke is̄əna ma lapa Icipiti taa ké k̄ək̄əlv nyəŋ t̄ɔ. Tənaɣa í ká nyəna sɪ ma ké Tacaa.

³ Μπρόγυ Moisi na Alɔŋ pa pola Icipiti wulaw té na pá heeli-ɪ sɪ: Hɛpɛla nyɔ́ma tá, tá Iso Tacaa tɔma-tu sɪ tɔ́ kɔ́ tɔ́ pɔ́ɔsɪ-ŋ sɪ pɛlee ké n ká ló nyá lanjkrusəŋ na í yelee ɪ yɛlaa na pá polo pá lapɪ-ɪ tɔ́mle?

⁴ Ye n kama nyɔ́ɔyɔ ke pə taa, cele ɪ ká kɔ́na kutolon ke nyá tetu tɔ́na taa.

⁵ Ku wáási tetu tɔ́ tɔ́wisiwisi, na kó kuɔuli konyɔ́nyɔm na tuŋ wei tɔ́mpɛe ka fɛɛwa tɔ́.

⁶ Kutolon ká maɣali nyana nyá tɔ́mle nyɔ́ma na Icipiti nyɔ́ma tɔ́na tɛɛsɪ taa tɔ́rampɛam. Tɔ́o tɔ́, nyá caanaa na pɛle pa caanaa ta keesita kɔ́kɔ́lɔ unɪ ɪ taka halɛna saŋa.

Moisi tɛma mpɔ ulɛna í lu Icipiti wulaw té.

⁷ Icipiti wulaw tɔ́mle nyɔ́ma kotaa na pá tɔ́mɪ-ɪ sɪ: Ta caa, yɔ́lɔ unɛ ɪ ka cɔ́ɔsɪ-tu yoo. Pə tɔ́o tɔ́, yelee-we na pá polo pá lá pa Iso Tacaa ke tɔ́mle. Ye pə taɣa mpɔ Icipiti nyɔ́ma tɔ́na ká sɪ.

⁸ Tɔ́nayaɛle pa taɣana Moisi na Alɔŋ ke yaav ke Icipiti wulaw té na ílé ɪ heeli-we sɪ: I polo í lá mə Iso Tacaa ke tɔ́mle. I taa ɪ taa íle sɪ: Awe na awe paa pona?

⁹ Ntɛna Moisi sɪ: Ta tɔ́na tu pona. Pə kɔ́raɣav ifɛpiya na tá kɔ́kɔ́ratɛlaa na tá pɛyala na tá pɛɛlaa tɔ́. Na tɔ́ kɔ́pɛŋna tá tɔ́la tɔ́na. Mpi tɔ́, Tacaa acima ke tɔ́ puki tɔ́ɔyɔ.

¹⁰ Mpɔyule Icipiti wulaw pɔ́sɛna-we sɪ: Mə taa sɪ ma a yelee mə na mə piya na í tɛɛ yɛɛ? Iso í su-mɛ yaa. Ma nyɔ́má mə taa layatɔ́ ké tɛ́.

¹¹ Pə kaa la mpɔ. Apalaa mɛ, mə tike í ká pona na í lá mə Iso ké tɔ́mle. Mpi ɪ ka sɛlɛmɪ tɔ́ɔɛle.

Ulɛna pá tɔ́ɔnɪ Moisi na Alɔŋ ke Icipiti wulaw tɛ, na pɛle pá lu.

¹² Tɔ́naya Tacaa tɔ́ma Moisi sɪ: Hólí nyá kɔ́rátɔ́yɔ ke Icipiti tetu tɔ́o na kutolon lu na ku wáási-tɪ na kó tɔ́ɔyɔ konyɔ́nyɔm tɔ́na mpi tɔ́mpɛe ka fɛɛwa tɔ́.

¹³ Μπρόγυ Moisi hulɔ ɪ kɔ́rátɔ́yɔ ke Icipiti tetu tɔ́na tɔ́o. Ulɛna Tacaa yelee na heelim luna tɛv kite na pə má ilim mpi na ahoɔ tɔ́na. Pə kɔ́ma na pə nyaali íle kutolon tapayaɛle.

¹⁴ Ku kɔ́ma tuutuuma ké, na ku wáási tetu tɔ́na tɔ́o. Tɔ́o tɔ́, pa ta nata kutolon ɪsu mpɔ pə taka. Pɔ́cɔ́ pa kaa tasa ku taka ké nav tɔ́tɔ́.

¹⁵ Ku waasa tetu tɔ́naya na tɔ́ mɛlí piliŋ, na kó tɔ́ɔyɔ nyutu na tuŋ wei tɔ́mpɛe ka yɛlaa tɔ́ ɪ pɛɛ tɔ́na. Pə ta sɔ́ tɔ́yɔ nakulɪ ku hatɔ́ yaa nyuliya.

¹⁶ Μπρόγυ Icipiti wulaw yaa Moisi na Alɔŋ ke lɔŋ na í heeli-we sɪ: Ma wakɛlɛna mə Iso Tacaa na mə maɣamaya tɔ́tɔ́.

¹⁷ Hai, ma wiikina-mɛ sɪ í tasa-m suulu hulɔyɔ ke tɔ́m kolum. I sɛlɛmɪ mə Iso sɪ í hatɛlɛna-m sɛm pɔ́nɛ.

¹⁸ Moisi lu Icipiti wulaw té ulɛna í wiina Iso ké kutolon tɔ́m.

¹⁹ Μπρόγυ Tacaa kɛɛ heelim na pə makɛna tɔŋ na ilim tɔ́tɔ́le tɔ́o na pə paali kutolon na pə pɛlí ku tɔ́naya sɛsɛncaasi tɛŋku taa. Pə ta sɔ́ paa kulɔmɔyɔ ke Icipiti tetu tɔ́o.

²⁰ Μπρόγυ Tacaa tu Icipiti wulaw ke lanjkrusəŋ na í kisi sɪ Iseyɛli nyɔ́ma í taa tɛɛ.

Wahala pɔ́ɔyɛlayafɛi nyɔ́ŋ

²¹ Μπρόγυ Tacaa heela Moisi sɪ: Kusɪ nyá kɔ́rátɔ́yɔ na ɪsɔta na sɛkɔ́pɛtyɔ taa sɛkɔ́pɛtyɔ nyala Icipiti tetu tɔ́na taa. Halɛna yɛlaa tokiyina-ku.

²² Moisi kusa-kuyɔ mpɔ ulɛna sɛkɔ́pɛtyɔ yuŋ nyɛŋku nakulɪ ku nyala Icipiti tetu tɔ́na tɔ́o ké kuyɛɛŋ tooso tɔ́cu.

²³ Kuyɛɛŋ tooso unɪ ɪ taa nɔ́ɔlɔ ta keesi ɪ tɔ́ɔntɔ́le. Pəyele nɔ́ɔlɔ ta layasɪ lɔnte. Ama ku taa fɛi Iseyɛli nyɔ́ma hɔ́ɔlɔyɔ.

²⁴ Μπόγυ Icipiti wulaw yáá Moisi na í heeli-ι sι: Maa yele-me na í polo í see mə Iso isu ι sələmuυv tə. Na í tu nəkaa í kpenna mə alaa na mə piya. Ama mə tala tike kaa luna həm.

²⁵ Μρυυλε Moisi sι: Uena ή cele-tuyv təla nna tu la Tacaa ke kətaga ηka kəko lusa ka təna tə na ciikuυv nyənsι na?

²⁶ Pə wεε ké sι tə kpaγa ta tala təna, tə kaa səə hontuyv. Tu tala təna təγə tu nyι tala isəna, na nna á taka tá Iso caa sι tə lapι-ι kətaga tə.

²⁷ Uena Tacaa tasa Icipiti wulaw ke laηkpυsəη ke tuyv na í kisi sι Iseyeli nyəma í taa tεε.

²⁸ Haləna í təγəni Moisi ke kətəγənv sι í lu inι ι tε. Na í təmi-ι sι: La laakali, ye pə cəpa-η na ή tasa cəneye məλυv maa kv-η.

²⁹ Μρυυλε Moisi sι: Awusa, n tu γəγtəa ké, maa tasəγι məλυv.

11

Wahala kantəkaya nyəη

¹ Μρυυλε Tacaa heela Moisi sι: Pə kaasa-m wahala kantəkaya nyəη. Pə waali ké paa yele-me na í tεε. Halι paa tu təγəni-meγe kətəγənv ké na í lu cəne.

² Μrv tə heeli Iseyeli nyəma apalaa na alaa sι pá sələmi pa asəmaa Icipiti nyəma ke wula na liγitee nyəγətv pə wontu.

³ Μπόγυ Tacaa lapa na Iseyeli nyəma kpaγa Icipiti nyəma na nyuyv. Pəcə pəle pə paasi, Moisi maγamaya nyuyv ka kulaa ké, na Icipiti wulaw təmlε nyəma na Icipiti yəlaa təna təkayana-ι.

⁴ Moisi ka təma Icipiti wulaw ke heeluyv sι Tacaa təma sι ι ká cəə Icipiti tetv təə ke ahoə heka

⁵ na tetv taa kancaalaya piya təna ká sι. Pə kpaγav wulaw nyá, nyá pəyaya kancaalaya nyəηka na pə polo yom əlv nyəη wei ι nanəγι tə ι kancaalaya pəyaya, na pə kpeηna təla nyənsι.

⁶ Na yəlaa ka wii ləyaya wula wena too nəγəlv ta wiita tə. Pəyele nəγəlv kaa tu wii a taka tətə.

⁷ Ama pə kaasuyv Iseyeli nyəma həγəlvuyv taa tə, haγa maγamaya kaa tu kpesi. Tənaya í ká nyəna sι Tacaa má, ma fakι Icipiti nyəma na Iseyeli nyəma.

⁸ Uena Moisi tasa sι: Waatv inəγι Icipiti wulaw təmlε nyəma pəne pa təna paa kəə na pá luη ma tεε ké akula sι má na ma yəlaa tə lu. Uena máá lu kpaκpaə inu. Pə waali ké Moisi luna pááná səsəəna ke Icipiti wulaw tε.

⁹ Μρυυλε Tacaa tasa Moisi ke heeluyv sι: Ye Icipiti wulaw ta nuna-me, əlε maa tasa kəkəlv nyəv pəγalε lapv ke Icipiti tetv taa.

¹⁰ Pəyele Moisi na Aləη paa təma-wəγι lapv ke təv pəγalε na Icipiti wulaw ná. Paa na mrv Iso ká tv-ι laηkpυsəη ké, na í kisi sι Iseyeli nyəma í taa lu.

12

Tεεv acima təγəv

¹ Μπόγυ Tacaa heela Moisi na Aləη ke Icipiti taa sι:

² Isotv wei ι taa í wε isəntə tə, ι ká wεε-meγe pənaγa taa isətv kancaalaya nyəη ké.

³ Μrv tə, í polo na í heeli Iseyeli nyəma təna sι paa təyaya yaa paa waav ηku kó caa iwəyaya yaa pinaya ke isətv inε ι kvyeηη naanəwa wule.

⁴ Ye waav nawa sι kv kaa tε kpəntε, əlε kv na lηηkv pa kaa na pá nyι kpəntε nte paa təγə na pa tε tə.

5 Iwəyaya yaa pinaya ŋka paa caa tɔ, kaa wɛɛ apalɔ nyəŋka ŋka ka sika pənaya kulumaya tɔɔ, na ká tewa, ka tiili tá caamu.

6 Na pə tala isətu kuyeyɛ naanɔwa na liyiti wule taanaya, ɔlena paa Iseyeli tu wei í lenti i kɔpəntɛ.

7 ɔlena paa mpa pá lii pa kɔpəntɛ caləm na pá taa tɔyaya ŋka ka taa paa tɔɔ tɔ ka nənəkɛelasɪ kampɔ kpatəŋ tɔ na isətɔa tɔɔ.

8-9 Pa wusəyi kɔpəntɛ tənaya. Pə kraɣau nyuyɔ na nəŋkraasɪ na lotu tɔ. Pá taa tɔɔ-ti na tə lɛŋ yaa pá təsi-ti. Pá tɔɔ-ti na potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tɔ, na tuusi hatu nyan nyəntu.

10 Ye pa tɔyaa na pá kpisa mpi na pə fe-wɪ pa wɔ kəkɔ.

11 Waatu wei pa təkɪ pə tɔɔnaya tɔ, na pá suu pa mpaav wontu ké, na pa ntəŋkɔla ke pa nəhɛɛ taa, na pa kpatəŋ ke pa niŋ taa, na pá tɔɔ caɔcaɔ. Mpi tɔ, pə ké Tacaɔ Tɛɛv acima ké.

12 ɔlena Tacaɔ tasa si: Saŋa ahoɔ aneyɛ maa cɔɔ Icipiti tetu tɔɔ na má kú tɔ kancaalaya piya tənɔ. Pə kraɣau yɔlaa piya na pə polo tɔla nyəŋsi tɔ. Pəyele maa kú Icipiti nyəma tuŋ tənɔ nyɔɔŋ tənəŋnaŋ. ɔlena paa wei í nyí si má kɛna Tacaɔ.

13 Pə kaasuyɔ Iseyeli nyəma me tɔ, mə kampɔnaa tɔɔ caləm ká yusəna mə tɛɛsi. Ye ma na-wɪ ma tɛɛ mə tɔɔ. Isəna maa kenti mə tɔɔ na ma kaa wakəlɪ-mɛ isu Icipiti nyəma tɔyɔlɛ.

14 Ḿpóyó Tacaɔ tasa si: I ka tɔsəyi kuyaku kɔnɛ kɔ tɔɔ ké paa pənaya ŋkaya, na í lakɪ-m acima səsəna na i nyəni-yeyɛ kɔtaya ke mə waalɪ nyəma tɔɔ.

Kəkusum fei potopotonaa acima

15 Kuyeyɛ naatosompɔɔlaya tɛɔu ké í ká tɔɔ potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tɔ pə acima. Mpu tɔ, pə kraɣa kəkusum fei potopotonaa acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule tɔ, pə fei si kəkusum í wɛɛ mə taa nɔɔɔlɔ tɔyaya taa. Ye nɔɔɔlɔ tɔɔ-wəyi kuyeyɛ inɪ i taa, isu pa kpɪisa pɔntu ke Iseyeli nyəma taa.

16 I ká koti kuyaku kancaalaya nyəŋku na naatosompɔɔlaya nyəŋku wule ké na í sɛɛ-m. Kuyəŋku tɔ, pə fei si í la tɔmlɛ natəlɪ. Ye pə taya mə tɔɔnasi saav paasi.

17 Paa pənaya ŋkaya i ka təkɪ kəkusum fei potopotonaa acima aneyɛ mə waalɪ nyəma tɔɔ. Na á pəsi-meyɛ kɔtaya ŋka kaa tɔsɪ-meyɛ kuyəŋku ma ləsa-meyɛ Icipiti tetu taa ke nɔɔ kulumaya tɔ.

18 I ká təkɪ kəkusum fei potopotonaa ke isətu kancaalaya nyəŋ inɪ i kuyaku naanɔwa na liyiti nyəŋku wule taanaya, na pə polo kuyaku hiu na kulumuyɔ wule taanaya.

19-20 Ye pə tala waatu inɪ pə fei si mə taa nɔɔɔlɔ í tɔɔ kəkusum tɔɔnaya, yaa pə tu wɛɛ pɔntu tɔyaya taa. Paa Iseyeli tu yaa caɔalɔ, isu pa kpɪisa-i mə taa.

Tɛɛv acima tayanuyɔ

21-22 Ḿpóyó Moisi kota Iseyeli nyuyɔ nyəma na í heeli-wɛ si: I polo í caa Tɛɛv acima iwɛɛsi, yaa pinasi na í lenti-sɪ na í tiyisi caləm na í lii pə taa ké saŋ na í taa nənɔɔ kampɔ kpatəŋ tɔɔ na isətɔa tɔɔ. Ye pə tema mpu, nɔɔɔlɔ í taa tasa tɔyaya ŋke ka taa ké luw sɪ i puki tiili, haləna pə nyaalɪ.

23 Mpi pə tɔɔ tɔ, Tacaɔ ka cɔɔ Icipiti nyəma wakəluyɔ. ɔle ye i nawa caləm ke mə tɛɛsi kampɔnaa kpatəŋ tɔɔ, i kaa yele si wakəlɪv í suv si taa.

24 Mə na mə waalɪ nyəma í ká təkəna kɔtaya kaneyɛ tam tɔɔ.

25 Paa waatu wei í ká suv tetu nti Tacaɔ ha-mɛ tɔ tə taa tɔ, í ká təkɪ-keɣɛ ḿpóyó.

26 Ye mə piya í pɔsɔ-mɛ si pə nyuyɔ suwe, ɔle

27 Í ká cò-we sí: Tacaa Teev acima kòtaya nté. Iseyeli nyóma tá, tu wew Icipiti taa tóyo kóyaku nakuli Iso còo pa tetu taa na í wakèli-we. Ama í tee tá tóo na í waasi-tu. Iseyeli nyóma nu mpv, ilena pá luñ na pá see Tacaa.

28 Pa tema mpv, ilena pá tee na pá niki nti Tacaa ka heela Moisi na Alòh tóyo lapv.

Wahala naanwa nyəh

29 Pə kəma isu ahoò heka ilena Iso Tacaa kò Icipiti taa apalòpiya kancaalaya nyənsi təna. Haləna pə kpehna Icipiti wulav səsə apalòpəyaya kancaalaya nyəhka hka kaa leeti i kawuləyaya kumte tóo tó. Na pə polo saləka nyóma apalòpiya kancaalaya nyənsi, na təla kancaalaya piya apalv nyənsi tətó.

30 Ahoò aní tó, Icipiti wulav na í waali nyóma na Icipiti nyóma təna femaya na pá casəxi kapusi. Mpi tó, təyaya fei na ka taa laha sətu.

31 Tənaaya wulav yaa Moisi na Alòh ke ahoò aní na í tó-we sí: Mə na mə Iseyeli yəlaa təna í lu ləh ke ma tetu taa na í tee. I polo na í see Tacaa isu í ka sələmpv tó.

32 Paa mə təla í kraya pə təna isu í ka yəgətəy tó na í tee í fee-m. Ama í sələmi mə Iso ké sí í koolu-m kəpantv.

33 Icipiti nyóma ka tema pa taa ké sí pa təna paa səna. Ntəna pá tuli Iseyeli nyóma ke kótulu sí: I lu ləh ke ta tetu taa.

34 Pə maɣamaɣa pə tóo ké Iseyeli nyóma kpehna pa potopotonaa somtu na tə ta nyəhta na pá həkò tayaaləh wei í taa pa huɣutiɣi-we tóyo pa kraanaa taa, na pá səyəli na pá tee.

35 M̀p̀r̀ỳó Iseyeli nyóma lapa teitei isu Moisi ka heeluyv-we tó. Pa sələma Icipiti nyóma ke wontu nti pa lupina wəla na liɣitee nyəgətu tó, na wontu kususuuu.

36 M̀p̀r̀ỳó Tacaa lapa na pa nyəy təna Icipiti nyóma na pəle pá cele-weye mpi mpi paa sələma-we tó. Timpi Iseyeli nyóma kuuna Icipiti nyóma wənav tóyolə.

37 Iseyeli nyóma kula Lamse, ilena pá tee Sukəti, na pa taa apalaa ka we isu yəlaa iyisi nasətoso (600000) ke mpv. Alaa na kəkpatəlaa na piya paasi.

38 Pa luw mpv tó pə kpehna yəlaa mpa pa ta ke Iseyeli nyóma tóyo tuutuuma ké na pá təh-we. Pə kaasi heeh na pəh na naah kaləkəh taa fei nyənyəy.

39 Pa lu mpaav ilena pá tó petepetasí ke pa somtu nti paa krayana Icipiti na tə ta kpata tó. Mpi tó, Icipiti nyóma ka təgəna-weye kətəgənv ké. Pa taa yele sí pa somtu í kra. Pəyele pa taa kraya mpaav təgənaaya.

40 Pusi nasəle na hiu na naanwa (430) ke Iseyeli nyóma caya Icipiti taa.

41 Pə waali ké pa luwa nəgə kəlvmaɣa.

42 Teitei isu Tacaa keeluyv í tom ke ahoò aní na í ləsi-we tó. Mpv tətəy mpe na pa ləlvh paa keeliɣi pa tom ke í tóo ké tam ké paa pənaaya hka.

Teev acima təyən kvsəsutu

43 M̀p̀r̀ỳó Tacaa heela Moisi na Alòh sí: Teev acima kvsəsutu ntó, pə fei sí caya lv wei í ta ke Iseyeli tv tó í tóyo Teev acima təyənaya.

44 Ye isu Iseyeli tv yapa piitim lempri tv ke yom na í peli-í í pəsəxi na í tóyo pə təyənaya.

45 Pə fei sí piitim lempri məlvh yaa apaa tv í tóyo pə təyənaya.

46 Pə kaasi ilə, təyaya hka ka taa pa wəsa nantv nti tóyo paa təyə-ti, pa kaa luna-təyi awal. Pəyele pə fei sí pá yəki kpənte nte pa kəwa mpv tó tə mwa.

47 Pə wee sí Iseyeli nyóma təna təpai ká təgəna Teev acima tə.

48 Ye isu caya lv nyuləna sí í ka tóyo Tacaa Teev acima aní, pə wee ké sí pá peli í na í təyaya taa apalòpiya təna na pəcó. Ilə í pəsa isu Iseyeli tv nté, í pəsəxi na í təyə-i. Təfó ye pa ta peli wei, pə fei sí í kpətəna.

49 Isegehi tu í ta peli, í na caɣalu pa kiiu kolomoyu ké.

50 Ḿpógó Isegehi nyóma lapa teitei isu Tacaa ka heeluɣu Moisi na Alɔh tɔ.

51 Kuyaku ŋku ku maɣamaɣa ke Tacaa læsa Isegehi nyóma ke Icipiti taa ké nɔɣo kolomaya.

13

Teɛu acima tɔɔ kusəsutu lentanaa

1 Ḿpógó Tacaa yáá Moisi na í tɔmɪ-sɪ:

2 Isegehi taa kancaalaya apalɔpiya tɔna ké ma nyənsɪ ké. Pə kraɣau yɔlaa piya na pá polo tɔla nyənsɪ tɔ, má tɔnna-sɪ. I nyənəxi-səxi ma nyəm.

3 Ntɛna Moisi heeli samaa sɪ: Pə fei sɪ í sɔɔ kuyaku kɔnɛ inɪ ku tɔɔ yoo. Mpi tɔ, ku wule ke Tacaa læsa-tu na toŋ sɔsɔɔŋ ke tá yomle taa ké Icipiti tɛtu taa. Mpu tɔ, ye í tɔsəxi kuyaku kɔnɛ inɪ ku tɔɔ í taa tɔɣo potopoto wei í taa we kɔkɔsum tɔ.

4 Isɔtu wei pa yaa sɪ Apiipi tɔ, ɪ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule ke í luwa.

5 Waatu wei í ká sɔv Kanaaŋ, na Hiti, na Amolii, na Hifi, na Yepusi pə nyóma tɛtu nti tɔ taa tɔɣonaya tɔla tɔhɔ tɔ. Tɛtu ntəxi Tacaa ka yɔɣɔtɔna tuunav sɪ ɪ ká ha mɔna mə caanaa. Ile paa pənaya ŋkaya í ká tɔki Teɛu acima ke isɔtu inɛ ɪ taa.

6 Kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya ke í ká tɔɣo kɔkɔsum fei potopotonaa. Naatosompɔɔlaya nyəŋku wule ɪnɛna í sɛɛ Tacaa.

7 Pə fei sɪ pá tu keesi kɔkɔsum ke mə taa nɔɣɔlɔ ɪ tɛɣe kuyɛɛŋ inɪ ɪ taa ké mə tɛtu tɔna taa. Halɪ ḿpógó pu la pə potopoto.

8 Ye í kɔma na í tɔki acima anɪ, í keesi mə piya sɪ mpi Tacaa lapa-mɛɣe kuyanɔku í lu Icipiti tɔ, pə tɔɔ ké í tɔki-ye.

9 Í ká tɔki Teɛu acima anəxi sɪ pá tɔsəxi-mɛɣe kuyaku kɔnɛ inɪ ku tɔɔ ké teitei isu kuyɔsum mpi í teŋ mə tokuŋ na í tamsəxi mə ŋkpalasi taa, sɪ pá tɔsəxi-mɛ, na í kaləxi Tacaa kusəsutu ke tam na í nyɪ-tɪ tɔ. Teɛu acima tɔɣu mpi pu tɔsəxəna-mɛ sɪ Tacaa læsəna-mɛɣe Icipiti taa na ɪ toŋ sɔsɔɔŋ.

10 Paa pənaya ŋka, ye pə isɔtu í luwa, í laki nti inɪ ma tu-mɛɣe isəntɔ tɔ.

11 Ḿpógó Moisi tasaa tɔtɔ sɪ: Ye pə kɔma na Tacaa tana-tuyɔ Kanaaŋ tɛtu nti ɪ ka yɔɣɔtɔna tuunav sɪ ɪ ká ha tá na tá caanaa tɔ.

12 Ile tu ha-ɪ apalɔpiya kancaalaya nyənsɪ tɔna. Paa tɔla kancaalaya piya apalɔ nyənsɪ tɔna, inɪ ɪ tɔnna-sɪ.

13 Ye kraŋaya kancaalaya pəyaya apalɔnyəŋka, ɪɛ í layasi-ke na ɪwəyaya yaa pinaya, yaa í məlɛntɪ ka luɣu na ká sɪ. Ye pə kaasa yɔlv kancaalaya pəyaya apalɔnyəŋka ɪɛ í layasi-ke na ɪwəyaya.

14 Ye kuyaku nakɔli mə piya pɔɔsa-mɛ sɪ pɛpɛ tɔɔ ké í laki mpv. Ile ɪ cɔ-we sɪ: Tu we isu yomaa ke Icipiti ké, ɪnɛna Isɔ læsi-tu na ɪ toŋ sɔsɔɔŋ.

15 Halɪ pə tɔm taa, Icipiti wulav kisaa ké tɛsayaɣaya sɪ tɔ taa nyəxələna tiili. ɪnɛna Isɔ náá kó Icipiti nyóma apalɔpiya kancaalaya nyənsɪ tɔna, na pə krɛnna tɔla nyənsɪ tɔna. Pə tɔɔ maɣamaɣa ke pə weɛ sɪ tɔ laki kɔtasi ke kancaalaya piya apalɔ nyənsɪ tɔna. Ama ye yɔlaa nyənsɪ ɪɛ, tɔla ke tɔ layasəxəna.

16 Kɔtasi nsi su tɔsəxəna-tuyɔ nti inɪ Tacaa tu-tuyɔ isəntɔ tɔɣo teitei isu kuyɔsum mpi tu teŋ tá tokuŋ na tɔ tamsəxi tá ŋkpalasi taa tɔ. Pə tənaya mpv pu tɔsəxəna-tu sɪ Tacaa læsəna-tuyɔ Icipiti taa na ɪ toŋ sɔsɔɔŋ.

Isɔ hvlɔvɔ ke ɪ yɔlaa ke mpaav

17 Waatu wei Icipiti wulav yela Isegehi nyóma na pá tu mpaav tɔ, Isɔ tá tisi sɪ pá teŋ Metitelanee teŋku mpaav, na pá fayana Filiisi nyóma tɛtu taa. Paa na ku

topilaa tɔ. Ulapa m̄pógú sɪ p̄é taa kɔɔ na Filiisi nyóma lu pa tɔɔ na sɔyɔntɔ kra-we na pá cɔkɪ pa taa na pá m̄lɪ Icipiti.

¹⁸ Pə tɔɔ k̄é Iso yelaa na pá kee na pá fayana wɔlaya tetɔ taa na pá polo pá lu səsəncaasi tenku. Iseyeli nyóma mpe pa ta lu yem yem. Pa lu nɔyɔ kulumaɣa k̄é.

¹⁹ Pa lukaya mpɔ ulena Moisi kuu Yosεfu mɔwa na í kpenna. Mpi tɔ, ɪ ka heela ɪ tetɔnaa k̄é na ɪsɔle kusεemle sɪ Iso í lɔsa-wεye Icipiti taa pá kpenna ɪ mɔwa.

²⁰ M̄pógú Iseyeli nyóma lu Sukɔti na pá polo Itam ke wɔlaya tetɔ kin.

LEFII KOTELAA TOM TAKELAYA Kotuloto

Takelaya kane ka taa ke tō kaləyi si, Iso yaawa i yulv Moisi ke Iso tessele taa, na i na-i pá yəyoti. Pə taa tene inu Iso suwa nəyō si, ye wei i tōka i tom nti pounto ká hiki weesuyu. Iso seyesa i yelaa ke isəna pə wee si pá la kotasi ke isəna Iso inu i suwa tō. Pə wee tōtō si pá hatələna asilima nyəm təna, na pá wee tənəŋŋ isu pa Iso inu.

Isəna pa faya Lefii takelaya tō:

Kotasi lataa i təŋ isəna Iso suwa tō, titite 1-7

Pə wee si pá tūna kotələa, na pele pá weena yaasi kupaŋ, titite 8-10

Paa Iso seelo wei i se tənuyv tō asilima, titite 11-16

Pə wee si pá se kraŋ nyəntv na Iso seev isayam, titite 17-27

ISO KOTASI NA PƏ KUHAAN

Isə kotaya ŋka kəkō lusa ka təna tō

¹ Mpróyó Tacaa Iso yaa Moisi na cokəle^a nte pa lapəna pəŋŋ, na Iso na i yelaa pá suliyi tē taa tō. Ilena í təmi-i si:

² Teləsi Iseyeli nyóma si, ye pa taa nəyōlv caa-m kuhav ke kənav, i pəsəyi na í kəna nav yaa heu yaa pəŋŋ.

³ Ye nav ke yulv caa lapv ke kotaya ŋka kəkō lusa ka təna tō. Ie apalv nyəŋ wei i tiili tá caami təyō i ká ha na Tacaa mu. Cokəle nte tē taa Iso na yelaa pa suliyi tō tē nənyōv ke i ká pona.

⁴ Ilena í təmi i niŋ ke kpənte nte kəkō lusiyi mpv tō tē nyuyv tō. Tacaa ka mu i kotaya na í husi i isayav.

⁵ Ilena pounto lentí kpənte ke təsulle cokəle kiŋ təna. Aləŋ ləlvuyv nyóma kotələa taa nəyōlv ká hvlí kpənte caləm ke Tacaa. Ilena í ŋmusi-wəyí Iso kotaya təlate kəŋkəməŋ tō kē cokəle nənyōv.

⁶ Saa wei kotaya latv litiyi kpənte na í fakí-teye piliŋasi

⁷ təyō kotələa ná tayənyəyi kəkō ke kotaya təlate tō.

⁸ Ilena pá təmi nantv cəkəŋ ke kəkō tō tətetete, na nyuyv na nim cəlv nim cəlv tōtō.

⁹ Kpənte lotu na tē nəŋkraasi tēŋ nyaalvuyv, ilena kətvlv nyayasi pə tənaya kotaya təlate tō. Kotaya ŋka kəkō lusa ka təna təyōle. Ka səsəŋ ke Tacaa caaki.

¹⁰ Ye isu heu yaa pəŋŋ ke yulv caaki lapv ke kotaya ŋka kəkō lusa ka təna tō. Ie apalonyəŋ wei i tiili tá caami təyō i ká kəna.

¹¹ Ilena í lentí-i Iso cokəle kəŋkəŋ taa, ke kotaya təlate ilim ntəyōŋ tō. Ilena Aləŋ ləlvuyv nyóma kotələa taa nəyōlv ŋmusi caləm ke kotaya təlate kəŋkəməŋ tō.

¹² Ilena kotaya latv faya nantv ke tilima. Na í seti nyuyv, na í ləsi nim cəlv nim cəlv. Ilena kətvlv təmi nantv ntəyí kotaya təlate kəkō ŋke ka tō tətetete.

¹³ Kpənte lotu na tē nəŋkraasi tēŋ nyaalvuyv, ilena kətvlv hvlí kotaya ŋkeye Tacaa, na í nyayasi pə tənaya kotaya təlate tō. Kotaya ŋka kəkō lusa ka təna təyōle. Ka səsəŋ ke Tacaa caaki.

^a **1:1 cokəle:** Cokəle nte tē tom pa yəyoti cəne tō tē ta ke taale cokəle ke yem. Pəŋŋ ke pa ləvwa na pa saaki pə kpəntəŋ. Pa pəsəyi na pa hetí-te na pa kpili na pa səyəlí na pa pona tiili na pa tayəni-teye sikuyu.

14 Ye sumaya ke yulu caaki laru ke kotaya nka koko lusa ka tona to, ihokaya yaa alukuku ke i ka kona.

15 Ilena kotulu pona sumaya nkeye Iso kotaya telate kin, na i ce ka nyugu na i nyagasi-kyu kotaya koko taa. Ilena i nyaasi alukuku calom na i taana-wayi Iso kotaya telate kenhomeh to.

16 Ilena i lasi luyuticeeku na ku tonyona, na i peti-kyu teluma nim nyona telole, ke Iso kotaya telate kenhon taa, na ilim telule to.

17 Ilena i tuki alukuku ken taa na i ho na i celi. Ie pe taa yaali. Ilena i nyagasi-i Iso kotaya telate koko taa. Kotaya nka koko lusa ka tona toyle. Ka soosoh ke Taca caaki.

2

Tonyona kuhav

1 Ye isu yulu caa i kona Taca ke tonyona kuhav, mulom kupam ke i caaki. I pelayi pe to ke nim, na i tani tulaalu.

2 Ilena i pona Alon luluyu nyoma kotolaa. Pa taa nyalu cosiyi nim mulom mpayi nkute na i nyagasi pe na tulaalu tona kotaya telate to. Mpi pe kena kutosom si Taca tona pe tona. Kotaya nka koko lusa ka tona toyle. Ka soosoh ke Taca caaki.

3 Kuhav nku ku kakaasaya pesayi kotolaa nyom ke. Mpi to, pe ke kate taa kate pulupuyu. Pe taya pulu, pe ke kotaya nka pa lara Taca to, ka kakaasaya ke.

4 Ye pe ke isu potopotona loona taa kukusom fei tonyona nakeli, ie pa caa mulom kupam na pa nyutina nim, na pa tu kakalasi yaa petepetasi taka, nsi si to pa yola nim to.

5 Ye isu petepetaya mayama, nka pa tuyi nyagalyu kowaluyu to to. Ie mulom mpi pa nyutina nim, na pe taa fei kukusom toyle pa tuyi.

6 Pa putotayi petepetaya nke, Ilena pa soosi pe taa ke nim toto. Mpyu pe we si, pa la tonyona kuhav tom taa.

7 Ye isu tonyona nka pa tonaa to ka kuhav ie, mulom mpi pa nyutina nim toyle pa caaki.

8 Pa tayanayi-keye, isu pa keesuyu to. Ilena pa pona taulle cokole taa. Pa celayi kotulu, na ile i pona Iso kotaya telate kin.

9 Ilena i cosi na i nyagasi to to si, pe la kutosom si, Taca tona pe tona. Kotaya nka koko lusa ka tona toyle, ka soosoh ke Taca caaki.

10 Kuhav nku ku kakaasaya pesayi kotolaa nyom ke. Mpi to, pe ke kate taa kate pulupuyu. Pe taya pulu, pe ke kuhav nku pa ha Taca to ku kakaasaya ke.

11 Ye pa tayanayi Taca maya tonyona kuhav si, pa nyagasi-kyu koko ke ma hae taa, pe fei si pa tu pe taa ke kukusom yaa tuyi.

12 Pa pesayi na pa ha-m tuyi na kukusom ke waatu wei pa pukina-m tonyona kalaalaya to. Ama tuyi na kukusom mpayi pe fei si, pa nyagasi kotaya telate to si, Taca ma, ma nu pe soosoh.

13 Ye pa haaki Taca maya tonyona kuhav, pe we si pa tu tom ke. Mpi to, mpi pe hulayona si nayo nka ma na-me to pelaa to, ka we tam to. Pe to ke pe we si pa tuyi tom ke pa tonyona kuhav nku ku taa.

14 Ye yulu lesayi i tawa kancaalaya kululum kuhav, i waki^a pe na pe lotu ke, na i yoti.

^a 2:14 waki: Wapu mpi pa yoyotayi cane to, pe nayasena ke isu pa wakuyu mesi ke Lakpa taa na pa nyagalayi to.

15 Pə waali, ilena í pəli pə təw kə nim na í tənɪ tulaalu. M'p'ógó pə wɛɛ sɪ pa lá tɔɔnaya kɔhau təm taa.

16 Ilena kətulu náá cɔsɪ pee kɔyɔtɛɛ anɪ, na í nyagasi pə na tulaalu təna. Mpi pə kəna kɔtɔɔsəm sɪ Tacaa tənna pə təna. Tɔɔnaya kɔhau ŋku pa nyagasa Tacaa tɔɔlɛ.

3

Nɔɔ kɔlɔmaya kɛntɔɔv kɔtaya

1 M'p'ógó Tacaa tasaa sɪ: Ye nɔɔlɔ caa ɪ la-m nɔɔ kɔlɔmaya kɛntɔɔv kɔtaya kɛ nau. Pə wɛɛ sɪ, apalɔnyəŋ yaa alɔ nyəŋ wei ɪ tiili tá caamɪ tɔɔɔ ɪ ká kəna.

2 Ilena í tənɪ ɪ niŋ kɛ kɔntɛ nyɔɔv taa, na í lɛntɪ-tɛyɛ tɛsulle cɔkəle nənɔɔɔ. Ilena Aləŋ lulɔv nyóma kətəlaa taa nɔɔlɔ ŋmusɪ tɛ caləm kɛ Isə kɔtaya təlɛtɛ kəŋkəməŋ tɔɔ.

3 Ilena pá nyagasi Tacaa kɛ nim tənna, mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ,

4 na timpee naale na a nim, na kəŋkəməŋ taa nyəm. Isu pa ləsvɔv hɔɔle, na pá kɛnna timpee tɔ.

5 Ilena kətəlaa tənɪ nantv ntəyɪ Isə kɔtaya təlɛtɛ kəkə tɔɔ. Na pá nyagasi-tɪ na kɔhau ŋku kəkə lusaa tɔ. Kɔtaya ŋka pa nyagasa Tacaa tɔɔlɛ. Ka sɔɔsvɪ kɛ ɪ caaki.

6 Ye isu heu yaa pəŋ kɛ yulɔ lakɪ Tacaa kɛ nɔɔ kɔlɔmaya kɛntɔɔv kɔtaya. Apalɔ yaa alɔ nyəŋ wei ɪ tiili tá caamɪ tɔɔɔ ɪ ká kəna.

7 Ye isu heu, ɪɛ ɪ pona-ɪ tɛsulle cɔkəle kiŋ,

8 na í tənɪ ɪ niŋ kɛ heu nyɔɔv taa, na í lɛntɪ-ɪ tɛ kiŋ tənna. Ilena kətəlaa taa nɔɔlɔ ŋmusɪ heu caləm kɛ Isə kɔtaya təlɛtɛ kəŋkəməŋ tɔɔ.

9-10 Ilena pá nyagasi Tacaa kɛ nim tənna mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ. Na timpee naale na a nim na kəŋkəməŋ tɔɔ nyəm. Isu pa ləsvɔv hɔɔle na pá kɛnna timpee tɔ, na suka tənna.

11 Ilena kətulu nyagasi pə tənaya kəkə kɛ Isə kɔtaya təlɛtɛ tɔɔ. Tɔɔnaya kɔtaya ŋka pa nyagasa Tacaa tɔɔlɛ.

12 Ye pəŋ kɛ yulɔ lakɪ kɔtaya, ɪɛ ɪ pona-ɪ tɛsulle cɔkəle kiŋ,

13 na í tənɪ ɪ niŋ kɛ ɪ nyɔɔv tɔɔ, na í lɛntɪ-ɪ tənna. Ilena kətəlaa ŋmusɪ ɪ caləm kɛ Isə kɔtaya təlɛtɛ kəŋkəməŋ tɔɔ.

14 Ilena pá nyagasi Tacaa kɛ nim tənna mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ,

15 na timpee naale na a nim, na kəŋkəməŋ tɔɔ nyum. Isu pa ləsvɔv hɔɔle na pá kɛnna timpee tɔ.

16 Ilena kətulu nyagasi pə tənaya kəkə kɛ kɔtaya təlɛtɛ tɔɔ. Tɔɔnaya kɔtaya ŋka pa nyagasa Tacaa tɔɔlɛ. Ka sɔɔsvɪ kɛ ɪ caaki.

Tacaa tənna nim cɔlɔ nim cɔlɔ tənna.

17 Pə tɔw kə paa timpiyɪ Isɛyɛli nyóma ká wɛɛ, paa waatv wei tɛ, pə wɛɛ sɪ pá tɔkɪ kusəsutv tənɛyɛ. Pə fɛɪ sɪ pá tɔɔ kɔntɛ nantv nim, yaa tɛ caləm.

4

Kətulɔ sɔsɔ isayatu husɔv sɔsɪ

1 M'p'ógó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

2 Tɛlɛsɪ Isɛyɛli nyóma sɪ, ye pə yulkəna nɔɔlɔ na í lá mpi Tacaa kisaa tɔ, na í yɔkɪ kiiv. Isəna pɔntv ká la tɔɔlɔ.

3 Ye kətulɔ sɔsɔ pəntəna, ɪlɛna ɪ tasəkəle taana yəlaa tənna. Pə wɛɛ sɪ í la Tacaa kɛ isayatu husɔv kɔtaya kɛ nau apalɔ nyəŋ wei ɪ tiili ta caamɪ tɔ.

4 I pukina nav inəyi təsulle cokəle nənəyo. Uena í tənı ı nıñ ke ı nyuyv taa, na í lenti-ı Tacaa kin təna.

5 Uena kətulv səsə kpaɣa kprənte caləm na nyənaya na í suvna cokəle taa.

6 I liiki pə taa ké mpəle, uena í ηmusı təm naatosompɔyolaya, ke Tacaa kin tənaya cokəle puyv kukayav təə, na pə təə pə təə cənɛ.

7 Uena í taa caləm mpi tətəyo tulaalv təwəte hələɣası təə ké cokəle taa tənə. Pə waalı, uena í pəli caləm kukaaasəm ke kətaya təlata nte tə wɛ cokəle nənəyo tə tə tɛɛ.

8 Uena í kəəli kprənte nim cəlv nim cəlv tənə. Pə kpaɣav pə tənə mpi pə pama pə taa lotu təə tə,

9 na timpee naale na a nim, na kəñkəməñ taa nyəm. Isu pa ləsvyv həəle na pá kpeɳna timpee tə.

10 Lona kulvmeɛ anəyi pa setəyi nəyo kulvmaɣa kprentuyv kətaya kprənte təə. Uena kətulv səsə nyayası nantv ntəyi kətaya təlata təə.

11-12 Pə kaasəyi nantv lenti, na tənuyv na nyuyv, na nəñkraası, na lotu na pə taa nyəm tənə. Uena pá luna təsikile waalı, ke lonte nte pa ləsəna tə mpa na pá ləəki təlvma nim nyənə tə. Na pá nyayası-təyi kəkə ke təlvma huyləle təə.

Iseyeli nyəma tənə isayavv husuyv səsı

13 Ye isı Iseyeli nyəma tənə təpai ké pə yəkənaa, na pá la mpi Tacaa kisaa tə, na pá yəku ı kiıu na pa tənə pa təm sı.

14 Uena pə kəə na pá cəkəna. Pə wɛɛ sı pá ləsi nav apalv nyəñ ke isayavv husuyv kətaya ké. Pa pukina-ı təsulle cokəle nənəyo,

15 uena pa nyuyv nyəma tənı pa nıñ ke kprənte nyuyv taa. Na pá lenti-tɛɣɛ cokəle nənəyo tənə.

16 Uena kətulv səsə cosi tə caləm na í suvna təsulle cokəle taa.

17 I liiki pə taa ké mpəle, uena í ηmusı təm naatosompɔyolaya, ke Tacaa kin tənaya cokəle puyv kukayav na pə təə pə təə cənɛ.

18 Uena í taa caləm mpi tətəyo tulaalv təwəte hələɣası təə ké cokəle taa tənə. Pə waalı, uena í pəli caləm kukaaasəm ke kətaya təlata nte tə wɛ cokəle nənəyo tə tə tɛɛ.

19 Uena í setı nim cəlv nim cəlv na í wə kətaya təlata təə.

20 Teitei isı ı ka lapv ı maɣamaɣa ı isayavv husuyv kətaya nav təyo ı ká lana inɛ. Uena í la Iseyeli nyəma tənaya isayavv husuyv kətaya, na ləə tayanı-wɛɣɛ-tı.

21 Pə waalı uena í pona kprənte kakaasaya ke təsikile waalı, na í nyayası-tɛɣɛ kəkə, isı ı ka lapv ı maɣamaɣa ı isayavv husuyv kprənte kətaya tə. Kətaya ηka ka husəyi Iseyeli nyəma tənə isayavv təyole.

Nyuyv tv səsı

22 Ye isı nyuyv tv nəyolvyv pə yəkənaa, na í la mpi ı Caa ləə kisaa tə. Isı ı yəka ı kiıu na ı təm sı.

23 Uena pə kəə na í cəkəna ı isayavv. Pə wɛɛ sı, í la pəñtəlvvyv ηku kv tiili tá caamı təyo isayavv husuyv kətaya.

24 I tənəyi ı nıñ ke kprənte nyuyv taa ké. Uena í lenti-tɛɣɛ təsulle cokəle kin, ke timpi pa lentəyi kətası nsı kəkə lusaa tə sı təla tə. Kətaya ηka ka husəyi isayavv təyole.

25 Uena kətulv lii ı mpəle ke caləm taa, na í taa-wəyi ləə kətaya təlata hələɣası təə, na í pəli kukaaasəm ke tə tɛɛ.

26 Uena í wə nim cəlv nim cəlvvyv kətaya təlata təə. Isı pa lakvyv nəyo kulvmaɣa kprentuyv kətaya kprənte tə. Uena í la nyuyv tv inəyi isayavv husuyv kətaya na ləə tayanı-ı-tı.

Icate tv ke yem sɔɔsi

²⁷ Ye isu yɔlv ke yem ké pə yókənaa, na í la mpi Tacaá kisaá tɔ. Isu ɪ yɔka ɪ kiinj taa nakuli, na ɪ tɔm sí.

²⁸ Ilena pə kɔɔ na í cekəna, pə wɛɛ sɪ í la isayatu husuɣu kɔtaɣa ke pə́j alu nyə́j wei ɪ tiili tá caami tɔ.

²⁹ I tənəɣi ɪ ninj ke kpənte nyuɣu taa ké, ilena í lentɪ-teɣe timpi pa lentəɣi kɔtaɣa ŋka kəkɔ lusaa tɔ ka tɔla tɔ.

³⁰ Ilena kɔtulv lii ɪ mpəle ke caləm taa, na ɪ taa Isɔ kɔtaɣa tɔlate hələŋasɪ tɔɔ. Ilena í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ.

³¹ Ilena pá seti kpənte nim cɔlv nim cɔlv. Isu pa lakuvu nɔɣɔ kɔlvmaɣa kpəntuvu kɔtaɣa tɔtɛ tɔ, na kɔtulv nyagasi nantu ntəɣi kəkɔ, na Tacaá nu pə sɔɔsvɛ. Ilena í lá pəntulv ke isayatu husuɣu kɔtaɣa na Isɔ tayani-ɪ-ti.

³² Ye heu ke ɪ sɔɔla isayatu husuɣu kɔtaɣa lapv de ɪ kəna alvnyə́j wei ɪ tiili tá caami tɔ.

³³ I tənəɣi ɪ ninj ke kpənte nyuɣu taa ilena ɪ lentɪ-teɣe timpi pa lentəɣi kɔtaɣa ŋka kəkɔ lusaa tɔ ka tɔla tɔ.

³⁴ Ilena kɔtulv lii ɪ mpəle ke caləm taa, na í taa kɔtaɣa tɔlate hələŋasɪ tɔɔ. Na í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ.

³⁵ Ilena pá seti kpənte nim cɔlv nim cɔlv. Isu pa lakuvu nɔɣɔ kɔlvmaɣa kpəntuvu kɔtaɣa heu tɔ. Ilena kɔtulv nyagasi-təɣi kəkɔ na kɔtaɣa nyəntu lentɪ. Ilena í lá pəntulv ke isayatu husuɣu kɔtaɣa na Isɔ tayani-ɪ-ti.

5*Saa wei pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɣu sɔɔsi tɔ*

¹ Saa wei pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɣu sɔɔsi tɔyɔlv: Ye isu yɔlv nuwa pa yɔɣɔtəna tuunav sɪ, í ləsi aseeta ke tɔm ntɪ ɪ nawa na ɪ nyəma tɔ. Ilena í kisi tɔ yɔɣɔtɔv, pə isayatu wɛ ɪ nyuɣu taa ké.

² Lentɪ de, ye isu pə yókəna yɔlv, na í tokina asilima pɔlvɔv. Paa kpənte kusəpəle. Təɣaɣa nyəntɛ, yaa taale nyəntɛ, yaa nyamanɣama nɔɣɔlv, ɪ tɔm səpaya, na í pəsi asilima tu.

³ Ye isu pə yókəna nɔɣɔlv, na í tokina yɔlv asilima naali, na pə pilisi-ɪ. Ilena í kɔɔ í cekəna, ɪ tɔm səpaya.

⁴ Yaa pə yókəna nɔɣɔlvɔv tanaav taa, na í tuuna kɔpantu yaa isayatu. Ilena í kɔɔ í cekəna, ɪ tɔm səpaya.

⁵ Ye wei ɪ lapa isayatu nti pa keesa isəntɔ tɔ tɔ taa natəli, pə wɛɛ sɪ pɔntu í huli-təɣi kɔtulv, na í tisi sɪ ɪ tɔm səpa.

⁶ Na í kəna heu yaa pə́j na ɪ la isayatu husuɣu kɔtaɣa. Ilena kɔtulv lapɪ-ɪ pə sɔɔsi.

Kvnyəntənaa sɔɔsi

⁷ Ye yɔlv wu heu yaa pə́j sɪ í lana isayatu husuɣu kɔtaɣa. I pəsəɣi na í caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale, na í pona Tacaá təɣaya taa. Ilena í lá ləlv ke isayatu husuɣu kɔtaɣa, na ləlv ke kɔtaɣa ŋka kəkɔ lusaa tɔ.

⁸ I celəɣi kɔtulv ke pa naale, na ílé í hólí Isɔ ké isayatu husuɣu nyə́j na í yɔki ɪ lumaya. Ama u ceki nyuɣu.

⁹ Ilena í cosi caləm na í ŋmusɪ-wəɣi kɔtaɣa tɔlate kəŋkəməŋ tɔɔ. Ilena í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ. Ḿpɔ́ɣú pə wɛɛ sɪ í la isayatu husuɣu kɔtaɣa tɔm taa.

¹⁰ Pə waali ké kɔtulv laki kɔtaɣa ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔɣɔ alukuku naale nyə́j, isu pa suw tɔ. Ilena í lá pəntulv ke isayatu husuɣu kɔtaɣa, na Isɔ hɪsɪ-ti.

¹¹ Ye yulɔ fɛina alukukunaa naale, yaa ihokasi naale. I pəsəyi na í pona mulɔm kiloonaa tooso na í lá isayatu husuɔyɔ kɔtaya. Ama pə fɛi sɪ í siti nim, yaa í tənɪ pə tɔɔ kɛ tulaalɔ kɛ. Mpi tɔ, pə kɛ isayatu husuɔyɔ kɔtaya kɛ, pə taya tɔɔnaya nyəɟka.

¹² I pukina mulɔm mpəyi kɔtulɔ, ɪlena ɪlé í cosi-wəyi ŋkute. Ntɛ tɛ kɛna kɔtɔəsəm sɪ Tacaa tənna pə tənna. ɪlena í nyagasi pə na kɔtasi ɪensi nsi sɪ wɛ kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ tɔɔ Tacaa. Mprɔyɔ pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɔyɔ sɔəsɪ.

¹³ ɪlena kɔtulɔ la pɔntu kɛ isayatu husuɔyɔ kɔtaya na ɪsɔ husɪ-ɪ-ti. ɪlena kɔkaasəm pəsi kɔtulɔ nyəm, ɪsu tɔɔnaya kɔhav sɔəsɪ tɔm taa.

Tayanɔyɔ sɔəsɪ

¹⁴ Mprɔyɔ Tacaa heela Moisi sɪ:

¹⁵ Ye pə yɔkəna yulɔ, na í sɔɔ Tacaa kɛ cɛlɔyɔ kɛ ɪ nyəm, pə wɛɛ sɪ í kɔna ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔ, na í lá tayanɔyɔ kɔtaya. I ləsəyi-kɔyɔ kaləku taa kɛ, na í mayasi na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa siwa tɔsulɛ cɔkɛle taa tɔ.

¹⁶ ɪlena í fɛli ɪsɔ kɛ kəmlɛ, na í sɔəsɪ paa kakpasɪ wei í tɔɔ kɛ kɔlum. Mpi tɔ, ɪ wakəlɔna ɪsɔ tɔyaya, ɪlena í cɛla pə tənaya kɔtulɔ. ɪlena ɪlé ɪ lɛntɪ kpəntɛ, na í la pəntɔlɔ kɛ isayatu tayanɔyɔ kɔtaya, na ɪsɔ husɪ-ɪ-ti.

¹⁷ Paa pə yɔkəna yulɔ kɛ na í yɔki Tacaa kɔsəsutu, ɪ səɟɔlaa tɔtɔɟɔ.

¹⁸ Pə wɛɛ sɪ í ləsi kaləku taa kɛ ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔɔ. I mayasi na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa siwa tɔ. ɪlena kɔtulɔ lapɪ-ɪ isayatu ntɪ pə yɔkəna-ɪ na í la tɔ, tɔ tayanɔyɔ kɔtaya, na ɪsɔ husɪ-ɪ-ti.

¹⁹ Tasəkɛle tayanɔyɔ kɔtaya ntɛ. Mpi tɔ, yulɔ ɪnɪ ɪ ka wakəlɔna Tacaa kɛ.

²⁰ Mprɔyɔ Tacaa heela Moisi sɪ:

²¹⁻²² Ye ɪsu pa cɛla yulɔ kɛ pɔlɔpɔ suw, yaa ɪ kənta-wɪ, yaa ɪ ŋmɪla-wɪ, yaa ɪ muɟulaa kɛ na í hiki-wɪ, yaa ɪ tu hii-wɪ na í kpɛɛsɪ. ɪlena í looli na í tuu, na í takɪ isayatu ɪsu mpɔ pə taka, ɪ wakəlɔna Tacaa kɛ, na ɪ tɔm sɛpa.

²³⁻²⁴ Ye kɔyaku ŋku pə kula ɪ waalɪ, pə wɛɛ sɪ í məɟna, yaa í fɛli kpəntɛ tɔ kɛ. Haləna í sɔəsɪ paa kakpasɪ wei í tɔɔ kɛ kɔlum, na í kpɛntɪ na í cɛle-ɪ.

²⁵ Pəle pə waalɪ, pə wɛɛ sɪ í pona kɔtulɔ kɛ isayatu tayanɔyɔ kɔtaya ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔ. I mayasi na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa siwa tɔ.

²⁶ ɪlena kɔtulɔ la pɔntu ɪnəyi isayatu tayanɔyɔ kɔtaya kɛ Tacaa kiŋ. Na ɪlé í husɪ-ɪ-ti, paa tɛ kɛ ntɪ.

6

Kɔtaya ŋka kəkɔ lusa ka tənna tɔ ka tɔɔ kɔsɔsɔtu

¹ Mprɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Tɛləsi Alɔŋ na ɪ lulɔyɔ nyəma kɛ kɔtasi nsi kəkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔɔ kɔsɔsɔtu.

Pə wɛɛ sɪ, kɔtaya ŋka ma kəkɔ lusa mpɔ tɔ, ká wɛɛ kɔtaya tɔlatɛ taa kɛ ahoɔ tənaya, kəkɔ ɪ taa tɛ.

³ Tɛv fɛŋ tananɟ ɪlena kɔtulɔ tɔɟɔli kpronkpontu tɔŋ nyəntɔ kamsa, na í suu pə capa, na í kuu kɔtaya ŋkɛ ka tɔlɔma nim nyəna na í huti-yɛɟɛ kəŋkəŋ taa tənna.

⁴ ɪlena í layasi wontu na í luna tɔlɔma anəyi tɛsikile waalɪ. Lontɛ ntɛɟɛ pa ləsəna tɔ mpa na pá lɔki tɔlɔma nim nyəna.

⁵⁻⁶ Pə fɛi sɪ kɔtaya tɔlatɛ kəkɔ í tɛ. Paa ɪfɛmlɛ ntɛɟɛ kɔtulɔ ka nyɔtəyi taasi kɔfasɪ. ɪlena pɛcɔ í tənɪ kɔtaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ ka nantu, na nɔɟɔ kɔlɔmayɔ kɔtaya kpəntɛ nim cɔlɔ nim cɔlɔ kɛ pə tɔɔ.

Tɔɔnaya kɔhav tɔɔ kɔsɔsɔtu

⁷ Ye tɔɔnaya kɔhau tɔm taa, ɔlɛ pɛ kɔsɔsutu ntɔ. Pɛ wɛɛ sɪ Alɔŋ lɔlɔɔɔ nyɔma taa kɔtɔlɔ nɔɔlɔ, ká ponna-keɛɛ Tacaa ke kɔtaya tɔlate kin.

⁸ ɔlɛna í cosí mɔlɔm mpi pa sítá ním tɔɔɔ ŋkute na tulaalɔ tɔna, na í nyagasi kɔtaya tɔlate tɔɔ. Mpɔ pɛ kɛna kɔtɔɔsɛm sɪ Tacaa tɛnna pɛ tɔna, na í caaki pɛ sɔɔsɔŋ.

⁹ Kɔtɔlaa ká tɔɔɔna pɛ kɔkaasɛm mpɛɔi ɔsɔ lonte taa ke tɔsulle cokɔle kataya taa tɔna. Ama pɛ fɛi sɪ pá tɛsɪ pɛ tɔɔɔnaya na kɔkɔsɔm kɛ.

¹⁰ Mpi tɔ, kɔhau ŋku pa ha ɔsɔ ma tɔ, kɔ taa kɛ ma cɛla-wɛɛɛ pa paa tete. Pɛ kɛ kate taa kate pɔlɔɔɔ, ɔsɪ ɔsagatu husɔɔɔ, yaa tayanɔɔɔ kɔtasi nantu.

¹¹ ɔlɛ Alɔŋ lɔlɔɔɔ nyɔma apalɔ nyɔma tike ká tɔkɔna pɛ tɔɔnaya ŋke. Mpi tɔ, kɔtaya ŋka pa kɔna Tacaa ke mpɔ tɔ, ka hɔɔlɔɔɔ kɛ pa nyɔm ke tam tɔɔ kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ ye yɔlɔ kpai tɔ wei í ta ke Alɔŋ lɔlɔɔɔ tɔ tɔ, í tokinaa, ɔsɪ í sɛpa.

¹² Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹³ Ye pa kpawa Alɔŋ na í pɔyala ke kɔtɔlaa, na pá pɔli-wɛɛɛ ním, pɛ wɛɛ sɪ pá kɔŋna-m kɔhau ke mɔlɔm kiloona toosɔɔɔ paa kɔyaku ŋku. Hɔɔlɔɔɔ ke tanaŋ na ɔlɛkɔ ke taanaɔa.

¹⁴ Paa nuɔyuti mɔlɔm mpɛɔi na ním, na pá tó pɛ pɛtɛpɛtaya ke nyɔɔlɔɔɔ kɔwalɔɔɔ tɔɔ. Pɛ waaɔ ɔlɛna pá pɔtɔtɔ-ke na pá pona kɔtaya tɔlate tɔɔ, na Tacaa ɔlɛɔlɛ hɛɛna kɔtaya ŋke ka sɔɔsɔŋ.

¹⁵ Ye waatu nɔɔlɔ pa kpá Alɔŋ lɔlɔɔɔ nyɔma taa nɔɔlɔɔɔ kɔtɔlɔ sɔsɔ sɪ, í ɔlɛtɔ kɔpɔŋ lonte. Kɔhau kɔlɔmɔɔɔ ŋkɔɔɔ í ká kɔna, na í nyagasi pɛ tɔnaɔa Tacaa má. Pɛ kɛ ma kiiu tam tɔɔ nyɔŋkɔ kɛ.

¹⁶ Ye kɔtɔlɔ kɔnna í mayamaɔa í tɔɔnaya kɔhau, pɛ wɛɛ sɪ pá nyagasi pɛ tɔnaɔa, pɛ taa pɔlɔ fɛi tɔɔɔ.

ɔsagatu husɔɔɔ kɔtaya tɔɔ kɔsɔsɔtɔ

¹⁷ Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹⁸ ɔlɛlɔsɪ Alɔŋ na í pɔyala ke ɔsagatu husɔɔɔ kɔtasi kɔsɔsutu.

Lonte nte tɔ taa pa lentɔɔi kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔla tɔɔɔ paa lentɔ ɔsagatu husɔɔɔ nyɔntɔ tɔtɔ. Pɛ nantu ke kate taa kate pɔlɔpɔɔɔ.

¹⁹ Kɔtɔlɔ wei í lapa pɛ tɔmle tɔ, tɔsulle cokɔle kataya taa kɛ pɛ wɛɛ sɪ í tɔɔɔ-tɔɔi lonte nte tɔ wɛna tɔ mpaa tɔ tɔ taa.

²⁰ Ye yɔlɔ ke yem í tokinaa, í lepa. Tɛ calɛm í yawa pɔɔɔ tɔɔ, lonte kɔlɔmtɔle nte tɔ taa kɛ paa nyaali-wɔ.

²¹ Ye cɔɔɔ tɔipile taa kɛ pa tɔsa pɛ nantu, ye pa tɛma pɛ wɛɛ sɪ pá yɔkɔ-tɛɛɛ. Ama ye nyɔɔlɔɔɔ kɔsɛmɔɔɔ nyɔntɔ taa, ɔlɛ pá nyaali-tɛɛɛ teu, na pá kilisina lɔm ke sɔsɔm.

²² Kɔtɔlaa na pa tɛsɪ taa apalaa tike ká tɔɔɔna nantu ntɔ. Pɛ taya pɔlɔ, tɔ kɛ kate taa kate pɔlɔpɔɔɔ.

²³ Ama ye pa sɔɔna kpɔntɔ nte tɔ calɛm ke tɔsulle cokɔle taa, na pá lana ɔsagatu husɔɔɔ kɔtaya ke ɔsɔ tɔyaga taa, tɔ nantu fɛi tɔɔɔ tɔtɔ. Pɛ wɛɛ sɪ pá nyagasi-tɔɔi kɔkɔ kɛ.

7

Tayanɔɔɔ sɔsɔ tɔɔ kɔsɔsɔtɔ

¹ Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa tasaa sɪ: Tayanɔɔɔ sɔsɔ kɔsɔsutu ntɔ. Tɔ kɛ kate taa kate pɔlɔɔɔ.

² Lonte nte tɔ taa pa lentɔɔi kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔla tɔɔɔ paa lentɔ ɔsagatu husɔɔɔ sɔsɔ nyɔntɔ tɔtɔ. ɔlɛna kɔtɔlɔ ŋmusɔ tɔ calɛm kɛ kɔtaya tɔlate kɔŋkɔmɔŋ tɔɔ.

³ ʘena pá kǎǎli kǎǎnte nim cǎǎb nim cǎǎb tǎna. Pǎ kǎǎyav pǎ tǎna mpi pǎ pama pǎ taa lotu tǎǎ tǎ,

⁴ na timpee naale na a nim, na kǎǎkǎmǎǎ taa nyǎm. Isu pa lǎsuyv hǎǎle na pǎ kǎǎenna timpee tǎ.

⁵ ʘena kǎǎtvlv nyayasi pǎ tǎnaya kǎǎtaya tǎlate tǎǎ. Tayanuyv kǎǎtaya nte.

⁶ Kǎǎtǎlaa tǎesi taa apalaa tike kǎǎ tǎǎǎna nantv ntǎyi lonte nte tǎ wǎna tǎ mǎaa tǎ tǎa. Mpi tǎ, tǎ kǎǎ kate taa kate puluyv.

⁷ Tayanuyv kǎǎtaya na isayatu huiuyv nyǎǎka pǎ kusǎsutu wǎ kǎǎlvmtu kǎǎ. Kǎǎtvlv wei i lapa pǎ tǎmlǎ tǎ, inu i tǎnna pǎ nantv kǎǎkaasǎtv.

Kǎǎtǎlaa nyǎm

⁸ Ye isu nǎǎǎlv kǎǎna kǎǎnte si i laki kǎǎtaya ǎka kǎǎkǎ lusaa tǎ. Kǎǎtvlv wei i lapa pǎ tǎmlǎ tǎ, inu i tǎnna tǎnuyv.

⁹ Ye pa kǎǎna Isǎ ke tǎǎǎnaya kǎǎhav, isu potopoto, yaa kakalasi, yaa petepetaya, yaa kǎǎtǎǎǎm, ilǎ kǎǎtvlv wei i lapa pǎ tǎmlǎ tǎ, inu i tǎnna.

¹⁰ Ama pǎ kaasa tǎǎǎnaya kǎǎhaǎǎ lǎlǎǎ tǎ. Paa nim kusitaya yaa kǎǎpete nyǎǎka, kǎǎtǎlaa tǎlǎǎǎna pǎ tǎnaya teitei.

Nǎǎǎ kǎǎlvmtaya kǎǎntvuyv kǎǎtasi tǎǎ kusǎsutv

¹¹ Nǎǎǎ kǎǎlvmtaya kǎǎntvuyv kǎǎtasi nsi pa laki Tacaǎ tǎ si kusǎsutu ntǎ.

¹² Ye sǎǎtv kǎǎtaya ke pa lapa, pa pukina tǎtǎǎ kǎǎkǎsum fǎi kakalasi nsi pa sita nim tǎ, pǎ petepetasi nsi si tǎǎ pa taa-wi tǎ, na mǎlvmt kǎǎpam mpi pa nuuyutina-wi tǎ pǎ kakalasi.

¹³ Pǎle pǎ paasi, pa sǎǎǎǎyi kǎǎkǎsum potopoto ke sǎǎtv kǎǎtaya ǎke ka tǎǎ.

¹⁴ ʘena pá lǎsi kakalasi nsi si tǎm tooso tǎǎ kǎǎ kǎǎlvmtaya kǎǎlvmtaya, na pá kǎǎpaasi isǎtǎa ke Isǎ kǎǎtaya tǎlate kin. ʘena kǎǎtvlv wei i ǎmusa kǎǎnte calǎm ke tǎ kǎǎkǎmǎǎ tǎǎ tǎ, i kǎǎyǎ sǎle.

¹⁵ Ye sǎǎtv kǎǎtaya kǎǎnte nantv ilǎ, pǎ wǎǎ si kuyaku ǎkv kv mǎǎamaya ke paa tǎǎ-ti, pǎ fǎi si tǎ fǎ tev.

¹⁶ Ye isu nǎǎǎlv lapa nǎǎǎ kǎǎlvmtaya kǎǎntvuyv sǎǎsi, yaa i ka si nǎǎǎ, ilǎna i la pǎ sǎǎsi, pa pǎsǎǎyi na pá tǎǎǎ pǎ nantv ke kuyaku ǎkv, na pá tǎǎǎ pǎ kǎǎkaasǎtv ke pǎ tev kǎǎfemuyv.

¹⁷ Ye tǎ tala kuyaku tooso nyǎǎkv wule, ilǎ pǎ wǎǎ si pá wǎ-tǎyi kǎǎkǎ.

¹⁸ Wei i tǎǎǎ pǎ nantv ke kuyaku tooso nyǎǎkv wule, Tacaǎ kaa mu i kǎǎtaya. Pǎyele i kǎǎtaya kaa waasi tǎtǎ. Pǎ pǎsa kusǎǎǎtv pulǎpv kǎǎ. Ye wei i tǎǎǎ pǎ mǎli i nyuyv taa.

¹⁹ Ye pǎ nantv i tokina asilima pulǎpv, tǎ fǎi tǎǎǎ tǎtǎ. Kǎǎkǎ ke paa nyayasi-ti.

Pǎ wǎǎ si mǎpa pa fǎina asilima tǎ, pa tike paa tǎǎǎna pǎ nantv.

²⁰ Ye isu nǎǎǎlv wǎ asilima taa, na pá la Tacaǎ ke nǎǎǎ kǎǎlvmtaya kǎǎntvuyv kǎǎtaya na pǎntv tǎǎǎ, pǎ wǎǎ si pá lǎsi-i Isǎǎǎli kǎǎkǎle taa.

²¹ Mǎpv tǎtǎǎǎ ye nǎǎǎlv tokina asilima tv, paa yǎlv, paa kǎǎnte. ʘena pǎntv tǎǎǎ kǎǎtaya ǎke ka nantv. Paa lǎsi-i tǎtǎǎǎ Isǎǎǎli kǎǎkǎle taa.

Isǎ kisina i yǎlaa ke nantv nim na tǎ calǎm tǎǎǎ

²² Mǎpǎǎ Tacaǎ tǎma Moisi si:

²³ Telǎsi Isǎǎǎli nyǎǎma si: Pǎ fǎi si i tǎǎǎ pulǎpv nantv nim. Paa nav yaa heu yaa pǎǎǎ.

²⁴ Kǎǎnte kusǎpǎle, yaa nte pǎ kǎǎpaa na pǎ cǎli tǎ, tǎ nim fǎi tǎǎǎ. Ama i pǎsǎǎyi na i lana-wǎyi paa mpi.

²⁵ Ye nɔɔɔɔ tɔɔɔ tɔla nna pa laki Tacaa ke kɔtaɔa ŋka kɔkɔ lusaa tɔ ka nantu cɔka nim nyɔŋka, pɔ wee si pɔ lɔsi-i Iseyeli kpekɔle taa kɛ.

²⁶ Mpu tɔtɔɔ paa timpiɔi í ká caya, pɔ fei si í tɔɔ sumaya yaa wontuyu nakuli ku calɔm.

²⁷ Ye wei í tɔɔ calɔm pɔ wee si pɔ lɔsi-i Iseyeli kpekɔle taa kɛ.

²⁸ Ḿpɔ́yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

²⁹ Telɔsi Iseyeli nyɔma ke kusɔsutunaa pane si: Ye yulu lapa nɔɔ kulɔmaya kɔrentuyu kɔtaɔa, pɔ wee si, í lɔsi Tacaa paa tete kɛ, na í cele-i.

³⁰ I maɔamaya í nin ká tɔkɔna na í pɔna Tacaa ke nantu nim cɔɔ nim cɔɔ, na lanje si pɔ nyagasi kɔkɔ. Ilena í ha lanje nteɔe Tacaa ke Iɔ kɔtaɔa tɔlate kiŋ.

³¹ Alɔŋ na í pɔyalaa pa tɔtɔɔle nté. Ilena kɔtulɔ nyagasi nantu nim nyɔntu ke kɔtaɔa tɔlate tɔɔ.

³² Pɔ wee si pɔ lɔsi nɔɔ kulɔmaya kɔrentuyu kɔtaɔa yule ntɔɔŋ nyɔnte na pɔ cɔla kɔtulɔ.

³³ Kɔtɔlaa taa wei í pukina kɔrente calɔm na tɔ nim ke kɔtaɔa tɔlate tɔɔ tɔ í paa tete nté.

³⁴ Tacaa maɔamaya heelina Iseyeli nyɔma me si, í lɔsi nɔɔ kulɔmaya kɔrentuyu kɔtaɔa kɔrente yule, na pɔ lanje na í cɔla kɔtulɔ Alɔŋ na í lulɔɔ nyɔma. Mpi tɔ, nantu nti tɔ kɛ pa paa nyɔm ke tam tɔɔ kɛ.

³⁵ Mpi mpi pa kɔla Tacaa kɔtasi tɔ tɔ, pɔ pɔsɔɔi Alɔŋ na í pɔyalaa pa nyɔm ke kuyanjku pa kra-weɔe Tacaa kɔtɔɔ tɔmlɛ taa tɔɔ.

³⁶ Tacaa tɔna Iseyeli nyɔma si, pɔ cɔla-weɔe kuyanjku pa kraa-weɔe kɔtɔlaa na pɔ pɔli pa nyɔŋ taa kɛ nim tɔ. Pɔ wee si í tɔki kusɔsuto tɔneɔe tam tɔɔ kɛ.

³⁷ Kɔtaɔa ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na tɔɔnaya nyɔŋka, na isayatu husuɔɔ nyɔŋka, na tasɔkɔle tayanɔɔ nyɔŋka, na kɔtɔlaa tɔmlɛ taa suuu nyɔŋka, na nɔɔ kulɔmaya kɔrentuyu pɔ kɔtasi kiŋ nté.

³⁸ Tacaa suna kiŋ inɔɔi Moisi ke puɔɔ ŋku pa yaa si Holɛɔ tɔ kv taa. Kuyaku ŋku tɔtɔɔ í tɔwa Iseyeli nyɔma ke wɔlaya tetu taa si, pɔ laki-i kɔtasi nsi.

KɔTɔLAA KANCAALAYA NYɔMA TɔMLɛ TAA SUUU

8

Kɔtɔlaa tɔmlɛ taa suuu kɔtaɔa

¹ Ḿpɔ́yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

² Yaa Alɔŋ na í pɔyalaa ke tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ. Ilena ní yele na pɔ kɔna kɔtaɔa wontu kususuutu, na pɔ nim mpi pa pɔlɔɔi nyuɔɔ taa tɔ. Na pɔ kɔna isayatu husuɔɔ kɔtaɔa nav apalu nyɔŋ, na iwaaŋ naale, na potopotonaa mpa pa taa kukusum fei tɔɔ cekɔlaya.

³ Ilena ní koti Iseyeli nyɔma kpekɔle tɔna tɔtɔɔ lonte níte tɔ taa.

⁴ Ḿpɔ́yɔ Moisi lapa isu Tacaa tɔɔ-i tɔ, na Iseyeli nyɔma kpekɔle koti tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ.

⁵ Ilena í heeli-we si nti Tacaa suwa tɔɔɔ.

⁶ Ntena Moisi yele na Alɔŋ na í pɔyalaa pɔ kɔ na í sɔ-weɔe kɔtaɔa lum.

⁷ Ilena í suu Alɔŋ ke pɔtɛɛ toko, na í lɔli-i tampala, na í suu-i cɔpa. Ilena í paa-i kɔtaɔa pente taka^a, na í tamsi í ŋmusi ke í siyile faa. nɔɔɔɔɔ, na pɔ paaki pa lanja taa isu kukunaa paaki saalaya ŋka tɔ pɔ taka.

^a 8:7 kɔtaɔa **pente taka**: Wontuyu ŋku pa yaa si kɔtaɔa pente tɔ, kv ke kɔtɔlaa toko

8 Ɔlena í paa-í lanje huluɣu, na í tó ku taa ké wala pee taka^a ke naale. Anəxi pa maɣasaɣana na pá nyəŋ Iso kuyəɣotutu.

9 Ntəna í tem-í nyuyu saalaya, na í mati ka tɔw ké Iso kuyusuyu. Kule ku ké wula ké, na ku we isu tɔw heɣu. Ɔsentaa tɔw ké í matəna kuyusuyu ŋku, isu Taca ka keesuyu-í tɔ.

10 Mpróɣú Moisi kpaɣa kɔɣa nim, na í feeni təsulle cokəle, na tə taa wontu təna, na tə pəsi Iso nyəm.

11 Ɔlena í ŋmusi kɔɣa nim ke təm naatosompəɣəlaya ke kɔɣa təlate na tə wontunaa tɔw. Lum kusanəm cemse səsə na pə kpete tɔw ké í ŋmusa nim mpi si wontu nti tə pəsi Iso nyəm.

12 Na í pəli Aləŋ nyuyu taa ké kɔɣa nim, na í pəsi Iso nyəm.

13 Pəle pə waali ké í yelaa na Aləŋ pəyalaa kpətəna, na í suu-weyɛ pa capanaa, na í ləli-weyɛ pa tampalanaa. Ɔlena í pa-weyɛ pa kahusi ke teitei isu Taca ka suw tɔ.

14 Mpróɣú Moisi yelaa na pá kəna isayatu husuyu kɔɣa nav apalonyəŋ. Ɔlena Aləŋ na í pəyalaa pá təni niŋ ke í nyuyu tɔw.

15 Mpróɣú Moisi lentə-í, na í lii mpəle ke í caləm taa, na í nyətɔ Iso kɔɣa təlate ŋkulunasi taa hələŋasi tɔw, na pə tayan-ɛ. Ɔlena í pəli caləm kukaasəm ke kɔɣa təlate tɛ. Isəna í lapə na kɔɣa təlate pəsi Iso nyəntɛ na pá lakəna-tɛɛ isayatu husuyu kətasi tɔɣəɛ.

16 Mpróɣú Moisi kəla nim təna, mpi pə pama kpəntɛ lotu tɔw tɔ. Paa timpee naale na a nim, na í seti hələle nɔɣɔ, na í nyagasi pə tənaya Iso kɔɣa təlate tɔw.

17 Pə kaasəxi nav in-í tonyu na í nantu na pə taa lotu, ɛlena pá luna pə tənaya tesikile waali, na pá nyagasi kəkə, isu Taca ka suw tɔ.

18 Mpróɣú pa kəna kɔɣa ŋka kəkə lusa ka təna tɔ ka iwaaw, na Aləŋ na í pəyalaa pá təni pa niŋ ke ku nyuyu tɔw.

19 Moisi lentə-ku, ɛlena í ŋmusi ku caləm ke kɔɣa təlate kəŋkəməŋ tɔw.

20 Ɔlena í faɣa-kuyu pilinasi, na í nyagasi pə na pə nyuyu na pə nim.

21 Ɔlena í nyaali lotu na nəŋkpaasi ke lum, na í nyagasi pə na nantu nti tə kaasaa tɔw kɔɣa təlate tɔw. Kɔɣa ŋka kəkə lusa tɔɣəɛ. Ka səsəŋ ke Taca caaki.

22 Mpróɣú Moisi yelaa na pá kəna iwaaw naale nyəŋku ŋku paa la kɔɣa na pə susi Aləŋ na í pəyalaa ke kətəlaa təmle taa tɔ. Ɔlena pá təni pa niŋ ke ku nyuyu tɔw.

23 Mpróɣú Moisi lentə iwaaw ŋku, ɛlena í lii ku caləm na í taa-wəxi Aləŋ ŋkraŋuyu ntəɣəŋ nyəŋku nɔɣɔ taa. Ɔ taa-wi tətəɣɔ í apalumpəle ntəɣəŋ nyəntɛ tɔw, na í apalumpəle ntəɣəŋ nyəntɛ tɔw tɔtɔ.

24 Ɔlena í yele na Aləŋ pəyalaa kəw na í taa caləm tətəɣɔ pa ntəɣəŋ ŋkraŋuyu nɔɣɔ taa, na pa ntəɣəŋ apalumpɛe na apalumpɛe tɔw. Ɔlena í ŋmusi caləm kukaasəm ke kɔɣa təlate kəŋkəməŋ taa.

25 Mpróɣú Moisi kpaɣa iwaaw nantu nim nyəntɔ. Isu suka, na lotu taa nim, na hələle nɔɣɔ, na timpee naale na a nim, na yule ntəɣəŋ nyəntɛ.

26 Ɔlena í ləsi kəkusəm fei potopotonaa mpa pa ha Iso tɔ, pa təkɔ taa ké pə kakalaya kulmɔya, na nim nyəŋka, na tinte payalɛ, na í su nantu nim nyəntɔ na ntəɣəŋ yule pə tɔw.

27 Ɔlena í tó pə tənaya Aləŋ na í pəyalaa pa niŋ taa, na í heeli-wɛ si pá ha-təxi Taca.

^a 8:8 wala pee taka: Pə ké kɔɣa wontu nti pa naakayana Iso luyi nyəntɔ tɔw. Tə ta nyi isəna pa lakayana-ti tɔ.

²⁸ Pə waali ké Moisi mɔ kɔhaaŋ inəyi pə niŋ taa na í nyagasi-ɪ kɔtaɣa tɔlate tɔɔ ké kɔtasi nsi kɔkɔ lusa tɔ sɪ tɔɔ. Kɔtɔlaa tɔmlɛ taa sɔsɔ kɔtaɣa nte. Pə kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔɔlɛ. Pə sɔsɔŋ ke Tacaa caaki.

²⁹ M'pɔyó Moisi kraɣa kɔtɔlaa tɔmlɛ taa sɔsɔ kɔtaɣa kpɔnte laŋle, na í ha Tacaa ke kɔtaɣa tɔlate kiŋ. Uena nantɔyɔ ŋku kɔ pɔsɪ Moisi nyɛŋku isɪ Tacaa ka sɔw tɔ.

³⁰ Pə waali ké ɪ kraɣa kɔtaɣa nim, na calɛm mpi pu we Isɔ kɔtaɣa tɔlate tɔɔ tɔɔ pɔcɔ, na í ŋmusɪ Alɔŋ na ɪ wontu tɔɔ. Na ɪ pɔyalaa na pɛle pə nyɛntɔ tɔɔ tɔtɔ. Uena Alɔŋ na ɪ pɔyalaa na pə wontu kɔsusuutu pə pɔsɪ Isɔ nyɛm.

³¹ M'pɔyó Moisi heela Alɔŋ na ɪ pɔyalaa sɪ: ɪ tɔsɪ heu apalɔ naale nyɛŋ nantu ke tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ. Uena ɪ tɔɔ-tɔɔ tɔnaɣa mɔ mayamaya, na potopotonaa mpa pə lapa kɔtaɣa tɔɔ tɔ. Isɪ ma keesɔyɔ-me tɔ.

³² Ye pə kaasa nantu yaa potopoto, pə weɛ sɪ í ká wɔ kɔkɔ.

³³ ɪ ká caɣa tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ ke kɔyɛɛŋ naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ. Pə feɪ sɪ í lu tɔna. Halɔna mɔ tɔmlɛ taa sɔsɔ kɔtaɣa kuyaku kancɔalaya na kantɔkaya nyɛŋku wule.

³⁴ Tacaa mayamaya sɔna sɪ pɔ la isɪ pə lapɔ saŋa isɛntɔ tɔ. Uena pɔcɔ pɔ husɪ mɔ isayatu.

³⁵ ɪ caɣa tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ ke ilim na ahoɔ ke weɛ naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ inɪ na í tɔki Tacaa kɔsɛsɔtɔ. Ue ɪ kaa sí. Moisi sɪ: Nti Isɔ heela-m tɔɔlɛ.

³⁶ M'pɔyó Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pə lapa nti Tacaa ka heela Moisi na í telɛsɪ-we tɔ.

9

Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pə kancɔalaya kɔtasi

¹ M'pɔyó kuyaku pɔlefɛi naanɔwa nyɛŋku wule, Moisi yaa Alɔŋ na ɪ pɔyalaa na Isɛyɛli sɔsɔa tɔtɔ.

² Uena í heeli Alɔŋ sɪ: Caa naule nte tɔ tiili tá caamu na paa la-teɣɛ isayatu husɔyɔ kɔtaɣa tɔ. Na heu apalɔ wei ɪ tiili tá caamu na paa lapɪ-ɪ kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na í kɔna pə naaleɣɛ Tacaa kiŋ.

³ Pə waali, uena í tɔ Isɛyɛli nyɛma na pá kɔna pɛŋtɔlɔyɔ ŋku paa la isayatu husɔyɔ kɔtaɣa tɔ. Na pɔnaɣa kɔlɔmɔɔɔɔɔɔɔɔ naule na pə iwɔyaya mpa pə tiili tá caamu, na paa la-weɣɛ kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

⁴ Na nau na heu apalɔ nyɛŋ wei paa la nɔɔ kɔlɔmɔɔɔɔɔɔɔɔ kpɛntɔyɔ kɔtaɣa tɔ. Na tɔɔnaɣa kɔhaɔ ŋku pə nuɔutina nim tɔ. Mpi tɔ, saŋa mayamaya ke Tacaa ká hɔli-meɣɛ ɪ ti.

⁵ Waatu wei pə kɔna tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ ke mpi mpi pə hɔla Moisi yaawa tɔ uena Isɛyɛli nyɛma tɔna kpɛtɔna cɔkɔle nte na pá sɔŋ Isɔ tɔyaya kiŋ.

⁶ Uena Moisi tɔ sɪ: Nti Tacaa tɔ-me tɔɔlɛ. ɪ la-ti, na Isɔ teeli weɛ mɔ heko.

⁷ M'pɔyó Moisi tɔma Alɔŋ sɪ: Kpɛtɔna Isɔ kɔtaɣa tɔlate na í lɛsɪ tɔ tɔɔ ké isayatu husɔyɔ kɔtaɣa, na ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ. Uena í la isayatu husɔyɔ kɔtaɣa ke ɪ na yɔlaa pə nyɔŋ tɔ. Pə waali, uena í la yɔlaa nyɔŋ tɔɔ ké kɔtaɣa, na í la-weɣɛ isayatu husɔyɔ nyɛŋka, isɪ Tacaa sɔw tɔ.

⁸ M'pɔyó Alɔŋ kpɛtɔna Isɔ kɔtaɣa tɔlate, na í lɛntɪ naule na í la-teɣɛ ɪ isayatu husɔyɔ kɔtaɣa.

⁹ Uena ɪ pɔyalaa pona-ɪ tɔ calɛm na í lii pə taa ké mpɔle. Uena ɪ taa Isɔ kɔtaɣa tɔlate hɔlɔŋasɪ tɔ, na í pɔli-wɔyɪ tɔ teɛ.

¹⁰ Kelena í nyagasi tɔ tɔɔ ké kpɛntɛ nim cɔlɔ nim cɔlɔ. Na timpee na hɔle, isɪ Tacaa tɔyɔ Moisi tɔ.

¹¹ Pə yela nantu na tɔnyɔ, uena pá luna tɔsikile waali na pá nyagasi kɔkɔ.

¹² M̄róyú Al̄ñ lent̄a heu ap̄alu nȳəñ wei k̄ək̄o lusiγi i t̄əna t̄o. Ūena i p̄əyalaa cele-i k̄p̄ənte cal̄əm na i η̄musi-w̄əγi k̄ətaγa t̄əlate k̄əñk̄əməñ taa.

¹³ Na pá cele-i t̄ət̄əγo t̄ə nȳəȳu na t̄ə nantu na pá seta-t̄əγi tilima, na i nȳayasi-t̄əγi Īs̄ə k̄ətaγa t̄əlate t̄əo.

¹⁴ Ūena i nyaali p̄ə taa lotu na n̄əñkraasi na i nȳayasi-t̄əγi nantu lent̄i t̄əo.

¹⁵ P̄ə waali k̄é Al̄ñ lapa Tacaa ke ȳəlaa k̄ətasi. I k̄p̄ayə p̄əñt̄ul̄ȳu η̄ku ȳəlaa ka k̄əna pa isayatu hus̄əȳu t̄əo t̄o. Ūena i lent̄i-k̄u, na i l̄á-k̄uȳu k̄ətaγa is̄u i ka lapu navle t̄o.

¹⁶ M̄róyú i lapa k̄p̄əna naale in̄əγi k̄ətaγa η̄ka k̄ək̄o lusa ka t̄əna t̄o, is̄u pa suw t̄o.

¹⁷ Ūena i p̄ona t̄əȳənaγa k̄əhau, na i cosi η̄kute na i nȳayasi-t̄əγe k̄ətaγa t̄əlate t̄əo, na i k̄p̄ənn̄a paa k̄uȳaku η̄ku k̄u k̄ətaγa η̄ka k̄ək̄o nȳayə ka t̄əna t̄o.

¹⁸ M̄róyú i lent̄a nav na heu ap̄alu wei ȳəlaa ka k̄ənaa si pa lak̄i n̄əγo kul̄umaya k̄p̄ənt̄uȳu k̄ətaγa t̄o. Ūena i p̄əyalaa cele-i k̄p̄əna an̄i a cal̄əm na i η̄musi Īs̄ə k̄ətaγa t̄əlate k̄əñk̄əməñ t̄əo.

¹⁹ Na pá cele-i t̄ət̄əγo nav ap̄alu nȳəñ nantu nim nȳənt̄u, na heu ap̄alu nȳəñ suka, na p̄ə taa lotu t̄əo nim na tim̄pee na h̄əəle.

²⁰ Ūena i t̄əni nim c̄əlo nim c̄əlo nant̄ənaa m̄p̄əγe k̄p̄əna an̄i a naale a lan̄ə t̄əo. Ūena Al̄ñ nȳayasi nantu nim nȳənt̄u nt̄əγi k̄ək̄o ke k̄ətaγa t̄əlate t̄əo.

²¹ Na i ha Tacaa ke lan̄ə an̄i na nt̄əγəñ yule ke Īs̄ə k̄ətaγa t̄əlate k̄iñ ke teitei is̄u Moisi ka kees̄uȳu-i t̄o.

²² Waatu wei Al̄ñ t̄əma isayatu hus̄əȳu k̄ətasi na nsi k̄ək̄o lusa si t̄əna t̄o na n̄əγo kul̄umaya k̄p̄ənt̄uȳu nȳəñsi ke lapu, ūena i k̄p̄aasi i niñ na ȳəlaa t̄əo na i t̄əñsi-w̄əγe n̄əγo k̄up̄əñka. Ūena i lu Īs̄ə k̄ətaγa t̄əlate t̄əo na i ti.

²³ M̄róyú Moisi na Al̄ñ pa s̄usu t̄əsulle cok̄əle taa. Waatu wei pa luwa, ūena pá t̄əñsi ȳəlaa ke n̄əəs̄i k̄up̄əñsi. Ūena Tacaa teeli na ȳəlaa t̄əna h̄ek̄u.

²⁴ T̄ənaγa k̄ək̄o kul̄aa na k̄á nȳayə k̄ətaγa η̄ka k̄ək̄o lusa ka t̄əna t̄o, na nantu nim nȳənt̄u. Ȳəlaa t̄əna ná m̄p̄u, ūena pá ȳayə lan̄hul̄əml̄e kakiis̄asi na pá hoti pa is̄ənt̄əo k̄é at̄e.

10

L̄əȳáγa t̄əo kus̄əs̄ut̄v

¹ M̄róyú Al̄ñ p̄əyalaa naale, Natari na Apihu, pa k̄p̄ayə pa tulaalu cofolonaa na pá hee k̄ək̄o na pá t̄u tulaalu k̄é ka t̄əo. Ūena pá l̄á Tacaa ke tulaalu k̄ətaγa k̄p̄ai nȳəñka. Pa ta t̄əñ is̄əna Īs̄ə ka siwa t̄o.

² T̄ənaγa k̄ək̄o nak̄əli luna cok̄əle taa, na k̄á nȳayə-w̄əγe k̄p̄ak̄p̄aa na pa is̄e.

³ M̄p̄uȳule Moisi t̄əma Al̄ñ si: Tacaa t̄əma-m̄əγe-t̄əγi k̄p̄aal̄uȳu ke saa wei i t̄əñayə si:

Ma caaki k̄é si m̄p̄a pa k̄p̄ət̄əȳəna-m t̄o,

pá nyana ma t̄ənaññ w̄eet̄u, na pá t̄u-m teeli ke ȳəlaa t̄əna k̄iñ.

Ūena s̄əȳənt̄u anaam p̄u Al̄ñ na i su t̄əkulum.

⁴ M̄róyú Moisi yaa Al̄ñ caa taal̄u Wusiyeli p̄əyalaa, Mikayeli na Uisafan si: I polo i k̄p̄ayə m̄ə t̄eet̄ənaa m̄p̄a pa s̄əpa t̄əγo cok̄əle k̄iñ, na i luna na i hat̄ələna t̄əsikile.

⁵ Ūena pá polo pa l̄əsi s̄ət̄aa m̄p̄e, na pa capanaa ke tesikile waali, is̄u Moisi ȳəȳənt̄uȳu t̄o.

⁶ M̄róyú Moisi heela Al̄ñ na i p̄əyalaa l̄elaa naale, Ulasaa na Itamaa si: I taa yelee m̄ə nȳəəs̄i s̄əȳel̄uȳu, yaa i c̄əli m̄ə wontu ke l̄əȳáγa t̄əo. P̄ə taa k̄əo na i k̄əna m̄ə t̄əo k̄é s̄əm, na Tacaa m̄u Īs̄eyeli k̄p̄ek̄əle t̄əna na pááná. I yelee m̄ə t̄eet̄ənaa Īs̄eyeli nȳəma na pá caya m̄p̄a Īs̄ə k̄əna k̄ək̄o t̄o pa l̄əȳáγa.

⁷ Alɔŋ pa maɣamaɣa pá taa hatə̀ləna təsulle cokəle nɔ̀nɔ̀ɣo təna. Pə́ taa kɔ̀o na pá sí. Pə́ taɣa pɔ̀lv, kətɣa nim mpi pa pə̀la-me tɔ, pə́ pə̀sa-meɣe Tacaa təmlɛ nyə́ma ké.

Μπόγύ Alɔŋ na ɪ pə̀yalaa pa mɔ̀wa Moisi tɔm nti.

Sɔlvɔm tɔŋ nyəm tɔo kɔ̀səsutv

⁸ Μπόγύ Tacaa tɔma Alɔŋ sɪ:

⁹ Pə́ fɛi sɪ nyana nyá pə̀yalaa mə́ taa nɔ̀ɣɔlv ɪ nyɔ̀o sɔlvɔm, yaa kɔ̀kɔ̀kɔ̀m napə̀li, na pə́cɔ́ ɪ sɔv təsulle cokəle taa. Ye ɪ lapa mɔ̀v, ɪ ká sɪ. Kiiu ŋku pə́ weɛ sɪ mə́ na mə́ lɔ̀lvɔv nyə́ma ɪ ká təkɪ tam tɔo tɔ̀ɣɔle.

¹⁰ ɪlɛna pə́cɔ́ ɪ pə̀sɪ na ɪ fayasi ɪsɔ nyəm na kɔ̀paɪ nyəm, na asilima na kɔ̀pam.

¹¹ ɪ taa nyɔ̀o-wɪ tɔtɔ̀ɣo waatu wei ɪ seɣesəɣɪ ɪseɣeli nyə́ma ke kiinj wei ɪ təna Tacaa ka hɔ̀la Moisi na ɪ telə̀sɪ-me tɔ.

Kətɣa nantv tɔo kɔ̀səsutv

¹² Μπόγύ Moisi heela Alɔŋ na ɪ pə̀yalaa naale, ɪlasaa na ɪtamaa mɔ̀pa pə́ kaasa-ɪ tɔ sɪ: ɪ kɔ̀paɣa Tacaa tɔ̀ɣɔnaɣa kɔ̀hav ŋku kəkɔ́ nyayaɣa na kó kaasi tɔ. ɪlɛna ɪ tó kɔ̀kɔ̀sum fɛi kakalasi, na ɪ tɔ̀ɣo-səɣɪ ɪsɔ kətɣa tɔlate kinj. Mpi tɔ, pə́ ké kate taa kate tɔ̀ɣɔnaɣa ké.

¹³ ɪsɔ lonte kate nyə́ntɛ taa ké ɪ ká tɔ̀ɣo-ké. Tacaa tɔ̀ɣɔnaɣa kɔ̀hav ŋku ɪ ha Alɔŋ na ɪ piya ke pa paa tete ɪsu ɪ ka heeluyɔ-m tɔ̀ɣɔle.

¹⁴ Tɔla wɛna ɪseɣeli nyə́ma lakɪ nɔ̀ɣo kɔ̀lvmaɣa kɔ̀rentvɔv kətɣa, na pá ha lanjle na yule ke Tacaa ke ɪsɔ kətɣa tɔlate kinj tɔ, tə́ pə̀sa mə́ paa nyəm ké. ɪlɛ nyana nyá pə̀yalaa na mə́ alaa nyə́ma ɪ ká tɔ̀ɣɔna-təɣɪ lonte nanj nyə́ntɛ taa.

¹⁵ Pə́ weɛ sɪ ɪseɣeli nyə́ma ɪ kɔ̀na yule na lanjle, na pə́ sɔ̀səna nim cɔ̀lv nim cɔ̀lv nantv. Tə́leɣe kətɔlaa wəkɪ kəkɔ́ ke kətɣa tɔlate tɔo ké waatu wei pa tɛma-təɣɪ Tacaa ke hav ke kətɣa tɔlate kinj tɔ. ɪlɛna tə́ pə̀sɪ nyana nyá pə̀yalaa mə́ nyə́ntv ke tam tɔo ɪsu Tacaa yɔ̀ɣɔtɔv tɔ.

¹⁶ Μπόγύ Moisi pɛɛka pə̀ŋtɔlvɔv ŋku pa lapa kətɣa ke yə́laa ɪsayaɔv husɔv tɔo tɔ kv tɔm. ɪlɛna ɪ ni sɪ pa nyayaasa-kɔ̀vɔv kəkɔ́. Ntɛna ɪ mu pááná na Alɔŋ pə̀yalaa ɪlasaa na ɪtamaa. Μπόγύ ɪ pə̀sa-we sɪ:

¹⁷ Pɛpɛ tɔo ké ɪ tá tɔ̀ɣo kətɣa ŋke ka nantv ke lonte kate nyə́ntɛ taa? Mpi pə́ tɔo tɔ, pə́ ké kate taa kate tɔ̀ɣɔnaɣa ké. Tacaa ka hana-meɣe kɔ̀rɛntɛ n̄tɛ sɪ ɪ waasi ɪseɣeli kɔ̀kəle ke pa kawalaya. ɪlɛna ɪ lá pa nyɔ̀ŋ tɔo ké ɪsayaɔv husɔv kətɣa.

¹⁸ ɪ kɔ̀rɛntɛ calɛm ta polo ɪsɔ tɔ̀ɣaɣa taa, pɪ weɛ ké sɪ ɪ tɔ̀ɣo tə́ nantv ke lonte kate nyə́ntɛ taa, ɪsu maɣa heeluyɔ-m tɔ.

¹⁹ Μπυɔle Alɔŋ cɔ̀wa Moisi sɪ: Nyə́ni, saɲa ke ma pə̀yalaa lapa pa ɪsayaɔv husɔv kətɣa, na ŋka kəkɔ́ lusa ka təna tɔ. Pə́cɔ́ n nyə́ma lanjwakəlle nte tə́ maɣana-m tɔ. Maa pə̀sɪ na má tɔ̀ɣo ɪsayaɔv husɔv kətɣa kɔ̀rɛntɛ nantv na? Tacaa lanjle ká heɛna-m?

²⁰ Moisi niwa tɔm nti, ɪlɛna ɪ mu-tɪ.

MPI PƏ́ KE ASILIMA NA MPI PƏ́ KE KUPAM Tɔ PƏ́ TɔM

11

Tɔla asilima nyə́na na kɔ̀pana pə́ tɔm

¹ Μπόγύ Tacaa heela Moisi na Alɔŋ sɪ:

² ɪ telə̀sɪ ɪseɣeli nyə́ma sɪ, atɛ tɔla taa, nna nna ɪ ká tɔ̀ɣo tɔ̀ɣɔle,

³ nna a acɔ̀wa fayaa, na á wɛna talasi tɔ.

4-6 Ama pə fei si í təɣɔ yooɣoo, na puyɔ namaya, na kpaɔa. Təla anɪ a wena talasi yaa, ɪe a aɔwɔa ta faɣa ké.

7 Pə fei si í təɣɔ afa tətɔ. Mpi tɔ, paa ɪ aɔwɔa faɣaa tɔ, ɪ feina talaya.

8 Pə wee si í nyəni tɔla anəɣi asilima nyəna ké. ɪ taa təɣɔ-ye. Pécó í taa tokina a kusəpɛɛ ke tokinav maɣamaya.

9 Ye pə kaasa lɔm taa wantu ɪe, í təɣɔ tiina wena a wena lɔm yaaləɣ na setv tɔ. ɪ kii wena a feina mpɔ tɔ.

10 Pə kaasuyɔ lɔm təna taa wantu lentɪ, yaa pə nyamanyamanaa mpa pa feina lɔm yaaləɣ na setv tɔ, pə ké-meɣe acaalətv ké.

11 ɪ nyəni-təɣɪ asilima, í taa təɣɔ-tɪ, yaa í tokina tə kusəpətv.

12 ɪ kii lɔm taa wantu təna nti tə feina lɔm yaaləɣ na setv tɔ.

13-19 Sumasi nsi pə wee si í nyəni asilima na í kii si təɣɔv təɣɔle: Yepeleku, na kpmle, na hekəle, na katəkətvɔ, na taataa, na təɣɔnakpeluyɔ, na kɔlaaluyɔ, na tintəkəlaya, na semuyɔ, na si piitimnaa təna.

20 Pə wee si í nyəni asilima ke nyamanyamanaa mpa pa təna pa wena keɣ na nəɣeɛ liɣiti tɔ.

21 Ama í təɣɔ pa taa mpa pa wena keɣ na nəɣeɛ liɣiti na nəɣkpaasi na pá ɣmaaki tətɔ tɔ pa təna.

22 Pa taa mpa í ká təɣɔ təɣɔle cələɣ na ɪ looɣa təna, na kvtolɔɣ na kv looɣa təna.

23 Pə kaasa lentɪ nti tə wena keɣ na nəɣeɛ liɣiti tɔ, í nyəni-təɣɪ asilima pɔlv.

Təla na wantu nti tə kusəpətv tokinav pilisiɣi yɔlv tɔ

24-25 Wantu lentɪ wee, ye yɔlv í kpaɣa tə kusəpətv, yaa ɪ tu tokina-tɪ, pə pilisa-ɪ ké. Pə wee si í cɔtɔ ɪ wantu kususuutu, na í caɣa mpyóɣ asilima taa, haləna taanaya.

26-28 Nti nti pə wee si í nyəni asilima təɣɔle nti tə aɔwɔa ta faɣa, na tə feina talasi tɔ. Na nəɣeɛ liɣiti nyəntv təna nti tə wena səkraɣ tɔ. Ye wei í kpaɣa tə kusəpətv pə wee si í cɔtɔ ɪ wantu na í caɣa asilima taa, haləna taanaya.

29-30 Wontunaa mpa í ká nyəni asilima ke nti nti tə təɣ tɔ lotu tɔ təɣɔle kvntvntɔlvkpanaa camna^a, na mpiiu, na cimlee, na a piitimnaa, na caɣasi.

31 Wantu səkpətv nti tə taa nti í ká nyəni asilima təɣɔle. Ye wei ɪ tokina tə taa kusəpuyɔ, ɪ ká wee asilima taa ké, haləna taanaya.

32 Ye tə kusəpuyɔ hota wantu nti pa lakəna tɔ tə taa nakvli taa, kvle kv pəsa asilima ké. Paa kusaakəm, paa wantu kususuutu, yaa tənuyɔ pɔlvɔv, yaa huluyɔ. Paa wantuyɔ ɣku te, pə wee si pá nyaalɪ-kuyɔ na lɔm na kv caɣa asilima taa, haləna taanaya. Pə waalɪ ke paa nyəni-kuyɔ kvpaɣkɔ.

33 Ye cuyɔ tiyaya taa ké tə taa nakvli hotaa. Tiyaya na ka taa nyəm təna, pəsəɣi asilima ké. Pə wee si pa yəkv-ke.

34 Ye pa pəla tiyaya ɣke ka taa lɔm ke təɣɔnaya kvpaɣka tɔ, kele ka pəsəɣi asilima ké. Yaa pu ke kvnyənyəɔm kvpaɣ, pə pəsəɣi asilima tətəɣɔ. Paa tiyaya ka ké ɣka.

35 Paa mpi pə tɔ ké wantu tənɛ tə taa kusəpuyɔ hotaa, pu pəsi asilima ké. Ye pə ké potopotonaa məsaya, yaa məsaya kvtəsaya taa ke kv hotaa, pə wee si pá yəkv-keɣe. Mpi tɔ, pə ke-meɣe asilima ké, na í ká nyəni-wəɣi asilima.

36 Ama ye isɪ hite yaa ləkv taa ké wantuyɔ kusəpuyɔ hotaa, lɔm kaa pilisi. ɪe wei ɪ ka tokina-kv təɣɔle asilima tɔ.

^a 11:29-30 *kvntvntɔlvkpanaa camna*: Pele pa te mpiiu nɔɣɔluyɔ, ɪ weetv na ɪ yaasi we teitei isɪ fu. Ama ɪ tɔməɣ we isɪ mpiiu.

³⁷ Ye isu pee wena pa suwa si pa tuuki tɔ, a tɔɔ kɛ wontuyɔ ŋko ku kusɛpɔyɔ hotaa, a kaa pilisi.

³⁸ Ama ye kotɔtɔɔna ke pa wɔsa lum, na wontu nti tɔ taa nakoli kusɛpɔyɔ hoti pɛ taa, de a pilisaa kele.

³⁹ Ye isu kpɛnte nte pa ha-meɣe mpaɔa si i tɔɔ tɔ, tɔ sɛpa, na nɔɔlv tokina-te, i ká wɛɛ asilima taa kɛ, halɛna taanaɣa.

⁴⁰ Wei i sɛɔla kpɛnte ntɛ, yaa i tu tɔɔ-te, i ká cɔtɔ i wontu kɛ, na i wɛɛ asilima taa, halɛna taanaɣa.

⁴¹ Pɛ wɛɛ si i kii nyamanyamanaa mpa pa tɔŋ tetu tɔɔ tɔɔ, na i nyɛni-wɛɣe acaalɛtu.

⁴² Paa mpa pa tuuki, yaa pa tɔŋ nɔɔhɛɛ liɣiti, yaa nɔɔhɛɛ paɣale tɔ. Pa ke-meɣe acaalɛtu kɛ, pa fei tɔɔ.

⁴³ I taa pilisi mɛ ti na nyamanyamanaa mpe pa tɔna. I taa telɛsi mɛ tɔɣi pa asilima. Pɛyele i taa yele na pa asilima te-e-mɛ.

⁴⁴ Mpi pɛ tɔ tɔ, maɣale Tacaɔ mɛ Iso. Pɛ wɛɛ si i faɣasi mɛ ti na i wɛɛ tɔnaŋŋ. Pɛ taɣa pulɔ, ma wɛɛ kɛ tɔnaŋŋ. I taa pilisi mɛ ti na nyamanyamanaa mpa pa tɔŋ tetu tɔ tɔ.

⁴⁵ Maɣale Tacaɔ, má lɛsɛna-meɣe Icipiti tetu taa si i nyɛnɔɣi-m mɛ Iso. Mpu tɔ, i wɛɛ tɔnaŋŋ. Mpi tɔ, ma wɛɛ kɛ tɔnaŋŋ.

⁴⁶ Kusɛsutu nti i ka tɔki tɔla na sumasi na lum taa wontu na tetu tɔɔ nyamanyamanaa tɔm taa tɔɔle.

⁴⁷ Nti tu faɣasɛna-meɣe wontu kɔpantɔ na asilima nyɛntɔ, na nti tɔ wɛ tɔɔ na nti tɔ fei tɔɔ.

12

Asilima keelɔyɔ kotaya ke alɔ lɔlvɔyɔ waali

¹ Mɔpɔyɔ Tacaɔ tɔma Moisi si:

² Heeli Iseɣeli nyɛma si, ye alɔ lapa teu, na i lɔli apalɔpɔɣaɣa. I asilima kɔyɛɛ ntɛ naatosompɔɔɣaɣa, ke teitei isu i isɛtu nav kɔyɛɛŋ.

³ Ilena pá pɛli pɔɣaɣa ke kuyaku pɔlefei naanɔwa nyɛŋku wule.

⁴ Pɛ waali, ilena alɔ ɔaɣa kɔyɛɛŋ hiu na naanɔwa na tooso, na i taɣanɔɣi i calɛm asilima. Pɛ fei si i wiili tɛsulle taa, yaa i tokina Iso pulɔpɔ. Halɛna i asilima kɔyɛɛŋ tɛm.

⁵ Ye alɔpɔɣaɣa ke alɔ lɔlaa, de i ɔaɣa asilima taa kɛ cimaasɛnaa naale, isu i isɛtu nav waatu. Pɛ waali, ilena i la kɔyɛɛŋ nutoso na naatoso tɔtɔ na i taɣanɔɣi i calɛm asilima.

⁶ Paa apalɔpɔɣaɣa, yaa alɔpɔɣaɣa ke alɔ lɔlaa. I asilima kɔyɛɛŋ tɛŋ mpu, ilena i caa pɛnɔɣá kulɔmɔɣa iwɔɣaɣa si pá la kotaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔɔ isayatu husuɣu kotaya. Yaa alukuku, yaa ihokaya.

⁷ Kɔtɔlv tɛŋ kɔtasi nɔɔɣi Tacaɔ ke lapu ilena i la alɔ ke asilima husuɣu kotaya. Ilena Iso taɣani i calɛm asilima.

Paa alɔ lɔli apalɔpɔɣaɣa yaa alɔpɔɣaɣa kusɛsutu nti paa tɔki tɔɔle.

⁸ Ye asɔnɔyɔ kaa pɛsi na ku hiki iwɔɣaɣa de, ku caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Ilena pá la sumaya lɛŋka ke kotaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na lɛŋka ke isayatu husuɣu nyɛŋka. Na kɔtɔlv lapu-i asilima keelɔyɔ sɔsi, de pɛ taɣana-i kele.

13

Yɔlv tɔnɔyɔ tɔɔ kutɔmɔŋ tɔm

1 Μόργό Τασα heela Moisi na Alɔŋ si:

2 Ye mɔlaya, yaa kaav, yaa tɔɔŋa lu yɔɔ tɔnɔyɔ tɔɔ, na pɔ pɔsi tɔnɔyɔ tɔɔ asilima kɔtɔŋ. Iɛ pa pona pɔntɔ ke kɔtɔɔ Alɔŋ, yaa i pɔyalaa taa nɔyɔɔ kiŋ.

3 Na ilɛ i wiila-i na i nɔ tɔwile nɛ tɔ taa limaa na nyɔɔsi hɔɔɔmɔ, ilɛ kɔtɔŋ asilima nyɔŋku ntɛ. Iɛ kɔtɔɔ kpaali kpaakraa si i kɛ asilima.

4 Ye pɔ kɛ tɔɔŋa yaa taŋaŋmate, na tɔwile ta lim na nyɔɔlaya kɔhɔɔɔmɔyaa fɛi, ilɛ kɔtɔɔ si kɔtɔntɔ na i mpaɔ ke kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya.

5 Kɔyaku naatosompɔɔlaya nyɔŋku sikiyi ilɛna i tasa kɔtɔntɔ ke wiiluyɔ, ye i nawa si tɔwile nɛ tɔ wɛ mpu tɔ ta layasi, ilɛ i tasa-i suw na i mpaɔ ke kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya tɔtɔ.

6 Kɔyɛɛŋ unɔ i tɛewa ilɛ kɔtɔɔ tasa-i wiiluyɔ ke tɔm naale nyɔm, ye tɔwile nɛ tɔ sala yem tɔ ta sɔɔsi ilɛ i hɔɔ si pɔ taɔa kɔtɔŋ, pɔ kɛ lutu kɛ, pɔ tɔ tɔ i fɛi asilima. Iɛna i cɔtɔ i wontu na i pɔsi kɔpaŋ.

7 Ama ye kɔtɔntɔ tɔwile nɛ tɔ suw wan ke pɔɛ pɔ waaɔ ilɛ i taɔaŋi mɔɔyɔ ke kɔtɔɔ kiŋ.

8 Ye ilɛ i tasa-i wiiluyɔ na i nɔ si tɔwile wala ilɛ i hɔɔ si asilima kɔtɔŋ wɛnna-i. Iɛ i kɛ asilima tɔ ntɛ.

9 Ye kɔtɔŋ kɔsɛmɔyɔ taka kpa yɔɔ, pa pukina-i kɔtɔɔ tɛyɛ.

10 Ye i wiila-i na i maɔana tute ke ihɔɔɔmɔv na tɔ tɔ na hiŋ na tɔ nyɔɔsi hɔɔɔmaa

11 ilɛ asilima kɔtɔŋ maɔamaɔa keɛ, pɔ fɛi si pɔ tasa-i suw ke kɔpɛɛŋa si pa naaki tɔtɔ. Kɔtɔɔ kɔ kpaali kɛ si asilima tɔ.

12 Ama ye asilima kɔtɔŋ lɔla pɛɛ ke yɔɔ tɔnɔyɔ tɔna ke pɔ kpaɔav i nyɔyɔ na pɔ polo i nɔɔɛɛ tɔ,

13 ilɛ kɔtɔɔ wiili kɔtɔntɔ ke teu, ye i nawa si ku waaɔa i tɔnɔyɔ tɔna ilɛ i hɔɔ si pɔ ta ke asilima. Mpi tɔ, i tɔnɔyɔ tɔna hɔɔɔmaa tɔ.

14 Ama kɔyaku ŋku pɔ nawa i tɔ kɛ hiŋ ilɛ i pɔsa asilima tɔ ntɛ.

15 Kɔtɔɔ kɔ wiilina-i na i kpaali si i kɛ asilima tɔ. Mpi tɔ, unɔ i hɔɔɔyɔna si i wɛna asilima kɔtɔŋ, na pɔ kɛ asilima kɛ.

16 Ye hiŋ mɔɔɔɔɔ hɔɔɔmɔŋ ilɛ kɔtɔntɔ mɔli kɔtɔɔ kiŋ.

17 Ilɛ i wiiliyi-i na i nɔ si hiŋ hɔɔɔma tampana ilɛna i hɔɔ si i ta ke asilima tɔ.

18 Ye mɔtɛ kpa yɔɔ na tɔ waa

19 na pɔ yeɛ tɔwile na tɔ wɛ ihɔɔɔmɔv yaa isɛɛv, pɔ wɛɛ si i nɔ kɔtɔɔ.

20 Ilɛ i kɔ wiili-i na ye i maɔana pɔ lapa tɔwile ke lɔntɛ na pɔ nyɔɔsi hɔɔɔmaa, ilɛ asilima kɔtɔŋ lukɔna nɛyɛ mɔtɛ taa. Kɔtɔɔ kɔ hɔɔ si i kɛ asilima tɔ.

21 Ama ye kɔtɔɔ i wiila-i na i nɔ si tɔwile mɔkaa na pɔ mɔli hɔɔɔmɔŋ na nyɔɔsi kɔhɔɔɔmasi fɛi ilɛ i su kɔtɔntɔ na i mpaɔ ke kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya.

22 Ye pɔ sɔɔsaa ilɛ kɔtɔɔ hɔɔ si i wɛ asilima, saa unɔ ilɛ asilima kɔtɔŋ ntɛ.

23 Ye tɔwile nɛ tɔ ta sɔɔsi ilɛ pɔ kɛ mɔtɛ tɔntɔɔɔyɔ ntɛ. Pɔ wɛɛ si kɔtɔɔ i hɔɔ si i ta kɛ asilima tɔ.

24 Ye kɔkɔ nyɔɔa yɔɔ na pɔ lɔntɛ taa wɛɛ ihɔɔɔmɔv yaa isɛɛv,

25 pɔ wɛɛ si kɔtɔɔ ka wiili-i, ye i nawa si tɔwile limaa na pɔ nyɔɔsi hɔɔɔmɔ ilɛ asilima kɔtɔŋ suvna nɛyɛ kɔkɔ tɔnyɔɔale tɔna. Kɔtɔɔ kɔ hɔɔ si i kɛ asilima tɔ. Asilima Kɔtɔŋ ntɛ.

26 Ama ye kɔtɔɔ wiila-i na i tɔ nɔ nyɔɔsi kɔhɔɔɔmasi ke pɔ lɔntɛ taa. Pɔcɔ lɔntɛ ta lim si pɔ tɔŋna tɛm ilɛ kɔtɔɔ su-i na i mpaɔ ke kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya.

27 Kɔtɔɔ ka wiili-i kɔyaku naatosompɔɔlaya nyɔŋku wule ye i nawa si tɔwile wala i tɔnɔyɔ tɔɔ, ilɛ i hɔɔ si i kɛ asilima tɔ. Asilima kɔtɔŋ kɔsɛmɔyɔ ntɛ.

²⁸ Ama ye tawule nté tə saala mpv tə ta wali tonyv tə, tə pasa kupasv, de kəko hij tontəlvv nté. Kətvlv ká hvli sv ı ta ke asilima tv. Mpi tə, pə ké tontəlvv ké.

²⁹ Ye ısu kaav yaa lutv^a kpawa apalb yaa alv nyvzv yaa ı tamaya,

³⁰ Kətvlv ka wiili hij ını na ye ı nawa sv tawule limaa na pə nyəsv sɛɛwa atalla, na sí tá yasəlı de ı hvli sv kətvntv ké asilima tv. Kaav nté. Mpúyɔ pa yaa sv nyvzv yaa tamaya pə asilima kətəj.

³¹ Ye kətvlv nawa sv kaav hij ta lim pəcɔ nyəsv pilaa de ı sv kətvntv na ı mpa ke kuyevv naatosompəɔlaya.

³² Kətvlv ka wiili-ı kuyaku naatosompəɔlaya nyəjku wule ye ı nawa sv kaav ta səsv, pəvele nyəsv kuseeması fei na hij ta lim

³³ de kətvntv looli ı nyvzv na í seki timpı taa kətəj weɛ tə na kətvlv tasa-ı suv ke təm naale nyəm na ı mpa tətəy kuyevv naatosompəɔlaya.

³⁴ Kuyevv ını ı tɛj ɛna í tasa-ı wiiluyv tətə. Ye pə ta səsv de ı hvli sv kətvntv fei asilima. I wontu tike ke ı ká cətə ɛna ı pəsı asilima fei tv.

³⁵ Ama ye pəle pə waalı ke kaav svv walyv

³⁶ de ı tasa-ı wiiluyv na ye ı nawa sv kaav təjna walyv ke tampana, de kətvntv ké asilima tv nté pə fei sv í nəkı pɛkəvzv ke nyəsv kuseeması.

³⁷ Ye tawule nté tə taa tá səsv na nyəsv kəkɛɛtası weɛ, de kətəj temayale, pntv fei asilima tətə. Pə weɛ ké sv kətvlv í hvli sv ı fei asilima.

³⁸ Ye apalb yaa alv nawa ı tonyv tə ké tvlvjası kuhvlması

³⁹ de kətvlv wiili-ı, ye sv ta sɛɛ teu de pə tayə kətəj ısayav nté. Pntv ta ke asilima tv tətə.

⁴⁰⁻⁴¹ Ye vlv nyvzv lɛsaa, paa kv taa yaa ı tokuyv taa, ı ta ke asilima tv nyvvlɛsvv nté.

⁴² Ama ye tɛlɛsəle taa tənaya pə lapa mlaya na ka hvlvı ı sɛɛv de asilima kətəj nté.

⁴³ Ye kətvlv wiila mlaya njə na í ná ka hvlvma ı sɛɛv ke tampana ısu asilima kətəj

⁴⁴ de vlv ını ı wɛna asilima kətəj nté, ı ké asilima tv na pə weɛ sv kətvlv í hvli mpv. I nyvzv taa ké kətəj njk kv kpawa.

⁴⁵ Wontu kvəlvv ke pə weɛ sv asilima kətəj tv í suv na í yele ı nyvzv ke tayavv, na í takı ı tantəj tə na í kpaaləyı sv: Asilima yoo, asilima.

⁴⁶ Ye asilima kətəj ı wɛna wɛı ı pəsə asilima tv ké, na pə weɛ sv í hatəlna yəlaa na ı caya tesikile waalı ke ı tike.

Wontu kvsusuutu tə hvjkrvsvlaya

⁴⁷ Ye hvjkrvsvlaya yayə tvlvjası ke heev hvntv wontu kvsusuutu yaa kɔnjkrvntv təj nyəntv tə,

⁴⁸ yaa pə pəv yaa pə kuntuana yaa kəjə yaa tənəj wontu tə.

⁴⁹ ɛna tvlvjası nsı sv wɛ atəntəɛtə taka yaa ı sɛɛv, de pə weɛ sv kətvlv í wiili-sı.

⁵⁰ I tɛj sv wiiluyv ɛna í sv hvjkrvsvlaya tvlvja wontuyv njk na kv mpa ke kuyevv naatosompəɔlaya.

⁵¹ Ye kətvlv tasa wiiluyv ke kuyaku naatosompəɔlaya nyəjku wule na í ná sv tvlvja səsvə wəj de pə ké hvjkrvsvlaya njka pa kaa pəsı na pá lá na ká tɛ təyɔle. Wontuyv njk kv pəsə asilima pəlvpyvle.

^a 13:29 **kaav yaa luto**: Cəne pə paasəna kətvməj wɛı ı kpaaki vlv tonyv tə tə ı tike ke. ısu kaav na luto na pə loovja təna.

52 Pə wee si kətɔlv í nyagasi kəkə ke wontuyu ŋku in ku tɔɔ wɛ hɔŋkpɔsulaya tɔɔ. Mpi tɔ, pa kaa pəsi na pá la na ká té. Pə tɔɔ tɔ pə wee si pá nyagasi-kyu kəkə ké.

53 Ama ye kətɔlv wiilaa na í mayana si tɔlvŋa ta sɔɔsi wan ke wontuyu ŋku ku tɔɔ,

54 ilɛ ɪ yele na pá cɔtɔ-ku na pá su-ku na ku mpa ke tɔm naale nyəm tɔtɔɔ kyeyɛ naatosompɔɔlaya.

55 Ye ɪ tasa-kyu wiiluyu ke ku cɔtɔvɔ waali na í ná si tɔlvŋa ta layasi yaasi, paa ka ta wali, paa nyəm-kyu asilima ké na pá nyagasi-kyu kəkə. Mpi tɔ, lonte kɔlvmtɛ ke pə tɔɔ wontuyu taa na ku waali.

56 Ye waatu wei kətɔlv wiilaa tɔ ɪ nawa si ku cɔtɔvɔ waali tɔlvŋa salaa ilɛ ɪ keesəna ka lonte taa na í seti.

57 Ama ye tɔlvŋa tayana liu ke wontuyu ŋku ku tɔɔ, pə wee si kɔtɔŋ tɔŋna puw nté. Mpu tɔ, wontuyu ŋkyu paa nyagasi kəkə.

58 Ye pa cɔta tɔlvŋa wontuyu na ká husi, pə wee si pá tasa ku cɔtɔvɔ ke tɔm naale nyəm ké na pácɔ ku asilima té.

59 Ye hɔŋkpɔsulaya yaga tɔlvŋasi ke heen huntu wontu kɔsusuutu yaa kponkrontu tɔŋ nyəntu yaa pə pɔɔŋ yaa pə kuntunaa yaa kɔŋa yaa tɔnɔŋ wontu tɔɔ. Kɔsəsutu nti paa tɔŋ na pá huləna si tɔ ké asilima nyəntu yaa kupantu tɔɔlɛ.

14

Polom asilima keelvyu kɔtaya

1 M'pɔyɔ Tacaɔ tɔma Moisi si:

2 Kɔsəsutu nti í ká tɔki kuyaku ŋku í laki polom ke ɪ asilima keelvyu kɔtaya tɔɔlv. ɪ pukina-ɪ kətɔlv,

3 ilɛna ilɛ ɪ lu tɔsikile taa na í wiili-ɪ, ye ɪ mayana si pə tɔma kɔtɔntu,

4 ilɛ ɪ tu-ɪ na í caa sumasi nsi si wɛna si isɛ na sí feina asilima tɔɔ naale na tɔvu sɔsɔv nakɔli ku taasi na heen huntu nti pa lii akpaayala kɔsɛem tɔ na nyulvyu ŋku pa yaa si hisɔpɔ tɔ ku piliŋa.

5 Pə waali ilɛna í yele na pá lenti sumasi nsi si taa lɛŋka ke seelɔ lɔm heev tɔɔ.

6 Ye pə kaasa sumaya isɛ nyəŋka ilɛ ɪ kpaɔa kele na tɔvu sɔsɔv nakɔli ku taasi, na heen huntu nti pa lii akpaayala kɔsɛem tɔ na hisɔpɔ piliŋa na í ŋmilisi pə tɔnaya sumaya ŋka pa kɔwa seelɔ lɔm heev tɔɔ tɔ ka calɛm taa.

7 Ilɛna í ŋmusi wei in ɪ kɔtɔŋ tɔma mpu tɔ ɪ tɔɔ ké tɔm naatosompɔɔlaya. ɪ tɔŋ hɔlvɔv si ɪ feina asilima ilɛna í yele sumaya isɛ nyəŋka na ká suv nyutu.

8 Ilɛna in ɪ cɔtɔ ɪ wontu na í hu ɪ tɔnvyu tɔɔ nyɔsi, na í sɔ lɔm ilɛna í asilima té. Pə waali ké ɪ suvki tɔsikile. Ama ɪ kaa suv ɪ cɔkɔle taa ké, haləna kuyaku siki.

9 Naatosompɔɔlaya nyəŋku wule ke ɪ looliyi ɪ nyuvu na ɪ tantvu na ɪ isəhutu na ɪ nyɔsi tɔna, na í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm. Ilɛ ɪ asilima keelaa kele.

10 Pə taki kuyaku pələfei naanwa nyəŋku wule ilɛna kɔtɔntu wei pə waawa mpu tɔ í caa iwɛesi apalv nyəŋsi nsi si tiili tá caami tɔɔ naale na alɔnyəŋka ŋka ka tiili ta caami tɔɔ kɔlvmaya, na kɔhav mɔlvɔm mpi pa nuɔtina nim tɔɔ kiloonaa pɔɔlayafei naanwa, na nim liitili titite.

11 Kətɔlv wei in ɪ laki asilima keelvyu kɔtaya tɔ ɪ ká su yɔlv in na kɔhaŋ ke tɔsulle cɔkɔle nɔnɔɔ ke Tacaɔ kin.

12 Ilɛna í kpaɔa iwɛesi nsi si taa lɛŋka na í lana-keɔɔ tayanvyu kɔtaya na nim liitili titite. Ilɛna í ha Tacaɔ ke pə naaleyɛ m'pɔyɔ kɔtaya tɔlate kin.

13 Ɔlena í ku iwəyaya ke Iso lonte taa timpi pa kuyi isayatu husuyu yaa kotaya ņka kəkə lusa ka təna tə ka kɔɔntə tə. Kətulɔ tənna tayanuyu kotaya kɔɔntə isu pə wəw isayatu tayanuyu kotaya təm taa tə. Pə ké kate taa kate puluyu.

14 Ɔlena kətulɔ lii kɔɔntə caləm taa na í taa wei í tayanəyi í ti tə í ņkraŋuyu ntəyən nyəŋku nəyɔ taa, na í niŋ ntəyən apalɔmpəle na í apalɔnəmpəle ntəyən nyəntə tə.

15 Ɔlena í kɔɔntə nim liitili titite n̄tə na í pəli í niŋ mpətəŋ taa.

16 Na í lii í ntantaku taa nim mpi pə taa ké mpəle ntəyən nyəntə na í ņmusi təm naatosompɔɔlaya ke Iso kotaya təlata tə.

17 Ɔlena í taa nim mpi pə kaasa í niŋ mpətəŋ taa təyɔ wei iní í tayanəyi í ti tə í ņkraŋuyu ntəyən nyəŋku, na í ntəyən apalɔmpəle, na í apalɔnəmpəle tə timpi paa təma isayatu husuyu kɔɔntə caləm ke taaw tə.

18 Ɔlena í pəle í niŋ taa nim kəkaasəm ke wei í tayanəyi í ti tə í nyuyɔ taa na í lapɔ-í asilima keeluyɔ kotaya ke Iso kiŋ.

19 Ɔlena kətulɔ ləsi isayatu husuyu kucəwɔ na í lá pə kotaya ke wei í tayanəyi í ti tə í tə. Pə waali Ɔlena í kú kotaya ņka kəkə lusa ka təna tə ka kɔɔntə.

20 Ɔlena kətulɔ la Iso kotaya təlata tə ké kotaya ņka kəkə lusa ka təna tə na kəhaw nyəŋka. Pə waali Ɔlena í lá yulɔ inəyi asilima keeluyɔ kotaya na í asilima tə.

Polom konyəntɔ asilima keeluyɔ kotaya

21 M̄pɔyó Tacaa tasa yəyətuyɔ sɔ: Ye polom ké konyəntɔ na í feina səsəm, de í caa asilima keeluyɔ iwəyaya kulɔmaya ņka paa ha Tacaa má na pə keeli kətəntɔ asilima tə. Na í caa mɔlɔm kopam mpi pa nuɔytina nim təyɔ kiloonaa tooso na nim liitili titite,

22 na ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Pə taa mpi í ka hiki tə. Na pá lana lelu ke asilima keeluyɔ kotaya, na lelu ke kotaya ņka kəkə lusa ka təna tə.

23 Pə taki kuyaku pələfei naanɔwa nyəŋku Ɔlena í pona kəhaan inəyi kətulɔ ke təsulle cokəle nənəyɔ ke Tacaa kiŋ.

24 Ɔlena kətulɔ kɔɔntə iwəyaya na nim na í ha Tacaa.

25 Kətulɔ tən asilima keeluyɔ iwəyaya ke lentuyɔ Ɔlena í lii caləm taa na í taa asilima tɔ ņkraŋuyu ntəyən nyəŋku nəyɔ taa, na í taa tətəyɔ í niŋ ntəyən apalɔmpəle na í apalɔnəmpəle ntəyən nyəntə tə.

26 Ɔlena kətulɔ pəli nim ke í ntantaku mpətəŋ nyəŋku taa,

27 na í lii pə taa ké í ntəyən mpəle na í ņmusi kotaya təlata tə ké təm naatosompɔɔlaya.

28 Ɔlena í taa í niŋ taa nim mpəyi asilima keeluyɔ kotaya latɔ ntəyən ņkraŋuyu nəyɔ taa, na í taa-wi tətəyɔ í apalɔmpəle ntəyən nyəntə na í apalɔnəmpəle ntəyən nyəntə pə tə ke lona nna a taa paa taawa isayatu husuyu kotaya kɔɔntə caləm tə.

29 Ɔlena kətulɔ pəli í niŋ taa nim kəkaasəm ke yulɔ iní í nyuyɔ taa, na í lapɔ-í asilima keeluyɔ kotaya ke Tacaa kiŋ.

30 Pə waali Ɔlena kətulɔ kɔɔntə iwəyaya ihokasi yaa alukukunaa mpa kətəntɔ pəsaa na í kəna tə pa taa ké kulɔm

31 na í lapɔ-í asilima keeluyɔ kotaya na leŋka ke kotaya ņka kəkə lusa ka təna tə na pə təyənaya kəhaw. Ɔlena kətulɔ la yulɔ inəyi asilima keeluyɔ kotaya ke Tacaa kiŋ.

32 Kəsəsutɔ nti pə wee sɔ polom konyəntɔ í təkɔ í asilima keeluyɔ kotaya lapɔ taa təyɔle.

Kutuluy tə hwəkrɔsvɔlaya

33 M̄pɔyó Tacaa təma Moisi na Aləŋ sɔ:

34 Ye í kōma na í sūv Kanaah tetv nti ma ha-me tō tē taa, ɔlena kuyaku nakoli í ná ma yelaa na hōjkrūsōlaya tōlŋa yaɣa mā kutuluɣu nakoli kv koluhja tōō ké tetv nti unu tu pēsɪ mā nyəntu ke mpv tō tē taa tēna.

35 ɔle tēyaya tv polo na í heeli kōtōlv sɪ ɪ nawa pōlvɣv ɪ tēyaya taa na pē nēyəsəna ɪsu asilima kōtōj tōlŋa.

36 ɔlena kōtōlv yəɣoti na pá laasi kutuluɣu ŋkv kv taa wontu tēna na pécó ɪ polo tōlŋa ŋkeɣe maɣasvɣv. ɔle kutuluɣu ŋkv kv taa wontu tēna kaa pēsɪ asilima pōlvɣv. Pē waah ké kōtōlv mələɣi na í tasa kutuluɣu ŋkv kv tōlŋa ke maɣasvɣv.

37 Ye ka wē atəntəte yaa ɪseɣv na ká tawa kutuluɣu ke lonte,

38 ɔle kōtōlv luna kutuluɣu ŋkv kv nənəɣə na í təkɪ-keɣe kuyeeŋ naatosompəɣōlaya.

39 Kuyaku naatosompəɣōlaya nyəŋkv sikiɣi ɔlena kōtōlv mələ na í tasa maɣasvɣv, ye ɪ nawa sɪ tōlŋa ŋke ka səsə wəŋ ke kutuluɣu koluhja tōō

40 ɔle kōtōlv yele na pá ləsi pēe wena tōlŋa ŋke ka hikaa tō na pá lə-yeyē ɪcate waah ke hute taa.

41 ɔlena kōtōlv yele na pá kaah pē taa tōō ke timpɪ paa taawa tō na pa lə pē tetv ke hute taa ké ɪcate waah.

42 Pē waah ɔlena pá caa pēe kufana na pá lēeti kancaalaya nyəna lona, na pá lá tetv na pá taɣani kutuluɣu ke taav.

43 Ye kutuluɣu taɣanvɣv waah ke tōlŋa tasa luu,

44 ɔle kōtōlv ká mələ na í tasa maɣasvɣv, ye ɪ nawa sɪ tōlŋa ŋke ka səsəa ɔle asilima kōtōj kōteteev nté. Pá nyəni kutuluɣu ŋkvɣv asilima.

45 Pē wēe sɪ pá yəkɪ kutuluɣu ŋkv, na kv pēe na kv ləpvt, na tetv nti paa taawa-kv tō na pá kuu na pá pona ɪcate waah ke hute taa na pá lə.

46 Ye wei í sūv kutuluɣu ŋkv kv taa ké kuyeeŋ naatosompəɣōlaya wei ɪ taa pa təkə-kuyv mpv tō, pvtv ké asilima tv ké haləna taanaya.

47 Wei í hənta kv taa, yaa ɪ cayaa na í təɣə pōlv, pē wēe sɪ í cōtə ɪ wontu ké.

48 Ye kōtōlv mələ kutuluɣu ŋkv kv taa ké kōtōj maɣasvɣv na í ná sɪ pē kpaɣav saa wei pa taa-kv tō tōlŋa ta tasa luu, ɔle kōtōlv hvli sɪ kutuluɣu fēi asilima. Mpi tō, kōtōj tema.

49 Tēyaya taɣanvɣv tōm taa ɔle, kōtōlv ká caa sumasi naale, na tvyv səsəv nakoli kv taasi, na heej hvntv nti pa lii akpaayala kvseem tō, na tvyv ŋkv pa yaa hisəpv tō kv piliŋa.

50 Pē waah ɔlena í yele na pá lentɪ sumasi nsi sɪ taa lēŋka ke seelv lvm heev tōō.

51 Pē waah ɔlena í kpaɣa tvyv səsəv taasi na hisəpv piliŋa, na heej hvntv nti pa lii akpaayala kvseem tō, na sumaya lēŋka, na í lii pē tənaya sumaya ŋka pa kvwa tō ka caləm taa na seelv lvm taa, na í ŋmusɪ kutuluɣu ŋkv kv tōō ke tōm naatosompəɣōlaya.

52 ɔle ɪ kpɪisa kutuluɣu ŋkv kv asilima nté na wontunaa mpē^a.

53 ɔlena í yele sumaya ɪse nyəŋka ke ɪcate waah na ka sūv nyutv. ɔlena í lá asilima keelvɣv kōtaya ke kutuluɣu tōō, ɔle kv pəsə ŋkv kv feina asilima tēyole.

54 Kvsəsvtv nti paa təkɪ asilima kōtōj na kaav na pē loŋja taa nyəŋ tēna

55-56 na hiŋ na luto na tōlŋasi nsi sɪ teeki kəkō tō, yaa hōjkrūsōlaya tōlŋasi nsi sɪ lukɪ wontu kvsusuutu na kutulvŋ taa tō.

57 Asilima kōtōj kvsəsvtvnaa nté, nti tu hvləna saa wei asilima wēe na saa wei a fēi tō.

^a 14:52 Kvakalətv tēne tē topilaa tō, ta lapəna mpv sɪ pē səna kallv. Mpi tō, tē tema pē tēna ɪsəntə pē həla yaav ke kvakalətv 51 taa. Ye tē taɣana kpaɣav ke mpv pē kalvɣv fēi leleŋ.

15

Apalv apalvtv asilima

¹ Μπόγύ Τασαα τῶμα Μοισι να Αλῶη σι:

² I teləsi İseyeli nyǫma sɪ ye casaya kpa apalv, lvm mpi pə kpeɲna-ɪ tɔ pə ké asilima ké.

³ Ká tu laalaa na ká kpa-ɪ te, paa pə kpeɲna-ɪ yaa pu kpeɲna-ɪ ké asilima tv ké.

⁴ Kvhəntəɲ wei ɪ təna ɪ tɔɔ apalv ɪnɪ ɪ ká həntɪ yaa kvacacayam təna mpi pə tɔɔ ɪ ká caya tɔ pə pilisaa ké.

⁵⁻⁶ Ye wei ɪ tokina ɪ kvhəntəɲv ɲkv yaa ɪ caya ɪ təcayale, pə wεε sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké na í sɔ lvm na í caya asilima taa haləna taanaya.

⁷⁻¹¹ Ye wei ɪ tokina kvətəntv ɪnɪ yaa ilé ɪ tokina-ɪ na í ta san, yaa ɪ tó nɔyɔlv tɔɔ ké ntaɲama yaa pɔntv tokina pɔlv mpi pə tɔɔ kvətəntv caya tɔ yaa ɪ tu səyala-wɪ, pə wεε sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké na í sɔ lvm na í caya asilima taa haləna taanaya. Paa kpaɲanɔkpete nte tɔ tɔɔ ké ɪ caya na í polo ɪcətɛ tɔ pəsə asilima pɔlv ké.

¹² Ye cɔyɔ wontuyv ke kvətəntv ɪnɪ ɪ tokinaa pə wεε sɪ pá yǔki-kuyv. Ama ye tvyɔ nyəɲkv ɪlɛ pa nyaalɪ-kuyv lvm ke teu.

¹³ Ye pə tɛma kvətəntv ɪnɪ, ɪlɛ ɪ tan kvyeɲ naatosompɔyɔlaya na í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ seelv lvm, ɪlɛ ɪ keela asilima nté.

¹⁴ Kuyaku pələfɛi naanɔwa nyəɲkv takɪ ɪlɛna í caa ihokasɪ naale yaa alukukunaa naale na í pona təsulle cɔkəle nənəyɔ na í cela kvətəlv.

¹⁵ Na ilé ɪ ləsi sumaya lɛɲka ke ɪsayatv husuyv kvətaya, na lɛɲka ke ɲka kəkɔ lusa ka təna tɔ. ɪlɛna í lapɪ-ɪ asilima keelvyv kvətaya ke ɪ kvətəɲ tɔɔ.

¹⁶ Ye yɔlv apalvtv kpɛma pə wεε sɪ í sɔ lvm ké na í nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tv haləna taanaya.

¹⁷ Ye pə taana ɪ wontu kvusuutu yaa ɪ tənvyv tɔɔ pɔlv, pə wεε sɪ í cɔtɔ ké na í nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tv haləna taanaya.

¹⁸ Ye apalv na alv pa kvɛntaa pə wεε sɪ pá sɔ lvm ké, na pá nyənɪ pa tɔyɪ asilima nyǫma haləna taanaya.

Alv alvtv asilima

¹⁹ Ye alv naakɪ ɪsətv ɪ pəsə asilima tv ké haləna kvyeɲ naatosompɔyɔlaya. Ye wei ɪ tokina-ɪ waatv ɪnɪ pɔntv pəsə asilima tv tətəyɔ haləna taanaya.

²⁰ Paa nyaalvyv ke ɪ həntaa yaa kvɛte tɔɔ ké ɪ caya, tɔ pəsəyɪ asilima nyəntɛ ké.

²¹⁻²² Ye wei ɪ tokina nyaalvyv ɲkv yaa kvɛte nté ɪ ka cɔtɔ ɪ wontu ké na í sɔ lvm na í nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tv haləna taanaya.

²³ Ye pɔlvɔv tokina kvhəntəɲv ɲkv yaa kvɛte nté, ɪlɛna nɔyɔlv náá tokina-wɪ ɪ pəsə asilima tv ké haləna taanaya.

²⁴ Ye yɔlv həntəyənə ɪ alv na pə pana sɪ ilé ɪ ɪsətv nav kvayakv nté, na pə lu na pə tokəna apalv, pə wεε sɪ apalv ɪnɪ í nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tv tətəyɔ, haləna kvyeɲ naatosompɔyɔlaya. Paa kvhəntəɲv ɲkv kv tɔɔ ké paa wεε, kvle kv pəsə asilima ké.

²⁵ Ye alv ɪsətv nav kvyeɲ kəla ɪsɪ ɪ tu naakɪ tɔ, yaa caləm kpeɲna-ɪ yem na pə tá ké ɪ ɪsətv nav kvyeɲ, ɪ ké asilima tv tətəyɔ wεε anɪ a taa ké.

²⁶ Kvhəntəɲ wei ɪ təna ɪ tɔɔ alv ɪnɪ ɪ ká həntɪ yaa kvacacayam təna mpi pə tɔɔ ɪ ká caya tɔ pə pilisaa ké.

²⁷ Ye wei ɪ tokina nyaalvyv ɲkv yaa kvacacayam mpi, pə wεε sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké na í sɔ lvm na í nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tv haləna taanaya.

²⁸ Ye caləm luv səɲaa ɪlɛ, ɪ tan kvyeɲ naatosompɔyɔlaya, ɪlɛ ɪ asilima tɛmayale.

²⁹ Kuyaku pølefey naanowa nyøhku taki uena í pona kòtulu ke ihokasi naale yaa alukukunaa naaleye tøsulle cokøle nønøyo.

³⁰ Uena kòtulu læsi si taa lehka ke isayatu husuyu kòtaya, na lehka ke hka kòko lusa ka tønà tò. Pø waali uena í la alu ke asilima keeluyu kòtaya ke Tacaa kin tønà na pø keeli i asilima.

³¹ Mpyóyo Tacaa tasa Moisi na Aløh ke heeluyu si: I teløsi Iseyeli nyóma si í taa kpøtønà tøsulle cokøle ke mæ asilima waatunaa. Pø taa koo na má ku-me si í pilisa ma tæcayale nte tø we mæ heku taa tò.

³²⁻³³ Ye kòtøh kpana apalu na løm kpehna-i, yaa i apalutø kpehna, yaa alu naaki isøtu yaa kòtøh kpa-i na caløm kpehna-i, yaa í na apalu pa kpenta i saruyø waatu. Kusæsutønnaa mpa í ká tæki tøyøle.

16

Isayatu husuyu kuyaku sòsøw tøm

¹ Waatu wei Aløh pøyalaa naale kønà kòtaya tulaalu kpa nyøh na pá sí tø, pø waali ké Tacaa tøm Moisi si:

² Heeli nyá taalø Aløh si í taa suuki yem yem ké puyø køkakayau waali ké kate taa kate tæcayale taa ké timpri Iø atakaa wee tò. Pø taa koo na í sí saa wei Iø tiiki atakaa pøle tø ké isøhmuntø taa tò.

³ Pø tø tø, ye i caaki kate tæcayale taa ké suuy pø wee si í caa isayatu husuyu kòtaya latæce kofalu na kòtaya hka kòko lusa ka tønà tø pø iwaau.

⁴ Uena í sò løm na í suu kòtaya wontu. Isu kpronkrontu tøj nyøntø kømsa, na pø toko, na pø tampala, na pø nyuyø saalaya.

⁵ Iseyeli kpekøle nyóma ka cele-i tøtøyo isayatu husuyu pøhtøløh ke naale, na kòtaya hka kòko lusiyi ka tønà tø ka iwaau.

⁶ Uena Aløh kønà latæce na í la kòtaya ke i magamaya i isayatu tø. I tøj mpu uena í la isayatu husuyu kòtaya ke i nyuyø tø na i tøyaya nyóma nyøøh tø.

⁷ Pø waali uena Aløh pona pøhtøløh inu i naale na í su-i Tacaa isentaa ke tøsulle cokøle nønøyo.

⁸ Uena Aløh tø tete ké pøhtøløh inu i naale i tø na pø huli-i Tacaa nyøhku na uløyo Asaseeli^a nyøhku. lèlaa si lonte wølaya nyønte tøløyi pa yaa mpu. Lèlaa si uløyo isayau nøyølu wei i cakí timpri pø we søyøntø tøyø.

⁹ Uena í læsi pøhtøløyo hku tete tøyaa si ku ké Tacaa nyøhku tøyø isayatu husuyu kòtaya.

¹⁰ Pø kaasøyi pøhtøløyo hku tete tøyaa si uløyo nyøhku uena í lá isayatu husuyu kòtaya, na í su-kuyø Tacaa kin na ku ise na samaa isayatu mæli ku nyuyø taa, uena pá pona-kuyø wølaya tetø taa na pá tisi-kuyø uløyo Asaseeli.

^a 16:8 Asaseeli: Uløyo wei inu i tøm pa yoyøta cøne tø tø ta nyømi-i,

KOKALUYU TAKƏLAYA Kətləltə

Pa yaaki takəlaya kanə si, kokaluyu takəlaya. Mpi tə, ka taa ké Iso heela Aləh na Moisi si pá kala Iseyeli kpeka yəlaa. Təm naaleye pa kala Iseyeli nyəma. Kokaluyu ləhku ke Holəpu pəyɔ kin, na pəcə pá pukina tetu nti Iso ha-we tə tə taa. Pa ta tala tənə. Ilena səyəntu la-we na tetu nti tə taa sɔv. Ḿpɔ́yó Iso caala-we na pá cə yem ké pusi nule təcu ké wɔlaya tetu taa. Pa cə mpu lena pá tala Mowapu tetu taa. Tənaya Iso təma Moisi si, í kala Iseyeli nyəma tətə. Ḿpɔ́yó pa taa ləlaa ná saala Yaatanu pəyɔ na ilim təlule tə. Ilena ləlaa náa tayənəyi pa ti si pa təsəyi Yaatanu pəyɔ ŋke na pá polo tetu nti Iso ha-we tə tə taa. Iso seyeša-weye səsəm tətəyɔ waatu ɔni.

Isəna pa faya Kokaluyu takəlaya tə:

Iseyeli nyəma tayənəyi pa ti si pa puki Kanaah tetu, titite 1:1-10:10

Pa cə yem ké pusi nule ké wɔlaya tetu taa, titite 10:11-21:35

Iseyeli nyəma sɔv ke Kanaah tetu taa, titite 22-36

ISEYELI NYƏMA KE HOLEPU WULAYA TƏTU TAA

Iseyeli nyəma kpeka kokaluyu

1 Waatu wei Iseyeli nyəma lu Icipiti taa, lena pənaya siki. Pə tala naale nyəhka isətu naale nyəh, kɔyaku kancəalaya nyəhku wule, lena Taca heeli Moisi ke Iso na ɪ yəlaa pa təsulle cəkəle nte pa ləpəna pəh tə tə taa ké Sinayi wɔlaya tetu taa si:

2 Nyá na Aləh í kala Iseyeli yəlaa, na í tó pa həla ke takəlasɪ taa. Na pə kəsəna pa ləltəh na pa təsɪ.

3 Pə krayan ifepiya mpa pa wəna pusi hiu na waalı, na pá mɔna pa polo yoo tə. Na pə kəsəna Iseyeli yoolaa tintika.

4 Paa kpekəle nte tə ləltəh nyɔv tu í səsɪ mə tə na pá sənə-mə.

5 Mpe ɔni pa həla ntə: Lureh kpekəle taa nyəh nté Setewu pəyalu Ilisuu.

6 Simiyəh nyənte taa ké Sulisatə pəyalu Seluməyeli.

7 Yuta nyənte taa ké Aminatari pəyalu Nasəh.

8 Isakaa nyənte taa ké Suwaa pəyalu Netaneyeli.

9 Sapuləh nyənte taa ké Heləh pəyalu Iiyari.

10 Yosəfu pəyalu Ifəlayim nyənte taa ké Amihuti pəyalu Ilisama. Yosəfu pəyalu naale nyəh Manasee nyənte taa ké Petasuu pəyalu Kamliyel.

11 Pəncamə nyənte taa ké Kitoni pəyalu Apitan.

12 Təh nyənte taa ké Amisatə pəyalu Ahiyəsə.

13 Asə nyənte taa ké Okəlan pəyalu Pakiyeli.

14 Katɪ nyənte taa ké Teuweli pəyalu Iiyasafi.

15 Nəfətali nyənte taa ké Inəh pəyalu Ahila.

16 Iseyeli ləltəh nyɔv nyəma mpa pa ləsa mpu təyale yoolaa nyɔv nyəma tətə.

17 Ḿpɔ́yó Moisi na Aləh pa səsə apalaa naanɔwa na naale ɔnəyi pa tə si pá sənə-wə.

18 Pá koti yəlaa tənaya isətu naale nyəh kɔyaku kancəalaya nyəhku. Pá tó apalaa mpa pa wəna pusi hiu na waalı tə pa həla ke takəlaya taa, na pə kəsəna pa ləltəh na pa təsɪ.

¹⁹ Hɔlɛɖu wɔlaya tetu taa kɛ Moisi kala kokalvɔ ηku, isɩ Tacaa ka keesɔvɔ-ɩ tɔ.

²⁰⁻⁴³ M'pɔyɔ pa kala paa Iseɣeli kpekɔle nte tɔ lɔlɔvɔ, na tɔ teesi nyɔma. Na pɔ tɔ apalaa mpa pa tala pusi hiu na waali, na pɔ mɔna yooɔ pote tɔ pa hɛla ke takɔlaya taa. Yakarɔ pɔyalɔ sɔsɔ Lupɛɣ kpekɔle ke pa caalɛnaa. Pa nyɔvɔ nɔtɔ: Lupɛɣ kpekɔle nyɔma wɛ iyisi nɔle na naatoso na nasɔle na nuɔɔwa (46500). Simiyɔɣ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi pɔɔlayafɛi nutoso na ηmɔɔvɔ na nuɔɔwa (59300). Katɩ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na kakpasɩ na nasɔtoso na nɔle na naaɔɔwa (45650). Yɩta nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nutoso na naaɔɔwa na liyiti na nasɔtoso (74600). Isakaa nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na naaɔɔwa na liyiti na nasɔle (54400). Sapulɔɣ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na naaɔɔwa na naatosompɔɔlaya na nasɔle (57400). Yosɛfɩ pɔyalɔ Ifɛlayim nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na nasɔle na nuɔɔwa (40500). Yosɛfɩ pɔyalɔ Iɛlɔ Manasee nyɔma nyɛntɛ ke iyisi hiu na naaɔɔwa na naale na ηmɔɔvɔ (32200). Pɛncamɛɛ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi hiu na naaɔɔwa na kakpasɩ na nasɔle (35400). Taɣ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nutoso na naale na nasɔtoso na nuɔɔwa (62700). Asɛɛ nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na kɔlɔm na nasɔle na nuɔɔwa (41500). Nɛfɛtali nyɔma nyɛntɛ ke iyisi nɔle na naaɔɔwa na tooso na nasɔle (53400).

⁴⁴ Moisi na Alɔɣ, na Iseɣeli kpeka naaɔɔwa na naale lɔlɔɣ nyɔvɔ nyɔma, pa kala yɔlaa na pɔ lu isɛna tɔyɔle.

⁴⁵ Iseɣeli apalaa mpa pa wɛna pusi hiu na waali, na pɔ mɔna yooɔ pote tɔ,

⁴⁶ pa kpɛnta iyisi nasɔtoso na tooso na nasɔle na nuɔɔwa na nɔle na naaɔɔwa (603550).

Lefii kpekɔle nyɔma tɔmle

⁴⁷ Pa taa kpɛnna Lefii kpekɔle nyɔma na pɔ kala.

⁴⁸ Tacaa ka kisina Moisi kɛ si,

⁴⁹ ɩ taa kpɛnti-wɛyɛ Iseɣeli yoolaa tɔ na ɩ kala.

⁵⁰ Ama ɩ yelina-wɛyɛ Iɔɔ cokɔle na tɔ taa wontu tɛna na pɔ paasɔyɛna. Mpe paa kpekɔyɛna cokɔle na tɔ taa wontu na pɔ layasɔyɩ lɔna, na pɔ sikiyi na pɔ cɔkɔna-tɛ.

⁵¹ Ye Iseɣeli nyɔma layasɔyɩ lɔntɛ, Lefii nyɔma mpe paa hɛtɛna-tɛ, na pɔ pɔna timpɩ paa siki tɔ. Kpai tɩ ɩ kpɛtɛnaa isɩ pa ku-ɩ.

⁵² Paa Iseɣeli tɩ wei, ɩ yoolaa kpekɔle cɔlɔɔ ɩ ka siki ɩ tuuta kiɣ.

⁵³ Ama Lefii nyɔma tike kɔ sikina na pɔ cɔɔ cokɔle. Na pɔ fɛɣiyi tɔ tɔɔ, Iseɣeli nyɔma ɩ taa kpɛtɛna-tɛyɛ sɔsɔm, na mɔ mɔna-wɛ na pɔɔnɔ.

⁵⁴ M'pɔyɔ pa lapa teitei isɩ Tacaa ka tɩyɔ Moisi tɔ.

2

Iseɣeli kpeka nyɔma pɩla pa coka na pɔ keesɛna pa lɔlɔɣ

¹ M'pɔyɔ Tacaa tɔma Moisi na Alɔɣ si:

² Pɔ wɛɛ si paa Iseɣeli tɩ wei na ɩ yoolaa pɔ siki pa kpekɔle tuuta kiɣ, na pɔ cɔna Iɔɔ cokɔle na pɔ hatɔlɛna-tɛyɛ maɣana.

³⁻⁸ Yɩta yoolaa tintiyile kɔ wɛɛna ilim tɔlɔle tɔ kɛ pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yooɔ pote tɔ, pa sɔsɔ ntɛ pa kpekɔle nyɔvɔ tɩ Aminatari pɔyalɔ Nasɔɣ. Na ɩ yoolaa ke iyisi nutoso na naaɔɔwa na liyiti na nasɔtoso (74600). Isakaa nyɔma yoolaa nyɔvɔ tɩ ntɛ Suwaa pɔyalɔ Netaneyeli. ɩ yoolaa wɛ iyisi nɔle na naaɔɔwa na liyiti na nasɔle (54400). Sapulɔɣ nyɔma yoolaa tintiyile nyɔvɔ tɩ ntɛ Helɔɣ pɔyalɔ Iliyari. ɩ yoolaa wɛ iyisi nɔle na naaɔɔwa na naatosompɔɔlaya na nasɔle (57400).

⁹ Yuta yoolaa tintiyile tēna krenta iyisi nunowa na nunaasa na naatoso na nasāle (186400). Iseyeli yoolaa loonja kancaalaya nyēhka nté.

¹⁰⁻¹⁵ Lupēh nyōma yoolaa tintiyile ká wēena ilim mpētēh tō kē pa tuuta kite. Mpa pa mōna yōou pote tō, pa sōsō nté pa kpekāle nyūyū tū Setewu pāyalū llisuu. I yoolaa wē iyisi nule na naatoso na nasāle na nunowa (46500). Simiyōh nyōma yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Sulisatāi pāyalū Selumāyeli. I yoolaa wē iyisi pōyolayafēi nutoso na nmunūyū na nunowa (59300). Katī nyōma yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Teuweli pāyalū Iiyasafi. I yoolaa wē iyisi nule na kakpasī na nasētoso na nule na naanōwa (45650).

¹⁶ Lupēh nyōma yoolaa tintiyile tēna krenta iyisi nunowa na nule na naanōwa na kolōm na nasāle na nule na naanōwa (151450). Iseyeli yoolaa loonja naale nyēhka nté.

¹⁷ Pāle pā waali kē Lefii nyōma ná tēhōyōna Iso cokāle kē lōlo loosi naale, na waali nyānsi naale hekū taa. Mpe pa maḡamaḡa paa tō nōyō kolōmāyā kē. Paa wei kē i lonte taa. Na í tēhōyī i lōlōyū nyōma tuuta.

¹⁸⁻²³ Ifōlayim yoolaa tintiyile ká wēena ilim tētūle tō kē pa tuuta kite. Mpa pa mōna yōou pote tō, pa sōsō nté pa kpekāle nyūyū tū Amihuti pāyalū llisama. I yoolaa wē iyisi nule na nasāle na nunowa (40500). Manasee yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Petasuu pāyalū Kamliyeli. Yoolaa wē iyisi hiu na naanōwa na naale na nmunūyū (32200). Pencamēe yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Kitoni pāyalū Apitan. I yoolaa wē iyisi hiu na naanōwa na kakpasī na nasāle (35400).

²⁴ Ifōlayim nyōma yoolaa tintiyile tēna krenta iyisi pōlēfēi nunowa na naanōwa na yūlpēe nunowa (108100). Loonja tooso nyēhka kanē kaa tēhna ntēyē Lefii kpekāle.

²⁵⁻³⁰ Tan nyōma yoolaa tintiyile ká wēena ilim tētūle mpētēh tō kē pa tuuta kite. Mpa pa mōna yōou pote tō, pa sōsō nté pa kpekāle nyūyū tū Amisatāi pāyalū Ahīyēsēē. I yoolaa wē iyisi nutoso na naale na nasētoso na nunowa (62700). Aseē nyōma yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Okōlan pāyalū Pakiyeli. I yoolaa wē iyisi nule na kolōm na nasāle na nunowa (41500). Nefātali nyōma yoolaa tintiyile nyūyū tū nté Inan pāyalū Ahila. I yoolaa wē iyisi nule na naanōwa na tooso na nasāle (53400).

³¹ Tan nyōma yoolaa tintiyile tēna krenta iyisi nunowa na nule na naanōwa na naatosompōyōlaya na nasētoso (157600). Iseyeli yoolaa loonja kantākāyā nyēhka nté. Paa kpekāle nte tū wēē tō tuuta waali kē na tē tōh.

³² Iseyeli kpeka na pa yoolaa mpa pa kalaa tō, pa krenta iyisi nasētoso na tooso na nasāle na nunowa na nule na naanōwa (603550).

³³ Pa ta kpehna Lefii nyōma na pá kala. Teitei isu Tacaa ka heeluyū Moisi tō.

³⁴ Iseyeli nyōma lakāyā teitei kē isu Tacaa ka keesuyū Moisi tō. Paa mpa pa sikāyā pa tuuta cōlōyō. Na pá tōh isu pa keesuyū pa kpeka na pa lōlōh tō.

3

Lefii kpekāle nyōma tōma

¹ Waatū wei Tacaa yōyōtōna Moisi kē Holēpū puyū taa tō, i na i taalū Alōh paa wēna piya mpa tōyōlō.

² Alōh pāyalāa ka wē liyiti kē. Pa sōsō nté Natari, na pō fēē Apihu, na llasaa, na Itamaa.

³ Paa tēma-wēyē kōtēlaa kpan kē. Halōna pá pōli-wēyē kōtāyā nim kē pa nyōh taa.

4 Ama Natari na Apihu pa sɛpa cokɛle kin ke Holɛɖu wɔlaya tetu taa. Waatu unɛɣi pa kɔna kɔkɔ kpa nyɛnka ke kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ. Iɛ pa taa wɛɛna apalɔɓiya. Iɛnaa na Itamaa pa wɛɛna pa caa Alɔn kin na pɔ lakɔ kɔtɔɣu tɛmlɛ.

5 M'pɔɣɔ Taca tɔma Moisi si:

6 Yaa Lefii nyɔma na n sɔɔsi-wɛɣɛ kɔtɔɣu Alɔn tɔɔ, na pɔ sɛna-i.

7 Paa lakɔ pa tɔma nna pɔ tu pɔ na samaa tɔɣo tam kɛ cokɛle kin, na pɔ lakɔ tɔ tɛmlɛ.

8 Na pɔ tayanɛɣi tɔ taa wontunaa. Pɔ lakɔ tɔ tɔma na Iɛɣɛli nyɔma nɔɣo.

9 N kɔ cɛla Lefii nyɔma ke Alɔn na i pɔyalaa kɛ. Na pɔ pɛsi isu Iɛɣɛli nyɔma tillaa.

10 Na n fɛɛ na Alɔn na i pɔyalaa pa tike pɔ lakɔ kɔtɔɣu tɛmlɛ. Ye wei i suu pɔ taa, na i tɔ kɛ kɔtɔɣu isu pa ku-i.

11 M'pɔɣɔ Taca tɔma Moisi ke heeluyɔ si:

12 Ma maɣamaɣa ma lɛsɛna Lefii nyɔma ke Iɛɣɛli yɔlaa lɛlaa tɛna taa si, pɔ pɛsi ma tɛmlɛ nyɔma. Na pɔ lɛɛti Iɛɣɛli kancaalaya apalɔɓiya lonte.

13 Kuyarjku ma kɔ Icipiti nyɔma kancaalaya apalɔɓiya tɛna tɔ, ma su ma tɔɣi Iɛɣɛli nyɔma na pa tɔla kancaalaya apalɔ nyɛnsi kɛ. Maɣalɛ Taca.

Lefii kpekɛle kokalvɔ

14 M'pɔɣɔ Taca tɔma Moisi ke Holɛɖu wɔlaya tetu taa si:

15 Kala Lefii nyɔma na n kɛɛsɛna pa lɔlɔn na pa tɛɛsi. Pɔ kraɣau apalɔɓiya nsi si wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔ.

16 Iɛna Moisi la mpɔ.

17 Lefii pɔyalaa hɛla ntɛ Kɛɛsɔn, na Kehati, na Melali.

18 Kɛɛsɔn nyɔma ntɛ Lipini na Simeyi. Mɛɛ unɛ pa pɛsɛna pa lɔlɔn nyɔn nyɔma na pɔ yaaku-wɛɣɛ pa hɛla.

19 Kehati nyɔma ntɛ Amɛlam na Isaa na Hɛpɛlɔn na Wusiyeli. Mɛɛ unɛ pa pɛsɛna pa lɔlɔn nyɔn nyɔma.

20 Melali nyɔma ntɛ Malii na Musi. Mɛɛ unɛɣɛle pa lɔlɔn nyɔn nyɔma. Mɛɛ pa kɛna Lefii kpeka nyɔma na pɔ kɛɛsɛna pa lɔlɔn.

21 Kɛɛsɔn lɔlɔn nyɔma faɣa tam naaleɣɛ. Lipini nyɛnku na Simeyi nyɛnku.

22 Kokalvɔ waatu, pa hika apalaa na apalɔɓiya mpa pa wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔɣo, iyisi naatosompɔɣɔlaya na nasɛle na nunɔwa (7500).

23 Mɛɛ unɛ pa sikayana cokɛle waali na ilim tɔtɔle tɔɔ.

24 Layeli pɔyalɔ Iiyasafi keke pa nyɔɣu tu.

25 Kɔlɔmaa mɛɛ pa paasayana cokɛle taa na tɔ waali tɔɔ. Na tɔ tɔɔ kɔtakɔɣu, na tɔ nɔnɔɣo puɣu kɔkakayau.

26 Na kalaa wei i cɔna cokɛle na kɔtaya tɔlatɛ tɔ i pɔn na i nɔnɔɣo nyɛn na pɔ nɔmɛsi. Mɛɛ pa paasayana pɔ tɛnaya mpɔ.

27 Kehati lɔlɔn nyɔma faɣa tam liɣiti kɛ. Amɛlam nyɔma, na Isaa nyɔma, na Hɛpɛlɔn nyɔma, na Wusiyeli nyɔma.

28 Pa kala pɔ kraɣau apalaa, na apalɔɓiya mpa pa wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔ. Pa wɛ iyisi pɛlɛfɛi na nasɛtoso (8600). Pa nyɛntɛ ntɛ Iɛɔ cokɛle taa wontunaa paasɛnau.

29 Cokɛle ilim mpɛtɛɛn tɔɔ kɛ pa sika.

30 Pa nyɔɣu tu ntɛ Wusiyeli pɔyalɔ Iiyasafi.

31 Pɛle pa paasayana Iɛɔ atakaa, na taapɛli, na fɛtɛlanaa tɛsɛle, na kɔtaya tɔlatɛnaa. Na cokɛle taa wontunaa mpa pa lakɛna tɔ. Na pɔ taa puɣu kɔkakayau.

³² Lefii nyɔɔɔ nyɔ́ma taa sɔsɔ nté kɔtɔl Alɔŋ pɔyalɔ ɪlasaa. ɪni i fenɪɪina cokɔle paasɛnlaa tɔɔ.

³³ Melali lɔlɔŋ nyɔ́ma faya tɔm naaleɣe: Malii nyɔ́ma, na Musi nyɔ́ma.

³⁴ Pa kala pɛ kpaɣan apalaa na apalɔpiya, mpa pa wɛna isɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. Na pa kpɛnti iyisi naatoso na ηmɔnɔɔɔ (6200).

³⁵ Pa nyɔɔɔ tɔ nté Aɔɪhayili pɔyalɔ Suluyɛli. Na mpe ɪni pa sikayana cokɔle ilim ntɔɔɔŋ tɔɔ.

³⁶ Melali nyɔ́ma tɔmlɛ nté sɪ pɔ paasɛna cokɔle kpatɔŋ kɔwalɔŋ, na kɔkayɔŋ na tesikasɪ, na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔ́ɔtɔ kɔtemtu, na pɛ wontu. Na pɛ tɛna mɔi pa lakɛna tɔ.

³⁷ Na kalaa tesikasɪ, na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔ́ɔtɔ kɔtemtu, na pɛ kankanasɪ na pɛ ηmusɪ.

³⁸ Cokɔle ilim tɔlɔlɛ tɔɔ kɛ Moisi na Alɔŋ na i pɔyalaa paa sikaa. Mpe pa paasayana cokɔle na Iseyɛli nyɔ́ma tɛna nɔɔɔ. Ye kpaɪ tɔ i kpɛtɛnaa isɪ pa kɔlɔ.

³⁹ Lefii nyɔ́ma tɛna, pɛ kpaɣan apalaa na apalɔpiya mpa pa wɛna isɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. Pa kpɛnta isɪ iyisi hiu na naale (22000). Isɪ Tacaɔ ka kɛɛsɔɔ Moisi na Alɔŋ tɔ. Mɔ́ɔɔ pa kala-wɛ na pɛ kɛɛsɛna pa lɔlɔŋ.

Pa su Lefii nyɔ́ma ke kancaalaya apalɔpiya lona

⁴⁰ Mɔ́ɔɔ Tacaɔ tɔma Moisi sɪ: Kala Iseyɛli nyɔ́ma kancaalaya apalɔpiya tɛna. Pɛ kpaɣan mpa pa wɛna isɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. ɪlɛna η tɔ pa hɛla ke takɔlaya taa.

⁴¹ Su Lefii nyɔ́ma na pa mpaɔ ke Iseyɛli apalɔpiya kancaalaya nyɛnsɪ lonte taa. Na η su Lefii nyɔ́ma tɔla na a mpaɔ ke Iseyɛli nyɔ́ma tɔla kancaalaya apalɔ nyɛna lona taa. Tacaɔ mɔ́ ma nyɛm nté.

⁴² Mɔ́ɔɔ Moisi kala Iseyɛli nyɔ́ma kancaalaya apalɔpiya tɛna, isɪ Tacaɔ tɔɔɪ-tɔ tɔ.

⁴³ Pɛ kpaɣan mpa pa wɛna isɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ, na pɔ tɔ pa hɛla ke takɔlaya taa. Pa wɛ iyisi hiu na naale na ηmɔnɔɔɔ na nutoso na naanɔwa na tooso (22273).

⁴⁴ ɪlɛna Tacaɔ tasa Moisi ke heeluɔɔ sɪ:

⁴⁵ Su Lefii nyɔ́ma na pa mpaɔ, na pɔ pɛsɪ ma nyɔ́ma ke Iseyɛli kancaalaya apalɔpiya lonte taa. Na η la mɔɔ tɔtɔɔ Lefii nyɔ́ma tɔla, ke Iseyɛli nyɔ́ma tɔla kancaalaya apalɔpiya lonte taa. Maɣale Tacaɔ.

⁴⁶ Iseyɛli apalɔpiya ηmɔnɔɔɔ na nutoso na naanɔwa na tooso (273) paɣatɛna nteɣe Lefii nyɔ́ma. Na mpe ɪnɛɣi pɛ wɛɛ sɪ pɔ ya pa nyɔɔŋ.

⁴⁷ Na pɔ tɔ paa wei i nyɔɔɔ tɔɔ kɛ liɔitee nyɔ́ɔtɔ kakpasɪ. Na pɛ kɛɛsɛna Iɔ cokɔle taa liɔitee maɣasɔɔɔ. Paa nyɔ́ɔlɔɔ ηku kɔ yɔŋ ka wɛ cacasɪ naanɔwa.

⁴⁸ ɪlɛna pa cɛla-yɛɣɛ Alɔŋ na i pɔyalaa, na pɔ yana kancaalaya apalɔpiya kɔpaɣatasɪ nyɔɔŋ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Mɔ́ɔɔ Moisi mɔ Iseyɛli nyɔ́ma kancaalaya apalɔpiya mpa pa paɣata mɔɔ tɔ. Pa liɔitee wɛna pa yaɔna-wɛ, isɪ pa maɣasɔɔ Iɔ cokɔle taa tɔ, a li nyɔ́ɔtɔ iyaya na ηmɔnɔɔɔ na nuɔna na nutoso na kakpasɪ (1365).

⁵¹ Mɔ́ɔɔ pa cɛla-yɛɣɛ Alɔŋ na i pɔyalaa isɪ Tacaɔ ka suw tɔ.

4

Kɛhatɪ lɔlɔŋ nyɔ́ma tɔma

¹ Mɔ́ɔɔ Tacaɔ tɔma Moisi na Alɔŋ sɪ:

2-3 I ηmaa Lefii kpekale to Kehati lɔlvɔ nyɔma mpa pa pusi tala hiu na naanɔwa, na pɛ polo nule na naanɔwa tɔ pa hɛla. Pá kra mpa pa pəsəyi na pá la tɛmlɛ ke Isɔ cokale taa tɔ.

4 Na pá paasəyɛna katɛ taa katɛ wontu.

5 Ye pa caa tɛsikilɛ ke laɣasvɔv, ilɛ Alɔŋ na i pəyalaa pa kɔɔ na pá tisi puvɔv kɔkavɔv na pá takɪ Isɔ atakaa tɔɔ.

6 Ilɛna pá tɛni pɛ tɔɔ kɛ tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv nakvli. Na pá waasi-i heeŋ hvntu puvɔv ηkv pa lii akpaayala tɔ, na pá svsɪ i kpatəŋ kɔtəkəŋ.

7 Na pá takɪ heeŋ hvntu puvɔv ηkv pa lii akpaayala tɔvɔ Isɔ potopotonaa taarpəli tɔɔ. Na pá su nyənasi, na kəpɔnaa, na poosiyanaa, na fusi nsi pa liisiyina sɔlvɔm tɔ. Na pá su tɔtɔvɔ potopotonaa mpa pa haaki Isɔ kɛ tam tɔɔ tɔ.

8 Ilɛna pá waasi-i heeŋ hvntu puvɔv ηkv pa lii akpaayala tɔ na pá tɛni pɛ tɔɔ kɛ tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv nakvli. Ilɛna pá lɛ taarpəli ke kpatəŋ wei pa kprakəyɛna-i tɔ.

9 Na pá waasi puvɔv pooku ke fətəlanaa tɛsɪlɛ na tɛ fətəlanaa. Na wontu tɛna tɔɔ, isɪ kpatəlasi na tɔlvma nyənasi na nim fusi.

10 Ilɛna pá tɔ pɛ tənaya tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv nakvli kv taa, na pá su kpatəle nte pa kprakəyɛna wontu tɔ tɔ tɔɔ.

11 Na pá takɪ akpaayala puvɔv ke wɔla kətaya tɔlatɛ tɔɔ. Na pá waasi-tɛyɛ tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv, na pá svsɪ kpatəŋ wei pa kprakəyɛna-tɛ tɔ.

12 Ilɛna pa kɔti isɔ sɛv wontu tɛna, nti pa lakəna cokale taa tɔvɔ akpaayala puvɔv taa. Na pá waasi tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv na pá tɛni kpatəle nte pa kprakəyɛna-tɔ tɔ tɔɔ.

13 Na pá hasa kətaya tɔlatɛ tɔɔ tɔlvma, na pá pɔ puvɔv kv sɛmɔvɔv.

14 Na pá tɛni pɛ tɔɔ kɛ wontunaa mpa pa lakəna kətaya tɔlatɛ tɔ. Isɪ cofolonaa kɛla lɔyɔlasi, na sɔsɔnsɪ nsi pa kuukina tɔlvma tɔ. Na poosiyanaa na wontu kɔlapənativ tɛna. Na pá takɪ tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv ke pɛ tɔɔ. Ilɛna pá svsɪ kpatəŋ wei pa kprakəyɛna-tɛ tɔ.

15 Ye pɛ tala tɛv, pɛ wɛɛ sɪ Alɔŋ na i pəyalaa pá tɛ pɛ tənaya takvɔv. Ilɛna Kehati nyɔma kɔɔ na pá kpaɣa. Mpi tɔ, pɛ fɛi sɪ pá tokina Isɔ wontuvɔv nakvli na pɛ kɔɔ na pá sɪ. Pɛlɛ pa tɛmlɛ ntɛ cokale wontu kpaɣav.

16 Kɔtvlv Alɔŋ pəyalv llasav tɛmlɛ ntɛ fətəla sɔsɔ nim na tulaalv wərv. Na paa ifemle nte tɛ tɔyɔnaya kɔhav na kətaya nim, na Isɔ cokale taa wontu tɛna paasənav.

17 Μρύγύ Τασα tasa Moisi na Alɔŋ ke heeluvɔv sɪ:

18-19 I fɛŋ Kehati nyɔma ke teu, ke waatv wei pa paasəyɛna Isɔ wontu tɔ. Pɛ taa kɔɔ na pɛ kpiisi-wɛyɛ Lefii nyɔma hɛkv. Mpi tɔ, pɛ wɛɛ sɪ Alɔŋ na i pəyalaa pá svvna-wɛyɛ cokale taa, na pá hvləyi paa wei ke wontu nti i ká kpaɣa tɔ.

20 Ye pa svvwa, na pá loosi loosuvɔv mavamaya ke Isɔ wontu, na pá ta həkəta-tɪ paa sɪ.

Kɛɛsəŋ lɔlvɔ nyɔma tɛma

21 Μρύγύ Τασα heela Moisi sɪ:

22 Kala Kɛɛsəŋ lɔlvɔv nyɔma na pa tɛɛsɪ yəlaa.

23 Ilɛna η nyɔma apalaa mpa pa pusi tala hiu na naanɔwa na pɛ polo nule na naanɔwa na pá pəsəyi na pá la Isɔ cokale taa ke tɛmlɛ tɔ pa hɛla.

24 Tɛma wɛna paa tv-wɛ na pá laki tɔvɔlɛ,

25 pɔɔŋ wei pa takəyi Isɔ cokale tɔɔ tɔ. Na iwaan tɔnəŋ, na tɔnvɔv tɛɛlɛŋ nyɛŋkv ηkv kv waasa pɛ tɛna pɛ tɔɔ tɔ. Na cokale nɔnɔvɔv puvɔv.

26 Na kalaa puvɔv na i nɔnɔvɔv nyɛŋkv na pɛ ηmvsɪ, na pá laki pɛ taa wontu tɛna tɛmlɛ.

²⁷ Αλῶη να ι πῶγλαα πα ηυλῶγῶνα Κεεσῶη νυῶμα κε πα κυλαρῆμ να πα κῶκπραγῶμ τῶνα να πα παασῶγῶνα-ωι.

²⁸ Κεεσῶη νυῶμα τῶμα ντέ Ισῶ cokῶλε τῶα. Κῶτῦλ Αλῶη πῶγῶλῦ Ιταμαα κα φεηγιῶνα πα τῶμλε τῶῶ.

Melali lῶlῶη nyῶma tῶma

²⁹ Μῶρῶγῶ Τααα τῶα Μοισι κε heelῦγῦ σι: Κῶλα τῶτῶγῶ Melali lῶlῶγῦ νυῶμα να πα τεεσι νυῶμα κε

³⁰ πῶ κραγῶν ἁραλαα μῖρα πα πῦσι τῶλα ηῖυ να ναανῶωα να πῶ polo nῦλε να ναανῶωα τῶ πα ἠῶλα να ἡ κῖρα μῖρα πα πῶσῶγι να πῶ ἡ τῶμλε κε Ισῶ cokῶλε τῶα τῶ.

³¹ Πα τῶμα κῶλαρῆε ντέ cokῶλε κῖρατῶη κῶωῶαλῶη, να κῶκαγῶη, να τεσικῶσι, να σι ταρῶη τεε νυῶγῶτῦ κῶτεμτῦ,

³² να κῶλαα τεσικῶσι να σι ταρῶη τεε νυῶγῶτῦ κῶτεμτῦ, να κῶηκῶνασι, να πῶ ημῦσι να πῶ wontῦnaα τῶνα. Κῶτῶλαα κῶ ημααna wontῦγῦ ηκῦ παα wei ι κα σῶγῶη τῶγῶ τῶκῶλαγῶ τῶα.

³³ Τῶμα ωενα πῶ τῦ Melali lῶlῶγῦ νυῶμα κε Ισῶ cokῶλε τῶα τῶγῶλε, να κῶτῦλ Αλῶη πῶγῶλῦ Ιταμαα νῶά φεηγιῶ πα τῶῶ.

Lefii kpekῶle tῶmlataa kῶkalῦγῦ

³⁴⁻⁴⁹ Μῶρῶγῶ Μοισι να Αλῶη να Ισεγῶη κῖρακῶλε νυῶγῦ νυῶμα κῶλα Lefii kpekῶle νυῶμα Kehati, να Κεεσῶη, να Melali, πα lῶlῶη, πα τεεσι ἁραλαα μῖρα πα τῶλα πῦσι ηῖυ να ναανῶωα, να πῶ polo nῦλε να ναανῶωα τῶ πα ἠῶλα. Να πῶ τῦ παα wei κε τῶμλε κε Ισῶ cokῶλε τῶα. Μῶρῶγῶ Μοισι κῶλα-ωε ισυ Τααα τῦγῦ-ι τῶ. Ιλενα Kehati νυῶμα κῖρατῶη ιγῶσι νααλε να νασῶτῶσο να νῦνῶωα να νῦλε να ναανῶωα (2750). Κεεσῶη νυῶμα κε ιγῶσι νααλε να νασῶτῶσο να ηῖυ να ναανῶωα (2630). Melali νυῶμα κε ιγῶσι τῶσο να ημῦνῶγῦ (3200). Ιλενα πα τῶνα πα κῖρατῶη ιγῶσι πῶλεφεῖ ναανῶωα να νασῶλε να νῦνῶωα να νῦνααsa (8580). Μῶρῶγῶ πα ἠῶλα παα Lefii τῦ wei κῶ ι τῶμα κῶλαρῆε, να ι κῶσῶγῶλῶμ κε τεῖτεῖ, ισυ ντι Τααα κα τῦ Μοισι τῶ.

5

Asilima nyῶma lῶsῦγῦ κε tesikile

¹ Μῶρῶγῶ Τααα τῶμα Μοισι σι:

² Heeli Ισεγῶη νυῶμα σι ye κῶτῶη ηκῦ κῶ πῶλισιγῶ γῦλῦ τῶ κῶ κῖρα νῶγῶλῦ γῶα πῶ wῦki γῦλῦ ἁραλῶτῦ γῶα ι ἁλῶτῦ να λῶμ κῖραηna-ι. γῶα πῶντῦ tokina σῶτῦ, πῶ ωεε σι πῶ λῶσι-ι τῶσικῶλε κῶ.

³ Παα ι κῶ ἁραλῦ γῶα ἁλῦ. Πῶ τῶα κῶῶ να ι πῶλισι Ισῶ tesikile.

⁴ Μῶρῶγῶ Ισεγῶη νυῶμα νῦ Μοισι τῶμ ντι να πῶ τῶγῶνι ἁsilima νυῶμα τῶνα.

Isayῶtῦ tayῶnῦγῦ

⁵ Μῶρῶγῶ Τααα τῶμα Μοισι σι:

⁶ Telῶσι Ισεγῶη γῶλαα σι, ye γῦλῦ πῶντῶνα ι τῶγῶντῶλε ι wakῶlῶna Τααα κῶ.

⁷ Πῶ ωεε σι ι τῶσι isayῶtῦ ντι ι λῶρα μῖρῦ τῶ. Να ι tayῶnῦ μῖρι ι wakῶlaa τῶγῶ κῶncῶalaγῶ, πῶ waali ιλενα ι σῶσι πῶ τῶμ κῶκῖρασι τῶα κῶλῶμ.

⁸ Ye κῖρατῶη τῦ σῶρα να ι φῶνα κῶγῶρῦ, ιε πα cῶla-teγῶ κῶτῦλῦ να ἰλε ι cῶla Τααα. Ιλενα πῶντῦλῦ cῶa isayῶtῦ ηῦσῦγῦ ιwaῶn να κῶτῦλῦ ἡ πῶ σῶσι.

⁹ Ye Ισεγῶη νυῶμα κῶna Τααα κε κῶhῶn ηκῦ να πῶ cῶla κῶτῦλῦ wei, ινι ι τῶμα.

¹⁰ γῦλῦ ι ἡ μῖριγῶ Τααα, πα cῶlῶγῶ κῶτῦλῦ κῶ. Να ye πα cῶla κῶτῦλῦ κε μῖρι, ι πῶσῶγῶ να ι suna ι ti.

Alῦ wei ι τῶ πα κῖρακῶη wasῶηkalῶtῦ τῶ πῶ kiin

¹¹ Μῶρῶγῶ Τααα τῶμα Μοισι σι:

12 Tɛlɛsɪ lɛyɛhɪ nyɔ́ma sɪ, ye ɪsu alɔ lakɪ yem yem.

13 ɪsu í na apalɔ nɔyɔlɔ pa ɲmɛlɔyɪ na pá hɛntɔyɪ. Uɛ nɔyɔlɔ ta kɔrɛlɪ-wɛ.

14 Ye apalɔ lakɛna ɪ alɔ kɛ ɪsɛsɛɛmlɛ, na ɪ kɔpɛkiyɪ ɪ tɔɔ sɪ ɪ lapɔ wasaɲkalɔtɔ, na pɔyɛlɛ ílɛ í fɛɪ pɔ taa.

15 Uɛ apalɔ ka pɔna ɪ alɔ kɛ kɔtɔlɔ, na í kɔrɛnna mɔlɔm kiloona tooso. Mɔlɔm mɔpɪ pɔ taa pa ta yɔyɔlɪ nɪm yaa tulaalɔ tɔ. Mɔpɪ tɔ, pɔ kɛ ɪsɛsɛɛmlɛ kɔtɔyɔ ɲka ka tɔɔsɔyɪ ɪsɔyɔtɔ tɔyɔ.

16 Uɛna kɔtɔlɔ yaa alɔ unɪ na í sɔɲ Tacaa ɪsɛntaa.

17 Na í cosɪ ɪsɔ lɔm kɛ nyɔnɔyɔ taa, na ɪ cosɪ cɔkɔlɛ taa tɛtɔ na í tú pɔ taa.

18 Uɛna í kɔalɪ alɔ saalɔyɔ kɛ ɪ nyɔyɔ taa. Uɛna í tú ɪ nɪɲ taa kɛ ɪsɛsɛɛmlɛ kɔtɔyɔ mɔlɔm mɔpɪ ɪ paalɔ kɔnaa tɔ. Na kɔtɔlɔ tɔka lɔm nyɔɲ nyɔm mɔpɪ pɔ kɔɲna mɔpusɪ tɔ.

19 Uɛna í yɛlɛ na alɔ tuuna. Uɛna kɔtɔlɔ tɔmɪ-ɪ sɪ: Ye nyana nɔyɔlɔ í tá hɛntɪ, na ɲ pilɪsɪ nyá tɪ. Uɛ lɔm nyɔɲ nyɔm pɔnɛ pɔ mɔpusɪ í taa tɪɪ nyá tɔɔ.

20 Ama ye n puɔyusa nyá paalɔ na n la wasaɲkalɔtɔ.

21 Uɛ mɔpusɪ lɔm pɔnɛ, pɔ sɔɔ nyá taa na pɔ hayasɪ nyá lotu na pɔ ɲmɛlɔsɪ nyá alɔtɔ na ɲ pɔsɪ kaalɔlɔyɔ. Na nyá taapalaa tukuɔyɔna-ɲ na ɪtuule.

22 Uɛna alɔ náá cɔ sɪ: Pɔ́ la ɪsu n yɔyɔtɔyɔ tɔ.

23 Uɛna kɔtɔlɔ ɲmaa mɔpusɪ tɔm nti, na í nyaalɪ ɲmaatɔ na lɔm nyɔɲ nyɔm mɔpɪ.

24 Uɛna í cɛla alɔ kɛ lɔm nyɔɲ nyɔm mɔpɪ pɔ kɔɲna mɔpusɪ tɔ na ɪ nyɔɔ. Na lɔm mɔpɪ pɔ tɔ ɪ taa kɛ laɲwakɔllɛ.

25 Ama kɔtɔlɔ mɔyɪ alɔ nɪɲ taa kɛ ɪsɛsɛɛmlɛ kɔtɔyɔ, na pɔ́cɔ́ í paɔalɪ-kɛyɛ Tacaa, ɪsu kɔtɔlɔ alɔ tɔ. Na í su kɔtɔyɔ tɔlatɛ. Na í cosɪ ɲkute nte tɔ hulɔyɪ sɪ Tacaa tɛnna pɔ tɛna tɔ, na í wɔ kɔkɔ.

26 Pɔlɛ pɔ waalɪ kɛ ɪ yeki na alɔ nyɔɔ lɔm mɔpɪ.

27 Ye tampana sɪ ɪ nawɔyɔ na í nyɔɔ-wɪ, pɔ hayasɔyɪ ɪ lotu kɛ na pɔ ɲmɛlɔsɪ ɪ alɔtɔ na í pɔsɪ kaalɔlɔyɔ. Na ye nɔyɔlɔ caa sɪ ɪ tɛɲsɪ yɛlaa kɛ mɔpusɪ, alɔ unɪ ɪ tɔm kɛ ɪ ká yɔyɔtɔ.

28 Ama ye í ta ná, pu lakɪ-ɪ pɔlɔ. ɪ pɔsɔyɪ na í lɔlɪ piya tɔtɔ.

29-30 Ye apalɔ kɔpɛkiyɪ ɪ alɔ tɔɔ kɛ yem yem lakasɪ taa, pɔ kɔtɔyɔ ntɛ.

31 Waatɔ unɪ apalɔ kɪɲ kaa wɛɛ natɔlɪ. Ye alɔ wakɔlaa, unɪ ɪ ka nana pɔ nav.

6

Mpa pa ha pa tɔyɪ ɪsɔ tɔ pa kɪɲ

1 Ḿpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

2 Tɛlɛsɪ lɛyɛhɪ yɛlaa sɪ, ye apalɔ yaa alɔ í su nɔyɔ sɪ ɪ haakɪ ɪ tɔyɪ ɪsɔ tɔmlɛ natɔlɪ tɔ taa,

3 pɔ wɛɛ sɪ í kɪɪ sɔlɔm. Paa ɪsɛɲ sɔlɔm tɔɲ nyɔm. Pɔyɛlɛ í taa tu tɔɲ ɪsɛɲ pɛɛ lɔm nyɔna yaa kɔwɔlɛɛ.

4 Pɔ tu fɛɪ sɪ í tu tɔɲ ɪsɛɲ pɔlɔpɔ.

5 Pɔ́cɔ́ hɔnɔyɔ kaa kɔpa ɪ nyɔyɔ taa, yaa ɪ tantɔyɔ tɔɔ. Pɔ tɛna pu su ḿpɔyɔ, halɛna pɔ kɔyɛɲ su tɛnɔyɔ.

6 Pɔ fɛɪ sɪ í kɔrɛtɛna sɛtɔ nɔyɔlɔyɔ waatɔ unɪ ɪ taa.

7 Paa ɪ caa, yaa ɪ too, yaa ɪ taalɔ. Mɔpɪ tɔ, ɪ tɛma ɪ tɔyɪ Tacaa tɔmlɛ taa kɛ hav kɛ. Na ḿpɔyɔ ɪ nyɔɔsɪ kɔtɔyɔlɔsɪ hulɔyɪ.

8 ɪ pɔsa ɪsɔ nyɔɲ kɛ ɪ nɔyɔ sɪw waatɔ tɛnɔyɔ.

9 Ye sɛm tuta nɔyɔlɔyɔ ɪ kɔɲkɔɲ taa, na pɔ́ pilɪsɪ ɪ nyɔɔsɪ yɛluɔyɔ mɔpɪ kɔyɛɲ naatosompɔyɔlɔyɔ kɛ ɪ cakɪ, uɛna í looli ɪ nyɔyɔ.

10 Teu feŋ ɔlena, í kɔna kɔtɔlv ke ihokasi, yaa alukukunaa naaleɣe Isɔ cokɔle nɔnɔɔ.

11 ɔlena kɔtɔlv la lelv ke isayatu husuyv kɔtaya, na lelv ke kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ. Na í lapi-í pɛ kɔtaya na pɛ husi í tɔɔ kɛ sɔtv asilima. ɔle í asilima tɛmaɣale kuyanɔku.

12 ɔlena pɔntv tasa í nɔɔ sɔv, na í la pɛnaya kɔlvmaɣa iwɔyaya ke tasɔkɔle tayanuyv kɔtaya. Pɛ fei si í kalɛna kancaalaya kuyeyɛ ke ɔle í ka pilisaa tɔ pɛ tɔɔ.

13 Wei í sɔv nɔnɔɔ nɔɔ tɔ, ye kuyanɔku í kuyeyɛ tɛma, í puki Isɔ cokɔle nɔnɔɔ kɛ.

14 Na í la Taca ke kɔtaya ke iwaav kɔlvmvv, na pɛnaya kɔlvmaɣa iwɛɛsi nsi si tiili ta caamv tɔɔ naale. Aɔalv nyɔŋka ke kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na alv nyɔŋka ke isayatu husuyv kɔtaya. Na iwaav ŋku kɔ tiili ta caamv tɔɔ ciikuɣu nyɔŋka.

15 Na í kɔna kɔkɔsvm fei kakalasi nsi si somtu pa nuɣutina nim, na pɛ tɔ tɔ. Na nsi si tɔɔ pa yɔɔla nim tɔɔ tɔkɔ. Na tɔɔnaya kɔhav na pɛ svlv mɔpi paa liisi tɔ.

16 ɔlena kɔtɔlv pɔna pɛ tɔnaya nɔnɔɔ Taca, na í lá isayatu husuyv kɔtaya, na ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

17 Na iwaav ke ciikuɣu nyɔŋka, na pɛ kɔkɔsvm fei kakalasi tɔkɔ. Pɛ waalv kɛ tɔɔnaya kɔtaya na svlv.

18 ɔlena nɔɔ svlv looli í nyuvv ke cokɔle nɔnɔɔ tɔna, na í tɔ í nyɔɔsi ke ciikuɣu kɔtaya kɔkɔ taa.

19 Pɛ waalv ɔlena kɔtɔlv kɔɔa iwaav hamvuv ŋku pa tɔsaa tɔ. Na kɔkɔsvm fei kakalasi waanv waanv ke tɔm naale, na í tɔ nɔɔ svlv niŋ taa ke waatv wei í tɛma í nyuvv loolvv tɔ.

20 ɔlena kɔtɔlv tayani-tayv Isɔ kɛ pɔɔlvv isv kɔtɔlaa laki tɔ. Na tɔɔnasi nsi si pɛsv í nyɔnsv. Na pɛ sɔɔsɔna lanle na yule.

21 Yɔlv wei í suki nɔɔ sv í haaki í tayv Isɔ tɔ pɛ sɔɔsv ntɛ. I nɔkaa í sɔsv pɛ tɔɔ. Ama pɛ wɛɛ kɛ sv í la mɔpi pɛ tɔna í ka svwa tɔ.

Koolee kɔpɔna

22 Nɔnɔɔ Taca tɔma Moisi sv:

23 Kɛsv Alɔŋ na í pɔyala sv, koolee nna paa kooliɣi Isɛɣeli nyɔma tɔɔle sv:

24 Taca í kooli-mɛɣe kɔpantv na í kenti mɔ tɔɔ.

25 Na í nyɔni-mɛɣe teu na í laki-mɛɣe pɛɛɛɛ.

26 Na í wɛɛ mɔ waalv na pɛ caɔana-mɛ.

27 Nɔnɔɔ paa yaaki ma hɛtɛ ke Isɛɣeli yɔla tɔɔ. ɔlena mɔá kooliɣi-mɛɣe kɔpantv.

7

Nyuvv nyɔma kɔtasi

1 Kuyanɔku Moisi tɛma Isɔ cokɔle sikuɣu, ɔlena í feɛni tɛ na tɔ taa wantu ke kɔtaya nim, na kɔtaya tɔlatɛ na tɔ wantu.

2 Nɔnɔɔ Isɛɣeli kɔpɛka nyuvv nyɔma mɔpa paa sɔna kokaluyv waatv tɔ, pa kɔna pa kɔhaan

3 ke naan naanvwa na naale na kɛkɛnaa naatoso. Na pɛ waasa pa tɔɔ. Pɛ lvwa sv nyɔɔŋ nyɔma naale caawa naan naale na kɛkɛ kɔlvv ntɛ.

4 Nɔnɔɔ Taca tɔma Moisi sv:

⁵ Mu pa kohaah inu, na í cela Lefii nyóma, na pá keesəna paa mpa pa təmlə, na pá kprakəyəna cokəle wontu.

⁶ Ilena Moisi mu naah na keekenaa mpe na í cela Lefii kpekəle nyóma

⁷ Keesəh ləlvuy nyóma ke keekenaa naale, na naah liyiti. Na pá keesəna paa wei i təmlə,

⁸ na Melali nyóma ke keekenaa liyiti na naah pələfei naanəwa. I cela-weye, na í keesəna pa təma. Aləh pəyalv Itamaa paasəyənana-we.

⁹ Kehati nyóma ná paasayana kətaya wontunaa ké. Ie i ta cela-weye keeke, yaa nav. Mpi tə, pu wee si pá həyələyi-təyi.

Kətaya təlate tlvuy kvəəh

¹⁰ Kuyahku pa feenaya kətaya təlate, ilena ləlvəh nyəəh nyóma kəna tətəyə pa kvəəh si pa tvləyəna-te.

¹¹ M'p'uyú Tacaə heela Moisi si: Nyuvuy nyóma ká kəə kolum kolum ké kuyaku kuyaku na pá ha pa kvəəh.

¹²⁻⁸³ Isəna pa təha təma na pá kəə təyəlv:

Yuta kpekəle tu Aminataru pəyalv Nasəh keke kuyaku kancaalaya nyəhku. Isakaa nyənte tu Suwaa pəyalv Netaneyeli ke kuyaku naale nyəhku. Sapuləh nyənte tu Heləh pəyalv Iiyari ke kuyaku tooso nyəhku. Lurəh nyənte tu Setewu pəyalv Iisuu ke kuyaku liyiti nyəhku. Simiyəh nyənte tu Sulisatə pəyalv Seluməyeli ke kuyaku kakpasu nyəhku. Katu nyənte tu Teuwelə pəyalv Iiyasafi ke kuyaku naatosə nyəhku. Ifəlayim nyənte tu Amihuti pəyalv Iisama ke kuyaku naatosomopəyəlaya nyəhku. Manasee nyənte tu Petasuu pəyalv Kamliyəli ke kuyaku pələfei naanəwa nyəhku. Pəncaməe nyənte tu Kitoni pəyalv Apitan ke pəyəlayafei naanəwa nyəhku. Təh nyənte tu Amisatə pəyalv Ahiyeesə ke naanəwa nyəhku. Asee nyənte tu Okəlah pəyalv Pakiyeli ke naanəwa na kolumvuy nyəhku. Nefətali nyənte tu Inah pəyalv Ahila ke naanəwa na naale nyəhku. Mpi mpi pa kənaa təyəlv:

Liyitee nyəyəlvuy nyənaya hka ka yuh we kiloo kolum na cacaa si hmunvuy na nūnəwa tə (1300). Na pá poosiya wei pa hmuəsəyəna caləm tə. Ié i cacaa si we nasətoso na nūnəwa (700). Isəna pa maγasaya Isə cokəle taa ké liyitee təyə pa keesənaa. Na pá suuli nyənasi nsi si naaleye təyənaya kətaya molum mpi pa nyutina nim tə. Wula kərv, ke cacaa si nūnəwa (100). Na tulaalv kəwərv ke kərv unu i ləpam. Na latece, na iwaav, na pənaya kolumaya iwəyaya si, pa lakəna kətaya hka kəkə lusa ka təna tə. Na pəhtəlvuy si pa laki isayatu hūsvuy nyəhka. Naah naale na iwaah ke kakpasu, na pənaya kolumaya iwəesi ke kakpasu si pa lakəna ciikuyu kətaya.

⁸⁴ Isəyeli kpeka nyəəh nyóma hawa kvəəh wei ke kətaya təlate tlvuy wule təyəlv. Liyitee nyəyətv nyənasi ke naanəwa na naale. Na poosiyanaa mpa pa hmuəsəyəna caləm təyə naanəwa na naale. Na wula kərvnaa ke naanəwa na naale.

⁸⁵ Paa nyənaya hka ka yuh we kiloo kolum na cacaa si hmunvuy na nūnəwa (1300). Na paa poosiya wei ké cacaa si nasətoso na nūnəwa (700). Pə kvənta liyitee nyəyətv kilonaa hiu na liyiti. Isu pa maγasvuy Isə cokəle taa tə.

⁸⁶ Paa wula kərv wei i ka we cacaa si nūnəwa (100) ké. Pə kvənta kiloo kolum na cacaa si hmunvuy (1200). Kərvnaa mpe paa suna tulaalv kəwərv ké.

⁸⁷ Pə kaasi latəcənaa naanəwa na naale, na iwaah ke mrv. Na pənaya kolumaya iwəesi ke mrv totə. Si pa lakəna kətaya hka kəkə lusa ka təna tə na pá səsəna təyənaya kətaya, na isayatu hūsvuy kətaya pəhtəlvəh ke naanəwa na naale.

⁸⁸ Na latæcena ke hiu na liyiti. Iwaan ke nutoso, pæhtoluh ke mpv. Na pænaga kulomaga iwesi ke mpv tæto. Si pa laki ciikuyu katas. Kucæh wei pa hawa kotaga tælate tuluy tæ toyle.

⁸⁹ Waatu wei Moisi suv cokæle taa ké Isø yæhtænav tæ, i nukaga Isø næyo ke isætaa tanlaa mpa pa we Isø atakaa pile tæ to pa heku ké. Na í yæhtæyæna-i.

8

Fætalanaa Suv

¹ Mpyó Tacaa tæma Moisi si:

² Telæsi Aløh si waatu wei n suki fætæla sæsø kækasi naatosompxølaya inu tæ, paasæna na pé naaki fætæla sæsø inu i lolø.

³ Iæna Aløh lá isu Tacaa keesuyø Moisi tæ.

⁴ Wøla tike ke Moisi lapa na pá lu fætalanaa tæsule tæna. Pæ krayav tæ tapuyø, halæna tæ tomle nte tæ næyæsæna isu tuyø hevu tæ. Isu Tacaa ka hulæ-i tæ.

Lefii nyóma tæmle taa suv kotaga

⁵ Mpyó Tacaa tæma Moisi si:

⁶ Faya Lefii nyóma na pa mpa. La-weye nyæh tæ asilima keeluyø kotaga.

⁷ Nmusi pa tæ ké kotaga lum, na pá hu pa tæ huntu tæna. Na pá cæto pa wontu, iæna pé keeli pa nyæh tæ asilima.

⁸ Iæna pá kraya latæce na kotaga mølum mpi pa nuçutina nim tæ. Na Moisi náá kraya isayatu husuyø latæce naale nyæh.

⁹⁻¹⁰ Na í koti Iseyeli nyóma tæna na Lefii nyóma krætæna Isø cokæle nænæyo. Na Iseyeli nyóma tæni pa tæ ké niyh.

¹¹ Iæna Aløh hulæ Lefii nyóma ke Isø na høgøleh tæna, isu Iseyeli nyóma lakuyø Isø nyæm tæ. Iæna pele pa laki Isø ke tæmle.

¹² Pæ waali iæna Lefii nyóma tæni pa niyh ke latæcena naale tæ na Aløh la-m lelv ke isayatu husuyø kotaga, na lelv ke kotaga hka kækø lusa ka tæna tæ. Iæ Lefii nyóma isayatu husaa kele.

¹³ Iæna í su Lefii nyóma ke Aløh na i pæyalaa pa isentaa. Na í hulæ-we na høgøleh tæna isu Iseyeli nyóma laki tæ.

¹⁴ Na Lefii nyóma pæsi Isø nyóma na pé faya pa na pa tæetna.

¹⁵ Pæle pæ waali ké paa caali pa tæmle ke cokæle taa. Isæna í ká la Lefii nyóma ke nyæh tæ asilima keeluyø kotaga, na í hulæ-we na høgøleh tæna isu Iseyeli nyóma laki toyle.

¹⁶ Mpyó Tacaa tasaa si: Mæ kenæ ma nyæm. Mpi tæ, ma læta-meyæ Iseyeli nyóma kancaalaya apaluyiya lona ké.

¹⁷ Kuyaku hku ma kuwa Icipiti taa yølaa kancaalaya apaluyiya tæ, pæ krayav waatu inu tæ kancaalaya apaluyiya tæna pæsa ma nyæm ké. Paa yølaa nyænsi, paa tæla nyænsi.

¹⁸ Lefii nyóma ke ma læta Iseyeli kancaalaya apaluyiyænsi lonte.

¹⁹ Na samaa tilina-weye Aløh na i pæyalaa pa kiyh na pá laki tæma na pa næyo ke cokæle taa, na Tacaa husi samaa isayatu. Pé taa kæ na pá krætæna Isø cokæle na í wakæli-we.

²⁰ Mpyó Moisi na Aløh na Iseyeli nyóma tæna, pa lapa teitei isu Tacaa ka keesuyø-weye Lefii nyóma tæm tæ.

²¹ Pa cæta pa wontu na pá sø lum. Na Aløh hulæ-weye Isø na høgøleh tæna isu Iseyeli nyóma laki tæ. Na í la-weye isayatu husuyø kotaga, na asilima keeluyø nyæhka.

22 Pə waali ké Lefii nyóma caala pa təmle ke Iso cokəle taa. Na Aləŋ na i pəyalaa pá feŋyi-wé. Isəna pa lapa nti Tacaa ka heela Moisi təyole.

23 Mpróyó Tacaa tasa Moisi ke heeluɣu si:

24 Mpi pə ké Lefii nyóma nyəntu təyole. Paa Lefii tu wei, ye i wena pusi hiu na kakpasi na waali ke mpu, waatu inəxi i ka caali Iso cokəle taa təmle.

25 Uena pá ceɾi-i i pusi nule na naanowa nyəŋka taa.

26 Ye pa ceɾa wei, i pəsəxi na í səna i tətənaa ke Iso cokəle təmle yaa. Ama pa kaa tu-i i maɣamaɣa i nyənte ké. Isəna Moisi ká laki Lefii nyóma təmle təm taa təyole.

9

Tɛɛn acima təyən ke Holɛɾu wɔlaya tɛtu taa

1 Iseyeli nyóma Icipiti taa luw pənaɣa naale nyəŋka isətu kancaalaya nyəŋ taa, Tacaa təma Moisi ke Holɛɾu wɔlaya tɛtu taa si:

2 Pə wɛɛ si, Iseyeli nyóma i təyɔ Tɛɛn acima ke kuyaku ŋku ma suwa tɔ.

3 Isətu inɛ i kuyaku naanowa na liyiti nyəŋku wule taanaɣa ke í ká təyɔ-yɛ, isu pa suw pə kiinj na pə kusəsutu tɔ.

4 Uena Moisi teləsi təm ntəxi Iseyeli nyóma.

5 Mpróyó pa təyɔ Tɛɛn acima ke kuyaku ŋkuyɔ Holɛɾu wɔlaya tɛtu taa ke teitei isu Tacaa ka keɛsuyɔ Moisi tɔ.

6 Ama napəli pa tokina sətu na pə pilisi-wɛyɛ kuyaku ŋku. Ue pa ta pəsi na pá təyɔ Tɛɛn acima, na pá polo na pá keɛsi Moisi na Aləŋ si:

7 Tə pilisa ta ti na sətu tɔ, pu kaɣati-tu si tə pona Tacaa ke kəhav, isu leləa ke kuyaku ŋku pa suwa tɔ, ku wule na?

8 Ntəna Moisi si: I yele na Tacaa huli-m isəna pə wɛɛ si í la tɔ na pəcɔ.

9 Mpróyó Tacaa təma Moisi si:

10 Teləsi Iseyeli nyóma si, pə kraɣan saŋa na pə puki tɔ, ye nəyɔlɔ tokina sətu na pə pilisi-i, yaa i pola mpaav ke acima wule,

11 uɛ i təyɔ-yɛyɛ isətu naale nyəŋ kuyaku naanowa na liyiti wule taanaɣa, na kətaɣa iwəyaya na kəkusəm fɛi kakalasi na tuusi nyəŋ nyənsi.

12 Pə təyənaya í taa fe tɛv. Pəyele í taa yəki krənte muɣɔle. Pə wɛɛ si í təŋ Tɛɛn acima kətasi ke teitei ké.

13 Ama ye nəyɔlɔ lapa Tɛɛn acima kuyaku ŋkuyɔ awusa, na pə tá ké si asilima naali, yaa i təŋ mpaav i təm səpaya. Paa ləsi-i Iseyeli nyóma taa ké mpi pə tɔ i ta kəna i kəhav ke pə kuyaku wule tɔ.

14 Ye mə icate taa caɣalɔ təkɪ, i ká təŋ a kiinj ké na a kusəsutu. Kələmtu ntəxi Iseyeli tu na caɣalɔ paa təkɪ.

Isəŋmuntu waasa Iso cokəle tɔ

15-16 Kuyaku ŋku pa sika nəyɔ pɛɛlɔyɔ wontu cokəle təyɔ isəŋmuntu suw waasuyɔ ke tə tɔ ke tam. Na tɔ muɣi kəkɔ ke paa ahoɔ nna, haləna pə nyaaləxi.

17 Ye í caaki lonte laɣasuyɔ uɛ isəŋmuntu keeli Iso cokəle tɔ na í tɛma uɛ tə məli.

18-19 Tacaa huləɣəna Iseyeli nyóma mɛyɛ waatu wei í ká kpəsi tɔ, na waatu wei í ka siki tɔ. Ye isəŋmuntu leela Iso cokəle tɔ, Iseyeli nyóma nukəna Iso ké. Paa laɣasəxi lonte.

20 Paa pə kaasa-təxi kuyɛɛŋ ke pəcɔ pa wɛ mpróyó. Tacaa ka keeli-təxi na pəcɔ pá kpəsi.

²¹ Wulee wulee ɔlena ɔsɔɔmɔntu ɔaya lɔnte kɔlɔmtɔle ke taanaɔa, halɔna pɔ nyaali. Yaa kɔyakɔ kɔlɔmɔyɔ na ahoɔ kɔlɔmɛɛ. Ye tɔ keela kɔakɔraa ɔle Iseɣeli nyɔma teɛ.

²² Ama ye tɔ nyala mɔrɔgɔ Iɔɔ cokɔle tɔɔ kɛ kɔyɛɛɛ naale, yaa ɔsɔtu, yaa pɔ teɛ mɔv. Iseɣeli nyɔma we mɔrɔgɔ, halɔna tɔ keeli na pɔcɔ.

²³ Ye pa sikaa na Tacaɔ ta tɔ si pɔ kɔli, paa kɔlɔxi. Mɔrɔgɔ pa lakaya pa tɔma nna Tacaɔ tu-we na Moisi nɔyɔ tɔ.

10

Liɣitee nyɔgɔtu akantɛɛ

¹ Mɔrɔgɔ Tacaɔ tɔma Moisi si:

² Lu liɣitee nyɔgɔtu ke akantɛɛ naale. Anɔxi paa hulɔ na samaa kɔɣeli, yaa kɔpeka tu mɔraa.

³ Waatu wei pɔ hulɔ a naale, ɔle Iseɣeli samaa kotɔ i ɔlɔyɔ cokɔle nɔnɔyɔ.

⁴ Ye kɔlɔmtɔle ke pa hulɔa, ɔle nyɔyɔ nyɔma tike kotɔ.

⁵⁻⁶ Ye pa hulɔ akantɔle na kakiisasi, ɔle teɛv ntɛ. Pa hulɔxi tɔm kancaalaya nyɔm, ɔlena Iseɣeli kɔɔkɔle nte tu sikina cokɔle ilim tɔhɔle tɔɔ tɔ, tɔ tɔ mɔraa. Pa tasɔxi naale nyɔm, ɔlena ilim mɔrɔtɔɔ nyɔntɛ nɔa tɔɔ.

⁷ Ye pɔ kɛ si yɔlaa kotuyɔ, pa kaa hulɔna kakiisasi.

⁸ Alɔɔ pɔyalaa kɔtɔlaa tike ka hulɔgɔna akantɛɛ anɔ. Pɔ weɛ si mɔ na mɔ piya piya, i kɔ tɔki kɔsɔsɔtu tɔnɛyɛ tam tɔɔ kɛ.

⁹ Ye i pɔla mɔ kolontunaa ke yooɔna na pa kɔlɔxi mɔ tɔɔ, ɔle i hulɔ akantɛɛ na kakiisasi ɔlena Tacaɔ mɔ Iɔɔ mɔ, ma tɔsɔ mɔ tɔɔ na mɔ waasi-mɛ.

¹⁰ Mɔv tɔtɔyɔ i ka hulɔxi-yɛyɛ mɔ ayɔla kɔyɛɛɛ, na mɔ acima nyɔɔ, na mɔ ɔsɔtɔnaa kancaalaya kɔyɛɛɛ, ke waatu wei i laki kɔtasi nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ na ciikuyɔ nyɔnsi. ɔlena mɔ tɔsɔ mɔ tɔɔ. Maɣale Tacaɔ mɔ Iɔɔ.

HOLEPU NA PE POLO MOWAPU TETU TONJA

Iseɣeli nyɔma kɔlɔyɔ ke Holepu pɔyɔ luɣu

¹¹ Iseɣeli nyɔma Icipiti liw pɔnaɔa naale nyɔɔka, ɔsɔtu naale nyɔɔ kɔyakɔ hiu nyɔɔke ke ɔsɔɔmɔntu keela Iɔɔ cokɔle tɔɔ.

¹² Mɔrɔgɔ Iseɣeli nyɔma kɔla Holepu wɔlaya tetu taa. ɔlena ɔsɔɔmɔntu tii Palan wɔlaya tetu taa.

¹³ Iseɣeli nyɔma kɔla tɔm kancaalaya nyɔm pɔnɛyɛ, ɔsi Tacaɔ keɛsɔyɔ Moisi tɔ.

¹⁴ Yuta yoolaa tintiyile na pa tuuta kele nɔyɔ tɔɔ. Aminatari pɔyalɔ Nasɔɔ kele pa nyɔyɔ tu.

¹⁵ Isakaa nyɔma nyɔyɔ tu ntɛ Suwaa pɔyalɔ Netaneyeli.

¹⁶ Sapulɔɔ nyɔma nyɔɔ ntɛ Helɔɔ pɔyalɔ Iiyari.

¹⁷ Mɔrɔgɔ pa hɛta cokɔle, na keɛsɔɔ na Melali pa pɔyalaa kɔɔɔa-te.

¹⁸ ɔlena Lurɔɔ yoolaa tintiyile, na pa tuuta pɔ tɔ pa waali. Pele pa nyɔyɔ tu ntɛ Setewu pɔyalɔ Iisuu.

¹⁹ Simiyɔɔ nyɔma nyɔyɔ tu ntɛ Sulisatari pɔyalɔ Selumɔyeli.

²⁰ Katɔ nyɔma nyɔɔ ntɛ Teuweli pɔyalɔ Iiyasafi.

²¹ ɔlena Lefii tu Kehati lɔlɔyɔ nyɔma mɔ pa sɔgɔla ɔsɔ sɛɛv wontu tɔ pɔ tɔɔ. Na Lefii nyɔma lelaa nɔa tɔna cokɔle sikuyɔ na pɔ tɔna-we.

²² ɔlena Ifɔlayim yoolaa tintiyile na pa tuuta pɔ tɔ pa waali. Pele pa nyɔyɔ tu ntɛ Amihuti pɔyalɔ Iisama.

²³ Manasee nyɔma nyɔɔ ntɛ Petasuu pɔyalɔ Kamliyeli.

24 Pɛncameɛ nyɔma nyɛɛ ntɛ Kitoni pɔyalɔ Apitanɔ.

25 Pɔ waali kɛ Tan yoolaa tintiyile nte tɔ kɛ waali tanlaa tɔ, tɔ na tɔ tuuta tɔ tɔ mpaav. Amisatai pɔyalɔ Ahiyeseɛ kɛle pa nyɔvɔ tɔ.

26 Aseɛ nyɔma nyɛɛ ntɛ Okɔlanɔ pɔyalɔ Pakiyeli.

27 Nefɛtali nyɔma nyɛɛ ntɛ Inanɔ pɔyalɔ Ahila.

28 Isɛna Iseyeli nyɔma kpɛsa pa tɛsikile na pɔ tɔ mpaav tɔɔlɛ.

Tacaa maɣamaya tiikiyi i yɔlaa

29 Mɔrɔgɔ Moisi tɔma i yɛti Matiyarɔ tɔ Leweli pɔyalɔ Hoparɔ si: Tetɔ nti Tacaa si nɔɔ si i haaki-tɔ tɔ, tɔ taa kɛ tɔ puki. Iɛ tɔɛ-tɔ na tu talɛna-ɛ kɔpantɔ nti i laki-tɔ tɔ.

30 Ntɛna ilɛ i kisi si i mɔlɔyi i tetɔ taa.

31 Mɔrɔvɔle Moisi si: Taa lɔ-tɔ. Mpi tɔ, nyɔ nyɛmna wɔlaya tetɔ taa timpi timpi tu siki tɔ, tɔɛ-tɔ na n hɔli-tɔ.

32 Ye n tɔɛna-tɔ, tu talɛna-ɛ kɔpantɔ nti Tacaa ka la-tɔ tɔ.

33 Mɔrɔgɔ tɔ kɔla Tacaa pɔvɔ cɔlɔ, na tɔ tɔ kɔyɛɛn tooso. Na Isɔ atakaa kɛ ta nɔɔ tɔ si i pɛkɛyi-tɔvɔ timpi tu siki na tɔ hɛɛsi tɔ.

34 Ilim taa kɛ tɔ kɔlaa, na isɛnmuntɔ wɛ ta nyɔɔɛ taa.

35 Tɔ tɛkayana Isɔ atakaa ilɛna Moisi yɔɔtɔna nɔɔɔ sɔsaya si: Tacaa sɔɛ nyɔ naasi taa, na nyɔ kolontunaa na mpa paa caa-ɛ tɔ pɔ yɔ.

36 Waatɔ wei pa sukaya Isɔ atakaa, ilɛna Moisi tasa si: Tacaa kɔɔ, na n caya Iseyeli nyɔma ta ta hɛkɔ. Mpi tɔ, tɔ wɛ payalɛ kɛ, tɔ fɛi kalvɔ.

11

Iseyeli nyɔma kɛ Tapela

1 Mɔrɔgɔ kɔyakɔ nakɔli Iseyeli nyɔma kɔntɔna Tacaa, na pɔɔnɔ kpa-i. Na i tisi kɔkɔ na kɔ nyaya tisikile kɛ pɛcɔ.

2 Ntɛna samaa wiina Moisi tɔkpɛɛ, na ilɛ i sɔlɛmɛna-wɛyɛ Tacaa na kɔkɔ tɔ.

3 Ilɛna pɔ ha lonte nteyɛ hɛtɛ si Tapela. Nyayaɔ kɛ pa yaa mpɔ na pa tɛ taa. Mpi tɔ, tɔnaya Tacaa ka nyayaɔ pa tɛsikile.

Iseyeli nyɔma kɔntɔyɛna Tacaa

4 Mɔrɔgɔ kɔyakɔ nakɔli luluyɔ kpawa cayalaa. Ilɛna pɔ kpɛnna Iseyeli nyɔma maɣamaya na pɔ tayanɔyi kɔntɔvɔ si: Tu hiki nantɔ ntɛ na tɔ tɔɔ?

5 Aa kai, yɔlaa tɔɔ Icipiti taa kɛ tiina kɛ faalaa. Na kaama maɣamaya na a nɔɔsɔlɛnaa mpa pa tɔkɔna lɛɛ tɔ, na kaapɛnaa kɛ waani waani.

6 Ama pɔ taa pɔlɔ fɛi cɛnɛ. Manna inɔɔlɛ Manna, na tɔ tɛɛ taasi.

7 Manna inɔ i ka nɔɔsɔna kɛ isɔ pee kɔhɔlvɔmɛɛ naali, i wɛ isɔ tɔvɔ nakɔli kɔ cɔlɛm.

8-9 Ahoɔ kɛ cɔlɔvɔ kpakɔ tɛsikile, ilɛna Manna hoti. Pɔ nyaalɔyi, ilɛna samaa cɔɔ na pɔ kuuki, na pɔ nanɔyi yaa pɔ sɔki, na pɔ tɛsɔyi, yaa pɔ tɔyi kakalasi. I leleɛ wɛ kɛ isɔ nim kakalaya.

10 Mɔrɔvɔle Iseyeli nyɔma kɔta pa tɛɛsi nɔnɔɔsi na pɔ kɔntɔyi, na Moisi nu. Ilɛna Tacaa pɔɔnɔ huɔ.

11 Na Moisi lanɛ wakɔli, na i pɔɔsi Isɔ si: Pepe tɔɔ kɛ ma nyɔvɔ sɔpɛna-ɛ, na n tɔ-m yɔlaa paɛ pa paasɛnaɔ na n cɔɔsɔyi-m mpɔ?

12 Anɔ pɔ taya ma lɔlɛna-wɛ. Na n tɔɛ si mɔ nɔki-wɛ isɔ asɔnɔvɔ na mɔ pɔna-wɛyɛ tetɔ nti n ka si pa caanaa kɛ nɔɔ na tuunaɔ si, n kɔ ha-wɛ tɔ.

13 Yaa leye ma kpələyi nantv na má cela samaa une na í tọ̀yọ̀? Mpi tọ̀, pa wiikina-m si má cela-weye nantv na pá tọ̀yọ̀.

14 Ma tike ma kaa pəsi pa səyọ̀la, a tee-m.

15 Ye tampana si n caa n la-m kọpantv, pə kəla teu si n kọ-m na mpi n ka laki-m isəntə tọ̀. Má taa na ma konyəntəyọ̀le.

16 Ntəna Tacaa cọ Moisi si: Koti yəlaa mpa ləlaa tųyona na pá ké nyųy nyóma tọ̀yọ̀ nutoso na naanwaa. Ilena nyana-we í kọ̀ ı səy lə cokəle nọnyọ.

17 Ie maa tii na má na-ŋ tó yọ̀yọ̀tə təna, na má tu-weyə nyá ləmayasəle. Ilena pá səna-ŋ na n taa səyọ̀li samaa səyọ̀la ke nyá tike.

18 Ilena n teləsi yəlaa si, í tağanı mə təyi cele tọ̀. Maa ha-meyə nantv na í tọ̀yọ̀. Mpi tọ̀, ma nu isəna luluy pu-me, na í kəntəyi, na í təy si mə nukaya leleŋ ke Icipiti tọ̀.

19 Pə taɣa kuyaku kulumuyv yaa naale yaa kakpası yaa naanwaa tike ke í ká tọ̀yọ̀-ti.

20 Ama isətv təcu ké, haləna tə lu-meyə səy. Mpi pə tọ̀ í ləwaa Tacaa ma wei ma we mə hekv, na í kəntəyi mə Icipiti taa luw tọ̀ tọ̀.

21 Tənyale Moisi nəyọ̀ təkran si: Yooola pane pa ta seki iyisi nasətosə (600.000). Na n mayasəyi si n ká cela-weyə nantv ke isətv na?

22 Paa tə kowa ta naan, na ta heeŋ, na ta pəŋ təna. Yaa tə kpawa tenku taa tiina təna pu haŋəyənə-we.

23 Ntəna Tacaa si: Ma toma ta tọ̀? N ká nana nyá isəpəle ke nəənə si, pu la mpv yaa pə kaa la?

Iso hawa ı ləmayasəle ke səsaa nutoso na naanwaa

24 Mpyóyó Moisi luwa na í teləsi Iseyeli samaa ke Tacaa kuyəyotv. Pə waali ké ı kota Iseyeli nyųy nyóma nutoso na naanwaa, na í puli-we na ı cəna lə cokəle.

25 Ilena Tacaa tii isəyənəntv taa, na í yọ̀yọ̀təna Moisi, na í tó nyųy nyóma mpe pa taa ké Moisi ləmayasəle. Na pá suv yọ̀yọ̀tvy isu lə cokəle tələsəlaa. Ie pə ta leeli ké.

26 Ama nyųy nyóma mpe pa taa naale, Iləta na Meta pa ta polo lə cokəle kiŋ. Ama təsikile taa ké pa saalaa. Na lə tó ı ləmayasəle ke pa taa na pá yọ̀yọ̀təyi, isu lə cokəle tələsəlaa.

27 Ntəna ifepu nəyọ̀v í kpayə asewa na í polo í heeli Moisi ke nti Iləta na Meta pa laki tọ̀.

28 Mpyųle Nuŋ pəyalv Yosuwee wei ı lakaya Moisi təmlə ke tuu ı pəcaatv tọ̀, ı toma si: Ma ce heeli-we si pá su.

29 Ntəna Moisi si: N laki-m isesemle ké? Halı pə caya maya isu Tacaa í tó ı ləmayasəle ke Iseyeli nyóma təna taa, na pá la lə cokəle tələsəlaa.

30 Ilena Moisi na Iseyeli nyųy nyóma mpe pá məli təsikile.

Tacaa kəna leesi

31 Mpyóyó Tacaa kusa heelimuyv na tenku tọ̀. Na pá kəna leesi tuutuuma ke təsikile həyọ̀lv, na pá polo isu kuyaku kulumuyv tonte, na pá cə təsikile. Na sí kaa huųule isu məetəli kəlv.

32 Ntəna samaa kuu-səyi kuyaku ŋkv, na pə ahoə na pə tev kofemuyv. Paa wei ı ka təsa pəcə tọ̀, pə luki-ı kiloona iyisi iyisi ké. Mpyóyó pa lema-səyi ilim na pə cəna təsikile.

33 Ama Tacaa mv pááná na í kó Iseyeli nyóma ke isayakuyv, ke waatv wei pa suukaya nantv ke pa nəsı taa tọ̀.

³⁴ Ntɛna pa ha lonte nteyɛ hete si Kipeloti-Taafa. Pe hwɛɛ nte si luluɔyɔ palaa na pa te taa. Mpi to, tnaya pa pima ylaa mpa luluɔyɔ kwa to.

³⁵ Iseyeli nyoma lu Kipeloti-Taafa lena pa tee Haseloti na pa siki.

12

Ktɔn ku kv pilisiyi ylv to kv kra Malayam

¹ Moisi ka kraɔa Kusi alv nɔlvɔv. lena Malayam na Alɔn pa saɔana- akpayae nte to tm.

² Halena pa to si: Tacaa yɔɔtyena ta ttyo. Pe taya Moisi tike ke  yɔɔtyena. lena Io n nu-ti.

³ Ama Moisi na ta co natli. Mpi to,  ka tewa ate ylaa tnaya suulu ke.

⁴ Mryg Tacaa yaa  na Alɔn na Malayam, na pa suli cokele kin.

⁵ Na  tii isɔn mntvɔy taa ke cokele nɔy. Na  yaa Alɔn na Malayam na pa naale pa polo.

⁶ Na Tacaa to-wɛ si: I nu ma kyɔɔtv to ke teu yoo. Ye ma kyɔɔtv telslv  wɛ me hekv ma hlvy- ma ty. Na ma luk  to na ma yɔɔtyena- toosee taa.

⁷ Ama ma ylv Moisi na nuna-m teu ke, na  lak  tmle ke ma tyaya tna taa.

⁸ Ma na- t yɔɔtyena tmaya tceiei. Ma hlvy- ma ti na  naaki ma wɛɛtv. le pepe to ke me ta nyana-, na halena  saɔana-?

⁹ Mryg Tacaa mv pna na  te.

¹⁰ Waatv wei isɔn mntvɔy keela cokele to e, ktɔn ku kv pilisiyi ylv to kv waasa Malayam to ke, na  hlvmaa tloilo su kronkromlvm. Mryg Alɔn na mv.

¹¹ lena  to Moisi si: Hai, suulu Tacaa, ta tm spaya. le taa leti-tyv ta kmelntv salka.

¹² Malayam  taa wɛɛ su pyaya skvɔv ka too lotu taa, na pa llv-ke na ka tnyv fetiliyi isena to.

¹³ Tnayae Moisi wiina Tacaa si: Hai, Tacaa, Suulu, waasi.

¹⁴ Ntena Io si: Ye su  caa ka twa  isntaa ke ntayama, pe taya kyaku na kv isikile ke  cak fee taa? Mv to, pe wɛɛ si pa ls- tsikile ke kyaku na kv isikile ke. Pe waal lena pa tyani- yaa.

¹⁵ Mryg pa lsa Malayam ke tsikile taa ke kyaku na kv isikile. Pa mlna- tyo Iseyeli nyoma tu mraav.

¹⁶ Na pa polo pa siki Palan wlaya ttu taa.

13

Fnlaa naanvwa na naale tiluɔy ke Kanan

¹ Mryg Tacaa toma Moisi si:

² Ls Iseyeli kpeka nyvɔy nyoma taa ke ylv ylv. Na n tili-wɛ na pa fn Kanan ttu nti ma haaki-me to.

³ lena Moisi kv si Iseyeli nyvɔy nyoma ke Palan wlaya ttu taa, su Tacaa kesv- to. Na pa polo Kanan ttu fnyu.

⁴ Fnlaa mpe pa kpeka na pa hla nto: Lpn kpekle taa nyn nte Sakuu pyalv Samuwa.

⁵ Simiyn nynte taa nyn nte Holi pyalv Safat.

⁶ Yta nynte taa nyn nte Yefune pyalv Kalepv.

⁷ Isakaa nynte taa nyn nte Yosefv pyalv Ikaal.

⁸ Iflayim nynte taa nyn nte Nun pyalv Hosee.

⁹ Pɛncamɛɛ nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Lafu pɔyalyo Paləti.

¹⁰ Sapulɔɲ nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Soti pɔyalyo Katəyeli.

¹¹ Yosɛɛfu pɔyalyo Manaseɛ nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Susi pɔyalyo Katɪ.

¹² Tan nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Kemali pɔyalyo Amiyeli.

¹³ Aɛɛɛ nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Mikayɛɛli pɔyalyo Setuu.

¹⁴ Nɛfətali nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Fofəsi pɔyalyo Napi.

¹⁵ Katɪ nyɔntɛ taa nyɔɲ nté Maki pɔyalyo Kuweli.

¹⁶ Mpa Moisi tila Kanaaɲ tɔ pa həla nté. Nuɲ pɔyalyo Hosee ke Moisi cuɲusa hətɛ sɪ Yosuwɛɛ.

¹⁷ Mɔpɔyɔ Moisi kusa-wɛ na í heeli-wɛ sɪ: I kraɲa ilim ntɔɲɔɲ tɔɔ mpaav, na í sɔv pulasi həɲɔlvɔv taa.

¹⁸ Na í fɛɲ tɛtv nti na tə yəlaa ke teu, na í na pa paɲale na pa toɲ tənaya.

¹⁹ Na í na sɪ pa wɛna koloosi acalɛɛ yaa pa fɛina. Na tɛtv wɛ mɔsvɔɲ yaa tə səpa. Na hətv wɛɛ yaa tə fɛi.

²⁰ I pona apalvto na í kəna pa tɛtv kɔlvɔlvɔm. Waatv inəɲi tɛtv nti tə tuɲ wei pa yaa sɪ lɛsɛɲnaa tɔ i kancaalaya nyəma puki.

²¹ Mɔpɔyɔ apalaa mɛɛ pa tɛɛwa na pá fɛɲ tɛtv ke pə kraɲav Siɲ wɔlaya tɛtv, hələna Ləhɔɪ, ke Lepo-Hamati.

²² Ilɛna pá sɔv tɛtv nti tə taa, na ilim mɔpətəɲ tɔɔ. Na pá tala Hɛpəlɔɲ ke Anaki lɔlvɔv nyəma tookonaa tɛ. Pa həla nté, Ahimɔɲ na Sesai na Taləmayi. Paa ɲmawa Hɛpəlɔɲ ɪcatɛ ké, na pusi naatosompɔɲɔlaya siki, ilɛna pá ɲmá Sowaɲ nyɔntɛ ke Icipiti tɛtv taa.

²³ Pa tala lɛsɛɲ tɛtɛkəle taa, ilɛna pá sɛti pə tuku, na piliɲa, na pá həɲɔli yəlaa naalɛ. Na pá kooli tuɲ wei pa yaa sɪ fiki na kələnaati tɔ i pɛɛ tɔtɔ.

²⁴ Mɔpɔyɔ pa ha təna inəɲi hətɛ sɪ, lɛsɛɲ tɛtɛkəle ke tuku ɲku lɛɛyeli nyəma ka sɛtaa tɔ kv tɔɔ.

Fɛɲlaa kɛɛsəɲi pa mpaav tɔm

²⁵ Kɔyɛɛɲ sika nule, ilɛ fɛɲlaa tɛmɔɲalɛ, na pá məli.

²⁶ Moisi na Alɔɲ na lɛɛyeli samaa kin ke pa məla Katɛɛsɪ ke Palɔɲ wɔlaya tɛtv taa. Na pá kɛɛsɪ-wɛɲɛ pə təna mpi pa nawa tɔ pə tɔm. Na pá huli-wɛɲɛ tɛtv kɔlvɔlvɔm na pa heeli-wɛ sɪ:

²⁷ Kɔpantv na tɔɲɔnaya təna tɔla tə taa ké təhɔ. Hələna pá huli-wɛɲɛ tə kɔlvɔlvɔm.

²⁸ Ama kɔlvɔlvɔm ké sɪ tə yəlaa ké toɲtɔnaa ké. Na pa ɲmawa koloosi acalɛɛ sɔsɔana. Hali tə nawa tə taa ké tooko Anaki lɔlvɔv nyəma.

²⁹ Amaleke nyəma ná caɲana nɛɲɛ ilim mɔpətəɲ tɔɔ, na Hiti nyəma na Yɛpusi nyəma na Amolii nyəma ke pulasi həɲɔlvɔv. Na Kanaaɲ nyəma ke Mitɛlɛlanɛɛ tɛɲku na Yaatanɪ pɔɲɔ nɔɲɔ.

³⁰ lɛɛyeli nyəma caakaya Moisi ke kɔntənav. Ilɛna Kalɛɛv sumsi-wɛ, na í yɔɲtəna toma sɪ: Tə polo tə mv tɛtv nti, tə wɛna pə toma.

³¹ Ama í taapalaa ná tɔma sɪ: Tə kaa pəsi na tə kra yəlaa mɛɛ pa tɔɔ, pa tɛɛ-tɔvɔv toɲ.

³² Tənayaɛ pa sɔv kɛɛsvɔv ke mpi pa nawa tɛtv nti tə taa na pə la-wɛɲɛ sɔɲɔntv tɔ pə tɔm sɪ: Tɛtv nti tə kɛ nti tə kɔvi tə yəlaa tɔɲɔ. Tə taa yəlaa ké tookonaa ké.

³³ Ilɛna pə tɪ kələna Anaki lɔlvɔv nyəma. Tá wɛ isv tɔlaa ke pa kin ké, na pɛɛ pá nyənəɲi-tɔvɔv mɔv.

1 Μπόγύ Ισεγελι νυόμα μαπα καρυσι κε αηοο τένα.

2 Να πά κόντένα Μοισι να Αλνη, να πά τση σι: Ye tu səpa Icipiti tetu taa tēna, pu lapa sana.

3 Pepe tōō kē Tacaa ká pona-tuyu tetu nti tē taa, na tē si yoou taa. Na kolontunaa kuu ta alaa na ta piya. Pə kəla teu si tē məli Icipiti.

4 Haləna pá maγasi si pa kpaaki wulav, na pá məli Icipiti.

5 Tənaγale Moisi na Αλνη, pa hota pa nəosi tōō kē Ισεγελι νυόμα isentaa.

6 Μπόγύ feηlaa taa naale, Nun pəyalu Yosuwee, na Yefune nyəη Kaləpu, pa cəla pa wontu na laηwakəlle.

7 Να πά τό samaa si tetu nti tē teu we səγəntu.

8 Kupantu na təγənaγa təla tē taa kē təhə. Ye Tacaa laηle hēena-tu, i ká svsi-tuyu tē taa kē na i ha-tuyu-ti.

9 Pə tōō tō, i taa kpa Tacaa tōō. Yaa í weena tetu nti tē yəlaa səγəntu. Pa tuη ká l-weyə, na táá tələki-weyə təm kuləm tōō. Mpi tō, ta ləw we tá waali kē. Mpu tō, tē taa nyana-we.

10 Μπόγύ samaa γəγətaa si pá ku-we na pəe. Tənaγa Tacaa teeli ná pa isentaa kē kpaakpa ke cokəle tōō.

Moisi sələməγi si ləw í husi samaa isəγatu

11 Μπόγύ Tacaa təma Moisi si: Ma hula Ισεγελι νυόμα na yaasinaa pəγale nté ma təη. Paa na mpv pa təηna-m kisuyu. Paa laki-m naani. Ie paa layasi?

12 Maa kpiisi-we na yulokusuku. Ilena má lá na Moisi ləli na í pəsi piitim səsəəm na təη nyəm, na pə kəli Ισεγελι νυόμα.

13 Ntəna Moisi si Icipiti nyóma cekənaa si, nyá təη ke n ləsəna Ισεγελι νυόμα ke pa tetu taa.

14 Pa kaa laη-təγi taγasuyu ke tetu tənə tē nyóma. Pəle pa nyóma si n we tá waali kē, na η huləyi-tuyu nyá ti. Na tē naaki nyá təma na η kentiγi tá tōō. Mpi tō, n we tá nəγə tōō kē isəηmuntuyu taa kē, na aηoo iləna η wee isəηmuntuyu ηku ku muyi kəkə tō ku taa.

15 Ye nəəntəw n kpiisa-tuyu təm kuləm, piitimnaa mpa pa nuwa pə təna mpi n lapa tō, paa tō si,

16 n kpisa nyá yəlaa ponav ke tetu kupantu taa, isu n ka suw tō. Pə tōō kē n ku-weγə wuləγa tetu taa.

17 Ie hai, Tacaa, ma wiikina-η si η huli nyá təη na η lá isu n ka γəγəntuyu tō si:

18 Maγale Tacaa, ma wəna suulu kē na ma kupantu fei tənaya. Ma wiiki isəγalataa na kpeηlaa. Ama maa haaki tasəkəle tō ke tampana. Ma həη asəγaa ηkraηη kē na má kpeηna pa lələη loosi tooso yaa liγiti nyəηka.

19 Tacaa nyá kupantu tōəwa səsəm. Wii nyá yəlaa, isu too n ləsuyu-tuyu Icipiti na n laki tō.

20 Mpuγule ləw nəγə təkpaυ si: Maa wii-me, isu n sələmuyu tō.

21 Paa na mpv timpi ma kē weesuyu tu, na ma teeli su tetu təna tō, ma tuukina ma ti si,

22-23 mə taa nəγəlv kaa svv tetu nti tē taa. Pə taγa pəlv, í nawa ma teeli na ma təma səsəəna nna ma lapa Icipiti na wuləγa tetu taa cəne tō. Paa na mpv í təηa-m maγasuyu si, í naaki ma waali. Pəyele í nuikəna-m. Pə tōō kē mə taa nəγəlv kaa keesi tetu nti maə suwa si maa ha mə caanaa tō. Mpi tō, mə təna í ləna-m.

24 Ama ma təmle tu Kaləpu ná wəna ləmaγasəle kupante. I ta lə ma təm. I ká svv tetu nti i feηaa tō tē taa. Maa ha-təγi i ləlvuy nyóma.

25 Amaleke na Kanaaη nyóma wənna tətəkəle taa. Pə tōō tō, cele í məli mə nəəhēe tō na í faγana wuləγa tetu taa ke səsəncasī tēηku tōō.

Tacaa hɔm ke yɔlaa ŋkraŋyɔyɔ

26 M'pɔyɔ Tacaa tasa Moisi na Alɔŋ ke heeluyɔ tɔtɔ si:

27 Ma niwaa Iseyeli nyɔma kontɔyɔna-m. Yɔlaa kate nyɔma me i kaa heesi pɔ lapu.

28 I telɔsi-we si, ma kɛ weesuyɔ tu kɛ. Ma tuukina ma ti si maa la-me isu i yɔyɔtaa tɔ.

29 Ama mɔ tɔna mpa pa kalaa na i wɛna isu pusi hiu na waali tɔ, i ká si. Mpi pɔ tɔɔ i kontɔyɔna-m tɔ.

30 Kalepu na Yosuwee pa paasi, nɔyɔlv kaa sɔv tetu nti maa tuuwa si maa ha mɔ caanaa tɔ tɔ taa.

31 Ye pɔ kaasa mɔ piya mpa i tɔŋaya si kolontunaa ká kuu tɔ. Pɛle paa tɔyɔna tetu nti i footaa tɔ.

32-33 Pusi nule tɔcu kɛ mɔ pɔyalaa ká paasɛna pa kalɛkɛŋ. Na pá tɔyɔ mɔ kaanutu salɛka tɔtɔ. Ama wɔlaya tetu taa cɛneye mɔ looŋa tɔna ká si.

34 Kɔyɛŋ nule ke i feŋa tetu. Ile pusi nule ke i ká tɔyɔ mɔ isayatu salɛka. Pɔ luwa isu kɔyakɔ kolɔmɔyɔ pɛnaɔa kolɔmɔaya ntɛ. Waatu inɔyɔ i ká cɛkɛna mpi ma tɔɔ koluyɔ hulɔyɔ tɔ.

35 Isɛna ma yɔyɔtaa tɔ, m'pɔyɔ maa la lanɔkɔsɛŋ nyɔma me. Mpi tɔ i kɔla ma tɔɔ. Isu mɔ nɔyɔ na mɔ suka i sɛpa wɔlaya tetu taa cɛne.

36 Mpa inɔ Moisi ka tila tetu feŋuyɔ na pá footi-ti, na pá yele na samaa kontɔyɔna-m tɔ,

37 Tacaa kv-weye kpaakpa na wahala ke pɔ tɔɔ kɛ.

38 Yosuwee na Kalepu pa tike pa ta sɛna yɔlaa mpa pa pola tetu feŋuyɔ tɔ pa taa.

Maanyɔma we waali kɛ

39 M'pɔyɔ Moisi keesa Iseyeli nyɔma ke tɔm nti. Na pa lanɔ wakɛli tɔtɔyɔtɔyɔ.

40 Pɔ tɔɔ kɛ pɔ fema tananɔ tɛhulu, na pá pukina pulasi hɔyɔlvɔyɔ, na pá tɔŋ si: Tá tɔm sɛpa. Ile pɛnɛntɛ tá sɔɔlv puwa si tɔ polo timpi Tacaa hula-tu tɔ.

41 Ntɛna Moisi si: Pepe tɔɔ kɛ i kisiyɔ Tacaa kɔsɛsɛtu, i kaa waa.

42 I fei mɔ waali yoo. Ile i taa nɛki pote si i yookina mɔ kolontunaa.

43 Amaleke na Kanaaŋ yoolaa ntɛ mɔ nɔyɔ tɔɔ tɔna. Pɛle paa kpiisi-meyɛ. Timpi i kisa Tacaa tɔ, ilɛ i kaa wɛɛ mɔ waali.

44 M'pɔyɔ pa lapa kanɔkana si pa kraaki puyɔ hɔyɔlvɔyɔ. Ama Moisi na Tacaa nɔyɔ pɛeluyɔ atakaa pa saala tɛsikile.

45 Tɔnaɔa Amaleke na Kanaaŋ yoolaa mpa paa we pɔɔŋ taa tɔna tɔ, pa tiiwa na pá tɔyɔni-we na pá kv-we, halɛna Hooma.

15*Mɔlvɔm na nim na svlvɔm pɔ kɔtaya*

1 M'pɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

2 Telɔsi Iseyeli nyɔma si, waatu wei i ká sɔv tetu nti ma haaki-me tɔ, tɔ taa si i cakɔ tɔ,

3 ye i lakɔ kɔtasɔ nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ yaa ciikuyɔ nyɛnsɔ yaa nɔyɔ sɔv nyɛnsɔ. Yaa luɔyɔ kolɔmɔyɔ nyɛnsɔ yaa acima nyɛnsɔ. Nav yaa heu yaa pɔŋ kɛ i ká lana pɔ kɔtaya. Na ma lanɔle heɛna pɔ sɔɔsɔŋ.

4 Ye wei i kɔna i kpɔntɛ, i ká tɛni tɔ tɔɔ kɛ tɔyɔnaɔa kɔtaya. Isu mɔlvɔm mpi pa nuɔutina nim liitili kolɔm na titite tɔyɔ kiloona tooso.

⁵ Na í liisi solum ke liitili kolum na titite ke paa iwəyaya ŋka ka kətaɣa ŋka kəkə lusa ka təna tɔ, yaa ciikuɣu nyəŋka tɔɔ.

⁶ Ye pə ké iwaav, ɔlɛ í sɔɔsi molum mpi pa nuɣutina nim liitilinaa naale tɔɣo kiloonaa naatoso.

⁷ Na solum ke liitilinaa naale, na Tacaa lanɲe heɛna pə sɔɔsɔŋ.

⁸ Ye isu nau ke í laki-m kətaɣa ŋka kəkə lusa ka təna tɔ, yaa ciikuɣu nyəŋka, yaa nɔɣo suw nyəŋka.

⁹ I tənɪ kpəntɛ tɔɔ ké molum mpi pa nuɣutina nim liitilinaa tooso, tɔɣo kiloonaa pəɣolayafɛi naanɔwa.

¹⁰ Na solum ke liitilinaa tooso, na Tacaa lanɲe heɛna pə sɔɔsɔŋ.

¹¹ Ye í laki nau yaa iwaav yaa iwəyaya yaa pinaya ke kətaɣa, m̄pɔɣú í ká la.

¹² Paa tɔla isənaya í ká la kətaɣa. I ká tənɪ paa nte tɔ tɔ ké m̄pɔɣú.

¹³⁻¹⁴ Yaasi inəɣi Iseɣeli nyóma me í ká tɔŋ na í laki kətasi sɔɔsɔŋ nyənsi. Na pə kpənna mə tɛtu taa cayalaa təna. Mpa pa leelaa na mpa pa ta leeli tɔ.

¹⁵⁻¹⁶ Kusəsutu kolumtu ntəɣi Iseɣeli nyóma na cayalaa í ka təkɪ teitei, na pə polo mə piya piya. Tacaa má maa fayasəɣi.

Kakalas: kancaalaya nyənsi kətaɣa

¹⁷ M̄pɔɣú Tacaa təma Moisi si:

¹⁸ Teləsi Iseɣeli nyóma si, ye waatu wei í tala tetu nti tɔ taa ma pukina-me tɔ,

¹⁹ ɔlɛ í kraɣa tɔ tɔɣonaya na í la-m kətaɣa. ɔlɛna pəcɔ́ í tɔɣo.

²⁰ ɔlɛna í cosi mə kancaalaya somtu taa na í tó kakalaya. Na í kraasi-m-ke na isɔ, isu pa lakuyɔ kancaalaya pee wena pa mapa tɔ.

²¹ Na í la-m kətaɣa ke pə kakalaya kancaalaya nyəŋka. I ká təkɪ kusəsutu tənɛɣe tam tɔ ké.

Isayatu nti tə yəkəna yulu tɔ tə kətaɣa

²²⁻²³ M̄pɔɣú Moisi təma si: Ye kuyaku nakulɪ pə yəkəna me, yaa mə piya piya ke waatu nɔɣolɔ, ɔlɛna pɔntu yəkɪ kusəsutu nti ma teləsa-me isəntɔ tɔ tɔ taa natəlɪ, ɔlɛ í tayanɪ-tɪ na kətaɣa.

²⁴ Ye pə ké isayatu nti tə yəkəna yulu tɔ na samaa ta nyɪ pə təm, ɔlɛ í caa latəce na í la-m kətaɣa sɔɔsɔŋ nyəŋka ŋka kəkə lusa ka təna tɔ. Na í tənɪ ka tɔ ké molum, na solum, na isayatu husuyɔ kətaɣa pəŋtuluyɔ.

²⁵ Kətulu ká la isayatu husuyɔ kətaɣa ke Iseɣeli nyóma təna, na pə husɪ mə isayatu. Mpi tɔ, pə ké isayatu nti tə yəkəna-me tɔɣo. Na pə tɔɔ ké í kəna-m kətaɣa ŋka kəkə lusa ka təna tɔ. Na isayatu husuyɔ nyəŋka.

²⁶ Pɪ husɪ Iseɣeli nyóma təna isayatu ke. Na cayalaa mpa pa we mə heku tɔ pele pa nyəntɔ. Mpi tɔ, pə ke isayatu nti tə yəkəna-me tɔɣo.

²⁷ Ye yulu kolum ke pə yəkənaa na í la isayatu, ɔlɛ pənaya kulumaɣa pəɣ́ ke í ká kətəna.

²⁸ ɔlɛna kətulu la isayatu husuyɔ kətaɣa, ke wei inɪ pə yəkənaa na í lá isayatu ke mpu tɔ. I tɛŋ mpu ɔlɛna í isayatu husɪ.

²⁹ Paa Iseɣeli tɔ yaa cayalo ke pə yəkənaa na í pəntɪ, kusəsutu kolumtu tənɛ inəɣi í ká təkɪ.

³⁰ Ama ye Iseɣeli tɔ yaa cayalo pəntəna təfaa, isu pa kpiisa-ɪ tetu taa.

³¹ I nyuyɔ taa ké í kpiisuɣu ká məlɪ. Mpi tɔ, ɪ foota Tacaa təm, na í wakəlɪ ɪ kɔtɔtɔ.

Kuyaku kəheesuyɔ wakəlvɔ təm

³² M'p'ógó waatu wei Iseyeli nyóma tala wulaya tetu taa, lena kuyaku nakohi pá kpheli pa taa n'g'óló na í caaki taasi ke kuyaku kuh'esuyó wule.

³³ Ilena pá pona-í Moisi na Alóh na samaa t'ona k'ih.

³⁴ Na pá su-í na pá t'ana nti Isó ka heeli-we si pá lana-í tó.

³⁵ N'tena T'acaa heeli Moisi si: Pə wee si samaa t'ona í kó p'ontu in'əyi na p'ee, ke t'əsikile waali.

³⁶ K'elena pá luna-í na pá ku-í na p'ee, isu T'acaa ka heeluyó Moisi tó.

Tokonaas s'asaa atvuyusa

³⁷ M'p'ógó T'acaa t'oma Moisi si:

³⁸ T'el'əsí Iseyeli nyóma si, mə na mə l'ólóh nyóma í ká k'əki mə tokonaas s'asaa n'tompee ke atvuyusa k'é, na í tams'əyi-y'ey'e akpaayala k'ronk'rontu.

³⁹⁻⁴⁰ N'təyi í ká ny'ən'əyi na í t'əss'əyi ma kus'əsutu t'ə, na í t'ək'əyi-ti. I'e í kaa nyuli tuŋ waani waani laau ke mə h'uw'ee w taa. T'ənaŋa í ká hul'əna si í k'é ma nyóma.

⁴¹ Mayale T'acaa mə Isó, ma l'əs'əna-m'ey'e Icipiti tetu taa si má wee mə Isó.

16

Kolee nyóma kulvuyó ke Moisi t'ə

¹⁻² M'p'ógó Lefii k'pek'ale tu Kehati l'ólóh tu Isaa p'əyalu Kolee t'usa Lup'eh nyóma tooso. Iiyari p'əyalaa Tatan, na Apilam, na Pelee p'əyalu Oh na p'ə s'əs'əna Iseyeli nyóma kupayalaa mpa pa h'əla yaawa na pá kotiyi kotuŋ t'əy'ə ŋ'muŋuyó na n'ile na naan'w'a (250) na pá k'oh Moisi t'ə.

³ Ilena pa kotina Moisi na Alóh na pa koo-we si: Wooo, mə ny'əntu ná w'əpa. Samaa t'ona k'é T'acaa nyóma k'é, na í w'e pa waali. I'e pepe t'ə k'é mə h'əh mə ti si í t'ee l'elaa?

⁴ Moisi nu mpu, lena í hoti í is'ent'ə.

⁵ Na í t'ó Kolee na í waali nyóma si: Cele t'anaŋ T'acaa ká h'úli mpa pa k'é í nyóma t'ə. Na í yele na í kul'əsaa k'p'ət'əna-í.

⁶ Mpu t'ə, Kolee, nyana nyá waali nyóma í k'p'aya cofolonaas.

⁷ Í t'ó pa taa k'é mamala na í w'ə T'acaa ke tulaalv. I'e tu ná wei í ká l'əsi si í k'é í ny'əh t'ə. Ama Lefii piya me mə ny'əntu w'əp'əna.

⁸ M'p'ógó Moisi heela Kolee t'ə t'ə si: Lefii nyóma me í nu yoo.

⁹ Is'əna T'acaa l'əs'a-m'ey'e Iseyeli nyóma taa si, í k'p'ət'əna-í, na í paas'əna í t'əcaŋale naŋh ny'ənt'e, na í s'ek'əna-w'ey'e Isó t'ə, p'ə ta t'ə me?

¹⁰ Kolee, T'acaa t'ona nyana nyá t'et'ənaas ke t'əml'e. Ilena mu p'ek'əyi si pá s'əs'i-m'ey'e k'ət'əlaa ny'əna.

¹¹ I'e T'acaa t'ə k'é í kul'əyi, p'ə t'aya Alóh. I'é í ta ke pulv.

¹² M'p'ógó Moisi tilaa si pá yaa Tatan na Apilam. Ilena pá kisi pote na pá t'ə si:

¹³ N l'əs'a-tuyó tetu nti t'ə taa k'upantu na t'əy'ənaŋa t'əla yem t'əh t'ə, na í k'ona-tuyó wulaya tetu taa. Paa na mpu, p'ə ta t'ə-ŋ na í caa si t'ə ny'ən'əyi-ŋ t'ə wulav.

¹⁴ Aní k'upantu na t'əy'ənaŋa ta t'əli c'əne. P'əc' n ta tala-tuyó paa wei na í tetu, na l'es'eh tawa. Taa ny'əni-tuyó yul'maa, tu puki.

¹⁵ M'p'ógó p'áaná huu Moisi taa, na pa t'əm nti. Ilena í heeli T'acaa si: Taa tasa pa k'ətasi ke muŋv. Ma ta ŋmak'əl'əta pa taa n'g'óló. P'əyele ma ta m'uta pa taa n'g'óló k'p'əŋaya.

Kolee na í waali nyóma pa sal'əka

¹⁶ M'p'ógó Moisi t'oma Kolee si: Cele t'anaŋ, nyana nyá waali nyóma í k'ə T'acaa is'ent'aa, na Alóh t'ə t'ə.

17 Πλενα ί na pa ημυθυυ na nuile na naanowa (250) pá kpaγa cofolonaa, na pá wə Tacaa ke tulaalb.

18 Kolee na ι nyóma pá τηη μπυ, uena pá tuusi na pá səη Iso cokəle nənəγo. Na Moisi na Aləη पेε pá polo tətə.

19 Nteua Kolee səəsi Iseyeli samaa tənaya ι təo ké Iso cokəle nənəγo.

Μρόγύ Tacaa teeli ná pa təo.

20 Πλενα Iso tó Moisi na Aləη si:

21 I hatələna-we, ma caa-weγe kpiisuγy ke təm koləm təo ké.

22 Tənayaε Moisi na Aləη pa hoηa pa nəsı təo ké kpaκpaα. Na pá má kapuka si: Hai, yəlaa təna ηmalv Iso. Koləm wakəlaa, uena η mvyi samaa təna na pááná na?

23 Nteua Tacaa cə Moisi si:

24 Heeli samaa na pá hatələna Kolee na Tatanη na Apilam pa təcayale.

25 Μρόγύ Moisi pola Tatanη na Apilam pa cəlv. Na Iseyeli nyuγy nyóma ke ι waalı.

26 Na í heeli samaa si: I hatələna asaγaa mpε pa coka. Ye wei í tokina pa pəlvpu pa isayatu ká kv-ι.

27 Nteua samaa hatələna Kolee pa coka. Waatu ιnι Tatanη na Apilam pa alaa, na pa ləlvγy nyóma ləlaa paa tēma luu, na pá səη pa nənəsı.

28 Mpyvle Moisi təma si: I ká cəkəna teu si maa lakı pəlv na ma maγamaγa ma toη. Ama Tacaa tilina-m.

29 Ye yəlaa pane pa səpa pa maγamaγa pa səm, ιe pə taγa Tacaa tilina-m.

30 Ama ye ι lapa piti təmle na tetv haa nəγo, na tó li pá na pa nyəm təna, na pá tii atətəle taa na pa ιse, ιe pəleyele í ká tūna si pa woηa Iso.

31 Moisi nəγo ta tu tiita atεγe, na tetv faγa yem ke pa nəoheε teε.

32 Na tó li pá na pa alaa, na pa piya. Na Kolee waalı nyóma na pa nyəm təna.

33 Na pá tii atətəle taa. Iseyeli nyóma ta tasa-weγe nav.

34 Ləlaa mpa pa kətəna-we tə, pa nu pa kakiisasi uena pa se. Mpi tə, pa nyanγa si tetv í taa kəo na tó li mpε tətə.

35 Μρόγύ Iso tisa kəkə na ká nyaya yəlaa ημυθυυ na nuile na naanowa (250) wei ι lakaya tulaalb kətaγa tə.

17

Kolee waalı nyóma cofolonaa

1 Μρόγύ Tacaa təma Moisi si:

2 Teləsi Aləη pəyalv kətvlv llasaa si, ləsi cofolonaa ke kəkə taa na η yası mamala. Pa ké ma nyəm ké.

3 Cofolonaa mpε pa ké Iso nyóma ké. Mpi tə, pa tēma-m-weγe kətaγa lapənav. Ama mpa pa ti-we tə pa səpa pa isayatu təo. Pə təo tə, pə weε si pá heε-we na pá waasi kətaγa təlate təo. Πleua pá pəsi Iseyeli nyóma ke pəlv kvγvsvm.

4 Μρόγύ kətvlv llasaa kpaγa yəlaa mpa kəkə nyaya mpv tə, pa nyəγəlvγy kvseεmvyυ cofolonaa. Na í lu-we na í waasi kətaγa təlate.

5 Mpv pə hvləγəna Iseyeli nyóma si, Aləη ləlvγy nyəma paasi kpaι tv nəγvlv ι feina mpaav si í tasa Tacaa ke tulaalb wəpv. Ye wei í lapa mpv, səm mpi Kolee na ι waalı nyóma pa səpa tə, mpi pı kvnα-ι. Isu Tacaa ka kpaalvγy Aləη na Moisi nəγo tə.

Yəlaa cayanav ke Moisi na Aləη

⁶ Τευ fema ιλενα Ισεγελι νυόμα τωνα νααλι Αλση na Moisi κε σαγαναν σι: Ι κωβα Τααα γάλαα.

⁷ Μπόγυ samaa kotina Moisi na Αλση. Saa wei pa nyonna Ισο cokæle τω, ιλενα πά ná νυόσι nyala timpi Τααα teeli naaki τω.

⁸ Ιλενα Moisi na Αλση πά polo τω ισενταα.

⁹ Ιλενα Τααα τω Moisi σι:

¹⁰ Ηατάλωνα γάλαα μπρε, na má κριισι-wege τωm kulom. Τήναγα Moisi na Αλση pa hota pa ισεντω.

¹¹ Na Moisi τω ι τααυ σι: Polo τεαυ na í κραγα νύα cofolo na í hee κταγα τλάτε τω κώκα. Τύ tulaav ké pæ τω, na í la samaa κε ισαγatu huσyυv κταγα. Μπι τω, Τααα mu páána ké halι ι tema niη τυγυ.

¹² Μπόγυ Αλση κραγα cofolo, ισυ Moisi heeluyυ-ι τω. Ιλενα í εω samaa τaa, na í ná σι pa τήηα σερυ. Ιλενα í wø tulaav, na í la-wege ισαγatu huσyυv κταγα.

¹³ Μπόγυ ι σήηα mpa pa tema σερυ τω, na ισε νυόμα pa heku τaa. Ιλενα søm hee.

¹⁴ Kolee waali νυόμα mpa pa sapa λση τω pa paasi γάλαα iyisi naanowa na liyiti na nasotoso na nuuwa (14.700) sæpæna τωτω.

¹⁵ Ντενα Αλση mæli Moisi κιη κε Ισο cokæle nønnyo κε saa wei søm heewa τω.

Αλση κράτύγυ

¹⁶ Μπόγυ Τααα τωμα Moisi σι:

¹⁷ Heeli Ισεγελι κρεκα νυόση νυόμα σι paa wei í κωνα κράτύγυ. Pæ κρεntæyι κρατση naanowa na naale keke. Ιλενα í ηmaa paa mpa pa κρεκæle hæte κε pa nyæηku τω.

¹⁸ Ama Αλση hæte κε í κά ηmaa Lefii νυόμα νυæηku τω. Ιλενα paa κρεκæle tu wei í wæna ι nyæηku.

¹⁹ Ιλενα Τααα σι: Moisi su κρατση ιnæyι Ισο cokæle τaa ké atakaa κιη, κε timpi má na-me τω suliyι τω.

²⁰ Na má læsa wei, ílé ι κράτύγυ neyætyæna nté. Ιλενα má σι tønaya κε kuntænau mpi Ισεγελι νυόμα kuntæyæna-me τω.

²¹ Μπρυλε Moisi telæsa Ισεγελι νυόμα κε τωm nti. Na κρεκα νυόση νυόμα κωνα-ι pa κρατση na Αλση nyæηku ka we heku τaa. Ιλενα pæ lu κρατση naanowa na naale.

²² Ιλενα Moisi su κρατση ιnæyι Ισο cokæle τaa ké atakaa ισενταα.

²³ Τευ fema, na Moisi συυ τω τaa, ιε ι μαγανα Lefii κρεκæle tu Αλση κράτύγυ neyætaa keke. Na κό τω hetu. Ηαλωνα κύ lbi pee na á puwa.

²⁴ Μπόγυ Moisi kuu κρατση tønα, na í pona Ισεγελι νυόμα na paa wei í na. Ιλενα paa nyuyυ tu wei í κραγα ι nyæηku.

²⁵ Ντενα Τααα tasa Moisi κε heeluyυ σι: Polo í σι Αλση κράτύγυ κε atakaa κιη, na pæ τωσι Ισεγελι νυόμα κε pa kaanutu. Ιλενα pa kuntuyυ su tønaya. Ιε pa kaa tasa søm.

²⁶ Μπόγυ Moisi lapa teitei ké mpυ.

Lefii νυόμα na κωτάλα pa κολαπέ

²⁷ Μπόγυ Ισεγελι νυόμα τωμα Moisi σι: Nyænι ιsænα ta tønα τω sækι na té τηη τω.

²⁸ Τά τaa wei í κρατση Ισο tæcayale, ílé ι σι. Τά tønα tu sænα nté?

18

¹ Μπόγυ Τααα τωμα Αλση σι: Ye nyana νύα lulyυ νυόμα na nyá tæetønαα Lefii νυόμα lēlaa, í wakæla Ισο cokæle τaa tæmlæ na mæ κωtyυv nyænte, mæ nyóση τaa ké pu te.

² Waatu wei í svuki tɔ taa ké tɔmlɛ, ɔlɛna í yaa mə tɛtɔnaa Lefii nyóma na pá wɛɛ mə waali nyóma, na pá sɛhna-mɛ.

³ Paa la pə tɔna mpi n ká kɛɛsi-wɛyɛ cokɔlɛ paasənav tɔm taa tɔ. Ama pə fɛi si pá tokina ɩsɔ pɔlvɔvɔ yaa kɔtaɣa tɔlate. Pə taa kɔɔ na mɛyɛ yaa mə taa nɔɣɔlv si.

⁴ Pa tike paa sɛhna-mɛyɛ ɩsɔ cokɔlɛ tɔmlɛ taa. Caɣalɔ nɔɣɔlv ɩ kaa kɔrətəna.

⁵ ɔlɛna mu paasəna tɔ na kɔtaɣa tɔlate. ɔlɛ ma pááná kaa tasa huuu kɛ ɩsɛyɛli nyóma tɔɔ.

⁶ Ma ɩsɔna mə taa ké mə tɛtɔnaa Lefii nyóma. ɔlɛna ma taɣani-mɛyɛ wɛyɛ hav si, pá la tɔmlɛ kɛ ɩsɔ cokɔlɛ taa.

⁷ Ama Alɔh, nyana nyá lɔlvɔvɔ nyóma mu la mə kɔtvɔvɔ tɔmlɛ kɛ kate taa kate tɛɔaɣalɛ taa, ké pɔvɔvɔ kɔkaɣav waali. Má haakəna-mɛyɛ lonte nté. Ye yɔlv kɛ yem kɔrətəna tɔna, ɩsu pa kɔ-ɩ.

Kɔtɔlaa tɔtɔyɔlɛ

⁸ Mɔpóyú Taca a tɔma Alɔh si: Nyana nyá lɔlvɔvɔ nyóma í tɔnna kɔtasɩ nsi ɩsɛyɛli nyóma hɔlaa si si ké ma nyənsɩ tɔɣɔ tam tɔɔ.

⁹ Kate taa kate nyəm mpi pa ta nyaxasi kɔkɔ, na pu pəsi mə nyəm kɛ ɩsɛyɛli nyóma kɔcɔɔv, na pa kɔhav, na pa ɩsayaɔv huɔvɔvɔ kɔtaɣa, na pa tasəkɛlɛ taɣanvɔvɔ nyəhka tɔna hka paa la-m tɔɣɔlv. Wontu kate nyəntv nti tɔ pəsəyi mə na mə piya mə nyəm ké.

¹⁰ ɔlɛ mə taa apalaa nyóma tike ká tɔɣɔna kɔtaɣa tɔɣɔnaɣa hkeɣɛ ɩsɔ lonte taa.

¹¹⁻¹³ Na pə sɔsəna kɔcɔɔh wei ɩsɛyɛli nyóma paɣala-m, na pá kraasi-m na ɩsɔ na pá ha-m tɔ. Paa nim kɔpam, paa sɔlvɔm kɔpam, paa tɔɣɔnaɣa pɛɛ kɔpana nna a ké tɛtv kɔlvɔlvɔm kancaalaya nyəm tɔ. Nyana nyá piya piya mə nyəm nté tam tɔɔ. Na mə taa apalaa, na alaa mpa pa wɛ tɔnanɩh tɔ, pa pəsəyi na pá tɔɣɔ.

¹⁴ Na pə tɔna mpi pə ké ma nyəm tɔ, pə taɣanəyi mə nyəm kɛ pəsɔvɔvɔ tɔtɔɣɔ.

¹⁵ Yəlaa na tɔla kancaalaya apalɔpiya nsi pa ha-m tɔ si pəsə ma nyənsɩ ké. ɔlɛ í ká taɣani yavɔ kɛ yəlaa nyənsɩ na tɔla nna a ta mɔna kɔtaɣa tɔ a nyənsɩ.

¹⁶ Apalɔpəyaya hka ka wɛna ɩsɔtv kɔlvɔm tɔ, ka liyitɛə ká wɛɛ nyəɣətv kakpasɩ ké na pə kɛsəna ɩsəna pa mayasvɔvɔ ɩsɔ cokɔlɛ taa tɔ.

¹⁷ Pə fɛi si, í taɣani yavɔ kɛ nav yaa heu yaa pəh kancaalaya apalɔpəyaya. Tɔla anɩ a ké ma nyəm ké tɛsiyisiyi. ɩ ká hmuɩsi a caləm kɛ kɔtaɣa tɔlate tɔɔ ké. Na í wɔ nim cɔlv nim cɔlvɔvɔ kɔkɔ. Na ma lanjɛ hɛɛna pə sɔsəvɔh.

¹⁸ ɔlɛna a nantv pəsi mə nyəntv. Teitei ɩsu pa lakvɔvɔ ciikuɣv kɔtaɣa, na pá hɔlvɔi-m lanjɛ na yule ntɔɣɔh nyəntɛ, na hɔɣɔlɔh tɔna ɩsu ɩsɛyɛli nyóma laki tɔ.

¹⁹ Pə tɔna mpi ɩsɛyɛli nyóma hɔlvɔi-m na hɔɣɔlɔh tɔna si kɔcɔɔv nanɩh nyəhku tɔ. Kɔ pəsə nyana nyá pəyala na nyá pɛelaa mə nyəhku ké. Pə ké tam tɔɔ nyəntv kɛ mə na mə lɔlvɔvɔ nyóma ké, tɔ fɛi laɣasvɔvɔ.

²⁰ Mɔpóyú Taca a tasa Alɔh kɛ heeluvɔvɔ tɔtɔ si: N kaa hiki tɛtv ɩsu ɩsɛyɛli nyóma ɩlɛaa. Ama mayalɛ nyá taalɛ na nyá wɛnav.

Lefii nyóma nyəm

²¹ Hɔɣɔlɔh naasvɔwa taa kɔlvɔmɔvɔvɔ hku ɩsɛyɛli nyóma kɔhna Taca a tɔɣɔ maa cɛla Lefii nyóma mpa pa lapa ɩsɔ cokɔlɛ taa ké tɔmlɛ tɔ.

²² Samaa kaa kɔrətəna cokɔlɛ. Pə taa kɔɔ na pá pəntɩ na pá si.

²³ Lefii nyóma tike ka lakəna cokɔlɛ taa tɔmlɛ. Ye pa pəntaa pə wɛɛ pa nyɔɔh taa. Pa kaa wɛɛna tɛtv ɩsu kɛka lenna. ɩ tɔki kɔsəɩtu tənɛyɛ tam tɔɔ.

²⁴ Ama maa cɛla-mɛyɛ hatəmtv hɔɣɔlɔh naasvɔwa taa kɔlvɔmɔvɔvɔ, hku ɩsɛyɛli nyóma lapa-m kɔtaɣa na pá kraasi-m na ɩsɔ tɔ. Pə tɔɔ ké ma heela-mɛ si, í kaa hiki tɛtv ɩsu kɛka lenna.

25 *M*́pɔ́yó Tacaá tɔ́ma Moisi sí:

26 Tɛ́lɛ́sɪ Lefii nyó́ma sí, ye Iseyeli nyó́ma kóna-meɣe pa hatəmɔtu hɔ́ɔlɔ́ɛ naanɔ́wa taa kulɔ́mɔyɔ ŋku ma ha-we tɔ, ɔ́le mu lɛ́sɪ pə́ taa ké hɔ́ɔlɔ́ɛ naanɔ́wa taa kulɔ́mɔyɔ tɔ́tɔ na í cɛ́le-m.

27 Na pə́ wee isu mə́ tɛ́tɔ́naa lɛ́sɔyɔ pa hatəmɔtu na pa lɛ́sɛ́ɛnaa tɔ́tɔ.

28 Tə́naya mə́ hikíyina mə́ kɔ́han na í kóna-m na í cɛ́lɛyɪ Alɔ́ɛ-we.

29 Kɔ́cɔ́ɛɛn wei í təná í hikíyɪ tɔ, í taa ké í ká lɛ́sɪ tərante na í cɛ́le-m.

30 Ye í tɛ́ma lɛ́sɔyɔ ké ma nyəm, ɔ́le í su mə́ tɔ́yɪ kɔ́kaasəm. Isu mə́ tɛ́tɔ́naa kaasɔyɔ pa tɔ́yɪ hatəmɔtu na lɛ́sɛ́ɛnaa tɔ.

31 Təmle nte í lakɪ cokə́le taa tɔ tɔ́ kɔ́fɛ́lɔyɔ nté. ɔ́le paa timpíyɪ mə́ nəkáa məná mə́ tɛ́sɪ nyó́ma í pəsəyɪ na í tɔ́ɔ pə́ tɔ́ɔnaya.

32 Ye í tá lɛ́sɪ-m tərante, ɔ́lena pə́cɔ́ í tɔ́ɔ kɔ́kaasəm, í pilisa Iseyeli nyó́ma kɔ́taya ké. Mə́ təm ká sí na pə́ pona-meɣe səm taa.

19

Nav kɔ́sɛɛm kɔ́taya tɔ́lɔ́ma

1 *M*́pɔ́yó Tacaá tɔ́ma Moisi na Alɔ́ɛ sí:

2 Í tɛ́lɛ́sɪ samaa ké kɔ́sɛ́sɪtu tənɛ sí, í caa nav kɔ́sɛɛm wei í tiili tá caamɪ, pə́cɔ́ pa ta tɔ́tɔ-í kɔ́pátóyó kɔ́halɔyɔ tɔ.

3 Na í cɛ́la kɔ́tɔ́lɔ ɔ́lasaa, na ɔ́lé í luna-í tɛ́sikile waali na pá lɛ́ntɪ-í ma ɔ́sɛ́ntaa.

4 ɔ́lena kɔ́tɔ́lɔ lii caləm taa ké mpə́le ké təm naatosompɔ́ɔlɔ́ɔ́yɔ na í ŋmusə́yəná cokə́le nənɔ́ɔ.

5 Na pá wɔ́ nav tənaya kɔ́tɔ́lɔ ɔ́sɛ́ntaa. Pə́ kɔ́ɔyav kə́ɛ, na nantɔ, na caləm, na pə́ taa lotu tɔ.

6 Na kɔ́tɔ́lɔ kɔ́ɔaya tɔyɔ ŋku pa yaa sí sɛ́tə́li tɔ́ kɔ́ taasi, na tɔyɔ ŋku pa yaa sí hisə́pɔ tɔ́ kɔ́ piliŋa, na heeɛn huntɔ nti pa lii akɔ́ɔayaɔ tɔ, na í pɛ́tɪ timpí nav tənaya nyə́ɔav ké mpɔ́ tɔ.

7 Pə́ waali ɔ́lena, í cɔ́tɔ́ í wontu na í sɔ́ lɔ́m na pə́cɔ́ í sɔ́v tɛ́sikile taa. Na í wee asilima taa, halə́na taanaya.

8 Nav wɔ́tɔ ká cɔ́tɔ́ í wontu na í sɔ́ lɔ́m na í caya asilima taa tɔ́tɔ, halə́na taanaya.

9 ɔ́lena yɔ́lɔ wei í fɛ́i asilima taa tɔ, í kuu nav tɔ́lɔ́ma na í pona lonte kɔ́pante taa ké tɛ́sikile waali. Na í su-ye na pá lá asilima kɛ́lɔyɔ kɔ́taya lɔ́m. Kɔ́taya ŋké ka we isu ɔ́ɔayav husɔ́yɔ nyə́ɛ́ɛka ké.

10 Pə́ wee sí tɔ́lɔ́ma kuulu í cɔ́tɔ́ í wontu tɔ́tɔ́ɔ. ɔ́lena í wee asilima taa, halə́na taanaya. Iseyeli nyó́ma na cayaɔ́a paa təkə́na kɔ́taya kanɛ́ye tam tɔ́.

Asilima kɛ́lɔyɔ kɔ́taya lɔ́m lapə́nav

11 Ye wei í tokina sə́vɔ, í ká caya asilima taa ké. Halə́na kɔ́yaku na kɔ́ isikile.

12 ɔ́lena í ŋmusɪ í tɔ́yɪ asilima kɛ́lɔyɔ kɔ́taya lɔ́m mpə́yɪ kɔ́yaku tooso nyə́ɛ́ku, na naatosompɔ́ɔlɔ́ɔ́yɔ nyə́ɛ́ku. ɔ́lena í wee tənə́ɛɛn. Ye í ta la mpɔ́, í wee asilima taa ké.

13 Pə́yele í pilisa Tacaá tɔ́yaya ké. Na í asilima wee tam ké í ta ŋmusɪ í tɔ́yɪ kɔ́taya lɔ́m tɔ́ pə́ tɔ́.

14 Ye yɔ́lɔ sə́pa kutuluɔyɔ taa, na nɔ́ɔlɔ́ sɔ́v í kin. Yaa pɔ́ntɔ ka tu we təná. Í pə́sa asilima tɔ́ ké halə́na kɔ́yaku na kɔ́ isikile.

15 Paa fulaya, yaa pɔ́lɔ́pɔ́ we təná na pə́ tá pá teu. Pə́ taa nyəm pilisaa tɔ́tɔ́ɔ.

16 Ye pa kɔ́ yɔ́lɔ, yaa í sə́pa í səm ké nyutu taa. ɔ́lena nɔ́ɔlɔ́ tokina paa í mɔ́wa yaa í pə́laav. Pɔ́ntɔ pə́sa asilima tɔ́ ké, halə́na kɔ́yaku na kɔ́ isikile.

¹⁷ Ye pa caaki asilima tu ke nyaalvuv, nav in i toloma ke pa cosiyi. Na pá tó pulvuv taa na pá pəli lóm kəpam.

¹⁸ Ilena wei i fei asilima tó, i caa tuyv ŋku pa yaa si hisərv tó kv piliŋa na í lii lóm mpi pə taa. Na í ŋmusi cokəle nte tó taa yolv səpa mpv tó. Na pá kpenna tə yəlaa, na pə wontu, na wei i tokina sətv, yaa i mowa, yaa i pəlaav tó.

¹⁹ Kuyaku tooso nyəŋkv, na naatosompəyolaya nyəŋkv ke paa lapv-i mpv. Pə waali ilena, í cətv i wontu na í sə lóm. Taanaya nté i asilima təŋ.

²⁰ Ye asilima tv ta la mpv, paa ləsi-i Iseyeli kpekəle taa. Mpi tó, i pilisa Tacaa cokəle ké. Pəcó i pəsa asilima tv.

²¹ Iseyeli nyəma ká tóki kətaga kaneyə tam təw ké. Ye wei i ŋmusa kətaga lóm, pə wee si í cətv i wontu ké. Na wei ílé í tokina-wi, í weeki asilima taa ké haləna taanaya.

²² Ye asilima tv í tokina mpi, i pilisa-wəyi. Na wei ílé í tu tokina asilima tv, pəntv pəsa asilima tv ké, haləna taanaya.

20

Melipa lóm təm (Luv 17:1-7)

¹ Mporóy Iseyeli nyəma tala Siŋ wulaya tetv taa ké isətv kancaalaya nyəŋ taa, na pá siki Kateesi. Tənaya Maləyam səpa na pá pimi-i.

² Waatv wei samaa laŋa lóm, ilena pá kotina Moisi na Aləŋ

³ na pá kuuki Moisi nəyə si: Ye Iəv ka kpenta ta na ta tətəvnaa ke kvuv, pv kəla teu.

⁴ Pəpə təw ké í kəna Iəv yəlaa taya wulaya tetv tənə tə taa cəne si, tá na tá kaləkəŋ tə si?

⁵ Í tu ləsa-tuyv Icipiti, na í kəna-tuyv lonte isayale tənə tə taa suwe? Pə fei haləm, pəcó yolv kaa hiki tuŋ kvlvləŋ, isu fikinaa yaa ləseŋnaa, yaa tuyv nakuli. Anv lóm kvnyənyəwəwə mayamaya ná tu fei kəlv.

⁶ Mporóy Moisi na Aləŋ pa hatələna samaa, na pá polo Iəv cokəle nənyəw. Na pá hoti pa isəntəw ke atə, na Iəv teu na pa təw.

⁷ Ilena Tacaa tó Moisi si:

⁸ Kpaya nyá kpatóy, na nyana Aləŋ í koti samaa. Ilena n yəyətəna kvkramuyv kvneyə pə isəntaa, na lóm lu na Iseyeli nyəma na pa kaləkəŋ pá nyəw.

⁹ Ntəna Moisi polo na í kpaya i kpatóy isu Tacaa yəyətuyv tó.

¹⁰ Na í na Aləŋ pá koti samaa ke kvkramuyv ŋku Iəv hulaa tó kv kin, na pá tó si: Yəlaa təw kvllaa mē, í tu ŋkraŋŋ. Tu pəsi na tə ləsi kvkramuyv taa ké lóm na?

¹¹ Ilena Moisi kvsi kpatóy na í ma kvkramuyv ke təm naale na lóm kpe səsəm. Na pa na pa kaləkəŋ pá nyəw na pá nyəyəsí.

¹² Tənayale Tacaa kaləna Moisi na Aləŋ si: Timpí í tá te-m na mə taa, na í fayasi-m na ma mpaa ke Iseyeli nyəma taa tó, i kaa svsi samaa ineyə tetv ntí ma haa-me tó tə taa.

¹³ Yaasi inē i kənna ntəyē Melipa lóm təm. Yoov ke pa yaa mpv na pa te taa. Mpi tó, Iseyeli nyəma ka pəeka Tacaa na yoov ké. Ilena í fayasi i tu na i mpaa ke pa taa.

Itəm nyəma təŋvuv ke Iseyeli nyəma

¹⁴ Mporóy Moisi kusa tillaa ke Kateesi, na í tili-weyē Itəm wulav kin. Si pá heeli-i si: N nyəmá wahalanaa mpaa nyá kvəyopiya Iseyeli nyəma tá tə təyaa tó.

¹⁵ Ta cəsənaa ka poləna Icipiti na pá leeli təna. Na pələ pá tv-weyē wahala.

¹⁶ Ɔlɛna tɛ wiina Tacaa si ɛ waasi-tv. Ɔlɛna Isɔ tili ɛsɔtaa tillu na ɛ lɛsi-tuyv tɛna. Saŋa tɛ tala nyá tetv toŋa tɔw keke Kateesi.

¹⁷ Ɔlɛ ha-tuyv mpaav na tɛ fayana nyá tetv taa. Tɛ kaa heli nyá halɛm yaa nyá lɛsɛŋnaa taa. Pɛcɔ tɛ kaa nyɔ nyá lɔkɔnaa lɔm. Tu siyisi hapɛle ke mɔrɔgɔ, halɛna tɛ tɛsi nyá tetv.

¹⁸ Ntɛna Itɔm wulav si: Ye ɛ sɔv ma tetv taa, maɛ lu mɔ yoonav.

¹⁹ Mɔrɔgɔ Iseyeli nyɔma tasaa si: Hai, hapɛle ke tu tɛŋ. Ye tɛ yaa tɛ kalɛkɛŋ luyv wɛ lɔm, tu ya-wɔxi. Mpaav tike ke tɛ wiikina-ŋ si n ha-tv na tɛ fayana nyá tetv taa.

²⁰ Ama Itɔm wulav ta tisi.

Halɛna yoolaa tuutuuma lu Iseyeli nyɔma tɔw, na pa yooɔ wontu sɔsɔontv.

²¹ Ɔlɛna Itɔm nyɔma kiswa Iseyeli nyɔma si pɛ taa fayana pa tɛ. Ɔlɛna pɛle pɛ kɛna hɔyɔlvv lɛŋku.

Alɔŋ sɔm

²² Mɔrɔgɔ Iseyeli nyɔma kɔla pa tɛna na pɛ polo Hoo puyv luyv,

²³ ke Itɔm tetv toŋa tɔw. Tɛnaŋa Tacaa heela Alɔŋ na ɛ neu si:

²⁴ Alɔŋ nyá sɔm wɔsaa. N kaa tala tetv nti ma haaki Iseyeli nyɔma tɔ tɛ taa. Mpi tɔ, n ta nuɛna-m Melipa lɔm cɔlv.

²⁵ Ɔlɛna ɛ tɔ Moisi si: Kraŋa Alɔŋ na ɛ pɛyalv ɛlasaa na n kraana-wɛyɛ Hoo puyv tɔw.

²⁶ N ká wɔyɔsi Alɔŋ kɔtuyv wontu na n suu-tɛxi ɛ pɛyalv ɛlasaa. Tɛnaŋa Alɔŋ ká si.

²⁷ Mɔrɔgɔ Moisi lapa ɛsi Tacaa yɔyɔtuyv tɔ. Ɔlɛna pɛ tɛŋ tɛmaŋa pa tooso na pɛ kpa puyv ŋku kɔ tɔw kɛ Iseyeli nyɔma tɛna ɛsentaa.

²⁸ Ɔlɛna Moisi wɔyɔsi Alɔŋ wontu, na ɛ suu-tɛxi ɛ pɛyalv. Mɔrɔgɔ Alɔŋ sɛpa, na Moisi na ɛlasaa pɛ mɛli tiiv.

²⁹ Iseyeli nyɔma nuwa si Alɔŋ sɛpa, ɛlɛna pɛ caŋa ɛ lɔyɔŋa ke kɔyɛɛŋ hiu na naanvwa.

21

Iseyeli nyɔma kɔlvv ke Kanaaŋ nyɔma

¹ Mɔrɔgɔ Kanaaŋ nyɔma awulaa taa lɛlv, wei ɛ wɛ Alati ke ilim mɔrɛtɛŋ tɔw tɔ, ɛ nuwa si Iseyeli nyɔma tɛŋa kɔntɛ na Atalim mpaav. Ɔlɛna pɛ tii pa tɔw na pɛ kpa pa taa lɛlaa ke salɛka nyama.

² Ntɛna Iseyeli nyɔma si Tacaa ke nɔɔsi si: Ye n tv-wɛyɛ ta nin taa, tu kpiisi pa acalee tɛnaŋnaŋ.

³ Ɔlɛna Tacaa mv pa kɔsɛlɔmɔtv, na pɛ kpiisi pa acalee anɛ a tɛna. Ɔlɛna pɛ ha hɔyɔlvv ŋkuyv hɛtɛ si Hooma. Ncaale ke pa yaa mpv na pa tɛ taa.

Tvmaa asayaa tɔm

⁴ Mɔrɔgɔ Iseyeli nyɔma kɔla Hoo puyv, na pɛ kraŋana sɛsɛncaasi tɛŋku hɔyɔlvv mpaav si pa cɔlɔxi Itɔm tetv. Ama pa kpiisa kantɔlvv ke mpaav taa.

⁵ Ɔlɛna pɛ niki Isɔ na Moisi ke kɔntɛnav si pepe tɔw kɛ pɛle pa lɛsa-wɛyɛ Icipiti taa si, pɛ si wɔlaya tetv taa? Tɔyɔnaŋa yaa lɔm fɛi, pɛyɛle wahala kɔtɔyɔv Manna ná lu-wɛyɛ sɔŋ.

⁶ Mɔrɔgɔ Tacaa tvwa Iseyeli nyɔma ke tvmaa asayaa, na pɛ nyasa pa paŋale na pɛ si.

⁷ Τῶναγλε γῶλαα λείλαα πολαα na πᾶ τῶ Μοισι σι: Τῶ πᾶντῶνα νyαna Τααα κε timpi τῶ κῶντῶνα-με τῶ. Μῖυ τῶ, wiina-ι na ί hatῶlῶna-τυγυ τῶμαα μπε. Iῆna Moisi naa συ-wεγε sῶlῶmῶnav.

⁸ Νtῆna Τααα σι: I lu τῶm λῆσyυ κε nyῶxῶlyυ kyσεεmῶyυ, na ί siki kπάtῶyυ kῶταγαlyυ nyυyυ taa. Ye pῶ nyasa wei na ί kyσι use na ί nyῶni-ky, py waa-ι.

⁹ Μῖpῶyυ Moisi lapa isυ Τααα γῶxῶtyυ τῶ. Na pῶ nyasa wei na ί nyῶna-ky pῶ waa-ι.

Isῶna pa tῶma tῶ halῶna Pisika pyyυ

¹⁰ Μῖpῶyυ Iseyeli nyῶma ty mpaav halῶna Opoti.

¹¹ Pa kyλα tῶna, ilῆna πᾶ polo Ye-Apalim κε Mowapy ilim tῶlule tῶw wῶlaya tetῶ taa.

¹² Pa lu tῶnaya na πᾶ polo Seletι lῶv nῶyῶ.

¹³ Pa kyλα tῶnaya na πᾶ polo Alῶnῶny pῶyῶ nyka ka nyυyυ we Amoni nyῶma te, na kᾶ fakι wῶlaya tetῶ hῶxῶlyυ, na pῶcῶ kᾶ takι Mowapy nyῶma na Amolii nyῶma pa tonja tῶ.

¹⁴ Pῶ tῶw kῆ pa γῶxῶta Τααα yoyυ takῶlaya taa σι: Fahery κε Sufa tetῶ taa, na Alῶnῶny lῶny

¹⁵ na lῶny wei ι we Alῶnῶny hῶxῶlyυ tῶw kῆ Mowapy tonja tῶw tῶ.

¹⁶ Pa lu tῶnaya ilῆna πᾶ polo Lῶkῶ cῶlῶyῶ timpi Τααα tῶma Moisi σι: Kpeyeli samaa, na mᾶ ha-wεγε lῶm tῶ.

¹⁷ Waatu inῶyι Iseyeli nyῶma mapa kawῶyaya σι:

Lῶkῶ lῶm ί luna kawilitasi.

¹⁸ Awulaa na kasayampiya hulina-ι na pa kawulaya kpatῶny.

Pa lu wῶlaya tetῶ taa, ilῆna πᾶ tala Matana.

¹⁹ Pa lu tῶna na πᾶ polo Nahaliyeli, tῶna waalι kῆ Pamῶti.

²⁰ Pa lu tῶna, ilῆna πᾶ polo Mowapy tetῶ tetekele κε Pisika pyyυ nyυyυ taa na wῶlaya tetῶ tῶw.

Iseyeli kῶlyυ κε Sihῶny na Oki

²¹ Μῖpῶyυ Iseyeli nyῶma tilaa na πᾶ heeli Amolii nyῶma wulav Sihῶny σι:

²² Yele na tῶ fayana nyᾶ tetῶ taa. Harῶle κε ty siyisi, halῶna tῶ tesι nyᾶ tetῶ. Tῶ kaa helι halῶm yaa lῆseyna taa, yaa tῶ nyῶ lῶm.

²³ Ama Sihῶny ta tisi. Μῖpῶyυ ί kuu ι yoolaa tῶna, na ί katι Iseyeli nyῶma κε Yahasi wῶlaya tetῶ taa.

²⁴ Μῖpῶyυ Iseyeli nyῶma yoonaa-ι. Na πᾶ lῆeki ι tetῶ tῶnaya pῶ kpayav Alῶnῶny na pῶtee tῶw, na Yapῶki na isῶtaa tῶw, kῆ Amoni nyῶma tonja kolunja na ilim tῶlule tῶw.

²⁵ Na πᾶ lῆeki Hesῶpῶny icate, na pῶ cῶlῶ nyῶna sῶkpena na πᾶ caya.

²⁶ Hesῶpῶny tῶnaya Amolii nyῶma wulav Sihῶny ka weε. I ka yoonaa Mowapy wulav kupῶny kῆ, na ί lῆeki ι tetῶ tῶna. Halῶna pῶ yosina Alῶnῶny.

²⁷ Halι yonyoolaa ty-te na yontu σι:

I kῶw Hesῶpῶny na ί nyᾶ Sihῶny icate na tῶ kolunja.

²⁸ Kῶkῶ yawa Hesῶpῶny.

Ka tula Sihῶny icate taa.

Ka nyaya Aa κε Mowapy tetῶ taa.

Ka kpenna Alῶnῶny isῶtaa sῶsaa.

²⁹ Mowapy, nyᾶ tῶm we waiyo.

Tyυy Kemῶsi laalaa me, mῶ lepa.

Mῶ pῶyalaa sewa, na Amolii wulav Sihῶny

νάά κpa mə alaa ke yomle.

³⁰ Tə təwa Amolii nyəma ke nyəmə.

Tə wakəla Həsəpəŋ tətə təna, haləna Tīpəŋ.

Haləna pə polo Nofa na Metəpa tə, tə kpiisa pa tənaya.

³¹ Mpyóy Iseyeli nyəma təyə Amolii nyəma tətə.

³² Na Moisi kus fənlaa na pá cə Yasee icate. Yooola ləeka-te na tə acaləe səkpena. Pa təyona Amolii nyəma.

³³ Pə waali ké pa laɣasa mpaav na pá məŋna Pasan tə. Mpyóy təna wulav Oki ná ləsa i yooola təna na pá polo Iseyeli nyəma yoonav ke Itəlei.

³⁴ Mpyóy Tacaa heela Moisi si: Taa nyana-i. Maa tv í na i yooola na i tətə tənaya nyá niŋ taa, na í lana-i isu n larəna Amolii nyəma wulav Sihəŋ wei i ka we Həsəpəŋ tə.

³⁵ Na Iseyeli nyəma kv Oki na i pəyala, na i yooola təna. I ta yele paa kolum na i weesuɣu. Ilena pá ləeki tətə.

ΙΣΕΥΕΛΙ ΝΥΕΜΑ ΚΕ ΜΩΒΑΡΥ ΤΕΤΥ ΤΕΤΕΚΕΛΕ ΤΑΑ

22

Tv Palaam na wulav Palaki pa təm

¹ Mpyóy Iseyeli nyəma tēewa na pá siki Yaatan i kutesuyv təo ké Mowarv tetekele taa ké Yeliko isenta.

²⁻⁴ Tənaya Sipəə pəyav Palaki wei i təkaya kawulaya ke Mowarv ke waatv iŋv tə, i nuwa isəna Iseyeli nyəma lapa Amolii nyəma tə. Ilena səyontv kra í na i samaa na pá seliyi si, Iseyeli nyəma kəla pəyale. Mpyule Mowarv nyəma təma Matiyəŋ nyəma kəpəyala si: Iseyeli nyəma caa pə tənaya kpiisuɣu ké, na pá cəna-me, isu naəŋ kuntuɣu nyutv tə.

⁵ Ilena wulav til i yəlaa ke Pəyəə pəyav Palaam wei i ka we Petəə ke Ifəlati pəyə təə tə i kin si, pá heeli-i si: Yəlaa napəli pa luna Icipiti na pá kəə na pá waasv ma tətə tə.

⁶ Hai, kəə na í təŋsi-weye mpusi. Pa kəla-m təŋ. Ntanyv n ká pəsi na í təyən-weye ma tətə taa. Mpi tə, ma nyəma si, ye n təŋsa yulv ke mpusi, yaa n koola-i kəpantv, pə laki ké.

⁷ Mpyóy Mowarv na Matiyəŋ kəpəyala kəenna mpi paa felv pee nāv Palaam tə. Na pá polo i tē na pá heeli-i Palaki kusələmvt.

⁸ Ntəna Palaam si: I sūv ma tē, na kv fema, ilē ma tēləsi-məyē nti Tacaa heela-m tə.

⁹ Ilena Tacaa pəəsi-i si: Mvulaa mpa pa wənnə nyá tē?

¹⁰ Ntəna Palaam cə-i si: Mowarv wulav Palaki tilina yəlaa si pá heeli-m si

¹¹ napəli pa luna Icipiti na pá watv-m. Ilē kəə na í təŋsi-weyē mpusi, na ma pəsi-wē na má təyən-wē.

¹² Mpyule Isə təma Palaam si: Taa təŋ-wē si n təŋsəyi Iseyeli nyəma ke mpusi yoo. Mpi tə, ma tēma-wēyē kəpantv kooluɣu.

¹³ Təv fema ilēna Palaam tə Palaki tillaa si: I kpe mə tē. Tacaa kisaa si má taa təŋ-mē.

¹⁴ Ilena Mowarv kəpəyala mpe pá məli na pá heeli Palaki si: Palaam kisa-tv təŋv.

¹⁵ Mpyóy Palaki kusa tillaa kofama na pa taa ké i waali nyəma. Pēle pa kəla kancaalaya nyəma ke pəyale na səsəontv.

¹⁶ Na pá polo pa heeli Palaam si wulav təma si: Ma kpa nyá yule. Paa pə caala-ŋ isəna, polo na nyana-i í ná.

17 Pəyele ye n tənsa mpe inəxi mpusi, maa kusɪ nyá nyɔɔyɔ na má ha-ŋ pə təna mpi n sɔɔlaa tɔ.

18 Ntɛna Palaam cɔ tillaa mpe si: Paa i ká ha-m i liyitee na pə wolanaa təna, pə fei si má lu hɛm, na má pəntəna ma Iso Tacaa.

19 Ue paa na mpɔ, i sɔv cənɛye ahoɔ ane na má ná nti Iso ká tasa-m heeluyɔ tɔ.

20 Mɔ́róyú Tacaa tɔma Palaam ke ahoɔ taa si: Ntəŋ nyá waali ké yɔlaa mpe pa kɔma? Təŋ-we, uɛ nti maa huli-ŋ tɔ, tə tike ke n ká la.

21 Tɛv fema tanaŋ, uɛna Palaam kpɛɛli i kraŋaya na í təŋ Mowarɔ nyáma.

Palaam na i kraŋaya pa tɔm

22 Tɛv fema tanaŋ, uɛna Palaam kpɛɛli i kraŋaya alɔnyəŋka. Na i tɛmlɛ nyáma ke naale, na pá təŋ Mowarɔ nyáma. Ama Tacaa mu pááná na i tɛv mpi. Uɛna isɔtaa tillu taŋ-i mpraav taa.

23 Kraŋaya nawa isɔtaa tillu ke mpraav hekv taa ná i kpɛɛwa i layate na í tɔka i niŋ taa, uɛna ká heli. Na Palaam ma-ke na í mələna mpraav taa.

24 Mɔ́róyú isɔtaa tillu tuusa lɔlɔ, na í səŋ mpraav taa ké lesɛŋ tawa koloosi hekv.

25 Kraŋaya na-i uɛna ká tiili ka ti na koluŋa na pə kó Palaam nɔhɔle. Uɛna í sɔv-keye marɔ.

26 Mɔ́róyú isɔtaa tillu tasa pote na í səŋ timpɪ koloosi kpɪla teu na pə fei heluyɔ na ntəxɔŋ yaa mpətəŋ tɔ.

27 Kraŋaya na-i, uɛna ká hɛnti. Tənaɣa pááná kra Palaam na í hɔki-keye kɔ́átóyú.

28 Mɔ́ruyɛ Tacaa kula kraŋaya nɔxɔ na ká tó Palaam si: Pepeye ma lapa-ŋ na í ma-m halɪ tɔm tooso təna?

29 Ntɛna Palaam cɔ si: N nyəna-m yem ké te. Ye maa tɔka layate isəntɔ maa tɛma-ŋ kuyɔ ke kɔakɔaa.

30 Kɛlɛna kraŋaya si: Anɪ ma ké nyá kraŋaya ké, na í cakɪ-m tam. Too tɔ, ma tɛma-ŋ ínróyú larɔ na? Paalam si: Aai yoo.

31 Mɔ́róyú Tacaa kula Palaam isɛ na í ná isɔtaa tillu səŋa mpraav hekv taa, na i layate ke i niŋ taa. Tənaɣale i hɔta i lotu tɔɔ ké ate.

32 Ntɛna isɔtaa tillu pɔɔsi-i si: N mapa nyá kraŋaya ke tɔm tooso suwe? Ma kɔmɔya si ma kakɪ-ŋ mpraav. Mpi tɔ, ma nyámá si n puki tɔlete ké.

33 Ama nyá kraŋaya na-m na ká heli-m tɔm tooso. Ye pə taya mpɔ maa ku-ŋ na ma yeke-ke na ka weesuyɔ.

34 Mɔ́róyú Palaam tɔma isɔtaa tillu si: Ma taa nyɪ si n taŋa-m mpraav taa si má taa polo. Ma tɔm səpa. Ye nyá lanje ta heɛna ma pote íntɛ ma mələxi nɔhɔɔ.

35 Uɛna isɔtaa tillu si: Təŋ-we. Ama nti ma heeliyi-ŋ tɔ, tə tike ke í ká yɔyɔti. Ntɛna Palaam təŋ tillaa mpe.

Palaam na Palakɪ pa suluyɔ

36 Waatu wei Palakɪ nuwa Palaam kɔntɛ uɛna í polo i səŋuyɔ ke Mowarɔ icate nte tə we tetɔ tɔŋa ke Alɛnəŋ lɔɔv nɔxɔ tɔ.

37 Na Palakɪ pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ ké n ta kɔɔ kɔakɔaa ke waatu wei ma tila tɔm kancaalaya nyəm tɔ? Yaa n huɔki si ma kpisiyi nyá nyɔɔyɔ kusuyɔ?

38 Mɔ́róyú Palaam cɔwa si: Tɔv pənente ma kɔma yaa. Ama maa lakɪ ma luyɔ nyəntɔ ké. Nti Iso ká tu-m tɔ tə tike ke maa yɔyɔti.

39 Mɔ́róyú pa naale pa pola Kiliyati-Husoti.

40 Na Palakɪ laa naaŋ na heeŋ na í ha i waali nyáma na Palaam.

Palaam tɛlasɪ: kɔpantv kooluyɔ kancaalaya nyəm

41 Tεv fema ilena Palaki na Palaam pá kra Pamoti-Paali timpi pə loosiyi iseyeli tāsikile həyolvuy tə.

23

1 Mpróyó Palaam tōma Palaki si: Nma-m tǎfeenle ke tōm naatosompəyolaya. Na n cēle-m latēcena na iwaaŋ ke naatosompəyolaya mpəyolaya.

2 Ilena Palaki la mpv, na pa naale pá laa latēce na iwaaυ ke paa lonte nte tə taa.

3 Na Palaam tō Palaki si:

Səŋ tǎfeenle cəne na má hatəli. Ntany: Tacaa ká lu ma tō na í heeli-m natəli na ma teləsi-ŋ. Ilena í kra tontonle tō.

4 Tənaŋa Tacaa lu í tō, na Palaam tō si: Ma ŋmawa tǎfeenle ke tōm naatosompəyolaya, na má laa latēce na iwaaυ ke paa tǎfeenle nte tə tō.

5 Ilena Tacaa hvli Palaam ke tōm nti í ka yəyoti tə. Na í tōm-i si: Məli Palaki kin.

6 Mpróyó í məla Palaki na í waali nyóma pa cəb na pá səŋ tǎfeenle təna.

7 Kawəyaya ŋka Palaam mapa təyolə:

Mowapu wulav Palaki yaana-m

ilim təlule pəŋ taa ke Sili,

si má nyaasi Iseyeli nyóma.

Na má təŋsi Yakəv ləlvuy nyóma ke mpusi.

8 Ie isənaŋa maa təŋsi mpusi ke wei

Tacaa ta təŋsi mpusi tō?

Yaa isənaŋa maa nyaasi yəlaa

mpa í ta nyaasi tō?

9 Pəŋ tō kə ma wee, na má loosiyi yəlaa mpe.

Pulasí tō kə ma wee na má nyəŋəyi-we.

Pa fayana piitimnaa lemra ke,

na pa təcəyale wena tə mpa.

10 Aweyele Iseyeli samaa kallv?

Yaa í cəkəna í ləlvuy nyóma nyuvv?

Ma səla má na siyisilaa mpe tə krenti səm kə,

na pá la-m isu mpe.

11 Mpvvle Palaki pəsa Palaam na piti si: Wetiyile n lapa-m mpv? Ma kəna-ŋ kə si n təŋsi ma kolontunaa ke mpusi ilena nyaa məli na n kooliyi-weye kəpantu na?

12 Ntəna Palaam cə si: Təlasí kə si ma yəyoti nti Tacaa tv ma nəyə taa tə.

Palaam koolee naale nyəna

13 Mpvvle Palaki tōma Palaam si: Kə na tə layasi timpi n ká ná Iseyeli nyóma təna tə. Pə taŋa pəlv, pəcə tike ke n naaki. Tənaŋa n ká təŋsi-m-weye mpusi.

14 Ilena í pona Palaam ke Pisika pəyυ luyυ təfenle, na í ŋma tǎfeenlenaa tətəyυ naatosompəyolaya. Na í laa latēce na iwaaυ ke paa tǎfeenle nte tə tō.

15 Na í tō Palaki si: Səŋ təna na má polo na má na Iə tə suli.

16 Ilena Tacaa tv Palaam nəyə taa kə tōm si í məli na í heeli Palaki.

17 Palaam məla wulav na í waali nyóma pa kin, ilena íl é pəsi-i si: Wentiyile Tacaa heela-ŋ?

18 Mpróyó Palaam kraŋa kawəyaya si:

Sipəə pəyalv Palaki kəli na n ke ŋkraŋŋ.

19 Iə tə kə yəlv si í looliyi, yaa í layasi í kəsəsutv.

Nti í suwa təyυ í laki tətətete.

²⁰ Tacaa koolina yɔlaa mpɛɛɛ kɔpantɔ,
na mǎá tɛsɛɛɔ,
²¹ maɔ pɛsɛɛɔ na má laɔasi pulɔ.

I we pa waali ké ɪ ta na pa isaɔatɔ, yaa pa tasəkɛle.
I ké pa wulaw ké na pá wilitiyi-ɪ na laɔhulɔmlɛ.

²² Inɪ ɪ lɛsɛna-wɛɛɛ Icipiti taa
na tominɪ ɪsu taale nav.

²³ Tutu na pee pɔɔsɔɔɔ u laki lɛɛɛli nyɔma ke pulɔ.
Pə tɔɔ ké pa nyənɛɔɪ lɛɛɛli na pa tɔɔ si:
Iɪ naaki mpi lɔɔ lapɔ-wɛ tɔ.

²⁴ Yɔlaa mpɛ pa wɛ tɔɔ ké ɪsu tɔɔɔlaɔa
ŋka ka cəlɛɔi ka tɔɔɔnɔɔa,
na ká nyɔɔki ka kukukum caləm,
na pɛ́cɔ́ ká hɛntɛɔi tɔ.

²⁵ Ntɛna Palaki tɔ Palaam si: Ye n kaa tɔɔɔsi-wɛɛɛ mpusi, ɪɛ taa kooli-wɛɛɛ
kɔpantɔ.

²⁶ Kɛɛna Palaam si: Anɪ ma tɛma-ŋ heeluyɔ si nti Tacaa tɔɔɔ ma nɔɔɔ taa tɔɔɔ
ma yɔɔɔtɛɔi.

Palaam koolee tooso nyɔna

²⁷ Ḿpɔ́yú Palaki yaa palaam si: Tǎ laɔasi lonte lɛntɛ. Ntanyɪ lɔɔ ká tisi na ń
tɔɔsi-m yɔlaa mpɛɛɛ mpusi.

²⁸ ɪɛna ɪ kraana-ɪ Pɛɔɔ pɔɔɔ tɔɔ timpi yɔlaa naaki wɔlaɔa tɛtɔ tɔ.

²⁹ Na Palaam tɔ Palaki si: Nma-m tǎɛɛɛnɛnaa ke naatosompɔɔɔlaɔa, na ń caa-
m latɛɛnaa ke naatosompɔɔɔlaɔa na heɛɔ ke mpɔ tɔtɔ.

³⁰ ɪɛna Palaki la mpɔ na ɪ laa latɛɛ na ɪwaaw ke paa tǎɛɛnɛ nte tɔ tɔɔ.

24

¹ Ḿpɔ́yú Palaam cɛkənnaa si Tacaa sɪwɔɔa si ɪ kooliyi lɛɛɛli nyɔma ke kɔpantɔ.
ɪɛ ɪ ta tasa pɛɛkɔɔɔ si ɪ suliyi lɔɔ ɪsu ɪ tu laki tɔ. Ntɛna ɪ keɛsi kpakpraɔ na wɔlaɔa
tɛtɔ tɔɔ.

² I kɔsa ɪsɛ na ɪ ná lɛɛɛli nyɔma ke pa tɛsikile, ɪɛna lɔɔ Feesuyɔ tii ɪ tɔɔ.

³ Na ɪ ma kawɔɔaɔa si:

Pɛɔɔ pɔɔɔlɔ Palaam má, ma kɔkraalɔtɔ ntɔ.

Pə kula ma ɪsɛ ké.

⁴ Ma nukɪ lɔɔ kɔɔɔtɔtɔtɔ ké,
na má paasɛɔɔna nti Toma tɛna tɔ hulɛɔi-m tɔ.
Ye ma sɛɛki-ɪ ɪ hulɛɔi-m ɪ tɛɔi.

⁵ lɛɛɛli yɔlaa Yakɔɔɔ lɔɔɔɔ nyɔma mɛ,
mǎ cɔka tewɔɔa pə tu fɛi.

⁶ Pə caya ké ɪsu lɔɔŋ wei ɪ kɔɔɔ tɔ,
yaa pɔɔɔ kɔteminɪ tɔɔ haləm.

Yaa tunɪ kɔɔɔŋ wei Tacaa tuuwa pɔɔɔ nɔɔɔ tɔ.

⁷ Pə caya ɪsu lɔm sukuɔɔ na pə watɛɔi tunɪ tɛɛ tɔ.
Pa wulaw ká kəlɪ Akaki na pa kawulɔɔa tɛɛ tɔɔ.

⁸ lɔɔ lɛsɛna-wɛɛɛ Icipiti taa, na tominɪ ɪsu taale nav.
Na pá yɔkɛɔi pa kolontunaa mɔɔa
na pá cɔtɛtɛɔi-wɛɛɛ nyɔmǎ.

⁹ Pa lɔɔɔɔi ké ɪɛna pa hɛntɪ ɪsu tɔɔɔlasi.

Awe pɛsɛɛɔ na ɪ kɔsi-wɛ na tɔɔɔ?

Iseyeli, pə kooli kʊpantʊ ke nyá kʊpantʊ koollu.

Pə təŋsi mpusi ke nyá mpusi təŋsəlaa.

¹⁰ Təŋaɣale páána kpa Palaki na í kaləxi na í fiisiyi niŋ na í təŋ si: Ma kəna-ŋ ké si n təŋsi ma kolontunaa ke mpusi. Təm tooso nyəm ntə n kooliyi-wexɛ kʊpantʊ.

¹¹ Polo n kpe. Maa suwa si maa kusí nyá nyɔɔ kə. Ama Tacaá kisaa.

Palaam keesəyi isəna Iseyeli nyəma ka weɛ teu to

¹² Ḿpógó Palaam cəwa Palaki si: Aní maa tɛma nyá tillaa ke heeluxu si,

¹³ paa n ká cɛɛ-m nyá kawulaxa taa lixitee na wɔla təna, pə fɛi si má kɔɔsəna Tacaá. Nti tə tike í ká tʊ ma nəɔ taa təɔ maa yəɔtɔ.

¹⁴ Tʊ, nəŋə maa məli ma yəlaa kiŋ. ɪɛ kə na má huli-ŋ mpi Iseyeli nyəma ká wakəli nyá yəlaa ke kʊyaku nakəli tə.

¹⁵ Ntɛna í má kawəyaxa si:

Pɛyɔ pəyalɔ Palaam má, ma kʊkpaalətʊ ntə.

Pə kula ma isɛ kə.

¹⁶ Ma nukí Iso nyá kʊyɔɔtʊtʊ kə,

na má paasəɣəna nti n huləxi-m tə.

Ye ma sɛeki-ŋ n huləxi-m nyá təxi.

¹⁷ Ma loosiyi mpi pu tɛ na pə lá tə, na má nyəŋəxi-wi.

Isotɔlɔŋa ká lu Yakəpu lɔlɔv taa.

Wulav ka lu Iseyeli taa

na í má Mowapu nyəma ləkpaɣasaxa

na Sɛɛti lɔlɔv nyəma nyɔŋ taa.

¹⁸ Iseyeli nyəma ká lɛɛki pa kolontunaa

ɪtəm nyəma tetʊ Seyii na pá pəsi akanaa.

¹⁹ Yakəpu lɔlɔv nyəma kpila pa kolontunaa.

Pa kpisiyi mpa pə kaasaa təɔ pa acalɛ taa.

Palaam keesvɔv ke Iseyeli kolontunaa ncaa təm

²⁰ Ḿpógó Palaam nawa Amaleke nyəma, na í tə si:

Amaleke nyəma ke piitim səsəm kə.

Ama ncaale təkpaata ke paa tɛsəna.

²¹ I nawa Keni nyəma, ɪɛna ɪ tə si:

Pə caxana-mɛɣɛ mə tetʊ taa kə isɪ

Tantɛ pusuxuna kʊkpaŋv tə.

²² Paa na mpʊ kəkə ká niisina mə tɛcaxale,

na Asilii nyəma náá kuu-mɛɣɛ yomle.

²³ Ḿpógó Palaam tasaa si:

Ye Iso tʊ niŋ, awe wɛɛna weesuxu?

²⁴ Sipili kʊtɛŋ ke Asilii ŋmakəlla lukəna,

na pá wakəli-wɛ na pə kɔɔŋna Hɛɔɛ lɔlɔv nyəma.

Ama pɛɛ pa tɛsəɣəna ncaale tətəɔ.

²⁵ Palaam tɛma təmnaa mɔɔɔ yəɔtʊv kə, ɪɛna í kpaɣa mpaav na í məli ɪ tetʊ taa, na Palaki náá məli ɪɛ ɪ tɛ.

25

Iseyeli nyəma sɔvv ke laav taa

¹ Ḿpógó Iseyeli nyəma caxa Sitim na pá na Mowapu alaa pá sʊv yem yem lakasi taa.

² Na pɛɛ pá sʊsi-wɛɣɛ tʊŋ laav taa, na halí pá təkí pə təɣənaɣa na pa luniyi

³ tyyv Paali ke Peyoo pyyv taa. Ilena Tacaa pááná náá huuna-wε.

⁴ Ntēna Iso tō Moisi si: Koti Iseyeli nyovy nyóma tēna, na ḥ pusi tasəkəle nyóma na tuj ke ma isentaa ke ilim taa, na páćó má kú ma pááná ke pa tō.

⁵ Mpyóy Moisi tōma Iseyeli huula si: Paa wei í kú Peyoo pyyv taa tyyv Paali lujlaa mpe.

⁶ Waatu wei Moisi na lelāa pa kota Iso cokəle nənəyō na pá wiiki, ile Iseyeli tu nəyōlv í kəna Matiyaj alv ḥtē pa isentaa tēna, na í pona í tē.

⁷ Mpyóy Ilaśaa pəyalv kətōlv Pēḥasí wei í kē Alōj saali tō, í kula samaa taa tēna na í cō ḥmantaaya,

⁸ na í tēj apalv na alv iní pa waaləyi cokəle taa, na í sō pa naale pa lotu taa ke ḥmantaaya na pá sí. Ilena yulokvsokv keeli Iseyeli nyóma tō.

⁹ Ile sətāa tēma iyisi hiu na liyiti (24.000) ke yoosuɣu.

¹⁰ Mpyovle Tacaa tōma Moisi si:

¹¹ Ilaśaa pəyalv kətōlv Pēḥasí wei í kē Alōj saali tō, í keela ma pááná ke timpí í seesa isəle ke Iseyeli nyóma taa isu má tō. Pə tōw kē ma ta kpiisi-wε.

¹² Mpu tō, heeli-í si, má na-í tu pēeli hēsuyv nəyō.

¹³ Na ká wεε í na í piya piya pa tō, na pá pəsi kətəlaa ke tam. Mpi tō, í seesa isəle na ma tēmlē, na í husi Iseyeli nyóma isayato.

¹⁴ Iseyeli tu wei na í alv Matiyaj tu pa kōwa mpu tō, í ka kē Salu pəyalv Simili kē. Simiyōj kpekəle taa nyovy tu nté.

¹⁵ Na pá yaaki í alv si Kosipi, na alv iní í caa si Suuu. Ile í ka kē Matiyaj lōlvj pəyale nyovy tō kē.

¹⁶ Mpyóy Tacaa tōma Moisi si:

¹⁷ Tii Matiyaj nyóma tō, na ḥ kpiisi-wε.

¹⁸ Pa pəsa mə kolontunaa ke. Mpi tō, pa tusa-mε na acilayatu ke Paali, na pa nyovy tu lelō pēlv Kosipi tām taa. Inəyi pa kōwa yulokvsəkō waatu taa.

26

Iseyeli kpeka kokalvov tōm naale nyəm

¹ Waatu wei yulokvsəkō ḥkō kō tēwa, ulēna Tacaa tō Alōj pəyalv kətōlv Ilaśaa si:

² Kala Iseyeli yəlaa na pá keesəna pa lōlvj, ke pə kraɣav apalaa mpa pa tala pusi hiu na pá mōna yooú pote tō.

³ Mpyóy Moisi na Ilaśaa pa heela Iseyeli nyóma ke Mowarv teteka taa kē Yaataní nəyō ke Yeliko isentaa

⁴ si: Tacaa tōwa Moisi si í kala yəlaa mpa pa tēna pa wēna pusi hiu na waali tō. Iseyeli kpeka nna a luwa Icipiti taa tō a hēla ntō:

⁵ Yakərv pəyalv kancaalaya nyəj Lupēj kpekəle, na ílé í lōlvj nyóma nté Hanəki nyóma na Pula nyóma.

⁶ Na Hēsəlōj nyóma na Kaami nyóma.

⁷ Lupēj kpekəle nyóma nté, na pa taa kē apalaa iyisi nule na tooso na nasətošo na nuḥwā na hiu na naanwā (43.730).

⁸ Palu pəyalv Iliyari,

⁹ pəyalaa nté Nemuweli na Tatarj na Apilam. Na Tatarj na Apilam paa kēna nyovy nyóma, ke samaa wei í kula Moisi na Alōj pa tō tō. Kolēe waali nyóma nté mpe iní. Waatu inəyi pēle pa kula Tacaa tō.

10 Μ'πόγύ τετν haa nəɔɔ na tɛ li-we na tɛ kɾenna Kolee. Kəkɔ nyaga lɛlaa na pa ise ke ημθnυɔ na nuɛ na naanɔwa (250). Mɾu un pə hɔla lɛlaa mɾa pə kaasaa tɔɔ lɔη kɛ.

11 Paa na mɾu Kolee pəyalaa ta si.

12 Simiyɔη kɾekale nyɔma lɔlɔη hɛla ntɔ: Nemuweli nyɔma, na Yamɛη nyɔma, na Yakeη nyɔma,

13 na Sela nyɔma, na Sawuli nyɔma.

14 Pa taa apalaa we yɛlaa iyisi hiu na naale na ημθnυɔ (22.200).

15 Katɪ kɾekale nyɔma lɔlɔη hɛla ntɔ: Sefɔη nyɔma na Haki nyɔma na Suni nyɔma,

16 na Osini nyɔma na Ili nyɔma

17 na Aloti nyɔma na Aleli nyɔma.

18 Pa taa apalaa we yɛlaa iyisi nuɛ na nasɛle na nuɔnɔwa (40.500).

19-21 Yuta kɾekale nyɔma lɔlɔη ntɔ: Sela nyɔma na Pɛɛsi nyɔma na Sela nyɔma. Pɛɛsi nyɔma ntɛ na Hɛsɔlɔη nyɔma na Hamuli nyɔma. Yuta pəyalaa naale Ili na Onaη paa sɛpa Kanaaη tetn taa.

22 Pa taa apalaa we iyisi nutoso na naanɔwa na naatoso na nasɛle na nuɔnɔwa (76500).

23 Isakaa kɾekale nyɔma lɔlɔη ntɔ: Tola nyɔma na Pufa nyɔma

24 na Yɛpusi nyɔma na Similɔη nyɔma.

25 Na pa taa apalaa ke iyisi nutoso na liɣiti na ημθnυɔ na nuɔnɔwa (64300).

26 Sapulɔη kɾekale lɔlɔη nyɔma ntɔ: Selɛti nyɔma na Uɔη nyɔma na Yaleyɛli nyɔma.

27 Na pɛɛ pa taa apalaa ke iyisi nutoso na nasɛle na nuɔnɔwa (60500).

28 Manasee na Ifɔlayim pa kɾeka nyɔma ntɛ Yosɛɛfu lɔlɔη nyɔma tɛna.

29 Manasee kɾekale nyɔma lɔlɔη ntɔ: Makii nyɔma na ilɛ i pəyalɔ Kalaati nyɔma.

30 Kalaati lɔlɔη nyɔma ntɛ na Yesɛɛ nyɔma na Helɛki nyɔma

31 na Asɔliyelɪ nyɔma na Sekem nyɔma,

32 na Semita nyɔma, na Hɛɛɛ nyɔma.

33 Hɛɛɛ pəyalɔ Selofati nά lɔla alɔpiya tike kɛ. Mɾɛɣɛɛ Mala na Nowa na Hokɛla na Milika na Tiisa.

34 Na pa taa apalaa ke iyisi nuɛ na naanɔwa na naale na nasɛtosɔ na nuɔnɔwa (52700).

35 Ifɔlayim kɾekale lɔlɔη nyɔma ntɔ: Sutela nyɔma na Pɛkɛɛ nyɔma na Tahaη nyɔma.

36 Sutela pəyalɔ Ilaη lɔlɔɔ nyɔma nte ilaη nyɔma.

37 Pa taa apalaa we iyisi hiu na naanɔwa na naale na nasɛle na nuɔnɔwa (32500). Yosɛɛfu lɔlɔɔ nyɔma ntɛ kɾeka ani a naale.

38 Pɛncamɛ kɾekale lɔlɔη nyɔma ntɔ: Pela nyɔma, na Asepɛli nyɔma na Ahilam nyɔma

39 na Sufam nyɔma na Hufam nyɔma.

40 Pela lɔlɔɔ nyɔma ntɛ na Aati nyɔma na Naamaη nyɔma.

41 Pa taa apalaa we iyisi nuɛ na kakɾasi na nasɛtosɔ (45600).

42 Taη kɾekale lɔlɔɔ nyɔma ntɛ Suham nyɔma.

43 Pɛɛ pa taa apalaa we iyisi nutoso na liɣiti na nasɛle (64400).

44 Aɛɛ kɾekale lɔlɔɔ nyɔma ntɛ: Imɔna nyɔma na Isefi nyɔma na Peliya nyɔma.

45 Peliya lɔlɔɔ nyɔma ntɛ na Hɛɛɛ nyɔma na Malɛkɛyelɪ nyɔma.

46 Aɛɛ ka wɛna pɛɛlɔ na pά yaaki-i si Sela.

47 Πελε πα τaa apalaa we iyisi nuile na naanowa na tooso na nasæle (53400).

48 Nefatali kpekæle lɔlvɔv nyóma nté: Yasiyeli nyóma na Kuni nyóma

49 na Yesεε nyóma na Sikem nyóma.

50 Pa τaa apalaa ka we iyisi nuile na kakpasí na nasæle (45400).

51 Iseyeli apalaa tæna mpa pa kalaa tɔ, pa kɔpenta iyisi nasætoso na kulɔmaga na nasætoso na nunowa na hiu na naanowa (601730).

Tɛv talvyv tɔm

52 Mpróyó Tacaa tɔma Moisi sí:

53 Pæ weε sí h tala tɛtv ke Iseyeli kpeka na pɔ kεεsæna a samaa.

54-56 Tete ke paa tɔ na pá talæna paa kpekæle nteye tɔ tɛtv. Iæna pá cεla kpeka sɔsɔna ke tɛtv sɔsɔntɔ na sækpena ke sækpetu.

Lefii nyóma kokalvyv naale nyæhkv

57 Lefii kpekæle τaa lɔlvɔv wei wei pa kalaa tɔxɔle Kεεsɔh nyóma na Kehati nyóma na Melali nyóma.

58 Pa lɔlvɔh τaa sækpenh nté Lipini nyóma na Hεpɔlɔh nyóma na Malii nyóma na Musi nyóma na Kolee nyóma. Amɔlam caa kεle Kehati.

59 Amɔlam kpayana Lefii pεεlɔ Yɔkæpeti wei pa lula Icipiti tɔ. Na ílé í lɔlv-í Alɔh na Moisi na Malɔyam pa tooso.

60 Alɔh piya nté Natari, na Apihu, na Ilasaa, na Itamaa.

61 Ama Tacaa kɔwa Natari na Apihu ke waatv wei pa pona-í kɔtaga tɔlate tɔv ke tulaalv kpaí nyɔh tɔ.

62 Pa τaa apalaa na alvpiya mpa pa tala ísɔtvnaa naale tɔ pa we iyisi hiu na tooso (23000). Pa τaa kalæna-we na Iseyeli nyóma lɛlaa. Mpi tɔ, pæ fei sí pá talæna-weye tɛtv.

Kokalvyv kutækv

63 Isæna Moisi na kɔtvlv Ilasaa pa kala Iseyeli nyóma ke Mowarv tɛtεkæle τaa ké Yaataní nɔxɔ ke Yeliko ísentaa tɔxɔle.

64 Mpa Moisi na kɔtvlv Alɔh paa kala tɔm kancaalaya nyæm ke Holεrv wɔlaya tɛtv τaa tɔ pa fei nɔnɔv nyóma τaa.

65 Tacaa ka tɛma-weye heeluyv sí pa tæna paa sí wɔlaya tɛtv τaa. Ye pæ taga Yefune pɔyalv Kalεrv na Nun pɔyalv Yosuwee pa tike ke pæ kaasaa.

27

Mpa pæ mvna pá tɔxɔ kpancoou tɔ

1 Mpróyó Yosεfv pɔyalv Manasee, na Manasee pɔyalv Makii, na Makii pɔyalv Kalaati na Kalaati pɔyalv Hεfεε, na Hεfεε pɔyalv Selofati. Selofati uní í pɛelaa Mala na Nowa na Hɔkæla na Milika na Tiisa pa polæna

2 Moisi na kɔtvlv Ilasaa na Iseyeli kupaγalaa tæna kíh ke Isɔ cokæle nɔnɔxɔ na pá tɔ sí:

3 Tá caa sæpa wɔlaya tɛtv τaa ké í ísagatv tɔv, í ta yele apalɔpɔyaga. Ama í fei Kolee na í waalí nyóma mpa pa kula Tacaa tɔv ké wɔlaya tɛtv τaa tɔ pa τaa.

4 Mprv tɔ, í ha tá na tá caa yɔlaa ke tɛtv. Pɔ τaa kɔv na í hætε saalí yem. Mpi tɔ, alvpiya tike ke í lɔlaa.

5 Mpróyó Moisi hulá Tacaa ke pa kusælæmutv ntí.

6 Na ílé í tó sí:

7 Pɛelaa mpe pa kusælæmutv we teu. Í cεle-weye pa caa tɛtv ke ílé í lɔlvɔv nyóma nyæntv kíh.

⁸ Pə wee si ń teləsi İseyeli nyǎma si ye alɔpiya tike ke yulɔ lɔlaa na í si, pá cele-səyi i kpancoou.

⁹ Ye i feina alɔpəyaya, ile pa cela i kpancoou ke i neu yaa i taalv.

¹⁰ Yaa ye i feina neu yaa taalv, ile pa cela i kpancoou ke i caa taalv yaa i neu.

¹¹ Yaa ye i caa feina taalv yaa neu, ile pa cela i kpancoou ke i lɔlɔyɔ nyǎma taa wei i kəla-i krəθənav tɔ. Pə ké İseyeli nyǎma ke kwsəsutv ké isv ma kəsuyv-wə tɔ.

Yosuwee leetvɔv ke Moisi lonte

¹² M'p'ógú Tacaa tǔma Moisi si: Kpa Apalim puyv tǔɔ na ń loosi tetv nti ma haaki İseyeli nyǎma tɔ.

¹³ N ká na-ti yaa. Ama n ká si teitei ké isv nyá taalv Alɔj.

¹⁴ Pə taya pulv, í tá tǔki ma tǔm ke Sij wulaya tetv taa ké waatv wei samaa yookayana-m tɔ. Í tá fayasi-m na ma m'paa ke waatv wei í sələmayá lvm tɔ. Yovu lvm mpi pa yaana pa te taa si, Melipa ke Sij wulaya tetv taa ké Kateesi tɔ pə tǔm ke i yǔətəyi.

¹⁵ M'puyule Moisi cɔwa Tacaa si:

¹⁶ Hai, Iso Tacaa nyá wei n haaki weesuyv tɔ, kpa yəlaa pane pa nyuyv tv,

¹⁷ wei i ka pəsi na í paasəna-wəyɛ paa waatv wei tɔ, na pá taa wee isv kaləkv ŋku kv laŋa tiikilu tɔ.

¹⁸ M'puyule Tacaa tǔma Moisi si: Nuŋ pəyalv Yosuwee ké yulv wei i taa ma Feesuyv hayaa tǔyɔ. Yaa-i na ń tv-i tǔmle nté.

¹⁹ Pona-i kǔtvlv İlasaa kin ke İseyeli nyǎma tǔna isentaa, na ń lapɔ-i wei i ka leeti nyá lonte taa tɔ.

²⁰ Pasa-i nyá səsəntv hǔyɔlvɔy. İlena İseyeli nyǎma nyana-i.

²¹ Kǔtvlv İlasaa ká pəəkəyənə-i Tacaa luyv nyəntv na kǔtaya wontu nti pa yaa si wulim na tumim^a tɔ. İlena uv na İseyeli samaa pá tǔŋyɔ-i.

²² M'p'ógú Moisi mɔwa Tacaa tǔm, na í yaa Yosuwee ke kǔtvlv İlasaa kin ke İseyeli nyǎma tǔna isentaa.

²³ Na Moisi tǔni niŋ ke Yosuwee tǔɔ, na í lapɔ-i i lonte taa leetvlv isv Tacaa kəsuyv-i tɔ.

28

Paa kuyaku ŋku kv nyəntv

¹ M'p'ógú Tacaa tǔma Moisi si:

² Teləsi İseyeli nyǎma si í paasəna na í wəki-m tǔyɔnaya kǔtasi nsi si səsəŋ ma caaki tǔyɔ pə waatvnaa m'paa ma siwa tɔ.

³ Paa ifemle nte í ká la Tacaa mayá kǔtaya ŋka kəkə lusa ka tǔna tǔyɔ. İle pənaaya kvlm mayá iwesi nsi si tiili ta caamv tǔyɔ í ká la-m kǔtaya ŋke. Na pə wee m'p'ógú tam tɔ.

⁴ Leŋka ke tanəŋ, na leŋka ke taanaya.

⁵ Na pə səsəna mvlvm kiloona tooso, wei pa nuɔytina Olifi nim liitili kvlm na titite tɔ.

⁶ Kǔtaya ŋkeɛy í ká tǔma-m lapv ke Holəpɔ puyv tǔɔ. Ka səsəŋ ke ma caaki.

⁷ İlena í tǔni tanəŋ kǔtaya iwəyaya tǔɔ ke svlvm liitili kvlm na titite, na í liisi pəleyɛ cokəle taa.

⁸ İlena í la taanaya nyəŋka ke teitei isv tanəŋ tɛe nyəŋka. Səsəŋ wei ma caaki tɔ i kǔtaya ŋka kəkə lusa ka tǔna tǔyɔle.

^a 27:21 **wulim na tumim:** Iso kǔtaya wontu nti pa naakayana i luyv nyəntv tǔyɔ pa yaaki m'paa.

Kuyaku kuhesvɔvɔ nyɔntv

9-10 Pɛnaya kulumaya iwɛɛsi naale nsi si tiili tɔ caamu tɔɔ ɔ kɔ la kotaya nkɛyɛ kuyaku kuhesvɔvɔ wule, na pɛ sulum na mulum kiloonaa naatoso, wei pa nuɔutina nim tɔ. Na pɛ sɔsɛna paa kuyaku nkɛ ku nyɛnka.

Isɔtv kuyaku kancaalaya nyɛnku nyɔntv

11 Paa isɔtv wei ɔ kuyaku kancaalaya nyɛnku nkɛ, ɔ kɔ la Taca ke kotaya nkɛ kɔkɔ lusa ka tɛna tɔɔ latɛɛnaa kufama naaleɛ, na iwaav kulumvɔvɔ, na pɛnaya kulumaya iwɛɛsi naatosompɔɔlaya nsi si tiili tɔ caamu tɔ.

12 ɔ kɔ sɔsi paa latɛɛ wei ɔ tɔ kɛ mulum mpi pa nuɔutina nim tɔɔ kiloonaa pɔɔlayafɛi naanɔwa. Na kiloonaa naatoso ke paa iwaav nkɛ ku tɔɔ.

13 Na kiloonaa toosoɔ paa iwɛyaya nkɛ ka tɔɔ. Kotaya nkɛ ka sɔsɛn ma caaki tɔɔɛ.

14 Paa latɛɛ wei ɔ tɔ kɛ sulum liitilinaa tooso, na paa iwaav nkɛ ku tɔɔ ke sulum liitilinaa naale, na paa iwɛyaya nkɛ ka tɔɔ kɛ liitili kulum na titite. Kotasi nsi ɔ kɔ la paa pɛnaya nkɛyɛ isɔtv kancaalaya kuyɛn taa tɔɔɛ.

15 Iɛna ɔ la pɛnɔlvɔvɔ ke isayatu husvɔvɔ kotaya. Na pɛ sɔsɛna paa kuyaku nkɛ ku kotaya na pɛ sulum.

Tɛɛv acima nyɔntv

16 Mɔvɔvɔ Taca tasaa si: Paa pɛnaya kufalaya nkɛ ka isɔtv kancaalaya nyɛn, kuyɛn naanɔwa na liyiti wule ɔ kɔ tɔɔ Tɛɛv acima na ma hɛtɛ taa.

17 Iɛna isɔtv kulum inɔ ɔ kuyɛn naanɔwa na kakpasɔ wule ɔ tɔɔ kukusum fɛi kakalasi acima ke kuyɛn naatosompɔɔlaya.

18 Acima anɔ a kuyaku kancaalaya nyɛnku wule, Iɔ sɛɛtv ke ɔ kɔ koti. ɔ kaa la tɛmlɛ natɛli.

19 ɔ kɔ la kotaya nkɛ kɔkɔ lusa ka tɛna tɔɔ tɛla wɛna a tiili tɔ caamu tɔ. Isu latɛɛnaa kufama naale, na iwaav na pɛnaya kulumaya iwɛɛsi ke naatosompɔɔlaya.

20 ɔ kɔ tɛni paa kpɛntɛ nte tɔ tɔ kɛ kotaya mulum mpi pa nuɔutina nim tɔ, paa latɛɛ kufalɔ wei ɔ tɔ kɛ kiloonaa pɔɔlayafɛi naanɔwa, na kiloonaa tooso kɛ paa iwaav nkɛ ku tɔɔ.

21 Na ɔ tɛni paa iwɛyaya nkɛ ka tɔɔ kɛ kiloonaa tooso.

22 Iɛna ɔ la pɛnɔlvɔvɔ ke isayatu husvɔvɔ kotaya. Na kɔtvɔvɔ la-mɛyɛ pɛ kotaya.

23 Kotasi nsi si tɛna si sɔsɛyɛna paa tanaɛ nkɛ ku nyɛnɔsi tɔɔ.

24 Acima kuyɛn naatosompɔɔlaya tɛcu kɛ maa nu paa kuyaku nkɛ ku tɔɔnaya na sulum na kotaya nkɛ kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ ka sɔsɛn.

25 Ma sɛɛtv tike ke ɔ kɔ koti kuyaku naatosompɔɔlaya nyɛnku nkɛ ku wule. ɔ kaa la tɛmlɛ natɛli.

Kɔmtv acima nyɔntv

26 Mɔvɔvɔ Moisi tɛma si: Pɛ takɔ kɔmtv acima wule, iɛna ɔ kɔna Taca ke tɔɔnaya kufalaya kotasi. ɔ sɛɛtv tike ke ɔ kɔ koti kuyaku nkɛ ku wule. ɔ kaa la tɛmlɛ natɛli.

27 ɔ kɔ la Taca ke kotaya nkɛ kɔkɔ lusa ka tɛna na ɔ caaki ka sɔsɛn tɔɔ latɛɛnaa kufama naale, na iwaav na pɛnaya kulumaya iwɛɛsi naatosompɔɔlaya.

28-29 Na ɔ tɛni paa kotaya nkɛ ka tɔɔ tɔɔnaya kotaya, isu paa isɔtv wei ɔ kuyaku kancaalaya nyɛnku nyɛnka.

30 Iɛna ɔ la pɛnɔlvɔvɔ ke kotaya, na pɔ la-mɛyɛ isayatu husvɔvɔ kotaya.

³¹ Kotası sãne sı tãnaya í sãssãyi paa kuyaku ñku ku nyẽjka tã, na pã tãyonaya, na pã solum. Pã wee sı tãla nna a tiili tá caamu tãyo í laki kotası.

29

Kawilitası kuyaku nyãntu

¹ M̀p̀yó Moisi tãma sı: Tacaa seetu tike ke í ká koti isetu naatosompɔɔlaya nyẽj kuyaku kancaalaya nyẽjku wule. Í kaa la tãmlẽ natãli. Na pu la-meyẽ kawilitası acıma.

² Òna í lá Tacaa ke kotası nsi kãkã lusa sı tãna tã, sı sãssõj nyãnsı ke tãla wena a tiili tá caamu tã. Isu latãce kufalv kolum, na iwaav kolumyuv, na pãnaya kulmãya iwẽesi ke naatosompɔɔlaya.

³ Í ká sãssı paa křante nte tã tã kã kãtaya molum mpi pa nujutina nim tã. Paa latãce kufalv wei í tã kã kiloona pɔɔlayafei naanõwa, na iwaav tã kã kiloona naatoso.

⁴ Na í tãni paa iwãyaya ñka ka tã kã kiloona naatoso.

⁵ Na í lá Tacaa ke pãjtulvũ ke isayatu husuvũ kãtaya, na pá la-meyẽ pã kãtaya.

⁶ Í ká sãssı kotası sãne sı tãnaya paa kuyaku ñku ku kotası nsi kãkã lusa sı tãna tã. Na paa isetu wei í kuyaku kancaalaya nyẽjku nyãnsı na pã solum na pã tãyonaya nyãnsı tã, isu Tacaa ka suw tã. Kãtaya ñka kãkã lusa ka tãna na Tacaa caaki ka sãssõj tãyãle.

Isayatu husuvũ kuyaku sãssõv nyãntu

⁷ M̀p̀yó Moisi tasaa sı: Isã seetu tike ke í ká koti isetu naatosompɔɔlaya nyẽj kuyaku naanõwa nyẽjku wule, na nãhãkutu. Tãmlẽ natãli tã fei lapv.

⁸ Na í lá kãtaya ñka kãkã lusa ka tãna na kã wena sãssõj tãyo tãla wena a tiili tá caamu tã. Isu latãce kufalv na iwaav na pãnaya kulmãya iwẽesi naatosompɔɔlaya.

⁹⁻¹⁰ Na í tãni paa kãtaya ñka ka tã kã tãyonaya nyẽjka. Isu paa isetu wei í kuyaku kancaalaya nyẽjku nyẽjka.

¹¹ Òna í lá pãjtulvũ ke isayatu husuvũ kãtaya. Na í sãssı lẽjku ke isayatu husuvũ kuyaku sãssõjku nyẽjka. Na pã kaası paa kuyaku ñku ku kãkã nyãnsı na pã tãyonaya na pã solum.

Coka acıma nyãntu

¹² M̀p̀yó Moisi tasaa sı: Isã seetu tike ke í ká koti isetu naatosompɔɔlaya nyẽj kuyaku naanõwa na kakpası nyẽjku wule. Tãmlẽ natãli tã fei lapv. Na í tãyo Tacaa acıma ke kuyẽj naatosompɔɔlaya.

¹³ Òna í lapv-ı tãla wena pã ta caamu tãyo kãtaya ñka kãkã lusa ka tãna na ka we sãssõj tãyo kuyaku kancaalaya nyẽjku wule. Isu latãcenaã kufama naanõwa na tooso, na iwaaj naale, na pãnaya kulmãya iwẽesi ke naanõwa na liyiti.

¹⁴⁻¹⁵ Na í tãni paa kãtaya ñka ka tã kã tãyonaya nyẽjka.

¹⁶ Òna í lá pãjtulvũ ke isayatu husuvũ nyẽjka. Na pã sãssõna paa kuyaku ñku ku kãkã nyãnsı na pã tãyonaya na pã solum.

¹⁷⁻³⁴ Pã křayav kuyaku naale nyẽjku na pã polo naatosompɔɔlaya nyẽjku tã. Í ká la paa kuyaku ñku ku kãtaya ke tãla wena a tiili tá caamu tãyo. Na pã sãssõna pã tãyonaya na pã solum. Mpi í ká la kotası ke kuyaku naale nyẽjku tãyãle, latãcenaã naanõwa na naale, na iwaaj naale, na pãnaya kulmãya iwẽesi ke naanõwa na liyiti, na pãjtulvũ kolumyuv.

Kuyaku tooso nyẽjku wule ke latãcenaã naanõwa na kolum, na iwaaj naale, na pãnaya kulmãya iwẽesi ke naanõwa na liyiti na pãjtulvũ kolumyuv. Kuyaku

liyiti nyəhku wule ke latəcənnaa naanŋwa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanŋwa na liyiti, na pəh̄tulyu kulumuy. Kuyako kakpası nyəhku wule ke latəcənnaa pəɔlayafei naanŋwa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanŋwa na liyiti, na pəh̄tulyu kulumuy. Kuyako naatoso nyəhku wule ke latəcənnaa pələfei naanŋwa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanŋwa na liyiti, na pəh̄tulyu kulumuy. Kuyako naatosompəɔlaya nyəhku ke latəcənnaa naatosompəɔlaya, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanŋwa na liyiti, na pəh̄tulyu kulumuy.

³⁵ Acima səsəna ke í ká koti na í tɔɔ kuyako pələfei naanŋwa nyəhku wule. Təmle natəli tə fei lapu.

³⁶ Í ká la Tacaa ke kətaya səsəŋ nyəhka ke latəce, na iwaan, na pənaya kulumaya iweesi ke naatosompəɔlaya. Pə fei sɪ təla anı a tiili í caamu.

³⁷ Na í tənı paa tətə nte tə tə kə kətaya təɔnaya, na pə solum mpi pa lakəna tam tə.

³⁸ Na í la tətəɔ isayatu husuy kətaya na í səsı pə tənaya paa kuyako ŋku ku kəkə kətasi tə, na pə təɔnaya na pə solum.

³⁹ Kətasi nsi pə wee sɪ í səsı kəkə na təɔnaya na solum na ciikuyu na luyu kulumuy pə nyənı tə kə Tacaa acima kuyako wule təɔle.

30

¹ M̄p̄yó Moisi teləsa Iseyeli nyáma ke tə tənı nti Tacaa tu-ı tə.

Nəsı suw tə kəsəsutı

² Pə waalı kə ı tasa kpeka nyəŋ nyáma ke teləsuy ke Tacaa kuyəɔtutu lentənaa tətə sɪ:

³ Ye yulb sɪ nɔɔ sɪ ı lakı Tacaa ke kətaya. Yaa ı kisiyi pulɔpuy Iə tə. Pə fei sɪ í seki pə lapu. Pə wee sɪ í la pə tənı mpi pə luna ı nɔɔ tə.

⁴ Ye ısu pələ we ı caa təyaya taa, na í sɪ ı nɔɔ ke Iə ısentaa sɪ, ı ká la pulb,

⁵ na cecə nı, na í tá kisina-ı. Pə wee kə sɪ í təŋ teitei ısu ı suw tə.

⁶ Ama ye ı kisina-ı kuyako ŋkuy kprakpa, ıle ı yeke pə təm. Tacaa kaa pəsı-ı. Mpi tə, ı caa kisina-ı.

⁷ Ye ısu pələ hulina nɔɔ suw na pəcó ı saa.

⁸ Wena ı paalb nu-tı na í tá kisina-ı pə wee sɪ ı la ısu ı suw tə.

⁹ Ama ye ı kisina-ı kuyako ŋkuy kprakpa, ıle ı yeke pə təm. Tacaa kaa pəsı-ı.

¹⁰ Ye ısu alv leelu, yaa wei na ı paalb pa yawa tə, ı sɪ nɔɔ. Pə wee sɪ í la-keye.

¹¹ Mpu tə, ye ısu alv wei ı wena paalb tə ı sɪ nɔɔ sɪ í ká la pulb,

¹² na ı paalb tá kisina-ı. ısu ı lapa ıəna ı suwa tə.

¹³ Ye ı paalb kisina-ı kuyako ŋkuy kprakpa, ıle ı yeke pə təm. Tacaa kaa pəsı-ı. Mpi tə, apalb kisina-ı.

¹⁴ Mpu tə, ye ısu alv caa ı sɪ nɔɔ sɪ ı lakı pulɔp, ı paalb wena mpaav sɪ í tisina-ı, yaa í kisina-ı.

¹⁵ Ama ye ı nuwa na í tá kisina-ı kuyako ŋkuy kprakpa. ıle ı huləna ı sum nté sɪ ı tisaa.

¹⁶ Ama ye waalı waalı kə ı lanje ta heena ı alv sɪ í taa la ısu ı suwa tə. ıle Tacaa kaa pəsı alv, ı paalb nyuy taa kə pu məli.

¹⁷ Kəsəsutı nti Tacaa suwa alaa na pələa pa nəsı suw təm taa təɔle.

31

Matiyaŋ nyáma yoonav ke pa isayatu tə

¹ M̄p̄yó Tacaa təma Moisi sɪ:

² Polo na í hō Matiyah nyóma ñkrañvuvu ke isayatu nti pa lapa Iseyeli nyóma tō tō. Pə waali ké n ká kpe nyá nyóma cōb.

³ Mpuvule Moisi tōma samaa si: Mə taa lelāa í suu pa yoou wontu na pá polo na pa yooa Matiyah nyóma, na pá læti-we isu Tacaa suv tō.

⁴ Mpu tō, í læsi paa kpekəle nte tē taa ké yoolaa iyāga (1000).

⁵ Mpuvú pa læsa paa Iseyeli kpekəle nte tē taa ké yoolaa iyāga (1000). Uena pə krenti iyisi naanvwa na naale (12000).

⁶ Na pá tilina pa tənaya yoou. Uena kōtvb Ulasaa pəyalv Pehhasi krenna Išo wontu na tutuvv wei paa hvli na pá caali yoou tō.

⁷ Mpuvú pa tii Matiyah nyóma tetv tō, isu Tacaa ka heeluvu Moisi na í teləsi-we tō, na pá kpiisi apalaa tēna.

⁸ Pa kvwa tōtəv Matiyah awulaa kakpasí: Ifi, na Lekem, na Suuu, na Huuu, na Ləpa, na pə krenna Pevō pəyalv Palaam.

⁹ Na pá kra saləka ke pa alaa, na pa piya, na pá kuu pa tōla na pa kaləkəñ na pa wēnav tēna.

¹⁰ Na pá sō pa acalēe na pa cacakəñ ke kəkō.

¹¹ Mpuvú pa tēna wontu na yēlaa na tōla nna pa kuuwa tō.

¹² Uena pá pona pə tənaya pa tēsikile ke Mowarv tetekəle taa, ke Yaatanu pəvō nəv, ke Yeliko isentaa. Na pá hvli Moisi na kōtvb Ulasaa na Iseyeli kpekəle tēna.

¹³ Mpuvú Moisi na Ulasaa, na Iseyeli nyuvv nyóma lelāa pa hvwa tēsikile na pá sulí-we.

¹⁴ Tənayale Moisi mv pááná na yoolaa nyōñ nyóma. Isu iyisi iyāga (1000) nyōñ nyóma, na nuvwa (100) nyōñ nyóma mpa pa luna yoou tō.

¹⁵ Na í pōsi-we si: Pepe tō ké í tá kó alaa?

¹⁶ Pəvele í nyóma teu si, Matiyah alaa mpeve Palaam puyusaa, na pá svsi Iseyeli nyóma ke isayatu sōsōntv taa, na pá wakələna Tacaa ke Pevō tōm taa. Mpu pə konna yulvkvəkv ke Išo yēlaa tō.

¹⁷ Pə tō tō, í kó apalvpiya na alaa mpa pa tēma saav tō.

¹⁸ Ye í nōkaa, ðe í su mə təvi yomaa ke pēlaa mpa pa ta nyənta apalaa tō.

¹⁹ Pə kaasa mə taa mpa pa kvwa yēlaa, yaa pa tokina sətāa tō, paa çayā tēsikile waaləvi kvyeñ naatosompvōlavā ké. Uena pá la asilima keelv vōtaya ke kvvaku tooso nyəñkv wule. Na pə krenna pa yomaa mpa pa su pa ti tō.

²⁰ Na pá la asilima keelv vōtaya tōtəv wontu kususuutu na tənəñ nyəntv, na pəñ hvntv nyəntv, yaa nti pa saaka taasi tō.

²¹ Pə waali ké kōtvb Ulasaa tōma apalaa mpa pa pola yoou tō si kvəsutv nti Tacaa teləsa Moisi təvle si:

²²⁻²³ Pə kvayav wontu nti tu nyaki kəkō tō, isu wōla na liyitee nyəvətv, na nyəvəlv kvəemvuv, na nyəvəlv mavamaya, na nyəvətv lentv. Na wontu nti tē vōkəvi, isu somtv tō. Í ká nyaalı-ti na kəkō ké na í lii-təvi vōtaya hvv taa. Ye kəkō kvnyayav, ðe í lii tēve vōtaya hvv taa tike.

²⁴ Ye í çota mə wontu ke kvvaku naatosompvōlavā wule, ðe mə asilima keelaa kele. Í svv tēsikile taa.

Yoou taa wontu kukukuutu talvuv

²⁵ Mpuvú Tacaa tōma Moisi si:

²⁶ Nyana Ulasaa, na Iseyeli nyōñ nyóma, í kala pə tēna mpi í kvawa yoou taa tō. Pə kvayav yēlaa na pə tōla tō.

²⁷ Uena í tala pə taa ké calí. Yoou potaa ke hvvōlvuv, na lelāa ke ləñkv.

28 Na í læsi yoolaa nyəm tɔɔ ké mpi pə ké ma tətɔɔlɛ tɔɔ yulɔ kolum ke yɔlaa nasələ na nunɔwa (500) tɔɔ, na tɔla ke mpɔ tɔtɔ.

29 Na í cɛla kɔtɔlvɔ ɪlasaa.

30 Ye pə kaasa ɪsɛyɛli nyɔ́ma lɛlaa nyəm, ɪlɛ í læsi mpi pə wɛɛ si, pɛlɛ pá læsi tɔɔ yɔlaa nɪlɛ na naanɔwa tɔɔ ké yulɔ kolum. Na tɔla ke mpɔ tɔtɔ, na í cɛla pə tənaya Lefii nyɔ́ma mpa pa paasəyənna ɪsɔ cokələ tɔ.

31 Ḿpɔ́yú Moisi na ɪlasaa pa lapa teitei ɪsu Tacaa heeluyɔ-wɛ tɔ.

32 Tɔla wɛna pa kuuwa kolontunaa tɛ tɔ, a kaasa heɛn na ṕɛn ke iyisi nasətoso na nutoso na naanɔwa na kakpasɪ (675000)

33 na naaɲ ke iyisi nutoso na naanɔwa na naale (72000)

34 na kraɲasɪ ke iyisi nutoso na kolum (61000)

35 na pɛlaa mpa pa ta nyɛnta apalaa tɔɔ iyisi hiu na naanɔwa na naale (32000).

36 Heɛn na ṕɛn wei pa cɛla yoolaa tɔ, ɪ kpɛnta iyisi ɲmɔnɔyɔ nunɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔyɔlaya na nasələ nunɔwa (337500).

37 Na pá læsi Tacaa nyɛna ke nasətoso na nutoso na naanɔwa na kakpasɪ (675).

38 Naaɲ ke iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000) na Tacaa nyɛɲ ke nutoso na naanɔwa na naale.

39 Kraɲasɪ ke iyisi hiu na naanɔwa na nasələ nunɔwa (30500). Tacaa nyɛnsɪ ke nutoso na kolum.

40 Yɔlaa ke iyisi naanɔwa na naatoso (16000). Tacaa nyɔ́ma ke hiu na naanɔwa na naale.

41 Ḿpɔ́yú Moisi cɛla ɪsɔ nyəm ke kɔtɔlvɔ ɪlasaa, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ.

42-43 Mpi pa cɛla ɪsɛyɛli nyɔ́ma lɛlaa tɔ, pə na yoolaa nyəm pə kolum ké. Heɛn na ṕɛn ka wɛ iyisi ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔyɔlaya na nasələ na nunɔwa (337500).

44 Naaɲ ke iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000).

45 Kraɲasɪ ke iyisi hiu na naanɔwa na nasələ na nunɔwa (30500),

46 na pɛlaa ke iyisi naanɔwa na naatoso (16000).

47 Ḿpɔ́yú Moisi læsa pɛlaa tɔɔ ké yulɔ kolum ke nɪlɛ na naanɔwa tɔɔ, na tɔla ke mpɔ tɔtɔ, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ, na í cɛla Lefii nyɔ́ma mpa pa paasayana ɪsɔ cokələ tɔ.

Luyɔ kolumɔyɔ kɔhaaɲ

48 Ḿpɔ́yú yoolaa iyisi iyaga (1000) nyɔ́ɔn nyɔ́ma, na nunɔwa (100) nyɔ́n nyɔ́ma, pa kota Moisi kin,

49 na pá heeli-ɪ si: Tɛ kala yoolaa sɛkpɛma, pa wɛ pa nɔyɔ taa, nɔyɔlvɔ ta la asaala.

50 Pə tɔɔ ké tɛ kɔɲna Tacaa ke kɔhaaɲ ke wɔla alukpalisi, na pə kpasɪ, na kukuwee, na ɲkpanyapɔlasɪ, na lutvɔ, nti tɛ hikaa tɔ si pə husɪ ta ɪsɛyɛtɔ.

51 ɪlɛna Moisi na kɔtɔlvɔ ɪlasaa pá mv wɔla wontu nti pa kɔnaa tɔ.

52 Wontu nti yoolaa mpɛ pa kɔnaa tɔ, tɛ kpɛnta kiloona na nunɔwa na nutoso na naanɔwa.

53 Pə kaasa yoolaa sɛkpɛma, ɪlɛna paa wei í sɪna ɪ tɔyɪ wontu nti ɪ kuuwa tɔ.

54 Ḿpɔ́yú Moisi na ɪlasaa pa su wɔla wontu nti yoolaa hawa tɔɔ ɪsɔ cokələ taa si, Tacaa í taa sɔɔ ɪsɛyɛli nyɔ́ma tɔɔ.

32

Kpɛka tooso cayalɛ ke Yaataru ilim tɔlɛ tɔɔ

1 Lupɛɲ na Katɪ pə yɔlaa ka wɛna kalɛkɛɲ sɔsɔɲ ke tuutuuma ké. ɪlɛna pá cɛkɛna si Yasɛɛ tɛtvɔ hɔyɔlvɔ, na Kalaatɪ tɛtvɔ ka mɔna tɔla tɔɔv.

² Pə tɔɔ ké pa polaa na pá maɣana Moisi na kɔtɔlv ɪlasaa na kpeka nyɔɔŋ nyɔ́ma na pá heeli-we si:

³ Atalɔti, na Tipɔŋ, na Yasɛɛ, na Nimla, na Hesəpɔŋ, na ɪlale, na Sepam, na Nepo, na Peyoŋ pə acalɛɛ ké

⁴ Tacaa sɛna ɪseyeli nyɔ́ma na pá mu tetu nti tɔ, tɔ nyɔ́ma ké. Tetu nti tɔ muna tɔla tɔtɔɔle. Pɛ́cɔ́ tá maɣamaɣa tɔ wɛna kaləkəŋ.

⁵ ɪlena pá səlɔmi Moisi si ɪ ha-wɛyɛ tetu nti. ɪ taa tesɛna-wɛyɛ Yaatanɪ waali tɔɔ.

⁶ Mpuɣule Moisi pɔ́asa-wɛ si: ɪsənayalɛ mpv? Mə tɛtɔnaa ná puki yoou nté na mu caya cəne tɔpamm na?

⁷ Ye mu cayana cəne pu yɔɔli pɛle pa apalɔtv, pa kaa polo tetu nti Tacaa ha-we tɔ tɔ taa.

⁸ Yaasi kolɔm ɪnəɣi mə caanaa tɛma lapu ke waatu wei ma kusa-wɛyɛ Kateesi-Paaneya si, pá polo pa feŋ Kanaaŋ tetu tɔ.

⁹ Pa pola ɪsəkɔli tɛtɛkəle taa na pá cɔɔ-te, na pá məli. ɪlena pá yɔɔli ɪseyeli nyɔ́ma apalɔtv si, pá taa suv tetu nti Tacaa ka ha-mɛyɛ hatoo lɔŋ tɔ tɔ taa.

¹⁰ Halɪ Tacaa mu pááná ke kuyaku ŋku na ɪ tuu si:

¹¹ Mə tɛna mpa ɪ lu ɪcipiti na ɪ wɛna pusi hiu na waali tɔ, ɪ kaa na tetu nti ma siwa si ma haaki Apələham na ɪsaaka na Yakɔrv tɔ. Mpi tɔ, ɪ tá nuna-m teu.

¹² Ye pə taɣa Kenasi lɔlvɔv tɔ Yefune pəyalv Kalɛrv, na Nun pəyalv Yosuwɛe pa tike paa svuna. Pə taɣa pulv, mpe ɪni pa nuna-m teu ké.

¹³ Pə tɔɔ ké Tacaa mu pááná na ɪseyeli nyɔ́ma na pá tɔɣv pusi nɪlɛ tɔcu ke wɔlaya tetu taa. Haləna mpa ɪni ɪsɔ taa kpana mpv tɔ, pá saali yem ké tɛna.

¹⁴ ɪlena asaɣaa mɛ, ɪ caa si ɪ tɔŋ mə caanaa ɪkpatɛ na ɪ kusɪ Tacaa pááná ke mə tɔɔ.

¹⁵ Ye Lupɛŋ na Katɪ nyɔ́ma mɛ, ɪ tá nuna Tacaa, ɪlé ɪ yeki ké na mə kuyɛɛŋ taɣali wɔlaya tetu taa. ɪlɛ ɪ wakəla ɪseyeli nyɔ́ma nté.

¹⁶ Mpuɣule apalaa mpe pa kpətəna Moisi na pá tɔ si: Aai yoɔ, tu ŋmá tá kaləkəŋ ke tɛcayalɛ, na tá tɛsi nyɔ́ma ke koloosi acalɛɛ.

¹⁷ ɪlena tá yɔ́laa cɔasi tɛna. Tetu nyɔ́ma ɪ taa pəsi-wɛ. Pə waali ɪlena tɔ co tá yoou wontu tɛcav na tɔ tɛ tɔ tɛtɔnaa ke nɔɣv na tɔ pona-wɛyɛ tetu nti pa ha-we tɔ tɔ taa.

¹⁸ Paa ɪseyeli tɔ wei ɪ ká caya ɪ tetu tɔɔ ké na pɛ́cɔ́ tɔ məli tá tɛ.

¹⁹ Ye tə hika tetu na pɔɣv na cəne tɔɔ, pá taa tasa-tɔv tetu hav na pɔɣv na waali tɔɔ.

²⁰ Ntɛna Moisi si: Ye ɪ tɔka ɪsu ɪ yɔɣɔtvɔv tɔ, na ɪ suu mə yoou wontu, na ɪ tɛsi Yaatanɪ na ɪ polo mə kolontunaa tɔɔ, na Tacaa tɔ-wɛyɛ mə niŋ taa,

²¹⁻²² ɪlɛ tetu tɛna pəsi mə nyantv. Waatu ɪni Tacaa yaa mə tɛtɔnaa taa kaa kpana-mɛ. Pəyɛle ɪsɔ ká yelina-mɛyɛ mə tetu tɛne na pɔɣv na cəne tɔɔ.

²³ Ama ye ɪ tá lá mpv, ɪ ká pəntəna Tacaa, na pə məli mə nyɔɔŋ taa.

²⁴ Pə wɛ teu, ɪ ŋmá mə nyɔ́ma ke tɛsi na mə tɔla tɔtɛkəle. Ama ɪ taa sɔɔ nti ma yɔɣɔtaa na má su tɔɣv tɔkɔv ké.

²⁵ Mpuɣule Lupɛŋ na Katɪ pə nyɔ́ma cɔwa Moisi si: Tu ɪ ɪsu n suw tɔ.

²⁶ Tu yele tá alaa na tá piya na tá kaləkəŋ ke Kalaati acalɛɛ taa,

²⁷ na tɔ kpaɣa tá wontu na tɔ polo Tacaa yoou, ɪsu n yɔɣɔtvɔv tɔ.

²⁸ Ḿpúyó Moisi heela pa tɔm ke kɔtɔlv ɪlasaa, na Nun pəyalv Yosuwɛe, na ɪseyeli kpeka nyɔɔŋ nyɔ́ma.

²⁹ ɪlena ɪ tɔ-wɛ si: Ye Katɪ na Lupɛŋ nyɔ́ma kpaɣa yoou wontu, na mə na-wɛ ɪ tɛsi mə kolontunaa waali, ɪsu Tacaa yɔɣɔtvɔv tɔ, na ɪ kəli-wɛ, ɪlɛ mu cɛlɛ-wɛyɛ Kalaati tetu.

³⁰ Ama ye pa kisa mpv ɪlɛ Kanaaŋ tetu ke mə tɛna ɪ ká tala.

- 31 Μπόγυ Κατι na Lupειη pə nyóma tasa yəçətuɣu si: Tu la nti Tacaa heela-tu tɔ.
 32 Tu kpaɣa tá wontu na tɔ polo Tacaa yoo, na pá cɛɛ-tuɣu tá tetu na Yaatanu na cəne tɔɔ.
 33 Μπόγυ Moisi cɛla Κατι na Lupειη pa kpeka na Yosɛɛfu pəyalu Manasee nyəntɛ hɔɣəluɣu kɛ Amolii wulaw Sihoŋ, na Pasaŋ nyəŋ Oki pa tetu na pa acalɛɛ.
 34 Μπόγυ Κατι nyóma ŋmawa koloosi kɛ Tipəŋ na Atalɔti na Alowɛɛ
 35 na Atəlɔti-Sofaŋ na Yasɛɛ na Yokpaɣa
 36 na Pɛti-Nimla na Pɛti-Halaŋ pə acalɛɛ. Na pá ŋmá tətɔɣo pa tɔla tətəkɛɛ.
 37 Ilɛna Lupειη nyóma ŋma Hɛsəpəŋ na Ilale na Kiliyatayim
 38 na Nepo na Paali-Meyəŋ na Sipəma na pá ha-yɛɣɛ hɛla.
 39 Μπόγυ Manasee pəyalu Makii nyóma ná yooŋa Kalaaɪ nyóma, na pá tɔɣəŋi Amolii nyóma na pá çaɣa.
 40 Pə tɔɔ kɛ Moisi ná yelina-wɛɣɛ-ti.
 41 Ilɛna Manasee pəyalu Yayii nyóma náá lɛɛkɪ Amolii nyóma acalɛɛ lɛnna, na pá ha-yɛ si Yayii acalɛɛ.
 42 Pə waali kɛ Nopa ná lɛɛka Kena icatɛ na pəcɔlɔ nyəna, na í ha-yɛɣɛ i hətɛ si Nopa.

33

Isəna Iseyeli nyóma tɔma pa Icipiti luw waali tɔ

- 1 Waatu wei Moisi na Aloŋ pa ləsa Iseyeli nyóma kɛ caasi caasi tɔ, isəna pa tɔma tɔɣəɔ:
 2 Tacaa ka heela Moisi kɛ si ŋmaa timpi timpi í sɛŋaa tɔ, halɪ lona anɪ a hɛla ntɔ.
 3 Pənaya isətu kancaalaya nyəŋ kuyaku naanəwa na kakpasɪ wule, kɛ Iseyeli nyóma kula Tɛɛu acima tɛu kofemuɣu kɛ Lamsɛsi na pá tɛɛkɪ Icipiti nyóma isɛntaa təkaa si, pə cɛpa-wɛ.
 4 Na pɛɛ pá tɔŋa pa kancaalaya piya mpa Tacaa kəwa tɔɣo pim. I lapa ŋpóɣy si pa nyɪ si i kɛla pa tuŋ kɛ tɔŋ.
 5 Pa kula Lamsɛsi, ilɛna pá siki Sukɔti.
 6 Pa kula Sukɔti, ilɛna pá siki Itam kɛ wɔlaya tetu nəɣo tɔɔ.
 7 Pa kula Itam, ilɛna pá polo Pi-Hahilotɪ kɛ Paali-Sɛfəŋ isɛntaa, na pá siki Mikitəli pətɛɛ.
 8 Pa kula Mikitəli, ilɛna pá tɛsi tɛŋku na pá sɔv wɔlaya tetu na pá tɔ kuyɛɛŋ toosoɣo Itam wɔlaya tetu taa, na pá tala Mala.
 9 Mala kɛ pa kulaa, na pá polo Iliim, timpi hila naanəwa na naalɛ, na paasŋ nutoso na naanəwa ka wɛɛ tɔ na pá siki.
 10 Pa kula Iliim, ilɛna pá siki tɛŋku kɔsɛɛm nəɣo.
 11 Pa kula tɛŋku nəɣo, ilɛna pá siki Siŋ wɔlaya tetu taa.
 12 Pa kula wɔlaya tetu taa, ilɛna pá siki Təfəka.
 13 Pa kula Təfəka, ilɛna pa siki Alusi.
 14 Pa kula Alusi, ilɛna pá siki Lɛfitim timpi pa laŋa lum kɔnyənyoəm tɔ.
 15 Pa kula Lɛfitim, ilɛna pá siki Holɛpɔ wɔlaya tetu taa.
 16 Pa kula Holɛpɔ, ilɛna pá siki Kipəlotɪ-Taafa.
 17 Pa kula Kipəlotɪ-Taafa, ilɛna pá siki Hasəlɔti.
 18 Pa kula Hasəlɔti, ilɛna pá siki Litima.
 19 Pa kula Litima, ilɛna pá siki Liməŋ-Pɛɛsi.
 20 Pa kula Liməŋ-Pɛɛsi, ilɛna pá siki Lipina.
 21 Pa kula Lipina, ilɛna pá siki Lisa.

22 Pa kula Lisa, uena pá siki Kehalata.

23 Pa kula Kehalata, uena pá siki Sefee pyvu.

24 Pa kula Sefee pyvu, uena pá siki Halata.

25 Pa kula Halata, uena pá siki Makelo.

26 Pa kula Makelo, uena pá siki Tahati.

27 Pa kula Tahati, uena pá siki Tela.

28 Pa kula Tela, uena pá siki Mitika.

29 Pa kula Mitika, uena pá siki Hasemona.

30 Pa kula Hasemona, uena pá siki Moseloti.

31 Pa kula Moseloti, uena pá siki Pene-Yakan.

32 Pa kula Pene-Yakan, uena pá siki Hoo-Kitakatı.

33 Pa kula Hoo-Kitakatı, uena pá siki Yotapata.

34 Pa kula Yotapata, uena pá siki Apelona.

35 Pa kula Apelona, uena pá siki Isiyon-Kepee.

36 Pa kula Isiyon-Kepee, uena pá siki Kateesi ke Sin wlaya tetu taa.

37 Pa kula Kateesi, uena pá siki Hoo pyvu, ke Itom tetu toya tao.

38-39 Mpyúyú Tacaa yelaa na kotolu Alon kra Hoo pyvu taa. Uena í sí tənaya isətu kakpası nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule, ke ı pənaya nuunowa na hiu na tooso (123) nyəŋka taa. Pa İcipiti taa luw pənaya nule nyəŋka nté.

40 Waatu inəyi Kanaan wulan wei pa yaa sı, Ala na ı ka we ilim təlule mpətəŋ tao to, ı nuwa İseyeli nyəma tate.

41 İseyeli nyəma kula Hoo pyvu uena pá siki Saləmona.

42 Pa kula Saləmona, uena pá siki Punon.

43 Pa kula Punon, uena pá siki Opoti.

44 Pa kula Opoti, uena pá siki Ye-Apalim ke Mowapu toya tao.

45 Pa kula Ye-Apalim, uena pá siki Tipon-Kati.

46 Pa kula Tipon-Kati, uena pá siki Aləmon-Tipəlatayim isəntaa.

47 Pa kula Aləmon-Tipəlatayim, uena pá siki Apalim pulası taa ké Nepo pyvu isəntaa.

48 Pa kula Apalim pulası, uena pá siki Mowapu teteka taa ké Yaatanı kin ke Yeliko isəntaa.

49 Tənaya pa sika pa coka ke Petı-Yesiməti na Apəeli-Sitim pə heku taa.

Nti Tacaa Suwa Kanaan tetu talvyv tao to

50 Mpyúyú Tacaa towa Moisi ke Mowapu teteka taa ké Yaatanı pəyo nəyo ke Yeliko isəntaa sı:

51 Teləsi İseyeli nyəma sı ye í tesa Yaatanı na í suv Kanaan nyəma tetu taa.

52 Pə wee sı í toyonı tetu nyəma təna na í yəki pee yaa nyəətu leesəŋ wei í laaku to, na pə təkətəlnaa.

53 Na í leeki pa tetu nti na í caŋa. Mpi to, ma ha-meŋe təyi.

54 Tete ké í ká to na í taləna tetu ntəyi mə kpeka na mə ləlvəŋ, na í keesəna mə paŋalə.

55 Pə wee sı í toyonı tetu nyəma tənaya. Təfo kukaasaa mələyi mə kolontunaa ké na pá naasəyi-me, isı səwa ke isəpee taa, na nyəmə təpila ke mə kəŋkəməŋ taa.

56 İle meŋe maa lana, isı maa suv sı maa la-me to.

34

İseyeli nyəma tetu toosi

1 Μρύγύ Τασαα τόμα Μοισι σι:

2 Τελəsi Ισεγελι νυόμα σι, waatu wei í ká σου Kanaaη tetu nti ma haaki-me τό τή
ταα τό, τή τοοσι ντέ

3 Σιη wolaγα tetu na Ιtəm nyəntu na pətεε τό. Na ká kpaγα tenku kusəpu,

4 na ká mələna pəcesi pulasi tontonje pətεε τό. Ilena ká polo Σιη, na ká tiina
Kaτeesi-Paaneya pətεε τό. Na ká məli Hasaa-Ataa na Asəmōη.

5 Na ká kee na ká yoosina Icipiti ləəu, na ká lu Metitelanee tenku.

6 Ilim tətule τό toηa nτέ Metitelanee tenku inu.

7 Ilim təlule mpətəη τό nyəηka nτέ tenku kolum inu, na Hoo puγu pə heku taa.

8 Ilena ká lu Lepo-Hamatı na Seta,

9 na ká polo Sifəloη, na ká lu Hasaa-Inaη.

10 Ilim təlule τό nyəηka nτέ pə kpaγau Hasaa-Inaη na Sefam tetu həγəlvu τό.

11 Ilena ká mələna Lipəla ke Ayiη ilim təlule τό, na ká tee pooluη na ká polo
ka yoosina Kenasaletı kətēη,

12 na ká polo ka lu Yaatanı ləəη, na tenku kusəpu. Mə tetu tənasi nτέ.

13 Μρύγύ Μοισι teləsa tē tənaya Ισεγελι νυόμα na í tasa-weγε heeluγu si:
Tətunaa mpa Τασαα τόμα σι í τό tete na í tala Ισεγελι kpeka pəγəlayafei naanuwə
na həγəlvu təγəle.

14-15 Mpi τό, Lupeη na Katı pa ləlvu νυόμα na Manasee kpekəle həγəlvu
leηku ná tema pele pa nyəntu hikuγu ke Yeliko isentaa ke Yaatanı waalı na ilim
təlule τό.

Tetu tallaa nyəη nyóma həla

16 Μρύγύ Τασαα τόμα Μοισι σι:

17 Kətulə Ilaasa na Nuη pəγəlvu Yosuwee paa paasəna tetu taluγu.

18 Pá kpa paa kpekəle nte tē taa ké nyuγu tu wei í ká paasəna-we τό.

19 Mpa mpa paa kpa mpv τό pa həla ntə: Yuta kpekəle taa nyəη nτέ Yefune
pəγəlvu Kalepu.

20 Simiyəη nyənte taa nyəη nτέ Amihuti pəγəlvu Semuweli.

21 Pəncamee nyənte taa nyəη nτέ Kisiloη pəγəlvu Ilitati.

22 Taη nyənte taa nyəη nτέ Yokili pəγəlvu Puki.

23 Yosəefu pəγəlvu Manasee nyənte taa nyəη nτέ Ifoti pəγəlvu Hanəγeli.

24 Yosəefu pəγəlvu naale nyəη Ifəlayim nyənte taa nyəη nτέ Sifitaη pəγəlvu
Kemuweli.

25 Sapuləη nyənte taa nyəη nτέ Paanaki pəγəlvu Ilisafaη.

26 Isakaa kpekəle taa nyəη nτέ Asaη pəγəlvu Palətəγeli.

27 Asee nyənte taa nyəη nτέ Selomiti pəγəlvu Ahihuti.

28 Nefətali nyənte taa nyəη nτέ Amihuti pəγəlvu Petaγeli.

29 Mpa Τασαα ləsaσi pá tala Kanaaη tetu ke Ισεγελι kpeka νυόμα təγəle.

35

Lefii nyóma acalae

1 Μρύγύ Τασαα γəγəta Μοισι ke Mowapu teteκəle taa, ke Yaatanı pəγə nəγə ke
Yeliko isentaa si:

2-3 Tu Ισεγελι νυόμα σι pá cəla Lefii νυόμα ke acalae nna pa ləsa pa tətunaa taa
τό, na pə nənokila. Na pá cəγa acalae taa na pá tiikiγi pa təla ke haləmnaa taa.

4-5 Isəna í ká maγasi nənokila anı a waη təγəlv: Pə sunav icate koloosi na pá
pukina ilim təlule τό təγə mēetələnaa nasəle na nunəwa (500), na ilim tətule τό
ké mpv. Pə mpətəη na pə ntəγəη τό tətəγə mpv. Ilena í maγasi paa həγəlvu ηku

ku tɔɔ ké mɛɛtələnaa iyaga (1000) iyaga (1000) ke tɔm liyiti na pɛ cɔɔ ɪcate na pɛ ta.

⁶ Na pá cɛla Lefii nyóma ke acalɛɛ naatoso. A taa ké ye pɛ yókəna yulɔ na í ku ɪ tɔyɔntəle í ká tu kɔɔlyu. Na pɛ sɔɔsi acalɛɛ nule na naale tɔtɔ.

⁷ Pɛ kɔɔnta acalɛɛ pələfɛi naanɔwɔ na pɛ nənəkila.

⁸ Paa kɔɔkələ nte tu ha Lefii nyóma ké na pɛ kɛɛsəna tɔ tɛtu tɔɔɔ.

Yulɔkɔlaa kɔɔlyu tɔtɔle acalɛɛ

⁹ Mɔɔyó Tacaɔ tɔma Moisi si:

¹⁰ Tɛləsi Iseyeli nyóma si, ye í tɛsa Yaatanu na í sɔɔ Kanaaɲ tɛtu taa,

¹¹ ɪɛ í ləsi acalɛɛ wɛna í ká la yulɔkɔlaa mɔɔ pɛ yókənaa tɔ pa kɔɔlyu tɔtɔle tɔ.

¹² Na pɛle pa yɔlaa í taa lɛɛɪ-wɛ na pá tá hɔta pa tɔm.

¹³ Acalɛɛ naatoso ke í ká ləsi.

¹⁴ Tooso na Yaatanu ilim tɛlule tɔɔ, na tooso ke Kanaaɲ tɛtu taa.

¹⁵ Ye Iseyeli tu yaa cɔyalo ke pɛ yókənaa na í kú yulɔ, ɪɛ pɔntu se na í polo a taa natəli tɔ taa, na í tó kɔɔlyu.

¹⁶⁻¹⁸ Ye nɔyɔlu mɔɔpa ɪ tɔyɔntəle ke nyəyɔlyu yaa kɔɔtɔyó, yaa ɪ yaga-ɪ pələ na í si. ɪ ké yulɔkɔlu ké, pɛ wɛɛ si pá ku-ɪ.

¹⁹ Sətu yulɔ siyisiyi ká pɛkəna kɔlu na í lɛɛɪ-ɪ.

²⁰⁻²¹ Ye kɔlu ka təkəna-ɪ na natəli ke ɪ taa, yaa pa wɛna tɔma na kɔluɲa, ɪɛna í mɔɔ-ɪ n̄kumle, yaa í tusi-ɪ, yaa í yaga-ɪ pulɔ na í sí. ɪ ké yulɔkɔlu ké, pɛ wɛɛ si lɛɛtəlu í hika-ɪ í ku-ɪ.

²²⁻²³ Ntanyu pɛ yókəyəna yulɔ na í tusi lɛlu, yaa pələ, yaa pulɔ fiti ɪ niɲ taa na pɛ yaga-ɪ. Pɛcɔ pa taa yoo, yaa í tɔka-ɪ na ɪ taa.

²⁴ ɪɛ hɔlaa ka tɔɲ pɛ kɔsəsutu ké, na pá hɔv pa tɔm nti.

²⁵ Na pá kenti kɔlu tɔɔ na pá mənna-ɪ ɪ kɔɔlyu tɔtɔle, na ɪ saali təna.

Haləna kɔtulu sɔsɔ wei í laki tɔmlɛ ke waatu ɪni tɔ ɪ sɔm.

²⁶ Ama ye ɪ luwa ɪcate nte tɔ taa na í tɛsi tɔ tɔɲa

²⁷ na lɛɛtulu hiki-ɪ, í nɔkaa ɪ kɔyɔ-ɪ ké na ɪ tɔm ta si.

²⁸ Pɛ nyuyɔ nte si kɔlu ɪ cɔyɔ kɔɔlyu tɔtɔle təna, haləna kɔtulu sɔsɔ sɔm. Pələ pɛ waali ké í pəsəyi na í lu na í məli ɪ tɛ.

²⁹ Paa leyɛ í wɛɛ, yaasi ɪnəyi məna mə piya piya í ká tɔki.

³⁰ ɪ kaa mu yulɔ kɔlum aseeta na í kɔna yulɔkɔlu tɔm. Pɛ wɛɛ si pá tala naale.

³¹ Pɛ fɛi si í mu kɔhav na í yele yulɔkɔlu ke kɔyɔ. Pɛ wɛɛ si í ku-ɪ ké.

³² Pɛ fɛi tɔtɔ si í mu kɔhav na í tó yulɔkɔlu ke kɔɔlyu tɔtɔle na kɔtulu sɔsɔ sí, ɪɛna í mələna-ɪ ɪ tɛ.

³³ Yulɔkɔle pilisiyi tɛtu ké. ɪɛ pɛ fɛi si í pilisi tɛtu nti tɔ taa í wɛɛ tɔ. Ye yulɔ kɔwa ɪ tɔyɔntəle, pɛ wɛɛ si pá kú ɪnəyi na pɛcɔ pɛ kpiisi pɛ asilima.

³⁴ Pɛ fɛi si í pilisi mə tɛtu. Mpi tɔ, Tacaɔ má, ma wɛ mə heku ké.

36

Pɛɛlaa mɔɔ pa tɔki pa nyəma kɔɔncɔɔ tɔ pa tɔm

¹ Mɔɔyó Yosɛfɔ pəyalɔ Manasee, na Manasee pəyalɔ Makii, na Makii pəyalɔ Kalaati lɔlyu nyɔɔɲ nyóma pola Moisi na Iseyeli kɔɔkə nyɔɔɲ nyóma kin

² na pá tɔ si: Waatu wei Tacaɔ tɔwa Moisi si í tɔ tɛte na í tala Iseyeli nyóma ke tɛtu tɔ, ɪ suwa tɔtɔ si, í cɛla tá tɛtu Selofati tɛtu ke ɪ pɛɛlaa.

³ Ama ye pa saawa kɔɔkələ lentɛ taa, pa tɛtu pasəyi tá kɔɔkələ nyəntu tɔɔ ké na pɛ sɔɔsi lentɛ tɔɔ.

⁴ Na pɛ kɔma na pɛ tala cɛɔ pənaya, pa nyəntu lu təkɔpataa ké tá kɔɔkələ tɔɔ na pɛ sɔɔsi pa nyəntɛ kɔfate tɔɔ.

⁵ Μπυγυλε Τααα heela Moisi si: Τελəsi Iseyeli nyóma si Yosεεfu lúlyu nyóma wena tampana.

⁶ Ye pa sála wei pa saa-i. Ama pu weε pa kpekále taa tú ké.

⁷⁻⁹ Iε paa kpekále nte tē tetu ká caγa tē tēcaγale, tē kaa sósu lēnte nyāntu tō. Mpu tētōγo ye kpekále natēli tē alu nōγolu i wena tetu pē weε si í saa i caa kpekále lúlyu tu ké.

¹⁰⁻¹¹ Μρύγo Selofatu pεela Mala na Tiisa na Hokēla na Milika na Nowa pa saawa pa caa taalōnaa pēγala ke pa kpekále taa, isi Τααα ka keεσυγυ Moisi tō.

¹² Yosεεfu pēγalu Manasee lúlyu nyóma nté. Ilena pa tetōnaa nti pa hikaa tō tó saali pa caa kpekále taa.

¹³ Kiiη na kusēsutu nti Τααα telēsa Iseyeli nyóma, na Moisi nōγo ke Mowapu tetekále taa, ké Yaatanu nōγo ke Yeliko isentaa tōγole.

KUSƏSUTU LELUYU TAKƏLAYA Kətlətu

Takəlaya kanə ka taa ké Moisi ləla kusəsutənaa mpa İso ka təwa İseyeli nyəma ke Luw takəlaya taa tə. Ka taa tətə we təmnaa mpa Moisi heela İseyeli nyəma tə. İ təsa-wə sɪ İso səla-weyə səsəm. Haləna í na-wə pá pəeli nəyo ke wəlaya tətə taa, na í kenti pa tə. İ hula-wə tətə sɪ İso tike nté İso, nəyolə í fei tətə, í ká səl-i ké na luyə kələmuyə, na mə ləsaɣa sɔv-i təmammam, na mə toma təna (6:4-5).

İsəna pa faya Kusəsuto Leluyu takəlaya tə:

Moisi faaci kancaalaya nyəh, titite 1:1-4:43

Moisi faaci naale nyəh, titite 4:44-28:68

Moisi faaci tooso nyəh, titite 28:69-30:20

Yosuwee ləetuyə ke Moisi lonte, titite 31

Moisi kawəyaya, titite 32

Moisi koola İseyeli nyəma tənaya kəpantə, titite 33

Moisi səm təm, titite 34

MOISI KUYƏYƏTUTU KANCAALAYA NYƏNTU

¹ Təmnaa mpa mpa Moisi heela İseyeli yəlaa tənaya wəlaya tətə taa, na pəcə pá təsəyi Yaatanı pəyo ke Sufi isentaa, na Palan na Tofeli na Lapan na Hasaləti na Ti-Saharı pa heku taa təyələ.

² Pa luw Holəp^a na pá kraya İtəm puyə mpaav tə, kuyeyə naanowa na kələmuyə ke pa lapa, haləna Kateesi-Paaneya.

³ Pa İcipiti luw pənaya nule nyəhka, isətə naanowa na kələm nyəh kuyaku kancaalaya nyəhko taa ké Moisi heela İseyeli nyəma ke nti Tacaa ka tu-i sɪ í tələs-wə tə.

⁴ Waatə wei í yoowa na í kəli Amolii nyəma wulaw Sihon wei í ka we Həsəpəh ıcatə taa tə, na Pasan nyəh Okı wei í təkaya kawulaya ke Asetaloti na İtəlei pa acalə tə tə.

⁵ Saa wei pa we Mowapə tətə taa, na pá ta təsətə Yaatanı pəyo təyo Moisi caala kusəsuto tənə tə təm ke sɛyəsuyə sɪ:

İso ha İseyeli nyəma ke nəyo sɪ pá tɛ

⁶ Waatə wei tu we Holəpə puyə kin tənə təyo Tacaa yəyətə sɪ, tə taanə tənə təcəm.

⁷ Pə tə tə, tə kpesi na tə polo pulası həyələh taa timpı Amolii nyəma wɛɛ tə. Na pə cələ Kanaan nyəma tətənə taa ké pə krayaw Yaatanı kacəka, na pulası həyələy, na tətəkələ, na Nekefi, na tenku Metitelanee imalaw ke Kanaan nyəma tətə taa tə. Na Lipan, haləna pəyo səsaya İfəlatı.

⁸ İ nawaa, mə nin taa ké ma tı tətə tənə. Mpə tə, í polo na í mɔ-tı. Tacaa ka yəyətənə tuunaw ké sɪ í ká ha-təyi mə caanaa Apələham na İsaaka na Yakəpə, na pələ pa ləlyəy nyəma tənaya pa waali.

Moisi kpav ke hvlaa

⁹ Mpyə Moisi təma sɪ: Maa heela-meyə Holəpə puyə kin sɪ maa pəsəyi na má paasənə-meyə ma tike.

¹⁰ Mpi tə, Tacaa mə İso lapaya na í huki, na sanə taa í we payələ isu isətəlyəsi.

^a 1:2 Hol:pə: Holəpə na Sinayi hətə kələmtələ ke.

11 Mə caanaa İso Tacaa í yelee na í səsəsi hukuyu ke təm iyayə (1000). Na í koolimeye kəpantə isı í ka sıw nəyo tə.

12 İsanaya maa pəsi ma tike na má səyəli mə səyəla na mə wahalanaa na mə yooş?

13 İ ləsi mə kpeka taa ké ləmayasəe nyəma na mpa pa nyəma yaasi na pa həte yaawa tə, na má kra-wəye mə nyuyə nyəma.

14 Halı í cə-m sı ma kumayasətə nti tə wə teu.

15 Məyü ma kra mpe inı pa taa ləmayasəe nyəma mpa pa həla yaawa təyo yəlaa iyayə (1000) nyuyə nyəma, na nuınəwa (100) nyuyə nyəma, na nuile na naanəwa nyuyə nyəma, na naanəwa nyuyə nyəma. Na má kra mpa pə kaasaa tə pa taa ké paa kpekəle nte tə akewenaa.

16 İlena má tú mə təm hυllaa sı ye təm mayana mə tətənaa ke pa taa pa tike, yaa mə na çayalaa, í welisi tə taa ké teu na í təş isəna tampana səşaa tə, na í hu-tı.

17 İ taa fayası yəlaa ke mə huılənaa taa. Paa toştu paa konyəntə, pə wəe sı í nuna-wəye. İ taa see yəlaa. Mpi tə, İso həte taa ké í huıkəna. Nti tə wə-məye kate ile í kəna-tı na má nu.

18 Waatu inəşı ma tu-məye nti nti í ká la tə.

Fəşlaa tiluyı ké Kanaş tetv taa

19 Pə waalı ké tə kula Holəpə puyə isı Tacaa ká heeluyı-tv tə, na té fayə wəlayə tetv anaam asola nyəntə nti, isı í nyəm tə. Amolii nyəma puyə mpaaw ke tə krayaa na té tala Katəsi-Paenəya.

20 Halı ma heela-mə sı í tapa Amolii nyəma puyə ŋku tá İso Tacaa ha-tv təşəle.

21 İso təwa tetv tənaya mə niş taa ké. İ kulı na í mu-tı na té pəsi mə nyəntə, isı mə caanaa İso Tacaa ka heeluyı-mə tə. İ taa nyá. Pəyele mə laşá í taa ŋmaa paa pəçə.

22 Tənaya mə təna í kəma ma kiş na í təş sı: Tə tili apalaa ke tá nəyo təə, na pá feş tetv nti na pá hólı-tuyə mpaaw ŋku tu kraya tə. Na açalee nna nna tu tala tə.

23 Məyü ma sama mə ləmayasəe anı. İlena má ləsi mə kpeka taa ké yulə yulə ké yəlaa naanəwa na naale.

24 Mpe inı pa tənəna na pá fayana puyə taa. Haləna İşəkəli tətəkəle na pá feş-tı.

25 Məyü pa koola tetv nti tə taa külələm na pá kpeşna. Na pá keesi-tv sı tetv kəpantə ke tá İso Tacaa haaki-tv.

26 Paa na mpu tə, í lapa laşkpüşəş na í kisi tə taa ké pote isı mə İso Tacaa ka heeluyı-mə tə.

27 Haləna í sūv kəntuyə ke mə coka taa sı: Tacaa u çaki-tv təyo í ləsa-tuyə İcipiti na í kəna-tuyə Amolii nyəma tetv taa sı pələ pá wakəli-tv.

28 İlena í tasəş sı tə polo le? Mə tətənaa ná yəla mə apalətə sı: Tetv nti tə yəlaa təyalaa ké. Pəyele pa kəla-tv, na pa açalee ké səsəəna na a koləosi kaləşəna isətəşuyə. Halı tə tu ná a taa ké Anaşı tooko ləşuyə nyəma.

29 Ma heeliyi-mə sı í taa seliyina-wə. Pa təm í taa kra-məye səşəntə.

30 Tacaa mə İso wei í wə mə nəyo təə tə, í mayamaya í ká yooəna mə nəyo. İsu í tem lapə na í nana mə isə ke İcipiti

31 na wəlayə tetv taa tə. Tənaya í paasəna-mə isı yulə şukəyo í pu təyo mə mpaaw təna taa. Haləna mə tate ke çənə.

32 Paa na mpu tə, í tá tú naani ké Tacaa mə İso.

³³ Pəyele inɪ ɪ ka tənɔɔana mə nɔɔɔ tɔɔ. Na ɪ pɛɛkəɣɪ-mɛɣɛ tɔsɔvlenaa ke mə tɔntɛ waatɔv. Na ɪ hɔlɔɣɪ-mɛɣɛ kəkəkɛ ahoɔ, na ɪ naaki mpaasɔv. Ilim ɪlena ɪ wɛɛ ɲmɔntɔvɔ taa na mii tənɔɔɣɪ.

³⁴ Tacaa nii mə kontɔvɔv, ɪlena pɔ́áná kpa-ɪ na ɪ yɔɔɔɪ na ɪ tuu sɪ:

³⁵ Yɔ́laa mɛ ɪ kɛla ɪsayatɔv. Pə tɔɔ ké pa lɔlvɔv loonɔa kanɛ, ka taa nɔɔɔlv kaa sɔv tɛtɔv kɔpantɔv nti ma tuuwa sɪ ma ha mə caanaa tɔ.

³⁶ Ye pə taɣa Yefune pəɔlv Kalɛvɔ paasi. ɪ na ɪ lɔlvɔv nyóma ke máá ha tɛtɔv nti ɪ fɛɲa mpɔv tɔɔɔv tɪmpɪ ɪ nuna-m teu tɔ.

³⁷ Tacaa mɔna Moisi maɣa pɔ́áná ke mə tɔɔ, haləna ɪ tɔ sɪ ma kaa fɛli nɔɔhələ ke tɛtɔv nti tɔ taa.

³⁸ Ama Nunɲ pəɔlvɔv Yosuwɛɛ wei ɪ ké ma tɛmlɛ tɔ tɔ ɪ tike ɪ ká pona. Maa sɔɔsɪ-ɪ apalɔv. Mpi tɔ inɪ ɪ ká yelina na tɛtɔv nti tɔ pəsi ɪ sɛɣɛli nyóma nyəntɔv.

³⁹ Mə piya mpa pa ɪ sɛ ta nyaaləta ɪsəntɔ, na ɪ tənɲ sɪ kolontunaa ká pɔ́áná tɔ, mpɛ pɔ́á sɔvna tɔ taa. Mpi tɔ, mpɛɣɛ máá ha-tɪ, na tɔ pəsi pa nyəntɔv.

⁴⁰ Ama mii kɛɛsɪ ɪ sɛ na ɪ faɣana wɔlavɔa tɛtɔv taa, na ɪ polo tɛɲku kɔsɛɛm.

⁴¹ Tənɔɔa ɪ cɔwa sɪ: Hai, tá tɔm sɔpəna Tacaa. Pənɛntɛ tu kpa pa tɔɔ na tɔ yooɔa-wɛ ɪ sɪ tá ɪsɔ yɔɔɔtɔv tɔ. Mpɔvɔlɛ paa mə taa wei ɪ kpaɣa ɪ yooɔv wontu na ɪ ləlɪ na ɪ maɣasɪ mə taa sɪ ɪ ká kpa pulavɔa tɛlɛv.

⁴² Kɛna Tacaa sɪ má heeli-mɛ sɪ: ɪ taa kpa mə kolontunaa tɔɔ sɪ ɪ yookina-wɛ. Mpi tɔ, ma fɛli mə hɛkɔ. ɪ taa yele na pɛlɛ pá kɔ-mɛ.

⁴³ Maa tɛma-mɛɣɛ-tɔɣɪ heeluvɔ. Ama ɪ tá ké ɲkpaɲvɔv, na ɪ kisi Tacaa tɔm na ɪ kpa pɔvɔv nyɔvɔv taa təkaa.

⁴⁴ Kɛna Amolii nyóma mpa inɪ paa wɛ pɔvɔv taa tənɔ tɔ pá lu mə tɔɔ, na pá tɔ mə waalɪ ɪ sɪ tuɲ. Na pá kɔ-mɛɣɛ pə kpaɣav ɪ tɔm tɔ, haləna Hooma.

⁴⁵ ɪ kɔma na ɪ məlɪ na ɪ wiina Tacaa ɪlena, ɪlɛ ɪ kisi nuv.

⁴⁶ Mpɔv pə yelina na ɪ ɔaɣa Katɛsɪ-Paanɛya na pə taɲɪ sɔsɔm.

2

¹ Ḿpɔ́ɔ tɔ məlaa na tɔ kpaɣa tɛɲku kɔsɛɛm mpaasɔv ɲku kɔ pukina wɔlavɔa tɛtɔv taa tɔ, ɪ sɪ Tacaa ka yɔɔɔtɔv tɔ. Na tɔ cɔɔ ɪ tɔm pɔvɔv taa na pə taɲɪ.

ɪ sɛɣɛli nyóma tɔntɛ ke ilim tɔlvɛ tɔɔ tɛtvnaa taa

² Kɛlena kɔvɔkɔv nakɔli Tacaa tɔ-m sɪ:

³ Ama ɪ tu cɔɔwa pɔvɔv kɔnɛ tɔcam. Pə tɔɔ tɔ, ɪ ha mə ɪ sɛ na ilim ntɔɔɔɲ tɔɔ.

⁴ ɪ heeli yɔ́laa sɪ ɪ tənɲna mə kɔɔɔpiya ɪsɔv nyóma mpa pa wɛ ɪ tɔm^a tɔ pa tɛtɔv tɔɲa tɔɔ. Pɛlɛ pa tɛɛ ká sɔvna-mɛ yáá. Ama ɪ la-wɛ na laakali,

⁵ ɪ taa kpa pa tɔɔ. Ma kaa ha-mɛɣɛ tɛtɔv ntɔɣɪ paa hɔɔliim sɪ ɪ fɛli nɔɔhələ maɣamaɣa. Mpi tɔ, ma tɛma ɪ tɔm pɔvɔv ɲkɔvɔv ɪsɔv ke hav sɪ kú pəsi ɪ pɔlv.

⁶ Pə wɛɛ sɪ ɪ yana mə liɣitɛɛ ke tɔɔɔnɔɔa na lu m pi ɪ ká tɔɔɔ na ɪ nyɔɔ tɔ.

⁷ Mpi tɔ, Tacaa mə ɪsɔ koola-mɛɣɛ kɔpantɔv ke mə ninɲ tɛma tənɔ taa ké. Pəyele ɪ nyóma tɔntɛ nte ɪ tɔɲ wɔlavɔa tɛtɔv anaam ɪ nɛ ɪ taa tɔ tɔ tɔɔ. Pəntɔ taa, pusi nule kɛlɛ mə ɪsɔ Tacaa inɪ ɪ wɛ mə waalɪ, na ɪ tá la-ɲ pɔlv.

⁸ Ḿpɔ́ɔ tɔ cɔla ɪsɔv nyóma mpɛɣɛ ɪ tɔm na tɛtɛkələ mpaasɔv na ɪlatɪ na ɪsɔɔɲ-kepɛɛ nyəɲku tɔtɔ. ɪlena tɔ tɛɛ na tɔ tɔɲna Mowapɔv wɔlavɔa tɛtɔv tɔɔ.

⁹ Ḿpɔ́ɔ Tacaa heela-m sɪ: ɪ taa kpa Mowapɔv nyóma tɔɔ sɪ mənɔ-wɛ ɪ yoo. Mpi tɔ, ma kaa ha-mɛɣɛ pɔlvɔv pa tɛtɔv taa. Lɔɔtɪ lɔlvɔv nyóma Mowapɔv nyóma ke ma hawa Aa ɪcatɛ sɪ pá nyənɔɣɪ pa pɔlvɔv.

^a **2:4 ɪ tɔm:** Seyii na ɪ tɔm hətɛ kɔlvmtələ ké.

¹⁰ Imim nyəma ka cəyana icate rıté tə taa ké hatoo ləh. Paa we payale ké na pá ké tookonaa isu Anaki nyəma, na pá we toh.

¹¹ Lelaa ná nyənaya-weye Lefayi nyəma ké isu Anaki nyəma. Ama Mowapu nyəma ná yaakaɣa-weye Imim nyəma.

¹² Holi nyəma ka cəyana Itəm icate taa ké hatoo ləh taa. Uena Isav nyəma náa kpiisi-we na pá mu pa tetu, isu lseyeli nyəma ka muɣu pa nyəntu nti Tacaa ha-we tə.

¹³ Pəneente í kuli na t́ tesu Seletu ləəu isu Tacaa ká heeluɣu-tu tə. Uena tə tesu Seletu ləəu.

¹⁴ Tə kuləy Katəesi-Paaneya tə pusu pələfei nule ke tə towa, na pácó t́ tesu Seletu ləəu ŋku. Pə lapa rı́póyú sı pa təna mpa pa ké yoolaa ke waatu unı tə, pə ləsi pa loŋa təna na pá sí isu Tacaa ka yəɣotuyu tə.

¹⁵ Ḿpóyú Tacaa tu yoolaa mpeye niŋ na í ku-we. Haləna pa kpekəle təna tə.

¹⁶ Yoolaa mpe pa səpa pa tənaya pa kpekəle taa,

¹⁷ Uena Tacaa heeli-m sı:

¹⁸ Nəənoo ké í ká tesu Mowapu tetu toŋa, na í təŋna Aa icate,

¹⁹ na í kpatəna Amoni nyəma tetu. Ama í taa kpa Mowapu nyəma təə sı mə na-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meyə puluyu pa tetu taa. Ləəti lələy nyəma Amoni nyəma ke ma ha-tı sı pá nyənəyi pa puluyu.

²⁰ Yəlaa nyənaya tetu ntəyi Lefayi nyəma nyəntu ké. Mpi tə, mpe unı paa weenna tə taa ké hatoo ləh na Amoni nyəma yaaki-weye Samsumi nyəma.

²¹ Paa we payale ké na pá ké tookonaa, isu Anaki nyəma, na pá we toh. Ḿpóyú Tacaa kpiisa-we na Amoni nyəma nəɣə na pá ləeti pa lonte.

²² Ḿpóyú Tacaa ka lapa Isav lələy Itəm nyəma mpa paa we Seyii tə. Waatu məyi í kpiisa Holi nyəma na pa nəɣə na í təɣənu-we na í su Itəm nyəma ke pa lonte ke haləna saŋa.

²³ Ḿpóyú Kafətəə Filiisi nyəma ná luwa na pá təɣənu Afi nyəma mpa paa cəya acalisi taa haləna Kasa ke Metitelanee tenku nəɣə tə, na pá ləeti pa lona taa.

²⁴ Pə waali ké Tacaa təma sı: I kuli na í tesu Alənoŋ ləəu. Ma tuyı Amolii tu Sihon wei í ké Həsəpəŋ nyəma wulaw tə, na í tetu ke mə niŋ taa. I yoonə-ı na í ləeki í tetu.

²⁵ Pə kpaɣav saŋa tə, maa yele na antulinya piitimnaa nukı mə səɣəntu na pá nyaŋna-me. Ye pa nu mə taŋ pa sɔv seluɣu na laŋwakəlle.

Wulaw Sihon tetu ləkuyv

²⁶ Keteməti wulaya tetu taa ké ma tila Həsəpəŋ wulaw Sihon kiŋ na ayenee təm sı:

²⁷ Ha-tuyv nəɣə na t́ təŋ mpaav kuləmuɣu na t́ faɣana nyá tetu taa, tə kaa heli tiili.

²⁸ Ta liɣitee ke tu yana təɣənaɣa na ləm mpi tu nyəə təna tə na t́ tē.

²⁹ Isav nyəma mpa pa we Itəm həɣələy taa tə na Mowapu nyəma mpa pa we Aa nyəŋku taa tə pa ha-tuyv mpaav na t́ faɣana pa tetu taa. Pə waali ké tu tesu Yaatanı pəɣə na t́ polo tetu nti Tacaa ta Isə haaki-tu tə tə taa.

³⁰ Ama Tacaa lapa wulaw Sihon ke laŋkpusəŋ na í kisi sı t́ taa təŋna ı tē. Isə lapa-ı rı́póyú sı í tu-ı tá niŋ taa na t́ təɣə ı tetu isu pə wev saŋa isəntə tə.

³¹ Ḿpóyú Isə heela-m sı: Saŋa waali ma towa wulaw Sihon na í tetu ke mə niŋ taa ké, ı ləeki-tı.

³² Uena Sihon na ı yoolaa təna pá lu sı pa yookina-tuyv Yahasi.

³³ Ama Tacaa tá Isə tu-ı tá niŋ taa na t́ kó ı na ı piya na ı yəlaa təna.

³⁴ İlena tə ləkki ı acaləe təna, na tə kpiisi apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa tənsa-wəye mpusi kē.

³⁵ Ama təla na acaləe nna tə ləkka mpv tə a taa wontunaa ke tā kpaɣaa na tə suna tā ti.

³⁶ Pə kpaɣav Aluwəe ke Alənəŋ ləəv nəɣə na ıcatə nte tə wə tətəkəle taa tə, haləna Kalaati tə, tə ta kpiisi kolunɣa ıcatə natəli. Tacaa tā İso tv a tənaya tā niŋ taa kē.

³⁷ Ama tə ta tokina Amoni nyəma tetv kē. Paa nti tə mala Yarəki ləəv na puvv taa acaləe, na İona nna a təna ta İso Tacaa kisina-tv tə.

3

Wulav Oki tetv ləkəvɣ

¹ Mprəy tə kpaɣa mpaav na tə kpaɣa Pasan təə. İlena təna wulav Oki na ı yəlaa təna pa lu ta təə sı pa yookina-tuvv İtəlei.

² Ntəna Tacaa heeli-m sı: İ taa nyana-ı. Ma tuxi ı na ı yəlaa na ı tetv tənaya mə niŋ taa. İ İana-ı İsu ı İarəna Amolii nyəma wulav Sihonj wei ı ka wə Həsəpəŋ ıcatə taa tə.

³ Tampam pəle na tā İso Tacaa tasa wulav Oki na ı yəlaa tənaya tā niŋ taa kē tuvɣ, na tə kv-wə. Pa taa nəɣəlv ta fiti.

⁴ Mprəy tə ləkka pa acaləe təna, paa kolvmtəle tə ta fiti. A ka wə acaləe nutoso kē. Pə kpaɣav Aləkəpı həɣəlvɣv təna tə na Pasanj tetv taa timpı Oki təkaya kawulaya tə.

⁵ Paa ŋmawa acaləe anəɣı teu kē, na a koloosi kolaa na a Kampənaa ke nyəətv. Pə kaasa İenna tətəɣə tuutuuma, a fei koloosi.

⁶ Mprəy tə kpiisa pa təna İsu tə İarv Həsəpəŋ wulav Sihonj acaləe taa tə. Na tə kə apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa ka tənsa-wəye mpusi kē.

⁷ Ama pə yela təla na acaləe taa wontu İlena taa kpaɣa na tə suna tā ti.

Kalaati tetv talvɣ

⁸ Mprəy pə İara waatv İni ı taa, na tə ləkki Amolii awulaa naale tetv. Mpe İni paa wəna Yaatanı İlim təlile təə kē. Pa tetv ntə pə kpaɣav Alənəŋ ləəv tə, haləna Həeməŋ puvv.

⁹ Sitəŋ nyəma nā yaakaya-kuvv sı Siliyonj. Na Amolii nyəma nāā yaaki-kv sı Seni.

¹⁰ Oki kawulaya acaləe nna tə ləkkaa təɣəle pulası taa tətəkəle acaləe təna. Na Kalaati na Pasanj tetv təna haləna Saləka na İtəlei pə tetv.

¹¹ Wulav Oki tike ka kəna Ləfayı nyəma kakaasaya. İ sətv atakaa kē nyəəlvɣv kē, na ı taɣaləŋ wə məetələnaa İyiti na həɣəlvɣv, na ı wəŋ ke məetələnaa naale. Halı ı wə Amoni nyəma ıcatə səsəle İara taa.

¹² Waatv wei tə ləkka tetv nti İlena mə ha Luvəŋ na Katı nyəma ke pə kpaɣav Aluwəe tetv, na pə cəə Alənəŋ ləəv tə, na pə kpeŋna Kalaati puvv həɣəlvɣv acaləe.

¹³ İlena mə cəla Manasee kpekəle həɣəlvɣv İŋkv ke Kalaati tetv kəkaasətv na Oki kawulaya nyəntv təna ke Pasanj tetv taa. Pā yaakaya Aləkəpı nyəntv na Pasanj nyəntv ke Ləfayı nyəma tetv kē.

¹⁴ Mprəy Manasee kpekəle taa tv Yayii ləkka Aləkəpı tetv ke Pasanj taa. Haləna Kesuli nyəma na Maakati nyəma pa tetv tənɣa. İlena pā İaɣası-yəye həte sı Yayii acaləe, na pā yaaki-yəye İprəyɣ haləna sanɣa.

¹⁵ Ntəna mə hə Manasee kpekəle tv Makii İvlvɣv nyəma ke Kalaati həɣəlvɣv.

¹⁶ Na Luvəŋ na Katı pə nyəma ke Alənəŋ na Kalaati pə İekv həɣəlvɣv. Tə tənɣa ntə Alənəŋ ləəv na pə tē təə. Tə na Amoni nyəma pa nyəŋka ntə Yarəki ləəv.

17 İlim tətəle tō toŋa nā mala Yaatanı tətəkəle ke Kenesələti ləcaŋam na tenku kusəpə pə heku taa ké. Haləna ilim təlile tō ké Pisika puyə luyə.

18 Waatu inı ı taa ké Moisi heela-we sı: Mə İso Tacaa tō mə niŋ taa ké Yaatanı ilim təlile tetu sı tē pəsı mə nyəntə. İle mə taa yoolaa təna í kpaŋa mə yooə wontu na í tee İseyeli nyəma ke nəyo.

19 Mə alaa na mə piya na mə kaləkəŋ tike ká caŋana acaləe nna ma ha-me isəntə tō a taa. Mpi tō, mə nyəma sı í wəna kaləkəŋ tuutuuma.

20 Pə wee sı í səna mə tətətnaa ke rıpıyú. Haləna İso yele na pəle pá hiki pa tetu isı mə hikuyə mə nyəntə ke Yaatanı pəyo na waalı cəne tō. Waatu inəyi paa mə taa wei ı ká məli ı maŋamaŋa ı tetu nti Tacaa ha-ı tō tə taa.

21 Mıpıyú Moisi təma Yosuwee sı: N nana nyá isəpee ke pə təna mpi Tacaa mə İso lapəna Amolii awulaa naale inı tō. Mpu inı tətəyo Tacaa ka lana awulaa mpa pa təna n ka yooə pəyo waalı tō.

22 İ taa nyana-we. Mpi tō, Tacaa mə İso ká yooə na mə nəyo.

Moisi kaa sən Kanaaŋ tetu taa

23 Waatu inı ı taa ké ma wiikayana Tacaa sı:

24 İso Tacaa, nyá toŋ na nyá səsəntə ke n hulə nyá təmle tō má. Mpi tō, paa isətəa yaa atə, nyá saala nəyoə ı fei sı ı keekəna nyá təma səsəna, yaa nyá kəkəlo nyəmmaə pəne.

25 İle hai İso, ma kpa nyá yule. Yele na má tesı Yaatanı na má na tetu kəpəntə nti, na tə pulası na Lipəŋ pəŋ.

26 Mıpıyú Tacaa taa kpaəna-m mə maŋamaŋa mə nyuyə tō, na í kisi-m nınaə. Haləna í tō-m sı: Ma kawa. Taa tasa-m yəyətənaə ke təm nti.

27 Kəli na n kpa Pisika puyə nyuyə taa na n kəsı isə na n nyəni na n cəə. Ama ma kaa yele na n tesı Yaatanı ke tesuyə maŋamaŋa ké.

28 Ama teləsi Yosuwee ke ma kulapəle na n səsı-ı apəltə. Mpi tō, inı ı ká təna yəlaə pəneŋe nəyo na í tana-weye tetu nti n ka nawa mpu tō.

29 Pə kpaŋəwə waatu inı təyo tə caŋa tətəkəle taa tənəŋa Pəti-Peyəə isəntəa.

4

Moisi seŋesəyi İseyeli nyəma sı pá təkı İso kusəsutu

1 Mıpıyú Moisi tasaa sı: Pənente İseyeli nyəma mə í nu kusəsutu na kətətətə nti ma seŋesəyi-me tō. İ lakı-tı na pə ha-meŋe weesuyə. İlena í mətə tetu nti mə caanaə İso Tacaa haaki-me tō.

2 Ama pə wee ké sı í təkı Tacaa mə İso kusəsutu isı ma keesuyə-meŋe-tı tō. İ taa səsı yaa í pasa pulyə tə tō.

3 İ nana mə isəpee ke mpi Tacaa lapa yəlaə mpa pa luŋa tuyə ŋku pa yaa sı Paalı-Peyəə tō. İ ta yele-we na pa weesıŋ.

4 Ama mə nyəkələna Tacaa mə İso, iləna í yele-me na mə weesıŋ ke haləna saŋa.

5 Ma seŋesə-meŋe kusəsutu na kətətətə isı Tacaa İso tō-m tō sı, í təkı-tı na í lakı tetu nti í puki muyə tō tə taa.

6 Ye í təkı-tı na í lakı-tı, piitimnaə ləlaə mpa paa nu tə təm tō páa nyəni-meŋe ləmaŋasəe nyəma na laŋətənaə na pá təŋ-me sı: Ama piitim səsəəm pəne pə wəna ləmaŋasəe na laŋatə.

7 Pəpəntə fei leleŋ piitim səsəəm nəpəli pə fei na pə wəna tuyə na kó nukəna-we isı tá İso Tacaa nukuyəna taya saa wei tə wiikina-ı tō.

8 Yaa piitim səsəəm mpi pə wəna kətətətə na kusəsuto na tə təja teu isu nti ma təjna-meyə teləsvyo ke saŋa isəntə tə?

Holepu puyv tə təm kukulutu

9 Ama kuləmto ké si í feŋ teu na í tókí pə təna mpi í nana mə isəpee tə. I taa səə tə taa kuləmtoyo. Ama í keesi-təxi mə piya na mə saalənaa.

10 I təsəi kuyaku ŋku í səja mə Iso Tacaa isentaa ké Holepu puyv kin na ílé i heeli-m si má koti mə təna, na ílé í teləsi-meyə i təm na í kpeləmi i nyamnav na í seyesí mǝpúyó mə lələyo nyəma tə.

11 Mǝpúyó í tuusaa na í kǝtəna puyv luyv, na kule kú təjna kəkə mvyv ke kemkem. Na isəŋmuntə susaa na səkǝtəyv nyalaa.

12 Tacaa yəyətəyana-meyə kəkə ŋke ka taa ké, na í nukı i nəyə. Ama u naaki-i, i nəyə tike ke í nukaya.

13 Mǝpúyó i hula-meyə mə na-i mə nəyə pələvyo na í to-me si í tókı i kusəsuto naanvwa. Na í ŋmaa-təxi pəe kǝatanaa naale təə.

14 Waatu inı í taa ké Tacaa to-m si má hvlı-meyə kusəsuto na kətətətə, na í təkəyi-təyi teu ke tetv nti tə taa í svvki si tǝ pəsi mə nyəntv tə.

Tuy təm laakalı lapənav

15 I taa səə si kuyanku Tacaa yəyətəyana-meyə Holepu puyv təə tə i nəyə tike ke í nuwa, í ta na i mayamaya.

16 Ie pə taa kəə na í wakəli mə ti na tvyv nakoli ku lupu, paa apalv yaa alv ləsvyo.

17 Paa ate kǝəntə natəli, yaa sumaya.

18 Paa tete wontu, yaa tinte natəli tə ləsvyo si í seeki.

19 I feŋ teu, pə taa kəə na í kusı mə ise si í tekiyi ilim, yaa isətv, yaa isətvlnjası pə taa pvlv, yaa í laa-wı. Antulinya yələa lələa ke mə Iso Tacaa yela təle tə taa.

20 Ama mə ıle, inı i ləsəna-meyə Icipiti mamala taa si, í pəsi i yələa təsiyisiyi isu í wəv saŋa isəntə tə.

21 Ilena í mvna mayə pǝáná ke mə nyvyo təə. Haləna í tuu si ma kaa tesı Yaatanı na má felı nəəhəle ke tetv kǝpantv nti i haaki-me si tǝ pəsi mə nyəntv tə tə taa.

22 Ye ma ıle Yaatanı pəyə na cəne təə ké maa si ma kaa tesı-ke. Ama mu tesı na tetv kǝpantv nti tǝ pəsi mə nyəntv.

23 Mǝv tə, í feŋ mə təyi teu na í taa kəə na í səə nəyə ŋka mə na mə Iso Tacaa í pələa tə. Na pə kəə na nəyolv lu tvyv na í layası Iso lonte si í lunjiyi. Mpi tə, Iso kisina-meyə pə tənaya mǝpúyó.

24 Tacaa mə Iso wə ké isu kəkə ŋka ka nyaki pə təna təmələmələ tə. Pǝcǝ í kisa pa kǝı i na tvyv nakoli.

25 Ye í taŋa tetv nti tə taa na í lvlı piya na saalənaa, i taŋa wakəli mə ti na tuyv lupu yaa mpi Tacaa kisaa təyə lapv, na pə kǝası i pǝáná.

26 Isətvənyv na tetv nté ma aseeta nyəma. Ye í lapa mǝv, isu səm kǝiisa-meyə ləŋ ke tetv nti tə taa í puki cayale ke Yaatanı waalı tə, í kaa taŋı təna.

27 Tacaa ká yası-meyə piitimnaa taa ké, na pə kaası-meyə pəciıu tike ke təna.

28 Tənaya í ká lunjiyi yələa saaka taası na pəe wənaya tuyv tə. Pǝcǝ tuyv inı u naaki, u nukı, u tókı, u nu pvləpə səsəvŋ.

29 Təna tətəyó í ká pəeki Tacaa mə Iso. Ama ye í pəekəna-i na isəle kusəemlə na mə ləsayə svv-i təmamam í ká na-i.

30 Pə təna mpi ma keesa-me isəntə tə, ye pə mayana-me na í svv laŋwakəlle taa, ıle i tayanı Tacaa mə Iso ké nuŋav.

31 Mpi tɔ, ɪ kɛ pɛtɔtɔlɛ tɔ kɛ. ɪ kaa lɔ-mɛ yaa ɪ wakəlɪ-mɛ, yaa ɪ sɔɔ nɔɔsɪ nsi ɪ ka sɪ mɛ caanaa na tuunav tɔ sɪ tɔɔ.

Iseyeli nyɔma nyuleŋ

32 ɪ maɣasɪ mɛ taa na ɪ na sɪ, too ɪsɔ lapu yulɔ ke tetu tɔɔ na pɛ sɪna saŋa tɔ, ɪ pɛɛki antulinya tɛna taa na ɪ na sɪ, kɔkɔlɔ nɔɣɔlɔ ɪ tɛma lapu ɪsu ɪnɛ ɪ taka na nɔɣɔlɔ nu?

33 Yɛlaa napəlɪ pa tɛma ɪsɔ nɔɣɔ nuu ke kɔkɔ taa ɪsu mɛ nuukuyɔ ɪsɛntɔ tɔ, na pɔntɔnaa wɛna weesɪŋ na?

34 Too tɔ, tɔyɔ nakolɪ ku tɛma piitim napəlɔyɪ lɛsɔyɔ ke ɪɛmpɪ hɛku na maɣasɔŋ na kɔkɔlɔ tɛma na piti nyɛna na sɔɣɔntɔ nyɛna na yooɔ ɪsu Tacaa mɛ ɪsɔ lapu-mɛyɛ ɪcipiti tetu taa na ɪ nana mɛ ɪsɛpɛe tɔ?

35 Mɛ tu kɛna pɛ tɛnaɣa mpɔ pɛ aseeta nyɔma. Mpi tɔ, ɪ cɛkɛnaa sɪ Tacaa tike kɛna mɛ ɪsɔ pɛ ta kaasi nɔɣɔlɔ.

36 Hatoo ɪsɔtaa kɛ ɪ sɛyɛsɛna-mɛ sɪ ɪ nyɪ. ɪlɛna ɪ hɔlɪ-mɛyɛ ɪ kɔkɔ sɔsaya ke tetu tɔɔ na ɪ nu ɪ nɔyɔ ke ka taa.

37 ɪ sɔla mɛ caanaa kɛ na ɪ lɛsɪ pa lɔlɔyɔ nyɔma ke pa waalɪ na ɪ lɛsɪ-mɛyɛ ɪ maɣamaɣa ke ɪcipiti taa na ɪ toŋ sɔsɔŋ.

38 ɪ tɔɣɔnɔna mɛ nɔyɔ ke piitimnaa mpɔ pa kɔla-mɛyɛ pɔɣalɛ na toma tɔ. Na ɪ kra-mɛ na ɪ ɪɛtɪ pɛlɛ pa lɔna taa, sɪ pa tetu ɪ pɛsɪ mɛ nyɛntɔ ɪsu ɪ naakuyɔ saŋa ɪsɛntɔ tɔ.

39 ɪ nyɪ saŋa kuyaku kɔnɛ na ɪ tɔki mɛ taa sɪ Tacaa tike ntɛ ɪsɔ kɛ ɪsɔtaa na atɛ, nɔɣɔlɔ ɪ fɛɪ tɔtɔ.

40 Na ɪ tɔŋɔyɪ ɪ kusəsuto na ɪ kɔtɔtɔtɔ ɪsu ma hɔlɔyɔ-mɛyɛ saŋa ɪsɛntɔ tɔ. ɪlɛna pɛsɔ mɛna mɛ piya ɪ nu leleŋ na mɛ weesuyɔ tɔɣalɪ teu kɛ tetu nti ɪ haaki-mɛyɛ ɪsɛntɔ tɔ tɔ taa.

Yulɔkɔlaa kpɔlɔyɔ tɔtɔlɛ

41 Mɔpɔyɔ Moisi lɛsa acalɛɛ tooɔ na Yaatanɪ ilim tɔlɔlɛ tɔɔ.

42 ɪlɛna pɔ pɛsɪ-yɛyɛ yɛlaa mpɔ pɛ yɔkɔɣɔna na pɔ kuyɪ pa tɔɣɔntɛlɛnaa tɔ pa kpɔlɔyɔ tɔtɔlɛ.

43 Lupɛŋ nyɔma kpɔlɔyɔ tɔtɔlɛ ntɛ Pɛsɛɛ ɪcatɛ ke wɔlaɣa tetu tontɔŋlɛ tɔɔ. Katɪ nyɔma nyɛntɛ ntɛ Lamɔtɪ ke Kalaatɪ tetu taa. Manasee nyɔma nyɛntɛ ntɛ Kolanɪ ke Pasanɪ tetu taa.

MOISI KUYɔYɔTUTU NAALE NYɛNTU

44-45 Kiinɪ na kɔtɔtɔtɔ na kusəsutɔnaa mpɔ Moisi tɛlɛsa ɪseyeli nyɔma ke pa ɪcipiti taa luw waalɪ tɔɣɔlɔ.

46 Yaatanɪ pɔɣɔ na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ kɛ tɛtɛkɔlɛ taa kɛ Pɛtɪ-Pɛyɔɔ ɪsɛntaa kɛ pɛ tɛnaɣa mpɔ pɛ lapa. Amolii nyɔma wulav Sihon wei Moisi-wɛ pa ŋmakɔlaa tɔ ɪ tetu taa kɛlɛ.

47 ɪlɛna pɔ ɪɛɛki ɪ tetu na pɔ kɛŋna Pasanɪ wulav Oki nyɛntɔ. Awulaa mpɛ pa naale paa wɛnna Yaatanɪ pɔɣɔ waalɪ na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ.

48 Pa tetu ka pɔna mɔpɔyɔ pɛ kraɣaw Alɔwɛɛ ke Alɔnɔŋ lɔɔɔ nɔyɔ tɔ. Halɔna Siyɔŋ pɔyɔ ŋku pa yáa sɪ Hɛɛmɔŋ tɔ.

49 Ntɔyɔlɛ mpɔ na Yaatanɪ pɔɣɔ na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ. Halɔna tɛŋku kusɔpɔ, na pɛ polo pɔyɔ Pisika luyɔ.

1 **Μ**πόγυ Moisi kota lseχeli nyəma təna na í tə-we si: I nu kusəsutu na kətətutu nti ma teləsəxi-meγe saηa isəntə tə. I kpelemi-ti na í tóki-təyi teu na í laki.

2 Tá na Tacaa tá lso tə pɛla nəχə ké hatoo Holɛpu puyv.

3 Na ka ta ke tá caanaa mpa pa tɛma sərv tə pa tike pa təm. Ama na tá mpa tə wɛna tá ise ke saηa isəntə tə tá nyəntv tətəχə.

4 Tənaγa kəkə mukaya puyv, na Tacaa yəχətəna-meγe ka taa na í nukɪ ɪ nəχə.

5 Haləna í na-ke na səχəntv kpa-me na í kpisi kv təχ ké kpaυ. Ilena má səγ mə na Tacaa mə hɛkv, na má teləsi-meγe nti Tacaa yəχətəna tə si:

6 Maγale mə lso Tacaa, má ləsəna-meγe Icipiti tetv taa ké mə yomle taa.

7 I taa nyəni nəχəlvuyv lso tətə.

8 Pə́có í taa lu pulv lɛsəyuv si í laaki. Paa mpi pə wɛ hatoo isətəna yaa atɛ cəne yaa lvm tɛ tə.

9 I taa lun tuj ni, yaa í lapɪ-ɪ təmle natəli. Mpi pə təχ tə, maγale mə lso Tacaa. Ma kisa si í taa kv í má na tuxv nakvli. Ye wei í kisa-m, ma lɛtəχɪ-ɪ na má kpeɾna ɪ piya, na pa saalənaa. Na pə polo pa ləlɛη loosi isv tooso yaa liyiti.

10 Ama wei ɪ caaki-m na í təkəyi ma təm tə, ma kooliyi ilɛyə kvpantv ké na pə polo ɪ ləlɛη loosi iyisi iyisi.

11 I taa yaaki mə lso Tacaa má ma hətɛ ke yem yem. Mpi tə, ma kaa yele wei ɪ yaaki ma hətɛ ke yem yem təχ saləka tuxv.

12 I paasəna kvyakv kvhɛsəyuv ke teu na í nyəni-kuyv ma nyəηkv isv ma heela-me tə.

13 Mə təmle kvɛɛη ntɛ naatosə, na ɪ taa ké í ká la mə təma təna.

14 Ama naatosompəχəlaya nyəηkv kɛna mə lso Tacaa kvyakv kvhɛsəyuv. Təmle natəli tɛ fɛ lapv ke kv wule. Paa mə maγamaya, yaa mə pəyalaa yaa mə pɛlaa, yaa mə yomaa, yaa mə mvɛlaa maγamaya. Paa mə naaη yaa mə kpaηasi, yaa mə tɔla taa natəli. Pə wɛɛ si mə yomaa í hɛsɪ kvyakv ηkvuyv isv mɛ.

15 I təχsi si mə maγamaya í ka ké yomaa ke Icipiti tetv taa ké mπόγυ, na mə lso Tacaa ni í ləsi-me na ɪ tɔη səsəη. Pə təχ ké ma tυ-me si í tóki kvyakv kvhɛsəyuv ηkv.

16 I seeki mə caanaa na mə toonaa isv mə lso Tacaa tυ-me tə. Ilena mə weesyuv təχalɪ na í cayana mə təyi tetv nti ɪ ha-me tə tə taa.

17 I taa kv yvɔv.

18 I taa la wasaηkalətv.

19 I taa ηmulɪ.

20 I taa yəχətɪ nti í tá ná təχə nəχəlv təχ.

21 I taa nyulɪ mə təχəntəle əlv, yaa ɪ təyaya, yaa ɪ taale, yaa ɪ yom yaa ɪ nav yaa ɪ kpaηaya, yaa ɪ pulvɔv.

22 Saa wei puyv mukaya kəkə, na isəηmuntv na səkpeɾtuyv nyalaa tə, kusəsutu tənɛyɛ Tacaa sukayaηa nəχə səsaya ke ka taa, na mə samaa təna nu, ɪ ta səsəsi natəli. Ilena í ηmaa-təyi pɛɛ kpaatanaa naale təχ, na í cɛle-m.

Iso kvəχətəntv teləsvlv Moisi

23 Waatv wei í nu lso nəχə ηkɛyɛ səkpeɾtuyv tɛɛ, na puyv náa təηna kəkə ke muyv tə, mə ləlɛη nyəη nyəma na mə taa səsaa təna kpeətəna-m, na pá yəχətɪ si:

24 Ta lso Tacaa hulá-tuyv ɪ teeli na ɪ səsəntv na tə nu ɪ nəχə ke kəkə taa. Saηa ntɛ tə nawa si lso yəχətəχəna yvɔv na í tá sí.

25 Iɛ nəəχə pɛpɛ təχ ké pə wɛɛ si tə si? Mpi tə, kəkə səsaya kanɛ kaa nyaya-tuyv, ye ta lso təηna-tuyv yəχətənav isv tə səpa.

26 Tampəna təχ, yvɔv wei ké lso weesyuv tυ tɛma yəχətənav ke kəkə taa isv ta nukuyv isəntə tə na pəntv wɛna weesyuv?

²⁷ Pə təə tə, Moisi, kprətəna Tacaa na ř nu i kuyəyətətə, na ř teləsi-tə na tə mó na tə já.

²⁸ Mpróyó Tacaa cəwa si: Ma nuwa yəlaa mpe pa kusələmətv. Pa wəna tampana.

²⁹ İe ye paa wééná ləmayasələ tənə inəyi tam na pá nyañna-m na pá təkəyi ma kusəsutə, halı pá na pa piya paa heesa tam təə.

³⁰ Mpu tə, Moisi polo na ř heeli-wə si: Paa wei í məli í cacakə tē.

³¹ Ama Moisi nyaa cəya ma kiñ na má keesi-ñ tə təna nti ma caa si ř tu-wə tə, na kətətətə na kusəsutə nti n ká seyeşi-wə tə, na pá təkı-təyi tətə nti ma ha-wə tə tə taa.

³² Mpróyó Moisi təma si: İ paasəna teu na í lakı nti nti pə su-məye mpu tə. İ taa heləna njaan yaa mpələ.

³³ Mpaav nku Tacaa mə İso húlá-mə tə ku taa ké í ká təñ teitei. İlena mə weesiñ tağalı na í heesi tətə nti i haaki-mə tə tə taa.

6

Kusəsuto taa səsəəntə

¹ Mə İso Tacaa kiñ na kusəsutə na kətətətə nti i təma si má seyeşi-mə təğələ. Ntəyi í ká təkı tətə nti pə ha-mə tə tə taa na í lakı.

² Mpu pu yelina na í nyañna-i na mə na mə piya na mə saalənaa í təkı i kusəsutə na i kətətətə təna na mə weesiñ tağalı.

³ Mpu tə, İseyeli nyəma mə í nu-tı na í lakı-tı. İ ká cəyana mə tı na í lulı na í huki səsəm isə mə caanaa İso Tacaa ka heeluyə-mə tə. Saa inəyi i təma si í ká ha-məye tətə nti tə taa təğənəya na kəpantə təna tələa təhə tə.

⁴ İseyeli nyəma mə í nu. Tacaa tike nté tá İso, nəğələ fei tətə.

⁵ İ ká səl-i ké na luyə kələmuyə, na mə ləsaşi sū-i təmamam, na mə toma təna.

⁶ İ taa səə i kusəsutə nti ma təyü-məye sarə isəntə tə, tə taa kələmuyə.

⁷ İ hüləyi-təyi mə piya, pécə paa í wə təyaya, yaa í təñ mpaav, yaa í həntaa, yaa í kələa, í kpeləməyi-tı.

⁸ İ tamsı-təyi mə niñ taa na mə tokun taa, na i taa səə-tı.

⁹ İ nmaatəyi mə kutuləñ kampənaa na mə acaləe nənəəsi təə.

Pə fei si İseyeli í səə i İso təə

¹⁰ Tacaa mə İso ká sūsi-məye nəənəə ké tətə nti i ka heela mə caanaa Apələham na İsaaka na Yakəpu si i ka ha-wə tə. Na í təyə acaləe səsəna ke faalaa,

¹¹ na a taa tēsi na si taa suwa wontunaa kəpama mpa í tá suuli tə. Na ləkənaa mpa í tá huli tə, na leseñ na Olifi tuñ wei í tá tuu tə i tawa.

¹² Waatə wei í ká təyə na í haya tə í la laakalı na í taa səə Tacaa wei i ləsa-məye İcipiti tətə taa ke yomle taa tə i təə.

¹³ Tacaa mə İso ké í ká nyañna, inəyi í ká lakı təmle na í tuukina i hətē.

¹⁴ Pə fei si í təñ yəlaa mpa pa heko taa í wə mpu tə pa tuñ.

¹⁵ Mpi tə, mə İso Tacaa kisa kprəp. İ paañá ká huuna-mə na í kpiisi-məye tətə təə.

¹⁶ İ taa mayasi Tacaa mə İso si í naaki i waalı isə i ká lapu Masa tə.

¹⁷ İ təñ i kiñ na i kusəsutə na i kətətətə nti i tu-mə tə

¹⁸ na tampana na í lakı mpi pə wə-i teu tə. İlena i nu leleñ na i təyə tətə kəpampantə nti i heelina mə caanaa na tuunə si i ka ha-mə tə.

¹⁹ Haləna í təğənı mə kolontunaa təna ke mə nəyə təə isə i yəyətəyü tə.

²⁰ Ye kəyakə nakəli mə piya pəsa-mə si: Pepe təə ké ta İso Tacaa su-məye kiñ na kusəsutə na kətətətə tənə?

²¹ Ӏe í ká cə-wε sɪ: Icipiti wulav ka təkəna-tuyv yomaa ke ɪ tetv taa, ɪlena Tacaa cε-tv na ɪ toŋ.

²² Tə nawa piti təma səsəna na kəkəlv nyəna səyəntv nyəna nna ɪ cəsəna Icipiti nyəma na Icipiti wulav na ɪ yəlaa təna tə.

²³ Ӏena í ləsi-tuyv təna na í pona tetv nti tə taa ɪ ka heela tá caanaa na tuunav sɪ ɪ ká ha-tv tə.

²⁴ Mpyóy í tv-tv sɪ təkɪ ɪ kusəsuto təna na tə nyəŋna-ɪ na tə nukɪ lelev ke tam. Ӏena í su tá weesɪŋ ɪsu ɪ lapv saŋa ɪsəntv tə.

²⁵ Ye tə təyəyɪ ɪ kusəsuto tənaya teu ɪsu ɪ suv tə, ɪ laŋle ká heena ta təntε ké.

7

Ӏseyeli nyəma ké Iso yəlaa

¹ Mpyóy Moisi tasaa sɪ: Waatv wei Tacaa ká təyənɪ piitimnaa səsəvm toŋ nyəmv naatosompəyolaya, ɪlena í celev-meyε pa tetv. Ntəyələ Hiti na Kilikasɪ na Amolii na Kanaaŋ na Peliisi na Hifi na Yepusi pə tetvnaa.

² Ӏ ká tó piitimnaa mpeye mə niŋ taa na í kəlv-wε, na í kpiisi-wε. Pə feɪ sɪ í weena pa pətəətəle na mə na-wε í pəeli nəyɔ nakəli.

³ Mə na-wε í taa krentɪ akpəyale taa. Ӏ taa ha mə pəelaa ke pa pəyalaa, yaa í caa pa pəelaa ke mə pəyalaa.

⁴ Mpi tə, ye ɪ lapv mpv, ɪsu pa tolisa mə piya na pəle pá təy tuŋ. Ӏena Tacaa mv-mε na rááná na ɪ kv-meyε kpakpaa.

⁵ Ama pə wεε ké sɪ í wakəli pa tələalena, na í yəkɪ pəe kvlalaana, na í setɪ pa tesikasɪ na í nyayasi pa tuŋ ke kəkə.

⁶ Mə Iso Tacaa nyənəyɪ-meyε ɪ nyəma ké. Ӏnɪ ɪ ləsəna-mε sɪ í pəsɪ ɪ yəlaa ke antulinya piitimnaa hekv.

Ӏso təkə teu ke ɪ nəyɔ pəelvyv

⁷ Pə taya ɪsu í tεε piitimnaa tənaya pəyale təyɔ Tacaa luyv svv-mε na í ləsi-mε. Halɪ meyele piitim səkpem ke lempɪ taa.

⁸ Ama ɪ luyv wε-meyε na í səvl sɪ í təkɪ nəyɔ ŋka ɪ ka sv mə caanaa tə. Na í cε-meyε Icipiti wulav yomle taa na ɪ toŋ səsəŋ na í ləsi-mε.

⁹ Pə wεε sɪ í nyɪ sɪ Tacaa tike nté Iso. Ӏ təkə ɪ nəyɔ svv ké na í paasəyənə mpa pa sələyɪ-ɪ na pá təkəyɪ ɪ kusəsuto tə haləna pa ləlvŋ loosi iyayə (1000).

¹⁰ Ama ɪ həŋ mpa paa caa-ɪ tə pa ŋkraŋŋ ke kpakpaa, na í kpiisiyɪ-wε.

¹¹ Mpv tə, ɪ təkɪ kiŋ na kusəsuto na kvtvvtv nti ma tv-meyε saŋa ɪsəntv tə na í lakɪ-tɪ.

¹² Ye í nukɪ Tacaa kvtvvtv na ɪ təkəyɪ-tɪ na í lakɪ-tɪ Tacaa mə Iso ká təkɪ nəyɔ pəelvyv na kvpantv nti ɪ ka sv mə caanaa na tuunav tə.

¹³ Ӏ ká səvl-mε na í kooli-meyε kvpantv ke tetv nti ɪ ka heelina mə caanaa na tuunav sɪ ɪ ká ha-mε tə tə taa. Ӏena mə na mə təla í hukɪ. Na tə ləlv-meyε təyənaya pəe na nim na svlvv.

¹⁴ Iso ká kooli-meyε kvpantv na pé kəli piitimnaa təna. Pa kaa na mə tεyε kaaləlayə, paa apəlv yaa əlv yaa tətε.

¹⁵ Tacaa ká hatələna-meyε Icipiti taa kvtməŋ ɪsəyən ɪnɪ ɪ təna. Ama ɪ ká tv-ɪ mpa paa caa-mε tə.

¹⁶ Ӏ ká kpiisi piitimnaa təna mpa Tacaa ká tó mə niŋ taa təyɔ, í taa weena pa pətəətəle. Pəcó pə feɪ sɪ í təŋ pa tuŋ, təfə pə kpa-mε ɪsu katəkə na pé kv-mε.

Tacaa kentiɪyɪ ɪ yəlaa

¹⁷ Ntanyi í ká maγasí mə taa sí piitimnaa mpe pa tee-meγe paγale. I kaa nyi isəna í ká la na í təγənti-we tə.

¹⁸ I taa nyana-we. I təəsí pə təna mpi mə Iso Tacaa lapa Icipiti wulav na Icipiti tetv təna tə.

¹⁹ I nána mə isəpəle ke wahalanaa mpa i tu-we tə, na piti təma na kəkələ nyəna wena i lapa na í ləsi-meγe Icipiti tetv taa na toma tə. Mpu iní tətəγə i ká lana piitimnaa mpa pa səγəntv i wena mpu tə.

²⁰ Tacaa mə Iso ká tu-weγe tuntənyaməγ, na paa pa taa lelāa ká fiti na pá ηmel, i ká kv pa təna.

²¹ Pə təə ilē, í taa nya-we, mə Iso səsə wei pa nyəηna tə i we mə waali ké.

²² I ka təγənti piitimnaa mpeγe pəcə pəcəγə. I kaa kpiisi-weγe nəγə kulvmaγa. Pə taa kəə na taale wontu huki tetv taa na tə kulv mə təə.

²³⁻²⁴ Mə Iso ká tó pa na pa awulaa ke mə niη taa, na pa tee səkəna-me, haləna í kpiisi-we. Pa kaa kpaγa mə təə ké nyulvγv. Pəyele nəγəlv kaa tasa pa awulaa mpe pa həla ke təəsγv.

²⁵ I ká wə pa tuη kusaaκəη ke kəkə. Ama í taa nyulv pə təə wəla na liyitee ke kəəlvγv. Mpi tə, pə ké mə Iso Tacaa ke mpusi ké. Pui kra-meγe isu katəka na pə kv-me.

²⁶ Pə fei sí í sūna mpusi nyəm mpi pə taa pvlvγv mə tee-si taa, na pə pəsi-meγe mpusi nyəma. Pə wee sí í nyəni-wəγi acaalətv ké na í kisi-wi na í wakəli-wi.

8

Iseyeli nyəma layatv tasvγv ke wulaya tetv taa

¹ Ḿpóγ Tacaa tasaa sí: Pə wee sí í təkí ma kusəsutv nti ma si-meγe saηa isəntə tə na í laki-tí. Mpu píi lana na í weena weesγv na í huki. Na í təγə tetv nti ma heela mə caana na tuunav sí maa ha-me tə.

² I təəsí tənte nte mə Iso Tacaa ma ma tu-meγe wulaya tetv taa ké pusi nule təcu tə tə təə. Ma tu-meγe konyəη ηkvγv sí ma naaki sí í caaki ma kusəsutv təkvyv yáá u caaki.

³ Konyəη ηkv kv waali ké nyəγəsí lí-me, haləna ma təə-me na manna. Mə caanaa yaa mə taa nəγəlv taa nyi təγənaγa ηke. Ma lapa ḿpóγ sí í cəkəna sí pə taya təγənaγa tike ke yulv ka hikina weesγv. Ama na təm nti tə lukəna Iso nəγə taa tətəγə.

⁴ Na mə tənte katatəlaya ηkeγe pusi nule iní, mə wontu kususuutv ta cəli. Pəcə mə nəəhe ta muli.

⁵ Pə wee ké sí í cəkəna ké sí mə Iso Tacaa ma ma həη mə ηkraηγv ké isu yulv seγesγv i pəγaya tə.

⁶ I təkí ma kusəsutv na í təη isu ma caaki tə, na í nyəηna-m.

Iso kpaaləγi iseyeli nyəma sí pá təlv i təm ke tetv kupantv taa

⁷ Mpi tə, mə Iso Tacaa ma maa yele na í sūv tetv kupantv taa. Pusi kpeη tə taa ké na lum seelaa huki yem ké tətəka na pulasí taa. Na luna ke paa timpí.

⁸ Na tə taa tətəγə təγənaγa na tuη kuləlvη isu wei pa yaa sí ləseηnaa na fikiinaa na kəlenatiyee na olifinaa tə pə tawa na tuη nim.

⁹ Tənaγa í ká təγə na í haγa. I kaa lan pvlvrv. Na í ləsəγi nyəγətv ke pəe taa, na nyəγəlvγv kusεεmγv ke pulasí taa.

¹⁰ I weəkəna təγənaγa ke ḿpóγ atələfə, ilēna í seeki mə Iso Tacaa ke í na təmle ke tetv kupantv nti i ha-meγe mpu tə tə təə.

¹¹ I la laakali pə taa kəə na í səə Tacaa mə Iso ma ma təə, na í yele ma kiη na ma kusəsutv na ma kvttətv nti ma hula-meγe saηa isəntə təγə lapv.

12 **I** ká kəə na í wəəna mə ti na í tóki na í haki. Haləna í ηmá téesi kupaηsi na í caa.

13 Mə təla təna ká huki na í wəəna liyitee, na wəlanaa, na mə wənav təna səsəyi tam.

14 **I** kpa mə ti, na pə taa kəə na í lá kalampaanu na í səə Tacaa ma ma təə. Pəcə ma cəpəna-me na ma ləsi-meγe Icipiti yomle taa.

15 Mά tiikina-meγe wəlaya tetu anaam isayaw inē i taa ké pəcəηnaa na pəcəsi hekū taa. **I** kəma na í tala wəlaya taa na ləm fei tə, má tələna seəlv təə ké kukpamuyv toη nyəηku taa.

16 Ma caləna-meγe manna wei mə caanaa taa nyi tə. Ma tu-meγe konyəη ηkuyv si ma naaki mə waali. Uəna ma la-meγe kupaηtv.

17 Pə fei si í maγasi mə taa si mə toη na mə niη ke í lapənaa na i hiki wənav mpi.

18 **I** təsəsi mə İso Tacaa hana-meγe toη na í hiki pə təna. Na nti i laki-meγe sarja isəntə tə nti tə səsəyəna toη ke nəyo ηka i na mə caanaa paa pəelaa tə.

19 Ye í səəwa Tacaa İso má ma təə na í təηəyi tuη na í laki-i təmle na í luηiyi-i, ma heeliyi-me təfoo ke sarja si í lepaya.

20 Pəpətv fei lelen ye í kisa mə İso Tacaa ke nunav, í leki ké isu piitimnaa mpa i təηa kuyv ke mə isəntaa isəntə tə.

9

İso təsəyi İseyeli nyəma kaanutv təə

1 **M**róyú Moisi təma si: İseyeli nyəma me, í ke nkpaηη. Sarja í tesəyi Yaatanu ké si í təyənı piitimnaa mpa pa kəla-meγe paγale na toη tə. Uəna í təyo pa acaləe səsəəna wəna a koloosi kaləsəna isətaa tə.

2 Tetu nti tə yəlaa kiiwaya na pa ké tookonaa. Mreyele Anaki nyəma mpa pa puyuləyi si nəyolv ta tala í yəona-we tə.

3 Ama í cəkəna teu si mə İso Tacaa ká tēəna-meγe nəyo ke i maγamaγa, isu kəkə məkuyv nyuv tə. Na í wakəli-we na pá huv. Uəna mıı ηmili pa təə na í təyənı-we na í kv-weγe kpaκpaa isu i ka heeluyv-me tə.

4 Waatv wei mə İso Tacaa ká təyənı piitimnaa mreye mə nəyo təə tə, í taa maγasi mə taa si mə siyisuyv təə ké İso haaki-meγe tetv təne. Mpi tə, piitimnaa mpe pa isayav təə ké İso təyənı-veye mə nəyo təə.

5 Pə taya mə siyisuyv na mə tampana təηuyv təə ke í muyi pa tetv. Ama piitimnaa mpe pa isayav təə ké Tacaa təyənı-veye mə nəyo təə. İso lapa rıpúyú si pə la isu i ka heeluyv na tuunav ke mə cəsənaa Apələham na İsaaka na Yakərv tə.

6 **I** nyi teu si, pə taya mə tampana təηuyv təə ké i ha-meγe tetv kupaηtv təne si tə pəsi mə nyəntv. Mpi tə, mə maγamaγa í we kaηkana ké.

Wəla navle ləsvyv

7 **I** təsəsi teu ke isəna í kpaasa Tacaa pááná ke wəlaya tetv taa tə. Hatoo mə luv ke Icipiti haləna mə tate ke cəne tə, í kələyi Tacaa təə ké.

8 Holərv puyv luyv ke í kpaasa Tacaa pááná na ilē i taa huuna-me na í maγasi si i kuyi-mé.

9 Waatv inəyi ma kpa puyv taa si Tacaa cələyi-m pəe kraatanaa mpa pa təə í ηmaa nəəsı nsi mə na-i i pəelaa tə pə təm tə. Haləna má saali tənaya kuyeyη nule təcu ma ta təyo ma ta nyəə.

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa cela-m p̄eε kraatanaa naale m̄pa pa t̀ẁ ı maɣamaɣa ı ka ɳmaawa kusəsutu t̀əna nti ı heela-meɣe k̀k̀k̀ taa k̀e kuyaku ŋku ı kota puyɔ luyɔ t̀.

¹¹ Kuyeyɳ nule waali k̀e Tacaa cela-m nɔɣɔ p̄eεlɔyɔ p̄eε kraatanaa m̄p̄e pa naale.

¹² ɪlena ı t̀-ɱ si: Kulɪ t̀waka na ń tii lɔŋ. M̄pi t̀, ma ỳlaa m̄pa ma l̀sa Icipiti taa t̀ pa wakəlaa. Pa ta taanɪ m̄paaw ŋku ma hula-we t̀ ku taa. Haləna pa lu nyəɣəlɔyɔ ke tuyɔ na p̀a t̀ŋna laaw.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa tasa ỳɣɔtuyɔ si: Ma naaki si ỳlaa pane pa k̀e kan̄kana nyəma k̀e.

¹⁴ Yele na má ku-we na ma husi pa hət̄e ke tetu taa. Na má lá na ń huki na ń p̄əsɪ piitim səsəəm na ń kəlɪ-weɣe paɣale na toŋ.

¹⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma m̄la tiu na puyɔ m̄yɪ k̀k̀k̀ ke m̄p̄v, na nɔɣɔ p̄eεlɔyɔ kraatanaa m̄p̄eε ma niŋ taa.

¹⁶ Ma kusa ıse, ɪlena má ná si tampana ı p̄əntəna m̄ə ɪsɔ Tacaa. ɪ tá leeli m̄paaw ŋku unɪ ma hula-me t̀ ku taa. Haləna ı lu nyəɣəlɔyɔ ke nawle na ı luyɪɣɪ.

¹⁷ Tənaɣa ma p̄eta p̄eε kraatanaa m̄p̄eε ate na p̀a ỳkɪ m̄ə ısentaa.

M̄ɔisi wiikina ɪsɔ ke wvla navle t̄əm taa

¹⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma hota Tacaa t̄eε na má saali tənaya kuyeyɳ nule. Ma ta t̄ɔɣɔ ma ta nyɔə, ke ısayatu tənə nti ıseyeli nyəma lapa ɪsɔ na p̀ə kraasɪ ı p̀ááná t̀ t̀ t̀.

¹⁹ P̄ə taya p̄ulv, waatu wei má nawa Tacaa paana huu m̄ə t̀ẁ, haləna má maɣasɪ si ma kuyɪ-me t̀ sɔɣəntv kra-m. Ama Tacaa nu ma kusələm̄t̄v t̀t̄v na ı lá ısu ma sələmaa t̀.

²⁰ Tacaa m̄v Alɔŋ na p̀ááná t̀t̄ɔɣɔ, halɪ ı caakaya ı ku-ı. ɪlena má wiina-ı ıle ı t̀ẁ.

²¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma p̄eta m̄ə ısayatu kulɔlv̄m navle nt̄eɣe k̀k̀k̀ taa, na má nan-ɛ na má p̄əlɪ t̀ə m̄vl̄m ke l̄əw̄ ŋku ku k̄p̄eŋ puyɔ taa t̀ ku taa.

²² M̄p̄v t̀t̄ɔɣɔ ı ka kraasa Tacaa p̀ááná ke Tapeela na Masa na Kip̄əloti-Taafa.

²³ P̄ə k̄əma na ı kusɪ-me si ı polo Kateesi-Paaneɣa na ı t̄ɔɣɔ tetu nti ı ha-me t̀. ɪlena ı kulɪ ı t̀ẁ na ı kisi ı nɔɣɔ ke nuv. P̄əc̄ ı tá tu-ı naani.

²⁴ Hatoo saa wei ma nyəma-me t̀, ı kuləɣɪ Tacaa t̀ẁ k̀e, ı nukəna-ı.

²⁵ Tacaa caakaya-meɣe k̄piisuyɔ, ɪlena má hoti ı n̄əh̄eε t̄eε k̀e kraakraa ke kuyeyɳ nule t̄əcu.

²⁶ Na má wiina-ı si: Hai Tacaa ɪsɔ, taa ku-we. Pa k̀e nyá ỳlaa m̄pa n yarəna nyá toŋ səsəəŋ na ń l̄əsɪ-weɣe Icipiti taa na nyá niŋ t̄ɔɣɔ.

²⁷ T̄w̄sɪ nyá t̄əmle nyəma Ap̄ələham na ɪsaaka na Yakəp̄v pa t̀ẁ. Taa nyəni ỳlaa pane pa kaan̄t̄v na pa nyan̄ na pa ısayatv.

²⁸ P̄əc̄ p̄ə taa k̄əw̄ na Icipiti nyəma t̀s̄ si: Tacaa ı p̄əsəɣɪ si ı tana-weɣe tetu nti ı ka sí ı nɔɣɔ si ı ká ha-we t̀ t̀ taa. Yaa ı taa caaki-we t̄ɔɣɔ ı l̄əsə-we si ı pukina wulaya tetu taa na ı k̄v.

²⁹ P̄əc̄ p̄ə k̀e nyá ỳlaa m̄pa n l̀sa Icipiti tetu taa na nyá toŋ səsəəŋ t̄ɔɣɔ.

10

ɪsɔ h̄vla suulu ke ıseyeli nyəma

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa heela-m si: Saaki p̄eε kraatanaa ke naale, ısu kancaalaya nyəma, na má kraana puyɔ taa k̀e ı kiŋ, na má ká p̄ə atakaa k̀e taasi.

² T̄eləsɪ kancaalaya nyəma m̄pa ma ỳk̄kaa t̀ pa t̀ẁ t̄əm ke kofama t̀ẁ ɪlena má su-weɣe atakaa taa.

³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma caa k̄p̄eŋk̄p̄elasɪ toŋ nyən̄sɪ na má ká atakaa, na má saaki p̄eε kraatanaa, na má kraana-weɣe puyɔ taa.

⁴ Ʋena Tacaa teləsi pa təw ké kusəsutu naanɔwa wei ı ka keesa kəkə taa ké kuyanƷu mə təna ı kɔta pɔvɔ luyɔ tɛ tɔ, na ı cɛlɛ-m.

⁵ Ʋena má tii na má tɔ pɛɛ kraatanaa mɛɛɛ atakaa wei ma saaka mpɔ tɔ ı taa. Na á wɛ təna ısu Tacaa ka heela-m tɔ.

⁶ Mɔ́póyó Ʋɛɛyɛl nyóma kɔla Pene-Yakan ɔkɔnaa cɔlɔ na pá tɛɛ Mosela. Tənaɣa Alɔɔ səpa na pá pimi-ı na ı pəyalɔ Ʋiyasaa kraɣa ı kɔtɔɣɔ tɛmlɛ.

⁷ Pa kɔla təna, Ʋena pá tɛɛ Kukota. Pa líı təna na pá polo Yopəta. Tɛtɔ nti tɔ taa ka wɛ lum ké.

⁸ Waatɔ ıwəɣi Tacaa fayə Lefii ɔlvɔvɔ nyóma na pa mɔpa, na ı tɔ-wɛ sɪ pá səɣələɣi Ʋə atakaa na pá suki ı cɔkəle taa na pá laki-ı tɛmlɛ na pá kooliɣi yəlaa kɛ kɔpantɔ na ı hɛtɛ kɛ haləna sanɣa.

⁹ Mɔ́pɔ pə yelina na Lefii nyóma feina haləm ısu pa tɛtɔnaa. Ʋɛ Tacaa ka heela-wɛɛ sɪ ıwəɣəle pa nyəm.

¹⁰ Mɔ́póyó ma caya pɔvɔ taa tɔtɔɣɔ kuyɛɛɛɛ nɔlɛ, na Tacaa tasa muɣɔ kɛ nti ma sələma-ı tɔ, na ı lɔ mə kɔvɔ tɔm.

¹¹ Haləna ı tɔ-m sɪ má polo na má tɛɛ samaa kɛ nɔɣɔ na pá tɔɣɔ tɛtɔ nti ı ka heela pa caana na tuunav sɪ ı ká ha-wɛ tɔ.

Mpi Tacaa caana ı yəlaa tɔ

¹² Ʋɛɛyɛl nyóma mɛ, mpi Tacaa caaki tɔɣəle sɪ ı nyana-ı na ı təɣ ı mɔpaɔɔ təna taa ké teitei na ı səɔl-ı na ı lapı-ı tɛmlɛ na mə lotu təna na mə ləsaya təna.

¹³ Tacaa caa ké sɪ ı tókı ı kusəsutɔ na ı kiinɣ wei ma hɔla-mɛɛɛ sanɣa ı səntɔ tɔ. Na pá yele na ı caya na mə tı təpɛleketɛɛ.

¹⁴ Ʋni ı tənna ı səntəɔɔ ıni ı təna, na tɛtɔ na pə təna mpi pə wɛ tɔ taa tɔ.

¹⁵ Pə́cɔ mə caanaa tike kɛ Tacaa luyɔ suwa. Pə waalɔ ké pa piya mɛ, Ʋena ı ləsi-mɛɛɛ piitimnaa təna taa, ısu ı naakɔvɔ sanɣa ı səntɔ tɔ.

¹⁶ Mɔ́pɔ tɔ, ı layasɪ hatoo mə nyama taa təkɔpataa, ı taa tasa lanƷkɔpəsəɣ.

¹⁷ Mpi tɔ, Tacaa kele səsa taa səsa, na ı tike nté Ʋə. Ʋ ké tɔɣtɔ wei pa nyəkəɣi tɔɣɔ. Ʋi fayəsəɣi yəlaa. Pəyele ı pa feina kɔhav ısu yɔlv na pə́cɔ ı ha tampana.

¹⁸ Ʋni ı taɣanəɣəna sulav na leelu pa tɔm. Pəyele ı səɔla muvl ké na ı caləɣi-ı na ı suki-ı wontu.

¹⁹ Pə tɔw ké pə wɛɛ sɪ mɛ tɔtɔ mú səɔl muvlaa. Mpi tɔ, mə maɣamaɣa ı ka ké muvlaa kɛ Ʋcipiti tɛtɔ taa ké.

²⁰ Tacaa mə Ʋə ké ı ká nyana, na ı tike kɛ ı ká sɛɛ na mə ləsaya suv-ı, na ı suki mə nɔɔsɪ na ı hɛtɛ.

²¹ Ʋ tike nté mə Ʋə, ıwəɣi ı ká sanɣ. Pə́cɔ ıni ı lapəna-mɛɛɛ tɔma səsaɔna səɣəntɔ nyəna wɛna ı nana mə ı səpɛ tɔ.

²² Mə cəsənaa tiwa Ʋcipiti tɔ pa wɛ yɔlvnyɔɔɔɔ nutoso na naanɔwa tike ké. Ama Tacaa lapa na ı huki.

11

Ʋə səsaɔntɔ

YOSUWEE TĒMA TAKĒLAYA Kutubtu

Takēlaya kanē ka taa kē pa keesayi isēna Moisi waali tu Yosuwee pona Iseyeli nyōma na pá lēeki Kanaah tetu tō. Iso ka tēma yōyōtuyō na í su Iseyeli nyōma caanaa caanaa si, í ká ha pana pa waali nyōma ke tetu nti. Pə tōō kē Iso wē pa waali na pá yoona pa kolontunaa. Na pa na Yosuwee pá lēeki Kanaah tetu.

Takēlaya taa loonja sōsaya ŋka pə wēē si paa wei í tōki tōyōle titite 24:15... Í ləsi wei í caa í sēē tōyō saŋa... Tōfo ye pə kaasa ma na ma waav nyōma ile, Tacaā ke tǎā sēē. Yosuwee yōyōtəna tōm tənē.

Isēna pa faya Yosuwee takēlaya tō:

Iseyeli nyōma taŋanəyi pa ti si pa sōvki Kanaah tetu taa, titite 1-5

Kanaah tetu lēekuyō, titite 6-12

Tetu taluyō ke Iseyeli kpeka nyōma, titite 13-22

Yosuwee kuyōyōtutu kantəkaya nyəntu, titite 23-24

Yosuwee lēetuyō ke Moisi lonte

¹ Mṛyōy kuyaku nakuli Iso tēmlē tu Moisi səpa. Təŋaya Tacaā tōma Moisi waali tu Yosuwee, wei í kē Nun pəyalv tō si:

² Nyəni, Moisi səpa. Ile pənente nyaa kuli, na ŋ tū yəlaa paneyē nəyō, na í tēsī Yaatanī pəyō kanē. Na í sūv tetu nti ma ha Iseyeli nyōma mē tō tə taa.

³ Isu maa sūv Moisi ke nəyō tō, ye mē nōohəlē í fēla timpi mē tetu kē.

⁴ Mə tetu ntē pə sūnav wōlaya tetu, na pə polo Lipah pōōŋ tō. Na pə kṛaya Ifəlati pəyō sōsaya, na pə kṛeŋna Hiti nyōma tetu tēna tō. Na pə yoosina Metitelanee tēŋku.

⁵ Kolontunaa tēna ka seeki-ŋ kē, haləna ŋ sūv pūyōy. Mpi tō, maa wēē nyā waali kē, isu maa wē Moisi kinj tō. Ma kaa lə-ŋ, pəyēle ma kaa hatələnə-ŋ paa pəcə.

⁶ Mṛu tō, tōyō apalv, na ŋ nyōō toŋ. Pə taŋa pulv, nyaa yelina na yəlaa pane pá tōyō tetu nti maa heela mē caanaa na tuunav si maa ha-mē tō.

⁷ Ama kolvmtu kē si, nyaa tōyō apalv, na ŋ nyōō toŋ te. Tōki ma kusəsutu tēna nti ma tēmlē tu Moisi tēləsa-ŋ tōyō teu təcōŋŋ, na ŋ laki-ti tətetete. Taa nyənna ŋwaah yaa mpəlē. Waatu inəyi n ká waa nyā kulapəm tēna taa.

⁸ Kusəsutu takēlaya kanē ká taa fētē nyā nəyō tōō. Kaləyi ka taa tōm ke ilim na ahoō, na ŋ təŋ-təyi teu. Waatu inəyi pu lana-ŋ. Pécó n ká waa pə tēna mpi n laki tō pə taa.

⁹ Matəŋ ma heela-ŋ si ŋ tōyō apalv na ŋ nyōō toŋ na? Mṛu tō, taa nyā. Pəyēle taa sele paa pəcə tōtō. Pə taŋa pulv, nyā Iso má, maa wēē nyā waali kē paa timpiyi.

Yosuwee taŋanəyi Yaatanī tēsuyō tōm

¹⁰ Mṛyōy Yosuwee tōma Iseyeli nyuyō nyōma si:

¹¹ Í sūv tēsikile taa, na í heeli samaa si pá caa mṛpaav tōyōnasi. Mpi tō, kuyēŋ tōso í tēwa tu tēsī Yaatanī, na tē polo na tē lēeki tetu nti Tacaā ta Iso ha-tv tō.

¹² Mṛuyōlē Yosuwee heela Lupēŋ nyōma, na Katī nyōma, na Manasee yəlaa hōyōyō lēŋku nyōma si:

¹³ Í tōōsi nti Moisi ka heela-mē tō si, heesuyō ke Tacaā caakəna-mē, na í ha-meyē tetu tənē.

¹⁴ Ile mə alaa, na mə piya, na mə tala tike ká caxana pəyo na cəne tō. Ama pə kaasuyv apalaa yoolaa me tō, pə wee si mu tesı mə teetvnaa cəlxə na í tee-weye nəyo na í səna-we.

¹⁵ Haləna waatv wei mə Iso Tacaa ká yele na pele pá heesi isu me na tetv təne unı tē pəsi mə təna mə nyəntv tō. Pə waalı kē í ká məlı mə tetv nti Tacaa təmlə tv Moisi ha-me isəntō tō tə taa kē Yaatanı ilim təlulə tō cəne.

¹⁶ Mprúyo pa cəwa Yosuwee si: Tu la teitei isu n tvyu-tv tō. Paa timpıyi n tila-tv, tu polo kē.

¹⁷ Pəyele tu nuna-ŋ teu kē, isu tu nukayana Moisi tō. Iso í wee nyá waalı, isu ı ka wev Moisi waalı tō.

¹⁸ Ye pə cəpa wei na í lá kankantə, na í tō si ı kaa təŋ nti n tv-tv tō isu pa kv-ı. Ama nyaa nyə tōŋ kē na ń təyo apalvt.

2

Yosuwee tiliyi feŋlaa naale ke Yeliko

¹ Mprúyo Yosuwee kusa feŋlaa naaleye mukayə ke Sitim timpı paa sikaa tō si: I polo na í feŋ Kanaaŋ tetv nti na Yeliko ıcate. Pa tala ıcate nté, ılena pá svv apalaa təna alv nəyoıv ı teye ahoó. Pa yaa alv unı si Laharı.

² Mpruyule yəlaa tayasa Yeliko wulav si: İseyeli yəlaa kəmma nteye tetv feŋuyv. Haləna pá svv cəneye ahoó ane.

³ Tənaɣə, wulav tilaa na í heeli Laharı si: Yəlaa mpa unı pa we nyá teye mrv tō, pa kē tetv feŋlaa kē. Mrv tō, ləsi-weye cəne.

⁴ Mpruyule alv unı í ŋmesa apalaa mpe pa tō, na í cə wulav tillaa si: Tampana yaa, yəlaa mpe pa tala ma te. Ama ma ta nyi-we si le nyəma tō.

⁵ Ahoó yuwa na pá təkəxi ıcate nənəyo, ılena pá lu. Ma ta nyı ŋku pa təŋaa tō. Ye í təŋa pa waalı ke ləŋləŋ, í ká hiki-we.

⁶ Pəyele Laharı ka kpaasa feŋlaa mpeye ı kutuluɣu pata tō kē, na í ŋmesi-weye ŋmuntv nti pa yaa si leŋ^a tō tē te. yaa si leŋ. Pa luvki-təxi pəŋ kē İsvv kponkrontu, na pə pəŋ na pə tokonaa kē liyitee wontu kē.

⁷ Mpruyule wulav tillaa kpaɣə mpaav ŋku pa tesəyəna Yaatanı pəyo tō, na pá se feŋlaa waalı. ılena təŋlaa tayanı ıcate nənəyo ke təkuyv.

⁸ Pə waalı kē Laharı kpa feŋlaa cəlv na pəcə pá too, na í tō-we si:

⁹ Ma nyəma si Tacaa tōwa tetv tənəye mə niŋ taa. Mə səyəntv svv ıcate təne tə nyəma kē na pá seliɣi.

¹⁰ Tə nuwa isəna, waatv wei í lu İcipiti taa tō, Iso faɣə Səsəncaası tənku ləm taa, na mu tee puɣulayə tō tō. Tə nuwa tətəyo, isəna í kvwa Amolii nyəma əwulaa səsaa Sihoŋ na Okı, na í wakəlı pa nyəm tənaya pəyo waalı tō.

¹¹ Tə nu-tı, ılena tə apalvt le-tv, na tá tee svvkəna-me. Mpi tō, mə Iso Tacaa tike nté isətaa na ate pə tv.

¹² Pənente ma wiikina-me si, í tuuna Tacaa si í ká hólı ma caa təyayə ke suulu isu ma hvlvuyv-me tō.

¹³ I la mpi pu tv-m naani si ı kaa kv ma caa, na ma too, na ma taalvnaa, na ma kəyənəa, na ma newaa na pa nyəmanaa təna tō.

¹⁴ Mpruyule apalaa mpe pa cə-ı si: Ye n ta tayası tá təm tá səlvv puwaxə si tē si mə səm, na pə kəma na Tacaa tv tá niŋ taa kē tetv təne tu la-ŋ kvpantv kē, tə kaa kpaı nyá kvəəv.

¹⁵ Mpruyule Laharı tisa apalaa mpe na ŋmənaɣə na ı kutuluɣu pətote. Mpi pə tō tō, kv we ıcate kolunɣə tō kē.

^a 2:6 İeŋ: Leŋ, pa te ŋmuntv tōŋ nyəntv natəlxı pá

¹⁶ Uena í heeli-wee si: I tɔŋ puɣu mpaav, pɔ́ taa koo na mpa pa sewa mə waali tɔ pá suli-me. I ηmeli puɣu taa tənaya kuyeeη tooso na mə waali selaa təna te məlvuɣ. Pəle pə waali, ɔle í ká tó mə mpaav.

¹⁷ Ntəna apalaa mpe pa tɔmi-i si: Nyəni, isəna n ká la na tɔ təkəna tuunav mpi n yelaa na tɔ tuuna tɔyɔlɔ.

¹⁸ Waatu wei tu suv tetv tənə tə taa tɔ, tɔ maɣana n tɔwa ηmənaya kuseemaɣa na nyá pətote nte n tisina-tv isəntɔ tɔ. Na n kɔta nyá caa, na nyá too, na nyá taalwaa na nyá newaa, na nyá caa lulvɣu nyəma tənaya nyá tɔyaya taa.

¹⁹ Ama ye pə cəpa pa taa wei na í lu nyá tɔyaya taa, pɔntv sɔm ká wee i nyuɣv tɔm kɛ, pə taya tá nyəntv. Tɔfɔ, ye mpe ɔni pa taa nɔyɔlv nyuɣv hola-i, ɔle pə kɛ ta tɔm.

²⁰ Ama ye n tayaasa ta tɔm, ɔle ta kaa təkɔ tá nɔyɔ suv tɔtɔ.

²¹ Uena alv ɔni i cɔ si: Pə la isu í yɔyɔtɔyɔ tɔ.

Uena alv yele feŋlaa na pá tee. Mɔyóv i tv ηmənaya kuseemaɣa na i pətote.

²² Apalaa mpe pa tala pɔɔŋ taa, ɔlena pá ηmeli tənaya kuyeeη tooso. Haləna mpa paa sewa pa waali tɔ, pá pɛeki-weye hɔyɔlvɣv ηkv kv təna kv taa, pa ta na-we. Uena pá məli kɔpɛ.

²³ Mɔyóv feŋlaa mpe pa məlaa na pá tii puɣv, na pá tɛsi Yaatanu. Uena pá kɔpɛ na pá kɛesi Yosuwee kɛ pə təna mpi pə maɣana-we tɔ.

²⁴ Na pá yɔyɔtɔ tɔtɔ si, pəpətv fɛi leleŋ, Tacaa tɔwa tetv tənaya ta niŋ taa kɛ. Haləna tə yəlaa təna tɛe svəkəna-tɔyɔ.

3

Yaatanu pɔyɔ tɛsvɔv

¹ Tɛv fema tanaŋ təhulu, ɔlena Yosuwee na Iseyeli nyəma pá kvli Sitim, na pá tii Yaatanu nɔyɔ, na pá caya təna na pá taŋ saa wei paa tɛsi tɔ.

² Kuyeeη tooso tɛewa, ɔlena Yosuwee tɔ nyuɣv nyəma si: I cɔɔ tɛsikile,

³ na í heeli samaa si ye pə kɔma na í ná kɔtəlaa sɔyɔla Iso Tacaa nɔyɔ pɛelɣvɔ atakaa, ɔle paa wei í lu na í hu i waali.

⁴ Ama í taa suli-i kɔtənav kɛ, mə na-i í hatəlaa təma isu kilomɛtəli kolvɔm. Inu í ká hvləyəna-meye mpaav. Mpi tɔ, í ta tɔŋta-kv.

⁵ Mpuɣvle Yosuwee heela yəlaa si: I la nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛelɣvɔ kɔtaya kɛ cele tɔɔ. Mpi tɔ, Tacaa ka la-meye piti təma.

⁶ Tɛv fema, ɔlena Yosuwee heeli kɔtəlaa si: I sɔyɔli Iso atakaa na í tɛe samaa kɛ nɔyɔ. Uena pɛle pá la mpv.

⁷ Mɔyóv Tacaa tɔma Yosuwee si: Saŋa kɛ maa caali nyá nyuɣv kɔsvɔv kɛ Iseyeli nyəma isəntaa. Uena pɔcɔ́ pá nyi si maa wee nyá waali, isu maa wev Moisi waali tɔ.

⁸ Ue heeli kɔtəlaa mpa pa sɔyɔla Iso atakaa tɔ si: Ye í tala Yaatanu, ɔle í tisi mə nɔɔhɛ kɛ lum taa na í sɔŋ mpv.

⁹ Tənaya Yosuwee tɔma Iseyeli nyəma si: I tuusi na í koo na í nu Tacaa tɔm.

¹⁰ Mɔyóv í ká nyəna si Weesvɔv tv Iso we mə hɛkv taa, na ɔni í ká tɔyɔnɔyəna Kanaŋ nyəma, na Hiti nyəma, na Hifi nyəma, na Peliisi nyəma, na Kilikaa nyəma, na Amolii nyəma, na Yəpusi nyəma.

¹¹ I nyəni, tetv təna tv Tacaa Iso nɔyɔ pɛelɣvɔ atakaa ká tɛe mə nɔyɔ tɔɔ, na í tɛsi Yaatanu pɔyɔ kɛ mə isəntaa.

¹² I ləsi Iseyeli nyəma kɔpɛka naanvwa na naale taa kɛ yvlu yvlu.

¹³ Pɔ́ kɔma na kɔtəlaa mpa pa sɔyɔla tetv təna tv Tacaa atakaa tɔ pá lii pa nɔɔhɛ kɛ lum taa, pu faɣa, na pá yele kɔpɛte. Na isɔtaa tɔɔ nyəm koo na pɔ́ su sɔsɔm.

14 Ḿpɔ́yó yə́laa lu təsikile si, pa təsəyi pəyɔ. Na kətə́laa mpa paa səyə́la Iso atakaa tɔ pələ pa wə lələ.

15 Paa pənaya ŋka kɔmtu waatu tənaya pəyɔ suyi na ká watəyi kɔtemin. Pə kɔma na kətə́laa mpa inu pa səyə́la Iso atakaa tɔ pa nɔ́ɔhɛ tii lum taa,

16 Ilena pə́ cé. Na mpi pə́ lukayana isə́taa tɔ́ tɔ́ pə́ sə́ŋ, na pə́ su səsəm ke Atam tɛ^a timpi pa yaa si Saatan tɔ́ pə́ kəŋkəŋ taa. Ilena lum mpi pələ́ pə́ kpenayana tenku kusəru tɔ́ tɔ́, pələ́ pə́ ce. Na yə́laa tɛsəna Yeliko tɔ́ tɔ́. naalı́ a hələ́ ké. Ie nɔ́ɔɔ a lona cekə́naw wə́ katɛ.

17 Iseyeli nyə́ma tənna tɛsuyɔ ke Ḿpɔ́yó wɔ́laya tɔ́, na atakaa səyə́llaa náá sə́ŋa Ḿpɔ́yó tɛtu puyulaya nyə́ntu tɔ́ ké pəyɔ́ pələ́ taa. Halə́na pa tə́na pá tɛ́ tɛsuyɔ.

4

Pɛɛ naanɔ́wa na naale kuluyɔ

1 Iseyeli nyə́ma tə́na tɛma Yaatanu ke tɛsuyɔ ke mpɔ, Ilena Tacaa tɔ́ Yosuwee si:

2 Ləsí pa kpeka loosi taa ké yɔ́b yɔ́b.

3 Ilena ní heeli-wɛ́ si: I kuli pələ́ pələ́ ke timpi inu kətə́laa sə́ŋa isə́ntɔ́ tə́ca tɔ́. Na í kpena timpi í ka sɔ́b saŋa ahoó anɛ́ tɔ́.

4 Ḿpɔ́yóle Yosuwee yaawa yə́laa naanɔ́wa na naale inu.

5 Ilena í tɔ́-wɛ́ si: I polo Iso Tacaa atakaa nəyɔ́ tɔ́ ké pəyɔ́ taa, na í kuli pələ́ pələ́ ke mə́ nyɔ́ŋ tɔ́.

6 Pɛɛ anı́ a ká tɔ́səyə́na-mɛyɛ́ mpi Iso lapa-mɛyɛ́ isə́ntɔ́ tɔ́. Ye pə́ kɔma na mə́ piya pɔ́ɔsi-mɛ́ si pɛɛ́ anɛ́ a laki wɛ́?

7 I ká cɔ́-wɛ́ si waatu nəyɔ́b kətə́laa tɛsəyana Iso atakaa ké Yaatanu na Tacaa yele na lum ce na pá tɛsi. Ie pɛɛ́ anɛ́ a ka tɔ́səyə́na-mɛyɛ́ pə́ tɔ́m ke tam tɔ́.

8 Ḿpɔ́yóle apalaa naanɔ́wa na naale inu í lapa teitei isu Yosuwee ka keesuyɔ-wɛ́ tɔ́. Pa kula pələ́ pələ́ ke pa kpeka nyɔ́ŋ tɔ́, isu Tacaa ka heeluyɔ-wɛ́ tɔ́. Ilena pá kpena-yɛ́ na pá su timpi paa siki ahoó anı́ tɔ́.

9 Ḿpɔ́yó Yosuwee caa pɛɛ́ naanɔ́wa na naale tɔ́tɔ́, na í kaa kəŋmaaya ke pəyɔ́ pile taa, timpi kətə́laa ka səyə́la Iso atakaa na pá sə́ŋa tɔ́. Na a wɛ́ tənaya halə́na saŋa.

10 Ḿpɔ́yó Iso atakaa səyə́llaa sə́ŋa pəyɔ́ taa ké mpɔ. Halə́na yə́laa tɛ nti Iso Tacaa ka heela Yosuwee si í teləsí-wɛ́ tɔ́ tɔ́ lapɔ, isu Moisi ka keesuyɔ-ı́ tɔ́. Pə́ tɛma mpɔ, Ilena samaa tɛsi ləŋləŋ.

11 Pə́ kɔma na samaa tə́na tɛ tɛsuyɔ, Ilena Iso atakaa səyə́llaa ŋmaa pa nəyɔ́ tɔ́.

12 Ḿpɔ́yó Luperɛ́ na Katı́ nyə́ma, na Manasee kpekə́le hɔ́yɔ́bɔyɔ́ nyə́ma, tɛɛ́ samaa nəyɔ́ tɔ́ na pá tɔ́ka pa yooú wontu, isu Moisi ka heeluyɔ-wɛ́ tɔ́.

13 Ḿpɔ́yó Iseyeli nyə́ma yoolaa luwa Tacaa isə́ntaa, isu yə́laa iyisi nule (40000) na pá suuwa yooú wontu. Na pá pukina Yeliko tɔ́ ké timpi tɛtu wɛ́ ihə́ntau tɔ́.

14 Kɔ́yaku ŋkɔ́yɔ Tacaa tɔ́wa Yosuwee ke teeli ke Iseyeli nyə́ma tə́na isə́ntaa. Ilena pá nyanɔ́na-ı́, halə́na ı́ səm. Isu pa nyanayana Moisi tɔ́.

15 Ḿpɔ́yó Tacaa tɔ́ma Yosuwee si:

16 Heelí kətə́laa mpa pa səyə́la Iso atakaa tɔ́ si pá lu pəyɔ́ taa.

17 Ilena Yosuwee náá heelí-wɛyɛ́ mpɔ.

18 Tɔ́o isu Iso atakaa səyə́llaa kpeesuyɔ́ pa nɔ́ɔhɛ ke pəyɔ́ pələ́ taa na pá su kɔten tɔ́, Ilena lum mə́li krapraa na pə́ su na pə́ watı́ pəyɔ́ kɔtemin, isu pu wɛw tɔ́.

19 Pa isə́tu kancaalaya nyə́ŋ kuyɛɛ́ŋ naanɔ́wa wule ke Iseyeli nyə́ma lu pəyɔ́ taa, na pá polo pá siki timpi pa yaa si Kilikaa təyɔ́ Yeliko ı́cate na ilim təlule tɔ́.

^a 3:16 **Atam tɛ:** Atam tɛ na Saatan pə́ ké acalɛ́ kopə́nɛɛ

20 Kilikaa tənaya Yosuwee ηmawa pεε naanowa na naale wei paa kula pəyo taa tō.

21 Mpuvule i heela Iseyeli nyəma si: Ye kuyaku ηku mə piya pəssa-me si pεε ane a nyvvo suwe?

22 Iε i ká keesi-we si tu tesa Yaatanu ke wulaya ké.

23 Pəpətu fei lelen, kuyaku nakuləyi Tacaa ta Išo lapa na Yaatanu nyəə na tə tēsi, isu i ka tēm lapu ke Səsancaasi tējku taa tō.

24 Tacaa lapa m̄p̄yó si ate yəlaa təna i nyi si i wena toma. Ilena taa nyaŋna-tam.

5

1 Tətu nti pa yaaki si Amolii tō, tə awulaa təna mpa pa wena Yaatanu ilim tətule tō tō, na Kanaan awulaa mpa pa kpətəna Metitelanee tējku tō. Pa təna pa kōma na pá nu si Tacaa lapa na pəyo nyəə na pá tēsi. Ilena pa apalətu yəli-we, na Iseyeli nyəma tōm la-weye səyontu ke katatəlaya.

Iseyeli nyəma pəlvvo ke Kilikaa

2 Mpuvule Tacaa tōma Yosuwee ke waatu inu i taa si: Caa pεε sεεsi na í pēli Iseyeli piitim kofam pəne.

3 Ntəna Yosuwee pēli-weye teitei, isu Tacaa ka yəyotvvo təyo pulaya ηka pa yaa si: Pəlvvo pulaya tō ka tō.

4-5 Waatu wei Iseyeli nyəma luwa Icipiti tō pa pēla apaləpiya təna mpa pa tala youu pote tō. Ama pēle pa tənaya mpu pa səpa wulaya tətū taa. Pəle pə waali pa tasa apaləpiya mpaɣa ləlvvo tō pa ta pēli pēle. Mpi pə tō Yosuwee pēla-we təyole.

6 Mpi tō, Iseyeli nyəma kisa Išo ké nunav ké, Ilena pá cəə wulaya tətū taa ké pusi nule təcu, na pa taa apaləpiya mpa paa tala youu pote ke pa Icipiti luw waatu tō pá si pa təna. Mpu inəyi Tacaa ka yəyotəna tuunav si pa taa nəyolə kaa keesi tətū kəpantv nti tə taa təyənaya tōla yem təhə tō. Tənaya i ka suwa pa caanaa ke nəyo si i ká ha-we.

7 Iε pa piya ke Išo lēeta pa lonte. Pə tō ké Yosuwee pēla-we. Mpi tō, pa taa pēli-weye mpaav taa.

8 Pa tēma pa loŋja tənaya pəlvvo, Ilena pá cəya pa təcayale, haləna pə waa-we.

9 Ntəna Tacaa tō Yosuwee si: Saŋa nté ma keela mə nyəəŋ tō ké mə Icipiti feele.

Ilena pá ha təne inəyi hətε si Kilikaa (Pakelaa). Na pá yaaki-tεye m̄p̄yó haləna saŋa.

Tεεv acima kancaalaya nyəna təyov ke Kanaan

10 Mpuvule Iseyeli nyəma sika Kilikaa ke timpi tətū we ihəntav təyo Yeliko kin. Ilena pá təyo Tεεv acima ke tənaya isətu kuyεεŋ naanowa na liyiti wule taanaya.

11 Tεεv acima tēv kofemuɣu ke pa caala tətū təyənaya ke təyov, na potopotonaa mpa pa taa kəkəsum fei tō. Ilena pá wə təyənaya pēe na pá salu tətō.

12 Kuyanjkuɣu manna yela hotuɣu pa ta tasa-i nav. Pə kpaɣav waatu inu təyo Iseyeli nyəma suv tətū təyənaya ke təyov.

Tacaa yoolaa nyvvo tv

13 Kuyaku nakuli Yosuwee we Yeliko cəb, na i kusi use, Iε i ná apalv nəyoləvule na i niŋ taa ké layate. M̄p̄yó i pola i kin na i pəəsi-i si: N ké tá nyəŋ yaa tá kolontu?

14 Mpuvule apalv inu i nəyo təkpaɣv si: Aai, ma ké Tacaa yoolaa nyvvo tv ké, nəəŋə ké ma kōma.

Tənyale Yosuwee hota i tēε, na í sεε-i na í pəəsi-i si: Na wentiyile n kəmnaa?

¹⁵ Kελενα Τασα yoolaa nyuyv tu tɔ Yosuwee si: Wɔyɔsi nyá ntaɲkpala. Mpi tɔ, timpi taa n sɛɲa mpv tɔ, pɛ we kate ké. Ilena Yosuwee la mpv.

6

Iseyeli nyɔ́ma leekvɔv ke Yeliko icate

¹ Yeliko nyɔ́ma ka tɔka pa icate ké na pá kaləsi Iseyeli nyɔ́ma tɔɔ. Nɔyɔlv u sovki, pɔ́cɔ́ nɔyɔlv u luki.

² Ḿpɔ́yú Τασα heela Yosuwee si: Ma tɔyi icate tɔne tɔ wulav na tɔ yoolaa apalaa tɔnaya nyá niɲ taa.

³ Mpɔ tɔ, yoolaa me, í tɔ na í cɔɔna icate nteye tɔm kvlɔm. Ilena í laki ḿpɔ́yú paa kvyakv ɲku. Halɛna kvyeɲ naatoso tɔcu.

⁴ Kɔtɛlaa naatosompɔyɔlaya ká tee Iɔ atakaa sɔyɛllaa nɔyɔ tɔɔ. Na paa wei na i tutuyv. Pɛ takɪ kvyakv naatosompɔyɔlaya nyɛɲkv wule, Ilena í cɔɔ icate ke tɔm naatosompɔyɔlaya. Na kɔtɛlaa náá tɔɲna pa tutuuy hvlvɔv.

⁵ Pɔ́ kɔma na í nu tutuuy wiiwa na í cuyusi, Ie yɛlaa tɔna kɔrentɪ na pá yaɣa apalvakakiisasi na icate kolɔɲa ti. Ilena paa Iseyeli tu wei í tii pa tɔɔ ké kɔakpaa.

⁶ Mpɔyɔle Yosuwee kɔta kɔtɛlaa na í heeli-we si: I kɔɔya Iɔ atakaa na mɔ taa yɛlaa naatosompɔyɔlaya náá takɪ paa wei na i tutuyv na í tee nɔyɔ.

⁷ Ilena Yosuwee heeli samaa si: I tɔ na í cɔɔ icate. Na yooɔ wontu tɔkɛlaa ke Iɔ atakaa nɔyɔ tɔɔ.

⁸ Yosuwee tɛma yɛlaa ke ḿpɔ́yú heeluyv, Ilena kɔtɛlaa naatosompɔyɔlaya unɪ í naali tɔnte, na pá hvlvɔɪ pa tutuuy. Na Iɔ atakaa ké pa waali.

⁹ Ilena yooɔ wontu tɔkɛlaa ke tutuuy hvllaa nɔyɔ tɔɔ. Na waali nyɔ́ma tɛɲɔɪ Iɔ atakaa na pɔ́ haɲa mpv.

¹⁰ Ilena Yosuwee heeli samaa si: I taa kiisi, pɔ́cɔ́ mɔ taa nɔyɔlv nɔyɔ taa í taa lu paa fɔɲ maɣamaɣa. Halɛna kvyaɲkv maa heeli-me si í kiisi tɔ.

¹¹ Mɔ na Iɔ atakaa í ká cɔɔ icate ke tɔm kvlɔm. Ilena í mɛli tesikile na í hɛntɪ.

ISEYELI
PAASENLA
TOM TAKELAYA
Kutulutu

Takəlaya kanə ka taa kə tə naaki isəna Iseyeli nyəma yela Iso kə Kanaah tetu taa tō. Pa nəyō tōo tū Yosuwee səpa. Ue pa feina paasənlv. Paa wei i lakaya isəna i caaki tōyō. Ama waatu wei pa nuki pa isayatu səh ulena pā keəsəna Iso tōo na pā wii. Iso naaki pa pətətəte, ulena i ləsəyi paasənlaa na pā waasəyi-wē.

Isəna pa faya Paasənlaa takəlaya tō:

Iseyeli nyəma suub ke Kanaah na Yosuwee səm, titite 1:1-2:10

Iseyeli paasənlaa, titite 2:11-16:31

Iseyeli nyəma liyituyū, titite 17-21

Iseyeli nyəma cayav ke Kanaah tetu taa

¹ Yosuwee səm waali kə Iseyeli nyəma pəssa Tacaa si pa nyəh pa kpeka taa nte tu yoonna Kanaah nyəma ke kancaalaya tō.

² Ntəna Tacaa si: Yuta nyəntə kə. Mpi tō, pele pa niy taa kə ma tū tetu.

³ Mpuylə Yuta kpekəle nyəma tōma Simiyəh kpekəle nyəma si: I koo na i sənə-tu na tē yoonna Kanaah nyəma na tē ləeki tetu nti Tacaa ká ha-tu tō. Ye tē tēma tənə, ulə tād koo na tē sənə-mə na tē ləeki mə nyəntu.

Mpuylə Simiyəh nyəma polaa na pā səsəsi Yuta nyəma tōo,

⁴ na pā tē yooū. Uləna Tacaa tū Kanaah nyəma na Peliisi nyəma ke pa niy taa, na pā kō yəlaa iyisi naanəwa (10000) kə Peseke icatə taa.

⁵ Mpuylə pa maɣana wulav Atoni-Peseke ke Peseke icatə taa, na pā yoonə-i. Isəna pa kələna Kanaah nyəma na Peliisi nyəma tōyōle.

⁶ Uləna wulav se na pā tōyōni-i na pā kra-i na pā seti i apalvmpēe na i apalvnmpee.

⁷ Mpuylə wulav un i tōma si: Ma maɣamaya maa seta yəlaa nutoso na naanəwa apalvmpēe na pa apalvnmpee ke mpuylə, na má tōki na cəyəlasi hotiyi na pā caləsəyi. Mpi maa lapa tōyō pə fələyi-m.

Uləna pā pona Atoni-Peseke ke Yosalem na í caɣ na í si tənə.

⁸ Mpuylə Yuta nyəma yoonə Yosalem nyəma, na pā kv-wē na pā sō icatə ke kōko na pā ləeki-tē.

⁹ Pə waali kə pa polaa na pā yoonə Kanaah nyəma mpa paa wē pulasi taa, na ilim mpətəh tōo kə tetekəle taa tō.

¹⁰ Uləna pā polo na pā yoonə Kanaah nyəma mpa pa wē Hepələh timpi pa yaakaya si Alapa tē tō. Na pā kv Sesayi nyəma, na Ahiməh nyəma, na Taləmayi nyəma.

¹¹ Pa tēma tənə, uləna pā polo pā yoonə Tepii timpi pa yaakaya si Kiliyati-Sefēe tō pə nyəma.

¹² Mpuylə Kalepv tōma si: Ye wei i yoonə Kiliyati-Sefēe nyəma na í kəli-wē maa ha-i ma pēelə Akəsa na í la alv.

¹³ Tənaɣalə Kalepv neu tənuyv nyəh Kenasi pəyalv wei pa yaa si Otiniyēe tō, i yoonə icatə ntē tē nyəma na Kalepv ha-i i pēelə Akəsa na í la alv.

¹⁴ Akəsa saawa, uləna í tō i paalv si: Maa sələmi ma caa ke tetu natəli. Alv un i tiina i kraɣaya tōo, uləna i caa pəssi-i si: Alaafəya kele?

15 Mpuɣule alu nɔɔɔ təkpaɔ si: Hai, la-m kɔpantɔ na ń ha-m hila. Mpi tɔ, tetu nti n ha-m ńpɔyɔ ilim mpɔtɔɔ tɔ tɔ tɔ fɛi lɔm.

Uena ɪ caa Kalepu náa ha-ɪ hila wena a we pə tɛɛ tɔ, na ɪsɔta nyəna.

16 Mpuɣy Moisi yəti lɔlɔyɔ nyəma Keni nyəma na Yuta nyəma pa luwa Yeliko, na pá polo pá caɣa Yuta Alaati ilim mpɔtɔɔ tɔ kɛ wɔlɔɣa tetu taa kɛ Amaleke nyəma tetu taa.

17 Mpuɣule Yuta nyəma, na Simiyəɔ nyəma pa polaa na pá yooɔa Kanaaɔ nyəma mpa pa we Sefati tɔ na pá tɔɣɔ pa tetu, na pá yɔki ɪcate tɔnaɔnaɔ. Na pá ha-te si Hooma. Ncaale ke pa yaa mpɔ na pa te taa.

18 Pəle pə waali kɛ Yuta nyəma mpe pa tasa Kasa, na Asəkaləɔ, na ɪkolɔɔ acalɛ ke lɛɛkɔyɔ, na pá kɛɔna wena a cɔɔna-ye tɔ.

19 Tacaɔ ka we pa waali kɛ haləna pá lɛɛki pulasi tetu təna. Ama tetu ɪhəntav taa nyəma ke pa ta pəsi. Mpi tɔ, pɛle paa wɛna yooɔu kɛɛkɛnaa nyəɔtɔ nyəma kɛ.

20 Uena pá ha Kalepu ke Hepəlɔɔ ɪcate, ɪsu Moisi ka yɔɔtɔyɔ tɔ. Mpi tɔ, ɪni ɪ tɔɔɔna Anaki lɔlɔɔ nyəma tooso wei ɪ ka we təna tɔ.

21 Pɛncamɛɛ nyəma ta pəsi na pá tɔɔɔni Yepusi nyəma mpa paa we Yosalem tɔ, pá na-we pa wɛna mpɔ.

22-23 Mpuɣy ɪfəlayim kɛkɛle na Manasee nyəntɛ pa polaa na pá yooɔa Pɛtɛɛli timpi pa yaakaya Lusi tɔ, na Tacaɔ səna-we. Fɛɔlaa ke paa caaləna tiluɣu ke Pɛtɛɛli taa.

24 Pɛle pa talaa na pá sulina apalɔ nɔɔɔlɔ, uena pá tɔmɪ-ɪ si: Hɔli-tɔyɔ timpi tɔ ɪcate koloosi topilinaa tɔ, tu nyi nyá tɔ.

25 Mpuɣy apalɔ ɪni ɪ hɔla-weɣɛ tɔsɔule. Uena pá sɔv na pá kú ɪcate yəlaa təna. Ama pa yela apalɔ ɪni na ɪ tɔɣaɣa nyəma təna.

26 Pə waali kɛ apalɔ ɪni ɪ pola Hiti nyəma tetu taa, na ɪ ɔmá ɪcate na ɪ yaa-te si Lusi, na pá yaaki-teɣɛ ńpɔyɔ haləna saɔa.

27 Manasee nyəma ná tá pəsi na pá tɔɔɔni Pɛti-Seyaa nyəma, na Taanaaki nyəma, na Tɔɔɔ nyəma, na ɪpɛlayam nyəma, na Mekito nyəma, na pə acalɛ wena a cɔɔna-ye tɔ. Kanaaɔ nyəma ka we tɔnaɣa tam kɛ.

28 Paa na waatɔ wei ɪsɛyɛli nyəma kɔma na pá yoo tɔɔ ke teu tɔ pa ta pəsi na pá lɛɛki pa koloosi acalɛ. Ye pə taya səkɛna paasi.

29 ɪfəlayim nyəma ná tá pəsi na pá tɔɔɔni Kanaaɔ nyəma mpa pa we Kesɛɛ tɔ, pa na-we pa wɛna.

30 Sapuləɔ nyəma ná tá pəsi na pá tɔɔɔni Kanaaɔ nyəma mpa pa we Kitəɔɔ na Nahalali tɔ. Ama təma kɛ pa tɔ-we na pá na-we pa we mpɔ.

31 Aseɛ nyəma ná tá pəsi na pá tɔɔɔni Ako nyəma, na Sitəɔ nyəma, na Alapu nyəma, na Akəsiri nyəma, na Heləpa nyəma, na Afiki nyəma, na Lehɔri nyəma.

32 Pə tɔ kɛ pá na Kanaaɔ nyəma pa caɣa pɛle pa tetu taa.

33 Nɛfətali nyəma ta pəsi na pá tɔɔɔni Kanaaɔ nyəma mpa pa we Pɛti-Sɛmɛsi na Pɛti-Anati tɔ. Ama təma ke pa tɔ-we na pá na-we pá wɛɛ.

34 Mpuɣy Amolii nyəma tɔɔɔna Taɔ nyəma, na pá kpa pulasi taa. Pa ta yele-we na pá caɣa tetu ɪhəntav taa.

35 Uena Amolii nyəma saali Ha-a-Hɛɛsi puɣu taa na Ayaləɔ na Saaləpim. Ama waali waali kɛ ɪfəlayim nyəma, na Manasee nyəma ɔmakəla-we na pá tɔ-weɣɛ təma.

36 ɪtəm nyəma tetu tɔɔa faɣana Pəɛsi tontɔɔɔ tɔ kɛ Sela na ilim tɔlule tɔ.

2

Tacaa kaləḡana i yəlaa

¹ M̄p̄óyú kuyaku nakuli Tacaa isətaa tillu lūna Kilikaa, na í polo timpi pa yaa si Pokim tó. Na í tó Iseyeli nyóma si: Ma ləsa-meɣe Icipiti na má pona-meɣe tetu nti tó taa maa heela mə caanaa na tuunav si maa ha-me tó. Hali má yəḡoti na má su si ma kaa yaki má na me ta nəḡo p̄elbuu.

² Na ma heela-me si mə na tetu tənə tə nyóma í taa p̄eli nəḡo nakəli. Pə wee ké si í yaki pa tuŋ. Paa na mpv tó, í tá nu ma təm. Ile pepe təw ké í lapa mpv?

³ Pə maɣamaɣa pə təw ké ma heeliyi-me təfoo si ma kaa təḡonəyi tetu tənə tə yəlaa na mu təḡəyi. Ama mə na-we í ká weena mpv, na pa tuŋ p̄əsi-meɣe katəsi.

⁴ Waatu wei Tacaa isətaa tillu tema təm ntəyi yəḡotobu, ilena Iseyeli nyóma tuli nəəsi na pá wiiki.

⁵ Pə təw ké pa ha lonte nteɣe həte si Pokim. Wiilaa teɣe pa yaa mpv na pa te taa. M̄p̄óyú pa lapa Tacaa ke kətasi.

Yosuwee səm

⁶ Waatu wei Yosuwee taa səta tó, m̄p̄óyú i yela Iseyeli nyóma ke Sikem, ilena paa wei í məli i tetu nti i hikaa tó tə taa.

⁷ Iseyeli nyóma lapa Tacaa təmle ké, haləna Yosuwee səm. Na pá seesi isəle ke mpv, na nyubu nyóma mpa pa nana pa isəpəle ke təma səəsəna wena Tacaa lapa-we tó, p̄ele pa polo pa si tətó.

⁸ Tacaa təmle tó Yosuwee pusi yoosa nunuwa na naanowa (110) ilena í sí.

⁹ Ilena pá pimi-i tetu nti pa ha-i tó, tə taa ké Timnatı-Helesi ke Ifəlayim pulasi taa ké Kaasi puɣu taa ké ilim ntəḡəŋ təw.

¹⁰ M̄p̄óyú Yosuwee p̄əle nyóma tənə səpa tətó. Ama kufalan yəlaa ná taa cekəna Tacaa, na təma səəsəna wena i ka lapa Iseyeli nyóma tó.

Iseyeli nyóma ləwa Iso Seev

¹¹ M̄p̄óyú Iseyeli nyóma lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tó. Pa laakaya tuŋ wei pa yaa si Paalənaa təḡo.

¹² Pa ləwa pa caanaa Iso Tacaa wei i ləsa-weɣe Icipiti tó. Ilena pa laakali məli piitimnaa mpa pa heku pa we mpv tó pa tuŋ təw, na pá luŋiyi-i. Tənaɣa pa kusəna Tacaa páána.

¹³ Pa lə-i ké na pá laaki tuŋ apalu nyəŋ wei pa yaaki si Paalənaa tó, na alu nyəŋ wei pa yaa si Asətətənaa tó.

¹⁴ M̄p̄óyú Tacaa taa huuna Iseyeli nyóma, na í yele-we na leekəlaa leeki pa nyəm tənə. Na í tó-weɣe pa kolontunaa niŋ taa na pá kəli-we.

¹⁵ Paa waatu wei ké pa sula yosu Tacaa wei ké na p̄ele pá təḡoni-we. Isu i ka təm-weɣe heeluyu na tuunav tó. Tənaɣale pa lanja wakəlaa tətəḡotəḡo.

¹⁶ Kena Tacaa náá kraaki pa taa ké paasənlaa si p̄ele pá waasi-weɣe leekəlaa mpe pa niŋ taa.

¹⁷ Ama Iseyeli nyóma kisa p̄eləɣe nunav na pá laaki tuŋ na pá luŋiyi-i. Tənaɣa pa yelina pa caanaa mpa pa tənaɣa Iso kusəsutu tó pa mpaav ke ləŋ, na pá kisi-weɣe keənəv.

¹⁸ Paa waatu wei ké Tacaa kra-weɣe paasənlu, i we p̄ontu inu i waali ké na í yaki-weɣe pa kolontunaa niŋ taa, haləna i səm. Pəpətu fəi leleŋ, ye pə kəma na pa ŋmakəllaa nyəŋsəyi pa ise na pá saləməyi, pa pətətəle kraaki Tacaa ké.

¹⁹ Ama pə kəŋ na paasənlu si, ɬena pə taɣanɪ ɪsaɣatv taa ké məlvuɣv, na pə kəŋ pa caanaa. Na pə laaki tuŋ na pa luŋiɣi-ɪ. Na pə təkə tam ké pa kanƙante, na pa yaasi ɪsaɣav.

Tacaa maɣasəɣi ɪseyeli nyəma si ɪ naa pa waali

²⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ kuyakv nakvli Tacaa taa huuna ɪseyeli nyəma na ɪ tɔ si: Yəlaa pane pa ɣəka ma nəɣə ŋka ma na pa caanaa tu pɛɛlaa tə, na pə kisi-m nuɬav.

²¹ M̀p̀r̀v tə, ma kaa təɣəŋi piitimnaa mpa Yosuwee taa tɛ təɣəŋvɣv na pəcɔ́ ɪ səkɪ tə, pa taa kvləm.

²² Piitimnaa mpeɣe maa nana ɪseyeli nyəma waali si paa nuɬa-m na pə təŋ ma luɣv nyəntv ɪsu pa caanaa lapv tə yaa ɪsəna.

²³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa yela piitimnaa mpa ɪ taa tv Yosuwee niŋ taa si ɪ təɣəŋi tə na pə heesi. ɪ ta hulina pa təɣəŋvɣv.

3

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa yela piitimnaa mpeɣe təɣəŋvɣv si ɪ maɣasəɣəna ɪseyeli nyəma mpa pa taa nyɪ pa na Kanaaŋ nyəma pa yooŋ təna tə.

² Tacaa caakaya ké si mpa ɪni pa taa nyɪ yooŋ ke m̀p̀r̀v tə, pə nyɪ-kv.

³ Piitimnaa mpa pu kaasa təɣəŋvɣv təɣəle Filiisi nyəma acalɛ kakpasɪ, na Kanaaŋ nyəma təna, na Sitəŋ nyəma, na Hifi nyəma mpa pa we Lipaŋ pɣvɣv taa ké pə kraɣav Paali-Heeməŋ pɣvɣv na pə polo Lepo-Hamati tə.

⁴ M̀p̀r̀e ɪnəɣi Tacaa caakaya si ɪ naakəna ɪseyeli nyəma waali si paa təkɪ kvəsəsitv nti ɪ ka yelaa na Moisi tv pa caanaa tə yaa pa kaa təkɪ.

⁵ M̀p̀r̀v pə yelina na ɪseyeli nyəma we Kanaaŋ nyəma na Hiti nyəma na Amolii nyəma na Peliisi nyəma na Hifi nyəma na Yəpusi nyəma pa hekv.

⁶ Pɛɛ pa haakayaŋa-weɣe pa pɛɛlaa na pə laki alaa, na mpe pə haaki pɛɛɣe pa nyəma, na pə laaki pa tuŋ.

ISEYELI PAASENLAA

Otiniiyɛɛ

⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɪseyeli nyəma lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tə. Pa kisa ɪsə ké seev na pə laaki tuŋ wei pa yaaki si Paalənaa na Aselanaa tə.

⁸ M̀p̀r̀vɣvle Tacaa taa huuna-we na ɪ tv-weɣe Mesopotami wulav Kusaŋ-Lisatayim niŋ taa. Na ɪlé ɪ ŋmakəli-weɣe pusi pələfeɪ təcu.

⁹ Kɛɛna pə wiina Tacaa si ɪ ya-we. ɪɛna ɪlé ɪ ləsi Kalɛrv neu tənɣv nyəŋ Kenasi pəɣalv Otiniiyɛɛ si ɪ waasi-we.

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tacaa Feesuyv tii ɪ təɔ, na ɪ polo ɪ yooŋa wulav Kusaŋ-Lisatayim na ɪ kəli-ɪ.

¹¹ ɪɛna ɪseyeli nyəma heesi pusi nule təcu. Pə waali ké Otiniiyɛɛ səpa.

Ihuti

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɪseyeli nyəma tasa lapv ke mpi pə ta maɣa Tacaa tə. Ntəna ɪlé ɪ yele na Mowapv wulav ɪkoləŋ kvli pa təɔ.

¹³ ɪ polaa ké na ɪ səsɪ Amoni nyəma na Amaleke nyəma pa təɔ, na pə yooŋa-we na pə lɛkɪ Yeliko ɪcatɛ.

¹⁴ Pusi pələfeɪ hiu təcu ké Mowapv wulav ŋmakəla-we.

¹⁵ Pa wiina Tacaa, ɬena ɪ kpa Pɛncamɛɛ kpekəle taa tv Kelaa pəɣalv m̀p̀r̀v tv Ihuti si ɪ waasi-we.

Kɛɛna ɪseyeli nyəma cɛla Ihuti ke kvəsəsv si ɪ pona Mowapv wulav.

¹⁶ Ntəna Ihuti caa laɣatɛ nte tə we ləŋ ke taa na waali, na tɛ taɣala ɪsu mpiiŋ naale tə, na ɪ svsi-teɣe ɪ tokona tɛ na ɪ ntəɣəŋ təɔ.

17 Μπουυλε ι cεla wulav κε ι κυcεεου. Apalu unι ι ka κε κυvasυlv κε tεmam.

18 Ι tεma-ι cεlvυv κε μpu, uena ι na yεlaa mpa paa kεna κυcεεου ηkv tε pά lu.

19 Pa kεma na pά tala pεe wena pa sika Kilikaa cεlv na pά laaki tε, uena Ihuti mεlεna ι waali, na ι polo wulav kin si: Hai, tά caa, maa wena faaciya nakeli si ma naaki-η mά na-η tά tike.

Uena wulav lεsi tεmle nyεma tεna.

20 Ate na ιcε naη ηkv kv nyιta teu tε kv taa kέ ι ka wεe. Ntεna Ihuti kpεtεna-ι na ι tεmι-ι si: Tacaa heela-m tεm si mά heeli-η.

Tεnayale wulav kula ι tεcayale.

21 Uena Ihuti kpεe ι layate na mpυtv na ι cε wulav lotu taa.

22 Na tε svv tε tεna, na pε kpεηna kpάtύv, na ι yele-teye μpu na nim waasi tε tε.

23 Ι tεma μpu, uena ι luna waali tε, na ι tεki na ι kalεsi.

24 Ι tεεwa uena tεmle nyεma polo pa maγana pε kalεsa μpu. Uena pά tv pa taa si wulav luki ι awali kέ.

25 Μpύvυ pa taηaa na pά kά ι fei tvlvυv. Uena pά polo pά tvli pa maγamaγa na pά maγana pa caa hεnta ate na ι cεpa.

26 Waatu wei pa taηa μpu tεvυ Ihuti sewa na ι tεe pεe tεyokεle, na ι polo ι ημεli Seyila.

27 Ι tala Ifεlayim pεvη taa, uena ι yaya apalv tutuyυ, na ι koti Iseyeli nyεma na ι tv-wεye nεvυ na pά tii pulasi.

28 Uena ι tv-we si: Ι tεη ma waali. Mpi tε, Tacaa tv mε niη taa kέ mε kolontunaa Mowapυ nyεma kέ.

Uena pά polo na pά nyala-wεye Yaatanι tεtεcεle, nεvυlv ta fiti.

29 Κυγαηkv pa kv Mowapυ yoolaa taa yoolaa κε yεlaa iyisi naanvwa (10000) kέ nεvυlv ta tvli.

30 Pε kpαvav waatu unι tεvυ Iseyeli nyεma ηmakεla Mowapυ nyεma na tetυ heεsi pusi nuηaasa tεcu.

Samkaa

31 Anati pεyalv Samkaa lεtεna Ihuti lonte taa. Unι ι kvna Filiisi nyεma κε yεlaa nasεtoso (600) na nav kpάtύv. Uέ ι waasa Iseyeli nyεma tεtεvυ.

4

Tepola na Palaki

1 Ihuti cεpa, uena Iseyeli nyεma tasa lapυ κε mpi pε ta maγa Tacaa tε.

2 Μpόvυ Tacaa tv-wεye Kanaaη nyεma wulav Yapeη wei ι tεkaya kawulaya κε Hasε tε ι niη taa. Ι yovu wulav κε pa yaakaya Sisela na ι we Halose-Koyim.

3 Yapeη unι ι yovu κεεkenaa ka we nasεnaasa na nuηvwa (900) kέ. Μpόvυ ι nyεηsa Iseyeli nyεma ιcε κε pusi hiu tεcu. Uena pele pά wιina Tacaa si ι waast-we.

4 Lapitεti av Tepola ka kenα Icε kvvεvυtv tvlεsvlv na ι hvvki Iseyeli nyεma κε pa tεmnaa κε waatu unι ι taa.

5 Petεeli na Lama pa hεkv taa timpi pa yaa si Tepola Paav κε Ifεlayim pυvυ taa tεvυ av unι ι pukaya na ι cakι, na ι taγanεvυ Iseyeli nyεma tεmnaa.

6 Μpόvυ kvyakυ nakvli Tepola unι ι tila Apinowam pεyalv Palaki kin κε Ketεεsi κε Nεfεtali tetυ taa, na ι heeli-ι si: Iseyeli Icε Tacaa tεma si η lεsi Nεfεtali na Sapυlvη pε nyεma taa kέ apalaa iyisi naanvwa (10000) na η pona-wεye Tapεε pυvυ tε.

⁷ Maa yelee na Yapeh yoolaa wulaw Sisela kuu i yoolaa na i keekena nnyəgətu nyóma na pá lu Kisəh ləəu taa si pa yookina-ŋ, ɔlena má tɔ-weyɛ nyá nin taa.

⁸ Tənaɣale Palaki cəwa Tepola si: Ye ma na-ŋ tu pona, ɔle maa polo. Ama ye n kaa polo, ɔle maa puki.

⁹ Mpuɣule Tepola si: Ma na-ŋ tu polo yaa. Ama paa n tala timpi nəɣəlu kaa sa-ŋ ké. Mpi tɔ, alu nin taa ké Tacaa ká tu Sisela.

ɔlena Tepola kuli na í na Palaki pá tee Keteesi.

¹⁰ Mpuɣú Palaki kpeyela Nefətali na Sapuləh nyóma, na yəlaa iyisi naanɔwa (10000) tisi si paa təŋi-i, na Tepola maɣamaɣa náá polo tɔtɔ.

¹¹ Keni tɔ Hepee ka faɣana Keni nyóma ɔlelaa mpa pa ké Moisi yəti Horari pəyalaa tɔɔ. ɔlena í polo í siki Saananim tui səsəŋ tee ké Keteesi kin.

¹² Mpuɣú Sisela nuwa si Apinowam pəyalu krawa Tapə puɣu tɔ.

¹³ ɔlena í koti i yoolaa nasənaasa na nuɔwa (900) ké Halose na pá tee Kisəh ləəu taa.

¹⁴ Ntəna Tepola tɔ Palaki si: Polo pa tɔ, saŋa ke Tacaa tui Sisela ke nyá nin taa, na i maɣamaɣa i ká weena nyá waali.

Mpuɣú Palaki tiɔwa Tapə puɣu na i waali ké yoolaa iyisi naanɔwa (10000).

¹⁵ Pa nika yoo, ɔlena Tacaa yelee na Sisela yoolaa na i keekena pá kuu-te. Haləna Sisela lu i keeke taa, na í se nɔhe.

¹⁶ ɔlena Palaki tɔ i kolontunaa na pa keekena waali, na í tana-weyɛ Halose. Na í heeli pa yoolaa təna pə ta sɔ paa ɔlɔɣu pəɣaya.

¹⁷ Mpuɣú Sisela sewa na í polo Keni tɔ Hepee alu Yayee te. Mpi tɔ, wulaw Yapeh yəlaa na Hepee nyóma paa we təma na lelen ké.

¹⁸ ɔlena Yayee lu na í səh Sisela na í tɔm-i si: Ta caa, sɔu ma te cəne, taa nyana puɔ.

Sisela sɔwa Yayee cokəle taa, ɔlena í hənti na alu ɔni í waasi i tɔw ké puɣu.

¹⁹ Mpuɣú apalu ɔni i tɔma-i si: Ləkətu təkə-m ké, ha-m lɔmaɣa na má nyɔ.

ɔlena alu cosi naaləm ke huluyu taa na í ha-i na i nyɔ, na í taɣani-i puɣu waasuyu.

²⁰ Mpuɣule Sisela təma alu ɔni si: Səh cokəle nənɔɔ, na wei í pəsa-ŋ si nəɣəlu we cəne? ɔle n cɔ si, aai.

²¹ Sisela ka kawaya tətɔtɔtɔ, ɔlena í too ɔsu i səpa. Mpuɣú Yayee kraɣa pəŋ cokəle kaŋkanaya na kaŋkanuyu, na í krətəna-i təhe na í keesəna i ləkpaɣasaya tɔw na í ká na í krəna tətɔ na Sisela si.

²² Pə waali ké Palaki sewa Sisela waali na í tala Yayee te na Yayee lu na í tɔm-i si. Kɔw, maa huli-ŋ yulu wei n pəkəɣi tɔ.

Palaki sɔw cokəle taa, ɔlena í maɣana i hənta ate təcəmm, na krátúyú tuɔ i ləkpaɣasaya taa na í səpa.

²³ Kuyaku ŋkuyɔ Iso yəlaa na Iseyeli nyóma kəli Kanaah wulaw Yapeh.

²⁴ Mpuɣú Iseyeli nyóma kaasa pa təyi teu na təhe təhe pá kɔw pá teesəna Kanaah wulaw ke kuyɔ.

5

Tepola pa akaitv kawəyaya

¹ Kuyaku ŋku Tepola na Apinowam pəyalu Palaki pa kəla Sisela tɔɔ pa mpa kawəyaya si:

² Iseyeli nyuyɔ nyóma pona samaa ke yoo.

ɔ sa Tacaa.

Samaa yoo na luyɔ kulmuyɔ.

Í sa Tacaa.

³ Awulaa s̄s̄saa me, í nu yoo.
Awulumpiya me, mu welisi yoo.
Ma saŋ Iseyeli Ís̄o Tacaa.

⁴ Tacaa luna Seyii p̄ȳȳ,
ɔena tet̄u s̄u seluȳu.

Í lu It̄om tet̄u taa,
ɔena t̄en náá nu.

⁵ Sinayi p̄ȳȳ sela s̄s̄s̄m ke Tacaa isentaa,
p̄oŋ sela t̄əp̄əŋ ke Tacaa isentaa.

⁶ Anati p̄ȳyal̄u Samkaa p̄ōle taa
ȳəlaa caasi ya yem ké tet̄u taa ké.
Yaȳe p̄ōle taa,
t̄ontaa t̄əŋaya m̄paas̄ k̄rai nyəŋ ké.

⁷ Iseyeli nȳəma taa feina nȳȳȳ t̄u,
kena Tepola k̄uli i naasi taa.

Pa taa feina aka n̄ȳōlu
ɔena pa too Tepola k̄uli.

⁸ Tuŋ ke Iseyeli nȳəma l̄əsaa
ɔena yoo náá tii t̄əkp̄ili.
Yoolaa tuutuuma me, k̄p̄álȳó fei.
Yoolaa samaa me, ŋmantaaŋa fei.

⁹ Iseyeli nȳȳȳ nȳəma me, ma sama.
Luȳu k̄ul̄um̄ȳȳ yoolaa me, ma sama.
Í sa Tacaa.

¹⁰ Awulaa s̄s̄saa me, í p̄əs̄əna laakali.
Ap̄ila me, í p̄əs̄əna laakali.
K̄unȳənt̄ənaa mu p̄əs̄əna laakali.

¹¹ Lum lulaa í sa Ís̄o ké i k̄up̄ant̄u t̄ə.
Í sam̄i- i k̄up̄ant̄u n̄ti i lapa Iseyeli t̄ə t̄ə t̄ə.
Iseyeli c̄aya t̄əp̄amm t̄ə í sam̄i- i.

¹² Tepola, Tepola k̄uli na ŋ waasi.
K̄uli na ŋ ma kaw̄əȳaŋa.

Ap̄inowam p̄ȳyal̄u Palaki k̄uli.
K̄uli, na ŋ ce Iseyeli sal̄əkat̄ənaa.

¹³ Kaas̄əlaa ná k̄əla akanaa.
Tacaa yelaa na má k̄əli akanaa.

¹⁴ Íf̄əlayim nȳəma pola t̄et̄ek̄əle taa.
P̄enc̄am̄e nȳəma pola t̄et̄ek̄əle taa.
Awulaa s̄s̄saa luna Makii.

Yoolaa akew̄ənaa ná luna Sapul̄əŋ.

¹⁵ Ís̄akaa nȳȳȳ nȳəma t̄əŋa Tepola na Palaki.
Ís̄akaa yoolaa s̄əsa Tepola pa t̄ə,
pa k̄p̄ənt̄a t̄ənt̄e na pá polo t̄et̄ek̄əle taa.

P̄ə na p̄ə m̄p̄u t̄ə, Lup̄əŋ nȳəma ná paas̄əna t̄əmn̄aa h̄əm ké.

¹⁶ Lup̄əŋ nȳəma paas̄əna kal̄ək̄əŋ wula nuu suwe?

Pa paas̄əna t̄əmn̄aa h̄əm ké.

¹⁷ Kat̄i nȳəma ta k̄ə, pa saala Yaatan̄i waali.

Тай ны́ома та кээ, па саала крүлөй тaa.
 АСЕЕ ны́ома та кээ, па саала теңку нэгэ.

¹⁸ Сапулөй ны́ома нá тисaa на пá му сэм.
 Нефэтaли ны́ома нá тисaa на пá polo тэyoole.

¹⁹ Аwулаа сэсаа лу yoou.
 Канааη awулаа лу yoou.
 Па луwa сi па yookina Tanaki.
 Па yookina Tanaki ке Mekito лум нэгэ.
 Па лηηa wontu.
 Па wu liyitee.

²⁰ Исэтүлүнаsi маγамαγa нá yoowa,
 hatoo сi мpaаη тaa кé сi yoona Sisela.

²¹ Кисөη лэоо тэгэ kolontunaa.
 Лөηтаа Кисөη лэоо кpиisa-we.
 Тэ каасi та ti на тэ ныоо тоη.

²² Selaa тwа casəle.
 Па кpαγaнөη acwа wiina нteγe кpакатam кpакатam.

²³ Тасаа исотaa tillu сi пá тəηsi Melosi icate ке mpusi.
 Si пá тəηsi тə yəлаа ке mpusi,
 па та лу Тасаа yoou.

Па та кээ сi па сəηηa Тасаа yoолаа тaa yoолаа.

²⁴ Пá kooli Yayee ке күpantv.
 Пá kooli Keni тv Hepee алv ке күpantv.
 Пá kooli-i күpantv ке coka тaa алaa тaa.

²⁵ Sisela сөлөма Yayee ке лум на íлé i cele-i naaləm.
 Tete naaləm ке i ha-i kalav тaa.

²⁶ Yayee кpαγa канканαγa на mpəle,
 на í cо канканyγv на ηwaaη,
 на í ka Sisela ныyγv на í тvи púyó.
 I kamαγa на í yəki ныympəγəлаγa.

²⁷ Sisela yela i ti на i hoti алv тee тəмаai.
 I hənta aтe тəcəmm на í сəpa.

²⁸ Sisela тоо таηaa на í ныəнəγəна pətote.

На í нəγəсəγi сi: Pepe тəо кé

Sisela кеeke та тala лəη?

²⁹ Alaa лəmαγasEE ны́ома нá cə-i.

Ini i lela па күcəcəтv nti сi:

³⁰ Исəntə yoолаа kuu wontuη кé,
 на пá тaləγi, инеγe пeeлə yaa пeeлаа naale.
 Sisela ке puyγv күpаηкv yaa pəηη naale.
 На мáá paa puyγv күсəpuyγv
 yaa pəηη naaleγe ma луγv тee.

³¹ Тасаа kolontunaa í сəki mpv.
 I таapalaa нáá teeki кəкə isu ilim лyкyγv тə.
 Pəle пə waaи Iseyeli tetv heesa пуsi нуle тəcu.

6

Matiyah nyóma còosayi Iseyeli nyóma

¹ M'póyú Iseyeli nyóma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tó. Ilena ílé í tu-weyé Matiyah nyóma niñ taa ké pusi nule tócu.

² Matiyah nyóma còosa-weyé sòsòm ké. Ilena Iseyeli nyóma se na pá còosi pulasi taa, na kukraməñ pəññ taa.

³ Ye Iseyeli nyóma í tuuki pa tawa, íle Matiyah nyóma, na Amaleke nyóma, na ilim təlule tó təntaa pa kreñti na

⁴ pá wati-we, na pá wakəłəyi pa kəhaləm, haləna pá tala timpi pa yaa si Kasa tó. Paa kaasəyi pəlv si pəle pá təyo. Na pá kreñna pa təla na pá kraaki.

⁵ Pa kəñayana pa kaləkəñ na pa coka ké. Pa na pa yooyooñaa paa we payale ké ísu kutolon, pa fei kaluy. Pa watəyi Iseyeli tetu ké na pá wakəłəyi-ti.

⁶⁻⁷ Iseyeli nyóma təyona pa təyi teu ke Matiyah nyóma niñ taa ké. Ilena pá wiina Tacaa si í waasi-we.

⁸ Ntəna Tacaa kra-weyé Iso kuyəyətutu tələsvlv, na ílé í heeli-we si: Iseyeli Iso Tacaa yəyətata si ma ləsəna-meyé Icipiti yomle taa.

⁹ Má waasəna-meyé Icipiti nyóma niñ taa, na má təyoni mpa pa còosaya-me tó, na má ha-meyé pa tetu.

¹⁰ Haləna má heeli-me si, mayale mə Iso Tacaa. Ile í taa nyana Amolii nyóma mpa pa tetu taa í we ísəntə tó pa tuñ. Ama í ta nuna-m.

Tacaa ləsa Ketiyəñ si í waasi Iseyeli nyóma

¹¹ M'póyú Tacaa ísətata tillu kəma Ofəla na í caya Apiyesee ləlvəy tu Yowasi haləm taa ké tnyv nakuli kv tee. Na Yowasi pəyalv Ketiyəñ ηməla ləseñ tənyaasəle, na í maki təyənaya si Matiyah nyóma í taa na-i.

¹² Tənyayale ísətata tillu lu í tó na í təmi-i si: Yoolaa taa aka nyá, Tacaa we nyá waali.

¹³ Kələna Ketiyəñ nəyo təkərv si: Aai, ma ce, ye Tacaa ka we tá waali, pəpe tó ké tə təki wahalanaa pəñe? Na leyé piti təma nna a tətm tá caanaa keesa-tu si í lapa-weyé waatu wei í ləsa-weyé Icipiti tó a wée? Pəpətu fei leleñ, Tacaa lə-tnyv, na í tu-tnyv Matiyah nyóma niñ taa.

¹⁴ M'puyəle Tacaa pəsəna Ketiyəñ tó na í təmi-i si: Pona toma wəna n wəna mpu tó, na í waasi Iseyeli nyóma ke Matiyah nyóma niñ taa. Ma mayamağa ma tiliyina-ñ.

¹⁵ Ntəna Ketiyəñ si: Hai, Tacaa, maa waasi Iseyeli nyóma na ma we? Mpi tó, tá təyaya ta ke pəlvəy Manasee ləlvəy nyóma taa. Pəcó ma tu ké pəyaya ntə.

¹⁶ M'puyəle Tacaa si: Maa wée nyá waali ké, na í tələki Matiyah nyóma ísu yəlv kəlv.

¹⁷ Ilena Ketiyəñ si: Ye mpu la na má nyi təkəlekele si Tacaa nyá, nyá yəyətəyənana-m.

¹⁸ Səñ na má kəna-ñ kvcəvu na pəcó í tee.

Tacaa si: Polo na í kəv.

¹⁹ Ketiyəñ polaa, ílena í kú pəfate na í təsi na í tu potopotonaa mpa pa taa kəkəsvm fei təyo səsəm. Ilena í kuuli nantu ke tokiya taa, na yom ke nyanaya taa na í pona Iso ísətata tillu ke tnyv səsəñkv ηkv kv tee.

²⁰ Ilena ísətata tillu təmi-i si: Polo na í si nantu na potopotonaa ke kukramuyv kəñe kv tó na í pə yom.

Ilena Ketiyəñ la mpu.

21 Μῦγύ Tacaa isəttaa tillu tokina nantu na potopotonaa mpe na i kpatóγó. Ilena kəkó lu kəkramuyv taa na ká nyaga pə təna. Na isəttaa tillu náá muky yem.

22 Tənyagale Ketiyəη cəkənaa si Tacaa isəttaa tillu ké. Ilena i yaga kapuka si: Hai, ma təm təma. Ma nawa Iso isəttaa tillu isentaa.

23 Ama Tacaa ná təma-i si: Nyá laηle i taa wakəli, n kaa sí se.

24 Mpyule Ketiyəη ηmawa Tacaa ke kətaga təlate, na i ha-teye hətə si Tacaa heesəgəna laηa. Kətaga təlate nté tə we haləna saηa ke Apiyeseə nyəma icate Ofəla taa.

Ketiyəη yəka tyv Paali təlaale

25 Μῦγύ Tacaa heela Ketiyəη ke ahoo anı si: Kra nyá caa latəce kufalu, na n tasa naale nyəη wei i wəna pusi naatosompəγəlaya tə. Ilena n yəki nyá caa təlaale na n kpesi tesika ηka pa laaki tə.

26 Ilena n ηma-m kətaga təlate ke pyv kəne ku nyvuyv taa na n kraγa tesika ηke ka taasi na n lana kətaga ηka kəkó lusa ka təna tə na latəce naale nyəη.

27 Ilena Ketiyəη ləsi i təmle nyəma ke naanəwa, na i lá isu Tacaa keesa-i təγv ahoo. Mpi tə, i nyaηayana i caa təyaga nyəma na icate yəlaa ké.

28 Pə fema na icate nyəma kulı tanaη tee təhulu, ilena pá maγana pa yəka tyv na pá kpesi tesika. Na pá lá latəce naale nyəη ke kətaga ηka kəkó lusa ka təna təγv kətaga təlate nte pa ηmawa tə tə tə.

29 Mpyule pa pəsa təma si: Awe maγamaγa lapəna mpy?

Icate nyəma cəkənaa si Ketiyəη lapəna mpy.

30 Ilena pá tó i caa Yowasi si: Ləsi nyá pəyalu na tó ku-i. Mpi tə, i yəka təlaale, na i kpesi pəcəlo tesika.

31 Mpyule apalu inı i cəwa mpe inı si: Mə nyəntv suweye tyv ηku ku təm taa? Ye pə cəpa wei si i seəkəna ku tə, isu pəntv səpa na pəcə pə nyaali. Ye ku ke tyv, ku yoo ku maγamaγa ku yoo. Mpi tə, ku təlaale ke pa yəkaa.

32 Kuyaku ηkuyv pa ha Ketiyəη ke hətə si: Yelupaali. Pə nyvuyv nté si: Paali i yoo i ti yoo. I təlaale ke pa yəkaa.

Ketiyəη pəkəyi Iso luyv nyəntv

33 Μῦγύ kuyaku nakulı Matiyəη nyəma, na Amaleke nyəma, na ilim təhule tə təntaa kotaa, na pá tesi Yaatanı na pá polo pá pıli Sisilee tetəkəle taa.

34 Ilena Iso Feesuyv tii Ketiyəη tə na i yaga apalu tutuyv si Apiyeseə lulyv nyəma i tv i waali.

35 Na i tili tətəγv Manasee nyəma kin si apalaa i lu na pá tv i waali, na i yaa Asee nyəma, na Sapuləη nyəma, na Nefətali nyəma, na pa təna pá səsi i tə.

36 Mpyule Ketiyəη təma Iso si: Ye tampana si nyá toη ke maə waasəna Iseyeli nyəma isu n ka yəγətyv tə.

37 Təv, maə pə heu kəηle ke Kataya taa. Ye cəlv kra-teye ahoo na atə náá wəlaa, lə tənaga maə nyəna si nyá toη ke maə waasəna Iseyeli nyəma.

38 Ilena pə la mῦγó teitei. Təv fema tanaη na Ketiyəη nyaasi kəηle nité, ilena ləm lu na pə su poosiya.

39 Ntəna i tə Iso si: Hai, yele má tasa-η natələyi pəssuyv. Taa mυ-m na páána. Ma caa si n tasa-m pulyv hulyv ke təm kuləm. Pənentə cəlv i kra tetv tə tike, na kəηle náá wəlaa.

40 Ilena Iso mυ Ketiyəη nəγv ke ahoo anı na kəηle náá wulı na cəlv kra tetv tə tike.

7

Ketiyōn yoolaa ḡmōnuyō na nunōwa (300) tōm

¹ Ḳpōyō Ketiyōn na i yoolaa pa kula lōn ke tanaḡ nakulī na pā polo pā puli Haloti hiṭe nōḡ, na Matiyān nyōma nāá pulōna ilim ntōḡon tō kē Molee pulaya colō.

² Ilena Tacaa tō Ketiyōn si: Nyā yoolaa kēla tōō, ma kaa tō Matiyān nyōma ke nyā nin taa, na pē kōō na ḡ sa nyā ti si nyā toḡ kē n lapōnaa.

³ Mpu tō, heeli-we si, sōḡontōnaa í mēli tōyaya.

Mpuyōle yōlaa iyisi hiu na naale (22000) mēlaa, na pē kaasi yōlaa iyisi naanōwa (10000) tike.

⁴ Ḳpōyō Tacaa tōma Ketiyōn si: Nyā yoolaa kēla tōō tōtō. Tiina-weye lōō nōḡ, na ma maḡamaḡa má tōōsi potaa na cayalaa.

⁵ Yoolaa tii tēna, ilena Tacaa heeli-i si: Faḡa mpa paa tí lōm na nin isu hasi tō, na pa mpa. Na mpa paa luḡ akula na pā nyōō tō na pa mpa.

⁶ Ḳpōyō pa taa yōlaa ḡmōnuyō na nunōwa (300) tiwa lōm isu hasi. Pē kaasa mpa ilena pēle pā luḡ akula na pā nyōō.

⁷ Ntēna Tacaa heeli Ketiyōn si: Yoolaa ḡmōnuyō nunōwa wei i tiwa lōm tō mpe pa nin taa kē ma tō Matiyān nyōma na pā waasi Iseyeli nyōma. Pē kaasa mpa tō, paa wei í mēli i tē.

⁸ Ḳpōyō Ketiyōn suwa yōlaa ḡmōnuyō na nunōwa (300) inī na í mō krentaa tōḡnasi, na pa tutuḡ na pēle pā mēli tōyaya.

Na Matiyān nyōma nāá sika tetekēle taa kē mpe pa pōtēē.

Pē hula Iseyeli nyōma si paa la akanaa

⁹ Ḳpōyō Tacaa heela Ketiyōn ke ahoō anī si: Kulī na ḡ tii Matiyān nyōma tesikile taa. Mpi tō, ma tu-weye nyā nin taa kē.

¹⁰ Ye sōḡontō we-ḡ na tiu, ile n kpenna nyā tēmlē tō Pula.

¹¹ N ká nu pa kōyōḡotō, ilena pē sōōsi-ḡ apalōtō.

Ntēna í na Pula pā cēḡ na pā polo pā tala tētanḡ kancaalaya nyōntē.

¹² Na Matiyān nyōma, na Amaleke nyōma, na ilim tēhule tō tōntaa pilina tetekēle tēna isu kōtolōn, na pa yooyōnaa nāá we isu lōm nōḡ kanḡōḡa, pa fēi kaluyō.

¹³ Ketiyōn pa tala mpu, ile nōḡōlō kēsēḡi i taapalō ntē toosee si: Ma toosaa kēle si ma ná potopoto nōḡōlō^a na í pilimiḡi tá tesikile na í yoona cokēle na í pēsi-tēye krentēlasi.

¹⁴ Mpuyōle i taapalō nōḡ tēkrap si: Isēna Iseyeli tō Ketiyōn ká kēli-tō tōḡ n na mpu. Isō tēma i taa kē si i tōyī tá tēnaya i nin taa.

¹⁵ Ketiyōn nu toosee anī a kōsēḡēsētō, ilena í hēnti atē na í sēē Isō. Ilena í mēli i yoolaa kīn na í tō si: I nyākī na í kulī. Tacaa tōwa Matiyān nyōma ke mē nin taa kē.

Matiyān nyōma sewa yem yem

¹⁶ Ḳpōyō Ketiyōn faḡa yoolaa ḡmōnuyō na nunōwa (300) inōyī kpeka tooso, na í cēla-weye tutuḡ na hēḡ si pā pa kahulasī tōō.

¹⁷ Ilena í tō-we si: I nyōnōḡōna-m yoo. Ye tō tala pa tēsikile na má lapa isēna mpi ile í la mpu.

^a **7:13 potopoto nōḡōlō:** Potopoto nōḡōlō, pēle pa tē tōyōnaya pēe naali a potopotonaa ke pa kēsēḡi cēnē.

18 Ye í nuwa má na ma həɣolbuɣ nyóma tə hula tá tutuun, ile mu huli mə nyəŋ tətə na pə cəə na pə ta. Na í kpen̄ti na i yəɣətəna nəɣo səsəɣa si: Tacaa na Ketiyəŋ pa nyóma nté tá.

19 Pə tapə ahoə heka ke waatu wei tanlaa laɣasəɣi təma ile Ketiyəŋ na i yoolaa nuɔwa (100) kpekəle, pa tala kolontunaa təsikile tənaya təə kəle. Uena pá huli pa tutuun na pá yəki pa heeŋ.

20 Ḿpóyó kpeka naale wei pə kaasaa tə, íle i lapa mpv tətə, na pá təkí kahulasí na niŋ mpətəŋ na tutuun ke niŋ ntəɣəŋ taa, na pá yəɣətəna nəɣo səsəɣa si: Tacaa na Ketiyəŋ paa təɣəna.

21-22 Ḿpóyó pa tənə pa tama kolontunaa təsikile na pá səŋə pa təsəŋleɔna ke mpv, na pá tənə tutuun huluɣv. Uena Tacaa lá na acufu sɔv Mətiyaŋ nyóma yoolaa taa, na pá sɔv kiisuyu, na pá kuyi təmaga pa taa pa tike. Ḿpóyó pa yawa na pá se na lələa mələna Pəti-Sita ke Seleta təə. Haləna pá tala timpi pa yaa si Apele-Mehola ke Tapaa colə tə.

23 Uena pá yaa Iseɣeli kpeka leɔna, Neɣətali nyóma, na Asee nyóma, na Manasee nyóma tənə na pá təɣəni Mətiyaŋ nyóma.

24 Ḿpóyó Ketiyəŋ tilaa na pá heeli Ifəlayim nyóma ke pəəŋ taa si: I tii ləŋ na í cə Mətiyaŋ nyóma na í tan-weɣe Yaataní tətəsəle haləna Pəti-Pala.

Uena Ifəlayim nyóma náá la mpv.

25 Uena pá kpa Mətiyaŋ awulaa naale Olerí na Serí. Na pá kv Olerí ke Olerí kokpamuyv təə, na pá kv Serí ileɣe Serí tənayaasəle. Uena pá taɣani kolontunaa waali ke tɣv. Ḿpóyó pa pona Ketiyəŋ ke awulaa mpe pa nyəəŋ ke Yaataní waali.

8

Ifəlayim nyóma pááná mɣv

1 Ḿpóyó Ifəlayim nyóma pəəsə Ketiyəŋ na pááná si: Waatu wei n pukaya Mətiyaŋ nyóma yoonav təə pə lapa isəna na í ta yaa-tv?

Haləna pá na-i pá yoo təə kə səsəm.

2 Mpuɣule i pəəsə-we si: Pepe taa ké má na-me tə kəesəɣi? Tɣv pəe kancaalaya nyəna u takí leleŋ ke kantəkaya nyəna. Pə tapuyv nté si: Mpi mu lapa tə, pə tɛe mpi tá lapa tə təɣaɣaɣa.

3 Iso yelaa na í kv Mətiyaŋ awulaa Olerí na Serí. Mpv tə, pepe taa ké má na-me tə kəesəɣi?

Ketiyəŋ yəɣətə mpv, uena Ifəlayim nyóma pááná hee.

Ketiyəŋ ke Yaataní ilim təlule təə

4 Ḿpóyó Ketiyəŋ pa tesa Yaataní na pá kawa tətəɣətəɣə. Paa na mpv na pá taɣani pa kolontunaa waali ke tɣv.

5 Pa tala Sukəti, uena Ketiyəŋ tə icate nyóma si: I ha ma yoolaa ke təɣənaɣa, pə nu-weɣe. Mpi tə, tə tənə Mətiyaŋ awulaa Sepa na Saləmunə ke təɣənyv kə.

6 Mpuɣule icate nyvnyv nyóma pəəsə-i si: Pepe təə kə n caa si tə cəle-ŋ təɣənaɣa na í ta kpata Sepa na Saləmunə?

7 Tənayaɣe Ketiyəŋ nəɣo təkpaɔv si: Tacaa í tuwa Sepa na Saləmunə ke ma niŋ taa, maə cəli-me na wɔlaya tətə taa səwa na səsənaa.

8 Uena pá tɛena Penuweli, na Ketiyəŋ sələmi kolomtəv ntəɣi icate nyóma, na pəle pá cə-i teitei isu Sukəti nyóma.

9 Ḿpóyó Ketiyəŋ heela-we si: Ye ma lapa aka na má məlaa, maə yəki mə icate taa atə na iso kutuluɣu səsəəv.

10 Sepa na Saləmunə pa yoolaa paa we Kaləkəw, na pə kaasa-wexə iyisi naanəwa na kakpası (15000). İəna pu kaasa ilim təlule təntaa təyəle. Mpi tə, Ketiyəwə pa tēma yəlaa iyisi nūnəwa na hiu (120000) ke kuyə.

11 İlena İseyeli nyəma keli mpraaw ŋku ilim təlule təntaa təŋəyi təyo Nopa na Yorowa pə ilim təlule təw, na pə kphəli pa kolontunaa. Pəcə pələ paa nyəma si pa lu-təyi.

12 İlena Matiyəŋ awulaa Sepa na Saləmunə pə se. Ama İseyeli nyəma təyona-we na pə kra-we na kolontunaa kpekəle təna laŋə pəsi.

13 Ketiyəŋ pa luna yooə na pə kpeŋ, İlena pə kraɣa Helesı ikrakpaw mpraaw.

14 Mprəyú ı kra Sukoti ifepu nəyəw na í pəəsı-ı, İlena İlé í ŋmaa-ı ıcate nte tə nyuyə nyəma həla. Pa we yəlaa nütoso na naanəwa na naatosompəyoləɣa.

15 Pə waali ké Ketiyəŋ polaa na í maɣana Sukoti nyəma na í tə-we si: ı təəsı nti í ka tū-m si paa pə nu ma yoolaa í kaa ha-wexə təyənəɣa si ma ta kpaɣa Sepa na Saləmunə tə. Təw, mpeyelə ma kra cəne.

16 İlena í caa wəlaya tətə taa səwa na səsəwəna na í həna Sukoti nyuyə nyəma ŋkraŋŋ.

17 İlena í yəki Penuweli ıcate taa atə na isə kutuluɣu na í kú yəlaa.

18 Pə waali ké Ketiyəŋ pəəsə Sepa na Saləmunə si: Yəlaa mpra pa kəwa Napəw tə pa we isəna təw? İlena pə cə si: Pə nəyəsəna-ŋ ké. Pa caɣa ké isı wulaw piya.

19 Mpruyəle Ketiyəŋ si: Ma taalənaa ké, ma na-we ta too koləm. Ma tuukina Tacaə si ye í taa kú mpe ıni, ma maɣamaɣa ma taa ku-me tətə.

20 İlena í tə ı pəyəwə kancaaləɣa nyəŋ Yetee si: Polo nı ku-we.

Ama pəyəɣa ta pəsi na ká kusı ka laɣate. Mpi tə, kaa kəla kəəsuyə, İlena səyəntə we-ke.

21 Ntəna Sepa na Saləmunə pə tə Ketiyəŋ si: Ku-tuyə nyá maɣamaɣa, yələkpasu təmlə ké.

Mprəyú Ketiyəŋ kəwa awulaa mpe pa naale, na í wəyəsı pa yooyoona luuy tē kawuləɣa wəla təlanaa.

Ketiyəŋ səm

22 Mprəyú İseyeli nyəma təma Ketiyəŋ si: Təyə tá təw ké kawuləɣa, nyá waali ké nyá piya na pələ pa piya. Mpi tə, nyá yaɣəna-tuyə Matiyəŋ nyəma niŋ taa.

23 Ntəna Ketiyəŋ si: Aai, pə taɣa má yaa ma pəyəɣa nakəli kaa təyənə mə təw ké kawuləɣa. Ama Tacaə keke mə wulaw.

24 İe nti ma sələməyi-me təyəle si paa mə taa wei í ha-m kukuule nte ı hika kolontunaa tə tə.

Matiyəŋ nyəma ka ké İ səmayeli nyəma, İle paa wəna kukuwee ké.

25 İlena pə tisi si paa cələ-ı na luɣu koləmuyə.

Mprəyú Ketiyəŋ pəwa toko na pə pətəyi pa ŋkraŋyaɣəlası nsəyi pə təw.

26 Na kukuwee anı á lu isı kiloona hiu. Na pəcə pə kaası kacəka kukuwee ısi ŋkraŋyaɣəlası, na tokona kəsəema kəpama mpra Matiyəŋ awulaa suukəɣa tə, na pa yooyoona təlanaa.

27 İlena Ketiyəŋ İbətəlaa toko wei pa pəəsəyənə Tacaə ke təm tə na í tó wəlanaa mpeye í təw, na í su Ofəla ıcate taa. Mprəyú İseyeli nyəma sətə toko inəyi laaw na í pəsi Ketiyəŋ na ı təyəɣa nyəma ke katəka.

28 Pə kraɣaw waatə ıni təyə İseyeli nyəma ŋmakəla Matiyəŋ nyəma, pa ta tasa pa təyi hikuyə. İlena tətə heesi pusi nule təcı. Haləna Ketiyəŋ na ı səm.

29 Mprəyú Ketiyəŋ məla ı tē na í caɣa təna.

30 ı pəyalaə ka we nütoso na naanəwa ké. Mpi tə, ı ka wəna alaa pəyale ké.

³¹ I alv sækpelu nyəŋ wei i ka we Sikem tō i lola-i apalupəyaya, pa yaa-ke si Apimeleki.

³² Kpatəlaya kəpaŋka ke Ketiyəŋ səpənaa na pá pimi-i i cəsə səsə Apiyeseə pəlaav taa ke timpí paa pima i caa Yowasi təyə Ofəla icate taa.

³³ Ketiyəŋ səpa mpv, ilena lseyeli nyəma tayani tunj laav taa ké məlvu, na pá laaki pa tvyu ŋku pa yaa si Paali-Poli tō.

³⁴ Pa ta təəsi pa ləo wei i yapa-weye kolontunaa mpa pa cəəna-we tō pa ninj taa tō.

³⁵ Paa na Ketiyəŋ ka lupə pa tō ké teu tō, pa taa nəyolə ta təəsi i təyaya nyəma tō.

9

Apimeleki pəsa Sikem wulav

¹ Mpróyó Ketiyəŋ pəyalv Apimeleki pola i ikpenaa ke Sikem na í tō pá na i too ləlvu nyəma təna si,

² pá pəəsi icate nyəma si: I caa si Ketiyəŋ piya nutoso na naanwəa í təyona mə tō ké kawulaya yaa yulv kəlvəm? Ilé í təəsi si maɣale mə kəxəpu.

³ Ntəna i ikpenaa polo na pá heeli təm ntəyi Sikem icate nyuvu nyəma. Iləna pəle pá tv pa taa si paa sɛəna i tō. Mpi tō, i ké pa yulv ké.

⁴ Iləna pá ləsi pa tvyu ŋku pa yaa si Paali-Peli tō kv kutuluɣu taa ké liyitee nyəxətv nutoso na naanwəa na pá ha-i. Anəyi i fela tetelataa, na mvsəŋtənaa, na pá tó i waali.

⁵ Iləna pá polo i caa tɛxə Ofəla, na í kú i tɛtənaa nutoso na naanwəa un i tənaya kəkpa-mv kəlvəm tō. Pa taa sækpelu kəlvəm Yotam tike sɛna na í ŋmɛli.

⁶ Iləna Sikem na yoolaa tɛ yəlaa təna koti na pá polo icate tvyu kulaləav tɛɛ, na pá kpaali si Apimeleki pəsa wulav yoo.

Yotam sɛə yəlaa ke isə

⁷ Yotam nu mpv, iləna í kpa pvyu Kalisim nyuvu taa na í kiisi si: Sikem nyəma mɛ, yə í caaki si ləo í nuna-mɛ, ilé í ke ŋkpaŋŋ.

⁸ Kvyaku nakəlvəyi tunj tōwa si i kpaaki wulav. Iləna í tō tvyu ŋku pa yaa si Olifi tō si: Tu kpa-ŋ tá wulav.

⁹ Tənaɣale Olifi təma i taapalaa si: Ma yeki nim məlvu nté na ləo na yəlaa pa lanja heəna-m iləna má kvyi ma ti si ma təki tunj tō ké kawulaya na?

¹⁰ Mprəyole tunj yaa ŋku pa yaa si fiki tō si: Kəə na tó kpa-ŋ tá wulav.

¹¹ Tənaɣale fiki si: Ma yeki ma pɛe lɛlɛŋ nyəna anəyi ləlvu ntəna má kvyi ma ti si ma təki tunj tō ké kawulaya na?

¹² Iləna í yaa tvyu ŋku pa yaa si lɛsɛŋ tō si: Nyaa kəə na tó kpa-ŋ tá wulav.

¹³ Ntəna kəle kv cə si: Ma yeki səlvəm puuu nté si ləo na yəlaa pá yələəna-m, iləna má kvyi ma təyi yem si ma təki tunj tō ké kawulaya na?

¹⁴ Pə waali ké tunj təna kɛntaa na í maɣana səwa hotiya na í tó-ké si: Kəə na tó kpa-ŋ tá wulav.

¹⁵ Ntəna səwa hotiya tə-we si: Ye tampana si í caa má la mə wulav, í kəə na í cəəsi mə tənaya ma isotom taa. Ye pə taya mpv kəkə ká luna ma səwa taa, na ká nyaya na ká kɛntəna Lipaŋ tunj səsəŋ.

¹⁶ Mpróyó Yotam tasaa si: Isu mə kpaaləv si Apimeleki kele mə wulav tō tampana nté? Ketiyəŋ lapa-mɛye təma səsəəna wəna tō í təəsi a tō na í la í na i təyaya nyəma ke kvpantə na?

¹⁷ Ma caa yoo mə yoo na í si mə səm na í waasi-mɛye Matiyaŋ nyəma ninj taa.

18 Uena saŋa mu lu i nyóma waali, haləna í kó i piya nitoso na naanowa ke kukramoyu kulbmoyu tɔɔ. Uena í kra Apimeleki ke Sikem wulaw si ílé i ké mə kəyɔru. Pécó Ketiyəŋ yom alu nyəŋ pəyaya nté.

19 Ama ye kɔpantu ke i lapa Ketiyəŋ na i təyaya nyóma, ile Apimeleki í heesi mə laŋa na mu heesi i nyəntɛ.

20 Ye pə taya mpv kəko í luna Apimeleki taa na ká nyaya Sikem na yoolaa te yəlaa, na kəko lu pɛle pa kiŋ na ká nyaya Apimeleki.

21 Yotam tɛma mpv, uena í se i tɛtɔ Apimeleki na í polo í ŋmɛli Peela.

Sikem nyóma kola Apimeleki tɔɔ

22 Apimeleki tɔyɔ kawulaya ke lɛxɛli ke pusɪ tooso.

23 Pə waali ké lɔɔ yəlaa na Sikem nyóma taa kɔrentəna tɛma. Uena Sikem nyóma kuli Apimeleki tɔɔ.

24 Pə lapa ŋpóyú si i tɛtɔnaa mpa Sikem nyóma ka sənə-i na pá ku tɔ, pa səm í məli í na-we pa nyəŋ taa, na pə lɛti-i.

25 Pa caakaya si pá hiki Apimeleki, uena pá pona yəlaa ke pulasi taa na pá papɪ təna, na mpaav tɔntɔ wei í tɛki, ile pa lɛki i wontu. Mpóyú wulaw nu-ti.

26 Mpóyú kuyaku nakoli lɔpɛti pəyalv Kaali na i tɛtɔnaa pa pola Sikem, na icate nyóma la-weye naani.

27 Uena pá polo pá kóolí tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋnaa tɔ na pá lá pə sɔlvɔm na pá nyəɔ, na pá ŋmaali. Na pá sɔv pa tɔyɔ kutuluɔyɔ taa, na pá tɔyɔ na pá nyəɔ tɔtɔ. Uena pá tɔv Apimeleki.

28 Haləna Kaali tɔ si mpaɔa Sikem nyóma? Na pepe tɔɔ ké tu nyana Apimeleki? Awe nyəma-i? Ntəŋ Ketiyəŋ pəyalv kɛlɛ? Sepuli kɛlɛ icate nyɔyɔ tɔ, ta kaa nuna-i. Mə cəɔ Hamoo wei i ké mə kɔpəle nyɔyɔ tɔ tɔyɔ pə wee si í se.

29 Ye maɔ kɛna icate nyɔyɔ tɔ, maɔ tɔyɔna Apimeleki ké. Apimeleki í tayani i yoolaa na í kəna na ma na-we tə yoo.

30 Icate nyɔyɔ tɔ Sepuli nu Kaali tɔm nti, uena i pááná huu.

31 Na í tili mukaya na í heeli Apimeleki si: Kaali na i tɛtɔnaa pa kɔma Sikem na pá yoosiɔi nyá na icate nyóma.

32 Mpɔ tɔ, pə wee si nyá na nyá yəlaa í polo ahoɔ na í papɪ-i tawa taa.

33 Na cele tanəŋ í tii icate tɔɔ ké ilim luw waatv, na í na i nyóma pá lukɪ nyá tɔɔ, uena ŋ nyɪ isəna ŋ ká lana-we tɔ.

34 Mpóyú Apimeleki fayə i yəlaa ke tɔm liyiti na pá polo pá papɪ Sikem icate waali.

35 Waatv wei Kaali luwa na í səŋ icate nənəyɔ, uena Apimeleki na i yəlaa pá lu təŋmɛlle.

36 Kaali na-we, uena í heeli Sepuli si: Nyəni, yəlaa watɔyɔ pulaya na pá tiiki yee. Ntəna Sepuli nəyɔ təkɔpav si: Pulaya isotom ke n yaa si yəlaa na?

37 Kaali ta tisi, uena í tɔ si: Nyəni, yəlaa tiikina na hekv taa pulaya tɔɔ. Na tintiyile lentɛ ná tɛsəyɪ pee pəɔsəlaa tɔyɔ kulalaav mpaav.

38 Uena Sepuli tɔ si: Tasa kɔpɛsuɔyɔ ile. Matəŋ n təŋaya cəne si: Aweye pa yaa Apimeleki na táa nukəna-i? Tɔv, i na i yəlaa mpa n tɔvkaɔa tɔ pa kəŋna nté. Polo nyá na-i í yoo ile.

39 Mpɔyɔle Kaali tɛewa Sikem nyóma ke nəyɔ na pá na Apimeleki pá naali yoo.

40 Apimeleki sɔv i tɛɛ, uena unɪ í kuu-te na pá tɔ tɛma waali, na pə kv yəlaa ke səsəm na pécó pá takɪ icate nənəyɔ.

41 Ǫena Apimeleki polo na í çaya Alumna na Sepuli náá tǵɔni Kaali na í teetɔnaa si pá taa məli Sikem taa.

42 Tev fema, Ǫena Sikem nyǵma tayanı pa ti si pa puki tawa taa na pá tayası-tǵı Apimeleki.

43 Ǫena í faya ı yoolaa ke kpekale tooso, na pá papı tǵna. Waatv wei ı ná Sikem nyǵma lu ıcate nǵnǵɔ, Ǫena í tii pa tǵó ké kpakpaa.

44 Ntɛna Apimeleki na kpekale lentɛ pá polo na pá tǵı ıcate nǵnǵɔ si kolontunaa í məli ıcate taa, na kpekale naale nyǵntɛ náá nyala yǵlaa ke tawa taa, na pá kv-weye sǵsǵm.

45 Na Apimeleki yooona ıcate ke ilim na pǵ tem, na í kv tǵ yǵlaa, na í wakǵli-te na í leeki-te. Ǫena í ǵmusı tǵ taa ké tǵm.

46 Waatv wei Sikem atɛ na iso kutuluɣu yǵlaa ná mpv, Ǫena pá polo pa tǵna na pá sǵv tǵv Paalı-Peli kolonǵa kutuluɣu taa.

47 Ǫena Apimeleki nu si pa polaa na pá ǵməli tǵna.

48 Mǵóyó ı pona ı yoolaa ke Salǵmǵ pulaya tǵ, na í kpaɣa laale na í setı tǵv piliǵa na í hǵǵli-ke. Ǫena í heeli-we si: I la isu ma lapv tǵv lǵ.

49 Ǫena paa wei í setı ı piliǵa na pá tv ı waalı na pá pona taası na pá kaa tǵv kutuluɣu nǵɔ, na pá tv kǵkǵ. Isǵna Sikem atɛ na iso kutuluɣu yǵlaa sǵpa tǵvǵle. Apalaa na alaa mpa pa sǵpa tǵna tǵ pa tala isu yǵlaa iyaya (1000) ke mpv.

Apimeleki sǵm

50 Apimeleki lu tǵna, Ǫena í polo Tepeesı ıcate na í nyala-te na í leeki-te.

51 Tǵ taa ka we atɛ na iso kutuluɣu tǵ nyǵkv nakvli. Ǫena ıcate apalaa na alaa na nyǵv nyǵma polo na pá sǵv kv taa na pá tǵki nǵnǵɔ, na pá kpa nyǵv taa na pá çaya.

52 Mǵóyó Apimeleki kǵtǵna kutuluɣu ǵkv kv nǵnǵɔ si ı tǵv kǵkǵ.

53 Ǫena alv nǵǵlv ı yaya ı nyǵv taa ké nem na kú tvli.

54 Mǵvǵvle ı tǵma ı yooı wontu tǵkvlv si: Kǵre nyá layate na ı teesi-m. Pá taa kǵ na pá yǵvı si alv kvna-m.

Ǫena ifepu ıı ílé ı sǵ Apimeleki ke layate na í sí.

55 Isyeli nyǵma nawa si ı sǵpa. Ǫena paa wei í məli ı te.

56 Isǵna Iso felǵna Apimeleki ke isayavı nti ı lapa ı caa, na í kv ı teetɔnaa nutoso na naanvwa tǵvǵle.

57 Pǵyele Iso yelaa na pá felı Sikem nyǵma ke pa isayavı ke teitei isu Yotam ka tǵsvv-weye mpvı tǵ.

10

Iseyli nyǵma paasənlaa lelaa: Tola na Yayii

1 Apimeleki sǵpa, Ǫena Isakaa kpekale taa tv Puwa pǵyalv Tola náá kvli. Toto saalı kele. Tola ıı ı waasǵna Isyeli nyǵma. Samii ıcate taa ké ı ka we Ifǵlayim pǵǵ nyǵǵ taa.

2 Pıısi hiu na tooso tǵcu ké Tola paasǵna-we. I sǵpa, Ǫena pá pimi-ı Samii ıcate taa.

3 Mǵóyó Kalaatı tv Yayii ná leeta Tola lonte na í paasǵna Isyeli nyǵma ke pıısi hiu na naale.

4 I pǵyalaı ka we ylv nyǵǵ hiu na naanvwa ké. Paa wei na ı kpaɣaya na ı ıcate ke Kalaatı hǵǵlv taa. Halı pa tǵǵna tǵna-weye yaav si Yayii acalee.

5 I sǵpa Ǫena pá pimi-ı Kamǵı ıcate taa.

Amoni nyǵma yookina Isyeli nyǵma

6 Μπόγύ Iseyeli nyóma tasa lapu ke mpi pə ta maɣa Tacaα tɔ. Pa suv Paalənaα na Asətatənaα ke laav. Pa laa tətəɣɔ Siliɪ nyóma, na Sitəŋ nyóma, na Mowapu nyóma, na Amoni nyóma, na Filiisi nyóma pa tuŋ. Pa lɔwa Tacaα ké təkpaata, paα tasəɣi-ɪ seu.

7 Ntəna Tacaα mu-wε na prááná na í tu-wεɣε Filiisi nyóma na Amoni nyóma niŋ taa.

8 Pə kpaɣav waatu inɪ təɣɔ pa suv Iseyeli nyóma mpa pa wε tetu nti tɔ taa Amolii nyóma ka wε Kalaati ke Yaatanɪ waali təɣɔ nuɣutuɣu, na pá tuɣv-wεɣε wahala.

9 Halɪ Amoni nyóma tɛsɪ Yaatanɪ na pá yooŋa Yuta nyóma na Pɛncamεε nyóma na Ífəlayim nyóma. Ntəna Iseyeli nyóma laŋlε wakəlɪ sɔsɔm.

10 Μπόγύ pa wiina Tacaα sɪ: Ta Iɔ, tɔ wakələna-ŋ ké. Mpi tɔ, tɔ yela-ŋ na tɔ laaki Paalənaα.

11 Iləna Tacaα náα pɔɔsɪ-wε sɪ: Waatu wei Icipiti nyóma, na Amolii nyóma, na Amoni nyóma, na Filiisi nyóma,

12 na Sitəŋ nyóma, na Amaleke nyóma, na Mawəŋ nyóma, pa tu-mεɣε wahala na í wiina-m tɔ, ma ta waasɪ-mε?

13 Paa na mpv mə lɔ-m na í laaki tuŋ pə tɔɔ ké ma kisaa sɪ maα tasəɣi-mεɣε waasvɣv.

14 Í polo na í yaa tuŋ wei í ləsaα na í laaki tɔ, na ílε í waasɪ-mεɣε mə laŋwakəlɪε waatu.

15 Μπόγύ Iseyeli nyóma tasaa sɪ: Halɪ, Tacaα, tɔ wakələna-ŋ ké. Lana-tuɣv isəna n sɔlaα tɔ. Ama waasɪ-tuɣv saŋa tɔtɔ.

16 Mpuɣvle pa lɔwa pa tuŋ wei paa laakaya tɔ, na pá məlɪ pa Iɔ sεεv taa. Iləna pa wahalaŋaα tɔm la Iɔ ké pətɔtɔlε.

17 Μπόγύ Amoni nyóma polaa na pá pulɪ Kalaati nyóma hɔɣɔlvɣv taa. Na Iseyeli nyóma náα təŋna mπόγύ lapu ke Misipa.

18 Iləna kpeka yəlaanaα na pa nyvɣv nyóma mpa pa wε Kalaati tɔ pá pɔɔsɪ tɔma sɪ: Tá taa əwε ká tɛ́ná-tuɣv nəɣɔ, na í yooŋa Amoni nyóma? Wei í polaa pɔntu ká pəsɪ Kalaati nyóma nyvɣv tu.

11

Yefete pəsa Iseyeli nyóma nyvɣv tu

1 Yoolaa taa yoolu nəɣɔlv ɪ ka wɛnna Kalaati, pa yaa-ɪ sɪ Yefete, na ɪ caa sɪ Kalaati, ɪ too ke apalaa təna alv.

2 Í caa inɪ ɪ alv lɛlv ka lɪla-ɪ apalvpiya tətəɣɔ. Səlε sɪ kɔma na sí lá yəlaα iləna sí təɣɔnɪ Yefete sɪ: N kaa na ta caa kpancoou. Mpi tɔ, n ké ta caa nyutu taa pəyaya ké.

3 Μπόγύ Yefete sewa ɪ newaa mpe na í polo na í ɣaɣa Təpv tetv taa. Iləna yəlaα mpa pa wε isv inɪ tɔ pá koti ɪ kiŋ na í na-wε pá lukɪ kɔlv.

4 Pə taanɣaa, iləna Amoni nyóma kɔɔ na pá yookina Iseyeli nyóma.

5 Yoo kɔma na kó haŋ iləna Kalaati sɔsaa polo Yefete waali ké Təpv tetv taa

6 sɪ: Kɔɔ na n tεε-tuɣv nəɣɔ na tɔ polo tɔ yooŋa Amoni nyóma.

7 Tənaɣalε Yefete sɪ: Matəŋ mə taa kpana-m na í təɣɔnɪ-m ma tε? Iləna laŋwakəlɪε maɣana-mε na í kəŋ ma waali suwε?

8 Ntəna sɔsaa sɪ: Tə kəmaɣa sɪ n kɔɔ na n tεε-tuɣv nəɣɔ na tɔ yooŋa Amoni nyóma na n la tá na Kalaati nyóma tá nyvɣv tu.

9 Keləna í cɔ-wε sɪ: Í mələna-m sɪ tɔ yooŋa Amoni nyóma na Tacaα í tu-wεɣε ma niŋ taa, maα la mə nyvɣv tu na?

10 Mpuɣvle sɔsaa sɪ: Yεε, tu la mpv. Tacaα kεlε tá aseeta tu.

11 M̄p̄ógó Yefete t̄əŋa Kalaati s̄osaa na ȳəlaa kpa-i pa nȳnȳu t̄u, na pá t̄u yoolaa t̄ənaɣa i niŋ taa. Uena Yefete leli t̄ə t̄əna nti i na s̄osaa pa ȳəɣ̄otaa na pá su t̄əɣ̄o Taca a i s̄ɛntaa.

T̄əmnaa mpa Yefete heela Amoni nȳəma t̄o

12 M̄p̄ógó Yefete tilaa na í p̄oosi Amoni wulav si: Ma na-ŋ suwe na ń k̄oo na ń yookina ma ȳəlaa?

13 Nt̄ena ílé í c̄o si: Iseyeli nȳəma luw Icipiti t̄o pa l̄eeka ma tetu ke p̄ə kpaɣav Al̄ənoŋ t̄o. Hal̄əna p̄ə polo Yar̄əki na Yaatan̄i.

14 M̄p̄ógó Yefete tasa tiluɣu na pá heeli Amoni nȳəma wulav si:

15 P̄ə t̄əɣa Mowapu nȳəma na Amoni nȳəma tetu ke Iseyeli nȳəma l̄eekaa.

16 Mpi t̄o, Iseyeli nȳəma luw Icipiti t̄o, w̄olaya tetu taa ké pa t̄əma, hal̄əna pá tala S̄əŋcaasi Tenku. P̄ə waali ké pa m̄əl̄əna Kateesi.

17 T̄ənaɣa pa tilaa na pá s̄ələmi It̄əm wulav si: Ha-t̄uȳo mpaav na t̄ə faɣana nȳə tetu taa. Ama ílé i kisa. Uena pá s̄ələmi Mowapu nȳəma na pele pá kisi mpu t̄ət̄o. Uena pá saali Kateesi.

18 P̄əle p̄ə waali ké pa kpaɣa w̄olaya tetu mpaav na pá c̄əli Mowapu na It̄əm pa tetu na pá lu Mowapu ilim t̄əlule t̄ə. Uena pá siki Al̄ənoŋ l̄əu n̄əɣ̄o t̄əna, pa ta suv Mowapu tetu taa. Mpi t̄o, pele pa tetu t̄əŋa nt̄é p̄əɣ̄o ŋke.

19 Uena Iseyeli nȳəma tili na pá heeli Amolii wulav Sihon wei i t̄əkaya kawulaya ke H̄es̄əroŋ t̄ət̄o t̄o si í yele-we na pá faɣana i tetu taa na pá t̄e timp̄i pa puki t̄o.

20 Sihon ná tá lá Iseyeli ke naani si í yele-we na pá faɣana i t̄é. Uena í koti i yoolaa na pá yoonaw̄e.

21 Uena Iso Taca a t̄u-w̄eȳe Iseyeli nȳəma niŋ taa na pele pá k̄əli-we na pá l̄eeki pa tetu t̄ənaɣa h̄əɣ̄əlȳu ŋku ku taa.

22 P̄ə kpaɣav Al̄ənoŋ t̄et̄ek̄əle na p̄ə polo Yar̄əki l̄əu t̄o, na p̄ə k̄əli ilim t̄əlule t̄ə w̄olaya tetu hal̄əna p̄ə polo Yaatan̄i.

23 Iseyeli nȳəma Iso Taca a hana i ȳəlaa t̄əɣa n̄əɣ̄o si t̄ə l̄eeki Amolii nȳəma tetu. Uena nyaa caaki si n t̄əyan̄i-t̄əɣ̄i l̄eekuȳo na?

24 Tetu nti nȳə t̄uȳo Kem̄əsi ha-ŋ t̄ə nȳə kisa-ti? Mpu t̄ət̄əɣ̄o tá w̄əna mpaav si t̄ə t̄əɣ̄o tetu nti ta Iso Taca a ha-t̄u t̄o.

25 S̄ip̄əo p̄əyalv Palaki wei i k̄é Mowapu nȳəma wulav s̄əso t̄o, ílé i w̄əna ton̄. P̄əyele i ta yoonaa Iseyeli nȳəma. Na aw̄eȳe nȳəɣa t̄əna.

26 P̄usi ŋm̄onuȳu na nuuwa (300) kele Iseyeli nȳəma caɣa H̄es̄əroŋ na Alow̄ee na p̄əc̄əlv acal̄ee taa na acal̄ee nna a w̄e Al̄ənoŋ l̄əu n̄əɣ̄o t̄ə a taa. Ue pepe t̄ə k̄é i taa l̄eeki-w̄eȳe tetu nt̄əɣ̄i waatv un̄i i taa?

27 P̄ə t̄əɣa má p̄ənt̄ənana-ŋ. Ama nȳə wak̄əl̄əna na má, hal̄əna ń yookina-m. Taca a wei i huw̄k̄əna ȳəlaa ke t̄əm t̄o, í huw̄ ta na-me ta t̄əm ke san̄a.

28 Paa na mpu Amoni wulav ta yaa Yefete t̄əm nt̄əɣ̄i p̄əlv.

Yefete su n̄əɣ̄o

29 M̄p̄ógó Taca a Feesuȳu tii Yefete t̄ə, na í c̄əo Kalaati na Manasee tetu. P̄ə waali k̄é i p̄əla Misipa ke Iso kin̄ ke Kalaati tetu taa, na í t̄e Amoni nȳəma ke yoonav.

30 Uena í su Taca a ke n̄əɣ̄o si: Ye n t̄u Amoni nȳəma ke ma niŋ taa,

31 kancaalaya ȳəlv wei i k̄á lu ma s̄əŋuȳu t̄əɣ̄o ma la-ŋ k̄ətaɣa ŋka k̄əkv nȳəɣa ka t̄əna t̄o.

32 M̄p̄ógó Yefete ŋmaa Amoni nȳəma ton̄a na í yoonaw̄e na Taca a t̄u-w̄eȳe i niŋ taa.

33 Uena í kəli-wə na í ləeki acalee hiu ke pə kpaɣaw Alowee, na pá cəw Mini tə. Haləna Apəeli-Kəlanim. Iseɣeli nyóma ku-weyɛ səsəm ké, uena pá tii təfe.

34 Waatu wei Yefete məlaya í te Misipa, uena í pəelo lu í sənyuɣ na í makí akilima na í paaki. I tike ke í ka lulaa, í feina apaluɣpiya yaa aluɣpiya lensi tətə.

35 Í loosa-i, uena í lanje wakəli. Haləna í cəli í wontu na í tə si: Hai, ma pu, n kəɣna ma nyuɣ taa ké mpusi na í pəsəyi ma laakali suwe? Ma təma ma nəyɔ suw ke Tacaá, pə fei si maá tuli tapəj.

36 Mpuɣole í pəelo cəwa si: Ye n ka su Tacaá ke nəyɔ, lana-m isu n ka suw tə. Mpi tə, Isə ná lapa ílé í nyəntu na í ləeti nyá kolontunaa Amoni nyóma na nyá nəyɔ.

37 Uena í sələm-i cəa si: Yele na má na ma taapalaa tə kpa pulaya taa ké isətunaa naale na má wii. Mpi tə, ma səki na má ta saata.

38 Uena Yefete tisi si í polo na í la isətunaa naale. M'póyú í na í taapalaa pa kpa pulasi taa na í wii. Mpi tə, í səki na í ta saata.

39 Isətunaa naale təma, uena í məli í cəa kɨɣ na ílé í lana-i isu í ká suw nəyɔ tə, na í sí na í ta nyənta apəlv. Pə kpaɣaw waatu uní təyɔ Iseɣeli alaa suw wula ke

40 paa pənaɣa ŋkaya kuyeyɛɣ liyiti liyiti ké Kalaati tu Yefete pəelo təw.

12

Ifəlayim nyóma na Yefete pa youu

1 M'póyú Ifəlayim nyóma kulaa na pá təsi Yaataní na pá polo Safəɣ, na pá tə Yefete si: Pepe təw ké n polaa na í yoonaa Amoni nyóma ke nyá tike na í tá yaa-tu si tə tu-ŋ niŋ? Mpu tə, tu sə nyá təyaya ke kəkə.

2 Uena Yefete cə-wə si: Amoni nyóma caakaya ma na ma yəlaa na youu ké. Haləna tə yaa-mə si í kəw na í səna-tu na í kisi.

3 Í kisa mpv, uena ma si ye səm səm. Uena má təsi toŋa na má yoonaa Amoni nyóma na Tacaá tu-weyɛ ma niŋ taa. Təw, pepe təw ké í koma-m yoonaw ke pənente?

4 Ifəlayim nyóma ka tuw Yefete-weyɛ si: I sewa tá tɛyɛ na í cəwsi Manasee nyóma kɨɣ. Tənaɣale Yefete kpeyela Kalaati nyóma na pá polo pá yoonaw-wə na pá kəli-wə.

5 Uena Kalaati nyóma cə-weyɛ timpí timpí pa tēsəyona Yaataní tə. Ye nəyɔlv koma na í nəyəsəna Ifəlayim tu, íe pa pəwsi-i si: N ké Ifəlayim tu ké?

Ye í cəwa si aai.

6 Íe pa təmi-i si: Mpu tə, yəyətí si cipoleti. Uena ílé í pəntí si sipoleti. Mpi tə, pəle paa pəsəyi həte nte tə yaaw ke teitei. Í pəntəyi mpv, uena pá ku-i kpaɣaa ke Yaataní tətəsəle təna. Ifəlayim yəlaa iyisi nule na naale (42000) səpəna tənaya waatu uní.

7 M'póyú Yefete paasəna Iseɣeli nyóma ke pusi naatoso. Uena í sí na pá pimi-i í icate kuləlle Kalaati taa.

Iseɣeli nyuɣ nyóma ləlaa: Ípəsəɣ na Íləɣ na Apətəɣ

8 Yefete waali ké Petəlehəɣ tu Ípəsəɣ ná paasəna Iseɣeli nyóma.

9 Í ləla apaluɣpiya ke hiu na naanəwa na aluɣpiya ke hiu na naanəwa. M'póyú í hawa í pəelaa ke kpeka lenna nyóma na í cəa í pəyalaa ke alaa ke kpeka lenna nyóma tətə. Pusi naatosompəyolaya ke í tiika Iseɣeli nyóma.

10 Pə waali ké í səpa na pá pimi-i Petəlehəɣ.

11 Ípəsəɣ waali ké Sapuləɣ tu Íləɣ ná paasəna Iseɣeli nyóma ke pusi naanəwa.

12 Í səpa, uena pá pimi-i Ayaləɣ ke Sapuləɣ tetu taa.

13 Íləɣ waali ke Pilatəɣ tu Hilili pəyalu Apətəɣ ná paasəna Iseɣeli nyóma tətə.

14 I lola apalopriya nule na i saalænaa ke hiu na naanüwa na pá cakí kpañasi nutoso na naanüwa. Uena Apətəñ paasəna Iseyeli nyəma ke pusi pələfei naanüwa.

15 I kəma na í sí, ilena pá pimi-i Pilatəñ icate taa ke Ifəlayim həyölyuy taa ké Amaleke nyəma tetu taa.

13

Samsəñ lülyuy

1 Mpróyó Iseyeli nyəma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Pə təw kə ílé i tuweye Filiisi nyəma niñ taa ké pusi nule təcu.

2 Təñ lülyuy taa tu nəyölu i ka wenna Sola, na pá yaaki-i si Manüwa. I alv ka ké kaalulaya ké i fei pəyaya.

3 Mpróyó kuyaku naköli Tacaa isəttaa tillu lu alv inu i təw, na í təmi-i si: Ma nyəma si n ké kaalulaya, ile n fei pəyaya. Paa na mpw tə, n ká la teu na n lüli apalopəyaya.

4 Mpw tə, pə kpañaw pəneñte tə, taa nyəw sulum yaa kunyənnyəwəm küküküm napəli. Pəyele taa təyö mpi Isə kisina-me tə.

5 Mpi tə, n ka la teu na n lüli apalopəyaya. Hünuyü kaa kpa ka nyuyü taa. Pə taya pulv, hatoo ka too lotu taa ké ka ké Isə nyəñka, na ñke kaa caaləna Iseyeli nyəma hətəyü ke Filiisi nyəma niñ taa.

6 Uena alv polo na í keesi i paalv si: Isə yulv nəyölu i luna nteye ma təw, i nyənuyü we səyöntu ké isu Isə isəttaa tillu. Ma ta pəəsi-i timp i i lunaa tə. Pəcö ílé i ta tu heeli-m i həte.

7 Hal i heela-m si maa la teu, na má lüli apalopəyaya. Ue pə kpañaw pəneñte tə, má taa tasa sulum ke nyəw, yaa kunyənnyəwəm küküküm napəli. Pəcö má taa təyö mpi Isə kisina-tu tə. Mpi tə, pəyaya ñke ka ké Isə nyəñka ke hatoo ka too lotu taa ké, haləna ka səm.

8 Mpuyle Manüwa sələma Tacaa si: Hai, Tacaa, ma wiina-ñ si n mələna nyá yulv wei n tila tá kin tə na í seye si-tuyü nti nti tu təñ pəyaya ñka inu tu lüli tə ka təm taa tə.

9 Uena Isə mu Manüwa kusələmvtu, na í mələna isəttaa tillu ke alv inu i kin, na pə pəna i we i tike ke taalə, i paalv fei.

10 Uena í ləyö i təyi i paalv kin na í yaa-i si: Köw löñ, yulv wei inu i ka luwa ma təw ké kuyaku naköli tə, i tayaana məlyuy tətə.

11 Uena Manüwa təñ i alv na pá polo yulv inu i kin na í təmi-i si: Tete waali nyá yəyətəna na ma te alv na? Uena ílé si: Nn maya.

12 Ntəna Manüwa si: Ye pə kəma na pá la mpw, pepe na pepeye tu la pəyaya ñke ka təm taa, na tə yele we?

13 Keleña Tacaa isəttaa tillu si: Pə wee ké si nyá alv í kii mpi na mpi ma kisina-i tə.

14 Pə fei si í təyö lesey pulv. Pəcö í taa nyəw sulum yaa kunyənnyəwəm küküküm napəli. Pəyele í taa təyö mpi Isə kisina-me tə. I təñ pə təna mpi ma tu-i mpw tə.

15-16 Manüwa taa cekəna si Tacaa isəttaa tillu, ilena í təmi-i si: Caya na tə la-ñ pəfate ke müllə. Ntəna ílé si: Paa ma caçaa ma kaa təyö təyənaya. Ue ye n sələna n la Tacaa ke kətaya ñka kəkə nyaya ka təna tə.

17 Uena Manüwa təmi-i si: Heeli-tuyü nyá həte, na pá kəma na təm nti n heela-tu tə tə la, ile tu sa-ñ.

18 Keleña isəttaa tillu si: Ma həte we piti ké. Pepe təw kə n caa tə nyəm?

19 Mpróyó Manüwa kpañaw pəfate na i kəhəv na í lá Tacaa wei i laki piti təma təyö kətaya ke kükpañuyü təw. I na i alv pa təñna nyənuyü ke mpw, na

20 kəkə nāá mɔɣi kətaya tɔlate, ɩe pa ná Tacaa isɔtaa tillu nté na í tɔhɔyí kəkə ŋke na í kraaki. ɩena pá hoti ateyɛ pa isentɔɔ.

21 Waatu inɔɣɔle Manɔwa na í alɔ pa cəkənaa si Tacaa isɔtaa tillu. ɩe í ta tasa pa tɔɔ ké luw tɔtɔ.

22 Ntɛna Manɔwa heeli í alɔ si: Hei, Isɔ ké tɔ nawa yoo, isu tɔ sɔpa.

23 Mɔɔyɩle í alɔ cɔ-í si: Ye Tacaa ka caakaya-tuyɔ kuyɔ, í taa mu ta kətaya ŋka kəkə nyagaa tɔ na tɔɣɔnaɣa nyɔŋka. Pɔyele í taa hulɩ-tuyɔ pulɔ na í heeli-tuyɔ natɔh.

24 Mɔɔyú Manɔwa alɔ lɩla apalɔpɔyagaa, na í ha-keɣe hɔte si: Samsɔŋ. Pɔyagaa tɔŋna puw na Tacaa kooliyi-keɣe kɔpantu.

25 Mɔɔyú Tacaa Feesuyɔ tiiwa í tɔɔ ké tɔm kancaalaya nyɔm ke waatu wei í ka we Taŋ tɔsikile ke Sola na Isɔtawɔh pa hɛkɔ tɔ.

14

Samsɔŋ kookali kancaalaya nyɔŋ

1 Mɔɔyú kuyaku nakɔli Samsɔŋ pola Timna, na í ná Filiisi pɛelɔ nɔɣɔlɔ na í luyɔ suu-ɩ.

2 Í kɔrema, ɩena í heeli í nyɔma ke í tɔm si: Ma nawa Filiisi pɛelɔ nɔɣɔlɔɔɔ Timna, ma caa si í caamu-ɩ.

3 Mɔɔyɩle í nyɔma cɔ-í si: Isu n ta na pɛelɔ nté nyá piitim nyɔma taa na nyá yɔlaa taa, na í puki si n caaki Filiisi nyɔma mpa pa ta nyí Isɔ tɔ?

Tɔnagale Samsɔŋ si: ɩni í wɛnna-m teu. Mu caamu-ɩ te.

4 Ama í nyɔma ná tá nyí si Tacaa niŋ we pɔ taa si pa pɔyagaa í hikina Filiisi nyɔma na tɔna. Mpi tɔ, pɛle paa ŋmakɔla Isɛɣeli nyɔma ke waatu inɔyɩ.

5 Mɔɔyú Samsɔŋ na í nyɔma pa pola Timna, pa kɔma na pá tala ɩcate nyɔma leseŋ tuŋ tawa, ɩe tɔɣɔlaya kɔfalaya nyusaa kele na í heli si í naaki. ɩena ká tili í waali.

6 Mɔɔyú Tacaa Feesuyɔ tii Samsɔŋ tɔɔ na í kra-ke, na í cɔli tɔkpu isu pinaya. Páɔɔ í tɔŋaya niŋ kɔɔte ké. Í ta heeli í nyɔma ke mpi í lapa tɔ.

7 ɩena í polo na í na pɛelɔ pá lá faaci. Pɛelɔ mu í ka wɛ-ɩ teu ké.

8 Pɔ lapa wɛɛ naale, ɩena Samsɔŋ mɔlɔyɩ Timna si í kɔakɔyɩ í taŋ, na í heli si í naaki tɔɣɔlaya ŋka í ka kɔwa tɔ. ɩena í maɣana tuŋ sɛseku ke tɔɣɔlaya ŋke ka taa na setasi.

9 ɩena í cosi setaya ke í niŋ taa na í tɔki na í tɛki na í kati í nyɔma na í ha-we na pá tɔɣ. Ama í ta heeli-we si tɔɣɔlaya kɔsɔpaya taa ké í hika tuŋ mu.

Samsɔŋ su Filiisi nyɔma ke isɔsule

10 Mɔɔyú cɛcɛ pola pɛelɔ tɛ, na Samsɔŋ la akɔyagale acima ke tɔna, isu ifɛpiya laki tɔ.

11 Filiisi nyɔma na-ɩ, ɩena pá yaa ifɛpiya ke hiu na naanɔwa si pá na-ɩ pa caki.

12 Mɔɔyɩle Samsɔŋ si: Ma sukɩ-meɣe isɔsule. Ye í pɔsaa na í kɔɔɔ-ɔɔɔ acima kɔyɛŋ naatosompɔɔɔlaya inɛ í taa, maa ha paa wei ke toko kɔcacaɣanau na acima nyɔŋ.

13 Ye pɔ taya mɔɔ paa mɔ taa wei í ka hana maya toko kɔcacaɣanau na acima nyɔŋ. Ntɛna pɛle pá cɔ-í si: Su nyá isɔsule na tɔ nu.

14 ɩena Samsɔŋ si:

Kɔtɔtɔɣɔm luna tɔɣɔlɔ taa.

Na leleŋ nyɔm luna tɔŋ tɔ taa.

Pepeyele?

Halɔna kɔyɛŋ tooso siki ifɛpiya ta nyɔnta kɔcɔɔɔ.

¹⁵ Ǿpɔ́yó pǎ tǎma Samsəŋ alu ke kuyaku lixiiti nyəŋku wule si: Puɣusi nyá paalu na í heeli-tuyu kɔkpekpeyetu, tǎfɔ tu sǎ nyá na nyá caa tǎyaya nyǎma ke kǎkǎ. Pǎ taya í yaa-tuyu si í huləsəyi-tu.

¹⁶ Kelenǎ Samsəŋ alu polo i kin na wula na í tǎm-i si: Nyá luɣu ta sɔv-m. Pǎcǎ nn tu caaki-m. Pǎ tǎo ké n si ma nyǎma ke isəsule na í tǎ heeli-m kɔkpekpeyetu. Mpɔyule Samsəŋ si: Hai, paa ma nyǎma maɣamaɣa ma ta heeli pɛle, kacəŋfana nyá na?

¹⁷ Mpɔyule alu musəna-i na isəlm ke řpɔ́yó acima kuyeyə tǎna. Pǎ nu-i, lena í heeli-i kuyaku naatosompɔyolaya nyəŋku wule. Ilena alu náá tayası i te ifepiya ke kɔkɔpaa.

¹⁸ Mpɔyule ifepiya polaa na pá heeli Samsəŋ ke kɔkpekpeyetu na pǎcǎ ilim tu si:

Pepɛ kǎla tuŋ nim ke leleŋ?

Na pepɛ kǎla tǔyolaya ke toŋ?

Ilena i cǔ si:

Ye í taa haləna ma alu ke nav nyəm,

í taa nyi kɔkpekpeyetu nti.

¹⁹ Tənaɣale Taca Feesuyu tii Samsəŋ tǎo na í tee Asəkaləŋ na í ku apalaa hiu na naanwa na í wǔyəsı pa tokonaa, na pa acima wontu, na í cɛla mpa pa kɔpɛa isəsule tǔ. Ilena í məli i caa te na pǎǎǎ.

²⁰ Mpɔyule pa ha Samsəŋ alu ke ifepu wei i səna Samsəŋ ke i akpɔyale taa tǔ.

15

Samsəŋ leetəyi Filiisi nyǎma

¹ Pǎle pǎ waali ké Samsəŋ pola i alu nav ke kɔmtu waatu, na í kpenna-i pǎfate. Ilena í tǔ si: Ma sɔvki ma alu nan taa. Ama i yəti kisina-i,

² na í tǔ si: Ma huwa si nyá taa kpana-i ké. Ilena má ha-i nyá taapalu. Ie i neu ta kǎli-i teu? Kpaya ileɣe kǔyɔ lonte.

³ Tənaɣale Samsəŋ pəsənaa si: Ye ma leeta Filiisi nyǎma ke isayatu ke pənenta pǎ taa tǔ si ma caala-we yoo.

LUUTI TŌM TAKĒLAYA Kutubtu

Iseyeli nyóma paasənlaa waatu taa ké Luuti tōm lapa. Tə kaləyi takəlaya taa si Luuti wei unı ı ka ké piitim ləmpı tı tō, ı sɔwə İso piitim taa. ı lapa İso ké kɔpantı na ı paalɔ səlɔ piitim nyóma tətɔ. İso ləɛtəyi kɔpantı ke mpa pá lakı-təyi ləlaa təyo. Yaasi unı ı lapa na Luuti na ı paŋ pá cəyana pa tı. Təm tənə tə hɔləyəna-tuyɔ isəna İso ləsa piitim ləmpı tı na ı sɔsı-ı Yuta piitim nyóma taa tɔ. Halı piitim ləmpı tı unı ı lələna na pá ləl İseyeli wulaw səsɔ Tafiiti na tá Waasulɔ səsɔ Yesu Kilisiti.

İsəna pa faya Luuti takəlaya tɔ:

Noyomii tɔwa ı taa sı ı mələyi Petələhem, titite 1

Luuti na Poosi pa sula, titite 2-3

Poosi həma Luuti ke leelu, titite 4

İlimeleki na ı nyóma pa wahala

¹ Ḿpóyó nyəyəsı anaam nəyɔlɔ ı luwa İseyeli tetu taa ké waatu wei Paasənlaa nyənaya yəlaa tɔɔ tɔ. Mpu pə lapəna na Yuta tetu ıcatə Petələhem apalɔ nəyɔlɔ na ı alɔ na ı pəyalaa naale pa polo Mowapɔ tetu taa na pá cəsɔ təna.

² Pa yaakaya apalɔ unı sı İlimeleki na ı alɔ sı Noyomii, na ı pəyalɔ kancaalaya nyənə sı Maləŋ na naale nyənə sı Kiliyən. Paa ké İfəlatə lələyɔ nyóma ké.

³ Tənaɔ Noyomii paalɔ İlimeleki səpa na pá yele ı na ı pəyalaa naale.

⁴ Ḿpóyó pələ pa kraɔa Mowapɔ alaa. Pa yaa lələ sı Opa, na lələ sı Luuti. Pa caya təna isı puı naanəwa.

⁵ İlena Maləŋ na Kiliyən pələ pa sı tətɔ, na pá yele Noyomii ke ı tike.

Luuti tənyəyɔ ke ı paŋ

⁶⁻⁷ Ḿpóyó kuyaku nakulı Noyomii nıwa Mowapɔ taa sı Tacaa paasəna İseyeli nyóma na ı ha-wəyɛ təyənaya. İlena ı kulı sı ı kpeŋ. ı na ı poolaa naale pa tı mpaas sı pa mələyəna Yuta tetu taa.

⁸ Ntəna Noyomii tɔ ı poolaa mpe sı: Paa wei ı kpe ı calaya. Tacaa ı la-meyɛ kɔpantı isı mə lapɔ ma na ma sələnaa tɔ.

⁹ İso ı ha-meyɛ apalaa na ı həesı pa tɛesı taa.

İlena Noyomii la-wəyɛ pələpa wulee na pələ pá tıli nəəsı na pá wii təkpuo.

¹⁰ Ḿpóyó pa təma pa paŋ sı: Aai yoo, tu təŋi-ŋ ké na tə polo nyá nyóma tɛ.

¹¹ Tənaɔ Noyomii cəwa sı: ı məli ma pələla. Pepe tɔɔ ké ı təŋəyi-m? Piya ta kaası ma taa sı ı ká saa-sı.

¹² Mpu tɔ, ı məli. Ma sula puw, ma kaa tasa saav. Na ye ma tu tɛləyi pəyaya ntəna má krətəna apalɔ ke aħoo ane a maɔamaya, na má ləl apalɔpiya,

¹³ İle ı yele apalaa saav ntə na ı təŋ mpe unı na pá la yəlaa na ı saa-wɛ? Aai, ma pələla, ma lanjɛ wakələna-meyɛ. Mpi pə tɔɔ tɔ Tacaa hula-m mpələ ké.

¹⁴ İlena Noyomii poolaa mpe pa tasa nəəsı tələyɔ tətɔ na pá wii səsəm. Ḿpóyó wei pa yaa sı Opa tɔ ı lapa ı paŋ ké pə lapa wulee na ı məli kpeŋte. Ama Luuti ná nyəkələna Noyomii.

¹⁵ Tənaɔlɛ Noyomii təma Luuti sı: Nyənı, nyá taapalɔ məla ı nyóma na ı atətənaa pa cələ, nyaa məli mpu tətɔ.

16 Ntɛna Luuti cɔ-i si: Taa caali-m si má yele-ŋ na má məli. Nyá tɔpote ma tɔpote, nyá tɔcaɣale ma nyɛnte, nyá piitim ká wee ma nyɛm, nyá Iso ká wee ma nyɛŋ.

17 Timpi n ka si tɔ tɔnaya maa si na pá pi-m. Ye ma na-ŋ tɔ yawa na pɔ tá kɛna sɛm paasi. Taaɗa í laŋa-m isɛna i sɔɗlaa tɔ.

18 Noyomii nawa si Luuti sɛɛsa isɛle si i ká tɛŋi-i ké i ká tɛŋi-i, ɗɛna í yele-i caalɣu.

19 ɗɛna pá kɛnti na pá tɛɛ Petɔlehɛm. Noyomii pa talaa ɗɛna ɗate tɔna alaa yɔpɔlɔŋi i tɔm si: Isu Noyomii kɛle?

20 Ntɛna i nɔɔ tɔkɔɔv si: I taa yaa-m Noyomii, í yaa-m Mala. Mpi tɔ, Toma tɔna tɔ wakɔla ma laŋle kɛ sɔsɔm ké.

21 Ma tɛɛkaya waatu wei tɔ pɔ caɣana-m ké. ɗɛna Taaɗa mɔlɔɣɛna-m ma niŋ kakɔasi, i laŋle ta hɛɛna-m. Toma tɔna tɔ mapa-m kɔrátúyú, ɗɛ pɛpɛ tɔɔ ké í tasɔŋi-m Noyomii kɛ yaav?

22 Isɛna Noyomii na i poolu Mowapu tɔ Luuti pa mɔlɔɣu lapa tɔɣɔle. Pa tala Petɔlehɛm taa ɗɛ pa caalɔŋi kɔmtu nté.

2

Luuti calɔsvuŋ kɛ kumkum

1 Noyomii paalɔ yɔlv nɔɣɔlv i ka wɛnna. Apalɔ ɗu i suv tɔŋ ké na í wɛna nyuɣu. Pa yaakaya-i si: Poosi na i kɛ ilimɛɛki lɔlvɔv tɔ.

2 Mɔrɔyú kɔyaku nakɔli Luuti tɔma Noyomii si: Maa kɔpa taale na má calɔsi kumkum ké kɔɔpaŋ nɔɣɔlv i halɛm taa. Ntɛna í cɔ-i si: Polo, ma pɛɛl.

3 ɗɛna Luuti kɔpa taale natɔli tɔ taa na í tɔŋɔŋi kɔntaa na í calɔsvuŋ. Sɛɛ ɗɛ Poosi taale nté.

4 Mɔrɔyú kɔyaku ŋku Poosi kɔpa taale kɛ kɔntaa cɔlv na í sɛɛ-we si: Taaɗa í wee mɔ waali. Na pɛɛ pá tisi si: Iso í kooli-ŋ kɔɔpantɔ.

5 Mɔɔvɔɛ Poosi pɔɔsa tɔmlɛ tɔ wei i fɛŋiŋi kɔntaa tɔ tɔ si: Le tɔ kɛ asaav ɗɛ?

6 Kɛɛna tɔmlɛ tɔ cɔ-i si: Mowapu tɔ ké, í na Noyomii pa kɔmna.

7 I sɔlɛma-tɔv si i tɔŋɔŋi kɔntaa na í calɔsi na í tɔɔsvuŋ lɔɔv nti nti pɔ sɔɔwa tɔ. Hatɔɔ tanarɔ tɛɛ i kɔm na í luŋ tɔ nɔɔnɔ tike nté i hɛɛsa tɔm kɔlvɔm.

8 ɗɛna Poosi tasa Luuti kɛ laɣatɔ si: Taa kɔli si n puki nɔɣɔlv taale taa kɛ calɔsvuŋ. Caɣa ma tɔmlɛ nyɔma alɔnyɔma kiŋ cɔne.

9 Nyɛnɔŋi timpi pa kɔŋ tɔ na n tɔŋ pa waali. Ma heela ma tɔmlɛ nyɔma apalɔnyɔma si pá taa kaɣati-ŋ. Ye lɔkɔv i kɔpa-ŋ n polo hɔyaya taa na n nyɔɔ lɔm mpi pá luwa tɔ.

10 Tɔnayaɛ Luuti hɛnta Poosi kɛ atɛ na í tɔ si: Isɛnaya pɔ lapa na n paasɔɣɛna-m na n laki-m kɔɔpantɔ, anɔ maɣa mɔlvɔv?

11 Kɛɛna Poosi cɔ-i si: Pa kɛɛsa-m pɔ tɔna mpi n lapa nyá paŋ ké nyá paalɔ sɛm waali tɔ. Na isɛna n yɛla nyá caa na nyá tɔɔ na nyá tɛv nti tɔ taa pa lɔla-ŋ tɔ, na n polo yɔlaa mpa n taa nyi tɔ pa tɛ tɔ.

12 Isɛɣɛli Iso Taaɗa wei n kɔma si n tɔvɔi kɔɔlvɔv tɔ í lɛɛti-ŋ mpi n lapa tɔ tɔcɔvɔv.

13 ɗɛna Luuti cɔ si: Hai, ma cɛ n paasɛna-m teu ké. Mpi tɔ, nyá hɛɛsɛna ma laŋle na n yɔɣɔtɛna-m isu n ka nyɔma-m. Paa na mpu tɔ, ma ta haŋna nyá tɔmlɛ tɔ nɔɣɔlv.

14 Pɔ kɔma na pɔ tala tɔɣɔv ɗɛna Poosi tɔ Luuti si: Kɔɔ tɔ tɔɣɔ. Cɔsiŋi tɔɣɔnaya na n liiki tuusi taa.

ɗɛna Luuti caɣa kɔntaa cɔlv, na pá cɔsi-i pɛɛ wɛna pa tɔŋaa tɔ na í tɔɣɔ na í haɣa na pɔ kaasi na í su.

¹⁵ Ӏena í kuli caləsbəv, na Poosi heeli í təmlə nyəma si: Ӏ yele na Luuti caləsi camnaa kila tətə, í taa taŋi-í.

¹⁶ Ӏ yeki ləətv lentí na í təəsbəv, í taa kaləna-í.

¹⁷ Ӏróvú Luuti caləsa taale nté tə taa haləna taanaŋa. Ӏena í má na pəe maŋana ísu kiloona hiu na naanəwa.

¹⁸ Na í kpaŋa na í kpeena na í huli í paŋ. Ӏena í ləsi təvənaŋa ŋka ka kaasaa tə na í cəle-í tətə.

¹⁹ Ӏróvú Noyomii pəəsa-í si: Leyə n caləsa saŋa? Awe taale ke n kpaŋa? Ӏəó í kooli kəpantv ke wei uní í paasəna-ŋ tə.

Ӏena Luuti si: Pa ya-í si Poosi.

²⁰ Ӏróvú Noyomii təma si: Ma nyəma si Tacaa lapa weesij nyəma taya kəpantv na ta sətaa tətə. Ӏəó í kooli apalv unəvi kəpantv.

Apalv uní í ké tá ləlvəv nyəma taa ləlv wei í pəəsbəv na í paasəna-tv təvə.

²¹ Kələna Luuti si: Halí apalv uní í heela-m ké si má təŋəvi í təmlə nyəma na má caləsbəv, haləna í kəmtv na tə təm.

²² Ntəna Noyomii si: Pə we teu ma pəelə, təŋ mpe. Ye nəvəlv taale taa pa təvənbəv-ŋ ké.

²³ Ӏróvú Luuti saala Poosi təmlə nyəma kin ke mpv na í caləsbəv, haləna kəmtv tē. Na í na í paŋ pá we mpv.

3

Noyomii tayanəv ke Luuti asasaale

¹ Ӏróvú Noyomii təma í poolu si: Ma pəelə, ma caa ké si n hiki təcaŋale na n həsí.

² Ntəŋ n nyəma si nyana Poosi wei uní í təmlə nyəma í kəma tə í ké tá vəlv ké. Taanaŋa kaŋe pa maki í təvənaŋa ke kataŋa taa.

³ Mpv tə, sə lvə, tv tulaalv, suu nyá wontv kəpantv. Ӏena n tii kataŋa taa. Ama yele na í tē təvəv Ӏena í na-ŋ.

⁴ Pəle pə waalv Ӏena n feŋ na n ná í təhəntəle, Ӏena n keelí^a í nəhəe təə na n həntí. Ӏ maŋamaŋa í ká heelina-ŋ nti n ka la tə. caaki si Poosi í həmi-í leelə.

⁵⁻⁶ Ӏróvú Luuti cəwa si: Maa la ísu n heeləv-m tə. Ӏena í tē.

⁷ Poosi təvəa na í nyəə na í laŋle həlvəmi, Ӏena í polo í həntí təvənaŋa huŋule kite. Ntəna Luuti polo təhəe ke waatv wei í toowa tə na í keelí í nəhəe təə na í həntí.

⁸ Apalv uní í nyama na í fe ahoə heka na í nyəmi Ӏena í maŋana alv hənta í nəhəe tē.

⁹ Ӏena í pəəsi si: Aweŋe-í?

Ntəna Luuti cə si: Maŋa nyá pəelə Luuti ké. Ha, waasi-m. Mpi tə, nyá wəna mpaav si n ya-m.

¹⁰ Ӏena Poosi təmi-í si: Tacaa í kooli-ŋ kəpantv, ma pəelə. Nyá yaasi kantəkəvə nyəŋ iné í həlvəvəna ísəna n matəna nyá paŋ yəlaa tə na pə kəli kancaaləvə nyəŋ. Mpi tə, n ta pəekí ifepiya liŋitee nyəma yaa kənyəntəna.

¹¹ Mpv tə, ma pəelə taa nəvəsi. Mpi n caaki tə mpəvi maa la-ŋ. Mpi tə, ícate yəlaa təna nyəma si n ké alv kəpaŋ.

¹² Tampana pə wəe si má ya-ŋ ya, íe nəvəlv na nyá paŋ pa ləlvəv kəla kaav ke ma.

¹³ Svə cəne, ye pə fema maa pəəsi-í na má ná si í ká ya-ŋ ya ísəna? Ye í luŋv fei íe, ma tuukina Tacaa si maa ya-ŋ. Həntí mpv na pə nyaalv.

^a 3:4 keelí: Keelí nəhəe təə həwəe nté si Luuti

¹⁴ Uena Luuti hantı rıprıyü Poosi nãheε tee. Poosi taa caaki sı nãçolv í nyı sı Luuti kãma kataya taa. Pã tãw kã í kusa-ı saa wei pã we tãjmententjmentε tã sı nãçolv í taa nyãmi-ı.

¹⁵ Uena Poosi tãmi-ı sı: Hetı nyã tekente na n tãki-ı teu.

Uena í mayası tãçnaya pee ısı kiloonaa naanõwa na kakpası na í sũki-ı. Uena inı í kra ıcate taa.

¹⁶ Luuti mela í pan çãlv uena í pãçsi-ı í mpaav alaafãya tãw.

Mrıpyü Luuti keesa-ı isãna apalb inı í paasãna-ı tã.

¹⁷ Na í tasa sı: Halı inı í hana-m tãçnaya pee ane a tãna sı pã feı sı mã mãlı nyã kin ke nin kakpası.

¹⁸ Tãnyale Noyomii sı: Ma pãelã çaya tãpamm, na n nã isãna pu teesãna tã. Mpi tã, ye apalb inε í ta na tãm tãne tã tãnyaa ke saja u heesãyi.

4

Poosi hãj Luuti ke leelu

¹ Mrıpyü Poosi lu nãnãçã timpı pa hũki tãm tã na í çaya. Ue Ilimeleki lãlvyu tv wei í tãm í ka yãçãta sı pu weε sı í waası sætv tãyaya yãlaa tã í tee kele. Uena í yaa-ı sı: Apan nyã, kãw n çaya.

Uena apalb inı í polo.

² Mrıpyü Poosi sãjsa ıcate sãsaa ke naanõwa. Pa kãma na pá çaya

³ Uena í tã wei inı pu weε sı í waası sætv tãyaya yãlaa tã sı: Noyomii wei í luna Mowapu tv í pãetãyi tá yolv Ilimeleki tetu.

⁴ Ue ma heeliyi-nj sı, n ya-tãyi ıcate nyãma na sãsaa pa isentaa. Ye n ka ya-tı de n ya-tı. Ye nyã luyı feı de n heeli-m na mã cekãna. Mpi pã tãw tã, nyayale nãçã tv, nyã waalı kã mã.

Ntãna ilé í çã-ı sı: Tãw, ma nuwa.

⁵ Kãlãna Poosi sı ye n ka ya-tãyi Noyomii nin taa de n kpenna sølv inı í leelu Mowapu tv Luuti na n hã. Pã taa kãw na sætv hãte saalı na í tetu pãsi nãçolv nyãntv.

⁶ Mpvũle apalb inı sı: Ye mpv ma mayamaaya ma kaa pãsi na mã ya-tı. Pã taa kãw na ma wãnav saalı. Mpv tã, ya-tı na ma nãçã, ma kaa pãsi.

⁷⁻⁸ Uena í wãçãsi í ntãjkrate na í çãla Poosi. Pu we lãjtaa kã lseyeli nyãma kin tã, ye pa yapa pũlv yaa pa laçasa tetu mrıpyü pa lakaya sı pã hólı sı pã tema.

⁹ Ntãna Poosi tã sãsaa na samaa sı: Mãyele ma aseeta nyãma ke saja sı ma yapa Noyomii nin taa kã pã tãna mpi pã kã Ilimeleki na í pãyalaa Kiliyonj na Malõj pa nyãm tã,

¹⁰ na mã kpenna Malõj leelu Mowapu tv Luuti na mã hã na mã kusı sætv hãte. Pã taa kãw na tã saalı yem kã í ıcate kãlõlle na í yãlaa taa. Mãyele aseeta nyãma ke saja.

¹¹ Mpvũle nãnãçã yãlaa na sãsaa pa tãma sı: Tã kã aseeta nyãma. Tãcaa í kooli kupantv ke alb wei í sũki nyã tãyaya ke isãntã tã, na í nãçãsãna ısı Laseeli na Leyaa mpa pa lãla lseyeli piitim yãlaa tã. Hólı nyã tonj ke nyã lãlvyu taa na n la na nyã hãte yaa Pãtãlehem.

¹² Piitim mpi Tãcaa kã hana-nj na asaalb inε tã, pã huki na pã nãçãsãna ısı Yuta na í alb Tãmaa pa pãyalb Pãlesi tãyaya.

Poosi kpayav ke Luuti

¹³ Mrıpyü Poosi kpayav Luuti na í na-ı pá kpãti na Tãcaa yele na í la teu na í lãl apalb pãyaya.

¹⁴ Μπόγύ Πετэлеhem ιcate alaa see Noyomii na pá τῶη sι: Tə sama Isə ιsι ι ha-η yulb wei ι ka waasi-η τῶ. Pəyele ι hətε ká yaa Iseyeli taa.

¹⁵ Pəyaya kane kaa kraasəna nyá τῶη na ká te-η nyá kpatəlaya waatv. Pə tayə pulb, nyá poolu wei ι səla-η teu na í tee-η apalvpiya naatosompəyolaya τῶ unι ι lələna-ke.

¹⁶ Ilena Noyomii mu-ke na í nukι-ke na í paasəna-ke ιsι ι kvləlaya.

¹⁷ Μρυγυλε pa cəlv alaa ha-keye hətε sι: Opetι, na pá τῶη sι pa ləla Noyomii ke apalvəyaya. Tafiiti caa Seseε caa keλε Opetι.

Tafiiti cəsənaa həla

¹⁸ Tafiiti caanaa ləlvəy nyəma ntə, pə kraγav Pelesι τῶ. Pelesι lələna Həsələη,

¹⁹ na Həsələη ləl Lam, na Lam ləl Aminatarι,

²⁰ na Aminatarι ləl Nasəη, na Nasəη ləl Saləma,

²¹ na Saləma ləl Poosi, na Poosi ləl Opetι,

²² na Opetι ləl Seseε, na Seseε ləl Tafiiti.

SAMIYEEHI TOM TAKELAYA KANCAALAYA NYEHKA Kotuloto

Samiyeeh wei i hāte pa ha takēlaya kane tō, i ka kē Iso koyoyotutu telēsulō kē. Tōma sōsōna naaleye Iso cela-i: Tetu tōkoyu tōm, na isōna i ká seyeṣi Iseyeli nyōma na pá seē Iso tike tō pō tōm. Uena pō kaasi isōna paa nyōmi Iso tike kē pa wulaw mayamaya tō. Ama Iseyeli nyōma kisaa na pá kpa awulaa. Kancalaya nyēh nte Sayuli. Uē i waali kē Tafiiti.

Isōna pa faya Samiyeeh I takēlaya tō:

Samiyeeh paasānau kē Iseyeli nyōma, titite 1-7

Sayuli tōyōu kē kawulaya, titite 8-10

Sayuli ta tō teu uena Iso kisi-i, titite 11-15

Tafiiti na Sayuli pa tōm, titite 16-30

Sayuli na i pəyalaa pa sēm kē yōou taa, titite 31

Samiyeeh too Ana tōm

¹ Apalu nōyōlu i ka wenna Sufi tetu taa kē Ifōlayim poyu taa, na pá yaaki-si Uēkana. Pa yaa Uēkana caa si Yelowam, na Yelowam caa si Ilihu, na Ilihu caa si Tohu, na Tohu caa si Sufi. Ueye Ifōlayim tō.

² Uēkana inu i alaa ka wē naaleye. Pa yaaki lēlu si Ana na lēlu si Penina. Penina ka wēna piya. Ama Ana ná fēna.

³ Apalu inu i kraakaya Iso seēu kē Silo kē paa pōnaya ŋkaya, na í haaki Toma tōna tu Tacaa kē kōhaaŋ. Na Ilii pəyalaa Hofini na Penhasi paa kēna Tacaa kōtōlaa kē waatu inu.

⁴ Ye koyōŋku Uēkana í lapa kōtaya, i haaki i alu Penina na i pəyalaa na i pēelaa kē cōka cōka kē.

⁵ Uena í ha Ana ueye cōkasi naale. Mpi tō, paa na Tacaa lapa-i kaalblaya tō, i luɣu ka suu-i kē.

⁶ I yōtōŋ ná tuukaya-i kē si pō haŋi-i si Tacaa lapa-i kaalblaya.

⁷ M̄pōyō pu wē paa pōnaya ŋka. Paa waatu wei kē pa kraaki Tacaa tōyaya taa te, Penina tuukaya-i m̄pōyō.

Uena í wiiki na u saŋ tōyōu.

⁸ Na i paalu Uēkana ná tōmi-i si: Pepe tō kē nyá lanle wakēlēyi, na í wiiki na í kisiyi tōyōnaya kē m̄pō? Ma ta kēli-ŋ piya naaŋuwa?

⁹ Pa tēma tōyōu na nyōu kē Silo, uena Ana kuli na í krētōna kōtulō Ilii. Uē i ká caa kpelaya tō kē Iso tōyaya nōnōkpete kē.

¹⁰ Ana lanle ka wakēla sōsōm kē tētōyōtōyō. Uena í sēlōmi Tacaa na wula,

¹¹ na í su nōyō si: Toma tōna tu Tacaa, ye n nyōna nyá tēmle tu má, ma wahala, na í tōsi ma tō na í ha-m apalupəyaya, ma ha-ŋ-keye halōna ka sēm. Hōnyu kaa kpa ka nyuyū taa.

¹² I taanŋa m̄pōyō Iso tēsēlēmāle, uena Ilii nyōmi i nōyō tēriŋŋ.

¹³ Ana sēlōmaya i luɣu tē kē, na i ntompree nyəpətəyi, uē i nōyō u nukī. Ilii nyōma si sōlōm koyōna-i.

¹⁴ Uena í tōmi-i si: Pōlee kē nyá sōlōm ká ce nyá tō? La na nyá sōlōm ce nyá tō.

¹⁵ Ntēna Ana si: Hai, ma ce, ma ta nyō sōlōm narēli. Ama ma lanle wakēlēna sōsōm na má hōlōyī Tacaa kē ma lotu.

16 Taa nyəmi nyá pɛɛlɔ maɣa tetelatv. Ma nəɣəsɛɛ na ma wahala teləsəna mpəle, na má ɣəɣətəɣi m̄pɹúɣú haləna saŋa.

17 Ntəna Ilii si: Iso í hɛɛsi nyá laŋle na í mu nyá sələmvu.

18 Ulena Ana si: Na nyá toŋ taa.

Ntəna Ana polo na í tɔɣ na í isentaa hɛti.

19 Tɛv fema, ulena Uləkana pá kvlɪ ləŋ na pá sɛɛ Iso, ulena pá kpe Lama.

Samiyeeh lɔlvɣv na í pəcaatv

M̄pɹúɣú Uləkana nyəmá í alv Ana na Tacaa mu í sələmvuɣv.

20 Ulena Ana la teu na í lɔlɪ apalvɹəɣaɣa, na í ha-keɣe hətɛ si Samiyeeh. Si Tacaa ke inɪ í sələma-i.

21 Pənaɣa sikaa, ulena Uləkana na í nyəma təna pá polo Silo si, í laki paa pənaɣa ŋka ka kətəɣa na í la isu í ka suw í nəɣv tɔ.

22 Ana kisa pote na í tɔ í paalv si: Ye pəɣaɣa cɛpa hətɛ, ulɛ maa pona-ke na má hvlɪ-keɣe Tacaa na ká saalɪ tənəɣa tam tɔɔ.

23 M̄pɹuɣvle í paalv cə-i si: Pə we teu. La isəna pə ha-ŋ tɔ. Yele na ká cɛ hətɛ na pəcɔ. Ama Tacaa í la isəna í ka suwa tɔ.

Ulena alv caɣa na í paasəna í pəɣaɣa na ká kɔɔ na ká cɛ hətɛ.

24 Pə waalɪ kɛ í kɹaɣa-ke na í caa latəce wei í wɛna puɪi tooso tɔ, na mvlɔm cɛmɛ, na svlɔm huluyv, na í pona Silo ke Tacaa təɣaɣa taa. Waatv inɪ tɔ pəɣaɣa kɔɔsa kɛ.

25 M̄pɹúɣú pa kv latəce na pá pona Ilii ke pəɣaɣa.

26 Ulena Ana si: Kaafala ma cɛ, n tɔɔsa ma tɔɔ? Maa kɔma nyá kɪŋ cəne na má sələmi Tacaa.

27 Pəɣaɣa kanɛɣe ma sələmaɣa na Tacaa mu ma kvsələmvu.

28 Tɔv, ma caa maa cɛle-i Tacaa ke haləna í sɛm.

Ulena Uləkana təɣaɣa nyəma təna həntɪ Iso ke atɛ na pá sɛɛ-i.

2

Ana sɛɛki Tacaa

1 M̄pɹúɣú Ana sama Iso si:

Ma ɣɔlɔɣəna Tacaa wei í waasa-m tɔ.

I hvləsə ma laŋle.

I kvsə ma nyvɣv, na í ha-m toma.

Na ma nəɣv kuliyina ma kolontunaa.

2 Tacaa tike wɛnna tənəŋŋ.

I tike nté kentulu

í paasi Iso nəɣvlɔv í fɛi tɔtɔ.

3 I yele kalampaanɪ,

na í yele isəcav tɔm.

Tacaa nyəmá pə tənəɣa.

I yeki isəɣatv natəlɪ.

4 Tacaa cɛpa toŋtənaa tɔŋŋ.

Ama acamaa ná nyɔv toŋ.

5 I tv haɣalaa si pá pɛɛki mpi paa yana təɣənaɣa tɔ,

na í svsi kɔnyəntunaa ke toŋ.

I lapa na kaalvlaya lɔlɪ tɔm naatosompɹəɣlɔɣa.

Ulena alvllv náá laŋ.

6 Tacaa kvɣəna, inɪ í feesiyina.

Inɪ í tisiyina atətəle taa, na í ləsəɣi.

7 Ini í tɔyɔna kɔnyɔntɔtu yaa toŋ.

Ini í tisiyina lɛlaa na í kɔsɔyi lɛmpa.

8 Taaɔa kɔsɔyi laŋɔ ke atɛ mɔsɔyɔ taa,

na í kɔsi kɔnyɔntɔ ke hute taa,

na í cayaɔi pɔ na sɔsaa,

na pɔ kaa teeli kumte.

Ini í tɔnna tɛtɔ kite,

na tɔ tɔw kɛ í suwa antulinya.

9 I tiikiyi í yɔlaa na í kentiyi pa tɔw.

Ama í yeki na asaɔaa leki sɔkɔɔyɔ tɛɛ.

Isɔ akaitɔ paa feina tɔnɔyɔ taa alaafɔya.

10 Taaɔa ka tisi í kolontunaa tɔw kɛ calanaa,

pa kɔŋ saalɔyɔ ke yem kɛ.

Inɔyɔlɛ kateŋa tɔna huɔɔɔ sɔsɔ.

I ká kpa wei í lɔsaa tɔyɔ wulav, na í tɔ-í toŋ.

11 Mɔɔyɔ Iɔkana pa mɔla kpente, na pɔyaya náá saali Taaɔa tɔmle taa kɛ kɔtɔɔ

Ilii kiŋ.

Kɔtɔɔ Ilii pɔyalaa isayatoŋna

12 Ilii pɔyalaa ka kɛ tɛtɛlataa kɛ, pa ta paasana Isɔ kɛ paa pɔcɔ.

13 Nti nti pa lakaya samaa tɔyɔɔ: Ye nɔyɔɔ ha Isɔ kɛ kɔhav, kɔtɔɔ tɔmle tɔ puki

saa wei pa tɔsa kɔhav nantɔ tɔyɔ, na í tɔka kela tooso lɔyɔlaya sɔsaya.

14 I taki lɛna í sɔ tiipee taa, na pɔ sɔpa nantɔ ke isɔna, í lɔsɔyi kɛ na í pona

kɔtɔɔ. Mɔɔyɔ pa lakaya Isɛyeli nyɔma tɔna mpa pa pukaɔya Silo tɔ.

15 Halɔ tɔmle tɔ puki kena pɔcɔ pɔ wɔ tɔtɛ nim, na í tɔ wei í lapa kɔtaya tɔ sɔ:

Cɛla kɔtɔɔ ke í nantɔ na í toŋ í ti. Ii caa kɔtɔsɔtɔ. Lɛŋ ke í caaki.

16 Ye kɔtaya latɔ tɔma sɔ: Yele na pɔ wɔ kpɔntɛ nim lɛna n̄ cosi timpɔ n caaki

tɔ. Iɛ tɔmle tɔ cɔ sɔ: Aai, ye n ta cɛlɛ-m nɔnɔw, maa lɛkɔna toŋ.

17 Isayato sɔsɔntɔ ntɔyi Ilii pɔyalaa kɔkayana pa ti tɔm ke Isɔ isentaa. Mpi tɔ,

pa nyɔnaya Taaɔa kɔtaya ke yem kɛ.

18 Paa na Samiyeeli ka kɔsaa tɔ, í lakaya Isɔ tɔmle kɛ na í suuwa kɔtɔlaa tokiya

taka ŋka pa lɔwɔa kɔnkpontu toŋ nyɔntɔ tɔ.

Samiyeeli nyɔma

19 Ye pɔnaya sikaa na Ana pa puki kɔtaya larɔ, í nyalɔyi toko kɛ na í kpɛŋna

Samiyeeli.

20 Halɔna Ilii kooliɔyi Ana na í paalɔ ke kɔpantɔ sɔ: Taaɔa í la na n̄ hiki piya na

sí lɛɛti ŋka n ha-í isɔntɔ tɔ ka lonte.

Iɛna pɔ mɔli pa tɛ.

21 Taaɔa wɛ Ana waali, lɛna í la teu na í lɔli apalɔpiya ke tooso, na alɔpiya ke

naale.

Na pɔyaya Samiyeeli náá toŋna puw ke Isɔ tɔmle taa.

Ilii kalɔna í pɔyalaa asaɔaa

22 Ilii ka kɔtɔlaa kɛ tɔkɔŋkɔŋku. Na í nukɔ mpi mpi í pɔyalaa lakayana Isɛyeli

nyɔma tɔna tɔ. Na isɔna pa hɛntayana alaa mpa pa lakaya tɔmle ke Isɔ tɔyaya

nɔnɔyɔ tɔ.

23 Iɛna í tɔ-wɛ sɔ: Pepe tɔw kɛ í lakɔ yaasinaa mpe pa takanaa? Yɔlaa tayasɔyi-m

mɔ isayatoŋnaa kɛ.

24 Aai, ma pɔyalaa, í yele mpu, mɔ tɔmnaa mpa Isɛyeli yɔlaa heeliyi-m mpu tɔ

pa fɛi teu.

25 Ye yulw pəntəna i təχəntəle, ntanyi Iso ka wii pəntw. Ama ye Tacaā ke pəntw pəntənaa, ɔle awe seena i təw?

Ama pa ta nuwa pa caa nəχə. Mpi tə, Tacaā ka səlāa si i kuyi-weye.

26 Na pəyaya Samiyeełi nāā təjna puw, na i we yəlaa na Iso ké teu.

Iso yəχəta Ilii təyaya nyəma saləka təm

27 M'pəyó Iso yulw nəχəlw i pola Ilii kiŋ na í heeli-i si: Tacaā yəχətaa si ma hula ma təxi mə cəw Aləŋ, ke waatu wei í na i nyəma paa we Icipiti wulaw teye yomle taa tə.

28 I na i luləy nyəma ke ma ləsa Iseyeli kpeka təna taa si, pá la ma kətəlaa, na pá suuki kətəlaa toko na pá kpaaki ma kətaya təlate təw na pá wəki tulaalunaa. Haləna má huli-i timpi i ká cosi kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə ka kpeŋte təw na í təχə tə.

29 Pepe təw ké í nyənəxi yem ke ma kətasi na ma kuhaw ŋku ma suwa si pá lakəna ma təyaya taa tə? ɔle isənəχa pə lapa si Ilii ŋ seeki nyá piya na pə kəli ma? Na í təkí Iseyeli nyəma təχənasí kupaŋsi nsi pa lapa kətasi tə, na í yooki cəncəməŋ?

30 Nyəni Iseyeli Iso Tacaā ma, maa suwa si, nyá caa təyaya na nyá luləy nyəma təna ká lakəna ma kətəy təmle ke tam təw. Ama pəŋentə ma kó təle. Mpi tə, wei i tuχə-m teeli təχə maa tɔ teeli, na má nyəni yem ké wei i kpeena-m tə.

31 Nn naaki kuyeeŋ təjna kənte, wei i taa maa kpiisi nyá ifepiya na nyá luləy taa nyəma. Halí akpatəlw kaa wee nyá təyaya taa.

32 N ká ná kolontu kəma na í caχa ma təcaχale, na í paaləna kupaŋtonaa mpa Tacaā lapa Iseyeli tə. Nyá təyaya ká taŋəna akpatəlw.

33 Paa na mpw maa yele nyá nyəma taa nəχəlw na i ise ke ma kətaya təlate, na í təχə nyá ise na í wakəli nyá lanle. Ama nyá təyaya nyəma təna ká səkəna pa təŋ ké.

34 Kuyako kuləmwəy ke nyá pəyalaa Hofini na Pəŋhasí paa si. ɔle tənəχa ŋ ká nyəna si tampana ke ma yəχətəxi.

35 Maa kpa ma təxi kətəlw kupaŋ, wei i təjəxi ma luχu tte nyəntw ke teitei tə, na má ha-i luləy kupaŋku, na í lakí wulaw wei ma ləsa təχə təmle ke tam təw.

36 Ye pə tu kaasa wei ké nyá luləy taa, pəntw ká hənti kətəlw inəxi ateye si: Ham liχitee na təχəŋəχa. Halí í sələmi-i tətə si: Tɔ-m kətəy təmle natəli tə taa, na má hikina ma təχəŋəχa na təna.

3

1 Pəyaya Samiyeełi ka we kətəy təmle taa ké Ilii kiŋ ké.

Iso kpa Samiyeełi ke i kuyəχəttəw tələsw

Waatu iní Tacaā taa yəχətəχəna yəlaa ke teitei. Pəyele i taa húləχí yəlaa ke mpi pu te na pə lá təχə kotokoto.

2 Waatu iní tə, Ilii ise caakaya yuləmwəy nté, u naaki teitei. M'pəyó i hənta i təhəntəle ke aħoo naali.

3 Na Samiyeełi hənta Iso atakaa cəlw, na pá ta teesita fətəlanaa ke tefemle.

4 M'pəyó Tacaā yaawa si: Samiyeełi, na Samiyeełi cəw si: Maχəlw.

5 ɔlena í kpaχa asewa na í polo Ilii kiŋ, na í təw si: N yaa-m tə maχəlw. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ŋ se. Polo ŋ hənti.

ɔlena Samiyeełi məli na í hənti.

6 M'pəyó Tacaā tasa-i yaaw si: Samiyeełi. ɔlena í polo Ilii kiŋ na í təw si: N yaa-m tə, maχəlw. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ŋ se. Ma pəyalw, polo ŋ hənti.

7 Samiyeeli ta nyi si Tacaa yaakəna-i. Mpi tɔ, ilɛ i ta yɔɔtətana-i.

8 M̀p̀r̀ɔ̀g̀ɔ̀ Tacaa tasa Samiyeeli ke yaav ke tɔm tooso nyəm. Uena Samiyeeli polo Ilii kin si: N yaa-m tɔ maɣalɔ.

Tənaɣale Ilii cəkənaa si Tacaa yaakəna pəyaya.

9 Uena i heeli-i si: Polo na n hənti. Ye pə tasa-ŋ yaav, ilɛ n tɔ si: Tacaa, yɔɔti, nyá pəyaya má, ma nukɪ.

Uena Samiyeeli məl na i hənti.

10 M̀p̀r̀ɔ̀g̀ɔ̀ Tacaa polaa na i yaa-i isu i tu yaaki tɔ si: Samiyeeli, kelena i cɔ si: Tacaa, yɔɔti, nyá pəyaya má, ma nukɪ.

11 Uena Tacaa tɔ si: Maa kəna wakəluɣu nakələyi Iseyeli nyóma, na paa wei i nu-ti pu sɔsi-i watu.

12 Kɔyaŋkuɣu maa caali Ilii təyaya nyóma isɛ ke nyəhsɔɣu. Haləna má tɔ nyuɣu ke teitei isu maa yɔɔtuɣu tɔ.

13 Ma heela-i təfoo si maa tu i təyaya ke tam tɔɔ saləka, ke timpɪ i piya wakəla ma həte, na i nyóma pə tɔɔ na i tá kisiŋa-we tɔ.

14 Pə tɔɔ ké ma yɔɔtəyənə tuunav si, paa pa lapa kətasi na pá ha kɔcəŋ, ma kaa husi pa təyaya isayatu.

15 Uena Samiyeeli hənti na pé nyaali, na i tulɪ Tacaa təyaya nənɔɔsi. Ama i nyaŋaɣana mpi i nawa mpɔ tɔ pə tɔm heeluɣu ke Ilii.

16 M̀p̀r̀ɔ̀g̀ɔ̀ Ilii yaa-i si: Ma pu Samiyeeli. Na i cɔ si: Maɣalɔ.

17 Uena i pɔɔsi si: Tɔm ntɪyi Tacaa heela-ŋ? Ye n ŋmɛsa-m tə taa natəli, Tacaa i la-ŋ na n tɔɔ na n háya.

18 Ntəna Samiyeeli keesi-i tə təna, i ta ŋmɛsi-i natəli. Kelena Ilii si: Tacaa ké, i la isəna pə maɣa-i tɔ.

19 Samiyeeli təŋna piw na Tacaa we i waali, i ta yele na i tɔm natəli tɔ tii ateyɛ yem.

20 Iseyeli nyóma təna mpa paa we pə kraɣav Taŋ na pé polo Pɛɛsɛpa tɔ, pa nyóma si Tacaa kra Samiyeeli ke Isɔ kɔyɔɔtutu tɛlɔsəlv.

21 I lukaya Samiyeeli tɔɔ ké Silo ké, na i heeliyi-i tɔmnaa.

4

1 Na i tɛlɔsəyi-təyi Iseyeli nyóma na pá nukəna-i.

Kolontunaa lɛka Isɔ atakaa

Waatu inɪ i taa ké Filiisi nyóma kotaa si, pa yookina Iseyeli nyóma, uena pá pulɪ Afeka. M̀p̀r̀ɔ̀g̀ɔ̀ Iseyeli nyóma ná luwa na pá pulɪ Ipene-Iɛɛ.

2 Tənaɣa Filiisi nyóma kɔla pa tɔɔ na pá yoo na pá kəli Iseyeli nyóma, na pá kɔ-we isu yəlaa iyisi liyiti (4000).

3 Uena Iseyeli nyóma məli pa tɛsikile na nyuɣu nyóma tɔ si: Pepe tɔɔ ké Tacaa yelaa na Filiisi nyóma kɔ-tuɣi sanja? Tɔ polo tɔ kəna Isɔ atakaa na Tacaa weɛ ta waali, na i waasi-tuɣu ta kolontunaa niŋ taa.

4 M̀p̀r̀ɔ̀g̀ɔ̀ pa tila Silo na pá kəna Tacaa Toma təna tu atakaa wei i tɔɔ Isɔ we ŋmɛlav ke isɔtaa taŋlaa naale heku taa tɔ. Ilii pəyalaa naale, Hofini na Penhasi pa kəna atakaa inɪ.

5 Waatu wei pa sɔsa Isɔ atakaa ke tɛsikile, uena Iseyeli nyóma təna yaɣa laŋholomle apalɔkakiisasi, haləna tetu sele.

6 Filiisi nyóma nu pa kakiisasi nsi si taŋ, uena pá tɔ si: Hɛpəla nyóma tɛsikile taa kakiisasi nsi si huwɛɛ suwe?

Filiisi nyóma nuwa si Tacaa atakaa ké pa kəna Iseyeli nyóma tɛsikile.

⁷ Ilena səwəntu kra-we na pá tō si: Pa Iso kəmna pa təsikile. Ye mpv tá təm temaya. Too tō, yaasi unē i taka ta lata.

⁸ Awe ka ya-tuyv tuy səsəwə unē i ninj taa? Pa tuy unē i kōna Icipiti nyəma tətəwəsəwə kē wulaya tetv taa.

⁹ Filiisi nyəma me, í nyəwə toj na í la apalaa. Pə taa kəw na Hepəla nyəma ŋmakəli-me isu tu lapw-we tō. I la apalaa na í yoo.

¹⁰ Mporóy pa kola Iseyehi nyəma təw na pá kəli-we. Na paa wei í se na í kpe i te. Pa kəla-weye tənəŋnaŋ, na pá heeli pa taa yoolaa kē yəlaa iyisi hiu na naanowa (30000).

¹¹ Na pá ləkki Iso atakaa, na pá kv Ilii pəyalaa naale Hofini na Penhasi.

Kətvb Ilii səm na i poolu pa təm

¹² Mporóy Pəncamee tv nəwəlv i lu təyoole kē kuyaku ŋkv, na í se na í polo Silo na laŋwakəlle na í cəla i wontu, na í pəla i nyuyv taa kē tetv.

¹³ Waatu unē tō na Ilii caya kpəlaya təw, na í taŋaa na í nəwəsəyi Iso atakaa təm. Ie apəlv unē i tana təm ntəwəle na icate təna ma kapusi.

¹⁴ Ilii nu kapusi nsi, Ilena í pəwsi si: Pəpe kəkəte nté mpv? Ilena apəlv unē í kraaya asewa na í polo í heeli-i təm nti.

¹⁵ Waatu unē Ilii pusi ka we pələfei nunowa kē. Na i use nyənəyi yem təhelele, aa naaki teu.

¹⁶ Mporuyəle apəlv unē i heela Ilii si: Təyoole kē ma sewa na má kəw saŋa. Ntəna Ilii si: Pəpe lapa ma pəyalv?

¹⁷ Ntəna apəlv unē si: Filiisi nyəma heela Iseyehi nyəma kē səsəm na Iseyehi nyəma se. Halí nyá pəyalaa naale Hofini na Penhasi pa səpa. Pəyele pa ləkka Iso atakaa.

¹⁸ Mpi si apəlv unē i ka kəsəyi-i Iso atakaa təm, Ie Ilii pəsa nyayai kēle na kpəlaya kē nəwəwə təna, na i luɣu pəli na í si. Mpi tō, i ka kpətəlaa kē na í yasəlaa. Pusi nule təcu kē i paasəna Iseyehi nyəma.

¹⁹ Ilii pəyalv Penhasi alv ka we həwə kē, na í puwa tətəyotəyō. Waatu wei i nuwa Iso atakaa ləkəyv təm, na i paŋ na i paalv pa səm, Ilena ləlvuyv wəsasi tuti-i kraakraa na í sopi na í ləli.

²⁰ I caakaya tənuyv kpisuyv Ilena i kŋj alaa təm-i si: Təki nyá ti, apəlvpu kē n ləlaa.

Ama alv ta cə, pəcə i ta tu paasəna.

²¹ Pə waali kē i ha-keye hətē si: Ikarəti.

Hətē nte tə huwəe nte si: Iso teu kola Iseyehi. Mpi tō, pa ləkka Iso atakaa, pəcə i paŋ na i paalv pa səpa.

²² Mporuyəle si: Pa ləkka Iso atakaa tō Iso teu kola Iseyehi taa kē.

5

Iso atakaa we Filiisi nyəma te

¹ Mporóy Filiisi nyəma kraaya Iso atakaa kē Ipene-Isee, na pá pona-i Asətəti.

² Pa kraaya-i mpv, Ilena pá su-i pa tuyv Takəŋ kəŋkəŋ taa kē kv kutuluyv taa.

³ Təv fema tanəŋ təhulu, Ie Asətəti nyəma maɣana pa tuyv Takəŋ hota i isentəwə kēle Iso atakaa kite, na pá kraaya-i na pá mələna-i i təcəyalē.

⁴ Təv fema tətə, Ilena pá maɣana Takəŋ tasa hotuyv kē i isentəwə kē Iso atakaa kite na i nyuyv na i ninj pə pəlaa, na pə we nəwəkpete, na pə kaasi i pilimile.

⁵ Pə təw kē haləna saŋa Takəŋ kətəlaa, na kv laalaa təna mpa pa we Asətəti tō, ye pa svuki tuyv kutuluyv ŋkv kv taa, paa fələyi nəwəkpete.

⁶ Μρύγύ Tacaa tōwa Asētōti nyóma ke niñ na í wakəli-we na caləmpaya.

⁷ Pa nawa mpv, ilena pá tō si: Iseyeli Iso atakaa kaa caya tá te. Mpi tō, iní i tona ta na ta tyyv ke niñ.

⁸ Μρύγύ Asētōti nyóma tilaa na pá yaa Filiisi nyóma awulaa kakpasí na pá pōosi-we si: Isənaya tu lana Iseyeli Iso atakaa? Ntēna pēle si: I pona-i Katí.

Ilēna Asētōti nyóma pona Iso atakaa ke Katí.

⁹ Pa tema Iso atakaa ke ponaυ ke Katí, ilēna Tacaa tō icate tēna tōó ké niñ, na sōyōnto sōsōnto kpa-we. I wakəla icate yəlaa tēna na caləmpaya. Pə kpayav sōsaa na pé polo piya tō.

¹⁰ Μρύγύ pa pona Iso atakaa ké Ikolon, ilēna pēle pá svv kapusi mapv si: Pa kōna Iseyeli Iso atakaa ké tá té si í kv ta tēna.

¹¹ Μρύγύ Ikolon nyóma na tasa tiluyv na pá koti Filiisi awulaa tēna na pá tō-we si: I mēhna Iseyeli Iso atakaa ke í tēcayale. I taa kv tá na ta yəlaa.

Mpi tō, Tacaa ka tōwa Ikolon nyóma ke niñ na tonj ké, na səm sōyōnto pu icate tēna yəlaa.

¹² Lēlaa ta si yaa, ilē caləmpaya tōka-weyε. Ilēna icate tēna tōli nōyō, na tē wii təkpoos na pé kpa isōtaa.

6

Iso atakaa kpeenav

¹ Isōtōnaa naatosompōyōlaya ke Iso atakaa caya Filiisi nyóma tetv taa.

² Ilēna pá yaa pa kōtəlaa, na pa nalaa na pá pōosi-we si: Isənaya tu lana Tacaa atakaa? Pepeye tu kpeenaa-i?

³ Ntēna pa kōtəlaa na pa nalaa tō si: Ye í mələyōna Iseyeli Iso atakaa, í taa mēhna-i kpete. Ama í ha Iso ké isayavv hussvυv kvcōōv. Ilē waavv inəyí í ká nyi mpi pə tōó í ta kvōēta í niñ ke mə tōó tō, na í waasi-mē.

⁴ Μρύγύ Filiisi nyóma pōosaa si: Pepēnaa ke tu ha-i?

Ilēna pa kōtəlaa na nalaa si: Wōla paya kakpasí, na wōla mpiyaa kakpasí na pé keesəna Filiisi awulaa kakpasí. Mpi tō, kvtəñ kvlvmvυv kpana mə na mə awulaa.

⁵ Pə wēε si, í la caləmpaya lēēsəñ, na mpiyaa mpa pa tōkí mə tawa tō pa lēēsəñ, na pé ná si í cəkəna Iso tonj. Ntanyí i kaa tasa mə na mə tuj na mə tetv ke niñ tyyv.

⁶ Pepe tōó ké mə caa si í la kankana, isv Icipiti wulav na Icipiti nyóma paa lapv tō? Tacaa tū-weyε wahala ké. Halēna pá yelē Iseyeli nyóma na pá tēε.

⁷ Tōv, pənente í saakí keεke kvfalv, na í caa naaj totōnaa naale wei i wēna piya tō. Pə wēε naaj wei pa ta halēna tō. I tū-i keεke iní, na í kpeena i nawee ke tōyaya.

⁸ Ilēna í kpayav Tacaa atakaa na í tv keεke taa. Ilēna pé kaasi na í tv atakiya nakəli ka taa ké wontōnaa mpa í lapa si í lakí Iso ké kvcōōv ke mə isayavv tōó tō. Ilēna í svv Iso atakaa kəñkəñ taa, na í yelē naaj na í tēε.

⁹ Ilēna í nyəñəyōna-i, ye i kpayav tonj mpaav na Pēti-Sēmēsí tōó, ilē Tacaa lapəna nteyε-tyyv isayavv ntí. Ye pə taya mpv, ilē tē nyəmayale si pə mayana-tyyv yem kēle, pə taya Iso lapəna.

¹⁰ Mpvyule pa caa naaj totōnaa na pá tv keεke. Ilēna pá təkí i nawee ke tōyaya.

¹¹ Ilēna pá tū Iso atakaa ke keεke taa, na pá tō atakiya taa ké wōla mpiyaa, na pə paya, na pá svv atakaa kəñkəñ taa.

¹² Təñayale naaj kpayav Pēti-Sēmēsí mpaav ke kpakpaa, na í tonj na í wiiki i ta helēna ntəyōñ yaa mpətəñ. Ilēna Filiisi awulaa təñ i waali halēna Pēti-Sēmēsí tonj.

¹³ Peti-Semesi nyóma ka we tetekele taa na pá kóh. Pa loosa Iso atakaa, uena pa laha hulómi.

¹⁴⁻¹⁵ Keeke tala Yosuwee halám ke Peti-Semesi, uena í səh kókramoyu nakóli ku kin ke təna. Uena Lefii nyóma tisi Tacaa atakaa na atakiya ŋka ka taa ka we wola wontu tó, na pá su pə tənaya kókramoyu ŋku ku tó. Mpróyú pa faya keeke kpatəh na pá lá Tacaa ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə na naah iní. Uena Peti-Semesi nyóma la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə na kotasí lensí.

¹⁶ Filiisi awulaa kakpasí ná mpv, uena pá məli Ikoloh ke kuyaku ŋku ku mayamaya.

¹⁷⁻¹⁸ Wola paya kakpasí ke pa ha Tacaa ke kucəw ke pa isayatu tó, na pá keesəna pa acaləe nyoyu. Paa kolohə acaləe, paa nna a feina koloosi tó. Asətəti ke kólómtəle, na Kasa ke kólómtəle, na Asəkaləh ke kólómtəle, na Katí ke kólómtəle, na Ikoloh ke kólómtəle. Kókramoyu ŋku ku tó pa su Tacaa atakaa ke mpv təyole pə təna mpi pə lapa tó pə aseeta tu. Ku we Yosuwee halám taa ké haləna saha ke Peti-Semesi.

¹⁹ Mpróyú Tacaa kowa Peti-Semesi nyóma ke yəlaa nutoso na naanowa. Mpi pə tó tó, pa nyəna Iso atakaa taa. Uena pá wakəli icate nyóma laha ke səsəm, na pá caya ləyaya.

²⁰ Tənyaləe Peti-Semesi nyóma təma sí: Awe pəsəyəna na í səh Tacaa Iso nanəh tu isentaa? Leyə tu pona atakaa iní na í hatələna-tv?

²¹ Mpróyú pa tilaa na pá heeli Kiliyati-Yeyalim nyóma sí: Filiisi nyóma kəna Tacaa atakaa. I kəw na í kraya-i na í pona mə tə.

7

¹ Mpróyú Kiliyati-Yeyalim nyóma polaa na pá kraya Tacaa atakaa na pá pona-i na pá su Apinatari təyaya taa ké pulaya tó. Na í kəti í pəyal Ulasaa sí í paasəna-i.

Samiyeeh paasənav ke Iseyehi nyóma

² Hatoo kuyayku pa suw Tacaa atakaa ke Kiliyati-Yeyalim tó, pə leelaa ké. Pusi hiu təcu sikina. Mpróyú Iseyehi nyóma təna wiina Tacaa ke pusi nsí sí taa sí í waasi-we.

³ Mpruyule Samiyeeh təma Iseyehi nyóma təna sí: Ye lotu kólómtu ke í mələna Tacaa kin, ule í yele tuyv Asətəti laav na í lə tun wei iní í ceela mpv tó. Uena í pona mə ləmayasə ke Tacaa tó na lotu kólómtu, na í la í tike ke təmlə. Ule í ká hetí-meyə Filiisi nyóma nih taa.

⁴ Ntəna Iseyehi nyóma lə tun kúceelin Paalənaa na Asətəti wei pa laakaya tó na pá səe Tacaa tike.

⁵ Mpróyú Samiyeeh yaa Iseyehi nyóma sí: I koti Misipa na má sələməna-meyə Iso.

⁶ Ntəna pá koti Misipa təna ke kuyaku ŋku. Uena pá həkə nəosi na pá tó sí: Tə wakələna Tacaa. Mpróyú pa lu ləm na pá pəli-wəyí Tacaa isentaa sí pə huli sí Iso ka husi pa isayatu. Uena Samiyeeh tayani pa təmhāa.

⁷ Mpróyú Filiisi nyóma nuwa sí Iseyehi nyóma kota Misipa, uena pa awulaa kakpasí kreyehi pa yoolaa na pá polo-weyə yoonav. Iseyehi nyóma nu mpv, uena səyəntu kra-we na pá tó Samiyeeh sí:

⁸ Taa heesi Tacaa sələmyoh ke ta tó, haləna í ya-tuyv Filiisi nyóma nih taa.

⁹ Uena Samiyeeh kra heu ifate na í la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tó, na í sələmi-i sí í waasi Iseyehi nyóma na í lə í mv.

¹⁰ Saa wei Samiyeeli lakaya Tacaa ke kotaya nka koka lusa ka tona to lena Filiisi nyoma polo na pa niki-weye yoonav. Tona Tacaa yelaa na ten nasu-we na pa se yem yem. Mpyo Iseyeli nyoma kala-we.

¹¹ Mpyo pa lu Misipa na pa tonyu Filiisi nyoma na pa ku-we. Halona Peti-Kaa pa tee.

¹² Ilena Samiyeeli su pale ke Misipa na Sen pa heku taa, na i to si: Tacaa tonyu-tonyu waasuyo ke halona sana. Ilena i yaa-te si Ipeno-Isee. Pale kuwaasale ke pa yaa mpv.

¹³ Tona Iso tisina Filiisi nyoma tafe. Tacaa kayataya-weye, pa ta tasa Iseyeli nyoma to ke kpa halona Samiyeeli sam.

¹⁴ Mpyo Iseyeli nyoma leeka pa acalee nna Filiisi nyoma ka taya to. Pa krayav Ikolon na pa suna Kati to, na pa tetona tona. Ilena heesuyu su Iseyeli nyoma na Amolii nyoma pa heku.

¹⁵ Samiyeeli paasana Iseyeli nyoma ke mpyo halona i sam.

¹⁶ I cokaaya paa pona nka Peteele na Kilikaa na Misipa ke na i huoki pa tonna.

¹⁷ Ilena i malayi i te Lama timpi i nma Tacaa ke kotaya telate to, na i paasayona Iseyeli nyoma lelaa.

8

Iseyeli nyoma caaki wulav

¹ Waatu wei Samiyeeli kpatelaa, lena i kpa i pyalaa ke Iseyeli paasnlaa.

² Samiyeeli pyalu kancaalaya nyeh hate nte Soweele, na naale nyeh si Apiya. Peseera ke paa wee na pa laki pa tamle.

³ Poyalaya isale taa ke Samiyeeli pyalaa mpe pa nyonaya. Pa ta tony i ikrate. Na pa myi kucayon na pa keeki tampana.

⁴ Mpyo Iseyeli nyony nyoma kotaa na pa polo Samiyeeli kin ke Lama.

⁵ Na pa tam-i si: Nyoni, n kpatelaa. Peyele nya pyalaa i tonyi nya ikrate. Pa to to, penta kpa-tyu wulav, na i huoki ta tom isu piitinnaa payale wena to.

⁶ Isu pa yoyotyuy si: Kpa-tyu wulav na i huoki ta tom to, Samiyeeli lanle ta heena-ti. Ilena i salami Tacaa.

⁷ Mpyule Tacaa co-i si: Nuna yelaa ke to tona nti pa yoyotyuy to. Mpi to, pa taya nyaya pa looki. Ama maya pa looki si ma taa tony pa to ke kawulaya.

⁸ Isu pa lakuy-m hatoo kuyanku ma lisa-weye Icipiti na pa suna sana to. Mpyo pa laki nya totu. Pa lo-m ke, na pa laaki tuy.

⁹ Mu pa kuselomtu. Ama kraali-weye teu na ni la na pa cekona mpi pa wee si paa la pa wulav na mpi ile i ka la-we to.

Mpi mpi yalaa ka la wulav to

¹⁰ Mpyule Samiyeeli lapa isu Tacaa keesuyu-i to.

¹¹ Mpyo Samiyeeli heela samaa si: Wulav i ka la-meye mpi mpi tonyo. I ka kraya ma pyalaa na i la-weye i yoolaa, na pa paasayona i yoo kekenaa. Ilena lelaa ke krayanay calaa, na lelaa krayayi asewa ke i nyoy to ke waatu wei i luki to.

¹² I ka kpa lelaa ke yoolaa iyaya (1000) nyony nyoma, na lelaa ke nule na naanwa nyony nyoma. Lelaa ka halayi i tawa na pa kuy, na lelaa naa luki yoo wontu na pa kekenaa.

¹³ I ka la ma pelaa ke mutv saalaa, na potopotonaa tolaa, na tulaalona laaa.

¹⁴ I ka kraya ma tawa kupana na i cela i tamle nyoma.

15 Na í kpaɣa mə kəhaləm na mə ləseŋ tuŋ kəbələm həɣələŋ naaŋwə taa kəbəmɣu, na í cəla ı waalı nyóma na ı təmle nyóma.

16 I ká kpaɣa mə təmle nyóma apalı nyóma, na alı nyóma, na mə tala wena í lakəna təma tə na í lakəna.

17 Inı ı ka kpaɣana mə huntu wontu həɣələŋ naaŋwə taa kəbəmɣu, na mu pəsı ı yomaa.

18 Waatu inəyi í ká wiikina Tacaa ke mə wulav inı ı təm. Ama ilé ı kaa nu.

19 Ḿpóyú samaa kisa Samiyeełi təm nti na pá tə sı: Aaı, pə wee sı tə weena wulav ké.

20 Na tə wee ısu piitimnaa lelaa. I ka húbki tá təm na í təkki-tuyə nəɣə na í la tá yoolaa wulav.

21 İlena Samiyeełi teləsı təm ntəyi Tacaa.

22 Ntəna Tacaa sı: Nuna-we na n kpa-weye wulav. Pəle pə waalı ké Samiyeełi təma lseyełi nyóma sı paə wei í kpe.

9

Sayuli na kpaŋası kvlepaı pa təm

1 Pəncamee tu nəɣəl ı ka wenna, na pá yaa-ı sı, Kisi, na ı caa sı Apiyełi. İlé ı cəsənaa nté Selo na Pekolati na Afiya. Apalı inı ı ka wena alaafəya ké na kpelikpeka.

2 I ka wena pəyalı na pá yaa-ı sı Sayuli. I səŋa ifepu ké, na ı tee lseyełi ifepiya tənaɣa teu. Pəcə ı tee-weye nyuyə.

3 Ḿpóyú kuyaku nakulı Kisi kpaŋası alonyənsı toolaa. İlena í tə ı pəyalı Sayuli sı: Kpaɣa təmle tu nəɣəl na nyá na-ı í pəeki kpaŋası nsı.

4 Ḿpóyú pa faɣana İfəlayim puɣu taa, na pá tesı Salisa tetu, pa ta na-sı. İlena pá polo Saalim tetu taa, sı fei təna. Na pá cəə Pəncamee tetu, kpe te.

5 Pa kəma na pá tala Sufi tetu taa, ılena Sayuli tə ı təmle tu sı: Kəə tə məli, pə taa kəə na ma caa səə kpaŋası təm na í nəɣəsəyi ta nyəntu.

6 Kələna təmle tu tə Sayuli sı: İso yulı nəɣəl ı we ıcate təne tə taa cəne. I nyuyə kulaa ké, na tə təna nti ı yəɣətəyi tə tə lakı ńpóyú. Tə polo na tə na-ı. Ntanyı ı ká huli-tuyə mpaav ŋku tu təŋ tə.

7 Ntəna Sayuli pəəsi-ı sı: Na ye tə puki, pəpeye tu kpeŋna na tə ha İso yulı inı? Mpi tə, kətəɣu təma ta hulıŋ taa. Pəyele tə feina kəhav nakulı sı tu cəle-ı. Yaawe?

8 Ḿpóyú təmle tu cəwa sı: Ma təkə ma təə cəneye liyitee nyəɣəliya. Maa ha-keye İso yulı na í huli-tuyə tá mpaav.

9-11 Ḿpóyú Sayuli nəɣə təkpaı sı: Kupaı ké, tə polo.

İlena pá tee ıcate nte tə taa İso yulı ka wee tə. Pa kpaakaya ıcate təə, ıle pa sula pəelaa nté na pá tiiki pəɣə. Ntəna pá pəəsi pəle sı: Nalı we ıcate taa?

(Pu we ləŋtaa tə, pa yaakaya İso kuyəɣətutu teləsulı ké sı nalı. Na paə waatu wei ké nəɣəl caa İso ké pəəsuyə ke natəli, pa təŋ ké sı, tə polo nalı tə).

12 İlena pəelaa mpe sı: Ee, ı we ıcate taa. Mpi tə, saŋa ke ı kəma sı yəlaa lakı kətaya ke fontəŋle təə. I polo ləŋ.

13 I ká maɣana-ı na pəcə í kpa təɣu. Pə taya pulı, pa taŋa-ı ké sı í təŋsı kətaya ke nəɣə kupaŋka. İlena pəcə mpa pa yaawa tə pá təɣə. I polo təkpu, í ká maɣana-ı na pəcə í tee.

Sayuli na Samiyeełi pa suluɣu

14 Ilena Sayuli pá tee. Pa sũ icate taa, ile Samiyeeli luwayale si i kraaki təkətəle ke tontonje tɔɔ, na pá sulina-i.

15 Kuyaku ŋku ku yakaya na pə feŋ na Sayuli takɪ tɔ, Tacaa ka cəpa Samiyeeli ke səkpalɔy si:

16 Cele waatu ineyɛ maa yele na Pɛncamɛɛ tu nɔɔɔɔ ɪ kɔɔ, na ń kra-i ma yɔlaa Iseyeli nyɔma wulaw na ń pɔli-i nim, na ɪ waasi-weyɛ Filiisi nyɔma ninj taa. Mpi tɔ, ma ni pa kapusi, ɪlena má nyɔnna pa tɔɔ.

17 Pə kɔma na Samiyeeli loosi Sayuli ke kraakraa, ɪlena Tacaa heeli-i si: Wei inɪ i tɔm maa heela-ŋ si i ká tɔɔ ma yɔlaa tɔɔ ké kawulaya tɔɔɔɔ.

18 Mɔpɔyɔ Sayuli kpətəna Samiyeeli ke nɔnɔɔɔ na ɪ tɔmi-i si: Hai, la suulu na ń hulɪ-m nalɔ tɔyaya.

19 Mɔpɔyɔle Samiyeeli si: Maɣale nalɔ. Tee-m nɔɔɔɔ na tɔ kra təkətəle ke tontonje tɔɔ, na má na-me tɔ tɔɔ. Ku fema, ile ma cɔ-ŋ nyá kɔpɔsɔtɔnaa, ɪlena ɪ kpe.

20 Saŋa kuyeyɛ tooso kɔɔ nyá kraŋasi lepa tɔ. Taa nɔɔɔsi si tɔm, pa hii-si. Ama sɔsɔɔntɔ ntɛ si nyá na nyá caa tɔyaya ke Iseyeli nyɔma tɔna tɛɛlɔɔɔ.

21 Ntɛna Sayuli cɔ si: Ma kpekəle kɛna səkpete ke Iseyeli taa. Pɔcɔ ma lɔlɔɔɔ nyɔma ta niina isəle ke Pɛncamɛɛ kpekəle taa. Ile pepe tɔɔ ké n heeliyi-m mɔpɔ?

22 Mɔpɔyɔle Samiyeeli kraɣa Sayuli na i tɔmlɛ tu na ɪ sũna-weyɛ kutuluɔyɔ taa, na ɪ si-weyɛ tɔcayale kɔpante ke tɔɔɔlaa heku taa. Pele paa we isu yɔlaa hiu na naanɔwa ke mɔpɔ.

23 Ilena Samiyeeli tɔ mɔtɔ saalɔ si: Kɔna cəka ŋka maa heela-ŋ si ń sũna ka mɔpaa tɔ.

24 Mɔpɔyɔle mɔtɔ saalɔ lɔsa yule tɔcu na ɪ tu Sayuli. Ntɛna Samiyeeli tɔ si: Tɔɔɔ-tɪ, nyaya pa suwa saa wei ma yaa samaa tɔ.

Ilena pá kɔpenti na pá tɔɔ kuyaku ŋku.

25 Pa lu təkətəle ke tontonje tɔɔ na pá tii icate taa, ɪlena pá lá faaci ke kutuluɔyɔ pata tɔɔ.

Samiyeeli kra Sayuli ke Iseyeli wulaw

26 Ku fema, ɪlena Samiyeeli kulɪ tanaŋ tee ké saa wei haɣa yuyi ka tu tɔ, na ɪ yaa Sayuli si: Kulɪ na má ləsi-ŋ mɔpaaɔ.

Ilena pá tɔ mɔpaaɔ ke pa naale.

27 Pa lukaya icate, ɪlena ɪ tɔmi-i si: Heeli nyá tɔmlɛ tu si ɪ tee-tuyɔ nɔɔɔɔ.

Tɔmlɛ tu teeɔwa, ɪlena Samiyeeli tɔ Sayuli si: Pəntaa səŋ na má heeli-ŋ Tacaa tɔm ɪɛ.

10

1 Mɔpɔyɔle Samiyeeli lɔsa nim na kralipiya, na ɪ pɔli Sayuli nyɔɔyɔ taa, na ɪ wayali-i na ɪ tɔ si: Tacaa lɔsəna-ŋ si ń la Iseyeli nyɔma wulaw.

2 N yekuyɔ-m saŋa isəntɔ tɔ, n ká mayana apalaa naale ke Laɛɛli pɔlaaɔ kinj ke Pɛncamɛɛ nyɔma tɔŋa tɔɔ ke Seləsa. Paa heeli-ŋ si pa nawa kraŋasi nsi n pɛkaya tɔ. Hali nyá caa yela kraŋasi tɔm na i nɔɔɔsi mə tɔm na ɪ tɔŋ si: Isənaɣa maa la ma pɔyalɔ tɔm?

3 I lukɪ tɔna na ɪ tala Tapɔɔ tuyɔ sɔsɔɔɔ tee, ɪlena ɪ sulina apalaa tooso na pá puki kɔtaya lapɔ ke Pɛtɛɛli. Lɛɔ tɔka pinasi tooso, na lɛɔ ke potopoto kakalasi tooso, na lɛɔ náá tɔka sɔlɔm huluyɔ.

4 Paa pɔɔsi nyá alaafɔya tɔɔ, na pá ha-ŋ potopotonaa naale, na ń mɔ pa ninj taa.

5 N lukɪ tɔna na n tala Isɔ pulaya, ke timpɪ Filiisi nyɔma yoolaa tɔsikile wɛɛ tɔ, isu n sũki icate tɔ, n ká sulina Isɔ kuyɔtɔtɔ teləsəlaa kpekəle na pá luna təkətəle

ke tontonje tɔɔ, na pɔ makɪ cɛmɔj na akilima na pɔ hɔlɔxi hɛsi na pɔ paaki na pɔ saŋ Isɔ.

⁶ Tacaa Feesuyu ka tii nyɔ tɔɔ, na nyɔ na-we ɪ kɛntɪ na ɪ paa na ɪ sa Isɔ, na pɔ layasi-ŋ na ɪ wee ɪsu yɔlu kɔfalu.

⁷ Ye yaasinaa pane pa tee nyɔ tɔɔ, ɪle ɪ la nti tɔ we lapu tɔ. Mpi tɔ, Tacaa we nyɔ waali kɛ.

⁸ Pɔle pɔ waali, ɪlena ɪ tee-m nɔɔ na ɪ polo Kilikaa na mɔ saŋ nyɔ waali na mɔ lɔ kotasi nsi kɔkɔ nyaya si tɔna tɔ na ciikuɔ nyɔŋka. ɪlena ɪ taŋ kuyeeŋ naatosompɔɔlaya na mɔ kɔɔ na mɔ hɔli-ŋ nti n kɔ la tɔ.

⁹ Tɔɔ ɪsu Sayuli hav siyile si ɪ teeki tɔ, Isɔ Feesuyu layasa-ɪ keke, na ɪ nɔ pɔ tɔnaya kɔyaku ŋku, ɪsu Samiyeeli ka keesuyɔ-ɪ tɔ.

¹⁰ Pa tala Kipeya, ɪle Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlaa caŋa lu ɪ sɔŋuyɔ ntɛ, na Isɔ Feesuyu tii ɪ tɔɔ na ɪ suv paale ke pa heku tɔna na ɪ saŋ Isɔ.

¹¹ Yɔlaa mpa paa nyɔma-ɪ hatoo lɔŋ tɔ, pa nɔ ɪ na Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlaa pa lakɪ mpv, ɪlena pɔ pɔɔsɔxi tɔmɔya yɔlaa taa si: Pepe maɔana Kisi pɔyalu Sayuli ye? ɪle ɪ paaki na ɪ saŋ Isɔ tɔtɔɔ?

¹² Mpɔyɔle Kipeya tu nɔɔlu nɔɔ tɔkrav si: Na aweyele pa caa? ɪlena pɔ pɔsi yɔlaa ke ituule si: Sayuli na Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlaa pa paakɔna na pɔ saŋ Isɔ?

¹³ Sayuli tema paale na Isɔ sam ke mpv, ɪlena ɪ kra tɔkɔtɔle ke tontonje tɔɔ.

¹⁴ Mpɔyɔ ɪ caa sɔkpelu nɔɔlu ɪ pɔɔsa ɪ na tɔmle tu si: Leyɛ ɪ ka polaa ye?

¹⁵ Kɛlena ɪ cɔ si: Tɔ pola kraŋasi pɛekuyɔ tɔ ta keesi-si, ɪlena tɔ polo Samiyeeli kiŋ. Ntɛna ɪle si: Keesi-m nti Samiyeeli heela-ŋ tɔ.

¹⁶ Mpɔyɔle si: ɪ heela-tuyɔ tɔfoo si pa nawa kraŋasi.

Ama ɪ ta heeli ɪ caa sɔkpelu ke nti Samiyeeli ka heela-ɪ si ɪ kɔ tɔɔ kawulaya tɔ.

Tɛte kra Sayuli si ɪ tɔɔ kawulaya

¹⁷ Mpɔyɔ Samiyeeli kɔta ɪseyeli nyɔma ke Isɔ tɔyaya taa kɛ Misipa.

¹⁸ Na ɪ heeli-we si ɪseyeli Isɔ Tacaa yɔɔtɔa si: Mɔ lɔsɔna ɪseyeli nyɔma meye ɪcipiti, na mɔ ya-meye pa na piitimnaa mpa pa ŋmakɔla-me tɔ, pa niŋ taa.

¹⁹ Na saŋa mɔ lɔki mɔ Isɔ ma wei, ma yapa-meye mɔ cɔɔsɛnaa na mɔ wahalanaa taa tɔ. Halɔna ɪ tɔŋi-m si mɔ kra-meye wulav. Tɔv, pɔnɛntɛ ɪ lu Tacaa ɪsentaa ɪsu mɔ kɛka na mɔ lɔlɔŋ wee tɔ.

²⁰ Mpɔyɔle Samiyeeli yaa ɪseyeli kɛka tɔnaya kɔlɔm kɔlɔm. ɪlena pɔ kra Pɛncamɛ nyɔntɛ.

²¹ Ntɛna ɪ yaa Pɛncamɛ kɛkɔle ke lɔlɔyɔ lɔlɔyɔ, na pɔ kra Matili nyɔŋku. Pɔ waali kɛ ɪ yaa yɔlu yɔlu, na pɔ kra Kisi pɔyalu Sayuli, na pɔ pɛeki-ɪ pa ta na-ɪ.

²² Mpɔyɔ pa tasa Tacaa ke pɔɔsuyɔ si: Na pɔntu ɪni ɪ kɔma cɔnɛ? ɪlena Tacaa si: ɪni ɪ ŋmɛlɔna nteye wontu huɔyɔle waali.

²³ Mpɔyɔ yɔlaa kraɔa sewa na pɔ polo pɔ kɛe Sayuli tɔna. Pa tana-ɪ samaa taa tɔ, ɪ tee pa tɔnaya nyɔyɔ kɛ.

²⁴ Mpɔyɔle Samiyeeli heela yɔlaa tɔna si: ɪi naaki wei ɪni Tacaa lɔsaa tɔɔlɔ. ɪ na nɔɔlu pa ta nɔɔxi ta taa cɔnɛ.

ɪlena yɔlaa tɔna wiliti si: Mɔ na tetv.

²⁵ Mpɔyɔ Samiyeeli keesa samaa ke pa na wulav pa tɔma, halɔna ɪ ŋmaa-tɔyɔ takɔlaya taa, na ɪ si-tɔyɔ Isɔ atakaa kiŋ. Pɔ waali, ɪlena ɪ yasɔ yɔlaa na paa awe kpe ɪ te.

²⁶ Mpɔyɔ Isɔ tu yoolaa kpelikɛka nyɔma napɔli pa taa, na pɔ wee Sayuli waali na ɪ kpe ɪ te Kipeya tɔtɔ.

²⁷ Paa na mpw tetelataa ka wee na pá tøj si: Isənağa ine ilé i ká la na í waasi-tu? Na pá footiyi-i. Pócsó pa ta ha-i kuvəəv nakəli. Ama Sayuli ná tá kpağa-ti na í yaa si pəlv.

11

Sayuli yoonə Amoni nyóma na í kəl-wə

¹ Mpróyó waatu nəğəlv Amoni wulav Nahasi na i yoolaa, pa polaa na pá siki Yapeesi ke Kalaati. Mpruyole Yapeesi nyóma təna təma-i si: Tá na-ŋ tó pəeli nəğə na tó lak-i-ŋ təmle.

² Tənağale Nahasi təma si: Ye í tisaa na má wəğəsi mə təna mə ntəğəŋ ise na pə tə Iseyeli tənaga feele, ile má na-me tə pəeli nəğə.

³ Kələna Yapeesi nyuyv nyóma tə si: Ha-tuyv kuvyeŋ naatosompəğəlaya na tó tili Iseyeli tetv təna taa. Ye nəğəlv fei si í waasi-tv, ile tə ha-ŋ tá ti.

⁴ Mpróyó tillaa pola Sayuli təye Kipeya na pá heeli-təyi yəlaa. Uəna pá tulv nəəsi na pá wii təkpo.

⁵ Ile Sayuli luna taale nté na í we i naaŋ waali, na í pəəsi si: Pepe lapa na yəlaa wiiki mpw? Uəna pá keesi-i nti Yapeesi tillaa yəğətə tə.

⁶ I nuwa mpw, uəna Iso Feesuyv tii i təə na i pááná huu səsəm.

⁷ Tənaga i kpa naaŋ naale na í seti-i tilima, na i tilina Iseyeli tetv təna taa si: Ye pə əpa wei na í tá tøj Sayuli na Samiyeeli pa waali ke yoo taa, mpróyó paa lana pəntv naaŋ.

Uəna Tacaə səğəntv kpa yəlaa, na pa təna pá tēe yoo ke nəğə kəlvməya, isv yəlv kəlvəm.

⁸ Mpróyó Sayuli kala i yoolaa ke Peseke, na Iseyeli nyóma lu iyisi ŋmənuğəv na nuəwə (30000) na Yuta nyóma ke iyisi hiu na naənwə (30000).

⁹ Mpróyó i tilaa si pá heeli Yapeesi nyóma si, cele ilim sikuyv ke paa na nyuyv. Tillaa heela təm ntəyi Yapeesi nyóma, uəna pəle pa laŋa hee.

¹⁰ Na pá heeli Amoni nyóma si: Cele tu pəti-məye tá ti na í lana-tuyv isəna pə ha-mə tə.

¹¹ Mpróyó Sayuli fağa i yoolaa ke təm toosoğə tefemle, na pá watv Amoni nyóma təsikile ke waatu wei hağa yuyv ka tv tə, na pá ku-weye mpróyó haləna ilim sikuyv. Pə səə mpa mpa uəna pəle pá ya yem yem.

¹² Pa təğə akaitv ke mpw, uəna yəlaa pəəsi Samiyeeli si: Awe təŋaga si Sayuli kaa təğə tá təə ké kawulaya ye? I ləsi yəlaa mpe na tó ku-wē.

¹³ Ntəna Sayuli si pá taa kv nəğəlvəv saŋa. Mpi tə, kuvakv kuvəye Tacaə waasa Iseyeli nyóma.

¹⁴ Mpróyó Samiyeeli yaa-wē si: I kəə na tó polo Kilikaa na tó sv kawulaya.

¹⁵ Uəna pa təna pá polo təna, na pá kpa Sayuli ke wulav ke Iso atakaa kiŋ, na pá la kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə na ciikuyv kətaya. Uəna Sayuli na Iseyeli nyóma təna pa la acima səsəna.

12

Samiyeeli lapa Iseyeli nyóma ke faaci

¹ Mpruyole Samiyeeli təma Iseyeli nyóma si: Ma nuwa mə kuvəlvəntv na má kpa-məye wulav.

² Pəəntv u naakv mə wulav wei i ka tēeki-məye nəğə təğəle. Ma ile ma kpatəlaa, ma həlvəsa nyəəsi, ma pəyalaa lapa səsaa. Hatoo ma iwaasətv ke ma lapa mə nyuyv tv haləna saŋa.

³ Má səhna nteye cəne, ye ma wakələna nəyolə, yaa ma leeka pəntu nau, yaa i kpanaya. I yəyət-təyi Tacaa na wulaw wei i ləsaə tə pa isentaa cəne. Mə taa aweye ma muylaa, yaa mə taa aweye ma ηmakələa? Awe cələna-m kəhau na má takı i waalı? Pəntu i yəyət na má feli-i.

⁴ Uena yələa cə Samiyeeli si: Aa, n ta muylu-tu, n ta ηmakəli-tu. Pəcə n ta mu nəyolə kəhau na η takı i waalı.

⁵ Uena Samiyeeli tasa si: Tacaa na wei i ləsaə si i kraa-meye wulaw təyolə tá aseeta nyəma ke saŋa, si ma ta təyə mə taa nəyolə pulə cəcəka. Uena pá cə-i si: Ee, mpeyele ta aseeta nyəma.

⁶ Uena Samiyeeli si: Tacaa wei i yelaa na Moisi na Aləŋ pá ləsi mə caanaa ke Icipiti taa təyolə aseeta tə.

⁷ Təu, pənente i kəu na má keesi-meye kúpantəna mpa i lapa mə caanaa tə, na má taŋaı mə təm.

⁸ Yəkəpə na i nyəma pa pola Icipiti tə, pə waalı ké təna nyəma ηmakəla-we. Uena mə caanaa mpe pá wiina Tacaa si i waasi-we. Ntəna ilé i ləsi Moisi na Aləŋ na i tili-we na pá ya-weye Icipiti taa, na pá kəna-weye tətə təne tə taa cəne.

⁹ Pəle pə waalı ké mə caanaa mpe pa səu Tacaa təu, na ilé i tu-weye Filiisi nyəma na Hasəu yoolaa wulaw Sisela, na Mowapə wulaw pa niŋ taa na pá yona-we.

¹⁰ Məpəyú pa wiina Tacaa tətə si: Tə wakələna-ŋ. Mpi tə, tə lə-ŋ na tə laaki Paaləna na Asətətənaa. Ya-tuyə ta kolontunaa niŋ taa, na tə la-ŋ təmlə.

¹¹ Uena Tacaa ləsi Ketiyəŋ na Petəŋ na Yefete, na maŋa waalı waalı, na tə ya-meye mə kolontunaa niŋ taa na i caŋa təpamm na heesuyə.

¹² Waatu wei Amoni wulaw Nahasi yookayana-me təyə i təma-m si má kra-meye wulaw. Pəyele Tacaa mə Isə kəle mə wulaw ke waatu unı.

¹³ Iı naaki mə wulaw wei i pəekaa na i ləsi təyolə Tacaa kra-me.

¹⁴ Ye i nyaŋna Tacaa na i lakı-i təmlə na i nukəna-i, na i ta kpeesəna nti i tu-me tə, na mə na mə wulaw i təŋəyi-i mə laŋa ká hee.

¹⁵ Ama ye u nukəna-i na i kpeesə i təm i ká tu-meye niŋ isı i ká tuyə mə caanaa tə.

¹⁶ Təu, pənente i səŋ mpu, na i ná piti təmlə nte Tacaa ká la mə heku taa tə.

¹⁷ Pə taŋa ləŋle taa ké tə we isəntə? Mpu tə, maə sələmi Tacaa na i yele na teu holi na ku nu. Waatu unəyi i ká nyı si tımpı i sələma wulaw tə, mə təm səpəna Tacaa ké.

¹⁸ Tənaŋale Samiyeeli sələma Tacaa na teu holi na ku nu kuyaku ŋku ku maŋamaŋa. Uena Tacaa na Samiyeeli pa təm la samaa ke səyəntu.

¹⁹ Mpuylə samaa təma-i si: Sələmi nyá Isə Tacaa ke ta təu na pá taa kəu na tə si. Mpi tə, tə nawa si tə səsə tasəkəle ke ta isayatu təu ké tımpı tə sələma wulaw tə.

²⁰ Ntəna Samiyeeli si: I taa nyá, paə na i lapa isayatu nti tə, pə taa ci-me si i kisiyi Tacaa ké. I lapı-i təmlə na mə lotu təna.

²¹ I taa təŋ tuŋ. Mpi tə, ilé i kaa pəsi na i waasi-me yaa i tu səna-me. Pə taŋa pulə, i feina i ti.

²² Tacaa ná kaa lə-me. Mpi tə, i həte ke səsəle ké, i tu i taa ké si i pəsəyi-meye i yələa.

²³ Ye ma yela mə təu ke sələmuyə mpu si i təŋı-m. Maə seŋesi-meye mpi pə we teu na pá siyisaa tə na i la.

²⁴ I nyaŋna Tacaa, na i lapı-i təmlə ke teu na lotu koləmtu. Mə maŋamaŋa i nawa toma wena i hələyi mə heku tə.

²⁵ Ama ye i təkə mə isayatu, mə na mə wulaw i ká si.

13

Sayuli yoona Filiisi nyóma na i liyituyu

¹ Waatu wei Sayuli tóyo kawulaya tó i pusi ka we... Páyele i ka tema kawulaya tóyo ke pusi naaleye Iseyeli taa.^a tóm. Ama Piipilinaa lelāa ná tówa si Sayuli pusi ka we nule.

² Mróyó Sayuli lēsa yoolaa iyisi toosooyo (3000) Iseyeli taa. Uena í su i kinj ke pa taa yōlaa iyisi naaleye (2000) Mikimasí na Peteehi puyy taa. Uena í cēla yōlaa iyāya (1000) ke i pəyalb Sonataŋ ke Kipeya ke Pəncamee taa. Pə kaasa mpa uena í yasi pēle na paa wei í mēli i te.

³ Mróyó Sonataŋ yōka Filiisi yoolaa tāsikile ke Kipeya, uena pēle pá nu. Ntēna Sayuli tili na pá holi tutuunj ke Iseyeli tēna taa si Hepēla nyóma í lu yoou.

⁴ Iseyeli nyóma tēna nuwa si Sayuli yōka Filiisi yoolaa tāsikile. Uena Filiisi nyóma taa kpaakāna-we. Uena yōlaa lu yoou na pá koti Sayuli kinj ke Kilikaa.

⁵ Mróyó Filiisi nyóma kotaa si pa yookina Iseyeli nyóma, na pa yoou keekēnaa ke iyisi hiu na naanōwa (30000) na pa kraŋanəŋ caŋalaa ke iyisi naatoso (6000). Pa yoolaa ka we pəyalē ké isu lóm nəyo kanyəŋa, pa fei kaluyu. Mróyó pa polaa na pá puli Mikimasí ke Peti-Afeŋ ilim tēhule tō.

⁶ Mróyó Iseyeli nyóma laŋa wakōlaa tətəyotəyo. Mpi tō, pa kolontunaa tee-weye pəyalē təyamyam. Uena pa taa lelāa ŋmēli kəkpaaməŋ pəŋŋ taa, na lelāa ke ləkōnaa taa, na lelāa ke pulasi taa, na lelāa ke hōtu taa.

⁷ Uena lelāa náa tēsi Yaataní na pá polo Katí na Kalaati.

Waatu uní tō na Sayuli náa we Kilikaa, na yōlaa mpa paa we i kinj tō pa seliyi.

⁸ Mróyó Sayuli taŋa wee ke naatosompəyolaya, isu Samiyeeli ka heeluyu-i tō. Paa na mpu Samiyeeli ta kōo ləŋ. Uena yōlaa suv yav.

⁹ Təŋayale Sayuli tōma si: I kōna-m kōtaŋa ŋka kōkō nyāya ka tēna tō na ciikuŋu nyəŋka wontu. Uena í la kōtaŋa ŋka kōkō nyāya ka tēna tō.

¹⁰ I kōma isu i tēesəyi, ilē Samiyeeli tapaŋale. Na Sayuli polo i səŋuyu.

¹¹ Mpuŋule Samiyeeli pəosa-i si: Pepeye n lapa ye?

Uena Sayuli cə si: Ma nawa si samaa təŋa yav. Pəcə n ta kōo isu n ka suwa tō. Pəyele Filiisi nyóma ná sika Mikimasí.

¹² Kēlena má maŋasi ma taa si, Filiisi nyóma ka tii ma tō ke Kilikaa cəne, na má ta səlēməta Tacaa. Pə tōo ké pə caala-m si má la kōtaŋa ŋka kōkō nyāya ka tēna tō.

¹³ Təŋaya Samiyeeli tōma Sayuli si: N lapa kumelento ké. N ta tōki nti Tacaa nyá Iso su-ŋ tō. Tōfō, Tacaa ka nyəmaŋa si nyá kawulaya ká wee tam tōo ké Iseyeli taa ké.

¹⁴ Ama pənentē ka kaa tasa leeluyu. Tacaa lēsa i luŋu tee nyəŋ na í kra-i wulav ke i yōlaa tōo. Mpi tō, n ta tōki mpi i ka tu-ŋ tō.

¹⁵ Pə waali ke Samiyeeli kōla Kilikaa, na í polo Kipeya ke Pəncamee tetu taa. Mróyó Sayuli kala yōlaa mpa paa we i kinj tō, na pá lu yōlaa nasətošo (600).

¹⁶ I na i pəyalb Sonataŋ na pa cəlo yōlaa paa sika Kēpa ke Pəncamee tetu taa ké. Uena Filiisi nyóma náa siki Mikimasí.

¹⁷ Mróyó Filiisi yoolaa mpa pa wakələyi lelāa wontu tō, pa lu tintika tooso. Mróyó kancaalaya nyəntē mələna Ofēla tōo ké Suwaali tetu taa.

¹⁸ Uena naale nyəntē náa mələna Peti-Holəŋ tōo, na tooso nyəntē náa kraŋa tōŋa mpaav ŋku kō tiiki Sənsəməŋ tetekəle taa ke wulaya tetu tōo tō.

^a 13:1 pusi: Hepēla taa ilē, lonte tēne tō taa pa ta yoyoti pusi

¹⁹ Waatu unı tō, koolu fei İseyeli nyōma te. Mpi tō, Filiisi nyōma taa tisiyi si Herēla nyōma í lu layalee na ģmantaasi.

²⁰ Filiisi nyōma teye pa pukaya na pá kpaləyi akun, na pa cikanaa, na pa lawa, na pa tetu kcasəj

²¹ ke waatu wei wontunaa mpe pa ləj səki tō. Pa kpaləya ké na pá feləyi liyitee nyəğəlyu kulmuyə ke wontu səkpetu tō, na nyəğəljə naaleye səsəntu tō.

²² Kuyaku ŋku youu tiwa tō, Sayuli na í pəyalə Sonatan pa tike paa wenna youu wontu. Pə kaasa yəlaa mpa paa we pa kin tō, pəle pa taa nəyolə feina ģmantaaya yaa layate.

²³ Mprōyō Filiisi yoolaa polaa si pa tanəyi Mikiması mpaav.

14

Sonatan luw ke Filiisi yoolaa kpekəle tō

¹ Mprōyō kuyaku nakulı Sonatan tōma ifepu wei í təkəyi í youu wontu tō si: Kō na tē tesı Filiisi yoolaa təsikile nte tē wenna too cəne tō tō.

Ama Sonatan ta yelee na í caa nu-tı.

² Na Sayuli náa caya Kipeya tonə tō ké tɔyɔ nakulı ku tee ké Mikələn. Na yoolaa mpa paa we í kin tō, pa tala isu yəlaa nasətosə (600) ke mpu.

³ Ahitupi pəyalə Ahiya ka kena kətulə ke waatu unı. Na í suu kətəlaa toko wei pa pəsəğəna Tacaa ke təm tō. Tacaa kətulə İlii wei í ka we Silo tō í pəyalə kele Pənhasi, na ílé í lələna İkarəti. İkarəti neu nté Ahitupi. İle yəlaa ta nyı si Sonatan pola tiili.

⁴⁻⁵ Mpaav ŋku Sonatan təğaya si í puki Filiisi nyōma yoolaa təsikile tō, ku we kəkraməj naale heku ké. Ləjku nəyō keesəna ilim ntəyən tō ké Mikiması isentaa. Pa yaaki-ku si Posee. Ləjku nəyō náa keesəna ilim mprətəj tō ké Kəpa isentaa, na pá yaaki kule si Sene.

⁶ Mprōyō Sonatan tōma í youu wontu təkulə si: Kō na tē tesı Filiisi nyōma ma ta nyı isənaa mpe pa təsikile. Ntanı Tacaa ká yoonə tá nəyō. Mpi tō, pə fei Tacaa ke katə si í yoonə samaa tuutuuma nəyō, yaa yəlaa pəcə nəyō.

⁷ Keləna Sonatan youu wontu təkulə tō si: La isəna pə mağə-ŋ tō. Polo tē polo, ma we nyá waalı ké.

⁸ Mpuylə si: Tōv, tē pukuyuna pa tō isəntə tō paa na-tv.

⁹ İle ye pa tōma si: İ caya təna na tē kō. İle tē səj tá təsəŋle təkpi.

¹⁰ Ama ye pa tōma-tv si: İ tō na í kō. İle taa kpa pa tō. Mpi tu nyəna si Tacaa tv-weyə tá niŋ taa təyələ.

¹¹ İlena pá yelee na Filiisi nyōma na-we na pá tō si: İ nyəni, Herēla nyōma luna nteye pōyōyō ŋku ku taa paa ģməlaa tō.

¹² Mpuylə pa tasaa si: İ kō cəne na tē la-me na í təyō na í hağa.

Ntəna Sonatan tō í youu wontu təkulə si: Təj ma waalı. Mpi tō, Tacaa tv-weyə İseyeli nyōma niŋ taa ké.

¹³ İlena pá tō pa niŋ tō na pá kpa. Mprōyō Sonatan na kpiita-we na í pətəyi. İlena youu wontu təkulə náa teesəyi na í təğəyi.

¹⁴ Yəlaa hiu ke Sonatan pa kuwa pa kancaalaya youu ŋku ku taa ké pəle nyuyə taa tənaya kelikiya kulmaya taa.

¹⁵ Mprōyō səğəntv kpa Filiisi nyōma mpa paa we tawa taa tō. İlena təsikile taa yoolaa na mpa pa wakələyi ləlaa wontu tō, pá suv seluyə. Mprōyō tetv selaa, na kaniŋa kpa yəlaa.

16 Ἄβρὺγὸς Sayuli feŋlaa mpa paa we Kipeya ke Pencaamee tetu taa to, pa na acufu tiiwa Filiisi nyóma taa, na pá seeki yem yem.

17 Tənaɣa Sayuli təma i yoolaa mpa paa we i kin to si: I kala yəlaa na tə ná si awe feina tá taa.

Pa kala yəlaa ləna pá maɣana si Sonatan na i yoou wontu təkulu pa feina.

18 Ntəna Sayuli to kətulu Ahiya si: Heeli na pá kəna Iso atakaa.

(Mpi to, lē i ka we kuyaku ŋkuyɔ Iseyeli nyóma kin ké).

19 Sayuli təhna yəɣətuyɔ ke mpɔ to na acufu kəkəte təhna səsuyɔ ké. ləna í to kətulu si: Səh na pə́cɔ.

20 Ἄβρὺγὸς Sayuli na yoolaa pa kreɣelaa na pá polo təyoole. ləna pá maɣana acufu tiiwa Filiisi nyóma taa, na pá loŋ təmaɣa laɣalae.

21 Tənaɣa Həpəla nyóma mpa paa we Filiisi yoolaa taa na pa səhna-we to, pa sewa na pá məli Sayuli na Sonatan pa kin.

22 Ἄβρὺγὸς Iseyeli nyóma mpa pa ŋməla ləlayim puyɔ taa to, pele pa nuwa Filiisi nyóma sewa təm. ləna pa tu pa waali ké təyoole taa.

23 Isəna Tacaa yelaa na Iseyeli nyóma la akanaa ke kuyaku ŋku təɣəle.

Iseyeli yoolaa waasəyi Sonatan

Ayuli pa yoowa ḥpə́ɣɔ haləna Pəti-Afeŋ waali.

24 Ἄβρὺγὸς nyəɣəsɔ pi Iseyeli nyóma ke kuyaku ŋku. Mpi to, Sayuli ka yəɣətəa ké na í tuu si: Ye wei i təɣɔ pulɔ ke saŋa, na ma ta ləetəta ma kolontunaa, mpusi ká təh pəntu. Pə tə́ ké pa taa nəɣəlɔ ta təh puluyɔ ilim na pə təm.

25 Ἄβρὺγὸς yəlaa təna tala hətuyɔ ŋku ku taa tuŋ nim we atɣe yem to.

26 Tuŋ ka tɔwa setasɔ ke hətuyɔ ŋku ku taa ké na nim kpeŋ. Ama nəɣəlɔ ta kraasəna i nəɣɔ kin. Mpi to, yəlaa seekaɣa nəɣɔ ŋka pa suwa to.

27 Ama Sonatan ná táa nyi si i caa kisina yəlaa, na tuunan si nəɣəlɔ í taa təh pulɔ. Ἄβρὺγὸς i lii i krapətóɣɔ ke tuŋ nim taa na í niisi na pə́ cɛ isəntəɔ.

28 Mpuyule samaa taa nəɣəlɔ təma-i si: Hei, nyá caa yəɣətəa na í tuu si: Ye pə cəpa wei na í təɣɔ saŋa mpusi we i tə́ ké. Pə́cɔ nyəɣəsɔ tu nu tá tənaɣa.

29 Sonatan nuwa mpɔ, ləna í cə si: Ma caa wakəla yəlaa ké. I nyəni ma təhuyɔ tuŋ na pə́ cɛ ma isəntəɔ təkəlekele to.

30 Ye isu saŋa yəlaa ka təɣɔ mpi pa ləeka pa kolontunaa niŋ taa to, pa táa ku Filiisi nyóma na pə́ kəli isəntəɔ?

31 Ἄβρὺγὸς pa ku-weɣe kuyaku ŋkuyɔ pə kraɣaw Mikimasɔ na pə́ polo Ayaləŋ to. Na nyəɣəsɔ pi Iseyeli nyóma ke səsəm.

32 ləna pá tii kolontunaa təla təɔ, na pá lənti-ye na pá səh a caləm təɔ na pá təɣɔ a nantu.

33 Ἄβρὺγὸς pa taɣasa-təyi Sayuli si: N nawa yəlaa wakəlaŋ Tacaa to. Pa təɣɔ nantu na tə caləm. Ntəna í to si: I lapa kətakəsəto ké. Mpɔ to, í pilimi puw na ma təɔ cəne.

34 Ἄβρὺγὸς i tasaa si pá cəɔ pa heeli samaa si: Paa wei i kəna i nav yaa i heu na í kó cəne na í təɣɔ. Tə́ɔ i taa təɣɔ nantu na tə caləm ke mpɔ na í wakəlaŋ Tacaa.

Ἄβρὺγὸς paa wei i lapa ḥpə́ɣɔ ahoɔ anɔ.

35 ləna Sayuli ŋma Tacaa ke i kancaalaya kətəɣa tələte.

36 Mpuyule i təma yəlaa si: Tə́ polo Filiisi nyóma waali na ahoɔ na tə́ kó pa təna na tə́ kuu pa wontu haləna pə́ nyaali. Tə́ taa səɔ paa koləm. ləna pele pa cə si: La isəna pə́ maɣa-ŋ to.

Ntəna kətulu si: Tə́ sələmɔ Iso ké cəne na pə́cɔ.

37 Ἰμπόγυ Sayuli πῶσα Ἰσῶ σι: Ye τῶ τῆγα Filiisi nyóma waali n ká tu-weye tá niñ taa?

Ama Tacaá ta cō waatu ini.

38 Uena Sayuli tō nyuḡu nyóma si: Mə tēna í koti cəne na tē preeki na tē ná wei í lapa ísayatu təneyε sañja tō.

39 Ma tuuna Tacaá wei í waasəḡi Iseyeli nyóma tō si, paa ma pəyalu wakələna. Iṣu í səpa.

Ama nəḡolu ta cō-í si pulu.

40 Uena í tō samaa si: Mə tēna í mələna həḡoluḡu kuve na pō kaasi má na Sonatañ na cəne tō. Uena pele pa cō si: La mpi pə maya-ñ tō.

41 Ἰμπόγυ Sayuli sələma Tacaá si: Iseyeli Ἰσῶ, huli-tuyō tampana.

Uena pá tō tete na pō kra í na í pəyalu.

42 Μπυυλε si: I tō má na ma pəyalu tá tō ké tete.

Uena pō kra í pəyalu.

43 Ntēna Sayuli si: Heeli-m mpi n lapa tō.

Ntēna Sonatañ cō si: Ma tῆγα tuñ nīm ke pəcō. Mayalo, ma sōlu puwa si má si.

44 Kələna Sayuli tō si: Sonatañ, ye n ta si Tacaá í lana-m ísəna í sōlaa tō.

45 Ntēna samaa tō Sayuli si: Pepee, Sonatañ ká si yaa? Aai yoo, mpusi í polo pooluñ. Pə fei si í nyuḡu taa nyōlaḡa kulbmaḡa maḡamaḡa í le. Mpi tō, í nəḡo ke Tacaá waasəna Iseyeli nyóma ke sañja.

Ísəna samaa yapa Sonatañ na í tá si tḡole.

46 Uena Sayuli yele Filiisi nyóma ke tḡonuyu, na pele pá məli pa te.

Sayuli kəlvu na í tḡaya nyóma pə təm

47 Sayuli tḡo kawulaya ke Iseyeli taa. Uena í yoonā í kolontunaa tənaya həḡoləñ tēna taa. Paa Mowapu nyóma, paa Amoni nyóma, paa Itom nyóma, na Sopa awulaa, na Filiisi nyóma. Paa timpiḡi í talaa te, ini í təkəna akaitu.

48 I hula toñ na í yoonā Amaleke nyóma. I fita Iseyeli nyóma ke mpa pa wakəlaḡa-we tō pa niñ taa.

49 Sayuli pəyalaa nté Sonatañ na Isefi na Maləkisuwa. I pēlaa we naale, kancaalaḡa nyəñ nté Melari na səkpele si Mikaali.

50 I alu nté Ahimaasi pēle Ahinowam. I yoolaa sōsō nté í caa səkpele Nee pəyalu Apənee.

51 Sayuli caa Kisi na Nee caa Apənee pele pa caa kele Apəyeli.

52 Sayuli yoonā Filiisi nyóma ke ḡipóḡy na toñ na toñ, haləna í səm. Ye í loosa yulu toñ tu yaa kpelikpeka tu, í tuyu-í í yoolaa taa ké.

15

Ἰσῶ luv ke Sayuli

1 Ἰμπόγυ Samiyeeh tōma Sayuli si: Maya Tacaá tilaa, na má kra-ñ Iseyeli nyóma wulav na má pəli-ñ nīm. Mpu tō, ke ḡkraññ na ḡ ni.

2 Tacaá Toma tēna tu yḡḡata si ini í ká leeti Amaleke nyóma ke pa caanaa ísayatu. Mpi tō, paa tēka Iseyeli nyóma ke mpaav ke waatu wei pele pa luna Icipiti tḡo.

3 Pə tō tō, polo na ḡ kó Amaleke nyóma na ḡ kpiisi pa nyəm tēna. Taa sō pa pulupu cəcəka. Paa apalaa, paa alaa, paa piya, na aḡulomnaa na tōla tēna.

4 Μπυυλε Sayuli kota í yəlaa na í kala-weye Telayim. Uena Iseyeli yoolaa nəḡheε tántaa lu yəlaa iyisi ḡmönuyu (20000) na Yuta nyóma ke iyisi naanowa (10000).

5 Uena pá polo Amaleke nyóma ɪcate na pá paɪi-weye tetekæle taa.

6 M̄p̄óyó pa tilaa na pá heeli Keni nyóma si pá lu Amaleke nyóma te. Pá taa koo na pá kv na pá kpeɲna-we. Mpi tó, pa caanaa nyoyu ka tena Iseyeli nyóma ke waatu wei pele pa luna Icipiti tóyó. Uena Keni nyóma lu.

7 M̄p̄óyó Sayuli yooa Amaleke nyóma ke pá kpaɲaɲ Hafila tó, na pá polo Suuu ke Icipiti ilim tólule tó.

8 Uena í kpa pa wulav Akaki na ɪ se na í kv yólaa tona tɔcaɲaɲaɲa.

9 M̄p̄óyó Sayuli na ɪ yoolaa pa yela wulav na ɪ se, na tala kupaɲpaɲa, na wontu kopantvnaa. Ama mpi pá taa fei teu na tala acamisi tike ke pa kuwa.

10 M̄p̄óyó Tacaa heela Samiyeeh si:

11 Ma lanje wakólona Sayuli kawulaya kpaɲ ké. Mpi tó, ɪ lo-m na í kisi ma tóm ke tókuyv.

Kelena Samiyeeh lanje wakól tótóyótóyó, na í wiina Tacaa ke ahoo tona.

12 Tev fema tanaɲ, uena Samiyeeh kvl si ɪ puki Sayuli ke sɔɲoyv. Ntana pá heeli-ɪ si: Sayuli pola Kameeh na í ɲma akele nɔyól si pá tɔsɔyɪ-ɪ ɪ akaitv tó. Pə waali, uena í teena Kilikaa.

13 Samiyeeh tɔɲa ɪ waali ké tona, uena Sayuli se-ɪ si: Tacaa í kooli-ɲ kupaɲv. Na í tasa si: Ma lapa teitei ké ɪsu ɪso ka yóyótuyv tó.

14 M̄p̄oyule Samiyeeh pɔsa-ɪ si: Na naaɲ na heeɲ wula nna ma nukɪ ɪsəntv tó, leye ale a lunaa?

15 Ntana Sayuli si: Yólaa tɔsəna Amaleke nyóma tala kupaɲa taa si pa laki nyá ɪso Tacaa ke kvɔɔv. Pə kaasa mpi tó, tə kpiisa pəle pá tona.

16 M̄p̄óyó Samiyeeh tóma si: Su, na ma heeli-ɲ nti Tacaa heela-m ahoo ane tó. Uena Sayuli si: Yóyó.

17 M̄p̄oyule Samiyeeh si: Paa na ɲ ka nyənaɲa nyá tɔyɪ pəyaya tó, Tacaa ləsa-ɲ na í kpa-ɲ Iseyeli nyóma wulav na í pəli-ɲ nim.

18 Tacaa tómna-ɲ si, ɲ polo na ɲ yooa Amaleke asayaa mpe, na ɲ kpiisi-we.

19 Ile pepe tó ké n ta nuna ɪ nɔyó, na ɲ kpaɲa pa wontunaa təkuv na ɲ pəsi ɪsayav ke ɪ ɪsəntaa?

20 Ntana Sayuli cə si: Ma nuna ɪ nɔyó ke teu ke, na má yooa Amaleke nyóma ɪsu ɪ ka yóyótaa tó. Ma kpiisa-we na má kóna pa wulav na ɪ se.

21 Ama yólaa tɔsəna pa tala taa ké kupaɲa si, pa laki Tacaa nyá ɪso ké kɔɲaya ke Kilikaa.

22 Ntana Samiyeeh si: Tacaa ta sɔli kɔtasɪ nsi kəkó nyaya si tona tó ɪsu ɪ sɔloyv si yvl ɪ nuna-ɪ tó se. ɪ tóm nunav kəla-ɪ teu ke ɪwaɲ kupaɲ kɔtasɪ lapv.

23 Mpi tó, kpeɲnaɲ ké ɪso ké ɪsayavv ke teitei ké ɪsu tvtv. ɪ nyəɲəyɪ kanɲante ke teitei ɪsu tɲɲ laav. Timpi nyá lo ɪso tóm tó, ɪlé ɪ ka lo-ɲ tótóyó na ɲ lan kawulaya.

24 M̄p̄oyule Sayuli cəwa si: Tampana ma wakólona ɪso. Mpi tó, ma wakəla nti ɪ tv-m tó. Pácv ma ta nuna nyá tóm. Ile yólaa ke ma sewa na má nuna-we.

25 Ha, pəɲente ma wiina-ɲ si ɲ tayanɪ ma ɪsayavv na ɲ məli na má həntɪ Tacaa ke atɔ.

26 Ntana Samiyeeh si: Maa mələyɪ. Mpi tó, ɲ lo Tacaa tóm. ɪlé ɪ lo nyaya, n ta ke Iseyeli wulav tótó.

27 Samiyeeh ha siyile si ɪ teeki, uena Sayuli kpa ɪ capa ntompəle na tó ce.

28 Kelena Samiyeeh si: Anha, m̄p̄óyó Tacaa lapa nyá kawulaya ke saɲa, na í ha wei ɪ kəla-ɲ teu tó.

29 Tacaa keke Iseyeli tɔɲ. ɪ ta ke yvlv si ɪ looliyɪ, yaa ɪ layasəyɪ.

³⁰ Ntēna Sayuli tasa si: Ma wakēlaa yaa, ile hai, ma wiikina-ŋ si ŋ kōsi ma nyūyū ke Iseyeli nyōma na pa sōsaa pa isentaa. Hai, mēli na mā hēnti nyā Iso Tacaā ke ate.

³¹ Mpyūle Samiyeele mēlaa na Sayuli hēnti Tacaā ke ate.

³² Ilena Samiyeele tō si: I kōna-m Amaleke nyōma wulaw Akaki. Akaki tōŋna pote na laŋhulōmle, na i mayasōyi i taa si: Pōpōtu fei leleŋ, sēm sōyōntu yawa.

³³ Mpyūle Samiyeele tōma si:

I su nyā layate pem alaa ke piya tō.

Mpyūni tōtōyō nyā too kā laŋ pōyaya ke alaa taa.

Ilena Samiyeele seti-i tōpōtōpōtu ke kōtaya tōlate isentaa kē Kilikaa.

³⁴ Mpyōyō Samiyeele mēla i teye Lama, na Sayuli nāā kpe Kipeya.

³⁵ Samiyeele na i sēm i ta tasa mēlōyū si i naaki Sayuli. Mpi tō, i wiikaŋa i tōō kē timpri Tacaā laŋle wakēlōna i kawulaya kpan tōyō.

16

Samiyeele kpa Tafiti ke kawulaya na i pēli-i nim

¹ Mpyōyō Tacaā tōma Samiyeele si: N kaa yele Sayuli tōō kē wula ke mpyū? Ma lō-i kē. I ta ke Iseyeli nyōma wulaw tōtō. Suuli nyā hēlōyū ke nim, na mā tili-ŋ Petēlēhem tū Seseē te. Ma nawa i pōyalaa taa kē wei maa kpa wulaw tō.

² Ntēna Samiyeele si: Isōnayale maa la na mā polo mpyū? Sayuli i niwa i kā kō-m. Kēna Tacaā si: Kpēŋna nav ifate, ŋ talaa, ile n tō si: Ma kōmāya si ma laki Tacaā ke kōtaya.

³ Yaa Seseē ke kōtaya tōlate. Ile maa hūli-ŋ wei n ka kpa wulaw na ŋ pēli nim tō.

⁴ Mpyōyō Samiyeele teē Petēlēhem i su Tacaā ka keesōyū tō. Icate sōsaa na-i na sōyōntu kpa-we. Ilena pā kpaŋa asewa na pā sōŋi-i na pā pōōsi-i si: Alaafōya kele n kōma?

⁵ Ilena i cō si: Ee alaafōya kē. Ma kōmāya si ma laki Tacaā ke kōtaya. I taŋani mā ti na i kōō kōtaya tōlate.

Mpyōyō i yaa Seseē na i pōyalaa si pā taŋani pa ti na pā kōō kōtaya tōlate.

⁶ Apalu unī i tōyaya nyōma sūv kpaakpa, na Samiyeele na i pōyalō Iiyari, ilēna i mayasi i taa si: Isōntō wei Tacaā lōsaa tōyōlō cōne.

⁷ Kēlena Tacaā tō Samiyeele si: Taa nyōni tōō, na tōyalōŋ. Pō taŋa inōyi ma lōsaa, maa paasōyōna tōō i su yōlv. Ama lotu taa kē ma nyōnōyi.

⁸ Mpyōyō Seseē yaa Apinatari na i kōō. Ilena Samiyeele tō si: Pō taŋa inōyi Tacaā lōsaa.

⁹ Na Seseē yaa Samma, ilēna Samiyeele tasa si: Tacaā ta lōsi unī tōtō.

¹⁰ Mpyōyō i yaa i pōyalaa naatosompōyōlaya unī i tōna, na Samiyeele tō si: Tacaā ta lōsi pa taa nōyōlv.

¹¹ Ilena Samiyeele pōōsi Seseē si: Nyā pōyalaa tōna ntē? Mpyōyō si pō kaasa tōnōyū, kōle kō pola ntiyile kē. Ntēna Samiyeele si: Tili i waali. Mpi tō, tō kaa caali kōtaya tōyōnaya tōyōn na i ta kōnta.

¹² Ntēna pā tili i waali. I isentaa ka hetaa kē na pō luwa, na i wēna alaafōya. Ntēna Tacaā tō Samiyeele si: Inōyōle, kōli na ŋ pēli-i nim ile.

¹³ Mpyōyō Samiyeele kpaŋa nim na hēlōyū na i pēli-i i taalōnaa isentaa. Tōnaya Tacaā Feesōyū tii Tafiti tōō kē pō kpaŋav kōyāŋku tō na pō puki.

Ilena Samiyeele nāā kōli na i mēli i te Lama.

¹⁴ Μπόγύ Τααα læsa ι Feesuyu ke Sayuli taa, na í tu-ι læmayasæle isayale na té cɔɔsɔxi-ι.

¹⁵ Ntɛna ι tæmle nyóma tɔm-ι sι: Nyəni, Τααα tu nýá taa ké læmayasæle isayale na té cɔɔsɔxi-η.

¹⁶ Mpu tɔ, wulav, yele na té pɛɛki-η yulv wei ι nyɔmá cəmvuɔ mapu ke teu tɔ. Ye læmayasæle isayale í kola nýá tɔɔ, ile ι ma-η cəmvuɔ na pɔ́ hɛɛsɪ nýá lanjɛ.

¹⁷ Mpuɔle Sayuli sι: Pə we teu. Ι pɛɛki-m kuɔpaη na í kɔna.

¹⁸ Tənyale tæmle nyóma taa nəɔɔlv tɔma sι: Ma nawa Pɛtələhem tu Seseə pəyalaa taa nəɔɔlv, na í nyóma cəmvuɔ mapu ke teu. Pəcɔ́ ι kii ifepu ké na í we kpelikpeka, na ι nyɔmá yoou tɔm. Pəyele ι nyɔmá tɔm yɔɔtɔvυ ké. Ι yɔɔtɔvυ yem yem, na ι isɛntaa luwa, na Τααα we ι waali.

¹⁹ Mpuɔle Sayuli tilaa na ι heeli Seseə sι: Kɔna-m nýá pəyalv Tafiiti wei ι tiikiyi heej tɔ.

²⁰ Ntɛna Seseə caa kpaηaya, na í sɔki-keɣe tɔɔnaya, na sɔlvum huluv, na pəfate na í tilina Tafiiti sι í pona Sayuli.

²¹ Tafiiti talaa na í sɔv Sayuli tæmle taa, ilɛna ílɛ ι luɣu lapɪ-ι na í kra-ι ι yoou wontu təkɔlv.

²² Ntɛna Sayuli tili na pá heeli Seseə sι: Ma luɣu lapa nýá pəyalv un, yelina-m-ι.

²³ Waatu wei læmayasæle isayale í kɔma Sayuli taa, ile Tafiiti kpaɣa cəmvuɔ na í mapɪ-ι na pɔ́ cɛ ι tɔɔ na ι lanjɛ hɛɛ.

17

Koliyatɪ na Tafiti pa tɔm

¹ Μπόγύ Filiisi yoolaa kotaa, na pá puli Soko ke Yuta tetu taa, na Aseka pa heku taa ké Ifɛsɪ-Tamim sι, pa yookina Iseyeli nyóma.

² Na Iseyeli yoolaa na pa caa Sayuli, pá koti na pá puli Ila tetekæle taa sι, pa yookina pa kolontunaa.

³ Puvu luɣu ke Filiisi nyóma ka pɪlaa, na Iseyeli nyóma ke puvu lejku luɣu na tetekæle ke pa heku taa.

⁴ Μπόγύ Filiisi yoolaa taa yoolu nəɔɔlv ι luwa na í səη heku taa. Ι tɛɣɛle Katɪ na pá yaaki-ι sι Koliyatɪ. Ι taɣaləη we isu mɛɛtəlɛnaa tooso ke mpv.

⁵ Nyəɔɔlvυ kuvɛɛmvuɔ yoou kahuka ke ι pamɑ, na í suu kv toko. Toko un ι yuη we isu kiloonaa nutoso ke mpv.

⁶ Pə kaasi na í suu-kuvυ ι nɔɔhɛ tɔɔ, na í hɔɔla pə ηmantaaɣa səkɔpɛlaya.

⁷ Na ι ηmantaaɣa sɔsaya kɔátovú yuη we isu sayata kɔpatɛ. Na ηmantaaɣa kakpaηa yuη isu kiloonaa naatosompɔɔlaya. Na ι kɔpɔlvυ təkɔlv náá təη ι nəɔɔ tɔɔ.

⁸ Mpuɔle ι səηaa na í holiɣina Iseyeli yoolaa tintika sι: Pepe tɔɔ ké í luwa na í puli yooú? Ι ta nyɪ taa sι, maɣa Filiisi tv, na mɛɣe Sayuli yomaa? Ι læsɪ apɔlv na má na-ι té suli.

⁹ Ye í pəsaa na í kv-m, tə pəsɪ mə yomaa. Ama ye ma pəsɑ-ι na má kv-ι, í ká la tá yomaa.

¹⁰ Na ι tasa sι: Saηa ke maa tvυ Iseyeli nyóma. Ι læsɪ yulv na má na-ι té yoo.

¹¹ Sayuli na ι yoolaa pa nu mpv, ilɛna pá nýá na sɔɔvntv anaam nəɔɔlv í kra-we.
¹²⁻¹⁴ Yuta Pɛtələhem Ifəlayim kɔkɔle tv wei pa yaa sɪ Seseə tɔ, ι kɔpələ teu ke Sayuli waatu taa ké. Ι ka wɛna pəyalaa pəfɛfɛ naanvwa na pa taa sɔsaa tooso. Iliyapɪ na Apinatapɪ na Samma paa təηa Sayuli ke yooú. Pa yaakaya pa tənvυvυ sɪ Tafiiti.

15 I lukaya Sayuli teye na í puki Petələhem na í tiikiyi i caa heenj.

16 Koliyatı səhaya həkv taa ké tanañ na taanaya ké, kuyeyñ nule təcu na í holiyina İseyeli nyóma sı pá ləsi apalu na í na-i pá yoo.

17 Mǝrǝyú kuyaku nakuli Seseə təma Tafiiti sı: Mv pee kutonjee mayasəlaya kanə, na potopotonaa naanəwa inə, na ĩ pona nyá taalbnaa ke təyoole təcav.

18 Ye pə kaasa waakasənaa naanəwa inə, de n cəla yoolaa iyaya (1000) nyuyv tə. Na ĩ ná nyá taalbnaa na pá cəla-ñ pəlv mpi maa lana naani sı pa wəna pa weesij tə.

19 Pa na İseyeli nyóma ləlaa na Sayuli pa wəna İla tetekəle taa, sı pa yookina Filiisi nyóma.

20 Mǝrǝyú Tafiiti yelina i heenj kaləkv ke tañlv. İlena í kuli tanañ kupañkv tee na í kpaça i səyəla na í tee, isı i caa ka keesuyv-i tə. İ tala təyoole, de yoolaa luwayale sı pa puləyi na pá yoo, na pa kiisi yoou kakiisası.

21 Mpuvle Filiisi nyóma na İseyeli nyóma pa pulaa na pá nyənəyi təma.

22 İlena Tafiiti nyətə mpi i ka kənaa təyə wontu feñlv. İlena í kpaça asewa na í svv yoolaa loosi taa na í sɛɛ i taalbnaa.

23 İ təñna-wəye yəyətənav ke mpv, de yoolaa taa yoolu Koliyatı luwayale na í holiyina İseyeli nyóma ke kuləmtv nti na Tafiiti nu.

24 İseyeli nyóma təna na-i, de na səyətəv kpa-wə na pá tuliyi tapəñ.

25 Mǝrǝyú yəlaa yəyətəa sı: İ nawa apalu inı i lukuyv isəntə tə, İseyeli nyóma taya i kəñ kutəy. Ye wei í pəsa-i na í kv-i, wulav ká svsi pəntv ke təñ. İ ka ha-i i pəelə. Pəyele i ká cɛ i təyaya tənaya lampuu.

26 Mǝrǝyú Tafiiti pəsa i cəlv nyóma sı: Ye wei i kəwa Filiisi tv inı na í keelı İseyeli nyóma feele pəpəye paa lapı-i yee? İle Filiisi ma ta nyı isə inı i ke we na í tvvki İsv weesuyv tv yoolaa tintika ke mpv?

27 Mǝrǝyú yəlaa ləla təv kuləmtv nti.

28 İ taalv səsə İliyari nu i yəyətəyəna yəlaa. İlena i taa huu kpaçraa na í təmi-i sı: N caa wəye cəne ye? Aweye n yelina nyá kaləkiya ke nyutv taa? N ké tetelətv na kalampaanı tv ké. Ntəñ yoo ke n kəma feñuyv yaa?

29 Kele na Tafiiti sı: Ha, ma lapa we? Pə ta mvna sı má pəsaı mpv?

30 İlena i yele ilé, na í ĩmaa ləlv, na pá cə-i teitei isı təv kancaalaya nyəntv.

31 Mpuvle pa teləsa Tafiiti kuyəyətətv ke Sayuli, na ilé i tili na pá yaa-i.

32 Ntəna Tafiiti tə sı: Ta caa, nəyəlv lanje í taa təna Filiisi tv inı. Maa polo na má na-i tə yoo.

33 Kele na Sayuli tə sı: Aaı, n kəsa pəyaya, n kaa pəsi na ĩ yoo na Filiisi tv inı. Mpi tə, ilé i təmlə nté yoo ke too i kuləy tə.

34 Tafiiti sı: Ta caa, waatv wei ma tiikaya ma heenj tə, ye təylaya yaa wontuyv nakuli kv luwa na kú kpa heenj,

35 ma təyənəyi-kuyv, na má kpa-kv, na má ma-kv, na má ləekı heu ke kv nəyə taa. Ye kv tila ma waalı, de ma ləli kv luyv tee na má kú.

36 Mǝrǝyú ma kəkaya təyolası na wontunaa lentı. Mpv inı tətəyə maa la Filiisi ma ta nyı isə ineyə timpı i tvv İsv weesuyv tv yoolaa tintiyile tə.

37 İlena Tafiiti tasa sı: Taca a wei i yapa-m taale wontu səkrañ taa tə, i ka ya-m tətəyə Filiisi tv inə i niñ taa. Kele na Sayuli tə sı: Təv, polo, Taca a wəe nyá waalı.

38 Mǝrǝyú Sayuli suu Tafiiti ke i yoo wontu, na í pamı-i nyəyəluyv kvseemuyv kahuka.

³⁹ Uena í kpaɣa Sayuli laɣate na í ləli na í maɣasi tonte. Mpi tɔ, too tɔ ɪ ta suuta wontu nti. Ḿpóyó ɪ tɔma si: Ta caa, maa pəsəɣi wontu tene. Ma ta maləna-ti. Uena í wəɣɔsi.

⁴⁰ Uena í kpaɣa ɪ ḱrátóyó, na ɪ pəntəlvɔv, na í tɔasi pɛe kɔsotee kakpasɪ ke ləv taa, na í tu ɪ ntiyile huluyu taa. Uena í tee Koliyati waali.

⁴¹ Ḿpɔyule Koliyati ḱrətəna Tafiiiti ke pəcɔ pəcɔ. Na ɪ kpalvɔv təkɔlv ke ɪ nəɣɔ tɔɔ.

⁴² I ná Tafiiiti ke teu, uena í kpeena-ɪ ɪ taa isɪ pəɣaɣa ŋka ka səɣa teu na ka isɛntaa luwa tɔ.

⁴³ Ḿpóyó ɪ kpeesa-ɪ si: Ma ké haɣa yaa we na ń kəɣ ma kin na kpatəɣ? I tema ɪ tuɣ ke yaaɔ, na ɪ təɣsi Tafiiiti ke mpusinaa, uena

⁴⁴ í tɔmɪ-ɪ si: Kɔɔ cəne na má tu nyá nantv ke kpelin na taale wontu.

⁴⁵ Ḿpóyó Tafiiiti cɔ-ɪ si: Laɣate na ŋmantaaɪ ke nyá təkaa na ń kəɣna ma waali. Ama ma kəɣ nyá waali na Tacaɔ Toma təna tu Iseyeli yoolaa Isɔ wei n tuwa tɔ ɪ toɣ taa ké.

⁴⁶ Saɣa, ɪ ká tu-ŋ ma niɣ taa, na má kv-ŋ, na ma seti nyá nyuvv. Na má tu Filiisi yoolaa nantv ke kpelin na taale wontu. Uena tetv təna nyi si Iseyeli nyəma wena Isɔ na í waasəɣi-we.

⁴⁷ Na samaa inɛ ɪ təna ɪ cəkəna tɔtɔ si pə taɣa laɣate yaa ŋmantaaɣa tike ke Tacaɔ yakəna. Mpi tɔ, inəɣele akanaa caa. I ka tu-meɣe tá niɣ taa.

⁴⁸ Koliyati hɔma ɪ ti si ɪ svɔki Tafiiiti tee, uena íle í kpaɣa asewa ke ləɣ na í səɣi-ɪ.

⁴⁹ Na Tafiiiti ləsi pəle ke huluyu taa, na í tu pəntəlvɔv taa na í tɔ. Ḿpóyó ɪ ɣaɣa Koliyati tokuyu taa, na tɔ caɣ na ɪ fala ɪ nəɣɔ tɔɔ təmvlv.

⁵⁰ Pə lapa Tafiiiti kəla Koliyati na pəntəlvpəle nté na í kv-ɪ. Pəyele ɪ ta təkɪ laɣate.

⁵¹ Ḿpóyó Tafiiiti kpaɣa asewa na í polo Koliyati kin. I kpeɪ ɪ laɣate uena í teesi-ɪ, na í seti ɪ nyuvv. Filiisi nyəma nawa si pa aka səpa, uena pá kuu-te.

⁵² Ḿpóyó Yuta na Iseyeli nyəma ɣaɣa yooɔ kakiasɪ, na pá təɣvɪ-we na pá tiina-weɣe tətəkəle taa. Haləna pá svv Ikoləɣ nyəma nɔnɔsi tee. Na pá kv-weɣe mpv na Salayim mpaav, haləna Ikoləɣ na Katɪ pə acalɛ.

⁵³ Kələna Iseyeli nyəma məli Filiisi nyəma təkikile na pá kuu wontunaa.

⁵⁴ Ḿpóyó Tafiiiti pona Koliyati nyuvv ke Yosalem. Uena í su ɪ təɣɪ yooɔ wontu.

Sonatan na Tafiiiti pa həka taapalle

⁵⁵ Waatu wei Tafiiiti pukaɣa Koliyati yoonav tɔ, Sayuli pəasa ɪ yoolaa wulav Apənee si: Awe pəyalv ke ifepu inɛ inɪ ye? Ntəna íle si: Hai, ta caa, na má səɣna ntɛɣe cəne, ma ta nyi.

⁵⁶ Ḿpɔyule Sayuli si: Pəasi na ń nyi ɪ caa.

⁵⁷ Tafiiiti tema Koliyati ke kvɔv na í kpaɣa nyuvv na í məli. Uena Apənee kpaɣa-ɪ na í pona Sayuli kin.

⁵⁸ Uena ɪ pəasi-ɪ si: Ifepu nyá, awe pəyalv ke-ŋ? Ḿpɔyule Tafiiiti si: Ma caa keke nyá pəyalv Pətələhem tu Seseɛ.

18

¹ Too isɪ Tafiiiti tema Sayuli ke ɣəɣətənav ke mpv tɔ, Sonatan luɣv svv-ɪ keke isɪ yem na kpeɛ.

² Kvɔkv kv kv maɣamaɣa ke Sayuli su Tafiiiti ke ɪ təɣaɣa taa. Tafiiiti ta tasa ɪ caa tɛɣe məlvɔv.

³ Ḿpóyó Tafiiiti na Sonatan pa pɛela nəɣɔ si pa taapalle ɪ weɛ tam tɔɔ. Mpi tɔ, Sonatan luɣv ka svv Tafiiiti ke teu ké.

4 Ḳpógó Sonatan ha Tafiti ke i kra, na i tokonaa. Na í ha-i tótóyó i layate na i tóó na i tampala.

5 Ḳpógó Sayuli kra Tafiti ke yoolaa nyóyó tó. Mpi tó, paa timpriyi i tila-i yóou, i laki aka ké. Uena yélaa tóna na wulav waali nyóma luYu la Tafiti.

Sayuli cehayi Tafiti na kyv

6 Waatu wei Tafiti ka kówa Koliyatí tó, Ḳpógó Iseyeli nyóma luna yóou, uena pa acalee tóna taa alaa lu Sayuli sáhyóyó. Uena pá maki wontu, na pá yooki yontu na pá paaku, na pá wilitiyi.

7 Ḳpógó pa tu kawáyaga si:
Sayuli kówa yélaa iyaga (1000) ke huYule.
Tafiti ke iyisi naanówa (10000) ke huYule.

8 Ḳpógó yontu nti tó ta maga Sayuli na páána kra-i sósóm. Mpi pə tó tó pa yooki si, Tafiti kówa na pə tee-i. Ye mpv kawulaya kpatóyó tike nté pə kaasa-i myv.

9 Pə kraYav hatoo kóyaku ḡku na pə puki tó, Sayuli sáv Tafiti kelee ise cuhyv.

10 Tev fema ue, ləmayasəle isayale nte Tacaa tó Sayuli tó, tó kulóna-i kelee. Uena í yóyótəyi yem yem ke təyaga taa isu kraḡtv, na i ḡmantaaya ke i niḡ taa. Tafiti ná makaya cəmyv isu i tu laki-i tó.

11 Ḳpógó Sayuli magasa i taa si: Isu ma kama-i ḡmantaaya na kutuluYu. Uena í ləyó-i-keYe təm naale, na Tafiti náá fəeki-keYe mpv.

12 Uena Sayuli sáv Tafiti ke nyamnav. Mpi tó, Tacaa ka yela Sayuli ké na í wee Tafiti waali.

13 Ntəna Sayuli ləsi Tafiti ke i təyaga taa na í kra-i yoolaa iyaga (1000) nyóyó tó, na i pukina-weYe yóou.

14 Na Tacaa we Tafiti waali na í waaki i yóou tóna taa.

15 Sayuli ná mpv, uena səyóntv sósósi-i krau.

16 Ama Iseyeli na Yuta pə nyóma luYu ka we Tafiti ke teu. Mpi tó, unu i ka kəna pa nyóyó tó, na í pukina-weYe yóou na í laki aka.

Tafiti kraYa Sayuli pəelə Mikaali

17 Ḳpógó Sayuli tóma Tafiti si: Ye n lapa ma təmle ke teu na kpelikpeka na ḡ yooki Tacaa yóou. Maa ha-ḡ ma pəelə kancaalaya nyəḡ Melari na ḡ la alv. Na Sayuli yóyótəyi i taa si: TənaYa Filiisi nyóma ká kóna-i. Ma niḡ kaa kra i tó.

18 TənaYale Tafiti cəwa si: Magale awe? Na ma caa təyaga nté ḡkaya Iseyeli taa? Na halí máá laki wulav yəti?

19 Pə tala waatu wei si Tafiti kraYəyi Melari, uena pá ha-i Apeeli-Mehola tó Atəyeli.

20 Mpuyule Sayuli pəelə naale nyəḡ Mikaali luYu sáv Tafiti. Uena pá tayasi wulav na pə maga-i teu.

21 Ḳpógó i tu i taa si: Ma haaki-i Mikaali ké. I kiḡ ke pu kraḡa-i katóka nyəm, na Filiisi nyóma hiki-i na pá kv-i. Ḳpógó Sayuli tasa Tafiti ke heeluYu ke təm naale nyəm si: Saḡa n ká pəsi ma yəti.

22 Na í səsí i waali nyóma si: I heeli Tafiti ke mukaya si, wulav laḡle heena-ḡ teu ké. Pécsó i waali nyóma luYu sáv-ḡ. Pə tó tó, kraYa i pəelə inəyi pənente.

23 Pa heela Tafiti ke mpv, uena ílé i tó si: Si yólv í la wulav yəti tó, pə we nyóyó ké. Ama ma ta tala pól, pécsó ma ke konyóntv ké.

24 Ḳpógó pa kəesa wulav ke nti Tafiti cəwa tó.

²⁵ Ntēna í tō sɪ: Mpi ma caa sɪ Tafiti í suu ma pɛɛlō tō tōyolē sɪ, í kó Filiisi nyóma ke nunuwa (100). Uena í kōna-m pa hōnnōsɪ, na pō lɛɛtɪ ma kolontunaa. Na Sayuli lukɪ keɛ sɪ ntanyɪ pa hiki Tafiti na tēna na pá ku-ɪ.

²⁶ Wulau waali nyóma heela Tafiti ke mpɔ, uena ílɛ ɪ tisi sɪ ɪ ká la wulau yɛtɪ.

²⁷ Ḿpógó Tafiti kpaɣa ɪ yoolaa na í polo na í ku Filiisi nyóma ke yólaa ŋmōnɔyɔ (200), na kuyaku ŋku pa suwa tō ku ta tata. Na í pona pa hōnnōsɪ na í kala-sɪ tōcɔŋŋ na í cɛla wulau ke teitei ɪsɪ ulɛ ɪ caakaya tō, na í pɛsɪ ɪ yɛtɪ. Uena wulau ha-ɪ ɪ pɛɛlō Mikaali na tɛlasɪ.

²⁸ Ḿpógó Sayuli cɛkōnaa tǎfoo sɪ Tacaa wɛ Tafiti waali. Pə kaasɪ Mikaali ná sǎla-ɪ teu.

²⁹ Uena í nyaŋna Tafiti, na í pɛsɪ ɪ kolontu ke haləna ɪ sɛm.

³⁰ Filiisi awulaa lukaya Iseyeli nyóma ke kuluw ké, na Tafiti ka kōkayana-wɛ na pō kəli Sayuli yoolaa nyuɔ nyóma lɛlaa. Uena ɪ hətɛ tǎŋna yaav na pō puki.

19

Sayuli tǎyōnɔyɔ ke Tafiti

¹ Ḿpógó Sayuli tōma ɪ waali nyóma tēna, na ɪ pǎyalō Sonataŋ sɪ pá kó Tafiti. Ama Sonataŋ luyɔ ná sɔv Tafiti ke teu, uena ɪ taɣasɪ-ɪ sɪ:

² Ma caa lukɪ sɪ í ku-ŋ yoo. Mpɔ tō, cele tanaŋ la laakali, kpa taale na í ŋmɛli.

³ Má luwa maa polo ma caa kɪŋ ke taale nte tǎ taa n wɛ mpɔ tō, na má yǎyǎtəna-ɪ nyá tǎm, í yǎyǎtaa suwe ulɛ ma kɛɛsɪ-ŋ.

⁴⁻⁵ Ḿpógó Sonataŋ sama Tafiti ke ɪ caa Sayuli kɪŋ sɪ: Paapa, nyá kulokɔ ke Tafiti unɪ ɪ lukaya. Haləna í la ɪ weesuyɔ ke awusa na í ku Koliyati. Uapa na Iseyeli nyóma kəli pa kolontunaa tǎcaɣacaya, na nyá maɣamaɣa n na mpɔ na nyá lanje holumɪ. Mpɔ tō, pepe tǎo ké n ka ku-ɪ mɔsɔŋ ke yem ke mpɔ? Taa wakələna-ɪ. Mpi tō, ílɛ ɪ ta wakələna nyá.

⁶ Mpɔyolɛ Sayuli nuna ɪ pǎyalō na í yǎyǎtɪ na í tuuna Tacaa sɪ: Ma kaa ku Tafiti.

⁷ Uena Sonataŋ yaa Tafiti na í kɛɛsɪ-ɪ pǎ tēna. Uena í mǎŋna-ɪ Sayuli kɪŋ na í laki tōma nna tuu ɪ lakaya tō.

Mikaali waasa Tafiti

⁸ Ḿpógó yoo tasa kulɔyɔ ke Iseyeli nyóma na Filiisi nyóma heko taa. Ntēna Tafiti yoonawɛ na í kəli-wɛ tǎcaɣacaya, na í tǎyōnɔ.

⁹ Uena Tacaa tɔ Sayuli ke ləmaɣasələ ɪsaɣalɛ na í caɣa ɪ tǎyaya taa. Na í tǎka ŋmantaaya ke ɪ niŋ taa,

¹⁰ na Tafiti náá tǎŋna-ɪ cəmuɔv maɔv. Ḿpógó ɪ maɣasaa sɪ ɪ yakɪ Tafiti ke ŋmantaaya na í kpəna kutuluyɔ. Ama ílɛ ɪ fɛɛ-ke. Uena ká yaya kutuluyɔ, na Tafiti se ahoɔ anɪ.

¹¹ Mpɔyolɛ Sayuli tila yólaa sɪ pá fɛŋ Tafiti tǎyaya. Ye ku fema tanaŋ, ulɛ pa ku-ɪ. Kəna ɪ alɔ Mikaali heeli-ɪ sɪ: Ye n ta se ahoɔ anɛ, cele ɪsəntō n sǎpa.

¹² Uena Mikaali ləsɪ Tafiti na pǎtote na í se. Pə lapa ɪ tɔlaa keɛ.

¹³ Pə waali ké Mikaali kpaɣa yulɔ lɛesɔyɔ ŋku pa saakaa tō, na í husɪ kato tō na í tɔ pǎŋ tǎnyɔ ke nyuɔv cǎlō, na í takɪ puɔyɔ.

¹⁴ Pə koma na Sayuli tili sɪ pá kpa-ɪ, uena Mikaali heeli-wɛ sɪ pə wukɪ-ɪ.

¹⁵ Mpɔyolɛ Sayuli mələna tillaa sɪ pá polo pá na-ɪ, na pá kōna-ɪ na ɪ kōhəntɔyɔ na unɪ í ku-ɪ.

¹⁶ Yólaa mpe pa mələa ulɛ sɛsɛ yulɔ lɛesɔyɔ nté, na pá tɔ pǎŋ huntu ke ku nyuɔv.

¹⁷ Ntēna Sayuli tō Mikaali sɪ: Pepe tǎo ké n puɣusa-m na í yeɛ na ma kolontu fiti?

Keña Mikaalı nəyo təkpaυ sı: Tafiiti təma-m ké sı ye ma ta yele-ı ı ká kv-m.

Tafiiti na Sayuli ke Nayəti

¹⁸ Mpu pə lapəna na Tafiiti se na í polo Samiyeeł kiη ke Lama na í keesi-ı pə təna mpi Sayuli lapa-ı tə. Uena í təη Samiyeeł ke Nayəti na í caya təna.

¹⁹ Mpuυle pa tayasa Sayuli sı: Tafiiti we Nayəti ke Lama cəlo.

²⁰ Uena í tili sı pá kpa-ı. Mpuyo tillaa maγana Iso kuyəyətutu teləsəlaa kpekəle ke təna na Samiyeeł ke pa nyoyu tu. Tənaγa Iso Feesuyu tii tillaa mpe pa təo, na pá suυ paale na Iso sam.

²¹ Mpuyo pa tayasa Sayuli ke təm nti. Uena í tili kofama, na pele pá paaki na pá saη Iso. Na í tasa ləlaa ke tiluyu ke təm tooso nyəm, na pele pá paaki na pá saη Iso.

²² Mpuyo Sayuli kpesa ı maγamaγa na í polo Lama. ı tala ləkə səso wei ı we Seku cəlo tə uena í pəssi sı: Leye Samiyeeł na Tafiiti pa wee? Ntəna pá cə-ı sı: Pa we Nayəti.

²³ Sayuli kpaγa Nayəti mpaav, uena Iso Feesuyu tii ı təo, na í təη na í paaki na í saη Iso, haləna í tala təna.

²⁴ ı tala Samiyeeł pa kiη, uena í wəγəsı wontu na í paaki na í saη Iso ke mpu. Haləna í həntı ateye ilim na pə tem na ahoο təna. Pə təo ké yəlaa pəssəyi təma sı: Sayuli ná we Iso kuyəyətutu teləsəlaa taa tətəyo?

20

Sonataη seekəna Tafiiti təo

¹ Mpuyo Tafiiti sewa Nayəti ke Lama kiη na í polo í maγana Sonataη na í pəssi-ı sı: Ma lapa we? Pepeye ma wakəlaa? İsayatu ntiyi ma lapa nyá caa na í pəkəyi ma weesuyu?

² Tənaγale Sonataη cəwa sı: Iso í pona pooluη. Pəpətu ké, n kaa sı. Ma caa ı ləkı pulv cəcəka na í ηmesi-m. Ue pə fei sı í la mpu na má tá nu.

³ Mpuυle Tafiiti cəwa sı: Nyá caa cəkənaa sı n caaki ma təm ke teu. Ntanyı ı maγasa ı taa ké sı n taa nu-tı na pə kəo na nyá laηle wakəli. Mpu tə, ma tuukina Taca na nyá maγamaγa sı pə kaasa-m pəcəyo na má sı.

⁴ Mpuyo Sonataη təma-ı sı: Maa la-η pə təna mpi n səlaa tə.

⁵ Ntəna Tafiiti sı: Cele nté isətu kufəlv acıma. Pu wee sı ma na wulav tə təyəna. Paa na mpu tə, ye le ma kpa taale na má ηmeli. Haləna kuyaku tooso nyəηku taənaγa.

⁶ Ye nyá caa pəssa ma təo, ule n heeli-ı sı: Tafiiti wiina-m sı má ye le-ı na í ləyo ı təyi ı te Petəlehem. Pa ləkı ı təyaya taa ké pənaγa kətaya.

⁷ Ye ı təma sı pə we teu, ule nyá pəyalv má, ma kaa nyana pulv tətə. Ama ye ı pápná huwa, ule nyı kpaκpa sı nyá caa tema ı taa ke le sı ı ləkı-m isayatu.

⁸ Mpu tə, la-m kupaηtu ke teitei isı n ka suv nyá nəyo ke Taca isentaa tə. Na ye ma tu lapa isayatu natəli, kv-m nyá maγamaγa. Pepe təo ké n ká nəki-m nyá caa kiη ke pənav?

⁹ Keleña Sonataη sı: Mpusi í polo pooluη, na mpi maa nu sı ma caa ləkı nyá weesuyu ləsvu na má ηmesi-η tə.

¹⁰ Mpuyo Tafiiti pəssa-ı sı: Ye nyá caa laηle ta hee awe ka heeli-m?

¹¹ Ntəna Sonataη ya-ı sı: Kəo na tə lu na tə kpa taale.

Uena pa naale pa kpa taale.

¹² Mpuyo Sonataη təma Tafiiti sı: İseyeł Iso Taca ke le ma aseeta tu. Ue maa na ma caa ke cele, yaa celenkufe. Ye ı laηle heena-η na má tá tili na pá heeli-η,

13 Tacaa í kv-m. Paa í tv í taa sí í ká tu la-η ísayatv maa heeli-η. Pécó maa ye-le-η tótó, na í teena alaafaya. Tacaa í wee nyá waali, ísu í ka wev ma caa waali tó.

14 Na ye maa weena weesuyu, ile n la-m kúpantv nti Iso lapa-η tó na paa ma tu sapa,

15 na pó káo na Tacaa kpiisi nyá kolontunaa tənaya kolvm kolvm, taa ye-le ma taya ke kúpantv lapv.

16 Pə taya pulv, Sonatan η Tafiti paa sí naxó ké na ye Tafiti na í taya nyéma pa yoka-ke Tacaa ká ye-le na í kolontunaa leeti-we.

17 Mporó pa tasa təmayə nəsı sıv. Mpi tó, Sonatan ka sála-ı ké ísu yem na kpete.

18 Na Sonatan təmı-ı sı: Cele nté isətv kufalv acıma. Pı ná sı n feı. Mpi tó, nyá təcəyale ká wee kpete.

19 N ká polo kuyakv tooso nyəηkv wule na í ηmeli kanmaaya ηka ka kın η ka tema ηmelyv tó.

20 Maa tó nyéma tooso, na pəle nté tə kın tó, ísu ma na pulv.

21 İlena má tılı iwasəle natəlı sı tó pəeki-ye. Ye ma heela-te sı nyémá nté ma tó ma tó cəne. Kpaya-ye na í kəna. İle n káo, taa nyá, natəlı tə feı kele. Na Iso, maa looliyi.

22 Ama ye ma təma iwasəle sı nyémá nté nyá naxó tó, ile n tee. Tacaa təyənəyi-η kele.

23 Tacaa kele má na-η tá aseeta tv ke tam tó, ke təm nti tə yəyətə isəntə tó tə taa.

Tafiti sewa

24-25 Mporó Tafiti sewa na í ηmeli taale. Pə tala isətv kufalv acıma taanaya ilena wulav caya í təcəyale ke kolunη kite ke təyov. Apənee ná caya í kəηkəη taa, na Sonatan ke isəntaa, na Tafiti təcəyale ke kpete.

26 Wulav ta yəyətı sı puləyv kuyakv ηkv. Mpi tó, í huəkaya sı ntanyı ísayatv natəlı tə mayana-ı ké na í kaa káo acıma.

27 Təv fema isətv kufalv kuyakv naale nyəηkv wule na Tafiti feı tótó. İlena Sayuli pəsı í pəyalv sı: Pepe tó ké Sese pəyalv inı í ta káo təyov ke tete na saηa?

28 Ntena Sonatan sı: İ sələma-m sı ye-le-m na má polo Pətələhem.

29 Ma taalv heela-m sı ma nyéma lakı kətaya ke ta te. Ye n ké ma taaralv ye-le-m na má ləy ma tí na má ná ma taalvnaa. Pə tó ké í feı tətəyole cəne.

30 Tənayale Sayuli pááná huuwa na í tó sı: Alv tetelatv pəyaya nyá. Ma ta nyı taa sı nyá camna kele Sese pəyalv? Nyá na nyá too mə fele ké.

31 Nyı sı ye Tafiti wena í weesuyu, asola taa ké nyá na nyá kawulaya í wee. Mpv tó, tılı na pá kəna-mı-ı, pə wee sı í sı ké.

32 Mpvəle Sonatan pəsı í caa sı: İ lapa we na pá kuvı-ı?

33 İlena Sayuli ləy Sonatan ke ηmantaya. Tənayale Sonatan cəkənaa sı í caa tema í taa sı í kuvı Tafiti.

34 Mporó yela təyov ke isətv kufalv kuyakv naale nyəηkv ηkv na í kuləna pááná. Mpi tó, í lanη wakələna Tafiti ke səsəm ke mpi pə tó í caa tvv-ı təy.

35 Təv fema tanan, ilena Sonatan na iwasəle natəlı pá polo timpı í na Tafiti pa yəyətəa na pa sı tó.

36 İlena í heeli iwasəle sı: Polo na í tósı nyémá nna maa tó tó.

Iwasəle teewa, ilena Sonatan tó nyéma ke tə naxó tó.

37 Iwasəle təma ísu tə takı nyəmle cələ, ilena Sonatan kpəesi-te sı: İsu hatoo nyá naxó tó ké nyəmle wee?

38 La ləŋ taa səŋ.

Μπόγύ iwaasəle tɔsa nyəmə na tɔ kɔna.

39 Sonataŋ na Tafiiti pa naale pa nyəmna mpi pə lakɔ tɔ, iwaasəle ná tá nyi.

40 Ilena Sonataŋ cɛla iwaasəle ke ɪ youu wontu si tɔ kpeena.

41 Iwaasəle tɛwa, ulɛna Tafiiti lu ɪ təŋmɛllɛ ke kaŋmaaya waali, na í hənti Sonataŋ ke atɛɛ tɔm tooso. Μπόγύ pa kɔpɪa tɔma na pá wii təkɔo, na Tafiiti wula wɔ.

42 Ilena Sonataŋ tɔmɪ-ɪ si: Polo, Iɔ í wɛɛ nyá waali. Ilena í yele na má na-ŋ na ta lɔlɔyɔ nyəma tɔ tɔki nɔɔŋ ŋka tɔ suwa tɔɔŋ tam tɔɔ.

21

1 Μπόγύ Tafiiti kɔlaa na í tɛɛ na Sonataŋ náá mɛli ɪcɛtɛ taa.

Tafiiti pote ke kɔtɔlɔ Ahimeleki tɛ

2 Μπόγύ Tafiiti pola Nɔpɪ ke kɔtɔlɔ Ahimeleki tɛ. Ulɛ ɪ loosa-ɪ, ulɛna í kɔpaya asewa na sɔɔŋntɔ na í sɛŋɪ-ɪ na í pɔɔsɪ-ɪ si: Alaafəya kele na ń tɔ nyá tike ke mpɔ, na nɔɔlɔ fɛɪ nyá waali?

3 Ntɛna Tafiiti si: Wulav kɔsəna-m na tɔm kɔŋmɛsɔtɔ natɛli. Ye pə kaasa ma yɔlaa ulɛ, má na pele tɔ nyəmə tá suluyɔ waatɔ.

4 Kɔtɔtɔɔŋm napəlɪ pə fɛɪ? Ha-m potopotonaa kakɔasi, yaa tɔɔŋnaya ŋka n wɛna tɔ.

5 Ntɛna kɔtɔlɔ si: Ma fɛɪna potopotonaa napələŋɪ yem. Iɔ nyəma wɛnna. Ye nyá yɔlaa ɪ ta tokina alaa, ulɛ ma cɛle-ŋ pele.

6 Ntɛna Tafiiti nɔɔŋ təkɔav si: Paa tɔ lukɪ ta luw ma yɔlaa wɛ tɔnɔŋŋ kɛ. Hali saŋa tá luw pəne pə ta ke səkɔpɛm isəntɔ tɔ pə tɛɛsaa kele.

7 Ilena kɔtɔlɔ ha Tafiiti ke potopotonaa. Mpi tɔ, pa tike pa wɛnna na mpɛɛ pa lɛsaa si pa layasəŋɪ kɔfama.

8 Pə pamna Sayuli tiikilaa nyɔyɔ tɔ nɔɔlɔ ɪ ka wɛ tɔna. Pa yaaki apalɔ unɪ si Toweki. I kɛ Itɔm tɔ, na pa tɔka ɪ tɔɔ si í la Iɔ sɛɛv kɔtaya nakəlɪ.

9 Μπόγύ Tafiiti pɔɔsa Ahimeleki si n wɛna ŋmantaaya yaa layatɛ na ń cɛle-m? Mpi tɔ, wulav tilitu tɔm kɔɛtɔla-m, ulɛ ma ta kɔpaya layatɛ yaa youu wontuyɔ nakəlɪ.

10 Ntɛna kɔtɔlɔ si: Filiisi tɔ Koliyatɪ wei n kɔwa lla tɛtɛkɛle taa tɔ, ɪ layatɛ ke pa mɛɛla saalaya, na pá su kɔtɔlɔ toko waali. Ye n caa n kɔpaya-tɛ, tɔ tike tɔ wɛna cəne. Ntɛna Tafiiti si: Cɛle-m-tɛ tɔ fɛɪna saala.

Tafiiti pote ke Katɪ

11 Μπόγύ Tafiiti tayana sewa ke kɔyaku ŋkɔ, na í polo wulav Akisi tɛɛɛ Katɪ.

12 Ntɛna Akisi waali nyəma tɔ si: Isu tɛtɔ wulav Tafiiti kele unɛ unɪ? Pə taya ɪ na Sayuli ke pa tɔna yontu na pá paaki si: Sayuli kɔwa yɔlaa iyaya (1000) ke huɔyule, na Tafiiti náá kɔ iyisi naanɔwa (10000) ke huɔyule.

13 Tafiiti mayasa tɔm ntɛɔɪ ɪ taa. Ilena wulav Akisi tɔm lapɪ-ɪ sɔɔŋntɔ ke sɔsɔm.

14 Μπόγύ ɪ pɔsa isu kɔpɔntɔ, na í lakɪ yem yem kɛ pa isɛntaa, na í ŋmaaki kampɔnaa tɔɔ na í yele na ɪ ntayama kɔpɛɪ ɪ tantuyɔ tɔɔ.

15 Kɛlena Akisi tɔ ɪ waali nyəma si: I nawaɔa si pə lakɪ yɔlɔ unɔɪ yɛɛɛɛɛ. Iɛ pepe tɔɔ kɛ í kɔpaya-ɪ na í kɔŋna-m?

16 Isu ma laŋa kɔpɔntɔnaa ntɛ na í kɔŋna-m unɛ unɪ si í lakɪ yem yem na má naaki-ɪ? I ta mɔna í sɔv ma tɔyaya taa.

22

Tafiiti p̄asa ȳalaa kpekale nyv̄vu tv

¹ Ḅp̄ógú Tafiiti sewa Katı, na í polo na í ḡmeli Atulam k̄kpram̄v̄vu p̄ógú taa. Ḅp̄ógúle í tet̄ona na í t̄ayaḡa ȳalaa t̄ona nuwa. Ilena pá polo í kin̄.

² P̄a k̄p̄aȳan m̄pa pa laḡa wak̄alaa t̄o, na k̄ema nȳóma, na n̄əḡeseɛ nȳóma, pa kotina í kin̄, is̄u ȳalaa nas̄ale (400) ke m̄pu, na í p̄asi pa nyv̄vu tv.

³ T̄onaḡa Tafiiti luwa na í polo Mis̄ipa ke Mowar̄v̄v̄u tet̄u taa, na í s̄ələm̄i t̄ona wulav̄v̄u si: Yeḡe na ma caa na ma too pá k̄əə na pá c̄əs̄i nȳá t̄e. Hal̄əna má c̄ek̄əna m̄pi Tacaa ká la-m t̄o.

⁴ Ḅp̄ógú Tafiiti pona í nȳóma m̄p̄eḡe Mowar̄v̄v̄u wulav̄v̄u kin̄. Ilena pá caḡa t̄onaḡa waat̄v̄v̄u weí in̄i í t̄əḡna c̄əs̄v̄vu t̄o.

⁵ Ḅp̄ógú Is̄o k̄v̄ȳəḡot̄v̄v̄u tel̄əs̄v̄v̄u Katı heela Tafiiti si: Lu t̄əc̄əs̄əle t̄ona na ḡ polo Yuta tet̄v̄v̄u taa.

Ilena í se na í polo Heletı ḡt̄v̄vu taa.

Sayuli k̄v̄v̄v̄u ke Nopi k̄ət̄alaa

⁶ Ḅp̄ógú k̄v̄ȳak̄v̄v̄u nak̄v̄v̄u Sayuli caḡa K̄ipeya tont̄əḡle t̄ə k̄e t̄v̄v̄u nak̄v̄v̄u k̄v̄ t̄e. I ḡmant̄aaḡa ke í nin̄ taa, na í waal̄i nȳóma t̄onaḡa í kin̄.

⁷ T̄onaḡa í t̄əma-we si: Nt̄əḡ P̄encam̄eɛ nȳóma m̄e, í t̄əḡ m̄ə taa si Seseɛ p̄əyal̄v̄v̄u Tafiiti ká ḡa m̄ə t̄onaḡa t̄uḡ t̄awa, na í k̄pa m̄ə t̄onaḡa nyv̄vu nȳóma ȳeɛ?

⁸ Ye p̄ə t̄aya m̄pu, pepe t̄ə k̄e m̄ə t̄ona t̄əpaí í k̄p̄enta n̄əḡo ke ma t̄ə. M̄ə taa n̄əḡv̄v̄u u tu c̄əki-m̄ s̄əkr̄al̄v̄v̄u ke ma p̄əyal̄v̄v̄u na Tafiiti pa n̄əḡo p̄eḡv̄v̄u t̄əm̄? Pepe t̄ə k̄e m̄ə taa n̄əḡv̄v̄u ka tu t̄əḡo ma wahala. Na í kees̄i-m̄ is̄əna ma p̄əyal̄v̄v̄u yoos̄iḡi ma na í t̄əml̄e tv̄ t̄o. Halı íle í nȳəki-m̄ kat̄əs̄i is̄u í t̄əḡna lar̄v̄v̄u ke hal̄əna saḡa t̄o.

⁹ P̄ə pam̄na Tow̄ek̄i It̄əḡm̄ tv̄ ka we Sayuli waal̄i nȳóma taa. Ḅp̄ógúle í c̄əwa si: Ma n̄awa Tafiiti pola Nopi ke Ahit̄up̄i p̄əyal̄v̄v̄u Ahimelek̄i kin̄.

¹⁰ Halı íle í p̄əs̄i Tacaa si, pepeḡe Tafiiti ká la. Na Ahimelek̄i ḡa Tafiiti ke t̄əḡonaḡa na í c̄eḡe-ı Koliyatı laḡat̄e.

¹¹ Ḅp̄ógú Sayuli tila Nopi na pá yaa k̄ət̄v̄v̄u Ahimelek̄i, na í t̄ayaḡa k̄ət̄alaa t̄ona na pá polo.

¹² Ilena í t̄ə Ahimelek̄i si: Ke ḡk̄p̄aḡḡ. Na íle í t̄o si: Ma nuwa, ta caa.

¹³ Ḅp̄ógú í t̄əma si: Pepe t̄ə k̄e nȳá na Tafiiti í k̄p̄enta n̄əḡo ke ma t̄ə? Hal̄əna ḡ ḡa-ı t̄əḡonaḡa, na laḡat̄e. Na ḡ ȳəḡət̄əna Tacaa ke í t̄əḡm̄, na í kul̄i ma t̄ə na í nȳəki-m̄ kat̄əs̄i, is̄u í t̄əḡna lar̄v̄v̄u ke saḡa is̄ənt̄ə t̄o?

¹⁴ Nt̄əna k̄ət̄v̄v̄u c̄ə si: Nȳá waal̄i nȳóma taa awe ká kees̄əna í t̄əḡi nȳá ȳət̄i Tafiiti. I nuk̄əna-ḡ na í nyv̄vu kul̄a nȳá t̄ayaḡa taa k̄e.

¹⁵ P̄ə t̄aya saḡa ke ma caala Tacaa ke ȳəḡət̄ənav̄v̄u ke í t̄əḡm̄. Ye ma na-ı t̄á n̄əḡo p̄eḡv̄v̄u t̄əḡm̄, taa sv̄ki t̄əḡeḡe má na ma t̄ayaḡa nȳóma t̄á taa n̄əḡv̄v̄u í nyv̄vu taa. Ma ta nyi-t̄əḡi p̄aa p̄əc̄ə.

¹⁶ Ḅp̄ógú Sayuli t̄əma Ahimelek̄i si: Is̄u ma k̄v̄wa nȳá na nȳá caa t̄ayaḡa nȳóma t̄əna.

¹⁷ Ilena Sayuli t̄ə í yoolaa m̄pa p̄aa s̄əḡa í kin̄ t̄o si: I k̄v̄ Tacaa k̄ət̄alaa. M̄pi t̄ə, pa nȳóma teu si Tafiiti seek̄aḡa k̄e. Ilena pá na-ı pá lá n̄əḡo kul̄umaḡa na pá kisi-m̄ heel̄uḡu.

Hea p̄eḡe pa kisa Tacaa k̄ət̄alaa ke k̄v̄v̄u.

¹⁸ Nt̄əna Sayuli t̄ə Tow̄ek̄i It̄əḡm̄ tv̄ si: Nyaa k̄v̄-we.

Ilena Tow̄ek̄i k̄v̄ k̄ət̄alaa m̄pe pa nunaasa na kak̄pas̄i, na pá suuwa k̄ət̄aya wont̄u.

19 Μπόγύ Sayuli kowa tótəχə Nopi ɪcate yəlaa təna. Pə kpaɣav apalaa, na alaa, na piya təna, na aholumnaa na tɔla tɔ.

20 Ama Ahitupi pəyalv Ahimeleki pəyalv Apiyataa ηmelaa na í se na í polo Tafiiti kin.

21 Μπόγύ ɪ taɣasa-ɪ sɪ: Sayuli kowa Tacaa kətəlaa.

22 Μπόγύ Tafiiti tɔma sɪ: Kɔvəŋku ma nawa Toweki ke təna tɔ, maɔ nyəma mpv sɪ ɪ kaa laŋ Sayuli ke taɣasvɣv. Má yelina nteɣe pa kv nyá caa təɣaɣa nyəma təna.

23 Caɣa ma kin cəne, taa nyá. Ye wei ɪ pɛekəɣi nyá weesvɣv pə we ɪsv ma nyəŋku ke pɔntv pɛekəɣi, maɔ paasəna-η.

23

1 Μπόγύ pa taɣasa Tafiiti sɪ: Filiisi nyəma yoonə Keila nyəma na pá kuu təχənaɣa ke kpeeh taa.

2 Mpɔvɣle Tafiiti sələma Tacaa na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pə wee sɪ má polo má yoonə Filiisi nyəma mpe? Ntəna Tacaa sɪ: Ee, polo na η yoonə-we, na η waasɪ Keila nyəma.

3 Mpɔvɣle Tafiiti yəlaa pɔɔsa-ɪ sɪ: Yuta cəneɣele tə wee tə ta kisi caɣav na sɔχəntv. Halɪ mπόγύ tv puki Keila ke Filiisi nyəma suluɣv na?

4 Tafiiti tasa Tacaa ke ɣəχətənav, ɪlɛna Tacaa cɔ sɪ: Kuli na η tee Keila. Mpi tɔ, ma tv Filiisi nyəma ke nyá nin taa ké.

5 Μπόγύ ɪ kpaɣa ɪ yəlaa na í polo Keila na í yoonə Filiisi nyəma. ɪ kv-weɣe sɔsəm na í kəli-we, na í lɛeki pa tɔla. Pə lapa Tafiiti waasa-weɣele.

6 Pəcɔ waatv wei Ahimeleki pəyalv Apiyataa ka sewa na í maɣana Tafiiti tɔ, na í tɔka kətəlaa toko wei pa pɔɔsəχəna Tacaa ke tɔm təχə.

7 Sayuli nuwa sɪ Tafiiti pola Keila, ɪlɛna í tɔ sɪ: ɪsɔ caa ɪ tv-ɪ ma nin taa ké. Mpi tɔ, ɪ kɔma na í təkɪ ɪ təɣi ɪcate nte tə wɛna kolunɣa na kampvnaa na kɔkaləsəŋ kvpaŋ tɔ tə taa.

8 Ntəna Sayuli koti ɪ yoolaa təna na pá polo Keila sɪ pa nyala Tafiiti na ɪ yəlaa.

9 Tafiiti nu ɪsəχəntv nti Sayuli tɔŋna maɣasvɣv ke ɪ taa ké mpv, ɪlɛna í tɔ kɔtɔlv Apiyataa sɪ: Kəna toko wei pa pɔɔsəχəna Tacaa ke tɔm tɔ.

10 ɪlɛna Tafiiti sələmi ɪsɛɣeli ɪsɔ Tacaa na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Ma nuwa sɪ Sayuli kəŋ ɪcate ɣəkvɣv ke ma maɣamaɣa ma nyvɣv tɔɔ.

11 ɪ ká kəɔ tampana ɪsv ma nuw tɔ? Ye ɪ kɔma Keila nyəma ká tv-m ɪ nin taa? Hai, ɪsɛɣeli ɪsɔ Tacaa, la suulu na η heeli-m. Ntəna Tacaa sɪ: Ee, ɪ ká kəɔ.

12 ɪlɛna Tafiiti sɪ: ɪlɛ Keila nyəma ká tv ma na ma yəlaa ke ɪ nin taa? Tacaa sɪ: Ee, paɔ tv-mɛ.

13 Μπόγύ Tafiiti na ɪ yəlaa pa lu Keila ke kpaɣpaa na pá tee tiili. Pa we ɪsv yɔlvnyəɔŋ nasətɔsɔ (600) ke mpv. Sayuli nuwa sɪ Tafiiti sewa, ɪlɛ ɪ ta tasa pote tɔtɔ.

14 ɪlɛna Tafiiti saali pɣvɣv taa ké kvkpaɣmɣv púvúɣ taa na Sifi wɔlaya tetv tɔɔ. Sayuli pɛekəɣa-ɪ tam ké. Ama ɪsɔ ta tv-ɪ ɪ nin taa.

15 Μπόγύ Tafiiti nawa sɪ Sayuli pɛekəɣi sɪ ɪ kv-ɪ. ɪlɛna í saali Sifi wɔlaya tetv hətɣv taa.

16-17 Waatv inəɣi Sonatəŋ pola Tafiiti kin ke təna na í sɔɔsɪ-ɪ apalv tv sɪ: Taa nyana pɔlv, ɪsɔ we nyá waali, na ma caa kaa tokina-η. ɪ nyəmá teu tɔtɔ sɪ nyaa təχəna ɪsɛɣeli nyəma tɔɔ ké kawuləɣa, na maɣale nyá waali nyəŋ.

18 ɪlɛna pa naale pá kvɛntɪ na pá pɛeli nəχɔ ke Tacaa ɪsɛntaa. Μπόγύ Tafiiti saala hətɣv taa, na Sonatəŋ náá kpe ɪ te.

19 Mpuuyele Sifi nyóma pola Sayuli kin ke Kipeya na pá heeli-i si: Tafiiti ηmela ta teye Hakila puoy hōtuyu taa, ké kukpaməη taa ké wōlaya tetu ilim mpətəη tō.

20 Tə nyómá si n caa n kra-i. Mpu tō, kōw tó kra-i na tó cēle-η.

21 Tənaγale Sayuli tōma si: Timpi í wena ma pətəwətəle ke isəntə tō, Tacaa í kooli-meγe kōpantə.

22 Mpu tō, í polo na í tasa preekuy ke timpi i wee tō, na wei i maγamaγa i na-i tō. Mpi tō, pa heela-m si i acilayatu we sōyāntə.

23 T preeki teu na í cəkəna lona nna nna a taa i ηmeləyi tō. T wēena naani, uena í kōw na má na-me tó polo. Ye tetu taa cəneγe i wee, ma preeki Yuta nyóma tēna taa na má na-i.

24 Uena pá tēe Sayuli ke nōγə na pá polo Sifi. Ama Tafiiti na ílé i nyóma pa we Mawəη wōlaya tetu taa ké tətəkəle taa ké Yuta wōlaya tetu ilim mpətəη tō.

25 Mpuγó Sayuli na i yēlaa pa pola Tafiiti preekuy. Uena nōγəw taγasi-təyi Tafiiti na í tii puγa na í polo í caγa Mawəη wōlaya tetu taa. Sayuli nu mpu, uena í təη i waali ké tēna.

26 Na í na i nyóma pa we puoy hōyōluy tōw, na Tafiiti na i nyóma na leηku tōw. Mpuγó pa sewa kraakraa si pa fitiyi Sayuli. Ama ílé na i yēlaa paa tēma Tafiiti-weγele tam si pa kraaki-we.

27 Tənaγa tillu kōma na í heeli Sayuli si: Kōw ləη, Filiisi nyóma wata tetu.

28 Ntēna í mēli Filiisi nyóma waali. Pə tōw ké pa ha tēnaγa hətə si pa ya tēma kukpamuyə.

24

Tafiiti kisa Sayuli ke kuyə

1 Mpuγó Tafiiti kola tēna na í polo Aη-Ketii kukpamuyə pūγó taa na í caγa tēna.

2 Sayuli luna Filiisi nyóma tətəyōnlə, uena pá taγasi-i si Tafiiti we Aη-Ketii wōlaya tetu taa.

3 Mpuγó Sayuli tōsa yoolaa taa yoolaa ke iyisi tooso (3000) ke Iseyeli tetu tēna taa, na í polo Tafiiti preekuy. Haləna í tala taale pəηtələη kukpamuyə.

4 Mpuγó pa tala heeη tətəkəle nte tə we mpaaw nōγə tō. Kukpamuyə pūγóη nakəli ku we tēna. Ntēna Sayuli sūw ku taa si i luki hēm, na Tafiiti na i yēlaa pa ηmela lələ ke pūγóη koləmuγy ηku ku taa.

5 Tənaγale Tafiiti yēlaa wēləta-i si: Nyuleleη nté yaa, Tacaa ka tēma-η heeluyə si i ká tū nyá kolontunaa ke nyá niη taa. Tōw, lana-i isəna n caa tō.

Uena Tafiiti kulə tēhe na í cooli Sayuli caγa ntompəle.

6 Mpuγó i lanle ηmaawa mpi pə tōw i lapa mpu tō.

7 Uena Tafiiti tō i yēlaa si: Iso í taa yeke na má tokina ma sōsō. Mpi tō, Tacaa ləsəna-i na í kra-i wulaw.

8 Təm ntəyi Tafiiti taηna i yēlaa si pá taa ku Sayuli. Pə waali ké Sayuli luwa na í tū i mpaaw.

9 Mpuγó Tafiiti pēle pa luwa tōtə, na pá kraesi Sayuli si: Hai, ma caa wulaw.

Sayuli pəsa i waali, uena Tafiiti hənti-i atē.

10 Na í pəwsi-i si: Pepe tōw ké n nukū nti yēlaa looliyi si ma caaki nyá wakəlyəw tō ye?

11 Pə taγa mpu se. Mpi tō, saηa n nana nyá isəpəle nté isəna Tacaa tū-η ma niη taa tō. Yēlaa sōsa-m si má ku-η. Ama má kisa na si pə fei si má tū ma sōsō tōw ké niη. Mpi tō, Tacaa ləsəna-η na í kra-η wulaw.

12 Təv, ma caa, nn naaki nyá toko ntompəle nté ma nin taa, ye ma nəkaa ma ku-η. Ama timpi ma coola nyá toko tike na má tá ku-η tə, nyi si ma taa u kraakəna-η. Pəyele ma ta sooləna-η isayatu. Ama nyá nyəkəna-m katəsi si n caa n̄ ləsi ma luyu tē. Pəyele ma ta wakələna-η natəli.

13 Tacaa ká hūna má na-η ta təm na í lēeti-η. Ama ma kaa kraasi nyá təw ké ninj.

14 Pa tuka ituule si: Isayalataa lakəna isayatu. Mpu un, tətəw ma kaa tokina-η.

15 Ma ta tu talv haya kusəpəya, yaa iprelav, na hali Iseyeli wulav taka təwənyə-m mpv.

16 Tacaa ká hūna má na-η tá təm na í seena ma təw. I ká ha-m tampana, na í ya-m nyá ninj taa.

17 Tafiiti tema yəwətəw ke mpv, ilena Sayuli pəəsi si: Ile ma pəyalv Tafiiti nəw ke ma nukl mpv?

Ilena Sayuli tulv nəw na í wii təkpo.

18 Na í tə si: Nyayale tampana tv, ma təm sərəna. Mpi tə, má lapəna-η isayatu na n̄ lēeti-m kəpantv.

19 Kəpantv nti n lapa-m təw n keesa saηa isəntə. Mpi tə, Tacaa tv-m nyá ninj taa na n̄ kisi-m kuyv.

20 Ye yolv sula i kolontu i kuyv-i ké, u yeki-i. Tacaa í lēeti-η kəpantv nti n lapa-m saηa kuyakv kəne tə.

21 Pənente ma nyəma si nyayale wulav. Iseyeli kawulaya təna ká wē nyá ninj taa.

22 Mpv tə, yəwəti na n̄ tuuna Tacaa si, n kaa kv ma ləlyv nyəma ke ma səm waali. Pəyele n kaa kpiisi ma hətē ke ma caa təyaya taa.

23 Ilena Tafiiti tuuna mpv. Mpəyule Sayuli məla kəpente. Ilena Tafiiti náá məli i kəkəpənyv pəwəy taa.

25

Napaali lēv

1 M̄pəwəy kuyakv nakvl Samiyeeh səpa. Ilena Iseyeli nyəma koti na pá caya i ləyaya, na pá pimi-i i tē Lama. Waatv inəy Tafiiti kolaa na í polo Palan wəlaya tətə taa.

2-3 Kaləpv ləlyv taa apalv təw tv nəwəlv i ka wenna Mawəη. Ilena i təmlē nyəma náa wē Kameeli na pá lakv i təmlē. I heej ka wē iyisi tooso (3000) na pəj ke iyaya (1000). Apalv un i hətē nté Napaali, na i alv si Apikaali. Alv un i ka wē ləmayasē ké na i isəntaa luwa. Ama i paalv ná ké yolv nyəməη tv na isayav. Kameeli ke paa wē waatv un na pá kəkəki pa heej hūntv.

4 Tafiiti pēle paa wē wəlaya tətə taa. Ilena Tafiiti nu si Napaali kəkəki i heej hūntv.

5 Ilena í kvsi ifepiya naanəwa si, pá polo Kameeli ke Napaali tē, na pá sē-i si: Ma sē-η.

6 Iso í ha nyá təyaya na nyá nyəm tənaya alaafəya.

7-8 I heeli-i tətə si: Ta na nyá tiikilaa tu wenna Kameeli. Tə ta la-wēyē isayatu natəli. Pəcə pa tala taa natəli tə ta le. Ye n caa, η pəəsi-təyī nyá təmlē nyəma na n̄ na. Təv, ma nuwa si pa təηna nyá heej hūntv kv tə, laηhuləmlē kuyakv ke ma nyəma pola nyá tē. Ma wiikina-η si n̄ ha má na ma nyəma ke mpi n wena si n haaku-tv tə.

9 Ifepiya mpē pa tala Napaali tē, ilena pá keesi-i Tafiiti təmnaa mpē na pá taja i kvcəcətv.

¹⁰ Tənaɣale Napaali holaa si: Tafiiiti yaa. Ma ta nyi wei pa yaa mpv tɔ. Kaɣana yomaa mpa pa seeki pa caanaa na pá cɔɔki yem tɔ pa wiisa paɣale ké.

¹¹ Ile ma kaa kpaɣa tɔɣənaya na lɔm na nantv nti ma lapa təkpetəkpete ke ma təmle nyəma tɔ, na má celəyi yem cɔɔlaa.

¹² Tənaɣale Tafiiiti pəyalaa pəsəna pa waali. Pa kɣema ulena pá keesi-i təmnaa mpe pa təna.

¹³ Ntəna Tafiiiti si: Paa wei í ləli í laɣate ke í tənaya taa.

Ulena Tafiiiti pəyalaa ləli pa laɣalee na í maɣamaɣa í cɔ í laɣate tətɔ. Yəlaa isu nasəle (400) tɔna í waali, na pə kaasi yəlaa ŋmɔnɔv (200) na pɛle pa taŋa wontu.

Apikaali sənɔvɔ ke Tafiiiti

¹⁴ M'pɔyó Napaali pəyalaa taa nɔɣɔl cəpa í alv Apikaali ke səkpalɔvɔ si: Tafiiiti kusəna nteɣe í pəyalaa ke wɔlaɣa tɛtv taa si pá kɔɔ pá see ta caa. Ntəna í nyaasi-we.

¹⁵ P'écɔ waatu wei tana yəlaa mpe tu we wɔlaɣa tɛtv taa tɔ, pa lapa-tɔvɔ kɔpantv ke teu ké. Pa ta la-tɔvɔ isayatu natəli. P'écɔ ta pɔlvɔv ta le.

¹⁶ Mpe pa kentina ta tɔɔ ké tam na tɛ tiikiyi ta kaləkəŋ.

¹⁷ Mpv tɔ, nyi isəna n ká la tɔ. Mpi tɔ, pa tɛma ta caa na í nyəm təna pə tomle tam ké. Pəyele í nyəməŋ katatəlaya tɔɔ, paa ta taa nɔɣɔl yɔɣətəna-i í kaa nu.

¹⁸ Tənaɣale Apikaali kpaɣa pɔtɔpɔtonaa ke ŋmɔnɔv (200). Ulena í kpaɣa sɔlvɔm hulɔŋ naale, na heeŋ wei pa tɛma təsɔvɔ tɔyɔ kakpasɔ. I kpaɣa tətɔyɔ pɛe kɔtɔŋee isu saaki, na leseŋ paɣa ke nuɔwə (100), na fikinaa paɣa ke ŋmɔnɔv (200), na í həkɔ kpaŋasɔ tɔɔ.

¹⁹ Ulena í tɔ í təmle nyəma si: I tɛe-m nɔyɔ na má təŋ mə waali.

Amə Apikaali ta heeli í paalv ké natəli.

²⁰ M'pɔyó í kpa í kpaŋaya tɔɔ na í kpaɣa pulasɔ mpaav. Ulena í na Tafiiiti na ílé í nyəma pá sulɔ kpaɣaa.

²¹ Na p'áaná kpa Tafiiiti na í maɣasɔ í taa si: Isu ma taŋvɔv apalv inɛ í nyəm tənaya wɔlaɣa tɛtv taa tɔ, ma iwule təna tv-m lɔm nté yem. Pəyele í nyəm taa pɔlv ta le. Ulena í felɔ-m isayatu ke ma kɔpantv lonte.

²² Ye pə nyaalaa na má ta kpiisita í na í yəlaa təna Iso í kv-m.

²³ Apikaali loosa Tafiiiti, ulena í tii í kpaŋaya tɔɔ ke ləŋ, na í hənti-i atɛ.

²⁴ Ulena í tasa í nəəheɛ tɛɛ ké hotuyv na í tɔ si: Hai, ma cɛ, má wakələna. Ile yele na nyá pɛelɔ má, má yɔɣɔti na n̄ nu.

²⁵ Taa kpaɣa ma paalv inɔ í təm na n yaa-ti si pɔlv. Pa yaakɔvɔv si Napaali tɔ, pə nyɔvɔv nté si kpaŋtv. M'pɔyó í tu we teitei. Má tá nana mpa n tilaa tɔ na pə lá mpv.

²⁶ Ma cɛ, Tacaɔ kpaɣa nyá niŋ si n̄ taa leɛti nyá kolontunaa. Ma tuuna nyá na Tacaɔ si Iso ká wakəli nyá kolontunaa na nyá isayalataa ke isu Napaali.

²⁷ Hai, ma cɛ, mv kɔcɔɔv ŋku ma kəna-ŋ isəntɔ tɔ na n̄ tala nyá yəlaa.

²⁸ Taa nyəni ma isayatu, Tacaɔ ká tv-ŋ kawulaya na ká weɛ tam. Mpi tɔ, nyá paasəyənə na Tacaɔ yoo. P'écɔ nɔɣɔl kaa kv nyá təm.

²⁹ Iso ká ŋmesɔ nyá weesuɣv ke təkulakula. Ye nɔɣɔl kɔla nyá tɔɔ si í kɔvɔ-ŋ í kaa na-kv. Amə í ká lɔ nyá kolontunaa ké isu pa təkɔvɔv pəntɔlvɔpɛ tɔ.

³⁰ Ye pə koma na Tacaɔ la-ŋ kɔpantv nti í ka su-ŋ tɔ, na í kpa-ŋ Iseyeli nyəma wulav,

³¹ Ile n kaa wii nyá ti si n kɔwa tulum, yaa n leɛta nyá təyi nyá kolontunaa. Hai, ma cɛ, ye pə koma na Iso la-ŋ kɔpantv, ile n tɔɔsi ma tɔɔ.

³² M'pɔyɔle Tafiiiti təma Apikaali si: Ma sama Iseyeli Iso Tacaɔ wei í kusa-ŋ na n̄ səŋi-m saŋa isəntɔ tɔ.

³³ Na má see nyá tótəyo isəna n lapa ləmayasee, na í kpa ma niŋ na má tá ko na má leeti tə.

³⁴ Ma tuukina Tacaa wei i kpa ma niŋ si má taa la-meɣe isayatu tə si, ye n taa səŋi-m ləŋ, mpi si pi nyaalaya tə, pə taa kaasi Napaali na i yəlaa taa nəɣəlv.

³⁵ Ilena Tafiiti mu Apikaali niŋ taa ké mpi i ka ha-i tə. Ilena í təmi-i si: Taa nyá, məli nyá te, ma nu nyá təm, ma hula-ŋ suulu.

Napaali səm

³⁶ Apikaali məla təyaya, ile i mayana i paalv təkɪ kele na i nyəkɪ isu wulav, na səlvm ku-i na í ŋmaaləɣi. Ile i ta heeli-i natəli təfi, haləna pə fe tanəŋ.

³⁷ Təv fema na i səlvm ce i təə, ilena i alv keesi-i pə təna. Mpróyú i lanje cəpa katatəlaya, na pá məli-i tsvlvv.

³⁸ Kuyeyŋ lapa isu naanvwa, ilena Tacaa yeke na í teesi səpv.

³⁹ Mpróyú Tafiiti nuwa si Napaali səpa. Ilena í tə si: Ma see Tacaa wei i seena ma təə ké isayatu nti Napaali lapa-m tə tə taa tə. Iso un i kpana ma niŋ si má taa wakəli, na í leeti Napaali ke i mayamaya.

Pə waali ké Tafiiti tilaa si i həŋ Apikaali ke leelu.

⁴⁰ Tillaa tala alv un i teɣe Kameeli, ilena pá heeli-i si: Tafiiti tilina-tvɣv nyá kiŋ si i həŋi-ŋ leelu.

⁴¹ Mprvyle Apikaali hənta-weyə ate na í tə si: Maə pəsi ta caa yom, na má kəkɪ i təmle nyəma nəhəe ke lvm.

⁴² Ilena Apikaali kvl kprakpa na í kpa i kpanaya təə. Na i pəlaa kakpası wei i lakaya-i təmle təyo i waali, na i təŋ Tafiiti təmle nyəma na í pəsi Tafiiti alv.

⁴³ Tafiiti ka təma Sisilee tə Ahinowam ke kpaɣav ke alv. I alaa lapa naale.

⁴⁴ Pə kaasa i kancaalaya alv Mikaali tə, ilé i caa Sayuli ka leeka-i ké na í ha Kalim tə Layisi pəyalv Paləti.

26

Tafiiti kisa Sayuli kvyv tətə

¹ Mpróyú kvyaku nakvl Sifi nyəma pola Sayuli kiŋ ke Kipeya na pá heeli-i si: Tafiiti polaa na í ŋməli Hakila pulaya təə ké wɔlaya tətə isəntaa.

² Təŋayale Sayuli kulaa, na í kpaɣa Iseyeli yoolaa taa yoolaa ke iyisi tooso (3000) na pá polo Tafiiti pəekvɣv ke Sifi wɔlaya tətə taa.

³ Pa talaa, ilena pá siki Hakila pulaya təə ké mpaav nəɣo. Mpróyú Tafiiti nuwa si Sayuli təŋa i waali ké təna.

⁴ Ilena í tili feŋlaa na pá mayana si tampana.

⁵ Mpróyú Tafiiti pola pa təsikile tənaya kprakpa. Ilena í ná Sayuli na i yovu wulav Apəneə pa təhəntəle. Sayuli na həntaya həku taa ké, na yoolaa náa həntaa na pá cəəna-i.

⁶ Mpróyú Tafiiti pəəsa Hiti tə Ahimeleki, na Seluya pəyalv Sowapı neu Apəsayi si: Mə taa awe caa si ma na-i tə polo Sayuli pa təsikile? Ntəna Apəsayi cə-i si: Maə təŋi-ŋ.

⁷ Mprvyle pa kvl ahoə anı na pá polo pa mayana Sayuli hənta həku taa na í tooki. I ŋmantaaya ka sika i nyvɣv təə ké, na Apəneə na yoolaa pa həntaa na pá tamı-i kotaya.

⁸ Təŋayale Apəsayi təma Tafiiti si: Saŋa nté Tacaa tvwa nyá kolontu ke nyá niŋ taa. La suulu na í yeke na má kamı-i ŋmantaaya ke təm kvlvm tike təkəŋ na má kpəna tətə.

⁹ Ntəna Tafiiti si: Taa ku-i yoo. Ye yvlv kvwa Tacaa kuləsv, Iso u yeki pvntv.

10 Ma tuukina si, Tacaa tike wenna mpaav si í kv-i. Ntanyí í kuyakv ká tala na í sí í sëm, yaa pá kv-i tayoole.

11 Si má tó niñ ke Tacaa kúləv tō tō, Iso í pona mpusi ke pooluj. Ile kpaɣa í ηmantaaya na í ləm fulaya na té tee.

12 Tafiiti pa kpaɣa wontu nti na pá tee tō, nəyolv ta fe na í nu pa tɔŋ yaa í na-we. Mpi tō, Tacaa lapaya na pá too isu pa səpa.

13 Mpróyó Tafiiti pa pola pooluj na pá kpa pulaya leŋka tō.

14 Ilena í kpeesí Apənee na yoolaa lempa si: He hee, u nu taa? Ntəna Apənee si: Nyaya aweye na í holiyi wulav tō ké mpv ye?

15 Keləna Tafiiti cə-i si: Nyana awe í maya apalvto ke Iseyeli taa? Pepe tō ké n ta feŋ nyá caa wulav tō ké teu? Tōv, nəyolv polaa si í kv-i.

16 Ama nti n lapa mpv tō tē ta keesi yoo. Ma tuukina Tacaa si timpí í tá feŋ mə caa wei Tacaa ləsaatō í tō tō, í mvna sëm ke mə tənaya. Nyəni, wulav ηmantaaya na í ləm fulaya ηka kaa we í nyuyv tō tɔyolv cəne.

17 Mpróyó Sayuli nyəmə Tafiiti nəyō na í pəəsi si: Ma pəyalv Tafiiti nəyō ke ma nukí mpv? Ilena í cə si: Hai, ma caa wulav, ma nəyō ké.

18 Ta caa, pepe tō ké n tɔyənəyi-m mpv? Ma lapa-η we? Ntiyi ma pəntəna-η?

19 Hai, ta caa, ke ηkraŋη na í nu ma təm. Ye Tacaa tvna-η si í tɔyoni-m, ile kohav ka heesi í laŋje. Ama ye yəlaa səsəyənə-η, Tacaa í təŋsi-weye mpusi. Mpi tō, pa tɔyənəyi-m ké si má lu Iso tetv taa, na má polo tɔŋ talaale.

20 Ama maa caaki si ma si leləa té. Pepe tō ké n pəkəyi-m isu isesəlav, yaa isu pa tɔyənəyv ləyaya ke pulasi taa tō?

21 Mpruyole Sayuli cəwa si: Ma wakəlaa ké. Məli ma pəyalv. Ma kaa tasa-η isayav ke lapv. Mpi tō, n ta kv-m. Má lapəna isayav səsəəntv isu kvmeləmvuyv.

22 Keləna Tafiiti si: Ta caa, nyá ηmantaaya ntə cəne. Nyá yəlaa taa nəyolv í kəə í mv.

23 Tacaa í felí mpa pa təŋa siyisuyv na pá lá kvpantv tō. Mpi tō, saŋa í tv-η ma niñ ta ké. Ilena má kisi si ma taa tokina wulav wei Tacaa ləsaatō na í kpa tō.

24 Isu saŋa ma yela-η kvv tō, Tacaa í la maya mpv tətō, na í fiti-m wahalanaa təna taa.

25 Ntəna Sayuli si: Ma pəyalv, Iso í kooli-η kvpantv na í waa pə təna pə taa.

Mpróyó Sayuli məla kpente na Tafiiti náá tee í nyəkv.

27

Tafiiti kvlvuyv tvyv ke Filiisi nyəma te

1 Mpróyó Tafiiti mayasa í taa si: Kuyakv nakvli Sayuli tɔŋ na í kv-m yoo. Ile sana kele si má polo má tv kvlvuyv ke Filiisi nyəma tetv taa. Waatv unəyi í ká yelev-m pəkəyv ke Iseyeli tetv taa cəne. Ile ma fita í niñ taa kele.

2 Pə tō ké í na í yəlaa nasətosə (600), pa kvlaa. Mpróyó pa təŋna Mawəki pəyalv Akisi wei í ké Katí nyəma wulav tō í te.

3 Ilena pá kpaɣa pa alaa, na pa piya, na pá polo pá caɣa təna. Paa na Tafiiti na ílé í alaa naale, Sisilee tv Ahinowam, na Kameli tv Apikaali wei í ké Napaali leelu tō.

4 Sayuli nuwa si Tafiiti tv kvlvuyv ke Katí, ilena í yelev-pəkəyv.

5 Mpróyó kuyakv nakvli Tafiiti təma wulav Akisi si: Hai, ta caa, ye n lapa-m naani, ile n nyəni icaliya nakələyi nyá tetv taa cəne na má caɣa təna. Təfə pə fei si má na-η tē caɣa nyá kawulaya icate taa ké mpv?

⁶ Uena Akisi huli-*i* icate nte pa yaa si, Sikelaki tayo kuyaku nku ku mayamaa. Pa too ke icate nte te pæsa Yuta nyoma wulaw nyante ke halæna saha.

⁷ Pænaya na isotønnaa liyiti tæcu ke Tafiiti caya Filiisi nyoma tetu taa.

⁸ Tafiiti pa lukaya kuluw ke Kesuli nyoma, na Kiiisi nyoma, na Amaleke nyoma ke. Mpi to, piitimnaa mpe paa cayana hatoo lon taa ke Suli kækæh taa. Halæna pæ polo Icipiti tetu taa.

⁹ Pa kukaya yelaa tænaya hæyolwyo nku ku taa ke. Pæ kpaaw apalaa na alaa to. Uena pa kpaæwi pa tæla na pa nyem na pa pukina Akisi.

¹⁰ Ye ile *i* pæsa-*i* si: Leye *i* pola mæ kuluw ke saha? Ile ntany *i* looli si Yuta tetu ilim mpæth tæ. Yaa *i* to si Yelameli tetu taa, yaa Keni tetu taa ke te polaa.

¹¹ Tafiiti *u* yeki apalu yaa alu na *i* weesuyu, si pæ taa koo na pa tayasi Akisi ke nti *i* laki to. Isæna Tafiiti lakaya saa wei *i* ka we Filiisi nyoma tetu taa tæole.

¹² Akisi ka lapa Tafiiti ke naani ke teu ke na *i* tæh si: Næonæo Iseyeli nyoma taa kpaana Tafiiti. Mpu to, tælas *i* ka pæsi ma tæmle to ke tam to ke.

28

¹ Mpyo Filiisi nyoma kota pa yoolaa tintika si pa yookina Iseyeli nyoma. Uena Akisi pæsi Tafiiti si: Ntæh n nyoma si nyana nyá yelaa *i* ka sæna-m na té yonna Iseyeli nyoma na?

² Ntæna Tafiiti cæ-*i* si: N ka nana nyá isæpæle ke nti maa la to. Kelæna Akisi si: Waatu inæwi maa yele na *n* tæhæwi ma mayamaa ke tam to.

Sayuli kæonæh susyo

³ Samiyehi ka tæma sæpu na Iseyeli nyoma pimi-*i* *i* te Lama. Hal *i* pa caya *i* læyaya. Pæyele Sayuli ka tæona kæonamæh sæsælaa, na pæe pææsælaa tænaya *i* tetu taa ke.

⁴ Mpyo Filiisi yoolaa kotaa na pa siki Sunem, na Sayuli naa koti Iseyeli nyoma tæna na pa siki Kilipwaa.

⁵ Sayuli nawa kolontunaa yoolaa payale, uena sæyontu kpa-*i* na *i* seliyi isu lum taa krate.

⁶ Uena *i* yæyæta Tacaa. Ama ile *i* ta cæ-*i*. Paa toosee taa, paa kætælaa mayasyo taa. Pæyele Isæ kuyæyotutu tææsælaa næyol *i* ta heeli-*i* si pulu.

⁷ Ntæna *i* tó næyæ si pa pæeki-*i* alu wei *i* sæsæwi kæonamæh to na un *i* polo *i* kin. Uena *i* waali nyoma heeli-*i* si: Alu næyol *i* we An-Tææ na *i* sæsæwi.

⁸ Ahoo yuwa uena Sayuli layasi wontu, na *i* kpaaw apalaa naale na pa polo alu un *i* kin. Mpyo Sayuli tæma-*i* si: Ma caa si *n* yaa-m atetu wei maa keesi-*n* to na *i* heeli-m na nyuwo tæm.

⁹ Mpyo alu pæsa-*i* si: Ntæh n nyomá si Sayuli tæona kæonamæh sæsælaa, na pæe pææsælaa tænaya *i* tetu taa? Ue pepe to ke n nyæki-m katæka si *n* kpa-m na pa ku-m.

¹⁰ Ntæna Sayuli yæyoti na *i* tuu si: Na Isæ, pulu kaal la-*n*.

¹¹ Ntæna alu pæsi-*i* si: Aweye n caa si má yaa? Sayuli si yaa Samiyehi.

¹² Waatu wei alu nawa Samiyehi, uena *i* má kapuka na *i* tó Sayuli si: Hei, sese nyayale Sayuli na *n* puysu-m mpu?

¹³ Ntæna wulaw næyæ tækpa si: Nyá læhæ *i* taa to. N na pulwyo? Ntæna alu si: Atetu næyolwyo ma naaki na *i* lukæna tetu tæe.

¹⁴ Uena *i* pæsi-*i* si: I sæntaa we isæna to? Alu si: Kækpatulu ke, na *i* suu cæpa.

Tænaya Sayuli cækænaa si Samiyehi, na *i* hænti-*i* ate.

¹⁵ Mpuwe Samiyehi pæsa Sayuli si: Pepe to ke n caalæwi-m mpu? Ntæna Sayuli si: Ma tæm tæmaya. Mpi to, Filiisi nyoma kæma-m yoonaw. Pæyele Isæ *u*

tasaxi-m yoxotənav. Paa toosee taa, paa Iso kuyoxotutu teləsəlaa u heeliyi-weye ma təm. Pə tōo ké ma yaa-ŋ si n̄ heeli-m nti pə wee si ma la tō.

¹⁶ Ntəna Samiyeeli pəəsi-si: Tacaa lə-ŋ na í pəsi nyá kolontu, ləna n̄ yaaki má suwe?

¹⁷ Isu Tacaa ka heela-ŋ na ma keesi-ŋ təxo í laki-ŋ. I ləeka nyá kawulaya na í ha-keye Tafiti.

¹⁸ N ta təkí Tacaa təm na n̄ kpiisi Amaleke nyóma. Mpu pə tōo ké Tacaa laki-ŋ n̄pógó saŋa.

¹⁹ Cele í ká tɔ nyana lseyeli nyóma təna ke Filiisi nyóma niŋ taa, na nyana nyá piya í ká la səlɔnaa.

²⁰ M̄pógó Samiyeeli təm nti tə sɔsa Sayuli ke watu na í yele í tɔ na í fala atə təmɔlv isu taav. Mpi tɔ, í taa təxo pulɔvɔ kuyaku ŋku na ahoɔ təna, íle í tɔnɔvɔ ka hoowaya.

²¹ M̄pɔvɔle alv in̄ í pola Sayuli kin̄ na í maɣana-í na səxontu pu-í n̄pógó katatəlaya. Uena í təm-í si: Ta caa, nyá pɛelə má, ma nuna-ŋ teu na má mv səm na má lá nti n̄ heela-m tɔ.

²² Mpu tɔ, yele má ha-ŋ təxonaɣa ke pəcɔ na n̄ təxo, na pə cɛ nyá isentəɔ na n̄ tó nyá mpaav.

²³ Uena Sayuli kisi si í kaa təŋ pulv. M̄pógó Sayuli waalı nyóma na alv in̄ pa kaana-í, haləna í kɔɔ í kvl̄ atə na í caya kvhəntɔvɔ tɔo.

²⁴ M̄pógó alv kpa nav ifate nte tə yasəla teu təlɛpəlɛpi təxo ləŋ, na í kv na í tɔ pɛtɛpɛtasi.

²⁵ Uena í cɛla Sayuli na í waalı nyóma na pá təxo. M̄pógó pa kula ahoɔ an̄ na pá kpe.

29

Filiisi nyóma təxɔnɔvɔ ke Tafiti

¹ M̄pógó Filiisi nyóma kota pa yoolaa ke timpi pa yaaki si, Afeka tɔ na lseyeli nyóma náa koti pa nyóma ke Sisilee hite nəxo.

² Uena Filiisi awulaa na yoolaa nunɔwa (100) kpekəle, na iyaya (1000) kpekəle pa tɔ na pá tɛɛ. Pə kaasa Tafiti na íle í nyóma na Akisi ke waalı.

³ Ntəna Filiisi yoolaa səsaa pəəsi Akisi si: Hɛpəla nyóma mpe pa caa weye cəne?

Keləna Akisi si: lseyeli wulav təmle tɔ Tafiti ké té. I wɛv ma kin̄ tɔ pə taŋaɣa ké. Pəcɔ ma ta keesi-í na isaxatiya nakələxi haləna saŋa.

⁴ Tənaɣa pa mv Akisi na pááná na pá təm-í si: Mələna-í lonte nte tə taa n̄ ka hula-í si í caya tɔ. I taa təŋ tá waalı ke təyoole, na pə kɔɔ na yoou haŋ uena í pəsi ta kolontu. N ta nyi taa si ta yəlaa paneyɛ í ká kv, uena pə ciiki í na í caa?

⁵ Matəŋ Tafiti in̄əxi paa yookayana yontu na paale si:

Sayuli kɔwa yəlaa iyaya (1000) ke huɣule.
Tafiti náa kv iyisi naanɔwa (10000) ke huɣule.

⁶ M̄pɔvɔle Akisi yaa Tafiti na í təm-í si: Ma tuuna Tacaa si n̄ ké tampana təŋlv ké, na ma nyuləxi si má na-ŋ tɔ puki yoou. Mpi tɔ, hatoo n̄ kəm ma kin̄ na pə suna saŋa tɔ, ma ta nata isaxatiya nakələxi nyá kin̄. Ama Filiisi awulaa lɛlaa í caakəna-ŋ.

⁷ Mpu tɔ, məl̄i təheɛ, pə taa kɔɔ na n̄ la mpi pə ta maɣa-we tɔ.

⁸ Ntəna Tafiti si: Ta caa, wulav, íle pɛpɛye ma lapa? Tuu ma kəm nyá kin̄ cəne na pə suna saŋa tɔ, isaxatɔ ntiyi n̄ nawwa ma kin̄ na pə fɛi si má na-ŋ tɔ polo yoou?

⁹ Mpuoye Akisi si: Natel tē fei ma kin, halu n tu we maya teu kē isu Iso tillu. Ama awulaa sēkpema mpe pa tōmna si pē fei si tā na-η tē polo yōou.

¹⁰ Mpu tō, nyā na mpa í lu Sayuli kin na í kōō tō, cele tanan ye pē nyaalaa í kōli lōn na í tee.

¹¹ Teu fema, ilena Tafiiti-we pá kōli lōn na pá mēli timpí paa wee tō. Ilena Filiisi nyōma náá polo Sisilee.

30

Tafiiti yoonav ke Amaleke nyōma

¹ Mpuoye Tafiiti na í yōlāa pa tala pa tēcayale ke kuyaku tooso nyēhku wule. Ilena pá mayana Amaleke nyōma wata Yuta na ilim mpētēh tō, na pá sō Sikēlaku icate.

² Ilena pá kra alaa na sōsaa na piya mpa paa we tē taa tō. Pa kuu pa tēnaya na pá tuna mpaav. Ama pa ta ku pa taa nōyōlv.

³ Tafiiti na í yōlāa pa tala icate taa, ilena pá mayana pa sōpa-teye kōkō. Mpuoye pa kra pa alaa na pa alvpiya na pa apalvpiya ke yomle.

⁴ Mpuoye pa tula nōōsi na pá wii tēkroo isu pa sēki pa sēki.

⁵ Pa krejha Tafiiti alaa naaleye na pá kraja. Sisilee tu Ahinowam na Kamēli tu Apikaali wei í kē Napaali leelu tō.

⁶ Mpuoye Tafiiti lanje pēsa katatēlaya. Mpi tō, í yōlāa ka wēna-i na huwee nyān nyēna ke pa piya tōō kē. Halu pá kōli si pa yakí-i pēe. Ilena Tacaā sōōsi-i apalvū.

⁷ Ilena Tafiiti tō Ahimeleki pēyalv Apiyataa wei í kē kōtulv tō si: Kōna-m kōtēlāa toko wei pa pōōsēyōna Tacaā ke tōm tō.

Apiyataa pona-i,

⁸ Ilena í pōōsi Tacaā si: Ye ma tēja kolontunaa mpe maa hiki-we? Tacaā si: Tōyōn-we n ká hiki-we na í waasi yōlāa mpe.

⁹ Ilena Tafiiti na í yōlāa nasētoso (600) pá tu pa waali. Pa tala Pēsōō lōōv

¹⁰ ilena yōlāa njmōnyv (200) saali tēna. Mpi tō, pa sula kav. Pē kaasa nasēle (400), ilena pēle na Tafiiti pá tnyvū.

¹¹ Mpuoye pa sula Icipiti tu nōyōlv, na pá pona-i Tafiiti kin na pá ha-i tōyōnaya na lōm.

¹² Pa ha-i tōtōyō fiki pēe kōwōlēe payale, na lesēh kōwōlv paya ke naale, na í tōyō na í lá alaafōya. Mpi tō, kuyēēh tooso ke í ta tōyō í ta nyōō.

¹³ Ntēna Tafiiti pōōsi-i si: Awe tēna-η na leyē n lunaa? Kēlena ílē si: Ma kē Icipiti tu kē, Amaleke tu nōyōlv í ka tōkēna-m yomle. Saŋa taa kuyēēh tooso kōlv pē wukaya-m na í lō-m tō.

¹⁴ Ta watēna Kōletí nyōma tetv ilim mpētēh hōyōlvv tōō kē Yuta tetv taa, na Kalēpv tetv, na tē sō Sikēlaku icate.

¹⁵ Ntēna Tafiiti si: N ka pona-m yoolaa mpe uní pa kin na?

Kēlena yom cō si: Tuuna Iso hēte si n kaa kv-m. Pēyele n kaa celē-m ma caa, ilena pácō má pona-η pa kin.

Tafiiti kōwa Amaleke nyōma

¹⁶ Apalv uní í kraja Tafiiti na í pona-i na pá mayana Amaleke nyōma ke sōōm ke tēna, na pá tōki na pá nyōōki na pá paaki. Wontu nti paa lēka Filiisi nyōma na Yuta nyōma tō tōō kē pa lakaya mpv.

¹⁷ Mpuoye Tafiiti kv-weye tanan ηkv. Halēna tev kvfemuyv taanaya, pa taa nōyōlv ta fiti. Ye pē taya ífēpiya nasēle (400) wei í caya yōōyōōnaa na í se tō.

¹⁸ Mpuoye í lēka pa tēna mpa Amaleke nyōma ka krawa tō, na í alaa naale.

¹⁹ Tafiti leeka pa piya tənaya təcəicēi, na pa wontunaa mpa kolontunaa ka kuuwa tō.

²⁰ Na í leeki Amaleke nyóma tōla tēna na a tiikilaa yóyotəyi si: Tafiti tōla ntō cəne.

²¹ Pa kəma pa tala yəlaa ɲmɔnɔyɔ (200) ɲku ku kawa na kó saali Pesəɔ ləɔɔ nɔyɔ tō, ɪena pɛle pá polo-weyɛ səɲyɔ, na Tafiti kpətəna-we na í sɛɛ-we.

²² Mɔyɔle mpa paa təɲa Tafiti tō, pa taa tetelataa na asaɣaa pa tōma si: Timpi paɛ pa ta pəsi na pá polo kolontunaa təkule tō, ta kaa ha-weyɛ mpi tə hika tēna tō pə taa pulɔ. Ama pa alaa na pa piya tike ke paa keli na pá tɛɛ.

²³ Ntəna Tafiti si: Apalaa mɛ, í taa la mɔɔ. Mpi tō, Tacaɔ yaɓəna-tv na í tó tá niɲ taa ké ta kolontunaa na í ha-tvɔy pə tēna isəntō.

²⁴ Nəyɔlv kaa mɔ mə təm nti.

ɪɛ pə wɛɛ ké si mpa pa pola təyoolɛ tō, na mpa pa taɲa wontu tō pá tala wontunaa mɔɔɛ teitei.

²⁵ Pə kɔaɣav kuyaku ɲku na pə puki tɔyɔ Iseyeli nyóma sɔv ɲpɔyó lapv, na pə pəsi usu kiiv.

²⁶ Pa məla Sikəlaki, ɪena Tafiti cosi kolontunaa wontu nti pa hika mɔv tō tə taa, na í ha Yuta nyɔyɔ nyóma na í taapalaa si: Tacaɔ kolontunaa ké tə leekaa na tó cosi na tó ha-mɛ.

²⁷ Mpa mpa í haɔa tɔyole, Pɛtɛli nyóma, na Lama nyóma ke Nekɛfi wɔlaya tɛtv taa, na Yatii nyóma,

²⁸ na Alɔwɛɛ nyóma, na Sifimətɪ nyóma na Isətemɔwa nyóma,

²⁹ na Lakaali na Yelameli acalɛ nyóma na Keni nyóma,

³⁰ na Hooma nyóma na Pəɔ-Asaɲ nyóma na Ataki na Hɛpəlɔɲ nyóma,

³¹ na timpi timpi Tafiti na í yəlaa paa cəɔsaa tō pə nyómanaa.

31

Sayuli səm

¹ Waatv ɪv í taa ké kuyaku nakvli, Filiisi nyóma yoonaa Iseyeli nyóma, na pá tɔyɔnɪ-we na pá kv-weyɛ Kilipɔwa puyv taa.

² ɪena pá tó Sayuli pa waali na pá kv í pəyalaa Sonataɲ na Apinatari na Maləkisuwa.

³ Mɔyóy pə wiisina Sayuli na pá yaɣa-ɪ nyóma ke teu.

⁴ ɪena í tō í yooɔ wontu təkɔlv si: Kpɛɛ nyá layatɛ na ɲ tɛɛsɪ-m. Pə taa kəɔ na Filiisi ma ta nyɪ usonaa mɔɛ pá kəɔ pá tɛɛsɪ-m na pá paana-m.

Ama səyɔntv kpa yooɔ wontu təkɔlv na í kisi. Tənaɣalɛ Sayuli sika í layatɛ na í yele í tv na í hoti tə tō.

⁵ Yooɔ wontu təkɔlv ná mɔv, ɪena ɪlɛ í hoti í nyəntɛ tō ké mɔv tətō na í si.

⁶ Sayuli na í pəyalaa tooso, na í yooɔ wontu təkɔlv, na í yəlaa tēna pa səpəna kuyaku ɲku.

⁷ Mɔyóy Iseyeli nyóma mpa paa wɛ Sisilee ləɔɔ waali, na Yaatanɪ pəyɔ waali tō, pa nuwa si Sayuli na í pəyalaa pa səpa na Iseyeli yoolaa seeki. Tənaɣa pɛle pa lu pa acalɛ taa na pá se tətō. ɪena Filiisi nyóma polo na pá caɣa tēna.

⁸ Tɛv fema, ɪena Filiisi nyóma polo si pa kɔakəyi sətəaa wontu. Mɔyóy pa maɣana Sayuli na í pəyalaa tooso pa səpa Kilipɔwa puyv taa.

⁹ ɪena pá seti Sayuli nyɔyɔ na pá wəyɔsɪ í yooɔ wontu. Pə waali ké pa yasa təm kɔpantv ntəyi Filiisi nyóma tɛtv taa, na pa tvɲ kutulvɲ taa na yəlaa tēna nu.

¹⁰ ɪena pá su Sayuli wontu ke tvɲv Asətati kutulvɲv taa. Mɔyóy pa kama Sayuli maɣamaɣa ke icatɛ nte pa yaa si Pɛti-Seyanɲ tō tə kolvɲa tō.

¹¹ Waatu wei Yapeesi nyéma nuwa isəna Filiisi nyéma lapa Sayuli to.

¹² Mpygy apalaa taa apalaa kotaa, na pa to ahoə təna na pa polo Peti-Seyə na pa ləsi Sayuli na i pəyalaa, na pa pona-weye Yapeesi na pa wə-weye kəkə.

¹³ Uena pa ləsi pa muwa na pa pi tugu nakvli kv te. Uena pa həkə nəsi ke kyeyə naatosompəyoləya.

SAMIYEEH I TOM TAKELAYA NAALE NYEHKA Kutoboto

Samiyeeh takelaya naale nyehka taa ke pa keesayi Iseyehi wulaw saso tom. Inu i teena awulaa tenaya nyoyu kuloyu na toh. Pa keesa totoyo i cantu, na isena i hota isayatu sosontu taa to. I sosontu leni nte, i cekona i isayatu nti to tom. Uena i tisi si to fei teu, na i selami Iso ke suulu, na ile i wii-i.

Isena pa faya Samiyeeh II takelaya to:

Tafiiti pása Yuta kpekale wulaw, titite 1-4

Tafiiti kawulaya ke Iseyehi nyoma tona too, titite 5-20

Tafiiti kawulaya kantakaya pusi, titite 21-24

Tafiiti nu Sayuli sam

¹ Sayuli sam waali ke Tafiiti luna Amaleke nyoma takole na i mali Siklakai na i caya tenaya kuyeeh naale.

² Kuyaku tooso nyehku wule ke nayo lu sewa Sayuli pa tasikile na i ceta i wontu na lah wakalle, na i pela i nyoyu taa ke tetu. I tala Tafiiti, uena i hent-i ate.

³ Mpyule Tafiiti pása-i si: N luna le? Uena Selu co si: Iseyehi nyoma tasikile ke ma sewa.

⁴ Ntena Tafiiti si: Heeli-m mpi pa lapa to. Kelena Selu si: Iseyehi nyoma sewa pa kolontunaa na pa taa payale sapa. Hali Sayuli na i payalu Sonatan pele pa sapa toto.

⁵ Mpyule Tafiiti pása ifepu wei inu i kona-i tom nti to si: Sayuli na Sonatan pa sapa yaa, awe heela-ŋ?

⁶ Ntena ifepu inu si: Ma mayana Sayuli sahna i nmantaaya ke Kilipowa pyu taa ke na kolontunaa yoo kekena kpegetana-i.

⁷ I pása i waali na i na-m uena i yaa-m na ma polo.

⁸ Ntena i pása-m si: N ke le tu? Ma si: Ma ke Amaleke tu.

⁹ Kelena i to-m si: Paa na ma tagna feesuyu to ko h teesi-m. Ma isentoo tagna piluyu ke.

¹⁰ Too, ta caa, ma nawa si paa ma yela-i i kaa la weesuyu, uena maa ku-i. Kena ma woyosi i ntenuyu na i kpalaya na ma kona-ŋ.

¹¹ Tənyale Tafiiti kra i too wontu kususuutu na i celəna lah wakalle na i colə nyoma nāa la mpu toto.

¹² Mpyo pa wii Sayuli na Sonatan, na Iseyehi nyoma caya pa layaya na pa hoko noosi haləna taanaya.

¹³ Mpyule Tafiiti tasa ifepu wei i kona-i tom nti toyo pəsuyu si: Nyá si n ke le tu yee? Ie si: Ma caa ke Amaleke to ke na i caya cayalətu ke Iseyehi.

¹⁴ Kelena Tafiiti si: Isənaya pə lapa na h ma kan kante na h ko Iso kuləsu.

¹⁵ Mpyo i yaa i yəlaa taa nayo lu na i heeli-i si: Ku Amaleke tu inu. Uena ile i kulə na i ku-i.

¹⁶ Mpyule Tafiiti si: Nyá səm i wee nyá tom. Mpi to, nyá nayo pəetana-ŋ, timpi n yoyotaa si n ko Taca kuləsu to.

Tafiiti wiiki Sayuli na Sonatan pa sam

17-18 Λάγαγα wula nna Tafiiti wiiwa Sayuli na ι pəyalv Sonataη pa təw na pá ηmaa-yeγe Siγisuyu Təηlv takəlaya taa təγwə. Tafiiti caaki si paa Yuta tv wei í nyi-ye.

19 Iseyeli yoolaa taa yoolaa kpisa nantv ke pulasi taa.
Halı akanaa taa akanaa hotina nté.

20 I taa heeli-təγi Katı nyóma.
Pəyele í taa yəγəti-təγi Asəkaləη mpaah taa.
Pə fei si Filiisi ma ta nyi isənaa alaa na pa pəeela
í ηmaaləna-ti.

21 Kilipwəa pulasi kaa tasa ihunte ke nav.
Pəyele si kaa na tev tətə.
Si tetv tənə í si.
Tənaγa akanaa kpaləη wakəlaa.
Pa kaa tasa Sayuli kpaləvυv ke nim saləvυ.

22 Sonataη υ təkı nyəmle na í tii atə.
Pəyele Sayuli náa kpeeki layate na tə məli yem.
Pa kwəa kolontunaa tuutuuma ké.

23 Sayuli na Sonataη pa luuη ka səv təmaγa.
Pa kpeηta kəlvəm ke m̄p̄óγó haləna pa səm.
Pa ləηləη lapv tee ηmakəle.
Pəyele pa kəla təγolası ke təη.

24 Iseyeli alaa me, í wii Sayuli.
Inı ι suukayana-meγe wontu kopantv,
na ι tuyi mə təw ké kacəka nyəmnaa.

25 Akanaa taa akanaa hota təyoole.
Sonataη kpisa tənυγv ke pulasi taa.

26 Ma ceu Sonataη, nyá səm təm wu-m ké.
N ka səəla-m ké na pə kəli isu alv,
na n hēsəγi ma laηje.

27 Yoolaa taa yoolaa səpa.
Akanaa lepa yem.

2

Pa kra Tafiiti ke Yuta wulav ke Hepələη

1 Pəle pə waalı ké Tafiiti pəəsa Tacaa si: Má məli Yuta? Tacaa si: Ee, məli. Na icate nte tə taa ké maa caya? Ntəna Tacaa si: Polo Hepələη.

2 M̄p̄óγó Tafiiti kraγa ι alaa naale, Sisilee tv Ahinowam na Kamēeli tv Apikaalı wei ι ké Napaalı leelu tv na í kpeηna.

3 Na ι yəlaa mpa paa we ι kirj tə, na pa alaa na pa piya na pá polo pá caya Hepələη.

4 Ilena Yuta nyóma polo na pá kra Tafiiti ke wulav ke Yuta taa.

M̄p̄óγó pa heela Tafiiti si Yapeesi Kalaati nyóma pimna Sayuli.

5-6 Ntēna í tili sí pá heeli-we sí: Tacaa í kooli-meγe kópantú na í feli-meγe timpí í pima mā caa Sayuli tō. Ile māa sōōsi-meγe kópantú lapu.

7 Mpu tō, Yapeesi nyóma í kaasi mā tí na í nyōō tōη. Mpi tō, mā caa Sayuli sēpa tō māγa Yuta nyóma sí í lonte ke Yuta taa.

Pa kra Isēpaali ke kawulaya ke Iseyeli tōō

8 Ama Nēe pēyalu Apōnee wei í kē Sayuli yoolaa nyōyū tū tō í seena Sayuli pēyalu Isēpaali na í pōna-í Mahanayim,

9 na í kra-í wulau ke Kalaati nyóma na Asee nyóma na Sisilee nyóma na Ifelayim nyóma na Pencamee nyóma tōō. Iseyeli tetu tēna wulau ke í kra-í.

10 Waatu wei pa kra Isēpaali ke Iseyeli nyóma wulau tō í pusi ka we nule. Ilena í tōyō kawulaya ke pusi naale. Yuta kpekāle nyóma tike ka wēnna Tafiti waali.

11 Pusi naatosompōyōlaya na isōtōnaa naatosō tōcu ke Tafiti tōyō kawulaya ke Yuta kpekāle nyóma tōō kē Hepōlēη ícate taa.

Yuta nyóma na Iseyeli nyóma pa yōou ke Kapawōη

12 M̄pōyō Nēe pēyalu Apōnee na Isēpaali pa yōlaa lu timpí pa yaa sí Mahanayim tō na pá polo Kapawōη nyóma tōō.

13 M̄puyōle Seluya pēyalu Sowari na Tafiti yōlaa pa tū m̄paaυ, na pá polo pá sulí Kapawōη lule nōyō, lēlaa na kōtēη kōne lēlaa na kōne.

14 Ntēna Apōnee tō Sowari sí: Ta ífepiya taa napāli pá sulí na pá yoo na tō nyōni. Sowari sí: Ee, pá polo.

15 Ilena Pencamee ífepiya naanōwa na naale lu Isēpaali yōlaa taa, na naanōwa na naaleγe Tafiti nyóma taa.

16 Ilena pá sulí naale naale na paa awe tōki í tōyōntāle nyōyū na pá sō tēma kōηkōmōη taa kē layalee na pá hoti na pá sí. M̄puyōle pa ha Kapawōη cōlō tēne inōyī hōte sí: Layalee kōsēηtee té.

17 Pāle pē waali kē acufu tiiwa na halí Tafiti yōlaa kv Apōnee pa yōlaa ke teu.

18 Sowari na í newaa Apēsayi na Asayeli paa we pa tēna, na Asayeli ka pēsa sewā kē ísu nam.

19 M̄pōyō í tū Apōnee waali sí í kvyi-í.

20 Ntēna Apōnee pēsi na í pōōsi sí: Asayeli tōyōnōyōna-m mpu? Ilena í cō sí: Ee, māγa.

21 M̄puyōle Apōnee sí: Tū nyā ntōyōη yaa nyā m̄pētēη tōō ífepiya taa nōyōlu waali na ḡ kra-í na ḡ lēeki í wontu.

Ama Asayeli ta tisi mpu.

22 Ilena Apōnee tasa-í yōyōtuyū sí: Mēli ma waali yoo. Tōfō, ye ma kv-η māa heeli nyā taalū Sowari suwe?

23 Paa na mpu tō Asayeli ta nu. Tēnayale Apōnee cula-í ḡmantaaya ke í lotu taa, na waali tōō na ká lu na í sí kpakpaa. M̄pōyō pa tēna m̄pa pa tala Asayeli tēsōte tēna tō pa sēηaa.

24 Ilena Sowari na Apēsayi pá tō Apōnee waali, pē kōma ísu ilim tuyi ile pa tala Kipeya-Amma tontōηle nte tē we Kiya ísentaa ke Kapawōη wulaya tetu m̄paaυ taa tōyōle.

25 M̄puyōle Pencamee nyóma tasa kotuyū ke Apōnee kīη ke pulaya nakēli ka nyōyū taa.

26 Ntēna Apōnee kpeesi Sowari sí: Kvuyū kaa sí tēnāγa ke mpu? N ta nyi taa sí pē kaa tēsōna kōpantū? Heeli nyā yōlaa ke lōη sí pá yele pa tēsōnaa kvuyū ke mpu.

27 Kēlena Sowari tuuna Tacaa na í yōyōti sí: Ye n taa yōyōti ísēntō, yōlaa ka tōyōna-meγe m̄pōyō halēna pē fe.

²⁸ Μρύγυ Sowari hula tutuyu na yoolaa səh na pá yelee Iseyeli nyóma ke təχənuχu na yoonau.

²⁹ Uena Apənee na i yəlaa pá tə mρύγυ ahoο tənaya tetekəle taa na pá tesu Yaatanu na pá fayana Pitələh taa haləna pá tala Mahanayim.

³⁰ Sowari luna Apənee tətəχənlə na í kala yoolaa uena í mayana yəlaa pəyalaγafəi hiu fei Tafiti yəlaa taa na pə səsəna Asayehi.

³¹ Ama Tafiti nyóma ka kuwa yəlaa ηmυnyu na nuuwa na nutoso (360) ke Pəncamee na Apənee pa yoolaa taa.

³² Μρύγυ Sowari-we pa kpaγa Asayehi na pá pimi-i i caa pəlaav taa ké Petələhem. Uena pá tə ahoο təna, pə kəma usu pə nyaaləγi ile pa tala Hepələh.

3

¹ Tafiti yəlaa na Sayuli nyóma pa yoou taahə səsəm ké, na Tafiti na i nyóma pa toh səsəγi na Sayuli yəlaa toh ná səki.

Tafiti piya nsi i ləla Hepələh to (Kvətəsvət I 3:1-4)

² Piya mpa Tafiti alaa ləla-i Hepələh taa tə pa həla ntə, pa yaa kancaalaya nyəh si Amənəh i too kelee Tafiti alv Sisilee nyəh wei pa yaa si Ahinowam to.

³ Naale nyəh si Kiliyari, ilé i too kelee Kaməeli tu Napaali leelu Apikaali. Tooso nyəh si Apəsələm, ilé i too kelee Kesuli wulav Taləmayi pəelə Maaka.

⁴ Liγiti nyəh si Atoniya, ilé i too kelee Hakiti. Kakpasi nyəh si Sefatiya, ilé i too kelee Apitali.

⁵ Naatoso nyəh si Itəleyam, ilé i too kelee Ikəla. I piya nsi i ləla Hepələh təyole.

Pə yoosa Apənee na Isəpaali

⁶ Tafiti yəlaa na Sayuli nyóma pa yoou taa ké Apənee ná tayana i təγi teu ke Sayuli təyaya taa na i nyəz toh.

⁷ Μρύγυ kuγaku nakulə Isəpaali kaləna Apənee si: Pepe təw ké n suuna Aya pəelə Lisipa wei ma caa Sayuli ka kpaγaa tə?

⁸ Təyayale páná kpa Apənee ke səsəm na í tə si: Ma ta ke mənəafiki to si ma luki Sayuli yəlaa waali se. Ma təhna kupantu lapu ke nyá caa Sayuli nyóma na i taapalaa. Ma ta to-η Tafiti niη taa. Uena saηa η kaləχəna-m si ma lapa isayato ke alv təm taa.

⁹⁻¹⁰ Ma tuukina Isə si usu ma lapa teitei usu Taca ka heeluyu Tafiti na tuunav si i ká cəle-i Sayuli kawulaya na í kpa-i Iseyeli na Yuta pə wulav ke pə kpaγav Təh na pə suna Pəesepa to. Ye pə tayə mpv Isə í ku-m.

¹¹ Isəpaali ta cə Apənee ke paa təmnyu koləmnyu. Mpi to, i nyaηayana-i ké.

Apənee tənyuv ke Tafiti

¹² Μρύγυ Apənee tilaa na pa heeli Tafiti si: Nyá niη taa ké pə tv tetv. Mpυ to, tə pəeli nəγv. Maə sənə-η na tə keesi Iseyeli nyóma təna isə na nyá təw.

¹³ Mpyυle Tafiti si: Pə we teu, ma na-η tu pəeli nəγv yaa. Ama koləmto ké si ye n ta kəna ma alv Mikaali n kaə keesi ma isəle taa ké.

¹⁴ Uena Tafiti tili na pá heeli Isəpaali si í cəle-i i alv Mikaali wei i təw i suu Filiisi nyóma hənəwəsi nuuwa (100) to.

¹⁵ Ntəna Isəpaali tili na pá mv alv ke i paalv Layisi pəyalv Patiyehi kīη.

¹⁶ Na i paalv təγəγi i alv waali na wula, haləna tīmpi pa yaa si Pahulim tə. Kələna Apənee təχəni-i si: Polo η məli. Uena í məli.

¹⁷ Mpyυle Apənee na Iseyeli nyυnyυ nyóma pa caγaa na í to-we si: Hatoo ləh Tafiti ké í caakaya si í kpa mə wulav,

18 pə tala i kpaɔ nté. Mpi tɔ, Tacaɔ yɔɔtɔɔa sɪ: Ma tɔmlɛ tɔ Tafiti niŋ ke maɔ fitina Iseyeli nyóma ke pa kolontunaa na Filiisi nyóma niŋ taa.

19 Ilena Apəneɛ heeli-təyi Pɛncameɛ nyóma na í telɔsɪ Tafiti ke nti nti Iseyeli nyóma na Pɛncameɛ kpekəle tɔna pa caɣaa na pá maɣasɪ tɔ.

20 Apəneɛ tala Tafiti te tɔ na yɔlaa hiu ke i waali ké, na ílé í la-weye mɔulle ke teu.

21 Mpuɔule Apəneɛ tɔma Tafiti sɪ: Hai, ta caa, maɔ polo na má kpeyeli Iseyeli nyóma tɔna na má kɔna na nyá na-we í pɛeli nɔɔɔ, ílena n̄ tɔɔo kawulaya ke tetu tɔna tɔɔ isɪ n caaki tɔ.

Ilena Tafiti cɛ Apəneɛ na i kpeena laŋhulɔmlɛ.

Sowari kɔwa Apəneɛ

22 Ḿpóyú Sowari na Tafiti yoolaa pa luna kɔliw na pá kuuwa kolontunaa wontu ke sɔsɔm. Íle pa ta maɣana Apəneɛ ke Hepəlɔŋ. Tafiti tɛma-i yeluyɔ na í tɛɛna laŋhulɔmlɛ.

23 Sowari na yoolaa pa talaa, ílena pa taɣasɪ-i sɪ: Apəneɛ kɔma wulav kiŋ na wulav yele-i na í kpeena laŋhulɔmlɛ.

24 Keleɛna Sowari polo wulav kiŋ na í pɔɔsəyi-i sɪ: Ta caa, Apəneɛ kɔma nyá kiŋ na n̄ yele-i na í kpe yaa?

25 Anɪ n nyóma i tɔɔ, i kɔma-ŋ feŋuyɔ ké sɪ i nyəŋ nyá layatɔ na pə tɔna mpi n lakɪ tɔ.

26 Sowari lu Tafiti tɛ, ílena í tili Apəneɛ waali ke kpaɔpaa na pá hiki-i Sila lɔko kiŋ na pá məŋna-i, Tafiti ná tá nyɪ pə taa pulɔ.

27 Apəneɛ talaa ílena Sowari hɔmɪ-i na í luna kpeɛna isɪ i welətəyi-i tɔm, na í sɔ i lotu taa ké səyaya na í sɪ. Í lɛɛta-i kɔyɔ mpi i ka ku i neu Asayɛɛli tɔɔɔle.

28 Tafiti nu-ti ílena í tɔ sɪ: Tacaɔ nyóma sɪ Nɛɛ pəyavɔ Apəneɛ sɔm tɔm fɛi má na ma kawulaya tá tɔɔ tɔtɔ.

29 Í sɔm tɔm í weɛ Sowari na i caa təyaya nyóma pa tɔm. Pə tɔɔ tɔ Sowari lɔlɔyɔ taa kaa laŋ casaɣa tɔ, yaa tɔnɔyɔ tɔɔ asilima kɔtəŋ tɔ, yaa ɪcam, yaa wei i səpəna layatɛ tɔ, yaa nyɔɔtɔ.

30 Apəneɛ ka kɔwa Sowari na Apəsayi pa neu Asayɛɛli ke Karawəŋ ke yooɔ taa tɔɔ pɛle pa lɛɛta-i.

31 Təŋayale Tafiti tɔma Sowari na i waali yɔlaa tɔna sɪ: Í cəli mə wontu na laŋwakəlle na í suu fələtɔnaa taka na i wii Apəneɛ sɔm.

Pa pukayana-i pim, ílena Tafiti təŋ na í polo pəlaav tɔɔ.

32 Pa pima Apəneɛ ke Hepəlɔŋ, ílena wulav Tafiti tɔli nɔɔɔ na í wii i pəlaav tɔɔ təkpaɔ, na yɔlaa tɔna wii mpɔ tɔtɔ.

33 Mpuɔule wulav tasa-i wula sɪ:

Apəneɛ n səpa mpɔ isɪ kɔmɛɛɛŋ suwe?

34 Anɪ pa ta hɔkɔ nyá niŋ ke ŋmɔsɪ.

Pəyele pa ta hɔkɔ nyá nɔɔhɛ ke alukpala.

Pəcɔ n hotaa isɪ isayav.

Ḿpóyú yɔlaa tɔna tasa-i wula

35 na pá pona Tafiti ke tɔɔnaya ke ilim taa. Təŋayale Tafiti tuuwa sɪ: Ye ma təŋa pulɔ na ilim ta tɔta lɔɔ í ku-m.

36 Yɔlaa nu wulav kɔlapɔtɔ nti ílena pa laŋa hɛɛna-ti.

37 Ilena Iseyeli yɔlaa cɛkəna kɔyaku ŋku sɪ pə taɣa wulav yelina na pá kɔ Apəneɛ.

38 Mpuɔule Tafiti heela yɔlaa sɪ: Iseyeli nyóma yoolaa wulav sɔsɔ hotina saŋa isəntɔ.

³⁹ Paa na Iso ləsa-m si má la wulav tə, ma ké icam ké, na Seluya pəyalaa mpe pa kəla isayav. Iso í feli-we na pə keesəna pa isayav.

4

Paana na Lekapii pa kowa Isəpaali

¹ Sayuli pəyalv Isəpaali nuwa si Apənee səpa Hepəlon, ɔlena pə yəli-i na Iseyeli nyəma təna laŋa pəsi katatəlaya.

² Isəpaali ka wena i kuliv nyəv nyəma ke naale ké. Pa yaa lelv si Paana na lelv si Lekapii pa caa kele Pəncamee tv Liməŋ wei i we Peləti tə. Mpi tə, icate nté pa nyənaŋa-təye Pəncamee nyəma nyənte ké.

³ Peləti nyəma ka sewa na pá cəəsi Kitayim na pá pəsi təna nyəma haləna saŋa.

⁴ Sayuli pəyalv Sonatəŋ ka wena apalv pəyaya na pa yaa-ke si Mefipaali. Kuyaku ŋku ka caa Sonatəŋ na Sayuli pa səpa təvə ka nukulv seekayana-ke na ká hoti ka nəəhe tə na pá kaani-ké. Waatu unv tə, kaa wena pusi kakpasv.

⁵ Mṛpəyó Lekapii na Paana pa pola Isəpaali təyaya ke ilim taa ké waatu wei Isəpaali ná həntaa si i heesəyi tə.

⁶⁻⁷ Pa keesəna ilim heka ké na pá cəsi na pá svv təyaya isv pa pola təvənaŋa pee krayav, na Isəpaali hənta naŋ taa na í heesəyi. ɔlena pá kv-i na pá seti i nyəv na pá kraya-kv na pá fayana Yaatanv tetekəle taa ké ahoə təna.

⁸ Mṛpəyó pa pona-kuyv Tafiiti ke Hepəlon na pá heeli-i si: N naaki nyá kolontu Sayuli wei i pəkayə-ŋ kuyv tə i pəyalv Isəpaali nyəv ntə? Hai, ta caa wulav, Iso leetəvəna Sayuli na i luləv nyəma na nyá nəvə.

⁹ Mṛpəyule Tafiiti cəwa si: Ma tuuna Tacaa wei i yapa-m asola anv a nəvə taa tə sv,

¹⁰ yulv wei i ka kəma na í heeli-m Sayuli səm, na íle i mayasəyi i taa si ma laŋle ká heena-tv tə, ma yelaa ké na pá kpa-i na pá kv-i. Ma si i təm heeluyv kasəyaya nté.

¹¹ Halv mṛpəyó asayaa ka polo na pá mayana yulv ke i təyaya taa ké i təhəntəle na pá kv-i tulum na? Isənaŋa pui la na má kaa leeti-we na má kpiisi-weye tetv təv?

¹² Ntəna Tafiiti tə i yelaa si: I kv-we. ɔlena pá seti pa niŋ na pa nəəhe na pá pusi-weye tuŋ tə ké Hepəlon lule nəvə. Na pá pi Isəpaali nyəv ke Apənee pəlaav taa ké Hepəlon.

5

Tafiiti pəsa Iseyeli na Yuta pə wulav

(Kvtəəsvtv I 11:1-3)

¹ Mṛpəyó Iseyeli kpeka təna kota Tafiiti kin ke Hepəlon na pá təmv-i si: Ta na-ŋ ta caləmv kulvməmv ké.

² Paa hatoo waatu wei Sayuli ka ké ta wulav tə, kulvm nyá unv n paasayana Iseyeli yoolaa. Tacaa ka təma-ŋ heeluyv ke mṛpəyó si n paasəna Iseyeli nyəma na n lá pa wulav.

³ Mṛpəyó Iseyeli səsaa kota Tafiiti kin ke Hepəlon na pá na-i pá pəeli nəvə ke Tacaa isəntaa na pəle pá pəli-i nim na í pəsi Iseyeli wulav.

⁴ Tafiiti pusi ka we hiu na naanəwa ke waatu wei pa kpa-i wulav tə. Mṛpəyó i təvə kawulaya ke pusi nule.

⁵ I təvə kawulaya ke Hepəlon ke Yuta nyəma təvə ké pusi naatosompəvəlaya na isətvnaa naatoso, na Yosalem ke Yuta na Iseyeli pá kəkpevtəvə təvə ké pusi hiu na naanəwa na tooso.

Tafiiti leeka Yosalem
(Kv̄t̄əs̄v̄t̄v̄ I 11:4-9; 14:1-2)

⁶ M̄p̄r̄ȳḡ waatu n̄əɔlv̄ Tafiiti na ı yoolaa pa pola Yosalem ke Yepusi nȳoma mpa pa ke tetu nȳoma t̄o pa yoonav̄. T̄ənayale p̄ele pa t̄oma-ı sı: N̄ kaa p̄əs̄ı na n̄ sv̄v̄ ta ıcate taa. Paa yul̄m̄aa na kaakalası paa p̄əs̄ı na p̄á taŋ-m̄e. P̄ə nȳv̄v̄ n̄t̄e sı ıcate w̄e toŋ, Tafiiti kaa p̄əs̄ı na ı sv̄v̄ t̄ə taa.

⁷ Ama Tafiiti leeka kolonja s̄əs̄aya ıcate na ı kanta na p̄á ha-t̄eȳe h̄ət̄e sı Tafiiti t̄e.

⁸ Kuyaku ŋkuyv̄ Tafiiti t̄oma ı yoolaa sı: Ye wei ı caa sı ı yoonaa Yepusi nȳoma puntv̄ ı t̄əŋ l̄vm̄ sil̄v̄v̄ na ı k̄ó ma kolontunaa kaakalası na yul̄m̄aa mpa pa won̄ɔa-m̄ t̄o. P̄ə t̄ə k̄e p̄ə p̄əs̄a ituule sı: Kaakalaya yaa yul̄m̄ kaa sv̄v̄ Tafiiti t̄əȳa taa.

⁹ M̄p̄r̄ȳḡ Tafiiti leeka kolonja s̄əs̄aya ıcate n̄t̄e na ı caya t̄ə taa na ı ha-te sı: Tafiiti t̄e. İlena ı ŋm̄á kolonja na Milo na ı s̄əs̄ı kutul̄v̄ na p̄ə taa t̄ə.

¹⁰ İlena Tafiiti toŋ s̄əs̄əyi na p̄é p̄uki na Tacaa İso Toma t̄əna t̄u w̄e ı waalı.

¹¹ M̄p̄r̄ȳḡ Tiii wulav̄ Hilam pona Tafiiti ke t̄əm̄le nȳoma na k̄ron̄k̄polonaa kupama na kaaf̄ənt̄anaa na p̄e saak̄əlaa na p̄á ŋm̄á Tafiiti ke kawulaya t̄əȳa.

¹² T̄ənaya ı c̄ek̄ənaa sı Tacaa k̄pa-ı İseyeli nȳoma wulav̄. P̄əȳe ı k̄v̄sa ı kawulaya nȳv̄v̄ ke ı ka s̄əla ı ȳəlaa İseyeli nȳoma t̄o p̄ə t̄ə.

Tafiiti piya mpa ı l̄v̄la Yosalem t̄o
(Kv̄t̄əs̄v̄t̄v̄ I 3:5-9; 14:3-7)

¹³ Tafiiti tala Yosalem İlena ı k̄paya alaa na p̄ele p̄á l̄v̄l-ı piya ke t̄əna.

¹⁴ Pa h̄əla n̄t̄e Sam̄v̄wa na Soparı na Nat̄əŋ na Sal̄v̄m̄əŋ

¹⁵ na İpaalı na İlisuwa na Nefekı na Yafiya

¹⁶ na İlisama na İliyata na İlif̄elet̄ı.

Tafiiti k̄əlv̄v̄ ke Filiisi nȳoma
(Kv̄t̄əs̄v̄t̄v̄ I 14:8-16)

¹⁷ M̄p̄r̄ȳḡ Filiisi nȳoma nuwa sı pa k̄pa Tafiiti ke İseyeli nȳoma wulav̄. İlena p̄á polo pa t̄ənaya ı waalı. Tafiiti nu m̄pv̄, İlena ı sv̄v̄ kolonja ıcate taa.

¹⁸ Filiisi nȳoma talaa, İlena p̄á wat̄ı Lefayim t̄etek̄əle taa.

¹⁹ İlena Tafiiti p̄əs̄ı Tacaa sı: Má polo Filiisi nȳoma waalı? N̄ k̄á tu-w̄eȳe ma niŋ taa? Tacaa sı: Ēe, polo, maa tu-w̄eȳe nȳá niŋ taa.

²⁰ M̄p̄r̄ȳḡ Tafiiti pola Filiisi nȳoma kiŋ ke timp̄ı pa yaa sı Paalı-Pelasim t̄o na ı ku-w̄e. İlena ı t̄o sı: Tacaa h̄ē-m̄ m̄p̄aav̄ ke ma kolontunaa caŋa taa ısu l̄vm̄ fak̄v̄v̄v̄ ak̄ula s̄əs̄əna t̄o.

P̄ə t̄ə k̄e ı ha lonte n̄teȳe h̄ət̄e sı İso m̄p̄aav̄ t̄əȳale.

²¹ Filiisi nȳoma sewa na pa yele pa tuŋ İlena Tafiiti na ı ȳəlaa pa k̄paya na p̄á w̄ə k̄ək̄ə.

²² M̄p̄r̄ȳḡ Filiisi nȳoma tasa wat̄v̄v̄v̄ ke Lefayim t̄etek̄əle sı pa yookina İseyeli nȳoma.

²³ Tafiiti p̄əs̄ı Tacaa, İlena Tacaa heeli-ı sı: Taa pona pa ısentaa t̄ə. C̄e na n̄ luna pa waalı t̄ə k̄e tul̄v̄a ke tuŋ taale ısentaa.

²⁴ Ye n̄ k̄oma na n̄ nu ȳəlaa n̄əh̄ē ke tuŋ un̄ı ı taa ısu yoolaa n̄əh̄ē, İle n̄ tii pa t̄ə k̄e k̄p̄k̄p̄aa. M̄p̄ı t̄ə, Tacaa t̄ēna-ŋ n̄əɔv̄ sı ı yookina Filiisi nȳoma.

²⁵ M̄p̄r̄ȳḡ Tafiiti İlapa ısu Tacaa heela-ı t̄ə, na ı k̄ó ı kolontunaa ke p̄ə k̄p̄aȳav̄ k̄epa t̄ə hal̄əna Kes̄ē.

6

Tacaa atakaa ponav ke Yosalem
(Kvtaasvto I 13:4-14)

¹ Mprógú Tafiiti tasa Iseyeli yoolaa taa yoolaa ke kreyeluyu ke yólaa isu iyisi hiu na naanowa (30000).

² Ilena pá tee timpi pa yaa si Paala tóyo Yuta si pa kprakéyi Iso atakaa. Tacaa Toma tóna tv tónna atakaa iní na í tóki kawulaya ke isóttaa tanjaa tóo.

³⁻⁴ Mprógú pa kraça Iso atakaa ké Apinatari teçe pulaya tóo na pá tv-í keeke kofalu taa, na Apinatari pəyalaa Ahiyo ke lolo na Yusa ke kənkəh tóo na pá paasəçəna-í.

⁵ Na pá makí wontu na həsi na Tafiiti na í nyóma pá paaki.

⁶ Pa tala təfallə nte tə wə timpi pa yaa si Nakəh tó, Ilena naaŋ kpilisi keeke na Iso atakaa tan hotuyu na Yusa temi-í.

⁷ Tənyalə Tacaa mv-í na pááná na í kv-í tənaya atakaa kite ke mpi pə tóo í ta nyana Iso atakaa tokinav tó.

⁸ Ama Tafiiti lanje ta həena Yusa kvəy mpi, na pá ha lonte nteçe həte si Yusa təkule. Na pá yaaki-teçe mprógú haləna saŋa.

⁹ Mprógú səçontə kra wulav na í tó si: Ye mpv maa pəsi ma pona Iso atakaa ke ma teçele?

¹⁰ Ilena Tafiiti kisi Iso atakaa ponav ke í te na í pona-í. Katí tv wei pa yaa si Opeti-Itəm tó í te.

¹¹ Na atakaa çaya apalv iní í teçe isətvnaa tooso. Ilena Tacaa náá kooli ílé na í təyaya nyóma tənaya kupantv.

Iso atakaa ponav ke Yosalem
(Kvtaasvto I 15:25-16:3)

¹² Ilena pá taçasí Tafiiti sí Tacaa koola Opeti-Itəm na í nyóma tənaya kupantv ke Iso atakaa tóo. Ntəna wulav polo Opeti-Itəm te na í kraça Iso atakaa na pá pona í te na aŋmaala.

¹³ Atakaa səçəlla í kpesa nəçee naatoso na alaafəya, íe kətəlaa la nav na naole nim nyənte ke kətaya.

¹⁴ Ilena Tafiiti felí paale ke teu ke atakaa isəntaa na í suuwa kətəlaa toko tike.

¹⁵ Mprógú í na Iseyeli nyóma tóna pa pona Tacaa atakaa ke Yosalem na akantee na lanjhvlumlə kakisiasí.

¹⁶ Pa təŋna Iso atakaa svonav ke wulav ícate taa, íe Tafiiti alv Mikaali Sayuli pəelə səŋna pətote nté na í ná í paaki na í ŋmaaki atakaa isəntaa. Mprógú Mikaali tv Tafiiti ke í taa.

¹⁷ Pa tana Iso atakaa Ilena pá sv-í í lonte taa ké cokəle nte Tafiiti ka lapa tó tə taa, na pá lá kətasi nsi kəkə lusa sí tóna tó na ciikuyə nyənsí.

¹⁸ Pa təma kətasi nsəyi lapv Ilena Tafiiti kooli yólaa tənaya kupantv ke Toma tóna tv Tacaa həte taa.

¹⁹ Ilena Tafiiti tala apalaa na alaa mpv paa kota tóna tóyo təçonaya. Paa wei ke potopoto, na nantvəv, na svlvv, na pá kpe.

²⁰ Tafiiti məla təyaya sí í kooliyí í nyóma ke kupantv, Ilena Mikaali lu na í səŋ-í na í təm-í sí: Ama Iseyeli wulav teeli íteçe saŋa pəpətv ké. N wəçəsa nyá kawulaya wontu na í paaki nyá waalí nyóma yomaa alv nyóma isəntaa ísv svlv ke yem.

²¹ Ntəna Tafiiti çə-í sí: Tacaa wei í kisa nyá çaa na í ləsv-m sí má la Iseyeli nyóma wulav tó í isəntaa ké ma paawa.

²² Ma caa ma pasa ma ti na má pəsi kpete na pé kəli mpv. Paa na mpv tɔ, ma nyɔɔvú ká kuli yomaa alv nyóma mpa n yóɔtəyi tɔ pa isen'aa ké.

²³ Sayuli pɛɛlɔ Mikaaɪ na i sɛm tɔ i ta lɛli pəyaya.

7

Isɔ suwa nɔɔ ke Tafiti na i tɔyaya nyóma (Kvɛəsɔtv I 17:1-15)

¹ Tacaɔ yapa wulav ke i kolontunaa niŋ taa, ɪɛna í mɛli i kawulaya tɔyaya kɔfalaya taa na heesɔvɔ.

² M'pɔyú kɔyakv nakuli i tɔma Isɔ kuyɔtɔtv teləsɔlv Natav si: Pə ta mɔna si máá wɛɛ kutuluɔv kɔpaŋku taa na Isɔ atakaa náá wɛ cokəle taa.

³ Ntɛna Natav cɔ wulav si: Polo na ń la pə tɛna mpi n maɣasəyi nyá taa tɔ. Mpi tɔ, Tacaɔ wɛ nyá waali ká.

⁴ Ahoo yuwa ɪɛna Tacaɔ tɔ Natav si:

⁵ Polo na ń heeli ma pəyalv Tafiti si pə taya unɪ i ka ŋmana-m tɔyaya ŋka ka taa maa caya tɔ.

⁶ Hatoo ma ləsɔvɔ Isɛyeli nyóma ke Icipiti taa na pé suna saŋa tɔ ma ta svota kutuluɔv taa. Cokəle taa ké ma wɛ mpv.

⁷ Too ma na Isɛyeli nyóma tɔ liw tɔ, ma ta pɔəsɔta pa nyɔɔvɔ nyóma mpa ma ləsaa tɔ pa taa nɔɔlv si pɛpɛ tɔɔ ké pa ta ŋma-m kutuluɔv kɔpaŋku.

⁸ Mpv tɔ, heeli ma pəyalv Tafiti si Toma tɛna tv Tacaɔ má, ma yóɔtəta si ntiyile taa ké ma kpaɣa-i heenɔ waali si i la ma Isɛyeli nyóma wulav

⁹ na máá wɛ i waali ké i tɛntɛ tɛna taa. ɪɛna má kpiisi i kolontunaa tɛna na má kɔsi i nyɔɔvɔ isu atɛ sɔsaa lɛlaa.

¹⁰ ɪɛna má ha ma Isɛyeli nyóma ke tɛcayalɛ si pá caya teu na pɔlv í taa pɛyeli-wɛ. Yɛlaa asayaa í taa tɔɔ pa isɛ,

¹¹ isu saa wei maa kpa paasənlaa ke ma yɛlaa Isɛyeli nyóma tɔɔ tɔ. Pəyɛle ma yapa-i i kolontunaa tɛna niŋ taa si i heesi. Tacaɔ si: Pɔntv unɪ i ka suna-m tɔyaya, pə taya Tafiti ká ŋmana-ke.

¹² Yɛ pə tala nyá kɔyakv na n sɛpa ɪɛ maa ləsi nyá piya mpa n lɔlɛna nyá tapɔvɔ tɔ pa taa nɔɔlv na má kpa-i wulav.

¹³ Inɪ i ká ŋmana-m tɔyaya na maa yɛle na i kawulaya kumtɛ wɛɛ tam tɔɔ.

¹⁴ I ká nyənəyi-m i caa na maa nyənəyi-i ma pəyaya. Yɛ i pəntəna-m maa hɔ i kpaŋvɔv isu pa lakvɔv pəyaya tɔ.

¹⁵ Ama ma kaa yɛle-i pɛɛɛɛ hɔlvɔv isu ma lapv Sayuli na má lɔ-i na má lɛɛti-ŋ i lɔntɛ tɔ.

¹⁶ Nyá kawulaya na nyá kumtɛ na nyá piitim pu wɛɛ tam tɔɔ ké.

¹⁷ Nti nti Isɔ heela Tafiti na Isɔ kuyɔtɔtv teləsɔlv Natav nɔɔ tɔɔlɛ.

Tafiti sɛɛv ke Isɔ (Kvɛəsɔtv I 17:16-27)

¹⁸ Mpɔvɔle Tafiti pola Isɔ cokəle taa na í yóɔtəna Isɔ si: Hai, Tacaɔ ta Isɔ, má na ma tɔyaya tɔ ké wɛ na ń kəŋna-m timpɪ taa ma wɛ isəntɔ tɔ?

¹⁹ Pəle pə paasi na ń tasəyi ma tɔyaya suw tɔm na? Yɛ pə taya Isɔ, yulv kaa pəsi na í yóɔtɔ mpv pə taka.

²⁰ Wentiyi ma taka ma wɛna si ma heeliyi-ŋ? N nyəma-m ké.

²¹ Nyá mayamaya n sɔɔlɛna na ń la tɔma sɔsɔna anɛ, na ń kuli-m tɔm tɛnɛ tɔ tɔɔ isu n ka yóɔtɔv tɔ.

²² Tacaɔ Isɔ n ké sɔsɔ ké. Mpi tɔ, nɔɔlv ta nɔɔvəsəna-ŋ. Yɛ tɔ kɛəsəna nti unɪ tɔ nuna ta ŋkpaŋ tɔ nɔɔlv i fɛi isu nyá.

23 Piitim napeli pə fei na pé nəχəsəna nyá yəlaa lseyeli nyóma mpa n kəma na n̄ ya si tə pəsi nyá nyóma na nyá hətə yaa na n̄ la-tuyu piti təma na kəkələ nyəm na n̄ ya-tuyu lcipti taa na n̄ təχəni piitimnaa ləlaa na pa tuŋ.

24 Na tə pəsi nyá nyóma ke tam təə, na nyaa pəsi ta ləə.

25 Mpu tə, Tacaə ləə yele na təm nti n̄ yəχətə ma na ma təyaya tá təə tə tó la na tə wəe m̄púyú tam təə.

26 Nyá hətə í wəe səsəəle na yəlaa puyələyi tam si: lseyeli nyóma ləə kələ Toma təna tu Tacaə na n̄ paasəχəna ma təyaya.

27 Mpi tə, Tacaə lseyeli nyóma ləə, nyá təna nyá təm ke ma ŋkraŋŋ taa si n̄ ká si ma təyaya. Pə təə ké ma kaasa ma ti na má sələmi-ŋ sələmuχu kəne.

28 Tacaə ləə, n̄ ké ləə ké. Na n̄ yəχətə nti n̄ lakı-təyi. Nyá kəsəna-m nyá kəpantu tənə tə təm.

29 Kooli ma təyaya ke kəpantu na ká wəe tam təə isu n̄ yəχətuyu tə, na kəpantu nti tə wəe ka təə ké tam.

8

Tafiiti kəla i kolontunaa ləlaa (Kvtəsəvtu I 18:1-13)

1 Pəle pə waalı ké Tafiiti tasa Filiisi nyóma ke yoonəu na í ŋmakəli-wəe na í ləkki pa icatə səsəəle nte pələ paa təyaa tə.

2 M̄púyú Tafiiti yoonə Mowap̄u nyóma na í kra-wəχe yomle. Uəna í husı-wəχe atə, na pá kala yəlaa tooso, ilə pa ku naale. Pá kala yəlaa tooso, pa ku naale. Pə kaasa mpa uəna pələ pá lakı Tafiiti ke təmle na pá fələyi-l lampuu.

3 M̄púyú Tafiiti yoonə Lehəp̄i pəyalu Hatəsəe wei í ké Sopa wuləu tə na í kəli-l waatu wei ilé í kulaa si í muχi lfəlati pəχə nəχə tətə tə.

4 Uəna Tafiiti ləkki í kraχanəχ caχalaa iyaya na nasətosə na nuuəwa (1700) na yoolaa nəəhəe təntaa ke iyisi hiu (20000), na í seti kraχanəχ təna nəəhəe hola na pé kaasi isu yooú kəkənəə nuuəwa (100) kraχanəχ tike.

5 M̄púyú Tamasi Silií nyóma pola wuləu ke sənəu, uəna Tafiiti ku pələχe yoolaa iyisi hiu na naale (22000).

6 Na í pona yoolaa ke Tamasi Silií taa, na icatə nyóma lakı-l təmle na pá fələyi-l lampuu. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaə kentayaa í təə ké.

7 Uəna Tafiiti kraχa Hatəsəe yoolaa kraləχ wəla nyəŋ na í pona Yosələm.

8 M̄púyú Tafiiti kuu nyəχəluχ kuśeemuyə nyəχətu ke səsəm ke Hatəsəe acaləe nna pa yaa si Peta na Pelotayi tə a taa.

9 M̄puyəle Hamati wuləu Tou nuwa si Tafiiti kuwa Hatəsəe yoolaa təna.

10 Ntəna í tili í pəyalu Yolam ke Tafiiti tə si: Polo na n̄ sēe-l na n̄ samı-l timpi í pəsəə na í kpili Hatəsəe na í nyóma na í ku-wə tə. Mpi tə, Tou yookayana Hatəsəe ké. Uəna Solam pona liχitee nyəχətu na wəla na nyəχəluχ kuśeemuyə ke hēsı hēsı.

11 M̄púyú Tafiiti su nyəχətu ntəχi Tacaə isu í ka siw liχitee nyəχətu na wəlanəə mpa í ləkka piitimnaa mpa í yoonəə na í kəli tə.

12 Isu Silií nyóma na Mowap̄u nyóma na Amoni nyóma na Filiisi nyóma na Amaleke nyóma na Sopa wuləu Hatəsəe na í nyóma.

13 Isəna Tafiiti lapa na í nyuχ kəli təχəle.

Tafiiti kəla Silií nyóma na í mələyi krente, uəna í ku ləəm nyóma ke yəlaa iyisi pələfəi hiu (18000) ke timpi pa yaa si təm tetəkəle taa tə.

14 Í kəla ləəm nyóma uəna í su yoolaa ke pa tətə təna taa na icatə nyóma lakı-l təmle. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaə kentayaa í təə ké.

Tafiiti waali nyóma hála
(Kutóosvto I 18:14-17)

¹⁵ Tafiiti tóyo kawulaya ke lseyeli nyóma tóna tóo ké na í tóhoyi tampana na í paasáyóna-wé.

¹⁶ Seluya pýalv Sowari kele yoolaa nyóvóv tó, na Ahiluti pýalv Yosafati kele takólasí sulv.

¹⁷ Ahitupi pýalv Satóki na Apiyataa pýalv Ahimeleki kele kótólaa.

¹⁸ Selaya kele takólasí nmaalv na Yoyata pýalv Penaya kele yoolaa mpa pa tanaya wulav tó pa nyóvóv tó. Tafiiti pýalaa nté sárapáronaa.

9

Mefipaali pote ke Tafiiti te

¹ Mróyó kóyaku nakóli Tafiiti póosaa sí pè ta kaasi Sayuli tóyaya tó nyólv na má larí-í kóvanto ke Sonatan tóo?

² Sayuli tóyaya tómlé tó nyólv í ka wé tóna na pá yaaki-í sí Sipa. Mróyóle pa kraya apalv iní na pá roná-í Tafiiti kíj. Uena wulav póosi-í sí: Nyáya pa yaaki sí Sipa? Apalv iní í tisaa,

³ Uena wulav póosi-í sí: Pè ta kaasi Sayuli tóyaya tó nyólv na má larí-í kóvanto ke Iso tóo? Ntèna apalv iní sí Sonatan pýalv wéé na pá kaana-í.

⁴ Ntèna wulav sí: Í wé le? Sipa sí: Í wé Amiyeli pýalv Makii téye timpí pa yaa sí Lo-Tapaa tó.

⁵ Uena wulav tili na pá kóna-í.

⁶ Sonatan pýalv Mefipaali tala Tafiiti te uena í hánti-í até. Mróyó í yaa í hété uena í sée sí: Mayalv ta caa.

⁷ Ntèna wulav sí: Taa nyá, ma caa ma la-íj kóvanto ke nyá caa Sonatan tóo. Maa céle-íj nyá cósó Sayuli tetónaa tóna na má na-íj tó takóna tóntómlé ke tam.

⁸ Mróyó Mefipaali tasa hántóvóv ke até na í tó sí: Hai, ta caa, mayale awe, ma wé isu haya kusápaya ké na í paasáyóna-m mpóv iní?

⁹ Kelena wulav yaa Sipa na í heeli-í sí: Ma célayi nyá caa Sayuli na í tóyaya nyóma nyóm tónaya Mefipaali.

¹⁰ Nyá na nyá píya na nyá tómlé nyóma í ká halóyi-í ké na í taa lanv kóhalóm. Ue ma na-í tó takóna tóntómlé ke tam.

Pýeyle Sipa ka wéna píya naanwaa na kakpasí ké, na tómlé nyóma ke híu.

¹¹ Ntèna Sipa cò wulav sí: Ta caa, maa la teitei ké isu n heela-m tó. Uena Mefipaali svv wulav kíj ke tóvóv isu í mayamaya í kólvóv.

¹² Mefipaali ka wéna pýaya sákpelaya nakóli na pá yaa-ke sí Mika. Mróyó Sipa tóyaya nyóma tóna pásá í tómlé nyóma.

¹³ Yosalem ke í ka wéé. Mpi tó, í na wulav pa tókayana. Pýeyle pív kaana Mefipaali nóhée naaleyé.

10

Tafiiti kálvóv ke Amaleke nyóma na Silii nyóma
(Kutóosvto I 19:1-5)

¹ Póle pè waali ké Amoni wulav Nahasí sèpa na í pýalv Hanuj léeti í lonte taa.

² Mróyóle Tafiiti tóma sí: Maa léeti Hanuj ke kóvanto ke nti í caa ka lapa-m tó. Uena í tili sí pá sée-í í caa lóyaya. Tómlé nyóma tala Amoni nyóma tetó taa,

³ Ilena tetu nti tə awulaa səkpema tə pa wulav Hanuŋ si: N nyəma si ləyaya seev təw kə Tafiti tila i yəlaa na? I tila-weyə si pá feŋ ta icate na pá nyi-te na pá wakəli-te.

⁴ Tənaɣale Hanuŋ kpa Tafiti tillaa mpe na í hu pa tantəŋ ke nnyenyekəŋ, na í seti pa tokonaa na pé kpa pa tapanəsi. Ilena i yele-we.

⁵ Mpóyú fəele kpa-weyə səsəm. Tafiti nu mpi pa lapa-we tə, Ilena í tili si pá saali Yeliko haləna pa tantəŋ nyə, Ilena pácw pá kpe.

Amoni nyəma na Silii nyəma pa yoonaa

(Kvtəsvto I 19:6-19)

⁶ Mpóyú Amoni nyəma cekənaa si Tafiti haɣa-we na páána ke pa isayatu nti tə təw. Ilena pá polo Peti-Lehopi na Sopa Silii nyəma kin na pá kraɣa yoolaa apaa nyəma ke iyisi hiu (20000), na Maaka wulav teɣe yoolaa iyaya (1000), na Topi nyəma teɣe yoolaa iyisi naanəwa na naale (12000).

⁷ Tafiti nu mpu, Ilena í tili i yoolaa nyovtu tə Sowari na yoolaa apalaa təna.

⁸ Mpuɣule Amoni nyəma luwa na pá puili pa icate nənəɣə, na Sopa na Peti-Lehopi Silii nyəma na Topi na Maaka pə yəlaa náá we tawa taa na pa mpa.

⁹ Ilena Sowari cekəna si i ká yoo taa na waali. Mpóyú i ləsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pəle pá yookina Silii nyəma.

¹⁰ Pə kaasa mpa Ilena í yelina pəleɣe i neu Apisayi si pəle pá yoonaa Amoni nyəma.

¹¹ Na í heeli-i si: Ye Silii nyəma í kpila-m, Ie n kəw na í sənə-m, yaa ye Amoni nyəma kpilina nyá, Ie máá kəw na má sənə-ŋ.

¹² Təɣo apalətu na tə kaasi ta təɣi ta yəlaa na ta Iəw acaləe təw. Ie Tacaa í la i luɣu nyəntu.

¹³ Mpóyú Sowari na i yəlaa pa sɔv Silii nyəma tɛe si pá yookina-we na pəle pá tə casəle.

¹⁴ Amoni nyəma ná nawa si Silii nyəma sewa, Ilena pəle pá tə-te na pá sɔv icate. Ilena Sowari məli na í kpe Yosalem.

¹⁵ Silii nyəma nawa si Iseyeli nyəma kəla-we, Ilena pá koti pa yoolaa tətə.

¹⁶ Mpóyú wulav Hatəsee tilaa na pá yaa Ifəlati pəɣə waali Silii nyəma ləlaa na i yoolaa wulav Sopak kraɣa-we na pá tɛe Helam.

¹⁷ Pa heela-təɣi Tafiti, Ilena í koti Iseyeli yoolaa təna na pá tɛsi Yaatanu na pá polo Helam. Mpóyú Silii nyəma taɣana pa ti na pá na Tafiti pá suli na pá yoo.

¹⁸ Ama pa kuu-teɣe Iseyeli nyəma isentaa, na Tafiti ku yoo keekənaa nasətoso na nuŋwa (700) paasənlaa na kraɣanəŋ ɣaɣalaa ke iyisi nule (40000) na í ku pa yoo wulav Sopak.

¹⁹ Mpóyú Hatəsee waali awulaa səkpema nawa si Iseyeli nyəma ku pa yəlaa ke səsəm, Ilena pá polo na pá na-we pá ciiki na pá lakı-weyə təmlə. Silii nyəma ta pəsi tətə si pá sənə Amoni nyəma.

11

Tafiti na Pasepa pa təm

¹ Pənaya sikaa na pé tala waatə wei awulaa tɛeki yoo tə, Ilena Tafiti kusı i yoolaa wulav Sowari na Iseyeli yoolaa təna si pá polo pá ku Amoni nyəma təna na pá lɛeki Lapa icate. Ama Tafiti maɣamaya ta polo.

² Mpóyú kuyaku nakuli Tafiti luna təhəntəle ke taanaya, na í cəeki kutuluɣu pata təw. Ie i loosa alv nəɣolv i səeki lvm nte, na i isentaa luwa pə tu fei.

³ Μπόγύ ι tilaa na pá p̄ɔɔsi ι τ̄ɔɔ. Ulena pá cɔ-ι si Uliyam p̄eelo Pasepa ké. I paalb kele Hiti tɔ Yulii.

⁴ Nt̄ena í tili na pá pona-ι alv un̄i na í s̄uɔna-ι na íle í m̄eli ι τε. P̄eyele ι ka tema is̄ɔtɔ nav nt̄e kpaakraa na í la asilima keel̄ɔv̄ɔ k̄ɔt̄aya.

⁵ Alv nawa ι ti na teu ulena í tili na í heeli Tafiiti.

⁶ Μπυγ̄ole Tafiiti tilaa na í heeli Sowari si í yele Hiti tɔ Yulii na í k̄ɔɔ.

Ulena Sowari náá yele Yulii.

⁷ Yulii k̄ɔma ulena Tafiiti p̄ɔɔsi-ι Sowari na yoolaa na yooou pa alaaf̄ɔya τ̄ɔɔ.

⁸ Μπόγύ Tafiiti heela Yulii si: Polo nyá te na í heesi.

Yulii luwa ulena wulav lapi-ι k̄uɔɔv̄ɔ na pá pona-ι.

⁹ Ama íle ι ta s̄uɔ ι τε. I na wulav tar̄laa pa h̄ɔnt̄ena n̄ɔn̄ɔɔ.

¹⁰ Μπόγύ pa tayasa-t̄aȳi wulav na íle ι p̄ɔɔsi-ι si: An̄i n̄ luna m̄paav̄ ké. Ule pepe τ̄ɔ ké n̄ ta s̄uɔ t̄ɔȳaya?

¹¹ Μπόγύ Yulii cɔ-ι si: Is̄ɔ atakaa na Yuta na Is̄eyeli nȳɔma t̄ena h̄ɔnt̄aȳi coka taa ké. Ma caa Sowari na ι waali nȳɔma ná we nyuɔv̄ taa. Ulena máá s̄uɔ ma t̄ɔȳaya taa na má t̄ɔɔ na má nȳɔ, na má h̄ɔnt̄ena ma alv na? Ma tuuna-η si ma kaa la mpv̄.

¹² Nt̄ena Tafiiti heeli-ι si: T̄ɔv̄, heesi saɲa, cele ile maa yele na í m̄eli.

Ulena Yulii caya.

¹³ Μπόγύ Tafiiti yaa-ι ι τε na í t̄ɔɔ na í nȳɔ na pá kv̄-ι. Paa na mpv̄, ahoou yuwa t̄ɔ, ι ta polo ι τε, í na tar̄laa pa h̄ɔnt̄ena.

¹⁴ Tev̄ fema ulena Tafiiti ηmaa Sowari ke tak̄ɔlaya na í tilina-keye Yulii mayamaya

¹⁵ si pá tel̄si-ι timpi yooou han̄a teu t̄ɔ na pá yele-ι na pá kv̄-ι.

Pasepa paalb Yulii s̄ɔm

¹⁶ Sowari nyala icate, ulena í pona Yulii ke timpi yoolaa taa yoolaa tar̄aa t̄ɔ.

¹⁷ Μπόγύ icate nȳɔma luwa na pá yooona Sowari na ι nȳɔma na pá kv̄ Tafiiti yoolaa payale na pá k̄peηna Yulii na pá kv̄ t̄ɔt̄ɔ.

¹⁸ Ulena Sowari ηmaa Tafiiti ke tak̄ɔlaya na í keesi-ι p̄ɔ t̄ena mpi p̄ɔ lapa t̄ɔȳoole t̄ɔ.

¹⁹ Μπόγύ Tafiiti l̄ela tillu ke heeluȳu si: Ye í keesa wulav ke ta cak̄ale t̄ɔm ke c̄ɔne,

²⁰ nt̄anyi pááná ka kpa-ι na í ȳɔɔti si pepe τ̄ɔ ké t̄ɔ s̄uɔ icate tee si t̄ɔ yookina-te. An̄i t̄ɔ nȳɔm̄aya si icate nȳɔma t̄ɔki nȳɔm̄á.

²¹ Μπόγύ alv ka k̄ona Ketiȳɔη p̄ayalv Apimeleki. T̄ep̄eesi icate tee ké ι ka s̄uɔ mpv̄ na alv yaɔa-ι namle h̄ɔɔlv̄ɔv̄ na kolun̄a nyuɔv̄ taa. Ule pepe τ̄ɔ ké tá k̄r̄ɔt̄ena kolun̄a ke mpv̄? Ule n̄ cɔ-ι si nyá p̄ayalv Yulii ná s̄ɔpa t̄ɔt̄ɔ.

²² Μπόγύ tillu keesa Tafiiti ke nti Sowari keesa-ι t̄ɔ si:

²³ Kolontunaa m̄pe pa k̄pila-t̄ȳv̄. Pa lu-t̄ȳv̄ kv̄luw ke tawa taa na taa t̄ɔɔni-we na t̄ɔ tana-weye pa icate n̄ɔn̄ɔɔ.

²⁴ Ulena kolun̄a t̄ɔ s̄ɔηlaa náá t̄ɔ-t̄ȳv̄ nȳɔm̄á na pá kv̄ ta taa payale. Hal̄i nyá p̄ayalv Yulii ná s̄ɔpa t̄ɔt̄ɔ.

²⁵ T̄ɔnayale Tafiiti c̄ɔwa tillu si: Polo na í heeli Sowari si, paa p̄ɔ k̄uwa ι ȳɔlaa t̄ɔ p̄ɔ taa k̄eli-ι caalv̄v̄. P̄ɔ wee ké si í polo icate t̄ɔ na t̄ɔη na í k̄eli-te. Nyaa polaa í t̄asa-ι m̄p̄ɔȳú apalv̄t̄ɔ.

²⁶ Yulii alv nuwa si ι paalb s̄ɔpa, ulena í wii-ι.

²⁷ L̄ɔȳaya tema, ulena Tafiiti tili na í k̄paya alv na í l̄ɔli-ι apalb p̄ayaya. Μπόγύ Tafiiti kv̄lap̄ɔv̄ nti t̄ɔ ta maya Taca.

12

Nataŋ heeliyi Tafiti ke i salaka tɔyɔ tɔm

¹ Ḿpóyó Tacaa tila Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ Nataŋ ke Tafiti kin na í heeli-i si: Apalaa narəhi paa wena naale ke icate kɔlɔmtɔle taa, lelu ke tɔŋ tɔ na lelu ke kɔnyɔntu.

² Tɔŋ tɔ unu i ka wena naaŋ na heeŋ ke sɔsɔm pə fei nyənɔyɔ.

³ Hewaya kɔlɔmɔa ke kɔnyɔntu náá wena na í tɔki, na ká na i piya pa wee na pá tɔki na pá nyɔki tɔntəmle, na ká hɛntəyi i tate taa na í nyənəyi-ke isu i pɛle.

⁴ Ḿpóyó kuyaku nakɔli ikɔm kɔma tɔŋ tɔ unu na í la i tɔla pətətɔle, na í kisi a taa ké ləsɔyɔ si i lakəna ikɔm inəyi mɔulle. Na í kpa kɔnyɔntu hewaya ŋke na í ku-i.

⁵⁻⁶ Tənaɔale Tafiti páána huuwa kprakpa tɔfaa na í tɔ si: Ma tuuna Tacaa si yulu wei unu i lapa mpɔ tɔ pə wee si í felɛ heeŋ liyiti ke yaasi wei i lapa mpɔ na í feina pətətɔle tɔ. Pəyele pə tu mɔna pá ku-i ké.

⁷ Ntəna Nataŋ si: Nyɔale yulu unu. Iseyeli Iso Tacaa yɔɔtɔa si unu i kpana-ŋ Iseyeli nyɔma wulav na í ya-ŋ Sayuli nin taa

⁸ na í ha-ŋ tɔyaya na alaa na í tu nyá nin taa ké Iseyeli nyɔma na Yuta nyɔma. Ye n ka heela-i si pəle pə ta tɔ-ŋ i ka sɔsɔ-ŋ.

⁹ Pɛpe tɔ ké n nyəna Tacaa tɔm ke yem na n la mpi pə ta maɔa-i tɔ? N ku Yulii na Amoni nyɔma layate, na n kraya i alv.

¹⁰ Timpi n nyəna-i yem ke mpɔ na n kraya Yulii alv tɔ, yosu kaa hatələna nyá tɔyaya tɔtɔ.

¹¹ Ḿpóyó Tacaa tasaa si: Maa yele na nyá piya taa nɔɔlu wakəli nyá lanle. Maa ha nɔɔluyɔ nyá alaa ke nyá isentaa na íle i sɔvna-we na ilim na pə isəle.

¹² Nyá ŋmɛlaa ké na n la nɔɔlu ta na. Ama ilim taa ké maa la ma nyəntu na Iseyeli nyɔma təna na.

¹³ Tənaɔa Tafiti tɔma si: Ma wakələna Tacaa ké. Ilena Nataŋ náá tɔmi-i si: Tacaa husa nyá isayatu, n kaa tasa sɔm.

¹⁴ Aaa timpi n yelaa na Tacaa kolontunaa kpa i tɔɔ na pá ni pɔntu tɔ, pəyaya ŋka pə lula-ŋ tɔ ŋke kaa səna.

¹⁵ Ḿpóyó Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ Nataŋ kpema i tɛ.

Pasepa pəyaya sɔm

Ḿpóyó Tacaa yelaa na kutɔŋ sɔsɔv nakɔli ku kpa Yulii leelu pəyaya ŋke.

¹⁶ Ḿpóyó Tafiti hɔka nɔɔ na í səlɛmi Tacaa ke pəyaya ŋke ka tɔ. Ateye i hɛntaya paa ahoɔ nna, nyaaluyɔ fei.

¹⁷ Ilena i tɔyaya sɔsaa kaana-i si í kɔli ate i ta tisi. Pɔcɔ i kisa tɔyɔv.

¹⁸ Ilena pəyaya si kuyaku naatosompɔɔlaya nyəŋku wule. Ama Tafiti waali nyɔma nyamna-i ka sɔm tɔm ke heeluyɔ. Mpi tɔ, pa maɔasaya pa taa ké si, wɔsasi taa kele tɔ yɔɔtɔyana-i i ta cɔ, ka laalaa na ká sí isəntɔ tɔ ye tɔ heela-i i lanle ká tɛsi wakəluyɔ tətɔɔtɔyɔ.

¹⁹ Ie Tafiti nuwa pa wɛlɔtəyi tɔmaɔale, ilena í cekəna si pəyaya sɔpa. Ntəna í pɔsɔi-we si: Ka sɔpaya? Pɛle si: Eɛ.

²⁰ Tənaɔale Tafiti kɔla ate na í sɔ lɔm na í layasi wontu. Ilena í sɔv Tacaa tɔyaya taa na í hɛnti-i ate. I mɛla tɔyaya ilena í yɔɔti na pá kɔna-i tɔɔnaya na í tɔɔ.

²¹ Mpyulɛ i waali nyɔma pɔsɔa-i si: Wenti n lapa mpɔ tɔ, tɔ tapuyɔ suweyele? Pə tɔka pəyaya ke kutəku ka ta sɛta ilena n mɛl n wiiki na n kisiyi tɔyɔv. Pə mɛlaa na pəyaya si ilena n kɔli na n naali tɔyɔv na?

²² Ntɛna Tafiti cɔ-wɛ si: Ma wiikaya na má hɔkɛyi nɔɔɔ ke mpɔ tɔ na má tɛɛlɛyi kɛ si ntanyi Tacaá ká ná ma pɛtɛtɛle na í waa-ke.

²³ Tɔu, nɔɔnɔ ka sɛpa tɔ, pepe tɔ kɛ maá tasa nɔɔɔ hɔkɔyɔ? Anɪ ma kaa pɛsi na má taɔani-keɛe kɔsɔyɔ. Ama máá tɛna na má polo ka kinj. Tɔfɔ ka fɛi si ka tasɛyi mɛlɔyɔ ke ma kinj tɔtɔ.

Salwməŋ lɔlvɔ

²⁴ Ḿpɔ́yɔ Tafiti heesa ɪ alɔ Pasɛpa laŋle na í kɛtɛna-ɪ na í lɔlɪ apalɔpɔyaya na í ha-keɛe hɛtɛ si Salwməŋ, na Tacaá luyɔ sɔv-keɛe teu.

²⁵ Ilɛna Tafiti cɛɛ-keɛe lɔɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natanj na ílɛ ɪ ha-keɛe hɛtɛ si Tacaá sɔɔla-ɪ.

Lapa ɪcate lɛkɔyɔ

(Kɔtɔsɔtv I 20:1-3)

²⁶ Tafiti yoolaa wulav Sowapɪ ka tama Amoni nyɔma ɪcate sɔsɔɛle Lapa. Waatɔ wei ɪ lɛka-tɛ

²⁷ Ilɛna í tili na pá heeli Tafiti si: Ma tɛesa lɔm hɔɔlɔyɔ ɪcate ke lɛkɔyɔ.

²⁸ Mpɔ tɔ, kɛyɛli yoolaa mpa pɛ kaasaa tɔ na ɪj kɔɔ na ɪj mu-tɛ. Pɛ taa kɔɔ na má sɔv tɔ taa na pá mɛli-m sam.

²⁹ Ḿpɔ́yɔ Tafiti kɛyɛla yoolaa na pá kpa Lapa tɔɔ na pá lɛkɪ-tɛ.

³⁰ Ilɛna Tafiti kuli tɔ wulav kawulaya ntenuyɔ. Wɔla ke pa lupɔ-ku, ku yun wɛ isɪ kilɔnaa hiu na naanɔwa na liyiti ke mpɔ, na pá tv kɔ tɔ kɛ liyitee pɛɛ. Ḿpɔ́yɔ pa tema-kɔyɔ Tafiti nyɔyɔ na í kuu ɪcate taa kɛ wontu tuutuuma tɔtɔ.

³¹ Pɛ kaasa ɪcate yɔlaa ilɛna í tv lɛlaa ke kaafɛntanaa tɛmlɛ na lɛlaa ke nyɔɔtɔ halɛnɔ na lɛlaa ke tawa tɛma na lɛlaa ke pilikinana wɔpɔ. Ḿpɔ́yɔ Tafiti lapɛna Amoni ɪcate tɛna. Ilɛna í na ɪ yɔlaa pá mɛli Yosalem.

13

Tafiti piya acaalɔtv

¹ Pɛle pɛ waalɪ acaalɔtv lapa wulav tɛ. Tafiti pɔyalɔ Apɛsalɔm ka wɛna neu alɔ nyɔŋ nɔɔlɔ na pá yaakɪ-ɪ si Tamaa na ɪ sɛntaa luwa teu. Mpɔyɔle Apɛsalɔm neu yɔtɔtɛ nyɔŋ wei pa yaa si Amɛnɔŋ tɔ ɪ luyɔ sɔv Tamaa inɪ.

² Amɛnɔŋ ka sɔla ɪ neu unɔyi halɛna í canj í tv ɪ tɔyi kɔtɔŋ ke ɪ tɔm taa. Mpi tɔ, pɛɛlɔ inɪ ɪ taa nyɪ apalɔ, ilɛ pi wɛ Amɛnɔŋ ke kate si ɪ tokina-ɪ.

³ Amɛnɔŋ taapalɔ ntɛ Tafiti taalɔ Samma pɔyalɔ Yonatarɪ. Ilɛ ɪ ka kɛ yɔlɔ layɔtv kɛ.

⁴ Ḿpɔ́yɔ ílɛ ɪ pɔɔsa-ɪ si: Pepe tɔ kɛ halɪ nyaya wulav pɔyalɔ taka na paa tananj ŋku n̄ tɛŋ taasi ke mpɔ? Mpɔyɔle si: Ma sɔla ma taalɔ Apɛsalɔm neu Tamaa kɛ.

⁵ Ntɛna Yonatarɪ si: Cɛsi isɪ pɛ wɪkɪ-ŋ, na nyá caa í kɔma-ŋ wiiluyɔ, ilɛ n tɔmɪ-ɪ si ɪ yele na nyá neu Tamaa kɔɔ na í lá tɔɔnaya ke nyá sɛntaa na í tv-ŋ na n̄ tɔyɔ.

⁶ Ḿpɔ́yɔ Amɛnɔŋ cɛsaa si pɛ wɪkɪ-ɪ na í hɛntɪ na wulav polo-ɪ wiiluyɔ. Ilɛna Amɛnɔŋ sɛlɛmɪ wulav si: Hai, ma caa si ma neu Tamaa í kɔɔ cɛnɛ na í tv-m kakalasi naalɛ na í cɛɛ-m na má tɔyɔ.

⁷ Ntɛna Tafiti tili na pá heeli Tamaa si í polo ɪ taalɔ Amɛnɔŋ nanj taa na í lapɪ-ɪ tɔɔnaya.

⁸ Ḿpɔ́yɔ Tamaa pola Amɛnɔŋ nanj taa na í maɔana Amɛnɔŋ hɛntaa, na Tamaa la somtu na í huyɔti na í tv kakalasi,

9 κε τәне ии на і куули на і си Амәнәһ на і kisi тәҗәв. Иена Амәнәһ тә Тамәә си: Ләси җәлаә тәна, на па тәна пә лу.

10 Мрүҗүлө Амәнәһ тәма Тамәә си: Кәна-м тәҗәнаҗа һкәҗе наһ тәа на мә тәҗә ил.

Иена Тамәә крәҗа кәкаласи нси на і рона Амәнәһ наһ тәа.

11 Пәелә си-и тәҗәнаҗа, иена Амәнәһ тәки и ниһ тәа на і тәми-и си: Ма neu, кәә тә суу.

12 Нтәна пәелә си: Ааи, тәа wakәli-м ма таалв. Исәҗели ны́әма и lәki мрү. Ие тәа ла асааләтү нти.

13 Җе н лара мрү ләҗе маә су ма фәелә? Пәҗеле ны́аә пәси Исәҗели тәа асааләһ тәа ләһкү. Поло һ сәләми wулау, раә пә ла иәна и ка тиси на мә саа-һ.

14 Ама Амәнәһ та нина-и. Мрүҗү и крiра Тамәә на тоһ на і wakәli-и.

15 Тәнаҗа Амәнәһ луҗу ли-и на і тәа крәна-и на пә кәһ иси и ка сәәла-и тә, на і тәҗәни-и си і ли.

16 Нтәна пәелә ма карука си: Ха, н тәҗәнәҗи-м мрү тә н сәәсәҗи исаҗатү ке нти н тәма-м ларү тә тә тәә кә.

Ама Амәнәһ та ни.

17 Мрүҗү и җаә тәмлә тә на і heeli-и си: Тәҗәни алв ине на і ли на һ кәләси нәнәҗә.

18 Иена тәмлә тә ләси-и аwали на і тәки на і кәләси.

Пәелә ии и ка суу һкпаләси сара күсәәсәлв кә иси аwулаа пәеләә мрә па та саата тә па сууки тә.

19 Тәнаҗәлә Тамәә сәла и сара на і тә и ныуҗү тәа кә тәлвма на і те ныуҗү на і маки каруси на і тәеки.

20 Тамәә таалв Apәсаләм на-и, иена і пәәси-и си: Ны́а таалв Амәнәһ wakәла-һ кә? Ма neu, су. Тәа сули тәм нтәҗи крәҗав на һ җаә-тәҗи пулв, ны́а таалв кә.

Иена Тамәә саали Apәсаләм тәҗаҗа тәа иси катәҗәләҗа.

21 Мрүҗү wулау ни пә тәнаҗа мрү на пә́анә крә-и сәәсәм.

22 Иена Apәсаләм һаҗа Амәнәһ на і тәа. И тәсәҗи-и җәҗәтәнау ке мрi пә тәә и wakәла и neu тә.

Apәсаләм күwa Амәнәһ

23 Пуси наалә сикаә ие па кәәки Apәсаләм һеһ һунтү нтә timpi па җаә си Paali-Hasәә тәҗә Ifәlayim. Иена Apәсаләм җаә wулау пәҗәлаә тәнаҗа тәҗәв.

24 Мрүҗү и поләә на і heeli wулау си: Та сәә, па кәәки ма һеһ һунтү. Ие ма сәәки си ныана ны́а wәали ны́әма тәна і кәә на тә тәҗә пә асима.

25 Иена wулау тә си: Ааи, ма пәҗәлв, та тәна тә кәә polo, пә тәа кәә на тә сүки-һ сәҗәла ке җем.

Мрүҗү Apәсаләм саала-и, иена wулау kisi тәсаҗасәҗа на і ларү-и пә лара wулеә.

26 Нтәна Apәсаләм си: Ие җеле на ма neu Амәнәһ тәһ-тү. Wулау си: Pepe тәә кә н сәә си і polo ны́а тә?

27 И саала wулау ке теу, иена и́елә и җеле на и пәҗәлаә тәна polo. Halәна пә крәһна Амәнәһ маҗамәҗа.

28 Мрүҗү Apәсаләм heela и тәмлә ны́әма си і паасәна теу, на пә кәма на Амәнәһ һаҗа сүлүм на мә heeli-мә си і кү-и, ие і кү-и, и тәа ны́а, ма heelina-мә. Мрү тә, і каәси мә ти на і тәҗә аралтү.

29 Wәатү wei Амәнәһ һаҗа сүлүм, иена Apәсаләм тәмлә ны́әма ла теитеи иси и ка heelуҗу-wә тә. На wулау пәҗәлаә тәна күһи на раә wei і крә и крәһаҗа тәә на і се.

30 Мрүҗү па таҗаса wулау ке крәкраә си Apәсаләм күwa и пәҗәлаә тәна пә та каәси раә күлүм. Пәҗеле пәлә па wә мрәау на пә тәһна крентә.

³¹ Tənaɣale wulaw kula kprakpa na laɲwakəlle na í cəli ɪ wontu na í hənti aɛ na ɪ waali nyəma náá cəli pɛle pa nyəntv tətə.

³² Ḿpóyó Tafiiti taalv Samma pəyalv Yonatarɪ təma sɪ: Ta caa, Amənoŋ tike ke pa kuwa, pə taɣa nyá pəyalaa təna. Apəsələm ka haɣa-ɪ na ɪ taa ké timpi ɪ ka wakəla ílé ɪ neu təɣo.

³³ Íle wulaw, taa huɣuti lotu sɪ nyá pəyalaa təna səpəna, Amənoŋ tike ké.

³⁴ Ḿpóyó Apəsələm sewa.

Wulaw taŋlv kuša íse ke kprakpa, íle ɪ na samaa na ɪ waali tətə keke puɣv cəlv mpəav taa.

³⁵ Tənaɣale Yonatarɪ təma sɪ: Aŋha, wulaw, nyá pəyalaa tapəna nté isv ma heeluyv-ŋ tə.

³⁶ Yonatarɪ nəɣə ta tiita aɛ, íle wulaw pəyalaa tapaxale, na pá tvli nəosv na pá wii təkpo na wulaw na ɪ waali nyəma pɛle pa luki ísəlvəm.

³⁷⁻³⁸ Apəsələm ka sewa tə Amihuti pəyalv Taləmayi wei ɪ ka ké Kesuli wulaw tə ɪ tɛɣe ɪ ka polaa na í caɣa pusi tooso. Nə Tafiiti náá wiiki ɪ pəyalv Amənoŋ tətə ké tam.

³⁹ Wulaw kəma na í həesv ɪ ti laŋle ke Amənoŋ səm tətə, ílena í yele Apəsələm kuɣv təm ke pɛekvɣv.

14

Apəsələm məlvɣv ke Yosalem

¹ Ḿpóyó Tafiiti yoolaa nyvɣv tv Sowarɪ cekənaa sɪ wulaw haɣa Apəsələm na páána.

² Ílena í tili timpi pa yaa sɪ Tekuwa tə na pá kəna-ɪ alv laɣatv nəɣəlv na í heeli-ɪ sɪ: Cəsv isv nyá laŋle wakəlaa na í suu ləɣaɣa wontu isv yvlv cakvɣv ləɣaɣa na pé taanɪ tə, íle taa saɣali nim.

³ Na í kəesv-ɪ təm nti ɪ ka yəɣəti wulaw kin tə.

⁴ Ḿpóyó alv ɪnɪ ɪ pola wulaw tɛ na í hoti ɪ tɛɛ na í tə sɪ: Hai, ta caa, ya-m.

⁵ Ntəna wulaw sɪ: Pepe lapa ye? Ntəna alv sɪ: Hai, ta caa, ma paalv səpaɣa na pé yele-m leelu.

⁶ Pəyele maa wəna apalvpiya ke naale. Ḿpóyó sɪ yoo taale, nəɣəlv fɛi sɪ í loli-sɪ. Ílena ləlv kv ɪ taapalv.

⁷ Tənaɣale ma nyəma təna kulaa na pá səŋ ma tətə sɪ má yele na pá kv kvlv. Sɪ paa kvlv ɪnɪ ɪ ka kpaɣana ɪ caa wənav, isv pa kv-ɪ. Ísəle kvlvmtəle nte tu kaasa-m təɣəle pa tɛsəɣi nanɣvɣv. Pə kaa kaasv ma paalv ké pəɣaɣa ŋka paa yaakəna ɪ hətə tətə tətə taa.

⁸ Ntəna wulaw sɪ: Kpe nyá tɛ na má paasəna nyá təm.

⁹ Mpuɣvle alv cə-ɪ sɪ: Paa mpi pə lapa pé wɛɛ ma na ma caa təɣaɣa ta təm pə taa wɛɛ nyá na nyá təɣaɣa mə nyəntv.

¹⁰ Mpuɣvle wulaw təma sɪ: Ye nəɣəlv laki nyá təm ke təm nti tə taa, íle n kəna-ɪ ma kin, ɪ kaa tasa-ŋ tokinau.

¹¹ Ntəna alv tasa sɪ: Ta caa wulaw, tuuna nyá Ísə Tacaa sɪ yvlv lɛɛtvlv ɪnɪ ɪ kaa kv ma pəɣaɣa na pé yele ncaale. Ḿpóyó wulaw ná tuuwa sɪ: Na Ísə, nəɣəlv kaa kpaɣa nyá pəyalv tətə ké nyulvɣv.

¹² Mpuɣvle alv sɪ: Hai, Tacaa, yele na má tasa təmvɣv kvlvmvɣv ke yəɣətvɣv. Ílena wulaw sɪ: Yəɣəti.

¹³ Keləna alv tə sɪ: Na pepe tətə ké n caa n wakəli Ísə yəlaa ke mpv? Mpi tə, nyá kəna nyá ti təm ke timpi nn caaki sɪ í mələna nyá pəɣaɣa ŋka n təɣənaa tə.

14 Ta tēna tu si teitei kē isū pa pəlvəy ləm ke ate na pə fei kpaŋ tō. Ama Iso naa kuyi, ilē i caaki kē si pá hólí suulu ke wei pa lōwa tō na pá mələna-i.

15 Tacaa, nōnōō mā kəm isəntō tō, ma ta kōō yem, nyá yəlaa nyaasəna-m. Pə tōō kē mā kōma si má yəgətəyənə-ŋ na ntanyi n ka tisi.

16 N ká mū ma tōm na ŋ ya-m mpa pa lūki si pá kpiisi ma na ma pəyaya si tē taa na Iso kpancoou tō pa niŋ taa.

17 Ma tō ma taa si nyá tōm ka yeke na má heesi. Mpi tō, Tacaa, n wee kē isū Iso isətaa tillu. N fakí kupaŋtō na isayatu. Nyá Iso Tacaa í wee nyá waali.

18 Mpróyó wulav tōma alv si: Taa ŋmesi-m nti ma pōōsəyi-ŋ isəntō tō. Alv si: Yee, yəyoti ma ce.

19 Ilena wulav si: Isəntō Sowapí nəyō fei tōm tənē tō taa? Ntēna alv si: Hai ta caa wulav, ma tuukina-ŋ si ntəŋkpeesaya fei. Tampana yaa, nyá təmle tō Sowapí tona-m təmle tənē na í heeli-m tō tēna nti ma yəgətəyi isəntō tō.

20 Sowapí tuka ituule ke rhpóyó si n ká cekəna na ŋ mələna Apəsəlóm. Mpi tō, n kē ləmayasəle tō kē na ŋ nyəmá pə tēna mpi pə lakí tō isū Iso isətaa tillu.

21 Pəle pə waali kē wulav tōma Sowapí si: Tōm nti tō tēma, polo na ŋ kōna Apəsəlóm.

22 Tənayale Sowapí hota wulav nōōhe tē kē kpaakraa na í kooli-i kupaŋtō. Ilena í tō si: Hai, Tacaa, saŋa nté ma nawa si n hōla-m suulu ke timpi n tisuyu ma tōm tənē tō.

23 Mpuvle Sowapí tē Kesuu na í kōna Apəsəlóm ke Yosalem.

24 Kələna wulav si: Apəsəlóm í caya i təyaya taa, má na-i ta ise í taa suli.

Ilena Apəsəlóm məli i təyaya, i na wulav paa naaki tēma.

Tafiiti na Apəsəlóm pa ciikuyu

25 Nəyōlv ta haŋna Apəsəlóm ke teu ke Iseyeli tēna taa. I ŋmatv tēna ka tewaya, i tiili fei paa kpətiya mayamaya.

26 I ka wēna nyōōsi ke sōsōm kē, na pu wee si pá hōm-i paa pənyaya ŋka. Mpi tō, i nyōōsi í kōma si we yuŋ kē. Ye pa hōma-i si yuŋ weeki kiloona naale na həyōlvv isū wulav mayasələya wēv tō.

27 Apəsəlóm lula apaləpiya tooso na alv pəyaya kōlvmaya. Pa yaa-ke si Tamaa, ka isəntaa ka luwaya.

28 Mpróyó Apəsəlóm caya pusi naaleye Yosalem. Ile í na wulav paa keesiyi tēma.

29 Ilena í yaa Sowapí si i tiliyi-i wulav kiŋ na ilē i kisi, na í tasa-i yaav ke tōm naale nyəm na ilē i kisi tōtō.

30 Ntēna Apəsəlóm tō i təmle nyəma si: Sowapí taale nté ma nyəntē kəŋkəŋ taa, í polo na í sō-tēye kəkō.

Ilena pəle pa polo na pá sō-tēye kəkō.

31 Mpuvle Sowapí pola Apəsəlóm təyaya taa na í pōōsi-i si: Pepe tōō kē nyá təmle nyəma səpa ma taale kē kəkō?

32 Kələna Apəsəlóm si: Ma tila nyá waali kē tōm payale si ŋ kōō na má tili-ŋ wulav kiŋ na ŋ pōōsi-i si pepe tōō kē i tila ma waali ke Kesuu? Pu kəla teu si má saali tēna. Ma caa si ma na wulav tē ná na ye ma lapa-i isayatu nti i kv-m.

33 Mpróyó Sowapí ná polaa na í heeli-təyi wulav. Ilena wulav yaa Apəsəlóm na í kōō na í hənti wulav ke ate na ilē i wəyal-i.

¹ Pəle pə waali ké Apəsalóm hika yooú keeke na kpaɣanəŋ na taŋlaa ke nuile na naanɔwa (50).

² Tanəŋ taŋəŋ ke Apəsalóm lukaɣa ləŋ na í puki icate nənɔɔ səsaya mpaau kpeɛŋa, ye nɔɔlɔ hika təm sɪ í puki wulaw teye huule, ile í yaa-ɪ na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Icate nteye n luna? Ye ílé í cɔ-ɪ sɪ: Ma ké Iseyeli kpekəle tənə tɔ

³ Íle í təmɪ-ɪ sɪ: Nyəni, n wena tampana ké. Pɔ́cɔ ye n pola wulaw te nɔɔlɔ kaa paasəna-ŋ.

⁴ Kasa, ye maa kena huulɔ ntɔ, ma kiŋ nté təm nyóma ka kəŋaya na ma taɣanəŋi pa təmnaa.

⁵ Ye yulɔ í kɔtəyənə-ɪ sɪ í həntəyɪ aɛ ile í kɔpɪpɪ-ɪ na í waɣali-ɪ.

⁶ Ḿpɔ́yú Apəsalóm lakaya Iseyeli nyóma tənə mpa pa pukayana təmnaa ke wulaw te tɔ. Na Iseyeli nyóma lanja heekayana-ɪ ké.

⁷ Pənaya liyiti nyəŋka taa ké Apəsalóm təma wulaw sɪ: Taca, yele na má polo Hepələŋ na má lá kətaya ŋka maa su Taca ke nɔɔ sɪ maa lapɪ-ɪ tɔ.

⁸ Mpi tɔ, waatu wei maa we Kesuu tɔyɔ ma sɪ Taca ke nɔɔ sɪ ye í yelaa na má məli Yosalem, inəyɪ maa la təmle.

⁹ Ntəna wulaw sɪ: Polo.

Ílena Apəsalóm kulɪ na í tɛɛ Hepələŋ.

¹⁰ Ḿpɔ́yúle Apəsalóm tila tillaa ke mukaya ke Iseyeli tetu tənə taa sɪ ye pa nu tutuyú ile pa yɔyɔtɪ sɪ: Apəsalóm keke wulaw na í we Hepələŋ.

¹¹ Yosalem nyóma ka sɪ-ɪ yəlaa ŋmɔnɔyɔ (200) pele pa nuna-ɪ teu ké, pa ta cəkəna nti í həkaa tɔ.

¹² Waatu wei Apəsalóm lakaya kətasi, ílena í tili na pá yaa Kilo tu Ahitofeli wei í ka ké Tafiti sɔpaari tɔ. Ḿpɔ́yú samaa huka səsəm ke í kiŋ na pá təŋna wulaw acaya ke caya.

Tafiti sewa ke Yosalem

¹³ Ḿpɔ́yú nɔɔlɔ kɔma na í cɪ Tafiti ke səkpalɔyɔ sɪ: Iseyeli yəlaa keesa ɪɛɛ na Apəsalóm tɔ.

¹⁴ Ílena Tafiti yɔyɔtɪ í waali nyóma tənə mpa paa we í kiŋ ke Yosalem tɔ sɪ: Í kulɪ na tɛ se, tɔfɔ Apəsalóm u yeki-tɔ. Í la tɔcau, ye pə taɣa mpɔ í ká tuti-tɔ na í ku icate nyóma tənə.

¹⁵ Ntəna wulaw waali nyóma tɔ sɪ: Ɛɛ, Taca tu la tɔ tənə nti n heeliyɪ-tɔ tɔ.

¹⁶ Ḿpɔ́yú wulaw na í tɔyaya nyóma tənə pa luwa, na í kaasi alaa naanɔwa sɪ pele pá taŋ tɔyaya.

¹⁷ Wulaw lu mpɔ ílena í yəlaa tənə tu í waali na pá səŋ tɔyaya kantəkaya nyəŋka kiŋ.

¹⁸ Ḿpɔ́yú í təmle nyóma tənə na í taŋlaa tənə tu-ɪ heku, na Katɪ yoolaa náá kɔɔ yəlaa nasətoso (600) na pá tɛɛ-ɪ nɔɔ.

¹⁹ Ḿpɔ́yú wulaw pɔɔsa Katɪ yoolaa nyɔyɔ tu Itayi sɪ: Pepe tɔɔ ké mə kɔma ta kiŋ tɔtɔ? Í məli Apəsalóm cɔlɔ. Mpi tɔ, mə ké cɔɔsəlaa ké í ta ké tetu nyóma.

²⁰ Anɪ nɔɔnɔ keke í tɔpa, ílena máá kɔkəyɪ-meyɛ kɔkɔpaa na má cəkəna. Pɔ́cɔ ma maɣamaya ma ta nyɪ ma tɔpote. Mpɔ tɔ, í məli. Taca í paasəna-me na í la-meyɛ kɔpantu.

²¹ Tənayele Itayi cɔ wulaw sɪ: Ma tuuna Ísɔ na nyá sɪ: Timpi n ka polo tɔ tənaya tu polo, paa səm maɣamaya tu sɪ.

²² Ntəna wulaw tɔ Itayi sɪ: Ye mpɔ tɛɛ nɔɔ.

Ílena Itayi na í yəlaa tənə na í piya tənə pá tɛɛ nɔɔ.

²³ Μπόγύ wulaw na i yəlaa pa tu mpaaw na pá teeki. Ye i tala icate nte, tæle tə yəlaa pəli isəlum na pá maki kapusi. Uena wulaw náá tee Setəwəŋ ləw na i yəlaa náá təŋna wulaya tetu təw təw.

²⁴ Kətulw Satəki na Lefii nyəma mpa pa səŋəlaya Isə atakaa tə paa we tənə un tətə. Μπόγύ pa su Isə atakaa na Apiyataa səŋaa na yəlaa təŋa luw ke icate taa.

²⁵ Uena wulaw tə Satəki si: Məŋna Isə atakaa ke icate taa. Ye Tacaá ká huli-m suulu, i ká mələna-m na maa tasa-i naw ke i lonte taa.

²⁶ Ama ye i ka tə si: Aai, maa caaki-ŋ, ile i la-m isəna i caaki tə.

²⁷ Μπόγύ wulaw tasa Satəki ke heeluyu si: Nyana nyá pəyalw Ahimaasi na Apiyataa pəyalw Yonatan i mələna laŋhuləmlə ke icate taa na i fenjiŋi.

²⁸ Tu tan wulaya tetu pəŋə tətəsələnaa, na má nu icate alaafaya təm.

²⁹ Μπόγύ Satəki na Apiyataa pa mələna Isə atakaa ke Yosalem na pá caŋa təna.

Tafiiti tila feŋlu

³⁰ Μπόγύ Tafiiti taka i isentəw ke saalaya na i wiiki na i kraaki Olifinaa pulaya təw ké nəwhe kepete. Na i waali nyəma náá taki pele pa isentəw na pá wiiki mpu tətə.

³¹ Uena pá kəw pá heeli wulaw si Ahitofeli təŋa Apəsələm. Ntəna Tafiiti si: Hai, Tacaá, wakəli Ahitofeli layatu.

³² Waatu wei Tafiiti tala pulaya nyuyw taa timpi pa sɛɛki Isə tə, ile i taapalw na i layatu tasulw Akii tə Husayi kəmaŋale na laŋwakəlle na i cara cəlaa na i nyuyw na tetu.

³³ Ntəna Tafiiti si: Ye n təŋəŋi-m pə kaa waasi-m.

³⁴ Məli icate taa na n heeli Apəsələm si n ka ké ma təmlə tu ke ləŋ ké, ile nəwəwəwə n caa si n nyəwəŋi inəŋi nyá caa. Waatu inəŋi n ka wakəli layatu nti Ahitofeli tasəŋi-i tə.

³⁵ Pəle pə paasi kətəlaa Satəki na Apiyataa pa we tənaya. Ye n nu ntiŋi Apəsələm pa təw n polo n heeli-wə.

³⁶ Pa pəyalaa Ahimaasi na Yonatan pa we tənaya, n ka tili-wə na pá kəw pa heeli-m.

³⁷ Μπόγύ Tafiiti taapalw Husayi mələ icate taa ké waatu wei Apəsələm kəma tə.

16

Tafiiti taapalaa na i kolontunaa

¹ Waatu wei Tafiiti tee Olifinaa pulaya nyuyw taa ké pəcə, ile Mefipaali təmlə tu wei pa yaa si Sipa tə i kata-i kəle na i kraŋasi naale. Na pá həkə si təw ké potopotonaa ŋmənuyw (200) na lesəŋ kəwəlw pəŋa ke nūnwəwə (100) na tuŋ pee ləm nyəna ke tukuŋ nūnwəwə (100) na sələm huluyu.

² Μπόγύ wulaw pəcəsi si: Pepeye n lakəna? Ntəna Sipa si: Nyá təyaya nyəma ka cakí kraŋasi. Ifepiya təŋəwəŋa nté potopotonaa na tuŋ pee ane. Mpa pá kawa wulaya tetu taa, ile pa kəna sələm pəneye ləkətu.

³ Μπόγύ Tafiiti pəcəsi si: Leŋe Mefipaali wɛɛ? Mpuŋule si: Mefipaali pola Yosalem si lseyeli nyəma i cəle-i i cəwə Sayuli kawulaya ke pənente.

⁴ Ntəna wulaw təmi-i si: Mefipaali nyəm təna pəsa nyá nyəm.

Mpuŋule Sipa hənta Tafiiti ke ate na i tə si: Hai, tá caa wulaw, ma sama, hulə-m suulu ke mpu.

Simeyi təŋsəŋi Tafiiti ke mpusi

⁵ Tafiiti tala Pahulim ile Sayuli ləwuyw tu wei pa yaa si Kelaa tə i pəyalw Simeyi luwəŋale na i təŋsəŋi-i mpusi.

⁶ Ilena í ləyo í na í waali nyóma tənaya pɛɛ. Pəyele ílé í yəlaa na í yoolaa ka tu-í heku ké.

⁷ Simeyi nyaasaɣa Tafiti ké si: Polo polo ní tɛɛ, yulokulo na isayav nyá.

⁸ Tacaa í mənna Sayuli wei í kawulaya n lɛɛkaa tó í na í təyaya nyóma pa səm təm ké nyá nyuyv taa. Pə tó ké Iso lɛɛkaa nyá kawulaya na í cɛla-keɣe nyá pəyaya. N pəsvuyv yem ké isənto na ní cəokí tó nyá isayav fɛləyənə-ŋ. Mpi tó, n ké yulokulo ké.

⁹ Ḿpógó Seluya pəyalv Apisayi tóma wulav si: Pepe tó ké haya kanɛ ka tʉkí tá caa wulav ké mpv? La suulu na ní yeke na má seti í nyuyv.

¹⁰ Ntəna wulav si: Sowari na í neu Apisayi mə təm suwe? Ye í tʉkí-m Iso heelina-í si í tʉv-m. Iɛ awe ká kɛɛsənə-í si pepe tó?

¹¹ Ḿpógó Tafiti tóma í waali nyóma tənə na Apisayi si: Ma tapuyv tɛɛ pəyaya ná tá kisi ma weesuyv ké pɛɛkuyv, halí ḿpógó Pɛncamɛ tʉ na? I yeke-í na í tʉv-m. Tacaa hana-í pə mpaav.

¹² Ntanyí Tacaa ká ná ma wahala na í lɛɛti-m kʉpantv ké mpusi inɛ í lonte.

¹³ Ḿpógó Tafiti na í yəlaa pa tʉyʉta pa mpaav na Simeyi náá wɛ puyv kəŋkəŋ tó na í təŋna wulav mpusi təŋsvuyv na í ləki-í pɛɛ na í kʉsvəxi mʉsvuyv na í tó.

¹⁴ Wulav na í yəlaa pa tala Yaataní nəyɔ ilenə pá hɛɛsi tənə.

Husayi təŋa Apəsələm

¹⁵ Ḿpógó Apəsələm na Iseyeli samaa tənə pa svv Yosalem taa na Ahitofeli ké í waali.

¹⁶ Waatu wei Tafiti taapalv Husayi tala Apəsələm ilenə í sɛɛ-í si: Mə na tɛtv, mə na tɛtv.

¹⁷ Ntəna Apəsələm pəsi-í si: Aní nyá taapalv nté ma caa. Pepe tó ké n ta təŋ ílé?

¹⁸ Ntəna Husayi cə si: Wei Tacaa na yəlaa panɛ na Iseyeli nyóma tənə ləsaə təyɔ ma caa təŋsvuyv.

¹⁹ Pə tʉ wɛɛ si í pəyalv nyaya maa la təmle ké teitei isv maa lapv nyá caa ké təmle tó. Ḿpógó maa la nyá.

Apəsələm na Tafiti alaa pa təm

²⁰ Ḿpógó Apəsələm tóma Ahitofeli si: I maɣasi na tó ná mpi pə wɛ lapv tó.

²¹ Kelənə Ahitofeli si: Svvnə nyá caa alaa mpa í yelaa si pá tan təyaya tó. Waatu inəyi Iseyeli nyóma tənə ká ná si n pəsa nyá təyi nyá caa kolontu. Ilenə nyá waali nyóma náá nyɔ təŋ.

²² Ḿpógó pa sika Apəsələm ké cəkəle ké kawulaya təyaya pata tó. Na í na í caa alaa pá svv Iseyeli nyóma tənə isɛntaa.

²³ Layav nti Ahitofeli tasaya Apəsələm ké waatu iní tó tʉ wɛ teitei ké isv Iso yəyətəyənə. Paa Tafiti maɣamaya ḿpógó pʉ wɛɛ.

17

Husayi na Ahitofeli pa layav tasvuyv fayav

¹ Ḿpógó Ahitofeli tóma Apəsələm si: Yeke na má ləsi yoolaa ké yəlaa iyisi naanvwa na naale (12000) na má tv Tafiti waali ké ahoo anɛ.

² Ntanyí maa kɛəl-í tiili na í kawa na í yəlaa ya, ilenə má kʉ-í tike.

³ Ilenə má kuu yəlaa tənə na má kənə-ŋ. Nyá kolontu í səpa, pa tənə pa mələyi nyá kɪŋ ké na yəlaa hɛɛsi.

⁴ Ḿpógó Apəsələm na Iseyeli səsaa tənə pa laŋa hɛɛnə təm ntí.

⁵ Ama Apəsələm sisa tə taa, ilenə í tó si: I yaa Husayi na tə nu ílé í nyəntv.

6 Husayi kōma, uena í heeli-í Ahitofeli kuyōyōtutu na í pōōsi-í si: Tu la mpv yaa isəna? Nyáá yōyōti nyá nyəntu.

7 Ntəna Husayi si: Ahitofeli kuyōyōtutu tənə tə ta təy pənəntə.

8 Nyá maɣamaya n nyóma si nyá caa na í yəlaa pa ké apalaa ké. Póós pa wə pááná ké isu yulv kpakuyuv tōyolaya pəyaya na ká wə isəna tō. Nyá caa ké yoolu ké. Í həntəyi yem ké ahoó.

9 Pə nōkaa isənto í n̄mela ləwv yaa tiili taa ké, na ye pa kv tá taa ləlaa, yəlaa í nuwa paa tō si Apəsəlōm waali nyóma kpisaa.

10 Halí sōyōntv kpa tá taa apalaa mpa pa wə apalōtv isu tōyolasi tō. Mpi tō, Iseyeli nyóma təna nyóma si nyá caa ké aka. Pəyele í wəna yoolaa taa yoolaa.

11 Mpv tō, ma tasəyi-ŋ layatv si n̄ koti Iseyeli nyóma tənaxa tuutuuma. Pə krayav Tanj na pá polo Pəesepa tō. Uena nyana wə í polo nyá caa ke yoonav.

12 Tu maɣana-í tiili na tó hoti í tōv isu tev. Ue í na í yəlaa pa taa nōyolv kaa fiti.

13 Ye pa sewa, na pá svv icate natəli tə taa, ué Iseyeli nyóma təna pona n̄musi na pá tuu icate nté na pá tiina ləwv. Halí pə kaa kaasi kolonjya.

14 M̄p̄yó Apəsəlōm na Iseyeli yəlaa təna tōma si: Husayi nyəntv lapa sana na Ahitofeli nyəntv.

Pəyele Tacaá ná tv í taa ké si í wakələyi Ahitofeli layatv tasvuv mpəyi na pə kōna mpusi ke Apəsəlōm tōv.

Tafiiti sewa na í tesí Yaatanu pəyō

15 M̄p̄yó Husayi polaa na í heeli kətəlaa Satəki na Apiyataa ke layatv nti Ahitofeli tasa Apəsəlōm na Iseyeli sōsaa tō, na layatv nti un í tasa-wə tō.

16 Si pá tili ləy na pá heeli Tafiiti si í taa svv ahoó aneyə Yaatanu tetəkəle taa təna. Pə taa kōv na í na í waali nyóma təna pá wəe asola taa.

17 Yonatanj na Ahimaasi pəle pa wə hite nōyō ke icate waali si nōyolv í taa na-wə. M̄p̄yó təmle tv alv nyəy nōyolv í polaa na í heeli-wə si: Í polo mə maɣamaya na í heeli-təyi wulav Tafiiti.

18 Ama ifepu nōyolv ná na-wə na í polo í tayasi Apəsəlōm. Mpe pa cekənaa si pa na-wə, uena pá se ləy na pá polo Pəhulim icate ke apalv nōyolv í te na pá n̄meli í ləkə taa.

19 M̄p̄yó alv nōyolv kraya puvuv na í takí ləkə tōv na í le kvōyōv pəe, si nōyolv í taa cekəna si pulvuv wə təna.

20 Ntəna Apəsəlōm təmle nyóma svv təyaya n̄ke ka taa na pá pōōsi alv ke Ahimaasi na Yonatanj pa tōv. Alv si: Pa tesa ləwv.

Təmle nyóma pəkəa pa ta na pulv, uena pá məli Yosalem.

21 Pa tēwa, uena Ahimaasi na Yonatanj pá lu ləkə taa na pá polo pá heeli Tafiiti si: Kuli na n̄ tesí pəyō ke ləy, na pá kēesi-í nti Ahitofeli kēesa Apəsəlōm si pá la Tafiiti-wə tō.

22 Tənaxa Tafiiti na í yəlaa pa kula kpakpaa na pá tesí Yaatanu. Pə kōma si pə nyaaləyi tō pə ta kaasi nōyolv. Pa tesa pa təna.

23 Ahitofeli nawa si pa ta mv í tōm, uena í kuli na í kpeeli í krayaya na í kpe í te. Í heela í təyaya nyóma ke nti tə wə larv tō, uena í tv í təyi n̄mənaxa na í sí na pá pimi-í í caa pələav taa.

Tafiiti ke Mahanayim

24 Tafiiti pa tala Mahanayim, ué Apəsəlōm na Iseyeli yəlaa mpa pa təyaya í waali tō pa tesa Yaatanu kēle.

²⁵ Apalu wei pa yaa si Amasa tɔɔ Apəsəlɔm lɛeta yoolaa wulaw Sowari lonte. Amasa unu i caa ké lseɣeli tu ké na pá yaa-i si Yetee. I too kele Nahasi pɛelɔ Apikaali, íle i neu nté Sowari pa too Seluya.

²⁶ Ḿpógó Apəsəlɔm-we pa sika Kalaati tetu taa.

²⁷ Tafiti pa tala Mahanayim, ilena Amoni tetu icate Lapa tu Nahasi pɛyalɔ Sopi, na Lo-Tapaa tu Amiyeli pɛyalɔ Makii, na Kalaati tetu icate Lokelim tu Paasilayi

²⁸ pa pona Tafiti-weɣe kɔhəntəɣ na cɛmsɛnaa na heesi, na tɔɣonaya pee, na mɔlɔm, na pee kɔtoŋee, na soona ke loosi naale.

²⁹ Na tuɣ nim na naanim na heen, na waakasənaa. Mpi tɔ, pa tɔɣaya ké si kaale na nyɔɔsi na lɔkɔto pə pu-weɣe wulaya tetu taa ké.

18

Apəsəlɔm na i yoolaa pa kpisuyu

¹ Ḿpógó Tafiti kota i yoolaa na í kpa pa taa ké yoolaa iyaya (1000) nyɔɔ nyéma na nunɔwa (100) nyɔɔ nyéma.

² Ilena í cɛla Sowari ke tintiyile, na Sowari neu ke tintiyile, na Katu tu Itayi ke tintiyile na í tɔ si: Má na-me tu pona yoo.

³ Tənaɣale samaa tɔma-i si: Aa, pə fei si n̄ lu. Mpi tɔ, paa pə kəla-tu na tɔ se nɔɣɔl u paasəɣəna-tu. Paa ta taa yəlaa hɔɣɔlɔɣ səpəna awusa. Ama nyá we ké isi ta taa yəlaa iyisi naanɔwa (10000). Mpu tɔ, pə kəla teu si n̄ saali icate taa na pə kəla-tu ile n̄ səna-tu.

⁴ Ntəna wulaw si: Tɔɔ, maa la nti tɔ maya-meɣe teu tɔ.

Iləna wulaw səɣ nənɔɔ na yəlaa luki iyisi iyisi na nunɔwa nunɔwa.

⁵ Ḿpógó wulaw tɔma Sowari na Apisayi na Itayi si: I nyəni ma isentaa na í la ma pu Apəsəlɔm tɔpamm.

Iləna yəlaa təna nu mpu.

⁶ Ḿpógó Tafiti yəlaa polaa si pa yookina Apəsəlɔm-weɣe Ifəlayim hətɔɣu taa.

⁷ Yəlaa iyisi hiu (20000) təcu ke Tafiti nyéma kɔwa Apəsəlɔm nyéma taa.

⁸ Ḿpógó yoo yawa tetu təna taa. Hətɔɣu tɔɔ yəlaa mpaɣa kuyaku ŋku tɔ pə kəla mpa layate tɔɣaa tɔ.

Sowari kɔwa Apəsəlɔm

⁹ Ḿpógó Apəsəlɔm tuta i təɣi Tafiti yəlaa taa na í ɔaya kraɣanɔ. Iləna kraɣanɔ seena-i na í susi-i tɔɣ sɔsɔɔ nakul ku pilinasi taa, na i nyɔɔsi həkəna-si na í susi na kraɣanɔ náá tɛe.

¹⁰ Nɔɣɔl ná mpu, iləna í heeli Sowari si: Ta caa, ma nawa Apəsəlɔm na í susina tɔɣu.

¹¹ Ntəna í tɔm-i si: N na-i ile pepe tɔɔ ké n ta ku-i tənaya kpaakraa. Halu maa ha-ŋ liyitee nyəɣətu naanɔwa kɛle na tampala.

¹² Ḿpógó apalu unu i cɔwa si: Paa liyitee nyəɣətu iyaya (1000) ke n tu ha-m ma niŋ kaa kpa wulaw pɛyalɔ tɔɔ. Mpi tɔ, tɔ nuwa nti wulaw heela nyá na Apisayi na Itayi si í la laakali na unu i pɛyalɔ Apəsəlɔm tɔ.

¹³ Paa maa lapa kaanutu na má ku-i, wulaw ka nu-təɣi. Nyá mayamaya n taa waasi-m.

¹⁴ Ntəna Sowari si: Maa səɣəɣi nyá kiŋ ke yem.

Iləna í kraɣa ŋmantaasi tooso na í polo í yaɣa-səɣi Apəsəlɔm fulaya tɔɔ. Mpi tɔ, íle i taa sɛta.

15 Ḳp̄ȳȳ yoolaa naan̄wa wei ı t̄akaya Sowap̄i yoou wontu t̄o pa tama Ap̄esal̄m na p̄a t̄eesı-ı k̄ȳv̄.

16 Ḳp̄ȳȳ Sowap̄i h̄ola tutuȳu na ȳelaa koti na p̄a h̄eesı pa kolontunaa t̄ȳon̄ȳv̄.

17 İlena p̄a k̄raya s̄ətv̄ na p̄a p̄eti p̄b̄ȳȳ nakuli k̄v̄ taa k̄e h̄ətv̄ȳ taa na p̄a kaa ı t̄o k̄e k̄aȳmaaya t̄əkelem, na Ap̄esal̄m yoolaa t̄əna se na p̄aa wei ı m̄əli ı t̄e.

18 Waatv̄ wei Ap̄esal̄m ka w̄ena ı ise t̄ȳȳ ı ȳelaa na p̄a ŋ̄ma-ı akele k̄e wulav̄ t̄etek̄əle taa k̄e Yosalem̄ k̄iŋ, na ı yaa-ı sı Ap̄esal̄m akele, sı inı ı f̄ei ap̄alw̄p̄əȳaya t̄o p̄aa yaak̄əna ı h̄əte. Na p̄a yaaki-ı Ḳp̄ȳȳ h̄al̄əna saŋa.

Tafiti nuwa Ap̄esal̄m s̄əm

19 Ḳp̄ȳȳ Sat̄əki p̄əyalv̄ Ahimaası t̄əma sı: I yele na m̄a l̄əȳo ma tı na m̄a p̄ona wulav̄ k̄e t̄əm k̄əp̄antv̄ sı Tacaa ha-ı tampana na ı yarı-ı ı kolontunaa niŋ taa.

20 Nt̄ena Sowap̄i t̄o sı: P̄ə t̄aya nyaa heelina wulav̄ k̄e t̄əm k̄əp̄antv̄ k̄e saŋa. Mpi t̄o, ı p̄əȳaya s̄əp̄əna.

21 İlena Sowap̄i t̄o İtiyopii tv̄ sı: Polo na ŋ̄ heeli wulav̄ k̄e mpi n̄ nawa t̄o.

Nt̄ena İtiyopii tv̄ h̄əntı-ı at̄e na ı t̄u cas̄əle.

22 Ḳp̄ȳȳ Ahimaası t̄asa Sowap̄i k̄e t̄əm sı: P̄aa pu la is̄əna yeke na m̄a se İtiyopii tv̄ waalı. Sowap̄i sı: Ma p̄əyalv̄, pepe nȳȳv̄ t̄o k̄e n̄ caa pote? N̄ kaa waa p̄ə taa se.

23 Ahimaası sı: P̄aa pu la is̄əna p̄ə w̄ee sı m̄a polo k̄e. İlena Sowap̄i sı: T̄əv̄, polo.

Ḳp̄ȳȳ Ahimaası k̄raya t̄etek̄əle m̄p̄aa na ı polo ı laalı İtiyopii tv̄.

24 Waatv̄ inı Tafiti ka c̄aya n̄ən̄əsı naale h̄ekv̄ na ı taŋaa. Ḳp̄ȳȳ taŋlv̄ k̄p̄a n̄ən̄əȳo nȳȳv̄ taa, ılena ı loosi n̄əȳəlv̄ ı seeki ı tike na ı k̄əŋ.

25 İlena ı m̄a kapuka na ı heeli wulav̄, na ap̄alv̄ inı ı t̄əŋna sewa na ı k̄əŋ. Nt̄ena wulav̄ sı: Ye ı tike ı seekina t̄əm k̄əp̄antv̄ k̄e ı k̄əŋna.

26 Ḳp̄ȳȳ taŋlv̄ t̄asa l̄əlv̄ k̄e nav̄ na ı seeki na ı k̄əŋ. İlena ı m̄a kapuka na ı heeli n̄ən̄əȳo taŋlv̄ sı: N̄əȳəlv̄ n̄a k̄əŋna nt̄eȳe ı tike t̄ək̄əŋ t̄əv̄. Wulav̄ sı: T̄əm k̄əp̄antv̄ t̄əȳəlv̄ ı k̄əŋna.

27 M̄p̄ȳȳle taŋlv̄ sı: Kancaalaya nȳəŋ sewa n̄əȳəs̄əna Ahimaası sewa k̄e. Nt̄ena wulav̄ sı: Ȳəlv̄ k̄əp̄aŋ k̄e, na t̄əm k̄əp̄antv̄ k̄e ı k̄əŋna.

28 Ahimaası talaa, ılena ı m̄a kapuka sı: Alaaf̄əya k̄e yoo, ta caa.

İlena Ahimaası h̄əntı wulav̄ k̄e at̄e na ı t̄əm-ı sı: Nȳa İso Tacaa wei ı yapa-ŋ nȳa kolontunaa m̄p̄a pa kulayaa nȳa t̄o t̄əȳəlv̄ teeli tv̄.

29 Nt̄ena wulav̄ p̄əsı-ı sı: Ap̄esal̄m w̄ena alaaf̄əya?

Ahimaası sı: Ma nawa samaa tuutuuma k̄e waatv̄ wei Sowap̄i tila-tv̄ t̄o, ıle ma ta nȳı mpi pa lakaya t̄o.

30 Wulav̄ sı: Nȳa s̄əŋna k̄p̄eŋa t̄o c̄əne.

İlena Ahimaası k̄ee na ı s̄əŋ.

31 İtiyopii tv̄ tala k̄p̄ak̄p̄aa, ılena ı t̄o sı: Ta caa, t̄əm k̄əp̄antv̄ k̄e ma k̄əŋna-ŋ. Saŋa Tacaa ha-ŋ tampana na ı ya-ŋ m̄p̄a pa kulayaa nȳa t̄o t̄o pa niŋ taa.

32 Nt̄ena wulav̄ p̄əsı-ı sı: Na Ap̄esal̄m w̄ena alaaf̄əya? İlena ı t̄o sı: Ta caa, nȳa kolontunaa t̄əna na m̄p̄a pa luk̄əna-ŋ asalav̄ t̄o p̄a w̄ee ısu Ap̄esal̄m.

19

Tafiti laŋwak̄əle

1 Ḳp̄ȳȳ wulav̄ laakalı p̄əsaa na ı k̄p̄aaki at̄e na is̄ətaa kutuluuȳu taa na ı wiiki na ı ȳəȳəlv̄ sı: Hai, ma pu Ap̄esal̄m, ma pu Ap̄esal̄m. Ye maa s̄əp̄əna nȳa l̄onte p̄ə taa k̄əli teu? Ma pu Ap̄esal̄m, hai, ma pu.

² Μπόγυ πα πολαα na pá heeli Sowapɪ sɪ wulav wiikina nté na í huɣutiɣi lotu ke Apəsalm̄ tɔɔ.

³ Uena koyaku ŋku ku lan̄hulɔmlɛ pəsɪ ləyaya ke yəlaa taa. Mpi tɔ, yəlaa nukaya pa yɔɣɔtəɣi sɪ wulav çaya ɪ pəyaya ləyaya.

⁴ Feele lapa yəlaa na yooɔ ŋku pa yooɔa tɔɣɔ, Uena pá sɔv ɪcatɛ taa təheɛ.

⁵ Na wulav náá haka ɪ isentɔɔ ké saalaya na í kiisiyina nɔɣɔ sɔsaya sɪ: Hai, ma pu Apəsalm̄, hai, ma pu, hai, ma pu.

⁶ Μπόγυ Sowapɪ sɔv wulav kin̄ ke nan̄ taa na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Saŋa n̄ tɔɣi feele ke nyá tɔmlɛ nyəma mpa pa yapa nyá na nyá pəyalaa na nyá pɛelaa na nyá alaa tɔɣɔ.

⁷ Mpa paa caaki-ŋ tɔɣɔ n̄ sɔɔlaa na nyá taa kpaakəna mpa pa caaki-ŋ tɔ. N lakuyɔ isentɔ tɔ pə huləɣi ké sɪ n̄ nyənəɣi nyá yoolaa na pa nyuvɔ nyəma ke yem. Pə lakɪ-m̄ isɪ ye taa səpəna na Apəsalm̄ wɛna ɪ weesuɣu pu kəla-ŋ teu.

⁸ Mpu tɔ, kɔlɪ na n̄ lu na n̄ yɔɣɔtəna yəlaa na pa lan̄a heɛ. Ma tuukina Tacaa sɪ ye n̄ ta lu pə kaa kaasi paa yulɔ kɔlɔm ke nyá kin̄ ke ahoɔ anɛ. Na mpi pə tema-ŋ maɣanav ke hatoo nyá pəcaatɔ tɔ pu la sana na nɔɔnɔɔ nyəntɔ.

⁹ Μπόγυ wulav kɔlaa na í çaya nənɔɣɔ. Na pá heeli yəlaa sɪ ɪ luwa na í çaya nənɔɣɔ. Uena pa təna pá polo ɪ kin̄.

Tafiiti məlvɔv ke Yosalem

Waatu unɪ ɪ taa Apəsalm̄ nyəma ka tema sewa na paa wei í məli ɪ te.

¹⁰ Μπόγυ Iseyeli tɛtɔ yəlaa kpeka təna lan̄a ta heɛ na pá tən̄ sɪ: Wulav yapa-tuyɔ tá kolontunaa na Filiisi nyəma nin̄ taa na nɔɔnɔɔ í seeki ɪcatɛ ke Apəsalm̄ tɔɔ?

¹¹ Apəsalm̄ wei tə ləsa a na tə kpa wulav tɔ, íle ɪ səpa yooɔ taa, Ue pepe tɔɔ ké tə kaa mələnə Tafiiti?

¹² Μπόγυ wulav Tafiiti nu tə təna nti Iseyeli nyəma yɔɣɔtəɣi tɔ. Uena í tili kətəlaa Satəki na Apiyataa sɪ pá pəɔsɪ Yuta nyuvɔ nyəma sɪ: Pepe tɔɔ ké pa wɛɛ na pá niɣitiɣi ma mələnəv tɔm taa?

¹³ Anɪ məyele ma yəlaa na má na-me tɔ kaa caləm. Ue pepe tɔɔ ké lelaa ŋmaaki ta tɔɔ?

¹⁴ I heeli Amaɔa tɔtɔ sɪ má na-ɪ tə kaana caləm, na unɪ ɪ ka lɛtəna Sowapɪ lonte taa na í pəsɪ yoolaa wulav. Ye pə ta la mpu Iso í ku-m.

¹⁵ Μπόγυ Tafiiti pəsa Yuta nyəma təna na pá wɛɛ isɪ yulɔ kɔlɔm. Uena pɛle pá tili na pá heeli-ɪ sɪ í na ɪ nyəma pá məli.

¹⁶ Μπόγυ wulav məlaa na í tala Yaatanɪ pɔɣɔ.

Tafiiti kentiɣi Simeyi tɔɔ

Uena Yuta nyəma polo Kilikaa na pá səŋi-ɪ na pá tɛsəna-ɪ Yaatanɪ pɔɣɔ.

¹⁷ Μπόγυ Pɛncamɛɛ tɔ Simeyi wei ɪ ká tɔv wulav na í wɛ timpɪ pa yaa sɪ Pahulim tɔ, ɪ ləɣɔ ɪ tɪ na í na Yuta nyəma pá polo wulav Tafiiti səŋuyɔ.

¹⁸ I waal ka wɛ Pɛncamɛɛ nyəma ke yəlaa iyaya (1000) na Sayuli tɔmlɛ tɔ Sipa, na ɪ pəyalaa naanɔwa na kakpasɪ, na ɪ tɔmlɛ nyəma ke hiu, na pá tɛsɪ Yaatanɪ ke wulav isentaa.

¹⁹ Kpuɔlvɔv ŋku paa cɛla wulav sɪ ɪ tɛsəna tɔ kɔle ku tən̄na ɪ təyaya nyəma ke tɛsənav.

Waatu wei Tafiiti caakaya tɛsuyɔ, Ue Simeyi kəmaɣale na í hən̄tɪ-ɪ atɛ.

²⁰ Na í tɔ sɪ: Hai, tá caa wulav, taa təkɪ isayətɔv nti maa lapa-ŋ koyaku ŋku n lukaya Yosalem taa tɔ. Hai, ku-təɣi nyá taa.

²¹ Ma nyəma sɪ ma wakəla-ŋ. Pə tɔɔ ké ma caala liu ke Yosɛɛfv kpeka taa na má kɔɔ-ŋ səŋuyɔ.

22 Ntɛna Apisayi cɛ Tafiiiti nɔɔɔ tɔɔ sɪ: Pə wɛɛ sɪ pɑ kʊ Simeyi kɛ. Mpi tɔ, ɪ ka tɛŋsa Taɔaa kʊlɔsʊ kɛ mpusi.

23 Mprɔɔyɔ Tafiiiti pɔɔsa Apisayi na ɪ taalʊ Sowapɪ sɪ: Mə tɔm suwe? Pepe tɔɔ kɛ ɪ caalɛyɪ-m mpʊ? Ma tayana Iseyeli kawulaya taa kɛ mɛlʊyʊ kɛ. Uɛ pə fɛɪ sɪ pɑ kʊ nɔɔɔlʊyʊ saŋa.

24 Uɛna wulav heeli Simeyi na tuunav sɪ: N kaa sɪ.

Tafiiiti na Mefipaali pa ciikuyu

25 Mprɔɔyɔ Sayuli saali Mefipaali pola wulav sɛŋyʊyʊ tɔtɔ. ɪ lanje ka wakɛla Tafiiiti sewa tɔɔ kɛ, ɪɛ ɪ ta paasɛna ɪ nɔɔhɛɛ yaa ɪ tantʊyʊ. Pəyele ɪ ta cɔtɔ ɪ wontu kɛ pə kraɣav kʊyaku ŋku wulav lu Yosalem ɪcatɛ taa na pə suna kʊyaku ŋku ɪ mɛlaa tɔ.

26 Wulav kɔma, ɪɛna ɪ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Mefipaali, pepe tɔɔ kɛ n taa tɛŋɪ-m?

27 Uɛna ɪ tɔ sɪ: Hai, ta caa, ma tɔmle tʊ pɛntɔna-m. Ma sɪ ɪ kpeɛɪ-m ma kraŋaya sɪ ma kɛ ɪcam, na mɑ caɣa-kɛ na mɑ tɛŋɪ-ŋ.

28 Uɛna ɪ la-m kɛlɛmɔtɔ kɛ nyɑ kinj. Nyɑ tu wɛ ɪsu Iɔɔ ɪsɔtaa tillu kɛ, la mpi pə wɛ-ŋ teu tɔ.

29 Pɔpɔtʊ fɛɪ leleŋ, ma caa tɔyaya tɛna mʊna sɛm kɛ. Paa na mpʊ n yelaa na mɑ wɛɛ nyɑ na mpa ɪ tɔki tɔ pa hɛkʊ. Ma fɛɪna mpaav sɪ mɑ pɔɔsɪ natɛli se.

30 Mpuɔylɛ wulav sɪ: N kɛlɛyɪ yɔɔtʊyʊ. Ma tɛma suw sɪ nyɑ na Sipa ɪ kɑ tala tɛtʊ ɪɛ.

31 Ntɛna Mefipaali sɪ: Sipa ɪ tu kraɣa pə tɛna. Ma caa wulav n mɛlɔyɪ nyɑ tɔyaya taa ɪɛ ma paa ye.

Tafiiiti laki Paasilayi kɛ kʊpantʊ

32 Mprɔɔyɔ Kalaati tʊ Paasilayi kɔmna Lokelim na ɪ su wulav na pɑ tɛsɪ Yaatanɪ.

33 Paasilayi unɪ ɪ pusɪ ka wɛ nunaasa kɛ. ɪ ka sɛna wulav kɛ waatʊ wei ɪ ka wɛ Mahanayim tɔɔɔ na tɔɔɔnaɣa. Mpi tɔ, ɪ ka wɛna liyitee kɛ sɔsɔm kɛ.

34 Mpuɔylɛ wulav tɔma Paasilayi sɪ: Ma na-ŋ tɔ polo Yosalem na mɑ tɔɔ-ŋ tɛna.

35 Tɛnaɣalɛ Paasilayi pɔɔsa wulav sɪ: Pə kaasa-m pusɪ ɪsɛna na mɑ sɪ na mɑ tɛŋyɪ-ŋ Yosalem?

36 Saŋa taa, ma pusɪ wɛ nunaasa kɛ. Maa pɛsɛyɪ na mɑ nyɪ tɔɔɔnaɣa yaa kʊnyɔnyɔɔm leleŋ. Pəyele maa nyɛŋ yonyoolaa apalaa na alaa pa yontu faɣav. Uɛ pepe tɔɔ kɛ maa kɔɔ na pɔ tʊyʊ-ŋ sɛyɔla kɛ yem.

37 Pepe tɔɔ kɛ n laki-m kʊpantʊ nti tɔ taka? Maa tasa-ŋ suw na mɑ tɛsɛna Yaatanɪ.

38 Mpi ma caa sɪ n la-m tɔyɔle sɪ mɑ mɛli na mɑ sɪ ma ɪcatɛ taa timpi pa pima ma caa na ma too tɔ. Ama kraɣa ma pɔyalʊ Kimham na ɪ pɛsɪ nyɑ nyɛŋ na n laɪɪ-ɪ kʊpantʊ nti n caaki tɔ.

39 Ntɛna wulav sɪ: Pə wɛ teu, Kimham ɪ tɛŋɪ-m na n heeli-m pə tɛna mpi n caana-ɪ tɔ na mɑ laɪɪ-ɪ.

40 Tafiiiti yɛlaa tɛna tɛsa Yaatanɪ pɔɔɔ, ɪɛna wulav naɑ tɛsɪ na ɪ wayali Paasilayi na ɪ kooli-ɪ kʊpantʊ, na ɪɛ ɪ mɛli ɪ tɛ.

41 Mprɔɔyɔ Yuta nyɔma na Iseyeli hɔɔlʊyʊ sɪ wulav na ɪ na ɪ yɛlaa na Kimham pɑ tɛɛ.

Yuta nyɔma na Iseyeli nyɔma pa yooʊ

42 Ntɛna Iseyeli nyɔma tɛna kotina wulav na pɑ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ tɑ tɛtʊnaa Yuta nyɔma ŋmɪla nyɑ na nyɑ yɛlaa na pɑ mɛlɔna-mɛ?

43 Mpuɔylɛ Yuta nyɔma tɛna nɑ cɔwa sɪ: Mpi tɔ, ta yʊlʊ kɛ. Uɛ pepe maɣamaya hanɔyɔna-mɛyɛ pə taa? Wulav ta tɔɔ-tʊ. Pəyele ɪ ta ha-tʊyʊ pʊlʊ.

44 Tənaɣale Iseyeli nyǝma cɔwa si: Pa a kɛ mǝ nyǝŋ tɔ, tǝ kǝla-mɛɣe tǝm naaŋwa. Mpi tɔ, tǝ caaləna maɣasuyɔ si tǝ wulaw í mǝli. Ɔe pepe tɔɔ kɛ í nyǝna-tuyɔ yem kɛ mpɔ?

Ama Yuta nyǝma ná holaa na pǝ kǝli Iseyeli nyǝma.

20

Sepa kulɔvɔŋ ke Tafiti tɔɔ

1 Waatɔ inɪ í taa kɛ Pɛncamɛɛ apalɔ tetelatɔ nǝɣɔlɔ í ka wenna Kilikaa na pá yaa-ɪ si Sepa, na í caa si Pikili. Mǝpǝɣó kuyakɔ nakɔli í hɔla apalɔtutuyɔ na í tɔ si: Tǝ ná Tafiti tǝ ta kaa.

Pǝcǝ í kaa ha-tuyɔ pɔlɔ.

Pa a Iseyeli tɔ wei í mǝli í cokǝle taa.

2 Mpuɣle Iseyeli nyǝma tǝna sewa Tafiti na pá tɔ Sepa waali. Ama Yuta nyǝma ná tǝ lu pa wulaw waali. Pa na-ɪ pa tǝmna mǝpǝɣó hatoo Yaatanɪ, haləna Yosalem.

3 Mǝpǝɣó wulaw mǝla í tǝɣaɣa taa kɛ Yosalem, na í kuu alaa mpa í kǝ yelaa si pá taŋ tǝɣaɣa tɔ na í takɪ-wɛɣe kutuluyɔ nakɔli kv taa na pá taŋ-wɛ, na pá paasəna-wɛ. Ama ɪ krǝtǝɣəna-wɛ. Pa tǝka-wɛɣe mǝpǝɣó na pá wɛɛ ɪsu leelaa haləna pa sǝm.

Sowari kuyɔ ke Amasa

4 Mǝpǝɣó wulaw tǝma Amasa si: Pɪ lakɪ kuyɛɛŋ tooso tɔ, yaa-m Yuta nyǝma na nyǝ ná na-wɛ í kǝɔ.

5 Ɔlɛna Amasa tɛɛ. Ama kuyɛɛŋ wei wulaw ka tu-ɪ tɔ í tɛɛwa na pǝcǝ í mǝli.

6 Tənaɣale wulaw tǝma Apisayi si: Sepa ka la-tuyɔ ɪsayaɔ na pǝ kǝli Apəsəlɔm. Pǝ tɔɔ tǝ kraɣa ma yǝlaa na ń tǝŋ í waali. Pǝ taa kǝɔ na í tala acalɛɛ tǝŋ nyǝna na í fiti-tɔ.

7 Mǝpǝɣó Apisayi kraɣa Sowari yoolaa na wulaw taŋlaa na yoolaa taa yoolaa tǝna na pá tɔ Sepa waali.

8 Pa kǝma na pá krɛɣətəna Karawəŋ piw ɪɛ Amasa sǝŋa-wɛɣɛɛ. Na Sowari ləla í layatɛ ke í tokonaa tɔɔ na tǝ wɛ tǝ suyute taa. Ɔ tǝŋaɣa mpɔ ɪlɛna layatɛ hoti*fa*,^a krɛɛ layatɛ.

9 Mǝpǝɣó Sowari sɛɛ-ɪ si: N wɛ alaafəya araŋnya?

Ɔlɛna Sowari kra Amasa tantuyɔ na í niŋ ntǝɣəŋ si í waɣaləɣɪ-ɪ.

10 Amasa ta paasəna layatɛ nte tu wɛ í niŋ lɛləŋ taa tɔ. Ɔlɛna Sowari sǝ-tɛɣɛ í lotu taa kɛ tǝm kulɔm na í taa pɔntɔ luli atɛ na í si kraɣpaa.

Sepa kulɔvɔŋ ke Tafiti tɔɔ su tǝnaɣa

Mǝpǝɣó Sowari na í neu Apisayi pa tɔ Sepa waali.

11 Ɔlɛna Sowari yoolaa taa nǝɣɔlɔ caya Amasa kǝŋ tǝna na í tǝŋ si: Mpa pa wɛ Sowari na Tafiti pa tɔɔ tǝ pɔntɔnaa í tǝŋ Sowari.

12 Na Amasa náá tǝŋna í calɛm taa ke pilimuyɔ ke harǝɛ tɔɔ. Yoolu inɪ í nawa si yǝlaa tǝna kǝŋ na pá sǝŋəɣɪ ɪlɛna í tuli Amasa na í pona harǝɛ krɛɛŋna na í takɪ-ɪ pǝcǝkǝɛ.

13 Ɔlɛsa-ɪ mpaav taa tǝna ɪlɛna pa tǝna pá tǝŋ Sowari na pá tǝɣəni Sepa.

14 Ɔlɛna Sowari faɣana Iseyeli krɛka tǝna taa na í mǝlǝɣəna timpi pa yaa si Apɛɛli-Pɛti-Maaka na í caa lɔlɔvɔ nyǝma tǝna kotɪ na pá tǝ wɛɛ si: ...ɪlɛna í

^a 20:8 Layatɛ hoti: Hɛpəla Piipili taa pa tɛlɛsaa si layatɛ hotaa. Kǝlɛkɪ Piipili taa ná wɛɛ si: ...ɪlɛna í

¹⁵ Μπόγυ Sowari-we pa tama Sepa ke icate nté tə taa na pá ημά pulu na pé kulɪ ɪsu koluŋa. ɪlena yəlaa təna casa icate koluŋa kite tɛɛ si pa pɛtəŋi-ke.

¹⁶ Μρυγυλε alɔ kpɛlikɛpeka tu nəŋɔlv maɔa kapuka na koluŋa taa si: Hai, hai, ma wiikina-me si í heeli Sowari si ma caa ma heeli-ɪ təm.

¹⁷ Sowari kpətəna-ɪ ɪlena alɔ pɔɔsi-ɪ si: Nyaxa pa yaa Sowari? Si yɛɛ maɔa. Alɔ si: Hai, nu ma təm. Sowari si: Yəŋɔti.

¹⁸ Ntəna alɔ si: Pə tu we ləŋtaa ɪle ye nəŋɔlv wəna təm ɪ kəŋ Apɛɛli icate taa cəŋɛɣe na icate nyəma tasa-ɪ layatu ɪle pə tɛma.

¹⁹ Mpi tɔ, tá icate wɛ teu ké na tə taa wɛ təpamm ke Iseyeli təna taa. ɪlena nyaa caaki si n wakəli Iseyeli taa acalɛɛ too? Pɛpɛ tɔɔ ké n caa si n wakəli kpancoou ηku Tacaa ha-tu tɔ?

²⁰ Ntəna Sowari si: Mpusi í polo pooluŋ, maa pɛɛkəŋi icate tənɛ tə wakəlvɔy se.

²¹ Aai, pə fɛi mpɔ. Ama ɪfəlayim pɔvɔ taa tu wei pa yaa si Sepa tɔ ɪni ɪ kuləna wulav Tafiti tɔɔ. ɪ cɛɛ-m ɪnuɪni ɪ tike ɪlena má yele mə icate na má tɛɛ. Ntəna alɔ ɪni si: Paa ləŋɔ-ŋ ɪ nyɔvɔ na koluŋa.

²² Μρυγυλε alɔ pola icate nyəma kin na layatu na pá seti Sepa nyɔvɔ na pá ləŋɔ-kvɔv Sowari na koluŋa. Tənaɣale Sowari hula tutuɣu na í yasɪ yəlaa na paa awe kpe ɪ tɛ na ɪni ɪ məli Yosalem ke wulav kin.

Tafiti waali nyəma həla

²³ Sowari keɛ Iseyeli yoolaa təna nyɔvɔ tu. Yoyata pəyalɔ Penaya keɛ wulav taŋlaa nyɔvɔ tu.

²⁴ Atolam keɛ lampuu mɔlaa nyɔvɔ tu, na Ahiluti pəyalɔ Yosafati keɛ Takəlasɪ silɔ,

²⁵ na Sefa keɛ si ηmaalɔ. Satəki na Apiyataa keɛ kətəlaa.

²⁶ Na Yayii tu ɪla keɛ Tafiti Səpaari.

21

Kapawəŋ nyəma na Sayuli təyaxa nyəma təm

¹ Μπόγυ nyəŋɔsi luwa pusi tooso ke Tafiti waatu taa. ɪlena Tafiti pɔɔsi Tacaa ɪlena Tacaa tɔ si: Sayuli na ɪ təyaxa nyəma pa yulɔkɔle tɔɔ ké. Mpi tɔ, pa kuwa Kapawəŋ nyəma.

² Μπόγυ wulav yaa Kapawəŋ nyəma si ɪ yəŋɔtəŋəna-we. Pa taa ké Iseyeli nyəma, Amolii nyəma kakaasaya ké. ɪle Iseyeli nyəma ka suwa pa nəŋɔ ké si pa kaa ku-we. Paa na mpɔ Sayuli ka nyaxaɣa ké si pá taa kəɔ na pá pəsi Iseyeli nyəma na Yuta nyəma pa kolontunaa. ɪlena í lv si ɪ kvɔɪ-we.

³ Μπόγυ Tafiti pɔɔsa Kapawəŋ nyəma si: ɪsənaɣa pə wɛɛ si má taɣani na pəcó í kooli Tacaa yəlaa ke kɔpantu?

⁴ Μρυγυλε Kapawəŋ nyəma cəwa si: Liyitee yaa wɔla kaa taɣani tá na Sayuli na ɪ təyaxa nyəma ta təm. Pəyele taa caaki si n kó Iseyeli tu nəŋɔlv. Ntəna wulav si: ɪle pɛpɛ maɣamaɣa ke í tu caaki má la-me təkɛm?

⁵ ɪlena pá cə si: Timpi Sayuli wakəla-tvɔv səsəm na í tó ɪ taa si ɪ kpiisiɣi-tu təkɛpataa ke Iseyeli tetu taa tɔ,

⁶ mpɔ tɔ, pá cɛla-tvɔv ɪ piya taa ké yəlaa naatosompəxəlaya na tó pusi-we na tuŋ ke Tacaa ɪsɛntaa ke Sayuli icate taa. Ntəna wulav si: Maa cɛɛ-mɛɣɛ-we.

⁷ Μπόγυ wulav kisa Sayuli saali Mefipaali tɔɔ ké nəɔsi nsi í na ɪlé ɪ caa Sonatan paa pɛɛla Tacaa ɪsɛntaa tɔ si tɔɔ.

⁸ Ilena wulaw kra Aya pæelɔ Lisipa ka lula piya nsiɣi Sayuli tɔ. Pa yaa lelv sɪ Aləmoni na lelv sɪ Mefiposeti, na pə sɔsəna piya kakpasɪ wei Sayuli pæelɔ Mikaalɪ ka lula Apæelɪ-Mehola tu Paasilayɪ pəyalv Atiliyeeli tɔ,

⁹ na ɪ cele-wɛɣe Kapawəŋ nyəma na pə pusi-wɛɣe tuŋ tɔɔ kɛ Tacaa isentaa kɛ pulaya tɔɔ, na pə sɪ pa naatosompɔɣolaya inəɣi saa wei pa caaləɣi kumtu tɔ.

¹⁰ Mɔpɔɣɔ Sayuli leelu Lisipa kraɣa fəlɛtɔ taka na lanwakəlle na ɪ pə kɔkɔramuɣv tɔɔ kɛ sətaa cɔlɔ kɛ kumtu caalvɔv waatu haləna tev niu, na ɪ tɔɣəŋəɣi sumasɪ kɛ ilim sɪ sɪ taa tɔɣə-wɛ. Na ɪ tɔɣəŋəɣi mɔpɔɣɔ taale wontu kɛ ahoɔ.

¹¹ Mɔpɔɣɔ pa heela Tafiti kɛ mpi Lisipa lapa tɔ.

¹² Ntɛna Tafiti tili Yarɛɛsɪ nyəma tɛɣe Kalaati tetv taa na pə cele-ɪ Sayuli na ɪ pəyalv Sonatəŋ pa mɔwa. Mɔpɛ inɪ paa ŋmɪlənə-yɛɣe Pɛti-Seyəŋ nyəma kataya taa timpɪ Filiisi nyəma ka kv-wɛɣe Kilipɔwa na pə pusi tɔ.

¹³ Pa kraɣa Sayuli na Sonatəŋ pa mɔwa kɛ tənə ilena pə kuu yəlaa naatosompɔɣolaya inɪ ɪ nyənə tɔtɔ.

¹⁴ Ilena pə pi Sayuli na ɪ pəyalv pa mɔwa kɛ Sela ɪcate taa kɛ Pencamɛɛ tetv taa kɛ Sayuli caa Kisi pəlaav taa.

Mɔpɔɣɔ yəlaa lapa pə tənə mpi wulaw tu-wɛ sɪ pə la tɔ. Pəle pə waalɪ kɛ Isɔ pəáná hɛwə tetv nyəma tɔɔ.

Filiisi nyəma yoonav

(Kvɔsɔsvɔ I 20:4-8)

¹⁵ Mɔpɔɣɔ Filiisi nyəma yoonə Iseyeli nyəma tɔtɔ. Ilena Tafiti na ɪ yoolaa pə polo na pə yoonə-wɛ na ɪkaale kra-ɪ.

¹⁶ Ntɛna tooko wei pa yaakaya Isipi-Penəpɪ tɔ ɪ maɣasɪ ɪ taa sɪ ɪ kɔ Tafiti. Paa lupa ɪ ŋmantaaya kɛ nyəɣəlɣv kɔsɛemvɔv kɛ na ka ɣuŋ sɛka kiloona liyiti kɛ pəcɔ, na ɪ lələ ɪ tənaya taa kɛ layate kɔfate.

¹⁷ Mɔpɔɣɔ Seluya pəyalv Apisayɪ pola Tafiti waasvɔv na ɪ kɔ Filiisi tv. Tənayaɛ Tafiti yəlaa kisina-ɪ na tuunav sɪ: Pə fɛɪ sɪ ŋ tasa-tvɣv tɔŋvɣv kɛ yooɔ. Pə taa kɔɔ na pə kv Iseyeli nyəma nɔɣv tɔv tv.

¹⁸ Pə waalɪ kɛ pa na Filiisi nyəma pa tasa yooɔ kɛ Kəpɪ. Tənaya Hosə tu Sipekaa kvwa tooko Safi.

¹⁹ Mɔpɔɣɔ pa na Filiisi nyəma pa tasa yooɔ tɔtɔɣv kəpɪ na Pɛtələhem tv Yalii pəyalv Ilanəŋ kv Katɪ tv Koliyatɪ wei ɪ ŋmantaaya ka wɛ isv sayata kpatələ tɔ.

²⁰ Pa tasa yooɔ kɛ Katɪ na tooko nɔɣəlɔv ɪ ka wɛ tənə na ɪ mpee na ɪ nɔmpee wɛ naatoso naatoso, pə kpɛnta hiu na liyiti.

²¹ Mɔpɔɣɔ ɪ tvv Iseyeli nyəma, ilena Tafiti taalv Samma pəyalv Sonatəŋ kv-ɪ.

²² Apalaa mɔpɛ paa kɛ Katɪ tookona kɛ. Tafiti na ɪ yoolaa pa kvna-wɛ.

22

Tafiti kawəɣaya

(Yontu 18)

¹ Waatu wei Tacaa yapa Tafiti kɛ Sayuli na ɪ kolontunaa lələa niŋ taa tɔɣv Tafiti sama Isɔ na yontu sɪ:

² Tacaa kɛle ma kɔkɔramvɔv

na ma təcɔsələ toŋ nyəntɛ,

nyá waasəɣəna-m.

³ Nyayaɛ ma Isɔ na má cəsəɣəna-ŋ.

Nyayaɛ ma kɔalvɣv na toŋ wei ɪ waasəɣɪ-m tɔ.

Na ma təcɔsələ nte tə wɛ pɣv taa tɔ,

na ma kpuluyɔ tətɔle.

N ké ma waasulɔ, n yakɩ-m mʊsɔntɔnaa niɲ taa.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.

Nyá yapəna-m kolontunaa niɲ taa.

⁵ Səm tama-m ké isɩ lɔm səsɔɔm hola,

na pə nyaasəyi-m isɩ pusi səsɔɔnsɩ.

⁶ Atətəle ka hoka-m tə ɲmusɩ ké.

Na səm náá tuti-m na pə puluyɔ.

⁷ Ma yaa Tacaa ke ma laɲwakəlle waatu

sɩ ɲ waasɩ-m.

Ma kiisaa na ɲ nu ma nəɔ ke nyá təyaya taa.

⁸ Pááná kpa Isɔ na tɛtɔ sele,

na isɔtɔnyɔ kite ciyiti,

na pɔɔɲ náá sele ɩ kila tɛɛ.

⁹ Kəkɔ nyɔɔsɩ luna Isɔ nyá miina tɛɛ,

na ɲ tɔ kəkɔ mamala na nəɔɔ.

¹⁰ N lumsa isɔtɔnyɔ na ɲ tii,

na nyá nəɔhɛ tɛɛ ké isɔɲmɔntɔnyɔ kpɩsəɲ nyəɲku.

¹¹ Isɔtaa taɲɩ kpaɲana-ɲ na ɲ kuləyi hɔntɔ,

na heelim tɛkəna-ɲ.

¹² N taka nyá təyi səkɛtɔnyɔ,

na ɲ wɛ tɛv ɲmɔntɔnyɔ tɛɛ.

¹³ Nyá nyalaməle tɛɛ-ɲ nəɔɔ

na tə tɔkɩ mamacəyəlasɩ.

¹⁴ Isɔtaa Isɔ Sɔsɔ nəɔɔ nu

isɔtaa ké isɩ tɛv hola.

¹⁵ N tɔ ma kolontunaa ke nyəmá na ɲ yasɩ-wɛ.

N tisa pa tɔ ké calanaa na pá se yem yem.

¹⁶ Tacaa ɲ mʊ pááná na ɲ woso nyá miina tɛɛ,

na taɲku tɛtɔ nyu na pə ná antulinya kite.

¹⁷ ɪlena ɲ tisi nyá niɲ na isɔtaa

na ɲ læsɩ-m lɔm səsɔɔm taa.

¹⁸ Na ɲ ya-m kolontunaa toɲ nyáma

mpa ɩɩ pa tɛɛ-m tɔ pa niɲ taa.

¹⁹ Ma wahala wule ke pa tuta-m.

ɪlena Tacaa waasɩ-m.

²⁰ N sɔla-m təɔɔ n waasa-m sɩ má caɲana ma ti.

²¹ Ma təɲa tampana təɔɔ n laɲa-m mpɔ,

ma kusiyisim laɲ kasəyaya nté.

²² Ma təɲa Tacaa tɔm ké,

ma ta wakələna-ɲ.

²³ Ma təɲa nyá kusəsutɔ təɔɔ.

Ma ta yɔkɩ nyá kiiu nakɔli.

²⁴ Ma luyɔ fɛɩ taɔli nəɔɔɔ,

təɔɔ ma kpa ma təyi isayatu tɔlate.

²⁵ ɪlena Tacaa fɛɩ-m ma tampana təɲnyɔ tɔɔ.

Ma kusiyisim laɲ kasəyaya nté.

26 Kupaṁtu ke Tacaa n feləxi tə latu,
na ḥ təḥ tampana na ḥ lana a təḥlu.

27 Yulu í we tənəḥḥ ḥḥḥóy n laki-i,
lənə ḥ kisi isəxəu.

28 N waasəxi təpasəlaa,
lənə ḥ tisiyi kalampaanu nyóma na ise culuḥu.

29 Tacaa kéle ma nyaaləm,
na ḥ kéeləxi ma səkreṭəxəu.

30 Nyá toḥ ke ma ḥmaakəna
kolontunaa koloosi na má suuki.

31 Tacaa nyá kulaputu we ké təcuḥḥ,
na nyá kuḡəḡotutu fei sika.
N kentiyi mpa pa cəəsəḡəna-ḥ tə isu kḥálóyó.

32 Tacaa nyá tike təkəḥ nte Iso.
Ta Iso tike təkəḥ nte kəkḥraməḡu
ḥku ku kentiyi-tu tə.

33 Nyəḡəle ma kolunə icate toḥ nyəḥka.
Na ḥ tiikiyi-m mpaau kuḥixisuxu taa.

34 Na ḥ yeki na má pəsəxi sewa ke pulasi təə
isu nam na naani.

35 N faləsa ma niḥ na yooḥ,
na má nyi təəu toḥ nyəḥku təu.

36 N yapa ma nyuḡu na pá wee isu kəkentuxu.
Na ma pəsi səso ke nyá kupaṁtu təə.

37 Nyá hasəḡəna ma nəḥhe tēē.
Puləpu u tuuliyi-m.

38 Ma təḡəḡəxi ma kolontunaa na má
wakələxi-we.

Ye ma ta kḥiisi-we ma mələxi.

39 Ma wakələxi-weḡe na má kḥiisi-we,
na pá wee ma nəḥhe tēē, paə tasəxi kuləḡu.

40 Nyá haakəna-m yooḥ toḥ,
na ḥ yeki na ma kolontunaa ḥəntəxi-m ate.

41 N yeki na pá seeki-m,
na má wakələxi-we tənəḥḥḥḥ.

42 Pa caaki pa taa na pa waali paə naə waasulu.
lənə pa wiina Tacaa na ílé i kisi cəu.

43 Ma nuḡutiyi-we na pá pəsi mḥsuḡu.
Na má fel-i-we na pá pəsi isu mpaau afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nəḥḥənte taa,
na ḥ su-m kateḥasi yəlaa nyuḡu tu.
Yəlaa mpa ma taa nyi tə pa lapə-m təmlə.

45 Kḥai nyóma piya seekina-m,
na má nyəna-weḡe isəle pa nukí ké.

46 Pa nantu tiliyi ké,
na pá lukəna pa təḥməlle na seluxu.

47 Tacaa wenna.

Nyagale ma kokramonyu ηku ku kentiyi-m to
maa sa-η.

Ma tala ma Iso ma waasulu.

⁴⁸ Nyá Ietəyəna na ma nəyo.

Na η tisiyi piitimnaa ke ma tee.

⁴⁹ Nyá fitiyina-m ma kolontunaa nin taa,

na η laki na má kəlayi-we,

na η yaki-m musonyto nin taa.

⁵⁰ Pə tōw ké maa sa-η piitimnaa taa

na má puyuli nyá hətē.

⁵¹ N tuyi nyá wulau ke akaito səsəontu.

Na η la kəpantu ke nyá kuləsu na Tafiiti,

na ilé i piitim nyəma ke tam tōw.

23

Tafiiti kantakaya kuyoyotvu

¹ Yontu nti Tafiiti təkəna yoou təyolə:

I nu Seseə pəyalu Tafiiti nəyo.

Tacaa kusəna ma nyoyu.

Yakəpu Iso ləsəna-m na í kra-m wulau.

Mayale Iseyeli yəlaa yonyoolu kəpaη.

² Tacaa Feesuyu tōwa ku tōm ke ma taa

na ma yəyətəna ku nəyo.

³ Iseyeli Iso yəyətəna.

Iseyeli nyəma kentulu nyá nyá heelina si:

Wulau wei i təηəyi tampana

na í təkí yəlaa tōw ké kawulaya

na Iso səyontu tō,

⁴ i we teitei ke isu isətənyuyu cəkoyu tanaη

na ilim lu təyeyei tō.

Na pə laki na konyonyəm nyəki

teu nuw waali.

⁵ Mpyó Iso n koola ma təyaya ke kəpantu.

Ma na-η tə pəela tam tōw nəyo ké,

na η tayani-keye teu na η nyəma ka tōw.

N ka ya ma nyoyu na η la-m kəpantu təna.

⁶ Ama Iso nyá footilaa ná we isu səwa

kuləbna ké.

Paa tokiyina-yege nin krete.

⁷ Kpátóyó yaa ηmantayə ke pa kəkəyəna-ye

na pá wə-yege kəkə ke a lonte taa.

Tafiiti yoolaa səsaa həla

(Kəwəwəwə I 11:10-47)

⁸ Tafiiti yoolaa səsaa mpa pa lakaya i təmle tō pa həla ntō. I yoolaa səsaa tooso taa səsə nté Hakəmoni tu Isəpaali. Inu i kəna yoou kuləmnyu taa ké yoolaa nasənaasa (800).

⁹ Isəpaali waali ké Tooto pəyalu Ahowa saali Iiyasaa. Iseyeli yəlaa tooso wei na Tafiiti paa tama Filiisi nyəma na pá yoonə-we na Iseyeli yoolaa náa seeki kuləm kuləm tō pa taa ləlu.

10 Iiyasaa ku Filiisi nyóma ke kuyaku nakoláxi katatolaya ké, haléna i niñ nyókóléna layate. Kuyaku ñkuyú Tacaa yapa Iseyeli nyóma ke teu na apalv uní i naxó. Haléna Iseyeli yoolaa tñgaxi i waali na pá tóosaxi səttaa yooou wontu.

11 Iiyasaa waali ké Halaa tv Akee pəyalv Samma. M̄póyú Filiisi nyóma kota timpí pa yaa si Lehii tó si pa yooona Iseyeli nyóma, úlena péle pa se.

12 Ama Samma súb soona naali a taale taa ké tēna na í yooona Filiisi nyóma na í ku-we na Tacaa ya Iseyeli nyóma ke teu.

13 M̄póyú yoolaa hiu na naanúwa wei i tñgaxa Tafiiti tó pa taa tooso pola i kiñ ke Atulam kokpamnyu p̄bóyú taa ke kumtv waatv. Na Filiisi yoolaa náá sika Lefayi nyóma tetekále taa.

14 Na Tafiiti náá we kolunja ícate taa na Filiisi yoolaa náá sika Petələhem.

15 M̄puyule Tafiiti tóma si: Ma nyula Petələhem ícate nōnaxó hite taa lóm ké isu yem na kpeṭe.

16 Təngaxle yoolaa səsaa tooso uní pa faɣana Filiisi nyóma təsikile na pá lu Petələhem hite ñté tə taa lóm na pá pona Tafiiti. Ama i kisa pə nyóou na í mələnawí na í liisi Tacaa.

17 Úlena í tó si: Hai, Tacaa, pə fei si má nyóo lóm pəne. Mpi tó, pə we isu yoolaa pəne pa caləm ké. Pa weesiñ ke pa lapa awusa.

Úlena Tafiiti kisi lóm mpi pə nyóou.

Təmlə səsóole nte yoolaa tooso uní i lapa təxóle.

18 Sowarı neu Apisayi keke yoolaa hiu na naanúwa uní i taa nyuyv tv. Iní i kóna kolontunaa ñm̄nyuñ nuñúwa (300) na ñmantaxa, úlena i nyuyv kólí.

19 Iní i ka tēna pa hiu na naanúwa taa halí i la pa nyuyv tv. Paa na mpv i ta tala kancaalaya yoolaa tooso.

20 M̄póyú Kapəseli tv Yoyata pəyalv Penaya, apalv uní i nyuyv ka kóla i kookalénaa tó ké. Iní i ka kóna Mowarv yoolaa səsaa naale. Kuyaku leñku i tii hite taa na í ku təxolaya ke watv waatv.

21 Kuyaku nakulí i na Icipiti yoolu tooko nəxólə pa sulina na uní í təká kprátóyú na úlexe ñmantaxa. M̄póyú i ləeka tooko uní i ñmantaxa na í kóna-i.

22 Mpi Penaya lapa na i nyuyv kólí yələa tooso uní i taa təxóle.

23 Iní i tēna pa hiu na naanúwa uní. Ama i ta tala tooso kancaalaya nyəñ ké. M̄póyú Tafiiti kra-i i tanlaa nyuyv tv.

24 Yoolaa səsaa hiu na naanúwa taa lələa nté Sowarı neu Asayeeh, na Petələhem tv Tooto pəyalv Úlanəñ,

25 na Halotí nyóma Samma na Úlika,

26 na Peletí tv Helesí, na Tekówa tv Úkesí pəyalv Úla,

27 na Anatótí tv Apiyesee, na Husa tv Mepunayi,

28 na Ahowa tv Salóməñ, na Netofa tv Malayí,

29 na Netofa tv Paana pəyalv Helepí, na Pəncamee tv Lipayi pəyalv Útayí ke Kipeya,

30 na Pilatəñ tv Penaya, na Hitayi ke Kaasi lóou nəxó

31 na Pəti-Alapa tv Apiyaləpəñ, na Pahulim tv Asəmafəti,

32 na Saaləpəñ tv Úiyapa, na Yasəe pəyalv Úeləv Yonatan,

33 na Halaa tv Samma na Halaa tv Salaa pəyalv Ahiyam,

34 na Makatí tv Ahasəpayí pəyalv Úlifəletí, na Kílo tv Ahitofelí pəyalv Úiyam,

35 na Kameeli tv Hesəlayí, na Alapv tv Paalayí,

36 na Sopa tv Natan pəyalv Úkaali, na Katí tv Pani,

³⁷ na Amoni tu Seleki, na Peloti tu Nalayi mpa pa tɔkaya Sowari yoou wontu to,
³⁸ na Yetee nyoma Ila na Kalepu,
³⁹ na Hiti tu Yulii. Tafiiti yoolaa sɔsaa tɔna kɔenta yɔlaa hiu na naanwa na naatosompɔɔlaya.

24

Kokalvyu na yulɔkɔsɔku

(Kvɔɔsvu I 21:1-6)

¹ Mpɔyɔ Tacaa pɔ́áná tasa Iseyeli nyóma ke huunau, na í tó Tafiiti taa sí í kala Iseyeli nyóma na Yuta nyóma.

² Ilena Tafiiti tó í yoou wulau Sowari sí: Cɔɔ Iseyeli kpeka tɔna ke pɔ kɔɔayau Tan na pɔ́ polo Pɛesepa tɔ na hí kala yɔlaa na má nyi pa nyuyɔ.

³ Mpɔyɔle Sowari sí: Tacaa í la na Iseyeli yɔlaa huki tɔm nunwa (100) na hí ná. Ile pepe tɔɔ ké n tu kalɔyi yɔlaa?

⁴ Ntɛna wulau sí: Sowari í kala ke í kala. Ilena Sowari polo na í kala Iseyeli yɔlaa.

⁵ Mpɔyɔ í tɛsa Yaataní na í polo í siki timpri pa yaa sí Alɔwɛɛ tɔyɔ icate nte tɔ wɛ Katí tɛtɛkɔle taa tɔ tɔ ntɔyɔn tɔɔ ke Yaseɛ cɔɔɔ.

⁶ Mpɔyɔ pa pola Kalaaɔ tɛtu taa na pɔ́ polo Hiti nyóma tɛtu taa na Kateesi na Tan-Yaan ke Sitɔn cɔɔɔ,

⁷ na pɔ́ polo Tii koluɔa icate taa na Hifi nyóma na Kanaan nyóma pa acalɛ taa na pɔ́ tɛsɛna Yuta ilim tɔtɔle ntɔyɔn tɔɔ ké Pɛesepa.

⁸ Mpɔyɔ pa cɔɔ tɛtu tɔna na pɔ́ mɛli Yosalem. Ile pɔ́ yooa isɔtɔnaa pɔɔɔlayafɛi naanwa, na kuyɛɛn hiu.

⁹ Ilena Sowari heeli wulau sí: Iseyeli yoolaa wɛ yɔlaa iyisi nasɛnaasa (800000) na Yuta nyóma ke yoolaa iyisi nasɛle na nunwa (500000).

Iso hɔma Tafiiti nkpaɔyɔyɔ

(Kvɔɔsvu I 21:7-17)

¹⁰ Tafiiti tɛma kokalvyu nkɔ ile í lanle wakɔlaa kele na í tó sí: Tacaa, ma lapa mpu tɔ ma wakɔlaa ké, ile wii-m ma isayatu nti. Ma lapa kɔmɛlentɔ ké.

¹¹ Mpɔyɔ Tacaa heela Tafiiti layatu tasɔɔ Iso kuyɔyɔtɔtu tɛlɔsɔɔ Katí sí:

¹²⁻¹³ Polo hí heeli Tafiiti sí ma su wahalanaa tooso sí í lɛsí wei í sɔɔlaa tɔ. Nyɔyɔsí í lu-í pusi naatosompɔɔlaya, yaa í se í kolontunaa ke isɔtɔnaa tooso, yaa yulɔkɔsɔku í luna kuyɛɛn tooso? Wulau í cɔ-m na má heeli Tacaa. Tafiiti fɛma tanaɔ tɛɛ Ilena Iso kuyɔyɔtɔtu tɛlɔsɔɔ kɔɔ.

¹⁴ Ntɛna Tafiiti cɔ-í sí: Ma lanle pɔsaa ké. Ile Tacaa ke tɔ pɛta ta ti. Sana uní í ho ta nkpaɔn na mpi yulɔ ka hɔm-í tɔ. Mpi tɔ, Tacaa pɛtɔtɔle tɔɔwaya.

¹⁵ Mpɔyɔ Tacaa yɛlaa na yulɔkɔsɔku suv Iseyeli taa ké hatoo tanaɔ tɛɛ na pɔ́ polo waatu wei í suwa tɔyɔ pɔ́ kɔɔayau Tan na pɔ́ polo Pɛesepa tɔ, na yɔlaa iyisi nutoso na naanwa (70000) sí.

¹⁶ Isɔtaa tillu tiikaya Yosalem icate tɔɔ sí í wakɔɔyi-tɛ, Ilena Tacaa yɛle í pɔ́áná na í heeli-í sí: Yɛle mpu, pɔ́ mayanaa.

Waatu uní tɔ na isɔtaa tillu wɛ Yɛpusi tɔ Alafɛna tɔfallɛ.

¹⁷ Tafiiti nawa isɔtaa tillu na í kuyɔ yɔlaa Ilena í tó Tacaa sí: Hai, má wakɔlɛna, yɔlaa mpe pa ta la pulɔ. Kɔ má na ma caa tɔyaya nyóma.

Tafiiti nmá Tacaa ke kɔtaya tɔlate

(Kvɔɔsvu I 21:18-26)

¹⁸ Μπόγύ Ισο κυγῶγῶτῶτῶ τελῶσῶλο πολα Ταφιτι κῆ κυγῶκο ηκο να ί τῶμῶ-ῖ σῶ: Polo Alafəna təfallə na ḥ ḥmá Tacaa ke kətaya təlate.

¹⁹ Uena Tafiti polo isu Tacaa heeluyu-ῖ τῶ.

²⁰ Μπόγύ Alafəna luwa na ί loosi wulav na ῖ waah nyəma na pá puki ῖ τε, uena ί polo na ί hənti-ῖ atə.

²¹ Uena ί pəəsi wulav si: Hai, tá caa, alafəya kəle? Kəlena wulav si: Ma kəḥ kə si ma yakῖ nyá təfallə na má ḥmá Tacaa ke kətaya təlate na mpusi inə ί kəeli yəlaa tə.

²² Nəna Alafəna si: Ta caa, kraya-te na ḥ la kətasi nsi n nəkaa tə. Kraya naaḥ inə na ḥ hətῖ akuyu kratəḥ na ḥ la kətaya ḥka kəkə lusaa tə.

²³ Pə tənaya ῖ ha wulav na ί τῶμῶ-ῖ σῶ: Nyá Iso Tacaa ί mu nyá sələmuyə.

²⁴ Tənayale wulav cə-ῖ σῶ: Aai, maa yana liyitee kə, ma kaa ha Tacaa ke mpi pə tə ma ta wu tə.

Uena Tafiti felῖ təfallə na naaḥ pə tə kə liyitee nyəgətu nule na naanəwa.

²⁵ Μπόγύ ῖ ḥmawa kətaya təlate na ί la Tacaa ke kətaya ḥka kəkə lusaa tə na ciikuyə nyənsi. Uena Tacaa páná hēe na mpusi kəeli ləyeli tətə taa.

AWULAA TOM TAKELAYA KANCAALAYA NYEJKA Kutubtu

Awulaa takelaya kancaalaya nyehka taa ke pa keesayi Iseyeli wulaw Tafiiti payalw Salbməŋ kawulaya təyow təm. Kancaalaya taa, i təŋa Iso luyu nyənto ke na i kawulaya la teu pə tu fei. Ama alaa heləsa-i tuŋ laaw təm taa ke waali waali. Uena Iso fayə i kawulaya ke təm naale. Iseyeli nyəma ke həyoluyw na Selopuwam kele pa wulaw. Na Yuta nyəma ke həyoluyw na Ləpəuwam kele pa wulaw.

Isəna pa fayə Awulaa I takelaya tə:

Tafiiti kawulaya təm, titite 1:1-2:12

Salbməŋ kawulaya təyow, titite 2:13-11:43

Salbməŋ kawulaya fayaw, titite 12:1-14:20

Iseyeli awulaa naale yooou na pa ciikuuyu, titite 14:21-22:53

Atoniya nyuləyi kawulaya

¹ Mprəyō Iseyeli wulaw Tafiiti kratəlaa təkunḱunḱu, na pə takəyi-i pəŋə pu haŋəyi-i.

² Ntəna wulaw waali nyəma tə si: Tá caa wulaw, tu caa-ŋ pəelə wei i ta nyənta apəlw tə na i paasəna-ŋ, na í həntəyi nyá kəŋkəŋ taa. Pu haŋ-i-ŋ.

³ Uena pá pəeki Iseyeli tetu təna taa ke pəelə telu, na pá hiki Sunem tu nəyolw. Pa yaa-i si Apisaki. Uena pá pona-i wulaw.

⁴ Pəelə un i isəntaa ka luwəya təkpara. Mprəyō i paasəna wulaw. Ama wulaw ta nyəmi-i apəlw na alw.

⁵⁻⁶ Mprəyō Hakii payəlw Atoniya, Apəsəlm neu yətətə nyəŋ lapa kalampəan, si un i ká təyənə kawulaya. I isəntaa ka luwəya. Pəcō too i kuluyw tə, i caa ta kaləna-i paa təm koləm si pulw. Mprəyō kuyaku nakul i caa yooou keekənaa, na krayəŋəŋ cayalaa, na i taŋlaa ke nule na naaŋwə.

⁷ Mprəyō i nawa Sowari, na kətulw Apiyataa, na pəle pa laŋə hēna i təm nti.

⁸ Ama kətulw Satəki, na Yoyata payəlw Penaya na Iso kuyəyətətu teləsulw Natan, na Simeyi, na Leyi, na Tafiiti taŋlaa fei Atoniya təw.

Natan na Pasəpa pa yəyətəyi Salbməŋ kawulaya təm

⁹ Mprəyō kuyaku nakul Atoniya yelaa na pá ku heeŋ, na naaŋ kufəŋ nim nyəŋ ke Soləeti pəle nte tə wə hite kəŋkəŋ taa tə tə təw. Na í lá acima. Uena í yaa i newaa na Yuta nyəma mpa pa lak i wulaw ke təmle təyō təyow.

¹⁰ Ama Atoniya ta yaa i neu yətətə nyəŋ Salbməŋ, na Iso kuyəyətətu teləsulw Natan na Penaya na wulaw taŋlaa.

¹¹ Mpuylə Natan polaa na í pəəsi Salbməŋ too Pasəpa si: N nuwa si Hakii payəlw Atoniya pəsa wulaw na? Pəyle tá caa Tafiiti ná tá nyi-ti.

¹² Mpu tə, yele ma tasa-ŋ layətu ke isəna n ká ya nyana nyá payəlw Salbməŋ mə nyəŋ tə.

¹³ Polo í ná wulaw ke ləŋ, na í pəəsi-i si: Hai, tá caa wulaw, isi n heela-m na tuunaw si, nyá payəlw Salbməŋ ká təyənə kawulaya, na í ləeti nyá kumte təw? Ue pəpe təw ke Atoniya tək kawulaya?

¹⁴ Ue ma mayəmayə maə kəw waatu inəyi mə kin, na má səəsi nyá təm təw.

¹⁵ Mpuylə Pasəpa suw wulaw naŋ taa. Wulaw ka kratəla səśəm ke, na Sunem tu Apisaki paasəyənə-i.

16 Ɔlena Pasepa hɛnti wulaw ke ate. Na wulaw pɔɔsi-ɪ si: Alaafɔya kele?

17 Ntɛna Pasepa cɔ si: Eɛ alaafɔya kɛ. Hai, tɔ caa, n ka heela-m na n tuuna nyɔ Iɔ Tacaa si, ma pɔyalɔ Salɔmɔn kɔ tɔɔna kawulaya, na i leɛti nyɔ kumte tɔɔ ɔɛ?

18 Tɔu, nɔɔnɔ Atoniya tɔkɔna ntɛ, pɛcɔ n ta nu.

19 I lapa kɔtaya ke naan, na heen, na naan kɔfan nim nyɔn ke sɔsɔm. Na i lɔ acima, na i yaa nyɔ pɔyalaa tɔna, na kɔtɔlɔ Apiyataa, na yoolaa wulaw Sowari. Ama i ta yaa nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn.

20 Hai, tɔ caa, nyaya Iɛyɛli nyɔma tɔna nyɔnɔɔɔ si n hɔli-wɛɛɛ wei i kɔ leɛti nyɔ kumte tɔɔ kɛ nyɔ sɔm waali tɔ.

21 Ye pɔ taya mpɔ, waatu wei n kɔn n si tɔ, yɔlaa kɔ lu ma na ma pɔyalɔ Salɔmɔn ke kolonɔ.

22-23 Waatu wei alɔ un i tɔnɔ nɔpɔyɔ yɔɔtɔyɔ tɔɔ pa heela wulaw si Natan kɔma. Ɔlena Natan sɔn na i hɛnti wulaw ke ate.

24 Na Natan pɔɔsi wulaw si: Tɔ caa, nyɔ heelina Atoniya si i tɔɔ kawulaya na i caya nyɔ kumte tɔɔ?

25 Mpi tɔ, sanɔ i kɔma na i lɔ kɔtaya ke naan, na heen, na naan kɔfan nim nyɔn ke sɔsɔm. I yaa nyɔ pɔyalaa tɔna, na yoolaa nyɔnyɔ nyɔma na kɔtɔlɔ Apiyataa, na pɔ na-ɪ pɔ tɔɔ na pɔ nyɔ na pɔ wilitiɔ si: Atoniya nyana tetɔ.

26 Ama i ta yaa kɔtɔlɔ Satɔki, yaa Yoyata pɔyalɔ Penaya, yaa nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn.

27 Ɔɛ, tɔ caa nyɔ heelina-ɪ si i kɔ tɔɔ kawulaya ke nyɔ sɔm waali na n nɛsi-tɔ?

Tafiiti kra Salɔmɔn ke kawulaya

28 Ntɛna wulaw tɔ si: I yaa-m Pasepa.

Ɔlena Paseya mɔli.

29 Mɔpɔyɔ wulaw tɔma si: Ma tuukina Tacaa wei i waasa-m ma lanɔwakɛlle tɔna tɔ.

30 Sanɔ maɔamaɔa ma la nti maɔ tema yɔɔtɔyɔ na mɔ si Iɛyɛli Iɔ Tacaa ɪɛntaa si, nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn kɔ tɔɔna kawulaya, na i caya ma kumte tɔɔ kɛ ma sɔm waali tɔ.

31 Ɔlena Pasepa hɛnti wulaw ke ate na i tɔ si: Hai, tɔ caa, nyana tetɔ.

32 Mɔpɔyɔle wulaw Tafiiti tilaa na pɔ yaa-ɪ kɔtɔlɔ Satɔki, na Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlɔ Natan, na Yoyata pɔyalɔ Penaya na pɔ kɔɔ.

33 Na wulaw tɔ-wɛ si: I kɔti yoolaa mpa pa lapa-m naani tɔ na i caya si Salɔmɔn ke ma kawulaya kraɔaya tɔɔ na i pona-ɪ Kihɔn hite.

34 Tɔnaya kɔtɔlɔ Satɔki na Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlɔ Natan paa pɔli-ɪ nim, na pɔ kra-ɪ Iɛyɛli nyɔma wulaw. Ɔlena pɔ hɔli tutuɔ na pɔ wiliti si: Salɔmɔn, mɔ na tetɔ.

35 Ɔlena mi tɔn i waali, na Salɔmɔn kɔɔ i caya ma kawulaya kumte tɔɔ, na i tɔɔ kawulaya ke ma lɔnte. Inɔɔi ma kraɔa Iɛyɛli na Yuta pɔ wulaw.

36 Tɔnayaɔle Penaya cɔwa si: Iɔ i kɔna mpɔ. Nyɔ Caa Iɔ yɔɔtɔna-ti na nyɔ nɔɔ.

37 Ɔɛ Iɔ i wɛɛ Salɔmɔn waali, ɪɪ i ka wɛɔ nyɔ waali tɔ. Na i kɔsi Salɔmɔn nyɔnyɔ na pɔ kɔli-n.

Pa kra Salɔmɔn ke kawulaya

(Kɔtɔɔsɔtɔ I 29:21-25)

38 Mɔpɔyɔ Satɔki na Natan na Penaya na wulaw tanɔlaa pa cayaɔa Salɔmɔn ke kawulaya kraɔaya tɔɔ, na pɔ pona-ɪ Kihɔn hite.

39 Uena Satōki kpaɣa nim na hæluyɔ ke Iso cokøle taa, na í pøli-wøxi Salømøn, na í kpa-i wulav. Mpyóyú pa hula tutuyɔ, uena yølaa tønna wiliti si: Salømøn nyana tetv.

40 Uena yølaa tønna tv í waali na pá kpeena-i na hæsi, na pá kiisiyina lanjhølvmlø. Halønna tetv nyamsøyi.

Salømøn hvløyi Atoniya ke suulu

41 Atoniya na í nyøma pele pa teesaya tøyov, ile pa nu Salømøn pa køkøte nté. Na Sowari nu tutuyɔ, na í pøosi si: Pepe tøv ké icate cukaa na køkøte nyala mpv?

42 Pa tønna yøyøtaya ke mpv, ile Apiyataa pøyalv Yonatan tapayale. Uena Atoniya tøm-i si: Svø, mpi tøv, n ke yølv wei í wena nyoyv tøyv. Isøntø tøm kupanto ke n kønaa.

43 Kølana Yonatan si: Aai yoo, tá caa wulav tønna Salømøn ke kawulaya.

44 Í tømna Satōki, na Natan, na Penaya, na tanjlaa si, pá caɣasi Salømøn ke kawulaya kpanjaya tøv.

45 Na Satōki na Natan pá pøli Salømøn ke nim ke Kihøn hite, na pá kpa-i wulav. Tønaya icate yølaa lunaa, na pá kiisiyina lanjhølvmlø. Mpi pø cukaa icate taa tøyøle.

46 Halí Salømøn ná tema kawulaya kumte tøv ké caɣale ké.

47 Uena wulav Tafiiti waali nyøma polo na pá se-e-i, na pá tøv si: Tá caa, nyá Iso í køsi Salømøn nyoyv na pé køli isu nyá. Í kawulaya í køli nyá nyønka. Uena wulav hønti Iso ké ateyø í kato tøv.

48 Na í tøv si: Ma seø Iseyeli Iso Tacaa, wei í yelaa si má ná ma lonte taa lætølv tøv.

49 Tønayale søyønto kpa Atoniya yølaa tønna, na pá køli na pá ya yemyem.

50 Uena Salømøn tøm kpa Atoniya ke søyøntv, na í polo na í tv køtaya tøløte ke kpyølv si, pá taa læti-i.

51 Mpyóyú pa polaa na pá heeli Salømøn si: Nyá tøm kpa Atoniya ke søyøntv ke søsøm, na í polo í tv køtaya tøløte ke kpyølv. Í tømna si: Ye Salømøn ta tuuna si í kaa kø-m, ma kaa lu cønø.

52 Ntøna Salømøn si: Ye u høn í ti, pylvv kaa tokina-i paa pøcø. Ama ye í laki kalampaan, isu í søpa.

53 Mpyóyú wulav Salømøn tila yølaa na pá læsi-i tønna. Uena Atoniya polo í hønti Salømøn ke atø, uena wulav tøm-i si: Kpø nyá tøv.

2

Tafiiti kantakaya kyøyøtvv na í søm

1 Pø kpøyetønna wulav Tafiiti søm, uena í heeli í pøyalv Salømøn si:

2 Ma wøle pøwa. Mpv tøv, kaasi nyá ti na í lá isu yølv.

3 Tøki Tacaa nyá Iso tøm ke teu. Laki í luyv nyøntv ke tam, na í tønøyi í køsøsitv, na í kutvtøtv, isu pa ηmaa Moisi kiinj takølaya taa tøv. Waatv unøyi n ká waa pø tønna mpi n laki tøv pø taa.

4 Uena Tacaa lá isu í ka su-m tøv si, ye ma piya tønna laakali, na pá tønøyi ma køsøsitv na lotu kølvmtv, na pa læsaya svv-i teu, mpø paa tøkøna ma kawulaya ke tam ké ma søm waali ké Iseyeli taa.

5 Pøle pø paasi, n nyøma nti Seluya pøyalv Sowari lapa-m tøv. Isøna í køwa Iseyeli yoo nyoyv nyøma Nøø pøyalv Apønøø, na Yetøø pøyalv Amasa tøv. Yooø høø waatv ke í køwa yølaa mpø, na pé kø í yooø nyoyv.

6 Mpv tøv, lana nyá layatv. Taa yele-i na í sí søm køpam.

7 Pø kaasa Kalaati tv Paasilayi pøyalv tøv, tøkí pølyø teu, na í caløsøyi-wø. Mpyóyú pele pa paasayana maya waatv wei nyá taalv Apøsaløm tøyønaya-m tøv.

⁸ Kelaa pəyalw Simeyi wei i we Pahulim ke Pəncameε tetu taa tō, ilé i tər̥sa-m mpusi ké teu ke kuyaku ŋku ma pukaya Mahanayim tōyo. Pə waali ké i sər̥a-m Yaatanu nōyo ke ma məlaya tō, na má tuuna Tacaa si ma kaa ku-i.

⁹ Pənentε taa huli-i suulu. N ké yulu layatu ké. N nyəmə isəna n ká lá na paa i kpatəlaa tō, i sí səm isayam tō.

Tafiiti səm na i pəyalw lεεtvu ke i lonte

(Kutəsstv I 29:26-28)

¹⁰ Pə waali ké wulaw Tafiiti səpa, na pá pimi-i timpi pa yaa si, Tafiiti te tō.

¹¹ Pusi nule təcu ké Tafiiti tōyo kawulaya ke Iseyeli təna tō. I tōyo pusi naatosompəyolaya ke Hepələn, na Yosalem ke pusi hiu na naanəwa na tooso.

¹² M̄p̄yóy Salwməŋ lεεta i caa Tafiiti lonte na i kawulaya la teu pə tu fei.

Atoniya səm

¹³ M̄p̄yóy Hakii tu pəyalw Atoniya pola Salwməŋ too Pasepa kin, na Pasepa pəsı-i si: Alaafəya kéε? Na i cə si: Eε.

¹⁴ Na i tasa si: Faaci nəyoləwu ma kəmnna. Ntəna alw si: Yəyətı.

¹⁵ Ilena Atoniya tó si: Ntəŋ n nyəmə si má tənna kawulaya ŋke, na maya Iseyeli təna kraakaya wulaw. Ama ma laŋaa na pə məli ma neu tō. Mpi tō, Tacaa cələna-i ké.

¹⁶ Pənentaa ma sələməxi-ŋ pəlv. Ile taa pε-m-wı. Alw si yəyətı.

¹⁷ M̄p̄yóyε si: Heeli wulaw Salwməŋ si i ha-m Sunem tu Apisaki na má lá alw. Ye nyaa yəyətəna i kaa kisi.

¹⁸ Ilena Pasepa tó si: Pə we teu, maa heeli-i.

¹⁹ M̄p̄yóy Pasepa pola wulaw kin si i heeliyi-i Atoniya təm. Wulaw na-i, Ilena i kulı na i sər̥i-i, na i həntı-i atε. Ilena i məli i kumte tō. Na pá si toto ké kawulaya kpələya, na wulaw ntəyən tō na toto caya.

²⁰ Ntəna toto si: Ma kəma-ŋ natələyi sələmwu ke pəcəyə, taa kisina-m. Salwməŋ si: Hai, nyaa sələmi, ma kaa kisi.

²¹ M̄p̄yóyε si: Yele na nyá taalw Atoniya kraya Sunem tu Apisaki.

²² M̄p̄yóyε Salwməŋ si: Pepee? Pepe tō ke nyá caa si i kpaya-i? Aŋha, ile sana n ka sələmaa si má cεle-i kawulaya. I ké ma taalw ke te. Mpi Apiyataa na Sowapı pa kooliyi tōyole.

²³ Tənayale wulaw Salwməŋ yəyətəna na i tuu si: Ye ma ta ku Atoniya ke təm tənε tō tō, Tacaa i ku-m.

²⁴ Ma tuuna Tacaa wei i tu má na ma təyaya nyəma ke kawulaya, na i lεεti-m ma caa lonte tō si, isı saŋa ma kuwa Atoniya.

²⁵ Ilena Salwməŋ tili Yoyata pəyalw Penaya na i ku Atoniya.

Salwməŋ təyənəyi Apiyataa ke Yosalem

²⁶ Ye Apiyataa, wulaw heela ilεye si: Kpe nyá te Anatəti. N muna səm yaa, ile ma kaa ku-ŋ saŋa ké. Mpi tō, n paasəna Isə atakaa ké ma caa Tafiiti waatu taa. Halı nyá na ma caa Tafiiti i təyənə pə wahala.

²⁷ M̄p̄yóy Salwməŋ Iəsa Apiyataa ke kətvu təmlε taa. Ilena pə la isı Tacaa ka yəyətəwu Ilii təyaya nyəma tō ké Silo tō.

Salwməŋ yelaa na pá kú Sowapı

²⁸ Waatu wei Sowapı nuwa Atoniya səm na Apiyataa təyənəwu, Ilena i se na i svu Isə cokəle taa, na i tú kpəlvu ke kətaɣa təlate kin. Mpi tō, i ka we Atoniya tō ké. Ama i taa təŋ Apəsələm ké.

29 Ilena pá tayasi wulaw si Sowari sɔv Iɔɔ cokæle taa, na í tó kɔrɔlɔv ke kɔtaya tɔlate.

Ntɛna wulaw tili Yoyata pɔyalv Penaya si: Polo na í kv-i.

30 Penaya polaa, ilɛna í tó Sowari si: Wulaw tɔma si í lu. Ntɛna Sowari si: Hai, cɛneyɛ ma caa si má si.

Mpɔyú Penaya mɛlaa na í heeli wulaw ke nti Sowari yɔɔɔtaa tɔ.

31 Kɛlɛna wulaw si: Polo na í kv-i tɛna isu i yɔɔɔtɔv tɔ, na í pimi-i. Iɛ n kɛɛla má na ma caa tɔyaya ta nyɔvɔv tɔɔ kɛ yɛlaa mpa i kɔwa mɔsɔv tɔ, pa mpusi kɛɛ.

32 I nyɔvɔv taa kɛ Tacaa ká mɛɛna yɛlaa kɔpama naale wei i kɔwa tɔ pa sɛm tɔm. Paa Iɛyɛli yoolaa wulaw Apɛnɛɛ, na Yuta yoolaa wulaw Amasa.

33 Mɛɛ inɪ pa sɛm tɔm ká mɛli Sowari na i piitim nyɔma pa nyɔɔv taa kɛ tam tɔɔ kɛ. Ama Tacaa ká yele na Tafiiti lɔlɔvɔv nyɔma, na i tɔyaya nyɔma mpa paa lɛɛtɔyɪ i kawulaya taa tɔ, pá hɛɛsi tam tɔɔ.

34 Mpɔyú Penaya kɔwa Sowari na í kɛɛna-i i cacaku tɛɛ, na í pimi-i.

35 Ilena wulaw kpa Penaya ke yoolaa wulaw kɛ Sowari lonte. Na í kpa Satɔki ke kɔtɔv ke Apiyataa lonte.

Salwmɔɔ yɛlaa na pá kú Simeyi

36 Mpɔyú kɔyaku nakɔli wulaw yaa Simeyi na í tɔmɪ-i si: Nma tɔyaya ke Yosalem taa na í caɔa. Pɛ fɛi si í lu si í puki tiili.

37 Ye kɔyaku ŋku pɛ cɛpa-ŋ na í lu, na í tɛsi Setɔlɔv lɔɔv, na í hika mpi, n yapa.

38 Ntɛna Simeyi si: Hai, tá caa wulaw, maa la isu n yɔɔɔtɔv tɔ.

Ilena Simeyi caɔa Yosalem taa na pɔ leeli.

39 Pɔɪsi tooso sika, ilɛna Simeyi tɛmlɛ nyɔma naale se na pá polo Katɪ wulaw Maaka pɔyalv Akisi tɛ.

40 Waatv wei Simeyi nuwa si i tɛmlɛ nyɔma wɛ Katɪ, ilɛna í kɛɛli i kɛɛɔaya na í polo i tɛmlɛ nyɔma waali na í kɔna-wɛ.

41 Mpɔyú pa tayasa Salwmɔɔ si Simeyi pola Katɪ na í kɔɔ.

42 Ntɛna wulaw yaa-i na í pɔɔsi-i si: Isu má kisina-ŋ tɛɛayasaɔa, na má yele na í tuuna Tacaa si, wɛ kɔyanku í luwa na í polo tiili n ká si na? Halɛna í cɔ-m si, pɛ wɛ teu n nuwa?

43 Pepe tɔɔ kɛ n ta tɔki nyá tuunav na í kɛɛna nti má kisina-ŋ tɔ?

44 N nyɛmá nyá taa kɛ isayatv nti n lapa ma caa Tafiiti tɔ, Tacaa ká lɛɛtɛna-ŋ.

45 Ilena í kooli maya kɔpantv na í su Tafiiti tɔyaya ke tam tɔɔ.

46 Mpɔyú wulaw kɔsa Penaya na í kú Simeyi.

Ilena kawulaya náá sɔv tɔv sɔsɔv ke Salwmɔɔ niŋ taa.

3

Salwmɔɔ kɛakɔyɪ Icipiti wulaw pɛɛlɔ

1 Mpɔyú Salwmɔɔ kɛaya Icipiti wulaw pɛɛlɔ. Ilena akɛayale ntɛ tɔ kɛɛntɪ awulaa mɛɛ pa naale. Ntɛna Salwmɔɔ pona alv inɪ na í su-i Tafiiti tɛyɛ Yosalem. Halɛna í tɛɛsi kawulaya tɔyaya, na Iɔɔ tɛɛɛɛle na icatɛ koluŋa ke ŋmav.

2-3 Salwmɔɔ ka sɔɔla Tacaa kɛ na í tɛɛɔyɪ i caa Tafiiti ikpate. Paa na mpɔv tɔ, lona payale taa kɛ í na yɛlaa pa lakaya pa kɔtasi ke waatv inɪ. Mpi tɔ, pa ta ŋmata Tacaa ke i tɛɛɛɛɛ.

*Salwmɔɔ sɛlɛmɔyɪ Iɔɔ kɛ lɛmayasɛɛ
(Kvɛɔsvu II 1:2-13)*

⁴ Ἄρβύγυ κuyaku nakuli Salómwɛɣ pola Kapawɛɣ ke kɔtaga laru. Teɛtu tɛna taa kɔtaga tɔlate sɔsɔɔle nté tɛna. Hali Salómwɛɣ lapa tɛnaya kɔtaga ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ.

⁵ Kapawɛɣ tɛnaya Tacaa lu Salómwɛɣ tɔw kɛ ahoɔ ke toosee taa, na i tɔm-i si: Sɛlɔm-i m mpi n caa tɔ.

⁶ Ntɛna Salómwɛɣ si: Kɔpantu sɔsɔwntu ke n lapa ma caa Tafiti, ke timpi i tɛɣa tampana na lotu kɔlɔmtu, na i laki kɔpantu tɔ. Hali n ha-i apalɔpɔyaya, na keke ká lɛeti i lonte taa, isu pɔ wɛw saɣa isɛntɔ tɔ.

⁷ Hai ma Isɔ Tacaa, mayale n kɔyaa na í lɛeti ma caa lonte taa. Anu ma kɛ pɔyaya kɛ na hɛlɛm na nɔyɔ.

⁸ Pɔyele nyá yɛlaa kɔlɛasa mpa pa tɔw ma tɔki kawulaya tɔ, pá wɛ tuutuuma kɛ pa fɛi kalɔyɔ.

⁹ Mpu tɔ, ha-m layatu, na kɔpantu na isayatu pɔ cekɛnau. Uɛna má pɛsi na má paasɛna nyá yɛlaa samaa tuutuuma inɛ.

¹⁰ Ἄρβύγυ Tacaa lanle hɛɛna Salómwɛɣ sɛlɔmɔyɔ ŋku.

¹¹ Ntɛna í tɔ si: Timpi n sɛlɛma layatu si n tɛɣɔɣɛna tampana, n ta sɛlɛmi weesuɣu kɔtagalɔyɔ, yaa wɛnau, yaa nyá kolontunaa í si tɔ.

¹² Maa tu-ŋ layatu na nyɛm mpi too nɔyɔlɔ ta hikita tɔ. Pɛcɔ nɔyɔlɔ kaa taa-wɔyɔ hikuyɔ tɔ.

¹³ Pɔle pɔ paasi, maa ha-ŋ mpi n ta sɛlɛmi tɔ. Wɛnau na teeli, wulau nɔyɔlɔ i kaa nɔyɔsɛna-ŋ, halɛna nyá sɛm.

¹⁴ Ye n tɛɣ ma mpaɣɣ taa, na n tɔka ma kɔtɔtɔtu na ma kusɛsɛtu, isu nyá caa Tafiti, ilɛ maa yele na nyá weesuɣu tagali.

¹⁵ Salómwɛɣ fema, ilɛ sɛsɛ toosee ntɛ. Uɛna í mɛli Yosalem, na í lá i waali nyɛma tɛnaya acima.

Salómwɛɣ huɔkɛna lɔmayasɛɛ

¹⁶ Ἄρβύγυ κuyaku nakuli apalaa tɛna alaa napɛli pa pola wulau tɛyɛ naale.

¹⁷ Uɛna pa taa lɛlɔ tɔ si: Hai, má la-ŋ kaafala tá caa. Ma na alɔ inɛ tɔ wɛnna tɔyaya kɔlɔmɔyaa taa, na má lɔli apalɔpɔyaya.

¹⁸ Kuyɛɛŋ naale tɛɛwa, uɛna inu í lɔli apalɔ tɔtɔ. Na ta naale tɔ wɛɛ mpu. Krai tu nɔyɔlɔ ta sɔsɔsi ta tɔw.

¹⁹ Ἄρβύγυ i hɛnta i pɔyaya tɔw kɛ ahoɔ na ká sí.

²⁰ Uɛna í kɔyaa ma pɔyaya na í husi i kɛɣkɛɣ taa, na í husi kusɔpaya ke ma kɛɣkɛɣ taa, na máa tɔɣna tom.

²¹ Pɔ nyaalaa si má cɛlɔyɔ pɔyaya ke hɔtɛ, uɛna má maɣana sɛtu. Ma nyɛna-keɣɛ teu, uɛna má cekɛna si pɔ taga ma nyɛɣka.

²² Tɛnayaɛ alɔ lɛlɔ si: Aa yoo, ma pɔyaya nté weesuɣu nyɛɣka, nyá nyɛɣka nté kusɔpaya.

Ntɛna kancaalaya nyɛɣ si: Pɔpɔtu kɛ. Nyá pɔyaya sɔpɛna, ma nyɛɣka nté weesuɣu nyɛɣka.

Uɛna pá naali árβύγυ hɔm ke wulau isɛntaa tɛna.

²³ Ntɛna wulau tɔ si: Lɛlɔ ná tɛɣ si, ma pɔyaya nté weesuɣu nyɛɣka, nyá nyɛɣka nté kusɔpaya. Inɛ ilɛ si, pɔpɔtu kɛ, nyá pɔyaya nté kusɔpaya, ma nyɛɣka nté weesuɣu nyɛɣka.

²⁴ Tɔw, ye mpu í kɛna-m layatɛ.

Pa pona wulau ke layatɛ,

²⁵ Uɛna í tɔ si: I faɣa weesuɣu nyɛɣka ke calɔ na í tala-wɛyɛ hɔyɔlɔyɔ hɔyɔlɔyɔ.

26 Tənaɣale pə lapa weesuɣu pəyaya too taa ké pɔlvɔv ɪ pəyaya təm, na í tɔ si: Hai, wulav cɛle-ɪ pəyaya ŋke, taa kv-ke.

Ntəna alv lɛlv si: Yee, seti-ke, na ta naale tə laŋ.

27 M̀pɔ́yú wulav si: ɪ cɛla kancaalaya nyəŋ ke pəyaya, í taa kv-ke, ka too kele.

28 M̀pɔ́yú Iseyeli nyóma təna nu wulav huɔle nté, na pá ná si, Tacaa tu-ɪ laɣatu, na í təŋəyi tampana na í huɔkəna. Uena pá nyarŋna wulav.

4

Salwməŋ taɣanəyi ɪ kawulaya

1 Iseyeli təna tɔ́ ké wulav Salwməŋ təkaya kawulaya.

2 ɪ waalɪ nyóma həla na pa təma ntɔ. Satəki pəyalv Asaliya kele kətɔlv.

3 Sisa pəyalv Uiholefi na Ahiya pɛɛɛɛɛ takəlasɪ ŋmaalaa. Ahiluti pəyalv Yosafatɪ kele takəlasɪ sɩlv.

4 Yoyata pəyalv Penaya kele yoolaa wulav. Satəki na Apiyataa kele kətəlaa.

5 Natəŋ pəyalv kancaalaya nyəŋ Asaliya kele kɔmatəŋnaa nyɔvɔv tu. Naale nyəŋ Sapu kele wulav kɔpəyalv.

6 Ahisaa kele kawulaya təyaya nyɔvɔv tu. Apita pəyalv Atonilam kele təlasɪ təma nyɔvɔv tu.

7 Salwməŋ ka wena kɔmatəŋnaa nyɔvɔv nyóma ke naanɔwa na naaleɣe Iseyeli tɛtv təna taa ké. Pə wɛɛ si paa wei í cɛla wulav na ɪ kawulaya təyaya nyóma pa ɪsɔtv kɔlvɔm təŋənaɣa ke pənaya taa.

8 Halɪ pa həla na pa tɛtvnaa həla ntɔ. Huuu pəyalv ké Ifəlayim pəŋŋ taa.

9 Teke pəyalv ké Makatɪ, na Saaləpim, na Pɛti-Semɛsi, na Iləŋ-Pɛti-Hanaŋ tɛtv taa.

10 Hɛsetɪ pəyalv ké Alupotɪ ɪcətɛ taa. Ilé ɪ ka tənna Soko na Hɛfɛɛ tɛtv təna.

11 Apinatəpɪ pəyalv ka tənna ntɛɣe Tɔɔ pəŋŋ hɔɣɔlvɔv təna. Ilé ɪ ka kɔpəyana Salwməŋ pɛɛlv Tafa.

12 Ahiluti pəyalv Paana ka tənna Taanaki, na Mekito, na Pɛti-Seyəŋ tɛtv təna. Hɔɣɔlvɔv ŋkv kv kɔtəna Saatanə ke Sisilee tapɔvɔv tɛɛ ké pə kɔpəyav Pɛti-Seyəŋ tɔ, na pə polo Aɛɛli-Mehola, haləna Yəkəneyam.

13 Lamətɪ tv Kɛɛɛ pəyalv ka tənna Kalaatɪ tɛtv təna, na Manasee pəyalv Yayii acalisi tənaya Kalaatɪ tɛtv taa, na Aləkəpɪ hɔɣɔlvɔv ke Pasaŋ, na pə koloosi acalɛɛ sɔsɔna nutoso, wena pa təka nyəŋətv kɔsɛɛmtɔ tɔ.

14 Itoo pəyalv Ahinatəpɪ tənna Mahanayim tɛtv.

15 Asimaatɪ tənna ntɛɣe Nɛfətali tɛtv, ilé ɪ kɔpəyav tətəɣv Salwməŋ pɛɛlv lɛlv Pasəmatɪ.

16 Husayɪ pəyalv Paana tənna Aɛɛ na Pɛyalətɪ pə tɛtv.

17 Paluya pəyalv Yosafatɪ tənna ntɛɣe Isakaa tɛtv.

18 Ilə pəyalv Simeyi kele Pɛncamɛɛ nyəntv.

19 Ulii pəyalv Kɛɛɛ kele Kalaatɪ tɛtv na pə kɔpəyana Amolii nyóma wulav Sihəŋ, na Pasaŋ wulav Oki pa tɛtv. Pəcɔ́ pə kaasi kɔmatəŋnaa nyɔvɔv tv lɛlv ke Yuta tɛtv taa.

20 Yuta na Iseyeli pə yəlaa ka wɛ pəyale ké ɪsv kanyəŋa, na pá təkɪ na pá nyɔkɪ na pa laŋa hɛɛwa.

5

1 Salwməŋ ka ŋmakələna tɛtv tənaya waatv ɩv. Pə kɔpəyav Ifəlatɪ pəŋv, na pə yoosina Filiisi nyóma tɛtv, haləna Icipiti tɛtv tɔŋa tɔ. Na tɛtv ntɪ tə nyóma fɛɛɣv Salwməŋ ke lampuuna, haləna ɪ səm.

² Paa ifemle nte tɔɔnɔɔa ŋka Salɔmɔn na i tɔɔɔa nyɔma pɔ tɔki tɔɔɔ. Mɔlɔm kɔnyaaɔɔm tɔɔnɔna pɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ naanɔwa, na mɔlɔm kɔkɔpɔsɔm ke tɔɔnɔna pɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ hɔu.

³ Na naan wei pa tu tɔɔnɔɔa kɔɔɔɔɔɔɔ na i lɔ nim tɔɔɔ naanɔwa, na naan wei pa lɔsa ntiyile taa tɔɔ hɔu, na heen ke nuɔwa (100). Pɔcɔ pɔ kaasi namɔn waan waan ke tɔm tooso, na kampee kɔɔna.

⁴ Salɔmɔn ŋmakɔlayana pɔɔ lɔlati ilim tɔtɔle tɔtɔ tɔna. Pɔ kɔɔɔɔ Tifɔsa na pɔ polo Kasa tɔ, na pa awulaa tɔna. Ilena i caɔana i tɔɔi tɔtɔna mpa pa tɔɔna-i tɔ pa taa.

⁵ Yuta na Iseɔeli nyɔma tɔna ka caɔana pa tɔɔi, na paa wei i halɔɔi tuɔ wei pa yaa si lesɔna na fikinaa tɔɔ isɔna i caaki tɔ, halɔna Salɔmɔn sɔm.

⁶ Salɔmɔn ka wena yoo kekeɔnaa kɔɔɔɔɔɔ ke iyisi nule (40000) na kɔɔɔɔnɔn kɔcaɔɔɔn ke iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁷ Kɔmatanɔna nyɔɔ nyɔma naanɔwa na naale ka paasayanana wulav tɔɔɔa tɔm. Paa wei na i isɔtɔ, pɔlɔ taa lanɔɔi.

⁸ Pa kɔnɔɔana tɔɔnɔɔa pee, na camtu ke kɔɔɔɔnɔn, na tɔla wena a laki tɔma tɔɔ timpi wulav ka we tɔɔ tɔitei kɔ isu paa keɔsa-we tɔ.

Salɔmɔn tee yɔlaa tɔnaya lɔmɔɔasee

⁹ Mɔpɔɔɔ Iɔ ha Salɔmɔn ke nyɔm na layatɔ sɔsɔntu na i nyi yaasinaa ke waan waan, pɔ fei kalɔɔ.

¹⁰ I kɔ kɔla ilim tɔlɔle tɔ laalɔpuna na Icipiti nyɔma tɔnaya nyɔm kɔ.

¹¹ I na yɔlɔ nɔɔɔlɔ pa taa keɔsɔɔi nyɔm. Halɔ i tee Iɔlahi tu Iɔn na Mahɔɔli pɔyalaɔ Heman na Kalɔkɔli na Taata. I hɔte yaawa piitimnaa mpa pa tɔɔna-i tɔ pa taa kɔ.

¹² Atuwa iyisi toosoɔɔ (3000) Salɔmɔn tukaa na i lu yontunaa iyɔɔa (1000).

¹³ Salɔmɔn yɔɔɔɔ tuɔ sɔsɔn kɔɔɔɔɔɔ tɔm, na i kɔɔna nyulisi nsi si nyɔɔki kutuluɔ kila tɔ si tɔm na i yɔɔɔi. Na i yɔɔɔi tɔla, na taale wontu, na sumasi na ate nyamanyamanaa na tiina pɔ tɔm.

¹⁴ Antulinya awulaa yɔlaa tɔna kɔnɔɔa kɔ na pɔ nuki Salɔmɔn nyɔm tɔm.

Iɔ tɔseɔle ŋmav tɔm tayanɔvɔ

(Kɔtɔsɔtɔ II 2:2-15)

¹⁵ Tiii wulav Hilam nuwa si Salɔmɔn ke pa kpa kawulaya, na pɔ leɔi i caa Tafiiti lonte, Ilena Hilam tili i waan nyɔma si pɔ seɔ-i. Mpi tɔ, i ceu ntɔ Tafiiti.

¹⁶ Mɔpɔɔɔ Salɔmɔn tilaa na pa heeli Hilam si:

¹⁷ Ma caa Tafiiti ta pɔsi na i ŋmɔ Iɔ Taca ke tɔseɔle. Mpi tɔ, i kolontunaa ka tama-i kɔ, na pɔ yookina-i tam. Halɔna Iɔ yeɔ na i kɔli-we.

¹⁸ Ama pɔnentɔ ma Iɔ Taca yela na ma heɔsi pɔ tɔna pɔ taa. Ma fei kolontu, pɔcɔ mpusi nɔɔɔlɔ i fei.

¹⁹ Halɔ mɔ maɔsi ma taa si maa ŋmɔ Iɔ Taca ke tɔseɔle. Mɔpɔɔɔ Iɔ ka heela ma caa si: Nyɔ pɔɔɔɔ ŋka kaa leɔi nyɔ lonte tɔ ŋke kaa ŋmana-te.

²⁰ Mɔpɔ tɔ, yeɔ na ma tɔmle nyɔma maɔana nyɔ nyɔma, na pɔ seti-m tuɔ sɔsɔn wei i we Lipan tɔ. Ilena n heeli-m isɔna maa feɔ nyɔ tɔmle nyɔma tɔ. Mpi tɔ, nɔɔɔlɔ ta nyi tuɔ setɔvɔ, isu Fenisii nyɔma mpe.

²¹ Hilam nu mɔpɔ, Ilena i lanɔle hulɔm sɔsɔm na i sa Iɔ si: Taca keɔ teeli tu. Inu i hana Tafiiti ke pɔɔɔɔ nyɔntɔ inɔ si, i tɔɔ kawulaya.

²² Ilena i tili na i heeli Salɔmɔn si:

Ma nuwa nti n tilaa si pɔ heeli-m tɔ. Maa la teitei isu n caa tɔɔ tuɔ sɔsɔn unu i tɔm taa.

²³ Ma tæmle nyóma ká kpaɣa-i na pá tiina tenjku nɔɔɔ. Ue keesi-m timpri n caa-i tɔ. Na má tu-i lom taa, na í tala tæna, uena í kpaɣa. Mpi ma caa si í fel-i-m tɔyole ma kawulaya tɔyaya nyóma tɔyɔnaya.

²⁴ Ḿpóyú Hilam hawa Salbməŋ ke tuŋ sɔsɔŋ kupaŋ uŋəyi isəna Salbməŋ caaki tɔ.

²⁸ Uena Salbməŋ náá haaki-i paa pənaɣa ŋkaɣa tɔyɔnaya pɛe ke tɔnənaa ke iyisi naatoso (6000) na olifinaa nim kupaŋ ke liitilinaa iyisi pələfei naanɔwa (8000).

²⁶ Tacaɔ ka hawa Salbməŋ ke nyəm ké isu i ka heeluyi-tɔ. Uena heesuyi kɔɔ í na Hilam pa heku na pá pɛli nɔɔɔ.

Salbməŋ tayana tɔlasɔ tɔma

(Kv̄təəsv̄tu II 1:18; 2:1,16-17)

²⁷ Ḿpóyú Salbməŋ ləsa Iseyeli nyóma tæna taa ké tæmle lataa ke yəlaa iyisi hiu na naanɔwa (30000).

²⁸ Na pá puki Lipaŋ ke yəlaa iyisi naanɔwa naanɔwa (10000) ké isɔtu isɔtu, na pá laki tæmle ke pa nyuyi tu Atonilam kin. Uena pá kpeŋ pa teɣe isɔtɔnaa naale naale na pá heesəyi.

²⁹ Pə kaasa səyallaa ke yəlaa iyisi nɔtosɔ na naanɔwa (70000) na pɛe saakəlaa ke yəlaa iyisi nɔnaasa (80000) ké puɣu taa.

³⁰ Pəcɔ́ pə kaasi kumatəŋnaa sɔsaa waali nyóma ke iyisi tooso na ŋmɔnuyi na nɔnɔwa (3300). Salbməŋ ka suna-we si pá feŋiyi tæmle nyóma tɔɔ.

³¹ Ḿpóyú wulaw tɔma si pá ləsi pɛe sɔsɔŋa kupaŋa nna pa saakaa tɔ, na pá suna Iɔ təsɛɛle kite.

³² Ḿpóyú Salbməŋ tæmle nyóma, na Hilam tæmle nyóma, na Pipələsi ɔate nyóma pá saaka pɛe anu na kpeŋkpolonaa mpa paa ŋmana Iɔ təsɛɛle tɔ.

6

Iɔ təsɛɛle ŋmaɔ

(Kv̄təəsv̄tu II 3:1-14)

¹ Ḿpóyú Salbməŋ caala Iɔ təsɛɛle ŋmaɔ tæmle ke Iseyeli nyóma Icipiti taa luu pənaɣa nasəle na nɔnaasa (480) nyəŋka taa. Salbməŋ kawulaya pənaɣa liyiti nyəŋka nté na isɔtɔnaa naale.

² Kutuluyi ŋku Salbməŋ ŋmá Tacaɔ tɔ ku tayaləŋ we meətələnnaa hiu na naanɔwa, na ku waŋ ke meətələnnaa naanɔwa, na ku kuŋkɔlməŋ ke meətələnnaa naanɔwa na kakpasɔ.

³ Naŋ səkpəluɣi ŋku n takɔ na pəcɔ́ í tee Iɔ təsɛɛle maɣamaɣa taa tɔ, kuɛ ku tayaləŋ we meətələnnaa naanɔwa ké teitei isu Iɔ təsɛɛle waŋ weu tɔ. Na ku waŋ tɔɔ ké meətələnnaa kakpasɔ.

⁴ Na pá tú ku pətolee ke nyəɣətu.

⁵ Ḿpóyú i maləsəna Iɔ təsɛɛle, na i naŋ ləli nyəŋku koloosi na awalɔ tɔɔ ké ate na isɔ kutuluyi na pá cɔɔ. Ku kutuluyi we naale, ate nyəŋku paasi.

⁶ Ate na isɔ kutuluyi ate nyəŋku waŋ we meətələnnaa naale na həyɔluyi. Kancaalaya nyəŋku ke meətələnnaa tooso. Pə tɔɔ nyəŋku ke meətələnnaa tooso na həyɔluyi. Iɔ təsɛɛle koluŋa yasəlaya fei kulɔmaya. Ka yasəla pə tee ké na ká ŋmukəna isɔ. Pa ŋma-keɣe ḿpóyú na pá səkəyi si pá hiki lona wena a taa paa tɔm ate na isɔ kutuluyi patanaa kpatəŋ tɔ.

⁷ Paa tɔma pɛe wena pa ŋmaakayaŋa Iɔ təsɛɛle ke mpu tɔyɔ saakuyi ké. Pə tɔɔ ké pa ta lana laale, yaa maalətoɔ, yaa nyəɣəluɣi nakoləyi ŋmaɔ waatu.

8 Iso təsele ilim mpətəη təw kə ate na iso kutuluγu ate nyəηku nənəəsi ka wenna. Na tənaya pa lapa ate na iso kutuluη in i təkpaie nte γəw kpaaki na i cəəki kilikite tə.

9 Pa tēma-i ηmau, ilēna pā tū i patanaa ke tuη kəpaη kpeηkpelasi.

10 Ate na iso kutuluγu ηku pa maləšəna Iso təsele koloosi ke mpv, na pə cəw tə, ku kəηkəwəməη ka we məetələnaa naale na həγəwəwə həγəwəwə. Məpəγə pa tənə patanaa kpatəη ke Iso təsele kolunja təw.

11 Məpəγə Tacaə təma Salwəməη si:

12 Isu n ηmaakəwəwə-m Iso təsele tənə isəntə tə, ye n təηa ma kiin, na n təkəγi ma kutəwəwə, na ma kəsəwəwə, maə la-η nti maə si nyā caa Tafiiti tə.

13 Maə kəwə na mā cəγa ma γələa Isəγəli nyəma həkw, ma kaa lə-wə.

Iso təsele taa tayawəwə

14 Pa tēma Iso təsele ηmau, isu Salwəməη kə kəsəwəwə-wə tə. Ilēna

15 pā maηi kpeηkpelasi toη nyənəsi ke kutuluγu koloosi təw na pə taa təw kə pə kpaγaw ate na pə wəosina pata tə, na pā pə-si tətəγə ate.

16 Ilēna pā cəsi Iso təsele ke məetələnaa naawəwə na pā kəγa kpeηkpelasi toη nyənəsi si pa sukū Iso atakaa. Ilēna pā ha tənaya hətə si təcəγalə kate taa kate nyəntə.

17 Ilēna pə kaasi Iso təsele məγaməγa ke məetələnaa hiu.

18 Kpeηkpelasi toη nyənəsi tike waasəna Iso təsele taa təw. Pū naaki pəe wena pā ηmana-tə tə. Ilēna pā ləsi kpeηkpelasi təw kə yaayənaa na tuη niul i pəe fotoonaa.

19 Ilēna pā tayani kate taa kate təcəγalə nte si pa sukū Iso atakaa.

20-21 Kutuluγu ηku ku tayaləη na ku wəη ka we məetələnaa naawəwə naawəwə kə. Na pā pə wəla ke ku taa, na Iso təsele taa tətə. Ilēna pā kəγa wəla alukpala ke ku nəγə. Na pā si tənə tətəγə kotəγa tələtə nte pa kama taasi na pā waasi-təγə wəla tə.

22 Iso təsele tənə na kotəγa tələtə ke pa pəwə wəla.

23-26 Məpəγə pa saaka təγw ηku pa yaa si Olifi təγə isətəa təηlaa mpa pa yaa si Selupəηnaa tə pa ləesəη naale na pə kəηkəwəməη ke məetələnaa kakpası si pa sukū Iso atakaa cəw. Paa wei i kəη naale tayaləη kpeηtəγi məetələnaa kakpası kakpası.

27 Məpəγə pa si-wəγə kate taa kate kutuluγu həkw taa, na pā həti pa kəη na pa kənəəsi naale suli həkw taa. Na inə i nyəηka wəosina kutuluγu na cənə, na inə na cənə.

28 Ilēna pā waasi-wəγə wəla.

29 Məpəγə pa ləsa isətəa təηlaa, na paəη fotoonaa na yaayənaa ke kutuluγu koloosi tənə taa na si waali.

30 Na pā waasi wəla ke Iso təsele na kate taa kate təcəγalə pə ate.

31 Ilēna pā saaki Olifi təγw ke Iso atakaa kutuluγu nənəγə kampv ke kutəkəη naale. Paa saaka-i tuusola kakpası kə, na i wə isəntəa na isətəa təw.

32 Məpəγə pa ləsa i təw kə isətəa təηlaa, na paəη fotoonaa, na yaayənaa, na pā waasi isətəa təηlaa na paəη ke wəla.

33 Təγw ηku in i tətəγə pa saaka Iso təsele kampv. Ilə tuusola liγiti tike ke pa tū ilé.

34 Kutəkəη naaleγə pa saaka-i. Paa kutəkəwə ηku ku kpiliγi təm naale.

35 Ilēna pā ləsi pə təw kə isətəa təηlaa, na paəη fotoonaa na yaayənaa, na pā waasi pa təw kə wəla.

36 Pə waali kə pa ημά Iso təseele taɣa koluηa na pɛe kusaakee loosi tooso, na kpenkpelasi toη nyənsi ke looηa kulɔmɔa na pə cəɔ na pə tá.

37 Salɔməη kawulaya pənaya liyiti nyəηka ke pa isətu naale nyəη taa kə pa su Tacaα Iso təseele kite.

38 Salɔməη kawulaya pənaya naanɔwa na kulɔmɔa nyəηka isətu pələfei naanɔwa nyəη taa kə pá tɛesa Iso təseele ηmau. Na tə wɛ teitei isu paa kɛesa-wɛyɛ tə tɔm tɔ.

Iso təseele ηmau pusi kɛnta naatosompɔyɔlaya nté.

7

Salɔməη kawulaya təyaya ηmau

1 M̄p̄yóg Salɔməη ηmawa i maɣamaɣa i təyaya. Pusi sika naanɔwa na tooso, ile i tɛma-keɣele.

2 Kutuluɣu ηku pa yaakaya si, Lipaη hətɔɣu təyɔ Salɔməη caaləna ηmau. Kɔ taɣaləη wɛ mɛɛtələnna nule na naanɔwa na kɔ waη ke mɛɛtələnna hiu na kakpasɪ. Kɔ kɔηkulɔməη ke mɛɛtələnna naanɔwa na kakpasɪ. Paa tɛma kɔ pata kpenkpelasi toη nyənsi na tesikasɪ kɔpaηsi ke loosi liyiti təyɔ pa yaakaya-kɔyɔ m̄p̄u.

3 Kpenkpelasi toη nyənsi nule na kakpasɪ ke pa kaɣaa, ilɛna pá tənɪ pata kpaətəη. Paa looηa ηkaya kpenkpelasi naanɔwa na kakpasɪ, na si lu loosi tooso na si tənα tesikasɪ tɔɔ.

4 Pə kaasi na pá tɔli pətɔlee loosi tooso tooso kə kutuluɣu ηku kɔ kəηkəməη naale tɔɔ, na á nyənɔyi tɛma.

5 Ilɛna pá tólɪ kɔ kəηkəməη naale tɔɔ kə nɔɔnɔsɪ kootanaa nyənsi ke tooso tooso na si nyənɔyi tɛma.

6 Ilɛna pá ηmá akelɛnaa kutuluɣu na kɔ taɣaləη ke mɛɛtələnna hiu na kakpasɪ, na kɔ waη ke mɛɛtələnna naanɔwa na kakpasɪ. Kɔ na kɔ akelɛnaa na kɔ sakaya. Kɔ wɛ kə isu kutuluɣu ηku pa yaα si Lipaη hətɔɣu tɔ.

7 M̄p̄yóg pa ηmawa kawulaya kraaη tətɔ. Tənaya Salɔməη huɔkaya tɔm na í húlɔyí tampana. Ilɛna pá pə kɔ tənaya kpenkpelasi toη nyənsi, ke pə kraɣau aɛ tɔ, na pə yoosina pata.

8 Pa ηmawa i kutuluɣu kɔsɔsɔsɔ ke m̄p̄yóg teitei kə Lipaη hətɔɣu kutuluɣu waali na waau lɛηkɔ taa.

Ilɛna Salɔməη ηmá kutuluɣu lɛηkɔ ke m̄p̄yóg teitei kə i alɔ Icipiti wulau pɛɛɔ.

9 Pɛe kusaakee kɔpampana ke pa ηmawa pə tənaya m̄p̄u, na pə kolooosi ke too kite tɛɛ haləna kɔ umaale. Pa saaka-yɛyɛ a taa na a waali kə teitei kə isu paa kɛesa tɔ.

10 Kɔkpaηməη kɔpaη wei i taɣaləη wɛ mɛɛtələnna kakpasɪ kakpasɪ na liyiti liyiti təyɔ pa suna kite.

11 Ilɛna pá ηmana pɛe kusaakee na kpenkpelasi toη nyənsi.

12 Ilɛna pá ηmá koluηa səsaya na pɛe loosi tooso, na kpenkpelasi looηa ke teitei isu pa ηmau taɣa ηka n takɪ na ḡ tɛləsɪ Iso təseele taa tɔ, na pə taa tɔɔ koluηa.

Koolu Hilam tɛma (Kɔtɔɔsɔtu II 2:12-13)

13-14 Koolu nɔyɔɔ i ka wenna na pá yaakɪ-i si Hilam, i caa ke Tiɪi tɔ, na i too ke Nɛfətali kɛkəle taa tɔ, ile i too inɪ i ka kə leelu. Apalu inɪ i ka nyəmá nyəyətɔ kɔsɛɛm̄tɔ lupu ke teu kə. Pə tɔɔ kə wulau Salɔməη tilaa si í kɔɔ na i lupi-wontunaa.

Nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu akelenaa
(*Kuḡəəsvuḡ II 3:15-17*)

¹⁵ Hilam lupəna nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu akelenaa ke naale. Pa kuḡkuluḡməḡ we meətələnaa pəḡəlayafei naanəwa. Pa yaəlaya ke meətələnaa naatoso.

¹⁶ Ilena í lu kahusi taka ké nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu ŋku na í təni akelenaa mpe pa nyəḡəḡ taa. Paa ŋku ku wəna meətələnaa naale na həḡəlvuḡ.

¹⁷ Na Hilam lu caḡəḡ wontu ke təm naale. Lenti we isu puluḡu, lenti isu yəm na atəyusa, na í tó paa akele wei í kahuka təo ké naatosompəḡəlaya.

¹⁸ Ilena í lu caḡəḡ wontu, isu tḡuḡ nakuli ku pee taka, na í tu-yeyə akelenaa kahusi puluḡu iní í təo ké loosi naale na pə taki.

¹⁹ Na pá tasa caḡəḡ wontu naaleḡe lupu, tə nəḡəəəna isu yaayenaa, na tə taḡəḡəḡ we meətələnaa naale naale, na pá təni paa akele wei í təo.

²⁰ Paa lapa caḡəḡ puluḡəḡnaa ke kraḡama kraḡama ke akele kahuka təo ké puluḡu na tuḡ pee leəsəḡ ŋmuḡuḡu (200) loosi naale.

²¹ Mḡəḡó pa sika akelenaa mpeḡe Iəo təseele nəḡəḡo. Leləḡ na ntəḡəḡ təo, na pá ha-í həte si Yakeḡ. (Pə nyuḡu nté si Iəo nyəəəḡi na pa te taa). Na pá ha mḡəḡəḡ təo nyəḡ ke həte si Poosi. (Pə nyuḡu nté si inəḡəle toḡ tu, na pa te taa).

²² Ie Hilam tema akelenaa mpe pa lupu nté.

Nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu nyampaani
(*Kuḡəəsvuḡ II 4:2-5*)

²³ Mḡəḡó pa lupa nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu ke nyampaani anaam taka ké ikulutav, na pá pələḡi lum, isu lule. Nyampaani iní í waḡ we meətələnaa kakpasi na í kuḡkuluḡməḡ ke meətələnaa naale na titite. Na í ikulutav təo we meətələnaa naanəwa na kakpasi.

²⁴ Na pá ləsi nyutu natəli tə pee fotoonaa ke nyampaani təo ké í lupu waatu, na pə əo na pə tá. Paa meətəli wei ké pee hiu.

²⁵ Ilena pá lu nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu ke naaḡ leəsəḡ naanəwa na naale, na pá puli-í tooso tooso ke təm liḡiti. Leləḡ nyəḡəḡəna ilim təlule, leləḡ na pə tətule, leləḡ na pə ntəḡəḡ na leləḡ na pə mḡəḡəḡ. Ilena pá təni nyampaani inəḡi naaḡ leəsəḡ iní í təo.

²⁶ Nyampaani iní í kpusəḡ we ké isu yəlv ntantaku waḡ. Na í ntompee isu poosiya, na á nəḡəəəna isu yaayenaa. Nyampaani iní í təkí isu lum liitilinaa iyisi nunaasa (80000).

Nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu keekənaa

²⁷ Mḡəḡó pa lupa nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu ke lum keekənaa ke naanəwa. Pa taḡəḡəḡ na pa waḡ ke meətələnaa naale naale. Pa kuḡkuluḡməḡ ke meətəli kulum na həḡəlvuḡ.

²⁸ Pa lupa nyəḡəḡo ké, ilena pá təni tə təo ké lenti.

²⁹ Na pá ləsi təle tə təo ké təḡəḡasi na latəənaa na isətaa taḡlaa fotoonaa. Na pá la mḡu təḡəḡo lenti təo, na pá susi caḡəḡ atəyusa taka ké fotoonaa mpe pa pəteə na pa isətaa.

³⁰ Paa keeke wei í ka wəna nyāḡəlvuḡ kuḡeemuḡu kratəḡ naaleḡe, na tə təo ké pəpələe liḡiti. Na pa tamsəna kratəḡ inəḡi nyəḡəḡo liḡiti isu nəəḡe taka ké ŋkulunəsi taa. Ie nəəḡe aní na keeke pu ké nyāḡəlvuḡ kuluḡməḡo ké. Ama a ta teə atəyusa ke taḡəḡəḡ.

³¹ Ilena pá lá puluḡu isu pəpəte taka na tə tapuḡu ke koota na tə kulaa na pá təni nyampaani. Tə waḡ seka pəəo si pə lá meətəli kulum. Ilena pá ləsi tə təo ké fotoonaa.

32 Kεεκε τεε κέ ι πῶρῶλεε λιγίτι wee. A κνηκὺλῶμῆη κε mpiiη tooso, na a nyəəətu kpatəη na keeke pə tamsa kὺlὸm.

33 Paa lupa keeke ini ι πῶρῶλεε κε teitei κέ isu youu keeke nyəəəna. Pə kpaγau a maγamaγa na akpatəη, na a nyəəəlukpatasi, na a tiipee tɔ, nyəəəlyu kuseemuyu κε pa lupa.

34 Nyəəətu nti tə we isu keeke nɔəəee taka κέ ι ηkulunasi taa tɔ, pə krenta nyəəəlyu kὺlὸmuyu κέ.

35 Paa keeke wei ι tɔə ka we pῶpῶte taka, na tə wəη κε mpiiu kὺlὸmuyu. Na nyəəəlyu kuseemuyu kukɔtɔη na ku həγɔlasi tɔka-te. Nyəəətu nti na keeke maγamaγa pə krenta kὺlὸm.

36 Ilena pά ləsi isɔtaa taηlaa, na təγɔlasi, na paan fotoonaa κε kukɔtɔη na nyəəətu həγɔlasi nsi si tɔə. Na pά ləsi atɔyusa fotoonaa na pə cɔə na pə tά.

37 Pa lupa keekena mpe pa naanɔwa κέ teitei κέ. Paa wei κέ nyəəəlyu kὺlὸmuyu itamsau, na pa wəη na pa tayaləη na pa weetu we teitei.

38 Mῑpῑyú pa lupa cemsena sɔsaa κε naanɔwa na pά tənι keekena mpe pa tɔə. Paa cemse wei ι κνηκὺλῶμῆη we meetələnaa naale, na paa wei ι tɔki lɔm tonoonaa pələfei naanɔwa.

39 Ilena pά su lɔm keekena kakpasι κε Iɔ təseele na ilim mpətəη ηkulunja həγɔlyu taa.

*Iɔ təseele nyəəətu wontu
(Kutəəəsvu II 4:7-5:1)*

40 Mῑpῑyú Hilam tema cemsena na cemsisi nsi pa ηmusəəəna caləm tɔ, na tɔlɔma ləγɔlasi, na pə tənα mpi Salɔməη kά tu-ι si, ί la Iɔ təseele taa tɔ.

41-42 Pə kpaγau akelena naale, na pa kahusi na si caηəm wontu, isu si tɔə puluη tɔm naale, na puluη ini ι tɔə tɔy pee nasəle (400). Paa akele wei κέ loosi naale.

43 Na lɔm keekena naanɔwa, na pa tɔə cemsena naanɔwa tɔtɔ.

44 Na nyampaani anaam wei pa tənα latəcena naanɔwa na naale tɔtɔ.

45-47 Na wontu nti pa kuukina tɔlɔma tɔ, na pə ləγɔlasi na poosiyanaa mpa pa ηmusəəəna caləm tɔ.

Nəγɔl ta nyι nyəəəlyu kuseemuyu tuutuuma wei Hilam lupa Iɔ təseele wontuna mpe na ι sɔtiti tɔ, tə nyuyu. I lapa-təγι teitei κέ isu Salɔməη keesa-ι tɔ. Yaatanι teteκəle taa acalee nna pa yaa si Sukəti na Saatan tɔ a heku taa κέ pa lupa-ti, na pά tɔ-təγι Taca təseele taa.

48 Mῑpῑyú Salɔməη lapa na pά lu wɔla nyəəəna na pά tɔ Taca təseele taa: Iɔ tulaalɔna təwɔte,

na taapəli wei ι tɔə pa suki Iɔ potopotonaa tɔ.

49-50 Na fətəlanaa kpelee naanɔwa, na pά su-weyε kate taa kate kutuluyu isenta. Kakpasι na ntəγɔη tɔə, kakpasι na mpətəη tɔə. Na pά lu fətəlanaa maγamaγa na pa tɔə caηəm na pa kpətələη tɔm naale. Na pά lu cemsena na poosiyanaa mpa pa ηmusəəəna caləm tɔ, na kəpɔnaa, na cofolonaa, na kampɔnaa mpa pa tɔka təcayale kate taa kate nənəγɔ tɔ, pa nyəəətu na Iɔ təseele kampɔnaa nyəəətu tɔtɔ.

⁵¹ Waatu wei Salwoməŋ tema Tacaa təseele ŋmau, ɔlena í kpaɣa mpi ɪ caa Tafiiti ka suwa Tacaa tɔ na í tɔ pə tənaya Iso təseele kpancoou kutuluɣu taa. Pə kpaɣaw wɔla, na liyitee nyəɣətu, na wontu lentənaa ke mpu.

8

*Iso atakaa suw ke Iso təseele taa
(Kutəəsutv II 5:2-6:2)*

¹ Waatu wei Salwoməŋ tema Iso təseele ke ŋmau, ɔlena í koti Iseyeli kupaɣalaa, na pa kpeka, na pa lɔbɔŋ nyuɣu nyəma ke Yosalem si, pá kpaɣa Iso atakaa ke Tafiiti te, timpɪ pa yaa si Siyɔŋ tɔ, na pá pona Iso təseele taa.

² Mpróyó Iseyeli nyəma təna kota wulaw teɣe pa isətu naatosompɔɣɔɣa nyəŋ ke coka acima tɔɣu.

³ ɔlena Iseyeli kupaɣalaa su kətəlaa mpa pa səɣəla Iso atakaa tɔ.

⁴ Mpróyó kətəlaa na Lefii nyəma pa kpaɣa Iso atakaa, na pə cokəle, na pə wontu.

⁵ ɔlena wulaw Salwoməŋ na Iseyeli nyəma mpa paa kotina Iso atakaa tɔ, pá lá kətaya ke heeŋ na naaŋ tuutuuma pə fei kalɣu.

⁶⁻⁷ Pə waali ké kətəlaa suwa-ɪ kate taa kate tɔcayale ke ɪ lonte ke isətaa tanlaa keŋ te, na pə kenti ɪ na ɪ kpatəŋ wei pa kpaɣəŋa-ɪ tɔ ɪ tɔ.

⁸ Kpatəŋ ɪnɪ ɪ ka tayalaa ké. Haləna ye n we Iso təseele taa, n naaki-ɪ ké. Ama ye awali tɔ, ɔle nn naaki-ɪ. Mpróyó pə we haləna saŋa.

⁹ Moisi kusəsutu pɛe kraatanaa naale wei Iso ka cela-ɪ Holɛɔɔ puɣu tɔ tɔ, pa tike pa wenna pə taa. Waatu ɪnəɣɪ í na Iseyeli nyəma paa pɛela nɔɣə ke pa Icipiti luw waali.

¹⁰ Waatu wei kətəlaa luna Tacaa təseele taa, ɔlena isəŋmɔntu haya kutuluɣu taa.

¹¹ Halɪ kətəlaa ta pəsi kətuyu təmlɛ. Mpi tɔ, Tacaa teu ka suna Iso təseele.

¹² Mpróyó Salwoməŋ mpa kapuka si:

Halɪ Tacaa nyaa tɔmna si,
səkpɛtuyu taa ké n ká caya.

¹³ Ama ma ŋma-ŋ Iso təseele
nte tə taa n ká caya tam tɔ tɔ.

*Iso təseele tulɣu faaci
(Kutəəsutv II 6:3-11)*

¹⁴ Mpróyó Salwoməŋ keesəna kotilaa tɔ na í see-we.

¹⁵ ɔlena í tó si: Ma see Iseyeli Iso Tacaa. Mpi tɔ, n lapa teitei ké ɪsu n ka suw ma caa Tafiiti ke nɔɣə tɔ si,

¹⁶ hatoo kɔyaku ŋku ɪnɪ n ləsuyu nyá yəlaa Iseyeli nyəma ke Icipiti taa tɔ, n ta ləsəta pa acalɛe taa natəli si pá ŋma-ŋ nyá təseele na n caya. Ama Tafiiti ke n ləsaa si í la pa wulaw.

¹⁷ Halɪ ɪlé ɪ maɣasaya si ɪ ŋmaaki-ŋ təseele.

¹⁸ Ama Iso nyá n tɔma-ɪ si: N maɣasuyu mpu tɔ, pə we teu yaa,

¹⁹ ɔle nyá pəɣaya maɣamaɣa ká ŋmana-m, pə taya nyá.

²⁰ Mpuɣule Tacaa tɔka isəna ɪ ka suwa tɔ, na má lɛɛti ma caa lonte taa ké Iseyeli nyəma kawulaya kumte tɔ, na má ŋmá Iso təseele tənɛ.

²¹ Haləna má la nyá atakaa tɔcayale. I taa ké nɔɣə ŋka nyá na ta caanaa í pɛela pa Icipiti taa ləsuyu waatu tɔ, ka pɛe kraatanaa wɛɛ.

*Salwoməŋ sələmuyv səsəw
(Kutəəsutv II 6:12-40)*

22 Pə waali ké Salóməŋ səŋa kətəya tələtə kite ke Iseyeli samaa isentaa na í kraasi i nin na í sələmi Iso si:

23 Hai, Tacaa, Iseyeli Iso. Iso nəyǝlv i fei isu nyá. Paa isətənyv taa ké hatoo isətəa, paa tətə tǝ ké atə cəne. N səla mpa pa laki nyá təmle na lotu kolomtə tǝyǝ, na n laki-weyə isəna n ka siwa tǝ.

24 Mpu unəyi n lapa mpi n ka su ma caa Tafiiti tǝyǝ saŋa.

25 Hai Tacaa Iseyeli Iso, la tətǝyǝ nəyǝ ŋka n ka su-i tǝ si, ye i ləlvv nyǝma tǝma teu isu in i tǝm tǝ, mpe paa tǝkəna kawulaya ke i waali ké tam na pá kaasəyi tǝmāya Iseyeli yǝlaa tǝ.

26 Hai, ma wiikina-ŋ si n la nəyǝ ŋka n ka su ma caa tǝ.

27 Ile tampana Iso pəsəyi na í caya ateyele? Mpi tǝ, paa isətənyv na kv tǝməŋ tǝ, i ta māya kv taa. Pəyele Iso tǝsele nte ma ŋma-ŋ tǝ, tǝ ta haŋna mpu.

28 Hai, Tacaa, paa na mpu keesi nyá ise na ma tǝ, na n nu ma wiinav na ma yaav mpi ma yaaki-ŋ saŋa isəntǝ tǝ.

29 Kuli nyá ise na n paasəna kutuluɣu koneye ilim na aho. Mpi tǝ, tǝnāya n tǝma si n ká caya. Ile nu ma kǝsələmvv.

30 Nu yaav mpi ma na nyá yǝlaa Iseyeli nyǝma tǝ yaaki-ŋ cəne tǝ. Hai, nu ta kǝsələmvv ke isətəa timpri n wee tǝ, na n husi tá isayətv.

31 Ye nəyǝlv pəntəna i tǝyǝntəle, ilena pa yaa-i si í kǝo Iso tǝsele tǝne tǝ taa na í tuuna kətəya tələtə isentaa si i ta na.

32 Hai, Tacaa, nu pa tǝm ke hatoo isətəa, na n fayasi-we, na n kv tasəkəle tv tǝm, na n hólí tampana tǝ.

33 Yaa ye pə kǝma na Iseyeli nyǝma wakələna-ŋ, ilena pa kolontunaa kəli-we, na pá kǝo Iso tǝsele taa cəne si, n tayani-we, na pá se-ŋ na pá wiina-ŋ.

34 Ile hai, Tacaa, nu pa tǝm ke hatoo isətəa, na n tayani pa isayətv, na n məŋna-weye pa tətənaa mpa n ka ha pa caanaa tǝ. Mpi tǝ, pa ké nyá yǝlaa ké.

35 Yaa ye pa wakələna-ŋ na n yele na tev wuli-we na pá cəkəna mpu. Ilena pá keesəna Iso tǝsele tǝne tǝ tǝ, na pá sələmi-ŋ, na pá se-ŋ, na pá pasa pa ti, na pá tayani timpri pa wakələna-ŋ tǝ.

36 Ile Tacaa, nu pa tǝm ke hatoo isətəa, na n husi pa isayətv. Mpi tǝ, pa ké nyá yǝlaa ké, na nyá təmle nyǝma. Pə waali, ile huli-weyə isəna paa tǝ teu tǝ. Ilena n yele na tev nu tətə nti n ha-we si tǝ pəsi pa nyəntə tǝ tǝ tǝ.

37 Yaa ye yulokəsəkv luna, yaa kutǝyǝv mǝnaa, yaa kv səpa, yaa kutoləŋ yaa nyǝsǝsi luna, yaa kolontunaa svvna Iseyeli nyǝma koloosi acaləe taa na pá ŋmakələyi-we. Paa wahala nəyǝlv, yaa kv tǝŋ nakuli kv tu kǝmna,

38 na pǝ haŋ nyá yǝlaa Iseyeli nyǝma, na pa taa nəyǝlv nu i isayətv sǝŋ na í keesəna nyá tǝsele tǝne tǝ tǝ na í wiina-ŋ, na í tǝy-ŋ nin.

39 Ile hai, Tacaa, nu i tǝm ke nyá tǝcayale ke hatoo isətəa, na n tayani paa wei i tǝwakəlle na n keesəna i tǝntə. Mpi tǝ, nyá nyǝmna paa wei i lotu.

40 Laki-weyə mpu, ilena pələ pá seeki-ŋ tam ké tətə nti n ha pa caanaa tǝ tǝ taa.

41-42 Yaa ye kpai nyǝma nu nyá hətə teu tǝm, na tǝma sǝsǝna wena n lakəna tǝ, na pá lu pa tǝ na pá sǝsi Iseyeli nyǝma tǝ, na pá kǝo Iso tǝsele taa cəne na pá sələmi-ŋ.

43 Ile Tacaa, nu pa tǝm ke nyá tǝcayale ke hatoo isətəa, na n la-weye pa kǝsələm. Mpu pu yelina na atə yǝlaa tǝna nyi-ŋ, na pá seeki-ŋ isu nyá yǝlaa Iseyeli nyǝma seekuɣu-ŋ tǝ. Paa nyi tǝtǝ si Iso tǝsele nte ma ŋma-ŋ tǝ, tǝ ké nyá nyəntə tǝkpataa.

44 Yaa ye ní tó nyá yélaa lseyeli nyóma sí pá yooná pá kolontunaa, ná pá keeséna nyá ícate kúləsəle təne ná lso təsəele nte ma njma-nj isəntə tó, pá tó ná pá sələm-nj. lē hai, Tacaa

45 nu pá wiinaw ke hatoo isəttaa ná ní waasi-wé.

46 Yaa ye pə kəma ná pá wakələna-nj. Mpi tó, yólv nəyólv í fei sí u wakələyi. Ntanyí n ká mu-wé ná pááná, ná ní yele ná pá kolontunaa kəli-wé, ná pá kpa-weye yomle, ná pá pona-weye pá acaləe taa ké pəcəlv pəcəlv yaa poolunj taa.

47 lēna pá pəsəna laakali ke təna sí pá wakələna-nj, pá lapa isayatu, pá təm səpa.

48 lēna pá sələm-nj ná pá lotu tənaya timpí iní pá wé mpv tó. Ná pá keesí pá ləmayasəe ná nyá ícate təne ná lso təsəele nte ma njma-nj isəntə tó pá tó, ke tetu nti n há pá caanaa tó tə taa cəne.

49 lē hai, Tacaa, nu pá wiinaw ke nyá təcayale ke hatoo isəttaa, ná ní waasi-wé.

50 lēna ní tayanu timpí pá wakələna-nj tó, ná ní yele ná pá kolontunaa ná pá pətətəle.

51 Pəpətv fei, pá ké nyá piya ke hatoo kuyanju n ləsa-weye Icipiti wahala səsə taa təyó.

52 Hai, Tacaa lso, nukí sələmənj wei má ná nyá yélaa tu sələməyi-nj páa waatu wei tó.

53 Mpi tó, nyá ləsəna-tuyv piitimnaa təna həkú sí tó pəsí nyá nyóma isú n yeluyú ná nyá təmlé tó Moisi heeli-wéye saa wei n ləsa ta caanaa ke Icipiti taa tó.

Salwmənj kooliyi samaa ke lso koolee

54 Kətaya tələtə kite ke Salwmənj ka lunaa, ná í kpaasi í ninj ná isəttaa, ná í wiikina Tacaa. í təma, lēna í kəli

55 ná í kooli samaa wei í ka kota təna təyó kəpantv sí:

56 Ma sē Tacaa nyá wei n yelaa ná nyá yélaa lseyeli nyóma heesí, isú n ka yəyətuyv tó. Pəpətv fei lelenj, n lapa teitei ké isú n ká suw nyá nəyó kəpənka ná nyá təmlé tó Moisi nəyó tó.

57 Ta lso Tacaa wéé ta waali, isú n ka wév ta caanaa caanaa waali tó. Taa lə-tv. Pəcó taa yelev-tuyv waasuyv.

58 Yele ná tó nukəna-nj tam, ná tó tən nyá mpaanj taa isú n caaki tó, ná tó təkí nyá kiinj, ná nyá kəsəsutv, ná nyá kətətutv nti n ka tv ta caanaa caanaa tó.

59 Tacaa lso təsəyí ma wiinaw pəne pə tó ké ilim ná ahoo, ná n sənjna nyá yélaa taya páa kuyaku njku.

60 Mpyóyó atə yélaa təna ká nyəna sí, Tacaa tike nté lso, nəyólv fei tətó.

61 Ná mə ləsasi náá svv-í teu təmamam ná í təkəyi í kiinj, ná í kəsəsutv, isú í lakuyv sanja isəntə tó.

Kətasi nsi pá lapa Tacaa tó (Kətəsətv II 7:4-10)

62 Mpyóyó wulav Salwmənj ná lseyeli nyóma təna mpa páa kota təna tó, pá lapa Tacaa ke

63 ciikuyv kətasi ke naanj iyisi hiu ná naale (22000) ná heenj ná pənj ke iyisi nuwəwa ná hiu (120000) ke Tacaa təsəele tólvuyv tó.

64 Kətasi tá maɣa nyəyóluyv kəsəemuyv kətaya tələtə tó ké kuyaku njku. lēna Salwmənj yele ná pá lə kətasi nsi kəkə lusa sí təna tó ná təyənaya nyənsí ná ciikuyv nyənsí nim cəlv nim cəlv ke lso təsəele taya tó.

65 Waatu iní í taa ké Salwmənj ná lseyeli samaa tuutuuma wei í luna tetv təna taa tó. Pə kpaɣav Lepo-Hamatí haləna pə suna Icipiti ləvv tó, pá təyó coka acima ke kuyəej naatosompəyólaja.

66 Kuyaku pølefeɪ naanowa nyəŋku wule ke wulaw yasa Iseyeli nyóma. Uena pá polo pá see-i, na paa wei í kpe í te na lanheele. Mpi tɔ, Tacaa lapa í tømle tv Tafiti na í yølaa Iseyeli nyóma ke kɔpantu.

9

Tacaa lu Salwməŋ tɔw kɛ tɔm naale nyəm
(Kvtəəsvtu II 7:11-22)

1 Waatu wei wulaw Salwməŋ tema Išo tšeele na í kawulaya təyaya na pə təna mpi í caakaya təyɔ ŋmau tɔ.

2 Uena, Tacaa lu í tɔw kɛ tɔm naale nyəm ke teitei isu í ka luu í tɔw kɛ Kapawəŋ tɔ.

3 Na í yəyɔti si: Ma nuwa nyá wiinau, ile Išo tšeele nte n ŋmá isəntɔ tɔ tə pəsa ma nyənte. Maa wee tə taa kɛ tam na má paasəna-te, na má laki-meyɛ kɔpantu ke tam.

4 Ye nyaa tɔma teu na lotu kɔlɔmtv, isu nyá caa Tafiti, na í təŋəyi ma kiinj na í təkəyi ma kvtɔtɔv nti ma tu-ŋ tɔ,

5 ile maa yeke na nyá kawulaya nyɔw tɔŋ ke tam tɔw kɛ Iseyeli nyóma taa. Mpyóyó maa su nəyɔ ke nyá caa Tafiti si, í lɔlɔyɔ taa nyóma ká təkəna Iseyeli nyóma tɔw kɛ kawulaya ke í səm waali.

6 Ama ye nyana nyá yølaa na nyá lɔlɔyɔ nyóma í lɔ-m, na í kisi ma kusəsutu na ma kiinj wei ma tu-me tɔ, na í mələna tuŋ tɔw na í laaki-i.

7 Ile maa kpiisi-meyɛ tetu nti ma ha-me isəntɔ tɔ tə tɔw, na má lɔ Išo tšeele nte ma pəsa ma nyənte isəntɔ tɔ, na yølaa təna wɔŋ-me na pá paana-me.

8 Waatu inəyi yølaa ka təŋəyənə Išo tšeele nte tu te teu ke mpv tɔ tə kin, na sɔyɔntv kra-we na pə la-weyɛ piti, na pá pəwəyɛ pa ti si: Ile pepe tɔw kɛ Tacaa lapa tetv tənə na Išo tšeele təneyɛ mpv?

9 Uena pá cə-we si: Iseyeli nyóma ləwa pa Išo Tacaa. Inu í ləsəna pa caanaa ke Icipiti tetv taa. Uena pá təŋəyi tuŋ. Pə tɔw kɛ Išo təŋsa-weyɛ mpusinaa mpe pa təna.

Salwməŋ təma
(Kvtəəsvtu II 8:1-18)

10-11 Tiii wulaw Hilam ka hana wulaw Salwməŋ ke taasi kɔpənɪ təna, na wɔlanaa təna mpa í nyulaya si í ŋmaakəna tɔ. Pusi sika hiu na Salwməŋ te Išo tšeele na í kawulaya təyaya ke ŋmau. Uena í ha Hilam ke acalɛ hiu ke Kalilee tetv tɔa.

12 Mpyóyó í lu Tiii na í kəw acalɛ anəyi nau. Ama í lanje ta hee.

13 Ntəna í tɔ si: Ma taapalv Salwməŋ, acalɛ nna n ha-m isəntɔ tɔ a ta nii isəle. Pə tɔw kɛ haləna sanja pa suv həyɔlɔyɔ ŋkɔyɔ yaav si: Tetv ta nii isəle.

14 Pəyele wula təŋənəna tooso na həyɔlɔyɔ ke Hilam ka tilina Salwməŋ.

15 Təlasɪ təma ke wulaw Salwməŋ ka tɔwa yølaa na pá ŋmá Išo tšeele na í kawulaya təyaya, na Milo, na Yosalem koloosi. Uena pá ŋmá Hasəw na Mekito na Kesee pə acalɛ.

16 Icipiti wulaw ka yoona Kesee ɪcate kɛ, na í kú Kanaan nyóma mpa paa we tə taa tɔ na í sɔ-teyɛ kəkə. Pə waali kɛ Icipiti wulaw pɛelɔ saa wulaw Salwməŋ uena Icipiti wulaw ha Salwməŋ ke ɪcate nte.

17 Pə tɔw kɛ Salwməŋ tayana-teyɛ ŋmau, na í ŋmá tɔtəyɔ Pəti-Holəŋ-pətee nyəŋ,

18 na Paala na Tamaa ke wulaya tetv həyɔlɔyɔ taa.

19 Na acalɛ wena a taa í sukaya í təyənasi tɔ. Na wena a taa í sukaya yoou keekənaa, na kpaŋanəŋ tɔ. Na Salwməŋ ŋmá pə təna mpi í caa təyɔ Yosalem ɪcate taa mayamaya, na Lipan pyu taa na í tetv təna taa.

Isəna Salwməŋ ka taɣana təlası təma anı təɣəb.

²⁰ Waatu ını ı taa, yəlaa mpa pa taa ké İseyeli nyóma tə pa we tetu taa ké. İsu Amolii nyóma, na Hiti nyóma, na Peliisi nyóma, na Hifi nyóma, na Yepusi nyóma.

²¹ İseyeli nyóma taa pəsi na pá ku-we təɣə pa kaasaa. Mpeɣe Salwməŋ towa təlası təma, na pá laki m̄p̄yú haləna sanja.

²² Ama pə kaasa İseyeli nyóma tə, wulav ta tu peleye təma ke mpu. Peleyele ı waali nyóma, na ı yoolaa səsaa, na səkpema, na yosu keekena na kpaɣanəŋ paasənlaa.

²³ M̄p̄yú təmle paasənlaa kra təma lataa kpeka nyuyü nyóma ke nasəle na nuɔwa na nule na naanwa (550) na pá feŋɣi Salwməŋ təmle lataa.

²⁴ Waatu wei Salwməŋ alb İcipiti nyəŋ lu Tafiti te, na í suv təyaya ŋka ı paalb ŋma-ı tə ka taa, iləna wulav taɣanı lonte nté na í ŋmá taɣa ŋka pa yaana pa te taa sı Milo tə.

²⁵ Paa pənaya ŋka təm toosoɣo Salwməŋ lakaya Tacaa ke kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə, na ciikuɣu nyənsı ke kətaya təlate nte ı ŋma-ı tə tə tə. M̄p̄yú ı lakaya təma wəna a təw pá ŋmá İso təsele nté tə.

²⁶ İlena Salwməŋ yele, na pá saaki kpuləŋ ke İsayəŋ-Kereɛ, ke İla cəbɣo tenku kuɛem nɔɣo ke İtəm tetu taa.

²⁷ M̄p̄yú Hilam pona Salwməŋ ke kpuləŋ saalaa kwpama, na pá səŋna ı nyóma.

²⁸ İlena pa təna pá polo Ofii tetu taa na pá kpaɣa wula ke kiloona iyisi naanwa na naale (12000) na pá pona Salwməŋ.

10

Sapa wulav alb nyəŋ pola Salwməŋ wiiluyü (Kətəsətv II 9:1-12)

¹ M̄p̄yú Sapa tetu wulav alb nyəŋ nuwa Salwməŋ həte yaav. İlena í polo sı ı pəsəŋi-ı təmnaa kate nyəntu, na í ná ı nyəm tənaya.

² Alb ını ı tala Yosalem taa tə, na ı yomaa ke tuutuuma, na yooɣoona náa səɣəla tulaalbnaa, na wolanaa, na liyitee pɛɛ ke tuutuuma. İlena í pəsı Salwməŋ ke təmnaa mpa pa təna ı ka taɣana tə.

³ Na Salwməŋ cə tə təna, ı ta səs kəlmuyü.

⁴ M̄p̄yú alb ını ı nuɔna ı ŋkpaŋuyü ke salwməŋ nyəm təm, na í sa ı kawulaya təyaya ŋka ı ŋmawa tə.

⁵ Na təyənaya ŋka pa saakaya tə. Na yaasi wei Salwməŋ ka taɣanna ı waali nyóma na pá laki təma tə. Na kətəɣu na kuyənɔəm tallaa wontu. Na kətasi nsi pa lakaya Tacaa ke İso təsele taa tə, na pə la Sapa wulav inəŋi piti na pə məti ı nɔɣo.

⁶⁻⁷ Ntəna wulav alb nyəŋ ını ı tə sı: Pa keesa-m nyá nyəm təm ke hatoo ma te. Ama ma ıse taa nata, ıle ma ta mu-ti. Ama nənəw ma nawa sı tampana ke pa heela-m təvəŋ. Nyá nyuyü kuluyü na nyá nyəm teewa ısu paa keesa-m tə təyamyam.

⁸ Nyá waali nyóma na nyá təyaya taa yəlaa təna lapa nyələleŋ ké. Mpi tə, pa we nyá kiŋ na pá nukı nyəm təm ke tam.

⁹ Ma sama nyá İso Tacaa wei ı ləsa-ŋ sı ń təɣo kawulaya ke İseyeli taa tə. İso səsəla ı yəlaa ke tam təw təɣo ı kpa-ŋ pa wulav, na í tu-ŋ sı ń təŋ tampana na ń laki kusiyisim.

¹⁰ Pæle pæ waali ké Sapa wulaw inu i hawa Saluməŋ ke wola təənənaa tooso na həəluvu na tulaalu ke səsəm, na liyitee pæe tətə. Too tə, nəyəlv ta nata tulaalu isu m̄p̄r̄ȳ lseyeli taa.

¹¹ M̄p̄r̄ȳ wulaw Hilam kṛuləŋ pōla Ofii tetu taa na p̄a kəna wola, na kṛəŋkṛelas̄i kṛəŋs̄i nasəli na liyitee pæe.

¹² Kṛəŋkṛelas̄i nsəxi Saluməŋ yelaa na p̄a kaɣa Iso təsəeəle taa na i kawulaya təyaya taa tətə. Uena p̄ə kaasi na p̄a saaki yonyoolaa ke sanjūnaa. Too tə, nəyəlv ta nata lseyeli taa ké kṛəŋkṛelas̄i na si təəv tala mp̄ə p̄ə taka.

¹³ M̄p̄r̄ȳ Saluməŋ hawa alv unəxi p̄ə təna mpi i nawa na í sələmi tə. Na í lap̄i-i kucəəŋ tətəȳ isəna i p̄əsaa tə. Uena wulaw alv nyəŋ inu na i waali nyəma p̄a məli pa tetu taa.

Saluməŋ toŋ təm

(Kvtəsəv̄t̄v̄ II 1:14-17; 9:13-28)

¹⁴ Paa p̄ənaya ŋka wola kiloonaa iyisi hiu (20000) ke pa kəŋna wulaw Saluməŋ.

¹⁵ Uena p̄əc̄ə p̄ə kaasi mpi mpi taatəlaa felaya-i wontunaa təə tə, na lampuunaa mp̄a i kumataŋnaa səsaa, na Laalupunaa awulaa felaya-i tə.

¹⁶ M̄p̄r̄ȳ wulaw Saluməŋ yelaa na p̄a lu wola kṛaləŋ ke ŋm̄n̄s̄v̄v̄ (200). Paa ŋku kv̄ təȳə wola kiloonaa naatoso.

¹⁷ Kṛaləŋ səkṛəŋ ke ŋm̄n̄s̄v̄v̄ nuŋv̄wa (300). Paa ŋku kv̄ təȳə wola kiloo kvl̄m̄ na titite. Na p̄a su kutuluɣu ŋku pa yaa si Lipaŋ hət̄v̄v̄ t̄ə kv̄ taa.

¹⁸ Na wulaw yeəle na p̄a saaki kawulaya kṛelaya na tuu kela, na p̄a t̄ə ka təə ké wola.

¹⁹ M̄p̄r̄ȳ pa lapa təkpaəle ke kumlee naatoso ke təma təə, na p̄a su kṛelaya ŋké. Paa saaka-kəȳe na p̄a t̄ə t̄ətesile kukulukulle, na p̄a t̄ə t̄əȳəlas̄i l̄eəsəŋ ke ŋkṛelas̄i t̄əsule.

²⁰ Na t̄əȳəlas̄i l̄eəsəŋ naaŋv̄wa na naaleɣe kumlee an̄i a təə. Naatoso ke nt̄əȳəŋ təə, na naatoso ke m̄p̄ət̄əŋ təə. Wulaw nəyəlv i ta saakəta kawulaya kṛelaya ŋke ka taka.

²¹ Wola ke paa lupa Saluməŋ təyaya taa lvm̄ poosiyanaa təna, na Lipaŋ hət̄v̄v̄ kutuluɣu taa wontunaa kv̄t̄əsət̄v̄.

²² Wulaw ka wena i maɣamaɣa i kṛuləŋ ké. Na i na Hilam nyəŋ p̄a puki pooluŋ. Paa pus̄i tooso wei, pa kəŋna wola na liyitee nyəȳət̄v̄, na tuu kela, na təkpaaləŋ na kaçaka sumas̄i səsəəns̄i nasəli.

²³ Saluməŋ ka t̄eə antulinȳa təna awulaa tənaya toŋ ké na nyəm.

²⁴ P̄əp̄ətv̄ f̄eə leleŋ, Iso ka ha-i nyəm ké na yəlaa lukəna paa timpi na p̄a kəŋi-i t̄əmnaa p̄əəsv̄v̄.

²⁵ Paa p̄ənaya ŋka, yəlaa mp̄e pa kəŋayana-i kucəəŋ ke liyitee wontu, na wola, na wontu kv̄susuutu, na yooŋ wontu, na tulaalv̄naa, na kṛayənəŋ, na kṛəŋs̄i.

²⁶ M̄p̄r̄ȳ Saluməŋ kṛeyela i yooŋ keəkənaa, na p̄ə kṛayənəŋ, na p̄ə lu keəkənaa iyaya na nasəle (1400), na kṛayənəŋ iyisi naaŋv̄wa na naale (12000). Uena Saluməŋ cos̄i p̄ə taa na í su i k̄iŋ ke Yosalem. P̄ə kaasa nti uena p̄a su t̄əȳe timpi timpi paa tayanaa si paa su-ti tə.

²⁷ Saluməŋ kawulaya waato, liyitee ka we Yosalem taa ké isu pæe. Na p̄ə kaasi na kṛəŋkṛelas̄i kṛəŋs̄i náa t̄əli yem̄ isu tuŋ kṛai nyəŋ wei i nȳəəki t̄et̄əkəle taa tə.

²⁸ Icipiti na Silisii p̄ə acal̄eə taa ké p̄ayət̄əlaa pukaya na p̄a yaki wulaw ke kṛayənəŋ na p̄a kəŋna.

²⁹ Liγitee nyəγətu nasətosu (600) ke pa yakaya Icipiti yosu keekena. Ilena pa ya kpaγanəη ke nyəγətu nuuŋwa na nule na naaŋwa (150). Paγatəlaa kulɔmma mpe pa yakayana na pa pukina Hiti awulaa na Silli nyəma.

11

Salbməη ta təη Iə luγu nyəntu (Kotəsətu II 11:18-12:1)

¹ Icipiti wulaw pɛelɔ paasi, Salbməη tasa piitimnaa kraɪ nyəm paγale alaa keluγu ké. Paa Mowapu nyəma, paa Amoni nyəma, paa Itəm nyəma, paa Sitəη nyəma, paa Hiti nyəma.

² Pəyele Tacaα ka tɛma Iseyeli nyəma ke kisinaw ke piitim kraɪ nyəmnaa mpe pa təm ké si, pá na wɛ pá taa kpaγa tɛma pə́cɔ́ pa taa saa tɛma. Pə taa kəɔ na pɛle pá sʊsɪ-wɛγɛ pa tuη laaw taa. Ama Salbməη luγu ná sʊsɪ piitim kraɪ nyəm mɪ pə alaa ké.

³ Haləna í kpaγa awulumpiya alaa ke nasətosu na nuuŋwa (700), na alaa lɛlaa ke ηmɔnuγu na nuuŋwa (300). Mpe unɪ pa tolisina-i səsəm.

⁴ Tampana təɔ pə kəma na Salbməη kpatəli, ilena í alaa mpe pá sʊsɪ-i tuη laaw taa. Haləna í yele í Iə Tacaα ke səlɔγu na lotu kulɔmtu isu í caa Tafiiti.

⁵ Mɪpɔ́γú Salbməη laa Sitəη nyəma tuγu alɔ nyəηku Asətati na Amoni nyəma tuγu isayaw Milikom.

⁶ Tənaγa í larəna mpi pə ta maγa Tacaα tɔ. Mpi tɔ, u tasəγɪ-i nuuaw ke teu isu í caa Tafiiti.

⁷ Waatu unɪ í taa ké Salbməη ηmá Mowapu nyəma tuγu isayaw Kɛmɔsɪ ke kutuluγu ke pulaya təɔ ké Yosalem isentaa, na í ηmá Amoni nyəma tuγu isayaw Milikom kutuluγu tətɔ.

⁸ Na í ηmá mɪv tətəγɔ í alaa mpa pa ta nyɪ Iə tɔ pa tuη si pá wəki-i tulaabnaa, na pá laaki-i.

⁹⁻¹⁰ Təm naaleγɛ Tacaα Iseyeli Iə ká lu Salbməη təɔ, na í heeli-i təsiγisiyi si: Taa luη tuη. Ama Salbməη tá nuuwa Tacaα, ilena Tacaα náá mɪ-i na páána.

¹¹ Na í yəγətɪ-i si: Timpi ní tɛma mɪv pə taka na ní kisi ma kusəsutu na ní yəki ma na-η ta nəγɔ pɛelɔγu təfaa tɔ, maa lɛeki nyá kawulaya na má cɛla-keγɛ nyá waali nyəma taa nəγɔlɔ.

¹² Paa na mɪv nyá caa Tafiiti təɔ ma kaa la-η mɪv, haləna nyá səm. Ama nyá pəyaya ke maa lɛeki kawulaya.

¹³ Tafiiti kulɔm unɪ na Yosalem icate nte má ləsaa tɔ, pa təɔ tətəγɔ maa kaasi-i kpekəle kulɔmtəle.

Salbməη kolontunaa

¹⁴ Mɪpɔ́γú Tacaα lapa na Itəm awulumpu Hatati lu Salbməη ke kolonja.

¹⁵⁻¹⁶ Waatu nəγɔlɔ Tafiiti ká yosna Itəm nyəma na í kəli-wɛ. Ilena í yoolaa wulaw Sowari na í yoolaa pá polo Iseyeli nyəma mpa pá səpa təyoole təγɔ pim. Mɪpɔ́γú pá caγa tənaya isətɔnnaa naatosompəγɔlaya, na pá ku Itəm apalaa na pá kpenna apaləpiya.

¹⁷ Waatu unɪ Hatati ka ké pəyaya. Mɪpɔ́γú í na í caa təmlɛ nyəma Itəm nyəma narəli pá sewa na pá polo Icipiti.

¹⁸ Pa kula Matiyəη, ilena pá fayana Paləη wulaya tɛtu taa. Pa kpeηna apalaa narəli na pá pona Icipiti. Ntəna Icipiti wulaw ha Hatati ke təyaya na tɛtu, na í heeli-i si: Maa təɔ-η.

¹⁹ Icipiti wulaw lapa Hatati ke kɔpantɔ ké. I ha-i í alɔ Tapənesɪ neu na í la alɔ.

²⁰ Μῦρόγυ αλν ινι ι λολα αραλὸρῶγαγα na Hatati ha-keçe hæte si Kenupa. Ka cεpa hæte, ιlena Tapænesi mu-ke na ί τὸσ-keçe wulav tøyaga taa.

²¹ Waatu wei Hatati nuwa si Tafiiiti na ι yoolaa wulav Sowapι pá sεpa, ιlena ί sөлæmi Icipiti wulav si: Yele na má mæli ma tetu taa.

²² Ntεna Icipiti wulav pæssi Hatati si: Pepeçe η lanja ma kiη na η nyulæχι kpepte? Mpuχυλε si: Ma ta lan polv yaa. Iε yeλε-m na má mæli te.

²³ Μῦρόγυ Iσὸ yελαa na Salbmæη wεεna kolontu lεlv. Iεyeλε Iliyata pøyalv Lesæη wei ι ka sewa ι caa Hatatæσεε wei ι ke Sopa wulav tσ.

²⁴ Waatu wei Tafiiiti ka kowa Hatatæσεε yoolaa tøyç Lesæη kota tetelataa ke ι kiη, na ί pæsi pa nyvçv tu na pá polo Tamasi na pá çaya tæna, na ί çan ι tæki kawulaya

²⁵ ke Silii tetu taa. I lapa Iseyeli nyóma kolontu ke Salbmæη kawulaya pusi tænaγa, na ί footiyi-we na ί laki-weγe isayatu isu Hatati.

Solopwam kulvçv ke wulav tσ

(Kvtæssvtv II 9:29-31)

²⁶⁻²⁷ Salbmæη ka wεna tæmlε tu nøyolv na pá yaaki-ι si Solopwam. I teγελε Seleta ke Ifælayim tetu taa. Pa yaa ι caa si Nepa, na ι too si Seluya, ι too ινι ι kε leelu. Μῦρόγυ kuyakv nakvli, Solopwam kula Salbmæη tσ.

Waatu wei Salbmæη ημαακαγα Milo*fa* na Tafiiiti te kolunja tσ, ^a sæssi tøyç pa yaa mpv.

²⁸ Solopwam ka kε ifepu kvpaη kε. Wulav paasæna mpv si ι laki ι tæmlε ke teu, ιlena ί kpa-ι Ifælayim na Manasee pa kpeka tælasι tæmlε nyóma feηlv.

²⁹ Μῦρόγυ kuyakv nakvli, Solopwam luna Yosalem, na ί na Iσὸ kuyççvtutu telæsvlv wei ι we Silo na pá yaaki-ι si Ahiya tσ pá sulι mpaav taa kε pa naaleγe nyutu taa, na Ahiya suu kpaι kvfavl.

³⁰ Tænaγale Ahiya çela ι kpaι ke hççvlasι naanvwa na naale.

³¹ Pæ waali kε ί tæma Solopwam si: Mv hççvlasι naanvwa. Mpi tσ, Iseyeli Iσὸ Tacaa γççvtaa si: Ma tæηna Salbmæη kawulaya lækuyçv si, ma çelæγi-η na η tøyç kawulaya ke Iseyeli kpeka naanvwa tσ.

³² Kpekæle kulvmtæle ke maa kaasi-ι ma tæmlε tu Tafiiiti na Yosalem ιcate pa tσ. Mpi tσ, tæ tike ke ma læsa Iseyeli tetu tæna taa.

³³ Mpi pæ tσ ma laki mpv tσ, Iseyeli nyóma lσ-m na pá lunη Sitæη nyóma tøyv αlv nyæηkv Asætati, na Mowapv nyóma tøyv Kemæsi, na Amoni nyóma tøyv Milikom. Iseyeli nyóma kisa mpaav ηku maa hula-we tøyç tøyvçv. Pa ta la nti tæ keesæna-m tσ. Pøyεle pa ta tæki kvæsæsvtu na nti nti ma tu-we tσ, isu Tafiiiti lakaya tσ.

³⁴ Paa na mpv ma kaa læeki Salbmæη niη taa kε kawulaya. Maa nyænæγi-ι ι yεlaa wulav ke tam kε, halæna ι sæm. Maa la ηῦρόγυ ma tæmlε tu Tafiiiti wei ma læsaa, na ί tæki ma kiη na ma kvttvtutu tσ ι tσ.

³⁵ Ama Salbmæη pøyalv kε maa læeki awulumpiitu, na má çela nyá, na η tøyç Iseyeli kpeka naanvwa tσ kε kawulaya.

³⁶ Paa na mpv maa yelina ι pøyalv kε kpekæle kulvmtæle. Iε pu la na Tafiiiti tøyaga tv wεε kawulaya taa kε Yosalem ιcate nte ma læsaa si pá sεε-m tσ tæ taa.

³⁷ Μῦρόγυ Tacaa tasaa si: Solopwam, maa çελε-η kawulaya isu n sөлaa tσ, na η tøyç Iseyeli kpeka naanvwa tσ.

³⁸ Ye η tæκæγι ma kvçççvtutu, na η tæηçγι mpaav ηku ma hvælæγi-η tσ, na η laki mpi pæ keesæna-m tσ, na η tæηçγι ma kiη na ma kvttvtutu, isu ma tæmlε tu Tafiiiti.

^a 11:26-27 *Milo*: Pulasi hekv taa lompvçv ηku pa suulaa si Yosalem patæma ί

Ue maa wee nya waalayi tam na nya lɔlɔyɔ nyɔma ka tɔki kawulaya ke tam, isu Tafiti nyɔma. Maa cele-ŋ Iseyeli kpeka naanɔwa na naale,

³⁹ na pa na na pa wu-we. Ama pa kaa wee nɔrɔyɔ tam.

⁴⁰ Mɔrɔyɔ Salɔmɔŋ pɛkkaa si i kuyɔ Solopɔwam. Ilena Solopɔwam se na i polo Icipiti wulaw Sisaki te na i tu-i kɔrɔyɔ. Halɛna Salɔmɔŋ sɛm.

⁴¹ Pa keesa Salɔmɔŋ tɔm lentɛnaa na i kulapɛm tɛna, na i nyɛm tɛnaya takɛlaya ŋka pa yaa si, Salɔmɔŋ Tɔm takɛlaya tɔ ka taa.

⁴² Pɔsi nɔle tɛcu kɛ Salɔmɔŋ tɔyɔ kawulaya ke Iseyeli nyɔma tɛna tɔ ke Yosalem.

⁴³ Salɔmɔŋ kɔma na i sɛ, lena i pɔyalɔ Lɔpɔwam lɛɛti i lonte taa.

12

Iseyeli nyɔma kotuyɔ ke Sikem

(Kɔtɔɔsɔtu II 10:1-15)

¹ Mɔrɔyɔ kuyaku nakɔli, Iseyeli ilim ntɔyɔŋ tɔ kpeka kota Sikem, lena Lɔpɔwam polo, si pa kpaaki-i wulaw.

² Waatu ŋu tɔ, Nɛpa pɔyalɔ Solopɔwam wei i ka sewa wulaw Salɔmɔŋ na i cɔɔsi Icipiti tɔ, i we tɛnaya tam. I nɔwa Sikem kotuyɔ ŋku ku tɔm, lena i tɔ i taa si, i ka saali tɛna.

³ Ama pa tila i waali, na i kɔɔ na i na ilim ntɔyɔŋ tɔ kpeka pa yɔyɔti Lɔpɔwam si:

⁴ Nyɔ caa ka tu-tuyɔ tɛlasɛ tɛma kɛ, na tɛ felɛyi-i lampuunaa. Ue ye nyaa waasi-tu na nɛ sukɛ-tuyɔ tɛ sɛyɛla anɛ, tɛ sɔɔlɔ pɔwa si tɛ nyɛni-ŋ tɛ wulaw.

⁵ Mɔrɔyɛ Lɔpɔwam si: I yele ma mayasi ma taa, na cele na ku fe i kɔɔ na ma na-me tɛ na.

Ilena ilim ntɔyɔŋ tɔ kpeka nyɔma tɛɛ.

⁶ Ntɛna Lɔpɔwam pɔɔsi sɔsaa mpa paa we i caa cɔɔyɔ waatu wei ilɛ i ka wɛna i weesuyɔ tɔ si: Suweye ma cɔ yɛlaa mpe?

⁷ Sɔsaa si: Ye n hula-we si nya sɔɔlɔ pɔwa si n ka paasɛna-we, na nɛ yɔyɔtɛna-weye tɔm kɔpantɔ, nyaga paa nyɛni pa wulaw ke tam tɔɔ.

⁸ Ama Lɔpɔwam ta mu sɔsaa tɔm nti. Ilena Lɔpɔwam polo i pɔɔsi i malanaa ifɛpiya mpa pa we ŋu i kin tɔ si:

⁹ Yɛlaa mpe si ma pasa-weye sɛyɛla nna ma caa ka sukɛ-we tɔ. Ue ma cɔ-we suwe?

¹⁰ Mɔrɔyɛ i ifɛpu tɔyɔntɛlɛnaa mpe pa tɔma si: Cɔ-we si, mpaɔm ta kisi-weye tɔyɔyɔ, kaaŋfana pɔyɔ na?

¹¹ Sɛyɛla wɛna maa sukɛ-me tɔ, a ka kɛli ma caa nyɛna. Pɛcɔ tɔpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

¹² Mɔrɔyɔ Solopɔwam na yɛlaa pa mɛla Lɔpɔwam kin ke kuyɛɛŋ tooso wule, isu i ka heeluyɔ-we tɔ.

¹³ Mɔrɔyɛ wulaw kisa layatu nti sɔsaa ka tasa-i tɔ. Ilena i holina

¹⁴ samaa, isu i ifɛpu tɔyɔntɛlɛnaa ka sɛyɛsa-i tɔ si: Eɛ, ma caa ka sukɛ-meye sɛyɛla yuŋ nyɛna. Ama maa sukɛ-meye wɛna a tɛɛ mpu tɔ. Pɛcɔ tɔpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

¹⁵ Ilena Lɔpɔwam kisi samaa ke nunaw. Ue Taca ka lapɛna mpu si pɔ la teitei isu i ka heeluyɔ Iɔ kuyɔyɔtɔtu telɛsɔlu Ahiya ke Silo si i telɛsi Solopɔwam tɔ.

Kawulaya fayav

(Kɔtɔɔsɔtu II 10:16-11:4)

16 Waatu wei Iseyeli nyóma cekənaa si wulau kisa pa təm ke mɔyɔ, ɪlena pá təm-i si:

Tana Tafiti tə feina natəli.

Tana-i tə kaa we?

Iseyeli nyóma me,

míi kə taa məli tá té.

Tafiti lɔlɔyɔ tɔ nyá,

nyaa tɔyɔ nyá kawulaya.

ɪlena pá yá.

17 Yuta tetu yəlaa tike nyənaɣana Lɔpɔwam ke pa wulau.

18 Paa na mɔv, na í tili təlasɪ təma nyuyɔ tɔ Atolam ke Iseyeli nyóma mpa pa we ilim ntəyɔŋ tɔ tɔ pa kiŋ. ɪlena pɛle pá yaɣa Atolam ke pɛe na pá kú. Mɔpóyɔ Lɔpɔwam kpa i kɛkɛ taa ké kɔakɔaa na í se na í polo Yosalem.

19 ɪsəna ilim ntəyɔŋ tɔ Iseyeli nyóma kisina Tafiti lɔlɔyɔ nyóma kawulaya tɔyɔle. Na mɔpóyɔ pə we haləna saŋa.

20 Waatu wei pa nuwa si Solopɔwam məlaa, ɪlena pá koti pa taa pa tike. Na pá yaa-i na pá kpa-i Iseyeli kpeka təna wulau. Yuta kpekəle tike ta luna Tafiti təyaya nyóma waali.

21 Waatu wei Lɔpɔwam tala Yosalem, ɪlena í koti Yuta na Pɛncamee pə yoolaa taa yoolaa ke iyisi nuɔɔwa na nuɔaasa (180000) si: ɪ polo na í yoonə Iseyeli nyóma na pá məŋna-m ma kawulaya.

22 Ama ɪsə heela i kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ Semaya si: Polo n̄ heeli

23 Lɔpɔwam na Yuta na Pɛncamee pə yəlaa si:

24 Tacaə yɔyɔtaə si: ɪ taa polo Iseyeli nyóma yoonav. Mpi tɔ, pa ké mə tɛtɔnaə ké. Má yelina si pə la ɪsu pə lapɔ tɔ.

Paa wei í məli i tɛ. Pa nu ɪsə təm nti, ɪlena pá hee.

25 Mɔpóyɔ Solopɔwam n̄má koloosi na í cəna ɪfəlayim pulasɪ taa ɪcate Sikem na í caya. Pəle pə waali ké i kula Sikem na í n̄má koloosi na í cəna Penuweli ɪcate.

Solopɔwam isayatu

26-27 Mɔpóyɔ Solopɔwam maɣasa i taa si: Ye Yosalem ke yəlaa təna ká puki na pá lakɪ kətasi ke Tacaə təsele taa, pə kəŋ na ma kawulaya yəlaa luuŋ suv pa caa kɔpəŋ Yuta wulau Lɔpɔwam. ɪlena pa kɔ-m na pá təŋ-i.

28 Mɔpóyɔ i yelaa na pá lupi-i wɔla nawee ɪesəŋ naale, na í huli i yəlaa si: Hatoo í poluyɔ Yosalem ke ɪsə seev tɔ pə taŋnaə tɛcam. ɪle u naaki mə ɪsə wei i ɪsə-meyɛ ɪcipiti tetu taa tɔyɔlɔ.

29 ɪlena pá siki ɪesuyɔ ɪŋku ke Peteeɪ, na ɪŋku ke Taŋ.

30 ɪsəna Solopɔwam tolisa yəlaa na pá la isayatu tɔyɔle. Na yəlaa tuutuuma náá pona ɪesuyɔ naale nyəŋku ke Taŋ.

31 ɪlena Solopɔwam ye le na pá n̄má tuŋ kutuluŋ, na í kpa yəlaa kpa i nyóma mpa pa ta ke Lefii nyóma tɔyɔ kətəlaa.

32 Na pá su acima ke pa ɪsəv pəlefeɪ naanɔwa nyəŋ kuyeyɛ naanɔwa na kakpasɪ wule, ɪsu acima wena pa təkaya Yuta tɔ. Na i maɣamaɣa í lá kətasi ke wɔla nawee ɪesəŋ wei i yepa na pá lu tɔ i tɔ. Na í tó kətəlaa mpa i kpaɔa tɔyɔ təkətəleɔna. Mpi i lapa Peteeɪ tɔyɔle.

Peteeɪ kətaya təlatɛ mpusi təŋsvyɔ

³³ Μπόγύ waatu nǝǝl Solopuwam læsa isǝtu pǝlefɛi naanɔwa nyǝh kuyɛɛɛɛ naanɔwa na kakpasɪ nyǝhku wule, na í lá lseyɛli yǝlaa ke acima ke Petɛɛli. Na í lá kǝtasɪ ke ɪ mayamaya ke acima anɪ a tǝ.

13

¹ Μπόγύ Iso kusa ɪ kuyǝǝtutu telǝsul nǝǝl ke Yuta tetu taa, na í tala Petɛɛli ke waatu wei Solopuwam isǝle sɛɛna kǝtasɪ nsi kǝkǝ lusa sɪ tǝna tǝǝ lapu tǝ.

² Μπόγύ Iso kuyǝǝtutu telǝsul tǝhɛsa kǝtaya tǝlatɛ ke mpusi wei Tacaa ká heela-ɪ sɪ í tǝhɛsɪ-tɛ tǝ sɪ: Kǝtaya tǝlatɛ nyá, kǝtaya tǝlatɛ nyá, nu. Iso yǝǝtǝa sɪ, paa lɔli apalupǝyaya ke Tafiiti lɔlɔɣu taa, na pá ha-keɣɛ hǝtɛ sɪ Sosiyasi. Kaa wǝ kǝtaya tǝlatɛ nyá nyá tǝ kɛ tuɛ kǝtǝlaa mpa pa wǝkaya tulaalɔnaa ke nyá tǝ tǝ, na ká kpɛnna yǝlaa muwa na ká wǝ.

³ Μπόγύ Iso kuyǝǝtutu telǝsul tasaa sɪ: Kǝtaya tǝlatɛ ká yǝki na tǝ tǝ tǝlɔma yaasi. Waatu inǝɣɪ í ká nyɪ sɪ Tacaa yǝǝtǝna tampana.

⁴ Waatu wei wulav Solopuwam nuwa nti Iso kuyǝǝtutu telǝsul yǝǝtǝ Petɛɛli kǝtaya tǝlatɛ tǝm tǝ, ilɛna í hǝlí Iso kuyǝǝtutu telǝsul ke mpǝle, na í má kapuka sɪ: ɪ kra apalɔ inɪ.

Tǝnaya Solopuwam ɛkpalaya tɔvlaa na ká saali mpv. ɪ tá pǝsɪ na í kooti-ke.

⁵ Μπόγύ kǝtaya tǝlatɛ yǝka kprakaa inɪ, na tǝlɔma yaasi teitei isɪ Iso kuyǝǝtutu telǝsul ká keesɔɣu tǝ.

⁶ Ntɛna wulav tǝ Iso kuyǝǝtutu telǝsul ke tǝnɛ inɪ sɪ: Hai, la suulu na ń wiina Tacaa nyá Iso sɪ, í husɪ ma isayatu, na í waa-m ma ɛkpalaya.

Ilɛna Iso kuyǝǝtutu telǝsul wiina Tacaa, na wulav ɛkpalaya mǝli isɪ kaa wɛw tǝ.

⁷ Μρυυλε wulav tǝma Iso kuyǝǝtutu telǝsul sɪ: Kǝɔ na tǝ polo tǝyaya na ń nyǝɔ lɔm, na má la-ɛ ɪkǝntɔ.

⁸ Ilɛna Iso kuyǝǝtutu telǝsul cǝ wulav sɪ: Ma sama. Ama ma nǝǝhǝle kaa fɛli nyá tɛ. Μπόγύ pu la sɪ ma tǝhɛa pulɔ. Paa nyá wɛnaw hǝǝlɔɣu ke ń ha-m ma kisaa.

⁹ Pǝle pǝ paasi Tacaa kisina-m sɪ má taa tǝǝ. Pǝcǝ má taa nyǝɔ pulɔɣu cǝnɛ. Pǝyɛle ye má kula kpɛntɛ, má taa tǝh ɛkɪ ma tǝhɛa na má kǝɔ tǝ.

¹⁰ Ilɛna Iso kuyǝǝtutu telǝsul kraya mpaav kɔfalɔɣu na í mǝli kpɛntɛ.

Iso kuyǝǝtutu telǝsulɔ liyituyɪ na ɪ sǝm

¹¹ Iso kuyǝǝtutu telǝsul kǝkpatulɔ nǝǝl ɪ ká wɛnna Petɛɛli. Μπόγύ ɪ pǝyalaa polaa na pá keesɪ-ɪ pǝ tǝna mpi Yuta Iso kuyǝǝtutu telǝsul kǝma na í lá pa tɛ tǝ. Na mpi í na wulav pǝ teesǝnaa tǝ.

¹² Μρυυλε cɛcɛ pǝssa-wɛ sɪ: Lé tǝ kɛ ɪ kpɛmnaa?

Ntɛna Petɛɛli Iso kuyǝǝtutu telǝsul pǝyalaa polo na pá cɛkǝna timpi tǝɔ ɪ tɛɛnaa tǝ.

¹³ Ilɛna pa caa sɪ: ɪ kpɛɛli-m kpanɛaya.

Ilɛna pá kpɛɛli-ɪ na í kra.

¹⁴ Μπόγύ ɪ kraya mpaav kulɔmɔɣu ɛkɪ Yuta Iso kuyǝǝtutu telǝsul ká tǝhɛa tǝ, na í hiki-ɪ. Mpi tǝ, ilɛ ɪ ká heesaya tɔɣu sǝsǝɔ nakulɪ ku tɛɛ kɛ. Ilɛna í pǝsɪ-ɪ sɪ: Nyayalɛ Iso kuyǝǝtutu telǝsul wei ɪ luna Yuta tǝ? Ilɛ sɪ: Yɛɛ, maya.

¹⁵ Μρυυλε sɪ: Tǝ mǝli na ń nyǝɔ lɔm.

¹⁶ Kɛɛna ilɛ ɪ cǝ-ɪ sɪ: Pǝ fɛi sɪ má mǝli na má tǝǝ pulɔɣu tǝna.

¹⁷ Iso kisina-m kɛ tǝkpataa sɪ, ma taa tǝh pulɔɣu tǝna. Pǝcǝ pǝ fɛi sɪ má tǝh mpaav kulɔmɔɣu ɛkɪ na má kpɛ.

¹⁸ Ntɛna Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ kukpatulɔ caali-ɪ si: Ma maɣamaɣa ma kɛ Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ tɔtɔɔ isu nyá. Tacaá tilina ɪ tillu na í heeli-m si má mɛlɛna-ŋ na má la-ŋ ukɛntu.

Sesɛ ilɛ kaloolaya nté.

¹⁹ Mɔ́ɔ́yú Yuta Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ unɪ í tɔŋa-ɪ na pá mɛli.

Yuta Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ sɛm tɔm

²⁰ Pa tɔŋna tɔɔu, ulɛna Tacaá heeli Petɛɛli Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ kukpatulɔ unɛɪ tɔm. Ulɛna

²¹ í má kapuka na ɪ tɔ ɪ mɔsulɔ si: Tacaá yɔɔtaá si, n kisa nti ma tu-ŋ tɔɔ tɔkuyɔ.

²² Mpi tɔ, n kɔma cɛne na n tɔɔ na n nyɔɔ. Pɛ́cɔ́ maa kisina-ŋ kɛ si pulɔpu í taa kra nyá nɔɔ taa. Pɛ tɔɔ ilɛ, n ká si haɣa sɛm.

²³ Pa tɛma tɔɔu na nyɔɔ, ulɛna kukpatulɔ unɪ í kɔɔɛli ɪ taapalɔ kɛ kraŋaya,

²⁴ na ilɛ ɪ tu mɔraav. Mɔ́ɔ́yú tɔɔɔɔɔ lu ɪ tɔɔ na ká ku-ɪ na ká pɛti mɔraav taa, na ká na kraŋaya pá tu-ɪ heku.

²⁵ Mɔ́ɔ́ɔ́ntaa maɣana mɔru na pá tala Petɛɛli ɪcɛte taa, ulɛna pá yɔɔti. Kukpatulɔ

²⁶ wei ɪ ká yaa Yuta Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ kɛ tɔɔu tɔ ɪ nu mɔru, ulɛna í tɔ si: Yuta Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ kɛ. Inɪ ɪ kisina Tacaá kusɛsuto kɛ tɔkuyɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iso yɛlaa na tɔɔɔɔɔ ku-ɪ teitei isu ɪ ká heela-ɪ tɔ.

²⁷ Ulɛna kukpatulɔ tɔ ɪ pɔyalaá si: ɪ kɔɔɛli ma kraŋaya.

Ulɛna

²⁸ í kraɣa-kɛ na í polo na í maɣana sɛtu kɛ mɔraav taa. Na kraŋaya na tɔɔɔɔɔ kɛ pa lonɔ taa. Ama ka tá tɔɔ-ɪ, pɔyɛle ka ta kra kraŋaya.

²⁹⁻³⁰ Ulɛna kukpatulɔ unɪ í kraɣa-ɪ na í tɔni ɪ kraŋaya tɔɔ, na í mɛŋna Petɛɛli, na í pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaav taa, na pá lá lɔyaya. Ulɛna ɪ na ɪ piya pa wii-ɪ si: Aa, kasa, sɛm ta nyi.

³¹ Lɔyaya tɛma, ulɛna kukpatulɔ heeli ɪ pɔyalaá si: Ye ma sɛpa í pi-m tá tɔyaya pɛlaav ŋku ku taa tɛna.

³² Mpi tɔ, Tacaá tila-ɪ na nɔɔ isayaa ŋka si ɪ tɔŋsi Petɛɛli kɔtaya tɔlate, na Samalií acalɛɛ tɔkɔtɛle waanu waanu tɔ, ɪ nɔɔ ŋkɛ kaa tɔɔ kɛ.

³³ Paa na pa kraala Solopɔwam tɔ, ɪ ta nu. Pɛ́cɔ́ ɪ ta yɛle kraɔ kɛ kraɔ kɔtɔlaa mpa pa sɔɔla kɔtuyɔ tɔmle tɔ.

³⁴ Solopɔwam yaasi unɪ, ɪ susa ɪ tɔyaya nyɛma tɔnaya isayatu taa kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ pɛ kriisa pa tɛna tɛaɣaɣaya kɛ tɛtu tɛna taa.

14

Solopɔwam I kawulaya tɛm

¹ Mɔ́ɔ́yú Solopɔwam pɔyalɔ Apiya hɛnta wɔsasi kɛ waatu unɪ ɪ taa.

² Ulɛna wulav tɔ ɪ alɔ si: Yɔsi nyá ti pa taa nyi-ŋ, na n polo Silo na n maɣana Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ Ahiya wei ɪ ká kra-m kawulaya kɛ lɛɣɛli yɛlaa tɔɔ tɔ.

³ Kraɣa potopotonaá kɛ naanɔwa na kakalasi, na tuŋ nim hɛɛu na n kɔɔntɛna-ɪ. ɪ ká heeli-ŋ nti tá pɔyaya ká tɛna tɔ.

⁴ Ulɛna alɔ la isu ɪ paalɔ heeluyɔ-ɪ tɔ, na í polo Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ Ahiya tɛɣɛ Silo. Ilɛ ɪ ka kpatɛla teu kɛ, halɛna í yɔlɔmɪ.

⁵ Ama Tacaá yɛpa na Iso kuyɔɔtotu telɛsulɔ wɛɛna pɛ nyɛm, na í heeli-ɪ nti nti ɪ ká cɔ alɔ unɪ tɔ.

⁶ Ahiya nu ɪ taŋ, ulɛna í tɔ si: Sɔv yoo, Solopɔwam alɔ. Pepe tɔɔ kɛ n nɔkaa na n laku isu pɛ taya nyá? Ma tu wɛna laŋwakɛllɛ tɔm natɛli si ma heeliyi-ŋ.

⁷ Məli na ń heeli nyá paalu si, Iseyeli Iso Tacaa yəχəttaa si: Waatu wei ma kpa-η ma yəlaa Iseyeli nyóma wulaw tə, n we teitei ké isu paa yulw wei.

⁸ Tafiti təyaya kawulaya ke ma mowa na má cele-η. Ama n ta la ma luyu nyəntu. Péśó n tá təkí ma kətututu na ń lakí ma təmle na luyu kulumuχu isu Tafiti.

⁹ N lapa isayatu na pé kəli mpa pa laala-η kawulaya təχəw tə, na ń ha-m siχile na ń kusí ma pááná na tuη wei n lupa tə.

¹⁰ Pə təw ké maa yele na mpusi sɔw nyá təyaya taa. Maa kpiisi nyá luluyu nyóma apalaa təna. Pə kpayaw səsaa na piya tə, na pé saali yem. Isu pa hasuχu nyiutu na saη tə.

¹¹ Ye nyá təyaya tu wei í səpa təyaya, hasí ká təχəna-i. Na wei í səpa taale, kpeliη náá təχə. Nti Tacaa yəχəttaa təχəle.

¹² Ilena Iso kuyəχətutu teləsulu tasa alw inəχi heeluyu si: Nyaa kulí na ń məli təyaya. N ká kəw isu n sɔki icate ile pəyaya ká si.

¹³ Nke ka tike kaa nyəna pəlaaw ke Solopwam luluyu taa. Ka tike ka ləyaya ke Iseyeli nyóma ká caya. Mpi tə, ka tike ke Tacaa nawa sooci tu.

¹⁴ Pəle pə paasi maa kpa Iseyeli wulaw kofalw. Ulé í ká kpiisina Solopwam luluyu nyóma. Nti iní tə kəmna nteye saηa isəntə.

¹⁵ Tacaa ká hə Iseyeli nyóma ηkpaηuχu, na paa sele, isu ləm taa səsəncəηa. I ká leeki-wəye tetu kɔpantə nti í ha pa caanaa tə, na í yasi-wə na pá tesí Papiloni pəχə Ifəlati waali. Mpi tə, pa sika tuη kulalaη ké na pé kpaasi Tacaa pááná.

¹⁶ Pə taya pulw, Solopwam lapa isayatu nti na í tusi yəlaa ke tə taa tə tə kufeluyu nté.

¹⁷ Ḿpóyú wulaw alw məla Tiisa. I sɔw təyaya nənəkeelasí ile í pəyalw heewayale.

¹⁸ Ilena pá pimi-i na Iseyeli nyóma təna caya í ləyaya ke teitei isu Tacaa ká yəχətəna Iso kuyəχətutu teləsulu Ahiya nəχə tə.

¹⁹ Pa keesa Solopwam təmnaa lənti ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Ka taa ké pa keesa isəna í yooowa, na isəna í təχə í kawulaya tə.

²⁰ I təχə kawulaya ke pusi hiu na naale ilena í si. Ḿpóyú í pəyalw Natari ləeta í lonte taa.

Yuta wulaw Ləpəwam kawulaya

(Kətəsətu II 12:1-16)

²¹ Waatu wei Saləməη pəyalw Ləpəwam təχə kawulaya tə, í luluyu pusi we nile na kuləmaya. I too ka ké Amoni tu na pá yaa-i sí Naama. Pusi naanowa na naatosompəχəlaya ke í təχə í kawulaya ke Yosalem ke Yuta tətə si. Təyaya Iso ka ləsaa si paa səeki-i.

²² Ḿpóyú Yuta kpekəle nyóma tasa lapw ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Pa lapa isayatu na í pááná kulí, na pé kəli isu pa cəsənaa ka lapw tə.

²³ Pəle pá ηmá təkətəle tətəχə, na pá siki pəe, na pa ká kankanasi ke pulasi nyəη taa hətə tēe.

²⁴ Halí alaa na apalaa ka lakaya wasəηkalətu ke lona aní a taa ké, na acaalətu isu piitimnaa mpa Tacaa təχənaa na mpe pá caya tə.

²⁵ Ləpəwam kawulaya pənaya kakpasí nyəηka taa ké Icipiti wulaw Sisaki polaa na í yooona Yosalem.

²⁶ Ḿpóyú Sisaki koosa Iso təsēele na kawulaya təyaya kpancoou təna. Ilena pə tíí kələna wula kpaləη wei Saləməη ka lupa tə.

²⁷ Ḿpóyú wulaw Ləpəwam lupa nyəχəluyu kusεεmuχu kpaləη, na í ləeti wula nyəη iní í lonte, na í cele-i kawulaya təyaya tanηaa nyuχu nyóma.

28 Ye wulav í puki Iso tæsele, ile tanja su-i na kpaløj in. Ye pa tema, ile pa mænna-i i tæcayæ.

29 Pá keesa Lurwam tøm lentænaa ke Yuta awulaa takølaya taa.

30 I na Solorwam pa yookaya tam ké.

31 I sæpa, ilena pá pimi-i pa tøyaya pølaav taa ké Tafiiti te. I ikpenaa nté Amoni nyøma. Pa yaaki i too si Naama. I pøyalv Apiyam lætæna i lonte taa.

15

Yuta wulav Apiyam tøm (Kvtæssvto II 13:1-3,22-23)

1-2 Iseyeli wulav Solorwam kawulaya pænaya pølefei hiu nyænka taa ké Apiyam tøyø kawulaya ke Yosalem, ke Yuta tetv taa ké pusi tooso. Pa yaakaya i too si Maaka. I too in i ka ké Apisaløm pøelo.

3 Mprøyø Apiyam tøjæ i caa nøøee taa. I ta tøj i cøso Tafiiti ikpate. Pøcø i ta søøli i Iso Tacaa na lotu kølømtv.

4 Paa na mpv Tacaa ha-i pøyaya nka kaa læti i lonte tø, si Tafiiti tøyaya í taa saali yem. Pøyele Yosalem í wee tam ké kawulaya icate søsøøle ke Tafiiti tø.

5 Mpi tø, in i lapæna mpi pø maya Tacaa ke teu tø. I ta wakøli Iso kusæsuto natøli. Ye pø taya Hiti tv Yulii tøm taa.

6 Lurwam ná yookayana Solorwam ke tam ké.

7 Pa keesa Apiyam tøm lentænaa ke Yuta awulaa takølaya taa. Ilé i mayamaya i yonna Solorwam tötøyø.

8 I sæpa, ilena pá pimi-i Tafiiti te na i pøyalv Asa læti i lonte taa.

Yuta wulav Asa tøm (Kvtæssvto II 14:1-2; 15:16-19; 16:1-6,11-14)

9 Iseyeli wulav Solorwam kawulaya pænaya hiu nyænka taa ké Asa pæsa Yuta wulav.

10 I tøyø kawulaya ke Yosalem ke pusi nule na kølvmaya. I nese keke Apisaløm pøelo Maaka.

11 Mprøyø Asa lapa mpi pø maya Tacaa tø, isu i cøso Tafiiti.

12 I tøyøna apalaa na alaa mpa pa laki wasanjaløtv ke tøkøtølenaa tøyø tetv taa. I wakøla tuj kølalaøj wei i cøsønnaa ká lupa tø.

13 Halæna í læsi i nese Maaka ke i alvokawulaya taa. Mpi tø, ilé i ka sika tøyv isayav nku pa yaa si Asela tøyø. Mprøyø Asa tøma si pá kpæsi tøyv nku na pá wøkvv Setøøj løø nøyø.

14 Paa na wulav in i søøla Tacaa na lotu kølømtv tø, i ta wakøli tøkøtølenaa mpa paa we tetv taa tø.

15 Ama i yelaa na pá kønna Iso tæsele taa ké wøla, na liyitee nyøøyøtv, na wontunaa lempa mpa i na i caa paa hawa Tacaa ke kvøøøtv tø.

16 Asa yookayana Iseyeli wulav Pasa ke tam ké.

17 Mprøyø kvaykv nakvli Asa polaa na í niki Yuta ke yoonav. Ilena í nmaaki Lama icate ke kolunja si Asa na Yuta nyøma pa taa yelæna høyølvv nkvv isæna pa søølaa tø.

18 Mprøyø Asa koosa Iso tæsele na kawulaya tøyaya krancoou wølanaa tæna, na í tilina i waali nyøma, si pá pona Silli wulav Tapilimøj pøyav Peni-Hatatu. Ilé i cøso keke Hesiyo. Si pá cøle-i na pá heeli-i si:

19 Ma ha-n kvøøøtv nkvv si ma na-n tø pøeli nøyø, na nyana Iseyeli wulav í ya, na ilé í læsi i yoolaa ke ma tetv taa.

²⁰ Μπόγύ Ρενι-Hatati mu Asa tòm nti, na í kusi í yoolaa na pá polo pá yoonaa Iseyeli nyóma, na pá Ieeki pa acalée, Yonj, na Tanj, na Apeeli-Peti-Maaka, na Kinelee hōyoloyu na Nefətali tetu kōkaasətu təna.

²¹ Pasa nu mpu, ilena í yelee Lama icate kolunja ημαν na í mēli na í caya Tiisa.

²² Μπόγύ Asa kota Yuta nyóma təna, pə ta səw iləyuu pəyaya, na pá kuu pree na taasi nsi Pasa ka kaawa si í ηmaakəna Lama icate kolunja tə si, pa tayanaəyena timpi pa yaa si, Pencamee-Kera na Misipa pa acalée tə.

²³ Pə keesa Asa tòm lentənaa, na í apalutu tòm, na pə təna mpi í lapa tə. Na acalée wena í tayanaa tə, pə tòm ke Yuta awulaa takəlaya taa. Pə kpeyetəna í səm, ilena kutəj kra í nəntaaləj.

²⁴ Í səpa, ilena pá pimi-í pa təyaya pəlaau taa ké Tafiti tē. Μπόγύ í pəyalu Sosafati lēeta í lonte.

Iseyeli wulaw Natari təm

²⁵ Yuta wulaw Asa kawulaya pənaəyaa naale nyəjka taa ké Solopuwam pəyalu Natari təyoo kawulaya ke Iseyeli taa ké pusi naale.

²⁶ Μπόγύ í lapa mpi pə ta maəyaa Tacaa tə. Í təma tənte isayale ke teitei, isu í caa wei í tusa Iseyeli nyóma ke isayatu taa tə.

²⁷ Ilena Isakaa kpekəle tu Ahiya pəyalu Pasa caya Iseyeli wulaw Natari acaya na í kv-í. Waatu inəyí Natari na í yoolaa pá nyala Filiisi nyóma icate Kipetəj.

²⁸ Ilena Pasa náa pəsi wulaw, na Asa we í kawulaya pənaəyaa tooso nyəjka ke Yuta.

²⁹ Í təyoo-keəyee kraakraa, ilena í yelee na pá kú Solopuwam təyaya nyóma təna. Í tá yelee paa kolum ke í lulyu taa ke teitei isu Tacaa ká yəyətəna Isə kuyəyətutu teləsulu Ahiya nəyoo ke Silo tə.

³⁰ Solopuwam lapa isayatu na í teləsi-təyí Iseyeli nyóma təyoo pə kraasa Tacaa páaná ke səsəm.

³¹ Pə keesa Natari tòm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

³² Yuta wulaw Asa yookayana Iseyeli nyəj Natari ke tam ké.

Iseyeli wulaw Pasa təm

³³ Yuta wulaw Asa pənaəyaa tooso nyəjka taa ké Ahiya pəyalu Pasa təyoo Iseyeli təna təw ké kawulaya. Tiisa icate taa ké í təyoo-keəyee pusi hiu na liyiti.

³⁴ Μπόγύ í maəyamaəyaa í lapa mpi pə ta maəyaa Tacaa təyoo teitei isu Solopuwam ka tusuyu Iseyeli nyóma ke tunj laau taa tə.

16

¹ Μπόγύ Tacaa kusa Hanani pəyalu Isə kuyəyətutu teləsulu Yehu si í polo í heeli Pasa si:

² Ma kra-η ma yəlaa Iseyeli nyóma wulaw tə, n ké yulu ke yem ké. Ama n təyaa Solopuwam ikpate na n tusi Iseyeli nyóma ke tunj laau taa na pá kusi ma páaná.

³ Pə təw ké maa yelee na nyá na nyá təyaya nyóma í saali yem. Isu maa lapu Nepati pəyalu Solopuwam na í nyóma tə.

⁴ Ye nyá təyaya tu wei í səpa təyaya, hasi ká təyona-í, na wei í səpa taale, kpelelj náa təyoo.

⁵ Pə keesa Pasa tòm lentənaa na í apalutu tòm na pə təna mpi í lapa tə. Pə tòm we Iseyeli awulaa takəlaya taa.

⁶ Í səpa, ilena pá pimi-í Tiisa, na í pəyalu lla mēli í lonte taa.

⁷ Waatu wei Tacaa ka kusa Isə kuyəyətutu teləsulu Yehu tə, tòm naaleəyee í heela-í si í polo í teləsi Pasa. Kancalaya ilē, Pasa lapa mpi pə ta maəyaa Tacaa tə, na pá

kuvi i paana ke teitei isu Solopuwam na i lolobu nyoma. Naale nyantu nte isana Pasa ka kuvu Solopuwam tayaga nyoma to.

Iseyeli wulav Ila tom

8 Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatoso nyəjka taa ke Pasa pəyalv Ila na tayo i nyəjka ke Iseyeli taa ke pusi naale.

9 Mporoy i yoolaa səsaa taa lelv Simili, wei i paasəyənə yoo kekenaa həyolovu ləjko to, i kula wulav to. Na wulav we kawulaya tayaga nyovu to Aləsa teye Tiisa na i nyozki na pə kuvu-i.

10 Mporoy Simili polaa na i ku-i na i leeki kumte. Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompəyolaya nyəjka taa ke pə lapa mpv.

11-12 Waatu wei i mu-keye mpv, ləna i ku Pasa tayaga nyoma tənə. I ta sə nəyolv, paa səsə paa pəyaga. Paa i nyoma yaa i taapalaa taa nəyolv. Pə lapa teitei ke isu Tacaa kə heeluyv Iso kuvəyotv teləsvlv Yehu na i yəyotv to.

13 Pasa na i pəyalv Ila pə tusa Iseyeli yəlaa ke tuj laav taa na pə kpaasi Iso Tacaa paana tayo pə lapa na Simili kv-weye mpv.

14 Pa keesa Ila tom lentənəa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

Iseyeli wulav Simili tom

15 Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompəyolaya taa, Simili tayo Iseyeli taa ke kawulaya ke Tiisa icate taa ke kuvəyənə naatosompəyolaya. Waatu inəy i Iseyeli nyoma polaa si pa yookina Filiisi nyoma icate Kipetəj.

16 Ntəna yoolaa nu si Simili kula wulav to, na hələna i ku-i. Təyaga pa krenta nəy ke tayoole tənə na pə kpa yoolaa nyovu to Omili ke Iseyeli wulav ke kpaakraa.

17 ləna Omili na i yoolaa pə kuli Kipetəj na pə polo pə nyala Tiisa.

18 Simili nawa si pa leeka icate, ləna i svv kawulaya tayaga kutuluuyv nakvli kv taa na i tv-kvkv kəkv na kə nyaga-i kv taa tənə.

19 Simili lapa mpi pə ta maga Tacaa tayo. I tənə Solopuwam wei i kə tusa Iseyeli nyoma ke tuj laav taa to i kpatə taa, pə to ke pə lapa mpv.

20 Pa keesa Simili tom lentənəa, na isənə i kula wulav to tayo Iseyeli awulaa takəlaya taa.

21 I səm waali ke Iseyeli nyoma faya tom naale. Ləlaa si pə kpa Kinatv pəyalv Tipini ke wulav. Ləlaa si Omili ke paa kpa.

22 Ama Omili yəlaa kəla təv ke Tipini nyoma. Pə kəma na Tipini si, ləna Omili naa tayo kawulaya ke Iseyeli nyoma tənə to.

Iseyeli wulav Omili tom

23 Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naanvwa na kulvmağa nyəjka taa ke Omili tayo Iseyeli taa ke kawulaya ke pusi naanvwa na naale. Tiisa ke i caaləna çayv ke pusi naatoso.

24 Pə waali ke i pola Seme kin na i ya Samalii pulaya ke liyitee nyəyətə iyisi naatoso (6000) na i nma icate na i hə-teye tə tv Seme həte si Samalii.

25 Ama Omili lapa mpi pə ta maga Tacaa to, na pə te awulaa mpa mpa pa laala-i to.

26 I təma Solopuwam wei i tusa Iseyeli nyoma ke tuj laav taa to, i kpatə taa ke teitei ke na pə kvi Tacaa paana.

27 Pa keesa Omili tom lentənəa, na i kulapəm na i apalvtv nti i həlaa to, pə tom ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

28 Waatu wei i səpa, ləna pə pimi-i Samalii. ləna i pəyalv Akapv ləeti i lonte.

Iseyeli wulav Akapv tom

²⁹ Yuta wulaw Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na kulomaya nyəhka taa ké Omili pəyalw Akarɪ tɔɔ kawulaya ke Samalii, ke Iseyeli təna tɔɔ ké pusi hiu na naale.

³⁰ M̄p̄óyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaɔ tɔ, na p̄é kəli awulaa mpa pa laala-ɪ tɔ.

³¹ Pə taya Solopowam isayatu tike ke Akarɪ keɛnaa. ɪ pola Sitəŋ nyəma tɛɛ na ɪ kpaɣa təna nyəma wulaw Ipaali p̄eɛl Sesap̄eɛli ke alv. Haləna ɪ luŋ p̄eɛ pa tɔɔ Paali na ɪ laa-kv.

³² ɪlena ɪ ŋmá Samalii ɪcate taa ké kv kutuluɣu na pə təkətəle.

³³ Na ɪ siki kv alvnyəhkv. ɪ kusa Tacaɔ Iseyeli Iso p̄ááná ké na ɪ kulap̄ɔtv, na p̄é kəli awulaa mpa pa təna pa laala-ɪ tɔ.

³⁴ Waatu unɪ ɪ taa ké apalw nəɔlv wei pa yaa sɪ, Hiyeli ke Pet̄eɛli tɔ ɪ ŋmawa Yeliko ɪcate. Ama nti Tacaɔ ka yəɔtəna Nuŋ p̄əyalw Yosuwee nəɔv tɔ, tə lapa m̄p̄óyó teitei ké. Hiyeli p̄əyalw kancaalaya nyəŋ Apilam səpa waatu wei pa hula ɪcate nté tə kutuluŋ kila tɔ. ɪlena ɪ p̄əyalw naale nyəŋ Seku náá sí waatu wei pa tv tə kamp̄ɔnaa tɔ.

17

Iso kuyəɔtvtv teləsɔlv Ilii kpaaləɣi wvlaya təm

¹ Apalw nəɔlvɣu pa yaakaya Ilii. ɪ ké Iso kuyəɔtvtv teləsɔlv, na ɪ wɛ Tisipe ɪcate taa ke Kalaatɪ tɛtv taa. M̄p̄óyó kuyakv nakvli, ɪ heela wulaw Akarɪ sɪ: Ma tuuna Iseyeli Iso Tacaɔ wei ɪ tɛmle ma lakɪ tɔ. Cɔlv kaa kpa pusi nsi sɪ kəŋ tɔ sɪ taa. M̄p̄óyó pu la sɪ tɛv ká nu. Haləna má tayanɪ sələmɣv na p̄əcɔ.

Ilii ke Keli ləvv nəɔv

² Pə waali ke Tacaɔ təma Ilii sɪ:

³ Se na ɪ n̄ polo ilim tɛlvle tɔɔ ké Yaatanɪ p̄əɔv waali, ké Keli ləvv nəɔv na ɪ ŋmɛli təna.

⁴ N ká hiki lvm ke ləvv taa təna na ɪ nyəv. Maa heeli katəkətəŋ na ɪ kəna-ŋ tɔɔnaya.

⁵ M̄p̄óyó Ilii tɛɛ Keli ləvv nəɔv təna, isɪ Tacaɔ ka heela-ɪ tɔ, na ɪ caya.

⁶ ɪlena katəkətəŋ kəŋna-ɪ tɔɔnaya na nantu ke tanəŋ na taanaya na ɪ təkɪ na ɪ nyəvki ləvv lvm.

Ilii na Salep̄əta leelu pa təm

⁷ Pə kəma na p̄é keɛsɪ, ɪlena ləvv lvm nyəv. Mpi tɔ, tɛv ta nu tɛtv təna taa.

⁸ Ntɛna Tacaɔ tɔ Ilii sɪ:

⁹ Polo Salep̄əta ɪcate taa ké Sitəŋ cɔlv, na ɪ caya təna. Ma heela təna leelu sɪ ɪ la-ŋ tɔɔnaya.

¹⁰ M̄p̄óyó Ilii tv Salep̄əta mpaav. ɪ kəma isɪ ɪ svvki ɪcate, ɪɛ ɪ mayana alv leelu nəɔlvɣule na ɪ caaki taasi. ɪlena ɪ yaa-ɪ, na ɪ sələmɪ-ɪ sɪ: Ha-m lvm konyənyəv.

¹¹ Alv tɛɛ lvm waali, ɪlena Ilii tayanɪ-ɪ yaa na ɪ təmɪ-ɪ sɪ: La suulu k̄p̄entəna-m tɔɔnaya ke p̄əcɔ.

¹² Ntɛna alv sɪ: Ma tuuna Tacaɔ nyá Iso sɪ ma feina tɔɔnaya. Mvlmaya kaasəna-m ŋkute taa isəntəɔv nyənaya taa, na nim ke heeu taa. Ma kəmayale sɪ ma caaki tuputu na má tɛsɪ caləsvɣv. ɪlena má na ma p̄əyaya tɔ tɔɔv na tɔ tan səm.

¹³ Ntɛna Ilii sɪ: Taa nəɔvəsi, polo na ɪ la isɪ n yəɔtɔɣv tɔ. Ama caaləna-m tɔɔnaya ke p̄əcɔ na ɪ kəna-m. Pə waali, ɪlena ɪ la nyá na nyá p̄əyaya mə nyəhka.

¹⁴ P̄əp̄ətv fei leleŋ, Tacaɔ Iseyeli Iso suwaya sɪ nyá mvlmaya na nyá nimaya p̄ə kaa tɛ. Haləna ɪ yeɛ na tɛv nu tɛtv tɔɔ.

¹⁵ Μρόγύ αλν πολαα να ί λα ίσυ Ιλίου κα heela-ι τώ. Να πά τώγω να πώ kaasi-weyε τώχοναγα κε tampana na πώ leeli.

¹⁶ Μυλόμεγα ηκε κα τά τέ nyənaγα τaa, pəcə nimaga ná tá τέ heeu τaa τώτ. Teitei ίσυ Tacaa ká heela-ι na Ισώ κυγώγώτώτυ teləsulə nəγə τώ.

Ilī feesuyu ke leelu pəyaya

¹⁷ Πάλε πə waali κε πə wu αλν leelu pəyaya ηκεγε teu, haləna ká caη ká sí.

¹⁸ Μρυγυλε κα too tōma Ιλίου sí: Ισώ κυγώγώτώτυ teləsulə, pəpe τώ κέ η lapa-m mpu? Ν κόμα na η kuli ma ίsayatə τώ na η hólí Ισώ, na πώ kú ma pəyaya.

¹⁹ Να pəyaya we αλν niη τaa. Kelena Ισώ κυγώγώτώτυ teləsulə sí: Cele-m-ké.

Ilēna Ιλίου kpaana-keγε ίsotaa kutuluyu τaa timpi ι həntəγi τώ, na ί husi-keγε ι kato τώ.

²⁰ Ilēna ί sələmi Tacaa sí: Hai, Tacaa, ma Ισώ, αλν inε ι mu-m ι teγe niη naaleγε. Ilē n caa sí n ku ι pəyaya na η leeti-ι lanwakəlle na?

²¹ Μρόγύ Ιλίου hənta ka τώ κέ təm tooso, na ί tasa sí: Hai, Tacaa, ma Ισώ, ma wiikina-η sí η ha pəyaya kanεγε weesuyu.

²² Μρόγύ Tacaa mu Ιλίου kəsələmutə, na ί feesi pəyaya ηκε.

²³ Ilēna Ιλίου məηna-keγε αλν κε pətεε kutuluyu τaa na ί τώ sí: Nyá pəyaya fema.

²⁴ Ntēna αλν sí: Pəhəntεγελε ma cekənaa sí n kέ Ισώ κυγώγώτώτυ teləsulə. Na nti nti n γώγώτəγi τώ, Tacaa heeliγina-η-ti.

18

Ilī kpaalaa sí wulaya tēη

¹ Wulaya leela səsəm, na ká tala ka pənaγα tooso nyəηka. Ilēna Tacaa heeli Ιλίου sí: Polo wulav Akarι te na η heeli-ι sí, maa yele na teυ nu.

² Μρόγύ Ιλίου pola wulav teγε Samalii, na nyəγəsι haηa teu κε waatu unι.

³ Ilēna wulav yaa kawulaya təyaya nyuγυ tu Opatiya. Apalu unι ι seekaya Ισώ κέ teu kέ.

⁴ Waatu wei wulav αλν Sesapeeli kəkaya Tacaa κυγώγώτώτυ teləsəlaa τώ, Opatiya unι ι ka waasəna pa τaa nuηwa (100), na ί ηmesι-wεγε kpeka nule na naanəwa κε kəkpaηəη pəηη τaa. Na ί celəγi-wεγε təγənaγα na lum.

⁵ Μρόγύ Akarι yaa Opatiya na ί τώ sí: Tə cəw tətə təna τaa hila na ləηη τώ. Ntanyι tu ná tiiliγi nyutu na tə tó tá kpaγanəη na tá kpaηasι. Ilē tə kaa ku tá təla.

⁶ Ilēna pá hólí timpi timpi paa wei ι ká cəw τώ. Na Akarι náá teε ίlé ι həγəluγυ. Na Opatiya náá teε ι nyəηku.

⁷ Opatiya lu mpaav, ilēna ί sulina Ισώ κυγώγώτώτυ teləsulə Ιλίου κε kpaκpaa, na ί nyəmi-ι. Ilēna ί həntι-ι atε, na ί pəəsι-ι sí: Tacaa, nyayale Ιλίου?

⁸ Ιλίου sí: Εε, maγα. Polo η heeli nyá caa Akarι sí n na-m.

⁹ Ntēna Opatiya sí: Ilē ίsayatə ntiγi ma lapa na η tuγə-m Akarι niη τaa? Səm τaa κέ n tiiliγi-m mpu.

¹⁰ Ma tuuna nyá Ισώ Tacaa sí Akarι tila yəlaa κε antulinya piitimnaa təna τaa, sí pá pəeki-η. Ye pa tala mpa pa te, na pəle pá tó sí pa ta na-η, ulε ι τώ sí pəle pa wulav ί tuuna Ισώ.

¹¹ Ilēna nəəwə nyaa tasəγi sí má polo ma heeli-ι sí n kəη yaa?

¹² Ama ye ma hatələna-η, Tacaa Feesuyu ká kpaγa-η na kú teena timpi ma ta nyι τώ. Ilēna máá polo na má keesι-təγi Akarι. Pa kaa na-η, ulε paa kú má. Pəyele ma seeki Ισώ κέ teu κε hatoo ma pəcaatu kέ.

13 Tacaa, pa ta keesi-η isəna ma ηmesa Iso kuyəyətutu teləsəlaa niunəwa (100) ke kpeka nule na naanəwa ke kukraməη pəəη taa tə? Haləna má cele-weye təyənaya na lum ke waatu wei Sesapeeli kəkaya-we tə.

14 Ilena nəəəəə η təη si má polo má heeli Akarı si ma na-η tə, i ká ku-m ké.

15 Ntəna Ilii si: Ma tuuna Tacaa Toma təna tu wei i təmlə ma lakı tə, si saηa mayamaya ma polo Akarı tə.

Ilii pote ke Akarı tē

16 Mpyóy Opatiya polaa na í keesi Akarı ke tə təna. Ilena Akarı polo Ilii səηyū.

17 Akarı na-i, Ilena í tə si: Nyá kəna Iseyeli yəlaa təə ké mpusi.

18 Ntəna Ilii si: Pə taya má, nyaya. Mpi tə, nyana nyá təyaya nyəma í kisa Tacaa kututə ke təkuy, na í laaki Paalənaa.

19 Ama tili nəəəəə na pá koti Iseyeli yəlaa ke ma kiη ke Kaməeli pyūy təə, na pá kpenna tūy Paali kuyəyətutu teləsəlaa nasəle na nule na naanəwa (450) na ku alənyəηku nyəma nasəle (400) mpa Sesapeeli təkı tə.

Ilii na Paali kuyəyətutu teləsəlaa ke Kaməeli pyūy taa

20 Mpyóy Akarı kota Iseyeli kpeka təna, na Iso kuyəyətutu teləsəlaa ke Kaməeli pyūy təə. Pa kotaa, Ilena

21 Ilii lu samaa isəntaa na í tə si: Pəlee ké í ká heesi yeleyele inē? Ye Tacaa Iso mayamaya ke í seeki, í se-e-i. Yaa ye tūy Paali ke í caaki, Ie í laa kulə.

Ama samaa taa nəyəlv ta cə.

22 Ntəna Ilii taa si: Ma tike təkəη ma kəna Tacaa kuyəyətutu teləsəlv. Ama tūy Paali kuyəyətutu teləsəlaa ná we nasəle na nule na naanəwa (450).

23 Pá kəna ma na-weye latəce latəce, na mpe pá kú pa nyəη na pá təni kətaya təlate taasi təə. Ama pá taa msi kəkə.

24 Ilena pá sələmi pa tūy, na máá sələmi ma Iso tətə. Wei i nyəη ká tisi kəkə na ká nyaya kətaya ηke təyəle səsə.

Ilena samaa təna tisi si, pə we teu.

25 Ntəna Ilii tə Paali kuyəyətutu teləsəlaa si: I ləsi latəcənaa mpe pa taa Iəlv na í caali. Mpi tə, mə kələna payale. Pə waali, Ilena í sələmi mə tūy na kú tisi kəkə.

26 Mpyóy pa mv latəce na pá kú, na pá hiisi, na pá tó kətaya təlate təə, na pá sələməyi pa tūy si: Hai, Paali, cə-tu. Na pá paaki na pá cəkəna pa kətaya təlate, haləna ilim sikuyu. Ama Paali ta cə-weye paa təmuyə kuləmyūy.

27 Ilim sikuyu waali ké Ilii wəηa-we si: I kiisi səsəm, isəntə ku hūwee tēna tiiliyi, yaa isəntə puləpu təm caaləna-kv. Yaa ntanyi kv pola mpaav, yaa kv tooki, Ie í feesi-kv.

28 Mpyóy pa səsəa koou, na pá səki pa təyi pa layalee, na pa ηmantaasi, isu pa tu lakı tə. Haləna caləm kpeη.

29 Ilim sikaa, Ilena pá səsəi koou isu kpaηtənaa, na pá yaaki pa tūy, haləna ilim kpiluyə kətasi lapv waatu. Ama pə ta cə-weye paa təmuyə kuləmyūy. Pécə pə ta hólí-weye yaasi nəyəlv.

30 Mpyóy Ilii kota yəlaa ke i kiη. Ilena í tayanı Tacaa kətaya təlate nte pa yəkaa tə.

31 Mpyóy i kula pēe naanəwa na naale, na pá keesəna Yakərv ləlvuyə nyəma. Yakərv inəyi Tacaa ka heelaa si, paa yaa-i si Iseyeli.

32 Pēe anəyi i ηmana Tacaa ke kətaya təlate. Na í hee lonte na í cəəna-te. Lonte nté tə təkı isu lum liitilinaa hiu na naanəwa ké mpu.

33 Mpyóy i tayanı taasi ke kətaya təlate təə, na í hiisi latəce na í təni.

34 Ɔlena í tó mpa paa we tēna tó si: Ɔ lu lóm heesi liyiti na í pəli nantv na pə taasi tó.

Pa lapa mpv, Ɔlena Ilii si: Ɔ leli tóm naale nyəm. Ilii si: Ɔ tasa tóm tooso nyəm. Ɔlena pá lu lóm na pá pəli mpv.

35 Ɔlena lóm kpe. Haləna pə su lonte nte í ka heewa na í cəəna kətaɣa təlate tó.

36 Pə kəma na pə tala waatu wei pa laki ilim kpiluyu kətasi tó, Ɔlena Iso kuyəɣotv teləsəlv Ilii kpətəna kətaɣa təlate na í tó si: Hai, Tacaə Apələham na Isaaka na Yakərv pa Iso. Həli saŋa si nyəɣale Iseyeli nyəma Iso, na maɣale nyá təmlə tv. Nyá təmna si má la isəntə.

37 Tacaə, mv ma sələmvv. Hai, mv ma sələmvv. Yəlaa pane pá nyi si, nyəɣale Iso Tacaə. Nyá caakəna si ń məŋna-weɣe tampana nna pa təŋaɣa hatoo ləŋ tó a taa.

38 Ḿpóyú Tacaə tisa kəkə na ká nyəɣa kətaɣa nantv, na pə taasi, na pɛɛ, na tetv, na ká kpənna lonte taa lóm.

39 Iseyeli nyəma ná mpv, Ɔlena pá hənti pa tənaya ate na pá má kapusi si: Hei, Tacaə kələ Iso maɣamaɣa. Inəɣələ Iso maɣamaɣa.

40 Ḿpóyú Ilii tōma-we si: Ɔ kra Paalı kuyəɣotv teləsəlaa təna, nəɣəlv í taa fiti.

Pa kra-we, Ɔlena pá tiina-weɣe Kísəŋ ləəv nəɣə na í lentv-weɣe təna.

Tev kənte

41 Pə waalı ké Ilii tōma Akarı si: Polo ń təɣə na ń nyəə. Mpi tó, ma nukv tev təŋ.

42 Wulav tɛɛwa, Ɔlena Ilii kra Kamɛeli puyv nyuyv taa, na í həntv Tacaə kə ate. Ɔlena í tó í nyuyv kə í yoo taa.

43 Ḿpóyú í tōma í waalı təŋlv si: Kra na ń nyənna təŋku həɣəlvv tó.

Ɔ waalı təŋlv kpawa na í kəə, Ɔlena í heeli-í si: Pəlv fei.

Təm naatosompəɣəlaya kə í tila-í mpv, na í nyənəyi.

44 Naatosompəɣəlaya nyəm kə təmlə tv məlaa na í yəɣəti si: Ma nawa isəŋməntiya luma təŋku taa, na ká kraakv, ka ta kəli yəlv ntantakv.

Ntəna Ilii tōm-í si: Polo ń heeli Akarı si í kpɛɛli í kraɣanəŋ na í tii ləŋ, tev í taa tək-í.

45 Ɔlena tev kra teu, na kú hukv səsəm na wulav we í kɛɛkə taa na í kpɛŋ Sisilee.

46 Ḿpóyú Ilii ləla í tam-pala na Tacaə ha-í toma. Ɔlena í kraɣa asewa kə Akarı kɛɛkə nəɣə tó, haləna pá svv ɪcətɛ.

19

Ilii apalv lv

1 Ḿpóyú Akarı kɛɛsa í alv Sesapɛli kə pə təna mpi Ilii lapa tó. Na isəna í kəwa Paalı kuyəɣotv teləsəlaa tó.

2 Ɔlena Sesapɛli tili na pá heeli Ilii si: Ye cele isəntə taka ma ta kə-ŋ teitei isv n kuyv Paalı kuyəɣotv teləsəlaa mpe tó, tŋ í hə ma ŋkraŋv na wahala səsə nəɣəlv.

3 Ḿpóyú səɣəntv kra Ilii, na í kraɣa í təmlə tv na pá se na pá polo Pɛɛsɛpa kə Yuta tetv taa, na í yelev í təmlə tv kə təna.

4 Ɔlena í tó kuyakv kuləmvv kə wəlaya tetv taa na í caya tiikasv nasəli si tɛɛ, na í sələm-í səm si: Hai, Tacaə, pə nu-m, kraɣa-m mpv. Mpi tó, ma ta kəli ta caanaa kə teu.

5 Ɔlena Ilii həntv təna na í too. Na isətəa tillv nəɣəlv í kəə na í ma í tó, na í feesi-í si: Kulv na ń təɣə.

⁶ Ilii fema, ilena í magana petepetaya piwa päle tōo, na lom fulaya. I tema tōyoo na nyōō, ilena í tayanū hantūyū.

⁷ Mṛōyō Tacaa tillu kōma na í má ī tōo na í tōmī-ī sī: Kulī na ű tōyō. Mṛī tō, nyā mṛaaw tayalaa ké.

⁸ Ilii kulaa na í tōyō, ilena í hiki alaafāya na í tō ilim na ahoō ke kuyeyē nūle tōcu. Halēna í tala Iso puyū Holēpū.

Ilii apalvū nyōō

⁹ Ilii tala Holēpū puyū taa, ilena í sūv kōkramuyū puyū taa ké ahoō, na Tacaa pōōsī-ī sī: N laki weye cāne?

¹⁰ Mṛōyō Ilii sī: Hai, Tacaa Iso, Toma tēna tū, ma sēesa isōle na nyā tēmle ké. Ama Iseyeli nyōma yōkēna nyana-we mā nōyō pēelūyū. Na kōtaya tēlatēnaa, na pá kō nyā kuyōyōtū tēlōsēlaa. Ma tike ke pō sōōwa, na pa tū tōjina pēekuyū sī pá kō-m.

¹¹ Ntēna Tacaa sī: Lu na ű kra puyū tōo na ű sēj mā isentaa, na má tō na má tēe.

Pō tāsaa ile heelumuyū nakulī kō hōkaa kēle na kō fakī pōōj. Ama Tacaa fēi pō taa. Pēle pō waalī ké tētū selaa, Tacaa fēi pō taa tōtō.

¹² Tētū selūyū mṛī pēle pō waalī ké kōkō ná hōkaa. Tacaa fēi kēle ka taa tōtō. Pō waalī ké heelimāya nakēlī ka fētaa, na Ilii nū ka tāj.

¹³ Ilēna í takī ī isentōō ké ī kraī na í lu na í sēj kōkramuyū pṛōyō nōyō. Na í nū pō tāsaa-ī pōōsūyū sī: Ilii n laki weye cāne?

¹⁴ Ntēna í cō sī: Hai, Tacaa Iso, Toma tēna tū, ma sēesa isōle na nyā tēmle ké. Ama Iseyeli nyōma yōkēna nyana-we mā nōyō pēelūyū na kōtaya tēlatēnaa, na pá kō nyā kuyōyōtū tēlōsēlaa. Ma tike ke pō sōōwa, na pa tū tōjina pēekuyū sī pá kō-m.

¹⁵ Mṛōyō Tacaa tōma Ilii sī: Mēlī nyā nōōhēe tōo. Polo Tamasi na ű kra Hasayeli ke Siliī nyōma wulav.

¹⁶ Ilēna ű polo na ű kra Nimsi pōyalū Yehu ke Iseyeli nyōma wulav. Na ű kra Safa pōyalū Ilisee ke Apēelī-Mehola ke Iso kuyōyōtū tēlōsēlō wei ī ká lēetī nyā lōntē taa tō.

¹⁷ Hasayeli ī kpisa mṛa pa tōm, ile Yehu náá kō pēle. Yehu ī kpisa mṛa, ile Ilisee náá kō pēle.

¹⁸ Ama maa yele yēlaa iyisi naatosompōyōlāya (7000) mṛa pa ta lunj tūyū Paalī na pá mūsi-kū tō, na pa weesij.

Ilii lāsūyū ke ī waalī tājlv Ilisee

¹⁹ Ilii kulā tēna, ilēna í polo í magana Safa pōyalū Ilisee na pa halōyēna naaj naanūwa na naale. Na Ilisee tōka naanūwa na naale nyōj. Ilēna Ilii kpētēna-ī na í lōyō ī tōo ké kraī.

²⁰ Mṛōyō Ilisee lō akuyū tōya, na í kraya Ilii waalī ké asewa na í tōmī-ī sī: Hai, yele-m, na má polo na má lá ma caa na ma tōo ke pō lapa wulee. Ilēna má kōō na má tōjī-īj. Ntēna Ilii sī: Polo. Ma ta tājī-īj se. ű kōō.

²¹ Ilēna Ilisee mēlī ī naaj kōhalōj cōlō, na í kra-ī na í la kōtaya, na í kraya akuyū kpatōj na í tayanōna kōkō na í tēsī nantū. Ilēna í ha ī cōlō nyōma na pá tōyō. Ilēna í tōj Ilii, na í pōsī ī pōyalū.

¹ Μπόγυ κuyaku nakoli, Siliu wulaw Peni-Hatati kreyela i yoolaa, na pa krayanəh, na pa youu keekena. Na pa cəw awulaa hiu na naanəwa na naale. Na pá polo Samalii nyəma ke yoonaw.

² Μπόγυ Siliu wulaw tilaa na pá heeli Iseyeli wulaw Akari si:

³ Cεle-m nyá liyitee, na nyá wəla, na nyá alaa na nyá piya mpa pa kəla alaafəya tə.

⁴ Ntəna Iseyeli wulaw tili si pa heeli-i si: Má sama. Ie ma mayamaya ke ma ha-η, na pá kpenna ma kəwənam.

⁵ Μπόγυ Peni-Hatati tasa tiluyu ke təm naale nyəm. Na pá polo pá heeli Akari si: Peni-Hatati si pə taɣa nyá liyitee na nyá wəla na nyá alaa na nyá piya tike ke i caaki.

⁶ Akari nyi teu si cele isəntə waatu ma tili ma yəlaa na pá yası nyá kawulaya təyaya, na nyá waali nyəma nyənsı taa, na pá kraya nyá wontunaa kəpantv.

⁷ Μπόγυ Iseyeli wulaw kota tetu nyuyu nyəma təna na í tə-we si: Mə mayamaya í nawa təkpaataa sı isayatu ke ine inı i pəkəyənə-tv. Pə təw kə i tilaa sı má cεle-i ma alaa, na ma piya, na ma liyitee, na ma wəla. Pəcə ma ta tu kisina-i pulv.

⁸ Ntəna nyuyu nyəma na icate təna yəlaa tə si: Taa tisi na n̄ nuana-i.

⁹ Μπόγυ Akari heela Peni-Hatati tillaa si: I heeli-i sı ma cεlaya-i mpi i ka sələma kancaalaya təy. Ama mpi i pəkəyı nənəwə tə, ma kisaa yoo.

Ilena tillaa náa polo na pá heeli Peni-Hatati ke mpv.

¹⁰ Mpyəle Peni-Hatati tasa tillaa tooso nyəma ke tiluyu na pá heeli Akari si: Ye ma ta yəki Samalii icate təmpuyompyu, na ma yoolaa cosi tə tetu ke pa ηkulee taa na pá kpena. Tıy í tə-m wəhala.

¹¹ Kεlena Iseyeli wulaw si: Pa tuka ituule sı, pa kuyi təyolaya kə na pəcə pá paana ka kəhje.

¹² Pa pona Peni-Hatati ke təm nti tə na pá mayana i na awulaa lempe ke coka taa kə na pá nyəki solum. Μπόγυ í təma i yoolaa si: I taɣanı mə ti na í niki youu. Ilena pεle pá la mpv.

Akari akaitv

¹³ Μπόγυ Iəw kuyəyətutu teləsulv nəyolv i polaa na í mayana Iseyeli wulaw Akari, na í tə si: Tacaası má heeli-η sı yoolaa tuutuuma wei n naaki isəntə tə, ma tə-weye nyá niη taa kə saηa mayamaya. Ilena pəcə n̄ nyı sı mayale Tacaası.

¹⁴ Ntəna Akari pəəsi si: Awe toη taa kə pu tənə-weye ma niη taa? Tacaası: Yoolaa kofama mpa kəmatəηnaa səsaa krayaa tə mpe pa toη taa kə.

Akari si: Na awe ká caaləna youu? Iəw kuyəyətutu teləsulv si: Nyaya.

¹⁵ Μπόγυ Akari kala yoolaa mpe, pa we yəlaa ηmυnyu na hiu na naanəwa na naale (232). Ilena í kala Iseyeli yoolaa təna. Pεle pa we yəlaa iyisi naatosompəyolaya (7000).

¹⁶⁻¹⁷ Ilena yoolaa mpe pá tii kolontunaa təw kə ilim sikuyu waatu. Peni-Hatati na i awulaa pa təηna solum lipu ke coka taa. I kusa feηlaa sı pá ná mpi pə lakı tə. Ilena pεle pá heeli-i si: Samalii yoolaa təma luw kə.

¹⁸ Ntəna í yəyoti solum təm si: Ye ciikuɣu ke pa kəη, Ie í kra-we na pa ise. Yaa ye youu ke pa tu kəη í kra-we na pa ise tətə.

¹⁹ Μπόγυ yoolaa kofama mpe na Iseyeli yoolaa, pa lu icate taa,

²⁰ na paa wei i kv kolontu. Ama Siliu nyəma kuu-te na Iseyeli nyəma tv pa waali. Ilena Peni-Hatati na leləa pá caɣa krayanəh na pá se.

²¹ Iəna Iseyeli wulaw yoonə Siliu nyəma na í kpiisi pa krayanəh na í wakəli pa youu keekena, na í pεli pa niη ke səsəm təyole.

22 Μπόγύ Ισο κυγῶγῶτῶτῶ τελῶσῶλο μῶλαα na ί heeli Iseyeli wulav si: Kaasi nyá ti na í maγasi teu ke mpi n ká la tῶ. Mpi tῶ, Silií wulav na ι yoolaa paa mῶli pῶnte isῶntῶ waatu si pa yookina-η.

Akari akatu toto

23 Μπόγύ κυγῶλο nakuli, Silií wulav waali nyóma tῶma-ι si: Iseyeli nyóma Ισο ke pῶη nyῶη ké. Pῶ tῶ ké pa kῶla-tu. Mpu tῶ, tῶ polo tῶ yoonaa-weye tetekele taa. Iῶ tῶ kῶla-we.

24 Lῶsi awulaa mpe na í leeti pa lona taa ké kῶfῶneena.

25 Uena í kpaγa yoolaa kῶfama isu mpa pa sῶpa tῶ, na í caa kpaγanῶη na yoou kekeena, isu lῶη nyóma. Uena tῶ suli Iseyeli nyóma ke tetekele taa. Iῶ tῶ kῶla-we.

Μπόγύ Pῆni-Hatati mu mpe inι pa tῶm nti.

26 Pῆnaya sika isu mpu, uena í kala ι yoolaa na í kpaγa-we na í pona Afeki ke Iseyeli nyóma yoonav.

27 Μπόγύ Akari ná kala ι yoolaa, na pá polo pa kolontunaa ke yoonav. Na pá siki kpeka naale, isu páη kalakisi. Na Silií nyóma náá waasa tetu tῶna.

28 Μpuyle Ισο κυγῶγῶτῶτῶ τελῶσῶλο mῶla Iseyeli wulav kin na í tῶ si: Tacaα yῶγῶtaa si timpi Silií nyóma tῶma si, maγa pῶη taa Ισο tῶ, maa tῶ-weye nyá nin taa. Uena pá nyi si maγale Tacaα.

29 Μπόγύ pa sika tῶma kin ke kyeyη naatoso tῶcu na pá nyῶnῶyi tῶma. Uena pá yoo naatosompῶγῶlaya nyῶηku wule. Μπόγύ Iseyeli ku Silií yoolaa ke iyisi nuῶwa (100000) ke kyaku kulῶmbyu.

30 Pῶ kaasa yoolaa iyisi hiu na naatosompῶγῶlaya (27000) wei uena pele pa kuu-te. Uena pá svu Afeki icate taa, na icate kolunja ti na pá nyῶki-we.

Akari yela Silií wulav ke kyv

Ama Pῆni-Hatati ná pῶsaa na í se na í ηmeli icate taa kutuliya nakῶli ka taa.

31 Μπόγύ ι waali nyóma polaa na pá heeli-ι si: Tῶ nuwa si Iseyeli awulaa wena yῶlaa pῶtῶtῶe ké. Ue tu takι fῶlῶtῶnaa na tῶ tῶ ta luuη tee ké ηmusi, na tῶ polo tῶ maγana Iseyeli wulav, ntanyι ι kaa ku-η.

32 Μpuyle pa taka pa laηwakῶlle wontu nti, na pá tῶ pa luuη tee ké ηmusi na pá polo Iseyeli wulav cῶlo na pá heeli-ι si: Nyá yom Pῆni-Hatati wiikina-η si í taa ku-ι. Ntῆna Akari si: Ha, ι ta si taa? Hῶ, ma taapalu ké te.

33 Tῶnayaῶle Silií wulav tillaa mapa kapuka si: Ha, nyá taapalu ke? Akari si: I polo í kῶna-ι.

Uena Pῆni-Hatati lu na í kῶ, na Akari kpaasi-ι ι keke taa.

34 Uena í tῶ Akari si: Maa mῶlῶna-η acalῶe wena ma caa ká lῶeka nyá caa tῶ. Ye n ῶkῶa η pῶetῶna Tamasi nyóma ke nyá tetu kulῶlom isu ma caa pῶetayana Samalii nyóma tῶ. Uena Akari si: Ue má na-η tu pῶeli nῶγῶ, na má yeῶ-η na í kpe.

Pa tῆma nῶγῶ pῶelῶyu uena Akari yeῶ Pῆni-Hatati na í tee.

Iso laηle ta heena Akari yaasi

35 Μπόγύ Ισο κυγῶγῶτῶτῶ τελῶsῶlaa taa nῶγῶlo tῶma ι tῶγῶntῶle si: Tacaα yῶγῶtaa si í ma-m. Ama ilé ι ta tisi.

36 Ntῆna í tῶ si: Timpi í kpeena Ισο κυγῶγῶτῶτῶ tῶ, ye n kola kpenῶe, tῶγῶlaya ká katι-η na ká ku-η.

Kyῶpampῶle na í tee na í suli tῶγῶlaya na ká ku-ι.

37 Μπόγύ kulῶm inι ι pola lelo kin, na í tῶm-ι si: Ma-m.

Uena ilé í mapi-ι na calῶm lu.

38 Uena í hokw saalaya ke í nyuyu na í polo í ημελι mpaaw ηku akari ká tēh tō ku nōyo.

39 Waatu wei wulau teekaya, uena Iso kuyogotutu telosulo ma kapuka si: Hai, Taca, ma isale ka seena yooú kē. Uena nōyolu lu na í kōna-m yom si má tōki-i. Na í heeli-m si ye í fitaa paa ku-m. Yaa ma fel-i liyitee nyāyōtu iyisi tooso (3000).

40 Tōu, pō kōma na ma isale see teu, uena yom náa se. Ntēna Iseyeli wulau si: Ha, n ku nyá ti tōm kē té.

41 Tēnaya apalu iní í kōla í isentōw saalaya, na wulau cekōna si í kē Iso kuyogotutu telosēlaa taa nōyolu.

42 Mpuyle Iso kuyogotutu telosulo si, Taca yōgotaa si: Timpi ma tōma si pá kō yulu, na Akari n yele-i na í tee tō, nyaa sēna í lonte, na Iseyeli yōlaa si yulu iní í nyōma lonte.

43 Mpōyō wulau Akari lanje ta heena tōm nti, na í mōli í te na pááná.

21

Akari yelaa na pá kv Napoti

1 Pōle pō waali, apalu nōyolu í ka wēna Sisilee, na pá yaa-i si Napoti. I wēna tuw wei pa yaa si lesēh tō í taale ke Iseyeli wulau tōyaya cōlo.

2 Mpōyō kuyaku nakuli wulau tōma Napoti si: Cele-m nyá lesēh taale nte tō we ma tōyaya cōlo tō, na má hala tuusi. Maa layasi-η nte tō kōla mpw tō. Yaa ye n tu sōlaa, ma fel-η pō liyitee.

3 Ntēna Napoti si: Taca í pona mpusi kē poolun, na mpi maa cele-η kpancoou ηku ma caanaa yelina-m tō.

4 Mpōyō Akari lanje ta heena Napoti tōm nti, na í haya pááná, na í polo í hēnti í katō tō, na í ha yōlaa ke siyile na í kisi tōyō.

5 Ntēna í alu pōosi-i si: Pepe lapa na n kisi tōyō?

6 Mpuyle si: Ma yōgotā Napoti ke Sisilee kē si í cele-m í lesēh taale, na ma fel-i liyitee, yaa ye í caaki ma layasi-i kofate na í kisi.

7 Kēlena Sesapeeli si: Pōwe, ntōh n sōaki si n kē Iseyeli wulau na? Kuli na n tōyō. Maa cele-η Napoti taale.

8-10 Uena alu iní í ηmaa Sisilee ícate nyuyu nyōma ke leetōlōnaa na Akari hōte taa si: I koti samaa ke nōhōkutō kotuyu, na í tu Napoti si í paasēna kotuyu ηku. Uena í pona tetelataa napōlōxi í kin na pá suu-i tōm si, í tōhsa Iso na wulau ke mpusi. Uena pá luna-i ícate waali na pá ku-i na pēe. I tēma mpw, uena í tu wulau kuyosom, na í tilina Sisilee ícate nyuyu nyōma, na pō sōsaa si pá paasēna-ti.

11 Uena pēle pá lá teitei isu Sesapeeli tōyō-wēye í leetōlōnaa taa tō.

12 Pa kota samaa ke nōhōkutō kotuyu na pá tō Napoti si í paasēna-ku.

13 Mpōyō tetelataa naale kōma kotuyu taa tēna, na pá tō si: Napoti tōhsa Iso, na wulau ke mpusi.

Tete isu sanja tō, pa luna-i ícate waali na pá yaya-i pēe na pá kō.

14 Mpōyō nyuyu nyōma tilaa na pá heeli Sesapeeli si pa kuwa Napoti na pēe.

15 Waatu wei alu iní í nu mpw, uena í heeli í paalu si: Polo n kraya taale nte Napoti ka kisa-η pēetēnau tō. I sēpa.

16 Mpōyō Akari pola kpakpa, na í kraya taale nte.

Akari na í alu pa sēm tēm

17 Mpōyō Taca heela Iso kuyogotutu telosulo Ilii wei í kē Tisipe ícate tō tō si:

18 Polo Iseyeli wulau tēye Samalii. I we Napoti taale nte í leekaa tō tō taa.

¹⁹ Ye n talaa ile n tami-i si: Tacaa yagotaa si n kó yulu nté, na n koo i wontu tayo na? Timpi taa hasi niisa Napoti calom to, taya su niisi nya nyam toto.

²⁰ Ilii tala Akari kin ilena i pooti-i si: Ma kolontu n komaya? Iso kuyagotutu telosul si: Yee ma koma. Timpi nya lanle heena mpi pa ta maya Tacaa to pa lapu to.

²¹ I toma si: Maa kpiisi nyana nya luluy nyoma tona. Pa krayan sosa na piya to.

²² Maa la nya taya nyoma ke teitei isu maa lapu Solopuwam na Pasa pa nyehi to. Mpi to, n kela i paana ke kusuy. Péc n tusa Iseyeli nyoma ke laatu taa.

²³ Mpyó Ilii tasaa si: Nyá alu Sesareeli nyantu wee toto. Hasi ka taya-i Sisilee kolona kite.

²⁴ Pale pa paasi, ye nya taya tu wei i sapa taya, hasi ka taya-i. Na wei i sapa taale, kpeli tayo ile.

²⁵ Too to, nayulu ta lata mpi pa ta maya Tacaa to, isu Akari. I alu Sesareeli tusana-i.

²⁶ I na nayulu pa ta maya acaalatu. Mpi to, i laakaya tu ke teitei ke isu Amolii nyoma, mpa Tacaa taya na pa fee Iseyeli nyoma to.

Akari lanle wakelana i yaasi

²⁷ Akari nu mpv, ilena i lanle wakeli sosam. Na i celi i wontu na lanwakelle, na i suu folotona taka na i hentayona. Na i hako nayo, na i toh noshale noshale.

²⁸ Mpyule Tacaa heela Ilii si:

²⁹ Timpi akari lanle wakela katataya ke isantu to. Maa tasayi mpusi konau ke i taya to ke i kawulaya waatu. Ama i poyalw waatu taa ke maa la mpv.

22

Lamoti icate lekyu tom

(Kutassu II 18:1-3)

¹ Mpyó pusi naale teewa, yoo ta koo Iseyeli na Silii nyoma pa heku.

² Panya tooso nyehka taa ke Yuta wulaw Sosafati pola Iseyeli wulaw Akari ke nau.

³ Peyele Akari ka tema i waali nyoma ke heeluy si: I nyoma teu si ta tenna Lamoti icate ke Kalaati tetu taa. Ie pa fei si i la sika na to lekyu ke Silii nyoma.

⁴ Mpyule Akari poota Sosafati si: N kaa koo na n sana-m na to leki-te?

Sosafati si ma na ma yoolaa na ma krayan to saulu puwa si tu sana-j.

Iso kuyagotutu telasala poptvnaa kaloolaya

(Kutassu II 18:4-11)

⁵ Paa na mpv, ilena Sosafati si: Poota Tacaa na péc.

⁶ Mpyule Iseyeli wulaw kota i Iso kuyagotutu telasala. Pa we yulnyoo nasale (400) ke mpv, na i pooti-we si: Pa wee si ma polo ma leki Lamoti icate ke Kalaati tetu taa yaa ma yele? Ntana Iso kuyagotutu telasala si: Polo, Tacaa ka tu-weye nya niy taa.

⁷ Paa na mpv Sosafati ta nyalo-ti. Ilena i pooti si: Pa ta kaasi Iso kuyagotutu telosul nayulu, wei i ka yagotona-tuy Tacaa to?

⁸ Ntana Akari si: Teu, Imila poyalw Misee wee. Ama maa caaki-ke. Mpi to, isayatu ke i heeliy-m tam.

Ntana Sosafati ma kapuka si: Paa yagotayi Iso kuyagotutu telosul ke mpv.

⁹ Mpyó Akari yaa kawulaya taya tamle to nayulu, na i tili-i si: Polo na n yaa Misee ke loh.

10 Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu ké, na pá caya pa kpelasi tɔɔ ké Samalii tɔm tɔhɔle cɔɔ. Ilena Iɔ kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa kraalɔy pa tɔmnaa.

11 Kenaana pɔyalɔ wei pa yaakaya si Setekiya tɔ, i ka ké pa taa lelu ké. I ka lupa i tɔy nyɔyɔlu hɔy ké na í tɔy si: Hɔy inɛ i hulɔyɔna tɔy wei n ká kɔlɔna Silii yoolaa tɔ.

12 Mprɔy Iɔ kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa lelɔ ná yɔyɔta tɔm kɔlɔmtɔ nti tɔtɔ si: Ta caa, polo n leeki Lamɔti icate ke Kalaati tetu taa. Tacaá ká tɔ-tɔyɛ nyá niy taa ké na n pɔsi-tɛ.

*Misee kraala Akarɔ kpisuyu
(Kvtɔɔsvtu II 18:12-27)*

13 Mprɔy tillu wei i pola Misee waali tɔ i heela-i si: Iɔ kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa tɔna kɔnta nɔyɔ ké, na pá heeliyi wulav si i ká la aka. Pɔ tɔɔ tɔ, nyana-we í kɔnti nɔyɔ.

14 Ntɛna Misee si: Ma tuuna Tacaá si, nti Iɔ ká heeli-m tɔyɔ maa yɔyɔti.

15 I tala wulav kin, ilena wulav pɔɔsi-i si: Misee, tɔ polo na tɔ leeki Lamɔti icate yaa tɔ taa polo? Ntɛna Misee si: Ma ta tan-i-ɲ se. Polo, Tacaá ká tɔ-tɔyɛ nyá niy taa ké.

16 Mprɔyɔle wulav si: Aweyɛ n suwa si í pɔɔlɔy-i-ɲ na pɔcɔ́ n teləsi-m tɔm nti Tacaá heela-ɲ tɔ?

17 Ntɛna Misee si:

Ma nawa Iseyeli yoolaa yawa yem ké pɔɔɲ taa,

isu heenɲ wei i feina tiikilu tɔ.

Ilena Tacaá yɔyɔti si, pa feina wulav.

Yooɔ tɛma, paa wei í kpe.

18 Kelɛna Akarɔ pɔsɔna Sosafati tɔɔ si: Ntɔy maa heela-ɲ si isayatu tike ke i heeliyi-m tam?

19 Mprɔy Misee tasaa si: Tɔv, nu Tacaá tɔm. Ma na-i na í caya i kawulaya kumte tɔɔ, na i isɔtaa tillaa sɔɲaa na pá tɔ-i heku.

20 Ilena í pɔɔsi-we si: Awe ká polo na í tɔsi Akarɔ si i leeki Lamɔti icate na pá ku-i? Inɛ si i nyɔntɔ nɔ. Inɛ ilé si ilé i nyɔntɔ nɔ.

21 Mprɔyɔle feesuyu nakuli ku kulaa si ɲku ku polo. Tacaá si: Isɔnaya n ká la?

22 Mprɔy si ɲku ku tɔ Akarɔ kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa taa ké pɔpɔtɔ. Tacaá si: Tɔv, polo na n la mpu.

23 Ilena Misee tasa si: Ntɔyɔle, Tacaá yelina si pɔ́ tɔ nyá kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa taa ké pɔpɔtɔ. Tɔfɔ mpuɔi ké i caa i kɔna-ɲ.

24 Tɔnayaɔle Sitekiya kɔtɔna Misee, na í mapɔ-i katanɲa na í pɔɔsi-i si: Tacaá Feesuyu luna ma taa, na kó kɔɔ na kó heeli-ɲ yaa?

25 Mprɔyɔle Misee si: Kɔyaku ɲku n ká se na n ɲmɛli nyá nan lɔkɔtɔlɔkaya taa ilɛ, kuyanɲkuyɔle n ká tisi.

26 Ilena Akarɔ tɔ i tɔmle nyɔ́ma taa nɔyɔɔ si: Kpa Misee na n cela icate nyuyɔ tɔ Amɔy, na wulav pɔyalɔ Yowasi.

27 Heeli-we si ma tɔma si í tɔ-i salɔka, na í haaki-i potopoto hɔyɔliya na lɔm. Halɔna má kɔnna tɔyooɔle na alaafɔya.

28 Mprɔyɔle Misee cɔ-i si: Ye si n kɔmna alaafɔya, ilɛ pɔ taya Tacaá heelina-m tɔm si má yɔyɔti.

*Wulav Akarɔ sɔm
(Kvtɔɔsvtu II 18:28-34)*

29 Mprɔy Iseyeli wulav na Yuta nyɔyɔ pa pola Lamɔti ke yoonav.

³⁰ ɪlena Akarɪ tɔ Sosafatɪ sɪ: Ma yʊsəyɪ ma tɪ na má polo yooʊ. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

ɪlena Akarɪ la mpu.

³¹ Pəyele Siliɪ wulaw ka heela ɪ yooʊ keekɛnaa nyʊyʊ nyóma hiu na naanwɔa na naale ké sɪ, pá taa paasəna yoolaa səkpɛma yaa sɔsaa. Ama pá pɛeki ɪseyɛli wulaw.

³² Pə tɔɔ ké waatu wei Siliɪ yoolaa nyʊyʊ nyóma mpe pa na Sosafatɪ, ɪlena pá tó ɪ waali. Ḿpóyó ɪ mapa kapuka.

³³ ɪlena pɛle pá cekəna sɪ pə taɣa Akarɪ, na pá məli.

³⁴ Ḿpóyó Siliɪ yoolaa taa nəyɔlɔ ɪ tó nyəmle ke yem. ɪlena tó polo na tó yaɣa Akarɪ ke timpi taa ɪ yooʊ toko fɛɛwa tɔ. ɪlena í tó ɪ keeke saalɔ sɪ: Kee na tó məli, pə hika-m.

³⁵ Ama kuyaku ŋkʊ yooʊ lapa toŋ ké, na kolontunaa tɔŋa-ɪ yoonaw. ɪlena nəyɔlɔ naa tɔka Akarɪ, na caləm kpeŋ ɪ keeke taa. Pə taanaa ɪlena Akarɪ hee.

³⁶ ɪlim tɔkaya, ɪlena pá yaɣa kakiisaya ke tesikile taa sɪ paa wei í kpe.

³⁷ Mpi tɔ wulaw feɪ.

ɪlena pá kpeena Akarɪ ke Samalii na pá pimi-ɪ.

³⁸ Waatu wei pa nyaalaya wulaw keeke ké lulɛ taa, ɪlena hasɪ niisi ɪ caləm, na apalaa təna alaa náá sɔɔki təna, ɪsu Tacaa ka kraalaa tɔ.

³⁹ Pa keesa Akarɪ tɔm lentənaa, na ɪ kolapəm ke ɪseyɛli awulaa takəlaya taa, paa ɪsəna í ŋmá kawulaya təyaya na í lá caŋəm ke pə taa na tuuŋ kela tɔ. Na ɪsəna ɪ ŋmá ɪ tɔyɪ acalɛɛnaa tɔ.

⁴⁰ Akarɪ səpa, ɪlena ɪ pəyalɔ Ahasiya lɛɛtɪ ɪ lonte taa.

Yuta wulaw Sosafatɪ tɔm (Kotəsɔtv II 20:31-21:1)

⁴¹ Akarɪ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka taa ké Asa pəyalɔ Sosafatɪ tɔyɔ kawulaya ke Yuta.

⁴² Sosafatɪ lɔlyʊ pusi ka we hiu na naanwɔa na kakpasɪ ke waatu ɪnɪ. Ḿpóyó ɪ tɔyɔ kawulaya ke pusi hiu na kakpasɪ ke Yosalem. ɪ too kele Sili pɛelɔ Asupa.

⁴³ Sosafatɪ tɔntɛ ka siyisaa ké, na í keekəna ɪ caa Asa, na í laki mpi Tacaa caaki tɔ.

⁴⁴ Ama ɪ ta wakəli təkətəlenaa. Yəlaa pukaya ké na pá laki tɔla ke kətaya na pə tulaalɔnaa.

⁴⁵ Sosafatɪ na ɪseyɛli wulaw paa we lelen ké.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pa keesa Sosafatɪ tɔmnaa lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa. Paa ɪsəna ɪ lapa apalɔtɔ tɔ, na ɪ yooŋ. Na ɪsəna ɪ tɔyɔna apalaa, na alaa mpa paa kaasa ɪ caa waatu taa, na pá laki wasaŋkalətv ke təkətəlenaa taa tɔ.

⁴⁸ Waatu ɪnɪ ɪ taa, wulaw taa feɪ ɪtɔm tetu taa. Ama Yuta wulaw kpaakayana-weyɛ kumataŋ sɔsɔ.

⁴⁹ Ḿpóyó Sosafatɪ saaka kpuləŋ sɔsɔŋ ke ɪsiyɔŋ-kepeɛ sɪ pá puki Ofii ke wulanaa cɔlɔ. Ama lɔm tɔyɔ kpuləŋ ke ɪsiyɔŋ-kepeɛ kin ɪɛ pa ta pəsi pa təmle.

⁵⁰ Ḿpóyó Akarɪ pəyalɔ Ahasiya tɔma Sosafatɪ sɪ: Ma kpuləŋ saalaa ká təŋəyɪ nyá nyóma. Ama Sosafatɪ ta tisi.

⁵¹ Sosafatɪ səpa, ɪlena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafii tɛ. Na ɪ pəyalɔ Solam lɛɛtɪ ɪ lonte.

ɪseyɛli wulaw Ahasiya tɔm

⁵² Yuta wulaw Sosafati kawulaya pənaya, naanowa na naatosompəɣɔlaya nyəŋka taa ké, Akari pəyalɔ Ahasiya tɔɣo kawulaya ke Iseyeli taa ké Samalii ke pusi naale.

⁵³ M'pɔ́ɣɔ́ ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaɔ tɔ. ɪ keena ɪ caa na ɪ too, na Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyəma ke tuŋ laaw taa tɔ.

⁵⁴ ɪ luŋa tɔɣo Paali ké na ɪ laa-ku, na ɪ kpaasi Iseyeli Iso Tacaɔ pááná ɪsu ɪ caa.

AWULAA TOM TAKELAYA NAALE NYEJKA Kotuloto

Yuta nyóma na Iseyeli nyóma tóm ke pa keesəyi takəlaya kanə ka taa. Pa keesəyi ka taa ké isəna Iso yəlaa lo Iso na pa sɔv tuŋ laatu taa tó. Uena Iso náa yele na Asilii nyóma yooŋa-wɛ. Kolontunaa kuu pa yəlaa na pa wɛnaw tana na pa acalɛ pəsi ncaa. Pə yela Yuta nyóma tike uena pɛle pa tayani laatu taa ké heɔyɔ tətó. Mpyóyó Papiloni wulaw na koma na í kuu pɛle na í tɛna.

Isəna pa faɣa Awulaa II takəlaya tó:

Wulaw Salbməŋ kawulaya faɣaw, titite 1-17

Yuta kawulaya tóm, titite 18-24

Papiloni wulaw yəkuyɔ ke Yosalem Iso təsɛɛle, titite 25

Ahasiya səm tóm heeluyɔ

¹ Waatu wei Akarɪ səpa, uena Mowapɔ nyóma kisi sɪ Iseyeli nyóma í taa tasa kawulaya təyɔv ke pa təɔ.

² Mpyóyó kuyakɔ nakoli, wulaw Ahasiya lu í kawulaya atɛ na isə kutuluyɔ nyuyɔ taa, na í hoti na pə kɔ-ɪ səsəm. Uena í tili sɪ: I polo í yaa Ikolonj nyóma tɔyɔ Paali-Sepu. I pɔɔsɪ-kɔ sɪ maa sɪ yaa maa kulɪ?

³ Ntɛna Tacaa isətəa tillu nəyɔlv í kɔsɪ Ilii sɪ: Polo na í pɔɔsɪ wulaw tillaa mpe sɪ, isɪ Iseyeli Iso fɛi kɛle na í puki Ikolonj nyóma tɔyɔ ke pɔɔsɔyɔ na?

⁴ Pə təɔ, isɪ wulaw səpa, í kaa kulɪ.

Uena Ilii náa polo isɪ Tacaa kɔsuyɔ-ɪ tə.

⁵ Mpyóyó tillaa mɛla kpakpaa. Uena wulaw pɔɔsɪ-wɛ sɪ: I mɛlaa suwe?

⁶ Ntɛna pɛle sɪ: Apalu nəyɔlv í katəna-tu sɪ, tɛ mɛli na tɛ heeli-ŋ sɪ Tacaa pɔɔsəyɪ-ŋ sɪ: Isɪ Iseyeli Iso fɛi kɛle na í puki Ikolonj nyóma tɔyɔ ke pɔɔsɔyɔ na? Pə təɔ tə, isɪ n səpa n kaa kulɪ.

⁷ Kɛlena wulaw sɪ: Apalu wei í heela-mɛyɛ tóm nti tə, isəna təɔ ké í wɛɛ?

⁸ Mpyóyó tillaa mpe sɪ: Yooyooŋaa hontɔ toko ke í suuwa, na í ləla tampala ke í tənaya taa.

Ntɛna wulaw ma kapuka sɪ: Hei, Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlv Ilii ké.

Ahasiya mayasəyi sɪ í kpa Ilii

⁹ Mpyɔvle wulaw kɔsa yoolaa nule na naanɔwa, na pa nyuyɔ tu sɪ: I kpa hatoo puyɔ nyuyɔ taa, timpi Ilii ka wɛɛ tə, na í kpa-ɪ. Pɛle pa tala í kin, uena pa nyuyɔ tu sɪ: Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlv yooɔ, wulaw sɪ í tii ləŋ.

¹⁰ Ntɛna Ilii sɪ: Timpi ma ké Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlv tə, ma sələməyɪ sɪ, kəkə í luna isətəa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena kəkə tiina isə, na ká nyaya-wɛ.

¹¹ Mpyóyó wulaw tasa kɔsuyɔ ke yoolaa lɛlaa nule na naanɔwa, na pa nyuyɔ tu sɪ: I polo Ilii waah. Uena nyuyɔ tu tɔmɪ-ɪ sɪ: Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlv yooɔ, wulaw sɪ í tii ləŋ təcav.

¹² Ntɛna Ilii sɪ: Timpi ma ké Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlv tə, ma sələməyɪ sɪ kəkə í luna isətəa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena Iso tisi kəkə ke kpakpaa, na ká nyaya-wɛ.

¹³ Ἄρῳγύ wulaw tasa yoolaa nule na naanowa kusoyu ke tom tooso nyam, na pa nyoyu to. Nyoyu to tala Ilii kin, dena i lunj akula na i wiina-i si: Hai, Iso kuyogotutu telasulb, kenti ma na ma yelaa ta too.

¹⁴ Ma nyoma si koko luna isotaa na ka nyaga yoolaa kancaalaya nyoma na pa nyoyu nyoma naale. Ue hai, taa kana taya mpusi in.

¹⁵ Ἄρῳγύ Iso isotaa tillu heela Ilii si: Təh-we, taa nya.

Ilena Ilii təh-we na i tii.

¹⁶ Na i to wulaw si: Tacaa yogotaa si, timpri n kusa tillaa si, pa polo pa pōosi Ikoloh nyoma tuyu Paali-Sepu ke tom, isu Iso fei Iseyeli taa to, n kaa kul, isu n sapa.

¹⁷ Ἄρῳγύ Ahasiya sapa tampana isu Tacaa ka heeluyu Ilii to. Ama i taa feina apalpayaga. Ilena i neu Solam leti i lonte. Yuta wulaw Sosafati payalw Solam kawulaya panaya naale nyehka taa kele.

¹⁸ Pa keesa wulaw Ahasiya tom lentanaa tənaya Iseyeli awulaa takelaya taa.

2

Iso kraya Ilii na Ilisee leti i lonte

¹ Waatu wei pa koma na Tacaa kraya Ilii na kacuculaya to, isona pa lapa toyalb. Kuyaku nakulayi Ilii na Ilisee pa lu Kilikaa na pa təhəxi tōma.

² Pa koma na pa keesi dena Ilii to Ilisee si: Tacaa tiliyi-m Peteeh. Caya cəne, na ma koo.

Ntəna Ilisee si: Ma tuukina Tacaa si ma kaa ye-le-ŋ.

Ilena Ilii na Ilisee pa polo Peteeh.

³ Ἄρῳγύ tona Iso kuyogotutu telasolaa pōosa Ilisee si: Saŋa Tacaa kprakəxi nya caa to, n nyoma mpv? Ilisee si: Ee, ma magamaga ma nyoma mpv. Mu taa heeli-m.

⁴ Ἄρῳγύ Ilii tasa tom si: Tacaa tiliyi-m Yeliko. Ue caya cəne, na ma koo.

Ntəna Ilisee tuu si: Ma tuuna Tacaa si, ma kaa ye-le-ŋ.

Ilena Ilii na Ilisee pa tona pa tee Yeliko.

⁵ Kele na tona Iso kuyogotutu telasolaa pōosi Ilisee si: Saŋa Tacaa kprakəxi nya caa to, n nyoma mpv? Ilisee si: Ee, ma nyoma mpv. Mu taa heeli-m.

⁶ Ἄρῳγύ Ilii tasa-i heeluyu si: Tacaa tiliyi-m Yaatanu nəyo. Caya cəne, na ma koo.

Ntəna Ilisee tuuna Tacaa si: Ma kaa ye-le-ŋ.

Ilena Ilii na Ilisee pa tee tənaya pa tona.

⁷ Ἄρῳγύ Iso kuyogotutu telasolaa isu nule na naanowa təha-we, na pa səh taaləm. Na Ilii na Ilisee pele pa we koten to.

⁸ Ilena Ilii wəyəsı i kraı na i ma lom too, na pa hee mpaav. Na pa tó kanyəha too na pa tesı.

⁹ Pa naale pa tesaa, dena Ilii pōosi Ilisee si: Pepeye n caa si ma la-ŋ na pəcō Tacaa kraya-m?

Ntəna Ilisee si: Ma caa si ma hiki nya feesuyu toma ke tom naale.

¹⁰ Mpuyule Ilii si: Mpi pa we katə toyo n sələməxi. Paa na mpv to, ye Tacaa yelaa si nı na ma təkpayale, de n hika mpi n sələməxi toyalb. Ama ye pa taya mpv, de n lanja kele.

¹¹ Ilii na Ilisee pa tənaya mpv, de koko keeke na pa krayanəh pa yasa-weyele. Na kacuculaya kraya Ilii ke kprakpa.

¹² Ilisee na mpv, dena i sov kapusi mapu si: Hai, ma caa, hai, ma caa. Iseyeli keeke na i saalw teewa.

Ilii tee'wa na pə saali ɔlena Ilisee cəli ɪ wontu ke tɔm naale na laŋwakəlle.

¹³ Pə waali kɛ ɪ kraɣa kraɪ wei Ilii pɛta-ɪ tɔ, na ɪ mɔli na ɪ sɛŋ Yaatanɪ pɔɣɔ nɔɣɔ.

¹⁴ M'pɔgɔ Ilisee mɔpa kraɪ inɔxi lɔm tɔɔ, na ɪ kiisi si: Ilii Iso Tacaa we le?

Ilɛna lɔm faɣa, na Ilisee tɛsi.

¹⁵ M'pɔyɔle Yeliko Iso kɔyɔɣɔtɔtu teləsɛlaa mpa paa sɛŋa taalɛm tɔ, pa loosa mpi Ilisee lapa mpɔ tɔ. Ilɛna pɔ tɔ si: Toma wena a ka we Ilii taa tɔ, nɔɔnɔɔ a mɔla Ilisee kiŋ. Ilɛna pɔ sɛŋi-ɪ, na pɔ luŋi-ɪ,

¹⁶ na pɔ tɔ si: Tə wena yɛlaa apalɔtu nyɔma nule na naanɔwa. Tu tili-we na pɔ pɛeki nyɔ caa. Ntanyɪ Tacaa Fɛesuɣu kraɣa-ɪ mpɔ tɔ, kɔ pɛta-ɪ pɔyɔ nakɔli kɔ nyɔyɔ taa, yaa tɛtɛkɛle taa kɛ tiiliyi.

Ilɛna Ilisee kisi si pɔ taa tili.

¹⁷ Pa caala-ɪ teu, ɔlena ɪ caŋ na ɪ tisi, na pɔ tili pa yɛlaa nule na naanɔwa na pɔ pɛeki Ilii ke kuyɛɛŋ tooso, pa ta na-ɪ.

¹⁸ Pa mɔlaa na pɔ maɣana Ilisee ke tɔna, ɔlena ɪ tɔ si: Maa heela-me si ɪ taa polo.

Ilisee taɣanɔxi Yeliko lɔm

¹⁹ M'pɔgɔ Yeliko nyɔma tɔma Ilisee si: Hai, ta caa, ta ɪcate we teu. Ama tɔ lɔm wakɔlɔxi alaa, na pɔ laki na tɔla hɔlɔsɔxi *fa*.^a

²⁰ Ntɛna Ilisee si: I tu tɔm ke nyanaya kɔfalaya taa, na ɪ kɔna-m.

M'pɔgɔ pa kɔna-ɪ.

²¹ Ilisee mɔwa tɔm mpi ɔlena ɪ polo na ɪ tu-wɔxi hite taa na ɪ tɔ si: Tacaa si ma taɣana mɔ lɔm. Pə kaa tasa mɔ yɛlaa na mɔ tɔla ke wakɔlɔyɔ.

²² Ilɛna lɔm mpi pɔ la teu ke halɔna saŋa kɛ teitei ɪsu Ilisee yɔɣɔtɔyɔ tɔ.

Piya tɔnwa Ilisee na si si

²³ M'pɔgɔ Ilisee lu Yeliko na ɪ kraaki Petɛɛli. Ilɛna piya lu ɪcate taa na si tɔvki-ɪ si: Nyɔnlɛsɔyɔ kra, nyɔnlɛsɔyɔ kra.

²⁴ Ntɛna Ilisee pɔsi na ɪ tɛŋsi-sɔxi mpusi, na taale wontu ɪsɔyɔtu nti pa yaa si Wusi tɔ, tɔ lu naale na tɔ cəli piya nule na naale.

²⁵ Pɔle pə waali kɛ Ilisee kra'wa Kamɛɛli pɔyɔ taa. I lu tɔna, ɔlena ɪ mɔŋna Samalii.

3

Iseyeli wulav Solam tɔm

¹ Yuta wulav Sosafati kawulaya pɔnaɣa, pɔlefei hiu nyɔŋka taa kɛ, Akarɪ pɔyalɔ Solam tɔɣɔ ɪ kawulaya ke Iseyeli taa kɛ Samalii, ke pusi naanɔwa na naale.

²⁻³ M'pɔgɔ ɪ lapa mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ. I ke'ena Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyɔma ke tuŋ laav taa tɔ. Ama ɪ sɔyɔtu ta tala ɪ caa na ɪ too pa nyɔntɔ kɛ. Mpi tɔ, ɪ kɔpɛa pɔle kolalaale nte ɪ caa ka sika tɔyɔ Paali tɔ.

Iseyeli na Mowapɔ pa yoo

⁴ Mowapɔ wulav Mesa ka tɔkɔɣa heen ke tuutuuma kɛ. Paa pɔnaɣa ŋka pɔ weɛ si ɪ fehi Iseyeli wulav ke lampuu ke ɪweɛsi iyisi nunɔwa (100000), na ɪwaan ke iyisi nunɔwa (100000) na ɪ hɔntɔ.

⁵ Ama waatɔ wei Iseyeli wulav Akarɪ sɔpa na Solam lɛɛti ɪ lonte taa, ɔlena Mesa kɔli ɪ tɔɔ.

⁶ M'pɔgɔ Solam cɔɔ Iseyeli tetu tɔna, na ɪ kala ɪ yoolaa.

^a 2:19 hɔlɔsɔxi: Piipilinaa lelaa na teləsaa si: Lɔm kɛ ɪsɔyɔm na tetu ke kaalɔlaya.

7 Ilena í tili na í heeli Yuta wulav Sosafatí sí: Mowapu wulav kula ma taa. Kaa í sãna-m na té yoonã-i. Sosafatí sí: Má na ma yoolaa na ma kpaɣanɛɲ tá sãlu puwa sí tu sãna-ɲ.

8 Ilena Sosafatí tili na pá pãssi-i sí: Le taa ké tu tɛɲna? Mpuɣule sí: Té tɛɲna Itɔm wɔlaya tetu taa.

9 Ḿpóyó Iseyeli na Yuta na Itɔm pa awulaa tu mpaav, na pá tó kuyeyɛɲ naatosompɔɣɔlaya. Ilena pá lanɲ lɔm sí pá cela pa yoolaa na pa kpaɣanɛɲ.

10 Ntɛna Solam ma kapuka sí: Hei, ta tɔm tɛmɔya. Isɔ kanna ta toosoɣo cãne sí i tɔɣu-tɔɣu Mowapu nyáma niɲ taa.

11 Ḿpóyó Sosafatí pãssaa sí: Isɔ kuyɔɣɔtutu teləsulu nɔɣɔlu i fɛi cãne sí í pãssi-tɔɣu Tacaa ké tɔm?

Ilena iseyeli wulav yoolaa nyɔɣu tu nɔɣɔlu i cɔ sí: Ilisee wei na Ilii paa tɛɲaya tãma tɔ, i we cãne.

12 Kelena Sosafatí sí: Pə we teu, apalu unɪ i ka keesəna-tɔɣu mpi Tacaa caana-tu tɔ.

Ḿpóyó awulaa tooso unɪ i pola Ilisee kiɲ ke kpaɣaa.

13 Ntɛna Isɔ kuyɔɣɔtutu teləsulu pãssi Iseyeli wulav sí: Pepe taa ké n kɔma na í caalɔyɛ-m mpv? Polo na í pãssi nyá caa kuyɔɣɔtutu teləsɔlaa yaa nyá too nyáma. Kelena wulav sí: Aai, Tacaa kanna ta toosoɣo cãne sí i tɔɣu-tɔɣu Mowapu nyáma niɲ taa.

14 Mpuɣule Ilisee tasaa sí: Ma tuuna Tacaa Toma tɛna tu wei i tɔmlɛ ma lakɪ tɔ sí, Yuta wulav Sosafatí taa ké ma cãkɪ, tɔfɔ ma taa kɛna-ɲ.

15 Tɔv, í kɔna-m yonyoolu nɔɣɔlu kɛ nɔɔnɔɔ.

Yonyoolu sɔv i cɔmɔɣu mapv, ilena Isɔ toma tii Ilisee taa

16 na í tɔ sí: Tacaa ɣɔɣɔtaa sí í huli hila paɣale kɛ lɔɔv kɔnɛ kv taa.

17 I kaa nu tɛv yaa kv heelim pə tɛɲ. Páćs lɔm ká su lɔɔv kɔnɛ. Na mɛna mɛ yoolaa na mɛ kalakɛɲ na mɛ tɔla wɛna a sɔɣɔlɔyɛ wontu tɔ í nyɔɔ.

18 Ilɛ pãcɔɣɔlɛ tɛna. Halɪ Tacaa ká tó mɛ niɲ taa ké Mowapu tetu.

19 I ká yáki pa koloosi acalɛɛ kɔpána, na í seti pa tuɲ kɔlɔlɔɲ tɛna. I ká suuli pa hila tɛna, na í lɔɣo pɛɛ kɛ pa tawa taa, na í wakɛli pa kɔhalɔm.

20 Tɛv fema isv waatu wei pa lakɪ tanaɲ kɔtasɪ tɔ. Ilɛ pa nawa lɔm luna Itɔm kelɛ, na pá wataa na pá kɔɲ.

21 Waatu wei Mowapu nyáma ná nuwa sí, awulaa mpɛ pa tooso kɔɲ-wɛɣɛ yoonav, ilena pá suu apalaa tɛna mpa pa mɔna yoou pote tɔ, na pá su-wɛɣɛ tetu tɔɲa taa.

22 Tɛv fema, ilɛ pa ná ilim ilɛmɔɣu kɛ lɔm mpi pə taa kelɛ na pə sɛɛwa isv calɔm.

23 Ilena pá má kapuka sí: Heiyeyei, awulaa tooso unɪ pa yoonã tɛmɔya pa taa pa tike ké na pá kú tɛma na pa calɔm kpe, í loosi yee. Té polo té kuu pa wontunaa.

24 Waatu wei pa tala Iseyeli nyáma tɛsikile, ilena pɛlɛ pá lu pa taa, na pá kv-wɛ, na lɛlaa se. Ilena pá tɛɲ pa waali na pá sɔv pa tetu taa na pá la-wɛɣɛ naɲanaɲa.

25 Ḿpóyó pa yáka pa acalɛɛ, na pá lɔɣo pa tawa taa ké pɔlɛ pɔlɛ, na pə wakɛli pa kɔhalɔm. Na pá suuli pa hila, na pá seti pa tuɲ kɔlɔlɔɲ tɛna.

Ama Kii-Helesi icatɛ tike kɛ pa ta tokina. Paa na mpv, ilena pɛntɔlɔɲ lɔɣɔlaa polo na pá ta-tɛɣɛ kɔtaɣa.

26 Mowapu wulav cɛkɛnaa sí i kaa tulɪ-tɪ, ilena í kpeɣeli i layalɛɛ yoolaa nasɔtoso nuɲɔwa (700) sí, pá fayana Itɔm taa na pá lu. Ama pa ta pəsi.

²⁷ Μπόγύ Mowapu wulaw yaa ι pəyalu kancaalaya nyəŋ, wei pu wee si í leeti ι lonte tə na ι ku-ι, na ι la ι tɔyɔ ke kətaya ke ɪcate koluŋa tɔɔ. Iseyel nyəma ná mpɔ, ɪlena sɔyɔntɔ kra-weye katatəlaya, na pá məli pa te.

4

Ilisee waasəyi alv leelu

¹ Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulɔ nɔyɔlɔ ι ká səpəna na í yele leelu. Μπόγύ kuyaku nakulɪ ι pola Ilisee kiŋ na í tɔm-ι si: Ta caa, ma paalɔ ka ké Iso təmlɛ tɔ ké. I səpa, ɪlena ι kəmlɛ tɔ kɔɔ si ι kpaəkəyi ta piya naale ke yomaa. ɪle ha, səna-m.

² Ntɛna Ilisee pɔɔsi-ι si: Pepeye n caa si má la-ŋ? Heeli-m mpi n wɛna tɔ. Alv si: Ma fɛina pɔlɔ cəcəka. Nimaya kaasəna-m nyanaya taa.

³ Kɛlena Ilisee si: Tɔɔ, polo nyá asəmaa cɔlɔ na ń kənti pa kiŋ ke nyanasi ke sɔsɔm.

⁴ ɪlena nyana nyá piya í sɔv mə naŋ taa, na í təkɪ mə tɔɔ, na ń pələyi nimaya ŋkɛye nyanasi taa na pá suyi na ń suku.

⁵ Μπόγύ alv tɛɛwa na í polo na í na ι piya pá təkɪ pa tɔɔ. Na ι piya cɛləyi-ι nyanasi, na í suuliyi nim.

⁶ Pə kɛɛsaa, ɪlena í tó ι pəyaya lɛŋka si: Cɛle-m nyanaya.

Ama nyanasi təna suwa. ɪlena pəyaya tɔ si: Pə ta kaasi nakəli. ɪlena nim náa yele luw.

⁷ ɪlena alv polo na í heeli Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulɔ ke mpi pə lapa tɔ. Na ílé ι tɔ si: Polo na ń pɛɛti nim mpi na ń fɛli nyá kəma. Ye pə kaasa-ŋ wɛna, ɪlɛ nyana nyá piya í tɔyɔ.

Ilisee ke Sunem alv toŋ tv tɛ

⁸ Μπόγύ waatu nɔyɔlɔ Ilisee təŋna Sunem ɪcate taa. Alv toŋ tv nɔyɔlɔ ι ka wɛ təna. ɪlena alv inɪ ι caalɪ-ι si í polo ι tɛ na í nyɔɔ lɔm. Pə tɔɔ ké ye Ilisee ι təŋna təna tɔɔ, ι heləyi alv inɪ ι tɛ na í təkɪ.

⁹ Kɛlena kuyaku nakulɪ alv inɪ í tɔ ι paalɔ si: Ma nyəmə teu si apalɔ wei inɪ ι kəŋ tá tɔ tɔ, ι ké Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulɔ sɔsɔ ké.

¹⁰ Tə ŋma-ι kutuluɣu ke ta nyəŋku pata tɔɔ. Tə su-ι kəhəntɔyɔ, na taapəli, na kpɛlaya, na fətəla. Ye kuyajku í tɛɛna cəŋɛ, ι helɪ na í sɔv.

¹¹ Μπόγύ kuyaku nakulɪ Ilisee tɛɛkaya na í helɪ kutuliya ŋke ka taa na í sɔv.

¹² ɪlena í tili ι təmlɛ tɔ Kehasi si: Polo ń yaa alv təyaya tv inɪ. Alv kəma na í səŋ kutuluɣu nɔyɔ. ɪlena

¹³ Ilisee tɔ Kehasi si teləsi-ι si: N lapa-tɔyɔ kɔpantɔ ke sɔsɔm, ɪlɛ pepeye taa la-ŋ? Tə yɔyɔti nyá tɔm ke wulaw yaa yoolaa nyɔyɔ tv kiŋ na? Alv si: Ma sama. ɪle ma ta laŋ pɔlɔyɔ na nyəma taa.

¹⁴ Ntɛna Ilisee pɔɔsi Kehasi si: Pepeye tu lapɪ-ι? Kehasi si: I fɛina apalɔpəyaya. Pəyele ι paalɔ kpatəlaa.

¹⁵ Mpuyɔle Ilisee si: Tɔɔ, yaa-ι.

Alv məlaa

¹⁶ ɪlena Ilisee tɔ si: Pənaŋa ká sikiyi ɪsu ɪsəntɔ taka teitei tɔ, n ká nukɪ apalɔpəyaya.

Ntɛna alv ma kapuka si: Hei, Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulɔ, taa puɣusu-m yoo.

¹⁷ Μπόγύ alv inɪ ι lapa teu, na í lɔli apalɔpəyaya, ke waatu wei teitei Ilisee ká kɛɛsaa tɔ.

Sunem alv pəyaya fem

18 Μῦθος πῶγα ηκε κά λαπα γυλ. Uena koyaku nakoli κά τῆη ka caa waali ké taale ke təkunte.

19 Πῶ tasaa, uε ka mapa kapuka nté si: Waai, paapa, ma nyuy, ma nyuy.

Ntēna cεcε kusι ι tэмle nyóma taa nэγολ si: Pona-keγe ka too kη.

20 Tэмle tu tana πῶγα ke ka too, na toto nukι-keγe ι nэθεε τῶ. Πῶ koma ilim sikuyu, uena κά ηεε.

21 Uena ι kraana-keγe kutuluyu ηku ku taa Ilisee kη na ι hantayi t. Na ι husi-keγe Ilisee kato τῶ, na ι təkι nэnэγ. Uena ι kra taale

22 na ι tο ι paal si: Cεle-m tэмle tu na kraηαγα alonyηka. Ma ləkι ma tayi Iso kuyoyotutu teləsulu te, na má kῶ.

23 Ntēna ι paal pῶsi-ι si: Alaafaya keε n puki Iso kuyoyotutu teləsulu teγe saηa na? Anι pῶ taya isoty kofalu acima, yaa koyaku kuhεsuy. Ntēna alv si: Alaafaya ké.

24 Uena alv tó tэмle tu si: Polo tῶ polo. Ye ma ta tó si η sῆη, taa sῆη yoo.

25 Mpyule pá tó Kameeli mpaav, na pá polo Ilisee té. Waatu wei Ilisee loosa-ι pooluη, uena ι heeli ι tэмle tu Kehasi si: Alv wei ι lakι-tuyv ikontu ke Sunem tῶγλε.

26 Sῆη-ι na η pῶsi ι na ι paal, na ι πῶγα, pa alaafaya τῶ.

Kehasi saηa-ι, uena alv cῶ-ι si: Alaafaya ké.

27 Alv tala Ilisee kη ke pyuy taa, uena ι hotι Ilisee teε, na ι kra ι nэθεε, na Kehasi mayasi isu ι tῶγnῆη-ι. Ntēna Ilisee si: Yele-ι, ι lanηε wakεlaa ké. Ama Tacaα ta yeλε si ma nyι mpi pῶ τῶ t.

28 Mpyule alv mapa kapuka ke kraakra si: Ta caa, ntῆη ma taa sῆlῆmι-η πῶγα? Halι maα tu kisaa ké si η taa pyuyusu-m.

29 Ntēna Ilisee tῶ Kehasi si: Kraγα ma kpatóγy na η lῶγy nyá tayi Sunem tεav. Taa sῆη mpaav taa si n σεεκι nῶγολ, yaa pῶntu σεεκι-η. Ye n talaa, uε n tῆmι kpatóγy ke πῶγα isentῶ.

30 Μῦθος πῶγα too tῆma Ilisee si: Ma tuukina Tacaα si ye n ta kulι, maα mῆlῆη ma tike.

Uena Ilisee kulι na ι tῆη-ι.

31 Kehasi ná laala-we, uena ι tῆmι Ilisee kpatóγy ke πῶγα isentῶ. Ama πῶγα ta tu kuyoli kuyuluyv mayamaya. Μῦθος Kehasi mῆlaa na ι heeli Ilisee si: Πῶγα ta fe.

32-33 Ilisee talaa na ι svv kutuluyu taa, na ι mayana pa husa-keγe ῆpῶγy ι kato τῶ na ka sῆpa. Uena ι təkι ι τῶ na ι sῆlῆmι Iso.

34 Uena ι paπι πῶγα τῶ, na pa nῶsi na pa isε na pa nηη ke tῆma τῶ, na ka tῆnyv tayamη hῆnyv.

35 Uena Ilisee kulι na ι tῆη na ι cῶkῆna kutuluyu, na ι tayamη ka τῶ ké luyuyv. Μῦθος πῶγα cimsa kraakra ke tῆm naatosompῶγolaγa, na κά kulι isε.

36 Tῆnaya Ilisee tila Kehasi si: Polo η yaa πῶγα too.

Toto kῆma, uena Ilisee tῆmι-ι si: Kῶ η mv nyá πῶγα.

37 Μῦθος alv hῆnta Ilisee ke atε. Uena ι kraγa ι πῶγα na ι teε.

Tuusi nsi si fei tῶγv tῶ

38 Μῦθος nyῶγosi waatu taa, koyaku nakoli Ilisee kῆma Kilikaa, na ι koti Iso kuyoyotutu teləselaα ke ι kη. Uena ι tο ι tэмle tu si: Tῆsi tiyaya sῶsaγa na η hili-tuusi.

³⁹ Μπρύγύ πα τaa λελu yela tuusi ke haləm taa, na í maγana aloolaya nakəli, na í kooli ka pee, na í həkə ι toko taa, na í kəə na í peli-ye na ι təsi. Ama nəγəlv ta nyi-ye.

⁴⁰ Tuusi piwa na pá tv yəlaa na pá təη. Uena pá má kapusi si: Hei, Iso kuyəγətv tv teləsulv, tuusi nsi sətv ké.

Nəγəlv ta pəsi na í təγə.

⁴¹ Μπρύγύ Ilisee təma si: I kəna məlv m. Pa kənaa, uena í tó tuusi nsi si taa na sí lá təγəv. Uena Ilisee heeli ι təmlə tv si: Tv yəlaa.

Tiipile taa tuusi ta ke sətv tətə.

Iso kuyəγətv tv teləsəlaa nunwa (100) caləsvy

⁴² Μπρύγύ kuyaku nakəli, apəlv nəγəlv ι luna Paalı-Salisa. Na í kpeenna Iso kuyəγətv tv teləsulv ke ι kohaləm kalaalasi. Isu təγənaγa pee potopotonaa ke hiu, na pee kətoηee ke huluyu taa. Μπρύγύ Ilisee təma ι təmlə tv si: Tala pa tənaya təγənaγa ηke.

⁴³ Ntəna təmlə tv si: Ma taləγi kanə unəγi yəlaa nunwa (100) na pé tala pa le? Ilisee si: Nyaa tala-we te. Tacaa γəγətaa ké si, paə təγə na pá haγa na pé kaasi.

⁴⁴ Μπρύγύ təmlə tv tala təγənaγa ηkeγe ι taapalaa. Na pá təγə na pá haγa na pé kaasi, isu Tacaa ka γəγətv tv tə.

5

Asilima kvətəη tv Naamanη waav

¹ Silii tetv wulav ka wenna ι yoolaa nyəv tv, na pá yaaki-ι si Naamanη. Apəlv un ι ka ké yoolu ké. I na ι yoolaa pa təη taa ké Tacaa ka yela, na Silii nyəma kəli. Haləna pa wulav saηi-ι. Ama asilima kvətəη ka wenna-ι.

² Pəcə waatv nəγəlv, Silii nyəma ka lu Iseyeli nyəma ké kuluv. Uena pá kpa Iseyeli pəeliya nakəli na Naamanη əlv tiliyi.

³ Mpyəle kuyaku nakəli pəeliya ηke ka heela ka too si: Hai, kasa. Ye isu ta caa ka pəla Samalii Iso kuyəγətv tv teləsulv cəlv, ilé ι ká waa-ι asilima kvətəη ηkuyv ləη ké.

⁴ Μπρύγύ Naamanη heela wulav ke pəeliya ηke ka təv nti.

⁵ Wulav si: Təv, pə we teu. Maa cəle-η ləetəli na η kpeenna Iseyeli wulav.

Naamanη təkaya, uena í kpeenna liγitee nyəγəlv tv ke kiloona ηmənvyv na nunwa (300).

⁶ Μπρύγύ ι pona ləetəli, na í cəla Iseyeli wulav. Pa ηmaa ι taa si: Má kusəna ma yoolaa nyəv tv Naamanη na takəlaya kanə si, η waa-ι ι asilima kvətəη.

⁷ Iseyeli wulav təma-keγe kalvyv, uena í cəli ι cəli ι wontu, na í má kapuka si: Ha, ilə ma ké Iso na má kvyi yəlaa na má feesiγi-we? I nawa Silii wulav kəna-m kvətətv si má waa-ι tə. Ma nəγə ke ι pəkəγi mpy yoo.

⁸ Waatv wei Iso kuyəγətv tv teləsulv nuwa si Iseyeli wulav cəla ι wontu, uena í tili si pá pəəsi-ι si: Pepe təv ké pə caala-η mpy pə taka? Yele-ι na í kəə ma kin, na í nyi si tampana Iso kuyəγətv tv teləsulv we Iseyeli taa.

⁹ Μπρύγύ Naamanη kpaγa ι keke, na ι kpaγanəη, na í polo í səη Ilisee təγaya nəγə.

¹⁰ Ntəna Ilisee tili nəγəlv si pá heeli-ι si: Polo η í milisi nyá təγi Yaatanι pəγə taa ké təv naatosompəγəlaya. Pι tə-η təkpatakpata.

¹¹ Tənayəle Naamanη tv mpaav na pááná, na í təη si: Pəwe, maa nyəmə si Iso kuyəγətv tv teləsulv ká lu ι maγamaγa ké, na í səη ma ιsentaa, na í sələm ι Iso Tacaa, na í tokina timpi taa kvətəη weə tə na í waa-m.

12 Ue Tamasi pusi Apana na Paapaa pa ta keli lseyeli loŋ. Ye ma caaki maa yaaki tona na pɔ waa-m?

Uena Naaman ha siyile na i teekona paana.

13 Mpuvule i tamle nyoma se i waali na pa pɔsi-i si: Ta caa, ye Iso kuvyɔtutu telosob ka tu-ŋ tamle sosole nateli si n la, n ka kpisaa? Ue pepe too ke i tama si n ya lum na pɔ waa-ŋ, na n kisiyi?

14 Uena Naaman tisi na i tii Yaatanu pɔɔ lɔm taa, na i nmilisi i tɔyi tɔm naatosompɔɔlaya, isu Ilisee heela-i to. Uena i kutɔŋ te, na i tonvɔv mɔli tɔsotosoto, isu pɔyaya sɔkpelaya.

15 Mpuvɔy Naaman na i nyoma pa mɔla kprakaa ke Ilisee te, na i to si: Pɔnente ma nyoma si Iso nɔvɔl fei tetu taa ke tiili, isu lseyeli Iso. Ue ma seekona-ŋ na wontu tɔne.

16 Ama Ilisee tuuwa si: Na Iso wei i tamle ma laki to, ma kaa mu pɔ taa polv.

Mpuvɔy Naaman caala-i, uena Ilisee kisi.

17 Uena Naaman tasa si: N kisa ma kɔhaham to, yele na ma cosi ma tetu ke pɔɔ, isu kraŋasi naale sɔyɔla. Mpi to, lseyeli Iso tike ke maa laki ciikuɔy kotaya na kotaya ŋka kɔkɔ lusa ka tona to.

18 Ama kulɔmtu ke ma sɔlɔmɔyi si Taca a i wii-m. Ye ma caa Silii wulav sɔvki i tɔy Limɔŋ kutuluyu taa si i laaki, maa su-i. Ha, Taca tayanu-m nti un.

19 Mpuvule Ilisee si: Kpe, Iso i su-ŋ.

Uena Naaman tu mpaav.

Kehasi kuvɔntɔvɔ

Naaman teewa i ta tu hatelota sosom. Uena

20 Kehasi mayasi i taa si: Ma caa kisa Silii tonv to un i wontu nte yem. Na Iso, isu ma se i waali na ma mu pulvɔv.

21 Ntɔna i se apalv un i waali. Naaman pɔsaa na i na-i mpv, uena i lu i keeke taa na i nmaa ate. Uena i sɔŋi-i na i pɔsi-i si: Alaafɔya keke?

22 Mpuvɔy si: Alaafɔya ke. Ma caa kusona-m si Iso kuvyɔtutu telosolaa kpekale nyoma naale luna lfɔlayim pulasi taa, na pa koo i te. Si n ha-weye liyitee nyɔvɔtu kiloona hiiu na naanwa, na acima wontu ke naale.

23 Ntɔna Naaman si: Yele ma cele-ŋ kiloona natoto.

Uena Naaman kaana Kehasi na Naaman tu nyɔvɔtu ntɔyi hulv taa na i hɔkɔ. Na i cele-i tɔtɔɔv acima wontu, na i sɔvki i tamle nyoma naale na pa tɔŋna Kehasi.

24 Pa tala pulaya nakeli, uena Kehasi mu hulv na wontu na i sɔvna i te. Uena Naaman tamle nyoma naa mɔli.

25 Waatu wei Kehasi mɔla i caa kin, uena Ilisee pɔsi-i si: Leye n lunaa? Mpuvule si: Ta caa, ma ta polo tiili se.

26 Ntɔna Ilisee si: Saa wei apalv un i na-ŋ na i lu i keeke taa na i nmaa ate to, pɔ hula-m ke te. Ue pɔ ta tata si n hiki wontu kuvɔntv na liyitee, na n yana Olifinaa na lesɔŋnaa tawa, na tola na yomaa apalvnyoma na alvnyoma.

27 Pɔ too to, Naaman kutɔŋ ka mɔli nyana nyɔ lɔvɔv nyoma mɔ too ke tam too. Waatu wei Kehasi lu Ilisee kin uena asilima kutɔŋ waasi i tonvɔv tona na i hulvni tɔlɔlɔ i su kponkromolom.

6

Laale kvlepile hiiu

1 Mpuvɔy kuvaku nakeli Iso kuvyɔtutu telosolaa kpekale nyoma pola Ilisee kin na pa tɔmi-i si: Ta caa, ta kutuluyu ŋku kv taa tɔ kotiyi to kv takv-tv.

² Ule yele na té tii Yaatanu pəyo nəyo, na paa wei í seti taav, na té siki kutuluɣu leŋku. Ilisee si: I polo.

³ Mpuɣule pa taa lelv pəsənaa si: Ta caa, ta na-ŋ tu pona. M'p'p'óyó si: Pə we teu, ma təŋ-me.

⁴ Ulena pa təna pá tii Yaatanu pəyo nəyo na pá seti tuŋ.

⁵ Pa taa lelv setayaa i taav, ulena laale holi na té hoti lvm taa. Ntəna apalv un i má kapuka si: Hei ta caa, ma lepa. Laale kəkəntəle ké.

⁶ M'p'p'óyó Ilisee pəsə-i si: Le taa ké tə hotaa?

Apalv un i hula-i, ulena í seti tuɣv pilinɣa na í ləyo təna un, na laale kpa lvm təo ké kpaakraa.

⁷ Ntəna Ilisee si: Kpaɣa-te.

Ulena apalv un i siisi na í kpaɣa-te.

Ilisee kpa Sili yoolaa

⁸ Waatv wei Sili wulav yookayana Iseyeli nyəma tə. M'p'p'óyó kuyaku nakoli, í na yoolaa nyuvv nyəma, pa caɣaa na pá ləsi timp i paa siki tə.

⁹ Ama Ilisee tilaa na pá keesi Iseyeli wulav ke lona nna nna a taa pə fei si pá polo tə, si Sili yoolaa we təna.

¹⁰ Ulena Iseyeli wulav tili i yoolaa na pá feŋ lona an.

Təm paɣale ke pə lapa mpv, na Ilisee náá keesəyi Iseyeli wulav, na ilé í nyəŋ i təntə.

¹¹ M'p'p'óyó pə haŋa Sili wulav, na í koti i yoolaa nyuvv nyəma, na í tə-we si: Mənaafiki we ta taa, na í taɣasəyi Iseyeli wulav. I kuli i waali.

¹² Ntəna i yoolaa nyuvv nyəma taa lelv si: Mənaafiki fei tá taa yoo. Ama Ilisee teləsəyəna wulav, ke nti nti n yəɣətəyi nyá naŋ kəhəntuɣv taa tə.

¹³ Keləna Sili wulav tə-we si: I polo na í nyi timp i Ilisee wee tə, na í kpa-i.

Pele pa kəma ulena pá heeli-i si i we Totan.

¹⁴ M'p'p'óyó Sili wulav tila yoolaa tuutuuma, na keekənaa, na kpaɣanəŋ, na pá polo pá nyala icate.

¹⁵ Tev fema tanaŋ təhulu, na Ilisee təmle tv li, ulena í ná yoolaa, na keekənaa, na kpaɣanəŋ tama icate. Ulena í má kapuka si: Hei, ta caa, tə lepa. Tu təŋ ŋku?

¹⁶ Mpuɣule Ilisee si: Taa nyá. Mpa pa we ta waali tə pa kəla-weye paɣale.

¹⁷ Pə waali, ulena í sələmi Iə si: Hai, Tacaa, kuli i ise na í ná.

M'p'p'óyó Tacaa kula i ise, na í ná kəkə keekənaa, na pə kpaɣanəŋ waasa pulayə tə.

¹⁸ M'p'p'óyó Sili yoolaa svv təntə, na pá tiikina Ilisee təo. Ulena Ilisee sələmi Iə si: Yulvsi pa ise.

Ntəna Sili yoolaa yulvni isu Ilisee sələmuyv tə.

¹⁹ Ulena Ilisee tə-we si: I toolaa ké, pə taɣa cəneye pa hula-me. I təŋ-m na má pona-meye wei í pəkəyi tə i kin.

M'p'p'óyó Ilisee pona-weye Samalii.

²⁰ Pa svv icate taa, ulena í sələmi si: Tacaa kuli pa ise na pá ná le.

Sili yoolaa ise kulaa, ulena pá cəkəna si Samalii icate taa ké pa wee.

²¹ Waatv wei Iseyeli wulav nawa yoolaa mpe, ulena í pəsə Ilisee si: Ma kv-weye, ma caa?

²² Ilisee si: Aai, yoo. Pui wee tə, ye yoolaa kpaɣa yomaa, paa kuɣv-we. Ule calv we na pá təyo na pá nyəo, ulena ŋ yelev-we na pá məli pa wulav kin.

²³ Μπόγυ Iseyeli wulaw lapa-weye muulle təkpetekpete, na pá təyo na pá nyəə. Ilena í yele-we na pá məli pa caa te. Pə krayaw hatoo waatu unı təyo yoolaa ηmulaa yela Iseyeli tetu taa ké suu.

Samalii nyəyəsı

²⁴ Μπόγυ waatu nəyölv, Silii wulaw Penı-Hatatu kreyela í yoolaa, na pá polo pá nyala Samalii icate.

²⁵ Ilena nyəyəsı anaam lu tə taa. Na halı pá pəetəyi krayaya nyuyu ke liyitee nyəyətı nunaasa na pa te təyonaya pee naalı a ηkute ke liyitee nyəyətı kakpası.

²⁶ Μπόγυ kuyaku nakohı Iseyeli wulaw tənyaya icate kolunja təə. Ilena alv nəyölv í má kapuka sı: Hai, ta caa waası-m.

²⁷ Ntəna wulaw sı: Ye Tacaa ta waası-η, maa pəsəyi. Pə ta kaası pulv, paa təyonaya pee paa sölvm.

²⁸ Pepeye n caa?

Alv sı: N nawa alv inə? Tete waalı ké í təma sı: Tə təyo ma pəyaya, ye pə fema, ile tu tēsı í nyəηka.

²⁹ Μπόγυ tə təsa ma pəyaya ηke na tə təyo. Təv fema na má təmı-ı sı, í kəna í nyəηka na tə təyo, Ilena í ηmēsı-ke.

³⁰ Wulaw nuı alv təm nı, Ilena í cəlı í wontu na lahwakəlle ke kolunja təə təna. Ilena yəlaa ná sı í ka suu fələtənaa taka ké pə tēe.

³¹ Ilena wulaw má kapuka sı: Ye ma ta setı Ilisee nyuyu ke saηa Iso í tu-m wahala səsə.

Ilisee kpaala nyəyəsı tēm

³² Ilisee na icate səsaa pa we í te na pá təηna kotuyı. Ile wulaw kusa nəyölvuyə, na unı í təηyı waalı. Tillu ta tu tata, Ilena Ilisee heeli səsaa mpe sı: Yölvkölvl ilé í kusəna ntəye nəyölv sı í kəə í setı ma nyuyı. I təkı nənyəə, í taa yele na í suv. Iı tu nukı í mayamaηa í nəəhe təη ke tillu waalı.

³³ Ilisee nəyo ta tiita atē, ile wulaw yəyətāa kēle sı: Tacaa kənnā-tuyı mpusi inē. Ile pepeye tu tasa tēlvuy ke í kiη?

7

¹ Μπόγυ Ilisee cəwa sı: Tacaa yəyətāa sı cele isəntə taka, liyitee nyəyəlvyı kəlvmtuyı ke paa ya mvlvm kiloonaa naanəwa na naale, yaa təyonaya pee kiloonaa hiu na liyiti ke Samalii kuyaku taa.

² Μπόγυ Iseyeli wulaw yooı wontu təkölv nəyo təkpaı sı: Paa Tacaa ká tui isətənyuy ke pəəη na kutəyuv pee luli, pu la isı n yəyətuyı təyole? Ntəna Ilisee sı: N ká ná ná nyá isəpəle. Ama n kaa waa pə taa ké.

Silii yoolaa sewa, na nyəyəsı tēm

³ Asilima kutəη nyəma liyiti nəyölv í ká wenna Samalii icate nənyəə, na awalı təə. Mpyvle pa təma təma sı: Ye tə caya cəne, isı tə səpa yem.

⁴ Təv, anı ye tə təma sı tə svokı icate taa, tu sı nyəyəsı ké, təyonaya fēı. Tə tu caya cəne, pə taa pə taa inəyi. Pə təə ile, tə tii kolontunaa təsikile. Ye pa tu kv-tu awusa.

⁵ Pə taanaa, Ilena pá tii Silii nyəma təsikile pa ta nuı nəyölv təη.

⁶ Silii yoolaa ká nuıwa kəkəte natəlyı, isı yoolaa tuutuuma, na pa kēekēnaa na pə krayanəη təη. Ntəna pá heeli təma sı: Isəntə Iseyeli wulaw fēla Icipiti na Hiti pə nyəma ke liyitee ké, na pá kəη-tuyı yoonaa.

⁷ Ilim tukaya, Ilena Silii yoolaa se na pá yele pa coka, na pa krayanəη na pa krayası.

⁸ Asilima kutəŋ nyəma liyiti inɪ ɪ tala Siliɪ nyəma təsikile na pá sʊv cokəle natəli tə taa, na pá təɣə na pá nyɔɔ. ɪlena pá kuu liyitee na wɔla na wontu kususuuu, na pá polo pá ŋmesɪ tiili. ɪlena pá məli na pá sʊv lentɛ taa, na pá kpaɣa wontunaa kʊpantʊ kɛ waani waani, na pá polo pá ŋmesɪ tɔtɔ.

Asilii yoolaa sewa na nyɔɔsɪ tɛ

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ pá tɔma sɪ: ɪsu tə hikuyɪ tɔm kʊpantʊ kɛ saŋa ɪsəntɔ na tɔ suna ta ti tɔ pə fɛi teu. Ye tɔ yelaa sɪ pə nyaali na páɔ́ tɔ heeli-ti, ɪsɔ ká hɔ ta ŋkraŋnyɪ. Tɔ polo tɔ heeli-təɣɪ wulav tɛ.

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ asilima kutəŋ nyəma mpe pa sʊv ɪcatɛ taa, na pá yaa yoolaa mpa pa tanɔɣɪ ɪcatɛ nɔnɔɣɔ tɔ, na pá heeli-wɛ sɪ: Tə pola Siliɪ yoolaa təsikile ntɛ tɔ ta na nɔɣɔlɔ. Páɔ́ tɔ ta tu nu yɔlɔ nɔɣɔlɔ tanɔ. Kpaɣanəŋ na kraŋasɪ tike kɛ pa tamsaa, na coka wɛ kpeɛtɛ.

¹¹ ɪlena ɪcatɛ nɔnɔɣɔ tanɔlaa mpe pá yaa nɔɣɔlɔ, na pá tilina-ɪ tɔm ntəɣɪ wulav tɛ.

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav kɔla ahoɔ heka, na í tɔ ɪ waali nyəma sɪ: Ma nyəma Siliɪ nyəma mpe pa taa layatʊ. Pa nyəma sɪ nyɔɔsɪ pu-tʊ. Pə tɔ kɛ pa lu pa təsikile na pá polo pá ŋməli tawa taa sɪ, ye tɔ lu ɪcatɛ taa, ɪlɛ pa kra-tʊ na tá ɪsɛ. Na pá sʊv ɪcatɛ taa tɔtɔ.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav waali nyəma taa nɔɣɔlɔ ná tɔma sɪ: Tɔ ləsi kpaɣanəŋ kakpasɪ na tɔ tilina yɔlaa narəli, na tɔ ná mpi pə laki təna tɔ. Paa tɔ tu yela-wɛ, paa sɪ teitei kɛ ɪsu ɪcatɛ taa yɔlaa təna.

¹⁴ ɪlena wulav cɛla yooɔ kɛkɛnaa naaleɣɛ yoolaa, na pá polo Siliɪ nyəma kɛ pɛkɔyɪ sɪ pa naa.

¹⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ pá təŋa pa nɔɔhɛɛ, haləna Yaatanɪ pɔɣɔ. Na pá hiiki wontunaa tuutuuma wei Siliɪ nyəma lɔna mpaav sɪ, pá kaasi-wɛ tɛfayafaya na pá se ləŋləŋ tɔ. ɪlena pɛlɛ pá məli na pá heeli-təɣɪ wulav.

¹⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɪcatɛ nyəma lu kpaakraa, na pá tii Siliɪ nyəma təsikile, na pá kuu wontu. Haləna yɔlaa pɛɛti mɔlɔm kiloonaa naanɔwa na naale, yaa təɣɔnaya pɛɛ kiloonaa hiu na liyiti kɛ liyitee nyɔɣɔlɔyɪ kɔlɔmnyɪ, ɪsu Tacaa ka heeluyɪ-wɛ tɔ.

¹⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav kɔsa ɪ yooɔ wontu tɔkɔlɔ wei ɪ təŋaya-ɪ tam tɔ, sɪ í polo na í fɛŋ na í ná mpi pə laki kɔyaku taa kɛ ɪcatɛ nɔnɔɣɔ tɔ. Ama samaa wei ɪ ka wɛ təna tɔ, ɪ paa-ɪ nɔɔhɛɛ na í sí. M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɪsɔ kɔyɔɣɔtʊ tɛlɔsɔlɔ ɪliseɛ ka yɔɣɔta waatu wei ɪsɛyɛli wulav kɔma na í maɣana-ɪ tɔ.

¹⁸ Waatu wei ɪliseɛ ká heela wulav sɪ: Cɛle ɪsəntɔ waatu paa pɛɛti təɣɔnaya pɛɛ kiloonaa hiu na liyiti, yaa mɔlɔm kiloonaa naanɔwa na naaleɣɛ liyitee nyɔɣɔlɔyɪ kɔlɔmnyɪ kɛ Samaliɪ kɔyaku taa tɔ.

¹⁹ Yooɔ wontu tɔkɔlɔ inɪ ɪ cɔna sɪ: Paa Tacaa ká tulɪ ɪsɔtənyɪ kɛ pɔɔŋ na kutəɣɔv pɛɛ luli, pu la ɪsu n yɔɣɔtaa təɣɔlɛ? Halɪ ɪliseɛ tɔmɪ-ɪ sɪ: N ká ná ná nyá ɪsəpəle, ɪlɛ n kaa waa pə taa kɛ.

²⁰ Na tampaana m̀p̀r̀ỳg̀ỳ pə lapa. ɪcatɛ nɔnɔɣɔ samaa fɛla-ɪ kɛ na í sí.

8

Sunem alɔ tɔm tənaya

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ kɔyaku nakɔli, ɪliseɛ tɔma Sunem alɔ wei ɪ pəyaya ɪ ka feesaa tɔ sɪ: Nyana nyá təyaya nyəma, í lu cənɛ. ɪ polo timpɪ í caaki tɔ na í caya. Mpi tɔ, Tacaa caa ɪ kɔna nyɔɔsɪ kɛ ɪsɛyɛli tɛtʊ taa kɛ pusɪ naatosompɔɣɔlaya.

² ɪlena alɔ inɪ na ɪ nyəma pá polo pá caya Filiisi nyəma tɛtʊ taa. Pusɪ naatosompɔɣɔlaya kɛ pa caya ɪsu ɪsɔ kɔyɔɣɔtʊ tɛlɔsɔlɔ ka heeluyɪ-ɪ tɔ.

³ Pusi nsi si sikaa, lena pá mæli pa tetu taa. Ilena pá pɔɔsi wulav ke pa tɔyaya na pa tawa tɔm.

⁴ Waatu inɪ ɪ taa ké wulav yɔɔɔɔyana Ilisee tɔmle tɔ Kehasi. Na í pɔɔsi-ɪ si: Keesi piti tɔma nna Ilisee ka lapa tɔ.

⁵ Ilena í keesayi-ɪ pɔyaya ŋka Ilisee ka feesaa tɔ ka tɔm. Ie alv na ɪ pɔyaya ŋke pa tala wulav tɔyɛɛ, na pá pɔɔsɔyi-ɪ pa tɔyaya na pa tawa tɔm. Ntɛna Kehasi si: Aŋhaa, ta caa, alv inɛ ɪ pɔyaya kanɛyɛ Ilisee ka feesaa.

⁶ M̀pɔ́yó wulav pɔɔsa alv na alv keesi-ɪ pɔ tɔna. Ilena í heeli ɪ yɔlaa taa wei ɪ wɛna naani ke teu tɔ si: Paasɛna alv inɪ ɪ tɔm nti. Pá mɔɔɔna-ɪ ɪ nyɔm tɔna. Pá ceɛ-ɪ ɪ tawa kɔlɔlɔm kasɔyaya ke pɔ kɔyavɔm tɔo ɪ fei tɔ.

Ilisee na Hasayeli pa tɔm

⁷ M̀pɔ́yó waatu nɔɔɔɔ, Ilisee pola Tamasi. Ilena pá pana pá wukaya Silii wulav Pɛni-Hatati. Ilena í nu si Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlɔ kɔma ɪcate taa.

⁸ Ilena í kɔsi ɪ waali tɔ Hasayeli si: Pona Ilisee ke kɔcɔɔ. Pɔɔsɔna-ɪ si: Maa si yaa maa kɔli?

⁹ M̀pɔ́yó Hasayeli sɔɔɔɔ Tamasi taa kɔpampam ké yooɔoona nule si ɪ haaki Ilisee. I tala Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlɔ kin, lena í tɔ si: Nyá pɔyalv Silii wulav Pɛni-Hatati kusɔna-m si, má kɔɔ má pɔɔsi-ŋ si ɪ ká si yaa ɪ ká kɔli?

¹⁰ Ntɛna Ilisee si: Polo na í heeli-ɪ si, ɪ ká kɔli. Ama Tacaɔ hulv-m si, paa pu la ɪsɔna ɪ ká si.

¹¹ M̀pɔ́yó Ilisee ɪsentaa layasa kɔakɔaa, na í nyɔni Hasayeli tɔpɔɔɔ na í naali wula.

¹² Ntɛna Hasayeli si: Pepe lapa ta caa?

M̀pɔ́yó Ilisee si: Ma tɔma nav ke ɪsɔna í ká sɔ kɔkɔ ke Iseyeli nyɔma koloosi acaɛɛ tɔ. N ká lenti pa ifepiya, na í fei pa piya ke nɔɔɔɔ, na í yɔki ahusitonaɔ lotu.

¹³ Kɛlena Hasayeli si: Haɔa kɔhɔlɔmaya má, leye ma nawa pɔ tɔɔ? Ilisee si: Tacaɔ heela-m si n ká pɔsi Silii nyɔma wulav.

¹⁴ M̀pɔ́yó Hasayeli kɔrema, lena wulav pɔɔsi-ɪ si: Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlɔ heela-ŋ suwe? M̀pɔ́yó si: I heela-m ké si n ká kɔli.

¹⁵ Ama tev fema, lena Hasayeli lii kunti ke lɔm na í takɪ wulav ɪsentɔɔ na í sí. Ilena inɪ ɪ tɔyɔ kawulaya ke ɪ lontɛ.

Yuta wulav Solam tɔm

(Kɔtɔsɔtu II 21:2-20)

¹⁶⁻¹⁷ Iseyeli wulav Akari pɔyalv Solam kawulaya pɔnaɔa kakpasɪ nyɔŋka taa ké Yuta wulav Sosafati pɔyalv Solam, ná tɔyɔ Yuta kawulaya ke Yosalem taa ké pusi pɔɔɔɔ naanɔwa. I lɔlɔyɔ pusi we hiu na naanɔwa na naale ke waatu inɪ.

¹⁸ M̀pɔ́yó ɪ tɔma teitei ɪsu Iseyeli awulaa Akari we. Halɪ inɪ ɪ tu kɔyana ílé ɪ pɛɛɔ, na í la mpi pɔ ta maya Tacaɔ tɔ.

¹⁹ Paa na mpv Tacaɔ ta tisi na í wakɔli Yuta kawulaya. Mpi tɔ, ɪ ka tɔma ɪ tɔmle tɔ Tafiiti ke heeluyɔ ké si, nyá lɔlɔyɔ nyɔma ká tɔki kawulaya ke Yosalem ke tam na pá kaasayi tɔma.

²⁰ Yuta wulav Solam inɪ ɪ waatu taa ké Itɔm nyɔma kula ɪ tɔɔ, na pá kpa pa tɔyi pa wulav.

²¹ M̀pɔ́yó Solam na ɪ yoolaa na pa yoo kekenaa, pa pola-weyɛ yooɔna ke Sayii tetu taa. Ilena pɛɛ pá ta-weyɛ kotaya. Ama ahoo naali mpe pa tii Itɔm nyɔma mpa paa tama-weyɛ kotaya tɔ pa tɔɔ na pá yooɔna-wé. Ilena Yuta yoolaa se na pá kpe.

22 Pə kpaɣaw waatu inɪ təɣo Itəm nyəma lu Yuta nyəma niŋ taa, na pɑ wɛɛ pa ti tɔɔ.

Mpɔ́yó Lipina icate nyəma ná lapa mpɔ tɔtɔɣo waatu inɪ taa.

23 Pa keesa Solam tɔmnaa lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

24 Waatu wei i səpa, ɪena pɑ pimi-i pa təɣaya pələaw taa kɛ Tafiti tɛ.

Yuta wulav Ahasiya tɔm

(Kɔtəəsɔvɪ II 22:1-6)

25-26 Iseyeli wulav Akarɪ pəɣalɔ Solam kawulaya pənaya naanɔwa na naale nyəŋka taa kɛ Yuta wulav Solam pəɣalɔ Ahasiya ná pəsa wulav ke Yosalem ke pənaya kulɔmaya tike. I lɔlvɔv pusi ka wɛ hiu na naale ke waatu inɪ taa. I tɔo ka kɛ Iseyeli wulav Omili lɔlvɔv taa tɔ, pa yaaki-i si Atalii.

27 ɪena í tó isayatu taa kɛ teitei isu i alɔ lɔlvɔv nyəma Akarɪ wɛ. Na í lá mpi pə ta maya Tacaɔ tɔ.

28 Mpɔ́yó Solam na Ahasiya pa lapa nəɣo kulɔmaya, na pɑ polo Silli wulav Hasayeli ke yoonav ke Lamotɪ icate ke Kalaati tetu taa, na pə kó Solam.

29 ɪena í məli Sisilee si pɑ lapi-i kəɔle. Mpɔ́yó Yuta wulav Ahasiya pola-i sɛɛv.

9

Pa kpa Yehu ke kawulaya

1 Mpɔ́yó kuyaku nakɔli, ɪisee yaa Iso kuyɔɣotutu teləsəlaa taa səkpɛlu nəɣɔlv, na í tɔm-i si: Mv nim kate nyəm pəne, na n ləɣo nyá ti tɔcaw ke Lamotɪ ke Kalaati tetu taa.

2 Na n mayana Sosafati pəɣalɔ Yehu, inɪ i kɛna Nimsi saali. Ye n talaa ɪe n yaa-i i tike ke nan nakɔli kv taa.

3 ɪena n pəli nim ke i nyuvɔv taa. ɪena n heeli-i si: Ma kpa-ŋ Iseyeli wulav. Ní tɛma mpɔ, n tɔli nənəɣo na n se kpakpaa.

4 Mpɔ́yó Iso kuyɔɣotutu teləsɔlv səkpɛlu inɪ i tɛɛwa Lamotɪ ke Kalaati tetu taa.

5 I tala təna, ɪena í mayana Iseyeli yoolaa nyuvɔv nyəma kotaa. Ntɛna í tó si: Ta caa, ma caa ma na-ŋ tɔm. ɪena Yehu si: Ta taa awe? Iso kuyɔɣotutu teləsɔlv si: Nyá mayamaya.

6 Mpɔ́yó Yehu kulaa na í pona-i təɣaya, na Iso kuyɔɣotutu teləsɔlv pəli i nyuvɔv taa kɛ nim. Na í tɔm-i si: Iseyeli Iso Tacaɔ yəɣotaa si, má kpana-ŋ si n pəsi ma yəlaa Iseyeli nyəma wulav.

7 Na n kó nyá caa kupəŋ Akarɪ lɔlvɔv nyəma təna. ɪe pə lɛɛta Iso kuyɔɣotutu teləsəlaa na ma tɛmlɛ nyəma mpa mpa Sesapɛɛli kɔwa tɔ pa səm ntɛ.

8 Maa kv Akarɪ təɣaya apalaa tənaya. Paa piya paa səsaa.

9 Maa lana i yəlaa kɛ isu ma lapəna Nepati pəɣalɔ Solopɔwam na Ahiya pəɣalɔ Pasa pa nyəma tɔ.

10 Pə kaasa Sesapɛɛli tɔ, nəɣɔlv kaa pimi-i. Hasɪ ká təɣona-i Sisilee haləm taa.

Iso kuyɔɣotutu teləsɔlv tɛma mpɔ́yó yəɣotaya, ɪena í tɔli nənəɣo na í se.

11 Mpɔ́yó Yehu luwa na í məli i taapalaa kiŋ, na pɛɛ pɑ pəəsɪ-i si: Pɔlvɔv lapaɣa? Wentiyi kraŋtu inɪ i caakəna-ŋ ye? Yehu si: Ɔɔ, pə taya natəli se. Anɪ í nyəmá Iso kuyɔɣotutu teləsəlaa mpe pa tɔɔ.

12 I taapalaa si: N cɛsəxi kɛ. Heeli-tuvɔv nti i heela-ŋ tɔ. Yehu si: I heela-m tɔmnaa pəɣale kɛ. ɪena í heeli-m ma mayamaya ma nyəntɔ si, Tacaɔ tɔma si i kpa-m Iseyeli wulav.

13 Tənayale pa təna pa wəɣəsə pa kpainaa, na pɑ pə-wɛɣɛ kumte tɔɔ na Yehu caɣa, na pɑ hɔli akantəle na pa təna pɑ wiliti na pɑ tɔ si: Yehu, mə na tetu.

Yehu kɔyɔ ke Solam na Ahasiya

14-15 Waatu nɔyɔlɔ Iseyeli yoolaa tɔna ka taɲa Lamɔti ɪcatɛ ke Siliɪ wulaw Hasayeli tɔɔ. Halɪ pɛ kɔ Solam na ɪ polo Sisilee na pɛ fɛki-ɪ.

Yosafati pɛyɔlɔ kelɛ Yehu, pɛyele Nɛmsi saali kelɛ. Pa tɛma Yehu ke kawulaya kraɔ, ɪlɛna ɪ kɔli Solam tɔɔ. Na ɪ tɔ ɪ taapalaa si: Ye ɪ wɛ ma tɔɔ, ɪlɛ ɪ taa yele na nɔyɔlɔ fiti na ɪ polo Sisilee, na ɪ heeli nti tɔ lapa cɛnɛ tɔ.

16 ɪ tɛma mpu, ɪlɛna ɪ kra ɪ keɛke tɔɔ na ɪ tɛɛ Sisilee. Tɔnaya Solam hɛntaa, na Yuta wulaw Ahasiya polo-ɪ wiiluyɔ.

17 Mpuɔyɔ Sisilee kutuluyɔ sɔsɔɔɔ nyɔyɔ taa taɲlɔ loosa Yehu na napɛlɔyɪ ɪ waali. ɪlɛna ɪ tili na pɛ heeli wulaw si: Ma loosa napɛli na pɛ kɔɲ. Ntɛna wulaw si: Tili kraɲanɔ cayaɔlɔ na ɪ sɛɲ-wɛ na ɪ pɔɔsi-wɛ si: Alaafɔya kelɛ?

18 Ntɛna kraɲanɔ cayaɔlɔ nɔɔ tɛɛ na ɪ pɔɔsi-ɪ si: Wulaw si mɔ pɔɔsi-mɛ si alaafɔya kelɛ? Ntɛna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyɔ tɔm suweyɛ pɛ taa? Tɔ ta waali.

Mpuɔyɛ kutuluyɔ sɔsɔɔɔ taɲlɔ si: Tillu sula-wɛ na ɪ saali tɔna.

19 ɪlɛna Solam tili kraɲanɔ naale nyɔɲ na ɪ suli-wɛ, na ɪ pɔɔsi-wɛ tɔtɔ si wulaw si: Alaafɔya kelɛ? Ntɛna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyɔ tɔm suweyɛ pɛ taa? Tɔ ta waali.

20 ɪlɛna taɲlɔ si: Tillu naale nyɔɲ sula-wɛ, na ɪ saali tɔna. Pɛyele pa nɔyɔ tɔɔ tɔ caya ɪ keɛke kɛ ɪsu kraɲtɔ, pɛ kaalɔ laɲ Yehu.

21 Tɔnayaɛ wulaw yelaa na pɛ kraɛli ɪ keɛke na ɪ kra. Na Yuta wulaw Ahasiya naa kra ɪ nyɔɲ tɔɔ tɔtɔ. ɪlɛna pɛ suli Yehu ke Napɔti halɔm kiɲ ke Sisilee.

Yuta wulaw Solam sɛm

22 Mpuɔyɛle wulaw pɔɔsa Yehu si: Alaafɔya wɛɛ? Ntɛna Yehu si: Anɪ n nyɔmɔ teu si nyɔ tɔɔ Sesapɛli wɛɛ na ɪ tɔɲa tuɲ laaw na topotopo tɔma. ɪlɛna n pɔɔsɔyɪ-m si: Alaafɔya wɛɛ?

23 Tɔnaya Solam pɛsaa na ɪ seeki na ɪ kiisiyɪ si: Ahasiya se yoo, ɪ lukɪ ma waali kɛ.

24 Mpuɔyɔ Yehu yela nyɔmlɛ ke kraakraa, na ɪ yaya-tɛyɛ Solam asɛɲkpekɪɲ heko taa, na ɪ tɔli ɪ fulaya. ɪlɛna ɪ hotɪ ɪ keɛke taa tɛkpilim.

25 Ntɛna Yehu yɔyɔti ɪ sɛnlɔ Pitikaa si: Kraɲa-ɪ na n pɛti Napɔti halɔm taa. Tɔɔsi nti Tacaa ka heela ɪ caa Akari ke kɔyanɲku ta naale tɔ caya kraɲanɔɲ na tɔ sukɪ-ɪ tɔ

26 si: Tete ma nawa ɪsɛna n kɔwa Napɔti na ɪ pɛyɔlɔ tɔ. ɪlɛ ma tuuki si, ɪsu ma hɔma Solam ɲkraɲnyɔ ke taale ntɛ tɔ taa. ɪlɛna Yehu taa si: Pɛ tɔɔ tɔ, kraɲa-ɪ na n pɛti taale ntɛ tɔ taa kɛ teitei ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ.

Yuta wulaw Ahasiya sɛm

(Kɔtɔsɔtu II 22:7-9)

27 Waatu wei Yuta wulaw Ahasiya nawa Solam sɛm, ɪlɛna ɪ seeki na ɪ mɛlɔyɔna Pɛti-Kaa hɔyɔlɔyɔ tɔɔ. Na Yehu nɔɔ tɔ ɪ waali, na ɪ tɔ ɪ taapalaa si: ɪ kɔ ɪlɛ tɔtɔ. Mpuɔyɔ pa yaya-ɪ nyɔmɔ, na ɪ wɛ keɛke taa, na ɪ kraaki Kuuli ke ɪpɔleyam cɔlɔ. Paa na mpu, na Ahasiya se na ɪ tala Mekito na ɪ si tɔna.

28 ɪlɛna ɪ tɔmlɛ nyɔma tu-ɪ keɛke taa, na pɛ pona-ɪ Yosalem. Na pɛ pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaaw taa kɛ Tafiti tɛ.

29 Akari pɛyɔlɔ Solam kawulaya pɛnaya naanwa na kɔlɔm nyɔɲka taa kɛ Ahasiya ka pɛsa Yuta wulaw.

Sesapɛli sɛm

30-31 Mpuɔyɔ Sesapɛli nuwa tɔ tɔna nti tɔ lapa tɔ. ɪlɛna ɪ lɔɔ ɪ nyɔɔsi, na ɪ tɔ kacɔka wontu, na cɛlɔnnaa. Yehu talaa na ɪ sukɪ ɪcatɛ taa na alɔ ɪnɪ ɪ na-ɪ, ɪlɛna ɪ mɔ kapuka si: Wulaw kɔlɔ Simili nyɔ. Alaafɔya wɛɛ?

³² Yehu kusa ise, ilena i ma kapuka si: Awe wenna ma tɔɔ?

Μρόγύ kawulaya tɔyaya taa apalaa naani nyɔma narɛlɔxi naale, na tooso nyanna pɛtote.

³³ Ntɛna Yehu tɔ-we si: I lɔyɔ alɔ unɪ na pɛtote.

Ilɛna apalaa mpɛ pɔ tusi Sesarɛli, na i hoti na Yehu tɛŋ i tɔɔ na keeke. Na calɛm ya koluŋa na kraɣanɛŋ tɔɔ.

³⁴ Μρόγύ Yehu sɔw kawulaya tɔyaya taa, na i tɔyɔ na i nyɔɔ, na i tɔ i taapalaa si: I pi alɔ mpusi tɔ unɪ. Mpi tɔ, i ka kɛ wulaw pɛɛɔ.

³⁵ Pa luwa Sesarɛli pim, ilena pɔ maɣana nyɔmpɔɣɔlaya na ntantakɛŋ na nɔntaalɛŋ tike.

³⁶ Pa mɛlaa na pa heeli-tɔyɪ Yehu, ilena i tɔ si: Μρόγύ Tacaa ka heela Tisipe Iɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɔɔ Ilii na i yɔɣɔti si: Hasɪ kɔ tayamɪ Sesarɛli ke Sisilee halɛm taa.

³⁷ Na pa lɔ i timpɪ we kaasaa tɔyɔ halɛm taa, isɪ pa hutuyɔ hute tɔ. Nɔyɔɔɔ kaa nyɔmi-i.

10

Akari tɔyaya nyɔma kɔyɔ

¹ Akari lɔlɔyɔ nyɔma ka we nutoso na naanɔwa kɛ Samalii taa kɛ. Μρόγύ Yehu ŋmaa lɛɛtɛli ke icate nyɔyɔ nyɔma na tɔ sɔsaa, na mpa pa tuwa si pa seɣesɔyɪ Akari lɔlɔyɔ nyɔma mpɛ tɔ si:

² Mɔ paasɔɣɛna na wulaw lɔlɔyɔ nyɔma piya. Na i wɛna keekɛnaa, na kraɣanɛŋ, na yosu wontu na i wɛ koluŋa icate taa. Mpɔ tɔ, ye i hika takɛlaya kane,

³ ilɛ i nyɛni wulaw lɔlɔyɔ nyɔma mpɛ pa taa, na i kra wulaw ke wei i pɛsɔyɪ, na i mɔna kawulaya tɔ na i kentiɣi i na i lɔlɔyɔ nyɔma pa tɔɔ.

⁴ Μpɔyɔɔɔ sɔyɔntɔ kra pa tɛna na pa tɛŋ tɛma si: Tayale mpa? Awulaa naale nɔ tɔ pɛsi-i kacarɣana tɔ na?

⁵ Ilɛna wulaw tɔyaya nyɔyɔ tɔ, na icate sɔsɔ na sɔsaa, na seɣesɔlaa pa heeli Yehu si: Tɔ kɛ nyɔ tɛmlɛ nyɔma kɛ. Ilɛ nti n kɔ tɔ-tɔ tɔyɔ tu la. Tu tasɔyɪ nɔyɔɔyɔ kraɔ. La mpi pɔ maɣa-ŋ tɔ.

⁶ Μρόγύ Yehu ŋmaa-wɛyɛ lɛɛtɛli naale nyɛŋ si: Ye i kɔ wɛɛ ma waali na i tɔkɔyɪ ma kɔtɔtɔtu, ilɛ i sɛti wulaw lɔlɔyɔ nyɔma tɛna nyɔɔŋ, na i kɔna-m cele isɛntɔ teitei.

Pɔyɛle Samalii wulaw lɔlɔyɔ nyɔma nutoso na naanɔwa ka we icate yɛlaa sɔsaa kin na pɔ tɔki-wɛ.

⁷ Waatu wei sɔsaa mpɛ pa nawa Yehu lɛɛtɛli, ilɛna pɔ koti wulaw lɔlɔyɔ nyɔma nutoso na naanɔwa unɪ. Na pɔ siki pa nyɔɔŋ ke tɔkɛŋ taa, na pɔ pona Yehu ke Sisilee.

⁸ Μρόγύ tillu heela Yehu si: Pa kɔna nyɔɔŋ unɪ. Ilɛna Yehu tɔ si: I kaa-i huwa naalɛyɛ icate nɔnɔyɔ. Halɛna pɔ nyaali.

⁹⁻¹⁰ Tɛu fema tanaŋ, ilɛna i lu icate nɔnɔyɔ, na i tɔ samaa si: Mɔ paa fɛi tɔm tɛne tɔ taa, maɣale tɔm tɔ. Mpi tɔ, mɔ kulɛna Solam tɔɔ na mɔ ku-i. Ama pane pa tɛna isɛntɔ, awe nɔ kɔ pɛɛ? Mpɔ tɔ, ma caa si i nyɪ si nti Tacaa yɔyɔta Akari na i lɔlɔyɔ nyɔma tɔɔ tɔ, tɔ ta saali yem. I yoosa-tɔyɪ isɪ i ka heeluɣu Iɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɔɔ Ilii na i yɔyɔti tɔ.

¹¹ Μρόγύ Yehu kɔwa Akari lɔlɔyɔ nyɔma mpa pɔ kaasaa na pɔ wɛ Sisilee tɔ. Paa i waali nyɔma tɛna, na i lɔlɛtanaa, na i kɔtɛlaa, i ta yeɛ paa kɔlum.

Yuta awulumpiya kuyv
(Kvtəəsvtv II 22:8)

12 Mpróyó Yehu tv Samalii mpaav, na í tala Tiikilaa təkikile.

13 Ilena í suli Yuta wulav Ahasiya ləlvuy nyáma na í pəəsi-wε si: I ké le nyáma ke ye? Pεle si: Tə ké Ahasiya ləlvuy nyáma ké. Tə kəma Sesapεli piya na pa ləlvuy nyáma mpa pə kaasaa təyə sεεv ké.

14 Tənayale Yehu mpa kapuka si: I kra-wε na pa isε.

Ilena Yehu taapalaa kra-wε, na pá lentı-wεyε Tiikilaa təkikile ləkw kin, na pá pεti-wεyε ləkw inı i taa. Pa wε yəlaa nıle na naale, nəyəlv ta fiti.

Yehu suluyu ke Yonatari

15 Mpróyó Yehu təma pəəv, lena í ná Lekapii pəyalv Yonatari na í kəhna i təv. Ilena í sεε-i na í pəəsi-i si: N wε ma təv isı ma wεv nyá təv tə? Ué si: Eε. Yehu si: Ye mrv tə ha təmayə niŋ.

Pa təma təmayə niŋ hav, lena Yehu kraγa-i kεεke taa

16 na í tó si: Təŋi-m na í ná isəna ma luyv svv Tacaa təmle lapv tə.

Ilena Yehu kraγa-i i kεεke taa.

17 Waatv wei pa tala Samalii lena Yehu tεεsi kuyv ke Akari ləlvuy nyáma, mpa paa kaasa təna tə. I kv-wεyε teitei ké isı Tacaa ka heeluyv Isə kuyəyətvtv teləsəlv Ilii tə.

Yehu kuyv ke Paali laatv

18 Mpróyó Yehu kota Samalii nyáma na í tó si: Wulav Akari ka laawa tuyv Paali ké. Ama maa laa-i na pə kəli mrv.

19 Ilena Yehu tó si: I koti Paali inı i kətəlaa, na i kuyəyətvtv teləsəlaa, na laalaa tənayə ma kin. Pə taa səv nəyəlv. Ma lakı tuyv ŋkuyv acıma ké. Mrv tə, ye wei i fei isı pa kv-i.

Acılayatv ke Yehu lakaya mrv si í hiki tuyv ŋkv kv laalaa təna.

20 Pə təv ké i kota yəlaa ke Paali kotuyv səsəv.

21 Ilena pá tili Iseyeli təna taa na kv laalaa koti, pə ta səv paa kəlvv. Na pá su kutuluyv.

22 Mpróyó Yehu təma tuyv ŋkv kv paasənlaa si: I cεla laalaa tənaya pa wontu kvsvsuutu.

23 Pə waalı ké Yehu na Lekapii pəyalv Yonatari pa svv tuyv kutuluyv taa, na pá pəəsi kv laalaa təna si: Ntəŋ í wena naani ké teu si Iseyeli isə sεεlv nəyəlv i ta siti mə taa cəne?

24 Mrv tə, na Yehu svv yoolaa nınaasa na awalı təv. Na í heela-wε si: Maa tó tuyv laalaa tənaya mə niŋ taa. Ye wei i yela kəlvv na í fiti pəntv ká si i lonte. Mpróyó i na Yonatari pa polaa na pá la ciikuyv kətaya na kətaya ŋka kəkw lusa ka təna tə.

25 Pa təma mrv, lena Yehu heeli yoolaa na pa nyuyv nyáma si: I svv na í kó pa təna. Nəyəlv í taa fiti na í lu.

Mpróyó pa kv-wε na pá lə-wε na awalı təv. Ilena pá svv kutuluyv ŋkv kv nan ləlv nyəŋkv taa

26 na pá ləsi tesikası kəlvlaası na awalı, na pá wə kəkw.

27 Na pá yəki pəle kəsikile na kutuluyv, na pá pəsi icatε hute ke haləna saŋa.

Iseyeli wulav Yehu təm

28 Mpróyó Yehu kpiisa tuj laav ke Iseyeli kawulaya taa.

²⁹ Paa na mpw tɔ, ɪ lapa ɪsagatw ke teitei ɪsu Solopɔwam. Solopɔwam ka tusina Iseyeli nyɔma na pɔ laa wɔla nawee ke Peteeɪ na Tanj.

³⁰ M'pɔgɔ Tacaa tɔma Yehu si: Ma sama, n lapa nti maa siwa si maa hɔna Akarɪ na ɪ tɔyaga nyɔma pa ŋkraŋɔv tɔ. Pɔ tɔɔ kɛ nyɔ piya piya kɔ lɛɛti nyɔ lonte taa, na pɔ tɔki kawulaya na pɔ kaasɔgi tɔma. Halɔna pa lulɔŋ loosi ke liyiti.

³¹ Ama Yehu ta tɔŋ Iɔ Tacaa kiɪŋ ke teu na lotu kolɔmtu. I ta lɔ tuŋ laav mpi pɔ taa Solopɔwam ka tusa Iseyeli nyɔma tɔ.

³² Waatu ɪnɪ ɪ taa kɛ Tacaa yelaa na Siliɪ wulav Hasayeli svu Iseyeli nyɔma tetu tɔyɔv.

³³ Na pɔ lɛɛki Yaatanɪ ilim tɔlule tɔɔ na Alɔwee tetu na ilim ntɔyɔŋ tɔɔ nyɛntu. Pɔ kraɣav Kalaatɪ na Pasan pa tetu nti tɔ taa Lupɛŋ na Katɪ na Manasee pɔ nyɔma ka wee tɔ.

³⁴ Pa keesa Yehu tɔmnaa lentɔnaa, na ɪ kolapɔm, na ɪ apalɔtv tɔm ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

³⁵⁻³⁶ I tɔyɔ kawulaya ke pusi pɔlefɛi hiu ke Samalii ke Iseyeli taa. I sɔpa, ɪɛna pɔ pimi-ɪ Samalii. ɪɛna ɪ pɔyalv Sowakasɪ lɛɛti ɪ lonte.

11

Yuta wulav av nyɔŋ Atalii tɔm

(Kɔtɔsɔtv II 22:10-12)

¹ Waatu wei Yuta wulav Ahasiya tɔo Atalii nuwa si ɪ pɔyalv Ahasiya sɔpa, ɪɛna ɪ kɔ wulav tɔyaga nyɔma tɔna.

² Pa kɔkɔɣa mpw, ɪɛna Solam pɛɛlv Yosepa, Ahasiya neu, la kookalɪ na ɪ ŋmulɪ ɪ taalv pɔyaga Sowasi. Na ɪ seena na ɪ ŋmesɪ ɪ na ɪ nɔkɔlv ke Iɔ tɔseɛle nan kuhɛntɔv nakɔlv kɔ taa. Atalii ta nyɪ ka tɔɔ, halɔna kɔ fiti kɔlaa mpɛ.

³ M'pɔgɔ pa saala Iɔ tɔseɛle taa tɔnaya pusi naatoso, na Atalii tɔki kawulaya.

Pa kra Sowasi ke kawulaya

(Kɔtɔsɔtv II 23:1-21)

⁴ Pɔnaya naatosompɔɔlaya nyɔŋka taa kɛ kɔtvlv Yoyata kota wulav tanjlaa, na tanjlaa lɛlaa nyɔvɔ nyɔma, na ɪ pɔna-weye Iɔ tɔseɛle taa. Na ɪ na-we pɔ pɛɛlv nɔyɔ na tuunav, na ɪ hvli-weye wulav pɔyalv.

⁵ ɪɛna ɪ tɔ-we si: I faɣa mɔ taa mpa pa laki tɔmlɛ ke kɔyaku kuhɛsɔvɔ wule tɔ, pa taa kɛ kpeka tɔoso. Kancaalaya nyɛntɛ ɪ tanj wulav tɔyaga.

⁶ Naale nyɛntɛ ke Suuu nɔnɔyɔ, na tɔoso nyɛntɛ ke tanjlaa waali nɔnɔyɔ tɔtɔ. Kpeka anɪ a tɔoso, ɔ kɔ tanjɔŋna wulav tɔyaga, na ɔ kaasɔgi tɔma.

⁷ Pɔ kaasa mɔ kpeka sɔsɔna naale, wei ɪ laki tɔmlɛ ke kɔyaku kuhɛsɔvɔ wule tɔ. Pɛɛle paa tanjna Iɔ tɔseɛle ke timpi wulav kɔfalv wee tɔ.

⁸ Yoolaa tɔna kɔ tɔki pa yoov wontu ke pa niŋ taa kɛ, na wulav ɪ we timpi, pa we ɪ waali. Ye yɔlv kraɪ tv ɪ kpɔtɔna-we pɔ kv-ɪ.

⁹ M'pɔgɔ tanjlaa nyɔvɔ nyɔma lapa teitei ɪsu kɔtvlv Yoyata kɔ heeluyɔ-we tɔ. Pa kota yoolaa mpa pa laki tɔmlɛ ke kɔyaku kuhɛsɔvɔ wule tɔ, na mpa paa laki kɔyaku ŋkɔv tɔmlɛ tɔ, na pɔ polo Yoyata kiŋ.

¹⁰ M'pɔgɔ Yoyata cɛla-weye wulav Tafiiti ŋmantaaɪ, na ɪ kpalɔŋ wei ɪ ka we Iɔ tɔseɛle taa tɔ.

¹¹ ɪɛna yoolaa pɔlv Iɔ tɔseɛle ɪsentaa ŋkulɔŋa kanɛ, na pɔ polo lɛŋka, na pɔ tanj wulav.

¹² M'p'ógú Yoyata læsa Sowasi na pá temi-i kawulaxa ntenuxu. Na pá cele-i kiinj takəlaya, na pá pəli i nyuxu taa ké nim, na pá kra-i wulaw. Ilena yəlaa təna sɔv pa niŋ taa ké maru na pá wilitiyi na pá seeki-i si: Mə na tetu wulaw.

¹³ Waatu wei Atalii nu tanjaa na samaa kəkəte n̄té, ləna í polo pa kiŋ ke Iso təsele taa.

¹⁴ M'p'ógú i loosa pəyaxa ke awulaa təsəŋle. Na wulaw waali nyəma, na akantee hullaa səŋa ka kiŋ, na pá huləxi akantee na samaa náá ŋmaaləxi. Tənaɣa Atalii cəla i wontu, na í ma kapuka si: Waali luw n̄té, waali luw n̄té.

¹⁵ Yoyata ta səlɪ si pá ku-i Iso təsele taa. Pə təw kə i təma nyuxu nyəma si: I læsi-i kpeenɛ, na wei í təŋa-mɛ, lɛ í kó pɔntu.

¹⁶ Ilena pá læsi Atalii na pá pona-i kawulaxa təyaxa kraɣanəŋ nənəɣo na pá ku-i.

¹⁷ M'p'ógú Yoyata lapa na Tacaa, na wulaw, na samaa, pa pɛeli nəɣo si, pá la na pá pəsi i nyəma. Na í la tətə na wulaw na samaa pá pɛeli nəɣo lɛŋka.

¹⁸ M'p'ógú samaa polaa na pá yəki tuxu Paali kutuluɣu, na kətasi təlataŋna na pá læsəŋ. Na pá kó pə kətulu Matəŋ ke kətasi təlataŋna kiŋ. Pə waali ké Yoyata krawa mpa paa tan Iso təsele tə.

¹⁹ M'p'ógú Yoyata kota yoolaa nyuxu nyəma, na wulaw tanjaa, na tanjaa lɛlaa, na samaa təna si pá kraɣa wulaw ke Iso təsele taa, na pá su-i na pá təŋna tanjaa nənəɣo, na pá pona-i kawulaxa təyaxa taa. Waatu wei Sowasi caxa kawulaxa kumte təw,

²⁰ ləna pa təna pa ŋmaaləna lanhəluɔmle.

Ilena icate caxa təpamm ke Atalii səm waali.

12

Yuta wulaw Sowasi təm

(Kv̄təəsv̄tə II 24:1-3)

¹⁻² Iseɣeli wulaw Yehu pənaxa naatosompəɣolaxa nyəŋka taa ké Sowasi ləlxu pusi ná yooa naatompəɣolaxa tətə. Ilena í təɣo kawulaxa ke Yosalem icate taa ké Yuta tetu taa ke pusi nule. I too ka ké Pɛesepa tu ké, na pá yaaki-i si Sipiya.

³ M'p'ógú Sowasi lapa mpi pə maɣa Tacaa təɣo haləna i səm. Mpi tə, Yoyata ka seɣesa-i teu ké.

⁴ Paa na mpv i ta wakəli təkətələnaa, yəlaa pukaxa tam ké na pá laaki na pá wəki tulaalənaa.

Sowasi tayana Iso təsele

(Kv̄təəsv̄tə II 24:4-14)

⁵⁻⁶ M'p'ógú kuyaku nakuli Sowasi təma kətəlaa mpe si: Pə wee ké si, liyitee paasənlaa í kpeyeli liyitee nna pa kəŋna Iso təsele taa si pá lana təmle tə. Yaa Iso təsele lampuu, yaa wena pa hana luɣu kuləmnyu tə, na pá tayanna timpi timpi pə nəɣəsənaa tə.

⁷ Haləna pá tala Sowasi kawulaxa pənaxa hiu na tooso nyəŋka, kətəlaa ta tayanəta Iso təsele tiili.

⁸ M'p'ógú wulaw yaa kətulu Yoyata, na i taapalaa na í pəəsi-we si: Pepe təw kə i tá tayani Iso təsele? Pə təw tə, liyitee paasənlaa kaa tasa-mɛɣe-yɛɣe cəlxu. Paa su-yɛɣe na pá tayanna Iso təsele n̄té.

⁹ M'p'ógú kətəlaa tisaa si pa kaa tasa liyitee mnyu ke paasənlaa kiŋ. Pəcə pa kaa paasəna Iso təsele tayanuɣu.

¹⁰ Μπόγύ κῶτυλ Yoyata caa atakaa nḡyḡl, na í tul-i pḡyḡ ná í su kῶtaya tḡlate kin ke Isḡ tḡsele nḡnyḡ ntḡyḡ tḡ. Uena í tḡ kῶtḡlaa nḡnyḡ tanḡlaa si ye wei í kḡna Isḡ tḡsele liyitee, ile pa tu-yeyē atakaa un-i taa.

¹¹ Pḡ suwa ile pa yaa wulav takḡlasi ḡmaalv, na kῶtḡlaa nyḡyḡ tv, na pá mayasi-ye.

¹² Pá nyḡmá wena a nyḡyḡ, ile pa cḡla-yeyē tḡma lataa tḡ feḡlaa, na pele pá fel-i tayanlaa, na kaafḡntanaa,

¹³ na tetv ḡmalaa, na peē saakḡlaa. Uena pá yana taasi na peē kusaaḡe, na pá fel-i kḡma lenna nna pa tḡyḡ pḡ tḡm taa tḡ.

¹⁴ Pa ta kḡaya liyitee an-i a taa, na pá luna Isḡ tḡsele cḡmsḡnaa yaa seesi, yaa nyanasi ns-i pa ḡmusḡyḡna calḡm tḡ, yaa akantee, yaa pá lú wḡla pḡlḡpḡ, yaa liyitee nyḡyḡlḡyḡ pḡlv.

¹⁵ Tḡmlataa nyḡyḡ nyḡma ke pa celḡyi, na pele pá lakḡna mpi pḡ we larv tḡ.

¹⁶ Yḡlaa mpa pa felḡyi tḡmle nyḡma tḡ, paa feḡḡyi-we. Mpi tḡ, pa laku teu kḡ.

¹⁷ Liyitee nna yḡlaa kḡḡna pa kḡpḡntḡḡ kῶtaya lonte tḡ, kῶtḡlaa ke pa celḡyi ale, paa tḡyḡ-yeyē atakaa un-i taa.

Sowasi kawulaya tḡnaya (Kḡtḡsḡtv II 24:23-27)

¹⁸ Waatv un-i taa kḡ Sili-i wulav Hasayeli polaa, na í yḡona Kat-i cate na í leeki-te. Uena í mayasi i taa si i kḡaaki Yosalem tḡ.

¹⁹ Tḡnayaḡe Sowasi kḡyḡla un-i na i cḡsḡnaa Yuta awulaa, is-i Sosafati na Solam, na Ahasiya, paa lapa mpiyi Tacaa ke kḡcḡv tḡ, na wḡla wei pa suwa Isḡ tḡsele na kawulaya tḡyaya kḡpancoḡḡ taa tḡ, na í tilina na pá cḡla Hasayeli. Uena íle i yeḡe Yosalem ke yḡonav.

²⁰ Pa keesa Sowasi tḡmnaa lentḡnaa tḡnaya Yuta awulaa takḡlaya taa.

²¹⁻²² Μπόγύ i waal-i nyḡma kḡla i tḡ, na pa taa naale Simeyati pḡyalv Yosapat-i, na Somee pḡyalv Yehosapat-i pa kv-i Pet-i-Milo ke Sila mpaav taa. Uena pá pimi-i pa tḡyaya pḡlaav taa kḡ Tafiiti te. Uena i pḡyalv Amasiya leeti i lonte.

13

Iseyeli wulav Sowakasi tḡm

¹ Yuta wulav Ahasiya pḡyalv Sowasi kawulaya pḡnaya hiu na tooso nyḡḡka taa kḡ, Yehu pḡyalv Sowakasi tḡyḡ Iseyeli kawulaya ke Samalii, ke pusi naanḡwa na naatosompḡyḡlaya.

² Μπόγύ i lapa mpi pḡ ta maya Tacaa tḡ. I keena Solopḡwam wei i tusa Iseyeli nyḡma ke laav taa tḡ i sayatv.

³ Uena Tacaa mv-we na páaná, na í tv-weye Sili-i wulav Hasayeli nin taa. Pḡ waal-i, na í tasa-weye tḡyḡ ke Hasayeli pḡyalv Pen-i-Hatati nin taa totḡ, na pḡ tanḡi sḡsḡm.

⁴ Ama Sowakasi sḡlḡma Tacaa si i kv i páaná. Uena Isḡ nyḡni isḡna Sili-i wulav cḡsa-we tḡ,

⁵ na í kḡsi waasulv nḡyḡl na í het-i-weye pa nin taa. Pḡ kḡpḡyav waatv un-i tḡyḡ pa cayana heesḡyḡ is-i too paa wev tḡ.

⁶ Paa na mpv, pa keena Solopḡwam na i tḡyaya nyḡma pa tvḡḡ laav, na pá yeḡe tḡyḡ alḡnyḡkv tesika kulalaaya ke Samalii cate taa.

⁷ Sili-i wulav ka nanḡ Sowakasi yoolaa tḡnaya, na pḡ kaasi-i pḡcḡ tike. Kḡpḡyanḡḡ cayalaa nule na naanḡwa, na keekḡnaa ke naanḡwa, na yoolaa ke iyisi naanḡwa (10000).

⁸ Pa keesa Sowakasi tɔm lentɔnaa, na i kolapɔm na i apalɔtu tɔm ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

⁹ Waatu wei i sɔpa, ilɛna pɔ pimi-i Samalii na i pɔyalɔ Sowasi lɛɛti i lonte.

Iseyeli wulav Sowasi tɔm

¹⁰ Yuta wulav Sowasi kawulaya pɔnaya hiu na naanɔwa na naatosompɔɔlaya nyɔŋka taa kɛ, Sowakasi pɔyalɔ Sowasi pɔsa Iseyeli wulav ke Samalii taa. Na i tɔɔ pusi naanɔwa na naatoso.

¹¹ Mɔpɔyɔ i lapa mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ. I keena Solopɔwam wei i tusa Iseyeli nyɔma ke tuij laav taa tɔ.

¹² Pa keesa Sowasi tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa. Pɔ kɔpaya i kolapɔm na isɛna i yoono Yuta wulav Ahasiya na apalɔtu tɔ.

¹³ Waatu wei i sɔpa, ilɛna pɔ pimi-i Samalii ke Iseyeli awulaa pɔlaav taa. Ilɛna i pɔyalɔ Solopɔwam lɛɛti i lonte.

Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv Ilisee sɔm

¹⁴ Mɔpɔyɔ kɔtɔŋ nakuli ku kpa Ilisee. I caakaya sɔm, ilɛna Iseyeli wulav Sowasi polo i wiiluyɔ, na i lurɔ i tɔɔ na i wiiki, na i mɔ kapuka si: Hai, ma caa, Iseyeli keɛke na i saalɔ.

¹⁵ Ntɛna Ilisee si: Caa tɔɔv na nyɔmɔ.

Ilɛna wulav caa na i kɔna.

¹⁶⁻¹⁷ Ntɛna Ilisee si: Tɔli ilim tɔlulɛ tɔɔ pɔtote.

Ilɛna wulav tɔli. Ilisee si: Kpaasi nyɔ tɔɔv.

Wulav kraasa i tɔɔv ilɛna Ilisee tɔni i niŋ ke wulav nyɔŋ tɔɔ, na i tɔm-i si: Tɔ. Wulav tɔwa, ilɛna Ilisee ma kapuka si: Nyɔmlɛ tɔnɛ tɔ hulɔɔŋna isɛna n kɔ kɔli Sili i yoolaa na n ku-weye Afeki tɔ.

¹⁸ Mɔpɔyɔ Ilisee tasa wulav ke heeluyɔ si: Kpaya nyɔmɔ lenna.

Wulav kpaya nyɔma, ilɛna Ilisee si: Tɔ atɛ.

Ilɛna wulav tɔ atɛɛ tɔm tooso, na i yeɛ mpɔ.

¹⁹ Ntɛna pɔɔnɔ kpa Ilisee na i tɔ si: Aa, kasa, ye n kɔ tɔwa tɔm kakpasi, yaa naatoso n kɔ kɔli Sili i nyɔma ntɛ tɔnanɔŋ. Tɔv, tɔm tooso tike n tɛ n kɔ kɔli-weɛ.

²⁰ Mɔpɔyɔ Ilisee sɔpa na pɔ pimi-i.

Pɔnaya sikaa, ilɛna Mowapu yoolaa nmulaa sɔvki Iseyeli tetu taa.

²¹ Kuyaku nakuli narɔli pa sɔɔla pa sɔtu na pɔ pukina pim. Ilɛ pa sulina nmulaa mpɛ pa kɔkɔle natɔlɔɔlɛ. Ilɛna pɔ lɔɔ pa sɔtu ke Ilisee pɔlaav taa na pɔ se. Sɔtu hota Ilisee mɔwa tɔɔ, ilɛna sɔtu fe na i kɔli na i sɔŋ.

Sili i nyɔma kɔlvɔv

²² Sili i wulav Hasayeli ka nmakɔla Iseyeli nyɔma ke Sowakasi kawulaya waatu tɔnaya.

²³ Ama Tacaa nyɔna pa pɔtɔtɔlɛ ke nɔɔŋ nka i na Apɔlaham, na Isaaka, na Yakɔpu paa pɔelaa tɔ ka tɔɔ, na i yeɛ-weye kpiisuyɔ. Waatu unɔ tɔ, i ta yelita si kolontunaa i kpa-weɛ na pɔ pona pooluŋ tiili.

²⁴ Sili i wulav Hasayeli sɔpa, ilɛna i pɔyalɔ Pɛni-Hatati lɛɛti i lonte taa.

²⁵ Mɔpɔyɔ Iseyeli wulav Sowasi lɛɛka Iseyeli acalɛ nna Hasayeli ka tɔɔ Sowakasi tɔ. Tɔm toosoɔ Sowasi yoono Pɛni-Hatati, na i lɛɛki i acalɛɛ tɔna.

14

Yuta wulav Amasiya tɔm

(Kɔtɔsɔtu II 25:1-4, 11-12, 17-28; 26:1-2)

¹ Iseyeli wulaw Sowakasi pəyalw Sowasi kawulaya pənaya naale nyəhka taa ké, Yuta wulaw Sowasi pəyalw Amasiya, ná læta ı caa lonte taa.

² I ləlyw pusi ka we hiu na kakpasi. Ḿpóyú ı təyó kawulaya ke pusi pəyolayafei hiu na naanəwa, ke Yosalem ke Yuta taa. I too teyele Yosalem təna, na pá yaaki-ı si Yowatanj.

³ Ḿpóyú ı lapa mpi pə mayə Tacaa tó. Ile ı ta tala ı cəso Tafiiti ké. I lapa teitei ké isi ı caa Sowasi.

⁴ I ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa təja pote ké na pá laaki na pá wəki tulaalənaa.

⁵ Waatw wei Amasiya lapa na ı kawulaya caya teu, ləna í kó ı waali nyóma mpa paa kəwa ı caa Sowasi tó.

⁶ Ama ı yela kulaa piya, isi Tacaa yepu na pá ηmaa Moisi kiuu taa tó si: Pa kaa ku pəyaya ke ka caa isayətw tó.

⁷ Amasiya kuləw inı ı kəna Itəm yoolaa iyisi naanəwa (10000) ké təm tetəkəle taa, na í læki Sela ıcate. Na í ha-teye hətə si Yəkətəeli. Na pá yaaki-teye ḿpóyú haləna saja.

⁸ Ḿpóyú ı tilaa na í heeli Iseyeli wulaw Sowakasi, wei ı ké Yehu saali tó si: Kəw na tə suli yoou.

⁹ Ntəna Sowasi cə-ı si: Lipəjə puyw təw tiika səwa nyəhka ka sələma twy səsəw si kú ha ı pəyalw ké ku pəelə. Ḿpóyú taale wontuyw nakəli ku təma səsəw təw na kú puywı-ı. İlena Sowasi tasa si:

¹⁰ N nyəmə si n kəla Itəm nyóma təyələ n təkı nyá tantəjə ye? Təw, cajana təle tə tike yaa. Təfo, ye má na-η tə sulaa, pu kəna nyana nyá yəlaa mə təw ké pulaya.

¹¹ Ama Amasiya ta mw Sowari təm nti. Ḿpóyú Sowasi kpaɣa ı yoolaa, na Amasiya náa kpaɣa ı nyóma na pá suli Peti-Semesi ke Yuta tetw taa.

¹² İlena Iseyeli nyóma kəli Yuta nyóma, na pá se na pá kpe.

¹³ Ḿpóyú Iseyeli wulaw Sowasi kpa Yuta wulaw Amasiya ke Peti-Semesi na í təkı-ı. İlena í polo Yosalem na í kú koləja ke ṕpóyú ke mēetələnəna ηmənuyw (200) ké İləlayim nənəyó kinj. Haləna ηkuləja taa nənəyó.

¹⁴ Ḿpóyú ı kuu wəla na liyitee nyəyətəw na wontunaa kəpama mpa paa we İso təsəlele na kawulaya təyaya pə krancooj taa tə, na í kpa yəlaa na í pəna Samalii.

¹⁵ Pa kəesa Sowasi təm ləntənəna ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Pə kpaɣaw ı kulapəm na ı apalbtw na isəna ı yoonə Yuta wulaw Amasiya tə.

¹⁶ Sowari səpa, ləna pá pimi-ı Samalii ke Iseyeli awulaa pəlaaw taa, na ı pəyalw Solopwam læti ı lonte.

¹⁷ Pusi naanəwa na kakpasi ke Yuta wulaw Amasiya tasa təyow, ke Iseyeli wulaw Sowasi səm waali.

¹⁸ Pa kəesa Amasiya təm ləntənəna ke Yuta awulaa takəlaya taa.

¹⁹ Ḿpóyú waatw nəyələw yəlaa kəla Amasiya təw ké Yosalem taa, na í se na í polo Lakisi. Ama pəle pa təja-ı təna na pá ku-ı.

²⁰ İlena pá kəna-ı na kəeke na kpaɣanəjə payale, na pá pimi-ı pa təyaya pəlaaw taa ké Tafiiti te.

²¹ Ntəna Yuta nyóma kpa Amasiya pəyalw Asaliya ke wulaw, na í læti ı caa lonte taa. Asaliya ləlyw pusi ka we naanəwa na naatosə ke waatw inı.

²² Asaliya inı ı lækəna İla ıcate, ke ı caa səm waali, na í tayanı-teye ηmaw.

Iseyeli wulaw Solopwam II, təm

²³ Yuta wulaw Amasiya kawulaya pusi naanəwa na kakpasi nyəhka taa, Iseyeli wulaw Sowasi pəyalw Solopwam pəsa wulaw ke Samalii. Na í təyó kawulaya ke pusi nule na kuləmayə.

²⁴ Mprógú Solopuwam lapa mpi pə ta maya Tacaα tə. I we laatu nti tə taa i akpele tusa Iseyeli nyóma tə.

²⁵ Ilena í Ieeki Iseyeli tetu tənaya pə krayau Lepo-Hamati, haləna pə polo Lusaγam tenku ke teitei, isu Iseyeli Iso Tacaα ka heeluyu Amitayi pəyalu Iso kuyəχətutu teləsulu Yonaasi ke Kati-Hefee tə.

²⁶ Mprógú Tacaα nawa isəna pə kəla Iseyeli nyóma tə. Pəc paa yulu kolum təkəŋ, fei si i ká waasi-we.

²⁷ Ama i taa səli si i kpiisi-we. Pə tə kə i yelaa na Sowasi pəyalu Solopuwam waasi-we.

²⁸ Pa keesa Solopuwam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa. Pə krayau í kolapəm, na i apalutu ke yoo taa, na isəna i Ieeka Tamasi na Hamati pə acaləe tə.

²⁹ Waatu wei i səpa, Ilena pá pimi-i Samalii ke Iseyeli awulaa pəlaau taa, na i pəyalu Sakali Ieeti i lonte.

15

Yuta wulav Asaliya təm (Kvtəsvtu II 26:3-4, 21-23)

¹ Iseyeli wulav Solopuwam kawulaya pənaya hiu na naatosompəχəlaya nyəŋka taa, Amasiya pəyalu Asaliya pəsa Yuta wulav

² ke Yosalem taa na í təχə pusi nule na naanəwa na naale. Waatu inu, i ləlyəy pusi ka we naanəwa na naatoso. I too ka kə təna tu, na pá yaaki-i si Yekoliya.

³ Asaliya lapa Tacaα luyu tēe nyəntu kə, isu i caa Amasiya.

⁴ Paa na mpə tu, i ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa tənə pote kə, na pá laaki na pá wakə tulaalənaa.

⁵ Mprógú Tacaα həma wulav ŋkraŋyū na asilima kutəŋ. Ilena pá su-i kpeeŋa ke tiili, haləna i səm. I pəyalu Yotam wei i ka kə kawulaya təyaya nyūy tu tə, inu i ka paasayana na kawulaya.

⁶ Pa keesa Asaliya təm lentənaa təna ke Yuta awulaa takəlaya taa.

⁷ Waatu wei i səpa, Ilena pá pimi-i pa təyaya pəlaau taa kə Tafiti tē, na i pəyalu Yotam Ieeti i lonte.

Iseyeli wulav Sakali təm

⁸ Yuta wulav Asaliya pənaya pəlefei naanəwa nyəŋka taa kə Solopuwam pəyalu Sakali pəsa Iseyeli wulav ke Samalii ke isətənaa naatoso.

⁹ I lapa mpi pə ta maya Tacaα təχə teitei, isu i cəsənaa, na í we tam kə laatu nti tə taa Nepati pəyalu Solopuwam tusa Iseyeli nyóma tə.

¹⁰ Mprógú apalu wei pa yaa si Yarēesi tə, i pəyalu Salum ku-i Ipəleyam, na í Ieeki kawulaya.

¹¹ Pa keesa Sakali təm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

¹² Pə lapa teitei kele isu Tacaα ka heeluyu Yehu tə si, i ləlyəy nyóma ká təkə kawulaya ke i waali, na pə tala pa ləlyəy loosi liyiti.

Iseyeli wulav Salum təm

¹³ Yuta wulav Asaliya pənaya pəχəlayafei nule nyəŋka taa kə Yarēesi pəyalu Salum pəsa Iseyeli wulav ke isətu kolum ke Samalii taa.

¹⁴ Mprógú apalu wei pa yaa si Kati tə, i pəyalu Menahem luna Tiisa na í kəw Samalii, na í ku-i na í Ieeki i kawulaya.

¹⁵ Pa keesa Salum təm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Paa isəna i kula Sakali tə tə.

¹⁶ Ἄμπρόγῳ Menahem yoonaa Tapuwa nyóma, na í kpiisi pa na Tiisa hǎyǎlyǎy nyóma. Na í yǎki ahusitonaa lotu si, pa ta tǎl-i ɪcate nǎnǎyǎ.

Iseyeli wulaw Menahem tǎm

¹⁷ Yuta wulaw Asaliya pǎnaya pǎyǎlayafei nule nyǎjka taa ké Kati pǎyalw Menahem pǎsa Iseyeli wulaw ke Samalii ke pusi naanǎwa.

¹⁸ Ἄμπρόγῳ ɪ lapa mpi pǎ ta maɣa Tacaá tǎ, halǎna ɪ sǎm. I we tam ké laatu nti tǎ taa Nepati pǎyalw Solopuwam ka tusa Iseyeli nyóma tǎyǎ.

¹⁹ Waatu nǎyǎlb Asilii wulaw Puli suw Iseyeli tetu taa. Ilena Menahem ha-ɪ liyitee nyǎyǎtu ke tǎnǎnǎa hiu na naanǎwa si, ɪlé í sǎna-ɪ na í nyǎsi ɪ kawulaya ke teu.

²⁰ Lampuu ke ɪ tǎwa Iseyeli nyóma ke feluyǎ, na tonǎnǎa tǎ liyitee nyǎyǎtu nule na naanǎwa naanǎwa, na pǎcǎ í hiki-ye. Pa tema Asilii wulaw ke feluyǎ, ke ɪsǎna ɪlé ɪ caaki tǎ, ilena í kpe.

²¹ Pa keesa Menahem tǎm lentǎnaa ke Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

²² Waatu wei ɪ sǎpa tǎ, ɪ pǎyalw Pekahiya leetǎna ɪ lonte taa.

Iseyeli wulaw Pekahiya tǎm

²³ Yuta wulaw Asaliya kawulaya pǎnaya nule na naanǎwa nyǎjka taa, ké Menahem pǎyalw Pekahiya pǎsa Iseyeli wulaw ke Samalii ke pusi naale.

²⁴ Ἄμπρόγῳ ɪ lapa mpi pǎ ta maɣa Tacaá tǎ. I we tam ké laatu nti tǎ taa Nepati pǎyalw Solopuwam tusa Iseyeli nyóma tǎyǎ.

²⁵ Ilena apalw wei pa yaa si Lemaliya tǎ, ɪ pǎyalw Peka wei í paasayana Pekahiya yoolaa tǎ, í kpaɣa Kalaati yoolaa ke nule na naanǎwa, na pá polo pa ku-ɪ kawulaya tǎyaya kutuluyǎ nakǎli ku taa. Ilena Peka leeki kawulaya.

²⁶ Pa keesa Pekahiya tǎm lentǎnaa ke Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

Iseyeli wulaw Peka tǎm

²⁷ Yuta wulaw Asaliya kawulaya pǎnaya nule na naanǎwa na naale nyǎjka taa, Lemaliya pǎyalw Peka pǎsa Iseyeli wulaw ke Samalii ke pusi hiu.

²⁸ Ἄμπρόγῳ ɪ lapa mpi pǎ ta maɣa Tacaá tǎ. I we laatu nti tǎ taa Nepati pǎyalw Solopuwam ka tusa Iseyeli nyóma tǎ.

²⁹ Peka kawulaya waatu taa ké Asilii wulaw Tekǎla-Falasaá leeka Yon na Apeli-Peti-Maaka na Yanǎwa, na Keteesi na Hasǎ, na í tǎyǎ Kalaati na Kalilee na Nefǎtali pǎ tetunaa tǎna, na í kpa pǎ yǎlaa ke yomle.

³⁰ Ἄμπρόγῳ apalw wei pa yaa si Ila tǎ, ɪ pǎyalw Osee kula Peka tǎw na í ku-ɪ, na í leeki kawulaya ke Yuta wulaw Asaliya pǎyalw Yotam kawulaya pǎnaya hiu nyǎjka taa.

³¹ Pa keesa Peka tǎm lentǎnaa tǎna ke Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

Yuta wulaw Yotam tǎm
(Kutǎsǎtu II 27:1-3,7-9)

³² Iseyeli wulaw Lemaliya pǎyalw Peka kawulaya pǎnaya naale nyǎjka taa ké, Yuta wulaw Asaliya pǎyalw Yotam leeta ɪ caa lonte.

³³ Ilena í la pusi naanǎwa na naatoso ke Yosalem taa. Waatu un ɪ lǎlyǎ pusi we hiu na kakpasu. I too kele Satǎki pǎelw Yelusa.

³⁴ Ἄμπρόγῳ Yotam lapa mpi pǎ ta maɣa Tacaá tǎ, ɪsu ɪ caa Asaliya.

³⁵ Pǎyele ɪ ta wakǎli tǎkǎtǎlǎnaa. Yǎlaa pukaya tam ké na pá laaki, na pá wǎki tulaalǎnaa.

Yotam ɪmana Iǎ tǎseele nǎnǎyǎ sǎsaya.

³⁶ Pa keesa Yotam tǎm lentǎnaa ke Yuta awulaa takǎlaya taa.

³⁷ I kawulaya waatu ke Tacaa yelaa, na Sili wulan Lesee na Iseyeli wulan Peka pa yona Yuta nyoma.

³⁸ Yotam sapa, uena pa pimi-i pa tayaya polaan taa ke Tafiiti te. Na i payalo Ahasi leeti i lonte taa.

16

Yuta wulan Ahasi tom (Kutassutu II 28:1-27)

¹ Iseyeli wulan Lemaliya payalo Peka kawulaya panaya naanowa na naatosompayalaya nyehka taa ke, Yotam payalo Ahasi pasa Yuta wulan.

² Uena i la pusi naanowa na naatoso ke Yosalem. Waatu inu i wena pusi hiu. Ama i ta la mpi Tacaa soolaa to, isu i lnce Tafiiti.

³ I malaa ke na i keena Iseyeli awulaa kulapale isayale. Halena i can na i laa i payalo ke tuyu ke teitei isu acaalatu nti tetu nyoma lakaya loj na Tacaa tayoni-we na pa fee Iseyeli nyoma to.

⁴ Na pa laaki tola na pa waki pa tulaalona ke takatelenaa, na pulasi nyonj taa hoto tee.

⁵ Mpyoty waatu nayolu Sili wulan Lesee, na Iseyeli wulan Peka pa polaa na pa yona Yuta wulan Ahasi, na pa nyala Yosalem icate. Ama pa ta pasi-i.

⁶ Waatu kulom inu i taa ke Sili wulan inu i tayona Yuta nyoma ke la icate taa. Na i ha-teye Itom nyoma, na pele pa caya tonaaya halena sana.

⁷ Mpyoty Ahasi tilaa na i heeli Asili wulan Tekela-Falasa s: Hai, ko na i ya-m Sili na Iseyeli pa awulaa ninj taa. Mpi to, ma we ke isu nya tamle tu yaa nya payaya.

⁸ Mpyoty i kuu Iso taseele na kawulaya tayaya kpancooj taa ke wola na liyitee nyayeto, na i la Asili wulan ke kocoo.

⁹ Ntana Asili wulan la teitei, isu Ahasi selama-i to. I polaa na i yona Tamasi icate, na i leeki-te, na i kra to yelaa na i pona Kiii. Pa yela wulan Lesee, uena i ko ile.

¹⁰ Mpyoty Ahasi pola Tamasi ke Tekela-Falasa nau. Ntana i na kotaya telate ke Tamasi tuyu kutuluuyu taa, na i lasi to fotoo na to weetu ke teitei, na i pona Yosalem kotulu Wuliya.

¹¹ Uena Wuliya nma kotaya telate kofate ke teitei isu Ahasi tilina-i to, na i te na paco wulan mali Yosalem.

¹² Waatu wei wulan luna Tamasi, uena i polo i mayamaya na

¹³ i la ciikuuyu na tayona pa kotasi na kotasi nsi koko lusaa to. Na i liisi sulom, na i nmusi pa calom ke kotaya telate to.

¹⁴ Pa waali ke wulan layasa Tacaa kotaya telate nyayolu kuseemuyi nyante nte tu we kofate na Iso taseele pa heku taa ke nonoyo to. Uena i su-teye kofate nte te waali na ilim ntayoj to.

¹⁵ Uena wulan to kotulu Wuliya s: Sana waali, kotaya telate kofate to ke i ka lakitana na taanaya pa kotasi nsi koko lusaa to, na pa tayona na pa sulom nyansi, na i nmusayi pa calom. Paa wulan kotasi, paa samaa nyansi. Ye pa kaasa nyayolu kuseemuyi kotaya telate kupante tom de, telaye maa pekayona Iso luyu nyantu.

¹⁶ Mpyoty kotulu Wuliya lapa teitei isu Ahasi yoyoty to.

¹⁷ Uena wulan heti Iso taseele lum kekenaa nyayeto na pa lom cemsenaa. Na i tisi lom nyampaani anaam wei i ka we latacenaa naanowa na naale leesaj to to na i su ate.

¹⁸ M̄p̄ógó wulaw yaka i t̄acayale nte pa yaa si, kuyaku kuh̄esuyu kumte t̄oḡo Iso t̄asele taa, na í t̄aki p̄ə n̄ənḡo ŋka í suv̄əna t̄o si, p̄ə la Asilii ke teu.

¹⁹ Pa keesa Ahasi t̄om lent̄ənaa ke Yuta awulaa tak̄əlaya taa.

²⁰ Waatu wei i s̄əpa, ilena pá pimi-i pa t̄əyaga p̄əlaaw taa ké Tafiti te. Na i p̄əyalu Isekiyasi leeti i lonte taa.

17

Iseyeli wulaw Osee t̄om na Samalii leekoyu

¹ Yuta wulaw Ahasi kawulaya p̄ənaya naan̄owa na naale nȳəŋka taa ké, Ila p̄əyalu Osee p̄əsa Iseyeli wulaw ke Samalii taa. Ilena í t̄oḡo pusi p̄əḡəlayafei naan̄owa.

² M̄p̄ógó i lapa mpi p̄ə ta maya Tacaa t̄o. Ama í nȳəntu ta tala Iseyeli awulaa mpa pa laala-i t̄o.

³ Waatu n̄əḡolu Asilii wulaw Saləmanasaa yoon̄a-i na í kp̄ili-i, na í fel̄əyi-i lampuu ke paa p̄ənaya ŋka.

⁴ Ama p̄ə keesa, ilena í kul̄i Asilii wulaw t̄ə, na í kisi-i lampuu fel̄əyu. Ilena í tili Icipiti wulaw kin̄ ke Sayii si ilé í s̄əna-i. P̄ə k̄oma na Saləmanasaa cek̄əna mpu, ilena í kra Osee na í t̄u sal̄əka.

⁵ P̄ə waali ké i na i yoolaa pa wata Samalii, na pá tam̄-i kot̄aya ke pusi tooso.

⁶ Osee kawulaya p̄ənaya p̄əḡəlayafei naan̄owa nȳəŋka taa ké Asilii wulaw leeka Samalii. Na í p̄ona Iseyeli nȳəma ke i te, na í su-weȳe Hala na Kosan̄ pa h̄əḡəl̄əŋ taa ké Har̄ə p̄əḡə n̄əḡə, na Metii acal̄e taa.

Mpi p̄ə wak̄əla Iseyeli kawulaya t̄o

⁷ Iseyeli nȳəma p̄ənt̄əna Iso Tacaa wei i waasa-weȳe Icipiti wulaw nin̄ taa, na í læsi-weȳe i tet̄u taa t̄oḡə, na pá laa tun̄.

⁸ Pa mu piitimnaa mpa Tacaa t̄əḡənaa na p̄ə f̄eē-wē t̄o pa kul̄əp̄əle, na yaasin̄aa asayaa mpa Iseyeli awulaa k̄p̄ayaa t̄o.

⁹ Isu nti nti pa Iso kisa t̄o t̄ə ȳəḡət̄əȳu. Hal̄i pa ŋm̄á pa t̄ək̄ət̄ələnaa ke paa timpiyi. P̄ə k̄p̄aȳaw acalisi taa, na pa koloosi acal̄e s̄əs̄əna taa t̄o.

¹⁰ Pa sika p̄eē na tesikasi kul̄alaasi ke pulasi nȳəŋ taa h̄ətu t̄eē.

¹¹ Na pá laaki tun̄ ke teitei isu piitimnaa mpa Tacaa t̄əḡənaa na p̄ə f̄eē m̄p̄e t̄o. Isayatu nt̄əyi pá lapa, ilena pááná kra Iso.

¹² Paa na í ká kisi-na-weȳe tun̄ laaw t̄o pa ta nu t̄əle.

¹³ P̄əyele Tacaa ka k̄paala Iseyeli na Yuta nȳəma na Iso kuȳəḡət̄əȳu tel̄əs̄əlaa waani waani n̄əsi ke si: Pá yelee pa isayatu m̄p̄əan̄ na pá mu i kus̄əsutu na nti nti i tu-weȳe i T̄om taa t̄o. Nt̄əyi i ka c̄ela i kuȳəḡət̄əȳu tel̄əs̄əlaa na pá heeli pa l̄əŋc̄ənaa.

¹⁴ Paa na mpu Iseyeli nȳəma kisa nti Iso kuȳəḡət̄əȳu tel̄əs̄əlaa heela-wē t̄oḡə nuu, na pá lá lan̄k̄pus̄əŋ ke teitei, isu pa l̄əŋc̄ənaa ka kisuyu pa Iso Tacaa ke naani t̄əȳu t̄o.

¹⁵ Pa l̄ə Iso kiin̄ na n̄əḡə ŋka i na pa c̄əš̄ənaa paa p̄eēlaa t̄o, na k̄paal̄əȳu mpi i ka k̄paala-wē t̄o. Iseyeli nȳəma mat̄əna k̄pai nȳəma tun̄, na pa maȳam̄aya pá p̄əsi k̄pai nȳəma. Na pá t̄əŋ piitimnaa mpa Iso ka kisi-na-wē t̄o pa ik̄p̄ate.

¹⁶ Pa lapa awusa ke pa Iso Tacaa kiin̄, na pá lú nawee naale leēs̄əŋ, na pá siki tesika kul̄alaaya, na pá lun̄yi is̄ət̄əl̄əŋasi, na t̄əȳu Paali.

¹⁷ Hal̄əna pá laa pa piya ke tun̄, na pá laki tōp̄otōp̄o t̄əma, na pá ha pa t̄əyi mpi p̄ə ta maya Tacaa t̄o p̄ə taa, na p̄ə k̄paasi ilé í pááná.

¹⁸ P̄ə t̄əo ké Tacaa taa huuna Iseyeli ȳəlaa. I ta s̄əsi si í tasa-weȳe nau ke i isent̄aa. Ilena pá yelee Yuta k̄p̄ek̄əle tike.

19 Ama Yuta nyóma ná kisa pa Caa Iso kiinj na pá kpaɣa Iseyeli nyóma yaasi.

20 Pə tɔɔ ké Iso kpenta Iseyeli nyóma təna na í Iso, na í tu-weye kolontunaa nin taa, na pele pá kuu-we na pá hatələna-i.

21 Waatu wei Tacaa ka faɣa Yuta nyóma na Iseyeli nyóma tɔ Solopuwam ke pa kpawa Iseyeli nyóma wulav. Ilena Solopuwam kisi Tacaa, na í tusi-weye isayatu sɔsɔntu taa.

22 Pə kpaɣav waatu unɪ tɔɣo pa sɔv Solopuwam isayatu ke keenav.

23 Pə tɔɔ ké Tacaa ta sɔəlɪ sɪ í tasa-weye nav. Ilena í yele na Asilii nyóma kuu-we na pá we təna. Ilena pá la teitei isu Iso kuyəɣotutu teləsəlaa ka yəɣotuyu tɔ.

Samalii cayalaa tɔm

24 Ḿpɔ́yú Asilii wulav kɔna Papiloni, na Kuta, na Afa, na Hamati, na Sefafayim pə yəlaa, na í su-weye Iseyeli nyóma lonte ke Samalii, na pele pá caya.

25 Waatu wei yəlaa mpe pa sɔv təna tɔ, paa seeki Tacaa. Ilena Tacaa pona tɔɣəlasɪ na sí kú pa taa yəlaa paɣale.

26 Ḿpɔ́yú pa heela Asilii wulav sɪ: Yəlaa mpa n pona Samalii tɔ, pa ta nyɪ tetu nti tɔ Iso ke seev. Ilena Iso pona tɔɣəlasɪ na sí kú-we.

27 Ntəna wulav sɪ: I məɣna Iseyeli kətəlaa taa nɔɣəluɣu Samalii, na í hólɪ yəlaa mpeye Iso seev.

28 Kəna Samalii kətulo nɔɣəlu í məlɪ Peteeɪ, na í seɣesɪ təna yəlaa ke Tacaa seev.

29 Ḿpɔ́yú Samalii taa cayalaa mpe, paa wei í lupɪ í te tuyv, na pá sɪ acaləe wəna a taa paa cayaɣə tɔ a təkətələnaa mpa Iseyeli nyóma ká ŋmawa tɔ pa taa.

30 Papiloni nyóma ná Saaka pa tuyv Sukoti-Penoti Ieesuyv, na Kuta nyóma ke pele pa nyəŋkɪ Nəekaalɪ, na Hamati nyóma ke pa nyəŋkɪ Asima.

31 Afa nyóma ke pa nyəŋkɪ Nipasɪ na Taataki. Haləna Sefafayim nyóma náá laa pa piya ke pa tuj Atəlameləki, na Anameləki.

32 Pəyele Tacaa seelaa nté. Ilena pá kpa pa taa ləlaa ke pa tuj kətəlaa na pá paasəɣəna pa kətasi.

33 Kolumaa mpeɣele Iso seelaa. Pəyele paa wei í tɔɣna í te tuyv ke laav.

34 Haləna saɣa isəntɔ, laatu ntəɣɪ pele pa təkaa, paa seeki Tacaa. Pəyele paa təɣəɣɪ í kiinj, yaa í kəsəsutu nti nti í ká tɔwa Yakəɔv wei í cuyusaa sɪ Iseyeli tɔ, í ləluɣu nyóma tɔ.

35 Paa na mpv tɔ, Tacaa na Yakəɔv ləluɣu nyóma pa pəela nɔɣo ké. Na í su-weye kiinj sɪ pá taa laa tuj. Pəyele pa taa luɣ í tɛɛ. Pá taa lapɪ-i təmlɛ natəlɪ.

36 Tacaa ma wei ma ləsa-məɣe Icipiti taa, na ma tɔɣ sɔsɔɣ tɔ, ma tike ke í ká seɛ na í lakɪ kətasi.

37-38 Paa ifemle nteye í ká təkəɣɪ ma kəsəsutu, na ma kətvtutu, na ma kiinj wei ma ŋmaa-mɛ tɔ. I taa sɔɔ nɔɣo ŋka má na mɛ tə pəela tɔ. Na pə tu kələna tuj laav tɔm.

39 Mə Iso Tacaa má ma tike ke í ká seɛ. Mpi tɔ, ma tike ma pəsəɣəna na má waasi-məɣe mə kolontunaa nin taa.

40 Ama yəlaa mpe pá kisa nuv, na pá lakɪ isu too paa lakaya tɔ.

41 Ḿpɔ́yú pa kpəkpaɣa Iso na tuj laav, na pa piya təna náá we pə taa ké haləna saɣa.

¹ Iseyeli wulaw Ila pəyalw Osee kawulaya pənaɣa tooso nyəŋka taa ké, Ahasi pəyalw Isekiyasí pəsa Yuta wulaw.

² Ilena í tɔɣo pusi pəɣolayafei hiu na naanɔwa ke Yosalem taa. Waatu unɪ ɪ pusi ka we hiu na kakpasɪ. I too keke Sakali pɛelɔ Api.

³ Mprɔ́yó Isekiyasí lapa mɔpi pə maɣa Tacaɔ tɔɣo teitei, isu ɪ lɔŋce Tafiti.

⁴ Ilena í wakəli təkətəlenaɔ, na í yɔki pɛe kusikee, na í seti tesikası kɔlalaasi. Na í yɔki nyəɣəlyɔ kusɛɛmɔyɔ tɔm wei Moisi ka lupa tɔ. Mpi tɔ, haləna waatu unɪ, Iseyeli nyəma laakaya tɔm inəɣi, na pá yaaki-ɪ sɪ: Nehukətaɔ.

⁵ Mprɔ́yó Isekiyasí lapa Iseyeli Isɔ Tacaɔ ke naani, na pə kəli isu Yuta awulaa mɔpa paa laala-ɪ na mɔpa pə tɔŋa ɪ waali tɔ.

⁶ I tamsəna Tacaɔ ke mprɔ́yó, ɪ ta heli. Na í təŋəɣi kiinj wei Isɔ ka tɔwa Moisi tɔ.

⁷ Isɔ ka we ɪ waali ké, na í waaki ɪ kɔlapəm təna taa. I kɔla Asilii nyəma tɔɔ, na í fiti pə ninj taa.

⁸ Pəle pə paasi, na í tɔɣonɪ Filiisi nyəma, na í tana-weɣe Kasa tetu taa, na í Iɛeki pə koloosi acalɛɛ na pə təfɛŋlenaɔ.

Samalii ɪcate Iɛekyɔv tɔm

⁹ Yuta wulaw Isekiyasí kawulaya pənaɣa liyiti nyəŋka, na Iseyeli wulaw Osee kawulaya pənaɣa naatosompəɣolaya nyəŋka taa ké, Asilii wulaw Saləmanasaɔ kɔma, na í nyala Samalii ɪcate.

¹⁰ Pusi tooso sikaɔ, Ilena í Iɛeki ɪcate nté. Isekiyasí kawulaya pənaɣa naatoso nyəŋka taa keke. Pəyele Osee kawulaya pənaɣa pəɣolayafei naanɔwa taa keke.

¹¹ Ilena Asilii wulaw pona Iseyeli nyəma ke ɪ te, na í su-weɣe Hala, na Kosəŋ hɔɣəlɛŋ taa ké pəɣo Hapəɔ nɔɣo, na Metii acalɛɛ taa.

¹² Iseyeli nyəma me í kisa nti mə Isɔ Tacaɔ má ma tu-me tɔ, na í wakəli ma na-me ta nɔɣo pɛelɔyɔ, na í kisi kiinj wei maa cɛla Moisi ke tɔkuyɔ tɔ. Pə tɔɔ ké ma yelaa na pə təna isəntɔ pə maɣana-me.

Asilii nyəma watvyɔ ke Yosalem

(Isayii 36:1; Kvtəəsvtɔ II 32:1)

¹³ Isekiyasí kawulaya pənaɣa naanɔwa na liyiti nyəŋka taa ké Asilii wulaw Senakelipi kɔma, na í yona Yuta koloosi acalɛɛ təna, na í Iɛeki-ye.

¹⁴ Ntəna Isekiyasí tiili na pá heeli Asilii wulaw ke Lakisi sɪ: Ma tɔm səpəna-ŋ, taa yona-m, ye n caa maa feli-ŋ.

Ilena Asilii wulaw sɪ Isekiyasí í feli-ɪ liyitee nyəɣətu kiloonaɔ iyisi pəɣolayafei naanɔwa (9000) na wɔla kiloonaɔ ke nasənaasa na nunɔwa (900).

¹⁵ Mprɔ́yó Isekiyasí kuu Isɔ təsɛɛle na kawulaya təɣaya kpancoŋ təna.

¹⁶ Haləna í kəəli wulanaɔ mɔpa paa lapəna Isɔ təsɛɛle nənɔəsi ke caŋəm tɔ, na í cɛla pə tənaɣa Asilii wulaw.

Asilii yoolaa nyɔyɔv tv faaci

(Isayii 36:2-22; Kvtəəsvtɔ II 32:9-16)

¹⁷ Mprɔ́yó Asilii wulaw kusa Lakisi ke yoolaa nyɔyɔv nyəma sɔsɔ, na yoou wontu paasənlɔ, na yoolaa paasənlɔ, na yoolaa kɔpəkəle sɔsɔle na í tili-weɣe Yuta wulaw Isekiyasí kinj ke Yosalem. Pa talaa, Ilena pá səŋ lule ləɔv isətəta nyəŋku kinj ke cətəlaa taale hapəle tɔɔ,

¹⁸ na pá pəəsi sɪ: Tə caa tə ná wulaw. Ilena kawulaya təɣaya nyɔyɔv tv Hilikiya pəyalw Iiyakim, lu pə səŋuyɔ, na ɪ waali ké takəlasɪ ŋmaalu Sepəna, na wulaw tɔm yɔɣətɔlv Asafi pəyalw Yowa.

19 Ḿpóyú Asilii yoolaa nyuɔyɔ tɔ tɔma sɪ: Ʋ heeli Isekiyasɪ sɪ Asilii wulaw sɔsɔ pɔɔsɔyɪ-ɪ sɪ: Pepeye n laki na ń taaki?

20 Aweye ń taaki na ń kulɔyɪ ma tɔɔ? N ta nyɪ sɪ kokoole ɪ tɔlɔyɪ tɔnyɔyɔ?

21 Icipiti wulaw ke ń teelɔyɪ yaa? Ʋlɛ ɪ we ké isɪ kpatɛ yaakɔyɔ, na paa wei í kɔɔwɔ pə hɛɛ-ɪ tɔ.

22 Paa pu la isəna, n ká cɔ-m ké sɪ mə Isə Tacaa ke n laki na ń taaki. Pəyele Isekiyasɪ kulɔm nyá n wakəlɔna təkətɔlɛnaa, na tɔlaalɛnaa, na ń heeli Yuta yəlaa sɪ Yosalem kɔtaɔa tɔlatɛ tɔɔ tike ke pá sɛɛ-ɪ.

23 Pə tɔɔ tɔ, nyá na ma caa Asilii wulaw í sɪ nɔɔsɪ. Ye n ká hiki kɔɔɔnəŋ ɔaɔlaa, ɪlɛ ma ha-ŋ kɔɔɔnəŋ iyisi naale (2000).

24 Icipiti nyəma ke n teelɔyɪ sɪ pɛle paa ha-ŋ kɔɔɔnəŋ na keɛkenaa. Pəyele n kaa pəsɪ ma caa yoolaa nyuɔyɔ nyəma taa səkɔpelu maɔamaya.

25 Pəle pə paasi Asilii wulaw ta kɔnta cəne, na í yoonna tetɔ təne na í wakəlɪ-tɪ na pá tá ké Tacaa luɔyɪ nyəntɔ. Halɪ Isə maɔamaya tu hana-ɪ pə mpaav.

26 Ḿpóyú Iliyakim, na Sepəna, na Yowa pa cɛpa Asilii yoolaa paasənlɔ nɔyɔ tɔɔ sɪ: Taa yɔyɔtəna-tɔyɔ Hepəla tɔm. Yɔyɔtəna-tɔyɔ Alaamee tɔm, na ɪcatɛ kolɔŋa tɔɔ yəlaa í taa nu.

27 Ntɛna yoolaa paasənlɔ pɔɔsɪ sɪ: N nyəmá sɪ mə na mə wulaw Isekiyasɪ mə tike mə tɔɔ ké ma caa yɔyɔtɔyɪ tɔm tənɛ? Ama na mpa pa we kolɔŋa tɔɔ, na mə na-we í ká tɛ na í tɔyɔ mə pɔntɔ, na í nyɔɔ mə hɛm tɔyɔ.

28 Ʋlɛna yoolaa paasənlɔ náá kɔtəna yəlaa na í yɔyɔtəna Hepəla tɔm taa sɪ: Ʋ ke ŋkɔɔnəŋ na í nu yoo. Asilii wulaw sɔsɔ yɔyɔtaa sɪ:

29 Ʋ taa yele na Isekiyasɪ tɔsɪ-me yoo. Ʋ kaa pəsɪ na í ləsɪ-meɔe ma niŋ taa.

30 Tacaa ke í teelɔyɪ sɪ ɪ ká la na má taa pəsɪ mə ɪcatɛ, ɪlɛ mu taa nu.

31 Ʋ taa nuɔna Isekiyasɪ yoo. Ama í nu Asilii wulaw nyəntɔ, na í pɛtɪ-ɪ mə tɪ. Ʋlɛ paa wei ɪ ká tɔyɔ ɪ lɛsɛŋ na ɪ fikinaa tawa. Na í nyɔɔ ɪ ləkɔ lɔm.

32 Halɪ ɪ ká tɛ na í kɔɔ na í kɔɔɔa-me, na í pɔna-meɔe mə tetɔ kɔɔpantɔ tənɛ tɔ nɔyɔsɛle taa. Tənaya tɔyɔnaya na sɔlum na nim na tuŋ pə we sɔsɔm. Ʋlɛ í kaa sɪ cənɛye yem. Ḿpɔ tɔ, í taa nuɔna Isekiyasɪ ke timpɪ í tɔnyɔyɔ sɪ Tacaa ká waasɪ-me tɔ, ɪ tɔsɔyɪ-meɔe.

33 Ʋcatɛ natəlɪ tɔ tɔyɔ ta pəsɪ na kú waasɪ kɔ yəlaa ke ɪ niŋ taa.

34 Hamatɪ, na Aapa, na Sefafayim, na Hena, na Afa pa tuŋ waasa-weɔe we? Awe pəsaa na í taŋ-tɔyɔ Samalɪi tɔlɛɛkɔle?

35 Tuŋ mu ɪ təna ɪ taa nakɔlɪ kɔ ta kpa ɪ niŋ ke kɔ tetɔ tɔɔ. Ʋlɛ isənaya Tacaa ká pəsɪ na í taŋɪ-ɪ sɪ í taa lɛkɪ Yosalem?

36 Pa təna mpa paa we təna tɔ pa taa nɔyɔlɔ ta cɔ paa fəŋ. Isɪ wulaw Isekiyasɪ ka heeluyɔ-we tɔ.

37 Ḿpóyú Iliyakim, na Sepəna, na Yowa pa cəla pa wontu na laŋwakəlle. Ʋlɛna pá polo wulaw kin na pá keɛsɪ-ɪ pə təna mpi Asilii yoolaa paasənlɔ yɔyɔtaa tɔ.

19

Wulaw tila Isə kɔyɔyɔtɔ tɔlɛsɔlv kin (Isayii 37:1-7)

1 Ḿpóyú waato wei Isekiyasɪ nu tɔm ntɪ, ɪlɛna í cəlɪ ɪ wontu tɔtɔ na laŋwakəlle. Na í suu ləyaya nyəntɔ, isɪ fɔlɔtənaa taka, na í polo Isə tɔsɛɛle taa.

2 Tənaya ɪ kɔsa Iliyakim, na Sepəna, na kɔtəlaa taa sɔsaa sɪ pá polo Amətɪ pəyalɔ Isə kɔyɔyɔtɔ tɔlɛsɔlv Isayii tɛ, na pa ləyaya wontu ke mpu.

³ Na pá heeli-i si: Wulaw Isekiyasí kúsəna-tu sɪ tó kəw sɪ, saŋa pə hōma unɪ ɪ ŋkraŋɔvɔ, na ta laŋa wakəli tətəɣətəɣo. Tə wee ke isu lɔlɔvɔ takɔvɔ alaa sɪ pa lɔli, lɛ toma fɛi sɪ pa lɔlɔna pa piya tɔ.

⁴ Asilii wulaw kúsəna ntɛɣɛ ɪ yoolaa paasənɔ sɪ í kəw na í tuv Isə weesɔɣu tu. Hai, ye Tacaa, nyá Isə ká nu ɪ kɔtɔvɔ ŋku, na í hɔ ɪ ŋkraŋɔvɔ. Nyaa sələmi-i ɪ yəlaa mpa pa kaasaa tɔ pa tɔɔ.

⁵ Waatu wei Isekiyasí tillaa heela Isayii ke mpɔ,

⁶ lɛna Isayii cə-we sɪ: ɪ polo na í heeli mə caa sɪ, Tacaa yəɣətəa sɪ nyá laŋlɛ ɪ taa ŋmaana kɔtɔvɔ ŋku Asilii wulaw waali nyóma tuv-m tɔ.

⁷ Maa yele na pá yaa-i na tɔm natəli, na í kpe. lɛna nɔɣɔlɔ ku-i.

Senakelipi nyaasvɔvɔ lɛmpɪ

(Isayii 37:8-13; Kvtəəsvtu II 32:17)

⁸ Ḿpɔ́yó Asilii yoolaa paasənɔ nuwa sɪ ɪ caa kɔla Lakisi na í polo í nyala Lipina. lɛna í polo ɪ kin ke təna.

⁹ Tənaɣa pa heela Asilii wulaw sɪ Itiyopii wulaw Tilaka pola-i yoonav. Ntəna Asilii wulaw tilina Isekiyasí ke lɛtəli sɪ pá pəəsɪ-i sɪ:

¹⁰ N taaki Isə sɪ ɪ ká kayati-m Yosalem tələekələ yaa? N ká tuvɪ nyá tɪ yoo.

¹¹ Anɪ n nuwa teu ke isəna ma kpiisa tetənaa tɔ. lɛna n hɔvki sɪ n ká toli-tɪ?

¹² Awulaa mpa pa kaasa-m tɔ, waatu wei pɛle pa kəkayə Kosəŋ, na Haləŋ, na Lesɛfi, na lteni nyóma ɪcatɛ səsəole Telasaa tɔ, mpɛ unɪ pa tuŋ ta pəsi na í kenti pa acalɛɛ.

¹³ Təəsɪ mpi pə mayana Hamati, na Aapatɪ, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa awulaa tɔ.

Isekiyasí Isə sələmvɔvɔ

(Isayii 37:14-20)

¹⁴ Waatu wei Isekiyasí tɛma Asilii wulaw lɛtəli inəɣɪ kalɔvɔ, lɛna í pona-i Isə təsɛɛle taa, na í hɔli-i Tacaa.

¹⁵ lɛna í sələmi Isə sɪ: Hai, Isɛɣɛli Isə Tacaa, wei nyá n ɣaya isətəa taŋlaa ke kraɣanɔ tɔ, nyá tike nté Isə ké antulinya təna taa. Nyá larəna isətəa na atɛ.

¹⁶ Hai, Tacaa, ke ŋkraŋɛ na nɪ nu na n paasəna kɔtɔvɔ ŋku Senakelipi tillaa tuv weesɔɣu tɔ nyá tɔ.

¹⁷ Tampana Asilii awulaa kɔwa piitim lɛmpɪ, na pá kpiisi pa tetv təna,

¹⁸ na pá wə pa tuŋ ke kəkə. Mpi tɔ, taasi yaa pɛɛ ke yəlaa ka saaka kusaaku pə taya Isə nyá.

¹⁹ lɛ hai, Tacaa, ta Isə waasɪ-tɔvɔ Senakelipi niŋ taa. lɛna antulinya awulaa təna nyɪ sɪ nyá tike nté Isə.

Isayii tɛləsəɣɪ wulaw ke Tacaa tɔm

(Isayii 37:21-35)

²⁰ Ḿpɔ́yó Isayii polaa na í tɛləsɪ Isekiyasí sɪ: Isɛɣɛli Isə Tacaa sɪ, ma nuwa sələmvɔvɔ ŋku n sələma-m Asilii wulaw Senakelipi tɔm taa tɔ.

²¹ lɛ tu ŋkraŋɛ na nɪ nu: Yosalem ɪcatɛ kpeɛna-ŋ ké, na tó paakəna-ŋ.

²² Halɪ Isɛɣɛli Isə Naŋŋtu mayalɛ

n kpesinaa, na n tuv

na n toosi isɛ na?

²³ N tila tillaa

na pá tuv Tacaa má.

Halı n tɔ sɪ nyá yooú kɛkɛnaa
tuutuuma tɔɔ kɛ n kɔawa Lipaŋ puɔɔ,
na n̄ sɛti Lipaŋ tuŋ sɔsɔŋ kɔpaŋ.
Aaiyee sɪ, n ká kɔa comcom nɔɔ taa
kɛ hɔtɔyɔ kɔpaŋkɔ taa.

²⁴ Nyá sɪ n hula lɔkɔ, pɛcɔ n nyɔɔ lɛlaa lum.
Nyá yoolaa ká feli Icipiti tɛtu tɔɔ kɛ
nɔɔhɛɛ na pa pusi nyɔɔ.

²⁵ Senakelipi, n ta nyi taa sɪ
má lapɛna yaasinaa paŋɛ na má su too lɔŋ.
Iɛna má tɛhɔɔɪ na má laki nɔɔnɔɔ.
Má tuna-ŋ sɪ n̄ la na koloosi acalɛɛ pɛsɪ ncaa.

²⁶ Sɔɔɔntɔ pu a taa yɔlaa,
na pá pɛsɪ ɪsu ŋkɔalɛtitilɛɛ nyɔma.
Pa nɔɔɔsɛna kɛ ɪsu tawa nyutu,
ɪsu tɛtɛka taa nyutu kɔlɛkɔlɛkɔtu.
Yaa kutuluŋ tɔɔ nyutu nti tɔ wɔlɔɔɪ
na tɔ ta tɛnta nyɔɔ tɔ.

²⁷ Iɛ ma nyɔma-ŋ kɛ tɔyelele.
Ye n caya, yaa n luki, yaa n sɔvki, ma nyɔmá.
Ye n mu-m na pááná ma nyɔmáɔ.

²⁸ N tu mu-m na pááná ntɔ,
na n̄ laki-m na kalampaaŋi.
Pɛ tɔɔ kɛ maa ŋmakɛli-ŋ ɪsu
pa tɔkɔyɔ wontuyɔ muŋa tɛɛ kɛ
kukuule, yaa kɔpaŋɔkɔpaŋ tɔ.
Mpaav ŋku n tɛŋaa na n kɔɔ tɔɔɔ
maa kɔpɛnana-ŋ.

²⁹ Isekiyasi, maa heeli nyaya mpi maa la tɔ. Tɔɔɔnaya pɛɛ alɛla kɛ í ká tɔɔɔ
pɛntɔ na pɛntɛ. Ama pɛnaya tooso nyɔŋka taa kɛ í ká pɛsɪ na í tuu tɔɔɔnaya na í
kú-ké. Na í hala mɔ lɛsɛŋnaa, na í kooli-wɛ.

³⁰ Pu kaasi mpa na pa ɪsɛ kɛ Yuta taa tɔ, pɛlɛ paa wɛɛ kɛ ɪsu tɔyɔ kanɔyɔ kɔ lila
kɛ tɛtu taa na kú lulɔɔɪ teu tɔ.

³¹ Pɔpɔtu fɛi lɛlɛŋ, pu kaasi Yosalem taa kɛ ɪsɛ nyɔma.

Mpɔyú Isayii tasaa sɪ: Isɛna Tacaá ká lana ɪ sɔɔlɔyɔ sɔsɔŋkɔ tɔɔlɛ.

³² Tacaá sɪ, Asilii wulaw kaa pɛsɪ na í lo hapɛlɛ, na í sɛŋ tɔ tɔɔ na í kenti ɪ
kɔlɔyɔ, na í tɔ nyɔmá kɛ ɪcatɛ taa, na í sɔv tɔ taa.

³³ Tacaá má, ma yɔɔtɔyɔŋa sɪ ye ɪ tɛŋa mpaav ŋku na ɪ kɔɔ cɛnɛ, ŋkɔyɔ ɪ ka tɛŋ
na í kɔɛ, ɪ kaa sɔv cɛnɛ.

³⁴ Maa kenti Yosalem tɔɔ, na má waasi-ɪ ma tɛmlɛ tu Tafiti tɔɔ, na pɔ kɔsɪ ma
nyɔyɔ.

Asilii yoolaa sewa, Senakelipi sɛm

(Isayii 37:36-38; Kɔtɔsɔtu II 32:21-22)

³⁵ Ahoo yuwa, Iɛna Iɔ ɪsɔta tillu tii Asilii yoolaa tɛsikile, na í kú yoolaa iyisi
nunɔwa na nunaasa na kakpasɪ (185000). Tɛv fema, Iɛna ɪsɛ nyɔma mayaŋa
sɛtaa sɛlɛtaa.

³⁶ Mpɔyú Senakelipi kɔpɛsɪ tɛsikile, na í polo ɪcatɛ sɔsɔlɛ Ninifi taa, na í caya
tɛna.

³⁷ ʔlɛna kuyaku nakɔli, í sɔv í tɔɔy Nisələki kutuluɔy taa ke laatu, na í pəyalaa taa naale, Atələmeki na Saləsɛɛ pa ku-ɪ. ʔlɛna pá se na pa polo Alalaa tɛtu taa. ʔlɛna í piya taa lɛɲka Asahatɛɲ lɛtɛ í lonte.

20

*Isekiyasí wɔsası na í waav
(Isayii 38:1-8; Kutəsɔtv II 32:24)*

¹ ʔpɔ́yú kutɛɲ səsəv nakɔli ku kpa Isekiyasí ke waatu nɔɔlv. ʔlɛna Iso kuyəɔtɔtu teləsɔlv Isayii polo í wiuluɔy na í heeli-ɪ sɪ: Tacaa yəɔtɔaa sɪ, n kaa kɔli. ʔlɛ taɲani nyá ti.

² Ntɛna Isekiyasí kɛɛsɪ isɛ na kolɔɲa tɔɔ na í sələmi Iso sɪ:

³ Hai, Tacaa, tɔəsɪ sɪ ma tɔma nyá isɛntaa ké na lotu kɔlvmtɔ. Na má lakɪ tam ké mpi pə wɛ-ɲ teu tɔ.

ʔlɛna Isekiyasí tɔli nɔɔv na í wii təkpuo.

⁴ Isayii kɔla wulav kin isɪ í ká lu taɲa tɔɔ, ʔlɛna Tacaa tɔmi-ɪ sɪ:

⁵ Məli ma yələa wulav Isekiyasí kin na ń heeli-ɪ sɪ: Nyá cəsɔ Tafiiti Iso Tacaa má ma nuwa nyá kɔsələmtɔ, na má ná nyá isələm. Pə tɔt tɔ, cɛlɛɲkufe maa waa-ɲ, na halɪ ń tasa Iso təsɛɛle taa ké pote.

⁶ Maa səsɔsɪ-ɲ pɪsɪ naanɔwa na kakpasɪ, na má fiti nyá na Yosalem nyəma ke Asili nyəma niɲ taa. Na má kenti ɪcɛtɛ tənɛɣɛ ma tɔmlɛ tv Tafiiti tɔɔ, na pə kɔsɪ ma nyɔyɔ.

⁷ ʔpɔ́yú Isayii naɲa fiki pee, na í taa wulav timpɪ wɔki-ɪ tɔ na pə waa-ɪ.

⁸ Ntɛna wulav pɔəsɪ Iso kuyəɔtɔtu teləsɔlv sɪ: Pepeɣɛ Tacaa ká hɔli-m, na má nyəna sɪ cɛlɛɲkufe pɪ waa-m, na má polo Iso təsɛɛle taa?

⁹ Isayii sɪ: Tacaa ká la pulɔ, na í hɔləna-ɲ sɪ, í ká la nti í sɪwa tɔ. ʔlɛ n caa sɪ isotom waaci í polo təkpalɛ isɛntaa, yaa pə məli waali?

¹⁰ ʔpɔ́yú Isekiyasí sɪ: Isotom pote ke isɛntaa fɛɪ katɛ. Ma caa ké sɪ pə məli waali.

¹¹ Ntɛna Isayii sələmi Tacaa na í mələna isotom na waali waali ke təkpalɛ kumlee naanɔwa.

*Papiloni wulav tillaa kɔntɛ ke Isekiyasí tɛ
(Isayii 39)*

¹² ʔpɔ́yú Papiloni wulav Melotaki-Palatanɲ nuwa Isekiyasí wɔsası. ʔlɛna í tilina í waali nyəma ke kɔcəv na lɛtəli sɪ pá pɔna-ɪ.

¹³ Na Isekiyasí mu-wɛ na í cəna-wɛɣɛ kutuluɲ wei í taa pa sukɪ wontunaa kupantu tɔ. Isɪ liyite nyəɔtu, na wɔla, na tulaalɔnaa, na səsɔsɛɲ nimnaa tɔ. Na í hɔli-wɛɣɛ í yooɔ wontu təsule, na pə təna mpi pə wɛ təna tɔ. ʔ ta ɲmɛsɪ-wɛɣɛ pulɔ. Paa í kawulaya təna, yaa í tɔyaya taa.

¹⁴ Pə waali ké Iso kuyəɔtɔtu teləsɔlv Isayii polaa na í pɔəsɪ Isekiyasí sɪ: Lɛɣɛ yələa mpe pa lunaa? Na wɛɣɛ pa caaki? Isekiyasí sɪ: Pa luna hatoo Papiloni ké.

¹⁵ Isayii sɪ: Pepeɣɛ pa nawa nyá kawulaya tɔyaya taa? Isekiyasí sɪ: Ma hulav-wɛɣɛ pə tənaya. Ma ta ɲmɛsɪ-wɛɣɛ ma kpancoou.

¹⁶ Ntɛna Isayii sɪ: Tacaa yəɔtɔaa sɪ:

¹⁷ Pə təna mpi awulaa mpa pa laala-ɲ tɔ, pa kaasaa na ń mayana tɔ, kuyaku nakɔli Papiloni nyəma ká kɔɔ na pá kuu-wɪ. Pə kaa kaasɪ-ɲ pulɔ.

¹⁸ Halɪ paa kpa nyá lɔlvɔ nyəma napəli, na pá la-wɛɣɛ yələa kataasɪ, na pá tu-wɛɣɛ Papiloni wulav kawulaya tɔyaya tɔmlɛ taa.

¹⁹ ʔpɔ́yú Isekiyasí cɔwa sɪ: Ma sama.

Ilɛna Isekiyasɪ tasa si: Iso ɪ tu nyɛnti na ɪ kenti tɔ tɔ, na tɛ ɔayana heesuyɔ, halɛna ma sɛm tɛ.

²⁰ Pa keesa Isekiyasɪ tɔm lɛnti ke Yuta awulaa takɔlaya taa. Paa ɪ apalɔtɔ tɔm, na isɛna ɪ lapa lule, na ɪ huli lɔɔ na ɪ kɔna Yosalem ɪcatɛ taa kɛ lum tɔ.

²¹ Waatu wei ɪ sɛpa, ɪɛna ɪ pɛyalɔ Manasee lɛti ɪ lonte taa.

21

Yuta wulav Manasee tɔm (Kvɔɔsɔtu II 33:1-10,18-20)

¹ Manasee lɔlyɔɔ pusi naanɔwɔ na naale nyɛŋka taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. Ilɛna ɪ lɔ pusi nule na naanɔwɔ na kakpasɪ ke Yosalem. Pa yaakaya ɪ too si Hefisi-Pa.

² Mɔrɔyɔ Manasee lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ. I keena piitimnaa mpa Tacaa tɔyɔnaa na pɛ fɛɛ-we tɔ, pa lakasi isayasi.

³ Halɪ ɪ tayani ŋman ke tɔkɔtɛɛnaa mpa ɪ ɔaa Isekiyasɪ nɔɔ yɔkaa tɔ. I ŋmɔ tɔyɔ Paalɪ tɔlaalɛnaa, na ɪ saaki tesika kulalaya, isɪ Iseyɛli wulav Akarɪ lapu tɔ, na ɪ lɔŋɔyɪ isɔtɔlɔŋasi.

⁴ Na ɪ ŋmɔ tɔlaalɛnaa lɛmpa ke Yosalem Iso tɛsɛɛɛ nte Tacaa ka tɔma si unɪ ɪ kɔ ɔaya tɔ tɔ taa.

⁵ Na ɪ siki isɔtɔlɔŋasi tɔlaalɛnaa ke Iso tɛsɛɛɛ taasi naale tɔɔ.

⁶ Halɛna ɪ laa ɪ pɛyalɔ ke tɔyɔ, na ɪ lɔ toɔtoɔ tɔma anɪ a tɔna, na ɪ susɪ kɔyɔnamɔŋ. Mpi pɛ ta maya Tacaa tɔyɔ ɪ lakaya tam. Ilɛna pɛ kra ɪɛyɛ pɔɔnɔ.

⁷ Na ɪ saaki tɔyɔ alɔnyɛŋku Asela lɛesuyɔ na ɪ su Iso tɛsɛɛɛ taa. Pɛyɛɛ Tacaa ka tɛma Tafiiti na ɪ pɛyalɔ Salɔmɔŋ ke heeluyɔ si: Yosalem ɪcatɛ nte ma lɛsa Iseyɛli kɛka naanɔwɔ na naale taa tɔ tɔ Iso tɛsɛɛɛ taa kɛ ma ɔaya tam ke ma yɔlaa heku.

⁸ Ye Iseyɛli yɔlaa tɔkɔyɪ ma kusɛsɔtu, na ma kiŋ wei ma tɔmle tɔ Moisi ɔɛla-we tɔ, ma kaa yeɛ na pɔ tɔyɔni-weyɛ tɛtu nti ma ha pa ɔsɔnaa tɔ tɔ taa.

⁹ Ama Yuta nyɛma kisa Tacaa ke nunav. Halɪ Manasee nɔ yɛlaa kɛ na pa isayatu kɛlɪ, isɪ piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pɛ fɛɛ mpe tɔ.

¹⁰ Mɔrɔyɔ Tacaa heela ɪ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlaa si pɔ heeli Manasee si:

¹¹ N lapa acaalɔtɔ. N tɔma isayatu taa na pɛ kɛlɪ lɔŋ Amolii nyɛma. Halɛna nɪ tɔsi Yuta nyɛma ke tɔŋ laav taa.

¹² Pɛ tɔɔ kɛ maya Tacaa Iseyɛli Iso, maa kɔna alaamali nɔyɔlɔyɔ Yosalem na Yuta nyɛma. Paa wei ɪ nu-tɪ pu sɔsi-ɪ watu.

¹³ Maa hɔ Yosalem nyɛma ŋkraŋyɔyɔ, isɪ ma lapu Samalii na Akarɪ lɔlyɔɔ nyɛma tɔ. Maa kpiisi ɪcatɛ yɔlaa, isɪ pa nyaalɔyɔ nyanaya tɛɛɛɛɛɛɛ na pɔ pɔ tɔ.

¹⁴ Maa lɔ yɔlaa mpa pɛ kaasaa tɔ. Maa tu-weyɛ kolontunaa niŋ taa, na pɛɛ pɔ kuu pa na pa wontu.

¹⁵ Mɔrɔyɔ maa la. Mpi tɔ, hatoo kɔyɔŋku mɔ ɔsɔnaa lu Icipiti tɔ, halɛna sɔŋa, pa ta yeɛ mpi pɛ fɛɛɛ teu tɔyɔ lapu, na ma pɔɔnɔ kraasuyɔ.

¹⁶ Mɔrɔyɔ Manasee lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, na ɪ tɔsi Yuta nyɛma ke laatu taa, na ma yɔlaa kɔpama tuutuuma tɔtɔyɔ ɪcatɛ tɔna taa.

¹⁷ Pa keesa Manasee tɔm lɛnti ke Yuta awulaa takɔlasɪ taa. Paa ɪ kolapɔm na ɪ tɔŋ laav tɔm.

¹⁸ Waatu wei Manasee sɛpa, ɪɛna pɔ pimi-ɪ kawulaya tɔyaya halɔm mpi pa yaa si Wusa halɔm tɔ pɛ taa, na ɪ pɛyalɔ Amɔŋ lɛti ɪ lonte.

Yuta wulav Amɔŋ tɔm (Kvɔɔsɔtu II 33:21-25)

¹⁹ Amoj lobyu pusi hiu na naale nyəŋka taa ké i pəsa Yuta wulav. Ilena í təyɔ pusi naaleye Yosalem. I too keke Yopa tɔ Halu pɛelɔ Mesuleme.

²⁰ Mɔ́póyó i lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tɔ, isu i caa Manasee.

²¹ I keena-i teitei ké, na í laaki tuj isu ílé i ka larv tɔ.

²² Amoj lowa i cəsənaa Iso Tacaa maya, i ta tɔ isu ma caaki tɔ.

²³ Mɔ́póyó kuyaku nakuli Amoj waali nyəma kula i tɔɔ, na pá kv-i i kawulaya təyaya taa.

²⁴ Ama Yuta nyəma ná kó mpa pa kv-i tɔ. Ilena pá kpa i pəyalv Sosiyasi ke wulav.

²⁵ Pa keesa Amoj təm lentɔ ke Yuta awulaa takəlaya taa.

²⁶ Mɔ́póyó pa pima-i i pəlaav taa ké Wusa haləm taa. Na i pəyalv Sosiyasi leeti i lonte taa.

22

Yuta wulav Sosiyasi təm

(Kotəsətv II 34:1-2)

¹ Sosiyasi lobyu pusi pəlefei naanwa nyəŋka taa ké i pəsa Yuta wulav ke Yosalem taa ké pusi hiu na naanwa na kulmaya. I too keke Posika tɔ Ataya pɛelɔ Yetita.

² Mɔ́póyó Sosiyasi lapa mpi pə maɣa Tacaa tɔ. I təma teitei ké isu i ləŋce Tafiti, i ta lu i ikpate taa.

Kətvɔv səsə hii kiiu takəlaya

(Kotəsətv II 34:8-18)

³ Mɔ́póyó kuyaku nakuli Sosiyasi kusa takəlasɔ ŋmaalv Asaliya pəyalv Safaŋ, Mesulam saali keke si: Polo Iso təsele,

⁴ na í heeli kətvɔv səsə Hilikiya si kala Iso təsele liyitee wena kətəlaa nənəyɔ tanja kpeyela tɔ.

⁵⁻⁶ Na í cəla-yege təma lataa tɔ feŋlaa, mpa pa tayənəyi Iso təsele tɔ, na pá felɔ saakəlaa, na tetv ŋmalaa, na təma lataa ləlaa. Ilena pá yana taasi na pɛe kusaakee wena paa tayanna tɔ.

⁷ Taa pəsɔi-we si pá keesi mpi pa larənaa tɔ. Mpi tɔ, yəlaa mpe pa lakɔ teu ké.

⁸ Kətvɔv səsə nu mpv, ilena í heeli Safaŋ si: Ma hika kiiu takəlaya ke Iso təsele taa. Ilena kətvɔv cəla Safaŋ ke takəlaya ŋke, na ílé i kala.

⁹ Ilena Safaŋ məli na í heeli wulav si: Kətəlaa koosa Iso təsele atakaa taa liyitee na pá cəla təmlataa feŋlaa.

¹⁰ Ilena Safaŋ tasa si: Kətvɔv səsə Hilikiya cələna-m takəlaya kanɛ.

Mɔ́póyó Safaŋ kala takəlaya ŋkeye wulav.

Sosiyasi pəsə Iso kuyəyətvtv teləsvlv alvnyəŋ Huləta

(Kotəsətv II 34:19-28)

¹¹ Waatv wei wulav nu kiiu takəlaya ŋke ka təm, ilena i lanje wakəli na í cəli i wontu.

¹² Mɔ́póyó i yaa kətvɔv səsə Hilikiya, na Safaŋ pəyalv Ahikam, na Mikaya pəyalv Akəpəɔ, na takəlasɔ ŋmaalv Safaŋ, na i waali nyəma taa ləlv wei pa yaa si Asaya tɔ, na í tɔ-we si:

¹³ I polo í pəsɔi Tacaa ke má na Yuta yəlaa ta təm, na takəlaya ŋka pa hii isəntɔ tɔ ka kuyəyətvtv tɔ. Pəpətv fei ləlen, ta cəsənaa ta təkɔ kusəsutv nti pa ŋmaa ka taa tɔ. Pə tɔ ké Tacaa pááná ka huuna-tuyv səsəm.

¹⁴ Μπόγυ απαλαα kakpası inı ı pola İso kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ alɔnyɔŋ Hulɔta tɛɣe Yosalem kpekɔle kɔfate taa. Alv inı ı paalb keɛ Tifa pɔyalɔ Salum, Hala saali. İle ı paasayanana kɔtɔlaa wontu kususuuu. Μπόγυ απαλαα mpe pa keesa pa tɔm ke Hulɔta.

¹⁵ Ntɛna Hulɔta tɔ-wɛ sɪ, pɔ telɔsɪ wulav sɪ Tacaa tɔma sɪ:

¹⁶ Maa yeɛ na mpusi kɔɔ Yosalem na ı yɔlaa pa tɔɔ, ısu pa ŋmaav takɔlaya kanɛ ka taa tɔ.

¹⁷ Mpi tɔ, pa lɔ-m na pɔ laaki tiŋ. İlena pa lakasɪ nsi sɪ kra-m pɔáná. Pɔ tɔɔ kɛ ma pɔáná huuna ıcate tɛnyɛ sɔsɔm, a ta tiita.

¹⁸ Ye pɔ kaasa wulav ile, İseyeli İso Tacaa heeliyi-ı sɪ, ısu ı niuv takɔlaya ŋke ka taa tɔm ke teu,

¹⁹ na nti ma yɔɔta Yosalem na ı yɔlaa pa tɔm tɔ, tu tɛsɛna sɔɔɔntɔ. Halı tɔ pɔsɪ mpusi tɔm. İle ma nawa ısɛna nyá lanɛ wakɔlaa na ń cɔli nyá wontu na ń pɔli ısɔlum tɔ, maa mu nyá kusɔlɔmɔtu.

²⁰ Pɔ tɔɔ kɛ maa yeɛ na ń sɪ sɔm kɔpam, na pɔ pi-ŋ nyá pɔlaav taa. N kaav na mpusi wei maa kɔna Yosalem nyɔma tɔɔ tɔ.

Sosiyasɪ na İso pa nɔɔo pɛɛlvɔv

(Kvɔɔsɔtu II 34:29-32)

Μπόγυ kɔtulɔ sɔsɔ Hilikiya na ı taapalaa, pa polaa na pɔ heeli tɔm ntɔyi wulav Sosiyasɪ.

23

¹ Μπόγυ wulav kota Yuta na Yosalem pɔ nyɔvu nyɔma tɛnaɣa ı kiŋ ke kraakraa.

² Na pɔ na pa samaa pɔ polo İso tɛsɛɛɛ. Pɔ kraɣav kɔtɔlaa, na İso kuyɔɔtɔtu telɔsɔlaa na yɔlaa tɛna, paa mpa. İlena wulav kala-wɛyɛ kiiu takɔlaya ŋka pa hiiwa tɔ.

³ Pɔɛ pɔ waali kɛ wulav sɔŋa ı kumte tɔɔ ke İso tɛsɛɛɛ taa. İlena ı na Tacaa pɔ pɛɛli nɔɔɔ, na samaa tisi sɪ mpe paa tɔki Tacaa kiŋ, na ı kusɛyɛsɛtu, na ı kɔtɔtɔtu, na luɣu kɔlɔmɔvu, na lotu kɔlɔmtɔ. Na pɔ laki pɔ tɛna mpi pa ŋmaa takɔlaya ŋke ka taa tɔ.

İso sɛɛv tayanvɔv ke Yuta taa

(Kvɔɔsɔtu II 34:3-5)

⁴ Pɔɛ pɔ waali kɛ wulav tɔma kɔtulɔ sɔsɔ Hilikiya, na ı waali nyɔma, na kɔtɔlaa mpa pa tanɔyi İso tɛsɛɛɛ nɔnɔɔ tɔ sɪ: İlɔ tuɣv Paali na Asela na ısɔtɔlɔŋasɪ wontu kɔlalaatɔ tɛna. İlena pɔ wɔ-tɔyi kɔkɔ ke Yosalem ıcate waali ke Setɔlɔŋ tetekɔle taa, na pɔ cosi pɔ tɔlɔma na pɔ pona Petɛɛli.

⁵ Μπόγυ Sosiyasɪ tɔɔna tiŋ kɔtɔlaa mpa Yuta awulaa ká krawa tɔ. Mpe pa fɛɛnɔɔna tɔkɔtɔlɛnaa mpa pa wɛ acalɛɛ nna a cɔna Yosalem tɔ a taa tɔ. Mpi tɔ, tuɣv Paali, na ilim, na ısɔtu, na ısɔtɔlɔŋasɪ waanı waanı tɛnaɣa pa fɛɛnaɣaa.

⁶ İlena pɔ lɔsɪ İso tɛsɛɛɛ taa kɛ Asela tesika kɔlalaayɔ, na pɔ wɔ-keɣe Yosalem waali ke Setɔlɔŋ tetekɔle taa, na pɔ nyɔɣa tɔkpataa. İlena pɔ ŋmusɪ pɔ tɔlɔma ke pɔlaaŋ taa.

⁷ Μπόγυ Sosiyasɪ yɔka İso tɛsɛɛɛ cɔlɔ kutuluŋ wei ı taa pa laki wasanɔkalɔtu tɔ. Tɛnaɣa alaa ná luvi tuɣv Asela kɔtaɣa wontu.

⁸ Pɔ waali kɛ Sosiyasɪ kɔna Yuta acalɛɛ kɔtɔlaa tɛna, na ı wakɔli pa tɔkɔtɔlɛnaa mpa pa taa pa fɛɛnaɣaa na pɔ wɔki tulaalɔnaa tɔ. Pɔ kraɣav Kɛpa na pɔ polo Pɛɛsɛpa tɔ. Na pɔ yɔki tɔlaalɛnaa mpa paa wɛ Yosalem ıcate nɔnɔɔsɪ tɔ. Na tɔlaalɛ nte tu wɛ ıcate nyɔvu tu Yosuva nɔnɔɔ tɔ. Ye ń sɔvki ıcate nyá niŋ mpɔtɔŋ tɔɔ.

⁹ Ama kətəlaa mpa pa fəenayaa tuŋ təkətəlenaa tə, pa ta ha-weyə mpaav si pá la kətasi ke Tacaa kətaya tətəte təw kə Yosalem. Ama pá na kətəlaa ləlaa pa təkayana potopotonaa mpa pa taa kukusum fei tə.

¹⁰ Mpróyó Sosiyasi wakəla təlaale Tofe timpi yəlaa wəkaya pa piya ke tuŋ Moleki ke Hinom tetəkəle taa tə.

¹¹ Na í wakəli tətəwə krayanəŋ leesəŋ wei Yuta awulaa ka hawa na pá su Iso təsele nənəwə kutuluŋu taa kə akewe Netan-Meleki təyaya colə tə. Na Sosiyasi wə í keekənaa ke kəkə tətə.

¹² Na í yəki təlaalenaa mpa Yuta awulaa ka ηmawa Ahasi kutuluŋu pata tətə tə tərutrutu. Na mpa wulav Manasee ηmawa Iso təsele taasi naale tətə tə. Na í lə pə həŋlasi ke Setələŋ tetəkəle taa.

¹³ Na Sosiyasi wakəli təkətəlenaa mpa Saluməŋ ka ηmawa Olifinaa pulaya ilim mprətəŋ tətə həŋoləwə ke Yosalem isentaa tə. Paa Sitəŋ nyəma tuŋu alənyəŋku isayav Asətati, na Mowarə nyəma tuŋu isayav Keməsi, na Amoni nyəma tuŋu isayav Milikom.

¹⁴ Na Sosiyasi yəki pəe kusikee, na í seti tesikasi, na í waasi təlaalenaa tətə kə yəlaa mowa.

Isə seev tayanəwə ke Iseyeli taa

(Kətəsəwə II 34:6-7)

¹⁵ Mpróyó Sosiyasi wakəla Peteeŋ təkətəle, nte Nepa pəyalə Solopuwam ka ηmawa na í tusi Iseyeli nyəma ke laatu taa tə. Sosiyasi wəpa tesika ke kəkə, na í yəki təlaale tənəŋŋəŋ.

¹⁶ Sosiyasi tənəŋ mpróyó lapu tətəwə í loosa pəlaaŋ ke pulaya tətə, na í tili yəlaa na pá kuu mowa na pá wə-yeyə kəkə ke təkətəle na tətə pilisi, isu Tacaa kuyəwətutu teləsulə ka kpaaləwə tə.

¹⁷ Mpuŋule Sosiyasi tasa pəəwəwə si: Pəlaav pəle nteye ma loosiyi isəntə?

Ilena icate yəlaa cə si: Yuta Iso kuyəwətutu teləsulə wei í ka kpaala nti tətə tənə na lapa təkətəle tənə tə í pəlaav kə.

¹⁸ Ntəna Sosiyasi si: I yeŋe Iso kuyəwətutu teləsulə inu í pəlaav ηku. Nəŋələ í taa tokina-ku.

Mpu pə lapəna na pá yeŋe Iso kuyəwətutu teləsulə inu na Samalii nyəŋ pa mowa.

¹⁹ Mpróyó wulav Sosiyasi yəka təkətəlenaa, mpa Iseyeli awulaa ka ηmawa Samalii acaləe taa, na pá laaki na pə kusí Tacaa pááná tə. Teitei isu í lapu Peteeŋ tə.

²⁰ Na í lentí pa kətəlaa mpa pa fəenaya təkətəlenaa mpe tə. Na í wə pə tətə kə yəlaa mowa.

Pə waali kə Sosiyasi mələ Yosalem.

Yuta nyəma tətəwə ke Teev acima

(Kətəsəwə II 35:1,18-19)

²¹ Mpróyó Sosiyasi təma Yuta nyəma tənə si: I tətəwə mə Iso Tacaa Teev acima. Isu paa keesəwə nəwə pəeləwə takəlaya taa tə.

²² Pəpəwə fei leleŋ, pə krayav hatoo paasənlaa waatu, na pə polo Yuta na Iseyeli pa awulaa waatu tə, pa ta tətəwə Teev acima isu mpu pə taka.

²³ Sosiyasi kawulaya pənaya pələfei hiu nyəŋka taa kə pa tətəwə-í mpróyó Yosalem taa.

Sosiyasi kawulaya kətəkəwə

(Kətəsəwə II 35:20-27; 36:1)

²⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ Sosiyasi kpiisa Yosalem na Yuta t̀na taa k̀e pee p̀s̀s̀alaa, na k̀ẁg̀ǹaη s̀s̀alaa. Na ı wak̀l̀ı k̀ulalaa, na l̀e_s̀e_η, na laatu wontu lent̀naa, ısu pa kees̀ỳu kiin tak̀alaya ηka k̀otul Hilikiya hiıwa ıso t̀s̀e_e_η taa t̀, ka taa t̀.

²⁵ Too t̀, wulau ǹỳg̀l ı ta cayata ısu Sosiyasi, na ı s̀o_l_a Tacaa na lotu kulomtu na ı l̀s̀aya s̀u-ı t̀mamam. ısu pa keesa Moisi kiiu taa t̀. P̀y_e_η pa kaa na wulau ǹỳg̀l_yu mpv t̀t̀.

²⁶ ısəna Manasee ka kusa Tacaa p̀a_n_a k̀e Yuta t̀o t̀ a ta tii.

²⁷ P̀e t̀o k̀e ıso t̀ma sı: ısu ma yeluyu na kolontunaa kuu ıseyeli nỳma t̀. Mpv t̀t̀y_g_ maa ye_η na p̀a kuu Yuta, ma taa na-wey_e_η ma ısentaa. Maa l̀o Yosalem ıcat_e nte maa l̀saa t̀, na ıso t̀s̀e_e_η nte maa t̀ma sı pa s̀e_kı-m t̀ taa t̀.

²⁸ Pa keesa Sosiyasi t̀m lentı k̀e Yuta awulaa tak̀alaya taa.

²⁹ Sosiyasi waatu taa k̀e ıcipiti wulau Neko na ı yoolaa pa pukaya Asilii nỳma waas̀ỳu k̀e ıf̀latı kın. M̀p̀r̀ỳg̀ Sosiyasi kulaa sı ı kayat̀yı-w_e. ılena p̀a k̀w_ Sosiyasi k̀e Mekito k̀e yoou kancaalaya nỳηk_u taa.

³⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ ı waalı nỳma tu-ı keeke taa, na p̀a pona-ı Yosalem na p̀a pimi-ı ı p̀elaau taa. P̀e waalı k̀e Yuta nỳma kpawa Sosiyasi p̀y_al_ Sowakasi k̀e wulau, na ı l̀e_tı ı caa lonte taa.

Yuta wulau Sowakasi t̀m

(Kv̀t̀s̀v_tu II 36:2-4)

³¹ Sowakasi l̀l_y_u p̀naya hiu na kakpasi nỳηka taa k̀e ı p̀sa Yuta wulau. ılena ı la ı_s̀t_v_naa tooso k̀e Yosalem taa. ı too ke_η Lipina tu ılimeya p̀e_l_o Hamy_talı.

³² M̀p̀r̀ỳg̀ Sowakasi lapa mpi p̀e ta maya Tacaa t̀, ısu ı c̀s̀n_aa.

³³ ılena ıcipiti wulau Neko kpa-ı na ı pona yomle k̀e Lipela k̀e Hamatı tetu taa, na ı kawulaya sı t̀naya. M̀p̀r̀ỳg̀ Neko tu Yuta nỳma sı p̀a felı-ı lampuu k̀e liyitee nỳy_ηtu kiloona iyisi tooso (3000), na wla k̀e kiloona hiu na naan_wa.

³⁴ P̀e waalı k̀e ıcipiti wulau Neko kpa Sosiyasi p̀y_al_ ıliyakim sı ı l̀e_tı ı caa lonte. Na ı layasi-ı h_ηe sı Sowakim. P̀e kaasa Sowakasi, ılena ı pona-ı ıcipiti na ı sı t̀na.

³⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ Sowakim t̀wa ı yēlaa na p̀a fel_ı lampuunaa na p̀e keesəna pa kuhikim. ılena Sowakim naa felı ıcipiti wulau k̀e mpi ı p̀s_saa t̀. Ye tetu tu ı fel_a ı ny_ηm, ıle Sowakim n_a pona ıcipiti wulau k̀e liyitee na wla wei ıcipiti wulau p̀s_s_ı t̀.

Yuta wulau Sowakim t̀m

(Kv̀t̀s̀v_tu II 36:5-8)

³⁶ Sowakim l̀l_y_u p̀naya hiu nỳηka taa k̀e ı p̀sa Yuta wulau k̀e Yosalem. ı too ke_η Luma tu Petaya p̀e_l_o Seputa.

³⁷ Sowakim lapa mpi p̀e ta maya Tacaa t̀, ısu ı c̀s̀n_aa.

24

¹ Sowakim kawulaya waatu k̀e Papiloni wulau Nepukanəsaa, na ı yoolaa pa wata Yuta tetu na p̀a ηmak_ı Sowakim. Ama pusı tooso sikaa, ılena ı kulı pa t̀o.

² M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaa k̀na Sowakim k̀e Papiloni, na Silii, na Mowarv, na Amoni yoolaa, na p̀a wak_ı na p̀a ηmulı Yuta nỳma. ısu ıso ka heeluy_u ı k̀y_g_ηt_tu teləsəlaa na p̀a y_g_ηtı t̀.

³⁻⁴ P̀e taya p̀ul, Manasee ka wak_ela s_ηs_ηm k̀e. ı k_ı yēlaa k_ıpın k̀e m_ηs_η, na ıy_ηtu s_v Yosalem taa k̀e s_ηs_ηm. ılena Tacaa n_a kisi-wey_e_η suulu hul_y_u, na ı ye_η na mpusinaa mp_e pa k_η-w_e. Mpi t̀, ı taa caaki sı ı tasa-wey_e_η ısentaa k̀e nav.

⁵ Pa keesa Sowakim tɔm lɛntɔnaa ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

⁶ Waatu wei Sowakim sɛpa, ɛlɛna ɪ pɔyalɔ Sowakɛɲ lɛtɪ ɪ lɔntɛ taa.

⁷ Ama ɪcipiti wulav nɔ tɔ nɔki luɔ. Mpi tɔ, Papiloni wulav ka lɛka-ɪ tɛtɔnaa mpa ɪ kɔ tɔɔ lɔɲ tɔɔ. Pɛ kpaɣav ɪcipiti tɛtɔ tɔɲa na pɛ sɪna ɪfɛlatɪ pɔɔ tɔ.

Yuta wulav Sowakɛɲ tɔm: Yɛlaa kuuu kancaalaya nyɛm

(Kɔtɔsɔtvɪ II 36:9-10)

⁸ Sowakɛɲ ɪlɔɔɔv pusi pɛle fɛi hiu nyɛɲka taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. ɛlɛna ɪ lɔ isɔtɔnaa toosoɔɔ Yosalem. ɪ too kɛlɛ Yosalem tɔ ɪlɛnatan pɛelɔ Nehuseta.

⁹ Mɔpɔɔyɔ Sowakɛɲ lapa mpi pɛ ta maɣa Tacaɔ tɔ, ɪsu ɪ caa.

¹⁰ Waatu ɪnɪ ɪ taa kɛ Papiloni wulav Nepukanɛsaa yoolaa polaa na pɔ nyala Yosalem ɪcatɛ.

¹¹ Mɔpɔɔyɔ ɪ maɣamaɣa ɪ kɔma saa wei ɪ yoolaa nyala ɪcatɛ ke mpɔ tɔ.

¹² ɛlɛna wulav Sowakɛɲ, na ɪ too, na ɪ waali nyɛma, na ɪ akewɛnaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, pɔ lu na pɔ polo pɔ ha Nepukanɛsaa ke pa ti. ɛlɛna ɪlɛ ɪ la-wɛɣɛ yomaɛ ke ɪ kawulaya pɛnaɣa pɛlɛfɛi naanɔwa nyɛɲka taa.

¹³ Mɔpɔɔyɔ Nepukanɛsaa kuu ɪsɔ tɛsɛɛle na kawulaya tɔɣaɣa pɛ kpancoɔɲ tɛna. Na ɪ yɔki wɔla wontu nti Salɔmɔɲ ka lupa na pɔ lakɔna ɪsɔ tɛsɛɛle taa tɔ, ɪsu Tacaɔ ka yɔɔtɔvɔ tɔ.

¹⁴ Na pɔ kuu Yosalem nyɛma tɛna, na akewɛnaa sɔsaa na nyɔvɔ nyɛma. Na pɔ lu yɛlaa iyisi naanɔwa (10000). Pa ta kalɔna caɲɛm tɛma lataa na koolaa. Na pɛ yɛle kɔnyɔntɔnaa tike.

¹⁵ Na ɪ kpaɣa tɔtɔɔ Sowakɛɲ, na ɪ alaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, na Yuta nyɔvɔ nyɛma na ɪ pɔna Papiloni.

¹⁶ Yɛlaa kɔpama iyisi naatosompɔɔɔlaya (7000) ke ɪ kpaɣaa. Na caɲɛm tɛma lataa, na koolaa ke yɛlaa iyaga (1000). Mpa pa mɔna yooɔ tɔɔ ɪ kpaɣa mpɔ na ɪ pɔna Papiloni.

¹⁷ Pɛ waali kɛ Nepukanɛsaa kpa Sowakɛɲ ɪkpele Mataniya ke wulav. Na ɪ layasi-ɪ hɛtɛ sɪ Setesiyasi.

Yuta wulav Setesiyasi tɔm

(Selemii 52:1-3; Kɔtɔsɔtvɪ II 36:11-12)

¹⁸ Setesiyasi ɪlɔɔɔv pusi hiu na kɔlɔmɔɣa taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. ɛlɛna ɪ lɔ pusi naanɔwa na kɔlɔm ke Yosalem. ɪ too kɛlɛ Lipina tɔ ɪlɛmɛya pɛelɔ Hamutali.

¹⁹ Mɔpɔɔyɔ wulav ɪnɪ ɪ lapa mpi pɛ ta maɣa Tacaɔ tɔ, ɪsu ɪ caa Sowakim.

²⁰ ɛlɛna Tacaɔ mɔ pɔɔnɔna na ɪ kɔna mpusi ke Yuta na Yosalem pɛ nyɛma tɔɔ, na ɪ la-wɛɣɛ poolɔɲ.

25

Nepukanɛsaa lɛkɔvɔv ke Yosalem

(Selemii 39:1-7; 52:3-11)

Mɔpɔɔyɔ Setesiyasi kula Papiloni wulav Nepukanɛsaa tɔɔ. ¹ ɛlɛna Papiloni wulav Nepukanɛsaa na ɪ yoolaa, pɔ polo Yosalem na pɔ ta-tɛɣɛ kotaya. Pa loma harɛle taka kɛ na pɔ cɔɔ-tɛɣɛ Setesiyasi kawulaya pɛnaɣa pɔɔɔlayafɛi naanɔwa nyɛɲka, ɪsɔtu naanɔwa nyɛɲ kɔyaku naanɔwa nyɛɲku wule.

² Na pɔ polo ɪ kawulaya pusi naanɔwa na kɔlɔm nyɛɲka.

³⁻⁴ Mɔpɔɔyɔ nyɔɔsɪ anaam luwa Yosalem ɪcatɛ taa. Yɛlaa ɪ naaki tɔɔɔnaɣa. ɛlɛna Papiloni nyɛma tɔlɪ ɪcatɛ kolɔɲa ke pɔɔyɔ, ke ɪsɔtu liɣiti nyɛɲ kɔyaku pɔɔɔlayafɛi naanɔwa nyɛɲku wule. Paa na Papiloni nyɛma ka tama Yosalem tɔ, Setesiyasi

na ɪ yoolaa pa pəsaa na pá tɛɲna wulaw haləm nənəɣo ke koloosi naale hekɔ. Na pá kraɣa Yaatanɪ tɛtɛkɛle mpasav, na pá se ahoɔ.

⁵ Ama Papiloni nyáma tu Setesiyasɪ waali na pá kra-ɪ Yeliko tɛtɛkɛle taa. Ilena ɪ yoolaa yele-ɪ ɪ tike.

⁶ Ḿróyú pa kra-ɪ yomle na pá pona-ɪ Papiloni wulaw kin ke Lipɛla. Tənaɣa pa huɣna-ɪ tɔm.

⁷ Na pá kó ɪ piya ke ɪ isentaa. Pɛle pə waali, ilena pá wəɣasɪ ɪ ise, na pá həkɔ-ɪ na pá pona-ɪ Papiloni.

Yosalem nyáma kuuu naale nyəm

(Selemii 39:8-10; 52:12-30; Kvtəəsvtu II 36:17-21)

⁸ Ḿróyú Papiloni wulaw tanlaa nyɣu tu, wei ɪ ké wulaw waali nyəɲ na pá yaaki-ɪ sɪ Nepusalatan tɔ, ɪ sɔv Yosalem taa ké Nepukanəsaa kawulaya pənaya pəɣalafɛi naanɔwa nyəɲka, isɔv kakpasɪ nyəɲ, kuyaku naatosompəɣolaya nyəɲku wule.

⁹ Ilena ɪ nyagasi Isə təsɛele na kawulaya təyaya. Na pá tu kəlɛna nyɣu nyáma nyəɲsɪ.

¹⁰ Na ɪ yoolaa yóki Yosalem ɪcate.

¹¹ Pə waali ké Nepukanəsaa tɛesa kuuu ke ɪcate taa yɛlaa, mpa paa hawa Papiloni nyáma ke pa ti tɔ, na canəm tɛma lataa mpa pu kaasaa tɔ.

¹² Ilena Nepukanəsaa yeke konyontɔnaa sɪ pɛle pá haləɣi tɔɣɔnaɣa na lesɛɲnaa.

¹³ Ḿróyú Papiloni nyáma yóka akelena mpa paa we Isə təsɛele nənəɣo tɔ, na pá kəɔli nyəɣəlɣu kuseemɣu. Na pá kraɣa pə lɔm keekɛnaa, na pə nyampaanɪ anaam wei pa su Isə təsɛele taɣa tɔ tɔ, na pá tɛna Papiloni.

¹⁴ Na pá kreɲna tɔtəɣo nyəɣəlɣu kuseemɣu wontu nti pa lakəna Isə təsɛele taa tɔ. Isu nti pa kuukina tɔluma tɔ, na pə ləɣɛlasɪ na krɛtəlɛɲ na kəpɔnaa.

¹⁵ Ḿróyú wulaw tanlaa nyɣu tu kraɣa wɔla na liyitee nyəɣəlɣu wontu. Na cofolonaa na cemsɛnaa mpa pa ɲmusəɣəna caləm tɔ.

¹⁶ Nyəɣəlɣu kuseemɣu ɲku Saluməɲ ka lapəna Isə təsɛele wontu, na tə maɣamaya tə nyəntɔ tɔ. Isu lɔm nyampaanɪ anaam, na lɔm keekɛnaa tɔ, ku tɔwa sɔsɔm ké.

¹⁷ Akelena mpe pa kɔɲkɔlɔməɲ ka we mɛɛtəlɛnaa pəɣalafɛi naanɔwa naanɔwa ké. Paa wei ɪ nyɣu taa ké nyəɣəlɣu kuseemɣu canəm kahuka ke mɛɛtəlɛ kɔlɔm na titite. Na pə puluɣu na ku tɔ ké tɣu nakɔli ku pee taka.

¹⁸ Ḿróyú Papiloni tanlaa nyɣu tu kra kətɔlv Selaya, na ɪ waali tu Sefaniya, na kətɔlaa mpa pa tanɣi Isə təsɛele nənəɣo tɔ.

¹⁹ Na ɪ kra tɔtəɣo yoolaa nyɣu tu, na wulaw təyaya nyáma napəlɛɣi kakpasɪ. Na takɛlasɪ ɲmaalw wei ɪ kraɣɛɣi yoolaa kɔfama tɔ, na Yuta ɪcate nyáma ke nutoso. Pa tənaɣa mpɔ Yosalem taa ké paa weɛ.

²⁰ Ilena Napusalatan pona-weɣe Papiloni wulaw kin ke Lipɛla.

²¹ Na Papiloni wulaw ku-weɣe kraɣaa ke Hamatɪ tɛtu taa tɛna.

Isəna pa pona Yuta nyáma ke hatoo Papiloni tɔɣɛle.

Yuta tɛtu nyɣu tu Ketaliya tɔm

(Selemii 40:7-41:18)

²² Ḿróyú Papiloni wulaw Nepukanəsaa kaasa Yuta yɛlaa ke pəcəɣo tɛtu taa. Ilena ɪ kra Ahikam pəɣalw Ketaliya, Safan saali ke pa nyɣu tu.

²³ Yuta yoolaa nyɣu tu nyáma, na pa yɛlaa mpa pa ta ha pa tɛɣi Papiloni nyáma tɔ, pa nu nti Nepukanəsaa tu ɪ taa ke mpɔ tɔ. Ilena pá polo Ketaliya kin ke Misipa.

Nyuyv nyóma mpexele Netaniya pəyalv Isəmayeli, na Kaleya pəyalv Yohanan na Netofa tv Tanehumeti pəyalv Selaya na Maaka tv Yasaniya.

²⁴ Mpyóyó Ketaliya tóma pa təna na tuunav si: I taa nyana Papiloni nyóma. I caɣa tətó taa na í nukəna-we te, í ká waa.

²⁵ Isəvnaa naatosompəɣolaya sikaa, ilena awulumpu Nataniya pəyalv Isəmayeli, Ilisama saali kele. Mpyóyó Isəmayeli kpaɣa yəlaa naanəwa na í polo Misipa na í kó Ketaliya na Yuta nyóma na Papiloni nyóma mpa paa we i kin tə.

²⁶ Mpyóyó səɣəntv kpa icate nyóma na Papiloni təm, na nyuyv nyóma tó si pá taa kəw na pá ləeti-we. Ilena pá se na pá polo Icipiti.

Sowakeɲ saləka tvlvv

(Selemii 52:31-34)

²⁷ Yuta wulav Sowakeɲ saləka pənaɣa hiu na naanəwa na naatosompəɣolaya nyəɲka sikaa, ilena Ifili-Melota pəsi Papiloni wulav. Mpyóyó i tula Sowakeɲ ke pə isətv naanəwa na naale nyəɲ kuyaku hiu na naatosompəɣolaya nyəɲkv.

²⁸ Ilena í lap-i kəpantv. I kpa-i awulaa lempa mpa pa we Papiloni tə pa nyuyv tv.

²⁹ Na pá wəɣəsi i saləka wontu, na i na Papiloni wulav pá təkí təntəmle.

³⁰ Na Papiloni wulav paasəɣəna-i paa kuyaku ŋku, haləna i səm.

KUTÖÖSUTU TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA

Kutöölutu

Kutöösutu takēlaya kancaalaya nyĒŋka kane ka taa ké pa keesəyi Iseyeli nyóma lulŋ loosi tōm na Tafiiti kawulaya təyōu tōm. Pa keesəyi ka taa tətəyō Iso təyaya ŋmav tayanəyō tōm tətō. Takēlaya ŋmaalv huləyi-tv sɪ Iso seeto nte pə təna pə kite.

Isəna pə fayə Kutöösutu I takēlaya tō:

Atam lulaa na pə lulɪ Tafiiti, titite 1-9

Tafiiti kawulaya təyōu tōm, titite 10-29

LULUŋ LOOSI TAMSUYU

Pə krayav Atam na pə polo Isav lulvɔv tō

¹ Atam pəyalv kele Seti, Seti pəyalv kele Inəəsɪ.

² Inəəsɪ pəyalv kele Kenanɪ, Kenanɪ pəyalv kele Malaleyeli, Malaleyeli pəyalv kele Yeletɪ.

³ Yeletɪ pəyalv kele Henəkɪ, Henəkɪ pəyalv kele Matusalem, Matusalem pəyalv kele Leməkɪ.

⁴ Leməkɪ pəyalv kele Nowee, Nowee pəyalaa nte Sem na Kam na Yefete.

⁵ Yefete pəyalaa nte Komee, na Makəkɪ, na Matayɪ, na Yafanɪ, na Turpaalɪ, na Mesəkɪ, na Tilasɪ.

⁶ Komee pəyalaa nte Asəkənaasɪ, na Tifatɪ, na Tokaama.

⁷ Yafanɪ pəyalaa nte Ilisa na Taasisɪ, na Kitim, na Lotanim.

⁸ Kam pəyalaa nte Kusi, na Misilayim, na Puti, na Kanaanɪ.

⁹ Kusi pəyalaa nte Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma pəyalaa nte Sapa, na Tetanɪ.

¹⁰ Tetv taa wulav kancaalaya nyəŋ Nemloti caa kele Kusi tətō.

¹¹⁻¹² Luti, na Anem, na Lehari, na Nafutu, na Patəłvɪ, na Kasulu, na Kafətəv nyóma mpa pa ké Filiisi nyóma tō pa cəsv kele Misilayim.

¹³⁻¹⁵ Kanaanɪ pəyalv kancaalaya nyəŋ nte Sitəŋ. Sitəŋ waalɪ ké Hetɪ. Pəyele Yepusi nyóma, na Amolii nyóma, na Kilikasɪ nyóma, na Hifi nyóma, na Aləkiti nyóma, na Sini nyóma

¹⁶ na Afatɪ nyóma, na Semalii nyóma, na Hamatɪ nyóma cəsv kele.

¹⁷ Sem pəyalaa nte Ilam, na Asuu, na Aləpasatɪ, na Luti, na Alam, na Usi, na Huulɪ, na Ketee, na Mesəkɪ.

¹⁸ Aləpasatɪ pəyalv kele Sela, Sela pəyalv kele Ipee.

¹⁹ Piya naalexe Ipee lulaa, pa yaa kancaalaya nyəŋka sɪ Pelekɪ. Pə nyuvv nte sɪ fayav. Mpi tō, ɪ waatv taa ké ate yəlaa fayaa. Pa yaa Pelekɪ neu sɪ Yəkətanɪ.

²⁰ Yəkətanɪ pəyalaa nte Aləmotatɪ, na Selefɪ, na Hasamafetɪ, na Yela.

²¹ Na Hatolam, na Usalɪ, na Tikəla,

²² na Ipaalɪ, na Apimayeli, na Sapa.

²³ Na Ofii, na Hafila, na Yorari. Yəkətanɪ pəyalaa nte pa tənaya mpv.

²⁴ Sem pəyalv kele Aləpasatɪ, Aləpasatɪ pəyalv kele Sela.

²⁵ Sela pəyalv kele Ipee, Ipee pəyalv kele Pelekɪ, Pelekɪ pəyalv kele Lewu.

²⁶ Lewu pəyalv kele Selu, Selu pəyalv kele Nahoo, Nahoo pəyalv kele Tela.

²⁷ Tela pəyalv kele Apələlam wei pá kəma na pá cuɣusi sɪ Apələlam tō.

²⁸ Apələlam pəyalaa nte Isaaka na Isəmayeli.

²⁹ Pa lulŋ nyóma həla ntō.

Isəmayeli pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Nepayəti, Nepayəti waali ké Ketaa, na Atəpeleli, na Mipisam.

³⁰ Na Misema, na Tuma, na Masa, na Hatati, na Tema.

³¹ Na Yetuu, na Nafisi, na Ketəma. Isəmayeli nyəma nté.

³² Apələham alu naale nyəŋ Ketula ná lula-ı Similan na Yəkəsəŋ na Metəŋ, na Matiyan, na Isepaki, na Suwa. Yəkəsəŋ pəyalaa nté Sapa na Tetəŋ.

³³ Matiyan piya nté Ifa na Ifee, na Hanəki, na Apita na İləta. Ketula luluyv nyəma nté pa tənaya mpv.

³⁴ Apələham luləna Isaaka. Isaaka ná lula Isav na İseyeli.

³⁵ Isav pəyalaa nté İlifasi na Leweli na Yewusi na Yayelam na Kola.

³⁶ İlifasi pəyalaa nté Teməŋ na Omaa na Sefi na Katam na Kenasi na Timna na Amaleke.

³⁷ Leweli pəyalaa nté Nahati na Sela na Samma na Misa.

³⁸ Seyii pəyalaa nté Lotəŋ na Sopali na Sipeyən na Ana na Tisən na İsee na Tisan.

³⁹ Lotəŋ pəyalaa nté Holi na Homam na ı neu alvnyəŋ nté Timna.

⁴⁰ Sopali pəyalaa nté Aliyan, na Manahati, na İraali, na Sefi, na Onam. Sipiyan pəyalaa nté Aya, na Ana.

⁴¹ Ana pəyalu keke Tisən, Tisən pəyalu keke Hamələŋ, na İsepat, na İtələŋ, na Keləŋ.

⁴² İsee pəyalaa nté Pilehan, na Safan, na Yakan. Tisan pəyalaa nté Usi, na Alan.

İtəm nyəma awulaa na pa nyvnyv nyəma

(Kancaalaya 36:31-43)

⁴³⁻⁵⁰ Awulaa mpa pá təkaya kawulaya ke İtəm tetv taa na pá kaasəyi təma, na pəc İseyeli nyəma təki pa kawulaya tə pa həla ntə. Tinapa tetv tv Peyə pəyalu Pəla. Pəla səpa, İena Posola tetv tv Sela pəyalu Yorari náa təy. Pəle pə waali ké Teməŋ tetv tv Husam na Afi tetv tv Petati pəyalu Hatati. İni ı yonna Matiyan tetv nyəma ke Mowarv tetv taa na ı kəli-we. Na Masələka tetv tv Saməla na Lehopoti tetv tv Sawuli ke pəyə nəy. Na Akəpə pəyalu Paali Hanəŋ, na Payi tetv tv Hatati wei ı kraya Matələti pəelə Matapeeli tə, Me-Sahari saali keke.

⁵¹ Wuləv Hatati səm waali ké ləlvəŋ nyvnyv nyəma təkaya kawulaya ke İtəm təv. Halı pəle pa həla nté Timna, na Aləfa, na Yeteti,

⁵² na Oholipama, na İla, na Pinon.

⁵³ Na Kenasi, na Teməŋ, na Mipisaa,

⁵⁴ na Makətəyeli na İlam. İtəm ləlvəŋ nyvnyv nyəma nté.

2

Yakəpv pəyalu Yuta ləlvəŋ nyəma

¹ Yakəpv wei pá cuyusaa sı İseyeli tə, ı pəyalaa həla ntə. Luvən, na Simiyən, na Lefii, na Yuta, na İsakaa, na Sapulən.

² Na Tan, na Yosəfv, na Pəncaməe, na Nəfətali, na Katı, na Asəe.

³ Yuta ná hika apalvpiya tooso na Kanaəŋ tetv tv Suwa pəelə. Pəleyle Eeli, na Onəŋ, na Sela. Ama kancaalaya tv Eeli lapa mpi pə ta mayə Tacaə ke paa pəcə tə. İlena İcə kv-ı.

⁴ Pə waali ké Yuta hikina ı poolu Tamaə ke apalvpiya naale tətə. Pəlesi, na Sela. İ pəyalaa təna krenta kakpası.

⁵ Pəlesi pəyalaa nté Həsələn, na Hamuli.

⁶ Sela pəyalaa nté Simili, na İtan, na Heman, na Kaləkoti, na Tala. Pa krenta kakpası.

7 Kaami pəyalv kele Akaa. Ini i ká kpaɣana mpi Tacaá ká kisaá sɪ pá taa su pa tɪ tɔ. Ilena Išo náá təŋsi-weɣe mpusi.

8 Itan pəyalv kele Asaliya.

9 Həsələn pəyalaa nté Yelameyeli, na Lam, na Kalepv.

10 Lam pəyalv kele Aminatarɪ, Aminatarɪ lɔləna Yuta kpekəle nyɔvɔv tɔ Nasən.

11 Nasən pəyalv kele Saləma, Saləma pəyalv kele Poosi.

12 Poosi pəyalv kele Opeti, Opeti pəyalv kele Sese.

13 Ilena Sese náá lɔli piya naatosompɔɣolaya. Halɪ pa həla ntɔ, isɪ pa tənja təma tɔ. Iliyari, na Apinatarɪ, na Samma,

14 na Netaneyeli, na Latayi,

15 na Osem, na Tafiti.

16 Pa newaa alɔnyəma nté Seluya, na Apikaalɪ. Seluya pəyalaa nté Apisayi, na Sowari, na Asayeli. Pa krenta tooso.

17 Pəyaya kulmaya ke Apikaalɪ ná lɔlaa, pa yaa-ke sɪ Amasa. Ka caa kele Isəmayeli tɔ Yetee.

18 Həsələn pəyalv Kalepv ná hika piya liyiti na i alɔ Asupa. Kancalaya nyəŋka ke alɔpəyaya, pa yaa-ke sɪ Yelivyɔtɪ. Kele ka waalɪ ké apalɔpiya tooso. Yesee, na Səpəri, na Atən.

19 Asupa səpaya, ilena Kalepv kpaɣa Ifəlata ke alɔ, na í lɔli-i apalɔpəyaya, na í ha-ke sɪ Huuu.

20 Mɔpóyú Huuu ná lɔla Ulii, na Ulii lɔli Pəsaleli.

21 Həsələn lɔlvɔv pusi sika nutoso, ilena í kpaɣa Kalaati caa Makii pɛelɔ, na í lɔli apalɔpəyaya na í ha-ke sɪ Sekupɪ.

22 Sekupɪ unɪ i pəyalv kele Yayii. Yayii ka tənna acalɛe hiu na toosoɣo Kalaati tetɔ taa.

23 Ama Kesuu na Alam pə awulaa lɛeka Yayii acalɛe na Kena icatɛ səsəələ, na pə cɔlɔ acalɛe na á krentɪ nutoso. Makii lɔlvɔv nyəma ka wenna tənɛ unɪ.

24 Apiya paalɔ Həsələn sərəna, ilena Kalepv tasa Ifəlata ké kpətənan na í lɔli apalɔpəyaya na í ha-ke sɪ Asuu. Asuu unɪ i ŋmana Tekowa icatɛ.

25 Mɔpóyú Həsələn pəyalv kancalaya nyəŋ Yelameyeli lɔla piya paɣalɛ. Səsə nyəŋ nté Lam. Lam waalɪ ké Puna, na Olɛni, na Osem, na Ahiya.

26 Ilena Yelameyeli kpaɣa Atala tɔtɔ, na í lɔli Onam.

27 Lam pəyalv kancalaya nyəŋ Yelameyeli piya nté Maasi, na Yameŋ, na Ikee.

28 Onam pəyalaa nté Sammayi, na Yata. Sammayi pəyalaa nté Natari, na Apisuu.

29 Mɔpóyú Apisuu kpaɣa Apihayili na ilé i lɔli-i Aparɪ na Moliti.

30 Natari pəyalaa nté Seleti, na Apayim. Ama Seleti ná səpa i feina pəyaya.

31 Apayim pəyalv kele Iseyi, Iseyi pəyalv kele Sesən, Sesən pəyalv kele Alayi.

32 Sammayi taalɔ Yata pəyalaa nté Yetee, na Yonatan. Ama Yetee ná səpa i feina pəyaya.

33 Yonatan piya nté Peleti, na Sasa. Yelameyeli lɔlvɔv nyəma nté.

34-35 Alɔpiya tike ke Sesən ká lɔlaa. Ilena í ha i pɛelɔ lɛlv ke i yom Icipiti tɔ Yaaha, na ilé i lɔli apalɔpəyaya na í ha-ke sɪ Atayi.

36 Atayi pəyalv kele Natan, Natan pəyalv kele Sapati,

37 Sapati pəyalv kele Ifəlali, Ifəlali pəyalv kele Opeti.

38 Opeti pəyalv kele Yehu, Yehu pəyalv kele Asaliya.

39 Asaliya pəyalv kele Helesi, Helesi pəyalv kele Ulasa.

40 Ulasa pəyalv kele Sisimayi, Sisimayi pəyalv kele Salum.

41 Salum pəyalv kele Yekamiya, na Yekamiya pəyalv kele Iisama.

⁴² Yelameyeli taalu Kalepu pəyalu kancaalaya nyəh nté Mesa, Mesa pəyalu kele Sifi. Naale nyəh nté Malesa, Malesa pəyalu kele Hepələn.

⁴³ Hepələn pəyalaa nté Kola, na Tapuwa, na Lekem, na Sema.

⁴⁴ Sema pəyalu kele Laham, Laham pəyalu kele Yəokowam, Lekem pəyalu kele Sammayi.

⁴⁵ Sammayi pəyalu kele Mawən, Mawən pəyalu kele Peti-Suu.

⁴⁶ Mṛpóg Kalepu tasa Ifa ke kpaɣan na í luli Halan, na Mosa, na Kasesi. Ilena Halan náá luli apalupəyaya na í ha-keɣe hətə tətə si Kasesi.

⁴⁷ Yatayi pəyalaa nté Lekem, na Yotam, na Kesən, na Peleti, na Ifa, na Saafu.

⁴⁸ Mṛpóg Kalepu tasa Maaka ke kpaɣan tətə, na í luli Sepere, na Tilana.

⁴⁹ Pəle pə waali ké í tasa Saafi ke ləlvu. Ilena Saafu náá luli Matəmana, na Sefa. Sefa pəyalaa nté Makəpena, na Kipeya. Pəle pə paasi Kalepu lula alupəyaya na í ha-ke si Akəsa.

⁵⁰ Kalepu ləlvu nyəma ləlaa həla ntə, í pəyalu kancaalaya nyəh Huuu alu Ifalata pəyalaa wə tooso ké. Sopali wei í ηmawa Kiliyati-Yeyalim ɪcate tə,

⁵¹ na Saləma wei í ηmá Petələhem ɪcate tə, na Halefi wei í ηmá Petə-Ketəe nyəntə tə.

⁵² Sopali ləlvu nyəma nté Halowe nyəma, na Menuhoti nyəma taa ləlaa.

⁵³ Kiliyati-Yeyalim ləlvu nyəma nté Iti tetu nyəma, na Puti tetu nyəma, na Sumati tetu nyəma, na Miselayi tetu nyəma mpa pa ɣaya mṛpóg Sola na Isətawəl həɣələn taa tə.

⁵⁴ Saləma ləlvu nyəma nté Petələhem nyəma, na Netofa nyəma, na Atələti-Peti-Yowarɪ tetu nyəma, na Manaha tetu nyəma ləlaa, na Sola tetu nyəma ləlaa.

⁵⁵ Na pə səsəna takalasɪ nyəntaa ləlvu nyəma mpa pa wə Yapeesi ɪcate taa tə. Isu Tilati tetu nyəma, na Simati tetu nyəma. Mpe unɪ pa ké Lekapii tetu nyəma cəsə Hamati ləlvu nyəma Keni tetu nyəma ké.

3

Tafiiti ləlvu nyəma

¹ Tafiiti pəyalaa mpa í lula Hepələn tə pa həla ntə. Í alu Sisilee tu Ahinowam pəyalu Amənən kele kancaalaya tu. Amənən waali ké í alu Kameeli tu Apihayili pəyalu Taniyeli.

² Tooso nyəh nté í alu Maaka, Kesuu tetu wulav Taləmayi pəelə pəyaya Apəsaləm. Liyiti nyəh nté í alu Hakii tetu tu pəyalu Atoniya.

³ Kakpasɪ nyəh nté í alu Apitalɪ pəyalu Sefatiya. Naatoso nyəh nté í alu Ikəla pəyalu Itəleyam.

⁴ Pusi naatosompəɣolaya na həɣəlvu ηku í təɣə kawulaya ke Hepələn təɣə í lula-wə. Pəle pə waali ké í təɣə kawulaya ke Yosalem ke pusi hiu na naanowa na tooso.

⁵ Í lula tənaya piya tətə. Í alu Pasəpa Amiyeli pəelə ná lula-í apalupiya liyiti. Pəɣele Sima, na Sopari, na Natan, na Saləmən.

⁶⁻⁸ Mṛpóg í lula piya pəɣolayafəi naanowa tətə. Pəɣele Ipa, na Iliuwa, na Ilipeleti, na Noka, na Nefeki, na Yafiya, na Iliisama, na Iliyata, na Iifeleti.

⁹ Pəle pə paasi í alaa ləlaa ná lula-í apalupiya tətə, na alupəyaya pa yaa kele si Tamaa.

¹⁰ Saləmən koləlaa siyisiyi kele Ləpəwam, na Apiya, na Asa, na Sosafati.

¹¹ Na Solam, na Ahasiya, na Sowasi,

¹² na Amasiya, na Asaliya, na Yotam.

¹³ Na Ahasi, na Isekiyasi, na Manasee,

¹⁴ na Amōŋ, na Sosiyasi.

¹⁵ Sosiyasi p̄yalu kancaalaya nȳəŋ nté Yohanaŋ, naale nȳəŋ nté Sowakim, tooso nȳəŋ nté Setesiyasi, na liyiti nȳəŋ nté Salum.

¹⁶ Sowakim p̄yalaa nté Yekoniya na Setesiyasi.

¹⁷ Yekoniya wei Papiloni nȳəma kuuwa tō i p̄yalaa nté Seyatiyel,

¹⁸ na Malēkilam, na Petaya, na Senasaa, na Yekamiya, na Hosama, na Netapiya.

¹⁹ Petaya p̄yalaa nté, Solopareeli na Simeyi. Solopareeli p̄yalaa we naaleye. Mesulam, na Hananiya, na alup̄yaya, pa yaa kele si Selomiti.

²⁰ P̄ele pa waalī kē piya kakpasī tōtō. Hasupa, na Oheli, na Pelekiya, na Hasatiya, na Yusapu-Heseti.

²¹ Hananiya p̄yalaa nté Pelatiya, na Yesaya na p̄ə s̄əəəna Lefaya, na Alēnaŋ, na Opatiya, na Sekaniya, pa p̄yalaa.

²² Piya naatoso ke Sekaniya ná lōlaa, m̄p̄eyle Semaya, na Hatusi, na Ikaali, na Paliya, na Neyaliya, na Safati.

²³ Neyaliya ná lōla piya tooso, Iiyohenayi, na Hisikiya, na Asēlikam.

²⁴ Iiyohenayi ná lōla piya naatosomp̄yōlaya. Hotafiya, na Iiyasipi, na Pelaya, na Akupi, na Yohanaŋ, na Telaya, na Anani.

4

Yuta lōlōŋ nȳəma lelāa hēla

¹ Yuta lōlōŋ nȳəma lelāa hēla nté P̄elesī na Hesēlōŋ, na Kaami, na Huuu, na Sopali.

² Sopali p̄yalu Leyaya p̄yalu kele Yahati. Na Yahati náá lōli Ahumayi, na Lahati. Sola lōlōŋ nȳəma c̄əəənaa nté.

³⁻⁴ Ifafōla p̄yalu kancaalaya nȳəŋ Huuu wei i ŋmá P̄etələhem icate tō i p̄yalaa nté Itam, na Sisileyel, na Isema, na It̄əpasī, na alup̄yaya, pa yaa-ke si Hasēleponi. P̄ele p̄ə waalī kē i lōla Penuweli wei i ŋmá Ketō icate tō na Isee wei i ŋmá Husa nȳəntē tō.

⁵ Asehūu wei i ŋmá Tekōwa icate tō i ka wēna alaa naale kē. Kancaalaya nȳəŋ nté Hela, naale nȳəŋ ke Naala.

⁶ Naala lōla-i apalūpiya liyiti kē. Ahusam, na Hefēē, na Temini, na Ahasetali.

⁷ Hela ná lōla-i apalūpiya tooso kē. Seleti, na Sohaa, na Itēnaŋ.

⁸ Kōəsī p̄yalaa nté Anupi, na Sopena. Kūlōm in̄əȳəle Halum p̄yalu Ahaleheli lōlōŋ nȳəma c̄əəə.

⁹ Ȳap̄esī nȳəȳu ká kōlaa kē na p̄ə kēli i taalūnaa. P̄əyele i too nawa wahala ke i lōlōȳu waatu kē. Ilena í ha-i si Ȳap̄esī.

¹⁰ M̄p̄ōȳó i s̄ələma Īsō si: Iseyeli Īsō, koolu-m k̄upant̄u na ŋ s̄əəsi ma k̄wēnam na ŋ kenti ma t̄ə kē nyá niŋ na ŋ hatēlōna-m mpusi na wahala. M̄p̄ōȳó Īsō ha-i mpi i s̄ələmaa tō.

¹¹ Supa taalū Kelupī p̄yalu kele Mehii. Mehii nȳəŋ nté Isetōŋ.

¹² Na Isetōŋ nȳəma nté Peti-Lafa, na Paseya, na Tehina. Tehina ŋmana Nahasi icate. Ilena p̄ele pa lōlōȳu nȳəma c̄əəə Leka.

¹³ Kenasi p̄yalaa nté Otiniyēē, na Selaya. Otiniyēē nȳəma nté Hatati na Meyonotayi.

¹⁴ Meyonotayi p̄yalu kele Ofōla. Selaya p̄yalu kele, can̄əm t̄əma lataa c̄əəə Yopari wei i ká we can̄əm nȳəma t̄et̄ek̄ele taa tō.

¹⁵ Yefune p̄yalu Kalēpu nȳəma ná we tooso. Ulu, na Ila na Naam. Kenasi caa kele Ila.

16 Yahaleleli p̄yalaa nté Sifi, na Sifa, na Tiliya, na Asaleli.

17-18 ʼsəla p̄yalaa nté Yetee, na Meleti, na Ifee, na Yaləŋ. M̄p̄ógú Meleti k̄paɣa Icipiti wulav p̄eəlv Pitiya, na í ləli Miləyám, na Sammayi, na ʼsepa wei ʼɨmawa ʼsetam̄owa ʼcate t̄o. Meleti ka wena Yuta alv wei ʼɨlulə-ʼɨyeleti wei ʼɨmá Ket̄o ʼcate t̄o, na Hepee wei ʼɨmawa Soko ʼcate t̄o, na Yekotiyelel wei ʼɨmawa San̄owa ʼcate t̄o.

19 M̄p̄ógú Hotiya k̄paɣa Naham neu n̄əɣəlv. Pa ləlvəy n̄ȳoma nté Kaami n̄ȳoma m̄pa pa huk̄a Keila, na Maakati n̄ȳoma m̄pa pa huk̄a ʼsətem̄owa t̄o.

20 Sim̄əŋ p̄yalaa nté Am̄əŋəŋ na Linna na P̄en̄i-Hanəŋ, na Tiləŋ. Iseyi ləlvəy n̄ȳoma nté Soh̄eti na ʼp̄yalv.

21 Yuta p̄yalv Sela ləlvəy n̄ȳoma nté Eeli wei ʼɨmá Leka ʼcate t̄o, na Layeta wei ʼɨmawa Malesa ʼcate t̄o, na k̄p̄əŋk̄p̄ontu t̄əŋ n̄ȳəntv p̄əŋ l̄ulaa m̄pa pa we P̄eti-Asepeya t̄o.

22 Sela kele Yokim na Kosepa n̄ȳoma na Yowasi na Salafi n̄ȳoma m̄pa pa k̄paɣa Mowarv alaa na p̄ócv pá m̄əli Lehem t̄o pa c̄əsv. T̄əŋ t̄əŋə t̄ə p̄ənaa ké.

23 Pa ləlvəy n̄ȳoma nté tiisi ɨmalaa m̄pa paa we Netayim na Ketela na pá lak̄i wulav ke t̄əml̄e t̄o.

Simiyəŋ ləlvəy n̄ȳoma

24 Simiyəŋ p̄yalaa nté, Menuweli na Yamen, na Yalipi, na Sela, na Sawuli.

25 Sawuli ləlvəy n̄ȳoma siɣisiɣi kele Salum na Mipisam, na Misema.

26 Misema n̄ȳoma nté Hamuweli na Sakuu, na Simeyi.

27 Simeyi ná l̄əla apaləpiya naan̄owa na naatoso na aləpiya naatoso. Ama ʼtaalvnaa ná t̄á l̄əli s̄əsv̄m. P̄ə t̄əŋ ké Simiyəŋ k̄pekəle n̄ȳoma ta tala Yuta n̄ȳoma ke p̄yalv.

28-32 Pa acalēe s̄əsv̄əna, na p̄əc̄əlv s̄əkp̄ena wena a taa paa wee na p̄ócv Tafiiti t̄əki ʼkawulaya t̄o a h̄əla nté P̄eesepe, na Molata, na Hasaa-Suwali, na Pila, na Isem, na Tola, na Petuyeli. Na Hooma, na Sikəlaki, na P̄eti-Maləkar̄əti, na Hasaa-Susim, na P̄eti-Pili, na Salayim. Pa acalēe lenna nté Itam, na Ayəŋ, na Liməŋ, na Tokəŋ, na Asəŋ.

33 Na p̄əc̄əlv acalēe, haləna Paalati. Pa acalēe nté na pa l̄əlvəŋ.

34-38 Simiyəŋ l̄əlvəŋ n̄ȳəŋ n̄ȳoma h̄əla nt̄o. Mesopari, na Yamələki, na Amasiya p̄yalv Yosəŋ, na Soweli, na Selaya p̄yalv Yosipiya p̄yalv Yehu. Asiyele saali kele, na Iliohenayi, na Yakopa, na Yesohaya, na Asaya, na Atiyeli. Na Yesimiyeli, na Penaya, na Yetaya ləlvəy t̄o Alləŋ saali Sifeyi p̄yalv Sisa, na Simili, na Semaya. Pa huk̄a s̄əsv̄m ké.

39 ʼIena pá yá na pá polo tetekəle ilim t̄əlv̄le t̄əŋ ké Ket̄o c̄əlv̄əŋ pa heeŋ tiikuɣu.

40 M̄p̄ógú pa maɣana nyutu k̄p̄antv na tetv wala, na pá caɣana pa ti. Kam ləlvəy n̄ȳoma ka caɣana tetv nt̄i t̄ə taa ké hatoo ləŋ.

41 Yuta wulav ʼsekiyasi p̄əle taa ké m̄pe ʼni pa k̄oma na pá yoon̄a Kam n̄ȳoma na pá k̄piisi-we t̄əŋəŋəŋ, na m̄pe pá caɣa t̄əŋaya haləna saŋa. M̄pi p̄ə t̄ə t̄o, nyutu ka we t̄əŋaya si pa tala í t̄əȳə.

42 Simiyəŋ ləlvəy n̄ȳoma l̄elaa ʼsv̄ ȳəlaa nasəle na nuuŋwa (500) ná k̄pawa ʼl̄əŋ t̄əŋ taa. M̄p̄eyle Iseyi p̄yalaa liɣiti Pelatiya, na Neyaliya, na Lefaya, na Usiyeli.

43 M̄p̄ógú pa k̄wa Amaleke n̄ȳoma m̄pa pu kaasaa na pá c̄əsv̄i t̄əŋə t̄o, na m̄pe pá caɣa na pa ləlvəy n̄ȳoma we t̄əŋaya haləna saŋa.

¹⁻² Lupɛɛn ká kɛna Yakəɔɔ pəyalu kancaalaya nyəɛ. Ama waatu wei i sɔɔna i caa alaa taa lɛlu, ɛna i neu Yosɛɛfu pəsi kancaalaya tu. Paa na mpɔ Lupɛɛn neu Yuta lɔlvɔɔ nyóma nté səsaa. Halɔ pɛle pa taa lɛlu tɔɔna Iseyɛli kawulaya.

³ Lupɛɛn pəyalaa nté, Hanəki, na Palu, na Həsəlɔn, na Kalimi.

⁴ Sowɛɛli pəyalaa nté Semaya, na Kəki, na Simeyi,

⁵ na Mika, na Leyaya, na Paali,

⁶ na Peela. Kantəkaya nyəɛ inəɣəle Lupɛɛn nyóma nyɔɔɔ tu wei Asilii wulau Tekəla-Falasa ka kɔɔɔa na í pona i tɛ tɔ.

⁷ Peela tɛtɔnaa mpɔ pa ké pa lɔlvɔɔ nyɔɔɔ nyóma na pá tu-wɛɣɛ takəlaya taa tɔ pa həla ntɔ. Kancaalaya nyəɛ nté Yeiyeɛli, naale nyəɛ ke Sakali,

⁸ tooso nyəɛ ké Sowɛɛli saali kɔlɛlvɔɔ Sema, na Sema saali Anasi pəyalu Pela.

Lupɛɛn nyóma ka wɛna tɛtu nti tɔ wɛ Aluwɛɛ na ilim mpɔtəɛn na Nepo pɔɔɔ na Paali-Meyɔɛn icatɛ na ilim ntɔɔɔn tɔ tɔ.

⁹ Pa tɔɔɔɛle na ilim təlule tɔ keɛ pə kɔɔɔɔ Papiloni pɔɔɔ Ifəlati nɔɔɔ ke timpi wulaya tɛtu caaləki tɔ. Mpi tɔ, pa tɔla ka tɔɔwa səsəm ke Kalaati tɛtu taa ké.

¹⁰ Paa yona Hakili nyóma ke Sayuli pəle taa ké na pá kəli-wɛ. ɛna pá polo pá ɔɔɔ Kalaati ilim təlule həɣəlɔn təna taa.

Kati lɔlvɔɔ nyóma

¹¹ Kati lɔlvɔɔ nyóma ka ɔɔɔna Lupɛɛn nyóma kəɛkəɛn taa ké ilim ntɔɔɔn tɔ ké Pasaɛn tɛtu taa, haləna Salika tɛtu ilim təlule tɔ.

¹² Sowɛɛli lɔlvɔɔ nyóma nté kancaalaya nyóma. Naale nyóma nté Safaɛn lɔlvɔɔ nyóma, pɛle pa waali ké Yanayi, na Safati.

¹³ Pəle pə paasi pə kaasa lɔlvɔɔ naatosompɔɔɔlaya nyɔɔn nyóma. Pɛɛɣɛle Mikayɛli, na Mesulam, na Sɛpa, na Yolayi, na Yakəɛn, na Siya, na ɪɔɔɔ.

¹⁴ Paa ké Apihayili lɔlvɔɔ nyóma ké. Apihayili ɔsənaa siyisiyi həla nté Huli, na Yalwa, na Kalaati, na Mikayɛli, na Yesisayi, na Yato, na Puusi.

¹⁵ Pa nyɔɔɔ tu nté Kuni saali Apitiyeɛli pəyalu Ahi.

¹⁶ Kati lɔlvɔɔ nyóma ka ɔɔɔna Kalaati na Pasaɛn pa tɛtɔnaa na pə həɣəlɔn taa na pá suna Salɔn tɛtiikile tənaɔa.

¹⁷ Yuta wulau Yotam na Iseyɛli nyəɛ Solopɔwam pa pəle taa ké pa tɔwa Kati kɔɔkəle nyóma pane pa həla ke takəlaya taa.

¹⁸ Lupɛɛn na Kati pa kɔɔka na Manasee kɔɔkəle həɣəlɔɔɔ ka wɛna yoolaa taa yoolaa ke iyisi nule na liyiti na nasətɔ na nuɔɔwa na nutoso (44760) kɔɔkəle. Pa nyəmá kɔɔlɔn na laɣalɛ yaa tɔɔn tɔm ke teu. Na pa səlɔl pɔɔwa si pá yoo.

¹⁹ Mɔɔɔyú pa yona Hakili nyóma na Yetuu na Nafisi na Notari pa lɔlvɔɔ nyóma.

²⁰ ɛna pá wiina ɪsɔ na naani si í waasi-wɛ. ɛna ɪsɔ mu pa səlɔmɔɔɔ na pá kəli Hakili nyóma, na pa ɔlɔ nyóma.

²¹ Na pá kuu pa tɔla, yooɔɔnaa ke iyisi nule na naanɔwa (50000) na heɛn na pəɛn ke iyisi ɲmɔɔɔɔ na nule na naanɔwa (250000). Kɔɔɔasi ke iyisi naale (2000) na pá kɔɔ yəlaa iyisi nuɔɔwa (100000) ké saləka.

²² Na ɪsɔ səna-wɛ na pá kó kolontunaa pəɣalɛ tɔtɔ. ɛna mpɛ pá ɔɔɔ Hakili nyóma tɛtu taa. Haləna waatu wei kolontunaa kɔɔɔa mpɛ pa maɣamaɣa tɔ.

Manasee lɔlvɔɔ nyóma mpɔ pa wɛ Yaatanu waali tɔ

²³ Manasee kɔɔkəle həɣəlɔɔɔ ɪɛɲku nyóma ka ɔɔɔna tɛtu taa ké pə kɔɔɔɔ Pasaɛn haləna Paali-Hɛɛmɔɛn. Na pá polo Senii na Hɛɛmɔɛn pɔɔɔ tɔ, paa wɛ pəɣalɛ ké.

²⁴ Pa lɔlɔŋ nyɔɔ nyɔma hɛla ntɛ Ifɛɛ na Iseyi, na Iliyeli, na Asɛliyeli, na Uɔmeya, na Hotafiya, na Yatiyeli. Pa tɛnaɔa mpɔ paa kɛ yoolaa kɔpama kɛ na pa nyɔɔ kɔlaa.

²⁵⁻²⁶ Mɔrɔyɔ Manasee kpekɛle hɔɔlɔɔ lɛŋku nyɔma mɔɛ, na pɔ sɔsɔna Lɔpɛŋ na Katɪ kpekɛ nyɔma, pɔ lɔwa pa caanaa caanaa Iɔ na pɔ laaki piitimnaa mɔɛ Iɔ tɔɔnaa na mɔɛ pɔ kɔɔ na pɔ caɔa tɔ pɛle pa tuɔ. Pɔ tɔɔ kɛ Iɔ yelaa na Asilii nyɔma wulɔwɛi pa yaa sɪ Puli na pɔ cuɔusi-ɪ sɪ Tekɛla-Falasaɔ tɔ, ɪ na ɪ yoolaa pɔ watɪ kpekɛ anɪ a tetu na pɔ kuu-wɛ na pɔ pona Halasɪ kɛ Harɔɔ pɔɔɔ nɔɔɔ kɛ Hala tetu kɛ Kosanɔ tetekɛle taa. Tɛnaɔa pa wɛ halɛna sanɔ.

Lefii kɔtɔlaa sɔsaa lɔlɔŋ nyɔma

²⁷ Lefii pɔyalaa ntɛ Kɛɛsɔŋ na Kehatɪ, na Melali.

²⁸ Kehatɪ nyɔma ntɛ Amɔlam, na Isaa, na Hɛpɔlɔŋ, na Usiyeli.

²⁹ Apalɔpiya naale na alɔpɔyaya kɔlɔmɔyaa kɛ Amɔlam lɔlaa. Mɔɛyɛle Alɔŋ, na Moisi, na Malɔyam. Alɔŋ pɔyalaa ntɛ, Natari, na Apihu, na Ilasaa, na Itamaa.

³⁰ Ilasaa pɔyalɔ kɛle Pɛnhasɪ, Pɛnhasɪ pɔyalɔ kɛle Apisuwa,

³¹ Apisuwa pɔyalɔ kɛle Puki, Puki pɔyalɔ kɛle Usi.

³² Usi pɔyalɔ kɛle Selaya, Selaya pɔyalɔ kɛle Melayɔti.

³³ Melayɔti pɔyalɔ kɛle Amaliya, Amaliya pɔyalɔ kɛle Ahitupi.

³⁴ Ahitupi pɔyalɔ kɛle Satɔki, Satɔki pɔyalɔ kɛle Ahimaasɪ.

³⁵ Ahimaasɪ pɔyalɔ kɛle Asaliya, Asaliya pɔyalɔ kɛle Yohananɔ.

³⁶ Yohananɔ pɔyalɔ kɛle Asaliya. Na Asaliya inɪ ɪ ka kɛna kɔtɔlɔ kɛ Yuta nyɔma Iɔ tɛsɛɛle ntɛ Salɔmɔŋ ŋmawa tɔ tɔ taa.

³⁷ Asaliya pɔyalɔ kɛle Amaliya, Amaliya pɔyalɔ kɛle Ahitupi.

³⁸ Ahitupi pɔyalɔ kɛle Satɔki, Satɔki pɔyalɔ kɛle Salum.

³⁹ Salum pɔyalɔ kɛle Hilikiya, Hilikiya pɔyalɔ kɛle Asaliya.

⁴⁰ Asaliya pɔyalɔ kɛle Selaya, Selaya pɔyalɔ kɛle Yosataki.

⁴¹ Inɪ na Yuta na Yosalem pɔ yɔlaa kɛ Iɔ yelaa na Nepukanɛsaa pɔ kuu na pɔ tɛna pa tɛ.

6

Lefii lɔlɔŋ nyɔma lɛlaa

¹ Lefii pɔyalaa ntɛ Kɛɛsɔŋ, na Kehatɪ, na Melali.

² Kɛɛsɔŋ pɔyalaa ntɛ Lipini na Simeyi.

³ Kehatɪ pɔyalaa ntɛ Amɔlam, na Isaa, na Hɛpɔlɔŋ na Usiyeli.

⁴ Melali pɔyalaa ntɛ Malii, na Musi. Lefii kpekɛ wɛna a kɔɔyɛlaa na pɔ kɛsɛna pa caanaa tɔɔɔle.

⁵ Kɛɛsɔŋ lɔlɔŋ nyɔma siɔsiɔɔi kɛle Lipini, na Yahatɪ, na Simma,

⁶ na Yowa, na Itoo, na Sela, na Yeyatɔlayi.

⁷ Kehatɪ pɔyalaa ntɛ Aminatari, na Kolee, na Asii,

⁸ na Ilɛkana, na Apiyasafi, na Asii.

⁹ Na Tahatɪ, na Uliyeli, na Osiyasi, na Sawuli.

¹⁰ Ilɛkana pɔyalaa ntɛ Amasayi, na Ahimɔti.

¹¹ Ahimɔti lɔlɔŋ nyɔma ntɛ Ilɛkana, na Sofayi, na Nahatɪ,

¹² na Iliyari, na Yelowam, na Ilɛkana.

¹³ Samiyɛli pɔyalɔ kancaalɔɔa nyɔŋ ntɛ Sowɛli, na naale nyɔŋ ntɛ Apiya.

¹⁴ Melali lɔlɔŋ nyɔma siɔsiɔɔi kɛle Malii, na Lipini, na Simeyi, na Usa,

¹⁵ na Sima, na Hakiya, na Asaya.

16 Μπόγυ Tafiiti kpawa Lefii lɔlɔyɔ nyɔma lelaa ke yonyoolaa ke pə kpaɣaw waatu wei pa su Iso atakaa ke cokəle taa ke Yosalem to.

17 Cokəle nté tə nɔnɔyɔ tənaya mpe ɪnɪ pa yookaya pa yontu, ɪsu paa su-we tɔ, na pécɔ Salomɔnɔn ɲmaaki Yuta nyɔma Iso taseele ke Yosalem.

18 Mpa paa ké tɔmlɛ lataa tɔ pana pa pəyalaa nté. Kehatɪ lɔlɔyɔ tɔ nté yonyoolu Heman na Hemanɔn caa kele Soweeɪ na Soweeɪ caa kele Samiyeeɪ.

19 Samiyeeɪ caa kele ɪləkana, ɪləkana caa kele Yelowam, Yelowam caa kele ɪliyɛɪ, ɪliyɛɪ caa kele Towa.

20 Towa caa kele Sufi, Sufi caa kele ɪləkana, ɪləkana caa kele Mahatɪ, Mahatɪ caa kele Amasayi.

21 Amasayi caa kele ɪləkana, ɪləkana caa kele Soweeɪ, Soweeɪ caa kele Asaliya, Asaliya caa kele Sefaniya.

22 Sefaniya caa kele Tahatɪ, Tahatɪ caa kele Asii, Asii caa kele Apiyasafi, Apiyasafi caa kele Kolee.

23 Kolee caa kele Isaa, Isaa caa kele Kehatɪ, Kehatɪ caa kele Lefii, Lefii caa kele Yakɔpɔ.

24 Yonyoolaa kpekəle naale nyɔntɛ nyɔyɔ tɔ Asafi ka wenna Hemanɔn ntɔyɔn tɔɔ. ɪ caa kele Pelekiya, Pelekiya caa kele Sima.

25 Sima caa kele Mikayeeɪ, Mikayeeɪ caa kele Paseya, Paseya caa kele Maləkiya.

26 Maləkiya caa kele ɪtəni, ɪtəni caa kele Sela, Sela caa kele Ataya.

27 Ataya caa kele ɪtan, ɪtan caa kele Simma, Simma caa kele Simeyi.

28 Simeyi caa kele Yahatɪ, Yahatɪ caa kele Keeɔn, Keeɔn caa kele Lefii.

29 Yonyoolaa kpekəle tooso nyɔntɛ nyɔyɔ tɔ Melali lɔlɔyɔ tɔ ɪtan ká wenna pa mpətəɲ tɔɔ. ɪtan caa kele Kisi, Kisi caa kele Apiti, Apiti caa kele Maluku.

30 Maluku caa kele Hasapiya, Hasapiya caa kele Amasiya, Amasiya caa kele Hilikiya.

31 Hilikiya caa kele Amsi, Amsi caa kele Pani, Pani caa kele Semee.

32 Semee caa kele Malii, Malii caa kele Musi, Musi caa kele Melali, Melali caa kele Lefii.

33 Pa tɛtɛnnaa Lefii nyɔma lelaa ká lakayana təma lenna tənaya Yuta nyɔma Iso taseele taa.

34 Alɔn na ɪ lɔlɔyɔ nyɔma pa tɔmlɛ nté tɔla na tulaalɔnaa pə kɔtasɪ lapɔ. Mpe pa tike pa paasayana na Iso wontu ke Iso taseele taa, na pá laki ɪseyɛɪ nyɔma isayatu tayanɔyɔ kɔtasɪ ke teitei ɪsu Iso tɔmlɛ tɔ Moisi ka suw tɔ.

35 Alɔn pəyalɔ kele ɪlasaa, ɪlasaa pəyalɔ kele Penhasɪ, Penhasɪ pəyalɔ kele Apisuwa.

36 Apisuwa pəyalɔ kele Puki. Puki pəyalɔ kele Usi, Usi pəyalɔ kele Selaya.

37 Selaya pəyalɔ kele Melayɔtɪ, Melayɔtɪ pəyalɔ kele Amaliya, Amaliya pəyalɔ kele Ahitupi.

38 Ahitupi pəyalɔ kele Satəki, Satəki pəyalɔ kele Ahimaasɪ.

Lefii nyɔma acalɛ

39 Tɛtɔ hɔyɔlɔɲ wei ɪ taa Alɔn piitim nyɔma mpa pa ké Kehatɪ lɔlɔyɔ nyɔma tɔ paa weɛ tɔyɔlɔ. Mpeɣɛ pa tɔwa tɛtɛ na pá caali-wɛɣɛ pa tɛtɔ cɛlyɔ.

40 Pa cɛla-wɛɣɛ Yuta tɛtɔ ɪcatɛ Hepəlɔn na tɔ nɔnɔkila tɛtiikile.

41 Ama Yefune pəyalɔ Kalɛpɔ ke paa tɛma cɛlyɔ ke tawa taa acalɛ na pə haləmnnaa.

42-45 Alɔn lɔlɔyɔ nyɔma yɔlɔkɔlɔaa tɛcɔɔsələnaa na pə nɔnɔkila tɛtiikilɛnaa mpa paa hikaa tɔyɔlɛ Hepəlɔn, na Lipina, na Yatii, na ɪsɛtemɔwa, na Hileɲ, na Tepii,

na Akan, na Peti-Semesi. Pencamee kpekæle hɔɔlvɔvɔ taa nyɔma hɛla ntɛ Kera, na Alemeti, na Anatoti. A krenta acalɛɛ naanɔwa na tooso.

⁴⁶ Pa tɔwa tete na pɔ ha Kehati lɔlvɔ yɔlaa lɛlaa ke acalɛɛ naanɔwa wei tɔɔle. Ifalayim, na Tan, na Manasee kpekæle hɔɔlvɔvɔ lɛɲku ŋku ku wenna ilim tɛtɛle tɔɔ to.

⁴⁷ Na Keesɔŋ lɔlvɔ yɔlaa nɔ́a hiki acalɛɛ naanɔwa na tooso tɔtɔɔ Isakaa nyɔma, na Asee nyɔma, na Nefɛtali nyɔma, na Manasee kpekæle hɔɔlvɔvɔ lɛɲku nyɔma mpa pa we Pasan tɔ pa tetu taa.

⁴⁸ Tete kɛ pa tɔwa na pɔ ha Melali lɔlvɔ yɔlaa ke acalɛɛ naanɔwa na naale. Luperɛ nyɔma na Kati nyɔma na Sapulan nyɔma pa tetunaa taa kɛ a weɛ.

⁴⁹ Lefii lɔlvɔ nyɔma ke lseyeli nyɔma hawa acalɛɛ anɛ na a nɔnɔkila halɔmnaa.

⁵⁰ Tete kɛ pa tɔwa na pɔ talana Yuta na Simiyɔŋ na Pencamee pa tetunaa taa acalɛɛ nna a tɔm paa yɔɔtɔa tɔ.

⁵¹⁻⁵⁵ Yulɔkɔlaa tɛɔɔsɔlɛnaa acalɛɛ nna Kehati lɔlvɔ yɔlaa hikaa tɔ a hɛla ntɛ. Ifalayim tetu taa nyɔma ntɛ Sikem ke pulasi hɔɔlvɔvɔ taa, na Keesɛ na Yɔkoneyam na Pɛtɛ-Holon na Ayalɔŋ, na Kati-Limɔŋ. Manasee kpekæle hɔɔlvɔvɔ lɛɲku nyɔna ntɛ Anɛɛ na Pileyam. Acalɛɛ anɛ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pɔ cɛla-we.

⁵⁶⁻⁶¹ Acalɛɛ nna Keesɔŋ kpekæle yɔlaa hikaa tɔɔle, Manasee kpekæle hɔɔlvɔvɔ lɛɲku taa nyɔna ntɛ Kolan na Asɛtalɔti ke Pasan taa. Isakaa tetu taa nyɔna ntɛ Keteesi na Tapɔlati na Lamɔti, na Anem. Asee tetu nyɔna ntɛ, Masaali, na Apɔtɔŋ, na Hukɔki, na Lehopi. Nefɛtali tetu taa nyɔna ntɛ Keteesi ke Kalilee taa na Hammɔŋ na Kiliyatayim. Acalɛɛ anɛ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pa hawa.

⁶²⁻⁶⁶ Lefii tɔ Melali lɔlvɔ nyɔma lɛlaa nɔ́a hika acalɛɛ nna tɔɔlɔ. Sapulan tetu taa nyɔna ntɛ Limmono na Tapɔɔ. Luperɛ tetu taa nyɔna nna a we Yaatanɛ pɔɔɔ waali ke Yeliko isentaa tɔɔle. Pesɛɛ ke wɔlaɔa tetu hɔɔlvɔvɔ taa, na Yahasi, na ketemɔti, na Mefaati. Kati tetu taa nyɔna ntɛ Lamɔti ke Kalaati taa, na Mahanayim na Hesɔpɔŋ na Yaseɛ. Acalɛɛ anɛ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pa hawa.

7

Isakaa lɔlvɔvɔ nyɔma

¹ Apalɔpiya liyiti kɛ Isakaa lɔlaa. Mɔɔɔɔɔ, Tola, na Pufa, na Yasupi, na Similonɔŋ.

² Tola lɔlvɔ na pa nyɔɔŋ nyɔma ntɛ, Usi, na Lefaya, na Yeliyeli, na Yamayi, na Iɔsam, na Semuweli. Paa kɛ kpelikpeka nyɔma ke pa yɔlaa taa kɛ. Na paa we iyisi hiu na naale na nasɔtosɔ (22600) ke Tafiiti waatu taa.

³ Usi pɔyalɔ kelɛ Isɔlahiya. Isɔlahiya pɔyalaa Mikayɛli, na Opatiya, na Sowɛli, na Isiya paa kɛ lɔlvɔ nyɔɔŋ nyɔma.

⁴ Yoolaa nyɔɔŋ nyɔma ka we apalaa iyisi hiu na naanɔwa na naatosɔ (36000) kɛ, na pa faɔa-we na pɔ keesɔna pa lɔlvɔ na pa tɛɛsi. Pɔɔɔɔɔ paa wɛna alaa na piya pɔyalɛ kɛ.

⁵ Isakaa kpeka yɔlaa kpelikpeka nyɔma lɛlaa mpa pa hɛla we kɔkalɔvɔ takɔlaɔa taa tɔ pa we yulɔnyɔɔŋ iyisi nunaasa na naatosompɔɔlaɔa (87000) kɛ.

Pencamee na Nefɛtali pa lɔlvɔvɔ nyɔma

⁶ Apalɔpiya tooso ke Pencamee lɔlaa. Mɔɔɔɔɔ, Pela, na Pekɛɛ, na Yetiyayeli.

⁷ Pela nɔ́a wɛna piya kakpasɛ kɛ. Mɔɔɔɔɔ, Isɔpɔŋ, na Usi, na Usiyeli, na Yelimɔti, na Ili. Paa kɛ kpelikpeka nyɔma kɛ. Mɔɔɔ pɔ pɔsɔna pa lɔlvɔ nyɔɔŋ nyɔma. Na pa hɛla we kɔkalɔvɔ takɔlasɛ taa kɛ yulɔnyɔɔŋ iyisi hiu na naale na hiu na naanɔwa na liyiti (22034).

⁸ Pekεε piya nté, Semila, na Yowasi, na Iliyesee, na Iliyohenayi, na Omili, na Yelemoti, na Apiya, na Anatoti, na Alemeti. Pa tənaya mpu

⁹ paa ké kpelikpeka nyóma ké. Mpe pa pəsəna pa lɔlɔ nyɔɔ nyóma. Pa həla we kɔkalɔyɔ takəlasɔ taa ké yɔlɔnyɔɔ nyisi hiu na ηmɔnyɔ (20200).

¹⁰ Yetiyayeli pəyalɔ keke Pilehan. Pilehan piya nté Yewusi, na Pɛncamee, na Ihuti, na Kenaana, na Setan, na Taasisi, na Ahisaha.

¹¹ Yayeli piya mpe pa tənə, paa ké kpelikpeka nyóma ké. Mpe pa pəsəna pa lɔlɔ nyɔɔ nyóma na pa taa ka we yoolaa iyisi naanɔwa na naatosompəɔlaya na ηmɔnyɔ (17200). Na pa sɔɔɔ puwa si pá yoo.

¹² Iii*fa* pəyalaa nté Supim na Hupim. Ahεε pəyalɔ keke Husim. ^a

¹³ Nεfətali pəyalaa nté Yasiyeli, na Kuni, na Yesee, na Salum. Pila saalənaa nté.

Manasee lɔlɔyɔ nyóma

¹⁴ Manasee piya nté Asəliyeli, na Makii. Mpeye i alɔ naale nyəη Sili ti lɔla-i. Ilena Makii náa lɔlɔ Kalaati.

¹⁵ Mpuɔyú Makii cáa alaa ke Hupim na Supim. I ká wena neu ké na pá yaaki-i si Maaka. Makii ká wena pəyalɔ naale nyəη na pá yaaki-i si Selofati. Alɔpiya ke Selofati ná lɔlaa.

¹⁶ Mpuɔyú Makii alɔ Maaka tasa apalɔpəyaya ke lɔlɔyɔ na í yaa-ke si Pɛlesi. I tasa leηi, ilena í yaa keke si Selesi. Ntəna Selesi náa lɔlɔ Ulam na Lekem.

¹⁷ Ulam pəyalɔ keke Petan.

Makii pəyalɔ Kalaati wei i ké Manasee saali tɔ i lɔlɔyɔ nyóma nté.

¹⁸ Kalaati neu alɔ nyəη Hammoleketi ná lɔləna ntεye Isoti na Apiyesee, na Mala.

¹⁹ Semita pəyalaa nté Ahiyan, na Sekem, na Liki, na Aniyān.

Iɔlayim lɔlɔyɔ nyóma

²⁰ Iɔlayim kɔlɔlaa nté Sutela, na Peleti, na Tahati, na Ilati, na Tahati,

²¹ na Sapat, na Sutela. Iɔlayim pəyalaa lɛlaa nté Isee na Ilati. Mpe paa maɔasəna si pa lɛkəyi Katɔ hɔɔlɔyɔ taa nyóma kaləkəη na pɛle pá ku-we.

²² Mpuɔyú Iɔlayim caya ləyaya na pə leeli na i nyóma kɔɔ i puɔyusuɔy.

²³ Pəle pə waali í tasa i alɔ ke nyəm na í lɔlɔ apalɔpəyaya na í ha-ke si Peliya*fa*. Mpi tɔ, i təyaya ka we wahala taa ké. ^a

²⁴ I lɔla alɔpəyaya tɔtɔ, pá yaa-ke si Sela. Nke ká ηmana Pɛti-Holonɔ isɔtaa na pətee na Usan-Sela.

²⁵ Peliya kɔlɔlaa nté Lefa, na Lesefi, na Tela, na Tahan,

²⁶ na Latan, na Amihuti, na Iisama,

²⁷ na Nun, na Yosuwee.

²⁸ Acalεε nna Iɔlayim nyóma hikaa si pá caya tɔɔle Pɛteeɔ na pə cɔlɔ acalεε. Na Naalan na ilim tɔlule tɔɔ, na Kesee na pə cɔlɔ acalεε na ilim tɔtɔle tɔɔ. Na Sikem, na Aya pə heku taa hɔɔlɔyɔ na pə cɔlɔ acalεε.

²⁹ Manasee lɔlɔyɔ nyóma acalεε nté Pɛti-Seyan, na Taanakɔ, na Mekito, na Tɔɔ, na pə cɔlɔ acalεε.

Yakɔpu pəyalɔ Yosεfɔ lɔlɔyɔ nyóma acalεε nté.

Asee lɔlɔyɔ nyóma

³⁰ Asee pəyalaa nté Iməna, na Isefa, na Isefi, na Peliya. Pa neu alɔ nyəη nté Sela.

³¹ Peliya pəyalaa nté Hεpεε na Maləkəyeli. Maləkəyeli ηmana Piisayiti icate.

³² Hεpεε pəyalaa nté Yafəleti, na Semεε, na Hotam, na pa neu alɔ nyəη Suwa.

^a 7:12 Iii: Pə caya isi yɔlɔ kɔlɔm inəyi pa yaa si Ili ke Kotōsuto I 7:7 taa.

^a 7:23 Peliya: Peliya həte hɔwεε nte si: I təyaya we wahala taa.

- 33 Yafōleti pəyalaa nté Pasaki, na Pimali, na Asefati.
 34 Semee pəyalaa nté Ahi, na Loka, na Hupa, na Alam.
 35 I neu Hotam pəyalaa nté Sofa, na Iməna, na Selesi, na Amali.
 36 Sofa pəyalaa nté Suwa, na Haanefee, na Suwaali, na Peeli, na Iməla.
 37 Pesee, na Hoti, na Samma, na Silesa, na Itəlanj, na Peela.
 38 Itəlanj pəyalaa nté Yefune, na Pisepa, na Ila.
 39 Ulla pəyalaa nté Ala, na Hanəyeli, na Lisiya.
 40 Asee luluyv nyəma nté pa tənaxa mpv. Paa ké nyəwə nyəma kəpampama ké, na pá wena kpelikpeka. Pa ηmaa pa həla ke yoolaa kəkəluv takəlaya taa si pa taa we yoolaa yulvnyəwə iyisi hiu na naatoso (26000).

8

Pencamee luluyv nyəma lelāa həla

- 1 Pencamee pəyalaa ka we kakpası ké. Kancalaya nyəwə nté Pela, Pela waali ké Asəpeli, Asəpeli waali ké Ala,
 2 Ala waali ké Noha, Noha waali ké Lafa.
 3 Pela pəyalaa nté Ataa, na Kelaa, na Apihuti.
 4 Na Apisowa, na Naamanj, na Ahowa,
 5 na Kelaa, na Sefufan, na Hulam.
 6 Ihuti pəyalaa nté Kera icate nyəma teesi nyəwə nyəma. Məpəyú pa pona-weye Manahati na toj. Pa həla nté,
 7 Naamanj, na Ahiya, na Kelaa. Usa na Ahihuti pa caa keke Kelaa. Inı i tiikina-weye pa kuuu waatu.
 8 Məpəyú Salayim təxəna i alaa naale, Husim, na Paala. Pə waaləxi i kraxa Mowapv
 9 tetv taa ké alv lelv, pa yaa-i si Hotesi. Ilé i lulvna Yorari, na Sipiya, na Mesa, na Maləkam,
 10 na Yewusi, na Sakiya, na Miiima. I pəyalaa pəsəna lulvnyəwə nyəma.
 11 Salayim alv Husim ka lulv-i piya naaleye kancalaya ké. Mreyele, Apituri, na Iləpaali.
 12 Iləpaali pəyalaa nté Həpəe, na Misam, na Semeti. Semeti ηmana Ono, na Loti pə acaləe na pə colv nyəna.
 13 Məpəyú Ayaləwə lulvnyəwə nyəma Peliya, na Sema pa təxəna Katı nyəma.
 14-16 Peliya pəyalaa nté Ahiyo, na Sasaki, na Yeleməti, na Sepatiya, na Alati, na Itee, na Mikayeli, na Isepa, na Yoha.
 17-18 Iləpaali pəyalaa nté Sepatiya, na Mesulam, na Hisəki, na Həpəe, na Isemelayi, na Isəliya, na Yorari.
 19-21 Simeyi pəyalaa nté Yakim, na Sikəli, na Sarəti, na Iliyenayi, na Siletayi, na Iliyeli, na Ataya, na Pelaya, na Similatı.
 22-25 Sasaki pəyalaa nté, Isepan, na Ipee, na Iliyeli, na Apətəwə, na Sikəli, na Hanan, na Hananiya, na Ilam, na Anetotiya, na Ifətəya, na Penuweli.
 26-27 Yelowam pəyalaa nté Sameselayi, na Sehaliya, na Ataliya, na Yalesiya, na Iliya, na Sikəli.
 28 Pa kpeka lulvnyəwə nyəma nté na pə keesəna pa waatvnaa, na pá we Yosalem taa.
 29 Kapawəwə icate ηmalv na i alv Maaka paa caya Kapawəwə icate nté tə taa ké.
 30 I pəyalv kancalaya nyəwə hətə nté Apətəwə. I pəyalaa lelāa həla nté Suuu, na Kisi, na Paali, na Natari,
 31 na Ketəwə, na Ahiyo, na Sekee,

³² na Mikəlōti. Sima caa keke. Pane inɪ pa caɣa pa nyǝma kin ke Yosalem kɛ ɪsu pa tɛtɔnaa.

Sayuli lɔlvɔv nyǝma
(Kotōosuto I 9:39-44)

³³ Nɛɛ pɔyalɔ keke Kisi, na Kisi pɔyalɔ keke Sayuli. Sayuli pɔyalaa ntɛ Sonatanɔ, na Maləkisuwa, na Apinatari, na Isepaali.

³⁴ Sonatanɔ pɔyalɔ keke Melipaali. Melipaali nyɛɛ ntɛ Mika.

³⁵ Mika pɔyalaa ntɛ Pitɔɛ, na Meleki, na Taleya, na Ahasi.

³⁶ Ahasi pɔyalɔ keke Yowata. Yowata pɔyalaa ntɛ Alemɛti, na Asəmafeti, na Simili. Simili pɔyalɔ keke Mosa.

³⁷ Mosa pɔyalɔ keke Pineya, Pineya pɔyalɔ keke Lafa, Lafa pɔyalɔ keke Ilasaa, Ilasaa pɔyalɔ keke Aseeli.

³⁸ Aseeli pɔyalaa wɛ naatoso, pa həla ntɛ Asəlikam, na Pokulu, na Iəməyeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hananɔ.

³⁹ Aseeli neu ntɛ Iseki. Iseki pɔyalɔ kancaalaya nyɛɛ ntɛ Ulam, naale nyɛɛ ntɛ Yewusi, tooso nyɛɛ ntɛ Iifeleti.

⁴⁰ Ulam pɔyalaa ke kpelikpeka nyǝma kɛ na tɔtɔlaa. Pa wɛna piya na saalənaa ke səsəm. Pa tənə pa wɛ yɔlvnyɔɛɛ nɪnɔwə na nɪle na naanɔwə (150).

Pencameɛ nyǝma taa kɛ pa tənə ɪsəntɔ pa wɛɛ.

9

¹ M̄p̄ɔḡɔ pa tɔ Iseɣeli nyǝma həla ke pa awulaa takəlasɪ taa ɪsu pa kpeka tɔɛa tɔ.

Yosalem nyǝma tɔm

Yuta nyǝma wakələnə Iə, ɪlənə Papiloni nyǝma kuu-wɛ.

² Iseɣeli nyǝma ke yem, na kətəlaa, na Lefii nyǝma, na Iə təsɛɛɛ taa tɔmlataa caaləna məlvɔv ke pa ɪcətɛ taa, na p̄a mɔv pa tɛtɔnaa.

³ Yuta nyǝma, na Pencameɛ nyǝma, na Ifəlayim nyǝma, na Manasee nyǝma taa yəlaa mələna Yosalem taa na p̄a caɣa.

⁴ Yuta kpekəle tɔ Utayi ka wɛɛ, Utayi caa keke Amihuti, Amihuti caa keke Omili, Omili cəsɔ keke Imili, Imili cəsɔ cəsɔ keke Pɛɛsɪ kpekəle tɔ Pani.

⁵ Sela kpekəle tɔ Asaya wei ɪ kɛ pa lɔlvɔv kancaalaya pɔyaya tɔ ɪ na ɪ pɔyalaa pa wɛɛ.

⁶ Na kpekəle ntɛ tɔ tɔ Yeuweli ka wɛɛ tɔtɔ. Yuta nyǝma mpa paa wɛ Yosalem tɔ paa wɛ yɔlvnyɔɛɛ nasətoso na nɪnaasa na naanɔwə (690).

⁷ Pencameɛ kpekəle taa tɔ Salu ka wɛɛ. Salu inɪ ɪ caa keke Mesulam. Mesulam caa keke Hotafiya, Hotafiya cəsɔ keke Hasenuwa.

⁸ Na Yelowam pɔyalɔ Iṛəneya, na Usi pɔyalɔ Ila. Mikili saali keke. Na Sefatiya pɔyalɔ Mesulam, Leweli saali keke. P̄əc̄c̄ Iṛəna saali kələlvɔv tɔtɔyɔɛ.

⁹ Pa tənə paa kɛ pa lɔlvɔv nyɛɛ nyǝma kɛ. Pencameɛ nyǝma mpa pa wɛ Yosalem tɔ pa wɛ yɔlvnyɔɛɛ nasənaasa na nɪnɔwə na nɪle na naanɔwə na naatoso (956).

¹⁰ Kətəlaa loonɔ taa nyǝma ntɛ Yetaya, na Yoyalipi, na Yakerɔ,

¹¹ na Yuta nyǝma Iə təsɛɛɛ paasənɔv Asaliya. Asaliya cəsənəa ntɛ Hilikiya, na Mesulam, na Sətəki, na Məlayɔti, na Ahitupi,

¹² na Ataya. Ataya cəsənəa ntɛ Yelowam, na Pasehuu, na Maləkiya, na p̄a kaasɪ tɔtɔyɔ Masayi. Masayi cəsənəa ntɛ Atiyeli, na Yasela, na Mesulam, na Mesilemiti, na Imɛɛ.

13 Na pá sósəna kətəlaa lelāa na pa lələŋ nyəŋ nyəma. Pa we yəlonyəŋ iyaya na nasətosə na nūnūwa na nutosə (1760). Pa tənaya mpu pa ké kpelikpeka nyəma ké, na pá paasəyənə Yuta nyəma Isə təsele təmlə.

14 Lefii nyəma loŋa taa tū nté Semaya, na ı cəsənāa nté Hasupı, na Asəlikam, na Melali kpekəle tū Hasapiya.

15 Na pá kaasi tətəyə Pakəpaka, na Hələsi, na Kalalı, na Mataniya. Mataniya cəsənāa nté Mika, na Sikəli, na Asafı.

16 İlena pá kaasi tətəyə Opatiya, na ilé ı cəsənāa Semaya, na Kalalı, na Yetutun. Na Asa pəyalu Pelekiya, wei ı ké İləkana saalı, na í we həyəluyə ŋku kv tamsəna Netofa ıcaté tə kv taa tə.

17 Nənəəsi tanlaa taa ka we nyuyū tū Salum na ı newaa Akupı, na Taləmən, na Ahiman.

18 Pa ləluyə nyəma lakəna təmlə ke haləna saŋa ke wulan nənəyə ŋka ka we ilim təlule tə. Pa cəsənāa ka tanayana Lefii nyəma təsikile nənəəsi.

19 Kolee pəyalu Salum, Apiyasafı saalı wei ı ké Kolee saalı kvələyū tə, na Kolee unı ı təyaya nyəma lelāa pá feŋayana təsulle nənəyə ısu pa cəsənāa ká feŋuyū Tacaa yələa təsikile tə.

20 İlasaa pəyalu Pənhası ka kəna pa nyuyū tū ke lən. Mpi tə, Tacaa ká we ı waalı ké.

21 Meselemiya pəyalu Sakalı ka kəna təsulle nənəyə tanlaa taa lelu tətə.

22 Nənəəsi tanlaa mpa paa ləsaatə pa krenta yəlonyəŋ ŋmūnyū na naanūwa na naale (212). Paa ŋmaawa pa həla ke pa acaləe taa ké. Na Tafiiiti na Isə kuyəyətutə tələsulə Samiyəelı pa larəna-weyə naanı na pá tū-weyə təma anı.

23 Mpyəyə pa təkə Tacaa təsele nənəəsi tanuyū təmlə na pá tələsəyi təma.

24 İlena pá su tanlaa nyuyū nyəma ke Isə təsele kəŋkəmən liyiti nənəəsi tə. Paa ilim təlule həyəluyə na pə tətule nyəŋku, na pə ntəyən nyəŋku na pə mpətəŋ nyəŋku.

25 Tanlaa lelāa nāa we pa acaləe taa ké na pá keesəyi na pá kəŋ waatu waatu na pá səsəyi pa təwə na pá səŋna-weyə tanuyū ke kuyəyi naatosompəyələya mpəyələya.

26 Tanlaa nyuyū nyəma liyiti ka we tam ké tətəŋle. Mpeyēle Lefii nyəma mpa pa paasayana Yuta nyəma Isə təsele kutulun lələŋ na pə kpancooŋ tə.

27 Isə təsele kiŋ ke pa həntaya. Mpi tə, mpe pa feŋiyina-te na pá tələyi tə nənəəsi ke paa tanan ŋku.

28 Lefii tanlaa lelāa təmlə nté Isə seev wontu nti pa kəŋayana na nti pa kpakayaa tə tə kaluyə.

29 Lələa paasayana nyanası kvkaasası na kətaya wontu na mələm na sələm na nim na tulaalūnaa pə təm.

30 Ama kətəlaa tike sitayana tulaalūnaa.

31 Kolee kpekəle tū Lefii tū Salum pəyalu kancaalaya nyəŋ Matitiya kele təyənaya kvhav kakalası tūl.

32 Kəhatı kpekəle taa Lefii nyəma lelāa təkayana kətaya potopotonaa, mpa pa haaki Isə ké paa kuyaku kvheesyū ŋku tə.

33 Lefii ləluyə nyəŋ nyəma mpa pa paasayana yontu tə pa tēsi ka we Yuta nyəma Isə təsele kutulun lələŋ taa ké. Pa feina təmlə lente. Mpi tə, ilim na ahoo ke pa lakaya təmlə.

34 Lefii ləluyə nyəŋ nyəma nté na pá keesəna pa waatūnaa, na Yosalem taa ke pāa wē.

*Sayuli tɔyaya nyɔma**(Kotóosuto I 8:29-38)*

³⁵ Kapawɔŋ ɪcate ŋmalɔ Yeiyeli na ɪ alɔ Maaka paa caɣa Kapawɔŋ ɪcate taa ké.

³⁶ ɪ pɔyalɔ kancaalaya nyɔŋ hɛtɛ ntɛ Apɔtɔŋ. ɪ pɔyalaa lɛlaa ntɛ Suuu, na Kisi, na Paali, na Nɛɛ, na Natari,

³⁷ na Ketɔɔ, na Ahiyo, na Sakali, na Mikɔloti.

³⁸ Simam caa keɛ Mikɔloti. Panɛ ɪnɪ pa caɣa pa nyɔma kinj ké Yosalem ké, ɪsu pa kpeka yɔlaa.

³⁹ Nɛɛ pɔyalɔ keɛ Kisi, Kisi pɔyalɔ keɛ Sayuli, Sayuli pɔyalaa ntɛ Sonatɔŋ, na Malɔkisuwa, na Apinatari, na ɪsepaali.

⁴⁰ Sonatɔŋ pɔyalɔ keɛ Melipaali, Melipaali pɔyalɔ keɛ Mika.

⁴¹ Mika pɔyalaa ntɛ Pitɔŋ, na Meleki, na Taleya.

⁴² Ahasɪ pɔyalɔ keɛ Yayela, Yayela pɔyalaa ntɛ Mosa

⁴³ na Mosa pɔyalɔ keɛ Pineya, Pineya pɔyalɔ keɛ Lefaya, Lefaya pɔyalɔ keɛ ɪlasaa, ɪlasaa pɔyalɔ keɛ Aseɛli.

⁴⁴ Aseɛli pɔyalaa wɛ naatoso. Pa hɛla nte Asɛlikam, na Pokulu, na ɪsɔmayeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hanatɔŋ.

ɪSEYELI WULAU TAFITI TɔM**10***Sayuli sɔm**(Samiyeeli I 31:1-13)*

¹ Mɔpɔyɔ kuyaku nakɔli Filiisi nyɔma yooɔa ɪseyeli nyɔma, na pá tɔyɔnɪ-wɛ. Na pá kú pa taa paɣale ke Kilipɔwa pɔyɔ taa, na lɛlaa náá se.

² ɪlena pá tɔ Sayuli pa waali na pá kú ɪ pɔyalaa Sonatɔŋ na Apinatari, na Malɔkisuwa.

³ Mɔpɔyɔ pɔ wiisina Sayuli na tɔtɔlaa kpɔli-ɪ na pá yaɣa-ɪ nyɔmá.

⁴ ɪlena í tɔ ɪ yooɔ wontu tɔkɔlɔ sɪ: Kpɛɛ nyá layatɛ na ń tɛɛsɪ-m. Pɔ taa kɔɔ na Filiisi nyɔma mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ pá kɔɔ pa tɛɛsɪ-m na pá paana-m.

Ama sɔyɔntɔ kpa ɪ yooɔ wontu tɔkɔlɔ na í kisi. Tɔnɔyale Sayuli sika ɪ layatɛ na í yeɛ ɪ ti na í hoti tɔ tɔɔ.

⁵ Yooɔ wontu tɔkɔlɔ nawa sɪ ɪ caa sɔpa, ɪlena í hoti ɪ nyɔntɛ tɔɔ tɔtɔ na í sɪ.

⁶ ɪsɔna Sayuli na ɪ pɔyalaa tooso pa kpɛnta sɔm tɔyɔɛ. Na kawulaya tɔyaya nyɔma su tɔnɔya.

⁷ Mɔpɔyɔ ɪseyeli nyɔma mpa paa wɛ tɛtɛkɛle taa tɔ, pa nuwa sɪ Sayuli na ɪ pɔyalaa pa sɔpa, na yooɔlaa ya. ɪlena pá se na pá yeɛ pa acaɛɛ na Filiisi nyɔma polo na pá caɣa.

⁸ Tɛv fema na Filiisi nyɔma polo sɛtaa wontu tɔɔsɔyɔ. ɪlena pá maɣana Sayuli na ɪ piya tooso ke Kilipɔwa pɔyɔ taa.

⁹ Mɔpɔyɔ pa kpaɣa Sayuli yooɔ wontu na pá sɛti ɪ nyɔyɔ na pá kpɛena. ɪlena pá yasɪ pɔ tɔm ke pa tɛtɔ taa, na pa tɔŋ tɛɛ, na yɔlaa taa.

¹⁰ Pɔ waali ké pa su ɪ yooɔ wontu ke pa tɔŋ taa nakɔli kv kutuluɣu taa. ɪlena pá pusi ɪ nyɔmpɔyɔɔɔɔɔ ke pa tɔyɔ Takɔŋ kutuluɣu taa.

¹¹ Mɔpɔyɔ Yapeɛsɪ nyɔma ke Kalaati tɛtɔ taa nuwa pɔ tɔna mpi Filiisi nyɔma lapa Sayuli tɔ.

¹² ɪlena ɪcate taa apalaa lu na pá polo pá kpaɣa í na ɪ piya na pá kɔna Yapeɛsɪ na pá pi-wɛyɛ tɔyɔ sɔsɔɔ tɛɛ na pá hɔkɔ nɔɔsɪ ke kuyɛɛŋ naatosompɔyɔɔɔɔɔ.

13-14 Sayuli ta taku Tacaa kusəsitu pəyele i yela Iso ké yəgətənav na í svsi kəgənanə na í yəgətəna ate tu təgə i səpa. Tacaa ku-i m̄pógú, ɬena í cəla kawulaya ke Seseə pəyalu Tafiti.

11

Tafiti kawulaya kpa (Samiyeli II 5:1-3)

1 M̄pógú Iseyeli yəlaa təna kota Tafiti kin ke Hepəlonə na pá təmi-i si: Tə ké caləm kuləməm na təgənyu kuləmnyu ké.

2 Hatoo waatu wei Sayuli ka ké wulan tə, nyaa kəna Iseyeli yoolaa nyuɬu tu. Halɪ Tacaa nyá Iso tó si, nyaa təgəna i yəlaa Iseyeli nyóma təw ké kawulaya.

3 M̄pógú Iseyeli səsaa təna pola Tafiti kin ke Hepəlonə na pá na-i pá pəeli nəgə ke Tacaa kin. ɬena pá kpa Tafiti ke Iseyeli wulan ke teitei isu Iso ka heeluyu Samiyeli na í yəgəti tə.

Tafiti leeknyu ke Yosalem (Samiyeli II 5:6-10)

4 M̄pógú Tafiti na Iseyeli nyóma təna pa polaa si pa nyaləxi Yosalem. Pa yaakaya icate nté si Yepusi, na Yepusi nyóma ka wenna tə taa.

5 Ntəna pá tó Tafiti si: N kaə svv tá icate taa.

Paa na m̄pu na Tafiti náá leeki Siyənə kolunə icate. ɬena pá ha-təgə hətə si Tafiti tə.

6 Tafiti ka yəgətəa ké si: Ye wei i laala Yepusi tu ke kuyu p̄ntu ká lana yoolaa nyuɬu tu. Ntəna Seluya pəyalu Sowari laali yoonəv, na í pəsi yoolaa nyuɬu tu.

7 ɬena Tafiti cəla kolunə icate taa. Pə təw ké pa ha-te si Tafiti tə.

8 M̄pógú i ɬmawa na í cəw icate ke pə kpaɣav Milo tə na pə cəw na pə ta. ɬena Sowari náá təgənyəxi icate kakaasaya.

9 ɬena Tafiti toj səsəgəxi na pə puki. Mpi tə, Iseyeli Iso ka wə i waali ké.

Tafiti yoolaa (Samiyeli II 23:8-39)

10 Iseyeli yəlaa təna ka kpaana Tafiti ke wulan, isu Tacaa ka yəgətənyu tə. ɬena pəle pá nuna-i teu ke i kawulaya waatu təna. Halɪ i yoolaa səsaa həla ntə.

11 I yoolaa nté: Yoolaa hiu na naanəwa kpekəle nyuɬu tu Hakəmoni tu pəyalu Isepaali. Kuyaku nakuli inɪ i ká sulina yəlaa ɬmənnyu na ninəwa (300) na ɬmantaaya ke yosu kuləmnyu taa, na í kó pa təna.

12 Isepaali waali ké Ahuwa tu Toto pəyalu ɬlasaa. ɬlasaa ka kəna kpelikpeka nyóma tooso taa lelu.

13 Inɪ i ka wenna Tafiti kin ke Pa-Tamim ke waatu wei Filiisi nyóma liwa Iseyeli nyóma ke yoonəv na pəle pá se kolontunaa tə. Təgənyə pəe taale natəli tu wə təna.

14 Na í na i yoolaa pá səɬ haləm həkə taa, na pá yoonə Filiisi nyóma, na Tacaa yele na Iseyeli nyóma kəli pa kolontunaa.

15 M̄pógú kuyaku nakuli yəlaa hiu na naanəwa kpekəle yəlaa tooso pola Atulam kəkpaənnyu p̄óyó cəw, na pá maɣana Tafiti. Mpi tə, Filiisi nyóma ka p̄ula Lefayi nyóma tətəkəle taa ké.

16 Na Tafiti náá wə kolunə icate taa ké i təɬmelle na Filiisi nyóma nyuɬu tu səsə wə Pətəlehəm.

17 M̄pógú lukətu kpa Tafiti na í tə si: Awe kəɬna-m Pətəlehəm icate nənyəwə ləkə ləm na má nyəw?

18 Ntēna yoolaa tooso fayana Filiisi nyóma yoolaa taa na pá polo pá cosi loko iní i taa lom na pá pona Tafiiti. Ama i kisa pə nyoo, na í pəli-wəxi ateyε Tacaa.

19 Ilena í tō si: Ma Iso, ma feina mpaav si má nyoo lom pəne.

Pə we isu mpa pa lapa pa weesin ke awusa na pa polo pə luyu tō pa caləm ké. Kookali wei yoolaa tooso iní i lapa tōyole.

20 Yəlaa hiu na naanowa kpekəle nyuyv tu Sowari neu Apisayi. Kuyaku nakuli iní i yonna kolontunaa n̄m̄nyuyv na nuñowa (300) na n̄mantayaa na í ku-we. Tənya i hikina nyuyv ke yəlaa hiu na naanowa kpekəle taa.

21 Təm naalexe i nyuyv kolaa. Haləna í pəsi pa nyuyv tu. Ama i ta hanəna yəlaa tooso kpekəle ké.

22 Na Kapəseli tu Yoyata pəyalv Penaya. Yoolaa taa yoolu wei i lapa kookalənaa payale tō i saali. Iní i ka kəna Mowarv yoolaa səsaa naale. M̄p̄yó kuyaku lexu i tii hite taa ké watu waatu ke saa wei tev t̄mp̄εε kraakpaacav hotayə tō na í ku tōyolayə.

23 Iní i ka kəna Icipiti tooko n̄yolv. Tooko iní i tayaləh we meətələnəa naale na h̄yolvuyv ke mpv. I n̄mantayaa yasəlayə we isu kpalantaav. M̄p̄yó Penaya yonna tooko iní na k̄p̄at̄yó, na í lexu i n̄mantayaa ke i nin taa na í kəna-i.

24 Kookalənaa mpa Penaya lapa tōyole na i nyuyv kul yoolaa hiu na naanowa taa.

25 Paa na Penaya nyuyv kula yoolaa hiu na naanowa kpekəle taa tō, i ta hanəna yəlaa tooso kancaalayə nyəh kpekəle. Ilena Tafiiti su Penaya ke kawulayə təyayə tanlaa nyuyv tu.

26 Ilena pə kaasi yoolaa leləa, isu Sowari neu Asayεli na Petələhem tu Toto pəyalv llanəh

27 na Haloo tu Samoti na Paləh tu Helesi,

28 na Tekowa tu lkesi pəyalv Ila. Na Anatoti tu Apiyεεε,

29 na Husa tu Sipikayi, na Ahowa tu Ilayi.

30 Na Netofa nyóma Malayi na Paana pəyalv Heleti,

31 na Pəncamεε tetu Kipeya tu Lipayi pəyalv Itayi, na Pəlatəh tu Penaya.

32 Na Kaasi ləv taa tu Hulayi na Pəti-Alapa tu Apiyeli,

33 na Pahulim tu Asəmafeti, na Saaləpəh tu Iliyapa.

34 Na Hasem pəyalv Kisəh, na Halaa nyóma Sakee pəyalv Yonatan,

35 na Halaa tu Sakaa pəyalv Ahiyam, na Uu pəyalv Ilifali.

36 Na Mekela tu Hefεε, na Paləh tu Ahiya,

37 na Kamεεli tu Hεsəlo, na Isəpayi pəyalv Naalayi,

38 na Natəh neu Sowεεli, na Hakili tu pəyalv Mipaa.

39 Na Amoni tu Selekti, na Peloti tu Nala wei i tókayə Seluya pəyalv Sowari youu wontu tō,

40 na Yetεε təyayə nyóma Ila na Kalεv.

41 Na pə kaasi Hiti tu Ulii na Alayi pəyalv Sapati, na

42 Lupəh kpekəle nyuyv nyóma taa ləlv Sisa pəyalv Atina, na pə səsəna yoolaa hiu na naanowa.

43 Na Maaka pəyalv Hanəh, na Meterəh tu Yosafati,

44 na Asətəloti tu Usiya, na Alowεε tu pəyalaa Sama, na Yeiyeli.

45 Na Simili pəyalaa Yetiyayeli, na i neu Tisi tu Yoha,

46 na Mahafa tu Iliyeli, na Ilenam pəyalaa Yelipayi, na Yosafiya, na Mowarv tu Itəma,

47 na Sopa nyóma Iliyeli, na Opeti, na Yasiyeli.

12

Tafiiti camnanaa kancaalaya nyóma ke Sikəlaki

¹ Waatu wei ɪ taa Tafiiti seekaya Kisi pəyalu Sayuli na í ηmeləxi tɔ, yoolaa taa yoolaa napəli pa pola ɪ kin na pá səŋna-ɪ.

² Pá na pa təŋ na pa pəntələŋ. Pa nyómá pə tɔw na ηwaasŋ na mpələ.

Sayuli cəsɔ Pəncamεε kpekəle taa nyóma mpa pa pola Tafiiti kin təŋlə

³ Kipeya tɔ Sema pəyalu nyuɣu tɔ Ahiyesεε. Na ɪ neu Yowasi, na Asəmafeti pəyalaa Yesiyeli, na Pele, na Anatəti ɪcətε nyóma Pelaka, na Yehu.

⁴ Na yoolaa hiu na naanɔwa kpekəle nyuɣu nyóma taa lɛlv Karawəŋ tɔ Isəmaya.

⁵ Na Ketela nyóma Iləmeya, na Yasiyeli, na Yohanasŋ, na Yosapatɪ.

⁶ Na Halufu nyóma Ilusayi, na Yeliməti na Peyaliya, na Semaliya, na Sefatiya.

⁷ Na Kola lɔlvɣu nyóma Iləkana, na Isiya, na Asaleli, na Yowesεε, na Yasopam.

⁸ Na pá səsəna Ketə tɔ Yelowam pəyalaa Yowela, na Sepatiya.

⁹ Mpóyó lɛlaa ná lí Katɪ kpekəle taa, na pá polo Tafiiti kin ke ɪ təŋmelle ke wɔlaya tɛtu taa. Paa ké yoolaa kɔpama mpa pa nyómá yooɔ təŋə, na pá nyómá kpaləŋ na ηmantasɪ pə təm. Pa wɛna apalɔv ɪsu təŋɔlastɪ, na pá nyómá ləŋləŋ lapu ɪsu naməŋ ke puɣu taa.

¹⁰⁻¹⁴ Paa wɛ yəlaa naanɔwa na naalɛyε. Halɪ pa həla nté Isee, na Opatiya, na Iiyarɪ na Misemana, na Iləmeya, na Atayi, na Iliyeli, na Yohanasŋ, na Iləsapatɪ, na Iləmeya, na Makəpanayi.

¹⁵ Katɪ kpekəle nyóma nté. Paa ké yoolaa nyuɣu nyóma ké. Pa taa səkpɛlu ka wɛ ké ɪsu yəlaa nuɔwaa (100) na səsɔ ɪsu yəlaa iyaya (1000).

¹⁶ Mpe paa tesəna Yaatanɪ pəŋɔ ke pənaya ɪsətu kancaalaya nyəŋ taa. Waatu ɪni ka su teu ké na ká lu. Ilɛna pá polo na pá təŋɔni mpa paa caya ilim təlule na pə tətule tɔ tətɛka taa tɔ.

¹⁷ Mpóyó Pəncamεε na Yuta kpeka nyóma pola Tafiiti təŋmelle na pá maɣana-ɪ.

¹⁸ Ntɛna í səŋ-wɛ na í tɔ-wɛ sɪ: Ye ləmayasəle kɔpante ke í kəŋna ma kin sɪ í səŋna-m, ɪlɛ má mu-mɛ na lotu kɔlvmtɔ. Ama ye í kəŋ ma kəlvmtɔ lapu ké sɪ í tɔ-m ma kolontunaa niŋ taa. Pəyele ma ta wakəli polv. Ilɛ ta cəsənaa ləɔ í wɛɛ ta aseeta tɔ na í hɔv ta təm.

¹⁹ Mpuɣule Iə Feesuyɪ tii yoolaa hiu na naanɔwa kpekəle nyuɣu tɔ Amasayi tɔw na í má kapuka sɪ:

Sesee pəyalu, tá na-ŋ ké.

Tə wɛ nyá waalɪ ké.

Nyana mpa pa səŋna-ŋ tɔ.

ɪ wɛ alaafəya taa ké.

Mpi tɔ, nyá ləɔ səŋna-ŋ.

Mpóyó Tafiiti mɔ-wɛ na í tɔ-wɛyε nyuɣu nyóma təma ke ɪ kpekəle taa.

²⁰ Mpóyó Manasee kpekəle nyóma pola Tafiiti kin ke waatu wei ɪ məla Filiisi nyóma tɔw sɪ pa yookina Sayuli tɔ. Ilɛ tampana tɔw, Tafiiti na ɪ yoolaa pa ta səna Filiisi nyóma. Filiisi nyóma ka təŋɔna Tafiiti-wɛyε sɪ pá taa kəw na Tafiiti məli ɪ caa kɔpəŋ tɔw na í tɔ mpeyε ilé ɪ niŋ taa.

²¹ Waatu wei Tafiiti pukaya Sikəlaki təŋə Manasee nyóma ná pola ɪ kin. Pa həla nté Atəna, na Yosapatɪ, na Yetiyayeli, na Mikayeeɪ, na Yosapatɪ, na Ilihu, na Manasee yoolaa iyaya nyuɣu tɔ Siletayi.

²² Pa tənaya mpu paa ké yoolaa kɔpama ké. Ilɛna pá lá Tafiiti yoolaa nyuɣu nyóma na pá səna-ɪ teu.

²³ Paa kuyaku ηκυυ yōlaa kōηαγα na pá sōsēyi Tafiti yoolaa tō na pá sēηna-ι. Mpu pē lapōna na ι yoolaa tō sōsēm isu Isō yoolaa.

Mpa mpa pa pola Tafiti sēnav ke Hepōlēη tō

²⁴ Yoolaa kōpama mpa pa pola Tafiti kin ke Hepōlēη si pa celēyi-ι Sayuli kawulaya, isu Tācaa ka yōχōtyu tō pa nyōēη nta.

²⁵ Yuta kpekāle taa yoolaa wē iyisi naatoso na nasēnaasa (6800) na pa kpalēη na pa ηmāntaasi.

²⁶ Simiyōēη nyōma ke yoolaa kōpama iyisi naatosompōyōlaya na nunuwa (7100).

²⁷ Lefii nyōma ke iyisi liyiti na nasētosō (4600).

²⁸ Alōēη lōlyu tō nyōy tō Yoyata na ι waali nyōma ke iyisi tooso na nasētosō na nunuwa (3700).

²⁹ Ilena pá kaasi ifepu Satōki wei ι ka ké yoolu kōpāη tō, na ι maγamaγa ι lōlyu nyōēη nyōma hiu na naale.

³⁰ Na Pēncamēē kpekāle nte tē ké Sayuli nyōnte tōyō iyisi tooso (3000). Pa taa paγale lakaya Sayuli lōlyu nyōma ke tāmlē.

³¹ Iēlayim kpekāle taa ké yoolaa kōpama iyisi hiu na nasēnaasa (20800). Pa tōna pa nyōēη kōla pa lōlēη taa ké.

³² Manasee kpekāle hōyōlyu ηku ky wēna ilim tētule tō tōyō iyisi pōlēfei hiu (18000). Paa lōsa yōlaa mpēyē kulōsv ké si pá polo pá kpa Tafiti ke wulav.

³³ Isakaa nyōma taa ké yoolaa nyōy nyōma ke ηmōnyu (200), na pa waali nyōma. Pa tōna pa nyōmā isēna Iseyeli nyōma lakī tō.

³⁴ Sapulōēη nyōma taa ké yōlaa mpa pa nyōmā yōou ke teu tōyō iyisi nulē na naanuwa (50000). Pa wēna yōou wōntu tōna, na pá lakī teu.

³⁵ Nefētali nyōma ke nyōy nyōma iyaga (1000) na pá yoolaa ke iyisi hiu na naanuwa na naatosompōyōlaya (37000) na pá tōka kpalēη na ηmāntaasi.

³⁶ Na Tāη nyōma taa ké yoolaa mpa pa sōlv puwa si pá puli yōou tōyō iyisi pōlēfei hiu na naanuwa na nasētosō (28600).

³⁷ Na Aseē nyōma taa ké yoolaa mpa pa nyōmā yōou ke teu na pa sōlv puwa tōyō iyisi nulē (40000).

³⁸ Kpeka wēna a wē Yaatanu ilim tēlule tō, isu Luperēη, na Katī, na Manasee hōyōlyu lēηky nyōma tōyō yoolaa iyisi nunuwa na hiu (120000) na pá wēna yōou wōntu tōna.

³⁹ Yoolaa mpē pa tōna pa polōna Hepōlēη na luγy kolōmyu, na pá kpa Tafiti ke Iseyeli wulav. Iseyeli nyōma lēlaa lanlē hēewa si í tōyō kawulaya ηké.

⁴⁰ Mōyōy pa caγa Tafiti kin ke kōyēēη tooso, na pá tōyō na pá nyōō mpi pa taapalaa lapa tō.

⁴¹ Pālē pē paasi, pēcōlv pēcōlv kpeka, isu Isakaa na Sapulōēη na Nefētali pē nyōma nā sēyōlayana mōlv, na kakalasi, na tūη wei pa γaa si filki na lēseη tō ι pēē kōwōlēē, na sōlv na nim na pá kōēna. Halōna pá kōna tōtōyō naaη na hēēη. Mpi tō, tetv tōna taa yōlaa tōna lanā ka hōlvmaa ké.

13

*Isō atakaa pōnav ke Yosalem
(Samiyēli II 6:1-11)*

¹ Mōyōy Tafiti na yōlaa iyaga (1000) nyōy nyōma, na nunuwa (100) nyōy nyōma, na nyōy nyōma lēlaa pa lapa kotuyu.

² Na Tafiti heeli pa tēna si: Ye pə maɣa-me, na Tacaaləŋle heewa, ɪle tē tili ləŋ ke ta nyəma mpa pa kaasa Iseyeli tetu taa tɔ pa waali. ɪlena pə tu kələna kətəlaa na Lefii nyəma mpa pa we həɣələŋ wei ɪ cəəna-tu tɔ ɪ taa tɔ. Tə yaa-we na pə kəə.

³ ɪlena tē kəna Iso atakaa kē tā te. Mpi tɔ, tə taa paasəna ɪ təm ke Sayuli waatu.

⁴ Mprɔɣu təm nti tə maɣa yəlaa tēna na pa tēna pa tisi si pə la mpu.

⁵ ɪlena Tafiti koti Iseyeli tetu tēna yəlaa ke pə kpaɣav Icipiti tetu tɔŋa na ilim mprətəŋ tɔ tɔ. Haləna Lepo-Hamati ke ilim ntəɣəŋ tɔ si, pə polo pə kpaɣa Iso atakaa kē Kiliyati-Yeyalim.

⁶ Mprɔɣu Tafiti na Iseyeli nyəma pa pola Paala timpi pa cuyusaa si, Kiliyati-Yeyalim tɔɣo Yuta tetu taa si pa kpaɣəŋ Iso atakaa. Atakaa ɪnɪ ɪ tɔ ka we isətəa taŋlaa ləesəŋ. Atakaa ɪnɪ ɪ isəntaa kē pa sɛɛkpaɣa Iso.

⁷ Apinatari teɣe atakaa ɪnɪ ɪ ka we. Mprɔɣu pa tu-ɪ kɛkɛ kɔfalv taa na Usa na Ahiyo pə həŋi-ɪ.

⁸ ɪlena Tafiti na Iseyeli nyəma tēna pa huli pa laŋhuləmle na luyu kolumbuɣu, na pə yooki yontu na cəməŋ, na saŋkənaa, na akilimanaa, na kpeŋkpeŋnaa, na akanteɛ.

⁹ Waatu wei pa tala Kitəŋ təfalle, ɪlena naaŋ cɛɛ Iso atakaa ke pɛtuɣu. Tənaɣa Usa siisaa na ɪ te Iso atakaa.

¹⁰ Mprɔɣule Tacaaləŋ mɔ Usa na pə pəna kē timpi ɪ mpa laŋle na ɪ tokina Iso atakaa tɔ, na ɪ ku-ɪ tənɛ ɪnəŋi kpaɣaa.

¹¹ Mprɔɣu Tafiti laŋle ta heɛna isəna mpi Tacaaləŋ kuyv Usa ke mpu tɔ. ɪlena ɪ ha lonte nteɣe hətɛ si Pelesi-Usa. Usa təkule ke pa yaa mpu na pa te taa. Na pə yaaku-teɣe mprɔɣu haləna saŋa.

¹² Kuyaku ŋkuyv Iso təm lapa Tafiti ke sɔɣəntu na ɪ tɔ si: Pə fei si mə pona Iso atakaa kē ma te.

¹³ Tafiti ta pona Iso atakaa kē ɪ teɣe kuyaku ŋku, Katɪ tu Opeti-Itəm teɣe ɪ su-ɪ.

¹⁴ Na atakaa caya tənaya isətənaa tooso. ɪlena Tacaaləŋ kooli apalv ɪnɪ na ɪ tɔyaya na ɪ nyəm tənaya kɔpantv.

14

Tafiti caya ke Yosalem

(Κυτῶστυ I 3:5-9; Samiyeli II 5:11-16)

¹ Mprɔɣu Tiiw wulav Hilam kusa yəlaa na pə polo Tafiti ke sɛɛv, na ɪ hana-ɪ kpeŋkpelesi kɔpəŋsi na pɛɛ saakəlaa, na kaafəntanaa, si pə ŋma-ɪ kawulaya tɔyaya.

² ɪlena Tafiti cəkəna si Tacaaləŋ maɣamaɣa kpaŋa-ɪ Iseyeli wulav. Na ɪ kawulaya tɔŋ tɔŋna sɔsuyv ke Iso yəlaa tɔ.

³ Mprɔɣu Tafiti kpaɣa alaa lɛlaa ke Yosalem na ɪ lɔl apalvpiya na alvpiya.

⁴ Halɪ ɪ pəyalaa mpa ɪ lɔla tēna tɔ pa həla ntɔ: Samuwa, na Sopari, na Natəŋ, na Saləməŋ,

⁵ na Ipa, na ɪlisuwa, na ɪləpɛletɪ,

⁶ na Noka, na Nefekɪ, na Yafiya,

⁷ na ɪləsama, na Peeliyata, na ɪləfɛletɪ.

Tafiti kəlvv ke Filiisi nyəma

(Samiyeli II 5:17-25)

⁸ Filiisi nyəma nuwa si Tafiti tɔɣo kawulaya ke Iseyeli tēna tɔ, ɪlena pə polo-ɪ yoonav. Tafiti nā nii mpu, ɪlena ɪ səŋ-we.

⁹ Mprɔɣu Filiisi nyəma wata Lefayi nyəma tetekəle.

¹⁰ Ulena Tafiiti pōosi Iso si: Mά polo má yoonā Filiisi nyóma na? N ká tu-weye ma nin taa? Ntēna Tacaa si: Polo na h́ yoonā-we. Maa tu-weye nyá nin taa.

¹¹ Mpróyú Filiisi nyóma tuusaa na pá tala Paali-Pelasim. Tēnaya Tafiiti ku-we na í to si: Tacaa hēe ma kolontunaa taa ké ikpate na ma nin. Isu Iōu fakuyu hapāle to.

Pə tōo ké pa ha tēne ināyi hāte si: Paali-Pelasim. Pə nyuyu nté si akpaa hēelu, na pa te taa.

¹² Filiisi nyóma seekaya, ulēna pá yele pa leesəh kolalaah. Mpróyú Tafiiti tōma si pá sō leesəh kolalaah ināyi kōkō.

¹³ Mpróyú Filiisi nyóma tayana Lefayi tetekāle ke wátóyú.

¹⁴ Ntēna Tafiiti tasa Tacaa ke yəgətənav, na Iso cō-i si: Taa polo pa tōo na pa waali tōo. Ama ce-we na h́ kpātəna-weye tuh taale hōtuyu nōyo.

¹⁵ Ye n nuwa yēlaa nōdēe ke tuh nyōh taa, ile n tii pa tōo ké kpakpaa. Mpi to, waatu ināyēle ma kōma si ma yookina Filiisi nyóma ke nyá nōyo tōo.

¹⁶ Mpyuyē Tafiiti lapa teitei isu Tacaa heeluyū-i to, na Iseyeli nyóma yoonā Filiisi nyóma ke pə krayau Kapawəh to, haləna Kesee.

¹⁷ Pə krayau waatu iní tōyo Tafiiti hāte yaawa tetūnaa tēna taa, na Tacaa yele na piitimnaa tēna nyāhna-i.

15

Iso atakaa ponav ke Yosalem

¹ Mpróyú Tafiiti hmawa teesi ke timpi pa yaa si Tafiiti te to. Ulena í tayani lonte natəli na í siki Iso cokāle si paa su Iso atakaa.

² Ulena í kpaali si: Lefii nyóma tike təkoh ká səyələna Iso atakaa. Mpyeye Iso ləsa si paa paasəyəna-i tam tōo.

³ Mpróyú Tafiiti kota Iseyeli nyóma tēnaya Yosalem si pá pona Iso atakaa ke timpi pa tayana i lonte to.

⁴ Ulena í koti Aləh ləlyu nyóma kətəlaa na Lefii nyóma.

⁵ Kehati ləlyu nyóma ka we yēlaa nuuwa na hiu (120) ké, pa nyuyu tu nté Uliyeli.

⁶ Melali ləlyu nyóma ke hmuyuyu na hiu (220), pa nyuyu tu ke Asaya.

⁷ Kesəh ləlyu nyóma ke nuuwa na hiu na naauwa (130), pa nyuyu tu nté Soweeh.

⁸ Uasafah ləlyu nyóma ke hmuyuyu (200), pa nyuyu tu nté Semaya.

⁹ Həpələh ləlyu nyóma ke nuuwa, pa nyuyu tu nté Ulayeli.

¹⁰ Usiyeli ləlyu nyóma we nuuwa na naauwa na naale (112), pa nyuyu tu nté Aminatari.

¹¹ Mpróyú Tafiiti yaa kətəlaa Satəki, na Apiyataa, na Lefii nyuyu nyóma, Uliyeli, na Asaya, na Soweeh, na Semaya, na Ulayeli, na Aminatari.

¹² Na í to-we si: Mpa me, í ké Lefii nyuyu nyóma to, mə na mə waali nyóma í la nyōh tōo asilima keeluyu kətaya na í polo na í kraya Iseyeli Iso atakaa na í kəna-i lonte nte tē taa ma tayana-i to.

¹³ Mpi to, mə taa fei, waatu wei tē pola i krayau ke kancaalaya to. Pəyele tē ta tu pōosi Tacaa si pulb, isu pu muuaa to. Pə tōo ké Iso kó tá taa yulb.

¹⁴ Mpróyú kətəlaa na Lefii nyuyu nyóma pa lapa nyōh tōo asilima keeluyu kətaya, na pá polo si pa kpakəyi Iso atakaa.

¹⁵ Ulena Lefii nyóma kraya i kpatəh taa, na pá hōyeli pa asəhkpekin tōo ké teitei isu Tacaa ka kesuyu Moisi to.

16 Ulena Tafiiti heeli Lefii nyūyū nyóma si: I puli mā tētūnaa waali. Pēle paa yoonā yontu na sanjūnaa na cēmāh na kpehkpēhnaa na lanjholūmle sōsōle.

17 Ntēna Lefii nyóma puli Sowēeli pəyalū Heman, na íle i taapalu Pelekiya pəyalū Asafi, na pa tētū Melali lūlūyū tū Kusaya pəyalū Itan pa waali.

18 Pó kaasi pēle pa waali nyóma Lefii nyóma lelāa mpa pa ké nōnōsi paasēnlāa tō, isū Sakali, na Peni, na Yasiyeli, na Semilamōti, na Yehiyeli, na Uni, na Iiyari, na Penaya, na Maaseya, na Matitiya, na Ilifēlehu, na Mikineya, na Opeti-Itōm, na Yeiyeli.

19 Yonyoolāa Heman, na Asafi, na Itan, pēle pa makayana nteye nyəgəlyūyū kuseemūyū kpehkpēhnaa mpa pa wiiki teu tō.

20 Sakali, na Asiyeli, na Semilamōti, na Yehiyeli, na Uni, na Iiyari, na Maaseya, na Penaya pēle pa makī cēmāh wei i wē nōsi kuyūllasi tō.

21 Matitiya, na Ilifēlehu, na Mikāneya, na Opeti-Itōm, na Yeiyeli, na Asasiya pēle pa makayana nteye ŋmusi pələfēi naanūwa sanjūnaa na yonyoolāa yooki yontu.

22 Lefii nyóma nyūyū tū Kenaniya kēle Isō atakaa kpaayū sōsō na í paasəyāna. Mpi tō, i nyómá pə tōm kē teu.

23 Na Pelekiya na Iləkana pēlēyēle nōnōsi tanjlaa, na pə wēe si pá səh atakaa kite.

24 Na nōnōsi tanjlaa lelāa Opeti-Itōm na Yehiya. Pə kaasa kətēlāa Sepaniya na Yosafati na Netaneyeli na Amasayi na Sakali na Penaya na Iiyesēe tō, pēle pa holayana nteye akantēe kē Isō atakaa nōyō tō.

*Isō atakaa tatē kē Yosalem
(Samiyēli II 6:12-19)*

25 Ḿpúyó Tafiiti na Iseyeli sōsaa na yoolāa nyūyū nyóma pa kpaaya Isō atakaa kē Opeti-Itōm tē na lanjholūmle.

26 Isō kentayāa Lefii nyóma mpa pa səyāla Isō atakaa təyō. Ulena pá la kətayā kē latəcēnaa naatosompəyōlayā, na iwaah naatosompəyōlayā.

27 Tafiiti na Lefii nyóma mpa pa səyāla atakaa tō, na wontu mataa, na səyōllāa nyūyū tū Kenaliya paa suu kpronkrontu ton nyəntū wontu kē. Pə kaasi na Tafiiti suu kətēlāa capa kē pətēe.

28 Ḿpúyó Iseyeli nyóma tēna kraana Isō atakaa, na pá makī niŋ taa, na kpehkpēhnaa, na sanjūnaa, na cēmāh, na pá huləyi tutuuy na akantēe.

29 Pa təhna Isō atakaa kē sūnaw kē wulan icate taa, ilē Tafiiti alu Mikaaali, Sayuli pēlē səhna pətote nté, na í ná Tafiiti paakəna lanjholūmle. Ḿpúyó i nyəna-i yem kē i taa.

16

1 Ḿpúyó pa pona Isō atakaa na pá su-i cokəle nte Tafiiti ka sika tō tə taa. Ulena pá lá Isō kē kətasi nsi kəkō lusa si tēna tō na nōyō kulūmāyā kpehkpēhnyūyū nyənsi.

2 Tafiiti tēma kətasi nsi si lapū ulēna í kooli samaa kē kupaŋtū na Tacaa hətē taa.

3 Ulena í tala apalaa na alaa kē təyōnāyā. Paa wei kē potopoto kəkulutu na nantūyū na tūyū ŋku pa yaa si lēsēh tō ku pēe kōwōlēe kakalāyā.

*Lefii nyóma Isō samtu yontu
(Yontu 96; 105:1-15; 106:1,47-48)*

4 Ḿpúyó Tafiiti tōwa Lefii tēmle nyóma kē tēmle kē Isō atakaa kin si pá sēe Iseyeli Isō na pá tū-i teeli na pá samu-i.

⁵ Asafi kele pa paasənlu na Sakali náá səŋna-i. Yasiyeli na Semilaməti na Yehiyeli na Matitiya na Iiyarpi na Penaya na Opeti-Itəm na Yeiyeli pɛle pa makayana nteye cəməŋ na saŋkuna, na Asafi náá maki kpeŋkpeŋna.

⁶ Na kotəla Penaya na Yasiyeli pɛle pá hɔlɔxi akantɛɛ ke tam ké Iso atakaa nəyo tɔ.

⁷ Kuyaku ŋku ku wule ke Tafiiti caala Asafi na i taapalaa ke tuyu si pá sa Tacaa. Iɛna pá sam-i si:

⁸ I sa Tacaa, í yaa i hətɛ.

I teləsi piitimnaa tənaya i kookalənaa.

⁹ I yoo-i yontu na cəməŋ.

I yɔyɔti i təma kɔpana təm.

¹⁰ Mə laŋa í heena Iso naŋŋtu un i hətɛ.

Mɛ mpa í pɛɛkəxi-i tɔ, mə laŋa í hɔləmɪ.

¹¹ I kéésóná Tacaa Toma təna tu tɔ.

I pɛɛkəxi tam si í sɛɛ-i.

¹²⁻¹³ Tacaa təmle tu Iseyeli lɔlɔyɔ nyóma mɛ.

Yakəpu piya mɛ mpa Iso ləsaa tɔ.

I tɔsɪ i təma səsəŋna tɔ.

Na kəkɔlɔ nyəmnaa mpa i lapa tɔ,

na i hɔvle pə tɔ.

¹⁴ Inəyəle Tacaa, inəyəle tá Iso.

Inəyəle tetu təna hɔvnlɔ.

¹⁵ I tɔsɪ i nəyɔ pɛɛlɔyɔ tam nyəŋka tɔ.

I nəyɔ suw wɛ ŋpɔyɔ,

halɪ lɔlɔŋ loosi iyaya.

¹⁶ Nəyɔ ŋkɛyɛ i su Apələham.

Na í heeli-təyi Isaaka na tuunav.

¹⁷ I su-təyi Iseyeli nyóma ké isu kəsəsutɔ.

Na tə wɛɛ-wɛ isu nəyɔ pɛɛlɔyɔ tam tɔ nyəm.

¹⁸ I su i ka heeluyɔ-wɛ tɔ si,

i ká ha-wɛyɛ Kanaaŋ tetu.

Pa na pa lɔlɔyɔ nyóma pa kpancoou nté.

¹⁹ Waatu un i taa tɔ,

pa taa fɛi pəyale,

pəyɛle paa ké cayalaa ke tetu taa ké.

²⁰ Pa lukaya piitimnaa taa ké na pá puki lɛmpɪ kin.

Na pá luki kawulasɪ taa na pá puki yəlaa lɛlaa kin.

²¹ Ama Iso ta yeke si nəyɔlɔ í tu-wɛyɛ wahala.

Halɪ Iso kaləna awulaa ke pa nyɔyɔ tɔ si:

²² Laakali na yəlaa mpa ma ləsaa tɔ,

na mpa pa teləsəyi ma kuyɔyɔtɔtɔ tɔ pa tokinav.

²³ Antulinya təna yəlaa mɛ, í yoo Tacaa ke yontu.

I kpaaləyi paa ifemle nte si Tacaa kele waasulɔ.

²⁴ I heeli yəlaa tənaya i teeli təm,

na í yɔyɔti i təma kɔpana təm ke yəlaa kin.

²⁵ Tacaa kəla akəŋna tənaya səsəŋntɔ.

I fɛina saala.

²⁶ Piitimnaa tɔŋ təna wɛ kpeɛ ké.

Ama Tacaa laꝑəna isətonuyv.

27 I teu na i səsəəntv we səyəntv.

I we toŋ ke i təcaɣale taa na í haaki laŋhəlvmlɛ.

28 Tɛtv təna yəlaa, í kəə na í sa Tacaa.

I hólí i teu na i toma.

29 I kəə na í sa i teu na í kəna-i mə kəhaaŋ.

I hənti Tacaa ke ateyɛ saa wei i hóləyí i tənəŋŋ weɛtv tə.

30 Antulinya təna yəlaa me í seliyina-i.

Tɛtv caɣa teu ké tu nyəyələyí.

31 Isətonuyv laŋle í hóləmi,

na tɛtv náá yəəli.

Na pá heeli yəlaa təna si Tacaa keɛle wulav.

32 Tenku na i taa nyəm təna í kala kəkəte.

Tawa na a nyəm təna, í yəəli.

33 Hətv taa tuŋ, í kiisina laŋhəlvmlɛ ke Tacaa kin.

Mpi tə, i kəŋ kawuləɣa təyəv ke tɛtv taa.

34 Tacaa ké kəpəŋ ké, í samu-i.

Pəyele i səəlvv fei tənaya.

35 I wiikina-i si:

Tacaa waasəlv Isə, hai, waasi-tv.

Ya-tuyv piitimnaa krai nyəm niŋ taa.

Kreyeli-tv na tə yaa nyá həte nəŋŋ nyəntɛ.

Na ta laŋa heena nyá samtv.

36 I sɛɛ Iseyeli Isə Tacaa ke tam.

Iləna samaa təna tisi si Isə í kəna mpv. I sa Tacaa.

37 Ḿpóyó Tafiti təma Asafi na i taapalaa təna si: I caɣa Isə atakaa kin, na í laki mə yontu təma ke tam ké paa kuyaku ŋku, isi pə suw tə, í taa yeɛle.

38 Iləna í ləsi Opeti-Itəm na i ləlvv taa ké yəlaa pələfei nutoso na naanəwa, na pə səsəəna Yetutun pəyalv Opeti-Itəm, na Hosa, na pá laki nənəəsi taŋuyv təmlɛ.

39 Ḿpóyó Tafiti tó kətvlv Satəki na i ləlvv taa kətəlaa si: I paasəna Isə cokəle nte tə we Kapawəŋ təkətəle tə.

40 Mə təmlɛ nté si í laki kətəɣa ŋka kəkə lusa ka təna təyə tanəŋ na taanaya. Na í laki kətasi nsi pa keesa kiiu ŋku Tacaa hawa Iseyeli nyəma tə kv taa tə.

41 Mə na Hemaŋ, na Yetutun, na lələa mpa pa ləsaa si pá saŋ Tacaa ke i səəlvv tam nyəŋkv təə tə.

42 Hemaŋ na Yetutun pa təmlɛ nté akantɛɛ həlvv na kreykreyhaa marv. Na wontu ləntənaa nti pa yookayana Isə Təm yontu tə. Iləna Yetutun pəyalaa ke nənəəsi taŋlaa.

43 Pə waali ké paa wei i kpema i tɛ. Na Tafiti náá kpe na í sɛɛ i nyəma.

17

Nataŋ na Tafiti pa təm

(Samiyeli II 7:1-17)

1 Tafiti caɣa i kawuləɣa taa, iləna kuyaku nakəli í tə Isə kuyəyətutu tələsəlv Nataŋ si: Pə ta mənə si má weɛ kutuluyv ŋku pa laꝑəna kreykpeɛlasi kəpəŋsi tə kv taa, na Tacaa atakaa náá we cokəle nte pa laꝑəna pəəŋ tə tə taa.

² Ntēna Natan̄ cō wulav si: Polo na n̄ lá p̄e tēna mpi n magasəyi nyá taa tō. Mpi tō, Tacaa wē nyá waali ké.

³ Ahoo yuwa, lēna Tacaa tō Natan̄ si:

⁴ Polo na n̄ heeli ma p̄əyalv Tafiiti si, p̄e taɣa in̄ i ka n̄mana-m t̄əyaya n̄ka ka taa ma caya tō.

⁵ Hatoo ma l̄əsvy Iseyeli nyóma ke Icipiti taa, na p̄e siina saɲa tō, ma ta caya ta kutuluyv nakul̄i kv taa. Cokəle taa ké ma wēe na má layasəyi lona.

⁶ P̄əle p̄e paasi too ma wēv Iseyeli nyóma waali tō, Paasənlaa p̄əyale ke ma tó ma yəlaa paasənav. P̄əyale ma ta kaləna pa taa nəɣəlv si i ta n̄ma-m kutuluyv kupaɲkv.

⁷ Mpu tō, heeli ma t̄əml̄e tv Tafiiti si: Toma tēna tv Tacaa má, ma ȳɣət̄aa si, ntiyile taa ké ma kra-ŋ heej waali si n̄ la ma Iseyeli nyóma wulav.

⁸ Na má wē nyá waali ké nyá t̄ənte tēna taa, na má kpiisi nyá kolontunaa tēna na má kus̄i nyá nyvvy isu ate s̄əsaə lēlaa.

⁹ lēna má ha ma Iseyeli nyóma ke t̄əcayale si pá caya teu na pulv í taa p̄eyeli-wē, na yəlaa asayaa í taa t̄əɣə p̄a isē.

¹⁰ Isu saa wei ma kra Paasənlaa ke ma yəlaa Iseyeli nyóma t̄əə tō. Maa tisi m̄ə kolontunaa tēna t̄əfē. Ma heeliyi-ŋ si Is̄ə ma, maa yele na n̄ wēena l̄əlvvy nyóma ke nyá waali.

¹¹ Ye p̄e tala nyá kuyaku na n̄ s̄əpa, lē ma l̄əsi nyá piya mpa n l̄ələna nyá tapvvy tō p̄a taa nəɣəlv, na má kra-i wulav.

¹² In̄ i ka n̄mana-m t̄əyaya na má yele na i kawulayə kumte wēe tam t̄əə.

¹³ I ká nyən̄əyi-m i caa, na m̄áa nyəŋəyi-i ma p̄əyalv. Ma kaa l̄ə-i, isu ma l̄ə wulav wei i laala-ŋ tō.

¹⁴ M̄áa kpana-i ma yəlaa wulav ke tam t̄əə ké ma t̄əyaya taa na ma kawulayə taa, na i t̄əyaya kawulayə toŋ kaa ciyiti.

¹⁵ Nti nti Is̄ə heela Tafiiti na Natan̄ nəɣə t̄əyole.

Tafiiti s̄əlm̄vyv

(Samiyēli II 7:18-29)

¹⁶ Mpuv̄le wulav Tafiiti pola Is̄ə cokəle taa, na í ȳɣət̄əna Is̄ə si: Hai, Tacaa Is̄ə má na ma t̄əyaya t̄ə ké we na n̄ k̄əŋna-m timp̄i taa ma wē is̄ənt̄ə tō?

¹⁷ P̄əle p̄e paasi na n̄ ȳɣət̄əyi is̄əna ma t̄əyaya ka t̄əs̄əna cele tō p̄e t̄əm? N lak̄i-m ké isu ma ké yv̄lv s̄əəə nəɣəlv, ma Is̄ə Tacaa.

¹⁸ Ma f̄eina kuȳɣət̄ətv̄ ke teeli wei n tv-m t̄ə i t̄əə. Mpi tō, ma ké nyá t̄əml̄e tv ké, na n̄ nyəma-m.

¹⁹ Tacaa, n s̄əəla-m t̄əɣə n lapa kupaɲvnaa pane p̄a tēna si nyá s̄əəəv̄tv tam t̄əə nȳəv̄tv í ná.

²⁰ Tacaa nəɣəlv ta nəɣəs̄əna-ŋ. Ye t̄ə k̄eəs̄əna nti in̄ t̄ə nuna ta n̄kraŋŋ tō, Is̄ə nəɣəlv i f̄ei isu nyá.

²¹ Piitim nap̄əli p̄e f̄ei na p̄e nəɣəs̄əna nyá yəlaa Iseyeli nyóma mpa tá n k̄əma na n̄ ya Icipiti nyóma n̄mak̄əlvvy taa na n̄ la-tv̄vy nyá yəlaa tō. Lakasi kupaɲsi na s̄əv̄əv̄tv nȳəns̄i ke n t̄əv̄əv̄vna piitimnaa ke nyá yəlaa tá ta nəɣə t̄əə na nyá h̄əte yaa, na p̄e waasi-tv.

²² Na t̄ə p̄əsi nyá nyóma ke tam t̄əə, na nyaa p̄əsi tá Is̄ə.

²³ P̄əneŋte Tacaa la isu n ȳɣət̄əv̄tv tō. Ȳoosi nəɣə n̄ka n si má na ma t̄əyaya nyóma t̄əyə tam.

²⁴ P̄e la teit̄ei, isu n ȳɣət̄əv̄tv tō. lēna nyá h̄əte la s̄əəəle ke tam t̄əə na yəlaa ȳɣət̄əyi si: Tacaa Toma tēna tv nt̄e Iseyeli nyóma Is̄ə. Yele na nyá t̄əml̄e tv ma ma t̄əyaya nȳəv̄ tv̄.

²⁵ Mpi tō, ma Iso, nyá hüləna-m si n ká ha-m lulöyü nyóma na pá leeti kawulaya taa. Pə tōó ké ma pəsaa na má sələməyi nyá kinj.

²⁶ Hai, Tacaa, nyagale Iso, nyá suna nyá təmle tu maya nəyo kupaŋka ŋke.

²⁷ Nyá koolina ma təyaya nyóma ke kupaŋto si ma lulöyü nyóma ká tōki kawulaya ke tam ke nyá isentaa. Ile nyá koollee anı a ka təŋ-weye tam tōó.

18

Tafiiti təyo piitimnaa ləlaa tətü (*Samiyəeli II 8:1-14*)

¹ Pələ pə waalı ké Tafiiti yoonə Filiisi nyóma na í kəli-we na í leeki Katı ıcate na pə cəlo nyóma.

² Na í yoonə Mowapu nyóma tətö na í kəli-we na pá feləyi-ı lampuu.

³ Mpróyü ı yoonə Siliı wulaw Hatatəsee wei ı we Sopa na í tōki ı kawulaya ke Hamatı həyölöyü tōó tō. Waatu inəyi Hatatəsee caakaya si ı tōki İfəlatı həyölöyü tətö.

⁴ Na Tafiiti leeki yooü keekənəa iyaya (1000) na krayanəŋ cayałaa ke iyisi naatosompəłaya (7000) na yoolaa nəöhəe nyóma ke iyisi hiu (20000) na í su ı ti isü krayanəŋ nuunowa (100). Pə kaasa wei uləna í setı ı təna ı nəöhəe hola.

⁵ Mpróyü Taması Siliı nyóma pola wulaw ke sənaw. İlena Tafiiti kü peleye yoolaa iyisi hiu na naale (22000).

⁶ İlena Tafiiti su yoolaa kpeka ke Taması ke Siliı taa na í tōki pa tōó na pá feləyi-ı lampuu. Na Tacaa kentiyi Tafiiti tōó ké timpi timpi ı pukaya tō.

⁷ İlena í kraya Siliı wulaw Hatatəsee təŋłaa wəla kpałəŋ na í pona Yosalem.

⁸ Mpróyü Tafiiti kuu nyəğəlöyü küseeınyü nyəğətu ke səsəm ke Hatatəsee acaləe nna pa yaa si Tipatı na Kuŋ tō a taa. Nyəğətu ntəyi Salbməŋ kraya waalı waalı na í lu lüm nyampaanı anaam, isü hule na akelenaa na Iso təseele taa wontu lentənəa.

⁹ Mpuvle Hamatı wulaw Tou nuwa si Tafiiti küwa Sopa wulaw Hatatəsee yoolaa.

¹⁰ İlena í tili ı pəyalu Hatolam si í see wulaw Tafiiti na í samı-ı. İsəna ı yoonə Hatatəsee na í kəli-ı tō. Mpróyü Hatolam kpeŋna Tafiiti ke wəla wontu na liyitee nyəğətu na nyəğəlöyü küseeınyü nyəntü.

¹¹ İlena Tafiiti su Tacaa ke wəla na liyitee nyəğətu nti pa leeka piitimnaa lempanaa kinj tō. Isu İtəm na Mowapu na Amonı na Filiisi na Amaleke pə nyóma.

¹² Mpróyü Seluya pəyalu Apisayi yoonə İtəm nyóma ke Təm tetekele taa, na í kü pa taa yəłaa iyisi pəlefəi hiu (18000).

¹³ Na í su yoolaa kpeka ke İtəm nyóma te na Tafiiti tōki pa tōó na Tacaa kentiyi ı tōó ké timpi timpi ı pukaya tō.

Tafiiti waalı nyóma həla (*Samiyəeli II 8:15-18*)

¹⁴ Tafiiti təyo kawulaya ke İseyeli nyóma təna tōó ké na í təŋəyi tampana na í huukəna yəłaa təna.

¹⁵ Seluya pəyalu Sowarı keke yoolaa nyöyü tü. Ahiluti pəyalu Yosafatı keke takəłası sulü.

¹⁶ Ahitupi pəyalu Satōki na Apiyataa pəyalu Apimeleki keke kətəłaa. Safesa keke takəłası ŋmaalu.

¹⁷ Yoyata pəyalə Penaya kele wulav tanjlaa nyovu tu. Tafiti pəyalaa maɣamaya nté i sənlaa səsaa.

19

Tafiti tillaa fεεle tɔvɔ (Samiyeli II 10:1-5)

¹ Mpróyó waatu nəɣəlv Amoni nyóma wulav Nahasi səpa na i pəyalə lεeti i lonte.
² Mprɔvule Tafiti tóma si: Maa lεeti Nahasi pəyalə Hanuɲ ke kɔpantu nti i caa ka lapa-m tó. Ilena Tafiti tili tillaa si pá polo pá sεε-i i caa ləyaya. Tafiti tillaa tala Amoni nyóma tetv taa.

³ Ilena tetv nti tə awulaa səkpema tó Hanuɲ si: N huɔ si ləyaya sεεv tó ké Tafiti tili i yəlaa na? I tili-wεye si pá feɲ tetv na pá nyi-ti na pá lεeki-ti.

⁴ Ntəna Hanuɲ kpa Tafiti tillaa na i looli pa tantəɲ, na i seti pa wontu ke hatoo pa tapanəosi kin. Ilena í təɣəni-wε,

⁵ Na pá tεna fεεle. Mpróyó Tafiti nu i tillaa təm nti. Ilena í kusi yəlaa si: I səɲ-wε na í heeli-wε si pá saali Yeliko na pa tantəɲ nyə, ulena pəcə pá tala təyaya.

Iseyeli nyóma yoonav ke Amoni nyóma na Silii nyóma (Samiyeli II 10:6-19)

⁶ Mpróyó Amoni nyóma na pa wulav Hanuɲ pa cəkəna fεεle nte pa tu Tafiti tó. Ilena pá kpaɣa Mesopotami isətəa Silii nyóma, na Maaka na Sopa nyóma, pə yoolaa ke apaa, na pa yoo ke kεekεnaa na pa kpaɣanəɲ caɣalaa. Ilena pa fel-i-wεye liɣitee nyəɣətv ke tənənəa hiu na naanəwa.

⁷ Na pá caa yoo ke kεekεnaa ke iyisi hiu na naanəwa na naale (32000). Ilena pá kpaɣa Maaka wulav na i yoolaa ke apaa. Mpróyó pele pa polaa na pá puli Metepa colə. Na Amoni nyóma náa lu pa acalεe taa, na pá puli yoo.

⁸ Tafiti nu mprv, ulena í kusi i yoolaa wulav Sowari na i yoolaa taa yoolaa təna.

⁹ Mprɔvule Amoni nyóma luwa na pá puli icate səsəəle nəɣə. Na awulaa mpa pa kəma-wεye sənəv tó pele pá puli həɣəlvɔv lɛɲku ke tawa taa.

¹⁰ Ilena Sowari cəkəna si i ká yoo taa na waali. Mpróyó i ləsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pele pá yookina Silii nyóma.

¹¹ Pə kaasa yoolaa kpekəle lεnte, ulena í cεle təleye i neu Apisayi na pele pá puli Amoni nyóma isəntaa.

¹² Na Sowari heeli Apisayi si: Ye Silii nyóma í kpila-m, ulε n kəə na í sənə-m. Yaa ye Amoni nyóma kpilina nyá, ulε máá kəə na má sənə-ɲ.

¹³ Təɣə apalvtv na tó kaasi ta təɣi ta yəlaa na ta Iso acalεe tó. Ilε Iso í la i luɣv nyətv.

¹⁴ Mpróyó Sowari na i yəlaa pa svv Silii nyóma tεe si pá yookina-wε na Silii nyəma tó casəle.

¹⁵ Amoni nyóma nawa Silii nyóma tv casəle. Ilena pele pá se Sowari neu Apisayi na pá svv icate. Ilena Sowari náa məli Yosalem.

¹⁶ Silii nyóma nawa si Iseyeli nyóma kəla-wε. Ilena pá kusi tillaa si pá polo pá ləsi pa tεetvnaa mpa pa wε lfəlati pəɣə waali tó. Pa nyovu tu nté Hatatəse yoolaa nyovu tu səsə Sofaki.

¹⁷ Pa heela-təɣi Tafiti, ulena í koti Iseyeli yoolaa təna na pá tεsi Yaatanu, na pá krətəna-wε na pá puli pa isəntaa. Mpróyó Silii nyóma tii pa tó.

¹⁸ Ama Iseyeli nyóma ná tó pa waali na pá se. Ilena Tafiti na i nyóma pá kú kpaɣanəɲ na i kεekεnaa ke iyisi naatosompəɣəlaɣa (7000) na yoolaa nəəheε nyóma ke iyisi nule (40000) na pá kú yoolaa nyovu tu Sofaki tətó.

¹⁹ Waatu wei awulaa mpa Hatatasee ka ηmakalaa tō pa nawa si Iseyeli nyóma kēla-we, ilena pá polo na pá na Tafiti pá ciiki na pá cele-i pa ti. Pō kpaγau waatu inu tō Silii nyóma u caaki Amoni nyóma ke sēnaυ.

20

*Sowari leekuvu ke Lapa icate
(Samiyeli II 11:1; 12:26-31)*

¹ Pēnaya sikaa na pō tala waatu wei awulaa teeki yoou tō. Mróyó Sowari kuu yoolaa na pá polo pá ku Amoni nyóma. Na pá tá Lapa icate si pa yookina-te. Na Tafiti náá caγa Yosalem.

Mróyó Sowari yoonaa Lapa nyóma na í wakēli icate.

² Ilena pá kuu tē taa wontunaa, ilena Tafiti kpaγa wōla ntenuyu ηku ku we Amoni nyóma tūγu Milikom tō tō. Ntenuyu ηku ku yuη ka we isu kiloonaa hiu na naanōwa ké mpu. Paa tōwa ku tō ké liyitee pōle. Mróyó pa tema-kuyu Tafiti nyūyu.

³ Pō kaasa icate yōlaa, ilena í tu-weye wahala tōma. Lēlaa ke tuη fayalaa, na lēlaa ke pēe saakēlaa, yaa taakukulasi setōlaa. Mróyó Tafiti larēna Amoni icate tēna. Ilena í na í yōlaa pá mēli Yosalem.

*Filiisi nyóma yoonau
(Samiyeli II 21:18-22)*

⁴ Pōle pō waali ké Iseyeli nyóma pola Filiisi nyóma yoonau ke Kesee. Waatu inēyi Husa tu Sipikayi kōwa Lefayi tooko Sipayi na pá tisi Filiisi nyóma.

⁵ Yoou leηku taa ké Yayii pōyalu Ilanaη kōwa Katu tō Koliyatu neu Lamii. I ηmantaaγa kpatōyó yasēlaya we isu sayata kpatōle.

⁶ Mróyó pa tasa yoou leηku suluγu ke Katu. Tēnaya pá nawa kolontu tooko nōxōlu í ké Halafa lōlyu tu. I mpee na í nōmpee we naatoso naatoso. A krenta hiu na liyiti.

⁷ Apalu inu í caa Iseyeli nyóma ke tōm, ilena Tafiti taalv Samma pōyalu Sonatan ku-i.

⁸ Tafiti na í yoolaa pa kōna Filiisi icate Katu tookonaa mpe.

21

*Kukalvuvu na yulvksōkv
(Samiyeli II 24:1-9)*

¹ Mróyó kuvaku nakōli Satani maγasaa si í tūγi Iseyeli nyóma ke wahala. Ilena í tusi Tafiti si í kala Iseyeli nyóma.

² Ntēna Tafiti tō Sowari na yoou nyūyu nyóma lēlaa si: I polo í kala Iseyeli tetu tēna yōlaa, na má nyi pa nyūyu.

³ Ntēna Sowari cō-i si: Hai, ta caa, Iso í la na Iseyeli nyóma huki tōm nunōwa (100). Saηa isēntō pa tēna pa ké nyá ifalaa ké. Ilē pepe tō ké n caa si η nyi pa nyūyu, na η sūsi Iseyeli nyóma ke isayatu taa?

⁴ Ntēna wulav si í kala ke í kala. Ilena Sowari náá cōo Iseyeli tetu tēna na í kala yōlaa na í mēli Yosalem.

⁵ Na í heeli wulav si Iseyeli yoolaa we iyisi iyaya ke tōm iyaya, na iyisi nunōwa (110000) na Yuta nyóma ke iyisi nasēle na nutoso na naanōwa (470000).

⁶ Sowari lanηe ka wakēlōna wulav tōm ntēyi. Ilē í ta kala Lefii na Pēncamee nyóma.

*Isə həma İseyeli nyəma ηkpaηnyu ke Tafiiiti isayatu təə
(Samiyeele II 24:10-17)*

7 M̄p̄ógú Tafiiiti yaasi unı ı ta maɣa İso, na ílé í hə İseyeli nyəma ηkpaηnyu.

8 Ntəna Tafiiiti sələmı İso sı: Tacaa, ma lapa mpu tə, ma wakəlaa ké. İle wii-m ma isayatu nti. Ma lapa kəmelentu ké.

9 M̄p̄ógú Tacaa heela Tafiiiti laɣatu tasəlu İso kuyəɣotutu teləsulu Katı sı:

10 Polo n̄ heeli Tafiiiti sı ma su wahalanaa tooso sı í læsi pa taa kuləm na má kəna-ı.

11 M̄p̄ógú Katı pola Tafiiiti kiη na í p̄əəsi-ı sı: Tacaa sı weye n̄ læsəɣı?

12 Nyəɣəsi í lu pusi tooso? Yaa n̄ se nyá kolontunaa ke isətənaa tooso? Yaa İso í tili isətəa tillu na í pəli yulbukəsəku ke kuyeeη tooso ke İseyeli tetu təna taa? Maɣası nyá taa na n̄ cə na má heeli wei ı tila-m tə.

13 Ntəna Tafiiiti cə-ı sı: Ma laηle pəsaa ké. Pə kəla-m teu sı má pəti ma təɣı Tacaa niη taa. Sana unı í hə tá ηkpaηη na mpi yulu ká həmi-ı tə. Mpi tə, ı pətətəle təwəɣa.

14 İlena İso kəna yulbukəsəku, na İseyeli nyəma sı yəlaa iyisi nutoso na naanwa (70000).

15 M̄p̄ógú Tacaa tila isətəa tillu wei ı kuyı təɣə Yosalem. İsətəa tillu talaa isı ı ká niki kuyə, ılena İso laɣası həwəe na í səηsi-ı sı: Yele mpu pə maɣanaa.

Waatu unı ıle, isətəa tillu we Yəpusı tu Olənaη təɣənaɣa təmate nté.

16 Tafiiiti kəsa ise, ılena ı ná isətəa tillu ke ate ate na í kpələsəɣı ı laɣate na Yosalem təə. M̄p̄ógú í na səsaa mpa paa suu ləɣaɣa fələtənaa taka tə pa hota pa isəntəə.

17 Ntəna Tafiiiti sı: Hai, ma wakələna. Mpi tə, má ɣəɣətəna sı pá kala kəkəlyu. Yəlaa pəne pa taa nəɣəlu ta la taalı nəɣəlu. Mpu tə, pu wəe sı má na ma təɣaɣa nyəma tá təə ké İso í tu niη.

*Tafiiiti ηmawa Tacaa ke kətaɣa təlate
(Samiyeele II 24:18-25)*

18 M̄p̄ógú Tacaa isətəa tillu heela Katı sı: Heeli Tafiiiti sı polo timpi Olənaη maı ı təɣənaɣa tə na n̄ ηmá Tacaa ke kətaɣa təlate.

19 İlena Tafiiiti tēe, isu Tacaa heeluyə Katı sı í heeli-ı tə.

20 Olənaη na ı pəɣalaa liyiti paa wenna təna, na pá maı pa təɣənaɣa. M̄p̄ógú pa ná isətəa tillu ılena pá se na pá ηmeli.

21 Tafiiiti tala təna na apəlu unı í na-ı, ılena í lu kətaɣa taa na í polo na í həntı-ı atē.

22 İlena Tafiiiti təmi-ı sı: Pəetəna-m nyá kətaɣa na má feli-η na má ηmá Tacaa ke kətaɣa təlate, na yulbukəsəku kəne kú su tənaya.

23 Ntəna Olənaη sı: Hai, tacaa, kpaɣa na n̄ lana mpi n caaki tə. Ma keeke kele na pə naaη, faɣa keeke na n̄ la kətaɣa taasi. Kpaɣa naaη na təɣənaɣa na n̄ la kətaɣa. Ma ha-η pə təna.

24 İlena wulan tə sı: Aaı ɣoo, ma caa ma feli-η pə liyitee ké, taa ha-m. Maa caa sı má la Tacaa ke kətaɣa ke nyá nyəm, yaa pəlu mpi pə təə ma ta wı tə.

25 M̄p̄ógú Tafiiiti fela Olənaη ke wəla nyəɣətu nasətoso (600) ke kətaɣa ηke ka təə.

26 İlena Tafiiiti ηmá Tacaa ke kətaɣa təlate ke lonte nté tə taa. Na í la kətası nsi kəkə lusa sı təna tə na nəɣə kuləmaɣa kpəntuyə nyənsı. Na í sələmı İso na İso tisi kəkə na ká nyəɣa ı kətası.

27 M̄p̄ógú Tacaa təma isətəa tillu sı: Məηna nyá laɣate ke tə suɣute taa.

²⁸ Ἄμπρόγύ Tafiiti cekənaa si Tacaa mowa i sələmuyu ke Yepusi tv Olənanj kataya taa təna. İlena Tafiiti laki tənaya kətasi.

²⁹ Waatu inı tı İso cökəle nte Moisi ka lapa wulaya tetu taa tı na pə kataya təlate pu we Kapawənj təkətəle kē.

³⁰ Ama Tacaa isətaa tillu layate təm ka krawa Tafiiti ke səğəntv. İle i ta pəsi na i tala təna si i səeki-i.

22

¹ Pə təo kē Tafiiti tənaya si: Cəneye paa ηmá Tacaa təsele na kataya təlate nte tə təo İseyeli nyəma ka laki kətasi tə.

Tafiiti luvv si i ηmaaki İso təsele

² Ἄμπρόγύ Tafiiti təma si: İ koti İseyeli taa cayalaa. İlena Tafiiti tv-weyə təmle si pə saaki pəe wena paa ηmana İso təsele tə,

³ na i tayanı nyəğətv tuutuuma wei paa luna kampuna nyəma kəkamee tı na nyəma kəkolisee nna pa tvləğəna nənəəsi tı na i kaa nyəğəlvu kuşemuyu ke tuutuuma tətə.

⁴ Na i kaa taası kupaŋsi nsi Sitəŋ na Tiii nyəma kəŋağana-i təğə tuutuuma.

⁵ Tafiiti mağasağa i taa kē si: Ma pəyalv Salvməŋ kē pəyaga, i ta nyənta pulv. Pəyele pə wee si pə ηmá İso təsele nteyē na tə taa weena saala kē tetu təna taa. Mpv tə, maa tayanı mpi pə wee si paa lana tə. Pə təo kē i tayana wontunaa pəğale na pəcı i si.

Tafiiti tv Salvməŋ si i ηmá İso təsele

⁶ Ἄμπρόγύ Tafiiti yaa i pəyalv Salvməŋ na i tv-i si i ηmá İseyeli İso Tacaa ke i təsele.

⁷ Na i heeli-i si: Ma pu, maa twəma ma taa kē si maa ηmá İso Tacaa ke timpi paa sēe-i tə.

⁸ Ama İso cə-m si ma sula yələa kuvu ke yooü taa. Pə təo kē pə fei si má ηmá-i timpi paa səeki-i tə.

⁹ Ma pəyaga kuləlaya kaa wee yoolu isu má. Kaa la heesvuy tv kē. İso má ma kaa yele na ma pəyalv kolontunaa mpa pa cəəna-i tv pá yooəna-i. Halı i həte nté Salvməŋ. Pə nyuvu nté si heesvuy tv. Maa yele kē na İseyeli nyəma heesi na pá cayana pa təyi i kawulaya waatu təna taa.

¹⁰ İni i ka ηmana-m timpi paa səeki-m tə. Maa nyənəyi-i ma pəyalv, na ilé i nyənəyi mağa i caa. Maa yele na i kawulaya la toŋ ke İseyeli ke tam təo.

¹¹ Ntəna Tafiiti tasa si: Ma pu, nyá İso Tacaa i səna-η na ŋ pəsi na ŋ ηmá-i timpi paa sēe-i tə. İsu i yəğəlvu nyá təo tə.

¹² İ tv-η layatu na ŋ cekəna kupantv na isayatu ke waatu wei i ka tv İseyeli nyəma ke nyá niŋ taa tə. İlena ŋ pəsi na ŋ təkı i kiiu.

¹³ Ye n təkəyi kuşəsıtu na kütütütv nti i hulə Moisi na i cəla İseyeli nyəma tə na ŋ laki-tı, n ká waa pə təna pə taa. Təğə apalutv na ŋ nyəə toŋ, taa nyana pulv, pəcı taa sele.

¹⁴ Ma kaası ma tı na má kaa wəlanaa mpağa Tacaa təsele ηmav təo tə, pa tē təəŋənaa iyisi tooso (3000). Liyitee nyəğətv ná tē təəŋənaa iyisi hiu na naanvwa (30000). Na pə kaası nyəğəlvu kuşemuyu na nyəğəlvu mağamağa ke tuutuuma. Ma tema kpeŋkpelası na pəe ke tayavuy na má su. N pəsəyi na ŋ səsı pə təo tətə.

¹⁵ N ka weena təma lataa pəğale, paa ηmalaa na saakələa na niŋ təma lataa leləa.

¹⁶ N wena wəlanaa na liyitee nyəğətv na nyəğəlvu kuşemuyu na nyəğəlvu mağamağa ke tuutuuma. İle sov nyá təmle taa. Tacaa i wee nyá waalı.

¹⁷ Pəle pə waali ké Tafiti tōwa Iseyeli nyūyū nyóma tēna sɪ pá kəə pá səna ɪ pəyalu Salóməŋ.

¹⁸ Na í tō sɪ: Tacaa mə Iso wə mə waali ké, na í yele na tetu tēna çaya təpamm ke hatoo waatu wei ɪ tō tə yəlaa kancaalaya nyóma ke ma niŋ taa tō. Mpe pa pəsəna ntəye Tacaa na ɪ yəlaa pa təmle nyóma.

¹⁹ Mpu tō, í sɛɛsɪ isəle na lotu kolumtu na í pɛeki Tacaa mə Iso na í ŋmá-ɪ timpɪ paa sɛɛ-ɪ tō, na í su ɪ atakaa na wontu katə nyəntu ke tēna.

23

Lefii nyóma təma

¹ Tafiti kratəla teu, ɪlena í kpa ɪ pəyalu Salóməŋ ke Iseyeli wulaw.

² Na í koti Iseyeli nyūyū nyóma tēna na katəlaa na Lefii nyóma.

³ Mpróy pa kala Lefii nyóma apalaa mpa pa puɪ wə hiu na naanūwa na waali tō. Pa wə yəlaa iyisi pələfɛɪ nule (38000).

⁴ ɪlena Tafiti ləsi pa taa ké yəlaa iyisi hiu na liyiti (24000) sɪ pá feŋiyi Iso təsɛɛle ŋmav na yəlaa iyisi naatoso (6000) ke nyūyū nyóma na təm huulaa.

⁵ Yəlaa iyisi liyiti (4000) ké nənəsɪ tanɪlaa. Yəlaa iyisi liyiti (4000) náá saŋ Iso na cəməŋ wei Tafiti yelaa na pá lu tō.

⁶ ɪlena pá faya Lefii nyóma ke kɛkɛna na pə kɛsəna pa luluŋ nyūyū nyóma, ɪsu Lefii pəyalaa Kɛɛsəŋ na Kehatɪ na Melali.

⁷ Kɛsəŋ piya nté Latəŋ na Simeyi.

⁸ Latəŋ ná lula piya tooso ké. Yehiyeli na Setam na Sowɛɛli.

⁹ Simeyi ke piya tooso, Selomiti na Hasiyeli na Haləŋ. Latəŋ pəyalaa luluŋ nyəŋ nyóma nté.

¹⁰ Simeyi ílé ɪ piya wə liyiti tətō, Yahatɪ, na Sisa na Yewusi na Peliya.

¹¹ Yahatɪ keke kancaalaya nyəŋ, na Sisa ke naale nyəŋ. Yewusi na Peliya pa ta hiki piya ke səsəm. ɪlena pá kɛɛntɪ-wɛ ɪsu luluŋyū kolumyūyū.

¹² Kehatɪ lula piya liyiti ké. Amələm na Isaa na Həpələŋ na Wusiyeli.

¹³ Amələm piya nté Aləŋ na Moisi. Mpróy pa ləsa Aləŋ na ɪ luluŋ nyóma ke tam tō sɪ pa tike pá paasəna katə taa katə təcayale na pá lakɪ Tacaa ke tulaalɪnaa kotasɪ na ɪ təmle na pá kooliyi yəlaa ke nəsɪ kupaŋsɪ na Tacaa hətə taa.

¹⁴ Moisi ké Iso yulu ké, paa na mpu ɪ piya wə Lefii luluŋyū nyóma taa ké ɪsu yəlaa ke yem.

¹⁵ ɪ pəyalaa nté Kɛɛsəm na Iliyesɛɛ.

¹⁶ Kɛɛsəm pəyalu keke Sepuweli.

¹⁷ Pəyaya kolumaya ke Iliyesɛɛ lulaa ɪ ta tasa nakəli. Pa yaa-ke sɪ Lehapiya. Ama Lehapiya pəyalaa wenna payale.

¹⁸ Isaa pəyaya nté Selomiti.

¹⁹ Həpələŋ pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Yeliya. Naale nyəŋ nté Amaliya, tooso nyəŋ nté Yasiyeli, na liyiti nyəŋ ke Yekamam.

²⁰ Usiyeli pəyaya kancaalaya nyəŋka nté Mika, na naale nyəŋka ke Isiya.

²¹ Melali piya nté Malii na Musi. ɪlena Malii náá luli piya naale, ɪlasaa na Kisi.

²² Mpróy ɪlasaa ná səpa ɪ ta hiki apalupəyaya. Alupiya tike ke ɪ hikaa. ɪlena ɪ caa newaa pəyalaa náá kraya-wɛ.

²³ Piya toosoyu Nusi na Lulaa. Mpeyele Malii na ɪtɛɛ na Yeleməti.

²⁴ Lefii luluŋyū nyóma nté na mpeyele pa nyəŋ nyóma na pə kɛsəna ɪsəna pa tū pa həla ke kokaluyū takəlaya taa tō. Pa puɪ takɪ hiu hiu tōyō pa caaləyi Tacaa təmle ke Iso təsɛɛle taa.

²⁵ Tafiiti ka yəgəta mpə sɪ lseɣeli Isə Tacaa yelaa na yələa heesi na ɪ maɣamaɣa ɪ we Yosalem taa ké tam.

²⁶ ɪle Lefii nyəma kaa tasa Isə cokəle na isə seɛv wontu tənaya lona laɣasuyv.

²⁷ ɪlena pá ŋmaaki pa həla ke waatv wei pa takɪ pusi hiu hiu tɔ. Isu Tafiiti ka siuv tɔ.

²⁸ Na Aləŋ luluyv nyəma náá tuyv-weɣe təmlɛ ke Isə təsele taa na pə patəma taa na pá taɣanəɣi kətaya wontu na pá laki pə isə seɛv təma lenna.

²⁹ Isu Isə potopotonaa tuyv, na kutəɣv ŋku pa laki kətaya tɔ pə mʉlʉm mpi pa tuyv kukusum fei kakalasi na kakalasi nsi pa tuyv nim taa tɔ, na tinte pə mʉlʉm taɣanuyv. Na pá feŋɣi sanəyanaa na maɣasəlasɪ pə tɔɔ.

³⁰ Pə weɛ sɪ yonyoolaa ɪ weɛ tam ké tanan na taanaya, na pá san Tacaa na pá kusɪ ɪ nyuyv.

³¹ Na kətəlaa laki-ɪ kotasɪ nsi kəkɔ lusa sɪ tənə təɣv kuyaku kuhesuyv wule, na isətv kuyaku kancəalaya nyəŋku, na acima lenna wule. M̀p̀r̀ỳg̀ Lefii nyəma ká laki pa təma ke tam ké Tacaa isentaa isu pa tu-we tɔ.

³² Paa paasana Isə cokəle na katɛ taa katɛ nan. ɪlena pa tɛtɛnaa Aləŋ pəyalaa náá laki Isə təɣaya taa təma.

24

Kətəlaa kpeka

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ pa faya Aləŋ luluyv nyəma ke kpeka kpeka. Piya liyiti ké ɪ ka lulaa. Mpeɣele Natari, na Apihu, na ɪlasaa, na ɪtamaa.

² Ama səm kəla Natari na Apihu na pá yele pa caa. Pəcɔ pa feina pəyalaa. Pə tɔɔ ké pə yela ɪlasaa na ɪtamaa pá tike na pa laki kətuyv təmlɛ.

³ Pəle pə waali ké Tafiiti na ɪlasaa luluyv tv Satəki, na ɪtamaa luluyv tv Ahimeleki, pa faya kətəlaa ke kpeka na pə keesəna pa təma.

⁴ ɪlena pá ná sɪ ɪlasaa nyəma kəla paɣale ke ɪtamaa nyəma. Pə tɔɔ ké pa faya ɪlasaa nyəma ke luləŋ kpeka naanəwa na naatoso, na ɪtamaa nyəma ke kpeka pələfeɪ naanəwa na pa nyuyv nyəma.

⁵ Tɛtɛ ké pa təwa na pá kpana kətəlaa na Isə təsele təmlɛ lataa ke ɪlasaa na ɪtamaa pa luləŋ taa.

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Lefii kpekəle tv Semaya pəyalv Netaneyeli wei ɪ ké takəlasɪ ŋmaalu tɔ, ɪ ŋmaa pa həla ke wulav na nyuyv nyəma, na kətulv Satəki na Apiyataa pəyalv Ahimeleki na kətəlaa na Lefii luluyv nyuyv nyəma pa isentaa. Təm naale naaleɣe pa tɔ tɛtɛ ké ɪlasaa luluyv nyəma tɔɔ, na ɪtamaa luluyv nyəma tɔɔ ké təm kolum kolum.

⁷⁻¹⁸ Kpeka nyuyv nyəma mpa pa tɔ tɛtɛ na pá kpa tɔ pa həla ntɔ:

1. Yoyalipi
2. Yetaya
3. Halim
4. Sewolim
5. Maləkiya
6. Miyaməŋ
7. Hakəsɪ
8. Apiya
9. Yesuwa
10. Sekaniya
11. ɪliyasipi
12. Yakim
13. Hupa

14. Yesepapu
15. Pilōka
16. Imee
17. Hesii
18. Hapiseṣi
19. Petahiya
20. Isekiyeeli
21. Yakēḡ
22. Kamuli
23. Telaya
24. Maasiya

¹⁹ Isəna pa puḡa kpeka yəḡaa ke pa təmle tō təḡole, sɪ pʰa təḡ pa caa Aləḡ kusəsuto na pʰa keəsəna isəna lseyeli Isə Tacaa ka su-ɪ tō, na pʰa suv Isə təsēele taa kē təmle lapv.

Lefii nyəma ləlaa həla

²⁰ Lefii nyəma ləlaa nyvḡv nyəma həla ntō cəne.

Aməlam ləlvḡv nyəma nté na Supayeli. Supayeli nyəma nté na Yetiya.

²¹ Lehapiya nyəma taa kancaalaya tv nté Isiya.

²² Isaa ləlvḡv nyəma nté na Seloməti, Seloməti nyəma nté na Yahati.

²³ Həpələḡ pəyalv kancaalaya nyəḡ nté Yeliya, naale nyəḡ ke Amaliya, na tooso nyəḡ ke Yasiyeli, na liyiti nyəḡ ke Yekamam.

²⁴ Usiyeli pəyalv keke Mika. Mika ləlvḡv taa tv nté Samii.

²⁵ Mika inɪ ɪ neu Isiya ləlvḡv taa tv nté Sakal.

²⁶ Melali pəyalaa nté Malii, na Musi, na Yasiya.

²⁷ Melali ləlvḡv nyəma mpa ɪ pəyalv Yasiya ləlaa təḡole Soham, na Sakuu na Ipili.

²⁸⁻²⁹ Malii pəyalaa ka we naaleḡe, Ilaṣaa na Kisi. Ama Ilaṣaa ná feina pəyalv. Kisi pəyalv keke Yelameyeli.

³⁰ Musi pəyalaa nté Malii na Itee na Yeliməti.

Lefii ləlvḡv nyəma nté.

³¹ Aləḡ ləlvḡv nyəma ka təna tete na pʰa kpa pele tətəḡ wulav Tafiiti na Satəki na Ahimeleki na kətəḡaa nyvḡv nyəma pa kinḡ. Na pʰa lá ḡpʰəḡ taalənaa na newaa.

25

Yonyoolaa kpeka

¹ ḡpʰəḡ Tafiiti na Isə sɛɛv kpeka nyvḡv nyəma, pa kpa Asafi, na Hemaḡ, na Yetutunḡ, pa ləlvḡv nyəma na pa mpaɪ sɪ, pʰa yoo Isə Təm yontu na saḡkənaa, na cəməḡ, na kpeḡkpeḡnaa. Təmle ḡté tə lataa həla nté:

² Asafi wei ɪ yookaḡa Isə Təm yontu isɪ wulav ka heeluyv-ɪ tō. Inɪ ɪ paasayana ɪ pəyalaa Sakuu, na Yosɛfo, na Netaniya, na Asalela.

³ Yetutunḡ pəyalaa nté Ketaliya, na Seli, na Yesaya, na Simeyi, na Hasapiya, na Matitiya. Pa naatoso inɪ, pa caa wei ɪ yookaḡa Isə Təm na saḡkə na ɪ saḡɪ-ɪ tō, inɪ ɪ paasayana-we.

⁴ Hemaḡ pəyalaa nté Pukiya, na Mataniya, na Usiyeli, na Sepuweli, na Yeliməti, na Hananiya, na Hanani, na Uiyata, Kitaliti, na Lomameti-Isee, na Yosepekasa, na Maloti, na Hotii, na Mahasiyoti.

⁵ Hemaŋ pəyalaa nté pa tənaxa mpw, na inɪ ɪ ka kena wulav nalv na ɪ teləsəyɪ-ɪ Iso kuyəyotv. Apalvpiya naanvwa na liyiti na alvpiya liyiti ke Iso hawa apalv inɪ sɪ pá kusɪ ɪ nyvɔv.

⁶ Iso təsele taa ké mpe inɪ pa caanaa Asafi, na Yetutun, na Hemaŋ pa paasayana-we, na pá yooki yontu na kpeŋkpeŋnaa, na cəməŋ, na saŋkənaa, isu wulav ka suv tɔ.

⁷ Yonyoolaa səsaa mpe na pa kpekəle taa nyəma, mpa paa hvla Tacaa sam yontu ke mpw tɔ, paa we yəlaa pələfei ŋmɔnvɔv na nunaasa na naanvwa (288) ké.

⁸ Tete ké pa tɔwa na pá kra pa təna. Pa ta faya ifepiya, na akpatəlaa, yaa yonyoolaa nyəntaa na kreləməlaa.

⁹⁻³¹ Kpeka nyəŋ nyəma mpa pa tɔ tete na pá kra tɔ pa həla ntɔ:

1. Asafi pəyalv Yosεεfv
2. Ketaliya
3. Sakuu
4. Isəli
5. Netaniya
6. Pukiya
7. Yesalela
8. Yesaya
9. Mataniya
10. Simeyi
11. Asaleli
12. Hasapiya
13. Supayeli
14. Matitiya
15. Yelemoti
16. Hananiya
17. Yosepekasa
18. Hanani
19. Maloti
20. Iiyata
21. Hotii
22. Kitaliti
23. Mahasiyoti
24. Lomameti-Isεε

Paa kpekəle nyvɔv tɔ wei na ɪ kpekəle nyvɔv nyəma pa we yəlaa naanvwa na naale ké.

26

Nənəsɪ tɔŋlaa kpeka

¹ Nənəsɪ tɔŋlaa ka wena pa kpeka ké. Kolee luvɔv tɔ Kolee pəyalv Meselemiya, Asafi saali

² pəyalaa we naatosompəyɔlaya. Pa həla ntɔ isu pa kəla təma tɔ. Sakali, na Yetiyayeli, na Sepatiya, na Yatəniyelɪ.

³ Ilam, na Yohanaŋ, na Iliyohenayi.

⁴ Opɛti-Itəm nyəma we pələfei naanvwa. Pa həla ntɔ, isu pa kəla təma tɔ. Semaya, na Yosapati, na Yowa na Sakaa, na Netaneyeli.

⁵ Amiyeli, na Isakaa, na Pewulitayi. Iso ka koola Opɛti-Itəm ke kɔpantv ké.

⁶ ɪ pəyalv Semaya pəyalaa ka ké yoolaa taa yoolaa ké pa luvɔv taa ké. Mpi tɔ, paa ké kpelikpeka nyəma.

7 I p̄yala a m̄p̄eyle Otini, na Lefayeli, na Opeti, na Ilesapati, na p̄e söösəna pa newaa Ilihu na Semakiya, paa k̄e yoolaa taa yoolaa k̄e.

8 Opeti-Itoṁ in̄ i l̄l̄byu nyáma na pa p̄yala a mayamaɣa na pa l̄l̄byu nyáma lel̄aa ka k̄e yoolaa taa yoolaa k̄e. Pa t̄əna paa w̄e ȳl̄aa nutoso na naale.

9 Meselemiya p̄yala a na i newaa k̄pek̄ele nyáma ka ke yoolaa taa yoolaa ke p̄ale f̄ei hiu k̄e.

10-11 Melali l̄l̄byu tv Hosa p̄yala a nt̄e liyiti, isu pa k̄əla t̄əma t̄ə, pa taa söösə nt̄e Simili, na Hilikiya, na Tepaliya, na Sakali. Paa na Simili taa k̄e kancaalaya p̄yaya t̄ə, i caa ka hana-i lonte nt̄e. Hosa p̄yala a na i newaa pa k̄pek̄ele t̄əna w̄e ȳl̄aa naan̄owa na tooso.

12 K̄peka an̄i a n̄ən̄əs̄i tan̄l̄aa nȳəṁ nyáma, na a ȳl̄aa pa lakaya pa t̄əml̄e ke Išo t̄əš̄eēle taa k̄e.

13 M̄p̄ȳo sösa a na ifepiya pa t̄ə t̄ete na p̄a tala n̄ən̄əs̄i kutan̄asi ke teitei na p̄a k̄eəs̄əna pa l̄l̄b̄ṁ, pa ta fayasi n̄əɣ̄əṁ.

14 Pa mayasa m̄pu Iena p̄e k̄pa Selemiya na i caya ilim t̄əl̄ule t̄ə n̄ən̄əɣ̄ə. Na p̄a su i p̄yal̄b̄ Sakali wei i k̄e layat̄o tasol̄v̄ k̄əp̄an̄ t̄əɣ̄o ilim nt̄əɣ̄əṁ t̄ə nȳəṁka.

15 Iena p̄a su Opeti-Itoṁ ke ilim m̄p̄ət̄əṁ t̄ə nȳəṁka. Na i p̄yala a náá f̄en̄iyi wontu t̄əsul̄e kutuluṁ.

16 Supim na Hosa pa tan̄əɣ̄əna ilim t̄ət̄ule n̄ən̄əɣ̄ə ṁka pa yaa si, Saleketi t̄ə. M̄paav̄ k̄əp̄ak̄p̄av̄ taa k̄e k̄ele ka w̄eē.

Išəna paa faya k̄peka wena a tan̄əɣ̄ə n̄ən̄əs̄i t̄əɣ̄əṁ:

17 Lefii nyáma naatoso ná tan̄əɣ̄ə ilim t̄əl̄ule n̄ən̄əɣ̄ə ke paa k̄uyaku ṁku. Na ȳl̄aa liyiti náá tan̄əɣ̄ə p̄ə nt̄əɣ̄əṁ t̄ə nȳəṁka ke paa k̄uyaku ṁku. Na ȳl̄aa liyiti náá tan̄əɣ̄ə ilim m̄p̄ət̄əṁ t̄ə n̄ən̄əɣ̄ə ke paa k̄uyaku ṁku. Na ȳl̄aa liyiti t̄ət̄əɣ̄ə wontu t̄əsul̄e ke naale naale.

18 Na ȳl̄aa liyiti ke ilim t̄ət̄ule t̄ə k̄əṁk̄əṁ taa kutuluṁȳu kus̄əs̄əsȳu kin̄ ke hap̄əle c̄əṁ. Na naale na kutuluṁȳu mayamaɣa c̄əṁ.

19 Kolee na Melali pa l̄l̄b̄ṁ taa tan̄l̄aa k̄peka nt̄e.

Lefii nyáma t̄əma lenna

20 Lefii nyáma lel̄aa paasayana Išo t̄əš̄eēle k̄pancoṁ, na wontunaa m̄pa pa lak̄əna Išo t̄əml̄e t̄ə.

21 K̄eəs̄əṁ l̄l̄byu tv Latan̄ l̄l̄byu nȳəṁ nyáma h̄əla nt̄e Yehiyeli

22 na i piya. Iena Setam na i neu Soweeṁ, p̄a paasəɣ̄əna Išo t̄əš̄eēle k̄pancoṁ.

23 P̄ə kaasa Am̄əlam na Isaa na Hep̄əṁ na Usiyeli, pa l̄l̄b̄ṁ k̄peka taa t̄ə,

24 Moisi p̄yal̄b̄ K̄eəs̄əṁ l̄l̄byu tv Sepuweli ka k̄ena k̄pancoṁ tan̄l̄aa nȳəṁ tv.

25 L̄l̄byu ṁku kv̄ taa k̄e Iliyeseē w̄eē. Iliyeseē in̄əɣ̄əle K̄eəs̄əṁ neu p̄yal̄b̄. Iliyeseē p̄yal̄b̄ Lehapiya l̄l̄əna Yesaya, Yesaya l̄l̄əna Yolam, na Yolam náá l̄l̄i Sik̄əli, na Sik̄əli náá l̄l̄i Selomiti.

26 Selomiti na i newaa pa paasayana wontunaa m̄pa pa hawa Išo t̄ə. Paa wulav̄ Tafiti na i l̄l̄b̄ṁ nȳəṁ nyáma na yoolaa iyaya (1000) nȳəṁ nyáma na nun̄owa (100) nȳəṁ nyáma na yoolaa nȳəṁ nyáma lel̄aa.

27 M̄p̄e in̄i paa ha Tacaa ke wontunaa m̄pa pa hika yoo taa t̄əɣ̄ə si pa tan̄əṁna Išo t̄əš̄eēle.

28 P̄ə t̄əna m̄pi Išo k̄ȳəɣ̄əṁ t̄ə t̄əsol̄v̄ Samiyeli na Kisi p̄yal̄b̄ Sayuli na N̄eē p̄yal̄b̄ Ap̄əneē na Seluya p̄yal̄b̄ Sowari-w̄e paa hawa Išo t̄ə, Selomiti na i newaa pa nȳəṁayana p̄ə t̄ə.

29 Isaa p̄yal̄b̄ Keniya na i p̄yala a pa paasayana Iseyeli tet̄o t̄əṁnaa na huṁle.

³⁰ Hasapiya na Hepəłəŋ ləlvəy taa yəlaa iyaga na nasətosə na nūnəwa (1700) mpa pa təma we teu na pa nyəy kəlaa tə, mpe pa feŋayana İseyeli tetə nti tu we Yaatanı ilim tətule tə tə, na pá paasəyənə tetə na İso sɛɛv pə təm.

³¹ Yeliya ka kəna Hepəłəŋ nyəma ləlvəy nyəy tu. Tafiiti kawulaya pənaya nule nyəŋka taa ké pa təŋa ləlvəy ŋku ku loosi, na pá hiki Kalaati tu Yasɛɛ ke ı ləlvəy nyəma mpa pa təma we teu na pa nyəy kəlaa tə.

³² Mpyóy Tafiiti ləsa ləlvəy ŋku ku taa ké yoolaa taa yoolaa ke iyisi naale na nasətosə na nūnəwa (2700) na ı səsı Yeliya tə. Pa tənaya mpu pa ké ləlvəy nyəy nyəma ké sı pa paasəyənə Lupəŋ na Katı kpeka na Manasee kpekəle həyöləy ŋku ku wəna pəyə waalı tə tə, pa tetə na pə İso sɛɛle təm.

27

Yoolaa tayənyəy

¹ İseyeli nyəma mpa pa lakaya wulav təmlə təyolə. Pa taa ka we ləlvəy nyəy nyəma, na yoolaa iyaga (1000) nyəy nyəma, na yoolaa nūnəwa (100) nyəy nyəma, na tetə təm paasənlaa. Pa təmlə nté yoolaa fayav na pá lakı isətu isətu ke pənaya taa na pá kaasəyi təma. Paa kpekəle nteye yəlaa iyisi hiu na liyiti (24000).

²⁻¹⁵ Nyəy nyəma mpa pa paasayana-we tə pa həla ntə. Isətu kancaalaya nyəy nyəma nyəy tu nté Pelesı ləlvəy tu Sapitiyeli pəyalv Yasopam. İni ı ka kəna ı kpekəle taa yoolaa səsaa nyəy tu. Isətu naale nyəy nyəy nyəma nté Ahowa tu Totayi na pə səsəna ı waalı tu Mikəłəŋ. Isətu tooso nyəy nyəma nyəy tu nté kətəlv səsə Yoyata pəyalv Penaya. Penaya inı ı ka ké yoolaa hiu na naanəwa kpekəle taa ləlv ke waatv wei ı pəsa nyəy tu təyə. ı pəyalv Amisapatı ka mənə ı kpekəle na ı paasəyənə. Isətu liyiti nyəy nyəy nyəma nté Sowarı pəyalv Asayɛɛli. Pəle pə waalı ké ı pəyalv Sepatiya. Isətu kakpası nyəy nyəy tu nté İləla ləlvəy tu Samuti. Isətu naatosə nyəy nyəy tu nté Tekəwa tu İkesı pəyalv İla. Isətu naatosompəyolaya nyəy nyəy tu nté İfəlayim kpekəle tu Helesı ke Paləŋ. Isətu pələfeli nyəy nyəy tu nté Sela ləlvəy tu Husa tu Sipikayi. Isətu pəyolayafeli nyəy nyəy tu nté Anatəti tu Apiyeesɛ ke Pəncamɛɛ kpekəle taa. Isətu naanəwa nyəy nyəy tu nté Netofa tu Malayı ke Sela ləlvəy taa. Isətu naanəwa na koləv nyəy nyəy tu nté İfəlayim kpekəle tu Penaya ke Pelatəŋ. Isətu naanəwa na naale nyəy nyəy tu nté Netofa tu Helitayi ke Otiniyɛɛ ləlvəy taa.

Kpeka nyəy nyəma

¹⁶ İseyeli kpeka nyəy nyəma ka wəna pa səsaa, halı pa həla ntə. Lupəŋ kpekəle taa nyəy nté Sikəli pəyalv İliyeesɛ, Simiyəŋ kpekəle taa nyəy nté Maaka pəyalv Sefatiya.

¹⁷ Lefii kpekəle nyəy nté Kemuweli pəyalv Hasapiya. Aləŋ ləlvəy nyəma nyəy nté Satəki.

¹⁸ Yuta kpekəle nyəy nté Tafiiti taalənaa taa ləlv İlihu. Isakaa nyəma nyəy nté Mikayɛli pəyalv Omili.

¹⁹ Sapuləŋ nyəma nyəy nté Opatiya pəyalv İsemaya. Nefətali nyəma nyəy nté Asəliyeli pəyalv Yeliməti.

²⁰ İfəlayim nyəma nyəy nté Asasiya pəyalv Osee. Manasee kpekəle həyöləy ŋku ku wəna ilim tətule tə tə, kule ku nyəy nté Petaya pəyalv Sowɛɛli.

²¹ Na həyöləy ŋku ku wənna ilim tətule tə ké Kalaati tetə taa tə ku nyəy nté Sakalı pəyalv İtoo. Pəncamɛɛ kpekəle tu nté Apənɛɛ pəyalv Yasiyeli.

²² Taŋ kpekəle tu nté Yeloyam pəyalv Asaleli.

Iseýeli kpeka sósaa nté.

²³ Tafiiti taa kala ifepiya mpa pa wena pusi hiu yaa pa seka mpv tó. Mpi tó, Tacaa ka tómayá sí í ká yele ná Iseýeli nyóma huki ísu ísotulnjasi.

²⁴ Seluya pəyalv Sowari ka caala kókalovv nkv, íle í taa te-kovv. Mpi tó, Tacaa mv-we ná pááná ke yaasi íni í tóó. Mpv pə lapəna ná pá tá tó Iseýeli nyóma nyovv ke wulav Tafiiti təma takəlaya taa.

Tafiiti tamlé nyóma sósaa lélaa

²⁵ Atəyeli pəyalv Asəmafeti ka kena kawulaya kpancoou tóó nyənlv.

Na Osiyasi pəyalv Sonatanj keke acalé sósəna ná səkpəna ná cacakəj tē təvənasí təsíle ná yoolaa tətanjənaa təvənasí təsíle nyənlv.

²⁶ Kelupi pəyalv Isəli keke tetv taa hataa paasənlv nyovv tv.

²⁷ Lama tv Simeyi keke tuj wei pa yaa sí lesəj tó í paasənlv.

Sefam tv Sapəti keke lesəj tuj íni í solum paasənlv.

²⁸ Pəti-Ketee tv Paali-Hananj keke tuj wei pa yaa sí Olifinaa ná Sikomóó tó pə paasənlv. Ná Yowasi keke nim təsíle paasənlv.

²⁹ Saləj tv Sitilayi ka paasəyanana təna naan.

Atəlayi pəyalv Safati keke teteka taa naanj kvtiikin paasənlv.

³⁰ Isəmayeli tv Opili keke yooyoonaa pasənlv.

Melono tv Yetiya keke kpanasi alvnyənsi paasənlv.

³¹ Hakili tv Yasisi keke heej ná pənj pə paasənlv.

Yəlaa mpa pa paasəyana wulav nyəmmaa tó pa həla nté.

Tafiiti cəlv nyóma

³² Tafiiti caa neu Yonatanj ka ké yvlv layatv ké ná í wena nyəm. Íni í ka kena wulav layatv tasəlv. Hakəmoni tv Yehiyeli keke wulav piya seýesəlv.

³³ Ahitofeli ka ké wulav layatv tasəlv tótó. Ná Aləkii tv Husayi keke í taapalv ná í taa təm nyəntv.

³⁴ Mpa pa ləeta Ahitofeli lonte taa təvəle Penaya pəyalv Yoyata ná Apiyataa. Sowari keke wulav yoolaa təna nyovv tv.

28

Tafiiti hvləyi sí Salvmənj ká ləeti í lonte taa

¹ Mpvóy wulav Tafiiti kota Yosalem ke Iseýeli nyovv nyóma təna. Paa kpeka nyənj nyóma ná yoolaa tintika iyaga (1000) iyaga (1000) nyənj nyóma, ná nunəwa (100) nunəwa (100) nyənj nyóma ná wulav ná í pəyalaa pa təla ná tawa tóó nyənlaa nyənj nyóma. Ná kawulaya təyaga taa təmlataa nyənj nyóma. Ná yoolaa taa yoolaa, ná mpa pa nyənj kvlvaa tó.

² Iləna wulav kvlv ná í səj ná í tó sí: Ma yəlaa ná ma taapalaa mə, maa hvəwa sí maa njmá Isə təséle ná má su Isə atakaa wei í ké í nəvəe təsíle tó. Halí ma tu təma pə tənaya təvənyovv.

³ Ama Isə heela-m sí, pə taya máa njmana-í təyaga njka ka taa paa seeki-í tó. Mpi tó, ma ké yoolu ké ná ma ləsa yəlaa paýale feesinj.

⁴ Pə ná pə mpv tó, maya Iseýeli Isə ləsa ma caa ləlvv nyóma taa sí má ná ma ləlvv nyóma tə tóki kawulaya ke tam ké Iseýeli təna tóó. Yuta ke í ka təwa awulumpiitu ke hatoo ləntaa, ná í ləsi í kpekəle taa ké tá ləlvv nyóma. Iləna í ləsi maya ma caa təyaga taa sí má lá Iseýeli kəkrentovv wulav.

⁵ Tóv, nəvəv, íle Salvmənj ke í ləsa ma piya tuutuuma íne í taa sí í ləeti ma lonte taa, ná í təvə Tacaa Kawulaya ke Iseýeli nyóma tóó.

⁶ Iso heela-m tefoo si: Nyá pəyalv Salvməŋ ke ma ləsaə si í ŋma-m Iso təseele, na í həli ma taasi təna. Í ká nyənəŋi-m í caa, na maə nyənəŋi-í ma pəyalv.

⁷ Ye í təkə ma kəsəsitv na ma Kutvətvtv na í lakí-ti, isv ma lakvɣv saŋa taa isəntv tɔ, maə yele na í kawulaya wəe tam tɔv.

⁸ Pənente ma taapalaa me, í tó mə təŋi Tacaa kəsəsitv kpələmvɣv tɔm taa, na Iso wei í nukí mə tɔm tɔ, í na í yəlaa Iseyeli nyəma təna pá naaki. Mprúŋv tətɔ kvpantv tene tu pəsi mə na mə waali nyəma mə tətɔ ke tam tɔv.

⁹ Pə kaasa ma pəyalv Salvməŋ nyá tɔ, pəeki na í nyi Iso wei ma lapa təmle tɔ, na í se-e na lotu kvlmvtv, na luvu kvlmɣv. Tacaa nyənəŋi yəlaa lotu taa ké na í cekəŋəna pa hɔwəe təna. Ye n pəkəŋi-í, í ká yele na í na-í. Ama ye n lə Iso, ílé í ləkí-ŋ tam tɔv ké.

¹⁰ Nəonəv n cekənaə si nyaya Tacaa ləsaə si í ŋma-í í təyaya ŋka ka taa paa seeki-í tɔ. Mpv tɔ, kaasi nyá ti na í svv təmle taa.

Tafiiti hvləŋi Salvməŋ ke isəna í ka ŋmá Iso təsele tɔ

¹¹ Mprúŋv Tafiiti cəla Salvməŋ ke isəna paa ŋma Iso təyaya tɔ pə fotoonaa, paa Iso təseele na pə cəlv kutuluv, na kpancoov kutuluvu, na isətaa naŋ na pə tēe nyəŋkv na Iso atakaa nyəŋkv.

¹² Na Tafiiti cəla Salvməŋ tətəŋv pə təna mpi í caakaya ŋmav tɔ pə fotoonaa, isv Iso təseele taasi həlvv na pə kutuluv wei í cəna-si tɔ. Na kutuluv wei í taa paa sv kpancoov na Iso wontu tɔ.

¹³ Mprúŋv Tafiiti cəla Salvməŋ tətəŋv kətəlaa, na Lefii nyəma, pa kpekəle nyəma həla, na təma wena paa la Iso təseele taa tɔ, na tə taa wontu həla tətɔ.

¹⁴ Haləna Tafiiti keesi Salvməŋ ke wəlanaa na liyitee nyəŋətv pə kiloonaə isəna isəna í ká caa na í luna pə wontunaa mpə isv pa lakəna-ti tɔ.

¹⁵ Na pə kpenna wəla kəkə kpatəŋ, na pə tɔv wəla fətəlanaa, na liyitee nyəŋətv kəkə kpatəŋ na pə fətəlanaa nyəntv, isv pa lakəna-ti tɔ.

¹⁶ Na Tafiiti cəla Salvməŋ ke wəla na pə maŋana isəna paa lu taapələnaə mpa pa tɔv pa siki Iso potopotonaa tɔ. Na í cəle-í tətəŋv liyitee nyəŋətv sv pá la taapələnaə.

¹⁷ Na í cəle-í wəla wei paa lu kela ləŋlasí nsi pa lakəna nantv tɔ, na poosiyanaə mpa pa ŋmusəŋəna caləm tɔ, na wəla maŋamaya fusi na wəla na liyitee nyəŋəlvv pə cəmsenaa. Na Tafiiti keesi Salvməŋ ke paa wontuvu ŋku kv yuv.

¹⁸ Na í cəle-í wəla maŋamaya na pə maŋana isəna paa lu tulaalənaə təwətə tɔ. Na í keesi-í isəna paa la Iso kəke tɔ. Ilena pə tu kələna isətaa taŋlaa ləesəŋ wəla nyəŋ na pá ləpa pa keŋ ke Iso atakaa tɔv.

¹⁹ Mprúŋv Tafiiti təma si: Pə təna isəntv pə we takəlaya ŋka Tacaa cəla-m tɔ ka taa. Tənaŋa pá keesa teu təcɛɛɛi ké isəna paa la təma aní tɔ.

²⁰ Ilena Tafiiti tasa si: Ma pəyalv, kaasi nyá ti na í nyəv tɔŋ na í svv təmle taa. Taa nyá, pəcə taa sele. Ma Iso Tacaa ká wəe nyá waali ké, í kaa lə-ŋ. Haləna í təseele təmle təna yoosi.

²¹ Kətəlaa na Lefii nyəma mpa pa faŋa kpeka kpeka sv pa lakí Iso təseele taa təmle tɔ pa we nyá waali tətɔ. Pəle pə paasi yəlaa mpa pa nyəmá təmle larv ke teu na luvu kvlmɣv na pá we Iseyeli nyəma na pa nyvɣv nyəma taa tɔ, paa təŋ nti n ka yəŋətɔ tɔ.

¹ M'pógú wulav Tafiiti yáçota samaa taa si: Ma pəyalv Salbməŋ ke Iso læsaa si í læeti ma lonte. Ie í k'é pəyaga, í ta nyənta pəlv. Pəyele təmlə səsəle ke pə tu-í. Mpi tə, pə taça yəlv ke í ŋmaaki kutuluçu. Ama Iso Tacaa k'é.

² Ma kaasa ma təçi teu k'é, na má kpeçeli mpi mpi paa ŋmana Iso təsele tə. Paa wəla, na liçitee nyəçətu, na nyəçəlvu maçamaya, na pə kuçeeŋvu, na kpeŋkpelasi, na liçitee pəe kəkpeete, na kacəka nyəna nna a teeki kəkə tə. Na nna a wəna ŋmalum ke waanı waanı tə. Na pəe kuhuluməe ke səsəm.

³ Ye pə kaasa ma maçamaya ma wənav isu wəla na liçitee nyəçətu, íe ma haaki-ti si pá ŋmana ma Iso təsele. Ma səsəçi-təçi pə təna mpi ma təma taçançu si pá ŋmana Iso təsele nte ma səla teu tə pə tə.

⁴ Maa ha Ofii tetv nyəma wəla ke tənənaa nuŋwə (100) na liçitee nyəçətu kəpantv ke tənənaa ŋmuŋvu na nule (240) na pá matv Iso təsele kolooši tə na pə taa tə.

⁵ Təv, nənəə awe ká ha Tacaa ke wəla yaa liçitee nyəçətu na luçu kuləmçu. Iena caŋəm təma lataa lu Iso təsele taa wontu?

⁶ M'pógú Iseçeli kpeka na pə teesi nyuçu nyəma na yoolaa iyaga (1000) nyuçu nyəma na nuŋwə (100) nyuçu nyəma na wulav təmlataa nyuçu nyəma tisa si paa hana luçu kuləmçu,

⁷ ke wəla tənənaa nuŋwə na nutoso na naanwə (170), na wəla nyəçətu ke iyisi naanwə (10000), na liçitee nyəçətu ke tənənaa ŋmuŋvu na nuŋwə (300) na waalı, na nyəçəlvu kuçeeŋvu isu tənənaa nasətoso (600), nyəçəlvu maçamaya ke tənənaa iyisi tooso (3000) na pá lana Iso təsele təmlə.

⁸ M'pógú lelāa ná cəla liçitee pəe ke Keesəŋ ləlvu tv Yehiyeli si pá tó Iso təsele kpaçoo taa.

⁹ Lotu kuləmtv ke mpe utv pa təna pa hana pa kuçəŋ na pa laŋa huləmaa. Wulav Tafiiti maçamaya laŋle ka huləmaa k'é pə tu fei.

Tafiiti Iso sələmvv

¹⁰ M'pógú Tafiiti sama Iso k'é Iseçeli samaa təna kiŋ si: Hai, Yakəpə Iso Tacaa, yəlaa í saŋi-ŋ tam tə.

¹¹ Nyəçale səsə na toŋ tv na teeli tv na tam tə tv. Nyá tənna isətāa na atə nyəm təna. Nyəçale kawuləça tv na pə təna pə tv.

¹² Nyá haakəna wənav na ŋ tvçi teeli na ŋ ŋmakəla pə təna. Nyá niŋ taa k'é toŋ na pəsəçu wəe si í la na paa awe nyuçu kulv yaa í nyə toŋ.

¹³ Pə tə k'é ta Iso t'é saŋi-ŋ na t'é pəçəlvəçi nyá həte səsəle.

¹⁴ Ma na ma yəlaa tə ta ke pəlv. Pəcó pə taça tá toŋ taa k'é tə pəsaa na t'é ha-ŋ kuçəŋ íe. Nyá hana-tuçu pə təna. Mpi n ha-tv təçə tə haaki-ŋ.

¹⁵ Tá na tá caanaa tə wə-ŋ teitei k'é isu muŋlaa na caçalaa, na tá weesiŋ wə atə cəneçe isu isətom, naani nəçəlv í fei.

¹⁶ Ta Iso Tacaa tə kaa wontu ke huçule si tə ŋmaaki timpv tu seeki-ŋ tə, na nyá həte Naŋi nyəntə taa. Nyá tənna pə tənəça mpv.

¹⁷ Hai, ma Iso, ma nyəamá si n maçasəçi yəlaa lotunaa taa huwəe kəŋmēle na í saŋ tampana təŋlaa. Na lotu kuləmtv ke ma hana-ŋ ma wənav. Ma nawa nyá yəlaa kotaa si pa haaki-ŋ mpv tətə na laŋhuləmlə.

¹⁸ Hai, ta caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpə pa Iso Tacaa, yele na nyá yəlaa ləmaçasəe wəe nyá tə k'é tam k'é mpv.

¹⁹ Na ma pəyalv Salbməŋ ke lotu kuləmtv na í təkí nyá kuçəsutv na nyá kuçəçəsətu na nyá kiŋi na í lakv-í. Í ŋmá kutuluçu ŋku kv təmlə ma taçana isəntə tə.

²⁰ Μπόγύ Tafiiti tasa kotilaa ke heeluyu tōtō si: I see mā Iso Tacaā ke í na tōmle. Ilena pa tēna pá lunj akula na pá see pa caanaa Iso Tacaā na pá hēnti pa wulav ke ate.

Tafiiti sām na Salvmōj kawulaya

²¹ Μπόγύ teu fema tanaη, Ilena pá la Tacaā ke kōtasi nsi kōkō lusa si tēna tō, na nōgō kulōmaga krentoyu nyōnsi ke latācēnaa iyaga (1000), na iwaaη ke iyaga (1000), na iwēesi ke mpv tōtō na pō sulōm. Halēna Iseyeli nyōma tēna mpa paa kōtaa tō pá tōgō kōtaga tōgōnaga na pō tala-wē.

²² Ilena pá tōgō kyakv ηkv na pá nyōō Tacaā isentaa na lanhōlumle sōsōlē. Na pá tasa Tafiiti pōyalv Salvmōj ke kawulaya kpaυ ke tōm naale nyōm. Na pá pēli-nim na Tacaā hēte taa. Na pá pēli nim ke Satōki tōtō, na ílé í pōsi kōtulv sōsō.

²³ Μπόγύ Salvmōj kpawa Tacaā Kawulaya kumte tō na í Iēeti i caa Tafiiti lonte, na i kawulaya tōj teu na Iseyeli nyōma tēna tōna-i.

²⁴ Ilena tetv tōkēlaa na yoolaa na Tafiiti pōyalaa Iēlaa nuna-i.

²⁵ Μπόγύ Tacaā sōsa i nyuyv ke kusuyv ke Iseyeli nyōma tēna isentaa. Na í yele na i kawulaya hēte yaa na pō kēli isu mpa pa laala-i Iseyeli kawulaya kumte tō kē cayale tō.

²⁶ Iseyeli nyōma kōkrentoyu tō kē Seseē pōyalv Tafiiti ká tōga kawulaya.

²⁷ I tōga Hēpōlōj icate tō kē pusi naatosompōyōlaga. Yosalem icate tō kē pusi hiu na naanōwa na tooso, na sí krenti nule.

²⁸ I sēpōna kpatōlaga kypaηka kē, na tōj na teeli. Ilena i pōyalv Salvmōj Iēeti i lonte.

²⁹ Pa ηmaa wulav Tafiiti tōm kancaalaya na tē tōnaga ke nalv Samiyēeli na Iso kuyōyōtōtv telōsulv Nataη na Katv pa takēlasi taa.

³⁰ Si taa kē pa kēesa i kawulaya na i teeli na i tōma pō tōm. Na pō tēna mpi pō lapa Iseyeli taa, na Kawulasi Iēnsi taa tō.

KUTÖÖSUTU TAKELAYA NAALÉ NYÉŊKA Kutöötu

Pa keesayi takelaya kane ka taa tötöyo Tafiiti päyalb Salömöŋ kawulaya tögöu töm. Iso seew töm kena pə təna pə kite. Pə tōō ké takelaya ŋmaalb keesayi Salömöŋ ŋmav ké Iso taseele na Lefii kotəlaa kpaav təm, na Yuta awulaa lelaa tayanuyv ke iso seew, na iso seelaa Teew acima tayanuyv na isəna pa hiiwa kiŋŋ takelaya tō.

Isəna pa faya Kutöösötu II takelaya tō:

Salömöŋ kawulaya tögöu na Iso taseele ŋmav, titite 1-9

Iso seew tayanuyv na Yosalem nyəma kuuu töm, titite 10-36

ISEYELI WULAU SALÖMÖŊ TÖM

¹ Mṛögü Tafiiti päyalb Salömöŋ nyöosa i kawulaya. I Iso Tacaa ka we i waali ké na í kusəyi i nyuyv.

*Salömöŋ sələma Iso ké ləmayasee
(Awulaa I 3:4-15)*

² Mṛögü kuyaku nakuli Salömöŋ kota Iseyeli nyəma təna. Ilena pə tu kələna yoolaa iyaga (1000) nyöŋ nyəma, na nuuwa (100) nyöŋ nyəma, na təm huulaa na lulŋ nyöŋ nyəma.

³ Ilena í na pa təna mpa paa kota i kiŋ tō pá polo təfeenle nte tə we Kapawəŋ tō. Mpi tō, tənaya Iso təmle tū Moisi ka lapa cokəle nteye wulaya tetv taa tō tu wee.

⁴ Waatu unī Tafiiti ka tema Iso atakaa kpaavv ke Kiliyati-Yeyalim na í pona-i Yosalem. Na í su lonte nte tə taa i ka tayana-i tögöu cokəle taa.

⁵ Ama i su nyəğəlvv kuseemuyv kotəya təlate ke cokəle isentaa. Nteye Ulii päyalb Pəsəleli wei i ké Uu saali tō i ka lupa.

Tənaya Salömöŋ na i waali nyəma təna pa polaa na pá pəosi Iso.

⁶ Nyəğəlvv kuseemuyv kotəya təlate nte tu we təsulle cokəle kiŋ təna tō tō tōō ké Salömöŋ lapa Tacaa ke kotasi nsi kəkō nyaga si təna tögöu iyaga (1000).

⁷ Mṛögü Tacaa lu i tōō ké ahoō anī na í tōmi-i si: Sələmi-m mpi n caa si ma ha-ŋ tō.

⁸ Ntəna Salömöŋ cə-i si: Kəpantv ke n lapa ma caa Tafiiti na n yele si má leeti i lonte taa.

⁹ Mṛv tō, Tacaa Iso, la nəyo ŋka n ka su ma caa Tafiiti tō. Mpi tō, piitim mpi pə tōō n kpa-m wulav tō pə yəlaa we paɣale ké isu kanyəŋa.

¹⁰ Ie la suulu na n ha-m ləmayasee na nyəm na má cekəna kawulaya tögöu ke yəlaa pane pa tōō. Ye pə taya mṛv nəğəlvv kaa pəsi nyá yəlaa samaa unē.

¹¹ Ntəna Iso cə Salömöŋ si: Timpi n ta sələmi-m wənav, yaa teeli, yaa nyá kolontunaa í si, yaa weesuyv kotəyalv, Ilena n sələmi-m ləmayasee na nyəm si n pəsi na n tögöna kawulaya ke ma yəlaa mpa pa tōō ma kpa-ŋ wulav tō.

¹² Maa ha-ŋ ləmayasee na nyəm mpi, na wənav, na teeli, na pə kəli awulaa təna. Paa kupəma, paa nyá waali nyəma.

¹³ Mṛögü Salömöŋ kula cokəle cəlv tənaya Kapawəŋ təfeenle na í məli Yosalem na í tögöu Iseyeli nyəma tōō ké kawulaya.

*Salömöŋ toŋ na i wənav pə təm
(Awulaa I 10:26-29; Kutöösötu II 9:25-28)*

¹⁴ M'p'ógú Salum'wəŋ kpeɣela ɪ youu keɛkenaa na pə kpaɣanəŋ na pə lu keɛkenaa iyaga na nasəle (1400), na kpaɣanəŋ iyisi naan'wəna na naale (12000). Ilena í su pə taa lenti ke ɪ kin ke Yosalem. Pə kaasa nti ilena pá su tɛleɣe timpi timpi paa tayanaa si pá su-ti tɔ.

¹⁵ Salum'wəŋ kawulaya waatu liyitee ka wɛ Yosalem taa ké ɪsu pɛɛ. Na pə kaasi na kpeŋkpelasɪ kupaŋsi náá tɔli yem ɪsu tuŋ wei pa yaa si Sikoməə na í nyɔki tɛtɛkəle taa tɔ.

¹⁶ Icipiti na Silisii pə acalee taa ké paɣatəlaa pukaya na pá yaki Salum'wəŋ kpaɣanəŋ na pá kəŋna.

¹⁷ Liyitee nyəɣətu nasətoso (600) ke paɣatəlaa yakaya Icipiti youu keɛkenaa. Ilena pá yaki kpaɣanəŋ ke nyəɣətu nuɔnwəna na nuɛle na naan'wəna naan'wəna (150). Pa yakaya na pá pɛɛtəɣəna mpɔ tɔtəɣə Hiti na Silii pə awulaa.

Salum'wəŋ tayanəyi Iso tɔsele ŋmaɔ təm
(Awulaa I 5:15-32; 7:13-14)

¹⁸ M'p'ógú Salum'wəŋ tɔ ɪ taa si ɪ ká ŋmá Tacaa ke ɪ tɔsele na ɪ kawulaya tɔyaga.

2

¹ M'p'ógú Salum'wəŋ caa wontu səɣəllaa ke yəlaa iyisi nutoso na naan'wəna (70000), na pɛɛ saakəlaa ke iyisi nuɔnaasa (80000) si pá la təmle ke puɣu taa. Na yəlaa iyisi tɔoso na nasətoso (3600) feŋji pa tɔ.

² Ntɛna Salum'wəŋ tili na pá heeli Tiiri wulav Hilam si: Tilina-m kpeŋkpelasɪ kupaŋsi nsi n ka tilina ma caa Tafiti na í ŋmana ɪ tɔyaga tɔ.

³ Ma tɔŋa Iso Tacaa ke kutuluɣu ŋmaɔ ké si paa wəki-ɪ tulaalɔnaa na pá haaki-ɪ potopotonaa ke kutamsa. Na pá laki-ɪ kɔtasɪ nsi kəkə lusa si tɔna tɔɣə tanəŋ na taanaɣa, na kuyɛɛŋ kəhɛɛsəŋ, na isətɔnaa kuyɛɛŋ kancaalaya nyəŋ, na Tacaa acima kuyɛɛŋ leləŋ. Təmle ke pə tɔ Iseɣeli nyəma ke tam tɔ.

⁴ Mpi tɔ, kutuluɣu ŋku ma caa ŋmaɔ tɔ kv ké səsəw ké. Pə taya pulv, ta Iso kəla tuŋ tənaya səsəwntu ké.

⁵ Paa na mpɔ tɔ, nɔɣɔlu u pəsəɣi na í ŋma-ɪ tɔcaɣale. Pə taya pulv, isətɔnuɣu na kv tɔw tɔna, kv ta tala-ɪ. Pə tɔw ké ma maɣamaɣa maa həŋ ma ti si ma ŋmaaki-ɪ tɔcaɣale. Ama timpi paa seɛki-ɪ na pá laki-ɪ kɔtasɪ tɔɣə.

⁶ Mpɔ tɔ, Hilam tilina-m wei ɪ nyəmá wɔla na liyitee nyəɣəluɣu na kuseemɔɣu na nyəɣəluɣu maɣamaɣa pə tayan'wə tɔ. Na í nyəmá tɔtɔɣə pɔɔŋ kuseeməŋ cəŋcəŋ, na kuseeməŋ maɣamaɣa, na akpaayala nyəŋ tayan'wə na fotoonaa ləsuɣu tɔ. Ilena pɔntu na yəlaa mpa ma caa Tafiti ləsaa na pá wɛ Yosalem na Yuta tetu taa tɔ pá lá təmle ŋtɛ.

⁷ Nyá təmle nyəma í seti-m Lipaŋ puɣu taa tuŋ kupaŋ. Mpi tɔ, pa nyəmá pə təmle ke teu ké. Ma nyəma ká polo na pá sənə-wɛ.

⁸ Ilena pá kpeŋti na pá seti-m kpeŋkpelasɪ ke səsəm. Mpi tɔ, Iso tɔsele nte ma ŋmaaki tɔ tu tɔw səsəm ké na tə tewa.

⁹ Maa cɛla tuŋ setəlaa mpeɣe mɔlvɔm tɔɔnənaa iyisi naatoso (6000), na tɔɣənaɣa pɛɛ tɔɔnənaa iyisi naatoso (6000), na sɔlvɔm ke liitilinaa iyisi nasənənaa (80000), na nim ke mpɔ tɔtɔ.

¹⁰⁻¹¹ M'p'ógú Tiiri wulav Hilam cə Salum'wəŋ na takəlaɣa si: Ma seɛ Iseɣeli Iso Tacaa wei ɪ lapə isətəa na atɛ, na í ha Tafiti pəyaga nyaga ləmaɣasɛɛ na nyəm na layatu si ŋ ŋma-ɪ Iso tɔsele na nyá kawulaya tɔyaga tɔ. Tacaa sɔla ɪ yəlaa tɔɣə ɪ kpa-ŋ pa wulav.

¹² Maa tilina-ŋ apalv wei pa yaa si Hulam-Api tɔ. Apalv unɪ ɪ nyəmá nin təma ké na í wɛna layatu.

¹³ I too ke Tan kpekale tu ké, na i caa ke Tiii tu. Mpi mpi pə təmle i nyómá tɔɔle, wola na liyitee nyəɣəlvu, na kuseemvu na nyəɣəlvu mayamaɣa, na pɛe na kpenkpelasi na pɔɔŋ wei pa seesaa tɔ, na kuseeməŋ cəŋcəŋ na wei pa lii akpaayala tɔ, na kponkrontu ton nyəntu pɔɔŋ pə taɣanvu. I nyómá tɔtɔɔ leesəŋ saakvu təm. Paa təmle nteye n tu-i i laki ké. I na nyá nyóma na mpa nyá caa wulaw Tafiiti ləsa tɔ paa lana.

¹⁴ Pənente tacaa, tilina-tvu tɔɔnaya pee na sɔlɔm na nim mpi pə təm n ɔɔɔta tɔ.

¹⁵ Tu polo Lipan pvu taa, na tɔ seti tuŋ wei i tənə n caa tɔ, na tɔ həkɔ-i na tɔ tu tenku taa na pɔ tala Safa. Ilena n yele na pá kraɣa na pá pona Yosalem.

¹⁶ Ḿpóyó Salóməŋ kala caɣalaa tənə mpa paa we Iseyeli taa tɔ, na pɔ keesəna kɔkalvu ŋku i caa Tafiiti ka lapa tɔ. Paa we yəlaa iyisi nunuwa na nule na naanuwa na tooso na nasətošo (153600).

¹⁷ Ḿpóyó Salóməŋ ləsa wontu səɣəlla ke iyisi nutoso na naanuwa (70000), na mpa pa saakəyi pɛe ke pvu taa tɔɔ iyisi nunaasa (80000), na mpa pa tvi ləlaa ke təma na pá feŋyi a tɔ tɔɔ yəlaa iyisi tooso na nasətošo (3600).

3

Iso taseele ŋmav

(Awulaa I 6:1-38)

¹ Ḿpóyó Salóməŋ sɔv Tacaa tɔɔɔa ŋmav ke Moliya pulaya tɔ. Tənaya Iso ka lu i caa Tafiiti tɔ, na Tafiiti taɣan lonte ke Yepusi tu Olənəŋ kataɣa taa.

² Salóməŋ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka, isətu naale nyəŋ kuyaku naale nyəŋku wule ke i caala-keye ŋmav.

³ Kutuluɣu ŋku Salóməŋ ŋmaaki mpu tɔ, ku taɣaləŋ we meətələnəa hiu na naanuwa, na ku wəŋ ke meətələnəa naanuwa.

⁴ Ilena pá lá kraəŋ na isəntaa tɔ. Ku wəŋ we meətələnəa naanuwa ké teitei, isu Iso taseele, na ku kəŋkɔlóməŋ ke meətələnəa nutoso. Na pá waasi ku taa ké wola mayamaɣa.

⁵ Ilena pá waasi Iso taseele mayamaɣa tɔ ké kpenkpelasi kɔpəŋsi. Na pá pə si tɔ ké wola, na pá la pə tɔ ké paəŋ na alukpalisi pə fotoona.

⁶ Ḿpóyó pa lapa kutuluɣu ŋkɔv kacəka na liyitee pɛe. Paafayim tetu taa ké pa hika wola wei pa lakayana tɔ.

⁷ Na pá waasi-i kutuluɣu kpatəŋ na ku nənəkpete na ku kampɔnaa na ku mayamaɣa ku tɔ. Na pá ləsi isətaa taŋlaa leesəŋ tɔ.

⁸ Ḿpóyó pa ŋmá kate taa kate naŋ, ku taɣaləŋ ka we meətələnəa naanuwa ke teitei, isu Iso taseele wəŋ, na ku wəŋ ke meətələnəa naanuwa tɔ. Ilena pá matu ku taa tɔ ké wola mayamaɣa ke tənənəa hiu.

⁹ Wola nyómá wena pa lapənəa tɔ a ka we kilo hɔɣəlvu. Na pá waasi wola tɔtɔɔ isətaa kutuluɣu taa.

¹⁰ Ḿpóyó pa lupa isətaa taŋlaa leesəŋ naale na pá waasi-i wola na pá si kate taa kate kutuluɣu taa.

¹¹⁻¹³ Paa səŋsa isətaa taŋlaa ke təma tɔ ké na pa isə hana nənəɔ na pá heta pa keŋ. Na pa kənəəsi naale suli heku taa, na leŋsi yoosina kutuluɣu. Keluɣu kɔlóməŋ we meətələnəa naale na hɔɣəlvu. Keŋ liyiti kɔpənta meətələnəa naanuwa.

¹⁴ Na pá lɔv kponkrontu ton nyəntu nti pa lii akpaayala, na kuseemtu, na kuseemtu cəŋcəŋ tɔɔ pvu kɔkakaɣav. Na pá ləsi ku tɔ ké isətaa taŋlaa leesəŋ.

Nyǎǎlǎyǎ kǎsɛɛmǎyǎ akelenaa na kǎtǎyǎ tǎlate
(*Awulaa I 7:15-22*)

¹⁵ Mǎrǎyǎ pǎ nǎmǎ akelenaa sǎsǎa naaleye Iǎo tǎsɛɛle isentaa. Pǎ tǎyǎlǎn wɛ mɛɛtǎlǎnǎa naanǎwǎa na naatosompǎǎyǎlǎyǎ. Na pǎ lǎ pǎ nyǎǎn tǎa kǎ kahusi taka, na si tǎyǎlǎn kɛ mɛɛtǎlǎnǎa naale na hǎyǎlǎyǎ.

¹⁶ Mǎrǎyǎ pǎ lupa alukpǎlisi isǎ nsi si wɛ Iǎo tǎsɛɛle tǎ na pǎ tǎ-sǎyǎ akelenaa mɛɛ pǎ nyǎǎn tǎa. Na pǎ lǎ tǎyǎ nakulǎ kǎ pɛɛ lɛɛsǎn kɛ nuǎwǎa (100) na pǎ tǎ alukpǎlisi tǎa.

¹⁷ Iɛna pǎ siki akelenaa naale inǎyǎ cemace kɛ Iǎo tǎsɛɛle nǎnǎyǎ. Pǎ yaaki ntǎyǎn nyǎn si, Iǎo nyǎǎsǎyǎ, na mǎpǎtǎn nyǎn si, inǎyǎle ton tǎ.

4

¹ Mǎrǎyǎ pǎ lupa nyǎǎlǎyǎ kǎsɛɛmǎyǎ kǎtǎyǎ tǎlate. Tǎ tǎyǎlǎn na tǎ wǎn kɛ mɛɛtǎlǎnǎa naanǎwǎa naanǎwǎa, na tǎ kǎnkǎlǎmǎn kɛ mɛɛtǎlǎnǎa kakpǎsi.

Iǎo tǎsɛɛle tǎa wontu
(*Awulaa I 7:23-26*)

² Iɛna pǎ lǎ nyǎǎlǎyǎ kǎsɛɛmǎyǎ kɛ nyǎmpǎani anaam taka na í kulutaa. I wǎn wɛ mɛɛtǎlǎnǎa kakpǎsi, na i kǎnkǎlǎmǎn kɛ mɛɛtǎlǎnǎa naale na titite. I ikulutǎw tǎw wɛ mɛɛtǎlǎnǎa naanǎwǎa na kakpǎsi.

³ Iɛna pǎ nǎmaa latǎcɛnǎa lɛɛsǎn kɛ nyǎmpǎani inǎ i lǎyǎ tɛɛ kǎ i lupǎ waatǎ na pǎ tǎw na pǎ tǎ loosi naale. Pǎa mɛɛtǎli wɛi kɛ lɛɛsǎn hǎu.

⁴ Iɛna pǎ lǎ nyǎǎlǎyǎ kǎsɛɛmǎyǎ kɛ naanǎ naanǎwǎa na naale. Pǎ na nyǎmpǎani inǎyǎ nyǎǎlǎyǎ kulǎmǎyǎ na pǎ pulǎ-i tooso tooso kɛ tǎm liyiti. Na lǎm nyǎmpǎani kɛ i tǎw. Naanǎ lɛlǎn nyǎnǎyǎna ilim tǎlǎle, lɛlǎn na pǎ tǎtǎle. Na lɛlǎn na pǎ ntǎyǎn, na lɛlǎn na pǎ mǎpǎtǎn, na i tarǎn nyǎnǎyǎ tǎmǎyǎ nyǎmpǎani tɛɛ.

⁵ Nyǎmpǎani kǎpǎsǎn wɛ kǎ isǎ yǎlǎ ntantaku wǎn. Na i tompee isǎ poosiya, na á nǎyǎsǎna yaayɛnǎa. Nyǎmpǎani inǎ i tǎki isǎ lǎm liitilinaa iyisi nuǎwǎa na hǎu (120000).

⁶ Mǎrǎyǎ pǎ lupa lǎm kǎsǎnǎm cemɛnǎa kɛ naanǎwǎa. Na pǎ su kakpǎsi na Iǎo tǎsɛɛle ntǎyǎn tǎw na kakpǎsi na tǎ nǎpǎtǎn tǎw. Pǎ tǎa kǎ pǎ nyaalǎyǎ kǎpǎna wɛna pǎ lakǎyǎ kǎtǎyǎ nǎka kǎkǎ lusa ka tǎna tǎ. Nyǎmpǎani anaam tǎa lǎm kɛ kǎtǎlǎa sǎakǎyǎ.

Iǎo tǎsɛɛle wontu nyǎyǎtǎ nyǎntǎ
(*Awulaa I 7:40-51*)

⁷ Mǎrǎyǎ pǎ lupa fǎtǎlǎ kǎpǎtǎn naanǎwǎa kɛ wǎlǎ, isǎ isǎna pǎ kɛɛsǎ-wɛ tǎ. Na pǎ su Iǎo tǎsɛɛle kɛ cemace. Kakpǎsi na ntǎyǎn na kakpǎsi na mǎpǎtǎn.

⁸ Na pǎ saaki taarpǎlǎnǎa naanǎwǎa na pǎ su-wɛyɛ cemace tǎtǎ. Kakpǎsi na ntǎyǎn na kakpǎsi na mǎpǎtǎn.

Na pǎ lǎ wǎlǎ poosiyanǎa mǎpǎ pǎ nǎmusǎyǎna calǎm tǎyǎ nuǎwǎa (100).

⁹ Na pǎ lǎ kǎtǎlǎa kolǎyǎ, na tǎyǎ sǎsǎyǎ. Na pǎ waasi ka kutǎkǎn kɛ nyǎǎlǎyǎ kǎsɛɛmǎyǎ.

¹⁰ Iǎo tǎsɛɛle ntǎyǎn nǎkulǎnǎa cǎlǎyǎ pǎa su lǎm nyǎmpǎani anaam na ilim mǎpǎtǎn na pǎ tǎlǎle hǎyǎlǎyǎ tǎw.

¹¹ Waatǎ wɛi Hulǎm tɛɛsǎ tǎlǎma nyǎnǎsi na á lǎyǎlǎsi, na calǎm poosiyanǎa ulɛ, i tǎma Iǎo tǎsɛɛle tǎma wɛna wulǎw Salǎmǎn kǎ tǎ-i tǎ á lapǎ ntɛ.

¹²⁻¹³ Pǎ kǎpǎyǎw akelenaa naale na pǎ kahusi, na si canǎm wontu. Isǎ si tǎw pulǎn tǎm naale,

na si tōo tūyū pee fotoonaa nasəle.

Paa akele wei ke loosi naale.

¹⁴ I ka lupa tōtōyō keekēnaa taka,

na pə tōo lōm cemsēnaa sōsaa.

¹⁵ Na nyampaani anaam wei pa tēna latēcēnaa

leesəy naanōwa na naale tōo tō.

¹⁶ Na tōlōma nyēnasī na pə lōyōlasī na nantū nyēnasī.

Nyāyēlūyū kūseemūyū ke Hulām-Apī lapēna wontunaa mpa pa tēna Salūmōy
ka tu-ī sī i lu Tacaa Išo tēsēele taa tō, na i sōtiti-ti.

¹⁷ Yaatanū tētēkəle taa kē pa pəla nyāyētū ke cūyū taa, na pə lu wontu ntī tē
tēnaya Sukōti na Seletata pa hēku taa.

¹⁸ Wontu tuutuuma ke Salūmōy yelaa na pā lu. Nōyōlō kaa nōki sī i nyāyē
nyāyēlūyū kūseemūyū kiloonaa isēna pə tōyaa tō.

¹⁹ Mōyōy Salūmōy lapa na pā lu wōla wontunaa na pā tō Tacaa tēsēele taa.

I sū tulaalūnaa tēwōtē wōla nyāntē,
na taapələnaa mpa pa tōo pa sūki Išo potopotonaa tō.

²⁰ Na wōla kəkō kratəy

na pə fətəlanaa mpa pa mūyī katē
taa katē nanj isēntaa tō, i sū paa keesūyū-wē tō.

²¹⁻²² Na pā lu wōla tōtōyō pə tōo canjəm

na pə krətələy tōm naale.

Na cemsēnaa na pōosiyanaa mpa

pa njmusəyēna caləm tō.

Na kəpūnaa, na cofolonaa,

na kāmūnaa mpa pa tēka katē taa katē nanj

nōnōyō tō, na Išo tēsēele nyōma tōtō.

5

¹ Waatu wei Salūmōy tēma Išo tēsēele njmav, ilēna i kōna mpi i caa Tafiiti ka ha
Tacaa tō. Paa liyitee nyāyētū, na wōla, na wontunaa lentēnaa. Na i sū pə tēnaya
Išo tēsēele kpancoou taa.

Išo atakaa sūw ke Išo tēsēele taa

(Awulaa I 8:1-13)

² Waatu wei Salūmōy tēma Išo tēsēele njmav, ilēna i koti Iseyeli kūpayaalaa na pa
kpeka na pa lōlōy nyūyū nyōma ke Yosalem. Na i tu-wē sī pā kpaaya Išo atakaa kē
Tafiiti tē timpī pa yaa tōtō sī Siyōy tō, na pā pona Išo tēsēele taa.

³ Mōyōy Iseyeli nyōma tēna kota wulav tēyē pa isōtū naatosompōyōlaya nyāyē
ke acīma tōyōu.

⁴ Iseyeli kūpayaalaa kotaa, ilēna Lefii nyōma kpaaya Išo atakaa

⁵ na pā pona Išo tēsēele taa. Na kətēlaa sēna-wē na pā pona cokəle na tē taa
wontunaa.

⁶ Ilēna wulav Salūmōy na Iseyeli nyōma mpa paa kotina Išo atakaa tō, pā lā
kōtaya ke heen na naay tuutuuma pə fēi kalūyū.

⁷⁻⁸ Pə waali kē kətēlaa sūna Išo atakaa ke katē taa katē nanj taa kē i lonte ke
isōtaa tanjaa kēy tēē. Na pə kenti i na i kratəy wei pa kprakəyēna-ī tō i tōo.

⁹ Kratəy unī i ka tayalaa kē. Halēna yē n kratəna pūyū kōkakayav n naaki-ī kē.
Ama yē n hatēlaa n kaa na-ī. Mōyōy pə wē halēna sanja.

¹⁰ Kūsasutū pēē kpaatanaa naale ke Išo ka cela Moisi ke Holēpū pūyū tōo. Waatu
unəyī Išo na Iseyeli nyōma paa pēela nōyō ke pa Icipiti luw waali. Pēē anī a tike a
ka wenna atakaa taa.

¹¹ Μῦρόγυ κῶτῶλαα luna Iṣō tṣeεle taa. Kῶtῶλαa tṣna mpa paa we tṣna tṣ pa lapa nyṳṳṳ tṣṳ asilima keelvyv kṳtaya kṳ. Iṣe pa ta keεsṳna iṣṳna kpeka tṣṳa tṣma tṣ.

¹² Iṣena Lefii nyṳṳma mpa pa kṳ wontu mataa, iṣu Asafi, na Hemaṅ, na Yetutuṅ. Na pa pṳyala, na pa lṳlvyv nyṳṳma lṳlaa mpa pa suu kponṳkponṳ tṳṅ nyṳntṳ wontu tṳ, pṳ ṣṳṳa kṳtaya tṳlate ilim tṳlule tṳṳ na pṳ tṳka kpeṅkpeṅṳnaa, na ṳmṳṅ na saṅkuṳnaa. Iṣena kῶtῶlaa mpa pa nyṳṳmṳ akanteε hṳlvyv tṳ pṳ ṣṳṳa pa kiṅ ke yṳlaa nuṳṳṳwa na hiu (120).

¹³⁻¹⁴ Μῦρόγυ wontu mataa na yonyoṳlaa pa kpeṳtaa na pṳ saṅ Iṣṳ na yontu si: I sa Taca, mpi tṳ i kṳ kṳṳaṅ. I ṣṳlvyv we tam tṳṳ. Mpyṳule Iṣṳ teu nawa Iṣṳ tṳeεle taa. Na iṣṳṳṳṳntṳ nyala na kῶtῶlaa kpiṣi pa tṳṳle lapu.

6

¹ Μpyṳule Salṳṳṳṳ sama Iṣṳ si:

Hai, Taca, ṣṳkpeṳvyv taa kṳ n ka ṣṳṳlaa na ṳ caya.

² Ama ma ṅma-ṅ tṳyaya ṅka ka taa n ka caya tṳ.

Lonte ṅtṳ tṳ taa kṳ n ka weε tam tṳṳ.

Iṣṳ tṳeεle tṳlvyv faaci
(Awulaa I 8:14-21)

³ Iṣeyeli nyṳṳma tṳna ka kotaa kṳ na pṳ ṣṳṳa. Μῦρόγυ Salṳṳṳṳ keεsṳna pa tṳṳ na i koṳli-weye kṳṳṳntṳ.

⁴ Iṣena i tṳ si: Ma sama Iṣeyeli Iṣṳ Taca. Mpi tṳ, toma ke n lapṳna teitei iṣu n ka siw ma caa Tafiiti ke nṳṳṳ tṳ si:

⁵ Hatoo kṳyṳṅku n lṳsvyv nyṳ yṳlaa ke Icipiti taa tṳ, n ta lṳṣṳta pa acalee taa natṳli si pṳ ṅma-ṅ nyṳ tṳeεle na ṳ caya. Pṳyele n ta kpa yṳlṳ nṳṳṳ na i mpa si pṳntṳ i la nyṳ yṳlaa wulav.

⁶ Ama Yosalem icate ke n lṳṣṳa si n kṳ caya. Na ṳ lṳsi Tafiiti si i la nyṳ yṳlaa wulav.

⁷ Μῦρόγυ Salṳṳṳṳ tṳṣaa si: Halṳ ma caa Tafiiti maṳṳṳaa si i ṅmaakṳ kutuluṳu na Taca Iṣeyeli nyṳṳma Iṣṳ hṳte taa.

⁸ Ama Taca tṳma-i si: N maṳṳṳvyv nyṳ taa kṳ mpy tṳ pṳ we teu.

⁹ Iṣe pṳ taya nyṳ maṳṳṳaya n kṳ ṅmana kutuluṳu ṅku. Ama nyṳ pṳyaya kuṳlaya kṳ ṅmana-ku na ma hṳte taa.

¹⁰ Μῦρόγυ Salṳṳṳṳ tṳṣaa si: Taca tṳka iṣṳna i ka siwa tṳ, na mṳ lṳeti ma caa Tafiiti lonte taa kṳ Iṣeyeli nyṳṳma kawulaya kumte tṳṳ. Na mṳ ṅmṳ Iṣṳ tṳeεle tṳṳna na Taca Iṣeyeli nyṳṳma Iṣṳ hṳte taa.

¹¹ Halṳna mṳ si Iṣṳ atakaa iṳi i taa kṳ nṳṳṳ ṅka Iṣṳ na tṳ caṳnaa pa pṳela tṳ ka pṳe kraatanaa.

Salṳṳṳṳ ṣṳlṳṳṳṳ ṣṳṣṳṳ
(Awulaa I 8:22-53)

¹²⁻¹³ Salṳṳṳṳ ka lupa nyṳṳṳlvyv kuṣεεṳṳvyv kumte taka kṳ, na i si taya ṅku taa. Tṳ tayalṳṅ na tṳ waṅ ka we teitei kṳ. Mṳεtṳṳnaa naale na hṳṳṳlvyv hṳṳṳlvyv. Tṳ kuṅkuṳṳṳṳ ke mṳεtṳli kuṳṳ na titite. Μῦρόγυ i kpaṳa tṳ tṳṳ, na i luṅ kotilaa tṳna iṣṳṳtaa ke kṳtaya tṳlate kṳṅkṳṅ taa tṳna. Na i kraṳsi i niṅ na iṣṳ na i ṣṳlṳṳ si:

¹⁴ Hai, Taca, Iṣeyeli nyṳṳma Iṣṳ. Iṣṳ nṳṳṳṳ i fei iṣu nyṳ. Paa iṣṳtṳṳṳṳ taa, paa tṳtṳ tṳṳ kṳ aṳe cṳṳe. N ṣṳṳla mpa pa lakṳ nyṳ tṳṳle na lotu kuṳṳṳṳ tṳṳṳ, na ṳ lakṳ-weye iṣṳna n ka siwa tṳ.

15 Ḿróyú n tǎka nǎyǎ ǎka n ká sɪ ma caa Tafiiti tǎ, na saŋa ń yoosi nti n ka ʔoyotǎna nyá nǎyǎ tǎ na nyá toŋ.

16 Hai, Tacaá Iseyeli Isǎ, la tǎtǎyǎ nǎyǎ ǎka n ka sɪ ma caa Tafiiti tǎ. Sɪ ye ɪ loluyɔ nyǎma tǎma teu isɪ unɪ ɪ tǎm tǎ, mpe paa tǎkǎna kawulaya ke ɪ waali ke tam tǎǎ. Na pá kaasayɪ tǎmaya Iseyeli yǎlaa tǎǎ.

17 Hai, Tacaá Iseyeli Isǎ, la nǎyǎ ǎka n ka sɪ ma caa Tafiiti tǎ.

18 Ile tampana Isǎ pǎsǎyɪ na ɪ caya yǎlaa heku ke ateyele? Mpi tǎ, paa isǎtǎnuyɔ na kv tǎǎmǎŋ tǎ, ɪ tǎ mǎya kv taa. Pǎyele kutuluyɔ ǎku ma ǎma-ɪ tǎ kvle kv ta haŋna mpv.

19 Hai, Tacaá, paa na mpv keesi nyá ise na ma tǎǎ. Nu nyá tǎmle tv má ma wiinav na ma yaav.

20 Kuli nyá ise na ń paasǎna kutuluyɔ kvneye ilim na ahoó. Mpi tǎ, tǎnaya n tǎma sɪ n ká caya. Nu nyá tǎmle tv má ma kvǎlǎmvtɔ.

21 Nu yaav mpi nyá tǎmle tv ma na nyá yǎlaa Iseyeli nyǎma yaaki-ŋ cǎne tǎ. Hai, nu ta kvǎlǎmvtɔ ke isǎtaa timpi n wee tǎ, na ń husɪ tǎ isayatu.

22 Ye nǎyǎlv wakǎlǎna ɪ tǎyǎntǎle na pá caali-ɪ, sɪ ɪ tuuna. Ilena pǎntv kǎǎ kutuluyɔ kvne kv taa na ɪ tuuna kǎtaya tǎlate.

23 Nuna pǎntv ke isǎtaa na ń huǎna nyá tǎmle nyǎma na ń kǎ tasǎkǎle tv tǎm na pá mǎli ɪ nyuyɔ taa. Ilena ń keesǎna kvpaŋ kvpaŋ na ń ha-ɪ tampana.

24 Yaa ye pǎ kǎma na Iseyeli nyǎma wakǎlǎna-ŋ. Ilena pa kolontunaa kvli-we, na pá layasi na pá mǎli nyá kvŋ na pá tv nyá hǎte ke teeli. Ilena pá sǎlǎmi-ŋ na pá wiina-ŋ kutuluyɔ kvne kv taa cǎne.

25 Ile hai, Tacaá, nu pa tǎm ke hatoo isǎtaa, na ń tayani nyá yǎlaa Iseyeli nyǎma isayatu. Na ń mǎŋna-weye pa tetvnaa mpa n ka ha pa na pa caanaa tǎ.

26 Yaa ye pa wakǎlǎna-ŋ, na ń yele na teu wvli-we na pá cekǎna mpv. Ilena pá keesǎna kutuluyɔ kvne kv tǎ na pá sǎlǎmi-ŋ na pá see-ŋ, na pá pasa pa ti na pá tayani timpi taa pa wakǎlǎna-ŋ tǎ.

27 Ile Tacaá, nu pa tǎm ke hatoo isǎtaa, na ń husɪ pa isayatu. Mpi tǎ, pa ké nyá yǎlaa ké na nyá tǎmle nyǎma. Ile hólí-weye isǎna paa tǎ teu tǎ. Ilena ń yele na teu nu tetv nti n ha-we sɪ tǎ pǎsi pa nyǎntv tǎ.

28 Yaa ye yvlkvsvkv luna, yaa kvtǎyǎv mǎǎnaa yaa kv sǎpa. Paa kvtolonŋ yaa nyǎyǎsi luna, yaa kolontunaa svvna Iseyeli nyǎma koloosi acalɛe taa na pá ǎmakǎli-we. Paa wahala nǎyǎlv yaa kvtǎŋ nakvli kv tu kvmna,

29 na pá ha-ŋ nyá yǎlaa Iseyeli nyǎma na pa taa nǎyǎlv nu ɪ isayatu sǎŋ, na ɪ keesǎna nyá kutuluyɔ kvne kv tǎǎ, na ɪ wiina-ŋ, na ɪ teye-ŋ niŋ.

30 Ile hai, Tacaá, nu ɪ tǎm ke nyá tǎcayale ke hatoo isǎtaa na ń tayani paa wei ɪ tǎwakǎlle na ń keesǎna ɪ tǎntɛ. Mpi tǎ, nyá tike n nyǎmna paa yvlv wei ɪ lotu.

31 Lakɪ mpv, Ilena Iseyeli nyǎma tǎ isɪ n sǎlǎa tǎ, na pá seeki-ŋ tam ké tetv nti n ha pa caanaa tǎ tǎ taa.

32 Ye isɪ kvpai tv wei ɪ ta ke Iseyeli tv tǎ ɪ nu nyá hǎte sǎsǎle na nyá toŋ wei n lakǎna tǎ ɪ tǎm, na ɪ luna tetv pooluŋ na ɪ kǎǎ kutuluyɔ kvne kv taa sɪ ɪ sǎlǎmǎyɪ-ŋ.

33 Ile Tacaá, nu ɪ tǎm ke nyá tǎcayale ke hatoo isǎtaa, na ń lapɪ-ɪ ɪ kvǎlǎmǎm. Mpv pv yelina na ate yǎlaa tǎna nyɪ-ŋ na pá seeki-ŋ, isɪ nyá yǎlaa Iseyeli nyǎma seekuyɪ-ŋ tǎ. Paa nyɪ tǎtǎ sɪ kutuluyɔ ǎku ma ǎma-ŋ tǎ kv ké nyá nyǎŋkv tǎkpataa.

34 Yaa ye n tǎ nyá yǎlaa Iseyeli nyǎma sɪ pá yvona pa kolontunaa. Ilena pá keesǎna nyá ɪcate kvlǎsǎle tǎne tǎ kutuluyɔ ǎku ma ǎma-ŋ isǎntv tǎ kv tǎǎ na pá sǎlǎmi-ŋ. Ile,

35 nu pa wiinav ke hatoo isǎtaa na ń waasi-we.

³⁶ Yaa ye pə kəma na pá wakələna-ŋ. Mpi tɔ, yulɔ nɔɔɔɔɔl fei si u wakələɣi. Ntanyɩ n ka mu-we na pááná, na ń yele na pa kolontunaa kəli-we, na pá kra-we, na pá pona-weye kolontunaa acalɛ taa ke pə cɔlɔ pə cɔlɔ, yaa poolɔŋ taa.

³⁷ Ye pa pəsəna laakali ke ɪcate nte tɔ taa pa pona-we tɔ, na pá məli nyá tɛɛ na pá wiina-ŋ tetɔ nti tɔ taa pa we mpɔ tɔ na pá tɔ si pa pəntaa, pa lapa mpi pə fei teu tɔ, pa lapa isayatu.

³⁸ Uena pa məli nyá tɛɛ na pa lotu təna na pa ləsasi təna ke tetɔ nti tɔ taa pa pona-we tɔ. Na pá kɛɛsi pa ləmayasɛɛ na nyá ɪcate tənɛ na kutuluɣu ŋku ma ŋmana nyá hətɛ isəntɔ tɔ ku tɔɔ kɛ tetɔ nti n ha pa caanaa tɔ tɔ taa cənɛ.

³⁹ Ue hai, Taca, nu pa wiinau ke nyá tɛɛɔɔɔɔ ke hatoo isəttaa. Na ń waasi-we na ń tayani tɪmpi pa wakələna-ŋ tɔ.

⁴⁰ Ma Iso kuli nyá isɛ na ń kɛ ŋkraŋŋ na ń nu sələmuyɔ ŋku ma sələməyi-ŋ nɔɔnɔɔ isəntɔɔ cənɛ tɔ.

⁴¹ Hai, Taca Iso, kuli
na ń təŋ nyá atakaa wei i huləɣi
nyá toŋ tɔ, na ń kɔɔ nyá təhɛɛsələ cənɛ.
Nyá kətəlaa i suu nyɔɣu yarɔ isu toko.
Na nyá yəlaa kupama náa hólí
pa laŋhulómle na pa leleŋ.

⁴² Taca, Iso, taa lɔ wulav wei n ləsaa tɔ.
Tɔɔsi kupantu nti n ka lapa nyá yulɔ Tafiti tɔ tɔ tɔɔ.

7

Iso tɛsɛɛɛ tulvyu kətasi

(Awulaa I 8:62-66)

¹ Waatu wei Salɔmɔŋ tɛma sələmuyɔ ŋku, uena kəkɔ tiina isɔ na ká nyayɔ kətayɔ ŋka kəkɔ lusiɣi ka təna tɔ na nɔɔɔ kúlɔmaya kɛntuyɔ nyəŋsi. Uena Taca teeli su Iso tɛsɛɛɛ.

² Haləna kətəlaa kpisi tɔ taa suu. Mpi tɔ, Taca teeli ka su tɔ taa kɛ.

³ M̀p̀ɔ́yó Iseyeli nyáma təna nawa kəkɔ tiina isɔ na Iso teu ke Iso tɛsɛɛɛ taa. Uena pá hoti pa isəntɔ ke taya tɔɔ. Na pá sɛɛ Taca na pá sami-ɪ i kupantu na i səluyɔ tam nyəŋku tɔɔ.

⁴ M̀p̀ɔ́yó wulav na Iseyeli nyáma təna pa lapa kətasi ke Taca.

⁵ Naay iyisi hiu na naale (22000), na heeŋ ke iyisi nuɔɔwa na hiu (12000). Isəna wulav na yəlaa təna pa tula Iso tɛsɛɛɛ tɔɔɔɔɔ.

⁶ Kətəlaa ka səŋa pa təsəŋlɛnaa kɛ. Na Lefii nyáma náa makɪ wontu nti Tafiti ka saaka Iso tɔ. Na pá səŋna Taca ke i səluyɔ tam nyəŋku tɔɔ na yontu nti Tafiti ka hula-we tɔ. Na kətəlaa náa puɔa pa isəntaa na pá huləɣi akantɛɛ na yəlaa təna səŋa isɔ.

⁷ Kətasi ta maya nyəɣəluyɔ kɔsɛmuyɔ kətayɔ tɔlatɛ tɔɔ kɛ kuyaku ŋku. Uena Salɔmɔŋ ye le na pá tayani Iso tɛsɛɛɛ katayɔ heku taa na pá lá kətasi nsi kəkɔ lusa si təna tɔ. Na tɔɔnaya nyəŋsi, na ciikuɣu nyəŋsi na nim cɔlɔ nim cɔlɔ ke təna.

⁸ Waatu unɪ i taa kɛ Salɔmɔŋ na Iseyeli samaa tuutuuma, mpa pa luna tetɔ təna taa kɛ pə kraɣav Lepo-Hamatɪ haləna pə suna Icipiti ləɔɔ na pətɛɛ tɔɔ tɔ, pa tɔɔa coka acima.

⁹ Uena pá koti kotuyɔ səsɔɔ ke acima kuyaku pələfɛi naanɔwa nyəŋku. Na pá tɔɔ kətayɔ tɔlatɛ tulvyu acima ke kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔ, na coka nyəna ke kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔ tɔtɔ.

10 Pə waahí kẹ́ wulaw yasa Iseyeli nyóma ke isətu naatosompəɔɔlaya nyəh kuyaku hiu na tooso nyəhku wule. Ilena pá kpena lanhəlumle. Mpi tɔ, Tacaá lapa kɔpantu ke Tafiiti na Saləmən na ɪ yəlaa Iseyeli nyóma.

*Tacaá tasa Saləmən tɔ́ kẹ́ luv
(Awulaa I 9:1-9; Kotōosuto II 1:7-12)*

11 Waatu wei wulaw Saləmən tɛma Iso tɛsɛele na ɪ tɔyaya ke ŋmau, na mpi ɪ ka tɔ ɪ taa sɪ ɪ laki Iso tɛsɛele na ɪ maɣamaɣa ɪ tɔyaya pə taa tɔ.

12 Ilena Tacaá lu ɪ tɔɔ kẹ́ ahoó na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Ma nu nyá sələmɔyɔ na má tisi na má ləsɪ lonte tənɛ sɪ pá laki-m kɔtasi.

13 Ye isu kuyaku nakuli ma tɛka isətɔnɔyɔ na tɛv yele niu, na má kɔna kɔtolon na kú wakəli tɛtu, yaa ma tisi yolokusuku ke ma yəlaa tɔɔ.

14 Ye ma yəlaa mpa pa yaaki ma hətɛ tɔ, pa pasa pa ti na pá sələmɪ na pá pɛkɛɣi-m. Ye pa yela pa mpaan isayan, maa nuna-wɛyɛ hatoo isəttaa, na má wii-wɛyɛ pa isayatu na má taɣani pa tɛtu.

15 Pə kpaɣav pənente tɔ, maa kuli isɛ na má ke ŋkraŋyɔ na má nukɪ sələmən wei ɪ tənə pa sələmɔyi-m lonte tənɛ tɔ taa tɔ.

16 Má ləsəna-tɛ na má pəsɪ-tɛyɛ ma nyəntɛ sɪ maa wɛɛ tɔ taa kẹ́ mə hɛku ke tam tɔɔ na má fɛŋiyi tɔ tɔɔ, na má laki-mɛyɛ kɔpantu.

17 Pə kaasa nyá tɔ, ye n tənɛ teu, isu nyá caa Tafiiti, na ń laki pə tənə mpi ma tɔyɔ-ŋ tɔ.

18 Iɛ nyɪ sɪ maa yele na nyá awulumpiitu la tɔŋ isu nɔɔ ŋka maa sí nyá caa Tafiiti sɪ, ɪ lɔlɔyɔ nyóma ká təkəna ɪ kawulaya na pá kaasəyi tɛmɔɣa Iseyeli nyóma tɔɔ tɔ.

19 Ama ye ɪ kisa má na ma kiin na ma kusəsutu na ɪ laaki tɔŋ na ɪ lunjiyi-ɪ.

20 Iɛ maa lɛki tɛtu nti ma ha-mɛ tɔ, na má lɔ́ Iso tɛsɛele nte pa yaakəna ma hətɛ tɔ. Ilena piitimnaa tənə paana Iseyeli nyóma na pá won-wɛ.

21 Waatu wei yəlaa ká tɛŋəɣəna Iso tɛsɛele nte tu tewa teu ke mpɔ tɔ tɛ kin tɔ, sɔyɔntɔ ká kra-wɛ na pá pɔɔsəyi pa ti sɪ: Iɛ pepe tɔɔ kẹ́ Tacaá wakəla tɛtu na Iso tɛsɛele tənɛyɛ mpɔ?

22 Iɛ paa cɔ-wɛ sɪ: Iseyeli nyóma lɔwa pa Iso Tacaá wei ɪ ləsə pa caana ke Icipiti tɛtu taa tɔ. Na pá matəna tɔŋ na pá lunjiyi-ɪ na pá sɛɛki-ɪ. Pə tɔɔ kẹ́ Iso kɔna mpusinaa pənɛ pa tənaya pa tɔɔ.

8

*Saləmən tɛma
(Awulaa I 9:10-28)*

1 Pusi hiu yoosaa, iɛ Saləmən tɛma Tacaá Iso tɛsɛele na ɪ maɣamaɣa ɪ tɔyaya ŋmau nté.

2 Ḿpɔ́yɔ ɪ taɣana ŋmau ke acalɛ nna Tiii wulaw Hilam ka ha-ɪ tɔ, na ɪ su Iseyeli nyóma.

3 Pə waahí kẹ́ ɪ yoona Hamati-Sopa pə acalɛ na ɪ lɛki-yɛ.

4 Ilena ɪ ŋmá Tatəmɔɔ icatɛ ke wɔlaya tɛtu taa, na acalɛ nna a tənə ɪ ka ŋmá Hamati hɔɔlɔyɔ taa tɔ, na ɪ siki ɪ tɔyɔnaya.

5 Ḿpɔ́yɔ ɪ ŋmawa Pɛti-Holon icatɛ isəttaa nyəntɛ na pətɛɛ nyəntɛ. Acalɛ anɪ a ka kẹ́ kolooosi nyəna kẹ́ na pá tɔ a nɔnɔɔsi ke kɔkaləsəŋ,

6 na Palati icatɛ na acalɛ tənə nna a taa pa sukaya wontu na á kẹ́ Saləmən nyəna tɔ. Na nna a tənə a taa pa sukaya yoo keekənaa na kpaɣanəŋ tɔ. Na Saləmən ŋma pə tənə mpi ɪ sɔlaa tɔyɔ Yosalem icatɛ taa, na Lipan tɛtu taa na tɛtu tənə nti tɔ taa ɪ təkaya kawulaya tɔ.

⁷ Piitim lēmpu nyóma mpa pa ta ke Iseveli nyóma tō, isu Hiti nyóma, na Amolii nyóma, na Peliisi nyóma, na Hifi nyóma, na Yepusi nyóma, paa kaasa tetu taa ké.

⁸ Iseveli nyóma taa kpiisi pa tēna. Mpeye Salbmōh ka tó tēlasi tēma, na pá tēhayege lapu ke halēna saŋa tōtō.

⁹ Ama pē kaasa Iseveli nyóma tō, wulaw ta tu pēlexe tēma ke mpu. Pēlexele i yoolaa, na pa sāsaa, na yosu keekēnaa na kpaŋanēh pē paasēnlāa.

¹⁰ M̄pógú wulaw Salbmōh kra nyogu nyóma ke ŋmōnuyu na nule na naanōwa (250) si pá feŋiyi samaa wei i lakaya tēmlē tō.

¹¹ Pēna Salbmōh lēsi i alu Icipiti wulaw pēelō ke Tafiiti icate taa, na í caŋa tēyaga ŋka pa ŋma-i tō ka taa. Mpi tō, i tēhaya ké si: Pē fei si ma alu maŋamaŋa í caŋa Iseveli wulaw Tafiiti tēyaga taa. Pē taya pulu, kutuluy wei i taa pa su Išo atakaa tō i ké Išo nyēh tōtōyo.

¹² Išo tēsēele ŋmau tēma tōyo Salbmōh suw Tacaa ke kōtasi nsi kōkō lusa si tēna tōyo lapu, ke kōtaya tēlate nte i ka ŋma-i tō tē tōo ké Išo tēsēele isentaa.

¹³ Teitei isu Moisi suw paa kuyaku ŋku ku kōtaya lapu tōo tō. Pa lakaya kōtasi ke kuyaku kōhēsuyu wule ké. Na isōtu kōfalu kuyaku kancaalaya nyēhku, na pēnaya taa acima sāsōna kuyēēh, isu kōkōsum fei potopotonaa acima, na Pentakōnta acima na Coka nyēna.

¹⁴ Salbmōh tēhāa ké isu i caa Tafiiti ka yōgōtuyu tō. Pēna í kra kōtēlāa kpeka na Lefii nyóma mpa pē wee si pá saŋ Tacaa ke paa kuyaku ŋku na pá sōōsi kōtēlāa tōo ké pa tēma taa tō, na nōnōōsi tēhāa na pá keēsōna pa tēma ke paa nōnōyo ŋka. Isōna Išo yulu Tafiiti ká suwa tōyōle.

¹⁵ Salbmōh ta cōlō tē taa natēli. Paa kōtēlāa yaa Lefii nyóma yaa kpancōōh tēm taa.

¹⁶ Isōna Salbmōh tayaŋa i tēma tōyōle. Pē kpaŋaw kuyaku ŋku pa su Išo tēsēele kite tō, halēna kuyaku ŋku pa tēma-te tō. Kutuluyū ŋku ku tēmlē tēma teu ké.

¹⁷ M̄pógú Salbmōh pola sēsōncaasi tēhku nōyo icate ke Isiyōh-Kereē, na Ilati icate ke Itōm tetu taa.

¹⁸ Pēna wulaw Hilam tilina-i kpulēh na i saalaa kōpama, mpa pa ke Fenisii nyóma tō na pá na Salbmōh nyóma pá polo Ofii tetu taa na pá kpaŋa wula tōōnēnaa isu naanōwa na tooso na waali na pá pona i tē.

9

Sapa wulaw alu nyēh pote ke Salbmōh wiiluyū (Awulaa I 10:1-13)

¹ M̄pógú Sapa tetu wulaw alu nyēh nuwa Salbmōh hēte yaaw. Pēna í polo Yosalem si i pōōsēyi-tōmnaa kate nyēntu, na í na i nyēm tēnaya. I waali samaa ka we tuutuuma ké. Yoōyoona sēyēla tulaalōnaa na wula ke sōōm, na liyitee pēe. Pēna wulaw alu nyēh inu í pōōsi Salbmōh ke tōmnaa mpa i ka tayaŋaa tō.

² Na ilē í cō tē tēna i ta sōo paa kōlōmuyū.

³ M̄pógú alu inu i nuna i ŋkraŋuyū ke Salbmōh lēmayasēe tēm, na í sá i kawulaya tēyaga ŋka i ŋmawa tō.

⁴ Na tōyōnaya ŋka pa saakaya tō, na i waali nyóma tēsōvlēnaa, na kutōyōu na kōnyōnyōm tallaa wontu kususuutu. Na í ná tōtōyo isēna wulaw na i yēlāa pa pulōyi na pá kpaaki Išo tēsēele tō, na pá lapi-i piti na pá mōti i nōyo.

⁵⁻⁶ Ntēna wulaw alu nyēh inu i tō si: Pa keesa-m nyá lēmayasēe tēm ke hatoo ma tetu taa. Ama ma ise taa nata, ile ma ta mu-ti. Pēyele pu ké tampana ké. Halu pa ta tu heelim nyá lēmayasēe hōyōluyū. Pē tēewa isu paa keesa-m tō tēyacaŋa.

7 Nyá waali nyéma na nyá tɔyaga taa yɔlaa tɛna nuwa lelen ké. Mpi tɔ, pa we nyá kɪn na pá nukɪ lɔmagaʂe tɔm ke tam.

8 Ma sama nyá Iso Taca weɪ ɪ lɔsa-ŋ sɪ ń tɔyɔ kawulaya na ɪ hɛtɛ ke Iseyeli nyéma tɔ tɔ. Iso ɪnɪ ɪ sɔla ɪ yɔlaa ké, na ɪ caa sɪ pá weɛ tam tɔ. Pɛ tɔ ké ɪ kpa-ŋ pa wulan na ɪ tu-ŋ sɪ ń tɛŋ tampana na ń lakɪ kusiyisim.

9 Pɛlɛ pɛ waali ké Sapa wulan ɪnɪ ɪ hawa Salbmɔŋ ke wola ke tɔnɔnaa tooso na hɔyɔlyu na tulaalu ke sɔsɔm, na liyitee pɛɛ tɔtɔ. Too tɔ nɔyɔlu ta nata tulaalu ɪsu ńpɔyɔ Iseyeli taa.

10 Mɔpɔyɔ wulan Hilam tɔmlɛ nyéma na Salbmɔŋ nyéma mpa paa pola Ofii tɔ, pa kɔna wola na kɔɛŋkɔɛlasɪ kɔpaŋsɪ na liyitee pɛɛ.

11 Kɔɛŋkɔɛlasɪ kɔpaŋsɪ ke wulan Salbmɔŋ ka lapa Iso tɛʂeɛɛ, na ɪ kawulaya tɔyaga tɛkpale. Na pá saaki-sɪ tɔtɔyɔ saŋkɔnaa na cɔmɛŋ ke yonyoolaa. Too tɔ, pa ta nata pɔlu ɪsu ńpɔyɔ Yuta tɛtu taa.

12 Mɔpɔyɔ Salbmɔŋ hawa alɔ ɪnɔyɔ pɛ tɛna mpi ɪ nawa na ɪ sɔlɔmɪ-tɔ. Halɛna pɛ tɛɛ ɪsu alɔ ka ha ɪnɪ tɔ. ɪɛna wulan alɔ nyɔŋ ɪnɪ na ɪ waali nyéma pá mɛli pa tɛtu taa.

Salbmɔŋ tɔŋ tɔm

(Awulaa I 10:14-29)

13 Paa pɔnaɔa ŋka, wola tɔnɔnaa hiu ke pa kɔŋna wulan Salbmɔŋ.

14 ɪɛna pɛcɔ pɛ kaasi mpi mpi taatɛlaa fɛlaya-ɪ wontunaa tɔ tɔ. Na wolanaa na liyitee nyɔyɔtu nti ɪ tɛtu hɔyɔlɔŋ nyɔyɔ nyéma na laalɔpuna awulaa ná fɛlayɪ-tɔ.

15 Mɔpɔyɔ wulan Salbmɔŋ yɛlaa na pá lu wola kusitu ke kɔɛlɔŋ ke ŋmɔnuɔyɔ (200). Paa ŋku kv tɔyɔ kilooŋna naatoso.

16 Na kɔɛlɔŋ sɛkɔɛŋ ke ŋmɔnuɔyɔ nuɔnuwa (300). Paa ŋkuɔyɔ nyɔyɔtu kilooŋna tooso. ɪɛna pá sɪ kutuluɔyɔ ŋku pa yaa sɪ Lipaŋ hɔtɔyɔ tɔ kv taa.

17 Na Salbmɔŋ yɛɛ na pá saaki kawulaya kɔɛlaya na tuu kɛla, na pá tɔ ka tɔ kɛ wola mayamaɔa.

18 Na pá su-keɔyɛ kumte nte tɔ wɛna kumlisi kɔkɔɔkɔɔpasi naatoso tɔ tɔ tɔ. ɪɛna pá tɔ-keɔyɛ nɔɔhɛɛ tɔsɪɛ ke wola. Paa saaka-keɔyɛ na pá tɔ tɔɛsɪɛ kukulukulle, na pá tɔ tɔyɔlasɪ lɛɛsɔŋ ke tɔ ŋkɔɛlasɪ tɔsɪɛ.

19 ɪɛna pá lá tɔyɔlasɪ lɛɛsɔŋ naanɔwa na naalɛyɛ kumlee anɪ a tɔ. Naatoso ke ntɔyɔŋ tɔ, na naatoso na mɔpɛtɛŋ tɔ. Wulan nɔyɔlu ɪ ta saakɛta kawulaya kumte ńtɛ tɔ taka.

20 Wola ke paa lupa Salbmɔŋ tɔyɔyɔ taa lum poosiyanaa tɛna, na Lipaŋ hɔtɔyɔ kutuluɔyɔ taa wontunaa kɔtɛsɛtu. Liyitee nyɔyɔtu ná tɔá fɛina teeli nɔyɔlyu Salbmɔŋ waatu taa.

21 Wulan ka wɛna ɪ kɔɛlɔŋ ké, na Hilam nyɔŋ saalaa yɛɛlɔyɔna-ɪ. Paa pɔsɪ tooso weɪ, pa kɔŋna wola, na liyitee nyɔyɔtu, na tuu kɛla, na tɛkpaalɔŋ, na kacɔka sumasi sɔsɔɔnsɪ nasɔli.

22 Salbmɔŋ ka tɛɛ antulinya tɛna awulaa tɛnaɔa tɔŋ ké na lɔmagaʂe.

23 Pɔpɔtu fɛɪ lelen, Iso ka ha-ɪ lɔmagaʂe ké. Na awulaa lukɔna paa timpi na pá kɔŋ-ɪ tɔmnaa pɔɔsɔyɔ.

24 Paa pɔnaɔa ŋka, yɔlaa mɔɛ pa kɔŋaɔana-ɪ kɔcɔŋ ké, na liyitee wontu, na wola, na wontu kɔsusuutu, na yoou wontu, na tulaalɔnaa, na kɔpaŋaŋ, na kɔpaŋasi.

25 Salbmɔŋ ka wɛna yoou kɛɛkɛnaa kɔpaŋaŋ ke iyisi liyiti (4000) ké. Kɔpaŋaŋ kɔcacaɔaŋ ke iyisi naanɔwa na naale (12000) weɪ Salbmɔŋ ka sɪwa acalɛ nna a taa ɪ yoou kɛɛkɛnaa ka weɛ tɔ, na lɛlɔŋ ke ɪ cɔlɔyɔ Yosalem ɪcate taa.

²⁶ Salomōn ka ηmakēla awulaa tēnaya. Mpa pa tetu pōwa pē krayau pōyo sōsaya Ifelatī tō. Halēna Filiisi nyōma tetu na pē yoosina Icipiti nyōma nyēntu toŋa.

²⁷ Salomōn kawulaya waatu tō, liyitee nyēgētū ka wē Yosalem taa kē isu pēē. Na pē kaasi na kpenkpelasi kupanji nāa tōlī yem, isu pa te tun wei pa yaaki si Sikomō na i nyōaki tētekale taa tō.

²⁸ Icipiti na tetōnaa lentī ke paγatēlaa pukaya na pā kōnna Salomōn ke i krayanēn.

Salomōn sām

(Awulaa I 11:41-43)

²⁹ Pa keesa Salomōn tōm lentī, pē krayau tē kancaalaya na tē tēnaya tōyo takēlasi nsi pa yaa si Isō kuyōgōtōtū telēsulū Natān tēma takēlaya tō ka taa. Na ntī pē hula Silo tū Ahiya tō pē takēlaya taa, na Yeto kōnanatu nyēnka taa. Takēlaya kantēkaya nyēnka nke ka taa kē pa keesēyi Nepatī pēyalū Solopwam wei i kē Iseyeli wulav tō i tōm.

³⁰ Pūsi nūle tōcu kē Salomōn tōya kawulaya ke Iseyeli kōkrentuyū tēna yēlaa tō kē Yosalem.

³¹ I kōma na i sī, ilēna pā pimi-i i caa kin ke Tafiti tē. Ilēna i pēyalū Lōpōwam lēeti i lonte taa.

YUTA AWULAA TŌM

10

Iseyeli nyōma kotuyū ke Sikem

(Awulaa I 12:1-15)

¹ M̄pōyū Lōpōwam pola Sikem. Mpi tō, tēnaya Iseyeli kpeka nna a wenna ilim ntōyōn tō tō, a kotaa si a kraaki-i wulav.

² Waatu inī tō, Nepatī pēyalū Selopōwam wei i ka sewa wulav Salomōn na i cōsi Icipiti tō i wē tēnaya tam. I nūwa Sikem kotuyū nko ku tōm, ilēna i lu Icipiti na i kpe.

³ M̄pōyū pa tila i waali na i kō na i sōsi Iseyeli tetu ilim ntōyōn kpeka tō, na pā yōgōtī Lōpōwam si:

⁴ Nyā caa ka lakaya-tuyū isu yomaa, ye nōnō nyaa pasa ta sēgēla wena a nū-tuyū isēntō tō, tā sōlū puwa si tō la-n tēmlē.

⁵ M̄pōyūle Lōpōwam si: I tan na kuyēn tooso tēē, ilēna i kō na tō nā.

M̄pōyū yēlaa tēewa.

⁶ Ntēna Lōpōwam pōsi sōsaa mpa paa wē i caa cōlōyo waatu wei ilē i ka wena i weesuyū tō si: Suwēye mā cō yēlaa mpe?

⁷ Ntī pa cō-i tōyōle si: Ye n laki yēlaa mpeye kupantu na n̄ m̄yū-wēye teu na n̄ yōgōtēgēna-wēye tōm lelen nyēntu. Paa wēē nyā tēmlē nyōma ke tam tō kē.

⁸ Ama Lōpōwam ta m̄v sōsaa layatu tasuyū mpi. Ilēna i polo i pōsi i malanaa ifepiya mpa pa wē inī i kin tō si:

⁹ Yēlaa mpe si mā pasa-wēye sēgēla nna ma caa ka sōka-wē tō. Ilē mā cō-wē suwe?

¹⁰ M̄pōyūle Lōpōwam ifepu tōyōntēlēnaa mpe pa tōma si: Cō-wē si, m̄palōm ta kisi-mēye tōyō, kacamfana pōyo na?

¹¹ M̄pō tō, sēgēla yūn nyōna kē ma caa ka sōka-mē, maa sōsi-mēye sēgēla lēnna tōtō. Hikasi kē ma caa hōmna mē n̄kpann̄. Ama maa hō mē nyōn na hikasi nsi si tō wē nyōmā tō.

¹² Ἰμπόγυ Selopowam na yelaa pa mela Lopowam kin ke kuyeeη tooso wule, isu i ka heeluyu-we tō.

¹³ Na wulav kisi layatu nti sōsaa ka tasa-i tō, na í holina yelaa

¹⁴ isu ifepiya ka tasuyu-i layatu tō si: Səyela yun nyəna ke ma caa ka soka-me. Maa sōosi-meçe səyela tətō. Hikasi ke ma caa hōmna mə ηkpaηη. Ama maa hō mə nyəη na hikasi nsi si tō we nyəmá tō.

¹⁵ Ἰμπόγυ wulav Lopowam kisa yelaa kusələmōtu. Ile Tacaa Iso ka lapəna mpv. Ilena pá lá isu Iso ka siw Iso kuyəyətōtu teləsulv Ahiya ke nəyō si í teləsi Selopowam tō.

Kawulaya fayav

(Awulaa I 12:16-25)

¹⁶ Waatu wei ilim ntəyōη tō Iseyeli nyəma cekənaa si wulav kisa pa tōm ke moyv, ilena pá tōm-i si:

Tá na Tafiti tē feina natəli.

Ta na Seseə pəyalv tē kaa we?

Paa wei í kpe i tē.

Tafiti ləlvōv tū nyá,

nyaa paasəna nyá kawulaya.

Ilena pa ya.

¹⁷ Yuta tətō tike yelaa nyənayana Lopowam ke pa wulav.

¹⁸ Paa na mpv na í tili teləsi tōma nyōv tū Atolam ke Iseyeli nyəma mpa pa we ilim ntəyōη tō tō pa tē. Ilena pēle pá yaya Atolam ke pēe na pá kv. Ἰμπόγυ Lopowam kpa i keeke tō ké kpaakraa na í se na í polo Yosalem.

¹⁹ Isəna ilim ntəyōη tō nyəma kisina Tafiti ləlvōv nyəma kawulaya təyōle. Na rhpōyō pə we haləna sanja.

11

¹ Waatu wei Lopowam tala Yosalem, ilena í koti Yuta na Pencamee pə yoolaa taa yoolaa ke iyisi nunōwa na nunaasa (180000) si pá polo pá yōona Iseyeli nyəma na pá məyηna-i i kawulaya.

² Ama Iso heela i kuyəyətōtu teləsulv Semaya si:

³ Heeli Salōməη pəyalv Lopowam wei i ké Yuta wulav tō, na Iseyeli nyəma təna mpa pa we Pencamee na Yuta tətō taa tō si:

⁴ Tacaa yəyōtaa si í taa yōona mə mayamaça mə tētōnaa. Má yelina si pá la isu pə lapv mpv tō. Paa wei í məli i tē.

Pa nu Tacaa tōm nti, ilena pá kó pa pááná ke Selopowam tō.

Lopowam ηmav ke koloosi acalēe

⁵ Waatu wei Lopowam caya Yosalem taa, ilena í ηmá koloosi na í cəəna Yuta acalēe lenna.

⁶ Pə kraçav Petələhem, na Itam, na Tekōwa.

⁷ Na Peti-Suu, na Soko, na Atulam.

⁸ Na Kat, na Malesa, na Sifi.

⁹ Na Atolayim, na Lakisi, na Aseka.

¹⁰ Na Sola, na Ayaləη, na Hepələη tō. Yuta na Pencamee pə koloosi acalēe ntē.

¹¹ Ἰμπόγυ Lopowam ηmá koloosi kupaηsi na í cəəna-ye. Na í su nyōv nyəma ke a taa. Na í nyəki təyōnaça na nim na sōlvōm.

¹² Acalēe anı paa nte tē taa ka we kpaləη ké na ηmantaasi. Na a tōη tō ké i kawulaya taanja Yuta na Pencamee pə tētō taa.

Lefii nyáma na kotálaa pa tēna Lwɔwam tō

¹³ M̄pógó Iseyeli tetu tēna kotálaa na pə Lefii nyáma pa polaa na pá krentēna Lwɔwam.

¹⁴ Paa yela pa nyəmnaa ke pəcəlo pəcəlo acalēe taa ké. Ilena pá polo Yosalem ke Yuta kawulaya taa. Mpi tō, Selowam tanaya-weye si pá taa la Tacaa kətyu təmle.

¹⁵ Tampana tō, Selowam ka kpawa i mayamaɣa ke pəntulɔ, na nawee leesəɣ wei pa laakaya təkətələnaa taa tō pə kətaɣa nyáma ké.

¹⁶ Ilena Iseyeli kpeka yəlaa tēna mpa pa luyi ka we pa iso seew ke teu tō, pá təɣ Lefii nyáma waali ké Yosalem si pa laki pa caanaa Iso Tacaa ke kotasí.

¹⁷ Na pá sēna Yuta kawulaya na Lwɔwam nyō tɔɣ. Pa tōma Tafiiti na Saloməɣ pa ikpate taa ké m̄pógó pusi tooso ké.

Lwɔwam lwɔɣ nyáma

¹⁸ M̄pógó Lwɔwam kraɣa Tafiiti pəyalɔ Yelimotɔ pɛelɔ Mahalati. Mahalati too kele Seseɣ pəyalɔ Iliyapɔ na i alɔ Apihayili pa pɛelɔ.

¹⁹ Ilena Mahalati lwɔ-i apalwɔɣa tooso. Yewusi, na Semaliya, na Saham.

²⁰ Pəle pə waali ké Lwɔwam kraɣa Apəsalm pɛelɔ Maaka. Na i lwɔ-i apalwɔɣa liyiti. Apiya, na Atayɔ, na Sisa, na Selomiti.

²¹ Ama Lwɔwam ka sɔla Maaka na pə kəli lēlaa. Lwɔwam alaa səsaa ka we pələfei hiu na səkpeɣa ke nutoso. I lwɔ apalwɔɣa ke pələfei hiu na naanwəna na alwɔɣa ke nutoso (60).

²² M̄pógó Lwɔwam kusa i alɔ Maaka pəyalɔ Apiya nyɔɣ, na Apiya pəsi lēlaa nyɔɣ tɔ. Mpi tō, Lwɔwam caakaya ké si Apiya í təɣ kawulaya.

²³ Ilena Lwɔwam la layatɔ, na í yasɔ i pəyalaa lēlaa ke Yuta, na Pəncamē pə koloosi acalēe taa. Na í celē-weye təɣnaya ke səsəm, na alaa ke tuutuuma.

12*Icipiti wulav Sisaki yoonav ke Yuta
(Awulaa I 14:25-28)*

¹ Waatu wei Lwɔwam kawulaya caya teu na í yoo tɔɣ ilena í lɔ Tacaa kiin, na i yəlaa tēna náa la mpɔ tō.

²⁻³ Lwɔwam kawulaya pənaya kakpasɔ nyəɣka taa ké Icipiti wulav Sisaki polaa na í yoonə Yosalem. Pa yoo keekenaɣ ka we iyaya na ŋmɔnɔɣ (1200). Na kraɣanəɣ cayaalaa ke iyisi nutoso (60000). Na Lipii na Suki na Itiyopii pə yoolaa ke tuutuuma. Lwɔwam na Yuta nyáma pa lɔ Tacaa tō pə kasəyaya nté.

⁴ Icipiti wulav inɔ i leeka Yuta koloosi acalēe ké, haləna í tala Yosalem.

⁵ Ilena Iso kuyəɣətutɔ teləsɔlɔ Semaya polo na í mayana Lwɔwam na Yuta nyɔɣ nyáma pa kota Yosalem. Waatu inəɣi Sisaki kpeɣetaa. Ilena í heeli-we si: Tacaa tōma si, timpí í lɔ-m tō, maa tɔ-meyə Icipiti wulav Sisaki niɣ taa.

⁶ M̄pógó wulav Lwɔwam na nyɔɣ nyáma pa ná pa tasəkəle na pá tō si: Tacaa kele tampana tɔ.

⁷ Tacaa ná mpɔ, ilena í tayanɔ Semaya ke heeluyɔ si: Timpí pa ná pa tasəkəle tō, ma kú ma páná ke pa tō. Ma kaa taa-weye kpiisuyɔ. Maa waasi-weye nənə. Ma kaa tɔ Yosalem ke Sisaki niɣ taa na í wakəli-te.

⁸ Paa na mpɔ tō, maa yele na Icipiti wulav ŋmakəli-we. Waatu inɔ paa cekəna si ye yulɔ pəta-m i ti, pə fayana ye i pəta i təɣi atə awulaa.

⁹ M̄pógú Icipiti wulaw Sisaki yoonā Yosalem nyóma, na í koosi Iso taseele na kawulaya tēyaga kpancoou tēna. Uena p̄o tu kəlōna wula kpalēh wei Salum̄h ka lupa tō.

¹⁰ M̄pógú wulaw Lur̄owam lupa nyəgh̄oluyu kuseemuyu kpalēh, na í leeti wula nyəh̄ un̄i i lonte. Na í cele-i kawulaya tēyaga tar̄laa nyuyu nyóma.

¹¹ Na wulaw í puki Iso taseele, ile tar̄laa polo na pá kraya kpalēh un̄i na pá suna-i. Ye pa tēma, ile pa m̄hna-i i tēcayale.

¹² P̄o tōo ké Tacaa pááná h̄ee Lur̄owam tōo, na í yele-weyē kpiisuyu. Mpi tō, i ka nawa i tasəkəle na í tisi. Uena k̄opantv wēe Yuta taa.

Lur̄owam kawulaya tēnaya
(Awulaa I 14:21-24,29-31)

¹³ M̄pógú wulaw Lur̄owam t̄əgh̄ kawulaya ke Yosalem taa ké i l̄oluyu p̄usi nule na kul̄m̄aya nyəh̄ka taa. P̄usi naan̄owa na naatosomp̄əgh̄olaya ke i t̄əgh̄ i kawulaya h̄ke. Na í nȳəsi i kawulaya ke teu. I too ka ké Amoni tv, na pá yaa-i si Naama. Yosalem ke Tacaa l̄esa Yuta tetv taa si p̄aa seeki-i.

¹⁴ M̄pógú Lur̄owam lapa mpi p̄o f̄ei Tacaa ke teu tō. I ta lana lotu kul̄mtv si i nyi i luyu nyəntv.

¹⁵ Pa k̄esa Lur̄owam t̄m̄ kancalaya na t̄o tēnaya ke Iso kuyəgh̄otv tel̄əsul̄ Semaya na nalv Itoo pa tēma tak̄elasi taa. Tēnaya pa h̄maa l̄b̄lh̄ loosi. Lur̄owam na Selor̄owam pa yookaya tam ké.

¹⁶ Waatv wei Lur̄owam s̄əpa, uena pá pimi-i Tafiiti tē. Uena i p̄əyalv Apiya leeti i lonte.

13

Apiya kawulaya
(Awulaa I 15:1-8)

¹ Isegh̄eli wulaw Selor̄owam kawulaya p̄ənaya p̄ələf̄ei hiu nyəh̄ka taa ké Apiya p̄əsa Yuta nyóma wulaw.

² Uena í t̄əgh̄ p̄usi tooo ké Yosalem. I too kele Kipeya tv Uliyel̄i p̄el̄ə Mikaya. Apiya na Selor̄owam pa yookayana tēmaya.

³ M̄pógú Apiya kraya i yoolaa taa yoolaa ke iyisi nas̄əle (400000) si i yookina Selor̄owam. Na Selor̄owam tayan̄i i nyóma ke iyisi nas̄ənaasa (800000) si i suliyi-i.

⁴ M̄pógú Apiya kpawa Semalayim pulaya tōo ké If̄əlayim p̄əgh̄ taa. Uena í holina Selor̄owam na Isegh̄eli nyóma si: I nu ma t̄m̄ yoo.

⁵ I ta nyi taa si Tafiiti na i l̄oluyu nyóma ke Isegh̄eli Iso Tacaa t̄owa kawulaya ke tam tōo, pu layas̄əgh̄i.

⁶ P̄əyele Nepati p̄əyalv Selor̄owam ná kula i caa Salum̄h wei i t̄əml̄e i lakaya tō i tōo.

⁷ M̄pógú yulvyemnaa na tetelataa kotina Selor̄owam na pá la na í k̄əl̄i Salum̄h p̄əyalv Lur̄owam. Mpi tō, Lur̄owam ká ké p̄əyaga ké, i ta nyi p̄ol̄o ile i ta p̄əsi na í s̄əgh̄ pa is̄əntaa.

⁸ Uena n̄əgh̄ə mu caaki si í yoonā kawulaya h̄ka Tacaa t̄owa Tafiiti l̄oluyu nyóma tō. I lapa yoolaa kpek̄əle s̄əgh̄əle. P̄əyele í t̄əka wula nawee nna Selor̄owam lupa tō, na í laaki.

⁹ I t̄əgh̄ona Tacaa k̄əgh̄elaa Al̄əgh̄ l̄oluyu nyóma, na Lefii nyóma, na í kpa m̄ə t̄əgh̄i k̄əgh̄elaa, isu tetvnaa lent̄i ȳəlaa lapv tō. Ye wei il̄e í k̄əna lat̄əce, na iwaañ naatosomp̄əgh̄olaya, i p̄əsa t̄uñ k̄əgh̄el̄v nt̄é mp̄v.

¹⁰ Ama tá ile, Iso Tacaa tike ke tá nyənəyi, tə ta kpeəsəna-i. Na Aləŋ luluyə nyəma nté Tacaa kətəlaa na Lefii nyəma náá lakɪ pa təma.

¹¹ Tanaŋ na taanaya ké tə lakɪ kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tənə tə. Na tə wəkɪ tulaalunaa ke kətaya tətəte tə. Na té sukɪ Iso potopotonaa ke ɪ taapəli tə. Na té mʊsəyi fətəla səsə ke taanasɪ. Tá lakɪ teu ke Tacaa təmlə ké. Ama mə kisina-i.

¹² Təw, pənente Tacaa kele tá nyuyə tɔ. Na ɪ kətəlaa ntə, sɪ pá huləyi yooɔu tutuyə, na mə na-i ɪ suliyi. ɪle ɪsɛyeli nyəma mə, ɪ taa yoonə mə cəsənəa Iso Tacaa. Mpi tə, ɪ kaa kpaɣa ɪ təw ké nyuluyə.

¹³ Waatu inəyi Selopuwam faya ɪ yoolaa taa, na pá polo pa papɪ Yuta nyəma waali. Na ɪ yoolaa ləlaa na ɪsentaa təw, na pé tɔ-weyɛ həkɔ.

¹⁴ Yuta nyəma pəsaa ile, pa cəkənəa kele sɪ paa yoo taa na waali. Ntəna pá wiina Tacaa sɪ ɪ waasi-wɛ. Waatu wei kətəlaa yaya tutuuyə,

¹⁵ ɪlənə pa yoolaa kiisi. Tənaya Tacaa yelaa na Selopuwam na ɪsɛyeli nyəma pa tuli tapəŋ.

¹⁶ Na pá se na Iso tɔ-weyɛ Yuta nyəma niŋ taa.

¹⁷ M'p'ógó Apiya na ɪ yoolaa pa kəla-wɛ təkpataa, na pá kɔ pa yoolaa taa yoolaa ke iyisi nasələ na nunɔwa (500000).

¹⁸ ɪsɛyeli nyəma ná kpisa mpɔ tə na Yuta nyəma náá təyə akaitɔ. Mpi tə, pa cəsənəa Iso Tacaa ke pa tɛɛlaya.

¹⁹ M'p'ógó Apiya təyənə Selopuwam, na ɪ lɛkɪ Petɛɛli, na Yesana, na ɪfələŋ na pə cəlo acalɛnəa.

²⁰ Haləna Apiya səm, Selopuwam ta tasa ɪ toŋ kɔpəŋ taa ké məluyə. Ama Tacaa tɛəsənə-i kuyə ké.

²¹ ɪlənə Apiya toŋ náá səsəyi na ɪ kpaɣa alaa naanɔwa na liyiti. M'p'ógó ɪ lula apalɔpiya ke hiu na naale, na alɔpiya ke naanɔwa na naatoso.

²² Apiya təm lenti wɛ takəlaya ŋka pa yaa sɪ Iso kuyəyətɔtɔ tɛləsɔlɔ ɪtoɔ kɔtsoɔstɔ takəlaya tə ka taa. Ka taa ké pa kɛesa ɪ kulapɔtɔ na ɪ təma.

²³ Apiya səpa, ɪlənə pá pimi-i Tafiti tɛ, na ɪ pəyalɔ Asa lɛɛti ɪ lonɛ.

14

Asa kawulaya kancaalaya (Awulaa I 15:9-11)

M'p'ógó tɛtɔ caya təpamm ke Asa kawulaya waatu ke pusɪ naanɔwa. ¹ M'p'ógó Asa lapa mpi pə wɛ teu na pé maya Iso Tacaa tə.

² ɪ kpisa tɛfɛɪnlənəa na timpɪ timpɪ cefelinəa laakɪ tə. Na ɪ yəkɪ pɛɛ kusikee, na ɪ sɛti tesikasɪ kɔlalaasi.

³ Na ɪ tó Yuta nyəma sɪ pá sɛɛ pa cəsənəa Iso Tacaa na pá təkɪ ɪ kiɪu na ɪ kusəsɪtɔ.

⁴ Asa ka kpisa cefelinəa tɛlaalənəa tənə, na tulaalɔ təwətənəa tənaya Yuta acalɛ tənə taa ké. ɪlənə ɪ kawulaya caya təpamm.

⁵ Nəyɔlɔ ta yoonə Asa ke pusɪ nsi sɪ taa. Mpi tə, Tacaa mayamaya ka yelina na ɪ hɛɛsɪ. Hɛsɔyɔ pusɪ nsi sɪ taa ké Asa tayana Yuta acalɛ lɛnna.

⁶ Asa təma Yuta nyəma sɪ: Té ŋmá koloosi na té cənəa acalɛ anɪ na té tú kɔkaləsəŋ. Mpi tə, tə təkə ta Iso Tacaa təm ke teu, na ɪ yelə na tá tɛtɔ wɛ tá niŋ taa na té hɛɛsɪ.

Ntəna pá sɔw təmlə taa na pá tú tə nyuyə.

⁷ Asa yoolaa Yuta kpekəle nyəma mpa pa təkaya kpaləŋ səsəŋ na ŋmantaasi tə, paa wɛ iyisi ŋmɔnuyə na nunɔwa (300000) ké. Na Pɛncamɛ nyəma ke iyisi

ημυνυυ na nuuaasa (280000) na pá tōka kpaləη səkpeη, na pá nyóma tōη tōm. Pa tənaya mpv, paa ké yoolaa taa yoolaa ké.

⁸ Mpróyó Itiyopii tv Sela kpa Yuta nyóma tō, na i yoolaa ke iyisi iyaya (1000000). I youu keekena a ke ημυνυυ na nuuwa (300). Haləna i tala Malesa icate.

⁹ Na Asa na i yoolaa pá pūli Sefata tetəkəle taa ke Malesa kin.

¹⁰ Ntəna Asa wiina Isō Tacaa si: Hai, Tacaa pə fei-η kate si ní waasi icamiya isu toη tv. Mpv tō, kō na ní waasi-tv. Mpi tō, nyaya tō teeləyi. Nyá hətə taa ké tō kraaki yoolaa tuutuuma inε i tō. Hai, Tacaa nyayale tá Isō, taa yele si yulv i kəli-η.

¹¹ Mpróyó Tacaa yelaa na Itiyopii yoolaa tuli tapəη, na pá se Asa na i yoolaa.

¹² Ilena pele pá tó pa waali na pá tana-wεye Kelaa. Na pá kv-wεye tuutuuma, na pá peli pa niη. Mpi tō, Tacaa kōna-wε na i yoolaa nōyō. Na Yuta nyóma náa kuu pa wantu ke sōsōm.

¹³ Na pá lεeki Kelaa cōlō acalεε təna. Mpi tō, Tacaa sōyōntv ká pu a taa yōlaa ké. Mpróyó pa kuu a wantu ke tuutuuma.

¹⁴ Ilena pá kōli tiikilaa piitim tō, na pá kuu heeη na yooyōnaa ke sōsōm. Na pá mēli Yosalem.

15

Asa tayanvyu ke Isōseele (Awulaa I 15:12-15)

¹ Mpróyó Isō Feesuγu kuləna Oteti pəyalv Asaliya.

² Ilena í lu na í polo í maγana Asa na í heeli-i si: Hai, tá caa wulav. Yuta nyóma, na Pəncameε nyóma me í nu ma tōm. Ye í we Tacaa waali, ilé i ká weε mā waali ké mpróyó. Ye í pεekəyi-i i ká yele na í na-i. Ama ye í lō Isō, ilé i ká lō-me tōtō.

³ Isō yela lseyeli nyóma tō, pə leelaa ké. Kōtōlv nōyōlv i fei si i ká sεyεsi-wε. Pəyele pa feina kiiv.

⁴ Ama pa mēla lseyeli Isō Tacaa kin na laηwakəlle, na pá pεeki-i na í yele na pá na-i.

⁵ Waatv unv i taa, yulv u pəsəyi na í polo tiili na í mələna weesuγu. Pu ké wahala waatv ke tetv yōlaa tənaya.

⁶ Piitim lεmpv ná kvyi lεmpv ké. Na icate lεntε náa kó lεntε. Mpi tō, Tacaa ciyitaya yōlaa ké na wahalanaa təna.

⁷ Ama nu nyōō toη, í taa yele na mā apalōtv yōli. I ká hiki mā təmle kasəyaya.

⁸ Waatv wei wulav Asa nu Isō kvoyōtōtv telōsvl Asaliya tōm nti, ilena í kaasi i ti na í kpiisi Yuta na Pəncameε pa tetv təna taa tuη. Na í la mpv tōtōyō acalεε nna i ka lεka ləlayim pōη taa tō a taa. Pə waali, ilena í tayanv Tacaa kōtaya tēlate nte tv we Isō tēsele tō.

⁹ Mpróyó wulav kota Yuta na Pəncameε nyóma təna, na ləlayim na Manasee na Simiyōη pə nyóma mpa paa kōma na pá caya pa te tō. Pa nawa si Tacaa we i waali, ilena pá polo i kin.

¹⁰ Ilena pá koti Yosalem ke Asa kawulaya pusi naanvwa na kakpasv nyēka isōtv tooso nyēη taa.

¹¹ Kvyanjku pa talaa, ilena pá lá Tacaa ke kōtaya ke tōla nna pa kpa kolontunaa kin tō. Naanv ka we nasētoso na nuuwa (700) na heeη ke iyisi naatosompōyōlaya (7000).

¹² Mpróyó pa su pa nōyō si paa tayanv Isō ké sεεv na lotu kōlvmtv. Na pa lāsaya svv pa cōsōnaa Isō Tacaa ke teu.

13 Ye wei i ta tayanu Iseyeli Iso Tacaa ke seev, isu pa ku-i. Paa apalo, yaa alu, yaa saso, yaa pəyaya.

14 Ilena pá tuuna nōosi sōsōnsi na pá huli tutuun na akantee na pá wiliti.

15 M̄p̄ógó Yuta nyéma tēna lanle huluməna pa lotu kolomtu tuunav m̄pi. Na isəna pa tayana pa Isəsēele na luɣu kolomɔv tō. Na Tacaa mu na í yele na tetu heesi.

16 M̄p̄ógó Asa ləsa i too Maaka tōó ké i alu kawulaya tonj. M̄pi tō, Maaka ka sika tɔvɔ, isayav ŋku pa yaa si Asela tōyo. Ntēna wulav tō si: I kpeɔi tɔvɔ ŋku na í yōki-ku na í wō-kuɔv Setəlŋ ləv nəyo.

17 Paa na wulav un i səola Tacaa na lotu kolomtu tō, i ta wakəli təkətələnaa m̄pa paa wē Iseyeli tetu taa tō.

18 Ama i yelaa na pá kəna Iso təsēele taa ké wola, na liyitee nyəgətu, na wontunaa ləmpa m̄pa i na i caa paa hawa Tacaa tō.

19 Yoou ta tasa kolovɔ, haləna Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na kakpas i nyəŋka.

16

Asa yoonav ke Iseyeli wulav Pasa (Awulaa I 15:16-22)

1 Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na naatoso nyəŋka taa ké Iseyeli wulav Pasa pola Yuta tetu yoonav. Ilena í sɔv kolunja ŋmav, na í cəəkəna Lama icate si Yuta nyéma í taa pəsi na pá sɔv yaa pá luki.

2 M̄p̄ovɔle Asa cosa wola na liyitee ke Iso təsēele na kawulaya kpancoou pə taa. Na í tilina Tamasi ke Sili i wulav Pəni-Hatati si:

3 Ma na-ŋ tē pēli nəyo, isu tá caanaa ka lapa tō. Ma ha-ŋ kuɔvɔv ŋkuɔv si tē pēli nəyo. Ilena nyá na Iseyeli wulav í yá, na ílé i ləsi i yoolaa ke ma tetu taa.

4 M̄p̄ógó Pəni-Hatati ná mu Asa təm nti, na í kuɔi i yoolaa na pá polo pa yoonav Iseyeli nyéma, na pá lēki pa acalēe. Isu Yon, na Tan, na Apeeli-Mayim. Na pá kpenna Nefətali acalēe tēna nna a taa pa sukaya wontu tō.

5 Pasa nu m̄p̄v, Ilena í yele Lama icate kolunja ŋmav.

6 M̄p̄ógó Asa kota Yuta nyéma tēna pə ta səo paa ulovɔv pəyaya. Na pá kuu pēe na kpenkpelasi nsi i ka kaawa si i ŋmaakəna Lama icate kolunja tō si, pá tayanu timp i pa yaa si Kepa na Misipa tō.

Asa təkə saləka ke Iso kuyəgətutu teləsvlv Hanani

7 Waatu un i taa ké Iso kuyəgətutu teləsvlv Hanani pola Yuta wulav Asa kin, na í kaləna-i si: N kisa Tacaa ke pēekovɔ, na í səl si Sili i wulav í tu-ŋ nin tō. N ləsa Sili i yoolaa ke nyá nin taa ké.

8 Itiyopii na Lipii nyéma ka ké yoolaa səsaa ké. Pa keekənaa na pa krayanəŋ fei kalovɔ. Paa na m̄p̄v, n lapa Tacaa ke naani. Ilena Tacaa tu-weyə nyá nin taa.

9 Tacaa nyənəyi tetu tēna taa ké na í səŋna m̄pa pa yekina-i pa təyi teu tō. Ama pənente í lapa kumelentv ké. N kaa tasa yoou ke lanjovɔv tōtō.

10 M̄p̄ógó Iso kuyəgətutu teləsvlv təm nti tē wu Asa. Ilena í tu-i saləka. Na í sɔv tetu nyéma leləa ke konyəŋ tɔvɔ ke waatu un i.

Asa kawulaya tənaya (Awulaa I 15:23-24)

11 Pa keesa Asa təm ke pə krayav tə kancaalaya, na tē tənaya tōyo Yuta na Iseyeli pə awulaa takəlas i taa.

¹² Μπόγυ κῶτηγ ἰσαγῶ νὰκῶλι, κῶ κῶα ἰ νῶθῆεε κῆ ἰ kawulaya pənaγa pəγolayafei nuḷe nyəŋka taa. Uena í yele Tacaa κῆ sələmuγv sɪ í waasi-ɪ na í polo lokotulonaa kiŋ.

¹³ Μπόγυ Asa səpa ἰ kawulaya pənaγa nuḷe na kuləmaγa nyəŋka taa.

¹⁴ Uena pá pimi-ɪ ἰ pəlaaŋ wei ἰ ka hula Tafiiti ɪcate taa tɔ ἰ taa lɛŋkɔ taa. Paa tɔwa κῶ taa κῆ tulaalunaa pəγale κῆ, ɪsu tulaalv lataa lakuvv tɔ. Na pá wɔ tulaalunaa tɔtɔγɔ səsəm κῆ ἰ ləyaya tɔɔ.

17

Sosafati kawulaya na ἰ təmle kɔpante

¹ Μπόγυ Yuta wulav Asa pəγalv Sosafati tɔγɔ kawulaya κῆ ἰ caa lonte na í nyɔɔsi ἰ kawulaya κῆ Iseyeli nyóma tɔɔ.

² Uena í su yoolaa kpeka κῆ Yuta koloosi acalɛɛ təna taa. Na ἰ kawulaya acalɛɛ nna ἰ caa Asa ka lɛka Ifəlayim nyóma tɔ a taa tɔtɔ.

³ Tacaa ka wɛ Sosafati waali κῆ. Mpi tɔ, Sosafati tɔma ἰ cɔsɔ Tafiiti ɪkpatɛ taa κῆ ἰ kawulaya kancaalaya κῆ, ἰ ta laa tɔγv Paali.

⁴ Ama ἰ caala ἰ tɔγɪ sɪ í nyɪ ἰ cɔsɔ Tafiiti Iɔ luγv nyəntv, na í tɔki ἰ kiŋ. I ta κɛɛna Iseyeli awulaa.

⁵ Uena Tacaa la na Sosafati kawulaya la tɔŋ na Yuta nyóma haaki kucɔɔŋ, na í svv tɔŋ κῆ teu na teeli.

⁶ Na Sosafati laŋŋɛ hɛɛna Iɔ təmle lapv na í kpiisi Yuta kawulaya taa κῆ təkɔtələnaa na pə tuŋ.

⁷ Μπόγυ ἰ kɔsa ἰ akewenaa səsaa κῆ ἰ kawulaya pənaγa tooso nyəŋka taa, na í tili-wɛ sɪ pá sɛγɛsɪ Yuta acalɛɛ yɔlaa κῆ Iɔ kiŋ. Tillaa mpɛ pa həla nté Pɛni-Hayili, na Opatiya, na Sakali, na Netaneyeli, na Mikaya.

⁸ Na Lefii nyóma pəγolayafei naanvwa su-wɛ. Pɛlɛ pa həla nté Semaya, na Netaniya, na Sepatiya, na Asayeli, na Semilamət, na Yonatan, na Atoniya, na Topiya, na Topi-Atoniya. Na kətəlaa naale, Iisama na Yolam.

⁹ Μπόγυ pa kɛnna Tacaa kiiu takəlaya na pá cɔɔ Yuta acalɛɛ na pá sɛγɛsɪ ɪcate yəlaa təna.

Sosafati tɔŋ

¹⁰ Μπόγυ Tacaa sɔγɔntv kpa piitimnaa mpa pa cəɔna Yuta tɔ pa kawulasɪ tənaya səsəm. Iɛ pa ta yoonaa Sosafati.

¹¹ Haləna Filiisi nyóma ha-ɪ kucɔɔŋ na pá feli-ɪ lampuu κῆ liyitee. Laalupunaa ná kəna-ɪ ɪwaan κῆ iyisi naatosompəγolaya na nasətoso na nunvwa (7700), na pəŋtɔlvŋ κῆ mpv tɔtɔ.

¹² Μπόγυ Sosafati tɔŋ səsaa na pá puki. Sosafati ŋmá Yuta taa κῆ acalɛɛ na tɔγɔnasɪ təsɪle.

¹³ Na ἰ wɛɛna wontu κῆ səsəm κῆ Yuta acalɛɛ taa. Na ἰ yoolaa taa yoolaa κῆ Yosalem taa.

¹⁴ Pɛlɛ pa kpeka ntɔ na pá κɛɛsəna pa lɔlvŋ. Yuta kpekaɛ taa səsaa nté yoolaa taa yoolaa iyisi ŋmɔnvv na nunvwa (300000) nyvγv tv Atəna.

¹⁵ Atəna waali κῆ yoolaa iyisi ŋmɔnvv na nunaasa (280000) nyvγv tv Yohanəŋ.

¹⁶ Na yoolaa iyisi ŋmɔnvv (200000) nyvγv tv Sikəli pəγalv Amasiya. Amasiya sələnə na í svv Tacaa təmle taa.

¹⁷ Pɛncamɛɛ kpekaɛ taa κῆ yoolaa taa yoolaa tətəlaa iyisi ŋmɔnvv (200000) nyvγv tv Iiyata.

18 Iliyata waali nyəh nté youu wontu təkəlaa iyisi nuunwa na nuunaasa (180000) nyuytu tu Yosapatu.

19 Mpa paa ké wulaw yoolaa ké Yosalem taa təyale. Na pá səsəna mpa i ka si koloosi acalee taa ké i kawulaya təna taa tə.

18

*Sosafati na Akari pa nəyo kulmaya lapu
(Awulaa I 22:1-4)*

1 Wulaw Sosafati ka suu tonj ké na í wena teeli. Mpróyó i caa i pəyalu ké Iseyeli wulaw Akari pəelə ké alu.

2 Pusi cəwa pəcə, ilena Sosafati polo Akari teye Samalii. Mpróyó Akari kuwa heej na naahj ké tuutuuma si i saakəna í na i waali nyəma. Pə waali ké i kaana Sosafati si í səsəsi i təw na pá polo pá yosona Laməti icate ké Kalaati.

3 Iseyeli wulaw Akari sələma Yuta wulaw Sosafati si: Tə polo na tə yosona Laməti ké Kalaati.

Ilena Sosafati cə Akari si: Ma na-ŋ tə ké kuləm ké mee. Ye nyá yəlaa kulaa, ma nyəma səsəl puwəya.

*Isə kuyəyətutu teləsəlaa pəpətnaa
(Awulaa I 22:5-12)*

4 Paa na mpv, ilena Sosafati si: Pəsəsi Tacaa na pəcə.

5 Mpruyule Iseyeli wulaw kota i Isə kuyəyətutu teləsəlaa. Pa we yulnyəwə nasələ (400) ké mpv. Na í pəsəsi-we si: Pə we si tə polo tə ləkki Laməti icate ké Kalaati yaa tə yele? Ntəna pəle si: I polo, Tacaa ká tū-teye nyá niŋ taa.

6 Paa na mpv Sosafati ta nyələ-ti. Ilena í pəsəsi si: Pə ta kaasi Isə kuyəyətutu teləsəlwei i ka yəyətəna-tuyv Tacaa tə?

7 Ntəna Akari si: Ee, Iməla pəyalu Misee wee yaa. Ama maa caaki-í ké. Isayatu ké i heeliyi-m tam.

Ntəna Sosafati ma kapuka si: Paa yəyətəyi Isə kuyəyətutu teləsəlwei ké mpv.

8 Mpróyó Akari yaa kawulaya təyaya təmlə tu nəyəl, na í tili-í si: Polo n yaa Misee ké ləh.

9 Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu ké na pá caya pa kpelasi təw ké Samalii təm təhule cələ, na Isə kuyəyətutu teləsəlaa kpaaləyi pa təmnaa.

10 Mpróyó Kenana pəyalu wei pa yaakaya si Sitekiya tə í ké pa taa lelə ké. Inu i ka lupina i təyi nyəyəluyv həh na í təh si: Həh inə i huləyənə tonj wei n ká kələna Silii yoolaa tə.

11 Mpróyó Isə kuyəyətutu teləsəlaa lelə na yəyətə təm kuləmtu nti tətə si: Tá caa, polo n ləkki Laməti icate ké Kalaati. Tacaa ká tū-teye nyá niŋ taa ké na n pəsə-te.

*Misee kpaaluyv ké Akari kpisuyu
(Awulaa I 22:13-28)*

12 Mpróyó tillu wei i pola Misee waali tə i heela-í si: Isə kuyəyətutu teləsəlaa təna kpentaa ké na pá heeli wulaw si i ká la aka. Pə təw tə, nyana-we í kpentə nəyə.

13 Ntəna Misee si: Ma tuuna Tacaa si nti ma Isə caa təyə maa yəyətə.

14 Misee tala wulaw kin, ilena wulaw pəsəsi-í si: Misee, tə polo na tə ləkki Laməti icate, yaa má taa polo? Ntəna Misee si: Ma ta tanj-me se. I polo. Tacaa ká tū-teye m niŋ taa ké.

15 Mpruyule wulaw si: Aweye n siwa si í pəaləyi-ŋ na pəcə n teləsəyi-m təm nti Tacaa heela-ŋ tə?

16 Ntəna Misee si:

Ma nawa Iseyeli yoolaa yawa yem
 ké pōōh taa, ɪsɪ heeh wei ɪ feina tiikilu tō.
 Ilena Tacaa yōyōti sɪ, pa feina wulaw.
 Paa wei í kpe.

¹⁷ Kelenaa Akarɪ pāsəna Sosafatɪ tōō sɪ: Ntōh maa heela-ŋ sɪ ɪsayatu tike ke ɪ heeliyɪ-m tam?

¹⁸ Mpōyú Misee tasaa sɪ: Tōō, í nu Tacaa tōm. Ma ná-ɪ na í caya ɪ kawulaya kumte tōō. Na ɪsətāa tillaa səhāa na pá tɔ-ɪ heku.

¹⁹ Mpōyú ɪ pōōsa-we sɪ: Awe ká polo na í tɔsɪ Iseyeli wulaw Akarɪ sɪ í leeki Lamōti ɪcate na pá ku-ɪ? Ine sɪ ɪ nyəntu ntō. Ine ílé sɪ ɪ nyəntu ntō.

²⁰ Mpuylé feesuyu nakuli ku kulaa sɪ ŋku ku polo. Tacaa sɪ: ɪsənaɣa n ká la?

²¹ Mpuylé sɪ, ŋku ku tó Akarɪ ɪsə kuyōyōtutu teləsəlaa taa ké pōpōtɔ. Tacaa sɪ: Tōō, polo na í lá mpɔ.

²² Ilena Misee tasa sɪ: Ntəyələ, Tacaa yelina sɪ pá tó nyá ɪsə kuyōyōtutu teləsəlaa taa ké pōpōtɔ. Tōfō, mpusi ké ɪ caa ɪ kōna-ŋ.

²³ Tənaɣələ Sitekiya krətəna Misee na í mapɪ-ɪ katanɣa na í pōōsɪ-ɪ sɪ: Tacaa Feesuyu luna ma taa na kó heeli-ŋ yaa?

²⁴ Mpuylé Misee sɪ: Kuyaku ŋku n ká se na í ŋmeli nyá naŋ ləkətələkaya taa ɪle, kuyaku ŋkuyule n ká tisi.

²⁵ Ilena Akarɪ tō ɪ təmle nyóma sɪ: ɪ kpa Misee na í cɛla ɪcate nyuyɔ tɔ Amōh, na wulaw pəyalɔ Yowasi.

²⁶ ɪ heeli-we sɪ pá tɔ-ɪ saləka na pá haaki-ɪ potopoto hōyoliya na lum. Na haləna má kōnna təyoolə na alaafəya.

²⁷ Mpuylé Misee cō-ɪ sɪ: Ye n kōmna alaafəya, ɪle pə taɣa Tacaa heelina-m tōm sɪ má yōyōti.

*Wulaw Akarɪ səm ke yooou taa
 (Awulaa I 22:29-40)*

²⁸ Mpōyú Iseyeli wulaw Akarɪ na Yuta nyəh Sosafatɪ pa pola Kalaati tetu ɪcate Lamōti ke yoonaw.

²⁹ Ilena Akarɪ tō Sosafatɪ sɪ: Ma yūsəyɪ ma tɪ na má polo yooou. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

Ilena Akarɪ la mpɔ.

³⁰ Pəyele Siliɪ wulaw ka heela ɪ yooou keekena nyuyɔ nyóma sɪ pá taa paasəna yoolaa səkɔpema yaa səsaa. Ama pá pɛeki Iseyeli wulaw.

³¹ Pə tōō ké waatu wei Siliɪ yoolaa nyuyɔ nyóma mpe pa ná Sosafatɪ, ɪlena pá huɔ pa taa sɪ Iseyeli wulaw. Na pá tamɪ-ɪ sɪ pa yookina-ɪ. Ama Sosafatɪ yaa ɪsə sɪ í yarɪ-ɪ. Na ɪsə Tacaa waasi-ɪ na í yele na kolontunaa məli.

³² Kolontunaa cəkənaa sɪ pə taɣa Akarɪ, ɪlena pá məli.

³³ Mpōyú Siliɪ tɔ nōyolɔ ɪ tó nyəmle ke yem, na tó yaɣa Akarɪ ke timpi taa ɪ yooou toko fɛɛ-ɪ tō. Ilena í tó ɪ keeke saalu sɪ: Kɛɛ na tə məli pə hika-m.

³⁴ Ama kuyaku ŋku yooou lapa toh ké. Mpōyú Iseyeli wulaw səhāa ɪsə ké ɪ keeke taa, haləna taanaya. Na Siliɪ yoolaa nyənəyɪ mpɔ. Ilim təkaya, ɪlena wulaw hee.

19

Sosafatɪ kpawa huvlaa ke Yuta taa

¹ Mpōyú Yuta wulaw Sosafatɪ kpema ɪ tɛ Yosalem na alaafəya.

² Ilena Hanani pəyalu Yehu wei i ké Iso kuyəətutu teləsulu tō, í polo i sənyu na í pəəsı-sı: Pepe tō ké n polaa sı n səhna yulu isayau? Paa sələyi wei u caaki Tacaa tō se. N lapa mpv tō Iso taa kpana-ŋ ké.

³ Paa na mpv n lapa teu ke timpı n kpiisa tuŋ ke tetu taa tō. Pəyele n ha nyá təyi Iso luyv nyəntu tənyu taa.

⁴ Pə krayau waatu unı tō, Yosalem taa ké Sosafati saalaa. I ta məli lseyeli. Mpyóyó Sosafati cəo tetu taa ké pə krayau Peesepa, na lřalayim pulasi həyoluyv taa tō, sı i mələyəna Yuta nyəma ke pa caanaa Iso Tacaa kin.

⁵ Ilena í kpa hυllaa ke Yuta kawulaya koloosi acaləe təna taa.

⁶ Ilena í heeli-we sı: Ila laakalı na mə təmlə. Mpi tō, pə taya yəlaa tō ké í huuki mə huule. Ama Iso tō ké. I mayamaya i ká wəe mə waalı ké pə taa.

⁷ Mpv tō, í nyana Tacaa ke səsəm na í feŋ mə təmlə tō. Mpi tō, Tacaa Iso lanle u heəkəna mpi pə ta siyisi tō, yaa yəlaa fayasuyv yaa kućəv muv na tampana tō takuyv.

⁸ Mpyóyó Sosafati tasa kpaυ ke Lefii nyəma, na kətəlaa, na lseyeli lυlŋ nyəŋ nyəma ke Yosalem taa sı pá huuki yəlaa təmnna na Tacaa hətə taa. Na pá tayanəyi ıcatə yəlaa yooŋ.

⁹ Ilena í tə-we sı: Pə wəe ké sı í nyanŋa Tacaa ke teu, na í lakı pə təna təvŋŋ na luyv kułvmuyv.

¹⁰ Ye mə nyəma mpa pa wə acaləe taa tō pa kəna-meyə təm səsəntu. Isu yulokule yaa yoou təm, na pə ké kiıu, yaa kusəsutu, yaa kutotutu, yaa kulaputunaa wakəlyv təm. Ile í kilisi-weyə-tı. Ile mə na-we mə təm kaa səna Tacaa, na ilé i mu-me na pááná.

¹¹ Kətulu səsə Amaliya ká feŋiyina mə Iso seev təma təna tō. Na Isəmayeli pəyalu Sepatiya wei i ké Yuta kawulaya nyuyv tu tō, ilé í feŋiyi mə tō ké tetu təkuyv təm taa. Ye pə kaasa Lefii nyəma, ile pəlyelə huule təma lataa. I kaası mə ti na təmlə. Tacaa wə kuřpantu lataa waalı ké.

20

Kolontu yoonav ke Yuta nyəma, Sosafati sələmvu

¹ Pələ pə waalı ké Mowapv nyəma, na Amoni nyəma, na Meuni nyəma ləlaa pa kulaa sı pa yookina Sosafati.

² Mpyóyó pa heela wulav sı: Yoolaa tuutuuma luna Itəm tetu taa ké teŋku kusəpv kəŋkəŋ taa, na pá kəŋ nyá waalı. Pa wə Hasasəŋ-Tamaa timpı pa yaa sı Aŋ-Ketii tō.

³ Səyontu pu Sosafati, ilena í tú Yuta kawulaya yəlaa tənaya nəhəkutu sı i yəətəyəna Tacaa.

⁴ Mpyóyó tetu təna taa acaləe kotaa sı pa wiina Tacaa sı í səna-we.

⁵ Ilena Sosafati na Yosalem nyəma, na Yuta nyəma ləlaa pa koti Iso təsəelə taya kuřalaya tō.

⁶ Ilena Sosafati sələmi Iso sı: Hai, tá cəsənaa Iso Tacaa wei nyá n təkı kawulaya ke isətaa, na n ti piitimnaa təna tō. Nyayalə toŋ tu na pəsəlv. Nəyolu u pəsəyi na í səŋ nyá isəntaa.

⁷ Ta Iso nyá, nyá təyənna tetu tənə tə yəlaa, na n ha-təyi nyá taapalv Apələham lυlvv nyəma taya tam tō.

⁸ Na tá cəsənaa caya tə taa, na pá ŋmá-ŋ kutuluyv na pá tō sı:

⁹ Ye isu n həma tá ŋkraŋuyv, na wahala nəyolu, isu yoou, yaa yulokusəku, yaa nyəəsı, tu kəo tə səŋ kutuluyv kəne kv kin ke nyá isəntaa. Mpi tō, nyá hətə wə kv taa ké. Tu yaa-ŋ ta lanwakəlle taa sı n waası-tv. Ilena nyaa nu na n waası-tv.

¹⁰ Τῶν, νῶνῶ νυῆνι ἰσῆνα Amoni nyóma, na Mowapu nyóma, na Itom nyóma, yookuyuna-tu tō. Pəyele waatu wei tá cəsənaa lu Icipiti tō n kisina-we si pá taa fayana piitimnaa mpe pa tetvnaa taa. Ilena pəle pá kee na pá ye-le-weyə kuyv.

¹¹ Ama tá kvcəv pəsa ikpatəle. Pəle pa təyənəxi-tuyv tetv nti n ha-tu tō tə taa.

¹² Tacaa Išo, hō pa ηkpaηyov. Tə ké acamaa ke kolontunaa tuutuuma ine i ἰsenta kē. Tə ta nyi ἰsəna tó la tō. Pə tō kē tə kēesa ἰse na nyá tō.

¹³ Yuta nyóma təna, na pa alaa na pa piya paa səηna Išo təsəele kin.

Yuta nyóma akaitv

¹⁴ Μρύγύ Tacaa Feesuyu koləna Lefii tu Sakali pəyalv Yasiyeli ke samaa taa təna. Sakali ini i caa kele Penaya. Penaya caa kele Yeiyeli. Yeiyeli caa kele Asafi ləlyv tu Mataniya.

¹⁵ Ntəna Yasiyeli yəyətəna nəyō səsaya si: Yuta na Yosalem yəlaa me, í tō ηkpaηη ke teu. Ilena pə tu koləna wulav Sosafati nyá. Tacaa si, í taa nyá. Pécó yoolaa tuutuuma ine i tōm í taa la-meyə səyontv. Pə taya mə tōm ke yōou ηkv. Ama Tacaa nyəntv kē.

¹⁶ Cele í ká polo mə kolontunaa tō. Pa təηna ntεyε kpaυ na yaayenaa mpaav. Í ká sulī-weyε tetəkəle nyuyv ke Yeluweli wulaya tetv kin.

¹⁷ Yuta na Yosalem yəlaa me, í kaa nəki mə kolontunaa mpe pa yoonav. Mu səη mə təsəηle. Í ká ná ἰsəna maa waasi-me tō. Í taa nyá. Pécó səyontv í taa la-me. Cele í polo pa tō, maa weε mə waali.

¹⁸ Μρύγύ Sosafati hənta Tacaa ke ate. Na Yuta na Yosalem yəlaa náá hənti mpv tōtō, na pá sεε Išo.

¹⁹ Pə waali kē Lefii ləlyv nyóma Kehati na Kolee pa kulaa na pá sá Iseyeli Išo Tacaa na nəvsi səsənsi.

²⁰ Tευ fema tanaη tεε, ἰlena pá tó pa tənaya Tekowa wulaya tetv mpaav. Pa tεekaya, ἰlena Sosafati tō-we si: Yuta na Yosalem nyóma me, í ke ηkpaηη. Í la mə Išo Tacaa na i kvoyəyotv teləsəlaa ke naani. Í nyōv tōη, na í lá akanaa.

²¹ Μρύγύ Sosafati na samaa pa kvəntaa na pá teləsi yonyoolaa ke yoolaa nəyō tō. Na pá saη Tacaa Išo na yontu si: Í sa Tacaa, i səəlyv fei tənaya.

²² Pa kvaya yontu ntəxi mpv, ἰlena Tacaa tisi acufu ke Amoni nyóma, na Mowapu nyóma, na Itom nyóma, mpa ini paa pukaya Yuta nyóma yoonav tō pa hēkv taa. Na pá kó təmayə pa taa pa tike.

²³ Amoni nyóma na Mowapu nyóma ná kula Itom nyóma tō kē na pá kv-we təcayacaya. Pə waali kē pa kó təmayə səsəm.

²⁴ Waatu wei Yuta nyóma kpa tontōηle tō timpi pa loosiyi wulaya tetv tō. Ilena pá nyəna pa kolontunaa tō. Ama sətāa tike ke pa nawa na pá selətāa. Paa kvlv m i ta fiti.

²⁵ Μρύγύ Sosafati na i yəlaa pa nika kolontunaa tōla ke kuuv ke tuutuuma, na wənav, na wontu kvusuutu, na liyitee nyəm. Pυ kəla tōv, ἰle kvyeηη tosoyō pa kuuwa, pa ta tu tem.

²⁶ Ilena pá koti kvaykv liyiti nyəηkv wule ke Pelaka kvəntv təkoolle tetəkəle taa. Mpi tō, tənaya pa koolā Tacaa ke kvəntv. Ilena pá ha lonte ntεyε hətε si kvəntv kooluyv tetəkəle, na pá yaaki-tεyε mpyóv haləna saηa.

²⁷ Μρύγύ Yosalem nyóma na Yuta nyóma ləlaa, na pa nyuyv tu Sosafati pa tō mpaav, na pá məli Yosalem na laηhəlvmlε. Pə taya pvlv tō, Tacaa yapa-weyε pa kolontunaa niη taa kē.

²⁸ Μρύγύ pa svv icate na cəməη na saηkvnaa na akantεe haηaa. Na pá polo Tacaa təsəele taa.

²⁹ Waatu wei piitim lempi nyōma lelāa nuwa si Tacaa Iso yōona Iseyeli nyōma kolontunaa. Ilena i tōm kpa pa tēnaya sōyōnto.

³⁰ Ilena Sosafati tōyo i kawulaya tēpamm. Mpi tō, Iso ka yelaa ké na tetu tēna heesi.

*Sosafati kawulaya tēnaya
(Awulaa I 22:41-51)*

³¹ Mprōyō Yuta wulau Sosafati tōyo kawulaya ke i luluyu pusi hiu na naanōwa na kakpasi nyōjka taa. Yosalem icate taa ké i tōya kawulaya ke pusi hiu na kakpasi. I too kele Sili pēelō Asupa.

³² I tōnte ka siyisaa ké, na i tōjōyi i caa Asa ikpate na i laki mpi Tacaa caaki tō.

³³ Ama i ta wakōli tōkōtalenaa. Pō tōō ké i yēlāa lōsaya taa sōv Iso isu pa caanaa.

³⁴ Pa keesa Sosafati tōm kancaalaya, na tō tēnaya ke Hanani pēyalō Yehu takōlaya taa. Nkeye pa sōta Iseyeli awulaa takōlaya taa.

³⁵ Mprōyō Yuta wulau Sosafati na Iseyeli wulau isayau Ahasiya pa kpentaa.

³⁶ Ilena pá mayasi na pá saaki kpulōj ke Isiyōj-Kepee teesan taa. Na pá pukina- i pooluj.

³⁷ Ama Malesa tū Totafa pēyalō Iso kōyōyōtūtū telēsulo Iliyesee heela Sosafati si: Timpi n kpentēna Ahasiya tō, Tacaa ká wakōli mpi n lapa tō.

Ilena lōm tōyo kpulōj inōyi tampana, i ta tala tiili.

21

¹ Waatu wei Sosafati sēpa, ilēna pá pimi- i pa tēyaya pēlaau taa ké Tafiiti tē. Na i pēyalō Solam lēeti i lonte.

*Solam kawulaya
(Awulaa II 8:16-24)*

² Solam ka wēna newaa mpa i na-we pa kaa caa kolōm tōyo. Pa hēla nté Asaliya, na Yehiyeli, na Sakali, na Asaliyahu, na Mikayēeli, na Sefatiya.

³ Pa caa ka ha-weye wēnau ke sōsōm ké. Paa liyitee, paa wōla, na liyitee wontunaa. Ilena i tū-weye Yuta acalēe fejuyu. Na i kpa pa taalō Solam si i lēeti i lonte ke kawulaya tōyō taa.

⁴ Pē kōma na kawulaya sōv Solam ninj taa ké teu na i ká lila, ilēna i kō i newaa tēna, na i waali nyōma lelāa ke kawulaya taa.

⁵ Waatu wei i tōya kawulaya tō, i pusi we hiu na naanōwa na naale. Na i caya ka taa ké pusi pōlefēi naanōwa ké Yosalem taa.

⁶ Mprōyō i tōma isayatu taa ké teitei isu Iseyeli awulaa, Akapī na i luluyu nyōma. Mpi tō, Akapī pēelō ke i ka tōkaa. Solam lapa mpi pō ta maya Tacaa tō.

⁷ Paa na mpv tō, Tacaa ta sōli si i kpiisi Tafiiti luluyu nyōma. Pō taya pulō, Iso na Tafiiti paa pēela nōōsi ké si i luluyu nyōma ká tōkōna kawulaya ké tam tōō ké Yosalem.

⁸ Yuta wulau Solam inu i waatu taa ké Itōm nyōma kōla i tōō, na pá kpa pa tēyi pa wulau.

⁹ Mprōyō Solam kpaça i yoolaa sōsaa, na i yōōu keekēnaa tēna na pá tii Itōm nyōma mpa paa tama-weye kotaya tō pa tōō, na pá kēli-we.

¹⁰ Pē kpaçau kōyaku ŋku tōyo Itōm nyōma cēpa Yuta nyōma, na pá cayana pa ti.

Mprōyō Lipina icate ná kisa cei tōtōyo waatu inu i taa. Na pá fiti Solam ninj taa. Mpi tō, Solam ka kisa i cōsōnaa Iso Tacaa ke nunau tōyo pē lapa mpv.

11 Solam ka ηmawa tunj təkətəlenaa ke Yuta pōōj taa kē. Mpu pə tusina Yuta na Yosalem pə yəlaa na pá lo Iso na pá laaki paa tōyō ηku.

12 M̄pōyó Kuyaku nakoh Iso kuyəōtoto teləsulo Iiii ηmaa Solam ke takəlaya si: Nyá cəso Tafiti Iso Tacaa yəōtata si, n ta təj nyá caa Sosafati na i caa Asa mpa pa kē Yuta awulaa tō pa ikpate.

13 Halı n məlaa kē na n kpaγa Iseyeli awulaa yaasi. Na n kəsi Yuta na Yosalem pə yəlaa kunyuluyō, na pá keəsəna tunj tō, isu Akarı löluyō nyóma. Haləna n kó nyá newaa. Pəcō pele pá kəla-η teu.

14 Pə tō kē Tacaa ká tu nyá yəlaa na nyá pəyalaa na nyá alaa na nyá nyəm tənaya wahala səsə.

15 Lotu kotəj isayau nakoləyi i ká tó nyá mayamaγa. Na kó səsəyī paa kuyaku ηku. Haləna nyá taa lotu lu.

16 M̄pōyó Tacaa tula Filiisi nyóma na Laalupunaa mpa pa cəəna Itiyopii nyóma tō, na pá yoonaa Solam.

17 Na pá suv Yuta, na pá kuu pə təna mpi pu we kawulaya təyaya taa tō. Na pá kpa wulaw piya na i alaa ke yomaa. I pəyaya səkpelaya Ahasiya tike ke pə səəwa.

18 Pəle pə waali kē Tacaa tó Solam ke lotu kotəj ηku ku fei waau tō.

19 Pıısi sika isu naale ke mpu, ılena i kotəj ηku kó yası i lotu na tē lu, na i səna wosası səsəənsı. Ama i yəlaa ta wə i ləyaya wule ke tulaalunaa, isu pa lapu i cəsənaa tō.

20 Solam löluyō pısi hiu na naanowa na naale nyəηka ke i təōna kawulaya. Yosalem taa kē i təya i kawulaya ke pısi pələfeı naanowa. Waatu wei Solam səpa tō nəyəl ta wii-ı. Tafiti tēye pa pıma-ı. ıle pə taya kawulaya pələau taa.

22

Ahasiya kawulaya

(Awulaa II 8:25-29; 9:27-29)

1 M̄pōyó Yosalem nyóma kpa Solam pəyalv səkpelu Ahasiya ke kawulaya na pá ləeti i caa lonte taa. Pə taya pəlv, Laalupunaa kpekəle natəli tu súb Yuta yoolaa tēye, na pá kó Ahasiya taalunaa təna. Pə tō kē Ahasiya hika kawulaya na i təyō.

2 Ahasiya löluyō pənaya hiu nyəηka taa kē i təyō kawulaya ke Yosalem ke pənaya kulbmaγa. I too ka kē Omili löluyō tu kē. Pa yaaki-ı sı Atalii.

3 M̄pōyó Ahasiya təma tənte isayale ke teitei isu Akarı löluyō nyóma. Mpi tō, i too tasayana-ı layatu isayatu nti.

4 ılena i la mpi pə ta maγa Tacaa təyō teitei, isu Akarı löluyō nyóma. Mpi tō, mpe paa kəna Ahasiya layatu tasəlaa ke i caa səm waali sı pə tıvı-ı.

5 Haləna pá tasa-ı layatu sı, i polo i səsı Akarı pəyalv Solam wei i kē Iseyeli wulaw tō i tō. Na pá yoonaa Silii wulaw Asayeli ke Laməti ıcate taa kē Kalaati tətō taa. Yoou ηku ku taa kē Silii nyóma yaγa Solam.

6 ılena i məli Sisilee sı pá ları-ı kəəle. ılena Yuta wulaw Ahasiya polo i alaafəya nav. Mpi tō, i saləmaγa kē.

7 M̄pōyó Tacaa lapa na Solam alaafəya nav mpi pə kəna Ahasiya ke səm. I tala kpaakraa, ılena i na Solam pá polo Nımsi pəyalv Yehu kin. Pəyele Tacaa ka təma ıleye kawulaya kpaυ kē na i tv-ı sı i ku Akarı löluyō nyóma təna.

8 M̄pōyó Yehu sula Ahasiya taalv piya mpa pa kē Yuta nyuyō nyóma na pá kē wulaw təmlə lataa tō. Na i kó pa təna isu Iso ka suv tō.

⁹ Pə waali ké Yehu tilaa na pá preeki Ahasiya na pá kra-i Samalii timpri i ka ηmelaa tə na Yehu ku-i. Ilena pá pimi-i. Mpi tə, i ka ké wulaw Sosafati wei i nukayana Tacaa na lotu kolomtu tə i lɔlvɔ tɔ kɛ.

Ama Ahasiya lɔlvɔ tɔ nɔɔlv taa muna kawulaya tɔɔv.

Atalii tɔɔv ke kawulaya

(Awulaa II 11:1-3)

¹⁰ Waatu wei Ahasiya too Atalii nuwa si i pɔyalv səpa. Ilena í tɔ i taa si i ká ku Yuta wulaw tɔyaya nyóma təna.

¹¹ Pa kəkaya wulaw nyóma ke mpv, ilena Solam pɛɛlv Yosepa, kətɔlv Yoyata alv, inu i kɛna Ahasiya neu. Mɔpɔyú alv inu i lapa kookali, na í ηmulu i taalv pɔyaya Sowasi, na í seena na í ηmɛsi ká na ka nɔkɔlv ke Iso tɛsɛɛle naη kɔhəntɔyɔ nakɔlv ku taa. Atalii ta nyi ka tɔv. Haləna ká fiti kolaa mpe.

¹² Mɔpɔyú Sowasi na i tɔv fɛηlaa pa saala Iso tɛsɛɛle taa tənaya pusɔ naatoso. Na Atalii náá təna kawulaya tɔɔv.

23

Sowasi kawulaya tɔɔv

(Awulaa II 11:4-20)

¹ Pənaya naatosompɔɔlavaya nyəηka taa ké kətɔlv Yoyata kaasa i ti, na í ná yoolaa səsaa, Yelowam pɔyalv Asaliya, na Yohananη pɔyalv Isəmayeli, na Opɛti pɔyalv Asaliya, na Ataya pɔyalv Maaseya, na Sikəli pɔyalv Iləsafati.

² Mɔpɔyú pane inu pa cəv Yuta kawulaya taa ké acalɛ təna taa, na pá yaa Lefii nyóma na Iseyeli lɔlvɔ nyəηnyóma, na pá na-we pá lolo Yosalem.

³ Yəlaa mpe pa təna pa kɔta ηpɔyú Iso tɛsɛɛle taa, ilena pá kɛnti nɔɔv ke wulaw təm taa, na Yoyata heeli-we si: Pu mənaa ké isu wulaw pɔyalv Sowasi inɛ i tɔyona kawulaya. Isu Tacaa ka suw Tafiiti lɔlvɔ nyóma tɔv tɔ.

⁴ Mpv tɔ, isəna í ká la tɔɔlv. Waatu wei kətəlaa na Lefii nyóma pa suvki Iso tɛsɛɛle taa ké təmle lapv ke kɔyakv kɔhɛsɔyɔ wule tɔ, í ká faya yəlaa ke kɛka tooso ké, kɛkəle kancaalaya nyəntɛ ká təη Iso tɛsɛɛle nənəvsi.

⁵ Na kɛkəle naale nyəntɛ ke kawulaya tɔyaya. Na tooso nyəntɛ ke Kite nənəvɔ. Ilena yəlaa təna náá səηa Iso tɛsɛɛle taya tɔv.

⁶ Kətəlaa na Lefii nyóma pa tike pa wenna mpaav si pá svv Iso tɛsɛɛle taa. Mpi tɔ, mpeye paa tuwa. Pə kaasa yəlaa mpa tɔ pɛle pá saal awal, isu Tacaa suw tɔ.

⁷ Lefii nyóma lɛlaa ka təkə pa yooŋ wontu ke pa niη taa, na pá tɔ wulaw ke hekv na pá təηəyi-i. Ye pə cəpa wei na í mayasi si i svvki Iso tɛsɛɛle taa, paa ku-i.

⁸ Mɔpɔyú Lefii nyóma na Yuta nyóma təna lapa isu kətɔlv Yoyata ka tɔyɔ-we tɔ. Na paa nyɔyɔ tɔ wei í kɔti i yəlaa. Paa mpa pa caaləyi pa təmle ke kɔyakv kɔhɛsɔyɔ wule tɔ, yaa mpa pa tɛsəyɔ-tɛ tɔ. Mpi tɔ, Yoyata ta ha nɔɔlvɔvɔ hɛsɔyɔv ke pə wule nítɛ.

⁹ Mɔpɔyú Yoyata cɛla yoolaa səsaa ke ηmantaaɔi, na Tafiiti kɛpələη wei i ka we Iso tɛsɛɛle taa ké waani waani tɔ.

¹⁰ Ilena í puli yəlaa tənaya Iso tɛsɛɛle nɔyɔη ηkulunη na pə yoosina mpətəη nyəηka ke kətaya təlata, na kutuluyɔ pa kəηkəη taa. Na pa səlv puwa si pá ta wulaw ke kətaya. Na paa wei na i ηmantaaɔa ke i niη taa.

¹¹ Mɔpɔyú pa luna Sowasi, na pá pam-i kawulaya kahuka, na pá cɛɛ-i takəlaya. Ilena Yoyata na i pəyalaa pá pəli i nyɔyɔv taa ké nim na pá kra-i wulaw. Tənaya yəlaa təna naala kawilitaya na pa sɛɛki-i si: Məna tetv wulaw.

12 Waatu wei Atalii nuwa samaa kəkote, na pa sewa na pa kawilitasi ke mpv. Ilena í polo pa kin ke Iso taseele cōlo.

13 Mpvóú í loosa wulav kufalv sɛɛa Iso taseele akele cōlɔɔ nɔnɔɔ, na yoolaa sɔsaa na akantee hullaa we í kin. Na samaa náa ɛmaalɔɔ, na yonyoolaa náa hulɔɔ akantee. Na wilitilaa náa keesɔɔɔna soo mataa. Tɛnaɔa Atalii cɔla í wontu, na í má kapuka si: Waali liw nté, waali liw nté.

14 Yoyata ta sɔali si pá kv Atalii ke Iso taseele cōlo tɛna. Pɛ tɔo ké í tɔma yoolaa nunɔwa (100) nyuvu nyóma si pá lɛsi-í kpeɛna. Wei í tɛna-we, ile pa kv pɔntv.

15 Ilena pá lɛsi Atalii na pá pona-í kawulɔɔa tɔyaya kraɔanɔɔ nɔnɔɔ, na pá kv-í.

16 Mpvóú Yoyata na samaa na wulav pa pɛɛla nɔɔ si: Tacaɔa nyɛnɔɔ-ɔvɔv nyá yɔlaa.

17 Ilena yɔlaa tɛna polo pá yáki tɔvɔ Paali kutuluɔv, na pɛ kɔtaya tɔlate, na pɛ tuɔ. Na pá kv pɛ kɔtɔlv Matɔɔ ke pɛ kɔtaya tɔlate isɛntaa.

18 Pɛ waali ké Yoyata tɔwa Lefii kɔtɔlaa si pá fɛɛɔv Iso taseele tɔo. Tafiiti naa faɔa-weɔe kpeka ké, na pá laki kɔtasi nsi kəkɔ lusa si tɛna tɔv Iso taseele taa. Isu pa keesɔv Moisi kiiu taa tɔ. I ka tu-weɔe si pá laki-te na yɔɔkraama.

19 Mpvóú Yoyata su tanlaa ke Iso taseele nɔnɔɔ si, asilima tu nɔɔlv í taa sv.

20 Pɛle pɛ waali ke Yoyata kɔta yoolaa nyuvu nyóma, na kvpaɔlaa, na sɔsaa, na samaa tɛna, na pá kraɔa wulav ke Iso taseele taa, na pá tɛna nɔnɔɔ sɔsaya na pá pona-í kawulɔɔa tɔyaya taa. Pa si wulav ke í kumte tɔo, ilena

21 pa tɛna pa larja hulɔmí na pá ɛmaali.

Pa kɔwa Atalii ke mpv, ilena icate caya tɔpamm.

24

Sowasi tayanvɔv ke Iso taseele (Awulaa II 12:1-17)

1 Sowasi lɔlvɔv pusi naatosompɔɔɔɔɔa nyɛnka ke í tɔɔa kawulɔɔa ké Yosalem taa ké pusi nule. I tɔo ka ké Pɛɛɛpa tu na pa yaa-í si Sipiya.

2 Mpvóú Sowasi lapa Tacaɔa luɔv tɛɛ nyɛntv ke kɔtɔlv Yoyata weesuvu pusi tɛna taa.

3 Ilena Yoyata yele na wulav kraɔa alaa naale, na í lɔlv apalɔvpiya na alɔvpiya paɔale.

4 Pɛle pɛ waali ké waatu nɔɔlv Sowasi mayasa í taa si í ká tayaní Iso taseele.

5 Ilena í kɔti kɔtɔlaa na Lefii nyóma na í heeli-we si: I cɔɔki Yuta acalɛ taa ké paa pɛnaɔa ɛka, na í mvɔi liyitee ke Iɛɔɔli nyóma kin, na í tayanɔna mɔ Iso taseele.

Ama Lefii nyóma ná tɔ paasɔna lɔɔ.

6 Pɛ tɔo ké wulav yaa kɔtɔlv sɔsɔ Yoyata, na í pɔɔsi-í si: Pepe tɔo ké n ta caali Lefii nyóma na pá mvɔi Yuta na Yosalem pɛ yɔlaa kin ke liyitee, isv Tacaɔa tɔmle tu Moisi na Iɛɔɔli nyóma ka sv tɔ. Na pá tayanɔna Iso kutuluɔv ɛkv kv taa we nɔɔ pɛlvɔv takɔlasi tɔ?

7 Mpi tɔ, alv isayav Atalii na í waali nyóma pa yela Iso taseele ké na tɔ wakɔli. Halɔna pá kraɔa Iso wontu ke Iso taseele taa, na pá laana tɔv Paali.

8 Mpvóú wulav Sowasi yɔɔtɔa na pá saaki atakaa, na pá sv-í Iso taseele nɔnɔɔ na awali tɔo.

9 Ilena pá kraali Yosalem na Yuta kawulɔɔa tɛna taa si, paa Iɛɔɔli tu wei í kɔna lampuu wei Iso tɔmle tu Moisi ka svwa waatu wei pa tɛsaya wulaya tɔv tɔ.

10 Ἄμπρόγυ νυῦγυ νυόμα, na samaa tēna tēpai pona pa lampuu na lan̄hōlumle. Halēna atakaa su.

11 Waatu wei pa pukina atakaa kē Lefii nyóma si pá wiili i taa na wulav nōγo, ilēna pá maγana liyitee ke sōsōm. Na wulav takēlasi ηmaalv na kōtvlv sōsō tēma paasēnlv pá hutī. Na pá mēhna atakaa ke i lonte. Pē kraγav waatu in̄i tō, yaasi in̄yēi pa lakaya paa ifemle nte, na pá hikiyi liyitee ke tuutuuma.

12 Ἄμπρόγυ wulav na Yoyata pa cela liyitee an̄yēi tēmlē nyῦγυ νυόμα. Ilēna pēle pá kraγa pēe saakēlāa, na kaafēntanaa, na nyēγēlvγv na pē kuseemvγv pē lutaa si, pá tayānēna Iso tēsēele na tē lá teu.

13 Ntēna tēmlataa niki pa tēma na pa nyēm tēna. Na pá tayān̄i Iso tēsēele ke teu na tē mēli isu tē wule taa.

14 Waatu wei tēma tēma, ilēna a nyῦγυ νυόμα kōna liyitee kōkaasee, na pá cela wulav na Yoyata. Na pá lv wontu nti pa lakēna Iso tēsēele taa tō. Isu Iso sēev wontu, na kōtvγv nyāntv, na wōla na liyitee nyēγētō kōpōnaa. Pa lakaya kōtasi nsi kōkō lusa si tēna tōγo Iso tēsēele kē, halēna Yoyata sēm.

Sowasi wakēlana Iso

15 Ἄμπρόγυ Yoyata kpatēla teu tēkūḡkūḡku. I pusi yoosa nūnūwa na hiu na naanūwa (130) ilēna í sí.

16 Ilēna pá pimi-i kawulaya pēlaav taa kē Tafiiti tē. Mpi tō, i ka lapa kōpantō ke Iseyeli taa kē na í kusī Iso na i tēsēele pē nyῦγv.

17 Yoyata sēm waalī kē Yuta nyῦγυ νυόμα polaa na pá maγana Sowasi na pá sam̄-i. Ilēna ílé í nu pa tōm nti.

18 Mpv pē larēna na Iseyeli nyóma lō Tacaa tēsēele tōm. Na pá yele pa cōsōnaa Iso kē sēev, na pá laaki tesikasī na tūḡ lēlēḡ. Ἄμπρόγυ isayātō nti tē yelaa na Tacaa mōna Yosalem na Yuta nyóma na pááná.

19 Pē waalī kē Iso kpa i kuyōγōtōtv tēlēsēlāa si pá hólī-wēγe pa isayātō nti. Ama pa taa nōγōlv ta nūna-wē.

20 Ἄμπρόγυ Iso Feesuyū kulēna Yoyata pēyalv kōtvlv Sakalī. Na í sēḡ samaa taa, na í yōγōtī si: Iso yōγōtaa si pepe tō kē u tōkēyi ma kiin̄? Tōv, timpī i lō-m tō, í kaa waa. Maa lō-mē tōtō.

21 Tēnaya yēlāa pēela nōγo ke kōtvlv Sakalī tōō. Na wulav yele na pá yaγa-i pēe ke Iso tēsēele kataya taa.

22 Wulav ka sōōwa kōpantō nti Yoyata ka lapa-i tō. Na í yele na pá kō i pēyalv Sakalī. Waatu wei Sakalī caakaya hēev, ilēna í má kapuka si: Tacaa ná nti pa lakī-m isēntō tō, na ḡ hō pa ḡkraḡḡḡ.

Sowasi kawulaya tēnaya (Awulaa II 12:18-22)

23 Pēnaya sikaa, ilēna Siliī nyóma yoolaa polo Sowasi ke yoonav, na pá wati Yuta na Yosalem icatē. Ilēna pá kō nyῦγv nyóma na pá tilina pa wontu tēnaya pa wulav ke Tamasi.

24 Siliī yoolaa taa wēe paγale. Yuta nyóma ka lōwa pa caanaa Iso tōγō ílé i tō-wēγe Siliī yoolaa mpē pa niḡ taa. Salēka wei Tacaa tōwa Sowasi tōγōle.

25 Ἄμπρόγυ Siliī nyóma tēewa na pá yele-i wahala sōsō taa, na i waalī nyóma kulī i tō na pá kv-i i kato tō kē kōtvlv Yoyata pēyalv sēm tōō. Na pá pimi-i Tafiiti icatē taa. Ilē pē tayā kawulaya pēlaav taa.

26 Mpa pa kōla Sowasi tōō tōγōle Amoni alv Simeyatī pēyalv Sapatī. Na Mowapv alv Simēlitī pēyalv Yosapatī.

²⁷ Pa ηmaa Sowasi pəyalaa həla na təmnaa mpa Iso kuyəyotutu teləslu ka yəyota i tō tō. Na Iso təsele tayənyu təm ke takəlaya ηka pa yaa si, Awulaa kuseyəsətu takəlaya tō ka taa. Sowasi pəyalu Amasiya leetəna i lonte ke i səm waali.

25

Amasiya kawulaya (Awulaa II 14:1-7)

¹ M̄p̄ȳȳ Amasiya təȳo kawulaya ke i ləlyu puṣi hiu na kakpası nyəηka taa. Yosalem ke i təȳo kawulaya ke puṣi pəȳolayafei hiu na naanəwa. I too ka ké Yosalem tū ké, na pá yaaki-i si Yowatan̄.

² Amasiya lapa m̄pi pə maɣa Tacaa tō yaa, ama i ta lana i lotu tənaya.

³ Waatu wei Amasiya kawulaya caɣa teu, ɪlena i kó i waali nyəma mpa paa kəwa i caa Sowasi tō.

⁴ Ama i yela pa piya. Isu Tacaa yepu na pá ηmaa Moisi kiiu taa tō si: Pa kaa ku cecé ké i pəyaya isayatu tō. Yaa pá kó pəyaya ke ka caa nyəntu tō. Ama wei i lapa isayatu tō, ɪni i ká səna.

⁵ M̄p̄ȳȳ Amasiya kota Yuta na Pɛncamɛɛ pa kpeka nna a tō i takaya kawulaya tō pə apalaa. ɪlena í kpa yoolaa kpeka nyəɔn nyəma na pé keesəna pa ləlȳ. ɪlena pá kala mpa pa puṣi wɛ ɪsu hiu tō. Na pá hiki yəlaa iyisi ηm̄onyu na nuṣwa (300000), mpa pa muna yoo pote na pá nyəma ηmantaaṣi na kpaləni pə təm tō.

⁶ M̄p̄ȳȳ Amasiya kraɣa Iseyeli nyəma yoolaa taa yoolaa ke apalaa iyisi nuṣwa (100000), na í fehi pa tō ké liyitee nyəyət ɪsu tənənaa tooso.

⁷ Ama Iso kuyəyotutu teləslu nəȳɔl i kəma na í heeli-i si: Ta Caa, pə fei si Iseyeli yoolaa í təη-i. M̄pi tō, Tacaa kaa səna m̄pe ɪni.

⁸ Ye nyana-wɛ í polaa, paa n ká yoo isəna, ɪsu Tacaa yelaa na í se nyá kolontunaa. I tike i wenna ton̄ si í la na í kəhi yaa í k̄p̄si.

⁹ Ntəna Amasiya p̄ɔsi Iso kuyəyotutu teləslu si: Na isənaya maa la liyitee nna a tənəna ma tɛma felyu tō a təm? Iso kuyəyotutu teləslu si: Tacaa p̄əsəȳi na í leeti-η-yɛ na pə kəhi m̄pu.

¹⁰ M̄p̄ȳȳ Amasiya mələna Iseyeli yoolaa. Pa taa ka haηna Yuta nyəma ké, na pá krena pááná səsəna.

¹¹ ɪlena Amasiya təȳo apalətu na í kraɣa i yoolaa na pá tɛɛ təm tetekəle taa. Na í kó Itəm yoolaa ke iyisi naanəwa (10000).

¹² Na pá kpa yoolaa iyisi naanəwa (10000) ləlu na pa ɪse, na pá kraana-weyɛ pulaya tō. ɪlena pá tusi-weyɛ ɪpilisav taa, na pá hoti pa tənəna na pá sí.

¹³ Waatu ɪnəȳi Iseyeli yoolaa mpa Amasiya ka təȳona si, pá taa təη-i yoo tō, pa wata Yuta acalɛ wena a wɛ Samalii na Pɛti-Holon̄ pa hɛkə taa tō. Na pá kó yəlaa iyisi tooso (3000) na pá kuu pa wontu ke tuutuuma.

Sowasi yoonav ke Amasiya (Awulaa II 14:8-14)

¹⁴ Waatu wei Amasiya luna Itəm nyəma təyoole na akaitu, ɪlena í kpenna Itəm nyəma tuη na í laaki na í wəki-i tulaalənaa.

¹⁵ M̄p̄ȳȳ Tacaa m̄v Amasiya na pááná na í tili Iso kuyəyotutu teləslu nəȳɔlyu i kin̄. Na ílé í p̄ɔsi Amasiya si: Pepe tō ké n təȳȳi tuη wei i ta p̄əsi na í ya i yəlaa ke nyá niη taa tō?

¹⁶ Tənaya wulav cɛpa Iso kuyəyotutu teləslu nəȳɔ tō na í p̄ɔsi-i si: ɪle ma kpa-η si í la kawulaya taa təm tasəlu na? Ye nn caaki má nyəηsi nyá ɪse su.

Ḳpöyó Isó kuyöwötötu telösulö suma. Uena í taḡanı kraḡau sı: Ma nyóma sı Isó tu ı taa sı ı ká ku-ŋ. Mpi pə təw n lapa yaasi inı ı taka, na n kisi ma təm tə.

17 Ḳpöyó Amasiya caa ı laḡatv tasəlaa. Uena í tili na pá heeli Yehu pəyalv Sowakası pəyalv Sowası sı: Ma na-ŋ tó suli na té yoo.

18 Ntəna Sowası cə-ı sı: Lipaŋ puyv təw səsəw ka sələməna tuyv səsəw sı: Ha ma pəyalv ké nyá pəelö. Ḳpöyó taale wontuyv nakvli kv təma səsəw təw na kó puyvı-ı.

19 Na Sowası tasa sı: Pepe təw ké n həŋ nyá tı sı n kəla Itəm nyóma? N lakı kalampaanı ké yem ké. Pı kəla teu sı n çaḡa nyá te. Pepe təw ké n caa sı má na-ŋ té yoo na nyá na Yuta nyóma í lá asalav ké yem?

20 Ama Amasiya ta nu. Ue Isó caakaya ké sı í kó í na ı yoolaa ke timpi pa sóv Itəm tuŋ ke laav tə.

21 Ḳpöyó Sowası na Amasiya pa yoolaa sula yoo ke Petı-Seməsı ke Yuta tetv taa.

22 Uena İseyeli nyóma kəli Yuta nyóma na pá se na pá kpe.

23 Ḳpöyó wulav Sowası kra Yuta wulav Amasiya ke Petı-Seməsı na í kəli-ı. Uena í polo Yosalem na í kó kolunja ke rúbúyó ke meətələna ŋmönuyv (200) cəw ke İfəlayim nənəw na ŋkulunja nyəŋka pə hekv taa.

24 Ḳpöyó Sowası kuu wəla na liyitee nyəwətənaa, na wontunaa kvpantənaa mpa paa wə Isó təsele taa ké Opətı-İtəm kın tə. Na kawulaya təyaya kpancooŋ. Na í kuu yalaa tətə, na í pona Samalıı.

Amasiya kawulaya tənaya

(Awulaa II 14:15-20)

25 Pıı sı naanwə na kakpası ke Amasiya tasa təwv ke İseyeli wulav Sowası səm waalı.

26 Pa keesa Amasiya təm lentı ke pə kraḡav tə kancaalaya na tə tənaya təwv Yuta na İseyeli pa awulaa takəlaya taa.

27 Waatv wei Amasiya kisa Tacaa təwv yəlaa kvla ı təw ké Yosalem. Uena kuyaku nakvli Amasiya se na í polo Lakisi. Na pá təŋı-ı təna na pá ku-ı.

28 Pə waalı ké pa tv-ı keeke taa na kraḡanəŋ paḡale hə, na pá polo pá pimi-ı pa təyaya pəlaav taa.

26

Osiyası kawulaya

(Awulaa II 14:21-22; 15:1-3)

1 Waatv wei yəlaa kra Amasiya pəyalv Osiyası ke kawulaya ke ı caa lonte tə, ı pıı sı wə naanwə na naatoso.

2 Inı ı ləkəna İlatı ıcate ke ı caa səm waalı, na í taḡanı-təyə ŋmav.

3 Osiyası ləlvuyv pıı sı naanwə na naatoso nyəŋka taa ké ı təḡa kawulaya ke Yosalem taa ké pıı sı nulə na naanwə na naale. İ too ka ké Yosalem tv ké na pá yaakı-ı sı Yekoliı.

4 Ḳpöyó Osiyası lapa mpi pə maḡa Tacaa tə ııı ı caa Amasiya.

Osiyası təntə kəpantə na isayale

5 Sakalı na ı səm tə, ı seḡesaya Osiyası ke Isó nunav ké. Na Osiyası kaasəvı ı tı sı í cəkəna Tacaa luḡv nyəntv. Na Isó náa yele na í waakı.

6 Ḳpöyó Osiyası pola Filiisi nyóma ke yoonav na í yakı Katı na Yarəne na Asətətı pə acaləe koloosi. Uena í taḡanı acaləe ke Asətətı na Filiisi nyóma həwəlvuyv taa.

7 Na Iso sēna-i í na Filiisi nyóma na Kuu-Paali Laalupunaa na Meuni nyóma pa yoonav taa.

8 Halēna Amoni nyóma náa felēyi-i lampuunaa.

Osiyasi nyoyu kulaa ké na pá tala Icipiti tetu toŋa.

9 Ḿpóyó i ŋmá ate na iso kutuluj səsəŋj ke Yosalem icate kolunja ŋkulunja nənəyɔ, na tetekele taa nyəŋka, na kolunja təkəŋlle, na í nyəəsɪ kutuluj inəyi teu.

10 Na í ŋmá tətəŋlənaa ke wulaya tetu həyələŋ taa. Na í huli ləkənaa paɣale. Mpi tɔ, i ka wena kaləkəŋ paɣale ke tetekele na tetu ihəntav taa ké. Pəcɔ i wena hataa na tuŋ wei pa yaa si leseŋnaa tɔ i paasənlaa. Mpi tɔ, i ka sɔla haləm ké.

11 Osiyasi paasayana yoolaa mpa pa nyóma yoou təyɔ. Na í faɣa-weyɛ kpeka na pá keesəna kukaluyɔ ŋku wulav waali nyóma taa lelu Hananiya ka tu takəlasɪ ŋmaalu Yeiyeŋ na təma tayanlu Maaseya tɔ.

12 Yoolaa taa yoolaa mpe pa lɔbɔŋ nyəŋj nyóma ka we iyisi naale na nasətoso (2600) ké.

13 Mpe pa paasayanana yoolaa iyisi ŋmɔnyuyɔ na nuɔwə na naatosompɔyɔlaya na nasəle na nuɔwə (307500). Pa sɔlu puwa si pa yookina wulav kolontunaa.

14 Ye pa tɛeki yoou wulav celəyi-weyɛ kraləŋ ké, na ŋmantaasi, na yoou kahusi, na pə tokonaa, na təŋ, na pəntəlvɛɛ.

15 Ḿpóyó nyəntu nəyɔlv i lupa Osiyasi ke yoou maləfənaa səsaa napəli taka na pá su-weyɛ ate na iso kutuluj na koloosi ŋkulunyasɪ taa. Pa təkəna-weyɛ nyómá na pa ləkəna pɛɛ kuyasələɛ. Iso sēna-i teu ké na i toŋ səsəyi na pá puki pooluj.

16 Ama i toŋ inɪ i sɔsa-i təhəm taa. Ilena pá wakəli-i na í yeŋe i Iso Tacaa təŋyɔv ke teu. Haləna kuyakɔ nakəli í sɔv i mayamaya ke Iso təsɛɛle taa si, i wəki tulaalɔnaa ke kətaya təlate.

17 Ḿpóyó kətvɔlv səsə Asaliya, na i waali nyóma ke nunaasa mpa pa wena apalvɔv ke teu tɔ, pa təŋa i waali.

18 Ilena pá səŋ wulav isentaa na pá təmi-i si: Ta caa, n feina mpaav si ŋ wə Iso ké tulaalɔnaa. Aləŋ lɔlvuyɔ nyóma mpa pa kpawa kətvuyɔ təmlɛ tɔ, pɛle pa təmlɛ ké. Mpu tɔ, lu, n təŋa wakəlvuyɔ ké. Pə kaa kusɪ nyá nyoyu ke Tacaa isentaa.

19 Waatu inɪ tɔ, na Osiyasi təkə tulaalv cofolo ke i niŋ taa si i wəki. Tənaɣale i mv kətəlaa na pááná. Ḿpóyó kətəŋ ŋku ku pilisiyi yɔlv tɔ kv lu i tokuyɔ taa ké kprakpa ke Iso təsɛɛle taa. Na kətəlaa səŋa kətaya təlate kite təna na pá nyənəyi.

20 Kətvɔlv səsə Asaliya na lɛlaa pa ná wulav ke mpu, Ilena səyɔntu pu-we na pá ləsi-i kprakpa. I mayamaya i nawa si Tacaa tu-i niŋ, Ilena í se ləŋ ke Iso təsɛɛle taa.

Osiyasi kawulaya tənaya (Awulaa II 15:5-7)

21 Ḿpóyó wulav Osiyasi pəsə asilima kətəŋ tu, haləna i səm. Ilena í caɣana i tike ke i kətəŋ ŋku kv tɔ. I feina mpaav si í məli Iso təsɛɛle taa. Ntəna i pəyalv Yotam wei i nyənaya kawulaya təyaya tɔ tɔ, í paasəyənə tetu yəlaa.

22 Amətɪ pəyalv Iso kuyəyətɔtv teləsɔlv Isayii ŋmaa Osiyasi təm kancaalaya na tə tənaya ke takələyaa taa.

23 Waatu wei Osiyasi səpa, Ilena pá pimi-i awulumpiya pəlaav taa. Ama pa ta pimi-i pa təyaya nyəŋkv taa ké i asilima kətəŋ tɔ. Ilena i pəyalv Yotam lɛtɪ i lonte.

27

Yotam kawulaya
(*Awulaa II 15:32-38*)

¹ Yotam lɔlvɔv pusi hiu na kakpasɪ nyɛŋka taa kɛ ɪ tɔɔv kawulaya ke Yosalem kɛ pusi naanɔwa na naatoso. ɪ too keɛ kɔtɔlv Satɔki pɛɛɔ. Pa yaakaya-ɪ sɪ Yelusa.

² Mɔpɔɔy Yotam lapa mpi pɛ maɔa Tacaa tɔ. ɪ lakaya teitei kɛ ɪsu ɪ caa Osiyasi. ɪɛ ɪ ta sɔv ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa kɛ. Paa na mpv tɔ, yɔlaa ta layasi pa tɔntɛ.

³ Yotam ŋmana ɪsɔ tɛsɛɛɛ ɪsɔtaa nɔnɔɔv na ɪ nyɔɔsi kolunɔ lona paɔale ke Ofeli haɔlvɔv taa.

⁴ Mɔpɔɔy ɪ ŋmawa acalɛɛ ke Yuta pulasi taa. Na kutulvɔv tɔŋ nyɛŋ na tɔtaŋlɛnaa ke hɔtɔŋ taa.

⁵ Mɔpɔɔy Yotam yoonaa Amoni nyɛma na ɪ kɛli-wɛ. Na pɛɛ pɔ fɛli-ɪ liyitee nyɛɔvɔtɔ ke tɔnɔnaa tooso, na tɔɔvnaɔa pɛɛ ke tɔnɔnaa iyisi naatoso (6000).

⁶ ɪɛna Yotam tɔŋ sɔɔsɔɔɪ na pɛ puki. Mpi tɔ, ɪ tɔŋaya ɪsɔ Tacaa ke teu kɛ.

⁷ Pa kɛɛsa Yotam yoonɔ na ɪ tɔma pɛ tɔm ke ɪsɛyɛli na Yuta pɛ awulaa takɔlaya taa.

⁸ Yotam lɔlvɔv pɛnaɔa hiu na kakpasɪ nyɛŋka taa kɛ ɪ tɔɔv kawulaya. Yosalem ke ɪ tɔɔv kawulaya ke pusi naanɔwa na naatoso.

⁹ Waato wei ɪ sɛpa, ɪɛna pɔ pimi-ɪ Tafiiti tɛ. ɪɛna ɪ pɔyalɔ Ahasɪ lɛɛti ɪ lonte.

28

Ahasɪ kawulaya tɔɔv
(*Awulaa II 16:1-6*)

¹ Ahasɪ lɔlvɔv pɛnaɔa hiu nyɛŋka taa kɛ ɪ tɔɔv kawulaya ke Yosalem ke pusi naanɔwa na naatoso. ɪ ta la mpi pɛ maɔa Tacaa tɔ, ɪsu ɪ cɔsɔ Tafiiti.

² Ama ɪsɛyɛli awulaa ke Ahasɪ kɛɛnaa. Halɔna ɪ lu tɔvɔv Paali ɪɛsɛŋ.

³ Na ɪ wɔpɪ-ɪ tulaalɔnaa ke Hinom tɛtɛkɔɛ taa. Na ɪ wɔ ɪ piya ke kɔkɔ, ɪsu acaalɔv nti piitimnaa lakaya na Tacaa tɔɔvɔni-wɛ na pɛ fɛɛ ɪsɛyɛli nyɛma tɔ.

⁴ Na Ahasɪ laa cefelinaa tɔkɔtɔɛ ke pulasi nyɔvɔŋ taa ke hɔv tɛɛ. Na ɪ wɔ pɛ tulaalɔnaa.

⁵ Mɔpɔɔy ɪsɔ Tacaa tv Ahasɪ ke Sili wulav niŋ taa na ɪ yoonaa-ɪ. Na pɔ kuu Ahasɪ yoolaa tuutuuma ke yomle, na pɔ tɛɛna Tamasi. Na ɪsɔ tv Ahasɪ tɔtɔvɔ Lemaliya pɔyalɔ ɪsɛyɛli wulav Peka niŋ taa. Na ɪlɛ ɪ wakɛli-ɪ tɔnaŋnaŋ.

⁶ Yuta yoolaa taa yoolaa iyisi nuunɔwa na hiu (120000) ke Peka kɔwa kɔyaku kolɔmɔvɔ. Mpi tɔ, Ahasɪ kisa ɪ cɔsɔnaa ɪsɔ Tacaa tɔ pɛ tɔɔ.

⁷ Mɔpɔɔy ɪfɔlayim tv Sikali nɔ kɔwa wulav pɔyalaa taa ɪɛlv Maaseya na Asɔlikam wei ɪ kɛ kawulaya tɔɔaya nyɔvɔ tv tɔ. Na wulav waali tv maɔamaɔa ɪlɛkana.

⁸ ɪɛna ɪsɛyɛli nyɛma kpa pa tɛɛtɔnaa Yuta nyɛma alaa na piya ke yɔlaa iyisi ŋmɔvɔvɔ (200000). Na pɔ kuu pa wontu ke tuutuuma na pɔ tɛɛna Samalii.

⁹ Tacaa kɔvɔɔvɔtvɔ tɛlɔsɔlv nɔɔlv ɪ ka wɛ Samalii na pɔ yaaki-ɪ sɪ Oteti. Mɔpɔɔy Oteti lu ɪsɛyɛli yoolaa sɛŋvɔv, na ɪ heeli yoolaa sɪ: Mɔ caanaa ɪsɔ Tacaa mɔna Yuta nyɛma na pɔáná tɔɔv ɪ tv-wɛɔ mɔ niŋ taa. ɪɛna mi kɔ yɔlaa ke sɔsɔm ɪsu taale wontu na ɪsɔ nu.

¹⁰ Pɔɛ pɛ paasi ɪ caa sɪ ɪ tɔ yomle ke Yuta na Yosalem nyɛma, apalaa na alaa. Pɛ taya mɔ ti tɔm ntɛ ɪ caa kɔvɔv ke mɔ ɪsɔ Tacaa ɪsɛntaa?

¹¹ Mpɔv tɔ, ɪ nu ma tɔm na ɪ yɛɛ Yuta nyɛma mpɛ. Ye pɛ taya mpv, Tacaa pɔáná ká huuna-mɛ.

¹² Mpuvle Iseveli nyovu nyoma lelaa na kisa-we na tom nti. Puntunaa nte Yohanan pəyalv Asaliya, na Mesilemati pəyalv Pelekiya, na Salum pəyalv Yehisikiya, na Hatəlayi pəyalv Amasa.

¹³ Ilena pa to-we si: I taa kona saləkatonaa mpeye cəne. I caaki si Tacaa í nyəni-tuyv asayaa ke pa tom taa ké, na pé səəsi-tuyv tasəkəle. Pəyele tə tema-təye weenav, na Tacaa mu-tu na pááná.

¹⁴ Tənaɣa yoolaa heta saləkatonaa mpeye kprakpa ke tene ini. Na pa kisi pa wontu nti paa kuuwa təɣo nyovu nyoma na samaa tona isentaa.

¹⁵ Mpróɣo yəlaa mpa pa ləsa si pá paasəna təmle íte to pa səsa saləkatonaa ke apalvto. Haləna pá ləsi pa wontunaa mpa paa kuuwa to pa taa ké tokonaa na ntəkpala na pá cəla mpa pa lanjaa to. Na pá ha pa tənaya təɣonaya na lom, na pá lá mpa pə kuwa təɣo kəle. Na pá caɣasi mpa paa pəsəyi tonte təɣo kraɣasi tə. Na pá pona pa tənaya paɣi icate Yeliko ke pa tətənaa cəlv. Ilena mpe pá məli Samalii.

Ahasi səlamvuyv ke Asilii sənav
(Awulaa II 16:7-20)

¹⁶ Mpróɣo Yuta wulav Ahasi tēka Asilii wulav ke waatu ini i taa si: Kəo na í sənə-m.

¹⁷ Mpi to, Itəm nyoma ka yookayana-i tətəɣo, na pá kraaki i yəlaa ke yomle.

¹⁸ Ilena Filiisi nyoma náa watí Nekefi ke Yuta həɣəlvuyv taa, na Pəti-Semesi, na Ayaləɣ, na Keteləti, na Soko, na Timna na Kimsə na pé cəlv acaləe, na pá caɣa a taa.

¹⁹ Isəna Tacaa həmna Yuta nyoma nkpəɣvuyv ke wulav Ahasi wei i ta təkí Tacaa təm, na í tusi i yəlaa na pá kisi Isə təɣəle.

²⁰ Mpróɣo Asilii wulav Tekəla-Falasaa kisa Ahasi ke sənəna na í nyəɣsi i isə na pé to-i piti taa.

²¹ Ilena Ahasi kuu Isə təsəele na kawulaya təyaya na i waali nyoma wənəna tona na í ha Asilii wulav. Ama i ta waa pəlv.

²² Paa na pə tv Ahasi ke piti taa to, i təɣna Tacaa ke kisuyv ké.

²³ Na í laaki Tamasi nyoma tuɣ wei i lapa na í kpisi to. Na í təɣ si: Tuɣ waasəɣəna Silii nyoma. Ie ma a laa-i na í waasi má tətə. Ama kəlvəməɣ ini i wakələɣəna í na i yəlaa.

²⁴ Mpróɣo Ahasi kpəyela Isə təsəele taa kətaya wontu, na í yəki-ti na í təkí tə nənəsə. Pə waali ké i sika təkətəlenaa ke Yosalem mpatəe tona taa.

²⁵ Na í ɣmá təlaalənaa tətəɣo i kawulaya acaləe tona taa. Na í wəki i tuɣ ke tulaalənaa, na í kraasəyi i cəsənaa Isə Tacaa pááná.

²⁶ Pa kəsə Ahasi təm na i təma. Na i lakasi kancaalaya na si tənaya ke Yuta na Iseveli pa awulaa takəlasí taa.

²⁷ Waatu wei i səpa, Ilena pá pimi-i Yosalem. Ie pə taɣa awulaa pələav taa. Mpróɣo i pəyalv Isekiyasí ləeta i lonte taa.

29

Isekiyasí kawulaya na Isə təsəele tayanvuyv
(Awulaa II 18:1-4)

¹ Mpróɣo Isekiyasí pəsə wulav ke i ləlvuyv pusí hiu na kakpasí nyəɣka taa. Yosalem ke i təɣo kawulaya ke pusí pəɣəlaya fəi hiu na naanəwa. Isekiyasí too kəle Sakali pəelə Api.

² Ilena Isekiyasí la mpi pə maya Tacaa to. Isu i ləɣe Tafiti.

³ Haləna Isekiyası tūli Iso təseele nənəəsi ke ı kawulaya pənağa kancaalaya nyəḡka taa, na ı taḡanı-te.

⁴ Mḡyú ı kota kətəlaa ke ilim təhule nənəḡo tēe.

⁵ Na ı tə-we sı: Lefii lūlyu nyəma me, ı nu ma təm. ı la mə na Iso təseele mə nyəḡḡ tə asilima keeləyü kətaya. ı laası tə taa acaalətu wontu nti tə wee tə, na ı taḡanı-te.

⁶ Tā caənaa ta təḡ Iso Tacaa ke teu. Pəcə pa lapa mpi pə ta maḡa-ı tə. Pa kḡeəsa-ı na pá kisi Iso təseele ke nyənuyü, na pá ha-ı siḡile.

⁷ Haləna pá təkı tə nənəəsi, na tə kəkəsi te. Na pá yeke tulaalənaa na kətasi nsi kəkə lusa sı təna təḡo lapu ke Tacaa ke tə taa.

⁸ Tənaḡa Tacaa ná mu páná na Yosalem na Yuta, na ı yeke-weḡe wahala taa, na yəlaa wonḡi-we. Na pa təm we səḡəntu na tə susəḡi watu isu ı naakuyü na mə isəpee tə.

⁹ Pə tə kə tá caanaa səpa yooü taa, na tá alaa na tá piya pəsi yomaa.

¹⁰ İle ma caa sı má na Iso tə pəeli nəḡo. Na ı páná katatəlaya nyəna wena ı muna-tu tə á hee.

¹¹ Ma yəlaa me, ı taa wee mpa paa paəsəḡəna tə. Mpi tə, meḡe Tacaa ləsaası ı səḡ ı kiḡ na mə səəlu pu sı ı lapı-ı təmle na ı wəpı-ı tulaalə kə ı hətə taa.

¹² Lefii nyəma mpa pa polaa təḡəle Kehatı lūlyu nyəma. Amasaḡi pəyalu Mahatı, na Asaliya pəyalu Soweele. Na Melali lūlyu nyəma. Apiti pəyalu Kisi. Na Yehaleleli pəyalu Asaliya, na Keəsəḡ lūlyu nyəma. Simma pəyalu Yowa, na Yowa pəyalu İteni,

¹³ na İləsafəḡ lūlyu nyəma. Simli na Yeiyeli, na Asafi lūlyu nyəma. Sakalı na Mataniya,

¹⁴ na Həmaḡ lūlyu nyəma. Yehiyeli na Simeyi, na Yetutuḡ lūlyu nyəma. Semaya na Usiyeli.

¹⁵ Mḡyú pa kḡeḡela pa lūlyu nyəma təna na pá la-weḡe nyəḡḡ tə asilima keeləyü kətaya. Pə waalı kə pa lapa mpü tətəḡo Iso təseele, isu Tacaa ka suw na wulaw heeli-we tə.

¹⁶ Mḡyú kətəlaa sü kutuluḡu taa, na pá taḡanı. Na pá kuu kv taa asilima wontu na pá luna taḡa tə. İlena Lefii nyəma náá kḡaḡa-tı na pá lə Setəḡḡ tətəkəle taa kə icate waalı.

¹⁷ İsətu kuyaku kancaalaya nyəḡku wule ke pa caala Iso təseele ke taḡanıyü. Pə tala kuyaku pələfeı nyəḡku ile pa tala ı kḡaaḡ taa kele. Na pá taḡanı ı tənaya kuyeeḡ pələfeı tətə. İlena təmle te isətu kuyeeḡ naanowa na naatosə wule.

¹⁸ Pə waalı kə Lefii nyəma pola wulaw Isekiyası te, na pá heeli-ı sı: Tacaa wulaw, tə taḡana Iso təseele na kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə sı təlate. Na pə wontu təna na Iso potopotonaa taapəli.

¹⁹ Ye pə kaasa Iso wontu nti wulaw kaanutu Ahası ka pilisa ı kawulaya waatu tə, tə taḡana təle na tə sı-tı na tə mpa. Ntəḡəle kətaya təlate isəntaa.

Isekiyası mələnav ke iso seev na kətasi

²⁰ Təv fema tanaḡ təhulu, ılena wulaw Isekiyası koti icate səsa. Na ı na-we pá polo Iso təseele.

²¹ Na pá kḡenna latəceḡnaa, na ıwaasḡ, na ıweesi, na pəḡtuluḡ ke naatosompḡəḡalaya mpḡəḡalaya sı, pa lakı kətasi ke wulaw təḡaḡa nyəma na Iso təseele na Yuta nyəma pa isayatu taḡanıyü tə. Mḡyú Isekiyası təma Aləḡ lūlyu nyəma kətəlaa sı: ı la kətasi nsəḡi Tacaa kətaya təlate tə.

22 Ίενα πά καλῆνα λατέεενα κε λεντύου να πά τῆγῆσι καλῆμ να πά ἡμισὶ-ωῆγῆ κατὰγα τῆλατε τῶ. Να πά λεντὶ τῶτῶγῆ ἰωααῆ, να ἰωεεσι, να πά λα μῆνυ τῶτῶ.

23 Πῶ καασα πῆγῆλυη, ἰενα πά πῶνα-ἰ wulaw να samaa πα κῆη να πά τῆνι ἰ τῶ κέ πα νῆη.

24 Ίενα κῶτῆλαα λεντὶ να πά ἡμισὶ καλῆμ κε κατὰγα τῆλατε τῶ σῆ, πῶ ἡμισὶ Ἰσεγῆλη νῆῶμα τῆνα ἰσαγῆτυ. Μῆπὶ τῶ, Ἰσεγῆλη νῆῶμα τῆνα τῶ κέ wulaw yelaa να πά λά κατὰγα ἠκα κῶκῶ lusa ka τῆνα τῶ, να ἰσαγῆτυ ἡμισυῶ νῆῶηκα.

25 Μῆρῶγῶ wulaw σῆ Ἰεφῆ νῆῶμα κε Ἰσῶ τῆσεελε ταγῆ τῶ να κῆηκῆηκῆηναα να καμῆη να σαῆκῆναα. Ἰσυ Ταφῆτῆ να Ἰσῶ κῆγῶγῶτῶτυ τελεσῆλαα Κατῆ να Ναταῆη πα σῆω τῶ. Τακαα ἡελαγῆνα Ἰσῶ κῆγῶγῶτῶτυ τελεσῆλαα μῆε να πά τελεσῆγῆ.

26 Να Ἰεφῆ νῆῶμα καγῆ πα τῆκαγῆλε. Να καμῆη wei Ταφῆτῆ ka yelaa να πά lu τῶ, να κατῆλαα νῆά ἡλῆγῆ πα ακαντεε.

27 Ίενα Ἰσεκῆγῆσι τῶ σῆ: Ἰ λα κατῆσι νσι κῶκῶ lusa σῆ τῆνα τῶ. Σαα wei πα καλαα, ἰενα πά τῶ Τακαα κε yontu να ακαντεε να καμῆη wei Ἰσεγῆλη wulaw Ταφῆτῆ lupa τῶ.

28 Μῆρῶγῶ samaa τῆνα ἡῆντα ατε. Να yonyoolaa νῆά τῆηνα yontu να πα καμῆη μαρῆ, να ακαντεε ἡλῆγῆ, ἡλῆνα κατὰγα τῆμ.

29 Waatu wei πῶ τῆνα πῶ τῆμα, ἰενα wulaw να ἰ καλῶ νῆῶμα τῆνα λῆη akula να πά ἡῆντι ατε.

30 Ίενα wulaw να σῆσαα πά τῶ Ἰεφῆ νῆῶμα σῆ: Ἰ σα Τακαα τῶτῶ, να μῶ yontu nti Ταφῆτῆ να Ἰσῶ κῆγῶγῶτῶτυ τελεσῆλυ Ἀσαφῆ παα lupa τῶ. Μῆρῶγῶ Ἰεφῆ νῆῶμα yoonaa λαῆἡλῆμλε. Πῶ waali κέ πα ἡῆντα ατε να πά σεε Τακαα.

31 Ντῆνα wulaw Ἰσεκῆγῆσι τῶ samaa σῆ: Ἰσυ ἰ ἡαυ μῶ τῆγῆ Τακαα κε πῆνετε τῶ, ἰ κῶνα νῆγῶ κῆλυμῆγα κῆεντύου να samtu πῶ κῆηααῆ κε Ἰσῶ τῆσεελε τῆα.

Ἰενα κῶτῆλαα κῶνα τῆλα να πά λά κατῆσι νσι. Ἠλῆνα λῆγῆ κῆλυμῆγῆ νῆῶμα τῆνα λα κατῆσι νσι κῶκῶ lusa σῆ τῆνα τῶ.

32 Λατέεεναα nutoso να ναανῶwa να ἰωααῆη νῆνῶwa (100) να ἰωεεσι ἡμῆνῆγῆ (200) κε πα λαρῆνα κατῆσι νσι κῶκῶ lusa σῆ τῆνα τῶ.

33 Να νααῆη κε nasῆtoso (600) να ἡεηη να πῆη κε ἰγῆσι τοoso (3000) να πά λά κατῆσι λῆνσι.

34 Κῶτῆλαα μῆα παα wee τῶ, πα φῆη παγῆλε. Ἰε πα τα πῆσι να πά λιτῆ κατῆσι νσι κῶκῶ lusa σῆ τῆνα τῶ σῆ τῆλα τῆνα. Πῶ τῶ κέ πα τεετῆναα Ἰεφῆ νῆῶμα λῆλαα σῆνα-we να πά τεεσι πα τῆμλε. Ἠλῆνα κῶτῆλαα λῆλαα λα νῆῶηη τῶ ασῆλιμα κῆελεγῆ κατῆσι. Μῆπὶ τῶ, Ἰεφῆ νῆῶμα ka κῆλα σῶλεγῆ κε πα τῆ ταγῆνῆγῆ να πῶ κῆλη κῶτῆλαα.

35 Κατῆσι νσι κῶκῶ lusa σῆ τῆνα τῶ σῆ tuutuuma να πῶ σῶσῆνα σῆλυμ μῆπὶ πα ἡαwa τῶ πῶ πασι, πῆ wee σῆ πα πῶνα κατὰγα τῆλατε τῶ κέ νῆγῶ κῆλυμῆγα κῆεντύου κατῆσι ναnῶ nim καλῶ nim καλῶ.

Ἰσῆνα πα συ Ἰσῶ σεεε κε Ἰσῶ τῆσεελε τῆα τῶγῆλε.

36 Μῆρῶγῶ Ἰσεκῆγῆσι να γῆλαα τῆνα πα λαῆη ἡλῆμῆνα μῆπὶ Ἰσῶ ἡυλα-we σῆ πά λα τῶ. Μῆπὶ τῶ, πῶ λαπα λῆη κέ.

30

Τεεεν acima τῶγῆν

1-5 Μῆρῶγῶ wulaw Ἰσεκῆγῆσι να ἰ κῆπαγῆλαα, να Yosalem νῆῶμα τῆνα πα κῶταα σῆ, πα ναακῆ σῆ παα πῆσι να πά τῶγῶ Τεεεν acima κε πῆναγῆ ἰσῶν νααλε νῆῶη τῆα γῆα ἰσῆνα. Μῆπὶ τῶ, κῶτῆλαα μῆα παα λαπα νῆῶηη τῶ ασῆλιμα κῆελεγῆ κατὰγα τῶ, πα φῆη παγῆλε. Πῆσῶ γῆλαα τῆα κῶτῆ Yosalem. Ἰε πα ταα πῆσι να πά τῶγῶ-ἰ ἰ τῶγῶν νῆγῶ τῆα. Μῆγῆυλε λῆμαγῆσελε ἠτέ τῆ μαγῆ wulaw να ἰ γῆλαα. Να πά τῆσι να πά κῶτῆ Ἰσεγῆλη νῆῶμα τῆνα σῆ, πά κῆεγῆλη Yosalem να πά τῶγῶ Τεεεν acima. Μῆπὶ τῶ, γῆλαα μῆα παα τῶγῶ-ἰ ἰσυ πα συwa τῶ, πα we πῆσῶγῶ. Τῆναγῆλε wulaw kusa tillaa να πά καῶ Ἰσεγῆλη

na Yuta tetu tēna ke pə kpaɣav ilim ntəɔŋ na pə mpətəŋ tə. Na pá yaa yəlaa na pá polo Iso təsəele na pá təɔɔ acima anu na Iseyeli Iso Tacaa hətə taa. Halı Isekiyası tu ŋmaa ləetələnna na í yaa kpeka wena pə kaasəna ilim ntəɔŋ tə tə.

⁶ Ḿpóyú wulav na ı kupaɣalaa pa tu niŋ ke takələsı taa. Na tillaa yası tetu tēna taa sı: Iseyeli nyəma mpa me í fita Asilii yoolaa niŋ taa tə, í məli Apələham na Isaka na Yakəpu pa Iso kiŋ. Na Iso ká məli mə kiŋ.

⁷ I taa kəena mə caanaa na mə tətənaa mpa pa ta nuna pa cəsənaa Iso Tacaa tə. İlena Iso wakəli-wə isu í naakvuy tə.

⁸ I taa la kaanutənaa isu mə cəsənaa. I nuna-ı na í məli Iso təsəele nte ı taɣana tam tə tə tə taa. Na í pəsı ı təmle nyəma. İle Iso pááná səsəna wena ı muna-me tə a ká hee.

⁹ Ye í məli Tacaa kiŋ, kolontunaa mpa paa kúú mə nyəma ke yomle tə, paa yele-wə na pá məli cənə. Ye mu kəsəna Tacaa tə, íle í kaa lə-me. Pə taɣa pulv, ı kə kupaŋ kə na ı wə suulu.

¹⁰ Ḿpóyú tillaa cəwa İfələyim na Manasee pa tetu acaləe taa. Haləna Sapuləŋ kpekəle taa. Ama yəlaa tuv-wəye na pá wəŋ-wə.

¹¹ Paa na mpv, Asee na Manasee na Sapuləŋ pa kpeka yəlaa ləlaa nawa pa isayav, na pá məli Yosalem.

¹² Ḿpóyú Tacaa tó Yuta nyəma ke nəɔ kolumaya na pá təŋ wulav na nyuyv nyəma pa kusəsutu isu ı ka yəɔtuyv tə.

Isekiyası təkı Təev acima

¹³ Ḿpóyú samaa tuutuuma nəɔlv ı kota Yosalem ke pənaya isətu naale nyəŋ, na pá təɔ kəkəsum fei potopoto acima.

¹⁴ İlena pá svv kpesuyv ke ıcate taa təlaalənaa. Na pá kpenna tulaalənaa təwətənaa, na pá lə Setəŋ tətəkəle taa.

¹⁵ Ḿpóyú pa kəwa Təev acima wontu ke isətu kolum ıı ı kuyeyŋ naanəwa na liyiti wule. Kətəlaa na Lefii nyəma paa wə asilima taa. İlena feele kpa-wə na pá lá nyəŋ tə asilima keeluyv kətaɣa. Na pá lá kətəsı nsi kəkə lusa sı təna təɔ Iso təsəele.

¹⁶ Pa paasəna pa təma ke tam kə isu Iso yulv Moisi kiiu wəv tə. Na Lefii nyəma náá celəɣı kətəlaa ke kətaɣa təla caləm. Na pəle pá pələɣı kətaɣa təlate tə.

¹⁷ Samaa taa yəlaa paɣale taa la nyəŋ tə asilima keeluyv kətaɣa sı pá la Tacaa təmle. Pə tə kə Lefii nyəma paasayana təla lentuyv ke mpa pa taa muna sı pá la kətaɣa təma ke Tacaa hətə taa tə pa lona taa.

¹⁸ İfələyim, na Manasee na Isakaa, na Sapuləŋ pa kpeka yəlaa taa paɣale ta lata nyəŋ tə asilima keeluyv kətaɣa. Pəyele pa təma Təev acima təɔnaya ke təɔv. Anu pə kisina-wəye Iso Təm taa. Ḿpóyú Isekiyası sələməna-wə sı:

¹⁹ Hai, tá cəsənaa Iso Tacaa, wii mpa pa kaasəŋı pa ti na lotu kolumtu sı pá nyı nyá luyv nyəntv tə. Paa pa ta la ti taɣanuyv kətaɣa.

²⁰ İlena Tacaa mu Isekiyası sələmuyv, na í yele pa ŋkpaŋuyv həm.

²¹ Ḿpóyú Iseyeli nyəma caɣa Yosalem ke kuyeyŋ naatosompəɣəlaya, na pá təkı kəkəsum fei potopotonaa acima na laŋhəlvmlə. Na Lefii nyəma na kətəlaa pa san Tacaa ke paa kuyaku ŋku na cəməŋ haŋaa.

²² İlena Isekiyası kpaası Lefii nyəma mpa pa lakı Tacaa təmle na luyv kolumuyv tə pa apalətv. Kuyeyŋ naatosompəɣəlaya təcu kə yəlaa təkəɣa acima təɔnaya, na pá lakı nəɔ kolumaya krentuyv kətəsı na pá san pa caanaa Iso Tacaa na yontu.

²³ Ḿpóyú samaa maɣasaa sı pá səsı acima kuyeyŋ ke naatosompəɣəlaya tətə. Na pá la mpv na laŋhəlvmlə.

²⁴ Mpi to, Isekiyasi ka ceta samaa ke latacena a iyaga (1000), na heeh ke iyisi naatosompogolaga (7000). Na kupagalaa naa cele-i latacena a iyaga (1000) na heeh ke iyisi naanowa (10000). Pae pa paasi kotelaa tuutuuma lapa nyooj too asilima kelvyo kotaga.

²⁵ Yelaa tona laha ka heena, paa Yuta nyoma, na kotelaa na Lefii nyoma. Halena pa krejina Iseyeli tetu ilim ntogoj too nyoma mpa paa kama acima too to. Na mpa pa tema Yuta taa ke cayaw to.

²⁶ Yosalem taa yelaa lahulomle ka wena to mpa ke. Mpi to, pa krayaw Iseyeli wulaw Tafiiti poyalo Salomaj paele taa, na pa koo waatu inu to. Pa ta togota acima anu a taka ke icate taa.

²⁷ Pa tema lena Lefii kotelaa kulh na pa wiina Iso si: Kooli samaa ke kupantu. Mpyoo Iso nu pa kuselomtu na i mu pa naasi ke i tacyale taa.

31

Isekiyasi tayanaju Iso taseele taa tema

¹ Waatu wei acima tema, lena Iseyeli nyoma tona coo Yuta acalae taa. Na pa yaki pae kulalaana, na pa seti pa tesikasi, na pa yaki cefelinaa takotelena. Na pa la muw totogoo Yuta tetu tona taa. Na Pencamee na Ifelayim na Manasee pa kpeka taa. Ilena paa wei i mel i te.

² Mpyoo Isekiyasi faya kotelaa na Lefii nyoma ke kpeka. Na i too paa wei ke i tamle ke Iso taseele taa. Pa tamle nte si pa paasena kotasi nsi koko lusa si tona to. Na nojo kulomaga krentoyu nyensi na yontu na Taca samtu.

³ Mpyoo wulaw Iesa i magamaga i liyitee taa, na i yana tanaa na taanaga kotasi nsi koko lusa si tona to si wontu. Na pa krejina kuyako kuhesoyu wule kotasi. Na isoto kuyako kancaalaga nyehko nyensi, na acima lena nyensi, isu pa keesoyu Taca kiu taa to.

⁴ Ilena wulaw too Yosalem yelaa tona si: I ceta kotelaa na Lefii nyoma ke pa paa nyom. Ilena pele pa ha pa taji pa tema taa, isu pa keesoyu Taca kiu taa to.

⁵ Wulaw heela-weye muw, lena Iseyeli nyoma tuutuuma kona pa kuhalem kancaalaga kulobm, na sulobm, na nim, na tuw nim, na togonasi lensonaa, na pa hogolaj naanowa taa kulomoyu.

⁶ Mpyoo Yuta acalae lena na Iseyeli nyoma toto, na pona pa kwenam hogolaj naanowa taa kulomaj. Paa naaj, paa heeh, paa kucooj wei pa ha pa Iso Taca to. Na pa kaa huwa anaamna ke waani waani.

⁷ Iso too tooso nyeh taa ke pa caalaa, na pa te naatosompogolaga nyeh taa.

⁸ Isekiyasi na kupagalaa pa polaa na pa na mpi yelaa konna to. Ilena pa see Iseyeli Iso Taca na i yelaa.

⁹ Mpyoo wulaw paa kotelaa na Lefii nyoma ke kucooj inu i tom.

¹⁰ Ilena Satoki lulvyo tu kotul Asaliya co si: Hatoo kuyanju yelaa caala kono ke pa kuhalem kuhaw to, togonaga taki-tuyu. Halena pa kaasi sasom. Pa taya pulo, Taca koola i yelaa ke kupantu ke. Hal kukaasom kaana cane.

¹¹ Ilena wulaw to si: I hma wontu tasilu ke Iso taseele kin. Pa tema hmuw, lena

¹² pa pona tanaa pa kucooj na hogolaj naanowa taa kulomoyu, na Iso nyom na pa su teu. Na pa kpa Lefii tu Konaniya ke paasob, i waali tu nte Simeyi.

¹³ Mpyoo Isekiyasi, na Iso taseele nyoyu tu, na kotul soso Asaliya, na Konaniya na Simeyi pa kpa pa waali nyoma. Mpeyele Yehiyeli, na Asasiya, na Nahati, na Asayeli, na Yelimoti, na Yosapati, na Iliyeli, na Isomakiya, na Mahati, na Penaya.

14 M̄p̄r̄ȳḡ pa t̄o Lefii tu Im̄ena p̄ȳalu Kolee wei i taŋaya Iso t̄aseele ilim t̄elule n̄n̄oṅo t̄o si i muṅi kuṅoṅ wei pa lakaya Iso t̄o, na i faya kate nȳom na kate taa kate nȳom.

15 Ie i waali nȳoma t̄oma nt̄e si p̄a tala t̄ȳonasi ke pa t̄et̄ona ke teu. Paa s̄osaa paa s̄akpema na p̄o kees̄ona pa t̄oma kpeka ke acalee nna a taa k̄ot̄ōlaa wee t̄o.

16 P̄e taŋa apalaa mpa pa t̄ena pa h̄ela pa h̄ela pa h̄ema t̄o pa tike pa talayana. Ama na apalopiya mpa paa wena pusi tooso tooso t̄ȳo. Na mpa pa k̄oŋaya pa Iso t̄aseele taa k̄e paa ifemle nte na p̄a laki Iso seew t̄oma na p̄o kees̄ona pa kpeka t̄ȳo.

17 Paa kees̄ona k̄ot̄ōlaa l̄ub̄h̄ k̄e na p̄a t̄o pa h̄ela. Na Lefii tu wei i wena pusi hiu, i pa tu i nȳante. Na p̄o kees̄ona i t̄emle na i kpekae.

18 Pa na pa l̄ub̄h̄ nȳoma t̄ena h̄ela ke pa h̄emaakaya. Paa alaa, na apalopiya, na alopiya. Na pa col̄o nȳoma mpa pa p̄es̄ayi na p̄a t̄ȳo Iso kuṅoṅ i ni t̄o.

19 Ama p̄e kaasa Al̄oŋ l̄ub̄ȳu nȳoma k̄ot̄ōlaa mpa paa we k̄ot̄ōlaa acalee col̄o cacak̄e t̄e t̄o. P̄ele paa l̄esa ȳōlaa ke paa icate nte t̄o taa k̄e. Na p̄a tal̄ayi t̄ȳonaya na Lefii nȳoma mpa pa h̄ela pa h̄ema t̄o.

20 Isekiyasi t̄eŋa tampana ke i kawulaya t̄ena taa k̄e, na i laki k̄upantu, na i Iso Tacaal̄e h̄eena-i.

21 Waatu wei i caala Iso t̄aseele na Iso seew taŋanȳu, na i h̄ol̄ȳi ȳōlaa si p̄a t̄eŋ Tacaal̄e kiin̄, na i c̄al̄ȳi i ti si i nȳi Iso na lotu kul̄mtu ilena Iso yeke na i waaki.

32

Senakelipi wata Yuta kawulaya (Awulaa II 18:13; Isayii 36:1)

1 M̄p̄r̄ȳḡ wulau Isekiyasi nuna Iso na i la teu. Nt̄ena Asilii wulau Senakelipi na i yoolaa p̄a wati Yuta koloosi acalee si pa lek̄ȳi-ye.

2 Isekiyasi nawa si Senakelipi k̄oŋ, na i maŋas̄ayi si i ka yoonaa Yosalem,

3 ilena i heeli i yoolaa nȳȳu nȳoma na i taŋlaa si p̄a t̄eki l̄um seelaa mpa pa we icate waali t̄o. Na p̄ele p̄a mu i t̄om nti.

4 M̄p̄r̄ȳḡ samaa kotaa na p̄a t̄eki seelaa t̄ena. Na seelo wei i kpeŋaya tetu t̄e l̄oo taa t̄o. Pa lapa m̄p̄r̄ȳḡ si ye Asilii nȳoma i k̄oma p̄a taa hiki l̄um ke s̄os̄om.

5 M̄p̄r̄ȳḡ Isekiyasi nȳo toŋ, na i taŋani icate kolon̄a ŋka kaa ȳōkaa t̄o. Na i ŋm̄a ka t̄o k̄e t̄ef̄en̄l̄ena. Na i ŋm̄a kolun̄a l̄eŋka na p̄e taa t̄o. Na i taŋani Milo. Na i lu ŋmant̄aasi na kpal̄eŋ ke s̄os̄om ke Tafiti t̄e.

6 P̄e waali k̄e Isekiyasi kpa yoolaa nȳȳu nȳoma si p̄a paas̄ona icate.

Ilena Isekiyasi koti ȳōlaa t̄enaya icate pat̄oma taa, na i tasa-weye layatu si:

7 I taa nȳa, i nȳo toŋ, na i kaasi m̄e ti. I taa selina Asilii wulau, na i yoolaa tuutuuma. P̄op̄o f̄ei lelen̄, t̄e wena toŋ na p̄e k̄eli-i.

8 M̄pi t̄o, i yoolaa tike ke i wena. Ama ta Iso Tacaal̄e k̄a yoonaa t̄a n̄ȳo na i ya-tu.

M̄p̄r̄ȳḡ wulau t̄om nti t̄e waasa icate ȳōlaa t̄ena.

T̄om nti Senakelipi heela Yosalem nȳoma t̄o (Awulaa II 18:17-37; Isayii 36:2-22)

9 P̄e waali k̄e Asilii wulau Senakelipi na i yoolaa pa tama Lakisi icate. T̄enaya Isekiyasi k̄osa i yoolaa nȳȳu nȳoma nap̄eli si p̄a polo p̄a p̄osi Isekiyasi na Yuta na Yosalem p̄e nȳoma si:

10 Aweye i taaki, na i caŋa Yosalem icate taa na t̄aa tama-t̄eye kotaya?

11 Isekiyasi puŋusiŋi-me si m̄e Iso Tacaal̄e k̄a l̄esi-me ye ma nin̄ taa t̄o i t̄us̄ayi-me ye. I si nȳoṅ̄o si na l̄ok̄o ku m̄e t̄ena.

12 Ntəŋ Isekiyası ını ı kəna təkətəlenaa na Tacaa kətəŋa tətətenaa, na ı heeli Yuta na Yosalem pə nyóma sı pá lakı pa kətəsi ke kətəŋa tətəte kolumtəle təə, na pá wəki tulaalənaa na?

13 ı tı nyı mpi ma na ma yoolaa na ma maŋaməŋa tə lapa ate yəlaanaa tə taa? Piitimnaa mpe pa taa nəŋəlv tuyv ta kayati-tv sı tə taa tv niŋ ke pa tetv təə.

14 Ma yoolaa kpiisa tətənaa mpa tə, pa taa nəŋəlv ikənte ta pəsi na tó yá tə yəlaa. ıle isənəŋa mə ıso ná lakı na ı ləsi-meŋe ma niŋ taa?

15 ı taa yelev na Isekiyası looliyi na ı təsi-meŋe mpv. ı taa mv ı təm. Ma leləyi sı tuyv nakvli kv ta pəsi na kó ya kv piitim yaa kv kawuləŋa nyóma yaa kv tetv ke ma cəsonaa niŋ taa, yaa ma nyəŋ taa. Mpv ını tətəŋə mə ıso kaa waasi-me tətə.

16 Ḿpóŋó Asilii wulav tillaa tuwəwa ıso Tacaa na ı təmle tv Isekiyası.

Asilii wulav kotvuyv ke Tacaa

(Awulaa II 19:14-19; Isayii 37:14-20)

17 Asilii wulav ka ŋmaa lətəli ké na ı footi ıseŋeli ıso Tacaa sı: Ate piitimnaa tuŋ ta pəsi na ı ləsi ı yəlaa ke ma niŋ taa. Mpv tətəŋə Isekiyası ıso kaa pəsi na ı ləsi ı yəlaa tətə.

18 Ḿpóŋó Asilii wulav tillaa yəŋətəna nəŋə səsaŋa ke Hepeəla təm taa sı: Mpa pa cəŋa Yosalem kolunə təə tə səŋəntv ı kpa-we, na pa apalvtv ıle. Na ı ləeki ıcate təhe.

19 ı yəŋətəŋa Yosalem ıso ké ısu ı yəŋətəŋv piitimnaa ləlaa tuŋ wei yəlaa lupa kulupu tə.

Asilii nyóma sewa, na pa wulav səm

(Awulaa II 19:15,35-37; Isayii 37:15,36-38)

20 Ḿpóŋó wulav Isekiyası na Aməti pəyalv ısayii wei ı ké ıso kəyəŋətətv tələsulv tə pa wiina Tacaa sı: Waasi-tv.

21 ılena ıso kəna Silii nyóma tesikile taa ké ısətaa tillu na ı kó yoolaa taa yoolaa təna na nyuyv nyóma. ılena Asilii wulav məli ı tetv taa na feele. Ḿpóŋó kuyaku nakvli Asilii wulav svv ı tuyv kutuluŋu taa, na ı piya kolvlası kv-ı.

22 ısəna Tacaa yapa Isekiyası na Yosalem yəlaa ke Asilii wulav na kolontunaa ləlaa niŋ taa təŋəle. ılena ı yelev na pá heesi pə təna pə taa.

23 Ḿpóŋó yəlaa pəŋəle kəna Tacaa ke kvhaaŋ, na Yuta wulav Isekiyası ke kvcaəŋ. Na piitimnaa mpa pa cəna-we tə pá nyaŋna wulav.

Isekiyası Kawuləŋa təm

(Awulaa II 20:1-21; Isayii 38:1-8; 39)

24 Waatv ını ı taa ké kvtəŋ ısaŋəv nakvli kv kpa Isekiyası. ılena ı wiina Tacaa, na ılé ı huli-ı na yaasi nəŋəlv sı ı ká waa-ı.

25 Ama Isekiyası ta sa ıso ké kopantənaa mpe pa təə. Halı ı həma ı təŋı na Tacaa náa mv ı na Yosalem na Yuta nyóma na pááná.

26 ılena Isekiyası na ı yəlaa pá ná pa wakəlvuyv. ıle Tacaa ta tasa-weŋe pááná mənəv ke ı kawuləŋa waatv taa.

27 Isekiyası ka wəna ké, pəć ı həte yaawa. Ḿpóŋó ı ŋmá kutuluŋ na ı sı pə taa ké liyitee nyəŋətə, na wula, na liyitee pəe, na səosəŋ nimnaa, na kpaləŋ, na liyitee wontunaa ləntı.

28 Na ı ŋmá tətəŋə kvtəŋəŋ, na sulvm, na nim, pə təsule na kaləkəŋ tətəŋəle na tətəsəle.

29 Haləna ı ŋmá acaləe, na ı sı naaŋ, na heeŋ, na pəŋ pə kaləkəŋ. Mpi tə, ıso ka hə-ı wəna ke tuutuuma ké.

³⁰ Isekiyasi inu i keena Kihon lum seelu wei i we isotaa to, na i la loou na lum kpena ilim tetule too ke Tafiti te.

Isekiyasi waakaya i kulapam taa ke.

³¹ Pa too ke waatu wei Papiloni tetu tokelaa kusa pa yelaa si pa polo pa na Isekiyasi tetu taa tema sosona to, Iso yela-i na i ton i luyu nyantu si i naaki i waali.

³² Pa keesa Isekiyasi tom lentu ke Amoti poyalu Iso kuyogotutu telosulu Isayii kunanatu takelaya taa, na Yuta na Iseyeli pa awulaa nyonka taa. Ka taa ke pa keesaxi isona i ton te lapa Iso ke teu to.

³³ Waatu wei Isekiyasi sapa, ilena pa pimi-i Tafiti loluyu nyoma palaau haogoluyu isotaa nyonk*fa* taa. Ilena Yosalem nyoma la i layaga na pa yolona-i. Na i poyalu Manasee leeti i lonte taa. ^a

33

Manasee kawulaya

(Awulaa II 21:1-18)

¹ Manasee loluyu pusi naanowa na naale nyonka taa ke i pessa Yuta wulau. Ilena i toyo pusi nule na naanowa na kakpasi (55) ke Yosalem taa.

² Mpyou i lapa mpi pa ta maya Taca to. I keena piitimnaa mpa Iso ka toyonaa na pa fee-we to pa lakasi isayasi.

³ Halona i tayani hman ke tokotolena mpa i caa Isekiyasi naa yokaa to. Na tun wei pa yaa si Paalona to i talaalena, na i saaki tesika kulalaaya na i lunjiyi isotolunyasi.

⁴ Na i hma talaalena lempra ke Yosalem Iso taseele nte Taca ka tema si inu i ka caya to taa ke tam to.

⁵ Na i siki isotolunyasi talaalena ke Iso taseele taasi naale too.

⁶ Halona Manasee wo i piya ke koko ke tuyu Hinom tetekale taa. Na i laki tutu na topotopo pa tema ani a tona, na i susi koyonah. Mpi pa ta maya Taca toyo i lakaya tam. Ilena pa kra Iso ke paana.

⁷ Na i saaki tuyu na i su Iso taseele taa. Peyele Taca ka tema Tafiti na i poyalu Salomon ke heeluyu si: Yosalem icate nte ma lasa Iseyeli kpeka tona taa to te Iso taseele taa ke ma caya tam ke ma yelaa heku.

⁸ Ye Iseyeli yelaa tokaxi ma kusosutu na ma kiij wei Moisi hula-we to, ma kaa ye na pa toyonu-weye tetu nti ma hawa pa sosona to te taa.

⁹ Ama Manasee na yelaa ke na Yuta na Yosalem yelaa isayatu keli isu piitimnaa mpa Taca kpiisaa na pa fee mpe to.

¹⁰ Mpyou Taca yagotona wulau na i yelaa. Ama pa taa noxolu ta ke njkranoyu.

¹¹ Kena i yeke na Asilii wulau yoolaa nyony nyoma koo, na pa kra Manasee na pa tu i noyo taa ke njkpasu, na pa hoko-i alukpala ke teu, na pa teena Papiloni.

¹² Mpyule Manasee lanje wakelaa na i pasa i toxi sosom na i wiina i caanaa Iso Taca si:

¹³ Nyoni ma pototole. Ilena Iso mu i kusolomutu na i mohna-i Yosalem ke i kawulaya taa. Pa krayau waatu inu toyo Manasee cekonaa si Taca tike nte Iso.

¹⁴ Pale pa waali ke Manasee hmawa kolunja kokulaya ke Tafiti te na icate waali too. Na ka tona Kihon lum seelu ilim tetule too, na ka mali Setolon tetekale na Ofeli, halona tiina nonoyo. Mpyou i su yoolaa sosaa ke Yuta kolooi acalae taa.

^a 32:33 *Isotaa palaau*: Yuta nyoma huliji palaau ke ilena pa taa ke palaan na i pila tema too, isu ate na iso kutuluyu.

15 Na í læsi tʷyʷ Kusaakʷyʷ ŋku í ka sika Iso təsele taa tō. Na í yōki cefelinaa təkətəlenaa mpa í ka ŋmawa Iso təsele pulaya tō na Yosalem tō, na í lə pə həyələŋ ke ɪcətə waali.

16 Uena í ŋmá Tacaa ke kətaya təlate, na í lá nəyɔ kulomaya kʷentʷyʷ na samtu pə kətasi. Na í tó Yuta nyóma si: I see Iseyeli Iso Tacaa.

17 Paa na mpʷ tō, yəlaa lakaya Iso Tacaa tike ke kətasi ke təkətəlenaa ləlaa taa ké tətʷ taa.

18 Pa keesa Manasee təm lentɪ ke Iseyeli awulaa təna takəlaya taa. Paa sələmpʷyʷ ŋku í sələma Iso na təmnaa mpa Iseyeli Iso Tacaa heela Iso kʷyɔyɔtʷtʷ tələsʷlʷ na pá heeli-ɪ tō.

19 Paa isəna Iso mʷwa í kusələmpʷtʷ tō, na í isayatu təm. Na isəna í ŋmawa cefelinaa təkətəlenaa na í siki pə ləesəŋ tō. Na isəna í nawa í mayamaya í isayatu tō, pa keesa pə tənaya Hosayi təma takəlaya taa.

20 Manasee səpa, uena pá pimi-ɪ í mayamaya í tɛ. Uena í pəyalʷ Aməŋ ləeti í lonte taa.

Aməŋ kawulaya

(Awulaa II 21:19-26)

21 Aməŋ lʷlʷyʷ pusi hiu na naale nyəŋka taa ké, í pəsa Yuta wulav ke pusi naaleye Yosalem.

22 Na í lá mpi pə ta maya Tacaa tō, isʷi í caa Manasee. I laa í caa tʷŋ.

23 Pəyele í ta na si í wakələna Tacaa isʷi í caa ka nav ílé í isayatu tō. Halɪ unɪ í nyəntʷ tɛɛ ɪɛye.

24 Mʷpóyʷ wulav Aməŋ waali nyóma kɔla í tō na pá kv-ɪ í təyaya taa.

25 Ama Yuta nyóma kʷwa mpa pa kv-ɪ mpʷ tō. Uena pá ləeti í pəyalʷ Sosiyasi ke í lonte.

34

Sosiyasi kawulaya na Iso seew tayənyy

(Awulaa II 22:1-2; 23:4-20)

1 Sosiyasi lʷlʷyʷ pusi pələfei naanʷwa nyəŋka taa ké, í pəsa Yuta wulav. Yosalem taa ké í caya pusi hiu na naanʷwa na kulomaya.

2 Mʷpóyʷ í lapa mpi pə maya Tacaa tō. I təma teitei ké isʷi í ləŋce Tafiiti, í ta lu í ɪkʷatɛ taa.

3 I kawulaya pənaya pələfei naanʷwa nyəŋka taa tō, na í təŋa ifepu ké. Waatu unɪ í taa ké í caala í ləŋce Tafiiti Iso luyɔ nyəntʷ ke pɛekʷyʷ. Pusi liyiti tɛɛwa, uena í sʷv cefelinaa təkətəlenaa na pə tʷŋ na pə tesikasɪ ke kʷiisʷyʷ ke Yosalem na Yuta pə taa.

4 Pa yōka tʷyʷ Paali təkətəlenaa ke í isentaa na pə tulaalʷ təwəte nte tə wɛ pə tō tō. Na pá sɛti tesikasɪ na pá wakəli tʷŋ waanɪ waanɪ tənəŋnəŋ. Na pə pəsi mʷlʷm na pá pəli í laalaa pələaŋ tō.

5 Na pá wə tʷŋ kətəlaa mʷwa ke pa kətasi təlataa tō. Isəna Sosiyasi tayana Yuta na Yosalem təyale.

6 Pəle pə waali ké Sosiyasi cəwa Manasee, na Ifəlayim, na Simiyəŋ, na Nəfətali pə kʷeka taa, na pə cəb həyələŋ taa.

7 Na í yōki tələalənaa na tulaalʷnaa təwəte ke Iseyeli kʷeka təna taa. Na í faya tesikasɪ na tʷŋ ke həyəlasi. Uena í məli Yosalem.

Kətʷlv səsə kulusa kiiu takəlaya tō

(Awulaa II 22:3-10)

⁸ M̄p̄óȳ Sosiyasi kawulaya p̄naya p̄lefeɪ hiu nȳn̄ka, kuyaku nakuli, Sosiyasi t̄n̄na Yuta tetu Iso s̄eɛn na Iso t̄seɛle ke tayanuyv. Ilena í t̄o Asaliya p̄yalv Safan̄, na ɪate paas̄n̄lv Maaseya, na wulav t̄m̄ ȳȳot̄lv Yowakas̄i p̄yalv Yowa s̄i: I polo í tayan̄ ma Iso Tacaa t̄seɛle n̄ma.

⁹ M̄p̄óȳ apalaa m̄pe pa pona k̄otlv s̄os̄o Hilikiya ke Iso t̄seɛle liyitee n̄na Lefii nȳma tan̄laa ka m̄wa Manasee, na If̄elayim, na Iseyeli k̄peka lenna, na Yuta na Yosalem nȳma pa kin̄ t̄o.

¹⁰⁻¹¹ Ilena p̄ele pa cele-ȳeɛ t̄ma nȳv̄v̄ nȳma m̄pa pa paas̄ayana Iso t̄seɛle tayanuyv t̄o s̄i: I yana p̄eɛ, na l̄tasi. Na í fel̄i n̄malaa, na kantaa, na t̄ma lataa. Na p̄a n̄mana kutul̄n̄ l̄l̄n̄ wei Yuta awulaa ka yelaa na í hoti t̄o.

¹² Lefii tv Melali lul̄v̄v̄ nȳma Yahati, na Op̄atiya, na Kehati lul̄v̄v̄ nȳma Sakali, na Mesulam, pa paas̄ayanana t̄ma nȳma, na p̄a lak̄i pa t̄ma ke teu. Lefii nȳma lel̄aa m̄pa paa nȳma c̄m̄n̄ m̄arv̄ t̄o,

¹³ p̄ele pa makayana m̄paav̄ wontu na s̄ȳall̄aa t̄n̄na. Na pa taa lel̄aa náa paas̄ȳena pa t̄ma waan̄i waan̄i lataa. Na tak̄elas̄i n̄maav̄ na t̄ma tayanuyv na n̄n̄os̄i tan̄v̄v̄.

¹⁴ Waav̄ wei pa k̄pakayaa liyitee n̄na paa suwa atakaa taa k̄e Iso t̄seɛle taa t̄o. Ilena k̄otlv Hilikiya mayana Tacaa k̄iuv̄ n̄ku ɪ ka heela Moisi na í n̄maa t̄o kv̄ tak̄elas̄i.

¹⁵ M̄p̄óȳ ɪ heela tak̄elas̄i n̄maalv Safan̄ ke ka t̄m̄ na í cele-ɪ k̄e.

¹⁶ Safan̄ ná pona-keɛ wulav, lena í kees̄ona í t̄ma t̄m̄ s̄i: Nȳa t̄m̄le nȳma t̄ma t̄ma wena n̄ ka hul̄a-we t̄ȳo larv̄.

¹⁷ Na k̄ot̄l̄aa ná koosa Iso t̄seɛle atakaa liyitee na p̄a cela t̄ma nȳv̄v̄ nȳma na t̄ma lataa.

¹⁸ Ilena Safan̄ tasa s̄i: Hal̄i k̄otlv s̄os̄o Hilikiya cela-m̄ tak̄elaya.

M̄p̄óȳ Safan̄ naala-keɛ kalv̄v̄ ke wulav.

*Sosiyasi ȳȳot̄na Iso kuȳȳot̄tv̄ tel̄s̄lv̄ alvnȳn̄ Hul̄eta
(Awulaa II 22:11-20)*

¹⁹ Waav̄ wei wulav nu k̄iuv̄ tak̄elaya n̄ke ka t̄m̄, lena ɪ lan̄le wak̄eli na í c̄eli ɪ wontu.

²⁰ M̄p̄óȳ ɪ yaa Hilikiya, na Safan̄ p̄yalv Ahikam, na Mika p̄yalv Ap̄ot̄n̄, na tak̄elas̄i n̄maalv Safan̄, na ɪ waal̄i nȳma taa lel̄v̄ Asaya na í t̄o-we s̄i:

²¹ I polo í p̄os̄i Tacaa ke ma na Iseyeli kakaas̄aya na Yuta ȳl̄aa t̄a t̄m̄, na tak̄elaya n̄ka t̄o hika ɪs̄ant̄o t̄o kele ka t̄m̄ t̄o. M̄pi t̄o, t̄a c̄os̄naa taa t̄ki kus̄os̄utu n̄ti pa n̄maa ka taa t̄o. P̄a t̄o k̄e Tacaa p̄áán̄a ka huuna-t̄ȳv̄v̄ s̄os̄m̄.

²² M̄p̄óȳ Hilikiya na ɪ taapalaa pa pola Iso kuȳȳot̄tv̄ tel̄s̄lv̄ alvnȳn̄ Hul̄eta t̄eɛ Yosalem k̄pek̄ele kv̄fate taa. Hul̄eta paalv kele Tokeh̄ati p̄yalv Salum, Has̄ela saali. Salum ɪn̄i ɪ paas̄ayanana k̄ot̄l̄aa wontu kususuutu. M̄p̄óȳ apalaa m̄pe pa keesa pa t̄m̄ ke Iso kuȳȳot̄tv̄ tel̄s̄lv̄.

²³ N̄t̄ena Hul̄eta t̄o-we s̄i: I tel̄si wulav s̄i Iseyeli Iso Tacaa t̄ma s̄i:

²⁴ Maa yelev̄ na mpusi k̄o Yosalem na ȳl̄aa pa t̄o ɪsu pa n̄maav̄ tak̄elaya kane ka taa t̄o.

²⁵ M̄pi t̄o, Yosalem ȳl̄aa l̄o-m̄ na p̄a laak̄i tun̄. Ilena pa lakas̄i ns̄i s̄i k̄pa-m̄ p̄áán̄a. P̄a t̄o k̄e ma p̄áán̄a huuna ɪate t̄en̄eɛ s̄os̄m̄ a ta tiita.

²⁶ Ye p̄a kaasa wulav ɪe, Iseyeli Iso Tacaa heeliȳi-ɪ s̄i: ɪsu n̄ nuv̄ tak̄elaya n̄ke ka taa t̄m̄ ke teu, na

²⁷ n̄ti ma ȳȳota Yosalem na ɪ ȳl̄aa pa t̄o t̄o. Na n̄ ná nȳa t̄ewak̄elle, na n̄ layasi na n̄ c̄eli nȳa wontu na lan̄wak̄elle na n̄ p̄eli ɪs̄el̄m̄ t̄o, maa mu nȳa kus̄el̄m̄v̄.

²⁸ Maa yele na hí sí sëm kòpam, na pá pi-ŋ nyá pèlaav taa. N kaa na mpusi wei í ká koo Yosalem ícate na tə yəlaa təo tə.

*Sosiyasi na Iso pa nɔyɔ pɛɛlvɔv kɔfam
(Awulaa II 22:20-23:3)*

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ k̀ɔ̀t̀ùl̀v̀ s̀ɔ̀s̀ɔ̀ Hilikiya na í taapalaa pa polaa na pá heeli híp̀r̀ỳg̀ wulav.

²⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ wulav kota Yuta na Yosalem pə nyuvu nyəma tənaya í kin ke krapraa.

³⁰ Na pá na pa samaa pá polo Iso təsəele, na kətəlaa, na Lefii nyəma, na paa yəlaa mpa. Ilena wulav kala-weyɛ kiiu takəlaya ŋka pa hiiwa Iso təsəele tə.

³¹ Pəle pə waali ké í səna í kumte təo ké Iso təsəele taa, na í na Taca a pá pəeli nɔyɔ. Na samaa tisi sí mpe paa təkí í kiin na í kəsɛyəsətu, na í kətətətə, na luyu kələmuyv, na lotu kələmtv. Na pá laki pə təna mpi pa ŋmaa takəlaya ŋke ka taa tə.

³² M̀p̀r̀ỳg̀ wulav yelaa na pa təna mpa pa we Yosalem tə pá təkí nɔyɔ ŋke, na Pəncamɛɛ kpekəle nyəma. Pə krayav waatu uní tɔyɔ Yosalem yəlaa təŋa nɔyɔ ŋka pá na pa cəsənaa Iso pa pəelaa tə.

³³ Ilena Sosiyasi kv acaalətv nti yəlaa lakaya Iseyeli tetv təna taa tə, na í cáálí-we sí pá sɛɛ pa Iso Taca. Mpu pə təo ké pa taa nɔyɔlv ta yele Taca təŋuv, haləna Sosiyasi səm.

35

*Sosiyasi təkí Tɛɛv acima
(Awulaa II 23:21-23)*

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Sosiyasi tɔyɔ Tɛɛv acima ke ísətv kancaalaya nyəŋ kuyɛɛŋ naanwə na liyiti nyəŋkv wule, na pá kú pə iwɛɛsí.

² Ilena í tó kətəlaa ke pa təma na í səsí-weyɛ apalətv sí: Í paasəna Iso təsəele.

³ Na í heeli Lefii nyəma mpa pa sɛyɛsəyí samaa ke kiin na pá laki Taca təmle tə sí: Í su Iso atakaa ké Iso təsəele nte Iseyeli wulav Tafiiti pəyalv Salvməŋ ŋmawa tə tə taa. Í taa tasa-í hɔyɔlvv. Pənente í paasəna mə Iso Taca təmle, na í yəlaa Iseyeli nyəma.

⁴ Í faya mə taa ísu mə ləlvŋ na mə təmle kpeka wɛv tə, ísu Tafiiti na í pəyalv Salvməŋ pa kɛsuvv takəlaya taa tə.

⁵ Na í tayəni mə yəlaa kpeka na í polo Iso təsəele taa, na í səna Iseyeli nyəma ləlaa, na pə kəsəna ísəna pa faya pa ləlvŋ tə.

⁶ Pə wɛɛ ké sí í la Tɛɛv acima kətasi. Mpu tə, í la nyəŋ təo asilima kɛlvv kətaya, na í paasəna mə tɛtənaa, na acima la teu ísu Taca kɛsvv Moisi tə.

⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ Sosiyasi ləsa í mayamaya í kalakəŋ taa ké iwɛɛsí na pínasi iyisi hiu na naanwə (30000) na í ha Iseyeli nyəma mpa paa kotaa tə sí pá lana Tɛɛv acima kətasi, na naaŋ ke iyisi tooso (3000).

⁸ Ilena í waali nyəma náa ha samaa na kətəlaa na Lefii nyəma ke təla tətə. Na Iso təsəele paasənləa, Hilikiya, na Sakali, na Yehiyeli pəle pá ha kətəlaa ke iwɛɛsí na pínasi ke iyisi naale na nasətoso (2600), na naaŋ ke ŋmuvv na nūwə (300) sí pá lana Tɛɛv acima kətasi.

⁹ Ilena Lefii nyuvv nyəma Konaniya na í newaa na Semaya na Netaneyeli na Hasapiya na Yeyiyeli na Yosapatí pəle pá ha pa tɛtənaa ke iwɛɛsí na pínasi ke iyisi kakpasí (5000) na naaŋ ke nasəle na nūwə (500).

¹⁰ Ísəna pa tayəna acima tɔyɔlv. Kətəlaa ná səŋa pa təsəŋle ké, na Lefii nyəma ke pa kpeka taa ísu wulav ka suv tə.

11 Ilena pá lentí iwéesi na pinasi, na pá celəxi kotəlaa ke caləm na pá pələxi kotəya təlate tō. Ilena Lefii nyóma náa litiyi wontu tənəŋ.

12 Ḿpóyó pa su tōla na a mpa, ilena pə tu kələna latəcənnaa mpa pə wēe si pá la Tacaa ke kotəya ŋka kəkó lusa ka tənə tō. Na pá keesəna isəna Iseyeli nyóma lələn fayaa tōyo teitei, isu pə wēw takələya ŋka Moisi celaa tō ka taa tō.

13 Na pá wə Tēw acima iwéesi isu pa tu laki tō. Pə kaasa kotasi tōla lenna, ilena pá təsi-yēge tiipee na sələpanaa yaa wontu lentí taa. Na pá pona Iseyeli nyóma tənaya ləŋ.

14 Pə waali, ilena Lefii nyóma paasəna kotəlaa na pa mayamaya pa nyəm. Aləŋ lələw nyóma kotəlaa wəkayana kotəya ŋka kəkó lusa ka tənə tō na nim cəlō nim cəlō kotasi lensanaa. Pə tōw kē Lefii nyóma ná lakaya tōŋonaya.

15 Asafi lələw nyóma yonyoolaa ná wē pa təma taa, isu Tafiiti na Asafi paa seyesyūw tō. Na wulaw layatu tasəlaa Hemaŋ na Yetutuŋ na nənəsi taŋlaa ke pa nyəna taa. Pa taa nəŋəlō ta kul. Mpi tō, Lefii nyóma lelāa lakaya pələyē tōŋonaya tōtōyo.

16 Isəna pa tayana Tacaa acima ke kuyaku ŋku tōyole. A tōyōu na a kotasi lapu lapa teitei kē isu Sosiyasi suw tō.

17 Tēw acima aní ɪ waali kē Iseyeli nyóma kotilaa tənə tōyo kəkəsum fei potopotonaa acima ke kuyeyē naatosompəyolaya.

18 Tōw pə krayaw Isə kuyəŋətutu teləsulo Samiyeli waatu tō, Iseyeli wulaw nəŋəlō ɪ ta tayanəta acima isu kotəlaa na Lefii nyóma na Yosalem na Yuta nyóma na Iseyeli nyóma lelāa sənaw Sosiyasi na pá lá tō.

19 Sosiyasi kawulaya pənaya pələfei hiu nyəŋka taa kē pa tōyo Tēw acima aní.

Sosiyasi kawulaya tənaya (Awulaa II 23:28-30)

20 Ḿpóyó waatu nəŋəlō Sosiyasi tēma Isə təsēle tayanəw. Ilena Icipiti wulaw Neko kraya ɪ yoolaa na í tənəna Kaakemisi ke Ifəlati pəyo tōw na pá polo yoou. Ntəna Sosiyasi mayasi isu í kayati-wē.

21 Ilena Neko tili na í pəəsi Yuta wulaw si: N taŋəxi-m suwe? Pə taya nyaya ma kəŋ yoonaw. Ama ma kolontu ləlō kē. Halí Isə heela-m si má la təcaw. Mpu tō, Isə wē ma waali kē. Ye n kayata-m ɪ ká kv-ŋ.

22 Paa na mpw Sosiyasi ta nu. Pəcó Isə mayamaya heelina-ɪ təm nti. Ḿpóyó Sosiyasi yusa ɪ ti na ɪ polo Mekito tetəkəle taa si pá yoou.

23 Ilena nəŋəlō hiki-ɪ nyómle ke təyoole tənə. Na í tó ɪ təmle nyóma si: ɪ luna-m ma nukí wəsasi ke teu kē.

24 Na təmle nyóma ləsi-ɪ ɪ kēke taa na pá tu-ɪ lələl taa na pá kpeena Yosalem na í sí tənə. Na pa pimi-ɪ ɪ cəsənnaa pələaw taa na Yuta na Yosalem nyóma wii-ɪ.

25 Ḿpóyó Isə kuyəŋətutu teləsulo Selemii wii-ɪ ləyaya wula. Na pə kraya kuyanaku na pə suna saŋa tō yonyoolaa apalw nyóma na alw nyóma yooki-təxi. Halí tə wē ləyaya wula takələya taa.

26-27 Sosiyasi təm lentí, pə krayaw tə kancaalaya na tə tənaya tō, tə wē Iseyeli na Yuta awulaa takələya taa. Ka taa kē pa keesəxi isəna Sosiyasi tənə Tacaa kiŋŋ ke teu tō.

¹ M̄p̄óḡ Yuta tetu nyáma kpawa Sosiyasi p̄yálo Sowakasi ke wulaw na pá læeti i caa lonte ke Yosalem taa.

² Sowakasi l̄l̄byu pusi hiu na tooso nȳjka taa ké i t̄ȳo kawulaya ke is̄ot̄nnaa tooso ke Yosalem.

³ Icipiti wulaw Neko k̄sa-i kawulaya kpelaya t̄o ké Yosalem, na í tú Yuta nyáma si pá fel-i lampuu ke liyitee nȳȳet̄o kiloonaa iyisi tooso (3000) na w̄la ke kiloonaa hiu na naan̄wa.

⁴ P̄a waali ké pa kpa Sowakasi neu Iiyakim ke Yosalem na Yuta p̄a wulaw, na pá laγasi-i h̄ete si Sowakim. Ilena pá t̄ena i taal̄v Sowakasi ke Icipiti.

⁵ Sowakim l̄l̄byu pusi hiu na kakpasi nȳjka taa ké i p̄sa wulaw ke Yosalem taa ké pusi naan̄wa na k̄l̄m. I lapa mpi p̄a ta maγa i Is̄o Tacaa t̄o.

⁶ M̄p̄óḡ Papiloni wulaw Nepukanesaa na i yoolaa pa wata Yuta tetu. Na pá kpa Sowakim na pá h̄o-k̄-i alukpala ke teu na pá t̄ena-i Papiloni.

⁷ Na pá kuu t̄t̄ȳo Is̄o t̄aseele taa wontunaa payale na pá pona Nepukanesaa kawulaya t̄ȳaya taa ké Papiloni.

⁸ Sowakim t̄m læti w̄e Iseyeli na Yuta p̄a awulaa tak̄laya taa. Ka taa ké pa keesa i acaal̄t̄o lakasi nsi si taa i tu i ti, na mpi p̄a maγana-i t̄o. I p̄yálo Sowak̄eη læt̄ana i lonte taa.

⁹ Sowak̄eη l̄l̄byu pusi p̄olefei naan̄wa*fa* nȳjka taa ké i p̄sa wulaw ke Yosalem ke is̄ot̄nnaa tooso na k̄ȳeη naan̄wa. I lapa mpi p̄a ta maγa Tacaa t̄o. ^a

¹⁰ P̄anaya sikaa, ilena Nepukanesaa kuu Sowak̄eη na Is̄o t̄aseele taa wontu s̄s̄ōnt̄u, na í pona Papiloni. Ilena í kpa Sowak̄eη l̄l̄byu tu ke Yosalem na Yuta p̄a wulaw.

Setesiyasi kawulaya na Yosalem icate kuuu

(Awulaa II 24:18-25:21; Selemii 39:1-10; 52:1-27)

¹¹ Setesiyasi l̄l̄byu pusi hiu na k̄l̄m̄aya taa ké i p̄sa Yuta wulaw ke pusi naan̄wa na k̄l̄m̄aya ke Yosalem.

¹² M̄p̄óḡ i lapa mpi p̄a ta maγa i Is̄o Tacaa t̄o. Hal̄na Is̄o ȳȳet̄ōna-i na Is̄o k̄ȳȳet̄ōt̄u tel̄es̄l̄o Selemii n̄ȳo na í kisi i is̄aȳtu ke nau.

¹³ P̄aa na Nepukanesaa ká lapa na Setesiyasi tuuna Tacaa ke í na Nepukanesaa m̄i pa n̄ȳo p̄eel̄byu t̄m taa t̄o, Setesiyasi k̄la Nepukanesaa t̄o na í lá lan̄kpus̄oη na í kisi Iseyeli Is̄o Tacaa t̄e ké m̄l̄byu.

¹⁴ Na p̄a k̄p̄eηna k̄t̄ōl̄aa nȳȳu nyáma na samaa, na pá l̄l̄es̄ȳi is̄aȳtu, na pá lak̄i piit̄im lemp̄i nyáma acaal̄t̄o t̄ena. Na pá pilisi Tacaa Is̄o t̄aseele ke Yosalem.

¹⁵ Pa c̄s̄ōnnaa Is̄o Tacaa k̄sa tillaa ke t̄m payale si: I polo i ȳȳet̄ōna-w̄e na ma n̄ȳo.

¹⁶ Ama Iseyeli nyáma foota-w̄e na pá won̄ Is̄o k̄ȳȳet̄ōt̄u tel̄es̄l̄aa, na pá kisi Is̄o T̄m. Ilena Tacaa náa m̄v-w̄e na pááná ke katat̄elaya, a feina k̄ōle.

¹⁷ Is̄o yelaa ké na Papiloni wulaw na i yoolaa pa wati-w̄e, na í tu-w̄eγe pa niη taa na pá k̄w̄ Iseyeli yoolaa. Hal̄i p̄a k̄p̄eηna Is̄o t̄aseele taa, i ta kenti ifep̄iya na p̄el̄aa na ap̄l̄aa na k̄k̄rat̄el̄aa pa taa n̄ȳōl̄v t̄o.

¹⁸ M̄p̄óḡ pa kuu Is̄o t̄aseele wontu s̄s̄ōnt̄u na s̄k̄p̄etu t̄ena, na k̄p̄ancoou. Na pá k̄p̄aya wulaw na i waali nyáma pa nȳm na pá pona p̄a t̄enaya Papiloni.

¹⁹ Ilena pá nȳγasi Is̄o t̄aseele na kawulaya t̄ȳaya ke k̄k̄o. Na pá ȳk̄i Yosalem icate kol̄uηa na wontu kop̄antu.

²⁰ M̄pa yoou k̄p̄isaa t̄ȳo Papiloni wulaw kuuwa, na pá p̄asi i yomaa, na p̄a k̄p̄eηna wulaw l̄l̄byu nyáma. Hal̄na P̄eesi nyáma k̄nte.

^a 36:9 pusi: p̄olefei naan̄wa: Awulaa II 24:8 taa pa ȳȳet̄ō t̄ena si pusi p̄olefei hiu.

²¹ Μ'πόγύ πῶ lapa ισι Tacaa ka heeluyu Iσῶ kuyῶγῶtῶtῶ telῶsῶlῶ Selemii κε τῶm nti na ι kpaali τῶ si: Nῶγῶlῶ kaa caya tetῶ taa kῆ pusi nutoso na naanῶwa. Halῶna τῶ heesῶyῶ waatῶ tῆ. Ilena πῶ leeti heesῶyῶ waatῶnaa mpa pa taa paasῶna τῶ.

Silusi mpaav hav si pá ημά Iσῶ tῶsele

²² PEECI wulav Silusi kawulaya pῶnaya kancaalaya nyῶhka taa kῆ Tacaa tu ι taa si ι ká yele na τῶm nti Iσῶ kuyῶγῶtῶtῶ telῶsῶlῶ Selemii ka yῶγῶtaa τῶ tῆ lá. Halῶna ί tῶ Silusi taa si ί kpaalῶna nῶγῶ sῶsaya κε ι kawulaya tῶna taa, na pá ηmaa takῶlasi taa si:

²³ PEECI wulav yῶγῶtaa si, isῶtaa Iσῶ Tacaa tῶ ma ninῶ taa kῆ tetῶ tῶna kawulasi. Halῶna ί tῶ-m si má ηma-ι Iσῶ tῶsele κε Yosalem κε Yuta tetῶ taa. Mῶ tῶna mpa me ί kῆ ι yῶlaa τῶ ί mῶli Yosalem. Mῶ Iσῶ Tacaa ί su-me.

ISƏTƏLASI TƏM TAKƏLAYA Kutubtu

Tə naaki takəlaya kanə ka taa si, Pəesi wulaw səsə Silusi hawa Yuta nyəma ke nəyo si, pá məli pa te Yosalem. Ye pa məlaa ile pa tayanı ηmav ke Isə təsele. Ama Yuta nyəma kolontunaa larja ta həena Isə təsele nte tə tayanıyo.

Takəlaya kanə ka taa seyesəyo səsəyo ləhku nte si, Isə yələa í layası layasəyo mayamaya. İlena pá kaasi na pá tó tənte kəpante.

Isəna pa faya Isətəlası takəlaya tə:

Yuta nyəma məlvəyo kancaalaya nyəm, titite 1-2

Isə təsele tayanıyo na tə təlvəyo, titite 3-6

Isətəlası na Yuta nyəma lələa pa məlvəyo, titite 7-10

Wulaw Silusi ha nəyo si pá tayanı ηmav ke Isə təsele

¹ Məpəyú Tacaa tv í taa si í yoosiyi təm nti í ka yəyətəna Isə kəyətətə teləsəlo Selemii nəyo təyo Pəesi wulaw səsə Silusi kawulaya pənaya kancaalaya nyəhka taa. İlena Isə tv Silusi taa si í kpaalı í kawulaya taa na pá ηmaa takəlası taa si,

² Pəesi wulaw Silusi yəyətəa si: Isətəa Isə Tacaa təna ma niη taa ké antulinya təna kawulası, na í tv-m si má tayanı ηmav ke í təsele ke Yuta tətə taa ké Yosalem.

³ Mə taa mpa pa kəna í yələa taa lələa? Isə í wəe pəntənaa waalı na pá polo Yosalem ke Yuta na pá ηmá Tacaa İseyeli Isə ké təyaya. Isə unı í wəna Yosalem.

⁴ Timpi timpi İseyeli nyəma wəe tə, pá nyəma í ha-wəye liyitee na wəla na wontu lənti na təla, na luyə kəlməyo kəcəy na pá pəna Yosalem na pá tayənəna Isə təsele ke ηmav.

⁵ Məpəyú Yuta na Pəncaməe pə ləlvə nyəyə nyəma, na kətəlaa na Ləfii nyəma, na pa təna mpa pa taa Tacaa Isə ka tuwa si pá polo Yosalem tə pa səy pa təyi tayanıyo si pa təkki.

⁶ İlena pa cəlo nyəma ha-wəye nyəyələyo kəpəhku na wəla pə wontu, na wontu kəpəntə lənti na təla. Isə təsele nyəntə nti pəa hana luyə kəlməyo tə tə paasi.

⁷ Məpəyú wulaw səsə Silusi kota Tacaa kətəya wontu na í mələna Yosalem. Nəpukanəsəa ka kuuna-təyi Isə təsele na í su-təyi í mayamaya í təyə kutuluyə taa.

⁸ İlena wulaw heeli kpancoo təy nyənəlv Miteletəti si: Cəla wontu ntəyi Yuta nyəyo tv Səesepasaa.

⁹ Wontunaa mpa í cəla-ı təyələ wəla pələntənəa hiu na naanəwa na liyitee nyəyələyo nyəma ke iyaya (1000), na səsə ke pəyələyafəi hiu na naanəwa.

¹⁰ Na wəla cəmsənəa ke hiu na naanəwa, na liyitee nyəyələyo təy nyəhku cəmsənəa ke nasələ na naanəwa (410), na wontu lənti ke iyaya (1000).

¹¹ Pə kəpəntə wəla na liyitee nyəyələyo pə wontu ke iyisi kəkpası na nasələ (5400). Məpəyú Səesepasaa na lələa pa kəyaya wontu nti na pá məli Yosalem.

2

İseyeli nyəma mpa pa luna Papiloni tə pa həla

¹ Yuta tətə həyələyo nyəma mpa wulaw Nəpukanəsəa ka kuuwa tə pa həla ntə. Pa taa pəyalə mələna Yosalem na Yuta tətə taa, pəa wəi ké í cəte taa.

² Mpa pa kpaɣa-we na pá mələna tɔɣɔle Solopapeeli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Selaya, na Lelaya, na Motokayi, na Pilisan, na Misipaa, na Pikifayi, na Lehun, na Paana. Iseɣeli lɔlɔɣ nyóma na pa yəlaa həla ntɔ.

³ Paləsi lɔlɔɣ nyóma we iyisi naale na nuɔɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (2172).

⁴ Sefatiya nyóma ke ηmɔɔɔɣu na nuɔɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (372).

⁵ Ala nyóma ke nasətosɔ na nuɔɔwa na nutoso na naanɔwa na kakpası (775).

⁶ Pahati-Mowapu nyóma ke iyisi naale na nuɔaasa na naanɔwa na naale (2812). Yesuwa na Yowapu pa lɔlɔɣ nyóma nté.

⁷ Ilam nyóma ke iyaxa na ηmɔɔɔɣu na nule na naanɔwa na liɣiti (1254).

⁸ Satu nyóma ke nasənaasa na nuɔɔwa na nule na kakpası (945).

⁹ Sakayi nyóma ke nasətosɔ na nuɔɔwa na nutoso (760).

¹⁰ Pani nyóma ke nasətosɔ na nule na naale (642).

¹¹ Pepayi nyóma ke nasətosɔ na hiu na tooso (623).

¹² Asəkati nyóma ke iyaxa na ηmɔɔɔɣu na hiu na naale (1222).

¹³ Atonikam nyóma ke iyaxa na nutoso na naatosɔ (666).

¹⁴ Pikifayi nyóma ke iyisi naale na nule na naanɔwa na naatosɔ (2056).

¹⁵ Ateɣ nyóma ke nasəle na nule na naanɔwa na liɣiti (454).

¹⁶ Ateɣ nyóma ke pələfei nuɔɔwa. Yehisikiya lɔlɔɣ nyóma nté.

¹⁷ Pesayi nyóma ke ηmɔɔɔɣu na nuɔɔwa na hiu na tooso (323).

¹⁸ Yola nyóma ke nuɔɔwa na naanɔwa na naale (112).

¹⁹ Hasum nyóma ke ηmɔɔɔɣu na hiu na tooso (223).

²⁰ Kipaa nyóma ke nuɔaasa na naanɔwa na kakpası.

²¹ Pətəlehəm ɪcate nyóma ke nuɔɔwa na hiu na tooso (123).

²² Netofa ɪcate nyóma ke nule na naanɔwa na naatosɔ.

²³ Anatəti ɪcate nyóma ke pələfei nuɔɔwa na hiu na naanɔwa (128).

²⁴ Asəmafeti ɪcate nyóma ke nule na naale.

²⁵ Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Peeləti pa acalɛ nyóma ke nasətosɔ na nuɔɔwa na nule na tooso (743).

²⁶ Lama na Kəpa pa acalɛ nyóma ke nasətosɔ na hiu na kɔlɔm (621).

²⁷ Mikiması nyóma ke nuɔɔwa na hiu na naale (122).

²⁸ Pətɛɛli na Ayi pə nyóma ke ηmɔɔɔɣu na hiu na tooso (223).

²⁹ Nepo nyóma ke nule na naanɔwa na naale.

³⁰ Makpisi nyóma ke nuɔɔwa na nule na naanɔwa na naatosɔ (156).

³¹ Ilam lɛlɔ nyóma ke iyaxa na ηmɔɔɔɣu na nule na naanɔwa na liɣiti (1254).

³² Halim nyóma ke ηmɔɔɔɣu nuɔɔwa na hiu (320).

³³ Loti na Hatiti na Ono pə nyóma ke nasətosɔ na nuɔɔwa na hiu na kakpası (725).

³⁴ Yeliko ɪcate nyóma ke ηmɔɔɔɣu na nuɔɔwa na nule na kakpası (345).

³⁵ Senaa ɪcate nyóma ke iyisi tooso na nasətosɔ na hiu na naanɔwa (3630).

³⁶ Kətəlaa kpeka ntɔ. Yesuwa lɔlɔɣ nyóma Yetaya tɛɛsi nyóma we nasənaasa na nuɔɔwa na nutoso na naanɔwa na tooso (973).

³⁷ Imɛ lɔlɔɣ nyóma ke iyaxa na nule na naanɔwa na naale (1052).

³⁸ Pəshuu nyóma ke iyaxa na nasəle na nule na naatosompɔɣɔlaya (1247).

³⁹ Halim lɔlɔɣ nyóma ke iyaxa na naanɔwa na naatosompɔɣɔlaya (1017).

⁴⁰ Lefii nyóma kpeka ntɔ. Hatafəya lɔlɔɣ nyóma Yesuwa na Katəməyeli pɛle pa nyóma we nutoso na naanɔwa na liɣiti.

⁴¹ Iso tɛɛɛle yonyoolaa ntɔ. Asafi lɔlɔɣ nyóma we pələfei nuɔɔwa na hiu na naanɔwa (128).

42 İso təseəle nənəəsi tanılaa ntə. Salum, na Ateə, na Taləmən, na Akupi, na Hatita, na Sorayi, pa ləlvə nyəma we pəxələyafəi nənəwa na nule (139).

43 İso təseəle taa təma lataa səkpema ləlvə nyəmə ntə Siha, na Hasufa, na Tapawəti,

44 na Keləsi, na Siyaha, na Patən,

45 na Lepana, na Hakapa, na Akupi,

46 na Hakarı, na Samlayi, na Hanan,

47 na Kitəli, na Kahaa, na Leyaya,

48 na Lesən, na Nekota, na Kasam,

49 na Usa, na Paseyi, na Pesayi,

50 na Asəna, na Meunim, na Nefusim,

51 na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu,

52 na Pasilut, na Mehita, na Haasa,

53 na Paakəsi, na Sisela, na Tema,

54 na Nesiya, na Hatifa.

55 Salumən təmlə lataa ləlvə nyəmə ntə Sotayi, na Sofəlet, na Peluta,

56 na Yaala, na Taakən, na Kitəli,

57 na Səfatiya, na Hatili, na Pəkəlet-Hasəpayim, na Ami.

58 İso təseəle taa təmlə lataa səkpema na Salumən təmlə lataa ləlvə nyəmə krenta nənənyə nənəwa na nənəasa na naənəwa na naale (392).

59 Mpa pa luna Papiloni ke Tel-Mela, na Tel-Hası na Kelupi, na Atan, na İmēe tə pa ta pəsi na pə kēsi teu ke pa ləlvə nyəma na pa cəsənəa təm si pə hūli si pa kē İseyeli nyəma.

60 Pa tənə paa kē Telaya, na Topiya, na Nekota pa ləlvə nyəma kē. Paa we nasətəso na nule na naənəwa na naale (652).

61 Kətəlaa ləlaa ka we kē isı mpa pa ta pəsi na pə hūli si pa kē İseyeli nyəma tə. Mrexele Horaya na Hakəsi na Paasilayi. Mpi pə tə pa yaakaya kantəkaya nyən ineyə mpv təxəle si İ kraya Kalaati tə Paasilayi pəlaa taa ləlv.

62 Paa pəkə mpe inı pa həla ke kətəlaa nyənə taa kē pa ta na. Pə tə kē pa nyənə-weye asilima nyəma na pə kisina-we si pə taa la kətəlaa təmlə.

63 Mprüxə kəfənēe maɣamaɣa kisina-we si pə taa təxə İso kəhav, hələna kətəlv nəxəlv ı maɣası wala pee taka nna pa naakənə İso luyə nyəntə tə na ı na na pəcə.

64 İseyeli nyəma mpa pa luna Papiloni tə pa krenta iyisi nule na naale na nənənyə nənəwa na nutoso (42360).

65 Pa taa kaləna təmlə nyəma apalaa na alaa mpa paa we iyisi naatosompəxələya na nənənyə na nənəwa na hiu na naənəwa na naatosompəxələya (7337) tə. Pa taa ka we yonyoolaa apalə nyəma na alə nyəma ke nənənyə (200).

66 Na krayənə ke nasətəso na nənəwa na hiu na naənəwa na naatosə (736), na krayənə kəpəsən*fa* ke nənənyə na nule na kakpası (245). ^a we həkv na həkv kē. İ ta kē krayən, pəcə ı ta ke krayə.

67 Yooyəonaa ke nasəle na hiu na naənəwa na kakpası (435), na krayəsı ke iyisi naatosə na nasətəso na nənəwa na hiu (6720).

68 Waatə wei pa tala Yosalem timpi İso təseəle weē tə, iləna ləlvə nyəmə ləlaa hə kəcən na luyə kəlvənyə si pə nmana İso təseəle ke tə ləntə kəpəntə taa.

69 Mprüxə pa hawa isənə pa pəsaa tə si pə nmana İso təseəle. İləna pə lu wəla nyəətv iyisi nutoso na kəlvə (61000), na lixitee nyəətv kiləonaa iyisi naale na nasəle na nənəwa (2500). Na pə ha tətəxə kətəlaa capanaa nənəwa (100).

^a 2:66 *kərayənə kəpəsən*: Pa yoosa krayən na krayə na pə ləlvə mpi təxə pa yaa mpv. İ

⁷⁰ İlenə kətəlaa na Lefii nyəma na mpa pa səhna İso təma tə, na yonyoolaa na nənəsı tanlaa na İso təseele taa təmlə lataa səkpema caya acaləe nna pa ha-wə tə a taa.

3

Yesuwa na Solopareeli pa tayənəyi İso sɛɛv

¹ Mprəyú pə tala isətu naatosompəɣələya nyəh, İlena İseyeli nyəma tənə mpa paa məla acaləe taa tə pə koti nəɣo kələmaya ke Yosalem.

² İlenə Yosataki pəyalv kətəlv Yesuwa, na ı tɛɛtɔnaa na kətəlaa lɛlaa, na Selatəyeli pəyalv Solopareeli, na ı lələvnyəma pa niki İso kətaya təlate ke ηmav sı pa lakı kətası nsi kəkə lusa sı tənə tə, isı pa keesvyu İso yulv Moisi kiıh taa tə.

³ Paa na pa cələ piitimnaa caakaya-weyə nyaasvyu tə, pa ηmawa kətaya təlate ke tə lonte taa na pə lakı Tacaa ke kətası nsi kəkə lusa sı tənə təɣo tə tə ke tanəh na taanaya.

⁴ Pə waalı kə pa təɣa coka acıma isı paa keesvyu tə na pə lakı kətaya ηka kəkə lusa ka tənə təɣo təm isənə paa suwa paa kuyaku ηku tə.

⁵ Pə krayav waatu ıı təɣo paa sıv paa kuyaku ηku kv kətası lapv ke tam, na nsi pa lakı paa isətu wei ı kancaalaya kuyaku tə, na Tacaa acıma kuyeyəh nyənsı, na luyv kələmvnyu nyənsı.

⁶ Mpv pə yelına na pə caalı kətası nsi kəkə lusa sı tənə təɣo lapv ke Tacaa ke isətu naatosompəɣələya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhkv wule, na pə ta tu suta İso təseele kvfatə kite.

⁷ Pəle pə waalı kə pa caa təmlə nyəma sı pə saakəyi taası na pɛɛ na pə feli-wɛ. İlenə pə cɛla Sitəh na Tiiı nyəma ke təɣənaya na konyənyəm na nim sı pɛle pə tilına-weyə kpenkpelası kvpaıhı na tənku taa sı pə tala Safah. Pɛɛsı wulav səsə Silusi hana-weyə pə mpaav.

⁸ Mprəyú pa məla Yosalem taa, na pənaya naale nyəhka isətu naale nyəh siki. İlenə Selatəyeli pəyalv Solopareeli, na Yosataki pəyalv Yesuwa, na ı tɛɛtɔnaa kətəlaa lɛlaa, na Lefii nyəma mpa pa luna Papilonı tə, pa niki təmlə na pə ləsi Lefii nyəma mpa pa tala isı pıı sı hiu na waalı tə sı pə paasənə İso təseele ηmav.

⁹ Mprəyú Lefii tu Yesuwa na ı pəyalaa na ı tɛɛtɔnaa, na Hotafiya lələv tu Katəməyeli na ı pəyalaa pa kpenta nəɣo na pə mv İso təseele təmlə lataa paasənəv. Na Henatati lələvnyu nyəma Lefii nyəma sənə-wɛ.

¹⁰ Waatu wei İso təseele ηmalaa sıv kite, İlenə pə kənə kətəlaa na pə sıv pa kətaya wontu na Lefii nyəma mpa pa kə Asafi lələvnyu nyəma tə na akantɛɛ na cəməh na pə sah Tacaa isı İseyeli wulav Tafiiı ka sıv tə.

¹¹ İlenə pə sah Tacaa na pə puyələyi-ı na pə yooki yontu na pə kaasəyi təma sı: Tacaa wɛ teu, na ı sələvnyu ke İseyeli fɛi tənaya. Mprəyú samaa nə puyələ-ı tətə na kawilitası səsənsı. Mpi tə, pa sı pa İso təseele kite.

¹² Mprəyú kətəlaa na Lefii nyəma payələ na lələvnyəh nyəh kvkpatəlaa mpa paa nyəma İso təseele kvpəntə tə pa wiıwa təkpoə ke saa wei pa tənə kvfatə kite ke sıv tə. Ama lɛlaa nə wilitaya kə na lanhələvmlə səsəle.

¹³ Halı yulv ı pəsəyi na ı faya lɛlaa lanhələvmlə na kawilitası na lɛlaa wula. Mpi tə, pa makaya kapıı səsənsı kə na pə nıki pooluı.

4

Yuta nyəma kolontunaa səhsə İso təsele ηmav

¹ Μύργύ Iseyeli nyéma kolontunaa nuwa si, Yuta na Pencamee pə nyéma kəmnə Papiloni, na pá ηmaaki timpri paa see Tacaa Iso tə.

² İlena pá polo na pá mayana Solopareeli na ləlnə nyəonə nyéma na pá tə-we si: Tá luyə wee si tə səna-meçe Iso təselele İtə tə ηmau. Ta mayamaça tə seəkaya Iso kəlmə inəyi na tə lakı-ı kətası ke hatoo kuyarık Asilii wulaw Asalatəη kəna-tuyə cəne tə.

³ Ama Solopareeli na Yesuwa na Iseyeli ləlnə nyəonə nyéma lelaa pa cəwa si: Pə ta muna si i səna-tu na tə ηma tá Iso ke təselele. Ta tike tu ηmana-ı. Mpi tə, pə ké tá Iso Tacaa təselele ké. Peesi wulaw səsə Silusi mayamaça ka si İmύγú.

⁴ Μύργύ kolontunaa mpe pa mayasaa si pa nyaasəyi Yuta nyéma na pə yəəli pa apalətu na pá yele Iso təselele ηmau.

⁵ Haləna pá ha wulaw waalı nyéma ke liyitee si pá wakəli Yuta nyéma təmlə ke pə krayaw Peesi wulaw Silusi pəəle haləna pə tala Taliyusi waatu.

Pa kula Yuta nyéma waalı ke wulaw Atakəsesee kij

⁶ Μύργύ Yuta nyéma kolontunaa ηmaa Atakəsesee ke takəlaya ke i kawulaya kancaalaya waatu na pá suu Yosalem na Yuta tetu nyéma ke təm.

⁷ İlena Piselam, na Mitəletati, na Tapeyeli, na pa taapalaa pá ηmaa wulaw Atakəsesee tətə na Alaamee təm taa na tə ηmaatu pəe.

⁸ Μύργύ həçəlyuy ηku ku kəfəneə Lehum na i takəlası ηmaalə Simesayi pa ηmaawa wulaw Atakəsesee tətəyə Yosalem təm si:

⁹ Taya həçəlyuy kəfəneə Lehum na i waalı tə Simesayi, na tá taapalaa mpa ta tə we Tin, na Afasataki, na Taapelı na Afalası, na İleki, na Papiloni, na Susi, na Teha, na İlam pə həçələη taa tə.

¹⁰ Na yəlaa lelaa mpa Asilii wulaw səsə lelv Asənapaa ka krayaa na i si Samalii acalee taa na İfəlatı pəçə tetu kəkaasətu nti tə wəna ilim tətəle həçəlyuy tə tə na lentənaa tə.

¹¹ Pa takəlaya ηke ka taa təm nté si: Tacaa wulaw Atakəsesee, taya nyá təmlə nyéma mpa pa wəna İfəlatı pəçə kətəη na cəne tə tə.

¹² Ta heeliyina-η si Yuta nyéma mpa pa lu nyá tə tə pa tala Yosalem cəne na pa taa wee si pa tayanəyi yəlaa asayaa na tə kullaa icate nteçe ηmau. Halı pa tema koləηa kite ke tayanuyə na pá ηmaaki.

¹³ Tacaa, nyi teu si ye yəlaa panə pa ηmá pa icate na tə koloosi, icate nyéma kaa tasa lampuunaa fəlyuy na liyitee kaa wee kawulaya kpancoou taa.

¹⁴ Pə tə kə ta mpa tə lapa nyələleη na tə ké nyá təmlə nyéma tə, ye tə nyənəyi səna paa tuyəna-η tə pə wulı-tv. İle tə mayasəyi ké si

¹⁵ İ pəeki nyá caanaa takəlası kypəηsi taa, n ká mayana si icate tənə tə yəlaa ké asayaa ké. Tuu tə tə yəlaa ta həesi wulaw səsə na həçəlyuy kəfəneə ke wakəlyuy, na tə yəlaa kuləyi təma tə kə tam ké. Pə mayamaça pə tə kə tə yəkaa.

¹⁶ Tacaa, tə kpadəyi-η si, ye icate tənə na tə koloosi pə ηmawa, n kaa pəsi İfəlatı pəçə həçəlyuy kəne.

Wulaw Atakəsesee kvcəcətv

¹⁷ Wulaw səsə ηmaawa kəfəneə Lehum na i takəlası ηmaalə Simesayi na pa taapalaa mpa pa si Samalii na İfəlatı pəçə kətəη tetu taa tə si: Ma nyéma me, ma see-me.

¹⁸ Takəlaya ηka i ηmaa-m tə pa teləsa-ke na pa kala-m.

¹⁹ Ma yəlaa na pa pəeki icate nte tə təm na pá ná tampana si hatoo tə, Yosalem icate nyéma kuləyi awulaa tə kə tam ké.

²⁰ Pə kaasa ıcate ńtə tə, awulaa napəli pa təkayana kawulaya na pá ηmakələyi həyələyü ηku ku nyəma, na pá muyi-weye lampuunaa na pá feləyi-we na pəcs pá suuki pa tetu taa.

²¹ Mpu tə, í heeli Yuta nyəma sı pá səη na má hawa nəyö de pəcs paa ηmá.

²² İ paasəna teu yoo, í taa too təm nti tə təə. Pə taa kəə na pə tasa-tuyü wakələyü tətə.

²³ Too isı Lehum na ı takəlası ηmaalı Simesayi na pa taapalaa pa kalvyü wulav takəlaya tə, pu laku-weye ləη. Tənya pa pola kprakpa na pá cáalı Yuta nyəma na təm nti tə toη sı pá yele ηmau.

Pa tayanəyi İso təsele ke ηmau

²⁴ Mpu Yosalem İso təsele ηmau səηaa haləna pə tala Peesı wulav Taliyusi kawulaya pənya naale nyəηka.

5

¹ Mpu kuyaku nakuli İso kuyəyətü teləsul Asee na İtoo pəyalı İso kuyəyətü teləsul Sakalı pa polaa na pá yəyətəna Yuta na Yosalem nyəma na İseyeli İso nəyö.

² İlena Selatəyeli pəyalı Solopapeli na Yosataki pəyalı Yesuwa pá niki İso təsele ηmau ke Yosalem, na İso kuyəyətü teləsəlaa səna-we.

³ Tənyale İfəlatı pəyö həyələyü küfəne Tatənyai, na Seta-Posənyai, na pa taapalaa pa polaa na pá pəəsi Yuta nyəma sı: Awe ha-meye mpaav sı í ηmá İso təsele na koloosi?

⁴ Pə wee sı í heeli-tuyü mpa mpa pa ηmaaki isəntə tə pa həla.

⁵ Ama İso we Yuta nyüyü nyəma waalı, de pa ta pəsi pá səy sı pa təmlə, haləna pá heeli wulav Taliyusi ke pə təm na í cə-we.

Yuta nyəma kolontunaa kula pa waalı

⁶ Takəlaya ηka İfəlatı tetu küfəne Tatənyai na Seta-Posənyai na ı taapalaa həyələyü nyəəη nyəma pa ηmaa wulav səsə Taliyusi təyole

⁷ sı:

Tacaa wulav səsə Taliyusi, tə see-η, nyana tetu.

⁸ Tə pola Yuta ke İso təsele təηmale na té mayana pa təηna-təye ηmau na pəe kusaakəe. Pa kama kpeηkpelası ke koloosi taa. Pa təmlə tewaya, na tə təηna lapu ke ləηləη.

⁹ Mpu tə nawa nyüyü nyəma na té pəəsi-weye wei ı ha-weye nəyö sı pá ηma İso təsele na pə koloosi tə.

¹⁰ Halı tə pəəsə-weye mpa pa ké təmlə nyüyü nyəma tə pa həla sı tə ηmaaki na té kəna-η.

¹¹ İlena pá cə-tu sı: Tə ké isətəa na atə pə İso təmlə nyəma ké. Tə kusəyi İso təsele nte İseyeli wulav səsə nəyöl ı ka ηmawa ləηtaa təyö.

¹² Ama tə caanaa kusa isətəa İso páná na ilé ı tu-tuyü Papiloni wulav Nepukanəsaa niη taa na í wakəli İso təsele ńtə, na í kuu yələa na í tēna ı tē.

¹³ Pə waalı ké wulav Silusi ná ha nəyö ke ilé ı kawulaya pənya kancaalaya nyəηka taa sı té tayanı-təye ηmau.

¹⁴ Nepukanəsaa ná kuu İso təsele ńtə tə taa wəla na nyəyətü küpəntə na pə wontu ké, na í pona Papiloni na í su ı tuyü kutuluyu taa. Ama wulav səsə Silusi ná kpaηa-tı na í cəla Sesepasaa wei ı kpaηa Yuta küfəne tə.

¹⁵ Na í heeli-ı sı: İ polo í ηma İso təsele nteye tə lonte küpəntə taa. İlena pá sı wontu ntəyi pə taa.

¹⁶ Mpu pə lapəna na Sesepasaa polo Yosalem na í taalı İso təsele kite. Pə kpaηav waatü ünı tə pa təmlə təηna pote ké. Ama pə ta tenta.

¹⁷ Pənenəte ta caa, ye le na pá pəeki Papiloni kawulaya takəlası taa na tó ná sı Silusi ha nəyō ke tampana sı pá ηma Yosalem İso təseele nité yaa isəna. Ye n tema mpv, ile n heeli-tuyv nti n mayasaa tō.

6

Wulav Taliyusi kvəcətv

¹ Mpróy wulav səsə Taliyusi tv yəlaa sı pá pəeki Papiloni icate taa ké timpi pa siki ləη takəlası na wontu kəpantv tō.

² Ama Metii həyəluyv kolonja icate İpətanı taa ké pa hii takəlaya nakəli na pá ηmaa ka taa sı:

³ Wulav Silusi ka kpaala i kawulaya pənaya kancaalaya nyəηka taa sı, paa tayanı İso təseele ηmav ke tə kite kəpənte tō ké Yosalem na pá laki tə taa ké kətasi. Tə kəηkəlməηj ká wəe məetələnaa hıu na naanəwa na tə wəη ke mpv tətō.

⁴ Paa ηma pəe kvsaakee ke cəesi tooso ké, na kpeηkpe lası ke cəeyə. Kawulaya kpancoou liyitee ke paa lana.

⁵ Wula na nyəyət v kəpantv wontu nti wulav Nepukanəsaa ka kpaaya Yosalem İso təseele taa na i pona Papiloni tō, paa məηna-tı na pá su-təyi tə lona taa.

⁶ Mpruyəle Taliyusi ηmaa takəlaya ke İfəlatı pəyō tetv nyuyv tv Tatənayı na Seta-Posənayı na pa taapalaa həyəluyv nyuyv nyəma sı: İ ye le təm nti.

⁷ Pə wəe sı pá ye le Yuta nyəma ké təpamm na pá ηma İso təseele. Tetv tv na Yuta nyuyv nyəma i səna na pá ηma-təyē tə lonte kəpənte taa.

⁸ Ma caa sı i səna-wəyē tə ηmav taa, na i feη na i ləsəyi kawulaya kpancoou taa lampuunaa mpa yəlaa fəlaa tō na i cələyi-wə, na təmlē i taa səη.

⁹ İ paasəna teu na i cələyi Yosalem kətəlaa ke mpi pa nyuləyi tō, isu latəcənaa na iwaəη na iwəesi nsi pa lakəna kətasi ke isətəa İso tō, na təyənaya na təm na nım.

¹⁰ Waatv inəyi paa pəsi na pá laki İso ké kətasi nsi sı wə-i səsəvη tō, na pá sələməna wulav səsə má na ma pəyalaa.

¹¹ Ye wei i ta təη ma təm təne, maa ye le na pá ləsi i təyaya tesika na pá siki na pá həkə-i ka nyuyv taa na pá pəsi i təyaya ke hute.

¹² Ye wulav nəyəlv yaa piitim napəli pə caa pə yəki İso təseele nité yaa pə kisi ma təm, İso wei inı i wə Yosalem tō inı i ka həna pəntv ηkpaηuyv. Taliyusi má, ma sına mpv. İ təη tə təna tətətete.

¹³ Mpróy İfəlatı pəyō tetv nyuyv tv Tatənayı na Seta-Posənayı na pa taapalaa pa təηa Taliyusi təm ntəyi teitei.

İso təseele tvlyv

¹⁴ Mpróy İso kuyəyətətv teləsəlv Asee, na İtoo pəyaləlv İso kuyəyətətv teləsəlv Sakalı pa tasa Yuta nyəma ke apəlvətv na pá tēsi İso təseele ηmav na alaafəya, isu İseyeli İso ka suv na Pəesi awulaa səsaa Silusi na Taliyusi na Atakəseseē paa yəyətətv tō.

¹⁵ Mpróy pa tēsa İso təseele ηmav ke pa te isətv Ataa kuyeyη tooso wule ke Taliyusi kawulaya pənaya naatosə nyəηka taa.

¹⁶ İlena Yuta nyəma təna, paa kətəlaa na Lefii nyəma ləlaa mpa pa luna Papiloni tō, pa təyō İso təseele tvlyv əcima na laηhəlvmlē səsəle.

¹⁷ Na pá la Tacaa ke kətaya ke wəle nteyē latəcənaa nunəwa (100), na iwaəη ke ηmənuyv (200), na iwəesi ke nasəle (400), na pəηtvəlvη ke naanəwa na naale. Paa İseyeli kpekəle nteyē kulmuyv, sı İso i husı pa təna pa isəyatv.

¹⁸ M̄p̄ȳȳ p̄a f̄aya k̄ət̄əlaa na Lefii nȳ́ma ke k̄peka na p̄á k̄ees̄əna p̄a t̄əma ke Iso t̄əml̄e taa k̄é Yosalem ke teitei is̄u p̄a k̄ees̄uȳ Moisi tak̄əlaya taa t̄o.

Yuta nȳ́ma t̄əki T̄eev acima

¹⁹ M̄p̄ȳȳ p̄a t̄əna m̄pa p̄a luna Papiloni t̄o p̄a t̄əȳ T̄eev acima ke p̄a p̄ənaɣa naale nȳ́h̄ka is̄ətu k̄ancaalaya nȳ́h̄ taa.

²⁰ Na k̄ət̄əlaa na Lefii nȳ́ma p̄a k̄renti na p̄á la nȳ́əh̄ t̄ə asilima k̄eeluȳ k̄ətaɣa na p̄a t̄əna p̄á w̄ee t̄ənaɣ̄. İlena Lefii nȳ́ma k̄v p̄a na k̄ət̄əlaa na İseyeli nȳ́ma p̄a t̄ə k̄é T̄eev acima iw̄ees̄i is̄u p̄a tu lak̄i t̄o.

²¹ M̄p̄ȳȳ m̄pa p̄a luna Papiloni t̄o, na m̄pa p̄a k̄isa cefelitu na p̄á k̄rent̄əna p̄a t̄eet̄naa ke İseyeli Iso s̄eev taa t̄o p̄a t̄əna p̄a t̄əȳ T̄eev acima.

²² P̄ə waalı k̄é p̄a t̄əȳ k̄v̄k̄us̄um f̄ei kakalası acima ke k̄v̄ȳeɣ̄ naatosomp̄əȳlaya na laɣ̄h̄ul̄m̄le. Pa laɣ̄h̄ul̄m̄le nȳ́ȳ n̄t̄e s̄i Tacaa ka lapa na wulav laɣ̄le h̄eəna-w̄e. M̄p̄u p̄ə hana-w̄eȳe apal̄tu na p̄á niki Iso t̄əs̄eəle ɣ̄maɣ.

7

K̄ətl̄v̄ İsat̄əlası t̄əm

¹⁻⁶ P̄ees̄i wulav s̄əə Atak̄əs̄eə k̄awulaya waatu taa k̄é n̄ȳəlv̄ wei p̄a yaa s̄i İsat̄əlası t̄o i luna Papiloni. İ ka k̄é Selaya p̄əȳal̄v̄ k̄é, i l̄ul̄uȳ nȳ́ma n̄t̄e k̄ətl̄v̄ s̄əə Al̄əh̄, na İlasaa, na P̄enhası, na Apis̄uwa, na Puki, na Usi, na Selaya, na Melaȳəti, na Asaliya, na Amal̄əȳa, na Ahit̄up̄i, na Sat̄əki, na Salum, na Hilikiya, na Asaliya. İsat̄əlası ka nȳ́má tak̄əlası kal̄uȳv̄ k̄é na i nȳ́má İseyeli Iso kiɣ̄ wei il̄e i ka h̄ula Moisi t̄o. Tacaa ka lap̄aya na İsat̄əlası nȳ́ȳv̄v̄ kul̄i, na i s̄əlv̄ma wulav ke m̄pi il̄e i la-w̄i.

⁷ Waatu wei İseyeli ȳəlaa, na k̄ət̄əlaa, na Lefii nȳ́ma, na yonyoolaa, na Iso t̄əs̄eəle n̄ənv̄əsi t̄əɣ̄laa, na p̄ə t̄əml̄e nȳ́ma s̄əkp̄ema m̄əla Yosalem ke Atak̄əs̄eə k̄awulaya p̄ənaɣa naatosomp̄əȳlaya nȳ́h̄ka taa

⁸ t̄əȳ İsat̄əlası tala Yosalem ke p̄a kiɣ̄ ke is̄ətu kakpası nȳ́h̄ taa.

⁹ İətu k̄ancaalaya nȳ́h̄ k̄uȳak̄u k̄ancaalaya nȳ́h̄k̄u ke i ka sw̄a s̄i i k̄á kul̄i Papiloni. İlena Iso k̄enti i t̄ə na i tala Yosalem ke is̄ətu kakpası nȳ́h̄ k̄uȳak̄u k̄ancaalaya nȳ́h̄k̄u.

¹⁰ İsat̄əlası ka s̄eəsa is̄əle na Tacaa t̄əm kal̄uȳv̄v̄ k̄é, na t̄ə taa welis̄uȳu, na i t̄əka-t̄i na i s̄eȳs̄əȳi İseyeli nȳ́ma ke Iso kiɣ̄ na i k̄v̄s̄əsut̄o.

T̄əma nna Atak̄əs̄eə tv̄ İsat̄əlası t̄ə

¹¹ Tak̄əlaya ɣ̄ka wulav Atak̄əs̄eə ɣ̄ma k̄ətl̄v̄ İsat̄əlası wei i ke Tacaa kiɣ̄ na i k̄v̄t̄v̄t̄v̄ p̄ə t̄v̄ t̄əȳle s̄i:

¹² Maya awulaa wulav Atak̄əs̄eə, m̄a ɣ̄maana tak̄əlaya kan̄eȳe is̄ətaa Iso kiɣ̄ nȳ́ənt̄v̄ k̄ətl̄v̄ İsat̄əlası.

¹³ Ma caa s̄i p̄á ȳele ma t̄ətv̄ t̄əna İseyeli nȳ́ma m̄pa p̄a s̄əla Yosalem pote t̄o na nȳ́ana-w̄e i t̄e. P̄ə k̄p̄aȳav̄ Iso t̄əml̄e s̄ənl̄aa na k̄ət̄əlaa na Lefii nȳ́ma t̄o.

¹⁴ Ma maɣ̄amaɣa na ma laɣ̄at̄v̄ tas̄əlaa naatosomp̄əȳlaya t̄ə t̄il̄iȳina-ɣ̄ Yosalem ke Yuta t̄ətv̄ taa na ń ná is̄əna ȳəlaa paas̄əȳəna nȳ́a Iso wei i kiɣ̄ n̄ t̄əka nȳ́a niɣ̄ taa t̄o i t̄əm t̄o.

¹⁵ P̄əȳele tu c̄ele-ɣ̄ w̄ola na liȳitee nna m̄a na ma laɣ̄at̄v̄ tas̄əlaa tu ha Iso wei i t̄əs̄eəle w̄e Yosalem taa t̄o.

¹⁶ Na ń k̄rent̄əna t̄ət̄əȳ liȳitee na w̄ola wei Papiloni h̄əȳəlv̄uȳ nȳ́ma caawa na nna İseyeli nȳ́ma na k̄ət̄əlaa na Iso t̄əml̄e s̄ənl̄aa hana luɣ̄u k̄ul̄m̄uȳv̄v̄ s̄i p̄á taɣ̄an̄əna Iso t̄əs̄eəle t̄o.

¹⁷ Ye n tala təna n ká yana latəcənaa, na ıwaan yaa ıweesi, na pə təna mpi n ka lana hatəmütv kətasi na solum pə nyənsi ke mə İso kətaya tələfe təo ké Yosalem tə.

¹⁸ Pə waalı ıle nyana nyá taapalaa í ká lana liyitee na wola kəkəasv ke isəna İso ká huli-mə tə.

¹⁹ İlena n su İso təsele taa ké İso nyənasi nsi pa cela-ı tə.

²⁰ Ye pə wee si n tasa puləpuyv yavv ke pə təm taa, ıle kawulaya krancoou taa ké n ká ləsi na n yana.

²¹ Mırúy wulav səsə Atakəsese tasma si: Ma tıyı İfəlatı pəyo ilim tətule təo tetu krancoon nyəma təna si ye isətəa İso kiin nyəntə kətulu Isətəlası í sələma mpi pá lapi-i-wəyi teitei.

²² Pá cela-ı liyitee nyəğətv ke tənənaa tooso, na təyonaya ke tənənaa iyisi hiu na naanəwa (30000), na solum ke liitilinaa iyisi liyiti (4000), na nim ke liitilinaa ke iyisi liyiti (4000) tətə, na təm ke isəna pa sələa tə.

²³ Paa la ısu İso taa İso kəsəyüv i təsele təm təyo teitei ké, pécó pə taa kəo na İso muna ma mayamaya yaa ma ləlvüv nyəma yaa ma tetu nyəma na pááná.

²⁴ Pəle pə paasi tə kpaaləyi krancoon nyəma təna si pə fei si pá mv lampuu ke kətəlaa yaa Lefii nyəma yaa yonyoolaa yaa İso təsele nənəsi tanılaa yaa İso təsele təmle nyəma səkpema taa nəyöl.

²⁵ Isətəlası nyaa la ısu İso wei i ləmayasəe n wəna tə, na n kpa mpa paa huəkəna pəyo ilim tətule təo nyəma mpa pa təna pa nyəma nyá İso kiin tə, na mpa pəle pa ta nyəm-i tə, n huli-wəyē-i.

²⁶ Ama ye wei í kisa İso na wulav pa kiin ke təkuyv pa hə i nkrənyüv ısu pə muna tə. Paa kuyv, paa təyonuyv, paa i wənav ləkəyüv, yaa saləka tıyüv.

Isətəlası seev ke İso

²⁷ Mırúy Isətəlası seewa İso si: Ma seə ta səsə İso Tacaa ke timpı n təwa wulav səsə taa si í kəsi Yosalem İso təsele nyuyv tə.

²⁸ Tacaa n lapa-m kəpantv ke wulav na i layatv tasələa na i waalı nyəma səsaa pa isəntaa. İlena nyá kentuyv mpi pə səsə maya apalətv, na má kreyeli İseyeli nyuyv nyəma təna, na má na-wé tə polo Yosalem.

8

Isətəlası taapalaa

¹ Mırúy Isətəlası yəğətəa si: Má na yələa mpa tə lu Papiloni na tə polo Yosalem ke wulav səsə Atakəsese kawulaya waatv taa təyöl:

² Pənhası ləlvüv tv Keesəm, na İtamaa ləlvüv tv Taniyeli, na Tafiiti ləlvüv tv Hatısi,

³ na Sekaniya pəyalaa taa ləlv na Paləki ləlvüv tv Sakalı na ilé i ləlvüv taa yələa ke nünəwa na nüle na naanəwa (150).

⁴ Na Pahati-Mowarv ləlvüv tv Selaya pəyalv İliyohenayi na pə səsəna yələa nımunuyv (200).

⁵ Na Satu ləlvüv tv Yasiyeli pəyalv Sekaniya na yələa ke nımunuyv nünəwa (300),

⁶ na Atını ləlvüv tv Yonatan pəyalv İpeti na yələa ke nüle na naanəwa,

⁷ na İlam ləlvüv tv Ataliya pəyalv Yesaya na yələa nutoso na naanəwa,

⁸ na Sefatiya ləlvüv tv Mikayeli pəyalv Sepatiya na yələa nunaasa,

⁹ na Yowarı ləlvüv tv Yehiyeli pəyalv Opatiya, na yələa nımunuyv na pələfei hiu (218),

¹⁰ na Pani ləlvüv tv Yosifiya pəyalv Selomitı na yələa nünəwa na nutoso (160),

¹¹ na Pepayi kpekəle tv Pepayi pəyalv Sakalı na yələa pələfei hiu na naanəwa,

12 na Asəkati ləlvəy tu Hakatan pəyaləv Yohanatə na yəlaa ke nuuəwa na naanəwa (110),

13 na Atonikam ləlvəj nyəma kantəkəğa nyəma lilefeti na Yehiyeli na Semaya na yəlaa nutoso,

14 na Pikifayi ləlvəy nyəma Utayi na Sakuu na yəlaa nutoso na naanəwa.

Yosalem pote mpaav tayanəvy

15 M'pəyətə Isətəlası tasaa sı: Ma kpeyela yəlaa tənəğa ləəv ŋku ku tənəğəna Ahafa tə ku nəğə na tə siki tənəğa kuyeyə tooso. Tənəğa ma paasənəa sı sənlaa na kətəlaa paa wə pə taa. Ama Lefii tu nəğəlv ı fei.

16 Ntəna má tu təmle ke nyəvy nyəma lliyesəe na Aləyeli na Semaya na lənətatə na Yalipı na lənətatə na Natatə na Sakalı na Mesulam na kiiu seyəsəlaa naale, Yoyalipı na lənətatəj

17 na má heeli ı na ı taapalaa na ləə təsəele sənlaa mpa pa wə tənə tə. ləna ı kənətvu tá ləə təsəele təmle lataa.

18 M'pəyətə tá ləə kenta tá təə na pá pəsi na pá kəna Malii na Lefii pa ləlvəy tu Selepıya. Yakəpə pəyaləv kəle, ı pəyalaa na ı newaa pa wə pələfeti hiu.

19 ləna pə səsı Melali ləlvəy tu Hasapıya na Yesaya na ı newaa na pa pəyalaa, pa wə hiu.

20 Na pá kəna tətəğə yəlaa ŋmənəvy na hiu (220) mpa pa ləsa ləə təsəele sənlaa səkpəma taa tə. Mpe inəyi Tafiiti na ı taapalaa paa cəla Lefii nyəma.

21 M'pəyətə ma təma sı tə həkə nəəsı ke tá tənəğa Ahafa ləəv nəğə tənə, na pə hólı sı tə pəsa ta təyi ta ləə isentaa, na ilé ı yele na tá na tá nyəma na tá wantu na tá mpaav la teu.

22 Pu wə-m feele sı má yəğəti wulav na ı yele na yoolaa na kpağanəj çayalaa sı-təvy tá kolontunaa təə. Ama tə heela-ı təfoə sı tá ləə kentiği ı yəlaa tənə təə kə, na ı mvyu pəáná na mpa pa ləkı-ı tə.

23 M'pəyətə tə həkə nəəsı na tə sələmi ləə sı ı waası-tu na ilé ı mu tá kəsələmvu.

24 Pə waalı kə ma kpağa kətəlaa səsaa taa kə naanəwa na naale, na pə səsəna Selepıya na Hasapıya na pa taapalaa ke naanəwa.

25 ləna má mağası pa isentaa ke liyitee nyəğətu na wəla na wantu kəpəntu nti wulav səsə na ı layətu tasəlaa na ı waalı nyəma na tətə taa ləyeli nyəma ka hawa sı pá ŋmana tá ləə təsəele tə.

26 Na má cəle-wəyeli liyitee nyəğətu ke tənənəa hiu na tə wantu ke tənənəa tooso, na wəla ke tənənəa tooso tətə,

27 na wəla cəmsənəa ke hiu, pa liyitee wə isı wəla nyəğətu iyəğa, na nyəğəlvəy kəsəmvəy heesi nsi sı tewa isı wəla na sı mvyi kəkə təğə naale.

28 M'pəyətə ma heela-wə sı: Teitei isı mə kevu ləə təmle lataa tə, mpu tətəğə wantu tənə tə kə ləə nyəntə. Liyitee na wəlanəa pə kə luvu koləmvəy kəcəəv ŋku yəlaa lapə mə cəsənəa ləə Taaəa təğə.

29 ı paasənəa kpaəcoəu ŋkəvyu teu, haləna Yosalem. ı tala tənə lə ı mağası-təyi kətəlaa səsaa na Lefii nyəma na ləlvəj nyəəj nyəma pa isentaa kə ləə təsəele kutuləj lələj taa.

30 M'pəyətə kətəlaa na Lefii nyəma pa paasənəa wəla na liyitee nna pa mağasa mpu tə, na wantu kəpəntu nti na pá pəna-təyi Yosalem ke ta ləə təsəele taa.

31 Μρύγυ τῶ κῦλα Ahafa ləw nəχə ke isətu kancaaləχə nyəη kuyeyη naanuwə na naale nyəηku wule na tə tee Yosalem. Tā Isə ka we tā waalı kē tā mpaaw təna taa kē na í təχənyəχí tā kolontunaa na ηmulaa mpa pa cəwəyətə tu tə.

32 Tə tala Yosalem ilena tə heesi kuyeyη tooso.

33 Ilena tə maχası liχitee nyəχətu na pə wontu kəpantə ke kuyaku liχiti nyəηku wule ke tā Isə təseele taa na tə cəla Uliya pəyalə kətulə Meleməti wei na Penhası pəyalə Ulasaə paa wee tə, na Lefii nyəma Yesuwa pəyalə Yosapatı na Pinuwi pəyalə Noyatiya.

34 Μρύγυ pa kala pə təna na pá maχası na pá ηmaa.

35 Pa təna mpa pa luna Papiloni tə mpe pa lapəna Isə kē kətasi na Iseyeli nyəma təna hətə taa kē latəcənaa naanuwə na naale na iwaah ke nunaasa na naanuwə na naatosə, na pá la kətasi nsi kəkə lusa sı təna təχə iwēesi nutoso na naanuwə na naatosompəχəlaχə, na isayətə huusuyə nyənəsi ke pəηtəluη naanuwə na naale. Tacaə ke pa wəpa wontu nti tə təna.

36 Pəle pə waalı kē pa keesa nti wulaw tūwa İfəlatı pəχə na ilim tətəle təw tətə nyəwəη nyəma tə. Ilena pəle pá səna Iseyeli nyəma ke Isə təseele ηmaw təm taa.

9

Yuta nyəma pəyalə kpaχaw ke kpaı alaa

1 Pəle pə waalı kē nyuyə nyəma napəli pa kəma na pá heeli-m sı paa Iseyeli nyəma yaa kətəlaa yaa Lefii nyəma, pa ta fayana tətə nyəma ma ta nyi isənaa, pa keena acaalətu nti Kanaah nyəma na Hiti nyəma na Peliisi nyəma na Yəpusi nyəma na Amoni nyəma na Mowəpu nyəma na İcipiti nyəma na Amolii nyəma pa lakı təχə.

2 Iseyeli nyəma na pa piya pa kpaχə piitimnaa mpe pa taa kē alaa kē, haləna pana kpaı nyəma mpe pa piitim siti. Pə taya nyuyə nyəma na səsaa mpe pa caaləna kutakeəsətu ntəχi lapu.

3 Waatu wei ma nu təm nti, ilena ma laηle pəsi na má cəli ma kpaı na ma wontu, na má kpeəsi ma nyəwəsi na ma tantuyə na ma təli tamaya

4 ke mpw, haləna saa wei pa lakı taanaya kətaya tə. Μρύγυ Iseyeli nyəma mpa pa təna pa nyahaya sı Isə kə hə mpa pa luna Papiloni tə pa ηkpaηuyə ke pa isayətə təw tə, pa kəma na pá kotina-m.

Isətəlası sələmənav ke asayaa

5 Μρύγυ ma kula taanaya kətaya waatu na ma laηpəsəle ηté, na ma təw na ma wontu kəcələtu nti, na má luη akula na má təχə ma Isə Tacaə ke niη

6 na ma sələmi-ı sı: Hai, ma Isə, ma laηle wakələa kē, feele u tisiyi sı má kusı ma ise na má nyəmi-η. Hai, tá isayətə kaa huγule kē na tə kaləsəna isətənyuyə na tə liki-tu.

7 Toə pə kpaχaw tá caanaa pəale taa na pə suna saηa tə tə lapa isayətə səsəwətu kē. Pə təw kē awulaa kpaı nyəma ηmakəla tá na tá awulaa na tá kətəlaa na pá yoonə-tu na pá kuu tana tá wontu isu saηa pə wəw isəntə tə.

8 Ama nəwəwə Tacaə tá Isə nyá, nyá hula-tuyə pəelee ke wee naale na η yele sı tá taa kəkəasaə í məli na pá caya nyá tətə taa na η cə-tuyə tá yomle na tá isəntaa heti na tə feesi təfəwu.

9 Tampana təw, tu kē yomaa kē, ilə tá Isə nyá, n ta lə-tu. Nyá yelina na Pəesi awulaa səsaa na tá pətətəle na pá yele sı tə məli tá wule taa, na tə kusı nyá təseele ncaale na tə wəena təcəwəsəle kəpante ke Yosalem na Yuta taa.

10 Təw, tá Isə, wentiyi tu tasa γəχətuyə ke tənə tə təw? Tə taa təkı nyá kusəsətu

11 nti n teləsa-tv na nyá kuyəçotvtv teləselaa nəçə tə. Halı n ka kpaala-tv sı tetv nti tə taa tə puki mpv tə tə ké asilima ké. Tə yəlaa ké acaaləh ké, iləna pá suuli-təyi acaalətv.

12 Pəcə tə taa ha tá pəelaa ke tetv nti tə yəlaa piya yaa tə caa pa pəelaa ke tá pəyalaa. Pəyele tə taa pəeki pa alaafəya yaa isəna pu çayana-wə tə. Waatv inəyi tu pəsi yəlaa tohtunaa, na tetv tənə tə nyəma pəsi tá na tá piya tá nyəm.

13 Halı, Tacaa, tá yaasi isayav na tá kawaləya səsaya konna-tuyv wahala inə, paa na mpv n ta keesəna tá isayav na h feli-tv. Halı tayə n kaasaa na n mələna-tuyv çənə.

14 İle isənəya tu tayanı kisuyv ke nyá kəsəstv na tá na acaaləh piitim mpı tə kpaçəyi təma? Ye tə lapa mpv, n kaa mv páná na n kpiisi-tv?

15 Saña isəntə, kəpantv səsəntv ke n lapa-tv, na h yele sı tá taa kokaasaa í weəna weesin. Tə səhna ntəçə nyá isəntaa na tá isayav, pəcə pə fei sı h yele yulv ke mpv na i weesuyv.

10

Yuta nyəma təçənyv ke kpaı alaa

1 Waatv wei Isətəlası ná luha İso təsele isəntaa na í sələməyi na í wiikina İso sı í waasi-wə, iləna İseyeli nyəma tuutuuma, apalaa na alaa na piya pá kotina-t, na pá wii təkpo.

2 Mprəyó İlam ləlvəy tv Yehiyeli pəyalv Sekaniya təma Isətəlası sı: Tə pəntəna İso ké səsəm ke timpı tə kpaı alaa kpaı nyəma təçə. Paa na mpv tə İseyeli nyəma wəe na pá teələyi.

3 İle pə wəe sı tə sı nəəsi ke İso isəntaa na tə təçəni alaa mpə pa tənə na pa piya. Tu təh layav nti nyana mpa í təhəyi İso kəsəstv ke teu tə í tasa-tv təçə. Pə wəe sı tə təkı İso kiiu ké.

4 Mpv tə, kvl na h təkı təm ntəyi nin naale. Ta səlv puwa sı tu wəe nyá waalı, taa la sika.

5 Mprəyó Isətəlası kulaa na í tə kətəlaa nyvəy nyəma na Lefi nyəma na İseyeli nyəma tənə sı: İ su nəəsi sı í ká təh nti Sekaniya yəçətə tə. İləna pa tənə pá su mpv.

6 Mprəyó Isətəlası kula İso təsele katəya taa na í polo İliyasipı pəyalv Yohanəh te na í çəya. İ lanlə wakələna i taapalaa isayav səsəntv ke katətəlaya, haləna í kisi təçənəya na lvm.

7 İləna pá heeli Yosalem na Yuta tetv tənə taa sı mpa pa luna Papilonı tə, pá koti Yosalem.

8 Ye kuyəh tooso teəwa na nəçəlv ta polo isv nyvəy nyəma na səsaa pa suv tə, isv pa ləkə pəntv wənəv tənə na pá ləsi-i ləlaa taa.

9 Kuyəh tooso in i taa ké Yuta na Pencaməe apalaa pola Yosalem ke isətv pəçələyafəi nyəh kuyəkv hiu nyəhkv wule, na pá koti İso təsele katəya taa na pa tənə pá seliyi təm nti tə tə. Pəcə pə kaası tev təhə nuv tətə.

10 Mprəyöle Isətəlası kulaa na í tə-wə sı: İseyeli nyəma mē, í kpaıav kpaı alaa mpə tə, í lapa isayav səsəntv ké. Isayav ke í səsəçyi tá yəlaa nyəntv tə.

11 Pənəntə pə wəe sı paa wei í ná kawaləya hka i lapa tá çəsənaa İso Tacaa tə, na í təkı i luçv nyəntv na məna tetv tənə tə nyəma í taa kaa pulv, na í kisi mə alaa mpə.

12 Ntəna kotilaa tənə kəntv na pá yəçətəna nəçə səsəya sı: Tampana ke n yəçətə, tu la isv n yəçətv tə.

13 Pəyele tə we payale, anı pə kə yoluma ntə, pə fei si tə səh rıpıyü awalı. Pə kaasi ile pə taça kuyaku kolumuyü yaa naale taa kə tá təm ká tayanı. Mpi tə, tá payale wenna tə taa.

14 Mpu tə, tá nyüyu nyóma í səhna İseyeli nyóma təna nəyo na pá su mpa pa kpaça kpaí alaa mpe təyo kuyaku ŋku paa polo pá na pa acaləe səsaa na pə hıvılaa pa kınj tə. İlena tə paasəna təm nti, haləna Tacaə heəsi i pıáná səsəəna ke tá təə.

15 Mıpıyü pa təna pa mv təm nti. Ama Asayəeli pəyalı Yonatan na Tikifa pəyalı Yasiya pa kisina. İlena Mesulam na Lefii tu Sapətayi pá səena pa təə.

16 Pa təna mpa pa luna Papiloni tə pa mv-təyi mpu, iləna kətulı İsətəlası ləsi paa lılvüyü ŋku kv taa kə nyəyü nyóma, na mpe inı pá çaya isətu naanwəa nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku wule sı pa tayənəyi təm nti tə təna.

17 Mıpıyü pa təma kpaí alaa mpe pa təm hıvı ke pənaya naale nyəhka isətu kancaalaya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku wule.

Yuta nyóma mpa pa kpaça kpaí alaa tə pa həla

18 Kətəlaa mpa pa kpaça cefelinaa təyölə Yesuwa lılvüyü nyóma na i newaa, Yosataki pəyalaa, Maaseya, na İliyesee, na Yalıpı, na Ketaliya.

19 Mıpıyü pa tisaa na pá kisi pa alaa mpe na pá lá İso kətaya ke ıwaav na İso husı pa isayatu.

20 İmee lılvüyü nyóma Hanani, na Sepatiya,

21 na Halim lılvüyü nyóma Maaseya, İliya, na Semaya, na Yehiyeli, na Usiya,

22 na Pəsehuu lılvüyü nyóma İliyohenayi, na Maaseya, na İsəmayeli, na Netaneyeli, na Yosapatı, na İlasaa.

23 Lefii nyóma taa ka we Yosapatı, na Simeyi, na Kelaya wei pa yaa tətə sı Kelita tə, na Petahiya, na Yehuta na İliyesee.

24 Yonyoolaa taa kə İliyasipi. Nənəəsi tanıaa taa kə Salum, na Teləm, na Ulii.

25 İseyeli nyóma lələa taa ka we Paləsi lılvüyü nyóma, Lamiya, na İsiya, na Maləkiya, na Miyaməh, na İlasaa, na Maləkiya, na Penaya,

26 na İlam lılvüyü nyóma, Mataniya, na Sakalı, na Yehiyeli, na Apəti, na Yeleməti, na İliya,

27 na Satu lılvüyü nyóma, İliyohenayi, na İliyasipi, na Mataniya, na Yeloməti, na Sapati, na Asisa,

28 na Pəpayı lılvüyü nyóma, Yohanah, na Hananiya, na Sapayi, na Atəlayı,

29 na Pəni lılvüyü nyóma, Mesulam, na Maluki, na Ataya, na Yasupı, na Seyalı, na Yeleməti,

30 na Pəhatı-Mowapu lılvüyü nyóma, Atəna, na Kelalı, na Penaya, na Maaseya, na Mataniya, na Pəsələli, na Pinuwi, na Manasee,

31 na Halim lılvüyü nyóma, İliyesee, na İsiya, na Maləkiya, na Semaya, na Simon,

32 na Pəncaməe, na Maluki, na Semaliya,

33 na Hasum lılvüyü nyóma, Matenayi, na Matata, na Sapati, na İlifeləti, na Yelemayi, na Manasee, na Simeyi,

34 na Pəni lılvüyü nyóma, Maatayi, na Aməlam, na Uweli,

35 na Penaya, na Petiya, na Keluhu,

36 na Faniya, na Meleməti, na İliyasipi,

37 na Mataniya, na Matenayi, na Yasayi,

38 na Pəni, na Pinuwi, na Simeyi,

39 na Selemiya, na Natan, na Ataya,

40 na Makənatepayı, na Sasayi, Salayi,

41 na Asələli, na Selemiya, na Semaliya,

⁴² na Salum, na Amaliya, na Yosεεfv,

⁴³ na Nepo lóbyo nyóma, Yeiyei, na Matatiya, na Sapati na Sepina, na Yatayi,
na Sowεei, na Penaya.

⁴⁴ Páne ini pa tóna pa kpaγana alaa kpaí nyóma, halí pa taa lélaa na lóla piya.

NEHEMII TŌM TAKĀLAYA

Kutubtu

Nehemii ka k  P esi wulav Atak sesee kawulaya taa akewe s so k . Ilena wulav ha-i mpaav si i polo Yosalem na i paasana tetu t kuyv t m. I na k tulu ts t las  pa lap na n yo kulumaya ke tetu t kuyv t mle taa.

P  waali ilena Nehemii layasi Is  seev ke timpi timpi p  taa t y t .

Is na pa faya Nehemii tak laya t :

Nehemii m lvuyv ke Yosalem, titite 1:1-2:20

Pa tayana Yosalem koloosi  mav, titite 3:1-7:72

Pa kala Is  T m tak laya, titite 8:1-10:40

Nehemii t ma lenna, titite 11:1-13:31

¹ Hakaliya p yalv Nehemii t m nt .

Nehemii nuwa Yosalem t m

Wulav Atak sesee kawulaya p naya hiu ny jka ke pa is tv wei pa yaa si Kisileu t  i taa, Nehemii m , maa we Susi icate s s le taa.

² Ma t etv lelv Hanani na lelaa pa luna Yuta na m  p osi-weye Hep la ny ma mpa pa luna Papiloni t , na Yosalem pa t m.

³ M r y  pa c -m si: Hep la s saa mpa pa luna Papiloni t , pa caya Yuta. Ama wahala na kony y taa k  pa wee. Yosalem icate t m ile, t  koloosi y  p y lee k , na k k  n a nyaya icate kamp naa.

Nehemii s l mvuyv ke Yuta ny ma t 

⁴ Waatu wei ma nu t m nti, ilena ma lanje wak li kuyeyey payale, na m  wiiki, na m  h k yi n yo. Ilena m  s l m  is taa Is  si:

⁵ Hai, is taa Is  s so, wei ny  pa nyarha t . N laki is na n su ny  n yo t yo ny  kus suto t k l a k . P c  nn laki ny  s ll a waali.

⁶ Hai, keesi ise na t  t , na   k  ny   kra y na   nu nti ny  t mle tv m , ma s l m yi-  t . Ma s l m yi-  ilim na d oo ke ny  y l a lseyeli ny ma t , t  t o si,   tayani t  isayatu. M  na ma c s naa t  wak l na-  k .

⁷ T  kisa ny  kus suto na ki y wei n cela ny  t mle tv Moisi na i tel si-tv t .

⁸ T osi nti n ka heela Moisi na i keesi-tv t  si: Ye i t  nuna-m, maa yasi-meyv piitim kra  ny m taa.

⁹ Ama ye i p s na laakali ke t na, na i t ki ma kus suto, na i laki-ti. Paa p  pona-meyv tetu t naya, m a k na-meyv lonte nte ma l saa si m a caya t  taa t .

¹⁰ T caa, t  k  ny  y l a na ny  t mle ny ma k . Taya n yar na ny  to  na ny  k lvuyv s s ov.

¹¹ Ma wiikina-  si,   nu s l mvuyv  ku m  na ny  ny ma lel a t  kus y na ny  nyuyv na lanj lumle t . La na wulav c -m k pantu na m  waa ma t mle taa.

Waatu un  i taa, maa k  wulav kony ny v m paas nlu.

2

Wulav ha Nehemii ke mpaav si i m li Yosalem

¹ M r y  wulav s so Atak sesee kawulaya p naya hiu ny jka ke pa is tv Nisa  kuyakv nak li wulav caya t y v, na m  tuyv-i s lum. Ma lanje ka wak l a k . P c  i ta nata-m mpu.

² Ntɛna í pɔɔsi-m si: Pepe wakɛla nyá lanlɛ? Aní pi wuki-ŋ. Pepe nɔ̀ɔ̀ɛɛ kuyɔna-ŋ?

Tɛnɔ̀ɔ̀ɛɛ sɔ̀ɔ̀ntɔ anaam kra-m.

³ Ʋɛna má cɔ-i si: Hai, ta caa wulav, mɛna tetv. Ta ɛcate nte tɛ taa pa pima ma cɔsɔnaa tɔ, tɛ pɛsa ncaale. Tɛ kampɔnaa nyaga kɔkɔ. Ʋɛ isɛnaɔa ma lanlɛ kaa wakɛli?

⁴ M̀p̀r̀ɔ̀ỳ wulav pɔɔsa-m si: Pepeɛ n caa si má la-ŋ?

Tɛnɔ̀ɔ̀ɛɛ ma sɛlɛma isɔtaa Isɔ kɛ kraakraa.

⁵ Ʋɛna má cɔ wulav si: Hai, tá caa, la suulu na í ha nyá tɛmle tɔ maya nɔ̀ɔ̀, na má mɛli Yuta tetv ɛcate taa timpí pa pima ma cɔsɔnaa tɔ, na má tayani-tɛɛ ɲmau.

⁶ M̀p̀r̀ɔ̀ỳ í pɔɔsa-m si: Kuyɛɛɲ isɛnaɔa n ká tɔ nyá mpaav? Na saa wei kɛ n ká mɛli?

Ʋɛna má heeli-i ma kuyako kumɛlvɔ, na í ha-m mpaav si má tɛɛ.

⁷ Na má tasa si: Hai, ta caa, ɲmaa Ʋɛlati pɔ̀ɔ̀ ilim tɛtɔle tɔɔ nyɔ̀ɔ̀ nyɔ̀ma kɛ takɛlasí, na pá ha-m mpaav na má polo Yuta.

⁸ Na pá ɲmaa tɔ̀tɔ̀ɔ̀ kawulɔɔa hɔ̀vɔ̀ nyɔ̀ɔ̀ tɔ Asafi, na í caa-m kpenkpelasi nsi maa láná koluɲa kutuluɔyɔ ɲku kv wɛ Isɔ tɛsɛɛɛ kin tɔ kv kampɔnaa, na ɛcate koluɲa, na ma kutuluɔyɔ kvhɛntɔyɔ.

M̀p̀r̀ɔ̀ỳ wulav lapa-m takɛlasí nsi. Mpi tɔ, Tacaɔa ka wɛ ma waali kɛ.

⁹ Na má polo na má cɛla Ʋɛlati pɔ̀ɔ̀ ilim tɛtɔle tɔɔ nyɔ̀ɔ̀ nyɔ̀ma kɛ takɛlasí nsi. Ma waali kɛ yoolaa nyɔ̀ɔ̀ nyɔ̀ma, na kraɔanɔ̀ɔ̀ caɔalaa mpa í ka cɛla-m tɔ.

¹⁰ Waatu wei Holon tɔ Sanɔ̀pala na í waali tɔ Amoni tɔ Topiya pa nu ma kante, Ʋɛ pa lanɲa ta hɛɛ paa pɛcɔ. Mpi pɛ tɔɔ nɔ̀ɔ̀lv kɔ̀ɲ si í paasɛna Ʋɛɛɛli nyɔ̀ma na pɛ caɔana-wɛ tɔ.

Nehemii cɔ̀ɔ̀v kɛ ɛcate koloosi

¹¹ Ma tala Yosalem, Ʋɛna má caɔa kuyɛɛɲ tooso tɔpamm.

¹² Ma ta heeli nɔ̀ɔ̀lvɔ mpi Isɔ tɔ-m si má la ɛcate taa tɔ. Pɛ waali kɛ ma tɔ mpaav kɛ ahoɔ, na ma waalɔ̀ɔ̀ napɔ̀lɔ̀ɔ̀ pɛcɔ. Ma ta kpɛnna tɔtɛ natɛli. Ye pɛ taɔa kraɲaɔa ɲka maa caɔaa tɔ.

¹³ Ahoɔ hɛka kɛ ma líi ɛcate taa, na Tɛtɛkɛɛ nɔ̀nɔ̀ɔ̀, na má polo Tɔm sɔ̀sɔ hite, na Hute nɔ̀nɔ̀ɔ̀ pɛ kin. Na má wiili Yosalem koluɲa kɛ teu, na má ná si ka yá pɔ̀ɔ̀ɛɛ. Pɛcɔ kɔkɔ ná nyaga ka kampɔnaa.

¹⁴ Ʋɛna má mɛlɛna Hite nɔ̀nɔ̀ɔ̀ na wulav lule pɛ kin. Ama ma kraɲaɔa ɲka ka tɔɔ maa caɔaa tɔ, ka ta hiki mpaav si ká tɛɛ.

¹⁵ Ahoɔ anɔ̀ɔ̀ɔ̀ ma tɛsa Setɔ̀lɔ̀ɔ̀ lɔ̀v na má nyɛnɔ̀ɔ̀ koloosi. Ʋɛna má mɛli na má sɔ̀na Tɛtɛkɛɛ nɔ̀nɔ̀ɔ̀.

¹⁶ Mpu tɔ, ɛcate sɔ̀saa ta nyi timpí ma polaa tɔ, yaa mpi ma lapa tɔ. Pɛ taɔa pulv, ma taa heeli Yuta nyɔ̀ma, yaa kɔ̀tɔlaa, yaa ɛcate sɔ̀saa, yaa huɔlaa, yaa tɛma nyɔ̀ɔ̀ nyɔ̀ma napɔ̀lɔ̀ɔ̀ natɛli.

¹⁷ Ama ma tɛma-wɛɛ si: Ʋ nawa wahala wei í taa tɔ wɛɛ tɔ. Yosalem pɛsa ncaale, na í nɔ̀nɔ̀ɔ̀si nyaga kɔkɔ. Ʋ kɔ tɛ tayani Yosalem koluɲa ɲmau na tá fɛɛɛ yá.

¹⁸ M̀p̀r̀ɔ̀ỳ ma keesa-wɛɛ isɛna ma Isɔ waasa-m na nti wulav sɔ̀sɔ ná heela-m tɔ. Ntɛna pá má kapusi kɛ kraakraa si: Tɛ sɔv tɛmle taa, tɛ ɲmá ɛcate.

Kɛlɛna pá tayani pa ti na apalɔv si pá laki tɛmle kvpante íntɛ.

¹⁹ Ama waatu wei Sanɔ̀pala na Topiya na Laaluru Kesem pa ní mpu, Ʋɛna pá sɔv-tɔyɔ wonɲa na pá footiɔi-tɔ na pá pɔ̀sɔ̀ɔ̀i-tɔ si: Pepeɛ í laki tɛna? Ʋ caa í kolɔ̀ɔ̀i wulav tɔɔ keɛ yɛɛ?

²⁰ Ntɛna má cɔ-wɛ si: Isɔtaa Isɔ maɣamaɣa ká hana-tuyɔ pə toŋ. I tɛmlɛ nyǎma tá taa niki ɪcate ŋman ké. Ama mə feina mpaav si í wɛɛna pɔlvɔɔ ɪcate taa, yaa í wɛɛna toŋ nulɔɔ tɛ tɔɔ. Mə taa nɔɔlv feina tɛ taa ké mpi paa yaakɔna i hɛtɛ tɔ.

3

Yuta nyǎma taɣanɔɔi ŋman ke Yosalem koloosi

¹ Mprɔgɔ kɔtvɔlv sɔsɔ Uiyasiri, na i taapalaa kɔtɔlaa lelɛaa pa suv tɛmlɛ, na pá kpeɛnti na pá ŋmá heeŋ nɔnɔɔ. Pa tɛma-keɣɛ feɛnɔvɔ, ɪɛna pá tó ka kampɔnaa. Na pá taɣani na pá cɔɔ na pá tala Meya aɛ na isɔ kutuluɣu, halɛna Hananɛyɛɛli nyɔŋku.

² Pa kɔŋkɔŋ taa ké Yeliko nyǎma ná lakaya tɛmlɛ. Pa waali ké Imili pɔyalv Sakuu.

³ Mprɔgɔ Senaa nyǎma ná ŋmawa Tiina nɔnɔɔ. Pa tv kampv kpatɔŋ ɪɛna pá tv kampv pee, na pə kɔkalɛsɔŋ.

⁴ Mpa pa lakaya tɛmlɛ ke pa kɔŋkɔŋ taa tɔɔlɛ Uliya pɔyalv Melemɔti. Hakɔsi saali keɛ. Pa waali ké Pelekiya pɔyalv Mesulam. Mesesapɛli saali keɛ. Pɛɛ pa waali ké Paana pɔyalv Satɔki.

⁵ Pɛɛ pa waali ké Tekowa nyǎma mpa pa sɔsaa kisaa si má taa kɔmti-wɛ tɔ, pɛɛ pa kɔma.

⁶ Mprɔgɔ Paaseya pɔyalv Yoyata, na Pesotiya pɔyalv Mesulam pa ŋmawa Yesana nɔnɔɔ. Pa tv kampv kpatɔŋ ɪɛna pá tó kampv pee na pə kɔkalɛsɔŋ.

⁷ Mpa pa lakaya pa kɔŋkɔŋ taa ké tɛmlɛ tɔɔlɛ Karawɔŋ tv Melatiya, na Melonoti tv Yatɔŋ, na Karawɔŋ na Misipa pə nyǎma lelɛaa. Ifɔlati pɔɔɔ waali nyɔvɔ tv yɔlaa ntɛ.

⁸ Halaya pɔyalv koolu Usiyeli ka wɛnna pə lɔlɔ. Pa waali ké tulaalv latv Hananiya. Waatv wei pa tala timpɪ kolɔŋa kɔla wan tɔ, saa inɔɔlɛ pa tɛma pa tɛmlɛ ke Yosalem taa.

⁹ Pa kɔŋkɔŋ taa ké Huuu pɔyalv Lefaya wei i ké Yosalem hɔɔlvɔv lɛŋku nyɔvɔ tv tɔ i lakaya tɛmlɛ.

¹⁰ Pɛɛ pa waali ké Halumafi pɔyalv Yetaya ná paasayana i tɔɔyaya isɛntaa hɔɔlvɔv. ɪɛna Hasapɔneya pɔyalv Hatusi náa tɔŋ kpakpaa.

¹¹ Halim pɔyalv Malɔkiya, na Pahati-Mowarv pɔyalv Hasurɪ, pɛɛ pa lakayana ntɛɣɛ tɛmlɛ ke Məsasi aɛ na isɔ kutuluɣu hɔɔlvɔv taa.

¹² Pa kɔŋkɔŋ taa ké Halohesi pɔyalv Salum wei i ké Yosalem hɔɔlvɔv lɛŋku nyɔvɔ tv tɔ, i na i pɛɛlaa pa lakaya pa nyɔntɛ.

¹³ Mprɔgɔ Hanuŋ na Sanɔwa ɪcate nyǎma pá ŋmá tɛtɛkɔlɛ nɔnɔɔ. Pa tɛma, ɪɛna pá tó kampɔnaa na kɔkalɛsɔŋ. Na pá taɣani kolɔŋa ke hali mɛɛtɔlɛnaa nasɔlɛ na nunɔwa (500), na pá tala Hute nɔnɔɔ.

¹⁴ Lekarii pɔyalv Malɔkiya wei i ké Pɛti-Kelem hɔɔlvɔv nyɔvɔ tv tɔ, inɪ i ŋmana Hute nɔnɔɔ. I tɛma, ɪɛna í tó kampɔnaa na pə kɔkalɛsɔŋ.

¹⁵ Kɔli-Hose pɔyalv Saluŋ wei i ké Misipa hɔɔlvɔv nyɔvɔ tv tɔ, inɪ i ŋmana Hite nɔnɔɔ. I tɛma na í lɔ, ɪɛna í tó kampɔnaa, na kɔkalɛsɔŋ, na í taɣani Yosalem kolɔŋa ke pə keesɔnav Silowee lule kin tɔ, na wulav tuŋ taale, na tɔkpale nte tɔ tiikina Tafiiti tɛ tɔ pə hɛlv.

¹⁶ Pa waali ké Ašɔpuki pɔyalv Nehemii wei i ké Pɛti-Suu hɔɔlvɔv lɛŋku nyɔvɔ tv tɔ, i lakaya tɛmlɛ ke Tafiiti pɔlaaŋ isɛntaa. Halɛna lule nte pa hula kuhulu tɔ, na pá polo kawulaya tanɔlaa tɔɔayale.

17 Lefii nyóma lapóna nteye tæmle ke pə ləb. Peleye Pani pəyalu Lehum, na Hasapiya wei i ké Keila həǵəlvu na i nyəŋku pə nyuvu tu tə.

18 Pa waali ké Henatati pəyalu Pafayi wei i ké Keila həǵəlvu leŋku nyuvu tu tə,

19 na Yesuwa pəyalu Isəe wei i ké Misipa nyuvu tu tə. Inu i taɣanayana yosu wontu təsulə həǵəlvu ke timpi kolunja lapa ŋkulunja tə.

20 Ule i kəŋkəŋ taa ké Sapayi pəyalu Paaluuki. Inu i lakayana tæmle na toŋ ke həǵəlvu ŋku ke we kolunja ŋkulunja na kotulv səsə Iiyasipi təyaya pə heku tə.

21 Pa waali ké Uliya pəyalu Meleməti wei i ké Hakəəsi saali, na i lakaya tæmle ke pə kpaɣav Iiyasipi təyaya nənəɣə, haləna pə suna ka tənaya tə.

22 Kotəlaa mpa pa luna Yosalem tə, mpe pa lakayana tæmle ke pa waali.

23 Pəncaməe na Hasupi pele pa taɣanaya həǵəlvu ŋku ku we pa təyaya isəntaa tə. Na Maaseya pəyalu Asaliya wei i ké Ananiya saali tə, ilə i laki tæmle ke i təyaya kəŋkəŋ taa.

24 Henatati pəyalu Pinuwi ná ŋmaakayana Asaliya təyaya na kolunja ŋkulunja pə heku taa.

25 Wusayi pəyalu Palaali kele kolunja ŋkulunja, na ate na isə kutuluɣu səsəvu ŋku ku we kawulaya təyaya isəntaa tə, pa heku ke yoolaa tətəŋle kataya cəb. Pa waali ké Palosi pəyalu Petaya

26 na Isə təsele tæmle nyóma səkpema mpa pa we pulaya taa tə, pa lakaya tæmle ke pə kpaɣav ate na isə kutuluɣu tə, haləna lvm nənəɣə ke ilim təlule tə.

27 Tekuwa nyóma ná lakaya pa nyəntə ke ate na isə kutuluɣu səsəvu, haləna pulaya kolunja pə isəntaa.

28 Kotəlaa ná lakaya pa nyəntə ke kpaɣanəŋ nənəɣə ké, paa wei na i lonte ke i təyaya nənəɣə.

29 Na Imee pəyalu Satəki náa laki pə ləb tətəɣə i təyaya isəntaa, na pə səsəna Sekaniya pəyalu Semaya wei i taŋəyi ilim təlule nənəɣə tə,

30 na Selemiya pəyalu Hananiya na Salafi pəyalu naatoso nyəŋ Hanuŋ wei i taɣanaya həǵəlvu leŋku tə. Ule i kəŋkəŋ taa ké Pelekiya pəyalu Mesulam. Ule i lakayana timpi i ka wee tə pə isəntaa.

31 Pa waali ké koolu Maləkiya, wei i lakaya tæmle ke Isə təsele tæmle lataa səkpema na taatəlaa pa təyaya ke Mifikati nənəɣə. Haləna ŋkulunja taa ate na isə kutuluɣu isəntaa.

32 Koolaa ləlaa na taatəlaa pa lakayana pa təma ke pə kpaɣav tənə tə, haləna heeŋ nənəɣə pə heku taa.

Kolontunaa nyuləyi si pá səŋsi tæmle

33 Waatu wei Sanəpala nuwa si Yuta nyóma tá, tə nika tá kolunja ŋmav, ilena i mu páána ke katatəlaya. Na i wonjiyi-tv.

34 Na i ɣəɣətəyi i taapalaa Samalii yoolaa kiŋ si: Pepeye Yuta acamisi nsi si caa lapu? Paa te pa tæmle nteye sanja na pá lá pa Isə ké kotasi na? Paa tu pəsi na pá kuli pəe nna kəkə pima tə na pá taɣani-ye?

35 Tənaɣale Amoni tv Topiya ná cowa i kəŋkəŋ taa si: Nmatv ntiyile tənə ye? Taale haɣa maɣamaya i ŋmaana pa pəe kolunja ŋke ka tə ka yele tim na?

36 Mpyó ma mpa kapuka si, hai, Tacaa Isə nu isəna pa wonjiyi-tv tə? Məŋna pa footuɣu ke pa nyəŋ taa. Yele na kolontunaa kpa-weɣe yomle na pá ləeki pa wontu.

37 Taa wii pa pətətəle na ŋ taɣani pa isayav. Tə ŋmaaki kolunja təɣə pa tvuki-tv isəntə.

38 Isəna tə lapə təmlə ke ta kolunja ηman təm taa təyələ. Halı tə ηmá na té cəə na ká kra isı kaa wəv tə pə həkv taa. Mpi tə, paa wei ı ka nika təmlə ké na lotu koləmtv.

4

1 Ama waatv wei Sanəpala, na Topiya, na Laalupunaa, na Amoni nyəma, na Asətəti nyəma pa nuwa sı tə tənja Yosalem kolunja ηman na pəyələ tənja təkvəv, ılena pááná kra-wəyə katətəlaya.

2 Na pá lá nəyə koləmayə ke pa tənə sı pa kən Yosalem taa, na pá lá na pə cvki.

3 Mpróyú tə sələma tá Isə na tə sı tanjlaa ke ilim na ahoov sı, kolontunaa í taa tii tá təə na tiili.

4 Paa na mpv tə, na Yuta nyəma náá tən sı:

Təmlə nyəma kawə pənenteyə tətəyotəyö,

pəcö ncaale kəla kaav.

Tə káá pəsi na té te koloosi səne sı ηmanv.

5 Tá kolontunaa ná maγasəyi ké sı mpe paa tii ta təə ké kvyakv nakvli tə kaa nyı. Na pá kpiisi-tv na tá təmlə sı tənaya.

Nehemii suu yoou wontu ke təma lataa

6 Mpróyú tá tətəvnaa Yuta nyəma lələa mpa paa wə kolontunaa həyələη taa tə, pa kəma təm naanəwa, na pá kraaləyi-tv sı: Asola wəe, í kəə tá te.

7 Mpróyú ma suwa ləlvəη yoolaa kpeka na pa ηmantaası na pa tənη ke kolunja kafəη taa.

8 Ma cəkəna pa yaasinaa ke mpv, ılena má yəyətəna səsa na hvləa, na pa tənə mpa paa wə tənə tə sı: ı taa nyana mə kolontunaa, í təəsi sı Tacaa kəle səso na toj tv. ı yonna mə tətəvnaa, na mə pəyalaa, na mə pələa, na mə əlaa, na mə tēsi nyəma nəəsi.

9 Mpróyú tá kolontunaa cəkənaa sı, tə nuwa pa isayətv təm nti. Pəyele Isə lapə na pá kpiisi nti pa caakaya tə. ılena tá tənə táá məli kolunja tənəmə na té niki ta təmlə.

10 Pə kraγav kvyakv ηkv təyö ma taapalaa taa həyəlvəv koləmvəv súb təma lapv. Na lələa náá təkə ηmantaası, na kraləη, na təəη, na pá suu yoou wontu. ılena nyəvnyə nyəma náá fənıxi yələa tənə təə.

11 Na pələ pá paasəna kolunja ηmanv. Na wontu səyəllaa náá təkə pa səyəla na niη ıne, na yoou wontu na niη lələη.

12 Na ηmalaa náá ləla pa layaləe ke pa tısi taa, na pá tənə kolunja ke taγanəv. Na nəyəlv náá tənəyi ma waalı, na ı səəlv puwa sı ye pə cıyıtəa, ı yaγa apəlv tıtvəv.

13 Mpróyú ma təma səsa na hvləa na pa tənə mpa paa wəe tə sı: Kolunja təmlə kaasa səsəm. Pəyele ka itayalav təə ké tə wəe na té hatələna təma.

14 Paa tımpıyi í wəe na í nu tıtvəv, ıle í kotına-m na tá Isə yonna tá nəyə.

15 Mpróyú tə lakaya təmlə ke pə kraγav tefemle tə. Haləna ahoov, na tá taa lələa təkə ηmantaası.

16 Waatv ınəyi ma heelaya nyəvnyə nyəma sı paa wei í svv ı kpekəle kiη ke Yosalem taa ké ahoov, na pá fənıxi tá təə na pá lakı təmlə ke ilim taa.

17 Pə kaasa má na ma taapalaa, na ma təmlə nyəma na tanjlaa mpa paa wə ma waalı tə. Ye pə taya tə caa ləvm səv, tv wəyəsəyi tá wontu.

5

1 Μῦθος κυρακὸς nakoli, apalaa na alaa pa laŋa wakələna pa tetəŋnaa Yuta nyóma ləlaa.

2 Na pa taa ləlaa təŋ si: Tana tá pəyalaa na tá pələa tə we paŋale ké. Təŋnaya u taku-tu. Ile tə caa si té hiki təŋnaya na té təŋ na té taa si.

3 Ilena ləlaa náa təŋ si: Pə wee si té su tá tuŋ wei pa yaa si leseŋnaa tə i tawa na tá téesi ké təlma ké saa wei tə nyuləŋi təŋnaya ké nyəŋəsi waatu tə.

4 Na ləlaa náa təŋ tətə si: Pə caala-tu si té kənti liyitee ké tá tawa təə ké na pəcə tə pəsi na té felu wulaw lampuu.

5 Pəyele tə ké piitim kolóməm ké. Tá piya ta fayana tá taapalaa nyəŋsi. Tə tuŋi yomle ké tá pəyalaa na tá pələa. Halu pa taa paŋale pasaa. Anu tá təŋ təma. Pəcə tá tawa pəsa ləlaa nyəna.

6 Ma níi təmnaa mpe, ləna ma pááná huu səsəm.

7 Na má tú ma taa si ma kaləna səsaa na huɫaa ké timpí pa tuŋi pa tetəŋnaa ké səŋəla səsəna tə. Ilena má koti-we.

8 Na má tə-we si: Tə yapa tá tetəŋnaa Yuta nyóma mpa pa kra yomle tə, isu tá təŋ wee tə. Ilena nəsənə mu taŋəŋi-weŋe pəetəŋu, pəcə tá yəlaa ké.

Μῦθος pa suma, pa ta na kucəcətu.

9 Na má tasa si mə təm səpaŋa, pu wee ké si í weena Iso səŋəntu. Ilena í fiti tá kolontunaa kotəŋu.

10 Yəlaa kənta ma maŋamaya ma kin ké liyitee na təŋnaya. Isu tá cələ nyóma na tá taapalaa lapu tə. Ile té kisi si pá taa felu-tu.

11 Saŋa maŋamaya í məŋna mə kəma nyóma ké pa haləm, na pa tuŋ wei pa yaa si Olifinaa tə i tawa, na pa téesi. I kisi kasəŋaya ŋka pu wee si pá cəla-mə tə. Paa liyitee, yaa təŋnaya, yaa suləm, yaa nim.

12 Μῦθος pa cəwa si: Tu la nti n hula-tu tə, tu mələna-weŋe pa nyəm, tə kaa pəəsi-weŋe pulu.

Ilena má koti kətəlaa na má yele na pá tuu si paa la isəna pa siwa tə.

13 Pə waali ké ma fiyita ma capa na má tə si: Μῦθος Iso ká fiyiti mpa pa kaa təŋ isu pa yəŋətuŋu tə. Na í ləkə-weŋe pa téesi na pa wənəu na pé yele-weŋe kpete. Ilena samaa cə si: Iso í kəna mpv. Na pa təna pá sa Tacaa na pá təkí isu pa yəŋətuŋu tə.

14 Hatoo kuyəŋku wulaw Atakəsesee kra-m Yuta nyóma nyuŋu tu ké pə kraŋaw i kawulaya pənaya hiu nyəŋka, haləna hiu na naanəwa na naale nyəŋka tə. Pə yoosa pu si naanəwa na naale kəle. Paa má, yaa ma tetəŋnaa, tá taa nəŋəlu ta təŋ səsəntu tətəŋəle.

15 Mpa pa laala maya səsəntu təŋəu tə, pa caalaya yəlaa ké, na pələ pá cələŋi-weŋe təŋnaya, na suləm na liyitee nyəŋətu ké nule. Haləna pa təmlataa muŋuliyi samaa. Ama Iso səŋəntu təə ile ma ta la mpv.

16 Ma maŋamaya ma lapa təmlə ké kolunja ŋmav təə ké. Ma ta lu si má ya tetu ké faalaa ké ma səsəntu tə. Ma na ma taapalaa mpa tə lakaya kolunja ŋmav təmlə tə, pələ pa ta la mpv tətə.

17 Paa na mpv tə, ma na Yuta huɫaa nuŋəwa na nule na naanəwa (150) tə təkayana. Na pá səsəna piitimnaa mpa pa cəna-tu tə pa muɫaa mpa pa kəŋəŋətu tə.

18 Paa kuyaku ŋku ma liyitee ké ma yakəna nav na pá kv, na heeŋ kuŋəŋ ké naatosu, na kampee. Na paa kuyeeŋ naanəwa wei í téewa pa kəna-m suləm ké tuutuuma. Paa na mpv tə, ma ta pəəsi si pá cələ-m mpi pu wee si má mu tə. Mpi tə, kolunja ŋmav ké samaa ké təmlə səsəle ké.

19 Hau, ma Iso, təəsi kuŋəntu nti ma lapa yəlaa pəne tə, na níi la-m nyá pələe.

6

Kolontunaa luki tətə si pá wakəli

¹ M̄p̄óyú Sanəpala na Topiya na Laalupu Kesem na tá kolontunaa ləlaa nuwa si, ma ŋmawa ɪcate koluŋa, pə ta kaasi kafɛɛv. Pəyele waatu unɪ tə, ma ta tuta kampɔnaa.

² Ntəna Sanəpala na Kesem pá tili na pá yaa-m si má na-we tɔ suli Keflim ke Ono tetekəle taa. Pa taa ka weɛ ké si pa laki-m isayatu.

³ Ama ma cə-we si ma niŋ təkəna təmlɛ, ma kaa pəsi na má polo. Ye ma tɛɛwa tə saaləxi ké.

⁴ Təm liyiti ké pa yaa-m na máa cə-weye kolumtu nti.

⁵ Təm kakpasi nyəm ke Sanəpala tilina ɪ taapalaa taa nəɟɔlvɔv takəlaya ke nəholo.

⁶ Na pá ŋmaa ka taa si: Tə nuna nulaa mpa pa ta ke Yuta nyóma tə, ɪsu Kesem-we si, nyana nyá taapalaa í luki ké si í kuli tá tə. Pə tə ké n ŋmaaki koluŋa si ní pəsi pa wulav.

⁷ Halɪ pa yəɟata tətə si n kpawa Iso kuyəɟotutu teləsəlaa, na pá heeli-ŋ si nyayale Yuta wulav. Ilɛ wulav səsə kaa laŋ-təxi nuw ke nəɳɳə. Mpu tə, kəw na má na-ŋ tə ná.

⁸ Ntəna má cə-i na má tilina si: Nyá mayamaɟa n loolina pə tənaya mpu. Natəli tə ta ke tampana.

⁹ Pəpətu fɛi lelen, pa tənə pa lɔpaya si pa nyaasəxi-tu na tá apalətu yəɟi, ɪlɛna tɔ yele təmlɛ.

Hai, Taca, yele na má kaasi ma təxi ma təmlɛ taa.

¹⁰ M̄p̄óyú kuyaku nakuli ma pola Telaya pəyalv Semaya tɛ, Metapeli saali kɛlɛ. Mpi tə, ɪ ta pəsi na í kəw ma tɛ. Kɛlɛna í tə-m si: Tə suw Iso təsɛlɛ taa na tɔ təkɪ ta tə kɛ teu. Ye pə taya mpu, ma kolontunaa ká kəw ahoɔ na pá kv-m.

¹¹ ɪlɛna máa cə-i si: Ma tɛɛ má se. Pələ pə paasi ye ma suw Iso təsɛlɛ taa, ma kaa la yulv. Aai, ma kaa suw tənə.

¹² Ma nyóma teu si pə taya Iso heelina-i nti ɪ heela-m mpu tə. Sanəpala na Topiya pa fələnə-i liyitee si í yəɟoti mpu.

¹³ Pə tə ké pə fɛi si səɟəntu í kra-m na má təŋ ɪ sɛyɛsɛ na má pəntənə Iso na pə kú ma nyuɟu na pə t-m fɛlɛ.

¹⁴ Hai, ma Iso, təɔsi nti Topiya na Sanəpala na Iso kuyəɟotutu teləsəlv əlv nyəŋ Noyatiya na Iso kuyəɟotutu teləsəlaa ləlaa pa lapa tə. Na ɪsənə pa caa pá t-m səɟəntu tə.

¹⁵ M̄p̄óyú koluŋa tɛma pa ɪsətu wei pa yaa si lluuli tə ɪ kuyɛɛŋ hiu na kakpasi wule. Koluŋa təmlɛ kuyɛɛŋ lí nule na naanwəna na naale.

¹⁶ Waatu wei ta kolontunaa mpa pa cəɳnə-tu tə pa nu-ti, ɪlɛna səɟəntu kra-weye səsəm. M̄p̄óyú pa pəpətu tɛma na pá cɛkəna si Iso toŋ taa kɛ tə lapənə təmlɛ ŋtɛ.

¹⁷ Waatu unɪ ɪ taa ké Yuta nyuɟu nyóma na Topiya pa ŋmaakaya təmayə takəlasɪ ke səsəm.

¹⁸ Ilɛ tampana təw Yuta nyóma pəyalɛ laŋa ka hɛnə-i ké. Mpi tə, Yuta tu Ala pəyalv Sekaniya ka ha-i ɪ pɛlɔ. Pəyele ɪ mayamaɟa ɪ pəyalv Yohanəŋ ka kpaya Pelekiya pəyalv Mesulam pɛlɔ.

¹⁹ Pa sanɟaya-i ma kin ké, na pá tayasəxi-i ma təm. Topiya mayamaɟa ná ŋmaakaya-m takəlasɪ ké si səɟəntu í kra-m.

7

Pa síi taŋlaa ke ɪcate taa

1 Waatu wei koluŋa tema na pá tó kampōnaa, ilena pá si nōnōosi taŋlaa, na yonyoolaa, na Lefii nyóma ke pa tōma taa.

2 Ilena má cēla Yosalem icate paasānav ke ma neu Hanani na koluŋa icate yoolaa nyūyū tū Hananiya. Maa wēna-i naani kē, pácō i tēŋyēi Iso na pá kēli lelāa.

3 Mpróyú ma heela-we si: Pə wēe si ilim í lu kē na pá kpa na pácō í tūli icate nōnōosi. Taanaŋa, ilena í tēki-si na pácō si taŋlaa kuli pa tōma taa. Yosalem icate nyóma lelāa taŋyēi na lelāa paasēyōna pa kutulūŋ kila.

Yuta nyóma mpa pa mēla Palēsātini tetu taa tō pa hēla

4 Paa na Yosalem icate ká walaa tō, tē taa yēlaa fēi paŋale. Pá cō pa taa ŋmá kutulūŋ lelēŋ.

5 Mpróyú ma Iso heela-m na má koti icate sōsaa na huolaa na yēlaa lelāa si pá kala yēlaa. Ilena má wiili takēlaya ŋka ka taa mpa pa luna Papiloni ke kancaalaya tō pa hēla ka wēe tō, hali pa kēesa ka taa si:

6 Iseyēli lūlūŋ nyóma mpa Papiloni wulav Nepukanesaa ka kpawa tō, pa taa paŋale mēlōna Yosalem na Yuta tetu taa. Paa wēi i mēla i maŋamaŋa i icate taa.

7 Mpa pa kōna-we tōŋē Solopapeeli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Asaliya, na Laamiya, na Nahamani, na Motokayi, na Pilisan, na Misipeleti, na Pikifayi, na Nehum, na Paana. Pa lūlūŋ kpeka ntō na yēlaa pēe nyōŋ.

8 Palasi lūlūŋ taa kē yēlaa iyisi naale na nunōwa na nutoso na naanōwa na naale (2172).

9 Sefatiya nyēŋku taa kē ŋmūnyū na nunōwa na nutoso na naanōwa na naale (372).

10 Ala nyēŋku taa kē nasētoso na nule na naanōwa na naale (652).

11 Pahati-Mowapu nyēŋku taa kē iyisi naale na nasēnaasa na pēlefei hiu (2818). Yesuwa na Yowari pa lūlūŋ nyóma nté.

12 Ilam nyēŋku taa kē yēlaa iyāŋa na ŋmūnyū na nule na naanōwa na liŋiti (1254).

13 Satu nyēŋku taa kē yēlaa nasēnaasa na nule na kakpasí (845).

14 Sakayi nyēŋku taa kē yēlaa nasētoso na nunōwa na nutoso (760).

15 Pinuwi nyēŋku taa kē yēlaa nasētoso na pēlefei nule na naanōwa (648).

16 Pepayi nyēŋku taa kē yēlaa nasētoso na pēlefei hiu na naanōwa (628).

17 Asəkati nyēŋku taa kē yēlaa iyisi naale na ŋmūnyū na nunōwa na hiu na naale (2322).

18 Atonikam nyēŋku taa kē yēlaa nasētoso na nutoso na naatosompōŋlaya (667).

19 Pikifayi nyēŋku taa kē yēlaa iyisi naale na nutoso na naatosompōŋlaya (2067).

20 Ateŋ nyēŋku taa kē yēlaa nasētoso na nule na naanōwa na kakpasí (655).

21 Hisikiya lūlūŋ tū Ate nyēŋku taa kē yēlaa pēlefei nunōwa.

22 Hasum nyēŋku taa kē yēlaa ŋmūnyū na nunōwa na pēlefei hiu na naanōwa (328).

23 Pesayi nyēŋku taa kē yēlaa ŋmūnyū na nunōwa na hiu na liŋiti (324).

24 Halifi nyēŋku taa kē yēlaa nunōwa na naanōwa na naale (112).

25 Kapawōŋ icate yēlaa ke nunaasa na naanōwa na kakpasí.

26 Pētēlehem na Netofa pə yēlaa ke pēlefei nunōwa na nunaasa na naanōwa (188).

27 Anatōti nyóma ke pēlefei nunōwa na hiu na naanōwa (128).

28 Pēti-Asēmafeti nyóma ke nule na naale.

29 Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Pelōti nyóma ke nasētoso na nunōwa na nule na tooso (743).

- 30 Lama na Kera nyóma ke nasətosə na hiu na kolum (621).
- 31 Mikiması nyóma ke nınuwa na hiu na naale (122).
- 32 Peteeı na Ayı pə nyóma ke nınuwa na hiu na tooso (123).
- 33 Nepo ıcate lente nyóma ke nıle na naanuwa na naale.
- 34 İlam lelv ləlvu nyóma ke iyaga na ımınuvı na nıle na naanuwa na liyiti (1254).
- 35 Halım ləlvu nyóma ke ımınuvı na nınuwa na hiu (320).
- 36 Yeliko ıcate nyóma ke ımınuvı na nınuwa na nıle na kakpası (345).
- 37 Lotı na Hatiti na Ono pə acalee nyóma ke nasətosə na nınuwa na hiu na kolum (721).
- 38 Senaa ıcate nyóma ke iyisi tooso na nasənaasa na nınuwa na hiu na naanuwa (3930).
- 39 Kətəlaa kpeka ntə. Yesuwa ləlvu nyóma taa lelv Yetaya yəlaa we nasənaasa na nınuwa na nutosə na naanuwa na tooso (973).
- 40 İmee ləlvu nyóma we iyaga na nıle na naanuwa na naale (1052).
- 41 Pəsehuu ləlvu nyóma ke iyaga na ımınuvı na nıle na naatosompəxəlaya (1247).
- 42 Halım ləlvu nyóma ke iyaga na naanuwa na naatosompəxəlaya (1017).
- 43 Lefii nyóma kpeka ntə. Hatəfa ləlvu nyóma Yesuwa na Katəməyeli pa ləlvu nyóma we nutosə na naanuwa na liyiti.
- 44 İso təsele yonyoolaa kpeka ntə. Asafi ləlvu nyóma we pəlefei nınuwa na nıle na naanuwa (148).
- 45 Nənəəsi tanılaa kpeka ntə. Salum, na Atee, na Taləmən, na Akupi, na Hatita, na Sopayi, pa ləlvu nyóma we pəlefei nınuwa na nıle (138).
- 46 İso təsele təmle lataa səkpema ləlvu nyóma nté Siha, na Hasufa, na Tarawəti.
- 47 Na Keləsi, na Siya, na Patən.
- 48 Na Lepana, na Hakapa, na Saləmayi.
- 49 Na Hanan, na Kiteli, na Kahaa.
- 50 Na Leyaya, na Lesen, na Nekota.
- 51 Na Kasam, na Usa, na Pəseyə.
- 52 Na Pəsayi, na Meunim, na Nefusesim.
- 53 Na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu.
- 54 Na Paasiliti, na Mehita, na Haasa.
- 55 Na Paakəsi, na Sisela, na Tema.
- 56 Na Nesiya, na Hatifa.
- 57 Saləmən təmle nyóma ləlvı kpeka nté Sotayi, na Sofeleti, na Pelita.
- 58 Na Yaala, na Taakən, na Kiteli.
- 59 Na Səfatiya, na Hatilı, na Pəkəleti-Həseyim, na Amən.
- 60 İso təsele taa təmle lataa na Saləmən təmle nyóma pa krenta ımınuvı na nınuwa na nınaasa na naanuwa na naale (392).
- 61 Mpa pa luna Papilonı acalee Teeı-Mela, na Teeı-Haasa, na Kelupi-Atən, na İmee tə, pa ta pəsi na pá keesi pa cəsənaa ləlvı loosi sı pə hólı tampana sı pa ké İseyeli nyóma.

62 Pa tæna pa kþenta nasætoso na nuile na naale (642). Pa lølŋ nyáma nté Telaya, na Topiya, na Nekota.

63 Kotælaa lelæa ka we ké isu mpa pa ta pæsi na pá hólí si pa ké Iseyeli nyáma tæ. Mpeyele Hopaya, na Hakæssi, na Paasilayi. Mpi pæ tæ pa yaakaya kantækaya nyeh iney mpv tøyole si i kraça Paasilayi pæelaa taa lelv.

64 Paa pæeka mpe iní pa hæla ke kotælaa nyæna taa ké pa ta ná. Ilena pá nyæni-weye asilima nyáma. Pæ tæ ké pa kisina-we si pá taa la kotælaa tæmle.

65 Mþóyú kufænee maçamaya kisina-we si pá taa tøy Iso kuhav. Halæna kotvlu nøyvlu í maçasí wala pee taka nna pa naana Iso luyv nyæntv tæ na pécó.

66 Iseyeli nyáma tæna mpa pa luna Papiloni tæ pa kþenta iyisi nuile na naale na ηmŋvŋv na nuŋvwa na nutoso (42360).

67 Pa taa ka we tæmle nyáma apalaa na alaa ke iyisi naatosompøyolaya na ηmŋvŋv na nuŋvwa na hiu na naanvwa na naatosompøyolaya (7337). Na yonyoolaa apalv nyáma na alv nyáma ke ηmŋvŋv na nuile na kakpasi (245).

68 Na yooçooŋaa nasæle na hiu na naanvwa na kakpasi (235), na kraŋasi ke iyisi naatoso na nasætoso na nuŋvwa na hiu (6720).

69 Lølŋ nyæŋ nyáma taa lelæa hawa kuvæŋ si pá tayani ηmav ke Iso tæsele. Na tetv kufænee náa ha wvla nyæçtv iyaya (1000), na poosiisi nsi pa ηmusæçæna calæm tøy nuile na naanvwa, na kotælaa çapaŋaa ke nasæle na nuŋvwa na hiu na naanvwa (530), si pá lana Iso tæsele tæmle.

70 Lølŋ nyæŋ nyáma lapa kuvæŋ wei tv i kþenta wvla nyæçtv ke iyisi hiu (20000), na liyitee nyæçtv ke kiloŋaa iyaya na nuŋvwa (1100).

71 Ilena Iseyeli nyáma lelæa ha wvla nyæçtv iyisi hiu (20000). Liyitee nyæçtv ke kiloŋaa iyaya (1000). Kotælaa çapaŋaa ke nutoso na naatosompøyolaya.

72 Mþóyú kotælaa, na Lefii nyáma, na nænçssi taŋlaa, na yonyoolaa, na yælaa isv Iso tæsele taa tæmle lataa sækpema na Iseyeli nyáma lelæa tæna, pa çaya paa wei ké i icate taa.

Isætælasí kaløyí kiiu takælaya ke samaa taa

Waatv wei pæ tala isøtv naatosompøyolaya nyæŋ, ilena paa Iseyeli tv wei í luna i icate taa na í kæw.

8

1-2 Mþóyú isøtv iní i kuvako kancaalaya nyæŋkv wule, pa kota nøyv kuvmaya ke Yosalem taa ké lvm nænççv isentaa. Na pá tv Iso Tæm nyæntv Isætælasí si: Kæna takælaya ηka Tacaa çela Moisi si í telæsi Iseyeli nyáma tæ. Ilena kotvlu Isætælasí luna-keçe apalaa na alaa, na piya mpa pa tala pvlv çekænav tæ pa samaa taa.

3 Na í kala takælaya ηke na nøyv çæçaya ke tæne inøyi tanaŋ tæe. Halæna ilim sikuyv, na pa tæna pá ké ηkraŋη ke teu.

4 Paa kama kpatæŋ ké isv kumte taka, na Isætælasí sæŋ pæ tæ ké kotuyv ηkv kv taa. I ntøyŋ tæ ké Matitiya, na Sema, na Anaya, na Uliya, na Hilikiya, na Maaseya. I mpætæŋ tæ ké Petaya, na Mikayeli, na Malækiya, na Hasum, na Hasepatana, na Sakali, na Mesulam.

5 Isætælasí tæŋŋle kvlaa ké na yælaa tæna naaki-i. Waatv wei i kula takælaya, ilena samaa tæna sæŋ isø.

6 Mþóyú Isætælasí sæe Tacaa Iso çæçv, na pa tæna pá çv si: Iso í mv, Iso í mv. Na pá tiyisa niŋ na isøtaa. Pæ waali, ilena pá hænti ate na pá sæe Tacaa.

7 Pa kvlaa, ilena Lefii nyáma, na Yesuva, na Pani, na Selepiya, na Yameŋ, na Akupi, na Sepetayi, na Hotiya, na Maaseya, na Kelita, na Asaliya, na Yosapati, na Hanan, na Pelaya pá sov-weçe kiiu ηkvv sæçesvçv.

⁸ Pa kalaya kiiu takalaya ηκεγε na pá nukú teu, na pá kilisiyi pá hūwee si paa wei í cəkəna.

⁹ Yəlaa təna nu təm nti, ɪlena pá niki wula. Pə təw kə kofənee Nehemii, na Iso Təm nyəntu kətulu Isətəlası, na Lefii nyəma mpa pa kilisaya-weye Iso Təm nti tə, pa təma-we si: Kuyaku kəne ku kə Iso nyəηku kə, ɪle pə fei si í huɣutiyi lotu na í wiiki.

¹⁰ Ntəna Isətəlası tasa si: ɪ kpe mə tteesi, na í təɣə teu na í nyəw konyənyəwəm kəram, na í ha mpa pa laηaa tə. Mpi tə, kuyaku kəne ku kə Tacaə nyəηku kə. Mə laηa í taa wakəli. Tacaə ká heesi mə laηle na í ha-meyə toη.

¹¹ Na Lefii nyəma tətə náa puɣusiyi-we si: ɪ su, Iso kuyaku ke saηa kə. Mə laηa í taa wakəli.

¹² Mpróyú pa təna pa krema na pá təɣə na pá nyəw, na pá ha mpa pa laηaa tə na pá ηmaali. Mpi tə, pa nuwa seɣesuyə ηku pa seɣesa-we tə.

Cəka acima

¹³ Mpróyú kuyaku leηku Iseyeli ləluη nyəwə nyəma təna, na kətəlaa na Lefii nyəma pa kotina Iso Təm nyəntu Isətəlası si: Kilisi-tuyə Iso Təm ke teu.

¹⁴ Kiiu ηku ɪni Iso ka hula Moisi tə, ku taa kə pa nawa timpı pa heela Iseyeli nyəma si pá caɣa cəka taa kə cəka acima aηı a kuyeyη taa kə ıətə naatosompɔɣəlaya nyəη taa tə.

¹⁵ Paa kraali acima aηı a təm ke acaləe təna taa kə, na pá kreenna Yosalem. ɪlena ıcate nyəma kra puɣu taa na pá pəli tuyə ηku pa haləyi na pá yaaki-ku si Olifinaa tə ku piliηasi. Na ku nəɣəsəle wei í we taale tə ku nyənsı, na tuη kuləpəη piliηasi na tiikası na pacontə na pá lə cəka.

¹⁶ Mpróyú Iseyeli nyəma pəlaa na pá pəli piliηasi na pá ləki cəka. Ləlaa ke pa kutuluη patanaa təw, ləlaa ke nənəwsi tēe, ləlaa ke Iso təsəele kataya taa, ləlaa ke lum nənəwə na ɪfəlayim nyəηka tēe.

¹⁷ ɪlena Iseyeli nyəma təna mpa pa luna Papiloni tə pá lə cəka na pá caɣa. Pa laηhulmle ka we sɔɣəntə. Mpi tə, too pə kraɣaw Nuη pəyalə Yosuwēe waatu tə, Iseyeli nyəma ta tasa acima aηəxi təɣəw.

¹⁸ Pa kalaya Iso Təm ke paa kuyaku ηkuyə, acima kuyeyη ɪni ı naatosompɔɣəlaya taa kə. ɪlena pá təkəna kotuyə səsəw ke kuyaku pələfei naanəwa nyəηku wule, ısu paa suw pə kiiu tə.

9

Samaa lakı pa isayətv tisuyə kətaya

¹ Mpróyú ıətə kuləm ɪni ı kuyeyη hiu na liɣiti wule, Iseyeli nyəma kota nəhəkətə. Pá suuwa laηwakəlle wontu, na pá pəla pa nyəwə taa kə tetə.

² Na Yuta nyəma faɣana kraı nyəma na pá wee kreenə na pá tisiyi pá na pa cəsənaa pa isayətv.

³ Mpróyú pa səηa kaləfunaa tooso təcu, na pá nukı pa Iso Tacaə kiiu. ɪlena pá tasa-ı həntuyə ke ateyə kaləfunaa tooso tətə na pá sələməxi-ı suulu.

⁴ Na Lefii nyəma, na Yesuwa, na Pani, na Katəməyeli, na Sepaniya, na Puni, na Selepiya, na Pani, na Kenani pá kulı na pá sələməna nəwsi səsəwsi si Tacaə Iso í waasi-we.

⁵ Pə waali kə Lefii nyəma na Yesuwa, na Katəməyeli, na Pani, na Hasapəneya, na Selepiya, na Hotiya, na Sepaniya, na Petahiya pəle pa cəna nəɣə səsaya si: ɪ kulı na í sēe Tacaə mə Iso na í lakı mpróyú tam təw.

Paawei í sa nyá hæte səsəəle,
tə səsəəntu kəla yulu huwəe təna.

⁶ Uena samaa sa Iso si:

Nyá tike təkəŋ nté Tacaā,
nyá lapəna isətənyu səsəəu,
na isətənyasi, na tetu,
na tə taa nyəm təna, na tenkuna
na pa taa nyəm təna.

Nyá haakəna paawəmanmam mpiyi weesuyu.
Na isətəa toŋ nyəma təna həntəyi-ŋ aɛ.

⁷ Tacaā Iso, nyá yaana Apəlam

na ŋ ləsi-ɪ Uu icate taa ké
Pəpiloni tetu taa na ŋ cuɣusi-ɪ hətə si Apəlaham.

⁸ ɪ təntə keesəna-ŋ teu,

uena nyana-ɪ í pəeli nəɣə na ŋ
yəɣəti na ŋ su si

n ká ha-ɪ Kanaaŋ nyəma, na Hiti nyəma,
na Amolii nyəma, na Peliisi nyəma,
na Yəpusi nyəma, na Kilikasi nyəma pa tetənaa,
na ɪ ləlyu nyəma cəɣa.

N ké siɣisilu təɣə n təkə nyá kusəsutu.

⁹ N nawa tá cəsənaa wahala ke Icipiti,

na isəna pa yaakaya-ŋ si ŋ waasi-wəɣe Səsəncaasi tenku nəɣə tə.

¹⁰ N lapa kəkələ nyəmnaa səsəəm ke

Icipiti wulav na ɪ waali nyəma,
na ɪ tetu təna yəlaa.

Uena nyá hətə yaa səsəm ke haləna saŋa.

Mpi tə, n nyəma kalampaanu wei pa lakaya tá cəsənaa tə.

¹¹ N faɣa ləm ke cali ké

Iseɣeli nyəma isəntaa na pá tɛsi nəhəe.

N tusa pa waali təɣlaa ke lumaŋ səsəəŋ taa,
na pá tii təsii isu pəle.

¹² Isəŋmuntəy ke pa nyənaya,

na pá təŋəyi ilim taa.

Uena ku kəkə náa naaki-wəɣe ahoə na pá təŋna.

¹³ Isətəa ké n tiinaa na ŋ yəɣətəna-wəɣe Sinayi puɣu taa.

Na ŋ tu-wəɣe kutotutu na kusəsutu kusiɣisitu

na kiŋ na kuseɣesətu tampana nyəntu.

¹⁴ Uena ŋ hólí nyá təmlə tu Moisi ke

kuyaku kəhesəy təkuyə təm,

na ilé í keesi-wə.

Na ŋ hulɪ-wəɣe kiuu təm lentənaa.

¹⁵ Na ŋ kó pa nyəɣəsi na isətəa təɣənaɣa.

Na ŋ tɔli kəkəpənyu taa ləm na ŋ kəna pa ləkətu.

Na ŋ yele na pá ləkə tetu nti n ka su nəɣə

na tuunav si n ká ha-wə tə.

¹⁶ Ama tá cəsənaa lapa kalampaanu

na pá kulí nyá təə. Pa ləɣə nyá kusəsutu

na pa lumaya waali.

¹⁷ Pa kisa-təyi təkuyə,

pá səə piti təma nna n lapa-wə tə.

Pa lapa lanjkpusəḡ si,
 pa mələyi pa yomle taa ké Icipiti.
 Ama lso nyá wiiki pətəətəle,
 na ḡ wena suulu, nn moyi pááná ke ləḡ,
 na nyá kəpantv we səḡəntv, ile n ta lə-wə.
 18 Paa na waatu wei pa lupa nable na pá təḡ si:
 Tá lso wei i ləsa-tvḡv Icipiti taa təḡəle.

Pa saḡatəḡa-ḡ səsəm ké.
 19 Nyá suulu katatəlaya təə,
 n ta lə-wəḡe wəlaya tetv taa,
 na isəḡmuntvḡv ta yele-wəḡe
 mpaav hvlbvḡv ke ilim taa.
 Pəyele kv kəkə ná tá yele-wəḡe nav ke ahoo.

20 N ha-wəḡe nyá ləmaḡasəe,
 na ḡ tasa-wəḡe laḡatv.
 N ha-wəḡe manna na pá təḡə na lvm na pá nyəə.

21 Pvisi nule təcv ké n paasəna-wəḡe
 wəlaya tetv taa ké pa təntə taa, pa ta lan pulv.
 Pa kususuutu ta sí, pəyele pa nəəḡe ta mvl.

22 N tó pa niḡ taa ké piitimnaa na awulaa,
 na pá ləeki tetvnaa mpa pa cəəna-wə tə,
 isv Həsəpəḡ tetv wulav Sihon,
 na Pasəḡ tetv nyəḡ Oki.

23 Na ḡ ha-wəḡe piya ke paḡale,
 isv isətvlnḡasv,
 na ḡ pona-wəḡe Kanaaḡ tetv nti n ka heela
 pa cəənaa sv pá polo pá ləeki tə tə taa.
 24 Pa svv tə taa ké tampana, na pá təḡə-tv.
 Na ḡ təḡəni Kanaaḡ nyəma na mpe pá ḡmakəli-wə.
 Pa larəna həḡəlvḡv ḡkv kv yəlaa na kv awulaa
 ke isəna pa caa tə.

25 Pa ləeka koloosi acaləe na musvḡ tetv,
 na tēsv na sv taa suna wənav, na ləkənaa mpa
 pa tema hulvḡv tə. Na tvḡ wei pa yaa sv ləsvḡnaa
 na Olifinaa tə na lələḡ.

Nyá pēlēe təə ké pa təḡaa
 na pá haḡa na pə caḡana-wə.

26 Paa na mpv pa lapa isətoosile nyəma.
 Pa kvla nyá təə. Pa kisa nyá kiḡḡ,
 pa kv nyá kvḡḡətvḡv teləsəlaa.
 Pēle pa caaləḡana-wə sv pá mələna nyá təə sv,
 pa təntə ta kēsv.

27 Mḡpḡḡ n tv-wəḡe kolontunaa niḡ taa,
 na pēle pá təkḡ pa isə. Pa lanḡ wakəlaa,
 lēna pa kēsvəna nyá təə na ḡ nu pa tanḡ.
 lēna nyá səəlvḡv təə ḡ tilina-wəḡe yəlaa,
 na pá ləeki-wəḡe pa kolontunaa ḡmakvlvḡv taa.

28 N tema-wəḡe ləsvḡv ke
 ḡmakəllaa niḡ taa ké kpaḡaa,

1ena pá taγani-η pəntənaυ.
 Na ń taγani-weye kolontunaa
 səkraη taa ké pətvyυ.
 Na pá taγani-η wiinaυ na ń nu,
 na ń taγani-weye waasuyυ ké
 təm paγale ké nyá səəlvυy təə.
 29 Nyá caala-we sɪ pá təη nyá kiin.
 Ama ɪsəcaυ pu mpe, 1ena pá kisi
 nyá kusəsutu na nyá kətətvtυ.
 Pə́cə tə haakɪ tə təηlaa ké weesin ké.
 Ḿpógó pa kisa nyá nunav
 na pá lá laηkpusəη na pá kulɪ nyá təə.

30 Pusi paγale ké n paasəna-we,
 nyá Feesuyυ Naηηtv kuləna
 nyá kuyəçətvtυ teləsəlaa,
 na pá yaa-we na nyá nəçə. Ama pa ta nu,
 1ena ń tu-weye piitim kraɪ nyəm nin taa.

31 Paa na mpυ, nyá səəlvυy katatəlaya təə,
 n ta kpiisi-we. Pə́cə n ta lo-we.
 Mpi tə, ɪsə nyá n səələγɪ ké na ń ké suulu tv.

32 Ta ɪsə nyá, n ké səsə ké
 na ń we tvη na səçəntv, na ń
 təkə tá na-η ta nəçə pɛelvyυ ké teu.
 Paasəna wahaanaa mpa tə təkɪ tə,
 paə tá cəsənaa, na tá əwulaa,
 na tá nyvyυ nyəma, na tá kətəlaa,
 na tá ɪsə kuyəçətvtυ teləsəlaa,
 na tá maγamaγa ké pə kraγav Asilii
 əwulaa pəəle taa na pə suna sarɪa tə.

33 Pə tənaya mpυ pə taa,
 n paasəna-tvyυ teu ké.
 Ama taγale tetelataa.

34 Tá cəsənaa, na tá əwulaa,
 na tá nyvyυ nyəma na tá
 kətəlaa ta təkɪ nyá kiuu,
 pa kisa nyá kusəsutu na
 kraalvyυ mpi n kraala-we təçə.

35 Paa na n kata-weye nyá kəpantv na ń su-weye tetv
 səsəəntv mvsəη nyəntv taa na pá təkɪ kawulaya tə,
 pa ta kisi ɪsəγatv lapv sɪ pá paasəna nyá təmlɛ.

36 Sarɪa taa tə pəsa tetv nti n ha
 tá cəsənaa tə tə yomaə nté.
 Pəyele n ka ha-weye təγɪ sɪ
 pá γəələna tə kulvləm na tə kəpantv.

37 Awulaa mpa pa nin taa n tv-tv tə,
 mpeye tetv nti tə luləγɪ kəpantənaa ké səsəm.
 Mpi tə, tə pəntəna-η tə pə təə.
 Pə lakəna tá maγamaγa tá təla ké ɪsəna pa səəlaa təçə,

na tḗ we laḡwakəlle səsəəle taa.

10

Yəlaa tv pa təḡi kiinj təḡuyv

¹ Mḡyḡ Iseyeli nyḡma tasaa si: Wahala wei i maḡana-tv tḡ, i tḡḡ kḗ tv tḡ tá taa si, tu təḡ nyá kiinj, haləna tḡ ḡmaa-ti. Tá nyuyv nyḡma, na tá Lefii nyḡma, na tá kətəlaa pa tḡna niḡ.

² Halı niḡ tvlaa mpe pa həla ntḡ: Hakaliya pəyalv kofəneε Nehemii, na Sitekiya.

³ Na Selaya, na Asaliya, na Imeya.

⁴ Na Pasehuu, na Amaliya, na Maləkiya.

⁵ Na Hatusi, na Sepaniya, na Maluki.

⁶ Na Halim, na Melemət, na Opatiya.

⁷ Na Taniyeeḡi, na Kinetəḡ, na Paaluuki.

⁸ Na Mesulam, na Apiya, na Miyaməḡ.

⁹ Na Maasiya, na Pilikayi, na Semaya. Pa tənaya mḡv kətəlaa.

¹⁰⁻¹⁴ Lefii nyḡma taa kḗ Asaniya pəyalv Yesuwa, na Hatatı ləlvuyv tv Pinuwi, na Katəməyeli, na pa taapalaa. Na Sepaniya, na Hotiya, na Kelita, na Pelaya, na Hanarḡ. Na Mika, na Lehəḡi, na Hasapiya, na Sakuu, na Selepiya, na Sepaniya, na Hotiya, na Pani, na Pininu. Pa tənaya mḡv Lefii nyḡma.

¹⁵⁻²⁸ Nyuyv nyḡma ntḗ Paləsi, na Pahatı-Mowarv, na Ilam, na Satu, na Pani. Na Puni, na Asəkət, na Pepayi, na Atoniya, na Pikifayi, na Ateḡ, na Ateε, na Hisikiya. Na Asuu, na Hotiya, na Hasum, na Pesayi, na Halif, na Anatət, na Nepayi, na Makəpəyasi. Na Mesulam, na Hesii, na Mesəpəli, na Satəki, na Yatuya, na Pelatiya, na Hanarḡ, na Ananiya, na Osee. Na Hananiya, na Hasurı, na Halohəsi, na Pila, na Sopekı, na Lehum, na Hasapəna, na Maaseya. Na Ahiya, na Hanarḡ, na Anarḡ, na Maluki, na Halim, na Paana.

²⁹ Na pḗ səsı peḡe pa tḡḡ kḗ tetv nyḡma ləlaa na kətəlaa, na Lefii nyḡma, na nḡnḡsi tanḡaa, na yonyoolaa. Na Isḡ tḡseεle taa təmle lataa na tá mpa tḡ fayana tetv taa cayalaa ke Pabiloni ponav waatv tḡna na tḡ tḡka Isḡ kiuu ke teu tḡ. Na tá alaa na tá apalvpiya na alvnyəma mpa pa isε nyaalaa tḡ.

³⁰ Tá na tá taapalaa kḡpama tḡ su tá nḡsi kḗ na isəle kuseεmle si tu tḡ kiuu ḡku Isḡ təmle tv Moisi cəla-tv tḡ kv taa. Tu tḡki Tacaa kvsəsıtu na i kvttvtv.

³¹ Na tḡ su tá nḡsi si tḡ kaa ha tá pḗlaa ke yəlaa mpa paa we tetv taa kḗ Pabiloni pote waatv tḡ. Pḗcḡ tḡ kaa caa pa pḗlaa ke tá pəyalaa.

³² Ye yəlaa mpe pa pḗetəḡi təḡənaḡa, yaa pḡlvuyv kvyakv kvheεsvuyv wule, yaa acıma wule, tḡ kaa ya pḗ taa pḡlv. Paa pḡsi naatosompəḡəlaya wei, tu yeḡe tetv na tḡ heεsi na tḡ kisi si pá taa caalı nḡḡlv si i felı i kəmle.

³³ Tu tv tá ti si, paa wei i felı liḡitee nyḡəlvuyv ḡku kv yuy we cacası liḡiti təḡə, paa pənaya ḡkaya Isḡ tḡseεle təmle tḡḡ.

³⁴ Liḡitee anəḡi paa yana Isḡ potopotonaa, na kətaya ḡka kəkḡ lusa ka tḡna tv ka wontu, na təḡənaḡa kvhav ḡku paa kḡna paa ifemle nte tḡ. Na kətasi nsi pa lakı kvyakv kvheεsvuyv wule tḡ, na isətḡ kvfalv acıma na acımanaa ləlaa nyənı. Na kətasi nsi Iseyeli nyḡma ká la pa isayatv tayanuyv tḡḡ tḡ, na pá tayanəna liḡitee anı tḡtḡḡ Isḡ tḡseεle.

³⁵ Kətəlaa tá, na Lefii nyḡma na samaa, tete kḗ tḡ tḡwa na tḡ fayana tá lḡlvḡ na tḡ su waatvnaa mpa tu ha kḡḡḡkḡpelasi, na tḡ kḡna Isḡ tḡseεle ke paa pənaya ḡka isı pa kḗεsa kiuu taa tḡ. Na tḡ pona taası nsi paa wəna kətasi ke tá Isḡ Tacaa kətaya tḡlate tḡḡ tḡ.

³⁶ Tḡ suwa si paa pənaya ḡka tu pona Isḡ tḡseεle taa kḗ tá tawa na tá tvḡ kvlvlvḡm.

³⁷ Tu ha Iso ké tá kancaalaya apalupiya, na tá tala nyənsi, isi pa keesa Iso kiiu taa tó. Paa naan, yaa heen, yaa pəh na tó cela kotəlaa mpa pa laki Iso təmlə ke Iso təsele taa tó.

³⁸ Tu cosi tá kəhaləm kalaalasi taa na tó cela-wə. Paa tun pəe, paa solum, paa nim, na tó su Iso təsele səsəle kutulun lələh taa. Lefii nyóma ká təyona nteye tá tetu kulum həyoləh naanowa taa kulumyuy. Mpe paa cəona timpriwe tə wəe tó, na pá ləsi həyoləh in.

³⁹ Aləh ləh kətəlaa taa nəyol ká təh Lefii nyóma ke waatu wei pa muyi həyoləh naanowa taa kulumyuy tó. Ilena Lefii nyóma náá ləsi pə taa tətəy həyoləh naanowa taa kulumyuy na pá pona Iso təsele ke kpancoou kutulun taa.

⁴⁰ Iseyeli nyóma na Lefii nyóma paa pona təyona na solum kofam na nim pə kataya ke Iso təsele kutulun taa. Kutulun in i taa ké pa suku wontu, na kətəlaa təmlataa na nənəsəi tanlaa na yonyoolaa náá caki.

Waatu in tó kaa yele Iso təsele ke yem.

11

Yuta nyóma mpa pa məla Yosalem taa tó pa həla

¹ Mpruy nyóh nyóma caya Yosalem taa. Pə yela samaa wei, ilena pá kaləyi yəlaa naanowa naanowa, na pá ləseyi kulum kulum wei pa tó tete na pé kpa tó si, pəle pá polo Iso icate Yosalem taa na pá caya. Pə kaasa pəyolayafei naanowa naanowa wei tó, ilena pá polo tetu taa acaləe lenna taa na pá caya.

² Ilena pa lanja heena mpa pa ha pa təyi kpakpaa si, pa puki pá caya Yosalem taa tó.

³ Tetu həyoləh nyóh nyóma ná caya Yosalem ké, ilena Iseyeli nyóma ləlaa, na kətəlaa, na Lefii nyóma, na Iso təsele təmlataa səkpema, na Salóməh təmlataa ləlyuy nyóma náá caya paa wei na i təcayale.

⁴ Paa na mpu tó, Yuta na Pencamee pə yəlaa ləlaa caya Yosalem.

Yuta yəlaa taa nyóma həla nté, Pəlesi piitim tu Ataya, na ilé i ləlyuy tu Malaleyeli, na Sefatiya, na Amaliya, na Sakali, na Usiya.

⁵ Na Sakali ləlyuy tu Siloni na ilé i ləlyuy tu Maaseya, na Yoyalipi, na Ataya, na Hasaya, na Koli-Hose, na Paaluuki.

⁶ Pəlesi ləlyuy nyóma krenta nasəle na pəlefei nutoso na naanowa (468) keke Yosalem taa. Pa tənaya mpu pa ké kpelikpeka nyóma.

⁷ Pencamee nyóma taa ka wə Yesaya ləlyuy tu Salu na ilé i ləlyuy tu Itəyeli, na Maaseya, na Kolaya, na Petaya, na Yoweti, na Mesulam.

⁸ Na Kapayi, na Salayi. Pencamee nyóma krenta nasənaasa na nuunowa na pəlefei hiu na naanowa (928).

⁹ Sikəli pəyalu Soweli ká kəna pa nyuy tu, na Hasenuwa pəyalu Yehuta keke icate wulaw waali tu.

¹⁰ Kətəlaa taa nyóma nté Yoyalipi pəyalu Yetaya na Yakerj.

¹¹ Na kətəlu səsə Ahitupi ləlyuy tu Selaya, na Selaya ləlyuy nyóma Melayoti, na Satəki, na Mesulam, na Hilikiya.

¹² Na pé səsəna pa ləh nyóma nasənaasa na hiu na naale (822). Mpa pa paasəyona Iso təsele taa təma tó na Maləkiya ləlyuy tu Ataya, na Ataya ləlyuy nyóma Pasehuu, na Sakali, na Amsi, na Pelaliya, na Yellowam.

¹³ Na pé səsəna ləh nyóh nyóma nymonyu na nule na naale (242) mpa pa ké i nyóma tó. Na Imee ləlyuy tu Amasesayi, na Amasesayi ləlyuy nyóma Misileməti, na Asayi, na Asaleli.

14 Na pə səsəna yoolaa taa yoolaa nunəwa na pələfei hiu na naanəwa (128), mpa pa ké i nyóma tó. Pələ pa nyəyü tó nté Haketolim pəyalü Sapitiyeli.

15 Lefii nyóma taa ka wə Puni ləlyü tó Semaya, na Semaya ləlyü nyóma Hasapiya, na Asəlikam, na Hasupı.

16 Na pə səsəna Lefii nyəyü nyóma Sapətayi, na Yosapatı mpa pa paasəyəna İso təsele waalı təma tó.

17 Na Asafı ləlyü tó Mataniya na Mataniya ləlyü nyóma Sapəti, na Mika wei i caaləyi samtü yontu ke İso seew waatü tó, na Mataniya newaa taa ləlü Pasukiya wei i wə Mika waalı tó na Yetutun ləlyü tó Apəta, na Apəta ləlyü nyóma Kalalı na Saməwa.

18 Lefii nyóma kpenta n̄m̄n̄nyü na nunaasa na liyiti (284) ké İso ıcate taa.

19 Pə kaası nənəsı tanlaa Akupı, na Taləmən mpa na pa ləlyü nyóma pa paasəyəna nənəsı tó. Pa kpenta nunəwa na nutoso na naanəwa na naale (172).

20 Pə kaası İseyeli nyóma ləlaa, na Lefii nyóma na kətəlaa, paa wei i ka wə i təcayalə ke Yuta acaləe taa.

21 İso təsele taa təmlataa ka wə Yosalem ıcate həyəlyü n̄ku pa yaa sı Ofeli tó ku taa, na Siha, na Kisepa pá paasəyəna-wə.

22 Yosalem taa Lefii nyóma nyəyü tó nté Mika ləlyü tó Usı, na Usı ləlyü nyóma Mataniya na Hasapiya na Pani. Pani ka ké Asafı ləlyü tó ké. Mpe paa kəna İso təsele taa yontu paasənlaa.

23 Yonyoolaa tənaya İso kawulaya taa kəsəsütü ké. Na ısəna paa su-wə sı pá la pa təma ke paa ifemle nte tó.

24 Yuta pəyalü Sela ləlyü tó Mesesapeli pəyalü Petahiya ka kəna İseyeli nyóma nyəyü tó ke Pəesi nyóma kawulaya taa.

Yuta nyóma mpa pa fei Yosalem taa tó

25 Yuta kpeka ləlyü nyóma ləlaa ka caya tawa taa ké Kiliyati-Aapa, na pə cəlo acalisi, na Tipən na pə cəlo nyənsı na Yekapəseyeli, na pə cəlo nyənsı.

26 Na Yesuwa, na Molata, na Pəti-Pəleti.

27 Na Hasaa-Suwalı, na Pəesepa na pə cəlo acaləe.

28 Na Sikəlaktı na Mekona na pə cəlo acaləe.

29 Na An-Limən, na Sola, na Yaamutı.

30 Na Sanowa, na Atulam, na pə cəlo acaləe, na Lakisi na pə cəlo acaləe, na Aseka na pə cəlo acaləe. Mpu tó, pə krayaw Pəesepa ke ilim mpətəy təo na pə polo Hinom tetəkəle ke ilim ntəyən təo təyü paa caaya.

31 Pəncaməe kpeka ləlyü nyóma ka cayana Kepa na Mikiması na Aya na Pətəeli na pə cəlo acaləe.

32 Na Anatəti, na Nopi, na Ananiya.

33 Na Hasəə, na Lama, na Kitayim.

34 Na Hatitı, na Sepoyim, na Nepalati.

35 Na Lotı, na Ono na niy təma lataa tetəkəle.

36 Lefii kpeka ləna líi Yuta taa na á súb Pəncaməe nyəntə taa.

12

Kətəlaa na Lefii nyóma pa həla

1 Kətəlaa na Lefii nyóma mpa na Selatəyeli pəyalü Solopapeli na Yesuwa pa lūna timpı paa pona-wə tó pa həla ntó. Selaya, na İmeya, na İsəla.

2 Na Amaliya, na Malukı, na Hatusı.

3 Na Sekaniya, na Lehum, na Meleməti.

⁴ Na Itoo, na Kinetəyi, na Apiya.

⁵ Na Miyaməη, na Maatiya, na Pilika.

⁶ Na Semaya, na Yoyalipi, na Yetaya.

⁷ Na Salu, na Amoki, na Hilikiya, na Yetaya. Pəηe inı pa təna paa ké Lefii nyəma na kətəlaa nyəəη nyəma ke Yesuwa pəəle taa ké.

⁸ Lefii nyəma taa yəlaa nté Yesuwa, na Pinuwi, na Katəməyeli, na Selepiya, na Yehuta, na Mataniya. Mataniya na ı təyaya yəlaa pa yookayana samtu yontu.

⁹ Na Lefii nyəma mpa paa wə pa kin na pá laki Isə təmle tə pəle pá cəəki.

¹⁰ Yesuwa lələna Yoyakim, na Yoyakim ləl Iiyasipi, na Iiyasipi ləl Yoyata.

¹¹ Na Yoyata ləl Yonatan, na Yonatan ləl Yatuwa.

¹² Kətəlv səsə Yoyakim pəəle taa kətəlaa lələη nyəəη nyəma həla ntə. Selaya lələv tu nté Melaya, na Imeya lələv tu nté Hananiya.

¹³ Isəla lələv tu nté Mesulam, na Amaliya lələv tu nté Yohanan.

¹⁴ Na Meliku lələv tu nté Yonatan, na Sepaniya lələv tu nté Yosəəfu.

¹⁵ Na Halim lələv tu nté Atəna, na Melayəti lələv tu nté Hələkayı.

¹⁶ Na Itoo lələv tu nté Sakalı, na Kinetəη lələv tu nté Mesulam.

¹⁷ Na Apiya lələv tu nté Sikəli, Pilitayi lələv tu nté Miniyani, na Motiya.

¹⁸ Na Pilika lələv tu nté Samuwa, na Semaya lələv tu nté Yonatan.

¹⁹ Na Yoyalipi lələv tu nté Matənayı, na Yoyata lələv tu nté Usi.

²⁰ Na Salayi lələv tu nté Kalayı, na Amoki lələv tu nté İpəe.

²¹ Na Hilikiya lələv tu nté Hasapiya, na Yetaya lələv tu nté Netaneyeli.

²² Kətəlaa səsaa Iiyasipi, na Yoyata, na Yohanan, na Yatuwa pa waatənaa taa ké pa ηmaa Lefii lələη nyəəη nyəma, na kətəlaa pa həla ke takəlası taa. Hələna Pəeı wulav səsə Taliyusi kawulaya waatu.

²³ Paa ηmaawa Lefii lələv nyəəη nyəma həla tətəyə Kutəəsətu takəlaya taa. İle Iiyasipi saalı Yohanan pəəle taa tike ke pə sunaa.

²⁴ Lefii nyəəη nyəma Hasapiya, na Selepiya, na Katəməyeli pəyalv Yesuwa, na Lefii nyəma lələa paa səηna na pá yooki Isə sam yontu. Pə tala pa nyəntv, ləna pá lá teitei isv Isə yəlv Tafiiti ka səyəsəv tə.

²⁵ Nənəəsı təηlaa Mataniya, na Pakəpukiya, na Opatiya, na Mesulam, na Taləməη, na Akupi pa təmle nté sı pá feη wontu təsulənaa mpa pa wə Isə təsəele nənəyə tə.

²⁶ Yesuwa pəyalv Yoyakim, Yosataki saalı, na tetv nyəv tu Nehemii na kiiv nyəntv kətəlv Isətəlası pa pəəle taa ké pa lakaya pa təma.

Yosalem koluηa təm səsəı

²⁷ Waatu wei pa təma ıcatə koluηa ke ηmav, ləna pá yaa Lefii nyəma tənayə timpiwe paa wəe təyə Yosalem, na pá lá acima na laηhəlvəmlə, na samtu yontu, na kpeηkpeηnaa, na cəməη, na saηkənaa.

²⁸⁻²⁹ Na yonyoolaa lūna acaləe nna paa ηmawa pə cəənav Yosalem, na Netofa cəlv, na Pəti-Kilikaa ke Kəpa na Asəmafəti həyələη taa tə.

³⁰ Məpəyú kətəlaa na Lefii nyəma pa lapa nyəəη tə əsilima kəeləv kətaya. Na pá kotı yəlaa təna sı, pəle pá lá mpu tətə. İlena pá la mēpəyú koluηa na ka nənəəsı.

³¹ Tənayə Nehemii má, ma kpaasa Yuta nyəv nyəma ke koluηa təv, na má fayə yonyoolaa ke təm naale. Na kancəalaya kpeəkəle náa məηna ntəyəη təv ké koluηa təv, na Hute nənəyə kin.

³² Pəle pa waalı ké Hosaya na Yuta nyəv nyəma həyələv ləηkv pa təηaya.

³³ Pə waalı ké Asaliya, na Isəla, na Mesulam,

³⁴ na Yehuta, na Pəncaməe, na Semaya, na Imeya.

35 Pɛle pa waali ké kɔtɔlaa akantɛɛ tɔkɔlaa, na Sakuu, na Asafi pa lɔlɔyɔ tu Sakali, na Mikaya, na Mataniya, na Semaya, na Yonatan.

36 Na ɪ tɛɛtɔnaa Semaya, na Asaleli, na Milalayɪ, na Kilalayɪ, na Maayɪ, na Netaneyeli, na Yehuta, na Hanani, pɛle pa tɔhɔyɪ na pɔ tɔka cɛmɔh wɛɪ lɔɔ yɔlɔ Tafiiti ka lupa tɔ. Kiiu nyɔntɔ Isɔtɔlasɪ kɛlɛ kpekɔle nɪtɛ tɔ nyɔyɔ tu.

37 Pa tala hite nɔnɔyɔ kɛ Tafiiti tɛ tontɔhɛ ɪsɛntaa, ɪlɛna pɔ kpa koluha tɔɔ. Halɛna lɔmnaa nɔnɔyɔ kɛ ɪcatɛ ilim tɔlulɛ tɔɔ.

38 Mɔrɔyɔ yonyoolaa naalɛ nyɔma mɔlɛna mpɔlɛ tɔɔ, ɪlɛna mɔ na samaa hɔyɔlɔyɔ lɛhku tɔ tɔh pa waali na Mɛsasɪ akele cɔlɔ, na tɔ lu timpɪ koluha lapa ɪwalav tɔ.

39 Na tɔ tɔhna ɪfɔlayim nɔnɔyɔ ɪsɔtaa tɔɔ na tɔ tala Yesana nɔnɔyɔ na tiina nyɔhka. Tɔ tɛɛ Hananeyeli akele na nunɔwa (100) nyɔh na tɔ tɛɛ heeh nɔnɔyɔ na kɔtanaya.

40 ɪlɛna yonyoolaa kpekɔ naalɛ sɔh ɪsɔ tɔsɛɛlɛ kin, na mɔ na huɔlaa mpa paa wɛ ma waali tɔ tɔɔ sɔh tɔtɔ.

41 Na kɔtɔlaa ɪliyakin, na Maaseya, na Miniyamɛh, na Mikaya, na ɪliohenayɪ, na Sakali, na Hananiya pɔ hɔlɔyɪ akantɛɛ.

42 Maaseya, na Semaya, na ɪlasaa, na Usi, na Yohanan, na Malɔkiya, na ɪlam, na ɪsɛɛ paa wɛɛ tɔtɔ. Na ɪsɔlahiya paasɔyɔna yonyoolaa na pa yontu nuki.

43 Mɔrɔyɔ kɔyɔhku ɪsɔ lapa na pa tɔna pa lanɔ hɔlɔmɔna acima kɛ teu, na pɔ lɔ kɔtasɪ kɛ sɔsɔm. Halɛna pɔ kɛnna Yosalem taa alaa na piya tɔtɔ, na pɛlɛ pa lanɔ hɔlɔmɔ. Na pa aɔhmaala kɔkɔtɛ nuki pooluɔh.

Lefii nyɔma na kɔtɔlaa pa paa nyɔm

44 Mɔrɔyɔ waatu kɔlɔm ɪnɪ ɪ taa pa kpa yɔlaa mpa paa fɛhɪɔi tuɔh kancadaya kɔlɔlɔm, na kɔhalɔm hɔyɔlɔh naanɔwa taa kɔlɔm tɔsɔlɛ tɔ. Mpɛ ɪnɪ pa tɔmlɛ nɛtɛ sɪ pɔ kɛyɛli kɔtɔlaa na Lefii nyɔma pa tɔyɔnaya hka kɔ lukɔna nɔnɔkɪla halɔm taa tɔ. ɪlɛna Yuta samaa lanɔh hɛɛna kɔtɔlaa na Lefii nyɔma pa tɔma.

45 Mpi tɔ, pa paasayana pa ɪsɔ tɔmlɛ kɛ. Na pɔ laki nyɔɔh tɔɔ asilima kɛɛlɔyɔ kɔtasɪ. Na yonyoolaa, na nɔnɔɔsɪ tanɔlaa tɔtɔ nɔɔ tɔhɔyɪ wulav Tafiiti na ɪ pɔyalɔ Salɔmɔh pa kɔsɔsɔtu.

46 Tampana tɔɔ pɔ kɛpɔyav hatɔɔ Tafiiti na Asafi pa waatu tɔ, yonyoolaa nyɔɔh nyɔma paasayana ɪsɔ sam na ɪ sɛɛv pɔ yontu kɛ.

47 Soloparɛɛli na Nehemii pa waatɔnaa taa tɔ, ɪsɛyɛli nyɔma cɛlayaa yonyoolaa na nɔnɔɔsɪ tanɔlaa kɛ pa paa nyɔm, na pɔ cɛlɔyɪ Lefii nyɔma kɛ pa ɪsɔ kɔcɔɔh. Na pɛlɛ pɔ cɛlɔyɪ Alɔh lɔlɔyɔ nyɔma kɔtɔlaa kɛ pa paa nyɔmnaa.

13

Nehemii feesiɔi ɪsɔ sɛɛv

1 Waatu ɪnɪ ɪ taa kɛ pa kala samaa kɛ Moisi takɔlaya. ɪlɛna pɔ tala lɔntɛ nte tɔ taa pa hmaawɔ sɪ Amoni nyɔma na Mowarɔ nyɔma pa kaa sɔv mpa pa sɛɛki ɪsɔ tɔ pa kpekɔle taa tɔ.

2 Tampana tɔɔ, pɛlɛ pa taa mɔ ɪsɛyɛli nyɔma na pɔ ha-wɛyɛ tɔyɔnaya na kɔnyɔnyɔɔm. Halɛna Mowarɔ nyɔma nɔɔ fɛli Palaam kɛ ɪyɪtɛɛ sɪ, ɪ tɔhɪsɪ ɪsɛyɛli nyɔma kɛ mpusi. Ama tɔ ɪsɔ nɔɔ layasa mpusi ɪnɔyɪ koolɛɛ kɔpana.

3 Waatu wɛɪ ɪsɛyɛli nyɔma nɪfɪ mɔv, ɪlɛna pɔ tɔ pa taa sɪ pa tɔyɔnɔyɪ pa kpekɔle taa kɛ kpa nyɔma.

4 Na pɔcɔ pɔ takɪ mɔv tɔ, kɔtɔlɔ ɪliyasiɔi kɛ paa kpawa sɪ, ɪ paasɔyɔna ɪsɔ tɔsɛɛlɛ kutuluɔh lɛlɔh. Pɔyɛlɛ ɪliyasiɔi lɔlɔtɔ kɛlɛ Topiya.

5 Pə tōō ké Iliyasipri hula Topiya ke Iso təsele kutuluγu səsəu ηku ku taa pa suwa kotəγəu ηku pa hawa tō, na tulaab, na Iso təsele wontu na kotəlaa paa tete na təγənaγa, na solum kufam, na nim pə həγələη naanəwa taa kolumbuγu ηku Lefii nyəma, na yonyoolaa, na nənəəsi taηlaa pa ti tō.

6 Pə lakaxa mpri tō ma fei Yosalem. Ma pola Papiloni wulav səsə Atakəsese teγe i kawulaxa pənaγa hiu na naanəwa na naale nyəηka taa. Pə lapa wee naale, ləna wulav ha-m nəγə

7 na má məli Yosalem. Ḿpóγó ma nawa isəna Iliyasipri hawa Iso təsele kutuluγu ləηku ke Topiya tō, pə fei teu.

8 Tənaγa pááná huu ma taa na má ləγə Topiya wontu na awalí tō.

9 Ilena má yele na pá nyaali kutuluη inəγi teu, na pá məηna i taa ké Iso təsele wontu na kohaaj na tulaabnaa.

10 Ma nuwa tətō si paa cələγi Lefii nyəma ke pa paa nyəm. Pə tōō ké pele pa yela pa təma na pá məli haləm taa, na yonyoolaa náá lá mpri tətō.

11 Ilena má kaləna huulaa ke isəna pa ləwa Iso təsele tō. Kəna má koti yonyoolaa na Lefii nyəma na pá məli pa təma taa.

12 Ḿpóγó Yuta nyəma sū pənaγ ke təγənaγa pee, na solum kufam, na nim pə həγələη naanəwa taa kolumbuγu ke pə kutuluη taa.

13 Ilena má kpa kotəlv Selemiya na takəlasí ηmaabv Satəki na Lefii tv Petaya na pá səsəəna Sakuu pəγəlv Hanaj, Mataniya saali si pá feηγi kutuluη inu. Mpi tō, yəlaa ka lapa-weγe naani ké, na pa təmlə nté kohaaj taluγu ke pa taapalaa.

14 Hai, ma Iso, təəsi pə təna mpi ma lapa tō. Taa sə isəna ma ləpa Iso təsele təmlə na Iso sēv pə tō tō.

15 Waatu inu i taa ké ma nawa Yuta taa ké yəlaa, na pá nyaasəγi pa ləseηnaa ke kuyaku kəheesəγu wule. Na ləlaa náá səγəla təγənaγa na pá sūki pa kraηasi ke solum, na ləseηnaa, na fikinaa, na wontunaa lentí ke mpri na pá pukina Yosalem. Ilena má kpaali-we si: I taa pəeti pəlvuγu kuyaku kəheesəγu wule.

16 Pəle pə paasi, Tiiri nyəma mpa pa we Yosalem tō, pele pa kəηaγana tiina, na wontu lentí, na pá pəetəγəna icate nyəma na Yuta nyəma ke kuyaku ηku ku wule.

17 Ḿpóγó ma kaləna Yuta səsaa si: I nawa isəγatu nti í laki tō yaa í tá ná? I kuyi kuyaku kəheesəγu nyuγu ké.

18 Mə cəsənaa lapa ḿpóγó. Pə tōō ké Tacaa həma tá na tá icate tá ηkraηuγu. Ilena mií səsəγi Iso pááná kraasəγu ke Iseγeli tō.

19 Pə kraγav kuyəηku təγə ma yelaa na pá təkəγi Yosalem nənəəsi ke ilim tuγu waatu, na pəćó kuyaku kəheesəγu caaləγi, na pá tuləγi-si na pəćó ku teη. Na má si ma taapalaa napəli si pá feη na nəγəlv í taa sūna taatəle natələγi kuyaku kəheesəγu wule.

20 Ḿpóγó pəete nyəma təna luna pa taate ke Yosalem koluηa kite, na pá sūv əhəə ke təm kolum yaa naale.

21 Tənaγale ma pəəsə-we si: Pepe tōō ké í cakí icate koluηa kite? Na má kpaali-we si: Ye í tasa mpri, maa kra-mə.

Pə kraγav waatu inu tō, pa ta tasa məlvuγu ke kuyaku kəheesəγu wule.

22 Ḿpóγó ma təma Lefii nyəma si: I la nyəəη tō asilima kəlvuγu kotəγa. I polo í feη icate nənəγə, na yəlaa təη isəna Iso suwa kuyaku kəheesəγu tō tō.

Hai, ma Iso kupaη, təəsi ma tōō ké nti inu tə taa, na hí wii ma pətətəle.

23 Waatu inu i taa tətəγə ma nawa si, Yuta nyəma kraγa Asətəti na Amoni na Mowapu nyəma alaa.

²⁴ Na pa piya həχəlvu yəχətəχi Asətəti nyóma təm. Mpa pá we piitim mpi pə taa, pəle pə təm ke pele pa piya yəχətəχi. Pa taa nəχəlv taa nukɪ Yuta nyóma təm.

²⁵ Mpóyú ma kaləna-we, na má təŋsi-weχe mpusi. Haləna má má ləlaa, na má kpəsi pa nyəsɪ. Na má yele na pá tuuna si: Tə kaa ha tá pəelaa ke cefelinaa. Pəyele tá pəyalaa kaa kpaχa-we, yaa tá maχamaya tətə.

²⁶ Na má pəsɪ-we si: Pə taya mpv pə tusina wulav Saluməŋ ke isayav taa? Pəyele i ka kəla piitinnaa awulaa tənaya, na lə səla-i na í kra-i ləyele wulav. Paa na mpv tə, alaa ta kpisi ləχe pətəvu ke isayav taa.

²⁷ Tu caa si tə tasa nuw si, í kpaχəχi cefelinaa na í pəntəχəna Taca ke mpv.

²⁸ Yoyata pəyalaa taa ləlv wei i ké kətəlv səsə lliyasipi saali tə i ka ké Holəŋ tu Saŋəpala yətɪ ké. Pə təw ké ma ləsa-i Yosalem taa.

²⁹ Hai, ma ləw, taa səw isəna pa wakələχi kətaya na nəχə ŋka nyana kətəlaa na Lefii nyóma í pəelaa tə.

³⁰ Mpóyú ma lapa samaa ke nyəsəŋ təw asilima tənə kəeləlv kətaya. Na má kraasi kəsəsitv nti tə hvləχi kətəlaa na Lefii nyóma pa təma tə tə təŋ.

³¹ Na má su tətə si: I haaki taasi ke pə kuyeeŋ taa, na í kəŋna tətə kancaalaya kəlvəlv tətə.

Hai, ma ləw, təsɪ ma təw na í la-m kəpantv.

ISĒTEE TŌM TAKĒLAYA Kŏtŏlŏtŏ

Takəlaya kanə ka taa kə pa keesəyi Yuta nyəma mpa pa pona Papiloni tŏ pa tŏm. Papiloni nyəma cəsəa Yuta nyəma mpeye haləna pá lŏki sɪ pá kpiisi-wə. Ama Isə tá tisi. I yapa Yuta nyəma na Isətee niŋ.

Isəna pa fayə Isətee takəlaya tŏ:

Isətee pəsə wulav, titite 1:1-2:23

Haməŋ kuləyi Maatosee tŏ, titite 3:1-5:14

Haməŋ səm, titite 6:1-7:10

Yuta nyəma kəlvu ke pa kolontunaa, titite 8:1-10:3

Wulav Aselusi acima

¹ Wulav Aselusi*fa* takayana kawulaya ke waatu inɪ ɪ taa. Pə kraɣav Entɪ na pə polo Itiyopii tŏ, pə həyŏləŋ nuɪwə na hiu na naatosompəyŏlaya (127) tŏ. ^a pa yaaki tŏtŏ sɪ Seeləsɪ.

² Susi ɪcate səsəle taa kə Aselusi kawulaya kumte ka wɛɛ.

³ Mprŏyŏ ɪ kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa, ɪ lapə acima ke ɪ waali nyəma, na ɪ akewenaa səsaa, na Pɛɛsɪ na Metii nyəma, pə yoolaa nyuɣu nyəma, na kufənɛnna na kumataynaa səsaa.

⁴ Isətŏnaa naatoso tɛcu kə ɪ lapə acima anɪ. Aselusi hulə ɪ wɛnəv səsəv, na ɪ səsəntu pə fɛɪ yŏyŏtŏy.

⁵ Pəle pə waali kə ɪ tasa acima lapu tŏtŏy Susi ɪcate heele taa yəlaa tənə. Pə kraɣav səsaa na səkrɛma, na pə polo piya tŏ. Kuyaku na ku isikile ke ɪ lapə acima ke kawulaya nənəyŏ tɛɛ tayə tŏ.

⁶ Paa kayə pəyŋ kɔpəŋ kuhuləməŋ kə. Na wei pa lii akraayala tŏ, na ŋmusɪ kusɛɛmasɪ. Na pá tamsəna liyitee nyəyətŏ kukuwɛɛ na pɛɛ kuhulumɛɛ akelenaa. Pa sɪwə wəla na liyitee nyəyətŏ pə katonaa taka kə pɛɛ kɔpəna nna a wɛna ŋmaləm waanɪ waanɪ tŏ a tayə tŏ.

⁷ Wulav ka puu sɔlvɪm ke səsəm kə na luyɪ kulbmuyɪ. Ilenə pá cɛki wəla poosiyanaa waanɪ waanɪ taa, na pá cɛləyɪ yəlaa.

⁸ Paa wei ɪ nəka isəna tŏ, mprŏyŏ ɪ nyŏzki. Paa tayəyɪ nŏyŏlv. Mpi tŏ, wulav ka ha nŏyŏ kə sɪ wei ɪ nyŏzki isəna pá cɛla-ɪ mpu.

⁹ Mprŏyŏ wulav alv Fasiti ná lapə ɪ alvətŏyŏntələnaa ke acima tŏtŏyŏ kawulaya tŏyaya taa.

Wulav alv Fasiti teeli pasvyɪ

¹⁰ Mprŏyŏ kuyaku naatosompəyŏlaya nyəŋku wule, wulav Aselusi hayə sɔlvɪm. I laŋle hulbməa Ilenə ɪ yaa ɪ təmle lataa yəlaa kataasɪ naatosompəyŏlaya. Mehumaŋ na Pisita na Haapona na Pikita na Apakəta na Setaa na Kaakasɪ.

¹¹ Na ɪ heeli-wɛ sɪ: Ma alv Fasiti ɪ tayanɪ ɪ tɪ na ɪ tɛ ɪ kawulaya ntenuyɪ na ɪ lu ma isɛntaa. Na akewenaa səsaa na samaa pá ná ɪ teu. Mpi tŏ, ɪ isɛntaa ka luwaya pə fɛɪna saala.

¹² Ama Fasiti ná kisa luw isɪ wulav sɪw tŏ. Tənaya pə haŋa wulav ke səsəm, na ɪ pááná huu.

^a 1:1 **Aselusi:** Papiloni wulav ke pá yaa mpu na kulbm inəyi

13 *Ḿpóyú* wulaw yəɣətəna isətulɔŋasɪ nyəntaa. Pa nyəmə kawulaya təm huɔɔ na pə kiɪŋ ké. Pə́cɔ́ pa ké layatu tasəlaa.

14 *Mpɛyɛle* Pɛɛsɪ na Metii yəlaa, Kaasena na Setaa na Atəmata na Taasisi na Melesɪ na Maasena na Memukaŋ. Paa ké wulaw akewenaa naatosompəɣolaya ké. Pa nyəmə ɪ lotu ké na pá lakɪ ɪ kawulaya taa ké təma səsəəna.

15 *Ḿpóyú* ɪ pəssa-wɛ sɪ: Wulaw má, ma tilaa na pá heeli Fasiti ke təm na ɪ kisi tə muɣ. *Uɛ* ye pa keəsəna kiɪŋ pepeye pə wɛɛ sɪ pá lapi-ɪ?

16 Tənaɣalɛ Memukaŋ cəwa wulaw na ɪ akewenaa səsaa sɪ: Pə taya nyá tike ke Fasiti nyəna yem. Ama ɪ kpeɪna nyá akewenaa səsaa, na nyá tɛtu taa yəlaa tənaɣa.

17 Pəle pə paasi alaa təna ká teləsɪ-təyi təma. *Uɛna* pá nyəni pa paalaa ke yem sɪ: Wulaw ka yaawa ɪ alɔ na ɪ kisi pote.

18 Saŋa maɣamaɣa Mete na Pɛɛsɪ pə akewenaa səsaa alaa ka nu-ti. *Uɛna* pa paalaa yəɣətəyi na pá keəsəyi-wɛ na pááná kpa-wɛ.

19 Təv, Taca, ye ma təm lapa-ŋ teu, *uɛ* n yele na pá ŋmaa Mete na Pɛɛsɪ kiɪŋ wei ɪ layasəyi tɔ, ɪ takəlaya taa sɪ, Fasiti ɪ taa tasa nyá kiŋ kɔntɛ. *Uɛna* wulaw kpaɣa alɔ kɔfalɔ wei ɪ muɔna pá kɔsɪ ɪ nyuɣu tɔ.

20 Ye nyá kawulaya səsaya kanɛ, ka taa yəlaa təna nu təm tənɛ, *uɛ* alaa ká nuɔna pa paalaa. Paa pa ké səkpeɔa yaa səsaa.

21 *Ḿpóyú* təm ntɪ tə lapa wulaw na ɪ akewenaa ke leleŋ, na wulaw la ɪsɪ Memukaŋ yəɣətəyi tɔ.

22 *Uɛna* ɪ ŋmaa lɛtələnnaa na paa həɣəlɔyɔ ŋku kɔ kɔnɔŋ na kɔ ŋmaatu taa. *Ḿpóyú* ɪ tilina ɪ kawulaya tɛtu təna taa sɪ, paa apalɔ wei ɪ ke səsɔ ke ɪ təyaya taa ké, na ɪ nsəmle ke paa yəɣəti.

2

Isətɛɛ pəsa wulaw alɔ

1 Waatu wei wulaw pááná heɛwa, *uɛna* ɪ maɣasɪ ɪ alɔ Fasiti təm ke ɪ taa. Na ɪsəŋa ɪ siwa sɪ ɪ lakɪ-ɪ tɔ.

2 *Ḿpóyú* ɪ təmlɛ nyəma ná mpɔ *uɛna* pá tɔ sɪ: Taca, pá pɛɛkɪ-ŋ pɛɛlaa mpa pa ta nyənta apalaa na pa lɔm luwa tɔ.

3 *Mpɔ* tɔ, kpa akewenaa ke kawulaya həɣəlɔŋ təna taa, na pá koti pɛɛlaa telaa mpa pa ta nyənta apalaa tɔ. Alaa kawulaya təyaya taa ké paa koti pɛɛlaa mpɛye Susi ɪcate taa. *Uɛna* yulɔ katanɔ Heke wei ɪ paasəyənawɛ tɔ ɪ cɛle-wɛye mpi mpi paa lakəna kacəka tɔ.

4 Na ye nyá luɣu ɪ suɔ pa taa wei, *uɛ* n kpaɣa-ɪ na n lɛtɪ Fasiti lonte taa.

Ḿpóyú təm ntɪ tə maɣa wulaw na ɪ la mpɔ.

5 Yuta tu nəyɔlɔ ɪ ka wenna Susi ɪcate taa, na pá yaa-ɪ sɪ Maatosee. ɪ ka ké Pɛncamɛ kpekəle tu, na ɪ cəsənnaa nté Kisi na Simeyi na ɪ caa kele Yayii.

6 ɪ na Yuta wulaw Yekoniya na lɛlaa ke Papiloni wulaw Nepukanəsaa ka kuuwa na ɪ pona ɪ tɛ.

7 *Ḿpóyú* Maatosee caa neu na *uɛ* ɪ alɔ pa səpa, na pá yele sulaw ke pɛɛlɔ. Pa yaa-ɪ sɪ Hatasa na pá cuɣusɪ-ɪ sɪ Isətɛɛ. ɪ isəntaa ka luwaya pə fɛina. *Uɛna* Maatosee kpaɣa-ɪ na ɪ tɔɔ-ɪ.

8 Waatu wei pa kpaala wulaw təm ntəyi mpɔ, *uɛna* pá koti pɛɛlaa ke Susi ɪcate taa, na Isətɛɛ tɔtɔ. Na pa paasənɔ yulɔ katanɔ Heke feŋiyi pa tɔɔ.

⁹ M'p'ógú Isätee tòm lapa apalw inäxi teu. Ilena Isätee kpaɣa-i na nyuɣu. Tənaɣa i ha-i kpaɣaa ke kacəka wontu, na í huli-i waaw kɔpaŋku ke alaa təyaya taa, na í cəle-i kawulaya təyaya paasənlaa alw nyəma ke naatosompɔɔlaya.

¹⁰ Ama Isätee ta yele na pá nyi si í ké Yuta tu, teitei isu Maatosee ka kisina-i tɔ.

¹¹ Maatosee pukaya alaa təyaya nənɔɔ tɛe ké na í naaki Isätee alaafəya, na isəna pa laki-i tɔ.

¹² Pu wɛe ké si paa pɛɛlɔ wei í la kacəka ke pənaya təcu isu paa siw alaa tɔ. Nim mpi pa yaa si miili tɔɔɔ pa caaləxi saɣalɔɔ ke isətɔnaa naatoso. Pə waali na pá saɣali lɛmpənnaa tətɔɔ isətɔnaa naatoso lɛɔ. Pa tɛŋ mpɔ tɔɔɔ pɛɛlaa mpe pa puki wulaw kin na pá kaasəxi təma.

¹³ Ye pɛɛlɔ wei í kola tɛɛv, í nəka mpi pa cələxi-i ké na í kpeɣna.

¹⁴ Taanaɣa taanaɣa ké pa pukaya na ku fema tanan, ilɛ pa polo alaa təyaya naale nyəŋka ŋka ka taa yulɔ katanə Saasəka si feŋji-i wɛ tɔ. Na ye wulaw ta nyuli wei na í yaa í hətɛ, ílé u tasəxi tənaya mələyɔ.

¹⁵ Kɔyaŋku pə tala Apihayili pɛɛlɔ Isätee pote tɔ. Isätee ka ké Maatosee neu wei í ka təkaa isu í kulɔɔ tɔɔ. Isätee ta pɛɛki si í kpaɣəxi pɔɔɔ yem. Ama Heke kɛsa-i mpi mpi tɔ, pə tike ke í kpaɣaa. Isätee tòm ka wɛ pa tənə mpa pa naakaya-i tɔɔɔ teu ké.

¹⁶ Wulaw Aselusi kawulaya pənaya naatosompɔɔlaya nyəŋka taa ké pa sɔna Isätee ke kawulaya təyaya taa, ke pa isətɔ naanɔwa nyəŋ wei pa yaa si Tepe tɔ í taa.

¹⁷ M'p'ógú wulaw luɣu sɔv Isätee na pá kəli í alaa tənə. Ilena wulaw huli Isätee ke pɛɛlɛ na suulu na pá kəli pɛɛlaa lɛmpa tənə. M'p'ógú Aselusi kpa Isätee ke wulaw alɔnyəŋ ke Fasiti lonte taa, na í temi-i kawulaya ntenuɣu.

¹⁸ M'p'ógú wulaw lapa acima ke Isätee tɔɔ. Ilena wulaw yaa í waali nyəma na akewenaa səsaa. I cɛpa í tɛtu yəlaa ke lampuu, í lapa-wɛɣɛ kɔcɔɔŋ na luɣu kulɔmɔyɔ na kawulaya tɔŋ.

¹⁹ Waatu wei paa kota pɛɛlaa ke tòm naale nyəm tɔ, Maatosee ka wɛ wulaw təmle taa ké tənə.

²⁰ Ama Isätee ka təkə nti Maatosee ka kisənə-i tɔɔ. I ta yele na pá nyəmi-i si í ké Yuta tu. Mpi tɔ, í seeki Maatosee ke isu í ka wɛv í tɛ tɔ.

Maatosee waasɔyɔ ke wulaw

²¹ Waatu wei Maatosee ka wɛ wulaw təmle taa ké mpɔ tɔ. Kɔyaku nakuli, kawulaya təyaya nənɔɔ si tanlaa Pikitan na Tɛlɛki pa mu wulaw na pááná, na pá caakaya-i niŋ tɔyɔ.

²² Maatosee nu mpɔ, ilɛna í tayasi Isätee, na ílé í heeli-təxi wulaw.

²³ Pa tənə tòm nti tə nəhɛɛ, ilɛna pá maɣana-təxi mpɔ. M'p'ógú pa pusa apalaa asayaa mpe pa naale na tɔyɔ. Ilena wulaw yele na pá ŋmaa tòm ntəxi í kawulaya kɔtɔsɔtɔ takəlaya taa.

3

Haman taa kpanav ke Yuta nyəma

¹ M'p'ógú pəle pə waali wulaw Aselusi kusa Akaki tɔ Hametata pəyalw Haman nyuɣu na í kpa-i í waali tɔ.

² Ilena wulaw si si í kawulaya taa akewenaa tənə í hənɔ Haman ke atɛ na pá sɛɛ-i. Ama Maatosee ná kisa mpɔ unɔ pə lapɔ.

³ M'p'ógú akewenaa lɛlaa pɔɔsa-i si: Pepe tɔɔ ké nn laki isu wulaw siwa tɔ?

⁴ Paa kuyaku ηkuyu pa pǽsaya-i mpw. Uena í cǽ-we si: Ma ké Yuta tv. Ntēna pá tayasi-tǽyi Hamanj si pa naaki si i ká la isǽna.

⁵ Hamanj cekǽnaa si Maatosee u hǽntǽyi-i ate, uena i páána huu.

⁶ Hamanj nuwa si Maatosee ké Yuta tv, pǽ tǽo ké i caakaya si i kpiisi í na i yǽlaa Yuta nyǽma lēlaa mpa pa we Aselusi kawulaya tǽna taa tv. Si í ku Maatosee tike tv, tǽle tǽ ta maya-i.

⁷ Mǽrǽyǽ Aselusi kawulaya pǽnaya naanǽwa na naale nyǽjka isǽtu kancaalaya nyǽj wei pa yaa si Nisanj tv i taa Hamanj mayasa pǽle nte pa yaa si pulim tv, si i nyǽj kuyaku ηku i ká kpiisi Yuta nyǽma isu i mayasuyu i taa tv. Uena pǽ tǽyǽ pa isǽtu naanǽwa na naale nyǽj wei pa yaa si Ataa tv.

Hamanj mayasuyu si i kpiisi Yuta nyǽma

⁸ Mǽrǽyǽ Hamanj tǽma wulav si: Yǽlaa napǽli pa wenna nyá tetu hǽjǽlǽj tǽna taa. Pa wena pa mpa ké, pa yaasi ta nǽjǽsǽna yǽlaa lēlaa. Pǽyele paa tǽjǽyi nyá kiij. Ue pǽ ta mǽna si í yele-we.

⁹ Ye pǽ maya-η ile n ha nǽyǽ na pá kpiisi-we. Ue ma kaa lanj pǽ liyitee nyǽjǽtu ke tǽnǽnaa ηmǽnuyu nuuǽwa (300) na má cǽla kawulaya liyitee paasǽnlaa na pá tv kpancoou taa.

¹⁰ Mǽrǽyǽ wulav lǽsa i kukuule nte i yǽsǽjǽna tv na í cǽla Yuta nyǽma kolontu Hamanj.

¹¹ Uena í tǽm-i si: Ma ha-η yǽlaa mpe na pa liyitee, lana-weye isǽna n caa tv.

¹² Mǽrǽyǽ Hamanj kota wulav takǽlasi ηmaalaa ke isǽtu kancaalaya nyǽj kuyeerj naanǽwa na tooso wule. Uena pá ηmaa takǽlasi ke tetu feñlaa na kǽmatǽjnaa sǽsaa na nyǽyǽ nyǽma. Mǽrǽyǽ pa telǽsǽna paa piitim mpi pǽ taa, na pá tv wulav hǽte na i kuyǽsum.

¹³ Mǽrǽyǽ pa tilina lǽetǽlǽnaa mpeye tillaa ke pa tetu tǽna taa si pá kpiisi Yuta nyǽma tǽna tǽpai. Pǽ krajav kǽkǽtǽlaa na piya tv. Uena pá kuu pa wena tv tǽnaya kuyaku kulǽmuyu taa ké pa isǽtu naanǽwa na naale nyǽj Ataa kuyeerj naanǽwa na tooso wule.

¹⁴ Pu wee si pá telǽsi lǽetǽlǽnaa mpe pa tǽm ke paa tetu hǽjǽlǽyǽ ηku ku yǽlaa ké, na paa wei i sǽlv pu kuyaku ηku ku wule.

¹⁵ Mǽrǽyǽ tillaa teeena asewa isu wulav ka heeluyu-we tv na pá kraali tǽm ntǽyi Susi icate taa. Wulav na Hamanj pa cǽyaa na pá nyǽaki, uena tǽm nti tǽ cǽki icate.

4

Maatosee sǽlǽmuyu ke Isǽtee si í sǽna-we

¹ Maatosee nuwa pǽ tǽna mpi pǽ laki tv. Uena í cǽli i wontu na lanjwǽlle na i suu lǽyaya nyǽntu. Na í pǽli i nyǽyǽ taa ké tǽlǽma, na í cǽo icate na í makǽ kapusi.

² Mǽrǽyǽ i pola kawulaya nǽnǽyǽ na í sǽj tǽna. Mpi tv, pa kisina lǽyaya wontu suulaa ke nǽnǽyǽ ηkǽye.

³ Paa tetu hǽjǽlǽyǽ ηku ku taa ké wulav tǽm nti tǽ talaa, Yuta nyǽma lanj wǽkǽlǽyi ké tǽtǽyǽtǽyǽ. Na pá hǽkǽyi nǽosi na pá wiiki na pa payale suuki lǽyaya wontu, na pá hǽntǽyi tǽlǽma taa.

⁴ Mǽrǽyǽ Isǽtee tǽmle nyǽma alǽnyǽma na yǽlaa kataasi pa polaa na pa heeli Isǽtee ke Maatosee lanjwǽlle tǽm. Uena sǽjǽntu kra Isǽtee ke sǽsǽm na í tilina Maatosee ke wontu, si í wǽjǽsi i lǽyaya nyǽntu. Uena Maatosee kisi.

⁵ Tǽnaya Isǽtee yaa katanǽ Hataki wei wulav ka cǽla-i si í laki-i tǽmle tv na í tili-i si: Polo η pǽosi Maatosee si pepe lapǽna.

⁶ M'póyó Hataki pola Maatosee kin ke kawulaya tɔyaya nɔnɔyɔ tɔnaya ɪate patɔma taa.

⁷ Uena Matosee keesi-ɪ pɔ tɔna mpi pɔ mayana-ɪ tɔ. ɪ keesa-ɪ tɔtɔyɔ liyitee ɪsɔna Haman si ɪ nɔyɔ si, ye ɪ luna Yuta nyɔma tɔkɔle ɪ ká tɔ wulav kpancoou taa tɔ.

⁸ Uena Maatosee cele-ɪ Yuta nyɔma kɔyɔ tɔm nti pa kpaala Susi taa tɔ pɔ takɔlaya si: Cela Isätee na n keesi-ɪ pɔ tɔna. Si polo wulav kin na n wiina-ɪ na n sɔlɔmi-ɪ suulu ke Yuta nyɔma tɔm.

⁹ M'póyó Hataki polaa na ɪ heeli Isätee ke Maatosee tɔm nti.

¹⁰ Tɔnaya Isätee mɔɔna Hataki si ɪ heeli Maatosee si:

¹¹ Pɔ kpaav wulav tɔmle nyɔma tɔna, na ɪ tetɔ hɔyɔlɔy yɔlaa tɔna tɔ, pa nyɔmá si paa apɔlv yaa alv sɔvna wulav taya tɔɔ na pá ta yaa-ɪ, sɔm ké. Ama wei wulav ká hɔli ɪ wɔla kpátóyó si ɪ yaa-ɪ tɔ ɪ paasi ké. Pɔyele ma kuyeeɲ hiu na naanɔwa kɔle wulav ta yaata-m ɪ cɔlɔ.

¹²⁻¹³ Tɔnaya Maatosee tilaa si pá heeli Isätee si: Taa hɔv si nyá tike n ká fitina sɔm si n we wulav tɔyaya taa tɔ pɔ tɔɔ yoo.

¹⁴ Ama ye n kisa tɔm tɔne tɔ paasɔnav, pi waasi Yuta nyɔma. Ue nyá na nyá tɔyaya nyɔma mɔ tɔnaya nté. Halɪ ntanyi pɔ mayamaya pɔ tɔɔ ké n pɔsa wulav alv.

¹⁵ M'póyó Isätee tilaa si pa heeli Maatosee si:

¹⁶ Polo n koti Yuta nyɔma mpa pa we Susi tɔ pa tɔna na pá hɔkɔ nɔɔsi ke ma tɔɔ ké kuyeeɲ tooso. ɪ taa tɔyɔ ɪ taa nyɔɔ, paa ilim paa ahoɔ. Ma na ma tɔmle nyɔma alɔnyɔma taa hɔkɔ nɔɔsi ke mpɔ tɔtɔ. Paa na kiiu wee tɔ, maa sɔv wulav tɔɔ, na ye maa si ma si.

¹⁷ M'póyó Maatosee teeɔwa na ɪ la pɔ tɔna mpi Isätee heela-ɪ tɔ.

5

Isätee yaa wulav na Haman ke tɔyɔv

¹ M'póyó pa nɔhɔkɔtɔ kɔyakɔ tooso nyɔɲku wule, Isätee suu ɪ kawulaya wontu na ɪ polo na ɪ sɔɲ wulav taya tɔɔ. Na wulav náá caɲa ɪ kawulaya kumte tɔɔ ké nɔnɔkeelasɪ.

² Waatu wei wulav na Isätee na ɪ sɔɲa mpɔv, uena Isätee nyɔyɔv te na wulav hɔli-ɪ ɪ wɔla kpátóyó na Isätee polo ɪ tokina kɔ nɔyɔ taa.

³ M'póyó wulav pɔɔsa-ɪ si: Alaafɔya kele? Heeli-m mpi n caaki tɔ, paa ma kawulaya hɔyɔlvɔv maa ha-ɲ.

⁴ Ntɔna Isätee cɔ si: Hai, ma ce, alaafɔya ké. Ma caa ké si nyana Haman ɪ kɔɔ ma tɔye saɲa na ɪ tɔyɔ.

⁵ M'póyó wulav tila kpakpaa ke Haman waali si pá polo Isätee tɔye tɔyɔv ɪsu ɪlé ɪ nyɔlvɔv tɔ. Uena pá tee.

⁶ Pa nyɔɔkaya sulum ke waatu wei uena wulav pɔɔsi Isätee si: Pepeye n nyɔlvɔyɪ yee? Paa ma kawulaya hɔyɔlvɔv, maa ha-ɲ.

⁷⁻⁸ Mpɔyɔle Isätee si: Hai, ma ce, nti ma nyɔlvɔyɪ teu tɔyɔle si cele nyana Haman ɪ kɔɔ ma tɔye tɔyɔv tɔtɔ. Ue maa heeli-ɲ nti tɔ wee tɔ.

Haman caaki Maatosee kɔyɔv

⁹ M'póyó Haman luna Isätee tɔye kɔyakɔ ɲku na lanɲhɔlvɔmle sɔsɔle. Uena ɪ mayana Maatosee ke wulav tɔyaya nɔnɔyɔ, ama Maatosee ta kɔli yaa ɪ nyɔyɔli si ɪ seeki Haman, uena pááná huu Haman.

¹⁰ Uena ɪ kpa ɪ ti na ɪ kpe na ɪ tili na pá yaa ɪ taapalaa na ɪ alv Selesɪ.

¹¹ Ǿpɔ́yú Hamah sama i ti na i wɛnaw sɔsɔɔm na i pɔyalaa kɔpiŋ. Na teeli wei wulaw tu-i na í kra-i i akewenaa na i waali nyǔma pa nyɔɔw tɔ tɔ.

¹² Pǎle pǎ paasi, na í tasa si: Ma tike tǎkɔŋ ké Isətɛɛ lǎsaa si ma su wulaw na tǎ tǎyɔ i tɛ. Pǎcǎ cele ma na wulaw tǎ tasǎyi Isətɛɛ tɛyɛ mǎlɔyɔ na tǎ tǎyɔ tǎtɔ.

¹³ Ama ma maɣana Yuta tu Maatosee ke wulaw tǎyaya nǎnɔyɔ. Ilena ma laŋle wakǎli na má sǎɔ tǎne unɔ tǎ tǎna tǎ tǎɔ.

¹⁴ Ǿpɔ́yú Hamah alɔ Selesɛsi na i taapalaa tǎna tǎma si: Pá saaki tesika na ká kulɔ isu mɛɛtǎlǎnaa hiu na kakpasɔ. Ilena cele tanah ní sǎlǎmɔ wulaw na pá pusi Maatosee na-ke. Ie nyana wulaw í ká polo tǎyɔw na laŋhulǔmlɛ.

Tǎnaya tǎm tǎne tǎ maya Hamah, na í lá na pá saaki tesika.

6

Wulaw kɔsvɔv ke Maatosee nyɔɔv

¹ Ǿpɔ́yú ahoɔ anɔ wulaw ta pǎsi na í too. Ilena í yele na pá kǎna kɔtǎɔsɔtu takǎlaya na pá kala-i-ké.

² Tǎnaya pa maɣana ka taa si: Maatosee ka kula wulaw tǎyaya tanɔlaa Pikitan na Telɛki pa waali. Waatu unǎyi pɛle pa caakaya wulaw ke niŋ tɔyɔ.

³ Kelɛna wulaw pǎɔsi si: Na pɛpɛyɛ pa kusǎna Maatosee nyɔɔv ke mpɔ unɔ pǎ tǎɔ? Ntɛna tǎmlɛ nyǔma si pa ta lapɔ-i pɔlɔ.

⁴ Ǿpɔ́yú wulaw pǎɔsaa si: Awe wɛ taya tǎɔ?

Ie pɔi pana Hamah ka polaa si i sǎlǎmǎyi wulaw si pá pusi Maatosee na tesika ŋka paa saakaa tǎ.

⁵ Ntɛna tǎmlɛ nyǔma heeli wulaw si: Hamah sǎŋna taya tǎɔ. Ilena wulaw si: I suu.

⁶ Hamah suwa ilɛna wulaw pǎɔsi-i si: Ye wulaw caa i kusɔ yɔlɔ nyɔɔv, pɛpɛyɛ paa lapɔ-i?

Ǿpɔ́yú Hamah huɔwa i taa si: Ma nyɔɔv ke i caa kusɔyɔ.

⁷ Ntɛna í cɔ wulaw si:

⁸ Taca, cele-i nyá kawulaya wontu, na nyá kraɣanɔ wei pa tema ntenuyu tǎ.

⁹ Ilena nyá akewenaa taa nǎyɔlɔ suu-i wontu ntɔ na í caɣasi-i kraɣanɔ tǎɔ. Ilena í cǎɔna-i ɔcate nǎnǎɔsi tɛɛ, na í kraalǎyi si: Ii naaki isǎna wulaw laki yɔlɔ wei i nyɔɔv i kusǎyi tǎ.

¹⁰ Ǿpɔ́yú wulaw tǎma Hamah si: Kraɣa wontu ke nǎnǎɔ na kraɣanɔ, isu n yǎɔtaa tǎ. Polo ní la nípɔ́yú Yuta tu Maatosee, wei i wɛ ma tǎmlɛ taa ké ma nǎnǎɔyɔ tɛ tǎ. Taa sǎɔ mpi n yǎɔtaa tǎ pǎ taa pɔlɔ.

¹¹ Tǎnaya Hamah kraɣa wontu na kraɣanɔ na í suu Maatosee. Ilena í cǎɔna-i ɔcate nǎnǎɔsi tɛɛ ké kraɣanɔ tǎɔ. Na í kraalǎyi lǎlɔ si: Ii naaki isǎna wulaw laki yɔlɔ wei i nyɔɔv i kusǎyi tǎ.

¹² Pǎ waali ké Maatosee mǎla wulaw nǎnǎɔyɔ kin. Ilena Hamah náá se na í suu i tǎyaya na í taka i isɛntǎ na laŋwakǎlle sǎsǎɔlɛ.

¹³ Ǿpɔ́yú i keesa i alɔ Selesɛsi na i layatu tasǎlaa tǎnaya mpi pǎ maɣana-i tǎ. Ilena pɛle pá tǎmɔ-i si: Maatosee wei i isɛntaa pǎ suu-ŋ tisuyu ke isǎntǎ tǎ, i ké Yuta tu ké. N kaa kraɣa pɔlɔyɔ i tǎɔ, n kpisaa ké.

¹⁴ Pa tǎŋna nípɔ́yú yǎɔtɔyɔ ilɛ wulaw tillaa kǎmǎyale na pá yaa Hamah ke kraɣpaa si í na wulaw pá polo Isətɛɛ tɛyɛ tǎyɔw.

7

Hamah kɔyɔ

1 Ǿpɔ́yɔ́ wulav na Hamaj pa pola Isətɛɛ tɛɣɛ tɔ́ɣɔv.

2 Waatu wei pa caya sɔlvɔm nyɔɔv ulɛna wulav pɔɔsi Isətɛɛ ke kolɔmtɔv nti ɪ ka pɔɔsa-ɪ tɛ tɔ sɪ: Pepeye n nyulɔyi yee? Paa ma kawulaya hɔɣɔlvɔv maa ha-ɲ.

3 Mpɔvɔle Isətɛɛ sɪ: Hai, ma cɛ, ma nyulɔyi kɛ sɪ ɲ ya mǎ na ma yɔlaa tá weesɪɲ.

4 Pɔ́ taya pɔlv, pa pɛɛta-tv sɪ pa lentɔyi na pá kpiisi-tv. Ye paa pɛɛta-tvɔv sɪ tɔ́ tɔ́yɔ yomle, maa sumaya ma taa naki na má kayatɔyi-ɲ.

5 Ǿpɔ́yɔ́ wulav pɔɔsa Isətɛɛ sɪ: Pepee, awe mayasəna Ǿpɔ́yɔ́ ɪ taa? Le-tv?

6 Ntɛna Isətɛɛ sɪ: Tá kolontu sɔsɔ inɔ́ɔlɛ isayav Hamaj inɛ.

Tənaɣa Hamaj tɔnvɔv lɔla pee ke wulav na Isətɛɛ pa isentaa tɛna.

7 Ulɛna wulav kolɔna pááná ke tɔ́tɔ́ɔle na ɪ lu nɔ́nɔ́yɔ tɛɛ kɛ tɪɲ tɛɛ. Hamaj cɛkɔnaa sɪ ɪ tɔm tɛma, ulɛna ɪ saali Isətɛɛ kin na ɪ wiikina-ɪ sɪ: Waasi-m.

8 Wulav luna awalɪ na ɪ sɔv, ulɛ ɪ mayana Hamaj lunɔ Isətɛɛ tɛɣalɛ nté. Mpɔvɔle wulav mapa kapuka sɪ: Pɔ́ kpeɲna ma alv na ɲ kpiki ulɛɣɛ ma isentaa cɛnɛ tɔ́tɔ́?

Wulav nɔ́yɔ ta tu tiita atɛ. Ulɛna tɛmlɛ nyɔ́ma hɔkɔ Hamaj isentɔ́. Ǿpɔ́yɔ́ pa hɔkaya mpa pɔ́ wɛɛ sɪ pá kv tɔ́.

9 Ǿpɔ́yɔ́ tɛmlɛ nyɔ́ma taa lɛlv wei pa yaa sɪ Hapona tɔ́ ɪ heela wulav sɪ: Hamaj ka saaka tesika na ká kvli mɛɛtɔ́lɔnaa hiu na kakpasɪ ke ɪ nɔ́nɔ́yɔ tɛɛ sɪ, ɪ pusiɣi Maatosee wei ɪ ka waasa-ɲ tɔ́. Ulɛna wulav sɪ: Pa pusi-ɪ tɛna.

10 Ulɛna pá pusi-ɪ na tesika ɲka ɪ ka saaka Maatosee tɔ́ tɔ́. Ulɛna wulav pááná tii tɛfɛ.

8

1 Ǿpɔ́yɔ́ wulav Aselusi hawa Isətɛɛ ke Yuta nyɔ́ma kolontu Hamaj tɔ́yaya na ɪ nyɔ́m tɛna ke kvɔyaku ɲkv. Ulɛna Isətɛɛ hvli wulav ke Maatosee sɪ inɪ ɪ lɔlvɔv tv ke-ɪ. Ntɛna wulav náá yaa Maatosee

2 na ɪ cɛlɛ-ɪ kukuule nte ɪ ka mv Hamaj kin tɔ́, na Isətɛɛ sɪ-ɪ Hamaj tɔ́yaya paasɛnlɔ.

Wulav sɛnav ke Yuta nyɔ́ma

3 Ǿpɔ́yɔ́ Isətɛɛ tasa wulav ke yɔ́ɔtɔ́nav. ɪ hɔta ɪ nɔ́ɔhɛɛ tɛɛ kɛ na wula na ɪ wiina-ɪ sɪ: Sɔ́ɲsi isayatvnaa mpa Akaki tv Hamaj ka tayana Yuta nyɔ́ma tɔ́ tɔ́.

4 Ulɛna wulav hvli Isətɛɛ ke ɪ wula kpátɔ́yɔ́ na ɪ kvli na ɪ sɔ́ɲ ɪ isentaa.

5 Na ɪ tɔ́ sɪ: Hai ma cɛ, ma caa sɪ ɲ yele na pá ɲmaa na pá sɔ́ɲsi tɔm nti Akaki tv Hametata pɔ́yalv Hamaj ɲmaawa sɪ, pa kú Yuta nyɔ́ma mpa pa wɛ nyá kawulaya tɛtv tɛna taa tɔ́.

6 Ma kaa pɔ́sɪ na má nyɔ́nɔ́yi ma yɔlaa sɛm ke mpv.

7 Ǿpɔ́yɔ́ Aselusi cɔ́ Isətɛɛ na Yuta tv Maatosee sɪ: ɪ naa ma ha Isətɛɛ ke Hamaj tɔ́yaya. Ma yɛlaa na pá pusi-ɪ na tesika ke timpɪ ɪ tv Yuta nyɔ́ma tɔ́ kɛ niɲ tɔ́.

8 Mpɔ́ tɔ́, ma kaa pɔ́sɪ na má layasɪ tɔm nti pa suna ma hɛtɛ na pá tv ma kvɔvsum tɔ́. ɪlɛ ɪ ɲmaa lɛɛtɔ́lɛ ke isɛna ɪ caaki sɪ pá waasi Yuta nyɔ́ma tɔ́. ɪ ɲmaa-ɪ na ma hɛtɛ taa na ɪ tv ma kvɔvsum.

9 Ǿpɔ́yɔ́ Maatosee kota wulav takɔlasɪ ɲmaalaa ke kvɔyaku ɲkv kv mayamaya. Pv kɛ pa isɔ́tv tooso nyɔ́ɲ Sifaj kvɔyaku hiu na tooso nyɔ́ɲkv wule kɛ. Ulɛna pá ɲmaa takɔlasɪ ke Yuta nyɔ́ma na tɛtv fɛɲlaa, na tɛtv hɔɣɔlɔɲ nuɔvwa na hiu na naatosompɔ́ɔlɔɣa (127). Pɔ́ kpaɣav hatoo ɛntɪ halɔna ltiyopiɪ tɔ́, pɔ́ kvmatɪɲnaa sɔ́saa na nyɔ́v nyɔ́ma ke pa ɲmaawa na pá tɛlɔ́sɛna paa piitim mpi pɔ́ taa. Na Yuta nyɔ́ma tɔm taa tɔ́tɔ́.

10 Wulav Aselusi hɛtɛ ke pa ɲmaanaa na pá tv ɪ kvɔvsum. Ulɛna tillaa caya ɪ kpaɣanɔ́ɲ sewa nyɔ́ɲ na pá pona lɛɛtɔ́lɔnaa mɔ́pɛɣɛ tɛtv tɛna taa.

¹¹ Leeələnaa mpe pa taa tənaya wulav ha nəçə ke tetu tənə taa Yuta nyəma si: I kpeyli na í tan. Paa piitim mpi pə yəlaa í kəma-meçe yoonav í ku-we, na í kpeyna pa alaa na pa piya na í kuu pa wənav.

¹² Isətu naanəwa na naale nyəh Ataa kuyaku naanəwa na tooso nyəhku wule mayamaça ke í ká la mpu inəçi tetu tənə taa.

¹³ Pu wəe si pá teləsi leeələnaa mpe pa təm ke paa tetu həçəlvu ηku ku yəlaa ké, na pəçó Yuta nyəma səlv pu na pá leeči pa kolontunaa ke kuyaku ηku ku wule.

¹⁴ Tillaa nu wulav təm ntəçi mpu ləna pá kpa kawulaya kpaçanəh tə na pá həkə na pá tē. Ḿróçú pa heela təm ntí tətəçə Susi icate taa.

¹⁵ Ḿróçú Maatosee lu wulav tē, na í suu kawulaya wontu na pá lii-təçi akpaayala na tə həlvmaa, na kponkponu toh nyəntu çapa kuşem na í tema wəla ntenuçu. ləna Susi icate nyəma wiliti.

¹⁶ Ḿróçú pə həesa Yuta nyəma laha ke səsəm na pá nu leleñ na pá kuşi pa nyuçu.

¹⁷ Ḿróçú wulav təm ntí tə tala paa tetu həçəlvu ηku, na paa icate nte tə taa. ləna Yuta nyəma laha həlvmi katatəlaya na pá lá acima. Ḿróçú səçəntu kpa piitim lemri nyəma na pa taa pəçale mu Yutaitu.

9

Yuta nyəma leečv

¹ Waatu wei pə tala pa isətu naanəwa na naale nyəh Ataa kuyaku naanəwa na tooso nyəhku wule, isu tetu nyəma ká ηmakəli Yuta nyəma isu wulav ka suw tə. ləna pə laçası na Yuta nyəma məli-wəçe ηmakəlvu.

² Ḿróçú Yuta nyəma kota paa icate nte tə taa ké tetu tənə taa, na pá tan na pá yoonə mpa pa puki pa kuçu tə. Ama Yuta nyəma təm lapa yəlaa ke səçəntu ke teu. Pa taa nəçəlv ta pəsi na í la-wəçe pəlv.

³ Ḿróçú Maatosee təm lapa səçəntu ke akewənaa səsaa, na tetu feñlaa, na kumatəhnaa səsaa, na kawulaya taa nyuçu nyəma, na pá sēna Yuta nyəma tə.

⁴ Mpi tə, Maatosee nyuçu ka kəla í təmlə taa ké na í həte yaa na pá tala tetu həçəlv tənə taa, na í toh səsəçi tam.

⁵ Ḿróçú Yuta nyəma kəwa pa kolontunaa tənaya səsəm, na pá lana mpa paa çaki-wē təçə isəna pa səlaa tə.

⁶ Pa kəwa yəlaa nasəle na nuəwa (500) ke Susi icate taa.

⁷⁻¹⁰ Ḿróçú pa kəwa Yuta nyəma kolontu Hametata pəyalv Haməh pəyalaa naanəwa. Pa həla nté Pasanetata, na Taləfəh, na Asəpata, na Polata, na Ataliya, na Alitata, na Paamaseta, na Alisayi, na Alitayi, na Fayesata. lē pa ta kuu pa wənav.

¹¹ Ḿróçú pa heela wulav ke kuyaku ηku ku mayamaça ke yəlaa isəna pa kəwa Susi icate taa tə.

¹² ləna wulav heeli Isətte si: Yəlaa nasəle na nuəwa (500) ké Yuta nyəma kəwa Susi icate taa tike, na pə səsəna Haməh pəyalaa naanəwa. Isəntu pa kaa lah kuçu ke səsəm ke tetu həçəlv lələh taa. Ye n nyuləçi pəlvəp tətə, lē n sələmim, ma ha-η-wi.

¹³ ləna Isətte si: Hai, ma çə, ma çaa ké si n ha Yuta nyəma ke kuyaku ke cele isu saha na pá pusi Haməh pəyalaa naanəwa wei pa kəwa mpu tə na tuh.

¹⁴ Ḿróçú wulav ha nəçə na pá kpaali ḿróçú Susi icate taa na pá pusi-wē na tuh.

15 Pǽ fema pa isǽtu Ataa kuyeeη naanowa na liyiti nyǽηku wule, ilena Susi icate taa Yuta nyǽma ku yǽlaa ηmυnυyυ nunowa (300). Ama pa ta kuu pa wenaυ.

16 Mǽpύgύ tetυ hǽyǽlǽη lǽlǽη taa Yuta nyǽma kotaa na pǽ tan pa kolaa. Halǽna pǽ ku pa kolontunaa na mpa paa caa-we tǽ pa taa kǽ yǽlaa iyisi nutoso na naanowa na kakpası (75000). Ue pa wenaυ ke pa ta kuu.

17 Pa isǽtu naanowa na naale nyǽη kuyaku naanowa na tooso wule ke pǽ lapa mpu. Pǽ fema naanowa na liyiti nyǽηku ilena pǽ lǽ kuleye acima kuyaku sǽsǽυ.

18 Ama kuyaku naanowa na tooso na liyiti taa kǽ Susi icate taa Yuta nyǽma nǽ kotaa na pǽ ku pa kolontunaa. Uena pǽ lǽ naanowa na kakpası nyǽηku ke acima kuyaku sǽsǽηku.

19 Pǽ tǽ kǽ ye pǽ tala pa isǽtu naanowa na naale nyǽη Ataa, kuyaku naanowa na liyiti nyǽηku wule, acalǽe sǽkpena taa Yuta nyǽma laki acima kǽ na pǽ haaki tǽmǽya kucǽǽη.

Acima kutǽsee

20 Mǽpύgύ Maatosee ηmaa kuyeeη inı ı tǽm na ı tilina Yuta nyǽma mpa paa we tetυ tǽna taa tǽ. Paa pǽcǽlǽ pǽcǽlǽ nyǽma, paa pooluη nyǽma.

21 Na ı su sı: Paa pǽnǽya ηka ı kǽ tǽyǽ mǽ isǽtu naanowa na naale nyǽη Ataa kuyaku naanowa na liyiti na naanowa na kakpası wule ke acima.

22 Mpi pǽ tǽ tǽ, kuyeeη inǽyı Yuta nyǽma fita pa kolontunaa. Isǽtu inı ı taa kǽ pa lanwakǽlle pǽsa lanhulǽmlǽ na pa wahala nǽǽ pǽsı kupantu. Pǽ tǽ kǽ pǽ wee sı pǽ tǽyǽ acima ke kuyeeη inı na pǽ ha pa tǽma na kuyǽntǽnaa ke kucǽǽη.

23 Mǽpύgύ Yuta nyǽma mwa nti Maatosee ηmaawa tǽ na pǽ sı sı: Tıı laki mǽpύgύ paa pǽnǽya ηka.

24 Ntǽna Maatosee tǽsı-we sı Akaki tu Hametata pǽyalǽ Hamanη wei ı kǽ Yuta nyǽma kolontu tǽ ı ka tǽma ı taa kǽ sı ı kpiisiyi-tυ. Halǽna ı maγası pǽle nte pa yaa sı Pulim tǽ, na ı suna ta kuyυ kuyaku.

25 Ama Isǽtee nǽ wulau, ilena ıle ı ηmaa, na ısayatu nti Hamanη ka tu ı taa kǽ Yuta nyǽma tǽ tǽ, tǽ mǽli ı nyuyυ taa. Pǽ tǽ kǽ pa pusa ı na ı pǽyalaa na tuη.

26 Pǽ tǽ kǽ pa ha kuyeeη inǽyı pǽle maγasuyυ hǽte sı Pulim. Mǽpύgύ pa keesǽna leetǽli taa tǽm, na nti tu maγana-we tǽ. Uena

27 pǽ sı sı pǽ na pa piya na Yuta tapǽsǽlǽη paa tǽki acima ke kuyeeη inǽyı paa pǽnǽya ηkaya teitei ısu Maatosee sıυ tǽ.

28 Pǽ wee sı tetυ tǽna taa Yuta nyǽma tǽna na pa waali lǽlǽη nyǽma paa tǽki Pulim acima aneyǽ tam tǽ kǽ, pa kaa sǽ a tǽ.

29 Mǽpύgύ Isǽtee na Yuta tu Maatosee pa tasa leetǽli naale nyǽη ke ηmaav sı pǽ sǽsı kancaalaya nyǽη ke toη ke Pulim tǽm taa.

30 Aselusi tetυ hǽyǽlǽη nunowa na hiu na naatosompǽyǽlǽya taa (127), Yuta nyǽma ke pa ηmaa leetǽlǽnaa mpe sı pǽ ha-weye alaafaya.

31 Uena pa na pa waali lǽlǽη nyǽma pa tǽki Pulim acima anǽyı kuyeeη wei Isǽtee na Maatosee pa sı-we tǽ. Pa yǽyǽta nǽhǽkutu na wula nna paa wıı na pǽ fee acima kuyeeη inı tǽ pǽ tǽm.

32 Mǽpύgύ Isǽtee lapa na Pulim acima pǽsı pulυ sǽsǽm. Uena pǽ ηmaa-tǽyı takǽlaya taa.

10

Maatosee waasuyυ ke Yuta nyǽma

1 Mǽpύgύ wulau Aselusi tu lampuu ke tetǽnaa mpa pa tǽna ı tǽyǽa tǽ pa yǽlaa, halǽna pǽ kǽpenna tetυ nti lum cǽǽna tǽ.

² Pa keesa Aselusi təma lenna nna a hələyi i toj na i pəsvy tə, na isəna i kusa Maatosee nyvyv tə pə təm ke Metii na Peesi awulaa takəlaya taa.

³ Yuta tə Maatosee ka kena wulav waali tə təkrem. I paasayana i Yuta nyəma ke teu ké. Ilena pəle pá tvyuna-i na pa luyu svv-i teu.

SOOPU TŌM TAKĒLAYA Kŭtŭlŭtŭ

Takĕlaya kanĕ ka taa kĕ pa keesaxi apalu wei pa yaa si Soopu tŏ tŏm. I ka tŏma teu kĕ i feina isayatiya. Halĕna ilŕxv nŕa tŏ si Isŏ ha Soopu tŕxv i tŏnte we teu. Mŕyŕy Isŏ yelaa na pŕ mayasi Soopu na pŕ kŕiisi i piya, na i wenav tŏna, na i alaafŕya tŏtŏ. Paa na mpv Soopu ta lŏ tŏŕŕ. Ama i cekŕnaa kĕ si Isŏ kele pŕ tŏna pŕ tŏ na i laki isŕna i caaki tŏ. Pŕ waali kĕ Isŏ mŕŕna Soopu ke i wenav mpi pu kŕiisaa tŏ pŕ tŏnaya tŏm naale.

Isŕna pa fŕya Soopu takĕlaya tŏ:

Soopu tŏm tŏŏ kŭtŭlŭtŭ, titite 1-2

Soopu na i taapalaa tooso, titite 3-31

Ilihu kŕyŕxŕtŭtŭ, titite 32-37

Isŏ kŕyŕxŕtŭtŭ, titite 38:1-42:1-6

Kŭtŕkŕtŭ, titite 42:7-17

Satanu mayasvŕv ke Soopu ke tŏm kancaalaya nyŕm

¹ Apalu nŕyŕlv i ka wenna Wusi tetŭ taa, na pŕ yaaki-i si Soopu. Apalu inu i feina kawaliya, i tŕŕxŕi tampana, i nyarŕna Isŏ, na i cŕlŕxi isayatu.

² Soopu ka lvla apalvpiya ke naatosompŕxŕlaya kĕ, na pŕelaa tooso.

³ I wena tŕmle nyŕma ke tuutuuma. Yooyŕnaa nŕ we iyisi tooso (3000), naaŕ kuhalŕŕ ke nasŕle na nuuwa (500). Kŕarŕasi nŕ we nasŕle na nuuwa (500), heeŕ ke iyisi naatosompŕxŕlaya (7000). Apalu inu i nyuŕv ka kŕlŕna kŭlvŕv ke ilim tŕlule tetŭ taa.

⁴ Ye i pŕyalaa i keesaa, pa laki acima kĕ na pŕ kaasaxi tŏma. Pa yaaki pa newaa alv nyŕma tooso, na pŕ cŕaki tŏma te na pŕ tŕki na pŕ nyŕŕki.

⁵ Ye pa cŕv pa tŏna pa te na pŕ cuŕusi, ilĕ Soopu koti i piya na i la-weŕe nyŕŕŕ tŏŏ asilima keelŕvŕv kŕtaya. Kŕ feŕ tanarŕ, ilĕna i kŭli lŕŕ, na i lŕ paa wei i nyuŕv taa kĕ kŕtaya ŕka kŕkŕ lusa ka tŏna tŏ. Mŕi tŏ, Soopu mayasaya i taa kĕ si, ntanyi i piya tuwa Isŏ na sŕ wakŕlŕna-i si lotu taa. Mŕyŕy i lakaya tam.

⁶ Mŕyŕy kŕyaku nakŭli isŕtaa yŕlaa*fa* pola Tacaa kin, na Satanu we pa hekv.
^a i yŕxŕtaa kĕ si Isŏ pŕyalaa. Ama tŕ tuwa si isŕtaa yŕlaa.

⁷ Ntĕna Tacaa pŕŕsi-i si: N luna le?

Satanu si: Ma luwaya si ma cŕaki tetŭ.

⁸ Kĕlĕna Tacaa si: Isŕntŏ n ta larŕ ma tŕmle tv Soopu ke nav. I feina saala kĕ ate. I feina kawaliya, i tŕŕxŕi tampana, i nyarŕna-m, na i cŕlŕxi isayatu.

⁹ Mŕvŕvle Satanu nŕxŕ tŕkŕav si: Yem tŏŏ kĕ Soopu nyarŕna-ŕ?

¹⁰ N kenta i na i yŕlaa na i wenav pa tŏŏ, na ŕ kooli i kŭlarŕm ke kŕpantŭ. Halĕna i tŕla huki katatŕlaya ke tetŭ taa tŏ se.

¹¹ Tŕv, tŕ niŕ ke Soopu wenav tŏ na ŕ nŕ. Ye ilĕ i ta tvv-ŕ ilĕ ma yele nŕxŕ.

¹² Mŕvŕvle Tacaa tŏma Satanu si: Ma tuwa Soopu kŭwenam ke nyŕ niŕ taa. Ama taa tokina i mayamaya kĕ. Ilĕna Satanu yele Tacaa na i tĕe.

¹³ Mŕyŕy kŕyaku nakŭli Soopu pŕyalaa, na i pŕelaa, pa we pa taalv te, na pŕ tŕki na pŕ nyŕŕki.

^a 1:6 isŕtaa yŕlaa: Cŕne ilĕ tŕ tŕŕa nasaala tŏm Piipilinaa taa nŕyŕlvŕv. Ilĕ

¹⁴ Ӏε tæmlε tu nəɣɔlv pola Soopu kin ntε na í heeli-i sɪ: Tə halayana naan ntε na kpaŋasɪ náá tɔkɪ tənα.

¹⁵ Tənaɣale Sapa nyɔ́ma tii tá tɔɔ, na pá kɔ́ tæmlε nyɔ́ma lelαα, na pá kuu tɔla. Ma tike ma fitina na má kɔɔ sɪ ma heeliyi-ŋ.

¹⁶ Tæmlε tu inɪ ɪ nɔɣɔ ta tu tiita ate ɪle tæmlε tu lelv ná kəmaɣale, na í tɔ sɪ: Tεv tii heej kaləkəŋ na tæmlε nyɔ́ma pa tɔɔ, na pə́ kɔ́ pa tənα. Ma tike kε pə́ sɔɔwa na má kɔɔ sɪ ma heeliyi-ŋ.

¹⁷ Tæmlε tu inɪ ɪ nɔɣɔ ta tu tiita ate, ɪle tæmlε tu lelv kəmaɣale na í tɔŋ sɪ: Papiiloni ŋmulαa kpeka tooso tii tá tɔɔ. Ӏlena pá kɔ́ tæmlε nyɔ́ma na layate, na pá kuu yooyoonaa. Má tike kε pə́ sɔɔwa na má kɔɔ sɪ ma heeliyi-ŋ.

¹⁸ Tæmlε tu inɪ ɪ nɔɣɔ ta tu tiita ate, ɪle tæmlε tu lelv kəmaɣale na í heeli Soopu sɪ: Nyá pəyαlαα na nyá pεlαα ka kota pa taalv tε na pá tɔkɪ na pá nyɔɔki.

¹⁹ Ӏlena kacuculayα sɔsaya nakəli ká ma kutuluɣu ŋkulunɔasi liyiiti na tɔŋ, na kú kpeɪsɪ na kú takɪ-wε na pá sɪ. Ma tike kε pə́ sɔɔwa na má kɔɔ sɪ ma heeliyi-ŋ.

²⁰ Tənaɣale Soopu kɔlαα na í cəli ɪ toko, na í looli ɪ nyoyu. Ḿpɔ́yɔ́ ɪ hɛntα Ӏsɔ́ kε ate na í saali ḿpɔ́yɔ́ ɪ isɛntɔɔ.

²¹ Ӏlena í tɔ sɪ:

Kpεtε kε ma too lvla-m,
na kpεtε tɔtɔyɔ maa məli tɛtv tεε.

Tacaa hana, kvlɔm inɪ ɪ kraɣana.

Mpu tɔ, maa sεε-i ké.

²² Pə́ tənα mpi pə́ maɣana Soopu kε mpv tɔ, ɪ ta pəntəna Ӏsɔ́ kε pə́ taa. Pə́cɔ́ ɪ ta yɔyɔti-i isayatu.

2

Soopu maɣasvuv tɔm naale nyəm

¹ Ḿpɔ́yɔ́ kuyaku nakvli isətaa yɔlαα pola Tacaa kin tɔtɔ, na Satanɪ wε pa heku.

² Ntɛna Tacaa pɔɔɪ-i sɪ: N luna le?

Ӏlena Satanɪ cɔ-i sɪ: Ma luwayα sɪ ma cɔɔki tɛtv.

³ Kelɛna Tacaa sɪ: Ӏsəntɔ n ta laŋ ma tæmlε tu Soopu kε nav. Ӏfɛina saala kε ate. Ӏ fɛina kawaliya, ɪ təŋɔyɪ tampana, ɪ nyanŋna-m, na í cəlxɪ isayatu. Ӏlena Ӏsɔ́ taa sɪ: Satanɪ nyá yelina na má tɔ́ Soopu kε wahala kε yem. Ama Ӏlé ɪ kisa kuwakələm kε tɔsayaɔaya.

⁴ Tənaɣale Satanɪ nɔɣɔ təkpaɔv sɪ pa tuka ituule sɪ: Pa haa pɔ́yɔ́ kε na kvlε kó ha. Yvlv wɛna mpi tɔyɔ ɪ kuvɪ na í yana ɪ weesuyu.

⁵ Tɔv, Ӏsɔ́ tɔ́ ninɪ kε Soopu tɔnvɣv na ɪ mɔwa tɔɔ na í na. Ye ɪ ta tɔv-ŋ, ɪle ma yelev nɔɣɔ.

⁶ Ntɛna Tacaa heeli Satanɪ sɪ: Tɔv, ma tv Soopu kε nyá ninɪ taa. Ama taa tokina ɪ weesuyu kε.

⁷ Ḿpɔ́yɔ́ Satanɪ yela Tacaa na í tεε. Ӏlena í tɔ́ Soopu kε hinɪ isayɔŋ kε pə́ kraɣav ɪ nyvɣv na pə́ tii ɪ nɔntaalɔŋ tɔ.

⁸ Ӏlena Soopu caya tɔlvma taa, na í hiki tataya na í kaaləyənα ɪ ti.

⁹ Ḿpɔ́yɔ́ Soopu alv tɔma-i sɪ: N sɛesa isəle sɪ ń taa wakələna Ӏsɔ́ suwe? Tvɔv-i, na ń sɪ na ń heesi.

¹⁰ Ntɛna Soopu cɔ-i sɪ: Alv nyá, n yɔyɔtəyɪ mpv isu kraŋtv suwe? Ye Ӏsɔ́ ka lakaya-tvɣv kɔpantv na tá laŋa hɛɛwa. Ӏ kɔma na í lakɪ-tvɣv isayatu tə kisi?

Paα na Soopu wahala inəyɪ mpv tɔ, ɪ ta pəntəna Ӏsɔ́ kε natəlxɪ ɪ yɔyɔtaya taa.

Soopu taalpaalα tooso tɔm

11 Soopu ka wena taapalaa tooso ké. Mpeyele Temaŋ tu Ilifasi, na Suha tu Pilitati, na Naama tu Sofaa. Pa nuwa Soopu wosasi tɔm, lena pá polo si pa wiiliyi-i na pá caya i kin na pá heesi i laŋle.

12 Pa loosa Soopu ke pooluŋ na pá wu-i nyɛm. Pa kpɛtɛna-i na pá cekɛna-i, lena pá tɔli nɔɔsi, na pá cɛli pa tokonaa, na pá ŋmusi pa nyɔɔŋ taa ké tetu.

13 Ilena pá caya ateye ilim na ahoɔ ke kuyeeŋ naatosompɔɔlaya. Pa ta yɔɔtɛna-i natɛli ke i wosasi nsi si katatɛlaya tɔɔ.

SOOPU NA I TAAPALAA TOOSO

(Titite 3-31)

3

Soopu wula

1-2 Pɛ waaɓi ké Soopu tɔɔwa i kuyaku kɔlɔlɔyɔ na wula si:

3 Pɛ huusi ma kuyaku kɔlɔlɔyɔ,
na ahoɔ nna pa yɔɔta ma lɔlɔyɔ tɔm tɔ.

4 Pá nyɛni-kuyɔ sɛkɛtɔyɔ nyɛŋku.

Isɔtaa Isɔ í taa pɔɔsi ku tɔm.

Pɛyele nyaalɛm napɛli pá taa nyaali-ku.

5 Isotom na atɛtɛle sɛkɛtɔyɔ í pɔɔsi ku tɔɔ.

Na isɛŋmɔntɔyɔ kukɛɛtɔyɔ waasi-kó,

yaa ilim sí na pá yu isu ahoɔ.

6 Ahoɔ anɔ á kɛli lenna ke sɛkɛtɔyɔ.

Pá taa tasa-yɛɛ kalɛnav ke isɔtɔnaa, yaa pɛnaya taa.

7 Ahoɔ anɔ, á saali kaalɔlaya ke tam tɔɔ.

A taa nu laŋhulɔmle kawilitaya nakɛli tɔtɔ.

8 Tɔɔwaa mpa pa nyɛmá kuyeeŋ ke mpusi tɛŋsɔyɔ,

na pá kpaasɛyi tum sɔsɔ*fa* pááná tɔ.

Pá tɛŋsi ahoɔ anɛyi mpusi. ^a (Tɛlaakɛŋ) kɛna taa tɛlɛsi si tum sɔsɔ.

9 Sɛkɛtɔyɔ í waasi tɔlɔmalɔyɔ tɔɔ,

na ahoɔ anɔ á taŋ ilim na á wu.

Pɛcɔ á taa loosi pɛ nyaalɛm.

10 Mpi tɔ, a ta kayati ma lɔlɔyɔ,

na saŋa má naaki wahala sɔsɔ inɛ.

11 Pepe tɔɔ ké ma taa sí na pɛcɔ pá lɔli-m,

yaa ma taa heɛ ma liw waatu?

12 Pepe tɔɔ ké pɛ ha-m too,

na í su-m i tɔɔ na má muusi-i?

13 Isɛntɔ tɔ, maa hɛntaa tɛpamm ke pɛlaav taa,

na má tooki, na má heesɛyi.

14 Ma na awulaa sɔsaa na tetu nyɔɔŋ nyɛma,

mpa pa ŋmaaki tɛɛsi sɔsɔɔnsi tɔ,

15 yaa awulumpiya mpa pa wena wula

na pá suuliyi liyitee ke tɛɛsi taa tɔ.

16 Maa wɛ isu pɛ hɔlɔsɔyɔ

pɛyaya na ká ta ná ilim tɔ.

^a 3:8 tum sɔsɔ: Piipili yaawa wontuyɔ kɔnɛ si (Lefiyatan) na Nasaala taa, yaa

17 Iɔaɔv yeki ɪ ɪsɔaɔv ke pəlaav taa.
 Tənaɔa mpa pa kawa katatəlaya tə,
 pa hɛɛsəyi tam təɔ.
 18 Saləkatonaa təna we hɛɛsuyv taa ke tənaya.
 Paa tasəyi ɲmakəllaa hōla ke nuu.
 19 Səkpəlu na səsə pa we kulvm ke tənaya.
 Pəyele pə ceki yom na ɪ caa.

20 Pəpe təɔ kɛ Iɔ yeki na wahala nyəma naaki ilim?
 Na ɪ haaki laɲwakəlle nyəma ke weesuyv?
 21 Pa tanja səm, na pəle pu kəɲ.
 Na pá pɛɛkəyi-wəyi teu ɪsu liyitee.
 22 Yulv wei ɪ laɲle ká hvlvməna
 na ɪ ɲmaali si ɪ hika pəlaav?
 23 Wei ɪ mpaav ɲmelaa
 na Iɔ tama-ɪ kotaya tə yáá?
 24 Ma təɔnaya nté feesɪɲ tisuyv,
 na má mələyi pə fei tənaya,
 ɪsu lvm kpeɲuyv tə.
 25 Ye ma tó ma taa ke pulvrv səɔntv pə kəɲ kɛ.
 Mpi ma seeki təɔ ma naaki.
 26 Ma ta nyi təpamm yaa alaafəya
 yaa hɛɛsuyv təm.
 Ama cəsɛɛ watəɔəna-m.

4

Ilifasi kuyəɔtvtv

1 Mpróyó Temaj tv Ilifasi təma Soopu si:
 2 N ká pəsi na ɲ kantəli na má
 yəɔtəna-ɲ?
 Mpi tə, təm we ma taa kɛ,
 maa pəsəyi na má su.
 3 Nyá seɣesəna yəlaa paɣale.
 Pəyele n nyəma acamaa ke apalvtv səsuyv.
 4 Nyá tasayana layav ke mpa pa caa hotuyv tə,
 na ɲ kusəyi mpa səɣəla nyəkaa tə.
 5 Pə mayana nyá, ɪlena nyá apalvtv
 yəɔləyi na ɲ huɣutiɣi lotu na?
 6 Iɪu n nyaɲayana Iɔ kɛ na pə waasəyi-ɲ?
 Na nyá təntɛ kəpante náá tɣv-ɲ naani?
 7 Huv nyá taa, too tə,
 n nawa pə kpiisa kəpama, yaa tampana təɲlaa na?
 8 N nyəma teu təsiɣisiyi si,
 ye yulv hala kutakɛsəm yaa ɪ tuu wahala,
 mpu ɪnəyi ɪ kəɲ kvm.
 9 Iɔ wosa pə yəlaa ke heelim na pááná,
 na pə wakəli-we na pə kpiisi-we.
 10 Pa holiɣi kɛ ɪsu təɣəlasɪ,
 na Tacaa təkəyi-we na ɪ pələyi pa kela.

11 Ye tǝχǝlası í laηa tǝχǝnaγa sı sǝkı kέ,
na sı piγa náá yá yem.

12 Pǝ wǝlǝta ma ηkpaηuγu taa
kέ tǝm ke mukaya tǝe

13 kέ ahoο taa kέ saa wei toosee asayε
kǝη na tom pí yǝlaa tǝ.

14 Sǝγǝntǝ watǝ pǝla-m tǝγulǝγulǝ,
na ma tǝnuγǝ tǝna seliyı.

15 Heelim fǝta ma isǝntaa na ma
tǝnuγǝ tǝna lǝli kacǝncǝmpǝχǝlası.

16 Ma naakaya nǝχǝlǝ sǝηaa, ma ta nyǝmı-ı.
Ilen a ma nu pǝntǝ miitiγı sı:

17 Yulǝ pǝsǝγı na í tǝη tampana isı wǝγe Iso kıη?
Yaa ı pǝsǝγı na í wǝe tǝnanǝη isı ı ηmalǝ na?

18 Ye Iso tá lá naani kέ ı tǝmlǝ nyǝma,
na í naaki isǝtaa tillaa kıη ke kawalaya.

19 Kacǝηfana mpa ı ηmana cuγǝ na pa tǝnǝη kέ tetǝ,
na ı γǝkuγǝ fǝi kate isı sonsompee tǝ?

20 Iso nanǝγı-wǝγe isı mǝlǝm ke kuyaku kulǝmǝγǝ.
Paa saalı tam, nǝχǝlǝ u tu paasǝγǝna.

21 Pa weesıγı ηmusı cǝpa.
Ilen a pá sí pa fǝina lǝmayasεε.

5

1 Iifası sı: Soopu ma kapuka na n ná sı
nǝχǝlǝ ká cǝ-η?
Isǝtaa tillaa nanǝη nyǝma taa awe tǝǝ kέ n ká keesǝna?

2 Lǝmayasεε fǝi tu páána kuyı-ı kέ.
Ilen a isǝsεemle náá kó kǝmǝlǝη.

3 Ma nawa pǝ lakǝna kǝmǝlǝη.
Mǝrúγǝ ma koola ku tǝγaya ke mpusi kέ kpaκpa a sı:

4 Nǝχǝlǝ í taa waası ku piγa.
Sı tǝm í sı tǝnanǝnanǝ ke tǝhǝlǝ.

5 Nyǝγǝtǝnaa í tǝγǝ kǝmǝlǝη kǝmtǝ.
Paa na sǝwa kalaa wǝe tǝ, pá lǝkı-tı.
Lǝηlaa í kuu ku wǝnaυ.

6 Kutakesǝm u lukǝna atǝ.
Pǝyele pǝ taya tetǝ tǝe kέ wahala nyǝǝkǝna.

7 Ama pǝ tǝ yulǝ kέ sı í tǝγǝ wahala,
isı mamacǝχǝlası kulǝγǝυ isǝtaa tǝ.

8 Ye maya Soopu, Iso kέ maa tuwa kǝrǝlǝγǝ,
na má pǝtı-ı ma tǝm.

9 I kulapǝm tǝǝwaya,
yulǝ kaa pǝsı pǝ cǝkǝnaυ,
yaa í nyı pǝ nyǝγǝ.

- 10 Iso yekina na tev nuki
tetv tɔɔ, na tawa nyɔɔki.
- 11 I kusəyi mpa pə pasaa tɔɔ,
na í heesəyi ləyaxa nyóma lanja.
- 12 I wakələyi mpi acilayatu nyóma siki si pa laki tɔ.
I sənsəyi pa kulapəm ke pa niŋ taa.
- 13 I kraaki nyəntaa na pa acilayatu.
Pa kpelikpeka layatu tasuyv u waasəyi pɔlv.
- 14 Ilim na pə isəle ke pa tutiyi isu
səkpɛtuyv wee,
na pá hakəyi isu ahoɔ yuwa.
- 15 Ama Iso ná ləsəyi icam ke səm taa,
na í waasəyi-tɔŋ tv niŋ taa.
- 16 I tɔyi kɔnyɔntv taa ké teelvuyv,
na í təkəyi isayalataa təna nɔɔsi.
- 17 Wei i ŋkraŋuyv Iso hɔŋ tɔ, i nu lelen ké.
Ile taa kisi Tɔŋ təna tv seɣesuyv.
- 18 Iso lakəna yɔlv tɔɔ ké hiŋ na í tv-ti kɔɔle.
Iɔi i kɔyɔna na í waasəna i niŋ.
- 19 Paa waatv wei ké i yakɔ-ŋ
wahalanaa na asola taa,
na isayatu natəli tə kaa mayana-ŋ.
- 20 I ká waasi-ŋ nyɔɔsɔ waatv.
Na í ya-ŋ səm nɔɔ taa ké yoo taa.
- 21 Paa pa caɣa nyá acaxa pu kenti nyá tɔɔ ké.
N kaa nyana pɔlvuyv wahala waatv.
- 22 Nyɔɔsɔ na wahala pə təm ká la-ŋ wɔŋa.
Pəyele n kaa nyana taale wontu.
- 23 Pu kenti nyá tawa ke wakəllaa.
Paa pɛe kɔlvɔɔɔna, ya taale wontu.
- 24 Alaafəya ká weena nyá təyaxa təna taa,
na kpənte natəli tə kaa lan nyá kalakəŋ taa.
- 25 Nyá piya na nyá lɔlvuyv nyóma ká huki,
isu tawa taa nyutv.
- 26 N ká kratəli teu ke təkunɔkɔku
na pəcɔ́ n̄ sɔv pɔɔyɔ.
Teitei isu tɔɔnaxa pɔkɔv na pəcɔ́ pá kó tɔ.
- 27 Tə pɛekaa na tɔ ná mpi tɔɔle.
Nyaxa pə wee si n̄ nu-ti na n̄ cəkəna-ti.

6

Soopu kɔcɔtɔ

- 1 Mpɔyɔle Soopu cɔwa si:
2 Ye pu we pəsuyv si pá mayasi
ma wɔsasi na ma wahala tɔɔv,
3 pu kəla lɔm nɔɔ kanyəŋa ke yuŋ.
Pə tɔɔ ké pə yɔɔtəyi-m yem yem.

4 Toma tēna tu yaɣa-m nyəmə,
na a sətɔ sɔv-m.
Na Isə səɣəntɔ pu-m.

5 Kpaŋaɣa u wiiki ka təɣənaɣa kupaŋka kinj.
Pəyele nav u mutəɣi nyutu tətəɣəle.

6 Yɔlv u pəsəɣi na í təɣə akrofu pɔlvɔv.
Pəyele yaɣe lɔm kɔhɔlvɔməm səpa yem ké tətətətɔ.

7 Mpi pu we maɣa acaalətv na ma taa kpətəɣəna tɔ,
mpəɣəle ma təɣənaɣa*fa*. ^a

8 Hai, ye Isə ka mɔkaga ma kɔsvɔlvɔtv
na í la-m mpi ma tseləɣi tɔ.

9 Ye ɪ ka tisaya si í tələki-m,
na í kɔsv ɪ niŋ kəkentinj ke ma tɔɔ.

10 Maa paana laŋhɔlvɔmle,
na má nyɔɔ tɔŋ ke wahalanaa pane pa taa.
Ma ta cələsi Isə Naŋŋtɔ kɔvɔɣətv tɔ ke tiili.

11 Pepe tɔɔ ké maa tseli na má feina tɔŋ?
Yaa má tasa taŋvɔv na ma tomle tama?

12 Ma toma ta ke pələ
yaa nyəɣəlvɔv kɔsɛmɔv nyəna.

13 Ma feina tɔŋ nuli,
pəcɔ ma feina wei ɪ ká ya ma nyvɔv tɔ.

14 Pə weɛ si kɔnyəntəɣəlv taapalv í lapɪ-ɪ kɔpantv ké.
Pə taa kɔɔ na í ló Toma tēna tu.

15 Ama ma taapalaa yɔla ma apalvɔ
ké isɪ lɔɔv ŋku ku laa nyɔɔv tɔ.

16 Waatv wei tɔv tɔmpɛɛ
hooki ɪlena lɔɔŋ ɪnɪ í su.

17 Haŋaɣa kəŋ ɪlena í nyɔɔ.
Na ilim nyaga ɪlena lɔɔŋ wɔlv.

18 Lɔkətv pɔki mpatəntaa ɪlena pá yele
pa mpaav na pá svv nyutu na pá le na pé saali.

19 Tema təntaa na Sapa nyəma pa yasəɣi isɛ
na pá pɛkəɣi lɔm na isəle kɔsɛmle.

20 Pa tala lɔɔv, ɪlena pé yeɣeti-we,
na fɛele kra-weɣe pa isəle sɛsɔv tɔm.

21 Ma taapalaa mɛ í we-m
teitei ké isɪ lɔɔv ŋkv.
ɪ naaki ma wahala na səɣəntɔ pu-mɛ.

22 Ma ta sələmi-mɛɣe pɔlv,
yaa si í ha-m kɔhav nakɔli.

23 Yaa í fiti-m kolontunaa niŋ taa,
yaa í waasɪ-m ŋmakəllaa niŋ taa.

24 ɪ sɛɣɛsɪ-m, maa su na má nu.
ɪ hɔlv-m timpi ma wakəlaa tɔ.

^a 6:7 Hepəla taa loŋŋa kanɛ ka nuw we kate.

- 25 Yuln nuiki tampana kuyogotutu ké na í tisi.
 Ama ma taapalaa kalənav náá waasəyi pulv.
 26 I maγasəyi si í footi ma kuyogotutu
 na í nyəni yem ké naani fei tu má na?
 27 Halí í təkiki tete ké sulav təo
 na í kpeŋəγəna mə ceu maγamaγa na í pɛɛtəyi.
 28 I nyəni-m teu
 na í ná, maa looliyi-me.
 29 I su, kətakɛɛsəm í taa kəo,
 I su, mpi tə, ma wɛ ma tampana taa ké.
 30 Maa γəγətəyi isəγatu,
 pəyele kəwakələtu u lukəna ma nəγə.

7

Soopu kuyogotutu tətə

- 1 Yuln wɛɛv kɛ atɛ cəne wɛɛ ké isu yoolu.
 Ilena í kuyɛɛŋ náá wɛ isu
 wei í laki təmle na pá fɛləyi-i tə.
 2 I wɛ teitei ké isu yom pɛɛkuyv isotom si í hɛɛsi,
 γaa təmle tu konyəntu təŋyuv í kufɛlyuv tə.
 3 Mpu un tətəγə ma kpancoou nté wɔsasi isətɔnaa.
 Ahoə wahala nyəna kɛ pə cɛla-m ma paa tete.
 4 Ye ma həntaa, ma pəosəyi ma təyi si,
 pəlee ké maa kuli?
 Ye pə ta fe ləŋ ilɛ
 hɔwɛɛ kraɪ nyəna cəosəyi-m ké, haləna pə nyaali.
 5 Hiŋ tɔlasɪ na sonsompee waasa ma təna.
 Ma tənuyv yá pəγələɛ na ləm kpeŋ.
 6 Ma weesuyv u laa tɛm,
 isu saγata luvlɔv kpeŋkpoloku.
 Ye kv kpeŋkrontuyv í tɛma kv tənaya nté.
 7 Hal, Isə taa səo si ma weesuyv ké heelim.
 Ma isɛ kaa na kɔpantv tətə.
 8 Isə wei í feŋiyi ma təo tə,
 pə kaasa pəco í kaa tasa-m nav.
 Maa saali yem na í pɛɛki-m na í wu.
 9 Isu isəŋmuntuyv yaakuyv na kv saali yem tə.
 Mɔpəγə yuln tiiki atətəle taa, u tasəyi
 kpaɔ.
 10 Pəcə u mələyi í təyaya taa.
 Ilɛ kɛlɛ kaa tasəyi-i nyəm.
 11 Pə təo ké ma kaa su.
 Ma laakali pəsaa ké.
 Pə wɛɛ si má yəγəti.
 Ma laŋlɛ kəla wakəluyv,
 maa huli-tɛγɛ.
 12 Maγa tɛŋku,

yaa i taa tum saso,

na Iso n feniya ma tao ke mpu?

¹³Ye ma toma si ma kato ka hessi ma lanle,
na ma kuhantuyu naa ku ma paana.

¹⁴Ile n nyaasi-m na toosee asayee.

N hula-m yaasinaa, na sayantu sasantu kra-m.

¹⁵Hai, ye n ka lala ma luyu tee, pu kala-m teu.
Sam lapa-m sana, na taasi tem katatolaya pane.

¹⁶Po nu-m, ma kaa tu wee tam.

Ma weesuyu ta ke pulu, yele-m taeae.

¹⁷Yulu ke we na n tuxona-i mpu po taka?

Na n kenena-i mpu suwe?

¹⁸N cooki i tao ke paa tana n ku.

Na n mayasayi-i paa waatu wei?

¹⁹Polee ke n ka kusu nya isole ke ma tao?

Na ma tu lipu ntayamote mayamaya?

²⁰Yalaa tao coolu,

ye ma panta weye ma wakolona-n?

Pepe tao ke n siyisina ma tao ke nya nyama?

Na ma pansi-n isu sayala?

²¹Pepe tao ke n kaa yele ma sayatu tom?

Na n tee ma kuhantuyu tao?

Po taya pulu,

maa hanti noono ke tetu taa.

N ka peeki-m n kaa na-m.

8

Pilita kuyotutu

¹Mpuy Suha tu Pilita toma Soopu si:

²Polee ke n ka hessi nya yotaya nke?

Nya kuyotutu ka wee isu heelim sasom na?

³Hai, n te n nya taa si

Iso Toma tana tu keeki siyisuyu yaa tampana ke?

⁴Ye nya piya wakolona Iso,

i felayi-sayi si sayatu ke.

⁵Ama ye nya keesana Iso tao

na n tekayi Toma tana tu ke ni n,

⁶ye n seesa isole na n tanyi tampana,

Iso paasayona-n ke na i ha-n

tacayale nte tona-n to.

⁷Hali nya wena noono nyam ka

kali kancaalaya nyam ke tao.

⁸Poosi lon nyoma,

na n tuki pele pa caana layatu tasuyu.

⁹Mpi to, tete tete ke po lala ta,

te ta nyi pulu.

Ta weesuyu u laa teeu ke caneye isu isotom.

10 Ama pɛlɛ paa taa-ŋ laɣatɔ
 kɛ timpi timpi pa nyɔ́má tɔ.
 11 Mɔlvɔvɔ*fa* u sɛŋɛɣi timpi lɔm fɛi tɔ.
 Pɛyɛlɛ sɛsɛncaŋa u hatɛlɛɣɛna nɪkaya. ^a cɛnɛ.
 12 Lɔm í nyɔ́wa ka wɔlɛɣi kɛ,
 na pá ta tu sɛtɛta-kɛ si, pá lana pɔlvɔ.

13 Ḿpɔ́yɔ́ Iɔɔ tɔ́ɔ sɔɔlaa tɛɛsɛɣɛna,
 na í kisilaa tɛɛlvɔvɔ náá saalɛɣi yem.
 14 Pá naani cɛki kɛ isɔ kponkponɔtu,
 na pa nyɔ́vɔ tɛtɔlɛ náá wɛ isɔ acayanyatɔvɔ.
 15 Yɛ pa nyɔ́ka pa tɛɛsi tɔɔ si lɛŋliyi kɛ.
 Pa nyɔ́kɛlɛɣɛna-sɛɣi teu lɛna sí yɔ́ki.

16 Pá wɛɛ kɛ isɔ tɔvɔ sɛŋvɔvɔ
 ilim taa kɛ teu,
 na cɛlɛm tɔɔ kɔ taa
 na kɔ tiikasɪ kɛ halɛm tɛna tɔ.
 17 Kɔ kan kɔ lila kɛ na á lɛɣɛtɛna pɛɛ huɣule,
 na á hikiyi nɪkaya kɛ kɔkramɛŋ hekɔ.
 18 Ama yɛ pá kɛɛsa-kɔvɔvɔ kɔ lɔnte taa,
 lɛ tɛna nyɔ́ma kɛɛsi si mɛɛ pá taa naaki-kɔ.
 19 Yɔlvɔ isɔ mpɔ tɛnaya ntɛ.
 Kɔfalɔ ká kɔlɛna í lɔnte taa.

20 Iɔɔ u lɔɔki tampana tɛŋlvɔ,
 pɛyɛlɛ í kaa sɛna isayalatɔ.
 21 Iɔɔ tɛŋ í yɛlɛ na n̄ wɔŋ,
 na n̄ kɛɛlɛsɛna laŋhɔlvɔlɛ.
 22 Ama nyá kolontunaa ká tɔɣɔna fɛɛlɛ,
 na pá yɔ́ki asayaa tɛɛsi.

9

Soopu nyɛntɔ

¹ Ḿpɔ́yɔ́ Soopu cɔwa si:
² Pɔpɔtɔ fɛi lɛlɛŋ,
 ma nyɔ́má teu si ḿpɔ́yɔ́ pɛ wɛɛ.
 Iɛnaya yɔlvɔ ká la na í wɛɛ Iɔɔ kɛ teu?
³ Yɛ n̄ caaki-í na yooɔ, í pɔɔsi-ŋ tɛmnaa iyaya.
 Ama n̄ kaa cɔ paa kɔlvɔvɔvɔ.
⁴ I kɛ tɔŋ taa tɔŋ tɔ kɛ,
 na lɛmɛɣasɛɛ tɛna tɔ.
 Nɔɣɔlvɔ kaa kɛɛsi í tɛɣi í tɔɔ, na pɔntɔ lu tɛsoolii.

⁵ I laɣasɛɣi pɔ́ɔ́ŋ kɛ lɔna kɛ,
 pɔ́ɔ́ŋ u nyɛŋ.
 Na í pɛsɛɣi-í kɛɛntɛlasi na pááná.
⁶ I ciyitiyi tɛtɔ kɛ

^a **8:11** Mɔlvɔvɔ: Pɛlɛ pá tɛ mɔlvɔvɔ yaa pá tɛ sɛsɛncaasi kɛ pá kɛɛsɛɣi

hatoo tə kite tɛɛ, na tə akelenaa seliyi.

7 Ye ɪ yəɣətəna ilim pi luki.
I taaləyi isətulɔŋasi tɔɔ ké.

8 I tike ɪ hɛtəɣəna isətɔnɔyɔ
na ɪ tɔŋ tɛŋku hola tɔɔ.

9 Na ɪ la isətulɔŋasi nsi tə yaaki si,
isɔtɔ ɪ si na má tɔɣɔ tɔyaya tɔ,
na haɣa na kpaca na yɔlɔ.

Na kantuyɔ na kɔ piya na lensi tɔtɔ*fa*. ^a nsi Ləkpa nyóma nyómá tɔ.

10 I kulapəm ke sɔsɔm ké pə fɛi cekənaɔ,
pɔ́cɔ ɪ piti tɔma fɛi kalɔyɔ.

11 Paa ɪ tɛɛna ma cɔlɔ ma kaa na-ɪ,
pɔ́cɔ ma kaa nyi ɪ tɛɛɔ.

12 Ye ɪni ɪ kpaɣana aweyele leekəlɔ?

Yaa awe ká tɔna si: Kai?

13 Ye Iso mɔ pááná a hɛɛsəɔlɔ fɛi.

Pə kpeŋna tɛŋku taa tɔɣɔlɔyɔ sɔsɔɔ
Lahapɪ*fa* na kɔ waali nyóma tənaya,
na pá həntəyi-ɪ atɛ. ^a

14 Na tɔm ntiyi maa
cɔ-ɪ yaasi ɪnɛ ɪ taa?

15 Paa maa tu wɛna tampana, maa cɔɔki.
Pɛɛɛɛ ke pə wɛɛ si má sələmi ma huɔnlɔ.

16 Paa ma yaa-ɪ ké na ɪ cɔ-m,
ma ta sa si ɪ nuwa ma nɔɣɔ.

17 I heelim sɔsɔm pɛta-m atɛ,
na ɪ fetili-m hiŋ hiŋ ke yem.

18 I wakəɔyɪ ma laŋlɛ ké.
Iɪ yeki-m si má feesi.

19 Ye tɔŋ ke ma tɛɛɔyɪ,
Iso kéɛ tɔŋ tɔ.

Yaa ma caa ma hólɪ ma tampana,
awe ká tu ha-m-yɛ?

20 Paa maa wɛɛna tampana,
ma nɔɣɔ ká kɔna ma tɔm.

Yaa ma tewa teu, ŋke kaa kɔna-ti.

21 ɪɛ ma tu tewa teu na?

Ma maɣamaya ma ta nyi.

Ma weesuyɪ lu-m sɔŋ ké.

22 Pə təna pə wɛ-m teitei ké.

Pə taya pulɔ,

Iso kɔyi yɔlɔpəŋ na ɪsayaɔ ké.

23 Wahala ɪ kɔma kpakpaa, na ɪ kó telaa,

Iso ná wɔŋiyɪ pə laŋwakəɔlɛ tənaya.

24 Iso tɔna tɛtɔ ke ɪsayaɔ niŋ taa.

^a 9:9 Isətulɔŋasi səne si nyəm wɛ katɛ, pə tɔɔ ké tɔ tɔwa
yəɣətəyi coco ɪnɛ ɪ tɔm.

^a 9:13 **Lahapɪ:** Ləŋtaa nyóma mɔla taa ké pə

Πενα ί takι huυlaa isentoo.
Ye pə taγa unı awe ká lana mpυ?

25 Ma puσι teeki leυlev ké isu selu.
Si muka yem ké, ma ta nu lelerj.

26 Si teewaγa teliu, isu sasəncəasi kpuυyυ,
γaa isu hekəle tiluyuu ι təγənaγa waali tə.

27 Ye ma tó ma taa si maa sōo
ma taa páána tōo, na má yele
lanwakəlle na ma isentaa hetı,

28 İe ma lanje cekəna ma wahala tənaya.
Ma nyəmə teu si, İso kaa ha-m tampana.

29 Ma təm ká səna.

İe pepe tōo ké maa nəki na má caalı ma ti?

30 Paa maa səna kpaləkpam, na má kilisina teu ləm.

31 İ taγanəγı-m afəla taa ké pətyυv ké,
na ma wontu maγamaγa pəsi-m kusəγətυ pulυpυ.

32 İso tá ké yυlv isu má si ι ká cə-m,
γaa má γaa-ı nənəγə.

33 Nəγəlv feı si ι ká sυv má na-ı
tá hekυ taa, na ί loli-tυ.

34 İso sı kpatúγú ηku n makəna-m tə,
na nyá səγəntυ hekəsi-m cəəsuyυ.

35 İe maa γəγətəna-η ma kaa nyá.

Ama pə taγa mpυyυlv.

Maa pəsəγı pulυ.

10

Soopu kyəγətvtv tətə

1 Soopu sı: Weesuyυ lu-m səη ké.

Maa wii ma ti təm.

Ma lanje kəla wakəlyυ, ma kaa tasa sum.

2 İso, maa heeli-η sı, taa kv ma təm.

Ama heeli-m mpi pə tōo n yookina-m tə.

3 Pə wε-η teu sı n ηmakəli

má wei n ηmawa tə,

na n yele na pə lana asaγaa na?

4 Anı n naaki na pə kəli yəlaa,

na n maγasəγı na pə kəlyə-wε.

5 İso nyá weesuyυ topila isu yυlv nyəηku ké?

Yaa nyá puσι teeki isu yυlv pəγaγa nyənsı?

6 Pepe tōo ké n pəkəγı ma tasəkəle

na n feηγı sı n kuli ma isayətv tōo?

7 Anı n nyəmə sı ma ta wakəli,

pəcə nəγəlv kaa γa-m nyá niη taa.

8 Nyá niη ηmana ma təna,

na n caa sı n wakəlyə-m.

9 Iṣo tṣṣi si, nyá ḡmana-m, ʒu ʒyṣ.
 Iḡe n ká taḡani-m yṗkuyṣ na má pṣi muṣuyṣ na?

10 Nyá ḡmagaḡana-m ma too taa,
 ʒu naaləm kiikuḡu fulaya taa tṗ.

11 Nyá laḡəna-m muwa na hola,
 na ḡ waasi pṗ tṗ kḡ nantu, na ḡ suu-m tṗnyṣ.

12 Iḡena ḡ la-m pḡeḡe,
 na ḡ ha-m weesuḡu na ḡ feḡiyi ku tṗ.

13 Ama ma nyəma nyá ləmagasəe wena
 n ka ḡmesa nyá lotu taa tṗ.

14 N feḡiyi kḡ si, ye n nawa ma wakəlaa
 ʒe n kisi-m suulu hólóyó.

15 Ye ma wakələna-ḡ ma leḡaḡa,
 paa ma tṗm tewa, nyṣyṣ kama ḡpṗyó.
 Na wahala nu-m na feḡe kuḡu-m.

16 Ye ma kuṣa nyṣyṣ ʒe n tu ma waali,
 ʒu tṗṗolaya, na ḡ kuləyi ma tṗ na piti tṗma.

17 Na ḡ kəḡna-m aseeta nyəma
 mpa paa caaki-m tṗ, na nyá páána sṗsəyi ma tṗ.
 Na ḡ kḡetəlyi-m na wahalanaa.

18 Pepe tṗ kḡ Iṣo ləsa-m ma too lotu taa?
 Iṣəntṗ maa səpa nṗṗolṗ ta na-m.

19 Paa tḡena pəlaau taa kḡ kḡakpaa,
 na pṗ wḡe ʒu pa ta lṗli-m.

20 Ma weesuḡu kuḡeḡ kaasa-m pṗcṗ tike ntṗ.
 Iḡe Iṣo, yeḡe-m mḡu na má
 yṗləna wḡe pṗcṗ wei i kaasa-m tṗ.

21 Iḡena pṗcṗ má polo atətəle taa.
 Ma kaa tasa mṗlyṣ ke cəne.

Tṗtu nti tṗ taa kḡ səkḡetuyṣ anaam wḡe.

22 Səkḡetuyṣ tṗtu wḡe kḡ ʒu aḡoo.

Iṣotom sṗsṗm kḡ, pṗlṗ ta tṗḡ.

Iḡena nyaaləm náa wḡe ʒu pṗ yukuyṣ tṗ.

11

Sofaa nyəntṗ

1 ḡpṗyó Naama tu Sofaa cəwa Soopu si:

2 Nyá yṗṗotaya kekeke tṗ, pṗ wḡe si má cṗ.
 Pṗ taya yṗṗotaya nyəm ke yṗlṗ tṗm teekina.

3 Nyá nṗleleḡ u təkəyi yəlaa nṗsi.
 N kaa pṗsi ḡ wṗḡ nṗṗolṗ na pá tá tu-ḡ feḡe.

4 Halṗ n tu yṗṗotaa si nyá tṗm tewa,
 si n ta wakələna Iṣo.

5 Hai, ye ʒu Iṣo ka kulayaa
 nṗṗo na i tu yṗṗoti.

6 Halṗ i ka hulə-ḡ i nyəmtṗ tete.
 Tṗ tḡe yṗlṗ laḡatṗ tṗ.

Tənaɣa n ka nawa si Iso u
pəsəyi nyá isayatu təna tə.

⁷ N pəsəyi na í maɣasi Iso lotu taa təm
na í cekəna Toma təna tu in i səsəntu na?

⁸ Tə kəla isətənyu ke kɔŋkɔlməŋ.

Yulv kaa keesi tə tənaya,
tə tɛ atətəle ke lumaŋ.

Yulv kaa cekəna tə təm ke səsəm.

⁹ Iso səsəntu nti tə kəla tetu
ke təv, na tó kəli tɛŋku ké waŋ.

¹⁰ Ye Iso kpa tasəkəle tu
yaa i yaa-i nənəɣo, awe kpesiyina?

¹¹ Pə taɣa pulv, Iso nyəmə yulvymnaa ké.

Pəyele pə fei-i kate si í ná pa kawalaya.

¹² Mpi ləmaɣasɛ fei tu ká hiiki layatu tə,
taale kpaŋaya lɔla təyaya nyəŋka.

¹³ Ama pə kaasuvu Soopu nyá tə,
kɛsəna Iso tə, na í tɛɣe-i niŋ.

¹⁴ Hatələna mpi pə ta siyisi tə.

Taa yele na isayatu wɛɛ nyá təyaya taa.

¹⁵ Waatu inəyi n ká tɔŋ na í kusa nyuvu.

Pulvpu kaa kɛɛ-ŋ, yaa pə la-ŋ səɣontu.

¹⁶ Ilena í səv nyá wahala tə, isu lvm kɛmna.

¹⁷ Waatu inəyi nyá weesuyu kuyɛɛŋ

ká wɛɛ tɛɛɛɛɛ, isu ilim sikuyu.

Na nyá səkɛtuyv cé isu pə nyaaluvu tə.

¹⁸ Ilena í ɔaɣana nyá ti na í tɛɛləyi tətə.

N kaa wɛɛna fɛɛɛ natəl, na í tooki teu.

¹⁹ Nəɣlv kaa wakəli nyá tom.

Hali yəlaa paɣale ká pɛeki si í səna-wɛ.

²⁰ Ama asayaa isɛ ká nyəŋ ké.

Pa hɛɛsvu ká su tənaya, na pá taŋa səm tike.

12

Soopu nyəntv

¹ Mpuɣɛ Soopu cəwa si:

² Pəwɛ! Ama í wɛna yulv ləmaɣasɛ yoo!

Mə səm waali, a kaa tasa wɛɛv.

³ Má maɣamaɣa ma wɛna nyəmtv ke

ŋpúyú isu mɛ, í tá tɛɛ-m.

Paa awe ná pəsəyi na í yəɣoti isu mɛ.

⁴ Ma pəsa yulv wei i taapalaa paakəna təɣo.

Pəyele ma yaakəna Iso si í cə-m.

Ma siyisaa ké ma fei kawalaya.

⁵ Mɛ mpa pə ɔaɣanaa tə, mə footiyi wahala tu ké.

Mpúyú pá tusiyi wei i cɛŋləyi tə.

⁶ Nmɔlaa na Iso pʳááná kraasəlaa,
caɣana pa təyi pa tɛɛsi taa ké.
Mpe pa toŋ nté pa Iso.

⁷⁻⁸ Pɔɔsi sumasi na tɔla na
tiina a ká seɣesi-ŋ,
na tetu huɓi-ŋ tɔtɔ.

⁹ Kɔŋmamam mpi pə ta nyəna si,
Tacaɔ nin lapəna pə təna?

¹⁰ Inu i təkəna i kulapəm təna weesuyu,
na yəlaa təna feesiŋ ké i nin taa.

¹¹ Isu ŋkraŋyɔ nuɓyɔ tɔm kuyɔɔtuto tɔ,
ńpógó nɔyɔ ná nuɓi tɔyɔnaɣa lelen.

¹² Akpatəlaa na mpa pa puɓi təwa tɔ,
pa wena ləmaɣasɛɛ na nyəm ké.

¹³ Ama Tacaɔ keɛ ləmaɣasɛɛ na nyəm maɣamaɣa tu,
na layatu tasɔɓɓ na toŋ tu.

¹⁴ Ye i yəka mpi, nɔyɔɓ kaa ŋmá,
ye i təkə wei, nɔyɔɓ kaa tuli-i.

¹⁵ Ye i kra tev, ɔlɛ wɔɔɔɣa wɔɓi.
I tɔla-ku, ɔlɛ lɔm wakəli tetu.

¹⁶ I wena toma ké na i nyəmá a lapənav,
na í təkə letaa na mpa pa tolisiyi lɛlaa tɔ.

¹⁷ I yeki na pʳá kuuki tetu nyɔyɔ nyəma, na pʳá tɛɛkəna.
I wakəɔyi huɓɔla ləmaɣasɛɛ.

¹⁸ Na í ceki kɔhəkɔm mpi awulaa ka
həka yəlaa tɔ, na í həkəyi pa maɣamaɣa.

¹⁹ I yeki na pʳá kuuki kətəlaa,
na í pəsəyi toŋtənaa mpa pə caɣana
teu tɔyɔ kɛntəɓasi.

²⁰ I təkəyi nɔɔlelen nyəma nɔɔsi,
na í kuyi akpatəlaa ləmaɣasɛɛ.

²¹ I yeki na pʳá footiyi səsaa,
na í yəkəyi ŋmakəllaa toŋ.

²² I ceki pa səkrɛtuyɔ anaam ké,
na í kəna nyaaləm ke atətəle səkrɛtuyɔ taa.

²³ I yeki ké na piitimnaa huki,
ɔlena í wakəli-wɛ na í yasi-wɛɣɛ pooluŋ,
ɔlena í kpiisi-wɛ.

²⁴ I kuyi pa nyɔyɔ nyəma layatu,
na pʳá cəki yem ké nyutu taa,
pa fɛina təpote.

²⁵ Pa hakəyi yem ké səkrɛtuyɔ tɛɛ,
nyaaləm fɛi, na pʳá cɛŋləyi yem isu
mpa sɔɓɓm kɔwa tɔ.

1 Μρυγυλε Soopu tasaa si: Ma tema nti
ma yōgōtāyi tōgō nuu
na ma ηkpaηnyu, na mā na-ti na ma isōpāle,
na mā cekāna-ti.

2 Ma mayamaγa ma nyōmā nti
mā nyōmā mpu tōgō, mā tā tee-m.

3 Ama Toma tōna tō Iso ké ma yōgōtāyōna
na mā hulāyi-i ma konyōy.

4 Mō ké aceSaaceSaa fetaa ké,
pōpōtu tike ke í mayasōyi.

5 Ye í ka suma, í ka nōyōsōna
lōmayasēē nyōma nté.

6 I ke ηkpaηη na í nu
mā konyōwīina na ma kuyōgōtutu.

7 Kaloolaya na tōm kōkekēetu
ke í ká seena Iso tōo?

8 Iso tōo ké mō caaki si í seena?

9 Na ye i feηa-me í ká sa-me?

Iso tā ké yōlu si pa puγusyiyi-i.

10 Ye mukaya tee ké í
seekāna i tōo, isu i kalāna-me.

11 I sōsōntu u tilisiyi mā pōntu na
i tōm kra-meγe sōgōntu sōsōntu?

12 Mō kuyōgōtutu we ké isu tōlōma.
Na mā kōmayasōtu nāá weē isu cōyō.

13 I su, i yele na ma yōgōti,
ye ma tu temna nti ntōyāle.

14 Ma sōōlu puwāγa si ye mpi mpi.
Paa ma weesuyū luwa.

15 Iso í nōkaa i ku-m, ma ta taη pōlu.
Ama ma tōnte teu nyūlyū ke maa lōsi.

16 Ye pō tu lapa mpu pō waasa-m ké.
Mpi tō, isayav u kpōtāyōna Iso.

17 Tōu, í ke ηkpaηη ke teu
na í nu ma kuyōgōtutu.

18 Ma sōōlu puwa si ma lōsōyi ma ti nyūlyū.
Ma nyōmā si ma tōm tena.

19 Ye nōyōlu caa si i hōōna-m,
lō ma su na mā sí.

20 Hai, ma Iso,
yaasinaa naale tike ke ma caa í la-m,
na nyá kin sōηnyū í taa la-m kate.

21 Kusī nyá niη ke ma tōo,
nyá sōgōntu í taa la-m katatēlaya.

22 Ilena í pōōsi-m na mā cō-η,
yaa mā yōgōti na nyaa cō-m.

23 Isayātōnaa isōnāγa ma lapa?
Hulī-m ma tēpōntāle.

- 24 Pepe tɔɔ kɛ nyá isentaa tá hetəna-m,
na ń nyənəyi-m isu nyá kolontu?
- 25 Anɪ ma we kɛ isu kaawɔlaya,
yaa nyuliya ŋka heelim kprakəyi tɔ,
na ń tɔɔnəyi-m?
- 26 Pə taya pɔlv, n ŋmaaki ma tɔm isayatu
na ń feləyi-m ma pəcaatu kɔpəntəŋ suwe?
- 27 N tɔ-m nkeyelee suwe,
na ń feŋyi ma kolapələ?
Na ń ŋmaaki ma nɔntaaləŋ wei
ma fela kanyəŋa taa tɔɔ takələya taa.
- 28 Na ma tɔnɔyɔ náá tasəyi isu taav,
yaa isu ŋkram mɔvɔkɔyɔ wontu kɔsusuutu tɔ.

14

Soopu nyəntɔ tɔtɔ

- 1 Yɔlv pəyaya weesuyɔ we kɛ tətɔpi,
na kú na cɔɔsɛɛ kɛ kɔtamsa.
- 2 I lukɪ kɛ isu tɔyɔ hətúyú na í lontili,
na í mɔki kprakraa isu isotom.
- 3 Iso nn kɔsəyi isələ kɛ ma tɔɔ.
Pəyele ń yaaki-m huɔle.
- 4 Wulee nɔɔɔlv ləsa kɔpam kɛ isayam taa?
Pɔntɔ fɛi.
- 5 Anɪ Iso tɛma yɔlv isətɔnaa kɛ kalɔyɔ
na í su ɪ kɔyɛɛŋ.
Iso n tɛma yɔlv weesuyɔ tənaya kɛ piw ɪ kaa ŋmaa ka tɔɔ.
- 6 Pə tɔɔ tɔ, kɔsɪ nyá isələ kɛ yɔlv tɔɔ na í heesi,
na ɪ lanjɛ tu hɔlvɔmɪ, isu apaa tɔ kɛ taanaya.
- 7 Tɔyɔ wɛna tɛɛlvɔy kɛ, ye pa seta-kɔ,
kɔ nɛyɛtɪ na kú heləyi pilinjasɪ kɔfasɪ.
- 8 Paa kɔ lila kpatəla tɛtɔ taa, na kɔ kite sí.
- 9 Ye kɔ nuwa lɔmaya tan kɔ
tayanəyi nɛyɛtɔyɔ kɛ na
kú helɪ pilinjasɪ kɔfasɪ isu tiika.
- 10 Ama yɔlv səkɪ kɛ, na ɪ toma su tənaya.
Ye ɪ tisa feesuyɔ, ɪ we le tɔtɔ?
- 11 Tenku lɔm pəsəyi na pə pasa,
na pusi nyəm náá nyɔɔ na sí wɔlv.
- 12 Mɔpɔ tɔtɔyɔ yɔlv ká həntɪ, ɪ kaa tasa kɔlvɔy.
I kaa tasa fem na pəcɔ isətɔnɔyɔ mɔki.
I kaa kɔlvəna ɪ tom tɔɔ.
- 13 Ye Iso ka tisaya,
ɪ ka ŋmɛsa-m atətələ taa,
na í takɪ ma tɔɔ, haləna í kú ɪ rááná.
Ilena í su-m saa wei ɪ ká tayanɪ-m kɔpantɔ lapɔ tɔ.
- 14 Ye isu yɔlv ka səkaya na í tayanɪ

fem maaw we tanyu taa ké ma tæmle kuyeyē tæna.

Halæna kuyaku ŋku i ká taɣani-m kusuyu tæ.

¹⁵ Ie waatu wei Iso kuyamam má,
ma tæm ká nyili-i na í yaa-m tæ ma kaa cæ.

¹⁶ Ama saŋa ũe,

Iso isæle kaa wee má ma tæ,
na í kalæyi ma nœhe.

¹⁷ I suuwa ma isayatu ke huluyu nakwli ku taa ké,
na í taalɪ ma kawalaya tæ tækram.

¹⁸ Ama isu pœœy yækyuu

na pœ layasæyi kækramæŋ ke lona,

¹⁹ na lœm náá niisiyi pœe,

na tœv náá kuuki tetu tæ.

Mpœy n wakælyi yulu tælyu.

²⁰ N tii yulu tæ ké na í wakæli i isentaa,

na í tœyoni-i na í tee na pœ saali.

²¹ Paa yulu piya nyuyu kulaa

yaa pœ tu-sæyi fæle yulu u naaki pulu.

²² Mpi pœ tæm yulu nukæna tœyœ

i maɣamaɣa i tœnyu wœsasi na i laŋwakælle.

15

Ilifasi nyæntu tæto

¹ Mpœy Temæŋ tu Ilifasi cœwa Soopu si:

² Yulu læmæyæse tu isu nyá taka,

kaa yœyœyi tæm kraɪ nyæntu,

yaa í hæŋ i tœyi yem ké mpv.

³ Nyá kaluyu we kpeɛ ké,

pœ taa fæi kawaaɣa.

⁴ Iso nyamnav maɣamaɣa

na i seev kite ke n wakælyi yoo!

⁵ Nyá isayatu tæm ke nyá nœyœ yœyœyi.

Pœyele acilayatu nyœma kuyœyœtu ke n kraɣaa.

⁶ Nyá nœyœ hulæyæna nyá isayatu.

Nyá ntompee kyuna nyá tæm pœ taɣa má.

⁷ Nyæya pœ taalæna lœlyu na?

Yaa n laala pulasi ke ilim nav?

⁸ N nuwa Iso layatu tasuyu,

na í hii layatu ke nyá tike na?

⁹ N ta tæ-tuyu nyæm,

pœcœ n ta cækæna pulu

na pœ we-tuyu sækretuyu.

¹⁰ Ta taa cœne we nyuŋhulœmæŋ nyœma,

na akpatælaa mpa pa tæe nyá caa ke sœsœntu tæ.

¹¹ N nyænyæyi yem ké Iso laŋhæesæle tæm

nti i teləsəyi-η təpamm na tá nəsəi təχə?

¹² Pepe təw kə nyá pááná huuki mpv,
na í culəyi-tuyv isē?

¹³ Iso kə n muna pááná,
na í yəχətəyi təmnaa mpe?

¹⁴ Yvlu u pəsəyi na í wεε
tənaηη yaa í siyisa teu ke Iso.

¹⁵ Paa isətəa tillaa mayamaya Iso feina-wεγε naani.
Pəyele isətənyv fei tənaηη.

¹⁶ Kacanfana yvlu isayav na acaaləyv
ηku kv maləna isayato isu lvm nyəwv tə?

¹⁷ Təw, Soopu ke ηkraηη na má seχεsi-η
na má keεsi-η nti ma nawa tə.

¹⁸ Nti ləmayasεε nyəma nuwa
pa caanaa kiη na pá hólí tə.

¹⁹ Pa tike ke Iso ka hawa tetv,
kraí tv nəχəlv i ta siti pa hekv.

²⁰ Isayav wε isənyəηle taa kə
i weesuγv pusi tənaya, haləna i səm.
Pəyele pa kala ηmakəllv pusi tənaya.

²¹ Səχəntv təm ke pa nukv.
Pa ti çayənav waatv taa kə wakəllv ká tii pa təw.

²² I naaki layatε çηηəyi-i,
ıε u teləyi si i ká fiti səkrətyv.

²³ I pεekəyi təχənaγa,
na í nyəmá si səkrətyv kuyaku taηa-i.

²⁴ Lanwakəlle na nəγəsεε
pə tγi-i səχəntv səsəəntv kə.
Pə tiiki i təw kə isu wulav səəlv
pukəyv si i tεeki yooov tə.

²⁵ Pə taya pvlv, i kuša niη si i makv Iso.
I caaki si i kuləyi Toma təna tv təw.

²⁶ Halv i hika apalvtv si í kvli Iso təw,
na í kenta i təyi i kraləyv
kpusəη nyəηkv.

²⁷ I kiiwaya na í wεna alaafəya.

²⁸ Acalεε kuyəkεε na tεεsi nsi si taa yəlaa
luwa na sí çaa yəkəyv tə, si taa kə i ká çaya.

²⁹ I kaa tasa wεnav hikuyv na pá leeli,
pəçə pə kaa tasa-i lapənav ke tetv təw.

³⁰ I kaa fiti səkrətyv.
I wε kə isu kəkə nyakəyv tγv pilinasv tə,
Iso ká woso-i i heelim na pá kpiisi-i.

31 Ye kpete ke i tu naani, i tusa i tɔɣi.
 Mpi tɔ, kpete nteɣele i kasəyaya.
 32 Halɪ pu la mpv na pɔcɔ pɔ tala i sɔm.
 Teitei isu piliŋa laŋɔv cɔlɔm na ká sí tɔ.
 33 I ká wee ké isu tɔɣv ŋku pa yaa si, leseŋ tɔ,
 kv akaa tɔɔkɔv na á ta pɪta tɔ.
 Yaa isu ŋku pa yaa si, Olifi tɔ kv heɔv luluɣv tɔ.

34 Isayav tɔyaya ká pəsi kaablɔya,
 lɛna kɔkɔ náa nyaya muɣullu tɔcaɣale.
 35 Isayav ke i haki na í lɔlɔ kɔlɔmtɔ nti.
 I lotu taa ké mpi pu tɔsi-i tɔ pə puki.

16

Soopu nyəntv

1 M'p'óg'ú Soopu cɔwa si:
 2 Tam ké ma nuki tɔmnaa panewɛ.
 Mə tɔna í ké laŋa heesɔlaa
 mpa pa kəŋna wahala tɔɣɔ.
 3 Pəlee ké tɔm kpete
 nyəntv nti tu su tənaya?
 Pepe tɔɔ ké páná sita nyá kvɔcɔtɔ taa?
 4 Ye maa wenna isu me,
 ma pəsəyi má yɔɣɔti mpv tɔtɔɣɔ, halɪ pɔ tɛɛ mpv.
 Mə tɔm lapa-m pətɔtɔle, na má kpeeti nyɔɣv.
 5 Halɪ maa kraasa mə apalɔv,
 na ma kvɔɣɔtɔv na pɔ heesi mə laŋa.
 6 Paa maa yɔɣɔti yaa ma suma,
 ma wahalanaa kaa su tənaya, yaa pá tu pasv.
 7 Hai Isɔ, tɔv,
 nɔnɔ n yɔka ma toma na í kpiisi ma tɔyaya tɔna.
 8 Ma cɔlɔ nyəma caaləɣi-m ké.
 Na wei i yasəyi ma isayav tɔ,
 í pəsi ma aseeta tv na í kɔləɣi ma tɔɔ,
 na í kaləɣəna-m ma isentaa.
 9 Ma kolontu cɔləɣi-m ise, na í krasəyi mpee,
 na í tiiki ma tɔɔ na páná, na í cələɣi-m.
 10 Yəlaa haawa nɔsɔ tɔcaaa, na ma tɔɔ,
 na pá tɔvki-m na pá makɪ ma ləkraasi.
 Pa pɛela nɔɣɔ ke ma tɔɔ.
 11 Isɔ tv-m kvtakeesəŋ ké
 na í peti-m asayaa niŋ taa.
 12 Maa we heesvɔv taa ké na í pəsi ma laŋle.
 N kra ma lumaya ké na í peli-m,
 na í keesəɣəna-m na í tɔkɪ nyá nyəmə.
 13 Nyá nyəmə anɪ a tama-m kotaya ké

na á tulı ma lotu na pətətəle feı,
halı ma kancəlaya kpe atə.

¹⁴ A tiiki ma tō kē ısu
yoolu na á tuləyi-m pəəŋ.

¹⁵ Ma suu fələtə takanaa mpa pa kē ləyaya wontu təyə,
na má pilimiyi atə.

¹⁶ Wula seesa ma ıse kē na á mvlı,
na atətəle səkrətuyv takı ma ıəhutu tō.

¹⁷ Anı ma ta la mvsəŋ,
pəćó ma ta sələməna mənaafikitu.

¹⁸ Hai, tetv, taa pi-m.
Yelee na ma kakıısaɣa nukı tam.

¹⁹ Pə kraɣav nəəŋə tō,
ıətəŋuyv taa kē ma aseeta tv wee.
Wei ı cəəki-m tō hatoo ıətəta kē ı wee.

²⁰ Ma taapalaa ná paakəna-m kē.
Ama ıə kē ma tekıyına ıələvm.

²¹ Ma caa sı nəyölv ı seena ma tō,
na ıə naaki ısu yvlv lakuyv ı taapalv tō.

²² Mpi pə tō tō, pa kala ma weesuɣu pııı.
Maa təŋ mpaav ŋku na ma tee tō, kəməlvuyv feı.

17

Soopu kvəcətv tətə

¹ Mpyú Soopu tasaa sı:
Ma feesıŋ likı. Ma kvyeŋ təŋ na pəlaav taŋa-m.

² Wəŋlaa tama-m kē na pá tvvki-m,
na ma kpisiyi tom kə aho.

³ Hai, ıə səŋ nyá maɣamaɣa kə
ma nəyö tō kē hvle taa.

Ye pə taɣa nyá, ma feına nəyölv.

⁴ N kenta pa ləmaɣasee tō kē,
n kaa yelee sı pá kəlv.

⁵ Pa wee kē ısu pa tukuɣu ituule sı:
Yvlv yaa ı taapalaa na pá tala ı təyənaya,
na ı piya náa taŋ na sı niŋ wvlv.

⁶ Maɣa yəlaa yookina yontu,
na pá təəki ma ıəntaa kē ntayama.

⁷ Wahala wakəla ma ıəntaa,
na má pəsi ısu ıleeımyv.

⁸ Kvsıyısım təŋlaa naaki ma wvsası,
pa nəyö taa feı kete.

Kvpama kvləyi asaya tō.

⁹ Tampana təŋlv ná kama nyvuyv kə ı mpaav taa kē.

Na wei i feina kawalaya to, i toŋ səsəyi.

¹⁰ Ma taapalaa, i koo mə təna.

Ma naaki mə taa ké ləmayasεε tu.

¹¹ Ma kuyeyi tεewa, na pə kpeŋna

təma nna a pəle ma tɔwa to.

Mpi ma nyuləyi səsəm ke hatoo ma taa to pə wakəlaa.

¹² Mpe pa yaaki ahoο ke ilim ké,

na səkpetyu i nyalaa ulε,

pa təŋ si pə caa nyaalɔyɔ.

¹³ Atətəle ke ma taŋaa si

má suu má hənti tə səkpetyu taa.

¹⁴ Pəlaau nyayale ma caa,

sonsompee meyele ma too na ma kəyɔ.

¹⁵ Ma feina tətelle toto,

na pə tu nii isəle.

¹⁶ Maa kpeŋna-tεye na má tiina sətəa tε,

na má həntəna muɔyɔ taa.

18

Pilita nyəntɔ

¹ M'póyú Suha to Pilita təma si:

² Waatɔ wei ké i ka su yəyotaya,

na i kraɔa ləmayasεε.

Uena tə yəyoti təm kupantɔ.

³ I suma si Soopu i nyənti-tuyi heeŋ suwe?

Pepe to ké i nyənəyi-tuyi kumeləməŋ?

⁴ Soopu isu n huɔtuyi lotu ke mpɔ na pááná to,

n huɔ si nyá to ké pə lə tetu

na kəkraməŋ kpeɔi na i layasi lona na?

⁵⁻⁶ Isayau təyaya taa kəkɔ

ka te ké na ka nyaləməle muki.

⁷ Isəna i ka təŋayana naani to pu pasa.

Uena i mayamaya i taa layatɔ náá yele na i hoti.

⁸ Mpi to, puluyi taa ké i nəəheε tiywa,

na i təŋ ku kpalahuuŋ to.

⁹ Katəka ká kra i nəntaaluyi

na ka ŋmusi náá həkɔ-i.

¹⁰ Puluyi pima atεye,

na kunyəpəm ke i mpaau taa.

¹¹ Səyontɔ səsəontɔ kraa-i na paa timpiyi,

na tə təŋəyi-i nəəhəle nəəhəle.

¹² Paa i ka ké toŋ tu,

nyəyosi ká lu-i ké na i suu kunyɔŋ taa.

13 Kútəŋ ɪsəɣav təɣo ɪ nantv ke
pə kraɣav ɪ niŋ na ɪ nɔɔheɛ təna tɔ.

14 Pɪ ləsi-ɪ na toŋ ke ɪ té timpɪ
ɪ caɣana naani tɔ, na pə pona-ɪ səttaa wulav té.

15 ɪ təɣaɣa ta ke ɪ nyəŋka tətɔ,
ɣulv pəsəɣɪ na ɪ sɔv ka taa.
Pa ŋmusa ka taa ké kəkɔ mamacəɣəlasɪ.

16 ɪ ləna ɪ pəsi ɪsu tɣv səkvɣv toɔ
kv lila na pə yoosina kv piliŋasɪ tɔ.

17 ɪ hətɛ ká saali tɛtv təna taa.
Nəɣəlv kaa tɔsɪ ɪ tɔ.

18 Paa ləsi-ɪ nyaaɫəm taa na ɪ sɔv səkrɛtvɣv taa,
na pá tu ləsi-ɪ tɛtv.

19 ɪ kaa yeɫe pəɣaɣa, ɣaa lulvɣv tv,
ɣaa pə kaasɪ nəɣəlv na ɪ ɪsɛ ke ɪ təcəaɣɛ.

20 ɪ lim təlulɛ, na pətətulɛ nyəma ká nu
ɪ wakəlvɣv təm, na pə svsi-wɛɣɛ watv.

21 ɪ səna kɔtakeɛsəŋ tɛsɪ ká tɛsəna təɣɔɫɛ.
Mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ pa lonte ntɛ.

19

Soopu nyəntv

1 ɪ mɔɣó Soopu cɔwa sɪ:

2 Pəlee ké ɪ ká heɛsɪ-m
kɔnyɔŋ tvɣv na mə kɔɣəɣɔtv?

3 Təm naanvwa keɫɛ ɪ tema-m kɔtvɣv,
pə feɪ-mɛɣɛ feɫɛ sɪ ɪ cɔəsəɣɪ-m mpv?

4 Ye tampana ma tu lapa ɪsəɣav,
ma nyvɣv taa ké pə tɛŋ.

5 ɪ su ɪ həŋ mə ti na kalampaanɪ na
ɪ maɣasəɣɪ sɪ ma kawalaya kɔnyɔŋ ke ma təkɪ tɔ,

6 ama ɪ nyɪ sɪ ɪsɔ kpana-m
ɪ pulvɣv taa, na ɪ tvɣv-m kɔnyɔŋ.

7 Ye ma wiiki sɪ pa laki-m mɔsvəŋ,
nəɣəlv ɪ cɔɔki.

Na má yaaki sɪ pá waasɪ-m,
nəɣəlv ɪ sɛɛkəna ma tɔ.

8 ɪsɔ kaɣa ma mpaav, maa pəsəɣɪ tɛɛv.
ɪ yɛla-m səkrɛtvɣv taa, na ma hakəɣɪ.

9 ɪsɔ kɔwa ma hətɛ ɣaav,
na ɪ kɔɔlɪ ma teeli ntenuɣv.

10 ɪsɔ wakəla-m pə təna pə taa ké,
na ɪ kɔɔsɪ ma tɛɫvɣv ɪsu tvɣv, na má sí.

11 ɪsɔ pááná sɔsɔna huuna-m
na ɪ nyənəɣɪ-m ɪ kolontunaa taa lɛlv.

12 I yulokɔlaa kpeka krenta nɔɔ na pɔ kɔɔ ma tɔɔ,
na pɔ siki na pɔ cɔɔna-m.

13 Iso hatɔlɔna-m ma tɛtɔnaa,
na ma asɛmaa nɔɔ yaaki na pɔ yeki-m.

14 Ma cɔɔ nyɛma na ma lɔlɔtaɔnaa
nɔɔ sɔɔ ma tɔɔ.

15 Ma tɔɔɔ taa mɔɔlaa na ma tɔmlɛ nyɛma
nɔɔ yɔɔ-m na pɔ nyɛnɔyi-m kpaɔ tɔ.

16 Paa ma yaa ma tɔmlɛ tɔ
na mɔ wiina-t, u cɔɔki-m.

17 Ma lu sɔɔ ke ma alɔ maɔamaɔa kɛ.
Ma pɔyalaa nɔɔ nyɛɔsa-m.

18 Pɔ kpeɔna piya na ye ma kɔlɔɔi ɔlɛ si wɔɔɔyi-m.

19 Ma taapalaa kɔpama mpa maa sɔɔlaa tɔ,
pa lu-m luɔɔ na pɔ kɔlɔɔi ma tɔɔ.

20 Ma luna pɔcɛmɛɔɔ.

Ma tɛma taasi tɔkɔɔkɔɔ.

21 Ma taapalaa mɛ, hai, i nyɛni ma pɔtɔtɔlɛ.
Iso tɔna ma tɔɔ kɛ niɔ.

22 Pɔpe tɔɔ kɛ i tɔɔ-m kɔnyɔɔ isɔ Iso?
Isɔna i tɔ-m wahala tɔ, pɔ ta nu-mɛɔlɛ?

23 Hai, ye isɔ paa nmaawa
ma kɔɔɔtɔtɔ tɔnɛɔ takɔlɔa taa.

24 Isɔ paa nmaa-ti na nyɛmlɛ ke kɔkɔpamɔɔ tɔɔ,
na pɔ piisi, na tɔ wɛɛ tam tɔɔ, tɔ taa husi.

25 Ma nyɛmɔ tɛu si ma tɔɔ sɛɛnɔ wɛna
i weesɔɔ.

Ini i kɔ yɔɔtɔna na pɔ si tɔnɔa ke atɛ cɔnɛ.

26-27 Paa pɔ kɔɔla ma nantɔ na pɔ yele mɔwa tike,
maa nɔɔ Iso na ma isɔlɛ kɛ,
i kaa wɛɛ-m mɔɔlɔ.

Mpi ma sɔɔlaa tɔɔlɛ,
halɔ pu laki-m lɔɔ.

28 I kɔ pɔɔsi mɔ ti si isɔnɔa i kɔ kɔɔ
ma tɔɔ, na i hiki tɔwaaɔlɛ na i huɔna-m?

29 I la laakali, na pɔ taa kɔɔ na layate tala mɔ maɔamaɔa.
Mpi tɔ, mɔ kawalɔa mɔna sɛm kɛ.

I nyi si huɔlɛ tɔna-mɛ.

20

Sofaa nyɛntɔ

1 M'pɔyɔ Naama tɔ Sofaa tɔma Soopu si:

2 Nyɔ tɔm wakɔla ma laɔlɛ,
ɔlɛna pu laki-m lɔɔ si mɔ cɔ.

3 Ma nuwa isɔna n kalɔna-m na n tɔɔ-m tɔ.

Ile ma nyəmə kucəcətu ke ma ləmagasəe taa.

4 Ma nyəmə teu si pə kpaɣav
hatoo kɔyaŋku Iso su yɔlv ke atə tɔ,
5 asayaa akaitu u leeliyi.

Pəyele pa aŋmaala ná wə tənyəsɪ ké.

6 Paa isayav nyuyv ká kɔlv isəna,
na kv tokiyina isəŋmɔntv.

7 I tēsəyəna ké isu i magamaya i pɔntv.

Ilena mpa pa naakaya-i tɔ pá pəəsəyi si: I temna-we?

8 Isayav saaləyi yem ké isu toosee.
Pa kaa tasa-i nav.

9 Mpa pa naakaya-i tɔ, pa kaa tasa-i nav.

Pəyele i kaa wəe i lonte taa.

10 Isayav ká məŋna wənav ŋku i ka hikina mɔsvŋ
təɔ kv nyəma.

Na kɔnyəntuna ná wati i piya.

11 I ka wəna ifepile ké na alaafəya.

Ama i ká kpenna pə tənaya mpv na í svuna púyó.

12 Isayav ka wə-i lelen ké təkɔlvŋkɔlv.

Ilena í ŋmēsɪ-təyi i nsəmle tēe.

13 Na í kisi tə ləv na í ŋmēsɪ-təyi teu,

na tɔ wə i tantahaav taa.

14 Ama i təyənaya ŋke ka lelen
ká pəsɪ paasəle sɔtv ke i lotu taa.

15 I ka lipa ləlaa wənav ŋku tɔ,
Iso ká caali-i na í tɔ-kv na i nəyɔ.

16 Mpi i mɔvkaya tɔ pə ké paasəle sɔtv ké,
na ntɪ tu kɔna-i.

17 Isayav kaa tasa nav ke naaləm na tuŋ
nim mpi pə kpəŋ isu pusi na ləŋ tɔ.

18 Wənav ŋku i taataa na í konti haŋaya na í hiki tɔ,
i kaa təɔ-kv, i ká məŋna-kuyv.

19 Mpi tɔ, i muɣula acamaa na í lə-wə.

I lēka pa kutulŋ, i ta ŋma-wəyε paa kɔlv mɔyɔ.

20 I wənav luluɣu ka wə səyɔntv.

I kaa pəsɪ na í kpa pə taa pɔlv.

21 Isayav liki pə tənaya pɔlvɔv u fitiyi.

Ama i laŋhɔlv mle kaa leelina.

22 Haŋanaya anaam taa ké laŋwakəlle ká tii i tɔɔ,
pə təna pu tv-i wahala ké.

23 Waatv wei mɪ i ká liki mpv təɔɔ
Taca ká tisi i tɔɔ ké i pááná kəkɔ,
isu tev təmpɛ, na á yaya-i isu nyəmə.

24 Ye i fita nyəgəlyu maɣamaɣa yoou wontu,
nyəgəlyu kussemuyu tɔɔ ke paa tɔna-i na paa ɣaɣa-i.

25 I kpesa kəkɔ nyəmle nte
tə tula i tɔnyu na i hɔle tɔ.
Ilena səm tii i tɔ kɛ kraakraa.

26 Səkrɛtyu ke i tɛɲna, na kəkɔ ŋka nɔɣɔb
ta lu tɔ kaa nyaa i maɣamaɣa.
Ilena kaa kɛɲna mpi pə kaasa i tɛ tɔ.

27 Isɔtɔnyu i keeli yɔb inu i isayatu tɔɔ,
na tetu naa kuli i tɔɔ.

28 Isɔ paaŋa kaa kuu i tɔɣaɣa wɛnau tɔnaɣa,
a kyakɔ wule kɛ isu lɔm.

29 Isɔna Isɔ siwa isayalataa si paa tɛsɛna tɔɣɔle.

21

Soopu nyəntu

1 Mpyu Soopu cɔwa si:

2 I ke ŋkraŋ ke teu na i nu ma tɔm.
Pəle pə hɛsɛgəna ma laŋle.

3 Ma kra mə yule,
i yele na ma yɔɣɔi.

Ye ma tɛma ɔle mə pəsəyi na i wɔŋi-m.

4 Anu pə tɔɣa yɔb ke ma wiikina.
Ile pepe tɔ kɛ ma suulu kaa tɛ?

5 I nyəni ma tɔm taa,
pu la-mɛɣe ha, na i kra nɔɔsi.

6 Ye ma maɣamaɣa ma huɔ mpi pə makəna-m tɔ
pə tɔm, ma laŋle wakələyi kɛ na mə seliyi.

7 Pepe tɔ kɛ Isɔ yeki na asayaa wɛna weesyuu na tɔŋ,
haləna paa kraɔləyi?

8 Pa lɔlyu nyəma sɔki tɔŋ ke pa kin
na pa saalənaa puki na paa naaki.

9 Pə cəɣana-wɛɣe pa tɛsɛ taa kɛ.
Pa ta nyi sɔgontu tɔm.

Pəyele Isɔ u maki-wɛɣe kɔrətuyi.

10 Pa naaŋ wɛna alaafəya kɛ,
na i kraaki teu na i lɔləyi u hɔləsəyi.

11 Pa yeki pa piya kɛ na si kraakəyi
asewa isu heeŋ, na si ŋmaaləgəna laŋhɔlɔmlɛ.

12 Pa yooki yontu na akilimanaa,
na saŋkɔnaa, na həsi, na paa niiki leleŋ.

13 Pa yɔləyi atɛ cənɛɣe mpɔ,
ɔlena paa tii atətəle taa na hɛsɔyɔ.

14 Pəcɔ pa tɔnaɣa Isɔ kɛ si i tɛ i kaasi-wɛ.

Μπε πα παα φεινα ι λυγυ νυαντο κε νυαμ.

¹⁵ Haləna pá təŋ si:

Aweye Toma təna tu,

na táa laki-ι təmlə?

Ye tə yaa-ι, pə waasi-tuyu we?

¹⁶ Pə taɣa mpe pa tənna pa ti caɣanau təm.

Asaɣaa ləmayasεε u kpatəɣəna Iso.

¹⁷ Anι səm u tutiyi-wεye tam tam.

Pəyele wahala u wakələyi-wε.

Pócs Iso u muɣi-wε na páána.

¹⁸ Yəlaa kooliyina-wεye isayatu

si heelim í kpaɣa-wε isu nyutu yaa musuyu kpetε.

¹⁹ Iso u feləyi isayau pəɣaɣa ke ka caa isayatu.

Pə taɣa pəɣaɣa ŋkraŋuyu ke

Iso ká hə na cεcε nu pə taa.

²⁰ Pə wεε ké si Toma təna tu í mu asaɣaa mpe

na páána na pá ná pa wakələyu.

²¹ Ye pa weesiŋ tɛma cəne,

pa piya təm u tasəyi-wεye nau tətə.

²² Pa kaa nəki təleye Iso ke huluyu.

Mpi tə, mι ι huəkəŋna isətaa tillaa maɣamaɣa.

²³⁻²⁴ Nəɣəlu uε, pə caɣana-ι ké

na í təkɪ teu, ι feina nəɣəsεε,

u kpatələyi ləŋ,

na ι wεna tənuyu, haləna ι kantəkaya kuyaku.

²⁵ Ama nəɣəlu ná səkəna ι nəɣo na ka nyaŋ,

ι ta yəələna kɔpantu natəl.

²⁶ Pa tənaya mpu musuyu taa ké pa hənτι

na sonsompee waasi pa tətə.

²⁷ Ama, ma nyəmá mə taa layatu,

na huwεε nna í huəkɪ ma tətə tətə.

²⁸ I pəəsəyi si toŋtoŋaa

na asaɣaa mpe pa tεεsi wε le?

²⁹ Iε í tá pəəsi mpatəntaa

na í cεkəna mpi pa nawa na pá yəɣəti tətə?

³⁰ Pə kentiyi isayau tətə ké asaala

kuyaku ké, na pə cələ-ι na Iso páána.

³¹ Awe ká pəəsəna-m təntε nte ma təŋ tətə tətə?

Na í lεεti-m ma isayatu?

³² Paa pona-ι təpinte ké,

na pá feŋiyi ι pəlaau tətə.

³³ Yəlaa təna tɔyuna caŋa na pá təŋəyi

ι waalι, na pá kooliyi-ι si: Tεtu í la-ŋ kaafala.

³⁴ Mε uε, təm kraι nyəntu ke í hεesəɣəna ma laŋle.

Mə kuvəcətu təna ké kutusutu ké.

22

Lifasi nyəntv

¹ Μρόγύ Temaη tv lifasi cəwa Soopu si:

² Iso u teeləyi yulv si í waasi-ι.

Ama ye yulv wena nyuvv taa mayasəm, ι təyi ι weeki teu.

³ Na yulv í siχisaa yaa ι tewa təkpataa,
weye pə waasəyi Toma təna tv?

⁴ Pə taγa nyá isəsεεε teu təw kέ

ι həη nyá ηkpaηnyv na í huokəna-η.

⁵ Nyá kawalaxa katatələxa na nyá isayatu
tam nyəntv təw kέ Iso həη nyá ηkpaηη.

⁶ Mpi tə, n mukaxa nyá teetvnaa wontu

ke təloma ke mvsəη, na pə yeki-weye kpetε.

⁷ N pεma lvm na təγənaγa

ke wei lukətv na nyəvsi ka puwa tə.

⁸ Yulv tov tv na kalampaanu tv

ka təvna tət, na í caya tə taa.

⁹ N təγəna leelu ke niη kakpasι, n pεla sulav niη.

¹⁰ Pə təw kέ katəsi tama-η

na səγəntv anaam nάά tuti-η.

¹¹ Səkpεtvnyv nyala nyá təw,

nn naana tiili, lvm səsəəm lipa-η.

¹² Iso we hatoo isətaa kέ na í tee

isətvlvηasi təw, na í nyəvəγəna si nyəvəη taa.

¹³ Ilena nyaa mayasəyi si Iso tá nyi pulv.

I ka pəsi na í tee isəηmuntv təw

na í huəna-tvyv ate.

¹⁴ Iso təη isətvnyv ntompee təw,

na ηmuntv taka ι təw, u naana tiili.

¹⁵ N caa si n təη

asaxaa mpaav kupənyv ke?

¹⁶ Pə tεma-weye kpiisuyu kέ, na pə waatv ta tata,

isu lvm kuukuyu kolvηa tə.

¹⁷ Haləna yəlaa mpe pά təη

Iso Toma təna tv si: Yele-tv təpamm.

Weye n pəsəyi na n la-tv?

¹⁸ Pəyele inι ι ka hayasəna pa teesi nyəma ke tovη.

Iso í pona asaxaa ləmayasεε anəyi poolvη.

¹⁹ Yəlaa kupama na mpa pa fei təm tə,

pa na pa wakəlvnyv na pά wov-ve.

²⁰ Pə wakəla pa kolontvnaa

na kəkə nyaxa pa wεnav.

21 Təv, nyá na Iso í ciiki na pə həti-η.
Waatu inəyi n ká nu lelen.

22 Mu ma kuşeyesətu na
ń təkı ma təm ke nyá lotu taa.

23 Ləsi mpi pə ta siyisi təxo nyá te,
na ń məli Toma təna tu tee na í tayanı-η.

24 Lə nyá wəla kupaṃpaŋ ke
ateye ləəv pəe heku taa.

25 İlena Toma təna tu pəsi nyá wəla,
na nyá liyitee həwa.

26 Waatu inəyi i ká pəsi nyá lelen kupaŋ
təlule na ń təkəyi-i niŋ.

27 N ká sələməyi-i na í nukı,
na ń yoosiyi nti n ka yəxtəta na ń su tə.

28 Paa ntiyi n suwa, n waaki ké,
na nyá mpaav huləmi.

29 Mpi tə, Iso tisiyi kalampaani nyəma ké.
İlena í waasəyi wei i pasəyi i ti tə.

30 Iso ká waasi wei i ta ke isayəv
təxo i tənəŋŋ weetu təə.

Paa tasəkəle tu i waasəyi-i ké.
Si í tə tənəŋŋ taa,
İlena pə ya i nyəyü.

23

Soopu nyəntv

1 Mpyəy Soopu cəwa si:

2 Nəənəə tə, ma wula pəsa páná ké.
İlena ma wahala náa təkəyi ma feesiŋ.

3 Hai, ye maa nyəmə Iso te,
maa pola i təcəyalə ké.

4 Maa həla-i ma tampana.
Mpi tə, təmnəa su ma nəxo taa ké.

5 Halı maa nyəmə nti i cəəkəya-m tə
na ma cəkəna nti i heelaya-m tə.

6 İe i ká kaasi i taa toma si i kuləyi ma təə?
Aai, i ká ke ŋkraŋyüv ké na í nu ma kuyəxtətu.

7 İe i ká ná si i kolontu inı i
təŋəyi tampana, İlena í ná si i təm huşlı
ka cə-m tam təə.

8 Paa ma pola ilim təlule, i fei,
yaa ma məŋna pə tətule maa keesiyi-i.

9 Paa ma pəkəna ilim ntəyən təə, maa naaki-i.
Yaa ma keena pə mpətəŋ təə, i fei loosuyü.

10 Pəyele ɪ nyəmə mpaav ŋku ma kraɣaa tɔ.
Paa ɪ maɣasa-m ma lu ké təsoolii, ɪsu wɔla kɔpaŋ.

11 ɪ nɔntaaləŋ taa ké ma tɔkaɣa ma nyəŋ.

Ma tɔŋa ɪ mpaav ke ŋpɔɣú ma ta hɛli.

12 Ma ta lɔ ɪ nɔɣo taa kɔsəsutɔ.

Ma pɛta ma tɔɣi ɪ luɣu nyəntɔ taa ké.

13 Ama ye ɪ tɔ ntiɣi ɪ taa,

u yeki-ti. Nti ɪ sɔɔlaa tɔ ntɔɣi ɪ laki.

14 Nti ɪ ka suwa ma tɔ tɔɣo ɪ laki-m,

ɪ ká su lentənaa ke mpɔ tɔtɔ.

15 Pə tɔtɔ ké ma apalɔtɔ leki ɪsɔ kiŋ.

Ye ma kraɣa huwɛɛ ɪlɛ sɔɣɔntɔ kraaki-m.

16 ɪsɔ Toma tɔna tɔ yɔkəna ma apalɔtɔ

na ɪ tɔ-m sɔɣɔntɔ sɔsɔntɔ.

17 Mpi tɔ, pə taɣa səkɛɛtɔvɔ ŋku kɔ waasa ma tɔtɔ,

ŋku kɔ wakəlɔna-m.

24

Soopu nyəntɔ tɔtɔ

1 Mɔpɔɣú Soopu tasaa sɪ:

Pepe tɔtɔ ké ɪsɔ Toma tɔna tɔ ta su kɔɣakɔ
ŋku ɪ nyəntaa ká na-ɪ na ɪ huɔkəna tɔ?

2 Pəyele yɔlaa tuusiɣi pa tetɔ toosi,
na lɛlaa náá tiikiɣi kaləkəŋ kɔŋmuləŋ.

3 Pa lɛɛkəɣi sulav ke ɪ kraŋaɣa,
na pá kraɣa leelu nav ke tɔlɔma.

4 ɪlɛna pá suliiɣi kɔnyɔntɔnaa ke mpaav taa,
na pá yɔkəɣi-we na pá tusiiɣi.

Na pá caaləɣi-we sɪ pá ŋmɛləɣi.

5 Pa pəsa ɪsu taale kraŋasi ke nyutɔ taa ké.

Tanəŋ ahula ke pa luki na pá puki

pa piya tɔɣɔnaɣa pɛɛkɔvɔ ke wɔlaɣa tetɔ nti tɔ taa fɛi ɔaɣav tɔ.

6 Tetɛlatɔ taale taa ké pa kɔŋ.

ɪlɛna pá kunti ɪsɔɣav tɔŋ wei pa yaa sɪ lɛsɛŋnaa tɔ.

7 Pa həntəɣi ahoo ke kɛɛtɛ ké, kɔtakəm fɛi.

Pa fɛina sɔaɣatanaa ke saa wei watɔ kraaki tɔ.

8 Tɛv nuki-weɣe pulasi taa ké.

Təsɔlɛ fɛi.

ɪlɛna pá cɔsəɣəna kɔkɛɛməŋ.

9 Pa kɔɔləɣi sulav ke hɔla tɔtɔ,

na pá lɛɛki-ɪ na tɔŋ.

ɪlɛna pá kraɣaɣi kɔnyɔntɔnaa tokonaa ke tɔlɔma.

10 Pə waali ɪlɛna pá tɔ-weɣe tɔntɛ ke kɛɛtɛ, wontu fɛi.

Na pá sɔkəɣi-weɣe tɔɣɔnaɣa ke nyɔɣɔsi.

11 Pa mɔləɣi tɔvɔ ŋku pa yaa sɪ Olifi tɔ kɔ pee nim,

na pá nyaasəɣi tɔvɔ ŋku pa yaa sɪ lɛsɛŋ tɔ kɔ pee lɔm na lɔkɔtɔ.

12 Acalɛɛ taa yɛlaa mpa pɛ kuwa
 na mpa pa caaki sɛpɛ tɔ,
 pa mɔlɛyɛ na pɔ makɪ kapusi na pɔ pɛɛkɛyɛ sɪ pɔ waasi-wɛ.
 Ama Tacaɔ naa paasɛyɛna acaalɛtɛ nti.

13 Lɛmpa nɔ kɛ mpa paa caaki nyaalɛm tɔ.
 Anɪ pa ta nyɪ lɛɔ mpaɔɔ,
 pɔcɔ paa tu tɛɔyɛɪ-ɪ.

14 Tefemle kɛ yulɔkɔlɔ kɔlɔyɛ
 na ɪ kɔ wahala tu na kɔnyɔntɔ,
 na ahoo yu, ɪɛna ɪ tɛɛ ɪmɪlɛm.

15 Apalɔ wasaɔkɔli fɛɔɔyɛ sɛkɛtɛyɛ taa kɛ,
 na ɪ takɛyɛ ɪ ɪsɛntɔ kɛ pɛɛkɛlɛ
 na ɪ tɔɔ sɪ: Nɔyɔlɔ kaa na-m.

16 Ahoo kɛ ɪmɪlɔ yɔkɛyɛ kutuluyɛ na ɪ ɪmɪlɔ.
 Ilim taa, ɪɛna ɪ tɛkɪ ɪ tɛyɛ ɪ tɛ.
 I ta nyɪ ɪsɛna nyaalɛm wɛɛ tɔ.

17 Paa tanaɔ ɪkɪ ku kɛ mɛyɛ sɛm sɛkɛtɛyɛ kɛ.
 Mpi tɔ, pa nuɪkɪ pɛ sɔyɔntɔ sɔsɔɔntɔ.

18 Isayau wɛɛ kɛ ɪsu lɔm tɛɛkɔyɛna kaawɔlaya tɔ.
 I tɛcaɔalɛ kɛ mpusi nyɔntɛ kɛ tɛtu taa kɛ,
 ɪ kaa tasa tuɔ wei pa yaa
 sɪ lɛsɛɔnaa tɔ ɪ taalɛ mpaɔɔ kɛ tɛɔyɛ.

19 Teitei ɪsu wɔlaya
 na hanɔyɛ nyɔkɔyɛ tɛv tɔmpɛɛ lɔm tɔ.
 Mɔyɔyɔ atɛtɛlɛ tɛɛkɔna isayau.

20 I tɔɔ kɔlɔlɔ kɔ sɔɔ ɪ tɔɔ.
 Pa kaa ɪmaa ɪ hɛtɛ kɛ tiili.
 Ilɛ pɛ pɛla isayau ntɛ ɪsu tɔyɛ.

21 Mpi tɔ, ɪ tɔyɛ wahala kɛ kaalɔlaya kɛ,
 na ɪ kisiyɛ kɔpantɔ lapɔ kɛ leelu.

22 Aaɪ, Iɛɔ tɔɔ tɔɔ,
 ɪ yeki kɛ na mɔsɔɔɔtɔnaa weesɪɔ tɔyɛlɔyɛ.
 Pa tɔyɛnɔyɛ pa nɔɔhɛɛ tɔɔ kɛ sɛɔyɛyɛ,
 pɛyɛlɛ pa taa tɛɛlɔyɛ weesuyɛ.

23 Iɛɔ yeki na pɔ caɔana pa tɪ.
 Ama ɪ fɛɔɔyɛ pa tɔntɛ taa.

24 Laasayɛ tɔɔ kɛ yɛlaa
 mɛɛ pa sɛɔyɛyɛ, ɪɛna pɔ saali.
 Na pɔ kpɪli nyɔɔɔɔ, ɪsu tɔyɛ hɛtɔyɛ wɔlɔyɛ tɔ.
 Na pɔ lontɪli, ɪsu pa sɛtɔyɛ lɔɔlɔyɛ tɔ.

25 Awe ka kɛɛsɛna-m sɪ pɛ tɔyɛ mɔv?
 Awe kɔ pɛsɪ ma tɔm kɛ kɛɛtɛ?

1 Ἄρβύγυ Suha tu Pilita cōwa Soopu si:

2 Iso keke toj sōsōwη sōgōntu nyəη tu.

I haaki heesuyu na toma ké hatoo isōtaa.

3 Awe pəsəyi na í kala i samaa?

Yaa awe u naakəna i nyaaləm?

4 Yulu kaa pəsi na í siyisi

yaa í wee Iso tənəηη.

5 Paa isōtu maγamaγa, yaa

isōtuləηasi, si fei Iso tənəηη.

6 Kacaηfana yulu pəyayə

ηka ká we isu atantaaliya tō?

26

Soopu nyəntu

1 Mpyule Soopu cōwa si:

2 Pəwe! Ama n nyəmə ícam sənau,

n nyəmə wei i feina toma tō i tem.

3 Ama n nyəmə ləmaγasεε fei tu ke layatu

tasuyu, na í huləyi nyəm sōsōm.

4 Aweye n yəgətəyi təmnaa mpe?

Na awe tu tona-təyi nyá taa?

Iso toj ke pə təna pə tō

5 Sətaa seliyi pa təcayale taa ké hatoo lum tεε.

6 Mpi tō, Iso naaki atətəle taa ké təcεεεε.

Pəyele pə keela púyú sōsōw ηku kw tō ké,

pulu tá kenti-i.

7 Inu i pəna isōtənyu ke yem taa,

na í susi antulinyə ke kpete taa.

8 Inu i haγasəna tεv lum ke isəηmuntə taa

na tó lá yuη, pəcó tə kaa ya.

9 Inu i takəyəna i kumte tō

ké isəηmuntə isu saalaya.

10 I pu ηmaalaya ke tējku tō,

na í cō na í ta.

Haləna pə sūna səkpetuyu na nyaaləm pə tənaya.

11 Ye Iso holaa, sōgōntu kpaaki

isōtənyu akelēnaa ké na pá seliyi.

12 I toj ke i selisiyina tējku.

Iləna í wakəli isəcav na i layatu.

13 I feesih keela isōtənyu tō.

Iləna i niη náa tūli tūm sōsə wei i seekaya tō.

14 Pə tənaya mpu i tēma nyaləmlε nté,

na tó nuku a tēj ke pəcə pəcə.

Ilε awe ká pəsi i toj kəkəte sōsōle ke nuw?

27

Soopu nyǎntu tǎtǎ

¹ M̀p̀ỳỳl̩e Soopu k̀p̀aɣa i k̀nỳɔ̀wiina si:

² Ma tuukina weesuyu tu Iso Toma tǎna tu.

Wei i p̩eɲi-m tampana, na í wakələyɪ ma laɲle tǎ.

³ Ye ma weesuyu kaasaa,

na Iso feesiɲ we ma miina tee.

⁴ Ma ntompee kaa ỳɔ̀ɔ̀t̩i isayatu.

P̩eyle ma nsəmle kaa l̩si p̩p̩ɔ̀t̩ t̩m nat̩l̩.

⁵ M̀p̀usi í polo pooluɲ, na mpi maa ha-meɣe tampana tǎ.

Halǎna ma s̩m, ma kaa kisi h̩l̩y̩ɔ̀v̩ si ma feina taali.

⁶ Ma t̩ka ma tampana ḱ̩e, ma kaa yele.

P̩eyle ma kuyeiɲ t̩m fei-m fele ke ma taa.

⁷ Ṕ̩ ṕ̩si ma kolontu ke isayav,

na ṕ̩ ṕ̩si ma t̩ɔ̀ k̩l̩l̩v̩ ke wei i feina tampana tǎ.

⁸ Ye Iso tama isayav tomle

na í l̩si i weesuyu,

pepeɣe i tas̩y̩t̩i teel̩y̩ɔ̀v̩?

⁹ Ye laɲwak̩lle maɣana-i Iso kaa nu i wula.

¹⁰ P̩u wee si Toma tǎna tu ke

i laɲle í heena na í s̩l̩m̩y̩t̩i-i tam.

¹¹ Maa seɣesi-meɣe Iso m̀p̀aaɲ t̩m

ma kaa ɲmesi-meɣe mpi ṕ̩ ṕ̩le Toma tǎna tu t̩wa t̩.

¹² Ama pa tǎna pa ny̩ḿ̩a n̩t̩i t̩ wee t̩.

Ile pepe t̩ɔ̀ ḱ̩e pa ỳɔ̀ɔ̀t̩y̩t̩i t̩m k̩p̩ete ny̩ǎntu?

Kawaaya ɲka kaa leeliyi tǎ

¹³ M̀p̀i Iso Toma tǎna tu suwa si y̩l̩v̩ isayav tete,

na m̩s̩nt̩v̩ k̩p̩ancoo t̩ɔ̀ɔ̀le si:

¹⁴ Ye i piya hukaa, yooú ká k̩na-we.

P̩eyle t̩ɔ̀ɔ̀naɣa kaa tala pa piya piya.

¹⁵ Y̩l̩v̩k̩v̩s̩k̩v̩ ká k̩na m̀p̀a p̩u s̩ɔ̀ t̩,

pa leelaa kaa wii-we.

¹⁶ Ye i kaawa liyitee is̩u kany̩ɲa,

na wontu is̩u af̩la.

¹⁷ Siy̩silu ka suuna-ti,

na y̩l̩v̩ k̩p̩aɲ náá t̩ɔ̀ɔ̀ i liyitee.

¹⁸ I t̩y̩ɣa we ḱ̩e is̩u huú huukuɣu t̩,

yaa is̩u taɲl̩v̩ s̩ikuɣu cok̩le t̩.

¹⁹ I h̩ǎnt̩y̩v̩ waatv̩, i ḱ̩e liyitee tv̩.

Ama i ká feɲ t̩, á m̩ka yem.

²⁰ Laɲwak̩lle tut̩y̩t̩i-i ḱ̩e is̩u l̩m,

na kacuculaya náá k̀p̀aɣa-i ahoó taa.

²¹ Ilim t̩l̩l̩le heelim l̩s̩y̩ɲana-i

ι τ̄αγαλε na ton, na p̄ keli na p̄ t̄ena.

²² Pa t̄ok̄i-ι nȳmá k̄e na p̄t̄ot̄ale fei,
na í kaas̄ayi ι ti si í se.

²³ Iena ι n̄alaa k̄ras̄ayi am̄ok̄uη ke ι t̄om,
na p̄á h̄ul̄ayi kac̄uyolasi.

28

L̄m̄ayas̄e k̄e Iso k̄uc̄oov

¹ T̄e nȳmá liȳitee nȳḡat̄u t̄ehulle,
na tim̄pi pa nȳaal̄ayi w̄ola t̄o.

² Tet̄u t̄ee k̄e p̄á l̄as̄ayi nȳḡal̄uȳu.
Iena p̄á l̄asi k̄us̄em̄uȳu ke p̄ale taa.

³ Nȳḡat̄u hullaa puk̄ina f̄et̄ela k̄e
na p̄á p̄ek̄i tim̄pi tim̄pi k̄ela
lum̄aη t̄ȳo p̄ee w̄ena a η̄m̄ela at̄et̄ale taa t̄o.

⁴ Pa h̄ul̄iȳi p̄úȳú k̄e na p̄á hat̄el̄ona ȳalaa t̄αγαλε.
N̄ōh̄ee k̄p̄isiȳi s̄enau,
Iena p̄á susi-w̄eȳe ȳem taa, na p̄á fiisiȳi-w̄e.

⁵ Tet̄u n̄ti t̄e t̄o pa hal̄ayi t̄ȳon̄aya t̄o
p̄e c̄aya k̄e is̄u k̄ok̄o p̄asa-t̄ayi k̄p̄ent̄elasi
k̄e t̄e kite t̄ee.

⁶ Tim̄pi tet̄u n̄ti t̄e p̄ee w̄ee t̄ȳo pa h̄ikiȳi
liȳitee p̄ale n̄te t̄e w̄e p̄ooku t̄ale t̄o, na w̄ola m̄ol̄um.

⁷ C̄ól̄u ta nȳi p̄úȳú η̄k̄u k̄u m̄p̄aav.
P̄eyle ȳepeleku t̄á loosi-k̄o.

⁸ Taale wont̄uȳu aka n̄ȳol̄u,
yaa t̄ȳol̄aya ta t̄ȳta-k̄u.

⁹ Ȳul̄u paasi t̄ona k̄uk̄p̄am̄uȳu ke niη,
hal̄ona í k̄p̄es̄ayi p̄oη na ι k̄ila t̄ee,
na í p̄as̄ayi-ι k̄p̄ent̄elasi.

¹⁰ Na í h̄ul̄iȳi k̄uk̄p̄am̄uȳu taa k̄e p̄oη,
na í naaki k̄u taa k̄up̄am̄am na ι is̄ap̄ale.

¹¹ Na í t̄ok̄i lum̄ t̄ek̄p̄ent̄enaa k̄e ak̄ola,
na í puk̄ina mpi p̄e η̄melaa t̄ȳo nȳaal̄em taa.

¹² Ie Ieye l̄m̄ayas̄e ná w̄ee?
Nȳam t̄αγαλε k̄e Ie?

¹³ Ȳul̄u ná t̄á nȳi p̄e teu.

P̄eyle p̄e tu fei ȳalaa tet̄u taa.

¹⁴ P̄úȳú anaam si: L̄m̄ayas̄e fei ma taa.
Teηku si: L̄m̄ayas̄e fei ma c̄olo.

¹⁵ Paa yak̄i-ȳe na w̄ola yaa liȳitee.

¹⁶ P̄eyle paa l̄ax̄as̄ȳona-ȳe
na Ofii tet̄u w̄ola, yaa liȳitee p̄ee
k̄uk̄p̄eete na p̄ooku nȳana.

17 Pa kaa keesəna-ye na kraləpa yaa wula.
Pəyele pa kaa pəsi na pá laγasɪ-ye
na wula kɔrampɔŋ həyaya.

18 Paa keesəyənə ləmaγasɛ ke
pəɣolasɪ, yaa kraləpa nyininyini.
A kəla teu ke luto pee nna a we liyitee tə.

19 Itiyopii liyitee pəle nte tə we
Kasasaŋa tə tə ta haŋna-ye.
Pəyele wula kɔrampɔŋ maγamaγa u keesəyənə-ye.

20 Pɛ leye ləmaγasɛ ná lukəna?
Yaa nyəm təcaγale ke le?

21 Ləmaγasɛ ɲmela weesuɣu nyəm tənaya,
sumasɪ u loosiɣi-ye.

22 Səm na púyó səsəŋku pa tən si:
Tə nu pa yəɣətəɣi a təm ke kɔnu ké.

23 Iso tike nyəmna a mpraav na a təcaγale.

24 Mpi tə, ɪ naaki ké na pə tala tetu tənaya.
Pəyele ɪ cekəna pə tənə mpi pə weɛ tə.

25 Waatu wei ɪ tɔwa heelim ke
təŋ, na í pu tənku tənasi tə.

26 I su tɛv ke kɔ waatɔnaa na kɔ lona,
na í heɛ mpraav ke tɛv nyəγəsɔɣu na kɔ calanaa.

27 Waatu inəɣi ɪ nawa ləmaγasɛ na í maγasɪ-ye,
na í su a kite na í sa-ye.

28 Tənaya ɪ suwa yəlaa si:
Ləmaγasɛ nté Tacaɪ Iso nyamnav,
na isayatu yepu nté nyəm.

29

Sooru təm kantakaya nyəntv

1 Mprúyó Sooru kpaɣa ɪ konyəwiina si:

2 Pepe mələyənə-m isu too ɪɛ,
saa wei Tacaɪ feŋaya ma təɔ,

3 na ɪ fətəla mɔɣi ma nyɔɣu taa tə.
Ma tənayaɪa ɪ nyaaləm ke ahoɔ ké.

4 Ye pu məlayana-m ma wule taa,
isu waatu wei Iso yaakaya-m ɪ taapalu,
na í feŋiyi ma təyaya təɔ tə.

5 Toma tənə tɔ ka we ma kin,
na ma piya tɔ-m hekɔ.

6 Naaləm ka tələnə-m ké təhə,
na nim kpeŋ pə tənayaasəle ke kɔkramɔɣu təɔ.

7 Waatu wei ma lukɪ nənəɣo tɛɛ si,
ma cakɪ ɪcate səsaa təcaγale tə.

8 Ye pa na-m, ifepiya ná heləɣi ké,

na kupaṭalaa nāā kulāyi na pā sēṅayi.

⁹ Kupaṅalaa na sunaṅa yōṅotaṅa,
na pā kraaki nōosi.

¹⁰ Awulaa maṅamaṅa nā sunaṅa kē,
na pa nsōma matēna pa tantahaṅ.

¹¹ Mpa pa nukaya ma tōm tō, pa yaakaya-m lelen nulu kē.

Mpa pa naakaya-m tō, pa lāsayi ma aseeta.

¹² Mpi tō, ye kunyōntu wiiki ma waasayi-i kē.

Ma sēṅna sulaw wei i feina paasēnlu tō.

¹³ Mpa pa caaki sēpu tō,
pa kooliyi-m kupantu kē,
na mā hēsayi leelaa laṅa.

¹⁴ Siṅisuyu ke ma suuwa isu toko,
na tampana tēṅyuv, isu cara na kahuka.

¹⁵ Maa wēē kē isu yulm isāle.

Maa wēē isu kaakalaya nōohēle.

¹⁶ Maṅale kunyōntunaa caa.

Ma paasayōna mpa ma ta nyi tō, pa tōm ke teu.

¹⁷ Ma yōkayi asaṅaa tamasi,
na mā wōṅosayi tōṅanaṅa ke pa kela taa.

¹⁸ Ma tēṅaṅa si maa kpaṭali kē tākunṅunṅu.

Maa si ma tante taa isu sumaya.

¹⁹ Ma wēē kē isu tōy ṅku ku lila kama lum taa,
na cōlu niṅitiyi ku piliṅasi ke ahoō tō.

²⁰ Ma teeli kā wēē tam kē i kaa si,
na ma toma isu tōlu ṅku ku nyōō teu tō.

²¹ Yōlāa nukaya ma tōm kē,
na pā taṅaa na pā muṅi ma layatu tasuvu na pā suma.

²² Pa nukaya ma tōm kē pa tēnaṅa.

Ye ma tema yōṅotuvu nōṅolu u cōōki natēli.

²³ Yōlāa taṅaya-m kē, na pā haawa
nōosi isu pa taṅuvu teu tō.

²⁴ Ma muṅulayaṅa-wēyē, ile paa tōyona.

Pāyēle paa pāsayi na pā wakēli ma isentaa hetuvu.

²⁵ Maa kēna pa nyuvu tō,
na mā hōlēyi-wēyē mpaau ṅku paa tēṅ tō,
na mā wē isu wulaw ke i kpekāle yōlāa taa.
Ma hēsaya laṅwakālle nyōma laṅa.

30

Soopu tōm kantākaya nyōntu tōtō

¹ M'pōyō Soopu tasaa si:

Ama nōōnōō ile,

piya wōṅiyina-m.

Paa nyaṅna ma kpaṭalaya.

Pəyele pa caanaa taa tala si,
má tu-weye hasi nsi si fenjiyi ma kaləkəh tə si taa.

² Pepeye pa toh waasəyi?

Ani pa kaa tu pəsi na pá kratəh.

³ Nyəwəsi, na lahuyu pu-we,
na pá te taasi, na pá seeki lona nna pə kpiisi
too loh na a wɔlaa tə, a taa.

⁴ Pa kpesəyi tuusi hatu ke hotisi kila.

Pa təyənaya nté pa te tiikası nasəli si lila.

⁵ Pa təyənəyi-weye yəlaa taa,
na kokoole, isu ŋmulaa.

⁶ Pa təcəyalé nté teteka səsəna kutemih tɛɛ,
na pɛɛ tɛɛ, na kukraməh pəwəh taa.

⁷ Səwa hotisi tɛɛ ké pa mawa tətım tətım,
na yəlaa nukı pa wɔla.

⁸ Pa ké tetelataa, na nyəwəh feinaa,
na pá təyənəyi-weye tetu taa.

⁹ Nəwəwə maya pa cakəna, na pá yookina-m yontu.

¹⁰ Pa taa kraakəna-m na pá haaki-m siyile,
halı pá təkı-m ntayama.

¹¹ Iso pasa-m na í məhna-m atɛ.

Ilena pá kpisi pa ti krau, na pá nyənəyi-m yem.

¹² Ma ntəwəh təw ké pa kuləyi.

Pa tuyu-m katəsi si pá pɛti-m na pá pɛɛkəyi
mpaaw si pá hiki-m na pá wakəli-m.

¹³ Pa təkə ma mpaaw na pá luki
ma wakəlyu. Nəwəlu u səhna-we.

¹⁴ Pa tapaya isu púyú səsəw ke pa suwənaa,
na pá kɛtələyi təmaya tampana təw.

¹⁵ Səyəntu kraaki-m ké na pá kpiisi
ma teeli isu heelim.

Ma nyuyu yaru ŋa salaa, isu isəhmontu.

¹⁶ Nəwəwə ma weesuyu caaki luw ké,
ma we wahala kuyeyəh taa.

¹⁷ Pə sáləyi ma muwa taa ké,
paa ahoos máá heesəyi wɔsasi.

¹⁸ Iso kra ma toko taa na toma,
na i ləla ma capa luyu tɛɛ.

¹⁹ I ləyə-m afəla taa.

Ma pəsə təluma na musuyu.

²⁰ Iso ma yaaki-ŋ, nn saŋ cəw.

Pəyele n səhna ma kəhəkəh taa,
nn tu nyənəyi-m.

²¹ N tuyi-m kənyəh na pətəwəle fɛi,

n cəəsəyi-m na nyá toŋ.

²² N yelaa na heelim səsəəm kpaɣa-m.
N yelaa na ma seliyi kacuculaɣa səsaya taa.

²³ Ma nyə́má teu si səm teɣe ní pukina-m.

Weesiŋ nyə́ma təpote nté.

²⁴ Ye yɔlv caaki lepu, u tekəyi nin?

Wei i we wahala taa tɔ,

u wiiki na í yaa si pá sən-a-?

²⁵ Ma wiikaɣa wahala nyə́ma tɔ́ ké,
na má wena konyəntɔnaa pətətəle.

²⁶ Təcaɣaŋa, na nyaaləm ke maa taŋaa.

Ilena səkpetuyɔ na wahala náá maɣana-m.

²⁷ Wahala kuyeeŋ tutuyu-m ké,

na ma laakali pəsəyi kɔtamsa.

²⁸ Ye ma təŋ səkpetuyɔ, nəɣɔlv u heesəyi ma laŋle.

Ye ma səŋa samaa taa wula ké.

²⁹ Ma pəsa isu taale hasi taapalw ké,

yaa taataanaa camna.

³⁰ Ma tənuyɔ piliyi ké,

na kú litiyi. Pə sáləyi ma mɔwa taa, na á wuləyi.

³¹ Ma saŋku pəsa səm nyəŋ ké,

na ma həlaya náá hɔləyi səm yontu.

31

Soopu kantəkaya nyəntɔ tɔtɔ

¹ Ma su ma təyi nəɣɔ na tuuna si,
má taa nyə́ni pɛelɔ nəɣɔlv na má nyuli-i.

² Ye pə taɣa mpɔ, ma feina kpancoou,

yaa ma paa nyə́m napəli.

Maa taŋ si Toma təna tɔ í tilina-m na isətaa?

³ Kɔtakeesəŋ ke pə wakələyi,
na wahala náá maɣana wakəllaa.

⁴ Iso nyə́má ma mpaasŋ na ma tənte təna.

⁵ Ma ta tɔ mpaas kɔlɔluyɔ taa.

Pəyele ma ta la acilayato natəli.

⁶ Iso maɣas-i-m na nyá maɣasələɣa kusiyisaya.

N ká ná si ma ta wakəli tiili.

⁷ Ye ma yela mpaas kusiyisuyɔ,

yaa ma ise yelaa na má nyuli ma lotu taa,

na má pilisi ma ti na isayato natəli.

⁸ Ie nəɣɔlv í təɣɔ ma kəhaləm

na pá kpesi mpi ma sɔwa tɔ.

⁹ Ye ma nyula lelv alɔ,

yaa ma tu cəŋa alɔ ke ma təɣəntəle nənəɣɔ tɛɛ.

10 Ȫe ma nyəŋ í pəsı nəɣɔɓ təmle tɔ,
na paa apalɔ wei í lana-ı ı səna ı caaki tɔ.

11 Pə taɣa pɔɓ,
mpu ıni pə ké acaalətu səsəntu ké.
Pə wee si paa huɓɓu wei, í hɔ pə latu ŋkpaŋyɔ.

12 Ye ısu maa lapa mpɔ ma ısaɣatu ka pəsa kəkə ké
na ká nyaga ma wɛnau təna.

13 Ye ısu ma nyəna ma təmle tɔ apalɔ yaa
alɔnyəŋ ke yem ké huɓle taa, na má tá ha-ı tampana.

14 Ȫe waatu wei ıso ká kəɔ feŋyɔ na í pɔɔsi-m tɔ,
wentiyi maa cɔ?

15 Mpi tɔ, ıso kulum wei ıni
ı lapa-m ma too lotu taa tɔ,
ıni ı lapəna pɛle tɔtɔ.

16 Ma ta pɛ acamaa ke mpi pa nyuləyi tɔ.
Pəyele ma ta yele na leelu ıse nyəŋ.

17 Ma ta təɣta ma mutiya
ke ma tike na má pé sulaw.

18 Hatoo ma pəcaatu ke ma na sulaw tə puwa,
ısu yɔɓ na ı caa.
Ma paasəɣəna leelu ke too ı hɔɔ tɛe ké.

19 Ye ma nawa nəɣɔɓ na í cəeki,
na í feina wontu,
yaa kɔnyəntu laŋa kɔtakɔyɔ,

20 ma haaki-ı ma heeŋ hontɔ kunti ké,
na í takı na pə haŋı-ı na í see-m.

21 Ye ısu təm huɓlaa səna-m
na má nyaasi sulaw nəɣɔɓ,

22 Ȫe pə kpeesı ma ŋkpaləŋa
ke ma asəŋkpeku tɔɔ, na ká pɛli ma ŋkulɔŋa taa.

23 Mpi tɔ, ma nyarŋa ıso mpusi ké,
maa pəsəyi na ma səŋ.
Ma feina ma təyi ıso səsəntu kin.

24 Ma ta tɔ ma naani ke wɔla tɔɔ.
Pəyele ma ta pɛti ma təyi liyitee nyəɣəlɔyɔ.

25 Pə taɣa ma wɛnau səsəəm
yaa mpi ma hikaa təɣ ma tɔ naani.

26 Ye ma nawa ilim na pə nyaaləm teu,
na má nyəni ısətu, na ıle ı tɛekəna ı caŋəm.

27 Pə puɣusi-m ma lotu taa
na má nyəni-wɛ, ısu ıso, yaa má see-wɛ.

28 Ye ma lapa mpɔ, pə ké ısaɣatu səsəntu ké,
pə mɔna huɓlaa í tɔ-m saləka.
Mpi tɔ, ma lu ıso waaləyi.

29 Ma laŋle ta heena ma kolontu wahala.
Pəyele ma ta ŋmaaləna i konyəntəyole nte tə maɣana-i tə.

30 Ma ta tisi si ma nsəmlə í sələmi
ma kolontu iní i səmə na tə pənti.

31 Ma təyaya nyəma yəyətəyi si
nəyəlv fei wei i ta təyə ma tɛyɛ nantu na í nyəyəsí tə.

32 Mvəlv u həntəyi awalí kə ma tɛ.
Ma tvləyi ma nənəyɔ kɛ mpatəntv kə.

33 Ma ta ŋmɛsi ma kawalaya, isu lɛlaa lakuyv tə.
Yaa má kisi ma tasəkəle tisuyv.

34 Ma ta nyana samaa, yaa yəlaa kvtuyv
na má su na má yele nənəyɔ kɛ təŋnav.

35 Hai, awe hikiyi-m wei i ká nuuna-m tə?
Ma kantəkaya kvyəyətvtv ntə.

Toma təna tv í cə-m na í hvli-m nti
ma kolontu ŋmaawa ma təv tə.

36 Maa te ma nyuyv kɛ ma kolontu kvyəmaŋmaatv ntəyi,
isv ntenuyv, na má layalı-təyi ma asəŋkpekij təv.

37 Maa heeli Isə kə ma kvlapəle təna təm
na má polo i kij təkaa, isv awulumpu.

38 Ye ma taale wiiki si pə lɛɛti-m
na tə taa awasa pələyi isəlvəm.

39 Ye ma təyə a kvləlvəm kɛ faalaa,
na má muyuli a nyəma kvpəma.

40 Iɛ ma kvttuum í yele nyəv,
na səwa na nyvtv isayətv lɛɛti.

Soopu kvyəyətvtv tənaya ntə.

ILIHU KUYƏYƏTUTU

(Titite 32-37)

32

1 Mvəyú Iifasi na Pilita na Sofaa, pa yela Soopu kɛ cəv kɛ timpi i nyənəyi i təyi
yvlv kvpaŋ tə.

2 Ntəna pááná haŋ Ilihu, wei i kə Pusi kpekəle tv Lam ləlvuyv tv Palakeli pəyalv
tə. Mpi tə, Soopu təŋ si Isə nyənəyi inəyi siyisilu.

3 Pə kaasi i taa haŋna i taapalaa tooso kə. Mpi pə təv pa ta pəsi na pá cə Soopu
kɛ natəli tə. Paa na mvv, pa kú i təm.

4 Ilihu ka kəna i taapalaa taa səkpelev. Pə təv kə i suma na pə təkəna-i yəyətaya.

5 I kəma na í ná si apalaa tooso iní i laŋa kvccətv, dɛna pááná haŋi-i səsəm.

Ilihu hvləyi i kvccətv kvtoluyv

6 Mvəyú Ilihu təma si:

Mɛyɛ səsaa
na maɣa pəyaya təyə ma selaya si,
má taa hvli-mɛyɛ ma nyəmtv səsəəntv.

7 Kvkratəlaa na mpa pa pusi təəwa tə,
mɛyɛ pə wɛɛ si pá sɛyɛsi ləmayasɛ təm.

8 Təm tampana təə, feesuɣu ŋku ku kɛ
Toma tənə tʉ nyəŋku tə, ŋku ku wɛnə yʉlʉ taa
na kó haaki-ɪ nyəm.

9 Pə taɣa pʉsi pəɣalɛ tʉɣuna yʉlʉ kɛ ləmaɣasɛɛ.
Pəyɛlɛ pə taɣa kʉkpatɛlaa tɪkɛ nyəmna kʉsiɣisim.

10 Pə təə kɛ ma təŋ si, í kɛ ŋkraŋŋ
na má tətə, má kilisi-mɛɣɛ ma nyəm təm.

11 Ḿa kema ŋkraŋŋyʉ kɛ mə ləmaɣasɛɛ taa,
ɪɛ maɹa tɛŋaa kɛ si,
mə kʉyɔɣətʉtʉ í tɛ.
Haləna í tɛ mə təm maɣasʉyʉ kɛ teu kɛ hatoo mə lotu taa.

12 Ma nu mə təm kɛ teu kɛ.
Ama nəɣəlʉ ta kəli Soopu na təm.
Pəyɛlɛ nəɣəlʉ ta pəsi na í cə Soopu kʉyɔɣətʉtʉ.

13 Í taa tʉ si:
Tə hika ləmaɣasɛɛ.
Isə tɪkɛ ka kələnə-ɪ, pə taɣa yʉlʉ.

14 Pə taɣa maɣa Soopu yɔɣətɹaa,
ɪɛ ma kaa cə-ɪ mə kʉyɔɣətʉtʉ.

15 Səɣəntʉ kra-mɛ, í laŋa kʉyɔɣətʉtʉ,
u tasəɣi cəw.

16 Maɹa tɛŋaa kɛ isu í ká yɔɣətʉ.
Ama í suma yem na í kpisi cəw.

17 ɪɛ maɹa cə na má huli-mɛɣɛ
nti ma hʉkɪ tə.

18 Təm su ma lotu kɛ,
na feesuɣu caaləɣi-m si má yɔɣətʉ.

19 Təm kraaki ma taa, isu pa suukuɣu sʉlʉm kɛ
pə hulʉŋ kʉfəŋ taa, na pə caa pə ɣasɪ-ɪ tə.

20 Maɹa kuli ma nəɣə kɛ, na má yɔɣətʉ,
na má cə, ɪɛnə pəcʉ pə hɛɛnə-m.

21 Ma kaa sɛɛnə nəɣəlʉ təə,
ɣaa má cɛsi mə taa nəɣəlʉ.

22 Pə taɣa pʉlʉ, ma ta nyi cɛsʉyʉ.

Ye ma tu lapə mpʉ,
ma ŋmalʉ ká kəli-m ləŋ kɛ.

33

Iihu kʉyɔɣətʉtʉ tətə

1 Ḿpʉyó Iihu tasaa si:
Pənɛntɛ Soopu kɛ ŋkraŋŋ, na í nu ma kʉyɔɣətʉtʉ.

2 Nəəŋəə ma kuliɣi ma nəɣə,
na ma nsəmɛ yɔɣətʉ.

3 Hatoo ma lotu taa siɣisʉyʉ təm kɛ maɹa yɔɣətʉ.
Tampəna siɣisiɣi tɪkɛ kɛ ma nəɣə ká yɔɣətʉ.

4 Isə Toma tənə tʉ feesuɣu ŋmaŋa-m,

na kú haaki-m weesuɣu.

⁵ Ye n pəsəɣi n cə-m,

tayani nyá ti na má na-ŋ tó suli.

⁶ Iso nyənəɣi ma na-ŋ ké kolum ké,

cɔɣu tətəɣo pa ŋmana má.

⁷ Mpu tɔ, taa nu ma sɔɣontɔ na pə liyiti-ŋ

na ma sɔsɔontɔ kəli-ŋ.

⁸ Soopu yɔɣota ma ŋkraŋŋ taa,

na má nu i nɔɣo si:

⁹ Ma we tənəŋŋ ké, ma ta la kawalaya,

yaa isayatu natəli ke paa pəcɔ.

¹⁰ Paa na mpɔ, Iso hikiyi timpi i ká kaləna-m

na í nyəni-m i kolontu tɔ.

¹¹ I kaɣatəɣi-m na í feŋiyi

ma tɔntɛ təna taa.

¹² Soopu, í feina tampana.

Mpi tɔ, Iso kəla yulu təcayacaya ké.

¹³ Pepe tɔɔ ké n caa n yonna Iso?

Mpi tɔ, yulu u pəsəɣi na í cə i kuyɔɣotutu təna.

¹⁴ Wulee Iso yɔɣotəɣəna yaasi ləlu ké.

Ŋena wulee í yɔɣotəna ləlu.

Paa na mpɔ yəlaa u laki laakali.

¹⁵ Waatu wei yəlaa həntəɣi ahoɔ,

na pá too isu pa səpa tɔɣo

Iso yɔɣotəɣəna-weɣe pa tooseenaa taa.

¹⁶ I luki pa tɔɔ na sɔɣontɔ kra-we,

na í yɔɣotəɣəna-weɣe pa ŋkraŋŋ taa.

¹⁷ Ŋena í kee yulu ke i kulaputu taa,

na í su tənaya ke yulu kalampaanu.

¹⁸ M'póyó i waasəɣi yəlaa ke səm taa,

na í yaki-weɣe nyəmə nɔɣo taa.

¹⁹ Iso kraaləɣi yulu na wɔsasi nsi

si hɔsa-i na í luki i tənuyɔ taa ké kutamsa tɔɣo.

²⁰ Ŋena mutɔ lu-i luɣu,

na pə kraŋŋna tɔɣonaya ŋka i sɔɔla teu tɔ.

²¹ Ŋena í té taasi ke katatəlaya,

na í yele nyuyɔ tike.

²² Waatu inu i we pəlaav nɔɣo tɔɔ ké təcɔmlaa,

na i weesuɣu ke səm niŋ taa.

²³ Ama ye isəttaa tillaa iyaya taa kolum

wei i səŋna yəlaa, na í hɔləɣi yulu ke

i kulapəle tɔ, i we i kin,

²⁴ isəttaa tillu inu í wii yulu inu i pətɔtəle,

na í sələmi Iso si:

Υαρι-ι. Taa yele na í tii pəlaav taa.
Ma hika mpi maa laγasəna ι weesuyu tə.

²⁵ Uena yulv inu ι tənyuv məli kv wule taa,
na í pəsi isu ι ifepile waatu.

²⁶ Uena í sələmi Isə, na Isə nu na í ná ι teu
na laηhəlvmlə, uləna Isə náá ha-ι ι tampana.

²⁷ Uena í yooki yontu ke yəlaa kin si:
Maa pəntaa ké na má wakəli tampana.
Ue pa ta lana-m isu pə mənaa tə.

²⁸ Isə yapa ma ləsaγa si ká taa svv
pəlaav taa. Maa tasa nyaaləm ke nav tətə.

²⁹ Pə tənaya mpyúγ Isə laki yulv
ke təm naale, halı pə polo təm tooso.

³⁰ Uena í ləsi-ι pəlaav taa, na í yele na weesuyu nyəma nyaaləm na ι tətə.

³¹ Soopu, pə wee si í nuua-m ké.
Ke ηkraηη na má yəγəti.

³² Ye n weəna nəγə ηka n ká cəna tə,
n yəγəti, maa ha-η tampana.

³³ Ye n feina natəli ulə n su,
na í nu na má huli-η ləmaγasəe təm.

34

Iihu kalənav ke Soopu

¹ Mpyúγ Iihu tasa yəγətyuv si:

² Ləmaγasəe nyəma mē,
í nu ma kvəγətyutv,
nyəntaa mē í ke ηkraηη.

³ Pə taya pulv, ηkraηtyuv nukəna təmnaa,
isu nsəmlə nuktyuv təγənaγa leleη tə.

⁴ Tə ləsi tá təγi mpi pə siγisaa tə.
Tə cəkəna tá taa ké mpi pə we teu tə.

⁵ Soopu si:
Ma siγisaa ké. Ama Isə pəηi-m tampana.

⁶ Paa na ma tampana təηtyv tə,
pa nyənəγi-m pəpətv ké.
Anı ma ta pəntı.
Pəyele ma hiη fei waav.

⁷ Yulv nəγəlv ι fei isu Soopu
na í nyəəki kvtyuv ke lvm tələ.

⁸ Na í təη mpa paa təηəγi siγisyuv tə
pa kpekəle taa, na í na asayaα pá kaaki mpaav.

⁹ Haləna í təη si paa yulv caa si
í wee Isə ké teu,
weγe ι waaki pə taa.

10 Ləmaγasεε nyəma me í nu ma təm
 Iso u laki kawalaya.
 Pəyele Toma təna tu u laki mpi pə ta siyisi tə.

11 Mpi yulə lapa təγə í leetəyi-í.
 Í feləyi paa wei ké isəna pə mənəa təγə.

12 Aai yoo, tampana təə, Iso u laki isayatu.
 Toma təna tu iní u wakələyi siyisuyu.

13 Ye pu we mpu,
 awe cələnə-í tətə sɪ í paasənə-tí?
 Yaa awe tu-í sɪ í paasənə antulinya təna?

14 Ye Iso ka huukaya í tɪ təm tike,
 í ka mv í feesɪŋ ke yələa kiŋ.

15 Təfə weesuyu nyəm təna ka səpa
 təm kələm təə ké, na yulə pəsɪ tətə.

16 Soopu ye n wəna layatu,
 ke ŋkraŋ na n nu ma təm.

17 Wei í ké siyisuyu kolontu tə,
 í ká pəsɪ na í təkɪ tətə na?
 Íle isənaya nyá maγasəyi sɪ
 n kə Siyisilu Toŋ tə təm?

18 Í tike í wəna mpaav sɪ,
 í yaa awulaa səsaa sɪ asayaa na awulumpiya sɪ wakəllaa.

19 Iso u fayasəyi awulumpiya.
 Pəyele u paasəyəna lixitee nyəma,
 na pə kəli kənyəntənəa.
 Mpi tə, pa təna pa ké í niŋ kulapəm ké.

20 Səsaa səki ké na pə saaləyi,
 ahoə taa ké pa səki krakraa.
 Pəyele pa kresəyi ŋmakəllu ké təhεε.

21 Iso nyənəyi yulə mpaan tənaya,
 na í naaki í təntε.

22 Səkpetuyu yaa atətəle natəli tə fεi
 nte tə taa asayaa pəsəyi na pá ŋmɛli tə.

23 Iso paa fεina sɪ í paasəna yulə
 na pə leeli na pəcə́ í yaa-í huulε.

24 Paa í ta feŋ toŋtənəa, í wakələyi-wεyε,
 na í leeti pa ləna taa ké kufama.

25 Mpi tə, í nyəmá pa kulapəle ké.
 Ahoə ke í kusəyi-wε na í tələki-wε.

26 Na í makɪ-wε isu asayaa,
 na yələa naaki.

27 Pə taya pulə, pa kisa-í ké,
 pa ta pəsɪ na pá cəkəna í mpaan.

28 Pa lapa na kənyəntənəa
 na wahala nyəma wii na Iso náá nu.

29 Ye Iso hawa nəγəlyu hεesuyu

awe ká ku pɔntu tɔm?

Ye i taka i isentɔɔ, awe na-i?

Ini i feŋɪɪina piitimnaa na yɔlaa pa tɔɔ.

³⁰ I laka m̀p̀ỳg̀ sɪ isayau í taa tɔgɔ kawulaya
na i pɛsɪ isu katɔka ke yɔlaa.

³¹ Ye pɔntu heela Iso sɪ:

Pu tɔsa-m kɛ,

ma kaa tasa isayatu ke lapu.

³² Ma pɛntaa kɛ, ile Iso seɣesɪ-m.

Ma lapa mpi pɛ ta siɣisi tɔgɔ, ile ma kaa leli.

³³ Iso Soopu, n kisuyu

nti Iso suwa tɔ.

Mpu tɔ, n maɣasɛɣi sɪ pɛ weɛ sɪ

Iso í tu pɔntu ke salɔka?

Timpi pɛ weɛ sɪ nyá maɣasɛɣɛna na

ń siki pɛ taɣa nɔɣɔlu tɔ,

huli-tɔɣu nyá nyɛm.

³⁴ Ama yɔlaa mpa pa wɛna hɔweɛ tɔ,

na lɛmaɣasɛɛ nyɔ́ma tɛna, mpa pa niiki

ma tɔm tɔ paa heeli-m sɪ:

³⁵ Soopu yɔɣɔtɛɣi kɛ, i ta nyi pɔlu,

yaa i feina lɛmaɣasɛɛ.

³⁶ Soopu maɣasɔɣu í taa su tɛnaya.

Mpi tɔ, i tɔm kucɔcɔtu wɛ kɛ isu

yɔlaa mpa pa ta siɣisi tɔ.

³⁷ Pɛ taɣa pɔlu,

i kulɛɣi Iso tɔɔ, na pɛ sɔɔsɛɣi i isayatu tɔɔ.

Hali i ká tɛɛsɛna sika tɔɣu kɛ tá taa.

35

Ilihu kyɔɣɔtɔtu tɔɔ

¹ M̀p̀ỳg̀ Ilihu tasaa sɪ:

² Soopu, n pɛsɛɣi na ń ha nyá tɛɣi tampana

na ń yɔɣɔti nyá siɣisuyu tɔm ke Iso kin na sika fei?

³ Mpi tɔ, n tasaa sɪ:

Ye ma pɛntaa yaa ma ta pɛnti pepeɣe ma waaki?

⁴ Maa kɛnti nyá na nyá taapalaa na má cɔ-me.

⁵ Nyɛni isɔ́tɔnɔɣu, na ń paasɛna isɔ́nmɔntu,

tɔ kɔla-ŋ kɔɪkɔlmɛɪ.

⁶ Ye n lapa isayatu, weɣe pɛ wakɛlɛɣi Iso?

Yaa n kɔla i tɔɔ kɛ tɔm paɣale,

pu tokiɣina ilɛ.

⁷ Ye n tɛɪɣi tampana,

ile pepeɣele n hawa Iso?

Yaa weɣe Iso mɔɣi nyá niɪ taa?

⁸ Yɔlu isu nyaya isayatu wakɛlɛɣi,

na siyisuyu waasi nyá tǝǝntǝle.

⁹Ye isu ηmakǝlla kǝla tǝǝ, yǝlaa maki kapusi kǝ.
Ye musǝηtǝnaa kǝla paǝale,
ile yǝlaa yaa si pá waasi-we.

¹⁰Ama pa taa nǝǝlv u pǝǝsǝyi Iso wei i lapa-i,
na í tǝyi yǝlaa taa kǝ lanǝhǝlvmlǝ yǝntu
na pá yooki ahoo tǝ si: N we le?

¹¹Inu i seǝsǝǝna-tǝ, na pǝ kǝli taale wontu.
Pǝyele i tasǝyi-tǝyv lǝmaǝasǝe na pǝ kǝli sumasi.

¹²Pa yaawa Iso, na í kisi cǝv
ke asǝǝaa kalampaanu tǝ.

¹³Pǝpǝtu fei lelen,
pa koo yem kǝ Iso u nuku.
Toma tǝna tu u paasǝǝna.

¹⁴Paas Soopu n tǝη si nn nuku Iso tǝη tǝ
Iso nyǝma nyá tǝm tǝnaǝa, nyaa kǝηna-i.

¹⁵U tǝyi salǝka na páána.
Pǝyele u paasǝǝna yǝlaa isǝyatv.
Ile pǝ tǝya si u naaki.

¹⁶Soopu nyá nǝǝ taa tǝm we yem kǝ,
na ní lǝlǝsǝyi tǝm nti tǝ taa fei layatv tǝ.

36

Iihu nyǝntu tǝtǝ

¹Mpǝyǝ Iihu tasaa tǝtǝ si:

²Soopu, sǝη pǝcǝ na má seǝsi-η.
Mpi tǝ, ma ta yǝǝti Iso nyǝntu tǝna.

³Hatoo pooluη ke maa hiki ma nyǝm
mpi maa hana ma ηmalv ke tampana tǝ.

⁴Tampana ma kǝyǝǝtǝtǝ taa fei pǝpǝtu.
Ma wei ma yǝǝtǝǝna-η isǝntǝ tǝ,
ma wǝna naani kǝ ma nyǝmtv tǝ kǝ.

⁵Iso kǝ pǝsǝlv kǝ, ile u lǝaki tampana tǝηlv.
I layatv toma tǝ kǝ i wǝna pǝsǝyv ηkv.

⁶U yeki isǝyav na i weesuyu.
Ama i siyisiyi kǝnyǝntǝnaa tǝm.

⁷U yeki siyisilaa kǝ nyǝnvǝv.

Hali i cǝǝsǝyi-weǝe awulaa kumlee tǝ kǝ,
na í kusǝyi pa nyǝǝη ke tam tǝ.

⁸Iso tǝyi asǝǝaa ke alukpala kǝ na wahala tǝki-we.

⁹I hǝlǝyi-weǝe pa tǝma, na pa kawalaya.
Ke waatv wei pa laki kalampaanu tǝ.

¹⁰Iso yeki na pá nuku kokpaalǝtv

ke pa ηkpaηη taa, na í tugi-we si
pá cɔlɔ mpi pə tá siyisi tɔ.

11 Ye pa kema ηkpaηη na pá peti pa tugi
Isɔ, ɔle pə caɣana-we na pá nu lelen ke
pa weesuɣu kuyeyɛ na pə pusi taa.

12 Ye pa kisa nuw,
ɔle ηmantaaɣa sɔ-we na pá sí pa nyəm lanɣu tɔɔ.

13 Yɔlaa asaɣaa ha pa tugi pááná taa ké.

Paa wiikina Isɔ si í waasi-weye
saa wei í tugi-weye alukpala tɔ.

14 Pa səkəna pa ifepile
na pə sɔsɔɣi-weye wasaηkalənaa*fa* tɔɔ. ^a apalaa na alaa mpa pa laaku tuɣ na
pa laki pə wasaηkalətu tɔɔ.

15 Ama Isɔ yaki wahala tu, na í wahala ké,
ɔlena í kraali-í na í wɔsasi.

16 Waatu nɔɣɔlv Isɔ ka ləsa-η wahala taa ké,
na í su-η timpi pu caɣana-η na í wee nyá ti tɔɔ
na í tɔki tɔɣɔnasí kopampansí tɔ.

17 Ama ye n huɔki nyá huɔle isi asaɣaa nyənte,
ɔle huɔle na pə ηkpaηɔɣu hɔm ká kra-η ké.

18 Taa yele na pááná susi-η Isɔ wɔηa taa,
na í puɣusi nyá ti si n ká ya Isɔ na kuhaɔ sɔsɔɔv.

19 Nyá kakiisaɣa, yaa paa nyá toɣ sɔsɔɔη
ta tala si pə ləsi-η lanwakəlle taa.

20 Taa ηmakəli muɔlaa na í lɛeti
pa lona taa ké nyá lulɔɣu nyəma.

21 La laakali, taa keesəna isaɣatu tɔɔ.

Pə mayamaɣa pə tɔɔ ké n we wahala taa.

Isɔ sɔsɔɔntv

22 Isɔ huləɣi í sɔsɔɔntv na í toɣ taa ké.

Nɔɣɔlv ta nyi seɣesɔɣu isi mu.

23 Awe huləna-í mpaav ηku í ka təη tɔ,

na awe ká mana í lanɣe taa,

na í heeli-í si: N lapa mpi pə tá siyisi tɔ?

24 Tɔɔsi na í sa í təma nna yəlaa san
pa yontunaa taa, na pá puɣuləɣi-ye tɔ.

25 Yəlaa təna loosiyi-yeɣe pooluη ké
na pá nyənəɣi-yeɣe teu.

26 Isɔ tɔɔwa katatəlaya ké

na pə tɛe ta nyəmtv tɔɔ.

I pusi fei kalɔɣu.

27 Inu í cosiyina lum na í yele

na heelim nyɔ-wi,

na í pəsi-wəɣi tev.

^a 36:14 wasaηkalənaa: Wasaηkalətu nti tə teləsa cəne tɔ. Hepəla taa ɔle pə ké

28 Πένα ισῶημντο náá yele na teu nu yəlaa təə.

29 Awe nyəηna ισῶημντο təntε,
na teu hola ke ιsətənyu taa?

30 Inu ι κεελεγəna ι nyaaləm təə
na pə ná na pə cəəna-ι.
Πένα ί tayani takuyu ke tenkuna lumaj təə.

31 Yaasinaa mpeye ι huukəna yəlaa
na ί celəyi-weyε təyənaya ke tuutuuma.

32 I kraəkəyi teu cala ke ι niη taa ké,
na ί ləy-ι timpi ι caaki tə.

33 Teu hola ke ι hułəyəna si kv kəη,
na kaləkəη maγamaγa nukι kv taη.

37

1 Ma laηle cəpəna teu ηkvuy katatəlaya ké,
haləna ma laηle lu tə lonte taa.

2 I ke ηkraηη na ί nu Iə nəyə taη.
I welisi teu na ί nu ι nəyə yuη.

3 Ιsətənyu təna taa ké ι nəyə nukι.
Πένα ί yele na teu ηmeləsi,
na pə tala tetu tənasi.

4 Pəle pə waali, uena teu holi na Iə nəyə nu.
Πε ι ta tasa teu ηmeləsuy səηsyu ke waatu inu.

5 Isəna Iə yəyətəyəna ι nəyə tə,
pə teu we səyəntu.
Təma səsəəna wena tə ta nyi təyə ι laki.

6 Inu ι təηna si teu təmpεε kraakpraacav*fa*
ί nu tetu təə. Πένα ί tə teu si

kvle kú nu na pə kreηna teu səsəəv. ^a təmpεε kraakpraacav. Pə we teitei ké isu
kraakpraacav na pə hułuma mpv. Πε təmpiisi hotiyina na pə kaaki ateyε
huwa.

7 Inu ι səηsəyəna yəlaa təna təma.
Πένα pá cəkəna si inu ι ηmana-we.

8 Taale wontu maγamaγa ná svvki tə təcəəsəle ké,
na tə svvki tə tana taa na tə ηmeləyi.

9 Kacuculaya ná lukəna ilim ntəyəη ké,
na watu náá luna pə mpətəη.

10 Ye Iə ί feesa ləm təə, pə kii ké isu təmpəle.

11 I haγasəyi nikaya ke ηmνtu taa ké.
Πένα teu ηmeləsəyi ηmνtu nti tə taa.

12 Inu ι yekina na ιsῶηmνtu cəəki na tə laki
pə təna mpi ι tu-ti təyə tetu təə.

13 Teu ηkvuy Iə həηna ι tetu ηkraηsyu.
Kvlymuy ηkvuy ι lakəna-təyi kvpantu.

^a 37:6 teu təmpεε kraakpraacav: Mpi pa yaana nasaala taa si (neesī) təyə tə teləsaa si teu

14 Sooru, ke ηκραηυγυ κε τoμ τoνε τo τaa
na η welisi na η cekana Iso tōma sōsōna.

15 N nyāmá isēna Iso laki i tōma anu,
na isēna i tisiyi calanaa na isēnmuntu taa tō?

16 N cekana isēna isēnmuntu sēja teitei tō?
Pē ké Iso wei i ké nyantu mayamaya tō i tōmlē ké.

17 Isanaya pē lapa na ye ilim
mpētēη heelim kuhāηēm makī tētō tō,
n nukī hāηaya ke nyá wontu taa?

18 N pēsēyi na η la isēnmuntu ke isōtaa
na tē wēē toη isu nyēyēlyu tīη?

19 Sooru hōli-tuyō nti
tu heeli Iso tō.
Ile tu tasēyi
natōlēyi yōyōtōyō ke tā kaanyōmtu tō.

20 Maa pēsēyi na ma kēésōná Iso tō
ké saa wei ma yōyōtōyōna-i tō.
Pē fēi si má heeli-i na pōcō í cekana.

21 Ye pē keesaa na ηmuntu takī nyaalēm tō,
pu tasēyi nav.
Pē waali, lēna heelim má, na pō keeli pē tō.

22 Ilim ntōyōη tō ké nyaalēm lukōna
na pē wē isu wōla. Iso teu mpi
pē cōna-i tō, pē wē sōyōntu.

23 Tu pēsēyi na tē kpētōna Toma tēna tu sōsō,
na tampana tēηlv inu, i ké siyisuyō tō ké.
Ii muyuliyi nōyōlv.

24 Pē tō ké pē wēē si, yōlaa í nyana-i.
Ama i paa fēina mpa pa yaa pa tēyi lōmayasēē nyōma tō.

TACAA ISO KYOYOTUTU

(Titite 38:1-42:6)

38

1 M'p'og'yo Tacaa cōwa Sooru ke kacuculaya taa si:

2 Aweyele pōntu wei inu i kōηna sōkpetuyō
ke nti ma siwa na má laki tō tē taa,
na tōmnaa mpa pa fēina hūwēē tō?

3 Tōv, tōki nyá tī isu apalv.
Maa pōsō-η tōm na η cō-m.

Iso ké antulinya taa nyām mpi pu yōyōtōyō tō pē tō

4 Leye n ka wē waatu wei ma sukaya
antulinya kite tō.

Ye n nyāmá tampana n cō-m.

5 Awe puwa antulinya inu i tēnasī?
N nyāmá pōntu na?

Yaa awe mayasēna-i na ηmōnaya?

6 Awe caaləna kite tɛɛ pələ kɛ suw?

Yaa pepe tɔw kɛ kite n̄tɛ tɔ səŋaa?

7 Waatu inəyi tanaŋ isətɔlɔŋasɪ yookaŋa yontu,
na isəttaa yəlaa n̄á wilitiyina laŋhɔlɔmlɛ.

8 Awe təkə tɛŋku lɔm na kamponaa
kɛ saa wei pə lu tɛtu tɛɛ na pə ŋmaa tɔ?

9 Waatu wei ma suu-wəxi isəŋmɔntu kɛ toko,
na má takɪ-wəxi ihunte tɔ.

10 Na má pu-wəxi tənaxa,
na má tɔ kɔtəkuyɔ na kɔkaləsuyɔ.

11 Na má hɔlɪ-wɪ sɪ pə səŋ təna, pə taa tuusi,
tənaxa pə hola kalampaani ká sɪna.

12 Too n wɛv tɔ, n tɛma tanaŋ kɛ ŋmakəlvɔ,
yaa n̄ hɔlɪ tɛfemle kɛ tɔ lonte na?

13 Yaa tɛfemle n̄tɛ tɔ kpa tɛtu ntompee
na tɔ ciyiti asayaa kɛ teu na?

14 Ilena tɛtu laŋasɪ wɛɛtu isu
pa yusuyɔ cuyɔ tɔw tɔ,
na pə təna pə wɛɛ kacəka isu puuyɔ tɔw?

15 Tɛfemle nyaaləm kəŋ,
ilena asayaa kulapɔtu fiyini na pə pɛli pa niŋ.

16 Too tɔ, n tɛma tɛŋku taa kɛ tiuu
haləna n̄ tala ɪ sɛɛlaa taa?

Yaa n cɔwaa ɪ luməŋ sɔsɔŋ taa?

17 Pa tɛma-ŋ səŋ nənɔsɪ kɛ hɔlvɔv na?

Yaa n nawa atɛtɛɛ nənɔsɪ?

18 Yaa n tɛma maŋasuyɔ kɛ tɛtu waŋ təm na?

Ye n nyəmə pə tənaxa mpɔ n kɛɛsɪ-m.

19 N nyəmə nyaaləm tɛcayale mpaav na?

Na leyɛ səkɛtuyɔ n̄á wɛɛ?

20 N pəsəxi na n̄ pona-wəxi pə lonte taa.

Yaa n̄ tana-wəxi timpi pə wɛɛ tɔ?

21 N nyəmə. Mpi tɔ,
waatu inɪ ɪ taa pa tɛma-ŋ lɔlvɔv.

Pəcɔ nyá pusɪ tɔwaa.

22 N tɛma pote na n̄ ná tɛv tɔmpɛɛ

na a kpaakpaacav tɛcayale na?

23 Laŋwakəllɛ waatu, na yooɔ kuyɛɛŋ tɔw
kɛ ma su-yɛɛɛ mpɔ.

24 N nyəmə mpaav ŋku nyaaləm təŋəxi tɔ?

N nyəmə timpi tɔw ilim təlɪɪɛ
heelim makəna tɛtu tɔw tɔ?

25 N nyəmə wei ɪ hɛɛwa tɛv kɛ kv mpaav tɔ?

Na wei ɪ hɛɛ tɛv ŋmɛləsuyɔ

na kv calanaa kɛ pa nyəŋkɔ tɔ?

26 N nyəmə wei i yeki na tev nuiki
wɔlaya tetu nti tə taa nɔɔɔɔl fɛi tɔ?

Yaa wei i kɔŋna tev ke wɔlaya tetu nti tə taa yɔlaa fɛi tɔ?

27 Na wei i yeki na lom haɣa wɔlaya tetu,
na nyutu na kɔnyɔnyɔm mpi pə we
tələkɔlɛkɔ tɔ pə nyɔ tɔ tɔ tɔ?

28 Tɛv wɛna saa kɛ?

Yaa awe lɔlɔɣəna aŋkrələɛ?

29 Lom tɔmpɛɛ*fa*fa yaa ɔɔɔɔɔ nyəna wɛna too kɛ? ^a na pə niɣitaa tɔ tetɔnaa mpa
pa taa we watu kɛ teu tɔ aŋkrələɛ maɣamaɣa kiiki mɔpɔɔɔ.

30 Mpi pə pəsəɣəna pəɣɔ lom isu pələ,
na pə kii tɛŋku tɔɔ nyəɔm təkpaŋasaŋ.

31 N pəsəɣi na n̄ həkɔ isətɔlɔŋasi*fa*fa
nsi pa yaa si kantuyɔ na kv piya tɔ. Yaa n̄ hetɔ nsi
pa yaa si haɣa na kpaɔa na yɔɔɔ tɔ. ^a

32 Nyá ləsəɣəna tulɔmalɔyɔ kɛ kv waatu?

Yaa n̄ tiikiyi isətɔlɔŋasi nsi
pa yaa si isətɔ i si na má tɔɣɔ tɔɣaɣa tɔ?

33 N nyəmə kiin wei isətɔnɔyɔ tɔŋəɣi tɔ?
Na isəna tetu wɛɛ na pə tɔŋ tə taa tɔ?

34 Yaa n̄ yɔɣɔtəɣəna isəŋmɔntɔ
na tev nu katatəlaya na?

35 Nyá yaakəna tev ŋmɛləsuyɔ
na pə ɔɔki-ŋ si mpəɣələ,
na n̄ tiliyi-wi?

36 Awe tɔna ləmaɣasɛɛ kɛ hatoo yɔɔ lotu taa?

Na awe tɔna layatɔ kɛ ləmaɣasɛɛ taa*fa*fa? ^a nuw we katɛ kɛ, lɛlaa ná huuki si tola
naale kɛ pa yɔɣɔtəɣi mpu. Isu kampaaw na Icipiti tetu taa sumaya ŋka pa
yaa si ipii tɔ.

37 Awe kaləɣi isəŋmɔntɔ na i ləmaɣasɛɛ?

Yaa i hutɔ isətɔnɔyɔ taa lom hulɔŋ

38 kɛ waatu wei tetu kiiwa isu nyəɣəlɔyɔ
na tampaɣa nyəkələna təma tɔ?

Isə kele tɔɣaɣa wontu na taale nyəntɔ pə tv

39 Nyá kraakəna tɔɣəlaya alɔ nyəŋka kɛ ka tɔɣənaɣa,
yaa n̄ calɔ tɔɣəlasɔ piya, na sí haɣa?

40 Waatu wei si sɔpa si lona taa,
yaa si papa nyutu tɛɛ tɔ?

41 Awe caləɣəna katəkətəŋ kɛ waatu wei i piin
lanəɣi tɔɣənaɣa na i wiikina-m na i yɛləməɣi tɔ?

39

1-2 N nyəmə taale pəŋ na naməŋ
husi isətɔnaa na?

^a 38:29 Lom tɔmpɛɛ: Lom tɔmpɛɛ yaa ɔɔɔɔɔ nyəna. Isu lom kiikuyɔ isu pələ ^a 38:31 isətɔlɔŋasi:
Isətɔlɔŋasi wɛna paa ŋka na ka hətɛ kɛ. ^a 38:36 ləmaɣasɛɛ taa: Mpi tə tələsaa si lotu taa na ləmaɣasɛɛ taa
tɔ, tɔməŋ ɔtu i

Nyá feñjyina i tɔɔ

ké saa wei lɔlɔvɔ wɔsasi tap-a i tɔ?

Yaa n tu nyəmə i lɔlɔvɔ waatu?

³ I sɔpiyi ké na í lɔlɔyi i piya.

Ɔena í heesəyi wɔsasi.

⁴ Na i piya wena alaafəya na sí puki nyutu taa.

Kuyaku nakɔli, Ɔena sí tɛɛ.

Su tasəyi məlɔvɔ.

⁵ Awe hetəna taale kraŋaya

na í yele-ké si ká tɛɛ?

⁶ Má lapəna ka təcayale ke wɔlaya tetu

nti tə we tənyanŋ tɔ tɔ tɔɔ.

⁷ Si wɔŋyi ɪcatɛ taa kəkɔtɛ ké.

Pəyele su niki cɛcɛ hola.

⁸ Pɔlaya tɔɔ ké si caaki si sí hiki si tɔɔnaya,

na sí pɛɛkəyi nyutu kulɛkələkətu.

⁹ Taale nav ká kɔɔ si ń lana-i təmle

yaa í hənti nyá tɔla tətɔɔlɛ kin ke ahoɔ na?

¹⁰ N ká tu i luyɔ tɛɛ ké ŋmənaɔa,

yaa í hɔ akuyɔ na waali tɔɔ, na í hee kpɛɛsi na?

¹¹ N ká lapɪ-i naani ké i tomiŋ sɔsɔŋ tɔɔ,

na ń yelina-i nyá təma si í paasəna?

¹² Yaa nyá kɔmtɔ ke ń ká yelina-i si í kpeena tɔɔyaa,

yaa i kuu pee ke kataya taa?

¹³ Taataanaa hetəyəna pa keŋ na laŋhɔlɔmlɛ ké,

na í nəyəsəna isɔ kulalɔvɔ nyəŋ.

¹⁴ Waatu wei taataa tɔyi i yala na í takɪ-yeyɛ

ilim kəkɔ kanyəŋa si á tiisi tɔ,

¹⁵ i sɔɔki ké si taale wontuyɔ nakɔli

ku fɛli-yeyɛ nɔɔhələ na á yɔki.

¹⁶ I təkəyi i piŋ ké na tɔŋ, isɔ pə taya inɪ i tənna.

I fɛi sɔyɔntɔ si i wahala ká la yem.

¹⁷ Mpi tɔ, ma ta tu-i ləmayasɛ

yaa layatɔ ke saa wei ma ŋma-i tɔ.

¹⁸ Ama waatu wei i kuləyi sewa tɔ,

i paɔ fɛina kpaɔanɔ na i cayaɔ.

¹⁹ Nyá tɔna kpaɔanɔ ke tomiŋ na?

Yaa nyá tɔna i luyɔ tɛɛ kpɛɛm?

²⁰ Nyá yekina na í ŋmaaki isɔ lakələ

na í wiikina apalɔtɔ na sɔyɔntɔ kraaki kolontu na?

²¹ I haləyi acɔwa ke tɛtɛkələ taa,

na i laŋlɛ heɛna i tɔŋ.

Ɔena í ŋmaa kolontu nəyɔ tɔɔ ké yooɔ taa.

²² I fɛi sɔyɔntɔ,

pəcó u nyaŋna pɔlɔ,

u tuliyi tapəŋ ke kolontu layatɛ kin.

23 I tɔɔ cəɣəlu ŋmantaaɣa, na i laɣate pə muɣi kəkɔ,
na i kəkɔ nɔ́á cɛɣetəɣi i tɔɔ.

24 Tutuɣu wiiki na pə nyɔɣali-i teu
na í kpisi i təɣi kpaɔ, ɔ́ɛna í tu casə́ɛ.

25 Tutuɣu wiiki, ɔ́ɛna í yaɣa apalɔkakiisaya təwapaɣa.
Too poolɔŋ taa ké i nuiki yooɔu taŋ
na yoolaa səsaa hola na pa kakiisasi.

26 Nyá laɣatu ke ŋmakə́ɛ kuləɣəna
na tɛ hətəɣi tə keŋ na ilim mpətəŋ tɔɔ?

27 Nyá haana cə́ɔɔ səsɔ ke nəɣɔ si
í kuləɣi, yaa í tɔɣi i tante ke pulaya taa?

28 Kɔkpaɔməŋ taa ké i cakɔ na í suɔki
kɔkpaɔmuɣu kɔkulɔɣu nyuɣu taa,
tɔ́mpɔ nəɣɔɔɔ u takɔ tɔ.

29 Hatoo nyuɣu taa tənaya i wɛɛki,
na í loosiɣi i təɣənaya na í cɛŋəɣi-ke.

30 I piiŋ nyɔ́ɔki caləm ké
na tɔ́mpɔ wontu kəsəpɔtu wɛɛ təɣɔ i cakɔ.

40

Soopu ka cəna

1-2 Ḿpɔ́ɣɔ Tacaɔ Toma tənə tu yəɣətəna Soopu na í pɔ́ɔsi-i si:
N suukaya-m təm tɔ, n ká tasa-m kɔtɔɣu na?

N yookayana-m tɔ, n wɛna kɔcɔcɔtu tɔtɔ?

3 Ḿpɔ́ɣɔɛ Soopu cəwa Tacaɔ si:

4 Ma kə́ɛla pəciuu, wentiyi ma cɔ?

Maa takɔ ma nəɣɔ tɔɔ ké ma niŋ ké.

5 Ma tɛma yəɣətɔɣu ke təm kulɔm,
maa tasəɣi natəli.

Ma cəwa təm naale,
ɔ́ɛ maa tasəɣi natəli.

Soopu nyənəɣi i təɣi lɔɔ

6 Ḿpɔ́ɣɔ Tacaɔ cəwa Soopu ke kacuculaya taa si:

7 Tɔɔ, təkɔ nyá ti ɛsu apalɔ
na má pɔ́ɔsi-ŋ na ń cɔ-m.

8 Kupam n caa si ń kɔ ma təm
na ń wɛɛna tampana na ń hɔli si ma ta siɣisi?

9 N tala-m toma na?
Yaa nyá yəɣətaya wɛ ɛsu teu hola,
yaa ɛsu ma nyəŋka?

10 Tɔɔ, suu nyá təɣi nyuɣu kulɔɣu na səsəɔntu
na ń takɔ nyá təɣi teu səsəɔm na teeli.

11 Mu pááná na kalampaanu nyəma.
Nyəni-wɛɣɛ ɛɛ na ń məŋna-wɛɣɛ aɛɛ.

12 Nyəni-wɛɣɛ təm kulɔm na pə lumsi-wɛ.
Naŋti asayaa ke təm kulɔm.

13 Nmesɪ pa tənaya tetu tee.

Təki-weye atətəle taa.

14 Pəleyele maɔ sa-ŋ.

Mpi tɔ, n hika akaitu ke nyá tonj tɔɔ.

Cutaya tɔm

15 Nyəɲna Cutaya,

má ŋmana-ké tətɔ, isu yɔɔɔ.

ŋena ká tɔki nyutu isu nav.

16 Ka tənaya taa ké ka tonj wee.

Alaafəya haya ka lotɔna taa.

17 Ka suka na tonj ké isu tɔyɔ sɔsɔɔ,

na ka tala hola leyeta tɔma taa.

18 Ka muwa caya ké isu nyəxəɔɔyɔ kuseemɔyɔ foofoo.

Ka kɔŋkoolasi nəxəsəna nyəxəɔɔyɔ kpatəŋ.

19 Nkeyele ma kulapəm taa kancaalaya nyəm*fa*.

Ma lapəna-ke na má tu-keye layate. ^a pa caa yɔyɔtɔyɔ tɔ. Mpi pa yaa cəne si layate tɔ, wontuyɔ kɔne ku kela tɔm ke pa yɔyɔtəyi.

20 Pɔɔŋ luləyəna ka tɔyɔnaya.

Tənaya taale wontu ŋmaaləyi.

21 Kacəka nyutu isotom tee ké ka həntəyi.

Tənaya səsəncasɪ lɔpa lɔcayam nəxɔ.

22 Nyutu ntɪ tɔ tee ké ka wee,

lɔɔɔ nəxɔ nyutu tu-keye həkɔ.

23 Paa pɔxɔ sɔsaya suwa kaa nəxəsəyi.

Yaa Yaatanɪ pɔxɔ lum sɔuna ka nəxɔ taa,

ka cayaɲa naani ké.

24 Nəxɔɔ kaa kpatəna-ke na ka ise si i kraa-ke.

Pəyele pa kaa kra-keye katəka si pa tuləyi ka muna.

Nyɔw tɔm

25 N pəsəyi na n kra nyuw*fa* na kulaya na?

Yaa ku nsəmlɛ ke n pəsəyi na n həkɔ ŋmənaya? ^a tum sɔsɔ wei pa yaa si coco tɔ, isu pa tɔŋyɔ si tɔxɔɔyɔ tɔ.

26 N ká pəsɪ na n sɔsɪ səsəncəŋa ke ku muna tee?

Yaa n ká pəsɪ na n tulɪ ku tamaya na kulaya?

27 N mayasəyi si ku wiina-ŋ na pɔ leeli

yaa ku yɔyɔtəna-ŋ tɔpamm ke?

28 Nyana-ku í ká pɛɛli nəxɔ na?

Yaa n ká kra-kuyɔ yomle ke tam tɔɔ?

29 N ká liyilina-ku isu sumaya na?

Yaa n ká tamɪ-kuyɔ ŋmənaya,

na nyá pɛɛlaa liyiliyina?

30 Tiina kpalaa kaa pɛɛti-ku.

Pəyele taatəlaa ná kaa tala-ku.

^a 40:19 Looŋa kanɛ ka nuw we kate na hepəla taa, tɔ ta nyɪ mpi kpem ^a 40:25 nyuw: Wei utɪ pa yaa si nyuw tɔ, pə pəsəyi na pɔ wee si

31 N ká pəsi na ń waasi ku
 tɔnɔyɔ tənaya ɲmantasi na?
 Yaa ku nyɔyɔ ke n ká sɔ lɔm taa
 wontu sɔsɔntɔ kulaya?

32 Ye n kpa ku tɔɔ,
 ɪɛna ń tɔɔsi yooɔ tɔm,
 n kaa tasa nyilɔyɔ.

41

1 M'pɔyɔ Taaɔa tasaa si:
 Ye yɔlɔ taɲa-ku pə tusa-i ké.
 I kəɲ na í loosi-kuɔy loosuyɔ mayamaya tɔ,
 i pəsəyi kɛntɔlasɔ ké.

2 Yɔlɔ nɔɔlɔ i kraɲɔyɔ ta tala si
 í kuɪ nyuu ɲku ku tɔɔ.
 M'pɔ tɔtɔyɔ nɔɔlɔ kaa mayasi si
 i kuləyi maya Iɔ ma tɔɔ.

3 Awe kəntəna-m na pə wɛɛ si má fɛli pɔntɔ?
 Ma tənna pə təna mpi pə wɛ tɛtɔ tɔɔ tɔ.

4 Ma kaa su yɔɔtɔyɔ ke ku tɔnɔyɔ tɔɔ nyəm tɔm.
 Iɔu ku nɔɔhɛ na ku toɲ na ku teu pə tɔm.

5 Awe kula ku tɔɔ pɔɔlɛɛ na kó naaki?
 Yaa awe ká suɔ ku nɔyɔ taa?

6 Awe haana ku nɔɔlɛ ńtɛ na toɲ?
 Ku kela tɔm wɛ sɔyɔntɔ ké.

7 Ku siyile taa pɔɔlɛɛ wɛ ké ɪɪu
 pa tamsa kɔaləɲ ke təntəmlɛ,
 na pə nyɔɔ ɪɪu pa taala kɔtaalu.

8 A matəna təmaya teu ké təkɔam.
 Heelim mayamaya u pəsəyi na pə suɔ a hɛku taa.

9 Pɔɔlɛɛ anɪ a nyɔkələna təmaya teu
 ké na á kɛntɔ kulɔm, púyɔyɔ fɛi.

10 Ye ku cimsaa, kəkɔ lukɪ ké.
 Ku ɪɛ nɔyəsəna ɪɪu tanaɲ ilim yaakuɔyɔ tɔ.

11 Na kəkɔ mamatəsəɲ lukəna ku nɔyɔ,
 na mamacəyɔlasɔ náá kuləyi.

12 Kəkɔ nyɔɔsi lukəna ku muna tɛɛ ké
 ɪɪu tiyaya wasuyɔ məsaya tɔɔ na huluyɔ kpaaki tɔ.

13 Ku feesiɲ wɛ ké ɪɪu ɲmala kəkɔ
 na mamatəsuyɔ lukəna ku nɔyɔ.

14 Ku luyɔ taa ké toɲ wɛɛ.
 ɪɛna wei í ná-ku i tɛɛ suuki.

15 Ku tɔnɔyɔ tɔɔ pɔɔlɛɛ tamsaa ké,
 na á kɛntɔ kulɔm, na pə wɛɛ toma, pu ciyitiyi.

16 Ku nyamle wɛ toɲ ké ɪɪu pələ.

Tə we toma ké isu nem*fa*. ^a təw we teitei ké na a təna təma təw, na pá cəwəxi isətəa nyənte na kpatúyú.

17 Ye ku kulaa, səxəntu kraaki
alaafəya taa alaafəya nyəma ké,
na pa apalətu yəli na pá seeki.

18 Paa pa səpa-kuvu layate pu sɔvki.
Mpu tətəw, na ηmantaa si na nyəma.

19 Nyəxəlvu we-kuvu teitei ké isu keemaɣa.
Na nyəxəlvu kuvεεmuvu náa weε-ku isu
taav kɔvɔkuvu.

20 Paa təxənvəy-ku na nyəma.
Pəyele pəntəlvεε ná we-kuvu isu nyutu.

21 Akəlvu we-kuvu isu keemaɣa,
na kú nukɪ ηmantaa si wula na kú wəŋixi.

22 Ku lotu təw we ké isu tataa si kuvεηtə si,
na kú teeki na kú yeki afəla təw ké ikpate isu akuyu.

23 Ku pəsəxi tɛŋku lɔm ké isu tiyaya wasəvu tə,
na kú ciyitiyi-wi, isu tulaalə na kpaləpa.

24 Ku yeki ikpate na waali ké, na tə teeki kəkə.
Ilena kuhulan kuli tɛŋku təw, isu akpatəlvu nyəw si.

25 Ku feina tū ke atε cəne.
Pəyele pə ηma-kuvu si kú taa nu səxəntu.

26 Taale wontu fei-kuvu səxəntu.
Nkuvule wontu səsəwntu taa səsəwntu wulav.

42

Soopu tisa si i ké icam

¹ Ḿpóyú Soopu cəwa Taca si:

² Ma nyəma si n pəsəxi pə təna.
Ye n təwa mpi pə pəle n laki-wəxi.

³ Má takayaana nti ma siwa na má laki tə tə təw,
na kuvəxətvu nti tə taa fei ləmayasεε tə.
Tampəna ma yəxətəa ké, ma taa cəkəna.
Təma səsəwna wena Iso lapa tə a tεε-m ké.
Iε ma taa nyi-yε.

⁴ Iso ke ηkpaŋη na má yəxəti.
Maa pəw si-η na hí cə-m.

⁵ Paa yəxətə Iso təm ké
na má nu na ma ηkpaŋvuvu.
Ama nəwəw ké ma na-i na ma isəpəle.

⁶ Pə təw ké ma nyəxəsa ma ti.
Ma pasə ma ti na má caya tətə na təlvəma taa.

ISO MƏLƏNA SOOPU KƏ I WULE TAA

^a 41:16 *nem*: Pəle pa tε nyəma nama fei isu tá nyəna. Nem na namle pa

⁷ Waatu wei Tacaa tēma Soopu ke yəgətənan ke mpv, ɪna í tō Teməŋ tʉ Ilifasi sɪ: Ma mu nyá na nyá taapalaa naale na pááná ké. Pə taɣa pʉlv, í ta təŋ tampana na í yəgəti ma təm, ɪsu ma təmle tʉ Soopu lapu tō.

⁸ Pə tō tō, í caa latəcənaa naatosompəgəlaya, na ɪwaəŋ ke mpv tōtō. ɪ maɣana Soopu na í la mə nyəəŋ tō ké kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tō, na í sələməna-mə. ɪle Soopu tō, ma kaa hō mə ŋkranjʉv na pə keəsəna mə kranjʉv lakasi. Mpi tō, í tá təŋ tampana na í yəgəti ma təm ɪsu ma təmle tʉ Soopu lapu tō.

⁹ Mpuvle Ilifasi, na Pilita, na Sofaa pa polaa na pá la ɪsu Tacaa heela-wə tō, na ɪlé ɪ mu Soopu sələmʉv.

¹⁰ Soopu tēma mpuv ɪ taapalaa ke sələmənəv, ɪna Tacaa mələna Soopu ke ɪ wule taa. Mpuv ɪso ha-ɪ ɪ wənəv ŋku ɪ ka wəna tō ku təm naale.

¹¹ ɪna Soopu taalənaa, na ɪ newaa alvnyəma, na apalvnyəma, na mpa paa nyəma-ɪ hatoo ləŋ tō, pá kəɔ ɪ təyaya taa na í na-wə pá təgə. ɪna pá wii ɪ konyəŋ, na pá səsɪ-ɪ apalv tō ke wahalanaa mpa Tacaa ka tʉ-ɪ tō pa tō. Pə waalı ké paa wei ɪ ha-ɪ pa tē liyitee nyəgəlvʉv na wʉla kukuule.

¹² Mpuv Tacaa koola Soopu pusi kantəkaya nyənsi ke kvantv, na pə kəl kancaalaya nyənsi. ɪ ka wəna heeŋ ke iyisi naanʉwa na liyiti (14000), na yooyoonaa ke iyisi naatoso (6000), na naəŋ kəhaləŋ ke iyaya (1000), na kranjasi alvnyənsi ke iyaya (1000).

¹³ Mpuv Soopu lula apalvpiya ke naatosompəgəlaya, na alvpiya ke tooso.

¹⁴ ɪna í yaa kancaalaya pəelə sɪ Yemima (Alukuku), na naale nyəŋ sɪ Kesiya (Yaaye), na tooso nyəŋ sɪ Kelaa-Hapuki (Cəlavfulaya).

¹⁵ Tətu təna taa, alaa napəlɪ pa taa fəɪ na pá tewa ɪsu Soopu pəelaa mpe. Mpuv pa caa ha-wəgə pa krancoo ke teitei ɪsu pa taalənaa.

¹⁶ Pəle pə waalı ké Soopu tasa pusi nunʉwa na nule (140) ke təgəv. Haləna í ná ɪ piya piya, na sələ sɪ piya piya.

¹⁷ Soopu pusi təwaya, na í kvatəlɪ teu təkunʉku, ɪna í sí.

YONTU NTI PA YOONA ISO HETE TO TE TAKELAYA Kutulutu

Takelaya kane ka ké Yontu na Iso sələmuyv ké. Na nmaalaa waanu waanu nmaana-təyi pusi payale taa. Ilena Iseyeli nyáma koti-ti na pá lakəna-təyi pa Iso taseele.

Iso Təm Yontu nti tə we mpa mpa ké. Lenti ké Iso samtu yontu ke Iso taseele. Lenti ké Iso sələmuyv si í səna na í kenti i yəlaa təw na í yá pa nyuyv. Lenti ke kúpəntəj tisyu ké si Iso í tayani pa təwakəlle. Lenti si pá sɛɛna Iso ké í na təmle ke i koola-weye kúpənto tə pə təw. Lenti ile, pa wiikina Iso si í hə pa kolontunaa nkpaŋuyv.

Yesu mayamaya tɔwa yontunaa lempra ke i seyesuyv taa. Ilena Nəyɔ Suw Kufalaya nmaalaa tu-təyi pa takelası taa, haləna saŋa yontunaa mpe pa ké Iso seela pulv kupam ké.

Yontu nunwa na nule na naanwa (150) nu isəna pa faya-ti təyɔb.

Kancaalaya nyəntv, titite 1–41

Naale nyəntv, titite 42–72

Tooso nyəntv, titite 73–89

Liyiti nyəntv, titite 90–106

Kakpası nyəntv, titite 107–150

TAKELAYA KANCAALAYA NYƏŋKA

1

(Yontu 1–41)

Lelej nuw mayamaya

¹ Lelej nuw nté yulv wei u tənəyi asayaa layatu tasuyv, na u laki mpa pa kisiyi Iso nyəntv tə pa kulapəle tə. Pəyele í na Iso wonlāa paa cakı tə.

² Ama Tacaa kuseyesətv húləsəyənə i lanje, na í kaləyi-ti na í mayasəyi tə təm ke i taa ké ilim na ahoov.

³ I we ké isu tuyv ŋku pa səwa kacəka taa na kv luləyi kv waatunaa tə. Kv hatv u lontiliyi.

⁴ Ama asayaa ná fei mpv.

Pa we ké isu lətv nti heelim kpaəyi tə.

⁵ Pə təw ké pa kaa tul-təyi Iso hvule wule. Na wakəllaa ná kaa svv Iso yəlaa kpekəle taa.

⁶ Mpi tə, Tacaa paasəyənə siyisilaa ké.

Ilena wakəllaa mpaav náa wakəlayi-we.

2

Wulav wei Iso ləsaatə

¹ Pepe təw ké piitimnaa cvka pə taa, na yəlaa náa hvvki hvwee kpa nyana ke mpv?

² Na awulumpiya náa səsəyi atə awulaa təw si, pa kuləyi Tacaa na i kuləsv pa təw na pá yoona-we.

³ Na pá tən si pá ce pa həkvtv na pá lu nmakəlvv taa.

4 Ama Tacaa ná we i kumte tɔɔ ké
isɔtaa ké na í wonjiyi-we.

5 Na í nyaasɛyi-we na í páná, na í kalɛyi si:

6 Ma lɛsɛna ma wulaɔ na má kpa-i Siyɔɛn pɔɔyɔ naɲɲ nyɛɲku
taa.

7 Maa yaɣi nti Tacaa siwa tɔ.
I heela-m si: Nyagale ma pɛyɔɔɔ,
saɲa ke ma lɔla-ɲ.

8 Si ma sɛlɛm-i piitimnaa na í ha-m, na antulinya tɛna
pɛsi ma nyɛm.

9 Maa ɲmakɛli-we na nyɛɲɔɔyɔ kɔ́ɔtɔyɔ, na má faɣa-weɣɛ
hɔɔɔlasi isi heɛɔ.

10 Awulaa í kpaɣa lɛmaɣasɛɛ, na aɛ sɔsaa náa nu
kpaalɔyɔ.

11-12 Si pá pɛti pa tɛyi Tacaa
na pá nyaɲna-i na pá nyi i sɔsɔɔntɔ tɔɔ,
na pá wiliti na pá hɛnti-i aɛ.
Pá taa kɔɔ na í muna-we na páná na pá le.
Mpi tɔ, í páná u laa kpaɔ.
Lɛlɛɲ nuɔlaa nté pa tɛna mpa pa cɔɔsɛyi i tɛɛ tɔ.

3

Kolontunaa cɔɔna Tafiti ke kotaya

1 Tafiti yontu.

Pa keɛsa tɛ taa ké isɛna í seekaya i pɛyɔɔɔ Apɛsalɔm tɔ.

2 Hai Tacaa, ma kolontunaa tɔɔwaya.
Mpa pa kulɛyi ma tɔɔ tɔ, pa hukaa ké.

3 Pa yɔɔtɛyi ma tɔm na pá tɔɲ si:
Isɔ kaa sɛna-ɲ.

4 Ama Tacaa, nyagale ma kpante,
nyá tɔyɔna-m teeli na í kusɛyi ma nyɔyɔ.

5 Ye ma yaa-ɲ si í waasi-m,
n cɔɔki nyá pɔyɔ naɲɲ nyɛɲku tɔɔ ké.

6 Ma hɛntɛyi na má tooki na má feɲ tɔ,
Tacaa paasɛɲanana-m.

7 Maa nyaɲna kolontunaa iyisi iyisi wei i tama-m kotaya tɔ.

8 Hai Tacaa, kɔɔ.
Ma Isɔ, ya-m.

N makɛ ma kolontunaa nɔɔsi ké na í holiyi pa kela.

9 Tacaa nyá tike n waasɛɲna.

Kooli nyá yɛlaa ke kɔpantɔ.

4

Tacaa kisuyɔ ke tɔm tɔyɔ

1 Tafiti yontu nti pa yɔɔna saɲku na tɛ we Yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, Iso cō-m waatu wei ma wiikina-ŋ tō.
Nyayale ma tampana halu.
Nyá waasana-m maa weu lanwakalle taa tō.
Nyəni ma pətəətəle na n̄ nu ma kəsələmütu.

³ Mpa me mə pɛkəyi si í cayaana-m na í tuu-m müsŋ tō,
pələe ké mu heesi ma nyuyü kyü na kaloolaya?

⁴ I nyi si Tacaa lapa-m pɛlee səsəna ké.
Ye ma yaa-i si í waasi-m i nuki.

⁵ I sele, ɪe i taa pənti.
I pona ləmayasɛe ké mə təhəntələnaa ké ahoō na í caya tətīyitiyi.

⁶ I pəti mə təyi Tacaa na í lapi-i kətasi nsi sə təŋaa tō.

⁷ Paɣale wiikina si:

Awe ka yele na tō nu leleŋ?
Tacaa nyəni tá tō na ɪse kupaana.

⁸ Ama n tu ma taa ké lanhulbmle na pə kəli
mpɛye waatu wei pa wəna pa təyənaya
na pa sɔlm tuutuuma tō.

⁹ Ma həntəyi ké na má tooki teu.
Mpi tō, Tacaa tike kentiɣina ma təcayale.

5

Iso sənau pɛkyü

¹ Tafiiti Yontu nti pa yoonə həsi na tə wɛ
Yonyoolaa nyuyü tu yontunaa taa təyɔlɔ.

² Hai Tacaa, nu ma kuyəyətütü na ma mɔla.

³ Nyayale ma wulav səsə na ma Iso.

Nu ma yaav na ma wiinav ké

⁴ tanəŋ tɛɛ, hai Tacaa.

Pə nyaaləyi təyɔ mə kɛɛsəyənə nyá tō na ma təŋaa.

⁵ N ta ké Iso wei i lanle heekəna ɪsayatu tō.

ɪsayav u hikiyi lonte ké nyá tɛ.

⁶ Nyá luyü fɛi kalampaani nyəma.

Pəyele nn caaki mpa pa pɛkəyi lɛlaa na ɪsayatu tō.

⁷ N kpiisiyi kaloolutənəa ké,

na nyá taa kpaakəna yɔlvkɔlaa na ŋmulaa.

⁸ Ama nyá kupantu səsəntu tō
ma pəsəyi ma suv nyá tɛ na səyəntu
na ma luŋ nyá təsele ɪɛntaa.

⁹ Tacaa tiiki-m nyá tampana taa ké ma kolontunaa tō,
na n̄ kpaɪ mpaav na má təŋ.

¹⁰ Pə fɛi si yɔlv í la naani na pa kuyəyətütü.

Wakəlvü tike hɔwɛɛ haɣana pa taa.

Pa nəyɔ taa wɛ ɪsu pəlaav ŋku kv kulaa tō.

Na pá tɔsəyi yəlaa na pa nsəma.

¹¹ Hai Iso kv tasəkəle nyəma mpe pa təm
na ń yele na pa maɣamaɣa pa katəsi kpa-we.
Mpi tɔ, pa isayatu kəla tɔɔv.
Pəyele pa kuləxi nyá tɔɔ.

¹² Ile mpa pa pɛta-ŋ pa ti tɔ pa laŋa ká hɛɛ
na pá wɛɛ ńpɔvɔ tam na ń kentiɣi pa tɔɔ
na nyá sɔɔllaa yɔɔlɔyɔna-ŋ.

¹³ Tacaa, ń kooliɣi kɔpantv ke nyá nuntaa ké,
na nyá pɛɛɛ kentiɣi-wɛɣe kprantɛ.

6

Tacaa waasvɔv ke wahala waatv

¹ Tafiiti yontu nti pa yoonaa ŋmɔsɩ pələfɛi saŋkv
na tɔ wɛ yonyoolaa nyvɔv tv yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa, n mv-m na pááná tɔ
taa hɔ ma ŋkraŋvɔv.

³ Hai, Tacaa, ma tɔŋ tema na ma ka tətɔyɔtɔyɔ.
Waa-m, mpi tɔ, ma mvwa taa saləxi ké.

⁴ Pəlee ké nyá taa ká hɛɛsɩ-m kpanav?
Ma laŋle wakəlaa ké tətɔyɔtɔyɔ.

⁵ Hai, Tacaa məli na ń ya-m.
Waasɩ-m nyá kɔpantv tɔɔ.

⁶ Pə taɣa pɔlv, sətɩ u tɔsəɣi nyá təm.
Pəcɔ nɔyɔlv u saŋi-ŋ atətəle taa.

⁷ Mɔla kɔyɔna-m na má pələxi isəlv m ke
ma kvhəntvɔv tɔɔ ké paa ahoɔ nna.

⁸ Wula mɔlvsa ma isɛ ké na aa tasəxi nav.
Ma kolontunaa lapəna-m mpv.

⁹ Isayalataa mɛ, í tɛɛ í wɛsɩ-m.
Mpi tɔ, Tacaa nu ma wula.

¹⁰ Í nu ma wiinav na í mv ma səlɔmvɔv.

¹¹ Pə líyiti ma kolontunaa təna na sɔyɔntv kpaawɛ,
na pá pəsəyəna pa waali ke kpaakpa na fɛɛɛ na pá seeki.

7

Tacaa sɛɛnav ke i nyəŋ tɔɔ

¹ Tafiiti kawəyayə ŋka i wiikayana Tacaa ke i kolontu
Pɛncamɛɛ tv Kusi təm tɔyɔɔ.

² Tacaa, nyayale ma kentulu.

Ya-m, waasɩ-m ma kɔnyɔntvɔlaa niŋ taa.

³ Pá taa calɩ-m isɩ tɔyɔlasɩ.

Nɔyɔlv kaa lɛɛki-m pa niŋ taa na í ya-m.

⁴ Hai, ma Iso Tacaa,
ye ma niŋ taa wɛ isayavɔ,

⁵ ye ma lapa ma taapalu nɔɔɔɔɔɔ ɪsaɣatu,
yaa ma leeta wei ɪ ɲmakələɣi-m mʊsɔɲ tɔ.

⁶ ɪe ma kolontu ɪ tɔɔɔɔɔɔ-m na ɪ kpa-m
na ɪ feli-m ate na ɪ ku-m na ma teeli si.

⁷ Hai Tacaa, mʊ ma kolontunaa na pááná.
Kuli pa tɔɔ na ɲ waasi-m.

Nyá haana tampana, feɲ ma tɔɔ.

⁸ Piitimnaa ɪ caɣa na pá cɔɔna-ɲ
na nya kpa nyá kumte tɔɔ na ɲ ɲmakəli-we.

⁹ Hai Tacaa, nyá wei n huukəna piitimnaa tɔ,
keesəna ma siɣisuɣu na ɲ ha-m tampana.

¹⁰ Səɲsi asayaa kawalaxa na ɲ sɔɔsi siɣisilaa ke ton.

Nyá nyəmna yəlaa lotunaa taa hɔwee təna.

Nyayale ɪsɔ na ɲ təɲɣi tampana.

¹¹ Nyayale ma kentulu,

na ɲ waasəɣi tampana təɲlaa.

¹² N təɲɣi tampana ke nyá huule taa ké

na ɲ mʊɣi asayaa na pááná ke tam.

¹³ Ye pa kisa layasuyɔ,

n saləɣi nyá layate ké na

ɲ pá nyá tɔɔɔ na ɲ tɔ-weɣe nyəmá.

¹⁴ Yoou wontu kɔkɔkɔtu ke n taɣanəɣi

na ɲ tantəɣi kəkɔ nyəmá.

¹⁵ ɪkaale ke kolontu haɣaa,

na acilayatu wuki-i.

ɪ ka lɔli kaloolaxa.

¹⁶ Wei ɪ hula puuyɔ na ɪ waləsi-kuyɔ teu ke lelaa tɔɔ,

ɪ maɣamaɣa ɪ hotiɣina ku taa.

¹⁷ ɪ kawalaxa na ɪ mʊsɔɲ mələɣi ɪ nyuyɔ taa ké.

¹⁸ Maa sa Tacaa ke ɪ siɣisuɣu tɔɔ.

Na má yoo yontu na má tala ɪsɔtaa ɪsɔ Sɔsɔ.

8

ɪsɔ sɔsɔəntu na yulu nyuyɔ kuvuyɔ

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina Katɪ nyéma sanɲu
na tɔ we yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, ɪsɔ Tacaa,

nyá hæte ɪ yaa tetu təna taa.

Na má san nyá teu mpi pə kəla ɪsɔtaa nyəm tɔ.

³ Ahɔɔbmnaa na pəcəncələm maɣamaɣa ná sanɲ-ɲ.

Na pé we ɪsu kolunɲa ɪcate ke n ɲmawa na ɲ cɔɔsi

nyá kolontunaa, na ɲ təkəɣi nyá tɔɔ kullaa nɔɔsi.

⁴ Saa wei ma nyənəɣi nyá ɪsɔtənyuyɔ ɲku n ɲmawa

na ɪsɔtu na ɪsɔtɔɔɔnɲasi nsi n su si lona taa tɔ.

- 5 Ɔe ma pɔɔsɛyi ma ti si:
 Yɔlv kɛ we na ń tɔɔsɛyi i tɔm?
 Yaa yɔlv pɛyaya tu kɛ we na ń paasɛyana-kɛ?
 6 N laɓa-i kɛ na í sɛki-ŋ pɛɔ,
 na ń tu-i teeli na ń kɔsi i nyɔyɔ.
 7 Nyá tɔna-i si í ŋmakɛli wontu nti n laɓana nyá ninj tɔ
 na ń tu pɛ tɛnaya i nɔɔhɛɛ tɛɛ.
 8 Pɛ kɔɔyav naaŋ na heeŋ na pɛŋ
 na pɛ kɔɔɛŋna taale wontu.
 9 Na sumasi na tiina
 na tenku taa nyɛm tɛna tɔ.
 10 Hai, Ɔsɔ Taɔaa,
 nyá hɛɛ yaawa tetv tɛna taa kɛ.

9

Ɔsɔ paasɛnav kɛ kɔnyɔntɔnaa na wahala nyɔma

- 1 Tafiiti yontu nti pa yookina nɔyɔ sɛkɔpɛlaya
 na tɛ we yonyoolaa nyɔyɔ tv yontunaa taa tɔyɔlv.
 2 Hai, Taɔaa maa sa-ŋ na ma lotu tɛna,
 na má yɔyɔti nyá tɛna kɔɔpampana tɛna tɔm.
 3 Nyaya maa yɔɔlɛna na laŋhɔlvɔmle na má wiliti,
 na má yoo ɛsɔtaa Ɔsɔ Sɔsɔ nyaya yontu.
 4 Ma kolontunaa tula tapɛŋ
 na pá seliyi nyá ɛsentaa na pá hotiyi.
 5 N tayana ma tɔm na ń ha-m tampana.
 Siyisyu ke n tɛŋyɛi na ń huukɛna nyá kumte tɔɔ.
 6 N hɔŋ piitimnaa ma ta nyi ɛsɔnaa mɛɛ pa ŋkɔɔŋŋ kɛ,
 na ń wakɛlyi asayaa mɛɛ,
 na ń huɛyɛi pa hɛla ke tam tɔɔ.
 7 Pɛ kpiisa-we na pá lá yem kɛ tam tɔɔ,
 na pa aɔalɛɛ pɛsi kɔɔntɛlasɛ,
 nɔyɔlv u tɔɔsɛyi a tɔɔ.
 8 Ama Taɔaa ka tɔyɔna kawulaya ke tam tɔɔ.
 Ɔsuwa i huɔle kumte.
 9 Ɔni i huukɛna antulinya yɔlaa na siyisyu,
 na í tɛŋyɛi tampana u fayasɛyi piitimnaa.
 10 Taɔaa kentiɔina mpa lɛlaa muɔuliɔi tɔ
 na pá ɔɔsɛyi i kin ke pa laŋwakɛlle waatɔnaa.
 11 Hai Taɔaa, mpa pa nyɛmá nyá hɛɛ tɔ,
 pa tɔyɔ-ŋ naani kɛ.
 Mpi tɔ, nn lɔɔki mpa pa pɛɛkɛyi-ŋ tɔ.
 12 Ɔyoo Taɔaa wei i kumte we Siyɔŋ tɔyɔ yontu,
 í kɔaali i kookalɛnaa tɔm ke piitimnaa taa.
 13 Mpi tɔ, i ká lɛɛti yɔlvkolaa,

na í tóosí wahala nyóma tóo,
u sáókí pa wiinan tóm.

14 Hai Tacaa, nyəni ma pətətəle,
na n̄ na wahala wei ma kolontunaa tɔyɔ-m tə.
Ləsɪ-m səm nɔyɔ taa.

15 Waatu unəyi maa yoo nyá samtu tənaya Siyən nyóma taa.
Na má yóoləna nyá waasoyu tóm.

16 Piitimnaa hota pɔɔyɔ ŋku pa hulaa tə ku taa ké.
Pa puluyɔ ŋku pa mayamaɣa pa nyəpa tə ŋku ku kpana-we.

17 Tacaa hɔla ɪ tɪ na í tənəyi tampana na í huukəna.
Yulɔ ɪsayaɔ kra ɪ təyi ɪ mayamaɣa ɪ katəka taa.

18 Asaya na piitimnaa mpa pa tənə pa sɔɔ Isə tɔɔ tɔ,
paa məli atətəle taa.

19 Ama Isə ná kaa sɔɔ wahala nyóma tóo.
Konyəntunaa tɛɛluyɔ ná kaa saali paa pəlee.

20 Hai, Tacaa kuli,
yulɔ ɪ taa tɔyɔ nyá tóo.
Kónə mpa pa ta nyɪ-ŋ tɔyɔ nyá ɪsɛntaa na n̄ huuna-we.

21 Yele na sɔyəntu kra-we,
na n̄ huli-we sɪ pa ké yəlaa ke yem.

10

Sələmuyɔ sɪ Isə í huli tampana

¹ Hai, Tacaa, pepe tóo ké n̄ hatəlaa,
na n̄ ŋmɛsəyi nyá təyi laŋwakəlle kuyɛɛŋ?

² Isayaɔ muɣuliyi konyəntu ké na kalampaani.
Yele na pa mayamaɣa pa katəsɪ kra-we.

³ Isayaɔ hən ɪ tɪ na ɪ konyuluyɔ huwɛɛ ké.
Na í təkɪ kasəyaya asilima nyəŋka.

Na í wəŋiyi Tacaa na í tɔkɪ-ɪ.

⁴ Isayaɔ ləmayasɛɛ nté kalampaani.
ɪ yɔyɔtəyi sɪ: Isə u hən yulɔ ŋkraŋuyɔ,
pəyele Isə tu fɛɪ.

⁵ ɪ kulapəm lakɪ teu ke paa waatu wei ké.
Isə nyá huule kəla-ɪ pooluŋ ɪ ta cəkəna.

Nɔyɔ taa heelim ke n̄ hosiyi
nyá kolontunaa tənə sɪ n̄ kpiisi-we.

⁶ Isayaɔ makɪ ɪ laŋle taa sɪ: Pələpɔ kaa ciyiti-m.
Wahala kaa mayana-m paa pəlee.

⁷ Mpusi tənuyɔ na təm looluyɔ na tɔsuyɔ
na acilayatu təm na ɪsayaɔ wɛnna ɪ nɔyɔ taa.

⁸ Acalisi kin ke ɪ ŋmɛləyi
na í cənəyi wahala nyóma na í kuyɪ mɔsɔŋ.

⁹ ɪ wɛ ɪ tənɛmelle ké ɪsu tɔyɔlaya ke ka lonte taa.

Na í ceñəyi si í kpa konyəntu na í tu-í i puluyu taa.

¹⁰ I papəyi ké na í ten wahala nyáma ke í səkpañ taa.

¹¹ I taa kɛɛ si Isə səkki
na í keesəyi í ise u nyənəyi paa pácə.

¹² Hai, Tacaa Isə kuli na í waasi
taa sək wahala nyáma tək.

¹³ Pepe tək ké isayau wonjiyi-ñ na í tən si:
Isə kaa hə ma ñkpañyuy se.

¹⁴ N nyənəyi na í naaki konyəntu wahala,
na í nəxəsɛ si n paasəxəna-í.
Nyaga í petəyi í ti,
pácə nyá waasəxəna sulau.

¹⁵ Peli isayau niñ na í pəsí-í i kawalaya tək
nəxəɓ í taa təkí í təm.

¹⁶ Tacaa nyagale wulau ke tam tək.
N ká kpiisi piitimnaa kpaí nyəm tənaya tetu taa ké.

¹⁷ N nukí konyəntunaa sələmyuy ké,
na í keñ ñkpaññ na pa tək na í haaki-wɛyɛ apalotu.

¹⁸ N ha suluwaa na mpa pa muɣɣaa təyɔ tampana.
Ilena í pɛ yəlaa mpa pa ñmana tetu təyɔ mpaau
sí pa ñmakəli lɛlaa.

11

Tacaa kiñ təcəsəle

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuy tu yontunaa taa təxəɓ.

Tacaa kiñ ke ma təcəsəle wɛɛ.
Iɛ isənaya mə heeliyi-m si má se
na má ñməli pəñ taa isí sumaya.

² Pə taya pɔɓ, asayaa pama pa tək
na pá tu nyəmle ke hika tək
sí pa təkí səkpetuy taa ké yəlaa kupaama tək.

³ Ye kiñ saala yem,
Isə kusəsutu tənɓ pəsəyi we?

⁴ Isəttaa ké Tacaa kumte wɛɛ,
na í wɛ í təsɛɛɛ nənñ nyənte taa cənɛ.
I naaki yəlaa ke timpi pa wɛɛ təyɔ,
na í nyəmá pa kulapəɛ.

⁵ Tacaa nyəma siyisilaa ké.
Ama í taa kpaana asayaa na mɔsəntunaa.

⁶ I yeki na kəkə pɛɛ na pə heelim tii pa tək.
Pa paa tete nté.

⁷ Mpi tək, Tacaa ké siyisilu ké
na í səkla kusiyisim.
Siyisuy tənɓaa ká na-í na pa isəpɛɛ.

12

Tacaa təkuvv ke i nəsı suv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina ηmusi pələfει naanuwա sanjku na tá we yonyoolaa nyuvv tu yontunaa taa təyolo:

² Hai, Tacaa waasi,
nyá yəlaa tənja saalvuvv ké.
Mpa pa muna pá la-weye naani tə pa tənja pasuvv.

³ Yəlaa cayanav tike ke paa wei i laki,
pa lotu we naale naaleye na pá looliyina pa ntompee.

⁴ Tacaa kpiisi tvsəlaa
na kalampaanı nyəma təna.

⁵ Na mpա pa tən si: Tá nsəmlε nté tá tən,
tá tənna tá ntompee.
Awe ka ηmakəli-tv?

⁶ Mpuv Tacaa təma si:
Kuvyontv wei pa ləkəyi tə
na wahala tv wei i mələyi tə
pa tə maa kulı na má ya
mpa pa caa tə pa nyəəj.

⁷ Tacaa kuvəyətvtv we ké təcειει isu liyitee nyəxəlvuvv
ηku pa tv kəkə taa na pá nyaalı təm naatosompəxəlaya tə.

⁸ Tacaa, nyáá təkı nəsı nı suwa sı
n ká kenti-tvuvv tam ké yəlaa mpε tə.

⁹ Asayaa mpε pa cəkı paa timpıyı,
na isayətv təkə yəlaa təna.

13

Nıj təkuvv ke Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuvv tu yontunaa taa təyolo.

² Hai, Tacaa, waatv wei ké n ka yele
ma tə səv ke tam ké mpv?
Na n yelev-m nyá tv ηmesuvv?

³ Ləmayasεε na nəxəsεε kuvv-m tam ké.
Na ma kolontu náá təkı ma təv.

⁴ Hai, Tacaa ma ləv,
nyənı-m na n cə-m,
na n cε ma isentəv.
Na má taa too səm tom.

⁵ Na ma kolontunaa í taa tə sı pa kəlaa,
na ma patanaa náá paana ma cεηlvuvv.

⁶ Nyá kuvəntv ke ma tēləyi,
na ma yələyənə nyá waasvuvv.
Tacaa maa yoo-η yontu ke
kuvəntv ntı n lapə-m tə tə təv.

14

*Yalaa kupama na pa Iso ké antulinya isayav taa
(Yontu 53)*

¹ Tafiiti yontu nti tã we yonyoolaa
nyũyũ tũ yontunaa taa tũyũ.

Kũmɛɛmɛmɛmɛmɛ mɛyɛsɛyɛnɛna ɪ taa sɪ Iso fɛɪ.
Yalaa mpe pa wakalaa ké na pá lakɪ acaalɛtũ,
kupantũ latũ fɛɪ.

² Hatoo isɔtaa ké Tacaa nyɛnɛyɛnɛna atɛ yalaa
sɪ ɪ naakɪ sɪ lɛmɛyɛsɛɛ tũ nɔyũɔ ɪ pɛɛkɛyɪ ɪ sɛɛɔ na.

³ Pa tɛna pa yela ɪ mpaav ké na pá wakali.
Kupantũ latũ fɛɪ pa taa, paa kũɔɔm.

⁴ Tacaa sɪ: Kawalaya lataa tɛna fɛina lɛmɛyɛsɛɛ.
Pa pɛsa ma yalaa ɪsɪ tũyɛnɛyɛnɛna na pá tɔkɪ paa sɛɛkɪ-m.

⁵ Tɛnɛyɛnɛnɛ paa selina sɛyɛntũ kɛ sɔsɔm.
Mpi tɔ, Iso ká wɛɛ mpa pa nukɛna-ɪ tɔ pa waahɪ.

⁶ Konyɛntũnaa tɛɛɔyũ kɛ ɪ caakɪ wakɔɔyũ.
ɪɛ Tacaa keɛ pa kpũɔyũ tɔtũɛ.

⁷ Hai, ma kooliyɪ ké sɪ
ɪsɛyɛɪ nyɔma waasɔyũ ɪ luna Iso kɪɪ kɛ Siyɔɪ pũyũ taa
ké waatũ wei Tacaa ká mɛɪɪna ɪ yalaa mpa paa kuuwa tɔ.
Yakɔpũ lũɔyũ nyɔma ɪsɛyɛɪ nyɔma
ká ɪmaalɛna lɛɪhũɔɔmɛ sɔsɔɔɛ.

15

Isɔsɛɛtũ nti Tacaa caakɛna ɪ yalaa tɔ

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa awe mũnna nyá tɛsɛɛɛ taa sũũ?
Na pũntũ caɔa nyá Siyɔɪ pulɛyɛ naɪɪɪ nyɛɪka tɔ?

² Yũɔ wei ɪ kɪɪ pa kaa na ɪsɛyɛtũ na ɪ tɛɪɪyɛ kũsɪyɪsɪm
na ɪ yɔyɔtɔyɪ tampana wɛna ɪ nyɔmá ɪ lotũ taa tũyũ.

³ Pɔ tɛ yũɔ ɪ cakɛna lɛɛaa.

Pɔcɔ ɪ lakɪ ɪsɛyɛtũ kɛ ɪ tũyɛntɛɛ yaa ɪ tũ-ɪ fɛɛɛɛ.

⁴ Yũɔ ɪnɪ ɪ taa kpaakɛna mpa Iso ɪ caakɪ tũyũ.
Ama ɪ tũyɛna mpa pa nyɛɪɪna Tacaa tɔ.

Ye yũɔ ɪnɪ ɪ sɪ nɔyɔ ɪ layɛsɛyɪ-ke, paa pɪ caalɪ-ɪ ɪsɛna.

⁵ Ye nɔyɔɔ kɛnta ɪ kɪɪ kɛ lɪyɪtɛɛ ɪ pɛɛkɛyɪ kasɔyɛyɛ.
Pɔ tɛ yũɔ kaa mũ kũhav na ɪ lɛsɪ pɔpɔtũ aseeta
na ɪ kũ tampana tũ tɔm.

Pɪ cɛɪɪyɛɪ wei ɪ tɔka yaasɪnaa mpe tɔ.

16

Wei pɔ yapa sɛm nɔyɔ taa tɔ ɪ lɛɪhũɔɔmɛ

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Iso, kenti ma tɔɔ,
nyá kɪŋ ke ma caa ma cɔɔsi.

² Ma heela Tacaá si: Nyagale ma caa,
nyá kɪŋ tike ke ma nuiki leleŋ.

³ Iso yɔlaa mpa pa we tetu taa tɔɔ ma caaki teu.

⁴ Yɔlaa luləsəyi tunj ké na pá tɔŋəyi kra nyəŋ.
Ma kaa laa tunj yaa má tu yaa i hɔla na ma nɔɔ.

⁵ Tacaá, nyagale ma paa tete,
n haaki-m mpi ma nyuləyi tɔ.
N tɔka mpi pu maɣana-m cele tɔɔ nyá niŋ taa.

⁶ Ma paa tete kɔpampante nte ma hikaa tɔɔle,
ma laŋle heena nyá kɔhaham mpi.

⁷ Ma see ma layatu tasɔlv Tacaá.
Paa ahoo taa pə seɣesəyi-m ma taa ké.

⁸ Ma naaki Tacaá ke tam ké.
Maa ceŋləyi, mpi tɔ, n we ma kɔŋkɔŋ taa.

⁹ Pə tɔɔ ké ma heesaa maa nyəŋna pulɔpu,
na ma laŋle hɔlvmaa na má yɔləyi.

¹⁰ Mpi tɔ, n kaa peti-m atetəle taa.

Yaa n yele si nyá kɔsɔlv má,
má tu sɔŋ pəcɔ maɣamaɣa.

¹¹ Nyá hɔləɣana-m weesuɣu mpaav
nyá kɪŋ ke laŋhɔlvmlɛ sɔsɔle wee.
Na n haaki leleŋ tam nyəŋ.

17

Wahala tv sɔləmɔvu ke Iso

¹ Tafiti sɔləmɔvu ke Iso.

Hai, Tacaá, ke ŋkraŋŋ na n nu ma sɔləmɔvu,
na ma wiinau, na n yele na pá tɔŋ tampana ke ma tɔm taa.

Kaloolaya fei ma nɔɔ taa.

² Nyaa teesina ma tɔm.
Mpi tɔ, n tɔŋəyi tampana ke pə taa ké.

³ Ye n kɔma ma kɪŋ ke ahoo
na n wiili too ma lotu taa,
n kaa na isayatu.

Ma taa tɔm na ma kɔyɔɔtɔtɔ ké kɔlvɔm ké.

⁴ Nyá kɔyɔɔtɔtɔ ke ma tɔka ma lakasi taa,
ma ta tɔŋ mɔsvɔŋtɔnaa mpaav.

⁵ Nyá nyəŋku ke ma nyɔɔnaa,
maa heləyi.

⁶ Hai, Iso, nyaga ma yaaki.
Mpi tɔ, n nuiki.

Ke ŋkraŋɔvu na ma tɔ na n nu ma kɔyɔɔtɔtɔ.

⁷ Wati-m nyá kɔpantu.

Nyá waasəyənə mpa pa tɔyɔ-ŋ kpɔɔyɔ
tɔyɔ pa kolontunaa niŋ taa.

⁸ Kenti ma tɔɔ ɪsu ɪsələ taa pəyaya.

Na ń ɲməsi-m nyá keŋ tee.

⁹ Ke ma kolontunaa asaɣaa
ɲmakəllaa mpa pa tama-m tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Pa feina pətɔtəle,
pa yɔyɔtəyi kalampaani tɔm.

¹¹ Pa tama-m ké na pá we ma waali təkpram,
na pá feŋiyi si pá pɛti-m atɛ.

¹² ɪsu tɔyɔlasɪ cɛŋyɔyɔ si
si cələyi si tɔyɔnaya tɔ.

¹³ Tacaa kuli pa tɔɔ na ń pəsi-weye kɛntələsi.
Ya-m ɪsayaɔ niŋ taa na nyá layate.

¹⁴ Tacaa kpiisi-we na nyá niŋ.
Na pə ləsi mpi pə ké pa taa nyəm tɔyɔ weesuyɔ nyəm taa.
Na ń nyɔɔsi-weye nyan lɔm mpi n si-we tɔ.

Pa piya í nyɔɔ na pə kv pɛle na pá kaasi pa saalənaa.

¹⁵ Ye ma ɪle, maa ná nyá ɪsentaa ké ma tampana tɛŋyɔyɔ tɔɔ.
Na má fema ma nyəni-ŋ ɪsəna ma caa tɔ.

18

*Wulav lapa aka na í saŋ ɪsɔ ké pə tɔɔ
(Samiyeeɪ II 22:1-51)*

¹ Tacaa tɔmlɛ tɔ Tafiiti yontu nti ɪ samna ɪsɔ ké saa wei ɪsɔ
waasa-ɪ Sayuli na ɪ kolontunaa ɪləaa tənə niŋ taa tɔ.
Nti tə wenna yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa cənɛ si:

² Tacaa, ma luyɔ sɔv-ŋ ké,
nyayale ma toŋ.

³ Nyayale ma kɔkpramuyɔ na ma təcɔɔsələ toŋ nyəntɛ,
nyá waasəyənə-m, nyayale ma ɪsɔ na ma cɔɔsəyənə-ŋ.
Nyayale ma kpáluyɔ na toŋ wei ɪ waasəyi-m tɔ.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.
Nyá yarəna-m kolontunaa niŋ taa.

⁵ Səm ka tɔ-m alukpala ké,
na pə nyaasəyi-m ɪsu pɔyɔ ɪsaya.

⁶ Atɛtələ ka hɔka-m tə ɲmisi ké
na səm náa tuti-m na pə puluyɔ.

⁷ Ma yáa Tacaa ke ma lɔŋwakəllɛ waatɔ si í waasi-m.
Ma kiisaa na í nu ma nɔyɔ ke ɪ təyaya taa.

⁸ Pááná kpa ɪsɔ na tɛtɔ sele,
na pɔɔŋ náa sele too ɪ kila tee.

⁹ ɪsɔ tɔwa kəkɔ na ka cəyɔlasɪ na ɪ nɔyɔ
na ka nyɔɔsi luna ɪ muna tee.

¹⁰ ɪsɔ lumsa ɪsɔtɔnyɔ na í tii.

Na i nōhēē tēē ké isōtōnyu kpusəŋ nyəŋku.

11 Iso cəŋa isōtaa tillu tōo na í kuləŋi hōntu,
ke heelim tōo.

12 Iso taka i təŋi səkrətyu
na í wē tēu ŋmōntuyu kukrəetyu tēē.

13 Iso nyaləmāle tēē-i nōŋo na tə yasəŋi isōŋmōntu
na tə ləku tēu tōmpēē na kəkə cəŋalasi.

14 Isōtaa Iso Səsə nōŋo nu
isōtaa ké isu tēu hola.

15 Iso tōwa ma kolontunaa ke nyəmə na í yasi-wē.
Na í tisi pa tōo ké calanaa ke səsəm na pá se yem yem.

16 Tācaa mu páaná na í woso i muna tēē,
na tēŋku tēu nyu na pé ná antulinya kite.

17 Ilena í tisi i niŋ na isōtaa
na í ləsi-m ləm səsəm taa.

18 Na í ya-m ma kolontunaa toŋ nyəma
mpa pa tēē-m tō pa niŋ taa.

19 Ma wahala wule ke pa tuta-m,
Ilena Tācaa waasi-m.

20 Iso sōla-m təŋo i waasa-m
si má cəŋana ma ti.

21 Ma təŋa tampana təŋo n lapa-m mpu,
ma kusiŋisim lapu kasəŋaŋa nté.

22 Ma təŋa Tācaa tōm ké,
ma ta wakələna-i.

23 Ma təŋa nyá kusəsutu təna təŋo.
Ma ta yəku nyá kiiu nakuli.

24 Ma luyu fēi taali nəŋəlu,
təŋo ma kpa ma təŋi isayatu təlate.

25 Ilena Tācaa lēti-m ma tampana təŋuyu tōo.
Ma kusiŋisim lapu kasəŋaŋa nté na í nyəmə.

26 Kupantu ke n fələŋi tə latu.
Na í təŋ tampana na í lana a təŋlu.

27 Yulu í wē tənəŋŋ rúnyu n laki-i.
Ilena í kisi isayau ke i isayatu tōo.

28 N waasəŋi təpasəlaa.
Ilena í tisiŋi kalampaanu nyəma.

29 Ma Iso Tācaa yekina na ma nyaaləm naaki.
Na pé keeləŋi ma səkrətyu.

30 Nyá toŋ ke ma ŋmaakəna kolunja icate,
na má suu na má tuti ma kolontunaa.

31 Tācaa nyá kulaputu wē ké təcōŋŋ.
Na nyá kuyəŋətutu fēi sika.

N kentiŋi mpa pa cəsəŋəna-ŋ tō isu kpalənyu

32 Tācaa nyá tike təkōŋ nté Iso.

Ta Iso nyá tike təkōŋ nté
kukpamuyu ŋku ku kentiŋi-tu tō.

33 Nyá haakəna-m toma.

Na ń tiikiyi-m mpaav kusiɣisuyu taa.

34 Na ń yeki na má pəsəyi sewa na naani
ke pulasi tɔɔ isu nam.

35 N faləsa ma niŋ na yooɔ,
na má nyi tɔɔv toŋ nyəŋku tɔv.

36 N yapa ma nyɔv na pá wɛɛ isu kəkentuɣu.

Nyá toŋ teesiyi-m na má wɛɛna toma.

37 Nyá hasəxəna ma nɔɔhɛɛ tɛɛ,
pɔlvɔv u tuuliyi-m.

38 Na má tɔxɔnəyi ma kolontunaa na má kpaaki-wɛ,
má ta wakəli-wɛ maa mələyi.

39 Na má huɣi-wɛxɛ atɛ,
na pá wɛ ma nɔɔhɛɛ tɛɛ paa tasəyi kɔlvɔv.

40 Nyá haakəna-m yooɔ toŋ
na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m atɛ.

41 N yeki na ma kolontunaa seeki-m
na má wakələyi-wɛ tənəŋnəŋ.

42 Pa wiiwa nɔxɔlv ta waasi-wɛ.
Na pá yaa Isɔ, Isɔ tá cɔ.

43 Ma nuɣuta-wɛxɛ na pá pəsi isu
mɔsvɔv ŋku heelim kpaakəyi tɔ.
Na má feli-wɛ isu hapələɛ tɔɔ afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nɔhɔntɛ taa
na ń su-m piitimnaa nyɔv tv,
na yəlaa mpa ma taa nyi tɔ pá laki-m təmlɛ.

45 Yɛ ma nyəna-wɛxɛ isələɛ,
pa nuna-m ké.

Kpai nyəma piya seekina-m.

46 Sɪ naani leki-səyi na sɪ seliyi
sɪ koloosi acalɛɛ taa na sɪ luki.

47 Tacaa nyá wɛnna.

Nyaxalɛ ma kɔkpamvɔv ŋku kɔ kentiyi-m tɔ, maa sa-ŋ.
Maa tala ma Isɔ ma waaslvb nyá.

48 Nyá lɛɛtəxəna na ma nɔxɔ,
na ń tisiyi piitimnaa ke ma tɛɛ.

49 Nyá yakəna-m ma kolontunaa niŋ taa
na ń laki na má kələyi-wɛ.

Na í yaki-m mɔsvɔv tv niŋ taa.

50 Pə tɔɔ ké maa sa-ŋ piitimnaa taa,
na má pɔvɔli nyá hətɛ.

51 N tvɣi nyá wulav ke akaitv səsəontv,
na ń la kɔpantv ke nyá kɔləsv Tafiiti,
na ilé i piitim nyəma ke tam tɔɔ.

¹ Tafiiti yontu nti tã wẽ yonyoolaa nyũyũ tũ yontunaa taa tãɣɔɔ.

² Isɔtũnyũ hulãxãna Isɔ nyá teeli na kũ kpaalãɣi nyá kulapãle.

³ Wule seɣesãɣãna lentẽ ke tã tãm. Na ahoo náá heeliɣi lenna ke a tãm.

⁴ Pũ yãɣotãɣi si yũb í nu pã nõɣɔ.

⁵ Paa na mpũ, pã tãm cõõki antulinya tãnasĩ tãnya.

Isɔ sika ilim ke cokãle ke isɔtaa kã.

⁶ Pã wẽ kã isũ akpaalũ lukũyũna i nanj taa tã, na í tũɣi mpaav na lanjholũmle isũ aka.

⁷ Pã lukãna antulinya tãnya kanẽɣe, na pã tãlãna lãjka.

Pũlpũ u fitiɣi pã hanãɣa.

⁸ Tacaã nyá kiinj wẽ kã tãcũnj, na í haaki tonj na weesũyũ.

Tacaã nyá kusãsutũ ta siti tã wẽ kã tãcũnj.

Tã kuliyi mpa pa ta nyi pũb tã pa isẽ.

⁹ Tacaã nyá kũtũtũtũ siɣisaa kã na tã heesãɣi mpa pa nukãna-ti tã pa lanã.

Nyá kiinj siɣisaa kã tãkpataa,

na í kuliyi isẽ.

¹⁰ Tacaã nyamnav tewãɣa,

yãlaa ka nuna-ŋ rũpũyũ tam tã.

Nyá kusãsutũ wẽ tampana kã na tã siɣisaa.

¹¹ Tã kãla wũlanaa kũpampama ke teu.

Na tã kãli tunj setãɣa nim nyãjka maɣamaɣa ke lelenj.

¹² Nti tã seɣesãɣãna nyá tãmlẽ tũ má.

Tã tãkũyũ taa ma waaki ma weesũyũ taa kã.

¹³ Nõɣɔɔ u cekãɣãna i tasãkãle.

Wii maɣa timpĩ ma ta cekãna tã.

¹⁴ Kenti-m kalampããni nyãma,

pa taa ŋmakãli-m.

Waatu inãɣi maa te teu na í fiti-m kũpãntũyũ isãɣav.

¹⁵ Mũ ma kũyãɣotũtũ na nti ma maɣasãɣi ma lotu taa tã.

Hai, Tacaã, nyãɣale ma waasũbũ

na ma kũkpãmũyũ ŋku kũ kentiɣi-m tã.

20

Wulan tãã sãlãmnyũ

¹ Tafiiti yontu nti tã wẽ yonyoolaa nyũyũ tũ takãlaya taa tãɣɔɔ.

² Hai, Tacaã í mũ nyá kusãlãmũtũ ke nyá lanjwakãlle wule. Yakãpũ Isɔ inũ i kenti nyá tã.

- 3 Na í lu í tɔyɔɔ taa ké Yosalem ke
 Siyɔŋ pɔɔɔ taa na í kɔɔ nyá waasɔyɔ.
 4 Í tɔɔsɪ nyá kɔtasɪ tana tɔɔ,
 na í mu nsi kɔkɔ lusa sɪ tana tɔ.
 5 Í ha-ŋ mpi n sɔɔla teu tɔ,
 na í la mpi n caaku tɔ.
 6 Íle tá laŋa ká heena nyá nyɔyɔ yaru tɔm.
 Mpi tɔ, tá Iso hɛte taa ké tɔ pəsəna akanaa.
 Tacaa í la pə tana mpi n sələməyi tɔ.
 7 Pənente ma nyəma sɪ Tacaa
 waasəyi wulav wei n ləsaa tɔyɔ,
 na í cɔ-i nyá tɔyɔɔ taa ké hatoo isɔtaa.
 Nyá toŋ sɔsɔŋ waasəyana.
 8 Payale ná teeləyi pa yoou krayanəŋ ké,
 na lɛlaa ke pə keekena.
 Ama tá ile, tá Iso Tacaa ke tá nyənəyi.
 9 Mpe inɪ pa nukiyi ké na pá hotiyi.
 Ilena taa səŋa isɔ tɔca.
 10 Hai, Tacaa, waasi wulav.
 Cɔ-tɔyɔ waatu wei tɔ yaaki-ŋ tɔ.

21

Wulav teelɔyɔ ke Tacaa

- 1 Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
 nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.
 2 Tacaa wulav laŋle heena nyá toma sɔsɔna ké.
 Na í ŋmaaləyana nyá waasɔyɔ pə feina.
 3 Mpi í luyɔ sɔɔlaa tɔyɔ n ha-i,
 n ta pɛm-i í kɔsələməm.
 4 N koola-i kɔpantu ke tuutuuma.
 N tema-i wɔla ntenuyu.
 5 Í sələma-ŋ weesuyɔ na í ha-i,
 na ku tayali teu.
 6 N waasa-i na í teeli tɔɔ sɔsɔm.
 Na í suu-i teu na sɔsɔntɔ.
 7 N kooliyi-i kɔpantu ke tam tɔɔ ké,
 na í wɛ í kin na í laŋle hɔləməyi.
 8 Wulav pɛta í təyi Tacaa ké.
 Na isɔtaa Iso Sɔsɔ kɔpantu tɔɔ,
 pə kaa cɛŋli-i.
 9 Hai, wulav, nyá niŋ í wɛɛ nyá kolontunaa
 na mpa paa caa-ŋ tɔ pa tɔɔ.
 10 Kɔyənku n kɔŋ tɔ,
 n ká tɔ-wɛyɛ kɔkɔ sɔsaya taa ké.
 Tacaa n ká kpiisi-wɛyɛ na páná,
 na kɔkɔ nyɔyɔ-wɛ.
 11 Na í kpiisi pa lɔləŋ tənaya

tetv taa yəlaa taa.

¹² Paa həkə ɪsəyatv sɪ pa lakɪ-ŋ,
ɪɛ pa kaa pəsɪ.

¹³ N ká tə-wɛɣɛ nyá nyəmə
na ń təɣonɪ-wɛ na pá se.

¹⁴ Tacaa hʉlɪ nyá toŋ səsəəŋ.
ɪɛna táá yoo-ŋ yontu na tə sa nyá toŋ təm.

22

Wei pa ləwa tɔ ɪ waasvɣv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina tefemle nam luyv,
na tə wɛ yonyoolaa nyvɣv tv yontunaa taa təɣəɔ.

² Hai, ma ɪsə yooɪ,
pepe təɔ ké n lə-m?
N hatələna-m suwe,
na nn nuɪkɪ ma wula sɪ ń waasɪ-m?

³ Hai, ɪsə, ma wiikina-ŋ ilim ilim nn cəɔkɪ,
na ahoo ahoo maa hikiyi tom.

⁴ Paa na mpv nyəɣale ɪsə Nanŋtv
wei ɪsɛɣɛɪ nyəma saŋ tə.

⁵ Nyəɣa tá cəsənnaa tvwa naani
ɪɛna ń ya-wɛ.

⁶ Pa wiina-ŋ na ń ya-wɛ,
pa pɛta-ŋ pa tɪ tə fɛɛɛɛ ta təɣə-wɛ.

⁷ Ama ma pəsə ké ɪsɪ atantaalv pə taya yʉlv,
na yəlaa təna tvʉkɪ-m na pa footiyi-m.

⁸ Pa təna mpa pa naakɪ-m tə pa tuluyv-m ntompee
na pá hookɪ-m ɪsɛ na pá footiyi-m sɪ:

⁹ Ntəŋ Tacaa kɛ n pɛta nyá tɪ yaa,
Tacaa ɪ ləsi-ŋ pə taa.

Ntəŋ Tacaa səɔla-ŋ yaa,
Tacaa ɪ waasɪ-ŋ.

¹⁰ Tacaa, nyá ləsəna-m ma too taa,
na ń papəsɪ-m ɪ həla təɔ na naani.

¹¹ Hatoo ma həɔv tɛɛ nyá təɔ ké ma wɛɛ,
na n ké ma ɪsə.

¹² Taa hatələna-m ma wahalanaa waatv,
nyəɣale ma sənɪv nəɣəɔv fɛɪ.

¹³ Ma kolontunaa tama-m ké ɪsɪ latəcɛnaa,
pa tv-m həkʉ ké ɪsɪ taale naaŋ keesasi.

¹⁴ Pa haakɪ nəəsɪ na ma təɔ ké ɪsɪ təɣələɣa
cəlvɣv ka təɣonəɣa na ká nyusəɣɪ tə.

¹⁵ Ma toma tɛməɣa ɪsɪ ləm kpeŋuyv atɛ tə,
na ma tətantɛnaa taa cé.

ɪɛna ma apalv tv hoo ma taa ɪsɪ keetu.

¹⁶ Ma luyv tɛɛ wʉlaa ké təpuyvuyv,

na ma nsəmlə matəna ma tantahaav.
N su-m mʊsʊyʊ taa ké isu ma tɛma səpʊ.

17 Asaɣaa kpekəle tama-m ké.
Hasɪ nsi sɪ tu-m hɛkʊ.
Pa tʊla ma niŋ na ma nɔntaaləŋ kɛ pɔɔŋ.
18 Ma wɔlaa ké na má yele mʊwa tike
na ma kolontunaa nyənəyi-m təcɔɔɔ.
19 Pa tala ma wontu.
Ilena pá tɔ tɛtɛ ké ma kpaɪ tɔɔ.

20 Hai, Tacaɔ, taa hatələnə-m.
Nyɔɣale ma toŋ.
Kɔɔ ma waasʊyʊ kɛ ləŋ.
21 Ya-m laɣatɛ nɔɣɔ taa.
Ləsi-m hasɪ nsi sɪ kela taa.
22 Waasi-m tɔɣolasɪ nsi sɪ nɔɣɔ taa,
na taale naaŋ inɪ ɪ həŋ taa.

Hai, nu ma kʊsələməʊ.
23 Maa heeli nyá tɔm kɛ ma camnanaa,
na má sa-ŋ samaa taa.
24 Tacaɔ yəlaa mɛ í samɪ-ɪ
Yakəpʊ lʊlʊyʊ nyáma mɛ í tu-ɪ teeli.
Isɛyɛli nyáma mɛ í sɛɛ-ɪ.
25 Mpi tɔ, Tacaɔ nn footiyi wahala tu nɔɣɔlʊ
yaa n nyənɪ-ɪ səkpeɫʊ
pɔcɔ nn haaki-ɪ siyile.
Ama ye wahala tu wiina-ŋ, n nukɪ ké.

26 Tacaɔ nyá kʊlapʊtʊ tike kɛ ma saŋ samaa taa.
Ilena ma la-ŋ kɔtasɪ nsi
maa su nɔɣɔ tɔɣɔ nyá sɛɛlaa ɪsɛntaa.
27 Kʊnyɔntʊnaa ka tɔɣɔ na pá haɣa.
Tacaɔ nyá pɛɛkəlaa í sa-ŋ.
Na pé caɣana-wɛyɛ tam.

28 Tɛtu tənasi tənə yəlaa ka hʊv
Tacaɔ nyá tɔm na paa kɛɛsəna nyá tɔɔ.
Na atɛ yəlaa tənə lʊŋ nyá tɛɛ.
29 Mpi tɔ, Tacaɔ nyɔɣale wulav sɔsɔ.
Na n təkɪ kawulɔɣa kɛ piitimnaa tənə tɔɔ.
30 Tɛtu taa toŋtunaa tənə ká tɔɣɔ na pá hɛntɪ-ŋ atɛ.
Na yəlaa tənə mpa paa tɛ na pá sɪ tɔ paa lʊŋɪ-ŋ akula.
31 Pa lʊlɔŋ nyáma ká la-ŋ tɛmlɛ
na pá heeli nyá tɔm kɛ pa waali piya.
32 Na pɛɛ pa kɛɛsɪ pɛɛ pa piya kɛ
ɪsənə n waasa nyá yəlaa tɔ.

¹ Tafiiti yontu.

Isə nyá tiikiyina-m,
maa laŋəyi pəlv.

² Pə təw kɛ n pukina-m nyuto
kələkələkətə taa na má hɛsɛsɛyi.
Na ń yeki na má hɛsɛsɛyi lvm mpi
pə wɛ təpamm tə pə cəlo.

³ N taɣanəyi ma toŋ kpaasuvu
na ń pukina-m mpaav kusiɣisuyu taa si, nyá hətɛ í yaa.

⁴ Paa ma toŋ səkpetuvu anaam taa,
maa nyarɪ si pəlvəvú ká la-m.
Mpi tə, Taca a n wɛ ma waah tə se.
N tiikiyi-m na ń kentiyi ma təw na pə tɔvu-m naani.

⁵ Taca a, paa ma kolontunaa kin,
n mɔvu-m kɛ na ń pələyi ma nyuvu taa kɛ səsəvɪ nim,
na ń suki-m təvɔnaya təkpetekpetɛ.
Na ń suuliyi ma iyaya kɔnyɔnyɔɔya təpam.

⁶ Tampana təw, n laki-m kupantə kɛ
na ń sələyi-m haləna ma weesuyu kɔyɛɛŋ tɛ.
Ma na-ŋ tu kpenti teu kɛ, haləna ma səm.

24

Taca a kɛlɛ antulinya wulav səsə

¹ Tafiiti yontu.

Taca a nyá tənna antulinya təna na ı taa yəlaa
na pə təna mpi pə wɛ ı taa tə.

² Nyá suna antulinya kite kɛ tɛŋku na
lvmnaa təw na ń təkə-ı.

³ Awe taka ká kpana Taca a nyá pulaya
ŋka ka təw pa sɛɛki-ŋ tə?
Na pɔntə svv nyá tɛɔayalɛ nanŋ nyəntɛ ntɛ tə taa?

⁴ Mpa pa kisa ıɔayətə larv na pa lotu wɛ kəlvmtv
na pá tá ha pa təyi tuŋ laav na pəpətv nəsı svv təvə.

⁵ Taca a laŋlɛ ka hɛɛna-wɛ na í waası-wɛ,
na í kooli-wɛyɛ kupantə.

⁶ Yəlaa mɛ ıni pa takanaa sɛɛkəna Taca a.
Yakəpv ləlvvɔv nyəma siyisiyi mpa pa pəsəyi
na pá kəw ı ıɛntaa təvəɛ.

⁷ Tam təw nənəsı mɛ í tvli təyelele,
na teeli wulav svv.

⁸ Aweyɛlɛ teeli wulav ıni?
Taca a toŋ tv wei ı kɛ yovvɪ taa aka təvə.

⁹ Tam təw nənəsı mɛ í tvli təyelele,
na teeli wulav svv.

¹⁰ Aweyɛlɛ teeli wulav ıni ye?
Ate na ıɔtaa Taca a kɛlɛ teeli wulav.

25

Husi ma tawakalle na ní hvlv-m nyá luyu nyəntv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyá tɔɔ ké ma keesəyənə.

² Ma Iso nyaga ma petə ma ti.

Taa yelev-m na feele tɔyɔ-m.

Yaa ma kolontunaa paana-m.

³ Mpa pa tɔyɔ-ŋ naani tɔ

pa kaa wee ma nyáma taa.

Ama nyá waali lulaa ká nyasəna pa mpee ke kela.

⁴ Hvlv-m nyá mpaav na má nyi-ku,

na ní seɣesi-m mpi n caa ma la tɔ.

⁵ Tiiki-m nyá tampaana taa,

na ní seɣesi-m-ye.

Mpi tɔ, Iso nyá, nyá yakəna-m.

Nyaga ma teeləyi tam.

⁶ Tacaa, tɔɔsi si hatoo tɔ n ké kɔpaŋ ké,

na ní sɔɔləyi yəlaa.

⁷ Taa tɔɔsi ma ifepile kɔpəntəŋ na ma isayatu tɔm.

Ama nyəni ma pətətəle na ní tɔɔsi ma tɔɔ

ké nyá kɔpantu tɔɔ.

⁸ Tacaa n ké kɔpaŋ ké na ní siyisaa.

Pə tɔɔ ké n hvləyi pəntəlaa ke mpaav.

⁹ N teesiyi mpa pa ise pa tɔki tɔ pa tɔm ké.

Na ní hvləyi-weye nyá luyu nyəntv.

¹⁰ Mpa pa təkəyi Tacaa nyá nɔɔsi pɛelvyu na nyá kəsəsutu tɔ

pa naaki nyá mpaan təna taa ké sɔɔlvɔ na kɔpantu ké.

¹¹ Hai, Tacaa husi ma isayatu

sɔsɔəntv ke nyá hətə tɔɔ.

¹² Ye yulu nyaŋna Tacaa,

Tacaa hvləyi-ɪ mpaav ŋku ɪ ká təŋ tɔyɔ.

¹³ Pə yulu weeki lelen taa ké.

lɛna ɪ piya náá tɔyɔ tetv.

¹⁴ Tacaa heeliyi pɔntv ke ɪ lotu ké,

na ɪ hvləyi-ɪ nɔyɔ pɛelvyu təma.

¹⁵ Tacaa ke ma tekiyi tam.

Mpi tɔ, ɪ ka ləsəna-m

katəka ŋka ka kpa-m tɔ ka taa.

¹⁶ Hai, hvlv-m nyá pɛele na ní keesəna ma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma ké katayəlaya ké, na konyəntɔyɔlv.

¹⁷ Nəyəsɛ sɔsəyi ma lotu taa ké.

Ləsi-m ma laŋwakəlle taa.

¹⁸ Nyəni ma konyəŋ na ma wahala

na ní husi ma kɔpəntəŋ təna.

¹⁹ Nyəni ma kolontunaa payale,

na isəna pa taa haŋyənə-m səsəm tɔ.

20 Kenti ma weesuɣu tɔɔ na ń ya-m,
na má taa la maa nyɔma,
ke isəna ma pɛta-ŋ ma ti tɔ pə tɔɔ.
21 Nyaga ma tɛlɛɣi si ń yele na má tɛŋ siyisuyu
na má taa wakəlɛna nɔɣɔɔ.
22 Hau, Iso, ya Iseyeli nyɔma
ke pa laɲwakəlle tɛna taa.

26

Yɔlvpaŋ yaav ke Taca

1 Tafiti yontu.

Taca, ha-m tampana.
Mpi tɔ, ma yaasi tewaya,
pəyele ma pɛta-ŋ ma tɛɣi tɛkpataa.
Ma ta heli.
2 Mɔyasi-m na ń wiili ma lotu taa,
na ń yasi ma lɛmɔyasɛ taa na ń ná.

3 Ma naaki nyá kupaŋtɔ na ma ise,
na má tɛŋ nyá tampana taa.
4 Maa tɛŋɛɣi pɔpɔtɔnaa,
pəyele ma na mənnaafikinaa tu tɛŋ.
5 Ma taa kraakəna isayalataa kpekəle ké.
Pəyele maa kpətɛɣəna nyɔɔŋ fɛinaa.

6 Taca, maa saŋ ma niŋ na pə hɔli si ma ké kupaŋ,
na má cɔɔ kɔtaya tɛlate,
7 na má sɛeki-ŋ na má saŋ nyá kookalənaa.
8 Taca ma sɔɔla nyá tɛyaga ké.
Nyá tɛɔyale tɛnaya nyá teeli naaki.

9 Taa kpenti má na asayaa ke tɛkɔle,
yaa má na yɔlvkɔlaa tá weesiŋ ləsuyɔ.

10 Mpa pa laki kawalaya na
pá paalɛɣi kɔhaaŋ isayaŋ tɔ.

11 Ma yaasi tewaya.

Nyɛni ma pətɔtɛle na ń ya-m.

12 Ma sɛŋaa ké taca,
maa sɛ Taca ke samaa taa.

27

Taca kiŋ cɔsvɔɣ

1 Tafiti yontu.

Taca nyayale ma fətəla na ma nyɔɣu yátu.
Ma kaa nyana nɔɣɔɔ.
Nyá kentiɣina ma weesuɣu tɔɔ,
pɔlvɔv kaa sɔsv-m watɔ.
2 Ye asayaa kɔŋ ma cɔlvɔv isɔ taale wontu,

mpε paa hotina ate na pə wakəli-wε.

³ Paa yoolaa tama-m kotaya səyəntv fei-m.

Paa pa svu-m yoonav ma wena Iso ké naani.

⁴ Kulomtv ke ma səlaməyi Tacaa na má səki tə tō.

Pə wεε si má caya nyá təyaya taa ké haləna ma səm,
na má sa ka teu na má yəələna Iso wεεv.

⁵ Na n̄ n̄mɛsi-m nyá təyaya taa,
na n̄ kenti ma tō ké wahala waatv.

Na n̄ si-m kəkramvuyv tō si pulv í taa hiki-m.

⁶ Waatv inəyi maa kəli ma kolontunaa mpa pa cəəna-m tō,
na má sa-ŋ nyá təyaya taa na má la-ŋ kotasi,
na má yoo-ŋ yontu na má tala-ŋ.

⁷ Tacaa nyəni ma pətətəle,
na n̄ nu saa wei ma yaaki-ŋ tō.

⁸ Ma tōsa nti n̄ suwa si má keesəna nyá tō tō.
Tacaa pə tō ké ma keesəyəna nyá tō.

⁹ Iso nyá waasəyəna-m.

Taa ha nyá seelv mayə siyile yaa n̄ lə-m na pááná.

¹⁰ Paa ma too na ma caa pa lə-m,
Tacaa, nyá mvyəna-m.

¹¹ Tacaa, hvlə-m mpaav ŋku n̄ caa má təŋ tō.

Mpi tō, ma kolontunaa yookina-m.

Tiiki-m kvsiyisuyv taa.

¹² Taa yele na ma kolontunaa
lana-m isəna pa caaki tō.

Mpi tō, pəpətv aseeta nyəma mpε,
pa nyaasəyi-m ké.

¹³ Ye ma taa wεena naani ké
Tacaa kəpantv tō ké ate cəne,
isənyə maa lapa?

¹⁴ Təŋ Tacaa,
kaasi nyá ti
na n̄ təyə apalətv.
Təŋ Tacaa.

28

Səm nəyə taa tv sələmvyv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyaya ma makı kapusi na má yaaki,
ma kentulu, taa təki nyá ŋkraŋŋ.
Ye n̄ ta cə-m, ma wε ké isı wei pa tisiyi pəlaav taa tō.

² Waatv wei ma makı kapusi na má yaaki-ŋ
na má hvləyi niŋ na nyá təcayale
naŋŋ nyənte tō tō, nu ma wiinaav.

³ Taa kaa má na kawalaya nyəma
na isayalataa ke kpatvuyv kolomvuyv.
Pa kuyəyotətv wε leleŋ ké,

na pa taa na seesi.

⁴ Feli-weye pa isayatu fəotə
na n̄ keesəna pa acilayatu təma.

Leeti-weye pa kulapəle.

⁵ Paa laki laakali na nyá kulaputu na nyá təma.
Wakəli-we tənəhənəh, pá taa tasa kuləvə.

⁶ Taca, ma se-e-ŋ
isəna n̄ nu ma wula tə.

⁷ Nyayale ma toŋ na ma kəkentuɣu.

Nyaya ma tɣi naani na n̄ waasəyi-m,
na ma we laŋhəlmle taa na má saŋi-ŋ na yontu.

⁸ Nyá kentiɣina nyá yəlaa na toŋ,
na n̄ waasəyi nyá kuləsu na u nyanəna pəlv.

⁹ Waasi nyá yəlaa tá na n̄ kooli-tɣv kəpantu.

Tiiki-tv na n̄ paasəyəna-tɣv tam tə.

Mpi tə, nyá tənna-tv.

29

Taca nəɣo

¹ Tafiiti yontu.

Isətaa nyəma me í sa Taca.

Í pɣuli Taca teeli na i səsəontv təm.

² Í sa Taca hətə səsəole

na i hənti-i ateyə

saa wei i hvləyi i tənəhəh weetv tə.

³ Isə teeli tv yekina na tev tiliyi.

Ín i holiɣina ləmnaa tə.

Isə ŋmakəla ləm səsəom ké.

⁴ Taca nəɣo nukəna toŋ ké na səsəontv.

⁵ Nyá nəɣo pələyi tuŋ səsəoh ké.

Nyá pələyəna Lipəh tuŋ səsəoh.

⁶ N laki na Lipəh pɣv ŋmaaki isv latəce kofəlv.

Na Həeməŋ nyəŋkv isv taale nav kofəlv.

⁷ Taca nyá nəɣo lakəna na tev ŋmeləsəyi.

⁸ Na ka ciyitiyi Kateesi wulaya tetv.

⁹ Nyá nəɣo lakəna na naməh lələyi,

na ká yeki na hətv tuŋ kpaaləyi təkpaalakpala.

Na pa tənə pa kpaaləyi Taca təyaya taa ké isətaa sv

Isə kəle teeli tv təkpara.

¹⁰ Nyá kawulaya tətəɣole nté ləm səsəom tə.

Tənaya n̄ ká tək-i-keye tam tə.

¹¹ Taca ha toŋ ke nyá yəlaa

na n̄ kooli-weye kəpantu

na n̄ yele na pá heesi.

30

Tacaa haaki weesuɣu kɔfalɣu

¹Tafiiti yontu nti pa yoo
Isɔ tɛsɛɛɛ tɔlvɣu waatu tɔɣɔɔ.

²Hai, Tacaa, ma sama-ŋ.
Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-m lumaj̄ taa.
N̄ ta sɔɔɔ si ma kolontunaa í paana-m.

³Ma Isɔ Tacaa,
ma wiina-ŋ, ɔlena n̄ waa-m.
⁴Ma nɔɔhɛɛ ka wɛv pɛlaav taa tɔ,
nyá lɛsɛna-m sɛtaa tɛ na n̄ ha-m weesuɣu.

⁵Mpa me í sɔɔla Tacaa tɔ í yoo-i yontu.
Í sɛɛ-i na í sam-i i tɛnanj̄ wɛɛtu tɔɔ.

⁶Í pááná wɛ laasaya tɔɔ tike kɛ́.
ɔlena i kɔpantu ke yɔlv weesuɣu tana.
Taanaya ke yɔlv wiiki na kv fe tanaj̄
ɔlena í wonj̄ na í kpalɛsi.

⁷Waatu wei maa cayana ma ti tɔ,
ma huɔkaya kɛ́ si pɔlvɔv kaa la-m.
⁸Tacaa nyá kɔpantu tɔɔ kɛ́ n̄ ka yelaa
na má sɛj̄ teu tɛca isu pɔvɔ.
N̄ kɔma na n̄ ha-m siyile ɔlena pɛ liyiti-m.

⁹Mpɔvɔ ma mapa kapusi na
má wiina-ŋ na má pɔɔsi-ŋ si
¹⁰ye ma sɛpa na má tii pɛlaav taa wɛɣe n̄ waaki?
Yɔlv í pɛsa tɛtu i tasɛɣi-ŋ sam yaa í kpaali
nyá kɔpantu tɔtɔɣɔ?

¹¹Tacaa, ke ŋkpaŋj̄ na n̄ waasi-m,
Tacaa kɔɔ na n̄ ya-m.

¹²Mpɔvɔ n̄ laɣasa ma laj̄wakɛlle ke laj̄hɔlvɔmɛ,
na n̄ wɔɣɔsi ma lɛɣaya wontu na n̄ suu-m acima nyantu.

¹³Waatu inɛɣi maa yoo-ŋ yontu,
ma kaa su, Tacaa, ma Isɔ,
maa sanj̄-ŋ tam kɛ́.

31

Naani tɔvɔ ke Tacaa

¹Tafiiti yontu nti tɛ wɛ yonyoolaa
nyɔvɔ tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

²Tacaa nyaya ma tɔvɔ kɔlvɔvɔ,
taa yele-m na fɛɛɛ tɔɣɔ-m.
Waasi-m nyá tampana tɛj̄vɔvɔ tɔɔ.
³Ke ŋkpaŋj̄vɔvɔ na n̄ waasi-m lɔj̄.

Pəsi ma kəkentuγu toη nyəηku na má ná nyuγu.

⁴ Mpi tɔ, nyá kentiγina-m

na n̄ we isu ma kolun̄a icate.

N ká tiiki-m na n̄ paasəna-m nyá hətə tɔ.

⁵ Fiti-m puluγu ηku pa nyəpa-m tɔ ku taa.

Mpi tɔ, nyayale ma kentilu.

⁶ Nyá niη taa ké ma pətəγi ma ti təkpaata.

Nyayale Iso Tacaa tampana tu,

n ká waasi-m.

⁷ Ma taa kraakəna mpa pa matəna tuη kpai nyəη in̄i tɔγɔ.

Ama nyaya ma pətə ma ti.

⁸ Nyá kɔpantu tɔ ké ma we laηhɔlɔmlɛ na aηmaala pə taa.

Mpi tɔ, n nawa ma wahala na n̄ nyi ma nəγəsɛ tɔ.

⁹ N kaa pətɪ-m kolontu niη taa.

N ká cɛ-m ké na n̄ yele na má səη ma nəɔhɛ tɔ.

¹⁰ Wula nu ma isɛ na má tala ma tənaya.

Hai, Tacaa, nyəni ma pətətəle,

ma we laηwakəlle taa ké.

¹¹ Nəγəsɛ təkə ma weesuγu na ma puɪi ké.

Ma isayatu tɛηna ma toma na pə caaməγi-m.

¹² Ma kolontunaa na pə kpeηna

ma asəmaa pəsa-m wɔηa pulɔpɔγu.

Na ma təm we ma taapalaa kɛ sɔγəntɔ.

Na pá na-m awali pa seeki-m.

¹³ Ma pəsa ké isu nyənaya kuγəkaya.

Na pá sɔɔ ma tɔɔ isu sətɔ.

¹⁴ Ma nuwa nti yəlaa γɔγətəγi ma tɔɔ tɔ.

Sɔγəntɔ tama-m kotaya ké.

Pa cakɪ ma tɔɔ si pá ləsi ma weesuγu.

¹⁵ Ama Tacaa, nyaya ma pətə ma ti.

Nyayale ma Iso.

¹⁶ Nyá niη taa ké mpi maa tɛsəna tɔ pə wɛɛ.

Fiti-m ma kolontunaa na ma konyəntulaa.

¹⁷ Nyá isəntaa í hətəna nyá təmle tu maγa teu

na n̄ ya-m nyá kɔpantu tɔɔ.

¹⁸ Tacaa taa tu-m fɛɛle kɛ waatu wei ma yaaki-η tɔ.

Ama ma kolontunaa ka tɔγəna-tɛ.

Pə wɛɛ si pá tisi-wɛyɛ atətəle taa

na pá nyala pa nəɔsi.

¹⁹ Yele na footilaa pəpətɔnnaa

mpe pá pəsi kamumusi.

Mpi tɔ, tampana təηlaa kɛ

pa holiγina na kalampaani.

²⁰ Pəpətɔ fɛi leleη,

kɔpantu səsəntɔ kɛ n̄ su mpa pa nyəηna-η tɔ.

Yəlaa təna naaki si,

mpa pa tuγu-η kpɔlɔγu tɔγɔ n̄ haaki-ti.

²¹ Pa cɔəsəγi nyá kiη kɛ mpu

lɛna ń kenti pa tɔɔ si,
kolontunaa í taa tu-wɛɛɛ kunyɔŋ.

²² Tacaa ma sɛɛ-ŋ.
Pu tama-m ké isu ɛcate.
lɛna ń huli-m nyá kɔpantɔ
na ń la-m piti tɛmlɛ.

²³ Ma laŋlɛ ka wakɛlaa ké,
halɔ ma maɣasaya si pɛ lɛsa-m nyá kin.
lɛna ń nu ma wiinav.

²⁴ Tacaa yɛlaa mɛ í sɔɔli Tacaa.
Mpi tɔ, Tacaa feŋiyi mpa pa tɔkɛɣi ɪ tɔm kɛ teu tɔɔɔ.
lɛna í lɛɛtɛɣi kalampaanɪ nyáma na pááná.

²⁵ Mɛ tɛna mpa mɛ í tɔɣi Tacaa kɛ naani tɔ,
í tɔɔɔ apalɔtɔ na í nyɔɔ tɔŋ.

32

Wei Iso husa ɪ isayatu tɔ ɪ laŋhɔlvɔmlɛ

¹ Tafiiti yontu.

Leleŋ nuɔv nté wei ɪ isayatu Iso husaa
na í wii-ɪ ɪ kɔpɛntɔŋ tɔ.

² Leleŋ nuɔv nté wei Tacaa u yeki si
ɪ isayatu í mɛli ɪ nyuɔv taa tɔ.
Pɛyɛle ɛɛsɔv fɛi ɪ lɛmaɣasɛɛ taa.

³ Ye ma ŋmesa ma isayatu,
maya tɔ wakɛlɛɣi.
Na má mɛlɛɣi ilim na pɛ tɛm.

⁴ Mpi tɔ, ilim na ahoɔ kɛ
n hɔŋaya ma ŋkpaŋɔv na pá nu-m.
Ma toma tɛma isu tɔv kɛ wɔlaya tɛtɔ taa ké lvɛlɛ.

⁵ Ma maɣasaa si maa huli-ŋ ma isayatu,
ma ta ŋmesɪ-ŋ ma kɔpɛntɔŋ.
lɛna nyaa husi-m tɔ tɛna.

⁶ Pɛ tɔɔ ké nyá yɛlaa tɛna ka sɛlɛmɛɣi-ŋ
na paa waatu wei wahalanaa
wafa-wɛ isu lɔm, pu takɪ-wɛ.

⁷ Nyaya ma ɛɔsɛɣɛna,
na ń hatɛlɛɣɛna-m laŋwakɛllɛ.
Na má ŋmaalɛɣɛna ma nyuɔv yavɔ.

⁸ M'pɔv Tacaa ɛ-m si: Maa sɛɛsɪ-ŋ
na má huli-ŋ mpaav ŋku n ká tɛŋ tɔ.
Na má paasɛɣɛna-ŋ na má tasɛɣi-ŋ layatu.

⁹ Taa la kɔmɛlɛntɔ isu kpaɣavɔ,
yaa kpaŋaya ŋka pa kɛkɛna kpaɪ tɔ.
lɛ natɛli tɔ kaa maɣana-ŋ.

¹⁰ Ισαγαν we wahalanaa payale taa ké.
 Uena Tacaa náá pələyi kəpantv ke wei
 i tɔyi-ɪ naani tɔ.

¹¹ Siyisilaa me, í yəələna Tacaa na í ηmaalı.
 Na tampana təηlaa me mə təna
 mu wilitina laηhəlvəmle.

33

Antulinya ηmalv Iso samtv

¹ Siyisilaa me í yəələna Tacaa.
 Iso samtv muna tampana təηlaa.

² I samv-ɪ na cəmvɔv,
 na í tala-ɪ na ηmusi naanəwa nyəηkv.

³ I yoo-ɪ yontu kvfatv,
 na mə cəməη na mə nəəsɪ kulɪ isətəa.

⁴ Mpi tɔ, Tacaa nyá kvəyətəv ké tampana ké,
 na nyá kvəpəv təna hvləxəna mpv.

⁵ N səla siyisuyv na tampana təηvɔv ké.
 Tacaa kəpantv suwa tətɔ taa ké.

⁶ Təmvɔv ke n yəətəa,
 na pə la isətənvɔv
 na ilim na isətv na isətvbηasɪ náá wee.

⁷ N kvəyela təηkv lvm ke tətəmlə.
 Na n tɔ lvmna səəsəm ke kotikotv taa.

⁸ Tətɔ təna í nyana Tacaa,
 na tə taa yəlaa təna sele nyá kvη.

⁹ Mpi tɔ, n yəətəa pə lakɪ ké.
 N kula nəyɔ sɪ mpi pə wee,
 pələ pə wee.

¹⁰ Tacaa n wakələyi təma nna
 piitimnaa suwa sɪ pa lakɪ təyɔ,
 na n hetəyi nti pa həkəyi tɔ.

¹¹ Ama təma nna Tacaa n suwa na
 n təηəyi na n lakɪ tɔ a we tam ké.
 Na n həkə nti təle tə wee m̄pvɔv pɪsɪ pɪsɪ.

¹² Leleη nulaa nté piitim mpi
 pə nyənəyi Tacaa ke pə Iso tɔ.
 Na yəlaa mpa n ləsaa sɪ nyá nyóma tɔ.

¹³ Tuu isətəa ké Tacaa n wee na
 n nyənəyi na n naakɪ yəlaa təna.

¹⁴ Nyá təcayale taa ké n wee na
 n kvəna atə nyóma təna tɔ.

¹⁵ Nyá ηmana pa təna na
 n tv-weyε cəkənav ləmayasεε
 na pvlə lapv yaa pə kisuyv ləmayasələ.
 Na pá feηiyɪ pa təma.

- 16 Pə taɣa yoolaa tuutuuma ke
wulav təkəna yooü.
Pəcɔ tomin̄ naa waasəɣi yoolu.
- 17 Pə taɣa yooü kpaɣanv toma yaa
i alaafəya yakəna i caɣalv.
- 18 Ama Tacaa nyá isəle ná we mpa
pa nyaɲna-ɲ na pá teeləɣi
nyá kupantv tɔ pa tɔɔ ké.
- 19 Na í ləsəɣi-weɣe səm taa.
Na í paasəɣəna-weɣe nyɔɔsɪ
waatv na pá wəna weesuɣu.
- 20 Tacaa nyaya tá teeləɣi.
Nyá waasəɣəna-tv na
ń kentiɣi tá tɔɔ.
- 21 Nyá tɔɔ ké tə we laɲhulvmlə taa.
Na tɔ wəna-ɲ naani.
- 22 Tacaa, la-tvɣv nyá kupantv isɪ
tá teelvɣv-ɲ tɔ.

34

Tacaa waasa-m ma sɔɣəntv təna taa.

1 Tafiiti yontu ke waatv wei i pola Filiisi nyéma
wulav Apimeleki te na í pəsi isɪ kɔmelen̄
na ílé i tɔɣəni-ɪ tɔ.

- 2 Maa sa Tacaa ke paa waatv wei ké.
Ma nəɣo taa ké nyá samtv ka wee tam.
- 3 Maa sa-ɲ mpi n lapa-m tɔ pə tɔɔ.
Konyəntəɣəlaa i nu na í yəəli.
- 4 Tə kpənti na tɔ tala Iso na tɔ sɛɛ-ɪ.
- 5 Tacaa, ma yaa-ɲ í cə-m,
na í waasi-m ma sɔɣəntv təna taa.
- 6 Ye yulv tekiɣi Tacaa pəntv isəntaa hetəɣi ké
na fɛele ya i tokuɣu taa.
- 7 Ye wahala tv í wiina Tacaa,
i nuki ké na í yapi-ɪ i nəɣəsɛe təna taa.
- 8 Isətaa tillu we yəlaa mpa pa nyaɲna
Tacaa tɔ pa waalı ké.
Na í ləsəɣi-weɣe asola taa.
- 9 I maɣasi na í ná isəna
Tacaa we lelen̄ tɔ.
Lelen̄ nuub nte yulv wei
i tvɣi Tacaa ke kpəlvɣv tɔ.
- 10 Tacaa nyéma me, í nyaɲna-ɪ.
Pəlvpɔ u laɲəɣi mpɔv in̄i pə lataa.
- 11 Halı tɔɣəlası piya maɣamaɣa wiiki nyɔɔsɪ ké.
Ama Tacaa pɛəkəlaa náa laɲəɣi kupantv.
- 12 Ma pəyalaa í nu ma təm na

má huli-meyε mpi pa yaa Tacaa sɔyɔntu tɔ.

¹³ Mə taa nəyɔlv caa si í waa ɪ weesuɣu taa na ɪ puɪtɪ tayalı na í nu leleɲ na?

¹⁴ Pə weε si í kpa mə nəɔsɪ na í yele caɣaɳav na kaloolaya.

¹⁵ ɪ se ɪsayaɳv na í la kopantv. Na í pɛɛki mə na lelɔa má leleɲ na ɪsələ kuɛɛmle.

¹⁶ Tacaa ɪsələ wε siyisilaa tɔɔ ké na í kema ɲkpaɲɔyɳv na pa tɔɔ.

¹⁷ ɪ haaki asayaa ke siyile ké.

Na í kpiisi pa həla mayamaɣa ke tetv taa na pá sɔɔ pa tɔɔ.

¹⁸ Ye siyisilu í wiiwa Tacaa nukɪ ké.

Na í waasɪ-ɪ ɪ nəyəsεε təna taa.

¹⁹ Ye ɪ laɲle wakəlaa ɪ wε ɪ waaləyi.

Na ye pə nu-ɪ ɪ waasɪ-ɪ.

²⁰ Wahalanaa paɣale makəna siyisilu, ama Tacaa waasəyi-ɪ pa təna pa taa.

²¹ Na í feɲiyi ɪ tɔnɔyɳv təna tɔɔ si ɪ muwa taa natəli tɔ taa pɛli.

²² ɪsayaɳv kuɣvna tɔ tv.

ɪlena mpa pa cakɪ siyisilu acaya tɔ pɛle pá ná pə nav.

²³ Tacaa yakɪ ɪ təmle nyóma ké.

ɪlena pa təna mpa pa tɔyi-ɪ kpɔlvɔyɳv tɔ pa fitiyi ɲkpaɲɔyɳv həm.

35

Siyisilu wei pa yaa hvle tɔ ɪ wula

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa hvvna ma nəyɔ ke ma kolontunaa na ń yoonə mpa pa yookina-m tɔ.

² Co nyá kpálɔyɳv na nyá yoou wontu, na ń kɔɔ ma waasvɔyɳv.

³ Kpεε nyá ɲmantayaa na ma kɔnyɔntvɔlaa tɔɔ.

Heeli-m si n ka ya ma nyvɔyɳv.

⁴ Tv fεεle ke ma weesuɣu ləsəlaa na pá liyiti-wε.

Mpa pa həkəyi si pá la-m ɪsayaɳv tɔ, pá məli waalı na pá ká nyɔɔɲ.

⁵ Pə yasɪ-wε ɪsu heelim kpaɣa nyuɔlvɔyɳv ke waatv wei Tacaa ɪsətɔaa tillu tɔyɔnəyi-wε tɔ.

⁶ Na səkpɛtvɔyɳv na sɔtu wεε pa mpaav taa ke waatv wei Tacaa ɪsətɔaa tillu wε pa waalı tɔ.

⁷ Mpi tɔ, muɔvɔɲ ke pa nyəpa-m katəka, na pá huli ma mpaav taa ké puɔyɳv si má hoti.

8 Wakəlvəy ı tuti-we na pa maɣamaɣa pa katəka kpa-we,
na pá hoti pa puvvυ taa na pá lá asaala.

9 Ama ma laŋle ká hvləməna Tacaα
na má yəvləna nyá waasvυ.

10 Ilena má yəvətı ma taa sı,
Tacaα feına saala.
N waasəyi kunyəntəvəlv ke təŋ tυ ninj taa.
Na nı waası wahala tυ na kunyəntυ ke wei ı
təki pa ıse tə ı ninj taa.

11 Pəpətv aseeta nyəma pəəsəyi-m
ısayatv nti ma ta nyı tə.

12 Na pá ləvki-m.
Ma pəsa kvəvəv feləyi nyay kə.
13 Pəyele saa wei pə wıkaɣa mpe tə

na suukaɣa ləyaya wontu kə na má həkəyi nəvə,
na má sələməyi Iəv na nyvυv kama sı pá waa-we.

14 Ma nyənaya-weye ma newaa yaa ma taapalaa kə,
na pa təm wakələyi ma laŋle.
Na má təŋ nəvhəle nəvhəle.
Na ıse kama ate ısu
ma too kuləlv səpəna.

15 Ilena mpe pá wəŋiyı maɣa saa wei ma ceŋləyi tə.
Na pá pəeləyi ma təv kə nəvə.
Kpai nyəma mpa ma ta nyı tə,
paa heəsəyi ma təm ke kapusi mapv.

16 Pə copə-m na pá wəŋ na pá kpaləsı.
Na pá nyıki-m kela na pááná.

17 Tacaα waatv wei kə n ká heəsı-m nyənvυv na ıse?
Kenti-m təvlası nsı na nı ya-m sı səkrəŋ taa.

18 Ie maa sa-ŋ kotilaa taa.
Na má se-e-ŋ yəlaa samaa taa.

19 Taa yelev na ma kolontunaa mpe
pá paana ma wahala.
Mpa ıni pa taa kpaana-m mvsəŋ tə,
pa yelev təmaɣa ıse cəpəlvυv ke ma təm.

20 Paa yəvətəyi təm kvəpətv
pəyelev pa cakəna yəlaa mpa
pa we təpamm təvə tam.

21 Pa haaki pa nəvəsi na ma təv
na pá wəŋiyı na pá kpaləsəyi sı:
Tə na-ŋ kə na tá ıspile təkelekele.

22 Tacaα, n nawa mpi pə lapa tə,
Taa hatəvləna-m, pəyelev taa su.

23 Hai Tacaα, kvli na nı ha-m tampana,
ma caa Iəv, seəna ma təv.

24 Keəsəna ıəna nyá sıyısuyv wee tə

na ń ha-m tampana.
Na pá ye-le-m paanav.

²⁵ Taa ye-le na pá tō sī:
Tə hika-ı na tə te ı tām.

²⁶ Fēele í kpa pa tēna mpa pa laŋa hēena
ma wahala na pá kōlōyi ma tō tō na pá liyiti-wē.

²⁷ Mpa pa laŋa hēena ma tampana hav tō
pá yōlōna laŋhulōmlē,
na pá yōyōtəyi tam sī:

Tacaa wei ı caana ı tāmle tō na
hēesuyū tōyō tu taləyi tam.

²⁸ Maa sēe-ŋ nyá siyisuyū tō,
na má saŋi-ŋ kuyeyē tēna.

36

Isō kiŋ nte weesuyū təlulē

¹ Tacaa tāmle tō Tafiti yontu nti
tə wē yonyoolaa nyūyū tū yontunaa taa tōyōlō.

² Ma cēkəna Isō tō kōllū kuyōyōtūtū,
sī: Isō sōyōntū ta kē maŋa pōlōpō.

³ Pə puŋusiyi-ı kē sī ı kē kōpaŋ
ıle ı cēkəyāna ı isayātū sī í kisi-ti.

⁴ ı kuyōyōtūtū tēna kē kaloolayā na kōtusōtū kē.
ı fēi ləmaŋasēe, pēcō ı ta nyi kōpantū lapō.

⁵ ı tēhəntələ kē ı maŋasəyi
mpī pə ta siyisi tō pə tām,
na í tēŋəyi mpaav ŋku kv fēi teu tō,
ı lōki isayātū.

⁶ Tacaa nyá kōpantū walaa kē isū isōtōnyū
na nyá teu náa kaləsəna isōŋmōntū.

⁷ Nyá siyisuyū kaawaya isū pulasi.
Na nyá kōmaŋasōtū náa lumaa isū tēŋku.
Nyá waasəyāna yəlaa na tōla.

⁸ Hai, Isō nyá kōpantū tewaya.
Na yəlaa ŋmēləyi nyá tēe.

⁹ Nyá təyaya taa wēnav kē ŋ haŋasəyi-wē,
na ń yeki na pá nyōōki nyá kōpantū isū lum.

¹⁰ Nyá kiŋ kē weesuyū sēelū wēe.
Na tē naakəna nyá nyaaləm.

¹¹ Tacaa la kōpantū kē mpa pa nyəma-ŋ tō
na mpa pa tēŋəyi tampana tō.

¹² Kalampaanı tū í taa fēli-m nōōhələ.
Pəyele isayāv í taa tōyōntı-m.

¹³ ı naaki yəlaa asayaa tēma
hotuyū na pá pəsi krentələsi

pa pəsəyi kvlvɣv.

37

Nyá taa í taa kpana asayaa lɛsvyɣv

¹ Tafiiti yontu.

Yvlv nyá, nyá taa í taa kpana ɪsɔyɔlataa yoo.

Taa tu nyuli pa kawaaɣa.

² Pa kɔŋ lɔntiluyɣv kɛ ɪsu nyutu,
na pá wvlv ɪsu nyutu kvlɛkɛlɛkɛtɔ wvlvɣv tɔ.

³ Ha nyá tɔyi Tacaa na ń laki kvpantɔ,
ɪlɛ n ká caɣa mə tɛtɔ taa na alaafəya.

⁴ Yele na Tacaa pəsɪ nyá lelen tɛlɪlɛ,
ɪlɛ ɪ ká ha-ŋ mpi n nyulɔyi tɔ.

⁵ Pɛtɪ-ɪ nyá weesuyɣv na ń nyənɔyi ɪ tike
ɪlɛ ɪ ká la mpi pə wɛ lapɔ tɔ.

⁶ ɪ ká yele na nyá siyisuyɣv ná ɪsu nyaaləm
na nyá tampana ná ɪsu ɪlim kɛ pə sikuyɣv waatu.

⁷ Caɣa tɔpamm na ń tɛlɛɔyi Tacaa na suulu.
Taa mv páná na mpa pa waaki pa ɪsɔyɔtɔ taa tɔ.

⁸ Lɔ-yɛ, na ń yele taa hanɣa.

Taa kvntɪ, ɪsɔyɔtɔ kɛ pə lɔlɔyi.

⁹ Pu kpriisi ɪsɔyɔlataa kɛ,
ɪlɛna Tacaa tɛllaa ná tɔɣɔ tɛtɔ.

¹⁰ Pəcɔɣɔ pə kaasaa na ɪsɔyɔv saali yem.

N kɔŋ n nyənɪ ɪ lɔntɛ taa,
n kaa na ɪ ɪkpate.

¹¹ Ama tɔpasəlaa ká tɔɣɔna tɛtɔ
na pá caɣana pa tɪ tɔpɛlɛkɛtɛɛ.

¹² ɪsɔyɔv cakɪ siyisilu acɔɣa kɛ,
na ɪ nyəsəyi ɪ tɔyi kɛla.

¹³ Ama Tacaa ná wɔŋɣi-ɪ kɛ.
Mpi tɔ, ɪ nyəmá sɪ hvɔlɛ kvɔyɔkv ká kɔɔ.

¹⁴ Asayaa ná kvɛɛkɪ pa laɣalɛ kɛ na pá paŋ pa tɔɔŋ
sɪ pa kvɔyi kvnyɔntɔnaa na wahala nyəma
mpa pa tɔŋɔyi mpaav kvsiyisuyɣv tɔ.

¹⁵ Ama pa maɣamaya kɛ pa laɣalɛ ká sɔ
na pa tɔɔŋ pɛli.

¹⁶ Siyisilu wɛnav pəciimaya kəla teu
kɛ asayaa paɣalɛ nyəŋkv tuutuuma.

¹⁷ Mpi tɔ, Tacaa n pɛlɔyi pa niŋ kɛ
ɪlɛna ń paasəɣəna siyisilaa.

18 N nyəmə mpa pa təŋ ɪsɪ ɪsə səɔlaa tə pa təɔ ké
na mpi n ká ha-wɛ tə, pu pəsi pa nyəm ké tam təɔ.

19 Fɛɛɛ kaa təɔ-wɛyɛ wahala waatu taa.
N ká ha-wɛyɛ haɣanaɣa ké nyəɔsɪ waatu.

20 Asaɣaa kəŋ lepu ké.
Taa kolontunaa ká saali ké
ɪsɪ nyutu hetu yaa kəkə nyəɔsɪ.

21 ɪsaɣav kəntəyi ké u feləyi.
Ama siyisilu ná haakəna luyɔ kolumbuɣu.

22 Mpa Taa kooliyi kɔpantu tə
mpɛ pa tənna tetu.
ɪɛna pə kpiisiyi mpa ɪ təŋsəyi mpuɪ tə.

23 Ye ɪ laŋɛ hɛɛna yulu təntɛ,
ɪ hasəyi ɪ nəɔhɛɛ tɛɛ ké.

24 Paa ɪ tu hotaa u saaləyi aɛ.
ɪ təkəyi ɪ niŋ taa ké na ɪ kɔsɪ-ɪ.

25 Təɔ ma kolumbu tə,
haləna ma kpatəlaya,
ma ta nata pə ləwa siyisilu,
yaa pə susa ɪ piya ké təɔnaɣa sələmuɣu taa.

26 ɪ haakəna luyɔ kolumbuɣu ké tam ké
na ɪsə kooliyi ɪ piya ké kɔpantu.

27 Kisi ɪsaɣatɔ na ń lakɪ kɔpantu
ɪɛ nyá piitim ká wɛɛ tetu taa ké tam.

28 Mpi tə, siyisuyɔ ké Taa n səɔlaa.
Pəyɛɛ nn ləkɪ nyá yəlaa.
N kentiyi pa təɔ ké tam ké.

Ama n ká kpiisi asaɣaa piitim.

29 Siyisilaa ká təɔna tetu
na pá caɣa tə taa ké tam.

30 Ləmaɣasɛɛ təm ké siyisilaa yəɔtəyi
na pá kpaaləyi tampana təŋuɣu.

31 Pa ɪsə kiŋ wɛ pa lotu taa ké,
pu cɛŋləyi-wɛ.

32 ɪsaɣav cɛŋəyi siyisilu ké
na ɪ pɛɛkəyi ɪ kɔyɔ.

33 Ama Taa u yeki sɪ ɪsaɣav ɪ kpa siyisilu ké ɪ səkpaŋ taa.
Yaa siyisilu təm ɪ sɪ təhuɛ taa.

34 Tɛɛɪ Taa na ń təŋəyi ɪ mpaav.
ɪ ka kɔsɪ nyá nyuɣu na ń təɔ tetu
na ɪ kpiisi asaɣaa na ń ná.

35 Maa nawa ɪsaɣav na ɪ ŋmakələyi.

Na í pu səsəm isü tɔyɔ kɛ Lipaŋ
tɛtɔ kɔpantɔ taa.

³⁶ Ama ma məla tənə ulɛ maə tasəyi-i nav,
na má pɛɛki na má wu paɣa.

³⁷ Nyəŋna mpa pa tɔŋ isü Isə səlɛa
na pá tɔŋəyi tampana tɔ.

Wei i caaki í na lɛlɛa pa leleŋ tɔ,
i wɛɛkəna lɔlɔyɔ nyəma kɛ.

³⁸ Pu wakəli isayalataa tənaya,
na pə kpiisi pa lɔlɔŋ.

³⁹ Tacaə yakəna siyisilaa.

Na í kentiyi pa tɔɔ kɛ wahalanaə waatu.

⁴⁰ Inɪ i waasəyənə-wɛ na í tɛŋ-wɛ.

Na í fitiyi-wɛyɛ asayaa niŋ taa na í yaki-wɛ.
Mpi tɔ, inəyi pa tɔ kɔlɔyɔ.

38

Kvɔntɔ wei i nyəma i təwakəlle tɔ i sələmyɔ

¹ Tafiiti yontu nti
pa tɔəsəyənə Isə tɔɔ tɔyɔlɔ.

² Tacaə taa hɔ ma ŋkpaŋyɔyɔ
yaa ŋ tɔ-m saləka na pááná.

³ Mpi tɔ, nyá nyəmə́ yaya-m kɛ,
na nyá niŋ yuŋ tii ma tɔɔ.

⁴ Nyá pááná tɔɔ,
ma tənuyɔ fɛi təcɔŋŋ.

Ma kɔpəntɔyɔ tɔɔ,
alaafəya fɛi ma muwa taa.

⁵ Ma isayatu kəla-m kɔŋkɔlɔməŋ.
Na tɔ nu-m isü səyəla səsəŋna.

⁶ Ma hiŋ taa lapa kɔsəyɔtɔ kɛ na pá wuki.
Ma kɔmɛlɛntɔ kasəyaya nté.

⁷ Wɔsasi kəkəla-m kɛ na má kawa katatəlaya.
Ləŋwakəlle taa kɛ ma tɔŋ kuyɛɛŋ tənə.

⁸ Wɔsasi səsəŋnsɪ saləyənə ma tənaya taa.
Pɔlɔpɔ fɛi təcɔŋŋ kɛ ma tənuyɔ taa.

⁹ Pə yəka-m kɛ tənəŋnəŋ ma fɛi toma.
Na ma ləŋwakəlle yeki na má mələyi.

¹⁰ Tacaə n nyəmə́ ma kɔnyuləm kɛ teu.
Pəyɛle n nyəmə́ ma məla.

¹¹ Ma ləŋlɛ təkki kɛ na ma toma tɛŋ.
Ma isɛ náá tu tɛŋ nav.

¹² Ma taapalaa na ma asəmaə seeki ma wahala.

Na ma cɔlɔ nyáma hatələyana-m.

¹³ Mpa pa pɛɛkəyi ma səm tɔ pa nyəkɪ-m katəsɪ
ɪlɛna mpa paa caa-m na kɔpantɔ tɔ
pá yɔɔtəyi isayatu na tɔm kɔtɔsɔtɔ kɛ tam.

¹⁴ Ama ma pəsə ntam kɛ maa nukɪ,
yaa kamumuka maa yɔɔtəyi natəli.

¹⁵ Ma wɛ kɛ ɪsu ntam,
maa cɔkɪ natəli.

¹⁶ Ma ɪsɔ Tacaa nyaga ma tekiyi,
na má tanɔa sɪ n̄ cɔna ma nɔɔɔ.

¹⁷ Halɪ ma səlɛma-ŋ sɪ n̄ taa yele na pá paana-m.
Yaa pá kɛsəna ma cɛŋlɔyɔ na pá kɔli ma tɔɔ.

¹⁸ Mpi tɔ, ma cɛɛ fiyinuyɔ kɛ,
na ma wɔsasi tɔɔsəyi-m pə tɔm.

¹⁹ Ma tisa ma kɔpəntɔyɔ kɛ
na kɔ tɔm caaləyi-m.

²⁰ Ma kolontunaa wɛna alaafəya kɛ na toma.
Mpa pa footiɣi-m mɔsɔŋ tɔ,
pa payale wɛ sɔɔɔntɔ.

²¹ Isayatu kɛ pa ɪɛtəyi-m ma kɔpantɔ lonte.
Ma pɛɛkəyi kɔpantɔ tɔɔɔ paa caaki-m.

²² Ma ɪsɔ Tacaa, taa lɔ-m.
Pəyele taa hatələna-m poolɔŋ.

²³ Ma caa, ma nyɔyɔ yátɔ,
kɔɔ lɔŋ kɛ ma waasɔyɔ.

39

Konyəntəyɔlɔ kɔpəntəŋ tisuyɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa na Yetutɔŋ nyəntɔ taa tɔɔlɔ.

² Maa tɔwa ma taa kɛ sɪ maa feŋ ma tɔntɛ tɔɔ,
na má taa pəntəna ma nɔɔɔ.
Maa kpa ma nɔɔɔ kɛ waatɔ wei isayatu ká wɛɛ ma kin tɔ.

³ Pə tɔɔ kɛ ma suma ɪsu kamumuka.
Ama ma lanjɛ wakəlaa na ma wɔsasi sɔɔsɪ.

⁴ Nəyəsɛɛ pu-m na á nyaga ma taa
ɪsu kɔkɔ na má mələyi.

Ntɛna pá caali-m sɪ má səlɛmɪ sɪ:

⁵ Tacaa kɛɛsɪ-m saa wei ma weesuyɔ ká tɛ tɔ.
Kuyɛŋ ɪsənaya pə kaasa-m.
Yele na má nyɪ ɪsəna ma wɛ tətantaa tɔ.

⁶ Ma weesuyɔ taɣaləŋ wɛ kɛ ɪsu ntantaku wan.
Pəyele kɔ ta kɛ-ŋ pɔlɔ.

Yələa təna wɛ kɛ ɪsu heelim.

⁷ Yɔlɔ cɔkɪ kɛ ɪsu ɪsotom,

na í tarjtəyi isu heelim,
na í kaaki wɛnaw huwa.
Ama ɪ ta nyi kɔ kuulu.

⁸ Taaɔa, pənente pepeye ma tasəyi tɛɛlvɔy?
Nyaya maɔ tɛɛli təkpaɔa.

⁹ Waasi-m ma kawalaya tənə taa.
Taa yele na kɔmɛɛməŋ wɔŋi-m.

¹⁰ Pənente ma sumaya,
maɔ kuliyi nəyɔ.
Mpi tɔ, nyá yelina na má wɛɛ yaasi inɛ ɪ taa.

¹¹ Hai, yele-m mapɔ kɛ mpɔ.
Ma tɔm ká tɛ nyá niŋ taa.

¹² Yɔlv isayətv kɛ n hɔŋna ɪ ŋkraŋyɔv,
na ŋ wakələyi ɪ weesuyɔ ŋku
ɪ sɔɔla teu tɔ isu sonsompələ
wakəlvɔv tɔyɔ pile tɔ.

¹³ Hai, Taaɔa kɛ ŋkraŋŋ na ŋ nu,
ma kɔsələmɔtv na ma kapusi.
Ma isəlvɔm tɔm í taa kisi-ŋ pətɔtələ lapɔ.
Mpi tɔ, ma kɛ mvɔlv kɛ nyá tɛyɛ,
isu ma cəsɔnaa.

¹⁴ Kɔvɪ nyá isɛ kɛ ma tɔɔ
na ŋ yele na má feesi
na pəcɔ má tɛɛ na pə saali.

40

*Paa wei í nyi pə tənə mpi n lapa-m tɔ
(Kɔkalətv 14-18: Yontu 70:2-6)*

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyɔyɔv tɔ
yontunaa taa tɔyɔlv.

² Taaɔa kɛ ma tɛɛlaa təkpaɔa.
Na í keesəna ma tɔɔ na í nu ma kapusi.

³ Pɔvɔy anaam wei ɪ kɛ
səŋ katantamaya tɔ ɪ taa kɛ ɪ kpɛɛ-m.
Na í səŋsi-m kɔkraŋyɔv tɔɔ,
na má tɔŋna naani.

⁴ Ta Isɔ tvna ma nəyɔ taa kɛ
yontu kɔfatɔ sɪ má səŋna-ɪ.
Payaɛ nuwa na pá ná mpɔ.
Iɛna pá nyaŋna Taaɔa na pá tv-ɪ naani.

⁵ Leleŋ nuɔv ntɛ wei ɪ tɔwa
Taaɔa kɛ naani təkpaɔa tɔ.
I paa feina kalampaanɪ nyɛma na pɔpɔtvnaa.

⁶ Ma Isɔ Taaɔa n lapa tɔma sɔsɔna kɛ,
tá tɔɔ kɛ n feina saala.
Ma caakaya a tɔm yɔyɔtvɔv

de a kəla payale.

⁷ Pə taya kətaya isu isayatu husuyu nyəŋka
yaa ŋka kəkə lusa ka təna tə yaa kuhav ke n sɔɔlaa.
Ama ŋkpaŋŋ ke n tu-m si mā nu nyá təm.

⁸⁻⁹ Pə tɔɔ ké ma təma si:

Mayalə, ma caa má la nyá luyu nyəntu.

Isu pə wev kiiu takəlaya taa tɔ.

Na má təkəyi nyá kiiu ke hatoo ma lotu taa.

¹⁰ Siyisuyu təm ke ma kpaaləyi

samaa tuutuuma taa si:

Tacaa nyá waasəyana.

Maa suŋ, nyá mayamaɣa n nyəmə mpu.

¹¹ Maa ŋmesəyi isəna n yapa-m tɔ,

na nyá kɔpantv nti n laki tam tɔyɔ samaa taa.

Ama ma kpaaləyi ké si nyayale ma waasɔlv.

¹² Tacaa n ta kisi nyá pətɔtəle ke lapv.

Nyá kɔpantv na nyá taa teu kentiɣina-m tam.

¹³ Wahalanaa watəyəna-m na paa timpɣi.

Pa fei kalvuy, ma kawalaya fɔɔtə fələyəna-m.

Pa tike ke ma naaki.

Pa payale kəla isu nyuyv taa nyɔɔsi.

Pə tɔɔ ké ma apalvtv lepa.

¹⁴ Hai, Tacaa,

la suulu na n kɔɔ ləŋ na n ya-m.

¹⁵ Mpa pa caaki ma wahala na ma səm tɔ,

pá kpisi na fəele kpa-we na pá tisi-we təfe.

¹⁶ Mpa pa wonɣi-m na pá kpaləsəyi tɔ,

pa fəele í tu-weyɛ sɔyɔntv.

¹⁷ Nyá pəkəlaa təna í

yɔɔləna-ŋ na laŋhɔlvmlɛ.

Mpa pa caaki si n ya-we tɔ,

pa taləyi-ŋ tam si:

Tacaa kəle sɔsɔ.

¹⁸ Ma ké konyɔntv ké na wahala tv.

Ama Tacaa tɔsəyi ma təm.

Nyayale ma waasɔlv na ma sənlv.

Ma Isɔ, waasi-m taa taəŋi.

41

Konyɔntəyɔlv Isɔ sələmvuy

¹ Tafiiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyv tv
yontunaa taa tɔyɔlv.

² Leləŋ nulv nté wei i paasəyana acamaa tɔ.

Mpi tɔ, Tacaa ləsəyi-i wahala taa ké
kuyakv isayav wule ké.

³ Isɔ kentiɣi pɔntv weesuyv tɔɔ ké,
na í cayana laŋhɔlvmlɛ ke tetv tɔɔ.

Isò u yeki na yòlò iní í hoti í kolontunaa sàkpaŋ taa.

⁴ Taa paasəyənà-í í wòsasi waatu ké,
na í fèkí-í.

⁵ Ma kòyòyòtò nte sí: Ma pəntəna Taa,
íle nyəni ma pətətəle na n̄ waasi-m.

⁶ Ma kolontunaa pəsəyənà na mòsəŋ sí:
Pəlee ké n ká sí na pá sòò nyá tòò?

⁷ Ye pa taa nòyòlò kəma ma wiiluyú
pəpətu təm ké í yòyòtəyi sí í hiki
timpí í ka caya-na-m tò.

⁸ Mpa paa caa-m tə pa kòtiyi ké na
pá wələtəyi ma isayatu təm sí:

⁹ Kòtəŋ isayav husəna-í,
í kaa kòlì.

¹⁰ Halí ma taapalò kəpaŋ wei
má na-í tə nukaya təma təm
na t́ tókí ma mətú tə
í kòla ma tòò.

¹¹ Hai, Taa nyəni ma pətətəle,
na n̄ kòsi-m na má ləeti-wə.

¹² Mpi pí hùlì sí n sòola-m tòyòle
waatu wei ma kolontunaa ká yele koou
sí mpə pa kəla-m tò.

¹³ N paasəna-m ma tampana təŋyòv tòò,
na n̄ sí-m nyá isəntaa kə tam tòò.

¹⁴ Taa Isò wei nyá n ké lseyeli nyóma
Isò tòyòle teeli tv.
Isò í kəna mpò.

TAKELAYÀ NAALÈ NYÈŊKA

42

(Yontu 42-72)

Wei í hatə̀ləna Isò təsəele tə í wula

¹ Kòlee yontu nti tə wə yonyoolaa nyòyòv tv
yontunaa taa tòyòlò.

² Isú ləkətu pükuyò nam na í təŋəyi ləm akpaa tə,
r̀puyò ma pəkəyi Taa.

³ Ma nyuləyi weesuyú tv Isò nyaya.
Pəlee ké maa kəò nyá t́ na má na-ŋ?

⁴ Isəlòm kə ma tókí ilim na ahoò.
Mpi tò, pa pəsəyi-m tam ké sí:
Leyə nyá Isò iní í wəe?

⁵ Halí pə lapa na má təsəyənà laŋwakəlle kə
isəna samaa təkaya-m heku na laŋhulòmle səsòole,
na t́ pukina Isò təyaya tòò,

na pá wilitiyi na pá saŋi-ı tɔ.

⁶ Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma ti tɔm tɔtɔ?
Pə kəla teu sı má tɛɛli ma ɪsɔ
na má tasa-ı sam tɔtɔ.
Inəyələ ma waasɔlv ɪsɔ.

⁷ Hai, Taca, ma laŋle wakəlaa ké tətəyətəyɔ.
Pə tɔɔ ké ma tɔɔsəyi nyana Yaatanı tetu mə tɔm,
na nyá seɛlaa na Heeməŋ puyv na Miseyaa pulasi tɔm.

⁸ N yelaa na wahalanaa təŋəyi
təməya ma tɔɔ ısu lvm hola.
Pa waasa ma tɔɔ ké təwisiwisi.
⁹ Taca, la-m kɔpantv ké ilim.
Uena má yoo-ŋ yontu ké ahoo,
na má səlamı-ŋ.
Mpi tɔ, nyá haana-m weesuyu.

¹⁰ Ma kentulu ɪsɔ,
n sɔɔ ma tɔɔ suwe na pá nukı-m?
Na ń yele ma kolontunaa na pá ŋmakələyi-m?

¹¹ Pa kɔtuyv nu-m ké təkpatı
na pá yəyətəyi ilim na pə tɛm sı:
Leye nyá ɪsɔ mı ı wɛɛ?

¹² Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma ti tɔm tɔtɔ?
Pə kəla teu sı má tɛɛli ma waasɔlv ɪsɔ,
na má tasa-ı sam tɔtɔ.

43

¹ Hai, ɪsɔ, seɛna ma tɔɔ ké
mpa pa ta nyı-ŋ tɔ pa tɔm taa,
na ń ha-m tampana.
Ya-m pəpətunaa na asayaa niŋ taa.

² Nyayale ma kentulu,
n kisiyi-m suwe?
N yelaa na pá nukı-m
na ma kolontunaa ŋmakələyi-m suwe?

³ Hvlı-m nyá nyaaləm na nyá tampana
na á pona-m nyá təcayale
ké nyá puyv naŋŋ nyəŋkɔ tɔɔ.

⁴ Ue maa kɔpətəna nyá kətəya tətəte təna.
Mpi tɔ, nyayale ma laŋhvlvmle na ma ayɔɔlee.
Hai, ma ɪsɔ maa seɛ-ŋ na ma saŋkɔ.

⁵ Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma ti tɔm tɔtɔ?
Pə kəla teu sı má tɛɛli ma ɪsɔ
na má tasa-ı sam tɔtɔ.
Inəyələ ma waasɔlv ɪsɔ.

44

¹ Kōlee yontu nti tə wε yonyoolaa nyuyυ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Tacaα, t́a caanaα keesa-tuyυ
mpi n lapa-wεyε too lɔŋtaα tɔ
na t́a nuna t́a ŋkraŋŋ.

³ N tɔyɔna piitimnaα yɔlaα na ŋ si-wε.
N kɔwa yɔlaanaα na ṕa walɔna-wε.

⁴ Pə taya pa toŋ na pa yoou wontu yapəna-wε,
na ṕa ĺa na ṕa tɔyɔ tetu.
Ama nýa toŋ na nýa wεεv ke pa waali lapəna mpυ.
Mpi tɔ, n ka sɔɔla-wεyε.

⁵ Hai, Iso, nyayale ma wulav,
nýa yekina na Yakɔpυ kəlɔyi.

⁶ Nýa toŋ ke tɔ pəsəyana t́a kolontunaa ke kpentɔlasi,
na t́a fɛlɔyi-wεyε nɔɔhεε na nýa hɛtε.

⁷ Tɔ ta tu t́a tɔɔv ke naani.
Pəyele tɔ ta taŋ t́a layate si t́a waasi-tuyυ pυlv.

⁸ Mpi tɔ, nýa yakəna-tuyυ t́a kolontunaa niŋ ta
na ŋ tuyi mpa paa caaki-tv tɔyɔ fεεε.

⁹ Tacaα tu tuyυ-ŋ teeli ke paa kuyaku ŋkuyυ.
Tu seeki-ŋ tam ḱe.

¹⁰ Paa na mpυ n lɔ-tv na ŋ tv-tuyυ fεεε,
na ŋ kisi t́a yoolaa waali ke wεεv.

¹¹ N yelaa na t́a se t́a kolontunaa,
na pɛle ṕa kuu t́a wontu.

¹² N pɛta-tuyυ pa niŋ taa ḱe isu tɔla ke təkυle
na t́a ýa yem ḱe lelai t́e.

¹³ N lɔ nýa piya taya aləha ḱe yem ḱe
n ta waa t́a tɔɔ ḱe pυlv.

¹⁴ N yelaa na t́a cɔlɔ nýama tɔvki-tv,
na ṕa paana-tv na ṕa wonŋi-iv.

¹⁵ Taya piitimnaα yookina yontu,
na yalaa ńaα tuliyi-tuyυ ntompee.

¹⁶ Paa kuyaku ŋkuyυ fεεε kpaaki-m
na ṕa laki-m tokuyυ

¹⁷ ke waatu wei ma nukɔ
kolontu kɔtuyυ na i sayatuyυ tɔ.

¹⁸ Wahalanaα pane pa təna pa makəna-tuyυ.
Pəyele tɔ ta sɔɔ nýa tɔɔ.

Pəcɔ tɔ ta wakəli t́a na-ŋ t́a nɔyɔ pɛeluyυ.

¹⁹ Anɔ tɔ ta lɔ-ŋ yaa t́a hatəlana nýa mpaav.

²⁰ Paa na mpυ n nanŋta-tuyυ
lonte nte pa lɔwa tɔ tɔ taa ḱe
taale hasɔ tɔcayale.

Na ŋ yelev na sɔm sɔkɛtuyυ nyala t́a tɔɔ.

²¹ Ye tu sɔɔwa t́a Iso tɔɔ,

yaa tə sʊv tuŋ ke laav,

²² n taa kpisi pə nyəm.

Mpi tɔ, n nyəma pə tənə mpi

pə wɛ yʊlv lotu taa tɔɔ.

²³ Nyá tɔɔ ké pa kʊŋi-tʊɔv paa kʊyakʊ ŋku,

na pá lakəna-tʊ ɪsu pa pukuyuna heu ke təkʊle tɔ.

²⁴ Hai, Taa n tooki suwe?

Fe na n kʊlv, taa lɔ-tʊɔv tam tɔɔ.

²⁵ Pepe tɔɔ ké n sɔɔ tá wahala

na tá laŋwakəlle tɔɔ

na nn caaki tá nyənʊv?

²⁶ Mpi tɔ tə hota tá lotu tɔɔ ké mʊsvʊv taa ké.

Hai, kʊlv na n waasi-tʊ.

²⁷ Heti-tʊɔv nyá kʊpantu tɔɔ.

45

Wulav akpayale yontu

¹ Kolee yontu nti tə ké sɔɔlvʊv nyəntʊ

na pá yookina cəməŋ na tá wɛ yonyoolaa

nyʊvʊv tʊ yontunaa taa tɔɔlv.

² Təm kʊpantu haɣa ma taa ké si má yɔɔɔti.

Wulav ke ma yoo ma yontu.

Maa yoo-təyi na caŋəm ɪsu takəlaya ŋmaavl kʊpaŋ.

³ N tée apalaa tənaya ɪsentaa liw,

na n yɔɔɔtəyənə caŋəm.

ɪsɔ koola-ŋ kʊpantu ke tam tɔɔ ké.

⁴ Yoolaa taa yoolu,

ləli nyá layate.

Nteyɛle nyá teu na nyá teeli.

⁵ Kpa nyá yoo kɛkɛ taa na nyá sɔsɔntʊ,

na n hʊli tampana tɛŋvʊv na n sɛɛna acamaa tɔɔ.

Nyá toŋ í náná nyá kookalənna sɔsaa taa.

⁶ Tɔ nyá nyámá kʊsɛŋtɛɛ

na n yaɣa nyá kolontunaa nyama

na n məŋna-wɛyɛ nyá tɛɛ.

⁷ Hai, ɪsɔ, nyá kumte wɛ tam tɔɔ ké.

Tampana ke n tɛŋyɛi na n təkəna nyá kawulaya.

⁸ N sɔɔla siɣisuyʊ ké na n kisi ɪsɛyav.

Pə tɔɔ ké nyá ɪsɔ ləsa-ŋ nyá taapalaa taa,

na pá pəli-ŋ kɔtaya nim.

⁹ Na tulaalvnaa waani waani sɔɔsvɛŋ ke nyá wontu tɔɔ.

Na laŋhʊlvmlɛ yonkpaama kʊlɔyi,

nyá kutulʊŋ wei pa lapa caŋəm na tuuŋ kela tɔ ɪ taa.

¹⁰ Awulaa pɛɛlaa wɛ kawulaya tɛyaya taa alaa taa.

Wulav alvnyəŋ sɛŋa nyá ntɔɔvɛŋ tɔɔ

na í tʊwa wulanaa kʊpama.

11 Ma pɛɛlɔ ke ŋkpaŋŋ ke teu
na ń keesi use na ma tɔɔ.
Sɔɔ nyá yɔlaa na nyá caa tɔyaya pɔ tɔɔ.

12 Wulav lɛsaya í sɔv-ŋ nyá teu tɔɔ.
Inɔyɔle nyá sɔsɔ, luŋi-í atɛ.

13 Tiii icate nyɛma mpa pa wɛna liyitee
na pɔ kɛli lelaa tɔ,
paa pɛɛki si ń hɔli-wɛyɛ pɛɛlɛɛ,
ɔlɛna pá ha-ŋ kɔcɔɔŋ.

14 Wulav pɛɛlɔ tewaya tɛkpapa kɛ kawulaya tɔyaya taa.
Wontu nti pa lɔvna wɔla tɔyɔ í suuwa.

15 Pa sɔpa-tɔyɔ ŋmalɛm paɔale kɛ.
Ntɔyɔ í suuki na pɛɛlaa su-í na pá pona wulav kin.

16 Na pá sɔvkaná-í na kawilitasi kɛ wulav tɔyaya.

17 Hai, wulav, kɔyaku nakɔli nyá piya
í kpaɔa nyá cɔsɔnaa kawulaya kumte,
na ń la-wɛyɛ antulinya tɛna awulumpiya.

18 Ama máá tɔsɔyɔ nyá hɛtɛ ke paa waatu wei kɛ.
ɔlɛna yɔlaa tɛna saŋi-ŋ tam tɔɔ.

46

Pɔ tɛna pɔ tv Iso wɛ tá waali

1 Kolee yontu nti pa yookina nɔyɔ kɔyɔllaya na tɛ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tv yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 Iso keɛ tɛ tɛcɔsɔlɛ na tá nyɔyɔ tɔtɔlɛ.
Inɔyɔle waasɔyɔ ŋku ku laŋɔyɔ laŋwakɛlɛ waatu tɔ.

3-4 Pɔ tɔɔ kɛ paa tetu ká sele
na pɔɔŋ yɔɔlɔyɔ na í tiiki lum tɛɛ
yaa lum hɔla kalɔyɔ kɔkɔtɛ na á wasɔyɔ
na á kulɔyɔ na á ciyitiyi pɔɔŋ, tu nyaŋ.

5 Pɔyɔ nakɔli ka wɛnna na ka lum hɛɛsɔyɔ
Iso icate nyɛma laŋlɛ.
Isɔtaa Iso Sɔsɔ tɛcaɔale naŋŋ nyɛntɛ ntɛ.

6 Iso wɛ tɔ taa ile pulɔpɔ u ciyitiyi-tɛ.
I ka waasi-tɛyɛ na pɔcɔ ilim lu.

7 Ye Iso kula í nɔyɔ tɔɔ piitimnaa tɛɛ sɔvki kɛ,
na kawulasɔ náa seliyɔ,
na sɔyɔntv náá pí tetv na tɛ yɔɔlɔyɔ na tɛ tiiki.

8 Atɛ na isɔtaa pɔ tv Tacaá wɛ tá waali kɛ.
Yakɔpɔ Iso keɛ tɛ kɔkɛntuyɔ.

9 I kɔɔ na í ná sɔyɔntv tɛma wɛna
Tacaá lapa tetv tɔɔ tɔ.

10 Im í kɔyɔna yooŋ nyɔyɔ kɛ hatoo antulinya tɛnasɔ tɔɔ,
na í pɛlɔyɔ pɔ tɔɔŋ na pɔ ŋmantaasi,
na í wɔ kpalɔŋ kɛ kɔkɔ.

¹¹ Iso si: Yɛlaa í hɛɛsi yooɔ na pá cɛkəna si ma ké Iso.

Má ŋmakəlana tetu na tə piitimnaa.

¹² Ate na isɔtaa tu wɛ tá waali ké.

Yakəpu Iso kɛlɛ tá kəkentuyu.

47

I wiliti Tacaa wulav sɔsɔ

¹ Kolee yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyɔɔv tu yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Yɛlaa mɛ má tana í wilitiyi,
na í makɪ niŋ taa ké tá Iso.

³ Mpi tɔ, pə tana pə tɛɛ sɔkəna
Tacaa Isɔtaa Iso Sɔsɔ ké.
Inəɔlɛ tetu tana wulav sɔsɔ.

⁴ Inɪ ɪ tɔɔna tá niŋ taa ké yɛlaa,
na í tu tá nɔɔhɛɛ tɛɛ ké piitimnaa.

⁵ Yakəpu nyɛma taya ɪ sɔɔlaa
na í ləsi tá tetu na tá laŋa hɛɛwa.

⁶ Kawilitasi na tutuyu wula kɛ
Iso Tacaa kpana ɪ kumte tɔɔ.

⁷ I yoo Tacaa kɛ yontu.
Inəɔlɛ tá wulav, í samɪ-ɪ.

⁸ Iso kɛlɛ tetu tana wulav.
I samɪ-ɪ na yontu kɔpantv taa kɔpantv.

⁹ Iso caya ɪ kumte nanŋ nyɛntɛ tɔɔ ké
na í tɔkɪ piitimnaa tɔɔ ké kawulaya.

¹⁰ Piitimnaa awulumpiya sɔsɔa Apələham Iso yɛlaa tɔɔ.
Mpi tɔ, inɪ ɪ tanna atɛ awulaa na pəsɛlaa tana
na í tɔkɪ pa tana pa tɔɔ ké kawulaya.

48

Wulav sɔsɔ ɪcate

¹ Kolee yontu ntɔ.

² Tacaa ké sɔsɔ ké,
ɪ mɔna samtv tana kɛ ɪ ɪcate taa ké
ɪ pɔɔv nanŋ nyɛŋku tɔɔ.

³ Siyɔŋ pɔɔv ŋku kv tewaya
na kv hɛɛsəyi tetu tana yɛlaa laŋa.
Kv wenna ilim ntɔɔŋ tɔɔ ké,
kv taa ké wulav sɔsɔ ɪcate wɛɛ.

⁴ Tacaa wɛ tə taa ké na í kentiyi tə tɔɔ
na pá kəlɪ tə kolunja ton nyɛŋka.

⁵ Awulaa kotaa na pá kolɪ Siyɔŋ tɔɔ.

⁶ Pa nawa ɪcate ɪlɛna sɔɔɔntv
anaam kra-wɛ na pá tv casɛlɛ.

⁷ Mɔpɔɔv sɔɔɔntv tuta-wɛ na pá niki tənɛ inəɔyi
seluyu ɪsu lɔlɔɔv wɔsasi tutuyu alv tɔ.

8 Yaa ɪsu ilim tɛlɪle heelim
yɔkɔyɔ kpɪlɔŋ sɔsɔŋ tɔ.

9 Nti tu nuwa kɔnu tɔ,
tɛ na-tɪ na tɔ ɪsɔpɔle
kɛ Taaɔa pɛ tɛna pɛ tu ɪsɔ ɪcatɛ taa.

10 Hai, Taaɔa tɛ huɔ nyá kɔpantu tɔm
kɛ nyá tɛsɛle taa.

11 ɪsɔ nyá samtu nuiki tɛtu tɛnasɪ taa kɛ.
Siyisuyu kɛ n tɛŋɛyɪ na n hɔlɛyɛna nyá tɔŋ.

12 Pa yɔɔlɛyɪ Siyɔŋ pulaya taa kɛ,
na Yuta acalee náa wɛ aŋmaala taa kɛ
nyá tampana huɔle tɔɔ.

13 ɪ tɔ na í cɔɔ Siyɔŋ ɪcatɛ taa
na í kala ɪ tɛtaŋlɛ kutuluŋ.

14 ɪ paaɔna tɛ koloosi na sɪ tɔŋ
na í ká kɛɛsɪ mɔ piya sɪ:

15 ɪsɔ kɛle tɔ ɪsɔ kɛ tam tɔɔ.
ɪni í ká tiikiyina-tuyɔ halɛna tɔ sɛm.

49

Yɔlv sɔki niŋ kakpasɪ kɛ

1 Kolee yontu nti tɛ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tu
yontunaa taa tɔyɔlv.

2 Antulinya taa yɔlaa mɛ,
mɔ tɛna í ke ŋkpaŋŋ.

3 Sɔsaa, na sɔkpaɛma,
na liyitee nyáma,
na konyɔntɔnaa mɛ,

4 ɪmɔyɔsɛɛ tɔm kɛ ma yɔyɔtɔyɪ,
na ma taa kumɔyɔsɔtu wɛna huwɛɛ kɛ sɔsɔm kɛ.

5 Ma welisiyɪ teu kɛ ituule taa kɛ,
na má telɛsɔyɪ-te na cɛmɔyɔ.

6 Pepe tɔɔ kɛ maa tasa nyam kɛ wahala waatu
kɛ saa wei ma kolontunaa ká ta-m
na pá tuyɔ-m wahala tɔ.

7 Pa liyitee tuutuuma kɛ pa tu naani
na pá hɔŋ pa tɪ na pa wɛnaɔ katatɛlaya.

8 Ama pa taa nɔyɔlv feina tɔŋ sɪ
í ya ɪsɔ cɔlɔyɔ ɪ tɔyɔntɛle weesuyu
yaa ɪ mɔyamaɔa ɪ nyɛŋkɔ.

9 Yɔlv ɔsaya kɛla liyitee,
paa pɛ ɪá ɪsɛna nɔyɔlv kaa pɛsɪ ka yapɔ.

10 Pa huɔki sɪ paa fiti pɔlaav pa kaa sɪ?

11 Tampana tɔɔ, paa n kɛ nyɛntɔ yaa kumɛlɛŋ,
n ká sɪ kɛ, na n yelina lelɛa kɛ nyá wɛnaɔ.

12 Paa pa hawa pa tetu ke pa hala
palaav tike ka tena na ku pasu
pa tacyale tam too nyante.

13 Yulu sasontu kaa sosisi i weesu yu ke taylori.

I we tanyaga ke teitei ke isi kpanete.

14 Yalaa mpe pa tanyi pa tanyi naani
na pa nyenanyi pa kyogotutu tike ke tampana nyantu.

15 Ie mpi pa koi tasanau taylori.

Pu keeti-weye isi heen

na pa sosisi atetale taa

na sam pasu pa tiikilu.

Na pa siyisina-weye palaav tapanpan na pa teu si.

Atetale taa kele pa tacyale.

16 Ama Iso ka ya-m atetale taa tana,

na i lasi-m.

17 Paa yulu wena tona hukuyu na i soki ton
nyala lele i taa peli.

18 I kaa kpena pa taa puluy i sam wule

na i pona atetale taa.

19 Poyele i yaakaya i tanyi

lele niulu ke na i wena i ise.

Na i san i ti si pa ton teu.

20 Paa na mpv, pa wee ke si,

i polo timpri i caanaa wee

na paa naaki nyaalam to.

21 Yulu pasayi na i weena sasontu,

ye i feina lamayasae i weeki tanyaga ke

teitei ke isi kpanete.

50

Iso koi si i hukui i huvle

¹ Asafi yontu.

Iso Toma tana tu Taca yaaki tetu tanyaga

pa krayan ilim talule na pa tetule to.

² Siyoi icate nte to tewa takpataa to

to taa ke Iso teeki koka.

³ Ta Iso koi ke,

ile pa taya tapanm.

Koka we i nayo too ke na ka niisiyi pa tana.

Heelim isayam cona-i ke.

⁴ Iso hukana i yalaa na

i yaa isotonuy na tetu ke aseeta.

⁵ Iso si: I koti ma nyoma mpa

ma na-we to peela nayo si

paa nuna-m na pa la pa kotaya to.

⁶ Isotonuy i yoyoti si Taca ma ma siyisaa ke.

Mpi tɔ, maɣale huɔnɔ.

⁷ Iso si: Ma yɔlaa Iseyeli nyɔma í ke ŋkraŋŋ
na ma kalɛna-me, ma kɛ mɔ Iso kɛ.

⁸ Maa kalɛna-meyɛ,
ɔlɛ pɔ taɣa ma kɔtasɪ tɔɔ,
í tá tu heesi-m sɔleyɛ lapu,

⁹ ma kaa mu, maa caa mɔ latɛɛnaa
yaa mɔ kpeɛŋ tɛɛ pɔŋtulɔŋ krau.

¹⁰ Mpi tɔ, má tɛnna hɔtu tɛɛ wontu tɛna
na pulasɪ taa nyɛntu tɛnɔɣa iyisi iyisi.

¹¹ Na pɔ sumasɪ tɛna,
atɛ wontunaa tɛna kɛ ma nyɛm kɛ.

¹² Paa nyɔɔsɪ we-m, maa pɔɔsɔyi.
Mpi tɔ, antulinya na ɪ nyɛm tɛna má tɛnna.

¹³ Wulee ma tɔɔ latɛɛnaa nantu
na má nyɔɔ pɔŋtulɔŋ calɛm na?

¹⁴ Pɔ taɣa tɔɔnɔɣa kɔhuu ke ma caaki.
Ama sɛɛtu ke ma pɔɔsɔyi.

ɪ tɛŋɔyi na í laki isɛna
í ka suwa isɛtaa Iso Sɔsɔ maɣa nɔɔsɪ tɔ.

¹⁵ Na ye í we laɲwakɛlle taa í yaa-m na má waasi-me
na í tu-m teeli.

¹⁶ Maa pɔɔsɪ asaɣaa si:
ɪ kalɔyi ma kiin na má na-me tá nɔɔɔ pɛɛlɔyɔ tɔm
we mɔ nɔɔsɪ taa si pɔ waasi-meyɛ we?

¹⁷ ɪɛna má sɛyɛsɔyi-me na u nuiki
na ɪ lɔɔki ma tɔm.

¹⁸ ɪ tɛnɔyi ŋmulaa tɔɔ kɛ,
na í sɔɔsɔyi wasaɲkalɛnaa tɔɔ.

¹⁹ Isayatu ke mɔ nɔɔsɪ yɔɔtɔyi
na u nyɛŋna kaloolaya.

²⁰ Na í cakɪ mɔ tɔɔntɛɛnaa acaɣa,
na í kpeɛŋɔyɛna mɔ maɣamaɣa mɔ newaa.

²¹ Mpi í lapa tɔɔɔɛ,
na í huuki si má su na?
Yaa í maɣasɔyi mɔ taa si,
maa tɛŋ mɔ ikpate.
Maa kuli mɔ tɔɔ kɛ
na má kuli mɔ acaalɔtu tɛna tɔɔ na í ná.

²² Mɔ tɛna mpa me í sɔɔki ma tɔɔ tɔ í ke ŋkraŋŋ.
Pɔ taa kɔɔ na má calɪ-me na nɔɔɔɔ kaa waasi-me.

²³ Ma sɛɛtu ntɛ wei ɪ kusɔyi
ma nyɔyɔ ke teu tɔ.
Na wei ɪ nuikɛna-m tɔ,
puntu ke ma waasɔyi.

51

Salamwɔv sɪ pʰ husɪ ɪsayatv

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔvɔv tɔ
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Tɔ taa kɛ Tafiiti kɛɛsɔyɪ waatv wei ɪ na Ulii alv Pasepa pa lapa
Wasan̄kalɔtv, na Iso kuyɔyɔtɔtv tɛlɔsɔlv
Natan̄ polo na ɪ kalɔna-ɪ tɔ pɔ tɔm.
Yontu ntɔyɔlɛ sɪ:

³ Hai, Iso, nyɔnɪ ma pɔtɔtɔlɛ kɛ nyá kɔpantv tɔɔ.
Husɪ ma kawalaya kɛ nyá suulu sɔsɔ tɔɔ.

⁴ Nyaaɪ ma ɪsayatv tɛkpatakpaata,
husɪ ma tɔpɛntɔlɛ na má wɛɛ tɔnan̄ɲ.

⁵ Mpi tɔ, ma nyɔma ma kawalaya tɔɔ,
ma naaki ma tɔpɛntɔlɛ kɛ tam.

⁶ Nyá tike kɛ ma pɛntɔnaa,
mpi tɔ, ma lapa mpi pɔ fɛi-ɲ teu tɔ.
N wɛna tampana kɛ tɪmpi n huɔkɔna-m tɔyɔ,
n ta wakɛɪ tiili.

⁷ Ma kɛ kawalaya tɔ kɛ hatoo kɔyan̄ku
ma too haya-m tɔyɔ.
ɪsayatv taa kɛ ɪ lɔla-m.

⁸ Ama n caa kɛ sɪ tampana ɪ wɛɛ ma lotu taa.
Tv lɔmayasɛɛ kɛ hatoo ma taa.

⁹ Husɪ ma ɪsayatv na má wɛɛ tɔnan̄ɲ.
Nyaaɪ-m na má kɛɪ kponkpo mɔlvɔm kɛ hulɔmɔyɔ.

¹⁰ Kɛɛsɪ-m lan̄hɔlvɔmlɛ sɔsɔlɛ tɔm,
ɪlɛna ma wei ma lan̄lɛ ka wakɛlaa tɔtɔyɔtɔyɔ tɔ
tá hulɔmɪ tɔlɔilɔi.

¹¹ Kɛɛsɪ nyá ɪsɛ, taa nyɔnɪ ma ɪsayatv,
husɪ ma tɔwakɛllɛnaa.

¹² Hai, Iso tv ma taa kɛ lɔmayasɔlɛ nan̄ɲ nyɔntɛ.
Layasi-m kɔfalv na má nukɔna-ɲ na lotu kɔlvɔtv.

¹³ Taa lɔ-m na má hatɔlɔna-ɲ,
yaa ɲ lɔsɪ nyá Feesuyɔ Nan̄ɲtv kɛ ma taa.

¹⁴ Mɔlɔna-m ma nyɔvɔv yapv lan̄hɔlvɔmlɛ,
tv ma taa kɛ nunav lɔmayasɔlɛ.

¹⁵ ɪlɛna má huɪ pɛntɔlaa kɛ nyá mpaan̄
na pá tɔn̄yɪ na pá tayan̄ kɛɛsvɔv na nyá tɔɔ.

¹⁶ Hai, ma nyɔvɔv yatv Iso, lɔsɪ-m sɔm*fa* taa,
na má kraalɔna lan̄hɔlvɔmlɛ kɛ nyá waasvɔv tɔm. ^a

¹⁷ Tacaa kuli ma nɔyɔ na má sa-ɲ.

¹⁸ Ye nyá luyɔ ka wɛ kɔtasɪ maa lapa-ɲ.
Paa nsɪ kɔkɔ lusa sɪ tɔna tɔ sɪ mayamaya,

^a 51:16 lɔsɪ-m sɔm: Lɛlaa huɔki sɪ ntanyɪ yontu tv caa sɪ Iso ɪ cɛpɪ-ɪ yolokɔlɛ nte unɪ ɪ lapa tɔ tɔ taa.

n ta sɔɔli.

¹⁹ Hai, Isɔ kɔtaga ŋka ka we-ŋ teu na ŋ caaki tɔɔle si yulɔ lanje na i laakali i wakələna i isayatu.

²⁰ La nyá kɔpantu ke Siyɔŋ nyáma ke nyá pɛɛɛ tɔɔ.

Na ŋ ŋma Yosalem koloosi.

²¹ Waatu inɛyi n ká sɔɔli kɔtasi nsi n siwa si pá la-ŋ tɔ, na nsi kɔkɔ lusa si tɛna tɔ. Ilena pá la-ŋ kɔtasi ke latɛɛnaa ke nyá kɔtaga tɔlate tɔɔ.

52

Yulɔ wei i tu naani ké i wenav tɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔɔv tu yontunaa taa tɔɔɔ.

² Tɔ taa ké pa keɛsɔyi isɛna

Itɔm tɔ Toweki tagasa

Sayuli si Tafiiti pola Apimeleki tɛ.

Yontu ntɔɔle si:

³ Tɔŋ tɔ nyá, n yɔɔlɔɔna nyá isayatu ke mpɔ suwe?

N ta nyi taa si Isɔ kɔpantu we tam tɔɔ?

⁴ Nyá nsɛmle na lanje isi hɔnɔvɔ, na ŋ tusɔɔna lelɛa.

⁵ N sɔɔla isayatu na pá kɛli kɔpantu, na ŋ caaki pɔpɔtɔ na pá kɛli tampana.

⁶ Na nyá lanje heɛna tɔm tɛna nti tɔ wakələyi tɔɔ. Tɔ tɛna tɔ ké kɔkekeɛtɔ ké.

⁷ Pɔ tɔɔ ké Isɔ ká wakəli-ŋ tam tɔɔ.

I ká ləsi-ŋ nyá tɛ na i tɛɛna, na i kpɛsi-ŋ weesuɔu nyáma tɛ na i tɔɔŋi-ŋ.

⁸ Siyisilaa ká na-i na sɔɔntɔ kpa-we.

Paa wɔŋi-i na pá tɔŋ si:

⁹ Ye yulɔ kisa Isɔ ke kpulɔvɔ tɔvɔ na i ha i tɔyi liyitee nna i wakəla lelɛa na i hiki tɔ, isɛna i tɛŋna tɔɔle.

¹⁰ Ama ma we Isɔ tɔyaga taa ké isi

tɔvɔ heɔ nyɛŋku.

I kɔpantu taa ké má ha ma tɔyi tam tɔɔ.

¹¹ Ma sanji-ŋ tam tɔɔ ké pɔ tɛna mpi n lapa tɔ pɔ tɔɔ, na má kpaalɔyi nyá yɔlɛa isɛntaa si, n ké kɔpanj.

53

Yɔlɛa kɔpama na pa Isɔ ke antulinya isayav taa (Yontu 14)

¹ Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔɔv tu

yontunaa taa tɔɔlo.

² Kumeleməŋ maɣasəɣəna ɪ taa si ɪsə fei.
Yəlaa mpe acaalətu ke pa laki,
kɔpantu latu fei.

³ Hatoo ɪsɔtaa ké Tacaa nyənəɣəna ate yəlaa
si ɪ naaki si ləmaɣasɛɛ tu nɔɔlo ɪ pɛɛkəyi-ɪ?

⁴ Pa təna pa yela ɪ mpaav ké na pá wakəli.
Kɔpantu latu fei pa taa paa kolum.

⁵ ɪsayalataa mpe pa kaa nu.
Pa pəsa ma yəlaa ɪsu tɔɔnɔɣa na pá təkɪ paa seeki-m.

⁶ Tənaɣa paa selina sɔɔntu pácɔ sɔɔntu fei.
ɪsə ká kɔ mpa pa kuləyi ɪ tɔɔ tɔ na ɪ lo.
Paa tɔɔ feɛɛ, mpi tɔ, ɪsə lo-wɛ.

⁷ Hai, ma koolixi ké si ɪsɛyeli nyəma waasuyv
í luna ɪsə puyv taa ké waatu wei
Tacaa ká məŋna ɪ yəlaa mpa paa kuuwa tɔ.
Yakəpu ləlyv nyəma ɪsɛyeli nyəma ká
ŋmaaləna laŋhulumle səsɔɔle.

54

Konyəntɔɔlo yaaɪ si pá waasi-ɪ

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina saŋkɔ
na tɔ wɛ yonyoolaa nyuyv tu takəlaya taa tɔɔlo.

² Tə taa ké pa keesəyi ɪsəna Sifi nyəma pola
Sayuli kin na pá tayasi-ɪ si
Tafiiti ŋmela pa tetu taa tɔ.
Yontu ntəyale si:

³ Hai, ɪsə, ya-m nyá hətɛ tɔɔ,
na ń huli ma tampana na nyá toŋ.

⁴ Hai, ɪsə nu ma kuyɔɔtɔtu.
Ke ŋkraŋ na ń nu ma kosələmtu.

⁵ Mpi tɔ, kraɪ nyəma kula ma tɔɔ,
na pá sɔli ma weesuyv ləsyv na musəŋ
pa paa feina-ŋ.

⁶ Ama nyaa waasəna-m,
nyayale Tacaa, na ń paasəɣəna-m.

⁷ ɪsayatv í məli ma kolontunaa nyɔŋ taa
na ń təkɪ pa nɔɔsi ke nyá tampana tɔɔ.

⁸ Maa la-ŋ kətaɣa na lotu kolumtu
na má sa nyá hətɛ.
Mpi tɔ, Tacaa n ké kupaŋ ké.

⁹ N fita-m nəɣəsɛɛ təna taa ké,
na má nyənəyi ma kolontunaa kpisuyv.

55

Wei i waali pa luwa to i salamuyv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina sanjku na tá we yonyoolaa nyovyv tv yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Iso ke ηkpaηη na η nu ma kusɔlɔmɔtv.
Taa kisi ma wiinau ke nuu.

³ Nu ma tɔm na η cɔ-m,
nɔyɔsɛɛ pɔna-m na má cɔɔki yem na má huɔutiɔi lotu.

⁴ Mpi tɔ, ma kolontunaa nyaasɔyi-m ké,
na asayaa náa ηmakɔlɔyi-m na pá mɔlɔyɔna
ma nyovyv taa ké wahala na pá we ma waali na pááná.

⁵ Ma lanje wakɔla sɔsɔm ké,
na sɔm sɔyɔntv pɔ-m.

⁶ Sɔyɔntv sɔsɔntv kpa-m ké,
na má seliɔi.

⁷ Ma nyulaya isu ye maa wɛna keη isu alukuku,
maa kɔla hɔntv na má heɛsi.

⁸ Maa sewa na má polo pooluη
na má caya timpi nɔyɔɔ fɛi tɔ.

⁹ Maa sewa lɔη ke kacuculaya
na heelim sɔsɔm na má cɔɔsi.

¹⁰ Tɔcaa, líyítí ma kolontunaa, pá taa nuna tɔma.

Mpi tɔ, mɔsvη na iyoosile tike ke ma naaki ɔcate taa.

¹¹ Yooɔ cɔkɔna tɔ koloosi ke ilim na ahoɔ.
Kɔpɔntɔη na acilayɔtv suna tɔ taa.

¹² Yulɔkɔle wɛ tɔ taa ké.
Pɔyele ηmilɔm na tɔsvyɔ náa lanɔyi.

¹³ Ye pɔi ké kolontu tɔvɔkɔna-m pɔ taa la-m pɔlv.
Yaa ye ma pata ka kɔlayana ma tɔɔ maa ηmɛla-i.

¹⁴ Ama ma na wei tɔ kaawa na ma tɔyɔna-i tɔyɔ,
i ké ma taapɔlv na ma ceu ké.

¹⁵ Ma na-i tu wɛ tɔma na lelen ké,
na tá na samaa tɔ puki Iso tɔsɛɛle taa.

¹⁶ Sɔm í tuti ma kolontunaa,
na pá tii atɛtɛle taa na pa ise.
Mpi tɔ, isayɔtv suna pa taa.

¹⁷ Iso ké maa wiina,
na inɔ i ká waasɔna-m.

¹⁸ Tanaη na ilim taa na taanaya ke ma wiiki
na í nukɔi ma nɔyɔ.

¹⁹ Inɔ i ká yana-m na í yele na má heɛsi.
Mpi tɔ, mpa pa kɔlɔyi ma tɔɔ tɔ pa wɛ payalɛ ké.

²⁰ Iso wei inɔ i kɛ wulav ke too tam tɔɔ tɔ,
í nu na í pasa-wɛ.

Yɔlaa mpɛ paa layasɔyi,

πέσο παα νγαηνα Ισο.

²¹ Ι τυ ι τααπαλαα μπρα ί να-ωε πα ωε λελεη τayo νιη.
Να ί wakeli nayo ηκα ι ka peelaα τo.

²² Ι nayo na leleη kέ isu τυη να ι τaa na kάkά,
να ι faacinaα tewα, ιlena ι τaa na sapelasι.

²³ Πετι νγá nayoσεε tαναγα Ταcaα νιη τaa, να ί παasαna-η.
Ιι yeki si siyisulu ί ceηιι.

²⁴ Αμα Ισο η κά yele na yάλαα mπε
πα τii pάλααυ tapnyu τεε.
Yυlvkάλαα na ηmυlaα ná kaa hayα
πα pusi hekv na πέσο pá si.
Αμα νγαγα ma peta ma ti.

56

Κονυοντayoυλο peta ι τayo Ισο

¹ Tafiiti yontu nti tά ωε yonyoolaa
nyoyu τυ yontunaa τaa τayoλo.
Yontu ntayo πα yookina alukuku wei ι ωε
pooluη τυη sάsάη τo τo ι luyu.
Tά τaa kέ Tafiiti keesayo isάna Filiisi nyάma
sάηsa-ι Kati τo pά tάm.
Yontu ntayoλε si:

² Hai, Ισο nyάni ma pάtάtάλε, πα huluyu-m kέ.
Kuyeyη tάna πα yookina-m kέ, na pá caalayo-m.

³ Kuyeyη tάnaya ma kolontunaa ωε ma waali.
Pa ωε payale kέ, na pá yookina-m.

⁴ Ye koyaku ηku sayoηtu ί kpa-m,
nyaya ma τυγι naani.

⁵ Ma sah Ισο kέ ι tάm koyoyotutu τo,
na ma ty-ι naani na sayoηtu fei.
Pepeye yυlv pāsayo na ί la-m?

⁶ Paa koyaku ηkyu πα τυyυ-m konyoη,
na pá hυvki ma τo kέ isayatu.

⁷ Pa lapa nayo kulomaya si πα ceηayo-m na pá naasayo-m
na pá hulyi ma ikpate ke paa timpi ma puki τo.
Mpi τo, πα caa ma weesuyu lasyυ τo.

⁸ Pa kaa pəsi πα fitina isayatu nti πα laki τo.
Hai, Ισο, peti yάλαα mπεγε ate na pάáná.

⁹ N tema ma takpaalatu mpaav ke cekanaυ
suu ma isalom ke nyά tonyυo huluyu τaa.
Nmaa pά tάm ke nyά takάlaya τaa.

¹⁰ Ye ma mapa kapuka na nyά τo,
ma kolontunaa ná mάλayana πα waali kέ,
ma nyάma si Ισο nyά, η ωε ma τo.

¹¹ Ma sah Ισο kέ ι tάm koyoyotutu τo.

Ma sama Tacaa ke i tom tō.

¹² Inəyi ma laki naani, maa nyanəna pōlv.

Pepeye yəlaa pəsəyi na pá la-m?

¹³ Hai, Iso pə wee si má la isu ma suw nəyo tō,

ile nyana təmlə kətəya ke maa la-ŋ.

¹⁴ Mpi tō, n waasa-m səm taa ké,

si ma tō nyá isəntaa ke weesuɣu nyəma nyaaləm taa.

57

Tafiti səlməyi isətaa Iso Səso

(Kokalətv 8-12: Yontu 108:2-6)

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa nyəyυ tv

yontunaa taa na pá yaaki-ti si:

Taa kv təyōlv.

Tə taa ké Tafiti keesəyi isəna i sewa Sayuli na í

ŋmeli kukpamvyυ pvyυ taa tō pə tom.

Yontu ntəyəle si:

² Hai, Iso nyəni ma pətətəle yoo,

nyəni ma pətətəle.

Mpi tō, nyá kiŋ ke ma preekəyi ma təcəsəle.

Maa ŋmeli təna, na n kenti ma tō,

haləna wahalanaa pane pá tē.

³ Isətaa Iso Səso ke ma yaaki.

Ini i lapəna-m pə təna.

⁴ I ká waasi-m na hatoo isətaa,

na í liyiti wei i tv ma waali tō,

na í la-m i kopantv.

⁵ Mpa pa hekv ma wee tō

pa tōki yəlaa ké isu təyōlası.

Pa kela seŋtaa ké isu ŋmantaası na nyəmə,

na pa nsəmle na ləŋ isu layate.

⁶ Hai Iso, nyá səsəontv í kəli isətənyυv ke kvlvyυ,

na nyá teu na tetv təna tō.

⁷ Paa hula pvyυ ke ma mpaav taa ké,

na kv lumsu-m.

Iləna pá nyı-m katəka.

Ama kvlvmaa mpe pa hotina ka taa.

⁸ Hai Iso, ma nyəv ton,

maa sa-ŋ na má pvyυli-ŋ.

⁹ Ma ləsaɣa, fe,

ma cəmvυv na ma saŋkv í fe,

maa fe na pəcə pé nyaali.

¹⁰ Tacaa maa sa-ŋ yəlaa taa,

na má pvyυli-ŋ piitimnaa taa.

¹¹ Mpi tō, nyá kvpantv səsəontv tapa isətənyυv ké,

na nyá teu náá tee isəŋmuntv təə.

¹² Hai Iso, kraasi nyá təyi isətənyv təə,
na nyá teeli na tetv təna taa.

58

Isə we tetv təə na í hvəkəna

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyvvyv tv
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kv təyələ.

² Yələa me sum taa ké í ká huləna tampana na?
Mpyv í təŋəyi siyisuyv na í hvəkəna?

³ Təfaa ke í lakəna isayavv ke tetv təə,
na í laki mvsəŋ.

⁴ Hatoo asayaa həəv tee ké pa wakələa,
na pəpətvnaa náá leki na pəcə
pa luki pa toonaa lotu taa.

⁵ Pa we sətv ké isv tvmaa,
yaa isv paasələ ntam wei í təkəyi ŋkraŋŋ tə.

⁶ Isv paasələ nte tv nuiki tvv yontu tə,
paa tvwaa taa aka.

⁷ Hai, Iso holi pa kela ke pa nəəsi taa,
Taaə yəki təyələsi tamasi.

⁸ Pá muki yem isv lvm kpeŋyuv tə.
Ye pa tə nəyələvyv nyəmə, á pəsi kpete.

⁹ Pá si na pá yələi yem isv atantavv.
Na pá wee isv pə hələsvyv pəyayə,
na ká tá keesi ilim tə.

¹⁰ Pa səwá tvŋ kaa la hətv,
na pəcə Iso kpesi-í isv kacuculayə,
paa a wəlaa yaa á na a lvm, pə ta kv pvlv.

¹¹ Yvləpəŋ lanje ká hvlvm
waatv wei Iso ká ləeti asayaa tə
in í ká tə pa caləm taa.

¹² Waatv inəyi yələa təna ká tə si:
Yələa kvpama wəna pa kasəyayə,
Isə we atə na í hvəkəna.

59

Isə waasi-m mpa paa caaki-m tə pa niŋ taa

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyvvyv tv
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kv təyələ.

Tə taa ké Tafiiti keesəyi isəna sayuli tilaa si
pá feŋ í təyayə na pá kv-í tə.
Yontu ntəyəle si:

² Ma Iso waasi-m ma kolontunaa ninj taa,
kenti ma tɔ́ ké mpa paa caa-m tɔ́ pa tɔ́.

³ Waasi-m mpa pa pɛkɛ́ɣəna-m isayatu tɔ́ pa ninj taa,
ya-m yulokulaa mpe pa nɔ́ɔ taa.

⁴ Asayaa mpeyele na pá ceɲɣi-m,
yulokulaa mpe pa caa pa tii ma tɔ́ ké.
Taca aɲi ma ta la isayatu natəli,
pəyele ma ta seki ma kulapəle.

⁵ Paa na ma ta la pulv tɔ́,
pa kpaɣi sewa na pá tayanəyi pa ti.

Hai, Iso fe na ń kɔɔ ma kinj na ń ná.

⁶ Taca aɛ na isɔ́ta pə tu,
Iseyeli Iso nyá,
kuli na ń waasi-m mpa pa ta nyi-ɲ tɔ́ pa ninj taa,
kisina waali lulaa mpeye nyá kɔpantu.

⁷ Paa taanaya ɲkaya pa kɔɲ
isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cɔ́kəna icate.

⁸ Isayatu suna pa nɔ́ɔsi taa tɔ́pam,
na pa kɔyɔ́ɔtɔtu we isu layalee.
Pa tɔ́ɲ si awe ká nuna pa tɔ́m?

⁹ Ama Taca nyá wonjiyi-weye,
na ń paakəna mpa pa ta nyi-ɲ tɔ́ pa təna.

¹⁰ Paa pa toɲ ká wee isu cəne na lé,
Iso nyayale ma kentulu.

¹¹ Ma Iso kɔpən n ká kɔɔ ma cɔ́ɔ,
na ń hɔli-m ma kolontunaa na pá wakəla-we.

¹² Taa kv-weye lɔɲ,
na pá kɔɔ na ma yəlaa sɔ́ nyá toɲ tɔ́.
Ama ciyiti-we na toɲ ilena ń peti-we.
Taca, nyayale tá kɔkentuɣu.

¹³ Pá kula pa nɔ́ɔ tɔ́ te, pa wakəla-ɲ ké.
Pa mayamaya pa kalampaani katəka í kpa-we.
Mpi tɔ́, kutɔy na kaloolaya tike ke pa laki.

¹⁴ Kpiisi-we na pááná na pá taa tasa-weye nau.
Ile antulinya təna ká nyi si
Iso Sɔ́sɔ we Iseyeli taa.

¹⁵ Paa taanaya ɲkaya pa kɔɲ isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cɔ́kəna icate.

¹⁶ Na pá pɛkɛ́ɣi paa timpixi tɔ́ɣənaɣa.
Pu takɪ-weye teu ilena pá suv mɔ́la.

¹⁷ Maa sa nyá toɲ ké,
na ma kpaali nyá kɔpantu ke tanan tɛɛ.
Mpi tɔ́, n ke-m tɔ́cɔ́sɔle toɲ nyəntɛ ké

na ma kentulu ke lanwakalle waatu.

¹⁸ Maa sa ma kentulu nyaga.
Hai, Iso nyagale ma tæcæssæle,
ma Iso nyá kopantu we sæxontu.

60

*Iso nukí i yalaa mpa pæ kælaa tæ pa wula
(Kvkalætú 7-14: Yontu 108:7-14)*

¹ Tafiiti yontu nti i yooná
sarjku sí i sægesæxana tæxolæ.
² Tæ taa ké Tafiiti keesæxi isæna i yooná
Silií nyáma mpa paa we Mesopotami
na Sopa pæ tætu taa tæ.
Pa málaxa kpente ilena Sowapí náá kv Itóm tætu
yoolaa ke iyisi naanowa na naalexe (12.000) tóm tetekæle taa.
Yontu ntæxale sí:

³ Hai, Iso, nyá lona-tu na té yá yem yem.
Heesi nyá pááná na ní mæhna-tu.
⁴ N ciyita tætu na té yá pæxæle,
nyala-ye, tæfæ tæ tæhna seluyu ké.
⁵ N mayasa nyá yalaa tá na toh,
na ní caali-tu na té nyææ sulóm kvkukúm.
⁶ N hulá nyá kupama ke yaasi wei pá nawa,
ile pa se kolontu nyámá kvætæna tæ.
⁷ Hai, cæ-tu na ní kææ tá waasuxu,
ilena ní yá nyá kvæællaa tá, na nyá toh.

⁸ Iso yæxota i tæsele nanh nyænte taa sí:
Maa tæxona akaitu.
Maa tala Sikem icate,
na má faya Sukoti tetekæle ke hæxolæh.
⁹ Má tænna Kalaati na Manasee.
Ifælaxim keke ma yooú kahuka.
Yuta keke ma kawulaxa kpátuyú.
¹⁰ Mowapú keke tiyaxa hka ka taa ma sææ lóm tæ.
Maa læsi Itóm tææ ké aseeta
na pé hulí sí má tænna-i.
Maa yaxa yooú kakiisasi ke Filiisi nyáma tææ.

¹¹ Awe ká pona-m Itóm na í cele-m
pa kolunja icate?
¹² Ye pæ taya Iso nyá, awe?
Pæyele nyá læ-tu, n fæi tá yoolaa waali.
¹³ Kææ ní sæna-tuyú tá kolontu tóm taa.
Mpi tæ, yalaa waasuxu ké heelim ke yem ké.
¹⁴ Ye Iso n we tá waali tæ lakú akanaa ké.
Nyaa nanhæna tá kolontunaa.

61

Ma sɔɔla nyá tɔyɔɔa taa cayale ke tam tɔɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔyɔ tɔ yontunaa taa na pá yooki-ti na saŋku tɔɔɔ.

² Hai, Iso nu ma wula,
na ń ké ŋkpaŋŋ na ma kusələmɔtɔ.

³ Ye pə kɔma na má kpisi,
paa ma wɛ tetɔ tənaya,
isu ma yaa-ŋ si ń waasi-m.
Pona-m təcɔsələ nte ma kaa pəsi na má tala tɔ.

⁴ Mpi tɔ, nyayale ma kentulu,
na ma kolunja icate ke kolontu kinj.

⁵ Nyá tɛyɛ ma caa cayau ke tam tɔɔ,
na má cɔɔsi nyá tɛɛ.

⁶ Mpi tɔ, hai, Iso nyá nukəna ma koolee
na ń haaki-m mpa pa nyafina-ŋ tɔ pa kpancoou.

⁷ Kraasi wulav weesyɔ na iso,
na í pusi tayali na pá polo lolɔŋ loosi loosi.

⁸ I wɛɛ kawulaya kumte tɔ ké tam tɔɔ,
na nyá kupantu waasayi-i.

⁹ Ie maa pyɔvli nyá hətɛ ke tam.
Na má lá isu maa suw nəɔɔ tɔɔɔ paa kuyaku ŋku.

62

Maa wɛɛ Iso kəŋkəŋ taa tɔpamm

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔyɔ tɔ yontunaa taa isu Yetutuŋ keesɔyɔ tɔɔɔ.

² Iso ké ma peta ma ti.
Ini i kinj ke ma nyɔɔyɔ yaru lukəna.

³ Inəyale ma kəkpaɔmɔyɔ na má tɔyɔ-i kpulɔyɔ
ma nyɔɔyɔ yaru nté, na ma kolunja icate.
Pulɔpɔ u cɛŋlɔyi-m i kinj.

⁴ Pəlee ké mə təna í ká yele kpɛntɔyɔ
na í huliyi yulu si í kuyɔ-i?

Isu kolunja wɛɛlɔyɔ tɔ,
yaa kalaa wei i seliɔi tɔ?

⁵ I kpɛnta nəɔɔ si í tusi-i i təcayale səsɔɔle taa.
Pɔpɔtɔ wɛ-mɛyɛ teu ké,
mə nəɔɔsi ke í kooliyina kupantu
na mə lotu taa na mpusi.

⁶ Iso kinj tike ke maa pɛɛki hɛɛsɔyɔ.
Mpi tɔ, un i yekina na má tɛɛlɔyi.

⁷ Inəyale ma kəkpaɔmɔyɔ na má tɔyɔ-i kpulɔyɔ.
Ma nyɔɔyɔ yaru nté,

na ma kolunja icate.

Pulubv u cenlaxi-m i kin.

⁸ Iso yakana ma nyovu na i tuxu-m teeli.

Ini i kentiina ma tao na tonj,

Iso kele ma kpulovu tatlε.

⁹ Hai, yalaa me, i peti-i ma txyi paa waatu wei,

na i tui-i ma lotu,

Iso kele ta kpulovu tatlε.

¹⁰ Tampana tao,

yalaa tam cekanau we kate ke,

pa we ke isu ulemaj.

Pa tana pa fei yuj ke sanaya tao.

¹¹ I taa ha ma txyi musuj taa,

i taa teeli wenaupi pa leekana toma to.

Paa wenaupi hukiyi, i taa cela-wxyi ma ti.

¹² Iso yoxotaa na i leli na ma nu si,

inaxale toma to.

¹³ Tacaanaya tike nte kupa

na ni felaxi paa wei isu i lapa to.

63

Iso kupantu kala weesuyu ke teu

¹ Tafiti yontu nti ta we yonyolaa
nyovu to yontunaa taa to.

Ta taa ke Tafiti keesa i cayale tam ke Yuta wulau tetu taa.

² Hai, Iso, nyaxale ma Iso,

ma pekaxi-ij ke,

ma lasaxa nyulaxi-ij ke,

na ma teij taasi ke nyata tao ke wulaya

tetu nti ta taa lum fei to.

³ Nyata taya taa ke ma nyana-ij teu

na ma na nyata tonj na nyata teeli.

⁴ Mpi to, nyata kupantu kala weesuyu ke teu.

Maa kpaali nyata samtu.

⁵ Nyaxa maa see ma weesuyu tana,

na ma salamaxana nyata haxe.

⁶ Maa haxa ke isu ma txyo nim txyonaya kupaika.

Iena ma yoo-ij yontu na lajhulbmle.

⁷ Ye ma hantaa, ma tooxaxi nyata tam ke,

na ma mayasaxi-txyi ma taa ke aho tana.

⁸ Nyaxale ma waasulu, ma lajle heena

nyata keij isotom taa cayale.

⁹ Ma tamsana-ij ke na luyi kulomovu,

nyata tonj waasaxana-m.

¹⁰ Mpa pa luki ma weesuyu lasovu to,

pá wakəli-weyɛ ləŋ na pá sʊsi-weyɛ tɛtu luməŋ taa.

¹¹ Pá kv-weyɛ isayakʊv na pá waasi taale hasi.

¹² Uena wulav náá yóoləŋəna Iso.

Wei i ka tuuna Iso həte tɔ pɔntu ká sam-i ké.

Mpi tɔ, pu təkɪ pəpətuna nɔasi.

64

Iso kəla nsəma asayɛ

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyʊv tʊ yontunaa taa tɔŋɔ.

² Hai, Iso nu ma nɔŋɔ kɛ waatu wei ma mələŋi tɔ.

Kenti-m kolontu wei i nyaasəŋi-m tɔ.

³ Fiti-m isayatu nti asayaa taŋana ma tɔ tɔ,

na ń hatələna-m nti yələa wakəllaa mayasəŋi ma tɔ tɔ.

⁴ Pa nɔasi na ləŋ ké isu layate nte pa salaa tɔ,

na pa tɔm isayatu wukɪ isu nyəmá.

⁵ Yələa kʊpama kɛ pa təkɪ pa nyəmá kɛ mukaya.

Paa heeliyi-wɛ na pəcɔ pá tɔ-wɛ,

pəcɔ sɔŋəntu fɛi-wɛ.

⁶ Pa kaasəŋi pa tɔŋi pa isayatu təmle taa ké,

na pá mayasəŋi isəna paa nyi pa katəsi tɔ,

na pá tɔŋ si nɔŋɔlv kaa na-si.

⁷ Isayatu kɛ pa mayasəŋi.

Na pá tɔŋ si tá sɔlv puwa.

Tə tʊwa mpi tu la tɔ pə pələ.

Yʊlv lotu wɛ luməŋ ké.

⁸ Uena Iso náá tɔ-weyɛ nyəmá,

na i yaya-weyɛ kɔakɔaa.

⁹ Pa kʊyɔŋɔtʊtʊ hunə-wɛ,

pa təna mpa pa naaki-wɛ tɔ

pa kɔɛɛtəŋi nyɔŋ.

¹⁰ Sɔŋəntu kpa yələa təna

na pá kɔaələŋi mpi Iso laki tɔ,

na pá cəkəŋəna i kʊlapələ hʊwɛɛ.

¹¹ Siyisilu í yóoləna Tacaə na í tʊŋi-i kɔvʊv.

Pa təna mpa pa təŋəŋi tampana tɔ pá sa pa ti.

65

Iso mʊnaə si pá sam-i

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyʊv tʊ yontunaa taa tɔŋɔ.

² Hai, Iso, tu sa-ŋ Siyɔŋ taa ké na naani,

na tɔ lá isu tə suw tá nɔasi tɔ.

³ Nyá nukəna sələməŋ.

Nyá cələŋə yələa təna ká kɔɔ.

⁴ Tá kawalaya tee-tuyv tonj ké.

Ama nyaa husəna-ke.

⁵ Lelenj nuib nte wei n lasaa na n yaa
si í caya nyá təyaya taa ké nyá isentaa tə.

Tu təyə nyá təyaya nanj nyəjka taa kəpantu na tə haya.

⁶ Tá nyəy yátu Iso nyá kəpantu təə ké
n nukı tá kusələmɔtə,

na n laki-tuyv kəkələ nyəmnaa.

Nyaya tetu na lum pə tənasi yəlaa tēləyi.

⁷ Iso nyá suna pəəj na nyá tonj,

na n suu nyá təyi toma.

⁸ Na n heesəyi tenku na i hola pa kəkəte,

na yəlaa nyəntə tətə.

⁹ Antulinya tənasi təə nyəma ná

nyá kəkələ nyəm na pá nəyəsəyi,

na lanjholəmle náa kuyi ilim

tətəle na pə təliule nyəma.

¹⁰ N paasəna tetu na n yele na tev nu-təyi səsəm,

na n kaa-təyi kəpantu na lum su Iso ləəj.

Na n yele na tetu wəe mɔsɔj

ke tev na təyənaya náa laki.

¹¹ N yəyələyi lum ke awasa na n yəkəyi tampaɣa,

n yeki na tev nu na pá hɔv,

na n kooli kəpantu ke pə məhoo.

¹² N kusəyi pənaya nyəy na nyá kəpantu,

na kəpantu kpej nyá mpaav taa.

¹³ Tev nuwa wəlaya tetu,

na pulasi lanja náa hələmı.

¹⁴ Kaləkəj waasa tətəyələ,

na kətəyəv náa nyala teteka taa.

Lanjholəmle kakiisası na yontu nukı.

66

Waasəlv Iso samtv

¹ Yontu nti tə wə yonyoolaa nyəy tv
yontunaa taa təyələ.

Ate yəlaa mé,

mə təna í wiliti Iso na lanjholəmle.

² I yoo i həte samtv yontu,

na í tv-i teeli na mə samtv.

³ I heeli Iso sı:

Nyá təma ke səsəəna.

Kolontunaa naaki nyá tonj səsəəj,

lena pá yeki kalampaani.

⁴ Tetv yəlaa təna hənta nyá nəəhəe tee ké,

na pá yooki lanjholəmle yontu na pá sanj nyá həte.

⁵ I kəə na í ná Iso təma,

ι lakasi ke sɔsɔnsi ké.

Yɛlaa taya ι laki-si.

⁶ Iso yelaa na tenku lum nyɔɔ,
na pá yele tetu puɣulaya na yɛlaa tɔ nɔɔheɛ.
Tɛnaya tá laɲa heɛna-ι.

⁷ Iso toma ke ι ηmakələna tam tɔɔ.
Na í feɲiyi piitimnaa na ι ise
si tɔɔ kullaa í taa tasa ι tɔɔ ké kuluyu.

⁸ Yɛlaa mé í sa tá Iso,
í samι-ι na má nɔɔsi nu.

⁹ Iso haana-tuyu weesuyu,
na í kentiyi tá tɔɔ si pá taa co-tu.

¹⁰ Hai, Iso, nyá mayasəna-tu na í tayani-tu,
isu pa wɔkuyu liyitee nyɛɣəlyu si ku té tɔ.

¹¹ Iso n yelaa na wahala mayaana-tu,
na í yele na laɲwakəlle kəli-tu.

¹² Iso yelaa na yɛlaa tɔɔ tá tɔɔ,
tə toma kəkɔ na lum pə taa.
Ilena Iso í ləsi-tu na í tana-tuyu tɔpante taa.

¹³ Maa sɔɔna nyá tɔyaya ke kɔtasi
nsi kəkɔ lusa si tana tɔ,
na má lá nɔɔsi nsi maa su-η tɔ.

¹⁴ Nsi maa kula nɔyɔ ke ma wahala waatu na má su tɔ.

¹⁵ Maa la-η kɔtaya ηka kəkɔ lusa
ka tana tɔyɔ heeη nim nyəη,
na iwaan,
na latəɛnaa na pəηtuləη.

¹⁶ Mə tana mpa me í nyaηna Taɛaa tɔ,
í kɔɔ na má keesi-mɛɣe mpi Iso lapa-m tɔ.

¹⁷ Ma mapa kapuka na Iso tɔɔ na ma nɔyɔ,
na má samι-ι na ma nsəmle.

¹⁸ Ye ma taa ka we isayatu
Iso taa nuuna-m.

¹⁹ Ama Iso nuwa ma nɔyɔ
na í ké ηkraηη na í nu ma wiinau.

²⁰ Iso kele sɔsɔ,
ι ta lɔ ma sələmuyu,
pəyele ι ta pɛ-m kopantu.

67

Yɛlaa təna í sa Iso

¹ Yontu nti tə we yonyoolaa nyuyu tu
yontunaa taa na pá yookina sanjku tɔyɔlɔ.

² Hai, Iso nyəni tá pətətəle na í kooli-tuyu kopantu,
nyá isentaa teu í ná tá tɔɔ.

³ Ilena pá nyi nyá mpaan ke tetu taa,

na pá hvl̄i nyá nyv̄ȳv̄ yaɾv̄ t̄əm ke piitimnaa t̄əna.

⁴ Hai, Is̄o, ȳəlaa í sa-ŋ,
pa t̄əna pá tv-ŋ teeli.

⁵ Piitimnaa laŋa í hvl̄óm̄i na pá ŋmaali.

Mpi t̄o, siyisuȳu ke n t̄əŋəȳi na n̄ h̄v̄ok̄əna ȳəlaa,
na n̄ tiikiȳi piitimnaa ke tet̄v̄ taa.

⁶ Hai, Is̄o, ȳəlaa í sa-ŋ,
pa t̄əna pá tv-ŋ teeli.

⁷ Tet̄v̄ l̄əla t̄ə kvl̄ólóm̄.

Ta Is̄o kooliȳi-tv̄ȳv̄ k̄upant̄v̄ ké.

⁸ Is̄o kooliȳi-tv̄ȳv̄ k̄upant̄v̄,
na antulinȳa t̄ənas̄i t̄əna ȳəlaa nyaŋna-ŋ.

68

Is̄o akait̄v̄ yontu

¹ Tafiiti yontu nti t̄ə w̄e yonyoolaa
nyv̄ȳv̄ tv̄ yontunaa taa t̄əȳəlv̄o.

² Is̄o kvl̄i na nyá kolontunaa ya yem.

Mpa paa caaki-ŋ t̄o, pá se nyá ísentaa.

³ Yele na asaɣaa mp̄e pá saali yem ke

Is̄o ísentaa, is̄u nȳə̄s̄i sal̄ȳv̄ t̄o,
yaa is̄u keetu hookuȳu k̄ə̄k̄ə taa t̄o.

⁴ Ulena siyisilaa laŋa n̄áá hvl̄óm̄i na pá ŋmaali.

⁵ I yoo Is̄o ké yontu na í sa ı h̄əte,

í h̄ēe-ı mp̄aav̄, ıni ı fayana tet̄eka taa na í k̄əŋ.

I h̄əte nt̄é Taca, í ȳəlv̄i ı ísentaa.

⁶ In̄əȳəle suluwaa caa, na leelaa paas̄ənl̄o.

M̄p̄v̄ȳv̄ Is̄o w̄e ı t̄əcaɣale naŋŋ nȳənt̄e taa t̄əna.

⁷ I haaki kataȳəlas̄i ke t̄ēēs̄i,

na í yeki na sal̄əkat̄v̄n̄aa h̄ēēs̄əȳi.

Asaɣaa tike ke ı yeki w̄olaya taa.

⁸ Hai, Is̄o, waatv̄ wei n lu nyá ȳəlaa n̄əȳo t̄əo t̄o,

waatv̄ wei n t̄ēe pa l̄əlv̄ ke w̄olaya tet̄v̄ taa t̄o,

⁹ tet̄v̄ selaa ké, na is̄ə̄t̄ə̄n̄ȳv̄ p̄ə̄s̄i l̄v̄m̄.

Sinayi p̄v̄ȳv̄ sela Is̄eɣeli Is̄o nyá, nyá ísentaa.

¹⁰ Hai, Is̄o, n yelaa na tev̄ k̄up̄əŋku nu,

na n̄ məŋna nyá k̄pancoou ŋku ku t̄ema t̄o.

¹¹ Hai, Is̄o, nyá ȳəlaa lapa pa t̄əcaɣale ke tet̄v̄ taa.

Lonte nteȳe n tayana wahala nȳə̄ma ke nyá k̄upant̄v̄ t̄əo.

¹² T̄ə̄m̄ȳv̄ ke Taca ȳəȳot̄aa.

T̄ə̄m̄ k̄upant̄v̄ k̄ənt̄aa n̄á ké k̄pek̄əle s̄ə̄s̄ə̄le.

¹³ Kolontunaa awulaa k̄pek̄əle tv̄ cas̄əle.

Ulena alaa mpa pa w̄e t̄əȳaɣa t̄o pá tala wontu kukukuutu.

¹⁴ I k̄á h̄ənt̄i mə cacak̄əŋ t̄ēe na í h̄ēēs̄əȳi,

na liyitee waasa alukuku keŋ t̄əo,

na wɔla kɔpɔŋ waasa i huɔtu tɔɔ*fa*? ^a

¹⁵ Waatu wei Toma tɔna tu yasa awulaa ke tetu taa tɔ, tetu hulɔmaa ke isu kpronkpontu.

¹⁶ Hai, Pasan puɔu kɛ Iso nyɔŋku kɛ, na ku hela tɔm paɔale.

¹⁷ Pepe tɔɔ kɛ puɔu kɔhelɔɔɔ laki iseseemle, ke ŋku Iso lɔsaa si i ka caya tam tɔɔ tɔ? Tɔnaya Taca ká caya halɔna tɔnaya.

¹⁸ Iso wɛna yoou keekɛnaa ke iyisi iyisi kɛ, Taca wɛ pa hekɔ, na Sinayi náa wɛ Iso tɔseɛle taa.

¹⁹ N kɔɛŋna yɔlaa mpa pa kɔawa tɔ na n kɔaana, yɔlaa ke pa lapa-ŋ kuɔɔɔ*fa*. Tɔɔ kɔllaa maɔamaɔa ká caya nyá kin. ^a

²⁰ Taca kɛle sɔsɔ ke paa kɔyaku ŋku, inɔ i paasɔɔnana tu na í waasɔyi-tuɔu saa wei pa ŋmakɔlɔyi-tu tɔ.

²¹ Iso kɛ wei i waasɔyi-tu tɔɔ.

Taca Iso inɔ i wɛnna toma si í fiti-tuɔu sɔm taa.

²² Ama Taca ká yɔki i kolontunaa nyɔɔŋ, i ká yɔki mpa pa wɛ isayatu taa tɔ pa nyɔmpɔɔɔlasi.

²³ Taca yɔɔta si: Maa lɔsi ma kolontunaa ke Pasan puɔu taa na má kɔna. Maa lɔsi-wɛɛɛ tenku lɔm tɛɛ na má kɔna.

²⁴ Na n feli pa calɔm taa kɛ nɔɔhɛɛ, na nyá hasi tɔɔ-wɛ.

²⁵ Hai, ma Iso, ma wulav, pa nawa nyá cana ke nyá tɔyaya taa.

²⁶ Yonyoolaa ntɛ nɔɔ tɔɔ, pa waalɔyi wontu mataa, hekɔ taa kɛ alɔpiya mpa pa makɔ akilimisi tɔ.

²⁷ I sa Iso kɛ tɔkɔtilɛnaa taa. Iseyɛli lɔlɔŋ nyɔma mɛ í sa Taca.

²⁸ Mɔ tɔnɔɔɔ Pɛncamɛɛ kɔɔkɔle ntɛ mɔ nɔɔ tɔ, na pɔ kaasi Yuta na Sapulɔŋ na Nɛfɛtali pɔ awulumpiya.

²⁹ Mɔ Iso caa kɛ si í wɛɛ ton. Hai, Iso, sɔsɔ ton ke mpi n lapa-tu tɔ.

³⁰ Nyá tɔseɛle taa kɛ n wɛɛ, na n tɔki kawulaya ke Yosalem tɔɔ. Awulaa ká kɔna-ŋ kuɔɔŋ.

³¹ Nyaaasi Icipiti wei i kɛ sɔsɔncaasi tɛɛ wontuɔu tɔ. I wɛ kɛ isu latɛɛnaa kalɔku na í ŋmakɔlɔyi yɔlaa. I pasa i ti na í haaki-ŋ liyitee nyɔɔtɔ.

^a 68:14 Loonɔa kanɛ ka nuu wɛ katɛ. Ilɛ lɛlaa huɔki si Iseyɛli nyɔma ilɛ, alukuku keɛ Iseyɛli na wɔla na liyitee nna a tee kɔkɔ ke mpo tɔ, a hulɔyi pa akaitu. Wɛnau ŋku yoolaa kuuki tɔyoole taa tɔ. ^a 68:19
 Kuɔɔɔ: Lɛlaa ná huɔki si pɔ huwɛɛ ntɛ si pa ha Iso kɛ kuɔɔŋ. Loonɔa kanɛ ka huwɛɛ wɛ katɛ.

32 Sɔsaa ká luna Icipiti na pá kɔɔ.
 Itiyopii nyáma ná kɔɛ na pá tekɛyi Iɔ kɛ niɛ.
 33 Ate kawulasɪ me í yoo Iɔ kɛ yontu.
 I sa Tacaa.
 34 I yoo yontu ke wei i we isɔɛmɔntu
 tam tɔɔ nyɛntu tɔɔ na í kɔɛ tɔ.
 I yɔɔtɔyɔna ntɛ na toɛ.
 35 I nyi Tacaa toɛ.
 I sɔsɔntu we Iseyeli tɔɔ kɛ,
 na i toɛ we isɔtaa.

36 Hai, Iɔ, pa nyaɛna-ɛ nyá tɔyaga taa kɛ.
 Iseyeli nyáma Iɔ haaki i yɔlaa ke toɛ na pɔsɔyɔ.
 Iɔ kɛle teeli tu.

69

Sɔɔlyɔ ɛku ma sɔɔlɔna Iɔ tɔsɛɛ tɔ

1 Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tu
 yontunaa taa na pa yookina cɛmɔyɔ*fa* tɔyɔɔ. ^a

2 Hai, Iɔ, waasi-m,
 lum suna ma luyɔ tɛ kɛ.
 3 Pɔ tisa-m katantamaya taa kɛ, pu sɛɛɔɔ.
 Ma hota lum lumaj taa kɛ na pɔ hola tɛɛkɔna-m.
 4 Ma kiisaa na ma luyɔ tɛ wɔli, na má ká.
 Ma teka ma Iɔ na ma ise caɛ a pɔyɔlɔɛ taa.
 5 Mpa pa taa kraana-m mɔsɔɛ tɔ pa kɔla
 ma nyɔyɔ taa nyɔɔsi ke paɔale.
 Mpa pa caa si má la yem tɔ pa kɛ toɛtɔnaa kɛ,
 ma kolontunaa mpe pa feina tampana.
 Mpi ma ta kraɔa tɔ mpaɛi pɔ weɛ si má mɔɛna.

6 Hai, Iɔ, n nyɔmá ma kɔmɛɛntu,
 na ma kolapɔle isayale fei-ɛ ɛmɛsaya.

7 Ma tɔm í taa kra mpa pa tu-ɛ naani tɔyɔ feɛɛ.
 Hai, Iseyeli nyáma Iɔ Tacaa,
 ma tɔm í taa liyiti mpa pa pɛɛkɔɛi-ɛ tɔ.

8 Mpi tɔ, nyá tɔɔ kɛ pa tɔuki-m,
 na feɛɛ we ma isɛntaa.

9 Ma pɔsa isi mɔsɔ ke ma newaa,
 yaa kraɛtu ke ma tɔyaga nyáma.

10 Mpi tɔ, ma isɔle sɛɛna nyá tɔyaga
 tɔmɛ kɛ isi yem na kɛɛɛ.
 Na nyá kɔtɔyɔ pɔsi ma nyɛɛku.

11 Ma isɔlum lukiyi yem kɛ na má hɔkɔɛi nɔyɔ,
 paa na mpu kɔtɔyɔ ke pɔ kɔɛna-m.

12 Paa ma suu lɔyaga wontu,
 ma pɔsa wei pa tuliyi ntompee tɔyɔ.

^a 69:1 cɛmɔyɔ: Lɛlaa hɔuki si pa yooa yontu luyɔ ɛku pa yaa si hetɔyɔ tɔ.

13 Ma tɔm ke pa yɔɔtɔxi kyeyɛɛ taa,
na sɔlɔnyɔɔlaa nɔ́a yooki-tɔxi yontu.

14 Hai, Tɔɔaa, nyaga ma tekiyi ma sɔlɔmɔyɔ taa,
hɔlɔ-m suulu na ń mu.

Cɔ-m nyá kɔpantɔ tɔɔ, na ń ya ma nyɔyɔ.

Mpi tɔ, nyá nyɔyɔ yaru we naani ké.

15 Kpɛɛ-m afɔla taa, á taa taa-m lipu.

Ya-m lɔm lumaɲ sɔsɔɲ na ma kolontunaa

mɔa paa caa-m tɔ pa niɲ taa.

16 Lɔm hɔla í taa tɛɛna-m,

pɔcɔ lɔhɔyaga í taa li-m.

Taa yele na pɔlaav suli ma tɔɔ.

17 Tɔɔaa, cɔ-m, mpi tɔ, nyá kɔpantɔ tɔɔwa sɔsɔm ké.

Kɛɛsi nyá ise na ma tɔɔ ké nyá suulu sɔsɔ tɔɔ.

18 Taa kisi nyɔnɔyɔ na nyá tɔmle tɔ má ma tɔɔ.

Hai, cɔ-m lɔɲ, ma we lanwakɛlle taa ké.

19 Kpɛtɔna-m, waasi-m,

ya-m ma kolontunaa tɔɔ.

20 N nyɔmá ma fɛɛle na isɔna pɔ pasa-m tɔ.

N naaki ma kolontunaa tɔnaya.

21 Kutɔyɔ wakɔla ma lanle ké na pɔ tu-m kutɔɲ.

Ma tanɔa si pá nyɔni ma pɛtɔtɔle

yaa pá puɣusi-m ma ta na.

22 Pa sitiɣi sɔtu ke ma tɔɲnaya taa.

Na pá haaki-m lɔm kɔnyɔɲɔm si má nyɔɔ na ma lɔkɔtu sí.

23 Pa acima na pa kɔtasi tɔɲnaya í pɛsi-weɣɛ

katɔka ɲka kaa kpa-we tɔ.

24 Pa isɛntɔɔ í nyala tɔkɔam na pá taa taa nau,

pa salɔmɔɲna wahala ke tam.

25 Mu-we na nyá páná sɔsɔɔna na a kɔkɔ tala-we.

26 Pɔ kpiisi pa tɔɔayale.

Nɔɲɔlɔ í taa weɛ pa tɛɛsi taa.

27 Wei í ɲkɔɲɔyɔ n hɔma tɔɲɔ mɔɔe pa tu kɔnyɔɲ,

na pá yɔɔtɔxi mɔa Iso nyá n ka tɔwa kɔnyɔɲ tɔ pa wahala tɔm.

28 Lɛɛti-weɣɛ pa isayatu,

taa hɔli-weɣɛ nyá suulu.

29 Pɔ husi pa hɔla ke weesuyɔ takɔlaya taa,

pá taa ɲmaa pa hɔla ke siɣisilaa nyɔna taa.

30 Ma ké kɔnyɔntɔ ké na má tɔki wahala.

Hai, Iso nyá yaru ká kenti ma tɔɔ.

31 Hai, Iso, maa sa nyá hɔte na yontu,

na má puɣɔli nyá sɔsɔɔntɔ ke ma samtu taa.

32 Tɔɔaa pɔle pɔ kɔla-ɲ teu ke ma ha-ɲ nau,

yaa latɔce alaafɔya nyɔɲ.

33 Mɔa pa pasɔxi pa ti tɔ,

paa ná ma yaru na pa lanɲa hɔlɔmi.

Iso waasuyɔ pɛɛkɔlaa mɛ,

mə weesuɣu í taɣali.

³⁴ Mpi tɔ, Tacaɔ nukɪ kɔnyɔntɔnaa nɔɔsɪ kɛ.

Í lakɪ awusa kɛ ɪ yɔlaa kɔpama mpa pa wɛ salɔka taa tɔ.

³⁵ Isɔtaa na atɛ í samɪ-ɪ,

na tɛɲkunaɔ na pɛ taa nyɛmnaa pɔɣɔlɪ-ɪ.

³⁶ Tacaɔ ka waasɪ Siyɔɲ ɪcate,

na í taɣanɪ Yuta acalɛɛ kɛ ɲmaɔ,

ɪ yɔlaa ká mu-ye na á pɛsɪ pa nyɛna.

³⁷ A ka pɛsɪ ɪ tɛmlɛ nyáma piya kpancoou,

na mpa pa sɔɔla ɪ hɛtɛ tɔ pa caya a taa.

70

Tacaɔ kɔɔ lɔɲ

(Yontu 40:14-18)

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoɔlaa

nyɔɣu tɔ yontunaɔ taa na pá tɔɔsɛɣɛna Iso tɔɔ tɔɣɔlɔ.

² Hai, Iso, kɔɔ na ń hɛtɪ-m.

Tacaɔ kɔɔ lɔɲ na ń waasɪ-m.

³ Mpa pa caa ma sɛm tɔ fɛɛɛ í pɪ-wɛ na pé liyiti-wɛ.

Mpa unɪ pa lanɲɛ hɛɛna ma kɔnyɔɲ tɔ

pá ka nyɔɔɲ na pá mɛɲna waali.

⁴ Mpa pa lakayɔ-m anyanɲka tɔ

fɛɛɛ í pɪ-wɛ na pá se.

⁵ Mpa pɛɛ pa pɛɛkɔɣɪ Iso nyá tɔ,

pé cayaɔa-wɛ na pa lanɲa hɔlɔmɪ.

Na mpa pɛɛ pa sɔɔla nyá nyɔɣu yapɔ tɔ,

pa yɔɣɔtɔɣɪ tam sɪ Tacaɔ kɛɛ sɔsɔ.

⁶ Ma kɛ kɔnyɔntɔ kɛ na má wɛ atɛ.

Hai, ma Iso, kɔɔ ma waasɔɣu kɛ lɔɲ.

Nyayalɛ ma waasɔlv na ma hɛtɔlv.

Tacaɔ taa leeli.

71

Tacaɔ, taa lɔ-m, nɔɔnɔɔ ma kpatɔlaa kɛ

¹ Tacaɔ, nyayɔ ma tɔɣɪ kɔpɔlvɔ,

taa yelev na ma lanɲɛ wakɔlɪ.

² Waasɪ-m na ń ya-m nyá siɣisuɣu tɔɔ,

kɛ nyá ɲkpaɲɔɣu na ma tɔɔ na ń sɛna-m.

³ Nyayalɛ ma kɔkɔpamɔɣu ɲku ma cɔɔsɛɣɛna

na ma tɔɣɪ kɔpɔlvɔ kɛ tam tɔ.

Nyayalɛ ma kɔkɔpamɔɣu, na ma kolɔɲa ɪcate.

⁴ Ma Iso fiti-m ɪsayav niɲ taa,

fiti-m wei u tɛɲɔɣɪ tampana

na í kɛ nyɛmɛɲ tɔ tɔ niɲ taa.

⁵ Tacaɔ Iso, nyayɔ ma tɛɛɔɣɪ,

nyayɔ ma pɛta ma tɔɣɪ hatoo ma pɛcaatu.

⁶ Hatoo ma too lotu taa nyayɔ ma tekiyi,

nyá lɛsɛna-m ma too taa,

nyaga ma san tam.

⁷ Ma ké kəkə́lɔ nyəm ke yə́laa payale ké.

Nyagale ma kpulɔyɔ tətɔle toŋ nyənte.

⁸ Nyá samtu yontu tike í wɛɛ ma nəɔɔ taa.

Pə wɛɛ si ma yɔɔtəyi nyá teeli təm ke paa ifemle nte.

⁹ Taa lə-m, nəɔnɔɔ ma kpatə́laa ké.

Waatu wei ma toma pasəyi tə taa lə-m.

¹⁰ Ma kolontunaa yɔɔtəyi ma təm ké.

Mpa pa cɛŋəyi ma weesuɔyɔ tə pa lakɪ təmaɔa saawala si:

¹¹ Iso lə-ŋ ké, tə təŋi-ŋ na tə kpa-ŋ.

Ma feina nəɔɔlɔ si í lɛɛki-m pa niŋ taa.

¹² Hai, Iso, taa hatələna-m.

Ma Iso kəɔ ləŋ na í waasi-m.

¹³ Pa təna mpa pa suuki-m təm tə,

pá liyiti-wɛ na pá saali yem,

na fɛɛle təɔɔ mpa pa caa ma lepu tə.

¹⁴ Ile maa tɛɛləyi tam,

na má sanŋi-ŋ na má leləyi.

¹⁵ Na ma nəɔɔ yɔɔtəyi nyá siyisuyɔ

na nyá nyɔyɔ yaru təm ke paa kuyaku ŋku.

Mpi tə, ma ta nyi pə tənasi.

¹⁶ Maa yɔɔtɔ nyá təma səsəɔna təm Taca Iso,

na má təəsi nyá siyisuyɔ tike təm.

¹⁷ Hai, Iso, hatoo ma pəcaatu ke n seɔɛsa-m,

haləna sanja nyá teu təm ke ma kpaaləyi.

¹⁸ Paa ma kpatə́laa təkunŋkunŋku,

ma Iso taa lə-m.

Ile maa kpaali kɔfalaŋ yə́laa ke nyá təm

na má heeli cele piya ke nyá toŋ təm.

¹⁹ Hai, Iso, nyá siyisuyɔ fei tənaga.

Pəcɔ n lapa kəkə́lɔ nyəmnnaa,

nəɔɔlɔ ta nəɔɔsəna-ŋ.

²⁰ N yə́laa na tə ná wahalanaa na

lanwakə́lle ke katatə́laɔa,

n ká yele na má wɛɛna weesuɔyɔ,

na í ləsi-m puyɔ səsəɔv taa.

²¹ Tayanu ma nyɔyɔ ke kusuyɔ,

heesi ma lanŋɛ.

²² Ile Iso maa sa-ŋ na cəmyɔyɔ

na má yoo nyá teu təm ke yontu.

Na má tala lɛɔɔɛli Nanŋ tɔ nyá na sanŋku.

²³ Maa tala-ŋ na yontu,

na má wiliti-ŋ na ma nəɔɔ

si n yapa ma nyɔyɔ.

²⁴ Ma nəɔɔ ka yɔɔtəyi paa kuyaku

ŋkuyɔ nyá siyisuyɔ təm.

Mpa pa pɛɛkəyi ma lepu tə fɛɛle

pu-wɛɔɛ na pə liyiti-wɛ.

72

Wulav tɔɔ sələmɔyɔ

¹ Salɔmɔŋ kɔŋmaŋmaatu.

Hai, Iso, ha wulav ke nyá hɔule,
na ní ha wulav pəyalɔ ke nyá tampana tɔŋyɔ ləmayasələ.

² Ilena í tɔŋɔyɔ tampana na kɔsiyisim
na í hɔukəna nyá yəlaa kɔnyɔntɔnaa.

³ Pɔɔŋ na pulasi í kəna yəlaa ke heesuyɔ
na tampana tɔŋyɔ.

⁴ Wulav í ha tampana ke yəlaa kɔnyɔntɔnaa
na í waasi wahala nyáma,
na í wakəli pa ŋmakəllaa.

⁵ Ie paa nyanŋa-ŋ, haləna kɔyanŋku
ilim ká yeke nyayaw na isɔtu náá yeke nav tɔ.

⁶ Wulav inɔ í ká wee ké isu tɔv ŋku kɔ nukuyɔ
taale nte tɔ nyutu pa halaa tɔ.
Yaa isu tɔv sɔsɔv nukuyɔ haləm tɔ.

⁷ Pu cayana siyisilaa ke kɔyakɔ ŋku.
Na pá wee heesuyɔ sɔsɔŋku taa,
haləna kɔyanŋku isɔtu ka su tənaya tɔ.

⁸ I ká tɔɔ kawulaya ke pə krayaw
teŋku na pə suna lɛlv tɔ,
na pə kraya pɔɔv sɔsaya haləna antulinya tənaya tɔ.

⁹ I kolontunaa ká hantɔ-ɔ atɛ
na í patanaa mpɛ pá niisi mɔsvuyɔ.

¹⁰ Taasisi tetɔ na tetɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ
pə awulaa ka felɔ lampuunaa.
Sɛpa na Sapa pə nyáma náá lapɔ-ɔ kɔcɔŋ.

¹¹ Awulaa təna ká hantɔ-ɔ atɛ,
na piitimnaa təna náá laki-ɔ təmlɛ.

¹² Ilena inɔ í waasi kɔnyɔntɔ wei í wiikina-ɔ tɔ
na wahala tɔɔlv wei í feina sənlv tɔ.

¹³ Wulav ká weena ɔcam na kɔnyɔntɔɔlv
na mpa pa pasəyɔ pa ti tɔ pa pətɔtəle,
na í yá pa weesɔŋ.

¹⁴ Wulav ká ya pa weesɔŋ ke ŋmakəlvɔv na mɔsvɔŋ nin taa.
Mpi tɔ, pa ké-ɔ pulv sɔsɔm ké.

¹⁵ Paa weena weesuyɔ na pá ha-ɔ Sɛpa nyáma wula.
Paa sələmɔyɔ Iso ké í tɔɔ ké tam ké,
na pá kooliyi-ɔ kɔpantɔ ke paa kɔyakɔ ŋku.

¹⁶ Tɔɔŋnaya haləm ka waasi tetɔ taa
na pə kɛnna pulasi nyɔɔŋ taa.
Na ka pee ciyitiyi isu Lipaŋ tɔŋ sɔsɔŋ,
na yəlaa huki acalɛ taa isu nyutu ke tawa taa.

¹⁷ Wulav hətɛ ká wee tam tɔɔ ké,
haləna kɔyanŋku ilim ka su tənaya tɔ.

Na pá kooliyi támara kúpantv na pá yaakəna i hətə,
na piitimnaa yaaki-i lelenj nulu.

¹⁸ Tacaə Iso, wei nyá n ké Iseyeli nyáma Iso təyələ teeli tv,
nyá tike n lakəna kəkələ nyəmnaa.

¹⁹ Nyá hətə səəələ nté teeli nyəntə ke tam təə.
Nyá teu í waası tetv təna taa.
Iso í kəna mpv, Iso í kəna mpv.

²⁰ Seseə pəyalv Tafiti sələmuyv tənaya ntə.

TAKELAYÁ TOOSO NYENŊKA

73

(Yontu 73-89)

Asayaa teu

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyələ.

Iso tewa Iseyeli nyáma mpa pa lotu taa tewa təyə.

² Paa na mpv pəcəyə pə kaasaa sı pá co-m yaa pá tuu-m.

³ Mpi tə, ma naaki asayaa həəsəyi, ɬəna
má laki-weye isesemle.

⁴ Mpi tə, paa naaki wahala nəyəlv haləna pa səm,
na pá nukı pa nantv taa alaafəya.

⁵ Paa naaki wahalanaa mpa ləlaa naaki tə,
pəyele pi makəna-we isı yəlaa ləlaa.

⁶ Kalampaanı wenna isı pa lılvuyv,
na mvsəy náá wee isı pa kacəka wontuyv.

⁷ Pa cayana pa ti na pá toosiyi yəlaa ke ise,
na pa ləmayasəe naaki kpaakraa.

⁸ Isayatu təm ke pa yəyətəyi,
na pá wonjiyi ləlaa,
na pá həy pa ti na pá keeki tampana.

⁹ Pa kooki ké na pə takı isətənyv,
na pá wakələyi tetv na pa nsəmle.

¹⁰ Pə təə ké pa təna pa keesəna pa təə,
na pá nyəki pa kuyəyətəv ke lum təle.

¹¹ Na pá təy sı isənaya Iso ká cəkəna-tı.
Isənaya isətəa Iso ká cəkəna-tı?

¹² Mpuyv asayaa wee,
pə cayana-weye tam ké,
na pá kaaki pa wənav.

¹³ Mpv tə, yem təə kele ma tayana ma lotu taa,
na má saŋ ma niŋ ke isayatu lapv təm taa.

¹⁴ Paa kuyaku ŋkuyv pa maki-m,
na pá təy-m wahala ke paa tanaŋ ŋku.

¹⁵ Ye maa təma sı ma yəyətı isı mpe,
halı maa luwa nyá piya piitim waalı.

16 Ma maγasaa si má huu pə təw na má cekəna.

Ama pə tənaya mpv pə kəla kate.

17 Hali kuyaku ŋku ma suu Iso təyaya taa
təγə ma cekəna mpi pə tanja asayaa tə.

18 Mpraan wei i taa pu tuu-we təγə n suku-we
si pá hoti timpi pu wakəli-we tə.

19 Ilena pé wakəli-weγe təm kuləm təw,
na pé kpiisi-we na pa təm teesəna səγəntv.

20 Taca, ye n kula pa təw ile pa muki
isu yulu feŋyuy na i toosee saali yem tə.

21 Waatu wei ma taa ka we nyan
na ma lanje wakəli səsəm tə.

22 Maa ké kumelej ké, ma taa cekəna pulupu.
Maa we teitei ké isu kpante ke nyá isentaa.

23 Paa na mpv ma na-ŋ ké tam ké,
n kra-m nyá niŋ ntəγəŋ taa.

24 Nyá layatv tasuyv ke n ka tiikina-m.
Pə waali n ka mv-m nyá teeli taa.

25 Aweye ma wena isətaa, ye pə taya nyá?
Nyá lakəna na má nukl lelej ke ate.

26 Paa ma nantv yaa ma nyamle kpisaa.
Iso kele ma nyəm na ma kpuluyv tətule ke tam təw.

27 Pa təna mpa pa hatələna-ŋ tə pa leki ké,
na ŋ wakələyi pa təna mpa paa nukəna-ŋ tə.

28 Ye ma, Iso kpətanav wenna-m teu.
Taca Iso kiŋ ke ma tuyi kpuluyv.

Ilena má keesi i təma təna.

74

Iso yaav ke isətaseele ncaale taa

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təγəw.

Hai, Iso, pepe təw ké n ləkı-tuyv tam təw?
Na n muyi pááná na nyá yəlaa ta?

² Təwsi nyá yəlaa mpa n hika too ləŋtaa
na ŋ ya-we si pá pəsi nyá kpənte tə pa təw.
Təwsi Siyəŋ puyv ŋku kv təw n lapa nyá te tə kv təm.

³ Kəw na ŋ ná lona anı,
pə wakələyi-yeγe tam ké.
Kolontu wakəla nyá təyaya taa.

⁴ Nyá kolontunaa kiisiyina nteye timpi n sulaya-tv tə,
haləna pá tv pa kuyusvm.

⁵ Pá na pa lawa ké na pa loŋ
isu taasi setəlaa ke hətuyv taa.

⁶ Na pá faki leesəŋ na pá yəkəyi lelej.

7 Pa tu kəkɔ ke nyá t̄sɛɛle
na pá yɔki na pá wakəli timpí nyá h̄ate wɛɛ tɔ.

8 Nti pa makí pa lan̄a taa t̄yɔle sɪ,
pá wakəli-t̄yɔ tɔm kulɔm tɔɔ.

Paa wɔ kəkɔ ke lona nna a taa
Isɔ na yəlaa pa suliyi tɔ.

9 Tu tasaxi nau ke mpi pə huləxi sɪ Isɔ wɛɛ tɔ.

Isɔ kuyɔyɔtɔtu teləsəlaa ná fɛi tɔtɔ.

Ta taa nəyɔlu ta nyi isəna pu taan̄i tɔ.

10 Hai, Isɔ Tacaa,

pəlee ké kolontunaa ká h̄ɛsɪ nyá h̄ate kutuyɔ?

Pəlee ké paa h̄ɛsɪ-tɛyɛ footuyɔ?

11 Pepe tɔɔ ké n suma,

na nn san̄ nyá nin̄ nt̄yɔɔn̄ kusuyɔ sɪ n ma?

12 Hai, Isɔ, nyayale ma wulav ke too ləntaa,

nyá waasəyana tɛtu taa.

13 Nyá ton̄ ke n fayana ten̄ku

na n̄ yɔki lɔm tɛɛ tɔmaa sɔsaa nyɔɔn̄.

14 N yɔka tɔm sɔsɔ Lefiyatan̄ nyuyɔ na n̄ peti-t̄

wulaya tɛtu taa yəlaa sɪ pá t̄yɔ.

15 Nyá hulina lɔm seɛlaa na n̄ h̄ɛɛ lɔɔn̄

na n̄ yeɛ na pusi nsi sɪ nyɔɔki tɔ sɪ lɔm nyɔɔ.

16 Nyayale ilim taa na ahoɔ pə tɔ.

Nyá lapəna ilim na isɔtu.

17 Nyá suna tɛtu toosi təna

na n̄ lá watu waatu na yoluma.

18 Tacaa tɔɔsɪ sɪ kolontu kuləxi nyá tɔɔ,

yəlaa kumɛɛmən̄ in̄i i won̄əxi-t̄.

19 Taa peti nyá yəlaa kupama weesin̄ ke taale wontu.

Taa sɔɔ nyá kunyɔntɔn̄aa tɔɔ ké tam tɔɔ.

20 Tɔɔsɪ nyá nəyɔ pɛɛluyɔ tɔɔ.

Mpi tɔ, mɔsɔn̄ nyəmnaa suna icatɛ səkpetən̄ taa.

21 Taa yeɛ na mpa pa isɛ pa tɔki tɔ pá t̄ɛna lan̄wakəlle.

Ama kunyɔntɔn̄aa na wahala nyáma í san̄i-t̄.

22 Hai, Isɔ, tɔɔsɪ na n̄ paasəna kutuyɔ n̄ku

kumɛɛmən̄ in̄i i tɔvki-t̄ paa kuyaku n̄ku tɔ.

23 Taa sɔɔ nyá kolontunaa wula tɔɔ,

na kakiisasɪ nsi pa kiisiyina-t̄ tam tɔ sɪ tɔɔ.

75

Tacaa kele hvlv

1 Asafi yontu nti i yoowa sɪ: Taa ku

na tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa t̄yɔlɔ.

2 Hai, Isɔ tə sama-t̄.

Tacaa Isɔ tə sama-t̄.

Tu yɔyɔti nyá tɔm na

tə kpaali nyá teu sɔsɔɔm.

- ³ Τααα σι: Μaa σι waatu n̄əɔlv,
na má h̄v̄vna siɣisuȳu.
⁴ Τεtv̄ na t̄ə taa nȳəm t̄əna ká sele.
Ama má suk̄əna-t̄əɣi t̄ə kila t̄əv̄.
⁵ Na má heeli m̄pa pa saŋ pa ti t̄ə si: ɪ yelev̄ m̄pu,
na asaȳaa si: ɪ taa h̄ə m̄ə ti.
⁶ ɪ taa h̄ə m̄ə ti,
í taa ȳəɣoti kalamp̄aan̄i t̄əm.
⁷ S̄əsv̄əntv̄ u k̄əŋna ilim̄ t̄əlv̄le yaa p̄ə t̄ətv̄le,
yaa w̄v̄laya tetv̄ taa.
⁸ Ama Is̄ə nȳəmna,
í n̄ək̄aa ɪ k̄paasi l̄əlv̄ na í tisi l̄əlv̄.

⁹ Τααα t̄əka k̄ərv̄ na í suna ɪ pááná sv̄lv̄m,
ɪ ká ce-w̄əɣi at̄e asaȳaa t̄əna,
na p̄aa nȳv̄v̄ p̄ə t̄əna na pá k̄p̄eŋna t̄əɣatv̄.

¹⁰ Ma kaa yelev̄ Yak̄ərv̄ Is̄ə T̄əm ȳəɣotv̄ȳv̄,
na p̄ə yontu yooou.
¹¹ Μaa ȳəki asaȳaa t̄əŋ t̄əna.
Ama tam̄pana t̄əŋlaa t̄əŋ ka p̄uk̄əna.

76

Is̄ə wak̄əlayi yooou ke Siȳəŋ taa

- ¹ Asaf̄i yontu nti pa yook̄ina c̄əmv̄ȳv̄
na t̄ə w̄e yonyoolaa nȳv̄ȳv̄ tv̄ yontunaa taa t̄əɣəlv̄.

² Is̄ə hv̄la ɪ t̄əɣi Yuta,
ɪ h̄əte yaa Is̄eɣ̄eli taa.
³ ɪ cok̄əle w̄e Sal̄em k̄é,
na ɪ t̄əcaȳale ke Siȳəŋ taa.
⁴ T̄ənaɣa ɪ p̄ela yooou wontu:
Is̄u nȳəmá na k̄paləŋ na laȳalee na wontu lenti.

⁵ Hai, Is̄ə, s̄əsv̄əntv̄ nté yaa?
N̄ k̄əla tam̄ t̄əv̄ p̄əv̄ŋ t̄əna.
⁶ Yoolaa taa yoolaa m̄p̄e p̄ə caama-w̄eɣe,
pa toowa tom̄ kant̄ək̄aȳa nȳəm,
pa ta p̄əsi na pá yoo na pá fiti.
⁷ Yak̄ərv̄ Is̄ə, waatv̄ wei n̄ nyaasa-w̄e t̄ə,
p̄ə ȳeɣeta pa k̄p̄ayan̄əŋ na ɪ caȳalaa k̄é.
⁸ Hai, n̄ k̄é s̄əsv̄ k̄é,
n̄ m̄v̄ȳi pááná na awe k̄p̄ət̄əna-ŋ?
⁹ Hatoo is̄ət̄aa k̄é n̄ ȳəɣota nȳá hv̄v̄le t̄əm,
na s̄əɣəntv̄ k̄pa tetv̄ na t̄ə c̄aȳa t̄əp̄amm̄.
¹⁰ Waatv̄ in̄əɣi n̄ k̄v̄laa si n̄ hv̄v̄k̄əna
na ń waasi at̄e k̄v̄nȳənt̄əɣəlv̄laa.
¹¹ Ye nȳá taa huuv̄a,
ȳv̄lv̄ tv̄ȳv̄-ŋ teeli k̄é,
p̄aa ɪ w̄e pááná s̄əsv̄əna taa.

12 ɪ su mə ɪsɔ ʔaɕaa ke nɔɔsi na í lá-si.

Mpa pa cɔɔna ɪsɔ sɔsɔ ɪni tɔ,
pá kɔna-i kɔcɔɔɲ.

13 ɪsɔ ləsəyi awulumpiya kalampaani ké

ɪlɛna pá tisi-wɛ tafe.

Atɛ awulaa seliyina-i ké.

77

Ma sələməyi ɪsɔ ləɲtaa kɔpantu ke laɲwakəlle kuyɛɛɲ taa

1 Yetutum si Asafi yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

2 Maa wiina ɪsɔ na má heeli-i ma tɔm,
maa wiina-i na í ké ɲkpaɲuyɔ na ma tɔɔ.

3 Ye ma laɲle wakəlaa,
ma pɛɛkəyi ʔaɕaa ké,
na má tɛkəyi-i niɲ ke ahoo, heɛsuyɔ fɛi,
ma luyɔ fɛi si pá puɲusi-m.

4 Ye ma tɔɔsa ɪsɔ tɔɔ ma nəɲəsəyi ké,
ye ma kpaɲa ləmayasɛɛ ɪlɛ ma apalɔtu yɔɔli.

5 ʔaɕaa, nn tisiyi si má kpəti ɪsəle,
na pá cɔɔsəyi-m, ma nəɲɔ taa fɛi kete.

6 Ye ma huɔ puɪsi kancaalaya nyənsi
na kuyɛɛɲ wei i tɛwɔ tɔ i tɔm,

7 ma tɔɔsəyi ma yontunaa tɔm ke ahoo ké,
na ma mayasəyi hatoo ma taa
na má pɛɛkəyi ma huwɛɛ taa.

8 ʔaɕaa n ká lɔ-tuyɔ tam tɔɔ?

Nyá paa kaa wɛɛna-tu?

9 N yela-tuyɔ kɔpantu lapu ke tam tɔɔ?
N kaa tasa-tuyɔ natələyi heeluyɔ ke paa wulee?

10 ɪsɔ tá sɔɔ tá pətɔtəle tɔɔ,
pəyele i ta mu pááná na í yele i suulu huluyɔ.

11 Ma yɔɲɔta ma taa si mpi pə tuyɔ-m wahala tɔyɔle si,
ɪsɔtaa ɪsɔ sɔsɔ u tasəyi-tuyɔ paasənav.

12 Ma tɔɔsa ʔaɕaa təma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma ta sɔɔ nyá ləɲtaa kɔpantu səsɔɔntu tɔɔ.

13 Maa yɔɲɔti nyá kulapɔtu təna tɔm,
na má kɛɛsi nyá təma səsɔɔna tɔm.

14 Hai, ɪsɔ nyá mpaav wɛɛ ké tənaniɲ.
Tuyɔ kulalaav ɲku ku haɲna-ɲ səsɔɔntu?

15 Nyayale ɪsɔ wei i laki piti təma tɔ,
n hula nyá toɲ ke yəlaa taa.

16 Nyá toɲ ke n yapəna nyá yəlaa
Yakəpu na Yosɛɛfu pa ləluyɔ nyəma.

17 Hai, ɪsɔ, lum na-ɲ na sɔɲɔntu kra-wi,
na pá sele na pá kpɛɲna hatoo pə tapuyɔ tɛɛ.

18 Ntɛna tɛv kpe ɪsu lɔɔɲ lum na ku holiyi.
N tɔɔki nyá nyəmá ke paa timpi.

19 Τευ νυᾶγᾶσῶγυ νυᾶλᾶμᾶλε ναᾶκι ἄντῦνῦνα κε ἡὸλα ἄνῦ ἄ τᾶα,
 να σῶγᾶντῦ πῦ τετῦ να τᾶ seliyi.

20 Tenku lwm heku taa ké n hee nyá t̄ayi mpaav,
 n̄aȳol̄o u nȳə̄j̄ ku lonte.

21 Moisi na Al̄ə̄j̄ ke n kpaawa is̄u tiikilaa
 na pá paas̄ə̄ḡə̄na nyá ȳə̄l̄aa.

78

Iseyeli nyáma t̄əm f̄ei s̄ə̄ə

1 Asafi yontu nti pa yookaḡa na t̄ə w̄e
 yonyoolaa nȳə̄v̄u t̄u yontunaa taa t̄ə̄ol̄o.

Ma ȳə̄l̄aa í nu ma k̄ūs̄ēḡēs̄ə̄t̄u,
 í t̄u η̄kpāη̄j̄ na í nu ma k̄ȳə̄ḡə̄t̄ə̄t̄u.

2 Iso ké maa s̄ēe-m̄e,
 na má k̄ēs̄ə̄na-m̄ēḡē l̄ə̄j̄ taa t̄əm.

3 Nti tá caanaa k̄ēs̄ə̄-t̄u
 na t̄ə nu na t̄ə nyi-ti t̄ə.

4 Pə f̄ei si t̄ə η̄m̄ēs̄i-t̄ə̄ḡi t̄ə piya.
 Tu k̄ēs̄i t̄ə piya piya ke Tacaa samtu t̄əm.
 Na i toma na pīt̄i t̄əma w̄ena i lapa t̄ə p̄ə t̄əm.

5 Iso t̄əwa k̄ə̄t̄ə̄t̄ə̄t̄u na í su k̄īīu
 ke i ȳə̄l̄aa ke Iseyeli taa.

Na k̄īīj̄ in̄i í h̄ul̄i t̄ə c̄ə̄s̄ə̄naa s̄i
 p̄ēle pá s̄ēḡēs̄i-t̄ə̄ḡi pa piya.

6 Uena p̄ēle pa piya nyi-ti,
 na s̄ə̄le s̄i t̄ə̄wa ð̄e s̄i s̄ēḡēs̄i-t̄ə̄ḡi s̄i piya.

7 Uena pá t̄u Iso ké naani pa taa s̄ə̄ə i t̄əma t̄ə̄,
 na pá t̄əki i k̄ūs̄ə̄s̄ūt̄u.

8 Ue pa kaa t̄əj̄ pa caanaa ik̄pate.
 Pele paa ké kaan̄ut̄ə̄naa na t̄ə̄ k̄ullaa pīit̄im ké.
 Pa f̄ei naani, pác̄ə̄ paa t̄əj̄ə̄ḡi Iso
 ké teu ke pa l̄ə̄m̄āḡə̄s̄ē taa.

9 If̄ə̄layim l̄ul̄ə̄ḡȳ nyáma mpa pa ké t̄ə̄t̄ə̄l̄aa t̄ə,
 pa sewa yoou ke ku wule.

10 Pa tá t̄əki pá na Iso pa n̄ə̄ḡə̄ p̄ēel̄ə̄ḡȳ.
 Pa k̄isa i k̄īīj̄ taa t̄ə̄nt̄e.

11 Pa s̄ə̄əwa Iso k̄ōok̄al̄ə̄naa na i t̄əma s̄ə̄s̄ə̄na w̄ena
 i ka ȳə̄l̄aa na pá ná t̄ə.

12 Iso ka lapa k̄ə̄k̄ə̄l̄ə̄ nȳə̄m̄naa ke Icipiti
 h̄ə̄ḡə̄l̄ə̄ḡȳ η̄ku pa yaa s̄i Sowāj̄ t̄ə
 ku taa ké pa c̄ə̄s̄ə̄naa is̄ēnt̄aa ké.

13 Iso f̄aḡa lwm na pá yēle-w̄ēḡē mpaav na pá t̄ēe
 na í kaa-w̄ə̄ḡi hūḡule is̄u k̄olūḡa.

14 Isōm̄ə̄nt̄ə̄ḡȳ h̄ul̄aḡana-w̄ēḡē mpaav ke ilim taa,
 ð̄ena ku m̄v̄ḡi k̄ə̄k̄ə̄ ke paa ahōo nna.

15 Iso f̄aḡa k̄ə̄k̄p̄am̄ə̄ḡȳ ke w̄ə̄l̄aḡa t̄ə̄t̄u taa
 na í yēle na pá nȳə̄ə̄ t̄ə̄t̄u t̄ēe lwm.

16 Išo lapa na lwm seelaa luna kɔkɔramɔyɔ taa
na pɔ kpe isu pusi.

17 Ama tɔ caanaa tɔŋa isɔtaa Išo sɔsɔ ke pɔntɔnɔv
na pɔ kulɛyɔ Išo tɔɔ kɛ wɔlaya tetɔ taa tɔna.

18 Tɔ caanaa maɣasa Išo kɛ pa taa si pa naa i waali,
ke timpi pa sɛlɛma-i tɔɔŋaya isu pa sɔɔlaa tɔ.

19 Halɛna pɔ tɔv Išo si: Nn pɛsɛyɔ na n̄ calɔ-tɔyɔ
tɔɔŋaya ke wɔlaya tetɔ taa.

20 Tampana n mapa kɔkɔramɔyɔ na lwm kpe,
na pɔ hee lɔŋ ya.

Hee n pɛsɛyɔ na n̄ ha nyá yɛlaa ke tɔɔŋaya na nantɔ na?

21 Mɔyɔv Tacaa n nuwa na pɔáná kra-ŋ
na nyá taa haŋna Iseyeli nyáma isu kɔkɔ,

22 ke timpi pa ta tɛ-ŋ na pa taa tɔ.
Pa ta la naani kɛ nyá waasɔyɔ tɔm.

23 Mɔyɔv n yɔɔtɔna isɔŋmɔntɔ
na n̄ tɔli isɔtɔnɔyɔ taa nɔnɔsɔ.

24 Na n̄ yelee na Manna*fa* hoti pa tɔɔ isu tɛv si pa tɔyɔ.
Isɔtaa tɔɔŋaya ke n ha nyá yɛlaa ke mɔv. ^a

25 Isɔtaa tillaa tɔɔŋaya ke n ha-we,
na pɔ tɔyɔ na pɔ haɣa.

26 Mɔyɔv Išo n yelaa na ilim tɛlɛle heelim má,
na n̄ kɔna ilim mɔpɔtɔŋ tɔɔ nyɛm na nyá tɔŋ.

27 Na n̄ lá na nantɔ tii pa tɔɔ isu mɔsɔyɔ.
Sumasi tuutuuma ke n kɔna-we
isɔ tenkuna nɔsɔ kanyɔŋa.

28 N lapaya na si hoti tɔ caanaa tɛsikile
na si cɔŋna pa tɛcayale.

29 Tacaa ha-weɣe mpi pa nyɛlaya tɔ.
Ilena pɔ tɔyɔ na pɔ haɣa katatɛlaya.

30 Tɔ caanaa tɔɔŋaya ka we pa nɔsɔ taa kɛ,
pa lulɔŋ ta tu sɛta,

31 m̄ɔyɔv Išo tɔá huuna-we na í kɔ
Iseyeli ifepiya taa ifepiya.

32 Paa na mɔv tɔ, pa ta tɔna nyá kɔkɔlɔ nyɛmnaa
na pɔ tɔŋa isayatɔnaa ke lapɔ.

33 Mɔyɔv n kpiisa-we na heelim,
na n̄ tisi wahala kɛ pa tɔɔ ke kpakpaa,
na n̄ su pa weesɔŋ tɔnaɣa.

34 Waatɔ wei sɛm kɔŋ tɔ caanaa ilena pɔ keesɔna Išo nyá tɔɔ
na pɔ pɛekɛyɔ si n̄ kenti pa tɔɔ.

35 Na pɔ tɔsɔ si n kɛ pa kɔkɔramɔyɔ.
Isɔtaa Išo sɔsɔ kɛ pa waasɔlɔ.

36 Ama pa ntompee ke pa puyusayana-ŋ
na pɔ looliyi-ŋ na pa nsɛma.

^a 78:24 **Manna:** Tɔɔŋaya ŋka Išo hawa Iseyeli nyáma ke wɔlaya tetɔ taa tɔ. Saa inɛyɔ pa luwa Icipiti yomle
taa na pa puki Kanaan nyɛntɔ taa.

37 Pa taa teŋi-ŋ na pa taa ké teu,
pəyele pa ta tɔki nyá na-we mə nɔɔ pɛɛlɔvɔ.

38 Paa na mpɔ, nyá suulu tɔɔ,
n wiiki isayalataa pətɔtɔɛ,
nn wakələyi-we.

N kpaá nyá tɔyi tam ké,
nn haaki nyá tɔyi nyá pááná təna taa.

39 Na ń tɔɔsi si ta caanaa ké yəlaa ke yem ké.
Pa ké heelim mpi pə tɛeki pə kaa məli tɔɔ.

40 Tá caanaa kola nyá tɔɔ ké wɔlaya tetu taa
na pá kraasəyi nyá pááná tɔ pə fɛi kalɔvɔ.

41 Pa ta heesi Iso nyaya mayasuvu si pa naaki nyá waali,
na pá kraasəyi Iseyeli Iso Nanŋ tu nyá nyá pááná.

42 Pa ta tɔɔsi Iso nyá nyá toŋ tɔɔ
na isəna n ka yapa-weye kolontu niŋ taa tɔ.

43 Ta caanaa sɔɔ piti təma wena n ka lapa Icipiti tetu taa
na kəkələ nyəmnaa mpa n lapa Sowanŋ hɔɔlɔvɔ taa tɔ.

44 N pəsa Icipiti nyəma pusi lɔm ke caləm
na pá wu si lɔm ke nyɔɔv.

45 Na ń kəna-weye kacəsi sɔtu nyənsi
na sí nyɔɔ pa caləm.

Na salɛɛ, na alɛ a wakəli-we.

46 Na ń tu pa tawa na pa hatəmɔtu ke kɔtolonŋ.

47 Na ń yele na tev isayav na tɔmpɛɛ
wakəli pa lesɛŋ tuŋ na tuŋ kɔlvɔŋ lələŋ.

48 Na tev tɔmpɛɛ kv pa tɔla
na kv nasɪ pa kaləkəŋ.

49 M'pɔvɔ Iso nyá n mv Icipiti nyəma na pááná səsəna
na nyá taa huuna-we na pa lanja wakəli,
na ń tilina-weye isɔtaa tillaa wakəllaa kpekəle.

50 N haɣa-we na nyá pááná ké m'pɔvɔ,
pə taɣa səm tike ke n tu-we.

Ama n sɔsa-weye wahala taa na pa ise.

51 Na ń kv Icipiti nyəma
apalɔpiya kancaalaya nyənsi təna.

Kam lɔlvɔv nyəma iwule
kancaalaya nyənte səpəna mpɔ.

52 M'pɔvɔ n tiika nyá yəlaa na ń tɛena-we isu
pa ləsuvu heenŋ ke kaləkv taa tɔ,
na ń tiiki-weye wɔlaya tetu taa isu tɔla.

53 N pona-weye na naani, sɔyɔntu fɛi-we,
na tenku li pa kolontunaa.

54 Pə waali ké n pona-weye nyá tetu nanŋ nyəntu taa
ké pɔvɔ ŋku n mɔwa tɔ kv tɔɔ.

55 Na n tɔɔni Kanaanŋ piitimnaa na n tala
yəlaa ke pa tetu na ń su Iseyeli
kpeka yəlaa ke pa tɛesi taa.

56 Paa na mpɔ tɔ pá mayasa isɔtaa Iso Səsə nyá

na pá kulí nyá tɔɔ,

pa fa tɔkí nyá kusəsutv.

⁵⁷ Pa hatəlana Tacaa nyá na
pá pəsi tetelataa isu pa caanaa.

Pa yəələyi apalvtv kɛ isu
tɔɔv ŋku kv hika fitaa tɔ.

⁵⁸ Tá caanaa kusa Isɔ nyá nyá pááná na pa tɛfɛenlenaa
na pá kusí nyá isɛsɛmle na pa tuŋ.

⁵⁹ Isɔ n nu mpv ulena pá kusí nyá pááná
na n kpiisi Iseyeli nyóma na toŋ.

⁶⁰ Na n lɔ nyá tɔyaya ŋka ka taa
n ka wɛ nyá yalaa hɛkv kɛ Silo tɔ.

⁶¹ Na n yeke na kolontunaa lɛeki nyá atakaa
wei i huləyi nyá toŋ na nyá teeli tɔ.

⁶² Ulena n mu pááná na nyá yalaa,
na n yeke na pá kv-wɛ.

⁶³ Yoo kvwa ta caanaa ifepiya,
pa pɛelaa ta hiki mpa paa saa tɔ.

⁶⁴ Pa kvwa pa kətəlaa kɛ yoo taa,
pa leelaa ta wii-wɛ.

⁶⁵ Mpuv Tacaa n kulaa isu tomtoolu,
yaa sulum ɛɛkvv yoolaa taa yoolu isentɔɔ tɔ.

⁶⁶ Na n kv nyá kolontunaa na pá toŋa sewa,
na n tu-wɛyɛ fɛele kɛ tam tɔɔ.

⁶⁷ Paa na mpv n lɔwa Yosɛfv tɔyaya,
n ta ləsi Ifəlayim kpekəle nyóma mpe.

⁶⁸ Ama Yuta kpekəle na Siyɔŋ
puv kɛ n sɔalaa na n ləsi.

⁶⁹ Na n ŋma nyá tɛsɛle na tɛ kulí sɔsɔm
na tɛ wɛɛ toŋ isu tetv nti n su tam tɔɔ tɔ.

⁷⁰ Na n ləsi nyá tɛmlɛ tv Tafiti.

Ntiyile taa kɛ n polaa na n kpaɣa-i.

⁷¹ Kaləkv waali kɛ n kpaɣa-i.
Si i pəsi i yalaa Iseyeli nyóma
mpa n sɔola teu tɔ pa tiikulu.

⁷² Tafiti ná tiika-wɛyɛ
na lotu kulɔmtv na ləmayasɛɛ.

79

Tacaa, tɔ hotaa kɛ, kɔɔ tá waasvuv

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuvv tv yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Hai, Isɔ, kpai nyóma wata nyá tɛ,
na pá wakələyi nyá tɛsɛle nanŋ nyəntɛ.

Pa pəsa Yosalem kɛ ncaale kanmaaya.

² Pa kv nyá tɛmlɛ nyóma na pá pɛti
kpeɔŋ na taale wontu.

³ Na nyá yálaa kɔpama caləm kpé na pé cɔna Yosalem ɔcate, nɔyɔlɔ ta kɔɔ si í pi-wɛ.

⁴ Tə pəsa mpusi pɔlvɔvɔ tá cɔlɔ nyáma ké, na mpa pa cɔna-tu tɔ pa wɔnyɔyi-tu na pá tuliyi-tɔvɔ ntompee.

⁵ Hai, Tacaa, pəlee ké nyá táa ká heesi-tɔvɔvɔ kpanav na nyá pááná ye-le-tɔvɔvɔ nyagav ɔsu kɔkɔ?

⁶ Piitimnaa na kawulasɔ nsi si ta nyɔ-ɔ na su seeki-ɔ tɔ, nsaxi pu wɛɛ si ń mɔna pááná.

⁷ Mpi tɔ, pa kuu Iseyeli nyáma wontu, na pá wakəli pa tɔcayale.

⁸ Taa tɔɔsi tá ɔsagavɔ kɔpəntɔ tɔɔ. Ama nyəni tá pətətəle na ń kɔɔ tá kin ke lɔɔ. Mpi tɔ, tə wɛ wahala taa ké.

⁹ Hai, waasi-tu, tá nyɔvɔvɔ Yáto Iɔɔ, na pé tɔ nyá hətɛ ke teeli.

Ya-tu na ń kpiisi tá ɔsagavɔ ke nyá hətɛ tɔɔ.

¹⁰ Pepe tɔɔ ké piitimnaa ká pɔɔsaxi si: Leye pa Iɔɔ inɔ ɔ mələnaa?

Pə wɛɛ ké si ń lɛɛti-wɛɛɛ nyá təmle nyáma səm ke tá ɔsentaa na pá ná.

¹¹ Ke ɔkpanɔɔ na ń nu saləkətɔnaa wula, na ń yá mpa pa kɔvɔvɔ pəle pa tɔwa tɔ na nyá tɔɔ sɔsɔɔɔ.

¹² Tacaa, feli tá cɔlɔ nyáma ke kɔtɔvɔvɔ ɔku pa tɔvɔ-ɔ tɔvɔ tɔm naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ.

¹³ Ama tá ké nyá yálaa ké. Tayale kaləku na nyagale tiikilu. Tu seeki-ɔ tam tɔɔ ké na tɔ saɔɔ-ɔ.

80

Iseyeli tiikilu nyá, nu

¹ Asafi yontu kɔtɔɔsɔtɔ nti pa yookina saɔku na tá wɛ yonyoolaa nyɔvɔvɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Iseyeli nyáma tiikilu, ke ɔkpanɔɔ. Nyá tiikiyina nyá yálaa ɔsu kaləku.

Iɔɔtaa tɔɔɔɔ tɔɔ ké nyá tɔcayale wɛɛ, hɔli nyá ti.

³ Hɔli nyá tɔɔɔ na ń kɔɔ ń waasi-tɔvɔvɔ Ifəlayim na Pɛncamɛɛ na Manasee pa ɔsentaa.

⁴ Hai, Iɔɔ kɔvɔ-tu na ń keesi nyá ɔɛ na tá tɔɔ na pé ya-tɔ.

⁵ Hai, Iseyeli Iɔɔ Tacaa, pəlee ké nyá táa ká ye-le-tɔvɔvɔ kpanav ke nyá yálaa sələmən?

⁶ Nəyəsɛɛ ke n caləyi nyá yálaa na ɔsəlvɔm kɔvɔ-wɛɛɛ sɔlvɔm nyəm na pé teləsaxi mpəle.

⁷ N yelaa na tá pəsi mpi pə yoosiyi

tá na tá cə́lɔ nyáma tɔ.
 Na tá kolontunaa náá wonjɪ̀i-tɔ.
 8 Isɔtaa na atɛ pə́ tɔ Isɔ kusi-tɔ.
 Keesi nyá ise na tá tɔɔ na pə́ ya-tɔ.

9 N kpɛsa leseɲ tɔyɔ ke Icipiti
 na ń tɔyɔni yə́laa na ń sɔ-kɔ.

10 Na ń tayani-kɔ na kɔ tɛɛ
 na kɔ sɩ́ tɛtɔ.

11 Kɔ waasa pɔɔɲ ke kɔ isɔtom,
 na kɔ piliɲasi wɛ isɩ Isɔ tun sɔsɔɲ.

12 Ilena kɔ piliɲasi heli na sí polo tenku
 na kɔ akpaa ke pɔyɔ sɔsaya.

13 Pepe tɔɔ ké n pɛla kalaanaa sɩ
 mpatɔntaa í wakə́li-kɔ?

14 Hətɔyɔ taa teele ka tɔyɔ-kɔ,
 na taale wontu náá pəsi-kɔyɔ tɔ tɔyɔnaya.

15 Ate na isɔtaa pə́ tɔ Isɔ kɔɔ.
 Kusi nyá ise ke isɔtaa tɛna na ń nyə́ni.
 Paasəna leseɲ tɔyɔ kɔnɛ.

16 Kenti mpi nyá niɲ sɔwa tɔ
 na apalɔpə́yaya ɲka n lə́sa nyá tɩ tɔ.

17 Mpa pa seta-kɔ na pa wɔ-kɔ tɔ,
 nyaasi-wɛ na pá saali yem.

18 Tə́ni nyá ɲkpalə́ɲa ke yulɔ pə́yaya ɲka n lə́saa
 na ká wɛ nyá ntɔyɔɲ tɔɔ tɔ ka tɔɔ.

19 Iɛ tɔ kaa tasa-ɲ hatələnau.
 Yele na tɔ wɛɛna weesuyɔ na tɔ yaaki nyá hətɛ.

20 Hai, Taa, atɛ na isɔtaa pə́ tɔ,
 keesi nyá ise na tá tɔɔ na pə́ ya-tɔ.

81

Ye ma yə́laa ka nuna-m

1 Asafi yontu nti pa yookina sanɲkɔ na tɔ́ wɛ
 yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 I yoo tá kentilu Isɔ ké yontu na lanɲholɔmle.
 I wiliti Yakə́pɔ Isɔ ké lanɲholɔmle kawilitaya.

3 I yoo-ɩ yontu na akilimanaa
 na cəməɲ na sanɲkɔnaa.

4 I hɔli tutuunɲ ke isɔtɔ kɔfalɔ acima kuyakɔ wule,
 na ɩ hɔləməɲ acima nyəɲkɔ wule.

5 Mpi tɔ, pə́ ké Iseyeli nyáma ke kiiu ké.
 Mpi Yakə́pɔ Isɔ sɩwa tɔyɔlɛ.

6 Nti ɩ tɔ Yoseefɔ lɔlɔyɔ nyáma ke
 waatɔ wei ɩ tii Icipiti nyáma tɔɔ tɔyɔlɛ.

Ma nuwa nɔyɔ ɲka ma ta nyɩ tɔ sɩ:

7 Ma tisa sɔyɔla yunɲ nyəna ke nyá nyɔyɔ taa na má sɩ,

na nyá nin yele tǝkɔ yuŋ nyǝŋkɔ.

⁸ Lanɔwakǝlle maɣana-ŋ na ń má kapuka na má ya-ŋ,
na má cǝ-ŋ tɛv hola taa.

Na ma maɣasi-ŋ si ma naa nyá waalɛɣi Melipa lɔm cǝlɔ.

⁹ Ma yǝlaa í nu ma kǝkraalɛtɔ.

Ye Iseyeli yǝlaa ka nukayana-m,

¹⁰ tɔɣɔ kulalaaɔ taa wɛɛ mǝ tɛ.

Pǝyele í taa luŋ tɔɣɔ nakɔli.

¹¹ Maɣale Tacaɔ mǝ Iɔ wei ɪ lǝsa-mɛɣɛ

Icipiti tɛtɔ taa tǝ.

ɪ haɔ mǝ nǝɔsi na má suuli-si.

¹² Ama ma yǝlaa mɛ í ta nu ma nǝɣɔ.

Iseyeli nyǝma ta nuna-m.

¹³ Ilena máá yele-mɛɣɛ mǝ lanɔkrusǝŋ unɪ ɪ taa.

Na í tǝŋ mǝ maɣamaɣa mǝ layatɔ.

¹⁴ Hai, ye ma yǝlaa Iseyeli nyǝma ka nukayana-m
na pá tǝŋ ma mpaɔɔ taa.

¹⁵ Maa tisa pa kolontunaa tǝfɛ kɛ nǝɔnǝɔ

na má kɔli pa tǝɔ.

¹⁶ Iɛ Tacaɔ má, ma kolontunaa ká yele pa ti hǝm
na Iseyeli nyǝma mɛ mu cayaɔa mǝ tǝɣi tam tǝɔ.

¹⁷ Waatɔ unǝɣi maa calɛɣi-mɛɣɛ tǝɣɔnaya kɔpaŋka
na má cɛɛ-mɛɣɛ kǝkraɔmɔɣɔ taa tuŋ na í haɣa.

82

Iɔ haana yǝlaa tǝnaya tampana tǝŋnyɔ

¹ Asafi yontu nti tǝ wɛ yonyoolaa
nyɔɣɔ tɔ yontunaa taa tǝɣɔlɔ.

Iɔ sǝŋa ɪ kotuɣɔ taa kɛ ɪsǝtaɔ nyǝma hekɔ
na í hɔlɛɣi tampana tǝŋnyɔ.

² Pǝlee kɛ í ká yele yǝlaa faɣasɔɣɔ kɛ huɔɛ taa,
na tasǝkǝle nyǝma kɛ tampana haɔ?

³ ɪ tǝŋ tampana kɛ ɪcam na sulav pa tǝm taa.

Na í ha kɔnyǝntǝɣɔlɔ na kɔnyǝntɔ kɛ pa tampana.

⁴ ɪ waasi ɪcam na kɔnyǝntǝɣɔlɔ,

í fiti-wɛɣɛ asayaɔ sǝkraŋ taa.

⁵ Ama í ta nyi pɔlɔ,

pǝyele ɪ cɛkǝɣana pɔlɔ,

sǝkraɔɣɔ taa kɛ í tǝŋ.

Ilena tɛtɔ kila tǝna seliyi.

⁶ Maa tǝmaɣa si í kɛ Iɔ Sǝsǝ lɔlɔɣɔ nyǝma.

Halɪ ɪ tu kɛ ɪsǝnaɔ.

⁷ Paa na mpu tǝ,

í ká si kɛ ɪsu yǝlaa,

na í hoti ɪsu paa awulumpu wei.

⁸ Hai, Iɔ kɔli na ń huɔna antulinya.

Mpi tɔ, n ké piitimnaa tɔna tu ké.

83

Isɔ yɔlaa mpa piitimnaa lelɔa tɔyi kɔnyɔŋ tɔ pa salɔmɔvu

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔvu tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, Isɔ, taa sɔ, taa heesi.
Pɔyele taa caɣa yem.

³ Nyá kolontunaa ta caɣa tɔpamm,
mpa paa caaki-ŋ tɔ pa kusa nyɔŋ.

⁴ Pa caaki nyá yɔlaa acɔɣa na acilayato,
pa kotiyi na pá yɔɔtɔyi mpa pa tɔ n kentaa tɔ pa tɔm.

⁵ Na pá yaaki tɔma si pá kpiisi
Isɛyeli nyáma ke piitimnaa heku,
na nɔɔɔɔ í taa tasa pa hɛte ke tɔɔɔɔ.

⁶ Nyá kolontunaa kɔenta kɔɔm na
pá pɛeli nyá tɔ ké nɔɔɔ.

⁷ Mɔpɛyele Itɔm nyáma na Isɔmayeli nyáma
na Mowapu nyáma, na Akaa na Kɛpaali pɔ nyáma.

⁸ Na Amoni nyáma na Amaleke nyáma
na Filiisi nyáma na pé sɔɔsɔna Tiiri nyáma tɔtɔ.

⁹ Asilii nyáma maɣamaɣa ná sɔɔsa pa tɔ
na pa kɔli Lɔɔti lulɔvu nyáma tɔɔ.

¹⁰ Hai, Isɔ lana-wɛ isɔ n ka lapu Matiyah nyáma
na Sisela na Yapeŋ ke Kisɔŋ Isɔu nɔɔɔ tɔ.

¹¹ Pa ku-wɛɣɛ Haloti na pɔ la tetu ke mɔsɔŋ.

¹² La pa awulumpiya isɔ Olerɔ na Serɔ,
na n í lá pa awulaa tɔna isɔ Sepa na Salɔmuna.

¹³ Mpi tɔ, pɛle paa yɔɔtɔɣana si
pa leekɔyi Isɔ tɔcaɣalɛnaa.

¹⁴ Ma Isɔ, la-wɛ isɔ kacuculaya
yaa nyutu nti heelim kɔakɔyi tɔ.

¹⁵ Yaa isɔ kɔkɔ mɔkɔvu hɔtɔvu tɔ
yaa ka mɔkɔvu pɔvu nyutu tɔ.

¹⁶ Yele nyá tɔv heelim tɔɔŋu-wɛ
na nyá kacuculaya anaam lá na pá sele.

¹⁷ Tacaɣa yele na fɛɛɛ kpa-wɛ,
na pá pɛeki nyá hɛte.

¹⁸ Pá liyiti-wɛ na pá tu-wɛɣɛ sɔɔŋtɔ taa ké tam tɔɔ.
Pá tu-wɛɣɛ fɛɛɛ na pá lé.

¹⁹ Ilɛna pa cɛkɔna si nyá tike ke pa yaa si Tacaɣa.
Nyayale isɔtaɣa Isɔ Sɔsɔ ke tetu tɔna taa.

84

Mpa pa puki Yosalem ke isɔsɛɛv tɔ pa yontu

¹ Kɔlee nyáma kɔkɔle yontu nti pa yookina Katu tɔ cɔmɔvu
na tɔ wɛ yonyoolaa nyɔvu tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, Tacaa, pə təna pə tu,
nyá təcayale tewayə hali.

³ Pui laki-m ləŋ si má suv Tacaa təyaya taya təo
na má sá Iso weesuyu tu na laŋhuləmle kawilitasi.

⁴ Sumpwɔw wena i təcayale,
na keŋkehilaya ke tantə nte
tə taa ka tɔyi ka piŋ təyɔ
nyá kətasi təlatə kinj.

Hai, ma wulan na ma Iso.

Tacaa, pə təna pə tu.

⁵ Leləŋ niɫaa nté mpa pa we nyá təyaya taa tə,
paa saŋi-ŋ tam təo ké.

⁶ Mpa pa tekiyi-ŋ təyole laŋhuləmle nyáma,
nyá hasəyəna pa nəhəe tē.

⁷ Waatu wei paa tēsəyi Paka*fa* tətəkəle tə,
Iso ká pəsɪ-təyɛ hila nyəntə,
na salaŋ tɛv kooli-təyɛ kɔpantu. ^a

⁸ Pa təŋ səsəyi pa təntə taa ké,
na pá kpətəyəna timpi paa səŋ Iso
isəntaa ké Siyəŋ tə.

⁹ Hai, Tacaa, atə na isətəa pə tu nu ma kusələmɔv.
Yakəpɔ Iso ke ŋkpaŋyɔv.

¹⁰ Hai, Iso, nyayale tá kpantə,
nyəni wei n ləsaa tə i isəntaa.

¹¹ Kuyaku kolumɔyɔv cəyav ke nyá təyaya taa
lapa sana na kuyəŋ iyaya (1000) cəyav ke kpa taa.
Ma səlāa si má səŋ ma Iso təyaya nənyɔ
na mpi maa cəyā isayətv nyəŋka taa tə.

¹² Tacaa nyá həla nté ilim na kpantə.
Nyá haana pələe na teeli.
Nn pəŋ kɔpantu natələyi mpa
pa təŋ siyisuyu taa tə.

¹³ Atə na isətəa pə tu Tacaa,
wei i tekiyi-ŋ təyole laŋhuləmle tɔ.

85

Tacaa yəyətəyi həesuyv təm

¹ Kolee nyáma kpekəle yontu nti tə wə
yonyoolaa nyɔv tɔ yontunaa taa təyolə.

² Hai, Iso, n hula nyá tətɔ ke pələe ké,
na ŋ məŋna Yakəpɔ nyáma mpa kolontunaa ka kuuwa tə.

³ N kpiisa nyá yəlaa isayətv
na ŋ tayani pa təwakəllənaa.

⁴ N ku nyá pááná səsəna təna
na ŋ həesɪ-yəyɛ tá təo.

^a **84:7 Paka:** Wula ke pa yaa mpə na pa tə taa.

5 Hai, tá waasulv Isov mænna-tu isu tu wev tō,
na n̄ kv nyá pááná ke tá tō.

6 Nyá taa ká kpana-tuyv tam tō
na n̄ tákı-tu na nyá taa na pé polo
lɔlvɛ loosi loosi na?

7 N kaa ha-tuyv weesuyv
na t́ yólana-ɛ?

8 Taa yele na t́ ná nyá kvpantv
na n̄ yá tá nyvuv.

9 Isov Taa kvɔɔtɔtɔ ke ma nukı.
Mpi tō, heesuyv t̄m ke n̄ yɔɔt̄ɔɔna nyá yelaa
na mpa pa nuk̄na-ɛ tō sı pa taa m̄li k̄m̄elentv taa.

10 Nyá nyvuv yapv kv̄t̄na mpa pa nyænna-ɛ t̄ɔɔ
l̄na p̄ k̄na nyá teeli ke tá tetv taa.

11 Kvpantv na tampana t̄nyv p̄ sulaa,
na heesuyv na sıyısuyv p̄ w̄ɔɔl̄ t̄ma.

12 Tampana t̄nyv luk̄na tetv t̄e k̄,
l̄na sıyısuyv náá l̄na ı̄t̄aa.

13 Taa mayam̄a ká k̄na kvpantv
na tá tetv náá l̄l̄ t̄ k̄l̄l̄m̄.

14 Tampana t̄nyv w̄e nyá n̄ɔɔ t̄ k̄
na á heekı-ɛ kv̄p̄te ke mpaav taa.

86

Ma yaaki-ɛ ma lanwak̄lle taa

1 S̄l̄m̄v n̄kv kv w̄e Tafıiti yontu tak̄laya taa tō.

Hai, Taa ke nk̄p̄nyv na ma tō na n̄ c̄-m.
Mpi tō, ma k̄ kv̄nt̄v k̄ na wahala tv.

2 Ma k̄ kv̄p̄ k̄, kenti ma tō.

Ma Isov, ma k̄ nyá t̄m̄le tv k̄,
ma p̄ta-ɛ ma tı, waası-m.

3 Taa nȳn̄ı ma p̄t̄t̄le.

Nȳɔɔ ma wiikina paa ifemle nte.

4 Nyá tō k̄ ma k̄ēs̄naa.

Ile heesı nyá t̄m̄le tv ma, ma lan̄le.

5 Taa, n̄ k̄ kv̄p̄ k̄,

na n̄ h̄l̄ɔı suulu.

Nyá kvpantv t̄ōwa mpa pa yaaki-ɛ t̄ pa tō.

6 Taa ke nk̄p̄nyv na ma kv̄s̄l̄m̄tv
nı ma wiın̄av.

7 Ma yaaki-ɛ ma lanwak̄lle kv̄ȳɛɛ taa k̄.

Mpi tō, n̄ nukı ma n̄ɔɔ.

8 Hai, Taa, Ikonte nat̄l̄ı t̄ ta n̄ɔ̄s̄na-ɛ,
p̄ȳele n̄ɔ̄lv ı p̄s̄ɔı na ı la nyá t̄m̄le nat̄l̄ı.

9 Piit̄m̄na mpa pa t̄na n̄ ɛm̄awa tō,
paa k̄ō na pá h̄ntı-ɛ at̄e,

na pá tu nyá hæte ke teeli.

¹⁰ N ké səsə ké, na n lakı kəkələ nyəm,
nyá tike nté tampana İsə.

¹¹ Hai, Tacaa huli-m nyá mpaan,
maa tə nyá tampana taa.

Tu ma taa na má wəena nyá səɣəntu.

¹² Tacaa, ma İsə maa sa-η na lotu kələmtu,
na má tugi nyá hæte ke teeli ke tam təw.

¹³ Nyá kəpantu təwə ma təw ké,
na n yakı ma ləsaɣa ke atətəle lumanη taa.

¹⁴ Hai, İsə, kalampaanı nyóma kula ma təw,
musəntənəa kəkəle caakı ma weesuɣu ləsuɣu.

¹⁵ Ama Tacaa, nyá ké suulu tu ké,
na n wəna pətətəle.

Nn mugi pááná ke ləη,

nyá kəpantu təwə,
na n lakı isəna n suwa tə.

¹⁶ Nyəni ma pətətəle na n kəsəna ma təw,
ha nyá təmlə tu maɣa təη.

Ma ké nyá nyəη ké waası-m.

¹⁷ La-m mpi pə huləɣı nyá kəpantu tə,
ma kolontunaa í ná na pə tu-wəɣe fəle.

Mpi tə, nyá waasəɣəna-m na n həsəɣı ma lanle.

87

Yəlaa tənə ıcate maɣamaya kele Siyəη

¹ Kolee nyóma kəkəle yontu nti tə wə
yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa təɣələ.

Tacaa nyá suna Siyəη ıcate ke pəuη nanη nyəη təw.

² Ntəɣe n kəla sələɣu ke
Yakəpu nyóma acaləe tənə taa.

³ Teeli təm ke pa ɣəɣətəɣı
Isə ıcate nyá, nyá təw.

⁴ Mpa pa nyəma-m tə pa isəntaa ké
ma yaakı İcipiti na Pəpiloni na
Filiisi na Tii na İtiyopii pə nyóma.
Tətənəa mpe pa taa ké pə lula-wə.

⁵ Ama ye Siyəη ıcate ıle tə taa ké
pə lula yəlaa tənə.
İsətəa İsə Səsə ɣəɣətənə-tı.

⁶ Tacaa kaləɣı yəlaa na ı ηmaakı sı:
Siyəη kele paa wei ı cate maɣamaya.

⁷ Hai, İsə ıcate nyá, yonyoolaa na paalaa
pa krentənə na pa ɣəɣətəɣı nyá teu təm.

88

Wei sɛm kpeɣetɛnaa tɔ i sɛlɛmɔyɔ

¹ Kɔlee nyáma kpekɛle yontu nti tɛ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa,
na tɛ kɛ lanwakɛlle nyɛntu nti
Isɛlahi tɔ Hɛman yooowa tɔyɔlɔ.

² Tɔɔaa Isɔ, ma nyɔyɔ yátɔ,
ilim na ahoɔ kɛ ma wiikina-ɲ.

³ Mɔ ma kɔsɛlɛmɔtɔ kɛ nyá kɔpantɔ tɔɔ.
Kɛ ɲkpaɲyɔyɔ na ɲ nu ma wiinaɔ.

⁴ Mpi tɔ, wahala nu-m kɛ,
na má kpeɣetɛna sɛm tɛtɛɣɛtɛɣɛ.

⁵ Ma wɛ mpa pa tiiki pɛlaav taa tɔ pa loɔɲa taa kɛ.
Ma wɛ isɔ yulɔ wei i fɛina tonj tɔ.

⁶ Sɛtaa hɛkɔ kɛ ma hɛntaa
na má nɛyɔsɛna isɔ mpa pa kɔwa na pá husi
pɛlaav taa na pɛ faya nyana-wɛ,
na nn tɔsɛyɔ pa tɔm tɔ.

⁷ Pɔyɔ lumɛɲ nyɛɲkɔ taa kɛ n pɛta-m,
sɛkɛpɛtɔyɔ taa kɛ pɔyɔ anaam taa.

⁸ Nyá pááná tii ma tɔɔ kɛ
na á ta-m isɔ lɔm hɔla.

⁹ N hatɛlɛna-m ma cewaa
na ɲ pɛsi-m isɔ acaalɔtɔ
pɔlɔ kɛ pa isɛntaa.

Pɛ tɛka-m pɛ fɛi lɔɔ.

¹⁰ Wahala nyɛɲsa ma isɛ kɛ.

Paa ifemle nteyɛ ma yaaki-ɲ Tɔɔaa,
na má tɛkɛyɔ-ɲ niɲ.

¹¹ Sɛtaa kɛ n laki piti tɛma na?
Paa kɔli na pá sa-ɲ?

¹² Sɛtaa yɔyɔtɛyɔ nyá kɔpantɔ tɔm kɛ pa tɛyɛ?
Yaa nyá teu tɔm kɛ pa yɔyɔtɛyɔ atɛtɛle taa?

¹³ Nɔyɔlɔ ta nyɔ nyá kɔkɔlɔ
nyɛmnaa tɔm kɛ sɛkɛpɛtɔyɔ taa.

Pɛyɛle pa ta nyɔ nyá siyisuyɔ tɔm kɛ
tɛtɔ nti tɛ taa yɛlaa wɛna lɛsɔɔ tɔ.

¹⁴ Hai, Tɔɔaa, nyaya ma yaaki si ɲ waasi-m
na má sɛlɛmɛyɔ-ɲ paa tanaɲ ɲku.

¹⁵ Tɔɔaa, pɛpɛ tɔɔ kɛ n lɔ-m
na nn caaki si ɲ na-m?

¹⁶ Ma kɛ kɔnyɔntɔ kɛ hatoo ma pɛcaatɔ kɛ
na má wɛ sɛm nɔyɔ taa,
na má tɔki sɛyɔntɔ nti n tɔ-m tɔ tɛ wahala.

Pɛ pɛsa ma lanjɛ kɛ.

¹⁷ Nyá pááná huuna-m kɛ isɔ kɔkɔ,

na nyá sɔɔntu sɔsɔntu wakələxi-m.

¹⁸ A liki-m paa ifemle nteye isu lɔm
na á watəxi-m na paa timpí.

¹⁹ N hatələna-m ma cewaa na ma taapalaa təna,
səkrɛtɔy ke pə yelina-m.

89

Nɔsɔ nsi pa su Tafiti tɔ sɔ wɛ le?

¹ Isələhi tɔ Itaj yontu.

² Tacaa nyá kɔpantɔ tɔm ke maa yooki yontu ke tam,
na ma heeliyi nyá tampana tɛɲyɔ tɔm ke paa pələe.

³ Mpi tɔ, ma yɔɔtɔa sɔ:

Nyá kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké na tə sika isɔtɔnyɔ taa.

⁴ Ma na ma təmle tɔ Tafiti wei ma ləsaa tɔ tə pɛɛla nɔyɔ
haləna má yɔɔtɔ na má tuu sɔ:

⁵ Maa yele na nyá kawulaya wɛɛ tam,
na má lɛɛtəxi ka taa ké nyá lɔlɔyɔ nyáma.

⁶ Hai, Tacaa, isɔtɔnyɔ huləxəna nyá teu
na nyá kɔpantɔ ke samaa taa.

⁷ Awe pəsəxi na í keesəna Tacaa nyaya isɔtaa?

Nyá pəyalaa taa awe nəyəsəna-ŋ?

⁸ Iso n ké sɔsɔ ke isɔtaa samaa taa ké,
na pa təna mpa pa cəɔna-ŋ tɔ pa nyaŋna-ŋ.

⁹ Hai, Tacaa, atɛ na isɔtaa pə tɔ,
awe wɛ isu nyá?

Tomɔ na teu pə tɔ-ŋ heku.

¹⁰ Nyá ŋmakələna tɛŋku na ɪ kalampaanɪ,
n heesəxi ɪ lɔm ke waatu wei pə kuləxəna pááná tɔ.

¹¹ Nyá nanjəna Icipiti isu sətɔ,
na ŋ yasɪ nyá kolontunaa na nyá niŋ tonj.

¹² Nyá tənna isɔtɔnyɔ na tetɔ.

Nyá sɔna antulinya na ɪ taa nyəm təna.

¹³ Nyá lapəna ilim ntɔyɔŋ na pə mpətəŋ
na Tapɔɔ na Heeməŋ pɔɔŋ saŋ nyá hətɛ.

¹⁴ Nyayale tonj sɔsɔŋ tɔ,
nyayale pəsɔyɔ sɔsɔŋku tɔ.

¹⁵ Nyá kawulaya kite nté tampana tɛɲyɔ na siyisuyɔ
na kɔpantɔ na teu ke nyá nɔyɔ tɔɔ.

¹⁶ Yələa mpa pa nyəmá nyá
akantəle wula tɔyɔle leleŋ nɔlɔa,
nyá isɛntaa ké pa wɛ tam.

¹⁷ Pa lanle heɛna nyá hətɛ ke kutamsa,
na pá saŋ pa tɪ na nyá siyisuyɔ.

¹⁸ Pa tonj teeli kele nyá,
nyá kɔpantɔ kraasəxəna tá tonj.

¹⁹ Tacaa kele tá kəkentuyɔ,
Isɛyeli nanjɔ tɔ nté tá wulav.

20 Kuyaku nakuli n yɔɔtəna
nyá kusəɔlv ke toosee taka taa si
n ha nyá toŋ ke aka,
na ń tɔɔ ifepu ke yəlaa taa.

21 N hika nyá təmlɛ tɔ Tafiiti,
na ń ləsi-i na ń pəli-i kɔtaɣa nim.

22 N ká səna-i na toŋ,
na ń pəsi-i yulv toŋ tɔ.

23 Kolontu kaa tuti-i,
yulv isayav ná kaa pəsi-i.

24 Nka nanɔti i kolontunaa ke i nəɣɔ tɔɔ,
na ń má mpa paa caaki-i tɔ.

25 N ká lapɪ-i nyá kɔpantv,
na i toŋ kraakəna nyá həte.

26 N ká tɔ i niŋ taa ké teŋku,
na ń yele na í pəsi pusi.

27 Halɪ n ká yaa-i na í tɔ si:
Nyayale ma caa ləɔ na ma nyɔɔy yavv kɔkɔpamuyv.

28 Pɛna nyaa pəsi-i nyá pəyalv kancaalaya nyəŋ
wei i ké atɛ awulaa sɔsaa təna taa sɔsɔ tɔ.

29 N ká su-i kɔpantv ke tam tɔɔ,
pəyele nəɣɔ ŋka nyá na-i
í pɛɛlaa tɔ ka kaa layasi.

30 N ká yele na i lɔlvɔy nyáma wɛɛ tam tɔɔ,
na i kawulaya náa leeli isu isɔtənyv.

31 Ye i lɔlvɔy nyáma lɔwa nyá kiŋ
na pá kisi nyá kusəsutv ke tənyvɔy,

32 ye pa kisiyi nyá kɔtɔtɔtɔ
na paa təkəyi nyá kusəsutv,

33 ɪɛ n ká caa kɔrátvɔy na ń həna pa ŋkɔpənyvɔy
na ń má-wɛyɛ pa isayatv tɔɔ.

34 Ama n kaa pɛ-wɛyɛ nyá kɔpantv,
pəyele n kaa pɛ-wɛyɛ nyá teu.

35 N kaa yɔki nyá nəɣɔ pɛɛlvɔy.
Pəyele n kaa layasi nti n yɔɔɔta tɔ.

36 N tɛma tuunav na nyá tənəŋŋ wɛɛtɔ,
n kaa pəsi ń looli Tafiiti.

37 Tafiiti lɔlvɔy ka wɛɛ tam tɔɔ ké,
na i kawulaya kumte wɛɛ nyá isɛntaa isu ilim.

38 Na í leeli isu isɔtɔv,
ɪni i kɛna aseeta tɔ kɔpəŋ wei i wɛ isɔtənyv taa tɔ.

39 Paa na mpv páána kpa-ŋ na ń lɔ wulav wei n ka ləsa
na ń pəli nim tɔ na ń yele-i na í hoti.

40 N yɔka nəɣɔ ŋka nya na nyá təmlɛ tɔ i pɛɛlaa tɔ
na ń wakəli i ntenuyu na ń lɔ-kvɔy atɛ.

41 N yɔka i koloosi toŋ nyənsi təna,
na ń pəsi i koloosi acalɛɛ ke ncaa.

42 Mpatəntaa təna kuuki i wontu ké,

na ι cəɓ nyáma paakəna-ι.

⁴³ N kpaasa ι kolontunaa apalɔtɔ,
na ń la na mpa paa caaki-ι tɔ pa laɲa hee.

⁴⁴ N kɔwa ι youu wontu lɔɲ.
Pəyele n ta səna-ι youu taa.

⁴⁵ N leeka ι kawulaya tɔɲ,
na ń pəsi ι kumte ke kpentəlasι ke atɛ.

⁴⁶ N pasa ι ifepile pusi,
na ń tɔ-ι fɛɛɛ.

⁴⁷ Hai, Tacaα, pəlee kɛ n ká heeεsι nyá təɣι ηmesuyɔ?
Na nyá pááná kpaasuyɔ isu kəkɔ?

⁴⁸ Tɔɔsι ma təm, yulɔ weesuyɔ kəla topi kɛ,
pə nəɣəsəna kɛ isu n ηma yulɔ ke sι n pəsəɣι-ι yem.

⁴⁹ Yulɔ nəɣɔɓ ι fɛι sι ι kaa sι.

Awe pəsəɣəna na í yá ι təɣι atətəle taa?

⁵⁰ Tacaα, leye nyá lɔɲtaα kɔpantɔ
nti n ka sι Tafiiti ke nəɣɔ tɔ tɔ saalaa?

⁵¹ Tacaα tɔɔsι mpusi wei nyá təmle nyáma tɣɔ-m tɔ,
tɔɔsι sι ma nukα yəlaα samaα.

⁵² Hai, Tacaα tɔɔsι kɔtɔyɔ ηku nyá kolontunaa
tɔukι nyá ləsəɓ tɔntɛ tɔ tɔ.

⁵³ Tacaα hətɛ səsəɓle nté teeli nyəntɛ ke tam tɔɔ.
Isɔ í kəna mpɔ, Isɔ í kəna mpɔ.

TAKELAYΑ LIYITI NYEηKA

90

(Yontu 90-106)

Yulɔ we tənaya, Isɔ ná we tam tɔɔ

¹ Isɔ yulɔ Moisi kɔsələmtɔ.

Hai, Tacaα, nyá kəna tá kɔɓɔyɔ
tətɔle ke tɔɔ lɔɲtaα.

² Na pəcɔ pá lakι antulinya na pulasι tɔ,
nyá kəna Isɔ na n ká weε ńpuyɔ tam tɔɔ kɛ.

³ Nyá mələɣənanα yəlaα ke atɛ mɔsuyɔ taa,
na ń tɔɲ-we sι: ɪ məli tɪmpι í ka lunaa tɔ.

⁴ Mpi tɔ, pusi iyayα (1000) wε-η kɛ isu kɔyaku ηku
kɔ tɛɛwa na kɔ kaa tasa məɓyɔ tɔ,
yaa ahoo nna a tɛɛwa tɔ a hɔɣɔɓyɔ.

⁵ N kpiisiyι yəlaα kɛ isu toosee wena
pə feɲuyɔ tanaɲ na á saali yem isu nyutɔ tɔ.

⁶ Nyutɔ tɣyι hɛtɔ ke tanaɲ tɛε kɛ na tɔ pi.
Ilena taanaya tɔ lontili na tɔ wɔɓ.

⁷ Nyá pááná kpiisiyι-tɣyɔ
na nyá taa kpav nyaasəɣι-tɔ.

⁸ N ləsəɣι tá isayatɔ ke patəma taa kɛ,
na ń sukι nyaaləm taa kɛ tá kɔɲmesətɔ.

9 Νύά pááná səsəəna lakı kė na tá kuyeyē saaləyi yem,
na tá pusi nyaa saləyi yem isu yulu nəyə.

10 Tá weesuyu pusi nté nutosonnaanəwə.

Ye mpa pa kəla alaafəya, ɪlɛ pa nyənisi yoosi nunaasa.
Ama kənyəŋ na wahala tike kɛ yulu waaki pə taa.

Weesuyu tɛkɪ lələ kė na taa kuləyi
huntu na tá kpətəyənə səm.

11 Tacaa, awe nyəmna nyá toŋ na nyá pááná pə təm?
Nəyələ u nyəŋna-ŋ si í nyi nyá pááná təm kɛ teu.

12 Huli-tuyə tá kuyeyē kaluyə.

Waatu inəyi tu hii layatu.

13 Hai, Tacaa, hɛɛsi-tuyə pááná mənəv kɛ mpu.

Nyənɪ nyá təmlɛ nyáma tá,
tá pətətəɛ na ń kéesəná tá tə.

14 La-tuyə nyá kɔpantu səsəəntu kɛ tá tanəŋ tɛɛ.

ɪlɛ tu cayana laŋhuləmɛ kɛ tá weesuyu tənə.

15 Pusi payalɛ taa kė n həma tá ŋkpaŋyuv.

ɪlɛ hɛɛsi tá lanɟa kɛ pusi payalɛ
isu nsi si taa tə na wahalanaa tə.

16 La nyá yomaa taya nyá təmlɛ,
na tá lələyə nyáma na nyá səsəəntu.

17 Hai, Tacaa, ta ɪsə la-tuyə nyá kɔpantu,
na ń yeɛ na tá niŋ təma leeli.

Ɛɛ, yeɛ na á leeli.

91

ɪsə keɛ tá kpuluyə tətɛɛ

1 Yulu wei ɪ tuyi ɪsətəa ɪsə səsə kɛ kpuluyə tə,
Toma tənə tu tɛɛ kė ɪ hɛɛsəyi.

2 Pə wɛɛ si pəntu í yəyətɪ Tacaa si:
Nyayalɛ ma kpaŋtɛ nte ma cəsəyənə tə.
Nyayalɛ ma ɪsə na má tuyi-ŋ naani.

3 Tacaa nyá fitiyina yulu kɛ puluyə kənyəpuyə taa,
na yuləkəsəkə na kə wakəluyə taa.

4 Na n kenti ɪ təə na í tu-ŋ kpuluyə,
isu kampaɟa kɛ ka too kəŋ tɛɛ.
Nyá kɔpantu wɛ kė isu kpáluyə kəkentuɟu.

5 Yulu kaa nyana ahoə səyənəntu,
yaa nyəmá kətətənə kɛ ilim taa.

6 Yaa yuləkəsəkə ŋku kə cəkɪ səkpaɛtuyə tɛɛ tə,
yaa ɪsənə kə tɛkəyə yələa kɛ ilim hɛkə tə.

7 Paa yələa iyəɟa (1000) səpa nyá kəŋkəŋ taa,
yaa paa yələa iyisi naanəwə (10000) səpənə
nyá ntəyən təə, puləpə kaa la-ŋ.

8 Kuli nyá ɪɛ na ń ná ɪsənə
ɪsə fələyi asayaa tə.

9 Hai, Tacaa keɛ nyá kpuluyə tətɛɛ,

isɔtaa Iso sɔsɔ ke n cɔsɔxəna.

¹⁰ Wahala nɔxɔlv kaa maɣana-η,
páco mpusi nɔxɔlv kaa kpətəna nyá təyaya.

¹¹ Mpi tɔ, Tacaa ká tv ɪ isɔtaa tillaa ké si
pá feŋi-η nyá mpaan təna taa.

¹² Na páá te-η pa niŋ taa si pələ
natəli tɔ taa cɔ-η.

¹³ Na paa n fela tɔxɔlaya yaa paasələ
yaa wontuyu isayav yaa tɔm,
pɔlvɔv kaa la-η.

¹⁴ Tacaa si: Timpi n sɔla-m tɔ maa waasi-η,
na má kenti nyá tɔɔ ké n nyəmə ma hətə tɔ pə tɔɔ.

¹⁵ N ka yaa ma hətə na má cɔ-η,
na má wɛɛ nyá waali ké lanwakəlle waatu,
na má waasi-η na má tayani nyá nyɔvɔ ké kusɔvɔ.

¹⁶ Maa yele na nyá weesuɔvɔ tayali
na má yá nyá nyɔvɔ.

92

Tacaa, pa san-η tɔ pa laki teu ké

¹ Kɔyaku kɔhɛɛsɔvɔ wule yontu.

² Pə wɛ teu ké si tɔ sa Tacaa nyá,
na tɔ yoo yontu ke isɔtaa
Iso sɔsɔ nyá nyá hətə taa.

³ Na tɔ kpaali nyá kɔpantv ke tanan tɛɛ,
na nyá teu tɔm ke ahoo.

⁴ Tɔ sa-η na ŋmusi
naanvwa cəmən na sanvnaa.

⁵ Hai, Tacaa, nyá kulapəm hɛɛsəyi ma lanje ké,
na má yooki nyá niŋ təma təm ke yontu na lanholɔmlɛ.

⁶ Hai, Tacaa, nyá təma ké sɔsɔna ké,
na nyá ləmaɣasɛ ké yuŋ nyəna.

⁷ Kɔmɛlɛŋ ɪ cɛkəxəna tələ,
pəyele ləmaɣasɛ fei tv naa paasəxəna.

⁸ Asayaa hukiyi ké isu nyutv,
na isayavɔ lataa náá piki.
Ama wakəlvɔv tam tɔɔ nyəŋkɔ tanɔna-wɛ.

⁹ Hai, Tacaa, nyá ké isɔtaa
Iso sɔsɔ ke tam tɔɔ ké.

¹⁰ Ye pə kaasa nyá kolontunaa, pələ paa le ké.
Pa təna mpa pa laki isayavɔ tɔ paa ya yem.

¹¹ Taale nav toma ke n ha-m,
na ŋ pəli ma tɔɔ ké nikaya nim.

¹² Ma naaki ma kolontunaa kpisuyv,
na má nukɪ asayaa mpa pa caaki-m
təm tɔ pa kiisuyv.

¹³ Tampana tənlaa piki ké isu paan,

na pá kuləyi isu Lipaŋ tuŋ səsəəŋ.

¹⁴ Pa we ké isu tɔyɔ ŋku pa tuu
Isə təsɛɛlɛ kataya taa tɔ,
na pá pɪki teu ke tá Isə Tacaa té.

¹⁵ Paa kpatəlaya waatu,
pa tɔŋa lɔlɔyɔ ké,
na pá we tələkɔləkɔ ke teu na alaafəya.

¹⁶ Mpu pə hɔlɔ́yáná təkelekele sɪ Tacaa siyisaa.
I ta kɛɛ tiili, inəyale ma kɔkpaɔmɔyɔ.

93

Tacaa kele wulav

¹ Tacaa n ké wulav ké na ń suu teu,
na ń ləla toma ke nyá tənaya taa isu tampala.
Mpu tətəyɔ tɛtɔ sənəa təca tu seliyi.

² Hatoo ləŋtaa ké n sɪ nyá kumte ke teu,
na ń we tam təə.

³ Hai, Tacaa, pusi kusa nəsɪ
sɪ kusa sɪ nəsɪ na sɪ hola wula nu.

⁴ Na pá kəli lɔm səsəəm tɔŋ nyəm nəyɔ,
na pá kəli tɛŋku hola səsəəna.
Tacaa kele tɔŋ tɔ ke hatoo isətəa.

⁵ Nyá kusəsutɔ nté tampəna təsiyisiyi.
Nyá təsɛɛlɛ ke nanŋ nyəntɛ haləna antulinya tɛm.

94

Isə ké kawalaya nyəma leetɔlv

¹ Hai, Isə nyayale leetɔlv.
Leetɔlv Isə, hɔli nyá ti.

² Antulinya hɔvlɔ nyá, kɔli
na ń leetɪ kalampaanɪ nyəma ke pa kɔlapɔtɔ.

³ Hai, Tacaa, asayaa mpe paa weɛ mpuyɔle?
Mpe paa weəkəna nteyɛ akanaa ke mpɔ?

⁴ Pa yɔyɔtəyi təm ké na kalampaanɪ
na pá pɛəkəyi lɛlaa wakəlvɔ.

⁵ Tacaa, pa ŋmakəlayi nyá yəlaa ké,
na pá muɔuliyi mpa pa ké nyá nyəma tɔ.

⁶ Pa lentəyi mɔsɔŋ ke leelaa na mɔulaa
na pá kɔyi suluwaa.

⁷ Na pá tɔŋ sɪ Tacaa u naaki,
Yakəpɔ Isə u paasəyənə.

⁸ Kɔmɛləməŋ mɛ í la laakali,
ləmaysɛɛ fɛɪnəa mɛ,
pəlee ké í ká hii layatɔ?

⁹ Tacaa wei i tɔ yəlaa ke ŋkpaŋŋ tɔ, i nuiki ké.
Isənaya i ká tɔ isəle na u naaki?

10 Isənaxa i naasəxi piitimnaa
na í kaa hə asaxaa ηkpaηη?
Ini i seysesəxəna yəlaa,
de isənaxa i ká laη nyəm?
11 Tacaa nyəmə yulə həwεε ke
teu si a wε kpeε.

12 Hai, Tacaa, nyulelen tu nté wei n seysesəxi
nyá kiiu na n həη i ηkpaηuyə tə.
13 I ká caxa təpamm ke kuyεεη isaxaη taa,
haləna pá huli asaxaa pəəη.
14 Pə tayə pulə, Tacaa u ləəki i yəlaa.
I kaa yele mpa pa ké i nyəma tə.
15 Mpi tə, paa hūna ké na pá keesəna tampana təηuyə.
Pa təna mpa pa təηəxi tampana tə pa laη ka heεna-ti.

16 Awe ká seεna ma təə ké asaxaa mpe pa təm taa?
Awe ká sənə-m mpa pa laki isaxatu tə pa təm taa?
17 Ye Tacaa taa waasi-m,
isəntə maə tēma wεεv ke
timpri pə sumə tətixitiyi tə.
18 Paa waatu wei ke ma təma si ma caa hotuyə,
Tacaa nyá kupantu tenji-m ké.
19 Saa wei nəyəsεε pu ma lotu tə,
nyá heesəna ma laηle na n hūləsi-te.
20 Nyana hūlaa asaxaa mpa pa wakələxi kiin
na pá kəηna wahala tə í kaawaya?
21 Siyisilaa ke pa wakələxi
na pá kuyi mpa pa ta la pulə tə pa təm.
22 Ama Tacaa kele kukpamuyə
ηku ma cəəsəxəna tə.
23 Pa maγamaγa pa isaxatu ke i ká məηna pa nyəəη taa,
na í wakəli-wε na kuləmtu nti.

95

Isə cəb pote waatv

1 I kəə na tə yoo Tacaa ke laηhuləmlε yontu,
tə sa tá waasulə wei tə tuyi kpuəlyə tə.
2 Tə polo i isəntaa na tə seε-i,
na tə wiliti-i na laηhuləmlε yontu.
3 Mpi tə, Tacaa nyayale Isə səsə.
Nyayale wulav səsə wei i ηmakələxi tuη təna tə.
4 Nyá niη taa ké atε lumaη təna wεε
na pəəη səsəəη təna ke nyá nyəm.
5 Nyá tənna tenku,
halı nyá tu lapəna-i.
Kuləbm nyá n lapəna tetə na nyá niη.
6 I kəə na tə luη tá ηmalə Tacaa ke akula,
na tə hənti-i atε.
7 Pə tayə pulə, nyayale tá Isə.

Taɣale nyá yəlaa, nyɔɣale tiikilu.
Tə we ké ɪsu nyá niŋ kaləku.

Ye í nu lso má ma kuyəɣotutu ke saŋa,
8 í taa la lanɣpusəŋ ɪsu mə caanaa ka lapu
Melipa na Masa ke wɔlaya tetu taa tɔ.
9 Tənaɣa mə caanaa maɣasa-m si pa naaki ma waali,
paa na pa nana pa ɪsəpəle ke mpi ma lapa tɔ.
10 Pusi nule təcu ké ma luyu lu piitim pəne,
haləna ma tu ma taa si yəlaa mpe pa lepaɣa,
paa nyəŋ ma mpaan.
11 Mpuɣu páná kpa-m na má tuu si:
Pa kaa sɔu ma heesuyu taa.

96

Wulav wei ɪ kəŋ tɔ ɪ yontu kɔfatu
(*Kvətəsvtɔ I 16:23-33*)

1 ɪ yoo Taca ke yontu kɔfatu,
ate yəlaa me mə təna í yoo Taca ke yontu.
2 ɪ yoo Taca ke yontu na í sa ɪ hətɛ,
na ɪ kraaləɣi paa kuyaku ŋkuyi ɪ nyɔɣu yaɔ təm.
3 ɪ yəɣotɪ piitimnaa taa ké ɪ teeli təm
na ɪ yəɣotɪ yəlaa təna taa ké ɪ teu təm.
4 Taca n ké səsɔ ké na n muna pá sa-ŋ.
Nyá təm we səɣəntu ké na pá tɛɛ tuŋ təna.
5 Mpi tɔ, piitimnaa tuŋ təna we kpete ké.
Ama Taca nyá lapəna ɪsətənyu.
6 Teu səsəəm naaki nyá tɔw ké,
na teeli səsɔ náa we nyá təyaya taa.
7 Piitimnaa yəlaa me í tu Taca ke teeli,
í tu Taca ke teeli na í kusɪ ɪ nyɔɣu.
8 ɪ sa Taca ke ɪ hətɛ tɔw.
ɪ kəna mə kvəham na í sɔna ɪ taasɪ tɔw.
9 ɪ hantɪ Taca ke atɛɣe saa wei
ɪ hɔləɣi ɪ tənəŋŋ weɛtu tɔ.
Ate yəlaa me mə təna í sele ɪ ɪsentaa.
10 ɪ heeli piitimnaa təna si
Taca ke wulav.
Mpu tətəɣɔ tetu sənəa təca, tu seliyi.
Taca tənəɣi tampana ké na í hɔvkəna yəlaa.

11 ɪsətənyu lanɣe í hɔləmɪ na tetu yəli,
tənku na ɪ taa nyəm təna í sɛɛ.
12 Tawa təna í weɛ acima taa,
na hətuyu taa tuŋ təna kiisina lanɣhɔləmɛ,
13 ke Taca ɪsentaa.
Mpi tɔ, ɪ kəŋ si ɪ hɔna tetu təna.
ɪ ká tən tampana na í hɔna antulinya na ɪ yəlaa.

97

Tacaa kele wulav, lan̄hul̄omle í wee tetv t̄ona taa

¹ Tacaa t̄oki kawulaya, tetv t̄ona í ȳōli.

Tetvnaa mpa lom tama kotaya t̄o pa payale í ȳōli.

² Is̄ōnm̄ontv̄ȳo na s̄akp̄etv̄ȳo tama-i kotaya,
na í kumte náá caya siyisuyu na tampana t̄ə̄nȳȳo t̄ō.

³ K̄ok̄o we í n̄ə̄ɔ̄ t̄ō ké
na ká nyaki í kolontunaa na ká c̄ə̄k̄ə̄na-i.

⁴ Í n̄m̄el̄əs̄ə̄ȳi n̄yaal̄əm na p̄ə̄ naaki antulinya,
na at̄e ȳə̄laa naaki na pá seliyi.

⁵ Tetv t̄ona tv̄ í k̄p̄ət̄ə̄na p̄ə̄ōn̄,
í hooki ké is̄u keetu.

⁶ Is̄ə̄t̄ə̄nv̄ȳo k̄paal̄ə̄ȳi í tampana
na ȳə̄laa t̄ona naaki í teu.

⁷ Tv̄n̄ lun̄laa na mpa pa h̄ul̄əs̄ə̄ȳi tv̄n̄
na lan̄le t̄o, pa t̄oki f̄ēle ké.

Tv̄n̄ t̄ona h̄ə̄nt̄ə̄ȳi Is̄ō ké at̄ēȳe.

⁸ Siȳə̄n̄ íc̄at̄e nȳə̄ma nu-ti na pa lan̄a h̄ul̄om̄i,
na Ȳuta acal̄e náá we aȳə̄l̄ēe taa
ke nyá h̄ul̄e t̄ō, haí, Tacaa.

⁹ M̄pi t̄o, Tacaa nyayale is̄ət̄aa Is̄ō s̄ə̄s̄o ke tetv t̄ona taa.
N̄ k̄ə̄la tv̄n̄ t̄ə̄n̄ə̄ȳa s̄ə̄s̄ə̄ntv̄ ke t̄ə̄c̄aȳac̄aȳa.

¹⁰ Mpa me í s̄ə̄la Tacaa t̄o,
mə taa í k̄p̄ana is̄aȳatv̄.

Is̄ō kentīȳi í k̄v̄p̄ama t̄ō ké,
na í yak̄i-w̄ēȳe as̄aȳaa nīn̄ taa.

¹¹ Tampana t̄ə̄n̄laa t̄ə̄n̄na n̄yaal̄əm,
na mpa pa lotv̄ taa tewa t̄ə̄ɔ̄ lan̄h̄ul̄om̄le.

¹² Siȳisilaa, mə lan̄a í h̄ul̄əm̄ə̄na Tacaa,
na í sa í t̄ə̄n̄ə̄n̄ w̄ēetv̄.

98

Í wiliti Tacaa wei í k̄ə̄n̄ t̄o

¹ Í yoo Tacaa ke yontu kofatv̄,
m̄pi t̄o, í lap̄a k̄ə̄k̄ə̄l̄o n̄ȳə̄m̄naa,
na í nȳəm̄ na í Is̄ə̄tv̄ t̄ōn̄.

² Tacaa n̄ h̄ula nyá yapv̄ t̄əm̄
na n̄ kuli nyá tampana t̄ə̄n̄ȳȳo t̄ō na piitimnaa ná.

³ N̄ t̄ə̄s̄a Is̄eȳeli nȳə̄ma t̄ō na n̄ la-w̄ēȳe teu na k̄ə̄p̄antv̄.
Tetv t̄ə̄nas̄i t̄ona nawa tá Is̄ō nȳȳȳo yapv̄ t̄əm̄.

⁴ Ate ȳə̄laa me mə t̄ona í yoo Tacaa ke lan̄h̄ul̄om̄le yontu.
Í sam̄-i na yontu na í wilitina lan̄h̄ul̄om̄le.

⁵ Í yoo Tacaa sam̄tv̄
í yoo-i-ti na c̄ə̄m̄ə̄n̄.

⁶ Í tv̄ Tacaa wulav ke yonk̄p̄aama na lan̄h̄ul̄om̄le,
na akant̄ēe na tutuun̄.

⁷ Tɛŋku na ɪ taa nyəm tɛna ɪ cɔ,
na tɛtv na tɛ taa nyəm ŋmaalɛna laŋhulɔmlɛ.

⁸ Pusi ɪ wiliti

na pɔɔŋ tɛna nɔ́á kɛnti na ɪ yoo yontu kɛ Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa kɔŋ sɪ ɪ huɔna tɛtv tɛna.

ɪ ka tɛŋ tampana na ɪ huɔna antulinya,
na ɪ huɔna yɛlaa kɛ teitei.

99

Tacaa kɛ wulav, na ɪ wɛ tɛnanŋ

¹ Tacaa n tɛki kawulaya kɛ, na yɛlaa seliyi.

N caya ɪsɔta tɛŋlaa hɛku na tɛtv seliyi.

² Tacaa nyayale sɔsɔ kɛ Siyɔŋ taa,
Nyá tɛɛna yɛlaa tɛna.

³ Pa sɛɛ nyá hɛtɛ sɔsɔlɛ kate nyɛntɛ,
tɛ kɛ nanŋ nyɛntɛ kɛ.

⁴ Pa sɛɛ wulav nyá wei n sɔɔla siyisuyu tɔ nyá tonŋ,
nyá nyɔɔsɛyɛna tampana tɛŋyɔv.

N lakɪ kusiyisim na mpi pɔ
wɛ teitei tɔyɔ ɪsɛyɛli taa.

⁵ ɪ pɔyɔvɪ Tacaa ta ɪsɔ,
na ɪ lun ɪ nɔ́hɛɛ tɛsule,
ɪ kɛ nanŋ tv kɛ.

⁶ Moisi na Alɔŋ mpa paa wɛ ɪsɔ nyá nyá kɔtɛlaa taa tɔ
na Samiyɛli wei ɪ ka wɛ mpa
pa sɛlɔmɔyɛ-ŋ tɔ pa hɛku tɔ,
pa sɛlɔma Tacaa nyá na ń mu.

⁷ ɪsɔŋmɔntɔyɔv taa kɛ n yɔyɔtayaana-wɛ
na mpɛ pá tɔkɛyi nyá kusɛsɪtv na kiiu ŋku n su-wɛ tɔ.

⁸ Tacaa tá ɪsɔ, n mu pa kusɛlɔmɔtv.
Nyayale pa ɪsɔ, na ń wiiki-wɛ.
Ama n tv-wɛyɛ salɔka kɛ pa ɪsɔyɔtv tɔɔ.

⁹ ɪ sa Tacaa ta ɪsɔ na ɪ lun
ɪ pulaya nanŋ nyɛŋka tɔɔ.
Mpi tɔ, tá ɪsɔ Tacaa wɛɛ kɛ tɛnanŋ.

100

Tɛ kɛ ɪ yɛlaa

¹ Samto yontu.

Tɛtv tɛna yɛlaa mɛ
ɪ sa Tacaa na laŋhulɔmlɛ.

² ɪ la Tacaa kɛ tɛmlɛ na laŋhulɔmlɛ.
ɪ kɔɔ ɪ ɪsɛntaa na yonkpaama.

³ ɪ nyɪ sɪ Tacaa kɛlɛ ɪsɔ.

ɪni ɪ ŋmana-tv, ɪni ɪ tɛnna-tv.
Tɛ kɛ ɪ yɛlaa kɛ, tayale ɪ kalɔkv.

⁴ I sũna Isõ tãεελε nãõkeelası na samtu.
I sũv ı taya tãõ na yontu.
I sεε-ı na ı sa ı hæte.

⁵ Tacaa kã kũpanũ kã,
na ı kũpantũ wε tam tãõ.
I teu wε mũnyũ na pã puki lãlũ loosi loosi.

101

Wulan su ı nõyõ ke Isõ ısentaa sı ı kã tãj siyisuyu

¹ Tafiiti yontu.

Kũpantũ na tampana tãnyũ pã yontu ke ma yoo.
Tacaa nyaga ma yoo-ti.

² Maa kaasi ma ti na mpaav kũsiyisuyu.
Pãlee kã n kã kãõ ma kinj?
Maa tãna lotu kũlũmtũ ke ma tãyaya taa.

³ Ma kaa ha ısayam ke mpaav,
ma taa kã kraakãna mpa pa kisiyi pa Isõεελε tãyõ.
Pa Isõεελε ńtẽ tã kaa matãna-m.

⁴ Nyamle ısayale kã hatãlãna-m,
maa caaki sı ma na ısayav tã kaa pũlv.

⁵ Maa wakãli wei ı cakãna ı tãyũntãle ke mukaya tã.
Pãyele maa caaki kalampaanı tu.
Na wei ı lotu taa suwa pãpãtu tã.

⁶ Maa nyãni tẽtu taa kũpama tãõ kã,
na pã caya ma kãjkãj taa.
Wei ı tãj mpaav kũsiyisuyu taa tãyãle ma tãmlẽ tu.

⁷ Wei ı ha ı tãyi ńmulãm taa tã u cakı ma tãyaya taa.
Wei ı looliyi tã ı kaa sãj ma ısentaa.

⁸ Paa tanãj ńku maa wakãli tẽtu taa asayaa tãnyaga.
Mũnyũ maa kpiisina Tacaa ıcate
taa kã mpa pa laki ısayatu tã.

102

Lãjwakãlle tu tẽlvũyũ

¹ Kũnyũntãyãlv sãlãmnyũ
ke waatu wei pã kãlãna-ı
na ı wiikina Tacaa tã.

² Tacaa nu ma wiinav na
ń mũ ma kũsãlãmũtu.

³ Taa yelee ma tãõ kã nyãnnav ke ma lãjwakãlle waatu.
Ke ńkraũnyũ na ma tãõ kã kũyakũ ńku
ma yaaki-ń sı ń waasi-m tã. Cõ-m lãj.

⁴ Pã tãya pũlv, ma kũyεεj mũkãyi kã ısu nyũũsi
na ma saali yem ısu kãkã nyakũyũ tuputu tã.

⁵ Ma wũlaa kã ısu nyũtu nti pa setaa tã.

Ma tu sɔɔki ma tɔɔɔnaya tɔɔɔ.

⁶ Mɔla nu-m teu kɛ,
na mǎ tɛ taasɪ tɔkɔɔɔkɔɔɔ.

⁷ Ma nɔɔsɔna kɛ isɪ wɔlaya tetu taa sumaya.
Ma wɛɛ kɛ isɪ ncaa taa sumaya.

⁸ Ma sɔɔki maa tooki.
Ma wɛ kɛ isɪ sumaya ŋka
ka wɛ ka tike kɛ lɔpɔtu tɔɔ tɔ.

⁹ Paa ifemle nte ma kolontunaa tɔɔki-m kɛ,
na pa taa kpaana-m na pǎ yɔɔɔɔɔɔɔ
na pǎ tuuki na pǎ yaaki ma hɛɛ.

¹⁰ Tetu kɛ ma tɔki tɔɔɔnaya lonte
na ma isɛlum palɔɔi ma kunyɔnyɔɔm taa.

¹¹ Nyǎ pǎnǎ kpaana-m.
Nyǎ taa huuna-m na ŋ kpesɪ-m na ŋ lɔɔ poolɔɔ.

¹² Ma kɔyɛɛɛ tɔɔna tuusuɔu kɛ isɪ isɔtom tɛkɔɔɔ tɔ,
na mǎ wɔlɔɔi isɪ nyutu.

¹³ Ama Tɔcaa, nyǎ tɔkɔna kawulaya kɛ tam tɔɔ.
Waali lɔlɔɔ loosi tɔna kǎ tɔɔɔi nyǎ tɔɔ.

¹⁴ N kǎ kɔli nyǎ naasɪ taa na ŋ wii Siyɔɔ nyǎma kunyɔɔ.
Pɔ taya pulɔ, waatu talaa kɛ.

Kɔyaku ŋku n ka la-wɛyɛ pɛɛɛɛ tɔ ku kɔmayale.

¹⁵ Nyǎ tɔmlɛ nyǎma ta, tɔ sɔɔla nyǎ ɪcatɛ kɛ.
Tɔ wakɔlaa, tɔ ncaa wɛ-tɔɔɔ pɔtɔɔtɛ.

¹⁶ Piitimnaa kǎ nyana Tɔcaa hɛɛ
na tetu taa awulaa tɔna nyana ɪ teeli.

¹⁷ Tɔcaa tayanɪ Siyɔɔ ɪcatɛ kɛ ŋmaɔ,
na ŋ hɔli nyǎ teeli kɛ tɔ taa.

¹⁸ Tɔcaa kɛɔ ŋkpaɔɔɔɔ na kunyɔntɔɔɔɔ kɔsɛlɛmɔtu kɛ.
ɪ kisiɔi ɪ sɛlɛmɔɔ.

¹⁹ Pǎ ŋmaa-tɔɔi waali lɔlɔɔ tɔɔ.
Yɔlaa mpa pu ŋma tɔ, paa sa Tɔcaa.

²⁰ Tɔcaa wɛ ɪ tɔnɔɔɔ tɔɔɔɔɔ kɛ na ɪ nyɔnɔɔi.
Hatoo isɔtaa kɛ ɪ wɛɛ na ɪ nyɔnɔɔi tetu tɔɔ.

²¹ Si ɪ nuki salɔkatɔnaa wula.
Si ɪ waasɔɔi mpa paa ku tɔ.

²² ɪɛna yɔlaa kpaali Tɔcaa hɛɛ kɛ Siyɔɔ taa
na pǎ samɪ-ɪ Yosalem taa.

²³ Yɔlaa tɔna kǎ koti tɔntɔmlɛ.
Piitimnaa kǎ koti na pǎ lɔɔ Tɔcaa.

²⁴ ɪ yɔka ma tɔɔ kɛ mpaɔɔ taa kɛ
na ɪ pasa ma kɔyɛɛɛɛ.

²⁵ Ma tɔma si: Ma isɔ nyǎ wei n wɛ tam tɔɔ tɔ,
taa kɔɔli-m ma kɔyɛɛɛɛ hɛku taa.

²⁶ Hatoo lɔɔtaa kɛ n su tetu kite,
isɔtɔnɔɔɔ kɛ nyǎ niɔ kɔlɔpɛm kɛ.

²⁷ Nyǎ wɛ tam tɔɔ kɛ.

Ama pæle pu saali yem.
 Pə kəŋ tem ké isu wontu kwsusuutu,
 na n̄ layasi-wi isu toko, ɫena pə layasi-wi.
²⁸ Tacaa nyá we tam tɔɔ ké m̄puyv,
 nyá pusi feina tənaya.
²⁹ Nyá tamlə nyáma tá,
 tá piya ká tɔɔna tetu,
 na pa lɔlɔŋ nyáma toŋ sɔɔsəyi nyá isentaa.

103

Ma seeki Tacaa ke i na tamlə

¹ Tafiiti yontu.

Ma saŋ Tacaa ké.
 Ma saŋ nyá hətə naŋŋ nyəntə ké na ma lotu təna.
² Ma saŋ Tacaa ké.
 Ma kaa sɔɔ nyá kɔpantv natəli.

³ Nyá husəɣəna ma isayatu təna,
 na n̄ waaki ma kutəməŋ təna.
⁴ Nyá yakəna-m pəlaav taa,
 na n̄ hulóyi-m suulu na n̄ laki-m kɔpantv.
⁵ N kraasəyi ma toŋ ke ma kpatəlaya waatu,
 na n̄ mələɣəna-m ifepile taa isu hekəle.
⁶ Tacaa nyayale tampana halv.
 Nyá tayanəɣəna mpa pa ise pa tɔki tɔ pa təm.
⁷ Nyá huləna Moisi ke nyá mpaŋŋ,
 na n̄ hulí lseɣeli nyáma ke nyá kookalənaa.
⁸ Tacaa ke suulu na pətɔtəle tu ké,
 nyá kɔpantv we sɔɔntv.
 Pəyele nn muyi pááná ke ləŋ.
⁹ Nn kaləyi kɔtamsa,
 pəyele nn təkəɣəna yulu ke nyá taa ké tam tɔɔ.
¹⁰ Nn laki-tu na n̄ kéésəɣəna tá isayatu.
 Pəyele nn feləyi-tuyv tá kawalaya.

¹¹ Isu isətənyv kɔŋkɔlɔməŋ wev tɔ
 m̄puyv n̄ laki mpa pa nukəna-ŋ tɔɣv kɔpantv.
¹² Isu ilim təlule na pə tətule hatələnəv təma tɔ,
 m̄puyv n̄ hatələɣəna-tuyv tá kawalasi.
¹³ Isəna cecə wəna i piya pətɔtəle tɔ,
 m̄puyv Tacaa n̄ wəna mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa nyəntə.
¹⁴ Mpi tɔ, n̄ nyəmə mpi pə ŋmana-tu tɔ.
 N ta sɔɔ si tə ké m̄suyv.

¹⁵ Yulv kuyeyŋ we ké isu nyuluyv.
 I tuyi hətə ké isu taale taa nyuluyv.
¹⁶ Waatu wei heelim maki-kv ɫena kv saali yem,
 na pá wu kv lonte ke nyəm.
¹⁷ Ama Tacaa nyá kɔpantv leeliyi tam tɔɔ ké

mpa pa nyan-na-η to pa kin,
na nyá tampana tənuyu pəsəyi pa piya piya nyəm.

¹⁸ Ye pa taka nyá nəyo pəeluyu na pá təsəyi
nyá kusəsuto təo na pá laki-ti.

¹⁹ Isətənyu taa ké Taca n ηmawa nyá kumte
na n təkı kawulaya ke pə təna pə təo.

²⁰ Isətəa tillaa mpa me i we toη səsəη
na i laki Isə kutututu to, i sa Isə,
na i nukəna i nəyo taa təm.

²¹ Taca samaa me mpa mə təna i ké i təmle nyáma
na i laki i kusəələm to, i samı-i.

²² Taca kəηmanmama me i samı-i i kawulaya təna taa.
Ma saη Taca.

104

Nmalv Isə nyana təmle

¹ Ma saη Taca ké.

Ma Isə nyá səsəontu fei tənaya.

N suu teu səsəəm ké.

² N suu nyaaləm ké isı kpaı,
na n lə isətənyu isı cəkəle.

³ Hatoo isətəa nyuyu taa ké n ηma nyá təcayale.
Isəηmuntı nté nyá yoo keeke na heelim təkəna-η.

⁴ Heelim nté nyá tillaa
na nyá təmle tu nté kəkə.

⁵ N sí tetu ke tə kite təo ké teu ké.

Puluy kaa ciyiti-təyi paa pəcə.

⁶ N waasa tənku ké tə təo isı kpaı
na lum náa kpa pulası.

⁷ Ama n nyaasa-wı na pə se,
pə ní nyá tev hola na pə tu casəle.

⁸ İena pulası nyu na teteka náa lum
lona wena n ka suwa to a taa.

⁹ N pí lum ke tənaya sı pə taa ηmaa ka təo
na pə kəo pə tasa tetu waasuyu.

¹⁰ Nyá tənəna lum seela ke ləη
na pə kpeη pulası hekəη.

¹¹ Tənaya taale wontu təna nyəkı
na taale kpaηası náa kuγı sı ləkətə.

¹² İena suması səkı ləη ıı i kutemıη tıη təo
na sı wiiki piliηası təo.

¹³ Hatoo nyá isətəa tənaya n yeki na tev nukı pəη təo,
na tetu náa hakı nyá təma kululum.

¹⁴ N yeki na nyutu nyəkı sı pə waası təla
na tıη náa nyəkı sı pə waası yulə.

N lapa rıpyu sı tetu i lıli

mpi pə haaki yɔlv kɛ weesuɣu tɔ.

¹⁵ N lapa sɔlvɔm sɪ pə hɛɛsɪ yɔlv laŋlɛ.

Na n̄ la nim sɪ pə taɣanəɣɪ ɪsɛntaa.

Uɛna mɔtv n̄áá ha yɔlv kɛ alaafəya.

¹⁶ Tacaa nyá tuuna Lipaŋ tɪŋ sɔsɔɔŋ.

ɪ hikiyi lɔm mpi ɪ caaki tɔ.

¹⁷ Tɪŋ inɪ ɪ tɔɔ kɛ sumasɪ səkpesi tɔɣɪ sɪ tana

na sumasɪ sɔsɔɔnsɪ n̄áá cakɪ ɪ tɔɔ.

¹⁸ Taale pəntɔlvŋ tɛaɣale nté pɔɔŋ sɔsɔɔŋ tɔɔ
na pɔɣv namisi n̄áá cakɪ kɔkɔpaməŋ tɛɛ.

¹⁹ N lapa ɪsɔtv kɛ sɪ í faya kɔyɛɛŋ,

ilim nyəmə pá tɔɣv waatv.

²⁰ N kəŋna səkɔɔtɔɣv ɪɛna pə yu,

na hɔtɔɣv taa wontu sɔv tə təma taa.

²¹ Təɣɔlasɪ kɔfasɪ nyusəɣɪ sɪ tɔɣnaya waalɪ

na sɪ sələməɣɪ ɪsɔ nyaya sɪ kɔtəɣv.

²² Waatv wei ilim lukɪ ɪɛna

sɪ məlɪ na sɪ hantɪ sɪ pɔɔŋ taa.

²³ ɪɛna yɔlv n̄áá lu na í tɛɛ ɪ təmlɛ

na í la-tɛɣɛ mpv haləna taanaya.

²⁴ Hai, Tacaa, nyá kɔlapələ tɔɔwa paɣale ké,

na ləməɣasɛ kɛ n ləpəna pə təna.

Nyá kɔpampam suna tɛtv taa.

²⁵ Təŋku kəlv təlelele, ɪ fɛɪ tənaya,

na ɪ taa wontu sɔsɔɔntv na səkɔɔpetu cɔɔkɪ,

tə fɛɪ kalɔɣv.

²⁶ ɪ taa tətəɣv kɔpɔlvŋ sɔsɔɔŋ n̄á kɔpaaki na í tiiki,

na tɔm sɔsɔ Lefiyatəŋ wei n lapa sɪ n liyiliyina tənku hola taa tɔ.

²⁷ Nyaya wontu ntɪ tə təna tə tɛɛləɣɪ

sɪ n̄ caləɣɪ-təɣɪ tə təɣv waatv.

²⁸ N̄ ha-tɪ ɪɛ tə mɔ.

N̄ kula nyá niŋ ɪɛ kɔpantv tɔɔləna-tɪ.

²⁹ N̄ ha-təɣɪ siyile ɪɛ tə sɔv seluɣu.

Ye n ləsa tə feesɪŋ ɪɛ tə hɛɛ na tə pəsɪ atɛ mɔsɔɣv.

³⁰ N̄ mələna tə feesɪŋ ɪɛ tə taɣantɪ kɔlvɣv

na tə təna tə pəsɪ kɔfam kɛ tɛtv tɔɔ.

³¹ Tacaa nyá teu í wɛɛ tam tɔɔ,

na n̄ yɔɔləna nyá kɔlapəm.

³² N̄ nyəna tɛtv tə seliyi ké,

na ye n tokina pɔɔŋ ɪɛ nyɔɔsɪ nyala ɪ tɔɔ.

³³ Tacaa nyaya ma yoo yontu haləna ma səm

ma ɪsɔ ké ma saŋ haləna ma tənaya sɔv.

³⁴ Ma yontu í la-ŋ teu Tacaa,

nyaya ma yɔɔləɣəna.

35 Pəntəlaa í saalı yem ke tetu təə,
asayaa í taa taa wəew.

Tacaa, ma saŋi-ŋ ké.
Í sa Tacaa.

105

Ísə kəpantv təm

(Kəkalətv 1-15: Kvtəəsvtv I 16:8-22)

1 Í sa Tacaa, í yaa í həte.

Í yəyətı ı kookalənaa təm ke yəlaa taa.

2 Í yoo-ı yontu na í sɛɛ-ı na cəməŋ.

Í yəyətı ı təma səsəəna təm.

3 Í sa mə təyı ı həte naŋŋ nyənte təə.

Tacaa pəkəlaa mə mə laŋa í hələmənə-ı.

4 Í kəəsəna Tacaa Toma tənə tv təə,

í pəkəyı tam sı í wɛɛ Ísə ı sɛntaa.

5-6 Tacaa təmle tv Apələham ləlvəy nyəma mə.

Yakərv piya mpa mə Ísə ləsaa tə.

Í təəsi ı təma səsəəna təm,

na ı piti təma na ı huələ pə təm.

7 Tacaa nyəyalə tá Ísə

na í huəkəna tetu tənə.

8 Nn səəki nyá nəyə sıw təə ké paa pəcə.

Nyá təm wɛ mrvəy haləna ləlvəy loosi iyaya (1000).

9 N ká təkı nəyə ŋka n ka sıwa Apələham tə

na n teləsi ka təm ke İsaaka na tuunav.

10 Nəyə ŋkəyɛ n sı Yakərv.

N cələ-kəyɛ İseyeli ke tam təə.

11 N heela-ı sı:

Maa tala Kanaaŋ tetu ke nyana nyá ləlvəy nyəma

na tə pəsi mə paa nyəm.

12 Saa mı tə, İseyeli yəlaa mə í fɛi pəyalə ke paa pəcə.

Pəyele í caya tetu taa tə pə ta leeli.

13 Na í puki piitimnaa taa

na í cəəki kawulası taa.

14 Ama Ísə tá tisi sı piitim napəli pə təyə mə ıse,

halı í naası awulaa pəyalə ke mə nrvəy təə.

15 Na í tə sı: Í taa tokina ma kələsaa.

Í taa la ısayatv ke

ma kvyəyətvtv teləsəlaa.

16 Mrvəy Ísə yelaa na nyəyəsı lı tetu taa,

na təyənaya laŋ.

17 İlena Ísə teləsi yəlv ke mə nəyə təə.

Yəlv inəyalə Yosɛfv wei ı taalvnaa pɛɛtaa tə.

18 Pa tɔwa ı nəəhɛɛ taa ké ŋkpası

na nyəyəlvəy ke ı luyı tɛɛ.

19 Haləna pə tala waatv wei Tacaa ka sıwa tə.

Πενα Τασαα τὸμ ἡὺλι σι ἰ κα wena tampana.

²⁰ Μῖρρυυ wulav hawa nəɣo si pa hɛti-i.

Wei ἰ təkɪ kawulaya ke yəlaa təna tɔ tɔ si, pá cɛpi-i.

²¹ Na wɔlav kpa Yosɛɛfu ke ἰ tɔyaya tɔ nyənlu

na Yosɛɛfu paasəɣəna wɔlav nyəm təna,

²² Si ἰ sɛɣɛsi ἰ waali nyóma isu ἰ caaki tɔ

na ἰ ἡὺλι ləmayasɛ ke ἰ layatu tasəlaa kɔpəma.

²³ Μῖρρυυ Yakəpu pɔla Icipiti tɛtu taa.

Μῖρρυυ Isɛɣɛli pɔlaa na ἰ caya Kam*fa* tɛtu taa. ^a

²⁴ Πενα Τασαα ἡ yele na nyá yəlaa huki katatəlaya

na pá kəli pa kolontunaa ke toɲ.

²⁵ Na n layasi Icipiti nyóma ke

hɔwɛɛ na pa taa kpana nyá yəlaa.

Na pá la-wɛɣɛ nyəmən na pa muɣuli-wɛ.

²⁶ Μῖρρυυ n tɪla nyá təmle tɔ Moisi

na Aləɲ wei n ka ləsa a tɔ.

²⁷ Na pá la piti təma na kəkəlo nyəm na toɲ

ke Kam nyəma tɛtu taa.

²⁸ Πενα ἡ yele na səkɛtɔyɔ nyala na ahoɔ yu.

Pa taa nɔɣɔlu tɔ kɛɛsəna Τασαα kɔyɔɣɔtɔ.

²⁹ Na ἡ pəsi lɔm ke caləm,

na ἡ kɔ pə taa tiina.

³⁰ Μῖρρυυ salɛɛ luwa Icipiti tɛtu taa ké katatəlaya

na á sɔv pa awulaa nənɲ kohəntəɲ taa.

³¹ Πενα Τασαα ἡ yəɣɔti na kacəsi kunyasasi

na pətu lu pa tɛtu təna taa.

³² Na ἡ yele na təmpɛɛ nu-wɛɣɛ tɛv lonte

na calanaa ti pa tɛtu taa na tɛ nyaya kəkə.

³³ Na ἡ wakəli pa tuɲ wei pa yaa si fiki

na lɛsɛɲnaa tɔ.

Na ἡ pɛli pa hɔɣɔlvɔ taa tuɲ.

³⁴ Μῖρρυυ Isə n tasa yəɣɔtɔyɔ na kɔtolɔɲ

lu kɔ fɛi kalɔvɔ.

³⁵ Na kɔ kpiisi pa tawa tuɲ pɛɛ

na tɛtu təna nyutu.

³⁶ Μῖρρυυ Isə kɔwa pa tɛtu taa kancaalaya piya təna.

Nsi si kɛna pa kancaalaya piya nsi pa lɔla pa ifɛpile waatu tɔ.

³⁷ Πενα Isə ἡ ləsi nyá yəlaa na liɣitee na wɔla.

Nɔɣɔlv taa seliyi mpaav taa ké ἰ kɛpɛka taa.

³⁸ Pa tɛɛwa lɛna Icipiti nyóma feesi təfɔv.

Mpi tɔ, pa tɛɛ svɔkayana-wɛɣɛ.

³⁹ Isəɲmɔntɔyɔ ke Τασαα n kentayaa pa tɔ ké ilim taa,

lɛna nyá kəkə naaki-wɛɣɛ ahoɔ.

⁴⁰ Μῖρρυυ Τασαα n mu pa kɔsələmɔtɔ na ἡ kəna-wɛɣɛ lɛɛsi,

na ἡ hayasi-wɛɣɛ isɔta a tɔɣɔnaya.

^a 105:23 Kam: Kam tɛtu ke cəne, pə ke Icipiti ke. Pə taya tɛtu kɔfatu natələyi yem.

41 Πένα ή τολι κoκpαμυυ na λoμ κpe
wολaya tetu taa isu πoγo.

42 N ta σοο nyά tοm naηη nyəntu nti
n ka heela nyά tαmλε to Apələham tο.

43 Μpυυ n λəsa nyά yəlaa mpa n yaawa to na pa wenaυ
na laηηλoμmλε səsəəle na pά wilitiyi.

44 Πένα ή cele-weyε piitimnaa tetu naa
na pele pά təγo yəlaanaa təma kολoλoμ.

45 N lapa mpyυ sι pά təη nyά kiη
na pά təkι nyά kusəsutu.

I sa Tacaα.

106

*Iso təηəyi tampana, Iseyeli nyəma kisa-ye
(Kokalətu 1,47-48: Kutəsutu I 16:34-36)*

1 I sa Tacaα, ί sεε-ι.

Mpi to, ι kέ kupaη.
I kupantu we tam təo kέ.

2 Aweyele ι təma səsəəna tοm yəγotulυ?
Na ι samtυ təna kpaallυ?

3 Mpa pa təηəyi tampana na pά laki kusiyisim
ke tam təγole leleη nuλαα.

4 Tacaα təəsi ma təo.
Mpi to, n səəla nyά yəlaa.
Paasəna-m nyά wei n waasəyi to.
5 Waasi-m na mά nά nyά ləsəlaa təcayanau.
Πena mά na nyά yəlaa tά laηa hee.
Na mά na-we tά γoλι.

6 Tə pəntaa kέ isu tά caanaa.
Tə lapa isayatu, tə lapa mpi pə ta keesi to.

7 Tά caanaa taa cekəna nyά piti təma ke Icipiti.
Pa ta təəsi nyά kupantənaa tuutuuma təo.
Haləna pά kəli nyά təo kέ tēηku kusεεm nəγo.

8 Paa na mpu n yapa-weye nyά hətε təo
sι nyά toη ί nά.

9 Μpυυ n nyaasa tēηku kusεεm na ilέ ι nyəo.
N yelaa na nyά yəlaa to lumaη səsəəη taa
isu wολaya tetu taa.

10 N yapa ta caanaa ke mpa paa caaki-we to pa niη taa.
N heta-weye pa kolontu səkpaη taa.

11 Lοm təγo pa kolontunaa tənaya,
pə ta σοο paa kolum.

12 Tənayale pa təma pa taa na nyά tοm,
na pά sa-η na yontu.

13 Ama pa sɔɔ kpakpa ke nyá tɔma,
pa ta taŋ si pá ná a teesuyɔ.

14 M̄puyɔ pa nyula teu si pá hiki
mpi pa feina tɔɔ wɔlaya tetu taa.
Ilena pá caa-ŋ tɔm ke tetu pooluŋ nyantu taa.

15 N ha-weye pa kɔsələmɔm
na pá tɔɔ na pá haya na pé lu-weye sɔŋ.

16 M̄puyɔ pa lapa Moisi ke iseseemle ke tɔsikile,
na Alɔŋ wei i ké yulɔ naŋŋ tu tɔ.

17 Tɔnaɔale tetu haa nɔɔ na tɔ li Tatan nyáma
na tɔ waasi Apilam nyáma tɔɔ.

18 Kɔkɔ nyaga pa kpekale,
ka niisa asaɔa mpe.

19 M̄puyɔ pa lupa nyəɔɔɔɔ ke naule ke Holɛpu puyɔ tɔɔ,
na pá luŋ na pá see-te.

20 Pa kpaɔa nau wei i tɔki nyutu tɔɔ,
na pá leeti Iɔ teeli tu nyá nyá lonte taa.

21 Pa sɔɔwa pa waasulu Iɔ nyá nyá tɔɔ,
páɔɔ nyá lapəna-weye tɔma sɔsɔɔna,

22 ke Kam nyáma tetu taa,
na piti tɔma ke teŋku kuseem taa.

23 M̄puyɔ Tacaɔ nyá n yɔɔɔta pa kpiisuyɔ tɔm, Moisi paasi.
Ama nyá kɔlɔsɔ Moisi tike sɔŋna na í teye-ŋ niŋ
na Iɔ ku i pááná ke wakɔɔɔɔ tɔm taa.

24 Ilena pá lɔ tetu kɔpantu nti Iɔ nyá n ka ha-we tɔ.
Pa ta tɔna Tacaɔ nyá nyá nɔɔ suw tɔtɔ.

25 Ntɛna pá kɔnti pa teesi taa,
na pá kisi Tacaɔ nyá nyá nɔɔ ke nunav.

26 Tɔnaɔale n kɔsa niŋ na isɔ na í tuu
si n ká yele na pá sí wɔlaya tetu taa.

27 Na í yasi pa lɔlɔŋ ke paa timpɔ,
na í yele na pá sí ma ta nyi isɔnaa te.

28 M̄puyɔ Iseyeli nyáma luŋa Peyɔɔ nyáma tɔɔ Paali.
Ilena pá tɔɔ nantu nti pa laawa sɔta tɔ.

29 Pa kpaasa Tacaɔ nyá pááná na pa kɔlapɔtu nti.
Ilena nyaa kɔna wahala ke pa tɔɔ.

30 M̄puyɔ Pɛnhasi kɔlaa na í taɔanɔ-ti.
Ilena mpusi unɔ í hee.

31 M̄puyɔ Tacaɔ nyá nyəna yaasi unɔ si
i we teu ke tam tɔɔ.

32 Mpe pa kpaasəna Tacaɔ nyá nyá pááná ke Melipa lom kin.
Ilena Moisi tɔɔ pə saləka ke pa nyuyɔ tɔɔ.

33 Pa nyənsa i ise na í kpisi kantɔɔɔɔ,
Ilena í yɔɔɔti tɔm i ta maɔasi.

- 34 Iseγeli nyǝma ta kv Kanaah nyǝma isu Tacaa ka heeluyu-we tǝ.
 35 Ama pa krentǝna piitimnaa lelǝa kǝ na pǝ kpelǝmi pele pa kulǝpǝle.
 36 Halǝna pǝ luη pa tuη na pele pǝ nyi-weγe katǝka na pǝ hoti ka taa.
 37 Na pǝ laa pa pǝyalaa na pa pǝelaa ke pele pa tuη.
 38 Pa kwǝa pa piya ke mǝsǝη ke Kanaah tuη tee na pa yulǝkule ntǝ tǝ pilisa tetǝ.
 39 Pa tǝma lapa-weγe asilima nyǝma na pa lakasi pǝsi-we isu wasaηkalǝnaa.
 40 Mǝpuyv Tacaa nyǝ nyǝ taa kraana nyǝ yǝlaa mpa pa kǝ nyǝ kraancoou tǝ na pǝ lu-η sǝη.
 41 Ilena nǝ tu-weγe piitimnaa niη taa na pele pa taa kraana-we na pǝ ηmakǝli-we.
 42 Na pa kolontunaa muγuli-we na pǝ tu-weγe wahala.
 43 Tǝm pǝγǝle ke Tacaa n waasa-we. Paa na mpǝ na pǝ kulǝγi nyǝ tǝǝ kǝ tam. Ilena pǝ kama nyǝǝη ke pa isayatu taa.
 44 Mǝpuyv Tacaa n nuwa pa wula na nǝ nǝ pa laηpǝsǝle.
 45 Ilena nǝ huǝ nyǝ na-we mǝ nǝγǝ pǝelǝγǝ tǝm. Na pa tǝm la-η pǝtǝǝtǝle ke nyǝ kupantu sǝsǝǝntǝ tǝǝ.
 46 Na nǝ yele na mpa paa kra-weγe yomle tǝ pa tǝm la-weγe isǝkilim.

47 Tacaa tǝ Iǝ waasi-tǝ,
 na nǝ lǝsi-tǝγǝ piitimnaa taa na nǝ kpǝγeli-tǝ.
 Ilena tǝ sa nyǝ hǝte naηη nyǝnte
 na tǝ pǝeki teeli ke nyǝ samtu taa.

48 Iseγeli Iǝ Tacaa tǝ sǝe-η tam tǝǝ.
 Yǝlaa tǝna i tisi si Iǝ i kǝna mpǝ.
 I sa Tacaa.

TAKǝLAYA KAKPASI NYǝηKA

107

(Yontu 107-150)

Iǝ waasǝlv nyana kookali

- 1 I sa Tacaa.
 Mpi tǝ, n kǝ kǝpaη,
 na nyǝ sǝǝlvγǝ we tam tǝǝ.
 2 Mpa Tacaa n waasaa tǝ pǝ yǝγǝti.
 Mpa n yapa kolontu niη taa tǝ pǝ tǝ si: Tacaa kǝ kǝpaη.
 3 N lǝsa-weγe tetǝnaa tǝna taa kǝ,
 pǝ kraγǝv ilim tǝlule na pǝ tǝtǝle,
 na pǝ ntǝγǝη na pǝ mpǝtǝη tǝ.

- 4 Pa taa lelaa tɔŋaɣa pa tike ké.
 Pa tooliyi wɔlaya tetu taa.
 Paa naaki ɪcate nte tɔ taa paa caya tɔ.
 5 Nyɔɔsi na lɔkɔtu kɔkaya-we na pa apalvto yɔɔleyi.
 6 Mɔvɔvɔ pa wiina Tacaɔ nyaya pa laɲwakalle taa,
 na ń waasi-weye pa apalvto yɔɔlvɔvɔ taa.
 7 Mpaav kupaŋku taa ké n tiika-we.
 N tana-weye ɪcate nte tɔ taa paa caya tɔ.
 8 Pá see Tacaɔ nyaya nyá kɔpantu tɔɔ,
 na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 9 Mpi tɔ, n kɔwa lɔkɔtu nyɔma lɔkɔtu
 na ń haɣasi nyɔɔtonaa.
 10 Mpa paa we sɔkɔɔvɔvɔ na sɔm nɔɔvɔ taa tɔ.
 Paa we wahala taa ké na alukpala ke pa nɔɔhe taa.
 11 Mpi tɔ, paa kisa Tacaɔ nyá nyá tɔm ké.
 Pa foota ɪsɔtaa lɔ sɔsɔ layatu tasɔvɔ.
 12 Wahala ke n nyɔka-we na pá hotiyi.
 Nɔɔvɔ fei si í waasi-we.
 13 Mɔvɔvɔ pa wiina Tacaɔ nyaya pa laɲwakalle taa.
 Ilena ń waasi-weye pa apalvto yɔɔlvɔvɔ taa.
 14 Na ń ləsi-weye sɔkɔɔvɔvɔ na sɔm nɔɔvɔ taa,
 na ń cé pa kɔhɔkɔm.
 15 Pá see Tacaɔ nyaya nyá kɔpantu tɔɔ,
 na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 16 N pɛla nyɔɔlvɔvɔ kɔsɛɛmɔvɔvɔ kɔtɔkɔvɔvɔ
 na ń wakali pɔ kɔkalɔsɔŋ.
 17 Kɔmelemɔŋ yaasi kɔtakeesɔvɔvɔ tɔɔ,
 pa kawalaya susa-weye wahala taa.
 18 Tɔɔnasi tɔna lu-weye sɔŋ
 halɔna pɔ pona-weye sɔm nɔɔvɔ taa.
 19 Mɔvɔvɔle pa wiina Tacaɔ nyaya pa laɲwakalle taa
 na ń waasi-weye pa apalvto yɔɔlvɔvɔ taa.
 20 Ilena ń yɔɔvɔti na pɔ waa-we
 na ń fiti-weye sɔm taa.
 21 Pá sa Tacaɔ nyaɔa nya kɔpantu tɔɔ
 na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 22 Pá la Tacaɔ nyaya seetu kɔtasi
 na pá kpaali nyá tɔma na kawilitasi.
 23 Mpa paa we tenku taa ke kpulɔŋ taa
 na pá laki pa taatɔle tɔ.
 24 Pɛle pa nawa mpi Tacaɔ nyá n pɔsɔɣi lapu tɔ,
 na piti tɔma nna n lapa tenku taa tɔ.
 25 N yɔɔvɔta kɔvɔvɔtɔ ké na
 kacuculaya kɔsi tenku hola.
 26 Na pɔ lɔvɔ pa kpulvɔvɔ ke ɪsɔtaa
 na pɔ tisi-kɔvɔvɔ lumaŋ taa,

na pá cōōsi-wēye teu.

²⁷ Pa ise pilaa ilena pá sūu seluyū isū sōlonyōalaa
na pa nyām ke tenku tana saali yem.

²⁸ Mpyūle pa wiina Tacaa nyaga pa lanwakalle taa
na ŋ waasi-wēye pa sōxōntu taa.

²⁹ Ilena ŋ sēŋsi kacuculaya
na tenku hola hee tāli.

³⁰ Pa lanje heena tenku heeu mpi.
Ilena Tacaa tesēna-we na í pōna-wēye
timpī pa pukaya tō.

³¹ Pá sēē Tacaa nyaga nyá kōpantu tō,
na piti tēma wena n laki yēlaa tō a tō.

³² Pá sa-ŋ timpī yēlaa kpeyelaa tō
na pá pūyūli-ŋ sōsaa kotuyū taa.

³³ Nyá yekina na pusi nyōaki,
na seelaa náá wōlāyi.

³⁴ Na ŋ pāsēyi musōŋ tetu ke tesēpaya
ke tē yēlaa kawalaya tō.

³⁵ N laki na wōlaya tetu pāsī lule
na lūm seelaa wēē timpī lūm nyōxōsi wēē tō.

³⁶ Na ŋ sū lanjlaa ke tēna
na pele pá ŋmá icate nte tē taa paa caya tō.

³⁷ Na pá tuu tawa na pá sō tūŋ wei
pa yaa sī lesēŋnaa tō na í lūli pee ke sōsōm.

³⁸ Tacaa n kooliyi-wēye kōpantu ké na pá hukiyi sōsōm,
n ta pasa pa tōla.

³⁹ Ilena lanjūyū na wahala na kōnyōntōxōle
nyāki lelāa na pá pasa-we.

⁴⁰ Tacaa n yeki na pá footiyi kasayampiya.
N yeki na pa cōōki wōlaya tetu taa, pa fei tē.

⁴¹ Ama n waasēyi kōnyōntōnaa ke wahala taa,
na pa tēēsi hūki isū kalākəŋ.

⁴² Yēlaa kōpama naaki Tacaa na pá ŋmaalāyi.
Ama isayatu tākēyi nōōsi.

⁴³ Yūlu ləmayasēē tū í la laakali na yaasināa mpe
na í pēēki sī í cəkəna Tacaa kōpantōnaa.

108

Tanaŋ yontu

(Kōkalətu 2-6: Yontu 57:8-12,7-14; Yontu 60:7-14)

¹ Tafiti yontu nti tē wē yonyoolaa
nyūyū tū yontunaa taa tōxōlo.

² Hai, ma Iso, ma tēma ma taa sī
má yoo-ŋ yontu na ma lotu tēnaya.

³ Ma cəməŋ í fe, maa fe na pécō pə nyaali.

⁴ Τααα, μαα σεε-η γελαα ταα,
 να μά γοο-η yontu κε πιitimnaa ταα.
⁵ Νυά πεεεε κάλα ισάτνυγυ κε κυλβγυ,
 να νυά κυραντν νάα κάλασάνα hatoo ισάταα.
⁶ Ηαι, Ισο, हुलि न्यां तामंη के इसाता.
 Nyá teu í ná tetu tana tao.
⁷ Λα μρυ ιενα πə ηετι νυά κυσάλλα.
 Waasi-m na nyá niη ntəγəη.
 Mu tá sələmuγy.

⁸ Ισο γəγəτα ι kutuluγy naηη nyəηku ताा si:
 Μάά τəγəνα ακαιτν να μά tala Sikem ιcate.
 Μαα μαγασι Sukəti tetekəle na ηmənaya.
⁹ Μά tənna Kalaaτι na Manasee.
 Ifəlayim κελε μα nyəγəλυγυ kahuka.
 Yuta κελε μα kawulaya κράτυγυ.
¹⁰ Mowapu tetu nté ma lvm kusəsam tətule.
 Ιtəm nyəntv κε μα ntaηkpaλα təsule.
 Iena má kiisiγi yooou kakiisasi κε Filiisi nyáμα tao.

¹¹ Awe ká pona-m Ιtəm?
 Awe ká tv-m Ιtəm kolunη ιcate ताा?
¹² Πə taγa Iso nyá?
 Pəyele nyá lona-tv,
 nn tasəγi tá yoolaa κε təηyγy.

¹³ Κωο να ή γα-τυγυ kolontu təm ताा,
 γυλυ waasυγy we κρετε κέ.
¹⁴ Ισο toη ताा tu la kookalənaa κέ.
 Iηι ι κά naηtəna tá kolontunaa.

109

Tafiiti təηsəγi mpuσι κέ ι kolontunaa

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyυγy tv yontunaa ताा təγəlo.

Ισο nyaya μα saη, ताा su.
² Πə taγa pulv, γελαα asayaa na tvsəlaa
 háa nəosi na μα tao κέ,
 να pá γəγətəγəna-m pəpətv təm.
³ Πάάνά təm κε pa γəγətəγəna-m paα le,
 να pá yookina-m μυsυη.
⁴ Παα να μα səəla-we tə,
 pa nyənəγi-m pa kolontu κέ.
 Ama μα sələməγi Iso κέ.
⁵ Μα lakι-weγe κυραντν να mpe pá lakι-m ιsayatv.
 Μα səəla-we να mpe pa ताा kpaakəna-m.

⁶ Λəsi təm huυlv ιsayav nəγəlv
 να í kəo í huυna μα kolontu.
 I kolontunaa ताा nəγəlv í kəo í suu-ι təm.

- 7 Pá ku i tòm ke tǎhʉle taa,
 Iso nyǎni i sǎlǎmʉyʉ ke isayatu sǎsǎontu.
- 8 I si lǎŋ
 na nǎyǎlv mu i tǎmlɛ,
 9 na i piya pǎsi suluwaa
 na i alv ke leelu.
- 10 Ilena i piya pǎsi tǎkraalǎŋ na pá sǎlǎmǎyi na pá tǎki.
 Pá tǎyǎni-wɛyɛ pa ncaa taa.
- 11 I kǎmlɛ tv í kuu i nyǎm tǎna,
 na kra i nyǎma náa wakǎli i tǎmlɛ kulvlǎm.
- 12 Nǎyǎlv luɣu í taa lapɪ-i.
 Pǎcǎ i suluwaa tǎm í taa la nǎyǎlvʉv isǎkilim.
- 13 Pǎ kpiisi i lǎlvʉv nyǎma na pa hǎla saali yem
 ké mpa paa kulɪ tǎ pa nǎasi taa.
- 14 Taccaa, taa sǎo i caanaa isayatu tǎo.
 Pǎcǎ taa husi i too kawalaya.
- 15 Taccaa, taa sǎo i caanaa isayatu na i too kawalaya tǎo.
 Taccaa kpiisi yǎlaa mpe pa hǎte ke tetu taa.
- 16 Pǎ taya pǎlv, yǎlv inɪ i ta hvli nǎyǎlvʉv suulu.
 Pǎcǎ i tv wahala tv na kǎnyǎntu ke wahala.
 Halǎna í kv lǎŋwakǎlle tv.
- 17 Mpusi ké i ka sǎolaa,
 mpusi inɪ í kǎo i nyǎyʉ taa.
 I taa sǎoli nǎyǎv kupaŋka,
 kele ká hatǎlǎna-i.
- 18 Mpusi í wɛɛ i tǎo isu toko.
 Mpusi í svv i taa isu lum.
 Mpusi í pǎsi isu nim ke i mǎwa taa.
- 19 Mpusi í takɪ-i isu toko.
 Mpusi í cǎo-i na í tá tam isu tampala.
- 20 Mpuɣv Taccaa ka la ma kolontunaa.
 Pa kǎfɛlvʉv nté.
 Na mpa pa yǎyǎtǎyi isayatu ke ma tǎo tǎ.
- 21 Taccaa Iso la-m mpi pǎ wɛ teu tǎyǎ nyá hǎte tǎo.
 Mpi tǎ, nyá kǎpantv tǎowaya, waasi-m.
- 22 Ma ké kǎnyǎntv ké na wahala tv,
 ma wakǎla hatoo ma taa.
- 23 Ma tǎŋna saalvʉv ke yem ké isu isotom
 na pá tǎyǎnǎyi-m isu filifili wei i wakǎlayɪ tǎ.
- 24 Nǎhǎkǎtv pu-m maa pǎsǎyi na má sǎŋ.
 Ma tema taasi tǎkǎŋǎkǎŋǎ.
- 25 Ma pǎsa-wɛyɛ mpi pǎ fɛi teu tǎyǎ.
 Pa nyǎnǎyi-m na pá kpeetǎyi nyǎoŋ.
- 26 Waasi-m, Taccaa ma Iso.
 Ya-m nyá kǎpantv tǎo.
- 27 Yǎlaa mpe pá nyɪ si nyá niŋ ké.
 Taccaa nyá, nyá lapǎna mpv.
- 28 Mpe pa tǎŋsǎyi mpusi ké.

Ama nyá kooliyi kɔpantɔ.
 Ye pa kɔlaa fɛɛɛ ká kpa-wɛ.
 Ama nyá tɛmlɛ tɔ má ma laɲɛ ká hɔlɔmɪ.
 29 Pó liyiti ma kolontunaa mpa pa suu-m tɔm tɔ.
 Fɛɛɛ í waasɪ pa tɔɔ isu toko.

30 Maa pɔyɔli Tacaɔ nyaya na kawilitaya.
 Maa sa-ɲ samaa hɛkɔ.
 31 Mpi tɔ, n wɛ kɔnyɔntɔ kɔɲkɔɲ taa kɛ́.
 Si n waasɔyɪ-ɪ mpa pa kɔyɪ ɪ tɔm tɔ pa niɲ taa.

110

Wulav wei ɪ kɛ́ kɔtɔlv tɔ

1 Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
 nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

Tacaɔ ɪsɔ heela ma sɔsɔ si:
 Caya ma ntɔyɔɲ tɔɔ, haləna má yele na nyá
 kolontunaa pəsɪ nyá nɔɔhɛɛ tɔsulɛ.
 2 Tacaɔ ká waləsɪ nyá kɔpátɔyɔ tɔɲ kɛ Siyɔɲ taa.
 Nyaa ɲmakəli nyá kolontunaa.
 3 Kuyaku ɲku n ká yɔona nyá kolontunaa tɔ.
 Nyá ifepiya apalɔtɔ ká kpa.
 ɪɛna pá kɔɔ pa ti.
 Paa wɛɛ isu tɛfemle cɔɔɔ,
 na pá kɔɔ nyá pɔyɔ naniɲ nyəɲku tɔɔ.

4 Tacaɔ tɛma tuuu ɪ kaa tasa layasɔyɔ.
 ɪ yɔyɔtaa si:
 N kɛ́ kɔtɔlv sɔsɔ kɛ tam tɔɔ kɛ́,
 isu Mɛlɔcisetɛɛki.
 5 Tacaɔ wɛ nyá ntɔyɔɲ tɔɔ kɛ́.
 ɪ ká wakəli awulaa kɛ ɪ pááná kuyaku wule.
 6 ɪmɪ ɪ hɔvəkəna na piitimnaa,
 na sətɔaa sɔyɔta paa timpɪ.
 ɪ wakəlɔyɪ awulaa kɛ tɛtɔ təna taa kɛ́.
 7 ɪ nyɔɔki lɔm kɛ lɔɔ taa kɛ́ tɔntɛ waatu kɛ́.
 Pə tɔɔ kɛ́ ɪ kɔsɔyɪ nyɔyɔ.

111

Tacaɔ tɛma sɔsɔna tɔm tɔɔsɔyɔ

1 ɪ sa Tacaɔ.

Maa sɛɛ Tacaɔ na ma lotu təna
 kɛ tampana tɔɲɪlaa kɔpəkəle taa kɛ́ təkotile.
 2 Tacaɔ tɛma ná kɛ́ sɔsɔna kɛ́,
 na a sɔɔllaa pɛɛkəyɪ-yɛ.
 3 Nyá kɔlapəm təna taa wɛ teeli na teu sɔsɔm kɛ́.
 Nyá siyisuyɔ wɛ tam tɔɔ.
 4 Tacaɔ n yelaa si tɔ tɔɔsɔyɪ nyá kəkɔɔ tɛma tɔɔ.

N ké pɛɛɛɛ tɔ ké na pətətəle tɔ.

⁵ N haaki tɔɔnɔɔa ke mpa pa nyɔnna-ŋ tɔ.
Nn sɔɔki nyá nɔɔ pɛɛɛɛ tɔ ké paa pɛɔ.

⁶ N hɔla nyá yɔlaa ke nyá tɔma tɔŋ
ke timpɪ n cɛla-wɛɛ pɪitɪmnaa lɛlaa tɛtɔ tɔ.

⁷ Nyá kulapɔm siyisaa na pə tɔŋaa.
Nyá kusəsutɔ wɛ naani.

⁸ Iso kusəsutɔ wɛ tam tɔ ké.
Tə siyisaa ké na tɔ tɔŋaa.

⁹ N heta nyá yɔlaa
na nyá na-wɛ í pɛɛɛɛ nɔɔ ke tam tɔɔ.
Nyá hətɛ ke sɔsɔɔɛ ké, na katɛ nyɔntɛ.

¹⁰ Iso nyamnav nté nyɔm kite,
mpa pa tɔka yaasi inɛ tɔ
pa wɛna ləmɔɔsɛɛ kupana ké.
Tɔcaa teeli wɛ tam tɔ ké.

112

Tɔcaa kooliyi kɔpantɔ ke í yɔlaa kɔpama

¹ I sa Tɔcaa.

Lelɛŋ nɔɔ nté wei í nyɔnna Tɔcaa tɔ.
I laŋlɛ hɛɛna Iso kusəsutɔ lapɔ ké.

² I kɔɔɔlaa ká la sɔsaa ke tɛtɔ tɔɔ.
Iso kooliyi kɔpantɔ ke tampana tɔŋlaa piitɪm.

³ Wɛna na tɔcɔɔnɔɔ wɛna pə tɛ yɔɔ tɔyɔɔ taa.
Iso laŋlɛ hɛɛna-ɪ tam tɔɔ.

⁴ Kɔkɔ naaki sɔkɔpɔtɔ taa ké tampana tɔŋlɔ.
Kɔkɔ naaki wei í wɛna suulu na í wɛna lɛlaa pətətəle,
na í tɔŋɔɔ kɔsiyisim tɔ.

⁵ Pə wɛ teu sɪ yɔɔ í hɔlɔɔ suulu na í kəntɔɔ.
Pə wɛ teu sɪ yɔɔ í tɔŋ siyisuyɔ na í lakəna í tɔma.

⁶ Ye n laki mpɔ nn cɛŋlɔɔ.
Pa tɔsɔɔɔ siyisilu tɔ ké tam tɔ ké.

⁷ I laŋlɛ ɪ tɔkəna laŋwakəllɛ laɔpaali,
í tɔka í tɔɔ, Tɔcaa ke í laki naani.

⁸ Siyisilu tɔka í tɔɔ, sɔɔntɔ fɛɪ-ɪ.
I ka nyɔni í kolontunaa kɔsiyuyɔ.

⁹ I haaki kɔnyɔntɔnaa ké na í yeki niŋ.
Iso laŋlɛ hɛɛna-ɪ tam tɔ ké.
Siyisilu tɔŋ sɔsɔɔɔ na yɔlaa tɔyɔna-ɪ teu.

¹⁰ Isayɔv ná naaki-ɪ ulɛna páná kpa-ɪ.
I nyasɔɔɔ í tɔɔ kɛla na í lɔkɔ í apalɔtɔ.
Asayaa kɔnyɔɔɔv saalɔɔ yem ké.

113

Tɔcaa paasɔɔnna mpa pa fɛɪna pɔɔ tɔ

¹ I sa Tɔcaa.

Tɔcaa tɔmlɛ lataa mɛ, í samɪ-ɪ.

1 Sa Tacaa hæte.

2 Tacaa hæte í yaa pə kpaɣav nɔɔnɔɔ tɔ na pə polo tam tɔɔ.

3 Pá sɛɛ Tacaa ke pə kpaɣav ilim təlule na pə suna pə tətule tɔ.

4 Tacaa ŋmakəla piitimnaa tənaya. I teeli kɔŋkɔlɔməŋ tɛɛ isɔtɔnɔvɔ.

5 Ta Isɔ Tacaa n feina akpele. Nyá tɛɛɣale nté hatoo isɔtaa.

6 N kaŋ nyɔvɔ ké na n nyənɪ isɔtɔnɔvɔ na atɛ.

7 N kusəɣɪ kɔŋɔntɔ ke mɔsvɔvɔ taa ké, na wahala tv ke hute taa.

8 Si n cɛɣasɪ pá na nyá yəlaa kɔpaɣalaa.

9 N haaki alɔ kaalɔlaya ke tɛɣaya. Na n lapɪ-ɪ toto laŋhɔlɔmle nyəŋ ke ɪ piya hekɔ.

I sa Tacaa.

114

Waatv wei Iseyeli nyáma luwa Icipiti tɛtv taa tɔ

1 Waatv wei Iseyeli nyáma luwa Icipiti tɛtv taa tɔ, waatv wei Yakɔpɔ lɔlvɔvɔ nyáma lu piitim lɛmpɪ tɔm yɔɣɔtəlaa mpe pa tɛ tɔ.

2 Mɔvɔvɔ Yuta pəsa Tacaa kɔtaya təlɛtɛ na Iseyeli náá pəsi Tacaa tɛtv.

3 Tɛŋku ná-wé na ílé ɪ se. Yaatanɪ pəɣɔ ná mɛla waalɪ waalɪ.

4 Ilenɔ pɔɔŋ ŋmaa isɪ iwaaŋ, na pulasɪ náá ŋmaa isɪ iwɛɛsɪ.

5 Tɛŋku, n seeki suwe? Yaatanɪ, ná mɛlɛɣɪ waalɪ waalɪ suwe?

6 Pɔɔŋ, mɔ ŋmaaki isɪ iwaaŋ suwe? Pulasɪ, mɔ ŋmaaki isɪ iwɛɛsɪ suwe?

7 Tɛtv nyáá sele Tacaa isɛntaa. Sele Yakɔpɔ Isɔ isɛntaa.

8 Inɪ ɪ pəsəɣəna kɔkpaɔmɔvɔvɔ ke lɪle, na puw ke lɔm sɛɛlv.

115

Isɔ tike nté teeli tv

1 Tacaa, taa tv-tvɔvɔ teeli. Taa tv-tv yoo.

Ama tv teeli ke nyá hæte. Mpi tɔ, n ké kɔpaŋ na tampana tv.

2 Pepe tɔɔ kɛ piitimnaa pɔɔsɛyi si:
Leyɛ mɛ Isɔ inɪ ɪ wɛɛ?

3 Ta Isɔ wɛ isɔtaa kɛ.
I lakɪ mpi ɪ sɔlaa tɔ.

4 Ama mpɛ pa tɪŋ kɛ wɔlanaa na liyitee
nna yɔlaa niŋ lupa tɔyɔ.

5 Pa tɪŋ inɪ ɪ wɛna nɔɔsi, ɪɛ ɪ yɔyɔtɛyi natɛli.
Pɔcɔ ɪ wɛna isɛ, ɪ naaki pulɔ.

6 I wɛna ŋkraŋŋ, ɪ nukɪ natɛli.
Pɔcɔ ɪ wɛna muɛna, ɪ nukɪ sɔŋ.

7 I wɛna niŋ, ɪ pɔsɛyi na ɪ tokina pulɔ.

Pɔcɔ ɪ wɛna nɔɔhɛɛ, ɪ tɔŋ.
Pɔyɛɛ ɪ tu mɔtɛyi ɪ luɣu tɛɛ kɛ mɔtɔyɔ mayamaɣa.

8 Mpa pa luki tɪŋ inɪ na pɔ tɔyɔ-ɪ naani tɔ,
pɔ wɛɛ isɪ tɪŋ inɪ.

9 Isɛyɛli nyɔma, ɪ pɛti mɛ tɛyi Tɔcaa,
inɪ ɪ tɛŋna-mɛ na ɪ kentiɣi mɛ tɔɔ.

10 Alɔŋ tɔyɔɣa nyɔma mɛ ɪ pɛti mɛ tɛyi Tɔcaa,
inɪ ɪ tɛŋna-mɛ na ɪ kentiɣi mɛ tɔɔ.

11 Mpa mɛ ɪ nyɔŋna Tɔcaa tɔ, ɪ pɛti-ɪ mɛ ti.
Inɪ ɪ tɛŋna-mɛ, na ɪ kentiɣi-mɛ.

12 Tɔcaa ɪ sɔɔki tɔ tɔm kɛ paa pɔcɔ.

I kɔ kooli tɔ tɔnɔɣa kɔpantɔ kɛ.

I kɔ kooli Isɛyɛli nyɔma kɛ kɔpantɔ.

I kɔ kooli Alɔŋ nyɔma kɛ pa nyɔntɔ.

13 I kɔ kooli kɔpantɔ kɛ mpa pa nukɔna-ɪ tɔ,
paa sɔsaa paa piya.

14 Tɔcaa ɪ yɛɛ na mɛ lɔlɔŋ huki.

I la na mɛ na mɛ piya ɪ wɛɛ pɔɣalɛ.

15 Tɔcaa wei ɪ lapa isɔtɔnɔyɔ

na atɛ tɔ ɪ kooli-mɛyɛ kɔpantɔ.

16 Tɔcaa tike tɔnna isɔtɔnɔyɔ

ɪɛna ɪ ha yɔlaa kɛ tɛtɔ.

17 Sɔtaa ɪ pɔsɛyi na pɔ sɛɛ Tɔcaa.

Mpa pa wɛ atɛtɛɛ taa timpi suma tiyitiyi tɔ

Paa pɔsɛyi na pɔ sɛɛ Isɔ.

18 Ama tɔɔ sa Tɔcaa kɛ pɔ kraɣav nɔɔnɔ tɔ,
halɔna tam tɔɔ.

I sa Tɔcaa.

116

Yɔlv wei pɔyapa sɔm taa tɔ ɪ sɔlɔmɔyɔ

1 Ma sɔla Tɔcaa kɛ.

Mpi tɔ, n nukɪ ma nɔyɔ na ma wiinav.

2 N kema ŋkraŋyɔ na ma tɔɔ.

Maa sɔlɔm-ŋ kɛ, halɔna ma sɔm.

3 Sɔm ka tama-m kotɔɣa kɛ.

Atetæle sɔɣontu ná pu-m.

Ma we nəɣəsɛɛ na laɲwakælle taa.

⁴ Mpuɣu ma yáá Tacaa nyá hæte.

Hai, Iso ma wiikina-ɲ si, í waasi-m.

⁵ Tacaa n wɛna suulu ké na í siyisaa.

Ta Iso n ké pətətæle tu ké.

⁶ Tacaa n paasəɣəna acamaa ké.

Maa ke wahala tu ké, na n waasi-m.

⁷ Ma yɔɣota ma taa si, maa heesi.

Mpi tɔ, Tacaa lapa-m kɔpantu.

⁸ Nyá yarəna-m səm nəɣo taa, na í husi ma isəlɔm.

N hasa ma nəhɛɛ tɛɛ.

⁹ Maa tɔ Tacaa nyá isɛntaa

ke weesuɣu nyéma tetu taa.

¹⁰ Paa waatu wei maa tɔma si ma ké wahala tu tɔ,
na má wɛna naani ké.

¹¹ Ma ta mayasi teu ulɛna má tɔ si
paa pəsəɣi na pá la naani ke nəɣoɔ.

¹² Isənaya maa leeti Tacaa nyaya
kɔpantu nti n lapa-m tɔ?

¹³ Maa kraasi waasɣu kɔpu na iso
na má yaa Tacaa nyá hæte.

¹⁴ Maa yoosi nəɣo ŋka ma su Tacaa nyá tɔɣo
nyá yəlaa isɛntaa.

¹⁵ Tacaa mpa pa sɔɔla-ɲ tɔ
pa səm wuki-ɲ səsəm ké.

¹⁶ Hai, Tacaa, ma ké nyá tæmlɛ tu ké,
nyá pɛɛlɔ pəyalu kɛɛ má,
n cɛpa ma kɔhəkɔm.

¹⁷ Maa lá-ɲ nyana tæmlɛ kɔtaya.

Maa sá-ɲ na má yaa nyá hæte.

¹⁸ Maa yoosi nəɣo ŋka ma su Tacaa nyá tɔɣo
nyá yəlaa isɛntaa.

¹⁹ Maa la isəna maa suwa tɔɣo
nyá tɔyaya taya tɔ ké Yosalem taa.

ɪ sa Tacaa.

117

Piitimnaa təna saɲ Tacaa

¹ Piitimnaa mɛ, í sa Tacaa.

Yəlaanaa təna í sami-i.

² Kɔpantu nti i laki-tu tɔ tɔ tɔwaya.

ɪ tampana we tam tɔɔ.

ɪ sa Tacaa.

118

Κεεσι mpi Tacaa lapa to

- 1 I see Tacaa, mpi to, i ké kupaŋ.
 2 Iseyeli nyáma í to si:
 I kupantu we tam tóo.
 3 Aləŋ təyaya nyáma í to si:
 I kupantu we tam tóo.
 4 Mpa pa nukəna Tacaa to pá to si:
 I kupantu we tam tóo.
- 5 Ma laŋwakəlle taa ké ma yáa Tacaa
 na í cə-m na í waasi-m.
 6 Tacaa n we ma tóo ké, ma nyan pəlv.
 Yulə pəsəyi na í la-m we?
 7 Nyá teŋna-m
 na má naaki ma kolontunaa kpisuyu.
 8 Pə kəla teu si yulə í to Tacaa nyaya kpəlvə
 na mpi i ká pəti nyá təyi yəlaa to.
 9 Pə kəla teu si yulə í to Tacaa nyaya kpəlvə
 na mpi i ká pəti i təyi səsaa to.
- 10 Piitimnaa təna ka tama-m ké.
 Ie ma təyona-weye Tacaa nyá toŋ taa.
 11 Paa tama-m ké na pá watəyi-m.
 Ie ma təyona-weye Tacaa toŋ taa.
 12 Paa wata-m ké isu tuŋ sesekə.
 Ama pa toŋ təma ləŋ isu kiisi kəkə.
 Ie ma təyona-weye Tacaa toŋ taa.
- 13 Ma kolontu nyá, nyá tusaya-m ké si má hoti.
 Ama Tacaa ná kəma na í waasi-m.
 14 Tacaa kéle ma toŋ na ma samtu nyəyə,
 nyá yarəna-m.
- 15 Siyisilaa wilitiyi.
 Mpi to, Iə ha-weye akaitu.
 Tampana təŋlaa laŋle heewa.
 Mpi to, Iə yapa-we.
 Tacaa n yapa-tu na nyá toŋ.
 16 Tacaa n kəsa ŋkpaləŋa na isə.
 N larəna toŋ səsəŋ.
- 17 Ma kaa tasa səm tətə,
 ma weena weesuyu ké.
 Ma keesi Tacaa təma təm.
 18 Tacaa n həma ma ŋkpaŋəyə yáa.
 Ama n ta yeke na má si.
 19 I toli-m tampana təŋlaa nənəsi,
 na má suv na má sa Tacaa.
 20 Tacaa nənəyə ntə,
 ŋkeye siyisilaa suvəna.

21 Maa sɛɛ-ŋ kɛ́, mpi tɔ, n cɔ-m
na ń pəsɪ ma waasulɔ.

22 Pɛle nte ɲmalaa kisaa na pá lɔ tɔ,
nté tɔ pəsəna nteye pɛle səsɔle.

23 Tacaa nyá kin kɛ pɛ lunaa,
pɛ kɛ piti tɛmlɛ kɛ́.

24 Tacaa nyá lapəna kuyaku kɔnɛ.
Ku kɛ lanɲulɔmlɛ na ayɔla nyəŋku kɛ́.

25 Hai, Tacaa, yele na pɔ lana-tɔ.
Hai, Tacaa, ya tá nyɔɔŋ.

26 Iso í kooli kɔpantɔ kɛ wei ɪ kɔŋna Tacaa hɛtɛ taa tɔ.
Hatoo Tacaa tɔyaya kɛ tɔ kooliyina-mɛye kɔpantɔ.

27 Tacaa kɛle Iso, unɪ ɪ kɔkɔ naakəna-tɔ.
I tamsɪ acima kpəntɛ na í pɔna-teye
kɔtaya tɛlate hɛlɔyɔ kin*fa*.^a

28 Tacaa, n kɛ́ ma Iso kɛ́ maa sa-ŋ.
Ma Iso, maa puyuli-ŋ.

29 I sɛɛ Tacaa.

Mpi tɔ, n kɛ́ kɔpən,
na nyá kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ.

119

Yontu nti pa saŋna Iso kɔsəsutɔ tɔ

1 Lelenɲ nɪlɔaa nté mpa pa tɔntɛ tewa
na pá tɔŋ isɪ Iso kiiu wɛɛ tɔ.

2 Lelenɲ nɪlɔaa nté Iso kɔsəsutɔ təkəlaa,
na mpa pa pɛɛkəyi-ɪ na pa lotu tana tɔ.

3 Pə yəlaa tɔŋ Iso mpaəŋ taa kɛ́.
Paa laki isayatu natəli.

4 Tacaa n hula nyá kɔtɔtɔtɔ kɛ́ sɪ
yəlaa í paasəna-təyi teu.

5 Hai, Iso, yele na ma tɔntɛ la teu
lɛna má pəsɪ na má tɔki nyá kiiŋ.

6 Ye ma tɔka nyá kɔsəsutɔ tana,
ma kaa wɛɛna fɛɛle.

7 Pəlyɛ maa sá-ŋ na lotu kɔlɔmtɔ
na má kpɛləməyi nyá kiiŋ kɔpən.

8 Ma caa ma la nyá luɣu nyəntɔ kɛ́,
taa lɔ-m təkpaataa.

Nya kɔsəsutɔ hɛɛsəyi ma lanɲɛ

9 Isənaya ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ tɔntɛ?

Nyá tɔm təkuyɔ taa kɛ́ ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ tɔntɛ.

10 Tacaa, ma pɛɛkəyi-ŋ kɛ́ na lotu kɔlɔmtɔ.

Taa yele na má hatəlaa nyá kɔsəsutɔ.

11 Ma tɔka nyá tɔm kɛ teu kɛ hatoo ma taa kɛ́,

^a 118:27 Kɔkalətu tənɛ tɔ hɔwɛɛ wɛ tɔm naaleye. Lɛlaa ná tɛləsəyi tɔtɔ sɪ: I kpaya tɔyɔ pilinɲasɪ kɛ mɛ ninɲ taa na í caali acima paale. Na í tɔ na ɪ cɔna kɔtaya tɛlate.

sɪ pə taa kɔɔ na má pəntəna-ŋ.

¹² Tacaa, ma sɛɛ-ŋ.

Sɛɣɛsɪ-m nyá luɣu nyəntu.

¹³ Maa yɔɔtɪ kulɔm kulɔm ké

kʊsəsutʊ nti n suwa tɔ.

¹⁴ Nyá tɔm tɔŋɔɣu hʊləsəɣi ma laŋlɛ ké

isu má tənna wɛnaw təna.

¹⁵ Ma maɣasəɣi nyá kɔtɔtɔtɔ tɔm ké.

Na má kpɛlɛmɛɣi nyá kʊsɛɣɛsətu kɛ teu.

¹⁶ Nyá kʊsəsutʊ kɛ ma laŋlɛ hɛɛkəna

ma kaa sɔɔ nyá tɔm.

Nya kiiŋ tasəɣi-m layatu

¹⁷ La nyá tɔmlɛ tʊ maya kɔpantʊ

ɪlɛna má wɛɛna weesuɣu na má tɔki nyá tɔm.

¹⁸ Kuli ma ɪsɛ na má ná nyá kiiu teu.

¹⁹ Ma ké ɪkɔm kɛ tetʊ taa ké.

Taa ŋmɛsɪ-m nyá kʊsəsutʊ.

²⁰ Ma sɔɔla nyá kiiŋ ké, na má səkɪ ɪ tɔɔ.

Ma caa ma kpɛlɛmɪ-ɪ paa kuyaku ŋku.

²¹ N nyaasəɣi mpusitɔnaa ɪsɛcau nyáma

mpa pa hatəlɛɣəna nyá kiiŋ tɔɣɔ.

²² Kɛɛɪ ma tɔɔ ké fɛɛɛ na footuɣu.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kiiŋ ké.

²³ Paa awulumpiya caya na pá yɔɔtəɣi ma tɔm,

nyá tɔm kɛ nyá tɔmlɛ tʊ má, ma maɣasəɣi.

²⁴ Nyá kʊsəsutʊ hɛɛsəɣi ma laŋlɛ ké.

Nti tɔ tasəɣəna-m layatu.

Nya kʊsəsutʊ haaki-m weesuɣu

²⁵ Ma hota atɛɣɛ.

Nyá tɔm ɪ ha-m weesuɣu ɪsu n ka yɔɔtɔɣu tɔ.

²⁶ Ma kɛɛsəɣi-ŋ ma kulapɛɛ tɔm.

Sɛɣɛsɪ-m nyá kʊsəsutʊ tɔm.

²⁷ Hʊlɔ-m nyá kʊsəsutʊ tɔŋɔɣu

na má maɣasɪ nyá teu tɔm.

²⁸ Laŋwakɛllɛ nu-m na má pɛləɣi ɪsɛɔm.

Kʊsɪ-m ɪsu n ka yɔɔtɔɣu tɔ.

²⁹ Hatəlɛna-m pɔpɔtʊ.

Hʊli-m pɛɛɛɛ na má tɔŋ nyá kiiu.

³⁰ Tampana mpaav kɛ ma ləsaa.

Maa tɔŋ nyá kʊsəsutʊ.

³¹ Nyá kʊsəsutʊ kɛ maa matəna.

Tacaa taa yeɛ na pé liɣiti-m.

³² Nyá kʊsəsutʊ kɛ ma nukəna teu.

Mpi tɔ, n kula ma ɪsɛ.

Maa tɔŋ nya kiiu na ma lotu təna

³³ Tacaa hʊli-m nyá kɔtɔtɔtɔ mpaav

na má tǎki-ti na má tala tǎnaya.

³⁴ Tacaá ha-m nyǎm na má tǎki nyá kiiu
na má tǎnjǎyi-ku na ma lotu tǎna.

³⁵ Yele na má nuna nyá kusǎsutu.
Mpi tǎ, ma sǎǎla-tǎyi.

³⁶ Pona ma hǔwǎe ke nyá kusǎsutu kin.
Taa pona-yǎyǎ liyitee luluɣu cǎǎ.

³⁷ Lǎsi ma iǎe ke krai nyǎm tǎǎ.
Taa yele na má paasǎna krai nyǎm.
Yele na má wǎe nyá luɣu nyǎntu taa.

³⁸ La nyá tǎmle tu maya nti
n ka suwa mpa pa nyǎnǎna-n tǎ.

³⁹ Ma wǎna fǎele sǎǎntu kǎ.
Taa yele na tǎ mayǎna-m.

⁴⁰ Nti ma nyilǎyi sǎsǎm tǎǎle nyá kutututu lapu.
N kǎ siyisilu kǎ, ha-m weesuɣu.

Maa tǎki nya kiiu ke

⁴¹ Tacaá nyá kupantu í kǎǎ ma tǎǎ
na nǎ ya ma nyuɣu isi n suw tǎ.

⁴² Na má wǎna nti maa cǎ ma tǔlǎa tǎ.
Mpi tǎ, nyá kǔyǎǎntu ke ma lapa naani.

⁴³ Taa lǎsi tampana tǎm ke ma nǎǎ taa tǎkpataa.
Nti n mayasǎyi nyá taa tǎǎ ma tǎnǎa.

⁴⁴ Maa tǎki nyá kiiu ke
paá kǔyaku nkuɣu tam tǎǎ kǎ.

⁴⁵ Ma caa má tǎna ma tǎyi.
Mpi tǎ, nyá kusǎsutu ke ma pǎekǎyi.

⁴⁶ Maa heeli nyá kusǎsutu tǎm ke awulǎa,
fǎele kaa wǎe-m.

⁴⁷ Nyá kusǎsutu ke ma lanle heenǎa.
Mpi tǎ, ma sǎǎla-tǎyi.

⁴⁸ Ma nukǎna nyá kusǎsutu kǎ.
Ma sǎǎla-tǎyi.

Ma caa ma mayasi-tǎyi ma taa kǎ.

Nyá kusǎsutu tɣv-m naani

⁴⁹ Tǎǎsi tǎm nti n ka heela nyá tǎmle tu má tǎ tǎ tǎǎ.
Nti tǎ tǔna-m naani.

⁵⁰ Nti tǎ heesǎǎna ma lanle ke ma wahala taa.
Nyá tǎm kupantu haakǎna-m weesuɣu.

⁵¹ Paa isǎcǎutǔnaa wonjɣi-m
ma ta lu nyá kiiu taa.

⁵² Tacaá ma tǎǎsǎyi nyá lanǎa huule tǎm
na pǎ heesǎyi ma lanle.

⁵³ Má naaki asayaa mpa pa lǎǎki nyá kiin tǎ,
pǎánǎ kraaki-m kǎ.

⁵⁴ Nyá kiin tǎm ke ma yooki yontu ke timpí
ma kǎ ikǎm tǎ.

⁵⁵ Ma tǎǎsǎyi nyá hǎte ke ahoo

na má təkəyi nyá kusəsutu.

56 Mpi pə ké ma nyəm təyole,
sɪ má təkəyi nyá kusəsutu.

Tacaa hvle we teu

57 Ma leləyi sɪ ma nyəntu nté sɪ
má təŋ nyá kuyəyotutu.

58 Ma wiikina-ŋ na ma lotu təna,
nyəni ma pətətəle isu n ka suw nyá nəyɔ tɔ.

59 Ma huv ma mpaav tɔm ke ma taa,
nyá kusəsutu ke ma caa təŋyɔyɔ.

60 Ma laki nyá kusəsutu ke ləŋ ké təcav.
Ma kaa yeke na tó leeli.

61 Asayaa katəsɪ tama-m ké.
Ama maa səkɪ nyá kiiu tɔɔ.

62 Ma kuləyi ahoɔ hɛka na má sá-ŋ.
Mpi tɔ, nya hvle we teu.

63 Ma ké mpa pa nyaŋna-ŋ na pá təkəyi
nyá kusəsutu tɔ pa taaralu ké.

64 Hai, Tacaa, nyá kupantu suna tetu.
Seyesi-m nyá kusəsufu.

Tacaa mapa-m sɪ pə tayani-m

65 Tacaa n lapa kupantu ke nyá təmle tu maya,
isu n ka yəyotuyɔ tɔ.

66 Seyesi-m ləmayasɛɛ kupana na nyəm.
Mpi tɔ, ma tema ma taa na nyá kusəsutu ké.

67 Ləŋ ile ye n ta hɔ ma ŋkraŋyɔyɔ maa təkəyi nyá tɔm.
Ama nəɔnɔ ma təŋyɔ nyá kiiŋ.

68 N ké kupan ké na kupantu latu.
Hɔlv-m nyá luyɔ nyəntu.

69 Isəcavtɔnaa pilisiyi-m ké na pa kaloolaya.
Ama ma tɔka nyá kusəsutu ke na lotu kɔlvmtu.

70 Pa ləmayasɛɛ taa toowaya isu nim.
Ilena máá hvləsəyi laŋle na nyá kiiu.

71 Pə we teu sɪ pá pasa-m ké.
Ilena má cəkəna nyá kusəsutu.

72 Nyá nəyɔ taa kusəsutu kəla-m teu ke
wɔla na liyitee wontu tuutuuma.

Tacaa, nyá hvle siyisaa

73 Nyá niŋ ŋmana-m.
Ha-m layatu na má kpələməna nyá kusəsutu.

74 Mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa naa-m na pa laŋle hvləməyi.
Mpi tɔ, nyá nəəsɪ suw ke ma tɛɛləyi.

75 Tacaa, ma nyəmá sɪ nyá hvle siyisaa ké.
Nyá tampana təŋyɔ tɔɔ ké n pasa-m.

76 Nyá kupantu í hɛɛsɪ ma laŋle
isu n ka suw nyá təmle tu maya nəyɔ tɔ.

77 Hølv-m si n sǝla-m na pǝ ha-m weesuɣu.

Mpi tǝ, nyá kiiu ke ma laŋle heekǝna.

78 Pǝ liɣiti isǝcǝu nyáma mpa pa muɣuluɣu-m mǝsʊŋ tǝ.

Mpi tǝ, nyá kusǝsuto tǝm ke ma maɣasǝɣi ma taa.

79 Mpa pa nyanŋa-ŋ tǝ pǝ kǝǝ ma kiŋ

na pǝ cǝkǝna nyá kusǝsuto.

80 Maa la nyá luɣu nyǝntu na lotu kǝlǝmtǝ.

lǝ fǝele kaa tǝɣǝ-m nyá kiŋ.

Taa fitiyi-m kolontunaa katǝsi

81 Ma taŋa nyá nyuɣu ɣapʊ ke tǝtǝɣetǝɣe.

Nyá tǝm ke ma tǝelǝɣi.

82 Ma isǝ tǝŋna nyá nǝɣǝ suw kiŋ ké,

na má pǝsǝɣi si pǝlee ké n ka heesi ma laŋle?

83 Ma tǝnɣu cuka kpasɪ ké isu kǝŋle ke nyǝǝsi taa.

Ma kaa sǝǝ nyá kusǝsuto tǝǝ.

84 Kǝɣeŋ isǝnaya pǝ kaasa nyá tǝmlǝ tu ma?

Waatu wei ké n kǝ hǝuna mpa pa tǝɣu-m wahala tǝ?

85 Isǝcǝtǝnnaa huliɣina ma nǝɣǝ tǝǝ ké pǝŋ,

pa a tǝŋǝɣi nyá kiiu ke pa pǝcǝ.

86 Nyá kusǝsuto tǝna ké kusiyisito ké.

Pa tǝɣu-m wahala ke mǝsʊŋ ké, waasi-m.

87 Pa kaya pa hu-m na pǝ kv-m

lǝ maa lǝkɪ nyá kusǝsuto.

88 Ha-m weesuɣu ke nyá kǝpantʊ tǝǝ,

lǝna ma tǝŋ nyá kusǝsuto.

Taa, pǝ tǝna pǝ laki-ŋ tǝmlǝ

89 Hai, Taa, n we tam tǝǝ ké.

Nyá tǝm caya teu ke isǝtaa ké.

90 Kǝpantʊ nti n laki tǝ tu tǝŋ.

Nyá sɪna tǝtu na tǝ nyǝǝwa teu.

91 Nyá kusǝsuto tǝǝ ké pǝ tǝna pǝ caya teu ke saŋa.

Mpi tǝ, pǝ tǝna pǝ laki-ŋ tǝmlǝ.

92 Ye ma laŋle taa heena nyá kiŋ,

maa lepa ma wahala taa ké.

93 Ma kaa sǝǝ nyá kusǝsuto.

Ntǝɣi n haakǝna-m weesuɣu.

94 Ma ké nyá nyǝŋ ké, waasi-m.

Mpi tǝ, nyá kusǝsuto ke ma pǝekǝɣi.

95 Asaya cǝŋǝɣi-m ké si pa kvu-m.

Paa na mpʊ nyá kusǝsuto ke ma kǝŋna ŋkpaŋŋ.

96 Ma nawa tǝma kǝpana tǝna tǝnasɪ.

Ama nyá kusǝsuto fǝi tǝnaya.

Nyá kiŋ kǝla tǝŋ ke leleŋ

97 Ma sǝla nyá kiiu ke sǝsǝm ké.

Kv tǝm ke ma maɣasǝɣi kǝɣeŋ tǝna.

98 Nyá kusǝsuto haaki-m lǝmaɣasǝe

na pɔ̄ kəli ma kolontunaa.

Mpi tɔ̄, tɔ̄ wɛ ma kinj ke tam tɔ̄ kɛ.

⁹⁹ Ma tɛɛ ma sɛɛsɛlaa tənaya nyəm.

Mpi tɔ̄, nyá kusəsutu ke ma maɣasəyi.

¹⁰⁰ Ma tɛɛ kɔkpatəlaa ke ləmaɣasɛɛ.

Mpi tɔ̄, ma təkə nyá kɔtɔtɔtɔ.

¹⁰¹ Ma kisa mpaɔɔɔ ɪsəɣɔɔ taa tɔntɛ

sɪ má pəsɪ na má təkɪ nyá təm.

¹⁰² Maa hatələɣəna nyá kusəsutu.

Mpi tɔ̄, nyá sɛɛsəɣəna-m.

¹⁰³ Nyá təm wɛ leleɔ ke ma tantahaav taa kɛ.

Tə kəla tuɔ̄ ke leleɔ ke ma nɔɣɔ taa.

¹⁰⁴ Nyá kusəsutu pəsəɣəna-m nyəntɔ

na má kisiyi pɔpɔtɔ təna.

Tacaa təm kɛ fətəla

¹⁰⁵ Nyá təm wɛnna ɪsu fətəla ke ma nɔɔhɛɛ tɛɛ
na pɔ̄ naaki ma mpaav taa.

¹⁰⁶ Ma tuuki sɪ maa təkɪ nyá kusəsutu.

Maa la ɪsu ma tuuwa tɔ̄.

¹⁰⁷ Tacaa, pə pəsə-m teu kɛ.

Yele na má wɛɛna weesuɣu ɪsu n yɔɣɔtuɣu tɔ̄.

¹⁰⁸ Hai, Tacaa, mu ma sələmɣu ɪsu kɔcɔɔ.

Sɛɛsɪ-m nyá kusəsutu.

¹⁰⁹ Ma weesuɣu wɛ asola taa kɛ tam kɛ.

Ama ma kaa sɔɔ nyá kiiu təm.

¹¹⁰ Asaɣaa nyəkɪ-m katɔsɪ kɛ.

Ama maa hatələɣəna nyá kusəsutu.

¹¹¹ Nyá kɔtɔtɔtɔ ke-m kɔpantɔ sɔsɔntɔ ke tam tɔ̄ kɛ,

tə hɛɛsəyi ma laɔ̄ɛ.

¹¹² Ma tu ma taa sɪ má tɛɔ nyá kusəsutu*fa*

haləna ma səm. ^a

Tacaa kɛ ma tentu

¹¹³ Ma taa kpaana ataa na a waali yəlaa kɛ.

Ama ma sɔɔla nyá kiiu.

¹¹⁴ Nyagale ma kpɔlɔɣu tətɔle na ma kentulu.

Nyá kɔyɔɣɔtɔtɔ ke ma tɛɛləyi.

¹¹⁵ Asaɣaa mɛ í hatələna-m.

Iləna má təkɪ ma ləɔ̄ kiɔɔ.

¹¹⁶ Te-m ɪsu n ka suw nyá nɔɣɔ tɔ̄ na má hiki weesuɣu.

Nyagaa ma tɛɛləyi, taa tɔ-m fɛɛɛ.

¹¹⁷ Wɛɛ ma tentu na pɔ̄ ya ma nyuɣu.

Iləna ma paasəna nyá kusəsutu ke tam tɔ̄ má taa hɛɛsɪ.

¹¹⁸ N tɔɣɔnəyi mpa paa tɛɔɔ nyá kusəsutu tɔɣɔ.

Mpi tɔ̄, pa tɔsɔɣu u waasəyi pɔlɔ.

¹¹⁹ N lɔɔkɪ atɛ asaɣaa tənaya ɪsu hute.

^a **119:112** Looɔa kane ka teləsɔyɔ lapa katɛ. Lɛlaa na teləsəyi sɪ ma kaasəyi ma tɪ sɪ má tɛɔ nyá kusəsutu.

Mpi tɔ̄, tɔ̄ kawaaya u tɛɔ.

Pə təw kə ma səla nyá kvsəsutv.

120 N tv nyá səyəntv ke ma taa na ma tənəyv seliyi,
na má nyaŋna nyá hvule.

Tacaa kele ma tentu

121 Ma təka nyá kiiu na nyá siyisuyv kə.

Taa peti-m ma ŋmakəllaa.

122 Siu nyá təmlə tv maya nəyə si n ká səna-m.

Taa yele na kalampaanv nyəma muyulu-m.

123 Ma taŋa nyá nyəyv yapv.

Ma taŋa akaitv nti tə təm n siwa nəyə tv
na ma ise teŋ.

124 La nyá təmlə tv maya kəpantv,
na ŋ sɛyɛsi-m nyá kvsəsutv.

125 Ma kə nyá təmlə tv kə, ha-m layatv
na má nyí nyá kvsəsutv.

126 Tacaa pə talaa si ŋ la pəlv.

Pa yəkəyi nyá kiiu kə.

127 Pə təw kə ma səla nyá kvsəsutv
na pə kəli wəla kəpampəŋ.

128 Pə təw kə ma nyənəyi nyá kvətutv tənaya kusiŋisitu
na ma taa kraakəna pəpətv.

Ma caa ma təŋ nya kiiu

129 Nyá kvsəsutv ke kəpampantv kə
pə təw kə ma təŋəyi-ti.

130 Nyá təm cəkənav kəŋna nyaaləm kə
tə haaki layatv ke mpa pa laŋa-ti tə.

131 Ma liki nyá təm kə na hiluyv.

Mpi tə, ma wəna nyá kvsəsutv nyəyəsiv kə.

132 Keesiv nyá ise na ma təw na ŋ nyəniv ma pətətəle,
isv n lakəyv mpa pa səla nyá həfe tə.

133 Nyá təm í tv-m naaniv.

Taa yele na isayatv natəli tə pəsiv-m.

134 Waasiv-m, yəlaa caakiv pa ŋmakələyi-m.

Iləna ma təkiv nyá kvsəsutv.

135 Nyá isəntaa í hətəna nyá təmlə tv maya teu.

Sɛyɛsi-m nyá kvsəsutv.

136 Waatv wei ma naakiv si paa təkəyi nyá kiiu tv
ma lukiyi isəlvəm kə.

Tacaa kiiu siyisaa

137 Hai, Tacaa, n kə siyisilv kə,

na ŋ təŋəyi tampəna ke nyá hvule taa.

138 Nyá kvsəsutv siyisaa ke na tə kə tampəna.

139 Waatv wei ma naakiv ma kolontunaa səkiv nyá təm tv,
pááná səsəna kraakiv-m kə.

140 Nyá təm lapə tə təmlə.

Na nyá təmlə tv má, ma səla-ti.

141 Μαγα səkpelu ké,
na nəχəlv u caaki-m.
Ama ma ta sɔɔ nyá kʊsəsuto tɔɔ.
142 Nyá siχisuχu ké tam nyəŋkɔ ké,
na nyá kiiu ke tampana.
143 Lanwakəlle na nəχəsɛɛ pə hika-m.
Ama ma lanjɛ hɛɛkəna nyá kiinj.
144 Nyá kʊsəsuto siχisina tam tɔɔ.
Ha-m layatv na má weena weesuχu.

Ma magasəyi nyá kʊsəsutov tɔm ke ahoo tɔna

145 Ma yaaki-ŋ na ma lotu tənaya.
Tacaɔ cɔ-m ɔlɛna má tɔki nyá kʊsəsuto.
146 Ma yaaki-ŋ, waasi-m.
ɔlɛna ma tɔki nyá kʊsəsuto.
147 Ma kʊləχi na pácɔ pə nyaali
na má səlɛmɪ sɪ ń waasi-m.
Ma tanja tɛɛlvɔv ke nti n ká yɔχɔti tɔ.
148 Maa kpəkɪ ɪsɛɛ, haləna pá nyaali
na má magasi nyá tɔm.
149 Tacaɔ n ke kʊpanj ké, ɔlɛ nu ma nəχɔ,
na ń ha-m weesuχu ɪsu n suwa tɔ.
150 Mpa pa huliχi ɪsəχatv waali tɔ pa kpeχɛtaɔ,
na pá hatələχəna kiiu.
151 Hai, Tacaɔ, n kpətəna-m ké
na nyá kʊsəsuto tɔna ké tampana.
152 Hatoo lɔŋ ke ma nyəmə sɪ
n su nyá kʊsəsuto ke tam tɔɔ.

Tacaɔ ya-m nyá kʊpantv tɔɔ

153 Nyənɪ ma wahala na ń waasi-m.
Mpi tɔ, maa səəkɪ nyá kiiu.
154 Yoona ma nəχɔ na ń ya-m,
na ń ha-m weesuχu ɪsu n yɔχɔtvɔv tɔ.
155 Asaχaa kaa na nyvɔχv yaɔv.
Mpi tɔ, paa pɛɛkəχi nyá kʊsəsuto.
156 Hai, Tacaɔ, nyá sɔɔlvɔv tɔɔwaya.
Ha-m weesuχu ɪsu n magasaa tɔ.
157 Ma kolontunaa na ma kɔnyəntɔlaa tɔɔwaya.
Maa hatələχəna nyá kiinj.
158 Ma taa kpaakəna waali lulaa
mpa paa təkəχi nyá tɔm tɔχɔ.
159 Tacaɔ nyənɪ ma sɔɔla nyá kʊsəsuto ké.
ɔlɛ ha-m weesuχu ke nyá kʊpantv tɔɔ.
160 Nyá tɔm kite nté tampana,
na nyá siχisuχu kiinj tɔna wɛ tam tɔɔ.

Tacaɔ kiiu sɔɔllaa hɛɛsaa ké

161 Awulumpiya tɔχv-m wahala ke mʊsɔŋ.

Ama nyá kuyəɔtɔtɔ tike ke ma seliyina.

¹⁶² Ma lanje heekəna nyá nɔɔsi suw ké.

Isu wei i hika wɛnaw sɔsɔm tɔ.

¹⁶³ Ma taa kpaakəna pɔpɔtɔ ké,

na ma nyənəyi-təyi acaəlɔtɔ.

Ama nyá kiiu ke ma sɔlaa.

¹⁶⁴ Paa kuyaku ŋku tɔm naatosompɔɔlaya ke ma seeki-ŋ.

Mpi tɔ nya kiinj siyisa ké.

¹⁶⁵ Mpa pa caaki nyá kiiu tɔ pa heesaa ké.

Wahala nəɔlɔ u makəna-wɛ.

¹⁶⁶ Hai, Taca, ma teelɔyɔ nté si n ká ya-m,

na ma tɔka nyá kusəsutɔ.

¹⁶⁷ Ma tənəyi nyá kɔtɔtɔtɔ ké,

na ma sɔla-təyi teu.

¹⁶⁸ Ma tɔka nyá kɔtɔtɔtɔ ké na nyá kusəsutɔ.

Mpi tɔ, n naaki ma mpaŋ tənəya.

Taca nu ma wula

¹⁶⁹ Hai, Taca, nu ma wula

na ŋ ha-m layatɔ isu n suw tɔ.

¹⁷⁰ Nu ma wiinaw na ŋ waasi-m

isu n suw nəɔɔ tɔ.

¹⁷¹ Ma nəɔɔ í kpaali nyá samtɔ.

Mpi tɔ, n seɣsəyi-m nyá kusəsutɔ.

¹⁷² Ma nsəmle í yoo nyá nəɔɔ suw tɔm.

Mpi tɔ, nyá kusəsutɔ ke kusiyisitu ké.

¹⁷³ Kusɔ nyá niŋ na ŋ waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kɔtɔtɔtɔ ke ma lasaa.

¹⁷⁴ Hai, Taca, nyá yaru tɔɔ ké ma səki

nyá kiiu heesəyənə ma lanje.

¹⁷⁵ Yele má wɛɛna weesuyɔ na má sá-ŋ,

na nyá huɔle waasi-m.

¹⁷⁶ Ma ké cɔɔlɔ ké isu heu kulepu,

pɛeki nyá tɔmlɛ tɔ má.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kusəsutɔ.

120

Wei pa suu tɔm ke mvsɔŋ tɔ i səlɔmvyɔ

¹ Yosalem kpaɔ yontu.

Taca nyaya ma wiina ma lanwakəlle waatu
na í nu ma nəɔɔ.

² Taca waasi-m yɔlaa pɔpɔtɔnaa
na tɔsulaa niŋ taa.

³ Kawaaɣa yaa kasəyaya ŋkaya
nsəmle kɔtɔsəle ká ha-ŋ yaa tu kɔna-ŋ?

⁴ Mpi tɔ haaki-ŋ tɔɔle yoolu
nyəmə kɔsɛŋtɛɛ na mamala.

⁵ Ma ké wahala tɔ ké.

Mpi tō, ma na Meseki tetu nyáma kpaí nyáma tō wenna.

Kétaa tetu nyáma coka tee ké ma wee.

⁶ Hatoo lōh ke ma we mpa
pa taa kraakana heesuyu tō pa té.

⁷ Heesuyu ke ma sōlaa.

Ama ye ma yōyotāyi heesuyu tōm,
yoou ke mpe pa caaki.

121

Awe pásayi na í tem?

¹ Yosalem kpaav yontu.

Ma kusa ise na má nyānāghana pōh tō.

Leye ma waasuyu ká luna?

² Tacaá nyá lapāna isōtaa na ate.

Nyá kin ke waasuyu ká luna.

³ N kaa tisi si pá tuuli nyá yulu nōohale.

N feñiyi nyá yulu tō ké nn heesayi.

⁴ Tacaá n feñiyi Iseyeli tō ké,
tom u kaaki-ñ, pāyele nn tooki.

⁵ Tacaá nyá feñiyina nyá yulu tō.

Nyá wenna í waali na n kentiyi-í.

⁶ Ilim kaa cōosi nyá yulu ke ilim taa.

Páco isōtu ná kaa cōosi-í ahoó.

⁷ Tacaá n ká paasāna nyá yulu weesuyu.

Na n feñ í tō ké isayatu tēna taa.

⁸ Tacaá n ká feñ nyá yulu kuluyu waatu na í tate waatu

ke pē kraγav nōnōo tō, na pá polo tam tō.

122

Yosalem tō kōpantu kooluyu

¹ Tafiiti Yosalem kpaav yontu nti tō we
yonyoolaa nyuyu tu yontunaa taa tōyolo.

Ye pa tōma si té polo Tacaá tēyaya taa,
ma lañhulūmle we sōyōntu.

² Yosalem, nyá nōnōkeelasi ke tō sēñaa.

³ Yosalem icate nyá, pē ñma-ñ teu ké,
na n tamsa teu takpeyekpeye.

⁴ Nyá taa ké Tacaá kpeka Iseyeli nyáma kpaaki
na pá sañ Tacaá hāte isi pa kiiu wee tō.

⁵ Tēnāya Tafiiti tēyaya nyáma kawulaya kumlee wee
na pá caki a tō na pá huuki tōm.

⁶ I sālami Iso si:

Yosalem heesi.

Mpa pa sōla-ñ tō,
pa lañá í heena heesuyu ñku.

⁷ Heesuyu í wee nyá koloosi taa
na tēcayānav ke nyá teesi kōpansi taa.

⁸ Ma sɔɔlaa si heesuyu í wee nyá taa ké
ma tɛɛtɔnaa na ma taapalaa pa tɔɔ.

⁹ Tá Isɔ Tacaa tɔyaga tɔɔ ké
ma kooliyi si pé cagana-ŋ.

123

Mpa pa pasa pa ti tɔ pa tɔnyɔv

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kusa ma ise na má nyənəyi Tacaa nyá wei
nyá tɛcayale we isɔtaa tɔ.

² Teitei isu tɛmlɛ nyáma
apalɔnyəma nyənuyɔ pa caa niŋ
na alɔnyəma náá nyənəyi pa too nyəŋ tɔ,
ńnyuyɔ tá ise keesəna tá Isɔ Tacaa nyá tɔɔ.
Haləna waatu wei í ká weena tá pətɔtɔle tɔ.

³ Tacaa nyəni tá pətɔtɔle.
Hai, nyəni tá pətɔtɔle.
Mpi tɔ, kɔtuyɔ kəla-tuyɔ piw.

⁴ Isɛaɔtɔnaa wɔŋa na
təhəntaa footuyɔ nu-tuyɔ.

124

Tacaa we ta waali

¹ Tafiti Yosalem kpau yontu.

Isɛyɛli nyáma í tisi si:

Ye Tacaa ń taa wee tá waali.

² Ye Tacaa ń taa wee tá waali,
awe ka waasa-tuyɔ waatu wei
yəlaa kota tá tɔɔ tɔ.

³ Paa lipa tá tənaya na tá ise ke waatu wei
pa pááná huu tá tɔɔ tɔ.

⁴ Ye Tacaa ń taa wee tá waali.
Pusi lɔm ka lipa-tuyɔ na pə hola tɛena-tv.

⁵ Hola tɔŋ nyəna anɪ
a ka tɔyɔ-tuyɔ.

⁶ Tá sɛɛ-ŋ Tacaa n ta tv-tuyɔ
pa kela taa isu tɔyɔnaya tɔ.

⁷ Tə fitaa ké isu sumaya fituyɔ
ka kpəlv apai taa tɔ.

Apai pɛlaa na táá fiti.

⁸ Tacaa nyá ŋmawa ate na isɔtaa.
Nyá waasəna-tv.

125

Mpa pa lapa Tacaa ke naani tɔ

¹ Yosalem kpaw yontu.

Mpa pa tugi Tacaa ke naani to
pa we ké isu Siyōŋ pyu,
ku nyəǵəǵəyi.

Ku nyəǵəǵəyi ke tam tō ké.

² Pōŋ tōwa Yosalem ɪcate ke heku ké.

Mpyu Tacaa n tōwa nyá yəlaa ke heku,
ke pə kpaǵaw nōnō tō, haləna tam tō.

³ Nkaa tisi si asayaa

í tǵo kawulayə ke kɪpama tō.

Pō taa kō na pō hō-weyε ɪsayatu lapu taa.

⁴ Tacaa yeke na pə cəyana-tu
isu tɛv lakuyɔ ilim mpətəŋ tō tɛtu tō.

⁵ Tacaa kpiisi asayaa
na mpa pa laki mpi pə ta siyisi tō.

Hεεsuɣu í weε Iseyeli nyəma taa.

126

Wula pəsa laŋhulɔmlε

¹ Yosalem kpaw yontu.

Waatu wei Tacaa mənna mpa paa kuuwa Siyōŋ tō,
pə lapa-tuyɔ isu toosee.

² Mpyu tá láná hulɔmaa
na tɛ wɔŋ na tɛ wɔŋ na tɛ wɔŋ.

Na tɛ wiliti akaitu kawilitayə.

Ilɛna piitimnaa yǵotəyi si:

Tacaa lapa-weyε kɪpantu səsəontu.

³ Tacaa lapa-tuyɔ kɪpantu səsəontu,
tə we laŋhulɔmlε taa ké.

⁴ Tacaa, máná tá yəlaa mpa paa kuuwa tō
isu ilim mpətəŋ tō lōŋ.

⁵ Mpa pa tuuki pa tawa na ɪsəlm tō,
paa kɔna akaitu kawilitasi ké.

⁶ Wei ɪ kpaakəna mətutuuna ke taale na wula tō,
ɪ ká səyali ɪ məhəwa na í mələyi
təyayə na akaitu kawilitasi.

127

Ye Tacaa ɪ ta ŋma təyayə

¹ Salɔmən Yosalem kpaw yontu.

Ye Tacaa ɪ ta ŋma təyayə,
ka ŋmalaa təna lukəna láná ké.

Ye Tacaa ta feŋ ɪcate tō,

tə fəŋlu ləkəna laŋle ké.

² I kələyi tefemle na í tooki tapule,
na í lakí sɪ í hiki mə təyənaya tə,
í ləkəna laŋa ké.

Isə haaki mpv tətəyɔ ɪ səlla kə paa pa təŋna tom.

³ Piya kəna wənaw mpi Tacaa haaki sɪ caanaa tə,
pa kasəyaya nté.

⁴ Piya mpa yulɔ hika ɪ ifepile waatv tə,
pa wɛɛ kə isu yoolu kəká taa nyəmá.

⁵ Lelenɪ nɪulɔ nté yulɔ wei ɪ suula
pə té nyəmá kɛ ɪ kəká tɔ.

Í kaa nyana ɪ kolontunaa kɛ waatv
wei ɪ yəyətəyənə-wɛyɛ ɪcətɛ nənəyɔ tɛɛ tɔ.

128

Tampana təŋlaa təcayanav

¹ Yosalem kpav yontu.

Lelenɪ nɪulɔ nté nyá wei n nyanɪna Tacaa
na í təŋ ɪ mpaŋ taa tɔ.

² Nyá laŋle hɛɛkəna nyá niŋ təmlɛ.

Nyá taa hɛɛwa na í waaki.

³ Nyá alɔ wɛ nyá təyaya taa kə isu lɛsɛŋ tɔyɔ kɔlɔlɔyɔ.

Na nyá piya náá wɛ tətəyɔlɛ isu Olifi tuŋ.

⁴ Mpvɔyɔ pə kooliyi kɔpantv kɛ

wei ɪ nyanɪna Tacaa tɔ.

⁵ Tacaa koolɛɛ ká luna Siyɔŋ taa na á tii nyá tɔɔ.

N ká ná Yosalem təcayanav.

Haləna nyá weesuyɔ tənaya.

⁶ N ká ná nyá piya piya.

Pəyele na lɛyɛli nyáma hɛɛsɪ.

129

Pa lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm

¹ Yosalem kpav yontu.

lɛyɛli í tisi sɪ:

Kolontu lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm kɛ hatoo ma pəcaatv.

² Kolontu lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm kɛ hatoo ma pəcaatv yáá.

Amá ɪ ta pəsɪ-m kə.

³ I mpa ma siyile taa,

na cacaasɪ həntɪ.

⁴ Tacaa kɛ siyisulu kə.

Í sɛta asayaa ŋmusɪ kɛ sɛtəyi sɛtəyi.

⁵ Pa tənə mpa paa caaki Siyɔŋ tɔ

fɛɛɛ í kpa-wɛ na pá pəsəna pa waali.

⁶ Pá wɛɛ isu kɔtulɔŋ tɔɔ nyutv nti tə wɔləyi

na tá ta tu putá tó.

⁷ Tu suyi tə kpesəlv ŋkute.

Pəyele tu takí tə həkvlv kə ŋkəlvv.

⁸ Mpa pa təkəna Siyən̄ taa tó í taa sɛɛ-wɛ si:

Tacaa í kooli-mɛyɛ kʊpantv.

Tə sɛɛki-mɛ na Tacaa hətɛ taa.

130

Tacaa wiinav kə laŋwakəlle səsəole taa

¹ Yosalem kpaav yontu.

Hai, Tacaa, ma wɛ pʊvʊv səsəŋkv taa ké na má yaaki-ŋ.

² Tacaa nu ma nəɔ.

Ke ŋkraŋŋ na hí nu ma wiinav.

³ Ye n ka sukaya isayav kə nyá taa,

Tacaa, awe ka wɛna weesuyi?

⁴ Ama nyá tənna isayav huɔvʊv
si pá nyaŋna-ŋ.

⁵ Tacaa nyaya ma tɛɛləyi na

má tan̄a nyá kuyɔɔtɔtɔ.

⁶ Tacaa nyaya ma tɛɛləyi na pé kəli isu

tan̄laa tɛɛlvʊv tan̄a tó.

ɛɛ, pé kəla isu tan̄laa tɛɛlvʊv tan̄a tó.

⁷ Iseyeli nyáma í tɛɛli Tacaa.

Mpi tó, Tacaa kɛna kʊpaŋ.

Páɔ i sɔəlv pɔwa tam si í waasi.

⁸ Tacaa ká hetəna Iseyeli nyáma

kə pa isayav tənna taa.

131

Ma taa fɛi kalampaanu ləmayasəle

¹ Tafiti Yosalem kpaav yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyvʊv tv yontunaa taa tɔɔə.

Tacaa, ma taa fɛi kalampaanu ləmayasəle yaa isəcav huwɛɛ.

Maa pɛɛkəyi səsəntv yaa mpi pé tɛɛ-m tó.

² Iso í pona poolŋ.

Ma wɛ təpamm ké isu pəyaya ŋka

ka cɛpa hətɛ tɔɔ ka too niŋ taa.

Ma wɛ təpamm ké isu pəyaya ŋka ka cɛpa hətɛ tó.

³ Iseyeli nyáma í tv Tacaa kə naani

kə pé kpaav nɔnɔ tó, haləna tam tó.

132

Tafiti icatɛ Siyən̄ taa timpi Tacaa wɛɛ tɔ

¹ Yosalem kpaav yontu.

Tacaa, tōsɪ Tafiiti na ɪ wahalanaa təna tō.

² Tafiiti ɪnɪ ɪ yəɣətəna na í tuuna Tacaa,
na í su Yakəpυ Iso toŋ tυ ɪnəɣɪ nəɣo sɪ:

³ Ma kaa sʊv ma te na
má həntɪ ma kʊhəntʊɣʊ tō.

⁴ Ma kaa yele na tom kaa-m,
yaa ma ɪsəhutu yoosina təma.

⁵ Haləna má hiki Tacaa ke lonte
na Yakəpυ Iso toŋ tυ ɪnəɣɪ təcəɣale.

⁶ Tə nuwa pa yəɣota Iso atakaa təm ke Ifalata tetu taa.

Tə maɣana-ɪ Yaaa tetu həɣɔɔɣʊ taa.

⁷ Tə polo Tacaa təcəɣale.

Tə luŋ ɪ nəhɛɛ təsule.

⁸ Tacaa kʊli na ń kəw nýá təhɛɛsələ.

Nyana nýá teeli atakaa.

⁹ Nýá kətəlaa í suu nyʊɣʊ yapʊ ɪsu wontu
na nýá tampana təŋlaa wilitina laŋhʊlʊmlɛ.

¹⁰ Nýá təmlɛ tυ Tafiiti tō,

taa lo wei n ləsaa tō.

¹¹ Tacaa təma Tafiiti ke heeluɣʊ na tuunav.

I kaa məli waali.

I tōma sɪ: Nýá tapɣʊ tɛɛ pəɣaɣa ke

maa sɪ nýá kawulayɔ kumte tō.

¹² Sɪ ye nýá pəɣalaa təkə ma nəɣo pɛɛɔɣʊ

na kʊsəsutʊ nti ma sɛɣəsəɣɪ-wɛ tō,

pa pəɣalaa ká lɛɛtəɣəna pa kawulayɔ

kumte tō ké tam tō.

¹³ Tacaa sələna na í ləsɪ Siyɔŋ

sɪ ɪ lakɪ ɪ təcəɣale.

¹⁴ Na í tō sɪ: Ma təhɛɛsələ nté tam tō.

Maa caya tə taa. Mpi tō, ma sələ-tɛɣɛ.

¹⁵ Maa la kʊpantʊ ke Siyɔŋ na má cɛɛɛ-ɪ

mpi pɪ ha-ɪ weesuyʊ tō.

Na má ha ɪ kʊnyɔntʊnaa ke təɣɔnaya ŋka paa nyuli tō.

¹⁶ Maa kooli kʊpantʊ ke ma kətəlaa.

Na ma tampana təŋlaa nýá wilitina laŋhʊlʊmlɛ.

¹⁷ Maa la na Tafiiti lʊɔɣʊ taa tυ la wulav səsə.

Ma təma tayanɣʊ ke fətəla ke wulav wei ma ləsaa tō.

¹⁸ Maa suu wulav kolontunaa ke fɛɛɛɛ.

Amə wulav ntenuɣʊ ká mʊɣɪ kəkə.

133

Taapalaa cakvʊv təntəmle tə pə wɛ teu ké

¹ Tafiiti Yosalem kpav yontu.

Waatu wei taapalaa cakvʊv təntəmle tə,

pə wɛ teu ké, na pə wɛ lelen.

² Pə wɛ ké ɪsu pa pələ səsʊŋ nim ke Aləŋ nyʊɣʊ taa,

na pə kpe ɪ tantvɔv tɔɔ na pə tii ɪ tokonaa luyɪ.

³ Pə wɛ kɛ ɪsu ɔləv lukvɔvna Hɛɛmɔŋ pɔvɔ tɔɔ
na kv kpeŋ Siyɔŋ tɔ.

Mpi tɔ, tɛŋaya Tacaa koola kvpantv
na ɪ haaki weesuyɪ kɛ tam tɔɔ.

134

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɛna ɪ samɪ-ɪ

¹ Yosalem kvav yontu.

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɛna ɪ sɛɛ-ɪ.

Mɔ tɛna mpa mɛ ɪ sɛŋa ɪ tɛyaya taa kɛ ahoo tɔ ɪ sɛɛ-ɪ.

² ɪ kvaaɪ mɔ niŋ na Tacaa tɛyaya tɔɔ
na ɪ sɛɛ-ɪ.

³ Tacaa wei ɪ lapa atɛ na ɪsɔtaa tɔ
ɪ koolu-ŋ kvpantv na Siyɔŋ.

135

Tacaa kɛlɛ sɔsɔ

¹ ɪ sa Tacaa.

ɪ sa Tacaa hɛtɛ.

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ ɪ samɪ-ɪ.

² Mpa mɛ ɪ wɛ Tacaa ɪsɔ tɛyaya taa
na ɪ taya tɔɔ tɔ,

³ ɪ sa Tacaa.

Mpi tɔ, ɪ kɛ kvpaŋ.

ɪ yooŋa ɪ hɛtɛ taa,
pə taya pɔlv, ɪ kɛ kvpaŋ.

⁴ Yakɔrv kɛ Tacaa lɛsaa.

ɪsɛyɛlɪ kɛ ɪ pɛsa ɪ nyɛm.

⁵ Ma nyɛmá sɪ tá ɪsɔ Tacaa n kɛ sɔsɔ,
n kɛla tuŋ tɛna.

⁶ Paa mpiyi n caaki, n laki-wɛyi.

Paa ɪsɔtaa na atɛ.

Paa tɛŋkuna taa, paa lumaŋ sɔsɔŋ tɛna taa.

⁷ Nyá kvpaasɛvɛna ɪsɔŋmɔntv kɛ tɛtv tɔɔ,

na ń tisiyi calanaa na tɛv,

na ń lɛsɛyi heelim kɛ pə tɛsɪlɛ taa.

⁸ Nyá kvna Icipiti kancaalaya apalvpiya.

Paa yɛlaa nyɛnsɪ, paa tɛla nyɛnsɪ.

⁹ Na ń lá kɔkɔlv nyɛmnaa na piti tɛma kɛ Icipiti taa,
sɪ pə sɛyɛsɪ Icipiti wulav na ɪ nyɔma.

¹⁰ N yooŋa piitimnaa payale,

na ń kv awulaa toŋtɔnaa.

¹¹ ɪsu Amolli nyɔma wulav Sihon,

na Pasatŋ nyɔma nyɔŋ Hoki,

na Kanaatŋ awulaa tɛna.

12 Πένα ή há pa tetunaa ke Iseyeli nyáma
na tó pási pa nyantu.

13 Tacaa nyá hâte yaaki tam tóo ké.
Luluh luluh ka tóosayi nyá tóo.

14 Mpi tó, Tacaa n ká hũna nyá yélaa ké.
N ká wéena nyá tamle nyáma pátótále.

15 Piitimnaa tuη nté liyitee na wola.
Yélaa lupána-ι na pa niη.

16 Tuη ιηι ι wéna nòosi, ι yóyótayi.
I wéna ise ι naaki.

17 I wéna ηkpanη, ι nuκi natéι.
I tu feina feesiη ke ι nòosi taa.

18 Mpa pa luki tuη ιηι na
pa tãna mpa pa tuyi-ι naani tó,
pá wéε ιsu tuη ιηι.

19 Iseyeli nyáma me í see Tacaa.
Alòη luluyu nyáma me mí see-ι.

20 Lefii nyáma me í see Tacaa.
Mpa me mã nyanηa-ι tó í see-ι.

21 I sa Tacaa ke Siyòη taa.
I samι-ι Yosalem òimpi ι wéε tó.
I sa Tacaa.

136

Iseyeli nyáma waasulo kookali

1 I sa Tacaa, mpi tó, ι ké kupaη ké.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

2 I see Iso wei ι kòla tuη tãna tó.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

3 I see Tacaa wei ι kòla tá caanaa tãna tó.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

4 I tike ι lakãna kòkòlo nyãmnaa sòsòom.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

5 Ιηι ι lapãna isòtònyu na nyãm.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

6 Ιηι ι pòna tetu ke lum tóo.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

7 Ιηι ι lapãna isòtulηasi sòsòonσι.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

8 I lapa ilim si pò tóyò kawulaya ke ilim taa.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

9 Ιηι ι lapãna isòtu na isòtulηasi
si sí tóyò kawulaya ke ahoo.

Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

10 Ιηι ι kòna Icipiti apalopiya kancaalaya kulòlasi.
Mpi tó, ι kupaηtu wé tam tóo ké.

11 Ιηι ι lèsana Iseyeli nyáma ke Icipiti nyáma heku.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹² ɪ toma sɔsɔna kɛ ɪ hʊlaa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹³ ɪni ɪ faɣana tenʒku kʊsɛɛm kɛ cali.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁴ ɪ lapa na ɪsɛyɛli nyɔma tɔ tenʒku ɪni ɪ hɛkʊ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁵ ɪni ɪ tənʒəna ɪcipiti wulav na ɪ yoolaa kɛ lum.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁶ ɪni ɪ tiikina ɪ yɔlaa kɛ wɔlaya tetʊ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁷ ɪni ɪ yoonna awulaa sɔsaa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁸ ɪni ɪ kɔna awulaa tɔŋ nyɔma.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁹ Amolii nyɔma wulav Sihon kɛ ɪ kɔwa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁰ Na ɪ kʊ tɔtɔyɔ Pasan wulav Oki.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²¹ ɪlena ɪ cɛla ɪsɛyɛli nyɔma kɛ awulaa mpɛ pa tetʊ.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²² Na tɔ pɛsi ɪ tɛmlɛ nyɔma kpancoou.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²³ ɪ ta sɔɔ tɔ tɔɔ kɛ saa wei

pa fɛlayaa-tʊyʊ nɔɔhɛ tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁴ ɪni ɪ yarəna-tʊyʊ tɔ ŋmakɛllaa niŋ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁵ ɪni ɪ haana kʊŋmanʒmam tənaya tɔyɔnaya.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁶ ɪ sa ɪsɔtaa ɪsɔ,

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

137

ɪsɛyɛli nyɔma kɛ Papiloni pɔyɔ nɔyɔ

¹ Tu wɛ Papiloni pusi nɔyɔ na tɔ caɣaa.

Saa wei tɔ tɔɔsɛyi Siyɔŋ tɔɔ, ɪlena tɔ wiiki.

² Na tɔ pusi tɔ cɛmɛŋ na tɛna tuiŋ.

³ Tənaya mpa pa kuu-tʊ tɔ pa tɔŋaya-tʊ si:

ɪ yoo-tʊyʊ yontu.

Tɔ caallaa caakaya lanʒhulɔmlɛ yontu na pɔ tɔŋ-tʊ si:

ɪ yoo-tʊyʊ Siyɔŋ yontu.

⁴ ɪsənaya tu yoo Taca yontu kɛ

tetʊ kpaɪ nyɛntʊ taa?

⁵ Hai, Yosalem, ye ma sɔɔ nyɔ tɔɔ,

ma niŋ ntɔyɔŋ ɪ sɔɔ ma tɔɔ.

⁶ Ye ma ta tɔɔsi Yosalem nyɔ, nyɔ tɔɔ,

yaa nyɔ tɔm u hʊlɛsɛyi ma lanʒɛ,

ma nsɛmlɛ ɪ matəna ma tantahaav.

⁷ Tacaa, taa sɔɔ mpi Itɔm nyɔ́ma lapa tɔ.
 Mpi tɔ, kɔyɔŋku kolontunaa tii Yosalem tɔɔ tɔ.
 Pa tɔŋaɣa ké sɪ kpiisi, kpiisi na ń kpeɲna kite.
⁸ Papiloni nyá, pi kpiisi-ɲ nɔɔnɔɔ.
 Lelenɲ nulɔ nté wei ɪ ká lɛɛti-ɲ
 ɪsɔɣatɔ nti n lapa-tɔ tɔ.
⁹ Lelenɲ nulɔ nté wei ɪ ká kpa nyá piya
 na ɪ nanɲi-sɔɣi kɔkpaɔnyɔ tɔɔ tɔ.

138

Maa sa-ɲ na ma lotu tɔna

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa, ma sɛɛ-ɲ na ma lotu tɔna.
 Nu ma kɔyɔɣɔtɔtɔ, ma yoo-ɲ yontu ké
 ɪsɔtaɔ toɲtɔnɔaa ɪsɛntaa.
² Ma lunɲiɲi nyá tɔsɛɛle nanɲɲ nyɔntɛ taa
 ké nyá kɔpantɔ na nyá tampana tɔɔ.
 Mpi tɔ, n lapa na nyá nɔɔsɪ suw té
 na pɛ tɛɛ pɛ tɔna.
³ Waatɔ wei ma yaa-ɲ tɔ n cɔ-m,
 na ń tu-m apalɔtɔ na toɲ.
⁴ Tacaa, atɛ awulaa tɔna ká sɛɛ-ɲ.
 Waatɔ wei paa nu nyá nɔɣɔ taa tɔm tɔ.
⁵ Paa sa nyá tɔma na pá yooki sɪ:
 Tacaa teeli tɔɔwa sɔsɔm.
⁶ Tacaa wɛ ɪsɔtaɔ ké,
 na ɪ naaki mpa pa pasɔɣi pa ti tɔ.
 Na ɪ loosiɲi kalampaaɲi nyɔ́ma ké
 poolɲɲ na ɪ nyɔ́ma-wɛ.

⁷ Ye ma wɛ lanɲwakɛlle taa,
 nyá haakɛna-m weesuɲu.
 Paa ma kolontunaa pááná ká kpa ɪsɛna,
 n ka waasi-m ké.
⁸ Tacaa n ká la-m mpu,
 nyá kɔpantɔ fɛi tɔnaɣa.
 Taa lɔ mpi n ɲmana nyá niɲ tɔ.

139

Tacaa, n nyɔ́ma-m teu

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
 nyɔnyɔ tu yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Tacaa, n nyɔ́nɔɣi too ma taa ké na ń nyɔ́ma-m.
² Ye ma saɣaa, n nyɔ́má,
 yaa ma kulaa, n nyɔ́má.
 N naaki too poolɲɲ ké
 ma hɔwɛɛ ké na ń nyɔ́ma-yɛ.
³ N nyɔ́má waatɔ wei ma tɔɲ yaa ma hɛntaa tɔ,

n nyámá ma mpaaŋ təna tətətete.

⁴ Paa ma ta kulita nɔɔɔ n tɛma nti
ma caa yɔɔɔtɔyɔ tɔɔɔ nyám təcəicei.

⁵ N we ma waali na ma lələ ké,
na ń tənəyi nyá niŋ ke ma tɔɔ.

⁶ N nyəma-m na pə tɛɛ caasa.
Ma laŋle hulo ma katatəlaya.
Maa cəkəyənə pə tənaya.

⁷ Leye maa polo na má hatələna nyá ləmayasɛɛ
yaa leye maa se na má tɛɛ na ń kaa na-m?

⁸ Ye ma kra isɔtaa n we tənə,
ye ma hənta atətəle taa,
nyá taa nyá tike.

⁹ Paa ma kula hontu na ma polo ilim təlule,
yaa ma tɛsa tɛŋku na ma caya tənə.

¹⁰ Nyá niŋ ke n ká tiikina-m tənə,
na ń kra-m na nyá ntɔyɔŋ.

¹¹ Paa ma tɔma si: Səkpɛtɔyɔ taki-m.
Ahoo ná pəsəyi nyaaləm ké, na pə cɔɔna-m.

¹² Səkpɛtɔyɔ mayamaya ta ke-ŋ pulu.
Ahoo naaki-ŋ ké isu ilim,
na səkpɛtɔyɔ náá wɛɛ-ŋ isu nyaaləm.

¹³ Nyá lapənə ma yulu pilimile
na ń luv-m ma too lotu taa.

¹⁴ Ma sɛɛ-ŋ, mpi tɔ, ma ké
kɔŋmaŋmam mpi pə tewa tɔyɔ.
Nyá kulaputu wɛ teu,
ma nyámá ńpuyɔ teu.

¹⁵ Waatu wei n ɲmaakaya-m ɲmɛlav taa
na ń luvki-m ma too lotu taa tɔ,
ma tənuyɔ ta ke-ŋ pulu kɔŋmɛsəm.

¹⁶ Waatu wei pə taa ɲmayata-m tɔ n naakaya-m,
hali n ɲmaa nyá takəlaya taa ké kuyɛɛŋ wei n ha-m tɔ
na í ta caaləta.

¹⁷ Hai, Isɔ, maa cəkəyənə nyá ləmayasɛɛ.
A tɔɔwaya pə tu fɛi.

¹⁸ Paa ma kaləyi-yɛ a kəla payale ke kanyəŋa pee.
Paa ma kalaa na ma kəkələtu tɛ, ma kaa tɛ-ŋ cəkənəv.

¹⁹ Hai, Isɔ, ma kooliyi si ń kv asayaa.
Hatələna-m yulokulaa mpe.

²⁰ Tɔm isayatu ke nyá kolontunaa yɔɔɔtəyi nyá tɔɔ,
na pá kprakəyi nyá hətɛ na pá looliyina.

²¹ Tacaa ma taa kraana mpa pa taa kraana-ŋ tɔyɔ.
Maa caaki mpa pa kuləyi nyá tɔɔ tɔ.

²² Ma taa kraana-wɛyɛ na pə tɛɛ mpəle.
Ma nyənəyi-wɛyɛ ma kolontunaa ké.

²³ Hai, Iso, nyəni ma taa na ń cekəna ma lotu.
 Maɣasi-m na ń cekəna ma hɔwɛɛ.
²⁴ Nyəni, yaa ma wɛ mpaav isayav taa?
 Tiiki-m nyá mpaav tam tɔɔ nyəŋku taa.

140

Yɔlv wei pa suuki tɔm tɔ ɪ səlɔmvyɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
 nyɔɔvɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Tacaɔ waasi-m yɔlaa asayaa ninj taa,
 na ń kenti-m mɔsɔŋtɔnaa.

³ Isayavɔ kɛ pa maɣasəyi pa taa,
 na pá pɛɛkəyi yooɔ kɛ paa kɔyakɔ ŋku.

⁴ Pa niisiyi pa nɔɔsi isu tɔmaɔ.

Akala sɔtv wɛnna pa ntompee tɔɔ.

⁵ Paasəna-m na má taa hoti asayaa ninj taa.
 Tacaɔ kenti ma tɔɔ kɛ mɔsɔŋtɔnaa mpa pa
 caa-m pɛtvɔvɔ tɔ pa tɔɔ.

⁶ Kalampaanɪ nyáma nyəpa-m katəka.
 Pa nyəpa-m ŋmɔsi na pufɔŋ kɛ ma mpaav taa si pa kpaaki-m.
 lɛna pá su kɔhuhum kɛ mpaav nɔɔɔ.

⁷ Tacaɔ, nyaxale ma Iso,
 kɛ ŋkpaŋŋ na ń nu ma wiinav.

⁸ Tacaɔ Iso, nyaxale ma nyɔɔvɔ tɔyate tɔŋ nyənte.
 N kentiyi ma nyɔɔvɔ tɔɔ kɛ yooɔ waatv.

⁹ Taa la asayaa luyɔ nyəntv,
 pɛɔɔ taa yeɛ na pa kɔmɔɣasəm lá
 na pá kɔɔ na pá hɔ pa ti.

¹⁰ Mpa pa tama-m tɔ,
 pa isayavɔ í hoti pa nyɔɔŋ taa.

¹¹ Pá pəli-wɛɣɛ kəkɔ mamala.

Pá tusi-wɛɣɛ kəkɔ taa.

Pá pɛti-wɛɣɛ pɔvɔvɔ sɔsɔɔv taa.

Pá taa tasa kɔlvɔvɔ.

¹² Nɔɔleɛŋ nyáma í taa caya tetv taa.

Paa tɔɔvɔni asayaa na mɔsɔŋtɔnaa kɛ, hɛɛsvɔvɔ fɛi.

¹³ Ma nyəmá teu si Tacaɔ huɔkəna wahala nyáma tɔm kɛ teu
 na í haaki kɔnyəntɔnaa kɛ siyisuyɔ.

¹⁴ Tacaɔ, tampana tɔŋlaa ká sana nyá hətɛ
 na siyisilaa caya nyá isentaa.

141

Tacaɔ fɛŋ ma kɔvɔɔvɔtv tɔɔ

¹ Tafiiti yontu.

Tacaɔ ma yaaki-ŋ, kɔɔ lɔŋ kɛ ma sənav.

Ke ηκραηυυ na η nu ma nɔɔ ke waatu wei ma yaaki-η τɔ.

² Ma sɛlɛmυυ ί kra nyά kin isu tulaalu nyɔɔsi,
na ma nin kraasυυ we-η isu taanaya kohav.

³ Tacaα feη ma nɔɔ tɔɔ,
taη ma ntompɛe.

⁴ Taa yele na mά huυki si mά la isayatu.
Yaa ma na isayalataα tά laki tasakale tama.
Pɛyele ma taa tu nin ke pa acima taa.

⁵ Ye siyisilu mapana-m,
kupantu ke ι caana-m.
Paa ι hɔma ma ηκραηυυ,
pə we kέ isu nim ke ma nyυυ taa,
ma kaa kisi.
Asayaa isayatu kaa sɛηsi ma sɛlɛmυυ.

⁶ Pά pɛti pa huυlaα ke kukpamɛη taa.
Ilena pά nu ma kyɔɔtutu.

Mpi tɔ, tə we teu.

⁷ Teitei isu pa halυυ na pά faki tetu tɔ,
mυυυ ta muwa ka sɔɔti atɛtɛle nɔnɔɔ *fa*.^a

⁸ Tacaα Iɔ, nyά tɔɔ kέ ma keesayι ma ise,
nyaya ma tυγι kpylyυ, taa yele na mά si.

⁹ Kenti-m katɔsi nsi pa nyaki-m tɔ,
na asayaa mpe pa kocopum.

¹⁰ Asayaa ί hoti pa mayamaya pa puluη taa,
na mάά fiti.

142

Tacaα kele wahala tv kpylyυ tɛtvle

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyυυ tu takalaya taa tɔɔlɔ.
Sɛlɛmυυ ηku ι ka sɛlɛma kukpamυυ puyυ taa tɔ.

² Tacaα ma wiikina-η na nɔɔ sɔsaya,
na mά tekayι-η nin na ma nɔɔ.

³ Nyaya ma hulayι ma kusɛlɛmɔtu,
na mά hulayι-η ma lanwakalle.

⁴ Paa ma lɔwa apalutu,
nyά nyamna mά tɔpote.
Pa nyɛpa-m kataka ke
mpaav ηku maa tɛη tɔ ku taa.

⁵ Nyanu ntɔɔη tɔ na η nά nɔɔlv ta nyɛ-m.
Ma kpylyυ tɛtvle lepa-m.
Nɔɔlv υ nɔɔsɛyι ma tɔm.

⁶ Tacaα nyaya ma yaaki.
Ma yɔɔtayι si nyayale ma kpylyυ tɛtvle,

^a 141:7 Kokalɔto tane tɔ taa, telɛsɛlaα fei nɔɔ kolɔmaya. Paa wei na ι kotelɛsvto ke.

nyagalɛ ma paa tete ke weesɪŋ nyáma tɛtu taa.

⁷ Ke ŋkraŋ na ń nu ma wula.

Mpi tɔ, ma kála ɪantɔ.

Ya-m ma wahala tɔlaa niŋ taa.

Pə taɣa pɔlv, pa kála-m tɔŋ.

⁸ Ləsi-m ma salaka taa, na má sá nyá hətɛ.

Waatɔ wei n ká la-m kɔpantɔ tɔ,

siyisilaa ká tu-m hekɔ.

143

Tacaa taa yaa-m nɔnɔɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa

nyɔɔvɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔ.

Tacaa nu ma sələmɔvɔ,

ke ŋkraŋ na ń nu ma wiinav.

Mɔ ma sələmɔvɔ ke nyá kɔpantɔ na nyá siyisuyɔ tɔɔ.

² Taa yaa nyá tɔmlɛ tɔ maya nɔnɔɔ.

Mpi tɔ, nɔɔɔvɔ ta siyisi nyá ɪsentaa.

³ Ma wɛna kolontu na í tɔvɔ-m wahala.

ɪ fɛlɛɣi-m atɛɣɛ.

ɪ caalɛɣi-m sɪ má wɛɛ səkɔɔtɔvɔ taa,

ɪsɪ mpa pa tɛma sɔɔvɔ tɔ.

⁴ Ma apalɔtɔ hoowa ma taa kɛ,

na ma laakali pəsi.

⁵ Ma tɔɔsɛɣi lɔŋtaa kɔyɛɛŋ tɔɔ kɛ,

na má mayasɛɣi nyá tɛma tɛna tɔm,

na má hɔvki nyá niŋ tɛma tɔɔ.

⁶ Ma kraasɛɣi niŋ ke nyá ɪsentaa kɛ.

Ma wɛ nyá ɪsentaa kɛ ɪsɪ tɛtu nti tɔ kawa tɔ.

⁷ Hai, Tacaa, cɔ-m lɔŋ.

Ma tala ma tɛnaya kɛ.

Taa ha-m siyile, tɔfɔ,

ma wɛɛki ɪsɪ atɛtɛle taa sɔvlaa.

⁸ Heeli-m sɪ n wɛ teu ke hatoo tananɔ tɛɛ.

Mpi tɔ, ma pɛta-ŋ ma tɛɣi.

Yele na má nyɪ mpaav ŋku kv taa maa tɔ tɔ.

Pə taɣa pɔlv, nyá tɔɔ kɛ ma səlɔmɔŋ kraaki.

⁹ Hai, Tacaa, waasi-m ma kolontunaa niŋ taa.

Nyá cɔlɔɔ ma pɛɛkɛɣi kɔpɔlvɔvɔ tɔvɔ.

¹⁰ Sɛɣɛsɪ-m nyá luyɔ nyɛntɔ lapɔ.

Mpi tɔ, n kɛ ma ɪsɔ kɛ.

Nyá Feesuyɔ kɔpɔŋkv í tiiki-m mpaav kɔhɔlɔmɔvɔ taa.

¹¹ Tacaa ha-m weesuyɔ ke nyá hətɛ tɔɔ.

Ləsi-m lanwakəlle taa kɛ nyá siyisuyɔ tɔɔ.

¹² Wakəli ma kolontunaa ke nyá kɔpantɔ tɔɔ.

Yele na ma ŋmakəllaa tɛna le.

Pə taɣa pɔlv, ma kɛ nyá tɔmlɛ tɔ kɛ.

144

Wulav sələmvuy

¹ Tafiiti yontu.

Ma sɛɛ Tacaa.

Nyayale ma kəkramuyv.

Nyá faləsəyana ma niŋ na ma mpee ke yoou tɔɔ.

² Ma kɔpantv latv na ma tɛɔɔsələ toŋ nyəntɛ nté nyá.

N ké ma waasvlv na ma hetvlv.

Nyayale ma kɔpantɛ na má tɔy-ŋ kɔvlv.

Na ń tɔyɪ yəlaa ke ma niŋ taa.

³ Tacaa, yvlv nté we na ń caaki ɪ tɔm?

Yaa yvlv pəyaya nté awe na ń paasəyana-ke?

⁴ Ka ké heelim ké na ka weesuyv náá wɛ ɪsv ɪsotom tɛkuyv tɔ.

⁵ Tacaa lumsi ɪsɔtɔnvuyv na ń tii,

na ń tokina pulasɪ na sí mv kəkɔ.

⁶ La na tev ŋmeləsɪ na ń yasɪ ma kolontunaa.

Tɔ-wɛyɛ nyá nyəmə na pá yá yem yem.

⁷ Loosi nyá niŋ na ɪsɔtaa na ń hetɪ-m,

na ń ya-m kɔpɪ nyəma mpa pa wɛ ɪsv lvm

sɔsɔm tɔ pa asola taa.

⁸ Kaloolaya ke pa nɔɔsɪ yəyɔtəyɪ,

na pá kpaasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pa tuukina pəpɔtv.

⁹ Hai, ɪsɔ, maa yoo-ŋ yontu kɔfatv,

na má sa-ŋ ŋmɪsɪ naanvwa cəmvuyv tɔɔ.

¹⁰ Nyá waasəyana avulaa.

Nyá yarəna nyá təmlɛ tv Tafiiti ke layatɛ nəyɔ taa.

¹¹ Hetɪ-m na ń ya-m kɔpɪ nyəma niŋ taa.

Kaloolaya ke pa nɔɔsɪ yəyɔtəyɪ,

na pá kpaasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pá tuukina pəpɔtv.

¹² Ta pəyalaa í wɛɛ ɪsv tvŋ wei ɪ wɛ tawa taa

na í pɪki ɪ pɛcaatv tɔ.

Ta pɛɛlaa í wɛɛ ɪsv ɪsɔ təsɛɛɛ akelenaa

mpa pa lapa kacɔka ke teu tɔ.

¹³ Tá kpeɛŋ í suna təyɔnasɪ nsɪ sɪ tana,

na tá tɔla náá hukɪyɪ sɔsɔm

na a wɛ tuutuuma ke tawa taa.

¹⁴ Tá naaŋ ifalɛ avɔnyəna í lɔlɔyɪ.

Wahala nəyɔlv, yaa kolontunaa í taa kuu-tv.

Wula í taa wɛɛ tá hapɛɛ tɔɔ.

¹⁵ Lelɛŋ nɪlaa nté yəlaa mpa pa wɛna pə tənaya mpv tɔ.

Lelɛŋ nɪlaa nté mpa pa ɪsɔ kɛɛ Tacaa tɔ.

145

Tacaa kawulaya ké tam tɔɔ nyəŋka

¹ Tafiiti samtu Yontu.

Hai, maa sa ma Iso,
nyayale ma wulaw.

Ma yəχətəyi nyá hətə təm ke tam təw.

² Paa kuyaku ηkuχu maa saηi-η,
na má puyuləyi nyá hətə ke tam təw.

³ Tacaa Nyayale səsə na í muna samtu,
nyá səsəontu fei tənaya.

⁴ Paa ləlvəχ looηa ηka ká puyuləyi nyá təma
na ká kpaaləyi nyá kookalənaa.

⁵ Maa yəχətí nyá səsəontu na nyá teu səsəəm təm
na má yooki nyá səsəontu yontu.

⁶ Paa yəχətí nyá toη səsəəη təm,
na máa keesi nyá səsəontu təm.

⁷ Paa təəsi nyá kəpantu səsəontu təm,
na pá yəχətəyi nyá siχisuyu təm na kawilitaya.

⁸ Tacaa n kέ pεελεε tu kέ, na pətətəle tu.
Nn mvyi pááná ke ləη, pəcə nyá kəpantu təwə.

⁹ Tacaa n lakí kəpantu ke yəlaa tənaya,
na í wəna nyá kəηmaηmam təna pətətəle.

¹⁰ Hai, Tacaa, nyá təma təna ká sa-η kέ,
na nyá tampana təηlaa náa se-η.

¹¹ Paa yəχətí nyá kawulaya teu təm,
na pá kpaalı nyá toη təm.

¹² Na pá hələna yulw piya ke nyá toη
na nyá kawulaya teeli səsə təm.

¹³ N təkí nyá kawulaya ke tam təw kέ,
na nyá ηmakəlvəχ náa wε paa pəlee.
Tacaa n təkəyi nyá nəsí siw ke teu kέ.
Nyá kulapətu taa kέ nyá kəpantu naakəna.

¹⁴ Tacaa n teη hotilaa kέ,
na í siχisiχi mpa pa pama tə.

¹⁵ Nyaya yəlaa təna tekiχi
na í haaki-wεχε təχənaγa ke pə waatu.

¹⁶ Nyá kuliyina nyá niη,
na í cələyi weesiη nyəma ke pa konyuləm.

¹⁷ Tacaa n siχisa nyá kulapəle təna taa kέ,
na í kέ pεελεε tu ke nyá təma təna taa.

¹⁸ Tacaa n wε mpa pa yaaki-η
na isəle kuseemle tə pa kiη kέ.

¹⁹ Na í lakí mpa pa nyaηna-η tə pa kəsəələm.
N nukí pa wula kέ, na í yaki-wε.

²⁰ Tacaa n paasəγəna mpa pa səəla-η təχə,
na n wakələyi asayaa təna.

²¹ Ma nəγə í yoo Tacaa nyá samtu təm
na paa yulw wei í saη nyá hətə naηη nyəntə

ke paa kuyaku nkuyu tam tɔɔ.

146

Tacaa kele acamaa kentulu

¹ I sa Tacaa.

Maa sa Tacaa.

² Nyaga maa sa ma weesuyu tɛna.

Maa puyulayi-ŋ ma weesuyu tɛnaga.

³ I taa ha ma tɛyi yɛlaa sɔsaa,
pa kɛ yɛlaa kɛ. Paa pɛsɛyi yulɔ nyuɔ yaru.

⁴ Pa weesin tɛŋ kɛ na pɔ tayanɪ tɛtu ke pɛsɛyɔ,
na pa tɛma wɛna a pɛɛ paa tuwa tɔ á saali yem.

⁵ Lelenɪ nulu ntɛ wei ɪ nyɛnɛyi Yakɔpu Iso kɛ ɪ waasulu
na ɪ tɛɛlɛyi ɪ Iso Tacaa tɔ.

⁶ Iso nyá lapɛna ɪsɔtaa na ate,
na tɛŋku na ɪ taa nyɛm tɛna.
Yulɔ pɛsɛyi na ɪ tu-ŋ naani ke tam tɔɔ kɛ.

⁷ N tayanɛyi mpa pa muyuliyi tɔ pa tɔmnaa.

N haaki nyɔɔtɔnaa ke tɔɔnaga.

N hɛtɛyi mpa pa hɔkaa tɔ.

⁸ Tacaa nyá kuliyina yulɔmaa ɪɛ.

N siyisiyi mpa pa pama tɔ.

N sɔla siyisilaa.

⁹ Tacaa nyá kentiyina cayalaa tɔɔ,

na n̄ paasɛyɛna suluwaa na leɛlaa.

Ama n wakɛlayi mpi pɛ pɛle asayaa tɔyi tɔ.

¹⁰ Tacaa tɔki kawulaya ke tam tɔɔ kɛ.

Hai, Siyɔŋ nyɔma mɛ ma Iso wɛ tam tɔɔ kɛ.

I sa Tacaa.

147

Iso pɛsuyɔ tɔm

¹ I sa Tacaa.

Mpi tɔ, pɛ wɛ teu kɛ sɪ tɔ sa tá Iso.
Nyá samtu wɛ lelen kɛ na tɔ laki kɔpantu.

² Tacaa tayanɛyi Yosalem ke ŋmau.

N kɛyeliyi Iɛyɛli nyɔma mpa paa kuuwa tɔ.

³ Nyá hɛɛsɛyɛna laŋwakɛlle nyɔma laŋa,
na n̄ hɔkɛyi pa hiŋnaa.

⁴ Nyá kalɛyɛna ɪsɔtulɛŋasi nyuɔyɔ,

na n̄ ha paa ŋkaya ka hɛte.

⁵ Ta Iso n kɛ sɔsɔ kɛ, nyá toma fɛi tɛnaga,

páɔ nyá nyɛm fɛi kɛɛsuyɔ.

⁶ Tacaa n kusɛyi mpa pa pasɛyi pa ti tɔyɔ.

Ama n tisiyi asayaa ke ate.

⁷ I see Tacaa ke nya na tamle na Yontu.
I sa ta Iso na camuyu.

⁸ N waasayi isonmuntu ke isotonuyu too.

N tayanayi teu si ku nu tetu too.

Na n laki na nyutu nyaki pəəŋ too.

⁹ N haaki huntu wontu ke tə təŋəŋaya,
na n calayi katəkatəŋ piya ke saa wei si wiiki tə.

¹⁰ Tacaa nn yəəŋəŋəna kpaŋəŋəŋ kpelekpeka nyəŋ,
pəco yoolu toma ta ke-ŋ pulv.

¹¹ Ama mpa Tacaa caaki təŋəle mpa pa nyaŋna-ŋ
na pə tɛɛləyi nya kɔpantu tə.

¹² Yosalem nyəma me i sa Tacaa.

Siyəŋ nyəma i sa mə Iso.

¹³ Mpi tə, Iso nyəəŋəŋəna mə kampuna kokaləsəŋ
na i kooliyi-meŋe kɔpantu ke mə icate taa.

¹⁴ Iso haana mə tetu ke heesuyv,
na i haaki-meŋe təŋəŋaya kɔpəŋka.

¹⁵ Iso yəŋətəŋəna nti i caaki təŋə tetu too,
na i təm təŋ ləŋləŋ.

¹⁶ Iso yeki na teu təmpɛɛ kpaakpaacav hotiyi, na á
huluma isu heeŋ huntv, na teu lum kiiki ate na pə
huluma isu təlvma.

¹⁷ Na Iso pətəyi teu təmpuŋ ke ate na a watv kpa.
Nəŋəlv u pəsəyi na i səŋ a nikaya taa.

¹⁸ Iso yəŋətəyi lɛna təmpuŋ inɪ i hoo.

I laki na heelim ma, lɛna lum kpe.

¹⁹ Iso heela i yəlaa ke i təm.

I su i kiin na kəsəsutv ke lseyeli nyəma.

²⁰ Iso tá la rúruyv piitim napəli.

Pəco piitim napəli pə ta nyi Iso kətətətə.

I sa Tacaa.

148

Tacaa samtv ke isətaa na ate

¹ I sa Tacaa.

I samɪ-ɪ hatoo isətonuyv taa,

í samɪ-ɪ hatoo isətaa.

² Isətaa tillaa me mə təna í sa Iso,

Iso yoolaa me mə təna í samɪ-ɪ.

³ Ilim na isətv í samɪ-ɪ,
isətvəŋasɪ me mpa í tee kəkə tə í samɪ-ɪ.

⁴ Isətaa isətonəŋ me í sa Iso,
na lumna mpa me i we isətonuyv tə tə mu samɪ-ɪ.

⁵ Pa tənaya mpv pə sa Tacaa həte.

Mpi tə, Iso yəŋətəna na pə ŋma-me.

⁶ Inɪ i suna-meŋe mə lona ke tam tə,

ι su-meγε kiin, pə fei si í yókí-ι.

7 Tεtu tɔɔ nyáma me í sa Tacaa,
teɲkuna na pa taa tɔma sɔsaa í samí-ι.

8 Na kəkɔ na tɛv tɔmpɛe na kɔ kraakpaaɔav,
na ihunte na tɛv heelim sɔsɔɔm me mpa
í laki isu ι yɔɔtɔyɔ tɔ.
Í sa Tacaa.

9 Pɔɔɲ na pulasi me mə tɔna,
na tuɲ kɔlvɔɲ na sɔsɔɔɲ tɔna í samí-ι.

10 Taale wontu na tɔyaya nyəntɔ,
na atɛ kututuutu na sumasi.
Í sa Tacaa.

11 Atɛ awulaa na yɔlaa tɔna,
na awulumpiya na atɛ hɔvɔlaa tɔna.
Í sa Tacaa.

12 Akpatɔlaa na piya
ifepiya na pɛɛlaa ι samí-ι.

13 Í sa Tacaa hətɛ.
Mpi tɔ, tɔ tike nté sɔsɔɔɛ.
Isɔ sɔsɔɔntɔ waasa isɔtɔnɔyɔ na tɛtu ké.

14 Tacaa ha ι yɔlaa ke tɔɲ ké.
Pə tɔɔ ké ι yɔlaa kɔpama saɲí-ι.
Isɛyɛli yɔlaa mpa me ι kpətəna-ι tɔ í saɲí-ι.

Í sa Tacaa.

149

Yɔlaa kɔpama teeli

1 Í sa Tacaa.

Í yoo Tacaa ke yontu kɔfatɔ,
í yoo ι samtɔ ke yɔlaa kɔpama kpekəɛ taa.

2 Isɛyɛli nyáma í yɔɔlɔna wei ι ɲma-me tɔ.
Siyɔɲ nyáma í wɛɛ aɲmaala taa ke mə wulav tɔɔ.

3 Í sa Isɔ hətɛ na paale,
í sa-te na akilima na cəmɔyɔ.

4 Mpi tɔ, Tacaa laɲɛ heɛna ι yɔlaa meγε,
na ι yaki mpa pa pasəyi pa ti tɔ, na pa nyɔɔɲ kɔlvəyi.

5 Yɔlaa kɔpama í wɛɛ acima taa na pá tv Isɔ ke teeli.
Í wilitina laɲhɔlvɔmɛ ke mə kɔhəntəɲ tɔɔ ké ahoɔ.

6 Isɔ samtɔ í wɛɛ mə nɔɔsi taa,
na layatɛ nte tɔ wɛ lɔɲ ke taa na waali tɔyɔ mə niɲ taa.

7 Na í lɛɛti piitimnaa lɛlaa,
na í tv yɔlaa lɛlaa ke wahala.

8 Na í həkɔ mə awulaa ke alukpala,
na pɛɛ pa waali nyáma ke nyəyətɔ.

9 Na í hɔvɔna-wɛyɛ Isɔ hɔvɛ isu pa ɲmaav tɔ,
pə ké yɔlaa kɔpama tɔna teeli ké.

Í sa Tacaa.

150*I tv Tacaa ke teeli*

¹ I sa Tacaa.

I sa Iso ké i taseele ta.

I sam-i isotaa, timpí i toma naaki tó.

² I sam-i, i kookalēnaa tó,
í sam-i, i toŋ ké səsəŋ tó pə tó.

³ I sa Iso na tutuyu wula,
í sam-i na cəməŋ na saŋkənaa.

⁴ I sa Iso na akilima na paale,
í sam-i na ŋmusi cəməyɔ na həlaya.

⁵ I sa Iso na kpeŋkpeŋnaa mpa pa wiiki teu tó.
I sam-i na mpa pa wiiki na pá seeki tó.

⁶ Weesuyu nyəm tana í sa Tacaa.

I sa Tacaa.

ATUWA TAKĀLAYĀ Kotoloto

Takālaya kanē ka taa kē pa keesa atuwa na lāmāyasee tōmnaa. Na pa hūlēyituyō cēce kūpanj na pəyalv kūpanj pa tōm. Na apalv na alv pa cayalē ke tēyaya taa. Pə seyesəyi-tv tōtəyō sulvnyōōlē, na acacaalē asilima, na kaloolāyā, na felentu, na yōou pə tōm. Ilena pə kaasi lona asayee wena tv se tō. Pə weē sv yōlv lāmāyasee tv í se lona anī a tēnaya.

Isəna pa faya Atuwa takālaya tō.

Layatu nti cēce tasəyi kūfalānj yēlaa tō, titite 1-9

Atuwa wena a keesəyi yēlaa weētv tōm tō, titite 10-29

Akuuli na Lemuwelī pa Atuwa, titite 30-31

¹ Tafiiti pəyalv Salvmōnj wei í kē Iseyelī wulav tō í atuwa ntō.

Mpi mpi takālaya seyesəyi yēlaa tō.

²⁻³ Atuwa anī a hūlēyāna yōlv ke tampana taa tōnte, na layatu na siyisuyū na kūpantv na í cēkəna tōm sōsōōntv.

⁴ A kuliyi ifepiya íse na pá wēena nyūyū taa māyāsəm. A tasəyi mpa pa ta nyī pulv tōyō layatu.

⁵ Nyəntaa māyamaḡa ná wiiliyi a taa na pá waaki. Na á hūlēyi layatōnaa ke isəna paa la tō.

⁶ Paa cēkəna asəsīna na layatu tōm seyesēlaa atuwa.

⁷ Isō nyamnav ntē nyəm kite. Kūmēlemənj u nyānna-í na pá kisiyi nyəm koseyesətv na pə layatu tasuyv.

Layatu tasuyv ke ifepiya.

⁸ Ma pəyalv taa lō nyá caa na nyá too pa seyesuyū.

⁹ Pū la na nyá weesuyū té kē isū ntenuyū ke nyūyū taa, yaa lūbyū ke luyū tēē.

¹⁰ Ye asayaa lūki sv pá tusiyi-ŋ isayatu taa, taa tisi.

¹¹ Yaa pa yaa-ŋ sv í cēŋ yēlaa na í kv-wēyē mvsŋj,

¹² na í li pa tēna na pa íse isū atetāle. Yaa isū mpa pa tiiki pālaav taa tō.

¹³ Ilena í kuu pa wontu kūpantv tēna na í suuli mā tēēsv,

¹⁴ na paa wei í wēena í paa tete. Sv yantəŋa kūlvmaḡa ke mā tēna í ká krentī.

¹⁵ Ma pəyalv nyāna-wē í taa kaa mpaav, hatēlāna timpi pa tōj tō.

¹⁶ Isayatu mpaav ke pa tōj na yōlvkole tōm caalēna-wē.

¹⁷ Paa nyāki sumāyā ke katōka na ká naaki.

¹⁸ Ama mpe pa nyāki pa tēyi mpi pū co-wē tōyō, na pá nyāki pa weesij ke katōsi.

¹⁹ Yēlaa mpa pa pēekəyi kasəyāyā asilima nyəŋka tō pa mpaanj ntē, na pá kūyī weesij nyāma.

Lāmāyasee yaav ke yēlaa

²⁰ Lāmāyasee kiisiyina nteyē mpaanj taa na kūyēŋj taa.

²¹ A yōyōtəyi yēlaa tāsullenaa na kraamənj taa sv:

²² Pālee kē kaanyəmasī lāmāyasee ká pū, na sayatēlaa náá lū pə taa, na kraŋtōnaa taa náá yele kraŋav ke lāmāyasee.

²³ I kōō na í nu ma kalēnav, maa tisi mā tōō kē ma feesuyū na má hūli-meyē ma tōm.

24 Mpi tɔ, ma yaa-me na í kisi, na má huli-meɣe nin si í la laakali í tá la.

25 Mə tənə í lɔkɪ ma layatu tasuɣu na í kisiyi ma kalənau.

26-27 Pə tɔw kɛ ye sɔɣɔntu na wahala lu mə tɔw isu kacuculaya, maə wɔŋ-me na má paana-me.

28 Ie í ká yaa-m ma kaa cɔ, na í pɛɛki-m na í wu.

29 Pu la m̄p̄yó timp̄i í kisa nyəm, na í tá ləsi si í nyaŋna Tacaə tɔ pə tɔw.

30 Mpi tɔ, í lɔ ma layatu tasuɣu na í kisi ma kalənau.

31 Mə yaasi kɔlɔlɔm kɛ í ká tɔɣɔ, na í haɣa mə maɣamaya mə layatu tasuɣu.

32 Pə taɣa puɔ, kumɛɛŋ lepu kuyuna-kv. Ilena kpaŋtunaə kaanuto náá yele na pá lé.

33 Paa na mpɔ wei í nukəna-m tɔ pə cakəna-í kɛ, u nəɣəsəɣi wahala.

2

Ləmayasɛɛ Waasvɣv

1 Ma pəyalv ye n muɣi ma kuɣɔɣɔtɔtɔ,
na ń təkəɣi ma kvsəsutv kɛ nyá taa.

2 Ye n keŋ ŋkpaŋvɣv na ləmayasɛɛ kvseɣesətv,
na ń pəsəna laakali kɛ nyá taa.

3 Ye n yaa nyəm si pá sənə-ŋ.

Na ń kvsɪ nyá nəɣɔ na ń yaa nyuɣv taa mayasəm.

4 Ye n pɛɛkəɣi-wi isv liyitee,
na ń caaki-wi na isəɛ kvseɛmlɛ isv wɛnəv.

5 Ie mpɔ pə taa kɛ n ká cəkəna Tacaə nyamnav,
na isənə n ká nyəm-í tɔ.

6 Mpi tɔ, Tacaə haəkəna ləmayasɛɛ,
na í nəɣɔ taa luki nyəm na nyuɣv taa mayasəm təm.

7 I yeki na tampana təŋlaə təhikile u laŋəɣi,
na í kentiyi mpa pa lakɪ siɣisuyv tɔ.

8 I waasəɣi mpa na lələa pa wɛ lələŋ tɔ,
na í hasəɣi í yələa nəɔhɛɛ tɛɛ.

9 Waatv unəɣi n ká cəkəna siɣisuyv na mpi pə təŋaa tɔ,
na mpaan wei í pukina təpante taa tɔ.

10 Mpi tɔ, n ká wɛɛna ləmayasɛɛ kɛ nyá lotv taa,
na nyəm hɛɛsɪ nyá laŋlɛ.

11 N ká wɛɛna nyəm na nyuɣv taa mayasəm,
na pu kenti nyá tɔw.

12 Na pá ya-ŋ kawalaya mpaav taa,
na isayatu yəɣɔtələa nin taa.

13 Na mpa pa yela mpaav kvsɣisuyv
na pá kpaɣa səkrɛtɔvɣv nyəŋkv,

14 na pa laŋlɛ hɛɛkəna isayatu lapv
na pá yɔɔləɣəna isayatu tɔ pa nin taa.

15 Mpe unɪ pa mpaan kɛwaya
na pa hapɛɛ náá kɔŋlaə.

16 Ilena pá ya-ŋ alv kpaɪ tv
wei í tɔsəɣi yələa na í nəɔlələŋ tɔ í nin taa.

17 Wei í kisa í paalv wei í cɛpa í ciɣita
na í sɔɔ Iɔɔ nəɣɔ pɛɛlvɣv tɔw tɔ.

18 Alv unɪ í təɣaya wɛnna səm həɣɔlvɣv kɛ,

na i mpaav svuki atetale taa.

¹⁹ Mpa pa puki i te to pa taa nɔyɔlv u tasəyi məlvɔv.

Pəyele paa tasəyi weesuyu mpaav ke nav.

²⁰ Mpu to, təj yəlaa kupama ikpate,

na n̄ tɔki tampana təjlaa mpaav.

²¹ Mpi to, mpe pa cakəna tetu taa.

Mpa pa feina kawaliya to mpe paa weena təna.

²² Ama pu kpiisi asayaa ke tetu taa.

Pu ləsi Iso ləlaa ke to taa.

3

Ləmayasɛɛ na Iso nunav tɔm

¹ Ma pəyalv, taa sɔo ma seɣesvɔv. Tɔki ma kvsəsutv ke nyá lotu taa.

² Nti tu yelina na n̄ cayana heesvɔv, na nyá weesuyv tayalı.

³ Laki kɔpantv na n̄ təjəyi tampana. Tamsi-təyi nyá luyv tɛɛ isv acima wontuyv kɔpanjv. Tɔki-təyi teu ke nyá lotu taa.

⁴ Ile Iso na yəlaa paa sɔɔli-ŋ na nyana-we í weɛ leleŋ.

⁵ Pɛti nyá təyi Tacaa na lotu kvlbmtv. Taa təna nyá maɣamaya nyá layatv.

⁶ Nyənəyi Iso tike ke nyá kɔlaputv təna taa. Uɛ i ká huli-ŋ mpaav ŋkv n ká təj to.

⁷ Taa nyəni nyá təyi nyəntv. Nyáná Tacaa, na n̄ kisi isayatv.

⁸ Pu kəna alaafəya ke nyá tənuyv taa na pə heɛsi nyá wvsasənaa.

⁹ Sɛɛ Tacaa na nyá kɔwɛnam, na nyá kɔhaləm kancaalaya kvlbvlm.

¹⁰ Uɛ nyá kpeɛŋ ka s̄ú təyoloyolo, na svlvm náá s̄ú nyá ŋkraaŋ.

¹¹ Mpu to, ma pəyalv taa nyəni yem ké Tacaa ŋkraŋvɔv hɔm. Pəyele nti i kpaaləyi-ŋ to tó taa la-ŋ sɔyɔntv.

¹² Yvlv wei Tacaa luyv weɛ to, pɔntv ŋkraŋvɔv ke i hɔŋ. Teitei isv cɛɛɛ hɔŋvɔv i pəyaya kvsɔlaya nyəŋkv to.

Ləmayasɛɛ na təcayanav tɔm

¹³ Yvlv wei i hika ləmayasɛɛ, na í hii layatv tɔyole isv leleŋ nvlv.

¹⁴ Mpi to, kawaaya ŋka ləmayasɛɛ haaki to ka kəla liyitee nyəŋka, na pə kasəyaya kəla wvla ke teu.

¹⁵ Ləmayasɛɛ kəla teu ke liyitee pɛɛ. Wontunaa mpa yvlv nyvləyi teu to, tə ta haŋna ləmayasɛɛ anı.

¹⁶ Ləmayasɛɛ laki ké na yvlv weesuyv tayalı, na á ha-i wɛnav na á kvsı i nyvɔv.

¹⁷ Ləmayasɛɛ mpaan̄ ké kɔpan̄ ké, na timpı a huləyi yəlaa sı pá to to pə kəŋna heesvɔv.

¹⁸ Ləmayasɛɛ we ké isv weesuyv tɔyv ke mpa pa wɛna-yɛ tɔyɔ. Mpa pa lakəna-yɛ to pa nuki leleŋ ké.

¹⁹ Ləmayasɛɛ ke Tacaa suna tetv. Ulena í la na isɔtənuyv wɛna toma na i layatv.

²⁰ I nyəm ke i hulina pɔ́ŋ sɔsɔŋ, na isəŋmɔntv náá kəŋna cəlv.

Tacaa kentuyv ke ləmayasɛɛ tv

²¹ Ma pəyalv, tɔki nyəm na nyvɔv taa maɣasəm ke teu. Pə taa hatələna-ŋ.

²² Mpu pu hana-ŋ weesuyv na n̄ nu leleŋ.

²³ N ká təna naani ké teu ké, pvlvɔv kaa co-ŋ.

²⁴ Na n̄ too ahoo ke teu na sɔyɔntv fɛi.

²⁵ N kaa nyana wahala kɔtutu nɔyɔlv yaa asayaa.

²⁶ Mpi to, Tacaa kele nyá naani, na i ká cəlv-ŋ na katəsi təna.

Təyontəle səəlvuy

- 27 Paa waatu wei ké n wena pəsuyv, taa kisi kəpantu lapv ke mpa pa laŋaa tə.
- 28 Ye n wena si n ká səna nəyolvuy kpaakraa, taa təyoni-ı na ı kpe si cele.
- 29 Taa maçası si n laki isayatu ke wei ı caya nyá kin na naani tə.
- 30 Ye nəyolv ta la-ŋ pəlvuyv taa yoonə pəntv ke mšovj.
- 31 Taa la mšovjtonaa ke iseseemle. Pécó taa nyuli pa tənte.
- 32 Mpi tə, Tacaa taa kpaakəna asayaa ké. Ama ı cewaa nté tampana təŋlaa.
- 33 Tacaa təŋsəyi mpusi ké asayaa téesi ké. İlena ı kooliyi siyisilaa nyəŋsi ke kəpantu.
- 34 ı wəŋiyi mpa pa wəŋiyi-ı tə, na ı hvləyi pəlele ke mpa pa pasəyi pa ti tə.
- 35 Teeli kele ləmayasəe nyáma paa tete. İlena nyuyv feinaa ke fele səsəəle.

4

Ləmayasəe hikuyv na a təkuyv

- 1 Ma pəyalaa me, ı nu cəcə səyəsuyv na ı welisi teu na ı nyı ləmayasəe.
- 2 Səyəsuyv kupaŋku ke ma hula-me, ı taa lə ma kuvəyəsətv.
- 3 Ma maçamaya maa ké ma caa pəyalv kupaŋ ké. Pəyele ma too ka səəla-m ké isu pəyaya ıkramle.
- 4 Paapa səyəsəyi-m ké, na ı heeliyi-m si: Tókı ma təm ke teu ke nyá lotu taa, na ń təŋəyi ma kvsəsutv n ká hiki weesuyv.
- 5 N ká wəena ləmayasəe na laçatv. Taa la ləsəəv. Pécó taa lə ma nəçv taa təm natəli.
- 6 Taa lə ləmayasəe, səəli-ye, a ká paasəna-ŋ.
- 7 Lv na ń nyı si ləmayasəe nté pəlv səsəəm na ń pəeki-ye na nyá wənav təna.
- 8 Sa-ye a ká kvsı nyá nyuyv, waçalı-ye, a ká tv-ŋ teeli.
- 9 Pu wəe-ŋ isu ntenuyv kupaŋpaŋku ke nyá nyuyv taa.

Asayaa tənte cəlvuy

- 10 Ma pəyalv nu ma kuvəçotətv na ń mv-ti. İlena nyá weesuyv pusi taçalı.
- 11 Ləmayasəe mpaav ke ma hula-ŋ, na má tiiki-ŋ tampana təŋuyv mpaısi taa.
- 12 Ye n təŋ pə kaa pəkəli-ŋ. Pəyele ye n kpaçəyi asewa pə kaa co-ŋ.
- 13 Tókı səyəsuyv, taa yele-kv, nyəəna-kv, ŋkv kv tanna nyá weesuyv.
- 14 Taa svv asayaa mpaav taa. Pəyele taa tv kv taa.
- 15 Taa tv kv taa, cəlv-kv na ń təŋ kəfalvuyv.
- 16 Ye asayaa ta la isayatu paa tooki. Ye pa ta la na pə co nəyolv pa tom yaaki ké.
- 17 Mpi tə, isayatu təçənyaya ke pa haçasəyi pa ti, na pá nyəəki mšovv səlvum.
- 18 Siyisilaa mpaav ná wə isu ilim yaakuyv kite tēe, na pə səsəyvi, haləna pə sikuyv tə.
- 19 Ama asayaa mpaav ná wə səkretyuyv ké, paa naaki kocopum.

Tənte kəpante wənav

- 20 Ma pəyalv, nu ma səyəsuyv na ń ke ŋkpaŋuyv na ma kuvəçotətv.
- 21 Nyá isə ı taa hatələna-ti, təkı-təyi hatoo nyá lotu taa.
- 22 Mpi tə, tə haaki weesuyv na alaafəya ke pa təna mpa pa hika-ti təçv.
- 23 Feŋ nyá nyamlə təə na pə kəli pə təna. Mpi tə, tə taa ké weesuyv sulası təna wəe.
- 24 Hatələna nyá nəçv ke kaloolaya təm, na ń kisina nyá ntompee ke təm kəkəkəetv.
- 25 Nyá isəpee ı nyənəyi nyá nəçv təə na nyá isəhutu hevi teu.
- 26 Taçanı mpaav ŋkv n təŋəyi tə, na nyá tətənte təna wəe naani.

27 Taa heli ntəɔŋ yaa mpətəŋ. Hatələna isayatu.

5

La laakali na alv tetelatv

1 Ma pəyalv welisi ma ləmagasεε taa, ke ŋkraŋɔv na ŋ nu ma layatu təm.

2 Waatu inəŋi n ká wεena nyuvv taa magasəm, na nyá ntompee yəɔtəŋi layatu təm.

3 Alv tetelatv nəɔ taa we lelenj ké isu tuŋ setaya yaa tuŋ nim.

4 Ama pə tənaya tə we nyajj ké isu sət. Pə heeki isu sapələya ŋka ka we ləŋ ke cemace tə.

5 Səm taa ké alv inɪ ɪ mpaav puki, na ɪ nəɔheε siyisina pələav təpəŋpəŋ.

6 Alv isu mpv ɪ təŋəŋi weesuɣu mpaav, ɪ toolaa ké, ama ɪ ta cəkəna.

7 Ma pəyalaa mε í nuna-m yoo. ɪ taa hatələna ma nəɔ taa təm.

8 Hatələna alv inɪ ɪ tε mpaav. Taa kpətəna ɪ nənəkeelasɪ.

9 Pə taa kəɔ na alv inɪ í tɔ-ŋ nəɔvɔv niŋ taa, na puntv kó nyá nyuvv na pé wakəlɪ-ŋ.

10 Pə taa kəɔ na kpai nyəma təɔv nyá wεnav, na pá svvna nyá təmle kulvlvm ke ləlv təyaya taa.

11 Na pé kəɔ na nyá tənuyv ká waatu wei n tala nyá tənaya tə na ŋ mələŋi.

12 Na ŋ tó si: Isənaya pə lapa na ma taa kpəna kuvεεsət, na pá kaləna-m na má kisi?

13 Isənaya pə lapa na má tá təŋ ma sεεsələa kuvəɔtutv, na má tá ke ŋkraŋɔv na pa kuvεεsət?

14 Pə kaasa pəcə si má ná wahalanaa təna ke yələa na kpeka hekv taa.

Nyá ifepile alv səɔlvv

15 Nyá alv we ké isu lvm kɔpam ləkə. Mpv tə, nyəki ləkə inɪ ɪ taa lvm.

16 Pə fei si lvm mpɪ pé kpeŋ yem ké awalɪ na hapeε tə.

17 Pə wεε si pé wεε nyá tike nyá nyəm ké, pé taa sokina kpai tɔ nəɔvɔ.

18 ɪsə í kooli nyá ləkə lvm ke kɔpantv na ŋ yəɔləna nyá ifepile alv.

19 ɪ tewaya isu nasem na ɪ ləsaya svv-ŋ. Nyá lanjε í hvləməna ɪ səɔlvv ke tam tə.

20 Ma pəyalv, pepe təɔ ké n nyuləŋi alv kpai nyəŋ? Na ŋ caa si ŋ wəyali alv wei n ta nyí tɔ ɪ həla?

21 Nyi si Tacaa naaki yələa təna mpaajj ké. ɪ fenjiɣi paa yvlv wei ɪ mpaisi.

22 ɪsayav kɔpəntvɔv kpaa-kəna-ɪ isu katəka. ɪ magamaya ɪ isayatu kpaa-kəna-ɪ yomle.

23 ɪ ká si sεεsvvɔv lanjvɔv təɔ. ɪlena í seliyi í kumelentv katatələya təɔ.

6

Ləlv kəma cəlvv

1 Ma pəyalv, ye n mɔwa nyá təɔntələ kəmle, yaa n səŋa nəɔvɔv waali ké pə təm taa.

2 Ye nyá kuvəɔtutv həkə-ŋ pə təm taa, yaa nyá nəɔvɔv taa təm kpə-ŋ isu katəka.

3 Pə təɔ tə, ma pəyalv ləsi nyá təŋi pə taa. Mpi tə, n hota nyá təɔntələ niŋ taa ké. Polo na ŋ həntɪ-ɪ ate na ŋ wiina-ɪ.

4 Taa too pə tom, yaa ŋ tu kpəpv isələ.

5 Haləna ŋ fiti isu nam fituyuu tətəlv niŋ taa tə. Yaa isu sumaya lukvɔv ka kpəlv niŋ taa tə.

Felentú cəlvv

6 Felentú nyá, polo na í nyəni tɔɔlv kulapəle na í weena ləmayasəe.

7 Tɔɔlv feina feñlu yaa nyɔvɔv tu yaa caa.

8 Paa na mpv tɔ ɪ caləsəyi tɔɔnaya ke kumtv waatu na í nyəkəyi.

9 Felentú nyá, pəlee ké n ká nyəɣəsɪ hantvɔv na tom?

10 Nyá sɪ n ká tɔ́lɪ nyá ti, na í tv nyá niŋ ke nyá nyɔvɔv na í too pəcɔ na í heesɪ.

11 Waatu inɪ kɔnyɔŋ ká ta-ŋ melemele, na wahala tutu-ŋ isɪ yoolu na ɪ wontu.

Mənaafiki cɔlvɔv

12 Yvlv tetelatv u təŋəyi tampana. ɪ təŋ ké na ɪ nɔɣo taa na kaloɔlaya.

13 ɪse ke ɪ cəpələyi yəlaa, na í yɔɣɔtəɣəna-we na ɪ nɔɔheɛ, na í hatəyi-we na ɪ mpee.

14 ɪsayatv wenna ɪ taa, na í mayasəyi kawalaya tɔm ke tam, na í tilisiyi yooŋ.

15 Pə tɔɔ ké wakəlvɔv ká tuti-ɪ, na pə wakəli-ɪ tɔm kulvm tɔɔ ɪ kaa weɛ hiɪu.

Yəlaa mpa ɪso luyv fei tɔ

16-19 Yəlaa loosi naatoso ke Taca taa kpaakəna. Mpeyele:

ɪsətoosile nyáma, na puyusilaa,

na mpa pa kuyi yəlaa ke mvsɔv tɔ,

na mpa pa mayasəyi pa lotu taa ké nti tə fei teu tɔ,

na ɪsayatv waali təŋlaa, na pəpətv aseeta nyáma.

Ama pə kaasa naatosompəɣɔlaya nyáma.

Peleyele cewaa yoosilaa.

Wasanjalətv cɔlvɔv

20 Ma pəyalv tóki nyá caa kusəsutv. Taa lɔ nyá too kusəyəsət.

21 Sɪ-təyi nyá lotu taa ké tam tɔɔ. Tv-təyi nyá luyv tɛɛ isɪ kacɔka wontuyv.

22 Tv tiiki-ŋ nyá tɔnte taa, na tɔ kenti-ŋ nyá təhəntəle taa, na tɔ yɔɣɔtəna-ŋ waatu wei n feñ tɔ.

23 Mpi tɔ, kusəsutv we ké isɪ fətəla. Na seyeɔvɔv náa weɛ isɪ nyaaləv, na kəkpaalətv náa ké weesuyv mpaav.

24 Tv kisina-ŋ alv ɪsayav, wei ɪ ké nɔɔleleŋ tv tɔ.

25 Taa nyulɪ alv inɪ ɪ teu ke nyá lotu taa. Pəyele taa yele na ɪ isihutu teu hɔ-ŋ.

26 Pə taya pulv, ye apalaa təna alv, tɔɔnaya pəcɔ tike ke yvlv lɔkɪ ilé ɪ tɔɔ. Ama alv wei ɪ wəna paalv tɔ, yvlv kɔpəŋ ke ɪ nyəkɪ katəka.

27 Yvlv ká tó mamate ke ɪ tɔɔ na ɪ wontu yele nyayav na?

28 Yaa ɪ ká tɔ mamala tɔɔ na pə tá nyaya ɪ nɔntaaləŋ?

29 Mpv tətəɣo pə weɛ na wei ɪ puki ɪ tɔɣəntəle alv kiŋ tɔ. Wei í tokina alv inɪ, ɪ ká ná pə nav.

30 Paa tvyi tanaav na nyəɣətv wei ɪ ŋmulaa sɪ ɪ təkɪ tɔ.

31 Pəna pə mpv tɔ, ye pa kpa-ɪ ɪ ká feɪlɪ pə tɔm naatosompəɣɔlaya. Haləna í cəla ɪ wənav təna.

32 Yvlv wei ɪ feina nyɔvɔv tɔ, inɪ ɪ lakəna wasanjalətv, na alv wei ɪ pəkəyi ɪ ti na asaala tɔ, inɪ ɪ lakəna mpv.

33 Kataasɪ na kɔtvɔv ke ɪ tɛŋna, ɪ feɛle kaa tɛ.

34 Mpi tɔ, ɪsəseɛmlɛ ká kusɪ ɪ paalv pááná. ɪ kaa weena pətəɔtəle ke lɛɛtvɔv kuyakv wule.

35 ɪ kaa tɛɛlɪ sɪ pá feɪlɪ-ɪ pulv, na paa kvcəŋ ke paa kaa-ɪ ɪ kaa tisi.

7

¹ Ma pəyalu, tóki ma kuyəçətutu, na í suna nyá təyi ma kusəsutu.

² Tóki ma kusəsutu na í hiki weesuɣu, na í feŋ ma kuşeyəsətu təw isu nyá isəpəle.

³ Taa yeŋe na tó fiti nyá nin taa. Tóki-təyi hatoo nyá lotu taa.

⁴ Nyəni ləmayasəe isu nyá newaya na layatu isu nyá ceu.

⁵ Pu hatələna-ŋ alu kpai tu wei i tʊsəyi yəlaa na i nɔɔlɛlɛŋ tɔ i nin taa.

⁶ Kuyaku nakuli ma səŋa ma kutuluɣu taa, na má nyənəçəna pətote pódŋ na awali tɔw.

⁷ Mpróyó má ná ifepiya mpa pa ta nyənta pulu tɔ, na pa taa ké ifepu wei i feina nyuɣu tɔ.

⁸ Mpróyó i təŋa hapəle na í tala tə kpeɛŋa tɔw timpi alu wasaŋkali nɔçɔlu i ka səŋaa tɔ. Ilena í tənəçəna alu tɛ tɔw təpamm.

⁹ Pu ké taanaya ké, na pó tema yulutuyu na səkpeɛtuyu tema weew.

¹⁰ Ie alu nɔçɔlu i sənəçyi-i keŋe, na í suuwa isu apalaa təna alu, na acilayatu suwa i lotu taa.

¹¹ Pə kula i nyuɣu taa na í kpisi i tɛçe çayale.

¹² Paa hapəle tɔw, yaa nənɔçɔ tɛe, yaa paa lé tɛ, i taŋaa ké.

¹³ Mpróyó i kpətəna ifepu na í kpipi-i na í wayali-i. Ilena í nyəni i isəntaa təpiŋŋ na feŋe fei, na í heeli-i si:

¹⁴ Səŋa ma lapa ləw ké nɔçɔ kuləmayə kpɛntuyu kətaya ŋka tɔw ma si ma la tɔ.

¹⁵ Pə tɔw ké ma luwa si ma sənəçyi-ŋ na má pɛɛki-ŋ. Tɔw, ma na-ŋ keŋe.

¹⁶ Ma pəwa ma kato tɔw ké Icipiti kponkpontu toŋ nyəntu pɔwŋ kuçəçəçəŋ kɔpəŋ.

¹⁷ Na má yəçɔli tulaalɔna kɔpama mpa pa yaaki si Miili na Aluwɛɛ na Kanɛɛli tɔ.

¹⁸ Kɔw na tə çepələna sɔɔluyu haləna pó nyaali. Tó yɔɔli na tó nu pə lɛlɛŋ ke teu.

¹⁹ Ma paalu pola mpaav pooluŋ nyəŋku, i fei təyaya.

²⁰ I kpaçya liyitee na húlúyú ké. Ye isətu ta məŋna kite u kəŋ.

²¹ Ilena alu inu í pəsɔ ifepu inəyi i yəçətaya katatəlaya tɔw, na í həmi-i i nɔɔlɛlɛŋ tɔw.

²² Na ifepu sɔv-i tənuyu ke kpakpaa isu nav wei pa pukina təkɔle tɔ. Yaa isu pa həkuyu kpaŋtu ke ŋmənaçya si pa həŋ i ŋkpaŋuyu tɔ.

²³ Haləna nyəmle sɔ i hɔɔle, isu sumaya huluyuuna tiuu ke apai taa na ká tá nyí si ka weesuɣu ke pu tɛna tɔ.

²⁴ Pənɛntə ma pəyalaa mə, í nuna-m, na í ké ŋkpaŋŋ na ma nɔçɔ taa təm.

²⁵ Taa nyuli alu isu mpɔ na í tən-i, na pó kɔw na í lé i mpaŋŋ taa.

²⁶ Mpi tɔ, alu inu i huwa yəlaa paçale ké. Mpa i ka huwa mpɔ tɔ paa ké toŋtɔnaa ké.

²⁷ I təyaya ntɛ atɛtɛle mpaav na kú tiiki səm tɛ.

8

Ləmayasəe kawəyaya.

¹ Ləmayasəe mpa kapuka, na layatu náa kɔsi tə nɔçɔ na tɛ yaa.

² Ləmayasəe səŋa toŋtoŋa tɔw ké mpaav kin, na hapəle atama taa.

³ Ləmayasəe səŋa icate nənəkeelası na tə hapɛe tɔw na á kiisiyi si:

4 Yəlaa piya meye ləmaɣasɛɛ má, ma wɛna.

5 Kɔmɛlɛmɛŋ í kɛlɛmɛ nyɔɔyɔ taa maɣasəm.
Layatu laŋlaa náá kɛlɛmɛ nyəm.

6 I nu, tɔm sɔsɔɔntu kɛ ma wɛna sɪ ma heeliyi-me,
ma kuliyi ma nɔɔɔ sɪ ma heeliyi-meye kɔsiyisitu.

7 Pə taya pɔlv, tampana kɛ ma nɔɔɔ yɔɔɔtɔyi
na isayatu tɔm wɛ-m kɔsɔɔtɔ kɛ.

8 Ma nɔɔɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛna siyisaa kɛ,
kaloolaya yaa tɔm kɔkɛkɛɛtu fɛi pə taa.

9 Layatɔnaa nyɛma tɔ tɛnaya teu kɛ tɔcɛɛɛɛɛɛɛɛ,
na tɔ siyisa teu kɛ mpa pa wɛna nyəm tɔ.

10 I pɛɛkɪ ma kɔsɛɛsɔtu na pá kɛli liyitee,
na í pɛɛkɪ nyəm na pá tɛɛ wɔla kɔpaŋ.

11 Mpi tɔ, ləmaɣasɛɛ kɛla teu kɛ liyitee pɛɛ.
Liyitee pɔlvɔv ta tala-yɛ.

Ləmaɣasɛɛ hɔlvɔv kɛ a ti

12 Ləmaɣasɛɛ má, laakali lapv taa kɛ ma tɔcayalɛ wɛɛ,
ma wɛna nyəm na nyɔɔyɔ taa maɣasəm.

13 Tacaɔ nyamnav nté isayatu kisuyɔ.
Kalampaanɪ na isɛɔav pə kɛ isayatu mpaav kɛ.
Na nɔɔɔ isayaa kɛ mpi ma kisaa tɔɔɔ.

14 Má tanna layatu tasoyv na tɔcayanaɔ,
maɣalɛ layatu, na ma wɛna toŋ.

15 Ma toŋ taa kɛ awulaa tóki kawulaya,
na awulumpiya náá tɔyi mpi mpi pə siyisaa tɔ sɪ yəlaa í la.

16 Ma toŋ taa kɛ awulaa tóki kawulaya,
na kɔpayaalaa na tetv taa hɔvlaa tɛna náá hɔvkəna.

17 Ma sɔɔla mpa pa sɔɔlɔyi-m tɔɔɔ.
Na ma pɛɛkəlaa naaki-m.

18 Ma kɪŋ kɛ apɪtɪtu na teeli wɛɛ,
na wɛnav kuleelim na tampana tɛŋɔyɔ.

19 Ma kɔlvɔlvɔm kɛla wɔla kɔpaŋ kɛ teu.
Na ma nyəm náá tɛɛ liyitee.

20 Tampana tɛŋɔyɔ mpaav taa kɛ ma toŋ
mpaisi kɔsiyisasi hekv taa.

21 Ma su kɔpantv kɛ mpa pa sɔɔla-m tɔɔɔ.
Na má suuliyi pa kpaŋcɔoŋ.

22 Maɣa Tacaɔ caaləna ŋmav kɛ í tɔmlɛ taa
na pácó í lakɪ í tɔma kɔpəŋɛɛ.

23 Hatoo tɔ pa ŋma-m kɛ,
fau na pácó pá ŋmaaki tetv.

24 Waatv unɪ tɔ tɛŋku nɔɔɔlv í taa wɛɛ,
pácó lvɔm sɛɛlv nɔɔɔlv í fɛi.

25 Pa lvla-m kɛ na pácó pá la pɔoŋ
na pácó pulasi wɛɛkɪ.

26 Pəyele Tacaɔ taa tu lata tetv yaa kateŋasi,
yaa antulinya ciyilisi nsi su naaki tɔ sɪ kancaalaya nyəŋka.

27 Ma wɛɛ na pácó Tacaɔ su isɔtɔnuyv,
na í pu kv tɛnaya kɛ kɔna tɛŋku sɔsɔ pa tɔsulle.

- 28 Na í tu isəŋmuntv ke isətaa na tenku seela ləm tōl na pə luna toma.
 29 Waatu inəyi Taca su tenku ke tənasi sɪ ləm í taa ŋmaa na í pu tetv kite.
 30 Ma lakaya í kin ke təmle ké, na má heesəyi í lanje ke paa kuyaku ŋku. Na má liyiliyi tam na í naaki.
 31 Na má liyiliyi í tetv tō na ma lanje heekəna yəlaa.

Nyulelen tv nté wei í nukəna ləmayasee to

- 32 Ma pəyalaa, pənente í nuna-m.
 Mpa pa tənəyi ma mpaav to pa nu lelen ké.
 33 Í nu seyesəyɪ í taa lo-ku.
 Uena í pəsi ləmayasee nyəma.
 34 Yəlaa mpa pa nukəna-m to pa nu lelen ké.
 Paa ifemle nteye pa feniyi ma təyaya nənəsi na pá tənəyi ka akelena.
 35 Mpi to, ye wei í hika-m í hika weesuyu ké.
 Taca ká huli pəntv ke suulu.
 36 Ye wei í pəntəyana-m í təyi í tuyi wahala.
 Pa təna mpa paa caaki-m to səm ke pa səlaa.

9

Ləmayasee yaatv

- 1 Ləmayasee sɪna akelena naatosompəɔɔlaya, na á ŋma a təyaya.
 2 A kú wontu na á lá təɔnaya na á su na á puu səlvm.
 3 A tila a təmle nyəma alvnyəma ke tontonja tō, na pəle pá yaaki yəlaa sɪ:
 4 Kumeleməŋ me, í kənnə cəne. Uena pá heeli ləmayasee feinaa sɪ:
 5 Í kə na í təɔ ləmayasee təɔnaya, na í nyə a səlvm.
 6 Í lu kumeleməŋ taa na í hiki mə ti. Í tən mpaav ŋku kv takəna layatv cəɔ to.

Ləmayasee tv na wonju

- 7 Ye n kaləɔna wonju, í footiyi-ŋ ké. Na ye n seyesəyi isayav í tuv-ŋ.
 8 Taa kaləna wonju na pə kə na í taa kpana-ŋ. Ama kaləna ləmayasee tv ílé í ká səli-ŋ.
 9 Ha ləmayasee tv, na í ləmayasee ká səsi. Seyesi siyisilu na ílé í səsi nyəm.
 10 Iso nyamnav nté ləmayasee tacaalle. Iso yəlaa nyəmtv nté layatv.
 11 Ləmayasee ká yele na nyá kuyeyi huki, na nyá weesuyu pusi səsi.
 12 Ye n ké ləmayasee tv, nyá waakəna. Ye n ké wonju de nyá nyuyv taa ké pə tenj.

Kumelelv yaatv

- 13 Kumelelv we ké isɪ alv kəkəte tv, wei í ké tulaya na í tá nyi pəlv to.
 14 Kpete tō ké alv inɪ í caya í nənəkelaɪ, ke ɪcate tontonje tō.
 15 Uena í kreəsəyi tēlaa mpa pa kama nyəŋ na mpaav to sɪ:
 16 Ye wei í ké kumeleŋ, í kənnə cəne. Na í tən nyəŋ feinaa sɪ:
 17 Ləm kəŋmɪləm we lelen ké, na ŋmelav təɔnaya náa we teu.
 18 Mpa alv inɪ í yaaki mpv to, pa ta nyi sɪ pə caŋsəyi-weye atətəle taa.

10

Yəlaa tənte atuwa kəkpeyele

- 1 Səlvməŋ atuwa. Pəyaya ləmayasee tv heesəyi ka caa lanje ké. Uena kumeleŋ náa wakəli kv too nyənte.

2 Wenau mpi yulu ta tɔŋ tampana na í hiki tɔ pə taa fei kawaaɣa. Ama siyisuyu yakəna səm taa.

3 Tacaa u yeke si nyɔɔsi í sasəli siyisilu. Ama í pɛŋ isayau ke mpi í nyuləyi tɔɔ.

4 Nkpalaŋi kpekuyɔ susəyi konyɔŋ ké. Uena tamlɛ lapu lɔŋlɔŋ náa susi toŋ.

5 Yulu wei í nyəkəyi tɔɔnaya ke kumtu waatu tɔ, í ké pɛyaya ŋka ka maɣasəyi ka nyuyɔ taa tɔɔ. Ama wei í tooki saa inɔ tɔ, í ké feele fei tɔ ké.

6 Kɔpantu koolee we siyisilaa nyɔɔŋ tɔɔ ké. Ama musuŋ tɔm tike ke asayaa nɔɔsi yɔɔtəyi.

7 Siyisilu tɔɔ tɔɔsuyɔ kɔŋna kɔpantu koolee ké. Ama yulu isayau hətɛ maɣamaya ná wakələyi ké.

8 Yulu wei í wena ləmaɣasɛ ke í taa tɔ, í muɣi sɛɛsɛ ké. Wei í yɔɔtəyi kumelentu tɔm tɔ í tɛsəyana lepu.

9 Wei í tɔŋ teu tɔ í tɔŋna naani ké. Ama wei í tɔŋəyi mpaasɔ kɔkɔŋluŋ tɔ pu kuli í waali.

10 Wei í cəpələyi isɛ na layatu tɔ í tɔyi í lelɛa ke wahala ké. Ama wei í yɔɔtəyi kumelentu tɔm tɔ í tɛsəyana lepu.

11 Siyisilu kuyɔɔtɔtu ké weesuyu sɛɛɛ ké. Ama musuŋ tɔm tike ke asayaa nɔɔsi yɔɔtəyi.

12 Pááná kəsəyi yooú ké. Uena sɔɔɔyɔ náa huɔsəyi kɔpəntəŋ tana.

13 Yulu layatu yɔɔtəyi taa ké pa naana í ləmaɣasɛ. Uena pá natəyi ləmaɣasɛ fei tɔ siyile taa ké kpatəŋ.

14 Nyəm ke ləmaɣasɛ nyəma ná kaaki wenau tɛɛ. Ama kumeləməŋ kuyɔɔtɔtu ná wakələyi ké.

15 Wɛɛntu liyitee kentiɣina í tɔɔ, isu koluŋa ɔcətɛ toŋ nyəntɛ. Acamaa kɔwakələm ntɛ pa konyɔŋ.

16 Yuluɔpəŋ tamlɛ ke weesuyu pulb ké. Uena isayau kasəyaya náa ké isayatu pulb.

17 Wei í tɔsəyi sɛɛsuyɔ tɔɔ tɔ í tɔŋəyi weesuyu mpaas ké. Uena wei í lɛ í sɔɔki kalənau tɔɔ tɔ í lɛ.

18 Ye wei í taka pááná tɔɔ í looliɣina í nɔɔ ké. Wei í yɔɔtəyi lelɛa tɔm tɔ í ké kumelɛŋ ké.

19 Wei í yɔɔtəyi səsəm tɔ u taana pəntuyɔ. Ama wei í kpaaki í nɔɔ tɔ í ké yulu layatu.

20 Siyisilu kuyɔɔtɔtu we teu ké isu liyitee nyəɣəɔyɔ. Isayau lotu taa huwɛɛ ta ke pulb.

21 Siyisilu kuyɔɔtɔtu tiikiyi yəlaa paɣalɛ ké. Kpaŋtuna ná sɔki nyuyɔ taa maɣasəm laŋyɔ tɔɔ.

22 Tacaa kɔpantu kooluyɔ haakəna toŋ. Nyá kuluku u takɔ tiili.

23 Isayatu lapu we ləmaɣasɛ fei tɔ ké isu aliɣila. Ama layatu tanna ləmaɣasɛ.

24 Mpi asayaa nyanŋa tɔ mpi pə kɔŋna pa nyɔɔŋ tɔɔ. Uena Isə haaki siyisilaa ke mpi pa sələməyi tɔ.

25 Isu kacuculaya tɛɛkuyɔ tɔ, mɔpúyɔ asayaa saaləyi. Ama siyisilaa ná səŋa teu ke tam tɔɔ.

26 Isu nyəməŋ nyəŋyɔ kɛla, na nyɔɔsi náa tɔyi isɛ tɔ, mɔpúyɔ felentú cɔsəyi í caa.

27 Mpa pa nyanŋa Tacaa tɔ pa weesɔŋ taɣaləyi ké. Uena isayalataa náa səkəna pa toŋ.

28 Siyisilaa tɛɛɔyɔ ke laŋhɔɔmlɛ ké. Ama asayaa tɛɛɔyɔ ká wakəli.

29 Tacaa mpaas kentiɣi mpa pa feina kawaliya tɔɔ. Uena kú wakələyi mpa pa lakɔ isayatu tɔ.

³⁰ Puluḡu u selisiyi siyisilu. Ama asayaa ná kaa caya tetu taa.

³¹ Lamayasae tòm ke siyisilu yoyotayi. Ama paa seti isayatu yoyotulu nsamle.

³² Siyisilu kuyoyotutu laki kupantu ké. Ama kwakelatu ke isayau nayo ná nyéma.

11

¹ Tacaaluyu fei poptu mayaselaya. Ama mayaselasu nsi si terna teu tayo i caaki.

² Kalampaani tu terna kutuyu ké. Uena wei i pasayi i ti to i teesana lamayasae.

³ Yuluḡan kupantu tiikiyina-i. Uena isayau acilayatu náa wakeli-i.

⁴ Wenau feina toma naalayi Iso huule wule. Tampana tanyu tike lasayana sam taa.

⁵ Siyisilu kupantu yekina na i mpaan tən. Uena isayau isayatu náa peti-i.

⁶ Siyisilu tampana tanyu lasayi-i asola tana nin taa ké. Uena asayaa konyulam náa kpaaki-weye katoka nyəm.

⁷ Yulu isayau i sapa i teeluyu saalaa ké. Uena isana i teelayaa i wenau to pale pá saali tətə.

⁸ Pə lasayi yuluḡan ke nayasae taa ké. Na pá leeti isayau ke i lonte.

⁹ Wei i kreesayi Iso to i kuyi lelaa ké na i nayo taa tòm. Ama nyəm waasayana tampana tənlaa.

¹⁰ Icate yalaa tóki acima ke waatu wei siyisilaa waaki tayo. Na pá wilitiyi waatu wei asayaa saki to.

¹¹ Siyisilaa ná kəhna kupantu ke pa icate taa na icate teeki. Ama asayaa ná wakelayi-te na pa nəsə.

¹² Wei i tuku i təyətəle to, i feina nyuyu taa mayasəm ké. Uena wei i nuiki pə taa to i sunj.

¹³ Wei i yoyotayi lelaa tòm to, i kuliyi pa waali ké. Ama naani tu ná suk i pə tənaya i taa.

¹⁴ Yalaa i feina paasanlu pa leki yem ké. Uena layatu tasalaa payale waasayi-weye səsəm.

¹⁵ Wei i muyi lelu kəma si i felayi to, i naa pə nau ké. Uena wei i kisiyi pə lapu to i nu lelenj.

¹⁶ Alu telu ke pa sanj, na apalu kpelikpeka tu náa suu toj.

¹⁷ Yuluḡan waasayi i tayi. Uena yulu isayau náa tui i tayi wahala.

¹⁸ Kasayaya ŋka ka fei naani tayo isayau hikiyi. Uena kusiyisim latu náa hikiyi kufeluyu tampana nyəhku.

¹⁹ Tampana tanyu haaki weesuyu ké. Uena isayatu tanyu náa tu səm.

²⁰ Tacaaluyu nyənayi isayatu ke mpa pa lotu taa we isayatu tayo. Ama i laki kupantu ke mpa pa təntə we teu to.

²¹ Pu hə asayaa ŋkranj ké. Ama pu ya siyisilaa luluḡu nyəma.

²² Alu telu wei i feina lamayasae to, i we ké isu afa wei pa tu wula to.

²³ Siyisilaa konyulam nté kupantu lapu. Uena asayaa koolee náa kusayi Iso pááná.

²⁴ Lelaa haana luyu kulumuḡu ké na pa wenau səsəyi. Na lelaa náa laki leeu na pá tui pa təyi konyəh.

²⁵ Pu ha kupantu ke səsəm ke wei i haana luyu kulumuḡu tayo. Uena lum halu ləkətu náa sí.

²⁶ Mpa pa nyəkəyi təyənaya na pá tən kasayaya səsaya to, yalaa tənəyi-weye mpusi ké. Uena pá kooliyi kupantu ke mpa pa pəetəyənə-we to.

²⁷ Iso sanj wei i luki kupantu lapu tayo. Uena wahala makəna isayatu pəkəlaa.

28 Wei ı tu naani ké ı liyitee tı ı lepaɣa. Ama siɣisilaa ná puki ké ısu tɔɣu ŋku ku sɛɲa lom nɔɔ tı ku hátu.

29 Wei ı ta tɔki ı tayaɣa ke teu tı ı kaa na kpancoou. Mpu tɔtɔɔ kɔmelen pəsəɣi ləmaɣasɛ tu yom.

30 Siɣisilu kɔlapɔtu haaki weesuɣu ké, na yɛlaa tɛɲɛɣi ləmaɣasɛ tu.

31 Pə ta kisi siɣisilaa ke leetuɣu ke ate, kacanɣana ısaɣu na pəntulu na?

12

1 Yulu wei ı tisiyi si pá kaləna-ı tı ı sɔla nyəm ké. Wei ı caaki kalənav tı ı ké kɔmelen.

2 Tacaalaki kɔpantu ke yuluɔpaɲ ké, na í kú acilayatu tı tɔm.

3 ısaɣatu ı yeki na yulu nyɔɔ tɔɲ. Pəyele pulɔpu naa ciyitiyi siɣisilaa.

4 Alu kɔpaɲ kɔsəɣi ı paalu nyɔɣu ké. Ama fɛle fɛi tu ná wɛ ke ısu sulu ke ı muwa taa.

5 Tampana tɛɲɔɣu tɔm ke siɣisilaa ná maɣasəɣi tam. ılena asaɣaa náa maɣasəɣi mpaav ŋmuləm tɔm.

6 Asaɣaa kɔyɔɣɔtutu wɛ ké ısu səm katəsi. Siɣisilaa nyəntu ná fitiyi lelaa ke səm taa.

7 Ye pə kpiisa ısaɣu pu kaasəɣi pulu, ama siɣisilaa lulɔɣu nyəma ná sɛɲa teu.

8 Nyɔɣu taa maɣasəm tı ke pa saɲ yontu taa. ılena pá tɔuki wei ı lotu taa wɛ ısaɣatu tɔ.

9 Pə kala teu si yulu í pasa ı tı na í wɛena təmle tı kulum, na mpi ı ka hɔ ı tı na í laɲ tɔɣɔnaɣa tɔ.

10 Siɣisilu paasəɣəna ı tɔntɛ ké. Ama pətətəle fɛi ısaɣu lotu taa.

11 Tɔɣɔnaɣa tɔləna wei ı haləɣi tɔɔ. ılena wei ı feina nyɔɣu taa maɣasəm tı í tɛɲɛɣi kpa nyəm.

12 Kasəɣa asilima nyəɲka ke asaɣaa ná nyuləɣi. Ama siɣisilaa ná waaki.

13 Nɔɔ kɔyɔɣɔtutu taa wɛ katəka ısaɣaa ké. Ama siɣisilu ná ləsəɣi ı təɣi nəɣasɛ taa.

14 Yulu nɔɔ kɔyɔɣɔtutu yekina na í wɛena kɔpantu ke səsəm. Pə feləɣi paa wei ké ısu ı lapəna ı niɲ tɔ.

15 Wei ı feina nyɔɣu taa maɣasəm tı ı nyənəɣi ı mpaav ké na kú siyisa-ı. Ama ləmaɣasɛ tu ná nukı layatu tasuɣu ké.

16 Kɔmelen huləɣi ku páána ké kpaɣaa ké. Ama wei ı nukı ı kɔtuɣu na í ŋmɛsəɣi tı ı ké nyɔɣu taa maɣasəm tı ké.

17 Wei ı yɔɣətəɣi tampana tɔ siɣisuyı ke ı kpaaləɣi, na aseeta pəpətu tı ke kaloolaya.

18 Tɔm kpa nyəntu yɔɣətɔɣu sɔki ké ısu layate. ılena ləmaɣasɛ nyəma kɔyɔɣɔtutu náa waasəɣi.

19 Tampana yɔɣətɔɣu ı tɛɲ. Ama kaloolaya naa laaki tɛm.

20 Mpa pa tu pa taa ké ısaɣatu lapu tɔ pa lotu taa suwa pəpətu ké. Ama mpa pa sɛɣəsəɣi hɛsɔɣu tɔm tɔ, pa laɲa huləməɣi.

21 Mpusi nɔɣɔlu ı makəna siɣisilu. Ama wahalanaa ná nukı asaɣaa.

22 Tacaaluyı fɛi loolla. Tampana lataa ke ı saɲ.

23 Nyɔɣu taa maɣasəm tı ná ŋmɛsəɣi ı nyəm tɔm ké. Ama kɔmelen ná yasəɣi ku kɔmelen tı.

24 Təmle latu təkəna kawulaya. ılena ŋkpalası kpekəlu náa teki lelaa.

25 Nəɣasɛ nukı yulu ké. ılena tɔm kɔpantu hɛsı ı laɲɛ.

26 Siɣisilu huləɣi ı tɔɣəntəle ke mpaav kɔpaɲku ké. ılena asaɣaa mpaav náa tolisi-wɛ.

27 Tətəlv felemtú u wəsəyi i nantv. Ama yvlv wənəv kəpam nté təmlə lapv.

28 Siyisuyu mpaav taa ké weesuyu wεε, səm fεi kv taa.

13

1 Pəyaga ləmayasεε tv nukı ka caa seyeσεε ké. Kalampaanı nyəŋka u nukı kalənav.

2 Yvlv kuyəçətvtv yekina na í təçv mpi pə wε teu tv. Ama mvsəŋ tike ke asayaa ná lakəna.

3 Wei i feŋiyi i kuyəçətvtv tv tv i təyi i waasəyi. Ama wei u nyəŋ i nəçv kpaav tv i wε lepu taa ké.

4 Felemtú wəna konyulvçv ŋku ku waasəyi-i təçv. Ama piv tvələna təmlə latv ké.

5 Siyisilu taa kpaana kaloolaya ké. İlena isayav náá footiyi lelaa na í tvyi-wεye fεele.

6 Siyisuyu kentiçina yvlv wei i tənte wε teu tv. İlena isayavtv náá kó isayav.

7 Lələa yaakı pa təyi tontvnaa, pəcó pa fεi pvlv. İlena lelaa náá yaakı pa təyi konyəntvnaa na pá haçaa.

8 Wənəv ke yvlv laçasəçəna i weesuyu. Ama konyəntv ná tá nyi təle.

9 Siyisilu wε ké isv fətəla wei i naakı teu tv. İlena isayav náá wε isv fətəla wei i fiçinaa tv.

10 Kalampaanı tike ke pa kusəçəna yovu. Ama mpa pa nukı laçavtv tasvçv təçvle ləmayasεε nyəma.

11 Təŋ wei yvlv ta laa hikuyu tv i pasəyi ké. Ama təŋ wei yvlv hikiyi pəçv pəçv tv, ıı i səəsəçəna.

12 Yvlv tεelvçv pvlv na pə tá lá ləŋ tv, i laŋle wakələyi ké. Ama ye i nyula pvlv na í la-wı ıle i laŋle hvlvııi səəm.

13 Ye pa kpaala wei na í tá nu i leki ké. Ama wei i təkəyi nti pa tv-i tv i waakı ké.

14 Ləmayasεε tv kusεyeçətv haakı weesuyu ké. Nti tə çələçəna yvlv ke səm katəsi.

15 Yvlv laçavtv ke yələa tvçvna. Ama isayav weesuyu ná wε katε.

16 Nyvçv taa maçasəm nyəma maçasəyi pa taa ké na pəcó pá la pvlv. İlena kumεleməŋ náa yasəyi pa kumεlentv.

17 Təm kpaallv isayav hotiyi wahala taa ké. İlena kupaŋ náá waası.

18 Wei i kisiyi seçesvçv tv, i pəsəyi konyəntv ké na pá tv-i. İlena wei pa kaləçəna na í suma tv i nyvçv kvli.

19 Ye yvlv í nyula pvlv na í hiki-wı pə wε-i leleŋ ké. Ama kumεleməŋ náa nyənəyi isayavtv ləv ke acaalətv ké.

20 Ye n təŋəyi ləmayasεε nyəma n lakı ləmayasεε ké. Ama kumεleməŋ təŋlv ná pəsəyi isayav ké.

21 Isayavtv təŋəyi tə lataa ké. İlena pə leetəyi tampana təŋlaa ke kvpantv.

22 Yvlvpaŋ yekina i vlvçv nyəma ke i kpançvov ké. İlena siyisilaa náá təçv isayav nyəŋkv.

23 Konyəntvnaa kvŋ pa tawa taa ké səəm. İlena muçullaa səki.

24 Wei u makı i pəyaga tv i ta səli-keçε. Ama wei i səla i nyəŋka tv i makı-keçε.

25 Siyisilu tkı ké na í hakı teu. İlena isayav lotv taa náá səələçəna nyəçvsi.

14

1 Alv ləmayasεε tv sukı təyaga ké. İlena alv kumεleŋ náá yəki-ke na i niŋ.

2 Tampana taa təntv nyəŋna Tacaa ké. İlena wei i təŋəyi mpaŋ isayavtv tv i tv-i.

³ Kómelɛŋ kalampaanu tɔm kɔŋna-kuyɔ tipite. Ilena lɛmɔyaseɛ nyɔma kuyɔɔtɔtu kentiyi-wɛ.

⁴ Timpi naaŋ kɔhalɛŋ fɛi tɔ krɔ́ú wɛ krɛtɛ kɛ́. Ama tɔla tɛmlɛ taa kɛ́ tɔɔnaya tɔlɔɔɔna.

⁵ Aseeta tu kɔpaŋ u looliyi. Ama pɔpɔtu kɛ ɛsɔyau unɛ ílɛ í pɛlɔyi.

⁶ Kalampaanu tu kaasɔyi ɪ tɔyi u hikiyi lɛmɔyaseɛ. Ilena yɔlu layatu náá hiiki nyɔm pɛ́cɔ́ u wukɛna.

⁷ Hatɛlɛna kómelɛŋ, pɛ́ taya ɪ nɔyɔ taa tɔm taa kɛ́ n ká hikina nyɔm.

⁸ Nyuyɔ taa mɔyasɛm tu lɛmɔyaseɛ ntɛ́ sɪ́ í cɛkɛna ɪ mpaau. Ilena nyuyɔ fɛinaa kómelɛntu náá tɔsɔyi-wɛ.

⁹ Kómelɛmɛŋ wonjiyi tasɛkɛlɛ tayanuyɔ kɔtaya kɛ́. Ilena tampana tɛŋlaa náá laki tɛmɔya kɔpantu.

¹⁰ Ye yɔlu laŋlɛ wakɛlaa nɔyɔlu u pɛsɔyi na í cosi-tɛ. Mpɔ́ tɔtɔyɔ na ɪ laŋhɔlɔmlɛ.

¹¹ Pɪ́ u yɔki asayaɛ tɛɛsɪ́ kɛ́. Ilena siyisilaa coka náá teeki.

¹² Mpaau ŋku n nyɛnɔyi kɔpaŋku tɔ, ku pɛsɔyi na kú pona-ŋ sɛm taa.

¹³ Laŋwakɛllɛ pɛsɔyi na tɛ́ tii wonja waatu. Ilena laŋhɔlɔmlɛ tɛɛsɛna laŋwakɛllɛ.

¹⁴ Yɔlu tetɛlatu tɔki ɪ kɔlapɔtu kasɔyaya kɛ́. Ilena yɔlɔpaŋ náá tɔyɔ ɪ kɔlapɔtu kasɔyaya.

¹⁵ Wei ɪ fɛi huwɛɛ tɔ ɪ muyi pɛ́ tɛna mpi pa heeliyi-ɪ tɔyɔ. Ama laakali tu u kɛsɔyi nɔɔhɛlɛ na í ta mɔyasɪ́ ɪ taa.

¹⁶ Lɛmɔyaseɛ tu seeki ɛsɔyatu kɛ́ na í kisiyi-ti. Ama kómelɛŋ ná laki kɛ́ u mɔyasɔyi. Mpi tɔ, u nyanɔna pulɔ.

¹⁷ Wei u laa pááná muɔtu tɔ ɪ laki kómelɛntu kɛ́, na wei ɪ kɛkɛiyi ɪ taa kɛ́ ɛsɔyatu tɔ, ɪ laki na lɛlaa taa kpaana-ɪ.

¹⁸ Yɛlaa mpa pa huwɛɛ ta tayali tɔ, pa kawaaɔya ntɛ́ kómelɛntu. Nyuyɔ taa mɔyasɛlaa teeli kele nyamtu.

¹⁹ Asayaɛ ká hɛnti kɔpama kɛ atɛyɛ, na pá tɛŋ siyisilaa nɔnɔɔsɪ́ sɪ́ pɛlɛ pá mu-wɛ.

²⁰ Kɔnyɔntu taapalu mɔyamɔya ná kisiyi-ɪ kɛ́. Ama tɔŋ tu camnanaa ná wɛ payalɛ.

²¹ Yɔlu wei ɪ footiyi ɪ tɔɔntɛlɛ tɔ ɪ kɛ́ ɛsɔyau kɛ́. Ama wei ɪ wɛna kɔnyɔntɔnaa pɛtɔtɛlɛ tɔyɔlɛ leleŋ nuɔlu.

²² Yɛlaa mpa pa mɔyasɔyi ɛsɔyatu kɛ pa taa tɔ, pa pɛntɔyi mpaau kɛ́. Ilena mpa pɛlɛ pa mɔyasɔyi kɔpantu tɔ pá laki-ti na tampana.

²³ Tɛma tɛna na a kawaaɔya kɛ́. Ama kɔnyɔŋ kɛ yɔɔtɔyɔ katatɛlaya ná kɔŋna.

²⁴ Wɛnaɔ ntɛ́ lɛmɔyaseɛ nyɔma kasɔyaya. Ama kómelɛmɛŋ naa luɔki pa kómelɛntu taa.

²⁵ Aseeta tu wei ɪ yɔɔtɔyi tampana tɔ ɪ yaki weesin kɛ́. Ama kaloolaya kɛ pɔpɔtu ná yɔɔtɔyi.

²⁶ Wei ɪ nyanɔna Tacaɔ tɔ ɪ sɛŋaa kɛ́ tɛca. Pɛ́ taya pulɔ, Tacaɔ kɛ́ ɪ piya kɔkɛntuyɔ kɛ́.

²⁷ Tacaɔ nyamnaɔ haakɛna weesuyɔ, na pɛ́ cɔlɔɔɔna sɛm katɔsɪ́.

²⁸ Ye yɛlaa í wɛ samaa, wulau teeli kele. Ye yɛlaa pasaa lɛ pɛ́ wakɛli wulau.

²⁹ Wei u muyi pááná kɛ́ lɔŋ tɔ ɪ wɛna layatu sɔsɔntu kɛ́. Ama wei u laa pááná muɔtu tɔ kómelɛntu kɛ́ ɪ hulɔyi.

³⁰ Lɛmɔyasɛlɛ taa hɛɛsuyɔ haakɛna tɔnyuyɔ kɛ weesuyɔ. Ilena ɛsɛsɛmlɛ náá wɛ ɛsɪ́ muwa taa pulɔ.

³¹ Ye wei ɪ tɔki kɔnyɔntɔnaa ɛɛ, pa ŋmalɔ lɔɔ kɛ́ ɪ tɔɔki. Ye wei ɪ wɛna pa pɛtɔtɛlɛ ɪ kusɔyi lɔɔ nyuyɔ kɛ́.

³² Isayatu wakələxi isayau. Ama siyisilaa ná hikiyi təcəsəle ké, paa səm taa.

³³ Ləmayasəe wə yulu layatu lotu taa ké. İe n kaa na-yəye kəmelenj kinj.

³⁴ Kusiyisitu tənuyu kusəyana piitim nyuyu. İlena isayatu lapu náa tu yəlaa ke fəle.

³⁵ Wulau sanj i waali nyəma ləmayasəe ké. İlena í muvi páaná na tetelataa.

15

¹ Təheə kucəcətu heəsəyi páaná ké, na konyasətu náa kusiyə.

² Ye ləmayasəe tu yəyətəyi, yəlaa nyuləyi nyəm ké. Ama kumelentu təm ke kumeləmənə ná yəyətəyi.

³ Tacaa nyənəxi paa timpiyi, na í naaki kəpama na asayaa.

⁴ Təm lelenj nyəntu haaki weesuyu ké. İlena təm isayatu náa wakələxi lanje.

⁵ Kumelenj footiyi ku caa kusəyəsətu ké. Ama wei i lakəna nyuyu taa mayasəm tə i nukı kalənau ké.

⁶ Pə tələyana yulupanj ké. İlena kasəyaya asilima nyənka náa kəna mpusi.

⁷ Ləmayasəe nyəma yəyətəyana nyəmtu ké. Ama kumeləmənə ná fei mpv.

⁸ Tacaa luyü fei asayaa kətasi. Ama niñ naaleye i muyəna tampana tənjləa kusələmtu.

⁹ Tacaa luyü fei asayaa təntə. Ama i səla mpa pa tənəyi tampana tə.

¹⁰ Wei i cələyi mpaau tə paa hə i nkrapnyuy na toñ. Wei u nukı kəkpaalətu tə i ká si.

¹¹ Tacaa ta kisi nyəm ke púyú səsəu na atətəle. Kacanfanə yulupiya lotunaa na?

¹² Kalampaanı tu u caaki pá kaləna-i. İ tu pukina ləmayasəe nyəma həyöluyü.

¹³ Lanjhulmle hetəyi isentaa ké. Ye lanje wakəlaa ləmayasəle hoowaya.

¹⁴ Yulu layatú pəkəyi nyəm ké. İlena kumelenj lanje náa heena kumelentu təm.

¹⁵ Yulu lanje í wakəlaa, kuyeyəñ təna ké isayanj ké. İlena lanjhulmle tu náa wə acıma tam nyəna taa.

¹⁶ Pə kəla teu si n wəena pəcə na n nukəna Tacaa. Na mpi n ká wəena toñ na pə cəsəyi-ñ tə.

¹⁷ Pə kəla teu si pá puylı-ñ hənəm na səöluyü. Na mpi paa toñ-ñ nau nantu nım nyəntu na taa hanjaya tə.

¹⁸ Páaná tu kusəyi yooü ké, na suulu tu náa heəsəyi yooü.

¹⁹ Səwa nyala felentú mpaau taa ké, na yulupanj nyənku náa hulmama.

²⁰ Ləmayasəe pəyaya heəsəyi ka caa lanje ké. Ama yulu kumelenj ná footiyi i too.

²¹ Ləmayasəe fei tu lanje heəkəna i kumelentu ké. İlena ləmayasəe tu náa kama nyuyü ke təntə kəpante taa.

²² Ye n lakı nyá layatu ke nyá tike n kpisiyi ké. Ama layatu tasəlaa í tə-ñ ile n waa.

²³ Ye yulu í cəwa təm i lanje huləməyi ké. Ye i yəyətə-təyi tə waatu pə lelenj wə səyənətu.

²⁴ Nyuyü taa mayasəm tə tənəyi weesuyu mpaau nkı ku pukina isətaa təyö. İlena í fiti atətəle ke atə.

²⁵ Tacaa yəkəyi kalampaanı tu təyaya ké. Ama i tanjəyi əlv leelu tetu toosi.

²⁶ Tacaa luyü fei hıwəe asayəe. Ama təm kəpantu tike wənnə-i teu.

²⁷ Liyitee luluYu tu kəñna i nyəma təw ké wakəlyuyü ké. Ama wei i kisiyi kucəñj isayanj tə i wəna weesuyu.

²⁸ Yulu siyisilu mayasəyi ké na pəcə i cə. Ama isayatu təm ke asayaa yəyətəyi.

²⁹ Tacaa hatələna asayaa ké. Ama i nukı siyisilaa sələməñ.

30 Isentaa hetənav heesəyi lanje ké. Ilena təm kəpantv náá haaki alaafəya ke yəlv nantv taa.

31 Wei ɪ keŋ ŋkraŋɔv na í nukɪ kalənav mpi pə waasəyi tɔ, ɪ təcəale nté ləmaɣasɛ nyəma kinj.

32 Ye ń kisiɣi seɣesvɔv nyá weesvɔv ke n lakɪ awusa. Ama wei ɪ nukɪ kalənav tɔ ɪ weəkəna nyəm ké.

33 Tacaa nyamnav səsəyi ləmaɣasɛ ké. Pə weɛ sɪ ń pasa nyá təyi na pəcó nyá nyvɔv kul.

16

Tacaa weɛv ke yəlv kolapəle təna taa

1 Yəlv cakəna na í tó ɪ kolapəm pəle. Ama Tacaa lakəna na pə lá yaa pə kpisi.

2 Yəlv kolapəle təna we-ɪ teu ké. Ama Tacaa nyəmna tampana.

3 Yelina Tacaa ke nyá təma, unɪ í ká lana na pə lá.

4 Tacaa nyəmá mpi pə tɔɔ ɪ lapa pə təna tɔɔ. ɪ nyəmá sɪ ɪ lapa isəɣav ke hvle tɔɔ.

5 ɪ luyv feɪ kalampaani nyəma. Paa pə lá isəna ɪ ká hɔ pa ŋkraŋɔv ké.

6 Kəpantv na tampana təŋvɔv tɔɔ təsəkəle tayənəyi ké. Tacaa nyamnav lakəna na yəlv cəlv isəɣatv lapv.

7 Iso lanje í heəna yəlv tənte, ɪ ciikiyi í na ɪ kolontunaa maɣamaɣa ké.

8 Pə kəla teu sɪ yəlv í weəna pəciiu na tampana, na mpi ɪ ká weəna səsəm na pə tá siyi tɔ.

9 Yəlv maɣasəyənə ɪ təma kolapɛ təm. Ie Tacaa yekina na á lá.

Awulaa təm

10 Wulav yəɣətəyənə Iso tɔŋ ké. Pə feɪ sɪ í pəntɪ yəɣətɔv ke ɪ hvle taa.

11 Tacaa tənna sanəya wei ɪ siyisa teu tɔ. Maɣasəlasɪ təna ké ɪ niŋ təmlɛ ké.

12 Isəɣatv lapv ké wulav ke acaalətv ké. Mpi tɔ, siyisvɔv nyəsəyənə ɪ kawulaya ke tɔŋ.

13 Təm kusiɣisitu ke wulav caaki, na í səla mpa pa yəɣətəyi tampana tɔ.

14 Wulav pááná tv pəsəyi na í kó yəlv. Ama ləmaɣasɛ tv heesəyi-yɛɣɛ.

15 Ye wulav isentaa hetaa, pə haaki ɪ yəlaa ke weesvɔv ké, na ɪ kəpantv we isv toomaya tev.

Yəlv weɛv ke leləa kinj na ɪ kolapəle

16 Pə kəla teu sɪ yəlv í weəna ləmaɣasɛ, na mpi ɪ ká weəna wula tɔ. Yaa í weəna laɣatv na mpi ɪ ká weəna liyitee tɔ.

17 Siyisilaa mpaav nté isəɣatv cəlvɔv. Wei ɪ feŋiyi ɪ tənte tɔ tɔ, ɪ weesvɔv ke ɪ kentiyi.

18 Kalampaani wakələyi yəlv ké. Ilena isəcav náá hu-ɪ.

19 Pə kəla teu sɪ yəlv í pasa ɪ ti, na í na kəŋyəntunaa pə káá, na mpi í na isəcav nyəma paa taləyi kulɛkəm tɔ.

20 Wei í pɛəkəyi sɪ í cəkəna təm tɔ ɪ lanje hvləməyi ké, na wei ílɛ ɪ lakɪ Tacaa ke naani tɔ í nukɪ lelenj.

21 Wei ɪ lotu taa we ləmaɣasɛ tɔ ɪ ké laɣatv ké, na isəna təm we lelenj tɔ ńpúyó tɔ pəsəyi yəlv.

22 Ləmaɣasɛ haaki a weəntaa ke alaafəya ké. Ilena kumələməŋ náá təkɪ pa kumələntv wahala.

23 Ləmaɣasɛ tv maɣasəyi ké na pəcó í yəɣətəyi. Tənaɣa ɪ təm pəsəyənə yəlaa.

24 Təm kupantu we lelenj kɛ isu tunj setaya. Tə we ləsaɣa ke lelenj, na tə haaki tənɔvɔ ke alaafaya.

25 Mpaav ŋku n nyənəyi kupanɔv tɔ, ku pəsəyi na kó pona-ŋ sɛm taa.

26 Nyɔɔsi tɔvɔna yulɔ ke tɛmlɛ. Mpi tɔ, i hiluɣu caaləɣəna-i.

27 Tetelatu tɔyi isayatu pələ kɛ, na i tɔm nɔ́a nyaki isu kəkɔ.

28 Isayav kusəyi yooú kɛ. Uena katayasaɣa tɔ nɔ́a faki cewaa.

29 Mɔsuntɔ tɔsəyi lɛlaa kɛ, na i pukina-weɣe mpaav isayav taa.

30 Wei i wiisiyi isɛ na í kpa mɛntɔna tɔ, isayatu ke i caaki. Hali i tu tema tə lapu.

31 Nyɔɔsi kuhulomasɔ kɛ teeli pɔlvɔv. Mpi tɔ, tampana tɛŋlaa kasəyaya ntɛ weesuyɔ kutayalvɔv.

32 Wei u muɣi pááná kɛ lɔŋ tɔ, i we sana na aka. Na wei i kraaki i ti tɔ i kɛla wei i lɛkəyi acalɛ tɔ.

33 Pa mayasəyi pile kɛ sɔ pá nyi nti tu kɔɔ tɔ. Ama Tacaɔ nyəmna kuvɔcɔv.

17

1 Pə kɛla teu sɔ yulɔ í nyasa mutiya kɛtɛ na heesvɔv, na mpi paa saaki-ŋ təkɛtɛkɛtɛ ke təyaya ŋka ka taa yooú weɛ tɔ.

2 Tɛmlɛ tɔ wei i wɛna ləmayasələ tɔ, i kraakəyi pəyaya tetelatu lonte kɛ na í hiki i paa nyəm ke kpancoou taa.

3 Kəkɔ ke pa wiiliyina wɔla, na liyitee nyəɣəlvɔv sɔ, pa naa kv teu. Ama Tacaɔ mayasəyana yəlaa lotunaa.

4 Təm nti tə fɛi teu təɣv isayav kɛŋna ŋkpanɔŋ. Na pəpəv nɔ́a nuɔi tɔm nti tə wakələyi yəlaa tɔ.

5 Wei i wonjiyi kunyɔntɔnaa tɔ pa ŋmalɔ Isɔ kɛ i tɔvki. Na wei i paana lɛlv wahala tɔ, pu hɔ i ŋkpanɔvɔv.

6 Saalənaa kusəyana kukpatəlaa nyvɔv, na cɛcɛnaa nɔ́a kusəyi pa piya nyəŋ.

7 Təm kupantu u maki kumɛlɛməŋ. Uɛ isənaɣa kaloolaya ká maya yulɔ sɔsɔ?

8 Lɛlaa ná huɔki sɔ pa kuvɔv ká tɔ-weɣe nyvɛlɛn, na pá waa pa tɛma tɛna taa.

9 Wei i lɔki isayatu nti i təɣɔntələ lapu-i tɔ, i pɛɛkəyi sɔlvɔv kɛ. Ama wei i tɔsəyi-təyi i kuvɔɣɔtv taa tɔ i faki taapalaa.

10 Kalənav waasəyi yulɔ layatu kɛ, na pə kalɔ tipila naanwɔa ke kumɛlɛŋ tɔɔ.

11 Isayatu lapu ke isayav pɛɛkəyi. Ama tillu isayav ke paa pona-i.

12 Pə kɛla teu sɔ í sulina tɔylaya ŋka ka piya pə kpawa tɔ, na mpi n ká sulina kumɛlɛŋ ke saa wei i kumɛlɛntɔ kulaa tɔ.

13 Wei i lɛɛtəyi isayatu ke kupantu lonte tɔ, wahala kaa tɛ i təyaya taa.

14 Yooú caalvɔv weɛ kɛ isu akɔla tɔlvɔv. Kpa nyá ti, taa yele na kv kɔɔ.

15 Yulɔ wei i haaki tampana tɔ ke tasəkələ, na wei ilɛ í ha tasəkələ tɛ ke tampana tɔ. Tacaɔ taa kraakəna pa naalɛɣe.

16 Paa kumɛlɛŋ tóka liyitee sɔ kv yaki ləmayasɛ pu waasəyi-kv.

17 Ceu huləyi i sɔlvɔv ke tam kɛ. Lɔlvɔv tɔ tɛmlɛ ntɛ sɔ í səna wahala waatu.

18 Yulɔ wei i fɛina nyvɔv taa mayasəm tɔ, inɔ i saləyana nin na í mu i təɣɔntələ kəmlɛ.

19 Wei i sɔla yooú tɔ i sɔla isayatu kɛ, na wei ilɛ i hɔŋ i ti tɔ í polo wakəlvɔv taa.

20 Yulɔ isayav kaa na laŋhulɔmlɛ. Uena isayatu yɔɣɔtv nɔ́a hoti wahala taa.

21 Yulɔ wei i lulɔ kumɛlɛŋ tɔ laŋwakəllɛ taa kɛ i weɛ. Kpanɔv caa kaa pəsɔ na í yooú.

22 Laŋhulɔmlɛ kɛ kɔalɛ kupantɛ kɛ. Ama laŋwakəllɛ ná lakɔ na mɔwa taa wɔlɔ.

23 Isayav muɣi toko tɛɛ kuvɔv wei i ká hɛlasi-i tampana taa təyɔ.

24 Ləməyasəe we yulə layatu nəɣə təw kə. Uena kəmeleŋ nāa nyənəxi hatoo tətə tənaya.

25 Pəyaya kəmeleŋ wakələxi ka caa laŋle kə, na ká tɔ ka too kələlə ke nəyəsəe.

26 Pə fei sɪ n̄ pɛli kəmlə ke wei i təm ta sɪ tə. Yaa n̄ hə wei pa tɔyɔna tə i ŋkpaŋnyu ke i tampana tənɔy təw.

27 Wei i nyəmá i ti kpaɔ ke təyɔtəle tə, i kə nyəntə kə, na wei i ləməyasəle we təpamm tə, i kə yulə layatu.

28 Paa kəmeleŋ mayamaɣa sumna ku nəyəsəyənə ləməyasəe tɔ kə. Ye wei i sula i nəyɔ təw i kə layatu kə.

18

1 Wei i fakəna i mpaɔ tə i konyuləm tike ke i pɛkəxi. Uena í muɣi pááná na ləməyasəle nyəm tənə.

2 Kəmeleŋ laŋle u heəkəna layatu. Ama i mayamaɣa i hɔwɛe hulɔy ke i sɔlaa.

3 Ye isayatu í kəma, footuyu kəŋna, na tetelatətu nāa kəna fele.

4 Yulə kɔyɔtətu lumaa kə isu ləm səsəm. Uena ləməyasəe nāa wɛ isu ləw sɛel ləm mpi pə ŋmaaki tə.

5 Pə fei sɪ n̄ nya isayav isəle na n̄ pé tampana ke a tɔ.

6 Kəmeleŋ kɔyɔtətu taa sita yoo kə, na i nəyɔ taa təm kəŋna ŋkuma.

7 Kəmeleŋ kɔyɔtətu wakələxi-kuɣv, na tə kraa-kuɣv katəka nyəm.

8 Katayəsətənaa kɔyɔtətu wɛ kə isu konyuləy təyənaya, ŋka ka tiiki hatoo yulə hiluy taa tə.

9 Felentú na wakəllə pa kə yulə na i neu kə.

10 Tacaɔ hətə nté kəkentim toŋ nyəm. Siyisilu tɔxi kɔlɔy na í naaki nyɔy.

11 Toŋ tɔ n̄ nyənəxi i wɛnaw ke koluŋa icatə toŋ nyəntə kə, na í mayəsəxi sɪ pu kenti i təw.

12 Kalampaani pukina yulə ke təkpišile kə. Pə wɛe sɪ n̄ pasa nyá təxi na pásɔ nyá nyɔy kul.

13 Wei i cəw təm na í ta nuta-ti tə, i huləxi kəmeleŋtə kə, na i yeki na pá wonjiyi-i.

14 Yulə ləməyasəle waəsəxi-i kətəŋ taa kə. Ama ye i apalətu hoowa awe kraasi-ti?

15 Yulə wei i wɛ layatu tə i pɛkəxi nyəm kə, na ləməyasəe tɔ nāa kəŋ ŋkpaŋŋ ke nyəm təm taa.

16 Kucəw hav huləxi yulə ke mpaɔŋ paɣale kə, na pá yeki na í nyəŋ səsaa.

17 Sumaya leŋka í fei leŋka kələxi wula kə.

18 Pa mayəsəxi pile kə na pá heəsɪ yoo, na pá fayasɪ toŋtənaa.

19 Ye n̄ pəntəna nyá taapalv, i kɔtənav kəla katə ke koluŋa toŋ nyəŋka tusuy. Na ye í yoowa, mə kɔntuyv kəla katə ke kutuluy ŋku pa kaləsəna məŋkuuli toŋ nyəŋ tə ku taa sɔv.

20 Yulə nəyɔ kələləm ke i haki i hiluy taa.

21 Səm na weesuy pə wɛ nsəmle niŋ taa kə. Ye wei í sɔla yɔyətaya i ka tɔy ka kələləm.

22 Wei í hika alv, pəntv laŋle huləmaa kə. Pɛleɛ ke Tacaɔ lapa-i.

23 Konyəntv na yɔyətəyənə niŋ tekuyv kə. Uena toŋ tɔ nāa yɔyətəna toma.

24 Taapalaa wɛe na pá pukina təletə taa yaa. Ama taapalaa lələa wɛe na pá kəla teu ke neu.

19

1 Konyəntv wei i tənəxi tampana tə, i kəla teu ke yulə wei i yɔyətəxi isayatu na í kə kəmeleŋ tə.

2 Nyəm laŋuɔvɔ fei nɔɔɔɔ ke teu. Na wei i kpetiliɔi puluɔvɔ taa tɔ i pəntəyi ké.

3 Kɔmɛlɛntu sɔsəxi lɛlaa ke wahala taa. Uɛna pá muɔi Taca na pááná.

4 Liyitee tɔ taapalaa sɔsəxi ké. Uɛna konyɔntu nyáma náá lɔɔki-i.

5 Pɔpɔtu aseeta ləsɔvɔ ŋkraŋuɔvɔ na ku hɔm ké. Mpu tɔtɔɔ loollu kaa fiti saləka wei i muɔa-i tɔ.

6 Yalaa samaa puɔyisiyi yɔlvɔ wei i haana lotu kɔlvmtɔ tɔɔ, pa təna pa camna keɛ wei i haaki kɔcɔɔŋ tɔ.

7 Konyɔntu newaa luɔyú ná luki-i ké. Mpu tɔtɔɔ i taapalaa ná lɔɔki-i. I caa-we u naa-we.

8 Wei i sɔɔla nyuɔvɔ taa maɔasəm tɔ i sɔɔla i tɔyi, wei i tɔka layatu tɔ i laŋle huləmɔyi ké.

9 Pɔpɔtu aseeta ləsɔvɔ ŋkraŋuɔvɔ na ku hɔm ké. Uɛna kaloolaya tɔ náá le.

10 Pə ta muɔa si pá caɔana kɔmɛlɛŋ ke teu. Mpu tɔtɔɔ pə ta tu muɔa si yom i ŋmakəli awulaa.

11 Yɔlvɔ wei i pɛɛkəyi si í cəkəna tɔ u muɔi pááná ke lɔŋ. Pəyele i sɔɔki isayatu nti lɛlaa laki-i tɔɔ na pá kɔsəxi i nyuɔvɔ.

12 Wulavɔ pááná we ké isu tɔɔɔɔɔɔ nyuɔvɔ tɔ. Uɛna i kɔpantu weɛ isu aŋkɔɔɔ kpaakɔvɔ nyutu tɔ.

13 Pəyaya kɔmɛlɛŋ ké wahala ke ka caa ké. Uɛna alvɔ tɔm tɔ náá weɛ isu tɔvɔ lɔm tɔsɔyɔ kutamsa tɔ.

14 Nyá caa səkəna na í yelina-ŋ wɛnav na tɔyaya. Ama Isə haakəna alvɔ wei i wɛna ləmaɔasəɛ tɔ.

1.

15 Felentú tɔyɔna yɔlvɔ ke tapayɔŋ. Pəyele hatəŋmuɔlvɔ u naaki tɔɔɔnaya.

16 Wei i tɔkəyi kɔsəsutɔ tɔ i weesuyɔ ke i kentiɔi. Uɛna wei u fenjiyi i tɔntɛ tɔɔ tɔ ílé í sí.

17 Wei i wɛna konyɔntu pətɔtɔɛ tɔ, pə weɛ isu Isə ké i kəntaa, i ká feli-i i kɔpantu ntəyi.

18 Kɔpɔli nyá pəyaya ke saa wei n tɛɛlɔyi si kaa la teu tɔ. Ama taa tɛɛsɔi mpələ na í kv-ke.

19 Wei i pááná tɛɛsɔi mpələ tɔ, i muɔa pá peli-i kəmle ké. Ye n tu yela-i mɔpɔyú lapvɔ, n sɔsə-i tɔŋ ké si í lɛli.

20 Nu layatu tasɔvɔ na í mu sɛɛsɔvɔ. Uɛna í pəsi ləmaɔasəɛ tɔ.

21 Yɔlvɔ tɔyi təma paɔale pɛɛ ké. Ama Taca luɔyú nyəntu lakəna.

22 Mpi pa caana yɔlvɔ tɔɔɔɔ i kɔpantu lapvɔ. Konyɔntu kəla teu ke pɔpɔtu.

23 Taca nyamnav haaki weesuyɔ ké, na yɔlvɔ həntəyi ahoɔ na i haɔanaya wahala u kəŋ.

24 Felentú sɔsəxi i niŋ ke nyənaya taa. Ama u pəsəxi si í kpaasi-i i nɔɔɔ taa.

25 Ye pa mapa wonjlu, kɔmɛlɛŋ ná maɔasəxi ku nyuɔvɔ taa ké. Ye pa kaləna yɔlvɔ layatu i pəsəxi nyəntu ké.

26 Pəyaya ŋka ka wakəlɔyi ka caa, na ká tɔɔɔni ka too tɔ, ka ké pəyaya ŋka ka tɔyi fɛɛɛ tɔɔ.

27 Ma pəyalvɔ, yeɛ sɛɛsɔvɔ ŋku ku hatələna-ŋ nyəm tɔm tɔɔɔ nuu.

28 Aseeta tɔvɔ wei i ke kpetɛ tɔ, i wonjiyi tampana təŋuɔvɔ ké, na asaya náá nyuləyi isayatu lapvɔ.

29 Wonjlaa tɔɔ ké ŋkraŋuɔvɔ hɔm weɛ, na ŋkuma náá weɛ kɔmɛlɛŋ siyile tɔɔ.

20

1 Solum susayi yulu ke kalampaani ké. Ilena solum ton nyam náá susi-i yooou taa. Lamayasae fei tu haakana i tayi pa taa.

2 Wulau páána we ké isu tǎlaya nyusuyu, wei i kraasa-ye i ká si.

3 Yooou selu wena teeli ké, kumelen tike kanna nyuyu ke pa taa.

4 Hátó wei i lapa hatǎmulǎm ke toomaya taa tǎ, u kǎn puluyu salan waatu.

5 Yulu huwee we poolun ké isu lum seelaa ke tetu tee. Lamayasae tu tike pásayana a lasuyu.

6 Yǎlaa tuutuuma san na pa ti si, lelǎa í la-weye naani. Ama pa we kate si n hiki naani tu na tampana.

7 Tampana tǎnlu wei i tǎn teu tǎ, i waali piya nyǎn lapa lelen ké.

8 Wulau í caya tǎm huub, i naaki isayatu ke kpakpa ké.

9 Nǎyǎn u pásayi na í yǎyǎti i taa si i ta pǎnti. Yaa i lu kǎpǎntuyu pa taa.

10 Yun mayasǎlaya yaa tǎyalǎn nyǎnka nka ka ta siyisi tǎ, Tacaá nyǎnǎyi-keye acaalǎtu ké.

11 Apalu pásaya yaasi taa ké pa naakana si, ka tǎnte ká siyisi na tǎ wee teu.

12 Nkpaǎnyu nku pa nukana, na isǎle nte pa naakana tǎ, Tacaá lapana pa naale.

13 Taa nyuli tom, pa taa kǎo na n pási kǎnyǎntu. Ye n caa si n tǎyǎ na n haya caya na nyá ise.

14 Yampayati nǎyǎ taa na pa tusa-m ké. I luki kpeena lena í kpasayi amǎkǎn.

15 Wula na pee nna a peekuyu we kate tǎ pa tǎolaa ké tǎhǎ. Ama yǎlaa lamayasae nyǎma hikuyu wenna kate.

16 Ye nǎyǎn san na si muulu í tǎyǎ-n kǎmle, mu sanlu capa ke tǎluma ke n ta nyi muulu tǎ pa tǎo.

17 Nmǎlǎm tǎyǎnaya we lelen ke teu ké. Pa keesayi lena ká pási isu pǎtuwee ke nǎyǎ taa.

18 Layatu tasuyu tǎo ké yulu pásayi na í la tǎma. Ye n caa n tee yooou, caya na n mayasi teu.

19 Katayasǎtu kuliyi tǎm kǎnmesǎtu tǎo ké. Cǎo yǎlaa mpa pa yǎyǎtyi katatǎlaya tǎ.

20 Ye wei i tǎú i too yaa i caa, i weesuyu ten ké isu sǎkpetuyu taa kǎkǎ.

21 Wei i paala wena ke holoholo ke tanan tee tǎ, pa kaa teesana-wǎyi kǎpantu ke kooluyu.

22 Taa tǎ si n leetayi isayatu. Tǎ Tacaá ke naani i ká waasi-n.

23 Tacaá luyu fei mayasǎlaya isayaa. I caa sanǎya wei i ta tǎn tǎ.

24 Yulu u pásayi na í nyi i mpaav. Tacaá feñiyina i weesuyu tǎo.

25 Isu yulu sukuyu nǎyǎ ke ísǎ si i ká la pulu, na í ta mayasǎta si i ká pási yaa i kaa pási tǎ, pa ké asola ké.

26 Wulau lamayasae tu cekǎyana asayaa ké, na í lasayi-we na í hǎn pa nkpǎn na pǎtǎtǎle fei.

27 Yulu lamayasǎle nte kǎkǎ nka Tacaá tǎwa yulu taa si ká naaki hatoo i lotu taa tǎ.

28 Kǎpantu na tampana kentiñina wulau. Kǎpantu ke i tǎkǎna i kawulaya kumte.

29 Tǎnyu taa alaafǎya kusǎyana ifepile nyuyu, na nyǎsi kuhulumasi náá kusí kǎkpatǎn nyǎnkǎ.

30 Yulu wei I luki kawalaya tǎ pa kǎole nté hiñ, lena mapu náá tu yulu ke lamayasae.

21

1 Wulaw we Tacaa ninj taa ké na Tacaa lakəna-ı isəna ı səɔlaa tɔ. Isu lɔm kpenjuɣu pɔɣɔ taa tɔ.

2 Yulɔ kulapələ təna siyisa ınəyi. Ama Tacaa maɣasəɣəna paa wei ı lotu.

3 Tampana tənɣu na kusiyisim lapu ke Tacaa caaki, na pə kəli kɔtasi.

4 Kalampaani na təhəm nté asayaa kulapələ, na mpɔ ını pə kəna isayatu.

5 Pə tɔləɣəna yulɔ latu wei ı wəna nyɣu taa maɣasəm tɔɣɔ. Ama petepete tu ná tənna lanɣu ké.

6 Wənaɔ mpi yulɔ puɣusaa na í hiki tɔ pə wə kpete ké. Pu leeliyi, pácɔ pə kɔɣna səm.

7 Asayaa mɔsɔɣ pukina-wɛɣe təlete taa ké. Mpi tɔ, pa luɣu fɛi tampana tənɣu.

8 Yulɔ isayau mpaau kɔɣlaa ké. ɪlena kɔpama nyəɣku náa siyisaa.

9 Pə kəla teu si yulɔ í hanti cokiya taa, na mpi í na alɔ tɔm tu paa kaa nanj taa tɔ.

10 Isayatu lapu ke yulɔ isayau pɛəkəyi, paa ı taapalu maɣamaya ı huləyi ı lɛɣe suulu.

11 Kalampaani tu ɣkpaɣu həm taa ké kumelenj ná hikiyina ləmaɣasɛɛ, na ləmaɣasɛɛ tu náa waa sɛɣesɔɣu ɣku ı nukı tɔ kɔ taa.

12 Tampana tu Iso fenjiyi pə təna mpi pə laki asayaa tɛɛsı taa tɔɣɔ, na í tusiyi-wɛɣe wakəluɣu taa.

13 Ye konyəntu wiiki na nɔɣɔlu təkəyi ı ɣkpaɣ, pɔntu ká kəɔ na í wiiki nɔɣɔlu kaa cɔ-ı.

14 Mukayateɛ kucɔɔ ke pa heesəɣəna pááná, na ɣmɛsəu kucɔɔ náa heesı yoou sɔsɔɔ.

15 Yulɔpanj lanjɛ heəkəna tampana tənɣu ké. ɪlena pə wakəli isayalataa.

16 Yulɔ wei ı yeki ləmaɣasɛɛ mpaau tɔ, sətaa kpekəle taa ké ı ká heesı.

17 Wei ı səɔla ı maɣamaya ı lelenj nuw tɔ ı wə lanɣu taa ké, na wei ı səɔla sulm na nim tɔɣu tɔ ı kaa wəna liɣitee ke səsəm.

18 Mpa paa tənj Iso na pa taa tɔ, na kiinj kisilaa pa təkı wahala wei tampana tənlaa na kɔpama kaa ná tɔɣɔ.

19 Pə kəla teu si yulɔ í caya nyutu taa, na mpi í na alɔ tɔm tu na pááná kusulu paa caya tɔ.

20 Layatu ɣmɛsəyi wontu kɔpantu ke ı tɛɣe. Ama kumelenj ná təkı pə təna.

21 Wei ı pɛəkəyi siyisuyu na kɔpantu lapu tɔ, ı wəna weesuyu na ı tənɣı tampana na ı nyɣu kulaa.

22 Ləmaɣasɛɛ tu sɔuki yoolaa taa yoolaa ıcatɛ taa ké, na í yəkı mpi pɛɛ paa wəna naani tɔ.

23 Wei ı fenjiyi ı kuyɔɣɔtutu tɔ, ı cələyi ı ti na wahalanaa ké.

24 Kalampaani tu na isətoosile tu wonjiyi pə tənaya, na isəcau naaki ı yaasi təna taa.

25 Felentú lanɣı ı konyuləm ılena í si. Mpi tɔ, ı caaki təmlɛ lapu na ı ninj.

26 Paa kuyaku ɣku lɛlaa ná paasəɣəna pa tɔɣəntələnaa nyəm nyulɣu. Ama siyisilu ná haakəna luɣu kulɔmɣu ké.

27 Asayaa kohaajj ké acaalətu ké. ɪlena pə tu kələna saa wei pa haakəna huwɛɛ asayɛɛ tɔ.

28 Pəpətu aseeta tu ká si ké. Ama yulɔ wei ı nukı tɔ, ı lɛ ı ká yɔɣɔtəyi tam ké.

29 Yulɔ isayau ná nyəɣsəyi ı isəntaa ké. ɪlena tampana tənɣu náa sɛɛsa isələ.

30 Yulɔ nyəm na ı layatu na ı ləmaɣasɛɛ ta ha-ı mpaau si ı kisi Tacaa luɣu nyəntu.

31 Pa kɛɛləyi yoolaa kpaɣanəj ke yoou wule yaa. Ama Tacaa haakəna akaitu.

22

¹ Pə kəla teu si nyá hətə í yaa, na mpi n ká wɛɛna wɛnaɔ sɔsɔɔm tɔ, pɛɛɛɛ kəla wula na liyitee nyəgətə ke teu.

² Liyitee tɔ na kɔnyəntɔ pa wɛ kɔlɔm kɛ. Tacaɔ ŋmana pa tənə.

³ Nyɔɔy taa maɣasəm tɔ loosiyi wahala ke poolɔŋ, ɔlena í ŋmɛli. Ama kɔmɛɛmənŋ ná lakɪ awusa, ɔlena pə nuɪki-wɛ.

⁴ Ye yulɔ pasəxi ɪ tɪ na í nyənŋa Tacaɔ, pə kasəyaya nté wɛnaɔ na teeli na weesuyɔ.

⁵ Sɔwa na katɔsi pə wɛ yulɔ ɪsəyau mpaɔw taa kɛ. Ye wei í sɔɔla ɪ tɪ pə wɛɛ si í ɔɔɔ-kɔ.

⁶ Hólóyí pəyaya ke mpaɔw ŋku kaa tənŋ tɔ. Paa ka kɔma na ká kpatəli ka kaa yeɛ-kɔ.

⁷ Liyitee tɔ ŋmakələyɪ kɔnyəntɔnaa kɛ. ɔlena kəntələa ná pəsi mpa pa kəntəyɪ-wɛ tɔ pa yoma.

⁸ Wei í tuuwa mpi pə ta siyisi tɔ, wahala ke ɪ kɔŋ. Na ɪ pááná kpatóyú ká saali yem.

⁹ Pɪ tənŋsi kɔpantɔ latɔ ke nɔɔsi kɔpənŋsi kɛ. Mpi tɔ, ɪ haaki kɔnyəntɔ ke ɪ təgənaya.

¹⁰ Təgənɪ wɔŋlu, ɔlena yooɔ tɛ, na həm na kɔtɔyɔ su tənaya.

¹¹ Yulɔ í sɔɔla wei ɪ lotu taa wɛ tənənŋ, na í yəgətəyɪ pɛɛɛɛ tɔm tɔ, wulaw nté pɔntɔ taapalɔ.

¹² Tacaɔ kentiɣi nyəm tɔɔ kɛ, na í liyitiyɪ asayaa kɔyɔgətɔtɔ.

¹³ Felentú kɔyɔgətɔtɔ nté si: Təgələyɔ wɛ awalɪ. Ká taa kɔɔ na ká kɔ-m hapələ tɔɔ.

¹⁴ Alɔ tɛtɛlatɔ kɔyɔgətɔtɔ kɛ púyú lumanŋ nyəŋkɔ kɛ. Tacaɔ ləwa wei tɔ pɔntɔ hotiyina kɔ taa.

¹⁵ Kpənɔyɔ nyənə pəyaya taa. ɔlɛ sɛyɛsuyɔ tipiləyɔ ká waasəna-ke.

¹⁶ Ye n muɣuliyɪ kɔnyəntɔ n waasəyɪ-ɪ kɛ, na wei ɪ haaki tɔŋ tɔ tɔ, ɪ təxi ɪ susəxi kɔnyəŋ.

Laakali təmnaa waani waani

¹⁷ Ke ŋkpənŋ na n̄ ni ləmaɣasɛɛ nyámə təm, na n̄ tókɪ ma nyəm ke nyá taa.

¹⁸ Mpi tɔ, pə wɛ teu si n̄ tókɪ-təxi nyá taa na tɛ wɛɛ nyá nɔyɔ taa.

¹⁹ Na pécó n̄ tó Tacaɔ ke naani, ɔlɛ maa sɛyɛsi nyá maɣamaɣa ke saŋa.

²⁰ Ma tasa-ŋ laɣatɔ na ləmaɣasɛɛ təm ɪsu hiu na naanɔwa,

²¹ si pə sɛyɛsi-ŋ təm naani nyəntɔ na tampana nyəntɔ, na n̄ ɔ tampana ke wei ɪ tila-ŋ tɔ.

²² Taa lɛɛki kɔnyəntɔ ke ɪ ɪcəntɔ tɔɔ. Pécó taa muɣuli wahala tɔ ke təhɔɔɛ.

²³ Pə taya pɔɔɔ, Tacaɔ ká sɛɛna pa tɔɔ na í ləsi mpa pa lɛka-wɛ tɔ pa weesinŋ.

²⁴ Taa puki pááná tɔ tɛ, pécó nyá na mɔsɔŋtɔ í taa tɔ.

²⁵ Pə taa kɔɔ na n̄ kɛɛna-wɛ na pá pəsi-ŋ ɪsu katóka.

²⁶ Taa suɔ mpa pa sukɪ nɔɔsi ke yem, yaa pa muɣi lɛlaa kəma tɔ pa taa.

²⁷ Ye n̄ feina si n̄ feli, paa kɔsi-ŋ na pá kpaxa nyá kɔhəntɔyɔ maɣamaɣa.

²⁸ Taa tuusi tɛtɔ tɔŋa kɔpənaya ŋka nyá caanaa suwa tɔ.

²⁹ Awulaa kinŋ ke wei ɪ nyámá ɪ təmɛ lapɔ ke teu tɔ ɪ cakɪ, ɪ cakɪ kpai nyámə kinŋ.

23

¹ Ye n ɔyaya yulɔ sɔsɔ mɔtɔ nyənaya tɛɛ, paasəna təgənaya ŋke na n̄ lá laakali.

² Ye n kəla hiluyɔ, ŋmusɪ-kɔ.

³ Taa nyani i tɔɔɔnaɔa kɔpaŋka teu na ń kəli ntaɔama lipu, ntanyi sɛm kɛ.

⁴ Taa kuyi nyá tɔyi yem na ń pɛɛkɛyi wɛnaɔ, yeɛ pə tɔm huɔɔ.

⁵ Liyitee mɔkɛyi kɛ, n ta tu hikita caɔale si, ń na-yeɛɛ nau maɔamaɔa. Pə nɔɔsəna kɛ isu a wɛna keŋ isu hɛkəle na á kɔlɔyi na á tɛɛki pooluŋ.

⁶ Nyá na lɛɛtu í taa kaa. Taa tu nyuli i tɔɔɔnaɔa kɔpaŋka.

⁷ Mpi tɔ, i taa fei isu n naakuyi-i mpu tɔ. I yaa-ŋ kɛ si: Kɔɔ na ń tɔɔɔ yoo. Páɔɔ ye n suwa i taa, ile sɛɛsi.

⁸ Ye n kɔma ń cɛkəna mpu n ká tɔ i tɔɔɔnaɔa ŋkɛɛ. Ile nyá tɔm kɔpantu yɔɔtɔyɔ mɔla yem kɛɛ.

⁹ Taa heeli kɔmɛɛŋ ke tɔm, kɔ kaa nyi tɔ ləmaɔasɛɛ.

¹⁰ Taa tuusi tetu toosi kɔpansi. Pəyele taa suɔ suluwaa tetu taa.

¹¹ Pa wɛna tɔɔ sɛɛnɔ tɔŋtɔ kɛ. In i ká huɔnana-ŋ na pa nɔɔɔ.

¹² Mu nti pa sɛɛsɛyi-ŋ tɔ na ń nu nyəm tɔm.

¹³ Taa kisi nyá pəɔaɔa ke sɛɛsɔyɔ, tipilaya u kuyi-kɛ.

¹⁴ Ye n casa-kɛɛ tipilaya, ka weesuyi ke n yakɔ atɛtɛle taa.

Cɛɛɛ layatu tasuyi ke i pəyalɔ

¹⁵ Ma pəyalɔ, ye n wɛna ləmaɔasɛɛ, ma lanɛ ká huɔmɔ kɛ.

¹⁶ Ye n tɔŋɔyi tampana ke nyá kuyɔɔtɔtu taa ma taa hɛɛwaya.

¹⁷ Taa nyuli asaya ke pa pəɔɔ. Ama nyanɔna Taca ke tam.

¹⁸ Waatu inɔyi nyá lanɛ ká huɔlɔmɔna mpi pu maɔana-ŋ tɔ. Ile nyá tɛɛlɔyɔ kaa saali yem.

¹⁹ Ma pəyalɔ, nyáá ke ŋkpaŋ na ń wɛɛna ləmaɔasɛɛ na ń tɔŋ mpaau kusiyisuyi.

²⁰ Nyá na sɔlɔnyɔɔlaa na lulutunaa í taa kaa.

²¹ Pə taya pulɔ, sɔlɔnyɔɔlɔ na lulutu pa tɛɛsɔɔna kɔnyɔŋ kɛ. Ilena felentunaa náá tɛɛsəna pəɛka suuu.

²² Niina nyá caa, un i lɔlɔna-ŋ. Taa lɔ nyá too ke waatu wei i kpatɛlaa tɔ.

²³ Tɔŋɔyi tampana, na ń wɛɛna ləmaɔasɛɛ, na ń tɔkɛyi sɛɛsɔyɔ, na ń wɛɛna layatu. Taa wakəli pə taa pulɔ.

²⁴ Tampana tɔŋɔ caa yɔɔlɔyi kɛ. Wei i lɔla ləmaɔasɛɛ tu tɔ i lanɛ ká huɔmɔ kɛ.

²⁵ Nyá too na nyá caa pa lanɔ í huɔmɔ. Alɔ wei i lɔla-ŋ tɔ í yɔɔli.

²⁶ Ma pəyalɔ la-m naani na ń tɔŋ ma ikpatɛ.

²⁷ Mpi tɔ, alɔ yeɛyele tu na lɛlɔ alɔ pa wɛ asola kɛ isu lumanɔ púyú. Yaa lɔkɔ sɔsɔ wei i nɔɔɔ ta wali tɔ.

²⁸ Pa papəyi apalaa ke isu ŋmulaa. Na pá sɔsɔyi yɔlaa ke asaya tɔɔ.

Sɔlɔnyɔɔlɔ tɔm

²⁹ Awe isɛ sɛɛna təkai, na í yooki tam na í kalɔyi təkɛkɛkɛ, na í wɛna hiŋnaa na pə feina huwɛɛ, na pá laki-i waiyɔ?

³⁰ Wei i nyɔkɔ sɔlɔm ke kutamsa na í pɛɛkɛyi sɔlɔm tɔŋ nyəm situyɔ tɔɔɔ.

³¹ Taa nyani sɔlɔm teu ke pə sɛɛv atɔŋkpa taa, na pá wasɔyi na pə tɛɛv fei kate ke luyi tɛɛ tɔ.

³² Ama pu tɛɛsəna-ŋ nyasuyi kɛ isu tɔm, na pá yaya-ŋ isu paasəɛ.

³³ N ká naaki tɔm ke yem yem kɛ isu toose na nyá ləmaɔasɛɛ na nyá kuyɔɔtɔtu hɔlɔ yem.

³⁴ Na pá wɛɛ-ŋ isu tenku taa kɛ n wɛ kɔpɔlɔyɔ nyuyɔ taa, na pə fiisiyi-ŋ.

³⁵ Halɔ n ká yɔɔtɔ si: Pa mapə-m na pə kɔ-m pə ta wɔ-m. Páɔɔ ma ta tu nau. Ile pə cɛ ma tɔɔ na má tasa atɔŋkpa.

24

Lamayasɛɛ tɔ na isayav pa tɔm

- 1 Taa nyuli asayaa. Pɔyele taa sɔɔli si n wɛɛ pa kinj.
 2 Wakɔlvɔ tɔm ke pa mayasayɪ, na pa nɔɔsi yɔɔtɔyɪ isayatu tɔm.
 3 Nyɛm ke pa sukana tɔyaya kite, na pɔ nma-ke na lamayasɛɛ.
 4 Layatu ke yulɔ suuliyina i kutuluɲ ke liyitee wontu na kɔpantu.
 5 Yulɔ lamayasɛɛ tɔ wɛna toɲ kɛ, na nyɛntɔ nɔ́a sɔɔsɔyɪ kpelikpeka.
 6 Mpi tɔ, nyɔyɔ taa mayasɛm ke n ka yooana yoo. Ilena layatu tasɔlaa payale
 waasayɪ-wɛyɛ sɔsɔm.
 7 Nyɛm tɔm tɛɛwa kɔmɛlɛɲ kɛ, kɔ kaa kuli nɔɔɔ ke tɔhɔle taa.
 8 Wei i tɔyɪ isayatu pɔle tɔ, i pɔsɔyɪ acilayatu tɔ kɛ.
 9 Kɔmɛlɛtɔm mayasɔyɔ kɛ isayatu kɛ, na yɔlaa u caa wei i paana lɛlaa tɔ.
 10 Ye n lɔ apalɔtɔ ke lanwakɔllɛ kuyaku wule, nyɔ́ toɲ ke lanwakɔllɛ kɛ.
 11 Waasi mpa lɛlaa hɔɲ na pɔ pukina tɔkɔle tɔ, lɔ na pɔ taa ku-wɛ.
 12 Ye n tɔma si n ta cɛkɔna, Isɔ nɔ́ nyɛmá pɔ tɔna. I fenjiyi kɛ na í felɔyɪ paa wei
 isu i lapa tɔ.
 13 Ma pɔyalɔ tɔyɔ tun, i wɛ teu kɛ. Sɛtaya ká wɛɛ lelen ke nyɔ́ nɔɔɔ taa.
 14 Mpu tɔtɔyɔ lamayasɛɛ ká waasi-ɲ. Ye n tɔka-yɛ, nyɔ́ lanɲɛ ká hulɔmɪ. Iɛ nyɔ́
 tɛɛlvɔ kaa saali yem.
 15 Taa lɛɛkana acilayatu ke siyisilu tɔyaya. Pɔcɔ́ taa yele na í na-ɲ i tɛɛayale.
 16 Paa siyisilu ká hoti tɔm naatosompɔɔlaya i kɔlɔyɪ kɛ. Ama asayaa ná
 canɔyɪ wahalanaa taa kɛ.
 17 Nyɔ́ kolontu í hotaa taa wonɲ. Pɔyele ye i cɛɲlɔyɪ taa yɔɔli.
 18 Tacaɔ taa ká kraana-ɲ na í yele nyɔ́ kolontunaa ɲkraɲyɔyɔ hɔm.
 19 Nyɔ́ taa í taa kraana asayaa. Pɔyele taa nyuli-wɛ.
 20 Pa kaa waa pulɔyɔ cele, pa kɔɲ saalɔyɔ kɛ isu fɛtɔla tenyɔyɔ tɔ.
 21 Ma pɔyalɔ, nyana Tacaɔ, na wulav, taa kpɛntɔna mpa pa lɔki pɔ tɔnaya
 layasɔyɔ tɔ.
 22 Pa wakɔlvɔ ká kɔɔ kɛ tɔlɛv, nɔɔɔlvɔ kaa nyɪ wahala wei Isɔ na wulav paa
 tu-wɛ tɔ.

Lamayasɛɛ nyɔ́ma layatu tasɔyɔ lempi

- 23 Nti lamayasɛɛ nyɔ́ma tasa yɔɔtɔyɔyɔ tɔyɔle si: Pɔ fɛi si ma nyɛma-i í wɛɛ huɔle
 taa.
 24 Ye huɔlvɔ hawa tasɛkɔle tɔ ke tampana, yɔlaa tɔna taa kraana-i kɛ na pɔ tɔɲsi-i
 mpusi.
 25 Mpa pa hɔɲ tasɛkɔle tɔ ɲkraɲyɔyɔ tɔ. Pɔ cakɔna-wɛyɛ teu kɛ na paa wei í
 sɛɛki-wɛ.
 26 Yulɔ tɔɲyɔ tampana na í cɔ́ tɔm tɔ, mpu pɔ hulɔyɔna taapalle kɔpante.
 27 Taa hulina tɔyaya wɛnɔv na n fɛina tawa, yaa mpi n ká tɔyɔna tɔ.
 28 Taa kalɔna nyɔ́ tɔyɔntɔle ke yem, n caa si n loolina nyɔ́ nɔɔɔ na?
 29 Taa tɔ si: Isɔna i lapa-m tɔyɔ maa lapi-i. Maa lɛɛti paa wei kɛ isɔna i lapa tɔ.

Yulɔ wei i kɛ felentú tɔ i tɔm

- 30 Ḿpɔyɔ kɔyaku nakɔli, ma tɔɲna felentú wei i fɛina lamayasɛɛ tɔ, i tun taale
 kinj.
 31 Sɔwa na nyutu isayatu pɔ nyalɔna. Halɪ i kolunɲ pɛɛ nyɔ́ɲka ná tima.
 32 Ilena má nyɔ́ni mpi ma ná mpu tɔ, na má mayasi pɔ tɔm ke ma taa na pɔ
 sɛyɛsi-m.
 33 Nyɔ́ si n ká tɔɔli nyɔ́ ti, na n tɔ nyɔ́ niɲ ke nyɔ́ nyɔyɔ, na n too pɛcɔ na n hɛɛsi.

34 Waatu iní konyon ká ta-ŋ melememe, na wahala tutu-ŋ isu yoolu na i wontu.

25

1 Salomɔŋ atuwa lenna nna Yuta wulav Isekiyasí yalaa kpeyelaa tɔxɔɔ.

Atuwa lenna

2 Mpi pə tɔyɪ Iso ké teeli tɔxɔɔle timpɪ i laki ŋmesav tɔ, na mpi pə tɔyɪ awulaa ke teeli tɔxɔɔle timpɪ pa pɛɛkayi si, pá ɛɛkəna kɔŋmesam tɔ.

3 Isu isɔtɔnyɔv kɔlaa na tetu lim tɔ, ɱpɔ́yó awulaa lamayasɛ wɛɛ.

4 Ye pa taɣana liyitee nyɔxɔɔlvɔv, koolu luki-kuyɔv pulɔv kɔpam ké.

5 Mpu tɔtɔxɔ ye pa tɔxɔna yalaa asayaa mpa pa wɛ wulav kin tɔ, i tɔŋayi siyisuyɔv ké na i kawulaya yóo tɔŋ.

6 Taa hɔ nyá tɔyɪ wulav kin. Pəyele taa ɔayɔ sɔsɔ nɔxɔɔv i tɛɔayale.

7 Pə kəla teu si pá kpaasi-ŋ tɔmle sɔsɔɔle taa, na mpi paa tisi-ŋ na sɔsɔ nɔxɔɔv i ɔayɔ tɔ.

8 Taa hulina nyá tɔxɔntɔle ke nɔnɔxɔ yaav. Pə taa kɔɔ na íle í kɔvɪ nyá tɔɔ, de isənaya n ká la?

9 Ye nyá na nɔxɔɔv í wɛna tɔm, í taɣani-tɔyɪ má taa mə tike. Taa kuli lelv kɔheelitɔv kɔŋmesatɔv tɔɔ.

10 Ntanyi i ká nu-ti na í kaləna-ŋ, na pə tɔv-ŋ fɛɛle tam nyəntɛ taa, na pə kó nyá nyɔvɔv.

11 Tɔm nti pa yɔxɔta teu tɔ, tə wɛ ké isu wɔla wontuyɔv ŋku pa kɔwa liyitee nyɔxɔtɔv tɔ.

12 Ye lamayasɛ tɔ kaləxəna yɔlv na í nukɪ, pə teu wɛ ké isu wɔla kukuule yaa wɔla lulɔvɔv.

13 Isəna lɔm kɔniyitim heesayi yɔlv laŋle ke hanaya waatu tɔ, mpu tɔtɔxɔ tɔm kɔntɔ wei pa tɔ naani tɔ i heesayi i sɔsɔ laŋle.

14 Wei i kpaalayi kɔhav tɔm na í tá ha-kv tɔ, i wɛ isu tev piluyɔv na heelim yasɪ-kv tɔxɔ.

15 Suulu tɔ pəsayi na í layasi wulav huwɛɛ. Mpu tɔtɔxɔ tɔm lelen nyəntɔ pəsayi na tá yɔkɪ tɔŋ.

16 Ye n hika tɔŋ, taa suli tɔxɔv, nyá taa ká kpa na ń tɔ-i.

17 Taa puki kɔtamsa ké nyá taapalv té, pə taa kɔɔ na í nyɔxɔsi-ŋ na i taa kpana-ŋ.

18 Wei í ləsayi aseeta pɔpɔtɔ nyəŋ ke i tɔxɔntɔle tɔɔ tɔ, i kuyɪ yɔlv tɔtɔxɔv isu akaluyɔv yaa layate yaa nyəmlɛ.

19 Si ń la tetelatɔv ke naani ké laŋwakəlle wule tɔ, pə wɛ asola ké isu n təkəna kete kɔpəlle, yaa n tɔŋ tate.

20 Si ń yoo laŋwakəlle tɔv ke yontu tɔ, pə wɛ kɔmɛlentɔv ké isu n leɛkuyɔv i toko ke watɔ waatu, yaa n liisuyɔv laamii ke i hiŋ taa tɔ.

21 Ye nyɔxɔsi i kpa nyá kolontu ha-i na í tɔxɔ. Yaa lɔkɔtɔ wɛna-i ha-i lɔm na í nyɔɔ.

22 Pə taɣa pulɔ, n lakuyɔv mpu tɔ, pə wɛ ké isu mamala ke n pələyɪ i nyɔvɔv taa. Pəɔ́ Tacaa ká leeti-ŋ nyá kɔpantɔv.

23 Isəna ilim ntɔxɔŋ heelim kəŋna tev tɔ. ɱpɔ́yó yɔxɔtaya katatəlaya kusayi lelaa pááná.

24 Pə kəla teu si yɔlv í hantɪ cokiya taa, na mpi í na alv tɔmtɔv paa kaa nan tɔ.

25 Isəna lɔm kɔniyitim kuyɪ lɔkɔtɔv tɔ, mpu tɔtɔxɔ tɔm kɔpantɔv nti tə luna tetu poolɔŋ tɔ tə wɛɛ.

26 Isəna hite lɔm ɔuyɔtəyɪ na pə wakəli sɛɛlv tɔ, ɱpɔ́yó isayav wakəlayɪ siyisilu.

27 Pə fɛi teu si ń tɔxɔ tɔŋ ke sɔsɔm, yaa ń pɛɛkɪ teeli ke katatəlaya.

28 Icate nte tã feina koluŋa tã, tã we kã isu yulu wei i ta nyi i ti kpaɔ tã.

26

Komeleməŋ tɔm

1 Isu wɔlaya ta muna yoluma, na tɛv na ku tɔmpɛɛ ta muna lɔŋle kumtv waatu tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ komeleməŋ ta muna pã tu-kuyɔ teeli.

2 Na isu sumpɔɔɔw na kenkehilaya pa cɔɔkuyɔ isɔtaa tɔ, mɔbɔyɔ mpusi wei i ta ke nɔyɔlu nyəŋ tɔ u kpaaki-i.

3 Kpaɔanɔ ke pa tɔyi kpaasi na pã casa kpaŋaya ke tipila. Ilena pã natayɔ komeleməŋ siyile taa kã kpatəŋ.

4 Taa keena komeleməŋ kuɔɔɔtɔ, pã taa kɔɔ na nyã maɔamaya ŋ nɔyəsana-kv.

5 Ama cɔ-kv isu kv wev tɔ, pã taa kɔɔ na kó nyəni kv tɔyi lamayasɛɛ tɔ.

6 Wei i tiliyina komeleməŋ ke tɔm tɔ, i maɔamaya i nɔɔhɛ ke i setayɔ na i tɔyi i tɔyi wahalanaa sɔsaa taa.

7 Isu pã kuyutuyɔ kaakalaya ke isəna tɔ, mɔbɔyɔ komeleməŋ ituule wɛɛ.

8 Wei i saŋ komeleməŋ tɔ, i wɛ kã isu wei i tamsayɔ pəntɔluyɔ na pələ tɔ.

9 Isu solɔnyɔɔlu u nyəŋ saa wei sɔule sɔpa i niŋ taa tɔ, mɔbɔyɔ komeleməŋ ituule cekənan wɛ katɛ.

10 Təmlɛ nyɔyɔ tɔ wei i kpaakayɔ komeleməŋ tɛɛlaa ke i təmlɛ taa tɔ, i wakələyɔ i təmlɛ nyəma tənaya.

11 Isu haɔa məluyɔ ka tɔtɔ tɔyɔ tɔ, mɔbɔyɔ komeleməŋ leləyɔ kv komeleməŋ.

12 Komeleməŋ lapa sana na wei i saŋ i ti na i layatɔ na i feina-ti tɔ.

Yulu wei i kã felentú tɔ i tɔm

13 Felentú kuyɔyɔtɔtɔ nte si: Taale wontuyɔ isayav wɛ mpaav taa. Tɔyɔlaya wɛ hapələ tɔɔ.

14 Isu kampɔ cɔɔkuyɔ i nyəyətɔ taa tɔ, mɔbɔyɔ felentú pəsayɔ i kvhəntuyɔ tɔɔ.

15 Ye felentú i sɔsa niŋ ke nyənaya taa, pã wɛ-i ikaale kã si i kpaasi-i i nɔyɔ taa.

16 Felentú hv kã si, i kəla lamayasɛɛ ke yəlaa naatosompɔyɔlaya wei i yɔyɔtəyənə layatɔ tɔ.

Atuwa lenna

17 Wei i sɔsəyɔ i nɔyɔ ke leləa tɔm taa tɔ, i wɛ kã isu wei i lɔki si i kpa haɔa mɔulu ŋkpaŋŋ taa tɔ.

18 Isu komeleməŋ liyiluyuna kəkɔ yaa nyəmá yaa kvkvkvkv tɔ,

19 mɔbɔyɔ yulu wei i tɔsəyɔ i tɔyɔntələ, na i tɔŋ si tanaav ke un i laki tɔ i wɛɛ.

20 Taasi tɛŋna na kəkɔ fiyini, mɔbɔyɔ ye katayasaya tema yooɔ tɛŋ.

21 Amantiina tənna mamala, na taasi tənna kəkɔ. Mɔbɔyɔ tɔm tɔ kəŋna yooɔ.

22 Katayasətɔnaa kuyɔyɔtɔtɔ wɛɛ kã isu konyuluyɔ tɔyɔnaya ŋka ka tiiki hatoo yulu hiluyɔ taa tɔ.

23 Isu pa taakuyɔ nyəyələm ke cuyɔ wontuyɔ tɔɔ tɔ, mɔbɔyɔ nɔɔleleməŋ takayɔ yulu taa isayatɔ tɔɔ.

24 Tɔm leleməŋ nyəntɔ ke yulu takəyənə i pãáná tɔɔ. Ama hatoo i taa kaloolaya kã.

25 Paa i yɔyɔtəyɔ nɔyɔ kvpaŋka, taa tɔna. Mpi tɔ, i lamayasɛɛ taa wɛ acaalətv ke naatosompɔyɔlaya kã.

26 I acilayatɔ ke i takəyənə i taa haŋaya tɔɔ. Ama i isayatɔ tɛŋ kã na tã ná.

27 Pɔbɔyɔ hullu hotiyɔ kv taa kã. Ilena pələ kvtulɛ náá məli tɔ tullu tɔɔ.

28 Ye n wakələyɔ yulu na nyã kuyɔyɔtɔtɔ, nn caa-i kã. Na tɔm kvoolutu kəŋna wakələyɔ.

27

1 Taa hō nyá ti na cele tōm. Mpi tō, n ta tu nyām saña maγamaγa nyāntu.

2 Taa sa nyá tēyi nyá maγamaγa. Pə kəla teu si krai tu í sana-η.

3 Pələ na kanyəŋa pa we yuŋ ké. Ama kumeləŋ pááná tēe rńpóγó yuŋ.

4 Pááná kuyi ké, na a we isu pəγə sukuyu tō. Ama nəγəlv u pəsəyi na í kantəli isəsəemle tu cəlv.

5 Ye n kaləna yulv ke i kīŋ, pə kəla teu ke mənəafiki tu taapalle.

6 Nyá taapalv kalənav huləyi ké si, n pəsəyi na í lapi-i naani. Ilena kolontu waγəlvu náá ké puγusuyu.

7 Haγanaγa tu kisiyi ké na í kpeŋna tuŋ. Ilena nyəγotv náá sa na í kpeŋna nyāŋ nyām.

8 Wei i puki təkpaalətv ke tətə pooluŋ taa tō, i wee ké isu sumaya yekuγu ka tante na ká tēv tō.

9 Kacəka wontu na tulaalvnaa heesəγəna yulv laŋle. Mńpóγó taapalv laγatv tasəγv kəla leleŋ ke nyá maγamaγa nyá nyāntu.

10 Taa lō nyá taapalaa yaa nyá caa nyóma. Wahala í maγana-η taa yelev nyá cəlv tu na í pəeki nyá neu. Wulee wulee nyá cəlv tu kəlvəyi-η waasəγv ke nyá neu pooluŋ nyāŋ.

11 Ma pəyalv, weena ləmaγasəe. Pu hulvsi ma laŋle, na ye nəγəlv tūvki-m ma kaa wu kvəcətv.

12 Nyuvv taa maγasəm tu loosiyi wahala ke pooluŋ, ilena í ηmeli. Ama kumeləməŋ ná laki awusa, ilena pé nuki-we.

13 Ye nəγəlv í səŋaa si mūlv í təγə-η kəmlə, mū səŋlv capa ke təlvma ke n ta nyi mūlv tō pə tō.

14 Wei i kpéesa i təγəntəle na sətəv ke tanəŋ əhula tēe, tə pəsəyi mpusi ké.

15 Alv tōm tu we ké isu tēv ləm cakəγv tiili na pé tosiyi kvatamsa tō.

16 Si í səŋsi alv isu mpv tō, pə we ké isu yulv cakəγv si í kpa heelim yaa nim kvohohoom na niŋ tō.

17 Nyəγəlvu ke pa saləγəna kv ləŋkv. Mńpóγó yulv na i təγəntəle pa caγale laγasəyi ləlv yaasi.

18 Wei i paasəγəna tūγv ηkv pa yaa si fiki tō, un i təkəna kv pēe. Mńpóγó təmlə tu wei i paasəγəna i caa tō i nyuvv ká kvli.

19 Isəna yulv naaki i iləeməγv ke ləm taa tō, mpv tətəγə yulv naaki ləlv taa ké un i maγamaγa i yaasi.

20 Isəna atətəle na pńpóγó səsəŋkv u nyəγəsəyi sətəa tō. Mpv tətəγə yulv ise u nyəγəsəyi kvnyuləm.

21 Kəkv ke pa maγasəγəna wula na liγitee nyəγəlvu si pa naa kv teu. Mpv tətəγə pu hvvna yulv na pé kēesəna isəna pa γəγətəyi i tōm tō.

22 Paa n ka sō kumeləŋ ke sūle taa na kó γəki tənəŋnaŋ, n kaa wəγəsi kv kumeləntv ke kv tō.

23 Paasəna nyá kaləkv ke teu na í cəkəna paa nyá tətə nte.

24 Pə taγa pulv, liγitee u cakv tam tō. Pəyele kawuləγa u təŋəyi ləlvu kvlvmuγv ke tam.

25 Kv təla nyuto ke tətəkəle taa, na kvfatv í nyəvki ilə n kv pəŋ taa nyāntu.

26 Ilə n ká lvv heeŋ hvntv ke wontu kvssusuutu, na í pēeti pńntəlvŋ na í yana taale.

27 Waatv unəyi n ká weena pəŋ hələm ke səsəm, na í təvna nyá təγaγa nyóma na nyá təmlə nyóma alv nyóma.

28

1 Isayau seeki yem ké, paa pa ta tɔ̀ɔ̀nɔ̀-ɪ. Ama yulɔ̀paŋ wɛna naani ké ɪsu tɔ̀ɔ̀laya kufalaya.

2 Ye tetu yɛlaa lakasi ta keesi, tɔ awulaa wɛ payale ké. Ama wulau í wɛna lamayasee na layatu, ile tetu hee tɔpamm.

3 Nyuɔ̀ɔ̀ tu nyɔ̀mɔ̀ŋ tu wei ɪ tɔ̀ki acamaa ɪse tɔ, ɪ nɔ̀ɔ̀sɔ̀na teu ŋku ku wakələyi kumtu tɔ̀ɔ̀.

4 Iso kiɪŋ lɔ̀laa saŋna isayau. Ama Iso kiɪŋ tɔ̀kɛlaa ná muɔ̀yi isayau na páána.

5 Yɛlaa asayaa u cekə̀ɔ̀na kusiyisim tɔm. Ama mpa pa pɛekə̀yi Taca tɔ pa cekə̀ɔ̀na pə tana.

6 Pə kəla teu si yulɔ̀ í wɛɛ konyɔ̀ntu na ɪ tɔ̀nte tewa, na mpi ɪ ká wɛɛna liyitee na ɪ tɔ̀nte ta siyisi tɔ.

7 Pəyaya layatu təŋəyi Iso kiɪŋ ké. Ama wei ílé í wɛna cewaa asayaa tɔ ɪ tɔ̀yi ɪ caa ke fɛɛle ké.

8 Wei ɪ kəntəyi na í sɔ̀la kasəyaya sɔ̀sɔ̀ŋka tɔ, acamaa pətɔ̀təle tu ke ɪ caləsəyi.

9 Wei ɪ kisa Iso kiiu təkuyɔ̀ tɔ, ɪ kusulmɔ̀tu mayamaya pəsəyi Iso ké acalətu ké.

10 Wei ɪ huləyi yɛlaa kɔ̀pama ke isayatu mpaŋ tɔ, ɪ hotiyi púóyú ŋku ɪ hulaa tɔ ku taa ké. Ama laŋhulomle ke yɛlaa kɔ̀pama ná waaki.

11 Tɔŋ tu saŋ ɪ təyi si ɪ wɛna lamayasee. Ama layatu konyɔ̀ntu kuliyina ɪ waali.

12 Ye siyisilaa təkəna tetu, yɛlaa tana wɛ teeli taa ké. Ama ye asayaa muna, paa awe see ké ná í ŋmɛli.

13 Isayatu ŋmɛsəlu pɔ̀lɔ̀pɔ̀ u laki teu. Ama Iso wiiki wei ɪ kuliyi ɪ nyəntu tɔɔ̀ na í kisi-ti tɔ̀ɔ̀.

14 Wei ɪ wɛ sɔ̀ɔ̀ntu ke tam na isayatu lapu tɔ̀ɔ̀le nyulɛlɛŋ tu. Ama laŋkpəsəŋ tu ná naaki wahala ké.

15 Nyuɔ̀ɔ̀ tu nyɔ̀mɔ̀ŋ tu wei ɪ ŋmakələyi tetu yɛlaa konyɔ̀ntunaa tɔ, ɪ wɛ ké ɪsu tɔ̀ɔ̀laya nyusuyɔ̀ tɔ. Yaa ɪsu nyɔ̀ɔ̀si piukuyɔ̀ sɔ̀nsɔ̀muɔ̀ɔ̀ na kó caaki kpənte tɔɔ̀ ké ŋmaav tɔ.

16 Nyuɔ̀ɔ̀ tu kumɛlɛŋ luləsəyi ŋmakələyɔ̀ təma ké. Ama wei ɪ kisiyi kasəyaya kamuɔ̀ulaya nyəŋka tɔ ɪ pusi sɔ̀səyi ké.

17 Wei ɪ nyuɔ̀ɔ̀ taa lɛlv səm tɔm wɛɛ tɔ, ɪ seeki ɪ təyi na í hoti pəlaav taa, nɔ̀ɔ̀lv í taa kpa-ɪ.

18 Pə kentiyi wei ɪ tɔ̀nte tewa tɔ ɪ tɔɔ̀ ké. Ama paa lotu naale tu ka la isəna ɪsu ɪ lepa.

19 Tɔ̀ɔ̀nɔ̀ɔ̀ tɔ̀lɔ̀na wei ɪ haləyi tɔ̀ɔ̀. Iɛna wei ɪ təŋəyi kpaɪ nyəm tɔ ɪ wɛ konyɔ̀ŋ taa.

20 Pə kooliyi kɔ̀pantu ke wei ɪ wɛna yulɔ̀tu tɔ̀ɔ̀. Ama wei ɪ huliyina wɛnav hikuɔ̀u tɔ pa kaa yele ɪ ŋkpaŋuyɔ̀ hɔm.

21 Pə fɛi si ma nyəma-ɪ í wɛɛ huɛle taa. Paa na mpv lɛlaa laki yaasi unəyi mutv ɪcaute mayamaya nyuɔ̀ɔ̀ tɔɔ̀.

22 Isesɛmle tu huliyi wɛnav tɔɔ̀ ké, ɪ ta nyi si konyɔ̀ŋ ká kpa-ɪ.

23 Wei ɪ kaləyana ɪ tɔ̀ɔ̀ntəle ke ɪ isɛntaa tɔ, pa sɛɛ-ɪ na pə kəli wei ɪ puɔ̀siyi tɔ.

24 Wei ɪ ŋmuləyi ɪ caa yaa ɪ too ná í tɔŋ si: Pə ta ke isayatu tɔ, í na ŋmilv yulokulv pa kulɔ̀m ké.

25 Wei ɪ hɔŋ ɪ ti tɔ ɪ kəŋna yooɔ̀ ké. Ama wei ɪ pɛta ɪ təyi Taca tɔɔ̀ pə lakəna.

26 Wei ɪ laki ɪ layatu ke ɪ tike tɔ ɪ ké kumɛlɛŋ ké. Ama wei ɪ lakəna lamayasee tɔ ɪ waali ké pə takəyi.

27 Wei ɪ haaki konyɔ̀ntunaa tɔ u laŋəyi pɔ̀lv. Ama wei u nyənəyi-wɛ tɔ, mpusi sɔ̀sɔ̀ ka wɛɛ ɪ tɔɔ̀ ké.

28 Ye asayaa i tɔɔ tɛtu, paa wei i ημελῆγι κέ. Ye pa saalῆγι ile siyisilaa náá huki.

29

1 Yulb wei i muna pá kaləna-i, na u caaki nuw tɔ, pu wakəli-i kpakpaa ké, i kaa weε hiiu.

2 Siyisilaa í we payale, samaa laŋa heεwaya. Ama ye nyəməŋtɔnaa tɔɔnaa kawulaya yəlaa pilitiyina wahala ké.

3 Wei i nyuləyi si í tɔna ləmayasεε tɔ, i heεsəyi i caa laŋle ké. Ama alaa yeleyele nyəma təŋlɔ ná ləɔki i wεnaw ké.

4 Wulaw wei i təŋəyi tampana tɔ i pεekəyi i tɛtu lɔlɔ pote ké. Ama wei i muyi mukaya tεε kuɔɔŋ tɔ i wakəlyi-təyi.

5 Wei i puɔusiɔi i tɔɔntale tɔ, i payamaya i mpaaw taa ké i tɔyi katəka.

6 Asayaa pəsəyi pa isayatu yomaa ké. Ilena laŋhulɔmle kuɔi tampana nyəma.

7 Siyisilaa nyəma konyɔntɔnaa tɔm ké. Ama asayaa ná feina tɔle tɔ nyəm.

8 Sayatalaa cəkəyana icate. Ilena ləmayasεε nyəma náá heεsi pááná.

9 Ye layatu na kumelɛŋ pa laki tɔm, paa layatu mu pááná yaa i wɔŋaa heεsuɔu kaa kɔɔ.

10 Yulɔkɔlɔaa u caaki kuɔpama tɔm. Ama mpeye tampana təŋlaa ná pεekəyi.

11 Kumelɛŋ hóləyi ku pááná ke yem yem ké. Ama ləmayasεε tu ná nyəma i ti krau.

12 Ye wulaw í təŋəyi pɔpɔtu tɔm, i waali nyəma pəsəyi asayaa ké.

13 Konyɔntɔ na ηmakəllɔ pa ké kɔlɔm ké. Ama Tacaa tɔna-wεye ise si pá naakəna.

14 Wulaw wei i təŋəyi siyisuɔu na í huɔkəna acamaa tɔ, i kawulaya toŋ sɔsəyi tam tɔɔ ké.

15 Kalənan na tipilaya tɔyi pəyaya taa ké ləmayasεε ké. Ama pəyaya ŋka ka laki ka luɔu nyəntɔ tɔ, ka tɔo ke ka tɔyi feele.

16 Ye asayaa hukiyi isayatu sɔsəyi ké. Ama siyisilaa ká ná pa hotuɔu ke kuɔaku nakulɔ.

17 Hɔ nyá pəyaya ŋkraŋuɔu, kaa yele na í heεsi, na nyá laŋle heεna-ke.

18 Ye Iɔo u yɔɔtəyi si, i yəlaa í teləsəyi, yəlaa pəsəyi tetelataa ké. Wei i təŋəyi Iɔo kiiu tɔɔle leleŋ nulu.

19 Pə taya nɔɔ taa tɔm tike ke pa hɔŋna tɔmle tu ŋkraŋuɔu, paa i nuwa u laki.

20 Ye n ná yulb yɔɔtəyi na u mayasəyi, nyi si kumelɛŋ lapa-i na saŋa.

21 Tɔmle tu wei pa ta kpuli teu ke i pəcaatu tɔ, i tɛŋ í ηmakəli i caa ké.

22 Pááná tu caaləyana yosu, na pááná sɔsɔna tu náá kaaki isayatu.

23 Kalampaani pasəyi yulb ké, wei í pasəyi i ti tɔ i weεkəna teeli.

24 Nmulo sənɔb kuɔi i ti tɔm ké, i nyəma pə mpuɔi paa na mpu u caa tampana yɔɔtɔyɔ.

25 Ye yulb ke n seliyina pə ké katəka ké. Ama ye wei i pɛta i təyi Tacaa i tola-ti.

26 Yəlaa payale pεekəyana sɔsaa samtu. Ama Tacaa huləyana paa awe tampana.

27 Siyisilaa luɔu fei tetelataa. Mɔpóy asayaa naa caaki kuɔpama.

30

Akuuli konyɔtɔtu

1 Apalw wei pa yaa si Yakee tɔ, i pəyalw Akuuli heelina tɔm sɔsɔntɔ tənɛye Itəyeli, na Itəyeli na Wukali si: ^a

^a 30:1 Itəyeli: Hɛpəla taa ile tɔ pəsəyi na tɔ teləsi tənɛ inɔ si ma kawaya, hai, Iɔo ma kawaya, na ma toma tɛ.

² Ma kəla kumelentu ke paa awe, pácó ma feina yulu layatu.

³ Ma feina lámayasee, pácó ma ta nyi nanη nyáma nyám.

⁴ Awe kra isótaa na i tii? Awe tóka heelim ke i niη taa? Awe hoka lum ke toko taa? Awe suna tetu? Pa yaa-i suwe? Na i pəyaya hətə se? Ye n nyama-te heeli-m.

⁵ Nəəsi nsi si tana Iso su-tu tó si we naani ké, ye n səlama-i i kentiyi nyá tə.

⁶ Taa səsəi natələyi i təm tə, pé taa kə na í kra-η na í nyəni-η pəpətu.

⁷ Təm naaleye ma səlaməyi-η, la-m-ti na pácó má sí.

⁸ Hatələna-m pəpətu na təm kəpuyusutu. Pácó taa yele na má pəsi konyəntu kutukutu, yaa má sūv toη səsəη. Ha-m isəna pu mayana-m tə.

⁹ Ye ma sula wənav, ntanyi maa ha-η siyile na má tó si: Aweye Taca. Yaa ye ma sula konyəη, ntanyi ma tēsəna ηmuləm na pé kó nyá nyuyv.

¹⁰ Taa caγana təmlə tu ke i caa kin, i ká tən̄si-η mpusi na n̄ ná pə nav.

¹¹ Yəlaa wēe na pá tək̄i pa caanaa, na paa san̄ pa toonaa ke paa pəcə.

¹² Yəlaa wēe na pá hək̄i si pa wə tanaηη, pácó pa ta nyaali pa asilima.

¹³ Yəlaa wēe na pá ké isətoosile nyáma, na pá nyənəyi ləlaa ke yem.

¹⁴ Yəlaa wēe na pa kela na ləη isu layaləe na sēsēi, pa səəlv puwa si pá təγə wahala nyáma isə na pá kpiisi konyəntənaa ke tetu tə.

Atuwa kəpulee

¹⁵⁻¹⁶ Yəlaa wēe na pá wə isu lum tēe sūnsūləη, na pá ləkəyi ləlaa nyám na pá təη si: Ha-tv ha-tv. Pəlvəpənaa tooso wənna paa nyəγəsəyi, pácó pa ta nyi pə mayanaa. Kancalaya nyəη nté atətəle.

Naale nyəη ke kaaləlaya.

Tooso nyəη ke wəlaya tetu.

Liyiti nyəη ná wēe tətə, ilēyēle kəkə.

¹⁷ Ye nəγəlv tək̄i i caa na u san̄ i too ke nūnav, ləəv katəkətəη ká wəγəsəi i isə na həkələnaa təγə i nantv.

¹⁸⁻¹⁹ Pəlvəpənaa tooso wənna na pá tēe-m, maa cəkəγəna-wē.

Kancalaya nyəη nté həkəle kəlvəv ke isótaa.

Naale nyəη ke tvm ləəlvəv ke kəkəpamvəv tə.

Tooso nyəη ke kəlvəv səsəəv hapələ ke tən̄ku taa.

Hali liyiti nyəη wēe.

Ilēyēle mpi pə pukina yəlv ke əlv kin tə.

²⁰ Əlv yēyēle tv tēη wasan̄kalətə, ləna í san̄ i təyi lum ke teitei isu yəlv tēηvəv təγəv na í huvi i nəγə tə. Na í tó si: Ma ta la isayatu natəli.

²¹⁻²³ Pəlvəpənaa tooso pəsəγəna antulinya ké krentəlasí, pácó pə fēi lapv.

Kancalaya nyəη nté yom pəsəvəv wulav tə.

Naale nyəη ke kumelēη sūvkəvəv toη tə.

Tooso nyəη ke əlv wei paa caa tə i saav ke apav.

Hali liyiti nyəη wēe.

Ilēyēle təmlə tv əlvnyəη wei i

ləkəyi i too səsəəntv tə.

²⁴ Wontu səkəpətu natəli tə wē tetu tə kə liyiti, na ntí tə tēena layatu.

²⁵ Kancalaya wontu nté təlaa, pa fēi toη pəyēle pa kpeyeliyi pa təγənaγa ke ləηle.

²⁶ Wontu naale nyəntv ke namisi, si fēi toma, na si tūyi si lona ke kəkəpaməη taa.

²⁷ Wontu tooso nyəntv ke kətələη, kv feina wulav. Pácó kv tənəyi təmāya tintika tintika.

²⁸ Na pá kaasi kaḡmaḡa, pa kpaaki-keḡe nin taa ké. Páćó ka sũki awulaa teesi taa.

²⁹⁻³¹ Weesuḡu nyáma tooso wenna na pá toḡ isu pa caaki to.

Weesuḡu tu kancaalaya nyāḡ nté

taale wontu tana caa tōḡolaya.

Kaa seeki nōḡolu.

Weesuḡu tu naale nyāḡ nté

kampaav felvũvna ifepile to,

tooso nyāḡ ke pāntulvḡu.

Hali liḡiti nyāḡ wee.

Ilḡele yoolaa wulav wei i tu i yoolaa ke nōḡo to.

³² Ye nyá kumelentu ka tusāna-ḡ na ḡ hō nyá ti, na ḡ kōo na ḡ pāsāna laakali, ile nyi nyá ti kpav.

³³ Pā taya pũb, pa ciḡitiḡi naalēm ké ilena naanim kpa. Ilena pá má muna tōo na calēm kpe. Mpu tōtōḡo pááná kusḡi yoo.

31

Layatu tasvḡv ke wulav Lemuweli

¹ Layatu nti Masa wulav Lemuweli too tasa-i tōḡole si:

² Ma pḡyalv, nyá wei ma salāmaa na má luli to ke ḡkpaḡḡ.

³ Taa cela nyá toḡ ke alaa. Pḡyele taa hulī alaa mpa pa wakāḡḡi awulaa tōḡo nyá mpaḡḡ.

⁴ Pā taya awulaa tāmle nté si pá nyōō sũlvm. Pḡyele pā fei si awulumpiya náá pḡeki sũlvm toḡ nyām.

⁵ Pā taa kōo na pá nyōōki na pá sōo kiinḡ tōo. Yaa pá wakāli konyōntvnaa mpa pa tōm tewa to.

⁶ Mpa sũlvm muna tōḡole mpa pa caa sēm to, na salāmālaa. Yaa laḡwakālle sōsōle nyáma,

⁷ na pá sōo pa wahala na pa konyōntōḡole tōo.

⁸⁻⁹ Ama ye nyá ile tōḡo nyá kawulaya na siḡisvḡu, na ḡ seena konyōntvnaa, na wahala nyáma, na mpa pa lōwa to, na mpa paa pāsḡḡi yōḡotaya to, pa tōo.

Alv kupaḡ yaasi

¹⁰ Wei i hika alv kupaḡ i kēla kacōka wontu.

¹¹ I paalv wēna-i naani ké na í tayanāḡi i wēnav.

¹² Kupaḡto ke i alv laki-i, u laki-i kuvāwvutu halēna i sēm.

¹³ Alv inī i pḡekāḡi kpaḡkpaḡto toḡ nyāntv ké, na heeḡ hvntv na í laki tāmle na laḡhulōmle.

¹⁴ Poolvḡ ke alv inī i kōḡna i tōḡonaḡa, isu taatālaa kpulvḡ.

¹⁵ Tefemle ke i kulāḡi na í calāsi i nyáma na í tala-wēḡe pa tēma.

¹⁶ I maḡasḡi taale tōm ilēna í ya-te. Ilēna í tuu lēseḡnaa tvḡ na liḡitee nna i hikaa to.

¹⁷ Alv inī i nikiḡi tāmle ké na toḡ u cakī yem.

¹⁸ Alv inī i nyāmá si i tāmle toḡ teu, na paa ahoo i musḡḡi fātēla na í lakēna.

¹⁹ I cakī yem na folofolo na akpaa fei i ninḡ taa.

²⁰ Alv inī i waasḡḡi wahala nyáma na í haaki konyōntvnaa.

²¹ Paa watv talaa u nḡḡesḡḡi i tḡyaya nyáma tōm. Mpi to, i tḡyaya nyáma wēna watv wontu kupaḡto ké.

²² Alv inī i luvki i tḡḡi kvtaḡḡé ké, na kpaḡkpaḡto toḡ nyāntv kuvēemto wontu.

23 I paalv ké icate sɔsaa taa tv wei i nyvɔv kulaa tɔɔ. Mpe pa hvkəna icate tɔm.

24 I hvki tampalanaa na wontu ké, na í pɛɛtəɣəna taatəlaa.

25 Toma na nyvɔv kolvɔv ké i suuwa i tɔɔ, u nəɣəsəɣi cele nyəntv.

26 Alv inɪ i ɣəɔtəɣəna ləməɣasɛ ké, na í tasəɣi layatv na sɔɔlvɔv.

27 Alv inɪ i feŋiɣi mpi pə laki i təɣaɣa taa tɔɔ, u təkɪ feleŋtu tɔɣənaɣa.

28 Alv inɪ i piya ná yaaki-i laŋhəlvmlɛ tv, na i paalv náá pɔvɔləɣi-i si:

29 Alaa wɛɛ na pá tɔŋ teu. Ama nyá tɛɛ pa təna.

30 Tɔnvɔv sɔtvɔv pɔɣvsiɣi ké, na isɛntaa teu náá saaləɣi. Ama alv wei i nyanŋna Taaɔa tɔ i tike i mɔnna samtv.

31 Pə wɛɛ si pá lɛɛti-i i wahala sote ké i təmlɛ tɔɔ ké.

LƏMAYASƏE TU TOM TAKƏLAYA Kutubtu

Takəlaya kanə ka taa kə tə naaki ləmayasəe tɔ tɔm. Ama ɪ ləmayasəe fayana yɔlv nyəna kə. ɪ hɔləyɪ ɪ takəlaya kallaa sɪ yɔlv ɪ çayana ɪ tɪ tɔ pə kə kɾete kə. Mpi tɔ, pə tayə təmlə tɔŋ nyəntə taa kə təcəyanav mayamaça wɛɛ. Pə tayə yɔlv, pə tənə mpi yɔlv lakɪ atə çənə tɔ pə wə tənaya kə. Tənaya ŋ nyənəna Iso tɔm çəkənav wɛ yɔlv kə katə. Iso tike wenna tam na ɪm ɪ kusəyənə yɔlv na ɪ kulapəm tənə nyɔyɔ.

Isənə pa fayə ləmayasəe tɔ tɔm takəlaya tɔ:

Ləmayasəe tɔ sɪ atə nyəmnaa tɔm çəkənav wɛ katə, titite 1:1-4:16

Takəlaya tɔ tasəyɪ layatv kə atə nyəm tɔɔ, titite 4:17-10:20

Kutəkətv, titite 11:1-12:14

Pə tənə pə wɛ piti kə na pə çəkənav wɛ katə

1 Tafiti pəyalv ləmayasəe tɔ wei ɪ kə Yosalem wulav tɔ ɪ tɔm ntɔ.

2 ɪ tɔma sɪ pə tənə pə wɛ piti kə na pə çəkənav wɛ katə isɪ yɔlv lɔkɔyɔ sɪ ɪ tiiki heelim tɔ.

3 Yɔlv kɔkɔyɔ ɪ tɪ na təma tənaya atə çənə tɔ, pɛpɛyɪ ɪ waaki pə taa?

4 Lɔlvɔyɔ loonja kanə ka səki kə na loonja lɛŋka nά kɔlv na kά sɪ tɔtɔ, na tɛtv nάa wɛ mpɔ tv layasəyɪ.

5 ɪlim lu kə na pə tɔ na pə huliçina pə lonte taa kə məlvɔyɔ sɪ pə tasəyɪ luw.

6 ɪlənə heelim nάa makɪ na pə pukina ilim mpətəŋ tɔɔ, na pə mələna pə ntɔçəŋ tɔɔ. Na pə mā na pə çə kilikite, na pə tayənɪ çuçusuçyɔ.

7 Pusi tənə kɾɛŋ tɛŋku taa kə. Ama ɪlɛ ɪ suçyɪ. Həçɔlvɔyɔ ŋku kv tɔɔ pusi kɾɛŋna tɔ, kɔlvməyɔv ŋkv kv tɔɔ kə sɪ kɾɛŋ, sɪ kaa layasɪ.

8 Pə tənə pə tɔŋna lapv kə pɪ yeki. Nəçɔlv ɪ pəsəyɪ na ɪ tɔ sɪ isələ nyəçəsəyɪ nyənɔyɔ yaa ŋkɾaŋyɔv nyəçəsəyɪ nuw.

9 Mpi pɪ wɛɛ tɔ, mpi pɪ wɛɛna, na mpi pɪ lapa tɔ, mpi pɪ tasənə lapv. Kɔfam napəlɪ pə fɛɪ antulinya taa çənə.

10 Paa pɔlvɔpɔ lapa na yəlaa tɔŋ sɪ kɔfam, pələ pɪ tɛma lapv kə pusi nsi sɪ tɛɛwa tɔ, sɪ taa kə na pəcɔ pə takɪ tά.

11 Nəçɔlv ɪ tɔəsəyɪ mpi pə tɛɛwa hatoo lɔŋtaa tɔ pə tɔɔ. Mpɔ tɔtɔçə tά waalı nyəma nά kaa yelə pɔlvɔpɔ sɪ pələ pa waalı nyəma ɪ nά.

Nyəm mpi ləmayasəe tɔ hika ɪ kvlapələ taa tɔ

12 Mɾɔçyɔ ləmayasəe tɔ tɔma sɪ: Ma tɔçə kawulaya kə Iseyɛlɪ nyəma tɔɔ kə Yosalem.

13 Ma ha ma tɪ sɪ mā pɛɛki teu na ləmayasəe, na mā çəkəna pə tənə mpi pə lakɪ antulinya taa tɔ. Pə kə wahala təmlə nte Iso tɔyɪ yəlaa tɔçə.

14 Ma nyəmá təma tənə nna yəlaa lakɪ atə tɔ. A tɔm na katə kə isɪ yɔlv lɔkɔyɔ sɪ ɪ tiiki heelim tɔ.

15 Mpi tɔ, yɔlv kaa siçisi mpi pə kuntilaa tɔ. Pəyɛlə nəçɔlv kaa pəsɪ na ɪ kala mpi pə fɛɪ tɔ.

16 Halɪ ma hɔvwa ma taa sɪ ma wɛna nyəm na ləmayasəe kə səsəm na pə tɛɛ Yosalem awulaa mpə pa laala-m tɔ. Pəpɔtv fɛɪ ma nyəm tɔɔwa səsəm kə na mā çəkəna weesuyɔ tɔm.

¹⁷ M̄p̄óyú ma sɔv faɣav na luyv kɔlvɔmɔyɔv ke ləməyasəe na kɔmɛlɛntv. ʔɛna má cəkəna sɪ pələ pə wɛ kate tɔtɔɣɔ isɪ yɔlv lɔkɔyɔv sɪ í tiiki heelim tɔ.

¹⁸ Ye yɔlv leela pɔlvɔpɔv taa, na í cəkəna-wɪ na í wɛna nyəm. Mɔv tɔtɔɣɔ ɪ laŋle ká wakələna-wɪ na í tɔɣɔ pə kɔnyɔŋ.

2

¹ Ləməyasəe tɔ sɪ: Ma hɔvwa ma taa sɪ maa yɔləna weesuyɔ na má nu lelenj. ʔɛna má maɣana sɪ pələ pə ta waasɪ pɔlv.

² Wei ɪ nyənəɣɪ weesuyɔ tɔm ke yem tɔ pə ké kɔmɛlɛtɔm ké. Yaasi ɪnɪ u waasəɣɪ pɔlv.

³ Maa maɣasa ma taa sɪ má ha ma təɣɪ sɔlvɔm. ʔɛna má tɔŋna ləməyasəe, na má pəsɪ ma təɣɪ kɔraŋtɔ. ʔɛna má cəkəna mpi pə ké kɔraŋyɔv tɔ. ʔɛna má maɣasɪ sɪ má ná mpi pə kəla teu sɪ yələ ɪ la pa weesɪŋ waatɔ ke atɛ cənɛ tɔ.

⁴ Ma lapa təma səsəna ké. Ma ŋmawa ma təɣɪ kutulɔŋ na má tuu tuŋ wei pa yaa sɪ lɛsɛŋ tɔ ɪ tawa.

⁵ Ma tɔwa ma təɣɪ tawa na má sɔ tuŋ kɔkɔləŋ waanɪ waanɪ.

⁶ Ma hɛɛ pusi na sɪ lɔm niyitiyɪ tuŋ hətɔyɔv ŋkɔ.

⁷ Ma yapa yomaa apalaa na alaa na pá lɔlɪ piya ke ma təyaya taa. ʔɛna má wɛna tɔla ke səsəm na pə kəli isɪ mpa pa laala-m Yosalem taa tɔ.

⁸ M̄p̄óyú ma kuuwa tɔtɔɣɔ həyɔləŋ awulaa kɔraŋcooŋ, paa pa wɔlanaa, paa pa liyitee. Ma kɔɔya yonyoɔla apalɔnyəma na alɔnyəma. Ma kɔɔya alaa ke tuutuuma na pə kəli isɪ yɔlv ká nyɪli tɔ.

⁹ Haləna ma nyɔyɔ kɔli na pá kəli mpa pa laala-m Yosalem ke wɛɛv tɔ. Paa na mɔv, ma tɔka ma ləməyasəe ke m̄p̄óyú.

¹⁰ Ma ta kisina ma isɛ ke mpi mpi a nyɪləɣɪ tɔ. Pəyele ma ta kisina ma təɣɪ laŋhɔlvɔmlɛ natəli. Mpi tɔ, ma yɔləɣana ma təma tənaya. Mpi pə ké ma nyəm ke ma təma tənə taa təyɔle.

¹¹ M̄p̄óyú ma nyəna ma təma na wahalanaa mpa ma tɔɣɔ a lapɔv taa tɔ. Pə tənə pə wɛ kate ké isɪ yɔlv lɔkɔyɔv sɪ í tiiki heelim tɔ. Kawaaɣa fɛɪ pɔlvɔpɔv taa ké atɛ cənɛ.

¹² M̄p̄óyú ma caawa sɪ má cəkəna sɪ, ye yɔlv ke ləməyasəe tɔ kawaaɣa ŋkaya ɪ wɛna na pə kəli kɔraŋtɔ na kɔmɛlɛŋ? ʔɛna má pɔəsɪ ma tɪ sɪ, wei ɪ ká tɔyɔ kawulaya ke ma lonte tɔ ɪ ká la na í kəli mpa pa laala-m tɔ?

¹³ Ma nyəmá sɪ ləməyasəe kəla kɔraŋyɔv ke teu. Isɪ nyaaləm kəlvɔv səkɔɔtɔyɔv tɔ.

¹⁴ Pə taya pɔlv, ləməyasəe tɔ nyəmá ɪ təpote ké. ʔɛna kɔraŋtɔ náá yontiɣɪ yem. ʔɛ ma nyəmá sɪ pə kɔŋ pa tənaya kɔrátɔyú kɔlvɔmɔyɔv kɔɔntɔyɔv ké.

¹⁵ ʔɛna má tɔ ma taa sɪ, ye pu kɔɔntɪ ma na kɔraŋtɔ ke kɔrátɔyú kɔlvɔmɔyɔv. ʔɛ pepe tɔɔ ké ma tɛɛ-ɪ ləməyasəe. Tələ tə wɛ kate tɔtɔɣɔ.

¹⁶ Paa ləməyasəe tɔ, paa kɔraŋtɔ, pa naale pa səki teitei ké. Pəcɔ paa tɔsəɣɪ nɔyɔlv tɔɔ ké tam tɔɔ na pə kəli lɛlv. Ye kɔyɛɛŋ ɪ sɪkaa pa sɔəkɪ pa naale pa tɔɔ ké.

¹⁷ Ma nyəɣəsə weesuyɔ ké. Mpi tɔ, ma taa kpaana mpi yələa lakɪ atɛ tɔɣɔ. Pə tənə pə wɛ kate ké isɪ yɔlv lɔkɔyɔv sɪ í tiiki heelim tɔ.

¹⁸ Ma taa kpaana təma wɛna ma tɔɣɔ wahala na má la tɔɣɔ. Mpi tɔ, wei ɪ ká lɛɛtɪ ma lonte taa tɔɣɔ ma kəŋ yelinav.

¹⁹ Pəyele nɔyɔlv ta nyɪ sɪ ɪ ká la ləməyasəe tɔ yaa kɔraŋtɔ. Pəyele pɔntɔ ɪnɪ ɪ ká paasəna mpi ma tɔɣɔ wahala na má lana ləməyasəe ke atɛ tɔ. Tələ tə wɛ kate tɔtɔɣɔ.

²⁰ ʔɛna ma apalɔv yɔləna təmlɛ nte ma lapa atɛ tɔ.

21 Mpi tɔ, ye yulɔ lapa pulɔ na ləmayasəe na í waa pə taa. Uəna í yelina yulɔ wei í ta wu pə tɔ tɔ. Pə we kate tətəyɔ, pəcɔ pə wuki.

22 Ye mpv yəlaa kaasvuyɔ pa ti na pá təkɪ wahala na pá kaaki yem tɔ, weye pa waaki ate cəne?

23 Pa kuyeyɛn təna ke cəsəe ké. Pa təmle ke wahala nyənte. Paa ahoo paa heəsəyi. Tələ tə we kate tətəyɔ.

24 Mpi yulɔ pəsəyi təyələ təyɔ na nyɔɔv, na í təmle kvlɔlvum yɔələnav. Pələ pə ké Isɔ kucɔɔv tətəyɔ.

25 Mpi tɔ, ye Isɔ tá ha yulɔ sɪ í təyɔ na í nu lelenɪ í kaa ná.

26 Yulɔ wei í we Isɔ ké teu təyɔ í haaki nyəm na ləmayasəe na lanɪhvlɔmle. Uəna í tu isayav sɪ ílə í caləsəyi na í kaaki kupaɪ. Tələ tə we kate tətəyɔ isu yulɔ lukvuyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

3

Paa mpi na pə waatu ké

1 Paa mpi na pə waatu ke ateyɛ.

2 Lulvuyɔ wəna pə waatu ké, na səm na pə waatu. Tvuyɔ sɔv na pə waatu, na kv kpesvuyɔ na pə waatu.

3 Kvyɔ wəna pə waatu ké, na waav na pə waatu. Nmav na pə waatu, na yɔkvuyɔ na pə waatu.

4 Wula na a waatu ké, na wɔɪa na a waatu. Lanwakəlle na tə waatu, na paale na tə waatu.

5 Pəe ləyɔv waatu wəe ké, na a tɔsɔvuyɔ na pə waatu. Wayalvuyɔ wəna pə waatu, na pə kaasɪ waatu wei n ká se-wɪ tɔ.

6 Pəekvuyɔ waatu wəe ké, na lepu na pə waatu. Waatu wei yulɔ ká sɪ pulɔ tɔ, na waatu wei í ká lə-wɪ tɔ.

7 Cəlvuyɔ waatu wəe ké, na nyalvuyɔ na pə waatu. Sum wəna pə waatu ké, na yəyɔtaya na ka waatu.

8 Sɔəlvuyɔ waatu wəe ké, na pə kaasɪ taa kpanav waatu. Uəna yooɔ na kv waatu, na heəsɔvuyɔ na kv waatu.

9 Pepeye təmle latv waaki?

10 Ma nawa kulapəle nte Isɔ tvyi yəlaa tɔ.

11 Pə təna mpi í lapa tɔ pə tewa pə waatu ké. Haləna í tu yəlaa taa ké tam tɔə ləmayasəle. Paa na yulɔ u pəsəyi na í cəkəna təmle nte Isɔ lapa hatoo kancaalaya na tə tənaya tɔ.

12 Uəna má cəkəna sɪ yəlaa fəina lanɪhvlɔmle natəli. Ye pə taya pá ha pa təyi pa ti lelenɪ nuw taa ké pa weesɪɪ waatu.

13 Yulɔ təkvyɔ na í nyɔəkɪ na í yɔəlyəna í təmle kvlɔlvum tɔ pə ké Isɔ kucɔɔv ké.

14 Uəna má cəkəna sɪ pə təna mpi Isɔ lakɪ tɔ pə we tam tɔə ké. Pulɔ ta sɔsɪ pácɔ pə ta pasa. U lakɪ m̀p̀ỳỳ sɪ yəlaa í nyɪ í səsɔəntv.

15 Mpi pə lakɪ nəəəə na mpi pu te na pə kɔə tɔ, pu tema lapv ke hatoo ləɪ ké. Isɔ lakəna na pə lələyi.

Pə təna pə tēsəyəna səm ké

16 M̀p̀ỳỳ ma tasa cəkənav tətə sɪ, isayav təkəna kawulaya ke timpɪ pu wəe sɪ pə təɪ siyisuyɔ na pá ha tampana tɔ.

17 Uəna má tɔ sɪ: Isɔ ká huəna isayav na siyisilu ké. Mpi tɔ, paa mpi pə lakɪ pə waatu ké.

18 Ye pə kaasa yəlaa ulə Isɔ mayasəyi-weye sɪ pá cəkəna sɪ pa ta kəli təla ke pulɔ.

¹⁹ Pə kɾənta yʊlv na tətə ke kɾátúyó kulɔmɔyɔ kɛ́. Feesuyɔ kulɔmɔyɔ ke pa wɛna, pa naale paa tɛ na pá sɪ. Yʊlv ta kəlɪ tətə. Mpi tɔ, pə təna pə cəkənaɔ wɛ katɛ tɔ sɛ.

²⁰ Pa təna paa tayani tɛtɔ nti paa ɲmana-wɛ tɔyɔ pəsuyɔ kɛ́.

²¹ Nɔyɔlv kaa pəsi na í hʊlɪ təfoɔ sɪ yəlaa ləsasi kpaaki isɔ na tɔla nyənsɪ náa saalɪ atɛ.

²² Tənaɔa ma cəkənaa sɪ yʊlv fɛina pʊlv na pá tɛɛ sɪ í yɔləna ɪ təmle kulɔlvɔm. Mpi pə ha-ɪ tɔyɔle. Pə tayɔ pʊlv, ɪ kaa pəsi na í yɔləna cele nyəm na í ta tata təna.

4

Mpi pə ta təy yəlaa weesɪy taa tɔ

¹ Mɾúyó ləməyasəe tɔ tasaa sɪ: Hei í nyənɪ isəna pa ɲmakəla yəlaa na pá wiiki tɔ. Nɔyɔlv u puki pa puyusuyɔ. Pa ɲmakəllaa mɾɛyɛle tɔtɔvnaa. Nɔyɔlv u pəsəyɪ sɪ í waasi-wɛyɛ pa niy taa.

² Ma hʊv sɪ mɾa pa səpa tɔ pa kəla leleɲ nuɔ ke weesɪy nyəma.

³ Iɛna pə tu kələna mɾa pa ta tu lɔləta tɔ. Mpi tɔ, pa ta nyɪ isayətɔ nti yəlaa lakɪ atɛ cənɛ tɔ.

⁴ Ma nawa tətɔ sɪ yəlaa təkɪ wahala kɛ́ na təma sɪ pá hiki na pá tɛɛ pa lɛlaa. Pəle pə wɛ katɛ tətɔyɔ isɪ yʊlv lɔkuyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

⁵ Felentú susiyɪ ɲkpalasi kɛ́ na í tɔyɪ ɪ təyɪ wakəlvɔyɔ.

⁶ Pə kəla teu sɪ yʊlv í wɛɛna ɲkute kulɔmtəle na í nukɪ leleɲ, na mpi ɪ ká wɛɛna ɲkulee naale na pá wɛ katɛ tɔ.

⁷ Ma nawa tətɔyɔ katɛ lentɛ ke tɛtɔ tɔɔ.

⁸ Yʊlv wɛnna ɪ tike təkɔɲ, ɪ fɛina alɔ yaa neu, yaa pəyaya, pəcɔ ɪ lakɪ təmle u nyəyəsəyɪ. ɪ caa kɛ́ sɪ í sɔsəyɪ wɛnaɔ kɛ́ tam. Paa na mɾɔ tɔ, na í pəsəyɪ ɪ təyɪ tam sɪ: Awe tɔɔ kɛ́ ma wukɪ na má kisiyɪ leleɲ nuɔ. Yaasi unɪ ɪ kɛ́ isayəw kɛ́ na ɪ cəkənaɔ wɛ katɛ.

⁹ Pə kəla teu sɪ yəlaa naale í kaa, na mpi yʊlv ka wɛɛ ɪ tike tɔ. Mpi tɔ, pa waaki pa təmle taa kɛ́.

¹⁰ Pəyɛle pa taa wei í tu hotaa lɛlv kʊsɪ-ɪ. Ama wei ɪ wɛ ɪ tike tɔ ye ɪ hotaa u naaki kʊsvɔlv.

¹¹ Ye yəlaa naale ɪ həntaa, pə haɲəyɪ-wɛyɛ. Ama pə kaa haɲ wei ɪ wɛ ɪ tike tɔ.

¹² Ye yʊlv wɛ ɪ tike ɲmakəllɔ ɲmakələyɪ-ɪ kɛ́. Ama ye pa wɛ naale ɪɛ pa pəsi-ɪ. Ifatəle u ceki ləɲ isɪ ɲmənaya mayamaya.

¹³ Ifepu wei í ta ke kasayampu na í wɛna ləməyasəe tɔ ɪ lapa sana na wulav kʊkɾatɔlv kʊmɛleɲ ɲku kʊ kisiyɪ layətɔ tasuyɔ tɔ.

¹⁴ Paa saləka taa kɛ́ ifepu unɪ ɪ lunaa sɪ ɪ təkɪ kawulaya, yaa pa tu lɔla-ɪ kɔnyəntɔ ke kawulaya taa,

¹⁵ ma naaki sɪ ifepu wei unɪ ɪ ka tɔyɔ kawulaya ke wulav unɪ ɪ lontɛ taa tɔ yəlaa təna ká wɛɛ ɪ waalɪ kɛ́.

¹⁶ Yəlaa tuutuuma ka wɛɛ ɪ waalɪ kɛ́, paa na mɾɔ pɛle pa waalɪ nyəma laɲa kaa hʊlvməna-ɪ. Mpi tɔ, pəle pə wɛ katɛ tətɔyɔ isɪ yʊlv lɔkuyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

Nɔyɔ suw kpaɪ nyəm

¹⁷ La laakali ke waatɔ wei n puki Isɔ təyaya taa tɔ. Polo sɪ nɪ nu na nɪ wɛɛna Isɔ sɔyɔntɔ. Pə kəla teu ke tɔla kətaya ɲka kʊmɛleɲ lakɪ na í ta cəkəna sɪ isayətɔ ke ɪ lakɪ tɔ.

5

¹ Taa hulina yɔyɔtaya ke Isɔ isəntaa na nɪ tá hʊv nyá taa. Pə tayɔ pʊlv, Isɔ wɛ isɔtaa kɛ́ na nyaa wɛ atɛ. Mɾɔ tɔ, nyá təm í taa kəlɪ payale.

² Pəpətu fei lelen, nəyəsəe tuutuuma kəhna toosee ké, na yəgətəya katatəlaya náa kəhna kumelətom.

³ Ye n su ləɔ ké nəyɔ, la-ke, taa yele na pá leeli. Mpi tɔ, ləɔ laŋle u heəkəna kumeləməŋ. Pə tɔo ké pə wɛɛ sɪ n təkɪ nti n sukɪ tɔ.

⁴ Pə kəla teu sɪ n taa su nəyɔ, na mpi n ká su na n kaa la tɔ.

⁵ Taa yele na nyá kuyəgətətu sɔsɔ-ŋ isəyatə taa. Na pá kəɔ na, pá caali-ŋ sɪ n heeli kətulə sɪ pə yukəna-ŋ. Təfo ləɔ ká mɔna-ŋ pááná na í wakəli nyá kulapəm.

⁶ Toosee katatəlaya ké təm kpaɪ nyəntu ke yem ké. Pə tɔo ké pə wɛɛ sɪ n nyana ləɔ.

Mpəle teləsvyɔ ke sɔsɔəntu taa

⁷ Ye timpɪ yələa muɣuliɣi konyəntu na pá tɔyɪ-tə tasəkəle, pə taa la-ŋ piti. Mpi tɔ, yulə sɔsɔ kentiɣi sɔsɔ lələ ké, na pələ pa wɛna pa sɔsɔ wei u kəla-wɛ tɔ.

⁸ Pə kəla teu sɪ tətɔ í wɛɛna wulaw wei í səŋna tawa haləm təm taa tɔ. Mpi tɔ, tənya pa təna pa təyənaya lukəna. ^a

Isəna liyitee u waasəyi tɔ

⁹ Liyitee sɔəllə u nyəgəsəyi-yɛ, na wɛnaw sɔəllə ná feina kawaaya. Tələ tə wɛ piti tətəyɔ.

¹⁰ Ye wɛnaw í hukiyi, kɔ təyɔləa hukiyi tətəyɔ. Wɛɛntaa kawaaya nté pa naakuyɔ pa wɛnaw na pa isɛ tɔ.

¹¹ Təmlɛ latu tooki ké na í nu lelen, paa í təyɔ pəcɔ yaa sɔsəm. Ama wɛɛntu wɛnaw katatəlaya u yeke sɪ í too teu.

¹² Yaasi isəyən nəyəlbyu ma nawa tətɔ, inəyələ isəna yulə sukuyɔ liyitee na á tayənɪ u mayamaya ké wakəlyu tɔ.

¹³ Ye u nyuyɔ səpa na u liyitee anɪ á saali, ye u lələ apələpəyaya, niŋ kpete ke keke ka kəŋ.

¹⁴ ləsu u too ka lələyɔ-tə kpete tɔ, nɪpɔgɔ u ká sɪ kpete tətɔ, u kaa təkɪ u təmlɛ puləyɔ u niŋ taa.

¹⁵ Sɪ yulə í sɪ kpete isu u ká kəm tɔ pə ké laŋwakəle sɔsɔlə ké. I təmlɛ təm lapa kate ké, kawaaya fei tə taa.

¹⁶ Səkpetəyɔ, na laŋwakəlle, na nəyəsəe tuutuuma, na kutəməŋ, na pááná taa ké u wɛɛ, haləna u səm.

¹⁷ Mɔpɔgɔ ləmayasəe tɔ tɔma sɪ: Nti ma nawa təyɔlə sɪ yulə laŋle í huləmənə u kutəyɔ, na u konyonyɔəm, na u təma təna nna u lakɪ atɛ tɔ, haləna u səm. Mpi tɔ, u paa tete nté təna.

¹⁸ Mpa pa təna ləɔ haaki tɔŋ na wɛnaw sɪ pə ké pa nyəm na u yeke-wɛ sɪ pá təyɔ na pá yəələna pa təmlɛ tɔ. Mpu unɪ pə ké ləɔ kucəɔv ké.

¹⁹ Mpi pə tɔo tɔ, saa wei ləɔ tɔyɪ yulə taa ké laŋhələmlɛ tɔ, u paasəyənə teu sɪ u weesuyɔ topilaa.

6

¹ Mɔpɔgɔ ləmayasəe tɔ tɔma sɪ: Ma nawa wahala wei u kəla yulə ke atɛ cənɛ tɔ.

² Ye isu ləɔ ha yulə nté tɔŋ na wɛnaw na í kusɪ u nyuyɔ u ta laŋ pulə. Ama u ta ha-tə mpaaw sɪ í təyɔ-wɪ, uləna í yele na kpaɪ tɔ nəyəlɔ ulə í təyɔ. Tələ tə cəkənaw wɛ kate ké na laŋwakəlle sɔsɔlə.

³ Yaa isu yulə lələna ntɛyɛ piya nɪnɔwa (100) na í kpatəli teu, ulə u ta yəələna u wɛnaw mpi na u laŋle hələmlɪ, uləna í sɪ na pá pimi-tə. Pəyaya ŋka pə hələsaa tɔ ka lapa-tə na sana.

^a 5:8 Pə wɛɛ sɪ wei u səŋna konyəntənəa ke pa tawa haləm taa tɔ.

4 Pə ləla pəyaya ηkeye yem kə na ká məli səkrətəyü taa na ká həte saalı təna.

5 Ka ta tu nav ilim pəyele ka ta nyi si pə wəe. Ka kəla həesəyü ke yəlv inı.

6 Si yəlv í təyü pusi iyisi naale (2000), na kawaaya fei pə taa tə pepeyele i waawa? Anı lonte koləmtəle taa kə pa təna pa puki.

7 Yəlv iwıle təna, i nəyü rúbüy tə kə í ləkı, paa na mpı i konyuləyü u səki.

8 Kawaaya ηkaya ləməyəsəe tə wəna na í tē kəməleη? Na ye konyəntə í nyəmá i ti kaasəyü ke weesəyü təm taa, ile i waa wəyele?

9 Pə kəla teu si yəlv í yəələna mpı i nawa tə, na mpı i ká yəələna i konyuləm tə. Pələ pə wə katə tətəyü isü yəlv ləkəyü si í tiiki heelim tə.

Yəlv ləməyəsəe tə wə tənaya

10 Pə təna mpı pə wəe tə, pa tēma-wəyi nyəm ke hatoo ləη, tə nyəmá teu ke mpı pa yaa si yəlv tə, í na mpı pə kəla-i təη tə paa həη.

11 Ye yəyətəya í kəla katatələya, mpı tətəyü təmnaa pəyalə hələyi. İle yəlv kawaaya nté wə?

12 Awe nyəmá mpı pə maya yəlv ke i weesəyü waatu taa tə? Kə kuyēη wə krēte kə isü iləmnyü. Yaa awe ká heelina-i mpı pu la i səm waalı kə tətü tə ke cele tə?

7

1 Múpüy ləməyəsəe tə tasaa si: Yəlv həte yaakəyü tə, pə kəla teu ke tulaalə kupəη. Pəyele i səm kuyaku kəla teu ke i ləlvü nyəηku.

2 Pə kəla teu si yəlv í sūv ləyaya təyaya taa, na mpı í ka sūv acima təyaya taa tə. Mpı tə, ləyaya təəsəyəna-tü si səm nté paa yəlv wēl i tomle. İle pə wəe si yəlaa í mayasi pə təm na pá wəna pa isē.

3 Ləηwakəlle kəla teu ke wəηa. Mpı tə, tə pəsəyi na tə nyəηsi i isēntaa, iləna tə tayanı i taa.

4 Ləyaya təyaya taa kə ləməyəsəe tə puki, iləna ləməyəsəe fei tə náa polo təyaya ηka ka taa pa ηmaaləyi tə.

5 Pə kəla teu si í nu isəna ləməyəsəe tə kpuləyi-η tə na mpı n ká nu ləməyəsəe fei tə yəntü tə.

6 Pə taya pəlv, ləməyəsəe fei tə wəηa wə kə isü səwa yaakəyü kəkə taa ke tiipile tē tə. Tələ tə wə katə tətəyü.

7 Nmakəlvü səsəyi ləməyəsəe tə ke kranəyü kə, na kohav asilima nyəηku náa pəsi-i isəyav.

8 Təmlē tēm kəla teu ke tə caaləyü. Pəyele suulu kəla teu ke kalampaanı.

9 Taa hulina pááná mnyü, pə taya pəlv ləməyəsəe fei nyéma taa kə pááná wēe.

10 Taa yəyətü si: Pepe tə kə ləηtaa kəla teu ke nəəñə? Pə taya ləməyəsəe tə kuyəyətütü ke təna.

11 Ləməyəsəe wə teu kə isü krancoou, yəlaa təna pəsəyi na pá waa a taa.

12 Pə taya pəlv, a kentiyi yəlv na pə kəli liyitee. Na nyəm kawaaya nté si ləməyəsəe haaki weesəyü ke mpı pa wəna-yē tə.

13 Nyəni İso kolapələ, awe pəsəyəna na í siyisi mpı i kuntilaa tə?

14 Yəələna ləηhuləmlē ke tə kuyaku wule. Ye pə tala ləηwakəlle kuyaku ilə n pəsəna laakalı. Mpı tə, İso lapəna pə təm naale si yəlv í taa cəkəna mpı pu mayana-i tə.

15 Ma nawa pə tənaya múpüy ma weesəyü kətopuləyü kəne kə taa. Tampana təηlə pəsəyi na í si i tampana təηyü taa, na isəyav náa wēena weesəyü ke i isəyatu taa.

16 Taa nyənı nyá təyi siyisilu, pəyele taa huli nyá tı sı n ké ləmayasəe tı na ń teləsı mpələ ke pə taa. Pepe təw kə n ka wakəli nyá tı?

17 Pəyele taa ha nyá təyi isayatu taa yaa ń pəsi ləmayasəe fei tı. Pepe təw kə n ká sı na nyá waatu tatata?

18 Pə we teu kə sı yulı í təŋ layatu tasuyı pəne pə təm naale. Mpi tə, wei í nyanına İso tə, í kaa sɔw mpələ teləsuyı taa.

19 Ləmayasəe haaki a tı ke tɔŋ kə na pə kəli ıcate nte tə təw kufəneenaa naanɔwa kentaa tə.

20 Siyisilu fei ate cəne na í laki kɔpantu na í kaa pəntı.

21 Taa ke ŋkpaŋŋ sı n nukı yələa kuyəyətıtı təna. Ye nyá təmle tı tıw-ŋ taa mɔ pááná.

22 Mpi tə, nyá mayamaɣa n nyəmá nyá taa sı wulee wulee n tɔuki lələa.

23 Ma mayasa pə tənaya mɔw na ləmayasəe, haləna má tó sı: Maa səsı ləmayasəe. İle ma ta pəsi.

24 Pɔlɔw cekənaɔ təm tɛɛ ma təw kə. Pə təm kəla lumay təcuyucuyı, nəyɔlɔ kaa pəsi na í tala pə tənaya.

25 İlena má sɔw pɛekuyı na isələ kuseemle sı má cekəna, na má hiki ləmayasəe, na má mayası ma taa na má nyı sı isayatu ke ləmayasəe laŋuyı kə, na kpaŋuyı náo kə kɔmeləntı.

26 Ma cekənaa sı alɔ wei í kpaaki isı katəka tə í kəla səm ke nyanı. í səɔluyı we kə isı puluyı na í ŋkpası náo weɛ isı alukpala. Yulɔ wei í laki İso luyı nyəntı tə ıni í fitiyına alɔ ıni. İlena í kpa isayav.

27 Mɔpúyó ləmayasəe tı təma sı: Ma nyəna yaasinaa ke kɔlɔm kɔlɔm sı má cekəna-we.

28 Ma tı tənə pa taa kə pɛekuyı ma ta hikita. Apalaa iyaya (1000) taa ma hika apalɔ kɔlɔm wei í kə apalɔ na tampana tə. Ama ma nyəna alaa tənə taa, ıle ma ta hiki paa kɔlɔm.

29 İle nti ma nawa təyale sı İso lapa yulɔ kə na í siyisaa, ılena yulɔ náo lá na pə tənə pə lá katə.

8

1 Mɔpúyó ləmayasəe tı tasaa sı: Awe wenna ləmayasəe isı má, na pɔntı nyəmá təmnaa kilisuyı? Yulɔ ləmayasəe laki kə na í isentaa hetı na pə tə.

Wulav tɔnav təm

2 Təna wulav kuyəyətıtı ke nəyɔ ŋka n ka sıwa İso tə ka təw.

3 Taa hulina-ı hatələnəw yaa ń ká nyuyı ke isayatu natəli tə taa. Pə taya pɔlɔ, mpi wulav sələa təyɔ í laki.

4 Wulav kuyəyətıtı nté səsəntı, awe ka pəsı-ı sı: Pepeye n laki?

5 Wei í təkəyi kəsəsutı tə í kaa na wahala nəyɔlɔ. Ləmayasəe tı ká cekəna waatu kumaya na yaası kpaŋ wei í taa í ká la-tı tə.

6 Pə taya pɔlɔ, paa mpi pə wəna pə waatu kumaya kə, na isəna yulɔ ká la-wı tə. Ama yulɔ wahalanaa təm we-ı yuŋ kə.

7 Pə taya pɔlɔ, ı ta nyı mpi pı la tə. Awe ka keesəna-ı isəna pı weɛ tə?

8 Yulɔ nəyɔlɔ, ı ta tı í weesuyı sı í ká səŋsı-kv. Pəyele nəyɔlɔ ta ke səm kuyaku tı. Pə fei sı pá cə nəyɔlɔ ke yooŋ ŋkɔ kv taa, pəyele isayatu kaa waası tə latı.

⁹ Ma nawa pə tənaxa mpu, na má mayası pə tənə mpi pə laki atə tɔ pə tɔm na ma hɔwɛɛ tənə. Waatu nəyɔlɔ ɪ wɛɛ wei ɪ taa yulɔ lɛlɔ ɪmakələyi ɪ tɔyɔntələ sɪ pə tɔ-ɪ wahala tɔ. ^a

¹⁰ Mpuɔyú ma nawa pa pona asayaa kɛ pa pələaŋ taa na pá pi-wɛ na pá mələyi lɛna pá sɔɔ mpi asayaa mpe paa lapa ɪcate taa tɔ. Tələ tɛ cəkənaɔ wɛ kate tɔtɔyɔ.

¹¹ Pɪ fɛləyi asayaa kɛ kpakpaa tɔyɔ ɪsayatɔ lapu suwa yulɔpiya lotunaa taa.

¹² ɪsayau pəsəyi na í la ɪsayatɔ kɛ tɔm nuɔɔwa (100) na í wɛna weesuyu yaa, lɛ ma nyəmá tɔtɔ sɪ mpa pa nyaŋna ɪsɔ tɔ pa naaki kɔpantu. Mpi pə tɔɔ tɔ, pa wɛna ɪsɔ sɔyɔntɔ.

¹³ Ama ɪsayau ná kaa na kɔpantu, pəyele ɪ kɔŋ saalɔyɔ kɛ ɪsu lɛɛmɔyɔ, ɪ kuyɛɛŋ kaa tayali. Mpi tɔ, ɪ nyaŋna ɪsɔ.

¹⁴ Yaasi nəyɔlɔ ɪ cəkənaɔ wɛnna kate kɛ antulinya taa. Wulee wulee kɔpama tɔki wahala kɛ ɪsu asayaa, na asayaa náá nukɪ lɛlɛŋ ɪsu kɔpama. Ma tɔŋ sɪ: Tələ tɛ cəkənaɔ wɛ kate tɔtɔyɔ.

¹⁵ Lanɔhulɔmlɛ kɛ ma puɔyɔlɔyi. Pə tayə puɔlɔ, yulɔ lanɔhulɔmlɛ tənə ntɛ sɪ í tɔyɔ na í nyɔɔ, na lɛlɛŋ wei ɪ nukɪ tɔ. Mpi ɪ waaki atɛ cənɛyɛ tɔmlɛ nte ɪsɔ ha-ɪ ɪ weesuyu tənə waatu taa tɔyɔlɛ.

¹⁶ Ma tɛma ma tɔyi hav sɪ má cəkəna ləməyasəe na má welisi teu kɛ tɔmlɛ nte tɔ laki atɛ cənɛ tɔ tɔ taa. Pə tayə puɔlɔ, paa ilim paa ahoo, yulɔ kaa na tom.

¹⁷ Ma nyəna teu kɛ ɪsɔ tɔmlɛ tənə taa, paa yulɔ ká pɛɛki ɪ tɔmlɛ nte ɪ laki atɛ tɔ tɔ taa na í ká, ɪ kaa cəkəna. Paa ləməyasəe tɔ nəyɔlɔ tɔmna sɪ ɪ ká cəkəna, ɪ kaa pəsi.

9

¹ Mpuɔyú ləməyasəe tɔ tɔma sɪ: Ma mayasa pə tənaxa mpu pə tɔm kɛ ma taa. Nti ma nawa tɔyɔlɛ sɪ tampana tɛŋlaa na ləməyasəe nyəma pa tɔma tənə wɛ ɪsɔ niŋ taa kɛ. Yulɔ ta nyɪ sɔɔlɔyɔ yaa taa kpanau tɔm. Pə tənə pə wɛ ɪ nəyɔ tɔɔ kɛ.

² Mpu tɔ, pə kɔpenta kɔpátɔyú kɔlɔmɔyɔ kɛ tampana tɛŋlɔ na ɪsayalatɔ kɛ, na kɔpəŋ na ɪsayau, na wei ɪ fɛina asilima tɔ na wei ɪ wɛna-yɛ tɔ, na ɪsɔsɛɛɔ kɔtasi latɔ na wei ɪ laki-sɪ tɔ. Kɔpəŋ wɛɛ kɛ ɪsu ɪsayalatɔ, na wei ɪ sukɪ nəyɔ tɔ na wei ɪ wɛna ɪ nəyɔ suɔ sɔyɔntɔ tɔ.

³ ɪsu pə kɔpɛntɔyɔ pa tənaxa kɔpátɔyú kɔlɔmɔyɔ tɔ pə kɛ ɪsayatɔ kɛ pə tənə mpi pə laki antulinya taa tɔyɔ. ɪsayatɔ suna yɛlaa lotu taa na kumɛlentɔ kɛ pa nyama taa kɛ pa weesɪŋ tənə taa. Pa tənaxa ntɛ atɛtələ taa.

⁴ Wei ɪ kɔpɛntəna weesuyu nyəma tɔ ɪ tike ɪ tɛɛləyənə. Haɔa ɪsɛ nyəŋka lapa sana na tɔyɔlaya kusəpaya.

⁵ Weesuyu nyəma ná nyəmá sɪ paa sɪ. Ama sətəa ná tá nyɪ natəlɪ, pa fɛina kɔfɛlɔyɔ. Mpi tɔ, pa sɔɔwa pa tɔɔ.

⁶ Pa sɔɔlɔyɔ na pa taa haŋaya tɛma wakəlɔyɔ. Pa kaa hiki puɔlɔyɔ pə tənə mpi pə laki atɛ tɔ pə taa.

⁷ Mpu tɔ, polo na í tɔyɔ nyá tɔyɔnaya na lanɔhulɔmlɛ na í nyɔɔ nyá sɔlɔm na ləməyasələ kɔpante. Mpi tɔ, ɪsɔ lanɔlɛ hɛɛna nyá tɔma kɛ.

⁸ Suuki acima wontu kɔhulɔmtɔ kɛ paa waatu wei. Pəyele tulaalɔ í taa lanɔ nyá tɔɔ.

⁹ Yɔɔləna nyá alɔ wei nyá luɔyɔ sɔɔwa tɔyɔ nyá weesuyu kuyɛɛŋ waatu tantaa nyəŋ wei ɪsɔ ha-ŋ atɛ tɔ ɪ taa. Kawaaɔa ŋka n wɛna wahalanaa mpa n tɔki nyá tɔmlɛ taa kɛ atɛ cənɛ tɔ pa taa tɔyɔlɛ.

^a 8:9 Lɛlaa ná huɔki sɪ yulɔ wei ɪ ɪmakələyi ɪ tɔyɔntələ tɔ ɪ tɔyi ɪ tɔyi wahala.

10 Paa kulaɓəle nteye n hikaa si n lakəna nyá niŋ, la-te na nyá toŋ. Mpi tɔ, təmle yaa hɔwɛɛ hɔɔɔ yaa nyəm yaa ləməyasəe təm fei atətəle taa timpi n puki tɔ.

Ləməyasəe təwaasəle na a təkpiɓile

11 M'pɔ́yú ləməyasəe tı tasaa si: Ma nawa antulinya taa si pə taɣa mpa pa pəsa sewa tɔ pa tike pa təkəna asewa tətə. Anɪ yoolaa taa yoolaa tike u laki akanaa. Pəyele pə taɣa mpa pa kəla ləməyasəe tɔ pa tike pa wɛəkəna tɔɣənaɣa. Pəɔ pə taɣa layatənaa tike wɛəkəna liɣitee. Pəyele pə taɣa nyəntaa tike wenna nyɔleleŋ. Mpi pə tɔ tɔ, nyusəpəle yaa nyɔleleŋ makəna paa wei ké.

12 Yulɔ ta nyi i waatu na pə kəli tiina nna puluyɔ isayav puuwa tɔ, yaa sumasi nsi pa nyəpa na pə kpa tɔ. Səm həkə yəlaa ké na pə tutiɣi-wɛ isu tiina na sumasi sənɛ.

13 Ma nawa antulinya taa ké nyəm nəɣəsəle na pə la-m piti.

14 Icaliya nakəli kaa wenna ka taa yəlaa ta tɔ. M'pɔ́yú wulav səsə nəɣəɔɔ i yoonə-ke na i ta-keɣe kotayə. Ilena í ŋma koluŋa səsaya taka si í hikina ka taa yəlaa.

15 Apalɔ ləməyasəe tı konyəntu nəɣəɔɔ i ka wɛ ka taa tənə, na ye ɪcatɛ nyəma ka pola i kiŋ i ka waasa-wɛ na i ləməyasəe anɪ. Ama i konyəŋ tɔ, ɪle ɪcatɛ tı nəɣəɔɔ i ta toosi si i polo na i na-i. ^a ɪle nəɣəɔɔ ta tɔsi i tɔ.

16 M'pɔ́yú ma təma si ləməyasəe kəla teu ke toma. Paa na mpɔ pa nyənəɣi konyəntu ləməyasəe ke yem ké, nəɣəɔɔ u nukɪ i təm.

17 Ləməyasəe nyəma kuyɔɣətutu nti yəlaa nukɪ təpamm tɔ tə kəla teu ke hola nna nyɔɔ tı holiɣina nyɔŋ feinaa tɔ.

18 Ləməyasəe kəla teu ke yoou wontu ké. Ama isayav kolɔm wakələyənə kupantu pəɣale.

10

1 M'pɔ́yú ləməyasəe tı tasaa si teitei isu kacəsi tɔkuyɔ tulaalɔ taa na pə wakəli-i tɔ, mpɔ tɔtɔɣo kumelentɔ picium wakələɣi ləməyasəe na teu.

2 Ləməyasəe tı hɔwɛɛ siɣisina i ntɔɣəŋ tɔ ké, ɪlena nyɔɔ fei tı hɔwɛɛ nά kɛena i mpətəŋ tɔ.

3 Ye nyɔɔɣɛi tı təŋ mpaav taa, i ləməyasəe laŋɔɔ katatəlaya tɔ, pə laki ké na lɛlaa nyəm-i si nyɔɔɣɛi tı.

4 Ye nyá səsə mu-ŋ na páná, taa kisi nyá təmle. Mpi tɔ, təpamm lakasi cələyənə yulɔ ke kupəntuyɔ səsəɔv ké.

5 Isayav natələɣi ma nawa atɛ na tɛ nəɣəsənə isu pə liɣituyuu nyɔɔ tı na i pəntɪ pulɔ tɔ.

6 Yulɔ kumelɛŋ hikiɣi təmle səsəle, ɪlena liɣitee tı nά wɛ səkpetɛ taa.

7 Ma nawa yomaa ɣaɣa kpaɣanəŋ na awulumpiya nά təŋ nəɔheɛ isu yomaa.

8 Ye wei i hula pɔ́yú i hotiɣi ku taa ké, ɪlena tɔm nyasa wei i caatəɣi koluŋa tɔ.

9 Ye wei i laki təmle ke pɛ təyəkəle a kuyi-i ké, ɪlena taasi faɣalɔ nά wɛ asola taa.

10 Ye laale tima na pə ta sala-te, ketulu ke pə nukɪ təm naale. Ama ləməyasəe yekina na yulɔ waa.

11 Ye tɔm nyasa i tı waatu unɪ tɔm tı unɪ i tá waa tɔmaa tɔɔv taa kɛle.

Yəɣətayə kɛkɛkɛ cəɔɔyɔ

12 Yəlaa caaki ləməyasəe tı kuyɔɣətutu ké. Ilena nyɔɔɣɛi tı kuyɔɣətutu nά wakələɣi-i.

^a 9:15 Lɛlaa tɛləsəɣi si apalɔ konyəntu waasa ɪcatɛ

¹³ Kɔmɛlɛtɔm kɛ ɪ caaləxəna, ɪlɛna ɪ təkəna kpaŋɔɔv nyəntu.

¹⁴ Nyɔɔɔfɛɪ tɔ lɔləsəɣɪ kɔyɔɔtɔtɔ kɛ. Yɔlv ta nyɪ mpi pu kɔɔ tɔ. Awe ká kɛɛsɪ-ɪ mpi pu tɛ na pɔ́ la ɪ sɛm waali tɔ?

¹⁵ Nyɔɔɔfɛɪ tɔ kaakəna ɪ tɛmlɛ kɛ. ɪ tu nyəŋ na ɪ polo ɪcatɛ taa.

¹⁶ Ye tɛtu wɛna wulaw ɪwaasələ na ɪ waali nyóma tɛmlɛ nté hiluyɔ tike, tɛtu nti tɔ tɔm wɛ waiyɔ kɛ.

¹⁷ Tɛtu nti tɔ nu lelen tɔyɔlɛ nti tɔ wulaw kɛ kasayampu na ɪ waali nyóma tɔki pa tɔxɔnaya kɛ ka waatu sɪ pá hiki toma, pə taɣa acima tɔ.

¹⁸ Felentú wei ɪ ta paasəna ɪ kutuluyɔ taɣanɔɔv tɔ kɔ hotiyi kɛ, na kaakentu nyəŋkɔ náá luliyi.

¹⁹ Yɔlv laki tɔxɔnaya kɛ sɪ ɪ tɔxɔ na ɪ nu lelen, ɪlɛna sɔlvɔm náá hɛɛsɪ laŋlɛ, na liyitee kɛ pa lakəna pə təna.

²⁰ Taa tɔv wulaw kɛ nyá lotu taa, pəyele taa tɔv liyitee tɔ kɛ nyá naŋ kɔhəntuyɔ taa. Pə taɣa pɔlv, kacəka heeliyina tɔm.

11

Məsəmɔsɔ lapv

¹ Pɛɪ nyá tɔxɔnaya kɛ lɔm tɔɔ, kɔyakɔ nakɔli n ká tɛ na ń taɣanɪ-kɛɣɛ hikuyɔ.

² Ha nyá wɛnaw həyɔlvɔv kɛ yəlaa naatosompəyɔlaya yaa pələfɛɪ naanɔwa. Mpi tɔ, n ta nyɪ ɪsəɣatɔ nti tu maɣana-ŋ antulinya taa tɔ.

³ Paa timpi tɔɔ kɛ tɔyɔ hotinaa, kɔ lonte taa tənaya kɔ saaləɣɪ. Ye tɛv ɪ pilaa na ŋmɔntuyɔ susi kɔ nuki teu kɛ.

⁴ Wei ɪ fenjiyi heelim tɔ u tuuki pɔlv, na wei ɪlɛ ɪ paasəyəna ɪsəŋmɔntɔ kɛ nyənuyɔ tɔ u kɔŋ pɔlv.

⁵ N kaa pəsɪ na ń cəkəna heelim mpaav. Pəyele n kaa nyɪ ɪsəna pə ŋmaaki pəyaya kɛ ka tɔɔ lotu taa na ka feesiyi tɔ. Mpu tɔtɔxɔ nn pəsəɣɪ na ń cəkəna ɪsɔ wei ɪ laki pə təna tɔ ɪ tɛmlɛ.

⁶ Pə tɔɔ kɛ pə wɛɛ sɪ ń tuu nyá kututum kɛ tanəŋ tɛɛ haləna taanaɣa, taa hɛɛsɪ. Pə taɣa pɔlv, n ta nyɪ sɪ tanəŋ yaa taanaɣa kututum ká kələna lapv, yaa pə təna pu wɛɛ teu.

⁷ ɪlim naakuyɔ tɔ pə wɛ teu kɛ, na ɪsɛ laŋlɛ hɛɛkəna pə nyaaləm.

⁸ Ye yɔlv weesuyɔ taɣala pusɪ paɣalɛ, ɪ sa ɪsɔ kɛ sɪ təna sɪ tɔɔ. Ama ɪ tɔɔsɪ kɛ sɪ səkɔpɛtuyɔ kɔyɛɛŋ ká wɛɛ paɣalɛ. Pə təna mpi pə kəŋ tɔ pə cəkənav wɛ katɛ kɛ.

Kɔfaləŋ yəlaa layatv tasvyv

⁹ ɪfɛpu nyá, yɔələna nyá ɪfɛpile kɛ tɔ waatu na ń nu tɔ lelen, təŋ ɪsəna pə ha-ŋ nyá lotu taa tɔ, na ɪsəna nyá ɪsɛ naaki tɔ. Ama tɔɔsɪ kɛ sɪ ɪsɔ ká tɛ na ɪ yaa-ŋ huvlɛ kɛ pə təna pə tɔɔ.

¹⁰ Hatələna nyá nyamle kɛ nəxəsɛɛ, na ń cələna nyá tɔnuyɔ kɛ wɔsasɪ. Pə taɣa pɔlv, ɪfɛpile na tɔ alaafəya wɛ tɛm kɛ.

12

¹ Ama tɔɔsɪ nyá ŋmalɔ tɔɔ kɛ nyá ɪfɛpile kɔyɛɛŋ taa, na pácɔ́ wɛɛ asayɛɛ na pusɪ nsi sɪ taa n ká tɔ sɪ: Weesuyɔ fɛɛ-m lelen tɔ sɪ kɔɔ.

² Na pácɔ́ ɪlim, na nyaaləm, na ɪsətv, na ɪsətvɔlvŋasɪ yu nyá tɔɔ, na pə wɛɛ ɪsɪ tɛv fɛɛkuyɔ na ɪsəŋmɔntɔ taɣanɪ lapv tɔ.

³ Waatu ɪnəɣɪ nyá ŋkɔpalasɪ nsi sɪ kentiyi-ŋ tɔ sɪ sɔvki seluyɔ, na nyá nɔɔhɛɛ tɔŋ nyəna nna ɪnɪ a səxələyɪ-ŋ tɔ á nuki, na nyá kela nna a ka wɛ ɪsɪ naŋlaa tɔ á pasa holuyɔ, na á hɛɛsɪ naŋɔv, na nyá ɪsɛ nna a wɛ ɪsɪ pətɔlee nyənlaa tɔ á wɪ nav.

⁴ Saa məyi nyá ηkpaηη təkəyi, na nyá nəɔɔ pasa, na kampaav kouu feesiyi-η, na yontunaa təna leleη si.

⁵ Na η wu təkpaλεnaa, na mpaav we-η səɔntɔ, na nyá nyɔvɔ hulɔmɪ isu tɔvɔ ηku ku hetu hulɔma a tɔ. Na nyá nəɔheε məli-η yuη isu səɔla, na tuusi pee konyulɔvɔ si nyá nəɔɔ taa. Kuyaku nakɔli ɪlena pá pona-η nyá kantəkaya təyaya taa na wiɪlaa náá cəɔki hapəle tɔɔ.

⁶ Tɔɔsi nyá ηmalu tɔɔ na pécó nyá weesuyɔ ηku ku we isu liyitee nyəɔalɔvɔ ηmənaɔa tɔ ku ce, yaa ku yəki isu wɔla heεv yaa lɔm həyaya ke hite nəɔɔ, yaa ku ce isu pəpəte kululule cəkuyɔ na tə hoti ləkɔ taa tɔ.

⁷ Na pécó nyá tɔnvɔvɔ pəsi tetu nti paa ηmana-ku tɔ, na nyá feesuyɔ náa məli Iso wei ɪ ka tu-ku tɔ ɪ kiη.

⁸ Mpuvle ləməyasəe tɔ tɔma si pə təna pə we piti ké na pə cəkənav we katε.

Kvəkətv

⁹ Pə taya ləməyasəe tike ke waasv tu ka wena. ɪ seɔesa yəlaa ke nyəm tɔm. Pəyele ɪ nuwa atuwa na ɪ yasɪ a taa na ɪ tayani a payale.

¹⁰ Ləməyasəe tɔ kaasa ɪ təyi na ɪ hiki tɔm leleη nyəntɔ na ɪ teləsi-təyi teitei. Tə ké tɔm tampana nyəntɔ ké.

¹¹ Ləməyasəe tɔ kuyəɔtɔtu weε ké isu kpátóyó kusεηtɔvɔ ηku pa keetiɔina naaη tɔ, na nyəmá wena kaləkəη nyəma kama tɔ. Tiikilu kɔlɔm ɪni ɪ kamna-ye. ^a

¹² Pəle pə paasi ɪle ma pəyalv, paasəna si takəlasɪ payale ηmaav fei tənaya, na nyəm pεεkuyɔ katatəlaya kaaki tɔnvɔvɔ ké.

¹³ Seɔesuyɔ kune ku nyɔvɔ nte si η nyana Iso, na η təkəyi ɪ kusəsutv. Təmlε nte pə tɔ paa yɔlv wei si ɪ la təɔle.

¹⁴ Iso ká huɔna yəlaa ke pa kolapɔtu təna tɔɔ ké, paa kηmεsətu kupantv yaa isayatu.

^a 12:11 **Tiikilu:** Tiikilu meɔε cane, pə pəsəyi na pə weε Iso yaa Saləmən, halɪ lelaa ná təη si Moisi.

YONTU TAA YONTU

Kutubtu

Yontu Taa Yontu taa cəneye pa keesəyi wulav Saloməŋ na i taŋ pa səəlvu təm. Səəlvu ŋku ku wenna isu ŋku Iso səələna i yəlaa kpekəle tə na ŋku Iso yəlaa kpekəle səələna Iso tə.

Isəna pa faɣa Yontu Taa Yontu takəlaya tə:

Kancaalaya yontu, titite 1:1-2:7

Yontu naale nyəntu, titite 2:8-17

Yontu tooso nyəntu, titite 3:1-5:1

Yontu liyiti nyəntu, titite 5:2-6:3

Yontu kakpası nyəntu, titite 6:4-7:11

Yontu naafoso nyəntu, titite 7:12-8:4

Yontu naatosompəɣəlaya nyəntu, titite 8:5-14

¹ Saloməŋ yontu taa yontu ntə.

Səəlvu nyəma faaci

(Peele kuyəɣətvu)

² Wayali-m wayali-m,
nyá səəlvu kəla-m solum.

³ Nyá tulaalv səsəŋ ké kəpaŋ ké.
Na nyá həte náa we isu nim səsəŋ nuikuɣu tə.
Pə tə ké peelee səələyi-ŋ.

⁴ Təki ma niŋ taa, kpaɣana-m asewa.
Wulav səsə-m i kutuluy taa ké.
Tu wenna lanhəlvmlə na tə ŋmaali nyá tə.
Tu yəələna nyá səəlvu na pə kəli solum.
Pa səələyi-ŋ tə pa wena tampana ké.

⁵ Yosalem peelee me,
pa ma pilaa tə,
ma tewaya isu Ketaa coka,
yaa isu Saloməŋ coka pəəŋ.

⁶ I taa nyana-m sı ma kəla piliŋ.
Ilim piisina-m mpv.
Ma taalvnaa mv-m na páaná ké,
pa tv-m sı ma taŋ leseŋ tuŋ tawa.
İle ma ta taŋ ma maɣamaya ma nyənte.

⁷ Nyá wei ma ləsaɣa suwa tə.
Heeli-m timpi n tiikiyi nyá kaləku tə.
Keesi-m timpi n ka heesi ilim sikuyu tə.
Ma taa cə yem ké nyá taapalaa kaləkəŋ cəlv.

(Tiikilaa kuyəɣətvu)

⁸ Alaa telaa taa telu nyá.
Ye n ta nyi ile n təŋ heeŋ kaləku nəəhe.
Tiiki nyá pinası ke tiikilaa coka kiŋ.

(İfepu nyəntu)

⁹ Ma kusəəlaya nyá, nyá teu nəɣəsəna ké isu
pa kpeeəlvu İcipiti wulav kpaɣanv alvnyəŋ keeke na kacəka tə.

10 Nyá lukpuγutu tewa nyá ηkpaηγαpelasí heku ké.
Na nyá luyú náá səηa teu ké lutó heku taa.

(Tiikilaa nyəntv)

11 Tu lu-η wola ké kacəka wontu
na pá matí tə təó ké liyitee nyəγətv.

(Peeł nyəntv)

12 Wulav na í cəłó nyóma pa cəγaa tó
na ma təó tulaalv səəsəη nyalaa ké.

13 Ma kusəəl v nyá, n we-m ké ísu
tulaalv miili ké pa sí ma həla heku.

14 N we-m ké ísu laalinaa kupa ma tuη ké
Aη-Ketii ləseη tawa taa.

(Ifepu nyəntv)

15 Ma kusəəlaya nyá, ama n tewa yoo!
Nyá ísəpee tewa ísu alukukunaa.

(Peeł nyəntv)

16 Ma kusəəl v nyá, teu nté yaa.
Tá kuhəntvγv nté kateηa nyutu kuləkəkəkətv.

17 Tuη kupaη piliηasí nté ta kutuluγv.

2

1 Ma we ké ísu Saləη tetəkəle yaaye.
Mayale tetv ihəntav taa hətv.

(Ifepu nyəntv)

2 Ísu yaaye wev səwa heku tó,
ńpóγó ma kusəəlaya nyá n we pəelaa ləlaa taa.

(Peeł nyəntv)

3 Ísu tvγv kutətəγv wev hətvγv tuη taa tó,
ńpóγó ma kusəəl v nyá n we ifepiya ləlaa taa.

Nyá isotom taa ké ma nyula cəγav.
Nyá pee we leleη ké ma nəγv taa ké.

4 Acima taa ké n pona-m nyá tə.
Nyá tuuta wei n kraasa ma nyvγv taa təγəle səəlγv.

5 N cəla-m tvγv ηku pa γaa sí ləseη tó kv pee
kakalası na má təγv na pə səna-m.

N ha-m tvγv pee na má mvv na pə ha-m toma.
Mpi tó, səəlγv kutəη kra-m ké.

6 Te ma nyvγv na nyá niη mpətəη.
Kpəkəna-m na nyá ntəγvη.

(Ifepu nyəntv)

7 Hai, Yosalem pəelaa me,
ma tuukina naməη na nasəη sí:
Í taa paati tá səəlγv na pə waatv ta tata.

Ifepu kənte

(Peeł nyəntv)

8 Í nu ma kusəəl v nəγv.

Ιημαακəna nteγe pəəŋ na pulasi təə na í kəŋ.

⁹ Ma kusəəlv nəγəsəna ké isu nasem
yaa kapələŋa kufalaya.

Halı unəγəle tá kolurja waalı na í nyənəγəna pətote.

¹⁰ Ι yaaki-m si: Ma kusəəlaya nyá.

Kuli na n kəə.

¹¹ Mpi tə, yoluma tema.

Teu tema, kv su tənaya.

¹² Tawa taa kətəγəŋ tu hetu ke tetu taa.

Yonkpaama waatu tapayale.

Ihokaya wiiwa tá tetu taa.

¹³ Tuiŋ wei pa yaa si fikiŋaa kancaalaya nyəŋ təŋa ləlvəv,
na tūγv ŋku pa yaa si leseŋ tə kv hetu səsəvŋ náá nyalaa.

Kuli na n kəə, ma kusəəlaya kupaŋka.

¹⁴ Ma kupaŋka nyáγá kukraməŋ pəəŋ taa.

Nyá wei n we ipilisav taa timpi we kate tə.

Həlv-m nyá isentaa,

yele na má nu nyá nəγə.

Nyá isentaa tewaγa na nyá γəγətaya we leleŋ.

(Toto nyəntv)

¹⁵ Ι kpa taale wontu səkpetu nti tə wakələγi ta leseŋnaa tə.
Pə taya pəlv, pa tu hetu.

(Peele nyəntv)

¹⁶ Ma tənna ma luyv tee kusəəlv.

Na ilé i tənna má.

Yaayenaa taa ké i tiikiγi i kaləkəŋ.

¹⁷ Ma luyv tee kusəəlv nyá, tə pulasi təə,
na n kəə isu nasem yaa kapələŋa kufalaya,
na pəcə əhoo yu na nikaya kpa.

3

Peele toosiγina ifepu

(Peele nyəntv)

¹ Mpyəγə ma toosa əhoo si
ma kusəəlv nté ma pəeka kato təə.

Na má pəeki, na má pəeki, ma ta na-i.

² Iena má kuli na má cəə icate.

Na má pəeki-i nənəəsí tee,

na hapəe təə, ma ta na-i.

³ Iena má sulina tanŋlaa mpa pa cəəki icate tə
na má pəəsi-we si:

Ι nawa ma kusəəlv na?

⁴ Ma polaa si ma teeke pa təə ile,

ma ná ma kusəəlv nté.

Na má kpipi-i na má təkí-i teu na má pona-i ma too te.

Na má sənna-i wei i ləla-m tə i naŋ taa.

⁵ Hai, Yosalem pəelaa me,
ma tuukina naməŋ na nasəŋ.

Ι taa paati tá səəlvəv na kv waatu ta tata.

(Peele nyantu)

6 Pepe luna wolaya tetu taa na pə kəŋ
isu wontu pee tulaalu nyəəsi?

7 Wulan Saluməŋ amaka kəŋna.
Na Iseyeli yoolaa taa yoolaa nutoso ke ɪ waali.

8 Pa təna pa kpelema yoou ké.
Pa paa layalee ke pa kəŋkəməŋ taa.
Na pá taŋa asola nna a kəŋ ahoɔ tɔ.

9 Lipaŋ taasi kupaŋsi ke pa saaka
wulan Saluməŋ amaka inɪ.

10 Liyitee nyəəətu ke pa lupa ɪ kpatəŋ,
na tətteesile ke wula.
Təcaɣale ke puuyu kuseemuyu kupaŋku.
Ileŋa Yosalem peela nɔ́á pə pə taa ké
pəəŋ wei pa səpəna sɔɔluɣu tɔ.

11 Siyəŋ peela me,
í lu na í ná wulan Saluməŋ ntenuyu
ŋku ɪ too tema-ɪ ɪ akpaɣale wule tɔ.
Ku ké ɪ laŋhulumle sɔsɔle kuyaku ké.

4

(Ifepu nyantu)

1 Ma kusɔɔlaya nyá,
ama n tewa, n tewaya təkpara.
Nyá isəpee we nyá tekente tee ké isu alukuku.
Nyá nyəəsi hanta isu pəŋ kaləku tiiki Kalaati puɣu.

2 Nyá kela hulɔmaa ké isu heeŋ kuhuluməŋ kaləku
ŋku ku huntɔ pa kəwa na kó luna lum tənyɔle tɔ.
Paa heu wei na ɪ tompiya, nəɣɔɔ ta laŋ.

3 Nyá ntompee we isu kponkponɣu kuseemuyu.
Nyá lukpuɣutu naaki nyá tekente tee
isu pa faɣa tɣu nakɔli ku pəle kuseemle.
Na nyá yəɣataya na leleŋ.

4 Nyá luɣu we ké isu Tafiti kutuluɣu kukɔluɣu
ŋku pa ŋmawa si pa suku yoou wontu tɔ.
Ku taa ké pa pusa kpaləŋ iyaya (1000).
Yoolaa taa yoolaa kpaləŋ ké.

5 Nyá həla naale we ké isu nasem tompiya naale
təkuyu yaayenaa heku tɔ.

6 Maa polo tulaalu miili puɣu tɔɔ,
na tulaalu kowəpu pulaya tɔɔ.
Na pəcɔ pə nyaali na səkpətuɣu yá.

7 Ma kusɔɔlaya nyá, n tewaya təkpara.
Nya tiili tá pənti paa pəcɔ.

8 Ma taŋiyaya nyá, kɔɔ.
Kɔɔ na tɛ lu Lipaŋ puɣu taa.
Hatoo Amana, na Senii,
na Heeməŋ pə pɔ́ŋ nyəəŋ taa ké n ká nyəni tetekəle.
Təɣɔlasɪ lona we tənaya.
Na kpoŋ təcaɣale.

9 Ma newaya, ma tajiya nyá, n heesəyɪ ma lanje ké.
Ye n nyəna-m təm kolum pə laki-m teu ké.
Ye ma nawa nyá luluyɔ pile kolumtəle pə laki-m lelenj.

10 Ma newaya, ma tajiya nyá,
Nyá səluyɔ we teu ké.
Nyá səluyɔ kəla-m solum təcayacaya.
Nyá tulaalɔ səsəŋ tɛwa lɛmpa təna.

11 Ma tajiya nyá, tuj nim kpeŋ nyá ntompee təo ké.
Nyá nsəmle təo we isu naaləm na tuj nim.
Na nyá wontu səsəŋ náa we isu Lipaŋ tətɔ hətuyɔ hətɔ.

12 Ma newaya, ma tajiya nyá.
N we ké isu haləm mpi pa ləpa kalaa tə.
Yaa hite nte tə təo pa sulaa tə,
yaa sɛɛlɔ wei ɪ təo pa taalaa tə.

13 Nyá ləŋ lum niyitiyina tuj taale
nte tə pee we lelenj ke teu tə.
Tulaalɔnaa kɔpama tuj nyəki

14 tənaya waanɪ waanɪ ké,
na pə kpeŋna kɔsayaalaa kɔpama.

15 N we ké isu haləmnaa sɛɛlɔ
yaa lum kɔpam ləkɔ.
Yaa lum mpi pə lukəna Lipaŋ tontɔŋa təo tə.

(Pɛɛlɔ nyəntɔ)

16 Ilim ntəŋŋ na pə mpətəŋ heelim ɪ kulɪ
na pə má ma haləm təo na pə tulaalɔnaa səsəŋ nyala.
Ma kəsəlɔ nyá sɔs nyá haləm taa,
na n təŋɔ pə pee lelenj nyəna.

5

(Ifɛpu nyəntɔ)

1 Ma newaya, ma tajiya nyá.
Ma sɔsɪ ma haləm taa na má caa
ma tulaalɔ miili na tulaalɔnaa lɛlaa.
Maa təŋɔ ma tuj sɛtaya.
Na má nyəo ma solum na ma naaləm.

(Taapalaa nyəntɔ)

Ma taapalaa mɛ ɪ təŋɔ na ɪ nyəo.
Səluyɔ ɪ ku-mɛ isu solum.

Pɛɛlɔ tɔla nəŋŋɔ ɪɛ, ifɛpu sɪ n ka su-m le

(Pɛɛlɔ nyəntɔ)

2 Ma tookaya yaa, paa na mpɔ má na ma ɪsɛ.
Mpyú ma nuwa ma kəsəlɔ nəŋɔ na ɪ laki
kaafala na ɪ təŋ sɪ:

(Ifɛpu nyəntɔ)

Tɔlɔ-m, ma newaya, ma kəsəlɔaya.
N we-m teu ké isu alukuku,
nyayalɛ ma kɔpaŋka.
Mpi tə, ahoɔ cəlɔ kra-m ké na ma nyəosɪ təo na lum.

(Peele nyantu)

- 3 Ma tema ma wontu wəχəʒəyɔ.
Isənayale maa tayani-təxi suuu?
Pəcə ma kəwa ma nəhɛɛ.
Ile isənaya maa tayani-yɛɛ pilisuyu tətə?
4 M̄pɔyɔ ma kusəɔɔɔ sɔsa i niŋ na pəχətɛ.
Na ma laŋle taa la tənyau.
5 Ilena má kuli si ma tɔləxi ma kusəɔɔɔ,
na ma ntantaku na ma mpee tɔɔ tulaalɔ
taana kampɔ tətəkɛle.
6 M̄pɔyɔ ma tula ma kusəɔɔɔ, ile i tema tɛɛɔ.
Ama i kuyəχətɔtɔ wakəla ma laŋle.
Ilena ma pɛɛki-i ma ta na-i.
Na má yaa-i i ta cə.
7 M̄pɔyɔ ma sula taŋlaa mpa pa cəɔki icate tə.
Na pá ma-m na pə kv-m, na pá lɛɛki ma tɛkente.
8 Hai, Yosalem pɛɛlaa mɛ, ma wiina-mɛ.
Ye í sula ma kusəɔɔɔ,
í heeli-i si sɔɔɔyɔ kutəŋ kra-m.

(Peelea nyantu)

- 9 Hai, alaa taa telu nyá,
weye nyá kusəɔɔɔ ná tɛɛwa,
na í wiikina-tuyɔ mpɔ?

(Peele nyantu)

- 10 Ma kusəɔɔɔ nyá n sɛɛwəχa təkpaŋkraŋ.
Paa n we yəlaa iyisi naanɔwa (10000) taa,
pa nyəŋi-ŋ kra kraa ké.
11 Nyá isentaa tewəχa isu wɔla maχamaχa.
Na nyá nyəɔsi náa yawa təpɔlɔpɔlɔ isu pááɔ heɔ,
na si pila kilikili isu katəkətuyɔ.
12 Nyá isəpɛɛ weɛ ké isu alukukunaa kɛ lɔm kəkɛmim nɔχə.
Na pá yaaki naaləm taa na pá hɛɛsəχi timpɔ pə tɔləna-we tɔ.
13 Nyá lukɔyɔtɔ tewəχa isu tulaalɔnaa tuŋ taale.
Na nyá ntompɛɛ we isu yaayena
mpa pa tɔɔ tulaalɔ miili kɛŋ tɔ.
14 Nyá niŋ we ké isu wɔla kukuwee
nna a tɔɔ pa tu liyitee pɛɛ tɔ.
Na nyá tənuyɔ tɔɔ náa we isu tuu kete kusotile
nte tə tɔɔ pa tu liyitee pɛɛ tɔ.
15 Nyá nəhɛɛ we ké isu liyitee pɛɛ kəhɔlɔmɛɛ
akelena mpa pa tapəŋ tɛɛ pa tema wɔla tɔ.
Na nyá nyənuyɔ taa we isu Lipaŋ pɔ́ɔŋ.
Nyá nyuyɔ kulaa ké isu tuŋ səsəŋ, n feina saala.
16 Nyá kuyəχətɔtɔ təna na leleŋ ké.
Na nyá pə təna pə we teu.
Yosalem pɛɛlaa mɛ,
ma kusəɔɔɔ nté, ma paalɔ kɛle.

6

(Pεελαa nyəntv)

¹ Alaa taa aεpa nyά,
leye nyά kuvəəlv polaa?

Nkuyu ι təηaa?

Ta na-η tə pεεki-ι.

(Pεελo nyəntv)

² Ma kuvəəlv n pola nyά taale nte tə taa tulaalv
səəsvη nyalaa təγo si n caaki yaayenaa
na n tiiki nyά kaləkv.

³ Má tənna ma kuvəəlv nyά na nyά tənna má tətə.
Yaayenaa taa ké n tiikiyi nyά kaləkv.

Pεεlv wεεtv

(Ifepu nyəntv)

⁴ Ma kuvəəlvaya nyά,
n tewaya isu Tiisa ιcate.

N we leley isu Yosalem taa cayale.

Ama n we səγəntv isu yoolaa na pa tuutanaa.

⁵ Keeεi nyά ise anι a cəəsvη-m ké.

Nyά nyəəsvι hənta isu pəη kaləkv tiiki Kalaati puyv.

⁶ Nyά kela hvlvmaa ké isu heeη kvhvlvmməη kaləkv,

ηkv kv luna lvm tənyəəle,

na paa heu wei na ι tompiya tə.

Nəγəlv ta heləmi.

⁷ Nyά lukpuyutu naaki nyά tekente tee

ké isu pa faya tuyv nakvli kv pile.

⁸ Wulav pəsvη na í wεena taya alaa ke nvtoso.

Na asaala ke nunaasa, na saalaa náá fei kalvuyv.

⁹ Ama nyά tike ke nyά too lvla alvəpəyaya na ι kəla-η səəlvuyv.

Nyayale ma kvpaηka, n wε-m teu ké isu alukuku.

Pεεlaa naaki-η na pá yaaki-η laηhvlvmlε tv.

Na taya alaa na asaala tətə ná saηι-η.

¹⁰ Alv wei ι lukəna mpv na í teeki kəkv isu ilim,

na í tewa isu isətv?

Na í wε səγəntv isu yoolaa na pa tuutanaa?

¹¹ Ma tiiva tuj pee taale taa

sv ma naaki tetekele taa məhoo kvfana.

Na má ná sv tuj wei pa yaa sv leseη tv ι heləyi,

na tuj leləη tuyv hεtv na.

¹² Ma ta cεkəna, ama ma kvnyvlvuyv pəsa-m ké

isu ma yəlaa kasayampiya yoou keεεena.

7

(Alaa na pεεlaa nyəntv)

¹ Sulamii pεεlv nyά, kəə, kəə,

Kəə, na tə nyəni-η.

Pepe təə ké í nyəniyi Sulamii tv?

ι wε ké isu kpeka naale paale.

(Ifepu nyəntu)

- 2 Awulumpu pɛɛlɔ nyá,
ama nyá nɔɔhɛɛ tewa nyá ntaŋkpala taa.
Na nyá tənaya náá wɛ isu lutu nti nin tɛmlɛ tu lupa tɔ.
- 3 Nyá lotu kulutaa ké.
Tə taa u laŋəɣi sɔlɔm sɔɔsɔŋ nyəm.
Pəyele tə caɣa ké isu təɣnaya pɛɛ huɣule kɛ yaayenaa hɛku.
- 4 Nyá həla naale wɛ ké isu nasem tompiya.
- 5 Nyá luɣu nəɣəsəna isu tuuŋ kela akele.
Nyá isəpɛɛ wɛ isu Həsəpəŋ ɪcatɛ nəɣo luna.
Na nyá mənɛ náá səŋa isu Lipaŋ akele,
wei i tɔɔ pa feŋɣina Tamasi həɣɔlvɔ tɔ.
- 6 Nyá nyɔvɔ səŋaa ké isu Kamɛɛli pɔɣvɔ
na nyá nyɔɔsi náá wɛ isu nyaalvɔ ŋku
pa lii akpaayala tɔ.
Pə tɔka wulav nəɣɔlvɔ kɛ nyá nyɔɔsi kpasɪ taa.
- 7 Ma sɔɔlvɔ tu nyá, ama n tewaya.
Nyá nyənɔvɔ taa wɛ teu.
- 8 N səŋaa ké isu pááɔ.
Na nyá həla náá wɛ isu kpaɣpatukunɣ.
- 9 Ma tɔ ma taa si maa kpa pááɔ ŋku.
Na má sɛti kv tukunɣ.
Nyá həla anɪ a wɛ-m tɔtəɣɔ isu lɛsɛŋ tukunɣ.
Nyá feesin wɛ-m sɔɔsɔŋ isu tɔvɔ pɛɛ.
- 10 Nyá kɔvɔɣɔtɔtu wɛ lelen ké isu sɔlɔm kɔpam.

(Pɛɛlɔ nyəntu)

- Pə ké ma kɔsɔɔlvɔ sɔlɔm ké.
Isu pə kpeŋuɣu mpa pə kɔwa tɔ pa ntompɛɛ tɔɔ tɔ.
- 11 Ma kɔsɔɔlvɔ tənna-m na i kɔnyulvɔ wɛ ma tɔɔ.

*Ye pa sɔɔla-ŋ pə laŋhɔlvɔmlɛ**(Pɛɛlɔ nyəntu)*

- 12 Ma kɔsɔɔlvɔ nyá, kɔɔ na tɔ li.
Tu sɔvɔ acalɛɛ taa ké ahoɔ.
- 13 Iɛna tɔ kpa lɛsɛŋ tuŋ taalɛ kɛ tanaŋ kɔpaŋku
na tɔ ná si pa tɔ hɛtɔ na tɔ yɛɣɛlɔɣi?
Na tuŋ lɛlɔŋ tɔwa yaa i ta tɔ?
Tənaya maa hɔli-ŋ ma sɔɔlvɔ tɔna.
- 14 Tuŋ wei i kɔsəɣi apalaa kɔnyulɔŋ tɔ i sɔɔsɔŋ kpaɔa.
Tə wɛna tá nənɔɔsi tɛɛ ké tuŋ pɛɛ kɔpana.
Paa kɔpənɛɛ paa kɔfana.
Ma kɔsɔɔlvɔ nyá, nyaɣa ma su-yɛ.

8

- 1 Ye ma na-ŋ tu kaawa too kɔlvɔm,
maa wayalaya-ŋ awalɪ kele timpi timpi ma suliyi-ŋ tɔ.
Iɛ nəɣɔlvɔ taa yɪ-m.
- 2 Maa pona-ŋ na má sɔsi-ŋ ma too tɛ na ní sɛɣɛsi-m.
Na má yɛle na ní nyɔɔ ma sɔlɔm sɔɔsɔŋ nyəm.
Mpi pə ké ma tɔvɔ pile nyəm tɔ.

³ Te ma nyuɣu na nyá niŋ mpətəŋ,
Kpekəna-m na nyá ntəɣəŋ.

⁴ Hai, Yosalem pɛɛlaa mɛ, ma tuukina-mɛ.
I taa paati tá sɔɔɔɔɔɔ na pə waatu ta tata.

(Pɛɛlaa nyəntv)

⁵ Pɛɛlɔ wei i kəŋna nté na wɔɔɔɔɔɔ tɛtu tɔɔ,
na í nyəka i kɔsɔɔɔɔ tɔɔ?

Sɔɔɔɔɔɔ toŋ

(Pɛɛlɔ nyəntv)

Tuɣu tɛɛ ké ma feesa-ŋ.

Tənaɣa nyá too wei i lɔla-ŋ tɔ i kraɣa nyá hɔɣɔ.

⁶ Si-m nyá lanɛ na nyá ŋkpaɔɔɔ tɔɔ isu kuyusɔɣu.

Mpi tɔ, Sɔɔɔɔɔɔ wɛ toŋ ké isu səm.

Na isəseɛmɛ náá wɛ toma isu atɛtəɛ.

Sɔɔɔɔɔɔ nyəmə ké kəkə nyəna ké.

Ku ké Taaɔa kəkə ké.

⁷ Lɔm sɔsɔɔm u pəsəɣi na pə teesi ku kəkə.

Pəyele pusi sɔsɔɔnsi kaa li-ku.

Ye yɔɔɔ cɛla i təɣaɣa wɛnaw təna

si i laɣasəɣəna sɔɔɔɔɔɔ, isu pa tuu-i.

(Pɛɛlɔ taalɔnaa)

⁸ Tə wɛna newaɣa alɔnyəŋka ŋka ka ta lɔta həla tɔ.

Isənaɣa tu la kɔɣaku ŋku

paɔ yɔɣɔti ká asasaale tɔm tɔ?

⁹ Ye ka tɔka ka ti na ká kisi yeɛyeɛɛ,

tu yɔɔɔna-ke na kəkəka wontu.

Amə ye ka pəsə isu yəlaa təna nənəɣɔ,

tu təkɛ-ke na kɔɔɔkɔɔɔɔ toŋ nyənsi.

(Pɛɛlɔ nyəntv)

¹⁰ Ma tɔka ma təɣi, ma fɛi yeɛyeɛɛ taa.

Ma həla səŋaa ké isu akelenaa.

Mpu tɔ, ma kɔsɔɔɔɔ nyənəɣi-m wei i kəŋna həɛsɔɣu tɔɣɔ.

(Ifɛpu nyəntv)

¹¹ Mɔpúyú Salɔməŋ tɔma si:

Ma wɛna tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋ tɔ i taale

ke timpi pa yaa si Paali-Haməŋ tɔɣɔ.

Ma yelina-tɛɣɛ taŋɔla,

paɔ wei i kəŋna-m tə kɔɔɔɔm ke liɣitee nyəɣətu iyaya (1000).

¹² Ma tuŋ taale wɛ ma kiŋ ké.

Salɔməŋ nyaa kraɣa liɣitee nyəɣətu iyaya (1000).

Ləsɔ tə taa ké nyəɣətu ŋmɔnɔɣu (200) na ŋ cɛla taŋɔla.

¹³ Nyá wei n wɛ haləm taa tɔ,

nyá taapalaa kema ŋkraŋŋ si pa nuɔki nyá nɔɣɔ.

Iɛ yeɛɛ na má nu-ke.

¹⁴ Ma kɔsɔɔɔɔ nyá kraɣa asewa isu nasɛm yaa

kapəɔɔɔ ke tulaalɔnaa pɔɣu taa na ŋ kɔɔ.

ISO KUYOYOTUTU TELESLU

ISAYII TOM TAKELAYA

Kotoloto

Iseyeli nyóma kupəntəh na pa wahalanaa tòm ke Isayii yəyətəyi i takəlaya kane ka taa. I yəyətəyi tətəyɔ isəna Iso ké səsə ke piitimnaa tətə. Pəyele Iso heesəyi Iseyeli nyóma lanja. Na i nəsəsi nsi i siwa si i ka kəna waasəlv na í waasi-wé tə. Waatv wei Iseyeli nyóma ká te yomle təyov ke Pabiloni taa ilena pa kakaasaya məli Iseyeli taa na pá təyov pa tetv.

Isəna pa faya Isayii takəlaya tə:

Yuta nyóma na piitimnaa pa wəetv, titite 1-39

Iseyeli nyóma lanjheesəle, titite 40-55

Iseyeli nyóma məlvov tòm, titite 56-66

HYOVLUYU KANCAALAYA NYEHKU

¹ Tòm nti pə kulaa na pə həli Amətə pəyalv Isayii təyov. Yuta tetv na Yosalem icate pa tòm ké. Yuta awulaa Osiyasí na Yotam na Ahasí na Isekiyasí pa pəəle taa ké i ná-ti.

Iseyeli yəlaa ηkpaanteeləh

² Isətənyov, nu. Tetv, ke ηkraηη.

Tacaa yəyətəyi si:

Halı má tətə piya na má pusi-si,
ilena sí kəlvəyi ma tətə?

³ Nav nyəmá i tv,

na kraηaya náá nyi wei i caləyi-ke tə.

Ama Iseyeli nyóma ná tá nyi pəlv.

Ma yəlaa mpe paa nuki.

Pəlvəv fei təcviη ke Yuta tetv taa

⁴ Yəlaa pəntəlaa, na asayaa mə,

mə tòm wə waiyo ké.

Piitim nyəη nyəm na kawalaya piya mə,

mə tòm wə waiyo ké.

Mpi tə, í ləwa Tacaa na í nyəni

Iseyeli Iso Naηη tv ke yem, í ha-i siyile.

⁵ Mə ləye í caa si má tasa mapv?

Pepe tətə ké í wəe na í kama nyovv na ma tətə kəlvovv?

Ani mə nyəvη ná fetilaa na í təkí wahala ke mə taa.

⁶ Pəcə pə kraγav mə nyəvη na pə suna mə nəntaaləh tə,

tiili fei hiiu. Pə fetila-məye na hiηnaa,

na təmate lona naaki.

Nəyovv ta nyaalı-mə yaa í tú-məye nim,

yaa í həkə mə hiη.

⁷ Pə kpiisa mə tetv na kəkə nyayə mə acaləe.

Krai nyóma wakəlvəyi mə tetv na í nyəvəyi.

Pə wakəlaa ké isv

waatv wei nyutv taa nyóma ka kəma tə.

⁸ Yosalem ke pə kaasaa isv cəkəle ke kaama taa. Yaa

caḡv̄v̄u ke tuḡ wei pa yaa si leseḡ tō i taale taa,
na yoolaa tama-i kotaya.

⁹ Ye Tacaa Pə təna pə tu í taa kaasi-meɣe yəlaa ke pəcə,
í ka nəɣəsəna ké isu Sətam nyəma.
Í ka we isu Kəməə nyəma.

Isə seev mpi Isə taa kpaakəna tə

¹⁰ Sətam awulaa me, í nu Tacaa kvyəɣətutu.

Kəməə yəlaa mé í ke ḡkraḡḡ na Tacaa kəsəsitu.

¹¹ Tacaa pəəsəɣi si: Pepeɣe ma lakəna mə kətasi tuutuuma,
ma haɣa mə iwaasḡ na mə nawee kətasi nsi kəkə
lusaa tə si nim. Ma nyəɣəsa mə latəceḡna
na mə heeḡ na mə pəḡtəlv̄ḡ caləm.

¹² Waatu wei í kəḡ na kiḡ tə awe heela-me si
í feli ma taɣa tə?

¹³ Í yeke kawalaya ke mə isətv̄naa kofama acima taa,
na kvyeeḡ kv̄heesəḡ na mə kotuḡ acima taa.

Maa caaki si má ná isayatu,
na kvyeeḡ səsəḡ pə situɣu.

¹⁴ Ma taa kpaakəna mə isətv̄naa kofama na mə acima ké.
A we-m təlasí ké, ma kawa a təm.

¹⁵ Waatu wei í tekəɣi-m niḡ tə ma keesəɣi ma ise ké.
Paa í ləlv̄səɣi sələməḡ tə, maa nuiki.

Mpi tə, caləm suwa mə niḡ taa ké.

¹⁶ Í sə ləm na í lá nyəḡ tə asilima keelvyə kotaya.

Í yeke mpi pə fei teu tə, na isayatu lapu.

¹⁷ Í kpələmi kv̄pantu lapu,
na í p̄eki tampana təḡv̄v̄u.

Í paasəna mpa pa ise pa təkí tə.

Í ha sulav ke i tampana.

Í seena av̄ leelu tə.

Ye Isɣeli nyəma kv̄lɣi Tacaa tə

¹⁸ M̄p̄óɣó Tacaa təma si:

Í kəə na má na-me tə ciiki.

Ye mə isayatu seewa isu təlv̄m,
tu həlv̄mi isu kayav̄.

Ye tə seewa isu kpancəḡa,

tu həlv̄mi isu kv̄p̄ḡkv̄m̄lv̄m.

¹⁹ Ye i ka tisaya na í nuḡna-m,

í ka taya tetu kv̄lv̄lv̄m kv̄pam.

²⁰ Ama ye í kisaa na í kv̄lɣi ma tə,

í ká si yooḡ taa.

Mpi tə, Tacaa yəɣətəna.

Yosalem icate tayanvyə

²¹ Isənaɣa pə lapu na Yosalem icate

kv̄pante ḡté tə pəsi wasaḡkali?

Pəcó yəlaa kv̄pama ka suna tə taa na pá təḡɣi siɣisuyu.

Ama nəəḡəə yuləkv̄laa wenna.

²² Yosalem icate ka we ké isu liyitee.

Ama nɔɔnɔ tɔ pɛsa ɛsu pɔɔlasɪ.

Pɛyele tu nɔɔsɛna kɛ ɛsu sɔlɔm kɔpam,
ɪle nɔɔnɔ pɔ pala lɔm.

²³ Tɔ awulaa kɛ tɔ kullaa kɛ, na ɲmulaa sɛnlaa.
Pa tɛna pa sɔla kɔhaaŋ kɛ na pɔ pɛkɔɔi kasɔyaya.

Paa paasɔɔna alɔ leelu tɔm,
pɔcɔ paa haaki sulav ke ɪ tampana.

²⁴ Pɔ tɔ kɛ Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa wei ɪ kɛ Iseyeli Iso tɔ ɪ tɔma si:
Maa lɛɛti ma kolontunaa, na mɔ wɛɛna tampana.

²⁵ Yosalem ɪcate nyɔ maa tɔ nyɔ tɔ kɛ niŋ.
Maa tɔ-ŋ kɔkɔ taa ɛsu pa taɔanɔɔɔ liyitee tɔ
na kɔkɔ nyaya nyɔ asilima.

²⁶ Maa mɔɲna nyɔ huɔlɔa kɔpama ɛsu paa wɛv lɔŋtaa tɔ,
na nyɔ layatɔ tasɔlɔa ɛsu paa wɛv kancaalaya tɔ.

Pɔle pɔ waalɔ kɛ paa yaa-ŋ ɪcate kɔpante na kusiyisile.

²⁷ Ye Siyɔŋ nyɔma layasaa na pɔ tɔŋ mpi pɔ wɛ teu tɔ,
Iso kɔ ya-wɛ.

²⁸ Ama pu wakɔli asayaa na pɛntɔlɔa,
na mpa pa lɔki Tacaa tɔ paa le.

²⁹ Fɛɛle kɔ kra-me na tuŋ wei ɪ luŋɔi tɔ.
Tawa wɛna ɪ fɛɛnɔɔi tɔ a kɔ yele na ɪ tɔɔ fɛɛle.

³⁰ Mpi tɔ, ɪ kɔ lontili kɛ ɛsu waatɔ wei
tuŋ ɪni ɪ hatɔ tɔkɔɔɔ tɔ.

ɪ ka tɛ taasɪ ɛsu waatɔ wei
tuŋ ɪni ɪ laŋɔi lɔm tɔ.

³¹ Yɔlv tɔŋ tɔ kɔ pɛsɪ ɛsu nyuliya,
na ɪ tɔma wɛɛ ɛsu mamacɔɔɔlasɪ.

Kɔkɔ kɔ nyaya ɪ na ɪ tɔma kɛ,
nɔɔɔlv kaa teesi-ke.

2

¹ Tacaa heela tɔm ntiyi Amɔti pɔyavɔ Isayii tɔɔɔlv. Toosee taa kɛ ɪ heela-ɪ Yuta
na Yosalem pa tɔm.

*Yɔlɔa tɛna kɔ wɛɛ Yosalem taa
(Kɔkɔlvɔv 2-4; Misee 4:1-3)*

² Tacaa tɔyaya wɛ pɔɔv tɔ kɛ.
Kɔyaku nakɔli pɔɔv ɲkɔ ku kɔli
na kɔ caya pɔɔŋ nyɔɔŋ taa na ku tɛɛ pulasɪ.
Piitimnaa tɛna kɔ polo ku tɔɔ.

³ Yɔlɔa paɔale kɔ polo na pɔ tɔ si: ɪ kɔɔ na tɔ kra Tacaa
pɔɔv tɔ kɛ Yakɔrv Iso tɔyaya.
Na ɪ huɔli-tɔɔv ɪ mpaan na
tɔ tɔŋ ɪ ɪkpaɛ.

Mpi tɔ, Siyɔŋ ɪcate Yosalem taa kɛ Tacaa kiiu na ɪ
tɔm kɔ luna.

⁴ ɪ ka huɔna piitimnaa na ɪ lɔli yɔlɔa paɔale. Uɛna pɔ
lu pa layalɛ ke akuŋ, na pa ɲmantasɪ ke lemsɛna.

Piitim napɔli pɔ kaa kɔli lempi tɔɔ.
Pɔcɔ nɔɔɔlv kaa tasa yooɔ kɔɔlɔmɔvɔ.

⁵ Yakɔrv lɔlvɔv nyɔma mɛ ɪ kɔɔ

na tó tó Tacaa nyaaləm taa.

Tacaa kuyaku kóhóhóhónav

- ⁶ Tacaa ləwa i yəlaa Yakəpu ləlvəy nyəma.
Mpi tó, ilim təlulə tóo nyəma kulapətu suna pa heku.
Pa laki topotopo isi Filiisi nyəma.
Pəyele pá na krai nyəma pa krentəyi nəsə.
⁷ Wola na liyitee su pa tetu taa, pa wənav fei tənaya.
Krayanəy su pa tetu taa, yooú keekənaa fei kalvyo.
⁸ Tuiy kólalaay su pa tetu taa ké,
pá lunjiyi mpi pa lapəna pa niy tó.
⁹ Pə tisa yulv ké na pá lumsi-i. Tacaa taa wii-wé.
¹⁰ I suv kəkraməy tē na í ηmeli tetu tē.
I hatələna Tacaa səyəntu səsəəntu na i teu səsəəm.
¹¹ Kalampraani nyəma ká ka nyəy,
na pá tisi isəcəvtnaa.
Tacaa tike nté səsə ke kuyaku ηku.
¹² Mpi tó, Pə təna pə tu Tacaa su kuyaku nakuli.
Kv taa ké i ká hūna kalampraani nyəma,
na isəcəvtnaa, na mpa pa həy pa ti tó na í tisi-wé.
¹³ I ka wakəli Lipay na Pasay pə tuiy kəkuləy təna.
¹⁴ Na pəy kəkuləy na pulasi kəkulası təna.
¹⁵ Na atə na isə kutuluy səsəy təna,
na kolooši səsəyši acaləe təna.
¹⁶ Na kpuləy səsəy wei i puki Taasisi tó i təna,
na wontu nti tə təna pa nyuləyi tó.
¹⁷ Pu tisi yəlaa kalampraani ké na pa isəcəv,
Tacaa tike nté səsə ke kuyaku ηku.
¹⁸ Tuiy kólalaay təna ká saalı yem.
¹⁹ Yəlaa ká suv kəkraməy tē, na tetu tē si,
pá hatələna Tacaa toj səsəy na i páána,
ké waatu wei i ká kəw si i nyaasəyi tetu tó.
²⁰ Kuyaku ηku kv wule yəlaa ká tó pa tuiy wei pa lupəna wola na liyitee nyəyətə
təy sēməy na yuuy si í wakəli-i.
²¹ Kəkraməy lona na i pəyoləe taa ké paa suv na pá ηmeli Tacaa səyəntu səsəəntu
na i teu səsəəm, ke waatu wei i ká kəw na í nyaasi tetu tó.
²² I taa ha mə təyi yulv.
Heelim tike ke pə tu i muna tē.
Mpu tó, i ta ke puləpə.

3

Yuta kawulaya wakəlvoy təm

- ¹ I naaki mpi Tacaa Pə təna pə tu ká ləsi
Yuta tetu na Yosələm icatə pə taa təyolə.
I ká ləsi pə təna mpi pə waasəyi yəlaa ke teu tó.
Pə krayav təyənaya təna na ləm təna tó.
² Akanaa na yoolaa na hūlaa,
na isə kyəyətətu teləsəlaa
na nalaa na kəkpatəlaa.
³ Na yoolaa nulə na naanəwa nyəy nyəma na kupaýalaa,

na layatu tasəlaa, na mpa pa laki nin təma na canəm tə,
na topotopo nyəma səsaa.

⁴ Tacaα kā kra-weyε awaasa ke awulaa,
na piya ηmakələyι-wε.

⁵ Yəlaa ka muyuliyι təma.

Ifepiya kā kuli kəkpatəlaa təə,
na tetelataa nāá kuli kupaγalaa təə.

⁶ Hali lɔlvɔv kɔlvɔmvɔv tɔv kā kra ι tεεtɔ na í təmι-ι sι:
Nyá wena toko tə, la ta wulav
na hí paasəna samaa yelεyεle unε.

⁷ Ama ílé ι ká ma kapuka ke kuyaku ηkɔ sι:
Ma ta ke kəəle latv.

Pəyεle ma fεna təγənaγa, yaa toko ke ma tε.
Mpv tə, í taa kra-m wulav.

⁸ Yosalem cεηləyι, Yuta hotaa.

Mpi tə, pa kuləyι Tacaα teeli təə ké
pa yəγətaya na pa kulapəle taa.

⁹ Isəna pa isεntaa wεε tə,
mpv pə kɔyona pa təm.

Pa laki pa kawalaya ké təkεeleε isu Sətəm
nyəma paα ηmεsəyι. Pa təm wε waiyo ké.

Mpi tə, mpe pa tayanəna pa maγamaγa pa wakəlvɔv.

¹⁰ Ι yəγətι sι: Pυ caγana siyisilu.

Mpi tə, ι ká təγə ι təmle kɔlvɔvm.

¹¹ Ama isayav təm ná wε waiyo ké, pə kaα caγana-ι.

Mpi tə, ι wε mpaav isayav taa ké.

Pυ lεεtι-ι ι kulapəle.

¹² Mpyú Tacaα təma sι:

Piya ηmakələyəna ma yəlaa.

Alaa təkəna kawulaya ke pa təə.

Pa nyvɔv nyəma tolisiyι-weyε

na pá wakələyι mpaav ηku pa təηəyι tə.

Nyɔvɔv nyəma hvənav

¹³ Tacaα kulaa sι ι kaləyəna ι yəlaa.

Ι səηaa sι ι hvəkəna-wε.

¹⁴ Tacaα yaawa nənəγə ke yəlaa nyvɔv nyəma na pa awulaa,
na í tə-wε sι:

Mə kuntuna ma tuη wei pa yaa sι lεsεηnaa tə.

Ι lεεka konyəntənaα nyəm na ι suuli mə tεεsι.

¹⁵ Ιε pepe təə ké í fεləyι

ma yəlaa ke nəəhε na í

lakəna mvsɔη ke konyəntənaα?

Tacaα Pə təna pə tɔv yəγətəna mpv.

Tacaα kaləyəna Yosalem alaa

¹⁶ Mpyú Tacaα təma sι:

Yosalem alaa mε í ké isəcav nyəma ké.

Ι təη na í həη luη.

Mə isəpee nyənvɔv kusəyι konyuləη.

Ι təη nəəhəle nəəhəle na mə nəkpalasι wiiki.

17 Tacaa ka looli lseyeli alaa me mə nyɔɔŋ na pə yele-meɣe
ŋkoŋkolasi na pə tu-meɣe fɛɛɛ.

18 Kuyaku ŋkuyɔ Tacaa ká wəɣɔsi mə kacɔka wontu tɛna. Pə kpaɣau mə
nɔɔkpalasi na pulun wei í suuki nyɔɔŋ tɔ, na mə kacɔka wontu nti tɔ kootaa
ɪsu ɪsɔtu kufalu tɔ.

19 Na ŋkpanyapɔlasi, na kpaɪsi, na tekentɛnaa,

20 na saalasi kutemasi, na nɔɔhɛɛ taa yɔm, na tampalanaa, na tulaalu
kpalɔpanaa, na tɛlanaa.

21 Na mə mpee tɔɔ kukuwee, na muna tɔɔ nyɔna,

22 na acima wontu, na kpaɪnaa, na tokonaɔ sɔsaa mpa pa kentiɣi watu tɔ, na
saalasi na hulunɣ,

23 na tokonaɔ sɔsaa, na toko nyaanaa na nyuɣu saalasi, na luɣu tɛɛ nyɔnsi.

24 Tasɛtu sɔŋ ká lɛɛti tulaalu lonte,
na ŋmɔnaɣa ke tampala lonte.

Nkoŋkolaya ke nyɔɔsi kuhakasi lonte,
na lɔ́yáɣa wontu ke acima nyɔntu lonte.

Ɔ naŋ fɛɛɛ na í
taa tokuyu ke kacɔka lonte.

Yosalem alaa leela tɔm

25 Lɔɣate ká tɔɣɔ Yosalem taa apalaa.

Yosalem yoolaa taa yoolaa ká si tɔyoolo.

26 Waatu inɔɣi Siyɔŋ ɪcate nɔnɔɔsi
ká wii na sí caya lɔ́yáɣa.

Pu kpiisi nɔnɔɔsi, ɪɛna sí caya ate.

4

1 Kuyaku ŋkuyɔ alaa naatosompɔɣɔlaya ká kpi apalu kɔlɔm
na pá tɔm-i si: Yele na tɔ pəsi nyá alaa na pá yaakɔna-tuyɔ
nyá hɛtɛ na pə kɛɛli tá nyɔɔŋ tɔɔ mpusi.
Ye pə kaasa tá tɔɣɔnaɣa
na tá kutɔɣɔlɔtu tu paasəna tá ti.

Yosalem yɔlaa kakaasaya

2 Kuyaku ŋku hoole nte Tacaa ká la na tɔ nyɔ tɛtu taa tɔ, nte tu lana lseyeli
nyɔma kakaasaya na pa teeli. Tɛtu kɔlɔlɔm ká la lseyeli nyɔma kakaasaya
sɔsɔɔntu na pa pəsuyɔ.

3 Yɔlaa mpa me í kaasaa na í we Yosalem taa tɔ, na mpa me í we Siyɔŋ taa tɔ,
paɔ yaa-me si lɔɔ nyɔma. Mə tɛna mə hɛla ke Tacaa ŋmaa ɪ takɔlaya taa si í ká
caya Yosalem.

4 Tacaa ká nyaali Yosalem pɛɛɛlaa asilima na ɪ heelim. Tacaa ká nyaali Yosalem
taa calɔm na ɪ heelim mpi pə we ɪsu kɔkɔ tɔ.

5 Tacaa ká tu ɪsɔŋmɔntu na nyɔɔsi ke Siyɔŋ pɔɣu tɛnaɣa ilim taa, na ku tɔɔ
kotilaa tɛna tɔɔ. Ahoo í yuwa, ɪɛ ɪ tu kɔkɔ ŋka ka mɔɣi tɔ. Tacaa teeli ká kentina.

6 Kukentim ká weɛ na pə kenti haɣaya ke ilim taa, na pə kenti tɔtɔɣɔ tɛu na ku
heelim ke ahoo taa.

5

Tacaa lɛsɛŋ tuyɔ

1 Ɔ yele na má má, ma taɔpalu ke kawɔyaya. Ma taɔpalu na lɛsɛŋ tuyɔ pa
kawɔyaya ké.

Ma taapalu ka wena lesej tugu ke tetu
kupantu pulaya nakəli ka tō.

² I luka pulaya ŋkege na í ləsi ka pee təna.

Ilena í sɔ lesej tugu kupəŋku.

I ŋmá tətəŋle kutuluɣu na í huli tənyaasəle.

I teelaya si ku ləli pee kupaŋa ké.

Ama kule ku ta ləli kupaŋa.

³ Ḿpógú ma taapalu təma si:

Tɔv, Yuta na Yosalem pə nyəma

í huɔ má na ma lesej tugu tá təm.

⁴ Ma tɛma-kugu pə tənaya lapu, má tasa we tətɔ?

Ma teelayaa si ku ləli lesejŋaa kupama.

Ile pepe tɔv ké ku ta ləli pulu kupam.

⁵ Nəɔnɔ, maa heeli-mege nti maa lana-ku tɔ.

Maa kpesi ku kalaa na heej tɔv-ku.

Maa yəki ku kolunja na mpatəntaa feli-kugu nəheɛ.

⁶ Maa yele na nyutu isayatu leeki-ku.

Nəɔlv kaa hala-ti yaa í tayani-ku.

Sɔwa tun na nyutu isayatu ká nyala.

Ma kaa yele na tev tasa-kugu niw.

⁷ Pə təna pə tɔ Tacaa taale ntegele Iseyeli yəlaa.

Yuta yəlaa megele lesej tugu ŋku í ləsaa tɔ.

Tampəna təŋvɔv ke í teelayaa.

Ilena mu laki isayatu.

Pu weɛ si í təŋ siyisuyu.

Ilena mu laki kutakeesəm ke paa timpi,

na yəlaa maki kapusi na laŋwakəlle.

Mpa pa kusəyi Tacaa pááná tɔ

(Kokalvɔv 8-24; 10:1-4)

⁸ Mpa pa puləyi teesi ke pa tike tɔ pa təm we waiyo ké.

Mpa pa puləyi tawa ke pa tike tɔ pa təm we waiyo ké.

Pə tɛŋ ɪcətɛ təna, na tetu pəsəyi pa nyəntɔ.

⁹ Pə təna pə tɔ Tacaa,

yəɔtəa na í tuu na má nu si:

Teesi nsi si təna si wakəli.

Teesi kupəŋsi sɔsɔnɔsi nsi si weɛ kpɛtɛ,

nəɔlv kaa caya si taa.

¹⁰ Ye wei í hala lesej tun kankanasi tooso,

sulm liitilinaa nule na naanɔwa tike ke í ká hiki.

Wei í tuuwa tɔvəŋaya pee ke saaki,

kiloonaa naanɔwa tike ke í ká ku.

¹¹ Mpa pa pɛekəyi sulm tɔŋ nyəm ke tanəŋ təhulu,

na mpa pa nyɔki-wəyi tapule na pə kuyi-we tɔ,

pa təm we waiyo ké.

¹² Saŋkɔnaa na cəməŋ na akilimanaa na həsi

pə haŋna na sulm kugu-we.

Ama paa paasəyənə mpi Tacaa laki tɔ,

pə́cɔ paa cəkəyənə í niŋ təma.

¹³ Pə tɔv ke Tacaa yəɔtəyi si:

Paa kuu ma yəlaa.

Mpi tɔ, pa ta cəkəna pɔlv.

Pa nyɔvɔ nyóma ká si nyɔɔsɔ,

na samaa náa si lukətu.

¹⁴ Isayii si: Pə tɔɔ ké atətəle ha a nɔɔ sɔ tɔ liki

ɪcətɛ sɔsaa na səkpema.

Pa na pa acima aɲmaala, paa tii atətəle taa.

¹⁵ Pɔ tisi sɔsaa na səkpema tɔna təfɛ.

Kalampraani nyóma ká ka nyɔɔɲ.

¹⁶ Pə tɔna pə tɔ Tacaa ká hɔli ɪ sɔsɔɔntɔ

na ɪ su ɪ luɣu nyəntɔ.

Isɔ Naɲɲ tɔ ɪni ɪ ká hɔli

ɪ tɔnaɲɲ wɛɛtɔ na ɪ kɔna siɣisuyɔ.

¹⁷ ɪcətɛ ncaa taa ké heɲ ka tɔki, ɪsu nyutɔ taa.

Pinasɔ nsi pa caləɣi teu tɔ

su pɛɛki tɔnaɣa si tɔɔɔnaɣa.

¹⁸ ɪ pɔsa pɔpɔtɔ ke ɲmɪsi

na ɪ hɔɲna kɔpəntəɲ ke mə waali.

ɪ hɔɲ mə kawaləɣa ɪsu naaɲ na kɛkɛ tɔ,

mə tɔm wɛ waiɣo ké.

¹⁹ ɪ tɔɲ si:

Tacaa la mpi n caa lapɔ tɔɔ lɔɲ na tɔ ná.

Mɛ si: Tə caa tɔ ná mpi mpi ɪsɛɣɛli Isɔ Naɲɲ tɔ

suwa na ɪ tɔɲɔɣi na ɪ laki tɔ.

²⁰ Mpa mɛ ɪ yaa kɔpantɔ ke ɪsəɣatɔ,

na ɪsəɣatɔ ke kɔpantɔ tɔ.

ɪ yaaki nyaaləm ke səkpɛtɔvɔ,

na səkpɛtɔvɔ ke nyaaləm.

ɪ laɣasəɣi leleɲ ke nyɔɲ,

na nyɔɲ ke leleɲ tɔ, mə tɔm wɛ waiɣo ké.

²¹ Mpa mɛ ɪ nyənəɣi mə təɣi ləmaɣasɛɛ

nyóma yaa laɣatɔnaa tɔ,

mə tɔm wɛ waiɣo ké.

²² Mpa mɛ ɪ ké taɲkaɔnaa ke sɔlvɔm tɔnyɔɔle tɔ,

mə tɔm wɛ waiɣo ké.

Mpa mɛ mə yaa mə təɣi akanaa ke sɔlvɔm situɣu taa tɔ,

mə tɔm wɛ waiɣo ké.

²³ ɪ haaki tasəkəle tɔ ke tampana

ke kɔhɔv tɔɔ ké hɔvle taa,

na ɪ kv tampana tɔ tɔm.

²⁴ Pə tɔɔ ké ɪ ká nyɔɣa kəkə ke

lɔɲ ɪsu kiisi yaa nyutɔ kɔwɔlvɔtɔ.

ɪ ká tasa mə kila tɛɛ, na ɪ saali yem.

Mpi tɔ, ɪ nyəna yem ké Pə tɔna pə tɔ Tacaa kɔsɛɣəsətu.

ɪ foota ɪsɛɣɛli Isɔ Naɲɲ tɔ kɔvɔɣɔtɔtɔ.

Tacaa páána

²⁵ Pə tɔɔ ké Tacaa páána kpana ɪ yəlaa.

ɪ tɛyeta ɲkumle ná ɪ má-wɛ.

ɪlena pɔɔɲ sele,

na sətəa sɔɣɔti haɛɛ tɔɔ, ɪsu nyutɔ.

Paa na mpv Tacaa pááná ta hee.
 Tacaa tñna ñkumle ke teyetyu ké.
²⁶ Tacaa sika tuuta ke piitim pooluñ nyam.
 I hula kacuculaya na í yaa-weye
 antulinya tñnaya tō sɪ pá kō.
 Mpeyele na pá tñna kante ke lñlñ.
²⁷ Yoolaa mpe pa taa nɔɔlv ta ká yaa i pñtəyɪ.
 Tom ta kaa nɔɔlv, nɔɔlv tampala ta hetɪ,
 pə́cɔ i ntañkpala ñmənaya ta fiti.
²⁸ Yoolaa sala pa nyə́má kέ,
 na pa tōñ pama.
 Pa kpaɣanəñ acɔwa we toñ ke isu kɔkraməñ,
 na pa yooú keekenaá cə́kɪ isu kacuculaya.
²⁹ Yoolaa mpe pa yooú kakisasi nɔɔsəna kέ
 isu tɔɔlaya alv nyəñka wula.
 Pa nyusəyɪ kέ isu tɔɔlasɪ kufasi.
 Pa kraaki pa tɔɔnasɪ, nɔɔlv feɪ sɪ i leekəyɪ.
³⁰ Kuyaku ñkɔ,
 kəkəte səsə́le ká kɔlɪ mə tōo isu teñku kəkəte.
 I ká nyə́nna tetu hɔɔlvɔy tōo,
 na í ná səkpeɔyɔ na lañwakəlle.
 Mvsɔy anaam ká wáásɪ nyaaləm tōo.

6

Isayii Svuv ke Iso təmle taa

- 1 Osiyasi səm pənaya ke Isayii má, ma ná Tacaa ke toosee taka taa. Ma na-i kέ na í caya i kumte səsə́le tōo, na i kpai suwa i təyaya.
- 2 Na isəttaa tañlaa napəli, mpa pa wena keñ naatoso naatoso tō, pa səñaa na pá cə́na Iso. Keñ naale ka takəna pa isentōo, na naaleye pa nəsə́he tōo. Uena pá kuləyəna naale.
- 3 Mpróyó pa yəɔtaya na pá cə́kɪ təma na nəsɔsɪ səsə́nsɪ sɪ:
 Pə təna pə tu Tacaa kele Naññ tu Naññ tu Naññ tu.
 Nyá teu suwa tetu təna taa kέ.
- 4 Isəttaa tañlaa nəsɔsɪ selaya Iso təyaya kite tɛɛ, na nyəsɔsɪ nyala ka taa.
- 5 Mpróyó Isayii má, ma təma sɪ: Hai, ma təm təma. Mpi tə, ma kuyəɔtutu feɪ teu. Ma yəlaa mpa pa heku taa ma weɛ tə, pele pa kuyəɔtutu feɪ teu tətə. Pəyele ma nana ma isəpəle ke Pə təna pə tu Tacaa wulav.
- 6 Ama isəttaa tañlaa mpe pa taa lelv kɔla hñntv, na í kōo ma kin. I təká i nin taa kέ mamate nte i ləsa kətaya təlate tōo tə, na kpətəlvɔy.
- 7 Uena í nyətə ma nɔɔv na í tə sɪ:
 Mamate tokina nyá nɔɔv, nyá isayav na nyá kawalaya kpiisaa.
- 8 Ntəna Isayii má, ma nu Tacaa pəsə́a sɪ:
 Aweye maa tili? Awe ká la tá nɔɔv tōo tu?
 Uena má cə́ sɪ: Maɔalə tili-m.
- 9 Mpróyó i təma-m sɪ:
 Polo ñ heeli Iseyeli yəlaa sɪ,
 paa í nu isəna, í kaa cəkəna.
 Pəyele paa í nyəna isəna í kaa ná.
- 10 Ma kɔ mə ləmayasɛ taa, sɪ í taa cəkəna.

Ma t̄eka m̄ə ŋkpaŋŋ, si í taa nu nat̄əli.
Ma wiisa m̄ə ise, si í taa na p̄əlv.
P̄ə t̄aa k̄əə na í kees̄əna ma t̄əə na má waa-m̄e.

¹¹ M̄p̄óyó Isayii má, ma p̄əəsaa si:

Tacaa, p̄əlee k̄é mp̄v in̄i pu si t̄ənaɣa?

Ilena í c̄ə-m si:

Waatv wei pu k̄piisi acal̄ee na p̄ə k̄ú ȳəlaa,
na t̄eesi w̄ee k̄p̄ete,

na cacak̄əŋ w̄ee k̄p̄ete, n̄əɣəlv f̄ei t̄ə.

¹² Tacaa má ma l̄əsi tetv ȳəlaa,

na má p̄ona-w̄eɣe poolvŋ,

na p̄ə kaasi-t̄əɣi k̄p̄ete.

¹³ Ye p̄ə kaasa ȳəlv k̄əlv̄m ke naan̄əwa taa,
paa kv̄ ílé t̄ət̄ə.

Áma pu kaasi ȳəlaa mp̄e isv pa setv̄ȳv t̄ȳv

na p̄ə yelee kite na t̄é n̄eɣet̄əɣi t̄ə.

Kite n̄té tv̄ la ak̄paale kv̄fate nte t̄ə k̄é Is̄ə nȳənt̄e t̄ə.

7

T̄ə m̄ nti Tacaa ȳəɣəta wulav Ahasi t̄ə t̄ə

¹ Wulav Ahasi waatv ke Asilii wulav Les̄eŋ, na Is̄eyeli wulav Peka, Peka in̄i í caa kele Lemaliya. M̄p̄óyó pa tii Yosalem ícate t̄ə si pa yookina-te, íe pa ta p̄əsi. Wulav Ahasi in̄i í ka k̄ena Yotam p̄əȳəlv, na í c̄əə Osiyasi ka k̄ena Yuta wulav.

² M̄p̄óyó pa heela Tafiiti l̄əlv̄ȳv tv̄ wulav Ahasi na í t̄əɣaɣa si, Silii yoolaa k̄əma na pá siki Íf̄əlayim taa. T̄ənaɣa t̄ə m̄ nti t̄ə lapa na wulav na í ȳəlaa pá sele isv heelim ciɣitv̄ȳv h̄ətv̄ȳv t̄ə.

³ M̄p̄óyó Tacaa t̄əma Isayii má si: Nyá na nyá p̄əȳəlv Seyaa-Yasupi í polo na í ná wulav Ahasi. I w̄e is̄ətaa l̄ule l̄əəv n̄əɣə ke c̄ət̄əlaa taale hap̄əle t̄əə.

⁴ Heeli-í si c̄aɣa t̄əp̄amm. S̄əɣənt̄ə í taa k̄pa-ŋ, yaa nyá ap̄əlv̄tv̄ ȳəələna Silii tv̄ Les̄eŋ, na Lemaliya p̄əȳəlv pa pááná. P̄ə t̄əɣa p̄əlv, a w̄ee k̄é isv tuputusi naale k̄ək̄ə.

⁵ Ma nȳəmá si Silii nȳəma, na Peka na Íf̄əlayim yoolaa caaki pa kv̄li nyá t̄əə. Hal̄i pa t̄əma si:

⁶ T̄ə k̄pa Yuta nȳəma t̄əə, na t̄ə nyaasi-w̄e. T̄ə caali-w̄e na pá t̄əŋ-tv̄. T̄ə k̄pa T̄əp̄eele p̄əȳəlv k̄é wulav na tv̄ŋ.

⁷ Íe Is̄ə Tacaa ȳəɣətaa si:

T̄əle t̄ə ka t̄əɣə.

⁸⁻⁹ M̄pi p̄ə t̄ə t̄ə, Silii ícate s̄əəəle n̄té Tamasi,
na Les̄eŋ kele t̄əna wulav.

Íf̄əlayim nȳəma ícate s̄əəəle n̄té Samalii,

na Peka kele p̄ele pa wulav.

P̄ə kaasa p̄əsi n̄ut̄əə na kak̄pasí,

na Íf̄əlayim nȳəma saali yem.

Ye mu ta mat̄əna Tacaa, m̄ə saal̄əɣi yem t̄ət̄əɣə.

Is̄ə w̄e tá k̄iŋ

¹⁰ M̄p̄óyó Tacaa heela Isayii si í tel̄əsi Ahasi si:

¹¹ S̄əlv̄m̄i nyá Is̄ə Tacaa maɣa yaasi wei n̄ ká t̄əna nyá taa si ma w̄e nyá waali t̄ə. Paa at̄ət̄əle taa k̄é n̄ caa yaa is̄ətaa k̄é n̄ caaki.

¹² Tənaγale Ahasi cəwa si: Aai yoo, ma kaa sələmi pulubru. Ma kaa maγasɪ Tacaa si ma naa i waali.

¹³ Mpuγule Isayii cə-i si: Tafiiti ləlvuγ nyəma me, i nu ma təm. Isu i larv yəlaa tə, pə ta maγa-meγele na i caa i kpeηna ma Iso?

¹⁴ Təv, Tacaa ká huli-meγe yaasi nəγəlvuγ i maγamaγa. Inəγəle si: I nyəni, pəele wei i ta nyənta apalv tə, i ká haγa həγə, na i luli apalv pəyaya. Paa ha-keγe hətə si Imaniyeli. Hətə tənə tə yəγətəγi si Iso we tá kin.

¹⁵ I təγənaγa nté naanim na tuη. Haləna i nyi isayətv kisuyu, na i mu kəpantv.

¹⁶ Ama na pəcó apalv pəyaya ηke ká nyəη isayətv kisuyu, na kəpantv muγv tə. Awulaa mpa unɪ pa naale pa səsəyi-meγe watu ke mpv tə, pa yəlaa ká lə pa tətə.

¹⁷ Ama Tacaa ká kəna nyana nyá yəlaa na nyá ləlvuγ nyəma mə təv kə mpusi. Too tə pa ta nata mpusi inəγi waatv wei Yuta na Iseyeli pa fayaa tə. Asilii wulav ká la mpi təγəle.

Kolontunaa watvγv

¹⁸ Kuyaku ηkuyv Tacaa ká yaa kolontunaa na kacvγvlaya.

Paa luna Icipiti pəγə Nili na teηku pa atama taa tətə taa,

na pá kəv, isu kacəsi.

Paa luna Asilii tətə isu tuη səsəkəv.

¹⁹ Pa təna paa kəv na pá cəγa ləvη wei

i lumaa tə i taa.

Na kəkəpaməη pəγəle taa,

na səwa hətə taa, na hila təna taa.

²⁰ Kuyaku ηkuyv Tacaa ká kənti

I fəlati pəγə waali hυnυγv.

Asilii wulav təm ke pa keesəγi mpv.

I ká kəv na i looli mə nyəvη,

na mə tənəη təv hυntv, na mə tantəη.

²¹ Kuyaku ηkuyv paa mə təyaya ηka

kaa təv nav alvnyəη,

na pəη ke naale.

²² Uena pá nyaasəγi pə naaləm ke katatəlaya.

Mpa mpa pu kaasi tətə taa tə,

naanim na tuη ke paa təkɪ.

²³ Kuyaku ηkv tətə,

paa pa səwa leseη tuη iyaya (1000) ke taale taa,

na pə liγitee lu nyəγətv iyaya (1000),

paa yele-te na nyutv isayətv leeki.

²⁴ Halı yəlaa ká svv tə taa kə na təvη

na nyəmə na pá yeli.

Nyutv isayətv təna ká suna tətə təna taa.

²⁵ Paa pulasi nsi si təv pa halayana akuyv tə,

nyutv isayətv ká nyaləna,

pə kaa we ssvv.

Haləna pá yeki naaη na

heη ke pə taa na i təkɪ.

¹ Μπόγύ Τασαα τόμα Isayii μα σι: Κραγα κραατα, να ή ημαα ι τώ κέ ημαατο κυαςάεθω να πά ναακι teu σι: Πά ημίλι kolontu wontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ.

² Πένα μά hulı kraata ιθαχι aseeta nyóma naale mpa ma wena naani tó. Mpeyele Kótulb Wuliya na Yepelekiya pəyalb Sakali.

³ Μπόγύ μα nyómá ma alb. I kέ Isó kyəyətutb teləsulb kέ. I lapa teu ilena í luhl apalbpəyaga, na Tacaa tó si, má yaa-ke si: Masee Sakali-Hasi-Paasi*fa*. ^a kolontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ.

⁴ Pə taɣa pulb tó, mpi si pəyaga ká nyəŋ yəyətuyb si, paapa na nnaa tó, pa kuu Tamasi na Samalii pa wenaυ na pá pona Asilii wulav.

Asilii yoolaa watyɣ

⁵ Μπόγύ Τασαα tasa Isayii maya heeluyu tətó si:

⁶ Mpi pə tó yəlaa pane pa kisa Silowee
ləub ləm mpi pə kpeŋ təpamm,
na pá lə apalutb ke awulaa Leserŋ
na Peka pa təm taa tó.

⁷ Pə tó kέ maa kraasi Asilii wulav na ι yoolaa pa toŋ.
Isu ifalatı pəyó səsaya ləm na ka hola səsuyb,
na pá wati kutemıŋ tó.

⁸ Asilii nyóma ká wati isu ləm na í li Yuta nyóma,
na pá suna pa luyu tεε.
Paa waləsi pa kutemıŋ ke pa tetb ıwalav tó.
Isó we tá kiŋ.

Yəlaa təma kraı nyəna

⁹ Piitimnaa me, í kiisi yoou kakiisasi,
səyəntu səsəəntu taŋa-meɣe.
Mpa me mə we tetb pooluŋ tó mu ke ŋkraŋŋ.
I taɣanı mə təɣı yoou tó,
səyəntu taŋa-meɣe.

¹⁰ I həkə na í su, pu saalı yem kέ,
pəcó paa ntiɣı í ká yəyətı, tə kaa la.
Mpi tó, Isó we tá kiŋ.

Pəle kucopəle

¹¹ Μπόγύ Τασαα kra Isayii má, na í kraalı-m si má taa
keena yəlaa mpe pa yaasi. Nti ι yəyətəa təyələ si:

¹² I taa nyəni waali luw ke mpi
mpe pa nyənəɣı waali luw tó.
I taa nyana mpi pa nyaŋna tó,
səyəntu í taa kra-me.

¹³ Pə təna pə tı Tacaa tike ke í ká nyəni katε pulb,
na í nyana-ı na í se-ı.

¹⁴ I kέ Isó təsεεle kέ.
Ama ι ká pəsi tətəyó kukpamuyb
ŋku ku co Yuta nyóma na Isεyeli nyóma tó.
Kuləm ıni tətəyələ puluyu
na katəka ke Yosalem nyóma.

¹⁵ Pu co pa payale na pá hotı na pá wakəli-we.

^a **8:3 Sakali-Hası-Paasi:** Looŋa kane Hepəla nyóma təm kέ. Pə nyoyu nté si, pa ημίλι

Katōka ká puu-we na pá kra-we.

Kəwənanə svsuvv kisinav

¹⁶ M̄pógó Isayii tama si: Ma tugi tōm tənɛɛ pulɔpɔ taa ké. Maa kaləsi ma kuɛɛsətɔ nti ma caaki sɛɛsuvv tō tō tō. Ma tənɔlaa tike ke maa heeli-ti.

¹⁷ Tacaa ha Yakəpɔ lɔlvɔv nyóma ke siyile ke laasaya tō ké. Ue Tacaa ke ma tɛɛlɛɣi na ma tugi-i naani.

¹⁸ Ma na piya mpa Tacaa ha-m tɔɔlɔ. Tə we ké isu Isə kɔhɔlɔm mpi pə hólóɣi Isɛɣeli taa si Pə tənə pə tɔ Tacaa we Siyən puɣv taa tō.

¹⁹ Ye pa tōma-me si: I pɔɔsi mpa pa sɔsəɣi na pə yaaki atɛtɔnaa, na pa heeliɣi cele tōm tō. Pa wɛlɛtəɣi pa luuɣ tɛɛ ké na pá mutəɣi yem. Ue í cə-we si: Pə we teu si tó pɔɔsi sətəa ke weesiɣ nyóma tōm na? Isə ké tu pɔɔsi yaa sətəa?

²⁰ Ue í ká cə-we si: Tacaa tōm na i sɛɛsuvv taa ké tu məlɔ. Ye wei i kisa mpv pɔntɔ kaa fe tɛv.

Səkrɛtɔv taa tɔntɛ

²¹ Paa cə tɛtɔ taa ké,
na ikaale kra-we na nyɔɔsi pu-we,
haləna pá tɔv pa wulav na pa Isə.
Uena pá kraasi pa ise na isətəa.

²² Uena pá tisi-ɣɛ na atɛ,
na pá ná laɣwakəllɛ na səkrɛtɔv
na nəɣəsɛɛ sɔsɔɔna.

Uena pá pona-weɣɛ səkrɛtɔv anaam taa.

²³ Wei i we səkrɛtɔv kɔnɛ kv taa tō,
u pəsəɣi na í fiti.

Pa lɔla-tɔv pəyaya

Hatoo ləɣ taa uɛ,
Sapuləɣ na Nɛfətali pə hɔɣləɣ nyóma
ka we fɛɛɛ taa ké.

Ama paa tɛ na pa kusi nyɔɔɣ.
Pə kraɣav tənku wei i we ilim təlɔɛ tō,
haləna Yaatanɔ pɔɣo waalɔ.

Paa na Kalilee tɔmpɔwe mɔvɔlaa wɛɛ tō,
paa kusi nyɔɔɣ ke tənə.

9

¹ Yəlaa mpa pa tən səkrɛtɔv taa tō,
pa naaki nyaləmɛɛ sɔsɔɔɛ.
Mpa pa we ahoɔ səkrɛtɔv sɔsɔɔɣkv taa tō
nyaləmɛɛ tɔla pɛɛ pa tō.

² Tacaa laki na pa laɣa hɔlvɔməɣi katatəlaya,
na pa aɣmaala sɔsɔɣi.

Pa laɣa hɛɛki nyá isɛntaa ké isu kɔmtɔ waatɔ.
Yaa isu pa talɔv mpi mpi pa kuu yooɔ taa tō.

³ N kɔɔlɛɣi səɣəla ke nyá yəlaa tō.

N pɛɛɣi krátóɣv ɣku pa makayana pa siyile taa tō.

N pɛɛɣi ɣmakəllɔ tɔpɛtɛ,
isu n ka larv Matiyən nyóma waatɔ tō.

M̄pógó n fitiɣi pa ɣmakəllaa ke saɣa.

⁴ Kəkə ka nyaya yooɔlaa ntəɣkpala wena

a tãη í nuiki kav kav tã,
na pa tokonaa mpa calãm taanaa tã.

⁵ Mpi tã, pa lula-tũyũ p̄yaya.

Pã ha-tũyũ apalu p̄yaya.

Isã cẽla-keye p̄sũyũ.

Ka hãla nte: Lãyatũ tasũlu kũpaη,

Isã Toη tũ, Caa Tam tãũ nyãη, Hẽesũyũ Awulumpũ.

⁶ Ka kawulaya toη ká walayĩ kẽ.

Ka kawulaya ká wẽe hẽesũyũ taa.

Káá lẽeti Tafiiti lonte taa.

Tãmpãna tãηyũ na siyisũyũ tãũ kẽ ka toη ká sãη.

Tacaa Pã tãna pã tũ tũwa í taa kẽ sí

í laki pã tãna isãntã.

Mpi tã, í sããla í yãlaa kẽ.

Pã k̄p̄ayũ nããnã tã, halãna pã polo tam.

Tacaa pááná

(Kũkalũyũ 5:25)

⁷ M̄p̄yũ Tacaa yãγãta Yakãpũ yãlaa

Isẽyeli nyãma ke tãm na tã tãη-wẽ.

⁸ Yãlaa tãna nu mpũ.

Pã k̄p̄ayũ Ifãlayim nyãma tãna na Samalii nyãma tã.

Uena pá yãγãtãna kalãmpããni sí:

⁹ Pilikinãa kolũηa tima.

Amã tũ ηma-ke na p̄ẽe kũsaakeẽ.

Tũη k̄p̄ai nyãη taãη p̄elaa.

Tũ lẽeti í lonã taa kẽ tũη toη nyãη taãη.

¹⁰ M̄p̄yũ Tacaa kũsa mã kolontunãa Lesẽη

nyãma pááná sí pá yõõna-mẽ.

¹¹ Silii nyãma ntã na ilim tãlũle tãũ,

na Filiisi nyãma na ilim tãtũle tãũ.

Pa hãã nãõsi sí pa liki Isẽyeli nyãma mẽ.

Pãã na mpũ tã, Tacaa pááná ta hẽẽ,

í tãηna ηkũmle ke tẽyẽtũyũ kẽ.

¹² Isãna Isã m̄p̄ã í yãlaa tãγãle.

Pãã na mpũ Isẽyeli nyãma mẽ

í ta m̄eli mã Isã kin̄.

Í ta keesãna pã tãna pã tũ Tacaa tãũ.

¹³ Kũyakũ kolũmũyũ taa kẽ Tacaa

ká seti nyũyũ na sukã.

Tacaa ká wakãli sãsãã na sãk̄p̄ema.

¹⁴ Lãyatũ tasãlaa na nyũyũ nyãma ntẽ isãtaa.

Isã kũyãγãtũtũ telãsãlaa pãpãtũnaa ntẽ pã tẽẽ.

¹⁵ M̄p̄ã pa tiikiyi yãlaa mẽ tã pa tolisiyi-mẽyẽ,

na m̄p̄ã mẽ mã yeki na pá tiikiyi-mẽ tã, mã leki.

¹⁶ Pã tãũ kẽ Tacaa kãã kenti mã ifepiya tãũ.

Pãyẽle í kãã wẽẽna mã leelãã na mã suluwãã pãtããtãle.

Mpi tã, í kẽ asãyãã ke mã tãnyãã.

Í laki kawulaya, na í yãγãtãyũ acaãlãtũ tãm.

Pãã na mpũ tã, Tacaa pááná ta hẽẽ,

í tãηna í ηkũmle ke tẽyẽtũyũ kẽ.

17 Yəlaa isayatu we ké isu kəkə ŋka ka nyaki tɔ.
Ka nyaki sɔwa, ka nyaki hətuyɔ.
Ka nyɔɔsi nyaləyi na si kraaki isɔtaa təiyiliyi.

18 Tacaa pə tənə pə tɔ mu pááná,
a nyaki tɛtɔ na yəlaa isu kəkə.
Nɔyɔlu u yeki i tɔyɔntəle.

19 Pa nyasəna ntɔyɔŋ tɔɔ, pa nyɔyɔsi ta si,
pá lina mpətəŋ tɔɔ pa ta haɣa.
Paa wei i tɔki i tɔyɔntəle wei i ka sənə-i tɔ.

20 Manasee na Ifəlayim nyɔma pɛle pa kələyi tɔma tɔɔ.
Pena pa naale pá kɛnti na pá kɔli Yuta nyɔma tɔɔ.
Paa na mpɔ Tacaa pááná ta hɛɛ.
I tɔŋna i ŋkumle tɛyɛtuyɔ ké.

10

Tacaa pááná kraasəlaa (Kɔkaluyɔ 1-4; 5:8-24)

1 Yəlaa mpa mɛ i suku nti tɔ ta siyisi,
na i tɔyi kiin na pə wakələyi lɛlaa tɔ,
mə tɔm we waiyo ké.

2 I pɛŋ ma yəlaa konyɔntɔnaa na acamaa ke tampana.
I lɛɛkəyi alaa leelaa na suluwaa ke pa nyəm.

3 Isənaɣa i ká la kuyaku kɔnaasuyɔ wule?
Waatu wei wakələyɔ ka kɔɔ-mɛ na pooluŋ tɔ,
Lɛyɛ i ká se na i ŋmɛli?
Lɛyɛ i ká su mə wɛnəv?

4 Pə ta kaasi kɔlapuyɔ, pə wɛɛ si tɔlasɔ tɔma
i kɔlɔsi-mɛyɛ saləkətɔnaa taa ké.
Yaa i hoti na i si.

Paa na mpɔ tɔ, Tacaa pááná ta hɛɛ.
I tɔŋna i ŋkumle tɛyɛtuyɔ ké.

Asilii nyɔma tɛləsa mpəle

5 Ḿpúyú Tacaa yɔyɔtaa si: Kai, Asilii, nyá kɛna
ma pááná tɛpɛte. Nyayale ma pááná akaluyɔ.
N ké ma pááná sɔsɔɔna wontuyɔ ké.

6 Nyayɣa ma kɔsaa na ŋ hɔ ma yəlaa ŋkraŋuyɔ
ke tɛmpi pa kraasa ma pááná tɔ.
Má yelina na ŋ kuu pa wontu na ŋ ŋmulɔ-ti,
na ŋ fɛli-wɛyɛ nɔɔhɛɛ isu afəla.

7 Ama Asilii nyɔma naa huɔki mpɔ.
Piitɛmnaa pɔyale wakələyɔ, na pa kuyɔ tike
ləmɔyaseɛ wɛnna pa taa.

8 Na pá tɔŋ si: Tá yooŋ nyɔɔŋ nyɔma ké awulaa ké.

9 Mpɔ tɔtɔyɔ pə lapa Kaləne na Kaakemisi na Hamati na
Aləpəti na Samalii, na Tamasi pa acalɛɛ.

10 Ma tɔŋ ke ma tɔna niŋ ke kawulasɔ nsi si tɔŋ
kəla Yosalem na Samalii pə nyəŋ ke pɔyale tɔ.

11 Isəna ma kpiisa Samalii na i tɔŋ tɔ,
mpɔ tɔtɔyɔ ma pəsəyi má kpiisi Yosalem na i tɔŋ.

Ma wena pə toŋ.

¹² Waatu wei Tacaa ká te Siyən puɣu na Yosalem pa ŋkraŋuɣu ke hɔm tɔ, ɪ ká paasəna Asilii wulau kalampaanɪ tu ɪnɪ. Na ɪsəna ɪ nyənəŋɪ lɛlaa ke yem tɔ.

¹³ Haləna í tɔŋ si:

Ma maɣamaɣa ma toŋ na ma laɣatu

ke ma tuusina piitimnaa tetu toosi na má kuu pa wenaɪ.

Na má tɔɣonɪ awulaa ke pa kumlee tɔɔ ɪsu aka.

¹⁴ ɪsu sumaya seekuɣu na ká yele tante na yala na pá kuu tɔ, n̄póɣú ma kuu piitimnaa wenaɪ na pa tetu.

Nɔɣɔɔ ta ciyiti keluɣu,

yaa í kuli nɔɣɔ na í wii puw maɣamaɣa.

¹⁵ Laale ká pəsi na tɔ sa tɔ tɔɣɪ tɔ tɔkɔɔ niŋ taa?

Yaa kaafənta səyaya ka lana kalampaanɪ ke kaafənta niŋ taa?

Pə we ɪsu kɔpátóɣú teyetiɣina nteɣe kɔ tɔkɔɔ,

na akaluyɔ náá fiyitiɣi kɔ lɔɣɔɔ.

¹⁶ Pə tɔɔ ké ɪsɔ Pə təna pə tu ka yele,

na Asilii yoolaa kuyasəlaa te taasi.

ɪlena kəkɔ kɔɔlɪ pa teeli ɪnɪ ɪ taa na ká mu.

¹⁷ Mpi tɔ, ɪseɣeli nyəma nyaaləɔm

ká wee ɪsu kəkɔ.

ɪseɣeli nyəma Nəŋŋ tu

ká wee ɪsu kəkɔ kumomɔka.

Kaa nyaya səwa ke kuyaku kɔɔɔmuyɔ.

¹⁸ Na pə wakəlɪ hɔtu səsəntu

na tuŋ tawa təkɔpataa.

ɪlena Silii nyəma pəsi ɪsu mpa kɔtəŋ pɛnaa tɔ.

¹⁹ Tuɣu kɔɔɔmuyɔ kɔɔɔmuyɔ

ká kaasəna Asilii hətuyɔ taa.

Paa pəyaya səkpəlaya ka pəsəŋɪ na ká kala-ɪ.

ɪseɣeli nyəma kakaasaya

²⁰ Kuyaku wee ŋku kɔ taa ɪseɣeli yəlaa kakaasaya, mpa me í ké Yakəɔɔp lɔɔɔyɔ nyəma tɔ. ɪ kaa taa Asilii nyəma mpa pa ŋmakəlaya-me tɔɣɔ naani tɔyɔ. Ama mə ɪsɔ Tacaa wei ɪ ké ɪseɣeli Nəŋŋ tu tɔɣɔ í ká tu naani.

²¹ Mə yəlaa kakaasaya ká məɔɔ. Yakəɔɔp nyəma me mə kakaasaya ká məɔɔ mə ɪsɔ toŋ tu tɔɔ.

²² ɪseɣeli nyəma me, paa mə yəlaa samaa we ɪsu teŋku nɔɣɔ kanɣəŋa tɔ, mə taa kakaasaya tike ká mələna Tacaa tɔɔ. Pa tɛma mə wakəɔɔyɔ tɔm ke suw, na pə tu muɔna-meɣe.

²³ Tacaa Pə təna pə tu ɪsɔ ka wakəlɪ tetu tənaya ɪsu ɪ suw tɔ.

ɪ taa nyana Asilii nyəma

²⁴ M̄póɣú Pə təna pə tu Tacaa ɪsɔ tɔma ɪ yəlaa mpa pa we Siyən puɣu taa tɔ si: ɪ taa nyana Asilii nyəma mpa pa makɪ-meɣe kɔpətəŋ tɔ. Pa teyetiɣi akan ke mə tɔɔ ɪsu ɪcipiti nyəma lakaya-meɣe hatoo ləŋ taa tɔ.

²⁵ Mpi tɔ, pəciuu tike ke pə kaasaa, na ma pááná hɛɛ təkɔpataa. ɪlena á huuna Asilii nyəma na á wakəlɪ-we.

²⁶ Pə təna pə tu Tacaa ká kraasi ɪ hika na ɪsətaa, na ɪ casa-keɣe Asilii nyəma ɪsu ɪ ka lapu Matiyən nyəma ke Olepɪ kɔkɔpamuyɔ tɔɔ tɔ. ɪ ká kraasi ɪ kɔpátóɣú na ɪsɔ ké teŋku tɔɔ. ɪsu ɪ ka lapu ɪcipiti nyəma tɔ.

²⁷ Kuyaku ŋkuɣu

ι ka kωoli mē nyuyy taa ké səxəla wena
Asilii nyóma ka soka-me na á nu-me tō.
Na í fiti ηmakəlyy mpi pa ηmakəlaya-me tō.

Kolontu kpətəna Yosalem

²⁸ Mpyóy Asilii nyóma leeka
Ayati icate na pá fayana
Mikəly nyəntə taa na pá yele pa wontu ke Mikiması.
²⁹ Uena pá fayana kukraməη naale heku na pá tō sı:
Tə siki Kipeya. Səyontu pu Lama icate nyóma
na pá seliyi na Sayuli icate Kipeya nyóma seeki.
³⁰ Kalim nyóma me,
í ma kapusi na Layisa nyóma náá tū ηkraηη.
Uena Anatoti nyóma náá cə,
pa tōm we konyəη.
³¹ Matəmena nyóma seeki.
Kepim nyóma pəkəyí təcəəsəle.
³² Kolontunaá ká tasa Nopi icate ke
sənyuy ke kuyaku ηku,
na pá teyeti Yosalem pulaya Siyəη ke ηkumle.
³³ Tacaá pə təna pə tū ka caati pilinasi na toma.
I ka seti tūη wei ι kəla kuluyy tō
na í pəti ate,
na í tisi wei ι tē lələη tō.
³⁴ Paa seti hətə səsəontu na laale.
Lipəη hətuyy taa tūη səsəəη ka hoti ate.

11

Wulaw kofaw təm

¹ Pəle pə waali ulə pəliηa ká heli Sese*fa* kite kəpəntə tō. Akpaale ká lu ι
luluyy lila tō. ^a tuyy kite.
² Tacaá Feesuyy ká wee ι tō ké.
Ku ha-ι ləmayasēe na í tiikina ι yəlaa.
Na isəna yul ka puhi təma kulapēe
na nyəm tō na a lapu.
Nku ku yekina na yul nyi Iso na í weena ι səyontu.
³ Tacaá nyamnav nté ι laηhuləmle.
I kaa lana təm nti ι nu kənu təyō təmle.
⁴ I ká təη siyisuyy na í həuna konyəntənaa,
na í təη tampaηa na í yəyətəna
tətu taa wahala nyóma.
I kuyəyətutu ke ι
ká mana tətə yəlaa isu kpatúyó.
I ká ku asayaa na ι nəyō taa kuyəyətutu.
⁵ Təmpəna tənyuyy na kəpəntu lapu ká pəsi
isu təmpala na í təyoli.
⁶ Taale haηa na iwəyayə paa caηa təntəmle.
Kpu na pinayə pələyē təhəntələ kuləmtələ.
Pəyayə səkpeleya ká tiikiyina-we.

^a 11:1 Sese: Sese ke wulaw Tafiti caa ké, ι luluyy ke pa yaaki isu

7 Nav na taale wontuɣu ηku pa yaa si wusi tɔ paa kaa nyutu tɔtɔɔle, na pa piya nάά hanti tɔntɔmle.

Nyutu ke tɔɔlaya na nav paa tɔɔ.

8 Pɔyaya ahulom ka liyili tum pɔɔyɔ tɔɔ.

Pɔyaya sɔkpelaya nάά susi ka niη ke akala pɔɔyɔ taa.

9 Tacaα pɔyɔ naηη nyηku tɔɔ tu

nɔyɔlɔ kaa la i tɔyɔntɔle ke isayatu.

Pɔ taya pɔlɔ, yɔlaα kά nyi Isɔ kέ na pɔ su

tetu isu lom waasɔyɔ tenku lumaη tɔɔ tɔ.

10 Kɔyaku ηku Seseε lulɔyɔ tu ka sɔηna isu

antulinya yɔlaα tuuta.

Piitimnaα ka kɔɔ si i tasa-weye layatu,

na Isɔ teeli na timpɔ taa i weε tɔ.

Mpa kolontunaa ka kuuwa tɔ pa mɔlvɔv

11 Kɔyaku ηku tɔtɔɔ Tacaα n kά hɔli nyά tɔη.

N kά ləsi nyά yɔlaα, na η kɔna nyά nyɔma kakaasaya.

Mpa paa we Asilii tetu, na Icipiti ntɔyɔη tetu,

na Icipiti mpɔtɔη tetu, na Itiyopii tetu, na Ilam tetu,

na Pabiloni tetu, na Silii tetu icate Hamati,

na tetu nti lom cɔɔnaα tɔ.

12 N kά kpaasi piitimnaα ke tuuta.

N kά kpeyeli Yuta nyɔma na Iseyeli nyɔma mpa

pɔ kuuwa na pɔ yasɔ tetu tɔna taa tɔ.

13 Waatu inɔ Ifɔlayim nyɔma iseseεmle kά saali.

Pu kpiisi Yuta nyɔma kolontunaa.

Yuta nyɔma kaa lu Ifɔlayim nyɔma ke patule.

14 Paa kɔenti na pά kpa Filiisi nyɔma tɔɔ

kέ ilim tɔtɔle

pɔɔη taa. Paa mɔηna ilim tɔlule tɔɔ,

na pά kuu wolaya tetu taa nyɔma wontu.

Paa tɔyɔ Itɔm na Mowapɔ pɔ tetu na

pά ηmakɔli Amoni nyɔma nyɔntu.

15 Tacaα n kά yelee na Icipiti

ilim tɔlule tɔɔ tenku ηkpalaya lom nyɔɔ.

N ka teyeti kataηa ke Ifɔlati pɔyɔ,

na η fayα-keye lɔisi naatosompɔyɔlaya,

na nyά nɔyɔ heelim kɔkɔ nyɔm.

Halɔna yɔlaα tɔη na pά tesɔyi nɔɔheε.

16 Tlena pɔ kaasi hapɔle ke yɔlaα

kakaasaya ηka ka we Asilii tɔ.

Isu pu kaasɔyɔ Iseyeli

nyɔma ke pa nyɔntε ke hatoo lɔη taa tɔ.

Waatu inɔyi pα lukaya Icipiti.

12

Isɔ samtv yontu

1 Kɔyaku ηkɔyɔ i kά sa Tacaα na yontu si:

Hai, Tacaα tɔ sama-η.

Nyά pάánά mɔnaα kέ. Ama n ku-yeye tά tɔɔ.

Heεsi tά laηa.

2 Isɔ nyagalɛ tá nyuyɔ yátó.
 Tu tu-ŋ naani ké.
 Sɔɔɔntu kaa kra-tu.
 Mpi tɔ, Tacaɔ nyagalɛ tá ton, na tɔ san-ŋ.
 Nyagalɛ tá waasulɔ.
 3 Tu lu lom na lanhlɔmlɛ kɛ
 nyuyɔ yaru sɛɛlɔ taa.
 4 Kuyaku ŋku ku wule í ká yɔɔɔti si:
 Í sa Tacaɔ, í yaa í hɛtɛ.
 Í kraali yɔlaa taa kɛ í tɔma tɔm.
 Í tɔɔsi pa tɔna si Isɔ hɛtɛ ntɛ sɔsɔɔɛ.
 5 Í sa Tacaɔ na mə yontu.
 Mpi tɔ, Tacaɔ lapa tɔma sɔsɔɔna kɛ.
 Pə wɛɛ si pá la na antulinya tɔna nyi mpu.
 6 Siyɔŋ nyɔma mɛ í wilitina lanhlɔmlɛ.
 Mpi tɔ, Isɛyɛli Isɔ Nanŋ tu wei í wɛna tɔ,
 í kɛ sɔsɔ kɛ.

13

Papiloni tomle

1 Papiloni tɔm nti Tacaɔ hula Amɔti pɔyalɔ Isayii kɛ toosee taka taa tɔyɔɔ.
 2 Ḿpɔyú Tacaɔ yɔɔɔtaɔ si:
 Í kraasi tuuta kɛ puyɔ ŋku
 ku tɔɔ fɛi pulɔ tɔ ku tɔɔ.
 Í tɔ yoolaa kɛ úúú.
 Í hati-wɛyɛ niŋ si pá sɔna ŋmakɛllaa nɔnɔɔ.
 3 Ma maɣamaɣa ma kɔmtɔyɔna yɔlaa mpa
 pə tu ma niŋ taa tɔ.
 Ma yaawa ma yoolaa taa yoolaa mpa pa yɔɔɔyɔna
 ma sɔsɔɔntu na pá hulɔyɔ ma pááná tɔ.
 4 Yɔlaa kɔkɔtɛ nukɔ pɔɔŋ taa,
 isɛ samaa tuutuuma.
 Piitimnaa kawulasɔ kotaa na pa kɔkɔtɛ nukɔ.
 Pə tɔna pə tu Tacaɔ má ma kalɔyɔ
 ma yoolaa mpa maa yoonaa tɔ.
 5 Tacaɔ na mpa í hulɔyɔna í pááná tɔ
 antulinya tɔnasɔ kɛ pa luna hatoo poolonŋ taa,
 na pá kɔɔ si pa kpiisiyɔ tetu tɔna.
 6 Mə lanŋa í wakɛli na í wii.
 Mpi tɔ, Tacaɔ kuyaku kɛyɛtaɔ kɛ.
 Ku kɔŋ kɛ isɛ Isɔ Toma tɔna tu wakɛluyɔ.
 7 Pə tɔɔ kɛ yɔlaa apalutu
 hoowa na pá pəsi acamaa.
 8 Sɔɔɔntu sɔsɔɔntu pu-wɛ,
 na pá mɛlɛntɔyɔ pa ti, isɛ
 luluyɔ wɔsasi takuyɔ alɔ tɔ.
 Na pá nyɔnɔyɔ tɔma na sɔɔɔntu.
 9 Tacaɔ huɔlɛ kuyaku kɔŋna ntɛ.
 Ku wule kɛ í ká hulɔ í pááná sɔsɔɔna,
 í kaa wɛɛna pətɔɔtɛ.
 Kuyaku ŋkuyɔ í ka kpiisi asayaa,

na í pəsi tetu ke wɔlaya nyəntu.

¹⁰ Isətɔlɔhasi na si loosi təna kaa tasa luu.

Plim í lu kɔakɔaa pɛle pə si.

Pəyele isətu ná kaa hɔlɔmɪ.

¹¹ Maa hɔ antulinya ɲkɔɔɔɔyɔ ke ɪ kawalaya tɔɔ,
na má hɔ asayaa ɲkɔɔɔɔɔ ke pɛle pa kɔpəntəɲ tɔɔ.

Maa tisi mɔa pa hɔɲ pa ti tɔ,
na má yɔki ɲmakəlla kalamɔaani.

¹² Maa yele na yəlaa laɲ tetu taa

na pə kəli isu wɔla kɔɔɔɔɔ.

Paa laɲ tetu taa na pə kəli isu Ofii tetu wɔla.

¹³ Pə tɔɔ ké Pə təna pə tu

Tacaa pááná sɔsɔna kɔyaku

wule ɪ ka ciyiti isətɔnɔyɔ,

na tetu náa sele tə kite tɔɔ.

¹⁴ Isu sɔɔɔɔntu kɔaakɔyɔ nam

na í seeki tɔ,

ɲpɔyú paa wei ɪ ká se na í mələɔəna

ɪ tetu taa.

Isu heen laɲyɔ tiikilu na ɪ ya tɔ,

ɲpɔyú Papiiloni nyəma í ká ya yem yem

na í mələɔəna mə yəlaa kiɲ.

¹⁵ Ye pa hika mə taa wei pa cɔtəti-ɪ nyəma,

na pá kɔa mə taa wei pa kɔ ilé na layate.

¹⁶ Paa tətəli mə piya na pá kuu mə tɛɛsi taa wontu

na pá kɔi mə alaa na í nyəɔəɲi.

¹⁷ ɲpɔyú Tacaa yɔɔtəta si:

Maa yele na Meti nyəma mu-me na pááná.

Paa í ha-weyɛ liyitee, yaa wɔla, pɛle pa kaa nyəna təna.

¹⁸ Paa yaɔa mə ifepiya ke nyəma, pa kaa cɔlɔ ahɔlɔmnaa.

Pəyele pa kaa wɛɛna piya pətətəle.

¹⁹ Papiiloni ka wɛ ké isu Kalətee

nyəma kawulasɪ kacəka pɔlɔpɔ.

Isɔ ká wakəli-me, isu ɪ ka lapu Sətəm

na Kɔmɔɔ pə nyəma tɔ.

²⁰ Pɪ kɔiisi Papiiloni tetu ke tam tɔɔ ké,

nɔyɔlɔ kaa wɛɛ tə taa.

Paa mɔatəntaa maɔamaɔa, pɛle pa kaa heli,

pəyele tiikilaa na pa kaləkəɲ pa kaa səɲ təna.

²¹ Ama taale wontu ká lɛɛtəna,

na kɔiisiɲ naa sɔvki mə tɛɛsi taa,

na taataanaa náa pəsi tənaya pa tɛ.

Ilɛna pəɲtɔlɔɲ náa ɲmaələyi nɛaa taa.

²² Sɔnsɔməɲ ká sɔuna mə ɪcətɛ kutuluɲ kɔɔɔɔɔ taa,

na taale hasi ke mə kutuluɲ wei ɪ taa

í təkaya na í nyɔɔki tɔ.

Pə tɛma Papiiloni ɪcətɛ kɔyaku siw ké na kɔ kɔɔɔɔɔta.

14

Kolontunaa ka kuuwa mɔa tɔ pa mələyɔ

¹ Tacaa ka wii Yakərv ləlvəv nyəma me mə pətətəle na í tasa Iseyeli nyəma meye ləsvəv na í su-meyə mə mayamaya mə tetv taa. Mvulaa ka səsəi mə təv na mə na we í caya.

² Piitimnaa leləa ká kraçana Iseyeli nyəma me na pá məhna-meyə mə te. Na Tacaa tetv təv tənaya mvulaa mpe pa apalaa na pa alaa, paa pəsi Iseyeli nyəma me mə yomaa. I ka kuu mpa paa kuu me tə, na í kpa saləka ke mpa paa kra-meyə saləka tə, na í ηmakələyi-we.

Papiloni wulav tənaya

³ Iseyeli nyəma me, Tacaa ka yele na í heesi mə wahalanaa na mə nəçəsəe nna yomle toj nyənte tənə tə tv-me tə. Ye pə tala waatv inı ulə,

⁴ í tv Papiloni wulav ke yontu si: A a, ηmakəllv məla isəna, nyá tənaya nté yaa?

⁵ Tacaa n yoka ηmakəllv toj na í peli í kpatúyú.

⁶ Inı í makayana yəlaa ke kutamsa na pááná səsəəna.

I ηmakələyi piitimnaa.

Pa tv ηmakəllv inı í waal.

⁷ Tetv tənə caya təpamm na heesəv.

Yəlaa yooki lajhəlvmlə yontu.

⁸ Lipəj tuj səsəəj lajle heewa na í təj si:

Too ηmakəllv hotuyv tə, nəçəlv ta kənta si í setəyi-tv.

⁹ Atətəle taa nyəma nu ηmakəllv nyá

nyá kəntə təm na pé nyəmtəyi-we.

Atətənaa səəlv piwa si pá mv-η.

Nyá kəntə yelaa na mpa paa ke awulaa ke tetv taa tə

pá kələyi pa kumlee təv kə nyá təv.

¹⁰ Na pa tənə pá yəçətəyi si:

Nyá mayamaya n pəsa ícam ke teitei kə ísu tá,

na í nəçəsəna-tv.

¹¹ Nyá cəməj ke pa makaya na pá puyələçəna-η.

Nəçəə n məla atətəle taa.

Nyá kəhəntəv nté tasətv.

Nyá kutakəv ke sonsompee.

¹² Tvlvmaləv, nyá wei n tee kəkə ke tanəj tə,

isənaya pə lapa na í hoti atə pəcí nyá kələna piitimnaa.

¹³ Isu n mayasaya nyá taa si:

Maa kra isətəa, maa tē isətvlvhasi təv.

Maa su ma kpəlaya ke puyv təv.

Puyv ηkv kv təv kə tuj lakı

í kotuyv ke ilim ntəçəj təv.

¹⁴ Halı n təjaya si:

Maa kra hatoo comcom nəçə taa,

maa tē isəjmvntv təv,

maa wee ísu isətəa Isə səsə.

¹⁵ Ama pa tusa-η atətəle taa.

N hota púyú səsəəv taa.

¹⁶ Na pé təmsəyi mpa pa naakı-η tə,

na pá nyənəyi-η təpıjəj na pá pəsəyi pa ti si:

Yəlv wei inı í ciyıtaya tetv na í cəsəyi

kawulası təçələ?

¹⁷ Inı í pəsayana antulinya ke wəlaya tetv,

na í kpiisiyi acaləe,

na í kisiyi saləkatonaa ceɓu na?

18 Paa piitim mpi pə wulaw tooki.

Paa wei i hanta i tɔyaya taa ké na teeli.

19 Ama nyá de, pa lə-ŋ ké na í hatələna nyá pələau.

Pa lə-ŋ awalí ké.

N we ké isu wei pa kəwa yoou taa tɔ.

N we isu səttaa mpa pa pɛta

púyó ŋku kv taa we pɛɛ tɔ.

N we isu sətɔ wei pa feləyi nɔɔhɛɛ tɔ.

20 Ama nyá kaa polo awulaa lɛlaa kin ké pələau taa.

Mpi tɔ, n wakəla nyá tetɔ, na í kv nyá yəlaa.

Pa kaa tasa nyá piitim isayam hətɛ yaav ké paa wulee.

21 I tayani mə ti,

í kó wulaw in i piya ké pa caanaa isayatu tɔɔ.

Pá taa tasa kulɔɔ na pá tɔɔ tetɔ,

na pá waasi tɔ tɔ ké acalɛɛ.

22 Ḿpóyú pə təna pə tɔ Tacaa yɔɔttaa si: Maa kuli Papiloni nyəma tɔɔ. Maa kriisi pa tetɔ hətɛ, na pa lɔlɔŋ təna na pa piitim.

23 Maa la tɔ taa ké lɔcayam, na má pəsi-təyi kulaləŋ tetɔ. Na má hasa-ti təkpləkpləli na saŋ. Pə təna pə tɔ Tacaa má ma yɔɔtəna mpu.

Nmakəlvɔ təna su tənaya

24 Ḿpóyú Pə təna pə tɔ Tacaa yɔɔttaa na í tuu si:

Ye ma tɔma si mpi pə la pələ pə lakəna.

Má su mpi, pələ pu tɔɔna.

25 Maa yəki Asilii nyəma tɔŋ ké ma tetɔ taa,

na má fel-weyɛ nɔɔhɛɛ ké ma póŋ taa.

Maa fiti ma yəlaa ké pa ŋmakəlvɔ taa.

Maa kóólí səɔlə wəna pa sɔka-wɛ tɔɔ pa nyɔɔŋ taa.

26 Mpi ma suwa si maa la tetɔ təna tɔɔlə.

Isəna ma suwa si maa tɔ piitimnaa tənaya niŋ tɔɔlə.

27 Ye Pə təna pə tɔ Tacaa í su nti

awé ká yele ná tɔ lá yem?

Yaa ye i kusa ŋkumle awé ká kpana i niŋ?

Tacaa kpaaləyi Filiisi nyəma

28 Wulaw Ahasi səm pənaya ké Isə kuyɔɔtɔtu teləsulɔ kaləna Filiisi nyəma si:

29 Filiisi nyəma, mə laŋa í taa hɔlɔməna kpátúyú ŋku kv

makaya-mɛ tɔ kv pɛlvɔ tɔm. Mpi tɔ, tɔm kəsəpɔ

taa ké akala ká lu. Uəna tɔm səsə wei i kuləyi hɔntɔ

tɔ í lu akala taa.

30 Ama Isɛyeli konyɔntɔnaa səsaa ká

tɔɔ na pə tala-wɛ,

na wahala nyəma náá hɛɛsi na paa nyaŋna pɔlɔ.

Ama maa kv pá na pa lɔlɔɔ hoolaya nyəma.

Uəna nyɔɔsi na kolontu náá

tɛɛsi kvɔ ké mpa pu kaasi tɔ.

31 Koloosi acalɛɛ mɛ mə laŋa í wakəli na í má kapusi.

Filiisi nyəma kəkɛntɔɔ təna apalɔtu lepa.

Mpi tɔ, nyɔɔsi kuləna ilim ntɔɔŋ tɔɔ.

Sɔɔntɔ paa kulɔm fɛi yoolaa mpe pa taa.

32 Wentiŷi paa cə Filiisi nyóma tillaa?
Paa cə-weyɛ si: Tacaá maŷamaŷa suna Siyən.
Tənaŷa ɪ yəlaa konyəntɔnaa ka
hiki təcəəsəle naani nyəntɛ.

15

Mowapu nyóma tə wula

1 Mowapu nyóma tə kuyəɔtɔtu ntə:

Pa yəka Aaa-Mowapu ɪcate
na pá kpiisi-tɛɛɛ ahoɔ kulɔmɛɛ.

Pa yəka Kii-Mowapu ɪcate
na pá kpiisi-tɛ tətəɣɔ ahoɔ kulɔmɛɛ.

2 Tipən nyóma kra təfɛɛnɛ si pa wiiki.
Mowapu nyóma tula nəəsɪ kɛ Nepo puyɔ taa,
na Matera ɪcate taa. Pa loola pa nyəən na pa tantəŷ.

3 Yəlaa suu ləyaya wontu,
ɪsu fələtənaa taka kɛ hapɛɛ tə.
Pa lukiŷi ɪsəlɔm kɛ kutulɔŷ patanaa tə
na nənəəsɪ tɛɛ.

4 Həsəpən nyóma na llale nyóma pa makɪ kapusi
na Yahasi nyóma náá nukɪ.
Pə kpɛnna Mowapu yoolaa
na pa apalɔtu le, na pa huyutiŷi lotu.

5 Ma yaawa si pá waasi Mowapu nyóma.
Pa sewa haləna pá tala Sɔwaa na lkəla-Selisiya.
Pa kraaki Luhiti tontɔŷle na wula.
Pa casəŷi laŷwakəlle kapusi kɛ Holonayim mpaaw taa.

6 Nimlim hite lɔm nyəəwa.
Nyutu lɔm nyəntu wula tə təna.
Pɔlɔpɔ u tasəŷi nyə.

7 Pə tə kɛ pa kuuki pa nyəm mpi pə kaasa-wɛ tə,
na pá pukina hatoo tuŷ kacəka waahɪ.

8 Mowapu nyóma kapusi nukɪ
paa timpriŷi pa tɛtu taa kɛ.
Haləna pə tala lkəlayim ɪcate
na liim tɛtu taa ləkə.

9 Timən ɪcate pusi lɔm wɛ kɛ ɪsu caləm.
Pəcɔ ɪ ká tasa-weyɛ wahala tuŷ tətə.
ɪ ká yele na təɣəlaya kulɪ
Mowapu yəlaa kakaasaya tə.

16

Mowapu nyóma sələməŷi Yosalem nyóma si pá səna-wɛ

1 ɪ ha tɛtu nyuyɔ tu kɛ ɪwaaw na í tilina-ɪ.
Pə luna Sela ɪcate na pə təŷna wɔlaya tɛtu taa,
na pə polo Siyən puyɔ taa.

2 Mowapu alaa kraaki Alənən ləəw kuterɔ tə na pá tiiki,
ɪsu pa təɣəntuyɔ sumaya kɛ ka tantɛ taa tə.

3 Mpyəŷ Mowapu nyóma sələma Yosalem nyóma si:
ɪ tasa-tuyɔ layatɔ na í hulɪ-tuyɔ tá kulapəle.

I kenti tá tǝw kǝ́ ilim hǝka taa,
 ɪsu ahoɔ sǝkpetuɣu.
 I ηmesi ta yǝlaa mpa pa tu kpuɔɔɣu tǝ,
 í taa kuli tá selaa waali.

⁴ I mu Mowapu yǝlaa ke mə te.
 I ha-wɛɣe tɪmpri paa cǝɔsi
 na wakǝllu í taa hiki-wɛ tǝ.
 Nmǝkǝɔɔɣu na wakǝɔɔɣu
 na tetu yǝlaa nǝɔheɛ fɛɔɔɣu
 ká su tǝnaya ke kuyaku nakuli.

⁵ Waatu mǝɣi pa lɔɔɣu tu
 Tafiiti ká wɛɛna kawulaya kumte.
 Tu wɛɛ sǝsǝɔle tam tǝw nyǝnte ke
 lǝɔ pɛɛɛɛ tǝw.
 I ká tǝηɣi tampana na siɣisuyu na í huɔkǝna.

Yosalem nyǝma kaa pǝsi na pá waasi Mowapu nyǝma

⁶ Mǝrúɣu Yuta nyǝma tǝma si: Tǝ nuwa
 pa yǝɔtǝɣi Mowapu nyǝma kalampaanu tǝm.
 Pa yǝɔtǝɣi tǝtǝɔɔ pa ti hǝm
 sǝsǝɔm tǝm na pa ɪsǝcǝu tǝm.
 Na ɪsǝna paa sukɪ pa tǝɣi pǝ cǝɔɔ tǝ.
 Pǝcǝ́ pa yǝɔtǝɣi na pǝ fɛina huwɛɛ.

⁷ Pǝ tǝw kǝ́ Mowapu nyǝma huɣutiɣi
 lotu ke pa ti tǝm na pá
 wiiki lɛsɛη kakalasi nsi pa lakaya Kii-Helesi tǝ.
 Pǝ pu-wɛɣe katatǝlaya,
 ɔɛna pá mǝɔɔɣi.

⁸ Hɛsǝpǝη nyǝma tawa wakǝlaa.
 Sipǝma lɛsɛηnaa wɔɔɔɣi.
 Mpe pa lɔlayana sulɔm kǝpam,
 na pǝ kuyi piitimnaa awulaa.
 Lɛsɛη tawa anu a tǝwɔɔaya halǝna Yasɛɛ tetu.
 Lɛsɛηnaa piliηasi ka hɛlaa kǝ́
 na si tɛɛ tɛηku kɔsǝpu waali.

⁹ Pǝ tǝw kǝ́ ma na Yasɛɛ nyǝma
 tǝ wiiki Sipǝma lɛsɛηnaa tǝw.
 Na ma lukɪɣi ɪsɛɔm ke Hɛsǝpǝη
 na ɔɔɔɔ pa tǝw.
 Pa yaya yooɔu kakiisaya ke mə kumtɔnaa tǝw.

¹⁰ Lanηulɔmɔɔ na ayǝɔla tɛma mə tawa taa.
 Pǝyɛle nǝɔɔɔ u tasǝɣi yontu
 yaa aηmaala ke lɛsɛη tɪη tawa taa.
 Lɛsɛη koollaa u tasǝɣi pǝ lɔm
 nyaasɔɔɣu ke tiη taa.

Ma yɛlaa na lanηulɔmɔɔ kakiisasi su tǝnaya.

¹¹ Pǝ tǝw kǝ́ ma lanηɛ wakǝla hatoo ma taa kǝ́ Mowapu, na má seliɣi ɪsu cǝmɔɔɣu
 wula.

Na má huɣutiɣi lotu ke
 Kii-Helesi pa tǝw.

¹² Mowapu nyǝma ká kana pa tǝfɛɛnɛ ke pote,

pa wiiikina pa tuη. Ama pa kaa waa pulu.

¹³ Nti Tacaa ka yɔɔta hatoo lɔη ke Mowapu tɔ tɔɔle.

¹⁴ Tacaa yɔɔtɔyi tɔfoo kɛ pɛnɛntɛ si: Pɔ kaasa pusi tooso kɛ teitei. Iɛna Mowapu nyɔma teeli si. Paa na pa payale ntɛ tɔ, yɔlaa pɛciimaya tike ke pu kaasi-we, pa kaa nii isɔle.

17

Tamasɩ icate nyɔma na Iseyeli nyɔma pa kawulasɩ pasuyu

¹ Mɔrɔyɔ Tacaa yɔɔta Tamasɩ icate tɔm si:

Pu kɔɔ tɔ, pa kaa tasa Tamasɩ ke yaav si icate.

Tu pɛsi ncaale huɔule kɛ.

² Pa lɔwa Alowɛɛ acalɛɛ.

Kalɛkɛη hɛntɔyi a taa tɔpamm,

nɔɔɔɔ u nyaasɔyi-i.

³ Pu kɔɔli Ifɔlayim nyɔma kɔpante.

Pu lɛɛki Tamasɩ nyɔma kawulaya.

Na mpi pu kaasi Sili nyɔma tɔ

pɔ kaa tɛɛ Iseyeli nyɔma nyɔm.

Nti Pɔ tɔna pɔ tu Tacaa yɔɔta tɔɔle.

⁴ Kuyaku ηku Iseyeli nyɔma kaa wɛɛ yuη.

Pɔyele paa tɛ taasi.

⁵ Iseyeli kɔ wɛɛ kɛ isu taale wente pa kɔma tɔ.

Yaa Lefayim tetɛkɛle taa taale nte tɔ wɛ kɔpɛtɛ tɔ.

⁶ Pu kaasi Iseyeli yɔlaa ke acalɔsa kɛ.

Isu pa kooluyu tɔyɔ ηku

pa yaa si Olifi tɔ ku pɛɛ na pukaya,

na pɔ kaasi pɛɛ naale na tooso kɛ

comcom nɔyɔ taa, na pɛɛ liyiti

na kakpasɩ ke pilinasi tɔɔ tɔ.

Iseyeli Isɔ Tacaa mɔ ma yɔɔtɔna mpɔ.

⁷ Kuyaku ηkuyɔ yɔlaa ka kɛɛsi isɛ na Iseyeli Isɔ Nanη tu wei i kɛ mɔ ηmalɔ tɔ i tɔɔ.

⁸ I kaa tasa tekuyɔ ke mɔ niη kulapɔm. Paa tɔlaalɛnaa, paa pa tɔyɔ Asɔtati na ilim pɔ lɛɛsuyɔ.

⁹ Kuyaku ηkuyɔ Iseyeli nyɔma mɛ i kɔ lɔ mɔ koloosi acalɛɛ. Isu Hifi nyɔma na Amoli nyɔma ka lɔv pa nyɔna ke tɔɔ lɔη taa kɛ saa wei Iseyeli nyɔma mɛ i lɛɛkaye tɔ. Iɛna pɔ kaasi wɔlaya tetu tike.

¹⁰ Mpi tɔ, Iseyeli nyɔma mɛ i sɔɔ mɔ Isɔ

wei i yapa-mɛ na i kentiyi mɔ tɔɔ tɔ.

Halɔna i hala tuη kulalaaη taale

na i sɔ lɛsɛη tuη kɔpai nyɔη.

¹¹ Kuyaku ηku i sɔ tuη unɩ tɔ,

i sika kalaa na i cɔɔna-i.

Tanaη ηku ku mayamaya ke tuη

unɩ i tɛɛwa na i tu hɛtu.

Ama pɔ tala tɔɔv ilɛ pulɔpɔ fɛi.

Wahala unɩ i taka fɛuna kɔɔle.

Piitimnaa cɔka pɔ taa

¹² Pepe tɔɔ kɛ piitimnaa miitiyi,

na pə mətəxi isu tenku.
 Piitimnaa cəkə pə taa ké mpv suwe.
 Pa kaləxi kəkəte isu lum toj nyəm.
 13 Piitimnaa kaləxi kəkəte ké isu lum səsəəm.
 Iso nyaasəxi-weyə na pá hatələxi pooluj.
 Isu puxv heelim krapuxv nyutu tə.
 Yaa isu kacuculəya krapuxv musuxv tə.
 14 Pu kə taanaɣa ile, səxəntv anaam.
 Pena pá saali yem na pə ta nyaaləta.
 Mpa pa ηmuləxi tá nyəm na pá kuuki-wi tə,
 mpi paa teesəna təyole.

18

Itiyopii nyəma wakəlvv təm

1 Hai, Itiyopii tetv nyá.
 Nyá taa we kpułəj keη nyəη
 na í puła pusi səsəənsi taa.
 2 Nyá tiliɣina tillaa ke tenku təə,
 na pá cakı səsəncaasi kpułəj taa,
 na pá təη lum təə.
 Tillaa ləηləη nyəma me,
 í polo tookonaa piitim kiη.
 Mpe unı pa tənəη təə fei həntv.
 Yəlaanaa pooluj nyəma nyaηna-weyə.
 Pa ké yoolaa piitim ké.
 Nəxəlv u nuki pa nsəmlə.
 Pusi faɣa pa tetv taa ké.
 3 Antulinya yəlaa, mə təna mpa me í we tetv taa tə,
 í paasəna waatv wei pa sikiɣi tuuta ke pəəη taa tə.
 I nu waatv wei pa hvləxi tutuyv tə.
 4 Pə taɣa pvlv, Tacaə yəxətəə si:
 Ma təcayale ke ma weə na má nyənəxi təpamm.
 Isu ilim nyakuxv səsəm tə pə haηaɣa,
 yaa isu aηkəpələe haηaɣa ke kumtv waatv.
 5 Na pəcó pə tala kumtv ke
 waatv wei leseη puwa tə.
 Waatv inəxi leseη hetv pəsa pee.
 Pa setəxi pilinasi na asantı ké.
 Pa setəxi akpaa na hatv nti tu waasəxi tə.
 6 Mpvúyó paa lə Itiyopii nyəma
 na pə waasi pəóη
 taa yepələkunaə na taale wontu.
 Yepələkunaə ká təxə-weyə yoluma,
 na taale wontu ke ləηlə.
 7 Waatv inəxi piitimnaa toj nyəm mpi pə ké tookonaə, na pə tənəη təə fei
 həntv tə pu kəna Tacaə pə təna pə tv maɣa kəhaaη ke ma təcayale ké Siyəη puxv
 taa. Yəlaa təna nyaηna piitimnaa mpeɣə, haləna pooluj nyəma. Pusi faɣa pa
 tetv ké.

19

Icipiti nyóma laɲwakəlle səsəəle

¹ Tacaa yəgəta ntiyi Icipiti nyóma təə tə.

Tacaa caɣana nteye isəɲmuntə nti tə təɲ ləɲləɲ təgə kraɣanə, na í polo Icipiti. Icipiti tuj kəlalaəɲ səliyi na yəlaa apalətv naa le-wə.

² Mpróyú Tacaa təma si:

Maa yelee na Icipiti nyóma kuli təma təə.

Yulu ká kuli i ləlvəv tə təə,

na ləlv kuli i taarəlv təə.

Acalee ká kuli təma təə,

na kawulasí ke təma təə.

³ Maa yelee na Icipiti nyóma me mə ləməgəsəe le-me,

na má liyiti mə layətv. Ulena í pəsəna mə tuj təə na í polo mə twwa tə.

Í ká svsí kəgənaɲɲ na í pəəsí pee.

⁴ Maa tv Icipiti nyóma ke ɲmakəllv niɲ taa.

Nmakəllv ká təgə mə təə ke kawuləgə na təɲ.

Pə təna pə tv Tacaa má ma yəgətəna mpv.

⁵ Nili pəgə lvm ká nyəə,

na ká wvl təkpransəɲ.

⁶ Nili pəgə səsəgə pusi kəhelasí lvm ká səɲ

na ləɲ kəhəhəeɲ lvm náá nyəə.

Mvləv na səsəncəsí ká ləntili,

⁷ na pəgə atama lvm nyvtv təna.

Na pə kprənnə pəgə nəgə haləm təna,

na heelim ma-wi

na pə wvl na pə yelee kprətə.

⁸ Tiina kpralaa təna, paa kulasí nyətəa,

paa puləɲ tulaa, pa laɲə ká wakəli tətəgətəgə,

na pá te nyəɲ na pá wii təkprə.

⁹ Mpa pa maki kprəɲkprəntv təɲ nyəntv

na mpa pa ləvki tə pəɲ tə,

pa laɲə ká wakəli.

¹⁰ Pə nu pəɲ ləvlaa.

Pa təna mpa pa təkəgəna təmle nté tə,

pa apalətv lepə.

¹¹ Sowəɲ ɪcətə awulumpriya ke

ləməgəsəe fəinaa ké.

Icipiti wuləv layətv tasəlaa

tasəgə kəmələlayətv ke.

Isənaɣə mə taa yvl pəsəgə

na í tə Icipiti wuləv si:

Məgə nyəntv. Pəyelee məgə ləɲtaa awulaa ləlvəv tv?

¹² Icipiti wuləv, nyá nyəntaa mpə pa wə le?

Pá kuli nti Pə təna pə tv Tacaa məgəsaa na

í sv Icipiti təə tə na pá hvli-ɲ ɪe.

¹³ Sowəɲ awulumpriya mə ké kəmələməɲ,

na Mamfi nyóma mə tśəgə mə ti.

Í ké kprəka nyəɲ nyóma mpa

pa tolisiyi Icipiti təgə.

¹⁴ Tacaa tisa acufu ke mə taa,
na í tolisiyi Icipiti ke ı kɔlapətv təna taa.
I lakı teitei ké isı solɔnyɔɔlv
tutuɣu ı tɔtv taa tɔ.

¹⁵ Icipiti tv nɔɣɔlv ı kaə pəsi
na í la pɔlv kɔpam.
Paa tɔŋ tv, yaa kɔnyɔntv,
yaa sɔsɔ, yaa səkpełu.

Icipiti nyəma ká tɛsəna mpi tɔ

¹⁶ Kuyaku nakvli, Pə təna pə tv Tacaa ká nyaasi Icipiti nyəma me na niŋ tɔɣv.
Sɔɣɔntv ká kpa-me na í sele isı alaa.

¹⁷ Yuta tetv ká wɛɛ-meɣe sɔɣɔntv pɔlvɣv. Paa waatv wei ké pa yɔɣɔta tə tɔm, í
tɔsɔɣı nti Pə təna pə tv Tacaa ka suwa sı ı ka la-me tɔɣv. Ilena í seliyi.

¹⁸ Kuyaku nakvli Icipiti acalɛ kakpası ká yɔɣɔtəɣı Hepəla tɔm. Paa yɔɣɔtı na
pá sı sı: Tə ké Pə təna pə tv Tacaa nyəma. Acalɛ anı a taa lentɛ hətɛ ntɛ ilim
ıcatɛ.

¹⁹ Kuyaku nakvli í ká ŋma Tacaa ke kɔtaɣa tɔlatɛ ke Icipiti tetv taa. I ká siki-ı
pələ ke tetv tɔŋa tɔɔ.

²⁰ Ntɛ tu tɔsɔɣəna Icipiti nyəma me sı: Pə təna pə tv Tacaa wɛ mə tɛ. Na waatv
wei Icipiti nyəma ka yaa Tacaa sı: Ya-tɔɣv ta ŋmakəlv niŋ taa tɔ. I sɔ ká tilina-
meɣe waasɔlv na ilɛ í hɛtı-me.

²¹ Waatv inəɣı Tacaa ká hɔlı ı təɣı Icipiti nyəma me, na mu nyı I sɔ wɛɛtv na í
sɛɛ-ı. I ká lapı-ı kɔtası na í ha-ı kɔcɔŋ, na í sı-ı nɔɔsı na í təkı-sı.

²² Tacaa ká hɔ Icipiti nyəma me mə ŋkpaŋŋ. I ká waa-me na mu mələna ı tɔɔ.
I sɔ ká muɣı mə kɔsələmvɔlv na í waa-me.

²³ Kuyaku nakvli hapələ ká lu Icipiti, na tɔ puki Asilii. Icipiti nyəma na Asilii
nyəma í ká polo tɔmate, na í kpenti na í sɛɛkı Tacaa.

²⁴ Kuyaku ŋkɔ Iseyɛlı nyaa sɔsı Asilii na Icipiti pa tɔɔ na í la tooso. Tacaa ká
kooli tetv tənaya kɔpantv ke Iseyɛlı tɔɔ.

²⁵ Pə təna pə tv Tacaa ká kooli tetvnaa me mə tooso ké kɔpantv sı: Ma kooliyi
ma yələa Icipiti nyəma ke kɔpantv. Ma kooli Asilii nyəma mpa ma lapəna ma
niŋ tɔɣv kɔpantv. Ma kooli Iseyɛlı nyəma mpa ma ləsaa tɔɣv kɔpantv.

20

Isayii təŋ kpeɛ, ntaŋkpala yaa wontu feı ı tɔɔ

¹ Pənaya ŋkeɣe Asilii wulav Saləkəŋ kɔsa ı yoolaa wulav sɔsɔ, na í tii Filiisi ıcatɛ
Asətɔtı tɔɔ na í lɛkı-tɛ.

² Waatv inı Tacaa ka tɛma Amətı pəyalv Isayii ke tɔm heeluyv. I heela-ı ké sı:
Wɔɣɔsı ləɣaya wontu, na nyá ntaŋkpala. Ilena í la mpv na pə yele-ı kpeɛ.

Asətɔtı ıcatɛ lɛkɔɣv waatv ke Tacaa yɔɣɔtaa sı:

³ Pə kpenta pısi tooso kəlv ma tɛmlɛ tv Isayii təŋ kpeɛ. Wontu yaa ntaŋkpala
feı ı tɔɔ. Mpv pə hɔləɣəna Icipiti na Itiyopii pə nyəma ke mpi pı tɛ na pə maɣana-
wɛ tɔ.

⁴ Pə taɣa pɔlv, Asilii wulav ká kuu Icipiti na Itiyopii pə ifepiya na pə kɔkpatələa
ké. Wontu yaa ntaŋkpala kaə wɛɛ pa tɔɔ. Pı yele-wɛɣe kpeɛ ké tɔyələyəl.
Tənaya Icipiti nyəma ká tɔɣv fɛɛɛ.

⁵ Waatv inəɣı mpa pa tɛɛɛɣa Itiyopii nyəma, yaa pa hənaya pa təɣı Icipiti
nyəma sənau tɔɔ tɔ, pa apalvı ká yəlv.

⁶ Kuyaku ηκυυ ηχάλυυ ηκυ ku taa tē we isəntō tō, ku nyéma ká yəχōti sɪ: Ta tɛɛlyu tɛsəna mpi təχōɛ. Mpeχɛ tu hɔukaya sɪ tu tu kɔlyu na pá ya-tuy Asilii nyéma nin taa. Leyɛɛ tu hikina nyuy tutɔɛ ke nənən?

21

Papiloni hotuyu

¹ Tacaa yəχōta ntiyi wolaya tetu nti tē we tenku nəχō tō tē tō tō. Kolontu luna wolaya tetu səχəntu nyəntu taa.

Isu kacuculaya fakuyona Nekɛfi tetu taa tō.

² Pə kula təm səχəntu nyəntu tō na pə huli-m.

Nmakəllu, ηmakəli.

Wakəllu, náa wakəli.

Ilam nyéma, í tii pa tō.

Meti nyéma, mu ta icate.

Tacaa ká sɪ tənaya ke konyəməη wei

Papiloni twa piitimnaa tō.

³ Pə tō kə ma laηɛ wakəlayi.

Pə wuki-m kə isɪ lɔlyu

wɔsasi takuy alɔlu tō.

Wɔsasi təη nyənsɪ laki na má nyaη,

pu saη sɪ má nu.

Ma seliyi, pu saη sɪ má ná.

⁴ Ma laηɛ pəsaa, na səχəntu səsəntu kra-m.

Ahoo nna maa nyɔɔaa tō a pəsa səχəntu nyəna.

⁵ Pa pəwa ate pəη na pá sɪ təχənaɣa,

na pá təkɪ na pá nyəkɪ.

Tənayale pa yaya kapuka ke kɔakɔaa sɪ:

Yoolaa səsaa mɛ, í tayanɪ mə kəkentiη.

⁶ Ntəna Tacaa heeli-m sɪ: Polo n sɪ taηɔ,

ye ɪ na mpi ɪ yəχōti.

⁷ Ye ɪ loosa yoo keekɛnaa na kɔaχənaη həη,

yaa kɔaχasi yaa yooχoona caηa.

Ilɛ ɪ paasəna na í yəχōti na pá nyɪ.

⁸ Tənayale taηɔ yaya kapuka isɪ təχəlaya sɪ:

Tacaa ma səηa ma tətəηɛ ke ilim na ahoo kə,

na má feηiyi.

⁹ Pa kəηna nté na təna tō,

na pá caɣa yoo keekɛnaa

na kɔaχənaη həη.

Ntəna nəχəlu ma kapuka sɪ:

Papiloni ilé ɪ hotaa, ɪ hotaa.

ɪ tuη kulalaη lɛsəη yəka

atɛχɛ ɪ təna təpɔtɔpɔtɔ.

¹⁰ Ma yəlaa mpa mɛ pa mpa isɪ məla ke kataya taa tō.

Nti Isɛχɛɪ Iso Tacaa,

Pə təna pə tu heela-m təχōɛ,

na máa tɛləsəχɪ-mɛ.

Itəm nyéma we təm

¹¹ Tacaa yəχōta ntiyi Tuma tō tō.

Nəχəlu yəχōtəna-m na nəχə səsaya na Seyii tetu taa sɪ:

Taηlv, waatvnaa isanaya pə kaasa ahoο,
pəlee ké a tēη?

¹² Ilena taηlv cə si:

Pu nyaali yáa.

Ama pə ta nyaaləta.

Ye mə luγu we kvəcətv,

lɛ í tasa məlvv ke wulee.

Tetaη na Ketaa nyəma selaa

¹³ Tacaα yəγəta ntiγi Alapv təv tə.

Ketaa nyəma me, mə na mə yooγoonaα caasi.

I polo na í svv nyvtv taa ké ahoο,

na í ηmeli tiikasi taa.

¹⁴ Tema nyəma me,

í səηna lvm ke selaa mpa lukətv kvγi tə.

I pona-weγe təγənaγa.

¹⁵ Pə taγa pvlv, yooυ toη na laγalee tvvlvγv,

na tóηη pam təγəna-na-we.

¹⁶ Pə taγa pvlv, pə kaasa pənaγa ke teitei, lɛna Ketaa nyəma teeli svv tənaya.

¹⁷ Yəlaα pəciiv tike ke pu kaasi i yoolaa taa yoolaa tətəlaα taa. Nti Tacaα Iseyelɛ
Isv yəγətaα təγəle.

22

Yosalem nyəma kpaalvγv

¹ Tacaα yəγəta ntiγi toosee tetekəle təv tə.

Yosalem, pepe lapa na nyá yəlaα kpaaki ləpvtv təv?

² Icaɛ kvəkvəle, na kvəkvə nyənte,

na laηhvlvmle nyənte nyá,

nyá sətaα ta səna laγaɛ,

pa kaa svv təγəle.

³ Nyá yoolaa nyəηη nyəma təna sewa,

tətəlaα kpa-weγe saləka.

Pa kuu nyá yəlaα təna na pá kvəna

mpa paa sewa na pá hatəli tə.

⁴ Pə təv ké ma svv í yele-m na má wii wahala

wei i maγana ma yəlaα tə i təv.

I taa maγasi svv í puyusiγi-m.

⁵ Mpi tə, saηa ke Isv pə təna pə tv Tacaα

tisa ta taa ké acufu na tó kvpi na pó liyiti-tv.

Laηwakəlle wula səsvəna nuki

toosee tetekəle taa.

Kakiisasi kpaaki tontovηa təv.

⁶ Iam yoolaa təka təηη na nyəmə.

Apalaα caγa yooυ kvəkvənaα taa, kvəγanəη weε.

Kii nyəma yoolaa ləeki pa kvəlaη.

⁷ Yosalem, nyá teteka kvəpəpəna taa

suwa yooυ kvəkvənaα na pə kvəγanəη.

Pa pvlγi nyá nənvəsi svv pa yooki.

⁸ Yuta fəi kvəntim tətə.

Kvγakv ηkv í kvəsi mə ísv

na í nyənəxi yoou wontu.
 Nti pa pɔla kutuluɣu ŋku
 pa yaa si Lipaŋ hətɔvɔ tɔ kv taa tɔ.
 9 I nawa Tafiiti icate koluŋa pəɣələe təna.
 I hɔma lɔm ke pə tɛɛ lule taa.
 10 I kala Yosalem tɛɛsi.
 I yɔka si taa lɛŋsənaa si
 pə sɔɔsi koluŋa ke toŋ.
 11 I hula lule ke koloosi naale hekv.
 I hɔma lule kɔpənte taa lɔm.
 Ama í tá kɛɛsi mə ise
 na Iso wei i tayana wahalanaa mpeɣe too ləŋ,
 na í kəna-me tɔ i tɔɔ.
 12 Kuyaku ŋkuvɔ Iso Tacaɔ,
 Pə təna pə tɔ yaa-me si
 í wii na í huɣuti lotu na í looli mə nyɔɔŋ,
 na í suu ləyaxa wontu.
 13 Ama me ile, pə pəsa-meɣe
 laŋhulɔmle sɔsɔle ké.
 I kuyi naaŋ na heeŋ na í liki nantu
 na sulɔm na í haki teu.
 Haləna í tɔ si: Tə tɔɣɔ na tɔ nyɔɔ ta kpaɣaa.
 Mpi tɔ, cele tu si.
 14 Mɔpɔy Pə təna pə tɔ
 Tacaɔ yɔɣɔtaa na má nu si:
 Ma yɔɣɔtəɣəna tuunav si
 pə kaa husi mə isayatu tənɛ,
 isi í səpa.
 Nti Pə təna pə tɔ Iso yɔɣɔtaa tɔɣɔle.

Sepəna təm

15 Mɔpɔy Pə təna pə tɔ Tacaɔ Iso heela Isayii má si má polo na má ná kawulaxa
 təyaxa nyɔvɔ tɔ Sepəna. Má heeli-i si:
 16 N feina pɔlvɔv cəne,
 n nyənəxi nyá təxi we na halɔ
 ní huli nyá təxi pəlaav ke
 isɔtaa kɔkpaɔvɔv taa?
 17 N nyənəxi nyá təxi pɔlv sɔsɔm ké.
 Ama Tacaɔ ká kpaɣa-ŋ na í ləɣə-ŋ pooluŋ.
 18 I ká pilimi-ŋ isi pɔlv kɔkukulutum ke
 tetu kɔwalətu natəli tə taa.
 Tənaɣa n ká si na nyá yoou kɛkɛnaa kɔpama saali.
 Nyá kəna nyá caa təyaxa fɛɛle.
 19 Maa ləsə-ŋ nyá təmle taa.
 Maa tɔɣɔn-ŋ nyá tɛcaɣale.
 20 Kuyaku ŋkuvɔ maa yaa ma təmle tɔ
 Hilikiya pəyalv Iiyakim.
 21 Maa suu-i nyá cəpa, maa ləli-i nyá tampala,
 na má tɔ nyá pəsɔvɔv ke i niŋ taa,
 na í pəsi Yuta na Yosalem nyəma pa caa.
 22 Na má cele-i wulav Tafiiti lɔlvɔv nyəma

kawulaga təyaga nənoxo nyəmle.

İ tulaa, nəxo lu u təkəxi.

Pəcō í təkaa nəxo lu u tuləxi.

²³ İso ká yelina na í nyəo toŋ isu nyəmle ke lonte naani nyənte taa, na í pəsi i caa təyaga nyəma teeli təhikile.

²⁴ İ təyaga nyəma ká nyəkələna-ı kē na pa yuy təna. Tiisi səsənsı na tiipee ka nyəkələna-ı kē isı kewee na kəpənaa.

²⁵ Mpróy Pə təna pə tv Tacaa təma sı kuyaku ŋkuy kanƙanaya ŋka paa kama lonte naani nyənte taa tō kaa kpesi. Paa ma-ke na ká kpee. İlena səyəla wena a təna a ka we ka tō tō á wakəli. Mpi tō, Tacaa má ma yəyotəna.

23

Fenisii tetv wakəlvv təm

¹ Tacaa yəyotə ntiyi Tiii tetv tō tō.

Taasisi icate kpuləŋ səsəŋ me i wii.

Mpi tō, icate wakəlaa,

təyaga fei, təsule fei.

Haŋoo Kitim tetv taa kē təm nti tə luna.

² Sitəŋ paƣatəlaa mpa me í we teŋku nəxo tō.

Səyontv í kra-me na pə la-meƣe ha.

Mə tillaa tēsəyəna teŋku.

³ Mpi pa tuukaxa na pá təŋəxi lvm səsəəm tō,

Sitəŋ nyəma kəŋaxana-wi.

Mpe pa təkaxana piitimnaa kasəyaga.

⁴ Fēle í kra Sitəŋ icate.

Mpi tō, teŋku na i hola səsəna sı:

Lvlv vwsası ta kpata-m.

Pəcō ma ta tu lələta.

Pəyele ma ta tōta ifepiya,

ma ta pusəta pēlaa.

⁵ Waatv wei İcipiti nyəma ká nu təm nti tō,

paa selina mpi pu mayana Tiii nyəma tō.

⁶ Teŋku nəxo nyəma me í wii.

İ tesı teŋku na í polo Taasisi.

⁷ Waiyo! Tiii kəb?

Icate ŋtē tə leela kē.

Yəlaa ka suwa tə taa kē haŋoo ləŋ kē.

Ntē tə ŋmakəlayana tetv pooluŋ nyəntv.

⁸ Tiii talaxa awulaa ntenəŋ kē.

Tə taatəlaa ka we kē isı awulumpiya.

Pa nyənəxi-wēƣe yəlaa mpa pa nyəŋ

kəla kvlv ke antulinya taa tō.

Awe wakəla icate ntēƣe mpv?

⁹ Pə təna pə tv Tacaa təna ŋpróy i taa sı

i wakəxi isəcautəna mpa pa səla teeli tō.

Na í tisi mpa yəlaa tuxəna tō.

¹⁰ Tiii nyəma me í hala mə tetv.

Mpi tō, kpuləŋ səsəŋ wei i toŋ

tenku soso taa to i fei toto.

¹¹ Tacaa nyaasa tenku.

I selisa kawulasa na i to si:

Pa wakeli Kanaan koloosi acalae.

¹² I toma si: Sitoh wee ke isi peelo

wei pa kripa na pa wakeli to. Nyá acima tema.

Polo Sipili tetu nfi lum cōnaa to.

Ama n kaa heesi tēnaya.

¹³ Nyonna Papiloni tetu nyóma, pa fei toto.

Asilii nyóma nma to taa ke yoolaa kutuluh sōsōh.

Pa yōona-ti, na pá yōki tē kawulaya teesi

na té pəsi ncaale.

Taale wontu tōyo pa tetu.

¹⁴ Kpuloh sōsōh i wii.

Mpi to, pa wakela mē tēcōsōle.

¹⁵ Ilena pá sō Tiii tō ke pusi nutoso na naanōwa, isi wulav kawulaya pusi.

Pāle pē waali kē paa lap-i isi pa keesuyu yontu taa kē wasankali tōm to si:

¹⁶ Wasankali, nyá wei pa sō nyá tō to.

Kpaya nyá cēmuyu.

Maki-ku na n cōki icate.

Yooki yontu na n lēlōyi-ti.

Yēlaa i tōsi nyá tōm.

¹⁷ Pusi nutoso na naanōwa teeki, ilena Tacaa yele na Tiii nyóma la wasankalētō na antulinya awulaa tēna, na pá hikiyi pē liyitee.

¹⁸ Ama pa kuhikim na pa kasəyaya tēna, ká pəsi Tacaa nyām kē. Pa kaa kaa-yeyē huyle, yaa pá su-ye na a mpa. Ama Iso tēyaya nyóma ká tēyona-ye na pá haya.

Paa suuna-yeyē wontu kōpampantō.

24

Tetu tēna wakēlaa

¹ I nyōni, Tacaa ká wakeli tetu.

I ká pəsi-tēyi wulaya nyōntō.

I ká pəsi-tēyi krentēlasi na i wakeli tē yēlaa.

² Wahala kulōm ká mayanna kōtulō na yēlaa.

Na caa na i yom, na toto na i yom.

Na pētēlō na wei i yaki to.

Na kēntēlō na wei pa kēntēyi to.

Na kāmle tō na wei pa fēlōyi to.

³ Pū kpiisi tetu kē tēkrataa,
na pō kuu tē wontu tēna tēkrēlōkphēli.

Mpi Tacaa suwa tōyōle.

⁴ Tetu we lēyaya taa, na té pəsi ncaale.

Antulinya ná hotaa, na i pəsi ncaale.

Isōtōnyu na tetu pē wakēlaa.

⁵ Yēlaa mpa pa we tetu taa to pa wakēla-ti.

Mpi to, pa yōka kiin, pa wakēla kusēsutō.

Pa yōka tam tō nōyo pēeluyō.

⁶ Pē tō kē Iso tēnsa tetu ke mpusi

na pō tōyō-ti.

Tē yēlaa isayātō mēlōyi pa nyōh taa.

Pē kpiisa-we na pō kaasi-weyē pōcō tike.

7 Solum kupam ká caya ləyaya.
 Leseη tʉyʉ ká lontili.
 Lan̄holumle nyéma təna sʉ nəyəsese taa.
 8 Akilimanaa wula kupana suma.
 Acima taa wəŋa na kpaləsuyʉ saalaa.
 Cəməŋ wula lan̄holumle nyəna səpa.
 9 Paa tasəyi solumyɔle na yontu.
 Pəyele solum toŋ nyəm ná kpa nyan̄ ke pə nyɔlaa.
 10 ɪcate kpete nyənte n̄tə tə yɔkaa.
 Təsɛsɪ təna təkaa nəyɔlʉ u sʉuki.
 11 Pa makɪ kapusi ke hapɛɛ tɔɔ.
 Mpi tɔ, solum fei.
 Lan̄holumle fei təkpatakpata.
 An̄maala fei tetʉ təna taa.
 12 Wakəlyʉ tike wenna ɪcate taa.
 ɪcate nənəyɔ kampʉ pela yem yem.
 Pə yela-keye ncaale.
 13 Pə kaa kaasi yəlaa ke səsəm ke tetʉ taa.
 ɪsu pa kooluyʉ olifinaa pee
 na pukaya yaa pa setuyʉ
 leseŋnaa tukun̄ na pə kaasi acaləsa tɔ.

Lan̄holumle kvatəpuw

14 Yəlaa kakaasaya ká kuli pa nəɔsɪ.
 Paa wiliti na pá sa Taca səsəontʉ.
 Paa yoo yontu na lan̄holumle ke ilim tətʉle.
 15 Paa sa Taca teeli ke ilim təlule.
 Taca ɪseyeli ɪsɔ hətə ká yaa haləna pə
 tala lʉm taa tetʉ na tən̄ku nəyɔ həyɔlən̄ taa.
 16 Tə nukɪ pə yooki yontu ke hatoo antulinya tənaya tɔɔ sɪ:
 Tampana tən̄lʉ ɪsɔ kele teeli tʉ.
 ɪlena maa tən̄ sɪ: Ma tala ma tənaya,
 ma tala ma tənaya. Ma lepaya.
 Waalɪ lulaa lukɪ waalɪ,
 waalɪ lulaa lukɪ waalɪ.
 17 Səyɔntʉ səsəontʉ na púyɔ
 na puluyʉ pə tən̄a atə yəlaa mɛ.
 18 Ye wei ɪ nuwa səyɔntʉ
 səsəontʉ kakiisaya na ɪ seeki
 ɪlɛ ɪ hoti púyɔ taa.
 Ye wei ɪ pəsaa na ɪ lʉ na ɪ lu,
 ɪlɛ puluyʉ náa puu-ɪ.
 Tɛv anaam tɔlaa. Antulinya sela ɪ kite tɛɛ.
 19 Tetʉ cələyi, tə ya pəyɔlɛɛ.
 Tetʉ len̄liyi.
 20 Tetʉ tən̄təyi, ɪsu solumyɔlʉ.
 Tə seliyi ɪsu cəkəle.
 Tə ɪsəyatʉ pɛta-ti, tə kaa tasa kuluyʉ.

Kawulasɪ səsəansɪ tomle, ɪsɔ kawulaya caalyʉ

²¹ Kuyaku ηκυυ Tacaa ká kulí isətaa toηtunaa təə. I ká kulí ate awulaa səsaa təə, na í naasi-wε.

²² Paa kpeγeli-wεγε təntəmle ke púyó nakulí taa. Paa təkí pa təə ké saləka nəγəlv taa. Kuyeeη payale sikiyi, ləna pá naasi-wε.

²³ Pii liyiti isətv.

Fεele ka pii ilim.

Mpi tə, Pə təna pə tv Tacaa ká təγə kawulaya ke Siyəη

puγv təə na Yosalem.

I teeli ká naaki i yəlaa nyuγv nyəma isenta.

25

Tacaa kele tampana təηlaa təcəsəle

¹ Hai Tacaa, nyayale ma Iso.

Maa sa-η na má puγvli nyá hətε.

Pə taya pulv, nyá larəna mpi mpi pə wε teu ke səsəm tə.

Mpi n suwa hatoo ləη tə,

pə caγa teu ké na pə nyəəwa.

² Pə taya pulv, n pəsa icate ke pεε kaηmaaya.

Tu ké koluηa icate ké.

Kpai nyəma icate səsəle ta ke icate tətə.

Nəγəlv kaa tasa-tεγε ηmau.

³ Pə təə ké yəlaa toηtunaa ká tv-η teeli.

Nmakəllaa piitim icate ká nyana-η.

⁴ Nyayale icam təcəsəle.

Nyayale konyəntv kpuləγv

tətule ke laηwakəlle waatv.

Nyá kəna təcəsəle naani nyənte

ke tev səsəuv waatv.

Nyayale ta isotom ke haηaya waatv.

Nmakəllaa páána səsəona wε

ké isu tev səsəuv nukuyv koluηa tə.

⁵ Yaa isu haηaya ke wulaya tetv taa.

Ama nyá sumsiyi kpai nyəma kəkəte,

isu haηaya tēηyuv saa wéi isəηmuntv tεεki tə.

Mpúyó n su tənaya ke ηmakəllaa yontv.

Piitimnaa təna acima

⁶ Pə təna pə tv Tacaa n ká la piitimnaa tənaya acima

ke puγv kəne kv taa.

N ká saa təγənaγa kupaηpaηka,

na nantv kupaηtv, na solum kupaη

mpi pə wε təcələcəli tə.

⁷ Puγv ηkv kv təə tənaya

n ká cəli laηwakəlle saalaya

ηka ka kenta yəlaa təna tə.

Nke ka takəna piitimnaa təna.

⁸ Tacaa n ká kpiisi səm ke tam təə.

Iso n ká huvi yəlaa təna isəlv.

N ká kεeli tetv təna taa ké

fεele nte nyá yəlaa ka təγaa tə.

Tacaa má ma yəγətəna.

Isegele nyáma lajhulmlé, Mowapu nyáma wakəlyu

⁹ Kuyaku ηkuyu yəlaa ká yəyoti si:

Nyayale ta Iso wei tə lapa naani tə.

Nyá waasəna-tu.

Tacaa ke tə tuwa naani.

Ta laŋa í hulmlé na tə yəəli.

N yapa-tuyu.

¹⁰ Tacaa n ká tənɪ niŋ ke puɣu ηku ku təə isu kəkentim.

Ama í ká felɪ Mowapu ke nəəhe ke tənə inɪ.

Isu pa felbuɣu nyutu ke hute púyó taa tə.

¹¹ Tənaɣa Mowapu ká hólí niŋ na isə isu lum yalu.

Paa na mpu, Tacaa ká tisi kalampaani nyáma mpeye təfe.

Paa paa kaasi pa təyi isəna.

¹² Mowapu ye pə kaasa nyá koloosi səsəŋsi na toŋ nyənsi.

Iso ká pəsi-səyi krentəlasɪ.

Í ká pətɪ-səyi atə mʊsuyu taa.

26*Koluŋa ɪcate təm*

¹ Kuyaku ηkuyu paa yoo yontu ke Yuta tetu taa si:

Tə wena koluŋa ɪcate.

Nyuyu yapu ke Iso lapa isu koluŋa na ka pile.

² Í tɔli nənəəsi, í yele na piitimnaa mpa

pa təŋəyi tampana tə pá suu.

Piitimnaa mpa pa lapa naani tə pá suu.

³ Wei í səŋa təca ke í taɣanuyu taa tə.

N haaki-í heesuyu maɣamaya ké.

Mpi tə, nyaya í tu naani.

⁴ Í tu Tacaa ke naani ke tam təə.

Inɪ í kentiɣina isu kəkpaɣuyu ke paa waatu wei.

⁵ Í tisa mpa paa we kumlee təə ké hatoo isətaa tə.

Í pəsa krentəlasɪ ke ɪcate nte pa taa kɾətəyənə tə.

Í tisa-təye hatoo atəye na tə təyɔ tetu.

⁶ Wahala nyáma fela-təye nəəhe.

Kunyəntənaa paa-təye nəəhe.

Kantəkaya kuyeyŋ taa sələmvyu

⁷ Siyisilu mpaav ké tampana mpaav ké.

N ké tampana ké.

Nyá heəkəna mpaav ηku siyisilu təŋəyi tə.

⁸ Tacaa, nyaya tə tekiyi mpaav ηku

n hula-tu si tə təŋ tə ku taa.

Tə yaa-ŋ, tə sələməyi-ŋ.

Mpi tə nyuləyi təyɔle.

⁹ Ma nyuləyi-ŋ ahoɔ ké,

na má pəkəyi-ŋ hatoo ma lotu taa.

Waatu wei n huəkəna tetu təə tə.

Antulinya yəlaa kɾələməyi siyisuyu təŋuyu.

¹⁰ Ye pá huləyi isayau ke suulu,

u cəkəyənə tampana təŋuyu təm.

I haaki i təyɪ ɪsəyətɒ taa ké
siyisuyɪ tətɒ taa ké.

I naaki Tacaa səsəntɒ təm.

¹¹ Tacaa n tɛyɛtiyi niŋ ké, ɪlɛ mɾɛ paa naa mɾɒ.

Ama paa ná ɪsəna n paasəyənə nyá yələa təm tɒ.

ɪlɛna fɛɛlɛ pɪ-wɛ.

Kəkə ŋka n ka tayana nyá kolontunaa tɔ tɔ ká nyaya-wɛ.

¹² Tacaa nyá haakəna-tuyɒ hɛɛsuyɒ.

Mɾi tɔ, nyá lakəna tá kɔlapəm tənə na pɔ lakɪ.

¹³ Tacaa tá ɪsɔ,

səsaa lɛlaa ka tɔyɔ tá tɔ ké kawulaya ɪsɪ nyá.

Ama nyá tike nyá pɛɛlɛ tɔ ké tɔ yaaki nyá hətɛ.

¹⁴ Mɾa pa səpa tɔ pa kaa fe.

Sətəa kaa kɔlɪ.

Mɾi tɔ, n tɒ niŋ na í kɒ-wɛ.

N kpiisa-wɛ nəyɔlɒ kaa tɔsɪ pa tɔ.

¹⁵ Tacaa n lapə na piitim huki.

Tacaa n waləsa piitim.

N hɔla nyá teelɪ.

N waləsa tɛtɒ tənəsɪ kɛ toosi tənə taa.

¹⁶ Tacaa tɔ pɛɛka-ŋ ta laŋwakəlle waatɒ.

N hɔma ta ŋkɾaŋyɒ, ɪlɛna tɔ wiina-ŋ sɪ í waasɪ-tɒ.

¹⁷ Tacaa tɔ lapə nyá ɪsɛntaa ké,

ɪsɪ lɔlɔyɒ takɔyɒ ahonto tɔ.

I caaki lɔlɔyɒ na i wiikina wɔsasi.

¹⁸ Mɾɒ tɔtɔyɔ na tá,

pɪ wɛɛ sɪ tɔ lɔlɪ pɔlɔpɒ.

Lɔlɔyɒ wɔsasi kɾa-tɒ.

Ama heelim kɛ tɔ lɔlaa.

Tɔ ta pəsɪ na tɔ kɔna nyuyɒ yarɒ kɛ atɛ.

Pəyɛlɛ tɔ ta lɔlɪ yələa kɔfama kɛ antulinya taa.

Sətəa feesuyɒ na ɪsəyətɒ kɔfɛlɔyɒ

¹⁹ Ma yələa mɛ mə sətəa ka fe.

Mə sətəa mɾa paa ké ma nyəma tɔ paa wɛɛna weesuyɒ.

Mɾa mɛ í həntə mɔsuyɒ taa tɔ í kɔlɪ.

I yaya laŋhɔlɔmɪlɛ kakiisasɪ.

Mɾi tɔ, mə cɔlɔb kɛ tanəŋ nyəŋkɒ ké.

Tɛtɒ ká məŋna mɾa pa səpa tɔ.

²⁰ Ma yələa í sɔb mə kutulɔŋ taa,

í təkɪ mə tɔ.

ɪ ŋmɛlɪ tənaya laasaya tɔ.

Hələnə Tacaa pááná hɛɛ.

²¹ Pə tayə pɔlɒ, Tacaa lukɪ i tɛcayalɛ sɪ,

i fɛlɔyɒ atɛ yələa kɛ pa ɪsəyətɒ.

Kɔyaku ŋkɒ tɛtɒ ká kɛɛlɪ yələa

mɾa tu kɔwa tɔ pa tɔ.

Tɛtɒ kaa tasa takɔyɒ kɛ mɾa tɔ kɔwa tɔ.

27

Tenjkunaa taa tum səsə kpisuyu

¹ Kuyaku ηκυυ Tacaa Iso ká kpaɣa i laɣate kpusəη nyəntɛ. Tə ké səsəle ké na tə wɛna tɔη, na í yooŋa tum səsə wei i koota kootiyi kootiyi na í fɛi kpaυ tɔ. I ká yooŋa Lefiyatəη. Tum selu Lefiyatəη wei i koota kootiyi kootiyi tɔ. I ká ku tɔɣəlvu ηku ku caki tenjku taa tɔ.

Tacaa na i lɛsɛη tvyu pa təm

² Kuyaku ηκυυ paa tɔ si:

I yoo yontu ke lɛsɛη tuj wei i wɛna pee kɔpana tɔ.

³ Tacaa Iso maɣale tuj inɪ i tanjɔ.

Ma pələyi-i lum ke paa waatu wei.

Ahoo na ilim ke ma tanjəyi-i.

Pə taa kəə na nəɣəlv sɔv.

⁴ Ma pááná hɛɛwa.

Ama ye ma maɣana pə taa ké səwa na kəɔη,

maa yooŋa-yɛɛ na má nyagasi a tənaya kəkə.

⁵ Ama ye pa nyəna-m kɔlvu tətɔle,

na pá yele na má na-wɛ tɔ ciiki na tɔ wɛɛ lelen pə paasi.

Iso ka wii Iseyeli nyəma na pa icate kəlvəle

⁶ Kuyɛɛη wei i kəη tɔ i taa,

Iseyeli nyəma ká ka lila.

Yakəpυ nyəma me í ká nəɛɛti

na í tɔ hɛtv.

I ká suuli antulinya tənaya mə kəlvəlv.

⁷ Tacaa n mapa Iseyeli nyəma isu

n mapυ mpa pa makaya mpe tɔ?

N ku-wɛ isu n kəkaya mpa pa ku mpe tɔ?

⁸ Aai yoo, ama n kɛɛsa teu ké na n tayanɪ pa huɔnav,

na n yele na kolontunaa kuu-wɛ.

Nyá heelim tɛɛna-wɛ isu ilim təlɪle heelim kuyaku.

⁹ Saləka inɪ i ká huɛəna Yakəpυ nyəma isayatu.

Mpi pa suulu həlvu ká ləli tɔɣəle.

Tacaa ká yəki təlaalenaa pɛɛ, na a pəsi mɔsvuɣ.

I su pá yəkəv tɛtv kəlvəlvmtɔ pɛɛ tɔ.

Tvuɣ Asela tesikasɪ na pɛɛ kəsikɛe kaa tasa səηvɣ.

¹⁰ Kolujə icate wɛ kɔɛɛ.

Pa ləwa lonte nɛɛɛ.

Pa yela-tɛ isu wəɣa tɛtv.

Nawee ká təkɪ nyutu ke təna na á hɛɛsəyi.

A ka kuɣuli tiikasɪ piliŋasɪ.

¹¹ Waatu wei piliŋasɪ wəɣəɪ ulɛna pa pɛli-sɪ,

na alaa ná kpaɣa na pá tɔ kəkə.

Mpi tɔ, pa ke yəlaa mpa pa fɛina laɣatu tɔɣə.

Wei i lapə-wɛ tɔ i kaa hɪli-wɛɛ suulu.

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa məlvu səsəəm

¹² Kuyaku ηκυυ Tacaa ka nyamsɪ tuj,

ke pə kpaɣav Ifəlatɪ pəɣə,

na pə polo Icipiti ləv tɔ.

Ἰ κά nyamsi tuη ulena
pá tōōsi Iseγeli nyóma-meγe
kulóm kulóm.

¹³ Kuyaku ηkuγv paa hulí akantále sōsōale.
Yelaa mpa paa lepa Asilii tetu taa tō paa kōō.
Na mpa paa yawa Icipiti tetu taa tō paa kōō.
Paa hēnti Tacaa ke atē ke pulaya
naηη nyēηka tōō ké Yosalem.

28

Teν heelim mpi pə wakələyi Samalii tə

¹ Samalii icate tōm we wayo ké.

Tə we ké isu ntenuyu,

ηku ku we tetekəle musəη nyənte isōtaa tō.

Nkuγv Ifəlayim səlunyoōlaa hēηna pa ti.

Tə kacəka wontu weε ké isu hetuγv kolontuluγv ke

tetekəle musəη nyənte isōtaa.

Mpa səlóm kuwa tō pa icate hēte tē tōm we wayo ké.

² Tacaa kusəna nteγele yulv toη tu apalvtv isu tōmpεε
teν sōsōov.

Isu kacuculaya ηka ka wakələyi tō.

Isu teν ηku ku suuliyi lōəη ke lum tō.

Ἰ κά lana i toη na í pēti icate ke atē.

³ Paa felí nōēheε ke Ifəlayim
səlunyoōlaa ntenuyu isəcav nyēηku.

⁴ Na hetuγv kolontuluγv ηku i lapəna kacəka na ku we

tetekəle musəη nyənte isōtaa tō.

Samalii ka weε ke isu yulv

naakuvv Fiki tuγv pile kalaalaya,

na í kooli na í li kpaκpaα təso tō.

⁵ Kuyaku ηku tō, Pə təna pə tu Tacaa ká weεna isu i yelaa kakaasaya ntenuyu
kacəka nyēηku.

⁶ Inu i ká tuna siγisuyu ləmayasəle ke mpa pa caya huule tō. Ἰ κά tu toma ke mpa
pa təγəŋəyi kolontu na pá tana-i icate nəŋəγə tō.

Səlunyoōlaa mpa pa wəŋiyi Isə kuyəγətv tv teləsəlaa tə

⁷ Pə kpeηna kətəlaa na Isə kuyəγətv tv teləsəlaa tətō,

səlóm lapa na pá cēηləyi.

Səlóm toη nyəŋm tolisiyi-we.

Pa cēηləγəna səlóm toη nyəŋm.

Səlóm lipa-we, səlóm toη nyəŋm tolisa-we.

Pa teləsəyi Isə kuyəγətv tv na pá cēηləyi.

Pa yəγətv tōm na pá suku na pá lēηliyi.

⁸ Tōtv waasəna pa taapələnaa təna tōō.

Kusəγətv ke paa timpri, təpante fei.

⁹ Na pá yəγətv si:

Aweγe Isayii seγesəyi nyəmtv?

Aweγe inu i huləyi tōm si í nyi?

Piya mpa pa cəpa həla ke nəŋəō tō

yaa pəkəōlasi?

¹⁰ Mpi tō, kusəsutv ntəγəle kusəsutv*fa*.

Kʉtʉtʉtʉ ntəɣəle kʉtʉtʉtʉ.

Saŋa si tənɛ, cele si tənɛ. ^a

¹¹ Təu, yəlaa mpa pa kʉyɔɣʉtʉtʉ u niki tʉ,
na mpa pa yɔɣʉtəyi nsəma kraɪ nyənə tʉ,
pa təm ke Tacaɪ ká yɔɣʉtəna yəlaa pane.

¹² I ka tɔmɔya si:

Təhesəle ntʉ,
í yele mpa pa kawa tʉ na pá hɛɛsi.
Lonte nte tə wɛ təpamm tɔɣɔlɔ.

Ama pa kisa nuu.

¹³ Na pá tʉ si:

Kʉsəsutu ntəɣəle kʉsəsutu.
Kʉtʉtʉtʉ ntəɣəle kʉtʉtʉtʉ.
Saŋa si tənɛ na cele si tənɛ.
Pə wɛ nɪpɔɣʉ si ye pa tɔŋ ɪɛ,
pə co-wɛ na pá hoti alele na pə pɛli-wɛ,
na katɔka kra-wɛ na pə tɛɛna-wɛ.

Kite tɛɛ pələ

¹⁴ Pə tʉ tʉ, wonɪlaa mɛ,
í nu Tacaɪ kʉyɔɣʉtʉtʉ.

Yəlaa nyuyɔ nyəma mpa mɛ í təkɪ kawulaya ke Yosalem taa tʉ.

¹⁵ I nu, nti mə maɣamaya í yɔɣʉtəyi tɔɣɔle si:

Tá na səm tə pɛɛla nɔɣɔ.
Tá na atɛtəle tə yɔɣʉtəa na tɔ su.
Paa wahala səsɔ kəmna ɪ kaɪ tala-tu.
Mpi tʉ, kaloolaya nté tá təcɔəsəle.
Pɔpɔtu ke tá təŋmelle.

¹⁶ Pə tʉ kɛ Tacaɪ ɪsɔ yɔɣʉtəyi si:

ɪ naaki, ma sukɪ kite tɛɛ pələ ke Siyɔŋ taa.
Nkulɪŋa taa pələ*fa* nte pa tayanaa tɔɣɔ.
Tə kɛ liyitee pələ nte tə caya teu tʉ.
Ye wei í tisa tə tʉ kɛ yuŋ
ɪ wɛɛkəna toma ke ɪsu nte. ^a si ku la tɔŋ.

¹⁷ Tampana təŋyɔ ke ma lakəna na pə siyisi taca.

Maa lana siyisuyu na pə wɛɛ teitei.

Ama tɔmpɛɛ teu ká kuu mə kaloolaya təcɔəsəle.

Lum ká su na pə tɔɣɔ mə pɔpɔtu təŋmelle.

¹⁸ Mə na səm mə nɔɣɔ pɛɛlɔyɔ ká wakəli.

Mə na atɛtəle mə kʉyɔɣʉtʉtʉ

na mə kʉsəsutu kaɪ taɪŋɪ.

Kuyaku ŋku wahala səsɔ ká kɔɔ tʉ,

ɪ ká paa-mɛyɛ nɔɔhɛɛ.

¹⁹ Paa waatu wei kɛ wahala ɪnɪ ɪ ka kɔɔ ɪ kraaki-mɛyɛ. Mpi tʉ, tananɪ na ɪlim taa
na taanaya ke wahala ká kɔŋ. Wahala kəkɔtɛ tike ká tu-mɛyɛ sɔɣɔntu səsɔɔntu.

²⁰ Wahala ká wɛɛ kɛ ɪsu yulɔ

kʉhəntɔyɔ wɛɛkʉyɔ tətɔpi pu takɪ-ɪ,

yaa ɪ kʉtakʉyɔ wɛɛkʉyɔ tɔpɛɛ pu takəyi tʉ.

^a **28:10** ɪsɛyɪlɪ nyəma maɣasaya Isayii yɔɣʉtəya ke na pa wonɪxi-ɪ. ^a **28:16** *Nkulɪŋa taa pələ*: Pɛle pa te
pa tɔyi pɛɛ naaləyi kutuluyɔ ŋkulɪŋasɪ taa kɛ

21 Тацаа кá сəη ı naasi taa ké isu
ı ka lapu Pelasim puɣu taa tə.
I nantu ká sele
ké isu Kapawəη tete kəle taa.
I ká la təmle nte pa ta nyi tə.
I ká yoosi ı kulapəle nte tə ké səsəəle tə.

22 Pənentaa í taa suv lelaa wonja taa. Pə taa kəə na mə kuhəkum taɣanı nyəsəyɣu.
Mpi tə, pa tema suv si paa wakəli tetu təna. Pə təna pə tu Tacaa Isə kinj ke ma
nuɣna-ti.

Isə ləmayasεε na hátó nyəna

23 I ke ηkraηη,
I nu ma nəyɔ.
I caɣa tətiɣitiɣi,
I nu ma təm.

24 Hátó wei ı lukixina ı taale ke kutamsa si ı tuuki?
I kaa kpaɣa ı waatəna
na ı paasəna kpeesi heev na awasa.

25 I tɛη haləm taɣanɣu tə tuusi pee ke ı ηmusəyi.
I ləna í tuu təɣənaɣa pee ke tɣəəη təə.
I tuuki təɣənaɣa pee ke lona kupa na toosi təə.

26 Hátó Isə seɣesəna-ı
kusəsutu nti si í təη.
Isə huləna-ı ti.

27 Paa makı tuusi nsi pa yaa si
Nikεεli tə si pee na naaη.
Pə́cə pə fei si keεke pəpəte
í tə tuusi nsi pa yaa si
Kumεη tə si pee təə.
Ama kpátóyó ke pa makəna-yε.
Kpətiya ke pa makəna tuusi pee.

28 Pa naηəyi təɣənaɣa pee nyəηka
na pá la kutəɣəv yaa,
ıle pə taɣa tam təə ké pa naηəyi.
Pa tusiɣi keεke pəpəleε ké na pə kpaɣanəη.
Ile kpaɣanəη u yəkəyi təɣənaɣa pee na ı acəwa.
29 Pə təna pə tu Tacaa kinj ke yaasi ıne ı lunaa tətə.
Isə layatv tasəyɣu ke kupaɣntv ké, na tə təəwa.

29

Yosalem caakaya lepu na Isə waası-ı

1 Hai, Aləyεεli, Aləyεεli.
Icəte nyá nyá təm we waiyo ké.
Nyá taa ké Tafiti sika.
N təkə teu ke paa pənaɣa ηka ka acima.

2 Maa pasa Aləyεεli icəte.

Wula na məla ká weε nyá taa.

Icəte ka pəsı isu Aləyεεli*fa* icəte. ^a wəkı kətaɣa nyəm tə. Pə́cə pə ké Yosalem
həte lənte.

^a 29:2 **Aləyεεli:** Aləyεεli huwεε weε si Isə kətaɣa tələte təə timpi pa

³ Maa siki na má cəəna-η na má ta.
Maa yelee na yoolaa kpeka tu-η heku.
Maa lo hapee taka na má cəəna-η.

⁴ Pii tisi-η ké təfe,
na nyá nəyo nukəna tetu tee.
Tetu tee ké nyá kuyəyətutu ká lukəna təkemm.
Nyá nəyo ka lukəna tetu tee ké isu asənaali.
Ilena nyá kuyəyətutu
naa lukəna mʊsuyu taa ké iwelətau.

⁵ Nyá kolontunaa paɣaw ká wee ké isu mʊsuyu.
Pa kʊpiη ηku kʊ nəyəsəna ké
isu lətu nti heelim kpaəkəyi tə.
Ile təm kʊlʊm təw ké pii la mpu,
pə kaa leeli.

⁶ Pə təna pə tu Taca ká kəw nyá waasuyu
na teu hola, na tetu seluyu,
na pə kəkəte səsəle, na kacuculaɣa,
na heelim səsəəm, na kəkə kʊmʊmʊka.

⁷ Isu yʊlʊ toosuɣu na pə saali yem tə,
yaa i naakuyu pʊluyu tom taa na pə saali tə.
Mpóyó pii la piitimnaa tuutuuma təna
mpa pa yookaɣana Aləyeeli icate tə.
Pa yookaɣana-teye na pá yəkəyi tə koloosi
toj nyənsi na pá sikiyi na pá cəkəna-teye,

⁸ teitei isu nyəyosi pʊkuyu yʊlʊ
na í toosi si i təηa təyəw tə.
I feη ilena í maɣana i lotu taa koosaa.
Yaa isu ləkətu piwa yʊlʊ
na í toosi si i təηa nyəw.
I feη ilena í maɣana i luyu tee
wʊlaa na i toma təma.
Mpóyó pii la piitimnaa təna tuutuuma wei i ká
kəw Siyəη icate ke yoonaw tə.

Yʊlʊmtu na sʊlʊkʊle

⁹ Mpóyó Taca tasaa si:
Pə la-meɣe piti na səyəntu pii-me.
I wiisi mə ise na í pəsɪ yʊlʊmaa.
I cəηləyi, ile pə taɣa sʊlʊm kʊyʊna-me.
I taηtəyi ile pə taɣa sʊlʊm toj nyəəm lakəna-me.
¹⁰ Pə taɣa pʊlʊ, Taca tu-meɣe tom ləmaɣasəle ké.
I yʊlʊsa mə ise.
I sɔ kuyəyətutu teləsəlaa ke pa wəna cəne.
I taka mə isəntəw.
Nalaa təm ke pa wəna cəne.

¹¹ Təm kukulutu təna pəsə-meɣe isu pa ηmaakuyu takəlaya na pá kpili na pá
taali tə. Pa cələyi nyəntu si: Kala. Ilena í cə si: Maa pəsəyi, pa taala ka təw.

¹² Yaa pá cəla wei i ta nyi tə si: Kala, na í cə si: Ma ta nyi kaluyə.

Kʊtutum ta te

¹³ Mpóyó Taca yəyətəa si:

Waatu wei yəlaa pane pa yəgətəyəna-m tō
pa nəəsi na pa ntompee ke pa saḡna-m.
Ama pa lotu we-m na pooluḡ.
Nyamnav mpi pa nyaḡna-m tō,
pə kə yəlaa kuṣeḡeṣətu kə.

¹⁴ Pə tō kə ma la-we tətəgə piti təma,
na kəkəwə nyəmnaa na pə la-weḡe ha.
Ləmaḡasəe nyəma ləmaḡasəe ka wakəli.
Laḡatuna laḡatu ká saali.

Kuḡmaḡmam u tɔvki pə ḡmalv

¹⁵ Yəlaa mpa pa ḡmeləḡi Taca,aa,
na pá ḡmesəḡi pa kulapəle tō,
pa təm we waiḡo kə.
Səkrətuḡu tēe kə pa laki pa təma na pá təḡ si:
Awe naaki-tu?
Nəḡəwə ta nyi tá tō.

¹⁶ Ama mə liḡituḡu tōwa yoo.
Cuḡu na ku ḡmalv paa kēeṣəḡi pəlv.
Kuḡmaḡmam ka yəgəti ḡmalv si:
Pə taḡa nyá ḡmana-m?
Heev ka yəgəti ḡmalv si:
N ta nyi pəlv?

Laḡasəḡu səsəəm

¹⁷ I ta nyi taa?
Pə kaasa pəcə maḡamaḡa kə.
Lipəḡ hətəḡu ká pəsi tuḡ taale.
Tuḡ taale ká pəsi hətəḡu.

¹⁸ Kuyaku ḡkuḡu ntamaa maḡamaḡa
ká nu takəlaḡa taa təm.
Yuləma isə ká kuli
na pá lu səkrətuḡu səsəwə taa.

¹⁹ Taca,aa pəlele tō təpasəlaa
laḡa ká hələməḡəna na pə səsəḡi.
Ilena kunyəntuna náá
yələḡəna Iseḡeli nyəma Iṣə naḡḡ tu.

²⁰ Nmakəlla,aa kaa tasa weev,
woḡlaa ká tē.
Ilena pá kriisi mpa pa taḡaa si pa laki isəḡatu tō.

²¹ Mpa pa kuḡi ləlaa təm ke huḡle taa tō.
Pa nyəki huḡlaa ke katəsi ke təhuḡle.
Pa təḡəḡəḡi siḡisilaa na
kawaanaḡa təm nti tə feina kite tō.
Pəle tətə paa saali yem.

²² Pə tō kə Taca,wei i yapa Apəlaham tō i yəgətəḡi
Yakəpə na i ləlvəḡu nyəma si:
Yakəpə kaa tasa fele təḡə.
Pəyele i kaa ka nyuḡu.

²³ Waatu wei paa ná pə təna mpi ma lapa pa heku tō.
Paa nyi si ma kə Iṣə na pá sēe-m.
Paa nyəni ma hətə kə səsəle.

Paa nyana-m si ma ké Yakəru Iso nani tu.
Mayale Iseyeli Iso.

²⁴ Mpa feesuɣu toliɔaa tɔ paa pɛeki ləmaɣasɛɛ.
Mpa pa lanja ta hɛɛ tɔ pu sɛyɛsi-wɛ.

30

Ləmaɣasɛɛ nna Tacaa lanje ta hɛɛna tɔ

¹ M'p'ɔg'ɔ Tacaa yəɣɔtaa si:

Mpa mɛ í kɛ waiyo nyɔma tɔɣɔle
yɔlaa mpa pa kuləɣi lɛlaa
tɔɔ tɔ.

I tɔɣi mə kulapəle pəle na pə tá luna ma kin.
I pɛɛləɣi nɔɔsi na pə ta kɛ ma luɣu nyəntu,
na pə sɔɔsəɣi isayatu ke isayatu tɔɔ.

² I tɔ mpaav si í puki Icipiti,
I ta pɔɔsi-m natəli.
I puki si í tɔ Icipiti wulav ke kpɔlvɔv.
I polaa si í pɛɛkəɣi tɛɔsɔlə ke Icipiti.

³ Ama Icipiti wulav kpɔlvɔv tɔɣv
ká tɔ-mɛyɛ fɛɛle.

I tɛtv taa cɔɔsvɔv ká liyiti-mɛyɛ sɔsɔm.

⁴ Mə akewenaa sɔsaa tɛma tate ke Sowarj icate.
Mə sɔpaarənaa tala Hanɛsi icate.

⁵ Mə tɛna í ká tɔɣv fɛɛle kɛ na tɛna nyɔma mɛɛ.
Pɛɛle pa kaa waasi-mɛ, yaa pá sɛna-mɛ.
Ama fɛɛle ke í ka tɔɣv na pə kv mə nyvɔv.

Icipiti waasvɔv nyullaa

⁶ Tacaa kaləɣəna Nekɛfi wontunaa mpa pa wɛ
lanwakəlle na nəɣəsɛɛ tɛtv taa tɔ.

Tənaya tɔɣɔlaya alɔnyəɣka na apalɔnyəɣka luna.
Paasəle na tɔm wei í kuləɣi huntv tɔ pa tɛtv ntɛ.

Kraɣasi ke pa səɣələna pa wɛnav.

Na yooyooɔnaa ke pa kraɔcooɣ,
na pá tənəɣəna tɛtv nti tɔ taa

na pá pukina si pa haaki piitimnaa mpa pa kaa waasi-wɛ tɔ.

⁷ Icipiti waasvɔv kɛ kpɛtɛ kɛ.

Pə tɔɔ kɛ ma yaaki-ı si tɔɔ tiilu kaawaasaya.

Mpi pu kɔɔ tɔ pə tɔm kpaalvɔv

⁸ M'p'ɔg'ɔ Tacaa tɔma Isayii si:

Pənɛntɛ nma tɔmnaa mɛyɛ kpaata tɔɔ,
kɛ Yosalem nyɔma isɛntaa.

Nmaa-təɣi takəlaya taa na tɔ wɛɛ tam tɔɔ.
Haləna kuyaku kantəkaya nyəɣku.

⁹ Mpi tɔ, Yosalem nyɔma kɛ tɔɔ kullaa kɛ,
pa kɛ tɔsəlaa.

Paa caaki Tacaa kiin ke nuw.

¹⁰ Iɛna pá tənə Isə kuyəɣɔtv tɛlɛsəlaa si:

I taa tɛləsi Isə kuyəɣɔtv.

Na pá tənə mpa pa naaki Isə Tɔm tɔ si:

I yele tampana ke nav na í heeliyi-tu.

I looliyi na í heeliyi-tu,

í naaki tɔm kutosɔtu.

¹¹ I yele mpaav kɔpanku, í hatələna mpaaya.
I ləsi Iseyeli nyóma Iso nanɛ tu ke tá heku taa.

Wakəlvɔv ŋku kv fei hiiu tɔ

¹² Pə tɔɔ ke Iseyeli Iso nanɛ tu yɔɔtəyi si:
Timpi í kisiyi tɔm tənɛ na í haaki mə təyi
mɔsɔŋ na isayatu taa na í tisi mə yun tɔ.

¹³ Pə tɔɔ ké isayatu tənɛ tu pəsi-me,
isɛ pa huluyu kolunɔ kɔkɔlaya taa ké
lonte na ká pɛli na ká hoti tɔm kɔlɔm tɔ.

¹⁴ Ka yəkəyi ké təmɔlv,
isɛ həyaya ŋka pa yəkəa tənənənɛ tɔ.
Pə kaa sɔɔ tataɔa si pá heena kəkɔ,
yaa pá cosina lɔm ke hite taa.

I caya tɔpamm na í tv Iso ké naani

¹⁵ Mɔrúyú Iseyeli Iso Nanɛ tu Tacaa yɔɔtəa si:
Ye í mɛla ma kin na í caya tɔpamm.

Pu ya mə nyɔɔŋ.

Ye í caya tɔpamm na í tv-m naani í ká hiki toma.

Ama mə tá sɔɔli mpv.

¹⁶ I tɔma si: Aa, tu caya kraɔanəŋ na tə se.

Tampana í ká caya kraɔanəŋ na í se yaa.

I ká kraɔa asewa na í yɔɔti si:

Pwɛ, tá kraɔanəŋ seeki yoo.

Ama mə tɔɔnɔlaa ká tɛɛ-meɣe sewa.

¹⁷ Kolontu kɔlɔm ká nyaasi mə taa yəlaa iyaya (1000) na pá sele.

Kolontunaa kakpasí ká nyaasi-me na í se.

Pu kaasi mə taa weesiŋ nyóma ké

isɛ tesika ke pɔyɔ nyuyv taa.

Yaa kuyvɔsɔm ke pulaya taa.

Nyuyv yavv waatv

¹⁸ Pə tɔɔ ké Tacaa tanɔa si í laki-meɣe pɛɛɛɛ.

I ká kɔli na í nyənɛ mə pətətɛ.

Pə taɔa pɔlv, Tacaa Iso ké siyisilu ké.

Pa tənə mpa pa tɛɛləyi-tɔ tɔɔlə nyələɛŋ nyóma.

¹⁹ Siyɔŋ nyóma mpa me í wɛ Yosalem taa tɔ,

í kaa tasa wula.

Mpi tɔ, ye í mpa kapuka Tacaa ká la-meɣe pɛɛɛɛ.

Ye í tu nu mə nɔɔɔ í ká waasi-meɣe.

²⁰ Tacaa ká ha-meɣe tɔɔnɔaya ke

mə nəɔɔɛɛ taa.

I ká ha-meɣe lɔm ke wahala waatv.

Mə seɣesəlaa kaa tasa ŋmɛlvɔv.

I ká nana mə isəpələ ke mpa pa seɣesəyi-me tɔ.

²¹ Ye í tənə ntɔɔŋ yaa mpətəŋ,

pu yɔɔtənə-me na waali si:

Mpaav ntɔ, í tən-kv.

Ἰ τῆν mpətəŋ.

²² Ἰ ká nyəni asilima ke liyitee
nyəyətə nti tə waasa mə tuj kulalaan təw tə,
na wola wei i waasa mə ləesəŋ təw tə.

Ἰ ká lə-ti isu acaalətu pələpu,
na í tə si: Ἰ lu cəne.

²³ Iso ká yele na tev nu kotutuuum
mpi i tɔwa tetv taa tə pə təw,
Təyənaya ŋka tetv ká ləli tə,
kaa wee teu na ká haaki alaafəya.

Ἰ lena mə tala cəki nyutu
kəpantv taa ké waatu in.

²⁴ Naan na kraŋasi nsi si haləyi tə,
su təyə nyutu nti tə taa pa sita təm
na pá fala-ti tə.

²⁵ Ləəŋ ká tɔli pəŋ kəkəluŋ təw.

Lum ká kpe pɔlasi kəkəlası təw
ké asalav kuyaku wule.

Tətəŋle kutuluŋ ká ti.

Sətəa tuutuuma ka lu pə taa.

²⁶ Waatu wei Tacaa ká həkə i yələa hiŋ na í waa-we tə,
isətu ká naaki ké isu ilim.

Ἰ lena ilim təŋ náa səsı təm naatosompəyələya,
isu kuyeyŋ naatosompəyələya nyaaləm wee tə.

Tacaa kəŋ Asilii nyəma ŋkraŋəyɔv həm

²⁷ Hatoo pooluŋ ke Tacaa nyá mayamaya n ká luna.

Nyá páána ké səsəna ké.

A wee ké isu isəŋmuntuyv yuŋ nyəŋku.

Ye n yəyətəyi nyá ntompee təw we páána səsəna ké.

Nyá nsəmlə we isu kəkə ŋka ka nyaki tə.

²⁸ Nyá feesiŋ we ké isu ləw sukuyu na kú kpa kətemiŋ,
na kv lum kpa luɣu tee tə.

N caa n ciyiti piitimnaa na kuciɣituyv kəwakəluɣv,

na n tv yələa nəəsi taa ké kraŋanəkpaı nsi n ká tolisina-we tə.

²⁹ Ama Yosalem nyəma me í ká yoo yontu isu pa təkuyv acima ke ahoo tə.

Ἰ ká wee lanhulumlə taa, isu pa hələyv həsi na pá kraaki Tacaa puɣv ke lseyeli
kəkpaŋuyv təw tə.

³⁰ Tacaa n ká yele na nyá nəyə səsaya nu.

N ka hulı isəna n kraasa niŋ si

n makəna təŋ na nyá páána

səsəna nna a we isu kəkə səsaya,

na tev heelim, na kv təmpee tə.

³¹ Asilii nyəma ká nu Tacaa nəyə, Ἰ lena pá seliyi.

N ká ma-we na nyá kpatóyú səsəw.

³² Tacaa paa waatu wei ke n mapa-we pu seɣesi-weye. Ἰ lena pá nu akilimanaa
na cəməŋ təŋ ke kraakraa. Tacaa n ká yoonə-weye na í yele niŋ.

³³ Hatoo ləŋ ke pa tayana tənaasələ.

Pa tayana-təye wulav təw.

Tə limaa ké na tə walaa.

Tənaasələ nteyele kəkə na taası tuutuuma.

Tacaa feesin̄ ká nyaga-ı kέ isu kəkə lule.

31

Mpa pa pεekəyi waasvyn ke Icipiti to

¹ M̄p̄yú Tacaa tasaa sı:

Mpa pa tiiki Icipiti sı pá səna-we tə,
pa təm we waiyó kέ.

Kpaγanəη ke pa teeləyi,

pa laki yoou keekenaə ke naani ke pele pa paγale tə.

Pa teeləyi kpaγanəη caγalaa ke pa toη tə.

Paa saη tekuyu ke İseyeli İso naηη tı má.

Pəyele paa pεekəyi Tacaa má.

² Pəyele má tətə ma kέ ləmaγasεε tı,

ma kəηna mpusi.

Má yəγota ntı maa laγasəyi.

Ma kuləyi isaγalataa teesi tə.

Ma wakələyi mpa paa təηəyi sıγısyu tı pa sənav.

³ Icipiti nyəma ke yəlaa kέ,

pa ta ke İso.

Pa kpaγanəη kέ nantı kέ,

ı feina toma lenna tətə.

Ye Tacaa má ma kusa niη,

kentilu seliyi kέ.

Wei pa kentaa tə,

ılé ı hotiyi kέ,

na pa təna pá sı.

Tacaa tike waasəyəna Yosalem

⁴ M̄p̄yú Tacaa heela Isayii má sı:

İsu təγəlaya γaa ka

pəγaya kpaakvyn ka təγənaγa na ká nyusəyi tı.

Paa tiikilaa kotaa na pá kulı ka tə.

Pa nəəsi ı nyaasəyi-ke.

Pəyele pa paγale ı təkı ka laηle.

M̄p̄yú Ate na isətəa tı ma,

maa tii Siyəη puyv tə,

maa tii Siyəη pulaya tə na má yoo.

⁵ İsu suması hetvyn sı ken

na sı takəyi sı təpapəle tı.

M̄p̄yú Ate na isətəa tı má,

maa kenti Yosalem tə

na má waası-ı na má γarı-ı.

⁶ İseyeli piya me í kəə na tə məli, Tacaa wei tə kisaa tı ı teε.

⁷ Kuyaku ηku paa wei ı ká lə ı tıη kulalaη wola nyəη na liyitee nyəγətv nyəη wei ı lupina ı niη tı.

⁸ Laγate nte tə ta ke yəlv nyənte tı

ńté tu təγəna Asilii nyəma.

Laγate nte yəlv niη ta la tı ńté tu wakələna-we.

Asilii nyəma ká se laγate.

İseyeli nyəma ka tı Asilii yoolaa ke təlası təma.

9 Mpa paa kentayaa-we isi kukpaməŋ tɔ paa sena laŋwakəlle.

Səxəntu ka pu pa nyuyɔ nyəma ke tuuta tɛɛ.

Tacaa má ma yəyətəna mpɔ.

Ma wɛna kəkəkɛ Siyən taa.

Ma wɛna mamalukile ke Yosalem taa.

32

Wulav wei i ká lakɪ kɔpantɔ tɔ

1 Wulav nəxəlv ká təŋəxi

siyisuyɔ ke i kawulaya təxɔv taa,

na awulumpiya náá təŋəxi tampana ke pa tɛtv təkuyɔv taa.

2 Paa wei i ka wɛɛ ké isi təcəəsəle ke heelim na

kɔvɔv tətɔle ke tɛv heelim səsəvm waatu.

Yaa isi lom kɔpɛnyuyɔ təxɔv wulaya tɛtv taa.

Yaa isi kukpaməŋv səsəvv isotom ke ilim tɛtv taa.

3 Iɛ nalaa kaa tasa yɔlvɔmɔv.

Pəyele nulaa ká ke ŋkɔpɛŋ.

4 Yəlaa nyəŋ fɛinaa, ká wɛɛna nyəŋ

na pá svv kɔpɛlvɔmɔv.

Iɛna matəlaa nsəma hɛti,

na pa nsəma lɛɛsi na pá wɛɛna nəleleŋ.

5 Pa kaa tasa kɔpɛtv ke yaav si kasayampɔ.

Yaa acilayatu tv si səsə.

6 Pə taɣa pɔlv, kɔpɛvɔv təvm ke

kɔpɛtv yəyətəxi.

Kɔpɛtv tɔvi i lotu taa ké isayatu lapv təvm.

I lakɪ asilima na í yəyətəxi kaloolaya təvm ke Tacaa təv.

I yeki nyəyətɔv na i nyəyəsɪ.

I pɛŋ kɔnyənyəvm ke wei i səki ləkətv təv.

7 Acilayatu tv kɔyəyətətv kɔvi ké.

I maɣasəxi i taa ké tasəkəle təvm,

na í tɔsəxi wahala tv na kaloolaya.

Paa waatu wei kɔnyəntv wɛna i tampana təv.

8 Ama kasayampɔ ná lakɪ mpi pə tewa təxɔv,

na í sɛɛsəxi isələ ke pə taa.

Yosalem alaa kɔpəlvɔv

9 Alaa mpa mɛ í kəla pamm təv,

í kɔlv na í nu ma nəxɔv.

Pɛɛlaa mpa mɛ mu nəyəsəxi pɔlv təv,

í ke ŋkɔpɛvɔv na í nu ma təvm.

10 Pə kaasa pənaɣa na kɔyɛɛŋ ke pəcə.

Alaa mpa mɛ mə paa fɛi təv, í ka sele.

Mpi təv, lɛɛŋ kooluyɔv kaa la, pəyele kɔmtv kaa wɛɛ.

11 Mpa mɛ mə kəla pamm təv, səxəntv í kɔpə-mɛ.

Mpa mɛ mu nəyəsəxi pɔlv təv í sele.

I wəyəsɪ mə wontu na pə yelev-mɛyɛ kɔpɛtɛ.

I suu ləyaya wontu.

12 I kɔpə mə laŋa na i wii mə tawa,

naa a ka we teu tō a tōo.

I wii mā lēseηnaa mpa pa lulaya tō pa tōo.

¹³ Ama pānente sōwa na kōlōη
pā nyōōki ma yōlaa tetu taa kē.

Na pē kpeηna mā icate nte tō sōla aliyila tō
tō laηhulōmle teesi taa.

¹⁴ I lōwa kawulaya tōyaya.

I yela laηhulōmle icate.

Pulaya na tōtaηle kutuluγu ká pēsi taale kpaηasi
na kalākēη tōtōyole.

Layasoyu sōsōm

¹⁵ Kuyaku nakvli Feesuyu ká luna isōtaa
na ku tii tá tōo.

Wōlaya tetu ká pēsi tuη taale,

na tuη taale náá pēsi hōtuyū.

¹⁶ Iena tampana tōηyū wee wōlaya tetu taa,
na siγisuyu tōηyū ke tuη taale taa.

¹⁷ Siγisuyu tēmle ntē heesoyū.

Heesoyū kōlulōm ntē yulū u nyarηna pōlv,
na naani ke tam tōo.

¹⁸ Ma yōlaa ka caya heesoyū lonte taa.

I ká caya tēcayale naani nyōnte taa kē teesi
nsi si we tōpamm tō si taa.

¹⁹ Ama teu tōmpēē ká pēti hōtuyū.

Pu tisi icate tōfē.

²⁰ Nyōleleη nyōma ntē mē.

I ká tuuki paa timpi na i tōηyū lōm sōsōm.

I ká yele mā naaη na mā kpaηasi

na sí yelōyōna si ti.

33

Isōna pu felī wakōllaa tō

¹ M̄p̄yō Tācaa tasaa si:

Nyá wei n wakōlēyi lelāa

na pa ta wakēli-η tō,

nyá tōm we waiyo kē.

N luki lelāa waali,

na pá ta lita nyá waali.

N tēη lelāa ke wakōlvū dēna pē wakēli nyá.

N tēη lelāa waali luw,

dēna pá lu nyá waali.

² Tācaa nyōni tá pētōōtōle.

Nyaya tō teelēyi.

Wee tá tōη ke paa tanaη ηku.

Wee tá nyōyū yátū ke laηwakōlle waatu.

³ Ye yōlaa nuwa nyá taη pa seeki kē.

Ŋ kōlāa ilē piitimnaa ya.

⁴ Pa kuuki mā wontu kē isū kutōlōη na kutōyōv.

Pa huliyi-tōyī isū kutōlōη sesekū.

⁵ Tācaa kē sōsō kē.

Mpi tɔ, ɪsɔtaa kɛ ɪ tɔcaɣale wɛɛ.
 ɪ suula Siyɔŋ kɛ kɔsiyisim na tampana tɔŋyɔyɔ.
 6 ɪ yɔlaa ká caɣana naani kɛ pa kɔyɛɛŋ tɔnaɣa.
 Lɛmɔɣasɛ na laɣatɔ kɛna wɛnau mpi pɛ yaki nyɔyɔ tɔ.
 Taaɔa nyamnav ntɛ Siyɔŋ kpancoou.

Taaɔa waasɔyɔ

7 Akanaa makɛna ntɛɣɛ kapusi kɛ awali.
 Hɛɛsɔyɔ tɔm kɔntaa ná wiiki ɪsɪ pa sɔki pa sɔki.
 8 Harɛɛ wɛ kɛtɛ, nɔɣɔlɔ u tɔŋɔyi.
 Nmakɛllɔ yɔka nɔɣɔ pɛɛlɔyɔ.
 ɪ lɔwa acaɛɛ.
 ɪ tɔɣuna nɔɣɔlɔ.
 9 Tɛtɔ wɛ lɔɣaɣa taa,
 tɔ wakɛlɔyi.
 Pɛ liyita Lipaŋ tɛtɔ,
 tɔ nyɔma nɔɣɔsɔyi.
 Salɔŋ tɛtɛkɛlɛ nɔɣɔsɔna wɔlɔɣa tɛtɔ.
 Pasɔŋ na Kamɛɛli pɛ pɔɔŋ tɔŋ ná tɔɔki.
 10 M'pɔyɔ Taaɔa tɔma si:
 Nɔɔnɔɔ maa kɔli ma naasi taa.
 Nɔɔnɔɔ maa kɔli.
 Nɔɔnɔɔ maa hulɪ ma sɔsɔɔntɔ.
 11 Kiisi kɛ ɪ haɣaa, ɪɛ ɪ ká lɔli nyutɔ.
 Mɛ feesiŋ ntɛ kɔkɔ, ŋkɛ kaa nyɔɣana-mɛ.
 12 Kɔkɔ ká nyɔɣana piitimnaa na pɛ yɛlɛ tɔlɔma.
 ɪsɪ ka nyakɔyɔ sɔwa nna pa setaa tɔ.
 13 Pɔolɔŋ nyɔma mɛ, ɪ nu mpi ma lapa tɔ pɛ tɔm,
 na pɛɔlɔ nyɔma mɛ, mii nyi ma tɔŋ tɔm.
 14 Sɔɣɔntɔ kpawa Siyɔŋ taa kawalɔɣa nyɔma.
 Mpa paa tɔɣuna ɪsɔ tɔ pa seliyi.
 Pa maki kapusi si:
 Ta taa awe ká caɣana kɔkɔ kɔniisaya kanɛ ka kin?
 Awe pɛsɔyi na ɪ caɣa mamala tam tɔɔ nyɔna anɛ a kin?
 15 Wei ɪ tɔŋ kɔsiyisim taa,
 na ɪ yɔɣɔtɔyi tampana tɔŋyɔyɔ tɔm tɔ.
 Wei ɪ kisiyi kasɔyaya ŋka pa hikiyina mɔsɔŋ tɔ,
 na ɪ kisiyi asilima kɔcɔɔtɔ.
 Wei ɪ kisiyi ɪsɔyɔtɔ tɔm nuu tɔ,
 na ɪ wiisiyi ɪsɛ si ɪ taa na kawalɔɣa tɔ.
 16 Yɔlɔ mɪ ɪ tɔcaɣale ntɛ tontɔŋlɛ tɔɔ.
 ɪ tɔcɔɔsɛlɛ ntɛ kɔkɔpamɔŋ sɔsɔŋ tɛɛ.
 ɪ ká wɛɛna tɔɣɔnaɣa kɛ tam kɛ.
 Pɛyɛlɛ ɪ kaa laŋ lɔm.

Yosalem waasɔyɔ

17 Yosalem nyá ɪsɛ ká ná wulav kɛ ɪ teeli tɔna taa.
 N ká na tɛtɔ na tɔ tɔmɔŋ tɔna.
 18 N ká tɔɔsi nyá sɔɣɔntɔ tɔɔ.
 Halɔna ń pɔɔsi nyá tɪ si:
 Takɛlasɪ ŋmaablɔ na liyitee mulɔ

na tətəŋle kutuluɣu fəŋlu pa we le?

¹⁹ N kaa tasa kalampaaŋi yəlaa mpeɣe nau.

Nəɣəlv u nukɪ pa təm, tə we səkrətəvɣ.

Pa ké kpa nyəma ké nəɣəlv u nukɪ pa təm.

²⁰ Ama n ká nyəni Siyən,

ta acima icate səsəole.

Nyá ise ká ná Yosalem lonte nte tə we təpamm tɔ.

Cökəle nte pə kaa tasa lonte layasvɣ tɔ.

Pa kaa kpesi tə kanjanasi ke paa pəlee.

Pə́cɔ́ tə ŋmusi taa nakəli kaa heti.

²¹ Tənaya Tacaa ka huli-tv si i ké kpaŋ.

Pu wee pusi səsəənsi həɣəlvɣ taa ké.

Timpi ləŋ səsəəŋ wee tɔ.

Ama yooi kpiulvɣ səsəəv nakəli ku kaa təŋna təna.

Kpiulvɣ kpaŋku kaa təŋna təna.

²² Tacaa nyayale tá hɔvnlv,

nyá tɣvna-tvɣv kiŋ.

Nyayale tá wulav nyá yakəna-tv.

²³ Nyá ŋmusi cəpa,

su təkəyi kpiulvɣ tesika si ku pəŋ i heti.

Waavv inəyi paa kuu wontu na pə kpeŋna mpa pa təŋ tala tɔ.

Paa tala wontu kəkukuutu nti na paa wei i hiki i paa tete.

²⁴ Yosalem icate tv nəɣəlv kaa tɔ si:

Pə wuki-m.

Yəlaa mpa pa we Yosalem taa tɔ paa ce-weɣe pa isayavv.

34

Tacaa ká hvna Itəm nyəma

¹ Piitimnaa me, í krətəna na í nu.

Yəlaa me, í ke ŋkpaŋŋ.

Tətv na tə taa nyəm í nu.

Antulinya na i kəvləvm təna í la aseeta nyəma.

² Mpi tɔ, Tacaa ká mv pááná səsəəna

na piitimnaa təna.

I taa kpaŋa pa yoolaa təna.

Tacaa tv i taa si i ká kpiisi-we.

I caa i wakəli-we.

³ Pa ləwa pa taa mpa pə kəwa tɔ.

Pa sətəa səŋaa.

Pa caləm kpeŋ pəŋ tɔɔ.

⁴ Isətəlvŋasi təna kpesəyi.

Isətəlvɣv ká kpili isu nyaalvɣv.

Isətəlvŋasi təna hotiyi isu lesəŋ hatv kəvləvtv.

Yaa fiki hatv kəvləvtv.

⁵ Ma layate mv pááná ke isətəa.

Tu tii Itəm nyəma tɔɔ.

Itəm nyəma meɣe ma suwa si maa kpiisi.

⁶ Caləm waasa Tacaa layate tɔɔ ké.

Nim matəna-te.

Pə caɣa isu iweesi na pəŋtvəlv pə caləm.

Na iwaaŋ timpee na pə nim.

Mpi tɔ, pa lapa Tacaa ke kɔtaɣa ke Posəla ɪcate taa.

Pa kɔwa tuutuuma ke Itəm tetu taa.

⁷ Pa na taale naaɲ pa hotina.

Təyaya nyəɲ na latəɛnaa pa hotaa.

Itəm tetu nyɔɔwa caləm.

Nim haɣa mə kateɲa.

⁸ Tacaa leetuyɔ kuyaku ké.

Pənaɣa ŋka ɪ leetəyənə Siyɔɲ

nyəma nɔyɔ tɔyɔle.

⁹ Itəm lɔɲ lɔm ká pəsi kaaloo.

Itəm tetu mɔsuyɔ ká pəsi kəkə mamaɛyɔlasɪ.

Mə tetu ká pəsi ɪsu kəkə mɔkuyɔ kaaloo tɔ.

¹⁰ Ka kaa te paa ahoɔ paa ilim.

Ká nyɔɔsi ká kuləyi m̄p̄yú tam tɔ ké.

Tetu ká wakəli m̄p̄yú pusi tənaya.

Nɔyɔlɔ kaa təɲna tənaya paa wulee.

¹¹ Kpiisuyɔ na duɣucante paa cayaɲa.

Kpiisiwulaya na katəkətuɣɔ paa caya təna.

Tacaa ká yaki tə təna na tɔ saali yem.

¹² Sɔsɔ nɔyɔlɔ ɪ kaa wɛɛ si pá kpa-ɪ wulav.

Pu kpiisi tə awulumpiya təna.

¹³ Sɔsɔnaa ka nyɔ pa kawulaya tɛɛsi taa.

Kɔlɔɲ na sɔwa ke pa koloosi acalɛɛ taa.

Pa acalɛɛ ká pəsi taale hasi təsvɔle,

na taataanaa lonte.

¹⁴ Wulaya tetu taa nyəma ká suliyi taale wontu.

Pəɲtɔlɔɲ ká yaaki təma.

Ahoɔ nyaasəlaa ká pəsi pa lonte ke təna.

Tənaya paa la pa lonte kühɛɛsəle.

¹⁵ Tənaya tum ká hɛɛ lonte, na ɪ tu ɪ yala.

Tum ká papɪ-yɛyɛ təna,

na ɪ kpeyeli ɪ piya ke ɪ kɔɲkɔɲ taa.

Tənaya yepɛlekunaa təna ka koti naale naale.

¹⁶ ɪ wiili Tacaa takəlaya taa na ɪ kala.

Wontu nti tə taa nakuli kaa laɲ.

Paa tə taa ŋku ku kaa laɲ.

Mpi tɔ, Tacaa má ma yɔyɔtəna na ma nɔyɔ.

Ma Feesuyɔ ká kpeyelina wontu nti.

¹⁷ Tete ke ma tɔwa na má faya pa tetu na ma niɲ.

Na má tala-wɛyɛ-ti na ŋmənaɣa.

Tu pəsi pa nyəntu ke paa pəlee na pá caya tə taa ké tam tɔ.

35

Tacaa nyəma ká məli ɪ kiɲ

¹ Wulaya tetu laɲle ɪ hulɔmɪ.

Kpaɲkpaɲte tetu ɪ yɔli.

Tetu nti lɔm ta tala tɔ tə ŋmaali.

² Tə tɔ hɛtɔ.

Yaayɛnaa ɪ tɔli tetu taa.

Tə wiliti laŋhəlǝmlɛ kawilitasi.
 Pɯ mələna Lipaŋ tɛtɔ kɛ tɛ teeli.
 Kamɛɛli pɯɣɔ na Saləŋ tɛtɛkɛ
 ká taɣanɩ səsəntɔ kɛ hikuyɔ.
 Paa na Tacaɔ Isə teeli na ɩ səsəntɔ.
³ ɩ la na mə niŋ kɛseliŋ kii.
 ɩ la na mə nəhɛɛ acamaa nyɔɔ toŋ.
⁴ Mpa sɔɣəntɔ kpaɔa tɔ,
 í heeli-wɛ sɩ:
 ɩ kaasɩ mə tɩ.
 ɩ taa nyá.
 Mə Isə kəŋ mə kolontunaa
 fɛlɔɣɔ na mə nəɣɔ.
 ɩ maɣamaɣa ɩ ká kəŋna na í waasɩ-mɛ.
⁵ Waatɔ ɩnəɣɩ yɔlɔmaa isɛ ká kuli.
 Ntamaa ŋkpaŋŋ ká tɔli.
⁶ Kaakalaya ká ŋmaa isɩ nam.
 Kamumuka nsəmle ká hɛtəna laŋhəlǝmlɛ.
 Mpi tɔ, lɔm ká kpe wɔlaya tɛtɔ taa,
 Pɯ hɛɛ ləŋ kɛ tɛtɔ nti lɔm ta tala tɔ tɛ taa.
⁷ Timpi yələa loosaya
 na pə nəɣəsəna isɩ lɔm tɔ pɩ pəsɩ luna.
 Lɔm sɛɛlaa ká tɔli lɔkɔtɔ tɛtɔ taa.
 Səsəncaasɩ na mɔlɔɣɔ ka
 nyala timpi taale hasɩ cakaya tɔ.
⁸ Tənaɣa paa hɛɛ mpaasɩ.
 Mpaasɩ ŋku pa yaaki naŋŋ nyəŋku tɔ.
 Kɔpama tike ká təŋna-ku, asilima tɔ nəɣɔlɔ kaa siti.
 Ləmaɣasɛɛ fɛɩ nyəma ká təŋ-ku pa kaa le.
⁹ Tɔɣɔlaya kaa wɛɛ mpaasɩ ŋku ku taa.
 Taale wontuyɔ isayaɔ nakɔli ku kaa təŋ-ku.
 Pa kaa sulina taale wontuyɔ isayaɔ
 nakɔlɔɣɩ mpaasɩ ŋku ku taa.
 Mpa pa nyɔɔŋ Tacaɔ ɣapa yomle taa tɔ,
 mpe paa təŋna ku taa.
¹⁰ Mpa Tacaɔ hɛtaɔ tɔ mpe paa mələna.
 Paa tala Siyəŋ na akaitɔ yontu.
 Pa laŋa ká hɔlɔmɩ tam tɔɔ.
 Ayɔɔla na laŋhəlǝmlɛ ká kɔɔ.
 Wɔsasɩ na wula ká polo pooluŋ.

36

Asilii nyəma nyaasəɣɩ Yosalem nyəma (Awulaa II 18:13,17-37)

¹ Yuta wulaw Isekiyasɩ kawulaya pənaɣa naanɔwa na liɣiti nyəŋka taa, Asilii wulaw Senakelipi kula Yuta koloosi acalɛɛ tɔɔ na í lɛɛki-ɣɛ.

² M'pɔɣó Asilii wulaw kɔsa Lakisi icatɛ taa kɛ ɩ yoolaa nyuyɔ tɔ, na yoolaa taa yoolaa, na í tili-wɛɣɛ Yosalem kɛ Yuta wulaw Isekiyasɩ kin. Pa talaa ulɛna pá ŋmɛli lule isɔtaɔ nyəntɛ lɔɔɔ kin kɛ cɔtələa mpaasɩ taa.

3 Uena Hilikiya pəyalw Iiyakim, wei i paasəyəna kawulaya təyaya tō. Na takəlası ŋmaalb Sepəna, na Asafi pəyalw Yowa, wei i paasəyəna takəlası tō, pā polo pa kin.

4 Mpuşule yoolaa nyuşu tu tōma-we sı: I polo í heeli Yuta wulaw Isekiyası sı, Asilii wulaw səsə pəəsəyi-i sı pepeye n lakı na í taaki?

5 N maşasəyi nyá taa sı nəşə taa təm taşanəyəna yosu na kó yulw ke təyoole apalətu na? Mpu tō, awəye n lakı na í taaki, na í kuləyi ma tō?

6 Icipiti ke n teeləyi, ílé i we ké isı səsəncaŋa kupələya ŋka ka kuşı tō. Wei í lapa-keye naani ka hee-i. Mpuşu Icipiti wulaw lakı pa təna mpa pa tisiyi i tō ké yuŋ tō.

7 Ntanyı n təŋ kele sı mə Iso Tacaa ke n towa naani. Pəyele Iso inı i təfeenlenaa na i kətaya təlataenaa ke Isekiyası kpiisaa. Uena í hólı Yosalem icate yəlaa na Yuta tetu nyəma sı pā see Iso ké kətaya təlata tənə tō tō cəne.

8 Tōw, pənente nyana ma caa Asilii wulaw í pəeli nəşə. Maa ha-ŋ kraşanəŋ iyisi naale (2000). Ye n ka pəsi na í hiki mpa paa caya-i tō.

9 N ka pəsi na n təşəni Asilii wulaw təmle nyəma taa səkpəlu na? Icipiti nyəma ke n towa naani. Mpi tō, pəle pa wəna yosu keekənaa na pa kraşanəŋ cayalaa tō pə tō.

10 N huş sı pə taşə Iso luşu nyəntu ke ma təşaa na má kəw tetu tənə tō wakəluşu na? Tacaa heelina-m sı má kpa tetu tənə tō tō na má wakəli-ti.

11 Mpuşule Iiyakim, na Sepəna, na Yowa, pa tōma Asilii yoolaa nyuşu tu sı: Yəşətəna-tuşu Alaamee təm taa. Mpi tō, tə nukı. Taa yəşətəna-tuşu Yuta nsəmle na yəlaa mpa pa we icate kuluşa tō pā nı.

12 Ama yoolaa nyuşu tu cəwa sı: Pə taşə mə na mə caa mə tike ke Asilii wulaw tilaa sı, pā heeli təm tənə. Ama pə kpənna pa təna mpa pa caya kuluşa tō, na paa te na pā təşə pa pəntu na pā nyəw pa həm təşə.

13 Mpuşule yoolaa nyuşu tu səŋaa na í yəşətəna nəşə səsəşə ke Hepəla təm taa sı: I nı Asilii wulaw səsə təm.

14 Asilii wulaw yəşətəa sı: I taa yele na Isekiyası tüşı-me. Mpi tō, i kaa pəsi na í waası-me.

15 Isekiyası tüşəyi-meşe sı, í la Tacaa ke naani. Sı Iso ká waası-me, sı Asilii wulaw kaa leeki mə icate.

16 I taa nına Isekiyası. Mpi tō, Asilii wulaw ná caa ké sı, mə na-i í ciiki na í ha-i mə ti. Waatu inəşı paa wei i ka təşə tuŋ wei pa yaa sı, leşəŋ na fiki tō pə pəe. Paa wei i ká nyəw i ləkə taa ləm.

17 Haləna má kəw na má pona-meşe tetu nti tə we isı mə nyəntu tō tə taa. Tetu nti tə taa we təşənaya pəe ké na şuləm. Tə taa we kutəşuŋ ké na leşəŋ tuŋ.

18 Mpu tō, Isekiyası i taa tüşı-meşe yem na í təŋ sı: Tacaa ka waası-me. Piitimnaa tuŋ ta pəsi na í waası i yəlaa ke Asilii wulaw niŋ taa.

19 Hamatı na Aləpatı na Sefafayim, pə acaləe nyəma tuŋ məla isəna? I ta pəsi na í taŋ Asilii wulaw sı í taa leeki Samalii icate.

20 Tetənaa mpe pa təna, pa taa nti tə tuŋ yapa-təşı ma niŋ taa. Na Tacaa náa yakı Yosalem ke ma niŋ taa?

21 Ama yəlaa mpe pa suma pa ta cə-i paa təmşuŋ kuləmşuŋ. Mpi tō, wulaw Isekiyası ka heelina-we sı pā taa cə-i.

22 Uena Hilikiya pəyalw Iiyakim, wei i ké wulaw təyaya nyuşu tu tō, na takəlası ŋmaalb Sepəna na sı sulw Asafi pəyalw Yowa pa polo wulaw Isekiyası kin. Paa cəla pa wontu ké, na laŋwakəlle. Mpuşu pa keesa wulaw ke yoolaa nyuşu tu kuşəşətətu.

37

*Isekiyası yəyətəyəna İso kuyəyətətə teləsulə Isayii
(Awulaa II 19:1-7)*

¹ Waatə wei wulaw İsekiyası nuwa pa təm ntı uləna í cəli ı wontu na laŋwakəlle, na í suu ləyaya wontu isu fələtənaa taka na í polo Tacaa təyaya taa.

² Tənağa ı tila kawulaya təyaya nyuyə tı İliyakim, na takəlası ŋmaalu Sepəna, na kətəlaa taa səsə. Paa suuwa ləyaya wontu ké isu fələtənaa taka. Uləna pá polo Amətı pəyalw Isayii, İso kuyəyətətə teləsulə kin,

³ Na pá heeli-ı sı: Laŋwakəlle na ŋkraŋyuyə həm na fəele kuyaku ke saŋa ké. Tə wee ké isu alaa mpa pa caaki ləlyuyə, ulə toma fəi sı pá ləli tə.

⁴ İtəntə ntanyı nyá İso Tacaa ta laŋ nuw ke kətuyə ŋku, Asilii wulaw tilina ı pəyalw Lapəsakee na í tıw İso weesuɣu tı tə. Ntanyı Tacaa nyá İso ká hə ı ŋkraŋyuyə ke ı kuyəyətətə tə. Mpu tə, sələməna yələa mpa pa kaasaa tə pa tə.

⁵ Mpuɣú wulaw İsekiyası tillaa mpe pa pola Isayii kin.

⁶ Ntəna Isayii cə-wee sı:

İ polo í heeli mə caa wulaw sı, Tacaa təma sı taa nyana kətuyə ŋku Asilii wulaw tila ı yoolaa nyuyə nyəma na pá kəw pá tıw-m tə.

⁷ Tacaa sı: Maa yeke na Asilii wulaw nu təm natəli. Pu tı ı taa na í məli ı tetu taa, uləna pá ku-ı təna.

*Asilii wulaw nyaasuyə kəfam
(Awulaa II 19:8-13)*

⁸ Mpuɣú Asilii yoolaa nyuyə tı Lapəsakee nuwa sı, wulaw kula Lakisi na í tii Lipina tə. Uləna í polo təna na í maɣana-ı.

⁹ Mpuɣú pa heela Asilii wulaw ke təm sı: İtiyopii wulaw Tilaka polaa sı ı yookina-ı. Asilii wulaw nu mpu, uləna í tili sı pá heeli Yuta wulaw İsekiyası sı:

¹⁰ İsu n tıyɣ İso ké naani sı, ma kaa ləkki Yosalem icate tə, n tısa nyá təyi.

¹¹ Nyá maɣamaɣa n nuwa isəna Asilii awulaa lapəna tetənaa təna na pá wakəli-tı təkpaata tə. Uləna nyaa tēeləyi sı nyá tike n ka fitina na?

¹² Ma cəsənaa wakəla Kosəŋ na Haləŋ na Lesəfi pə acaləe na İteni nyəma icate nte tə wee Telasaa tetu taa tə. Piitimnaa mpe pa tıy tə pəsı na í kenti pa acaləe tə se.

¹³ Hamatı, na Aləpatı, na Layii, na Səfafayim, na Həna, na Afa pə acaləe awulaa we le?

*Isekiyası sələməyi İso
(Awulaa II 19:14-19)*

¹⁴ Mpuɣú İsekiyası mu takəlaya ŋka Asilii tillaa kənaa tə na í kala. Uləna í kra Tacaa təyaya taa, na í hıli-təyi Tacaa.

¹⁵ Pə waalı ké ı sələmaa sı:

¹⁶ Hai Pə təna pə tı Tacaa, İseyeli İso, nyá wei n caɣa isətəa taŋlaa tə tə, nyá tike n kəna tetu kawulası təna İso. Nyá lapəna isətənyuyə na tetu.

¹⁷ Hai, Tacaa ke ŋkraŋyuyə na í nu. Tacaa kuli nyá isə na í na. Nu kətuyə ŋku Senakelipi tillaa tıwki İso weesuɣu tı nyá tə.

¹⁸ Tacaa, tampana yaa, Asilii awulaa kpiisa piitimnaa ləlaa, na pá wakəli pa tetu.

¹⁹ Haləna pá wə pəle pa tıy kəlalaŋ ke kəkə, na pá wakəli-ı. Mpi tə, ı ké taası na pəe nna yələa niŋ saakaa təyə.

²⁰ Hai, Tacaa İso, ya-tıyɣ Senakelipi niŋ taa. Tetu təna kawulası í nyı sı nyá tike nté Tacaa.

*Isayii teləsəyi Tacaa kvcəcətv ke Isekiyası
(Awulaa II 19:20-34)*

²¹ Mpyəle Aməti pəyalv Isayii tilaa, na pá heeli wulav Isekiyası sı, İseyəl İso Tacaa yəğətəə sı: Ma nuwa sələmnyv ηku n sələma-m Asilii wulav Senakelipi təm tə.

²² Halı Tacaa yəğətəə Senakelipi sı: Yosalem ıcatə kəpantə nte tə footiyi-η kə na tə woniyi-η na tə sələyi-η kasəslası.

²³ Halı İseyəl nənη tə ke n kulina nəğə na nı tsv na nı sayatı?

Na nı nyənəyi-m na kalampaanı?

²⁴ Nyá təmlə nyəma nəğə ke n tsvna-m.

Haləna nı tə sı yosu kekeənəə katatəlaya təə kə n pəsaa na nı kra pəəη nyəəη taa.

Na nı tala Lipəη ıcatə heele taa.

Na nı setı ı tıη kəpampəη səəəη,

na nı kra na nı tala comcom nəğə taa,

ke hətv səəəəntv tē.

²⁵ Sı nyá hula ləkənəə na nı nyəə pa lvm.

Pəyele n ká fəli nəhəle ke

İcipiti pusi tənə təə na sı nyəə.

²⁶ Senakelipi n ta nu taa sı má tayənəna

na má sı mpyə hatoo ləηtaa?

Nəənə keke ma yelaa sı pə yooši

İlena Senakelipi náá pəsəyi koloosi acaləe ke ncaə.

²⁷ A taa yəlaa kə acamaa kə,

səğəntv kra-wə na pə liyiti-wə.

Pa wə kə İsu taale nyutv kələkələkətv.

Yaa nti pa tuuwa kutuluη təə na wəlaya kv-tı,

na tə ta putə tə.

²⁸ Ma nyəma-η kə,

paa n caəəə, yaa n svvki yaa n lukı.

Pəyele ma nyəmə saa wei nyá taa kraakəna-m tə.

²⁹ Nyá taa kraakəna-m,

ma nuwa nyá kalampaanı təm.

Pə təə kə maə tv-η muna kukuule.

Maə tv-η ma kraəənəkpaşı ke nyá nəğə taa.

İlena má mələna-η na mpaav ηku n kəmnəə tə.

³⁰ Ye pə kaasa Isekiyası nyá, tənə ıni tə la-η İsu kəhəlv. Pəntə na pəntə aləəla ke í ká təğə. İlena pənəya tooso nyəηka í hala na í kv na í sə tıη wei pa yaa sı ləseηnaə tə na í təğə pə kəhəlv.

³¹ Mpa pu kaası Yuta kpekəle taa tə, paa wəe kə İsu tıyυ kanıyυ lila ke teu na kú lılı pəe tə.

³² Mpi tə, yəlaa kakaasəya ká luna Yosalem. Mpa pə səəwa tə paa luna Siyəη pıyυ taa.

İsəna Pə tənə pə tv Tacaa ká la ı sələyυ səəəηkv taa təğəle.

³³ Pə təə kə Tacaa yəğətəyi Asilii wulav sı: N kaə pəsi na nı svv ıcatə nte tə taa. Nyá tətəlaa taa nəğəlv kaə tə nyəmlə ke tə taa. Yaa í kenti ı təə kə kpələyú na í krətəna-te. Pəyele ı kaə lo həpəle taka kə ıcatə nte tə kın.

³⁴ I mpaau kuvəməvυg ɛ ɛ ká təŋ na í mələna ɪ waah. I kaa tasa ɪcətɛ taa ké sʊv. Tacaá má ma yəɣətəna mpv.

³⁵ Tacaá sɪ: Maa kenti ɪcətɛ tənɛ tə təw ké. Maa waasi-tɛyɛ ma na ma təmlɛ tʊ Tafiti pɑ təw.

Asilii nyəma tɛɛv na Senakelipi səm

(Awulaa II 19:35-37)

³⁶ Mpvóyú Tacaá ɪsətáa tillu tiíwa Asilii yoolaa təsikile ɛ ahoó anɪ. Uena í kv yoolaa iyisi nuuŋwa na nuuŋaasa na kakpasɪ (185000). Tɛv fema na mpa pə kaasaa tə pá kvli, uena pá maɣana sɪ sətáa suwa təsikile.

³⁷ Tənayalɛ Asilii wulav Senakelipi kpɛsa ɪ təsikile na I məlɪ Ninifi ɪcətɛ taa na í caya təna.

³⁸ Mpvóyú kvyakv nakvli ɪ sʊv ɪ tʊyʊ Nisələkɪ kutuluɣu taa na í tənɛ-kvʊv luŋuɣu. Uena ɪ pəyalaa Atələmelɛkɪ na Salɛsɛ pɑ kv-ɪ na layatɛ na pá se na pá polo Alalaa tɛtʊ taa. Ntɛna ɪ pəyalv lɛlv Asahatəŋ náá lɛɛtɪ ɪ lontɛ taa.

38

Isekiyasɪ kvətəŋ na ɪ waav

(Awulaa II 20:1-11)

¹ Mpvóyú wʊsasɪ kpa wulav Isekiyasɪ ɛ waatv ɪnɪ ɪ taa sɪ ɪ səkɪ. Uena Iso kvɔyɔtʊtʊ teləsʊlv Isayii polo ɪ kɪŋ na I heeli-ɪ sɪ: Tacaá təma sɪ, yɛ nyá taa wɛ nti n heeli nyá təyaya nyəma. Mpi tə, n ká sɪ kɛ n kaa kvli.

² Ntɛna wulav kɛɛsɪ ɪsɛ na kʊlʊŋa təw na í səlɔmɪ Tacaá ɛ sələmʊvʊv kvnɛ sɪ:

³ Hai, Tacaá, ma kpa nyá yule. Təw sɪ ma təma teu na lotu kvlɔmʊtʊ na má lá mpi pə wɛ-ŋ teu tə. I tɛma mpv uena í wii təkpoó na í pəli ɪsəlɔm.

⁴ Pə waah ké Tacaá heela Isayii

⁵ sɪ ɪ teləsɪ wulav Isekiyasɪ sɪ: Maɣa nyá cəsə Tafiti Iso Tacaá. Ma nuwa nyá kvəsələmʊtʊ na má ná nyá ɪsəlɔm. Ue maa səsɪ-ŋ weesʊɣu pusɪ ɛ naanʊwa na kakpasɪ.

⁶ Maa ya nyá na ɪcətɛ tənɛyɛ Asilii wulav niŋ taa. Maa kenti tə təw*fa*. ^a kvkalʊtʊ 21-22 ɛ kvkalʊtʊ 6 waah sɪ, pə wɛɛ ɪsu pɑ kɛsʊvʊv Awulaa II 20:1-11 taa tə.

⁷ Yaasi wei Tacaá ka həlɛna-ŋ sɪ ɪ ká la ɪsu ɪ suw təɣələ sɪ,

⁸ ɪ ká yelɛ na ɪsotom waaci məli waah waaləɣɪ cacaaɪ naanʊwa. Uena tampana, ɪsotom məlɪ waah waaləɣɪ timpi təw pu luŋaa təɣə cacaaɪ naanʊwa.

Isekiyasɪ kawəyaya ɛ ɪ kvətəŋ waah

⁹ Waatv wei pə wuwa wulav Isekiyasɪ na pə tɛmɪ-ɪ na í má kawəyaya ŋka təɣələ:

¹⁰ Ma huɔkaya sɪ pu kvəlɪ-m ké na toŋ.

Ma huɔkaya sɪ maa sɪ na həlɛm na nəɣə.

Pə wɛɛ sɪ má tɛɛ.

Maa tənɛna səm nənɔsɪ.

Pə pɛma-m ma pusɪ kvkaasasi.

¹¹ Ma huɔkaya sɪ ma kaa tasa Tacaá ɛ nav ɛ weesʊɣu nyəma tɛtʊ taa.

Ma kaa tasa yʊlv nəɣəlvʊv nav ɛ

antulinya yələa taa.

¹² Pə ləsa ma weesʊɣu na pə pona poolŋ

ɪsu tiikilu cokələ.

^a 38:6 Piipili wei pɑ yaakəna nasaaɪ taa sɪ fələnʃɛɛ kuuləŋ tə í tʊwa

Pə tama ma weesuyu tomle.

Pə kpila ma weesuyu ké isu pəlbəlb sətyəy

sayata kpoŋkrontu na í kpili-ı tə.

Pu taanəyi tə, n tema ma təm.

¹³ Pu nyaaləyi tə səm kpiisa-m.

Tacaa n yəka ma mwəa ké isu təyələya.

Pu taanəyi tə, Tacaa n tema ma təm.

¹⁴ Ma wiikaya ké isu kacayəlbəyaya

lakuyə na ká cəki isətaa tə.

Ma mələyi isu alukuku,

na má tekiyi isətaa ké pətəətəle.

Hai, Tacaa, pə nu-m ké, waasi-m.

¹⁵ Suweye ma tasəyi yəyətuyə tətə?

Tacaa yəyətəna-m.

Nyá mayamaya n lakəna.

Maa təna təpasuyə ke ma weesuyu təna

taa ké ma wahala təə.

¹⁶ Tacaa, nyá kəpantənaa təə ké

yəlb wəna weesuyu.

Tə təə ké ma feesiyi tətə.

N ká mələna-m isu ma wule taa,

n ká yeke na má wəna weesuyu.

¹⁷ Ma laŋwakəlle pəsəna nteye heesuyə.

Nyá sələna na n ləsi-m səm púyú taa.

lənə n lə ma isayətu təna na waal.

¹⁸ Mpi tə, pə taya atətəle taa nyəma saŋna-ŋ.

Pəyele pə taya səm ká taləna-ŋ.

Mpa pa tiiwa pəlaav taa tə paa tēləyi nyá kəpantu.

¹⁹ Weesuyu nyəma tike pəsəyənə na pá sa-ŋ,

isu maya saŋa isəntə.

Cəcə hüləyənə ı piya ke kəpantu.

²⁰ Tacaa yapa-m ké.

Tu ma tá cəməŋ ke nyá təyaya taa na í wii teu.

Haləna tá weesiŋ tənaya.

²¹ M'púyú Isayii təma si:

I naŋ tuyə ŋku pa yaa si fiki tə kv pee

na í taa Isekiyası hiŋ taa na pə waa-ı.

²² Ntəna Isekiyası si:

Yaasi wei ké Tacaa n ká hüləna-m si,

maa kpa nyá təyaya taa?

39

Papiloni wulaw kənte ke Isekiyası te

(Awulaa II 20:12-19)

¹ Waavə kəlbm inı ı taa ké Papiloni wulaw wei pa yaa si, Melotaki-Palataŋ, na ı caa si Palataŋ tə, ı tilina Isekiyası ke kucəəv na takələya. Mpi tə, ı ka nuwa ı wəsasi na ı alaafəya hikuyə təm ké.

² M'púyú Isekiyası laŋle hüləma səsəm. lənə í hólí Papiloni tillaa mpəye ı wənəv tete. Paa liyitee, paa wəla, na tulaalənaa na nim səəsəŋ nyəm. I hula-wə tətəyə ı

yoou wontu tēna. Na pə tēna mpi pu wε i wεnau tēsile tō. Isekiyası tı ηmesı-wεye pulopuy i kawulaya təyaya taa.

³ Mpyule İso kuyəotutu teləsulb Isayii pola wulau Isekiyası kin ke pə waalı. İlena í pəəsı-ı sı: Suweye yəlaa mpε pa heela-η? Leyε pa tu lunaa? Ntēna Isekiyası sı: Hatoo Papiloni tetu ke pa lunaa.

⁴ İlena Isayii tasa-ı pəəsuy sı: Pepeye pa nawa nyá kawulaya təyaya taa? Isekiyası sı: Ma kawulaya təyaya taa nyəm tənaya pa nawa. Ma ta ηmesı-wεye ma kpancoou nakuli.

⁵ Ntēna Isayii tō Isekiyası sı: Nu Pə tēna pə tu Tacaa kuyəotutu.

⁶ Nyəni kuyεη kəη wei i taa Papiloni nyəma ká kuu pə tēna mpi nyá caanaa kaawa na pə wε nyá kawulaya təyaya taa isəntō tō na pá kpeena. Pə kaa kaası pulb. Tacaa yəətəna mpv.

⁷ Paa kpaγa nyá pəyalaa kuləlaa. Paa pəsi-wεye kataası. Paa sı-wεye Papiloni kawulaya taa.

⁸ Mpyule Isekiyası cəwa Isayii sı: Tacaa təm nti tə wε teu ké. Mpi tō, i maγasaya i taa ke sı: Ma na ma yəlaa tu cayaηa heεsyu ke ma pəle taa.

HƏYƏL NƏM NYƏNKU İSEYELI NYƏMA LANHEƏSELE

40

İseyeli nyəma waasvyu təm kpaalvyu

¹ Mpyú Tacaa yəətə i yəlaa sı:

İ puγusi ma yəlaa i puγusi ma yəlaa.

² İ yəətəna Yəsalem.

İ makı kapusi sı nyá wahala təma təma.

Pəcə pa husa nyá isayatu.

Tacaa fela-η nyá isayatu fəətə ke təm naale.

³ Nəγəlb kiisiγina sı:

İ tayanı Tacaa ke mpaav.

İ teti tá İso ké mpaav ke wəlaya tetu taa.

İ tú tá İso ké hapəle.

⁴ İ γəki pəəη na pulası tēna.

İ suuli teteka tēna.

Tontonη na kutaalominη í pəsi tetu kuhəntətu.

Timpi pə kulaa tō pə pəsi teteka səsəəna.

⁵ İε pu keeli Tacaa teeli tō.

Yəlaa tēna ká na-ı.

Mpi tō, Tacaa nəγə yəətəna.

⁶ Mpyú nəγə kalı ka yəətəa sı:

Kiisi.

Ntēna nəγə leηka cə sı:

Ma kiisi suwe?

Kiisi sı:

Yəlaa tēna wεε ké isu nyutu.

Na pa teu isu taale taa hətə.

⁷ Tacaa heelim í mapa, nyutu wələyi ké, na hətə tó.

Tampana tɔɔ, yɔlaa wɛɛ kɛ ɪsu nyutu.

⁸Nyulɔyɔ wɔlɔyɔ, hɛtɔyɔ lɔntiliyɔ.

Ama ta ɪsɔ kuyɔɔtɔtɔ nɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

Tɔm kɔpantu

⁹Yosalem yɔlaa mpa mɛ
ɪ kraalɔyɔ tɔm kɔpantu tɔ.

ɪ kra pɔyɔ kɔkɔlɔyɔ tɔɔ.

Siyɔɲ nyɔma ɪ kiisina toma.

Tɔm kɔpantu kraallaa mɛ,

ɪ kiisi ɪ taa nyɔ.

ɪ kraali Yuta acalee si:

ɪ nyɔni, mɔ ɪsɔ kɔɲna ntɛ.

¹⁰ɪ nyɔni Tacaa ɪsɔ kɔɲna ntɛ na toma,

Tacaa tɔɲ tu-ɪ sɔsɔɔntɔ.

Tacaa na ɪ kasɛɛsi kɛ.

Na ɪ tɔmlɛ kɔlɔlɔm wɛ ɪ nɔyɔ tɔɔ.

¹¹Tacaa wɛɛ kɛ ɪsu tiikilu,

ɪ kɔ tiiki ɪ kalɔkɔɲ.

ɪ kɔ kɔɔyɛli ɪwɛɛsi kɛ ɪ niɲ taa,

na ɪ kɔɔkɔ-sɔyɔ ɪ tɔɔ.

Tacaa kɔ tiiki heɛɲ tɔtonaa

mpa pa wɛna piya tɔ tɔpamm.

Pɔ tɔna pɔ tu sɔsɔɔntɔ na ɪ lɔmɔyɔsɛɛ

¹²Awe mɔyɔsɔna tɛɲku lɔm kɛ ɪ ntantaku taa?

Awe mɔyɔsa ɪsɔtɔnɔyɔ wɔɲ na ɪ ntaɲtaku?

Awe mɔyɔsa atɛ tetu kɛ ɪɲmɛsɔu na ɪ ɲmɔyɔ?

Awe mɔyɔsa pɔɔɲ na pulasi kɛ sanɔyɔ tɔɔ?

¹³Awe mɔyɔsa Tacaa Feesuyɔ?

Awe tasɔna-ɪ laɲatɔ?

Yaa awe sɛyɛsɔna-ɪ?

¹⁴Tacaa na awe pa cayana na pɔntɔ sɛyɛsi-ɪ?

Yaa awe hɔlɔna-ɪ tampana mpaavɔ?

Awe tu ɪsɔ kɛ lɔmɔyɔsɛɛ,

na ɪ hɔli-ɪ nyɔm mpaavɔ?

¹⁵Nyɔni, piitimnaa wɛ Tacaa kɛ ɪsu lɔm lukɔyɔ

kɔɔkɔti taa na pɔ tosi tɔ.

Yaa ɪsu kanyɔɲja pile kɛ sanɔyɔ tɔɔ.

Tɛtɔnaa mpa lɔm cɔɔnaa tɔ,

pɛle pa wɛ kɛ ɪsu mɔsɔyɔ kɔlɔyɔ tɔ.

¹⁶Lipɔɲ hɔtɔyɔ taa taasi u taki

kɔtɔyɔ tɔlate tɔɔ kɔkɔ tɔyɔnɔyɔ.

Kɔ taa taale wontu payale ta tala si

pa lana-tɔyɔ kɔtɔyɔ ɲka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

¹⁷Piitimnaa tɔna kɛ kɔɔɛ kɛ Tacaa ɪsɛntaa kɛ.

Pɔ ta kɛ-ɪ pɔlɔpɔ nɔyɔlɔ.

ɪsɔ fɛina saala

¹⁸Aweyɛ ɪ caa ɪ kɛɛsɔna ɪsɔ?

Yaa pepe lɛɛsɔyɔ kɛ ɪ kɔ lu ɪ lɔntɛ?

19 Koolu lukina tɔyɔ,
 ɔlena wɔlanaa latɔ nɔ́a waasi-kuyɔ wɔla.
 ɔlena ɪ tu-kuyɔ liyitee nyəyətɔ alukpalisi sɪ pə la kacɔka.

20 Konyɔntɔ wei ɪ kaa pəsi na í hiki mpɔ tɔ,
 taakukulaya ŋka pukasi ɪ pəsəyi tɔyɔ ɪ caaki.
 ɔlena í ná saakulɔ kɔpɔŋ na í saaki-ɪ
 ɔɔsuyɔ ŋku ku ciyitiyi tɔ.

21 Mɛ í taa nyɪ-tɪ taa, yaa í taa nu-tɪ?
 Pa taa hɔli-mɛyɛ-təyi hatoo kancaalaya?
 ɪ taa cɛkəna tɛtɔ kite tɔm?

22 ɔsɔ caya hatoo tɛtɔ nyɔyɔ taa,
 na tɔ taa yɔlaa nɔ́a wɛ ɪsɪ cəlɔŋ.
 ɪ pɔwa ɪsɔtɔnyɔyɔ kɛ ɪsɪ pɔyɔyɔ fɛɛfɛɛ.
 ɪ hɛta-kuyɔ ɪsɪ ɪ cɔkələ sɪ ɪ laki ɪ tɔcayalɛ.

23 ɔni ɪ pəsəyɔna atɛ awulumpiya kɛ yem.
 ɔsɔ pəsəyi antulinya huɔlaa kɛ kɔpɛtɛ.

24 Mpi sɪ paa sɔɔki-wɛ na pá tuu-wɛ tɔ.
 Mpi sɪ paa nyɔɔki na pá kaŋ lila kɛ tɛtɔ taa tɔ
 Tacaɔ tɛma pa tɔɔ kɛ heelim wosuyɔ na pá wɔli.
 Na pə kuu-wɛ ɪsɪ kacuculaya kɔakuyɔyɔ nyuliya tɔ.

25 Mɔ́yɔyɔ ɔsɔ Nanŋɛtɔ yɔyɔtɔa sɪ:
 Aweyɛ í kɛsəyɔna-m,
 na má na-ɪ tɔ nyəyɔsɪ?

26 ɪ kɔpaaɪ ɪsɛ na í nyəni ɪsɔtɔlvɔŋasi.
 Awe lapəna-sɪ?
 Wei ɪ laki na sɪ kɔpɛkələ təna tɔŋ teitei tɔyɔ.
 ɪ yaaki paa ŋkaya ka hətɛ,
 na ɪ tɔŋ sɔsɔŋ na ɪ toma sɔsɔna,
 nakəlɪ kaa lanəyi.

Toma kɔfana hav kɛ acamaa

27 Ee, Yakɔpɔ, pepɛ tɔɔ kɛ n yɔyɔtəyi mpɔ?
 ɔsɛyɛli pepɛ tɔɔ kɛ n tɔŋ sɪ:
 Tacaɔ ta nyɪ mpi pɪ maɣana-m tɔ?
 Aaiyee sɪ:

Ma ɔsɔ ɪ laki pɔlv sɪ í sɛɛna ma tɔɔ.

28 N ta cɛkəna taa?
 N ta nu-tɪ sɪ Tacaɔ ɔsɔ kɛɛ tam tɔɔ tɔ?
 ɔsɔ lapəna tɛtɔ tənasi təna.
 Pɪ caaməyi ɔsɔ, pɛcɔ ɪ kaaki.

Pəyɛɛ ɔsɔ nyəm fɛi cɛkənav.
 29 ɔsɔ haaki tɔŋ kɛ mpa pa kawa tɔ.
 Tacaɔ sɔsəyi apalɔtɔ kɛ mpa pə nuwa tɔ.

30 ɔfɛpiya kaaki na pa toma tɛŋ.
 Mpa pa kiiwa teu tɔ pa hotiyɪ.

31 Ama mpa pa ha pa təyi Tacaɔ tɔ,
 pa toma sɔsəyi kɛ.
 Pa kɔləyi kɛ ɪsɪ hɛkələnaa.
 Pa kɔpəkəyi asewa paa kaaki.
 Pa tɔŋ kɛ pɪ nukɪ-wɛ.

41

Pə wee si Iseyeli nyəma í tu Tacaa ke naani

¹ M'pógó Tacaa yəgəttaa si:

Tetu nti ləm cəənaa tə,
na ləm nəgə həgələh nyəma.
Í su na í ke ηkpaηη na í nu ma təm.
Yəlaa pooluη nyəma me, í təgə apalətu.
Í krətəna na í yəgəti.

Tə krənti na tə polo hυule.
² Má ləsəna ilim təlule təw ké wei
í təkí akaitu ke paa timpri í puki tə.
Má tūna í niη taa ké piitimnaa,
má tisina awulaa təfe.
Ma layate pəsa yəlaa ke musuyu,
na ma nyəma náa yasí-wee isu
heelim krakuyuu nyutu tə.

³ Ma tu pa waali,
ma faya pa heku taa, pulu ta tokina-m.
Mpaav ηku ma ta təηta təgə ma kraγaa.

⁴ Awe lapəna mpv iní?
Awe yelina na pə kəw?
Awe yaana ləluη yəlaa ke hatoo
kancaalaya si pá hiki weesuyu?
Tacaa má wei ma ké kancaalaya tu təgə.
Pəcə maa wee waali nyəma waali tətə.

⁵ Tetu nti ləm cəənaa tə pə nyəma na
ləm nəgə həgələh nyəma nawa mpi ma lapa
tə na səgəntu kra-wee.

Antulinya tənasi nyəma seliyi.
Pa krətəgəna na pá kəη.

⁶ Pa səηna təma,
paa wei í heeliyi í təgəntəle si: Kaasi nyá ti.
⁷ Tuη lutu ná tasəyi apalətu ke wəlanaa paasənlə.
Sotulu ná səηna səte təw matu.
Í yəgətəyi nyəgətu tamsuyu təm
si pə ké təmle kupante ke,
na í kəη ləesuyu na nyəma si ku taa ciyiti.

Nəəwə taa la səgəntu

⁸ M'pógó Tacaa yəgəttaa si:
Ye nyá ile ma təmle tu Iseyeli.

Yakəpu nyá wei ma ləsa
ma taapalu Apələham ləluγu taa tə.

⁹ Nyá wei ma pola tetu tənaya təw na má pəekí tə.
Ma yaa-η hatoo kateηa tənasi təw.
Nyaya maa heelaa si n ké ma təmle tu.

Má ləsəna-η, ma kaa ləη.
¹⁰ Səgəntu í taa kra-η, ma wee nyá waaləyi.
Taa nəgəsi, mayale nyá ləw.
Maa ha-η apalətu.
Maa kəw na ma waasi-η.

Maa te-η na ma toη səsəəη.

¹¹ Mpa pa mu-η na pááná tə,

pu liyiti-we na fεεle təγə-we.

Pu pasa nyá kolontunaa na pá pəsi kpete.

¹² Mpa pa kulaxa nyá təə na pá preekəyi-η na yosu tə.

Pu kpiisi pa təna na pá pəsi kpete.

N ka preeki-we n kaa na-we.

¹³ Mpi tə, maγale nyá Iso Tacaa.

Ma haakəna-η toη. Ma heeliyi-η si:

Taa nyá. Maa kəə má waasi-η.

Ma kəη nyá waasvuv

¹⁴ Yakəpu atantaaliya nyá,

Iseyeliya nyá, taa nyá.

Maγa Tacaa Iso ma yəγətəγəna.

Ma ké Iseyeli nyəma Nəηη tu.

Maγale wei i waasəyi-η tə.

¹⁵ Maa pəsi-η kpeηkpeluyu kufalvuv ηku pa

makəna təγənaγa na ku təə na nyəmə tə.

N ká yəki pəəη, na η nəηi-i.

N ká pəsi pulasi usi ləətə.

¹⁶ N ká fala-we na heelim kpaγa,

kacuculaxa ká yasi-we.

Ilena nyáá yəələna Tacaa,

na nyáá hiki nyá teeli ke Iseyeli Nəηη tu təə.

Wolaya tetv pəsəyi kacəka tetv

¹⁷ Mporóγó Tacaa tasaa si:

Wahala nyəma, na konyəntənaa,

í preekəyi lum u naaki,

ilena mə luuη tεe wəli.

Ile maγa Tacaa maa cə-me.

Maγa Iseyeli Iso,

ma kaa lə-me.

¹⁸ Maa yele na pusi səsəənsi kpe pulasi təə.

Maa tui lum seelaa ke teteka taa.

Maa pəsi wulaxa tetv ke lule,

na lum kpeη tetv kəwəlvətu taa.

¹⁹ Maa tuu wulaxa tetv taa ké,

tui toη nyəη wei pa yaa si:

Seətəli na akasiya na milli na olifi tə.

Maa yele na tui toη nyəη wei pa yaa si:

Sipələsi na pəη na puwi tə í nyə timpi tεv fεi tə.

²⁰ Ilena yəlaa təna ná na pá cəkəna.

Paa welisi na pá nu pə taa si,

Tacaa niη lapəna yaasinaa mpe.

Iseyeli Iso Nəηη tu má má ηmana-we.

Iso kula tui təə

²¹ Mporóγó Iseyeli nyəma wulav Tacaa yəγətəə si:

Piitimnaa tui me í yaa-m nənəγə.

I yəγətəi mə təm.

22 I kəna-ti, í heeli-tuyv mپی pu te na pə kəə tə.
 Hatoo tə, pepe təm ke tuj me í tema yəyətuyv si pu kəə?
 I heeli-tu na té feñ pə taa na tə ná pə yoosuɣu.
 Yaa í heeli-tuyv mپی pu te na pə kəə tə.
 23 I yəyətı mپی pu təkəna lapv tə pə təm.
 Ilena tə nyi si í kə tuj.
 I la kupantu yaa isayatu natəli.
 Ilena té kuli ise na té krentı na té na-ti.
 24 Mə we kpete ké, na mə kulapəle ke kpete.
 Ye yulv í ləsa-me pə ké acaalətv ké.
 25 Ma ləsa yulv na ilim ntəyəñ, i kəñna nte.
 Pa yaa i həte na ilim təhule təə.
 I yaana nteye ma həte.
 I feləyi nyuyv nyəma ké isı afəla.
 Yaa isı tiisi ñmalv feluyv cuyv tə.
 26 Awe yəyətəna-təyi hatoo kancaalaya na tə nyi-ti,
 na tə tisi si tampana?
 Aai nəyəlv ta kpaalı-ti,
 nəyəlv ta yele na tə nu.
 Nəyəlv ta nu təm nti tə luna mə kiñ tə.
 27 Má caaləna Siyəñ ke təm heeluyv.
 Ii naa-ti, ii naa-ti.
 Ma tila Yosalem ke tillu.
 Wei i kəna Laapaalı kupañ tə.
 28 Ma nyəna tuj unı.
 Ma ta na i taa ñku ku kpaalı təm tə.
 Yaa ñku ku cə ma kəpəəsutv tə.
 29 Pa təna pa we yem ké,
 na pa təma ke kpete.
 Pa tuj ké heelim na í we kpete.

42

Tacaa təmle tv

¹ Mpróyó Tacaa tasaa si:

Ma təmle tv ntə, ma paasəna-ñ ké.
 Nyaya ma ləsa na ma ləsaɣa suwə.
 Ma feesuɣu we nyá təə ké.
 Nyaa kpaaləna piitimnaa ke siyisuyv təm.
² Nyá nəyə kaa kulı, yaa í má kapuka.
 N kaa yəyətı natələyi patəma taa.
³ N kaa teesi puyətuyv ke səsəncarja kupəlaya.
 Pəyele n kaa teesi kəkə ñka ka fiyinaa tə.
 N ká təñ tampana ké na í yəyətı siyisuyv təm.
⁴ Ye n ta te siyisuyv suw
 ke tetv təə n kaa yele.
 N ká la ñpróyó haləna
 tetv nti lvm cəənaa tə,
 na təñkuna nəsı acaləe nyuləyi nyá kiin.

Piitimnaa kəkə ñka pa naana tə

5 Μπόγύ Ισθ Τασα wei ι lapa ισθθονυθ na ι pə,
na ι la tetu na tə taa kələləlm təna,
na ι ha tə taa nyəm tənaya weesij na pə feesiyi tə,
ι heela yulə wei ι ləsaα tə si:

6 Τασα μά μά ləsəna-η si η təη siyisuyu.
Ma təkəyi nyά niη taa na ma paasəna-η,
na ma na-η na yəlaα tə pəeli nəγə.
Na η pəsi piitimnaα fətəla.

7 N ká kuli piitimnaα ise, na η tūli saləka nyóma.
Na η ləsi səkpetuyə tēe nyóma ke təηmelle taa.

8 Ma ké Τασα ké, halι ma hətē nté.
Ma kaa cəla nəγəlyu ma teeli.
Ma kaa cəla ma nyuyə kuləyə ke tuη kulalaαη.
9 Kancaalaya nyəntu tēma yoosuuyu.
Ma kpaaləyi-meyē kəfatu təm na pécó tə kəə.

Tασα waasuyv

10 Ι yoo Τασα ke yontu kəfatu.
I yoo ι samtu yontu ke tetu tənasi təə.
Təηku təə cəlaα, na ι taa nyəm təna.
Tətənaα mpa ləm cənaα tə tə yəlaα
na ləm nəəsi acalēe nyóma.

11 Wəlaya tetu na tə acalēe səsəna yəlaα,
Ketaα acalisi nyóma ι kəsi mə nəəsi.
Mpa mē ι wē pəəη nyəəη taa tə,
ι wilitina laηhəlvmlē.

12 Ι tu Τασα ke teeli.
I kpaalι ι samtu ke tetu nti ləm cənaα tə tə taa.

13 Τασα n luwaya isu aka.
N tayənəyi nyά tu isu yoolu.
Tασα yaγa apəlvkakiisaya təwəpəpə.
N hóləyi nyά kolontunaa ke nyά təη.

Mpi pə lapv pəle Τασα tvwa tə

14 Μπόγύ Τασα yəγətaα si:
Hatoo tə, ma təkə ma təyi na má suma.
Ama pənente maa ma kapuka ké,
isu ahonto wei ι lələyi tə.
Ma mələyi ké, na ma tisiyi feesij.

15 Maa kpiisi pəəη na pulasi.
Maa yele na pə tuη təna wul.
Maa layasi pusi səsənsi.
Maa la na pusi səsənsi pəsi tetu nti ləm cənaα tə.
Maa la na luna nyəə.

16 Ilēna má yele na yuləmaα tə mpaav ηku pa taa nyi tə.
Na má təηna-weyē mpaasi nsi pa taa cəkəna tə.
Maa pəsi səkpetuyə ke nyaaləm,
na timpι tənte wē kate tə pə hənti.
Mpi maa la təγəle, ma kaa lə-wē.

17 Ama mpa pa ha pa təyi tuη
na pά heeliyi lēesəη kusaakəη na kulupəη si:

Μεγελε τά ισθναα τθ.
Ραα तुli ταρθη na φελε.

Yōlaa yōlvmaa na ntamaa

¹⁸ Μπόγύ Τααα τθμα σι:
Ntamaa í nu.

Yōlvmaa με, í nyəni na í ná.

¹⁹ Aweyele yōlvəm?

Ye pə taya ma təmle tu.

Aweyele ntam?

Ye pə taya ma tillu wei ma tilaa tə.

Aweyele yōlvəm isu wei í hika hēsuyə tə?

Aweyele ntam isu ma təmle tu?

²⁰ N nawa yaasinaa paγale.

Ama n ta la laakali.

Pəyele n kema ηkpaηη ke teu.

Ama n ta nu.

²¹ Τααα nyá siγisuyə τθθ ké n caawa si,
n lakí kvsəsutə ke səsəəntə na kvpampantə.

²² Ραα na mpv, pə kpiisa yōlaa mpε,
pə kuu pa wontu.

Pə kra-wεye isu katəka ke kvkpaηηη pəəη taa.

Pa kra-wεye saləka ke pa təηmellenaa.

Pa kuuki pa wontu nəγəlv ta waasi-wε.

Pa lεεka-wεye pa nyəm.

Pəcə nəγəlv φει si í τθ si pá feli-wε.

²³ Mə taa awe ká kena ηkpaηηyυ na təmnaa mpε?

Awe ká səη təkpi si í ká tasa-təγi nuw?

²⁴ Awe tv Yakəpv kpiisilaa,
na lseyeli ke wontu kuulaa?

Pə taya Τααα wei tə pəntənaa tə?

Pa ta səəli si pá təη í mpaηη taa.

Pəyele pa ta nu í kvsəsutə.

²⁵ Pə τθθ ké í taa huuna lseyeli ke katatəlaya.

lɛna yooú tii í τθθ na təη ke paə pənəγə ηka.

lseyeli ta pεeki si í cekəna pvlə.

l ta yaa təm ntəγi pvləyυ í taa.

lɛna yooú ná kv-i.

43

¹ Pənente Τααα yəγətəγi si:

Yakəpv yōlaa με awe ηmαγα-με?

lseyeli nyəma με awe ηma-με?

l taa nyana pvlə.

Mpi τθ, ma γapa-meγε.

Mə həla ke ma yaana-me.

l ké ma nyəma ké.

² Ye í tesəγi lvn ma wε mə waaləγi.

Pusi kaa təγə-me.

Pəyele ye í təη kəkə taa ka kaa nyαγα-me.

Kəkə kaa kv-me.

3 Μπι τῶ, μαγαλε Τασαα μῶ Ισο.
 Μά κένα Ισεγελι νυόμα Ναηη τυ.
 Wei ι waasəyi-me τῶ.
 Icipiti νυόμα κε μαα φελι μῶ λonte.
 Μαα λαγασəγəna-meγε Itiyoipii na Sepa νυόμα.
 4 Μπι τῶ, ί κε-m pulv səsəəm κέ.
 Μῶ νυυγυ kulaa, na má səəla-me.
 Μα celəyi apalaa κε μῶ λonte.
 Μα λαγασəγəna yəlaa κε νυά weesuyu.
 5 Μα we μῶ waali κέ, ί τaa νυά.
 Μαα κəna μῶ ləlvəy νυόμα na τευ kite.
 Μαα κəna-me na ilim tətəle.
 6 Μαα heeli ilim ntəyən si: Κəna-we.
 Μαα heeli ilim mpətəη si: Taa si-we.
 Κəna ma piya na pooləη.
 Ləsi ma pəelaa na tetu tənasi na í κəna.
 7 Pa təna mpa pa yaakəna ma hətə,
 na ma ηma-weγε ma teeli τῶ τῶ.
 Μά larəna-we.

Μεγελε Τασαα aseeta νυόμα

8 I yele na ma yəlaa lu.
 Pa κέ yəlvoma κέ, pəyele pa wəna ise.
 Pa κέ ntamaa κέ pəyele pa wəna ηkraηη.
 9 Piitimnaa təna í kpeyeli, yəlaa í koti.
 Μῶ taa awe kraala təmnaa mpe?
 Mpa pa heeliina-tuyv kancaalaya nyəntu nti?
 Puntənaa í hólí pa aseeta νυόμα,
 pa hólí pa tampana,
 na tə nu na tə tisi si řhpóyú.
 10 Μεγελε ma aseeta νυόμα.
 Τασαα má ma yəyətəna mpu.
 Μῶ na ma təmlə τυ wei ma ləsaa τῶ.
 Uəna pə lá na í nyi-ti na í te-m na μῶ taa.
 Na í cəkəna si maγα.
 Iso nəyəlv ι taa wee na pəcə pə takí-m.
 Pəyele Iso nəyəlv ι kaa lu ma waali tətə.
 11 Μαγαλε Τασαα, ma paasi,
 waasəlv nəyəlv ι fei tətə.
 12 Μά kraaləna, má waasəna.
 Ma heela nti tu kəw τῶ.
 Pə tayə μῶ hekv taa tuyv krai nyəηkv nakulí.
 Μεγελε ma aseeta νυόμα. Μά κένα Ισο.
 Τασαα má ma yəyətəna mpu.
 13 Μαγαλε Ισο κέ hatoo tam τῶ.
 Nəyəlv u fitiyi pulvəy ma niη taa.
 Awe ka wakəli mpi ma laki τῶ?

Τασαα tiluyv κε nəyəlv

14 Τασαα Ισεγελι Ισο Ναηη τυ wei ι waasəyi τῶ.
 I yəyətəyi si:
 Μῶ τῶ κέ ma tiliyi nəyəlv si í yoona Papiloni.

Maá yele na lum tɔɔ Kalətee selaa kpuləɔ,
wei i taa pa nukɩ leleɔ tɔ.

15 Maɔale mə Naɔɔ tɔ Tacaa.

Mə wulav wei i ɔmawa lseyeli tɔ.

Wɔlaya tetu taa mpaav kɔfalvɔ

16 Maɔale Tacaa wei i hee hapəle ke tenku taa
na mpaav ke lum tɔɔ nyəm taa tɔ ma yɔɔtaɔ sɩ:

17 I ləsa yooɔ kekenaa na pə kraɔanəɔ.

Pa hənta pa təna, pa temaya.

Pa nyaya ke ɩsu fətəla kpronkrontuɔ.

18 I taa tɔsɩ kancaalaya nyəntu tɔɔ.

Pəyele i taa paasəna kupəm təm.

19 Yaasi kɔfalv ke ma caaki lapu,

halɩ yaasi ɩni i caaki lapu.

I ta nyəm-i?

Maá hee mpaav ke wɔlaya tetu taa,

na má yele na pusi səsənsɩ kpe.

20 Taale wontu ká sa-m.

Pə kraɔav taale hasɩ na taataanaɔ tɔ.

Mpi tɔ, maá tɔ pusi səsənsɩ ke wɔlaya tetu taa

sɩ ma yəlaa kɔləsaa i nyɔɔ.

21 Yəlaa mpa ma ɔmawa ma ti tɔ,

pa sa-m ké.

Isə na lseyeli nyəma pa hvule

22 Mɔpɔyɔ Tacaa yɔɔtaɔ sɩ:

Yakəpu pə taya maya n yaawa.

lseyeli kawa ma təm.

23 Pə taya maya n lapa kətaya ɔka kəkə

lusa ka təna tɔɔ nyá iwɛɛsɩ.

Pə taya ma hətɛ taa ke n lapa nyá kətasi.

Ma ta wiina-ɔ sɩ n la-m kətasi.

Pəyele ma ta caali-ɔ tulaalɔnaɔ tɔɔ.

24 N ta ya-m tulaalv na liyitee.

Pəcɔ n ta haɔasi-m nyá kətasi nim.

Ama nyá ɩsayaɔ ke n caaləna-m.

N tu-m wahala na nyá kupəntəɔ.

25 Ama ma ma tike ma huɩsəɔəna mə ɩsayaɔ

ke ma sɔla-me tɔ pə tɔɔ.

Ma kaa tasa mə kawalaya tɔ ké tɔsɔvɔ.

26 Mpu tɔ, keɛsɩ nyá təm.

Tə suv hvule taa.

Keɛsɩ mpi pə hvuləɔ sɩ n wɛna tampana tɔ.

27 Nyá cɔsɔ pəntaa.

Nyá təm teləsəlaa kula ma tɔɔ.

28 Pə tɔ ké ma nyəna Isə təsɛɛle

nyɔvɔ nyəma ke tetelataa.

Ma yela Yakəpu na pə wakəli-i.

Ma yela na pá tɔv lseyeli.

44

¹ Μπόγύ Τααα γόγεται σι:

Μα τәмле ту Yakopu,
Iseyeli nyá wei ma læsaα tō nu pәnentaa.

² Τααα wei ι ημαγα-η nyá hōov tее,
να ί la-η να ί paasəγəna-η tō ι tōma σι:

Μα τәмле ту Yakopu, таα nyá,
Yesulun*fa* nyá má læsəna-η. ^a Λελυγυ 32:15 таα n ká na mpυ.

³ Ρə таγa pulb, maα pəli lōm ke wulaya tetu tōō.

Μαα la na pusi kpe tə таα.

Μαα tisi ma Feesuyu ke nyá lυlυγυ nyóma tōō.

Μαα təησι nyá piya piya ke nōosi kupaησι.

⁴ Ραα pu nyutu heku таα isu
туη wei ι səηa lōm nəγo tō.

⁵ Ρα таα nəγoι ka γόγoι σι:

Μα kέ Τααα nyəη kέ.

Λεlυ ká ha ι təγι Yakopu hətε.

Πena lelu náa ηmaa ι niη tōō σι:

Μα kέ Τααα nyəη.

Ραα yaaki-η Iseyeli hətε.

Туη kvlalaη kotυγυ

⁶ Μπόγύ Τααα Iseyeli wulav wei ι yaκi-η

να ί kέ Ρə təna pə tu tō ι γόγoτα σι:

Μαγale kancaalaya tu na kantəkaya tu.

Μα waali, Iσə nəγoι ι φει tōtō.

⁷ Awe we isu ma?

Pontu ί γόγoι na ί keesi-m

hatoo kupaηku ma suwa yəlaa ke tam tōō tō.

Pontu ί γόγoι na ί keesi nti tu kōō tō.

⁸ Ταα nyá, pəcō таα sele.

Isu ma tεma-η-təγι heeluyu ke hatoo ləη na?

N kέ ma aseeta tu kέ.

Μα paasi Iσə nəγoι ι weε?

Pəcō kəkpaμoyu nakoli ku φει.

Μα ta na pə tu.

Туη kvlalaη lutaa

⁹ Туη kvlalaη lutaa təna kέ kpete kέ.

Mə kulupum kupaη u waasəγι pulb.

Туη ni ι μαγαμαγα ι læsəγəna ι təγι aseeta.

Mpi tō, u naaki.

Pəcō ι ta nyi pulb.

Feele ká təγo-ι kέ.

¹⁰ Yulb ká lu yaα ί saaki təγυ,

na ku kaa waasi-ι pulb?

¹¹ Feele ká kpa mə təna mpa me ί təηəγι-ι təγo.

Туη lutaa μαγαμαγα ná kέ yəlaa kέ.

Mə təna ί koti na ί kōō.

Səγontu ka kpa mə təna na feele pu-me.

^a 44:2 **Yesulun**: Yesulun ke Iseyeli hətε lente kέ. Ye n kala Kusəsutu

12 Koolu setəyəna nyəyəlyu,
 na í wə-kuy kəkə na í taçanı-ku.
 Na í ma-kuy maaləto na í toma,
 na í la-kuy isəna í caa tə.
 Ye nyəyəsi kra-i, í feina toma.
 Ye í səwa ləm nyəyəsi í pəsəyi ícam ké.

13 Saakulə ná tugi ηmənaçə ke təpəyaya tə.
 Na í pu looηa na ηmaçəya,
 na í maçasi-ke na maçasəçəya.
 İlena í saaki leseyu isu yulə na saakəçəya,
 na í si-kuy kutuluyu taa.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU
SELEMII
TƏM TAKƏLAYA
Kotuluto

Selemii k e Iso kuyoyotutu tel esulu k e na Yuta tetu taa k e   lapa   t mle ke awulaa Sosisyasi na Yoyakim na Setesiyasi pa p ale taa. I tasa y laa ke apalbu si p  m li Iso t e. Ama p le pa kisa-  nu nau na p  tu-  wahala na hal  p  t ki-  sal ka. Pa c la t nuyu  ku ku t o pa  maawa Iso T m t . P  waali k  Papiloni ny ma tama Yosalem  cate  lena Yuta ny ma l laa se na p  polo Icipiti na p  c si t na.

Is na pa faa Selemii tak laya t :

Is  yaav ke Selemii, titite 1

T m nti Iso yoyota Yuta na Yosalem pa t o t , titite 2-25

Selemii t mle na Yuta na Iseyeli pa waasuyu, titite 26-45

Is  kuyoyotutu nti Selemii tel sa piitimnaa t , titite 46-51

Yosalem hotuyu, titite 52

¹ Tak laya kan  ka taa k e pa kees yi P ncam e kpek le tu k tulv Hilikiya p yalv Selemii t m. I ka w  Anatotu  cate taa k e.

² M r y  Tacaa yoyot na-  Amou   p yalv Sosisyasi wei   ka ke Yuta wulav t ,   kawulaya p naya naan wa na tooso ny nka taa.

³ Tacaa yoyot na-  t t y  Sosisyasi p yalv Sowakim p ale taa. Sowakim ka ke na Yuta wulav. Hal na Sosisyasi p yalv l lv Setesiyasi, wei   k  Yuta wulav t t  t    kawulaya t naya k  ka p naya naan wa na kul m ny nka ke  sotv kakpasv ny n taa. Waatu in yi kolontunaa kuuwaYosalem ny ma.

Is  yaav ke Selemii

⁴ M r y  Selemii t ma si Tacaa heela-m si:

⁵ Ma ny ma-  na p c  p   may -  ny  too lotu taa,
na m  l si-  na m  kra- 
na kuyoyotutu tel s lv ke piitimnaa taa,
na p c  p  l l yi- .

⁶ Ntena m  c  si: Hai, Tacaa Iso, ma k  p yaya k , ma ta nyv yoyotaya.

⁷  lena Tacaa c -m si:

Taa yoyoti si n k  p yaya.
Mpi t , p  w e si   polo mpa pa
ki  ma  liyi-  t y ,
na   heeli-w y  nti ma tu-  t .

⁸ Taa ny na-w .
Ma w  ny  waali k  si maa waasi- .
Tacaa m  ma yoyot na m v.

⁹ M r y  Tacaa kusa   ni  na   tokina ma n y  na   heeli-m si:
Ma tuwa ma t m ke ny  n y  taa.

¹⁰ Na   tasa si:
Ma t y -  t mle ke piitimnaa na kawulasv taa k  san .
K esi, na   p si k ent lasv.
Y ki na p  p si ncaale.
Tayanu  mav na   tuu.

Tygv pilija na tiu kwawovyn tɔm

11 M̄p̄óyú Tacaá p̄ɔɔsa-m si: Pepeye n naaki? Ntɛna má cɔ si: Ma naaki tygv pilija.

12 Iɛna í tɔ-m si: Ama n nawa teu. Ma feñjiyi ma kyɔɔɔtɔtɔ tɔɔ ké si má yoosi-tu.

13 M̄p̄óyú Tacaá tasa-m p̄ɔɔsɔyɔ ke tɔm naale nyɛm si: Pepeye n naaki? Ma si: Ma naaki tiu na ilim ntɔɔɔn tɔɔ. Na kó wasəyi, na kó kpilisina Tacaá tɔɔ.

14 Ntɛna Tacaá heeli-m si: Hɔɔɔlyɔv ɲkyɔv wahala ká luna na í wati Yuta tɛtu yɛlaa tɛna tɔɔ.

15 Maa yaa hɔɔɔlyɔv ɲkv kv kawulasɪ yɛlaa, na paa wei í kɔɔ, na í la ɪ tɛcaɔale ke Yosalem nɔnɔɔsi.

Na pá cɔɔna ɪcate kolunja na pá tii Yuta acalɛɛ tɛna tɔɔ.

16 Maa huɔna-meɣe mə kawalaya tɔɔ.

Mpi tɔ, í lɔ-m, na í wɔki tuɲ kulalaɔɲ ke tulaalɔnaa, na í lunjiyi mə niɲ kolupum.

17 Selemii taɣani nyá ti. Kuli na ɲ tɛlɛsi-weɣe nti maa heeli-ɲ tɔ.

Pa tɔm í taa la-ɲ sɔɔɔntɔ. Tɔfɔ maa yele na ɲ sele pa ɪsentaa.

18 Ma suku-ɲ isu kolunja ɪcate. Yaa nyɔɔlyɔv maɣamaɣa akele.

Yaa kɔsɛɛmɔyɔ nyɔɲ, ke Yuta awulaa na pa waali nyɔma na kɔtɛlaa na ɪcate yɛlaa pa tɔɔ.

19 Paa yɔɔna-ɲ. Ama pa kaa p̄ɔsi-ɲ ké. Mpi tɔ, ma we nyá waaləyi si ma waasəyi-ɲ. Tacaá má ma yɔɔtɛna mpv.

2

Lɔm seelv lɔv, na pɔɔlɛɛ hila huluyu

1 M̄p̄óyú Selemii tɔma si Tacaá heela-m si:

2 Polo, kpaali Yosalem nyɔma ɲkpaɲɲ taa si:

Ma tɔɔsəyi mə ifepile waatu taa, ɪsɛna í ka sɔɔla-m, na mə lɛsaɣa svu-m isu taɲ tɔ.

Waatu inəyi ɪ tɔɲaɣa-m wɔlaya tɛtu*fa* taa, timpi haləm fei tɔ. ^a pa yaa mpv. Nɔɔɔlv u haləyi pɔlvɔv tɛna. Yɛlaa u tu cakɪ.

3 Iseɣɛɪ nyɔma me ɪ ka ké ma tike ma nyɔma ké, na í we ɪsu ma haləm kancaalaya kulɔlvɔm.

Mpa pa tokayana-me tɔ, pa svukaya tɔm ké na asalav tiiki pa tɔɔ. Tacaá má ma yɔɔtɛna mpv.

4 Yakɔrv lɔlvɔv nyɔma,

^a 2:2 wɔlaya tɛtu: Tɛtu nti tɔ taa teu u nukɪ, pɔlvɔv u nyɔɔki tɔyɔ

Isɛyeli kpekɛ nyǎma mɛ,
 í nu Tacaa kuyɔɔtɔtu.

⁵ Isayatu ntiyi mó caanaa nawa ma kin
 na pá hatələyənə-m,
 na pá təhəyi kpete nyəm,
 na mə mayamaɣa í pəsəyi kpete?

⁶ Í tá pɔɔsi si: Tacaa wɛ le?
 Má ləsənə-meyɛ Icipiti tetu taa,
 na má tiiki-meyɛ wolaya tetu taa
 timpri tɛv fɛi tɔ.
 Kɔtaalomih na səm pə wenna,
 yəlaa fɛi tənə.

Pəyele nəyɔlv u təhəyi mpv.

⁷ Anɪ má kənnə-meyɛ tetu nti
 tɔ wɛ isu tuɲ taale
 tɔ tɔ taa si í tɔyɔ tɔ pee
 na tɔ kvlɔlvəm kɔpam.
 Ama í kəma ilenɔ í pilisi
 ma tetu na í pəsi ma nyəm kɛ acaalətu pvlɔpv.

⁸ Kətəlaa ná tá pɔɔsi si: Tacaa wɛ le?

Kiiu sulaa mpɛ pa ta nyi-m.
 Awulaa ná luki ma waali.
 Tuɣv kvlalaav Paali təm kɛ
 Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa
 ná heelaya na pá təhəyi.
 Pəyele kvlɛ ku waasəyi pvlɔ.

⁹ Pə tɔɔ ké maa huuna mə na mə piya tɔtɔ.

Tacaa má ma yɔɔtəna mpv.

¹⁰ Í polo lvm taa tetu nti pa yaa si
 Kitim tɔ, na í ná.

Í tili Ketaa tetu taa na í fɛɲ teu
 na í ná si isənə pə wɛ cənɛ tɔ,
 na tənə, pə wɛ kvlvm yee?

¹¹ Í ká ná si too tɔ,
 piitim napəli pə ta layasəta pə tuɲ kvlalaav,
 paa na ɪ ta kɛ isənəa tɔ.

Ama ma yəlaa layasa má na tuɲ kvlalaav.

Pəcɔ tuɲ inɪ u waasəyi pvlɔ.

¹² Isətənyɔv lanɛ í cənə təm nti
 na kó selina sɔyɔntv.

Tacaa má ma yɔɔtəna mpv.

¹³ Pə taɣa pvlɔ,
 ma yəlaa mɛ í wakəla təm naaleɣɛ.

Í ləwa ma wei ma kɛ-meyɛ
 weesuɣu lvm sɛɛlv tɔ.

Ilənə í huli mə təyi hila wənə a yawa pəyɔlɛɛ
 na lvm u cakɪ a taa tɔ.

Isɛyeli nyǎma lɔv kɛ Iso

¹⁴ Mɔpɔyó Tacaa təma si:

Isɛyeli nyǎma mɛ í ké yomaa yaa kasayampiya.

Na piitimnaa lelaa tokɪ mə tɔɔ?

15 Na pá kiisiyi na pá nyusayi
mə tɔɔ isi tɔɔlasɪ piya.

Na pá kpiisiyi mə tetu.

Pa nyagasa mə acalɛ ke kɔkɔ, nɔɔɔlv fei.

16 Na pá kpeɲna Mamfi na Tapanɛɛsi
pə acalɛ nyɔma na pá yɔkɔyi mə nyɔɔɲ.

17 ɪ lɔwa má wei ma tiikaya-meyɛ
mpaav kɔpaɲku taa tɔ.

Pə tɔɔ ké mpu unɪ pə maɲana-me.

18 ɪɛ pənɛntɛ í puki Icipiti si í lakɪ we?

Nili pɔɔɔ sɔsaya lum nyɔɔv na?

Yaa í puki Asilii si í lakɪ we?

Ifɛlaati pɔɔɔ sɔsaya lum nyɔɔv na?

19 Mə maɲamaɲa mə isayatu

na mə waali luw ká hɔna mə ɲkraɲuɲu.

ɪɛna í ná na í cɛkɔna si

isɔna í lɔwa mə Iso Tacaa má

na í feina ma sɔɔɔntu tɔ pə ké isayatu ké.

Ate na isɔtaa pə tu Tacaa má ma yɔɔɔtɔna mpu.

Iseyeli nyɔma luw ke Tacaa waali

20 Mpuɔyú Tacaa tɔma si:

Hatoo lɔɲ ke Iseyeli nyɔma me

í fayana-m si í cakɪ mə ti tɔɔ.

ɪɛna í kraaki pulasi tɔɔ,

na tuɲ kɔlɔpɔɲ tɛɛ,

na í lunjiyi tuɲ na í lakɪ pə wasaɲkalɔtu.

**YOSALEM TƏD
WULA
TAKƏLAYA
Kətəltə**

Seleemii wiiki, mpi tə, kolontunaa yəka Yosalem ıcate ke Yuta nyəma ısayatu tə. I hula-wexye mpi pə tə ıcate wakəlaa tə. İlena í huli Yuta nyəma sı ye pá layasaa na pá məli İso tee ílé í ká waası-we. Pə taɣa pulə, í kəpantə we tam tə kə tu teɣ.

İsəna pa faɣa Wula takəlaya tə:

Yosalem nyəma laɣwakəlle, titite 1
Tacaə pəsa ısu Yosalem kolontu, titite 2
Wahalanaa na teɣvəv, titite 3
Yosalem wakəlvəv wula, titite 4
Tacaə məɣna-tvəv nyá kiɣ, titite 5

Yosalem ıcate pəsa ısu leelu wei pa ləwa tə

1 Hau, Yosalem ıcate nyá wei yəlaa wutaɣa təɣəle.

Nyá hətə ka yaawa piitimnaa taa kə.

Nyá ɣmakəlayana tətə həɣəɣ.

Waiɣo, nyənı n we nyá tike.

N pəsa ısu leelu.

Pa tv-ɣ yomle təma.

2 Wula nté nyá tom ke ahoo,

na ıseləvm lukıɣi yem.

Mpa paa səəla-ɣ tə,

pa taa nəɣəlv fei sı í puɣusıɣi-ɣ.

Nyá taapalaa təna lə-ɣ

Pa pəsa nyá kolontunaa.

3 Yomle na wahala taa kə pa teəna Yuta.

Ma ta nyı ısənaa teɣe n we.

N feina nyəvəv tətəle.

Nyá konyəntəvlaa təna tama-ɣ kə.

4 Siyəɣ mpaəɣ we ləyaya taa kə.

Nəɣəlv u təɣəɣi-ı sı í puki acıma.

Nəɣəsı pəsa ncaa.

Kətəlaa apalətv ná lepa na pá lakı wahala.

ıcate pəelaa ná we laɣwakəlle taa.

İsənyəɣle suna ıcate nyá nyá taa.

5 Nyá kolontunaa ɣmakəla-ɣ ke.

Nyá patanaa laɣa heəwaya.

Mpi tə, Tacaə həma nyá ɣkpaɣvəv.

Nyá kəpəntəɣ paɣale tə,

kolontunaa kuuwa nyá piya na pá tuliɣi na pá teəkəna.

6 Siyəɣ kpekəle nyəma mə teeli səpa.

Mə nyəvəv nyəma ná we ısu

naməɣ wei í laɣa tətəɣəle tə.

İ kaasəɣi í ti na í seeki lakatika nyəma.

7 Yosalem, n hota kolontunaa niɣ taa.

N lanja waasəlaa.

Kolontunaa ná mpv ulena pá wonj.

Mpi tɔ, pə kpiisa Yosalem.

Mpúyú Yosalem n nawa si n ké cəɔlv,

n we fəele taa.

Ulena n tɔsɪ kɔpam mpi pə təna

n ka wena lənj taa tɔ pə tɔɔ.

⁸ Isayatu nti n ka lɔlɔsaa tɔ,

nti tɔ tɔ ké n pəsa asilima.

Mpa paa sanɔɔ-ŋ tɔ, pa mɔla-ŋ footuyu.

Pele pa nawa si n we kpete ke nɔɔnɔ.

Pə we si Yosalem n tisi feesɪj ké na n mənna waali.

⁹ Yosalem nyá asilima taana nyá capanaa ké.

N ta teeli nti tɔ maɔana-ŋ isəntɔ tɔ.

Kpisiyu tuta-ŋ ké,

nɔɔlv fei si i tasəyi-ŋ apalvɔ.

N wiiki si: Hai, Taca, nyəni isəna

kolontunaa nmakəla-m na má tɔki wahala tɔ.

¹⁰ Kolontunaa tɔ niŋ ke ma kpancooŋ təna tɔɔ.

Hali ma nawa piitimnaa sɔv Isɔ təsəele taa na toŋ.

Pəyele Taca ka kisina-weye si:

Pə fei si pá sɔv ma yəlaa hekv.

¹¹ Yosalem pə nu-ŋ ulena n wiiki

na n pəkəyi tɔɔnɔɔ.

Haləna n cəla nyá kɔpampam si n hiki tɔɔnɔɔ.

Kelena n wiina Isɔ si:

Hai Taca, nyəni isəna pa nyənəyi-m yem tɔ.

¹² Mpúyú Siyɔŋ tɔma si: Teela me,

í nyəni na í ná wahala wei ma tɔki tɔ.

Wahala nɔɔlv ta nɔɔsəna i taka.

Taca n tɔm-i nyá pááná sɔsɔna wule ké.

¹³ Hatoo isɔtaa ké n tisina kəko

na ká sɔv-m na ká tala mɔwa.

N nyəpa-m puluyu ke ma nɔɔhe tee.

N lapa na má tuli tapəŋ.

N yela-m ma nyɔv tike.

Ma tɔki wahala ke paa kuyaku nku.

¹⁴ N kpeyela ma isayatu ke nyá niŋ taa.

N lapa-təyi kpalahuu na n paa

ma luyu tee na tɔ nu-m.

Ma isayatu yəka ma toŋ na tɔ tu-m ma kolontunaa

mpa pa kəla-m tɔ pa niŋ taa.

¹⁵ Taca ləwa ma yoolaa taa yoolaa mpa maa wena tɔ.

N kəna kolontu ke ma tɔ si i wakəli ma ifepiya.

Taca nanja Yuta yəlaa ké isu lesen ke tənyaasəle.

¹⁶ Mpusi inɛ i tɔ ké ma wiiki.

Ma pələyi isəlvɔm na pə leeliyi.

Mpi tɔ, puyusulu hatələna-m ké.

Inu i haakayana-m weesuyu.

Pə yela ma piya ke si tike.
Mpi tə, kolontu kəla-tuyv ton.

¹⁷ Μρόγυ Siyən teka nin.
Ama nəyolv fei si í puγusi-η.
Taca ha nəy ke Yakərv nýa patanaa si pá ta-η kotaya.
Yosalem n pəsa isu hute ke pa isenta.

¹⁸ Ama Taca n wena tampana ké.
Mpi tə, ma kisa nýa kvsəsutv.
Yəlaa me mə təna í nu.
Í na ma kvyəntəyole.
Pa kuuwa ma pəlaa na ma ifepiya na pá tēna.

¹⁹ Ma yaawa ma taηnaa.
Ama pəle pa lu ma waali.
Ma kətəlaa na ma nyuvv nýəma səpa icate taa.
Pa pəkəyā təyənaya si pá wēna weesuyv.

²⁰ Hai, Taca nyəni ma laηwakəlle.
Ma taa pəsaa ké.

Ma laηle wakəlaa ké.
Mpi tə, ma kəla nýa təw ké kvluyv.
Ama layate pəma-m piya ke awali.
Ma təyaya pəsa səm nyəηka.

²¹ Pa nu ma wula, ama nəyolv fei si í puγusi-m.
Ma kolontunaa təna nawa ma wahala wei n tv-m tə,
na pá paakəna-m.
Yele na kvyakv ηku n ka suwa tə kv kəw
na pá ləeti-weyə ma lonte.

²² Nyəni pa isayavv, na í hə pa ηkpaηη
isu n lapa-m ma kaanuvv təna təw tə.
Məla tike ke ma laki, ma laηle pəsaa ké.

2

Taca pəsa isu Yosalem kolontu

¹ Hai, waiyo, Taca nýa pááná taa,
n waasa Siyən yəlaa təw ké səkrətvuyv səsəwv.
Hatoo isətaa ké n pətəna Iseyeli teeli ke ate.

Waatu wei Taca nýa pááná kpawa tə,
n ta tasa təwsvuyv si Siyən ké nýa nəəheə təsulə.

² Taca n lipa Yakərv tēsi təna, pətətəle fei.
N yəka Yuta koloosi acalē na pááná.

N pətə-yeyə ate.
N wakəla Yuta awulumpiya kawulaya.

³ Taca n mv pááná səsəna ulena í yəki Iseyeli ton.
N kisa-weyə waasuyv ke kolontu nin taa.
N lupa kəkə ke nýa yəlaa te na ká nyaya həyoləη təna.

⁴ N pama nýa təw ké isu kolontu.
N hvləyí nýa ton na nýa yəlaa təw isu pa pata.

N wakəla pə təna mpi tu nyənaya
na pá wə-tuyv teu tə.

Taca nýa pááná nyaya Iso

təsele ke Yosalem isu kəkə.

⁵ Tacaa n pəsa lseyeli kolontu ké.

N lipa lseyeli na n kpenna i teesi kupaŋsi.

N yoka i kolooosi acalee.

Tacaa lələsa lanwakalle

na isənyəŋle ke Yuta yəlaa taa.

⁶ N yoka Yosalem kolunja isu taale kalaa.

N wakəla ta na-i tá təsulle.

Tacaa n lapa na yəlaa səw acima

na kyyeyi kuhəsəŋ taw.

N mu páná na n tu wulaw

na kətəlaa ke feele.

⁷ Tacaa n kisa nyá kətaya tətəte.

N ləwa nyá təsele.

N tu nyá təsele na Siyən

teesi kupaŋsi ke kolontu nin taa.

Pele pa kiisiyina nteye akawo

kakiisaya ke ləw təsele taa

isu acima kuyaku.

⁸ Tacaa n tu nyá taa ké si n yəkəyi Siyən kolunja.

N yoka-keye təkpataa, n ta nyá.

Nn kusəyi nyá nin na n ta yəkəta-ké.

N tu kolunja səsaya na səkpəlaya ke ləyaya taa.

Si naale si yoka təmuymuy.

⁹ Icate nənəwəsi suw tetu.

N pəla kəkələsəŋ, n wakəla-i.

Wulaw na i waali nyəma pa we piitimnaa nin taa.

Kiin fei tətə.

Tacaa nn tasəyi ləw kuyəwətəw

tələsəlaa maɣamaɣa ke nyá təm heeluy.

¹⁰ Siyən layatw tasəlaa í caya ate na í suma.

I pələyi tetu ke mə nyəw taa.

Mə lanja wakəlaa na í suw ləyaya

wontu isu fələtənaa taka.

Yosalem pələa, mə kama nyəw na ate.

¹¹ Ma ise kana isəlum lukuy.

Isəkilim pu-m ké.

Ma apaləw hoowa ma yəlaa wahala taw ké.

Ahulumnaa səki lukəw ke icate hapee taw.

¹² Piya wiina si toona si:

Leye təwəwəw wee?

Leye sulum wee?

Si hotiyi mpaŋ taa, isu mpa pə kw yoo taa taw.

Si tisiyi feesiŋ na sí heeki si toona nin taa.

¹³ Yosalem, suweye maa heeli-ŋ tətə?

Nyá na nəwəw í ta maya.

Siyən pələw, wentiyi maa heesəna nyá lanle?

Nyá wahala tawəwəw isu tenku.

Nəwəw kaa pəsi na í waasi-ŋ.

14 Kaloolaɣa na kpai tɔm ke
 Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa mpa
 pa we nyá taa tɔ pa kraaləyi.
 Pa ta kuli nyá isayatu tɔɔ,
 si pə taa kɔɔ na kolontunaa kuu-ŋ na pá tɛena.
 Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa
 kukpaalətu ké kɔtusutu ké.

15 Tɛɛlaa tɛna naaki-ŋ
 na pá kpasəyi amukɔŋ ke
 nyá wakəlyu ké.
 Pa huləyi kacuyulası na pá paakəna-ŋ.
 Pa yɔɔtəyi si:
 Icate tənɛye pa yaakaya lɔŋ ke kɔpantɛ
 na kɔtetele na laŋhulɔmlɛ nyəntɛ ke tetu tɛna taa?

16 Nyá kolontunaa tɛna haaki nɔɔsi na nyá tɔɔ.
 Pa ketəyi kaketası, pa kpa ntompee.
 Pa tɔŋ si: Tə tɛma ı tɔm.
 Kuyaku ŋku tu tanɔa tɔyɔle.
 Tə hika-ı ké, tə tɔŋna-ı nav.

17 Tacaa n lapa isəna n ka suwa tɔ.
 N lapa isı n ka yɔɔtuyv hatoo lɔŋta tɔ.
 N yəka nyá yəlaa ké, pətɔtəle fɛi.
 Kolontunaa naaki Yosalem na pa laŋa hulɔməyi.
 Iso kraasa nyá kolontunaa tɔŋ.

18 Yəlaa wiikina Tacaa ke hatoo pa lotu taa.
 Siyɔŋ koloŋa nyá, luki isəlum ke ilim
 na ahoɔ isı pəɔɔ.
 Taa yele wula, pəcɔ nyá isəlum ı taa heesi kpente.

19 Kuli, nyá wula ı kpa ahoɔ taa.
 Pə kraɣav tananɔ təhulu tɔ.
 Huli Tacaa ke nyá lotu.
 Tɛɣe-ı niŋ ke nyá piya tɔm.
 Pa tɔŋna səpɔ ke nyɔɔɔsi ke hapɛɛ kpeesi.

20 Hai, Tacaa, nyəni na ń ná, taɣa n laki mpu.
 Pə mɔnaa si alaa ı tɔɔ pa mayamaya pa lotu kɔlɔlɔm na?
 Pa piya nsəyi pa səla teu.
 Pə mɔnaa si pá tɔɔ pa piya mpa pa lɔlaa,
 na pá paasəna teu tɔ?
 Pə mɔnaa si pá kv kɔtəlaa na Iso kuyɔɔtutu
 teləsəlaa ke Tacaa tɛsɛɛle taa?

21 Akpatəlaa na ifepiya pa hənta atɛye
 tapəŋ na tulɔŋası ke hapɛɛ nɔɔsi.
 Pa kuwa ma pɛɛlaa na ma ifepiya.
 Nyá pááná kuyaku wule ke n kv-we.
 N lentə-weɣe pətɔtəle fɛi.

22 N yaawa yəlaa sɔsaa na paa le isı acima wule.
 Kuyanku nyá pááná krawa tɔ, pə ta səɔ nəyɔlɔ.
 Mpa ma tɔwa na má paasəna teu tɔ ma kolontu kv-we.

3

Wahalanaa na laŋheesale

- 1 Ma ké yulu wei ɪ nawa wahala ke teu tɔɔɔ.
Tacaɔ n mɔpa-m nyá kɔpátóyó na pááná.
- 2 Səkrɛtuyɔ anaam taa ké n pona-m na ń sɔsɪ-m.
N ta sɔsɪ-m nyaaləm taa.
- 3 Ma tike ke n makɪ na ń leləyi,
paɔ kɔyaku ŋku.
- 4 Ma tɛma taasi ké təkəŋkəŋɔ.
N yɔka ma mɔwa.
- 5 N tɔ-m laŋwakəllɛ na wahala pə taa ké
na pə cəɔna-m ɪsu koluŋa.
- 6 N yela-m səkrɛtuyɔ taa ké ɪsu
wei ɪ səpa na pə leeli tɔ.
- 7 N tama-m koluŋa.
N tɔ-m alukpala yuŋ nyəna.
- 8 Ma kiisa teu na má wiina-ŋ.
Nn nukɪ ma kɔsələmɔtu.
- 9 N təkɔ ma mɔpaɔŋ təna na pɛɛ kɔyasələɛ.
N yelaa na ma hapələ tɔntɛ wɛ katɛ.
- 10 N fɛŋiyi-m ké ɪsu wusi cɛŋuyɔ
yaa tɔyɔlaya pɔpuyɔ tɔ.
- 11 N ləsa-m mɔpaɔv taa.
N cəla-m hɔyɔlasɪ.
- N pəsa-m ɪsu tɛtu nti pə wakəlaa tɔ.
- 12 N pama nyá tɔɔv na ń siyisina-m.
- 13 N tula ma timpee ke pɔɔŋ na nyá kɔɔka taa nyəmá.
- 14 Yəlaa təna wɔŋiyi-m ké.
Pa yookina-m yontu ke ilim na pə tɛm.
- 15 N hayasa-m nyutu nyaŋ nyəntu.
N yelaa na má nyɔɔ kɔnyɔŋyɔɔm nyaŋ nyəm.
- 16 N lapa na má salɪ pətuwɛɛ na ma kɛla pɛli.
N waasa ma tɔɔ ké tɔlvma.
- 17 N hatələna-m hɛɛsuyɔ na ń lɔ-m.
Ma ta nyɪ laŋhɔlvmlɛ lɛlɛŋ.
- 18 ɪlɛna má tɔ sɪ:
Mpi maɔ tɛɛsəna tɔ pə tɛma.
Maɔ tɛɛləyi Tacaɔ kiŋ ke pɔlv.
- 19 Hai, tɔɔsɪ ma kɔnyɔŋtɔyɔlɛ na ma wahala tɔm.
Na sɔtu na nyaŋ lum mpi ma nyɔɔwa tɔ.
- 20 Tam ké ma tɔɔsəyi pə tɔɔ.
ɪlɛna ma apalvɔ yɔɔləyi.
- 21 Hɔwɛɛ nna ma tɔɔsəyi ma taa
na a tɔɔ má tɛɛləyi tɔyɔlɛ sɪ:
- 22 ɪsɔ nyá kɔpantɔ ta su tənaya.
Pəyɛlɛ nyá sɔɔlvɔ ta tɛ.
- 23 Nyá kɔpantɔ wɛ paɔ tanaŋ ŋkuyɔ.
Tacaɔ, nyá teu tɔɔwaya.
- 24 Ma tɔŋ sɪ: Tacaɔ kɛlɛ ma kɔpɔncɔɔu.

Pə tɔɔ ké ma tɛɛləyi-ŋ.

²⁵ Tacaa n we teu ke mpa pa tɛɛləyi-ŋ tɔɔ.

Na mpa pa keesəyənə nyá tɔɔ tɔ.

²⁶ Pə we teu si yulu í su

na í taŋ Tacaa nyá waasuyu.

²⁷ Pə we teu si yulu í mu Iso tɛlasɪ ke ɪ pəcaatu.

Paa pə we kate.

²⁸ Ye Tacaa n kɔna wei ké wahala,

puntɔ í su tɛpamm na í cayana ɪ mpa.

²⁹ I hɛntɪ atɛ na í suli ɪ nɔɔ tɔɔ,

na í tɛɛləyi si ntanyi Tacaa ká waasi-ɪ.

³⁰ I keesi ləkrayasaɣa ke wei ɪ caa-ɪ mapu tɔ.

I muɣi kɔtuyɔ.

³¹ Tacaa nn lɔɔki yulu ke tam tɔɔ.

³² Ama waatu wei n hɔŋ yulu ŋkraŋuyɔ

tɔ n wɛna ɪ pətɔɔtɛle ké.

Mpi tɔ, nyá kupantu tɔwaxa.

³³ Pə taɣa ayɛɛɛɛ ke n hɔŋna yulu ŋkraŋuyɔ

na n̄ tɔyi-ɪ wahala.

³⁴ Waatu wei í fɛləyi nɔɔhɛɛ ke

tɛtu piya saləkatumaa tɔna tɔ.

³⁵ Waatu wei í pɛŋ tampana tɔ ke ɪ tampana tɔ,

isɔtaa Iso sɔsɔ naaki ké.

³⁶ Waatu wei í tɔki yulu isɛ ke huɔle taa tɔ,

Tacaa u naaki?

³⁷ Awe yɔɔtɔyənə na pə lá?

Awe ŋmakələyənə, pə taɣa Tacaa?

³⁸ Isɔtaa Iso sɔsɔ nɔɔ ke

kupantu yaa isayatu lukəna.

³⁹ Iɛ pepe tɔɔ ké yulu weesuɣu tɔ kɔntəyi?

Paa wei í kɔntəna ɪ mayamaɣa ɪ kupəntəŋ.

⁴⁰ Tə nyəni ta tɔnte ke teu na tə mayasi tə tɔm.

Tə mələna Tacaa tɔɔ.

⁴¹ Tə sələməna lotu kɔlɔmtɔ na tə tɛyɛ niŋ

ke Iso wei ɪ we isɔtaa tɔ.

⁴² Tu kisa Iso ké nunav ké na tə kuli ɪ tɔɔ.

Ama ílé ɪ ta wii-tɔ.

⁴³ N haɣa-tɔ na pááná ké.

N tɔyənə-tɔ na n̄ ku-tɔ,

n ta la pətɔɔtɛle.

⁴⁴ N kenta nyá tɔɔ ké isəŋmɔntuyɔ

si n̄ taa nu tá kusələmɔtɔ.

⁴⁵ N pəsa-tuyɔ isɪ nyuto nti pa hasaa tɔ.

Tə pəsa isɪ hute ke piitimnaa lɛlaa taa.

⁴⁶ Ta kolontunaa tənə kuliɣi nɔɔsi,

na pá caaki-tuyɔ tɔm.

⁴⁷ Tá nyəntɔ nté sɔyɔntɔ, na isəpille,

na wakələyɔ, na mpuɪ.

⁴⁸ Ma pələyi isələm ke sɔsɔm ke

wahala wei i maɣana ma yɔlaa tɔ i tɔɔ.

49 Tam ké ma wiiki, heesuyɔ fei.

50 Ma tɔɣaa ké si Tacaa
í nyəɳna isɔtaa na í ná.

51 Mpi pə maɣana ma icate alaa tɔ,
pə tɔyɔ-m wahala ké.

52 Mpa pa taa kraana-m mɔsɔɣ tɔ,
pa tɔ ma waali ké isɔ sumaya.

53 Pa tɔsa-m lɔkɔ taa ké na ma isɛ
sɔ pa ləsəɣi ma weesuyɔ.
Pa yaɣa-m pɛɛ.

54 Lɔm waasa ma nyɔyɔ.

Hali ma huɔwa sɔ ma lepaya.

55 M'pɔyó ma yaa Tacaa
ké hatoo pɔyó ɲku kv taa.

56 N nuwa ma nɔyɔ,
taa tɔki nyá ɲkraɳɳ ke ma feesɳɳ tɔsuyɔ,
na ma laɳwakəlle kapusi.

57 Kɔyaku ɲku ma yaa-ɳ tɔ, n krətəna-m.
N heela-m sɔ: Taa nyá.

58 Tacaa, n seɛna ma tɔɔ, n yapa ma weesuyɔ.

59 N nawa isəna pa kv ma tɔm tɔ.
Ile ha-m ma tampana.

60 N nawa isəna pa leetəyɔ-m tɔ.
Pa kvləyɔ ma tɔɔ ké.

61 Tacaa n nuwa pa kv tɔyɔ ɲku pa tɔkv-m tɔ.
Na isəna pa ɔaya ma aɔaya tɔ.

62 N nuwa mpa paa caaki-m tɔ pa kɔyɔyɔtɔtɔ.
Pa huɔki tam sɔ paa la-m isayatu.

63 Paa pa ɔayaa yaa pa səɳaa, n nyəmə.
Maɣa pa tɔyɔna yontu.

64 Tacaa, n ká leeti-weyɛ
isəna pa lapa-m na pa niɳ tɔyɔ.

65 N ká la pa laɳa ke kpusəɳ ké.
Nyá mpusi í təɳ-we.

66 N ká tɔ pa waali ké na páána
na ń kpriisi-weyɛ tetu tɔɔ.

4

Yosalem wakəlvɔv wula

1 A a, Iɔ təsɛɛle wula teu səpa.

Wula kɔpaɳ ɳi i cɔɔlaa.

Iɔ təsɛɛle pɛɛ yawa yem yem ké hapɛɛ nɔɔsɔ.

2 Waiyɔ Siyɔɳ piya mpa paa tewa isɔ wula kɔpaɳ tɔ,
pa pəsə isɔ cɔyɔ wontu nti cɔyɔ ɳmalaa lapa tɔ?

3 I nyəni, taale hasɔ,
na celəyɔ sɔ piya ke hələm.

Ama ma yəlaa ná ké asayaa ké,
pa feina pətɔtəle isɔ

taataa ke wɔlaya tetu taa.

⁴ Lɔkɔtu pu ahɔlɔmnɔaa,
pa nɔɔma matɔna pa tantahaan.
Piya nά wiiki tɔɔnaya tɔɔ.

Ile nɔɔɔɔ u haaki-si.

⁵ Mpa pa tɔkaya teu ke lɔn tɔ pa lanɔaa.

Pa fiɔiniɔi na pά sɔki harɛɛ tɔɔ.
Mpa paa we tɔnɔnaa tɛɛsi taa tɔ,
pa calɔsɔɔi tɔɔnaya ke hula taa.

⁶ Ma yɔlaa kpekale nyɔma pɔnta kɔpɔntuɔ.

Kɔ kɔla tɔɔ ke Sɔtɔm nyɔma mpa
pɔ wakɔla tɔm kɔlɔm isu ise cɔpɔlɔɔ tɔ.

Yɔlɔ niɔ fei pɔ taa.

⁷ Ta awulumpiya ka teekaya kɔkɔ kɛ,
isu teu tɔmpɛɛ.

Hali pa hɔlɔmɔn ka tɛɛwa naalɔm.

Pa tɔnɔn ka we iseɛ kɛ
isu kɔnkɔlɔmɔla pɔɔɔɔɔ.

Na pa iseɛntaa luwa isu
liɔitee pɔle pooku nyɔntɛ.

⁸ Pa mɔla kɔkpekɛta tɔkilikili

na pɔ kɔli nyɔɔm ke pɔnɔntɛ.

Nɔɔɔɔ u tasɔɔi-weɔɔ

nyɔm ke harɛɛ tɔɔ.

Pa tɛma taasi kɛ tɔkɔnɔkɔnɔ.

Yɔlɔ pɔsɔɔi i kala pa mɔwa.

Pa tɔnɔn wɔlaa kɛ isu taasi.

⁹ Mpa layate kɔwa tɔ pa kɔla nyɔlelen

ke mpa nyɔɔɔsi kɔwa tɔ.

Nyɔɔɔsi nuɔutuɔu-n kɛ na si caamɔ-n.

Mpi tɔ, tawa kɔlɔlɔm lanɔaa.

¹⁰ Nyɔɔɔsi pu ma yɔlaa.

Hali totonaa tɔsi pa piya kɔlɔlɔsi,

nsi pa sɔɔla teu tɔ, na pά tɔɔ.

¹¹ Taca a n mɔwa nyά pάanά sɔsɔna

na n tala a tɔnaya.

N pɔla nyά pάanά sɔsɔna.

N mɔsa kɔkɔ ke Siyɔn taa.

A nyaya Siyɔn icate na ά kpekɛna tɔ kite.

¹² Antulinya awulaa, na ate yɔlaa taa tɔ pa taa si

kɔlɔntu aka ine i kά sɔna Yosalem nɔnɔsi.

¹³ Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlaa

mɔ kɔpɔntɔn tɔ kɛ.

Isayatu nti kɔtɔlaa mɛ i lapa tɔ tɔ tɔ kɛ.

Mɔ kɔna tampana tɔnɔlaa ke icate taa.

¹⁴ I tutaya icate taa kɛ isu yɔlɔmaa.

Mɔ tɔna na calɔm.

Nɔɔɔɔ u pɔsɔɔi

na i tokina mɔ wontu mayamaya.

¹⁵ Ye i kɔn, yɔlaa kiisiɔi ke si:

I heli, asilima nyóma.
 I heli, í taa kpətəna.
 Pa seeki mpu na pá cəəki yem
 ləna piitimnaa yəgətɪ si:
 Pə fɛi si í caya ta tɛ.

¹⁶ Taca a nyá maɣamaɣa n yasəna-wɛ.
 Nn caa ń tasa-wɛyɛ nau.
 Paa tɔyɔna kətəlaa.
 Paa nyaɔna akpətəlaa.

¹⁷ Tá ise kana nyənɔyɔ si yaa nəgɔlɔ
 ká kəɔ tá waasɔyɔ ké, kɔɔtɛ.
 Tə tɔɔna isu tə tɔɔna si
 piitimnaa napəli pá waasi-tɔ.
 Pa ta kəɔ.

¹⁸ Kolontunaa feɲiɲi-tɔyɔ,
 paa caa tɔ məli tá tɛ.
 Tu pəsəɲi na tɔ tɔ ta haɔɔe təɔ.
 Tá waatɔ tɛma, tá tənaya wɔsaa.
 Tá kɔyɛɲ tɛma.
 Tá tənaya kəɲ.

¹⁹ Tá waali selaa pəsa lɔɲlɔɲ lapu ké
 isu hekələnaa.
 Pa tɔgənəɲi-tɔyɔ pɔ́ɔɲ taa.
 Pa nyəkɪ-tɔyɔ katəsɪ ke wɔlaya tɛtɔ taa.

²⁰ Tá wulaw wei Taca a ləsaa
 na í pəli-i nim tɔ.
 Wei i haakaya-tɔyɔ weesuyɔ tɔ,
 pa kra-i pa katəsɪ taa.
 Pəyele tá yəgətaya si:
 Inɪ i ká kentina ta təɔ ké piitimnaa taa.

²¹ Itəm nyóma me,
 í nəkaa mə laɲa í hɔlɔmɪ na í paa.
 Usi nyóma me, Taca a ká mu-me na pááná.
 Mə ise ká pili na í lu kɔɔtɛ təyələyəlɪ.

²² Siyɔɲ nyóma me,
 mə ɲkraɲɔyɔ həm tənaya ntɔ.
 Pa kaa tasa-mɛyɛ kuuu na pá tɛena.
 Ama Itəm nyóma mə ɲkraɲɔyɔ ke
 paa hɔ mə isayatu təɔ.
 Iso ká kuli mə kawalaya təɔ ké.

5

Taca a məɲna-tɔyɔ nyá kiɲ

¹ Taca a, taa səɔ mpi pə maɣana-tɔ tɔ.
 Nyəni, na ń paasəna isəna pa tɔukɪ-tɔ tɔ.

² Krai nyóma leeka tá tɛtɔ.
 Mpa tɔ ta nyɪ tɔ pa caya tá tɛɛsɪ taa.

³ Tá caanaa fɛi, na pə yele tá toonaa
 ke leelaa, na taya suluwaa.

- 4 Tə yakı tá maɣamaɣa tá lɔm.
Tə fɛlɔɣi tá taasi.
- 5 Ta kɔnyɔntɔlaa wɛ tá waalɔɣi tam ké.
Tə kawa tətɔɣtɔɣo,
paɣa yeki-tu si tó hɛɛsi.
- 6 Tə tiyisiyi Icipiti
na Asilii pə nyóma ke niŋ ké,
na pɔ́cɔ́ tó tɔɣo na tó haɣa.
- 7 Tá caanaa lapəna isaɣatu.
Ama pɛlɛ pa səpa.
Iɛna taa tɔki tə nyan.
- 8 Yomaɣa pəsəna nteɣe tá caanaa.
Pɔ́cɔ́ nɔɣolɔ kaa ya-tɔɣu pa niŋ taa.
- 9 Tə laki tá weesiŋ ke awusa ke
wulaya tetu taa ŋmulaa niŋ taa ké,
na pɔ́cɔ́ tó hiki na tó tɔɣo.
- 10 Nyɔɣosi haŋa tá tənəŋ ké isu
tə wɛ məsasi taa.
- 11 Pa kpipa Siyən na Yuta acaɛɛ taa alaa,
na pɛɛlaa, na pá wakəlɔɣi-wɛ.
- 12 Pa pusa wulav waali nyóma na tuŋ.
Pa ta tɔna akpatəlaa ke pa pəcɔ.
- 13 Namle nanɔɣu nu ifepiya.
Piya ná səɣəla taasi na sí seliyi.
- 14 Icate səsaa naa tasəɣi huɛle taa ké caɣalɛ.
Pəyele ifepiya ná hɛɛsa saŋkuna.
- 15 Tá laŋhɔlmle yawa.
Ləɣaya lɛɛta tá paale lonte.
- 16 Tá teeli səpa.
Tə pəsa mpusi nyóma ké.
Mpi tɔ, tə lapa isaɣatu.
- 17 Tá laŋa wakəla səsəm.
Isəlm yuləsəɣi tá ise.
- 18 Mpi tɔ, Siyən pɔɣu pəsa wulaya tetu
na taale hasi cɔɔki.
- 19 Ama Tacaɣa nyayalɛ wulav ke tam tɔɔ.
Nyá kawulaya fɛi tənaya.
- 20 Pepe tɔɔ ké n lɔ-tɔɣu tam tɔɔ?
Pepe tɔɔ ké n sɔɔ tá tɔɔ ké tá weesuyu tənə?
- 21 Mələna-tɔɣu nyá kiŋ na tó pəsi
nyá nyóma təkpaata.
Laxasi tá weesiŋ isu hatoo ilɛ.
- 22 Nyá taa wɛɛ si n ká lɔ-tu təkpaata na?
N ká mu-tu na pááná na pə tɛɛ mpəle na?

ISO KUYOYOTUTU TELESULU
ISEKIYEELI
TOM TAKELAYA
Kutulutu

Isekiyeeli takelaya taa i caaləyəna kalənav ke Iseyeli nyóma ke mpi pə təw pa pəntəna Iso tə. Pə waali ké i yəyotə piitimnaa mpa pa towa Iseyeli nyóma ke konyəh tə pa huɓnav təm. Ilena í yəyotí Yosalem hotuyə təm tətə. Na isəna Iso ka mələna Iseyeli nyóma ke pa wule taa tə. Ilena í keesi isəna Iso təseele kɔfate ka we tə.

Isəna pa fayə Isekiyeeli takelaya tə:

Iso kalənav ke Iseyeli nyóma, titite 1-24

Iso huɓnav ke piitimnaa lempi, titite 25-32

Iseyeli nyóma laŋheesəle təm, titite 33-39

Cele Iso təseele nte pə hula Isekiyeeli tə, titite 40-48

Tacaə luw ke Isekiyeeli təw

1-3 Pənaɣa hiu na naanɓwa*fa* nyəŋka isətu liyiti nyəŋ kuyaku kakpasí nyəŋku. Pusi pəyalu Isekiyeeli má, maa we Yuta nyóma mpa pa kuuwa tə, pa taa ké Kerpaə pəyɔ nəyɔ. Ḿpúyú pə lapa-m isu toosee taka, na má ná isətənyu tɔlaa. Iseyeli wulav Sowakeŋ kuuu pənaɣa kakpasí nyəŋka nté. Iso yəyotəna-m Pabiloni nyóma tetu taa ké pəyɔ Kerpaə nəyɔ na í toŋ, tii ma təw. ^a kətuyə təmle tə.

4 Ma nyənaya mpu ile ma ná heelim səsəəm narəli pə luna ilim ntəyɔh təw kele. Ḿpúyú pə kəna isəŋmuntuyu kpusəŋ nyəŋku nakuli. Na kəkə ŋmeləsəyɔ na pə cəəki-kv. Kv heku taa we ké isu nyəyəluyu kuseemuyɔ ŋku pa sətəa na pá wə kəkə taa tə.

5 Ilena wontu natələyɔ liyiti luna ŋmuntuyɔ ŋku kv taa təna, tə nəyəsəna isu yəlaa.

6 Paa ŋku kv isəntaa we təm liyiti na keŋ ke liyiti.

7 Tə nəsəe ka siyisaa ké, na tə nɔntaaləŋ nəyəsəna isu naule. Na á teeki kəkə isu nyəyəluyu kuseemuyɔ kusotuyu.

8 Tə keŋ liyiti un, paa ŋku kv tɛe na yulv niŋ. Ile tə niŋ un i nyənəyɔ həyələŋ liyiti, isu tə isəntaa na tə keŋ.

9 Tə kenəsí ka yoosina təmaɣa. Ye tə təŋ tə siyisaa ké təca, nakuli ku keesəyɔ.

10 Paa tə taa ŋku ku wəna isəntaa ke təm liyiti ké. Yulv isəntaa ka wee, na təyolaya isəntaa na ntəyɔh təw, na nav isəntaa na mputv təw, na pəcɔ pə kaasi hekəle isəntaa.

11 Isətəa təw ké tə isəntaanaa na tə keŋ ka fayaa. Ilena keŋ naale náá tokiyina təma, na naale náá taka-ti.

12 Paa ŋku kv təŋ ké na kv siyisaa. Na kv puki timpi feesuyɔ tusiyi-kv tə, ku heləyɔ.

13 Wontu nti tə weetu ka nəyəsəna ké isu kəkə mamala. Na tə wee isu kahulaɓi, na kəkə ŋke ka cəəki tə heku taa. Tə nyaaləm təwə səsəəm ké na tɛv ŋmeləsuyɔ luki pə taa.

14 Ilena wontu nti tə kpaəkəyɔ asewa na tə teeki na tə kəŋ, isu calanaa tiikuyu tə.

^a **1:1-3** Pənaɣa **hiu na naanɓwa**: Pə pəsəyɔ na pə wee pənaɣa ŋka Isekiyeeli caala i

15 Ma tɔŋa nyənnyu ke wontu ntəxi mpu, ile ma nawa paa wontuyu ŋku ku cɔlɔɔle pɔpɔte kulumtəle na a tokina ate.

16 Pɔpɔlee anɪ a ŋmatu na a wɛɛtu teekaya kəkɔ kɛ, isu liyitee pəle atəntɔte nyənte. A ka wena wɛɛtu kulumtu ke a liyiti kɛ. Uena a ŋmatu na a wɛɛtu caya isu a suu tɔma taa.

17 Ye a kula tɔnte, a kɔŋkɔmɔŋ liyiti kɛ a siyisinaa, aa kɛeki.

18 A kɔŋkulumɔŋ ka we sɔɔntu, na tuluŋasi waasa a tɔna na pɔ cɔɔ na pɔ ta na si teeki kəkɔ.

19 Ye wontu ntɪ tɔ tɔŋ, ile pɔpɔlee nɔ́a tɔŋxi tɔ kɔŋkɔŋ taa. Ye tɔ kuləxi ate ile pɔpɔlee nɔ́a kuli tɔtɔ.

20 Timpi feesuyu tusayaa-ti tɔɔ tɔ pukaya, na pɔpɔlee kuləxi na a tɔŋxi. Mpi tɔ, wontu ləmayasəle ka we a taa kɛ.

21 Ye wontu i tɔŋ, ile pɔpɔlee tɔŋ. Ye tɔ sɔŋaa, ile a sɔŋ. Ye tɔ kuləxi ate, ile a kuli. Mpi tɔ, wontu ləmayasəle ka we pɔpɔlee taa kɛ.

22 Wontu ntɪ tɔ nyɔŋ tɔ ka lemaya isu tiŋ taka ke isɔtaa, na pɔ tee kəkɔ.

23 Na wontu ntɪ tɔ keŋ naale naale loosa tɔma tɔ kɛ isɔtɔnyu ŋku ku tee tɔna. Uena tɔ keŋ naale naale lɛlu nɔ́a taka tɔ mayamaya tɔ tɔ.

24 Ye wontu ntɪ tɔ kula tɔnte, ma nukɪ tɔ keŋ kɔkɔte kɛ, isu lɔm sɔsɔm. Yaa isu Toma tɔna tu nɔɔ. Pɔ kɛ kɔkɔte sɔsɔle kɛ isu yoolaa nyənte. Waatu wei tɔ caaki sɔŋnyu, ile tɔ kpili tɔ keŋ.

25 Uena kɔkɔte lukəna tɔ nyɔŋ tɔ isɔtɔnyu ŋku ku tee.

26 Isɔtɔnyu ŋku ku we wontu ntɪ tɔ nyɔŋ tɔ ke mpu tɔ, ku tɔ ka we pulɔpu isu liyitee pəle nte tɔ we pooku tɔle tɔ tɔ kumte. Uena pulɔpu lukəna kumte nte tɔ tɔ na pɔ nɔɔsəna isu yulu isentaa.

27 Ḿpɔ́yɔ yulu nawa si yulu nɔɔsəle ńte tɔ teekaya kəkɔ isu nyəɔlɔyɔ kusemnyu ŋku pa sɔtaa tɔ. Pɔ caya kɛ isu kəkɔ cɔɔna-ku. Pɔ krayau isu yulu nɔɔsəle ńte tɔ tɔnaya cɔlɔ, na pɔ kpa na pɔ tii tɔ. Ma nawa isu kəkɔ nyaləmɔle sɔsɔle na pɔ cɔɔna-te.

28 Nyaləm sɔsɔm mpi pu we teitei kɛ isu tɔv nukuyɔ na kayalu kaya tɔ. Pɔ kɛ Tacaa teu nɔɔsəle kɛ. Ma nɔ́a mpu uena má hoti ma isentɔ na má nu nɔɔlɔ yɔɔtɔɔŋa-m.

2

Isɔ tiliyi Isekiyeeli ke Iseyeli nyɔ́ma kinj

1 Ḿpɔ́yɔ yulu nɔɔsəle ńte tɔ tɔma-m si: Yulu nyá, sɔŋ nyá nɔɔheɛ tɔ na má yɔɔtɔna-ŋ.

2 Pɔ yɔɔtɔna-m tɔmnaa mpe tɔɔ Feesuyu suu ma taa, na kó yele na má sɔŋ ma nɔɔheɛ tɔ. Uena má nu wei i yɔɔtɔyana-m tɔ i tɔm.

3 Wenti i yɔɔtɔyana-m tɔɔle si: Yulu nyá ma tiliyi-ŋ Iseyeli asayaa mpa pa kuləxi ma tɔ tɔ pa kinj. Pana pa caanaa pa wakə́na-m kɛ. Paa haləna saŋa isəntɔ.

4 Yə́laa mpe pa kɛ kpaŋkpaŋtɔnaa kɛ na pa nyama na kpusəŋ. Polo pa kinj na ń heeli-we si, Tacaa Isɔ yɔɔtɔxi si

5 pa kɛ asayaa kɛ. Ile paa pa nukɪ yaa paa nukɪ, pa kɛ tɔ kullaa kɛ. Paa cekəna si asayaa we pa heku.

6 Taa nyana yə́laa mpe, yaa pa kuyɔɔtɔtu. Paa pa we-m isu sɔwa yaa pəcesi, pə fei si ń nyana asayaa mpe pa kuyɔɔtɔtu yaa pa yaasi.

7 Pə weɛ kɛ si ń heeli-weye ma tɔm té, ye pa nuwa yaa pa ta nu, pa kɛ asayaa kɛ.

⁸ Nu nti ma heeliyi-η τῶ. Taa la isayav isu asayaa mpe. Haa nyá nayo na ḥ tayo mpi maa cele-η τῶ.

⁹ Ma nyənaya mpv, ile ma nawa nin nté na í siyisina-m, na i taa na takəlaya hoble.

¹⁰ Ntəna pə heti-keye ma isentaa tənə un, na pə ηmaa ka taa na ka waali ké lanwakəlle təm. Na kunyowiina na məla təm ke pə taa tətə.

3

¹ Mpyule yulv nəxəsəle ḥté τῶ tōma-m si: Yulv nyá tayo takəlaya ηke, na ḥ polo ḥ yəyətəna Iseyeli nyəma.

² Ilena má haa nayo, na yulv nəxəsəle ḥté τῶ yele na má tayo takəlaya ηke.

³ Ilena í t-ḥm si: Yulv nyá tayo takəlaya ηka un ma cela-η mpv tayo nyá hiluyv taa.

Ma tayo-ke, ilena ká la ma nayo taa ké lelen, isu tun.

⁴ Mpyó i tōma-m si: Polo Iseyeli nyəma kin, na ḥ heeli-weye ma təm.

⁵ Mpi τῶ, pə taya yəlaa mpa pa kyəyətətu we səkrətyv. Yaa pa yəyətaya na kate τῶ, pa kin ke ma tila-η. Ama Iseyeli nyəma kin ké.

⁶ Pə taya yəlaa payale mpa pa kyəyətətu we səkrətyv, yaa pa yəyətaya we kate na nn nuki pa təm τῶ. Ye isu yəlaa isu mpv kin ke maa tila-η, paa nuna-m.

⁷ Ama Iseyeli nyəma luyv fei ma nunav. Mpi τῶ, pa kisa-m nunav. Iseyeli nyəma təna nyəy taa wəlaa ké, na pa nyama na kpusəy.

⁸ Maa yele na nyá isentaa nyəy na ḥ wəna lanjkpusəy isu mpe, na ḥ yonna-we.

⁹ Maa yele na nyá nyəy taa wəli isu liyitee pəle tin toy nyəy nyəntə. Haləna tə kəli kukraməy ke toy. Paa pa ké tə kəllaa piitim τῶ, səyəntv í taa kra-η, pəcə taa nyana-we.

¹⁰ Mpyó Iśə tasa-m si: Isekiyeeli nu təmnaa mpa pa təna maa heeli-η τῶ. Təki-təyi nyá lotu taa.

¹¹ Polo ma yəlaa piya mpa pa ké yomaa τῶ pa kin. Ye paa nuna-η, yaa pa kaa nuna-η. Heeli-we si Tacaa Iśə yəyətəna.

¹² Ilena Feesuyv kraya-m, na má nu ma waaləyi kəkəte səsəle si: I sa Tacaa ke hatoo i təcayale taa.

¹³ Ilena má nu isəna wontu ken makəna təma τῶ. Pə na pəpəle pə krenta kəkəte səsəle.

¹⁴ Mpyó Feesuyv kraya-m na kú tənə-m. Ma lanle ka wakəlaa ké na má krəyələyi. Ilena Tacaa toy ti ma tə.

¹⁵ Waatv unəyi ma tala timpi pa yaa si, Teli-Apipi τῶ. Iseyeli nyəma mpa pa kuuwa na pá we Kəpaa pəy nayo τῶ pa təyele. Ilena má caya pa kin na səyəntv ke kyeyəy naatosompəyoləya.

Isekiyeeli feyuyv ke Iseyeli nyəma kin

¹⁶ Kyakv naatosompəyoləya nyəykv ke Tacaa yəyətəna Isekiyeeli ma si:

¹⁷ Yulv nyá maa su-η Iseyeli nyəma tanlv. N ka nu ma təm na ḥ polo ḥ kraali-we na ma nayo.

¹⁸ Ye isu ma hula isayav si i ká si, na ḥ tá kraali pəntv un si í layasv mpaav na pə ya i nyəy, pəntv ká si. Ile nyaya maa pəcəsi i səm təm.

¹⁹ Ama ye ḥ kraala isayav na í kisi layasəy, na í si i isayav taa. Ile n yapa nya ti nyəy.

²⁰ Ye siyisilu yela siyisuyv, na í la isayav. Maa nyəy-i katəka na í si. Pə taya pulv, n ta kraali-i. Ile nəyolə kaa tasa i siyisuyv təm yəyətəy. Ama nyaya maa pəcəsi i səm təm.

²¹ Ye ma kpaala siyisilu si í taa panti, na í yele pantiyvu, ile í kaa si. Mpi tó, í nu kpaalvyu. Uena pò yá ma nyuvu.

Tacaa tɔwa Isekiyeeli ke sum

²² Tɔnaya Tacaa tɔ nin ke Isekiyeeli má ma tɔ tɔ, na í tɔ-m si: Kuli na í polo tetekale taa, na má yɔɔtɔna-ɲ.

²³ Mɔpúyó ma kulaa na má polo tetekale taa. Uena Tacaa hulɪ í teu isɪ maa nav Kɛraa pɔyɔ nɔyɔ tɔ. Uena má hoti ma isentɔ.

²⁴ Tɔnaya Tacaa Feesuyɔ suv ma taa, na kó la na má sɔɲ ma nɔɔhe tɔ. Ntɛna Tacaa heeli-m si: Polo na í tɔki nyá tɔyɪ nyá tɔ.

²⁵ Paa hɔkɔ-ɲ ɲmusɪ si í taa tasa pa heko ke liu.

²⁶ Maa yele na nyá nsɔmle matɔna nyá tantahaav. N ká pəsi kamumuka, í kaa pəsi na í kalɔna-wɛ. Mpi tɔ, pa ké tɔ kullaa ké.

²⁷ Ama waatu wei maa yɔɔtɔna-ɲ, uena í kuli nyá nɔyɔ na í heeli-wɛ. Tacaa Iɔ yɔɔtɔyɪ si, ye wei í caa í nu. Wei u caa, í taa nu. Mpi tɔ, pa ké tɔ kullaa ké.

4

Yosalem wakɔlvɔv tɔm

¹ Mɔpúyó Tacaa tasaa si: Yulv nyá kpaɲa tetu piliki*fa*. Si-u í nyá isentaa na í pu Yosalem icate. ^a fotoonaa. Pɔ tɔ ke Iɔ si Isekiyeeli í ləsi Yosalem icate fotoo ke piliki tɔ.

² Hólɪ si, pa tama-te na pá ɲmá kolɔɲa taka si, pa leekɔyɔna-te. Pa loma hapale ke icate kolɔɲa kite. Pa sikaa na pá cɔna-te. Uena yoolaa nyuvu nyáma ta-teyɛ kotaya.

³ Kpaɲa nyɔyɔlvɔv kutɔsvɔv ɲku kv we tɔtanɲ tɔ. Kaya-kv, isɪ icate kolɔɲa ke nyá na-te mɔ heko. Keesɪ ise na tɔ tɔ na pò leeki-te. Ile nyaa leekɔna-te. Mpi pə ké Iseyeli nyáma ke kuhulɔm tɔyɔle.

⁴ Hɔntɪ nyá mɔvɔv tɔ, na í tɔna Iseyeli nyáma isayatu ke nyá tɔ. N ka sɔyɔli pa isayatu ke kuyɛɛɲ wei n ka hɔntɪ mɔv tɔ í taa.

⁵ Maa yele na í weɛ tɔnaya kuyɛɛɲ naaɔvwa fei nasále (390). Kuyɛɛɲ unɪ í wenna isɪ pusi nsi Iseyeli nyáma lapa isayatu tɔ. Iɔna í ká sɔyɔli Iseyeli nyáma isayatu tɔyɔle.

⁶ Ye n tɛma mɔv, ile n keesi kɔɲkɔɲ ntɔyɔɲ nyɔɲkv tɔ. N ka sɔyɔli Yuta nyáma isayatu ke kuyɛɛɲ nule. Kuyɛɛɲ unɪ í kena pusi nule wei Yuta nyáma lapa isayatu tɔ.

⁷ Pə waali uena í keesi ise na Yosalem wei pa leeka mɔv tɔ í tɔ. N ka hulɪ-teyɛ nin kɛte, na í heeli-teyɛ nti tu kɔ tɔ, na í kalɔna-te na Tacaa nɔyɔ.

⁸ Uena má hɔkɔ-ɲ ɲmusɪ, í taa pəsi na í keesi kɔɲkɔɲ ke waatu wei í ka caɲa tɔna tɔ.

⁹ Caa tɔyɔnaya pee nyɔɲka piitim liyiti na soona piitim naale. Uena í siti pə tɔna na í laki tɔyɔnaya. Nyá tɔyɔnaya nté kuyɛɛɲ naaɔvwa fei nasále (390) wei í ka hɔntɪ kɔɲkɔɲ kulɔmɔv tɔ tɔ.

¹⁰ Cacaasi ɲmɔvɔv na hiu (220) ke n ka maɲasɔyɪ paa ifemle nte, na í tɔki. Mpi í ká tɔki waatu unɪ í taa tɔyɔle.

¹¹ Paa maɲasi lum mpi n ká nyɔɔ paa ifemle nte tɔyɔ. Pu weɛ paa ifemle nte liitili kulɔm.

¹² N ká la nyá tɔyɔnaya ké isɪ tinte taka. Yɔlaa pɔntv huwa ke n ka tayanɔna kɔkɔ na í təsi nyá tɔyɔnaya ke yɔlaa tɔna isentaa.

^a 4:1 tetu **piliki**: Lɔɲtaa nyáma ɲmaakaya pilikinaa tɔ ke ɲmaatu na pa ləsɔyɪ

¹³ Μπόγύ Tacaa tasaa si, teitei ké ῥπόγύ Iseyeli nyóma ká tóyo tóyonaya asilima nyóhka. Piitimnaa mpa pa taa maa yele na pá polo tó tónaya paa tóyo-ke.

¹⁴ Ilena máa yóyoti si: Hai, Tacaa Isó, hatoo ma pécacoo halóna sanja ma ta pilisi ma ti. Ma ta tóyo pólupu kusópam yaa mpi pə krawa na pə cəli tó. Pəyele asilima kpante natəli tə nantóyo ta svota ma nóyo taa.

¹⁵ Ilena Isó cə-m si: Maa layasi-ŋ naapóntu na ῥ tayanəna-təyi kəkó na ῥ la tó tóo ké tóyonaya, pə kaa wee yólaa póntu.

¹⁶ Μπόγύ i tasa-m heeluyu si: Yulu nyá maa yóki tóyonasi tósule ke Yosalem taa. Paa mayasəyi tóyonaya na pá təkəna nəyəsese, na pá mayasəyi lom na pá nyóokəna laŋwakəlle.

¹⁷ Paa laŋ tóyonaya na lom. Pu nu-we na pa tasəna pa ise ke pa isayatu tóo.

5

Tacaa ka hó Iseyeli nyóma ŋkpaŋyóyo

¹ Μπόγύ Isó tóma Isekiyeeli má si: Yulu nyá kraɣa húnuyó na ῥ looli nyá nyuyó na nyá tantóyo. Ilena ῥ caa sanəya na ῥ mayasi nyóosi na ῥ tala-səyi hóyoləŋ payale.

² Waatu wei nyá həntóyo kuyeeŋ í tema, ile ῥ kuu hóyóluyó kancaalaya nyóhku na ῥ wó kəkó ke icate heku taa. Ilena ῥ kuu hóyóluyó naale nyóhku na ῥ lo-səyi nyá layate na ῥ cəna icate. Ilena ῥ tasa hóyóluyó tooso nyóhku ke kuuu tótó, na ῥ ŋmuisi na heelim kraɣa. Ilena má kpee ma layate na má tu si waali.

³ Ilena ῥ cosi si taa ké pəcó, na ῥ həkó nyá tokonaa ntompee.

⁴ Pəyele ilena ῥ cosi si taa ké pəcó, na ῥ wó kəkó taa, na sí nyaya. Tónaya kəkó ká luna na ká nyaya Iseyeli nyóma.

⁵ Μπόγύ Tacaa Isó má ma yóyotaa si: Yosalem wei, maa suwa piitimnaa na pa tetu heku taa tó, mpi i ka teešəna tóyole.

⁶ Mpi tó, Yosalem nyóma wakəla ma kiin na ma kutótótu. Pa ku pa ti tóm na pə kəli isi mpa pa cəna-we tó. Mpi tó, pa kisa ma kiin. Pa ta təŋ ma kutótótu.

⁷ Pə tóo ké Tacaa Isó yóyotaa si: Timpi pa lapa isayatu na pə kəli piitimnaa mpa pa cəna-we tó, pəcó pa kisa ma kutótótu na ma kiin tókuyó na pa təŋ piitim lemri nəntu tó,

⁸ ma laŋle ta heena-we. Maa húnna-weye piitimnaa mpe pa isentaa.

⁹ Yosalem nyóma lakasi kəla acaalətu. Pə tóo ké maa hə pa ŋkpaŋyóyo ke isəna tó, too tó, ma ta hənta mpu. Pəyele ma kaa tu tasu ῥπόγύ hóm.

¹⁰ Pə tóo ké cecənaa ka tóyo pa piya, na piya náá tóyo si caanaa ke Yosalem taa. Ye pə kaasa pa pulu, ma yele na heelim yasi-wəyi paa timpi. Isəna maa húnna-we tóyole.

¹¹ Tacaa si: Maya Tacaa Isó weesuyó tu ké. Timpi pa pilisa kətaya təlote na pa tuŋ na pa acaalətu təna tó, ma kaa tasa-weye nyuluyó, yaa má weena pa pətəətəle, yaa ma huli-weye suulu.

¹² Yosalem yólaa hóyoləŋ tooso taa kulómuyó ká səna yulbukəsəkó na nyóyosi. Paa ku hóyóluyó leŋku ke yóou taa ké pə cənav icate tó. Ilena pə kaasi hóyóluyó leŋku, ilena ma yele na heelim yasi-ku, na pə pona paa timpi. Ilena má tu pa waali na layate.

¹³ Maa mu-we na pááná. Maa yele na a kpana a ti na má leeti-we. Waatu inəyi paa cekəna si maya Tacaa má yóyotəna-we na pááná.

¹⁴ Maa yele na icate pəsi kpete. Tu pəsi mpusi póluyó piitimnaa mpa pa cəna-we tó, na teela pa isentaa.

15 Waatu inəxi maa huuna-we na páná səsəna. Maa ho pa ηkpaηyυ na toη. Pəyele paa pəsi mpusi na fεele pυlupυ, mpi lelaa ka nyənəyənə tə. Pυ susi piitimnaa mpa pa cənə-we təyə watu. Maya Tacaα má yəyətəyənə mpυ.

16 Maa tə-weye nyemá sətυ nyənə wena a ké nyəyəsυ tə, na pá sí. Ilena má yele na pə kpiisi-we. Mpi tə, maa səsυ nyəyəsυ ke pa wahalanaa tə. Maa yəki pa təyənaya təsule.

17 Maa yele na nyəyəsυ na taale wontu isayatu lu-we. Paa laη piya. Yulukəsəku na yoou ka wakəli-we. Maya Tacaα, má yəyətəyənə.

6

Iso kula laalaa tə

1 Mpyó Tacaα heela-m si:

2 Yulυ nyá keesi nyá ise na Iseyeli nyəma pəşη tə na η yəyətυ ma təm.

3 Iseyeli pəşη na pulasi na teteka na kacəsi nyəma í nu Tacaα Iso təm. Maa yele na layate kəə mə tə, na má kpiisi mə təfeenlenaα.

4 Maa yəki mə təkətəlenaα, na mə ilim leesəy wei í laaki tə. Mə taa lelaa ka si pa tuη kulalaη kila.

5 Maa si mə sətaa ke mə tuη kulalaη kila, na má ηmusυ mə mowa na má cənə-i.

6 Mə acalee tənə ká pəsi ncaα ké. Pυ kpiisi mə təfeenlenaα. Pυ yele mə təkətəlenaα na pə lə-we. Pυ yəki mə tuη na í saali yem. Mə ilim leesəy ká yəki na mə niη kulapəm wakəli.

7 Mə taa payale ká si, lena pəć í cekəna si mayale Tacaα.

8 Paa na mpυ maa yele mə taa kakaasaya. Pəle paa fiti layate, paa weε piitimnaa taa. Waatu inəxi maa yası-weye piitimnaa taa.

9 Mə taa kakaasaya ka təsυ ma tə kə piitimnaa taa, timpi pa kpa-weye yomle tə. Mpi tə, maa wakəli pa nyama wena a ta layana ma tike tə. Na pa ise wena pa nyulənə tuη təm tə. Pa mayamaya paa nyəyəsənə pa təyi acaalətv nti pa lapa tə tə.

10 Waatu inəxi paa nyi si ma ké Tacaα. Ie pə taya yem tə kə ma yelaa, na wahalanaα pane pá mayana-we na pə ciyiti-weye mpυ.

11 Mpyó Tacaα Iso yəyətaa si: I kpaši mpee na nəsəe na laηwakəlle. Mpi tə, Iseyeli nyəma lapa isayatu na acaalətv. Yoou na nyəyəsυ na kutəη ká ku-we.

12 Kutəη ka kəna pooluη tυ, na yoou náá ku pəcəlv tυ. Ilena wei Ie i weε tə, kolontunaa ta Ie, na nyəyəsυ ku-i. Maa yele na ma páná kpa pa tə kə na pəć a heε.

13 I ka te na í nyi si mayale Tacaα. Mpi tə, mə sətaa ká səyətənə mə tuη kulalaη na mə təkətəlenaα. Paa pulasi kəkulası tə, na pəşη tə, na tuη kulapəη ho tv teε. Tənaweye í wəkaya mə tulaabnaα ke mə tuη na səsəyη nyalaa.

14 Maa kusı niη na má kpiisi tetυ tənaya. Paa Ieye í weε, pə krayau wulaya tetυ na ilim mpətəη tə tə. Na pə polo Lipəla icate ke ilim ntəyηη tə tə. Waatu inəxi yəlaα ká cekəna si mayale Tacaα.

7

Tacaα kpaaləyi mpusi kantəkaya nyəη təm

1 Mpyó Tacaα heela Isekiyeeli má si:

2 Yulυ nyá, heeli Iseyeli tetυ yəlaα si, mə tetυ tənə tənaya kəη kele.

3 Mə tomle talaa kele nənə. Maa mυ-me na páná. Maa keesənə mə mpaη na má huuna-me. Maa sukı-meye mə acaalətv tənə.

4 Ma kaa weena mə pətətəle. Yaa ma huli-meyə suulu ke paa pəcś. Ama mə tənte na mə acaalətv təma wena í lakaya təvə pu feli-me. Ilena í cekəna si mayale Taca.aa.

5 Taca.aa Iśə má ma yəvətəyi si, wahala ikramle kəh í ta nata í taka.

6 Pə təmayale mpusi kantəkaya nyəh kəhna nté. I ka tii mə tə. Hal í tapəna nté.

7 Tətv yəlaa waatu tapa. Lanwakəlle koyaku kreyetaa. Lanhuləmlə kakiisasi təma pəśh taa.

8 Nəəhə ké maa mu-me na pāáná. Ma kaa yele na pə leeli. Maa huəna-meyə mə tənte na mə acaalətv təvə na ma ləeti-me.

9 Ma kaa weena mə pətətəle. Yaa má huli-meyə suulu ke paa pəcś. Maa huəna-meyə mə tənte na mə acaalətv təvə na má ləeti-me. Waatu inəyi í ká cekəna si mayale Taca.aa. Má makəna-me.

10 Həvle koyaku tayənəvəna ntəyē kv ti. Kv ké wakəlvəvə nyəhkv ké. Məsvəh təhə təvə, na kalampaaní náa huləyi í ti.

11 Məsvəh wē ke isu kpatúvó hkv pa həhna mə hkvəhəvəvə ke mə isəyatv təvə tv. Pəlv ta kaasi-me. Kəkəte təma, í fei payale tv. Nəvəlv u tasəyi-meyə wiiu.

12 Waatu təhna kəntē. Wei í yakí tv í taa yəvli. Pəyēle pəetəlv lanle náa taa wakəli. Mpi tv, Taca.aa mu pāáná na pa tənaya.

13 Paa pəetəlv wena í weesuyv í kaa na í kvpəetəm. Mpi tv, nti pa nawa toosee taka taa na pá keesi yəlaa mə mə wakəlvəvə tv tv, tə lakí ké tv saaləyi. Mə isəyatv nti í lakí tv tə tv, mə taa nəvəlv kaa weena weesuyv.

14 Paa hvl akantəle na səvəlv pu. Ama nəvəlv kaa polo yovu. Mpi tv, yəlaa tənaya ma məna pāáná.

Nəvəlv u fitiyi hkvəhəvəvə həm

15 Yovu wē awalí ké, na nyəvəsi na kvətəh ke təyaya taa. Ye wei í kpawa taale, pa kv-í yovu taa. Wei í saala ícate taa, kvətəh na nyəvəsi kv-í.

16 Ilena mə taa mpa pə səvəva tv í seeki na í kpaakí pəvəh na səvəntv isu teteka taa alukukunaa. I ka mələyi mə kawalaya tv ké.

17 Mə hkvəlasí ka susi yem ké toma fei, na mə tvna makí təma.

18 I ka suu ləyaya wontu ké isu fələtənaa taka, na səvəntv añaam pu-me.

I ka looli mə nyəvəh na fēle təcukv.

19 I ka lə mə liyitee ke hapee tv. Mə wəla ka pəsi-meyə mpusi pəlv. Mə liyitee na mə wəla kaa ya-meyə Taca.aa pāáná koyaku wule.

I kaa weena mpi í ka təvə na í haya, yaa í kvna mə kvnyuləh tv.

Mpi tv, mpv pə pətəna-meyə isəyatv taa.

20 Mə kacəka wontu ke mə lanə ká hēnaa.

Mə wontu ntəyi í lupəna mə acaalətv tvv.

Pə tv ké maa yele na í lu-təyi luyv.

Taca.aa má ma yəvətəna mpv.

21 Maa pəti-təyi cavəlaa nīh taa.

Ate yəlaa asayaa ka kuu-ti na pá pilisi-ti.

22 Maa ha-meyə siyile, na pá pilisi ma təyaya.

Nmūlaa ka svv ka taa na pá kuu ma wənav.

23 I lu alukpala. Mpi tv, yəlvkəle suwa tətə.

Məsvəh ná su ícate taa.

24 Maa kəna yəlaa mpa pa kəla isəyatv tv.

Paa leeki mə teesi,
na má su tənaya ke kalampaanı nyóma toj.
Paa pilisi mə lona kate nyəna.
²⁵ Wakəlyu kəj na í preekəyi nyuɔy ɣapɔ u naaku.
²⁶ Wahalanaa tənəyi təma tɔw kɛ.
Laapaalənaa asayaa təm ke í nuki paa kuyaku ŋku.
Na í pəsəyi Isə kuyəɔtɔtu teləsəlaa sɪ,
pele pá yəɔtɪ nti pə hula-we tɔ.
Kətəlaa ná tá nyi kiiu.
Səsaa ná feina layatu tasuɔy napəli.
²⁷ Wulav na we layaya taa kɛ, na səɔəntu náá pu awulumpiya.
Uena tetu yəlaa náá seliyi.
Taaaa sɪ: Maa la-meɣe isu mə təntɛ weɛ tɔ,
na má huuna-me isu í muɔna tɔ.
Uena í nyi sɪ mayale Taaaa.

8

Ləatv ke Isə təsele taa

¹ Mpróyú Iseyeli nyóma kuuu pənaya naatoso nyəŋka. Isətu naatoso nyəŋ kuyaku kakpası nyəŋku. Ma na Yuta səsaa tə we ma té na tɔ cayaa. Uena Taaaa Isə toj tii ma tɔw.

² Ma nyənaa ɪɛ, ma ná pələyule, na pə isentaa isu yulu. Pə kpaɣaɔ ɪ tənaya na pɔ tii tɔ, pə kɛ kəkə kɛ. Pə məla kpaɔ tɔ, pə tee kəkə kɛ isu pa sota nyəyəluyu kuɛɛmɔyɔ.

³ Uena yulu ɪnɪ í kusi niŋ taka, na í kpa ma nyuɔy nyəsɔsɪ. Mpruyule Feesuyu kpaɣa-m toosee taka taa. Ku teena-m Yosalem ke nənəɣo ŋka ka we ilim ntəɣəŋ tɔ ka kin. Tənaya paa suwa tuyɔ ŋku ku kəsəyi Taaaa isesemle tɔ.

⁴ Uena má ná Iseyeli Isə teeli. Isu maa tɛma-ɪ nav ke tetekele taa tɔ.

⁵ Mpróyú Isə təma-m sɪ: Yulu nyá kusi ɪɛ na ilim ntəɣəŋ tɔw.

Ma kusa ɪɛ na má nyəni təna tɔw, ɪɛ ma ná isesemle tuyɔ kulalaav ŋkuyule, tənaya kətaya təlate nənəɣo.

⁶ Uena í tɔ-m sɪ: N nawa acaalətu nti Iseyeli nyóma lakı sɪ ma hatələna ma təyaya tɔ? Ama n ka na acaalətu səsəəntu lentı tɔtɔ.

⁷ Mpróyú ɪ pona-m Isə təsele taya isətəa nyəŋka nənəɣo kin. Ma nyənaa ɪɛna má ná púyú ke koluyə tɔw.

⁸ Keɪena ɪ tɔ-m sɪ: Yulu nyá tulı koluyə ke púyú.

Uena ma tulı-ku.

⁹ Ntəna í tɔ-m sɪ: Suv na ń na acaalətu nti pa lakı cəne tɔ.

¹⁰ Ma suwa ɪɛna má mayana pa ləsa koluyə tɔw kɛ wontu nti tə tuuki tə lotu tɔw tɔ. Na wontu lentı nti tə kɛ acaalətu tɔ. Iseyeli nyóma tuŋ təna ka we pə taa.

¹¹ Uena Iseyeli nyóma səsaa nutoso na naanɔwa səŋa fotoonaa mpe pa isentaa. Na pa taa kɛ Safaŋ pəyalv Yasaniya. Na paa wei ɪ tɔka tulaav cofolo ke ɪ niŋ taa, na nyəsɪ kuləyi isətəa.

¹² Mpróyú Taaaa təma-m sɪ: Yulu nyá ń nawa mpi mpi Iseyeli səsaa mpe paa wei ɪ lakı ɪ kutuluyə taa na ɪ nəyəsəna fotoonaa pane tɔ? Pa kuyəɔtɔtu ntɛ sɪ: Taaaa lɔwa tetu, ɪɛ u naaku-tv.

¹³ Ntəna í tasa sɪ: N ká ná acaalətuɔna səsəəntu lentı nti pa lakı tɔ.

¹⁴ M̄p̄óȳ i pona-m Tacaa t̄əyaga n̄ənyo, ke ilim nt̄əyōŋ h̄əȳəlyȳ t̄ə. Ilena má maɣana alaa caɣaa na pá wiiki t̄ȳȳ ŋku pa yaakaya si, Tamusi*fa* t̄ə k̄v s̄əm. ^a pa pona pa t̄e. Ȳl̄aa t̄əŋ si t̄ȳȳ ŋku k̄v k̄eəs̄əyi na k̄v s̄əki saa wei pá t̄eŋ k̄vmt̄o t̄ə. Ilena pa taɣani-k̄ȳȳ l̄ȳlȳȳ ke toomaya waatu. Alaa t̄əŋna-k̄ȳȳ wīiu nt̄e c̄əne si k̄v s̄əpa.

¹⁵ Ilena Īs̄ə t̄ə-m si: N k̄á ná acaal̄ətu s̄əs̄ənt̄u l̄ənt̄i nti t̄ə k̄əla t̄əne t̄ə.

¹⁶ M̄p̄óȳ i s̄v̄na-m Tacaa t̄əyaga t̄əȳa p̄ə t̄aa nȳəŋka t̄ə k̄é n̄ənyo na k̄ət̄əȳa t̄əlat̄e pa h̄əku t̄aa. T̄ənȳa ma maɣana apalaa nap̄əlȳȳ hiu na kakpas̄i. Apalaa m̄p̄e pa hawa Tacaa t̄əs̄ēle ke siȳile, na pá nȳənȳəŋa t̄əv k̄ite t̄ə, na pá s̄ēki ilim.

¹⁷ Nt̄ena í t̄ə-m si: Acaal̄ətu nti Yuta nȳəma lak̄i c̄əne is̄ənt̄o t̄ə p̄əc̄əȳle? P̄ə w̄ēe si pá suuli m̄s̄əȳ ke t̄ətu na pá k̄p̄as̄əyi ma pááná na? Nȳəni is̄əna pa k̄p̄as̄əȳȳ t̄ȳȳ p̄əliŋasi ke pa miina kiŋ t̄ə?

¹⁸ Ma maɣamaya maa lana-w̄e na pááná k̄é. Ma kaa h̄v̄li-w̄eɣe suulu. Waatu wei paa kiisina n̄əs̄i s̄əs̄əns̄i ke ma ŋk̄p̄əŋ t̄aa t̄ə, ma kaa nu.

9

Yosalem nȳəma ŋk̄p̄əŋȳȳ h̄əŋ

¹ M̄p̄óȳle ma nuwa Tacaa m̄p̄a kapuka s̄əs̄aya si: Icat̄e ŋk̄p̄əŋȳȳ h̄ənt̄aa t̄əna í k̄ə. Paa wei í t̄əki i ȳoou wontu nti i ka wak̄əl̄əna-w̄e t̄ə na í k̄ə.

² Ilena má ná apalaa naatos̄o luna is̄ətaa n̄ənyo. Ilim nt̄əyōŋ h̄əȳəlyȳ ke pa luna na pá tala. Na paa wei í t̄əka i wontuȳȳ ŋku i k̄á wak̄əl̄əna t̄ə. Pa taa ka w̄e apal̄v̄ n̄əȳəlȳ, na í suuwa k̄p̄əŋk̄p̄ənt̄u t̄əŋ nȳənt̄u wontu, na í l̄ēw̄a ŋmaalaya ke i tampala t̄ə. Ilena apal̄v̄ nu í k̄ə na í s̄əŋ nȳəȳəlȳȳ k̄v̄s̄ēm̄ȳȳ k̄ət̄əȳa t̄əlat̄e c̄əb̄.

³ M̄p̄óȳ Iseɣeli Īs̄ə teeli k̄v̄la is̄ətaa t̄əŋv̄ n̄əȳəlȳ wei i t̄ə i ka w̄ēe t̄ə. Ilena í polo kutuluȳȳ n̄ən̄əkp̄ete. M̄p̄óȳ Tacaa yaa apal̄v̄ wei i ka suu k̄p̄əŋk̄p̄ənt̄u t̄əŋ nȳənt̄u wontu na í l̄ē ŋmaalaya ke i tampala t̄ə t̄ə.

⁴ Ilena í t̄əmi-i si: Polo Yosalem icat̄e h̄əku t̄aa. Ȳv̄si ȳl̄aa m̄p̄a pa t̄əki wahala na pá m̄əlȳȳ acaal̄ətu t̄əna nti l̄elaa lak̄i t̄ə t̄ə t̄ə, pa tokun̄ t̄aa.

⁵ M̄p̄óȳ i heela l̄elaa na má nuk̄i si: I t̄əŋ kancaalaya nȳəŋ waali, na í k̄ú ȳl̄aa. I t̄aa w̄ēna pa p̄ət̄ə̄t̄əle. P̄əȳele í t̄aa h̄v̄li-w̄eɣe suulu.

⁶ I k̄ó na í k̄piisi k̄v̄k̄p̄ət̄əlaa, na if̄ep̄iya, na p̄ēl̄aa, na piya, na alaa. Ama í t̄aa k̄p̄ət̄əna m̄p̄a pa tokun̄ t̄aa w̄e k̄v̄ȳs̄um t̄ə. Ile í caal̄əna ma t̄əȳaga t̄aa.

M̄p̄óȳ pa caal̄əna apalaa s̄əs̄aa m̄p̄a pa caɣa Īs̄ə t̄əȳaga n̄ənyo t̄ə.

⁷ I suuli ma t̄əȳaga ke s̄ətaa na p̄ə k̄p̄enna taasi t̄ə. Ma t̄əȳaga í pilisi, í lu. M̄p̄óȳ pa luwa na pá s̄v̄ icat̄e na pá k̄v̄ȳ t̄ə t̄aa ȳl̄aa na pá puki.

⁸ Pa t̄əŋa k̄v̄ȳ na ma s̄əŋa m̄p̄v̄. Ilena má hoti ma is̄ənt̄ə, na má má kapuka si: Hai, Tacaa Īs̄ə, n̄ m̄ȳȳ pááná ke m̄p̄óȳ katat̄əlaȳa na Yosalem t̄ə, n̄ caa ŋ k̄piisi Iseɣeli nȳəma m̄p̄a p̄ə kaasaa t̄ə pa t̄əna na?

⁹ Nt̄ena í c̄ə-m si: Iseɣeli nȳəma na Yuta nȳəma pa isayato k̄əla t̄ə. T̄ə yaɣataa k̄é. Yul̄ok̄v̄le suna t̄ətu t̄aa, k̄v̄siȳisim lap̄v̄ f̄ēi icat̄e t̄aa. M̄pi t̄ə, pa k̄v̄ȳəȳət̄ənt̄u nt̄e si Tacaa má, ma l̄ə t̄ətu, maa naaki p̄v̄l̄.

¹⁰ P̄ə t̄ə k̄é ma kaa w̄ēna pa p̄ət̄ə̄t̄əle. Yaa má h̄v̄li-w̄eɣe suulu. Maa m̄əŋna pa nȳəŋ t̄aa k̄é pa t̄əma.

¹¹ M̄p̄óȳle apal̄v̄ wei i suu k̄p̄əŋk̄p̄ənt̄u t̄əŋ nȳənt̄u wontu na í l̄ē ŋmaalaya ke i tampala t̄ə t̄ə. Ile i c̄əwa si ma lapa nti n̄ ka tu-m t̄ə.

^a **8:14 Tamusi:** Mesopotami nȳəma t̄ȳȳ kol̄laav ke Iseɣeli nȳəma ceelaa na

10

Iso hvlvuy ke i tɔyi Isekiyeeli
(Isekiyeeli 1:1-28)

¹ Ḿpóyó ma nyənaya mpu, ɔlena má ná isótənyuy ke isótəa taŋlaa*fa* nyuy taa. Na pulɔpɔ isu kumte, na tɔ nyənyuy taa we isu liyitee pəle pooku nyəntɛ. ^a pəle pa we lona payale taa. ɔlena pə kaasi Selafeŋnaa. Isayii 6:2-3 taa tike ke pa yɔyɔta pa tɔm.

² ɔlena Taca a heeli apalɔ wei i suu kponkpontu toŋ nyəntu wontu tɔ si: Polo pəpələe nna a we isótəa taŋlaa tɛ tɔ. Cɔsi kəkɔ mamala wena a we tənə tɔ na a su nyá niŋ, na ń ħmusi-yeyɛ ɛatɛ taa.

Ntɛna apalɔ unɪ í tɛɛ ma isɛntaa tənɛ unɪ.

³ Waatu wei apalɔ unɪ i pola mpu tɔ isótəa taŋlaa we Iso təsɛɛle ntɔyɔŋ hɔyɔlyuy tɔɔ. Ḿpóyó isəŋmuntɔ su Iso təsɛɛle taɣa isótəa nyəŋka tɔɔ.

⁴ Ḿpóyó Taca teeli kula isótəa taŋlaa mpe pa tɔ na í polo Iso təsɛɛle nənɔyɔ, na í su taɣa. Ḿpóyó isəŋmuntɔ su Iso təsɛɛle taa.

⁵ Ntɛna isótəa taŋlaa keŋ kəkɔtɛ nu mpu, isu Iso toma tənə tɔ yɔyɔtaɣa. Haləna taɣa awali tɔɔ nyəŋka.

⁶ Ḿpóyó Taca tɔma apalɔ wei i suu kponkpontu toŋ nyəntu wontu tɔ si: Polo ń hee kəkɔ ke isótəa taŋlaa kiŋ ke pəpələe tɛɛ. ɔlena apalɔ polo na í səŋ pəpələe kiŋ.

⁷ Tənaya isótəa taŋlaa mpe pa taa leɔ kusa niŋ, na í hee kəkɔ na í tu apalɔ unɪ i niŋ taa. I mɔwa ɔlena i lu.

⁸ Pulɔpɔnaa ka we kɛ isu yulɔ ŋkpalasi taka kɛ isótəa taŋlaa mpe pa keŋ tɛɛ.

⁹ Ma nyənaya mpu, ɔlena má ná pəpələe liyiti kɛ isótəa taŋlaa kiŋ. Paa wei i kiŋ na i pəpətɛ, na a nyənyuy taa nəyəsəna isu liyitee pəle nte tɔ we atɔntɔtɛ tɔ.

¹⁰ A liyitiyi mpu a ka wena weɛtu kulɔmtɔ kɛ. Paa pəpətɛ nte tɔ nəyəsəna kɛ isu tɔ we lɛntɛ taa.

¹¹ A kuləyi tɔntɛ tɔ, á caaki si á məŋna hɔyɔlɔŋ liyiti unɪ i taa ŋku ku tɔɔ a tɔyɔtəyi kɛ aa keɛsəyi. Na á mələyənə hɔyɔlyuy ŋku isótəa taŋlaa nyɔɔŋ siyisinaa na pá hɔŋ-yɛ tɔ, aa keɛki.

¹² Tɔlɔŋasi waasa isótəa taŋlaa mpe pa tənaya təwisiwisi na si muyi kəkɔ. Pə kraɣa pa sika na pa ŋkpalasi na pa keŋ tɔ. Na pə waasi pəpələe anɪ a liyiti na pə cɔɔ na pə ta tɔ.

¹³ Ḿpóyó ma nuwa pa ha pəpələe anəyi hətɛ si kacuculaya.

¹⁴ Paa wei i isɛntaa ka wena pə mpa kɛ. Kancalaya nyəŋ isɛntaa ka we kɛ isu isótəa taŋlu. Naale nyəŋ nəyəsəna isu yulɔ. Tooso nyəŋ isɛntaa ná we isu tɔyɔlaya. ɔlena liyiti nyəŋ isɛntaa ná nəyəsəna hekələ.

¹⁵ Ḿpóyó isótəa taŋlaa mpe pa kulaa na pá tɛɛ isótəa. Paa we teitei kɛ na wontu nti maa nawa Kepaa pɔyɔ nɔyɔ tɔ.

¹⁶ Waatu wei pa tɛɛki tɔ, pa pəpələe anɪ a təŋəyi-weyɛ. Paa pa hɛta pa keŋ si pa kuləyi, pa pəpələe təŋəyi-weyɛ ḿpóyó.

¹⁷ Ye pa səŋəyi a səŋ, na pá kuləyi, ɔle pa kpɛnna-yɛ. Mpi tɔ, wontu ləmayasɛɛ ka we pəpələe anɪ a taa tɔtɔyɔ.

Taca teeli kulvuy ke Iso təsɛɛle taa

¹⁸ Ḿpóyó Taca teeli kula nənəkpɛtɛ, na pə məli isótəa taŋlaa tɔɔ.

^a 10:1 *isótəa taŋlaa*: Isótəa taŋlaa mpe pa we loosi naaleɛ. Selupɛŋnaa weɛ, na

¹⁹ Iṣṭaa taṅṭaa heṭa pa keṅ ké na pá kùli tetu tṵó ké ma isentaa na pana pa pṵpṵlee pa tee. Ilena pá polo pá sḗḡ Tacaa tḗyaga nṵnḗḡo na ilim tḗlule tṵó. Ilena Iseyeli Iṣṭ teeli we pa tṵó ké isṭaa.

²⁰ Pa ké wontu nti maa nawa Iseyeli Iṣṭ tee ké Keraa pṵḡo nḗḡo tḗḡo. Ilena má cekḗna si pa ké isṭaa taṅṭaa.

²¹ Paa wei i ka wena isentaa ke tṵm liyiti ké, na keṅ liyiti. Na paa wei ké yulb ḡkpalasi.

²² Pa isentaa ka nḗḡasḗna ké isu mpa ma nawa Keraa pṵḡo nḗḡo tṵ, pa maḡamaga. Paa wei i siyisa isḗna tṵ ḡpṵḡú i siyisaa.

11

Yosalem huṅṅav ke i kawalaya tṵó

¹ ḡpṵḡú Tacaa Feesuḡu pṵna Isekiyeeli maḡa ilim tḗlule nṵnḗḡo. Ilena má maḡana apalaa hiu na kakpasi ke tḗna. Ma nawa pa taa ké Asuu pṵyalb Yasaniya na Penaya pṵyalb Pelatiya.

² ḡpṵḡú Tacaa heela-m si: Yulb nyá, yḗlaa mpe pa maḡasḗḡḗna kawalaya tṵm na pa tasḗḡi layatu isayatu ke Yosalem icate tḗne tṵ taa.

³ Pa kuyḡṵtṵtṵ nṵé si pa kaa tasa kutulṵḡ ḡmav halí pṵ polo laasaya tṵó. Icate pḗsḗna isu tiipile, na tayale nantu.

⁴ Pṵ tṵó ké pṵ wee si yulb pṵyaga má, ma yḡḡṵti nti ma nawa pa tṵó tṵ.

⁵ Mpṵyule Tacaa Feesuḡu tii ma tṵó na kṵ tṵ-m si yḡḡṵti si Tacaa yḡṵtaa si: Iseyeli nyḗma me, ma nyḗma mṵ taa huwee.

⁶ I ḡlṵṵsa yulokule ke icate tḗne tṵ taa. I suula sḗtaa ke haṛee tṵó.

⁷ Pṵ tṵó ké Tacaa Iṣṭ yḡṵtḗḡi si mṵ sḗtaa mpa í suula tṵ taa tḗḡṵle nantu, na tṵ maḡamaga ke tiipile. Ilena pá lḗsi-me na pá teeṅa.

⁸ Maa yelee na layate nte tṵ tṵm we-meḡe sḡḡṵntṵ tṵ tṵ kṵó mṵ tṵó. Tacaa Iṣṭ yḡṵtḗḡḗna mpu.

⁹ Maa lḗsi-meḡe icate taa, na má tu-meḡe kraí nyḗma niḡ taa. Maa huṅṅa-meḡe.

¹⁰ Iseyeli tetu toosi tṵó ké maa huṅṅa-me, na má yelee na pá kṵ-me na layate. Waatu inḗḡi í ká nyi si maḡale Tacaa.

¹¹ Icate tḗne tṵ kaa pṵsi me isu tiipile. Me mṵ kaa pṵsi isu tṵ taa nantu. Ama Iseyeli tetu tṵḡa tṵó ké maa huṅṅa-me.

¹² Waatu inḗḡi i ka nyi si maḡale Tacaa. I tá tḗḡ ma kṵtṵtṵtṵ. Pṵcṵ i tá tṵkí ma kiḡi. Ama piitimnaa mpa pa cḗḡna-me tṵ, pa nyḗntṵ ke i tḗḡḗḡi.

¹³ Waatu wei ma tḗḡa Iṣṭ kuyḡṵtṵtṵ telṵsuḡ ke mpu tḗḡo Penaya pṵyalb Pelatiya sḗpa. ḡpṵḡú ma hota ma isentṵ na má má kapuka si: Hai, Tacaa, Iṣṭ. N ka kṵ Iseyeli nyḗma tḗna mpa pṵ kaasaa tṵ?

Tacaa kpeyeluyi ke yḗlaa mpa pṵ yasaa tṵ

¹⁴ ḡpṵḡú Tacaa heela-m si:

¹⁵ Yulb nyá, nyá yḗlaa mpa pa ké Iseyeli nyḗma tṵ na nyá teeṭṵnaa Yosalem nyḗma tasḗḡi layatu ke mpa kolontunaa kuuwa tṵ si pá saali tḗna. Mpi tṵ, taya Tacaa hawa tetu tḗne si tṵ pṵsi tá nyḗntṵ.

¹⁶ Pṵ tṵó tṵ, telṵsi-we si, Tacaa Iṣṭ má, ma yḡṵtaa si: Paa ma yasa-weḡe tetu payale taa, na pa wee poolṵḡ ke piitimnaa heku tṵ, ma we pa kiḡ ke tḗnaga, isu ma tḗyaga taa.

¹⁷ Pṵ tṵó ké n ká heeli-we si: Tacaa Iṣṭ má, ma yḡṵtaa si maa kpeyeli-meḡe piitimnaa taa. Maa mḗḡna-meḡe timpri pu yasa-me tṵ, na má ha-meḡe Iseyeli tetu.

¹⁸ Tḗnaga í ká polo na í kṵ tṵḡ kolalaḡ na acaalṵtṵ tḗna.

19 Maa tu-meɣe ləmaɣasəle kolumtəle na hʉwee kofana. Maa ləsi mə nyama wena a we isu pee tɔ, na má tu-meɣe nyama kɔpana.

20 Ilena í təŋ ma kɔtɔtɔ, na í tɔki ma kiin. I ká pəsi ma yəlaa, na máá pəsi mə Iso.

21 Ama mpa pa sɔla tuŋ na pa acaalətu tɔ, maa məŋna pa təma ke pa nyɔŋ taa. Taca a Iso má ma yɔɔtəna mpu.

Taca a teeli kɔlvɔv ke Yosalem

22 Mpuɔy isɔta a tanlaa heta ken, na pɔpɔlee tu pa waali. Na Iseyeli Iso Taca a teeli we pa tɔɔ ké isɔta a.

23 Iso teeli kɔla icate taa na í polo puɣu ŋku ku we icate ilim təlule tɔ ku tɔɔ.

24 Mpuɔy Iso Feesuyu kraɣa-m ma ləmaɣasɛe taa. Ilena ku pona-m Iseyeli nyəma mpa pa krawa tɔ pa cɔlɔɔ Papiloni. Ilena ma toosee taka su tənaya.

25 Mpuɔy ma keesa mpa kolontunaa kuu mpu tɔɔ tɔ təna nti Taca a hulə-m tɔ.

12

Iseyeli nyɔvɔv nyəma kuuu təm kraalvɔv

1 Mpuɔy Taca a heela-m si:

2 Yulv nyá, tɔɔ kullaa heku taa ké n wee. Pa wena ise paa naaki pulv. Pəyele pa wena ŋkraŋŋ, paa nukɪ natəli. Mpi tɔ, pa ké ŋkranteeleŋ nyəma ké.

3 Yulv nyá, tayanɪ nyá wontu. Tɔ mpaav ke ilim na pə isəle ke pa isentaa. Lu timpi n we mpu tɔ na n layasi tɔfate. Ntanyɪ paa ná si pa ké tɔɔ kullaa.

4 Ləsi nyá wontu ke ilim taa, isu mpa a tɔntɔ na pá naaki. Ilena n tɛ tɔntɛ ke taanaya, isu pa kuukuyu yəlaa ke yoo taa tɔ.

5 Tɔli icate koluŋa ke pa isentaa, na n ləsi nyá wontu na təna.

6 Ilena n səɣəli-ti na n lu ahoov. Taki nyá isentɔ, taa nyəni aɛ. Ma caa ké si n wee Iseyeli nyəma ke kɔhulɔm mpi pu kraali-we tɔ.

7 Mpuɔy ma lapa isu Taca a heela-m tɔ. Ma lu ilim taa ké, na ma wontu isu mpa a tɔntɔ. Ilena taanaya má tɔli koluŋa ke púyɔ na niŋ. Na má ləsi-təyi ahoov taa na má hɔɣəli na pá naaki-m.

8 Tɛv fema Ilena Taca a tɔ-m si:

9 Yulv nyá, tɔɔ kullaa Iseyeli nyəma mpe, isəntɔ pa kaa lanɪ-ŋ pɔɔsvɔv si pepeɣe n laki mpu?

10 Iɛ cɔ-we si: Taca a kraaləɣəna Yosalem wulav na Iseyeli nyəma mpa pa we təna tɔ.

11 Heeli-we si n ka pəsi kɔhulɔm mpi pə huləyi-we si paa kuu-we tɔ. Nti n lapa tɔ, nti tu mayanna-we. Kolontunaa ka kuu-we na pá tɛna yomle.

12 Paa tɔli icate koluŋa ke púyɔ. Pa wulav ká lu ahoov, na í hɔɣəla i wontu na í taka i isentɔ si i taa na tɛtu.

13 Taca a si maa nyəri-i puluyu na má kra-i ku taa. Maa pona-i Papiloni nyəma tɛtu taa, i kaa na. Pəyele tənaya i ká si.

14 Ilena má yasi pa təna mpa pa cəɔna-i na pá səŋna-i tɔ. Maa yasi pa tanlaa na pa yoolaa ke paa le.

15 Maa yasi-weɣe piitimnaa taa ké tɛtu payale taa. Waatv inəyi paa nyɪ si mayale Taca a.

16 Ama maa yele na pa taa apalaa napəli pá fiti yoo, na nyɔɣɔsi na kɔtəŋ. Pele paa teləsəna piitimnaa mpa pa taa paa polo tɔɔ pa acaalətu təm. Ilena pá cəkəna si mayale Taca a.

17 Mpuɔy Taca a təma-m si:

18 Yulu nyá, tǎǎ nyá tǎǎnyáa na seluyu, na í nyǎ nyá lum na sǎǎntu na seluyu.

19 Telǎsi tetu yǎlaa si Tacaa Iso má ma yǎǎta Iseyeli taa Yosalem nyǎma tǎm si, paa tǎǎ pa tǎǎnyáa na sǎǎntu na pá nyǎ pa lum na seluyu. Mpi tǎ, paa kpiisi pa tetu tǎna, na tǎ taa nyǎm tǎna ke tǎ taa yǎlaa musun tǎǎ.

20 Paa yǎki acalǎe sǎsǎna nna a taa yǎlaa suwa tǎ na pá kpiisi tetu. Waatu maǎǎle paa nyi si maǎǎle Tacaa.

Tacaa kuyǎǎtutu lapu

21 Mǎǎyú Tacaa pǎǎsa-m si:

22 Yulu nyá, pepe tǎǎ ké pǎ pǎsa yǎlaa ke ituule si: Kuyǎǎ tǎeki yem na Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa nawa ntiyi toosee taka taa tǎ tu laki?

23 Mpu tǎ, heeli-we si maǎa Tacaa Iso ma yǎǎtǎyi si maa su tǎnyáa ke ituule ntǎ tǎ tǎm ke Iseyeli taa. Kuyǎǎ tǎǎ kǎnte, toosee taka tǎna ká la ké isu pa naakuyǎye tǎ.

24 Mpi tǎ, pa kaa tasa pǎǎtǎ toosee taka ke toosuyu. Yaa pá naaki tǎm kǎtǎsǎtǎ ke Iseyeli taa.

25 Pǎ tǎǎ pulu, Tacaa má, ma kaa su. Ye ma yǎǎta nti tu la ké, tǎ kaa leeli. Tǎǎ kullaa me, maa yǎǎtǎ tǎm na tǎ la. Tacaa Iso má ma yǎǎtǎna mpu.

26 Mǎǎyú Tacaa tǎma-m si:

27 Yulu nyá, Iseyeli nyǎma si nyá toosee u laki isu n toosuyu tǎ. Pǎyele ma tǎmnaa mpa n kpaalǎyi tǎ, tǎ ta ke nǎǎǎ nyǎntu.

28 Pǎ tǎǎ tǎ, telǎsi-we si, Tacaa Iso má, ma yǎǎtǎa si, ma kuyǎǎtutu yoosuyu kaa wǎena waatu. Tu yoosi ké isu ma yǎǎtǎyǎ tǎ. Tacaa Iso má ma yǎǎtǎna mpu.

13

Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa pǎǎtǎnaa tǎǎ kulvyu

1 Mǎǎyú Tacaa heela-m si:

2 Yulu nyá, heeli Iseyeli nyǎma mpa pa nyǎnǎyi pa tǎyi Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa tǎǎ ma tǎm. Pa maǎamaǎa pa nyǎntu ke pa kpaalǎyi.

3 Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa kumǎǎmǎǎ wei i tǎǎǎyi i lǎmaǎasǎe na u naaki pulu tǎ, i tǎm we waiyo ké.

4 Hai, Iseyeli nyǎma Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa we teitei ké isu taale hasi ke ncaa taa.

5 Pa ta polo na pá tǎǎni icate koluǎa pǎǎǎǎe. Pǎyele pa ta ņma koluǎa na pá cǎǎna Iseyeli nyǎma icate si, pu kenti-weǎe Tacaa pǎǎnǎ yoou kuyaku wule.

6 Pa toosee we kǎte ké, na pa nalaa kuyǎǎtutu ke kaloolaya. Pa yǎǎtǎyi si Tacaa yǎǎtǎna. Pǎyele íǎ i ta tili-we. Íǎna pá tǎyi pa taa si, íǎ i ka la isu pa yǎǎtǎyǎ tǎ pǎcǎ kǎte.

7 Pa toosee we kǎte ké, na pa nalaa kuyǎǎtutu ke kaloolaya. Pa yǎǎtǎyi si, Tacaa yǎǎtǎna. Pǎcǎ ma ta yǎǎtǎ.

8 Pǎ tǎǎ ké Tacaa Iso má ma yǎǎtǎyi si: I yasa tǎm kpaí nyǎntu, í kpaala kuloolutu. Maa mu-me na pǎǎnǎ.

9 Maa tǎ niǎ ke Iso kuyǎǎtutu telǎsǎlaa mpa me í wǎna toosee kpaí nyǎna na í naaki kaloolaya tǎm tǎ. I kaa wǎe ma yǎlaa kǎkǎle tǎǎ. Pa kaa ņmaa mǎ hǎla ke Iseyeli nyǎma nyǎna tǎǎ. Pǎyele í kaa suw Iseyeli tetu taa. Tǎnyáa í ká nyǎna si maǎǎle Tacaa Iso.

10 I tolisiyi ma yǎlaa ké. Íǎna í heeliyi yǎlaa si pa heesaa si pǎ cǎǎana-we. Pǎyele pǎle pǎ fei. Ma yǎlaa ņmaakǎna koluǎa na mu hulǎǎyi-ke.

11 Heeli kolunja hüləsəlaa mpe si, heelim tev anaam nɔɔlo ɪ ká nu. Kolunja ka hoti na tev tɔmpɛɛ nyəki-me.

12 Waatu wei kolunja ká ti, ilena pá pɔɔsi-me si, hülusuyu mpi í ka hüləsa-ke tɔ pə waasa we?

13 Pə tɔɔ kɛ Tacaa Iso má ma yɔɔtəxi si: Maa kəna tev heelim na rááná. Tév anaam ka nu, na tɔmpɛɛ hoti na a wakəli pə təna.

14 Maa yəki kolunja njka í hüləsa mpv tɔ. Kaa ti atɛ, na pə yeke kite. Ilena mə tɔm tɛ ka ncaa taa.

15 Maa mv rááná na kolunja na ka hüləsəlaa kɛ. Haləna má tala ma tənaya. Hali maa heeli-me si, kolunja na ka hüləsəlaa pa fei tɔtɔ.

16 Iseyeli Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa fei tɔtɔ. Mə kraalayana nti í naaki Yosalem tɔɔ tɔ, na í tɔj si hɛsuyu weɛ. Pəyele kule ku fei. Tacaa Iso má ma yɔɔtəna mpv.

Topotopo nyəma tɔɔ kolvɔ

17 Mpyú Tacaa heela-m si: Keesəna Iseyeli alaa tɔɔ. Pa kraaləxi pa luyɔ nyəntu kɛ. Kraali-we si mpusi kɔj.

18 Yulu nyá, heeli-we si Tacaa Iso yɔɔtəxi si mpusi we alaa mpa me í nyaləxi saalasi na í tvi yəlaa təna niŋ taa tɔ mə tɔɔ kɛ. Na í nyaləxi tekentənaa ke yəlaa təna tɔɔ. I hɔv si í kpiliki ma yəlaa ke mə niŋ taa, na me mu lu tɔcɔŋj.

19 I kuvɪ ma nyɔɔ ke ma yəlaa cəɔɔ. Tɔɔnaya pɛ njkute na mvtu hɔɔlaya nyɔɔ tɔɔ kɛ í laki mpv. Tənaya í kuvɔna yəlaa mpa pə ta mvna pá si tɔ. Ilena í yeki mpa pə ta mvna pá wɛna weesuyɔ tɔ. I tɔsəxi ma yəlaa na pɛle pá nukɪ kaloolaya tɔm.

20 Pə tɔɔ kɛ Tacaa Iso má ma yɔɔtəxi si: Maa tv mə saalasi nsi ɪ həkəɔna lɛlaa tɔɔ niŋ. Maa lɛki-səxi mə kin na má cəli. Maa waasi mpa í kpawa tɔ.

21 Maa lɛki mə tekentənaa na má waasi ma yəlaa ke mə niŋ taa. I taa tasa wɛɛv ɪsu katəsi. Ilena í nyɪ si mayale Tacaa.

22 Mpi tɔ, í wakəli siyisilaa laŋa na mə kaloolasi, pəcɔ pə taya ma. Pəyele í sɔsəxi asayaa ke tɔj. I saŋ si pɛle pá layasi na pá wɛna weesuyɔ.

23 I kaa tasa mə toosee kraɪ nyəna ke toosuyɔ. Mpv tɔ, í kaa tasa natələxi nav. Maa ya ma yəlaa ke mə niŋ taa. Waatu inəxi í ká cəkəna si mayale Tacaa.

14

Tacaa ɪ caaki tuj laav

1 Mpyú Isekiyeeli tasaa si: Kuyaku nakuli Iseyeli sɔsaa napəli pa kəma ma kin na pá cəɔɔ.

2 Ilena Tacaa tɔ-m si:

3 Yulu nyá, yəlaa pane pa tɔka pa tuj tɔm ke pa lotu taa kɛ. Pa su mpi pə sɔsa-weye kawalaya taa tɔɔ pa kin. Ma kaa yeke na pá pɔɔsi-m natəli.

4 Maa teləsi-we si, ye Iseyeli tv wei ɪ tɔka ɪ tuj tɔm ke ɪ lotu taa. Ye ɪ su ɪ kin ke mpi pu sɔsi-ɪ kawalaya taa tɔ. Ilena puntu kɔɔ si ɪ yɔɔtəɔna Iso kuyɔɔtutu teləsəlv. Maya Tacaa, maa cəna puntu ke ɪ lotu taa tuj tuutuuma tɔm tɔɔ.

5 Ilena ma kuvɔcətv nti tə pəsi Iseyeli nyəma laŋa. Mpi tɔ, pa sɔla asilima tuj kɛ na pá lɔ-m.

6 Pə tɔɔ kɛ pə weɛ si, ma heeli Iseyeli nyəma si, Tacaa Iso yɔɔtəta si, pá lɔ tuj na pá məli. Pa há pá acaalətv tənaya siɔile.

7 Pə taya pulv, Iseyeli nyəma təna na pə kreŋna cayalaa. Ye wei í hatələna-m na í tɔka tuj tɔm ke ɪ lotu taa. Ye ɪ su mpi pu tusi-ɪ kawalaya taa tɔɔ ɪ kin. Ilena puntu kɔɔ Iso kuyɔɔtutu teləsəlv kin si ɪ pɔɔsəxi-m tɔm natəli. Iɛ maya Tacaa, ma mayamaya maa cəna-ɪ.

⁸ Maa kuli pɔntu tɔɔ. I tɔm ka pɔsi yɔlaa ke ituule, na ma kpiisi-i ma yɔlaa taa. Ilena pɔ nyi si maɔale Tacaa.

⁹ Ye Iso kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ nɔɔɔɔɔ i tɔsa i ti, na í yɔɔɔti tɔm natɔli. Maya Tacaa má tɔsɔna pɔntu. Maa tu-i niɔ na má kpiisi-i ma yɔlaa Iseyeeli nyɔma taa.

¹⁰ Iso kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ inɔ, na wei i kɔma-i pɔɔsɔɔ tɔ pa tɔna pa wakɔlɔna, na pa naale pa nyɔɔɔ taa ké pu tɔ.

¹¹ Ile Iseyeeli nyɔma kaa tasa tooluɔu na pɔ hatɔlɔna-m. Pɔcɔ pa kaa pilisi pa ti, na pa kawalaya tɔna. Paa pɔsi ma yɔlaa na maa pɔsi pa Iso. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔɔna mpɔ.

Pɔlɔpɔ kaa sɔɔsi Iso hvɔle

¹² Mɔpɔyɔ Isekiyeeli tasaa si Tacaa heela-m si:

¹³ Yulɔ nyá, ye isɔ tetu natɔli tɔ yɔlaa ta tɔki ma tɔm ke teu Ilena pɔ pɔntɔna-m. Maa tu pa tɔ ké niɔ na ma wakɔli pa tɔɔnaya tɔsulɔ. Maa kɔna-weye nyɔɔɔsi, na má kpiisi tetu yɔlaa na tɔla.

¹⁴ Paa Nowee na Taniyeeli na Soopu pa tooso paa wenna yɔlaa mpe pa heku. Pa maɔamaɔa pa weesin ke pa tampana tɔɔɔɔ ká waasu. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna mpɔ.

¹⁵ Ye ma yɔlaa na taale wontu isayatu lu, tu kpiisi yɔlaa na pɔ yele tetu ke kpetɔ. Yɔlaa ka wu tɔ taa ké tɔɔnɔv ke taale wontu nti tɔ tɔɔ.

¹⁶ Ilena yɔlaa tooso inɔ í weɔ tɔ taa. Maya weesɔu tu Tacaa, ma tuukina ma ti si pa kaa pɔsi na pɔ ya apalɔpɔɔaya yaa alɔpɔɔaya. Pa nyɔɔɔ tike ke paa ya. Tetu ká pɔsi wɔlaya tetu nti tɔ taa nɔɔɔɔ fei tɔ.

¹⁷ Yaa ma yɔlaa na yooɔ tii tetu nti tɔ taa. Paa kpiisi yɔlaa na tɔla.

¹⁸ Ilena yɔlaa tooso inɔ í weɔ tɔ taa. Maya weesɔu tu Tacaa, ma tuukina ma ti si, pa kaa pɔsi na pɔ ya apalɔpɔɔaya yaa alɔpɔɔaya. Pa nyɔɔɔ tike ke paa ya.

¹⁹ Yaa maa kɔna kɔtɔɔ ke tetu nti tɔ taa ma pɔáná ká huu pa tɔɔ na má tu-weye sɔm na má kpiisi yɔlaa na tɔla.

²⁰ Ilena Nowee na Taniyeeli na Soopu pɔ weɔ pa heku taa. Maya weesɔu tu Tacaa má tuukina ma ti si pa kaa pɔsi na pɔ ya apalɔpɔɔaya yaa alɔpɔɔaya. Ama pa maɔamaɔa pa weesin ke paa ya pa tampana tɔɔɔɔ tɔɔ.

²¹ Mɔpɔyɔ Tacaa Iso yɔɔtɔta si, paa ma kɔna Yosalem yɔlaa tɔɔ ké wahalanaa sɔsaa mpe pa liɔiti isɔ: Yoou, na nyɔɔɔsi, na taale wontu isayatu, na kusɔku si, pɔ kpiisi yɔlaa na tɔla.

²² Paa na mpɔ, pu kaasi yɔlaa mpa paa fiti tɔ. Apalɔpiya na alɔpiya ka lu pa taa. Paa tala mɔ kin, í ká ná pa tɔntɔ na pa kɔlapɔle. Ilena pɔ heɔsi mɔ laɔa ke wahalanaa mpa ma yɔlaa na pɔ maɔana Yosalem tɔ pa tɔɔ. Na pɔ tɔna mpi í ká kɔna tɔ taa tɔ pɔ tɔɔ.

²³ Pu heɔsi mɔ laɔa ke waatu wei í ká ná pa tɔntɔ na pa kɔlapɔle tɔ. Ile í ká nyi si pɔ taya yem tɔɔ ké ma lapa pɔ tɔna mpi ma lapa tɔ taa tɔ. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna mpɔ.

15

Lesɔɔ tɔyɔ nku pa tu kɔkɔ tɔ

¹ Mɔpɔyɔ Tacaa pɔɔsa-m si:

² Yulɔ nyá, tɔyɔ nku pa yaa si lesɔɔ tɔ, pepeye ku taasi tɔɔwa tɔɔɔɔɔ nyɔɔɔsi?

³ Pa kaa kɔaya pɔ tɔpɔɔaya na pɔ saaki pulɔ. Yaa pɔ lɔsi ku tɔpɔtiya na pɔ pusi ka tɔ ké wontu.

⁴ Ama kɔkɔ ke pa wɔki si tɔna. Pɔ kɔayav si kila na pɔ sɔna si nɔɔsi tɔ. Pepeye si tasɔɔi waasɔyɔ?

⁵ Anı waatu wei su we təcuhη tə, pa ta lana-səyi pəlv. Na saa wei kəkə ka nyayaa-si ɔle, ɔsənayale. Təmle nteye paa lana-si tətə?

⁶ Pə təw kə Tacaa Iso má ma yəyətəyi si, ɔsu pa wəkuyv leseη taasi ke kəkə na pá yeki hətuyv taa tuη leləη nyəηsi tə, mpv tətəyə maa hə Yosalem nyəma me mə tike mə ηkraηη.

⁷ Maa kuli ɔsəle na má nyəni-me. I hɔv si í fita kəkə kə. ɔle ηke kaa nyayana-me. Waatu inəyi í ká nyi si, mayale Tacaa ke saa wei maa kuli mə təw tə.

⁸ Maa yeke na tətə pəsi wəlaya nyəntu nti tə taa nəyəlv fei tə. Mpi tə, í kisa ma təm təηyuv. Tacaa Iso má ma yəyətəna mpv.

16

Yosalem nyəma nəyəsəna pəyaya ηka pa ləwa tə

¹ Mprúyó Isekiyeeli tasaa si, Tacaa heela-m si:

² Yəlv nyá, hólí Yosalem ke ɔ acaalətv təm.

³ Teləsi Yosalem si, maηa Tacaa Iso ma təma si nyá təlule nté Kanaaη tətə taa. Tənaηa pa ləla-η. Nyá caa ke Amolii təw kə, na nyá too ke Hiti tə.

⁴ Pa ta seti nyá cuyute ke nyá ləlvəy kuyaku wule. Anı pa ta sə-η ləm si pá tiiki-η na təm na í lu. Pəyele pa ta takı-η pəəη.

⁵ Nyá təm ta la nəyəlvəy pətəətəle. Nəyəlv ta wii-η na í la-η yaasinaa pane pa taa kuləm. Ama pa lə-η tawa taa kə nyá kuyaku kuləlvəy wule kə. Mpi tə, pa taa kraakayana-η kə.

⁶ Ma təkəyana nyá kiη kə na má keesi n lukı nyá caləm taa. ɔlena ma seesi ɔsəle si í wəena weesuyv ke í wəena weesuyv. Paa caləm waasa nyá təw tə.

⁷ ɔlena má yeke na í ləli na í huki səsəm təyomyom. N puwaya na í yasəli na í te teu. Nyá həla payalaa kə na nyá nyəsəsi su. ɔlena í we kpete təyələyeli.

⁸ Ma tasa nyá kiη ke tənəv, ɔlena má ná si, í tapə acacaale. ɔlena má hə ma capa ntompəle na má kenti nyá tapakpete təw. Mprúyó má suwa nəyə si maa layana nyá tike. ɔlena má na-η tə pəeli nəyə na í pəsi ma nyəη. Tacaa Iso má ma yəyətəna mpv.

⁹ Mprúyó ma sə-η ləm, na má nyaali caləm mpi pu waasa nyá təw tə. ɔlena má sayalı-η səsəyη nim.

¹⁰ ɔlena má cəle-η wontu nti pa səpa tə, na tənuyv nəəhuləη kəpaη, na kponkponu təη nyəntv tampala, na puyv kəpaηkv təkə səsə.

¹¹ Mprúyó ma təw nyá təw kə kacəka wontu. ɔsu kpası ke niη taa, na ləlvəy ke nyá luyv tē.

¹² Na nyá muna təw kacəka kukuule, na ηkraηyapəlası. Na ntenuyv kəpaηkv ke nyá nyuyv taa.

¹³ Nyá kacəka wontu nté wəla, na liyitee nyəyəlvəy. Kususuutu nté kponkponu təη nyəntv wontu, na pəəη kəpaη, na nti pa səpa tə. Nyá təyənəyaa nté mələm kəpam na tuη nim. Mpv pə yelina na í te səsəm na í muna kawuləyaa.

¹⁴ ɔlena nyá həte yaa piitimnaa taa kə nyá teu mpi pə təw. Mpi tə, n ka tu tewəyaa təkəpa ke kacəka ηka má lapə-η təw təw. Maηa Tacaa Iso má yəyətəna mpv.

Yosalem we ɔsu apalaa təna alv

¹⁵ Mprúyó Tacaa tasaa si: Ama Yosalem n həma nyá ti na nyá teu, na nyá həte yaav. N pəsi apalaa təna alv. N ha nyá təyi tēlaa təna.

16 N læsa nyá wontu nti tæ cølæta teu tø. Ntæyi n læpæna kacøka ke nyá tæfæenlænaa, na í la wasaŋkalætu ke pæ tø. Yaasi unu i taka ta lata. Pæyele i kaa tu tasu læpu.

17 N kpaɣa wøla na liyitee nyæðeløyu kacøka wontu nti ma ha-ŋ tø, na í lu tuŋ apalunyeŋ, na í lana wasaŋkalætu.

18 N kpaɣa nyá wontu kusøpøtu nti ma ha-ŋ tø, na í taku tuŋ unu. N fæna-i ma nim na ma tulaalu.

19 Tøɣonaya na mølom køræm na nim na tuŋ nim ke ma tøkayana-ŋ. Mpaɣu n fænaa isu tulaalu køræŋ. Tacaas Isø má ma yøɣtæna mpv.

20 N kpaɣa nyá pæyalaa na nyá pælaa mpa n ka lula-m tø. N ha-weye tuŋ si ílé í tæɣø. Nyá wasaŋkalætu nti tæ ta tø kele?

21 N laawa nyá pæyalaa, na í la-weye kætaya ŋka køkø lusa ka tæna tø na tuŋ hæte taa.

22 Nyá acaalætu na nyá wasaŋkalætu nti tæ taa, n ta tæssi nyá pæcaatu waatu. Saa wei n ka we kpete tæyæløyæli na í luki nyá calæm taa tø.

23 Mpyøú Tacaas Isø yøɣtæa si: Yosalem, nyá tæma asaɣe tæna waali, nyá tæm we waiyo ké tækpataa.

24 N ŋmawa wasaŋkalætu kutuluŋ na tæfæenlænaa ke patæmana tæna taa.

25 Paa mpaav ŋku ku nøɣo ke n ŋmawa nyá tæfæenlænaa. N ha nyá tæyi tælaa tæna. N lølæsa nyá wasaŋkalætu, n wakøla nyá teu.

26 N læpa wasaŋkalætu na Icipiti nyæma mpa pa ké nyá cølo nyæma alaaføya nyæma tø. N kraasa ma pááná na nyá nyæsæm tæma paɣalæ.

27 Pæ tø ké ma kula nyá tø na toma. Ma pæma-ŋ tæɣonaya. Ma pæta-ŋ kolontunaa Filiisi nyæma acalee nna nyá wasaŋkalætu tæm we fæle tø, pa niŋ taa.

28 N ta nyæɣæsi, úena nyá na Asilii nyæma í la wasaŋkalætu tøtø. Paa na mpv nyá konyuluɣu ta si.

29 N walæsa nyá wasaŋkalætu ke Papiloni nyæma taatølaa tætu taa. Paa na mpv n ta nyæɣæsi-ti.

30 Mpyøú Tacaas Isø má ma yøɣtæa si: Ama Yosalem nyá n wæna icantu. N tæmæya isu wasaŋkali səsø.

31 N ŋmaakaya wasaŋkalætu kutuluɣu ke paa mpaav ŋku ku nøɣo ké. N ŋmaakaya pæ tæfæenle ke lona tæna taa ké. Pa taa fæløyi-ŋ isu wasaŋkalænna lèlaa.

32 N wæe ké isu alu wasaŋkali wei i kisiyi i paalu na í tæŋɣi apalaa kraai nyæma tø.

33 Wasaŋkalænna tæna wæna pa kühau ké. Ama nyá mælaa ké na í haaki nyá taŋnaa ke kucøŋ. Úena pá lukæna paa timpri na pá kŋ nyá kiŋ.

34 Nyá na wasaŋkalænna lèlaa í tá kaa. Mpi tø, nøɣølu u pæekøyi-ŋ. Pæyele nøɣølu u fæløyi-ŋ pæ liyitee. Nyá mælæna na í fæløyi apalaa ke tuluŋa.

35 Pæ tø tø, wasaŋkali, nu Tacaas kuyæɣtøtu.

36 Tacaas Isø yøɣtæyi si: N wakøla nyá wænav na í hølí nyá tapakpete ke nyá taŋnaa. Halæna pæ kpeŋna nyá acaalætu tuŋ tæna ke wasaŋkalætu taa, na í ha-i nyá piya calæm.

37 Pæ tø tø, maa koti nyá taŋnaa mpa nyá na-we i nukaya lelen tæɣø. Pæ kpaɣav pa tæna mpa n sølæa tø, na mpa nyá taa kraana tø. Maa kpeyeli-we na paa timpri. Paa kuli nyá tø, na má yeles na pá ná nyá tapakpete tæna.

38 Maa huuna-ŋ isu pa huukøvna alaa wasaŋkalænna, na mpa pa kuyi yølaa tø. Isesæmle ká kra-m na má mó pááná na má læsi nyá weesuyi.

³⁹ Maa tu-η pa nin taa, na pá yóki nyá wasaηkalətu kutuluγu. Paa wakəli nyá təfəenlənəa, na pá kuu nyá wontu na pá kpaγa nyá kacəka nyəntv. Ilena pə yeley-η kpeɛ təyələyəli.

⁴⁰ Paa yeley na samaa kəli nyá tə. Paa yaγa-η pɛɛ, na pá sə-η ηmantaasi.

⁴¹ Paa nyayaɛi nyá tɛɛsi ke kəkə, na pá huɓna-η alaa tuutuuma isenta. Maa su nyá wasaηkalətu ke tənaya. Ie n kaa tasa nəyəlɔvɔ felɔvɔ.

⁴² Maa lana-η na pááná ké, haləna á hɛɛ. Ilena má ləsi nyá iseseeɛmle ke nyá tə. Na nyá pááná tɛ, a kaa tasa huuu.

⁴³ Mpi tə, ń ta təəsi nyá pəcaatu waatu təm. N kraasa ma pááná na yaasinəa mpɛ pa tənə. Maa məɓna nyá təntɛ isayale tənaya nyá nyuɔvɔ taa. Ie n kaa tasa nyá kawalaya na nyá acaalətu ntəyi lapv. Taca a Iəó má ma yəɔtəna mpv.

Yosalem wakəlvɔvɔ kəla acalɛ lenna

⁴⁴ Ḿpóyú Taca a tasaa si: Atuwa tukilaa ká tukina Yosalem ke ituule si, toto we isəna tə, ḿpóyú pɛɛlɔ kpaɛyɛi.

⁴⁵ Yosalem n ké nyá too pɛɛlɔ ké təkɛm. Nyá too in i kisina i paalv na i piya. I we teitei tətəɔv isu nyá kəɔnəa mpə pa kisa pa paalaa na pa piya tə. Pa too ka ké Hiti tv ké, pa caa ke Amolii tv.

⁴⁶ Nyá kəɔv wei i we ilim ntəɔv tə təyələ Samalii na i pɛɛlaa. Nyá neu wei i we ilim mpətəɓ tə təyələ Sətəm na i pɛɛlaa.

⁴⁷ Pə taya pəcə tike ke n kɛna pɛɛ pa təntɛ na pa acaalətu təma. Hal i wakəla nyá təntɛ taa na pə kəli-we.

⁴⁸ Taca a Iəó má maya weesuγu tv ké. Yosalem nyá neu Sətəm na i pɛɛlaa pa ta la mpi Yosalem nyana nyá nyəma i lapa tə.

⁴⁹ Nyá neu Sətəm kawalaya nté si, i ka we kalampaani ké, na i wɛnəv təwə. I na i pɛɛlaa paa nəɔsəɔi pɔlv. Ama i taa waasəɔi wahala tv yaa konyəntv.

⁵⁰ Pa həma pa ti na pá lá acaalətu na má ná, ilena má kpiisi-we.

⁵¹ Yosalem, Samalii ta la nyá isayatu həyəlɔvɔ. Nyá acaalətu kəla paɔale ke i nyəntv. Acaalətu tənə nti n lapa tə, tə təó ké Sətəm na Samalii pa pəsa kɔpama.

⁵² Nyá wei nyá n kukaya nyá kəɔv na nyá neu pa təm tə, isayatu ntəyi nyá pəsəna nyá təyi acaalɔvɔ na pə kəli pɛɛ. Isayatu nti tə fɛɛle kəmnə nteɔɛ nyá tə. Mpv pə yekina na pɛɛ pá kəli-η siyisuyv. Pə weɛ ké si pə liyiti-η na ń təɔv fɛɛle. Mpi tə, má huləna si pɛɛ pa tewa.

⁵³ Maa tayani pa acalɛɛ. Paa Sətəm na i cələ acalisi. Paa Samalii na i cələ nyəɓsi. Hal maa tayani-η tətə isu pɛɛ.

⁵⁴ Pui tu-η fɛɛle ilena pə kraasi nyá kəɔv na i neu pa apalv.

⁵⁵ Nyá kəɔv Sətəm na i pɛɛlaa paa məli isu pa wule taa. Nyá neu Samalii na ilé i pɛɛlaa paa məli isu pa wule taa. Nyaya Yosalem nyana nyá piya í ká məli isu mə wule taa.

⁵⁶ Nyá neu Sətəm təm ka wenna nyá nəɔv taa ké tam ke nyá kalampaani waatu.

⁵⁷ Ilena pəcə pə kuliyi nyá isayatu tə. Nyaya pə talaa si Iətəm acalɛɛ na pə cələ nyəna pá wəɓi-η. Filiisi nyəna náá tuv-η na pá footiyi-η paa həyəlɔvɔ ηku.

⁵⁸ Nyá kawalaya na nyá acaalətu məla nyá nyuɔvɔ taa kɛɛ. Taca a má ma yəɔtəna mpv.

⁵⁹ Ḿpóyú Taca a Iəó yəɔtəta si: Maa lá-η ké isu n nyəɓvɔv yem ke tuunəv, na ń yóki nəɔv pɛɛlvɔ tə.

⁶⁰ Ama maa təəsi nəɔv ηka má na-η tə pɛɛla nyá pɛɛlvɔv waatu tə. Ma na-η tu pɛɛli tam tə nyəɓka.

⁶¹ N ká tóosi nyá tónte tótm na féele kpa-η, saa wei nyá kóχoηaa na nyá newaa paa kóo nyá kin tó. Maa ha-η-we na pá pəsi nyá pεela. Ie pə taγa nəγo pεelvyo tóo.

⁶² Ma na-η tu pεeli nəγo. Waatu inəγi n ká nyi si maγale Taca.aa.

⁶³ N ká tóosi tete, na n ká nyovo na féele. Pu liyiti-η ké, n kaa kuli nəγo ke saa wei maa husi nyá isayatu təna tó. Taca.aa Išo má ma yóχotəna mpu.

17

Hekəle na leseη tvyu pa təm

¹ Ḿpóγú Taca.aa tasa Isekiyeeli maγa heeluyi si:

² Yulo nyá, see Iseyeli nyóma ke isó.

³ Heeli-we si maγa Taca.aa Išo ma yóχotaa si, hekəle səsó nəγolu i wenna nté. I keη tówa na i huntu suwa na tə taγalaa, na tə colətaa. Ḿpóγú i kulaa na í polo Lipan tətó taa. Ilena í kó tvyu səsəvo nakuli ku nyovo taa.

⁴ Akpaale nte tə kəla kulvyo tóγo i setaa. Ḿpóγú i pona taatəle tətó natəli tə taa. Ilena í su yampayatəlaa i cate taa.

⁵ Pə waali ké i caa Iseyeli tətó taa tvyu nakuli ku piliηa. Ilena í pona na í sə taale nte pa lukaa tó tə taa ké lom nəγo. Isu tvyu ηku ku səola lom tó.

⁶ Ḿpóγú piliηa ηke ka tεewa na ká pəsi tvyu ηku pa yaa si leseη tó. Ilena ku meeli, iε ku ta kulí. Na ku wena hetv. Ntəna ku piliηasi ha si ise na hekəle tóo, na ku lila ke i tεe. Na ku heləsəγi piliηasi kufasi ke tam.

⁷ Hekəle səsó nəγolu iε i ka weε tətó, i keη taγalaa ké na i huntu suwa teu. Ilena tvyu ηku ku lila na ku piliηasi keəsəna hekəle inu i tóo si i pəli-kvyu lom.

⁸ Tətó kopantu taa ké pa tuu-kvyu lom səsəm kin. Pa tuu-kvyu si ku piliηasi í su teu, na kú lili na kú pəsi tvyu ηku pa yaa si, leseη tó ku kopəηku.

⁹ Ḿpóγú Taca.aa Išo si: Póosi-we si, tvyu ηku ku la nté? Kancaalaya hekəle kaa kpesi-ku na ku lila na í kooli ku pee, na kúna ku hatv təna pə wuli. Pə kaa weε si pá lana toma ke səsəm. Yaa yəlaa tuutuuma í weε na pécó pá kpesi-ku na ku lila.

¹⁰ Pa sə-ku yaa, iε ku la nté? Ye ilim təlulε heelim*fa* mapə-ku, ku kaa wuli timpí taa ku nyo mpu tó? ^a haηaya tóγo. Pə laki na tuη na nyutu wóləγi.

Təm ntí tə hověε kilisuyi

¹¹ Ḿpóγú Taca.aa təma-m si:

¹² Póosi tóo kullaa təγaya nyóma mpe si: I ta cekəna təm ntí? Heeli-weγe isəna Papiloni wulav kəma Yosalem, na í kuu pa wulav na i waali nyóma, na í pona i tε tó.

¹³ Ilena í kpa kawulaya təγaya tv nəγolu na í na-i pá pεeli nəγo, na í yele na ílé i su nəγo na tuunav. Ḿpóγú i tεna tətó kopayalaa təna.

¹⁴ Mpu pə tisina Yuta kawulaya təfe, na ká wu kulvyo. Paa na mpu na pa təka pa na-i pa nəγo pεelvyo ke teu.

¹⁵ Mpuγulε wulav kufalu inu, i kula wei i kuu tətó yəlaa ke mpu tó i tóo. Ilena í tili Icipiti wulav coló si, ílé í ha-i yooou kraγanəη na pə yoolaa ke tuutuuma. Yulo wei i lapa yaasi inu tó, i ka waa na í fiti kεε? Timpí i laalaa na í wakəli pa nəγo pεelvyo mpi tó, i kaa tūli-ti.

¹⁶ Ntəna Taca.aa Išo si: Maγa Išo weesuγi tv ké. Isu pənto inu i səpa wulav wei inu i tv-i kawulaya ke mpu tó i tε Papiloni. Mpi tó, i yəka í na wulav inu pa tuunav na pa nəγo pεelvyo.

^a 17:10 *ilim təlulε heelim*: Ilim təlulε heelim. Pə ké heelim toη nyəm mpi pə taa na

17 Icipiti wulaw kaa pona yoolaa tuutuuma na sɔɔɛnaa paɣale. I kaa waasi-i yoo taa ké waatu wei Papiloni nyóma ká lo haree taka tɔ. Icate kite ke paa lo na pa huli pɔɔŋ si pa kɔyi yɔlaa tuutuuma.

18 Mpi tɔ, i ta nyəni i tuunaw ke pulɔ. I yɔka i nɔɔɔ pɛelɔyɔ. Pəyele unɔ i ka yɔɔtəna na í su, na í la pə təna. I kaa tasa fituyɔ.

19 Pə tɔɔ ké Tacaa Isɔ má ma suwa si, maya weesuyɔ tɔ ké. Tuunaw na nɔɔɔ pɛelɔyɔ mpi i nyəna yem isəntɔ tɔ, ma hətɛ ke i ka lapənaa. Maa məɣna pə tənaya i nyɔyɔ taa.

20 Maa nyəpi-i puluyɔ na má kra-i ma katəka taa. Maa pona-i Papiloni na má huuna-i tɔm ke timpɔ i ta nuna-m tɔ.

21 Paa kɔ i yoolaa taa selaa təna na layatɛ ké. Pə kaasəyi mpa lɛna pá yasɔ pɛlɛyɛ tɛtɔ təna taa. Waatu inəyi paa nyɔ si maya Tacaa má yɔɔtəna.

Nɔɔsi nsi Tacaa suwa tɔ

22 Mɔpúyó Tacaa Isɔ yɔɔtəna si: Maa caa tɔyɔ sɔsɔɔ nyɔyɔ taa piliŋa kofalaya. Maa pɛli hatoo comcom nɔɔɔ taa nyəŋka. Maa pona-keɣe pɔyɔ kɔkɔlɔyɔ nakulɔ kɔ tɔɔ na má sɔ-ke.

23 Iseyeli pɔyɔ kɔkɔlɔyɔ nakulɔ kɔ tɔɔ ké maa sɔ-ke. Kaa pu teu na ká heli piliŋasi na tɔyɔ la sɔsɔɔ kɔpəŋkɔ na kɔ lɔli pɛe. lɛna sumasi piitimnaa təna kɔɔ, na sí caki kɔ isotom taa na sí heesəyi.

24 lɛna taale tɔyɔ təna nyɔ si maya Tacaa. Má pəsəyənə tɔyɔ sɔsɔɔ ke tiika, na má pəsi tiika ke tɔyɔ sɔsɔɔ. Má yekina na tɔyɔ lum nyəŋkɔ wɔli. Maa yele na kɔwɔlɔyɔ náa wɛɛna lum. Maya Tacaa, má yɔɔtəna. Maa la ké isɔ ma yɔɔtəna tɔ.

18

Isɔ huɔkəna paa wei isɔ i təntɛ wɛɛ tɔ

1 Mɔpúyó Tacaa pɔɔsa Isekiyeeli ma si:

2 Pepe tɔɔ ké Iseyeli nyóma tukiyi ituule si, cɛɛnaa sala lɛsɛŋ akaa. lɛna pa piya kela nyəŋ?

3 Tacaa Isɔ má ma yɔɔtəna tuunaw si, pə fɛi si pá tasa ituule nteyɛ tukuɔyɔ ke Iseyeli taa.

4 Ma tənna yɔlaa təna weesɔŋ. Paa cɛɛnaa nyəŋ, paa piya nyəŋ. Wei i lapa isayatu tɔ, unɔ i ká səna pə səŋ.

5 Ye isɔ yɔlɔ təŋəyi tampana, na í lakɔ kɔpantɔ na í siyisaa.

6 I təkɔ laatu tɔyənaya ke pulasi tɔɔ. I lɔŋjiyi Iseyeli nyóma tɔyɔ. I wakəlayɔ i tɔyɔntəle alɔ. I kɔpətəyənə alɔ ke i asilima kɔyɛŋ taa.

7 I muɔuliyi, u ŋmuləyi. I fɛləyi i kəma. I haaki nyəyɔtənaa ke tɔyənaya, na mpa pa wɛ kɔpɛla tɔyɔ kɔtakəm.

8 I kəntəyi i liyitɛe si i hiki kasəyaya yaa kawaaya. I lakɔ mpi pə ta siyisi tɔ. Ama yəlaa naale i lapa tɔm, i təŋəyi tampana ke tɔ taa ké.

9 lɛna í təŋəyi ma kiŋi, na í lakɔ ma kɔtɔtɔtɔ na kɔpantɔ. lɛ unɔ i siyisina ntɛ. Yɔlɔ isɔ mpu wɛkəna weesuyɔ ké. Tacaa Isɔ má ma yɔɔtəna mpu.

10 Ye isɔ pə tɛ yɔlɔ pəyaya ké ŋmulɔ na ká kɔyi yɔlaa. Yaa ka lapa yaasinnaa pane pa taa nɔyɔlɔ.

11 Ka kisa ka caa ikpate ke təŋyɔyɔ, na ka təkɔ laatu tɔyənaya ke pɔɔŋ taa. Ka wakəla ka tɔyɔntəle alɔ.

12 Ka muɔuliyi wahala nyóma na kɔnyəntənaa, na ká ŋmuləyi. Pəcɔ kaa fɛləyi ka kəma. Ka lɔŋjiyi tɔyɔ wei i ké acaalətu ke mpu tɔ.

¹³ Ye yulu isu mpw kəntəxi i liyitee na í preekəxi kawaaɣa, yaa kasəyɣa. I huuki si i ká weena weesuyu na? Aai, yoo. Ye i lapa acaalətu nti tə təna. Pə wee si i isayatu í məli i nyonyu taa ké na í si.

¹⁴ Ye isu yulu wena pəyalu kele, na í naaki isayatu naa mpa i caa laki tə pa təna. Ie i ta təɣ i ikpate.

¹⁵ I kisa laatu təɣonaya təɣu ke pəɣ tə. I luɣiyi Iseyeli nyóma acaalətu tuɣ. Pəyele u wakələxi i təɣntəle alu.

¹⁶ Ii muɣuliyi nəɣəlu, u ηmuləxi. Ii muɣi kəmle tu puluyu təloma. I haaki təɣonaya ke nyəɣotənaa, na í haaki wontu ke mpa pa we kpete tə.

¹⁷ Ii laki isayatu. Ii preekəxi kawaaɣa yaa kasəyɣa. I təkəxi ma kətətutu na í təɣəxi ma kiinj. Puntu weekəna weesuyu ké, u səki i caa isayatu səm.

¹⁸ I caa muɣulina na í ηmul, na í la isayatu ke i yələa heku. Ii i ka səna i isayatu səm.

¹⁹ I pəsəxi si, pepe tə ké pəyalu u səki cecə isayatu səm? Mpi tə, Ie i təɣa tampana ké. I lapa kusiyisim na í təkí ma kiinj təna na í laki. Pə wee si í weena weesuyu ké.

²⁰ Yulu wei i lapa isayatu tə i i ka səna. Pəyalu kaa si cecə isayatu səm. Pécó cecə ná kaa si pəyalu nyəntu səm. Siyisilu təkí i siyisuyu fəto ké. Ilena isayau náa təɣ i isayatu nyəɣ.

Kupantu lapu tam seɣesɣu

²¹ Ye isayau ləwa i isayatu nti i lapa tə. Ilena í təkəxi ma kəsəsutu na í təɣəxi tampana na í laki kusiyisim. I ká weena weesuyu ké, i kaa si.

²² Paa sɔɔ i kawalaya təna təo ké. I ka weena weesuyu ke isəna i təɣa tampana tə pə təo.

²³ Mɔ́yú Tacaa Iɔ si, pə taya isayau səm ke ma sɔɔlaa. Ama si í layasi tənte ké na í weena weesuyu.

²⁴ Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya. Ilena í keena isayau acaalətu, i kaa weena weesuyu tətə. Iɔ ká sɔɔ i siyisuyu təo ké. Mpi tə, i ha i təxi kawalaya na kɔpəntuyu taa ké. Pə təo ké i ka si.

²⁵ Iseyeli nyóma yəɣotəxi si Tacaa mpaau ta siyisi. Ie ma pəsəxi Iseyeli nyóma si, pə taya mpe pa mpaau ta siyisina ma nyəɣku ke?

²⁶ Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya na í si ka səm. Isayatu nti i lapa mpw tə tə səm ke i səpa.

²⁷ Ye isayau yela i isayatu nti i lapa tə, na í təɣ tampana na siyisuyu. I ka weena weesuyu.

²⁸ Ye i nawa si i wakələa, Ilena í layasi, i ká weena weesuyu ké, i kaa sí.

²⁹ Iseyeli nyóma təɣ si Tacaa mpaau ta siyisi. Ie pə taya mpe pa mpaau ta siyisina ma nyəɣku ke?

³⁰ Pə təo ké Tacaa Iɔ má ma yəɣotaa si ma huuna paa Iseyeli tu wei isu i tənte wee tə. Mpw tə, paa wei í yele i kawalaya ηka i laki tə, na í layasi. Pə taa kəo na mə isayatu yele na í le.

³¹ I lə mə kawalaya tənaya pooluɣ. I layasi ləmayasəle kufate na huwee kufana. Pepe təo ké í ka sɔɔli səm?

³² Iɔ Tacaa si, ma ta sɔɔli asayaa səm. Pə təo tə, í lə mə isayatu na í layasi na í weena weesuyu.

1 Μρόγύ Τααα heela Isekiyeeli má sí má ma kawəyaya ke Iseyeli nyəma awulumpiya təw sí:

2 Mə too ka ké təyolaya ŋka ka wena ka mpa ka təyolasi taa təy.

Təyolasi kofasi heku ke ka həntaa na ká təkí ka piya.

3 Uena ká faləsi ka piya taa leŋka na kele ká pəsi təyolaya ifate nte tə kpelema tə təyonaɣa cəlvu, na tɛ liki yəlaa tɔ.

4 Μρόγύ piitimnaa nu pa yəyətəyí ka təm, uena pá kra-keye katəka taa, na pá tɔ ka muna taa ké kulaya taka, na pá pona-keye Icipiti tetu taa.

5 Təyolaya alonyəŋka ŋke ka cekənaa sí ka tɛela kpeɛ. Uena ká ləsi ka piya taa leŋka na ká la-keye təyolaya ifate, kpelema nyəŋka.

6 Uena ká na leŋsi pá təŋ. Ka kpelema ka təyonaɣa cəlvu, na ka liki yəlaa.

7 Μρόγύ ka yəka pa acalee, na pa kawulaya tɛɛsi. Tetu taa yəlaa í nuwa ka nyusəyú ule pa sɔv seluyú.

8 Uena piitimnaa mpa pa cəwəna-wɛ tɔ, pá luna pa tetu həyoləŋ taa na pá pɛli nəyɔ ke ka təw. Pa nyəpa-keye puluyú na pá kra-keye pa katəka taa.

9 Μρόγύ pa tɔ kulaya taka ke ka muna taa. Uena pá sɔsi-keye təyolvu səsəw nakuli ku taa. Pə waali ké pa pona-keye Papiloni wulav. Uena pá təkí-keye saləka ke kolunɣa icate taa. Sí pa taa tasa ka nəyɔ nuw ke Iseyeli pulasi taa.

Tuyv ŋku pa yaa sí leseŋ tuyv tɔ kv təw wula

10 Nyá too ka wɛ ké isí leseŋ tuyv.

Pa sɔ-kuvu ləm nəyɔ na kú lɔ na kú lɔli səsəm ke ləm katatəlaya təw.

11 Kv pilinasi ka wena alaafəya ké na sí pəsi kawulaya kpatəŋ. Uena sí pu na sí tɛɛ tuŋ təw.

Μρόγύ pa sama-kuvu ku pilinasi payale na ku kuŋkəlvəməŋ təw.

12 Tənaɣa pə kpeɛsa-ku na páána na pá pɛti aɛ. Ilim təhile heelim mpa ku pee na á wuli.

Uena ku piliņasi kpelikpeka nyęnsi
nsi sị peli na sị wuli
na kọkọ nyaga-si.

¹³ Nọnọ wulaya tetu taa
timpi lom fei na lụkọtu wẹe tọgọ pa sọ-ku.

¹⁴ Ḿrọ́gọ kọkọ luna ku taa
na ká nyaga ku piliņasi na ku pee.
Ku feina piliņasi alaafọya nyęnsi
nsi si ké kawulaya kprátọyọ tọ.
Kawọyaga kanẹ ka wẹ ké isi wula.

20

Tacaa paasana Iseyeli nyóma

¹ Iseyeli nyóma kuuu pọnaya naatosompọgọlaya nyęjka isọtu kakpasị nyęj
kuyaku naanwọwa nyęjku wule, Iseyeli sọsaa taa napeli kọma. Pa magana-m si
pa caaki pá nyi Iso luyi nyęntu.

² Ntẹna Tacaa Iso heeli-m si:

³ Isekiyeeli pọsị Iseyeli sọsaa si, maya í kọma nau na? Ma tuuki si ma ké
weesuyu tọ ké. Ma kaa yele na í ná-m. Tacaa Iso má ma yọgọtẹna mpụ.

⁴ Ḿrọ́gọ Tacaa Iso tasa-m heeluyu si: Ye n caa n huuna-weyẹ, n huuna-wẹ, ile
heeli-weyẹ pa caanaa acaalẹtu tẹma.

⁵ Heeli-wẹ si, maya Tacaa Iso ma yọgọtaa si, kuyanjku ma lẹsa Iseyeli nyóma me
tọ ma kraasa niņ na má si Yakọpu tọyaga lulu yu nyóma ke nọgọ na ma tuu. Ma
hula-meyẹ ma tọyi Icipiti tetu taa. Ma heela-me na isale kuseemle si, magale mọ
Caa Iso.

⁶ Kuyaku nkuyi ma kraasa niņ na má heeli-me na tuunav si, maa lẹsi-meyẹ
Icipiti tetu taa. Maa pona-meyẹ tetu nti maa cọwa na tọ kọla teu tọ tẹ taa. Tẹ taa
ké tọgọnaya na kọpantọ tẹna tọla yem tẹhọ.

⁷ Halẹna ma heeli-me si, í ló acaalẹtu nti í nyęnẹyi na tẹ họj-me tọ. I taa pilisi
mọ ti na Icipiti tuj. Magale mọ caa Iso.

⁸ Ḿrọ́gọ í kisa-m nunav na í kuli ma tọ. Mọ taa nọgulu ta lo acaalẹtu nti tẹ họj-
me tọ. Pécó í ta lo Icipiti tuj. Uena maa hiki huwẹe si, maa lana-me na pááná ke
Icipiti tetu taa tẹnaya, halẹna a hee.

⁹ Paa na mpụ ma hẹte tọ ké ma lapa mpụ si, pọ taa kọ na pọ wakẹli-teye
piitimnaa mpa pa heko í wẹe tọ. Pécó mpe iní pa heko ke ma hula-meyẹ ma ti.
Uena má lẹsi-meyẹ Icipiti tetu taa.

¹⁰ Ḿrọ́gọ má lẹsa-meyẹ Icipiti tetu taa. Ma tiika-meyẹ wulaya tetu nti tẹ taa fei
cayav tọ.

¹¹ Ma seyesa-meyẹ ma kiij. Ma hula-meyẹ ma kọtọtọt nti pọ wẹe si, yulu í tọki
na í wẹena weesuyu tọ.

¹² Ma ha-meyẹ kọyeyẹ kọhẹesọj si, pọ húlí si, maya Tacaa má suna-me na mọ
mpaa.

¹³ Ḿrọ́gọ Iseyeli nyóma me í kọla ma tọ ké wulaya tetu taa. I kisa ma kiij ke
tẹnyu. I lo ma kọtọtọt nti yulu ka tẹj na í wẹena weesuyu tọ. I wakẹla ma
kuyaku kọhẹesọy tẹnani. Pọ tọ ké ma huwọwa ma taa si, maa mu-me na pááná
tẹsọgọsọyi ke wulaya tetu taa tẹna, na ma kpiisi-me.

¹⁴ Paa na mpụ ma hẹte tọ ké ma lapa mpụ. Pọ taa kọ na pọ wakẹli-teye
piitimnaa mpa pa taa ma lẹsa-meyẹ Icipiti tetu taa tọ.

15 Wɔlaya tetu taa tɔnaya ma kraasa niŋ na má tuu si, ma kaa pona-meɣe tetu kɔpantu nti maa ha-me tɔ tɔ taa. Tetu nti tɔ taa ke tɔɔnaya kɔpanka na kɔpantu tɔna tɔlaa tɔhɔ.

16 Mpi tɔ, í lɔwa ma kutɔtɔtu na í kisi ma kiin ke tɔɔnyu. Í wakɔla ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɔɛ. Pɔ taya pulu, í nyɔkɔlɔna mɔ tun kɔlalaan kɛ.

17 Ama na lapa mɔ pɔtɔtɔle si, má taa kpiisi-me. Iɛ ma ta wakɔli-meɣe wɔlaya tetu taa.

Iseyeli nyɔma ta yele Tacaa ke kisuyu

18 Mɔpɔyɔ ma heela Iseyeli nyɔma piya ke wɔlaya tetu taa si, í taa tɔɔ mɔ caanaa kiin. Í taa tɔɔ pa kutɔtɔtu, na í pilisi mɔ ti na pa tun.

19 Maɣale mɔ Iɔ Tacaa, í tɔɔ ma kiin. Í paasɔna ma kutɔtɔtu, na í laki-ti.

20 Í nyɔni ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɔɛ ke ma nyɔɔ. Kɔyeɛɛ inɔ i hɔlɔɔna má na-me ta heku si, yɔlaa í nyi si, maɣale mɔ Iɔ Tacaa.

21 Iɛna mu kuli ma tɔɔ, í ta tɔɔ ma kiin. Pɔcɔ í ta paasɔna yaa í tɔɔ ma kutɔtɔtu nti yulu ka tɔɔ na í hiki weesuɔ tɔ. Í wakɔla ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɔɛ. Ntɛna má hu ma taa si, maa lana-me na pɔáná ke wɔlaya tetu taa kɛ, halɔna á hee.

22 Paa na mpɔ ma hɔte tɔɔ, ma kra ma ti si, pɔ taa kɔɔ na pɔ wakɔli, ma hɔte. Pɔ taa wakɔli-tɛɣe piitimnaa mpa pa taa maa lɔsa-meɣe Icipiti tetu taa tɔ.

23 Mɔpɔyɔ ma tasa niŋ kraasɔnyu na má tuu wɔlaya tetu taa si, maa yasi-meɣe tetu naa kra nyɔntu yɔlaanaa taa.

24 Mpi tɔ, í taa laki ma kutɔtɔtu. Pɔyele í lɔki ma kiin. Í wakɔlayi ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɔɛ. Í keɛsa mɔ ise na mɔ caanaa tun kɔlalaan tɔɔ.

25 Ma tɔna-meɣe kutɔtɔtu nti tɔ fei teu tɔ. Kiin inɔ i haaki-meɣe weesiŋ.

26 Iɛna ma yele na í haaki mɔ kancaalaya piya ke mɔ tun na pɔ pilisiyi-me. Maa tu-meɣe sɔɔntu sɔsɔntu kɛ si, í cekɔna si maɣale Tacaa.

Tacaa su tɔnaya ke Iseyeli nyɔma laatu

27 Mɔpɔyɔ Tacaa tɔma Isekiyeeli má si: Yulu nyá, heeli Iseyeli nyɔma si mɔ caanaa wakɔlɔna-m kɛ. Mpi tɔ, pa kisa ma nyɔntu ke tɔkɔyu.

28 Ma tiika-we na má pona-weɣe tetu nti maa yɔɔtɔna tuunav si, maa ha-we tɔ tɔ taa. Pa tala tɔna, Iɛna pɔ ná pulasi kɔkɔlasi tɔna, na hɔtu tɔna. Iɛna pɔ feenayi na pɔ laki kɔtasi nsi si kɔsɔyi ma pɔáná tɔ. Pa wɔpa pa tulaalɔnaa, na pɔ liisiyi pa sulum.

29 Ntɛna má pɔɔsi-we si: Tɔfeenɔle nte tɔ taa kɛ í puki mpɔ? Pɔ kraɣav waatu inɔ tɔɔ pa ha lɔna anɔ si, tɔfeenɔle naa na pɔ yaaki-yɛɣe mɔpɔyɔ halɔna sanja.

30 Telɔsi Iseyeli nyɔma si, Tacaa Iɔ má ma yɔɔtɔyi si: Pɔ fei si í pilisi mɔ ti, isu mɔ caanaa. Yaa í tɔɔɔyi mɔ acaalɔtu tun na í layasɔyi.

31 Timpi í pilisiyiina mɔ tɔyi mɔ tunnaa ke halɔna sanja tɔɔle, mɔ kɔcɔɔɔ hav taa, na isɔna í laki mɔ piya ke kɔtasi nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ. Iɛna Iseyeli nyɔma huuki si, maa yele na í yɔɔtɔna-m? Tacaa Iɔ tuuki si: Ma kaa yele na í yɔɔtɔna-m.

32 Í kaa na mpi í teɛlayi tɔ. Mpi tɔ í yɔɔtɔyi si, í caa si, í weɛ isu piitim, yaa tetu lentɔ yɔlaa kpeka. Í caa í lun tɔɔ na pɔle.

33 Tacaa Iɔ má ma yɔɔtɔyi si, ma tuuki si maa tɔɔ mɔ tɔ kɛ kawulaya na tɔɔ sɔsɔɔɔ. Maa mu-me na pɔáná.

34 Maa lɔsi-meɣe piitimnaa taa. Maa lɔsi-meɣe tetu naa mpa pa taa í ká yawa tɔ. Maa kpeyeli-me na ma tɔɔ sɔsɔɔɔ, na má mu-me na pɔáná.

35 Iɛna ma pona-meɣe wɔlaya tetu taa, na í hatɔlɔna piitimnaa, na má huɔna-me na tɔ nyɔnɔyi tɔma.

36 Teitei isu ma huuna mə caanaa ke Icipiti wulaya tetu taa tō. M̄p̄r̄ȳú maa huuna-me. Taca a Išo má ma yóȳót̄əna mp̄u.

37 Maa caali-me na í wee ma kaləku. Í ká tək̄i ma na-me tá nəȳo p̄eelyu.

38 Maa ləsi mə taa ké m̄pa pa kula ma tō na pá tá nuna-m tō. Na má ləsi-meye tetūnaa m̄pa pa taa í caya tō. Ama í kaa məli Iseyeli tetu taa. Waatu inəyi í ká cekəna si mayale Taca.

39 M̄p̄r̄ȳú Taca Išo yóȳót̄əna si paa Iseyeli tu wei í polo na í lun̄ i tuŋ. Ama pəle pə waali ké í ká nuna-m. Í kaa tasa ma həte wakuluȳu na mə kucaŋ na mə tuŋ.

40 Ma puuȳu nan̄ŋ nyəŋku səsəŋku tō ké Iseyeli nyóma m̄pa me mə tēna i we tetu taa tō, í ká la-m təmle. Tənya maa mu-meye teu. Maa p̄eki mə kuhaan̄ na mə kuhələm kancaalaya kulələm, na pə tēna mpi í ká ha-m tō.

41 Maa mu-meye teu, isu kətaya ŋka ka səsəŋ we teu tō. Waatu inəyi maa ləsi-meye tetūnaa m̄pa pa taa maa yasa-meye piitimnaa heku tō, na má k̄reyeli-me. Ilena piitimnaa ná si maya Išo nan̄ŋtu.

42 Waatu wei in̄i maa kəna-meye Iseyeli tetu nti maa k̄paasa nin̄ na má tuu si, maa ha-təyi mə caanaa tō, tə taa təȳo í ká nyi si, maya Taca.

43 Tənya í ká təs̄i mə tənte na mə lakasi tēna nsi í pilisina mə ti tō si təm. Ilena í nyəȳəsi mə təyi acaalətu tēna nti í lapa tō tə tō.

44 M̄p̄r̄ȳú Taca yóȳót̄əna si: Ma həte tō ké maa la. Ma kaa k̄eəsəna mə tənte isayale na mə lakasi nsi si fei teu tō. Waatu inəyi Iseyeli nyóma ká nyi si, mayale Taca.

21

Taca m̄v pááná na Iseyeli nyóma

1 M̄p̄r̄ȳú Išo tōma Isekiyeeli má si:

2 Yulu nyá, k̄eəsi nyá ise na ilim mp̄ətəŋ həȳəlyu tō, na n̄ yóȳót̄əna-ku. Teləsi ku tawa hətəŋ ke Išo k̄uȳəȳətu.

3 Heeli ilim mp̄ətəŋ hətəȳu ke Taca má ma k̄uȳəȳətu. Ma yóȳót̄əyi si maa tu-kuŋ kəko. Kaa nyaya tuŋ lum nyəŋ tēna na kuwələŋ. Pulu pu kaa teesi-ke. Kaa nyaya pə tənaya hatoo ilim mp̄ətəŋ ké, haləna pə ntəȳəŋ.

4 Yəlaa tēna ká nyi si maya Taca. Ma tūna kəko ŋke, na pulu pu kaa teesi-ke.

5 Ntēna Isekiyeeli má, ma yóȳoti si: Hai, Taca, pa təŋ maya si atuwa ke ma tukiyi.

6 M̄p̄r̄ȳú Taca tōma-m si:

7 Yulu nyá, k̄eəsi nyá ise na Yosalem icate tō. Yóȳoti tə kətaya təlataena tō ké isayatu. Yóȳoti mpi pu mayana Iseyeli tetu tō.

8 Heeli Iseyeli nyóma si, maa kul̄i pa tō. Maa k̄p̄e ma layate ke tə suyute taa na má kó pa tēna. Paa asayaa paa k̄upama.

9 K̄upama na asayaa pa k̄piisuȳu tō ké maa k̄p̄e ma layate ke tə suyute taa. Maa kó yələa tənaya pə k̄rayan̄ ilim mp̄ətəŋ na pə ntəȳəŋ tō tō.

10 Yəlaa tēna ká nyi si, maya Taca, ma k̄p̄e ma layate ke tə suyute taa. Tə kaa tasa məlyu.

11 Yulu nyá, nyá lan̄le í wakəli səsəm. Wii pa tēna pa isəntaa.

12 Ye pa p̄əsə-ŋ si: Pepe tō ké n̄ mələyi? Ile n̄ cə si, ma nuwa təm isayatu ké. Tu la na yələa lan̄a wakəli. Paa susi ŋk̄palasi ke yem, na pa apalutu hoo. Pa tūna ká mak̄i tōma. Nti tə taləna ntō. Taca Išo má ma yóȳót̄əna mp̄u.

Layate ka təȳo Iseyeli nyóma

13 M̄p̄r̄ȳú Išo tōma Isekiyeeli má si:

14 Yulu nyá, yəḡoti si, Iso má ma yəḡotaa si,
layate layate.

Pa sala-teye na pá sotiti-te.

15 Yəlaa kuyu təo ké pa sala-te.

Pa sotita-teye si tə teeki kəkə.

Tu pəsi na tə yəli?

Ma pəyalu kawulaya kpatóyó footiyi tuj tənaya.

16 Pa sotita-teye si pá təkí-teye nin taa.

Pa sala-te na pá sotiti-te si

kulu í təkí í nin taa.

17 Yulu nyá, ma kapuka na í wii.

Mpi tə, ma yəlaa təo ké pa kpee layate.

Iseyeli awulumpiya təna təo ké pa kpee-te.

Paa ku pa tənaya.

Pə təo tə, kra nyá lanje.

18 Pə ké maḡasuyu toj nyəhku ké.

Tacaa má ma yəḡotəna mpv.

19 Yulu nyá, teləsi Iso kuyəḡotutu

na í ma nin taa.

Layate í ma təm naale, na təm tooso.

Layate nte tə kuyi katatəlaya tə

nté tə təhəḡəna-we.

20 Tə yəkəyi yəlaa apalutu ké.

Tə yeki na pá seliyi.

Tacaa má, ma su layate kəkəkule ke

pa nənəḡo nkaya.

Tə ηmeləsəyi na tə səlu puwa si tə kú.

21 Layate ləj nyənte í lo nwaan na mpəle.

Tə keesi tə nəḡo na həḡələj təna taa.

22 Tacaa má, maa ma nin taa tətə. Maa yele na ma pááná huu. Maḡa Tacaa, ma yəḡotəna mpv.

Kolontunaa tiuu ke Yosalem təo

23 Mporúy Iso təma Isekiyeeli má si:

24 Yulu nyá, hee mpaan naale wei Papiloni wulav ká təj na í kənnə í layate tə. Mpaan ni í naale í luna tetu kuləmtu taa ké. Tu kuyəsum na pə hólí-í timpí paa mpaav ηku ku puki tə.

25 Hee mpaav ηku Papiloni yoolaa ká təj na pá tala Amoni nyəma icate Lapaa tə. Na ηku paa təj na pá tala Yuta kolujə icate Yosalem taa tə.

26 Papiloni wulav takí mpatée taa, ilena í səh na í maḡasi pile. Í ká ciyiti nyəma kutətəna. Í ká pəsí tuj kulalaan, na í wiili puləv həle taa.

27 Í maḡasaa ilena nyəmle kra Yosalem. Mporúy tə hota í nin ntəḡəj taa. Í ha nəḡo si, pá suv icate taa na yəsu kakiisasi. Pa su yəsu wontu ke nənəəsi, na pá lo hapee taka ke koloosi kila na pá hee ləj.

28 Yosalem nyəma me í hūki si, pile maḡasuyu mpi pə kaa kra-me. Mpi tə, paa tēma-meḡe nəəsi suv. Ue Papiloni wulav ná hūləyi-meḡe mə tərəntəle. Í hūləyi-me si í ká kuu-me na í tēna.

29 Pə təo ké Tacaa Iso yəḡotəyi si, í təsəyi-m mə kawulaya təo. Pəc'í kuliyi mə isayatu təo, na í hūləyi mə kərəntəj ke mə lakasi təna taa tə. Í ta yele si í səo mə isayatu təo tə, kolontunaa ká kuu-me.

³⁰ Ama pə kaasuyu Iseyeli wulaw nyá tə, nyá ké waali lulw səsə ké. Waatu kəŋ wei i taa nyá tənte isayale ká si tənaya tə.

³¹ Nti maya Tacaa Iso ma huləyi təŋle si, pu pe-ŋ mpi pə huləyi si, n ké awulumpu tə. Paa kəŋli nyá ntenuyu. Paa kusɪ mpa pa pasa pa ti tə pa nyəŋ. Ilena pá tisi mpa pa həŋ pa ti tə.

³² Maa pəsi Yosalem icate ke ncaale taa ncaale. Paa yoki icate təna təmuyumuyu. Ama pə kaa la mpu na wei i niŋ taa pa tu-te tə, i ta kənta ké.

Amoni nyəma yoonaw

³³ Mpu yu Tacaa təma Isekiyeeli má si: Teləsi Amoni nyəma ke təm isayatu nti Iso Tacaa, má, ma yəŋta pa yaasi wei i tuki Iseyeli nyəma tə i təŋ tə. Heeli-we si: Layate wee, na tə səŋb puwa si tə ku-me. Pa sotita-te si, tə teeki kəkə na tə kə katatəlaya.

³⁴ Waatu wei mə taŋa toosee kəkpeye, na kutələsətu pəpətu nyəntu tə. Layate səŋb puwa si, tə seti waali lulaa na isayalataa pa nyəŋ. Pəpətu fei lelen, mə tənte isayale tənaya waatu tapəna ntə.

³⁵ I mələna mə layalee ke a suyula taa. Maa huɔna-meye tetu nti tə taa pə ŋma-me tə.

³⁶ Maa mu-me na pááná səsəna. Maa woso-yege mə təŋ isu kəkə. Maa tu-mege asayaa mpa pa nyəma wakəlyu təm tə pa niŋ taa.

³⁷ Mə caləm ká kpe tetu taa. Kəkə ka nyaya-me na pá səŋ mə təŋ. Mpi tə, maya Tacaa Iso, má yəŋtəna.

22

Yosalem nyəma acaalətu təma

¹ Mpu yu Tacaa təma-m si:

² Yulu nyá, taŋani nyá ti na í huɔna Yosalem icate nte tə taa yuləkulaa suwa tə. Taa nyá, la na pá nyi pa acaalətu lakasi.

³ Teləsi-we si, mə kuɔna icate yəlaa. Mə taŋanəŋəna yəlaa wakəlyu waatu. I luki tuŋ kulalaan na í pilisiyi mə ti.

⁴ I ku yəlaa na í pilisi mə ti na tuŋ. Ie mə təm ka si. Mpu pə yelina na mə kuyeŋ pasa na mə pusi te. Pə təŋ ké ma yelaa na piitimnaa tuki-me. Tetu təna wəŋiyi-mege.

⁵ Mə cəŋ nyəma na hatəlaya nyəma ka wəŋ-mege. Mpi pə təŋ í pilisa mə ti na mə tetelatətu səsəyi tə.

⁶ Iseyeli awulumpiya lakəna pa toŋ na pá kuɔi yəlaa ke icate taa.

⁷ Yəlaa footiyi pa caanaa na pa toona ke tetu taa. Pa muɔuliyi muɔlaa na pá təkɪ suluwaa na lelaa ise.

⁸ Pa nyənəyi yem ké ma kotaya təlataa. Pa wakəlyi ma kuyeŋ kuhesəŋ.

⁹ Icate taa yəlaa me í ha mə təyi caŋanaw taa. I kuɔi təma na í təkɪ kulalaam təŋnasɪ ke pulasi taa. I ha mə təyi asilima təma taa.

¹⁰ Lelaa suɔkəna pa caanaa alaa. Pa kpiki alaa lempa ke pa isətu naw waatu.

¹¹ Lelaa ná laki wasaŋkalətu na pa təŋtələnaa alaa. Ilena lelaa náá kekitiyi pa saalənaa, yaa pa na mpa pa kaa caanaa tike yaa toona tike tə.

¹² Tetu taa yəlaa tisiyi na pa feləyi-we na pa kuɔi lelaa. I kəntəyi mə liyitee na í taŋaa si pá felə-me na pá tənɪ kasəyaya səsəŋka. I lekəyi mə təŋtələnaa na muɔŋ na í səkɪ mə caa Iso təŋ.

¹³ Maa kusɪ kataŋa na Yosalem nyəma me mə təŋ. Mpi tə, í pəkəyi kasəyaya asilima nyəŋka na í laki yuləkule.

14 Kuyaku ŋku maa kuli mə tɔ tɔ, í ka wɛɛna apalɔtv na toma na í sɛŋ? Maa la nti ma yɔɔtaɔ tɔ.

15 Maa yasi-meɣe tetɔnaa mpa í ta nyi tɔ pa piitimnaa taa. Mə asilima tɔma ka su tɔnaɣa.

16 Í ka wakəli mə ti na Mə isayatu ke piitimnaa lelaa isentaa. Ilena í cekəna si maya Tacaa.

17 Ḿpɔ́yó Tacaa tɔma-m si:

18 Yulɔ nyá, Iseɣeli nyəma pəsa ké isu nyəɣətv nti pa ta taɣani tɔ. Isu liyitee nyəɣətv, na kuseemtv, na kuhulɔmtv, na nyəɣəlvɔv maɣamaɣa, na sələpa nyəŋku ŋku pa su kuluku taa si, pa taɣanəɣi tɔ.

19 Pə tɔ ké Tacaa má ma Isə yɔɔtəɣi si: Mə tɔna í wɛ ké isu nyəɣəlvɔv ŋku pa ta taɣani tɔ. Ma kpeyeliyi-meɣe Yosalem taa.

20 Teitei isu pa kpeyeluyv nyəɣətv waani waani ke təntəmle ke kuluku taa, na pá huɣuti kəkə na tɔ hoo tɔ. Ḿpɔ́yó maa kpeyeli-meɣe ma pááná səsəɔna taa na í hoo.

21 Maa kpeyeli-meɣe təntəmle ke. Maa woso mə tɔ ké ma pááná səsəɔna kəkə, na í hoo Yosalem taa.

22 Isu liyitee nyəɣətv hookuyv kuluku kəkə taa tɔ. Ḿpɔ́yó í ka hoo ɪcate taa. Waatu unəɣi í ka nyi si, maya Tacaa má mvna pááná.

23 Ḿpɔ́yó ma tasaa si Tacaa tɔma-m si:

24 Yulɔ nyá, heeli Yosalem nyəma si, mə ɪcate wɛ ké isu tetv nti tev ta nu tɔ. Ie maa mv-ti na pááná, na tɔ wuli təkpaŋalaŋ isu tetv nti tɔ laŋa lvm tɔ.

25 Teitei isu tɔɣəlasɪ nyusuvv si tɔɣənasɪ waali tɔ. Ḿpɔ́yó mə nyuvv nyəma kuvɪ lelaa, na pá pəsəɣi alaa paɣale ke leelaa, na pá kuuki liyitee na wɛnav.

26 Mə kotəlaa ná yəka ma kiin. Pa wakəlvɔv ma kotayv tɔlatɛnaa. Paa faɣasəɣi mpi pə wɛ tənəŋŋ na mpi pə ké kraɪ nyəm tɔ. Pəyele pa ta nyi asilima nyəm na mpi pə ta ke asilima pulv tɔ. Paa paasəɣəna ma kuvɛɛŋ kuvɛɛsəŋ. Ilena pə kuvɪ ma nyuvv ke mə hekv.

27 Mə nyuvv nyəma ná wɛɛ ké isu taale hasɪ nsi si cəlvɔv si tɔɣənaɣa tɔ. Pa ŋmusəɣi caləm, pa tɛŋ yəlaa, pa ŋmuləɣi pa wɛnav.

28 Mə Isə kuvɔɣətv tɔ tɛləsəlaa ná wɛɛ ké isu lvm mpi pa taaki kutuluyv tɔ tɔ. Kraɪ toosee ke pa naaki, na pá yɔɔtəɣi kaloolayv tɔm. Pa tɔŋ si: Tacaa Isə yɔɔtaɔ. Pəyele ma ta yɔɔtv natəli.

29 Mvsvŋ na ŋmuləm ke yəlaa laki tetv tɔna taa. Pa cəsəɣi kuvɔvəntvnaa na pá muɣuliyi mvlaa.

30 Ma pɛkəɣi mə taa ké yulv wei ɪ sɔlv puwa si í ŋma koluvv tɔ. Í ká sɛŋ nənvɔv na í paasəna tetv tɔna. Í ká sələmɪ-m si ma taa yəki ɪcate. Ma ta na nəɣəlv.

31 Maa mv-me na pááná səsəɔna na má yele na mə lakasɪ məli mə nyvəŋ taa. Ma pááná ká nyayv-me isu kəkə. Tacaa Isə má ma yɔɔtəna mpv.

23

Samalii tetv yəlaa wasaŋkalətv

1 Ḿpɔ́yó Tacaa tɔma-m si:

2 Yulɔ nyá, alaa napəli paa wɛnna naale, pa too ke kolvm.

3 Ilena pá lí wasaŋkalətv ke Icipiti taa tɪmpi paa wɛɛ tɔɣv pa pɛlvɔv waatu. Tənaɣa pa caala pa pɛlvɔv həla ke wəɣəlvv, na pá ŋmakəli-yɛ.

4 Pa yaakayv kəɣv si, Ohola, ɪɣɛle Samalii tetv. Neu si Oholipa, ɪɣɛle Yosalem. Má tənna-wɛ, na pá lvi-m apalvpiya na alvpiya.

5 Ama Ohola ná lapa wasaṅkalətu. Pəyele má tənna-i. Mpa n nyulaa təyole nyá cəlo nyóma Asilii nyóma. Ḿróyó n ləsa pa taa ké taṅnaa.

6 Paa ké nyuɔyɔ nyóma ké, na təm huɔlaa səsaa. Pa suukaya wontu kɔpampantu ké. Paa ké ifepiya na pá tewa na pá caki kraɔanəṅ.

7 Ḿróyó Ohola nyá luɔy lapa Asilii nyóma akewenaa səsaa mpe. N sɔla-we, na n pilisi nyá ti na pa tuṅ.

8 Wasaṅkalətu nti n lakaya Icipiti təyɔ n tuɔtəa. Tənaɔa pa caala nyá pɛlɔtu həla wayalɔyɔ. Ilena pá həntəna-ṅ nyá pɛlɔtu taa, na pá pəsi-ṅ wasaṅkali.

9 Pə tɔo ké ma tu-ṅ nyá taṅnaa Asilii nyóma mpa nyá luɔy sɔv mpv tɔ pa niṅ taa.

10 Pɛle pa kuu nyá pəyalaa na nyá pɛlaa. Ilena pá wəɔsɔ nyá wontu na pá ku-ṅ na layate. Isəna pə həma nyá ŋkraṅɔyɔ sɔ alaa lɛlaa í ná təyole.

Yosalem icate yəlaa wasaṅkalətu

11 Ohola neu Oholipa ná pə tənaya mpv. Ama ɪ kɔnyuləṅ teləsa mpəle. Oholipa nyá nyəntu tɛe nyá kəɔy nyəntu.

12 Nyá cəlo Asilii nyóma təm huɔlaa, na akewenaa səsaa. Pa suuwa wontu kɔpantu ké na pá ké ifepiya. Pa tɛwaya na pá caki kraɔanəṅ, mpeɔe n tənaya.

13 Ḿróyó ma cəkənaa si, nyá pilisa nyá ti tɔtɔ. Mə naale mə təntɛ lapa kɔvmtəle.

14 Oholipa ná səsaa lɛnti ke nyá wasaṅkalətu tɔo. Koyaku nakoli n nawa pa ləsa Papiloni nyóma fotoo na ləm kɔsɛməm ke kolunja tɔo.

15 Pa ləla tampalanaa ke pa tusi taa. Pa tema nyɔɔṅ saalasɔ kɔwalasɔ, pa nəɔsəna isu awulaa. Isu Papiloni nyóma wɛv pa tɛ tɛ.

16 Waatu wei Oholipa n ná-wɛɔe kraɔkraa təyɔ n nyula-we. Ilena n tili nyá tillaa ke pa tɛ.

17 Ḿróyó Papiloni nyóma pola nyá kiṅ na nyá na-we í kaa nyaalɔyɔ. Na pá pilisi-ṅ na pa wasaṅkalətu. N pilisa nyá təyi mpv, Ilena nyá taa kraana-we.

18 N ka pəsə nyá təyi wasaṅkali ké təkɛlee. N həla nyá tapakpɛtɛ ke yəlaa. Haləna ma nyəɔsɔ-ṅ isu ma nyəɔsɔyɔ nyá kəɔtɔ.

19 N lələsa nyá wasaṅkalətu ké, na n tɔsəyi isəna n lakaya nyá təyi nyá pɛlɔtu waatu ke Icipiti tɔ.

20 Ḿróyó nyá luɔy sɔvwa nyá taṅnaa mpa pa wɛna wasaṅkalətu luluyɔ tɔ. Isu kraṅasi na kraɔanəṅ pə wɛv tɔ.

Yosalem nyóma ŋkraṅɔyɔ həm

21 Oholipa, n tɔsəa isayatu nti n lapa nyá pɛlɔtu tɔ. Waatu inəyi Icipiti nyóma wayalaya nyá həla na pá ŋmakələyi-yɛ.

22 Pə tɔo ké Tacaə Isə yəɔtəyi si: Maa yele na nyá taṅnaa tənə mpa nyá taa kraanaa tɔ, pá luna paa le na pá kɔli nyá tɔo.

23 Pə kraɔanəṅ Papiloni icate, na Kalətɛe nyóma tənə tɔ. Na Pekoti na Sowa na Kowa pə tɛtɔnaa nyóma. Asilii nyóma tənə ká sɔsɔ pa tɔo. Maa kpeyeli ifepiya telaa, na kɔfənɛnəna, na təm huɔlaa səsaa, na yoolaa, na akewenaa səsaa. Pa tənə paa ké kraɔanəṅ cayalaa ké.

24 Paa luna ilim ntəɔṅ tɔo ké, na yoolaa tuutuuma na pa yoo kɛkɛnəna na pə wontu. Paa kenti pa tɔo ké kpaləṅ, na yoo kahusi na pá ta-mɛɔe kotaya. Maa pɛti Papiloni nyóma ke mə təm. Pɛle paa kɛsənəna pa kiṅ na pa huɔna-mɛ.

25 Maa mu-mɛ na pááná, na má yele na mə kolontunaa la-mɛ na muɔvṅ. Paa seti mə muna, na mə ŋkraṅṅ. Paa ku mə lələyɔ nyóma na layate. Ilena pa kuu mə pəyalaa na mə pɛlaa. Ye pə kaasa mpa, ilɛ pa nyayasi-wɛɔe kəkə na pa isɛ.

26 Paa kuu mə wontu kvsusuutu, na mə kacəka nyəntu təna.

27 Maa su tənaya ke mə tontə isayale. Na mə wasaηkalətu nti ɪ caala Icipiti taa tə. ɪ kaa tasa Icipiti nyəma ke nyuluyv, yaa ɪ huɐ pa təm.

28 Pə taya pulv, maya Tacaa, ma yəyətəyəna si maa tu-meyə mpa u caaki na mə taa kpaana tə pa nin taa.

29 Taa hanaya ke paa lana-me, na pá kuu mə wənaw mpi ɪ kontina hanaya tə, na pá yele-meyə kpete təyələyəli. Pu kuli mə tetelətətu na mə wasaηkalətu isayatu na pə fəele tə təyelele.

30 Ḿpóyó paa la-me. Mpi tə, ɪ lapa wasaηkalətu na piitimnaa. ɪ pilisa mə ti na pa tuɲ.

31 Mə kəyə ɪkrate ke ɪ tənaa. Pə tə kə maa tu-meyə wahala səsə na páána*fa*.^a tɔwa pə huwεε ɪsu Mاتيye 20:22. Fəlanseε taa wεε si kəpu kə.

32 Tacaa Iso má ma yəyətəa si: ɪ ká təyə wahala səsə kə. Wahala ɪnɪ ɪ wala kə na ɪ limaa. Wahala ɪnɪ ɪ ka yelina na pá tɔki-me na pá wonjɪ-mε. Wahala ɪnɪ ɪ təwa səsəm kə.

33 Nyá kəyə Samalii wahala ɪnɪ, ɪ ká wu-ɲ na ɪ ku-ɲ. Na ɪ wakəli-ɲ na ɪ tu-ɲ səyəntu.

34 N ká təyə-ɪ kə na ɲ tɛmɪ-ɪ. N ká yəki-ɪ həyolasɪ na sí hεε nyá lanje taa. Mpi tə, maya Tacaa Iso má ma yəyətəna.

35 Pə tə kə Tacaa Iso má ma yəyətəa si: N səsə ma tə. N lə-m na waali tə, nyá wasaηkalətu na nyá isayatu ká məli nyá nyuyv taa.

Iso kyɪ Samalii na Yosalem pa təm

36 Ḿpóyó Tacaa təma Isekiyeeli má si: Yulv nyá, tayani nyá ti na ɲ huɐna Ohola na Oholipa. Pə wεε si ɲ kuli pa acaalətu tə kə.

37 Pa kə alaa yulvuklaa kə, na wasaηkalənaa. Tuɲ asilima nyəɲ təlaale ke pa lapa wasaηkalətu. Pa laa-ɪ pa pəyalaa mpa paa lula-m tə.

38 Mpi pa tasa-m lapu təyəle pa pilisa ma kətaya təlate ke kuyaku kulmuyv ɲku. Pa wakəla ma kuyeyɲ kuhεesəɲ.

39 Waatu wei pa laakaya pa piya ke tuɲ təyə, pa pola kuyaku kulmuyv ɲkuyv ma kətaya təlate na pá pilisi-tε.

40 Haləna pá tili tillaa ke apalaa pooluɲ nyəma waali. Pεle pa tə kə pa səwa lvm, na pá tó cəlavnaa na kacəka wontu.

41 ɪlɛna pá caya pa katonaa kəpampama tə, na pa taapələnaa ke pa nəyə tə. Na pá su ma tulaalu na nim ke pə tə.

42 Samaa wei u huɔki natəli tə, ɪ kəma ɪ kin na ɪ laki kəkəte. Sapa wəlaya tetu taa kə pa lunaa. Pa tɔwa Ohola na ɪ neu pa nin taa kə kpaɪ, na pa tema-weyε ntenɲ kəpampəɲ.

43 Mpyuyε ma pəsəa pa taa alv wei ɪ kratəla wasaηkalətu taa tə si: Nəənə n ká laki-təyəle? Na paa kə nyá kin na?

44 ɪlɛna yəlaa kə pa kin ɪsu pa kəɲuyv apalaa təna alaa kin tə. Ḿpóyó apalaa pukaya alaa sakala nyəma Ohola na Oholipa pa kin.

45 Ama apalaa siyisilaa ká huɐna-we, ɪsu pa huɔkuyvna wasaηkalənaa, yaa mpa pa kyɪ yəlaa tə. Mpi tə, pa kə wasaηkalənaa kə, na yəlaa caləm wε pa nin tə.

46 Tacaa Iso yəyətəɲ si: Maa yele na samaa kuli pa tə. Paa kuu pa wontu na səyəntu pu-wε.

47 Samaa ɪnɪ ɪ ká yaya-weyε pεε, na pá kv pa na pa pəyalaa na pa pεelaa na layaleε, na pa nyayasi pa tεεɪ ke kəkə.

^a 23:31 páána: Páána, pə nuw lapa Ləka nyəma ke kate, pə tə kə tə

48 Isəna maa si isayatu tənaya ke tetu taa təyəle. İlena pə huli alaa lelaa ke layatu na pə taa təη pane pa ikrate.

49 Pa isayatu ká məli pa nyəəη taa. Paa səyəli pa tıη laav kəpəntəy. Waatu inəyi paa nyi si mayale Tacaa Isə.

24

Yosalem nəyəsəna taanuse wei kəkətaya kpawa tə

1 Mprúyó Iseyeli nyəma kuuu pənaya pəyəlayafei naanowa nyəηka. Isətu naanowa nyəη, kuyaku naanowa nyəηku wule. Tacaa təma-m si:

2 Yulu nyá tu kuyaku ηkuyə takəlaya taa. Mpi tə, ku wule ke Papiloni wulaw ká suu Yosalem taa na í ləeki-tə.

3 Yəyətı yəlaa təə kullaa mpreye təm. Maya Tacaa Isə má yəyətəna-tı si:

Təsi tiyaya,

təsi-ke na n̄ pəli ka taa ké ləm.

4 Tu nantv cəyələη kupəη təna.

Paa yule paa hamuyə,

na n̄ suuli mowa kəpana.

5 Kpaya kaləku taa heu kupampəη nantv.

Tu taasi ke səsəm ke tiyaya tē,

na pə wasa teu.

Mpi tə, pə wee si mowa

mayamaya í pu tətəy.

6 Pə təə ké Tacaa Isə,

má ma yəyətəyi si,

yulukule icate təm we waiyo ké.

Tə nəyəsəna ké isu taanuse wei

kəkətaya kpawa, na ı nyaaluy na kate tə.

Ləsi tiipile nantv ke cəyəlyəy cəyəlyəy.

Pə taa səə paa kuləmyəy.

7 Mpi pə təə tə, yəlaa mpa Yosalem kəwa tə,

pa caləm we icate heku taa kəkəpəmyəy təə ké yem.

Nəyəl v ta pəli-wəyi ate si

pá takı-wəyi tetu.

8 Ma caawa si ma huli ma rááná səsəna na má ləeti.

İlena má ηmusı ı caləm ke kəkəpəmyəy təə,

na má yele-wəyi mpu si nəyəl v í taa takı-wı.

9 Pə təə ke Tacaa Isə má,

ma yəyətəyi təfoo si:

Yulukulaa icate nté tə təm we waiyo ké.

Mpi tə, maa tú tə taa ké kəkə səsəya.

10 Tú taasi ke səsəm na n̄ tú kəkə,

təsi nantv ke teu na n̄ tu tuusi pee. Mowa í nyaya.

11 Təni tiipile kpe te ke mamala təə na tə han.

Tə nyəyəlyəy kuseemyəy í see,

na tə asilima hoo tə taa,

na tə kəkətaya nyaya.

12 Təkaasuy təna we kpe te ké. Kəkətaya kaa lu yem na pə ta kəna kəkə.

13 Yosalem nyəma kawalaya we pa asilima taa ké. Mpi tə, ma caakaya si má husı pa asilima. Ama pa fei tənəηη, a kaa tasa husuyə. Maa lana-we na rááná ké haləna á hee.

14 Μαγα Τασαα μά γογόθανα μρω. Μaa la pə tənaxa, ma kaa nyá. Pəyele ma kaa weena pətətəle, yaa má tuli tapəh. Pw hūna-meɣe na pə keesəna mə tonte na mə təma. Tacaa Iso má ma γογόθανα μρω.

Isekiyeeli cayale ke layaya

15 Μρωγύ Τασαα təma-m si:

16 Yulo nyá, maa yelee na səm keli wei i heesəyi nyá lanje tə. Ue pə fei si n̄ caya layaya yaa n̄ wii, yaa nyá isəlbm í tu lu.

17 Nmesí nyá lanwakəlle, taa caya layaya. Ama te nyá nyuyv saalaya, na n̄ lee nyá ntanjpala. Taa takí nyá isentə, pəyele taa tɔɔ layaya tɔɔnaya.

18 Isekiyeeli má, tanah tee ké ma γογόθayana yəlaa. Uena taanaya n̄ke ka mayamaya ma alv si. Pə fema uena má lá isəna Iso hulə-m tə.

19 Ntəna yəlaa pəsi-m si, má keesi-weɣe mpi ma laki μρω tə pə kotoluyu.

20 Μρωυλε ma cə-we si, Tacaa heela-m təm

21 si má teləsi Iseyeli nyəma. Iso si: Maa wakəli ma təsəele. Nteɣe pa həhna pa ti na pá huləsəyana lanja na pá səla-te. Paa kú pa pəela na pa pəyalaa mpa pə yela Yosalem tə.

22 Pa kaa takí pa isentə yaa pá tɔɔ layaya tɔɔnaya.

23 Pa kaa hetí pa nyəh saalasi, yaa pá wəɣəsi pa ntanjpala. Pa lanja kaa wakəli, yaa pá wii. Ama pa isayatu tə ké paa nəɣəsi na pá wiiki təma tə.

24 Isekiyeeli maya paa keesəna na pá lá teitei isu ma lapu tə. Waatu wei yaasinaa mpe paa la tə, paa nyi si Iso mayale Tacaa.

25 Μρωγύ Τασαα təma-m si: Kuyaku nakuli maa ləsi Iso təsəele nte tə ké mə kpluyv təvle na í huləsəyi-te na lanja tə. Lonte nteɣe í ka teeləyi na í həhna mə ti. Maa yelee na í lanj mə pəyalaa na mə pəela totə.

26 Ue kuyaku n̄kuyv wei pə səwa tə, i ká se na í kəw na í keesi-meɣe-ti.

27 Wule nté tə mayamaya ke mə nəɣə ká kuli na í γογόθana wei pə səwa tə. I kaa tasa sum isu kamumuka. Isekiyeeli nyaa weena isu kuhulum. Uena í cekəna si mayə Tacaa.

25

Tacaa kaləyana Amoni nyəma

1 Μρωγύ Τασαα təma Isekiyeeli má si:

2 Yulo nyá, keesi ise na Amoni nyəma tetv tə. Yəɣoti isayatonaa mpa paa mayana-we tə, pa təm.

3 Teləsi-we si, maya Tacaa Iso ma γογόθaa si í wonaa na í kpaləsi kuyanjku ma kətaya təlate wakəlaa tə. I kpiisa Iseyeli tetv. Kolontunaa kuu Yuta nyəma na pá tənə.

4 Maa yelee na ilim təhule nyəma tɔɔ mə tetv. Paa siki pa təsəulenaa na pá ká pa kaləkəh. Paa tɔɔ mə tetv kuhulum, na pá nyə mə naaləm.

5 Maa pəsi mə icate səśəle Lapaa ke yooyoonaa tətəɣəle. Mə tetv təna ka pəsi heh təheesəle. Uena í nyi si mayale Tacaa.

6 Tacaa Iso γογόθaa si, mə lanje heena Iseyeli hetv wahalanaa. I wonaa na í n̄maali na í footi-weɣe katatəlaya.

7 Maa tv-meɣe nih na má yelee na piitimnaa ləlaa ləkki mə nyəm təna. Maa kpiisi-me təkpataa ké tetvnaa ləlaa taa. Uena í nyi si mayale Tacaa.

Tacaa kaləyana Mowapv nyəma

8 Μρωυλε Tacaa Iso təma si: Mowapv na Seyii pə nyəma γογόθaa si, Yuta yəlaa we teitei ké isu piitim ləmri nyəma. Pa ta payati.

⁹ Pə təw kə maa yelee na kolontunaa tii acalee nna a we Mowapu tetu toŋa təw tə a təw. Anu a kentina pa təw. Paa yəki-yege kulum kulum. Paa a faa wena a kəla teu tə, isu Peti-Yesiməti, na Paali-Meyəŋ, na Kiliyatayim.

¹⁰ Maa yelee na ilim təlule təw təntaa təw Mowapu*fa* nyəma tetu. Isu pa təwəw Aməŋ nyəma nyəntu tə. Halu nəwəw kaa kəw i təwsi Mowapu nyəma me mə təw. ^a

¹¹ Maa təŋ siyisuyu kə na má lana-me. Ilena í cekəna si maɣale Tacaa.

Tacaa kaləɣəna Itəm nyəma

¹² Mprəyú Tacaa Isə təma si: Itəm nyəma me mə tasəkəle nté, leetəyū mpi í leeta Yuta nyəma tə.

¹³ Maa tu-meɣe niŋ. Maa kú yəlaa na wontu. Pu kpiisi-meɣe pə kraɣaw Teməŋ icate, haləna Tetəŋ nyənte tə.

¹⁴ Maa yelee na Iseyeeli nyəma leeti Itəm nyəma me na ma rááná. Ilena í cekəna ma leetəyū. Tacaa Isə má ma yəɣətəna mpu.

Tacaa kaləɣəna Filiisi nyəma

¹⁵ Mprəyú Tacaa Isə təma si: Mpi pə təw tə. Filiisi nyəma me í taɣana mə leetəyū. I leeta Yuta nyəma, í nyəna-weɣe yem. I pəkəaa si í kpiisi-we na taa haŋaɣa tam nyəŋka.

¹⁶ Tacaa Isə si, maa tú Filiisi nyəma meɣe niŋ. Maa kpiisi mə təna mpa í luna Kafətəw tetu na í caya teŋku nəwəw tə.

¹⁷ Maa leeti-meɣe səsəm, na má hə mə ŋkraŋŋ na rááná. Waatu wei maa la-meɣe mpu təw í ka nyi si maɣale Tacaa.

26

Tacaa kaləɣəna Tiii nyəma

¹ Mprəyú Iseyeeli nyəma kuuu waali, pənaɣa naanəwa na kuləmaya nyəŋka. Isətu kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Tacaa heela Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, timpri Tiii nyəma wona Yosalem icate na pá kraləsi si, yeɣe, pə tu wakəla icate nte tə taa yəlaa təɣaŋa tə. Paa kraɣa tə kuləpəle, paa tasa toŋ suw. Mpi tə, Yosalem pəsa ncaale ke nəwəw.

³ Ma səŋa Tiii nyəma me mə təw kə. Maa yelee na piitimnaa tuutuuma kulə mə təw, isu teŋku lum huukuɣu tə.

⁴ Paa yəki Tiii icate koloosi, na pá hu mə ate na isə kutuluj. Ilena má paali icate tetu na pə yelee ate kəkpaŋyū.

⁵ Tu pəsí lonte nte tə taa tiina kralaa leŋ pa puluj ke teŋku taa tə. Piitimnaa ká təwəna-te. Mpi tə, maɣa Tacaa má yəɣətəna.

⁶ Ilena pá kú tə cəw acalee na laɣate. Waatu inəɣi í ka nyi si maɣale Tacaa.

⁷ Mpi tə, Tacaa Isə yəɣətəw kə si: Maa yelee na ilim ntəɣəŋ təw Papiloni wulaw Nepukanəsaa, wei í kə awulaa wulaw tə, í na í kraɣanəŋ na í cəɣalaa, na í yooú keekənaa pá kpeyeli na pá weɣe yəlaa tuutuuma, na pá tii Tiii nyəma təw.

⁸ Paa kú acalee nna a cəwəna Tiii icate ke teŋku koteŋ təw tə na laɣate. Kolontunaa ká hee ləwŋ na pá lo haɣe taka, na pá weɣe isu kolujə kəkentaɣa.

⁹ Paa ma pa yooú ituuule ke mə icate kolujə. Paa tusi mə ate na isə kutuluj na pa yooú wontu.

¹⁰ Pa kraɣanəŋ tuutuuma mʊsʊy ká waası mə təw. I cəɣalaa na pa yooú keekənaa kəkəte ká ciyiti mə koloosi. Waatu inəɣi paa suwəna mə icate nəwəwsi, isu pa suwəyū icate nte pa leekaa tə tə taa tə.

^a 25:10 **Mowapu:** Mowapu lonte taa, teləsəlaa ləlaa ná towa si Amoni nyəma.

11 Paa feli mə həpəe təna tō na pa kpaɣanəŋ aɔwə. Paa kú mə ɪcate yəlaa na layate. Paa pəti mə təlaale akelenaa mpa pa hɔləxi si í wəna tɔŋ tɔɣ aɛ.

12 ɪlena pá ŋmulɪ mə wənəw na pá kuu mə kataataya wontu. Paa yəki mə ɪcate kolunɔ, na pá tusi mə tɛɛsi kacəkə nyənsi. Paa pəti tenku taa ké pɛɛ na pə taasi na pə tɛtu.

13 Maa su tənaya ke mə yontu kəkətɛ. Pa kaa tasa mə cəməŋ tɔŋ ke nuw.

14 Maa pəsi mə ɪcate ke kəkpaɔwɔy kɛɛtɛ nyəŋku ŋku kɔ tō pa lɛŋ tiina pulun tɔ. Nəɣɔl kaa tasa-mɛɣɛ ŋmav. Maya Tacaɔ Iɔ, má yɔɣətəna.

15 M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaɔ Iɔ tɔma si: Tiii ɪcate nyá, paa wakəli-ŋ na pə kú nyá taa yəlaa na pá mələxi acufu inɪ ɪ taa. ɪlena tenku nəɣɔ acalɛɛ nyəma sɔw seluyu.

16 Tenku nəɣɔ awulaa təna ká kɔli pa kumlee tō. Paa wəɣɔsi pa kawulaya tokonaa mpa pa sɔpa tɔ. ɪlena sɔɣəntu səsəəntu kra-wɛ na pá caya aɛ, na pá seliyi kotamsa. Mpi tɔ, pa laŋa wakələna ɪcate nté.

17 Paa ma kawəyaya ke ɪcate nté tə tɔm si:

Puwɛ, ɪcate səsəəle tɛle.

Pə wakəla-tɛ, na pə kpiisi-tɛɣɛ tenkunaɔ taa.

Tə yəlaa ka ŋmakəla antulinya taa ké.

Mpa pa cəna-tɛ tɔ pa

niukaya tə sɔɣəntu ké.

18 Nəəntə tenkunaɔ nəəsi yəlaa

seliyi tə wakələyɔ tō ké.

ɪlena kɔtemin poolun nyəŋ

nyəma tɛɛ sɔvki tə saalɔyɔ tō.

19 M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaɔ Iɔ yɔɣətəna si: Maa pəsi-tɛɣɛ ncaale, isu acalɛɛ lɛnna, nəɣɔl kaa caya. Maa yele na tenku luməŋ səsəəŋ lɔm lu na pə li-tɛ.

20 Maa tisi-tɛɣɛ hatoo atətəle taa na tə mayana pusi təna sətəa. Tu caya tɛtu tɛɛ timpi nəɣəsəna isu ləŋtaɔ ncaɔ tɔɣɔ, atətənaɔ mpa pa laala-tɛɣɛ səm tɔ, pa kin. Tə kaa pəsi na tə tayani məlɔyɔ. Pəyele nəɣɔl kaa tasa tɔ taa ké cayaɛ, pəcɔ tə kaa tu wɛɛna lonte ke weesuyɔ nyəma taa.

21 Sɔɣəntu ká pu yəlaa na mpi pu mayana-tɛ tɔ. Maa kpiisi-tɛ təkpaɔa. Tə kaa tasa wɛw, paa pɛɛki-tɛ pa kaa keesi-tɛ. Tacaɔ Iɔ má ma yɔɣətəna mpu.

27

Tiii ɪcate ncaale tə wula

1 M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaɔ tɔma Isekiyeeli má si:

2 Yɔl nyá, wii Tiii ɪcate tō si:

3 Hei, Tiii, nyá wei n wɛ tenku nəɣɔ, na nyá na tenku taa tətənaɔ payale í laku taatəle tɔ. Tacaɔ Iɔ má ma yɔɣətəxi si:

N tənaya si n tewa təmamam ilɛ?

4 Nyá toosi nté hatoo tenku hɛkɔ taa.

Nyá saakəlaa saaka-ŋ teu ké.

5 Senii pɔɣɔ tɔŋ kɔpaŋ ke í saakəna kɔpɔlɔyɔ.

ɪ caa Lipaŋ tɔŋ kɔpaŋ

na í lá tesika səsaya.

6 Pasaŋ tɛtu tɔŋ kɔpaŋ ke

í saaka kɔpɔləŋ lɔɣolasɪ nsi

pa hatəyənə lɔm tɔ.

ɪ saaka kɔcacayaŋ na Kələɛki tɛtu

tuŋ na í tʊ pə tɔɔ ké tuu kela*fa*. ^a sɔsɔɔm ké.

⁷ Icipiti kponkrontu ton nyəntu ke í lɔna mə kpuləŋ pɔɔŋ na í sɔ.

Mə pɔɔŋ inəŋi pa nyəŋna-meŋe pooluŋ.

Sipili tetu pɔɔŋ wei pa sɛsaa

na pá lii akpaayala tɔɔ í taka mə kataataya wontu tɔɔ.

⁸ Sitəŋ na Aləfatı pə acalɛɛ yəlaa

nté mə kpuləŋ saalaa.

Tiii nyəntaa sɔsaa nté kpuləŋ paasənlaa.

⁹ Pipələsi icate yəlaa mpa pa

nyəma niŋ təma lapu na pá wɛ canəm ke teu tɔ.

Mpe pa paasayana kpuləŋ pɔɔlɔŋ ke tayanəŋu.

Tenku kpuləŋ sɔsɔŋ kəŋaya mə tɛŋe.

I taa yəlaa yaku mə kataataya wontu.

¹⁰ Pɛɛsi na Lutı na Putı pə yoolaa

lakaya nyá yoolaa ke təmlɛ.

Mpe pa pusayana kpaləŋ na yoou kahusi ke təsikilɛnaa taa.

Mpu pə kusayana nyá nyuŋu.

¹¹ Mə maŋamaya mə yoolaa na Aləfatı icate yəlaa pa feŋayana mə koloosi. Na Kammatı yəlaa náa feŋiŋi ate na isɔ kutuluŋ. I pusaya mə kpaləŋ ke kolunə ŋka kaa cəna-me tɔ ka tɔɔ ké. Pɛɛ pa lakayana na mə teu sɔsɔŋi.

Taatəlaa icate sɔsɔle Tiii tɔm

¹² Tiii, nyá na Taasisi tetu nyəma í lakayana taatəle. Mpi tɔ, n ka wɛna kɔpɛɛtam ke tuutuuma. Ilena pɛɛ pá pɛɛtəŋəna-ŋ liyitee nyəŋətu, na nyəŋəluŋu na kɔsɛɛmɔŋu na kɔhɔlɔmɔŋu səlɛpa nyəŋku.

¹³ Halı Tiii nyá na Kələɛsi na Turaaŋi na Mesɛki pə tetu yəlaa maŋamaya í lakaya taatəle. Pɛɛ pa layasayana-meŋe yomaa na nyəŋəluŋu kɔsɛɛmɔŋu wontu.

¹⁴ Tokaama nyəma ná kəŋayana kɛkɛnaa kraŋanəŋ na asewa nyəŋ. Na kraŋasi camnanaa*fa* na pá pɛɛtəŋəna-me. ^a pə lɔli mpi tɔ.

¹⁵ Mə na Tetan tetu nyəma í lakayana taatəle. Na tɛtəna mpa lɔm cənaa tɔ pa paɣale nyəma tɔtɔ. Pɛɛ pa feləŋi-meŋe tuuŋ kela na taasi kɔkɛɛtaasi nasəlɛ.

¹⁶ Itəm nyəma yakaya mə wontu paɣale ké, na pá feləŋi-meŋe liyitee pɛɛ tin atəntəte na kɔsɛɛmlɛ, na pɔɔŋ wei pa lii akpaayala tɔ. Na wei pa sɔpa tɔ, na kponkrontu ton nyəntu pɔɔŋ, na pɔɔlasi.

¹⁷ Yuta na Iseŋeli pə yəlaa pɛɛtayana-meŋe təŋənaŋa pɛɛ ké, na tuŋ na nim, na kɔɔɛ.

¹⁸ Tamasi icate nyəma yakaya mə wontu paɣale na mə kɔwɛnam paɣale. Ilena pá feləŋi-meŋe Hɛləpəŋ nyəma sɔlɔm, na Saha nyəma heeŋ hɔntu.

¹⁹ Hatoo Usalı icate taa ké tan na Yafan pa piitimnaa pa yakaya mə kin na pa pɛɛtəŋəna-meŋe nyəŋəluŋu ŋku pa lupa tɔ. Na tulaalɔ na nyitɔ sɔsɔŋ nyəntu.

²⁰ Kraŋanəŋ pɔɔŋ ke Tetan nyəma pɛɛtayana-me.

²¹ Mə na Laalupuna na Ketaa tetu nyuŋu nyəma í lakayana taatəle, pɛɛ pa yakaya mə wontu na pá feləŋi-meŋe iwɛɛsi, na heeŋ na pəŋtuluŋe.

²² Mə na Sapa taatəlaa, na Lakəma nyəma í taatayana. Ilena pá layasəŋi-me na tulaalɔnaa kɔpampama, na liyitee pɛɛ waani waani, na wɔla.

²³ Mə na Halan na Kanne na Iteni pa acalɛɛ yəlaa í lakayana taatəle. Haləna Sapa na Asuu na Kilimatı pa acalɛɛ nyəma tɔtɔ.

^a 27:6 *tuu kela*: Pa towa kɔcacayən tɔɔ ké tuu kela, pə hóləŋi wɛnaw

^a 27:14 *kraŋasi camnanaa*:

Kraŋasi camnanaa isɔ kraŋaya na kraŋano pa kraakɔŋu təma na

24 **I** p̄eetaɣana-weɣe kaɔka wontu. Na wontu nti pa lii akpaɣala t̄o. Na nti pa s̄opa t̄o. Na p̄oɔŋ wei pa p̄oaki ate t̄o i k̄oɔlɔɔlɔɔŋ, na ŋmusi nsi pa l̄uɔ teu t̄o.

Tiii icate t̄o wula t̄o

25 Tiii kataataya wontu ke
Taasisi kp̄ulɔŋ s̄ɔɣɔlaya.

Wontu ka su m̄a t̄eɣe is̄u kp̄ulɔɔŋ ke t̄eŋku taa.

26 M̄a kp̄ulɔŋ saalaa pona-meɣe t̄eŋku lumaŋ taa k̄e.

Il̄ena ilim̄ t̄ɔlule heelim̄ wak̄eli-meɣe t̄ena.

27 M̄a k̄owenam, na m̄a kataataya,
na m̄a k̄oɣeet̄em, na m̄a kp̄ulɔŋ saalaa,
na i t̄ema lataa, na m̄pa pa paas̄ɔɣana-i
na pa taɣan̄ɔyi-i t̄o.

M̄a taat̄ɔl̄aa na m̄a yoolaa m̄pa pa we m̄a t̄e
na m̄a samaa t̄ena.

Pa a hoti t̄eŋku lumaŋ taa k̄e
k̄oyaku ŋku i ka hoti t̄o.

28 K̄p̄ulɔŋ saalaa k̄a wii
na t̄eŋku n̄ɔɣo ɔaɣalaa n̄aá seliyi.

29 I saalaa t̄ena k̄a lu pa kp̄ulɔŋ taa,
na i taa t̄ema lataa t̄ena tii ate.

30 I k̄a wii Tiii icate t̄om
na laŋwak̄elle s̄ɔs̄ɔle.
I k̄a p̄eli m̄a nȳɔɔŋ taa k̄e t̄eɣe,
na i pilimi t̄ɔluma taa.

31 I k̄a looli m̄a nȳɔɔŋ,
na i suu m̄a l̄ɔyaya wontu nti
t̄e we is̄u f̄ɔl̄ɔt̄onaa taka t̄o.

I k̄a wii m̄a icate t̄o,
na laŋwak̄elle s̄ɔs̄ɔle.

32 I k̄a wii l̄ɔyaya wula
na laŋp̄əs̄ɔle s̄ɔs̄ɔle.
I ka ma laŋwak̄elle kaw̄ɔyaya si:

Tiii icate nȳa n taa f̄eina saala.
Ama n̄ɔɔn̄ɔ p̄a wak̄ela-ŋ t̄eŋku heku taa.

33 Waat̄u wei nȳa t̄ɔɣonas̄i lukayana t̄eŋku taa t̄o,
piitimnaa paɣale ke p̄a cal̄s̄aya.

Nȳa k̄owenam na nȳa
taat̄ɔle katat̄ɔlaya t̄o,
ate awulaa suv̄ t̄oŋ.

34 N̄ɔɔn̄ɔ t̄eŋku t̄ɔɣo Tiii icate
na t̄o kataataya wontu.
P̄a k̄p̄eŋna pa t̄ena m̄pa pa kotiyi t̄e taa t̄o.

35 T̄eŋku n̄ɔɣo ȳɔl̄aa t̄ena we
s̄ɔɣont̄u s̄ɔs̄ɔnt̄u taa.
Pa awulaa seliyi na pa is̄ent̄aa wak̄elaa.

36 Piitimnaa taat̄ɔl̄aa k̄a k̄p̄eet̄ɔyi nȳɔɔŋ
na s̄ɔɣont̄u ke Tiii t̄om.
M̄pi t̄o, m̄pi p̄a mayana-t̄e t̄o p̄a t̄om we s̄ɔɣont̄u.
P̄a wak̄ela-t̄eɣe tam̄ t̄o k̄e.

28

Tacaa kaləyana Tiii wulav

¹ Mṛóyó Tacaa təma-m si:

² Yulb nyá, heeli Tiii wulav si, maya Tacaa Iso, ma yəgətəyi si, Tiii wulav, n hən nyá ti si, nyagalə Iso. N caɣa Iso təcəgalə ke tenkunaə heku. Pəyele nyaya yulb ké n ta ke Iso. Ilena n nyənəyi Iso luyu nyəntu ke nyá nyəntu.

³ Tiii wulav, n huuki si, n kəla Taniyeeli ké.

⁴ Nyá ləmayasəe na nyá layatu təə, n kaawa wənaw. N nyəka wəla na liyitee ke nyá kpancooŋ taa.

⁵ Nyá ləmayasəe səsəəna na nyá taatəle təə, n kaa wənaw. Ilena pə svs-i-ŋ kalampaanu taa.

⁶ Pə təə ké Tacaa Iso yəgətəa si, n nyənəyi nyá ti isu Iso ké.

⁷ Pə təə ké maa yele na yəlaa mpa pa kəla mʊsʊŋ tə. Pá kəə nyá təə na pá seti mpi n lapəna nyá ləmayasəe kupaŋa anu tə. Ilena pá wakəli nyá teu.

⁸ Mʊsʊŋ səm ke n ká si tenku heku taa. Paa tisi-ŋ pəlaav taa.

⁹ Ye nyá kʊlaa kin, n ka yəgətə si n ké Iso. Pəyele n ke yulb na? N ké yulb ké nyá kʊlaa nin taa ké, n ta ke Iso.

¹⁰ N ká si ma ta nyi isənaə səm ke kraɪ nyəma nin taa. Pə taɣa pʊlb, Tacaa Iso má ma yəgətəna mpu.

¹¹ Mṛóyó Tacaa təma Isekiyeeli má si:

¹² Yulb nyá, ma kawəyaga ke Tiii wulav təm. Tu-i yontu si, Iso ləmayasəe səsəəna ka yelaa ké na n wəe wei yəlaa kəkəna i təma teu səsəəm taa na i kacəka taa tə.

¹³ Iso taale Iteni taa ké Tiii wulav nyá n ka wəe. N ka suuwa liyitee pəe anu a təna ké. Isu kʊsɛmle cʊntu nyəntə na kasasəŋa tin tən nyəŋ nyəntə na atəntəte nyəntə na kʊkɛtəle na pooku nyəntə na nte tə wə pooku təle tə na pooku kaaluula nyəntə, na tin atəntəte nyəntə. N tʊkaɣa kacəka wontu nti pa lapəna wəla tə. Kuyaku ŋku pə ŋma-ŋ tə kʊ təə ké pa taɣana-ti.

¹⁴ Iso si: Maa su-ŋ ké isu isətəa tanjʊ wei i tee kəkə na í ké kentulu tə. Ma puyʊ nanjʊ nyəŋku təə ké n ka wəe. Na n tən pəe wena a muyi kəkə tə a təə.

¹⁵ Hatoo waatu wei pa ləla-ŋ təgə nyá təntə wə teu. Haləna kuyaku ŋku pə kula nyá isayatu təə tə.

¹⁶ Nyá taatəle təəməŋ təə ké mʊsʊŋ na isayatu haɣa-ŋ*fa*. Pə təə ké maa pəsi-ŋ yem tə, na má təgəni-ŋ Iso puyʊ təə. N ké isətəa tanjʊ kentulu ké. Maa təgəni-ŋ pəe wena a teeki kəkə tə a təə. ^a haɣa-ŋ na n pənti. Maa təgəni-ŋ ma puyʊ təə. Maa yele na isətəa tanjʊ kentulu nyá n saali yem ké pəe wena á tee kəkə tə a taa.

¹⁷ N lapa kalampaanu ke nyá teu təə. Nyá hikuyu teeli wakəla nyá ləmayasəe. Maa pəti-ŋ atə. Maa yele na awulaa leləa nyəni-ŋ.

¹⁸ Nyá kawaləɣa pəyalə na nyá taatəle nte tə ta siɣisi tə pə lapa na n pilisi nyá na Iso mə təsulle. Maa ləsi nyá taa ké kəkə ŋka ka nyaki tə. Kaa nyaga-ŋ, na pə yele təlbma ke atəɣe nyá nalaa təna isəpəle taa.

¹⁹ Səgəntu ka pu pa təna mpa pa nyəma-ŋ piitimnaə taa təgə nyá nyuyʊ təə. Pə taɣa pʊlb, pu wakəli-ŋ tam təə ké, na n pəsi səgəntu pʊlb.

Tacaa kaləyana Sitəŋ nyəma

²⁰ Mṛóyó Tacaa təma-m si:

²¹ Yulb nyá, kəesi isə na Sitəŋ ɪcate təə. Heeli-təɣe Iso má ma kuyəgətutu.

^a 28:16 isayatu haɣa-ŋ: Lelaa teləsəyi si: Nyá taatəle təəməŋ təə ké mʊsʊŋ

²² Tacaa Iso má ma yógotaa si: Maa kuli Sitōn nyóma tō. Maa hólí ma teeli ke mā heku. Maa huuna-me na má hólí ma tōnanh wewtu ke mā heku. Waatu inághale í ká cekōna si mayale Tacaa.

²³ Maa tu-mege kutōn na calēm kpe mā harere tō. Lagalee ká luna icate hōghōn tōna, na sōtaa hoti tō taa. Ilena í cekōna si mayale Tacaa.

Iseyeli nyóma cayana heesvuy

²⁴ Mpróyó Tacaa tōma si: Piitimnaa mpa pa cōna Iseyeli nyóma me tō, pa kaa tasa-mege footuyu. Pócs pa kaa tasa-mege sōpu na pá kaali-me isu sōwa. Waatu inághale í ká cekōna si, mayala Tacaa.

²⁵ Mpróyó Tacaa Iso si: Maa ləsi Iseyeli nyóma mege timpi timpi í yawa tō. Maa kpeyeli-me, Ilena má hólí ma tōnanh wewtu ke mā heku na piitimnaa ná. Í ká caya tetu nti ma hawa ma tēmlē tō Yakōpu tō taa.

²⁶ Í ká cayana heesvuy ke tōna, na í nǵmá teesi na í tuu lesēnna. Waatu wei maa huuna pa tōna mpa pa cōna-me na pá footiǵi-me tō Ilena í cayana heesvuy. Pōlēge í ká cekōna si mayale mā Iso Tacaa.

29

Tacaa kalāghana Icipiti nyóma

¹ Mpróyó Tacaa yógotōna Isekiyeeli máyá Iseyeli nyóma kuuu pōnaya naanōwa nyōghka isōtu naanōwa nyōgh, kuyaku naanōwa na naale nyōghku wule, na í tō-m si:

² Yōlu nyá, keesi nyá ise na Icipiti wulav tō. Yōgoti nti tu mayana í na í tetu tōna tō.

³ Tacaa Iso má maa kuli Icipiti wulav nyá nyá tō. N wee ké isu nyuu sōsōu ŋku kō hōnta kō pusi taa tō. N huuki nyá taa si, nyá mayamaya n Iapōna Nili pōgh.

⁴ Maa tō nyá tamasi taa ké kulaya, na má mati Nili pōgh tiina na nyá setu. Ilena má hō nyá na tiina tōna ke pōgh ŋke ka taa.

⁵ Maa lōgh nyá na nyá pusi sōsōonsi tiina ke wōlaya tetu taa. N kaa pōsi kōlvuy, pōcs nōghōlv kaa kōsi-ŋ. Maa ha-ŋ ate wontu na sumasi na ŋ pōsi si tōghōnaya.

⁶ Ilena Icipiti nyóma me mā tōna í cekōna si mayala Tacaa.

Mpi tō, mā waasvuy ke Iseyeli nyóma, wee ké tōwau, isu sōsōncan̄a.

⁷ Iseyeli nyóma tōka-ŋ pa niŋ taa, Ilena ŋ peli na ŋ cōli pa asōghkpeku tōna, na ŋ yōli pa apalbtu.

⁸ Pō tō ké Tacaa Iso má ma yógotōgh si: Maa kōna mā tō ké lagate na má kpiisi yōlaa na tōla.

⁹ Pu kpiisi Icipiti tetu yōlaa, na pō yele-tōgh kpete.

Mpi tō, í tōma si mā tōnna Nili pōgh, si mā Iapōna-ké.

¹⁰ Pō tō ké maa kuli mā na mā pusi mā tō. Maa kpiisi mā tetu, na tō pōsi ncaale, nōghōlv kaa wee. Pō kraǵau Mikitōli icate ke ilim ntōghōn tō tō. Hāfōna Asuwān nyōnts ke ilim mprōtōn tō, na pō polo Itiyōpii tetu tōgha.

¹¹ Yōlu yaa tōte natōli tō kaa feli nōghōle ke tetu nti tō taa. Tu wee npróyó kpete ke pusi nule tōcu. Pa kaa keesi yōlv yaa tōte.

¹² Maa la na Icipiti tetu pōsi wōlaya tetu. Pu tee wōlaya tetuona tōna. Tō acalēe ká pōsi ncaa na pō kēli acalēe Ienna ke pusi nule tōcu. Pusi nsi si taa ké maa cāáli Icipiti nyóma na pá yá piitimnaa kraí nyóma taa.

¹³ Mpróyó Tacaa Iso yógotaa si: Pusi nule tēn, Ilena má ləsi Icipiti nyóma ke timpi timpi pa yawa tō, na má kpeyeli-we.

14 Maa layasi pa weeto. Maa yele na pá mæli pa maɣamaɣa pa tetu nti pa yaaki si Patə̀ɔsi tɔ tɔ taa. Uena pa caali kawulaya səkpeɣaya.

15 Pa kawulaya ká la səkpeɣaya ke leɲsi taa. Pa kaa tasa piitimnaa ke ɲmakəɣu. Maa pasa-weye na pá taa tɔɔ piitimnaa.

16 Iseyeli nyóma kaa tasa-weye naani ke lapu, na pá tekixi-we, na pá pəntəyi. Ḿpóyú paa cekəna si maɣa Taca.

Wulav Nepukanesaa tɔɔ Icipiti tetu

17 Ḿpóyú pənaya hiu na naatosompɔɣaya nyəɲka, isətu kancaalaya nyəɲ kuyaku kancaalaya nyəɲku. Taca tɔma-m si:

18 Yulu nyá, Papiloni wulav Nepukanesaa tɔwa i yoolaa ke təmle səsəde ke Tihi nyóma tɔm taa ké. Haləna i yoolaa təna nyəɲ taa kpesi na pa asəɲkpekij liti. Ue paa wulav yaa i yəlaa, pa taa nɔɣɔɔ ta waa kookali wei pa lapa tɔ i taa.

19 Pə tɔ ké maɣa Taca Isə ma yɔɣətəyi si maa ha Papiloni wulav Nepukanesaa ke Icipiti tetu. Ué i ká kuu tə wontu na tə wənaw na pá yele-təyi kpefe təkpataa. Icipiti tetu ká pəsəna Nepukanesaa yoolaa kufelɣu.

20 Taca Isə si, maɣa pa lapa təmle ke Tihi tetu taa. Pə tɔ ké ma haaki-weye Icipiti tetu.

21 Waatu wei mpɔ uɪ pu tala tɔ, maa səsəsi Iseyeli nyóma ke apalətu. Ye pə kaasa Isekiyeeli nyá, Ue maa ha-ɲ toma na ɲ pəsi na ɲ yɔɣətəna Iseyeli nyóma. Uena pá wəna naani si, maɣa Taca.

30

Taca kaləɣna Icipiti nyóma

1 Ḿpóyú Taca tɔma-m si:

2 Yulu nyá, teləsi Isə kuyəɣətətu si: Mə laɲa í wakəli kuyeyɲ wei i kəɲ tɔ i tɔɔ.

3 Mpi tɔ, Taca rááná kuyaku kpeɣetaa ké. Ku ké səkpeɣu anaam kuyaku ké. Piitimnaa tomle waatu kele.

4 Yoou ká tii Icipiti nyóma tɔɔ. Yəlaa ká si na kolontunaa kuu pa wənaw, na pa tetu pəsi ncaa. Halɪ pə sɔɣəntu ká pu Itiyopii nyóma na pəle pá seliyi.

5 Pə kraɣaw Itiyopii nyóma, na Puti*fa* nyóma, na Luti nyóma, na tetu həɣələɲ payale nyóma, na Lipii nyóma tɔ. Halɪ pu kpenna nɔɣə pəelɣu piya na pá kó. ^a

6 Ḿpóyú Taca tɔma si: Pu kpenna Icipiti sənlaa Mikitəli nyóma. Na ilim ntəɣəɲ, na pə mpətəɲ tɔ ke Asuwan nyóma na pá kó yoou taa. Uena Icipiti nyóma təma kalampaanɪ tii təfe. Taca Isə má ma yɔɣətəna mpɔ.

7 Pu kpiisi mə tetu na pá kəli tetənaa təna. Mə acaləe ká pəsi ncaa.

8 Waatu wei maa tó Icipiti tetu ke kəkə, na pá wakəli mə sənlaa təna tɔɣəle í ká nyi si maɣale Taca.

9 Ma tillaa ká suv kɔpələɲ ke kuyaku ɲkuyɔ. Paa polo na pá liyiti Itiyopii nyóma ke pa təpamm taa təna. Uena pəle pá suv seluyɔ, pə təɲna kəntə ké.

10 Ḿpóyú Taca Isə yəɣətəa si: Maa yele na Papiloni wulav Nepukanesaa kpiisi Icipiti nyóma tuutuuma.

11 Ina i yəlaa mpa pa kəla isayatu tɔ paa pona. Paa ku Icipiti nyóma na pá suuli sətəa ke tetu na pá wakəli-ti.

12 Maa yele na Icipiti pəɣə pusi səkpesi nyə. Maa tó pa tetu ke asayaa niɲ taa. Maa yele na tə wakəli na pá kpenna tə taa nyəm təna. Maɣa Taca má yɔɣətəna mpɔ.

^a 30:5 Puti: Puti pəsəyi na í wəe si Lipii tetu yaa Somalii nyəntu.

13 Ἄβρὺγὸς Τααα Ἰσὸ τασαα σι: Μὰ κπιισι τῆς ἐν κολάλαμ τὸν ἀγα Μὰμφι ἰκατε τὰα. Πὰ καα τασα τετὸ τὸ κὺλο νᾶχολὺγὸ ναυ κὲ τὸ τὰα. Πἔνα μὰ τὸ τὸ γέλαα τὰα κὲ σᾶχόντῃ σὸσᾶόντῃ.

14 Μὰ κπιισι Πατᾶλᾶσι ἰκατε. Μὰ σὸ κᾶκᾶ κὲ Σὼωαη νῦᾶντε ἐνὰ μὰ ἠὺνα Νὸ νῦᾶμα.

15 Μὰ μὸ πᾶᾶνὰ σὸσᾶᾶνα ἐνὰ Σιη ἰκατε νῦᾶμα. Κολῆα ἰκατε ντε τὸ τᾶηα Ἰcipiti νῦᾶμα τᾶχᾶε. Πἔνα μὰ κπιισι Νὸ ἰκατε γέλαα τυτούμα.

16 Μὰ σὸ Ἰcipiti νῦᾶμα κὲ κᾶκᾶ. Πἔνα σᾶχόντῃ κᾶ Σιη νῦᾶμα. Πὰα τυλι Νὸ ἰκατε κολῆα κὲ πῶβῦγὸ ἐνὰ λῶμ wati-τε.

17 Πὰα κὸ Ὀη ἐνὰ Πι-peseti πᾶ αcalee ἰferiya ἐνὰ λαγατε. Πἔνα πᾶ κuu γέλαα τᾶνα ἐνὰ πᾶ τεᾶνα.

18 Κῶγᾶκῷ ἠκῶγῷ μὰα πᾶλι Ἰcipiti νῦᾶμα κᾶwυλαγα κᾶρατῆς. Μὰα σι πὰ κᾶλαμᾶαᾶνι κὲ τᾶναγα. Σᾶκᾶρετῶγῷ κᾶ νῦαλα Ταᾶηᾶεσι ἰκατε τὰα. Πὰα κuu ἠᾶχολὺγῷ ἠκῷ κῷ γέλαα τᾶνα ἐνὰ πᾶ τεᾶνα.

19 Ἄβρὺγὸς μὰα ἠὺνα Ἰcipiti νῦᾶμα. Πἔνα πᾶ ἠᾶκᾶνα σι μᾶγαλε Τααα.

Ἰσὸ lakəna Pəpiloni wulaw ke təmle

20 Ἄβρὺγὸς Τααα γᾶχᾶτᾶνα-μ Ἰσεγᾶλι νῦᾶμα κuuu waaḷi πᾶναγα ἠᾶᾶνωα ἐνὰ κὺλομ νῦᾶηκα ἰσᾶτῷ κᾶncᾶαλαγα νῦᾶης κῶγᾶκῷ ἠᾶatosompᾶχᾶλαγα νῦᾶηκῷ wule κὲ ἰ γᾶχᾶτᾶνα-μ σι:

21 Ὑλο νῦᾶ, μὰ πᾶλι Ἰcipiti wulaw ἠκᾶπᾶᾶηα. Νᾶχᾶλο τᾶ τῷ-ἰ κᾶᾶε, γᾶα ἰ ἠᾶκᾶ-ἰ σι, πᾶ waa ἐνὰ κᾶ μᾶλι ἰᾶᾶνα κᾶα wεε τᾶ. Νὰ κᾶ λά τῶη σι ἰ πᾶσι ἐνὰ ἰ γῶο.

22 Πᾶ τᾶ κὲ Τααα Ἰσὸ μὰ, μὰ γᾶχᾶτᾶχῷ σι, μὰα γῶᾶνα Ἰcipiti wulaw. Μὰα σετῷ ἠκᾶπᾶσι ἠᾶαε, κῶπᾶηκα ἐνὰ κῶπᾶλαγα ἠκε. Λαγατε κᾶ λῷ ἰ νῆη τᾶα ἐνὰ τᾶ ἠῶτι.

23 Μὰα γᾶσι Ἰcipiti νῦᾶμα κὲ πῆitimnaa τᾶα. Πὰα σῶν τετῶᾶα πᾶγαλε τᾶα.

24 Μὰα yele ἐνὰ Πᾶπῆλονι wulaw νῦᾶ τῶη ἐνὰ μὰ ἠᾶε-ἰ μὰ λαγατε. Ἀμὰ μὰα πᾶλι Ἰcipiti wulaw ἠκᾶπᾶσι ἐνὰ ἰ μᾶᾶχῷ ἐνὰ ἰ σᾶκι ἰ κολόντῷ κῆη.

25 Μὰα ἠὰ Πᾶπῆλονι wulaw κὲ τῶη ἐνὰ ἰ πᾶσι Ἰcipiti wulaw κὲ ἰcam. Waaṭu wei ἰλέ ἰ κᾶ κῶλι Ἰcipiti τᾶ τᾶχᾶε πᾶα νῦἰ σι μᾶγαλε Τααα.

26 Μὰα γᾶσι Ἰcipiti νῦᾶμα κὲ πῆitimnaa τᾶα, ἐνὰ πᾶ σῶν τετῶᾶα πᾶγαλε τᾶα. Waaṭu ἰnᾶη πᾶα νῦἰ σι μᾶγαλε Τααα.

31

Ἰcipiti wulaw nəχəsəna tyyv səsəw

1 Ἰσεγᾶλι νῦᾶμα κuuu πᾶναγα ἠᾶᾶνωα ἐνὰ κὺλομ νῦᾶηκα. Ἰσᾶτῷ τοῶσο νῦᾶης κῶγᾶκῷ κᾶncᾶαλαγα νῦᾶηκῷ wule. Τααα τᾶμα Ἰσεκιyeeli μὰ σι:

2 Ὑλο νῦᾶ, πᾶᾶσι Ἰcipiti wulaw ἐνὰ ἰ samaa ἠᾶπᾶ πᾶ τᾶ τᾶ τᾶκῷ κᾶwυλαγα τᾶ σι, ᾶwεγε μὰ κᾶεᾶᾶνα-wεγε πᾶ τῶη σᾶσᾶη τᾶμ τᾶα?

3 Πὰ νᾶχᾶᾶᾶνα κὲ ἰsu Sili ἠῦᾶμα.

Πᾶε πᾶ wε κὲ ἰsu Lipaη τῶγῷ σᾶσᾶῶν ἠκῷ κῷ κῶλα σᾶσᾶμ τᾶ.

Κῷ πῆληᾶσι tewaya ἐνὰ σῖ tokiyina ἰᾶᾶημῶντῷ ἐνὰ σῖ wena ἰsotom κῶπᾶμ.

4 Λῶμᾶα κᾶ πῦᾶᾶνα τῶγῷ ἠκῷ. Πῶβῦγὸ σᾶσᾶῶν σεᾶλα λῶμ yeḷina ἐνὰ κῷ πῖ. Σεᾶλα ἠᾶπᾶ πᾶ πῦσι λῶμ κᾶpᾶγαᾶᾶna ἰmᾶπῖ τῶγῷ ἠκῷ κῷ wεε τᾶ.

5 Πᾶ τᾶ κὲ κῷ κᾶλα τῶη

leləḡ tənaya konykuluməḡ.

Ku piliḡasi hela teu na si ló təkrimm,
ke lum səsəəm mpi pu
yela na kú pu tó pə tó.

⁶ Ku piliḡasi tó ké sumasi təna tukaya si tana.

Taale wontu təna na luləḡi ku tee.

Na piitimnaa tuutuuma náá wé ku isotom taa.

⁷ Ku kula tɔḡu ké na kú tewa,

na ku piliḡasi hela teu.

Mpi tó, lum səsəəm taa ké ku lila kama.

⁸ Paa Iso taale mayamaḡa taa

tɔḡu nakoli ku ta tee-ku.

Nakoli ku piliḡasi u keesəḡəna

ku nyəḡsi ke paa teu təm taa, yaa pɔlɔpɔ taa.

⁹ Ma tu-kuyu piliḡasi kɔpampansi ké.

Haləna ma taale Iteni taa tɔḡ

təna lakaya-kuyu isesemle.

Paa wakəli Icipiti wulav isu tɔḡu səsəəm

¹⁰ Mɔɔyule Tacaa Iso si: Pə tó ké má yəḡətəḡi pənenta si, tɔḡu ŋku ku puwa,
haləna kú kaləsəna isəḡmɔntu. Ilena ku kalampaanu puki na í puki.

¹¹ Pə tó ké ma lə-ku. Ma tú-kuyu wulav wei í kəla tɔḡ ke tetu taa tó í nin taa. Ilé
í lana-kuyu isəna ku isayatu wee tó.

¹² Mɔɔyú muɔlaa muɔḡəḡənaa səsaa seta-ku na pá lə. Ku piliḡasi na ku akpaa
pela na sí hoti tetu təna teteka na pulasi taa. Ilena yəlaa təna mpa pa caya ku
isotom taa tó, pəle pá lu na pá sé.

¹³ Mɔɔyú sumasi waani waani piitimnaa caya ku taav tó. Taale wontu ná tawa
tə lona ke ku piliḡasi tee.

¹⁴ Pə lapa mɔɔyú si, tɔḡ wei teu nuki teu, na lum taku-ı na í puki na í kaləsəḡəna
isəḡmɔntu tó, í taa sa ı təḡi ı konykuluməḡ tó. Pə taya pɔlɔ, tɔḡ na yəlaa pə tú-weḡe
səm kuləməm ké. Paa te na pá saali yem na pá suv atətəle taa, na pá mayana mpa
pa hənta təna tó.

¹⁵ Mɔɔyú Tacaa Iso yəḡətə si, kuyanku tɔḡu səsəəm suv atətəle taa tó, ma tú
kəḡmaḡmam tənaya ləyaya taa ké. Na má səḡsi tetu tee seela tənaya ku tó, paa
tasəḡi kɔpəm. Maa yele na səkɔpəḡu nyala Lipaḡ pəḡḡ tó, na tɔḡ təna lontili.

¹⁶ Waatu wei ma yela si tɔḡu kəne kú hoti na kú tii atətəle taa ké ləlaa kɔḡ tó.
Piitimnaa nuwa ku hotuyu mpi, lena səḡəntu kpa-we na pá seliḡi. Mɔɔyú Iteni
taale tɔḡ kɔpampəḡ, na Lipaḡ nyəḡ wei lum takaya teu na í we atətəle taa təna
tó, ı laḡa həewa.

¹⁷ Pa təna pa wenna atətəle taa tənaya mpa pa səpəna layate tó pa kin. Mpe ını
pa waasayana-ku na pá we ku isotom taa ké piitimnaa taa.

¹⁸ Iso taale Iteni taa tɔḡu nakoli ku keesəḡəna tɔḡu ŋkuyu səsəəntu na teu. Paa na
mpu, maa tusi-ku na kú suv tetu tee. Na ku na ma ta nyi isənaa, na yoo kú mpa
tə pá caya. Isəna Icipiti wulav na ı waali samaa paa teesəna təḡəle. Maya Tacaa
Iso má yəḡətəna mpu.

¹ Μόρογό Iseyeli nyéma kuuu pənaɣa naanəwa na naale nyəŋka isətu naanəwa na naale nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Tacaa təma Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, ma kawəyaya ke Icipiti wulav.

Icipiti wulav, n ka wee ké

isu tɔɔlaya kufalaya ke piitimnaa taa.

Yaa isu nyiw ke teŋkuna taa.

N ηmaaki pusi taa ké na ní cɔyotəyi

si lum na nyá nɔɔheɛ,

na ní pɔyotəyi-wi.

³ Tacaa Iso má ma yɔɔtəyi si: Waatu wei piitimnaa kotiyi, ɔlena má heti ma puluyu ke nyá tɔɔ na kó kpa-ŋ na pá hɔ-ŋ na pá pona-ŋ kuter tɔɔ.

⁴ Na má ləɔ-ŋ ate. ɔlena tetu təna taale wontu kɔɔ na tɔ tɔɔ nyá nantu.

⁵ Maa ηmusi nyá nantu kukaasətu ke pɔɔŋ tɔɔ na teteke taa.

⁶ Na má ηmusi nyá caləm ke tetu tɔɔ. Pɔ su teteke na pɔ waasi pɔɔŋ tɔɔ.

⁷ Waatu wei pɔ su nyá tənaya ɔlena má teesi isətulɔŋasi na isətu. Maa takɔ ilim tɔɔ ké isəŋmɔntu na isətənyu yu.

⁸ Maa teesi isətəa kəkəsi ke nyá tɔɔ. Səkrɛtyu ká nyala tetu taa. Maya Tacaa Iso má yɔɔtəna mpɔ.

⁹ Piitimnaa pɔɔle laŋa ká wakəli. Waatu wei paa nu nyá tənaya təm tɔ. Halɔ pə kpenna tetənaa mpɔ n taa nyi tɔ.

¹⁰ Paa haɔ nɔɔsi na mpi pɔ maɣana-ŋ tɔ pə təm. Pa awulaa səsaa ká sele. Waatu wei paa ná ma kusa ma layate ke pa nyɔŋ taa tɔ. Kɔyarku n ká hoti tɔ, paa wei i ká seliyi tam ké, i maɣamaɣa i weesuɣu tɔɔ ké.

¹¹ Μόρογό Tacaa Iso yɔɔtəa si: Pabiloni wulav yoolaa tii nyá tɔɔ ké.

¹² Maa kəna yoolaa taa yoolaa. Mpɔ pa kəla yəlaa tənaya yoo tɔɔ. Paa kó nyá yəlaa tuutuuma. Paa wakəli Icipiti nyéma kalampaaŋi.

¹³ Maa ku təla wena a təna í wena tɔɔ mə pɔɔ səsaya nɔɔ. Yəlaa nɔɔheɛ yaa təla acəwa kaa tasa lum ke cɔyotəyɔ.

¹⁴ Maa yele na mə lumnaa caya tətiyitiyi. Má pusi ká kpeŋ təpamm isu nim. Tacaa Iso má ma yɔɔtəna mpɔ.

¹⁵ Maa kpiisi Icipiti tetu yəlaa, na tə nyəm təna. Icipiti tetu ká pəsi wɔlaya tetu. ɔle í ká nyi si maya Tacaa.

¹⁶ Wula nna piitimnaa alaa ka wii Icipiti tetu na tə samaa tɔɔ tɔɔle. Tacaa má ma yɔɔtəna mpɔ.

Piitimnaa mpɔ pa kəlaa tɔ pa tɔɔ wula

¹⁷ Iseyeli nyéma kuuu pənaɣa naanəwa na naale nyəŋka isətu naanəwa na naale nyəŋ kuyaku naanəwa na kakpasɔ nyəŋku wule, Tacaa təma-m si:

¹⁸ Yulu nyá, wii Icipiti nyéma tɔɔ. Pɔ tisi pá na piitimnaa səsaa lɛlaa ke atətəle taa. Timpi sətəa tiiki tɔ.

¹⁹ Pɔɔsi-we si: I huɔ si, í tɛɛ lɛlaa ke teu ke? I tii, na mə na cefelinaa mpɔ pa səpa yoo taa tɔ í hənti.

²⁰ Paa kó Icipiti nyéma ke yoo taa. Pa təma layalɛ ke kpeɛ. A ká kó Icipiti wulav yoolaa təna.

²¹ Yoolaa taa akanaa mpɔ pa səŋayana-mɛ tɔ. Paa yɔɔti-mɛyɛ atətəle taa si: Halɔ cefelinaa mpɔ pa səpa yoo taa tɔ, pa tiiki cəne si pa hənti tá hɛku.

²² Tənaya pa pima Asilii wulav. I samaa pəlaaŋ cəna i nyəŋku. Yoo taa ké pa tənaya mpɔ pa səpa.

²³ Atetæle hōyoluyū ŋku ku kəla lumaŋ tō ku taa ké pa pəlaaŋ wɛɛ. Mpe pa pəlaaŋ i tō pa wulaw nyəŋku ke hekv. Mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inəyi pa wəna pa isɛ. Yoou taa ké pa səpa pa təna.

²⁴ Tənaɣa ŋam həntaa, na i yoolaa cəna i pəlaav. Pa tənaya mpv layate kɔna-wɛ, na pá hoti na pá sí. Yəlaa ma ta nyi isənaa mpe, pa tiina ntɛyɛ atetæle lumaŋ taa. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tō. Pa fɛɛle fɛi məla pa tō. Pá na mpa pa tiwa pəlaav taa tō.

²⁵ Pa suwa i təhəntæle ke mpa pa kɔwa tō pa hekv. Pə cənav i pəlaav tō, i yoolaa tuutuuma pəlaaŋ wəna. Layate kɔna ma ta nyi isənaa mpe inɪ pa təna. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tō. Pa fɛɛlefɛi məla pa tō. Pá na mpa pa tiwa pəlaav taa tō. Pa tɛɔayale nté səttaa mpa pa səpa yoou taa tō pa hekv.

²⁶ Tənaɣa Mesɛki na Tupaali pə tetənaa awulaa, na pa yoolaa ná wɛɛ tətō. Pa yoolaa pəlaaŋ tɔ-wɛyɛ hekv. Yoou taa ké ma ta nyi isənaa mpe pa təna pa səpa. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inəyi paa wəna pa isɛ.

²⁷ Ma ta nyi isənaa mpa inɪ pa səpa yoou taa ké mpv tō, pa ta pi-wɛyɛ yoolaa kəŋkəŋ taa. Mpe inɪ pa tiina atetæle taa, na pá suwa pa yoou wontu. ŋɛna pá tō pa nyəŋ ke pa layale. Pa kawalaya ká məli pa mɔwa tō ké. Mpi tō, mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tō.

²⁸ Icipiti nyəma ká sɪ ímpóyó. Paa pi-wɛyɛ ma ta nyi isənaa mpa pa səpa yoou taa tō pa kəŋkəŋ taa.

²⁹ Tənaɣa Itəm nyəma na pa awulaa na pa awulumpiya wɛɛ tətō. Paa na pa akaitv nti tə təna tō, pa lapəna-wɛyɛ teitei ke isu mpa pa səpa yoou taa tō. Pa na ma ta nyi isənaa ke pa kɛnta pim ke tɛtv tɛɛ.

³⁰ ŋim ntəyən tō piitimnaa nyəŋ nyəma wɛ təna tətəyɔ, na pə kɛɛŋna Sítən nyəma. Ma ta nyi isənaa mpe paa ké akanaa ké, na pá nyaasəyi antulinya. Ama nəŋnə fɛɛle puwa pa na lɛlaa mpa pa səpa yoou taa tō.

³¹ Waatu wei Icipiti wulaw ká ná mpe inɪ pa təna tō. I lanɲɛ ká pasa heev ke i na i yoolaa, na i samaa mpa pa səpa yoou taa tō pa tō. Tacaɔ Isə má ma yəyətəna mpv.

³² Tacaɔ sɪ: Maa yelaa ké na Icipiti wulaw nyaasɪ antulinya taa. Ama nəŋnə paa pi i maɣamaya na i yoolaa ke ma ta nyi isənaa mpa yoou kɔwa tō pa hekv. Tacaɔ Isə má ma yəyətəna mpv.

33

Isə kpa Isekiyeeli ke feŋlu (Isekiyeeli 3:16-21)

¹ Mpóyó Tacaɔ heela-m sɪ:

² Yulv nyá, pəosɪ Iseyeli nyəma sɪ: Waatu wei ma tisiyi yoou ke tɛtv natəli tə taa tō. Tə yəlaa kpaaki pa taa ke feŋlu ké.

³ Saa wei ílé i nuki yoou tan, ŋɛna í hɔli tutuyv na í heeli yəlaa.

⁴ Yulv í nuwa tutuyv na í ta paasəna na kolontu tuti-ina í ku-i. I səm təm mələyi i maɣamaya i nyvɣv taa ké.

⁵ I liyituyv kɔna-i. Mpi tō, i nuwa kpaalvɣv. ŋɛ i ta kena-wɪ. Ye i ka paasənaa, halɪ i ka yapa i weesuyv.

⁶ Ama ye feŋlu nawa yoou na í tá hɔli tutuyv na yəlaa nu, ŋɛna yoou ku nɔyɔlv. ŋɛ pə ké feŋlu isayato ké. I nyvɣv taa ké sətɔ səm mələyi.

⁷ Mpóyó Tacaɔ təma-m sɪ: Nyaya ma kpa feŋlu sɪ í teləsəyi Iseyeli nyəma ke asolanaa. Pə wɛɛ sɪ, í nu ma təm nti tə lukəna ma nɔyɔ taa tō. Teləsɪ-wɛyɛ-ti.

8 Ye isu ma yəḡətəa si, isayaw ka si. Ulena nyaa kisi-i teləsuḡu si, i layasi tənte. Isayaw inu i ká si yaa. Ule nyá nyuḡu taa ké i səm mələyi.

9 Ama ye ma kpaala isayaw inu na i kisi layasuḡu. Isu i səpa, i isayatu nti tə tə. Ama pə kaa wɛɛ nyá təm.

Isayaw wei i layasaa tə i yəpɔ

10 M'pɔyó Tacaa təma-m si: Yulɔ nyá, pɔɔsi Iseyeli nyəma si isu i yooki yontu si, mə isayatu nu-me na tə yeki na i tɛɛ taasi na? Haləna i pɔɔsəyi mə ti si isənaya i ká hikina weesuḡu?

11 Heeli-wɛ si, maya Tacaa Iə weesuḡu tɔ ké. Ma ta sɔɔli si isayaw i səna i isayatu. Ama ma caa ké si i layasi tənte na i hiki weesuḡu. Iseyeli nyəma mə i yele mə mpaaw isayaw na i məli. Pepe tɔ ké i sɔɔla səm?

12 M'pɔyó Tacaa təma-m si: Yulɔ nyá, heeli ma yəlaa Iseyeli nyəma si, ye siyisilu suu isayatu lapɔ. I kɔpantɔ kɔpəntɔ kaa waasi-i i isayatu kuyaku wule. Pəyele isayaw isayatu ná kaa wakəli-i kuyəŋku i yeki-ti tɔ. Na ye tampana təŋɔ suwa isayatu lapɔ. Pə kaa kenti i weesuḡu tɔ si, i ka nuwa Iə ké ləŋ.

13 Ye ma heela siyisilu si, i ká wɛɛna weesuḡu. Ulena i suu isayatu lapɔ kɛ i siyisuḡu tɔ. Maa sɔɔ i siyisuḡu m'pɔ pə tɔ. Ulena i sí isayatu nti i lapa m'pɔ tɔ tɔ.

14 Ye ma heela isayaw si i ká si. Ulena ílé i lə i isayatu na i təŋəyi tampana. Ye i laki kusiḡisim, i kaa si.

15 Ye i mələna m'pɔ i ka kpaɔa tɔloma tɔ, na m'pɔ i ŋmulaa tɔ. Ye i kisa isayatu, ulena i tɔki kiŋ wei i haaki weesuḡu tɔ, i kaa si. Ama i ká wɛɛna weesuḡu ké.

16 Pa kaa tɔɔsi i kɔpəntəŋ wei i ka lapa tɔ i taa kolumuḡu tɔ. M'pɔ tɔ, i təŋəyi tampana na i laki kusiḡisim ké. I ká wɛɛna weesuḡu.

17 M'pɔyó Tacaa təma-m si: Ma yəlaa yəḡətəyi si, ma mpaan ta siyisi. Ule pa nyəŋ ta siyisina.

18 Ye siyisilu yela i siyisuḡu na i laki isayatu, i ká si pə səm.

19 Ye isayaw ləwa i isayatu na i təŋəyi tampana. Ye i laki kusiḡisim i ká wɛɛna weesuḡu kɛ pə tɔ.

20 Iseyeli nyəma mə i təŋ si, Tacaa má ma mpaaw ta siyisi. Ule maa huuna paa mə taa wei ké isu puntɔ təma tɔ.

Iseyeli tetɔ kpiisuḡu

21 M'pɔyó Iseyeli nyəma kuuu pənaya, naanɔwa na naale nyəŋka, isətu naanɔwa nyəŋ kuyaku kakpasɔ nyəŋku wule. Yosalem tɔ nəḡɔlɔ i fitaa, na i kɔɔ Isekiyeeli má ma kiŋ. Ulena i heeli-m si: Pa lɛɛka Yosalem icate.

22 Ama Tacaa ka tɛma-m hav kɛ toma kɛ taanaya. U tɔ ma nəḡɔ taa ké i təm, na pə́c kufɛŋ tanaŋ na selu inu i kəŋ. Saa wei i kəma tə ma ta kɛ kamumuka tətɔ. Ma pəsəyi na má yəḡoti.

23 M'pɔyó Tacaa heela-m si:

24 Yəlaa mpa pa wɛ Yosalem ncaa taa tɔ pa yəḡətəyi si Apələham naa wɛ i tike ké. Paa na m'pɔ Tacaa ta kisi-i tetɔ tənɛɛ hav. Kacaŋfana ta mpa ta kəla paɔale tɔ?

25 Pə tɔ tɔ, heeli-wɛ si, Tacaa Iə má ma təma si: I tɔki nantɔ nti pa ta lentɔ tɔ. I laaki tuŋ na i kuyi yəlaa. Ulena i tɛləyi si mə tənna tetɔ na?

26 Anu mə yoou wontu kɛ i tɛləyi. I laki acaalətu na wasaŋkalətu na mə təyɔntələnaa alaa. Ulena i huuki si mə tənna tetɔ na?

²⁷ Heeli-we si: Maya Tacaa Iso ma toma si ma ke weesuɣu tu ke. Youu ka ku mpa pa we ncaa taa to. Mpa pele pa we tawa taa to paa pəsi taale wontu tɔɔnaya. Mpa pa we hotu taa na kukpaməŋ pɔɔŋ taa to, pele paa səna kusəku.

²⁸ Maa kpiisi tetu, na té pəsi wɔlaya nyəntu. Tə toŋ wei tə yəlaa lakayana kalampaani to, i ka saali yem. Iseyeli pɔɔŋ ká wee isu pa lo-i. Nɔɔɔlu kaa tasa i taa ké kpaɔ.

²⁹ Maa kpiisi Iseyeli nyəma tetu, na té pəsi wɔlaya nyəntu. Pɔɔ hɔ mə ŋkpaŋɔyɔ ke acaalətu nti í lapa to tə to. Waatu inəyi í ka cekəna si maya Tacaa.

³⁰ M'pɔɔy Tacaa toma-m si: Yulu nyá, yəlaa yɔɔtəyənə nteye ma to. Pa təŋəyi koloosi, na kutuluŋ nənɔɔsi. Paa wei na i taapalu ké, na pá heeliyi təma si: Té polo té nu Tacaa to.

³¹ Ilena pá kotiyi nyá kin si pa nukɔ ma To. Ama paa laki nti n yɔɔtəyi to. Mpi pə we-weye teu na pá caaki tɔɔ pa laki.

³² Iso we-weye isu yonyoolu kɔpaŋ wei i yontu we lelen, na pá makɔ wontu ke teu to. Pa nukɔ i to. yaa, paa laki-ti.

³³ Waatu wei saləkanaa paa paa kɔ to. Pəyele pa tu kpeyeta kante ké. Waatu inəyi í ká cekəna si Iso kuyɔɔtətu teləsulu ka we mə heku.

34

Iseyeli tiikilaa kalənav

¹ M'pɔɔy Tacaa heela-m si:

² Yulu nyá, Teləsi Iseyeli tiikilaa ke kpaalɔyɔ mpi ma kpaaləyi-we to pə to. Iseyeli tiikilaa to we waiyo ké. Pɔɔ wee ké si kaləkəŋ ke tiikilaa í paasəna. Ilena mu məli na í paasəyənə mə ti.

³ I nyəwa naaləm na í luv hontu ke wontu. I lapa kɔtaya ke tola nim nyəna. Ama u tiikiyi kaləkəŋ.

⁴ I ta kpaasi heeŋ acamaa apalutu. I ta la kɔle ke wei i feina alaafəya to. I ta həkə wei i wena hiŋ to. Pəyele í ta keeti wei i helayaa to. Pəcɔ í ta pɔeki kulepiŋ. Ama í ŋmakəla-i ké na mɔsɔŋ na toŋ.

⁵ Təla anɔ ale a laŋa tiikilu ilena á ya, na a pəsi taale wontu isayatu tənə tɔɔnaya.

⁶ Ma kaləku ya yem ké tetu tənə taa. Ku cɔaki pɔɔŋ na pulasi taa. Nɔɔɔlu u nəyəsəyi ku to. yaa í pɔeki-ku.

⁷ Pə to ké Iseyeli tiikilaa me, i ke ŋkpaŋ na í nu Tacaa kuyɔɔtətu.

⁸ Maya Tacaa Iso weesuɣu tu ke. Ma heeŋ laŋa tiikilu, na í we leekəlaa niŋ taa. I pəsa taale wontu tɔɔnaya. Mpi pə to to, ma tiikilaa yela heeŋ paasənav ké. Ilena pá paasəyənə pa ti.

⁹ Pə to to, Iseyeli tiikilaa i nu ma to.

¹⁰ Maya Tacaa Iso, ma heeliyi-me si maa kulɔ mə to. Maa leeki ma heeŋ ke mə niŋ taa. Ma kaa yelina-meye-i, ile í kaa tasa mə təyi tiikuɣu. Maa heŋ ma heeŋ ke mə niŋ taa, i kaa wee mə tɔɔnaya.

¹¹ M'pɔɔy Tacaa Iso yɔɔtəta si: Maa tiiki ma kaləku ke ma mayamaya na má paasəna-ku.

¹² Maa kpeyeli-ku, isu tiikilu lakuyɔ i kaləku ke waatu wei ku ya yem yem to. Maa polo na má pɔeki ma tola ke timpi a yawa to. Kuyaku ŋku ku ké səkpətuɔ kuyaku səsəw ké.

¹³ Maa læsi-meɣe tetɔnaa kpai nyɔma na yɔlaanaa taa. Maa kpɛyeli-meɣe mɔ tetɔ taa. ɛna má tiiki-meɣe Iseyeli pulasi taa. Maa tɔŋ lɔŋ na timpi timpi pɛ we caɣu tɔ.

¹⁴ Maa pona-meɣe nyutu kɔpantu taa. I ká tɔɔ Iseyeli pulasi taa. Tɔnaɣa í ká caya na í tɔki nyutu kɔlekɔlekɔtu.

¹⁵ Maa tiikina ma kalɔku na má pona-kɔɔ tɔheesɔle. Maɣa Tacaɔ Iɔ, ma yɔɔtɔna.

¹⁶ Maa pɛeki wei i lepa tɔ. Maa keeti kɔhelɔŋ na má hɔkɔ wei pɛ kɔwa tɔ. Maa ha alaafɔya ke wei pɛ wuki tɔ. Siɣisuɣu ke maa tɔŋ na má tiikina-i. Ama maa kpiisi i taa alaafɔya nyɔŋ na nim nyɔŋ.

Iɔ kɔŋ i yɔlaa waasɔɔyɔ

¹⁷ Mɔpɔyɔ Tacaɔ taaɔ si: Maɣa Tacaɔ Iɔ. Maa faɣa kalɔku tɔla taa. Maa faɣa iwaasɔŋ na pɔŋtɔlɔŋ.

¹⁸ Mɔ laŋa ta hɔlɔmɔ si í tiiki nyutu kɔpantu taa. ɛna í felɔɣi nɔɔheɛ ke mɔ nyutu kɔkaasɔtu. Mɔ laŋa ta hɔlɔmɔna lɔm cɔli cɔli nyɔm nyɔɔɔ, ɛna í cɔɣɔtɔyɔ kɔkaasɔm na mɔ nɔɔheɛ.

¹⁹ ɛna ma heeŋ lɔlɔŋ tɔki nyutu nti pa felaa tɔ. Na í nyɔɔki lɔm mpi pa cɔɣɔtaɔ tɔ.

²⁰ Pɛ tɔɔ kɛ maɣa Tacaɔ Iɔ ma tɔŋ si, maa hɔɔna heeŋ kɔɣasɔlɔŋ na wei i tɛma taasɔ tɔ.

²¹ Mpi tɔ, mɔ asɔŋkpekɔŋ na mɔ hɔŋ ke í tusina heeŋ acamaa. I yɔka-i hɔŋ na í tɔɔŋ-i kalɔku taa.

²² Pɛ tɔɔ kɛ maa waasɔ ma heeŋ na pɔ taa taa-i kuuu. ɛna má hɔɔna pɔ na ma heeŋ.

²³ Maa læsi ma kalɔku ke tiikilu kɔlɔm, na í tiiki-kɔ. Pɔntu inɔɣɔle ma tɔmlɛ tu Tafiti. Inɔ i ka pɔsɔna kɔ tiikilu na í tiiki-kɔ.

²⁴ Maɣa Tacaɔ, maɣale mɔ Iɔ, na ma tɔmlɛ tu Tafiti ke awulumpu. Tacaɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

²⁵ Tacaɔ si má na ma kalɔku tu pɛeli heesɔɣu nɔɣɔ. Maa kpiisi taale wontu ke tetu taa. Tɔla ká cayaɔa a tɔyɔ wɔlaya tetu taa. A ka tooki hɔtu tɛɛ.

²⁶ Maa yeke na í caya na í cɔɔ ma pulaya naŋŋ nyɔŋka. Maa yeke na tɛu nukɔ-meɣe kɔ waatu. Pɔi weɛ koolee kɔpaɔna tɛu kɛ.

²⁷ Tuŋ ká lɔli pɛe, na tetu náá lɔli. Pɔi cayaɔa paa wei, na má ce-meɣe mɔ ŋmakɔllaa niŋ taa. Waatu inɔɣɔ í ká cɛkɔna si maɣale Tacaɔ.

²⁸ Piiimnaa kaa taa-meɣe kuuu. Pɔyele aɛ taale wontu isayatu kaa taa-meɣe tɔɣu. I ka cayaɔa mɔ tɔyɔ, nɔɣɔlɔ kaa cɔɔsi-me.

²⁹ Maa tu-meɣe tuŋ taale nte tɔ hɔte yaawa tɛu tɔɣɔ. Nyɔɔɔsi kaa taa-meɣe kɔɣu ke tetu taa. Pɔcɔ í kaa tɔɣɔ fɛle ke piiimnaa taa.

³⁰ Waatu inɔɣɔ í ká nyɔ si maɣa Tacaɔ Iɔ. Ma we ma yɔlaa waali, na pa kɛ ma nyɔma Iseyeli nyɔma. Tacaɔ Iɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

³¹ I kɛ ma yɔlaa kalɔku kɛ, na má tiikiyi-me. Maɣale mɔ Iɔ Tacaɔ, má yɔɔtɔna mpɔ.

35

Tacaɔ kalɔɣana Itɔm nyɔma

¹ Mɔpɔyɔ Tacaɔ tɔma-m si:

² Yɔlɔ nyá, keesi iɛe na Seyii pɔɣu tɔɔ. Yɔɣɔti nti tu maɣana-kɔ tɔ.

³ Heeli-kɔ si, Tacaɔ Iɔ má ma yɔɣɔtaɔ si, maa kɔli nyá tɔɔ. Maa tu-ŋ niŋ, na má pɔsi-ŋ wɔlaya tetu nti tɔ taa nɔɣɔlɔ fɛi tɔ.

⁴ Maa pəsi nyá acalee ke ncaa. Nəyolv kaa wee. Uena pəcó n nyi si ma ké Tacaa.

⁵ Mpi tó, Seyii nyóma ka hayana Iseyeli nyóma ke pááná ke tam tó ké. Haləna pá ku-weye yoou taa ké kuyaku ŋku pele pa tonte isayale puwa teu tó.

⁶ Pə tó ké maya Tacaa Iso weesuɣu tu. Maa tu-weye səm na pə leeti-we. Timpi pa ta kisi ləlaa kuyu tó, pə tó ké mpe paa si.

⁷ Maa kpiisi Seyii puɣu nyá. N ká pəsi wolaɣa teu nti tə taa nəyolv fei tó. Maa ku potaa na kəntaa.

⁸ Maa səyoti yoou taa sətaa ke pəəŋ na pulasi tó. Paa wee teteaka na lompwəŋ təna taa.

⁹ Maa kpiisi ma yəlaa təna. Pu yele mə acalee ke kpete ke tam tó. Waatu inəyi í ká nyi si maya Tacaa.

¹⁰ Mpi pə tó maa la mpw təyole si, í mara laŋle na í yəyoti si, ma kaa leeki Yuta na Iseyeli pa tetu, na tə pəsi ma nyəntu. Pəyele Tacaa má ma wenna tetunaa mpe pa taa.

¹¹ Maya Tacaa Iso weesuɣu tu ké. Pááná səsoona wena í lapəna-we tó, anəyi maa lana-me na má huuna-me. Uena má hólí ma təyi pa heku taa.

¹² Waatu iní í ká nyi si maya Tacaa, ma nuwa kutuɣu ŋku í tuwa Iseyeli póŋ tó. Si pə kpiisa póŋ na í pəsi mə təyonaɣa.

¹³ I kraasa mə təyi ma tó na mə kuyəyotutu. I yəyota-m kalampaani təmnaa mpa tó, ma nuwa.

¹⁴ Mpwúy Tacaa Iso yəyotaa si, maa kpiisi-me. Tetunaa mpa pa cəona-me tó, pa laŋa ká hulumi.

¹⁵ Seyii na Itəm pulasi me, pu kpiisi mə tetu təna. Mpi tó, waatu wei pə kpiisa Iseyeli tetu na tə pəsi ncaale tó, mə laŋa hulumaa. Waatu inəyi antulinɣa ka cekəna si maya Tacaa.

36

Iseyeli nyóma ká mu pa tetu

¹ Mpwúy Tacaa tóma-m si: Yolv nyá, yəyoti nti tu mayana Iseyeli póŋ tó. Heeli-i si í nu Tacaa kuyəyotutu.

² Pə taɣa pulo, kolontunaa wona-me na pá kpaləsi. I tóma si Iseyeli laŋtaa póŋ pəsi mə nyəŋ.

³ Pə tó ké ma caaki si, ma heeli Iseyeli nyóma. Ma nawa si paa timpiyi yəlaa nyuləna Iseyeli póŋ. Haləna piitimnaa kraai nyóma leeki-i. Pa tukəna-me na pá wonɣina-meɣe pə təm.

⁴ Teləsi Iseyeli póŋ ke ma təm. Póŋ í nu Tacaa Iso má ma nəosi suw təm. Ma suwa ma nəosi nšəyi pulasi, na ləəŋ, na teteaka. Paa ncaa na acalee, nna yəlaa luwa na pá lə tó. Pə waasa piitimnaa mpa pa cəona-me na pá won-me təyó.

⁵ Tacaa Iso má ma yəyotəyi si, ma wena ma yəlaa iseseemle ké. Pə tó ké ma yəyotəyona piitimnaa na Itəm nyóma təna. Mə hana mə təyi ma tetu na í kuu tə kuləlvəm na laŋhəlvəmle. I nyənəyi-m yem ké.

⁶ Pə tó ké pə wee si má yəyoti Iseyeli tetu təm. Má heeli pəəŋ na pulasi na ləəŋ na teteaka ke ma təm. Maya Tacaa, Iso, ma yəyotaa si, iseseemle na pááná səsoona ke ma yəyotəyona. Mpi tó, piitimnaa kutuɣu we mə tó.

⁷ Pə tó ké maya Tacaa Iso, ma yəyotəyona tuunav, si piitimnaa mpa pa cəona Iseyeli nyóma tó, pele paa təyó feele ke mpw tó.

⁸ Waatu inəyi Iseyeli nyóma me mə póŋ taa tuŋ ká neɣeti na í luli-weye pee. Mpi tó, yaasinaa mpe pa kpeɣetaa ké.

⁹ Maa paasəna-me na má feŋ mə tó. Maa hala mə tetu na má tuu.

10 Maa yelee na Iseyeli nyóma me mə tetu təna taa yəlaa huki səsəm, na í məli acalee taa. Mpi tə, maa yelee na í tayani ηman ke mpi pu yəkaa tə.

11 Yəlaa na tala ká huki paa timpriyi. Paa wee paɣale na pá weena lɔlvɔv nyóma. Paa huki tetu taa ké isu pu weu tə. Maa səsisi-meyɛ tetɔnaa na pə kəli isu lɔŋtaa. Waatu inəyi i ka nyi si maɣa Tacaa.

12 Maa yelee na ma yəlaa me í tə tetu taa ké paa timpri. Tetu ká pəsi mə nyəntu. Mə piya kaa tasa səm ke tə taa.

13 Ḿpóyó Tacaa Isə yəɣotaa si: Piitimnaa lɛlaa tɔŋ me si í ké yɔlvɔyɔlaa. I pəma mə maɣamaɣa mə piitim ke piya.

14 Pə tə tə, í kaa tasa yəlaa ke tɔɣv. Pəć í kaa tasa mə maɣamaɣa mə piitim ke piya pəm. Tacaa Isə má ma yəɣotəna mpv.

15 Ma kaa yelee na í tasa nuu ke piitimnaa kɔtvɔv. Pəyele pa kaa tu-meyɛ fɛɛɛ. Pəć pa kaa tasa mə piitim ke kɔv. Tacaa Isə má ma yəɣotəna mpv.

Tacaa ká kpeyeli Iseyeli nyóma

16 Ḿpóyó Tacaa təma-m si:

17 Yulv nyá, Iseyeli nyóma me mə təntɛ na mə lakasi pilisa mə tetu nti tə taa í ká wee tɔɣv. Isu alv asilima ke í isətv nau waatu.

18 Tənaɣa ma mv-me na páána. Mpi tə, í kɔwa yəlaa ke tetu taa. Ilena í pilisi-ti na tuŋ.

19 Ḿpóyó ma huɔna-me isu mə təntɛ na mə təma wee tə. Ilena má yasí-meyɛ piitimnaa taa ké tetɔnaa taa.

20 I tala piitimnaa mpɛ pa té, Ilena í wakəli ma həte nanŋ weetu. Haləna yəlaa yəɣotəyi si: Tacaa yəlaa ké. I tetu taa ké pa luna.

21 Ilena má maɣasi si, má tayani timpri Iseyeli nyóma tvu ma həte ke piitimnaa lɛlaa té tə.

22 Pə tə ké pə wee si, má heeli Iseyeli nyóma. Tacaa, Isə, yəɣotəyi si: Pə taya mə tə ké ma lakí mpi ma caa ləv tə. Ama ma həte tənənŋ weetu, nti í wakəla waatu wei i ka we piitimnaa lɛlaa té tə, tə tə ké.

23 I wakəla ma həte səsəle ke piitimnaa taa. Ile maa tayani-te. Waatu wei maa tayani-te na mə nɔy na í naaki, Ilena í cekəna si maɣale Tacaa Isə má ma yəɣotəna mpv.

24 Maa ləsi-meyɛ piitimnaa taa, na tetɔnaa taa na má məŋna-meyɛ mə tɛ.

25 Maa yəɣvli mə tə ké lvm nanŋ nyəm, na í wee tənənŋ. Maa nyaali mə isayatu təna na tə husi. Maa ləsi tuŋ kulalaanŋ tənaya mə heku taa.

26 Maa tu-meyɛ nyama kufana. Maa tó mə taa ké ləmaɣasəle kɔfate. Maa ləsi mə nyama wena a we isu pɛɛ tə, na má tó-meyɛ nyama kɔpana.

27 Maa tv ma ləmaɣasəle ke mə taa. Maa yelee na í təkí ma kɔtvɔtv na ma kiinŋ.

28 I ka cəɣa tetu nti ma hawa mə caanaa tə tə taa. I ka wee ma yəlaa na maa wee mə Isə.

29 Ilena má kpiisi mə asilima təna. Maa yelee na mə təɣonaya lvi teu. Nyəɣəsi kaa tasa-meyɛ luv.

30 Maa yelee na tuŋ kɔlvɔlv huki. Tetu ká lvi təɣonaya. Ile í kaa tasa nyəɣəsi fɛɛɛ ke təɣv ke piitimnaa taa.

31 Waatu inəyi I ka təsí mə təntɛ isayale tə. I ka təsí mə lakasi nsi si fɛi teu tə si tə. Ilena mə maɣamaɣa í nyəɣəsi mə ti. Mpi tə, í lapa isayatu na acaalətv.

32 I nyi si pə taya mə tə ké ma lakí mpv. Iseyeli nyóma mə təntɛ fɛɛɛ í kpa-me na í ká nyəɔŋ.

33 *M*róyú Tacaa Iso yóyótaa si: Kóyaku ŋku maa kpiisi mə ɪsəyatu tɔ. Maa kusi mə ncaa na mə acalɛɛ huki.

34 Tetɔnaa mpa pu wakɛlaa na teɛlaa naaki tɔ. Paa tayani-wɛyɛ haləm.

35 Halɪ yɛlaa ká tɔ si, tetɔ nti pu wakɛlaa tɔ, tɔ pɛsa ɪsu Iso taale Iteni. Na acalɛɛ nna paa yɔkaa na á pɛsi ncaa tɔ, pa tayana-yɛ na á pɛsi koloosi acalɛɛ na yɛlaa caya.

36 Na piitimnaa mpa pa cɔɔna-mɛ tɔ, paa ná si, maya Tacaa ma tayana ŋmau kɛ mpi pu yɔkaa tɔ. Ma tuu mpi pu wakɛlaa tɔ. Maya Tacaa, má yóyótɛna, maa la ɪsu ma yóyótaa tɔ.

37 *M*róyú Tacaa Iso yóyótaa si: Maa yeɛ tɔtɔ na Iseyeli nyɔma mɛ í yaa-m si má waasi-mɛ. Maa cɔ-mɛ na má yeɛ na í huki ɪsu tɔla kɛ kaləku taa.

38 Yɛlaa ká su acalɛɛ ncaa taa kɛ teitei, ɪsu kaləkəŋ wei pa ha Iso tɔ. Iɛna pá pukina-ɪ Yosalem kɛ acima sɔsɔna waatu. Iɛ í ka nyi si mayale Tacaa.

37

Mɔwa kɔwɔlɛɛ tɔm

1 *M*róyú Tacaa toŋ tii ma tɔɔ. Iɛna ɪ Feesuyu teɛna-m ma ləmayasɛɛ taa tɛlɛŋ. *M*róyú ku pona-m tetɛkɛlɛ sɔsɔlɛ nte mɔwa waasaa tɔ tɔ heku taa.

2 Iɛna pá cɔɔna-m-yɛ na pá tá. A payale ka wɛ sɔyɔntu kɛ na á wɔlaa.

3 *M*róyú Tacaa pɔɔsa-m si: Yulu nyá, mɔwa anɪ á pɛsɔyɪ na á kuli na á feesiyi? Ntɛna má cɔ si: Tacaa Iso, nyá tike ŋ nyɔmna.

4 Iɛna í tɔ-m si: Yóyɔti a tɔm. Si mɔwa kɔwɔlɛɛ mɛ, í nu Tacaa Iso tɔm.

5 Heeli-yɛ si, maa tu mɔ taa kɛ feesuyu na í feesiyi.

6 Maa tu-mɛyɛ hola na nantu na tɔnyu. Maa tu-mɛyɛ weesuyu na í feesiyi. Waatu inɔyɪ í ká nyi si mayale Tacaa.

7 *M*róyú ma yóyótɛna mɔwa ɪsu Tacaa heela-m tɔ. Iɛ ma nu kəkɔtɛ natələyɛlɛ. Iɛna á seliyi na á sɔv tɔmaya kɔtɛnau.

8 Ma nyɔnaya mpu, ɪɛ pɔ tu-yɛyɛ hola ntɛ na nantu náá sɔv matnyu. Iɛna tɔnyu takɪ tɔ tɔɔ. Iɛ pɔ taa feesiyi kɛ.

9 *M*róyú Tacaa tɔma si: Yóyótɛna feesuyu. Heeli-ku si, luɪna antulinya hɔyɔlɔŋ tɛna. Kɔɔ na ŋ woso heelim kɛ yɛlaa mɛɛ pa tɔɔ na pá sɔv feesuyu.

10 Ma yóyɔta teitei ɪsu Tacaa heela-m tɔ. Iɛna pá fé na pá kuli na pá sɔŋ pa nɔɔhɛɛ tɔɔ. Paa kɛ yoolaa samaa tuutuuma kɛ.

11 *M*róyú Tacaa heela-m si: Mɔwa anɛ a tɔm nəyɔsɛna Iseyeli nyɔma nyɔntu kɛ. Pa heela-m si mɛɛ pa lepaya. Pa mɔwa wɔlaa, paa tasɔyɪ puluyɔ teɛluyɔ.

12 Heeli-wɛ si, Tacaa yóyótaa si: Maa kuli ma yɛlaa pɛlaaŋ na pá lu. Maa mɔŋna-mɛyɛ Iseyeli tetu taa.

13 Maa kuli ma yɛlaa Iseyeli nyɔma pɛlaaŋ. Saa wei maa ləsi-mɛ tɔyɔ í ka nyi si mayale Tacaa.

14 Maa tú mɔ taa kɛ ma feesuyu. I ká wɛɛna weesuyu, na má mɔŋna-mɛyɛ mə tetu taa. Waatu inɔyɪ í ká nyi si, maya Tacaa Iso, ma yóyótaa na má lá. Tacaa má ma yóyótɛna mpu.

Tacaa ká kpenti Yuta na Iseyeli pə nyɔma

15 *M*róyú Tacaa tɔma Isekiyeeli má si:

16 Yulu nyá, kɔyaya tɔhɔyɔlaya. Nmaa ka tɔɔ si: Yuta na Iseyeli nyɔma mpa pa wɛ kawulaya kanɛ ka taa tɔ. Kɔyaya tɔhɔyɔlaya lɛŋka. Nmaa kɛlɛ ka tɔɔ si: Ifəlayim na Iseyeli nyɔma mpa pa wɛ kawulaya kanɛ ka taa tɔ.

17 Ilena ní kpentí-sí, na sí wée isú kúlómáya. Pə wée sí, sí pəsi kúlómáya ke ma niñ taa.

18 Waatu wei nyá nyóma ká pòosi-ŋ sí, ní seyesi-weye pə hówée,

19 Ilena ní cə-we sí, Tacaá Iso sí: Ma kprakəyi təhəyolaya ŋka ka ké Yoseefu, na ka we Ifəlayim niñ taa na Iseyeli nyóma mpa pa we kawulaya kane ka taa tə, pa nyəŋka tə. Ilena má kpentí-keye təhəyolaya ŋka ka ke Yuta nyəŋka tə ka tə. Ilena sí pəsi kúlómáya ke ma niñ taa.

20 Təki təhəyolasi nsi sí tə n ŋmaawa mpə təyó nyá niñ taa, na pa təna pá naaki.

21 Ilena ní tələsi-we sí, Tacaá, Iso má ma yóyotaa sí: Maa ləsi Iseyeli nyóma meye piitimnaa mpa pa taa í wée tə. Maa kpeyeli-me na má məŋna-meye mə tetu taa.

22 Maa kpentí-meye piitim kúlóməm ke tetu taa. I ká wéena mə tənaya wulaw kúlóm ke Iseyeli pəŋi taa. I kaa tasa piitimnaa naale yaa kawulasi naaleye wéew.

23 I kaa tasa mə təyi pilisuyu na piitimnaa tuŋ, yaa pa acaalətu, yaa pa kawulasi təna. Maa ləsi-meye lona təna nna a taa í ka wée na í pəntəna-m təyó. Maa tayani-me na í pəsi ma yəlaa, na má wée mə Iso.

24 Ma təmlə tu Tafiti ká lana mə wulaw. I ká wéena mə tənaya tiikilu kúlóm. I ka təŋ ma kətututu, na í təkəyi ma kiŋ na í laki-i.

25 I ká wée tetu nti ma hawa ma təmlə tu Yakəpu tə tə taa. Tənaya mə caanaa ka caya. I ka caya tə taa na mə piya náá caya tətə. Pəle pa piya piya ká caya tətəyó tam tə. Ma təmlə tu Tafiti ká təyona mə tə ká kawulaya ke tam tə.

26 Ma na-me tu pəeli heesuyu nəyó na ká wée tam tə. Ilena má məŋna-meye mə tetu taa, na má yele na í hukí. Na má ŋmá ma təyaya ke mə heku taa, na ká wée tam tə.

27 Ma təcayale ká wée mə heku taa ké. Maa wée mə Iso, na mi wée ma yəlaa.

28 Waatu inəyi piitimnaa ká nyi sí, mayale Tacaá. Má larəna Iseyeli nyóma na pa mpa. Waatu inəyi ma təcayale ká wée mə heku ke tam tə.

38

Tacaá kaləyona wulaw Kəki tətə

1 Mpróyó Tacaá toma-m sí:

2 Yulə nyá, keesi nyá ise na wulaw Kəki wei i təkí Makəkí tetu tə ké kawulaya tə i tə. Tələsi-i ma kaləna. In i kəna Mesəki na Tupaali pa acalee nyuyə tu.

3 Tacaá Iso yóyotəyi sí: Maa kulí Kəki tə. In i kəna Mesəki na Tupaali pa nyuyə tu.

4 Maa tu i nəyó taa ké kulaya. Maa hə í na i krajanəŋ cayaalaa, na má ləsəna toma ke tetu taa. Pa ké yoolaa tuutuuma ké. Pa suuwa wontu kəpantu, na pá təkə kpaləŋ na layaləe.

5 Peesi na Itiyopii na Puti pa tetu yoolaa təna. Paa təkí kpaləŋ na pá pá yosu kahusi na pá təŋ Kəki.

6 Koməe tetu yoolaa, na Pəti-Tokaama tetu nyóma ke ilim ntəyəŋ tə. Paa təŋ nyá waali, na piitimnaa ləlaa yəlaa payale tətə.

7 Tayani nyá ti na nyá səəlu pu. Nyá na nyá samaa tuutuuma wei i we nyá waali tə, wée pa nyuyə tu.

8 Pə wée pu kəə, Ilena kuyaku nakulí má tu-ŋ kətututu. N ká polo na ní watí tetu nti tə yəlaa fita yosu, na pá lu piitimnaa payale taa, na pá koti Iseyeli póŋi wei pu kpiisa hatoo ləŋ, na pá yele-i kpele tə i tə. Yəlaa mpa in i paa ləsi mpróyó piitimnaa ləlaa taa tə, paa cayana pa təyi təkpaata.

9 Nyana nyá yoolaa na nyá waali nyóma tuutuuma í ká tii pa tə ké isú tēv heelim, na í takí pa tetu isú isəŋməntu.

¹⁰ Μπόγύ Τααα Ισό γόγεται σι, κuyaku ηkuvu huwee paγale ká koo nyá ləmαγasee taa. Ilena η māγasi nyá taa kέ isayatu.

¹¹ N ká māγasi nyá taa si n kraaki yəlaa mpa pa cαγana heesuyu tō. Pa acalē fei koloosi. Pəcō pa ta tēki-ye na maηkuulinaa.

¹² Nyá si n ká tii yəlaa mpa pa tayana pa ncaa ke ηman tō pa tō na η kuu pa nyəm. Ani pa cαγa pa teesi taa kέ na pá huki. Pa hika kaləkəη na wenaυ. Pa lu piitimnaa taa na pá cαγa antulinya heku taa.

¹³ Sapa na Tetəη pə tetu yəlaanaa, na Taasisi taatəlaa na pa awulumpiya təna ká pəosi-η təm. Paa pəosi-η si wontu kuuu tō kέ n tayana nyá yoolaa na? N kōma si η kuuki wola na liyitee na kaləkəη na wenaυ si, nyá wontu kukukuutu i tō səsəm na?

¹⁴ Μπόγύ Τααα tōma-m si: Heeli Kəki si, māγa Τααα Ισό, ma γόγεται σι, κuyaku ηku ma yəlaa ká cαγana pa ti tō n ka nyi.

¹⁵ Maa lu ma tetu taa kέ ilim ntəγəη tō təna. Na ma waali kέ piitimnaa təna yoolaa. Pa cαγa pa tənaya kraγanəη, na pá lá yoolaa səsaa.

¹⁶ Kəki ká koo na i tii ma yəlaa Iseyeli nyəma tō na í takí pa tetu isu isəηmōntu. Mpu iní pu te na pə lá tənaya waatu. Kəki ke maa tili na í wati ma tetu. Ilena piitimnaa nyi si māγa Ισό naηηtu. Nti ma caa si má huli-we na Kəki nəγo təγale.

¹⁷ Μπόγύ Τααα Ισό γόγεται σι: Kəki təm ke ma γόγεται hatoo ləηta. Ma təmle nyəma Iseyeli Ισό kuyəγotutu teləsəlaa nōosi ke ma γόγotənaa. Pa kraala pusi paγale taa si, maa tili nəγəlu na í yoona pa yəlaa.

¹⁸ Ama kuyaku ηku Kəki ká kra Iseyeli tetu tō tō. Ma pááná səsəona ká huuna-i. Māγa Τααα Ισό, má γόγotəna.

¹⁹ Ma pááná səsəona ke má tuukina. Tetu ká sele katatəlaya ke kuyaku ηku ku taa.

²⁰ Tenku tiina na sumasi na taale wontu na ate kotutuutu. Pə kreenna yəlaa təna mpa pa we tetu tō tō. Paa sele ma isenta. Póōη na kəkraməη kəkuləη ká γəki na kolūηa təna hoti ate.

²¹ Maa nyaasi-me na yaasinaa paγale. Mə yoolaa ká ku təma. Māγa Τααα, má γόγotəna.

²² Maa tu-meγe kutəməη səsəη na mə yəlaa si. Maa yele na teu səsəu na tōmpē na kəkō pə nu mə yoolaa, na lēlaa tuutuuma tō.

²³ Maa yele na piitimnaa tuutuuma na ma səsəontu na ma tənəηη weetu. Ilena pá cəkəna si māγa Τααα.

39

¹ Μπόγύ Τααα tōma-m si: Yulu nyá, teləsi Meseki na Tupaali pə yəlaa nyuyu tu səsə Kəki si, maa kulí nyá tō.

² Maa caali-η na η lu ma tetu taa kέ ilim ntəγəη tō təna. N ka polo na η yoona Iseyeli nyəma póōη.

³ Maa yoona-η na nyá tōu pēli nyá niη mpətəη taa. Nyá nyəma ka lu nyá ntəγəη taa na á hoti.

⁴ Ilena pá kó nyá na nyá yoolaa na nyá taapalaa samaa ke Iseyeli póōη taa. Maa yele na sumasi na taale wontu təγə-me.

⁵ Taale ke í ká si, isu Τααα Ισό γόγotuyu tō.

⁶ Τααα si, maa sə kəkō ke Makəki tetu taa. Tənaya yəlaa cαγa təpamm ke tenku nəγo. Puluupu u pekələyi-we. Tənaya yəlaa təna ká nyəna si, māγale Τααα Ισό.

⁷ Maa hólí ma hətē naηη weetu ke ma yəlaa Iseyeli nyəma. Ma kaa yele na pá tasa-meγe pilisuyu. Ilena piitimnaa nyi si māγale Τααα Ισό, Iseyeli nyəma naηηtu.

⁸Yaasinaa mpe paa koo ké. Halu pa tu tema caalvuy. Kuyaku njku ku tom ke maa yooṭaa. Tacaaloo yooṭaana mpu.

⁹Iseyeli nyóma ká lu pa acalée taa. Paa lu kóko na pá nyagasi pa kolontunaa yooṭu wontu. Paa kpaləḡ səsəḡ na səkpeḡ, na təḡ na nyómá. Nmantaasi səsəḡnsi na səkpesi, ká kraasəna kóko njke ká toḡ ke pusi naatosompɔyolaya.

¹⁰I kaa taa təpəyaga caav ke taale. Yaa í seti-keye hoṭvuy taa. Mpi tə, yooṭu wontu ke í ká tayanəḡəna kóko. I ká kuu kolontunaa wontu tənaya. Isu pele paa kuu mə nyəntu tə. Tacaaloo má ma yooṭaana mpu.

¹¹Mpuyule Tacaaloo si: Kuyaku njkuy maa há Kóki ke tetu ke Iseyeli taa na pá pimi-
i. Tetu nti tu wée təntaa tetekele taa ke teḡku kəsəpɔ ilim təlule tə. Halu pəlaav njku ku təkɪ mpatəntaa mpaav. Tənaya paa pi Kóki na i yoolaa samaa. Uena pá ha lonte tneye hətə si, Kóki na i samaa pa tetekele.

¹²Isəṭvnaa naatosompɔyolaya təcu ke Iseyeli nyóma ká pi Kóki-wé. Uena pə nyaali tetu asilima.

¹³Hoḡvuy njku ku yəlaa təna ká lana pə təmle nté. Kuyaku njkuy maa hólí ma təyi mə heku na teeli, na mə nyuy kuli. Tacaaloo má ma yooṭaana mpu.

¹⁴Paa ləsi yəlaa na pá cəṭ tetu ke isəṭvnaa naatosompɔyolaya təcu, heesuy fei. Paa pəkɪ sətəa təna, na pá pi-wé na pə nyaali tetu asilima.

¹⁵Paa cəṭ tetu tənaya təpai. Ye pa nawa yulv ke timpi, ule pa kaa kaḡmaaya ke i tə. Pintaaloo ká təḡəyi na pá kuuki. Uena pá pukina Kóki na i samaa pa tetekele taa, na pá piḡ.

¹⁶Halu paa yaa icatə natəlɪ si Hamona. Samaa ke pa yaa mpu na pa tē taa. Pəle pə waali ké pu nyaali tetu asilima.

¹⁷Mpóyú Tacaaloo təma-m si: Yulv nyá, yaa sumasi na taale wontu na í teləsi-ti. Tə lu paa timpi, na tə koo acima wena ma laki-ti tə. Pə ké kətaya səsəḡjka ke póḡḡ taa ké. Tu təyɔ nantu na tə nyoo caləm.

¹⁸Tu təyɔ akanaa nantu. Tu nyoo atə nyuy nyóma caləm. Nyuy nyóma mpeye pa lapəna kətaya ke iwaan, na iweesi, na pəḡṭulv, na Pasan tetu naan kofan nim nyəḡ lonte taa.

¹⁹Wontu ka təyɔ nantu nim na tə haḡa. Tu nyoo caləm na pə ku-təyi sulvum nyəm. Kətaya njka ma laki-me tə ka wule ke pu la mpu.

²⁰Wontu nti tu təyɔ kraḡanəḡ na i caḡalaa, na akanaa na yoolaa nantu na tə haḡa. Tacaaloo má ma yooṭaana mpu.

²¹Maa hólí ma toḡ ke piitimnaa taa. Paa ná isəna ma huuki ma huule, na isəna ma həḡ pa njkraḡ tə.

²²Pə kraḡav nəḡḡ tə, Iseyeli nyóma ká cəkəna si, maḡale mə Isə Tacaaloo, haləna tam tə.

Isekiyeeli waasv kpeyeluyi

²³Piitimnaa ká cəkəna si, Iseyeli nyóma me mə isayatu tə ké pə kuu-me. I ta təkɪ Isə Tom ke teu, uena í ha-meye siyile. I tu-meye mə kolontunaa niḡ taa, na pele pá ku-me.

²⁴Ma ha-meye siyile ké. Ma lapa-me isu mə asilima na mə kawalaya wée tə.

²⁵Mpóyú Tacaaloo yooṭaa si: Ma wena ma hətə isesemle ké. Maa wəena Iseyeli nyóma təna pətətəle. Maa kəna Yakəpɔ yəlaa mpa kolontunaa ka kuuwa tə.

²⁶Waatv wei í ká caḡa mə tetu taa, na u nyanna pulv tə. Pəyele nəḡəlv kaa wakəlɪ mə laḡa. Uena í səṭ mə fəele tə. Na isəna í taa təkɪ ma tom ke teu tə pə tə.

²⁷Maa ləsi-meye piitimnaa taa. Maa cəṭ mə kolontunaa acalée, na má kpeyeli-me. Waatv inəyi í ká nyəni-m Isə nanḡtə ke piitimnaa paḡale isəntaa.

28 Ʋe í ká nyi si maɣale mə Ɔso Taca. Mǎ larəna na pá kuu-me na pá teena. Maa kpeyelina-meɣe mə tetu taa. Ma kaa yeke mə taa nɔɣɔlvu təna.

29 Ma kaa taa-meɣe siyile hav. Ama maa tú Ɔseyeli nyǎma taa ké ma feesuyu ké. Taca Ɔso má ma yɔɔtəna mpu.

ISEKIYEELI NAWA ƆSO TƏYAYƏ KE TOOSEE TAKA TAA

40

Ɔso təyaya kɔfalaya təm

1 Mpróyú Ɔseyeli nyǎma kuuu pənaɣa hiu na kakpasí nyəhka, isətu kancaalaya nyəh kɔyaku naanɔwa nyəhku*fa*. Yosalem icate leekɔvu pənaɣa naanɔwa na liyiti nyəhka. Taca Ɔso toɣ tii ma tɔɔ na í pona-m təna. ^a

2 Ɔso lapa na pə la-m toosee taka, na í teena-m Ɔseyeli tetu taa. Mpróyú pə su-m puɣu kɔkɔlvu nakuli kv tɔɔ. Na má ná kutuluɣ na ilim mprətəɣ tɔɔ, isu icate.

3 Ɔso pona-m təna, ɔlena má ná apalu nɔɣɔlv. I nɔɣəsəna ké isu nyəɣɔlvu kuseemvu. Na í tɔka i niɣ taa ké kprɔhkrontu toɣ nyəntu natəli tə ɣmənaɣa. Na kprátúy kumayəsɔvu, na í səha nənɔɣ.

4 Ntəna apalu inɔ i yaa-m si: Yulu nyá, nyəni teu na ń ké ɣkraɣvu na ń nu nti ma caa-ɣ heeluyu tɔ. Mpi tɔ, pə kəna-ɣ cəneɣe si n ná. Pə waali ɔlena ń heeli Ɔseyeli nyǎma ke mpi n nawa tɔ.

Taya na awali tɔɔ nənɔsi

5 Mpi ma naakaɣa tɔɣɔlv: Koluɣa cəna təyaya ké, na ká tá. Ʋena apalu nɔɣɔlv náá tɔka kprátúy kumayəsɔvu ke i niɣ taa. Kv taɣaləɣ ke meətəlnaa tooso*fa*. Mpróyú i maɣasa koluɣa wəɣ na ka kɔhkuvməɣ. Ʋena pə lu meətəlnaa tooso tooso. ^a ke pa maɣasəɣi. Ama Ləkra taa paa maɣasəɣi mpu.

6 Ʋena í polo ilim təlule tɔɔ nənɔɣ. Mpróyú i kra kumlee, na í maɣasi nənəkrpete lumaɣ, na pə lu meətəlnaa tooso.

7 Taɣlaa kutuluɣ mala tətəele heku taa nyəntə nənɔɣ ké. Kutuluɣ taɣaləɣ na i wəɣ ka we meətəlnaa tooso tooso ké. Koloosi nsi si faya kutuluɣ inɔ tɔ, si yasəlaya ná we meətəlnaa tooso na həɣɔlvu həɣɔlvu. Nənɔɣo nakəli kəle ka taɣaləɣ we meətəlnaa tooso. Kəleɣe n təkki na pəcɔ ń tala kutuluɣu ɣku kv səha Ɔso təyaya isəntaa tɔ.

8-9 Mpróyú apalu inɔ i maɣasa pə taa kutuluɣu ɣku. Kv lumaɣ ka we meətəlnaa liyiti, na kv koloosi yasəlaya ke meətəli kɔlvu. Nənɔɣo na pə taa tɔɔ kutuluɣu nté ɣku kv kəla Ɔso təyaya ke kprətənav tɔ.

10 Ilim təlule nənɔɣo taɣlaa kutuluɣ naatoso ka we teitei ké. Ʋena í tú mpaav ke heku, tooso na cəne tooso na cəne. Koloosi nsi si faya heku taa tɔ, səle si yasəlaya náá wə teitei ké.

11 Mpróyú apalu inɔ i maɣasa patəma wei i tɔɔ nənɔɣo tuləɣi tɔ. Ʋena pə lu meətəlnaa kakpasí. Tətəele heku taa nyəntə wəɣ təna kprəta meətəlnaa naatoso na həɣɔlvu.

12 Taɣlaa kutuluɣ wəɣ na i taɣaləɣ ka we teitei ké. Meətəlnaa tooso tooso. Na koluɣa kaɣa tətəele kəhkuvməɣ naale tɔɔ na ka kɔhkuvməɣ we meətəli həɣɔlvu.

13 Ʋena apalu inɔ í maɣasi pə kraɣav taɣlaa kutuluɣ inɔ i taa ləɣku koluɣa, na pə suna ləɣku nyəhka, na tətəele na cəne tɔɔ. Ʋena pə lu meətəlnaa naanɔwa na naale na həɣɔlvu.

^a 40:1 Pusi na kɔyeeɣ wei pa tɔwa cəne tɔ i we mpaav mpaav ké. ^a 40:5 meətəlnaa tooso: Piipilinaa ləlaa taa, ɔle ɣkuluɣa na pə suna mpee

14 Ἄβρογύ ι μαγασα τῶτοχο kutuluγυ ηku ku we μεετῶλῆναα naanῶwa τῶ ku wan. Iso tῶγαγα ταγα ka τῶ kutuluγυ ηkuγυ heko kḗ.

15 Πῶ κπραγῶ kancaalaya nῶnῶγῶ ke awalι τῶ koluηa halῆna kutuluγυ awalι τῶ koluηa, na pḗ polo tῆnaya kane τῶ. Uena pḗ lu μεετῶλῆναα hiu na kakpasι.

16 Paa kama puluη ke taηlaa kutuluη uι ι pῶtolee τῶ na awalι τῶ kḗ. Na koloosi kuvakaσι na kutuluγυ nyῆσι taa. Pa tula-yege na á cῶ nῶnῶγῶ na á ta. Uena pḗ lῶσι paaη fotoonaa ke pῶ taa τῶ koluηa τῶ.

17 Ἄβρογύ apalu uι ι pona-m Iso kutuluγυ ταγα awalι nyῆηka τῶ. Paa hḗla-keye teu kḗ na naηη hiu na naanῶwa tu-keye heko.

18 Pa hḗla hḗlῶtu ntḗuι na tḗ cῶ nῶnῶσι tῆna. Ue awalι τῶ nyῆntu kḗla kuluvu.

19 Ἄβρογύ apalu uι ι μαγασα ταγα wan. Πῶ κπραγῶ kancaalaya nῶnῶγῶ τῶ halῆna pḗ suna pῶ taa τῶ ταγα koluηa. Uena pḗ lu μεετῶλῆναα nule na naanῶwa. Ilim tḗluile τῶ kῶηkῶη ke ι caalῆnaa. Uena ι tḗkḗna pῶ ntῶγῶη τῶ nyῆηku.

20 Uena ι μαγασι ilim ntῶγῶη τῶ nῶnῶγῶ. Kele ka nyῆnῶγῆna awalι τῶ ταγα τῶ kḗ. Ka wan na ka taγalῆη ke ι μαγασaa.

21 Nῶnῶγῶ ηke kaa wena taηlaa kutuluη naatoso kḗ. Tooso na kῶηkῶη kuηe, na tooso na kuηe. Koloosi yasḗlaya na kutuluγυ wan, pu we teitei kḗ, isu ilim tḗluile τῶ nῶnῶγῶ nyῆσι. Nῶnῶγῶ taγalῆη tῆna kῶpenta μεετῶλῆναα hiu na kakpasι. Ka wan ke μεετῶλῆναα naanῶwa na naale na hḗγḗlvu.

22 Kutuluγυ na pῶtolee na pῶ pḗaη fotoonaa we teitei kḗ, isu nῶnῶγῶ leηka nyḗma. Yulv tῆη kumlee naatosompῶγḗlaya ke, uena ι kpa ilim ntῶγῶη τῶ nῶnῶγῶ.

23 Nke uι ka isentaa, leηka wee ηka yulv suvki na ι tala pῶ taa ταγα τῶ τῶ. Isu pu weu na ilim tḗluile τῶ τῶ. Ἄβρογύ apalu uι ι μαγασα nῶnῶσι nσι si heko taa wan. Uena pḗ lu μεετῶλῆναα nule na naanῶwa.

24 Uena ι pona-m ilim mpῶtḗη τῶ hḗγḗlvu, na má ná nῶnῶγῶ kuvalayα. Ἄβρογύ ι μαγασα taηlaa kutuluη, na koloosi na naη. Uena pḗ lu teitei isu ι ka μαγασυγ kancaalaya nyῆσι τῶ.

25 Tῆna tῶtῶ, pῶtolee ka wee kḗ. A cῶna kutuluγυ nῶnῶγῶ. A we teitei na ilim ntῶγῶη na pῶ mpῶtḗη nyῆna. Nῶnῶγῶ taγalῆη tῆna kῶpenta μεετῶλῆναα hiu na kakpasι. Ka wan ke μεετῶλῆναα naanῶwa na naale na hḗγḗlvu.

26 Kumlee naatosompῶγḗlaya ke yulv tῆη na ι kpa nῶnῶγῶ ηke. Ka wenna kutuluγυ sḗsḗv isentaa kḗ. Paa lῶsa pḗaη fotoonaa ke tḗtḗele heko taa nyῆnte kῶηkῶmḗη τῶ kḗ.

27 Nῶnῶγῶ leηka ka we kane uι ka isentaa, ηka yulv suvki na ι tala pῶ taa ταγα τῶ τῶ. Apalu uι ι μαγασα ilim mpῶtḗη τῶ nῶnῶσι nσι si heko taa. Uena pḗ lu μεετῶλῆναα nule na naanῶwa.

Pḗ taa τῶ ταγα na pῶ nῶnῶσι

28 Ἄβρογύ apalu uι ι tḗηna-m ilim mpῶtḗη nῶnῶγῶ. Uena ι suvna-m pῶ taa ταγα τῶ. I μαγασα nῶnῶγῶ ηke, uena ka taγalῆη na ka wan wee teitei na awalι τῶ koluηa nῶnῶγῶ.

29 Taηlaa kutuluη na heko taa koluηa, na naη pῶ taγalῆη na pῶ wan ka we teitei kḗ, isu nῶnῶσι leησι. Uena pῶtolee cῶna naη na á tá. Nῶnῶγῶ taγalῆη tῆna ka we μεετῶλῆναα hiu na kakpasι. Ka wan ke μεετῶλῆναα naanῶwa na naale na hḗγḗlvu.

30-31 Naη taa kḗ n tḗηγḗna na ḥ tala awalι ταγα τῶ. Paa lῶsa pḗaη fotoonaa ke pῶ taa koluηa τῶ kḗ. Kumlee pḗlefei ke yulv kpaaki na ι tala kutuluγυ taa.

32 M̄p̄óȳ apalu un̄i i t̄əhna-m ilim t̄əlule n̄ənȳə. Ulena t̄ə suv p̄ə taa taya t̄ə. I maɣasa n̄ənȳə, ulena í maɣana si kana kancaalaya nȳəh̄si wan̄ na si taɣaləh̄ p̄ə w̄e teitei.

33 Tan̄laa kutuluj̄ na hekəh̄ taa koloosi, na nan̄ taɣaləh̄ na p̄ə wan̄ ka w̄e teitei k̄é, isu n̄ənȳəsi lēh̄si. Na p̄ətolee c̄əna nan̄ h̄ku ku n̄ənȳə. N̄ənȳə h̄ke ka taɣaləh̄ t̄əna k̄p̄enta meɛt̄əln̄aa hiu na kak̄pas̄i. Ka wan̄ ke meɛt̄əln̄aa naan̄wa na naale na h̄ȳəlv̄ȳ.

34 Nan̄ taa k̄é ȳulv̄ t̄əh̄ȳəna na í tala awal̄i taya t̄ə. Paa l̄əsa p̄ááh̄ fotoonaa ke p̄ə taa koluj̄a t̄ə k̄é. Ulena p̄ə t̄əh̄ heku taa t̄əteele k̄əh̄k̄əm̄əh̄ t̄ə. Kumlee p̄əlefeí ke ȳulv̄ k̄p̄aa na í suv.

35 Apalu un̄i i pona-m ilim nt̄əȳəh̄ t̄ə n̄ənȳə, ulena í maɣasi kele. Ka wan̄ na ka taɣaləh̄ ka w̄e teitei k̄é isu lēh̄si.

36 N̄ənȳə h̄ke kele ka w̄ena tan̄laa kutuluj̄ t̄ə. Heku taa koluj̄a na nan̄ na p̄ətolee c̄ə-kv̄ na p̄ə t̄á. Ka taɣaləh̄ t̄əna w̄e meɛt̄əln̄aa hiu na kak̄pas̄i. Ka wan̄ ke meɛt̄əln̄aa naan̄wa na naale na h̄ȳəlv̄ȳ.

37 Nan̄ taa k̄é n̄ t̄əh̄ȳəna na n̄ lu awal̄i taya t̄ə. Ulena p̄á l̄əsi p̄ááh̄ fotoonaa ke p̄ə taa koluj̄a t̄ə. Na t̄əteele ke heku taa. Kumlee p̄əlefeí ke ȳulv̄ k̄p̄aa na p̄əc̄ó í suv.

38 Kutuluȳu nakv̄li ku w̄e ilim nt̄əȳəh̄ t̄ə n̄ənȳə isentaa. T̄ənȳə pa nyaalaya t̄əla w̄ena pa kv̄kaya na p̄á lak̄i k̄ətaya h̄ka k̄əkv̄ lusa ka t̄əna t̄ə.

39 Taap̄əln̄aa naale ka w̄e nan̄ h̄ku ku k̄əh̄k̄əm̄əh̄ naale t̄ə k̄é koluj̄a kite k̄é t̄əkr̄am̄. Taap̄əln̄aa m̄p̄e pa t̄ə k̄é pa kv̄kaya k̄ətaya t̄əla. Isu k̄ətaya h̄ka k̄əkv̄ lusa ka t̄əna t̄ə, na isaȳatv̄ husv̄ȳ nȳəh̄si.

40 Taap̄əln̄aa liȳiti ka w̄e nan̄ waal̄i t̄ə t̄ə. Ye n̄ pukina ilim nt̄əȳəh̄ n̄ənȳə t̄əsv̄le, n̄ naaki-w̄eȳe. Naale na k̄əh̄k̄əh̄ kv̄ne, naale na kv̄ne.

41 Taap̄əln̄aa p̄əlefeí t̄ə k̄é pa kv̄kaya k̄ətaya t̄əla. Liȳiti na n̄ənȳə k̄əh̄k̄əh̄ kv̄ne, na liȳiti na kv̄ne.

42 P̄əc̄ó p̄ə kaasi k̄ətaya h̄ka k̄əkv̄ lusa ka t̄əna t̄ə. Kele ka taap̄əln̄aa p̄e nȳəma ke liȳiti t̄ə. Paa wei i taɣaləh̄ seka meɛt̄əli kv̄lvm̄ ke p̄əc̄ó. Na i wan̄ ke m̄p̄v̄ t̄ə. Pa kv̄h̄kv̄lvm̄əh̄ ke meɛt̄əli na h̄ȳəlv̄ȳ h̄ȳəlv̄ȳ. Taap̄əln̄aa m̄p̄e pa t̄ə k̄é pa sukaya wontu n̄ti pa lak̄əna k̄ətaya h̄ka k̄əkv̄ lusa ka t̄əna t̄ə. Na k̄ətas̄i lēh̄si.

43 Pa lapa can̄əm̄ ke taap̄əln̄aa m̄p̄e pa ntomp̄ee t̄ə k̄é, na p̄á c̄ə na p̄á t̄á. Pa t̄ə k̄é pa sukaya k̄ətaya nantv̄.

44 M̄p̄óȳ apalu un̄i i pona-m p̄ə taa taya t̄ə. Nan̄ naale ka w̄e t̄ənȳə. Lēh̄ku ka w̄e ilim nt̄əȳəh̄ n̄ənȳə k̄in̄. Ulena k̄ó ha ilim m̄p̄ət̄əh̄ ke siȳile. Lēh̄ku ke ilim m̄p̄ət̄əh̄ n̄ənȳə k̄in̄. Ulena k̄ó ha siȳile ke ilim nt̄əȳəh̄.

45 Ulena í heeli-m si: Nan̄ h̄ku ku kees̄əna ilim m̄p̄ət̄əh̄ t̄ə t̄ə. Kv̄ k̄é k̄ət̄əlaa m̄pa pa lak̄i Is̄ə t̄əȳaya taa k̄é t̄əml̄e t̄ə pa nȳəh̄ku k̄é.

46 Ama h̄ku kv̄le ku kees̄əna ilim nt̄əȳəh̄ t̄ə t̄ə. Kv̄leȳele k̄ət̄əlaa m̄pa pa paas̄əna k̄ətaya t̄əlate t̄ə pa nȳəh̄ku. Ulena í t̄asa si, Lefi nȳəma taa ile, Sat̄əki t̄əȳaya nȳəma t̄ike ka w̄enna m̄p̄aav̄ si, p̄á suv Is̄ə t̄əȳaya taa na p̄á la i t̄əml̄e.

Is̄ə t̄əȳaya maɣamaya

47 M̄p̄óȳ apalu un̄i i maɣasa p̄ə taa taya. Ka wan̄ na ka taɣaləh̄ ka w̄e teitei k̄é. Paa k̄əh̄k̄əh̄ h̄kuȳu meɛt̄əln̄aa n̄ule na naan̄wa. Ulena k̄ətaya t̄əlate ke Is̄ə t̄əȳaya isentaa.

48 M̄p̄óȳ apalu un̄i i sv̄əna-m Is̄ə t̄əȳaya n̄ənȳə sakaya t̄e. I maɣasa sakaya akelenaa t̄ə, paa wei i yas̄əlaya w̄e meɛt̄əln̄aa naale na h̄ȳəlv̄ȳ k̄é. N̄ənȳə wan̄ ke meɛt̄əli kv̄lvm̄ na h̄ȳəlv̄ȳ.

49 Nənoɣo sakaya taɣaləŋ we meətələnnaa naanɔwa na waŋ ke meətələnnaa naatoso. Kumlee naanɔwa ke yulu kraaki na í sɔv. Uena akelenaa naale tɔwa nənɔɣo ke heku.

41

1 M̀p̀r̀ỳỳ apalv unı ı pona-m Iso təyaya kutuluɣu səsəv taa. Uena í mayasi-kó. Koloosi tɔwa tətéele ke heku ké. Səle sı waŋ we meətələnnaa tooso.

2 Nənɔɣo waŋ ka we meətələnnaa kakpası ké. Həɣolɣvɔ kuneyɛ meətələnnaa naale na kuneyɛ mpv tətɔ. Iso təyaya mayamaɣa taɣaləŋ ka we meətələnnaa hiu ké. Ka waŋ ke meətələnnaa naanɔwa.

3 Pə waalı, uena í sɔv ləl naŋ taa na í mayasi nənɔɣo. Ka nənəkpete lumaŋ we meətəlɛ kulum na waŋ ke meətələnnaa tooso. Ka kəŋkəməŋ tɔ kpusəŋ ke meətələnnaa tooso na həɣolɣvɔ.

4 Uena í mayasi kutuluɣu mayamaɣa na kv waŋ na kv taɣaləŋ we teitei ké meətələnnaa naanɔwa naanɔwa. M̀p̀r̀ỳỳ ı heela-m sı tənayale kate taa kate təcaɣale.

Iso təyaya kutuluŋ lələŋ

5 M̀p̀r̀ỳỳ apalv unı ı mayasa Iso təyaya pə taa koluŋa. Ka kpusəŋ we meətələnnaa tooso. Uena pá ĩmá kutuluŋ na pə cəv na pə tá. I waŋ we meətələnnaa naale.

6 Kutuluŋ kəsəɣəŋ unı ı ka ké ate na iso kutuluŋ ke təma tɔv ké. Paa ŋku kv wena naŋ hiu na naanɔwa. Paa naŋ ŋku kv we awalı tɔv koluŋa taa ké. Ue pə taɣa Iso təyaya koluŋa taa.

7 Koluŋa waləɣəna isətaa ké. Uena pə səsəɣı paa ate na iso kutuluɣu ŋkuɣv waŋ na pə puki. M̀p̀r̀ỳỳ pə wee na pə cəv Iso təyaya na pə tá. Pə tɔv ké ye n kraaki, naŋ səsəɣı waŋ na í kraaki. Pə kraɣav kancaalaya ate na iso kutuluɣu tɔ. Yulu pəsəɣı na í polo heku taa nyəŋkv. Uena í tee ŋku kv we isətaa tɔ.

8 M̀p̀r̀ỳỳ ma cəkənaa sı, Iso təyaya kutuluŋ wei ı cəvna-keɣe mpv tɔ, ı kəla kəlvɔv, ısu meətələnnaa tooso.

9 Kəŋkəŋ taa kutuluŋ unı, ı waalı tɔv koluŋa yasələɣa we meətələnnaa naale na həɣolɣvɔ. Lonte nte pə yela kpete tɔ,

10 na kutuluŋ lələŋ pə heku taa, meətələnnaa naanɔwa ka wenna na pə cəv Iso təyaya.

11 Kutuluŋ unı ı nənəvı naale tulaɣaana koluŋa taa tɔv ké. Nənɔɣo ləŋka na ilim ntəɣəŋ tɔv. Ləŋka na pə mpətəŋ tɔv. Koluŋa ŋke ka yasələɣa ka we meətələnnaa naale na həɣolɣvɔv ké na pə cəv na pə tá.

12 Kutuluɣu nakulı kv səŋa Iso təyaya ilim tətule tɔv ké koluŋa kite. Kv taɣaləŋ we meətələnnaa nule na kakpası. Kv waŋ ke hiu na naanɔwa. Kv koloosi yasələɣa ke meətələnnaa naale na həɣolɣvɔv.

13 Apalv unı ı mayasa Iso təyaya. Uena ka taɣaləŋ lu meətələnnaa nule na naanɔwa. Koluŋa na kutuluɣu ŋku kv səŋa ilim tətule tɔv tɔ, kv koloosi taɣaləŋ ka we meətələnnaa nule na naanɔwa tətəɣo.

14 Iso təyaya həɣolɣvɔv ŋku kv keesəna ilim tətule tɔv tɔ, na kəŋkəməŋ tɔv patəmanaŋ waŋ ka we meətələnnaa nule na naanɔwa.

15 Apalv unı ı mayasa tətəɣo Iso təyaya waalı kutuluɣu taɣaləŋ. Pə na patəmanaŋ mpa pa we kəŋkəməŋ unı ı naale ı tɔv tɔ. Pə krenta meətələnnaa nule na naanɔwa.

Iso təyaya pəttaa tɔv

16 Paa saaka kponkpolonaa ké. Uena pá matı Iso təyaya kraaŋ na pə naŋ səsəv na ləl nyəŋkv taa. Na pətəlee nna pa tɔ puluŋ tɔ na sakası. Na pə cəv ate na iso

kutuluj inu i tooso na pə tá. Pə təna pu ké kponjkolonaa ké. Pə kpaɣaɔ aɛ na pə suna pətolee tɔ. Ilena pá tənɪ pətolee anu a maɣamaɣa ke kponjkolonaa.

¹⁷ Iso təyaya waali, na ka taa tɔɔ nənəɣɔ kususuuɣa, haləna lələ nan tɔ, paa ləsa koloosi tɔɔ ké,

¹⁸ isətaa tanjaa na paaŋ pə fotoonaa. Fotoonaa ka sita təma taa ké. Paaɔ fotoo, na isətaa tanjaa naale fotoo, na pə polo mpv. Isətaa tanjaa mpe pa isentaa we tɔm naale naale.

¹⁹ Yulu isentaa nyənəɣɪ paaɔ kɔnɛ na cənɛɣɛ. Na təɣɔlaya isentaa náa nyənəɣɪ kɔnɛ na cənɛ. Mpyóɣɔ pə weɛ na pə cɔɔ Iso təyaya na pə tá.

²⁰ Paa ləsa isətaa tanjaa na paaŋ fotoonaa ké. Pə kpaɣaɔ kolunja kite tɛɛ təɣɔ, haləna nənəɣɪ nyuyv taa.

²¹ Nan səsəɔɔ akelenaa taɣaləŋ na pə wan ka we teitei ké.

Ilena kate taa kate náa nəɣəsəna

²² kətaɣa tɔlate. Tələɣɛ pa saaka kponjkolonaa. Tə kɔŋkɔlɔməŋ we meɛtəli kɔlɔm na hɔɣɔlɔɣv. Tə wan ke mpv. Tə wena ŋkulunjaɪ na nɔɔhɛɛ. Tə kəŋkəməŋ tɔɔ ké kponjkolonaa. Mpyuɔle apalu inu i heela-m si: Taapəli wenna Tacaɔ isentaa.

²³ Iso təyaya nənəɣɔ ka wena kɔtəkuyv ké. Ilena kate taa kate tɔcayale na tə nyəŋku.

²⁴ Paa nənəɣɔ ŋka kaa wena kampɔnaa naale ké. Ilena pá tɔləɣɪ na pá təkəɣɪ.

²⁵ Ilena pá ləsi kutuluɣv səsəɔɔ kampv tɔɔ ké fotoonaa. Isətaa tanjaa na pə paaŋ kɔlɔməŋ inu i fotoonaa ke paa ləsaɔ isu koloosi tɔɔ. Ilena pá ká pə taa tɔɔ kpaŋ nənəɣɔ nyuyv taa ké sakaya taka ké kponjkolonaa.

²⁶ Kpaŋ ŋku kɔ koloosi naale tɔɔ ka we pətolee. A tɔɔ na pulun, na pá ləsi páaŋ fotoonaa tɔtɔ.

42

Iso təyaya tɔɔ kutuluj kusəəsəŋ lələŋ

¹ Mpyóɣɔ apalu inu i luna-m awali tɔɔ taɣa tɔɔ. Ilena í pona-m kutuluj wei i we ilim ntəɣəŋ tɔɔ tɔ. Kolunja na Iso təyaya waali kutuluɣv pə kin nté.

² Ilim ntəɣəŋ tɔɔ kutuluj inu, i taɣaləŋ ka we meɛtələnna nule na naanwa ké. I wan ke meɛtələnna hiu na kakpasɪ.

³ Kutuluɣv ŋku kɔ hɔɣɔlɔɣv ləŋku nyənəɣa, ikpate nte tə wan we meɛtələnna naanwa təɣɔ. Tələ tɔ cɔɔ Iso təyaya ké. Ilena kɔ hɔɣɔlɔɣv ləŋku náa nyənəɣɪ awali tɔɔ taɣa kumte. Ku aɛ na iso kutuluj inu i tooso, i wena sakasɪ ke təma tɔɔ ké.

⁴ Pə taa tɔɔ taɣa hɔɣɔlɔɣv tɔɔ ke mpv isentaa, ikpate natəli tə weɛ na tə wan ke meɛtələnna kakpasɪ. Tə taɣaləŋ ke meɛtələnna nule na naanwa. Ilim ntəɣəŋ tɔɔ ké kutuluj inu i nənəɣɪ ka wenna.

⁵ Isətaa kutuluj sɛka wan ke pətɛɛ nyəŋ. Mpi tɔ, sakasɪ ŋmusa-i ké, na pə kəli hɛku taa nyəŋ, na pətɛɛ nyəŋ.

⁶ Kutuluɣv ŋku kɔ aɛ na iso kutuluj tooso, ka wena sakasɪ ke təma tɔɔ ké. Ie pa ta tɔ-i akelenaa isu kutuluj lələŋ. Pə tɔɔ ké kutuluj ŋmuna mpyóɣɔ aɛ tɔɔ na pə kpaaki.

⁷ Mpəŋ inu i koloosi nsi si wenna awali tɔɔ taɣa tɔɔ hɔɣɔlɔɣv tɔ, si taɣaləŋ ka we meɛtələnna hiu na kakpasɪ ké.

⁸ Mpi tɔ, kutuluj inu i maɣamaɣa i taɣaləŋ ka we meɛtələnna hiu na kakpasɪ ké. Ilena kutuluj wei i wenna Iso təyaya hɔɣɔlɔɣv tɔ i taɣaləŋ ke meɛtələnna nule na naanwa.

⁹ Kutuluj inu i pæte ka we nɔnɔɔ na ilim tɔlule tɔɔ. Ye n luna awalɔ tɔɔ taɔa tɔɔ nyɛnka, nkeɛ n suukɔna.

¹⁰ Taɔa kolunja tɔɔaalɛ ke nɔnɔɔ nke ka weɛ.

Kutuluj ka we ilim mpætɛn tɔɔ, na i nyɛnɛɛi kolunja. Na kutuluɔu nku kɔ we Iso tɔɔɔa waalɔ tɔ.

¹¹ Ikpate natɔli tu we kutuluj inu i kin. Kutuluj inu i sɛnɔɔ na i wan na i taɔalɛn na i nɔnɔɔsi, ka nɔɔsɛna ilim ntɔɔɔn tɔɔ nyɛn kɛ.

¹² Mpu tɔtɔɔɔ pu weɛ, na ilim mpætɛn tɔɔ kutuluɔu nɔnɔɔsi. Timpi ikpate nte tɔ caalaa tɔɔ nɔnɔɔ ka weɛ. Na kɔ nyɛnɛɛi Iso na yɔlaa pa tɔsulɛ kolunja. Ilim tɔlule tɔɔ kɛ pa suukayana.

¹³ Mpu apalu inu i heela-m si, ilim ntɔɔɔn na pɛ mpætɛn tɔɔ kutuluj wei i nyɛnɛɛi taɔa tɔ i kɛ Iso nyɛn kɛ. Kɔtɔlaa mpa pa suuki Iso kutuluj taa tɔ, i taa kɛ pɛ weɛ si pɔ tɔɔ Iso tɔɔnaya. I taa tɔtɔɔ pɛ weɛ si, pɔ su Iso nyɛm. Isu kohav na kɔtaɔa nka pa lapa isayatu tɔɔ tɔ. Na taɔanɔɔ nyɛnka. Mpi tɔ, pɛ kɛ Iso lonte kɛ.

¹⁴ Ye kɔtɔlaa mpa pa laalaa na pɔ su Iso lonte taa tɔna. Pɛ fei si pɔ luna taɔa tɔɔ nɔnɔɔ. Pɛ weɛ si, pɔ yeɛ tɔnaya wontu nti pa suuwa na pɔ lana Tacaa tɔmle tɔɔ. Uena pɔ suu lentɔ na pɔ polo timpi samaa kɔtaa tɔ.

Awalɔ tɔɔ kolunja maɔasɔɔ

¹⁵ Mpu apalu inu i tema Iso tɔɔɔa taa tɔɔ kɛ maɔasɔɔ. Uena i yaa-m na tɔ luna ilim tɔlule nɔnɔɔ. Uena i naali maɔasɔɔ ke ikpate nte tɔ cɔna Iso tɔɔɔa tɔ.

¹⁶ Camluɔ ke i maɔasayana. Nkuɔu i nyɛmna ilim tɔlule tɔɔ hɔɔɔɔɔ taɔalɛn. Hɔɔɔɔɔ nku ku we meɛtɔlɔna nɔnɔɔɔ na nule na naanɔwa (250).

¹⁷⁻¹⁹ Mpu i maɔasa ilim ntɔɔɔn tɔɔ hɔɔɔɔɔ. Na pɛ mpætɛn tɔɔ nyɛnku, na pɛ tɔtɔle nyɛnku. Uena pɛ taɔalɛn lu kolɔm. Paa hɔɔɔɔɔ nkuɔu meɛtɔlɔna nɔnɔɔɔ na nule na naanɔwa (250).

²⁰ Isɔna i maɔasa kolunja nka ka cɔna Iso tɔɔɔa tɔ, ka kɔnkaɔmɛn liɔiti tɔɔɔle. Kolunja nke ka taɔalɛn na ka wan ka we teitei kɛ. Paa kɔnkaɔ nkuɔu meɛtɔlɔna nɔnɔɔɔ na nule na naanɔwa (250). Kolunja nke kaa faɔana yɔlaa tɔna tɔɔɔɔle na Iso nyɛnte.

43

Iso mɔlɔɔ ke i taɔɔa taa

¹ Mpu apalu inu i pɔna-m ilim tɔlule tɔɔ nɔnɔɔ.

² Uena mɔ nɔ Isɛɛli Iso teeli luna ilim tɔlule tɔɔ na i kɔn. Pɛ kɔkɔte ka we kɛ isu tenku nyɛnte, na pɛ naaki tɔtɔ tɔɔ.

³ Toosee taka wei ma na isɛntɔ tɔ a weɛ kɛ isu wena maa tema nav tɔ. Maa nawa ale a taa si Iso kɔma si i wakɔlɔɔi Yosalem. Yaa nna maa toosaa si, ma we Kepaa pɔɔ sɔsaya kɔten tɔ tɔ. Mpu ma hota ma nɔɔ tɔɔ.

⁴ Uena Tacaa teeli suuna nɔnɔɔ na i caɔa Iso tɔɔɔa taa.

⁵ Ntɛna Iso Feesuɔu kpaɔa-m ma lɔmaɔasɛ taa na kɔ suuna-m pɛ taa taɔa tɔɔ. Uena mɔ nɔ si Tacaa teeli sɔsɔ tɔna suɔu ke Iso tɔɔɔa.

⁶ Mpu ma nuwa nɔɔɔɔ yɔɔtɔɔɔna-m hatoo Iso tɔɔɔa taa. Yɔlv wei i ka suuna-m pɛ taa tɔ, i we ma kɔnkaɔ taa kɛ tam kɛ.

⁷ Uena Tacaa tɔ-m si: Yɔlv nyɔ, nyɛni, ma kumte lonte ntɔ. Timpi maa su ma nɔntaɔɔɔ tɔɔɔle. Maa caɔa Isɛɛli nyɔma hekɔ ke tam tɔɔ kɛ. Pana pa awulaa pa kaa tasa ma hɔte sɔsɔɔle pilisuɔu na pa wasanɔalɔv. Yaa pa pi pa awulaa mpa pa sɔki tɔɔ tɔna.

⁸ Ma nɔnɔkpelee cɔlɔɔ awulaa mpe pa ηmaaki pa nyɔna. Koluηa kulɔmaya wenna mɔ na-we tɔ heku taa. Mɔrɔyɔ pa pilisina ma hɔte sɔsɔle na pa acaalɔtu tɔma. Pɔ tɔɔ kɛ ma kpɔisa-we na pɔnɔnɔ.

⁹ Pɔnɔntaa Iseyeli nyɔma kɔ hatɔlɔna-m pa wasaηkalɔtu. Na pa awulaa sɔsaa mpa pa sɔki tɔ. Ilena mɔ wee pa heku ke tam tɔɔ.

¹⁰ Mɔrɔyɔle Tacaa tɔma Isekiyeeli mɔ si: Kɛɛsi Iɔ tɔyaya tɔm ke Iseyeli nyɔma. Pɔ maγasi isɔna ka wee tɔ, na pa isayatu tɔm kra-weye feele.

¹¹ Ye pa kulɔrɔtu lapa-weye feele, ile hɔli-weye isɔna pa pu Iɔ tɔyaya na pɔcɔ pɔ ηma-ke tɔ. Na isɔna pa faγa kutuluη tɔ. Na nɔnɔasi kusɔsɔsi na kulɔlusi. Na isɔna Iɔ tɔyaya tɔna wee tɔ tɔsokoloko. Nmaa na η hɔli-we na pɔ nɔnɔ pa ise ke kiηη na kusɔsutu nti pɔ wee si pɔ tɔki tɔ. Ilena pɔ tɔη-ti na pɔ laki-ti.

¹² Iɔ tɔyaya kusɔsutu sɔsɔntu ntɛ. Ikrate nte tɔ cɔna Iɔ tɔyaya ηkeγe puγy nyuγy taa tɔ, pɔ wee si pɔ nyɔni-teγe Iɔ nyɔntɛ kɛ.

Kɔtaya tɔlate na pɔ kɔtasi tɔm

¹³ Isɔna pa maγasa kɔtaya tɔlate tɔyɔlɔ. Maγasɔlaya ηka ka we meeɔli hɔyɔlɔyɔ tɔyɔ pa maγasɔnaa. Lɔɔ ηku paa heewa na pɔ cɔɔ kɔtaya tɔlate na pɔ ta-te tɔ, ku lumah ka we meeɔli hɔyɔlɔyɔ, na ku wah ke mpu tɔtɔ. Ilena pɔ ηmɔ pulɔ isu kumte, na pɔ kuɔi isu mpiiu na pɔ cɔɔ lɔɔ ηku na pɔ tɔ. Ye pɔ kaasa kɔtaya tɔlate kuηkulɔmɔη ile,

¹⁴ pɔ kraγau kɔtaya tɔlate ate tɔɔ, na pɔ suna tɔ nyuγy taa tɔ tɔ kuηkulɔmɔη we meeɔli kulɔm, na tɔ wah ke meeɔli hɔyɔlɔyɔ. Pɔ kraγau nɔɔhe sɔkpena na pɔ polo sɔsɔna tɔ. Pɔ taγalɔη we meeɔli kulɔm na pɔ wah ke meeɔli hɔyɔlɔyɔ.

¹⁵ Kɔtaya tɔlate tɔɔ mɔsaya na ate, pɔ kuηkulɔmɔη ka we meeɔlɔnaa naaleγe. Na hɔlɔηasi ke pɔ ηkululɔηasi liγiti taa.

¹⁶ Mɔsaya wah na ka taγalɔη ka we teitei kɛ. Paa kuηkuη ηkuγy meeɔlɔnaa naatosɔ.

¹⁷ Nɔɔhe wah na a taγalɔη ka we teitei kɛ. Meeɔlɔnaa naatosomɔrɔyɔlaya mɔrɔyɔlaya. Kɔtaya tɔlate ntɔmpee wena a cɔwa na ɔ tɔ tɔ a wah we mpiiu kulɔmɔyɔ. Lɔɔ nɔɔ cɔɔ na kɔ tɔ, kuɔe ku wah tɔtɔyɔ mpiiu. Kɔtaya tɔlate ηtɛ tɔ tɔkpale keesɔna ilim tɔlule tɔɔ kɛ.

¹⁸ Mɔrɔyɔ Tacaa Iɔ tɔma Isekiyeeli mɔ si: Yulu nyɔ, nu. Ma sɔki-η kusɔsutu. Paa tɔη-tɔyɔ saa wei kɔtaya tɔlate kɔ te ηmau tɔ. Waatu inɔyɔ paa la tɔ tɔ kɛ kɔtaya ηka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ. Na pɔ ηmusɔyɔ tɔ tɔɔ kɛ tɔla calɔm.

¹⁹ N kɔ cɔla latɔce ke Lefii kɔtɔlaa mpa pa kɛ Satɔki lulɔyɔ nyɔma tɔ. Pa tike ke ma ha mpaau si pɔ la Tacaa Iɔ maγa tɔmle. Paa la latɔce ke kɔtaya na mɔ husi pa isayatu.

²⁰ Kraγa latɔce inɔ i calɔm na η taa-wɔyɔ kɔtaya tɔlate hɔlɔηasi liγiti. Na tɔ ntɔmpee ηkululɔηasi taa, na pɔ cɔɔ-ye na pɔ tɔ. Ie pɔ husa kɔtaya tɔlate asilima ntɛ. Ilena tɔ pɔsi Iɔ nyɔntɛ.

²¹ Ilena η pɔna isayatu husuγy kɔtaya latɔce inɔyɔ Iɔ lonte nte pa lɔsaa tɔ tɔ taa, na η wɔrɔ-i kɔkɔ. Ie pɔ taγa Iɔ tɔyaya taa.

²² Kuγaku naale nyɔηku wule ilena η la pɔηtɔlɔyɔ ηku ku tiili tɔ caamu tɔyɔ isayatu husuγy kɔtaya. Na pɔ husi kɔtaya tɔlate asilima. Iɔ paa tɔm-teγe husuγy na latɔce tɔ.

²³ N tɔη asilima husuγy, ilena η la kɔtaya ke latɔce kɔfalɔ, na iwaau ηku ku tiili tɔ caamu tɔ.

²⁴ Ilena η hɔli tɔla anɔyɔ Tacaa. Kɔtɔlaa kɔ tɔ a tɔɔ kɛ tɔm. Paa la-yeγe kɔtaya ηka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

²⁵ Paa kuyaku ηκυυυ paa la isayatu husoyu kotaya. Pə waali ké latəce na iwaasu ηku ku tiili ta caami tə. Haləna kuyeyη naatosompəyolaya.

²⁶ Kuyeyη naatosompəyolaya təcu ké paa husi kotaya təlatə asilima, na pá pəsi- tɛyɛ Iso nyəntɛ. Ilena pácɔ pá tɔli-tɛ.

²⁷ Kuyeyη inɪ ɪ tɛɛki, na pə kraya kuyaku pələfɛi nyəηku na pə puki, Ilena kotəlaa la mə nyuyɔ tɔɔ ké kotaya ηka kəkɔ lusa ka təna tɔ. Na nəyɔ kulumaya kprɛntuyɔ nyəηka. Ilena Iso lanlɛ hɛɛna-mɛ. Tacaα má ma yəyɔtəna mpɔ.

44

Awulaa nənəyɔ ke ilim təlulɛ tɔɔ

¹ Mpróyó apalu inɪ ɪ pona-m Iso təyaya awalɪ tɔɔ nənəyɔ. Nka ka wenna ilim təlulɛ tɔɔ tɔ, ilɛ ka təkaa.

² Mpróyó Tacaα heela-m si: Nənəyɔ ηke kaa təkɪ mpróyó. Nəyɔlu kaa təηna təna, yaa í tu tɔli-ke. Mpi tɔ, tənaya Iseyeli nyəma Iso Tacaα sɔvnaα. Iɛ kaa təkɪ mpróyó.

³ Ama ye pə kaasa awulumpu, ílɛ ɪ pəsəyɪ na í caya Tacaα kɪη təna, na í təyɔ təyənaya. Iɛ kpraη nənəyɔ mpaαu ke ɪ ka sɔvna, na ɪ luna təna tɔtɔ.

Mpa pa pəsəyɪ na pá svv Iso təyaya taa tɔ

⁴ Mpróyó apalu inɪ ɪ sɔvna-m na ilim ntəyɔη nənəyɔ, ke Iso təyaya kəηkəη taa. Ma nyənaya mpɔ, ilɛ Tacaα teeli suwa ɪ təyaya ntɛ. Ntəna má hɔti ma isentɔɔ.

⁵ Ilena Tacaα tɔ-m si: Yulu nyá, la laakali. Nyəmma nyá isɛ, na ń nuna nyá ηkraηη ke pə təna mpi maa keesi-η Tacaα təyaya kusəsutu təna, na pə kotaya tɔɔ tɔ. Na ń la laakali na Iso təyaya nənəɔsi kusɔsɔsi na kuləlusi tɔm.

⁶ Tɛləsi tɔɔ kɔllaa Iseyeli nyəma mpɛ si, maya Tacaα Iso, má nyəyəsα mə acaalətu təma wena í lapa tɔ.

⁷ I sɔsα kraɪ nyəma mpa pa ta nyɪ-m təyɔ ma təyaya taa. Ilena í pilisiyɪ ma təyaya ke waatu wei í laki-m kotaya ke təyənaya, na nantɔ nim nyəntɔ, na caləm tɔ. Mpróyó í pilisina ma təyaya. Mə acaalətu kɔlapɔtu ke í yəkəna má na mɛ tá nəyɔ pɛɛluyɔ.

⁸ I tá paasəna ma təmlɛ ke ma təyaya taa ké mə mayamaya. Ama kraɪ nyəma ke í yelinaα, na pɛɛ pá laki-tɛyɛ mə lonte.

⁹ Tacaα Iso má si, kraɪ tu kɔtapɛluyɔ ηku ku ta nyɪ-m tɔ ku kaa svv ma təyaya taa. Paa pɔntɔ wɛ Iseyeli nyəma hɛku taa.

Nti pə su Lefii nyəma tɔ

¹⁰ Tacaα si: Pə kaasoyu Lefii nyəma mpa mɛ mə kisa-m tɔ, saa wei Iseyeli nyəma mɛ í toɔlaa na í ha-m siyilɛ tɔ, mə təηa mə tɪη ké. Mə nyɔɔη taa ké mə isayatu saləka ká mayana.

¹¹ Təmlɛ nte í ká pəsi na í lá-m təyɔlɛ ma təyaya nənəɔsi təηuyɔ, na ka taa təma lapɔ. Isu samaα kotaya ηka kəkɔ lusa ka təna tɔ, na kɔtasɪ lɛηsi tɔla lɛntuyɔ. Ilena í laki samaα inəyɪ təma.

¹² Mə tɛɛ Iseyeli samaα ke nəyɔ ke tɪη tɔm taa. Halɪ í tɔsi-wɛyɛ isayatu taa. Maa yeɛ-mɛ, na í səyəlɪ mə isayatu saləka.

¹³ I kaa kpətəna-m si í laki kotəlaa təmlɛ natəlɪ. Yaa í tokina ma wontu katɛ nyəntɔ, yaa katɛ taa katɛ nyəntɔ. Mu səyələna mə fɛɛɛ fɛɪ. Na acaalətu təma wena í lapa tɔ a saləka.

¹⁴ Təma lɛnna wena a wɛ lapɔ ke Iso təyaya tayəntuyɔ tɔm taa tɔ, a tike ke í ká la.

Nti pə su kotəlaa tɔ

¹⁵ Μπόγυ Τααα μά μα γαγόταα σι: Πά κααα Satάκι πəyάλαα κətəλαα Lefii nyάma τə. Mə təkə təsulle kəsəsutu ké. Paa saa wei Iseyeli nyάma toolaa na pa hatələna-m τə. Mə tike í ká kpətəna-m, na í la-m təmlə. Í ká cələ-m nantv nim na pə caləm. Τααα Ισə má ma γαγətəna mpv.

¹⁶ Mu svəna təsulle na í kpətəna ma taapəl. Í ká wεε ma təmlə taa, na í paasəna ma təmlə.

¹⁷ Kpəŋkpontu toŋ nyəntu wəntu ke í ká suu. Uəna pəcə í svəna pə taa taya nənəyə. Í taa suu heeŋ huntv pəlv ke waatu wei í lakv pə taa taya təma τə. Paa Ισə təyaya taa nyəna.

¹⁸ Í ká te mə nyəəŋ ke kpəŋkpontu toŋ nyəntu saalasi, na í təyəl pə takasi. Ama í kaa ləli tampalanaa, pə taa kəə na í tii haŋaya.

¹⁹ Ye í lukv sí í puki yəlaa kiŋ ke awalı təə taya təə ulə í wəyəsí mə wəntu nti í lapəna kətaya ke mpv τə. Na í su-təyí təsulle kutuluŋ taa, na í kpaɣa wəntu lentv. Pə taa kəə na samaa pilisi kətaya wəntu nti.

²⁰ Kətəlaa í kaa looli mə nyəəŋ, yaa í yele na nyəəsí su. Ama í ká kə-səyí tətətete.

²¹ Kətəlv nəyəlv í kaa nyəə svəlv na pəcə í svə pə taa taya təə.

²² Pəyele kətəlv kaa kpaɣa alv leelu ke yem, yaa alv wei pa təyənaa τə. Iseyeli nyəma piitim taa pəelə wei í ta nyənta apəlv təyə pə wεε sí kətəlv í kpaɣa. Yaa ye kətəlv ləlv səpa na í yele leelu, ulə mvi í kpaɣa.

²³ Pə wεε sí kətəlaa mə í sɛyəsí ma yəlaa. Í faya Ισə nyəm na kraí nyəm. Í hólí-wε na pá nyí naŋŋ nyəm, na asilima nyəm pə faɣav.

²⁴ Mpi pə ké hvəle təm ulə, mu təŋna síyisuyə. Í ká hvəkəna na pə kεəsəna ma kəsəsutu. Í təkí ma kiŋ na ma kətətətə ke ma acimanaa taa. Í nyəmí kuyeeŋ kvhεəsəŋ ke ma nyəŋ.

²⁵ Pə fεí sí kətəlv í kpətəna sətə na í pilisi í ti. Ye pə taya í caa, yaa í too, yaa í pəyaya. Yaa í taalv, yaa í neu, yaa í kəyə. Yaa í neu alv nyəŋ wei í ta saata τə.

²⁶ Ye pə maɣana kətəlv ke mpv, í la nyəyυ təə asilima keeləyυ kətaya. Í taŋ na kuyeeŋ naatosompəyələyá tεε na pəcə í svə í təmlə taa.

²⁷ Kuyəŋku í mələyí təsulle taya pə taa nyəŋka təə τə, í ka la kətaya na pə husí í isayətv. Τααα Ισə má ma γαγətəna mpv.

²⁸ Kətəlaa kpancoou nté má. Í kaa wεεna mə paa nyəm napələyí Iseyeli taa. Μαɣale mə paa nyəm.

²⁹ Mə təyənaya nté kvhaaŋ, na təla nna pa lakv kətaya sí pə husí isayətv τə. Pə təna mpi pa síwa sí, ma nyəm ke Iseyeli taa τə, mu təyəna.

³⁰ Kətəlaa tənna kvmtv kancəalaya nyəntu həyələŋ, na mpi Iseyeli nyəma ləsa-m pa wεnav taa τə. Yəlaa ká cələ kətəlaa ke pa svəlv kvpəmpam. Uəna má kooli pa tεəsí ke kvpəntv.

³¹ Ama kətəlaa kaa təyə wəntu kəsəpətv yaa nti pəlvəpə kvəwa τə. Paa sumaya paa wəntuyə ŋku.

45

Tətənaa mpa pa wəna pa mpaə tə

¹ Μπόγυ Τααα γαγόταα σι: Ye í taləyí Iseyeli kpəka ke tətə ulə í ləsí həyələyυ nakvli na í ha-m. Həyələyυ ŋkv kv tayələŋ ká wεε kilomeətələnaa naanəwə na naale na həyələyυ. Kv wəŋ ke kilomeətələnaa kakpasí. Uəna tətə nti tə pəsí Ισə nyəntu təkpaata.

² Uəna í cosí Ισə təsεεle tətə ke tə taa. Tə tayələŋ na tə wəŋ ká wεε teitei. Paa kəŋkəŋ ŋkuyə məeətələnaa ŋmənəyυ na nule na naanəwə (250). Na pə yele íkpəte na pə cəə na pə tá tətə nti. Tələ tə wəŋ ká wεε məeətələnaa hiu na kakpasí.

³ Tətu nti tə taa ké í ká mayası na í ləsi kilomεεtələnna naanəwa na naale na həyöləy. Tə wəη ke kilomεεtələnna kakrası. Tənaya í ká ηmá İso təyaya. Lonte nté tə kena lonte katε nyəntε.

⁴ Həyöləy ηku kú ké İso lonte katε nyəntε ké. Pə su-kú na kú mpa ke kətəlaa mpa pa lakı Tacaa təmlε ke İso təyaya taa təy. Lonte nté tə taa tənaya í ká ləsi lona nna a taa í ká ηmá mə teəsi na İso təyaya tə.

⁵ Tətu nti tə təyaləη we kilomεεtələnna naanəwa na naale na həyöləy, na tə wəη ke kilomεεtələnna kakrası tə tə ké Lefii kətəlaa nyəntu ké. Mpe pa paasəyənana İso təyaya taa təmlε kupañtε. Paa wεena tə taa ké acalεε wena a taa paa caya təy.

⁶ İlena pá mayası tətu nti tə taa tətəy itayalaw tə ké kilomεεtələnna naanəwa na naale na həyöləy na wəη tə ké kilomεεtələnna naale na həyöləy. İlena í ηmá icatε nte tə taa İseyeli nyəma ká wεena mpaaw sı pá caya tə.

⁷ Paa kaası awulumpu ke lonte ke Tacaa tətu na icatε nyəntu kəηkəməη naale tə. Tətu nti tu kpaη hatoo Metitelanee tenku ké. Pə kpaηaw ilim tətulε tə, haləna İseyeli tətu ilim təlulε tə təηa. Tə təyaləη ká wεε teitei na paa kpekəle nte tə nyəntu.

⁸ İle awulumpiya ká wεena pa mayamaηa pa tətu ke İseyeli taa. Pa kaa tasa Tacaa yəlaa ke muγuluγu. Paa yelina tetu kakaasaya ke İseyeli nyəma.

Nti pə su awulumpiya tə

⁹ Mpyú Tacaa İso má ma yəyətə sı: İseyeli awulumpiya mε í tēləsa mpəle. Pə wεε sı í kisi mvsəη na ηmakəly. İ təη tampana na kvsiyisim. İlena í yele ma yəlaa wεnaw ke İεεky. Tacaa má ma yəyətəna mpu.

¹⁰ Pə wεε sı í wεena sanəyanaa mpa pa sıyisaa tə. İ wεena pee nyəm mayasəlaya kvsiyisaya ηka pa yaa sı ifaa tə, na ləm nyəm nyəηka kvsiyisaya ηka pa yaa sı paati tə.

¹¹ Mayasəlası ifaa na paati pa təw ka wεε teitei ké. Paa ηka kaa təy isu mayasəlaya ηka pa yaa sı homεε tə ka həyöləη naanəwa taa kulmvy. Mayasəlaya homεε ke paa kεεsəna isəna mayasəlası nsi sı təkı tə.

¹² Pa liyitee nyəyöləy ηku pa yaa sı kεelaa tə, küle kú təm hiu mayana ηku pa yaa sı sikəlı tə kú təm kuləm. İlena sikələnna nutoso náá mayana ηku pa yaa sı miini tə kú təm kuləm.

¹³ İsəna paa ləsəyi pa kəhaη təyöl. Həyöləη nutoso taa kulmvy ke paa wei í ká ha í təyənaya pee nyəηka.

¹⁴ Ye í mayasəyi mə nim, mayasəlaya ηka pa yaa sı paati təy í ká mayasəna. Paati təm naanəwa lakəna homεε kuləm. Mayasəlaya ηka pa yaa koo tə, na ηka pa yaa sı homεε tə sı teitei ké. Paati həyöləη naanəwa taa kulmvy ke í ká ləsi.

¹⁵ İseyeli nyəma kaləkəη taa ilε, heeη yaa pəη ηmvsəy (200) taa ké pə wεε sı pá ləsi İso kəhaw ke kuləm. Mpi pa ləsəyi mpu təy paa la təyənaya kəhaw kətaya. Yaa ηka kəkə lusa tə, yaa nəyə kulmaya kpeñty nyəηka sı pə husı pa isayatu. Tacaa má ma yəyətəna mpu.

¹⁶ İseyeli tetu yəlaa tənə ká kəñna kəhaw ηku. İlena pá cεla pa tetu awulumpiya.

¹⁷ Awulumpiya ká caana kətasi nsi kəkə lusa sı tənə tə sı wontu na söləm kuliisim ke acimanaa waatu. İsu isətə kofalə na kuyaku kuhεsəy. Na İenna nna a kotiyi İseyeli nyəma tə. Mpe paa caana kupañtəη tayawny kətasi na kəhaη. Na kətasi nsi kəkə lusa sı tənə tə. Na nəyə kulmaya kpeñty nyəηsi. İlena İso nyəni İseyeli nyəma pətətəle na í husı pa isayatu.

¹⁸ M̄p̄óyú Tacaá yáçotaa sí: Is̄otv kancaalaya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku wule, paa la k̄otaya ke lat̄æce wei i tiili tá caam̄i t̄o. Uena p̄ə nyaali Is̄o t̄əyaya asilima.

¹⁹ K̄otulo ká k̄p̄aya k̄otaya k̄p̄ante n̄t̄é t̄ə cal̄əm. Na í taa-wəx̄i Is̄o t̄əyaya n̄n̄əç̄o t̄o. Na k̄otaya t̄əlate ŋkulun̄jasi taa. Na p̄ə taa t̄o taya n̄n̄əç̄o t̄o.

²⁰ P̄ə tak̄i is̄otv kuyaku naatosomp̄əç̄olaya nyəhku uena pá lá mp̄v t̄ət̄əç̄o mp̄a pa p̄əntaa na pa ta nyi yaa p̄ə yók̄əna-we t̄o. Ue p̄ə keela Is̄o t̄əyaya asilima n̄t̄é.

²¹ Is̄otv kancaalaya nyəh kuyeȳē naan̄owa na liyiti wule ke paa t̄əç̄o T̄eev acima. Kuyeȳē naatosomp̄əç̄olaya ke paa t̄əç̄o acima an̄i na potopotonaa mp̄a pa taa k̄ok̄usum̄ fei t̄o.

²² Awulumpu ká la lat̄æce ke k̄otaya ke acima kuyaku kancaalaya nyəhku wule. I na ic̄ate t̄əna ȳəlaa pa is̄ayatu hus̄uyv t̄ə k̄é i ká la-k̄é.

²³ P̄ə kaasi ūe, acima kuyeȳē naatosomp̄əç̄olaya un̄i i taa t̄ət̄əç̄o i ka la k̄otaya ŋka k̄ək̄o lusa ka t̄əna t̄əç̄o lat̄æceŋaa naatosomp̄əç̄olaya, na iwaan̄ naatosomp̄əç̄olaya. Uena í la paa kuyaku ŋkuyv p̄əŋtuluyv ke is̄ayatu hus̄uyv k̄otaya.

²⁴ Na í ha t̄əç̄onaya pee nyəhka is̄u kiloonaa hiu na naan̄owa. Uena í s̄əəs̄i nim liitilinaa naatoso ke paa k̄otaya lat̄æce na iwaav ŋku ku t̄o.

²⁵ P̄ə tak̄i is̄otv naatosomp̄əç̄olaya nyəh kuyaku naan̄owa na kakpasi acima wule, uena awulumpu la k̄otaya na k̄ohav ke teitei. Is̄u i ka lapv T̄eev acima waatu t̄o. Acima kuyeȳē naatosomp̄əç̄olaya un̄i i taa k̄é i ká la paa kuyaku ŋkuyv is̄ayatu hus̄uyv k̄otas̄i k̄ulmas̄i n̄si. Na n̄si k̄ək̄o lusa sí t̄əna t̄o. Na t̄əç̄onaya pee na nim p̄ə k̄ohav t̄ət̄o.

46

Nti p̄ə su awulumpu t̄o

¹ M̄p̄óyú Tacaá Is̄o yáçotaa sí: P̄ə taa t̄o taya n̄n̄əç̄o ŋka ka wenna ilim̄ t̄əlule t̄ə t̄o, kaa t̄əki m̄p̄óyú t̄əml̄e kuyeȳē naatoso taa k̄é. Ama paa tul̄i-keç̄e kuyaku k̄oh̄ees̄uyv na is̄otv k̄ofalv kuyaku wule.

² Awulumpu s̄uk̄əna awali t̄ə taya t̄ə uena í fayana kutuluyv ŋku ku k̄p̄ət̄əna n̄n̄əç̄o t̄o ku taa. Na í s̄əŋ n̄n̄əkeelas̄i t̄ənaya, saa wei k̄ət̄əlaa laki awulumpu un̄i i k̄otas̄i n̄si k̄ək̄o lusa sí t̄əna t̄o. Na n̄əç̄o k̄ulm̄aya k̄p̄ənt̄uyv nyən̄si. Uena í h̄ənt̄i at̄eȳe n̄n̄əkp̄ete na p̄əç̄ó í t̄e. P̄ə fei sí pá t̄əki n̄n̄əç̄o na p̄əç̄ó p̄ə taani.

³ Ye p̄ə t̄əla kuyaku k̄oh̄ees̄uyv na is̄otv k̄ofalv acima. T̄ətv ȳəlaa ká k̄əo n̄n̄əkp̄ete ç̄əŋ, na pá s̄e-e-m. Maya Tacaá.

⁴ Iwaav k̄ulm̄uyv na iweesi naatoso, wei i tiili tá caam̄i t̄əç̄o, awulumpu ká la k̄otaya ŋka k̄ək̄o lusa ka t̄əna t̄o. Tacaá ke i ka la k̄otaya ŋkeç̄e kuyaku k̄oh̄ees̄uyv wule.

⁵ Uena í k̄əna t̄əç̄onaya pee k̄ohav. Is̄u kiloonaa hiu na naan̄owa ke iwaav t̄ə. Ye p̄ə kaasa iweesi t̄ə ūe i k̄əna t̄əç̄onaya pee k̄ohav ke is̄əna i h̄uv sí p̄ə m̄vnaa t̄o. Uena í s̄əəs̄i nim liitilinaa naatoso ke t̄əç̄onaya pee kiloonaa hiu na naan̄owa t̄ə.

⁶ Is̄otv k̄ofalv acima wule i ka la k̄otaya ke lat̄æce. Na iweesi naatoso, na iwaav k̄ulm̄uyv. P̄ə t̄ənaya mp̄v pu wee t̄əla n̄na a tiili tá caam̄i t̄o.

⁷ Uena í t̄əni t̄əç̄onaya pee k̄ohav is̄u kiloonaa hiu na naan̄owa. Paa lat̄æce wei na paa iwaav ŋku ku t̄ə k̄é i t̄ənəç̄i mp̄v. Ye p̄ə kaasa iweesi, ūe i ha t̄əç̄onaya pee ke is̄əna i h̄uv sí p̄ə w̄e teu t̄o. Uena í t̄əni nim liitilinaa naatoso ke t̄əç̄onaya pee kiloonaa hiu na naan̄owa t̄ə.

⁸ Mp̄aav k̄ulm̄uyv ke awulumpu ká t̄əŋ na í s̄uv na í lu. Kutuluyv ŋku ku k̄p̄ət̄əna n̄n̄əç̄o t̄o, ku taa k̄é i ká fayana.

⁹ Waatu wei Iseyeeli yelaa ká suu Isó seeu ke acima kuyeeη taa tó. Mpa paa suuna ilim ntóyoh tóo nónóyó na pá see-i tó, ilim mpótəη tóo nyəηka ke paa luna. Mpa pele pá suuna pə mpótəη tóo nyəηka, ile pa luna pə ntóyoh tóo nyəηka. Yulu kaa luna nónóyó ηka i suunaa tó, kufalaya ke i ká təη.

¹⁰ Awulumpu na tetu yelaa paa krentəna suuu na pá krenti luu.

Nti pə su kahaan waanu waanu tóo tó

¹¹ Ye pə tala acima yaa waatunaa səsaa, təyonaya kuhav ká wee isu kiloonaa hiiu na naanowa ké, paa kotaya latəce na pə iwaau ηku ku tóo ké. Ye pə kaasa iweesi ile, paa wei i ká suna i kuhav tóoməη. Ilena pá təni nim liitilinaa naatoso, ke təyonaya pee kiloonaa hiiu na naanowa tóo.

¹² Ye isu awulumpu caaki luyu kulomoyu kotaya laru ke Tacaa, paa ηka kəko lusa ka təna tó. Yaa nəyó kulomaya krentuyu nyəηka. Pə wee si pá tulu-i ilim təlule tóo nónóyó ké. Ilena í ha i kahaan inu, isu pa lakuyu kuyaku kuhesuyu wule tó. Ye i tema teeu, ile pa taku nónóyó.

¹³ Paa ifemle nte, paa la Tacaa ke pənyaya kulomaya iwəyaya ηka ka tiili ta caami təyó kotaya ηka kəko lusa ka təna tó. Tanan tanan ke paa laki-si.

¹⁴ Paa ha Tacaa ke təyonaya kuhav tətəyó mulom mayasəlasu naale ke mpyóyó paa tanan ηku. Ilena pá siti mulom mpu na nim liitilinaa naale. Paa ifemle nte tə təyonaya kuhav kəne, ku wee mpyóyó tam tóo ké, ku kaa si.

¹⁵ Paa tanan ηkuyu paa la iwəyaya, na mulom, na nim ke kotaya ηka kəko lusa ka təna tó.

Awulumpu pəyalaa kpancoou

¹⁶ Mpyóyó Tacaa yəyotaa si: Ye awulumpu ha i nyəm napələxi i pəyalaa taa nəyolu, pə pəsa pəyalu inu na i piya piya pa nyəm ke tam tóo ké.

¹⁷ Ama ye awulumpu cosa i nyəm, na í ha i təmlə nyəma taa nəyolu i təki-wəxi mpu, haləna i cevu pənyaya. Ilena pə tayanu məluvu ke awulumpu nyəm. Mpi awulumpu hawa i mayamaya i piya tó pə tike pə kəna pele pa nyəm.

¹⁸ Pə fei si, awulumpu í ləeki yelaa taa nəyoluyu puntu nyəm. I mayamaya i nyəm ke i ká ceia i pəyalaa. Ile Isó yelaa taa nəyolu kaa hatələna i nyəm.

Isó təyaya tətəsəlenaa

¹⁹ Mpyóyó apalu inu i təhna-m təsəule nte tə we nónóyó kin tóo tó. Ilena tó suu kotələa kutuluη taa. Ilena tə kəena ilim ntóyoh tóo ké kotələa lonte. Patəma nəyolu i ka we ləlo ké ilim tətule tóo.

²⁰ Ilena í huli-m si: Cəneye kotələa ká təsi təla nna pa lapa kotaya si pə tayanu pa isayatu tə a nantu. Təna tətəyó paa təsi kuhaaη. Pa taa ləsi kotaya nyəm mpəxi awali taya tóo. Pə taa kəo na samaa pilisi Isó nyəm.

²¹ Mpyóyó i luna-m awali tóo taya tóo. Ilena í cəəna-m taya ηkulunyasi liyiti taa. Paa ηkulunja ηka taa wəna taya ké.

²² Nkulunyasi taa taasi nsi si we pəco pəcəyó. Si wan na si tayaləη ke teitei. Tayaləη we mēetələnaa hiiu. Wan ke mēetələnaa naanowa na kakpasu.

²³ Pəe kolunja cəəna paa taya ηkaya. Ilena məsasi cəəna kolunja ηke na pá tá.

²⁴ Mpyóyó apalu inu i heela-m si, məsasi nsi si tóo Isó təyaya təmlə nyəma təsəxi təla nna yelaa lapa kotasi tó, a nantu təyole.

¹ M'p'ógó apalu unu i m'el'ona-m Iso t'ayaga n'ona'yo, ilena má ná lum luk'ona n'ona'yo tee, na ilim t'elule t'oo. Iso t'ayaga na ilim nt'oyon t'oo ké lum kpen'ayana. Uena p'ó m'el'ayana kot'aya t'elate, na ilim mp'at'ej t'oo.

² M'p'ógó i luna-m na ilim nt'oyon n'ona'yo. T'á k'ee'na awali t'oo n'ona'yo n'ka ka si'isina ilim t'elule t'oo t'ó, na lum ton'a kpen'te na k'ek'on nt'oyon ny'ejku t'oo.

³ Uena í m'ej'na ilim t'elule t'oo, na í t'aka n'ona'ya. Uena í m'ayas'ona-k'eye m'ee't'el'ona'na nas'ele na nun'wa (500) ke h'ay'ol'bu n'ku ku t'oo. P'á waali ké i t'es'ona-m na lum. P'ele p'ó suna ma n'ose.

⁴ M'p'ógó i tasa m'ayas'bu ke m'ee't'el'ona'na nas'ele na nun'wa (500). Uena í t'es'ona-m lum, na p'ele p'ó suna ma t'ona. I tasa m'ayas'bu ke m'ee't'el'ona'na nas'ele na nun'wa (500) t'ot'ó. I tasa-m lum t'es'ona'u, uena p'ó kra ma t'ona'ya.

⁵ M'p'ógó i tasa m'ayas'bu ke m'ee't'el'ona'na nas'ele na nun'wa (500). Ue lum mp'i p'ele p'ó k'ela luman', ma ta p'asi t'es'bu. P'á ké l'oo ké, na ye p'á t'aya yau n'oy'ol' kaa p'á t'es'bu.

⁶ M'p'ógó i p'osa-m si: Yulu nyá, n nawa teu na? Uena í p'ona-m kpen'ja na í t'ayanu-m m'ej'na'u ke l'oo n'oy'ol'.

⁷ Uena má paas'ona si, tun nyala s'as'm ke l'oo n'ku ku k'ot'em'in naale t'oo.

⁸ M'p'ógó apalu unu i heela-m si: L'oo k'one ku lum kpen' ilim t'elule h'ay'ol'bu t'oo ké. Yaatanu t'etek'ele ke p'á t'ej'ay'i, na p'á tiiki t'en'ku kus'apu taa, na p'á t'ayan'ay'i-wi.

⁹ Uena lum taa wees'bu ny'am t'ona we'ena wees'bu, ke paa timp'i l'oo n'ku ku lum ka tala t'ó. Waatu in'ay'i tiina ka huki. P'á t'aya p'ol'b, t'en'ku lum ka t'ayanu. Ye l'oo n'ku ku lum í tala timp'i, wees'bu laki ké.

¹⁰ P'á k'p'ayau hatoo An-Ketii, na p'ó polo An-Ank'el'ayim t'ó. Tiina k'p'alaa ká t'uyi pa pulun' ké, na p'á lej t'en'ku k'ot'en' t'oo. Paa k'p'a tiina waanu waanu ké isu t'en'ku s'os' taa.

¹¹ Ama l'w'ayam na luna ná kaa t'ayanu. Pu p'asi t'om lona ké.

¹² Tun kul'ol'bu waanu waanu ká ny'ol' l'oo k'ot'em'in t'oo. I hatu kaa lontili paa p'ele, na í l'ol'ay'i pee ke tam t'oo. Paa is'ot' wei ke paa kooliyi i kul'olum. Mp'i t'ó, t'esulle tee ké lum luk'ona na p'ó kpen' i tee. Paa t'aki i pee ké, na p'á waas'ay'ona pa t'ay'i i hatu.

T'acaa s'uki Iseyeli tetu toosi

¹³ M'p'ógó T'acaa Iso y'oy'otaa si: Tetu nti paa tala Iseyeli k'peka naan'wa na naale t'ó t'ó toosi nt'ó. T'om naale'ye paa c'ela Yos'e'fu k'pek'ele ny'oma.

¹⁴ Teitei ké paa tala-ti. Mp'i t'ó, má y'oy'otaa ké na tuunau na má su si, ma haaki-t'ay'i pa c'as'ona. Ue t'ó p'asa pa k'p'ancooú ké.

¹⁵ Tetu ilim nt'oyon t'oo ton'a, k'p'ak'ay'i Metitelanee t'en'ku. Uena ká t'ej har'ele nte t'ó t'ej'ay'ona Het'el'on na Lepo-Hamati na Setati p'á ac'alee taa t'ó.

¹⁶ P'á waali uena ká lu Pelota na Sip'el'ayim p'á ac'alee. Anu a wenna Tamasi na Hamati tetu p'á heku taa. Na Has'e-Tikon' u'afe nte t'ó k'p'at'ona Haulan' tetu ton'a t'ó.

¹⁷ Ton'a n'ke kaa polo t'en'ku Metitelanee. Hal'ona Hasaa-Inan' tetu ke ilim t'elule t'oo. Uena ká m'eli Tamasi na Hanati pa tetu. Is'ona ton'a ka we'e ilim nt'oyon t'oo t'oy'ole.

¹⁸ Ilim t'elule t'oo ton'a ká lu lonte nte t'ó we Tamasi na Haulan' pa heku t'ó. Uena ká t'ej Yaatanu t'etek'ele ke Kalaati na Iseyeli tetu p'á heku taa. Kaa polo timp'i pa yaa si Tamaa t'oy' t'en'ku kus'apu. Is'ona ton'a ká we'e ilim t'elule t'oo t'oy'ole.

¹⁹ Ilim mp'at'ej t'oo ton'a u'e kaa lu timp'i pa yaa si Tamaa t'oy' Melipa lum na Kateesi p'á tetu c'ol'b. Uena ká m'eli Icipiti tetu l'oo. Hal'ona Metitelanee t'en'ku. Is'ona ton'a ká we'e ilim mp'at'ej t'oo t'oy'ole.

20 Ilim tətule tō nyəŋka ɔɛ, teŋku Metitelanee kɛɛ toŋa. Pə kpaɣau ilim mpətəŋ tō tō, haləna Lepo-Hamati kɛ ilim ntəɣəŋ tō. Isəna ilim tətule tō nyəŋka ka wɛɛ tɔɣɔɛ.

21 Iseyeeli kpeka nyóma kɛ í ká tala tɛtu nti.

22 Tete kɛ í ká tó na í taləna-ti. ɔɛ í taa sō muɔlaa mpa pa wɛ mə heku taa na pa lɔla piya kɛ mə tɛtu taa tō. Pə wɛɛ kɛ sɪ í la-wɛyɛ teitei isu Iseyeeli nyóma. ɔɛna pɛɛ pá hiki pa paa tete kɛ Iseyeeli kpeka taa.

23 Paa wei í ká hiki í paa tete kɛ Iseyeeli kpekəle nte tə taa í ká ɔaɣa tō. Tacaɔ Isə má ma suna mpu.

48

Ilim ntəɣəŋ tō kpeka tɛtu

1 Iseyeeli kpeka nyóma həla ntō, na pa tɛtɔnaa. Taŋ kpekəle nyóma tɛtu wɛ ilim ntəɣəŋ tō kɛ. Tə mala hapəɛ nte tə təŋəɣəna Hətələŋ na Lepo-Hamati na Hasaa-Inaŋ pə tɛtɔnaa taa tō. ɔɛna pə polo Tamasi, na Hamati pə tɛtɔnaa ɔɔɔ. ɔɛna ká polo ká lu ilim təlule toŋa. Hali Metitelanee teŋku na ilim tətule tō.

2 Taŋ tɛtu ná təŋa ilim kɛ itaɣalau tō kɛ, haləna Asee kpekəle nyəntu.

3 Asee tɛtu itaɣalau tō kɛ Nefətali nyəntu wɛɛ.

4 ɔɛna Manasee tɛtu náá wɛɛ Nefətali nyəntu itaɣalau tō.

5 Ifəlayim tɛtu wɛ Manasee nyəntu itaɣalau tō kɛ.

6 ɔɛna Luperŋ tɛtu náá wɛɛ Ifəlayim nyəntu itaɣalau tō.

7 ɔɛna Yuta tɛtu kɛ Luperŋ nyəntu itaɣalau tō.

Tacaɔ nyəntu

8 Pə kpaɣau Yuta tɛtu itaɣalau tō kɛ ilim təlule na pə tətule tō, í ká kaasi tɛtu na tə taɣaləŋ wɛɛ teitei isu paa kpekəle nte tə nyəntu. Tə taɣaləŋ ká wɛɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣɔɔɣu. ɔɛna í ŋmá tə heku taa kɛ Isə na yəlaa pa təsulle.

9 Tacaɔ tɛtu taɣaləŋ ká wɛɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣɔɔɣu. Tə wan kɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa.

10 Tɛtu həɣɔɔɣu ŋku pa ɔɛla kətəlaa tō, ku taɣali kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣɔɔɣu kɛ. Pə kpaɣau ilim təlule na pə polo pə tətule tō. ɔɛna í maɣasi kilomɛɛtələnna kakpasɪ kɛ pə kpaɣau ilim ntəɣəŋ na pə mpətəŋ tō. Na í səŋsɪ Isə na yəlaa pa təsulle kɛ heku taa.

11 Tɛtu həɣɔɔɣu ŋku, ku pəsi Satəki lɔɔɣu nyóma kətəlaa mpa pa kpa kɔtɔyɔ tə pa nyəntu kɛ. Pa lapa Tacaɔ təmle kɛ teu kɛ. Pa ta la isu Lefii nyóma mpa pa ləwa Isə kɛ waatu wei Iseyeeli nyóma toolaa tō.

12 Pə tō kɛ paa ha-wɛyɛ kelika naŋŋ nyəŋka. Nka pa ɔɔa Iseyeeli nyóma tɛtu tō kɛ Lefii nyóma toŋa kin tō.

13 Lefii nyóma nyəntu ká wɛɛ teitei kɛ isu kətəlaa nyəntu. Tə təna tə taɣaləŋ ká wɛɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣɔɔɣu. Tə wan kɛ kilomɛɛtələnna kakpasɪ.

14 Pə fɛi sɪ yɔɔɔ í laɣasi tɛtu nti na pɔɔɔ. Yaa í pɛɛti-ti, yaa í kɛɛ-təɣi nəɣɔɔ. Pə taɣa pɔɔɔ, tə kəla tɛtu tənaya səsəntu kɛ Iseyeeli taa. Mpi tō, tə kɛ Tacaɔ nyəntu tə se.

Acaɛɛ na tɛtu həɣɔɔɣu pə paa tete

15 Tɛtu ká kaasi Isə nyəntu ɔɔɔ təna. Tə wan wɛ kilomɛɛtələnna naale na həɣɔɔɣu. Təɛ tə ta kɛ Isə nyəntu. Icaɛɛ nyəntu kɛ sɪ yəlaa í ɔaɣa. ɔɛna pá ŋmá icatɛ kɛ heku taa.

16 Tə taɣaləŋ na tə waŋ ká wée teitei ké. Meeɬələnna iyisi naale na ŋmunɔyɔ na nuɓe na naanɔwa (2250) ké paa kəŋkəŋ ŋku.

17 Paa yeɓe ikpate na tó cəɓna ɪcate na tó tá. Tə waŋ ká wée meeɬələnna nuɓɔwa na hiu na kakpasí (125).

18 Pii kaasi Tacaɓ tetu tɔɔ ké hɔɔɓɓɔyɔ. Ku taɣaləŋ ke kilomeeɬələnna kakpasí, na ɪcate ilim ɬəlule tɔɔ. Na kilomeeɬələnna kakpasí tətɔyɔ ilim tətule tɔɔ. Tetu nti tə taa ké paa hiki tɔɔŋaɔa na pa cɛla ɪcate yɔlaa.

19 Paa Iseyeli kpekəle tɔ wei ɪ we ɪcate taa te. ɪ pəsəɣi na í hala-ti.

20 Tacaɓ tetu na ɪcate nyəntu, pə kəkrentɔyɔ təna taɣaləŋ na pə waŋ we teitei ké. Paa kəŋkəŋ ŋkuyɔ kilomeeɬələnna naanɔwa na naale na hɔɔɓɓɔyɔ.

21 Pii kaasi ntiɣi Iso tetu na ɪcate nyəntu heku taa tɔ, awulumpu nyəntu nté. Tu pə m̀p̀r̀ỳỳ na tó təŋ lentənaa. Tə taɣaləŋ ká wée kilomeeɬələnna naanɔwa na naale na hɔɔɓɓɔyɔ. Tu yosina ilim ɬəlule tɔɔ toŋa. Uena tó polo Metitelanee tenku ke ilim tətule tɔɔ. Tacaɓ tetu na təsulle ká wée tetu nti tə wena tə paa ke mpɔ tɔ, tə heku taa ké.

22 Lefii nyəma tetu na ɪcate pii faɣa awulumpu tetu ke hɔɔɓɓɔyɔ naaleɣe. Tu təŋ Yuta tetu na ilim ntəyɔŋ tɔɔ, na Pəncamee nyəntu na pə mpətəŋ tɔɔ.

Ilim mpətəŋ tɔɔ kpeka tetu

23 Kpeka lenna na a tetuɓaa ntɔ cəne. Pəncamee tetu tənaya nté pə kpaɣau ilim ɬəlule tɔɔ toŋa tɔ. Na pə polo Metitelanee tenku na ilim tətule tɔɔ tɔ.

24 Pəncamee nyəntu təŋa ilim ke ɪtaɣalau tɔɔ ké. Tə kəŋkəŋ taa ké Simiyəŋ tetu wée.

25 Isakaa nyəntu ke Simiyəŋ nyəntu kəŋkəŋ taa.

26 Na Sapuləŋ tetu ke Isakaa nyəntu kəŋkəŋ taa.

27 Na Katɪ nyəntu ke Isakaa tetu kəŋkəŋ taa.

28 Katɪ nyəma toŋa ŋka ka we ilim mpətəŋ tɔɔ tɔɔle tetu toŋa. Nke ka kpaɣana Tamaa ke ilim ɬəlule tɔɔ. Uena ká polo Melipa na Kateesi tetu lom cɔɓɓ. Pə waali uena ká təŋ Icipiti lɔɔ haləna Metitelanee tenku.

29 M̀p̀r̀ỳỳ paa tala Iseyeli kpeka ke tetu na tete tɔv. Paa kpekəle nte tu wəena tə lonte ke tetu taa. Tacaɓ Iso sɩna mpɔ.

Yosalem nənɔsi naanɔwa na naale

30-31 Iɬəna Yosalem ɪcate nənɔsi naanɔwa na naale ká wée tɔyɔɓɔ. Iseyeli nyəma kpeka həla ke paa ha paa nənɔyɔ ŋka. Koluŋa taɣaləŋ ká wenna ilim ntəyɔŋ tɔɔ ké meeɬələnna iyisi naale na ŋmunɔyɔ na nuɓe na naanɔwa (2250). Koluŋa ŋke ka tɔɔ ka wée nənɔsi tooso. Lureŋ nənɔyɔ na Yuta nyəŋka na Lefii nyəŋka.

32 Ilim ɬəlule tɔɔ hɔɔɓɓɔyɔ koluŋa taɣaləŋ ká wée meeɬələnna iyisi naale na ŋmunɔyɔ na nuɓe na naanɔwa (2250). Koluŋa ŋke ka tɔɔ ka wée nənɔsi tooso tɔv. Yosəfu nənɔyɔ na Pəncamee nyəŋka na Taŋ nyəŋka.

33 Ilim mpətəŋ tɔɔ koluŋa taɣaləŋ ká wée teitei ké ɪsu ləŋsi. Koluŋa ŋke ka nənɔsi ka wée tooso. Simiyəŋ nənɔyɔ, na Isakaa nyəŋka na Sapuləŋ nyəŋka.

34 Ilim tətule tɔɔ hɔɔɓɓɔyɔ taɣaləŋ ká wée teitei ké na lələŋ. Koluŋa ŋke ka nənɔsi ká wée tooso tɔv. Katɪ nənɔyɔ, na Asee nyəŋka, na Nefətali nyəŋka.

35 ɪcate koluŋa təna taɣaləŋ krenta meeɬələnna iyisi pəyɔɣafafi naanɔwa (9000).

Pə kpaɣau waatu un tɔyɔ paa ha ɪcate ke həte si: Tacaɓ we cəne.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

TANIYEELI TOM TAKELAYA

Kotuloto

Takelaya kanε ka taa ile, Yuta ifepiya liyiti sɛhna tεca ke Iso sεεv taa. Paa na paa we Papiloni tetv taa kε ma ta nyi isεnaa te tε, pa kisa pa Iso kε pεntεnav. Tε naaki tεtεyε Iso tonj ke wulav kalampaani tv tεε na isεna Iso kεla piitimnaa tε.

Isεna pa faya Taniyeeli takelaya tε:

Iseyeli ifepiya liyiti taa tem na Iso, titite 1-6

Yaasinaa liyiti wei pε kulaa na pε hόk Taniyeeli tε, titite 7-12

Taniyeeli na i taapalaa ke Papiloni

1 Yuta wulav Sowakim kawulaya pusι tooso nyεhka taa, Papiloni wulav Nepukanεsaa na i yoolaa pa pola Yosalem icate ke yoonav. Uena pά ta-te.

2 Mprόy Tacaα twa Yuta wulav Sowakim ke pa niη taa. Pa kra salεkatvnaa, na pά kraγa Iso tεsεεle taa wontu lentεnaa, na pά kpeena na pά si pa tvη kutuluyv kraucoo taa.

3 Mprόy wulav Nepukanεsaa tεma i kawulaya tεyaya nyεma nyvvy tv Asepenasι si: Lεsi Iseyeli awulumpiya. Yaa mpa pa nyvvy kulaa tε, pa ifepiya narεli.

4 Mpa pa sεhna teu na pa isεntaa luwa, na pά lapa ceu tε. Pε te yεlaa kά weena nyεm na layav tε. Na pa pεsεyi na pά lά wulav tεyaya taa kε tεmle. Uena pά hόli-weye Papiloni tεm na pε ηmaav

5 ke pusι tooso. Wulav tεyεnaya ke paa tεki na pά nyvvy i sεlvm. Pεle pε waali uena pά svv i tεmle taa.

6 Yuta kpekεle nyεma ka sita ifepiya mpe pa taa kε. Mpeyele Taniyeeli, na Hananiya, na Mikayeli, na Asaliya.

7 Mprόy kawulaya tεyaya nyεma nyvvy tv layasa-weye hεla. Taniyeeli kele Pelεtasaa, na Hananiya si Satεlaki, na Mikayeli si Mesaki, na Asaliya si Apeti-Neko.

8 Ama Taniyeeli nά kisaa tεsayasaya si unι i kaa pilisi i tv na wulav kotεyov na sεlvm mpi. Uena i sεlvmi kawulaya tεyaya nyεma nyvvy tv si, i taa caali-i na wulav tεyεnaya na i sεlvm mpi.

9 Mprόy Iso lapa na apav unι i hvli Taniyeeli ke pεεεε, na i nu i tεm.

10 Paa na mpv, ilε i cε-i si: Ta caa wulav maγamaγa suna mε tεyεnaya na mε kunyεnyεm. Ilε ma nyaj kε si pά taa kεε na mε saalanaa tεε-mεye alaafεya. Ilε pu la na wulav lεsi ma weesyv.

11 Mprόy Taniyeeli pola wei Asepenasι ka krawa si i fenj i na i taapalaa pa tεε tv i kiη, na i tεm-i si:

12 Maγasi-tvvy celvvy ke tuusi hatv na lvm ke kvyeη naanvwa.

13 Pεle pε waali, uena η nyεni tά na tά saalanaa. Mpa pa tεki wulav tεyεnaya tv, ta alaafεyanaa. Ilε n kά nyi isεna n kά la tε.

14 Mprόy i tisa nti pa sεlvma-i tv. Uena i maγasi-weye mprόy kvyeη naanvwa.

15 Kvyeη kεma na i tala naanvwa, ilε fenju nawayale si Taniyeeli pa kεla pa taapalaa ke alaafεya na yasεlaya. Pεyele pεle pa tεkayana wulav tεyεnaya.

16 Pə tōw kē feŋlu yela-weye wulaw tōwonaɣa ke celɔvɔ na í tugi-weye tuusi hatu tike.

17 M̀p̀r̀ỳg̀ Isə ha ifepiya m̀pe pa liyiti kē tōm kate nyəntu cəkənav, na layatv, na takəlaya nyəm. Taniyeli ná seyeɣa toosee waani waani hōwee.

18 Kuyaku ŋku wulaw ka siwa tō kv tapa. Ilena Asepenasi pona ifepiya m̀pe pa tənaya wulaw si í mayasi-we.

19 M̀p̀r̀ỳg̀ ílɛ í yōgətəna ifepiya m̀pe pa təna. Ama í ta na pa taa napəli, isi Taniyeli na í taapalaa. M̀p̀r̀ỳg̀ í tu-weye í təmle taa.

20 Paa tōm kate nyəntu ntiyi í pona-we pa nyəŋ-təyi. Ilena í ná si Taniyeli pa kəla twwaa, na cele tōm nalaa, mpa pa təna pa we í kawulaya taa tōyo tōm naanowa.

21 Taniyeli ka we wulaw təmle taa kē m̀p̀r̀ỳg̀. Haləna pənaya ŋka Peesi wulaw Silusi lɛka Papiloni icate tō.

2

Nepukanɛsaa toosee

1 M̀p̀r̀ỳg̀ Nepukanɛsaa toosa toosee ke í kawulaya pənaya naale nyəŋka taa. Toosee anɪ a pəkəla-ɪ na í mayasi tom na í wu.

2 Ilena í yele na pá koti twwaa, na cele tōm nalaa na pee pəəsəlaa na isətulɔŋasi tōm nyəntaa si, pá heeli-ɪ í toosee.

3 Pa kotaa ilena í tō-we si: Ma toosaa kē na pá pəkəli-m səsəm. Iɛ ma caa si í keesi-m ma toosee anɪ.

4 M̀p̀r̀ỳg̀ pa cə-ɪ na Alaamee tōm taa si: Hai, ta caa wulaw, mə na tetv*fa*. Heeli-tuyv nyá toosee anɪ, ilena taa keesi-ŋ a hōwee. ^a wee si wulaw í wee tam.

5 Ntəna wulaw si: Ye í tá heeli-m ma toosee, na a hōwee paa tōəsi mə nantu na kpatasi. Ilena mə tɛesi pəsi ncaa.

6 Ama ye í heela-m-ye na a hōwee, maa la-meyɛ kvɔɔŋ səsəŋ. Maa kvsi mə nyɔŋ. Mpv tō, í yōgətɪ.

7 M̀p̀r̀ỳg̀ pa lela cəv si: Hai, ta caa wulaw. Heeli-tuyv nyá toosee anɪ. Ilena taa seyeɣi-ŋ a hōwee.

8-9 Ntəna wulaw cəv si: Ma nawa təkpataa si, í caa kē si í kee tōm na í hiki waatv. Ilena í tayani mə ti na í heeli-m pəpətv, na pá layasi ma kvəsəutv. Mpv tō, pə wee kē si í heeli-m ma toosee anɪ. Iɛ tənaya maa nyəna si í pəsəyi na í seyeɣi-m a hōwee tətō. Ye pə taya mpv, maa kvɛntɪ mə tənaya kvátuyg̀ kolomuyv.

10 M̀p̀r̀ỳg̀ pa cə wulaw si: Nəɔlv fei ate cəne wei í pəsəyi na í heeli-ŋ nti n pəəsəyi tō. Pəyele too tō, wulaw səsə yaa toŋ tv nəɔlv í ta pəəsəta tōm təne tə taka kē tvv, yaa pee nalv, yaa nyəntu nəɔlv.

11 Nti n pəəsəyi tō, tə we kate. Ye pə taya tvv wei í fei yəlaa hekv tō, í paasi nəɔlv fei wei í pəsəyi na í cə-ŋ-tɪ tō.

12 Tənaya pə harja wulaw na í mv páná ke səsəm. Ilena í tō si, pá kv Papiloni nyəntaa təna.

13 M̀p̀r̀ỳg̀ pa kraalaa si, pá kú nyəntaa təna. Na pá pɛki Taniyeli na í taapalaa tətō si pa kvv-we.

Isə hula Taniyeli ke wulaw toosee

14 Wulaw tanɔla nyuyv tv Aliyəkɪ tv mpaav si, í puki Papiloni nyəma kvv. Ilena Taniyeli yōgətəna-ɪ təpamm na ləmayasee.

^a 2:4 mə na tetv: Pele pa te seetv fayana Ləkpa nyəma. Pa seetv taa koolee

15 *Ἰ*ρῶσα-ι κέ σι: Pepe τῶ κέ wulav saləka wε toη ke mpυ? *Ἰ*ρῶγύ Aliyəkɪ keesa-ι-τι.

16 *Ἰ*lena Taniyeeli polo wulav kiη na í sələm-ι-ι σι: Ha-m waatu na má heeli-η nyá toosee, na a hūwee.

17 *Ἰ*ρῶγύ Taniyeeli pola təyaya ke kpakpaa, na í heeli təm ntəyi ι taapalaa Hananiya na Mikayeli na Asaliya

18 na í tə-wε σι: *Ἰ*wiina isətaa Isə, na í la na tə cekəna toosee anι. Pə taa kəə na pá ku ta na Pabiloni nyəntaa.

19 *Ἰ*ρῶγύ pə hula Taniyeeli ke kηηmesətu təne inəyi toosee taa kέ ahoο. *Ἰ*lena í sa isətaa Isə σι:

20 *Ἰ*tə sa Isə kέ tam təə.

*Ἰ*nəyale ləmayasee tu na toη tu.

21 *Ἰ*ni ι layasəyəna yəlaa waatənaa.

*Ἰ*cayasəyi awulaa na í kusəyi-wε.

Na í haaki ləmayasee nyóma ke

ləmayasee na pá cekəyəna.

22 *Ἰ*ni ι kuliyina kηηmesəm səsəəm təə.

*Ἰ*naaaki səkrətyu taa, ι wε nyaaləm taa.

23 *Ἰ*ma caanaa Isə ma sama-η.

Nyá hana-m ləmayasee na toη.

*Ἰ*mu ta kusələmυtu na tə nyι wulav toosee.

24 *Ἰ*pəle pə waali kέ Taniyeeli pola Aliyəkɪ kiη. *Ἰ*nəyi wulav ka tɔwa σι í ku Pabiloni nyəntaa. *Ἰ* pola ι kiη na í təm-ι-ι σι: Yele nyəntaa mpe. Ama pona-m wulav kiη na má heeli-ι ι toosee kuseyəsətu.

25 *Ἰ*ρῶγύ Aliyəkɪ pona Taniyeeli ke wulav tεyε kpakpaa. *Ἰ*lena Aliyəkɪ tə wulav σι: Ta caa, ma hika Yuta nyóma taa kέ nəyəlυ. *Ἰ*ni ι ka heelina-η nyá toosee hūwee.

*Ἰ*eesuyə ηku wulav nawa ι toosee taa tə ku təm

26 *Ἰ*ρῶγύ wulav pəssa Taniyeeli wei pa cuyusaa σι Pelətasaa tə σι: Tampana n pəsəyi na í keesi-m ma toosee na a hūwee na?

27 *Ἰ*ntena Taniyeeli σι: Ta caa, nyəntυ, yaa pee nalυ, yaa tυυ, yaa isətəlyənasι təm nyəntaa kaa pəsι na pá nyι-τι na pá heeli-η.

28-29 *Ἰ*ma Isə wε isətaa na í kuliyi kηηmeləm təə. *Ἰ*ni ι hələna-η mpi pu te na pə lá tə. Ta caa, n həntaa, *Ἰ*lena í kraya hūwee na í kaləyi nyá kawulaya loosi. *Ἰ*lena Isə wei inι ι kuliyi kηηmeləm təə tə, í həl-η mpi pu la tə.

30 *Ἰ*ni ι kulina-m pə təə σι má heeli-η nyá toosee. *Ἰ*lena í cekəna mpi pə cəsəyi-η nyá hūwee taa tə. Təfə pə taya isu ma tεe ləlaa ke nyəm se.

31 *Ἰ*n toosaa kέ σι, n na yulυ *Ἰ*eesuyə anaam nəyəlυ na ku nyənyu na səyəntυ. Pəcə ku tee kəkə ke səsəm.

32 *Ἰ*ku nyuyυ ke wula mayamaɣa kέ. *Ἰ*ku laηle na ku ηkpalasi ke liyitee nyəyəluyυ. *Ἰ*ku lotu na ku tala ke nyəyəluyυ kuseemuyυ.

33 *Ἰ*na ku nəohεε ke nyəyəluyυ mayamaɣa. *Ἰ*ku nəntaaləη sita tiili-wεyε nyəyəluyυ, tiili-wεyε cuyυ.

34 *Ἰ*n nyənaɣa, *Ἰ*lena pə ləsi pəle natəli na pulaya təə na tə polo tə yaya ku nəohεε timpi sita nyəyəluyυ na cuyυ tə, na tə putiti-yε.

35 *Ἰ*ρῶγύ *Ἰ*eesuyə ηku ku hota kpakpaa. *Ἰ*na cuyυ na nyəyəluyυ mayamaɣa na nyəyəluyυ kuseemuyυ, na liyitee nyəyəluyυ na wula pə yəkɪ tənəηnaη. *Ἰ*lena heelim kraya pə təna isu ləətu. *Ἰ*ρῶγύ pəle nte tə yaya *Ἰ*eesuyə ηku tə tə lapa puyυ səsəəυ na tə su antulinya təna.

³⁶ Ta caa, nn naaki toosee anəyəlee? Ma a heeli-ŋ pə hūwee.

³⁷⁻³⁸ Nyagalē leesuyu nyuyu wola nyəŋku ŋku. Nyá kələna awulaa təna. Isotaa Isə hana-ŋ kawulaya na toŋ na teeli. I tu nyá niŋ taa ké a te nyəm, paa yəlaa, paa wontu.

³⁹ Nyá waali kawulaya kaa tala nyá nyəŋka. Pəle pə waali tooso nyəŋka wenna isu nyəğəlyu kusεεmyu, kaa təğə antulinya təna.

⁴⁰ Liyiti nyəŋka ká wεε toŋ isu nyəğəlyu maɣamaɣa, ŋku ku yəkəyi pə təna tə. Kaa yəki kawulası təna na ká faɣa-səyi həyolası.

⁴¹⁻⁴² Nəntaaləŋ na nəmpee na sita tiiliyi nyəğəlyu, na tiiliyi cuyu tə, m̄p̄yúyú kawulaya ŋke kaa wεε təm naale. Kaa wεεna toŋ isu nyəğəlyu, na ıantı isu cuyu.

⁴³ Na isu n nau nyəğəlyu sitina cuyu tə m̄p̄yúyú yəlaa ka maɣası sı pá krenti piitim kələməm na akpəyalē taa. Ama pə kaa la, teitei isu nyəğəlyu na cuyu pə ta tamsı tə.

⁴⁴ Kawulası nsı sı waatu taa ké Isə ká kusı tam tə nyəŋka nakəli. Kaa yəki sı təna na sı saali yem. Nakəli ka kaa kpa ka tə.

⁴⁵ Nkεyεle pəle nte n nawa pə ləsa pulaya tə tə. Nte tə yəkəna leesuyu ŋku ku nyəğətu, na cuyu, na wola. Isə Səsə lapəna na n̄ nyı m̄pi pi la tə. Toosee anı a wε tampana. A kusεyεsətu kaa saali.

⁴⁶ M̄p̄yúyú wulaw Nepukanəsaa hənta Taniyeeli ke a te. İlena í tə sı: I fεεni Taniyeeli na í wəpı-ı tulaalənaa.

⁴⁷ Na í tasa sı: Tampana mə Isə kεle tuŋ na awulaa təna Isə. I kuliyi kuŋmeləm tə, isu n pəsuyu na n̄ heeli-m tə.

⁴⁸ Pəle pə waali ké wulaw kusa Taniyeeli nyuyu. I lapa-ı kusəwəŋ kuɾaŋ pəyalē. I cεla-ı Papiloni tetu təna həyoluyu taɣanuyu na í su-ı nyəntaa təna səsə.

⁴⁹ M̄p̄yúyú Taniyeeli sələma wulaw ke nəyə na í cεla Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko ke Papiloni taɣanuyu. İlena Taniyeeli ná saali wulaw təyaya taa.

3

Wulaw wola leesuyu təm

¹ M̄p̄yúyú wulaw Nepukanəsaa lupa wola ke yulw leesuyu. Ku taɣaləŋ wε mεεtələnəa hiu na naanwəa, na ku wəŋ ke mεεtələnəa tooso. İlena í səŋsi-kuuy Papiloni tetu həyoluyu taa ké Tula tetəkəle taa.

² İlena í yaa ı tetu təna həyoləŋ nyəwəŋ nyəma. Pə kpaɣaw awulumpiya, na kumataŋnaa səsaa, na kufəneɛnaa. Na laɣatu tasəlaa, na liyitee paasənlaa, na hūlaa, na kiŋ nyəntaa, na tetu həyoləŋ nyəwəŋ nyəma təna tə. I yaa-wεyε sı pá polo leesuyu ŋku ku sεεw tulyu.

³ M̄p̄yúyú pa təna pa kota leesuyu ŋku ku kiŋ.

⁴ İlena kpaallu kiisina nəyə səsaya sı: Piitimnaa yəlaa na nsəma təna, í ke ŋkraŋŋ na í nu yoo.

⁵ Ye waatu wei í nuwa tutuyu, na həlaya, na saŋku, na cəmyu, na kitiko, na wontu ntı tə təna. Pə wεε sı í həntı a teyε, na í sεe wulaw wola leesuyu ŋku.

⁶ Ye wei í kisaa, paa pɛti pɔntu ke kpaɾpa ke kəkə səsəwəŋka taa.

⁷ Pə təw ké waatu wei yəlaa nuwa tutuyu, na həlaya, na saŋku, na cəmyu, na kitiko, na wontu ntı tə təna tə taŋ tə, m̄p̄yúyú pa təna pa luŋaa na pá sεe wulaw wola leesuyu ŋku.

Taniyeeli taapalaa kisuyu ke leesuyu sεεw

⁸ Ἰμπόγυ Papiloni nyóma napəli pa pola wulaw kin. Ilena pá kuli Yuta nyóma waali.

⁹ Pa sou wulaw kin, ilena pá see-i si: Ta caa, wulaw, məna tetu.

¹⁰ Isu n siwa si, ye tə nu tutuyu, na həlaya, na sanju, na cəmyu, na kitiko, na wontu nti tə təna. Pə wee si yəlaa təna í hənti ateye na pá see nya wola leesyuu na?

¹¹ Ye wei í kisa paa peti pəntu ke kpakpaa ke kəkə səsəŋka taa?

¹² Pəyele Yuta nyóma Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko mpa n tu Papiloni tetu həyoluyə tayənyu tə, pa ta təkí nyá kusəsutu. Pa kisa nyá tuŋ na nyá wola leesyuu təmlé.

¹³ Ἰμπόγυ pááná kpa wulaw ke səsəm na í tə si, pá kəna-we. Ilena pá pona-weye-
l.

¹⁴ Na í pəəsi-we si: Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko. I kisa ma tuŋ na ma wola leesyuu pə təmlé lapu yaa?

¹⁵ Pənenté í tayani mə ti. Ye waatu wei í nu tutuyu, na həlaya, na sanju, na cəmyu, na kitiko, na wontu nti tə təna. Ie í hənti ate na í see leesyuu ŋku ma səŋsaa tə. Ye pə taya mpu, paa peti-meye kpakpaa ke kəkə səsəŋka taa. Ilena má ná si tuyu ŋku ku ləsi-mé?

¹⁶ Ἰμπόγυ Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko, pa cə wulaw si: Hai, ta caa, tu nəkəyi na té tayani ta ti təm.

¹⁷ Paa na mpu, ta lə wəi í təmlé tə laki tə, í pəsəyi na í ləsi-tuyu kəkə səsəŋka taa. I ká waasi-tuyu nyá niŋ taa.

¹⁸ Pəyele, paa ílé í ta tu la mpu, tə kaa la nyá tuŋ təmlé. Tə kaa see nyá wola leesyuu ŋku n səŋsaa tə.

¹⁹ Tənaɣa pááná kpa wulaw ke səsəm, na í kpee-weye ise. Ilena í tə si: I haŋsi kəkə səsəŋka ke təm naatosompəyoləɣa.

²⁰ Ἰμπόγυ í təma í yoolaa alaafəya nyóma napəli si: I həkə-we, na í peti ka taa.

²¹ Tənaɣa pa həkə-weye kpakpaa, na pa tələsənaa na pa capanaa na pa kraŋnaa. Ilena pá peti-weye kəkə taa.

²² Paa haŋsa-keye teu ké isu wulaw ka suw tə. Haləna ká kv mpa pa pəta mpe un pa toosoɣo ka taa tə.

²³ Ἰμπόγυ Satəlaki na Mesaki na Apeti-Neko pa hota kəkə səsəŋka taa na pa kuhəkəm.

Satəlaki-we pa tooso ke kəkə səsəŋka taa

²⁴ Ἰμπόγυ səyəntu kpa wulaw. Ilena í kuli təkpa ka na í pəəsi í waali nyóma si: Isu yəlaa kuhəkəaa toosoɣo tə pəta kəkə taa? Ilena pá cə-i si: Ἰμπόγυ, ta caa.

²⁵ Ntəna í má kapuka si: Ma naaki yəlaa liyiti ké ka taa. Pa ta həkə-we, pácə pa təŋ kaa nyaki-we. Na liyiti nyəŋ nəyəsəna isu isətəa tillu.

²⁶ Pəle pə waali, ilena wulaw krətəna kəkə ŋke ka nəɣə. Ἰμπόγυ í yaawa si: Iso səsə təmlé nyóma, Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko yoou. I lu na í kəə.

Ilena pá lu kəkə taa ké kpakpaa.

²⁷ Ἰμπόγυ wulaw akewənaa təna kotaa na pá wiili-we. Ilena pá ná si kəkə ta nyəɣa pa tiili. Paa pa nyəəsi yaa pa wontu. Pəyele pa təə maɣamaya fəi kəkə səŋ.

²⁸ Ἰμπόγυ wulaw təma si: Ma sama Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko pa Iso. Inu í tilina í isətəa tillu na í ya í yəlaa. Mpi tə, pa tisa pa yuŋ ke í təə ké. Pa mu səm na pá kisi ma kuyəɣəttu. Si pa kaa see tuyu na pá yele pa Iso.

²⁹ Pə təw kέ ma kraaləχi ma kawuləχa təna taa piitimnaa. Ye wei í tūwə pane in pa Iso, paa təwsi pəntu nantu na kpatasi. Pəcó i təyaga ká məli ncaale. Mpi tə, Iso nəyəlɔ i fei, na í yakí yəlaa isu inε.

³⁰ Ḿpóyú wulav səsə pa nyəwɔ kəvəy ke Papiloni tetu taa.

Wulav toosee naale nyəna

³¹ Ḿpóyú Nepukanəsaa ηmaa takəlaya ke piitim na nsəma təna yəlaa mpa pa we antulinya təna taa tə na í sεε-we si: Alaafəya wεε?

³² Ma caa ma keεsi-meγe piti təma səsəna wena Iso Səsə lapa-m tə.

³³ I piti təma təwəya.

A we toɲ.

I kawuləχa we tam təw.

4

¹ Nepukanəsaa má, ma caya ma kawuləχa təyaga taa. Ma təkaya kέ na má nyəwaki na má suma.

² Ḿpóyú ma hənta ahoə naalı na má toosi. Səχəntu kra-m, na pə pəsi ma lanje.

³ Ḿpóyú ma yaa Papiloni nyəntaa təna si pá heeli-m ma toosee anı a hūwεε.

⁴ Keleəna tūwaa na isətulənası təm nyəntaa na pee nalaa na toponoto nyəma pa kəw na má heeli-wεγe toosee anı. Ama pa ta pəsi na pá seγεsi-m a hūwεε.

⁵ Waalı waalı kέ Taniyεch wei i wena Iso Naɲɲtu ləmayasəle na pa cuyusa-i ma tɔyɔ həte si Pelətasaa tə i kəma.

⁶ Ḿpóyú ma heela-i ma toosee. Ma si: Tūwaa wulav Pelətasaa, ma nyəmə si, n wena Iso Naɲɲtu ləmayasəle. Təm kəɲmələtu natəli tu cəsəχi-ɲ. Iε seγεsi-m ma toosee anı a hūwεε.

⁷ Ma həntaa kέ, ɔlena má toosi si:

Tɔyɔ səsəwɔkɔ nakuli kɔ səɲa antulinya həku taa.

⁸ Ḿpóyú kɔ lapa toɲ na kɔ kra isətəa təliyiiliyi.

Pa naaki-kuyɔ antulinya tənasi təna taa kέ.

⁹ Kɔ hatu ka suwəya na kɔ lula pee ke səsəm.

Taale wontu cəsəya kɔ isətom taa kέ.

Sumasi na təkaya si tana ke kɔ pilinasi təw.

Weesuyɔ nyəm təna hikaya pə təχənyaya na kɔ kin.

¹⁰ Pə tasaa ɔle, ma ná isətəa tillu nəyəlɔ i tiina isətəa kele.

¹¹ Ḿpóyú i kiisina nəχə səsəya si:

I hu tɔyɔ ηkɔ, na í seti kɔ pilinasi.

I kpiisi kɔ hatu, na í ηmusi kɔ pee.

Wontu na sumasi í se kɔ tεε.

¹² Ama í yeke kɔ kite na tə lila ke tetu taa.

I həkə kɔ kite nte na nyəyəlɔyɔ mayamaya,

na kɔsεεmuyɔ pə alukpala,

ke taale nyutu həku taa na aɲkəleε sə-tε.

Kite ɲté tə təχə nyutu isu həntu wontu.

¹³ Pá ləsi tə yələtu ləmayasəle

na pá tu-tεγe wontuyɔ nyəntε.

Tə wεε ḿpóyú pusi naatosompəyələχa.

¹⁴ Isətəa tillaa kənnə təm tənε inı. Antulinya yəlaa təna i nyi si, isətəa Iso tənna yəlaa kawulası təna. I nəka paa yulɔ səkpeli i tu-i.

15 Ma toosee anəyəle. Ma kawulaya taa nyəntaa təna ta pəsi na pá heeli-m a hōwεε. Iε ma nyəmə sɪ Pələtasaa, n wəna Iso Nəhətu ləmayasəle. N ká pəsi na hēeli-m-yε.

Taniyeeli seyesəyi wulav ke i toosee hōwεε

16 M̄pógó Taniyeeli wei pa cuγusaa sɪ, Pələtasaa tɔ, i laakali pəsaa. Pə pəkəla-i i hōwεε taa ké laasaya təw. Ntəna wulav ma má təm-i sɪ: Ma toosee anɪ a təm i taa pəkəli-η. Ilena í cə-m sɪ: Hai, ta caa, toosee anɪ á pəsi nyá kolontunaa nyəntu.

17 Təγu səsəŋku toŋ nyəŋku ŋku n na ku kpa mpv təliγiliγi tɔ, pa naakaya-kuyv antulinya tənasi təna taa ké.

18 Ku hatv ka suwaya na kó ləla pee ke səsəm. Taale wontu cəsəya ku isətom taa ké. Sumasi ná twkaya sɪ tana ke ku piliŋasi təw. Weesuyv nyəm təna hikiγi pə təγənaγa na ku kiŋ.

19 Ta caa, nyəγale təγv ŋku. Nyá lapəna səsə na h la toŋ na h pu na h kaləsəna isətəa. N ŋmakəla antulinya tənasi tənaya.

20 Pəle pə waali n nawa isətəa tillu tiina isətəa na í tɔ sɪ, pá hu-ku na pá wakəli-ku. Ama pá yeke kite na tə lila ke tətə taa. Iε pá həkə-te na nyəγəlvuyv maγamaya, na kusemuyv alukpala ke taale nyutv həkə taa. Aŋkpəlee í sə-te, na tə na wontu pá kaa taale nyutv ke pusi naatosompəγəlaya.

21 Wulav, nyá toosee anɪ a hōwεε nté sɪ, isətəa Iso ká paasəna-η.

22 Paa təγəni-η yəlaa həkə. Nyana taale wontu í ka kaa təcaγale na h təkɪ nyutv isv naaŋ. Aŋkpəlee ká sə-η na h wεε m̄pógó pusi naatosompəγəlaya. Ilena pəcó h nyɪ sɪ isətəa Iso tənna yəlaa kawulasɪ təna. Ye i nəkə wei i tv-i.

23 Təm nti pa yəγətəa sɪ pá yeke kite tɔ. Təlyele sɪ, ye n kəma na h cəkəna sɪ Iso kəle pə təna pə tv. Iε n məli nyá kawulaya taa.

24 Ta caa wulav, pə tɔw tɔ, təkɪ layatv nti ma tasəyi-η tɔ. Lə isayətv, na h təŋ kusiyisim. Wεna acamaa pətətəle na nyá lanhəlvəmle ká leeli.

Wulav toosee lapa isv i toosuyv tɔ

25 M̄pógó pə lapa teitei isv Taniyeeli ka kεesaa tɔ.

26 Pənaya sika a iləna kuyəkv nakəli wulav cəkɪ i kawulaya kutuluyv nyuyv taa ké Papiloni.

27 Ilena í má, i lanle taa na í tɔ sɪ: Má ŋmana ma kawulaya icatε səsəle Papiloni iε. Ma lapa m̄pógó sɪ ma toŋ na ma səsəntv, na ma teeli í ná.

28 I nəγə tɔ tiita aε, iε i nu pə yəγətəna isətəa keke sɪ: Wulav Nepukanəsaa, nu teu yoo. Paa tε na pá ləkɪ-η nyá kawulaya ŋke.

29 Paa təγəni-η yəlaa həkə. Nyana taale wontu í ká kaa təcaγale. N ká təkɪ nyutv isv naaŋ. Haləna pusi naatosompəγəlaya. Ilena pəcó h nyɪ sɪ isətəa Iso tənna yəlaa kawulasɪ təna. Ye i nəkə wei i tv-i.

30 M̄pógó pə lapa m̄pógó kpakpaa. Ilena pá təγəni Nepukanəsaa ke yəlaa həkə, na í təγə nyutv isv naaŋ. Aŋkpəlee sə-i, haləna i nyəsɪ pu isv həkəlnaa hntv, na i səkpaŋ isv sumasi.

Nepukanəsaa alaafəya hikuyv

31 Pusi naatosompəγəlaya tεwəa iləna Nepukanəsaa má ma kusɪ isε na isətəa. M̄pógó ma ləmayasε wəlaa, na má sεε Iso sɪ: Hai, isətəa Iso, ma sama-η. Ma sεε Iso Tacaa nyá. Nyá kawulaya wε tam təw ké. Nyá səsəntv kaa su tənaya.

32 Antulinya yəlaa təna ta haŋna-η. N lakəna pa na isətəa tillaa ke isəna n caa təγə. Nəγəlv u pəsəyi-η natəlyi pə taa.

³³ M̀p̀r̀ỳg̀ ma ləmaɣasɛɛ məla-m. ɛna p̀a mələna-m ma kawulaya, na ka teeli, na ma teu na ma səsəntv. Ntɛna ma waali nyəma na ma akewenaa səsaa koti ma kin. ɛna p̀a tayani-m ma kawulaya taa kɛ suw na ká kəli isu kaa wɛv tɔ.

³⁴ Pə tɔɔ kɛ Nepukanɛsaa má ma saɪ, na má pɔyɔlɔxi na má tɔyi teeli kɛ isɔtaa Wulav. Inɪ ɪ tɔhəɣəna tampana kɛ pə təna pə taa na ɪ laki kusiyisim. ɪ tisiyi wei ɪ hɔɪ ɪ ti tɔɔ.

5

Wulav Pələsasaa acima

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ kuyaku nakvli wulav Pələsasaa lapa acima səsəna. ɪ akewenaa səsaa iyaya (1000) kɛ ɪ lapa-ye na ɪ na-we p̀a nyɔ sɔlvɪm.

²⁻³ Pə kɛɛsaa ɛna sɔlvɪm cɔɔ wulav isɛntaa. Tənaɣa ɪ tilaa na p̀a kəna wɔla na liyitee nyəɣəlvɔv pɔosiyanaa. Wontu ntəxi ɪ caa Nepukanɛsaa ka lɛɛka Yosalem isɔ tɛsɛle taa. M̀p̀r̀ỳg̀ ɪ na ɪ akewenaa səsaa na ɪ alaa, na ɪ saalaa, pa nyɔna wontu ntəxi sɔlvɪm.

⁴ ɛna p̀a taləxi pa tɪɪ kɔlalaɪ. Wɔla na nyəɣəlvɔv maɣamaɣa, na pə kuvɛɛmɔv kɛ paa lupa tɪɪ inɪ. Pa saaka lɛlɔɪ kɛ taasi na pɛɛ.

⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ ntantaku luwa kɔakɔaa. ɛna kɔ ŋmaaki fətəla kin kɛ kawulaya kutuluɔv kɔlvɔ kɔhɔlvɔmaya tɔɔ.

⁶ Wulav ná mpv, ɛna sɔɣəntv kpa-ɪ na ɪ seliyi. Haləna ɪ tɔna makəna təmaya kɔakɔaa.

⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ ɪ mara kapuka sɪ p̀a kəna Pabiloni isɔtɔlvɔnasɪ nyəntaa, na nyəntaa na pɛɛ nalaa. Pɛɛ pa kɔma ɛna ɪ tɔ-we sɪ: Ye wei ɪ kala ŋmaatu təne na ɪ heeli-m tə hɔwɛɛ. Paa suu pɔntv kɛ tɔɪ toko, na pa tɔ-ɪ wɔla lulɔv. ɛna p̀a su-ɪ kawulaya təɔayale tooso nyɛntɛ taa.

⁸ ɛna pa təna p̀a maɣasi. Ama pa ta pəsi na p̀a kala ŋmaatu ntɪ na p̀a heeli wulav kɛ tə hɔwɛɛ.

⁹ Tənaɣa wulav laɪle sɔɔsa wakəlvɔv na ɪ akewenaa səsaa laɪa náa cɛ.

Taniyɛli seɣesəxi wulav kɛ ŋmaatu hɔwɛɛ

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ wulav too nuwa ɪ na ɪ akewenaa pa makɪ kapusi kɛ ŋmaatu ntɪ tə tɔm. ɛna ɪ suv pa kin na ɪ sɛɛ ɪ pəyalv sɪ: Mə na tɛtv. Sɔɣəntv ɪ taa kpa-ɪ na p̀a wakəli nyá laɪle.

¹¹ Apalv nɔɣəlv ɪ we nyá kawulaya taa, ɪ wɛna Iso Nanɪtɔ ləmaɣasəle. Halɪ nyá caa Nepukanɛsaa waatu taa kɛ pa ná yɔlv inɪ. ɪ kɛ cɛkəlv, na laɣatv, pəyɛle pə ha-ɪ nyəm. M̀p̀r̀ỳg̀ nyá caa kpa-ɪ tɔwaa, na isɔtɔlvɔnasɪ tɔm nyəntaa, na nyəntaa, na pɛɛ nalaa pa nyɔv tɔ.

¹² ɪ hətɛ ntɛ Taniyɛli, ɛna nyá caa cuɣusi-ɪ sɪ Pələtasaa. ɪ wɛna ləmaɣasəle kɛ, na p̀a kəli lɛlaa. ɪ nyəmaɣa na ɪ seɣesəxi toosɛ hɔwɛɛ. ɪ kɔkɛiyi asəsuna, na ɪ kuliyi kɔɪmɛləm tɔɔ na ɪ heeliyi. Yaa-ɪ, ɪ ká kala-ɪ ŋmaatu ntɪ.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ pa kəna Taniyɛli kɛ kɔakɔaa, na wulav pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Nyayale Taniyɛli wei na caa kəna Yuta tɔ?

¹⁴ Pa yɔɣəta nyá tɔm na má nu sɪ, n wɛna Iso ləmaɣasəle na nyəm na n cɛkəɣəna na p̀a kəli lɛlaa.

¹⁵ Pa kəna-m nyəntaa na isɔtɔlvɔnasɪ nyəntaa sɪ p̀a kala ŋmaatu təne na p̀a heeli-m tə hɔwɛɛ pa ta pəsi.

¹⁶ Ma nuwa sɪ n pəsəxi na ɪ cɔ tɔm təna. N kuliyi kɔɪmɛləm tɔɔ, na ɪ heeliyi. Mpɔ tɔ, ye n kala ŋmaatu təne na ɪ seɣesɪ-m tə hɔwɛɛ. Paa suu-ɪ tɔɪ toko, na p̀a tɔ-ɪ wɔla lulɔv. Paa su-ɪ kawulaya təɔayale tooso nyɛntɛ taa.

¹⁷ Ἄμπρύγυ Taniyeehi cō wulaw si: Ma sama, ta caa. Ue su nyá kuvōōh, yaa h́ na wei n nōkaa tō. Paa na mpw maa kala-ŋ ŋmaatu nti na má heeli-ŋ tō hōwēe.

¹⁸ Isōtaa Isō sōsō ka kpaana nyá caa Nepukanesaa ke wulaw sōsō na í tō-í teeli.

¹⁹ Na pá la na piitimnaa na nsōma tēna yēlaa nyāŋna-í na pá seliŋi. Ye í nōkēna wei í kuv ílé, na í sōla wei í yeke ílé. I kusaya mpa í caa tō pa nyōōh, na í tisiŋi mpa í luyi fei tō.

²⁰⁻²¹ Ama í hōma í ti na í la kalampaaŋi. Uena pō tō-í wontuyu lēmayasāle. Pa kōsa-í í kumte tōō na í teeli sí tēkpataa. Pa tōŋna-í yēlaa hēku na í na taale kpaŋasi pá kaa tēcayale. I tōŋ nyutu isu naaŋ, na aŋkpōlee sō-í. Halēna waatu wei í nyōmá si, isōtaa Isō sōsō tēna yēlaa kawulasí tēna, í nōka wei í tō-í.

²² Ama í pōyalu nyá, nyá nyōmá ἄμπρύγυ teu. Paa na mpw n ta pasa nyá ti na h́ tō Isō kē teeli.

²³ N kpaasa nyá tōŋi isōtaa Isō tōō kē. Mpi tō, n yēlaa na pá lēsi Isō tēsēle nyōnasí. Halēna nyana nyá akewenaa sōsaa, na nyá alaa na nyá saalaa, í nyōōna solum. Uena í tala mē tūŋ wei pa lupēna liyitee nyōyōluyō na wula, na nyōyōluyō mayamaŋa, na pō kuvēemuyō tō. Paa mē tūŋ wei pa saaka taasi, na pēe, na u naaki, na u nukí, pōyele í ta nyí pōlv tō. N pēma Isō wei í tōka nyá weesuŋu ke í niŋ taa tōŋ teeli.

²⁴ Pō tōō kē í yēlaa na ntantaku ŋmaa mpw

²⁵ Si: Mene mene tekeli u paasēn.

²⁶ Tōm pēe aní a hōwēe ntō. Mene hōwēe wēe si, Isō kala nyá kawulaya kuvēeŋ, na í su ka tēnaya.

²⁷ Tekeli, hōwēe wēe si, í mayasa-ŋ sanōya tōō na í ná si, n fei yūŋ.

²⁸ Paasēn hōwēe wēe si, í tala nyá kawulaya na í cēla Mete nyōma na Pēesi nyōma.

²⁹ Tēnayale wulaw si, pá suu Taniyeehi ke tōŋ toko na pá tō-í wula luluyō. Uena pá kpaali si paa su-í kawulaya tēcayale tooso nyōnte taa.

³⁰ Ἄμπρύγυ pa kuv Papiloni wulaw Pelētasaa ke ahoō aní.

6

¹ Uena Mete wulaw Taliyusi mō kawulaya ke í luluyō pēnaya nutoso na naale nyōŋka taa.

Taniyeehi kolontunaa nyōki-í katōka

² Ἄμπρύγυ Taliyusi faŋa í tetu ke hōyōlēŋ nunōwa na hiu (120). Uena í kpa pō nyōōŋ nyōma.

³ Ntēna í kpa sōsaa napōlēŋi naale na pá tēlēna Taniyeehi si pá feŋiŋi sōsaa mpe pa tōō, na wulaw pōlv í taa wakēli.

⁴ Ama Taniyeehi ná tēe mpe iní na nyōōŋ nyōma ke lēmayasāle tēcayacaya. Uena wulaw hūw si í ká kpa-í í kawulaya tēna paasēlv.

⁵ Ἄμπρύγυ pa na nyōōŋ nyōma mpe pa pēeka isōna paa la na pá hiki Taniyeehi tō. Paa kawulaya tōm natēli tē taa, uena pá wu. Mpi tō, Taniyeehi lakaya í tēmlē ke teu kē í ta cōlēsi natēli.

⁶ Mpuŋvle yēlaa mpe si, ye pō taya Taniyeehi isō sēeŋ kiŋ taa tō kaa hiki tōwaanle.

⁷ Uena pá polo wulaw kiŋ na pá sēe-í si: Wulaw, nyana tetu.

⁸ Nyá kawulaya tēna taa akewenaa sōsaa tēna caa si, h́ kpaalēna tōŋ si, ye wei í lunŋa tūŋv, yaa yōlv nōyōlv ke kuvēeŋ hiu na naanōwa taa, ye pō taya wulaw nyá, pá pēti pōntu ke tōyōlasí pōbryō taa.

⁹ Mpu tɔ, mu kusəsuto nti. Nmaa-ti na hí tɔ niŋ. Nɔyɔlɔ í taa kpeesi-ti. Mpi tɔ, Mete nyóma na Peesi nyóma pa kiiu u layasəyi.

¹⁰ Mpróyó wulaw Taliyusi mu tɔm nti na í tɔ niŋ.

Taniyeeli petuyv ke tɔyɔlasɔ púyó taa

¹¹ Taniyeeli kutuluɣu ka ke ate na isɔtaa nyəŋku ké na ku pətote tɔlɔna Yosalem ɛate tɔɔ. Tənaɣa ɪ kraakaya na í luŋiyi akula na í san ɪ Iso. ɪ sələmaɣa-ɪ paa kuyaku ŋkuyu tɔm tooso ké. ɪ nuwa wulaw tɔm nti, ɪlena í polo Iso sələmuɣu ɪsu í tu laki tɔ.

¹² Mpróyó ɪ kolontunaa mpe pa pola kprakpa, na pá maɣana ɪ tɔŋna sələmuɣu na í yaaki Iso.

¹³ ɪlena pá polo wulaw kiŋ na pá tɔ si: ɪsu n ŋmaawa na hí su si, ye wei ɪ sələma Iso nɔyɔlɔ, yaa yulɔ nɔyɔlɔ, ke kuyeyɛ hiu na naanɔwa taa, na pə tá ké nyá, paa peti pɔntɔ ke tɔyɔlasɔ púyó taa? Wulaw si: Eenna. Mete nyóma na Peesi nyóma kiiu u layasəyi mɛɛ.

¹⁴ Ntəna pá heeli-ɪ si: Mpa pa kɔmna Yuta tɔ pa taa wei pa yaa si Taniyeeli tɔ u nyəŋəyi nyana nyá kiiu ke pɔlɔ se. Halɪ tɔm toosoɣo ílé ɪ sələməyi ɪ Iso ké paa kuyaku ŋku.

¹⁵ Wulaw nuwa si Taniyeeli, ɪlena ɪ lanɣe wakəli. Mpróyó ɪ maɣasa si í waasi-ɪ. Haləna ilim tɔyɔ.

¹⁶ Mpróyó yəlaa mpe pá məla ɪ kiŋ na pa pɔɔsi-ɪ na isəle kusɛɛmlɛ si: Ntəŋ n nyəmə teu si Mete nyóma na Peesi nyóma pa kiiu u layasəyi?

¹⁷ Mpróyó wulaw yelaa na pá kɔna Taniyeeli na pá peti-ɪ tɔyɔlasɔ púyó taa. ɪlena í tɔm-ɪ si: Nyá Iso wei ɪ tɔmlɛ n sɛəsəna isəle tɔ, ɪ tike ɪ pəsəɣəna na í ya-ŋ.

¹⁸ ɪlena pa təkɪ pəle ke tɔyɔlasɔ púyó ŋku ku nɔyɔ. Mpróyó wulaw na akewenaa sɔsaa pa yusa pəle tɔɔ si nɔyɔlɔ í taa tɔli.

¹⁹ Mpróyó wulaw məla ɪ təyaya na í suv mpu. ɪ ta krətəna ɪ alaa taa nɔyɔlɔ. Pəyele ɪ keela tɔm.

Taniyeeli luw na alaafəya ke tɔyɔlasɔ púyó taa

²⁰ Pə kɔma ɪsu pə nyaaləyi, ɪlena wulaw kuli ləŋ na í polo tɔyɔlasɔ puɣu nɔyɔ.

²¹ ɪ krətəna-ku, ɪlena í yaa Taniyeeli na lanɣwakəlle na í pɔɔsi si: O oo Taniyeeli. Iso Weesuɣu tɔ wei ɪ tɔmlɛ n lakəna isəle kusɛɛmlɛ tɔ. ɪ pəsaa na í waasi-ŋ tɔyɔlasɔ səkraŋ taa?

²² ɪlena Taniyeeli cɔ, na í sɛɛ wulaw si: Ta caa, nyana tetv.

²³ Ma Iso tila isɔtaa tillu na í təkɪ tɔyɔlasɔ nɔɔsi, si ta la-m pɔlɔ. Mpi tɔ, ma ta wakələna-ɪ. Pəcɔ ma ta pəntəna nyá tɔtɔ.

²⁴ Tənaɣa wulaw lanɣe hulɔma katatəlaya, na í tɔ si, pá ləsi Taniyeeli. Mpróyó pa ləsa-ɪ. Paa hiŋaya, ka fei ɪ tɔɔ. Mpi tɔ, Taniyeeli tɛma Iso na ɪ taa ké.

²⁵ ɪlena wulaw yele na pá kra yəlaa mpa pa kuu Taniyeeli nɔɔhɛɛ tɛɛ tɔ. ɪlena pá peti pá na pa alaa na pa piya ke tɔyɔlasɔ puɣu taa. Na tɔyɔlasɔ te-we na sí salɪ pa mɔwa, na pa ta tu tiita ate.

²⁶ Pəle pə waali ké wulaw Taliyusi ŋmaa takəlaya ke piitim na nsəma təna yəlaa, mpa pa wɛ antulinya təna taa tɔ si: Ma sɛɛ-mɛ.

²⁷ Ma sukɪ ma kawulaya təna taa ké kusəsuto. Paa wei ɪ nyana Taniyeeli Iso na í se-ɪ.

Mpi tɔ, inəyələ Iso Weesuɣu tɔ na ɪ wɛ tam tɔɔ.

ɪ kawulaya kaa tɛ na ɪ sɔsɔntɔ ká wɛɛ mpróyó tam tɔɔ.

²⁸ ɪni ɪ hətəyəna na í waasəyi.

ɪ laki piti təma ke isɔtaa na ate.

Ini ɪ waasəna Taniyeeli ke tɔɔlasɪ nɔɔɔ taa.

²⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ Taniyeeli nyɔɔɔ kɔla Taliyusi kawulaya waatu taa, na Pɛɛsi wulaw Silusi waatu tɔtɔ.

7

Taniyeeli toosee kancaalaya nyəna

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Papiloni wulaw Pɛlɛtasaa kawulaya pənaɔa, kancaalaya nyəɔka taa, Taniyeeli hantaa na ɪ toosi toosee.

² ɪlena ɪ ɲmaa-ye.

Taniyeeli toosaa kɛ si: Heelim luna antulinya tɛna taa, na pɛ lanɲɛɲi tenku sɔsɔ.

³ M̀p̀r̀ỳg̀ taale wontu sɔsɔɔntu liyiti luna tenku taa. Tu faɣana tɔmaɔa.

⁴ Kancaalaya nyəɔku nɔɔɔsəna tɔɔɔɔɔɔɔ. ɪlena ku wɛna hɛkɔlɛ kɛɲ. M̀p̀r̀ỳg̀ pa kɛsɛa ku kɛɲ ini. ɪlena pɛ kɛsi-ku, na pɛ sɛɲsa-kuɔɔ ku nɔɔhɛɛ naale tɔɔ ɪsu yulɔ. M̀p̀r̀ỳg̀ pa tu-kuɔɔ yulɔ lɛmaɔasɛɛ.

⁵ Naale nyəɔku nɔɔ nɔɔɔsəna taale wontuɔɔ ɪsɔɔɔɔ nakulɪ. Na ku sɛɲa ku nɔɔhɛɛ tooso tɔɔ kɛ kɔɲkɔɲ. ɪlena ku tɔka sɛntasɪ tooso na ku kɛla. Na pɛ yɔɔɔtɔɔɔ-ku si, kɔ kɔlɪ na kɔ lɪ nantu.

⁶ Pɛlɛ pɛ waalɪ kɛ ma nɔɔ lɛɲku, na kɔ nɔɔɔsəna ɪsu kprou. Ku siyile waalɪ kɛ kɛɲ liyiti ɪsu sumaya, na ku nyɔɔɔɔ kɛ liyiti. ɪlena pɛ tu-kuɔɔ tonɲ.

⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ ma na wontuɔɔ liyiti nyəɔku. Ku wɛ sɔɔɔntu kɛ sɔsɔm, na ku toma fɛina taka. Ku wɛna nyɔɔɔlɔɔɔ kɛla sɔsɔɔna kɛ. Ku tɔki na kɔ fɛlɔɔɔɔ nɔɔhɛɛ kɛ mpi pɛ kaasaa tɔ. Ku ta nɔɔɔsəna wontu nti tɛ tɔm tɛ tɛma kɛɛsɔɔɔ tɔ. Ku hɛɲ wɛ naanɔwa.

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ ma na hɛlɔɔɔ sɛkɛlɔɔɔɔ luwa hɛku taa, na kɔ kɛsɛ ɪ taa tooso. Ku wɛna ɪsɛ kɛ ɪsu yulɔ, na ku nɔɔɔ yɔɔɔtɔɔɔ kalampɔanɪ tɔm.

ɪsɔ hɔv tɔm

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ ma na pa siwa kumlee. ɪlena Tam tɔɔ tu nɔɔɔɔ ɪ ɔaɣa. ɪ wontu hulɔma kɛ tɔlɔlɔlɔ. ɪ nyɔɔsi wɛ ɪsu kɔɔɲkɔɔmɔlɔm maɔamaɔa. ɪ kumte mɔkaɔa kɔkɔ kɛ, na tɛ pɔpɔlɛɛ wɛ ɪsu mamala.

¹⁰ Kɔkɔ luɔkaɔa tɛ tɛɛ na kɔ kɛɲ ɪsu pɔɔɔ kɛ ɪ ɪsɛntaa. Yɔlɔa kɛ iyisi iyisi sɛɲa ɪ kiɲ na pa taa lɛlɔa laki-ɪ tɛmlɛ. M̀p̀r̀ỳg̀ hɔvɔlɔa ɔaɣaa na pɛ hɛti takɔlasɪ.

¹¹ Ma nyənaya wontuɔɔ ɲku ku hɛlɔɔɔ yɔɔɔtɔɔɔ kalampɔanɪ tɔm kɛ mpɔ tɔ, ɪlena mɔ na pa ku-ku, na pɛ pɛti kɔkɔ taa si kɔ nyaya.

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ pa lɛɛka wontu lɛntɪ toma. Ama pa sɔsɔa-tɔɔɔi weesuɔɔ kɛ pɛɔɔɔɔ waatu nɔɔɔɔ ɪ tɔɔ.

¹³ Pɛ waalɪ kɛ ma nawa nɔɔɔɔ na ɪsɔɲmɔntu kɔɲna-ɪ. ɪ nɔɔɔsəna yulɔ pɔyaɔa. M̀p̀r̀ỳg̀ ɲmɔntu nti tɛ pɔna-ɪ na tɛ kɔɔtɛna-ɪ Tam tɔɔ tu ini.

¹⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ pa ha-ɪ tonɲ na teeli na kawulaya. Si piitimnaa tɛna, na nsɛma yɔlɔa, ɪ larɪ-ɪ tɛmlɛ. ɪ tonɲ kɔ wɛɛ tam kɛ, na ɪ kawulaya kaa tɛ.

Taniyeeli toosee kancaalaya nyəna hɔwɛɛ kilisuɔɔ

¹⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ Taniyeeli tɔma si: Ma toosee kpa-m sɔɔɔntu, na pɛ pɛkɔlɪ-m ma taa.

¹⁶ ɪlena ma kɔɔtɛna mpa paa wɛ tɛna tɔ, pa taa nɔɔɔɔɔ. ɪlena mɔ pɔɔsi-ɪ pɛ tɛna pɛ tampana, na ɪlɛ ɪ kɛɛsi-m pɛ hɔwɛɛ.

¹⁷ Si taale wontu sɔsɔɔntu liyiti ɪnɔɔɔlɛ, antulinya kawulasɪ nsi si kɔɔ tɔ.

¹⁸ Pɛlɛ pa waalɪ kɛ ɪsɔtɔa ɪsɔ sɔsɔ yɔlɔa kɔ tɔɔɔ kawulaya kɛ tam tɔɔ.

19 Pə waali ké ma luyi lapa si, má nyi wontuyi liyiti nyəhku tampana. Ku we sɔɔntu ke səsəm ké. Ku ta nəɣəsəna lenti. Ku kela ke nyəɣəlyu ké. Ku səkraŋ ke nyəɣəlyu kuɛɛmuyi. Ku tɔki ké na ku feləyi nɔɔhe ke mpi pə kaasaa tɔ.

20 Ma nyana tɔtɔɔ ku həŋ naanowa. Na i taa leŋku ŋku ku nyɔwa na ku kpesi toso tɔ. Ku wena ise ké na nəɣɔ. Ku yɔɣɔtaya kalampaanu tɔm na ku kəla leləŋ.

21 Tənaɣa ku yoonə Iso yəlaa, ku caakaya-weyɛ kəlyuɣ.

22 Mprɔyɔ Tam tɔ tɔ koma na i ha isɔtaa Iso səsɔ yəlaa ke tampana. Pa kawulaya tɔɣu waatu tala kele.

23 Ilena i kilisi-m wontuyi liyiti nyəhku ŋku ku hɔwɛɛ si, ŋkuyule ate kawulaya liyiti nyəhka ŋka ka ta nəɣəsəna leŋsi tɔ. Kaa tɔɣɔ ate yəlaa təna, na ká felɪ-wɛ na ká yɔki-wɛ.

24 Həŋ naanowa kele, ka taa awulaa mpa paa tɔki na pá kaasəyi təma tɔ. Naanowa na kulɔm nyəŋ wei i ta nəɣəsəna kancaalaya nyəma tɔ, i ká tɔɣɔ i nyəhka ke pele pa waali, na i tɔɣoni pa taa tooso.

25 I ka tɔv isɔtaa Iso səsɔ na i ŋmakəli i yəlaa. I ká maɣasi i taa si i layasi Iso kiŋ na i acimanaa. I ká ŋmakəli Iso yəlaa ke pusi tooso na həɣəlyuɣ.

26 Pələ pə waali paa huɔna-i na pá lɛɛki i toŋ. Paa wakəli-i tam tɔɔ.

27 Paa lɛɛki ate awulaa səsɔntu na pa toŋ. Paa cəla isɔtaa Iso səsɔ yəlaa. Yəlaa mpe pa kawulaya ká wɛna tam tɔɔ, na ŋmakəllaa təna ká nuna-wɛ na pá lakti-weyɛ təmlɛ.

28 Tɔm nti tɔ tənaya ntɔ. Mprɔyɔ pə pekəla-m ma hɔwɛɛ taa ké səsəm. Ilena má maɣasəyi-təyi ma taa.

8

Taniyeeli toosee naale nyəna

1 Mprɔyɔ Taniyeeli má, ma tasa toosuyi ke wulav Pelətasaa kawulaya pənaya tooso nyəhka taa.

2 Ma toosaa ké si, ma wɛ Ilam tetu həɣəlyu taa. Koluŋa icate səsəle Susi taa kele ma səŋa Wulayi pəɣɔ nəɣɔ.

3 Ilena má ná iwaav səŋa pəɣɔ ŋke ka nəɣɔ, na ku wena həŋ kutayaləŋ. Ama i taa leŋku ta nyɔ ləŋ pəyele ku kəla leŋku.

4 Mprɔyɔ ku suv yɔkuyi ke ilim tətule na pə ntɔɣɔŋ na pə mprətəŋ həɣələŋ. Wontuyi nakuli ku ta pəsi na kó taŋ-kv. Pə́cɔ nəɣɔl ta pəsi na i ya mpa ku yɔkəyi mpu tɔ. Ku lakaya isəna ku luyi wɛɛ tɔɣɔ, na ku toŋ səsəyi.

5 Ma təŋna mpi ma nawa mpu tɔ pə tɔm maɣasuyi ke mpu. Ie ma tuta pəŋtulyu luna ilim tətule tɔ kele. Ku tənaya heelim tɔɔ ké ləŋləŋ ké na kó cəɔki tetu. Ku wena həluyi toŋ nyəhku nakuləyi ku ise heku taa.

6 Mprɔyɔ ku kpətəna həŋ naale iwaav ŋku ma na ku səŋa pəɣɔ nəɣɔ tɔ. Ilena ku pukina ku tɔ na sewa na ku toŋ təna.

7 Ku tala-kv Ilena ku niki-kuyi yɔkuyi haləna ku peli ku həŋ naale. Iwaav ta pəsi-kv pə́cɔ nəɣɔl ta waasi-kv. Ilena pəŋtulyu hu-kuyi ate na kó felɪ-kuyi nɔɔheɛ.

8 Mprɔyɔ ku lapa toŋ ke səsəm. Ku toma pu teu Ilena ku həluyi səsəɔv ŋku ku peli kprakpaa. Ilena həŋ toŋ nyəŋ liyiti nyɔ ku lonte taa. Na i nyənəɣəna antulinya həɣələŋ təna taa.

9 Mprɔyɔ həluyi səkpeliyui nakuli ku nyɔ həŋ un i taa leŋku tɔɔ. Ilena kó pu səsəm na kó tala ilim tətule na pə ntɔɣɔŋ tɔɔ na tetu kupantu tɔɔ.

10 Mprɔyɔ ku kra isətulŋasi kiŋ na kó peti leŋsi ke ate na ku felɪ-səyi nɔɔheɛ.

11 Ilena kú kra isətulɔŋasi caa tɔɔ. Ku kuwa i tanan na taanaɣa kotasɩ na kú yaki i Iso taseele.

12 Mɔ́yó pa tu isətaa yɔlaa na kɔtaɣa tam nyɛŋka ke ku nin taa ké ku isayatu tɔɔ. Ilena kú feli tampana Iso seɛn ke nɔɔheɛ, na kú waa ku tɔma taa.

13 Mɔ́yó ma nu isətaa tillu nɔɔɔɔ i yɔɔtaɣa. Ilena lelu pɔɔsi-i si: Pɔlee ké paa tasa kɔtaɣa ke lapu? Na pá tayanɩ Iso taseele na pá feli isətulɔŋasi ke nɔɔheɛ?

14 Mɔ́yó i cɔ-i si: Tanan na taanasɩ iyisi naale, na ŋmɔnuɣu nuɔɔwa (2300) waali. Pɔle pə waali ké paa tayanɩ Iso taseele.

Taniyeeli toosee naale nyɛna huwɛe kilisuɣu

15 Waatu wei Taniyeeli má, ma toosa mpɔ, na má pɛekɛɣi ma toosee anɩ a huwɛe ile, ma tuta nɔɔɔɔɔɔɔɔ ma isentaa na í nɔɔsɔna yulu.

16 Na má nu nɔɔɔɔɔɔɔɔ na pɔɔɔ wulayi waali si: Kapɔyɛɛ, seɣɛsi-i toosee anɩ a huwɛe.

17 Mɔ́yó isətaa tillu inɩ i kɔtɔna-m na sɔɔntɔ kra-m. Ilena má hoti ma nɔɔɔ tɔɔ. Ntɛna í tɔ-m si: Yulu pɔɔɔɔɔ, nu teu yooɔ. Toosee anɛ a ké antulinya tɛm tɔm ké.

18 I yɔɔtaɣana-m mpɔ, ilena ma ise pili na má ká nyɔɔ. Ilena í kɔsi-m na í sɔŋsi-m.

19 Mɔ́yó i tɔma-m si: Maa heeli-ŋ mpi pu kɔɔ Iso páána waatu tɔ. Mpi tɔ, pa tɛma a waatu suw ké.

20 Iwaan ŋku n nawa na ku wɛna hɛŋ naale tɔ, ku ké Mete nyɔma na Pɛɛsi nyɔma pa awulaa ké.

21 Pɔŋtɔɔɔ ná ké Kɔleeki kawulaya. Ku ise heku taa hɔɔɔɔ sɔsɔŋku ŋkuɔɔle kancaalaya wulaw.

22 Ku hɔɔɔ sɔsɔŋku ŋku ku pɛlaa, na hɛŋ liyiti wei i nyɔ ku lonte taa tɔɔɔle, kawulasɩ nsi su tɛ na si kuli piitim mpi pə taa tɔ. Ama si kaa hiki toma ke mpɔ.

23 Ye pə tala pa kawulasɩ tɛm waatu na pa isayatu puwa teu wulaw acilayatu tu na kalampaani tu nɔɔɔɔ i ká kuli.

24 I toma ká sɔsi, ile pə kaa luna i mayamaya i kin. I ká wakɛli sɔsɔm ké pə kaa wɛɛ nyɔnuɔ, na í waaki i kɔɔpɔm tɔna taa. Halɛna í kɔpɛna tɔŋtɔna na Iso yɔlaa na í kú.

25 I acilayatu katatɔɔɔ ke i ka tɔsɔna yɔlaa. I kalampaani ké i ká kuɔna yɔlaa pɔɔɔle mpa pa huɔ si pa caɣana pa ti tɔ. Halɛna í kuli Awulaa Wulaw tɔɔ. Waatu inɔɔɔ pu wakɛli-i, pə kaa luna yulu kin.

26 Tanan na taanasɩ nsi si tɔm wɛ tampana ké. Iɛ su-tɔɔi nyá taa. Mpi tɔ, tɔ waatu tatata.

27 Mɔ́yó pə yɔla-m na pə pɔsi-m kɔtɔntɔ ke wɛɛ pɔɔɔle. Pə cɛpa ma tɔɔ, ilena má mɔli wulaw tɔmle taa. Toosee anɩ a wakɛli ma lanje ke mɔ́yó ma ta cɛkɛna-yɛ.

9

Taniyeeli sɔlɔmɔɔ

1 Mete tu Aselusi pɔɔɔɔ Taliyusi, wei i tɔɔɔ Papiloni tɔtɔ tɔ, i kawulaya

2 pɔnaɣa kancaalaya nyɛŋka taa ké Taniyeeli má, ma kala Iso tɔm takɛlasɩ taa. Ma cɛkɛnaa si puɔi nutoso na naanɔwa ké Yosalem icate ká wɛɛ ncaale. Mɔ́yó Tacaa ka heela Iso kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsulu Selemii.

³ M̄p̄r̄ȳḡ ma lan̄le wak̄elaa, na má suu l̄ȳḡa wontu f̄l̄et̄n̄aa taka. Na má p̄eli ma nȳȳv̄ taa k̄é t̄ol̄ma na má h̄ok̄o n̄ȳḡo. Ilena má k̄eesi ise na Tacaa Iso t̄oo, na má s̄al̄m̄x̄i-*i* na má wiikina-*i*.

⁴ M̄p̄r̄ȳḡ ma hul̄a ma Iso Tacaa ke ma ȳelaa is̄aȳatv̄. Na má s̄al̄m̄i-*i* si, Tacaa Iso s̄os̄o wei nȳá t̄e seeki na n̄ t̄ak̄x̄i nȳá n̄ȳḡo suu t̄o. N hul̄x̄i suulu ke m̄pa pa s̄ol̄x̄i-*ŋ* na pá t̄ak̄x̄i nȳá kiij̄ t̄ȳḡo.

⁵ T̄e wak̄elaa k̄é na t̄é p̄əsi as̄aȳaa. T̄e kula nȳá t̄oo na t̄é kisi nȳá kiij̄.

⁶ T̄e ta nuna nȳá k̄ȳḡot̄v̄ tel̄es̄elaa m̄pa pa k̄paal̄ena nȳá h̄ete ke tá awulaa, na tá s̄os̄aa, na tá caanaa, na tá piitim t̄ena ȳelaa t̄o.

⁷ Tacaa, nȳaȳale tam̄pana t̄v̄, t̄aȳale tas̄ak̄ele nȳóma. P̄e k̄raȳav̄ Yuta ȳelaa, na Yosalem nȳóma, na Iseyeli nȳóma, na p̄ec̄ol̄o nȳóma, na p̄ool̄uŋ nȳóma m̄pa pa we acal̄ee wena a taa n̄ ka t̄ȳḡona-weȳe is̄aȳatv̄ nti pa lapa-*ŋ* t̄o t̄e t̄oo t̄o.

⁸ Tacaa, tana ta awulaa na tá s̄os̄aa, na tá caanaa nt̄é tas̄ak̄ele nȳóma.

⁹ Tacaa Iso, n̄ wena yul̄v̄ p̄et̄ot̄ele. N̄ ka wii-t̄ȳv̄ tim̄pi t̄e kula nȳá t̄oo t̄o.

¹⁰ T̄e ta nu nȳá kiij̄ wei nȳá t̄em̄le nȳóma, nȳá k̄ȳḡot̄v̄ tel̄es̄elaa tel̄es̄a-t̄v̄ t̄o.

¹¹ Iseyeli nȳóma t̄ena ȳoka nȳá kiij̄, pa kisa nȳá n̄ȳḡo nuu. Ilena m̄pusinaa na wahalanaa m̄pa pa t̄om̄ nȳá t̄em̄le t̄v̄ Moisi ŋmaawa *i* kiij̄ tak̄elaya taa t̄o, pá wat̄i-t̄ȳv̄ tim̄pi t̄e p̄ent̄ana-*ŋ* t̄o.

¹² N̄ k̄ona Yosalem t̄oo k̄é wak̄el̄ȳv̄ s̄os̄oŋku ŋku kv̄ taka pa ta nata antulinya t̄ena taa t̄o. Isu n̄ ka k̄paal̄ȳv̄ tá na tá awulaa na tá s̄os̄aa t̄o.

¹³ Wahala in̄i *i* mayana-t̄ȳv̄ is̄u Moisi ŋmaawa *i* kiij̄ tak̄elaya taa t̄o. Paa na m̄pu t̄o, t̄e ta nuta ta is̄aȳatv̄ s̄oŋ ke hal̄ena san̄a si t̄é paas̄ona nȳá tam̄pana.

¹⁴ P̄e t̄oo k̄é n̄ yelaa na wahala in̄i *i* k̄oo-t̄v̄. M̄pi t̄o, n̄ t̄eŋx̄i tam̄pana ke nȳá kulap̄em̄ t̄ena taa k̄é. Ama tá ta nuna nȳá n̄ȳḡo.

¹⁵ Tacaa Iso, nȳá l̄es̄ona-t̄ȳv̄ Icipiti t̄et̄v̄ taa. Ilena nȳá toma s̄os̄oŋna na nȳá h̄ete yaaki hal̄ena san̄a. Ama tá tá nuna-*ŋ* ilena tá t̄om̄ si.

¹⁶ Tana tá caanaa tá is̄aȳatv̄ t̄oo k̄é Yosalem na nȳá ȳelaa we f̄eele taa k̄é m̄pa pa c̄ona-t̄v̄ t̄o pa hek̄u taa. Ile h̄eesi nȳá pááná ke nȳá pulaya nan̄ŋ nȳeŋka icate Yosalem t̄oo k̄é nȳá suulu s̄os̄o t̄oo.

¹⁷ Hai, ta Iso, nu ma s̄al̄m̄ȳv̄ na ma wiinav̄. Nȳonna suulu ke nȳá t̄es̄eele nte t̄e ȳkaa t̄ȳḡo nȳá s̄ol̄ȳv̄ t̄oo.

¹⁸ Ma Iso ke ŋk̄paŋȳv̄ na n̄ na is̄ona tá na nȳá icate t̄e wak̄elaa t̄o. P̄e t̄aya ta teu t̄oo k̄é t̄e wiikina-*ŋ*. Ama nȳá s̄ol̄ȳv̄ s̄os̄oŋku t̄oo k̄é.

¹⁹ Hai, Tacaa, ke ŋk̄paŋȳv̄ na n̄ nu tá s̄al̄m̄ȳv̄ na n̄ wii-t̄v̄. Ma Iso paas̄ona nȳá icate na nȳá ȳelaa ke l̄ŋ ke nȳá suulu t̄oo.

Is̄otaa tillu kilisuȳu ke p̄usi nutoso na naan̄wa t̄om̄

²⁰ Ma t̄eŋna s̄al̄m̄ȳv̄ na má tisiyi má na Iseyeli ȳelaa tá is̄aȳatv̄. Na má wiikina-*i* Iso t̄es̄eele t̄om̄ ke m̄pu

²¹ t̄ȳḡo is̄otaa tillu Kap̄eȳe wei maa nawa toosee taa t̄o *i* kula h̄unt̄v̄ ke l̄ŋ na *i* k̄p̄et̄ona-m̄ taanaya k̄ot̄aya lap̄v̄ waatu.

²² Ilena *i* seȳe-s̄i-m̄ Iso k̄ȳḡot̄v̄ tel̄es̄ul̄v̄ t̄om̄ nti maa kalaa t̄o. Ilena *i* t̄o-m̄ si: Ma k̄om̄aya si ma kilisiyi-*ŋ* t̄e h̄uwee.

²³ N̄ caala s̄al̄m̄ȳv̄ t̄o, Tacaa heela-m̄ t̄om̄ si má heeli-*ŋ*. M̄pi t̄o, *i* s̄ola-*ŋ* k̄é. Ke ŋk̄paŋȳv̄ ke teu na n̄ nu toosee an̄i a h̄uwee.

²⁴ Nȳá icate na nȳá ȳelaa pa t̄oo k̄é pa su p̄usi nutoso na naan̄wa ke t̄om̄ naatosom̄p̄ȳol̄aya. Pa lapa m̄p̄r̄ȳḡ si pá h̄eesi kiuu ȳok̄ȳv̄ na is̄aȳatv̄ lap̄v̄. Pa wii-we na pá t̄eŋ siȳisuȳu tam̄ nȳeŋku, na toosee. Ilena Iso k̄ȳḡot̄v̄ tel̄es̄ul̄v̄ t̄om̄ yoosi, na pá t̄ayan̄i is̄o t̄es̄eele.

²⁵ Pə wee si ní nyi na hí cekəna si, pə kpaɣau waatu wei pa kraalaa si, paa tayani Yosalem ke ηman tɔ, na pə polo nyɔɔv tɔ wei pa pəla nim na pá kra tɔ i kɔnte tɔ. Pə wee pusi naatosompɔɔlaya ke tɔm naatosompɔɔlaya ké. Pəle pə paasi, pusi naatosompɔɔlaya tɔm nutoso na naale taa ké paa tayani icate ηman na tɔ koluja. Ama pə waatvnaa ka wee kate ké.

²⁶ Waatvnaa mpe pa waali ké paa kv apalv nɔɔlvɔv mvsɔη. Apalv inɔ paa pəla-i nim ké na pá kra-i nyɔɔv tɔ. Wulav nɔɔlv na i yoolaa paa watəna icate, isɔ lum na pá wakəli-te na isɔ taseele. M'pɔyó i na i yoolaa pa wakəli isɔ pə suwa tɔ.

²⁷ I ká caali yəlaa paɣale ke pusi naatosompɔɔlaya taa. I ká la na pá yeke kɔtasi lapu ke isɔ taseele taa ké pusi nsi si heku taa. I ká la acaalətv təma ke ləηləη. Haləna pə tala inɔ i wakəlvɔv isɔ isɔ ka suw tɔ.

10

Taniyeeli toosee tooso nyəna

¹ Peesi nyəma wulav Silusi kawulaya pənaɣa tooso nyəηka taa. Taniyeeli wei pa cuɣusa si Pələtasaa tɔ, i toosa toosee naali. A ké tampana ké. Ama wahalanaa səsaa tɔm ke a keesəyi. M'pɔyó i maɣasa a tɔm ke i taa na í cekəna-ye na í keesi.

² M'pɔyó laηwakəlle səsəle kra Taniyeeli má. Ilena má wii ma yəlaa tɔɔ ké cimaasənaa tooso.

³ Maa təkɔ tɔɔnɔɣa kupaηka nakəli yaa nantv. Páć sɔlvɔm u sɔvki ma nɔɔv taa. Pəyele maa saɣaləyi nim, haləna cimaasənaa tooso inɔ i te.

⁴ M'pɔyó ma səηa pəɔv səsaya Tikili nɔɔv ke isətv kancaalaya nyəη, kuyeeη hiu na liyiti wule.

⁵ Ma kusa ma ise ilena má ná yɔlv nɔɔlv na í suu kponkpontu toη nyəntv natəli tɔ wontu na í ləla wəla kupaη tampa.

⁶ Na i tɔnvɔv mvyi kəkɔ isɔ pəle nte tɔ preekvɔv we kate tɔ. I isenta nyəəsəyi ké isɔ tev, na i isəpee we isɔ kəkɔ məkuvɔv tɔ. I ηkpalasi nyəəsəna isɔ pa sɔtuyv nyəəlvɔv kuseemvɔv tɔ. Na i nɔɔv yun we isɔ kuyaku kəkote.

⁷ Ma tike ma nana mpv. Ma na mpa tɔ, pəle pa ta na pulv. Ama səɔntv kpana-weye səsəm, na pá se na pá ηmeli.

⁸ Pə yela-m na má təηna yaasi səsə inəyi nyənvɔv. Ilena pə yəki ma mvwa taa, na ma isenta hɔlvɔm təfatata.

⁹ M'pɔyó yɔlv inɔ i kula i nɔɔv tɔv si i yəɔtəyi. Ilena ma ise pili na má hoti ma nɔɔv tɔv.

¹⁰ M'pɔyó niη nuli i kusa-m, na má lun ma tona na ma niη tɔv na má seliyi.

¹¹ Ilena yɔlv inɔ í heeli-m si: Taniyeeli, isɔ luɣv we-η ké. Kvli na hí ke ηkpaη na má heeli-η. Isɔ tila-m nyá cəlvɔv. Ilena má kvli na má təηna seluyv.

¹² M'pɔyó i heela-m si: Taniyeeli, taa nyá. Pə kpaɣau hatoo kuyanku n pasa nyá tɔ tɔ, nyá luɣv lapa si hí cekəna kəηmelətv tɔv isɔ mv nyá sələmvɔv. Ilena í kusi-m si má kɔv má heeli-η.

¹³ Ama Peesi kawulaya isətaa tillu kayata-m kuyeeη hiu na kɔlvɔmvɔv. Haləna isətaa tillaa nyɔv nyəma taa ləlv, Mikayeli kɔv ma kiη ke Peesi timpɔ maa saalaa tɔ, na í waasi-m.

¹⁴ Nəənəv ma kəmaɣa si ma heeliyi-η mpi pu maɣana nyá yəlaa ke cele tɔ. Mpi tɔ, ntəyi n nawa mpv.

¹⁵ Waatu wei isətaa tillu inɔ i heelaya-m tɔm təne tɔ. Ma sumaya tətiyitiyi, na nyɔv kamna ate.

16 M̄p̄óyó yólv wei maá nawa tó, ı tokina ma ntompee. Uena má p̄əsi na má kuli n̄əyó na má heeli-ı sı: Tacaá, nyá t̄əm kpa-m s̄əȳəntv ke s̄əs̄əm na ma m̄wa taa yóki.

17 Ma ta tala má ȳəȳət̄əna-ŋ. Mpi tó, ma f̄ei toma, p̄écó ma feesiŋ lipa.

18 M̄p̄uȳole ı t̄asa-m tokinau na í ha-m toma.

19 Uena í heeli-m sı: Alaaf̄əya t̄əm ké. Isó luyv we-ŋ ké. Taa nyana yólv. Tóki nyá tı. ı t̄əŋna-m m̄p̄óyó ȳəȳət̄ənav, uena má yoo toŋ na má tó sı: Tacaá, ȳəȳəti. Mpi tó, n ha-m toma.

20-21 Uena í heeli-m sı: Ma k̄əma nyá kin ké sı ma kees̄əyi-ŋ nti pa ŋmaá tampana tak̄əlaya taa tó. P̄écó p̄ə wee sı má polo má yooa P̄eesi kawulaya is̄ət̄aa tillu. Ye ma k̄əla ílé K̄əleeki nyəŋ ká k̄ə. Ye p̄ə taya is̄ət̄aa tillu Mikaȳeeli wei ı t̄əŋȳı nyá ȳəlaa tó ı paasi, n̄əyólv ı s̄əŋna-m.

11

1 Ma maŋamaŋa maá s̄əna ueȳe, Mete tv Taliyusi kawulaya p̄ənaŋa kancaalaya nyəŋka taa ké.

2 M̄p̄óyó is̄ət̄aa tillu t̄əma sı: Maá heeli-ŋ tampana t̄əm.

Ilim mp̄ətəŋ na p̄ə ntəyəŋ awulaa yooü

P̄eesi awulaa s̄əs̄aa tooso ká t̄əki kawulaya ké na pá kaas̄əyi t̄əma. Kant̄əkaya nȳəma ká k̄əli kancaalaya nȳəma ke weŋav. Uena liyiti nyəŋ kuu p̄ə t̄əna na í k̄əli K̄əleeki kawulaya t̄ə.

3 Ama yooü n̄əyólv ı ká t̄əȳəna K̄əleeki kawulaya s̄əs̄əya, na í lakı is̄əna ı s̄əlaa tó.

4 ı kawulaya puki teu, uena ká f̄əya t̄əm liyiti. Uena ȳəlaa l̄əlaa tala-ke. Ue pa kaa weena toma is̄u kancaalaya nyəŋ.

5 Ilim mp̄ətəŋ wulav ká la toma ke s̄əs̄əm yaa. Ama ı k̄əp̄əyalaa taa n̄əyólv ká k̄əli-ı na í l̄əeki kawulaya.

6 Pusi ká c̄ə p̄əc̄ə, uena Icipiti wulav na Silii nyəŋ pá p̄eeli n̄əyó. Icipiti nyəŋ ká ha Silii nyəŋ ke ı p̄eeli. Ama p̄ə kaa taŋŋı. Alv ıni na ı paalv, na ı p̄əyaya, na ı caa paa sı.

7 Uena alv ıni ı calaya tv n̄əyólv, í k̄əp̄əya ı caa lonte. Uena í polo pa koloosi acal̄ee taa, na í yooa-we na í k̄əli-we.

8 Halı ı ká kuu pa t̄uŋ na pa wontu nti pa lupa w̄əla na liyitee nyəȳətv tó, na í pona Icipiti. Uena yooü hee pusi payale.

9 Uena Silii wulav yooa Icipiti nyəŋ, na í kpisi-ı na í m̄əli ı tetv taa.

10 Ama ı p̄əyalaa ká koti yoolaa ke tintika tintika ke s̄əs̄əm. Pa taa l̄əlv na ı yoolaa paa watı kolontunaa is̄u l̄vm. Uena í m̄əli, na pá taŋanı pa t̄ə ké k̄əlv̄v. Hal̄əna pá tana-weȳe wulav kolun̄a ıcat̄e.

11 Pááná ká kpa Icipiti wulav. Uena ı k̄əp̄əya ı yoolaa na í kpa Silii nȳəma t̄ə. Paa k̄əli-we, na pá kpa pa yoolaa tuutuuma.

12 Paa na Icipiti wulav ka k̄əwa pa taa ké yoolaa iyisi iyisi, na í h̄ə ı tı t̄ə, ı kaa la aka.

13 Pusi c̄ə p̄əc̄ə uena Silii wulav k̄əp̄əya yoolaa k̄əfama. P̄eeli pa k̄əla k̄əp̄əma ke payale, na pa yooü wontu t̄əna. Na pá polo Icipiti nȳəma waal.

14 Waatv ıni ı taa ké payale ká kuli Icipiti nȳəma t̄ə. Halı nyá ȳəlaa taa m̄s̄ənt̄ənaa ká kuli ı t̄ə sı, pa yooıȳı is̄əna n nawa toosee taa tó. Ama paa kpisi.

15 Uena Silii wulav tuusi na í t̄á kolun̄a ıcat̄e, na pá lo hap̄əle na pá l̄eeki-t̄e. Icipiti yoolaa ká kpisi, paa pa taa akanaa maŋamaŋa, p̄eeli pa taa f̄eina toŋ.

16 Siliu nyóma ká la iséna pa nákaa tóyo. Nòyólo kaa taŋ-we, halu paa kpenna lseyeli nyóma. Paa ñmakèli-we na pá wakèlèyi-we.

17 Paa mayasi pa taa si pá na Icipiti wulaw pá pèeli nòyo na pá hikina-i na tæna. Halu paa ha-i pa pèelo. Ama pè kaa la.

18 Pæle pè paasi í ká keesæna Kælèeki tetúnna mpa pa we tenku nòyo tó pa tóo. Ama wulaw nòyolu í ká sèñsi-i. Ile í ká læsi í nyæm na í tó í niŋ taa.

19 Ilena í mælæna í koloosi acalæe tóo na í kèli-i na í si na pá saali.

20 Wulaw wei í ká læti í lonte taa tó ilé í ká su lampuu mulo ke lseyeli taa. Ama pu la wæe naale ilena pè ku-i. Ama pè kaa wæe yooú taa yaa pa muýula-i.

21 Yolu wei paa tóyona na í ta nàyoæna kawulaya tóyolu tó. Inu í ká çayana í lonte. Heesoyu waatu ke í ká koo na í læki kawulaya na acilayatu.

22 Í ká ku yoolaa tånaya na pè kpeŋna lso yèlaa nyoyu tó. Nòyólo kaa kpa í tóo.

23 Yèlaa ká polo í kiŋ si í na-we pá pèeli nòyo. Ama inu í ká muýuli-we. Paa na í yèlaa fei payale tó, í toŋ ká sòsøyi tam ké.

24 Heesoyu waatu ke í ká çoo tetu taa. Í ká la mpi í caanaa taa la tó, isu wontu kuuu na tó taloyu. Halu í ká mayasi isu í tii koloosi acalæe tóo. Ama pè kaa taŋŋi ké.

25 Í toŋ na í apalvto tóo í na í yoolaa tuutuuma paa polo Icipiti wulaw waali. Ama ilé í yoolaa kèla inu í nyóma ke toŋ na payale. Paa yooona-i na pá kpisi-i. Mpi tó, acilayatu ke paa lana-we.

26 Í na mpa pa kaa nyånaya tó, mpe paa luna í waali. Ilena í yoolaa ya na pa taa payale si.

27 Pæle pè waali ké awulaa naale mpe paa ciiki acesaacesaa ciikuýu. Ama pè kaa la. Mpi tó, pè ta tata tånaya waatu na pécó.

28 Siliu wulaw ka mælèyi í tetu taa na toŋ sòsøŋ. Ilena í tó í taa si í ká wakèli yèlaa mpa na lso pa pèela nòyo tó pa iso sèev.

29 Pè waali ké í ká wati Icipiti tótó. Ama pè kaa lana-i isu pu lapu tó.

30 Lom nyéma ká kænna pa kpulèŋ na pá yooona-i. Í ká lo í apalvto na í se na í mèli. Ilena í mu pááná na í kpeŋtæna mpa pa lo lso tó. Ilena í wakèli yèlaa mpa na lso pa pèela nòyo tó pa iso sèev.

31 Í ká tili í yoolaa na pá polo pá pilisi lso tæsele. Paa sèñsi tanan na taanaya kotasu na pá siki pa acaalètu tóyo.

32 Í ká tolisi iso sèev taa acamaa na í acilayatu. Ile í kaa pæsi isøle sèesølaa.

33 Ama mpa pa kèla layatu ke pa taa tó, paa seye si lèlaa payale. Pu la wæe naale, ilena pá kú pa taa lèlaa, na pá wò lèlaa ke kòkò. Paa tó lèlaa ke salòka, na pá læki lèlaa wontu.

34 Pécó tike ke paa sèna-weye pa wahalanaa taa. Mpi tó, mænnaafikito ke payale sòsayaŋa pa tóo.

35 Layatúnna mpe pa taa lèlaa ká si. Pa sëm mpi pu tayanna yèlaa na pá wæe teu tånayŋ. Halæna tånaya waatu. Mpi tó, waatu wei pa suwa tó í ká koo.

36 Ama Siliu wulaw ka la iséna pè mayá-i tóyo. Í ká mayasi í taa si í kèla tuŋ tæna. Halæna í kpa lso mayamaya tóo. Mpyóyó í ka la, halæna waatu wei lso ká ho í ñkraŋoyu tó. Isæna lso suku tó mpu pè lakæna.

37 Í ká nyæni yem ké í caanaa tuŋ na alaa tóyo Talamusi. Í ká ho í tøyi na í footi tuŋ tæna.

38 Paa na mpu í ká laa koloosi acalæe tóyo ñku í caanaa taa nyi tó. Halæna í ha-kuýu wula na nyøxèluyu kusèemuyu na lixitee pæe na wontu kórantó.

39 Tóyo ñku ku toŋ ke í ká yooona koloosi acalæe na í kusu ku tøjlaa nyóoŋ. Í ká kpa pa taa payale ke nyoyu nyóma, na í ha-weye tetúnna.

⁴⁰ Icipiti wulav ká kuli Siliu nyəh tɔ́ kɛ tənaya waatu. Ama Siliu nyəh ká sɛŋi-ɪ na ɪ yooɔ kɛkɛnaa, na kɔɔɔnəŋ na pə kɔɔlɛŋ kɛ pɔɔalɛ. ɪ ká watɪ tɛtɔnaa ɪsu pɔɔɔ lɔm.

⁴¹ ɪ ká tii Iseyeli tɛtu tɔ́ na ɪ kɔ yɔlaa iyisi naanɔwa. Ama Itəm na Mowapu pə yɔlaa na Amoni yoolaa sɔsaa ká fiti.

⁴² ɪ ká tɔ niŋ kɛ acalee pɔɔalɛ tɔ́. Icipiti tɛtu kaa fiti paa pɔɔɔ.

⁴³ ɪ ká kuu Icipiti wula na liyitee nyəŋɔlɔɔ na kaka wuntu. ɪ ká ŋmakəli Lipii na Itiyopii nyɔ́ma.

⁴⁴ ɪ ká nu si ilim tɔ́lɔle na pə ntɔɔŋ nyɔ́ma koma-ɪ yoonav. ɪlɛna ɪ məli pa waali na páná na ɪ kɔ pɔɔalɛ.

⁴⁵ ɪ ká siki ɪ kawulaya cɔkəle kɛ tɛŋku na pɔɔɔ Siyɔŋ pa hɛkɔ taa. Timpi tɛtu kəla teu tɔ. Pəle pə waali kɛ pu tala ɪ tənaya. Pəyɛle nɔɔlɔ kaa waasi-ɪ.

12

Tənaya waatu

¹ Ḿpɔ́yɔ ɪsɔtaa tillu heela-m tɔ́tɔ si: Waatu inɔŋɔle ɪsɔtaa tillu sɔsɔ Mikayeli wei ɪ tɔŋɔɪ ma yɔlaa tɔ ɪ ká kuli. Wahala wei too yɔlaa kɔlaa pa ta nata tɔ, ɪ ká kɔɔ waatu inu. ɪlɛna pə ya ma yɔlaa mpa pa hɔla wɛ weesuyɔ takəlaya taa tɔ pa nyɔŋ.

² Mpa pa tooki tɔ, pa taa pɔɔalɛ ká fe. Lɛlaa ká hiki weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ. ɪlɛna lɛlaa kɛ feele sɔsɔle tam nyɔntɛ.

³ Layatɔnaa mpa paa sɛŋɛsa yɔlaa samaa kɛ tampana tɛŋɔɔ tɔm tɔ paa te kɔkɔ ɪsu ɪsɔtɔlɔŋasi kɛ tam tɔɔ.

⁴ Tɔɔ, Taniyeeli, su tɔm tənɛɛ nyá taa. Nmaa-tɔɔɪ takəlaya taa na ń taali ka tɔɔ. Yɔsi-kɛ haləna tənaya waatu. Pɔɔalɛ ka kala-kɛ na pá sɔsɔ nyəm.

Tənaya waatu kɛ kɔŋmɛsəm kɛ

⁵ Ḿpɔ́yɔ Taniyeeli má, ma nawa ma toosee anɪ a taa kɛ apalaa lɛlaa kɛ naale. Lɛlu sɔŋa pɔɔɔ kɔtɛŋ na cənɛ na lɛlu na cənɛ.

⁶ Ḿpɔ́yɔ pa taa lɛlu pɔɔsa ɪsɔtaa tillu wei ɪ suu kɔnkpɔntu tɔŋ nyɔntɔ wuntu na ɪ sɔŋa pɔɔɔ nɔɔ tɔ si: Pəlee kɛ piti tɔma anɛ a ka tɛ?

⁷ Ḿpɔ́yɔ ɪsɔtaa tillu kpaasa ɪ niŋ na ɪsɔ na ɪ tɔ si: Ma tuuna Tam tɔɔ ɪsɔ hətɛ taa. A ká taanɪ puɪ tooso na hɔɔlɔɔ. Waatu wei paa hɛɛsi ɪsɔ yɔlaa kɛ ŋmakəlɔɔ tɔɔ mpu inu pu tɛ.

⁸ Ma nu tɔm tənɛ, ɪlɛ ma ta cəkəna-ti. Pə tɔɔ kɛ ma pɔɔsa ma sɔsɔ si ɪsənaya pu tɛna?

⁹ Ḿpɔ́yɔ ɪ cɔ-m si: Taniyeeli, taa nɔŋɔsi. Mpi tɔ, pə wɛɛ si pá ŋmɛsi tɔm ntɔɔɪ, na pá yɔsi haləna tənaya waatu.

¹⁰ Maŋasəŋ ká taŋanɪ yɔlaa pɔɔalɛ na pá tɛ. Ama asayaa na kaa cəkəna. ɪlɛna pá ká nyɔɔ kɛ tɔ taa. ɪlɛna layatɔnaa náá cəkəna.

¹¹ Pə kɔɔav waatu wei pa sɔŋsa tananɪ na taanaya kɔtasɪ na pá siki tɔɔ tɔ. Pə kɔyɛŋ wɛ iyaya na ŋmɔnɔɔ na nunaasa na naanɔwa (1290).

¹² Lɛlɛŋ nulu ntɛ wei ɪ ka kaasi ɪ ti na ɪ tɔŋ na ɪ tala kɔyɛŋ iyaya na ŋmɔnɔɔ nunaɔwa na hiu na naanɔwa na kakpasɪ (1335) tɔ.

¹³ Ye nyá ɪlɛ, kaasi nyá ti na ń suu pɔ́yɔ na ń hɛɛsi. Pəle pə waali n ká fe na ɪsɔ ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

ISO KUYƆƆTUTU TELƆSULU
OSEE
TƆM TAKƆLAYA
Kɔtɔlɔ

Iseyeli tetu ilim ntɔyɔn tɔɔ, timpɪ pa yaa sɪ Samalii tɔyɔ Osee telɔsaya Iso kuyɔyɔtutu ke yɔlaa. Waatu unɪ ɪ taa tɔ, tetu ta caya teitei. Yɔlaa muɣuliɣi tɔma, na lelɔa nɔ́a kulɔyɪ tetu tɔkɔlaa tɔɔ. Iso sɛɛu maɣamaɣa ná hɛɛwa na Iseyeli nyɔ́ma mɛli laatu taa. Kɔpɛntɛnɔ́n wei ɪ wahala Osee tɔkaya ɪ waatu taa tɔyɔle.

Isɔna pa faya Osee takɔlaya tɔ:

Osee akpɔɔale na ɪ tɔyɔɔa pɛ tɔm, titite 1-3

Tacaa kalɔyɔna Iseyeli nyɔ́ma, titite 4-13

Isɔ sɔɔlɔyɔ na ɪ nɔɔsɪ suu, titite 14

¹ Takɔlaya kanɛ ka taa kɛ pa kɛɛsa tɔm. Tacaa ka heelina-tɔyɪ Peeli pɔyɔlɔ Osee. Sowasi pɔyɔlɔ Solopɔwam wei ɪ ka ke Iseyeli wulaw tɔ ɪ pɔɔle taa kɛ Tacaa kɛsa Osee ke tɔm nti. Waatu kulɔm unɪ ɪ taa tɔtɔyɔ, Osiyasi na Yotam na Ahasɪ na Isekiyasi, pɛle pa tɔkaya kawulaya ke Yuta taa, na pɔ́a kaasɔyɪ tɔma.

Isɔ kuyɔyɔtutu telɔsulɔ Osee alɔ na ɪ piya pa tɔm

² Tɔm kancaalaya nyɛntu nti Tacaa heela Osee tɔyɔle sɪ:

Polo na ń kpaya apalaa tɔna alɔ nɔyɔlɔ.

ɪ piya ɪ tɔn sɪ too ɪkpate.

Mpi tɔ, Iseyeli nyɔ́ma tɔna kisa Tacaa maɣa,

na pɔ́a ha pa tɔyɪ tuɪ laau taa.

³ Mɔ́yɔ́ Osee polaa na ɪ kpaya Tipilayim pɛlɔ Komɛɛ. ɪlena alɔ unɪ ɪ lɔlɪ-ɪ apalɔpɔyɔɔa.

⁴ Mɔ́yɔ́ Tacaa tɔma Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Sisilee.

Mpi tɔ, pɛ kaasa pɛɔɔ maa lɛɛti Yehu lɔlɔyɔ nyɔ́ma

ke yulɔkulɛ nte pa lapa Sisilee tɔ tɔ tɔɔ.

ɪlena má sɪ Iseyeli kawulaya tɔnaya.

⁵ Maa wakɛli pa yoolaa tɔn ke

Sisilee tɛtɛkɔle taa kɛ kuyaku nku.

⁶ Komɛɛ tasa hɔyɔ haɣau, ɪlena ɪ lɔlɪ apalɔpɔyɔɔa, na Tacaa heeli Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Pɛtɔtɔle fɛɪ.

Pɛ huwɛɛ nte sɪ Tacaa má ma kaa nyɛnɪ

pa pɛtɔtɔle na má hulɪ-wɛyɛ suulu.

⁷ Ama ma kaa la mɔ́yɔ́ Yuta nyɔ́ma. Halɪ pa Iso Tacaa má, maa waasi-wɛyɛ.

Ma paa fɛina yoo yaa tɔɔɔ, yaa laɣate, yaa yoo kpayaɔnɔ́n, yaa ɪ cayaalaa.

⁸ Komɛɛ tisa Pɛtɔtɔle fɛɪ, ɪlena ɪ kpaya hɔyɔ na ɪ lɔlɪ apalɔpɔyɔɔa.

⁹ ɪlena Tacaa heeli Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Pa ta ke ma nyɔ́ma.

Mpi tɔ, Iseyeli nyɔ́ma ta ke ma yɔlaa,

na má tá kɛ pa Iso.

2

Sisilee cele kuyaku sɔsɔnku

¹ Ama kuyaku nakɔli Iseyeli

nyǝma ká la paǵav ke sǝsǝm.
 Paa wee isu lǝm nǝǵo kanyǝǵa.
 Halı pa kaa pǝsi pa kalvuy.
 Waatu inı İso weesuǵı tǝ
 má ma kaa tasa yǝǵǝvuy sı,
 pa ta ke ma yǝlaa.

Maa yaa-weǵe ma pǝyalaa ké.

² İlena Yuta na İseyeli pá kǝrentı na pá kra wulav kolǝm,
 na pá pǝsi tǝtu nyǝma.

Sisılee cele kuyaku sǝsǝǵku nté.

³ Tacaası sı í ha mǝ tǝtǝvnaa apalǝnyǝma sı:

Pa ke ma nyǝma, na alǝnyǝma sı: Pǝtǝtǝle wee.

İseyeli we ke isu alv tetelatv

⁴ Mǝróǵú Tacaası yǝǵǝtaası:

İ kalǝna mǝ too İseyeli,

í taa yele-i.

Mǝpi tǝ, ı ta ke ma alv tǝtǝ,

pǝcǝ ma ta ke ı paalv.

İ huası tetelatǝtu cacaaası ke ı isǝntaa,

na í lǝsi wasaǵkalǝtu ke ı taa.

⁵ Ye pǝ taǵa mǝpv,

maa yele-i kǝrete tǝǵǝlǝǵalı,

ısu kuyǵaǵku pa lǝla-i tǝ.

Maa yele na ı tǝtu pǝsi wǝlaǵa

nyǝntv na tǝ wǝlı na í sǝna lǝkǝtu.

⁶ Ma feına ı piya pǝtǝtǝle.

Mǝpi tǝ, sı tǝǵa ı kǝrate ké.

⁷ Pǝyele sı too kuyı ı ti nyuǵv ké na tetelatǝtu.

Halı ı kraalǵı tam sı,

inı ı ka tǝǵ ı taǵnaa mǝpa pa haaki-i

tǝǵnaǵa na lǝm tǝ.

Paa na ı kotakǝm na ı kotǝǵǝlǝm na nim na sǝlǝm.

⁸ Ama Tacaası má,

maa tǝki-i mǝpaav na sǝwa kalaa.

Maa ǵma kolǝǵa na má cǝǝna-i na í taa tasa luv.

⁹ İ ká maǵası ısu í pǝekı ı taǵnaa

na ı tǝǵ pa waalı, kǝrete.

Waatu inǝǵǝle ı ká tǝ sı:

Pǝ wee sı má mǝlı ma paalv kancaalǵa nyǝǵ.

Mǝpi tǝ, ma nuǵaǵa tǝnaǵa lelerı na pǝ kǝlı nǝǝnǝ.

¹⁰ N taa cekǝna sı,

İso má, ma celǵana-ı kǝtǝǵǝv,

na sǝlǝm, na nim, na má sǝsi-ı tǝǵ,

na má ha-ı liǵıtee na wǝla.

İlena ń kraǵa na ń lakǝna tǝǵı Paalı ke tǝmle.

¹¹ Pǝ tǝo ké maa leeki ma tǝǵnaǵa,

na ma sǝlǝm ke kǝmtv waatu.

İlena ma leeki kǝnǝkǝntu tǝǵ nyǝntv na heerı huıtu,

na ń laı nyá kotakǝm na nyá kotǝǵǝlǝm na ń lu kǝrete.

¹² Nyá taǵnaa isǝntaa ké maa wǝǵası nyá wǝntu,

pa taa nəγəlv kaa kpesi.

¹³ Maa yele na nyá laŋhəlvəmlə,
na nyá isətv kəfalv acimanaa,
na nyá kuyeeŋ kuhēesəŋ,
na nyá kətasi lensənaa pə si tənaya.

¹⁴ ʔena nyutv leeki nyá tuj tawa
nna n təŋaya si nyá təŋnaa kəfelvəv tə,
na taale wontu náa təγə.

¹⁵ Maa hə nyá ŋkraŋəv kə timpv n səv ma təv tə pə təv.
Pəyele n laaki Paalənaa,
na ŋ laki kacəka na ŋ təŋəγi nyá təŋnaa.

¹⁶ Mprəγə Tacaə γəγətəə si:
Maa taγanv ma əlv kə mʊv
na má pona-ı wəlaya tətə taa,
na má na-ı tə la acacəale faaci.

¹⁷ ʔena í təŋi-m na luyv kəlvəmvəv isv ı pəelətv waatv.
Yaə isv ı Icipiti luv saa.
Waatv ınəγi maa cəle-ı ı lesəŋ tuj.
ʔena laŋpəsəle tətəkəle pəsı isv tēeləv nənəγə.

Ciikuyv kuyəv

¹⁸ Mprəγə Tacaə γəγətəə si:
Kuyəŋkuyv Iseγeli n ka yaə-m nyá paəlv,
n kaa tasa-m yaəv kə nyá Səsv Paalı.

¹⁹ Maa ləsv nyá nəγə taa ké Paalı na tuj lələŋ hələ,
n kaa tasa-yeγe yaəv.

²⁰ ʔena má na taale wontu, na sumasi,
na atə nyamanyamanaa tə pəeli nəγə si wontu ntı
tə taa la ma yəlaə kə pəlv.
ʔena ma kpiisi tətə təv ké yəvəv wontu tənə,
na pə yelev na ma yəlaə hēesı təpamm.

²¹ Iseγeli ma na-ŋ ta akraγale ka wēe tam kə mprəγə.
Maa səlv-ŋ na má təŋəγi tampana,
na má paəsəγəna-ŋ teu.

²² Ma kaa layasi.

ʔena pəcə ŋ nyı si ma ké Tacaə.

²³ Kuyəŋkuyv maa mʊ mə kəsəlvəmvəv,
na isətvəv kəsəlvəmvəv.

ʔena isətvəv nəá mv tətə kəsəlvəmvəv,

²⁴ na tətə nəá mv təγənaγa na tuj pə kəsəlvəmvəv.
Kəhaləm mri pəle pu mʊ Sisilee kəsəlvəmvəv.
Isə tuuki kə pa yaə Sisilee na pa tē taa.

²⁵ Maa məŋna Pətətəle fei nyaya tətə taa,
na má wēena nyá pətətəle.
Maa heeli Pa ta kə ma nyəma nyá si n ké ma nyəŋ,
na ŋ yaə-m si nyá Isə.

¹ Μπόγύ Τασαα heela-m si: Tasa nyá alu ke kpaγau. Paa i mæla apalaa tæna alutu taa tɔ. Ma sɔɔla n̄póγú Iseyeli nyóma ké na pá tæhæγi tuŋ na pá sɔɔla pə lɛsɛŋ kakalasi.

² Ma mɔwa ma alu na liyitee nyæγætu naanɔwa na kakpasi, na tɔγonaya pee saakænaa naatoso.

³ Ma heela-ŋ si: Caya na pə taari, tari-m na í yelee wasarijalætu. Ma maγamaγa maa tari-ŋ mpɔ tɔtɔ.

⁴ Mpɔ inæγi Iseyeli nyóma me í ká caya, í kaa wɛɛna wulau na paasænlɔ. Yaa kɔtasi na kɔtælaa toko wei pa pɔɔsæγæna Tacaα ke tɔm tɔ, yaa tælaalɛ.

⁵ Í ká tɛ na í mæli mæ tetu taa, na í mælæna mæ Iso na mæ wulau Tafiiti lɔlvɔγu tɔ tɔ. Í ká nyana Tacaα má na máá kooli-meyɛ kɔpantu.

4

Iso hvɔnau ke i yɔlaa

¹ Iseyeli nyóma me,
í nu Tacaα tɔm,
i hvɔkæna-me si,
yulu kɔpau yaa kɔpantu latu nɔγɔlu i fei.

Nɔγɔlu u tasæγi inæγi nyænɔγu ke Iso.

² Yɔlaa tæhsæγi tæmaγa mpusinaa ké,
na pá muγuliγi tæma.

Pa kɔγi tæma,
na pá ŋmulæγi,
na pá laki wasarijalætu,
na yulɔkɔle ke kɔtamsa.

³ Pə tɔɔ ké wɔlaγa ká la tetu taa na yɔlaa
tæna na wahala na pá kɔpæna taale wontu na sumasi.
Hali tenku taa tiina maγamaγa ká saali yem.

Iso kalænan ke kɔtælaa

⁴ Μπόγύ Τασαα tɔma si:

Pə taγa yɔlaa tænaγa yem ké
maa pɔɔsi yaa maa kalæna.
Ama kɔtælaa ke ma hvɔkæna.

⁵ Ilim na pə isæle ke pu tuuli kɔtælaa me.
Ilena pə tuuli mæ na mæ taapalaa Iso
kɔγɔγætu tɔ telæsælaa ke ahoɔ,
na má kɔ mæ piitim tæna.

Mpi pə wænna isu toto.

⁶ Ma yɔlaa ta nyi-m,
Ilena pá sækɔ.
Paa na mpɔ kɔtælaa mæ tá sɔɔli si í nyi-m.
Halæna í sɔɔ ma kɔsæsi tu.
Pə tɔɔ ké í kaa tasa ma kɔtælaa ke lapɔ,
maa sɔɔ mæ piya tɔɔ.

⁷ Isæna kɔtælaa me í hukaa tɔ mpɔ inæγi í wakælæna-m.
Ile maa kɔɔli mæ teeli na má taa-meyɛ fɛle.

⁸ Ma yɔlaa isæγatu kɔhaari ke í svɔkæna cæncæmæŋ.

Mpi í nyulæγi tɔγɔle si pelee pá laki isæγatu.

⁹ Mpi pə maγana ma yɔlaa tɔ pu maγana-me tɔtɔ.

Μαα η̄ο μᾱ η̄κρη̄οῡῡ κε̄ μᾱ τ̄οντε̄ ῑσαγᾱλε̄ τ̄ω̄.

Μαᾱ φ̄ελι-με̄γε̄ ῑσαγᾱτω̄ ν̄τῑ ί̄ λᾱρᾱ τ̄ω̄.

¹⁰ **Ι** κά̄ λῑ, ᾱμᾱ ί̄ κᾱᾱ η̄ᾱγᾱ.

Ῑ κά̄ η̄ᾱ μᾱ τ̄ᾱγῑ was̄η̄κᾱλ̄ε̄τω̄ τ̄αᾱ.

Ᾱμᾱ ί̄ κᾱᾱ η̄ᾱ ρ̄ῑᾱ.

Μ̄πῑ τ̄ω̄, ί̄ λ̄ω̄ Τᾱσᾱ μᾱγᾱ η̄ᾱ

μᾱ κ̄ῑη̄ η̄ᾱ ί̄ ρ̄ᾱᾱσ̄η̄ᾱ τ̄η̄.

¹¹ Was̄η̄κᾱλ̄ε̄τω̄ η̄ᾱ σ̄ῡλ̄ῡμ̄ κ̄ο̄φᾱμ̄

ρ̄ε̄σᾱ μᾱ γ̄ε̄λᾱ η̄γ̄ω̄η̄ κ̄ε̄.

¹² Τ̄ῡγ̄ο̄ κ̄ῡσᾱᾱκ̄ῡγ̄ο̄ κε̄ μᾱ γ̄ε̄λᾱ με̄ ί̄ σ̄ε̄λ̄ε̄μ̄ᾱγῑ.

Τ̄ᾱᾱκ̄ῡκ̄ῡλᾱ γ̄ᾱ η̄ε̄λ̄ῑγ̄ῑνᾱ-με̄γε̄ κ̄ῡη̄με̄σ̄ε̄τω̄.

Λ̄ᾱᾱτω̄ η̄ēl̄īm̄ μᾱρᾱ-με̄ η̄ᾱ ρ̄ε̄ γ̄ᾱσῑ-με̄,

η̄ᾱ ί̄ φ̄ᾱγ̄ᾱ η̄ᾱ Ῑσ̄ο̄ μ̄ά̄.

¹³ **Ι** λᾱᾱκῑ ρ̄ῡλᾱσῑ η̄γ̄ω̄η̄ τ̄αᾱ,

η̄ᾱ ί̄ ω̄κῑ τ̄ῡλᾱᾱβ̄η̄νᾱ κε̄ η̄ω̄τω̄ τ̄ε̄ε̄ ῑσ̄ο̄τ̄ο̄μ̄ κ̄ῡρᾱμ̄ τ̄αᾱ.

Ρ̄ε̄ τ̄ω̄ κ̄ε̄ μᾱ ρ̄ε̄ε̄λᾱ κά̄ λᾱ ᾱρᾱλᾱ τ̄η̄νᾱ ᾱλᾱ,

η̄ᾱ μᾱ ρ̄ο̄ο̄λᾱ η̄ά̄ λᾱ was̄η̄κᾱλ̄ε̄τω̄.

¹⁴ **Ι**ε̄ ρ̄ε̄ τ̄ᾱγᾱ ρ̄ε̄λε̄ ρ̄ᾱ η̄κρη̄οῡῡ κε̄ μᾱᾱ η̄ω̄.

Ᾱμᾱ ε̄ε̄ε̄η̄ᾱ με̄ μᾱ μᾱγᾱμᾱγᾱ μᾱ η̄γ̄η̄κ̄ῡ κε̄ μᾱᾱ η̄ω̄.

Μ̄πῑ τ̄ω̄, ί̄ ρ̄ο̄η̄ was̄η̄κᾱλ̄ε̄η̄ᾱ κε̄ κ̄ρ̄ε̄η̄η̄

η̄ᾱ ί̄ τ̄ᾱγ̄ο̄ κ̄ο̄τ̄ᾱγᾱ τ̄ᾱγ̄ο̄η̄ᾱγᾱ.

Ρ̄ᾱ τ̄ῡκᾱ ῑτ̄ῡῡλε̄ σ̄ῑ:

Ῡε̄λᾱ η̄ρᾱ ρ̄ᾱ ε̄ε̄κ̄ᾱγ̄η̄νᾱ τ̄ω̄ ρ̄ᾱ λ̄ε̄ρᾱγᾱ.

¹⁵ **Υ**ē Ῑσ̄ε̄γ̄ε̄λ̄ῑ η̄γ̄ω̄μᾱ λᾱᾱκῑ τ̄η̄,

ῑε̄ Ῡῡτᾱ η̄γ̄ω̄μᾱ η̄ά̄ τ̄αᾱ κ̄ε̄ε̄η̄ᾱ-ω̄ε̄.

Ῑ τ̄αᾱ ρ̄ο̄λο̄ Κ̄ῑλ̄ῑκᾱᾱ, γ̄αᾱ Π̄ε̄τ̄ε̄ε̄λ̄ῑ.

Τ̄η̄νᾱγᾱ γ̄ε̄λᾱ ρ̄ε̄σ̄η̄νᾱ τ̄η̄λᾱᾱλ̄ε̄η̄ᾱ,

η̄ᾱ ρ̄ά̄ τ̄ῡῡκ̄ῑνᾱ Τᾱσᾱ.

¹⁶ Ῑσ̄ε̄γ̄ε̄λ̄ῑ η̄γ̄ω̄μᾱ κ̄ε̄λᾱ η̄γ̄ᾱλ̄ᾱμ̄ η̄γ̄ᾱλ̄ᾱμ̄, ῑσ̄ῡ η̄ᾱν̄ ᾱλ̄ῡη̄γ̄η̄ ω̄ε̄ῑ ῑ κ̄ῑσᾱ ᾱκ̄ῡγ̄ῡ κ̄ρ̄ά̄τ̄ο̄γ̄ο̄ τ̄ω̄. **Ι**ε̄ ρ̄ε̄ρ̄ε̄ τ̄ω̄ κ̄ε̄ Τᾱσᾱ κά̄ ρ̄ᾱᾱσ̄η̄ᾱ-με̄ ῑσ̄ῡ ῑω̄ε̄ε̄σῑ η̄σῑ ρ̄ᾱ ρ̄ῡκ̄ῑνᾱ τ̄ε̄τ̄ῑικ̄ῑλε̄ κ̄ῡρᾱη̄τε̄ τ̄αᾱ τ̄ω̄?

¹⁷ **Ι**f̄ēl̄āȳīm̄ η̄γ̄ω̄μᾱ τ̄η̄γ̄η̄κ̄ῡ τ̄η̄ κ̄ε̄, γ̄ε̄λε̄-ω̄ε̄.

¹⁸ Ρ̄ᾱ τ̄ᾱ τ̄ῡ γ̄ε̄λ̄ῑτᾱ σ̄ῡλ̄ῡμ̄ η̄γ̄ω̄ω̄, ῑε̄η̄ᾱ ρ̄ά̄ σ̄ῡ was̄η̄κᾱλ̄ε̄τω̄ τ̄αᾱ κ̄ε̄ γ̄ᾱω̄. Ρ̄ᾱ η̄γ̄ω̄γ̄ῡ η̄γ̄ω̄μᾱ λ̄ῡγ̄ῡ σ̄ῡω̄ᾱ φ̄ε̄ε̄λε̄ φ̄ε̄ῑ κ̄ε̄.

¹⁹ **Κ**ᾱc̄ῡc̄ῡλᾱ γ̄ᾱ κά̄ ρ̄ᾱᾱλ̄η̄νᾱ-ω̄ε̄, η̄ᾱ ρ̄ᾱ κ̄ο̄τ̄ᾱσῑ τ̄ο̄μ̄ λᾱ-ω̄ε̄γ̄ε̄ φ̄ε̄ε̄λε̄.

5

Ῑσ̄ε̄γ̄ε̄λ̄ῑ ρ̄ᾱᾱσ̄η̄η̄λᾱ ᾱσ̄ᾱγ̄ᾱ τ̄ο̄μ̄

¹ **Μ**ρ̄ό̄γ̄ο̄ Τᾱσᾱ τ̄ο̄μᾱ σ̄ῑ:

Κ̄ο̄τ̄ε̄λᾱ η̄ᾱ Ῑσ̄ε̄γ̄ε̄λ̄ῑ ρ̄ᾱᾱσ̄η̄η̄λᾱ

η̄ᾱ ω̄ῡλ̄ᾱν̄ τ̄ᾱγ̄ᾱ η̄γ̄ω̄μᾱ με̄, ί̄ η̄ν̄ῡ τ̄ε̄ῡ.

Ρ̄ῡ ω̄ε̄ε̄ κ̄ε̄ σ̄ῑ ί̄ φ̄ε̄η̄ η̄ᾱ ρ̄ε̄ τ̄ω̄ τ̄ε̄ῡ.

Ρ̄ᾱ η̄ᾱ η̄ρ̄ῡ, ῑε̄η̄ᾱ η̄ῡ ρ̄ε̄σῑ μᾱ γ̄ε̄λᾱ ῑσ̄ῡ κ̄ᾱτ̄ᾱκᾱ,

γ̄αᾱ ρ̄ῡλ̄ῡγ̄ῡ κε̄ Μ̄ῑσ̄ῑρᾱ,

κε̄ Τᾱρ̄ω̄ ρ̄ῡγ̄ῡ τ̄ω̄,

² η̄ᾱ ῑσ̄ῡ ρ̄ό̄γ̄ο̄ ᾱη̄ᾱᾱμ̄ κε̄ Σ̄ῑτ̄ῑμ̄.

Ᾱμᾱ μᾱᾱ σ̄ε̄γ̄ε̄σῑ μᾱ τ̄η̄νᾱ η̄ᾱ ί̄ η̄ά̄ η̄ᾱ ί̄ τ̄ῑσῑ.

³ Μα νυῶμά Ἰσραὴλ τὸν κέ,
 τὸ φει-μ σᾶκρετυῦ.
 Μὲ tusina Ἰφάलयιμ νυῶμα κε λαατὸν na πῶ wasaηκαλῶτὸν taa.
 Πένα πὸ τέε μὲ τῆνα.

⁴ Ἰσραὴλ νυῶμα μὲ κολαπῶλε τα ha-μεγε mpaau σὶ
 ἰ μῶλι μὲ Ἰσο μά μα κῆν.
 Λαατὸν ləmayasəle wenna μὲ taa na ἰ γῶγι-μ.
⁵ Μπῖ Ἰσραὴλ νυῶμα με ἰ hūlāsəna laηle τὸ
 μπῖ πῶ hūləχəna μὲ wεεtu.
 Μὲ isayatu copina-με na πὸ κρεнна Yuta νυῶμα.

⁶ Ἰ pona μὲ τῶλα σὶ ἰ laki κῶταγα,
 Δένα ἰ κῶ-μ γῶχῶτənav.
 Αμα ἰ ta maγana-μ.
 Μπῖ τῶ, ma yela-με.
⁷ Ἰ yela-μ na ἰ lβli κpai piya.
 Μὲ ɪcatɛ ka pəsɪ ncaale πὸ kaa tala ɪsətu.

Yuta na Ἰσραὴλ νυῶμα pa yoo

⁸ Μπρόγὸ Tacaα tasaa σὶ:
 Ἰ hūli apalətutuyu κε Kipeya,
 na akantəle κε Lama.
 Ἰ γαγα apalukakiisasi κε Petɛli.
 Pɛncamɛɛ, la laakali κε nyá waali.
⁹ Ἰσραὴλ νυῶμα κά wakəli yem κε ηκαηουγυ həm wule.
 Nti ma kraaləyi-μεγε ɪsəntə τῶ,
 τὸ we tampana κέ.

¹⁰ Yuta nyuγy νυῶμα ná layasəyi tetu toosi κέ.
 Αμα ma pááná κά huu μὲ τῶ ɪsu pəχə ləm.

¹¹ Ἰ muyula Ἰσραὴλ νυῶμα,
 ἰ ta ha-wεγε pa tampana.
 Μπῖ τῶ, ἰ caakaya σὶ ἰ təη μὲ kusəsutu.

¹² Μaa kra-μεγε ɪsu caləmvla,
 na Yuta νυῶμα ɪsu səmvla.
¹³ Μὲ naale ἰ cekənaσɪ σὶ ἰ feina alaafəya.

Ntɛna Ἰσραὴλ νυῶμα tili Asilii wulaw
 səsə κῆν na pá γῶχῶτəna-ɪ.
 Αμα ἰλέ ἰ kaa pəsɪ μὲ sənav.
 Ηαἰ ἰ μπρόγὸ ἰ κά waa-με.

¹⁴ Πῶ tayα pυlv, Tacaα ma,
 ma kraηa Yuta na Ἰσραὴλ ɪsu təγəlaya.
 Ye ma kra ma təχənaγa ma tɛna κέ,
 nəγəlv feina toma σὶ ἰ lɛɛki-μ.

Yəlaa məlvuy κε Ἰσο τέε

¹⁵ Μπῦ τῶ, maa məli ma te,
 haləna yəlaa cekəna pa isayatu
 na pá kɛəsəna ma τῶ.
 Ye pa svv wahala taa, pa pɛɛki-μ κέ.
 Tacaα má ma γῶχῶτəna μπῦ.

6

¹ Waatu inəgəle İseyeli nyóma ká tó si:
 Tə mələyi Tacaa nyá nyá tóo.
 Nyá kúna-tv.
 İle n ká həkə ta hiŋ na í waa-tv,
² na í ha-tuyv weesuyv.
 Pə kaasa kuyeyi naale,
 ılena í kusi-tuyv tooso nyəŋkv taa.
³ Mpu tó, tə seesi isəle ke teu na tó nyi Tacaa.
 İsu ilim lukuyv tanaŋ na tev náa nu toomaya tó.
 Mpu tətəgə Tacaa sənav təm we naani.

⁴ Waatu inəyi Tacaa ká pəəsi i ti si:
 İənağa maa tēna Yuta na İseyeli pa təm?
 Anı pa luyv ı laa-m liw kē İsu tanaŋ ihunte,
 yaa cəlv saaluyv tó.
⁵ Pə tóo kē ma yookina-we na
 İso kuyəgətvtv teləsəlaa waasv.
 Ma kpaaləyi-we si pa kú mə tēna.
 Ma kusəələm naa teu kē təceicei İsu ilim.
⁶ Ma caa kē si yəlaa í nyi-m na pá lakı kəpantv.
 Pəle pə kəla kətasi nsi kəkə lusa si tēna tó.

İseyeli taa acaalətv

⁷ Teitei İsu yəlaa tēna lapv tó,
 rıpúgú mə ta təkı isəna
 í ká su mə nəəsi tó.
⁸ Kalaati ná kē asayaa ıcate ke,
 na pá kuyv yəlaa.
⁹ Kətəlaa kpekəle ná pəsa yulvkolaa kē.
 Pa ceyəyi yəlaa ke Sikem mpaasv taa.
 Mpi tó, pa ha pa təyi kawalaya taa kē.
¹⁰ Ma nawa acaalətv ke İseyeli piitim taa.
 Tıŋ ke pa laaki na pá pilisiyi tēma.

¹¹ Pə kaasa Yuta nyóma tó,
 ma tv mə huve pəle kē.

7

İseyeli taa kwakələm

Mıpúgú Tacaa tēma si:
 Waatu wei maa tayanı məŋnav ke ma yəlaa
 mpa pa kuuwa na pa tēna tó.
¹ Saa wei ma tuyv ma taa si maa tayanı İseyeli nyóma tó,
 pə kuliyi mə ısayatv na mə musvŋ tóo kē.
 Mpi tó, í lakı puyusuyv tēma kē,
 na í ŋmuləyi teesi taa, na mpatəntaa.
² İ huvkı si ma nyəmə mə ısayatv tóo.
 Nəənəo tə saləka kele í təkı na má naaki.
³ Kawalaya ke yəlaa cətəgəna wulav na ı waalı nyóma,

na pá we laηhulómle taa.

⁴ I ke wasaηkalónaa ke mē tēnaya.

I wee ké isu potopotónaa tuyuluyu,
ηku pa haηsaa na pá yele kōkō tikuyu
na pá nuγutiγi somtu tō,
halōna tē kra.

⁵ Ye pa tōki wulav acima
ι waali nyóma nyōōki ké na pá haya.
Sulvm kuγi-we,

ilena pá suv yem yem γōγotaγa.

⁶ Pa cakι wulav acaya ké na pá haηa isu kōkō.

Ahoō yuyi, ilena pá hee.

Kuferη ilena pá kulι ι tōō.

⁷ Pa tēna pa haki pááná ké.

Ilena pá kuγi pa awulaa ke kulvm kulvm.

Pēcō pa taa nōγōlv ta yaa-m si má sēna-ι.

⁸ Iseyeli nyóma í matēna piitimnaa lemḗnaa ké.

I lapaγa isu petepetaγa ηka pa ta pēsi na ká nyaya tō.

⁹ Krai nyóma nyōōkēna mē toη,

na í kratēlēγi, na mē nyōōη hulēmēγi, í ta cekēna.

¹⁰ Mḗpi Iseyeli nyóma mē í hulēsēna laηa tō,

mḗpi pē hulēγēna mē weetv.

Ma yēlaa mē kalampaani kuγvna mē tōm.

Paa na mḗv υ preekēγi si í mēli ma kiη.

¹¹ Ifōlayim nyóma í pēsa isu alukuku kuvmēleη ké.

Hali í yaa Icipiti nyóma na Asilii nyóma si pá waasi-me.

¹² Ye í puki mḗv,

maa kra-meγe ma puluyu

taa ké teitei isu sumasi,

na má hō mē ηkraηη,

isu maa kraalvγv-me tō.

¹³ Isv í seekuyu-m mḗv tō, í lapaγa.

Maa wakēli-meγe í kulvγv ma tōō ke mḗv tō pē tōō ké.

Ma caakaya mē waasvγv ké.

Ama mē isōseev ke kaloolaya ké.

¹⁴ I wiiki yem ké na í pilimiγi na í heetēγi mē ti.

Ama υ teη mē taa,

na í sēlēmēγi-m tōγōnaya pēcō í kulēγi ma tōō.

¹⁵ Anι ma sōsēna-meγe toη.

Ilena ma kuvōōv pēsi ikratēle.

¹⁶ I kisa ma tōō ké mēlōnav,

na í yōōlēγi apalōtv isu tōōv krai nyēηku.

Mē kolontunaa ká kv mē sōsaa ke pa kalampaani tōō.

Ilena pē waasi Icipiti nyóma na pēle pa paana-me.

8

Ye Yōlv tuu heelim, kacuculaya ke ι kvη

¹ Mḗpōγō Tacaā tōma si:

1 Huli apalututuyu.

Kolontu tii ma tetu tōo ké isu yepeleku.

Mpi tō, Iseɣeli nyóma í yōka ma kiuu,
na í wakəli má na-me tá nōɔ pɛɛlɔɔ.

2 Ilena í wiina-m si,
meɣe Iseɣeli nyóma,
í nyóma-m si maya mə Iso.

3 I lōwa tampana tōɔ
kolontu ka tōɔni-me.

4 I kraaki awulaa,
na pa waali nyóma,
u pōsəyi-m natəli.
Mə liyitee na mə wolanaa ke
í kraəyi na í lōki yem si,
í luki tuɲ.

Pə tōo ké paa wakəli-me.

5 Samalii nyóma me,
i lo mə wola nawle.

I kraasəyi ma páána ké.
Waatu wei ké í ká yele isayatu
na má yele-meɣe kalənao?

6 Iseɣeli koolu lapəna mə nawle íté.

Tə feina Iso pɔlɔpɔ.

Pə tōo ké tu yōki.

7 Timpi í tuukuɣu heelim tō,
isu i kuma kacuculaya.

Teitei isu pa tukuɣu ituule tō si:
Ye tōɔnaya ta tu nyōɔɲ mɔlɔm fei.
Paa mɔlɔm tu wee, caɣalaa ká tōɔna-wi.

8 Iseɣeli nyóma me,
mə tɔm tɛma.

I we piitimnaa taa ké isu
tiyaya ŋka paa lakəna tō.

9 Pepe tōo ké í pɔla Asilii,
isu taale kraŋaya ŋka ka yełayi ka ti tōo tō,
si pá waasi-me?

Hələna í ha kohaən si í hiki cewaa?
I tá kisi ŋmakəlɔɔ,

isu taale kraŋasi suwe?

10 Paa i haaki lɛlaa ke kohaən tō,
mə kreɣeluyu waatu kəmma ntō.

Pə kaasa pəcə, í ká tōɔ wahala,
na səɣəla nna wulav səsə ká sukɪ-me tō.

11 I ŋmawa kətaya tələtɛnaa ke səsəm si í pəntəyi.
Mə kətasi tələtɛnaa yelina na í pəntəyi.

12 Paa maa ŋmaa-meɣe layatu
tasuyuna ke tɔm isəna,
í kaa paasəna.

13 Luluɣu tōo ké í laki mə kətasi.
Ama maa muyi.

Μπι τῶ, μαα σῶκι μᾶ ἰσαγᾶτο τῶ.
 Ἰσυ μα πονα-μεγε Ἰcipiti na πῶ ἡῶ μᾶ ἠκραῆυῶ.

¹⁴ Ἰσεγελὶ νυῶμα με,
 ἰσῶωα μᾶ ἠμᾶλυ τῶ,
 na ἰ ἠμα μᾶ τῶγι kutulunῆ κῶραῆ.
 Ὑῦτα νυῶμα nά ἠμα koloosi na πᾶ εῶνα acalεε tuutuuma.
 Ama ἰsu ma wῶpa μᾶ acalεε na μᾶ kutulunῆ κῶραῆ κε κῶκῶ.

9

Ἰσεγελὶ νυῶμα κά λαῆ πῶ τῶνα

¹ Ἰσεγελὶ νυῶμα ἰ τᾶα γῶῶλῶῶνα
 κῶμῦ ἰsu πῖitinnᾶα lεlεα.
 Μπι τῶ, ἰ lῶwa μᾶ Ἰσῶ na ἰ τῶῆγῦ τῦῆ.
 Πῶcῶ ἰ σῶλα κῶfelυῶ asilima
 νυῶῆκῦ κε τῶfallεnaa τᾶα.

² Ama μᾶ τῶῶναγα pεε na μᾶ nim,
 na μᾶ σῶlῦm κῶfam mpi ἰ τᾶῆα τῶ,
 πῶ ta κε μᾶ νυῶm.

³ Ἰ καα πῶσι na ἰ cᾶγα Tacᾶa τεῦῦ τᾶα.
 Πῶ wεε si ἰ mᾶli Ἰcipiti,
 γᾶα Asilii na ἰ τῶῶ asilima τῶῶναγα.

⁴ Ἰ καα πῶσι na ἰ la Tacᾶa κε κῶtasi,
 γᾶα ἰ liisi-i σῶlῦm na ἰ laῆῆ hεε.
 Μᾶ τῶῶναγα κά πῶσι-μεγε lῶγαγα νυῶῆκα κῆ.
 Wei ἰ τῶῆα ἰ πῶσι asilima πῶlῦ.
 Μᾶ νυῶῶσι tike κε μᾶ τῶῶναγα κά κῦ.
 Ἰ καα σῶῦna-κεγε Ἰσῶ τῶσεεε τᾶα.

⁵ Ἰσῶναγα ἰ κά la Tacᾶa
 acima κῶyᾶκῦ σῶσῶῦ wule?

⁶ Ye πῶ wakῶla μᾶ icate na ἰ εῶσι Ἰcipiti τᾶα,
 πελε pᾶa πi-μεγε Mamfi icate τᾶα.
 Ἰlεna μᾶ liyitee νυῶῆῶτο wontu wakῶli,
 na nyutu na σῶwa πῶ nyala τῶ τᾶα.

⁷ Tacᾶa hῶῶle waatu tapῶna ntῶ,
 ἰ κά fel-mε.
 Με si Ἰσῶ κῶyῶῶῶτο telῶsulῦ nά σῶῦ κῶραῆυῶ,
 na yῶlῦ wei Ἰσῶ γῶῶῶῶna τῶ ἰ lakῦ yeleye.
 Ἰlε μᾶ ἰσαγᾶτο na μᾶ κῶwakῶlῶm κῶlῶna τῶῶ na πῶ wε mpu.

⁸ Ἰσῶ κῶyῶῶῶτο telῶsulῦ wei ἰ γᾶaki κῶραῆτο τῶ
 ἰ na Ἰσῶ pa feῆiyina Ἰσεγελὶ τῶ.
 Ἰsu ἰ νυῶκῶyῦ sumasi κε κατῶῆmῦsi τῶ,
 ῆῆpῶῶ ἰ lakῦ Ἰσῶ κῶyῶῶῶτο telῶsulῦ maγα pᾶa timpi.
 Pᾶa Ἰσῶ τῶσεεε τᾶα γῶlᾶa,
 pa nyῶnῶyῦ-m pa kolontu κῆ.

⁹ Μᾶ ἰσαγᾶτο nti ἰ ka lapa Kipeya τῶῶ ἰ τῶkaa.
 Ἰlε Tacᾶa καα σῶ τῶ τῶ.
 Ἰ ka yele na ἰ nά πῶ nav.

Tacᾶa laῆwakῶlle κε Ἰσεγελὶ τῶ

10 *Μ*ρόγύ Τασα γούταα σι:
 Ισεγελι νυόμα ka we-m λη κέ ισυ
 yulo hikuyuu lesen pəle kɔpampante ke wɔlaya tetu taa tɔ.
 Pəyele na ma nyənəxi mə caanaa isy fiki kalaalaya.
 Ama í tənə tyu isayaw Paali-Peyoo*fa*.
 Ilena í pəsi acaalətu nyóma ke teitei isy ku wee tɔ. ^a Tyu kulalaaw hətə ke.
 11 Mə yalaa teeli ká kuli huntu isy sumaya.
 I kaa tasa husi hayaw,
 m̄pógú pu laki lɔlvu.
 12 Paa í pəsaa na í hiki piya napəli,
 isy ma kpiisa si tənə na si ta lata yəlaa.
 Ye ma ha-mege siyile mə təm tɛma.
 13 Ma nawa Isegeli nyóma,
 na pá sənə lonte kɔpante taa isy Tiii nyóma.
 Ama paa pona pa piya ke kulaa isenta kə.
 14 *Μ*ρόγύ Osee tóma si:
 Τασα, pepeye n ká hənə yəlaa pane pa ηkpannyu?
 La na pa alaa husi luki,
 na hələm nyoo pa həla taa.

15 *Μ*ρόγύ Τασα tóma si:
 Kilikaa ke ma nawa mə isayatu tənə.
 Ilena ma muna-mege pááná.
 Maa tənə-mege ma tɛge mə təma asayee tɔ.
 Mə nyuu nyóma tənə kuləxi ma tɔ kə.
 Ma kaa tasa-mege sɔlvu.
 16 Pə hika-me na mə lila tənə wuli.
 I kaa tasa pəle ke lɔlvu.
 Paa na mə alaa tasa piya lɔlvu,
 ma kuyi si tənaya.

17 *Μ*ρόγύ Osee tóma si:
 Μα Ισο luyi fei-me tətəyo timpí í kisa-i nunaw tɔ.
 I ká la cəlaa ke piitimnaa lelāa taa kə.

10

Isegeli nyóma kawulaya na pa laatu tənaya siw

1 Isegeli nyóma me í ka we kə isy tuj
 wei pa yaa si lesen tɔ i taale kɔpante,
 nte tə lɔlvu teu tɔ.
 Isəna í lɔlaya təyo
 í lɔləsaya təlaalənaa na tuj.
 Ilena í tayənəxi-i teitei,
 isy pa tayənnyu icate tɔ.
 2 Yəlaa me í kə pəpətunaa ke hatoo mə taa kə.
 Pə tɔ kə Τασα ká yəki mə təlaalənaa,
 na mə isayatu məli mə nyooη taa.

^a 9:10 *Paali-Peyoo*: Paali-Peyoo kolum inəxi pa yaaki tɔtɔ si Peti-Peyoo.

3 **I** ká yəgətí kέ sí:

Ye tə fəina wulaw,
tə ta sɛɛ Tacaa təgə.

Ye ílé í fəi pɛpɛɣe pə kə-tu?

4 Mə yəgətaya na mə tuunaw katatəlaya taka.

Pəyele kutamsa kέ í pɛɛla pəpətu nəosi.

Siyisuyu wakəlaa kέ,

ísu kpaŋkalayalaya nyəəkuyə kutəgəu taa tə.

5 Samalii nyəma ná lunjiyi wəla nawle nte tə wɛ Petɛɛli tə.

Íɛna kətəlaa na yəlaa pá seliyi na pá ɕaya tə ləyaya.

Mpi tə, tə yuŋ ɕaa kuləyɛ kə mə həkə kέ.

6 Paa pona wəla nawle nte tə maɣamaɣa kə Asilii kέ,
na pá ha wulaw səsə.

Pu paa lɛɣɛli nyəma mɛɣe səsəm kέ,

na í təgə fɛɛɛ kə yaasi uní í təw.

7 Samalii nyá təm tɛma.

Pə tala nyá wulaw tənaxa kέ ísu ləm kpaɣa taaw.

8 Pə kpiisa Petɛɛli təlaalɛnaa mpa
pa tusa lɛɣɛli nyəma tə pa tənə, na səwa nyə.

Waatu məɣi í ká wiikina póŋ sɪ

í takí-mɛ na pulasi sɪ sɪ nyəkí-mɛ.

lɛɣɛli nyəma kəm kə pa kututuum

9 Hatoo lɛɣɛli nyəma mɛ í lapu

mə kaanutu ntiyi Kipeya tə, í ta layasi.

Íɛ pə wɛɛ kέ sɪ kolontu í nan-mɛɣe tənə.

10 Maa yeɛ na piitimnaa hə mə ŋkpaŋuyə,

kə mə isayatu kulɛlətu nti tə təw.

11 **I** ka wɛ kέ ísu naw əlɔnyəŋ kɔfalə

wɛi pa faləsaa na í makí kutəgəu tə.

Tacaa nawə sɪ í luɣu kii teu.

Íɛna í nyuli sɪ í tɔyɪ-ɪ akuyə kɔrátóyó.

Yuta ka lukiyi, na lɛɣɛli náá tayəŋəɣi.

12 **I** tuu kɔsiyisim na í kə səlɔyɛ.

I toosi taalɛ kɔfatɛ.

Pə tala sɪ í kɛsənə Tacaa má ma təw

na má kəw na má kooli-mɛɣe kɔpantə.

13 Ama isayatu kə mə halaa na í kɔŋ-ti,

na í təgə kaloolaya pəɛ.

Yoo kɛkɛnaa na yoolaa

tuutuuma kə í lakaya na í taaki.

14 Pə təw kέ pu wiisina-mɛɣe yoo taa,

na pá kpiisi mə koloosi aɕalɛ tənə.

Teitei ísu Mowapɔ wulaw Saləman ka yoonə

Pɛti-Apɛɛli nyəma na í nanɪti totonaa na pa piya tə,

15 m̀póyó maa lana-mɛɣe

mə isayatu katatəlaya təw.

Mə wulaw tomle nté tanaŋ tɛɛ.

11

Iseyeli nyóma kaanutu na Iso sòòlvu

¹ Μρύγό Τααα τάμα σι:

Waatu wei Iseyeli n ka ké ifepu tó,
maa sòola-η ké.

Halèna má yaa-η ma pəyaga,
na má læsi-η Icipiti taa.

² Ma təηna-η yaav,
lèna nyaa seeki-m na í laaki Paali na tuη lələη.
lèna n wəki-ι kətaga tulaalv.

³ Pəyele má təkəna nyá niη na má hə-η taataa.
Ama n ta nyənna təna.

⁴ Ma sòola-η ké,
na má paasəna-η təpamm,
na má wəgaləxi-η,
isu cəcə lakuvu ι pəyaga tó.
Ma sɔpa nyá tɛɛ,
na má haaki-η təyənaga.

⁵ Icipiti nyóma kaa tasa-meyə yomle krau yaa.
Ama Asilii nyóma ká ηmakələna-meyə
timpi í kisa ma kin ke kante tó.

⁶ Pə tó ké yoou ka wɛɛ mə acalɛɛ taa,
na kv wakəli a kəkentim.
Iseyeli nyóma kumayasəm kasəyaga nté.

⁷ Ma yəlaa caaki-m kisuyu
na pá yaaki-wɛ na Iso tó, paav nukí.

⁸ Isənaga maa pəsi na má lə Iseyeli na pə saali?
Na má wakəli-η isu ma larv Atəma,
na Sepoyim pə acalɛɛ tó?
Təfə pu wakəli ma laηlɛ na má nyasa ma təyi kela.

⁹ Ma kaa tasa Ifəlayim nyóma ke wakələvu.
Mpi tó, ma ké Iso Naηη tv ké,
ma ta ke yulv.

¹⁰ Iso ká yaa ι yəlaa mpa pa kuuwa
na pá tɛɛna hatoo tɛηku waali tó na pá kəə.
Tɛitɛi isu təyələga wiikuyu na ká kotiyi ka piya tó.

¹¹ I ka lu Icipiti na Asilii ke ləη,
isu sumpwɔw, yaa alukuku kələvu tó.
lèna má məηna-meyə mə tɛ.
Taaav má, ma yəyətəna mpv.

12

Krou u lələyi pite

¹ Μρύγό Τααα τάμα σι:

Kaloolaya tike ke Iseyeli nyóma me í
laki-m na í puγusuyu-m tam.
Ama Yuta ná tamsəna Naηη tv má.

² Iseyeli nyóma haaki Icipiti nyóma ke nim si pá hii camte.

Mə na Asilii nyóma í p̄eləyi n̄əs̄i.
 Ǫ l̄ələsəyi mə kaloolaya,
 na mə m̄us̄əj t̄əma k̄e p̄aa k̄yaku ŋki.
 Ama mə camte kaa k̄əli heelim k̄e leeluyu.

³ T̄acaa má maa huuna Yuta nyóma meye.
 Maa paasəna Yakəru l̄əlyu nyóma meye mə t̄ante isayale t̄ə.
 Maa yele na í t̄əȳə mə isayatu saləka.

⁴ Hatoo toto lotu taa k̄e Yakəru nyá n caala nyá t̄eetu t̄ə k̄e k̄ulyu.
 Pə k̄ə na nyá na Ǫə í l̄v waatu wei nyá Ǫe nyaalaa t̄ə.

⁵ Nyá na Ǫətaa tillu í l̄p̄a na ŋ k̄əli Ǫé.
 Ǫena ŋ wii na ŋ s̄ələm̄-i si í kooli-ŋ k̄upantu.
 N p̄ola Peteele, Ǫena T̄acaa lu nyá t̄ə na í heeli-ŋ si:

⁶ Mayale Toma t̄əna t̄v T̄acaa.

⁷ Maa yele na ŋ məli c̄əne.
 Ama p̄ə wee si ŋ t̄əj tam̄p̄ana na ŋ lak̄i k̄upantu k̄e.
 T̄v nyá Ǫə má, ma t̄ike k̄e naani.

⁸ Ǫeyeli nyóma í t̄əka mə niŋ taa k̄e
 mə sanəya isayau k̄e,
 Ǫsu taat̄əlaa.

Ǫ s̄əla kamuyulaya.

⁹ Ǫ t̄əj si mə hikuyu k̄e mə t̄əml̄e sote k̄e,
 p̄ə t̄əya kawalaya t̄əm.
 Ǫe isayatu f̄ei t̄əj s̄uu taa se.

Pə t̄əya k̄upantu k̄e t̄əna.

¹⁰ Nt̄ena T̄acaa si:

Hatoo í weu Ǫcipiti taa t̄əȳə ma k̄e mə Ǫə.

Ǫe maa yele na í məli c̄əka taa c̄əyale,

Ǫsu mə acima waat̄ənaa.

¹¹ Ǫə k̄ȳəȳət̄ut̄v tel̄əs̄əlaa k̄e ma heeliyi ma t̄əm.

Ma h̄ələyi-m̄eȳe ma luyu nȳənt̄v,

na má s̄e-e-m̄eȳe Ǫənaa k̄e toosee taka taa si,

p̄á tel̄əs̄i-m̄e.

¹² Kalaaŋ nyóma mə p̄əsa asayaa k̄p̄itik̄pitinaa k̄e.

S̄əm k̄e p̄ə kaasəna-m̄e.

Naŋ kataasi k̄e í haakaya k̄uhaar̄ k̄e Kilikaa.

Ama mə k̄ətas̄i t̄əlate p̄əsa hal̄əm taa k̄əjmaasi huwa.

¹³ Yakəru ka c̄əsa Mesopotami t̄etu taa,
 na í p̄əsi l̄əlv n̄tiyilu k̄e al̄v t̄ə.

¹⁴ Ama Ǫə k̄ȳəȳət̄ut̄v tel̄əs̄əlv k̄e Ǫə tilaa si
 í Ǫəsi Ǫeyeli nyóma meye Ǫcipiti taa.

K̄ul̄um in̄əyi i t̄əwa si í tiiki i ȳəlaa.

¹⁵ Ǫeyeli ȳəlaa m̄e í ȳəla T̄acaa apal̄ut̄v,

na í wak̄əli i l̄əjle t̄ənar̄nar̄j.

Ama Ǫé i k̄á l̄eetu-m̄eȳe mə f̄eele.

Ǫ k̄á məl̄əna mə ȳul̄uk̄ole k̄e mə nȳəj̄j taa k̄e.

13

Isə təə kullaa səm

- 1 Ifəlayim kpekəle nyóma me
 í ka ηmakəlayana lseyeli taa,
 na í yəgətəyi na yəlaa təna tεε sʊkəna-me.
 Ama í kv mə ti təm na tɪŋ laav, ɪlena í si.
- 2 Paa na mpv, í kama nyvɔv ke mə isayətu taa ké.
 Í luki mə liyitee nyəgətu ke tɔv lεεsvɔv.
 Pəyele koolu lupina nawee lεεsəŋ ɪni.
 ɪlena me si í wayaləyi-ɪ na í laaki-ɪ.
- 3 Pə təə ké Í ka saali yem, isu tananɪ ihunte.
 Yaa aŋkpələe, yaa ləvɔv kɔlvɔv təgənaya təmate tə.
 Yaa isu nyəvsi lukvɔvna kutuluɔv ləpɔv taa tə.
- 4 Mpróyó Tacaə yəgətəə si:
 Má kəna mə Isə ke hatoo í luw Icipiti taa tə.
 Í ta nata nəgəlv na í nəgəsəna-m.
 Pəyele nəgəlv fɛi na í waasəyi isu má.
- 5 Má fɛŋna mə təə ké wulaya tetv
 taa ké timpri nikaya fɛi mpv tə.
- 6 Í hikaa na í haya.
 ɪlena í sʊv kalampaanɪ taa,
 na í səv ma təə.
- 7 Pə təə ké ma pəsə mə təna,
 isu təgəlaya yaa kprou wei ɪ papa mpaav taa tə.
- 8 Ma kula mə təə ké,
 isu pa kprakvɔv taale wontuɔv isayav pəyaya tə.
 Maa cəli-me na má li-me, isu təgəlaya.
 Taale wontu ká cəli-me təyətəyətə.
- 9 Í lə ma wei pu wεε si má waasi-me tə,
 pə təə ké pə wakəla-mεyε mpv.
- 10 Mə sələməna-m si má kra-mεyε wulav na paasənlaa.
 Pɛle pa tɛmna we? Pá ya-me ɪle.
- 11 Pááná ke ma kraana-mεyε wulav,
 na kɔlvmeε anəyi maa təgənəna-ɪ.
- 12 Pa ηmaa lseyeli nyóma me mə tasəkəle tənaya,
 na pá ηmesɪ teu.
- 13 Í nəgəsəna ké isu aɬvɔlv kʊmɛlɛŋ
 lɔlvɔv takvɔv na í kisi luw tə.
- 14 Ama ma kaa lɛeki-mεyε səm nəyɔ taa,
 na má ya-mεyε atətəle taa.
 Pə təə tə, səm nyá kv-wε.
 Atətəle, nyaə li-wε.
 Ma fɛina mə pətətətəle.
- 15 Paa lseyeli nyóma í ká lɛesi mə tɛtɔvnaə hɛkv.
 Maa yele na kolontunaə lu mə təə ké.
 Hilimate nyəkvɔv hila na ləkənaə ke isəna tə,
 ípróyó pɛle pa kuu mə krancoov təna.

14

1 Pə wεε sɪ Samalii nyóma mə
í tɔχɔ mə ɪsaɣatv saləka ké.

Mpi tɔ, í kɔla ma tɔɔ.

Paa kv mə na mə piya ke yoou taa,
na pá tvli mə ahóntonaa lotu.

Isə waasvɔv ke ɪ yəlaa

2 Mpyó Tacaα yóχotaa sɪ:

Isɛyeli nyóma í məli mə Isə Tacaα ma ma kiŋ.

Mpi tɔ, mə ɪsaɣatv pɛta-mɛχɛ.

3 Iɛ í layasi na í məli ma kiŋ na í wiina-m sɪ:

Tayani-tvɔv ta ɪsaɣatv,

na n̄ mv ta sɛɛtv ɪsu kvhaaŋ.

4 Pə taɣa Asilii ká waasəna-tv.

Páčó tə kaa tasa yoou kraɣanəŋ ke naani tvɔv.

Tə kaa tasa tvŋ inəɣi luŋuɣu ɪsu ta Isə nyá.

Mpi tɔ, nyá tike n wenna katayəlaya pətəətə.

5 Iɛna Tacaα sɪ:

Ye í mələna ma tɔɔ,

maa tayani mə ɪsaɣatv.

Maa kv ma pááná ke mə tɔɔ na má sɔɔli-mɛyɛ teu.

6 Maa wεε Isɛyeli nyóma ɪsu ɛɔlɔv kvpaŋkv kraakvɔv tɔ.

Nyuto ká tv hɛtv, na Lipaŋ tvɔv səsəɔv ka lila.

7 I ká heli piliŋasi ke teu ɪsu tvɔv ŋku pa yaα sɪ olifi tɔ.

Mə səsəvŋ ká nyala ɪsu Lipaŋ hətɔv.

8 I ká kəɔ na má kenti mə tɔɔ

na í hala təχonaya na pə lá teu.

I ka tv hɛtv ɪsu lɛsɛŋ taalɛ,

na mə hətɛ yaα ɪsu Lipaŋ sɔlvɔm.

9 Mə na tvŋ kvlalaŋ í kaa wɛ?

Má mvɔvna mə sələməŋ na má feŋiɣi mə tɔɔ.

Ma wɛ-mɛyɛ ɪsu tvɔv ŋku kv hatv u tɔɔki tɔ.

Má haakəna-mɛyɛ mə tawa kvlvɔvɔm.

10 Yvɔv wei ɪ ké layatv

na nyəntv tɔ í ɛɛkəna tɔm tənɛ.

Tacaα mpaav hvləχəna weesvɔv na alaafəya.

Tampana təŋlaa pəsəχi na pá təŋ-kv.

Amə tɔɔ kvllaa ná hotiɣi.

ISO KUYOYO TUTU TELE SULO

SOWEELI TOM TAKELAYA

Kotoloto

Kuyaku nakoli ku wee, na pa yaaki-ku si Iso kuyaku sosoo. Ku wule ke i ka huona lseyeli nyoma na i toma sosona. I ka keesona pa yaasi isayau ke. I ka huona piitimnaa lempnana, na i keesona yaasi wei pele pa lakayana lseyeli nyoma to. Mpi mpi pa hulayaa si kuyaku sosoo nku ku koo tayo. Kotolon luv, na wulaya, na kokasi nyayau, na kolontunaa yoolaa tutuyu.

Isa na pa faya Soweeh takelaya to:

Kotolon luv na lseyeli nyoma nyolelen si pa keesona Iso too, titite 1:1-2:17

Isa si i yalaa ke nayo si i ka malana-weye pa wule taa, titite 2:18-3:5

Isa ka huona piitimnaa krai nyoma na i wakeli-we, titite 4:1-21

¹ Tom nti Tacaa heela Petuyeli
pəyalv Soweeh tayo.

Wulaya na kotayon tayoaa pa tom

² Yuta nyoma na pa sosaa me,
i tu nkpaŋŋ na i nu.
Too to, yaasi ine i tema kante ke
ma caanaa waatu yaa ma waatu taa?

³ I keesayi-tayi ma piya
na pele pa keesi-tayi pa nyehsi.
Iena pele pa keesi pa waali nyoma.

⁴ Tayoaa tom liyiti ka tayoana ma hatomutu.
Sonsompee i kpisa mpi ile kotolon naa tayo.
Kotolon i kpisa mpi ile kahusi naa tayo.
Kahusi i kpisa mpi ile celəŋ naa tayo.

⁵ Sulonyoaa me, i fe,
na ma lanja wakeli na i wii.
Mpi to, pa ləsa-wəyi ma nayo taa ile i lanja sulom.

⁶ Piitim tuutuuma lu ma tetv taa,
na pa ton we sayontv.
Pa tamasi na pa kela we isu tayoaya.

⁷ Pa kpaala ta leseh na ta fikiinaa tun.
Pa koola tona na pa yele tuyo na ku hulumaa.

⁸ I wii isu asaalu kofalu
cakuyv i paalv layaya to.

⁹⁻¹⁰ Pa tayo tawa tona na pa wakeli tetv lanje.
Pa too ke paa tasayi kotaya tayoanaa pee
na sulom na nim ponav ke Iso taseele taa.
Kotəlaa na caya layaya.

¹¹ Hataa na leseh tawa nyoma wiiki.
Mpi to, tayoanaa pee nyehsi saala yem.

¹² Leseh tun wulaa.
Fikiinaa tun na kulobv leləŋ tona lontilaa.
Yalaa lanhulomle tona saala yem.

Nəhəkvtv na Iso wiinaw

13 Kətaya təlate kətəlaa,
 me mpa i kē Iso təmle lataa tō.
 I suu mə ləyaya wontu isu fələtənaa taka na í wii,
 í həntəna laŋwakəlle.
 Mpi tō, paa tasəyi pənav ke Tacaa təseele
 taa kē kətaya təyənaya pee na solum.
 14 I la kotuyu səsəəv.
 I kpeyeli səsaa na yəlaa təna ke tá
 Iso Tacaa təseele taa.
 I həkō nəəsi na í wiina-i.

Tacaa páána kuyaku

15 Hai, waiyo!
 Tacaa huule kuyaku kpegetaa.
 Wule nteye Iso Toma təna tv ká wakəli.
 16 Ta isentaa tənaya ta təyənaya
 ká saali yem tə kaa pəsi pəlv.
 Laŋholumle na aŋmaala ká lu ta Iso təyaya taa.
 17 Mətutuuna məəna tetu tee.
 Təyənaya pee nyəŋka fei tətō.
 Pə yela kpeəŋ ke kpeete na í yəki.
 18 Təla feina nyutu,
 na á wiiki, na á cəəki yem.
 Heeŋ mayamaɣa ná təma taasi.

Iso kuyəyətvtv teləsvlv sələməyi Iso

19 Tacaa, nyaya ma wiikina.
 Mpi tō, wulaya tetu taa nyutu
 na tuŋ təna nyayaa kē isu kəkō.
 20 Taale wontu mayamaɣa ná
 keesa ise na nyá tō kē.
 Mpi tō, pusi təna nyəəwa na nyutu wəli.
 Kəkō nyaya wulaya tetu nyutu.

2*Tacaa kuyaku kpegetuyv*

1 I holi tutuyv ke Iso puyv
 naŋŋ nyəŋku Siyəŋ taa.
 Tetu nyəma me, í sele.
 Mpi tō, Tacaa huule kuyaku kpegetaa kē.
 2 Kū kē isəŋməntv kuyaku ŋku kv yuwa təyə.
 Kū kē səkretyv kuyaku kē.
 Piitim səsəəm toŋ nyəm kraaki kē
 isu tefemle nyaaləm nyaalvyv pəóŋ tō tō.
 Too tō, pa ta nata pə taka kē
 waatənaa mpa pa teeəwa tō.
 Pəyele pa kaa na pə taka kē
 waatənaa mpa paa kəə tō pa taa.
 3 Piitim mpi pə nəyō tō wē ke isu kəkō kumumuka.
 Na pə waali náá wē isu kəkō ŋka ka nyaki tō.

Ye pə ta tata timpi,
pə we tələkuleku ké isu Iteni taale.
Ye pə teewa ile pə yele kpete,
piitim mpi pu sɔki pulu.

⁴ Pə we ké isu kraɣanəŋ,
na pə seeki isu kraɣanəŋ ɔaɣalaa.

⁵ Pə kuləyi puɣu tɔɔ ké na pə teləsi lɛŋku tɔɔ.
Pə wiiki ké isu yoou keekɛnaa,
yaa nyuu sɔsɔɔ mɔkuɣu tɔ.
Pə we ké isu yoolaa sɔsaa teeɣuɣu yoou tɔ.

⁶ Ye pə kreɣetaa sɔɣɔntu pu
yɔlaa tənaya na pá seliyi.

⁷ Pə tɔŋ ké isu akanaa na
pə kraaki koloosi isu yoolaa.
Puluɣu u kee-wi.

⁸ Paa wei na i mpraav ké,
nɔɣɔlu u kaɣatəyi lelu.
Paa nyɔmá ke pa tɔ-we pa tee ké.
Puluɣu u yasəyi pa ɔaŋa.

⁹ Pə tiiki ɔate tɔɔ ké na pə seeki koloosi tɔɔ.
Pə kraaki kutuluŋ tɔɔ na pə sɔukəna pətɔlee isu ŋmulaa.

¹⁰ Tɛtu na isɔtɔnuɣu pə seliyi pə nɔɣɔ tɔɔ ké.
Ilena ilim na isɔtu na isɔtulɔŋasɔ pə sɔ təkpitii.

¹¹ Tacaɔ nɔɣɔ nuiki ké isu
teu hɔla ke i yoolaa nɔɣɔ tɔɔ
na pá we tuutuuma na pa tɔŋ we sɔɣɔntu.
Pa lakɔ nti i tɔɣu-we tɔ.
Mpi tɔ, Tacaɔ huule kɔyakɔ we sɔɣɔntu ké.
Nɔɣɔlu kaa fiti ku wule.

Tacaɔ yaav ke i yɔlaa sɔ pá layasɔ

¹² Mɔpɔyú Tacaɔ yɔɣɔtaa sɔ:
Pə na pə mpɔ tɔ,
pənente í pəsəyi tɔtɔ na í mɔli ma kin na lotu kolumtu.
Í hɔkɔ nɔɔsi, í pəli isɔlum na í wiina-m.

¹³ Pə taya mə wontu ke pə wee sɔ í ɔəli.
Ama mə laŋa ke pu wee sɔ á wakəli.
Pə wee ké sɔ í mɔli mə Iso Tacaɔ má ma kin.
Mpi tɔ, ma sɔələyi yɔlaa ké na má wena pa pətɔtɔle.
Maa muɣi pááná ke ləŋ,
ma kɔpantɔ fei tənaya.

Maa lɔɔki isəna ma tu ma taa sɔ maa nyəŋsi mə ise tɔ.

¹⁴ Ntanyi maa layasɔ huwee na má katɔ-meɣe kɔpantɔ.
Ilena mu la-m kɔtasɔ ke mə tɔɣɔnaya pee na solum.

Nɔhɔkɔtu na Iso wiinav

¹⁵⁻¹⁶ Í hɔli tutuɣu ke Siyɔŋ taa.

Í koti yɔlaa tənaya kɔtuɣu sɔsɔɔ.
Pə kraɣav kɔkpatɔlaa na ifepiya, na aholumnaa.
Hah akpɔɣalaa maɣamaɣa ká lu pa nanŋ taa.
Pa təna pá hɔkɔ nɔɔsi.

17 Tacaa tēmle lataa kōtōlaa í wii Isō tōseele
 nōnōyo na kōtaya tōlate pō heku taa.
 Í teki Isō kē niñ, na í nyōni ta pētōtōle.
 Í taa tu-tuyō fēele.
 Pō taa kōō na kraí nyōma wōñiyi-tu si:
 Pa Isō iní wē le si í sōna-wē?

Tacaa nuwa í yōlaa wiinav

18 M̄pōyō Tacaa nyá luyū tayana lapu ke nyá tetu.
 N wēna tō yōlaa pētōtōle.

19 N nu ta wiinav na í tō si,
 n ká ha-tuyō tōyōnaya pee na solum,
 na nim, na pō tōlōna-tu
 Si n kaa tasa yeluyū na kraí nyōma wōñ-tu.

20 N ká tōyōni ta kolontunaa
 mpa pa kōmna ilim ntōyōñ tō tō.
 N ká pōna-wēye pooluñ ke wōlaya tetu taa.
 N ká tēñsi pa nōyō tōō nyōma ke tōm tēñku lōm.
 Uēna pa waali nyōma ke tēñku Metitelanee lōm.
 Pa sōtaa sōñ ká nyala paa timpi.
 Mpi tō, n lapa tōma sōsōōna kē.

21 Tetu, taa nyá,
 nyá lahle í hōlōmí.
 Mpi tō, Tacaa lakōna tōma sōsōōna.

22 Taale wontu í taa nyá.
 Nyuto ká nyala wōlaya tetu tetēka taa,
 na tuñ nāá lōl í pee.
 Tuñ wēi pa yaa si fikināa na leseñnaa tō pu susi tōyōō.

23 Siyōñ nyōma í ñmaali mō Isō Tacaa tōō.
 Mpi tō, í ká yele na tev nu-mēye kō waatu.
 Kancāalaya tev na kantōkaya nyōñku
 ká nu-mēye teitei, isu hatoo lōñ taa.

24 Tōyōnaya pee tōmatēnaa suwa.
 Solum na nim pōle pō su hēesi.

25 M̄pōyō Tacaa tōma si:
 Maa leeti-mēye mō tōyōnāsí.
 Paa nsi sonsompēe na kōtolōñ
 na kahōsi na cōlōñ ka tōya puśi liyiti tō.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

AMŌSSI TŌM TAKĒLAYA

Kutulu

Pu wee si Iseyeli nyōma í caya tēma kinj kē na heesuyv. Uena ton̄tonaa náá tōki acamaa ise na pá muyuliyi tēma. Ntēna Iso si isēna pē wee si paa wei i ká tēj tē, na Amōssi telēsi yēlaa. Iso pōsōygi Iseyeli nyōma ke mpi pa laku na pē fēi teu tē pē tōm.

Isēna pa faya Amōssi takēlaya tō:

Iso kalēyēna Iseyeli kawulaya na pa cōlo nyōma, titite 1-2

Mpi pē yoosiyi Iso na i yēlaa tō, titite 3-6

Tōmnaa mpa pē kulaa na pē huli Amōssi tō, titite 7-9

¹ Tācaa Iso kula tōm tōo na í heeli Yuta icate Tekōwa tiikulu Amōssi. Tōm nti tē kē Iseyeli kawulaya tōm kē. Iso yōyōta-tēyī na pusī naale siki na pácó tetv seliyi. Yuta wulav Osiyasi na Iseyeli nyōj Solopuwam, wei i kē Sowasi pēyalv tō pa pōole taa ke Iso yōyōta tōm nti si:

² Tācaa mv pááná,
na i nōyō nu Siyōj puyv taa kē Yosalem,
isei tōyōlaya wula.

Tōla tētōyōlenaa nyutv wōlaa,
na Kameeli puyv nyutv lontili.

Tācaa kalēnav ke Iseyeli na i cōlo piitimnaa

(Sili nyōma nyōntv)

³ M̄p̄yō Tācaa yōyōtaa si:

Pē taya isayatu kulōmtv ke ma kalēyēna
Sili icate sōsōle nyōma mē.

Iēna pē tu kēlōna isēna í kuwa
Kalaati nyōma ke m̄s̄v̄j na naan̄ akuj tō.

Pē tōo kē ma kaa layasi nti ma tēma siv ke mē tōo tō.

⁴ Maa nyagasī kōkō ke mē awulaa,

Hasayeli na Peni-Hatati pa tēesi.

⁵ Maa peli Sili icate Tamasi kampōnaa kōkalēsōj.

Iēna kolontu siv na í ku mē wulav na i yēlaa.

Mpi tō, isayatu heele taa kē í yōlōyī.

Ye pē kaasa mē tetv tēna iē paa kuu-mē na pá tēena Kii.

(Filiisi nyōma nyōntv)

⁶ M̄p̄yō Tācaa tasaa si:

Pē taya isayatu kulōmtv ke
ma kalēyēna Kasa Filiisi nyōma mē.

Iēna pē tu kēlōna isēna í kuu acalēe tēcu yēlaa,

na í p̄eētēna-yēyē Itōm nyōma tō.

Pē tōo kē ma kaa layasi nti ma tēma siv ke mē tōo tō.

⁷ Maa nyagasī kōkō ke Kasa icate,

na tē kutuluj kōp̄j.

⁸ Maa kpiisi Asətətı nyóma na Asəkaləŋ nyóma wulau.
 Pəna má niki İkoləŋ nyóma tə.
 Pə kaa kaası Filiisi nyóma taa ké nəyələ.
 Tacaá İso má, ma yəyətəna mpu.

(Fenisii nyóma nyəntv)

⁹ Mpuýó Tacaá tasaa tətə sı:
 Pə taya ısaýatv kvlumtv ke
 ma kaləyəna Tiii Fenisii nyóma me.
 Pəna pə tu kələna ıəna í ta təkı
 nəyə ŋka mə na İseyeli nyóma í ká pəelaa tə.
 Haləna í kuu acaləe təcu yəlaa na
 í pəetəna İtəm nyóma tə.
 Pə tətə ké ma kaa layası nti ma suwa mə tətə tə.
¹⁰ Maa nyayası mə ıcate Tiii
 na tə kawulaya téesı kupaŋı ke kəkə.

(İtəm nyóma nyəntv)

¹¹ Mpuýó Tacaá tasaa sı:
 Pə taya ısaýatv kvlumtv ke
 ma kaləyəna İtəm nyóma.
 Pəna pə tu kələna ıəna í təyəna
 mə tətənaa İseyeli nyóma na layate tə.
 Halı í kisi pə pətətəle
 nyənuşv sı í kú mə páná.
 Pəna í təkı-we na mə taa ké tam.
 Pə tətə ké ma kaa layası nti ma suwa mə tətə tə.
¹² Maa nyayası mə ıcate Teməŋ na pə kawulaya
 téesı kupaŋı nsi sı we Posəla ıcate taa təyə kəkə.
 Mpi tə, tənaya mə awulaa səsaa ka wee.

(Amoni nyóma nyəntv)

¹³ Mpuýó Tacaá tasaa sı:
 Pə taya ısaýatv kvlumtv ke
 ma kaləyəna Amoni nyóma.
 Pəna pə tu kələna ısu í yasuşv
 Kalaatı ahontənaa lotu tə.
 İlapa mpuýó sı í waləsəyı mə tətə.
 Pə tətə ké ma kaa layası nti ma suwa mə tətə tə.
¹⁴ Maa nyayası kəkə ke mə ıcate səsəle Lapa,
 na pə nyaya mə kawulaya téesı kupaŋı.
 Yoou wula na kv kakisası na kv
 kacuculaya taa ke maa la mpu.
¹⁵ Paa kpa mə wulau ke yomle
 na pə kpenna ı waalı nyóma.
 Tacaá İso yəyətəna mpu.

¹ Μόργύ Τασαα tasaa si:
 Pə taɣa isaɣatv kvlvmtv ke
 ma kaləɣəna Mowarv nyəma me,
 lɛna pə tu kələna isəna í wəpa
 Itəm wulav mɔwa na í la kavalv tɔ.
 Pə tɔɔ ké ma kaa layasi nti ma siwa mə tɔɔ tɔ.
² Maa nyayasi Mowarv tetv ke kəkɔ,
 na mə kawulaya teesi kupaɲsi nsi si
 wɛ Keliyo ɪcate taa tɔ.
 Paa yaɣa yooi kakiisasi na pə tutuun
 na Mowarv nyəma si.
³ Maa kv mə wulav na í waali nyəma təna.
 Tasaα Iə má ma yəɣətəna mpv.

(Yuta nyəma nyəntv)

⁴ Μόργύ Τασαα tasaa si:
 Pə taɣa isaɣatv kvlvmtv ke
 ma kaləɣəna Yuta nyəma me.
 lɛna pə tu kələna isəna í kisa ma kvseɣesətv,
 na í yelev ma kvəsəstv təkuvv tɔ.
 Í təɲa tɪɲ na pə tolisi-me,
 isv pɪ lavv mə cəsonaa tɔ.
 Pə tɔɔ ké ma kaa layasi nti maa
 siwa mə tɔɔ tɔ.
⁵ Maa nyayasi mə tetv na mə kawulaya teesi
 kupaɲsi nsi si wɛ Yosalem ɪcate taa tɔ.

(Iseɣeli nyəma nyəntv)

⁶ Μόργύ Τασαα tasaa si:
 Pə taɣa isaɣatv kvlvmtv ke ma
 kaləɣəna Iseɣeli yəlaa me.
 Pə tɔɔ ké ma kaa yelev nti ma siwa mə tɔɔ tɔ.
 lɛna pə tu kələna isəna í pɛetəɣi yəlaa kupaɲa si,
 pa ta pəsi pa kəma felvɣv tɔ.
 Í pɛetəɣi kvnyəntvnaa ke ntəɲkpa
 maɣamaya nɣvɣv tɔɔ.
⁷ Í feləɣi acamaa ke nəhɛɛ,
 na í pɛɲ kvnyəntvnaa ke pa tampana ke hvvlɛ taa.
 Pəyelev cɛcɛ na pəyaya pa kaaki alv kvlvmtv,
 na pə kvɣi ma nɣvɣv.
⁸ Wontunaa mpa í lɛka kvnyəntvnaa kɪɲ ke təlvma tɔ,
 pa tɔɔ ké í həntəɣi mə tɪɲ kutulvɲ taa na,
 í nɣəki svlvmtv mɪpi í lɛka-wɛ tɔ.
⁹ Pəyelev mə tɔɔ ké ma kvwa
 Amolii nyəma tənəɲnəɲ.
 Paa taɣalaα ké isv koomasɪ,
 na pá wɛ alaafəya isv hɛlɛməɲ.
¹⁰ Pəle pə paasi,
 ma ləsəna-mɛɣɛ Icipiti tetv taa.
 Pusi nɪlɛ təcv ke maa wɛ mə

waali ke wolaɣa tetu taa.

Haləna í lɛeki Amolii nyóma tetu.

11 Pə waali ké ma kpa mə pəyalaa taa ké

Isə kuyəɣotutu teləsəlaa.

Ma ləsa pa taa lɛlaa na pá ha-m pa ti

na pá su nəsisi si pa kaa nyəə solum.

Yaa ma cesəɣi, lseyeli nyóma me?

12 Ama í haɣasa-weɣe-wi.

lɛna í kaɣati ma kuyəɣotutu

teləsəlaa si pá taa yəɣoti ma təm.

13 Maa tələki-me isu keeke səɣəlvuɣ

təɣənaɣa pee ke səsəm na í narɛi yulu tə.

14 Halɛ pu la ti faləsulu kupaɲ ke kate si í tulu-ti.

Aka kaa weɛna toɲ.

Yoolaa taa yoolu kaa hiki weesuyu.

15 Tətəlv kupaɲ kaa səɲ,

na kpaɣənu caɣəlv na selu kupaɲ kaa lu-ti.

16 Yoolaa nəɣə tu maɣamaɣa ká lə

ı wontu na í kuu-teɣe niɲ kpeɛ.

Tacaa má, ma yəɣətəna mpu.

3

Isə ká pəəsisi ı yəlaa ke pa kulapəle

1 Ḿpóy Tacaa tasaa si: lseyeli nyóma mpa me ma ləsa Icipiti tə, meɣe ma yəɣətəɣi təm tənə.

2 Mə tike ke ma səəla ate yəlaa tənə taa na má ləsi.

Pə təə ké maa pəəsisi-meɣe isayətu tənə nti í laki tə.

Pə weɛ si Isə kuyəɣotutu teləsəlvu í teləsi Isə Təm

3 Yəlaa naale ká kaa mpaav

na pa ta maɣasi ku təm?

4 Təɣəlaɣa ka nyusi yem ké hətuɣu

taa na ká tá hiki təɣənaɣa?

Ye təɣəlaɣa pəɣaɣa ta kpa pulv,

kaa kiisi yem ké ka tante taa?

5 Sumaɣa ka tii yem ké apai taa na ká tá na toolee?

Yaa puluɣu ká kpeɛti yem na ku ta puu pulv?

6 Paa həli apalututuɣu ke yem na yəlaa kaa nya?

Yaa wahala ká tii icate taa ké yem na Tacaa má ma ta kəna-ı?

7-8 Mpu tə, ye təɣəlaɣa í nyusaa aweɣe səɣəntu kaa kpa?

Yaa ye Tacaa má ma yəɣətəna ıle pa kisi ma təm teləsəlvu?

Pəpətv fei leleɲ, Isə Tacaa má ma kaa la pulv na má ɲmesi

Isə kuyəɣotutu teləsəlaa.

lseyeli icate səsəəle Samalii nyóma həvənv

9 Tacaa si: ı kpaali Asətəti na Icipiti

pə kawulası kutuluɲ nyəəɲ taa.

Yəlaa í kpeɣeli Samalii pulası taa,

na í ná isayətu səsəəntu na musəɲ

wei pa laki tə.

10 Pa ta nyi mpi pa yaa yaasi kupaɲ tə.

Mpi pa leekəxi mʊsɔŋ na pɑ ɲmɪləxi tɔɔ
pa nyəka pa kawulasɪ tɛsɪ taa.

¹¹ Pə tɔɔ kɛ kolontu ka nyala mə tɛtʊ.
I kɑ ɣɔki mə koloosi na ɪ kuu mə wontu.

Waaɔɔyɔ laŋwakəlle nyəm

¹² Mɔɔyɔ Tacaɔ ɣɔɔtɔɔ sɪ:
Teitei isu tɔɔlɔɔa kraakɔyɔ heu
na tiikulu hiki nɔŋkraasi yaa ŋkraŋyɔ
titite kɛ aseeta tɔ,
mɔɔyɔ ɔu la Samalii nyəma na pa kɔpelasɪ kɔpaŋsi.

Isɔ kraaləxi ɪ ɣələa

¹³ Mɔɔyɔ Tacaɔ Isɔ Toma tɔna tʊ kraalaa sɪ:
I tɛləsɪ Yakɔɔɔ lʊlɔyɔ nyəma sɪ

¹⁴ kɔyaku nakʊli maa kɔɔ Isɛɣɛli nyəma
mɛɣɛ lɛɛtɔyɔ kɛ mə isayatu.

Maa wakəli Petɛɛli tɔlaalɛnaa,
na mɑ kɔpɛsɪ kɔtaɣa tɔlate hɔlɔŋasɪ.

¹⁵ Maa ɣɔki tɔŋtɔnaa lɔŋlɛ kutulɔŋ,
na yoluma nyəŋ.
Pa kutulɔŋ wei pa lapa kacəka na tuuŋ kɛla tɔ,
na pa atɛ na isɔ kutulɔŋ na ɪ pəsɪ ncaa.
Tacaɔ mɑ, ma ɣɔɔtɔna mɔɔ.

4

¹ Mɔɔyɔ Tacaɔ ɣɔɔtɔɔ sɪ:
Samalii alaa mpa mɛ ɪ yasələa tɔlɔpəlɔpɪ
isu Pasanŋ nyəma naanŋ tɔ,
ɪ kɛ ŋkraŋŋ na ɪ nu.
I leekəxi acamaa,
na ɪ mɔyɔliɣi kɔnyɔntɔnaa.
lɛna ɪ tɔŋ mə paalaa sɪ pɑ cɛ solum na ɪ nyɔɔ.

² Tacaɔ Isɔ mɑ,
ma tuuna ma hətɛ nanŋ nyəntɛ sɪ,
kɔyaku ŋku paa ləsi mə nɔɔɔ na mə suka
isu kulɔɔa na tinte tɔ, kɔ tɔŋa kɔntɛ.

³ Paa ləsi-mɛ na ɪcɛtɛ koluma kafɛɛŋ.
Paa pɔna-mɛɣɛ ilim ntɔɔŋ tɔɔ.
Tacaɔ mɑ, ma ɣɔɔtɔna mɔɔ.

Acɛsaacɛsaa isɔ seələa

⁴ Mɔɔyɔ Tacaɔ tɔma sɪ:
Isɛɣɛli nyəma mɛ,
ɪ cɛsɪ na ɪ puki Petɛɛli yaa Kilikaa
sɪ ɪ laki Isɔ kɛ tɔmlɛ,
na ɪ tɔŋna-m pɔntɔnav kɛ mɔɔ.
I ha mə kɔhaanŋ kɛ paa tananŋ ŋku,
lɛna ɪ kɔna mə kɔhaham kɛ tooso nyəŋkɔ wule,
pəyɛlɛ ɪ wakələna-m.

⁵ I ha mə sɛɛtʊ kɔhav na mə kɔkɔsum potopotonaa.
I kraaləna nɔɔɔ sɔsɔɔa sɪ ɪ haaki-m lɔyɔ kolumɔyɔ
kɔcɔɔ na paa wei ɪ nu.

Isayatu ntəxi i səɔlaa.
Isə Tacaa má, ma yəɔtəna mpu.

Iseyeli nyəma laŋkpusəŋ

6 Ḿpóyú Tacaa yəɔtəa si:
Ma yelaa na nyəɔsi lu mə acalee taa,
na í laŋ si í suu mə nəɔ pusu.
Paa na mpu í tá mələna ma tə.
Tacaa má ma yəɔtəyəna mpu.

7 Ma pəma-meyə tɛv ke waatu wei mə kəhaləm nyula-ku tə.
Ma ha ɪcate lente ke tɛv na má pɛ lente.
Ma yelaa na taale lente lɛlɛ teu
na lente náá wɔlɛ lɔm laŋyɔ tə.

8 Acalee naale yaa tooso pukayə
kɔlɔmtələ kin si á hiki lɔm na á nyə.
Paa na mpu pu takɪ-yɛ.
Pəyɛle í tá mələna ma tə.
Tacaa má ma yəɔtəna mpu.

9 Ma yelaa na kulayə na kɛɛləm
pə kɔ mə kɔtəyɛŋ,
na kɔtolɔŋ təɔ mə tuŋ tawa payale.
Paa na mpu í tá mələna ma tə.
Tacaa má ma yəɔtəna mpu.

10 Ma yelaa na kɔsəku kɔ mə tələ
ɪsu maa lapu ɪcipiti ke Moisi waatu taa tə.
Na má yele na kolontu la sakasaka
ke mə ifɛpiya ke yoo taa,
na í kuu mə kɛɔaŋəŋ.
Na sətəa səŋ nyala mə təsikile taa na pə nu-mɛ.
Paa na mpu í tá mələna ma tə.
Tacaa má ma yəɔtəna mpu.

11 Ma wakəla pə tənaya mə tɛ ɪsu
maa lapu Sətəm na Kəmə tə.
Pena mə taa lɛlaa fiti ɪsu pa
ləsuɔ təputuyɔ ke kəkə taa tə.
Paa na mpu í tá mələna ma tə.
Tacaa má ma yəɔtəna mpu.

12 Pə tə ké Iseyeli nyəma me
i ká na ɪsəna maa lana-mɛ tə.
Pɛ í tayani mə ti na í sulu-m.
13 Ma lapəna ṕsəŋ, na heelim,
na má hɔlɛ yələa ke mpi mpi ma luɔu we lapu tə.
Ma pəsəxi ilim ke ahoɔ,
na má təŋ tɛtu comcom nəsi taa.
Məɔ Pə təna pə tu Tacaa Isə má,
ma yəɔtəna mpu.

5

Iseyeli tɔɔ wula

- ¹ Iseyeli nyóma í nu mə səm wula:
² Iseyeli wɛ ké isu pɛɛlɔ wei ɪ səpa tɔ.
 ɪ tasəyi kɔlvɔv.
 Páćɔ nɔɔɔlɔ kaa kɔsɪ-ɪ.
³ Mpi tɔ, Tacaɔ Iso yɔɔɔta Iseyeli tɔm sɪ:
 Ye yáɔa iyaga (1000) pola yooɔ,
 nuɔɔwa (100) tike ka mələna.
 Ye nuɔɔwa (100) poləna,
 naaɔɔwa ké pu sɔɔ.

Iso yaa-we pə taa kɔɔ na pá sɪ

- ⁴ Tacaɔ yɔɔɔtaɔ sɪ:
 ɪ kɔɔ ma kiŋ na má ha-mɛɣe weesuɣu.
⁵ Ama í taa polo Petɛɛli, na Kilikaa,
 na Pɛɛsɛpa acalɛɛ təkətələna.
 Pə taɣa pɔlɔ,
 paɔ kuu Kilikaa nyóma,
 na pá kpiisi Petɛɛli nyóma.
⁶ Yɔsɛɛfɔ lɔlvɔv nyóma mɛ,
 ye í caa weesuɣu,
 pə wɛɛ sɪ Tacaɔ ké í pɛɛki.
 Tɔfɔ tɔɔ, ɪlé ɪ ká pəsi ké isu kəkɔ
 na í nyaga pə tənaga Petɛɛli.
 Nɔɔɔlɔ kaa pəsi ka teesuɣu.
⁷ Waiyo, í laɣasəyi tampana na isayatu,
 na í muɣuliyi tampana nyóma.
⁸ Tacaɔ lapəna isətɔlvɔɔsɪ ké waanɪ waanɪ.
 ɪni ɪ laɣasəyənə səkpɛtvɔv ké nyaaləm,
 na nyaaləm ké səkpɛtvɔv.
 Na í hɔŋ tɛŋku lɔm na í pələyi tɛtu tɔɔ.
 ɪ hətɛ nté Tacaɔ.
⁹ ɪni ɪ kɔvɔna tɔŋtɔna
 na í laki pa koloosi acalɛɛ ké ncaa.
¹⁰ Mə taa kraakəna tampana yɔɔɔtɔlvɔv ké hɔvle taa ké,
 na wei ɪ hɔlvəyi-mɛɣe mə təwakəlle tɔ.
¹¹ ɪ muɣuliyi acamaa na í ŋmɪləyi pa kɔhaləm.
 Pə tɔɔ ké í kaa nu mə kutulɔŋ kɔpaŋ lɛlɛŋ.
 Páćɔ í kaa təŋ mə lɛsɛŋna kɔpama sɔlvɔm.
¹² Maa sɔɔki mə isayatu tuutuuma taa natəli.
 ɪ muɣuliyi yɔlvɔpaŋ na í mɔvɔ kɔcɔəŋ.
 ɪlɛna í kɔvɔ acamaa tɔm ké hɔvle taa.
¹³ Tasəkəle tvɔv waatu kɔlɔ mɛ.
 Pə tɔɔ ké laɣatɔnaa suma sɪ pə taa kɔɔ pə na-we.
¹⁴ ɪ yele isayatu na í la kɔpantɔ.
 ɪlɛna Pə təna pə tv Iso wɛɛ mə waalɪ ké tampana,
 isu ɪ yɔɔɔtvɔv tɔ.
¹⁵ ɪ kisi isayatu na í sɔɔli kɔpantɔ,
 na í təŋəyi tampana ké hɔvle taa.

Ntanyi Pə təna pə tu Iso ká wii Yosεεfu
luluyu kakaasaya pətətəle.

16 Mpróyú Pə təna pə tu Iso Tacaá yəyətáa si:
Paa nu ləyaya wula ke nənəəsi tεε.
Yəlaa ká makí kapusi ke hapee təna təo si:
Mpusi wei kele, mpusi wei kele?
Paa yaa hataa na wiilaa ke wiiu.

17 Waatu wei maa kəo yəlaa ke feluyu tə,
ləyaya wula ká nu lεsεj tawa təna taa.

Tacaá waasuyv kuyaku

18 Tacaá kuyaku səsəuv tanlaa mε,
pə taya nyaaləm ke í ká ná kv wule yoo.
Ama səkpetuyv ké.

19 Teitei isu yulv seekuyv təyolaya,
na í sulina ka camna,
lɛna í suv təyaya na í teesina kolujə.
lɛna tvm nyasa-ı tə.

20 Tacaá kuyaku səsəuv ká wεε npróyú.
Kv ta ke nyaaləm nyəjkv.
Ama səkpetuyv ké.

Isəsele nte Iso u caaki tə

21 Mpróyú Tacaá təma si:
Ma taa kraana mə kətasi na mə kotuj ké.

22 Mə kətasi nsi kəkə nyaya si təna tə
na mə təyənaya nyəjsi lu-m səj.
Maa tu caa mə nawee nim nyəna.

23 I yele kokoole ke ma njkrajj taa si
í yooki-m yontu.

Maa caa má nu mə cəməjj tanj.

24 Pə kəla teu si í yele na tampana wεε mə hεkv,
isu pəyə səsaya njka kaa nyəkí tə.

25 Iseyeli nyəma mε, pusí nule wei í təma wulaya tetv taa tə í lapa-m kətasi na?

26 Ntəjj mə tuj Sakuti na Kewanj wei í saaka mə tı təyó í ka təkaa na í laaki?

27 Pə təo ké maa yele
na pá pona-mεje Tamasi
ıcate waalı ke Asilii tetv taa.
Pə təna pə tu Iso má,
ma yəyətəna mpu.

6

AcəsaaCεsaa naani

1 Felentunaa mpa mε ı təkí Siyəjj puyv
na Samalii pulaya təo ké kawulaya na naani tə,
mə tvm wε waiyo ké.

Mεjele piitim səsəvm taa acεpa
na mεjele Iseyeli nyəma
təna layatv tasələa.

2 I polo Kaləne na Hamatı ıcate səsəole,
na Filiisi nyəma tεje Katı,

na í na Asilii nyóma tóyo pa tetu.
 I ta tee mpe unáyi póló,
 paa na pa tetu ta harina má nyántu tó.
³ Mə luki kele si mpusi koyaku í polo poolun.
 Sese ile mə musonj tərna-kuyu yaav.
⁴ I caya mə kpelasi kuraŋsi nsi pa tayanna
 tuunj kela tó si tóo,
 na í nyasəyi heej na nawee nim nyəna nantu.
⁵ I kiisiyina mə cəməŋ si í yooki yontu.
 Pəyele í keekəna Tafiiti na í luki yontu.
⁶ I tej solom na ŋkraaŋ,
 na í tvi tulaalɔnaa kɔrampama.
 Ama mə paa feina isəna lseyeli kawulaya wakəlaa tó.
⁷ Pə tóo ké ma kraaləyi nɔɔnɔ si í ká wee
 mpa pa kra yomle tó pa kancaalaya nyóma.
 Felentunaa acima si tənaya.

Samalii icate wakəlvv

⁸ Ḿpóyó Pə təna pə tv Iso Tacaa təma si:
 Ma tuuna ma ti si ma nyəxəsa
 lseyeli nyóma kalampaaŋi ké.
 Maa caaki mə kutulunj kɔrampəŋ.
 Maa tv mə kolontunaa niŋ taa ké
 mpi pə we Samalii taa tó.
⁹ Ye pə kaasa yəlaa naanɔwa ke təyaya taa, pəle paa si.
¹⁰ Paa wei í pola i sətu kraayav si i piŋ, na í mayana pə kaasa nɔxəlvv ke naŋ leŋku
 taa. I ka pəɔsi-i si: Nyana nɔxəlvv? Ilena pəntu si: Aa. Ile sətu kraayav ká tək-i
 si, su. Taa yaa Tacaa hətə na í nyi si yəlvv we cəne.
¹¹ Pə taya pəlvv,
 ye Tacaa í yəxətəa,
 kutulunj səsəŋ na səkpeŋ ká yəki i tənaya.

Akaitv we təm naale ama pə ké kpeɛ

¹² Wulee kraayanəŋ kraaya asewa ke kəkraməyuv tóo?
 Yaa í na pa hala kv tóo na naaŋ?
 Ile pepe tóo ké mə layasəyi tampana na isayatu,
 na a koləlvv pəsəyi nyaj pəlvv?
¹³ Na mə lanja heewa si í leeka icate kraai nyənte, na i həŋ mə ti si mə toma tóo
 ké í leeka tonj icate.
¹⁴ Ḿpóyó Pə təna pə tv Iso Tacaa təma si: Maa yele na piitim narəli pə kvli na
 pə hul-i-meyə pə tonj. Pə kraayav Lepo-Hamatí ke lseyeli tetu ilim ntəyən tó, haləna
 Alapa ləv ke ilim mpətəŋ tóo.

7

Amoosi toosee kancaalaya nyəna

¹ Ḿpóyó Tacaa Iso lapa na má toosi si pa tēma wulav kumtv kancaalaya nyəntu,
 na pə kaasi kvfatv. Ilena Iso tisi kutolonj isu isəŋməntv.
² Waatu wei kutolonj tēma tetv tēna taa nyutv ke niisuyv, ilena má wiina-i si:
 Hai, Tacaa Iso, wii nyá yəlaa. Pa kəla pəciiu, paa si.
³ Ilena í layasi huwəe na í tó si: Təle tə kaa la.

Toosee naale nyana

⁴ M'p'og'oo Iso Tacaa lapa na ma tasa toosuuyu si, kəkə nté i huukayana yəlaa, na ká nyaki tenku lom na tetu.

⁵ Ntəna má wiina-i si Hai, Tacaa, yelee mpv. Təfə Iseyeli nyóma kəla pəciuu, paa si.

⁶ Kələna í layasi na í tə si: Təle tə kaa la.

Toosee tooso nyana

⁷ M'p'og'oo Tacaa lapa na ma tasa toosuuyu si, i səha koluha təo kelee na í təkə kumayasuyv ke i niŋ taa.

⁸ Ilena í pəəsi-m si: Amoosi, weye n naaki ma niŋ taa? Ma si: Kumayasuyv. Mpuyle si: Ma caa ma mayasi ma yəlaa ké na má ná si pa siyisaa yaa pa ta siyisi. Mpi tə, ma kaa husi pa kawalaya.

⁹ Maa wakəli Iseyeli nyóma təkətələnaa, na má kv wulav Solopwam ləlvəy nyóma na layate.

Amoosi təyənəy ke Peteele

¹⁰ M'p'og'oo Peteele kətulv Amasiya heela Iseyeli wulav Solopwam si: Amoosi na i yəlaa pa pəela nəyə ke nyá təo ke Iseyeli taa cənəye, na i kuyəyətətə mayamaya wakələyi Iseyeli tetu.

¹¹ Hal i yəyətəa si:

Paa kv-ŋ, Ilena pá kuu Iseyeli nyóma na pá pona-weye pooluŋ.

¹² M'p'og'oo Amasiya təma Amoosi si: Toosee tv nyá, lu cənə na n kpe Yuta na n teləsəyi nyá Iso kuyəyətətə ke təna, na n təkəna.

¹³ Ama yelee-təyi Peteele cənə. Mpi tə, pə ké kawulaya Iso təsəele səsəole ké.

¹⁴ Mpuyle Amoosi cə-i si: Paa feləyi-m ma Iso kuyəyətətə teləsuyv təo. Ama təla ke ma təkəi na má haləyi tuŋ.

¹⁵ Ma kaləkv waali ké Tacaa yaa-m. Ntəna í tə-m si má polo má kpaali i təm ke i yəlaa Iseyeli kawulaya nyóma ke ilim ntəyətə təo.

¹⁶ M'p'og'oo nyá kisina-m si ma taa kpaali-ti. Pə təo ké Tacaa si má teləsi-ŋ si

¹⁷ nyá alv ká pəsi apalaa təna alv ke icatə taa, na pá kv nyá piya ke yoo taa. Ilena nyaa si ma ta nyi isənaa tetu taa, na pá pona Iseyeli nyóma ke tetu pooluŋ nyəntv taa ké təlas.

8*Toosee liyiti nyana*

¹ M'p'og'oo Tacaa lapa na ma tasa toosuuyu. Tuŋ pee kvəpuna na təkə nté ma nawa.

² Ilena í pəəsi-m si: Pepeye n naaki, Amoosi? Ma si Tuŋv pee wena a puwa tə a təkə. Mpuyle si: Ma yəlaa Iseyeli nyóma puwəya, pa tala pa tənaya. Ma kaa tasa-weye wiiv.

³ Ma heela-we si:

Iso Tacaa ma, ma huule kuyaku wule, kawulaya təyaya taa yontu ká pəsi wula.

Ilena sətəa səyətə, na pə suma tiyitiyi.

Taatəlaa isayavv

⁴ M'p'og'oo Tacaa təma si:

Mpa mə mə feləyi kuyəntvnaa ke nəəheə,

na í kuyi tetu taa wahala nyáma,

⁵ Uena í tɔŋ si isətu kɔfalɔ acima
u tɛŋ lɔŋ si tó taati.

Aaiyee si, kuyaku kɔheesuyɔ

naa tɛŋ lɔŋ si tɔ ləsi tɔɔnaya pee

na tó pasa mayasəlaya.

Uena tó kraasi ka liyitee.

Na tó lu sanəyanaa kɔmuyullaa,

⁶ na tó kɛŋəɣəna toolee na tó pɛtəyi.

Ye konyɔntɔ ta pəsi

na í felɩ-meyɛ ntaŋkpala liyitee,

ɩɛ í kra-i yomle.

⁷ Ḿpógú Tacaɔ tuuwa si:

Na tetu nti í hɔŋna mə ti isəntɔ tɔ,

ma kaa sɔɔ mə lakasi sənɛ.

⁸ Pə tɔɔ kɛ tetu ká sele,

na tɔ taa yəlaa təna caɣa ləyaya.

Tu kraaki na tó tiiki isu Nili pəɣɔ lum.

⁹ Ḿpógú Tacaɔ Iso tasaa si:

Kuyankuyu maa yele na ilim tɔ pə sikuyu waatu.

Uena səkɛtuyɔ nyala tetu təna tɔɔ.

¹⁰ Maa pəsəna mə acima kɛ ləyaya,

na mə laŋhɔlumle yontu pəsi wula.

Na yəlaa təna looli pa nyɔŋ isu ləyaya

na pá suu ləyaya wontu isu fɔlɔtənaa taka,

isu pəyaya ikɛamle sərəna.

Uena pə tənaya mpɔ pə pəsi laŋwakəlle kuyaku.

¹¹ Ḿpógú Tacaɔ təma si:

Maa kəna wahala kɛ kuyaku nakuli.

Wahala ɩnəɣəle si ma kuyəɣɔtɔtu nuu

konyuluyɔ ká kra yəlaa,

na pə kəli isu nyəɣəsi yaa lukɔtu kɔkuyɔ-wɛ tɔ.

¹² Paa cɔɔ yem kɛ tetu təna,

na pá pɛkəyi si pá nu ma təm,

ama pa kaa na.

¹³ Kuyankuyu lukɔtu ká ku ifepiya akɛpala nyáma,

na pɛɛlaa kɔpama, na pá pi-wɛ.

¹⁴ Na mpa pa tuukina Samalii tuyɔ,

yaa Taŋ nyəŋku yaa Pɛɛsɛpa nyəŋku tɔ.

Pa təna paa hoti, pa kaa tasa kɔluyɔ.

9

Toosee kakpasɩ nyəna

¹ Ḿpógú ma na Tacaɔ na í səŋa kɔtaya tɔlate tɔɔ na í tɔŋ si: ɩ yɔki Iso təsɛɛle akele
nyuyɔ na pə ciyiti kutuluyɔ təna kite.

Maa yəki akelenaa,

na pá hoti yəlaa tɔɔ na pə ku-wɛ.

Uena yooú náá ku mpa pu kaasi tɔ,

nəɣɔlɔ kaa fiti.

² Paa pa tii atetəle taa,
maa ləsi-weyε təna.

Paa pa kra isəttaa isu ma tisa-we.

³ Paa Kamēeli puɣu taa ké pa ηmela-m,

isu ma kula pa tō na má kra-we.

Paa pa sewa na pá suv lum tee maɣamaɣa,

maa yelee na lum tee tum nyasa-weyε təna.

⁴ Ye kolontunaa pona-we,

maa yelee na pá ku-weyε təna.

Ma kaa tasa-weyε waasuyv,

isu ma kpiisa-we.

⁵ Ye Toma təna tu Iso Tacaá táka mpəle ke tetv tō,

tə kraa ké na tó tiiki, isu Nili pəɣo lum.

Uena tə yəlaa təna caɣa ləyaya.

⁶ Iso pama isətənuɣv ke tetv tō ké.

I lapa i təcayale ke isətənuɣv nyuvv taa.

I həη tenku lum na í pələyi-wəyi tetv tō.

I hətε nté Tacaá.

Tasəkəle nyəma huvnav

⁷ M̄p̄óyó Tacaá tōma sɪ:

Iseyeli nyəma me,

í tá tee Itiyopii nyəma se.

Isəna ma ləsa-meɣe Icipiti tō,

h̄p̄óyó ma ləsa Filiisi nyəma ke Kələeti,

na má ləsi Silli nyəma ke Kii.

⁸ Ma nawa mə kawulaya tasəkəle,

Uena má tv ma taa sɪ maa kpiisi-meɣe tetv tō.

Paa na mpv ma kaa kpiisi Yakərv lələv nyəma

təna təkpaata.

⁹⁻¹⁰ Maa yasɪ-meɣe piitimnaa ləmpənaa hək.

Pu kpiisi mə taa asaɣaa mpa paa tisiyi sɪ

mpusinaa ká maɣana-me təɣo yooU taa.

Isu pa lintuyuu təɣənaɣa pee na pə yeke pee tō.

Nəsɪ suw na laηheele

¹¹ M̄p̄óyó Tacaá tōma sɪ:

Kuyaku nakvli maa kusɪ Tafiiti icate

ncəale na má tō pəɣələe.

Maa ηma icate nte isu tu wəv ləη tō.

¹² Ue Iseyeli nyəma ká taɣani mɣv ke Itəm tetv

na tə cələ tetv nti tə ké Tacaá nyəntv tō.

Tacaá má, ma yəɣətəna.

Maa la h̄p̄óyó teitei.

¹³ M̄p̄óyó Tacaá tasaa sɪ:

Pu kəv na hataa haləyi,

pə kaa leeli, Uena pá kv.

Paa tuu, pə kaa leeli,

na ləseη kooluyv tala.

Uena sulvm kvfam kpe póη tō

na pə feyeni pulasɪ təna.

¹⁴ Waatu inəxi maɔ ce lseɣeli nyəma meɣe mə yomle taa.

Ƴka taɣani mə acalee nna pu kpiisaa təɣə ŋmau
na í caɣa.

Ƴena í hala na í təɣə,

na í sɔ tuŋ wei pa yaa si leseŋnaa tɔ

na í nyɔɔ pə sɔlɔm.

¹⁵ Maɔ su ma yəlaa meɣe tetu nti ma ha-me tɔ tɔ taa.

Nəɣɔlv kaa taa-meɣe təɣənyu tɔtɔ.

Tacaa mə lɔɔ má, ma yəɣətəna mpu.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

APITIYAASI
TOM TAKELAYA

Kutulutu

Takelaya kane ka ηmaalu keesa Isau luluyu nyoma Itom nyoma tom. Paa caaki Yakaru luluyu nyoma Iseyeli nyoma, pa luki-weye koloηa ke. Ama Iso ka huuna i yelaa Iseyeli nyoma noyo, na i heesi pa laηa.

Isana pa faya Apitiyaasi takelaya to:

Tacaa huokana Itom nyoma, kukalutu 1-14

Tacaa kuyaku sasau, kukalutu 15-21

1 Tom nti Tacaa Iso kulaa na i huli Apitiyaasi si, i yoyoti Itom tetu nyoma too tayo.

Tacaa kpaaluyu ke Itom ncaale tom

Pa tila tillu ke piitimnaa heku.

Ta nu i yoyota Tacaa tom si:

I kuli, na te yoono Itom nyoma.

2 Mpyo Tacaa yoyota Itom si:

Maa la-η waali tu ke piitimnaa lelao taa.

Paa nyani-η yem.

3 N caηa hatoo kukpamηη heku,

timpri noyolu u taki to.

Kalampaanu kuy-η si,

noyolu kaa lasi-η tona.

4 Paa n ka kra isotaa isi hekale,

na n tu nya tante ke isotolηasi taa,

isi ma tisa-η tona.

Tacaa ma, ma yoyotona mpu.

5 Ye ηmulaa suu nya teye ahoο,

paa kuu pe tona mpi pa pasayi tayo,

na pe yele-η kpete.

Ye kuintaa suu nya taale taa,

kumkum tike ke pu kaasi-η.

6 Isau nyoma me,

ma kolontunaa yasa ma wenaυ taa na pa kuu-wi.

7 Mena mpa i ka peela noosi to,

pa tonyonyi-me ye ma tetunaa taa ke.

Ma cewaa luki ma waali.

Ma taapalaa na ηmakeliyi-me.

Mena mpa i ka kaawa nyonaya to,

pa suu-me ye katasi nyapu.

Pa tunki-me si i fei lomayasee.

8 Tacaa ma, ma tu ma taa si,

maa kpiisi Itom layatunaa tonaya kuyaku ηku.

Maa kpiisi ma layatu tona.

9 Soyontu ka kra Temaη icate yoolaa.

Paa ku Itom yoolaa tona.

Itəm nyáma waawa Iseyeli nyáma wahala taa

¹⁰ Ḳpóyó Tacaá yóyotaa sí:

Pu kpiisi Itəm nyáma me.

Feele ka pu-mege teu.

Mpi tó, í kú mə teetunaa

Yakəpu lɔlɔyɔ nyáma,

na í kuu pa wontu.

¹¹ Waatu wei kolontunaa kəla-me,

na pá sɔv mə ɪcate taa tó, ɪ ka we təna.

Halí pa tó tete ké Yosalem wenaυ tó tó,

mə na-wege.

¹²⁻¹³ Pə taa mɔna sí,

í sɔv pa ɪcate taa,

na mə ɪsentaa hetəna pa wahala.

Í kpaša amɔkɔyɔ na pa hotuyɔ,

na í tɔv-wege pa kɔnyɔntɔyɔle waatu.

Haləna í kuu pa wenaυ ɪsu pa kolontunaa.

¹⁴ Í səha mpahele na í kuyi selaa.

Yaa í tɔyi-wege pa kolontunaa ninj taa

ké pa wahala wule.

¹⁵ Kuyaku ŋku Tacaá ká huuna yəlaa tó ku kpegetaa ké.

Isayatu nti í lapa tó, tu məli mə nyɔɔŋ taa.

Paa lana-me ɪsu mə ləpənaυ-we tó.

Iseyeli nyáma leetəyi Itəm nyáma

¹⁶ Ḳpóyó Tacaá tasaa sí:

Iseyeli nyáma me,

í teɪma ma pááná kəpu nyɔɔv ke

ma puyɔ naŋŋ nyəŋku tó.

Yəlaa lelaa ná kaa te a nyɔɔv.

Paa nyɔɔ-gege ŋpóyó,

ɪlena pə kpiisi-we na pá saali yem.

¹⁷ Ama mpa pu kaasi tó paa cəɔsi Siyɔŋ puyɔ taa.

Ku pəsi ləɔ puyɔ.

Yakəpu lɔlɔyɔ nyáma ká leeki tetu ke tə mɔlaa ninj taa.

¹⁸ ɪlena Yakəpu na Yosəefu pa lɔlɔyɔ

nyáma pəsi ɪsu kəkə,

na ká nyaga Isav lɔlɔyɔ

nyáma ɪsu nyutu.

Pu wakəli-we tənəŋnaŋ,

pə kaa sɔv paa kulum.

Tacaá má, ma yóyotəna mpv.

Paa leeki pəcəɔv tetunaa

¹⁹ Yuta nyáma ká tɔyona Itəm tetu na ilim mpətəŋ tó. Paa tɔyɔ Filiisi nyáma tetu həyɔluyɔ tetekele, na Ifəlayim nyáma tetu ke Samalii. ɪlena Pəncamee nyáma náá tɔyɔ Kalaati.

²⁰ Iseyeli nyáma mpa pa kuuwa na pá teena tó, pa taa yoolaa kəpama ká leeki Fenisii tetu. Haləna pə polo Salepəta ɪcate. Yosalem nyáma mpa pa kuuwa na pá we Sefalati tó, pəle paa tɔyɔ ilim mpətəŋ tó acalee.

²¹ Pa ké akanaa ké. Paa nyəkəli Siyɔŋ puyɔ na pá caya təna. Paa tɔyɔ Itəm nyáma tó.

Tacaα kά tαγθnα ι yθλαα tα kέ kawulαγa.

ISŌ KUYŌYŌTUTU TELĒSULU

YONAASI TŌM TAKĒLAYA

Kŏtŏlŏtŏ

Apalw wei pa yaaki Yonaasi tŏ i kĕ Iseyeli tŏ kĕ na Isŏ tili-i piitim lĕmpri nyŏma teye Asilli tetw taa kĕ Ninifi icate taa si i polo na i kuli pa isayatu tŏw. Ama mpe inu paa kĕ Iseyeli nyŏma kolontunaa kĕ. Pŏ tŏw kĕ Yonaasi kisaya pote. Paa na mpw Isŏ pona-i na toŋ na Yonaasi kpaali-wĕ na pŏ mu i tŏm na pŏ layasi tŏnte na Isŏ wii-wĕ.

Isŏna pa faɣa Yonaasi takĕlaya tŏ:

Isŏ tŏwa Yonaasi ke tŏmle na i kisi, titite 1

Yonaasi layasaa na pŏ ya i nyuɣu, titite 2

Yonaasi kpaalɣu ke Ninifi nyŏma, titite 3

Tacaa waasa Ninifi nyŏma, titite 4

Yonaasi mayasaya si i kisiɣi Tacaa tiluɣu

1 Mprŏyŏ kuyaku nakŏli Tacaa heela Amitayi pŏyalw Yonaasi si:

2 Kŏli na ņ polo Ninifi icate sŏsŏle na ņ kpaali-te. Ma nyŏɣŏsa tŏ isayatu.

3 Ilena Yonaasi kŏli si i seeki Tacaa. Pŏ tŏw kĕ i tiiwa kpulŏŋ teesaŋ ke Yopee. I mayana kpulwɣu sŏsŏw ŋku kŏ puki Taasisi tŏ. Ilena i felŏ kŏ liyitee na i suw si i puki tŏna.

4 Mprŏyŏ Tacaa lapa na heelim sŏsŏm ma tenku tŏw. Kacuculaya sŏsaya kŏlŏna na kŏ caa kpulwɣu yŏkɣu si lŏm i tŏɣŏ-wĕ.

5 Ntena sŏɣŏntŏ sŏsŏntŏ kpa kpulwɣu saalaa. Ilena pŏ yaaki pa tuŋ hŏla. Na pŏ lŏsŏɣi wontu na pŏ pŏtŏɣi lŏm taa si pŏ la kpulwɣu tŏfŏŋafŏŋa. Ama Yonaasi nŏ tiiwa kpulwɣu naŋ lŏŋku taa na i tooki sŏsŏm.

6 Mprŏyŏ kpulwɣu saalaa nyuɣu tŏ pola Yonaasi kin na i pŏŏsi-i si: Nyŏ tooki yaa? Kŏli na ņ yaa nyŏ tŏɣu. Ntanyŏ ku waasi-tŏ, na tŏ taa sŏ.

7 Mprŏyŏ kpulwɣu saalaa yaa tŏma si: I kŏw na tŏ tŏ tete na tŏ nyŏ wei i kŏna-tɣu mpusi inĕ tŏ. Mprŏyŏ pa tŏ tete Ilena pŏ kpa Yonaasi.

8 Ntena pŏ tŏmŏ-i si: Heeli-tɣu mpi pŏ kŏna mpusi inĕ tŏ. Nyŏ teye le. Nyŏ piitim ke mpi. Nyŏ kŏlapŏle ke nte?

9 Mprŏyŏ i cŏ-wĕ si: Ma kĕ Hepŏla tŏ kĕ. Isŏtaa Isŏ Tacaa wei i lapa tetw na tenku tŏɣŏ ma seeki.

10 Ilena i keesi-wĕ si inŏ i seeki Tacaa. Ntena sŏɣŏntŏ sŏsŏntŏ kpa mpe inŏ. Kenŏ pŏ pŏŏsi-i si: Pepe tŏw kĕ n lapa mpw?

11 Na isŏnaɣa tu la-ŋ na pŏcŏ tenku hee?

Mpi tŏ, lŏm pŏŏnŏ tŏŋna sŏsŏɣu kĕ.

12 Ilena i cŏ-wĕ si: I pŏti-m tenku taa, Ilena lŏm hee. Mpi tŏ, ma nyŏmŏ si mŏ kŏna kacuculaya sŏsaya kaneyĕ mŏ tŏw.

13 Mprŏyŏle kpulwɣu saalaa mayasa saaw isŏ paa tala lapa na pŏsi. Mpi tŏ, tenku pŏŏnŏ tŏŋna sŏsŏɣu kĕ.

14 Ilena pŏ sŏlŏmŏ Tacaa si: Hai, taa ku-tɣu yŏlu inĕ i weesɣu tŏw. Pŏyele taa yele na i calŏm tŏm mŏli tŏ nyŏŏŋ taa. Mpi tŏ, Tacaa nyŏ, n laki mpi n sŏlŏla tŏɣŏ.

15 Ntena pŏ kpaɣa Yonaasi na pŏ pŏti tenku taa na lŏm hee kpaɣpaa.

¹⁶ Μπόγύ Τασα τὸμ κpa γὲλαα μπρεγε σῶγῶντu κε σῶσῶμ. Πena πὰ lapι-ι κῶτασι na πὰ su pa nῶσι si paα σεε-ι.

2

Yonaasi sələmvyn ke tinte lotu taa

¹ Μπόγύ Τασα lapa na tinte sῶsῶle natəli kῶ na tῶ li Yonaasi. Μπόγύ ι caya tῶ lotu taa kῆ kuyeyη tooso na ahoο tooso.

² Πena ί sələmi ι Iso Τασα ke tinte lotu taa si:

³ Τασα, ma yaa-η ma wahala taa na η nu.

Ma kiisa atətəle taa na η nu ma nῶγῶ.

⁴ N pəta-m luhəyaya taa kῆ tenku həkῶ taa.

Lum kulaa isu koloosi na pῶ ta-m,
lum koloosi tēeki ma tῶ kῆ kolum kolum.

⁵ Maa huwa si n tῶγῶna-m kῆ,
ma kaa tasa nyá tῶsele ke nau.

⁶ Lum lipa-m na pῶ tanjι-m tῶγῶ.

Pə lipa-m na səsəncasι həkῶ ma nyuyυ.

⁷ Ma tiiwa haləna má tala pῶη kila.

Atətəle nənῶsi təkaya ma tῶ kῆ tam tῶ.

Ama ma Iso Τασα nyá, n ləsa-m na weesuyυ.

⁸ Waatu wei ma ləsaγa caakaya luw ke ma tῶnyuy taa tῶ.

Ma tisaya feesuyυ ləna má tῶsi nyá tῶ.

Πena η mu ma sələmvyn ke nyá tῶsele taa.

⁹ Mpa pa laaki tuj tῶ pa lanῶγι nyuyυ yapu kῆ.

¹⁰ Ama maa σεε-η kῆ.

Maa la-η nyana təmle seetu kῶtaσι,

Maa yoosi isu maa suw nῶγῶ tῶ.

Mpi tῶ, Τασα nyayale nyuyυ yatυ.

¹¹ Μπόγύ Τασα tῶma tinte si tῶ polo tῶ tῶ Yonaasi ke kotenj tῶ.

3

Yonaasi kpaalvyn ke Ninifi wakəlvyn təm

¹ Μπόγύ Τασα tasa Yonaasi ke heeluyυ ke təm naale nyəm si:

² Kuli na η polo Ninifi icate sῶsῶle ηtῆ. Kpaalυ-tεγε təm nti maa heela-η tῶ.

³ Μπόγύ ι kulaa na ί polo Ninifi, isu Τασα γῶγῶta tῶ. Icate ηtῆ tu wala katatəlaya kῆ. Pu wee si kuyeyη tooso ke yulυ ι tῶ na pῶcῶ ί tesι-te.

⁴ Ama Yonaasi ná tῶma tῶ taa kῆ kuyaku kolumvyn. I tῶnyaya tῶ na ί kiisiγι kῆ si: Pə kaasa kuyeyη ke nule, na pῶ wakəli Ninifi icate.

⁵ Μπόγύ icate nyῶma təna, pῶ krayav sῶsaa na pῶ səkpema tῶ. Pa lanja wakəlaa, na pῶ mu Iso təm nti na pῶ həkῶ nῶsi. Πena πὰ takι ləyaya wontu isu fələtənaa taka si pῶ hulι si pa layasaa.

⁶ Μπόγύ təm nti tῶ tala Ninifi wulav. Πena ί kulι ι kumte tῶ. Μπόγύ ί wῶγῶsa kawulaya kpaι na lanwakəlle na ί takι ləyaya wontu isu fələtῶ taka. Πena ί caya təlῶma taa.

⁷ Μπόγύ ί na ι waali nyῶma pa kpaalaa si, yəlaa na tῶla πὰ taa tῶη lum yaa tῶγῶnaya.

⁸ Pa lanja ί wakəli na πὰ takι ləyaya wontu isu fələtənaa taka na πὰ wiina Iso na isəle kušemle. Pά li pa mpaav isayav taa, pά yele pa isayatu kulapῶtu.

⁹ Ntanyɪ Iṣo ká heesi ɪ pááná sṣṣṣona, ɪle pa kaa sí.

¹⁰ Ḿpóyó Iṣo nawa pa kúlápútɔ nti. Na isəna pa yela pa isayatu tɔ. ɪlena í yele isəna ɪ ka huɔwa si ɪ ká la-we tɔ.

4

Yonaasi mu pááná si Iṣo hvla Ninifi nyóma ke suulu

¹ Ḿpóyó Yonaasi lanje ta heena isəna Tacaá hvla Ninifi nyóma ke suulu ke mpɔ tɔ. Ntəna í mu pááná ke sṣṣəm.

² Haləna í yǒǒtɪ Tacaá si: Añhaa, pə taɣa ntəɣɪ maá huɔwa ma taa ké maá wɛw ma te tɔ? Pə maɣamaɣa pə tɔɔ ké ma seekaɣa si ma tee Taasisi. Mpi tɔ, ma nyəmə́ si n wəna yəlaa pətətəle. N huləɣɪ suulu, na ñ laki kɔpantu ke sṣṣəm. Nyá sɔɔɔ puwa si ñ taa leeti.

³ Pə tɔɔ tɔ, Tacaá kpaɣa-m. Səm kəla-m weesuɣu ke teu.

⁴ Ntəna Tacaá pɔsɪ Yonaasi si nyá pááná muɣu maɣaa?

⁵ Ḿpóyó Yonaasi lu ɪcate taa. ɪlena í tuusina ilim tɔlule tɔɔ ké pəcɔ. Ntəna í siki cokəle na í ɔɣa tə isotom taa. ɪlena í taɲaa si ɪ naaki isəna ɪcate ká tɛna tɔ.

⁶ Ḿpóyó Tacaá lapa na aloolaya nakəli ká nyɔ. Ka pu tɔɣu ɪlena ká lapɪ-ɪ isotom, na ká heesi ɪ pááná. ɪlena ɪ lanje heena-keɣe sṣṣəm.

⁷ Ama tɛv fema, ɪlena Tacaá kəna sonsompəle. Ḿpóyó tə təɣɔ aloolaya ñkeɣe tefemle na ká wɔli.

⁸ ɪlena Tacaá kəna tɛv kite heelim kɔhaɲəm ke ilim kraɔ. Pə nyaga Yonaasi nyuɣu ɪlena ɪ tɔnuɣu hoo na í cee fiɣinuɣu. Tənaɣale Yonaasi koolaa si: Səm kəla-m weesuɣu ke teu.

⁹ Ḿpóyó Tacaá pɔsɪ Yonaasi si: Nyá pááná muɣu maɣa aloolaya ñke ka tɔm taa?

ɪlena Yonaasi cɔ si: Ma pááná muɣu maɣaa ké haləna səm.

¹⁰ Ntəna Tacaá si: Nyá tá təɣɔ aloolaya ñke ka wahala nəɣɔɔ. Ahoo ke ká nyɔwa, na ká sí ahoo lenna. Paa na mpɔ n wəna ka pətətəle.

¹¹ Pə tɔɔ ké maá wəna Ninifi ɪcate sṣṣəle ñté tə pətətəle. Tə taa yulɔnyɔɔɲ kəla iyisi nunɔwa na hiu (120000). Pa ta nyɪ pa ntəɣɔɲ na pa mpətəɲ pə faɣau. Pəyele tə taa tɔla wɛ payale.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

**MISEE
TOM TAKƏLAYA**

Kutubtu

Isə kuyoyotutu teləsulu Misee na Isə yulu Isayii pa waatu kolum ké. Waatunaa mpe pa taa ké Yuta awulaa Akarı na Isekiyası pá tayo pa kawulası. İlena Asilii yoolaa náá cəsəyi Yuta nyəma. Mpyóy Misee kpaalaa sı kolontunaa ká tayo Yuta icate səsəle Yosalem ke pa isayatu tə. Ama waatu ka kəə wei ı taa Isə ka ləsi waasulu wei í ká tayo kawulaya ke İseyeli təə to (titite 5).

Isəna pa faya Misee takəlaya tə:

Isə kpaaləyi sı ı ká huuna ı yəlaa na í ho pa ηkpaηη, titite 1-3 na 6:1-7:7

Isə sı unı ı ká ya ı yəlaa, titite 4-5 na 7:8-20

Isə sı unı ı ká kpa-weyə wulan ke Tafiiti ləlyu taa, titite 5:1-4

¹ Mpyóy Tacaa tu Moleśı tu Misee taa ké ı təm. Yuta awulaa Yotam na Ahası na Isekiyası pa waatunaa taa ké Isə towa ı təm ntəyi Misee taa. Mpyóy Misee yoyota Yosalem na Samalii pa acaləe təm.

Tacaa kalənav ke ı yəlaa

²⁻³ Tətu yəlaa mē mə təna í ke ηkpaηη.

Tacaa ká lu ı təcəyalə

na í tii póηη comcom nəyo taa.

Í ká kəə na í keesi mə isayatu təna.

⁴ Na póηη hooki na í suuliyi teteka,

ısu kəkə nyakuyu keetu na tə hooki tə,

yaa lum kpeηuyu tontona təə tə.

⁵ İseyeli nyəma wakəlaa na pá pəntəna

Isə tayo pə laki mpu.

Samalii icate səsəna İseyeli

nyənte sı tə kulı Isə təə.

Nə Yosalem náá səsı Yuta ke laatu taa.

⁶ Mpyóy Tacaa təma sı:

Pə təə ké maa yele na

Samalii pəsi ncaale huγule.

Nyá pəe ká pilimi na a tii tetekəle taa,

na pə yele kpete na tıməη nyə.

⁷ Paa yəki nyá tuη kulalaəη tənaya həyolasi.

Paa wə kəkə ke kucəη wei paa lapa tuη

wasəηkalənaa tə.

Pə yeki nyəyətə uləna kolontunaa

kpaγa na pá felı wasəηkalənaa ləlaa.

Tacaa naasuyv ke Yosalem

⁸ Mpyóy Misee təma sı:

Ye ma təsa naasuyv mpi pə təm,

ma ləηle wakələyi ké.

İlena má casəyi kapusi ısu sənsumuyv,

na má saləməyi na ma luyu tē lēli ısu taataanaa,

na má wəχəsi ma wontu na má təŋ nəəheε kpeε.

⁹ Samalii kaa fiti səm, halı pı tati
Yuta tetv icate Yosalem timpi ma
yəlaa wεε tə, pə nənəəsi.

¹⁰ I təkı mə isəlum ke Ako.
I taa heeli səm təm ntəyi
ta kolontunaa Katı icate nyəma.

I caya ləyaya ke Pəti-Ləyafəla:
Mvsvyv təyaya ke pa yaa mpv.

¹¹ Safii icate nyəma: Icate kəpante ke pa yaa mpv,
mı wəχəsi mə wontu na í tεε yomle na fεεε.
Saanaa icate nyəma: Icate liw ke pa yaa mpv,
pεε pa ta tala pá lu.
Pəti-Sεeli: Koluŋa icate ke pa yaa mpv,
icate u kentiyi tə yəlaa təə,
na pá wiiki ləyaya wula.

¹² Malo icate nyəma: Lanwakəlle icate ke pa yaa mpv,
pεε pa nyay si pa nyvvy yavv təm ká saali.
Wahala wei Tacaa kənaa tə i tala Yosalem icate kin,
ke tə nənəə.

¹³ Lakisi icate nyəma: Paa kələyi ké pa yaa mpv,
í kpeeli mə krayanəŋ na í se.
I kεena Iseyeli nyəma kaanıtı.
I svsi Yosalem nyəma ke Iə təə kulvvy taa.

¹⁴ Pə təə ké Yuta nyəma mε,
í kaa tasa na í ti Moleši-Katı icate:
Katı tənna ke pa yaa mpv.
Akasipi icate nyəma: Puyusuyv ke pa yaa mpv,
pεε pa kaa səna Iseyeli awulaa.

¹⁵ Malesa icate nyəma:
Kəllv icate ke pa yaa mpv.
Tacaa ká tasa-mεye kəllv niŋ taa ké tvyv.
Na Iseyeli wulav ká ŋmeli Atulam kəkramvvy púyó taa:
Wulav kəkramvvy ke pa yaa mpv

¹⁶ Yosalem nyəma í looli mə nyəəŋ isı yεpelekunaa,
í wii mə piya təə.
Mpi tə, paa kraya-wε na pá tεena yomle ke poolun.

2

Mpi konyəntvnaa muvullaa ka tεεəna

¹ Yəlaa həntəyi na pá maχasəyi isayavv,
pə nyaaləyi ɛna pá laki-təyi waavv wei
pa wεna pə mpaavv tə.
Pə yəlaa təm wε waiyo ké.

² Ye tawa yaa tεəsi ke pa nyulaa pa lεeki.
Pa lakəna msvvŋ ke yəlaa na pa wεnav.

³ Pə təə ké Tacaa yəχəttaa sı:
Ma tayanəyi isayavv ke mə nyvvyv təə.
I kaa fiti-tı,

πῶς ἰ κά τῆν κέ na ἰ kama nyῶῆj.

Mpi tῶ, wahala kuyeeη kῆηna.

⁴ Waatu mῶyi ἰ κά wiiki na lelaa maγasῶyi-me si:

Isῶ kpiisa-me tῆnῆnῆj,

na ἰ čela mῶ tetu ke mῶ kolontunaa.

Pῶ ta kaasi-meγe pulu.

⁵ Mῶ taa nῶγῶlu kaa hiki ἰ paa nyῶm

ke tetu nti Tacaa yῶlaa κά tayani

talῶyu tῶ tῶ taa.

Tacaa tῶm kisilaa

⁶ Lelaa ná sῶ pa nyῶntu tῶ,

na pá τῆν má si má su,

si ma kῶlῶyi kakalaya.

Si feele kaa tῶγῶ mpe.

⁷ Halῆna pá τῆν si Isῶ kaa mu pááná

ke lῆj na ἰ la mpeγe mpv.

Mpa pa τῆν kusiyisim taa tῶ,

pa tike ke ma heeliyi tῶm kupantu.

⁸ Ama Tacaa γῶγῶtῶyi mῶ tῶm si:

Hatoo lῆj ke ἰ pῶsῶyi ma yῶlaa kolontunaa.

Ἰ leekῶyi yulῶpama mpa pa luna yooou na alaafῶya tῶ,

pa sayatanaa ke musῶj.

⁹ Ἰ τῶγῶnῶyi pa alaa ke pa te.

Ἰ τῆν si ἰ leekῶyi pa piya ke kupantu nti Isῶ ha-we tῶ.

¹⁰ Ἰ polo ἰ tee yoo,

mῶ heesῶyu temaya.

Wahalanaa tῆjῶ-meγe mῶ isayatu tῶ kῆ.

¹¹ Isῶ kuyῶγῶtῶtu telῶsῶlaa

tetelataa mpa pa čῶki yem,

na pá looliyi-me si ἰ κά yá

sῶlῶmnaa taa tῶγῶ ἰ čaaki.

Isῶ kpeγeliyi Iseyeli kakaasaya

¹² Mῶpῶγῶ Tacaa tῶma si:

Maa kpeγeli Iseyeli kakaasaya me

isu heeη ke tῶtῶkῶle,

yaa tῶtῶγῶle taa na ἰ čayana mῶ ti.

¹³ Mῶá heeηa-meγe yomle nῶnῶγῶ,

na ἰ pῶsi na ἰ fiti.

Maγale mῶ wulau,

mῶá tiikina-me.

3

Nyῶyu nyῶma kῶkpaalῶtu

¹ Mῶpῶγῶ Misee pῶῶsa Iseyeli nyῶyu nyῶma si:

Pῶ tayā mῶ nyῶnte nté si ἰ τῆν tampana?

²⁻³ Ama ἰ kisa kupantu,

na ἰ sῶli isayatu.

Ἰ tῶkῶna mῶ tῶyi ma yῶlaa na ἰ litiyi pa tῶnῆj.

1 Kooləxi pa nantu na pə yeki mowa.

1 cətəxi-wε na í hiisiyi isu nantu nti
paa tv tiipile taa tō.

⁴ Pə tōó kē paa í wiina Tacaa sɪ

í waasi-me, ílé i kaa cō.

1 ká ha-meεε siyile kε mə isayato tōó kē.

Isə kaləyana i kuyəyotutu teləsəlaa tvsəlaa

⁵ Tacaa yəyətəxi Isə kuyəyotutu teləsəlaa

mpa pa tvsəxi i yəlaa tō sɪ:

Ye í hikiyi na í mvləxi,

íε waatu inəyəlε í heeliyi alaafəya təm.

Ye í lanəa, íε í kpaaləxi yooη kəntε təm.

⁶ Mpu tō, mə tooseε tεma.

Ahoo ká yu mə tōó.

Cele təm nav su tənaya.

Səkpetyu ká nyaləna mə tōó isu ilim towa,

í kaa na pvlv.

⁷ Cele təm nalaa təna ká ka nyooη na fεεε.

Mpi tō, Isə u cəki-me.

⁸ Misee sɪ: Ama má íε

Tacaa ha maya i Feesuyu.

Ma wεna toη na má təyəxi siyisuyu

na má wεna apalv,

na má kuliyi ísεyεlɪ nyóma kawalaya tōó.

Yosalem wakəlvv təm kpaalv

⁹ Ísεyεlɪ nyuvv nyóma meεε ma wεna.

1 kisiyi siyisuyu tənyv,

na í pεη tampana kε a nyóma.

¹⁰ 1 ηmaaki Yosalem na muyluyu na yvlvkule.

¹¹ Kvhaυ tōó kē hvlaa ná paasəyana təm.

Kətəlaa ná mvv kvlvlyu na pácó pá sεyεsəxi.

Isə kuyəyotutu teləsəlaa ná kpaaləxi liyitee tōó.

Ílεna paa na mpv pá yaaki pa təxi Tacaa nyóma.

Hali pa toη sɪ: Isə wε ta waalɪ kē,

mpusi nəyvlv i kaa mayana tv.

¹² Mu yelina na Siyōη ícate pəsi haləm.

Na Yosalem náá pəsi pεε kaηmaaya.

Tuη ká waasi Isə təsεεε pulaya.

4

Hεεsvv ícate Yosalem təm

¹ Kuyaku nakvlɪ Isə təsεεε pulaya

ká tεε lɛnsɪ tənaya kvηkvlvməη.

Waatu inəxi piitimnaa ká kpa ka tōó kē tuutuuma.

² Paa heeli tεma sɪ:

Tó kpa ísεyεlɪ Isə Tacaa təyaya kε pulaya tōó,

na í hvli-tvυv i mpaav na tó təη-kv.

Mpi tō, Siyōη kε Tacaa təm lukəna.

³ 1 ká hvvna yəlaa payale

na í faγasí piitimnaa toη nyəm,
 paa mpi pə wε pooluη tə.
 Na pá məηna pa layalee na pa
 ηmantaasi na pá lu akuη na asantənaa.
 Piitim napəli pə kaa yoona lempi,
 pəcə yoou faləsuγu kaa tu wεε tətə.
⁴ Paa wei í ká haləna heesuγu ke í tuη tawa,
 nəγəlv kaa nyaasi-í.
 Toma təna tv Tacaa γəγətəna mpv.

⁵ Tuη ke piitimnaa ləlaa ná laaki.
 Ama Tacaa tá ləo ké ləyeηi nyəma tá,
 tá seeki na tə təηəγi tam təo.

Tacaa kawulaya təγv ke Yosalem təo tətə

⁶⁻⁷ Mpyú Tacaa γəγətəa si:
 Kuyaku nakəli maa mv mpa pa ηkraηuγu
 ma həma na má yelee na pə kv-wε tə.
 Maa mələna mpa pa kuuwa tə,
 na má pəsi-wεye piitim toη nyəm.
 Maa təγv pa təo ké kawulaya ke Siyəη
 puγv taa ké waatu iní,
 haləna pə polo tam təo.
⁸ Yosalem, nyá wei nyá pəsa isu
 tiikilaa kaləkəη təfəηle tə,
 pu tv-η nyá toη kawulaya nyəη.
 N ká məli icate səsəəle,
 isu n ka wεv tə.

Yosalem mayaSuγv na í Waasuγv

⁹ Yosalem yəlaa me í feina wulav,
 mə təm tasəlaa səpa.
 Pə təo kəle í máki kapusi na í
 saləməγi isu wəsasi tala ahonto?
¹⁰ Siyəη nyəma me í Saləmi na í wii isu aləlv.
 Mpi tə, pu ləsi-mεye icate taa ké,
 na í polo taale, haləna Pəpiloni.
 Tənaγa Tacaa ká waasi-me,
 na í ləkí-mεye mə kolontunaa niη taa.
¹¹ Piitimnaa paγale təma kotuγu ke mə təo.
 ləna pá təη si,
 Yosalem í pilisi na pá paana í ncaa.
¹² Yəlaa mpe pa ta nyi nti Tacaa ləsa na í su tə.
 I caa ké si í kpeγeli-wε isu məhəwa ke timpi í ká ma-wε tə.
¹³ Yosalem yəlaa me í kəli na í hə pa ηkraηη.
 Maa ha-mεye toη,
 isu nav wei í wəna nyəγəlvu həη tə.
 Yaa nyəγəlvu kvseemuvu acəwa tə.
 I ká kv piitimnaa paγale.
 ləna í su Tətv təna tv Tacaa maya
 wənav səsəəm mpi í ká kuu tə.
¹⁴ Pəneηte Yosalem yəlaa me í kpeγeli

na í heeti mə ti na lanwakəlle.
 Pa tɔŋa-meɣe kotaya tam ké.
 Pa maki Iseyeli wulav isenta ke kpatóyó.

5

Waasɔlv ɪcate Petəlehəm tɔm

¹ Mɔ́yó Tacaá tɔma sɪ:

Petəlehəm ɪcate nyaga Ifələta taa,
 n ké Yuta acalɛɛ taa səkpete ké.
 Ama nyá taa ké maa ləsi wei ɪ ká
 tiiki Iseyeli nyóma na ma həte tɔ.
 Puntu inɪ ɪ lɔlvɔv hoolaya lu sɔsaa taa ké.

² Tacaá ká lɔ ɪ yəlaa,
 haləna pə tala waatu wei
 alv nɔyɔlv ɪ ká lɔlɪ pəyaya tɔ.
 Mpa pu sɔɔ mpa pa kuuwa tɔ pa taa tɔ,
 pɛle paa kɔɔ na pá sɔsɪ Iseyeli nyóma lɛlaa tɔɔ.

³ Pəyaya ŋke, ka Iso Tacaá tɔŋ ke kaa
 tiikina Iseyeli nyóma na pá caɣana pa ti.
 Mpi tɔ, antulinya yəlaa təna ká
 yɔyɔtəyɪ ka pəsɔyɔ tɔm ké.

⁴ Nke kaa yelina na tó heesi.
 Paa Asilii nyóma kɔma na pá watɪ tá tetv
 na pá sɔv tá teesi taa.
 Tu kɔsɪ tá nyɔyɔ nyóma tuutuuma,
 na pá polo pa tɔɔ.

⁵ Paa lɛɛki Nimloti Asilii nyóma na tɔŋ.
 Paa waasi-tɔyɔv pa niŋ taa ké waatu wei pɛle
 paa tesɪ tá kaŋmaaya na pá watɪ-tv tɔ.

Iseyeli nyóma mpa pə sɔɔwa lɛlaa taa tɔ

⁶ Iseyeli nyóma kakaasaya ka wɛɛ
 piitɪmnaa lɛlaa taa isu cɔlvɔ.
 Yaa tev ŋku Tacaá yeki na kv nukɪ
 na pə tá luna yɔlv tɔŋ taa tɔ.

⁷ Paa wɛɛ tɔŋ ké,
 isu tɔyɔlaya ke taale wontu həkv,
 yaa heeŋ kaləkv taa.
 Paa timpiyɪ pa tɔŋ pa kpiki pa tɔyɔnaya ké,
 na pá cəli, nɔyɔlv u lɛɛkəyɪ-wɛ.

⁸ Iseyeli kpa nyá kolontunaa
 təna na n cəli-wɛ.

Iso ká wakəli yoou wontu nti yəlaa wɛna naani tɔ

⁹ Mɔ́yó Tacaá yɔyɔtaa sɪ:
 Kɔyaku nakɔli kv kɔɔ,
 ŋku kv taa maa kv mə kraɣanəŋ
 na má wakəli mə yoou keɛkenaa tɔ.

¹⁰ Maa yəki mə acalɛɛ

na mə koloosi nyəna.

¹¹ Maa wakəli nyá topotopo təma,
hali pa kaa na nyá teye túb.

¹² Maa yəki mə tuŋ na pɛe kəlalaana.
I kaa tasa luŋyuyi ke wontunaa
mpa í lupa mə maɣamaɣa tɔ.

¹³ Maa kɛsɪ mə tɔyɔ alɔnyəŋkɔ
Asətati tesika kəlalaaya,
na má yəki mə acalɛɛ.

¹⁴ Maa mu rááná səsəna,
na má lɛɛti piitimnaa mpa paa tɔyɔna-m tɔ.

6

Tacaa kalənan ke ɪ yəlaa

¹ M̄p̄óyó Misee təma sɪ:

I ke ŋkraŋŋ na í nu Tacaa təm.
I kəli na í wiina p̄óŋŋ
na pulasi na sí nu mə nəyɔ.

² P̄óŋŋ, na tɛtɔ kite nyá wei nn ciyitiyi tɔ.
I nu sɪ Tacaa kaləyənə ɪ yəlaa
na í p̄əsəyɪ-wɛyɛ pa kɔlapɔtɔ sɪ:

³ Ma yəlaa mɛ,
ɪsəyɔtɔ ntiyi ma lapa mɛ?
Wenteyɛ ma tɔ-mɛ na t̄ɔ tɛɛ-mɛ?
I cɔ-m.

⁴ Anɪ ma cɛpa-mɛyɛ mə yomle taa ké Icipiti.
Ma lɛsa-mɛ na má kpa Moisi na Aləŋ na Maləyam,
na pá paasəna-mɛ.

⁵ I t̄əsɪ ɪsəyɔtɔ nti Mowarɔ wulaw
Palaki caakaya-mɛyɛ lapɔ tɔ,
na nti Pɛyɔɔ pəyalɔ Palaam cɔ-ɪ tɔ.
I t̄əsɪ ɪsəna ma tɛsəna-mɛyɛ Yaatanɪ p̄əyɔ tɔ.
Sitim na Kilikaa pa hɛkɔ ke ma lapa-mɛyɛ kɔpantɔ.

Mpi Tacaa caana yəlaa tɔ

⁶ I p̄əsəyɪ mə tɪ sɪ
yɛ í kəŋ Tacaa Toma tənə tɔ sɛɛv,
pənəyɔ kɔlɔmɔyɔ kɔlɔmɔyɔ naaŋ ke
í ká lapɪ-ɪ kətəyɔ ŋka kəkɔ nyəyɔ ka tənə tɔ,

⁷ yaa ɪwaasŋ tuutuuma, na nim ke səsəm,
yaa mə kancalaya piya ke ma tənə sɪ
í la-m kətəyɔ na p̄écó má tayanɪ mə ɪsəyɔtɔ na?

⁸ Pa sɛyɛsa-mɛyɛ ɪsəna ma caaki sɪ
í təŋ tampana tɔ.
Ilenə í lakɪ təmayɔ kɔpantɔ na í pasa
mə tɪ na mana-mɛ t̄ɔ təŋ.

Isə ká hvona ŋmulaa na mvsəŋtənaa

⁹ Yuta yəlaa mɛ mpa mə tənə
í kɔta ɪcate taa tɔ í nu.
Mɛyɛ ma yəyətəyənə

na ma waasəyi mpa pa wena ma səyəntu tɔ.

¹⁰ Pə fɛi-m teu si

asayaa í kaa pa tɛɛsi taa ké

pa ηmuləm wɛnav, na pá lakəna.

Maa caaki mə mpusi mayasəlaya kʉtusaya.

¹¹ Ma kaa hʉli suulu ke yəlaa mpa

pa lakəna sanəyanaa mpa pa ta təη tɔ.

¹² Mʉsʉη akpaa ke ɪcate tənɛ tə toηtʉnaa təηəyi.

Mə tənə í ké tusɔlaa.

¹³ Tɔv, ma naala-meyɛ lapu nté mpi

pu wakəli-mɛ təyɔ mə ɪsayatu tɔɔ.

¹⁴ Í ká təyɔ í kaa haɣa,

paawiliyi nyɔyɔsi ke mə tɛyɛ tam.

Paawiliyi í ká ηmɛsi ɪsu ma kəna

yooɔ na ku wakəli-wi.

¹⁵ Í ká tuu í kaa ku,

Í ká mʉli nim, í kaa lana-wi.

Í ká puu sɔlɔm í kaa nyɔɔ-wi.

¹⁶ Wulav Omili na ɪ pəyalv Akari,

na ɪ piitim pa ɪkpatɛ ɪsayalɛ ke

í təkaa təkem na í təηəyi.

Pə tɔɔ ké maa yelɛ na mə ɪcate

pəsɪ ncaalɛ na pá worɣiyi-mɛ.

Í ká təyɔ ma yəlaa tənə fɛɛɛ.

7

Ísɔ kuyɔyɔtutu teləsɔlv laηwakəlle

¹ M'p'óg'ó Ísɔ kuyɔyɔtutu teləsɔlv yɔyɔtaa si:

Waiyɔ, ma wɛ ké ɪsu pa tɛηyɔv tɔyɔ kooluyɔ
na yɔlv polo ku tɛɛ na í laη tɔ.

² Pə ta kaasi yɔlv kʉpaη ke tɛtu taa.

Yɔlvkɔlɛ təm na təma cɛηyɔv tike ke pa laki.

³ Pa ké cɛcɛnaa ke ɪsayatu lapu taa ké.

Akewenaa ná pɛɛkəyənə pa sipanaa.

Hʉlaa ná laki kʉcɔɣ tɔɔ.

Toηtʉnaa ná yɔyɔtəyi nti tə maya-wɛ tɔ

na pá kɛntəyi nɔɔsi.

⁴ Pa taa kʉpaη wɛɛ ké ɪsu sɔwa tɔyɔ.

Íɛna tampana təηlv náá wɛɛ ɪsu sɔwa tiikiya.

Mə wahala kuyaku ηku Ísɔ kuyɔyɔtutu teləsəlaa

kpaalaa təyɔlv. Í ká təη ηku?

⁵ Í taa tɛ mə taa na mə asəmaa na mə cewaa.

Í taa tu kuli nəyɔ ke mə alaa kiη.

⁶ Halɪ pəyalv tʉvki cɛcɛ ké,

na pɛɛlv náá kʉlɔyi toto tɔɔ,

na pʉɔlv ɪ caaki paη.

Paawei ɪ kolontʉnaa nté

ɪ mayamaɣa ɪ lʉlvɔv nyəma.

⁷ Ama má ɪɛ Tacaɔ tɔɔ ké ma kɛɛsəyənə

na má nyənəyi Iso wei i waasəyi-m tə,
i ká nu ma yaav ké.

Tacaa kəna nyənyə yaav

⁸ Hai, ta kolontunaa me í taa paana-tv.
Paa tə hotaa tə, tu te na té kulí.
Paa tə we səkretyv taa tə,
Tacaa kéle tá nyaaləm.

⁹ Pə wee ké si
Tacaa í kaləna-tvəv mpv na té suma.
Mpi tə, tə wakələna-i ké.
Ama waatu ká kəə,
wei i taa i ká tayani tá təm tə.
Tu weena tá lona,
na í məhna-tvəv nyaaləm taa,
na í hayasi-tvəv kəpantu.

¹⁰ Ye ta kolontunaa í na mpv feele ka pu-we.
Mpi tə, mpe pa pəəsayana si tá Iso Tacaa məla isəna?
Pu felí-weye nəəhe isu harəle tetv,
na táá nyənəyi.

¹¹ Kuyaku ka kəə, ŋku ku taa pu tayani
mə icate səsəle koloosi ke ŋmav tə.
Paa tuusi mə tetv toosi ke pooluŋ.

¹² Ie mə nyəma ká luna paa timpi.
Pə kraçav Asilii, na Icipiti, na Ifəlati pəçv tə.
Haləna həçələŋ tenkunaə nəəsi,
na pé suna pəçəŋ.

¹³ Ama pu kpiisi tetv yəlaa na pé yele-təyi
kpete ke tə yəlaa isayatu təə.

¹⁴ Tacaa, paasəna nyá yəlaa tá
isu tiikulu na i kaləku.
Tə we tesəpəçv taa ké kpeeha təə ké.
Pona-tvəv tetv kəpantu nti
tə cəna-tv tə tə taa ké Pasaŋ,
na Kalaati, isu tu wev ləŋtaa tə.

¹⁵ La-tvəv piti təma isu waatu wei
n ləsa-tvəv Icipiti tetv taa tə.

¹⁶ Piitimnaa ká ná ta toŋ səsəŋ təna.
Waatu wei paa ná mpv tə,
pu liçiti-we na pá kra nəəsi na pé taamí-we.

¹⁷ Paa tuu mvsəv taa ké isu tumaa,
na pá lu pa koloosi acaləe taa,
na pá kəə Tacaa tá Iso nyá nyá kiŋ,
na səçəntv na watv.

¹⁸ Tvəv nakulí ta nəçəsəna Tacaa nyá.
N tayənəyi nyá yəlaa kvkaasaa isayatu ké.
Nn təkəyi nyá páhəná ke tam təə.
Na nyá luyv we-tv na í laki-tvəv kəpantu.

¹⁹ N ká nyəni tá pətəətəle,
na í felí tá isayatu ke nəəhe.

N ká l-təgi hatoo tenku tapuyu tee.

²⁰ N ká huli nyá səəlvu kupaŋku ke

Apəlaham na Yakəpu pa ləlvu.

Iso n ka suu hatoo ləŋtaa ké tá cəsənaa tə.

ISŌ KYŌYŌTUTU TELĒSULU
NAHUM
TŌM TAKĒLAYA
Kutuluṭu

Pa keesa Nahum tōm takēlaya taa kē Yuta nyōma kolontunaa Asillii nyōma tōm. Pa keesa isōna Asillii nyōma kolontunaa Papiloni nyōma leeka pa icate sōsōle Ninifi tō. Nahum si mpw unī pē kē Isō huṭle kē. Pē taḡa pōḷu, icate nte tu kē kalampaaṇi nyēnte kē. Tē lakī isayatu na wasaṅkalōtu. Ninifi icate we ke isū toṅ wei antulinya yēlaa lakēna na Isō u caaki-ī tō. Nahum si mpw unī pē tēna pu saali.

Isōna pa faḡa Nahum takēlaya tō:

Isō toṅ tēe kuḡmaḡmam tēna na í huṭkēna antulinya, titite 1:2-8

Ninifi icate yōkōyū na Yuta nyōma waasoyū, titite 1:9-2:3

Ninifi ncaale na tē toṅ tōm, titite 2:4-3:19

¹ Iḷōkōsi icate tu Nahum wei ī kē Isō kyōyōtutu telēsulu tō, ī tōm takēlaya ntō. Ka taa kē pa keesa Ninifi tōm nti tē tō Isō kulaa na í huṭi-ī tō.

Isō ke kuḡraḡ pōcō paa liyiliyina-ī

² Isō Tacaa caa kē si yēlaa í nuna-ī tēlasī.
 I hōḡ mpa pa kpeesōḡna-ī tō pa ḡkraḡḡ.
 I leetōḡi ī kolontunaa na rááná sōsōna.
 I huṭōḡi-weḡe suulu.

³ Tacaa kē suulu tu kē,
 I wēna toma.
 I yeki tasōkēle tu ḡkraḡḡyū ke hōm.
 Ye ī tōḡ, kacuculāḡa anaam kulōḡna,
 ī nōḡhe musoyū ntē isōḡmuntū.

⁴ I holina teḡki, ílé ī lōm nyōō kē,
 na í lakī na pusi lōm nyōōki.
 Paḡaḡ na Kameeli pē nyuto caa wōḷoyū.
 Lipaḡ yaayēnaa lōntilaa.

⁵ Pōōḡ seliḡi ī isēntaa kē,
 na pulasī nāá yōkōḡi.
 Tētu na tē taa yēlaa seliḡi.

⁶ Ye Isō mō rááná sōsōna anī,
 awe ká sōḡna?
 A mōḡi kē isū kōkō.
 Kuḡkraḡḡ māḡamaḡa yōkōḡi ī isēntaa tōtōḡ.

⁷ Ama ī kē kuḡraḡ kē.
 Iṇi ī waasōḡna laḡwakēlle waato.
 I paasōḡna mpa pa cōsōḡi ī tē tō.

⁸ Ye wahala í wataa,
 ī yōkōḡi icate kē.
 I wakōḡi ī kolontunaa tēna,
 na í lōḡ-weḡe sōm sōkretoyū taa.

Tōmnaa mpa pē yōḡōtēna Yuta na Ninifi nyōma tō

⁹ Pepe tōō kē í tōkēna Tacaa ke mō taa ye?

Ἰ κά λα να μᾶ kolontunaa saalı yem,
pa kaa tasa-meçe ηmakəlvuy.

¹⁰ Pa we teitei ké isı səwa meelvuy təma taa tə.

Yaa isı pa nyəwa na pə kv-we.

Pa mvyı kəkə ké isı nyıtu kəwəlvətu.

¹¹ Ninifi icate nyá,

nyá taa ké yulv isayav wei

í kvəlxı Tacaa təə tə ı luwa.

¹² Μρόγύ Tacaa heela Yuta nyəma sı:

Paa kolontunaa we payale na pá we toma,

paa saalı yem ké.

Ma yelaa na í təyo kvnyəməη payale.

Ama ma kaa tasa-meçe mpy.

¹³ Maa ce mə əlkəpala na ma həti-meçe

kolontunaa ηmakəlvuy taa.

¹⁴ Μρόγύ Tacaa yəyətə Ninifi nyəma təm sı:

Ἰ kaa wəena ləlvuy nyəma mpa paa yaakəna mə həla tə.

Maa yəkı mə tıη ləesəη ke ı kutuluyu taa.

Ἰ təηa mə pəlaəη huluyu ké.

Mpi tə, í tá tala pəlvuy ma isəntaa.

2

¹ Μρόγύ Tacaa yəyətə sı:

Ἰ naakı təm kvpantv kpaallv

kəηna nteçe pəəη nyəəη taa.

Həesvuy təm ke í kpaaləxı.

Yuta nyəma me,

í təyo ləə acıma.

Ἰ pəna-ı mpi í ka sıwa sı í haə-ı tə.

Kolontu wei ı təkəya-meçe wahala tə,

pə pəla ı nıη, ı kaa tasa mpy.

² Hei Ninifi, kolontu kpaakı nyá təə.

Ἰ kpaγa yəəu wontu,

paa wei í səη ı təsəηle na í feη hapee.

Ἰ təyo apəlvətu.

³ Tacaa ká məηna Yakərv ləlvuy nyəma

ke teeli wei paa wəna ləη tə ı taa.

Mpi tə, í pəsa ké isı

ləsəη təyv ηku ηmulaa koolaa,

ılena pá wakəlı tə.

Ninifi icate wakəlvuy

⁴ Kolontunaa kəη ké na pá səesa

pa kpałəη na pa wontu kususuutu təcəηcəη.

Pa yəəu keəkənaa mvyı kəkə na pá teyətıyı

pa ηmantaası ke yəəu wule.

⁵ Keəkənaa ηmaakı hapee təə ké,

pa təη nənəəsi tee,

isu pa ləγo kahulasi,
yaa tɛv nyəγəsuvu.

⁶ Ninifi wulav yaawa i yoolaa nyuvu nyéma
na pá puki na pá coki-we.
Kolontu sewa na í krətəna kolunə na í cəsəna-ke.

⁷ Ḿpúγú pa caŋsa pusi həγəlvu tə icate
nənnəsı na pá ləkı kawulaya təyaya.

⁸ Pa tema icate təm,
Pa kuu tə yəlaa,
Tə alaa kpa pa laŋa
na pá casəγı kapusi ke səsəm.

⁹ Isu ləm caatvu akəla na pá kpeŋ tə.
Ḿpúγú Ninifi nyéma lu icate taa na pá seeki
na pá kpeesəγı-we sı pá səŋ.
Ama nəγəlv ta pəsi.

¹⁰ Kolontu kuu wəla na liyitee nyəγətv.
Pəna wontu kupaŋpantv pá kaawa icate taa ké,
pə fɛi tɛm.

¹¹ Pa ŋmıləγı na pá kuuki pə təna
təkratakpaata na pá wakələγı.
Uena icate yəlaa təna ləkı apalətv
na pa isentaa layasəγı.
Pa nəəhɛ nukiγı na pa tənəŋ seliγı.

Ninifi we isu təγəlaya ŋka pə kəlaa tə

¹²⁻¹³ Ninifi we ké isu təγəlaya púγú ŋku
ku taa ka lukı na ká yeı na ká kpa wontu
na ká cəlı na ká kəna ka əlv na ka piya ke
nantv na ká səγətəna-ku tə.

Icate ŋtə tə tɛmna weγe nənnəs?

¹⁴ Ḿpúγú Toma təna tv Tacaə təma sı:
Maa paasəna Ninifi,
na má yele na kəkə nyaya i yoo keekənaa,
na pá ku i yoolaa na má sı i ləkəγv ke tənaya.
Nəγəlv kaa tasa i tillaa ŋmakəlvu təm nuu.

3

Ninifi icate mpusi təŋsvu

¹ Ninifi icate təm tɛsəna mpusi keke.
Yuləkəle na kaloolaya na musəŋ su tə taa
ké na tə yəlaa ke ləkəlaa.

² I nu tə taa akpaate wula,
na yoo keekənaa taŋ,
na kraγanəŋ əcəwa.

³ Kraγanəŋ caγalaa nikaə,
na layalɛ muγı kəkə,
na ŋmantaası ŋmɛləsəγı.
Sətaə na mpa pə kəwa tə,
pa səγətə paə ŋmpı.
Pa kaa huwa huwa,

pa coki yəlaa, pa fei kalvɔv.

Feele puwa Ninifi nyəma

4 Ninifi ké apalaa təna alv ké,
ı teu na ı topotopo təma ke ı həŋaɣana piitimnaa,
na ı ŋmakələɣi yəlaa na ı tutv.

5 Mpyóy Toma təna tv Tacaa təma si:
Pə tɔɔ ké maa paasəna-me na má ce
mə wontu na má suna mə luuŋ tee.
Piitimnaa ı ná isəna pə pasa-me tɔ.

6 Maa tuu-meɣe afəla taa
na yəlaa paakəna-me.

7 Pa təna mpa paa na-me tɔ,
paa seeki na pá tɔŋ si:
Ninifi pəsa ncaale.

Awe ná wəna tə pətɔtəle si ı ká puɣusi-te?

Mpi pu mayana Teeɾi ıcate tɔ pu mayana Ninifi nyənte

8 Ninifi ıcate nyá,
n hɔv si n tee Teeɾi ıcate nte tə wə Nili pɔɔy taa,
na lum tama-teɣe kotayə na pə kenta-te tɔ?

9 Yoou í tiɪwa, Itiyopii, na Puti,
na Lipii pa kəŋna na pá səna-te.

10 Paa na mpu,
pa kuu pele pa acalɛe yəlaa na pá teena.
Pa tv pa nyɔvɔ nyəma ke alukpala.
Ilena pá tɔ tete na pá taləna-wɛ.
Pa nana pa piya ke haɾe kəŋkəməŋ tɔɔ.

11 Ninifi pə tala nyayale si,
wɔsasi ı kv-ŋ sɔlvɔm təle na pə kəli-ŋ.
N ká pɛeki təcɔsəle si,
ń fiti nyá kolontunaa, n kaa ná.

Ninifi u pəsəɣi si ı kisi

12 Nyá koloosi acalɛe wɛ ké
ısu fiki tɔvɔ pee pukvɔv,
na pá nyamsi-kv, na pee hotiyi tɔyɔlaa nəɔsi taa tɔ.

13 Acamisi tike ke pə kaa-ŋ,
ıcate nənɔsi tɔŋ nyənsi,
tɔləɣi si təɣi yem.

Mpi tɔ, kəkə nyayə kukaləsəŋ.

14 Ninifi nyəma me,
ı lú lum.

ı puu tetv, na ı loo pilikinaa,
na ı tayani mə kolunə.

15 Ama mə ıcate kəkə ká nyayana-me,
yaa pá kv-meɣe yoou taa.
Paa wakəli-meɣe ısu
kahvsi təkɔvɔ hatv tɔ.

ıcate yəlaa saaləɣi yem

Mə ıcate yəlaa ká nyəpələɣi ké ısu kutolɔŋ sɛsɛkv.

16 Mə taatəlaa paɣale ka tɛɛwa ɪsətɔlɔŋasɪ.

Pa nəɣəsəna ɪsu kɔtɔlɔŋ kɔlɔɣu tɔ.

Ama pə saala yem ké nənəw.

17 Mə tɔw feŋlaa, na mə akewenaa we ké ɪsu

kɔtɔlɔŋ cakɔɣu kɔluŋa pəɣələɛ

taa ké watu waatu tɔ.

ɪlim haŋəɣɪ ɪɛna kó ya,

n ta nyɪ timpɪ kɔ tɛɛnaa tɔ.

Asalan wei ɪfei taɣanɔɣu tɔ

18 Asilii wulau,

nyá waali nyəma toowa tam tɔw tom.

Nya yoolaa səsaa ná həntaa na pə suma.

Nyá yəlaa ya pɔ́w taa,

nəɣɔlɔ kaa tasa-weɣe kpeɣeluyu.

19 Pə ku-ŋ ɪsaɣakɔɣu ké.

Pə́cɔ nyá wakəlɔɣu kaa taɣanɪ.

Pa təna mpa paa nu nyá tɔm tɔ,

paa kpasɪ amɔkəŋ ké.

Mpi tɔ, yəlaa təna təɣəna nyá yɔlɔkɔle

tam nyəntɛ nté tə kɔnyəŋ.

ISO KYOYOTUTU TELƏSULU
HAPAKUKU
TƏM TAKƏLAYA
Kotuləto

Hapakuku naaki isəna yəlaa u təhəyi tampana na pá pəntəyi na Iso suma tə. İlena í təkí wahala ke pə tə. Pə təo kə í pəəsəyi Iso si: İsənaya Iso kə siyisulu na yəlaa laki mpi pə ta siyisi tə na í suma? Ama Iso ná cəəki si, waatu wəe wei í taa uní í ká hūna asayaa na pəntəlaa tə. Pə təo tə, pə wəe si Iso kuyəotutu teləsulə í cayana tənəu na í tənə waatu wei Iso hūnəu ká tala tə.

İsəna pa fayə Hapakuku takəlaya tə:

Misee wiinau ke Iso, na ilé í cəu, titite 1:1-2:6

Mpusinaa kakpasi, titite 2:7-20

Yəulə í tənə Iso waasəyənə na naani, titite 3

¹ Təmnəa mpa Tacaa kulaa na í hūli Iso kuyəotutu teləsulə Hapakuku tə.

Hapakuku yaaki Iso si í waasi

² Məpəyú Iso kuyəotutu teləsulə Hapakuku wiina Tacaa si:

Hatoo, ma yaa-ŋ si í waasi-tu si pa laki-tuyənə musəŋ tə, pəlee kə n ká cə-m?

³ İsənaya n ká tisi na má nyənəyi yəlaa isayətənaa? Na nyaa nyənəyi mpi pə ta siyisi tə?

Mpi tə, ŋmakəlyəu na musəŋ, na yosəŋ na hūle tike ke yəlaa laki.

⁴ Nəyələ u tasəyi kiinə ke təhəyənə.

Pəcə paa hūləyi tampana ke a lonte taa. Asayaa nté tampana nyəma, na hūle wakəlyə.

Papiloni nyəma wataa

⁵ Məpəyú Tacaa cəwa si:

İ nyənə piitimnaa na səyənəu kra-mə.

Mpi tə, təmlə natəli tu la na í nana mə isə.

Həli ye paa heela-məye pə təm, mə taa nəyələ taa tisi.

⁶ Maa kəna Papiloni kraŋtənaa mpe.

Pa fei nəyələ pətəətəle.

Pa cəəki antulinya tənaya na pá ləkəyi ləlaa tətə.

⁷ Pa təm wə səyənəu kə.

Kalampaanı kə pa tuyəna mpi pa caaki lapu tə.

⁸ Pa krayanəŋ ləŋləŋ lapu tēe krooŋ.

Pa kəla tənə ke sənsuməyənə ŋku nyəyəsı piwa tə.

Ye pa luna pooləŋ pa krayanəŋ ŋmaaki kə.

İ koləyi hūntə kə isə həkəle tiliyi kampayə waali.

⁹ Wontu kuuu ke pa kəŋ paa nyəyəsəyi.

Pa kuuki saləkətənaa ke tuutuuma isə kanyəŋə pēe.

¹⁰ Pa footiyi awulaa na pá wonjiyi tətə təkəlaa.

Koloosi acalεε u kaγatəyi-we.
 Pa loη hapeε ke koloosi acalεε kila ké,
 na pá leεkəyi-yε.
 11 Pa həka tam ké isu kacuculaya.
 Akpala ke pa teeləyi.

Isə kuyəγətutu teləsvlu yaaki Isə ké təm naale nyəm

12 Hatoo kancaalaya taa,
 Tacaa nyá kəna ma Naηηtu.
 Ue tə kaa si.
 Hai, nyayale ma kentulu.
 Nyá kənna tá kolontunaa pane si,
 n həηna tá ηkraηyυv.
 13 Ama nyá isε u nyənəyi isayatu yaa mvsəη.
 Ue pepe təw ké n sumna asayaa mpa
 pa wakələyi kupaama tə?
 Pəyele pεle pa lapəna sana.
 14 Pepe təw ké n nyənəyi yəlaa isu tiina.
 Yaa isu filifilinaa mpa pa feina paasənlv tə?
 15 Papiloni nyəma kra yəlaa ké isu kulaya.
 Yaa isu puluyu puukuγu tinte tə.
 Pa laηa hvlmnaa ké pə tu fei.
 16 Pa laawa pa puluη na pá wə pə tulaalvnaa.
 Mpi tə, inəyi pa waakəna,
 na pa təγənaγa ke kupaηka.
 17 Pa kaa heεsi piitimnaa lempa
 kuyv na pa layalεε ke mpu?

2

1 Mpyóy Isə kuyəγətutu teləsvlu tasaa si:
 Maa caya ma tətəηε na má feηiyi.
 Uena má nu nti Isə ká cə-m ma kvsələmυtu təw tə.

Siyisilu na ηmakəllv pa təm

2 Nteηa Tacaa cə-m si:
 Nmna nti ma kulaa na ma hvl-η tə.
 Tv-təyi kraatanaa təw ké teu,
 na paa wei í pəsı na í kala-tı.
 3 Təm nti tə waatu ta tata ké si tə la.
 Ama pa su tə waatu ké.
 Ue taη-tı na naani.
 Tu leeli ké tə kaa saalı.
 4 Nmna si isayav saaləyi yem ké.
 Ama tampana təηlv ná wena weesuyu ke ı taa tēm təw.
 5 Wenav ké asola ké.
 Mpi tə, kalampaanı yəlaa u heεəyi.
 Pa wε hiliη ké isu atətəle.
 Pəyele paa haktı, isı səm.
 Pa leεkəyi piitimnaa na pá puki,
 na pá ηmakələyi-we.
 6 Piitimnaa mpa paa kəlaa tə
 pεle paa kvlı pa ηmakəllaa təw.

Mpusinaa kakpası

Paa tuv-we sı mpusi we pa tɔɔ ké.
 İsu pa leekuvu lɛlaa nyəm na pá kaaki
 na pá pɔɔsəyi-weye kəmle tɔ,
 pəlee ké paa yele mpv inı pə larv?

⁷ Mə kəma nyəma ká məli
 mə tɔɔ na pá lɛti-me.

⁸ İsəna í ká leeka lɛlaa tɔɔɔ,
 paɣale ka leeki-me mpi pə tɔɔ tɔ,
 í lapa tetvnaa na acalɛe ke mvsɔŋ na í kv-we.

⁹ Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ í pɛekəyi kasəyaya asilima nyəŋka sı
 yəlaa í nyənəyi-meye sɔsaa.

Paa na mpv na í hvvki sı
 mə tɔŋ ká ləsi-meye wakəlvv taa.

¹⁰ Mə mayamaɣa í
 ləsəna fɛɛɛ na í tv mə ti.
 İ kv yəlaa tuutuuma,
 na í wakəli mə ti.

¹¹ Paa koloosi taa pɛɛ,
 İsu a mapa kapusi ná á pɔɔsi-me
 na lətasi náá tisi.

¹² Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ, yvlvkvle na ŋmakəlvv ke í sukəna acalɛe.

¹³ Pə tɔɔ ké piitimnaa təmle nyaya kəkɔ.

Pa wahala saala yem.
 Pə tənaya mpv Ate na İsɔtaa tv Tacaa təmle ké.

¹⁴ Yəlaa təna ká te na pá nyı Tacaa teeli tv ké.
 Paa nyəmı-tı tetv təna taa ké İsu teŋku lvm waasvɔv
 kanyəŋa tɔɔ tɔ.

¹⁵ Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ, í tvyi mə tɔyɔntəlenaa ke svlvv ke sɔsɔm.

Pə kvyi-we na pa kvtyəlvəm ɛɛ,
 na pə yele-weye kpɛla,
 İlena í nyənəyi.

¹⁶ Fɛɛɛ ke í nanəyi na í taaki mə tokvŋ.
 Pə taya teeli,

mu nyɔv-wı na í səŋ kpɛla.
 Tacaa ká mv pááná,
 na í tv-meye wahala na tɔŋ.
 İ ká pəsi tetɛlataa.

¹⁷ İsu pa setvɔv Lipaŋ hətuvv ke mvsɔŋ tɔ,
 pı məli mə nyɔv taa.

Mpi tɔ, í kpriisa taalɛ wontu.
 İ kv yəlaa.
 İ lapəna tɔŋ ke tetv taa acalɛe yəlaa.
 Pı nyaaı mə pɔntv.

¹⁸ Pepe tɔɔ ké í luki tvŋ ke nyəyətɔ?

İ saakəyi-tı taası,
 na í puyusiɣına mə ti.
 İ tvyi mə niŋ kvlarəv ke naani,

anɪ pələ pu yəχətəχɪ?

¹⁹ Mpusi wɛ mə tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ ɪ yaaki taakukulaya sɪ ká fe,

na ɪ tɔŋ pələ sɪ tɔ kuli.

Páçɔ pə taa pɔlɔpɔ kaa pəsɪ na pə heeli-meɣe natəli.

Paa na ɪ waasa tuŋ ɪnɪ ɪ tɔɔ kɛ wɔla na liyitee nyəχətu tɔ.

ɪ feina weesuχu nakuli.

²⁰ Ama Tacaá ná wɛ ɪ təsɛɛɛ taa kɛ.

Antulinya yəlaa mɛ ɪ su.

3

Hapakuku sələmvɔv na Iso waasvɔv

¹ Wiinanv mpi Iso kvyəχətɔtɔ tɛləsɔlv Hapakuku wiina Tacaá təχələ sɪ:

² Hai Iso, Tacaá,

pa yəχətə nyá təma səsəəna təm na má nu.

ɪɛna má nyaŋŋa-ŋ.

La tá waatv taa kɛ təma anɪ a takanaa na yəlaa ná.

Paa pu wɛɛ sɪ, ɪ́ mu pááná, huli-təχv suulu.

³ Iso luna Temaŋ,

Iso Naŋŋtu luna Palaŋ pɔχv tɔɔ.

ɪ teu naaki isətənvɔv tɔɔ kɛ,

na atɛ nyəm saŋɪ-ɪ.

⁴ ɪ kəŋ na ɪ mɔχɪ kəkə na ɪ niŋ taa

tɪmpi ɪ toma lukəna tɔ pə ŋmɛləsəχɪ.

⁵ Kɔtəŋ wɛ ɪ nəχɔ tɔɔ kɛ na ɪ waali.

⁶ Ye ɪ səŋaa, tɛtv seliχɪ kɛ.

Ye ɪ nyənəχɪ,

kolontunaa huχutiχɪ pa lotu kɛ na səχəntv.

Tam tɔɔ póŋ ná seliχɪ.

Ləŋtaa pulasɪ nsi sɪ tɔɔ ɪ təŋaχa tɔ sɪ yəkəχɪ.

⁷ Ma nawa Kusəŋ nyəma laŋwakəlle

na Matiyəŋ nyəma səχəntv.

⁸ Tacaá, pusi təm kraŋa-ŋ pááná na?

Yaa tɛŋku yelina na nyá pááná huu?

N caχa isəŋmɔntv kɛ isu yoou kɛkɛ,

na ɪ kraχanəŋ pukina-ŋ akaitv taa.

⁹ N kraasa nyá tɔɔv.

Nyá nyəma wɛ isu mpusi təŋsvɔv.

Tɛtv haa nəχɔ na pusi lu.

¹⁰ Ye póŋ ɪ na-ŋ ɪ seliχɪ kɛ,

na tɛv huki tɛtv tɔɔ.

Tɛŋku səsə svv wɔla,

na ɪ lvm səŋəχɪ isu koloosi.

¹¹ Nyá nyəma kətətəna nyaaləm,

na nyá ŋmantaaχa ŋmɛləsvɔv,

səŋsəχɪ ilim na isətəv pa təntɛ kɛ.

¹² Ye pááná ɪ kra-ŋ,

n cəɔki tɛtv kɛ na ɪ nənɪ piitimnaa.

¹³ N puki nyá yəlaa na pa wulav

wei n krawa tɔ pa waasvɔv.

Uena ní ku asayaa nyuyv tu na i waali nyóma.

¹⁴ Kolontunaa nyómá ke n tóləxəna pa nyóəŋ.

Pa nəxəsəna ké isu kacuculaya.

Pa huliyi si pá yasi-tv.

Pa kiisiyi laŋhuləmle kakiisasi.

Pa səəlv puwa si pá kv-tv.

¹⁵ N cəəkəna nyá kpaɣanəŋ ke
teŋku lvm koloosi səsəənsi taa ké.

¹⁶ Ma nu kəkəte níte tə təna na ma laŋle pəsi.

Səxəntv kpa-m na ma ntompee seliyi.

Ma tənuyv kawa,

ma tona hoowa na má wu səŋuyv.

Uena má su na má taŋa ta təə kullaa

ŋkpaŋuyv həm kuyaku.

¹⁷ Fikinaa na ləseŋnaa na Olifinaa pə tuŋ ná kisa ləlvuyv.

Tawa kəhaləm naa laki.

Heeŋ na naaŋ pə tɛma.

¹⁸ Ama Taca haana maya laŋhuləmle.

Ma nu leleŋ ke Iəə waasəlv təə.

¹⁹ Taca Iəə kele ma təŋ.

Iu i hana-m tənte nyəm isu nam,

na má təŋ pulasi taa.

Yontu tənɛɛ pa yoona saŋku na tə wɛ yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa.

ISO KUYƆƆTUTU TELESULU
SOFONI
TƆM TAKƆLAYA
Kutubtu

Yuta tetu taa ké Sofoni teləsaya Iso kuyƆƆtutu ke wulaw Sosiyası pəle taa. Wulaw inɪ ɪ kpiisina tunj na tɛlaalenaa tɛna na ɪ tayani ɪsɔsɛɛɛ, na ɪ tɔlɪ Iso tɛsɛle nte paa tɛkaa tɔ na ɪ tayani. Sofoni heela piitimnaa lelɛaa sɪ Iso hɔvle kɔŋ. Ama waatu kɔŋ wei ɪ taa Tacaɔ ká kɔɔ na ɪ waasi Yosalem tɔ. Piitimnaa mpa paa pasa pa ti tɔ paa sɛɛ Iso ké nɔyɔ kulumaya.

Isəna pɔ faɣa Sofoni takɔlaya tɔ:

Isə ka hɔvna Yuta tetu na Yosalem ɪcate nyɔma, titite 1:1-2:3

ɪ ka wakɔlɪ piitimnaa mpa pa cɔɔna Yuta tɔ, titite 2:4-15

Isə ká mɔŋna Yosalem nyɔma ke pa wule taa, titite 3

1 Yuta wulaw Sosiyası wei ɪ ké Amɔŋ pəyalɔ tɔ. ɪ pəle taa ké Tacaɔ yɔyɔtɔna Sofoni. Isekiyasɪ lɔlɔna Amaliya na Amaliya náá lɔlɔ Ketaliya, na Ketaliya náá lɔlɔ Kusi, na Kusi náá lɔlɔ Sofoni. Tɔm nti Iso heela-ɪ tɔyɔle sɪ:

Tacaɔ hɔvle kɔyaku tɔm

² Maa ku tetu tɔɔ weesuɣu nyɔm tɔna.

³ Pə kpaɣav yɔlaa, na sumasi,

na tiina, na wontu tɔna tɔ.

Maa wakɔlɪ asayaa na pa kraɪ tɔma.

Pə kaa kaasi nɔyɔlɔ.

Isə ka hɔ Yuta na Yosalem nyɔma ŋkraŋŋ

⁴ Maa hɔ Yuta na Yosalem pə yɔlaa ŋkraŋŋ.

Maa kpiisi tɔyɔ Paali na ku kɔtɔlaa tɔna.

⁵ Maa ku mpa pa kraaki kutuluŋ tɔɔ ké ahoɔ tɔ.

Pə tɛ yɔlaa laaki ɪsɔtulɔŋasi ké pɔcɔ pa sɛɛki-m.

Anɪ pa tuukina ma hɛtɛ na tɔyɔ Milikom nyɔntɛ.

⁶ Maa wakɔlɪ mpa pa haaki-m siyile tɔ.

Mpi tɔ, paa pɛɛkɔyɪ-m pɔcɔ paa caaki ma luɣu nyɔntɔ.

⁷ ɪ su, ma hɔvle kɔyaku kpeɣetaa.

Ma tɛma kɔtasi tɔyɔnaya saav.

Ma tayana mpa ma yaawa tɔ.

⁸ Wɔle nteɣe maa hɔ nyɔyɔ nyɔma na wulaw piya pa ŋkraŋŋ.

Paa mpa pa keɛkɔna kraɪ nyɔma tɔ pa ŋkraŋŋ tɔtɔ.

⁹ Mpa pa ŋmaaki nɔnɔkpete ɪsu ma ta nyɪ ɪsɔnaa tɔ.

Pəyɛle pa suuliyi pa tɔyɔ kutuluŋ,

ke wenav mpi pa ŋmulɔna yɔlɔkɔle tɔ.

Maa hɔ pa ŋkraŋŋ.

¹⁰ Kɔyɔŋkuɣu paa nu yooɔ kakiisasi

sɔsɔnsɪ ke Yosalem ɪcate taa,

ke nɔnɔyɔ ŋka pa ya sɪ tiina nɔnɔyɔ tɔ ka kinj.

Paa nu laŋwakɔlle wula ke ɪcate hɔyɔlɔyɔ kɔfalɔyɔ taa.

Paa nu tɔtɔyɔ acufu sɔsɔ ke pulasi tɔɔ.

¹¹ ɪcate pɔtɛɛ nyɔma mɛ ɪ wii teu.

Mpi tɔ, maa kpiisi taatɔlaa tɔna.

¹² Waatu inəxi maə kpaɣa fətəla
na má pɛɛki Yosalem icate taa.
Maa yoonə yəlaa mpa pa caɣana pa ti
isu solum taɣatu ke atin̄kpa taa tɔ.
Pə te yəlaa tənna si maə waasəyi pulv.
Paa kɔpantu paa isayatu.
¹³ Paa lɛɛki pa wɛnau na pá yəki pa tɛɛsi.
Paa ŋma kɔfasɪ yaa.
Ama pa kaa sɔv si taa.
Paa sɔ lɛsɛŋ tuŋ.
Ama pa kaa tən̄ pə solumaɣa.

Tacaa kuyaku

¹⁴ M̄p̄yó Sofoni tasaa si:
Tacaa huɓle kuyaku sɔsɔv̄ kpeɣetaa kɛɛ.
Ku tən̄a kɔnte ke lɔŋlɔŋ kɛ.
Ye ku talaa,
yəlaa ká wii na pə kpeɳna yoolaa taa yoolaa.
¹⁵ Mpi tɔ, ku kɛ pááná sɔsɔv̄na kuyaku kɛ.
Yəlaa laŋa ká wakəli tətəɣtəɣo kɛ pə wule n̄tɛ.
Pu yəki na pə yeɛ ncaa.
Ihunte ká kpa na səkpeɳv̄v̄ anaam nyala.
¹⁶ Yoolaa ká huɓi akanteɛ.
Paa yaɣa yooi kakiisasi.
Paa yoonə koloosi acalɛɛ na a təfɛŋle.
¹⁷ M̄p̄yó Tacaa təma si:
Maa pɛti yəlaa ke laŋwakəlle taa.
I ká tutiɣi kɛ isu yolumaa.
Mpi tɔ, í wakələna-m tɔ pə tɔɔ.
Mə caləm ká ya isu muɓv̄v̄,
na mə nantu tasa isu hute.
¹⁸ Mə liyitee yaa mə wula kaa pəsi
na í waasi-meɣe kuyaku ŋku ku wule.
Ma pááná kəkə ka nyaya tetv̄ tən̄a.
Maa kpiisi tə taa yəlaa tən̄a.

2

Təpasəlaa yaav

¹ M̄p̄yó Sofoni təma si:
Fɛɛɛfɛi nyəma mɛ.
I kpa mə ti na í maɣasi mə taa.
² Pə taa yaɪ-me isu nyutu ke kuyaku kolumv̄v̄v̄ taa,
na p̄ɔ́ p̄i takɪ kuyaku ŋku Tacaa ká mu-me na pááná
sɔsɔv̄na tɔ.
³ Tetv̄ taa təpasəlaa mɛ mpa í təkəyi Iɔ kiŋ ke teu tɔ.
I keɛsəna Tacaa tɔɔ.
I təkɪ mə təpasv̄v̄v̄ na í tən̄əxi tampana.
Ntanyɪ p̄i kenti mə tɔɔ kɛ Iɔ pááná kuyaku wule.

Ilim tətvlɛ tɔɔ nyəma ŋkpaŋv̄v̄v̄ həm

⁴ Kasa icate ká pəsi wulaya tetv̄.

Asəkaləŋ nyənte ká yəki.

Paa təŋəni Āsətəti yəlaa ke ilim taa.

Paa læsi İkoləŋ nyəma.

⁵ Kələti nyəma me mpa í kəma teŋku nəŋə tə,
mpusi wə mə təə ké.

Tacaa si: Maa kpiisi Filiisi nyəma na pa tetu təna.

⁶ Mə tetu ke teŋku nəŋə təna ká pəsi təla tətəŋəle.

Tiikilaa ká təŋ tə taa, na pá la pa heeŋ tətəkəle.

⁷ Yuta yəlaa kukaasaa ká təŋəna həŋəlvəy uku.

Tənaŋa í ká tiikiyi mə kaləkəŋ,

İlena í puki Asəkaləŋ na í svəki taanası.

Mə İso Tacaa ká yoona mə nəŋə.

İ ká məŋna mə yəlaa mpa kolontunaa ka kpawa yomle tə.

İlim təlule nyəma ŋkpaŋvəy həm

⁸ Mpróyú Tacaa təma si:

Ma nuwa isəna Mowapu nyəma

na Aməŋ nyəma pa wəŋa ma yəlaa me,

na pá footi-me tə.

Pa təv-me,

pa cusa mə tetu na kalampaanı

na pá səəsı pa nyəntu təə.

⁹ Pə təna pə tu İso Tacaa má,

ma tuuki si isı ma kpiisa Mowapu

na Aməŋ pə nyəma isı Sətəm na Kəməə.

Pa tetu ká pəsi təm təhulle na wəlaya tetu

na səwa tike nyala.

Ma yəlaa kakaasəŋa ká kəŋna na pá kuu pa wənaɔ,

na pá təŋə pa tetu.

¹⁰ İsəna maa hə pa ŋkpaŋvəy təŋəle.

Mpi tə, pa kəla kalampaanı ké

na pá təv Pə təna pə tu má,

ma yəlaa.

¹¹ Tacaa má, maa nyəŋsi pa ise ke teu ke tənaŋa.

Maa wakəli antulinya təna taa təŋ.

İle piitimnaa təna ká səe-m pa tetu taa.

Hələna pə kpeŋna hatəlaya nyəma təna.

İlim ntəŋəŋ na pə mpaŋəŋ nyəma ŋkpaŋvəy həm

¹² Mpróyú Tacaa təma si:

Maa ku İtiyopii nyəma me mə tənaŋa yoou taa.

¹³ Maa tu ilim ntəŋəŋ təə həŋəlvəy Asilii nyəma ke niŋ.

Maa wakəli-ku na Ninifi icate səəsəle pəsi ncaale

na wəlaya tetu.

¹⁴ Kaləkəŋ ká həntəŋəna icate lonte taa,

na taale wontu ke waanı waanı.

Kpiisın na aluyucana ká cəŋa akelenaa ncaa taa.

Paa pəli kutuləŋ taa kpeŋkpełası kupaŋsi,

na si səŋəti nəŋəŋə.

Katəkətəŋ ká wiiki ncaa pətəlee təə.

¹⁵ İsəna icate hətə tu təna təŋəle.

Paa na tə yəlaa nyənaŋa-təŋə səəsəle,

nte tə fəina saala tə.
 Tu pəsi ncaale na pə yelina taale wontu.
 ləna tɛɛlaa təna kɛɛtəxi nyəwəŋ na pə sɔ́lɔ́xi-tə.

3

Yosalem nyəma ta nu Iso yaav

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Sofoni təma si:

Yosalem icate yəlaa mpa me
 í laki isayatu tə.

Í ηmakələxi lɛlaa,
 pəyele í kələxi Tacaa təw tə.

Mpusi we mə təw kɛ́.

² Mpi tə, í ta nu Tacaa təm.
 Í kisa í kpaalɔxu mpi í kpaala-me tə.

Pəyele í tá tu-í naani,
 í tá pɛɛki si Iso í sənə-me.

³ Mə nyəwə nyəma we kɛ́ isu
 tɔ́ɔlasí nsi si mu pááná tə.

Mə huɔlaa ná we isu sunsuməŋ
 likuɔu na u təwəxi cele təw tə.

⁴ Mə Iso kuyəwətətə teləsəlaa u paasəyənə pa təmle.
 Pa kooki yem na pə kisiyi pa tilitu.

Mə kətəlaa ná nyənəxi Iso nyəm kɛ́ yem kɛ́
 na pə yəkəxi í kiiu.

⁵ Tacaa we icate taa kɛ́,
 na í təkí kawuləya na siyisuyu.

Í laki isayatu.
 Í təŋəxi tampana kɛ́,
 na í huɔkəna paa tanaŋ ηku.
 Paa na mpw tə, asayaa fɛi fɛɛɛ.

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaa yəwətəa si:
 Ma tɛma piitimnaa təcu kɛ́ m̀p̀r̀ỳg̀ kpiisuyu.

Ma yəka pa koloosi acalɛɛ.
 Ma wakəla pa hapɛɛ.

Təntaa mayaməya fɛi tətə.
 Pu kpiisi pa acalɛɛ,

nəwəɔ kaa wɛɛ.

⁷ Ma təŋəya si,
 Yosalem nyəma me í ká nyana-m,
 í ká nu ma kpaalɔxu.

Íe ma kaa yəkí mə təcəyalɛ isu ma kaləna-me tə.
 Ama mə məlaa kɛ́ na í teləsəxi mpəle.

⁸ Í təŋ kuyaku ηku ma kəw mə waali isu tɔ́ɔləya tə.
 Ma tu ma taa si,

ma kotiyi piitimnaa na kawulasí.
 Ma yele na ma pááná nyəya pa na
 antulinəya təna isu kəkə.

Tacaa layəwəw ke yəlaa yaasi

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaa yəwətəa si:

Maa layasi yəlaa,
 maa nyaali mə isayatu.
 Ilena í see-m na lotu kulɔmtu.
 10 Paa ma yəlaa mpa me í yawa na
 í tee Itiyopii tɔ tɔcayacaya tɔ.
 I ká kɔɔ na í la-m kɔtasi.

Iseyeli yəlaa kakaasaya

11 Kɔyan̄ku tɔ ma yəlaa kaa weena
 isəna paa pəntəna-m tɔ pə fɛɛɛ.
 Maa ləsi mpi pə laki-meyɛ kalampaanu nyəma tɔ.
 Ilena í yele mə təyi hɔm ke ma pɔyɔ nan̄n̄ nyəȳku tɔɔ.
 12 Maa kenti mə taa mpa pa pasəyi pa ti tɔ
 na kɔnyəntɔnaa mpa pa tɛɛləyi-m tɔ pa tɔɔ.
 13 Iseyeli nyəma me mə kakaasaya
 kaa tasa mpi pə ta siyisi tɔyɔ larɔ.
 Pəyele í kaa looli,
 yaa í tɔsɔ nɔyɔɔ.
 I ka tɔki ké na í heesi,
 nɔyɔɔ kaa nyaasi-me.

Yosalem lahheesəle

14 Yosalem icate yəlaa,
 na Iseyeli nyəma me,
 mə təna mə lan̄a í hulɔmi,
 I yɔləna mə lotu təna.
 15 Taca yela mə nkrap̄nyɔ ke hɔm.
 I tɔyɔna mə kolontunaa.
 Iseyeli nyəma wulav Taca we mə waali ké.
 Pə fɛi si í nyana wahala nɔyɔɔ.
 16 Kɔyakɔ nkɔyɔ yəlaa ká tɔ si:
 Yosalem nyəma me,
 í taa nyá,
 mə apalɔtɔ í taa le.
 17 Taca mə lɔɔ we mə waali,
 na i tɔn̄.
 I ká yele na í la akanaa.
 Mə tɔɔ ké i lan̄le hulɔmaa.
 I sɔla-meyɛ na í haaki-meyɛ weesuyɔ kɔfalɔyɔ.
 18 M̄p̄yɔ́ Taca yɔyɔta si:
 Yosalem yəlaa mpa me í hatələna acima,
 na mə lan̄le wakəlaa tɔ.
 Maa kreyeli-me na má keeli mə fɛɛɛ.
 19 Waatu in̄əyi maa hɔ mə muyulla nkrap̄n̄.
 Maa la kɔəle ke mpa pə kɔwa tɔ.
 Maa mən̄na mə yəlaa mpa pa krawa yomle tɔ.
 Maa yele na mə kɔtɔyɔ pəsi isantɛ.
 20 Ilena má kreyeli-me na má kɔna.
 Maa tɔ-meyɛ teeli na má kɔsi mə nyɔyɔ
 ke atɛ yəlaa təna taa.
 Taca má ma yɔyɔtəna mpɔ.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

ASEE TƏM TAKƏLAYA

Kotuluto

İso kuyoyotutu teləsulu Asee lupa si, pá tayanı Yosalem İso təsele ηmav. İle pu wee si Yuta nyəma mpa pa laala kənte na Papiloni tə mpe pá ηmana İso təsele nite. Ama pele pa apaluto ta laa yəlvəy. Ntəna Asee tasa nyəyü nyəma ke apaluto si, pá sūv təmle taa.

İsəna pa faya Asee takəlaya tə:

Pa tayanəyi İso təsele ηmav tətə, titite 1

İso təsele kəfate teu, titite 2:1-9

Yələa asilima, titite 2:10-19

Tacaa nəsəsi kəpənəsi, titite 2:20-23

Pa tayanəyi İso təsele ηmav tətə

¹ Mpuv Peesi wulav səsə Taliyusi kawulaya pənaya naale nyənkə isətu naatosə nyəη kuyaku kancaalaya nyəηku wule. Tacaa heela İso kuyoyotutu teləsulu Asee ke təm si í teləsi-təyi Yuta nyəyü tə Salatiyeli pəyalu Solopapeeli, na kətulu səsə Yosataki pəyalu Yesuwa.

²⁻³ Ntəna Asee yəyoti təm nti si: Pə tənə pə tə Tacaa má ma yəyətəa si, İseyeli yəyətəyi si, pə ta tata İso təsele ηmav.

⁴ İle pə we teu si mu hənətəyi kutuluη wei pa lapa kacəka ke teu tə í taa. İlenə İso təsele náá ké ncaale na?

⁵ Pə tənə pə tə Tacaa má ma təma İseyeli nyəma si í huə mə tənte təm ke mə taa.

⁶ İ tuuwa səsəm ama mə kəmtə ta kpa. Mə təyənaya ta tə si, í təyə na í haya. Pəcə mə solum ta tə si, í nyəə na pá ku mə lukətə. İ feina wontu si í suu na pá haη-me. Pəyele təmlataa kufeləyü kuləyi huəntə ke yem.

⁷ Pə tənə pə tə Tacaa təma si í huə mə tənte təm ke mə taa.

⁸ İlenə í kpa pulaya təə na í seti taasi, na í ηma-m İso təsele. Waatu inəyi pu kəsi ma nyəyü ke isəna pə mənəa tə, na ma laηle hee.

⁹ İ ka tanəa si í ku təyənaya ke səsəm. Ama í ta hiki mpv. İso wosa heelim ke mpi í kpeena mə tēsi taa tə ilenə pá saali yem. Pə tənə pə tə Tacaa má ma pəsəyi-me si pepe təə ké mpv? İ yela İso təsele ke ncaale, na paa wei í paasəna í mayamaya í təyaya.

¹⁰ Mpuv pə təə ké paa tēv kuləmvəyü ta nu. Pəcə pəlvəpü ta nyə.

¹¹ İso kəna wulaya ke tətü taa na pulası təə. Mə təyənaya pee tawa, na mə lēseη na olifinaa pə tūη na mə haləmnəa lēmpü wulaa. Yələa na təla pa lakı wahala. Mə wahala saala yem.

¹² Mpuv Salatiyeli pəyalu Solopapeeli, na Yosataki pəyalu kətulu səsə Yesuwa, na İseyeli nyəma kakaasaya tənə, pa məwa Tacaa təm nti İso kuyoyotutu teləsulu heela-wəyē mpv təyə niη naale. İlenə Asee náá pəsi na í la í təmle ke teu. Kuyaku ηku yələa ka wənə İso səyöntə ké.

¹³ Mpuv í tasa-məyē İso Təm lēnti ke heeluyü si Tacaa yəyətəa si: Ma si nəyö si, maə wēə mə waali.

¹⁴ Mpuv Tacaa hawa Yuta nyəyü tə ke apaluto, na Yesuwa, na kətulu səsə, na pa tənə mpa pa luna yomle tə. İlenə pá sūv pa İso Pə tənə pə tə Tacaa təsele ke ηmav.

15 Wulaw Taliyusi kawulaya pənaɣa naale nyəŋka, isətu naatoso nyəŋ kuyaku hiu na liyiti nyəŋku ke pa caala təmle.

2

Isə təsele kɔfate teu

1 Mpuɣu wulaw Taliyusi pənaɣa naale nyəŋka, isətu naatosompɔɣolaya nyəŋ, kuyaku hiu na kulmɔɣu wule. Tacaa tasa Isə kuyɔɣotutu teləsulu Asee ke təm heeluyu.

2 I təma-ɪ kɛ si: Heeli Solopareeli na kətulu səsə Yesuwa na pa təna mpa pa luna yomle tə si

3 Mə taa nəɣolu təsəyi isəna Isə təsele nité tu tewa ləŋtaa tə? Ama nəənə tə teu mpi pə səpa.

4 Pə təw kɛ Tacaa má ma təma si, Solopareeli na Yesuwa na tetu yəlaa təna í kaasi mə ti na í sɔv pə təmle taa. Mpi tə, ma wɛ mə waali kɛ.

5 Waatu wei í luna Icipiti tɔɣ maa si mpv. Ilena ma feesuyu wɛ mə waali, ilɛ í taa nyá.

6 Pə təna pə tv Tacaa si, pə kaasa pəcə. Maa ciyiti isətənyu na tetu na tɛŋkuna təna.

7 Maa liyiti piitimnaa ke yem yem. Maa kəna mə wɛnau ke cəne. Maa yele na Isə təsele la teu ke səsəm.

8 Pə taya pulu, ma tənna antulinya wɔla na pə liyitee təna.

9 Ilɛ Isə təsele naale nyəntɛ ká tɛɛ kancaalaya nyəntɛ ke teu təkpataa. Lonte tənɛ tə taa kɛ maa yele na í hɛɛsi. Pə təna pə tv Tacaa má ma yɔɣətəna mpv.

Yəlaa asilima

10 Mpuɣu Taliyusi kawulaya pənaɣa naale nyəŋka, isətu pɔɣolayafɛi nyəŋ, kuyaku hiu na liyiti nyəŋku wule. Pə təna pə tv Tacaa tasa Asee ke təm heeluyu

11 Si: Pəsəi kətəlaa si

12 ntanyɪ mə taa nəɣolu tv kətaya nantuyu nté ɪ toko taa. Ilena toko unɪ í tokina potopoto yaa tuusi hatu, yaa sulm yaa nim yaa tɔɣənaɣa nakəli. Pə mənna si í taa-keɣe Isə kɛ hav na? Ntəna kətəlaa si: Aa.

13 Ilena Asee tasa si: Ye nəɣolu tokina sətə ilena puntu tokina tɔɣənaɣa. Kaa pəsəi asilima nyəŋka na? Ntəna kətəlaa si: Ɛɛ.

14 Mpuɣule Asee təma si: Tacaa si, mpuɣu ma nyənəyi tetu tənɛ tə yəlaa, na mə kulapəm təna. Pə təna mpi í lakɪ-m kətaya tə pə kɛ asilima kɛ.

I paasəna teu ke pə kpaɣav saŋa tə

15 Mpu tə, í paasəna teu. I ná mpi too pə kpaɣa lapu na pə suna saŋa, na pəcə í kpeyeli pɛɛ na I ŋmaaki Isə təsele tə.

16 Waatu unɪ tə, ye nəɣolu pola kpóu ləv ke təkəŋ hiu. Naanɔwa tike ke ɪ ká mayana. Yaa wei í pola suləm liitilinaa nule na naanɔwa kɛ cosuyu hiu tike ke ɪ ká mayana.

17 Ma yelina na mə tɔɣənaɣa pee nyəŋka wɔli na tɔmpɛɛ wakəli mə kətɔɣəv. Paa na mpv mə taa nəɣolu ta pəsəna ma təw.

18 Pə kpaɣav saŋa tə í paasəna teu ke mpi pu la tə. Mpi tə, isətu pɔɣolayafɛi nyəŋ kuyaku hiu na liyiti nyəŋku kɔnɛɣe í su Isə təsele kite. I paasəna-təyi teu.

19 Ntəŋ pulu ta kaasi kpeɛŋ taa? Paa mə tɔŋ kətətɔɣəŋ, ɪ ta ləli. Ama pə kpaɣa saŋa waali tə, maa kooli-mɛɣe kɔpantu.

Tacaa nəəsi kupaŋsi

²⁰ Μ'pυγυ Tacaa tasa Asee κε heeluyυ κε təm naale nyəm κε kyakυ kolumyυ ηkυ si:

²¹ Heeli Yuta wulav Solopapeeli si, maa cigiti isotənyυ na tetυ.

²² Maa kusι atε awulaa, na ma yele na atε kawulasι su tənaya. Mə keekena na pa cayalaa ká pəsi nyagaina, na krayanəη nά si. Krayanəη cayalaa ká ky təma.

²³ Ama kyakυ ηkυ ma təmle tυ Solopapeeli nyaga maa kra wulav na η wεε isυ ma kyusyυ. Mpi tə, nyaga ma krawa si η təyə kawulaya na ma hətε. Pə tana pə tυ Tacaa mā, ma yəyətəna mpy.

ISŌ KUYŌYŌTUTU TELĒSULU

SAKALI TŌM TAKĒLAYA

Kutubtu

Pa lbla Isŏ kuyŏyŏtutu telĒsulŏ Sakali ke Papiloni tetu taa timpi Yuta nyŏma ka we isu yomaa tŏ. Pŏ waali ke pana Solopareli na kŏtulu sŏsŏ Yosuwaa pa kŏma Yuta tetu taa. Waatv kŏlŏm ke Sakali na Asee pa lapa pa tŏma. Sakali tasa yŏlŏa ke layatu si pŏ mŏli Isŏ kin na pŏ ņma Isŏ tŏseele. Sakali tŏm takĒlaya faya tŏm naaleye. Isŏ tŏseele ņmau na Yosalem mŏlŏyŏ ke i wule taa. Isŏ kŏ tayani i yŏlŏa.

Isŏ ka tilina wulav nŏyŏlv, na i pasŏyi i ti, pŏcŏ i kŏ tiikilu. Yŏlŏa ka te na pŏ kv-i. Lŏlŏa nŏ naaki si Yesu tŏm ke pa keesŏyi mpv.

Isŏna pa faya Sakali takĒlaya tŏ:

Mpi mpi Isŏ hula Sakali ke toosee taka taa tŏ, titite 1-8

Iseyeli nyŏma na piitimnaa lŏlŏa pa tŏm, titite 9-14

TŌMNA MPA PĒ HULA SAKALI TŌ

Tacaa mŏlŏyŏna Iseyeli nyŏma

¹ Peesi wulav sŏsŏ Taliyusi kawulaya pŏnaya naale nyŏņka, isŏtu pŏlefei nyŏņ, ke Tacaa yŏyŏtŏna Pelekiya pŏyalv Sakali. Itŏo saali kŏle.

²⁻³ Si i heeli Iseyeli nyŏma si: Pŏ tŏna pŏ tv Tacaa mŏ, ma mŏna mŏ cŏsŏnaa ke pŏanŏ kŏ tŏsŏyŏsŏyi. I mŏli ma kin, ilena mŏa kŏesŏna mŏ tŏ. Ma si ņpuyv ma nŏyŏ kŏ.

⁴ I taa keena mŏ caanaa. Maa tŏma ma kuyŏyŏtutu telĒsŏlŏa heeluyv ke lŏņtaa si pŏ telŏsi-me si, i lŏ mŏ tŏnte na mŏ lakasi isayasi. Ama i ta tisi na i mv ma tŏm na i nuna-m.

⁵ I nyŏma teu si mŏ cŏsŏnaa na ma kuyŏyŏtutu telĒsŏlŏa mpŏ pa sŏpa.

⁶ Pŏyele ma kukpaalŏtv na ma kusŏsutv nti tŏ tŏm maa heela ma kuyŏyŏtutu telĒsŏlŏa si, pŏ telŏsi-me tŏ, tŏ mayana-meye teitei kŏ. Ilena i cekŏna si mŏ lakasi isayasi tŏ kŏ Tacaa mŏ, ma lapa-meye mpv. Ilena i layasi.

Sakali toosee taka kancaalaya nyŏna

⁷ Mpuyv Tacaa yŏyŏtŏna Pelekiya pŏyalv Isŏ kuyŏyŏtutu telĒsulŏ Sakali. Wulav sŏsŏ Taliyusi kawulaya waatv taa kŏ i yŏyŏtŏna-i, pŏnaya naale nyŏņka isŏtu naanŏwa na kŏlŏm nyŏņ kuyakv hiu na liyiti wule.

⁸ Ilena pŏ lŏ Sakali isu toosee taka na i nŏ nŏyŏlv caya krayanvseemaya. Ilena i sŏņa tiikasv nasŏli si hekv ke tetekŏle natŏli tŏ taa. I waali kŏ krayanvseemasv na krayanvholŏmasv na huluhulv.

⁹ Ntŏna mŏ pŏsŏi isŏtaa tillu wei i ka yŏyŏtŏna-m tŏ si: Tacaa, krayanŏņ unv, i kŏtoluyv suwe? Mpuyvle si: Maa keesi-ņ.

¹⁰ Mpuyv apalv wei i sŏņa tiikasv hekv taa tŏ i tŏma si: Tacaa tilina-we si, pŏ cŏv tetv.

¹¹ Ntŏna krayanŏņ cayalaa mpŏ pa keesŏyi isŏtaa tillu si: Tŏ cŏwa tetv tŏna. Ama heesŏyv wenna paa timpi, yŏou fei tiili.

¹² Ntŏna isŏtaa tillu nŏyŏ tŏkprav si: Tacaa Pŏ tŏna pŏ tv, pusv hiu na naanŏwa kŏlv n mv Yosalem na Yuta acalŏe lenna na pŏanŏ. Pŏlee kŏ n kŏ hŏlv-yeve suulu?

¹³ Mpuyvle Tacaa heela-i tŏm naani nyŏntv nti tŏ kraasŏyi apalŏtv tŏ.

Tacaa paasŏyŏna Yosalem tŏtŏ

¹⁴ Μῦρυγυ ισῶταα tillu wei ι γῶγῶταγανα-m τῶ ι τῶμα-m σι: Κρααλι Πῶ τῶνα πῶ τυ Τααα μά μα τῶμ.

Μα σῶλα Yosalem na Siyῶη pulaya

κέ ισυ yem na κρετε.

¹⁵ Ama ma taa kraana piitimnaa mpa me ι hῶη mῶ ti τῶγῶ.

Μπι τῶ, πατσιυ κε ma μῶνα Iseyeli na πάανά.

Πενα mu πασῶγι-ι ncaale.

¹⁶ Πῶ τῶ κέ ma kraalayi

σι μαγα Πῶ τῶνα πῶ τυ Τααα,

μαα μῶλι Yosalem.

Μαα la kupantu na ι tayanu Iῶ taseele ke ημαυ,

na ι kpsi icate tῶτῶ.

¹⁷ Μῦρυγυ ισῶταα tillu tasa-m heeluyu σι:

Κρααλι τῶτῶ σι,

μαα tasa Yosalem ke λῶσυγυ.

Μαα waasi Siyῶη na πῶ cayana mῶ acalee tῶpῶkee.

2

Sakali toosee taka naale nyana

¹ Μῦρυγυ πῶ tasa-m ισυ toosee taka tῶτῶ na ma ná hῶη liyiti.

² Πενα μά πῶσι ισῶταα tillu wei ι γῶγῶτῶγῶνα-m τῶ σι: Ηῶη inι ι kῶtoluyu suwe? Μῦρυγυλε σι: Inι ι hulῶγῶνα piitimnaa τῶη nyam. Μπι πῶ yasana Yuta na Iseyeli na Yosalem πῶ yῶlaa.

³ Πενα Τααα hῶlv-m koolaa liyiti.

⁴ Μῦρυγυ ma πῶσα-ι σι: Pepeye pa kῶma lapu ke cῶne? Πενα ι cῶ-m σι: Pa kῶmagay σι, pa nyaasayi piitimnaa. Μπε pa yonna Yuta nyama na pá yasι pa yῶlaa. Πενα pá yῶki pa τῶη.

Sakali toosee taka tooso nyana

⁵ Μῦρυγυ πῶ lapa-m ισυ toosee taka na ma ná yulb na ι tῶka ηmῶnaya kumayasaya.

⁶ Πενα μά πῶσι-ι σι: Leye n puki? Μῦρυγυ σι: Ma puki σι ma magasayi Yosalem icate wan na τῶ tayalῶη.

⁷ Ntena ισῶταα tillu wei ι γῶγῶτῶνα-m τῶ ι kῶtῶna ισῶταα tillu Ielb wei ι saηa-ι τῶ.

⁸ Μῦρυγυ ι τῶμα-ι σι: Polo n heeli ifepu wei ι tῶka ηmῶnaya τῶ σι, pa kaa ημα koluηa na pá cῶna Yosalem. Μπι τῶ, ι taa yῶlaa na tῶla pa kῶla payale.

⁹ Ama Τααα γῶγῶταα σι: Μάά wεεna ισυ icate koluηa kῶkῶ nyῶηka na ma teu naaki τῶ taa.

Tacaa yaaki yomle nyama

¹⁰ Μῦρυγυ Τααα τῶμα σι:

Μπα με ma yasa tetv tῶna taa τῶ,

ι lu ilim ntῶγῶη τῶ tetv taa na ι se.

¹¹ Yosalem nyama mpa me

ι we yomle taa ke Papiloni τῶ,

ι tayanu mῶ ti na ι se.

¹² Μῦρυγυ Sakali tῶμα σι: Πῶ τῶνα πῶ τυ Τααα tilinana-m tῶm sῶsῶntv tῶne. Ι γῶγῶτῶγῶνα piitimnaa mpa pa yonna ι yῶlaa me τῶ σι:

Ye wei ι tokina-me πῶ we ισυ μαγα pῶntv tokinaa.

¹³ Μαα kῶli piitimnaa

mpa pa ηmakəla-me tə pa təo.
 Maa yele na mə yomaa ηmakəli-me.
 Pu kəo na pə la mpv ɔlɛ pələyɛlɛ í ká nyɪ sɪ Pə təna pə tɔ Tacaa tilina-m.

¹⁴ Tacaa sɪ:

Yosalem nyəma í ηmaaləna lanhəlɔmlɛ.
 Maa kəo na má caya mə cəɔ.

¹⁵ Waatu inəyi piitimnaa payale ka kɛntəna-m.

Í ká pəsɪ ma yəlaa.

Ulena má wɛɛ mə hɛkɔ.

Waatu wei mpv inɪ pu la təyɔ í ká nyɪ sɪ, mayale Pə təna pə tɔ Tacaa wei ɪ tila-m mə kiŋ tə.

¹⁶ Yuta ká tayani pəsuyɔ kɛ ma kɛntɛ kɛ ma tetɔ taa.

Ulena Yosalem náá pəsɪ ma ɪcatɛ kuləsəle.

¹⁷ Yəlaa təna í su.

Tacaa luna ɪ təyaya taa.

3

Sakali toosee taka liyiti nyəna

¹ Mɔpuyɔ Tacaa hula-m kətɔlɔ səsɔ Yesuwa. Í səŋa isəttaa tillu isəntaa. Satanɪ ná wɛ ntəyɔŋ təo sɪ, ɪ caa-ɪ təm suuu.

² Ntəna isəttaa tillu təkɪ Satanɪ sɪ: Su, Tacaa ləsəna Yosalem. Yesuwa ná wɛ isɪ tuputuyɔ ηku pa ləsa kəkə taa tə.

³ Yesuwa ka səŋa təna tə na í suu asilima wontu kɛ.

⁴ Mɔpuyɔ isəttaa tillu təma í na mpa tə sɪ: Í wəyɔsɪ-tɪ. Ma husa ɪ isayatu. Í ká suu-ɪ acima wontu.

⁵ Na í tasa sɪ: Í temi-ɪ saalaya kɔpaŋka. Ulena pá la mpv. Pa suu-ɪ wontu kɔpantɔ tətəyɔ na isəttaa tillu wɛ təna.

⁶ Tənyaya isəttaa tillu təma sɪ:

⁷ Pə təna pə tɔ Tacaa má ma su ma nəyɔ sɪ:

Ye Isɛyɛli nyəma təkə ma kiin

na pá təŋəyi ma kɔtɔtɔtɔ

maa kpa-mɛyɛ Isə təsɛɛle

səsaa səsaa na ma taya paasənlaa.

Maa tɔ-mɛyɛ isəttaa tillaa mpa

pa wɛ ma təmlɛ taa isəntə tə pa taa.

Isə kənav kɛ ɪ təmlɛ tɔ

⁸ Mɔpuyɔ Tacaa yəyəttaa sɪ:

Kətɔlɔ səsɔ Yesuwa na ɪ taapalaa mɛ.

Mə huləyənə nyuyɔ yapɔ mpi pu kəo tə pə təm.

Í kɛ ηkpaŋŋ na í nu.

Maa yele na ma təmlɛ tɔ Tafiti Hoole lu.

⁹ Ma sukɪ pələ nte tə wɛna isɛ naatosompəyɔlaya təyɔ Yesuwa isəntaa.

Ulena má ηmaa tə təo kɛ ma təm.

Maa kəɔli isayatu nti tə pilisiyi

ɪcatɛ təna təyɔ kuyaku kɔlɔmuyɔ.

Pə təna pə tɔ Tacaa má,

ma yəyətəna mpv.

¹⁰ Kuyaku ηku kɔ kəma,

ɔlɛ í ká yaa lɛlaa na mə na-wɛ í yəɔli

mə tuŋ kulɔlɔŋ na mə fikinaa tɛɛ na heesuyv.

4

Sakali toosee taka kakpası nyana

¹ Mpuv isɔtaa tillu wei ı yɔɔtəyana-m tɔ, ı kɔma na ı ciyiti-m isı pa feesuyv yulv wei ı tooki tɔ.

² İlena ı pɔɔsı-m sı: Pepeye n naaki? Ma cɔ-ı sı: Ma naaki wɔla fətala. Na nim tətule ke ı nyuyv taa. Na fətalanaa ke naatosompɔɔlaya, na pa kɔŋkɔntu na tɔ kɔkɔ.

³ Pə kaası na Olifi tuŋ naale sɛŋa tənaya ŋwaan na mpələ tɔɔ.

⁴ Ntɛna mə pɔɔsı isɔtaa tillu wei ıni ı yɔɔtəna-m tɔ sı: Ma caa, pepeye pə tana isəntɔ pə hɔləyi?

⁵ İlena ı pɔɔsı-m sı: Ye mpv n ta nyı? Ma sı: Aaı, ma caa.

⁶ Mpuvle sı, Taca heela-m tɔm sı mə tɛləsı Solopapɛli sı:

Pə taya tɔŋ yaa nantv taa alaafəya tɔm.

Ama ma feesuyv tɔŋ ké.

Pə tana pə tv mə ma yɔɔtəna mpv.

Nɔɔsı nsi pa su Solopapɛli tɔ

⁷ Paa wahalanaa kaawa isı puvv,

Taca ká yɔki-wɛye.

Solopapɛli ká ləsi kantakaya pələ nte

pa kɔna İso tɛsɛle nyuyv tɔ.

İlena yalaa wiliti teu.

⁸ Mpuv Taca heela-m sı:

⁹ Solopapɛli ká ŋmana İso tɛsɛle tənɛ

na ı niŋ na ı tɛ-tɛ.

Waatu inəyi ı ká nyı sı Pə tana pə tv Taca tilina-m mə kiŋ.

¹⁰ Mpa pa nyənəyi yem ké təmisi sənɛ tɔ,

pa laŋa ká hɔlɔmı waatu wei paa ná

kɔmɔyasuyv ke Solopapɛli niŋ taa tɔ.

Fətalanaa naatosompɔɔlaya inəyale

Taca isɛ nna ı naakəna tɛtv tana tɔ.

¹¹ Mpuv mə pɔɔsı-ı sı: Olifinaa tuŋ wei ı sɛŋna řmpuvv fətala ŋwaan na ı mpələ tɔɔ?

¹² İlena mə tasa pɔɔsuyv sı: Olifinaa tuŋ wei keke wɔla fusi nsi sı taa nim luki tɔ?

¹³ Ntɛna ilé ı pɔɔsı-m sı: N ta nyı? Ma sı: Aaı.

¹⁴ Mpuv ı cɔ-m sı: Olifinaa tuŋ inəyale apalaa naale wei pa pəla nim na pá kpa-wɛye Pə tana pə tv Taca təmle nyəma tɔ.

5

Sakali toosee taka naatoso nyana

¹ Mpuv pə lapa-m isı toosee taka. İle ma nawa takəlaya na ká kuləyi hɔntv nte.

² İlena isɔtaa tillu pɔɔsı-m sı: Pepeye n naaki? Ma sı: Takəlaya hetəna na ká kuləyi hɔntv. Ka tayaɔŋ wɛ mɛɛtələnna naanvwa. Ka wan ke mɛɛtələnna kakpası.

³ Mpuv ı tɔma-m sı: Mpusi ká mayana tɛtv taa ŋmılaa, na mpa pa tuukina yem yem tɔ, paa ləsi-wɛye tɛtv. Mpeye pa ŋmaa ka taa na ka waali.

⁴ Pə təna pə tɔ Tacaa si: Ma maɣamaɣa ma konna mpusi unɪ. Mpusi unɪ i ká sɔv paa nmulw wei, na mpa pa tuukina ma hətɛ kɛ yem yem tɔ, pa tɛɛsi taa. I ká caya təna na i wakali kutuluɣu na ku pɛɛ na ku kpətəŋ.

Sakali toosee taka naatosompɔɣɔlaya nyəna

⁵ Mpuɣu isəttaa tillu wei i yɔɣətəna-m tɔ i kɔma na í tɔ-m si: Kusɪ isɛ. Pepe na pepeye n naaki təna?

⁶ Uɛna má pɔɔsi-i si: Pepeɣɛle? Mpuɣule si: Təku ŋku ku taa wɛ isayatu təna tɔɣɔle.

⁷ Waatu unəɣi təku ŋku ku pəle nyəɣəlvɔv nyəntɛ kulaa na má ná alv nɔɣəlv na í caya ku taa.

⁸ Ntəna isəttaa tillu si: Alv unɛ i kɛna isayatu. Uɛna í tusi-i na í mənna ku taa təna na í pá pəle.

⁹ Ma kusa isɛ, ilɛ heelim kpaɣa alaa napələɣəle naale na pə kəna. Pa kɛŋ nəɣəsəna ké isu kulaaləŋ. Mpuɣv pa kpaɣa təku ŋku na pá tɛɛna.

¹⁰ Mpuɣv ma pɔɔsa isəttaa tillu si: Lɛɣɛ pa pukina-ku?

¹¹ Ntəna í cə-m si: Papiloni kɛ pa puki si pa ŋma kutuluɣu na pá si-i na pá laaki.

6

Sakali toosee taka pələfɛi nyəna

¹ Mpuɣv pə lapa-m isu toosee taka, uɛna má ná youu kɛkɛnaa liyiti. Na pá lukəna nyəɣəlvɔv kɔsɛɛmɔv pɔ́ɔŋ naale heku taa.

² Kpaɣanəŋ kɔsɛɛməŋ hɔŋna kancaalaya kɛkɛ. Kpaɣanəŋ kɔkprɛɛtəŋ kɛ kɛkɛ naale nyəŋ.

³ Kpaɣanvɔhulomasɪ kɛ kɛkɛ tooso nyəŋ. Uɛna kpaɣanəŋ wei i wɛna cuntu tɔlvɔsi tɔɣɔ kɛkɛ liyiti nyəŋ. Kpaɣanəŋ unɪ i təna i ka wɛna tɔŋ ké.

⁴ Mpuɣv ma pɔɔsa isəttaa tillu wei i yɔɣətəna-m tɔ si: Kpaɣanəŋ na i kɛkɛnaa mpe pa kutuluɣu suwe?

⁵ Uɛna pɛle pá cə-m si: Tɛtɔ təna tɔ Tacaa kɪŋ kɛ feesɪŋ liyiti unɪ i lunaa. Uɛna í puki antulinya hɔɣələŋ təna taa.

⁶ Mpuɣv kpaɣanvɔkprɛɛtəŋ kɛkɛ ná mənna ilim ntɔɣəŋ tɔɔ, ké Papiloni tɛtɔ taa. Uɛna kpaɣanvɔhulomasɪ náa mənna ilim tətɔle tɔɔ. Na cuntu tɔlvɔsi nyəŋ kɛ ilim mpətəŋ tɔɔ.

⁷ Mpuɣv cuntu tɔlvɔsi nyəŋ unɪ i səlɛmaa si i ká cɔɔ tɛtɔ. Uɛna Tacaa si pá cɔɔ-tɪ.

⁸ Mpuɣv Tacaa yaa-m na í heeli-m si: Kpaɣanəŋ wei i pola Papiloni tɛtɔ taa tɔ. Inɪ i ká yelina na ma Feesuɣu tii hɔɣəlvɔv ŋku ku taa.

Yesuwa kawulaya tɔɣv

⁹ Mpuɣv Tacaa heela-m si:

¹⁰ Mv kɔcɔɔv kɛ mpa Papiloni nyəma kuuwa tɔ pa kɪŋ. Mpeɣɛle Hɛlətəɣi, na Topiya, na Yetaya. Polo saŋa maɣamaɣa kɛ Sefaniya pəyalv Yosiya təɣaya taa. Təɣaya yəlaa mpe pa wɛɛ.

¹¹ Caa wɔla na liyitee nyəɣətv. Uɛna n lu ntenuɣu ŋku n ká te Yosatakɪ pəyalv kɔtɔlv sɔsɔ Yesuwa nyuɣv tɔ.

¹² Heeli-i si, Pə təna pə tɔ Tacaa yɔɣəttaa si:

Yulv nɔɣəlv wɛ cənɛ na pá yaa-i si Hoole.

I ká lu i tɛtɔ taa.

Inɪ i ká ŋmana Iso təsɛɛle.

13 In i ká tayanəna-teye ŋmau.
 I ká weena kawulaya kuyusom,
 i ká caya ka kumte tɔɔ na í tɔyɔ-ke.
 Kɔtulɔ ká wee i kɔŋkɔŋ taa,
 na pá nukəna təmaɣa teu.

14 Ntenuyu ká caya Iso təsele taa. Pu tɔsəyi-weye Helətayi, na Topiya, na Yetaya, na Sefaniya pəyalɔ pa kɔpantu tɔɔ.

15 Yəlaa ká luna pooluŋ na pá kɔɔ na pá səna Iso təsele ŋmau. Ile í ká nyi si Pə təna pə tɔ Tacaa tilina-m mə kiŋ.

Ye í nukəna mə Iso Tacaa ke teu pu la mpɔ.

7

Nəhəkvɔ ke Yosalem ncaale tɔɔ

1 Mpuɣu Tacaa heela-m tɔm. Taliyusi kawulaya pənaya liyiti nyəŋka isɔtu pəɣɔlayafei nyəŋ wei pa yaa si kisile tɔ i kuyaku liyiti nyəŋku wule ke i heela-m ti.

2 Peteele nyəma ka tilina Salesee na Lekem-Meleki si pá kɔɔ Tacaa wiinau ke iso təsele taa.

3 Mpuɣu pa pɔsa kɔtəlaa na Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa si: Pə wee si, tɔ wiiki na tɔ həkəyi nɔɔsi, ke paa pənaya ŋka ka isɔtu kakpasɔ nyəŋ, isu too tɔ lakaya pusi pəyalə taa tɔ?

4 Mpuɣu Pə təna pə tɔ Tacaa tɔma-m si,

5 teləsi kɔtəlaa na tetu taa yəlaa təna tɔm si:

Too pusi nuutoso na naanwa

kɔlɔ í həkəyi nɔɔsi,

na í wiiki paa isɔtu kakpasɔ nyəŋ

na isɔtu naatosompəɣɔlaya nyəŋ wei.

Ile pə taya ma lanhulɔmle ke í caaki na í laki mpɔ.

6 Hali waatu wei í tɔki na í nyɔki tɔ,

mə ti leleŋ ke í pəkəyi.

7 Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa ká tɔma Tacaa kəkpaalətɔnaa pane pa nəɣəsəle nau ke hatoo ləŋtaa. Waatu un i taa Yosalem na i cɔlɔ acalɛ we heesuyɔ taa. Pəcɔ yəlaa ká we ilim ntɔɔŋ na pə mpətəŋ tetu taa.

8-9 Mpuɣu Pə təna pə tɔ Tacaa tɔsa-m nti i ka yɔɔtɔyɔ tɔ si:

I təŋ tampana na í huukəna.

I laki kɔpantu, í huləyi təmaɣa suulu.

10 I taa muyuli suluwaa, yaa leelaa,

yaa mɔvɔlaa, yaa konyɔntɔnaa.

I taa maɣasi isayatu ke mə tɔma tɔɔ.

11 Ama yəlaa me í kisa-ti. I tɔka mə ŋkpaŋ si í taa nu.

12 I lapa mə nyama ke kpusəŋ isu pɛɛ. I kisa Pə təna pə tɔ Tacaa má ma kuseyəsɔtu. Ntəyi ma Feesuyɔ heela Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa, na pá teləsi-meɣe too ləŋtaa ɔlena í kisi nuu. Mpuɣu ma pááná huuna-me.

13 ɔlena ma tɔ si:

Timpi ma yaa-me na í kisi tɔ.

Pə tɔɔ ké mə yaa-m si má waasi-me na maa kisi cɔv.

14 Maa yasɔ-meɣe yəlaa mpa í ta nyi tɔ pa heko.

I ka yele mə tetu ke kpɛte.

Mə taa nəɣɔlɔ u puki,

pəcɔ nəɣɔlɔ u kəŋ.

I ku mə tetv na mə nin na té pəsi tesəpaya.

8

Tacaa si i yəlaa ke nəyo kupan̄ka

- ¹ M̄puyv Pə tənə pə tv Tacaa heela-m si:
² M̄aya Tacaa ma luyv svv Yosalem
 nyəma ke teu na má səki pa səm.
 Na ma taa kpaakəna pa kolontunaa.
³ Pə tōw ké ma yəyotaa si maa məli Yosalem.
 Maa tasa Siyən icate taa ké caɣav tətō.
 Halı maa yaa Siyən si tampana icate.
 Maa layasi Siyən icate pulaya si nan̄n̄ nyən̄ka.
⁴ Kvkpatəlaa ká nyəki pa kpatəñ tōw
 na pá kōw pá caɣa Yosalem taa.
⁵ Yəlaa ká tasa Yosalem taa ke məlvuyv.
 Piya ká tasa luv ke tuutuuma na pá liyiliyi
 icate hapēe tōw.
⁶ Iseyeli yəlaa kakaasaya u hvvki si mpv unı pə we lapv.
 Ama Pə tənə pə tv Tacaa ná pəsəyənə na í la piti təmle nté.
⁷ Maa waasi ma yəlaa mpa me pa krawa yomle tō.
 Ilım təlule na pə tətule acalēe taa ke pa pona-mē.
⁸ Maa kəna-meyē Yosalem na í wēe ma yəlaa.
 Maa wēe mə lso,
 na má təkı mə tōw ké kawulaya na siyisuyv.
⁹ M̄puyv Pə tənə pə tv Tacaa yəyotaa si:
 I kaasi mə ti.
 Mpi tō, nəənəw í nukı ma nəosi nsi maa suwa tō.
 Nsəyi lso kuyəyotv tv tələsəlaa ka kpaala waatu wei
 pa tayana lso təsele kite suw si pa n̄maaki-te tō.
¹⁰ Na pəcōw pə takı waatu unı tō,
 yəlaa yaa tōla taa hikiyi kvfelvuyv.
 Pəcōw pa svvki paa luki.
 Ma yela yəlaa ké si pá lakı təmāya isəna pa səlaa tō.
¹¹ Ama pənente ma heeliyi-mē si,
 ma kaa tasa me mpa pə kaasaa
 təyō lapv isv ləntaa nyəma.
¹² Maa la-meyē kupantv nti tə tənə.
 Tēv kupan̄kv ká nu.
 Lēsən̄naa na kotutuum ká la teu na í hēesi.
¹³ Yuta na Iseyeli pa kawulası me.
 I ka wē piitimnaa lempa hēkv ké isv mpusinaa.
 Ama pənente maa waasi-mē.
 I ká pəsi piitimnaa mpi pa tən̄sa nəosi kupan̄si tō.
 Ilē í kaasi mə ti, í taa nyá.
¹⁴ Maa tv ma taa ké si ma lōkı-meyē wahala taa.
 Mpi tō, mə caanaa ka kpaasa ma pááná ké,
 na má tōka-yē.
¹⁵ Ama nəənəw ma tv ma taa si maa katı
 Yosalem na Yuta nyəma meyē kupantv.
 Ilē í taa nyá.

16 Isəna í ká la təyǝle sɪ
paa wei í heeli ɪ təyǝntǝle ke tampana.
Í təŋǝyi siyisuyu ke mə hʊblɛnaa taa,
na í pɛɛkǝyi hɛɛsʊyʊ.

17 Í taa la təmǝya ɪsǝyatʊ yaa í tuuna yem.
Mpi tǝ, Tacaa má, maa caaki yaasinaa mɛpɛ pa taka.

Nəhəkʊtv kʊyɛɛŋ pəsa acima nyəŋ

18 Mɪpʊyʊ Pə tənə pə tv Tacaa heela-m sɪ,

19 má telǝsɪ-mɛ sɪ: Nəhəkʊtv nti í həkǝyi ɪsʊtv liyiti nyəŋ na kakpasɪ nyəŋ na
naatosompǝɔlaya nyəŋ na naanʊwa nyəŋ ke pənaya taa tǝ. Tu tɛ na té pəsɪ
acima səsəɔna ke Yuta nyǝma. Ama í sǝɔli siyisuyu na hɛɛsʊyʊ ké.

20 Pə tənə pə tv Tacaa yǝɔtaa sɪ:

Piitimnaa kɾai nyǝma na acalɛɛ pǝɔalɛ
yǝlaa ká tayani Yosalem ke kɔntɛ.

21 Haləna ɪcatɛ lɛntɛ yǝlaa heeli lɛntɛ nyǝma sɪ:
Tǝ polo na tǝ sɛɛ Pə tənə pə tv Tacaa na té wiina-ɪ.
Ilɛna pɛlɛ pá tisi.

22 Piitimnaa toŋ nyəm
na yǝlaa pǝɔalɛ ká kǝɔ
Yosalem na pá sɛɛ-m na pá wiina-m.

23 Ma heeliyi-mɛ sɪ,
waatʊ ɪnǝyi piitimnaa waani waani naanʊwa
yǝlaa ká kɾa Yuta tv nǝɔɔlv ɪ toko taa sɪ:
Tə caa tǝ təŋ-mɛyɛ ɪsʊsɛɛlɛ.
Mpi tǝ, tə nuwa sɪ lǝ wɛ mə waali.

ΙΣΕΥΕΛΙ ΝΥΪΜΑ ΝΑ ΠΙΙΤΙΜ ΛΕΜΠΙ ΝΥΪΜΑ

9

Isə hʊvnav ke piitimnaa lɛlaa

1 Tacaa yǝɔta ɪ təm
na té tala Hatalaki tetʊ taa.
Tə nu Tamasi ɪcatɛ taa.
Ilɛ pə taya lɛyɛli nyǝma tike ke ɪ paasəyənə.
Ama yǝlaa tənaya.

2 Tamasi ɪcatɛ cǝlv Hamati ɪcatɛ,
na Tiii na Sitəŋ acalɛɛ nna a wɛna
kɾelikɾeka səsaya tǝyʊ Tacaa yǝɔtəyənə.

3 Tiii nyǝma í ŋmawa mə ɪcatɛ ke koluŋa ké.
Í kaa liyitee ɪsɪ kanyəŋa na wɔla ɪsɪ afəla.

4 Ama Tacaa ká lɛɛki-tɛ.
Í ká tusi tǝ koluŋa ke tɛŋku taa
na í nyayasi-tɛyɛ kǝkǝ.

5 Filiisi acalɛɛ Asəkaləŋ, na Kasa,
na lkoləŋ nyǝma ká ná mpʊ.
Sǝyǝntʊ ká kɾa-wɛ na pá kɾisi kantəlvʊy.
Wulav kaa kaasi Kasa.

Pəyɛlɛ Asəkaləŋ ɪcatɛ ná kaa na tǝ yǝlaa.

6 Yǝlaa sitaa ké na pá kǝɔ pá caya Asətəti.
Maa ləsɪ mpi pə tʊyi Filiisi nyǝma ke kalampaanɪ tǝ.

7 Maa læsi mə nɔɔsi taa ké
nantu nti pa ta lenti tɔ,
yaa kɔlalaatɔ.
Mə taa mpa pə kaasaa tɔ,
na Yuta nyɔma í ká yaana-m mə Iso.
Ikolonɔ nyɔma ká sɔv mə yɔlaa taa isu
Yepusi nyɔma lapa tɔ.

8 Maa tanɔ Iseyeli tetu ké.
Yoolaa napəli kaa pəsi-ti,
paa teelaa yaa kɔntaa.
Pács̄ ηmakəllu kaa taa mə tɔɔ ké təhnav.
Mpi tɔ, ma paasəyana-meyɛ.

Yosalem waasvɔv

9 M̄pɔvɔ Tacaɔ tasaa si:
Yosalem ɪcate nyá,
nyá lanje í hɔlvɔmɪ sɔsɔm.
Siyɔn nyɔma me,
mə wulav kəhna nteyɛ mə cɔlɔ.
I siyisaa na ɪ ké aka.

I pasa ɪ ti na í caya kpaɔɔa tɔɔ.
10 Maa læsi Ifəlayim taa ké yoo keekena
na Yosalem taa ké pə kpaɔnəh na pə tɔɔh.
Wulav ɪnɪ ɪ ká tɔ piitimnaa ke heesvɔv.
I ká tɔɔɔ kawulaya ke antulinya təna təpai.

Saləkatvnaa hetvɔv

11 M̄pɔvɔ Tacaɔ yɔɔttaa si:
Maa ce mə nyɔma mpa pa təkə saləka
ke ləkə wei ɪ taa lɔm fei tɔ.
Má na me tá nɔɔɔ pɛelɔvɔ kɔtaya
caləm tɔɔ ké maa la mpu.

12 Saləkatvnaa me,
í məli kolɔhɔ ɪcate taa na teelɔvɔ.
Səhɔ ma tasəyi yɔɔtɔvɔv si
maa læti-meyɛ kɔpantɔ ke tɔm naale.

13 Maa pəsi Yuta ke tɔɔv,
na Ifəlayim ke nyɔmá.
Maa kɔsi Siyɔn nyɔma
na pá yooɔna Kələeki nyɔma
na má lá na pá pəsi isu aka layate.

14 Tacaɔ má maa sɔɔsi ma yɔlaa tɔɔ.
Maa yaya apalɔtutuyɔv isu tev hola.
Maa tɔ nyɔmá isu tev ηmeləsɔvɔv.
Maa həkə mə waalɪ isu ilim m̄pətəh tɔɔ kacuculaya.

15 Pə təna pə tɔ Tacaɔ má maa kenti ma yɔlaa tɔɔ.
Maa tɔ mə kolontuna ke pəntəlpɛɛ na má wakəli-we.
Iseyeli nyɔma í ká kv mə kolontuna.
Caləm ká kpe isu sɔlvɔm.
Yaa isu kɔtaya tɔlate caləm sukuɔvɔv poosiisi,
na pá ηmusi tə ηkuluɔasɪ tɔɔ tɔ.

16 Waatv ɪnɪ ɪ taa ké

Iso Tacaa ká waasi i yɔlaa.
 Isu tiikilu waasuvu i kalaku tɔ.
 I ká teeki kɔkɔ isu liyitee pee.
 17 Mə tetu taa,
 laɲhulɔmle na kacɔka ká wee.
 Tɔɔv na nyɔv ká ha ifepiya ke kpelikpeka.

10

I sɔləmɪ Tacaa ke tev

1 I sɔləmɪ Tacaa si i ha-meɣe tev ke toomaya.
 I ká yele na ku nu-meɣe sɔsɔm
 na tɔɔnaya nyala tawa taa.
 2 I kuvɪ mə təɣi yem ké na tuɲ,
 i we kpete ké.
 Pɔcɔ tɔwaa naa naaki mə pee.
 Pa puɣusiyi-me na pɔpɔtɔ toosee si,
 pa heesəɣi mə laɲa.
 Mpuvu mə caanaa lapa na pɔ yasi-we
 isu heen wei i feina tiikilu tɔ.

Waasuvu tɔm yɔɔtɔvɔv

3 Pə təna pə tɔ Tacaa má,
 ma mu pááná na kraí nyáma.
 Mpe pa tiikiyina lseyeli nyáma na musɔɲ.
 Maa səɲ pa tɔɔ.
 Maa paasəna ma Yuta yɔlaa
 na má tu-meɣe toɲ isu ma yoou kraɣanəɲ.
 4 Mə taa ké awulaa ká lu waani waani.
 Mə toɲ ká wee isu kutuluɣu kite tee pəle.
 I səɲaa ké tɔca isu laɲaya tesika,
 na i wena pəsuvu isu yoou tɔɔv.
 5 I ká wee isu yoou akanaa,
 na i feləɣi mə kolontunaa ke ate.
 Mpuvu í ká yoo.
 Mpi tɔ, Tacaa má,
 maa wee mə waali ké.
 Feele ká kra mə kolontunaa kraɣanəɲ caɣalaa.
 6 Maa yele na Yuta nyáma nyɔv toɲ.
 Maa waasi Yosɛɛfu təyaya nyáma.
 Maa məɲna-meɣe mə tetu taa isu ma taa lɔ-me.
 Mpi tɔ, maɣale mə Iso,
 ma wena mə pətətəle ké, maa cɔ-me.
 7 Iseyeli nyáma ká pəsi akanaa ké.
 Mə laɲa ká hulɔmɪ isu í nyɔv sulɔm.
 Mə piya ká na mə akaitu nti.
 Ilena pəle pa taa heena Tacaa.
 8 Maa yaa ma yɔlaa me na má heti-me na má kpeɣeli-me.
 I ká huki isu pa hukaya lɔɲ tɔ.
 9 Mpi tɔ, maa ɲmusi-meɣe piitimnaa taa.
 Ama í ká tɔɔsi ma tɔv ké pooluɲ taa təna.
 Məna mə pəyalaá í ká caɣa təna.

Uena í tayani máluyv.

¹⁰ Maa læsi-meɣe Icipiti na Asilii pa tetɔnaa taa.
Maa məŋna-meɣe mə te na má sɔɔsi-meɣe Kalaati
na Lipari tetv.

Paa na mpv tɔ, tɔcayale kaa tala-me.

¹¹ Paa laŋwakalle mayana-me isu tenku.

Maa ce mə hola na hali Nili pɔɔ pɔle mayamaɣa wɔli.

Kalampaanu tv Asilii ká hoti isu taav.

Icipiti ílé i tonj ká yɔki.

¹² Maa yeke na Iseyeli nyáma nyɔɔ tonj.

Í ká nuna-m na í tɔki ma kiinj.

Tacaa má, ma yɔɔtɔɣana mpv.

11

Piitimnaa tonj nyəm yoonav

¹ Lipari tetv tɔli nyá nɔnɔɔsi

na kɔkɔ nyaga nyá tunj sɔsɔɔŋ.

² Tunj me, í wii, pa heela mə tunj kɔpari leleŋ.

Paŋari tunj sɔsɔɔŋ me, mu wii,

pa heela mə hɔtɔɣv anaam.

³ Tiikilaa nyɔɣv kɔlɔɣv waatu teewa,

Uena pá wiiki.

Pa heela tɔɣɔlasɔ hɔtv kɔparntv

Uena sɔle si wiliyi na sí malɔyi Yaatanu pɔɔɣ.

Tiikilaa naale tɔm

⁴ Mpɔɣv kɔyakv nakvli ma Iso Tacaa tɔma-m si: Pəsi heeŋ wei pa puki kɔɣv tɔ
i tiikilu.

⁵ Í yataa ná lentɔyi-ké paa naaki pa tasəkəle. Pə kaasi na i peɛtəlaa náá wonjiyi
na pá sarj Iso si pa sɔv tonj. Heeŋ mayamaɣa tiikilaa ná fei i pətɔtəle.

⁶ Tacaa yɔɔtɔna si: Ma kaa weɛna atə yəlaa pətɔtəle. Maa tv paa wei ké i wulav
yaa i cɔlv tv niŋ taa. Awulaa ká kpiisi tetv, ma kaa fiti nɔɣɔlɔɣv pa niŋ taa.

⁷ Mpɔɣv Sakali tɔma si: Má pəsəna nteɣe tiikilu wei i heeŋ yampayətəlaa yakv
na pá kɔvi tɔ. Maa caa kratəŋ ke naale na má ha leŋkv si: Sɔɔlɔɣv. Uena leŋkv si:
Nɔɣv kɔlvmaɣa. Maa paasəna ma heeŋ.

⁸ Isɔtv kɔlv m taa ké ma yasa tiikilaa tooso. Ma suulu tema ma heeŋ tɔɔ, na ílé
í nyəɣəsi-m.

⁹ Uena ma tɔm-i si: Ma kaa tasa-meɣe paasənav na pá taarj. Ue mpa pəle pa
caaki səm tɔ pá si. Pá kv mpa pə weɛ si pá kv tɔ. Ye pə kaasa mpa Ue pəle pa li
təma.

¹⁰ Uena má kpaya kɔrátɔɣv ŋkv pa yaa si Sɔɔlɔɣv tɔ na má pəli-kv. Uena má yɔki
nɔɣv ŋka má na piitimnaa tv pəleaa tɔ.

¹¹ Ma na-me tá nɔɣv pəlelɔɣv yɔkaa. Uena heeŋ payətəlaa mpa pa keŋna-m tɔ
pá cəkəna si Tacaa nɔɣv wə pə taa.

¹² Uena má heeli-wə si: Ye pə maɣa-me í fei-m liyitee, ye pə taɣa mpv awusa.
Ntəna pá maɣasi-yəɣe nyəɣətv hiu na naanɔwa.

¹³ Mpɔɣv Tacaa tɔma-m si: Pəti liyitee sɔsɔna nna pa maɣasəna-m mpv tɔɣv
koolu. Uena má pəti-yəɣe koolu ke Iso təsəle taa.

¹⁴ Pəle pə waali, Uena má pəli ma kɔrátɔɣv ŋkv pa yaa si Nɔɣv kɔlvmaɣa tɔ. Uena
pá yasi Iseyeli na Yuta.

15 Ǻpɔyɔ Tacaa tasa-m heeluyɔ si: Pəsi tiikilu kɔmɛlɛŋ.

16 Pələ pə paasi maa pona-meɣe tiikilu kɔfalɔ. Ʋlɛ ɪ kaa paasana heen, halɪ ɪ ká pɛɛki ɪ kɔyɔ kɛ. Ʋ kaa pɛɛki kɔlepiŋ, yaa ɪ fe wei pə wɪki tɔ. Yaa ɪ paasana alaafɔya nyəŋ. Halɪ ɪ ká tɔyɔ ɪ taa kuyasələŋ. Ʋ ká seti leləŋ aɔwɔa si ɪ taa tɔ.

17 Tiikilu kɔmɛlɛŋ nyá wei nn paasəyənə heen tɔ,

nyá tɔm we wayɔ kɛ.

Yoou ɪ pɛli nyá niŋ

na kɔ yɔki nyá ɪsələ ntɔyɔŋ nyənte.

Pə la-ŋ ɪsəkpɔlvɔyɔ,

nyá ŋkpaləŋa ɪ kɛɛki.

12

Yosalem waasvɔ

1 Ʋseyɛli tɔm nti Tacaa yɔyɔtaa tɔyɔle si: Má suna ate na ɪsɔtaa. Má tɔna yɔlv kɛ weesuyɔ.

2 Maa pəsi Yosalem ɪsu sɔlvɔm atɪŋkpa. Pəɔlɔ piitimnaa me ɪ ká nyɔɔ na pə ɔɔ mə ɪsɛntaa. Kolontunaa ká ta Yosalem na Yuta tɛtv tənə.

3 Waatu ɪni ɪ taa kɛ maa pəsi Yosalem ɪsu pɪv, na mpa paa kuli-kɔ tɔ pu kɔ-we. Antulinya piitimnaa tənə ká pɛɛki si pá seki-kɔ. Paa kpeɣeli na pá kɔɔ ɪcəte kɛ yoonav.

4 Pələɣɛle maa yele na sɔyɔntɔ kpa pa kpaɣanəŋ. Ʋ ká seliɣi ɪsu sɔlvɔm kɔyɔ-ɪ, na ɪ ɔayalaa náá svɔ kpaŋyɔv. Maa feŋ Yuta nyəma me mə tɔɔ. Pɔlv ɪ taa tokina-me. Ʋlenə ma yɔlvɔsi piitimnaa tənə kpaɣanəŋ ɪsɛ, na ɪ tutiɣi yem.

5 Halɪ Yuta nyɔyɔ nyəma ká tɔ si: Pə tənə pə tv Tacaa kiŋ kɛ Yosalem yələa hikiɣina tɔŋ.

6 Ʋlenə maa yele na ɪ yoonə piitimnaa mpa pa ɔɔnə-me tɔyɔ cemace. Na ɪ kəli-we ɪsu kɔkɔ mɔkɔyɔ hɔtɔyɔ tɔ, yaa ɪsu kɔkɔ mɔkɔyɔ camhuɣule tɔ. Ama pɔlv kaa tokina Yosalem yələa.

7 Tacaa ká kɔɔ na ɪ waasɪ Yuta nyəma. Ʋle Tafiiti lɔlvɔyɔ nyəma na Yosalem nyəma ɪ kaa hvɔ si ɪ tɛɛ Yuta nyəma lelaa.

8 Waatu ɪni ɪ taa kɛ Tacaa ká kenti Yosalem nyəma tɔɔ. Ʋlenə mə taa aɔamaa pəsi tɔŋtunaa ɪsu Tafiiti. Ʋlenə Tafiiti lɔlvɔyɔ nyəma náá pəsi-me ɪsu ɪsɔ. Yaa Tacaa ɪsɔtaa tillu wei ɪ tɔŋ mə nɔyɔ tɔɔ tɔ.

Pa ɔaya ləyaya kɛ tɛtv tənə taa

9 Ǻpɔyɔ Tacaa yɔyɔtaa si: Waatu ɪni ɪ taa kɛ maa kɔ piitimnaa tənə mpa pa kɔŋ Yosalem kɛ yoonav tɔ.

10 Maa tv Tafiiti lɔlvɔyɔ nyəma na Yosalem nyəma meɣe luyɔ kɔlvɔmɔyɔv na sələmɔyɔ lamayəsəle. Ʋlenə ɪ kɛəsənə ma wei paa tula pɔsɔŋ kɛ mɔsvɔŋ tɔ ma tɔɔ. Ʋ ká ɔaya ləyaya ɪsu pa ɔakɔyɔ pəyaya ɪkpaŋle ləyaya tɔ. Ʋ ká wii-m ɪsu ɪ səkɪ ɪ səkɪ, ɪsu kanɔaalaya pəyaya.

11 Waatu ɪni ɪ taa, Yosalem taa ləyaya ká tɔɔ kɛ. Kaa wɛɛ ɪsu Mekito tɛtɛkəle taa Hatati-Liməŋ nyəŋka.

12-14 Paa lɔlvɔyɔ ŋku kɔ tike kɪ ɔayana kɔ ləyaya. Paa Tafiiti lɔlvɔyɔ, paa Natəŋ nyəŋkɔ, paa Lefii nyəŋkɔ, paa Simeyi nyəŋkɔ, na pə polo lɔlvɔŋ leləŋ kɛ mpv. Paa lɔlvɔyɔ ŋku kɔ apalaa na alaa paa ɔaya mpa mpa kɛ.

13

1 Ǻpɔyɔ Tacaa yɔyɔtaa si: Waatu ɪni ɪ taa kɛ seɛlv nɔyɔlv ɪ ká tvli. Ʋ ká nyaali Tafiiti lɔlvɔyɔ nyəma na Yosalem nyəma me mə ɪsəyətɔ.

Isə ká kpiisi tuŋ na Isə kuyəɔtɔtu teləsəlaa kvcəsaa

² Ɔlena Pə təna pə tu tasa yəɔtɔvu sɪ: Waatu ɪnɪ ɪ taa ké maa kpiisi tetu təna taa tuŋ təna, na ɪ kətəlaa. Nəɔlv kaa tasa ɪ hətə yaav. Maa ləsi laatu kɔnyulɔvu ké mə taa.

³ Haləna ye pə cəpa mə taa wei na ɪ yəɔtɪ pəpətu təm natəli, ɪ caa na ɪ too paa tɔmɪ-ɪ sɪ: Timpi n looliyina Isə Təm tə, ɪsu ɪ səpa. Pa maɣamaɣa paa tu kɔna-ŋ pə təlātə.

⁴ Waatu ɪnɪ ɪ taa Isə kuyəɔtɔtu teləsəlaa ká wɛɛna pa təm kraalɔvu, na pa toosee heelɔvu fɛɛɛ. Halɪ pa kaa tu suu pa təmɛ tokonaa mpa pa puɣusiyina yəlaa tə.

⁵ Paa wei ɪ ká tə sɪ: Ma ké hátu ké, ma ta ké Isə kuyəɔtɔtu teləsəlv. Hatoo ma pəɔatu ké ma wɛna tawa na má haləyi.

⁶ Ye pa pəsa-ɪ sɪ: Pepe kɔna-ŋ nyá laŋle taa ké ɪsəntə? Ɔɛ ɪ cə sɪ: Ma na ma camnaa ká, na pə kɔ-m mpv.

Tacaa sɛɛv

⁷ Mpuvu Pə təna pə tu Tacaa təma sɪ:

Layate nyá, kɔ ma sənɔv wei ɪ ké tiikilu tə,
na heeŋ ya yem yem.

Ɔlena má kɔli ɪwɛɛsɪ təv.

⁸ Tetu heeŋ həɔləŋ naale ká sɪ na pə kaasi kɔlvmuvu tike.

⁹ Maa taɣanɪ kɔkaasaa mə ɪsu pa wəkvɔv wɔla na liyitee nyəɔtu ké kəkə na pə nyaali-tɪ tə. Ɔlena ɪ sələmu-m na má mv, na má yaa-mɛɣe ma yəlaa. Ɔlena mu yəɔtəyi sɪ: Tacaa kele Isə.

14*Tacaa kuyaku*

¹ Tacaa páná kuyaku kpeɣetəna ntə. Yosalem nyéma mə, paa tala mə kɔpam na ɪ nyənəyi.

² Tampana təv,

Tacaa ká kpeyeli piitimnaa.

Paa kɔli Yosalem təv na pá lɛkɪ-tɛ.

Paa kuu tɛɛsɪ taa wontu, na pá kpi alaa.

Paa kuu yəlaa həɔlvɔv na pá tɛɛna.

Ama pu yele kɔkaasaa ké ɪcātə taa.

³ Pə waali ké Tacaa ká yoonaa piitimnaa mə,

ɪsu too ɪ tu lakɔv yoou waatu taa tə.

⁴ Waatu ɪnəyi ɪ ká tənɪ ɪ nəhəle ké

Olifinaa pulaya təv ké Yosalem kiŋ ké ilim təlule təv.

Pulaya ká faɣa na ká təŋ ilim.

Ɔlena həɔlvɔv lɛŋkɔ náá məŋna

ilim mpətəŋ na lɛŋkɔ na pə ntəɔŋ.

⁵ Pulaya tɛtɛkəle ɪtə tu wɛɛ ɪmpuɣv haləna Asaali ɪcātə.

Ntɛɣe ɪ ká təŋ na ɪ se,

ɪsu mə lɔŋcɛnaa ka lapv pənaya ŋka

tətu sela Yuta wulav Ōsiyasɪ pəɔle taa tə.

Waatu ɪnəyi Tacaa Isə na ɪsətəa tillaa paa tala. ^a pə nəɣəsəna ké ɪsu ɪcātə hətə. Ɔɛ tɪ tu Ləkpa taa sɪ ɪcātə.

⁶⁻⁷ Pə kraɣav waatu ɪnɪ tə,

pə fɛɪ sɪ ilim ntə ahoo ntə.

^a **14:5 Asaali ɪcātə:** Lonte tənɛ ɪnɪ tə ta nyɪ sɪ ɪcātə yaa pəɣo yaa pepe hətə. Ama

Səkrətəyɔ ká mʊkɪ kɛ na nyaaləm wɛɛ tam tɔɔ.

Tacaa tike nyəmna kɔyaku ŋkɔ.

⁸ Waatu inɪ ɪ taa sɛɛɫɔ ká lu Yosalem
na ɪ lɔm lɛmpɪ kpeŋ Tenku Kɔsəpɔ taa,
na lɛmpɪ kɛ Metitelanee Tenku taa.

Pu kpe mʊpɔyɔ tam kɛ,
paa lɔŋɛ paa yoluma.

⁹ Tacaa tike ká tɔɔŋa kawulaya kɛ tetu tana taa.
Nyá tike təkɔŋ kɛ yalaa tana ká nyɪ na pá sɛɛkɪ-ŋ.

¹⁰ Pə cɔɔnaw Yosalem tɔ pu pəsi isu tetekəɛ.
Pə kpaɔw Kɛpa ɪcate kɛ ilim ntɔɔŋ tɔ tɔ,
na pá polo pə mpətəŋ tɔɔ kɛ Liməŋ ɪcate tɔ.
Yosalem ká kəlɪ ɪ cɔɔɔ acalɛɛ kɛ kɔŋkɔlɔməŋ.
ɪcate wəŋ ká kpaɔa Pɛncamɛɛ nɔnɔɔ,
haləna nɔnɔɔ kɔpənaya kɛ ŋkuluhɔ taa.
Uena pá polo Hananeyɛɛɪ kutuluɔ sɔsɔɔ.
Haləna wulav lɛsɛŋ tanyaaɛɛɛ.
Uena tetekəɛ náá kpaɔa Kipeya na tá polo Liməŋ.

¹¹ ɪ ká caya tə taa təpamm,
nɔɔɔɔ kaa nyaasi-tɛ na yəkɔyɔ.

¹² Ye pə kaasa piitimnaa mpa mɛ
ɪ pola Yosalem kɛ yoonaw tɔ.
Mpi mpi Tacaa ká la-mɛ tɔɔɔɔ.
Mə nantɔ ká tasəna mə ɪsɛ.
Mə ɪsəpɛɛ ká tasa a pɔɔɔɔŋ taa.
Mə nsəma ká tasa mə nɔɔsɪ taa.

¹³ Waatu inɪ ɪ taa kɛ Tacaa
ká yeɛ na sɔɔɔntɔ anaam kpa-mɛ,
na ɪ kɔɪ təma tɔɔ.

¹⁴ Yuta nyáma ká yoonə Yosalem nɔɔɔ,
paa lɛɛkɪ piitimnaa lɛmpa wɛnaw.
Pə kpaɔaw wula, na liyitɛɛ nyəɔtɔ tɔ,
na wontu kɛ tuutuuma.

¹⁵ Kɔtəŋ ŋkɔ kɔ kpaɔ kolontunaa tɔ,
ku kpa pa tɔla kɛ teitɛi kɛ mʊpɔyɔ.

¹⁶ Waatu inɪ ɪ taa kɛ Yosalem
kolontunaa kakaasaya ká puki Yosalem taa kɛ
paa pənaya ŋkaya Pə tana pə tɔ Tacaa wulav kɛ sɛɛv.
ɪ ká təkɪ coka acima.

¹⁷ Ye tetu yalaa mpa pa ta polo
Yosalem kɛ Tacaa sɛɛv,
tɛv kaa nu pɛɛ pa tɛ.

¹⁸ Ye Icipiti nyáma mɛ ɪ kisa Yosalem
kɛ pɔtɛ sɪ ɪ tɔɔɔ coka acima,
wahalanaa ká mayana-mɛ isu piitimnaa
lɛmpa mpa paa puki acima anɪ tɔ.

¹⁹ Mʊpɔyɔ pu hɔna mə na piitimnaa mpa
paa kisi acima anɪ a tɔɔɔ tɔ mə ŋkpaŋŋ.

²⁰ Waatu inɪ ɪ taa, paa ŋmaa na pá kpeŋna
kpaɔanəŋ luuŋ tɛɛ kanɔŋlee tɔɔ sɪ:
Tacaa tanna.

Hali Iso taseele taa tiipee kra nyana ka pasi usi
calam poosiyanaa mpa pa si kotaya telate to.

²¹ Yosalem na Yuta taa tiipee tana ka pasi Tacaa nyana.

A taa ke kotalaa tana ka tasi pa nantu.

Payatalaa kaa tasa weev ke Pe tana pe to Tacaa

Iso taseele taa ke waatu ini i taa.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU
MALASI
TOM TAKELAYA
Kotoboto

Na pécó pə takı Malasi waatu tə İseyeli nyóma ka tənə Asee na Sakalı pa seyeşən ké. Haləna pá tayanı İso təsele ke ηmau. Ama pə kəma na pə keesi, İlena pá tayanı İso seev ke yepu. İlena pá puysıyı İso ké pa kəhaan təm taa. Kətəlaa ná yela pa təmle na kiın wei İso cəla-we sı pá huli yəlaa tə.

İsəna pa faya Malasi takəlaya tə:

İso ləsa İseyeli nyóma sı pá pəsi ı yəlaa, titite 1

İso kpaaləyi kətəlaa, titite 2:1-16

Tacaa tillu na İso hūle, titite 2:17-3:23

¹ Tacaa heela Malasi ke təm sı í teləsi İseyeli nyóma.

İseyeli nyóma ke Tacaa ləsaa

² Təm ntəyəle sı ını í səla-we. İlena pəle pa pəsı İso sı: Pepe huləyəna mpv? Ntəna İso sı: İsav na Yakəpu paa we tetəle ké. Paa na mpv ma səla Yakəpu.

³ İlena má kisi İsav. Ma kpiisa İsav ləlyv İtəm nyóma tetu, na pé waası taale hası.

⁴ İtəm nyóma me í təma sı: Pə kpiisa-tu yaa. Ama tu tayanı ta ncaa kəşvuy. İle maya Pə təna pə tu Tacaa maa heeli-me sı: Paa í ηmawa, İsu ma yəkaa. İlena má ha-meyə hətə sı İsayatu tē. Yaa yəlaa mpa Tacaa u heesəyi pááná mənau tə.

⁵ İseyeli nyóma me, í ká ná mpv na mə isəle. Haləna í yəyoti sı: Paa İseyeli nyóma tetu toosi na waalı tə, Tacaa huləyi í tən ké.

Kətəlaa səsaa kalənav

⁶ Mpuyv Pə təna pə tu Tacaa pəsaa kətəlaa sı: Pəyaya seeki ka caa ké, na təmle tu náa seeki ı səsə. Anı mayale mə Caa na mə Səsə. İle pepe təo ké u seeki-m, na u nuna-m? İ nyənəyi-m yem, na í tayənəyi-m pəsəşvuy sı: Pepe taa ké tə nyənəyi-η yem?

⁷ İ kəηna ma kətəya təlate təo ké asilima təyənaya. İlena í tayənəyi-m pəsəşvuy sı: Tá pepe kəna asilima? Timpi í nyənəyi ma kətəya təmle ke yem təyə.

⁸ Tacaa Pə təna pə tu má, ma pəsəşvuy-me sı: Waatu wei í lakı-m kətəya ke İşəkpəlyv kəntə, yaa kusekəlle, yaa kütəntə tə, pə we teu na? Ye kəntə İsu řıpyv n ha nyá tetu nyuyv tu í ká muna ləηhuləmlə na?

⁹ Tə, í mayası-m wiınau sı, má nyəni mə pətətəle na í ná. İsu ma kisaa.

¹⁰ Pə kəla teu sı mə taa nəyölü í polo í təkı İso təsele nənəsı. İ taa la-m kpaı kətəya ηka maa caaki tə. Ma luyv feı sı má na mə kətasi. Tacaa Pə təna pə tu má, ma yəyətəna mpv.

¹¹ Ma hətə yaawa ilim təlule na pə polo pə tətəle ke piitimnaa taa ké. Paa timpiyi pa lakı-m tulaalo kətəya na ma hətə taa. Pa haakı-m kucəşη wei ı mənau tə.

¹² Ama mə nyənəyi-m yem ké timpi í tən sı ma kətəya təlate ta ke pulv tə. Halı í kəηna ma kətəya təlate təo ké mpi pə feı teu tə.

¹³ İ kontəyi sı pə we-meyə təlası. Ntompee ke í tuluyv-m. Na í lakı-m kətəya ke təla kəηmuləe, na kütəntənaa. Pə təna pə tu Tacaa má, ma kaa mv mpv.

14 Ye yulu ká si i nɔɔ si i ká ha-m i kaləku tɔte kɔpante. Uena í koo na í cele-m krai nyante. Mpusi we i tɔo ké. Mpi tɔ, ma ke Wulaw Soso ké, na piitimnaa nyaɲna ma toɲ.

2

Tacaa kpaalɔyɔ ke kətəlaa

1 Mɔɔyɔ Pə təna pə tɔ Tacaa kpaala kətəlaa si:

2 Ye í tá nuna-m na í tɔki ma tɔm na í tɔyi ma hətɛ ke teeli. Maa yele na mə koolee kɔpana pəsi mpusinaa. Mɔɔyɔ maa la-me. Mpi tɔ, u seesəyi isələ.

3 Maa wakəli mə lɔlɔyɔ nyəma. Ye pə kaasa-me, ɔle ma ɲmisi mə isentaa ké tala wena í laki kɔtaya ke mə acima waatɔ tɔ a pɔntɔ. Uena pá krenti mə təna na pá lɔ.

4 Ntəna Tacaa si: Waatɔ inəyi í ká cekəna si Isə Tacaa má, ma kpaala-me si í tɔki nɔɔ ɲka má na Lefii na i lɔlɔyɔ nyəma tə pɛelaa tɔ.

5 Pəyele má na-i tá nɔɔ pɛelɔyɔ mpi pə haakayana-meɣe weesuɣu na alaafəya. Ma lakaya-meɣe mɔɔyɔ si í nuna-m na í nyaɲna-m, ɔlena í la mpɔ.

6 Tɔm tampana nyəntɔ tike ke Lefii nyəma me í yɔɔtaa, í ta looli. Má na-me tə krenta teu, na í laki-m yəlle. I hɔla yəlaa pəɣale si pɛle pa lɔ isayətɔ.

7 Kətɔlɔ təmlɛ nté si í seɣesi yəlaa na pá nyi Isə. Ueɣe pa pəsəyi si í hɔli-weɣe kiɲi wei wei paa tɔki tɔ. Mpi tɔ, inəɣəle Pə təna pə tɔ má ma tɔm teləsɔlɔ.

8 Ama kətəlaa me, mə yela mpaaw kusiɣisuɣu. Mə seɣesəɲ piliisa yəlaa pəɣale. I wakəla nɔɔ ɲka ma na-me tə pɛelaa tɔ.

9 Maa yele na yəlaa təna kɔli mə tɔo, na pá tisi-me. Mpi tɔ, í kisa ma luɣu nyəntɔ. I fayəsəyi yəlaa ke mə seɣesɔyɔ taa.

Iseɣeli nyəma lapa mpi Isə kisina-we tɔ

10 Anɔ Tacaa ke kɔlɔm ké. Ta nɔɔ na ta suka Isə kɔlɔm ɲmana-tɔ. Ue pepe tɔo ké tə luki təma waali. Na tɔ wakələyi Isə na tá caanaa pa nɔɔ pɛelɔyɔ?

11 Yuta nyəma me í wakəla mə nɔɔ suw. I lapa acaalətɔ ke Yosalem na Iseɣeli tɛtɔ təna taa. Mpi tɔ, í wakəla Tacaa Isə təsɛɛle. Uena í kpaya alaa mpa pa laaki tuɲ tɔ. Pəyele Isə ka sɔla i təsɛɛle ké.

12 Tacaa Pə təna pə tɔ í kpiisi-meɣe Yakəpɔ lɔlɔyɔ taa. I taa tasa-i mə kɔtasi lapɔ.

13 Mə kɔlapɔtɔ naale nyəntɔ nté si í pələyi isəlɔm ke Tacaa má ma kɔtaya tɔlate tɔo. Mpi tɔ, ma kisiyi mə kɔhaham. Pécó maa caaki mə kɔtasi ke pənente.

14 Anɔ paa mə taa wei i ka suna i nɔɔ si i ká tɔki i kancaalaya alɔ. Mə ləsəna-we, na pa ké mə alaa, paa na mpɔ í kisa-we.

15 Pəyele Tacaa krenta-meɣe tənɔyɔ kɔlɔmɔyɔ na ləmayasəle kɔlɔmtələ ké. Ue pepe tɔo ké i krenta-meɣe mpɔ? Piya ke i caakaya si í ha-me. Mpɔ tɔ, í la laakali na nɔɔlɔ í taa kisi i kancaalaya alɔ.

16 Iseɣeli Isə Tacaa Pə təna pə tɔ yɔɔtaa si: Ma taa kpaakəna apalɔ na alɔ pa yaw tɔm. Mpi tɔ, pə taa we səm ké. Paa wei í la laakali na i ti. I taa wakəli i nɔɔ suw.

Tacaa tillu tiluɣu

17 I tɔyi Isə maɣa wahala na mə təmnaa. Uena í tayənəyi yɔɔtɔyɔ si: Pepe taa ké tə tɔyɔ-ɲ wahala? Timpi í tɔɲ si Isə má ma caaki isayalataa. Ma lanɲle hɛkəna-weɣe teu. Aayee si: Isə wei i hɔɲ ta ɲkpaɲɲ tɔ i we le? Tənya í tɔyənə-m wahala.

3

¹ Μῦϋυ Pə təna pə tʉ Tacaa cəwa si: Ma tiliyi ma tillu na í kpalí-m mpaav. Səso wei í pɛkəyi tə, í ká suv Isə təsɛɛle taa təlɛv. Pəyele nəγə pɛɛlʉv tillu wei í nyuləyi tə, í kəŋna ntɛ.

² Awe ká wɛɛna í ti na í pəsi na í səŋ í kuyaku kəkəmʉv wule? Mpi tə, í ká wɛɛ kɛ ísu kuluku kəkə, yaa kpaləkram mpi pə wɛ ləŋ kɛ teu tə.

³ Í ká caya kɛ na í tayani Lefii nyóma kətəlaa asilima təkpataa. Isu pa nyaalʉv wula na liyitee nyəγəlʉv tə. Waatu inəyi í ká la Tacaa kɛ kətaya ísu í suv tə.

⁴ Uɛna Tacaa mu Yuta na Yosalem nyóma mɛ mə kʉcəŋ təkpa, ísu hatoo kancaalaya taa.

⁵ Pə təna pə tʉ Tacaa má ma yəγətəa si: Maa kəə na má huɛna mpa paa nyaŋnam tə. Isu totopo nyóma, na wasəŋkalənaa, na mpa pa sukí pa nəsí kɛ yem tə. Na mpa paa səŋ təmle nyóma kɛ fɛlʉv tə. Na mpa pa muylíyi leelaa, na suluwaa tə. Na mpa pa tʉyi tasəkəle kɛ muɛlāa tə.

Tacaa kiŋ məlʉv

⁶ Μῦϋυ Isə təma si: Μαγα Tacaa kɛ, maa layasəyi. Pécó mə kɛ Yakəpυ lʉlʉv nyóma kɛ tam kɛ.

⁷ Hatoo mə caanaa waatu kɛ í caala ma kiŋ kɛ kisʉy na í lə-i. Mpu tə, Pə təna pə tʉ má, ma caa sí í məli ma kiŋ na maa məli mə kiŋ. Uɛna mu təŋ si: Isənaɣa tu la na tɛ məli nyá kiŋ?

⁸ Ha, yʉv ηmuləyi Isə yɛɛ? Pəyele mə ηmula-m na í tayənəyi-m pəəsʉv si: Leyɛ tə ηmula-ŋ? Mə wɛnəv həγələŋ naanʉwa taa kʉlʉm tələsələ, na mə kʉcəŋnaa hav taa kɛ í ηmuləyi-m.

⁹ Yəlaa mɛ, mə təna í wɛ mpu si taa kɛ mpu iní pə taa kɛ.

¹⁰ Mpu tə, í kəna mə kʉwɛnam həγələŋ naanʉwa taa kʉlʉmtələ təna kɛ ma təsɛɛle taa. Uɛ kətəlaa kaa ləŋ təγənaɣa. Í taa nəγəsí si ye í ləsa mpu í ká ləŋ təγənaɣa. Í mayasi-m na í ná si ma kaa tʉlɛ isətənuv kɛ pəŋ na má pəli-mɛɣɛ kʉpantu kɛ səsəm?

¹¹ Na má təŋ təγəlaa kɛ mə kʉhaləm təə.

¹² Tacaa Pə təna pə tʉ má, ma heeliyi-mɛ təfoo si piitimnaa təna ká yaa-mɛɣɛ lelenɛ nulaa. Mpi tə, mə tɛtʉ ká wɛɛna kʉpantu kɛ.

Isə siyisʉy huɛlʉv

¹³ Í yəγətəyi ma təə kɛ təm isayatu. Uɛna í təŋ si: Le na leyɛ tə pəntəna-ŋ?

¹⁴ Pécó í kʉntəyi si í təkə ma təm. Sí í lapə ləŋwakəllɛ kətasi. Sí Pə təna pə tʉ ma, má ná mə pətətələ. Ama mə ta waa pʉlʉ. Pə təə mə huɛki si paa í lapə-m təmlɛ yem kɛ.

¹⁵ Haləna í təŋ si: Kalampaani nyóma na asayaa kɛ pə cəyanaa. Paa pa wakələna Isə ílɛ í suma tam kɛ.

¹⁶ Mpa pa nyaŋna Isə tə, pa yəγətayana təma, uɛna Tacaa kɛ ηkraŋʉv na í nu pa kuyəγətʉtʉ. Pécó pa ηmaa pa təna mpa pa nyóma í tɔŋ təə, na pá nyaŋna-i tə, pa həla kɛ takəlaya taa.

¹⁷ Ntəna Pə təna pə tʉ Tacaa yəγətí si: Kuyəŋku maa huɛli ma tɔŋ tə. Maa nyəni yəlaa mɛɣɛ ma nyóma. Í ká pəsi ma nyóma təkpataa na má laki-mɛɣɛ kʉpantu, ísu cɛɛ na í pəyaya ηka ka paasəγəna-i tə.

¹⁸ Kuyəŋkuyú í ká na siyisilaa na asayaa. Na mpa pa laki ma təmlɛ na mpa paa laki-tɛ tə pa fayav.

¹⁹ Tacaa Pə təna pə tu má, ma pááná kuyaku təhna kənte ké isu kəkə səsəhka. Kuyahkuyu paa nyagasi kalampaani nyóma na asayaa ke kəkə isu nyutu. Pə kaa kaasi-weyə pulu cəcəka.

²⁰ Ama ma suki mpa pa seeki-m təgə nəəsi si, ma toh ká waasi-weyə isu ilim lukuyu na pé waasəyi tetu tə.

²¹ Kuyahkuyu í ká paa asayaa ke nəhəe isu tetu. Pə təna pə tu Tacaa má, ma yəgətəna mpu.

Ilii məlvyn

²² ǀ təəsi ma təmlə tu Moisi kuseyəsətu tə. Na kiin na kusəsutu nti ma cəla-i Holepu puytu tə si í teləsi Iseyeli nyóma təna tə.

²³ Maa tili ǀsə kuyəgətutu teləsulu Ilii. Maa tili-i na pécó pé tala ma kuyaku səsəhku səgəntu nyəhku hku.

²⁴ ǀni i ká ciikina cəcənaa na piya. ǀe ma kaa wakəli mə icatə.

LAAPAAII KUPAN WEI MATIYEE NMAAWA TŌ Kŭtŭlŭtŭ

Matiyee takəlaya nté Laapaalənaa taa kancəalaya takəlaya. Ka taa ké tə naaki sɪ Yesu ké Mesii pəcə inəyəle wulav səsə tətə. Iso ləsəna-ɪ hatuu kancəalaya taa. Yuta nyəma ka tanjaa ké sɪ Iso ká kpa pa taa ké wulav səsə nəyɔlv na í fiti-weyə Lom nyəma n̄makəlvɔv taa. Ama Matiyee hóləyí sɪ kawulaya n̄ka ka tɔm Iso ka yəyətəa tə ka ta ke antulinya inɛ ɪ nyəhka. Matiyee keesəyɪ Yesu ləlvɔv tɔm na ɪ Iso ləm səv na ɪ təmlɛ na ɪ konyəntəyɔle na ɪ səm na ɪ fem na ɪ kpaɔv ke ɪsətəa.

Isəna pa faɣa Matiyee takəlaya tə:

Ləlvɔv loosi na Yesu ləlvɔv, titite 1:1-2:23

Ləm səlv Yohaani təmlɛ na Yesu mayasvɔv, titite 3:1-4:11

Yesu təmlɛ ke Kalilee tətɔ taa, titite 4:12-18:35

Yesu pote ke Yosalem, titite 19-27

Yesu səm na ɪ fem, titite 28

*Yesu caanaa caanaa
(Luku 3:23-38)*

¹ Apələham ləlvɔv tɔv nté Tafiiti, Tafiiti ləlvɔv tɔv Yesu Kilisiti ləlvɔv loonja nté cənɛ.

² Apələham ləla Isaaka, na Isaaka náá ləli Yakərv, na Yakərv náá ləli Yuta na ɪ newaa.

³ Yuta ná ləla Falesɪ na Sela. Pɛle pa too kele Tamaa. Falesɪ ná ləla Həsəlɔv, na Həsəlɔv náá ləli Alam,

⁴ na Alam náá ləli Aminatari, na Aminatari náá ləli Naasəv, na Naasəv náá ləli Saləma.

⁵ Saləma ná ləla Poosi, Poosi too kele Lahari. Poosi ná ləla Opɛti, Opɛti too kele Luuti. Opɛti ná ləla Seseɛ,

⁶ na Seseɛ ná lələna wulav səsə Tafiiti.

Tafiiti ná ləla Salbməv, Salbməv too kele Yulii alb.

⁷ Salbməv ná ləla Lərvwam, na Lərvwam náá ləli Apiya, na Apiya náá ləli Asafi,

⁸ na Asafi náá ləli Yosafati, na Yosafati náá ləli Yolam, na Yolam náá ləli Osiyasi.

⁹ Osiyasi ná ləla Yowatam, na Yowatam náá ləli Akasi, na Akasi náá ləli Isekiyasi,

¹⁰ na Isekiyasi náá ləli Manasee, na Manasee náá ləli Amon, na Amon náá ləli Yosiyasi.

¹¹ Yosiyasi ná lələna Cekoniyasi na ɪ newaa ke waatv wei pa kuu Iseyeli nyəma na pá pona Papiloni tə.

¹² Pa pona Iseyeli nyəma ke Papiloni təna, ɪlɛna Cekoniyasi náá ləli Selatəyeli, na Selatəyeli náá ləli Soloparɛli,

¹³ na Soloparɛli náá ləli Apiyuti, na Apiyuti náá ləli Iliyakim, na Iliyakim náá ləli Asəv.

¹⁴ Asəv ná ləla Satəki, na Satəki náá ləli Akim, na Akim náá ləli Iliyuti,

¹⁵ na Iliyuti náá ləli Ilasaa, na Ilasaa náá ləli Matarj, na Matarj náá ləli Yakərv.

16 Yakarpu ná lola Yosεεfu wei i ké Malí paalv tó, na Malí uní i lólona Yesu wei pa yaa sí Mesii tó.

17 Ye mpv, isu pa keesuyv sí unε i lola unε na unε ílé i lól unε tó, pε kpayav hatoo Apalaham haléna pé tala Tafiiti tó, lólvv loosi kpenta naanvwa na liyiti. Na pε kpayav Tafiiti haléna pé tala waatu wei pa kuu Iseyeli nyóma na pa pona Pabiloni tó, lólvv loosi we naanvwa na liyiti tó. Na lólvv loosi naanvwa na liyiti tótó pε kpayav hatoo pa ponav Iseyeli nyóma ke Pabiloni tó, haléna pé suna Mesii lólvv.

Yesu Kilisiti lólvv tóm
(Luku 2:1-7)

18 Iséna pa lola Yesu Kilisiti tóvó. I too Malí wei i ké Yosεεfu amvsaya tó, i haya hógv na Feesuyv Nanhtv toma na pécó í saa.

19 I paalv Yosεεfu ka ké yvlv kupaη ké, íle i taa tisiyi sí i kuli Malí waalí ké yólaa samaa taa. Ilena í hvv sí i ká kisi-i mukaya tεε.

20 I hvvkaγa i taa ké mpv, ílena Tacaa isóttaa tillu kóv i kinj ke toosee taa, na í heeli-i sí: Tafiiti lólvv tv Yosεεfu, taa nyana nyá amvsaya Malí kpayav. Pε taya pvlv, hógv ηka i haya tó, Feesuyv Nanhtv kinj ke ka luna.

21 I ká lólí apalv pýaya, na í yaa-ke sí Yesu. Pε taya pvlv, pýaya ηke kaa waaséna ka yólaa ke pa isayav taa.

22 Pε tónaya mpv pε lapa na pécó tóm nti Tacaa ka yógvóténa Isó kvvógvótvtv telésvlv nógv tó tó lá tampana sí:

23 I nyéni, pεeló wei i ta nyénta apalv tó i ká haya hógv, na í lólí apalv pýaya, na paa yaa-ke sí Imaniyeli.

(Héte táne tó yógvótéγi sí Isó wε tá kinj.)

24 Yosεεfu fema, ílena í lá nti Tacaa isóttaa tillu ka heela-i tó. I kpayv i amvsaya Malí.

25 Ama i ta nyéni-i haléna í tε pýaya lólvv. Na Yosεεfu yaa-ke sí Yesu.

2

Ilim tólule nyéntaa kóma Yesu nav

1 Pa lola Yesu ké Yuta Petélehem taa ké wulav sósó Helóti pólle taa. Ḿpógv isótvlvhasi tóm nyéntaa napéli pa luna ílim tólule na pá tala Yosalem.

2 Na pá póosi sí: Leyε pýaya ηka pa lola nónón na káa la Yuta nyóma wulav sósó tó ka wε? Tó na ka isótvlvha lu ílim tólule ké na tó kóv sí tó sεε-ke.

3 Wulav Helóti nu mpv, ílena pé pekéli-i sósóm. Pε pekéla Yosalem nyóma tónaya mpv tó.

4 Ilena í koti kótélaa sósaa tóna, na Isó Tóm seγesélaa na í póosi-wεγε timpí pε wεε sí paa lólí Mesii tó.

5 Ḿpógv pa có-i sí, Yuta Petélehem ké. Mpi tó, Isó kvvógvótvtv telésléaa ηmaawa sí:

6 Yuta taa Petélehem nyá, tampana n ta ke Yuta acalεε sósóna taa sákpεte paa pécó. Mpi tó, nyá taa ké wulav ká luna, wei i ká tóki ma Iseyeli nyóma ke teu tó.

7 Tónaya Helóti yaa nyéntaa mpεγε kpeerja na í póosi-wεγε pε tóna sí i nyéh waatu wei mayamaya isótvlvha líwa tó.

8 Ḿpógv i hola-wεγε Petélehem mpaav na í heeli-wε sí: I polo na í pεeki pýaya ηkεγε teu. Waatu wei í na-ke í heeli-m na ma mayamaya má polo na má sεε-ke.

⁹ Nyəntaa tēma wulaw tōm ntəyɪ nuw ilēna pā tē. Na isətulɔŋa ŋka kaa luwa ilim təlulē na pā na-keɣe mpɔ tō ka tɔŋaya pa nɔyɔ tɔɔ, haləna ká tala timpri pəyaya ŋke ka wēe tɔ, ilēna ká səŋ.

¹⁰ Nyəntaa loosa isətulɔŋa ŋke, ilēna pa laŋa hulɔmɪ pə tu fēi.

¹¹ M̄pɔyó pa sɔv təyaya taa na pā ná pəyaya na ka too Mali. Ilēna pā hənti atē na pā sē-ke. Na pā hətɪ pa wontu na pā ha-keɣe wɔla na tulaab kɔfəyətɔ na tulaab miili.

¹² Pə waahí kē Isə heela nyəntaa mpeɣe toosee taa sɪ pā taa məli Helətɪ cɔɔ. Ilēna pā cɔɔ mpaav na pā kpe.

Yesu seenav

¹³ Nyəntaa tēwa ilēna Tacaa isətaa tillu nɔyɔɔ í kɔɔ Yosēefu kin ke toosee taa na í heeli-ɪ sɪ: Kɔli na í kraɣa pəyaya na ka too, na í se na í polo Icipiti, na í caɣa təna. Haləna waatɔ wei ma heeli-ŋ sɪ í məli tɔ. Pə taɣa pɔɔv, Helətɪ ká pɛeki pəyaya ŋke sɪ í kɔy-ke.

¹⁴ Təyaya Yosēefu kɔlaa na í kraɣa pəyaya na ka too, na pā tē Icipiti ke ahoov anɪ.

¹⁵ M̄pɔyó í caɣa təna haləna Helətɪ sɪ. Ilēna pə la nti Tacaa ka yəyətəna Isə kɔyɔyətɔv teləsɔv nɔyɔ tɔ sɪ: Ma ləsa ma pəyaya ke Icipiti.

Piya sakasaka lapv

¹⁶ Helətɪ nawa sɪ nyəntaa puɣusa-ɪ, ilēna pə salɪ-ɪ sɔsɔm. M̄pɔyó í tilaa sɪ pā kv Pətələhem ɪcate na acalē nna a cəna-tē tɔ pə apalɔpiya təna. Haləna nsi sɪ pusi tala naale naale tɔ, na í keesəna saa wei nyəntaa heela-ɪ sɪ isətulɔŋa luwa tɔ.

¹⁷ M̄pɔyó pə lapa isɪ Isə kɔyɔyətɔv teləsɔv Selemii ka kraalaa tɔ sɪ:

¹⁸ Pa nuwa kapuka ke Lama. Wula na laŋwakəllē sɔsɔle mɔla.

Lasēli wiina m̄pɔyó í piya.

ɪ ta tisi sɪ pā puɣusi-ɪ kē sɪ fēi tɔ pə tɔɔ.

Yosēefu pa luv ke Icipiti

¹⁹ Helətɪ səv waahí Tacaa isətaa tillu nɔyɔɔ kɔma Yosēefu kin ke toosee taa ke Icipiti,

²⁰ na í heeli-ɪ sɪ: Kɔli na í kraɣa pəyaya ŋke na ka too na í məli Isēyeli tətɔ taa. Mpa pa pɛekaya sɪ pā kv pəyaya ŋke tɔ pa səpa.

²¹ Təyaya Yosēefu kɔlaa na í kraɣa pəyaya na ka too na pā məli Isēyeli tətɔ taa.

²² Ama Yosēefu nuwa sɪ Aaselayusi təyɔ kawulaya ke Yuta ke ɪ caa Helətɪ lonte. Ilēna səyɔntɔ kra-ɪ na tətɔ nti tə taa pote. Isə tasa-ɪ m̄pɔyó hulɔv ke ɪ toosee taa, ilēna í lɔyɔ ɪ təyɪ Kalilee tətɔ taa,

²³ na í caɣa ɪcate nte pa yaa sɪ Nasaletɪ tɔ tə taa. M̄pɔyó pə lapa isɪ Isə kɔyɔyətɔv teləsəlaa ka yəyətəna tɔ sɪ: Paa yaa-ɪ sɪ Nasaletɪ tɔ.

3

Isə Lvm Səlv Yohaani waasv

(Maləki 1:1-8; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ Pə kɔma na pə kēsɪ ile, Isə lvm səlv Yohaani kɔma Yuta wɔlaya tətɔ taa kēle na í niki waasv lapv.

² Na í təŋ sɪ: ɪ layasɪ tɔnte, isətaa Kawulaya wɔsa kɔnte kē.

³ Yohaani tɔm ke Isə kɔyɔyətɔv teləsɔv Isayii ka yəyətəna saa wei ɪ yəyətəna sɪ: Nɔyɔɔv yəyətəyənə nɔyɔ sɔsɔya ke wɔlaya tətɔ taa sɪ: ɪ taɣani Tacaa mpaav.

Ἰηεε-ι-ku na ku siyisi.

⁴Yohaani taka yooyoonaa huntu kunti, na í lala tónuyv tampala ke í tónaya taa. Ἰ τὸ γόνυ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀμμουλῆς.

⁵Ἰησοῦς Ἰερουσαλὴμ ἠγάπησε καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν Ἰερουσαλὴμ.

⁶Na pá kuliyi pa isayatu tō kē yōlaa taa, na Yohaani sōaki-weyye Išo lvm ke Yaataní pōyo taa.

⁷Yohaani nawa Falisanaa pagale na Satusee nyōma pagale na pá puki í cōlo sí í sō-weye Išo lvm. Uena í tō-we sí: Akala piya me, awe kpaala-me na í seeki Išo pááná nna a kōh tō?

⁸Ἰ λα μπά πα γὰρ ἰσαχάτο τὸ πα κολαπῶλε.

⁹Ἰ τὰ τελευτήματα τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀποστόλων. Μα ἠελίγι-με sí ye pāle pō tō ilē, Išo pōsōyi na í lá na pēe anē á pēsī Apōlaham piya.

¹⁰Pa tema laale tyyu ke tuij sí pa huju-í na í tēe kē te. Tyyu ŋku ku lōlōyi pee kōpana tō, paa hu-ku na pá tv kōkō.

¹¹Ma ilē, lvm ke ma sōona-meyē Išo lvm sí pō hólí sí í layasa tōnte. Ama ma waali wei í kōh tō, puntu kōla-m tōh tēcayacaya. Ma ta tala má husi í nōōhēe taa ntaŋkpala mōsuyv mayamaŋya. Ilē í ká sō-me na Feesuyu Nanŋtu na kōkō.

¹²Ἰ τὸ κάκι κολαπύου κε ἰ νῆν τὰ. Ἰ κά fala pō tōna tēcayacaya, na í suu pee ke í krou taa. Ama í ká tv lōtv ke kōkō ŋka kaa tēh tō ka taa.

*Yesu Išo lvm sōv
(Malaki 1:9-11; Luku 3:21-22)*

¹³Ἰησοῦς Yesu luna Kalilee na í kōō Yaataní ke Yohaani cōlo sí Yohaani í sō-í Išo lvm.

¹⁴Ama Yohaani ta tisi. Halōna í tō sí: Pō nōyēsōna isu náá sōna ma, na ḡ mōli na ḡ kōh ma kīh na?

¹⁵Tōnaya Yesu cō Yohaani sí: Yele na pō lá mpv. Pō weē sí tō yoosi pō tōna mpi Išo yōyōta sí tō la tōyo.

Ἰησοῦς Yohaani tisaa.

¹⁶Pa tema Yesu kē Išo lvm sōv uena í lu lvm taa. Tōnaya isōtōnuyv heta kpaakraa, na Yesu ná Išo Feesuyu isu alukuku na ku tiiki í tōō.

¹⁷Uena pá nu pō yōyōtōna isōtaa sí: Ineyēle ma luyv tēe Pōyaya, ma lanŋle hēena-í sōsōm.

4

*Sataní mayasvuyv ke Yesu
(Malaki 1:12-13; Luku 4:1-13)*

¹Pō waali kē Feesuyu pona Yesu kē wōlaya tētv taa sí Ilōyōv í mayas-í.

²Yesu tema nōyo hōkuyv ke ilim na ahoō ke kōyēēh nule. Uena nyōyōsi kpa-í.

³Ἰησοῦς Ilōyōv kprētōna-í na í tōm-í sí: Ye n kē Išo Pōyaya yōyōti na pēe anē á pēsī tōynaya.

⁴Yesu cō-í sí: Pa ŋmaawa Išo Tōm taa sí pō taya tōyōnaya tike ke yōlv ká hikina weesuyu. Ama tōm tōna nti tō lukōna Išo nōyo taa tō tē kīh tōtōyo.

⁵Pāle pō waali, Ilōyōv pona Yesu kē icate nanŋ nyōnte taa na í kpaas-í Išo tēsēle comcom nōyo taa,

⁶na í tōm-í sí:

Ye n kē Išo Pōyaya,

lu cāne na ḡ ŋmaa atē.

Pō taya polo, pa ŋmaawa Išo Tōm taa sí:

Isò ká heeli í isòtaa tillaa ke nyá tòm sí pá paasəna-ŋ teu.
Na paa teeli-ŋ pa niŋ taa sí pə taa kəə na pəle natəli tə co-ŋ.

7 Ama Yesu co-í sí: Pa ŋmaawa Isò Tòm taa tətə sí, n kaa maɣasí nyá Caa Isò sí n naa í waali.

8 Ilena lləɣu tasa Yesu ké ponaw ke puɣu ŋku ku kula səsəm tə ku təə na í hul-í antulinya kawulasí təna na sí teeli,

9 na í tòm-í sí: Ye n ka hənti-m atə na í sɛɛ-m, maa ha-ŋ mpɔ uní pə təna.

10 M̀p̀p̀yó Yesu co-í sí: Satani, tɛɛ. Pa ŋmaawa Isò Tòm taa sí, n ká sɛɛ nyá Caa Isò, na í tike í təmle ke n ká la.

11 Tənaɣa lləɣu yela Yesu. Ilena isòtaa tillaa kəə na pá paasəna-í.

Yesu caaləyi í təmle ke Kalilee

(Maləki 1:14-15; Luku 4:14-15)

12 Yesu nuwa sí pa tɔ Yohaani ke saləka, Ilena í tɛɛna Kalilee.

13 Í yela Nasaleti, Ilena í polo na í caya Kapənahum. Icate nte tə wɛ Kalilee ləm nəɣə ke Sapuləŋ na Nefətali pa tətə taa tə.

14 M̀p̀p̀yó pə lapa isu Isò kuyəɣətətə tɛləsulə Isayii ka yəɣətə tə sí:

15 Sapuləŋ tətə na Nefətali tətə,
na tɛŋku təə təə, na Yaataní waali,
na mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pa Kalilee.

16 Pə yəlaa mpa pa caya səkrɛtɔyɔ taa tə,
pu na-wɛ tənyau isu kəkə.

Na mpa pa caya səm səkrɛtɔyɔ icate taa tə,
pu ná pa təə tənyau.

17 Pə kpaɣaw waatu uní tə Yesu sɔw waasɔ lapu na í təŋ sí: Í layasí təntɛ, isòtaa Kawulaya wɔsa kəntɛ.

Yesu yaav ke tiina kpalaə liyiti

(Maləki 1:16-20; Luku 5:1-11)

18 Yesu təŋaɣa Kalilee tɛŋku nəɣə nəɣə, Ilena í ná tiina kpalaə ke naale. Siməŋ wei pa yaa sí Piyɛɛ tə na í neu Antəli, na pá tɔɣi puluɣu ke tɛŋku taa.

19 Tənaɣa Yesu təma-wɛ sí: Í kəə na má la-me na í puuki yəlaa isu í puukuɣu tiina tə.

20 M̀p̀p̀yó pɛle pa yela pa puluŋ na pá təŋi-í kpaɣpaa.

21 Í tasa pote ke pəcə, Ilena í ná Sepetee pəyalə Saaki na í neu Yohaani na pa caa Sepetee pa wɛ kpilɔyɔ taa na pá tayanəŋi pa puluŋ. Tənaɣa Yesu yaa-wɛ,

22 na pá yele pa caa na kpilɔyɔ na pá təŋi-í kpaɣpaa.

23 Yesu cəwəa Kalilee tətə təna na í sɛɣɛsí Yuta nyəma təkotilenaə taa, na í kpaali Isò Kawulaya Laapaali Kupaŋ. Na í waasəŋi yəlaa taa kətəntɔnaə na acamaə təna.

24 M̀p̀p̀yó yəlaa nu Yesu təŋ ke Silií tətə təna taa. Na pá kəna-í yəlaa təna mpa kətəməŋ na wɔsasí payalɛ təŋna kunyəŋ tɔyɔ tə. Aləɣəhilaa na timle nyəma na kətəŋ kətɔlɔyɔ nyəma, na í waasí-wɛ.

25 Samaə səsə təŋaɣa-í ké. Pa luna Kalilee na Acalɛɛ Naanəwa tətə, na Yosalem na Yuta na acalɛɛ nna a wɛ Yaataní waali tə.

5

Yesu waasɔ ke puɣu təə (titite 5 na 6 na 7)

1 Yesu nawa samaə, Ilena í kpa puɣu təə na í caya. Tənaɣa í ifalaa kpətəna-í.

2 M̀p̀p̀yó í sɔw-wɛɣɛ sɛɣɛsɔyɔ sí:

Lelen nulaa tɔm
(Luku 6:20-23)

³ Mpa pa feina kalampaanɩ tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, mpe pa tɔnna isɔtaa Kawulaya.

⁴ Mpa pa we lanwakallɛ taa tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, Iso ká heesi pa lanɔ.

⁵ Mpa pa wɛna yulɔtu tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, mpe paa tɔɔna tetu tɔna,
isu Iso ka heeluyɔ-wɛ tɔ.

⁶ Mpa pa nyulɔɣi sɔsɔm si
pá tɔn isu Iso caa tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, Iso ká sɔna-wɛɣɛ teu na pá tɔ mpɔ.

⁷ Mpa pa wɛna lelɔa pətətɔtɛ tɔ
pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, Iso ká nyɔni mpe pa pətətɔtɛ.

⁸ Mpa pa lotu taa hɔwɛɛ tewa tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, paa na Iso.

⁹ Mpa pa tɔɔnɔɣi yooɔ kɛ lelɔa hekɔ tɔ
pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, Iso ká yaa-wɛɣɛ ɪ piya.

¹⁰ Mpa pa laki Iso kuvacaam na pá naasɔɣi-wɛɣɛ
pə tɔ tɔ pa nu lelen kɛ.
Mpi tɔ, mpe pa tɔnna isɔtaa Kawulaya.

¹¹ Paa yɔlaa ka tɔuki-me, yaa pa naasɔɣi-me, yaa paa looli isayatu na pá suu-me,
si í kɛ ma ifalaa tɔ pə tɔ. ɪ nu lelen kɛ.

¹² Waatu unɩ mə lanɔ í hee sɔsɔm, í nu lelen kɛ. Pə taɣa pulɔ tɔ, mə kasəyaya ká
tɔ sɔsɔm kɛ isɔtaa kɛ. Mpɔ unɩ pə maɣamaya kɛ paa naasa Iso kuvɔɔɔtutu teləsɔlaa
kɔpəma.

Antulinya tɔm na ɪ kəkɔ kɔpənka tɔm
(Maləki 9:50; Luku 14:34-35)

¹³ Mɛɣɛɛ antulinya tɔm. Ama ye tɔm mpi pə lɔn kɔma na í sí, pepeɣɛ paa la na
pəcɔ pə tasa lɔn lapɔ? Pə kaa waasi pulɔ tɔtɔ ye pə taɣa lɔn na yɔlaa fɛli nɔhɛɛ.

¹⁴ Mɛɣɛɛ antulinya kəkɔ. Icatɛ nte pa nɔmawa pɔɣɔ tɔ tɔ tɔ fɛi nɔmɛsɔɣɔ.

¹⁵ Paa mɔsɔɣi fətɔla na pá pamɩ-ɪ tɔku tɛɛ. Ama pa pusiɣi-ɪ timpi taa í wɛɛ pu
naa yɔlaa tənaya təyaya taa tɔɣɔ.

¹⁶ Mpɔ unɩ mɔ kəkɔ ká naaki teu kɛ yɔlaa na pəcɔ pá ná mə tɔma kɔpana, na
pá sá mə Caa wei ɪ wɛ isɔtaa tɔ.

Iso kusəsutu fɛi kuvɔ

¹⁷ ɪ taa huɔ si ma kɔma si ma kuvɩ Moisi kusəsutu na Iso kuvɔɔɔtutu teləsɔlaa
takɔlasɩ. Ma ta kɔɔ kuvɩ. Ama ma kɔma pə tampana hulɔɣɔ kɛ.

¹⁸ Tampana kɛ ma heeliɣi-me yoo maa cesɔɣi, ye isɔtaa na atɛ pə wɛɛ, kusəsutu
taa pɔlɛ kulɔmtɔlɛ titiliya yaa tɔ suka wɛ nɔpɔɣɔ pə kaa saali. Halɔna pə tɔna pɔ
kɔ na pɔ yooɩ na pəcɔ.

¹⁹ Pə tɔ kɛ wei í ta tɔki kusəsutu taa səkpetu na í seɣɛsi lelɔa si pɛlɛ pá taa tɔki-tɩ
tɔ, paa yaa-ɪ isɔtaa kawulaya taa səkpelu. Ama ye wei í tɔka tɔ tɔna na í heeliɣi
lelɔa si pá la mpɔ, pɔntu ntɛ sɔsɔ kɛ isɔtaa Kawulaya taa.

²⁰ Ma heeliɣi-me si ye ɪ ta tɔn isɔna Iso caa tɔ na pɔ kɔli isu Iso Tɔm seɣɛsɔlaa
na Falisanaa pa tɔnɔɣu tɔ, í kaa suɔ isɔtaa Kawulaya taa.

Páaná mɔɣu tɔm

21 I nuwa nti pa heela mə ləntaa nyəma tō si: N kaa kv yəlv. Ye wei í kwəa, paa pona-ı hυvl.

22 Ama ma, ma heeliyi-me si, wei í tōka ı təχəntəle na ı taa, paa pona-ı hυvl. Na ye wei í tuwa ı təχəntəle si: Kumeleŋ, paa pona-ı Kotuyu səsəəv taa. Na ye wei í tōma ı təχəntəle si: Pə laki-ŋ ké. I nəχəsəna kəkə ŋka ka we tənəasəle səsəəle taa tō ka taa svv.

23 Ye n pona nyá kvhaham ke kətaγa təlate, na ŋ təsə si nyá təχəntəle wəna-ŋ natəli,

24 su nyá kvhaham ke təkətəle tənə, na ŋ polo na nyá na nyá təχəntəle í taγanı-tı. Uəna ŋ məli na ŋ ha nyá kvhaham mpi.

25 Ye n wakəla nəχəlv na í yaa-ŋ nənəχə, la kookalı na nyá na-ı í taγanı mə təm ke mpaav taa na í ta tata hυvl kın. Pə taa kəə na hυvl náá tv-ŋ toŋtvnaa nin taa na pəle pá təkı-ŋ.

26 Tampana ke ma heeliyi-me yoo maə cəsəγı, n ka təm pə təna mpi pa pəla-ŋ təχə fəlvγv paasi n ka luv təna.

Wasanjalətv təm

27 I nuwa isəna pa yəχətəa si: N kaa la wasanjalətv tō.

28 Ama má heeliyi-meγe tampana si, ye wei í nyəna ləlv əlv na í nyuli-ı, ı təma wasanjalətv lapv ke ı nyamle taa ké.

29 Ye nyá ntəχəŋ isəle ká hu-ŋ, ləsi-te na ŋ lə-teγe pooluŋ. Sana ŋ laŋ nyá tənυγv təə ké pulv kuləməm na mpi paa pəti nyá tənυγv tənaya tənəasəle səsəəle taa tō.

30 Ye nyá nin ntəχəŋ ká hu-ŋ, setı-ı na ŋ lə pooluŋ. Sana ŋ laŋ nyá tənυγv təə ké pulv kuləməm na mpi paa pəti nyá tənυγv tənaya tənəasəle səsəəle taa tō.

Alv na əpalv pa yav təm

(Matiyee 19:9; Maləki 10:11-12; Luku 16:18)

31 Pa tu yəχətə mpv tətō si: Ye yəlv təχənəγı ı əlv, í ŋmaə-ı kisuyv takəlaya.

32 Ama má kpaəəγı-me si, ye yəlv təχəna ı əlv na pə ta ké wasanjalətv təə, ı pona əlv inəγı wasanjalətv taa ké. Ye isı ulé ı tasa saav. Na ye pa kisa əlv na nəχəlv náá təŋ na í kpaγa-ı, pəntv lapa wasanjalətv ké.

Tuunav təm

33 I nu isəna pa yəχətə ta caanaa caanaa tō si: N tuuwa si n ká la mpi, n kaa yelev-wı. Ama n ka la pə təna mpi n yəχətəna tuunav ke Tacaə isəntəa təχə.

34 Ama má heeliyi-me si, ı taa tu tuuna pulvγv paa pəcə. Paa isətəa. Pə taγa pulv, Isə kumte nté.

35 Paa ate. Pə taγa pulv, ı nəəheə təsıle nté. Paa Yosalem, pə taγa pulv, Wulav səsə ıcate ké.

36 Taa tu tuuna nyá nyυγv tətō. Mpi tō, n kaa pəsı na ŋ la na nyá nyυγv taa nyəəlaya kulməγa huləmı yaa ká pılı.

37 Ye n ká tisi si nn, n tisi nn. Ye aai ké, n tisi si aai. Nti yəlv səsəγı tə tə tō tə lukəna ləχəv kın ké.

Ləstvγv təm

(Luku 6:29-30)

38 I nuwa isəna paa yəχətəa si: Ye wei í yəka ləlv isəle, paa yəkv ı nyənte, na wei í hola ləlv kete, paa holi ı nyənte tō.

39 Ama ma heeliyi-me si, ı taa fəli isayətv ke isayətv. Ye nəχəlv mapə nyá ntəχəŋ ləkpaγasaya, keesı-ı ləŋka.

40 Ye nəχəlv pona-ŋ təm hvsv si ı ləkəγı nyá capa, téesı-ı nyá kpaı ke cəlvγv.

41 Ye toŋ tu sɔka-ŋ səɣəla na təlasɪ sɪ ń tɔ ɪsu kilomɛɛtəli kɔlɔm, ɪɛ n tɔ kilomɛɛtələnnaa naalɛ.

42 Ha wei ɪ səlɛməɣɪ-ŋ tɔ. Taa pɛ wei ɪ caa ń kəntɪ-ɪ tɔ.

Kolontu sɔɔlɔv tɔm

(Luku 6:27-28,32-36)

43 ɪ nuwa ɪsəna paa yɔɣɔtaa sɪ: N ká sɔɔli nyá taapalu na nyá taa kpána nyá kolontu tɔ.

44 Ama ma heeliyi-me sɪ í sɔɔli mə kolontunaa na í səlɛmɪ ɪsɔ kɛ mpa pa tɔɣɪ-mɛɣɛ kɔnyɔŋ tɔ pa tɔɔ.

45 ɪɛ í kraɣa mə Caa wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ ɪ wɛɛtu nté. Pə taɣa pɔlv, ɪlé ɪ lakəna na ɪlim luki asayaa na kɔpama pa təna pa tɔɔ, na í kpɛntəɣɪ mpa pa kɛɛsaa na mpa pa ta kɛɛsɪ tɔ na í haaki tɛv.

46 Ye í sɔɔla mpa pa sɔɔla-me tɔ pa tike, pepeyele mə tɛɛwa ɪɛ? Lampuu mɔlaa maɣamaya ɪ laki mpu?

47 Ye í sɛɛki mə taapalaa tike, ɪɛ í tɛɛ lɛlaa kɛ wɛ? Ma ta nyɪ ɪsɔnaa maɣamaya ɪ laki mpu?

48 ɪ tɛ təkpaata ɪɛ, ɪsu mə ɪsɔtaa Caa teu təkpaata tɔ.

6

Nyá ti hɔlvɔv sɪ pa na-ŋ tɔm

1 ɪ la laakali, í taa laki yɔlaa ɪsɛntaa kɛ mə ɪsɔsɛɛle kɔlapɔtu sɪ pá na na pá sa-me. Ye í laki mpu sɪ yɔlaa í na, mə Caa wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ ɪ kaa tasa-mɛɣɛ hav.

2 Pə tɔɔ kɛ waatu wei n haaki liyitee kɛ kɔnyɔntunaa tɔ n kaa kpaali sɪ yɔlaa í kɛna-ŋ. Pə maɣamaya kɛ cɛsɔlaa laki Yuta nyáma təkotilɛnaa taa na haɣɛ tɔɔ sɪ pá sa-wɛ. Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsəɣɪ. Pa kasəyaya kɛ pa hikiyi nɔpɔɣɔ kpaakraa.

3 Ama nyá, ye n haaki kɔnyɔntunaa kɛ liyitee, taa yele na nyá taapalu wei ɪ wɛ nyá kɔŋkɔŋ taa maɣamaya tɔ í ná.

4 Saa ɪnɪ nyá kɔcɔɔv kaa wɛɛ mpi yɔlaa təna nawa tɔ, na nyá Caa wei ɪ naaki mukaya tɛɛ tɔ ɪ ká fɛli-ŋ.

ɪsɔ səlɛmɔvɔv hɔlvɔv

(Luku 11:2-4)

5 Waatu wei í səlɛməɣɪ ɪsɔ tɔ, í taa la ɪsu cɛsɔlaa mpa pa sɔɔla ɪsɔ səŋɔvɔv kɛ Yuta nyáma təkotilɛnaa taa na haɣɛ nɔɔsɪ na pá səlɛməɣɪ sɪ yɔlaa təna í na-wɛ tɔ. Ma heeliyi-meɣɛ tampana sɪ pa kasəyaya kɛ pa hikiyi nɔpɔɣɔ kpaakraa.

6 Ama nyá, ye n caa ɪsɔ səlɛmɔvɔv, sɔv nyá naŋ taa na ń təkɪ nyá tɔɔ, na ń səlɛmɪ nyá Caa wei ɪ wɛ tənaya ɪŋmɛlav tɔ. Na nyá Caa wei ɪnɪ ɪ naaki mpi n laki ɪŋmɛlav tɔ ɪ ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

7 Ye í səlɛməɣɪ, í taa lɔlɔsəɣɪ tɔm paɣale kɛ yem ɪsu ma ta nyɪ ɪsɔnaa lakɔvɔ tɔ. Pa huɔ sɪ pa tɔm taɣaləŋ tɔɔ kɛ paa hiki.

8 ɪ taa kɛɛna-wɛ. Pə taɣa pɔlv tɔɔ, mə Caa tɛma nyəm kɛ mpi pə tɔm caala-me tɔ na pɔcɔ í səlɛməɣɪ.

9 ɪsəna í ká səlɛmɪ tɔɣɔɛ sɪ:

Ta Caa wei nyá n wɛ ɪsɔtaa tɔ,
nyá hɛtɛ í wɛɛ katɛ.

10 Tɔɣɔ nyá Kawulaya.

Ye le na nyá luɣɪ nyəntu la
atɛ cənɛ ɪsu tɔ lapɪ ɪsɔtaa tɔ.

11 Haa-tuyv saŋa tɔɔŋaɔa.

12 Hóli-tuyv suulu ke timpi tɔ pəntəna-ŋ tɔ.

Isv ta hólóyí mpa pa pəntəɔəna-tv tɔyɔ suulu tɔ.

13 Taa yele na tɔ svv maɔasuyv isayav taa.

Ama læsi-tuyv isayav niŋ taa.

[Mpi tɔ, nyaaɔe kawulaya tɔyɔlv,

na pəsɔlv na teeli tv ke tam tɔɔ. Ami.]

14 M̄póyú pə wɛɛ, ye mə tɔyɔntələnaa wakələna-me na í hólí-wɛyɛ suulu, mə Caa wei ɪ wɛ isɔtaa tɔ ɪ ká hólí-mɛyɛ suulu tɔtɔ.

15 Ama ye ɪ hólóyí mə tɔyɔntələnaa ke suulu ke timpi timpi pa wakələɔəna-me tɔ, mə Caa kaa hólí-mɛyɛ suulu tɔtɔ.

Nəhəktv kɔpantv tɔm

16 Ye í haka nɔɔsi, í taa wakəli mə isentaa isv cɛsəlaa lakuyv tɔ. Pa sɔŋəyɪ pa isentaa sv yəlaa təna í ná sv pa həkə nɔɔsi. Tampana ke ma heeliɔi-mɛ maɔ cɛsəɔyɪ. Pa kasəyaya ke pa hikiyɪ m̄póyú kpaɔpa.

17 Ama nyá, ye n həkə nɔyɔ, saŋ nyá isɛ tɔcɛicɛi, na ń sɛyɛli nyá nyɔɔsi.

18 Yəlaa í taa nyɪ sv n həkə nɔyɔ. Ama nyá Caa wei ɪ wɛ ɪmɛlav tɔ ɪ tike ɪ ka nyəna. Nyá Caa wei ɪ naa mpi n lakɪ ɪmɛlav tɔ ɪ ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

Kpaŋtv ləmaɔasɛɛ wɛ timpi tɔ tənaya ɪ akaluyv wɛɛ

(Luku 12:33-34)

19 I taa kaaki mə wɛnav ke atɛ cənɛ timpi pukasi na kəkɔtaya wakələyɪ na ɪmulaa ká wakəli nɔnɔsi na pá ɪmulɪ tɔ.

20 Ama í kaaki mə wɛnav ke isɔtaa timpi pukasi na kəkɔtaya fɛi sv pə wakəli pɔlv, na ɪmulaa kaa tvli na pá ɪmulɪ tɔ.

21 Pə taya pɔlv tɔɔ, kpaŋtv ləmaɔasɛɛ í wɛ timpi, tənaya ɪ akaluyv wɛɛ.

Tənyv kɔnananam tɔm

(Luku 11:34-36)

22 Yɔlv tənyv pilimile fətəla keɛ isɛ. Ye nyá isɛ í naaki tev, pə waasəyɪ nyá tənyv tənaya.

23 Ama ye nyá isɛ í yɔlvmaa, nyá tənyv pilimile təna wɛ səkɔɔtuyv tɛɛ ké. Ye isəna n naaki mpv tɔ pə pəsa səkɔɔtuyv ɪɛ, puvɛ, nyá səkɔɔtuyv tɔm fɛi yɔyɔtuyv tɔtɔyɔɛ.

Isə na liyitee pə tɔm

(Luku 16:13)

24 Yɔlv kulbm kaa pəsi na í kpi yəlaa naalɛ na í lakɪ pa təma. Ye ɪ kpəpa mpv, ɪ ləmaɔasɛɛ kəŋ a wɛɛ lɛlv tɔɔ na í yeɛ lɛlv. Yaa ntanyɪ, ɪ paasəna lɛlv na í kisi lɛlv. Mɛ ɪ kaa pəsi na í kpi Isə na liyitee na í tɔŋ mpv.

Naani tuyv kɛ Isə

(Luku 12:22-31)

25 I tá ná mpi pə tɔɔ ma heela-mɛ sv í taa nəɔəsəyɪ mə tɔyɔnaya na mə konyɔnyɔəm mpi pə wɛɛ sv í ká təkɪ na í nyɔkɪ na í hiki weesiŋ na mə tənəŋ tɔɔ kɔtakəm tɔ. Pə taya pɔlv tɔɔ, í ta na taa sv weesuɔ kəla tɔyɔnaya na yɔlv tɔnyv kəla wontu kɔsusuutu.

26 I nyəna sumasi na í na. Sv haləyɪ, pəyɛɛ sv kəŋ. Sv nyəkəyɪ tɔyɔnaya ke kpɛŋ taa. Paa na mpv mə Caa wei ɪ wɛ isɔtaa tɔ ɪ ɪ caləɔəna-sv. Na mə tá kəli sumasi ke tɔm napələɛ?

²⁷ Paa mə taa yulə ká ku ı təyi isəna püntu pəsəyi na í tuusi ı təyi wəle kuləmtəle maɣamaɣa?

²⁸ Na pepe təw kə í nəɣəsəyi mə təw kutakəm? I nyənna tawa nyutu tokuyu hətu nti tə na í ná. Nyutu nti tu laki təmlə təli. Pəcə tu ləvəki pəɣə.

²⁹ Paa na mpv taa heeliyi-me sı wulaw Saləmənə na í toj tənə ı ta suu wontu na í tala paa tə taa kuləmvuy kə kacəka.

³⁰ Ye İso laki kacəka kə tawa taa nyutu nti tə we sarja na cele isəntə pa tika-ti tə, ı kaa la-meɣe kacəka na pə kəli mpv? İ polo í tē, u tēj İso na mə taa təcayacaya tə se.

³¹ İe í taa pəkəli mə ti sı: Tu təɣə-we? Yaa, tu nyəw-we? Yaa, tu takı-we?

³² Ma ta nyi isənna pəkəyəna təleye tam. Mə Caa wei ı we isətəa tə ı nyəmá mpi í nyuləyi tə.

³³ İso nyuvu na İso Kawuləɣa na tənte nte İso caa tə tə pəkəvuy, na İso ká ha-me tətəɣə pə tənə mpi pə kaasaa tə.

³⁴ İe í taa nəɣəsəyi cele nyəntu. Cele nyəntu təleye cele kə. Nti tə maɣana-ı sarja tə, paasəna təle tə tike.

7

Təma footuyi təm

(Luku 6:37-38,41-42)

¹ İ taa footi ləlaa, pə taa kəw na İso hıvna-me.

² Pə taya pulə təw, isəna í footiyi mə təɣəntələnaa təɣə İso ká hıvna-me. Na isəna í maɣasəyi mə təɣəntələnaa təɣə İso ká maɣası-me.

³ İsənəya pə lapa na í naaki nyuliiim wei ı we nyá təɣəntəle isəpəle taa tə, na í kaa na krátuyó ŋku ku we nyá nyənte taa tə?

⁴ Na isənəya nyá pəsəyi na í tə nyá təɣəntəle sı: Səj təkpi na má ləsi nyá isəle taa nyuliiim, na pəyele krátuyó kaɣa nyá nyənte taa?

⁵ Cəsulə nyá, ləsi krátuyó ŋku ku we nyá maɣamaɣa nyá isəpəle taa tə, ıleɣa pəcə í ná teu təcıceı na í ləsi nyá təɣəntəle isəle taa nyuliiim ıı.

⁶ İ taa kraɣa mpi pə kə İso nyəm tə na í pəti hası, sı taa kəw na sı kəli mə təw na sı cəli-me. İ taa pəti mpi pə tewa təɣə afaɣaa kiŋ, paa fəli.

Pəwəvuy na pəkəvuy na nənəɣə mpv təm

(Luku 11:9-13)

⁷ İ sələməyi, paa ha-meɣe. İ pəkəyi, í hikiyi kə. İ maıı, pa tələyi-meɣe.

⁸ Sələmulo kə pa haaki. Pəkəlu hikiyina. Matu kə pa tələyi.

⁹ Wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı kakalaya na í kraɣa pəle na í cele-kə?

¹⁰ Yaa wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı tinte na püntu cele-kəye cimte ye?

¹¹ Ye asayaa me mu pəsa mə piya kə kəpəntu larv, mə Caa wei ı we isətəa tə ı kaa la kəpəntu kə mpv pa sələməyi-ı tə?

¹² İsəna mə caaki sı ləlaa í la-me tə, mu la-weɣe mpv tətə. Ye í lapa mpv, í tənə kəsəıtu tənə na İso kuyəɣətu tələsəlaa təm tənə nté.

Nənəɣə kvkəpulaɣa təm

(Luku 13:24)

¹³ İ sıvna nənəɣə ŋka ka we təfəku tə. Asaala tete nənəɣə walaa kə, na pə mpəav kə pəɣəle tənəyi.

¹⁴ Ama nənəɣə ŋka ka we təfəku tə ka we wahala kə, pəcə weesuyi nyənka nté. Yəlaa pəcə tike tənəyəna pə mpəav.

Tuyu nyam na kv pale kinj
(Luku 6:43-44)

15 I la laakali na Iso kuyogotutu telasalaa pəpətonaa. Pa kəŋ mə kinj na pá cesəyi isu pa ké heen, sese ile sunsəməŋ kpitikpitinaa nté.

16 Pa kulapətonaa kinj ké í ká nyəna-wé. Yulu kaa kooli tuyu ŋku pa yaa si leseŋ tə kv pee ké səsəw təw se. Pə́cə́ paa kooliyi tuyu ŋku pa yaa si fiki tə kv pee ké kələŋ təw.

17 Tuyu kupaŋku luləyi pee kupaŋa ké, na tuyu isayaw náa lulı pee asayəe.

18 Tuyu kupaŋku u luləyi krai pale se. Pə́cə́ krai tuyu naa luləyi pale kupante tətə.

19 Tuyu ŋku ku luləyi pee kupaŋa tə, pa setəyi-kuyə na pá tɔ kəkə.

20 Pə́ təw ké í ká nyi Iso kuyogotutu telasalaa kucəsaa mpe na pa kulapətonaa kinj.

Yesu nyam ke mpa pa nyəma-i tə
(Luku 13:25-27)

21 Pə́ tayə pa təna mpa pa yaa-m Tacaa Tacaa tə pa təna paa sʊna isətəa Kawulaya taa. Ama mpa pa laki ma Caa wei i we isətəa tə i luyə nyəntu tə pa tike paa sʊna.

22 Koyaku ŋku kv wule payale ká tə-m si: Tacaa Tacaa, nyá tonj taa ké tə kraaləna Iso kvheelitu. Nyá tonj taa ké tə təyonna aləyaa. Na nyá tonj ké tə larəna piti təma payale.

23 Təŋaya maa cə-wé təfoo si: Ma ta nyi-meyə paa pə́cə́. I tée í fée-m, isayalataa mɛ.

Layatu na kumeləŋ pa kutuluŋ ŋmav
(Luku 6:47-49)

24 Wei i nukı təm nti ma yəgəta isəntə na í təkəyi-tı tə, pʊntu nəyəsəna layatu wei i ŋma i kutuluɣu ké pətolaɣa taa tə.

25 Ḿpógó tɛv nuna heelim səsəəm na pə́ casəyi kutuluɣu ŋku, na pusi su na si lu. Kutuluɣu ta hoti. Mpi tə, pa su kv kite ké pətolaɣa taa ké.

26 Ama wei i nukı təm nti ma yəgəta isəntə na u təkəyi-tı tə, pʊntu nəyəsəna isu kumeləŋ ŋku kv ŋma kutuluɣu ké kanyəŋa taa təgə.

27 Ḿpógó tɛv nuna heelim səsəəm na pə́ casəyi kutuluɣu, na pusi su na si lu. Təŋaya kutuluɣu hotaa na pə́ təna pə́ pəsi ncaale təkpataa.

Yesu tonj təm

28 Yesu təma seɣesuyə, ləna pə́ cə samaa laŋa ke teu.

29 Mpi tə, i seɣesaya-weyə na tonj i ta nyá. I fəi isu pa Iso Təm seɣesəlaa lələa.

8

Yesu waasuyə ke asilima kətəŋ tɔ
(Maləki 1:40-45; Luku 5:12-16)

1 Yesu luna puyə təw na í tiı, ləna samaa səsə tɔ u waalu.

2 Təŋaya tənuyə təw asilima kətəŋ tɔ nəgəlu i kpətəna-i na í sopi i tée na í təmı-i si: Tacaa, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

3 Ḿpógó Yesu kusa niŋ na í tokina asilima kətəŋ tɔ mni na í cə-i si: Teu ma tisaa, alaafəya í la.

Təne inəyi pə́ waa apalu inəyi kprakpaa.

4 ləna Yesu kraali-i teu si: Taa heeli nəgəlu. Ama tée kprakpaa na kətulu na-ŋ. ləna n̄ yiyisi isu Moisi ka keesuyə tə na pá ná si pə́ waa-ŋ.

Yesu waasvuv ke Lom yoolaa nyvuv tv yom
(Luku 7:1-10; Yohaani 4:43-54)

⁵ Yesu svukaya Kapənahum, ilena Lom yoolaa nyvuv tv nəɣəlɔv kɾə̀təna-ı na í wiina-ı

⁶ si: Tacaa, ma yom nəɣəlɔv hənta təyaya. Kutəŋ kutuvluyv təkəna-ı na í saləməyi teu.

⁷ Yesu cə-ı si: Maa polo na má waasi-ı.

⁸ Tənaɣa yoolaa nyvuv tv inı ı pəsənaa si: Tacaa, ma ta tala si ń svu ma təyaya. Ama yəɣəti kuyəɣətu ke təm kuləm na ma yom hiki alaafəya.

⁹ Má isəntə ma see ma səsaa ké. Pécə ma wena ma səkrəma na pələ pá lakı ma luyv nyəntv. Má heela pa taa wei si í polo cəne, ilé ı puki ké. Má heela wei si í kəə, ilé ı kəə tətə. Pécə ye ma heela ma yom si í la pəne, ı lakı ké.

¹⁰ Yesu nu təm təne, ilena í pəsəna mpa pa təŋaɣa-ı tə pa təə na í tə si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cesəyi. Ma ta nata yulv ke lseyeli nyəma taa na í tema ı taa na ləə ké isəntə.

¹¹ Ma heeliyi-me tətə si, payale ká luna ilim təlule na ilim tətule, na pá na Apələham na lsaaka na Yakərv paa caya təɣəv ke isətaa Kawulaya taa.

¹² Ama mpa paa ké Kawulaya nyəma tə paa lə-weyə awalı ké səkrətvuyv taa, timpı paa casəyi kapusi na pá nyasəyi pa təyi kela tə.

¹³ Mərvyú Yesu heela yoolaa nyvuv tv si: Kpe, isəna mpi n tema nyá taa na ləə tə pu la mərvyú teitei.

Waatv inı ı mayamaɣa ke pə waa yoolaa nyvuv tv yom.

Yesu waasvuv ke kutəntvnaa payale
(Maləki 1:29-34; Luku 4:38-41)

¹⁴ Mərvyú Yesu pola Piyee təyaya, na í mayana watv wena Piyee yəəə na í həntaa.

¹⁵ Mərvyú Yesu tokina kutəntv niŋ na ı watv ya kɾakpaa. İlena í kulı na í caləst-wə.

¹⁶ Taanaɣa taanaa ilena pá kəna Yesu ke aləɣəhilaa payale. Na í yəɣəti kuyəɣətu na aləɣaa se, na í waa kutəntvnaa təna tətə.

¹⁷ İ lapa mpv si pé la nti ləə kuyəɣətvutv teləsəlv İsayii ka yəɣətaa tə si: İ ləəa tá ıcantv na í lə, na í mv ta kutəməŋ.

Yesu təŋvuv nyullaa
(Luku 9:57-62)

¹⁸ Yesu ná samaa kotina-ı, ilena í tə-we si pá tesı tenku na waalı.

¹⁹ Mərvyú ləə təm seɣesəlv nəɣəlɔv ı kɾə̀təna Yesu na í tə si: Tacaa, maa təŋəyi-ŋ nyá təpote təna taa.

²⁰ Yesu cə ləə təm seɣesəlv inı si: Səəŋ wena ı lona na suması wena si tana. Ama Yulv Pəyaya má, ma feına nyvuv tətule mayamaɣa.

²¹ Tənaɣa Yesu ifalaa taa nəɣəlɔv ná təma-ı si: Tacaa yele na má polo na má pi ma caa na pəcə.

²² İlena Yesu cə-ı si: Təŋı-m na ń yele na sətəa pi pa sətəa.

Yesu həesvuv ke kacuculaya
(Maləki 4:35-41; Luku 8:22-25)

²³ Mərvyú Yesu na ı ifalaa pa svu kɾuluyv taa.

²⁴ Tənaɣa heelim səsəəm kula tenku təə na lvm hola waasəyi kɾuluyv. Ama pə pamna Yesu tookı.

²⁵ Mərvyú ı ifalaa polaa na pá feesi-ı na pá təmi-ı si: Tacaa, ya-tv, tə ləpaya.

²⁶ Ӏena Yesu cɔ ɪ ifalaa si: Pepe tɔɔ kɛ sɔɔɔntu kraa-me? ɪ tɛ ɪso na mɔ taa na pɔ tɔɔ suwe? M̄pɔyɔ ɪ kɔlaa na ɪ kalɛna heelim na lom, na pɔ tɛna pɔ hee tɔli.

²⁷ Ӏena piti kra pa tɛna na pɔ pɔɔsɔyɪ si: Aweye inɛ inɪ na pɔ kpeɪna heelim na tenku lom na pɔ nukenana-ɪ?

*Alɔɔɔhɪlaa naale na afanaa pa tɔm
(Malɔki 5:1-20; Luku 8:26-39)*

²⁸ Yesu tɛsa tenku kɔtɛɪ lɛɪku tɔɔ kɛ Katalee nyɔma tetu taa. Ӏena apalaa naale luna pɔlaaɪ taa na pɔ sɛɪɔyɪ-ɪ. Apalaa mpe paa hii alɔɔaa kɛ, na pa nyɔɪ we sɔɔɔntu. Yɔlaa cɔlaɔa pa mpaav ɪkɔyɔ.

²⁹ Tɔnaɔa pa sɔv kiisuyɪ si: Iso Pɔyalv, ta na-ɪ suwe? N kɔma si n tɔyɪ-tɔyɪ wahala na pɔ waatu maɔamaɔa ta tata?

³⁰ Pɔ pamna afanaa kalɔku sɔsɔɔv nakɔli ku we pɔ cɔlɔ tɛna na kv tuliɔi.

³¹ M̄pɔyɔ alɔɔaa wiina Yesu si: Ye n kɔ tɔɔɔntu-tu, yele na tɔ sɔv afanaa kalɔku kɔnɛ kv taa.

³² Yesu cɔ-we si: ɪ polo. Ӏena pɔ se apalaa naale inɪ ɪ waali na pɔ tɛna afanaa taa. Ӏena afanaa tu casɔle kɛ yem kɛ kraakraa, na pɔ tii kalakala na pɔ tu lom na pɔ si.

³³ M̄pɔyɔ afanaa tiikilaa nɔ loma kraakraa na pɔ polo ɪcatɛ taa, na pɔ keesi pɔ tɛna mpi pɔ lapa tɔ, na ɪsɛna alɔɔaa mpe pa tɔm lapa tɔ.

³⁴ Tɔnaɔa ɪcatɛ nyɔma tɛna luwa si pa sɛɪɔyɪ Yesu. Pa na-ɪ, ɪlena pɔ tɛeki-ɪ si ɪ lu pa tetu taa.

9

*Yesu waasɔyɔ kɛ kɔtɔɪ kɔtvɔlvɔyɔ tu
(Malɔki 2:1-12; Luku 5:17-26)*

¹ Yesu sɔv kɔvɔlvɔyɔ na ɪ tɛsi tenku na ɪ polo ɪ maɔamaɔa ɪ catɛ taa.

² M̄pɔyɔ pa kɔna-ɪ kɔtɔɪ kɔtvɔlvɔyɔ tu na ɪ hɛnta ɪ kpatɔle tɔɔ. Yesu nawa apalaa mpe pa naani, ɪlena ɪ heeli kɔtɔntu si: Ma pɔyalv, tɔki nyɔ tɪ, nyɔ ɪsɔyɔtu husaa.

³ Tɔnaɔa Iso Tɔm sɛyɛsɔlaa napɔli pa hov pa taa si: Apalv inɛ ɪ krakeɔyɪ ɪ ti na ɪ keesɔyɔna Iso.

⁴ Yesu nyɔmɔ nti pa hovki tɔ, ɪlena ɪ pɔɔsi-we si: Pepe tɔɔ kɛ ɪ hovki hovweɛ asayɛɛ kɛ mpɔ?

⁵ Na nti tɔ yɔɔtɔyɔ kɔla tɔlev: Nyɔ ɪsɔyɔtu husaa, yaa Kvli na n̄ tɔ?

⁶ Tɔv, maa hɔli-me si Yɔlv Pɔyɔaɔa mɔ, ma pɔsɔyɪ na mɔ husi ɪsɔyɔtu kɛ atɛ cɔnɛ. Tɔnaɔa Yesu tɔma kɔtɔntu si: Kvli na n̄ kraɔa nyɔ kpatɔle na n̄ kpe.

⁷ M̄pɔyɔ apalv inɪ ɪ kɔlaa na ɪ kpe.

⁸ Samaa nɔ mpɔ, ɪlena sɔɔɔntu kra-we. Na pɔ saɪ Iso kɛ mpi pɔ tɔɔ ɪ ha yɔlaa kɛ pɔsɔyɔ ɪkv kv taka kɛ mpɔ tɔ.

*Yesu yaav kɛ Matiyee
(Malɔki 2:13-17; Luku 5:27-32)*

⁹ Yesu lu tɛna na ɪ tɛeki, ɪlena ɪ na apalv wei pa yaa si Matiyee tɔ, na ɪ cɔaɔ lampuu tɔmɔle. Ӏena ɪ yaa-ɪ si: Kvli na n̄ tɔɪɪ-m.

Tɔnaɔa Matiyee kɔlaa na ɪ hu Yesu waali.

¹⁰ Yesu na ɪ ifalaa na lampuu mɔlaa na asayɔa paɔale pa kpɛnta Matiyee tɛ na pɔ tɔki.

¹¹ Falisanaa na mpɔ, ɪlena pɔ pɔɔsi ɪ ifalaa si: Pepe tɔɔ kɛ mɔ caa na lampuu mɔlaa na yɔlaa asayɔa pa kpɛntɔyɪ na pɔ tɔki?

12 Yesu nu pa kɔpɔɔsɔtu, ɔlena í cɔ si: Pə taɣa alaafəya nyəma nyuɔlɔxəna fɛtaa. Ama kɔtɔntɔnaa ké.

13 Pa ŋmaawa si: Kɔpantɔ ke ma sɔɔlaa, pə taɣa kɔtasɩ. I polo na í pɛeki ŋmaatu tɔm tənɛ tə hɔwɛɛ. Mpi tɔ, ma kɔmaɣa si ma yaaki asaɣaa, pə taɣa kɔpama.

*Yesu keesɔyɔ ke nɔhɔkɔtv tɔm
(Maləki 2:18-22; Luku 5:33-39)*

14 Mprɔyɔ Iɔɔ Lɔm Sɔɔb Yohaani ifalaa kprətəna Yesu na pá pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ ké ta na Falisanaa tə hɔkəyi nɔɔsi na nyá ifalaa u laki mpɔ?

15 ɔlena Yesu cɔ-wɛ si: I ká pəsi na í la na akpayaɔv taapalaa wɛɛ laɲwakəlle taa na í na-wɛ pá wɛɛ? Aai, pəle pə fɛi lapɔ ke paa pɛcɔ. Pu kɔɔ na pə keesi kuyaku nakɔli, ɔlena pá ləsi-i pa hɛkɔ. Pəleyɛ paa hɔkɔ nɔɔsi.

16 Nɔyɔɔɔ fɛi wei i ka tɔ i wontuyɔ kɔpənuyɔ na saaliya kufalaya tɔ, pə taɣa pulɔ tɔɔ, saaliya ŋke kaa hɔ-kv na pɔyɔyɔ kəli ɩsu ki wɛɛ tɔ.

17 Pəcɔ nɔyɔɔɔ kaa suu sɔɔɔm kɔfam ke sɔɔɔm hulunɲ kɔpəŋ taa, tɔfɔ hulunɲ ká ya na sɔɔɔm ti na hulunɲ náa wakəli yem. Ama hulunɲ kɔfan taa ké pa suuki sɔɔɔm kɔfam, ɔlena pə tənə pə caya teu.

*Yailu pɛɛɔ na alv tɔyɔllv pa tɔm
(Maləki 5:21-43; Luku 8:40-56)*

18 Yesu tɔŋna-wɛyɛ tɔm tənɛyɛ heeluyɔ, ɔle Yuta nyəma sɔɔsɔ nɔyɔɔɔ i kɔmaɣale, na í hoti Yesu nɔɔhɛɛ tɛɛ na i tɔ si: Ma pɛɛɔ hɛɛ nɔɔnɔɔ, kɔɔ na í tənɩ nyá niŋ ke i tɔɔ, i ká hiki weesuyɔ.

19 Mprɔyɔ Yesu na í ifalaa pa kɔɔla na pá təŋi-i.

20 Mprɔyɔ alv nɔyɔɔɔ, wei hatoo pusi naanɔwa na naale taa i tɔŋna tɔyɔɔɔyɔ na pə wɛ-i tɔŋ tɔ, i kprətəna Yesu na i waali tɔɔ, na í tokina i capa ntompəle.

21 Mpi tɔ, alv ɩnɩ i ka tɔ i taa ké si: Ye ma pəsaa na má tokina paa Yesu capa maɣamaɣa pu waa-m.

22 Tənaya Yesu pəsaa i waali na í na-i na í tɔm-i si: Taa nyá, n tɛma Iɔɔ na nyá taa tɔyɔ pə waasa-ŋ ma pu.

Tənaya pə waa-i kpaɣpaa ke tənɛ ɩnɩ.

23 Yesu tala Iɔɔ təsɛɛle sɔɔsɔ ɩnɩ i təyaya taa na í maɣana həsi hullaa na samaa kɔkɔtɛ.

24 Mprɔyɔ i tɔma si: I lu cənɛ, pɛɛliya ta si. Ama ka too kɔtɔo ké.

Mprɔyɔ pa wɔŋa-i.

25 Pa tɛma samaa ke ləsuyɔ, ɔlena Yesu suv naŋ taa, na í tɔki pɛɛliya niŋ taa na ká kɔli.

26 Mprɔyɔ pə tɔm yawa pa tɛtu tənə taa.

Yesu waasɔyɔ ke yɔlvmaa naale

27 Yesu lu tənə na í tɛeki na í tala tiili, ɔlena yɔlvmaa napələyi naale tu i waali na pá kiisiyi si: Tafiiiti Pəyaya nyənɩ tá pətɔtɔle.

28 Yesu tala təyaya taa, ɔlena yɔlvmaa mpe pá kprətəna-i. Tənaya i pɔɔsa-wɛ si: I tɛma-m na mə taa si ma pəsəyi na má la mpɔ?

ɔlena pá cɔ-i si: Eɛ, Taca.

29 Mprɔyɔ Yesu tokina pa ɩɛ na í tɔ si: Pə la ɩsu i tɛma mə taa tɔ.

30 ɔlena pa ɩɛ kuli. Mprɔyɔ Yesu kpaala-wɛ na tɔŋ si: Tɔv, í taa yeɛ na nɔyɔɔɔ nu yoo.

31 Ama pa luwa na pá yaɩ Yesu tɔm ke tɛtu tənə taa.

Yesu loou ke ɔlɔyɔv kamumuka

³² Pɛle pa lu m̄pógú kpakpaa, ɔlena pá kóna Yesu ke ɔlógohilu kamumuka.

³³ Tə́naya i tɔ́ɔ́na ɔlógú, na kamumuka sɔv yóɔ́tɔv ke kpakpaa. Piti kpa samaa na pá tɔ́n si: Tə́ ta keesita isə́ntɔ́yɔ́ Iseyeli tetu taa.

³⁴ Ama Falisanaa ná tɔ́ma si: Alógaa wulav tɔ́n ke i tɔ́ɔ́nɔ́yɔ́na alógaa lɛ́laa.

Samaa pətətəle kpa Yesu

³⁵ Yesu cəkaya acalɛ na acalisi tənna na í seyesəyi Yuta nyə́ma təkotilɛnaa taa. Na í laki waasv ke Iso Kawulaya Laapaali Kɔ́pən təm. I waakaya kutəmɛ́j tənna na acamaa tənna.

³⁶ Yesu nyənaya samaa na pətətəle kpa-a. Mpi tɔ́, yə́laa panɛ pa kawaya, pa feina apalvɔ́. Pa nə́yəsə́na heen wei i feina tiikilu tɔ́.

³⁷ Tə́naya i heela i ifalaa si: Kɔ́mɔv tɔ́wa səsəm. Ama kɔ́ntaa fei payalɛ.

³⁸ Iɛ í wiina kɔ́mɔv tɔ́ si í sɔ́sɔ́ kɔ́ntaa ke i kɔ́mɔv taa.

10

Yesu ifalaa hə́la

(Maləki 3:13-19; Luku 6:12-16)

¹ M̄pógú Yesu yaa i ifalaa naanvwa na naale ke í kin, na í ha-weyɛ pəsuyv si pá tɔ́ɔ́ni alógaa na pá waa kutəmɛ́j tənna na acamaa tənna.

² Tillaa mpe pa naanvwa na naale hə́la ntɔ́. Kancaalaya nyə́n nté Simə́n wei pa yaa si Piyee tɔ́, na í neu Antə́lu, na Sepetee pə́yalv Saaki na i neu Yohaani,

³ na Filipv na Paatelemii, na Tomaa na lampuu mɔ́lv Matiyee, na Alə́fe pə́yalv Saaki na Tate,

⁴ na Selotv tɔ́ Simə́n, na Yutaasi Isəkaleeu wei i tɔ́ Yesu ke i kolontunaa ninj taa tɔ́.

Yesu tillaa naanvwa na naale tiluyv

(Maləki 6:7-13; Luku 9:1-6)

⁵ Yesu tila yə́laa naanvwa na naale un na í seyesv-wɛ si: I taa polo tetv nti tɔ́ ta ke Yuta nyə́ma nyə́ntv tɔ́ tɔ́ taa, í taa sɔ́v Samalii acalɛ taa.

⁶ Ama í polo Iseyeli nyə́ma mpa pa lepav isv heen tɔ́ pa cɔ́lv.

⁷ I ká laki waasv na í heeliyi mə́ mpaav taa si: Isə́taa Kawulaya wɔ́sa kə́ntɛ.

⁸ I waa kutə́ntvnaa, na í feesi səttaa, na í waasv asilima kutə́n nyə́ma, na í tɔ́ɔ́ni alógaa. Mə́ hika faalaa ké, i ha tɔ́tɔ́yɔ́ faalaa.

⁹ I taa tɔ́ mə́ sipanaa taa ké liyitee, paa nna.

¹⁰ I yelev mə́ mpaav huluv. I taa tənɔ́ tokonaa, í taa lɛɛ ntaŋkpala, í taa təkɔ́ kpatóyú. Mpi tɔ́, təmle latv na i caləsuyv ké.

¹¹ Ye í sɔ́v icatɛ yaa icaliya nakə́li ka taa, í pɛeki wei i luyv wɛɛ si i ká mv-mɛ tɔ́, na í caya tənna halə́na mə́ tɛv.

¹² Ye í sɔ́v tɔ́yaya nakə́li ka taa ɔ́lɛ í tɔ́ si: Iso í ha-meyɛ alaafə́ya.

¹³ Ye tɔ́yaya ŋke ka nyə́ma í mv-mɛ, pu la-wɛ isv í kooluyv tɔ́. Ama ye pa kisa-mɛ, mə́ koolee í mə́li mə́ tɔ́.

¹⁴ Ye pa kisa-meyɛ muyv yaa mə́ təm nuv ke tɔ́yaya nakə́li yaa icatɛ natə́li tɔ́ taa, í lu na í kpiisi-weyɛ mə́ nɔ́hɛɛ musuyv na í tɛɛ.

¹⁵ Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo ma cəsə́yi, Sətəm na Kəmɔ́ tetv kaa na wahala ke Hvule wule na pá kə́li icatɛ n̄tɛ.

Wahalanaa mpa paa kɔ́v tɔ́

(Maləki 13:9-13; Luku 21:12-17)

¹⁶ I nyə́ni, ma tiliyi-mɛ isv heen ke sɔ́nsɔ́mɛ́j hekv. I la layatv isv tomaa, na tɔ́pamm isv alukukunaa.

17 I la laakali, yəlaa ká yaa-meyə puloonaa taa. Paa ma-meyə akpatée ke Yuta nyóma təkotilenaa taa.

18 Paa yaa-meyə nənəəsi ke tetu təkəlaa na awulaa səsaa pa kiŋnaa ke ma tō. Ilena pácó í hólí ma təm tampana ke pa na mpa pa ta ke Yuta nyóma tō pa isentaa.

19 Waatu wei paa pona-meyə puloonaa taa kə mpv tō, í taa nəyəsi nti í ká yəyoti na isəna í ká yəyoti-ti tō. Pə waatu í talaa, pu tu mə luuŋ tee kə kprakpa ke nti í ká yototi tō.

20 Mpi tō, pə taɣa mə kiŋ ke mə kuyəyotutu ka luna. Ama mə Caa Feesuyu ká yəyotəna na mə nəəsi.

21 Yəlaa ká kuli na pá hólí pa taalvnaa yaa pa newaa si pá kv-we. Cəcənaa ká la pa piya ke mpv tōtō. Piya səle su kuli si nyóma tō si pá kv-we.

22 Yəlaa təna taa ká kpana-meyə ma tō. Ama wei í nyaya apalvtu na í tala tənaɣa, pəntu nyuyv ke pu ya.

23 Ye pə kəma na pá tv-meyə konyəŋ ke icate natəli tə taa, í se na í polo lente taa. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, í kaa te Iseyeli acaləe ke cəw na pácó Yulv Pəyaya má ma kəw.

24 Təmlə kpeləməlv ta kəli í hóliv. Pácó ífalv nəyəlv í fei wei í kəla í caa tō.

25 Ye pə lapa təmlə kpeləməlv isu wei í hólíyi tō, pə mayanaa kə. Na ye pə lapa ífalv isu í caa pə mayanaa tətəyō. Pa ta kisi təyaya Caa ke tuuv si Pesepule, kacəŋfana təyaya nyóma na?

Isə seu təm (Luku 12:2-7)

26 Ye mpv ilə, í taa nyana yəlaa. Pə təna mpi pə ŋməlaa tō, isu pə tēma na pə kuli pə tō. Pə təna mpi pə lapa mukaya tee tō, isu pa tēma na pá nyi-wi.

27 Pə tō kə təm nti ma ŋməsəyi na má heeliyi-meyə ahoō tō, í kpaali-təyi ilim taa. Na nti pa wələta mə ŋkpaŋŋ taa tō, í kpaali-ti na nəyō səsəyā.

28 I taa nyana mpa pa pəsəyi na pá ləsi yulv weesuyu tike, na pə waalı paa pəsəyi pulv tō. Ama í se Isə, iní í pəsəyəna na í kv yulv. Pəyele í pəsəyi na í tv-tənaasəle səsəle taa.

29 Pə taɣa sumpwərwənaa naaləye pa pəetəyi santi kəlv m taa? Pəyele kəlv m nyuyv í leki na pə tá luna mə Caa kiŋ.

30 Mpv iní tətəyō na mə nyuyv taa nyəwəsi, Isə nyəma si təna si nyuyv kə.

31 Ye mpv í taa nəyəsi. I kəla sumpwərwənaa təcayacaya.

Yesu Kilisiti mnyv yaa í kisuyu (Luku 12:8-9)

32 Ye yulv ta ŋməsi si í kə ma nyəŋ, ma mayamaya maa tisi ma Caa wei í wə isətāa tō í isentaa si pəntv kə ma nyəŋ tōtō.

33 Ama wei í kpeesa yəlaa isentaa si í ta nyi-m, ma mayamaya maa tō ma Caa wei í wə isətāa tō í isentaa si ma ta nyəm-i tōtō.

Yəlaa fayəv ke Yesu tō (Luku 12:51-53; 14:26-27)

34 I huv si hēesvuyv ke ma kəna antulinya taa? Aai, yoo ke ma kənaa.

35 Ma kəmayā si ma yoosiyi cəcə na í pəyaya, na pəelə na í too, na poolu na paŋ alv nyəŋ.

36 Yulv təyaya nyóma mayamaya ká pəsəna í kolontunaa.

37 Ye wei í sələyi í caa yaa í too na pə kəli ma, í ta tala í la ma ífalv. Na ye wei í sələyi í pəyalv yaa í pəelə na pə kəli ma, í ta tala í la ma ífalv.

38 Ye wei í ta səyəli í səm tesika na í təŋi-m, pəntv kaa pəsi na í la ma ífalv.

³⁹ Wei í nyəna ı weesuɣu təcütutu, ı tɛɲna səpɔ. Ama wei í lapa ı təɣı awusa ke ma təə, pɔntu ká hikina weesuɣu.

*Cele kaesesi
(Maləki 9:41)*

⁴⁰ Ye wei í mu-me, maɣa ı mɔwa. Na ye wei ı mu-ma, pɔntu mu wei ı tila-m təɣə.

⁴¹ Ye wei ı mu Iso kuyɔɣətutu teləsulu nəɣulu sı ı ké Iso nyəɲ tə pə təə, pɔntu ká hiki kasəɣa ɲka Iso kuyɔɣətutu teləsulu ká mu tə. Na ye wei í mu yulu wei Iso nyənəɲı kupaɲ tə sı ı ké kupaɲ tə pə təə, pɔntu ká hiki kasəɣa ɲka paa ha yulu kupaɲ tə.

⁴² Tampana ke má, ma heeliyi-me, wei í ha lɔm sasala ane a maɣamaɣa ke piya səne sı taa nakəli ke ka ké ma ifalu tə pə təə, pɔntu kaa laɲ pə kasəɣa.

11

*Iso Lɔm Səlv Yohaani tiluɣu ke Yesu kin
(Luku 7:18-35)*

¹ Yesu tɛma ı ifalaa naanɔwa na naale ke pə tənaya keesɔɣu ke mpɔ, ılena í kuli təna na í tee sı ı seɣesəɣı na í laki waasu ke acalɛɛ taa.

² Lɔm Səlv Yohaani we saləka taa na í nu pa yɔɣətəɲı nti nti Kilisiti laki tə pə təm. ılena í tili ı maɣamaɣa ı ifalaa taa napəli,

³ sı pá pəəsı-ı sı: Nyəɣalɛ wei ı təm paa təma sı ı ká kəə tə, yaa nəɣulu wɛɛ ı kəɲ tə taɲ ıle?

⁴ Mpɔɣó Yesu cə-we sı: I polo na í keesi Yohaani ke nti í nukı na nti í naaki tə sı,

⁵ yulɔmmaa naaki, kaakalası təɲ, na tənuyɣu tə asilima kutəɲ nyəma naaki nyuyɣu, ntamaa nukı, sətaa ná feɲ. Pəcɔ konyəntɔnaa ná təɲna Laaraali Kupaɲ ke nuw.

⁶ Wei ı naani kaa lu ma təə tə pɔntu nu leleɲ ké.

⁷ Yohaani ifalaa mpe pa kəma na pá kpe, ılena Yesu sɔv samaa ke Yohaani təm pəəsɔɣu sı: Pepeɣe í ka pola wɔlaya fetu taa ké nau ye? Heelim makı na pə ciɣitiyi səsəncəɲa ɲka tə? Anı pə taya təle.

⁸ ıle pepe nau ke í polaa? Yaa yulu wei ı suu kacəka wontu tə? Təv mpa pa suuki kacəka wontu tə awulaa teesi taa ké pele pa wɛɛ.

⁹ ıle pepe maɣamaɣa ke í ka tu pola nau? Yaa Iso kuyɔɣətutu teləsulu nəɣulu? Tampam, Iso kuyɔɣətutu teləsulu ké. Halı ma heeliyi-me sı ı tu kəla mpɔ.

¹⁰ ı təm ke pa tu ɲmaawa Iso Təm taa sı: Nyəni, ma tillu ntə ma teləsəɲı nyá nəɣə təə, sı í taɣanı nyá mpaav na ı kəɲ.

¹¹ Ma heeliyi-meɣe tampana sı, yulɔpiya təna taa nəɣulu fei wei ı kəla Iso Lɔm Səlv Yohaani tə. ıle paa na mpɔ isətaa Kawulaya taa səkpulu maɣamaɣa tee-ı.

¹² Hatoo pə kpaɣav waatu wei Iso Lɔm Səlv Yohaani lakaya waasu na pə tana saɲa tə, isətaa Kawulaya hikuyɣu ké isəle kusɛɛmlɛ təm ké. Na mpa pa seesa ıse tə mpe pa hikiyina-ke.

¹³ Iso kuyɔɣətutu teləsəlaa təna na Moisi kusəsutu kpaala Kawulaya ɲke ka təm, haləna pə tala Yohaani kənte.

¹⁴ ıi caa ma təm muɣv təɣə, təfə ma heeliyi-me sı Yohaani unəɣəle ılii wei paa təma sı ı ká məli tə.

¹⁵ Ye í ké nılaa í nu.

¹⁶ Pepeɣe maa keesəna kɔfaləɲ yəlaa paɲe? Pa nəɣəsəna ké ısu piya cakuyɣu kataasi taa na sı təɲ təma sı:

¹⁷ Anı tə mara-meçe soo sı í paa, na í kisi. Pécó tə wii səm wula, pə ta ce mə laŋa na í wii.

¹⁸ Təv, Yohaani ná kəma, u təkı, u nyəəkı solum, na pá yəçətəxi ílé sı í ké dləçəhilu.

¹⁹ Yəlv Pəyaga má, ma kəma na má təkı na má nyəəkı, ílena pá taçanəxi maya təm tətə sı ma ké hilitu na səlonyəlv. Aaiyee sı lampuu mvlaa na asaçaa pa ceu ké. Ama İso layatv hula pa teu.

Yesu kalənav ke acaləe
(Luku 10:13-15)

²⁰ Mpyú Yesu suv acaləe nna a taa í wiisa piti təma payale lapv tə a nyəma ke kalənav na toŋ. Mpi tə, pa ta layası təntə. Í təma-wəçə sı:

²¹ Hai, Colaseŋ nyəma me, mə təm wə waiyo. Hai Petesaita nyəma me, mə təm wə waiyo ké. Piti təma nna pa lapa-yəçə mə heku taa tə, ye isı isəntə Tiiı na Sitəŋ pa acaləe taa ke paa lapa-yə, isəntə paa təma suuu ke ləyaga wontu isı fələtənaa taka na pá pəli pa təw ké təloma sı pə hólí sı pa caa pa layası təntə.

²² Pə təw ké ma heeliyi-me sı paa hólí suulu ke Tiiı na Sitəŋ acaləe nyəma ke Hvule kvyaku wule na pə kəli-me.

²³ Pə kaasəvəv Kəpənahum nyá tə, n hvv sı n ká pu na í kaləsəna hatoo isətənyv na? Ama paa tisi-ŋ ké təfə ke tuu tənəasəle səsəle taa. Pə taça pulv piti təma nna pa lapa nyá taa tə. Ye Sətəm ke paa lapa-yə, isəntə í ka tərəna saŋa.

²⁴ Pə təw ké ma heeliyi-me sı paa hólí Sətəm ke suulu ke Hvule wule na pə kəli-me.

Yesu kiŋ həesəvəv təm
(Luku 10:21-22)

²⁵ Waatv inəxi Yesu yəçətəa sı: Hai, ma Caa, isətəa na atə pə tv, ma sēe-ŋ. N ŋməsa təm tənəçə layatvnaa, ílena í kuli-təxi piya.

²⁶ Ma Caa, pəpətv fəi ma sēe-ŋ. Nyá inı nyá luyv tu lapəna mpv.

²⁷ Ama ma Caa cəla-m pə tənaya. Ye pə taça ma Caa tike nəçəlv ta nyı Pəyalv. Na pá taça Pəyalv tike, nəçəlv ta nyı Cəçə tətə. Aŋha, ye Pəyalv nəkəna sı í hóləxi wei pə paasi.

²⁸ Mə mpə í kawa na mə səçəla nu-me tə, mə təna í kəw ma cəlv na má yele na í həesi.

²⁹ Í yele na má təkı-meçə teu na má səçəsi-meçə ma layatv. Pə taça pulv təw, ma wəna suulu na má wə təpamm, na mə maçamaça í ká həesi.

³⁰ Mpi pə təw tə, ye ma təkə-me í nukı leleŋ ké, na səçəla nna ma səkı-me tə a fəi yuŋ.

12

Yesu kele kvyaku kvhəsəvəv tv
(Maləki 2:23-28; Luku 6:1-5)

¹ Pə waalı ké Yesu təkəçana təçənaça pee taale natəli tə kiŋ ke kvyaku kvhəsəvəv nakvli kv wule. Mpyú nyəçəsi kpa í ifalaa, ílena pá suv təçənaça pee peləv na pá təkı.

² Falisanaa ná mpv, ílena pá yəçətı-ı sı: Nyəni, nyá ifalaa lakəvəv mpi pə fəi lapv ke kvyaku kvhəsəvəv wule tə yee?

³ Tənaya Yesu cə-wə sı: Ye mpv í tá kala mpi Tafiiti lapa waatv wei nyəçəsi pu í na mpə paa wə í cəlv tə?

⁴ I sɔv Iɔ tɔyɔɔa taa na í kpaɔa potopotonaa mpa paa si Iɔ tɔ na í na í yɔlaa pá tɔyɔ. Pɔyele potopotonaa isɔ mpu tá kɛ mpa yɔlaa tɔna ka tɔyɔ tɔ. Ama kɔtɔlaa tike ka wɛnna mpa sɔ pá tɔyɔ-wɛ.

⁵ Yaa í ta kala Moisi Kusɛsutɔ taa sɔ kɔtɔlaa ta nyɪ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ kɛ waatu wei pa tɔɪna tɔmlɛ lapɔ kɛ Iɔ tɔsɛɛlɛ taa tɔ. Pɔyele nɔyɔlv u nyɛnɔyɔ-wɛ isɔ pa wakɔlɔyɔ-kv.

⁶ Ma heeliyɔ-mɛ sɔ pulɔpɔ wɛ cɛnɛ na pá kɔla Iɔ tɔsɛɛlɛ.

⁷ Pa yɔyɔta Iɔ Tɔm taa sɔ: Kupantɔ kɛ ma sɔɔlaa, pɔ taya kɔtasɔ. Ye í ka cɛkɛna tɔm tɔnɛ tɔ huwɛɛ í taa tɔ yɔlaa panɛyɛ kupɛntɔyɔ kɛ yɛm kɛ mpu.

⁸ Yɔlv Pɔyɔɔa maɔalɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ Sɔsɔ.

Nkpalɔkpekaya tv

(Malɔkɪ 3:1-6; Luku 6:6-11)

⁹ Yesu lu tɔna, ilɛna í sɔv Yuta nyɔma tɔkɔtilɛ natɔli tɔ taa.

¹⁰ Pɔ pamna nkpalɔkpekaya tɔ nɔyɔlv í ka wɛ tɔna. Mpu yɔ mpa paa wɛ tɔna tɔ pa caakaya pa hiki timpɪ paa waana Yesu tɔ. Ilɛna pá pɔɔsɔ-i sɔ: Ta mpaav taa, paa waasi yɔlv kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule yaa isɛna?

¹¹ Tɔnaya Yesu pɔɔsa-wɛ sɔ: Mɔ taa awɛ wɛna heu kɔlvɔm tɔkɔɪ na heu unɪ í hoti pɔyɔyɔ sɔsɔɔv nakɔli kv taa kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule, na í yele-i lɛsɔyɔ sɔ pá kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ?

¹² Na yɔlv na heu kɛ wɛ? Tɔv, ye mpu pa pɔsɔyɔ na pá waasi yɔlv kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule mɛɛ.

¹³ Ilɛna Yesu tɔ nkpalɔkpekaya tɔ unɪ sɔ: Tɔv, loosi nyɔ ninɪ.

Nkpalɔkpekaya tɔ loosa í ninɪ, ilɛna í ninɪ mɔli teu tɔmamɔmam isɔ lɛlɔɪ.

¹⁴ Tɔnaya Falisanaa polaa na pá caɔa na pá maɔasɔ isɛna paa la na pá kv Yesu tɔ.

Iɔ tɔmlɛ tv lɛsɔyɔ tɔm

¹⁵ Yesu nu mpu, ilɛna í se tɔna na yɔlaa paɔalɛ tɔɪ-i. Ntɛna í la na pa tɔna mpa pa kɛ kvɔntɔnɔna tɔ pá hiki alaafɔya.

¹⁶ Ama í kpaala-wɛyɛ teu sɔ: I taa yele na pá nyɪ ma tɔv.

¹⁷ Pɔ lapa mpu sɔ pá la nti Iɔ kvɔyɔtɔtv telɛsɔlv Isayii ka yɔyɔtɔyɔ tɔ sɔ:

¹⁸ Iɔ yɔyɔta sɔ,
ma tɔmlɛ tɔ wei ma lɛsaa tɔyɔlv.
Wei ma sɔɔlaa na ma lanɪlɛ hɛɛna sɔsɔm tɔ.
Maa tɔ ma Feesuɔ kɛ í taa.
I ka heeli huɔnav tɔm kɛ piitimnaa.

¹⁹ I na nɔyɔlv pa kaa yoo.

Pɔyele pa kaa nu í tanɪ.
Pa kaa na-i na í lakɪ faaci kɛ
samaa taa kɛ ɪcatɛ patɔma taa.

²⁰ I kaa tɛɛsɔ isɛkɔpɔlv tɔ isɔlɛ kɛ nanɪtɔyɔ.

I kaa tɛɛsɔ teesɔyɔ kɛ fɔtɔla
wei í kɔkɔ tɔɪna fiyɪnuɔ tɔ.

Halɛna í tɛ siyɪsɔyɔ tɔm nyɔyɔ kɛ kvɔsɔyɔ.

²¹ Katerɪa tɔna yɔlaa ká tekɪyɔ-i.

Yesu cɔv kɛ í tɔm tvlaa

(Malɔkɪ 3:22-30; Luku 11:14-23)

²² Mpu yɔ paa kɔna Yesu kɛ ilɔyɔhilu wei u naaki pɔyele u yɔyɔtɔyɔ tɔ. Ilɛna Yesu la na í sɔv yɔyɔtɔyɔ na nav.

²³ Μπόγυ piti kra yelaa tēna na pá tō si: Yaa Tafiiti Pəyalu inəxələ?

²⁴ Ama Falisanaa ná kōma na pá nu mpv, ilena pá tō si: Aləyaa səsə wei pa yaa si Pesepule toŋ ke apalv inə i təxənəxəna aləyaa lempra.

²⁵ Yesu ná cəkəna pa taa huwəe, ilena i tō-wə si: Ye kawulaya i wəe na ka taa yələa fei nəyo kulmāya, nəənəw ka yawa. Na icate i wəe na tē taa yələa yaa ye təyaya wenna na ka taa nyəma fei nəyo kulmāya, nəənəw ka yawa.

²⁶ Ye Satanu təxənəxi i ti, ilə pə wə isu i kawulaya nyəma yooki pa taa pa tike nté. Na saa inu i kawulaya nyūyū nté ka isəna?

²⁷ Ye iləyov Pesepule toŋ ke ma lookina aləyaa isu mə huukuyv tō, ilə awe toŋ ke mə pəyalaa ná lookina pa nyəma? Tənyaya mə pəyalaa mpə pa maɣamaya paa kōna mə tōm.

²⁸ Ama ye Isə toŋ taa ké ma lookina aləyaa, ilə Isə Kawulaya wə mə tēe mə tēe ké.

²⁹ Nəxəlv kaa pəsi na í svv yvlv toŋtu təyaya si i kuuki i wontu na í ta tēmi-i ŋmusi ke həkuyv. Ama i kraa-i ké na í həkə təkəŋkəŋ na pácó í svv wontu kuuu ke təyaya taa.

³⁰ Wei i fei ma tōw tō, pōntv ké ma kolontu ké. Na wei u səŋna-m tōsuyv tō i yaasəxi ké.

³¹ Pə tōw ké ma heeliyi-me təfoo si paa yələa kwakələm ka tōw isəna, yaa paa yəyoti isayatu isu we, Isə pəsəxi na í hólí-wəyē suulu. Ama wei i ka yəyoti isayatu ke Feesuyv Nəŋŋtu tōw tō, pa kaa hólí pōntv ke suulu.

³² Ye wei i yəyota Yvlv Pəyaya má, ma tōw ké isayatu, paa hólí pōntv ke suulu. Ama wei í yəyota Feesuyv Nəŋŋtu tōw ké isayatu, pōntv kaa na suulu, paa saŋa, pa cele.

Tuyv nyəm na kv pəle kin

(Luku 6:43-45)

³³ Tuyv í lələyi pee kōpana ke pa toŋ si kv ké tuyv kōpankv. Na tuyv í lələyi pee asayēe ke pa toŋ si kv ke tuyv isayav. Pə taya pvlv tōw, tuyv lələyov kin ke pa nyəŋna-kv.

³⁴ Akala piya mē, isənaya mē mpa í ké asayaa tō í ká pəsi na í yəyoti tōm kōpantv? Pə taya pvlv, isəna yvlv lotu taa tōwə tō mπόγυ i yəyotaya hóléxi.

³⁵ Yvlvpaŋ kōpantv lukəna tuu i lotu taa kōpantv kin ké. Ilena isayav inu ilé i isayatu luna tuu i lotu taa isayatu kin.

³⁶ Ma heeliyi-me si Hvule wule paa pōəsi yələa na paa heelina pa maɣamaya pa nəəsi ke paa tōmāya kra i nyəŋka ŋka pa yəyota yem tō.

³⁷ Pə taya pvlv, nyá yəyotaya taa ké paa nyəna si nyá tōm tewa yaa tē səpa.

Piti təmlə nyuluyv

(Maləki 8:11-12; Luku 11:29-32)

³⁸ Μπόγυ Isə Tōm səyəsəlaa napəli na Falisanaa napəli pa tōma Yesu si: Taca, tē caa si ŋ la-tuyv piti təmlə natəli na tē ná.

³⁹ Tənyaya Yesu tōma-wə si: Kofalaŋ yələa asayaa mpa paa tēŋ Isə na pa taa tō pa caa pá ná piti təmlə natəli. Ilə pa kaa na natəli, ye pə taya Isə kuyəyotutu teləsvlv Yonaasi nyəntē.

⁴⁰ Pə taya pvlv, isu Yonaasi cayav tinte səsəwle lotu taa ké kuyeyēŋ tooso ké ilim na ahoo tō, mpv tōtəyov Yvlv Pəyaya má maa cayə tetv tēe ké kuyeyēŋ tooso ke ilim na ahoo.

⁴¹ Ye pə tala Hvule wule Ninifi nyəma ká kv kofalaŋ yələa pane pa tōm. Pə taya pvlv, kuyəŋku pele pa nu Yonaasi waasv tō pa yela pa isayatu ke krapkraa ké. Pəyēle pvlvuv wə cəne na pə tēe Yonaasi inu.

⁴² Na ye pə tala Hwule wule tətə, ilim mpətəŋ tə wulav alv nyəŋ ká kv kufalan yəlaa pane pa təm ke mpi pə tə ūlé i ka luna tuu tetv poolvŋ taa na í kəw sɪ i nɪkɪ isəna Saloməŋ yəŋətəŋana nyəm tə. Pəcə pɔlvɔv wɛ cəne na pə tɛɛ Saloməŋ tɛaŋaŋa.

Iləŋv wei pa loowa tə i məlvv

(Luku 11:24-26)

⁴³ Waavv wei pá loowa iləŋv, wɔlaya taa ké i cəkwɪ sɪ í hɛɛsɪ. I laŋəŋɪ

⁴⁴ Ilena í tayanɪ i taa sɪ: Maa məli təŋaya ŋka ka taa ma lɪwa təŋv. I takɪ kɛle ka taa, ilɛ i ká maŋana pa hasa-ke na pá tayanɪ pə tənaya teu, na nəŋvɔlv fɛi ka taa.

⁴⁵ Pəle tə i puki ké na í caa aləŋaa lɛlaa mpa pa kəla inəŋɪ isayavv təŋv təm naatosompəŋəlaya, na pá kəw na pá caŋa təŋaya ŋke ka taa. Ilena ləŋ nyəntv náá məli na tə lá sana na nəwəw nyəntv. Ḿpɔŋv pə wɛɛ na kufalan yəlaa asayaa pane.

Yesu too na i newaa pa təm

(Maləki 3:31-35; Luku 8:19-21)

⁴⁶ Yesu təŋna samaa ke yəŋətənav ke mpv, ilɛ i too na i newaa apalaa nyəma pa talaa kɛle, na pá səŋa awalɪ na pá caa pa yəŋətəna-i.

⁴⁷ Ḿpɔŋv nəŋvɔlv tɛləsa Yesu sɪ: Nyá too na nyá newaa pa səŋna nteŋɛ awalɪ na pá caa pa yəŋətəna-ŋ.

⁴⁸ Tənaya Yesu nəŋv təkpaɪv sɪ: Awɛŋɛ ma too, na mpaŋa ma newaa ye?

⁴⁹ Ilena Yesu hólɪ i ifalaa ke niŋ na i tə sɪ: Iɪ naa ma too na ma newaa ntə.

⁵⁰ Pə taya pɔlv təw, mpa pa lakɪ mpi ma Caa wei i wɛ isətaa tə i caakɪ tə, mpeŋɛle ma newaa na ma toonaa.

13

Mətutuuna təm

(Maləki 4:1-9; Luku 8:4-8)

¹ Ḿpɔŋv kɔŋakv ŋkv Yesu kɔla təŋaya na í polo lvm nəŋv na í caŋa na í sɛŋɛsəŋɪ.

² Tənaya yəlaa kɔta i kiŋ ke səsəm pə fɛi kɛɛsvv. Haləna í kvli na í kpa kɔlvvɔlv taa na í caŋa. Na yəlaa náá səŋa lvm nəŋv.

³ Ilena í la-wɛŋɛ faaci ke teu na í sɛkɪ-wɛŋɛ isənna sɪ pá cəkəna. Ilena í tə sɪ: Tuulu poləna tuutu.

⁴ I tuukaya i mətutuuna ilena, lenna hoti mpaavv nəŋv nəŋv na sumasɪ tii na sɪ təw-sɪ-ŋɛ.

⁵ Ḿpɔŋv lenna hota kəwəw təw timpɪ tetv ta lim tə. Ilena a təŋna nyəw ke tetv wɛ tətəŋasəm tə pə təw.

⁶ Ilim kəma na pə haŋ na pə nyaya məhoo, ilena a wɔli, ke a ta hiki tetv sɪ a ka hoosi kəpaŋsɪ tə pə təw.

⁷ Pee lenna náá hoti səwa taa na alɛ a nyə isɪ a ka kvli teu, ilena səwa fɛtɛ-ŋɛ na a kɔpisi ləlvv.

⁸ Ama pee lenna ná hota tetv mvsəŋ nyəntv taa na alɛ á lá teu, lenna náá ləli səsəm səsəm, lenna ke maŋana, lenna ke pəcə.

⁹ Yesu tɛma ḿpɔŋv yəŋvɔŋv ilena í cuŋusi sɪ: Ye í ké təm nɪlaa í nu.

Yesu sɛŋsvv na atuwa nyvŋv

(Maləki 4:10-12; Luku 8:9-10)

¹⁰ Tənaya Yesu ifalaa pola i kiŋ na pá pəw-sɪ-i sɪ: Pepe təw ké n tukiyi-wɛŋɛ atuwa ke kətukv?

¹¹ Ḿpɔŋv i cə-wɛ sɪ: Mɛ pə ha-mɛŋɛ sɪ í nyɪ isətəa Kawulaya təm kvŋmɛsətv. Ama pə kaasa lɛlaa tə, pɛle pa ta hiki tə nyəm.

12 Pə taɣa pʊlv tɔɔ, wei ɪ wɛna tɔ paa sɔɔsi-ɪ na pə tɔlɛna-ɪ tɔhɔ. Ama wei ɪ fɛina tɔ paa lɛɛki pɔciimaya wei ɪ wɛna tɔ.

13 Pə tɔɔ kɛ ma tukiyi-wɛɣɛ atuwa kɛ kɔtuku. Mpi tɔ, pa nyənəɣi paa naa, pa kɛɲ ɲkpaɲɲ pəyɛle paa nukɪ, paa cɛkəɣəna.

14 Tə maɣamaɣa kɛ Isayii ka ná lɔɲ na í yɔɣɔti si:

ɪ ka nu teu yaa, ama í kaa cɛkəna.

ɪ ká nyəni teu yaa, ama í kaa na.

15 Pə taɣa pʊlv tɔɔ,

yəlaa paɲɛ pa ləmayasɛɛ sɔpa.

Pa tɔka pa ɲkpaɲɲ,

pa wiisa pa isɛ si pa isɛ í taa na,

pa ɲkpaɲɲ í taa nu.

Si pá taa cɛkəna pə yaasi.

Pə taa kɔɔ pá pəsəna ma tɔɔ.

Na má lá na pə waa-wɛ.

Isɔ yɔɣɔtəna mpɔ yoo.

16 Ye mɛ ɪɛ, mə nu leleɲ kɛ. Pə taɣa pʊlv tɔɔ, mə isɛ naaki na mə ɲkpaɲɲ nukɪ.

17 Ma heeliyi-mɛɣɛ tampana təfoɔ si Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu tɛlɛsəlaa paɣalɛ na Isɔ yəlaa taa paɣalɛ nyula teu si pá ná mpi í naaki isəntɔ tɔ, pa ta na. Pa nyulaa si pá nu nti í nukɪ isəntɔ tɔ, pa ta nu.

Yesu kilisuyu kɛ mətutuuna hɔwɛɛ

(Maləki 4:13-20; Luku 8:11-15)

18 Tɔɔ, pənɛntɛ í yele na má kilisi-mɛɣɛ isɔ wei ma sɛɛ-mɛɣɛ mpɔ tɔ ɪ hɔwɛɛ ɪɛ.

19 Mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá ta cɛkəna-ti tɔ pa wɛɛ kɛ isɪi mpaas kpeɲa tɛtu nti tɔ tɔ mətutuuna hotaa tɔ. Isayatu tɔ tɔɲəɣi kpaɣpaa kɛ na í ləsi təm nti pa nu mpɔ tɔɣɔ pa taa.

20 Lɛlaa ná wɛ isɪi kɔwaw tɔɔ timpi pee lenna hutaa tɔ. Pɛlɛɣɛle mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá mu-təɣi kpaɣpaa na laɲhɔlvɔmɛ.

21 Paa yeɣi si tɔ sɔvna-wɛɣɛ teu. Pa təkəɣi-təɣi tətantaa. Saa wei wahala nəɣɔlv ɪ ká tala, yaa Isɔ Təm tɔɔ kɔnyɔɲ tɔɣv ka kɔɔ, ɪlɛna pá lu Isɔ sɛɛv taa kɛ kpaɣpaa.

22 Lɛlaa ná nəɣəsəna wɛna a hota sɔwa taa tɔ. Mpi tɔ, pa tɛɲ Isɔ Təm nuw ɪlɛna atɛ cəɲɛ kɔlapɔtu nəɣəsɛɛ na wɛnaw kɔnyɔlvɔv puɣusi-wɛ na pə kɔ təm ntəɣi pa taa, na tɔ caɲ tɔ kpisi lɔlvɔv.

23 Pə kaasa pee lenna ná hota tɛtu mɔsvɲ nyəntv taa. Aɲhaa, alɛ a wɛnna ntɛ isɪi yəlaa mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá cɛkəna-təɣi teu na pá lɔlvəɣi pee tɔ. Lɛlaa kɛ sɔsəm sɔsəm, lɛlaa kɛ maɣana, na lɛlaa kɛ pəcɔ.

Nyutu isayatu

24 Mprɔɣ Yesu tasa-wɛɣɛ isɔ sɛɛv tɔtɔ si: Isɔtaa Kawulaya nəɣəsəna isəna tɔɣɔlv. Apalv nəɣɔlv ɪ tuuna ɪ haləm na í tɛɛ.

25 Mprɔɣ ɪ kolontu kɛɛsa ahoɔ heka kɛ waatv wei yəlaa təna tookaya tɔ, ɪlɛna í tuu nyutu isayatu kɛ kɔtɔɣɔv heku na í tɛɛ.

26 Pə kɔma na kɔtɔɣɔv kɔlv na kv pu, ɪlɛna pá tuti nyutu isayatu tɛlɛ tɔtɔ.

27 Tənaɣa taale ɲtɛ tɔ tɔ pəyalaa pɔɔsa-ɪ si: Taca pə taɣa kɔtɔɣɔv kɛ n ka tuu nyá taale taa? Pə laa isəna na nyutu isayatu siti pə heku taa?

28 Tənaɣa pa cəɲ wɛ si: Ma kolontu nəɣɔlv ɪ larəna mpɔ. Mprɔɣ apalv ɪnɪ ɪ pəyalaa mpe pa pɔɔsa-ɪ si: Tɔ polo na tɔ kpɛsi nyutu isayatu nti?

29 ɪlɛna apalv ɪnɪ ɪ cə-wɛ si: Aa, í taa kpɛsi. Ye í tɔma si í kpɛsəɣi-ti, ntanyɪ pu kpeɲna kɔtɔɣɔv na pə kpɛsi.

³⁰ I yelee na pə təna pə krenti puw ke mpv, haləna pə tala kəm. Pə tala kəm de ma heeli kounta si pə caaləna nyutu isayatu ke setuyə na pə həkə-ti təcari təcari, na pə tə kəkə. Ulena pəcə paa kpaya kutəyəw na pə tə ma kprou taa.

Səyga pile təm

(Maləki 4:30-32; Luku 13:18-19)

³¹ Mprəyó Yesu tasa-weye keesuyə si: Iso Kawulaya wee ké isu yulə tuukuyə səyga pile ke i haləm taa tə.

³² Wontu pee təna taa nte tə kələna weew təminimini. Ama tə teŋ nyəw tə tə puki tuyə ké na tə kəli tuusi lensi. Haləna sumasi kəŋ na si tuyi tana ke kv pilinjasi təw.

Potopoto taa kəkusəm təm

(Luku 13:20-21)

³³ Mprəyó Yesu tasa-weye heeluyə si: Isətaa Kawulaya nəyəsəna ké isu əlv mayasuyə mələm ke cəmse təpam, na i kpaya kəkusəm ke pəcə na i tə na i huuyti, na pə təna pə kpa təfəw təyə.

Yesu tukuyə ke atuwa

(Maləki 4:33-34)

³⁴ Təmnaa panə, Yesu yəyətəya-weye samaa taa tə na atuwa ké. I ta seye-si-weye natələyi yem na i ta keesəna pulə.

³⁵ I lakaya mprəyó si pə la nti Iso kuyəyətətəw tələsəlv ka yəyətəw tə si: Atuwa ke ma yəyətəna-we.

Maa heeli-weye təmnaa mpa paa we

ɨməsav ke hatoo antulinya lapə waatu tə.

Yesu kilisuyə ke nyutu isayatu təm hwəe

³⁶ Mprəyó Yesu yela samaa na ɨni i polo təyaya. Ulena i ifalaa polo i kin na pə təm-i si: Kilisi-tuyə haləm taa nyutu isayatu nti tə təm na tə nu.

³⁷ Tənaɣa Yesu cə-we si: Kutəyəw tuulu nté Yulə Pəyaya ma.

³⁸ Na antulinya ɨneyele taale nte. Na mpi pa tuuwa təyole mpa pa ké Iso Kawulaya nyəma tə. Nyutu isayatu nté mpa pa ké Isayatu tə nyəma tə.

³⁹ Kolontu wei i tuu nyutu nti təyole ləyəw. Na kəmtə waatu keke antulinya təm. Isətaa tillaa nté kountaa.

⁴⁰ Isu pa təəsuyə nyutu na pə tə kəkə tə, mprəyó pu la antulinya təm waatu.

⁴¹ Yulə Pəyaya má maa tili ma isətaa tillaa, na paa ləsi ma Kawulaya taa ké mpa pa tusiɣi ləlaa ke isayatu lapə taa na mpe pa mayamaya pa laki mpi pə fei teu tə.

⁴² Na pə tə-weye kəkə səəsəŋka taa tɨmpi paa casəyi kapusi na pə nyasəyi pa təyi kela tə.

⁴³ Na saa ɨni mpa pa nukəna Iso tə, pele paa tee kəkə ke pa Caa Kawulaya taa isu ilim. Ye i ké nulaa i nu.

Kupam mpi pə ɨmelaa tə

⁴⁴ Isətaa Kawulaya wee ké isu pa ɨməsuyəw liyitihutaya puləyə tətə tē, na nəyəlv kəw na i hii-wi, na i tayani-wəyi ɨməsuyəw ke teu. Ulena i tēna lanhəlvmlə na i polo i pēeti pə təna mpi i wena tə na i kəw i yana tətə nti tə.

Luləyəv kupanjkə təm

⁴⁵ Isətaa Kawulaya wee ké isu pəyatəlv wei i pəkəxi luto kupantu tə.

⁴⁶ Waatu wei i suliyina nakəli ulena i pēeti pə təna mpi i wena tə na i yana-kv.

Kupama na asayaa pa fayav

47 Isotaa Kawulaya wee ke isu pa petuyu tiina puluyu ke lule taa na pa kpa tiina ke yem yem to.

48 Puluyu suyi ilena tiina kpalaa ha-ku na pa luna kpeenja, na pa caya na pa toosi mpi mpi pa wee teu to na pa tu toku taa. Pa kaasayi mpi pa fei teu to, ilena pa malena na pa peti lom taa.

49 Mpu totoyo pu la antulinya tem wule. Isotaa tillaa ka koo na pa toosi kupama.

50 Pa kaasayi asayaa ilena pa tu koko sasayika taa. Tanya paa casayi kapusi na pa nyasayi pa tayi kela.

Kupantu kupantu na kofatu

51 Mporoyu Yesu pootsa-wee si: I cekana tom nti ta tona na? Ilena pele pa co si: Ee, ta cekanaa.

52 Tanya i toma-wee si: Ye Iso Tom seyesolu nyalu i paa isotaa Kawulaya taa ifalv, i wee ke isu tayaya tu kupan wei i lasayi i wontu tesusle ke kofatu na nti ta tanyaa tayo waatu waatu tayo.

Nasaleti nyoma kisuyu ke Yesu

(Malaki 6:1-6; Luku 4:16-30)

53 Yesu tema-wee isonaa paneye seev, ilena i kuli tona

54 na i polo icate nte ta taa i ka puwa to, na i sun tona Yuta nyoma tokotile taa na i seyesayi. Tanya i nyam lapa mpa paa wee tona tayo piti, na pa taji si: Leye ne i hika nyam pane ni pa taka? Leye i hikina piti tema lapu toma?

55 Pa taya kaafanta payalu ile taa? Pa taya Mali lalena-i? Pa taya i newaa nte Saaki na Yoseseu na Siman na Yuti?

56 Peyele ta na i newaa alaa nyoma ta wenna. Leye i hikina toma ane ni?

57 Pa tanya mpu pa lapa pa laja ke kpusay, na pa kpisi Yesu tom muvu. Tanya Yesu toma-wee si: Iso kuyoyotutu telosulu ta laja sam ke tiili ye pa taya i mayamaya i icate taa, na i tayaya nyoma heku.

58 Yesu ta paa na i la piti tema ke mawaa nyalobvu tanya pa ta tu Iso ke naani to pa too.

14

Lom Solv Yohaani kuyv

(Malaki 6:14-29; Luku 9:7-9)

1 Waatu ni i taa ke Kalilee kofanee Heloti nu Yesu taji.

2 Ilena i yoyoti i temle nyoma kin si: Lom Solv Yohaani ile i tayanna fem. Pa too ke i pasayi na i laki piti tema.

3 Kupam Heloti ni i ka toma si pa kpa Yohaani na pa hako-i na pa tu-i saloka taa. Pa taya pulv too ke Heloti lapa mpu, i ka kraya i taalv Filipu alv Helotiyati ke,

4 na Yohaani yoyoti-i si: Pa ta mona si n la Helotiyati ke alv.

5 Tanya Heloti nyulaa si i kuyi Yohaani. Ama i nyanayana Yuta nyoma. Mpi to, pele pa mayamaya pa nyanaya-i Iso kuyoyotutu telosulu ke.

6 Mporoyu Heloti laluvu acima wule Helotiyati peelo polaa na i paaki mpa pa yaa tayo to pa isentaa. Tanya pa lapa Heloti ke lelen.

7 Halena i yototi na i tuu si: Paa mpiyi n selama-m maa ha-ji-wi.

8 Ilena i too seyesi-i si: Polo si i ha-ji Lom Solv Yohaani nyovu ke nyanaya taa.

9 Mporoyu wulav laje wakalaa. Ama isu i ka tema tuunav ke i mulaa isentaa ile, pa fei si i ka kisi.

10 Tanya i kusa yulu na i polo i seti Lom Solv Yohaani nyovu ke saloka taa.

11 Na pa tu-kuyv nyanaya taa na pa cela peeliya nke, na ka polo ka cela ka too.

12 Ἄπόγύ Yohaani ifalaa kōma na pá kpaγa-i na pá polo pa pi. Ilena pá polo pá keesi Yesu ké isəna pə lapa tō.

Yəlaa iyisi kakpası caləsvyv

(Maləki 6:30-44; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

13 Yesu nu tōm tənē, ilena í svv kpuvbyv na í tēē i tike ke kpreηa. Samaa nu mpv, ilena pá luna acalēē taa na pá maləyi lvm na pá tēηəyi Yesu waali.

14 Yesu luna kpuvbyv taa na í ná yəlaa ke səsəm ke mpv, ilena pa tōm lapı-i pətətəle na í waa pa kutəntvnaa.

15 Pə kōma taanəγa, ilena Yesu ifalaa polo na pá tōmı-i sı: Cəne ké nyutu taa ké na ilim tēma. Təγəni yəlaa panē na pá polo acalēē taa na pá ya kutəγəv na pá təγə.

16 Tənaγa Yesu cōwa i ifalaa sı: Yəlaa í taa nəki tēēv, mu hana-wēγe təγənaγa ke mə maγamaγa.

17 Tənaγa Yesu ifalaa cōwa sı: Ntəη potopotonaa kakpası na tiina naaleγe tē wēna yaa.

18 Ἄπόγύ Yesu tōma ifalaa sı: I kōna potopotonaa kakpası na tiina naale inı.

19 Ilena Yesu heeli yəlaa sı: I cəγa atēγe nyutu tō. Tənaγa i kpaγa potopotonaa kakpası na tiina naale inı, na í teki isē na í sēē Iśō ké í na tēmlē. Ilena í fayə-wē na í cēla i ifalaa sı pá tala samaa inı.

20 Ἄπόγύ pa tēna pa təγaa na pá haγa na pə kpisi həγəlası, haləna i ifalaa koti-sı na sı su təkəη naanəwa na naale.

21 Pəyele mpa pa təγə mpv tō pa nyəəη tala isı iyisi kakpası. Alaa na piya pa paasi.

Yesu təntē ke lvm tō

(Maləki 6:45-52; Yohaani 6:15-21)

22 Ἄπόγύ Yesu tōma i ifalaa ke pə waali ké kpaκpaα sı: I svv kpuvbyv na í tēē-m nəγə na í tēsi kətəη lēηkə. Ilena inı í saali tēna na í paasəna samaa yasvbyv.

23 Yesu tēma samaa ke yasvbyv, ilena í kpa pvyv nakvli kv tō ké i tike sı i səlāməyi, haləna ahoō cəη na a yu-i tənəγa i tike.

24 Saa inəyi mpv tō na kpuvbyv náa tēma pote ke pooluη ke lvm hēkv taa na lvm hola təη-kv. Mpi tō, heelim makı tuluηa ké na pə mələγəna-wē na waali waali.

25 Ἄπόγύ Yesu tōma lvm tō na í puki i ifalaa kiη. Waatv inı tō pə wəsəna kampaəη koou ke mpv.

26 Pa ná i tēη lvm tō, ilena səγəntv kra-wēγe səsəm sı asənəadlı ké, na pá svv kapusi mapv.

27 Ama i tōma-wēγe kpaκpaα sı: I təkı tənəη, maγa, í taa nyá.

28 Tənaγa Piyēē tōma Yesu sı: Tacaa, ye nyəγa tampana, tō sı má tō lvm tō na má kəə nyá kiη.

29 Ἄπόγύ Yesu tōma-i sı: Eē, kəə.

Tənaγa Piyēē lu kpuvbyv taa na í svv lvm tō ké təntē na í puki Yesu kiη.

30 Ama Piyēē kōma na i ləmaγasēē polo heelim kiη, ilena səγəntv kra-i. Tənaγa pə svv-i tisuyv ke lvm tēē na í kiisi sı: Haı, Tacaa, ya-m.

31 Ilena Yesu sıisi kpaκpaα na í kra i niη taa na í pəəsı-i sı: Pepe tō ké n lapa sika. Ama n ta tē nyá taa na Iśō na pə tō yoo.

32 Ἄπόγύ pa naale pa kra kpuvbyv taa, ilena heelim hēē təli.

33 Tənaγa Yesu ifalaa mpa paa wē kpuvbyv taa tō pa luηa akula ke i tēē na pá tōmı-i sı: Tampana n ké Iśō Pəγaγa.

Yesu waasuyv ke kv̄t̄ont̄onaa ke Kenesalet̄i

(Mal̄aki 6:53-56)

³⁴ Yesu na i ifalaa pa t̄esa t̄esuyv ke l̄om, il̄ena pá tala Kenesalet̄i t̄et̄v taa.

³⁵ T̄ena nȳama nȳamá si Yesu, il̄ena pá heeli na p̄e t̄el̄esi t̄emaya pa t̄et̄v t̄ena taá si Yesu k̄oma. Il̄ena pá k̄ona-i kv̄t̄ont̄onaa mp̄e pa t̄ena.

³⁶ Na pa wiikayana-i si í yelee na pá tokina i k̄pai nt̄umpee mayamaaya. Na pa t̄ena m̄pa pa tokina i k̄pai un̄i t̄o p̄e waa-we.

15

Falisanaa kv̄seyes̄et̄v ke katas̄i t̄o

(Mal̄aki 7:1-13)

¹ M̄p̄ógȳ Falisanaa na Iso T̄om seyes̄elaa luna Yosalem na pá k̄o pá mayana Yesu, na pá p̄os̄si-i si:

² Pepe t̄o k̄é nȳá ifalaa naa t̄eh̄ayi is̄ena ta caanaa suwa si pá laki t̄o? P̄e taya yulv, paa san̄ayi is̄u Iso seetv taa p̄e wee si yulv ká la na p̄ós̄ í t̄oȳ t̄o.

³ M̄p̄ógȳ Yesu ná p̄os̄sa-we t̄ot̄o si: Pepe t̄o k̄é me mā yeki Iso kv̄ȳȳot̄v ke t̄eh̄uyv na í t̄eh̄ayi mā mayamaaya mā kv̄seyes̄et̄v?

⁴ Iso ka ȳȳot̄aa si: Se nȳá caa na nȳá too, na t̄ot̄o si: Ye wei i t̄v i caa yaa i too, is̄u pa kv̄-i.

⁵ Ama me mā seyes̄eyi si yulv p̄es̄ayi na í heeli i caa yaa i too si: M̄pi ma l̄esa ma w̄enav taa na má tena-me t̄o p̄e p̄esa kv̄haham m̄pi p̄e k̄é Iso nȳam t̄o.

⁶ Saa un̄i p̄e fei si i t̄eh̄ i caa t̄ot̄o. Í tá ná tim̄pi í wak̄el̄ayi Iso T̄om na í t̄eh̄ayi mā mayamaaya mā kv̄seyes̄et̄v t̄o.

⁷ Ces̄elaa me, Iso kv̄ȳȳot̄v tel̄es̄ulv Isayii ka nawa mā t̄om k̄é t̄ekelekele na p̄ós̄c̄ í ḡmaa-t̄ayi i tak̄el̄aya taa si:

⁸ N̄ȳo taa k̄é ȳelaa pane pa san̄i-m yem.

Paa caa-m paa p̄ec̄ȳo hatoo pa taa.

Iso ȳȳot̄ana mp̄v.

⁹ Pa seeki-m yem k̄é.

Pa k̄paya ȳelaa kv̄ȳȳot̄v na

pá seyes̄eyi is̄u Iso nȳant̄v.

M̄pi p̄e laki yulv ke isayav t̄o

(Mal̄aki 7:14-23)

¹⁰ P̄ele p̄e waali Yesu yaa samaa na í t̄o-we si: Í nu t̄om t̄ene na í nyi si

¹¹ m̄pi p̄e sv̄oki yulv n̄ȳo taa t̄o pu laki-i isayav. Ama m̄pi p̄e luk̄ona yulv n̄ȳo t̄o m̄pi p̄e lak̄ona-i isayav.

¹² M̄p̄ógȳ Yesu ifalaa pola i kin̄ na pá t̄omi-i si: Nt̄eh̄ n̄ ȳȳot̄a mp̄v t̄o n̄ nawa si p̄e ta la teu ke Falisanaa?

¹³ M̄p̄ógȳ Yesu c̄o-we si: Ma Caa wei i we is̄ot̄aa t̄o ye i ta s̄o t̄uyv ḡku, paa k̄pes̄i-k̄uyv na pá p̄eti.

¹⁴ Í yelee p̄ele, pa k̄é m̄pa pa h̄ól̄ȳi l̄elaa ke m̄paav na p̄ós̄c̄ mp̄e pa mayamaaya pa is̄e u naa t̄oȳ. Ye yulvm̄ h̄eh̄ yulvm̄ l̄el̄v, pa t̄ena paa k̄rent̄i na pá hoti p̄óȳȳ taa k̄é.

¹⁵ T̄enaya Piyee t̄oma Yesu si: Kilisi-t̄uyv ituule t̄ene t̄o h̄ow̄ee.

¹⁶ T̄enaya Yesu t̄oma si: P̄e k̄p̄eh̄na-me mā ta c̄ek̄ona-t̄eȳel̄e?

¹⁷ Í ta nyi si p̄e t̄ena m̄pi p̄e sv̄oki yulv n̄ȳo taa t̄o, p̄e tiiki i hiluyv taa na p̄e t̄e t̄o p̄e luk̄ona i tap̄uyv?

18 Ama mpi yulv nɔɔɔ ná yɔɔtɔɔxi tɔ hatoo i lotu taa ké pɛ lukəna, na mpv pɛ lakəna yulv kɛ isayav.

19 Pɛ tayav pulv tɔɔ, yulv lotu taa ké isayavto hɔwɛɛ caalɔxi na a pukina-i yulvkolɛ na wasarikalɛtu na asilima larv taa, na ŋmuləm na kaloolɔɔa na yɛlaa cayanav taa.

20 Mpi pɛ laki yulv kɛ isayav tɔɔɔlɛ. Ama si n tɔɔɔ na n tɔɔ sarj nyá ninj isu yulv ká la Isɔ sɛɛv taa na pɔcɔ́ í tɔɔɔ tɔ, pɛlɛ pu laki yulv kɛ isayav.

*Kanaarj alv tɔm
(Maləki 7:24-30)*

21 Yesu lu tɔna, ɔlɛna í polo tetv nti tɔ wɛ Tiii na Sitɔŋ pɛ cɔlv tɔ tɔ taa.

22 Pɛ pamna Kanaarj alv nɔɔɔlv i ka wɛ tetv nti tɔ taa. Mprɔ́yɔ alv unj i kɔma Yesu kinj na í wiina-i na nɔɔɔ sɔsɔɔa si: Tafiiti Pɛyalv Tacaa, nyənɪ ma pɛtɔtɔlɛ. Ma pɛɛlv hiina alɔɔaa na pɛ tɔka-i teu.

23 Ama Yesu ta cɔ alv unj si pulv. Tɔnaya Yesu ifalaa polaa na pá tɔ Yesu si: Tɔɔɔnɪ-i, i kɔlɔxi ta ŋkranj tɔkuvv na í tɔŋɔxi-tv.

24 Tɔnaya Yesu heela-i si: Iseyɛli yɛlaa mpa pa lepa isu heenj tɔ pa waalv kɛ ma kɔma.

25 Ama alv unj i kulaa na í kɔɔ́ í sopi Yesu tɛɛ na í tɔ si: Hai, Tacaa, waasi-m.

26 Ilɛna Yesu náa cɔ alv unj si: Pɛ ta mɔna si pá kraya piya tɔɔnaya na pá tv hasi.

27 Mprɔ́yɔ alv unj i tɔma si: Hai, ma cɛ, paa na mpv hasi tɔŋɔxi na si tɔsɔɔxi mpi si nyɔma tɔki na pɛ pɔtɔtɔxi atɛ tɔ mɛɛ.

28 Mprɔ́yɔ Yesu tɔma-i si: Pɔwɛ, alv nyá, nyá naani tɔɔwa yoo. Mpi n caa tɔ n ka na-wi. Tɔnaya i pɛyaya hika alaafɔya kɛ kpakpaa.

Yesu waasvɔv kɛ kvɔntɔnaa payalɛ

29 Mprɔ́yɔ Yesu kɔla tɔna na í polo Kalilee tenjku nɔɔɔ, na í kra pɔvɔv nakvli kv tɔ na í cayɔ.

30 Na yɛlaa samaa samaa kɔɔ́ i kinj na pá krejina kvɔntɔnaa kɛ payalɛ mpa pa tɔj tala tɔ na yulvmaa na acamaa na kamumusi na kvɔtmɔŋ leləj nyɔma tɔtɔ. Pa pona kvɔntɔnaa mpe na pá su-wɛɛɛ Yesu kinj, ɔlɛna Yesu la na pá hiki alaafɔya.

31 Mprɔ́yɔ pɛ lapa yɛlaa kɛ piti kɛ isəna kamumusi sɔv yɔɔtɔvɔv na acamaa hiki toma na tala tɔntaa náa tɔj teu na yulvmaa náa sɔv nav tɔ. Tɔnaya pa sɔv Iseyɛli Isɔ kɛ sam.

*Yɛlaa iyisi liyiti caləsvɔv
(Maləki 8:1-10)*

32 Mprɔ́yɔ Yesu yaa i ifalaa na í tɔ si: Yɛlaa pane pa tɔm wɛ-m pɛtɔtɔlɛ. I nyənɪ, kuvɛɛnj tooso kɔlv pa wɛ ma kinj cənɛ na pa kvɔtɔɔv tɛma. Pɛyɛlɛ ma luvv fɛi si má yɛlɛ na pá kpena nyɔɔɔsi, pá taa kɔɔ́ na pá kpisi tɔnɔŋ kɛ mpaav taa.

33 Tɔnaya i ifalaa pɔɔɔsa-i si: Nyutv taa cənɛ, leyɛ tv hiki tɔɔnaya na tɛ cela samaa unɛ i taka?

34 Ilɛna Yesu pɔɔsi-wɛ si: Potopotonaa isənaya í wɛna? Ilɛna pɛlɛ si: Potopotonaa naatosompɔɔlɔɔa na tiinisi kɛ pɔcɔ.

35 Mprɔ́yɔ Yesu heela samaa si: I cayɔ atɛ.

36 Tɔnaya Yesu kraya potopotonaa naatosompɔɔlɔɔa unj na tiina anj, na í sɛɛ Isɔ kɛ í na tɔmlɛ na í cɔli, na í cela i ifalaa na pɛlɛ pá tala samaa.

37 Mprɔ́yɔ pa tɔna pa tɔɔaa na pá haya. Ilɛna i ifalaa koti hɔɔlɔlɔsi nsi si kpisaa tɔ na pɛ su tɔkɔŋ naatosompɔɔlɔɔa.

38 Pɛyɛlɛ mpa pa tɔɔaa tɔ pa wɛ yɛlaa iyisi liyiti kɛ, alaa na piya pa paasi.

³⁹ Yesu tɛma samaa inəxi yasuxu ilena í kpa kpuluxu taa na í tɛɛ Makatanj tetu taa.

16

Waatvnaa cekənav

(*Maləki 8:11-13; Luku 12:54-56*)

¹ Ḿpógó Falisanaa na Satusee nyáma pa kəma Yesu kin na pá təmi-ı sı: La piti təmlɛ natəli na pé hólí sı nyá tonj luna Iso kin. Pa kuukaya Yesu nəxə kɛ kəkuu ké.

² Tənaɣa Yesu cə-we sı: Ilim í kəma tuxu na isətulənası sɛɛwa, í tən sı: Cele isətəa ká cɛ tənənj.

³ Na ye tanənj təhulu kɛ pə sɛɛwa na pé we təsutii, ı tən sı: Tɛv ká kəə saɲa. Mpi tə, isətənxu sɛɛwa na pé we səkretuxu. Pə lapa isəna na í nyənj mpi mpi pə laki isətənxu taa tə, na ı nyənj mpi pə laki kuyɛɛnj inɛ ı taa tə.

⁴ Kufalanj yəlaa asaɣaa mpa paa tɛnj Iso na pa taa tə pa pɛkəxi sı pá la-wɛɣɛ piti təmlɛ. Ama pa kaa na piti təmlɛ natəli se. Ye pə taɣa Yonaası nyəntɛ.

I yəɣəta mpu, ilena í yele-we na í tɛɛ.

Falisanaa na Satusee nyáma pa kəkəsum

(*Maləki 8:14-21*)

⁵ Yesu ifalaa kəma na pá tɛsi lum kətɛnj lɛjku təə, ilena pá səə potopotonaa kpaɣav.

⁶ Ḿpógó Yesu təma-we sı: I la laakalı na Falisanaa na Satusee nyáma pa kəkəsum.

⁷ Iləna Yesu ifalaa sɔv təmaɣa təm sı: Tə ta kpaɣa potopotonaa təxə ı yəɣətəxi mpu.

⁸ Yesu nu nti pa tənna yəɣətuxu kɛ mpu tə, ilena í pəəsı-we sı: Pepe təə kɛ í tən sı í fɛna potopotonaa tə pə təə? Ama í ta tɛ Iso na mə taa na pə təə yoo.

⁹ Haləna saɲa í tá cəkəna kɛlɛ? I tá təəsı potopotonaa kakpası wei ma faɣaa na apalənyənj iyisi kakpası təxə tə ı təə? Na təkən isəna pə kpisaa na í kpaɣa tə, í səə ílɛ ı nyuxu na?

¹⁰ Na í ta təəsı tətəxə potopotonaa naatosompəɣələɣa wei ma faɣaa na apalənyənj iyisi liyiti təxə tə ílɛ ı təə? Na təkən isəna pə kpisaa na í kpaɣa tə, í səə ílɛ ı nyuxu na?

¹¹ Isənaɣa pə lapa na í ta cəkəna sı pə taɣa potopotonaa təm kɛ ma yəɣətəxi? I taa yele na Falisanaa na Satusee nyáma kəkəsum sɔv-mɛ.

¹² Waatv inəxi Yesu ifalaa cəkənaa sı pə taɣa kəkəsum maɣamaɣa təm kɛ Yesu yəɣətaɣa. Ama Falisanaa na Satusee nyáma pa kuyɛsətu kɛ ı tən.

Piyɛɛ hvluxu sı Yesu kɛ Mesii

(*Maləki 8:27-30; Luku 9:18-21*)

¹³ Ḿpógó Yesu pola Sesalee Filipu tetu taa kɛ tiili. Iləna í pəəsı ı ifalaa sı: Yəlaa tən sı Yulv Pəɣaya má ma kɛ awe?

¹⁴ Ḿpógó pɛlɛ sı: Pa tən sı n kɛ Lum Səlv Yohaani. Lɛlaa sı Ilii kɛ, na lɛlaa sı n kɛ Selemii yaa Iso kuyəɣətutv teləsəlaa taa nəxəlv.

¹⁵ Tənaɣa Yesu pəəsə-we sı: Na mɛ se, mə huukı sı ma kɛ awe?

¹⁶ Ḿpógó Simənj nəxə təkpaɣ sı: N kɛ Iso weesuxu tv Pəɣalv Mesii.

¹⁷ Tənaɣa Yesu təma-ı sı: Yohaani pəɣaɣa Simənj, n nu lɛlɛnj kɛ. Mpi tə, pə taɣa yulv cəpəna-nj tampana anɛ. Ama ma Caa wei ı wɛ isətəa təxə.

¹⁸ Na má, má heeliyi-η τάφοο σι νυά ηάτε γάγεταιι σι, Πάλε, na pále nýá nýá τώ κέ maa su ma yólaa kpekále. Na sám kaa pási na pá la-weye pulu cécaka.

¹⁹ Maa cele-η ισόταα Kawulaya saafónaa. Na mpi n kaa ha mpaav ke ate cáne τó, pá kaa na mpaav ke ισόταα. Na mpi n ká ha mpaav ke ate cáne τó, pu hiki mpaav ke ισόταα.

²⁰ Ilena Yesu kpaali ι ifalaa si: I taa heeli náyólv si ma ké Mesii.

*Yesu sám na ι fem pá tóm
(Maláki 8:31-9:1; Luku 9:22-27)*

²¹ Pá kpaav waatu iní τάγó Yesu svv ι ifalaa ke heeluγu τάφοο si: Pá wee si má polo Yosalem na nyvγv nyéma na kótálaa sósaa na Iso Tóm seγesélaa pá tv-m konyvη ke tónaya sósóm. Paa kv-m, na maa fe pá kvyeη tooso wule.

²² Mpróγó Piyee yaa Yesu na í luna kpeeha na í tákι-ι-tι, si: Aai Tacaá, Iso í taa yelev na tále tó kóv.

²³ Tónaya Yesu pásaa tákpev na í τó Piyee si: Satañi tee ma τóv. Isayatu taa ké n caa n tusi-m. Nyá hówee ta ke Iso nyéna, yólaa nyéna ké.

²⁴ Pále pá waali, Ilena Yesu páséna ι ifalaa τóv si: Ye wei ι caa si í tñηι-m pvntv í la ι tayı awusa na í sáyeli ι sám tesika na í tñγéna-m.

²⁵ Pá taya pulv, ye wei í pkekayı ι weesuγu təcútutu ι tēηna səpv. Ama wei ι lapa ι tayı awusa ke ma τóv, pvntv ká hikina weesuγu.

²⁶ Ye yvlv pásaa na í hiki antulinya nyəm tēna Ilena iní ι si, ι kawaaγa nté we? Pulpv wee mpi yvlv ká kpaγa na í layaséna ι weesuγu τó?

²⁷ Mpi τó Yvlv Pəγaya má, maa kpaγa ma Caa teeli na má na ma ισόταα tillaa τó kóv na má felí paa wei ké iséna ι kvlapvτv wee τó.

²⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa césayi, mpa pa we cáne τó pa taa Ielaa ká ná Yvlv Pəγaya má na má kñη isu wulav sósó na pácvó pá si.

17

*Yesu isentaa layavγv
(Maláki 9:2-13; Luku 9:28-36)*

¹ Kvyeη naatoso tēewa, Ilena Yesu kpaγa Piyee na Saaki na ílé ι neu Yohaani na pá polo pvγv kvkvlvγv nakvli kv τóv kέ pa tike.

² Tónaya ι layasa pa isentaa kέ kpaκpaá, na ι isentaa tee kókó.

³ Mpróγó ι ifalaa tooso iní ι na Moisi na Ilii, na pá na Yesu pá γάγεταιι.

⁴ Tónaya Piyee tóma Yesu si: Tacaá, isu τó wev cáne isénto τó pá we teu napələyi te. Ie ye n caaki maa siki coka tooso. Nyaya lente, Moisi ke lente, na Ilii ke lente.

⁵ Piyee tēηna mpróγó γάγεταιι Ie isēηmvtvγv kvhvlvmtvγv Ialal náyólv ι kəmaγale na í takι-we. Na pá nu pá γάγεταιι ηmvtvγv ηkv kv tee si: Ma luyv tee Pəγaya ηka ma lahle hvlvmtəna sósóm táyólv. I nuna-ke.

⁶ Yesu ifalaa nu tóm tēne, Ilena sáyəntv kpa-weγe sósóm na pá hoti pa nóosi τóv.

⁷ Mpróγó Yesu polaa na í tokina-we na í τó si: I kvli, í taa nýá.

⁸ Tónaya pa kvsa ise na pá nyəni, Ilena pá maγana Yesu tike təkñη.

⁹ Yesu na ι ifalaa pa tiikayana pvγv τóv Ilena Yesu kpaali-we si: I taa heeli náyólvγv mpi í nawa mpv τó. Haléna kvayñku Yvlv Pəγaya má maa si na má fe τó.

¹⁰ Mpróγó Yesu ifalaa pvósav si: Pepe τóv kέ Iso Tóm seγesélaa ná tñη si Ilii ká caaləna kñtε?

¹¹ Tónaya ι cə-we si: Tampana pá wee si Ilii ká kóv na í tayani pá tónaya teitei na pácvó.

¹² Ama ma heeliyi-me si Ilii tema konte. Ama yelaa ta nyəmi-i, ilena pá lana-i isu pa sɔɔlaa tɔ. Na mpɔ tɔtɔyɔ paa la Yulɔ Pəyaya má ma maɣamaɣa ke nyaj.

¹³ Tənyaɣa i ifalaa nyəma kprakpaa si Isɔ Lɔm Sɔlv Yohaani tɔm ke i yɔɔtəyi.

Pu nɔɣɔlv i alɔɣaa loou

(Maləki 9:14-29; Luku 9:37-43)

¹⁴ Yesu na i ifalaa pa tala timpɔ samaa ka kotaa tɔ, ilena apalɔ nɔɣɔlv í polo i luɲ Yesu tee,

¹⁵ na í tɔm-i si: Hai, Taca, nyəni ma pəyaya pətətətə. Timle wenna-ke. Tɔm payale pə pətəyi-keɣe kəkəsɔi taa na lɔm taa.

¹⁶ Ma kɔna-keɣe nyá ifalaa ntɔ, na pá kpisi ka waasuyɔ.

¹⁷ Ḿpɔ́yó Yesu tɔma i ifalaa si: Ii teɲ Isɔ na mə taa, pɔ́cɔ́ í kɛ kutakeesəɲ kɛ. Wɛɛ isənya má na-me tu caya na má tɔki mə konyɔɲ? I kɔna-m pəyaya ŋkeɣe cəne.

¹⁸ Ilena Yesu kaləna ilɔɣɔv wei i ka wɛ pəyaya ŋke ka waali tɔ na toɲ na í tɔɣɔni-i. Ilena pəyaya hiki alaafəya ke kprakpaa ke təne in.

¹⁹ Ḿpɔ́yó Yesu ifalaa pɔɔsa-i pa tike si: Pepe tɔɔ kɛ tɔ ta pəsɔi na tɔ loo ilɔɣɔv in?

²⁰ Ḿpɔ́yó Yesu cɔwa i ifalaa si: I ta té Isɔ na mə taa na pə tɔ tɔyɔ. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi. Ye mə taa tɛmnav ke Isɔ ka tu tala isu sɔɔya pile ke yasəlaya, í pəsəyi na í tɔ pulaya kanɛ si ká kpɛsi na ká laɣasi, kaa kpɛsi kɛ. Pɔlv kaa wɛɛ mpi í ká kpisi tɔ. [

²¹ Ilɔɣɔv isu mpɔ, ye pə taya Isɔ sələmuyɔv na Isɔ sələmuyɔv, na nɔhəkɔtv na nɔhəkɔtv, pɔlv u tɔɣɔnəyi-i.]

Yesu səm na i fem pə tɔm tɔtɔ

(Maləki 9:30-32; Luku 9:43-45)

²² Ḿpɔ́yó kuyaku nakulɔ pə pamna Yesu ifalaa kota təntəmle ke Kalilee tetv taa. Tənyaɣa Yesu heela-wɛ si: Paa tɔ Yulɔ Pəyaya maɣa yelaa niɲ taa,

²³ na pɛle pá kv-m. Ama wɛɛ tooso wule maa fe.

Ḿpɔ́yó tɔm təne tə wakəla i ifalaa laɲa ke sɔsɔm.

Isɔ təsɛɛle lampuu fɛlvɔv

²⁴ Yesu na i ifalaa pa tala Kapənahum, ilena Isɔ təsɛɛle sɔsɔle lampuu mɔlaa polo pa pɔɔsi Piyɛɛ si: Mə Caa naa fɛlvɔv Isɔ təsɛɛle sɔsɔle lampuu yɛɛ?

²⁵ Ilena Piyɛɛ si: I fɛlvɔv.

Saa wei Piyɛɛ sɔvkaya təyaya ilena Yesu caali-i pɔɔsuyɔv si: Siməɲ, n hɔv suwe? Le nyəma fɛlvəna antulinya inɛ i awulaa ke lampuuna na patantənaa ye? Tetv piya yaa mɔvlaa?

²⁶ Ḿpɔ́yó Piyɛɛ cɔwa si: Mɔvlaa fɛlvəna. Ḿpɔ́yó Yesu tɔma si: Tampana ke te, pə fɛi si tetv piya í fɛli lampuu se.

²⁷ Paa na mpɔ tu caa si pə la yelaa panɛ pa taa kɛ pɔlv, ilɛ polo pɔyɔ taa na í tu kulaya. Kancalaya tinte nte n ká kpa tɔ, wiili tɔ nɔyɔ taa, n ká maɣana liyitee nyəɣəlvɔv. Ləsi-kv na í kɔv na í fɛli ma na-ɲ tá lampuu.

18

Sɔsɔəntv tɔv hɔm

(Maləki 9:33-37; Luku 9:46-48)

¹ Waatv inəyi Yesu ifalaa pola i kin na pá pɔɔsi-i si: Aweɣɛle sɔsɔ ke isɔtaa Kawulaya taa?

² Tənyaɣa Yesu yaa piya na í su-keɣe pa isəntaa,

³ na í tō-wē si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ye í tá layasi na í pəsi isu peisi, í kaa sūw isətaa Kawulaya.

⁴ Wei í pasəyi i ti na í pəsi isu peiya kanē tō, inəyəle isətaa Kawulaya taa səsō.

⁵ Na wei í ká mū peiya isu kaneyē ma nyūyū tō tō, maya punto mōwa.

Lēlaa tusuyū ke isayatu taa

(Malaki 9:42-48; Luku 17:1-2)

⁶ Ye wei í lapa na piya nsi si mū ma tōm ke isəntō tō si taa nakəli pənti, pə nəyəsəna pá tū punto luyū tēē ké namle səsəde na pá tūsi-i tenku taa.

⁷ Ama antulinya inē i tōm wē waiyo ké. Mpi tō, mpi pu la na yəlaa hoti isayatu taa tō pə wēē ké. Mpi pu tūsi yəlaa ke isayatu taa tō pə kaa lan. Ama wei í lapa na i təyəntəle la isayatu, punto ká ná.

⁸ Ye nyá nin yaa nyá nōhəle tūsiyina-ŋ isayatu lapu taa, seti-te na í lə poolun. Sana kēle si í sūw weesuyū kupaŋku taa na nin kuləmən yaa nōhəle kuləmtəle, na mpi n ká wēena nyá nin naale yaa nōhēē naale na pá pəti-ŋ kəkə tam nyəjka taa tō.

⁹ Ye nyá isəle tūsiyina-ŋ isayatu lapu taa, həyəs-i-te na í lə poolun. Sana í hiki weesuyū kupaŋku na isəle kuləmtəle, na mpi n ká wēena isē naale na pá pəti-ŋ kəkə ŋka ka wē tənaasəle səsəde taa tō.

Heu kulepu tōm

(Luku 15:3-7)

¹⁰ I la laakali na piya sənē si taa nakələyi nyənuvū ke yem. Pə taɣa pulu tō, ma heeliyi-me si tampana tō si isətaa tillaa səjha tam ké ma Caa wei i wē isətaa tō i isəntaa ké. [

¹¹ Mpi pə lapa tō pə mayamaɣa pə nyūyū yaru tō ké Yulv Pəyaya má ma kəma.]

¹² Awe wēna heŋ nunūwa (100) na i taa kuləm le, na i kaa ye le pəyolayafēi nunūwa ineyē pulaya tō na í tē na í sūw kulepu ineyē pēkuyv?

¹³ Ye i kəma na í hii-i, pəpətu fēi, i lanle hūlməyənəna-i ké na pə kəli pəyolayafēi nunūwa wei i ta le tō.

¹⁴ Mpu tətəyō mə Caa wei i wē isətaa tō u caa si piya sənē si taa nakəli í le.

Təyəntəle pəntənav tōm

¹⁵ Ye nyá təyəntəle pəntəna-ŋ, polo na í yaa-i mə naale na í hūli-i timpi i pəntəna-ŋ tō. Ye i nuna-ŋ, pə lapa n waasa-i kēle.

¹⁶ Ama ye i kisaa, n yaa nəyōlv yaa napələyi naale na í na-i na pəc' pə lá isu pa ŋmaav Isō Tōm taa tō si: Paa tōm nti tu wēna seliya nyəma ke naale yaa tooso.

¹⁷ Ye saa in i tasa kisuyū, ilē n heeli Yesu sēlāa kpekəle. Na í kisa Yesu sēlāa kpekəle ke nunav tōtō, ilē n nyən-i isū ma ta nyi Isō yaa isu lampuu mūlv.

Yəlaa í wē timpiyi naale maa wēē pa hekv

¹⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, pə təna mpi í kaa ha mpaā ke atē cənē tō, pə kaa na mpaā ke isətaa. Na pə təna mpi í ká ha mpaav ke atē cənē tō, pu ná mpaav ke isətaa.

¹⁹ Ma tasəyi-meyē heeluyū si: Ye mə taa naale lapa nəyō kuləmaya na pá sələmi pulu, ma Caa wei i wē isətaa tō í ká ha-weyē-wi.

²⁰ Pə taɣa pulu tō, yəlaa naale yaa tooso í kota timpiyi ma pulu lapu tō, ma wē pa hekv ké.

Təmle tū wei i fēi i təyəntəle pəntəntəle tō

²¹ M'p'óg'ó Piyēē pola Yesu kin na í pəəs-i si: Tacaā, ye ma təyəntəle pəntəyənə-m tam na má suma, tōm isənaya pə talaa ma kaa su? Tōm naatosompəyolaya na?

22 Tənaɣa Yesu cə-ı sı: Ma heeliyi-ıj sı pə taɣa təm naatosompəɣəlaya se. Ama təm nutoso na naanəwa naanəwa ke təm naatosompəɣəlaya ké.

23 Pə təw ké isətaa Kawulaya nəɣəsəna isu wulav səso nəɣəlv wei ı caakaya sı ı mu ı kəma ke ı təmle nyəma kiŋ tə.

24 ı caɣa na ı təŋna ı kəma ke məpəv, ılena pə kəna-ı apəlv nəɣəlv. Apəlv ıni ıle ı wəna-ı kəmle ke liɣitee nyəɣətv iyisi iyisi.

25 ı ta nyi isəna ı ká la na ı hiki liyitee anı na ı feli tə. ılena wulav tə sı: ı kpa kəmle tv ıni na ı əlv na ı piya na ı wontu təna na ı pəeti, na má hiki ma liɣitee.

26 Tənaɣa apəlv ıni ı hota wulav tɛɛ na ı wiina-ı sı: Hai, tacaa, la-m suulu, ye ma hikaa maa feli-ıj pə təna təcuciw.

27 Məpəɣú wulav ıni ı nyəna təmle tv pətətəle na ı cəpi-ı, na ı yele-ı na ı tɛɛ.

28 Təmle tv ıni ı tɛɛ mpəv, ılena ı sulina ı təmle taa taapəlv nəɣəlv, ılé ı ka wəna ı nəɣi kəmle ke liɣitee nyəɣətv ımənuyəv. Tənaɣa təmle tv ıni ı ləla ı taapəlv luɣu tɛɛ təkem, sı ı feli-ı ı kəmle ke ı feli-ı.

29 Məpəɣú ı taapəlv ıni ı hota ıni ı tɛɛ na ı wiina-ı sı: Hai, la-m suulu, ye ma hikaa maa feli-ıj.

30 Ama təmle tv ıni ı kisaa na ı kpa ı taapəlv ıni na ı pona na ı təkı saləka taa, sı ı feli ı nəɣi ı kəmle.

31 Wulav səso ıni ı təmle nyəma ləlaa ná mpəv, ılena pa laŋa wakəli səsovm, haləna pə polo pə heeli-təyi pa caa.

32 Tənaɣa pa caa ıni ı yaa təmle tv ıni na ı təmı-ı sı: Təmle tv isayəv nyá, nyá wiina-m na má cə-ıj təkpatakpata.

33 Pə nəɣəsəna isu nyá tətə nyaa nyəni nyá taapəlv pətətəle isu má nyənuyəv nyá nyəntə tə.

34 Tənaɣa páaná kpa pa caa ı nəɣi səsovm na ı kpa təmle tv ıni na ı tv-ı naasələa niŋ taa sı ı feli ı kəmle təna təcuciw na pəcó ı lu.

35 Tənaɣa Yesu təma-wɛ sı: Məpəɣú ma Caa wei ı wɛ isətaa tə ı ká la-mɛ. Ye u hələyi mə təɣəntələna ke suulu na lotu kəlvmtv.

19

Apəlv na əlv pa yəv təm

(Maləki 10:1-12)

1 Waətv wei Yesu tɛma məpəɣú seɣesuyəv, ılena ı kəli Kalilee tətə na ı tɛɛ Yuta tətə nti tə wɛ Yaatanı waəlv tə tə taa.

2 Tənaɣa samaa ke səsovm təŋa-ı na ı waə pa kutəməj.

3 Məpəɣú Falisanaa napəli pa polaa sı pa kuuki Yesu nəɣəv, ılena pə pəəsi-ı sı: Tá mpaəv taa yəlv pəsəyi na ı təɣəni ı əlv ke natəli tə təw?

4 Tənaɣa Yesu pəəsa-wɛ sı: ı ta kala nti pa ımaə ləw təm taa təw? Pa ımaəwəya sı: Hatoo kancalaya, antulinya ıne ı latu lapa-wɛɣe apəlv na əlv ké.

5 ılena ı tə sı: Mpəv pə təw ké apəlv ká yelev ı caa na ı too na ı na ı əlv pə caɣa na pa naale pə pəsi yəlv kəlvmt.

6 Saa ıni apəlv na əlv pa ta ke yələa naale tətə. Ama pa pəsa yəlv kəlvmt ké təkəj. Ye mpəv ıle, yəlv ı taa yası mpi ləw kpentaa tə.

7 Məpəɣú Falisanaa pəəsa-ı sı: Pepe təw ké Moisi naa ha mpaə sı apəlv pəsəyi na ı la ı əlv ke kisuyəv takələya na ı təɣəni-ı?

8 Tənaɣa Yesu cə-wɛ sı: Mə lanjkpusəŋ təw ké Moisi ka ha-mɛɣe mpaəv sı ı təɣəni mə əlaa. Ama hatoo kancalaya pə taa wɛɛ mpəv.

⁹ Ma heeliyi-me təfoo si, ye yulv təyona i alv na pə tá ké si alv iní i lapa wasanjalətv tə pə təə, ilena apalv tēe na í kpaɣa alv ləlv, pəntv lapa wasanjalətv ké.

¹⁰ Tənaɣa Yesu ifalaa təma si: Ye n̄p̄əyó pə we apalv na alv pa hekv, ilē pə kəla teu si yulv í ɣaya itante ilē.

¹¹ M̄p̄əyó Yesu cə-we si: Yəlaa təna u pəsəyi na pá mv seɣesuyv kəne. Ama mpa ləə ná ha pə təma tə pələ pa pəsəyi.

¹² M̄pi pə kaɣatəyi yəlaa ke alaa kpaɣav tə pə we ŋkaŋka ké. Lələa kiŋ ilē, pa ləlvəi-weɣe mpv na pá feina pa ti. Lələa ilē, yəlaa lapəna-weɣe kataasi. Pə kaasi lələa ná kisa alaa kpaɣav ke kəkisi ke isətəa Kawulaya təə. Ye wei i ká pəsi na í mv seɣesuyv kəne, i mv-kv.

Piya səkpəsi kəpantv kooluyv təm
(Maləki 10:13-16; Luku 18:15-17)

¹³ Yəlaa pukayana piya ké si Yesu í tənı si təə ké niŋ na í sələməna-səyi ləə. Tənaɣa i ifalaa kaləna si kəntaa.

¹⁴ Ilena Yesu tə i ifalaa si: I yele na piya kəə ma kiŋ, í taa kaɣati-si. Pə taɣa pulv təə, mpa pa we isı piya tə mpə pa tənna isətəa Kawulaya.

¹⁵ M̄p̄əyó i təna niŋ ke si təə. Ilena í kvli təna na í tēe.

Yulv təŋ tv təm
(Maləki 10:17-31; Luku 18:18-30)

¹⁶ M̄p̄əyó apalv nəyəlv pola Yesu kiŋ na í pəəsı-i si: Tacaa, kəpantv ntiyi pə wee si maa la na má hiki weesuyv ŋku kv tēŋ tə?

¹⁷ M̄p̄əyó Yesu cə-i si: Pepe təə ké n pəəsəyi-m kəpantv təə? Yulv kvlv m təkəŋ kəna kəpaŋ. Ye n caa si n̄ hiki weesuyv, təŋ m̄pi pa kəesa kəsəsutv taa tə.

¹⁸ Tənaɣale apalv inı i pəəsə Yesu si: Kası ntiyi pa kəesa ye?

Ilena Yesu cə apalv inı si: Taa kv yulv, taa la wasanjalətv, taa ŋmulı, taa suu ləlv ke təm.

¹⁹ Se nyá caa na nyá too. Səəli nyá təyəntələ isı nyá ti.

²⁰ Tənaɣa ifepu inı i təma si: Ma təka kəsəsutv nti tə tənaɣa. Ilē pepeye pə kaasa má la tətə?

²¹ Tənaɣa Yesu təma-i si: Ye n caa n te təkpaata, polo na n̄ pəeti pə təna m̄pi n wəna tə na n̄ tala kənyəntənaa ke pə liyitee, na cele n̄ svv təŋ ke isətəa. N̄ təma mpv pə lapv ilē n kəə na n̄ təŋı-m.

²² Ama ifepu inı i nu mpv, ilena i lanje wakəli tətəyətəyə. Pə taɣa pulv təə, i ka wəna ké pə tu fei.

²³ Tənaɣa Yesu təma i ifalaa si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, liyitee tv isətəa Kawulaya svv v we kate ké pə tu fei.

²⁴ Ma tasəyi-meɣe heeluyv si: Isəna m̄pi pə we yooyoo ké kate si í svvna pənyalaya p̄əyó na í lu tə, mpv tətəyə pə we liyitee tv ke kate si í svv ləə Kawulaya taa, halı pə tu tēe mpv.

²⁵ I ifalaa nu təm nti ilena p̄ə la-weɣe piti na pá tə si: Ilē awe ka tələna nteye-tı ilē?

²⁶ Tənaɣa Yesu nyəna-we, ilena í tə si: Yəlaa kiŋ ke pə fei pəsəyuv. Ama ləə ilē, pə təna tələv ké.

²⁷ M̄p̄əyó Piyeə nəyə təkpaav si: Pepeye taa hiki ilē?

²⁸ M̄p̄əyó Yesu cə-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, waatv wei Yulv Pəyaya ma maa ɣaya ma teeli kumte təə ké aləsanna taa tə, me mpa í təŋa-m

mə naanəwə na naale tə, í ká caya mə kumlee tə tətə, na í huəna Iseyeli kpeka naanəwə na naaleye təm.

²⁹ Na pa təna mpa paa yelee pa teesi, yaa pa taalənaa, na pa kəyənəa, na pa newaa, yaa pa caanaa, yaa pa toonaa, yaa pa piya, yaa pa tawa ke ma tə tə, paa hiki mpi mpi pa yela mpv tə pə təm nunəwə (100). Pəyele paa hiki pa paa nyəm ke weesuyu ŋku ku teŋ tə kə taa.

³⁰ Mpa pa we lələ ké kayana tə pa taa payale ká məli waali. Na waali nyəma taa payale náá məli lələ.

20

Apa nyəma təm

¹ Í naa isəna isətəa Kawulaya nəyəsənaa təyələ. Səsə nəyələ í kuləna tanaŋ ahuła tee təpam sɪ í caa apaa nyəma na í tu í lesen taale taa.

² Mpróyó í tisaa si: Ilim í tema maa feli-meyee liyitee nyəyələyvu kulómuyvu kulómuyvu. Ilena í heeli-we si: Í tee na í luŋ ma taale taa.

³ Ilim kəma na pə kra pəcə ilena í tasa luw na í mayana napəli, pəle pa caya yem ké nənyəy tee.

⁴ Tənaɣa í heela pəle si: Í tee ma lesen taa, maa feli-meyee isəna pə nəyəsənaa tə.

⁵ Ilena pəle pá tee. Mpróyó səsə unɪ í kəma na í tasa luw ke ilim sikuyvu na í hiki napələyi mpv tətə. Pə kəma na pə tala ilim huəv ilena í tasa lələa ke hikuyvu na í pona í taale taa tətə.

⁶ Pə kəma taanaya ilim ilena í lu na í mayana napəli, pəle pa caya nənyəy tee. Ilena í pəəsi-we si: Pepe tə ké í caya yem ke mpv?

⁷ Mpróyó pəle pa cə-i si: Tə ta hiki wei í ká kraɣa-tuyvu təmle təyə. Tənaɣa í təma si: Ye mpv, í polo ma lesen taale taa yaa.

⁸ Ilim kəma na pə te ilena səsə unɪ í yaa í təmle tə nyənllv na í təmɪ-i si: Təv, yaa apaa nyəma mpe na í feli-weyee pa liyitee. Caaləna mpa pa təkəna kraɣav tə na í teesəna mpa pa caala kraɣav tə.

⁹ Mpróyó mpa í ka hika taanaya ilim tə pəle pa kəma na pá hiki liyitee nyəyələyvu nyəyələyvu.

¹⁰ Mpróyó mpa pa caala təmle taa ké sɪv tə pa huəwə sɪ mpe pa nyəna ká kəli pane pa nyəna. Ama liyitee nyəyələyvu nyəyələyvu ké pa cəla-we.

¹¹ Səsə unɪ í feluyv-weyee mpv tə pə ta maɣa-we.

¹² Ilena pá tə si: Mpa pa kəma nənyəy tə kalifu kuləm ke pəle pa lapa təmle, ilena í məli na í krenti-tuyv kofeluyv kulómuyvu na? Pəyele tá kana na ilim nyaya-tuyv hatoo tanaŋ tee.

¹³ Tənaɣa səsə unɪ í cə pa taa lələ si: Ma taapəlv, ma ta muyuli-ŋ se. Ma na-ŋ tu sɪ mpróyó sɪ í lapa ilim na pə tem maa feli-ŋ liyitee nyəyələyvu, yaa pə taya mpv?

¹⁴ Mv nyá liyitee na í tee í fəe-m. Má nəkəna sɪ má cəla wei pə təkənaa tətəyə teitei isv ma cəla nyá tə.

¹⁵ Ma fəina mpaav sɪ má lana ma liyitee ke isəna ma sələa tə? Ma lapa kəpantv təyə pə wɪki-ŋ yaa?

¹⁶ Tənaɣa Yesu tasaa si: Waali nyəma ká məli lələ, na lələ nyəma náá məli waali.

Yesu səm na í fem pə təm tətə
(Maləki 10:32-34; Luku 18:31-34)

¹⁷ Mpróyó Yesu pukaya Yosalem, ilena í yaa í ifalaa ke kpeenɣa ke waatv wei pa we mpaav taa tə na í tə-we si:

18 Τού, τὸ κρᾶα Ἰωσαλεμ ἰσᾶντο τὸ, παὰ κρᾶγα ὕβλυ Πῶγαγα μά na pá tv κὼτᾶλαα σῶσαα na ἰσὸ τὸμ σεγῆσᾶλαα pa nin taa. Paa τὸ σὶ pá kv-m.

19 Paa tv-m ma ta nyi ἰσῶναα nin taa, na pele pá paana-m na pá casa-m akpateε na pá ka-m sēm tesika τῶ. Na kvyeηη tooso wule maa fe.

*Saaki na Yoḥaanu pa sələma mpi tɔ
(Maləki 10:35-45)*

20 Tənaγa Sepetee pəyalaa na pa too pa pola Yesu kin, ɔlena pa too lunj Yesu tee na í wiina-ı sı: La-m kopantu natəli.

21 Tənaγa Yesu pəɔsa-ı sı: Pepeye n caa má la-η?

ɔlena ɔlv cɔ-ı sı: Ma caa sı í tɔ sı ma pəyalaa pane pa naale paa caγa nyá kin ke waatu wei n ká təγɔ nyá Kawuləγa tɔ. Lelv ke nyá ntəγɔη tɔ, lelv ke nyá mpətəη tɔ.

22 M̄pɔγú Yesu cɔ-we sı: I tá nyi mpi í sələməγı tɔ yeε? I pəsəγı na í təγɔ wahala sɔsɔ wei maa təγɔ tɔ? Tənaγa pa tɔma sı: Tu pəsi.

23 ɔlena Yesu cɔ-we sı: Tampana í ká təγɔ wahala sɔsɔ wei maa təγɔ tɔ. Ama pə taγa má ləsəγəna mpa paa caγa ma ntəγɔη tɔ, na mpa paa caγa ma mpətəη tɔ tɔ. Mpa pa tɔ ma Caa taγana lona anı tɔ pele pa kena a nyəma.

24 Yesu ifalaa naanvwa wei pə kaasaa tɔ pele pa ná mpv, ɔlena pa taa wuna Sepetee pəyalaa mpε pa naale.

25 Tənaγa Yesu yaa pa təna na í tɔ-we sı: I nyəma sı mpa pa ké yəlaa awulaa tɔ, pele pa takı kawuləγa ke lelaa tɔ. Na mpa pele pa ké kufeelaa tɔ, pele pa ηmakələγı səkpema.

26 Ama pə feı sı pı weε ηpɔγú mə kin. Nti təγəle sı, ye mə taa wei í caa ı la sɔsɔ ke mə hekv, pɔntv í pəsi mə pəyalv.

27 Na ye mə taa nəγəlv í caa ı la mə nəγɔ tv, pɔntv í pəsi mə yom.

28 Mpυ tətəγɔ ὕβλυ Πῶγαγα μά, ma ta kəɔ sı má təγɔ cεcεele. Ama ma kəmaγa sı má pəsi yəlaa təna təmlε tv, na má ha ma weesuγv na pə cε yəlaa pəγale ke pa yomle taa.

*Yesu kuluyu ke yvlvmaa naale ıε
(Maləki 10:46-52; Luku 18:35-43)*

29 Waatu wei Yesu luna Yeliko ıcate taa tɔ samaa tuutuuma təηa ı waalı.

30 Pə pamna yvlvmaa naale ka caγa mpaav nəγɔ. Pa nuıwa sı Yesu tεena nté, ɔlena pá svv koou sı: Tafıiti Pəyalv, Tacaa, nyəni tá pətəɔtəle.

31 Tənaγa samaa kaləna-we na pá heeli-we sı pa su. Ama pele pa sɔsa koou ke sɔsəm sı: Tafıiti Pəyalv, Tacaa, nyəni tá pətəɔtəle.

32 M̄pɔγú Yesu səηaa na í yaa-we na í pəɔsı-we sı: I caa ma la-meyε-we?

33 ɔlena pele pa cɔ-ı sı: Tacaa, tə caa ké sı í kuli tá ıε.

34 M̄pɔγú pa təm lapa Yesu ké pətəɔtəle na í takı pa ıε na pá svv nav ke təne ıηəγı kpakpaa na pá təη ı waalı.

21

*Yesu caya kpaηaya
(Maləki 11:1-11; Luku 19:28-40; Yoḥaanu 12:12-19)*

1 M̄pɔγú pa tala Petafası ke Olifınaa pvyv tɔ. Waatu ıni tɔ pa feı poolunj na Ἰωσαλεμ. Tənaγa Yesu tila ı ifalaa naale sı:

2 I polo ıcate nte tə we mə nəγɔ tɔ tə taa. Ye í tala tə taa ké kpakpaa í ká ná pa tv kpaηaya toto nəγəlv na ı pile ke ı kin, í heıı-sı na í kəna-m.

3 Ye nɔɔɔɔ ɪ pɔɔsa-me si pulo, ɪ cɔ pɔnto si Tacaa caakæna. Ye ɪ cɔ mpɔ paa yelemɛ na ɪ tɛɛna.

4 Pɛ lapa m̄pɔɔɔ si pɛ la nti Iso kɔyɔɔɔtɔtu telɛsulɔ ka yɔɔɔtaɔ tɔ si:

5 ɪ heeli Siyɔɔ ɪcatɛ nyɔma si, ɪ nyɔni, mɔ wulaw kɔɔ mɔ kin, na ɪ caɔa kraɔɔɔa toto tɔɔ, na ɪ wɛ tɔpamm. Nn na ɪ caɔa kraɔɔɔa pɔɔɔa tɔɔ.

6 M̄pɔɔɔ Yesu ɪfalaɔ mpa ɪ tilaa tɔ pa tɛwɛ na pɔ lɔ ɪsu ɪ kɛsa-wɛ tɔ.

7 M̄pɔɔɔ pa kɔna kraɔɔɔa toto ɪni na ɪ pile, na pɔ kraɔa pa wontu na pɔ pɔ si tɔɔ, na Yesu kra na ɪ caɔa pɛ tɔɔ.

8 Na yɛlaɔ paɔalɛ kɛ sɔsɔm nɔɔ pɔ pa wontu kɛ mpaɔv taa. Lɛlaɔ nɔɔ cɛ akɔɔ na pɔ pɔ mpaɔv taa.

9 Samaɔ wei ɪ ka wɛ Yesu nɔɔɔ tɔɔ na wei ɪ ka wɛ Yesu waɔli tɔ pɛlɛ pa tɔɔɔna yɔɔɔtɔɔɔ na nɔɔsi sɔsɔɔni si: Paa wei ɪ tu Tafiiti Pɔɔɔɔ kɛ teeli. Iso ɪ wɛ wei ɪ kɔɔna Tacaa tɔɔ tɔ ɪ waɔli. Paa wei ɪ tu Iso kɛ teeli kɛ ɪsɔtaɔ.

10 Yesu kɔma na ɪ sɔv Yosalem taa, ɪlɛna ɪcatɛ la yun tɔkɛmm, na yɛlaɔ pɔɔsɔɔɔ si: Aweyɛ ye?

11 ɪlɛna samaɔ cɔ si: Kalilee Nasalɛti Iso kɔyɔɔɔtɔtu telɛsulɔ Yesu kɛ.

*Yesu kɛ Iso tɔsɛlɛ taa
(Malɔki 11:15-19; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)*

12 M̄pɔɔɔ Yesu sɔv Iso tɔsɛlɛ taa na ɪ tɔɔɔni pa tɔna mpa pa pɛɛtaɔaa na mpa pa yakaa tɔ. Na ɪ pɔsi liyitee yɔkɔlaɔ taapɔlɔnaɔ kɛ alele na alukukunaa pɛɛtɔlaɔ kpɛlasi tɔtɔ.

13 ɪlɛna ɪ tɔ-wɛ si: Pa ɔmaawa Iso Tɔm taa kɛ si: Paa yaa ma tɔyaa si Iso tɔsɔlɔmɛ. Ama mɔ pɔsɔna-kɛyɛ ɔmulaa tɔyaa.

14 M̄pɔɔɔ yɔlɔmaa na sekɔllaa pa pɔla Yesu kin kɛ Iso tɔsɛlɛ taa na ɪ lɔ na pɔ hiki alaafɔya.

15 ɪsu Yesu lapa piti tɔma kɛ mpɔ, na pɛ kaasi na piya nɔɔ yɔɔɔtɔɔɔna nɔɔsi sɔsɔɔni kɛ Iso tɔsɛlɛ taa si: Paa wei ɪ tu Tafiiti Pɔɔɔɔ kɛ teeli tɔ, pɛ ta maya kɔtɔlaɔ sɔsaa na Iso Tɔm sɛyɛsɔlaɔ ntɛ.

16 Tɔnaɔa pa pɔɔsa Yesu si: N nukɪ nti pa yɔɔɔtɔɔɔ tɔ? ɪlɛna Yesu nɔɔ cɔ-wɛ si: Eɛ, ma nukɪ. M̄pɔɔɔ ɪ pɔɔsa-wɛ si: ɪ ta kalɔta Iso Tɔm taa kɛ timpi pa ɔmaawa si: Piya sɔkpɛsi na aɔlɔbmnaɔ nɔɔsi taa kɛ n yɛlaɔ na nyɔ sam luna tɔ yɛɛ?

17 Pɛ waɔli kɛ ɪ yɛla-wɛ na ɪ lu na ɪ se pa ɪcatɛ, na ɪ polo ɪ sɔv kɔyanɔkɔyɔ Petanii.

*Fiki tɔyɔ mpuɔsi tɔɔsɔyɔ
(Malɔki 11:12-14,20-24)*

18 Kɔ fema ɪlɛna Yesu kɔli na ɪ mɔlɔɔɔ ɪcatɛ taa, ɪlɛna nyɔɔɔsi kra-ɪ mpaɔv.

19 M̄pɔɔɔ ɪ loosa fiki tɔyɔ kɛ mpaɔv nɔɔɔ. ɪlɛna ɪ polo na ɪ maɔana hatɔ tike. Tɔnaɔa ɪ tɔma fiki tɔyɔ si: N kaa tasa pile lɔlɔyɔ kɛ paa pɔcɔ.

ɪlɛna tɔyɔ ɔkɔ kɔ wɔli tɔnaɔa kraɔpaa tɔwɔɔwɔɔɔ.

20 Yesu ɪfalaɔ nɔ mpa, ɪlɛna pɛ la-wɛyɛ sɔɔɔntɔ kɛ sɔsɔm. ɪlɛna pɔ pɔɔsi Yesu si: ɪsɔnaɔa pɛ lapa na fiki tɔyɔ ɔkɔ kɔ wɔli kraɔpaa kɛ mpɔ?

21 Tɔnaɔa Yesu cɔwa si: Tampana kɛ ma heeliyɛ-mɛ yoo maa cɛsɔyɛ, ye ɪ tu Iso kɛ naani na ɪ tɔ lɔ sika, pɛ taɔa mpi ma lapa fiki tɔyɔ kɔnɛ tɔ pɛ tike kɛ ɪ kɔ la. ɪ pɔsɔyɛ na paa pulaaɔ kanɛ ɪ tɔ-kɛ si kɔ kpɛsi na kɔ hoti tɛɔku taa, pɛ lakɪ kɛ.

22 Ye ɪ wɛna naani pɛ tɔna mpi ɪ sɔlɔmɔyɛ si Iso ɪ la-mɛ tɔ, ɪ lakɪ-mɛyɛ-wɔyɛ.

*Yesu pɔsɔyɔ tɔm
(Malɔki 11:27-33; Luku 20:1-8)*

23 **Μ**ήρύό Yesu σου Ισο τᾶσεελε τaa na ί niki σεγεσουγυ. Uena katelaa sasaa na Yuta nyoma taa sasaa polo na pá pōssi-i si: Kan̄kante nteye n makı nyá taa na í laki isəntō? Yaa awe tu ha-η pə mpaav?

24 Tənaγa Yesu cōwa Yuta sasaa mpe si: Tōu, ma maγamaγa maa pōssi-meγe tōm kulōmtu təkōη. Ye í cō-m uε, maa heeli-meγe kan̄kante nte ma makı ma taa na má laki isəntō tō.

25 Iso yaa yəlaa tilina Yohaani si í sōaki yəlaa ke Iso lōm? **Μ**ήρύό pa maγasa-təγı pa taa pa tike.

Uena Yuta sasaa mpe pá tō si: Ye tə tōma si Iso tilina-i, í ká pōssi-tu si na pepe tō kē tə ta mu i tōm uε?

26 Pəyele ye tə tōma si yulv tilina-i kəlv, tə wena samaa səγōntv. Pə taγa pulv tōv, pa təna pa nyomá si Yohaani kē Iso kuyōγōtvtu teləsulv kē.

27 **Μ**ήρύό Yuta sasaa mpe pa pəsəna Yesu si: Tə ta nyı. Tənaγa Yesu ná cō-we si: Aηhaa, má kaa heeli-meγe kan̄kante nte ma makı na má laki isəntō tō.

Apalv na i pəyalaa naale pa tōm

28 **Μ**ήρύό Yesu tasa Yuta sasaa mpe si: I na-weγe tōne tə taa? Apalv nəγōlv ka wenna pəyalaa ke naale. Uena í heeli ləlv si: Akele polo na í hala ma lesəη taale taa kē saηa.

29 Tənaγa pəyalv cō-i si: Ma kaa polo. Pəle pə waalı uena pəyalv kōv í layasi hōwee na í polo.

30 **Μ**ήρύό pa caa unı i polaa na í heeli ləlv ke mpv tōtō. Uε si: Tōv yaa, paapa. Ama í ta polo.

31 Pa naale pa taa awe lapəna nteγe i caa luyv tēe nyəntv? **Μ**ήρύό Yuta sasaa cō-i si: Kancaalaya nyəη. Tənaγa Yesu tōma-we si: Tampana ke ma heeliγı-me yoo maa cesəγı, lampuu mōlaa na wasaηkalənaa ká tēe-meγe nəγō ke Iso Kawulaya taa.

32 Pə taγa pulv tōv, Yohaani ná kōma si i hóləγı-meγe mpaav kupaηk v na í kisi i tōm muγv. Ama lampuu mōlaa na wasaηkalənaa ná mu i tōm. Paa na mō kōma na í ná mērvōγv waalı tōv, í tá tō si í layasəγı mō taa hōwee na í mu i tōm.

*Təmle nyoma asayaa tōm
(Maləki 12:1-12; Luku 20:9-19)*

33 **Μ**ήρύό Yesu tasa Yuta sasaa mpeγe yəγōtvy si: I nuı, ma seeki-meγe iso ləlv. Sōsō nəγōlv i ka sōna lesəη ke taale təcu na í ηma koluηa na í cōna. Na í lá timpı i ká nyaasəγı pə lōm tō. Na í ηma akele taηkav wei i tōv pa səηəγı na pá fenıγı tō. I tēma mpv uena í caa yəlaa na í su tə taa, uena í tēe yela.

34 Pə kōma na pə tala tuη unı i kooluyv waatv, uena í kusı i tillaa napəli si: I polo ma təmle nyoma kıη na pá cēle-m ma tete.

35 Tənaγa təmle nyoma mpe pa kpa i tillaa mpe na pá má ləlv ke tēu, na pá kv ləlv, na pá yoo ləlv ke pēe.

36 **Μ**ήρύό sōsō unı i taγana tillaa ləlaa ke kusuyv ke paγale na pə kəli kancaalaya nyoma. Uena təmle nyoma tasa pēleγe lapv ke teitei isu paa lapv kancaalaya nyoma tō.

37 Tənaγa i tēesa i pəyalv ke tiluyv, na í huōki si paa nyá i pəyalv isəle.

38 Ama təmle nyoma ná kōma na pá loosi i pəyalv, uena pá heeli tēma si: I loosiγı kpancoou tv kəηna nte? I kōv na tē kv-i na i taale pəsi tá nyənte.

39 Tənaγa pá kpa-i, na pá ləsi-i taale na waalı na pá kv-i.

40 Tənaγa Yesu pōssa Yuta sasaa mpe si: Taale tv í kōma na í kōv, isənaγa i ká la təmle nyoma pane?

⁴¹ Μπόγύ Yuta səsaa cə Yesu si: I kaa nyəni yəlaa asaɣaa paŋe pa pətətəle. Ama i kuyi-weyɛ, na í kpaɣa taale na í cela ləlaa mpa pə tala pə waatu paa cele-i i tete tə.

⁴² Tənaɣa Yesu pəssa Yuta səsaa si: I tá kaləta nti pa ŋmaa Iso Təm taa tə yee? Pa ŋmaawaya si:

Pəle nte tetu ŋmalaa ŋmaakaɣa na pá lə tə,

ńté tə təw kəwə ŋmatu təna mələa na tə səŋ.

Mpi Tacaalapa na tə nyənəŋi na pə we-tuyə piti təyələ.

⁴³ Μπόγύ Yesu tasa-we si: Pə təw kə ma heeliyi-me si paa leeki-meɣe Iso Kawulaya na pá cela-keɣe yəlaa mpa pa muna ka təmle tə. [

⁴⁴ Ye pə cəpa wei na í hoti pəle nté tə təw, tə pətətəyi-i kə, i kaa wee hiiu. Yaa pə cəpa yulu nəɣəlu na pəle nté tə nyəki-i, tə taaləyi-i na ateyɛ.]

⁴⁵ Kətələa səsaa na Falisanaa pa nu mpv, ilena pá nyi si mpeɣe Yesu sɛena iso un.

⁴⁶ Tənaɣa pa suw mpaaw pɛekuyə si pá kra-i. Ama pa nyamna samaa. Pə taya pulu təw, pəle pá nyənəɣa Yesu kə Iso kuyəɣotutu teləsulu kə.

22

Mpa pa yaa təɣəw na pá kisi tə (Luku 14:15-24)

¹ Μπόγύ Yesu tasa isənaa sɛɛw kə mpa pa nukaya i təm tə si:

² I naa isəna isətəa Kawulaya nəɣəsənaa təyələ. Wulaw nəɣəlu i lapəna təɣənaɣa kə i pəyalu alu kpaɣaw təw.

³ Μπόγύ i tila i təmle nyəma si: I polo í yaa mpa ma lapa təɣənaɣa tə. Tənaɣa pəle pa kisa kəntɛ.

⁴ Ilena í tayaŋi kufama kə tiluyə si pá heeli mpa i yaa təɣəw tə si: Ma ku naaŋ kataasi na wontu nim nyəntu, na pə təna pə tɛma piw na pə caya. Pá kəw na pá təɣə ma akpaɣale təɣənaɣa.

⁵ Ama mpa pa yaa mpv tə pa taa nəɣəlu ta kə. Paa wei i tɛɛ i nyəŋku kə. Ineyɛ ilé i taale, ineyɛ ilé i kuyaku.

⁶ Pə kaasi ləlaa na pəle pá kra tillaa mpe na pá hólí-weɣe kaŋkaŋsi na pá ku-we.

⁷ Tənaɣa pə lapa wulaw kə páána na í tili i yoolaa si pá ku yulokulaa mpe, na í sɔ pa ɪcətɛ.

⁸ I tɛma mpv ilena, í heeli i təmle nyəma si: Təw, akpaɣale təɣənaɣa piwa. Pəyɛle mpa ma yaawa tə pa laŋaa.

⁹ Mpv tə í polo nənəəsi səsəənsi tɛɛ na pa təna mpa i ká ná tə í yaa-we si pá kəw na pá təɣə.

¹⁰ Μπόγύ pəle pa tɛɛwa nənəəsi tɛɛ na pá koti pa təna mpa pa nawa tə, asaɣaa na pə kɔpama kə mpv, na yəlaa su acima kutuluyə.

¹¹ Μπόγύ wulaw suwəa si i naa mpa pa pola təɣəw tə. Ilena í mayana nəɣəlu, i ta suu akpaɣale wontu.

¹² Ilena í pəəsi-i si: Ma taarəlu, isənaɣa ŋ suw cəne na ŋ tá suu akpaɣale wontu? Apəlu un i ta cə si pulu.

¹³ Tənaɣa wulaw heela i təmle nyəma si: I həkə i niŋ na i nəəheɛ na í polo í peti-i səkpɛtuyə taa. Tənaɣa i ká casa kapusi na í nyasəyi i təyi kela.

¹⁴ Ilena Yesu tə si: Pa yaa paɣale, ama pəcəɣə pa ləsaa.

Lom wulaw səsə lampuu təm (Maləki 12:13-17; Luku 20:20-26)

15 Μπόγύ Falisanaa caḡaa na pá seḡesi isəna paa nyi Yesu ké katəka na təm kupəəsətv na pá hiki-ı tə.

16 Μπόγύ pa tila pa ifalaa taa napəli na Heləti kpekəle nyóma napəli tətə sı pá polo na pá tə Yesu sı: Tacaá, tə nawa sı tampana ke n yəḡətəyi na ḡ seḡesəyi teu, na isəna mpi pə maḡamaḡa Isə caa sı yəlaa í la tə pə tampana ke n heeliyi. Nn nyaḡna nti yəlaa huḡ tə, na nn paasəḡəna təḡ, pəcə nn faḡasəyi yəlaa.

17 Pə we mpv tə, ta mpaav taa pə muna pá feli lampuu ke Lom wulav səsə na? Heeli-tuḡv nti n huḡki tə.

18 Ama Yesu ná təma nyəm ke pa huwəe asəḡe. Ilena í pəəsi-wə sı: Cəsəlaa me, pepe təḡ ké í nyəki-m katəka.

19 I huḡi-m liyitee wena í feləyi lampuu tə na má ná.

Μπόγύ pa ləsa liyitee nyəḡəlvuḡv na pá cəle-ı.

20 Ilena í pəəsi-wə sı: Awe nyuḡv fotoo na ı hətə ke pa ḡmaa pə təḡ cəne?

21 Μπόγύ pa cə-ı sı: Lom wulav səsə ké.

Μπόγύ Yesu ná cə-wə sı: Ye mpv í cəla Lom wulav səsə ke mpi ı ti tə, na í cəla Isə iləḡe mpi ílé ı ti tə.

22 Pa nu təm təne iləna pə la-wəḡe piti ke səsəm. Na pá yele-ı na pá tēe.

*Tu sı na tə fe na tə wəe isəna tə
(Maləki 12:18-27; Luku 20:27-40)*

23 Μπόγύ kuḡaku ḡkv kv maḡamaḡa Satusee nyóma napəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyóma mpe pa təḡaḡana sı paa pə la isəna sətəa kaa te na pá fe. Μπόγύ pa pəəsi Yesu

24 sı: Tacaá, Moisi ka təma sı ye yvlu í səpa na í feina pəḡaḡa, ı neu həḡ ı alv ke leelu na í hikina ı taalv səlv ke piya.

25 Təv, yəlaa naatosompəḡəlaḡa ka wə tá hekv, yvlu na ı newaa. Μπόγύ taalv kraḡa alv iləna í sı, ı feina pəḡaḡa. Ilena ílé ı neu hə leelu.

26 Μπόγύ naale nyəḡ səpa, pəḡaḡa fei, na tooso nyəḡ tətəḡo mpv. Haləna pə polo pə sıyili pa naatosompəḡəlaḡa ḡke ka tənəḡa mpv təpai, nəḡəlv ta hikina-ı pəḡaḡa.

27 Pə waalı ké alv ıni ílé ı tēesa səpv.

28 Təv, sətəa fem wule pa taa aweḡe alv tv? Mpi tə, pa naatosompəḡəlaḡa ıni pa təna pa kraḡana-ı alv.

29 Μπόγύ Yesu cə Satusee nyóma mpe sı: I ta nyi Isə Təm na ı tḡḡ təḡo pə liyitiyi-me.

30 Mpi tə, waatv wei sətəa ká fe tə, akraḡale təm kaa wəe. Ama apalaa na alaa paa wəe ké ısu isətəa tillaa wəv tə.

31 Ye sətəa fem təm ilə, í ta kala nti Isə heela-me tə ye? I təmaḡa sı:

32 Ma ké Apəlaham na Isaaka na Yakəpv pa Isə ké. Isə ké weesuḡv nyóma nyəḡ ké, ı ta ke sətəa Isə.

33 Yəlaa samaa wei ı nu Yesu seḡesvḡv ḡkv tə, pə lapa-wəḡe piti.

*Isə kusəsutv taa səsəəntv
(Maləki 12:28-34; Luku 10:25-28)*

34 Waatv wei Falisanaa nuwa sı Yesu lapa na Satusee nyóma ta hiki kəcəcətv iləna pá koti.

35 Ilena pa taa Isə Təm seḡesəlv nəḡəlv í kəḡ sı í kuuki Yesu nəḡə. Ilena í pəəsi Yesu sı:

36 Tacaá, Isə kusəsutv taa təm ntiyile səsəəntv?

³⁷ Tənağa Yesu cə-i si: N ká sǝǝli Tacaa nyá Isǝ na luɣu kolummǝɣu na nyá lǝsaya sub-i tǝmamamam.

³⁸ Kusǝsutu taa sǝsǝǝntu nté, na nti tǝ kǝlǝna tǝ tǝna.

³⁹ Na kukǝlǝtu lǝnti tǝtǝɣǝle, si n ká sǝǝli nyá tǝɣǝntǝle ke isu nyá ti.

⁴⁰ Tǝm naale inǝ i tǝǝ kǝ Moisi kusǝsutu tǝna na Isǝ kuyǝɣǝtutu tǝlǝsǝlaa tǝm tǝna sǝɣaa.

Tafiiti pǝɣaya nté Mesii

(Malǝki 12:35-37; Luku 20:41-44)

⁴¹ Falisanaa kota mpu, ilena Yesu pǝǝsi-we si:

⁴² I huɣu suweɣe Mesii tǝǝ? Awe lǝlǝɣu tu ke-i? Mǝrǝɣǝ pele pa cə-i si: Tafiiti lǝlǝɣu tu kǝ.

⁴³ Tənağa Yesu pǝǝsa-we si: Ye pǝ we mpu, de isǝnağa pǝ lapa na Feesuyu Naɣɣtu náá lá na Tafiiti yaa-i si Tacaa? Pǝ taɣa pulu tǝǝ, Tafiiti yǝɣtaa si:

⁴⁴ Tacaa Isǝ heela ma Sǝsǝ si,

caɣa ma kǝɣkǝɣ taa,

halǝna má kǝna nyá kolontunaa ke nyá nǝǝheɣ tǝe.

⁴⁵ Ye Tafiiti ná yaa-i i Sǝsǝ, de isǝnağa Mesii ná mǝlaa na í kǝ Tafiiti lǝlǝɣu tu tǝtǝ?

⁴⁶ Pa taa nǝɣǝlu ta pǝsi na í cǝ. Pǝ kraɣav kuyaku ŋku tǝ nǝɣǝlu u nyulǝɣi si i pǝǝsiɣi-i tǝm.

23

Falisanaa na Isǝ Tǝm seɣesǝlaa tooluɣu

(Malǝki 12:38-39; Luku 11:43,46; 20:45-46)

¹ Mǝrǝɣǝ Yesu heela samaa na i falaa si:

² Isǝ Tǝm seɣesǝlaa na Falisanaa tǝmlǝ nté si pá kǝési yǝlaa ke Moisi kusǝsutu.

³ I ká nuna-weɣe teu na í la pǝ tǝna mǝri pa heeliɣi-me si í la tǝ. Ama í taa la isu mǝre pa maɣamaɣa pa laki tǝ. Pǝ taɣa pulu tǝǝ, nti pa seɣesǝɣi tǝ, pǝ taɣa ntǝɣi pa laki.

⁴ Pa kraɣǝɣi sǝɣǝla yuɣ nyǝna na pá sǝkǝɣi lelaa. Pǝyele mǝre paa caa si pá tu taa-weɣe taav maɣamaɣa.

⁵ Pa laki pǝ tǝnağa si yǝlaa í na-we. Pǝ tǝǝ kǝ pa ŋmaaki Isǝ Tǝm loosi na pá tuɣi, na pá kǝǝki pa kraɣnaa tǝceɣceɣ.

⁶ Acima taa sǝsaa sǝsaa tǝcaɣale ke pa pǝekǝɣi na pá caki. Na Yuta nyǝma tǝkotilena taa teeli teeli tǝcaɣale ke pa pǝekǝɣi.

⁷ Pa sǝǝla pá seɣki-weɣe samaa taa kǝ na pá lunɣi na pá yaaki-we si ta caa ta caa.

⁸ Ama mǝ, í taa yele na pá yaa-me si ta caa ta caa. Pǝ taɣa pulu tǝǝ, mǝ tǝna i we teitei kǝ, na mǝ Sǝsǝ nté kolum.

⁹ I taa yaa aɣe cǝnɣe nǝɣǝlu si mǝ caa. Pǝ taɣa pulu tǝǝ, mǝ Caa we kolum kǝ tǝkǝɣ, na mǝɣǝle wei i we isǝta tǝ.

¹⁰ I taa yele si pá yaa-meɣe sǝsǝ sǝsǝ. Pǝ taɣa pulu tǝǝ, mǝ Sǝsǝ we kolum ke tǝkǝɣ, mǝɣǝle Mesii.

¹¹ Mǝ taa sǝsǝ í pǝsi mǝ tǝmlǝ tu.

¹² Wei í kraasa i ti paa tisi-i, na wei i tisiɣi i ti paa kusɣ i nyuɣu.

Falisanaa waah kuluɣu

(Malǝki 12:40; Luku 11:39-52; 20:45-47)

13 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I təkəyi yəlaa ke isətaa Kawulaya. Mə mayamaya u sʉvki, pəyele u yeki si mpa pəle pa luɣu wee tə pə sʉv.

[14 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I leəkəyi leelaa ke pə təna mpi pa wəna tə, na í sələməyi Iso na pə tayaləyi si pə hólí si meye kʉpama. Pə təw kə í ká te na í ná katatəlaya nav napələyi teu.]

15 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I cəokí kateŋa təna, na pə kpeŋna teŋku təw si í hiki Iso seelʉ kʉlʉm mayamaya təkəŋ. Na í tu hika-ı kolo, í lapi-ı isayaw. Haləna ilé í nyəəsəna tənəsəle səsəle taa sʉv na pə kəli isu meye təm naale.

16 Mpa me í həŋ lelaa pəyele mə ise naa naa tə, mə təm we waiyo. I təŋ si ye yulʉ tuuna Iso təsele səsəle pə we isu í ta tuu kele. Ama ye í tuuna Iso təsele səsəle taa wʉla ilé í tuuwayale.

17 Ama mə kʉmɛlentʉ na mə yulʉmle təwya yoo. Pepe kəlaa? Wʉla yaa Iso təsele səsəle nte tə lapa wʉla inəyi kate pulʉ tə?

18 I yəɣətəyi tətəw si ye yulʉ í tuuna kətaya təlata pə we isu í ta tuuna kele. Ama ye í tuuna mpi pə mayamaya pa lapa kətaya na pə we kətaya təlata ilé í tuunaa kele.

19 Yulʉmaa me, pepe kəlaa? Kətaya təlata yaa kətaya nyəm mpi kətaya təlata lakı na pə pəsi kate pulʉ tə?

20 Ye yulʉ tuuna kətaya təlata, í kpeŋna pə təna mpi pə we kətaya təlata taa təɣə na í tuuna.

21 Yulʉ í tuuna Iso təsele səsəle, í kpeŋna Iso wei í cakı Iso təsele nte tə taa təɣə na í tuuna.

22 Yulʉ í tuuna isətənyʉ, í kpeŋna Iso kumte na Iso wei í caya tə təw təɣə na í tuuna.

23 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. Ye í hika nyutʉ nti pa yaa səmantı na fenuwili na kumɛŋ, í ləsəyi pə həyoləŋ naanʉwa taa kʉlʉm na í celəyi Iso. Pə kaasi na í ləkəna mə lumasi waalı kə kʉsəsutʉ taa səsəntʉ. Tələyele siyisuyʉ na kʉpantʉ na tampana təŋnyʉ. Pəcə tələye pə mʉna í seəsəna isəle. Ilé í taa səw həyoləŋ naanʉwa taa kʉlʉm inı í təw.

24 Mpa me í həŋ lelaa, pəyele mə ise naa naa tə, ye í na mə lum taa kə kacəka í ləsəyi kə. Ama ye yooyoo ilé, í kpeŋtəna na í li.

25 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. Iyisi na nyənasi waalı kə í nyaaləyi təlailai, na si taa suna mə kʉŋmʉləm na mə isayatu hʉwee.

26 Falisanaa yulʉmaa me, pə wee si iyaya taa kə í ká nyaalı na í kpeŋna waalı, na pə təna pə la tənəŋŋ.

27 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I wee kə isu pəlaaŋ wei pa hʉləsaa na í nyənyʉ we teu, na í taa suna mʉwa na kʉsəyotʉ nti tə təna tə.

28 Mpu tətəɣə í wee, yulʉ í nyəna-meye isentəw, í təŋ kə si í kə kʉpama. Ama mə taa ilé, cesʉv na isayatu pə mayaləna.

*Yesu kpaalʉv ke Falisanaa na Iso Töm seyesəlaa
(Luku 11:47-51)*

29 Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I tayənəyi Iso kʉyəyotʉ tələsəlaa pəlaaŋ ke teu təmammam, na í lakı kacəka ke mpa pa təŋ tampana tə pa pəlaaŋ.

³⁰ Na í tøj si: Ye tu we waatu wei ta caanaa kókaya Iso kuyogotutu teləsəlaa mpe to, tə taa tøj-we na tó ku-we.

³¹ Na mpóyú í huləyəna si í ké mpa paa kowa Iso kuyogotutu teləsəlaa mpe to pa piya.

³² Mpu to, pa akpaa ke í tøjəyi, na mpi pəle paa caalaa na pá si to mpəyi í teesəyi.

³³ Tuma piya me, akalanaa me. I tøj to, í tá ké tənəəsəle səsəle taa sūlaa nte?

³⁴ Pə tō ké ma heeliyi-me si í nu yoo. Maa tili Iso kuyogotutu teləsəlaa na layatūnaa na isekullaa ke mə kin. I ká ku lelāa ke kókuyu, na í ká lelāa ke səm tesikasí tō. I ká ma lelāa ke akpatē ke mə təkotilēnaa taa na í tøj na í pəeki-weyə acalee taa.

³⁵ Mpa paa kowa yem ke tulum to, mə nyōñ taa ké pa kōlaa isayatu ká məli. Pə kpaçau yulupañ Apēli kuyu na pə polo Palasii pəyalu Sakalı wei í ku katē taa katē na kōtəya təlate pə heku to i nyəm to.

³⁶ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, kaçana nyəma nyōñ taa ké pu tēna.

Yosalem yəkuvu təm

(Luku 13:34-35)

³⁷ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kuyi Iso kuyogotutu teləsəlaa, na nyá taa tətəyō pa yooki Iso tillaa ke pēe na pá kuyi. Təm pəyalē ke ma sōlaa si ma kpeyeliyi nyá taa yəlaa tēna təkotokoto isu kantuyu papuyu ku piya tō to. Ama pa kisaa.

³⁸ Tō, mə təyaya ká təkí kaau təkpaataa, nəyolu kaa paasəna-ke.

³⁹ Pə tō ké ma heeliyi-me təfoo si, pə kpaçau sanja to í kaa tasa-m keesuyu. Haləna pə tala wəle nte í ká to si: Iso í əna Tacaa tillu to.

24

Iso təsele wakəlvu təm

(Maləki 13:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu luna Iso təsele taa na í tøjna teev, ɫəna i ifalaa kpətəna-i na pá huli-i Iso təsele ŋmatv.

² Tənyaya Yesu təma-we si: Ntøj í nawa pə təna isəntə? Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, pə kaa kaasi pəle lentē na tó təna lentē tō, paa tusi pə təna.

Mpi pə lapv ká hvli antulinya tēm to

(Maləki 13:3-13; Luku 21:7-19)

³ Yesu kəma na í çaya Olifinaa puçu tō, ɫəna i ifalaa fayasi na pá pəsi-i si: Heeli-tuyv kuyanjku mpv inu pu la to. Maaatəle nteye pu hólí na tə nyəna nyá kəntē na antulinya tēm.

⁴ Mpóyú Yesu cə i ifalaa si: U la laakalı, í taa yelee na nəyolu kəo na í tolisi-me.

⁵ Mpi to, pəyalē ká kəo na pá ha pa təyi ma hətē si mpəyēle Mesii. Halu paa tolisi pəyalē.

⁶ Í ká nu yoon tanj ke mə cəb mə cəb. Paa heeliyi-meye pooluñ yoon təmnaa. Ama í taa yelee na mpv inu pə cə mə lanja. Pə wee si mpv inu pəle pu la ké. Ama waalı waalı ké antulinya náa kəo na í tøj.

⁷ Tətu kəteña leñka ká yoon leñka nyəma, kawulaya leñka ká kuli leñka tō. Nyəyosi ká la tiiliwe tiiliwe, tətə ka sele tiiliwe tiiliwe tōtō.

⁸ Pəne inu pə təna pə wəna isu əlv ləlvu na pə caalı-i wuu ke səññsəññ to.

⁹ Yəlaa ká kuli na pá hólí si pá tu-meye konyōñ, na paa ku-me. Kəteña təna yəlaa taa ká kpəna-me ye ma tō.

10 Yelaa payale ká ló Isò seev tòm ke waatu iní, na paa lu təma waali, na pa taa kpana təma.

11 Isò kuyəyətətú teləsəlaa pəpətúnnaa ká lu payale na pá tolisi yelaa ke səsəm.

12 Isayatu ká təw səsəm səsəm, haləna yelaa payale səluyú ká pasa.

13 Ama ye wei í nyaɣa apalutú na í tala tənaya, pɔntu nyɔyɔ ke pu ya.

14 Pə wee si paa kpaali Isò Kawulaya Laapaali Kɔpan ke antulinya təna taa ké na pa paitim mpi pə ní. Ye pə təma ípúyó lapu ke antulinya ka te.

Acaalətv təm

(Maləki 13:14-23; Luku 21:20-24)

15 Ípúyó Yesu təma si í ká kəw na í ná acaalətv taa acaalətv nti tə təm Isò kuyəyətətú teləsəlv Taniyeeɪ ka yəyətəa təyó kate taa. Wei í kaləyí tó í cekəna-təyí tə.

16 Mpu iní tə, mpa paa we Yuta tə pá se na pá kpa póŋ.

17 Ye pə mayana wei na í we kutuluyú təw na í tiíwa, í taa tə si í suvki təyaya na í kpaɣa í pəlv.

18 Na wei pu mayana í we taale tó í taa tə si í kpen í te na í kelí í kpaí.

19 Ahusitonaa na asəŋ təm ká la waiyo ké waatu iní.

20 Í sələmí Isò na mə kuseu kəne ku taa pamsəna watu waatu yaa kuyaku kuhəesuyú wule.

21 Pə taya pəlv, waatu iní wahala ká la səyəntu ke səsəm pə tu fei. Pa ta nata wahala iní í taka ke hatoo antulinya kancalaya na pə kəw saŋa, na pa kaa tasa í taka ké nau.

22 Na ye pə taya isu Isò huɔwa si í ká pasa kuyeeŋ iní təw, nəyəlv kaa tɔli-ti. Ama í pasa pə kuyeeŋ inəyí yelaa mpa í ləsaa tə pa təw.

23 Na ye yəlv təma-me si: Í nyəni, Mesii we cəne yaa cəne, í taa ní.

24 Pə taya pəlv təw, Mesiinaa na Isò kuyəyətətú teləsəlaa pəpətúnnaa ká lu na pá lá kəkəlv nyəmnna na piti təma. Halí ye paa pəsaya pa puɣusiɣi mpa pa mayamaya Isò ləsaa təyó.

25 Təw, ma laalaa na má kpaali-meɣele.

26 Mpu tə ye pa kəma na pá heeli-me si: Í nyəni, í wenna nteye wulaya tətú taa, í taa pəlv. Yaa si, iní í ŋmeləna nteye cəne, í taa ní.

27 Yəlv Pəyaya ma ma kənte ká la ké isu tɔv nyəyəsuyú hatoo tɔv kite tɔe na pə kələsəna ku nəyó tə.

28 Timpi pəlv səpa na pə həntaa tə tənaya yepelekunaa kotiyi.

Yəlv Pəyaya kənte

(Maləki 13:24-27; Luku 21:25-28)

29 Wahala kuyeeŋ iní í tɔeki kpaakraa tə, ilim ká si təkpitii, isətv kaa tasa huləmuyú. Isətvlɔŋasí ká luna isətəa na si hoti. Pu ciyiti isətəa kəkəlvnaa.

30 Waatu inəyí paa ní Yəlv Pəyaya má ma taŋ ke isətvntuyú taa. Katenə təna taa yelaa ká kpa pa laŋa na pá wii səsəm. Paa na Yəlv Pəyaya má ma səŋa isəŋmɔntuyú təw na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

31 Akantəle səsəle ká wii, ləna má tili ma isətəa tillaa ke antulinya həyələŋ təna taa. Pə kpaɣav ilim təlule na pə tətule tə, na pə polo pə ntəyən na pə mpətəŋ təw, si pá cəw pá koti mpa ma ləsaa təyó antulinya təna taa.

Fiki tuyv təm

(Maləki 13:28-31; Luku 21:29-33)

32 Í nyəna fiki tuyv na í cekəna. Saa wei ku nəyətəyí na ku hatu yeɣeləyí tə, í nyəmá kpaakraa si həesuyú talaa kele.

³³ Mpu tətəγə waatu wei í ká ná pə tənaya mpu pə lakı tə, í nyı sı pə wəsaa kəle, pə caa lapu nté.

³⁴ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, yəlaa mpa pa we isəntə tə pa kaa sı pa təna na pəcə pə tənaya mpu pə la.

³⁵ Isətənyu na ate ká muki yem. Ama ma kuyəγətutə kaa saalı paa pəcə.

Isə tike nyəmna antulinya təm

(Maləki 13:32-37; Luku 17:26-30,34-36)

³⁶ Nəγəlu fei wei í nyəmá pə waatu yaa pə wule tə, paa isətaa tillaa na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Taca tike təkəη nyəmna.

³⁷ Isəna pu lapa Nowee pəəle taa tə, mpu unı pə mayamaya pu lana kuyanju Yulu Pəyaya má maa kəə tə.

³⁸ Kupaṁ, kuyeyi wei í taa lum taa waasəta tetu təə tə, pə təkaya ké na pə nyəəki, na pə haa təmaya alaa, na pə kpaəkəyi mpu yoo, haləna kuyanju Nowee suv kpuļuγu taa tə.

³⁹ Pa caya mpuγə yem ké mpuγə, pa ta huṁ pulu təə. Haləna lum səsəəm kəə na pə təγə pa təna təpai. Mpuγə pu la kuyanju Yulu Pəyaya má maa kəə tə.

⁴⁰ Pu pana apalaa naale ká wee taale. Pu kpaγa ləlu na pə ye le ləlu.

⁴¹ Pu pana alaa naale we nama təə na pá nanəyi. Pu kpaγa ləlu na pə ye le ləlu.

⁴² I feη, pə taya pulu təə, í ta nyı kuyanju mə SəSə ka kəə tə.

⁴³ I nyı teu sı ye nyəm ka nyəηaya na təyaya caa nyı waatu wei ηṁulu ká kəə ahoə tə, í ka cəyana í se ké. I kaa ye le-ı na í suv í təyaya.

⁴⁴ Pə təə ké me tətə nu təyanı mə təyi mpu. Yulu Pəyaya má ma kəη kəntə ke waatu wei í kaa huṁ təγə.

Təmlə tu isayav na kupaη pa təm

(Luku 12:41-48)

⁴⁵ Aweye təmlə tu kupaη na laγatə? Ye pə taya wei í caa yelina-ı təmlə nyəma ləlaa sı í nyənəyi-we, na pə talaa í cəle-weye pa kutəγəu tə?

⁴⁶ Cəce unı í kəma na í məli na í mayana təmlə tu unı í isəle seəna təmlə řté tə lapu, í nyuγu lapa leleη ké.

⁴⁷ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, təyaya caa ka tu təmlə tu inəyi í kupaṁ təna təə feηyuyú ké.

⁴⁸ Ama pə cəpa təmlə tu unı na í tu í taa sı: Ma caa kaa kəə ləη se.

⁴⁹ İlena í suv í taapalaa ke mapu, na í təkı, na í na səlunyoəlaa ləlaa pá suv səlun nyəəu na pə kuyı-we.

⁵⁰ Pu kəə na kuyaku ηku na isəma waatu í taa tu í taa sı təyaya tu ka tala tə, íle í ká suv təkpuṁ.

⁵¹ Na í la təmlə tu unı təkəηkəη, na í mələna-ı na í pəti-ı cesəlaa təə. Tənaya í ka casəyi kapusi na í nyasəyi í təyi kəla.

25

Pəelaa naanowa təm

¹ Mpuγə Yesu təma sı: Mpuγə pə wee, isətaa Kawulaγa ká nəγəsəna ké isı pəelaa naanowa wei í kpaγa fətəlanaa na í tee akpaγəlu səηyū tə.

² Pa taa kakpaı ke kumələməη na kakpaı ke laγətənaa.

³ Kumələməη ná kpaγa fətəlanaa, ilena pá ye le nim cosuyı sı pa təkəyi pa təə.

⁴ Ama laγətənaa ná kpaγa pa fətəlanaa, ilena pá cosi nim ke kpałəpənaa taa na pá təkı pa təə tətə.

⁵ Akpaγəlu fei í kəə ləη, ilena tom caη na pə kəli-we na pá toə pa naanowa unı.

6 Μπόγυ πə κeesa ahoο heka, ɫena pά nu πə kiisaa si: Akpaxalu nté, í kuli na í səhi-i.

7 Tənaɣa pɛelaa mpɛ pa fema na pά nyəsəyi pa fətəlanaa.

8 Μπόγυ komeleməh tōma layatōnaa si: I pasa-tuyu mə nim, ta fətəlanaa caa tem.

9 ɫena layatōnaa nάa cə-we si: Ye tə pasa-me πə kaa tala tá. I polo pɛɛtəlaa cōlo na í ya.

10 Waatu wei komeleməh tɛe mπόγυ nim yapu tə, ɫena akpaxalu tala. Na í na mpa pa səulo ka puwa mpu tə pά suv akpaxale kutəyōv tətəyole taa, na pά təkɪ nōnəyō na pά kaləsi təkem.

11 Pə lapa laasaya ɫe komeleməh inu í məlaa keke, na í təh si: Tacaα Tacaα, tɫi-tɫ.

12 Μπόγυ akpaxalu nά cə-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ma ta nyɪ-me.

13 Tənaɣa Yesu tasa-weyɛ kpaaluyu si ye mpυ í fenjiyi. Mpi tə, í ta nyɪ kuyanju na isəna waatu pu la tə.

*Timpi pə weɛ tə tənaya pə səəsəyi
(Luku 19:11-27)*

14 Pu nəyəsəna ké isu yulu kuluyu si i tɛe yela, na í yaa i təmle nyəma na í tu pa niɣ taa ké i wɛnav tə.

15 I yaa kancaalaya nyəh na í cɛle ɫeyɛ wɫa nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500). Na í yaa ɫɛlu ɫena í cɛla ɫeyɛ wɫa nyəyətɫ ηmɫɫuyu (200). Pə tala tooso nyəh, ɫena í cɛla ɫeyɛ wɫa nyəyətɫ nuɫɫwa (100). I keəsəna paa wei i pəsuyu ké na í cɛle-i. ɫɛna í kuli na í tɛe.

16 Tənaɣa wei i ka cɛla nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500) tə i tɛe kpakpaa na í suv taatuyu, na pə sɛɛ-i nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500) tətə.

17 Wei paa cɛla nyəyətɫ ηmɫɫuyu (200) tə, ɫé i taata mpυ tətə, na pə sɛɛ-i nyəyətɫ ηmɫɫuyu (200) tətə.

18 Ama wei paa cɛla nyəyətɫ nuɫɫwa tə, ɫé i polaa ké na í huli púyú ke atɛ na í ηmɛsi pa caa liyitee anu.

19 Pə leelaa, ɫena pa caa inu í kō. I tala mpυ, ɫena í yaa-we si pά huli-i isəna pa lapa pa liyitee na pə lu mpi tə.

20 Μπόγυ wei cɛɛ ka cɛla nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500) tə ɫé i kōma na í huli-i nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500) wei pə sɛɛ-i tə. Na í tə si: Tacaα, n ka cɛla-m nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa (500), na pə sɛɛ-m nyəyətɫ nasəle na nuɫɫwa tətə.

21 Μπόγυ í tōma-i si: Pə we teu, n ké təmle tu kɫamparəh. Isəna mpi n lapəna pəcə nyəm ke teu ke isəntə tə, maa cɛle-η səsəm. Kō na má na-η tɛ yōli.

22 Pəle pə waali ké təmle tu wei pa cɛla nyəyətɫ ηmɫɫuyu (200) tə, ɫé i kōma na í tə si: Tacaα, n ka cɛla-m nyəyətɫ ηmɫɫuyu (200), na pə sɛɛ-m ηmɫɫuyu (200) tətə.

23 Μπόγυ pa caa inu i tōma ɫé tətə si: Pə we teu, n ké təmle tu kɫamparəh. Isəna mpi n lapəna pəcə nyəm ke teu ke isəntə tə, maa cɛle-η səsəm. Kō na má na-η tɛ yōli.

24 Pə tala wei paa cɛla nyəyətɫ nuɫɫwa (100) tə, ɫena í tə si: Tacaα, ma nyəmá nyá tō si n ké yulu katɛ tu. Pə taya pulə tō, timpi n ta tuu təyō n kɫɪ, na timpi n ta ηmɫsi təyō n cɛki.

25 Səyōntu lapa-m, ɫena má polo na má pi nyá liyitee ke atɛ ke teu təkulakula. Mv nyá cɛɛ.

26 Tənaɣa i caa tōma-i si: Ama n ké təmle tu isayav na felentu ké. N ka nyəmá mpυ si timpi ma ta tuu təyō ma kɫɪ, na timpi ma ta ηmɫsi təyō ma cɛki ɫɛ,

²⁷ pepe tɔɔ ké n taa tɔ ma liɣitee anɔyi panci taa? Ma kɔma isɛntɔ tɔ maa maɣana pɔ sɛɛ a tɔɔ na má kɛnti na má mɔ.

²⁸ Tɔɔ, í lɛɛki nyɔɔyɔtɔ nunɔwa (100) inɔyi i nin taa, na í sɔɔsi nyɔɔyɔtɔ nasɔle na nunɔwa (500) tɔ.

²⁹ Pɔ taya pulɔ, timpɔ pɔ wɛɛ tɔɔ pɔ sɔɔsɔyi teu sɔ pɔ tɔɔlɔna pɛle. Ama wei i feina pulɔ tɔ, paa pɛciuu maɣamaya kɛ i wɛna, paa lɛɛki kɛ.

³⁰ I kɛpaya tɛmlɛ tɔ yem inɔ na í pɛti-i awali kɛ sɛkɛtɔyɔ taa. Tɛnaya i ká casɔyi kapusi na í nyasɔyi i tɔyi kɛla.

Tɛnaya hvɛle wule tɔm

³¹ M̄pɔyú Yesu yɔɔtɔaa sɔ: Waatu wei Yulɔ Pɔyaya má, maa kɔɔ isɔ wulav sɔsɔ na isɔtɔaa tillaa tɛna tɔ, maa ɔaya ma teeli kumte tɔɔ.

³² Na atɛ putimnaa tɛna ká koti ma isɛntaa. Maa faɣasɔ yɔlaa isɔ tiikilu faɣasɔyɔ heej na pɔɔɔ tɔ.

³³ Maa su heej kɛ ma ntɔyɔɔɔ tɔɔ na pɔɔɔ kɛ ma mpɔtɔɔɔ tɔɔ.

³⁴ Wulav Sɔsɔ má, maa heeli mɛpa pa wɛ ma ntɔyɔɔɔ tɔɔ tɔ sɔ: Mɛ mɛpa ma Caa yɛlaa na í nu lelej tɔ, í kɔɔ na í tɔɔ Kɔwulaya ŋka paa sɔ-mɛyɛ hatoo antulinya lapu waatu tɔ.

³⁵ Pɔ taya pulɔ, nyɔɔsɔi ka kɛpa-m tɔ mɔ hana-m tɔyɔnaya. Lɔkɔtɔ kɛpa-m tɔ mɔ hana-m lɔm na má nyɔɔ. Maa kɛ mɔsɔ tɔ mɔ kɛpɔyana-m na í pona mɔ tɛ.

³⁶ Maa wɛ kɛtɛ tɔ mɔ hana-m wontu. Pɔ wukaya-m tɔ mɔ fɛpɔna-m. Paa tɔka-m salɛka taa tɔ mɔ kɔɔyana na í naa-m.

³⁷ Kɔpama ká cɔ-m sɔ: Tɔcaa, lɛyɛ tɔ na-ŋ na nyɔɔsɔi wɔ-ŋ na tɔ ha-ŋ tɔyɔnaya, na lɔkɔtɔ wɛna-ŋ na tɔ ha-ŋ lɔm?

³⁸ Lɛyɛ tɔ na-ŋ na í kɛ mɔsɔ na tɔ kɛpɔyana-ŋ na tɔ pona ta tɛ? Yaa n wɛ kɛtɛ na tɔ suu-ŋ wontu?

³⁹ Lɛyɛ tɔ na-ŋ na pɔ wuki-ŋ, yaa pa tɔka-ŋ salɛka taa na tɔ polo nyá wiiluyɔ?

⁴⁰ Wulav ma maa cɔ-wɛ sɔ: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɔyi, timpɔ í lapa ma taapalaa pɔnɛ pa sɛkɛpema taa nɔyɔlɔyɔ kɔpantɔ tɔ, maya í lapa.

⁴¹ Pɔle pɔ waaɔi kɛ Wulav má, maa heeli mɛpa pa wɛna ma mpɔtɔɔɔ tɔ tɔ sɔ: Mɛpasi nyɔɔma mɛ í tɛɛ na í fɛɛ-m. I polo kɔkɔ ŋka pa tayaana lɔyɔnɔ na i isɔtɔaa tillaa pa tɔɔ na kaa tɛɔ tɔ ka taa.

⁴² Pɔ taya pulɔ tɔɔ, nyɔɔsɔi ka kɛpa-m tɔ í ta ha-m na má tɔyɔ. Lɔkɔtɔ kɛpa-m tɔ í tá ha-m lɔm sɔ má nyɔɔ.

⁴³ Maa kɛ mɔsɔ, í ta kɛpɔyana-m na í pona mɔ tɛ. Maa wɛ kɛtɛ tɔ í ta ha-m wontu sɔ ma suu. Pu wukaya-m tɔ í ta fɛ-m. Waatu wei ma wɛ salɛka taa tɔ í ta wiili-m.

⁴⁴ Na pɛle paa cɔ-m sɔ: Tɔcaa, lɛyɛ tɔ na-ŋ na nyɔɔsɔi yaa lɔkɔtɔ pɔ wɛna-ŋ, yaa n kɛ mɔsɔ, yaa n wɛ kɛtɛ, yaa pɔ wuki-ŋ, yaa n wɛ salɛka taa, na tɔ ta paasɔna-ŋ?

⁴⁵ Ilɛ maa cɔ-wɛ sɔ: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɔyi, timpɔ í tá la sɛkɛpema pɔnɛ pa taa nɔyɔlɔyɔ kɔpantɔ tɔ, maya í tá la.

⁴⁶ Pɔnɛ inɔ paa polo salɛka tam nyɔɔɔ taa, na kɔpama náá polo weesuyɔ ŋku ku tɛɔ tɔ kv taa.

26

Sɔsaa sɔsaa ɔayav kɛ Yesu aɔaya

(Malaki 14:1-2; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Yesu tema tɔm tɔnɛ tɔ tɛnaya yɔɔtɔyɔ, lɛna í heeli i ifalaa sɔ:

² Ntɔŋ í nyɔ́má teu sí pə kaasa kuyeyɛŋ naale na pá tɔɔɔ Tɛɛv acima na? Tɛɛv acima anɪ a tɔɔ kɛ paa tɔ Yɔlv Pəyaya maya yɔlaa niŋ taa na pá ka-m sɔm tesika tɔɔ.

³ Ḿpɔ́yú kɔtɔ́laa sɔ́saa na Yuta nyɔ́yɔ nyɔ́ma nyɔ́yɔ nyɔ́ma pa kɔta kɔtɔ́laa wulav wei pa yaa sí Kayifi tɔ ɪ tɔ́yaya.

⁴ Na pá caya na pá mayasi na pá sí isəna paa kpa Yesu tɔhɛɛ na nɔ́yɔlv ta na tɔ, na pá kv-ɪ.

⁵ Pa yɔ́yɔtaya pa taa sí: Tɔ taa kpa-ɪ acima waatv, tɔfɔ pu la yooú kɛ yɔ́laa taa.

Alv tulaalv pɔ́lvɔv kɛ Yesu tɔɔ

(Maləki 14:3-9; Yohaani 12:1-8)

⁶ Yesu ka wɛ Petanii kɛ tɔ́nyɔv tɔɔ asilima kɔtɔŋ tɔ Simɔŋ tɔ́yaya taa.

⁷ Tɔ́naya alv nɔ́yɔlv ɪ kɔ́ma ɪ kin na í tɔ́ka tulaalv kɔvpampɔŋ na pá lapa ɪ akpələpɪya kɛ liyitee pɔ́lɛ kɔ́hɔlvɔmɔlɛ taa tɔ. Yesu caya na í tɔ́ŋna tɔ́yɔv, ilɛna alv ɪnɪ í pɔ́li tulaalv ɪnɔ́yɔ Yesu nyɔ́yɔ taa.

⁸ Yesu ifalaa ná mpɔv tɔ pə ta maya-wɛ, na pá tɔ sí: Pa wakəlvɔv tulaalv ɪnɛyɛ isəntɔ tɔ suwɛyɛlɛ?

⁹ Ye paa pɛɛta-ɪ pə taa la liyitee kɛ sɔ́sɔm na pá ha kɔnyɔntɔnaa?

¹⁰ Yesu cəkənaa sí pa yɔ́yɔtəyɪ mpɔv, ilɛna í pɔ́ɔsɪ-wɛ sí: Pepe tɔɔ kɛ í pəsəyɪ alv ɪnɛ ɪ lanɛ kɛ mpɔv? Mpi ɪ lapa-m mpɔv tɔ pə tewaya halɪ.

¹¹ Mə na kɔnyɔntɔnaa í wɛnna tam. Ama má na-mɛ tɔ kaa wɛɛ tɔ́ma kin kɛ tam.

¹² Ma pim tɔɔ kɛ ɪ pəla tulaalv kɛ ma tɔ́nyɔv tɔɔ kɛ mpɔv.

¹³ Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo ma cəsəyɪ, paa timpɪyɪ paa heeli Laapaalv Kɔpɔŋ ɪnɛyɛ antulɪnya tɔ́na taa, paa kɛɛsɪ alv ɪnɛ ɪ lapa mpi tɔ pə tɔ́m na pá tɔ́səyɪ ɪ tɔɔ.

Yutaasi kɔ́lɔmɔtɔ tɔm

(Maləki 14:10-11; Luku 22:3-6)

¹⁴ Ḿpɔ́yú Yesu ifalaa naanɔwa na naale taa lɛlv wei pa yaa sí Yutaasi Isəkaleeu tɔ, ɪ kɔ́laa na í polo na í mayaana kɔtɔ́laa sɔ́saa,

¹⁵ na í pɔ́ɔsɪ-wɛ sí: Ye ma tɔ Yesu kɛ mə niŋ taa pepɛyɛ í ka ha-m?

Ḿpɔ́yú pɛlɛ pa kala liyitee nyəgətv kɛ hiu na naanɔwa na pá cɛlɛ-ɪ.

¹⁶ Pə kpaɔa kɔ́yɔŋku tɔ́yɔ Yutaasi sɔv kuyaku kɔpɔŋku kɛ pɛɛkɔyɔv sí ɪ tɔ Yesu kɛ pa niŋ taa.

Tɛɛv acima kɔtɔ́yɔv tayanɔyɔ

(Maləki 14:12-21; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹⁷ Pə tala potopotonaa mpa pa taa kɔ́kɔsɔm fɛɪ tɔ pə acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Ilɛna Yesu ifalaa polo na pá pɔ́ɔsɪ-ɪ sí: Leyɛ n caa sí tɛ́ polo na tɛ́ la-ŋ Tɛɛv acima kɔtɔ́yɔv?

¹⁸ Tɔ́naya Yesu tɔ́ma-wɛ sí: ɪ polo ɪcɛtɛ taa kɛ akele tɛ na í heeli-ɪ sí: Ma wule talaa, nyá tɛyɛ má na ma ifalaa tɪ tɔ́yɔ Tɛɛv acima.

¹⁹ Ḿpɔ́yú Yesu ifalaa lapa nti ɪ kɛɛsa-wɛ tɔ. Pa pɔ́laa na pá lá Tɛɛv acima kɔtɔ́yɔv.

²⁰ Pə kɔ́ma ɪsu taanaya ɪlɛ, í na pa naanɔwa na naale pa caya tɔ́yɔv ntɛ.

²¹ Pa tɔ́ŋna tɔ́yɔv kɛ mpɔv, ilɛna Yesu yɔ́yɔtɪ sí: Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo ma cəsəyɪ, mə taa nɔ́yɔlv ká la-m kɔ́lɔmɔtɔ.

²² Tɔ́naya ɪ ifalaa ɪsɛntaa nyəɔa sɔ́sɔm na tɔ́m tɔ́nɛ. Ilɛna pá sɔv-ɪ pɔ́ɔsɔyɔv kɛ kɔ́lvɔm kɔ́lvɔm. ɪnɛ sí: Matɔŋ pə taya má, Tɔ́caa? ɪnɛ sí: Matɔŋ pə taya má, Tɔ́caa?

²³ Ḿpɔ́yú Yesu cɔ-wɛ sí: Ma na wei ta niŋ kpɛnta sɔ́sɔyɔv kɛ nyənaya taa tɔ pɔ́ntɔ ká lana-m kɔ́lɔmɔtɔ.

24 Yulb Pəyayə má, ma səki teitei ké isı pa keesa ma təm ke Iso Təm taa tə. Ama wei í ká la Yulb Pəyayə mayə kəlmətə ke mpv tə í təm ká la waiyo ké səsəm. Pəntu inı, ye pa taa lıli-ı, pəle pu lapa sana.

25 Pə kpeηna Yutaası wei í laki-ı kəlmətə tə na í pəəsi Yesu sı: Matəη pə tayə má, Tacaa?

İlena Yesu cə-ı sı: Ntəyəle mpv.

Tacaa səm təəsvyv

(Maləki 14:22-26; Luku 22:14-20; Kələnti I 11:23-25)

26 Mpróy waatv wei pa təkaya tə Yesu kpaɣa potopoto na í see Iso ké í na təmlə, na í fayə-ı na í cəla ı ifalaa, na í heeli-we sı: I mv na í təyə, ma tənuyv nté.

27 Pəle pə waalı ké Yesu kpaɣa kərv na í see Iso ké í na təmlə. İlena í cəle-we na í tə sı: I nyəə-wəyı mə təna.

28 Ma caləm nté mpi pə hólóyí Iso nəyə pəelvyv tampana tə. Mpi pə kpeηna yəlaa pəyale təə sı pə husı isayətunaa.

29 Tampana ke ma heeliyi-me yoo, saηa waalı ma kaa tasa səlvm pəneye nyəəv. Haləna kuyayku má na-me tu nyəə səlvm kofam ke ma Caa Kawulaya taa tə.

30 Pa tema mpv İlena pá yoo acıma yontu, İlena pá tee Olifınaa puyv təə.

Piyee kpeesvyv təm kpaalvyv

(Maləki 14:27-31; Luku 22:31-34; Yohaanı 13:36-38)

31 Mpróy Yesu təma ı ifalaa sı: Saηa ahoə ane a mayamaɣa í ká yele-m mə təna na í se. Pa ηmaa mpróy Iso Təm taa sı: Maa kv tiikilu na heeη ká ya yem yem.

32 Ama waatv wei maa fe İlena, má tee-meɣe nəyə ke Kalilee.

33 Tənaɣa Piyee nəyə təkpaı sı: Paa pa təna paa yele-η na pá se, má, ma kaa la mpv.

34 Ama Yesu təma-ı sı: Tampana ke ma heeliyi-η yoo maa cəsəyi, n ka kpeesi təm tooso ké ahoə ane sı n ta nyı-m ké n ta nyı-m na pəcə kampaaıv koo.

35 Tənaɣa Piyee təma-ı sı: Paa ma na-η tu sı tu sı ké, ma kaa kpeesi sı ma ta nyı-η.

Mpróy pa təna pa yəyətə mpv.

Yesu sələmvyv ke Ketəsemanee

(Maləki 14:32-42; Luku 22:39-46)

36 Mpróy Yesu na ı ifalaa pa tala timpı pa yaa sı Ketəsemanee tə. İlena í tə-we sı: I caya cəne na má polo Iso sələmvyv ke hatoo cəne.

37 İlena í kpaɣa Piyee na Sepetee pəyalaa naale. Tənaɣa isənyəηle na laηwakəlle səsəəle svv-ı kpaıv.

38 İlena í tə-we sı: Ma laηle wakəlaa ké tətəyətəyə pə fei keesvyv. I caya cəne na má na-me tə fenjiyi.

39 I tuusa ı nəyə təə ké pəcə, İlena í luη na í sələmı sı: Ma Caa, ye pə we pəsuyv keeli wahala səsə ineye ma nyuyv təə. Paa na mpv mpi n nəkaa tə pəle pə la, pə taa la ma luɣu nyəntv.

40 I tema mpv, İlena í məli ı ifalaa tooso inı ı kiη na í mayana pa təηna tom. İlena í tə Piyee sı: I kpısa cəyav nté sı má na-me tə fenj paa pəcə mayamaɣa.

41 I fenj na í sələmı, təfə í ká hotı waatv wei mayasvyv kəη-me tə. Páána wee, ama tənuyv ı pəsəyəna.

42 I tasa tuusuyv, İlena í tasa Iso ké sələmvyv sı: Ma Caa, ye pə fei pəsuyv sı wahala səsə inə í hatələna-m, nyá luɣu nyəntv í la.

43 I tasa ı ifalaa kiη ke mələvyv, İlena í mayana pa təηna tom tətə, pa kpısa pá cəyana pa isə.

44 Ἄπρόγυ ἰ tasa-weye yeluyu na í tuusi na í tasa Iso sələmənyu ke təm tooso nyəm ke təm kələmtu nti.

45 Tənaɣa ἰ mələ ἰ ifalaa kin na í pəəsi-we si: ἰ təhna tom na í heesəɣi yaa? ἰ naa, pə talaa kələ. Paa tu Yulu Pəyaya maya asayaa nin taa.

46 ἰ kəli na tə tē. ἰ nyəni kələmətə tu tala cəne.

Yesu Kpav

(Maləki 14:43-50; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

47 Yesu təhna yəɣətaya ke mpv de, ἰ ifalaa naanəwa na naale taa ləlv Yutaasi talaa kələ. Na ἰ waali kə yəlaa samaa tuutuuma, na pə təkə layaləe na kpətəh. Kətəlaa səsaa na Yuta nyuyv nyəma nyuyv nyəma pa tilina yəlaa mpe.

48 Yutaasi wei inu ἰ laki Yesu kə kələmətə ke mpv tə ἰ ka kəesa samaa inəɣi isənə ἰ ka la tə. ἰ heela-weye si: Ye ma polaa na má wayala wei de, inəɣəle, ἰ kpa-i.

49 Tənaɣa Yutaasi kpətəna Yesu ke kpaakraa na í sēe-i si: Fə Taca.

ἰ ləna ἰ wayali-i.

50 Ἄπρόγυ Yesu təma-i si: Ma taapalv, la nti n kəma lapv tə.

Tənaɣa ἰ na mpa tə, pələ pa tu nin ke Yesu təə na pá kpa-i.

51 ἰ ləna Yesu na mpa paa wēe tə pa taa nəɣəlv kpeḗ ἰ layatə na í lo kətəlv səsə təmle tu ηkraηuyv na í kəəli təfəh.

52 Ἄπρόγυ Yesu təma-i si: Suu nyá layatə ke tə suyətə taa. Pə taya pulv təə, ye wei ἰ kpaɣa layatə, pəntv ká sənə layatə.

53 N ta nyi si, má sələaa, maa yaa ma Caa na í ha-m isətəa tillaa ke iyisi naatoso (6000) ke loosi naanəwa na naaleɣe cənəɣe kpaakraa yēe?

54 Ama ye ma lapa mpv nti paa kəesa Iso Təm taa si tu la tə, isənaya pu la na tələ tə lá de?

55 Tənaɣa Yesu pəəsə samaa inu si: ἰ kəh-i-m kpav na í nəki na í kpaəɣi layaləe na kpətəh tə, maya ηmulv isayav ke? Kuyeyh təna Iso təsēle taa kə ma cəɣaa na má sēyəsəɣi, ἰ tə kpa-m.

56 Ama pə təna isəntə pə lapaya si pə la nti Iso kuyəɣətəv tələsəlaa ka yəɣətəa na tə wē Iso Təm taa tə.

Tənaɣa ἰ ifalaa təna yela-i na pá se na pá tē.

Yesu ponav ke Kotuyv səsəəv taa

(Maləki 14:53-65; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)

57 Mpa pa kpa Yesu tə pa pona-i kətəlaa wulav Kayifi tē na pá mayana Iso Təm sēyəsəlaa na nyuyv nyəma nyuyv nyəma pa kotaa.

58 Piyee tənaɣa Yesu kə táálərn təə, haləna ἰ tala kətəlaa wulav taya təə. ἰ ləna ἰ suv na í cəɣa təmle nyəma kin si ἰ naa si pu tēna-we.

59 Ἄπρόγυ kətəlaa səsaa na Kotuyv səsəəhkv nyəma pa pəkkaa si paa təm suuv pa suu Yesu na pá hiki mpaav na pá kv-i.

60 Paa na yəlaa pəɣalə kəlaa na pá suuki-i pəpətəv təmnaa tə, pa ta hiki nti paa waana-i tə. Waali waali kə yəlaa napəli pa kəla naale

61 na pá tə si: Apalv inē ἰ ka təma si inu ἰ pəsəɣi na í yəki Iso təsēle səsəəle na ἰ taɣani-təɣe ηmav ke kuyeyh tooso taa.

62 Ἄπρόγυ kətəlaa wulav kəlaa na í tə Yesu si: N kaa yəɣətə? Suweye yəlaa pane pa yəɣətəɣəna-η ye?

63 Ama Yesu suma. Tənaɣa kətəlaa wulav təma-i si: Na Iso wei ἰ wəna weesuyv tə, ye n kə Iso Pəyalv Mesii heeli-tv təfoo.

64 Μπόγύ Yesu ε-ι si: Ntəxi n yəɣɔtaa. Ma heeliɣi-me təfoo si pə kpaɣaɔ pənente tɔ í ká ná Yulɔ Pəɣaya má na má ɔaya Iso Toŋ təna tu kəŋkəŋ taa. Na í ká na-m isətaa ŋmuntuyɔ tɔ na má tiiki.

65 Tənaɣa kətəlaa wulav ɔela i wontu na í tɔ si: I kpa Iso tɔɔ. Tə tasəxi aseeta nyəma ke pɛekuyɔ si tɔ lepe? Mə maɣamaɣa í ná isəna i kpa Iso tɔɔ tɔyɔle.

66 Tɔv, í na-we?

Μπόγύ pa təma si i tɔm səpa, paa ku-i ké.

67 Tənaɣa pa suv ntayama tɔv ke i isɛntaa, na pá mak-i-ŋkuma, na lelaa náa maɔi-i kataasi.

68 Na pá təŋ si: Mesii kpeɣe, heeli-tuyv wei i maɔa-ŋ tɔ.

Piyee kpeesuyv

(*Maləki 14:66-72; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27*)

69 Piyee ka ɔaya awali ké taɣa tɔɔ. Tənaɣa kətəlaa wulav təmle tu alv nyəŋ nəyɔlv kɔtəna-i na í tɔm-i si: Nyá tətɔ n ka we Kalilee tu Yesu un-i kiŋ.

70 Μπόγύ Piyee kpeesaa yəlaa təna isɛntaa si: Ma ta nyi nti n yəɣɔtəxi mpv tɔ.

71 Pəle pə waali ké Piyee kulaa na í polo nɔnəkeelasi. Ulena təmle tu alv nyəŋ lelv náa na-i na í heeli mpa paa we təna tɔ si: Ine un-i i ka we Nasalet-i Yesu un-i kiŋ ké.

72 Μπόγύ Piyee taɣana kpeesuyv si: Na Iso, ma ta nyi apalv un-i.

73 Pə lapa laasaya ulena mpa paa we təna tɔ pá kɔtəna Piyee na pá tɔm-i si: Nyá n ta lan yəlaa mpe pa taa nəyɔlv. Nyá yəɣɔtaɣa huləɣəna timp-i n lunaa tɔ.

74 Μπόγύ Piyee kpeesaa təlalala na í tuu na í tɔ si: Na Iso, ma ta nyi apalv un-i.

Tənaɣa kampaav koo kpaɔkpa.

75 Ulena Piyee tɔɔsi nti Yesu ka yəɣɔta-i tɔ tɔ tɔ si: Mpi pu tak-i kampaav kouu tɔ n tɛma tɔm toosoɣo kpeesuyv si n ta nyi-m ké n ta nyi-m. Μπόγύ i tukaa na í lu, ulena í wi-i isu i səki i səki.

27

Yesu ponav ke Pilati

(*Maləki 15:1; Luku 23:1-2; Yohaani 18:28-32*)

1 Μπόγύ tanəŋ kuɔaŋkv tɛɛ kətəlaa səsaa təna na Yuta nyuyv nyəma nyuyv nyəma ɔaya na pá maɣasi na pá su si pá kv Yesu.

2 Tənaɣa pa həka-i na pá kpaɣa-i na pá polo na pá ɔela Kofəneɛ Pilati.

Yutaasi kv i ti

(*Tilla Təmle 1:18-19*)

3 Yutaasi wei i lapa-i kəlmətɔ tɔ, i nawa si pa suwa si paa kv Yesu ké tampana ulena i lanle pəsi səsəm. Tənaɣa i kpaɣa liɣitee nyəɣətu hiu na naanowa un-i na í polo í ɔela kətəlaa səsə na nyuyv nyəma.

4 Na í heeli-we si: Ma lapa isayav, ma ɔela-meɣe yulv si í kv-i tulum ke yem.

Μπόγύ nyuyv nyəma ɔə Yutaasi si: Tá paaye, pə ké nyá tɔm ké.

5 Tənaɣa Yutaasi məŋna liɣitee an-i na í pɛti Iso təsɛɛle səsɔɔle taa, na í tɛɛ na í polo na í tu ŋmənaɣa ke i luɣu tɛɛ na í si.

6 Μπόγύ kətəlaa səsaa ná tɔɔsa-yɛ na pá tɔ si: Ta mpaav taa pə fɛi pəsuyv si tɛ kpaɣa liɣitee anɛ na tɛ tasa tuyv ke Iso təsɛɛle səsɔɔle atakaa taa. Pə taɣa pulv tɔɔ, yulvkvle liɣitee ké.

7 Tənaɣa pa ɔaya na pá maɣasi, ulena pá kpaɣa liɣitee an-i na pá yana tɛtu natəli nti pa yaa si ɔuyv təhulle tɔ, si pa piŋ muvlaa ke təna.

8 Μπόγύ haləna saŋa pa məŋna tɛtu ntəxi hətɛ si: Caləm tɛtu.

⁹ Μπρόγυ πə lapə nti Iso kuyəgətətə teləsəlv Selemii ka kpaalaa tə sɪ: Pa kpaɣa liyitee nyəgətv hiu na naanəwa. Liyitee anəyi Iseyeli yəlaa tisaa sɪ pə feli ɪ təə.

¹⁰ Pa kpaɣa-yə na pə yana tetə nti pa yaa sɪ svy təhulle tə, na pə mayamaya ke Tacaa ka heela-m.

Pilati pəəsəyi Yesu ke təm

(Maləki 15:2-5; Luku 23:3-5; Yohaani 18:33-38)

¹¹ Μπρόγυ pa pona Yesu ke Kufənee isentaa, na ilə ɪ pəəsɪ-ɪ sɪ: Nyagale Yuta nyəma wulav səsə inəyi? Ilena Yesu cə-ɪ sɪ: Ntəgəle n yəgətə mpv.

¹² Pəle pə waadɪ waatv wei kətəlaa səsaa na nyvɣv nyəma təɣaya sɪ ɪ lapə pəne na pəne tə, ɪ ta cə sɪ pulv.

¹³ Tənaɣa Pilati təma-ɪ sɪ: Nn nuiki isəna pa təɣyv sɪ n lapə pəne na pəne tə?

¹⁴ Ama tə tənaya mpv Yesu tə cə-ɪ tə tə sɪ pulv. Ilena pə lə Kufənee ke piti ké səsəm pə tu feɪ.

Sɪ pə kv Yesu ké pə kv-ɪ

(Maləki 15:6-15; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

¹⁵ Paa Təev acima wena Kufənee tvləyi saləka tv nəgəlv wei samaa caa sɪ pə tvlv təgə.

¹⁶ Pə pamna saləka tv kpitikpiti nəgəlv wei pa yaa sɪ Palapaasi*fa* tə ɪ we saləka taa. ^a

¹⁷ Samaa kota m̀p̀r̀g̀ỳ təna, Ilena Pilati pəəsɪ-we sɪ: Aweye í caa má tvlv-me, Yesu wei pa yaa sɪ Kilisiti tə?

¹⁸ Pə taya pulv təə ké ɪ pəəsə-weye mpv, ɪ nyəma təkelekele sɪ isesemle təə ké pa pona-ɪ Yesu.

¹⁹ Waatv wei Pilati caɣa təhvule tə ɪ alv tilaa sɪ pə heeli-ɪ sɪ: Taa svsv nyá nəgə ke tampana təɣlv inɪ ɪ təm taa. Pə hvla-m ɪ təm ke tom taa ké ahoo ane, na pə pəkəli-m səsəm.

²⁰ Μπρόγυ kətəlaa səsaa na nyvɣv nyəma pa puɣusa samaa sɪ pə sələmi-ɪ na í tvlv-weye Palapaasi, na pə kaasi na í kv Yesu.

²¹ Tənaɣa Kufənee tayana-weye pəəsɣv sɪ: Pa naale pa taa aweye í caa sɪ má tvlv-me yee? Μπρόγυ pa cə-ɪ sɪ: Palapaasi ke tə caa sɪ ń tvlv.

²² Ilena Pilati pəəsɪ-we sɪ: Na isənaya má la Yesu wei pa yaa sɪ Kilisiti tə? Tənaɣale pa təna sɪ: Kamɪ-ɪ səm tesika təə.

²³ Μπρόγυ Pilati pəəsə-we sɪ: Ie isayətv ntiyi ɪ lapə?

Tənaɣa pa tasa kapusi mapv na təɣ sɪ: Kamɪ-ɪ səm tesika təə.

²⁴ Pilati kəma na í ná sɪ ɪ kaa pəsi-ti, pəyele yooou caa tiluyv. Ilena í caa lvm na í saɣ ɪ niɣ ke samaa isentaa na í tə sɪ: Apəlv ine, pə taa wee sɪ má kvvɣna-ɪ yoo. Pə ké mə təm ké.

²⁵ Μπρόγυ samaa təna cə-ɪ sɪ: Nnn, ɪ səm təm í məli tá na tá piya tá nyəəɣ taa.

²⁶ Tənaɣa Pilati tula-weye Palapaasi. Pə kaasa Yesu Ilena, í yelev na pə casa-ɪ akpəte, na í kpaɣa-ɪ na í cəle-we sɪ pə polo na pə kamɪ-ɪ səm tesika təə.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Maləki 15:16-20; Yohaani 19:2-3)

²⁷ Pilati yoolaa pona Yesu ké Kufənee təɣaya taa, Ilena pa samaa təna kotina-ɪ.

²⁸ Μπρόγυ pa wəgəsa ɪ wontu, Ilena pə suu-ɪ caɣa kvseem təkpaɪ.

^a 27:16 **Palapaasi:** Piipilinaa lelaa na səsəyi sɪ Yesu Palapaasi.

²⁹ Na pá luv sowa ke ntenuyu na pá te i nyuyv, na pá tu i nin ntəwəŋ taa ké kpatóyó, na pá paakəna-i na pá lunjɪ i tee ké akula, na pá see-i si: Yuta nyóma wulav səsə fəw.

³⁰ Na pá təkɪ i təw ké ntagama, na pá mvyi kpatóyó na pá taganəxi i nyuyv taa ké marv.

³¹ Pa tema-i paanav ke mpv, ləna pá wəyəsɪ capa un i na pá məŋna-i i wontu na pá tɛna-i kam ke səm tesika təw.

Yesu kam

(*Maləki 15:21-32; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27*)

³² Pa lukaya icate ləna, pá tə sulina Silɛɛni tu nəwəlv, pa yaa-i si Siməŋ. Tənaɣa yoolaa kpipa ilé na toŋ si í səwəli Yesu tesika ŋke.

³³ Mpróyó pa tala timpri pa yaa si Kələkəta tə, nti tə yəwətəxi si nyumprəwəlaya te to.

³⁴ Tənaɣa pa cɛla-i solum mpi pə taa pa sita tɔvɔ nakulɪ kv cələm*fa* tə. Ama i təŋaa ləna í kisi-wəxi nyəw.

³⁵ Mpróyó pa kama-i səm tesika təw, na pá tə tete ké i wontu təw na pá tala-ti.

³⁶ Pa tema mpróyó ləna pá caya təna na pá tanɪ-i.

³⁷ Pa ŋmaawa na pá pusi i nyuyv təw si: Yuta nyóma wulav səsə Yesu kəlv. Pa ŋmaa mpróyó si pə hólɪ mpi pə təw pa kv-i tə.

³⁸ Pa kpeŋna í na ŋmulaa ke naale na pá ka-weyɛ səm tesikasɪ təw, ləlv ke i ntəwəŋ təw, ləlv ke i mprətəŋ təw.

³⁹ Yəlaa mpa pa tɛkayana təna tə pɛle pa kpeɛtəxi nyəwəŋ na pá tɔvki-i si:

⁴⁰ Matəŋ nyá təmna si n yəkəxi Iəw təsɛɛle səsəwle na í taganɪ kvfate ŋmav ke kvyeŋ tooso taa. Waasɪ nyá ti ilɛ. Ye n ké Iəw Pəyaya lu tesika təw na í tii.

⁴¹ Mpróyó na kətəlaa səsaa na Iəw Təm seɣesəlaa na nyuyv nyóma tətə. Pɛle pa təŋna-i paanav na pá yəwətəxi si:

⁴² I yapa ləlaa nyəwəŋ isənaɣa na í kaa pəsɪ na í ya i maɣamaya i nyəŋkv. Isu si inəwəle Iseɣeli wulav səsə na? Pəntɛ í lu tesika təw na í tii. Iləna tə na na tətisi.

⁴³ I tu Iəw ké naani na í tə si inəwəle Iəw Pəyaya. Təw, tət ná si Iəw ká səwli si í waasɪ-i yaa isəna.

⁴⁴ Na pə kpeŋna ŋmulaa mpa paa kama mpróyó i cəlv tə na pɛle pá tɔv-i mpv tətə.

Yesu heev

(*Maləki 15:33-41; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30*)

⁴⁵ Pə kəma na pə tala ilim sikuyv, ləna səkpɛtɔvɔ nyala icate təw haləna ilim kpili.

⁴⁶ Ilim kpila mpv, ləna Yesu kiisina nəwə səsəɣa si: Eli Eli, lema sapatani? Na təle tə yəwətəxi si: Ma Iəw ma Iəw, pepe təw ké n lə-m?

⁴⁷ Mpa paa səŋa təna tə pa taa ləlaa nu mpv, ləna pá tə si: I yaana nteɣe Ilii.

⁴⁸ Iləna pa taa nəwəlv kpaya asewa na í polo na í lii kpaləkpam saŋ ke lvm kvnyəŋəm narəli pə taa, na í tɔv kpatóyó nəwə taa na í hvlɪ Yesu si í nyəw.

⁴⁹ Ama ləlaa ná təma si: I yele na tət ná Ilii ká kəw na í waasɪ-i yaa isəna.

⁵⁰ Tənaɣa Yesu tasa kiisuyv ke səsəm, ləna í heɛ.

⁵¹ Mpróyó waatu inəxi kpakpaa, puyv səsəwv ŋku ku kaya Iəw təsɛɛle səsəwle taa tə, kv faɣa yem ké hatoo isəttaa na pə kaləsəna kv atɛ. Na tətɔ sele na kvkpaməŋ ya pəwəleɛ,

^a 27:34 tɔvɔv **nakulɪ kv cələm**: Pə ké kəwle nte tə lakɪ na yəlv too na pə kv i wəsasɪ təyɔ. Ama Yesu na səlaa si í weɛna i se ke mpv haləna i səm.

⁵² na pəlaaŋ tɔli na lso yəlaa mpa pa səpa tɔ pa taa paɣale fe.

⁵³ M̄p̄óyó pa lu pəlaaŋ taa, na waatu wei Yesu kɔma na í fe tɔ pá sɔv lso ɪcate nanŋ nyəntɛ taa, na yəlaa paɣale na-wɛ.

⁵⁴ M̄p̄óyó lom yoolaa sɔsɔ na yoolaa mpa ɪ na-wɛ paa taŋa Yesu tɔ, pa nawa tetu seluyu na pə təna mpi pə lapa tɔ, ɪlena pá nyá sɔsɔm na pá tɔ si: Tampana, yɔlv ɪ kɛ lso Pəyalv kɛ.

⁵⁵ Alaa paɣale ka wɛ təna na pá sɔŋa pooluŋ na pá nyənəxi. Mpe ɪni pa təŋayana Yesu kɛ hatoo Kalilee na pá caləsəxi-ɪ.

⁵⁶ Makətala Malɪ na Saaki na Yosɛɛfv pa too Malɪ na Sepetee pəyalaa too, paa wɛ alaa mpe pa taa.

Yesu pim

(*Maləki 15:42-47; Luku 23:50-56; Yohaani 19:38-42*)

⁵⁷ Waatu wei taanaɣa taanaa tɔ, Alimatee apalv toŋ tu nəɣɔlv wei pa yaa si Yosɛɛfv tɔ ɪ kɔma. ɪ maɣamaɣa ɪ ka təŋaya Yesu kɛ.

⁵⁸ M̄p̄óyó ɪ pola Pilatɪ kiŋ na í sələmi-ɪ si ɪ kpaɣəxi sətv Yesu. Tənaɣa Pilatɪ tɔma si pá cɛlɛ-ɪ.

⁵⁹ ɪlena í kpaɣa sətv na í takɪ-ɪ kpronkrontu toŋ nyəntv nti pa yaa si lɛŋ tɔ tɔ puŋkahulɔŋa kɔfalaya.

⁶⁰ Na í polo na í pimi-ɪ ɪ maɣamaɣa ɪ pəlaav ŋku pa hula kɔkramuyv taa tɔ kv taa. Na í pilimi puw sɔsɔv nakvli na í suli pəlaav nəɣv. ɪlena í tɛɛ í kpe.

⁶¹ Na Makətala Malɪ na Malɪ lɛlv pá caɣa tənaɣa pəlaav ɪsɛntaa.

Pəlaav taŋuyv

⁶² Kuyaku kɔhɛɛsvyv tɔv sɔlv lapv tɛma na tɛv fe, ɪlena kətəlaa sɔsaa na Falisanaa krentɪ na pá polo Pilatɪ kiŋ,

⁶³ na pa heeli-ɪ si: Tacaɔ, tɔ tɔsaa si pəpətv ɪni ɪ ka yɔɣətaa si ye pə lapa wɛɛ tooso ɪni ɪ ká fe.

⁶⁴ Tɔv, mpv tɔ, yele na pá taŋ pəlaav haləna pə tala kuyɛɛŋ tooso wule. ɪ falaa í taa kɔv na pá ŋmuli-ɪ na pá looli samaa si í fema sətaa taa. Ye pə lapa mpv, tɛlɛ tɔ pəpətv ká kəli kancaalaya nyəntv.

⁶⁵ M̄p̄óyó Pilatɪ tɔma-wɛ si: Yoolaa mpa paa taŋ tɔɣɔlv, í polo í taŋ-kuyv teu teu.

⁶⁶ Tənaɣa kətəlaa polaa na pá taɣani pəlaav tɔv puw ŋkuyv teu, na pá tv pa kuyvsum si nəɣɔlv í taa tokina. ɪlena pá su yoolaa si pá taŋ.

28

Yesu fem

(*Maləki 16:1-10; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10*)

¹ Kuyaku kɔhɛɛsvyv tɛwaa na pə fe cimaasi, ɪlena Makətala Malɪ na Malɪ lɛlv pá kuli tanaŋ tɔpam si pa puki pəlaav tɔv.

² M̄p̄óyó tetu sela sɔsɔm kɛ kpaɣpaa. Mpi tɔ, Tacaɔ ɪsətaa tillu lunna ɪsɔ na í tii, na í polo í kuli puw ŋkuyv pəlaav nəɣv na í su kpeŋa, na í kpa tɔ tɔv na í caɣa.

³ ɪ teu nəɣəsəna ɪsu tɛv nyəɣəsuyv tɔ, na ɪ wontu hulɔmaa ɪsu kpronkromvɔlv.

⁴ M̄p̄óyó pə lapa taŋlaa kɛ sɔɣəntv kɛ sɔsɔm na pá seliyi, na pá səpa pa tuŋ tɔv kɛ yem təkpaɪv.

⁵ Tənaɣa ɪsətaa tillu tɔma alaa si: Mu taa nyá, ma nyəmá si Yesu wei pa kama sɔm tesika tɔv tɔɣv í kɔma pɛkuyv.

⁶ ɪ fɛɪ cəne, ɪ fema ɪsu ɪ ka yɔɣətaa tɔ. ɪ kɔv na í ná timpɪ paa husa-ɪ tɔ.

⁷ ɪ polo lɔŋ na í heeli ɪ falaa si, ɪ fema na í tɛɛ-mɛɣɛ nəɣv kɛ Kalilee. Tənaɣa ɪ ká na-ɪ. Nti ma wɛna si ma heeliyi-mɛ tɔɣɔlɛ.

⁸ Tənaɣa alaa mpe pa kula pəlaav təw kə kpaɣpa na pə tɛɛ, na səɣəntu na laɣhəlmle pə kuyi-wɛ. Ulena pə polo na pə kaasi Yesu ifalaa ke laapaali inu.

⁹ Pa təɣna tɛɛv ke mpu, ulena Yesu suli-wɛɣɛ kpaɣpa na í tə-wɛ si: Ma sɛɛ-mɛ.

Ípɹógó pa kpətəna-i na pə təkí í nəhɛɛ, na pə hənti-i atɛ na pə sɛɛ-i.

¹⁰ Ulena Yesu heeli-wɛ si: Í taa nyá. Í polo í heeli ma taapalaa si pə polo Kalilee, tənaya paa na-m.

Nti taɣlaa kɛsaa tə

¹¹ Alaa mpe pa wɛ mpaav taa na pə kpeɣ mpu, ilɛ sɛsɛ yoolaa mpa paa taɣa pəlaav tə, pa taa lelɛa ná tɛma məlvɣv kɛ ɪcatɛ taa kɛlɛ na pə kɛsɪ kətəlaa səsaa ke pə təna mpi pə lapa tə.

¹² Ípɹógó kətəlaa səsaa na nyvɣv nyəma pa kotaa na pə lá nəɣə kvləmayə na pə ha yoolaa ke liɣitee tuutuuma,

¹³ na pə heeli-wɛ si: Í tə si tom kpaɣa-mɛɣɛ ahoə na í ifalaa kəw na pə ɣmuli-i.

¹⁴ Na ye kvfəneɛ í nu mpu, taa həɛsɪ í laɣlɛ, í kaa la-mɛɣɛ pvlə.

¹⁵ Tənaya taɣlaa mu liɣitee anɪ na pə lá isu pa heela-wɛ tə. Na təm tənɛ tə yekɪ Yuta nyəma həkv, haləna saɣa.

Yesu ifalaa təw luv

(Maləki 16:14-18; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmle 1:6-8)

¹⁶ Ípɹógó Yesu ifalaa naanəwa na kvləm inu pə kvləa na pə polo Kalilee pulaya ɣka Yesu ka kɛsə-wɛ tə ka təw.

¹⁷ Pa na Yesu ulena, pə hənti-i atɛ na pə sɛɛ-i. Ama pa taa lelɛa ka wɛna sika.

¹⁸ Tənaya Yesu kpətəna-wɛ na í heeli-wɛ si: Ma niɣ taa kə pa tv isətəa na atɛ.

¹⁹ Mpu tə, í polo na í la na kateɣasɪ təna taa yəlaa pəsɪ ma ifalaa. Í səkki-wɛɣɛ tsə lvm na í yaakəna Caa na Pəyaya na Feesuyv Naɣɣtu pa hətɛ.

²⁰ Í sɛɣɛsɪ-wɛ si pə təkí pə təna mpi ma sɛɣɛsə-mɛ tə. Í nyɪ teu si má, maa wɛɛ mə waali kə paa kvyaɣkuyv, haləna antulinya polo na í kvlə.

LAAPAALI KUPAN WEI MALƏKI NMAAWA TƏ Kotoloto

Maləki wei i ηmaa takəlaya kanə tə i ta ke Yuta tv. I yəyətə i takəlaya taa si Yesu ké təmle tv ké (10:45). I seyeşəyi na í waaki na í looki aləyaa. Ama Maləki ta yəyətə Yesu ləlyəv təm, i hulaa ké si Yesu ké Iso Pəyaya na Yulə Pəyaya.

Isəna pa fayə Maləki takəlaya tə:

Yesu təmle tayənyəv, titite 1:1-13

Yesu təmle ke Kalilee, titite 1:14-8:26

Yesu na i ifalaa, titite 8:27-9:50

Yesu təmle ke Yuta na Yosalem, titite 10-13

Yesu səm na i fem, titite 14-16

Isə ləm səlv Yohaani waasv

(Matiyee 3:1-12; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ Iso pəyaləv Yesu Kilisiti Laapaali Kupən təcaalle ntə.

² Pa ηmaawa Iso kuyəyətətv tələsəlv Isayii takəlaya taa si:

Nyəni, ma tillu ntə,

ma tələşəyi nyá nəyə təə si

í tayəni nyá mpaav na í kəj.

³ Nəyəlv yəyətəyəna nəyə səşəya ke wəlaya tetv taa si:

I tayəni Tacaav mpaav,

í siyisi i mpaasi.

⁴ Məpəyəv pə lapa na Iso ləm səlv Yohaani kəə wəlaya tetv taa na í səəki yəlaa ke Iso ləm. Na í kpaaləyi si: I layəsi təntə na pá sə-meyə ləm na Iso huvi mə isəyatv.

⁵ İlena Yuta tetv yəlaa təna, na Yosalem nyəma təna puki i kin, na paa wei í kuliyi i isəyatv təə ké yəlaa taa, na Yohaani səəki-weyə Iso ləm ke Yaatanı pəyə taa.

⁶ Yooyoo hüntv kunti ke Yohaani takaa, na í ləla tənnyəv təmpala ke i tənaya taa. I təyənaya ntə cələj na taale tuj nim.

⁷ Na í kpaaləyi samaa taa si: Ma waalı wei i kəj tə pəntv kəla-m təj. Halı ma ta tu tala si má sopi na má wəyəsı i nəəhəe taa ntəjkpala mayamağa.

⁸ Ma ilə, ləm ke ma sə-mə. Ama Feesuyəv Nəjətv ke ilé i ká sə-mə.

Yesu Iso ləm səv na i mayasəy

(Matiyee 3:13-4:11; Luku 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Saa mı i taa Yesu lına Nasaləti ke Kalilee tetv taa, na í polo na Yohaani sə-i Iso ləm ke Yaatanı pəyə taa.

¹⁰ Yesu lukayana ləm taa, iləna í ná isətənyəv tulaa na Feesuyəv Nəjətv tii i təə isı alukuku.

¹¹ İlena pá nu pə yəyətəyəna isətəa si: Nyayale ma luyə tēə Pəyaya, ma luyə sū-η səşəm.

¹² Pə tēma məpəyəv kpaakpaav, iləna Iso Feesuyəv pona Yesu ké wəlaya tetv taa.

¹³ Na í caya tənaya wēe nule, na Satanı kəə na í mayasəyi-i. Na í wē taale wontu hēkv na isətəa tillaa paasəna-i.

Yesu yaav ke tiina kpalaav liyiti

(Matiyee 4:12-22; Luku 4:14-15; 5:1-11)

14 Mpróyú pa tu Iso lóm səlɔ Yohaani ke saləka, ilena Yesu náá polo Kalilee na í suv Iso Laapaali Kupaŋ ke kpaalɔyɔ.

15 Na í təŋ si: Pəneŋte pə tala mpu, Iso Kawulaya kpregetaa. I laɣasi na í mu Laapaali Kupaŋ.

16 Yesu malaɣa Kalilee tenku koten, ilena í ná tiina kpalaa ke naale. Siməŋ na í neu Antəlu, na pá tɔyɔ puluɣu ke lóm taa.

17 Mpróyú í təma-we si: I kəw na í tənɪ-m na má la-me na í puuki yəlaa isu í puukuɣu tiina tɔ.

18 Tənaɣa pəle pa yela pa puluŋ na pá tənɪ-ɪ kpaakraa.

19 I tasa pote ke pəcə, ilena í ná Sepetee pəyalɔ Saaki na íle ɪ neu Yohaani, na pá ɣaya kpuɔɔyɔ taa na pá taɣanəŋɪ pa puluŋ.

20 Tənaɣa ɪ yaa pələɣe kpaakraa, ilena pá yeɣe pa ɣaa Sepetee na ɪ paa nyəma ke kpuɔɔyɔ taa na pá tənɪ-ɪ.

Iləɣəhilu nəɣəlɔ ɪ təm

(Luku 4:31-37)

21 Mpróyú Yesu pa pola Kapənahum ɪcate taa na í suv Yuta nyəma təkotile taa ké kɔyaku kɔheesɔyɔ wule na í niki seɣesɔyɔ.

22 Mpróyú ɪ seɣesɔyɔ ɣepa yəlaa laŋa. Pə taɣa pɔɔɔ, ɪ seɣesaya-weɣe na toŋ ɪ ta nyá. I fei isu pa Iso Təm seɣesəlaa.

23 Mpróyú pa tuta Yuta nyəma təkotile taa ké apalɔ nəɣəlɔ na í hii iləɣəɔ nəɣəlɔ. Tənaɣa apalɔ inɪ ɪ koowa si:

24 Nasaleti Yesu, n ɣaa-weɣe tá kin? N kəma-tɔyɔ wakəlɔyɔ ke? Ma nyəma-ŋ teu, n ké Iso Yulɔ Nanɪŋtu wei ɪ tilaa tɔ.

25 Tənaɣa Yesu holina-ɪ si: Hei, nyá, su na ń se apalɔ inɪ ɪ waali.

26 Mpróyú iləɣəɔ inɪ ɪ selisa apalɔ inəŋɪ teu. Ilena í má kapuka na í se ɪ waali.

27 Mpróyú pə ɣepa yəlaa təna laŋa ke səsəm, na pá tən təma si: Maamaaci wei kele mpu? Toŋ seɣesɔyɔ kɔfalɔyɔ nté yaa. Pəwe. Pə kreŋna aləɣaa, ɪ yəɣətəŋɪ pələɣe na apalɔ na pá nukəna-ɪ.

28 Mpróyú Yesu həte yaa kpaakraa inəŋɪ Kalilee tetu təna taa.

Yesu waasɔyɔ ke kətəntənaa pəɣale

(Matiyee 8:14-17; Luku 4:38-41)

29 Pa lu Yuta nyəma təkotile taa, ilena pa na Saaki na Yohaani pá polo Siməŋ na Antəlu pa təyaya ke kpaakraa.

30 Na pá maɣana watu wəna Siməŋ yəsə na í həntaa. Yesu talaa, ilena pá heeli-ɪ alɔ inɪ ɪ wəsasi təm.

31 Tənaɣa Yesu pola ɪ kin na í təkɪ ɪ niŋ taa na í kusi, na ɪ watu ya na í kuli na í caləsɪ-we.

32 Mpróyú pa kəna-ɪ kətəntənaa təna na aləɣəhilaa tənaɣa taanaɣa təw ké waatu wei ilim tɔwa tɔ.

33 Na ɪcate təna koti təcəɣəcəŋɪ ke təyaya ŋke ka nəŋəyɔ tɛɛ.

34 Ilena Yesu la na mpa kətəməŋ ɣəsaya tɔ pá hiki alaafəya. Na í təɣəni aləɣaa pəɣale. I ta tisi si aləɣaa í yəɣətɪ. Pə taɣa pɔɔɔ, pəle pa nyəma ɪ ké mpi tɔ.

Yesu waasɔyɔ ke Kalilee tetu taa

(Luku 4:42-44)

35 Mpróyú waatu wei pə wɔsa fem na səkrɛtɔyɔ wɛɛ tɔ, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fei tɔ na í sələmɪ Iso.

36 Ilena Siməŋ pá suv-ɪ pɛɛkɔyɔ.

37 Pa kōma na pá na-i, lēna pá heeli-i si: Yēlaa tēna caaki-ŋ.

38 Tēnaya Yesu cō-we si: Tó polo pōcōlō pōcōlō acalēe lēna taa na má lá pēlēye waasu tōtō. Pē mayamaya pē tō kē ma kōma.

39 M̄pōyó i sūu Kalilee tētu tēna taa kē cōu, na í laki waasūnaa kē Yuta nyōma tēkōtilēnaa mpa pa wēna tēna tō tō pa taa, na í tōxōnēyi alōyaa.

Yesu waasuyō kē tōnyō tō asilima kōtōŋ tō nōyōlō
(Matiyee 8:1-4; Luku 5:12-16)

40 Tēnaya tōnyō tō asilima kōtōŋ tō nōyōlō i kōma Yesu kīŋ, na í sopi i tēe na í tēye-i niŋ na í tō si: Ye n ka tisaya n taa waasi-m?

41 M̄pōyó tōnyō tō kōtōŋ tō inu i tōm lapa Yesu kē pētōtōlē kē sōsōm, na í kusu i niŋ na í tōkina-i na í cō-i si: Teu, ma tisaa, alaafēya í la.

42 M̄pōyó apalū inu i kōtōŋ tēma tōnē inēyi kpaakpa na í mēli tōmammam.

43 Uēna Yesu tōxōni-i kpaakpa, na í kpaali-i na tōŋ si:

44 Taa heeli nōyōlō. Ama tēe kpaakpa na kōtōlō na-ŋ. Uēna n̄ yiyisi isu Moisi ka kēesuyō tō, na pá ná si pē waa-ŋ.

45 Ama apalū inu i tēewa, uēna í sūu pē tōm kpaaluyō kē paa timpi. Halēna i kpaaluyō m̄pi pē tō Yesu tá pēsī na í sūu icatē natēli tē taa tēkaa. Ama kpeŋa tō kē í cakaya kpaī taa, na yēlaa lukōna paa timpi na pá makōna-i.

2

Yesu waasuyō kē kōtōŋ kōtōluyō tō
(Matiyee 9:1-8; Luku 5:17-26)

1 Wēe lapa naalē, uēna Yesu mēli Kapōnahum na yēlaa nu si i wē tēyaya taa.

2 M̄pōyōlē pa kōta sōsōm pē tu fēi. Pē nyōkaa kē tēkōŋ na pō kpeŋa nōnōyō na pō tēki, na Yesu tōŋna-wēye sēyēsuyō.

3 M̄pōyó yēlaa napēli pa kōma i kīŋ na pa taa liyiti sēyēla kōtōŋ kōtōluyō tō nōyōlō.

4 Ama yēlaa samaa tō pa kpisa isēna paa la na pá tana-i Yesu kīŋ tō. Uēna pá kpa na pá wesi kutuluyō ŋku kō taa Yesu ka wēe tō kō lōpōtō, na pá tisi kpatōlē nte tē taa kōtōntō inu i ka wēe tō na pōyōyō ŋku.

5 Yesu nawa yēlaa mpe pa naani, uēna í tō kōtōŋ kōtōluyō tō inu si: Ma pōyalō, nyá isayatu husaa.

6 Pē pamna Iso Tōm sēyēsēlaa napēli paa caya tēna na pá huōki pa taa si:

7 Pepe tō kē apalū inē i maki kan̄kante na í kpaakēyi i ti na í kēesēyōna Iso? Awe pēsōyi na í husi isayatu ye pē taya Iso paasi?

8 Ama Yesu ná cēkōna nti pa huōkaya pa taa tōyō kpaakpa. Uēna í pēsōsi-we si: Pepe tō kē í huōki m̄pōyō mā taa?

9 Nti tē yōyōtuyō kēlōna tōlō. Má heeli kōtōntō si Nyá isayatu husaa, yaa Kōli na n̄ kēli nyá kpatōlē na n̄ tō?

10 Tōv, maa hōli-mē si Yōlō Pōyaya má, ma pēsōyi na má husi isayatu kē atē cōnē.

Tēnaya Yesu tōma kōtōntō si:

11 Ma heeliyi-ŋ si n̄ kōli na n̄ kpaaya nyá kpatōlē na n̄ kpe.

12 Tēnaya kōtōntō kōla kpaakpa na í kpaaya i kpatōlē na yēlaa nyōnēyi-i m̄pō, na í tēe. M̄pōyō pē lapa pa tēnaya piti kē sōsōm, na pá saŋ Iso na pá tōŋ si: Tuu tō, tē ta nata isēntō inu i nōyōsōlē.

Yesu yaav kē Lefii
(Matiyee 9:9-13; Luku 5:27-32)

¹³ Mprógó Yesu tasa Kalilee tenku nǎǎǎ ke pote na yəlaa puki i kin ke səsəm na í seyesəyi-we.

¹⁴ Yesu teekaya, ɪlena í ná Aləfe pəyalu Lefii na í caya lampuu təmɔle. ɪlena Yesu təmɔ-i si: Kuli na í təŋi-m.

Mprógó Lefii kulaa na í təŋi-i.

¹⁵ Pəle pə waali Yesu caya na í tǎki kutəǎu ke Lefii te. ɪ na lampuu mɔlaa payale, na asaya payale, na í ifalaa pa tǎkayana. Yəlaa asaya isu mpɔ ka təŋaya-i payale tǎǎǎ.

¹⁶ Mprógó Iso Təm seyesəlaa mpa pa ké Falisanaa kpekəle nyəma tǎ, pa nawa Yesu na asaya, na lampuu mɔlaa pa caya na pá tǎki mpɔ. ɪlena pá pǎəsi i ifalaa si: Pepe tǎǎ ké Yesu na lampuu mɔlaa na yəlaa asaya pa krentəyi na pá tǎki?

¹⁷ Yesu nu mpɔ, ɪlena í tǎ-we si: Pə taya alaafəya nyəma nyuləyana fetaa. Ama kutəntonaa ké. Ma kəmayaa si ma yaaki asaya, pə taya kupama.

Yesu keesvɔv ke nəhəkvɔv təm

(Matiyee 9:14-17; Luku 5:33-39)

¹⁸ Kuyaku nakuli Lum Səlu Yohaani ifalaa na Falisanaa pa hǎka nǎəsi. Tənaɔa yəlaa kəma na pá pǎəsi Yesu si: Pə lapa isəna na Lum Səlu Yohaani ifalaa na Falisanaa nyəma ná hǎkəyi nǎəsi na nyá ifalaa naa toosiyi pə təm.

¹⁹ Mprógó Yesu cǎ-we si: ɪ huɔ si akpaxalu taapalaa ká hǎko nǎǎ na í na-we pá wee? Aai, pəle pə fei lapu ke paa pǎcǎ. Ye i we pa heku, paa tǎki tam ké.

²⁰ Ama pu kǎ na pá keesi kuyaku nakuli, ɪlena pá ləsi-i pa heku. ɪle pələyele paa hǎko nǎəsi.

²¹ Nǎǎlu kaa kpaxa saaliya kufalaya na í tǎ wontuyu kupənyu. Tǎfǎ, saaliya ŋke kaa hǎ wontuyu ŋku na púyú teesi walbyu.

²² Nǎǎlu kaa suu solum kofam ke solum hulun kupəŋ taa. Tǎfǎ solum kofam yasəyi hulun kupəŋ inəyi, na solum mpi na hulun pǎ wakəli yem. Ama hulun kofan taa ké pa suuki solum kofam.

Yesu kele kuyaku kuhesvɔv tv

(Matiyee 12:1-8; Luku 6:1-5)

²³ Mprógó Yesu na i ifalaa pa fayana tǎŋnaya pee taale natəli tǎ taa ké kuyaku kuhesvɔv kuli kv wule. ɪlena i ifalaa suu tǎŋnaya pee pələbyu na mpaau.

²⁴ Tənaɔa Falisanaa tǎma Yesu si: Nyəni nyá ifalaa lakuyu mpi pə fei lapu ke kuyaku kuhesvɔv wule tǎ yee.

²⁵ ɪlena Yesu cǎ-we si: Ye mpɔ í ta kaləta paa pǎcǎǎ mpi Tafiiti lapa waatu wei pə caala-i na nyǎǎsi pu í na mpa pa we i cǎlǎ tǎ?

²⁶ Isəna i suu Iso tǎyaya taa na í tǎǎ potopotonaa mpa paa su Iso tǎ. Apiyataa ka kəna kǎtulu sǎsǎ ke saa inu. Pəyele pə fei si nǎǎlu í tǎǎ potopotonaa mpəye yem na pǎ tá ké kǎtəlaa. Ama Tafiiti ná tǎǎ-we. Haləna í ha i taapalaa.

²⁷ Mprógó Yesu tasa-we tǎtǎ si: Yulu tǎǎ ké pa su kuyaku kuhesvɔv. Ama pa ta la yulu ke kuyaku kuhesvɔv tǎǎ.

²⁸ Pə tǎǎ ké Yulu Pəyaya má, ma ké kuyaku kuhesvɔv sǎsǎ tǎsiyisiyi.

3

Nkpaləkpəkaya tv təm

(Matiyee 12:9-14; Luku 6:6-11)

¹ Pəle pə waali Yesu tayaɔa Yuta nyəma tǎkotile taa ké məlyu. Pə pamna ŋkpaləkpəkaya tv nǎǎlu i ka we təna.

² Na yəlaa mpa paa we təna tə pá caɣaa na pá keŋna Yesu ké teu si pa naa si i ká waasi apalw inəxi kuyaku kəheesuyw wule yaa isəna? Pa lakaya n̄p̄yó si pá hiki nti paa waana-i tə.

³ M̄p̄yó Yesu təma ŋkpaləkpekaɣa tu si: Kəli na n̄ səŋ heku taa.

⁴ Ilena Yesu p̄əsi mpa pa caɣa mpw tə si: Ta mpaav taa, k̄p̄antw ke p̄ə m̄vna pá la kuyaku kəheesuyw wule yaa isayatu? Paa waasi yaa paa k̄v?

Ama pa ta cə si p̄əlv.

⁵ Tənaɣa i nyəna pa təna pa isentaa na pa təm lap̄-i p̄ááná, na pa taa h̄wɛɛ asayɛ wakəli i laŋlɛ ke s̄əsm tətə. Ilena í tə ŋkpaləkpekaɣa tu in̄i si: Təv, loosi nyá nin̄.

M̄p̄yó ŋkpaləkpekaɣa tu loosa i nin̄, ilena i nin̄ het̄i.

⁶ Tənaɣa Falisanaa luna Yuta nyəma təkotile taa ké k̄p̄akpaa, ilena pa na Heləti nyəma pá caɣa na pá maɣasi isəna paa la na pá k̄v Yesu tə.

Samaa kəntɛ ke Yesu kiŋ

⁷ M̄p̄yó Yesu lu təna təfav, na í na i ifalaa pá polo Kalilee ten̄ku nəɣə, na samaa tuutuuma hu i waali. Samaa in̄i i ka luna Kalilee, na Yuta,

⁸ na Yosalem, na Itumee tet̄v taa, na Yaatan̄i p̄əɣə waali, na Tiihi na Sitəŋ p̄ə acalɛ colə h̄əɣəlv̄v. Yəlaa panɛ pa nu mpi mpi Yesu təŋna lap̄v təɣə pa kotaya i kiŋ ke s̄əsm ke mpw.

⁹ M̄p̄yó Yesu təma i ifalaa si pá tan̄-i na k̄p̄ulv̄v, təfə samaa yun̄ ka nyəki-i.

¹⁰ Pə taɣa p̄əlv təv, yəlaa nawa si Yesu təŋna lap̄v na k̄v̄tənt̄vnaa hikiyi alaafəya. Ilena pa təna mpa pə w̄ikaya tə, pá huliyi si pá hiki-i na pá tokina-i.

¹¹ Ye aləɣaa loosa Yesu, pa s̄v̄vki kiisuyv ké na pá lun̄-i na pá təŋ si i ké Iso Pəyalv ké.

¹² Ama Yesu ná kaləna-wɛ si pá taa yəɣətəyi mpw.

Tillaa naan̄vwa na naale k̄p̄av

(Matiyee 10:1-4; Luku 6:12-16)

¹³ M̄p̄yó Yesu k̄p̄a p̄əɣv təv na í yaa mpa i caa təɣə i kiŋ, na p̄ɛɛ pá polo.

¹⁴ Tənaɣa i ləsa pa taa yəlaa naan̄vwa na naale na í ha-wɛɣɛ h̄ətɛ si tillaa. Uləsa p̄ɛɣɛ si pá wɛɛ i kiŋ ke tam na í tiliyi-wɛɣɛ waasv lap̄v.

¹⁵ Na í ha-wɛɣɛ aləɣaa təɣənv̄v p̄əsv̄v.

¹⁶ Yəlaa naan̄vwa na naale wei i ləsa tə pa h̄əla ntə. Siməŋ wei Yesu ha h̄ətɛ si Piyɛ tə,

¹⁷ na Sepetee p̄əyalv Saaki na i neu Yohaani. P̄ɛɛ pa naaleɣɛ Yesu ka ha h̄ətɛ si P̄w̄anɛsi, na t̄ɛɛ tə h̄wɛɛ nt̄ɛ si t̄v̄v h̄oluɣv piya.

¹⁸ Na p̄ə kaasi Antəli, na Filip̄v, na Paatelemii, na Matiyee, na Tomaa, na Aləfɛ p̄əyalv Saaki, na Tatee, na Siməŋ wei i ka l̄kaya tet̄v tək̄v̄v təm taa tə,

¹⁹ na Yutaasi Isəkaleeu wei i h̄v̄laa si Yesu kolontunaa í k̄p̄a-i tə.

Yesu nyəma kəntɛ ke i k̄p̄ayav

²⁰ P̄ɛɛ p̄ə waali Yesu m̄əla təyaya, na yəlaa tuutuuma tasa kotuyv p̄ə tu f̄ɛi. Haləna Yesu na i ifalaa pa ta hiki tapacayalɛ si pá təɣə təɣəv̄v maɣamaya.

²¹ I nyəma nu mpw, ilena pá k̄v̄v si pá p̄uki na pá k̄p̄a-i. Pə taɣa p̄əlv təv, pa təŋaya ké si p̄ə lak̄-i ké.

Yesu cəv ke i təm tv̄laa

(Matiyee 12:22-32; Luku 11:14-23; 12:10)

22 Iso Təm seyesəlaa mpa pa luna Yosalem na pá kəw tə pələ pa təŋaya si: Yesu nyəna Pesepule^a ké.

Iləna ləlaa náá təŋ si: Aləŋaa wulaw toŋ ke Yesu təŋəŋəŋəna aləŋaa ləmpa.

23 Ḿróyú Yesu yaa-we na í se-weyə isənaa si: Isənaŋa Sataní ká təŋəŋi i ti?

24 Ye kawuləŋa wəe na ká fəi nəŋo kuləmaŋa, nəŋəŋə ka saaləŋi yem ké.

25 Na yəlaa í wə təŋaya taa na pá fəi nəŋo kuləmaŋa, nəŋəŋə təŋaya ŋke ka saaləŋi yem ké.

26 Mpu tətəŋo ye Sataní wakələŋi i ti na i kawuləŋa nyəma yooki pa taa pa tike, i kawuləŋa yaa ké na i toŋ saali yem təkpaata.

27 Nəŋəŋə kaa pəsi na í suw yulw toŋ tū təŋaya si i kuuki i wontu na í tá te toŋ tū məŋi həkəy w ke ŋmisi. Ama i kraa-i ké na í həkə-i təkəŋkəŋ na pəcó í suw i wontu kuuu ke təŋaya taa.

28 Tampana ke ma heeliŋi-me yoo maa cəsəŋi, paa yəlaa kəwakələm ká təw isəna, yaa paa pa yəŋəta isəŋətu isu we, Iso pəsəŋi na í hólí-weyə suulu.

29 Ama weí i ká yəŋəti isəŋətu ke Feesuyu Nanŋətu təw tə pa kaa huwi pəntu isəŋətu ke paa pəcə. Pə təŋa pulw təw, pəntu səŋəla isəŋətu tam nyəntu ké.

30 Mpi pə təw Yesu yəŋəta mpu tə, pa təŋaya-i ké si i nyəna iləŋəw.

Yesu too na i newaa

(Matiyee 12:46-50; Luku 8:19-21)

31 Ḿróyú Yesu too na i newaa apalaa nyəma pa kəma na pá səŋ awalí na pá tili si pá yaa-i.

32 Pə pamna yəlaa samaa caŋaa na pá cəŋəna Yesu. Təŋaya pa heela Yesu si: Tə taa cə nyá nəŋo təw, nyá too na nyá newaa pa wəŋna ntəŋe awalí na pá caa-ŋ.

33 Ḿróyú Yesu nəŋo təkpaŋ si: Aweyə ma too na mpaŋa ma newaa ye?

34 Yesu nyəna mpa pa təna pa caŋaa na pá cəŋəna-i kotəŋa tə, iləna í tə si: Ii naa ma toona na ma newaa ntə.

35 Pə təŋa pulw təw, mpa pa laki mpi Iso caaki tə pəntənaa nté ma newaa na ma toona.

4

Mətutuuna təm

(Matiyee 13:1-9; Luku 8:4-8)

1 Ḿróyú Yesu tasa seyesəw ke Kalilee tenku nəŋo. Təŋaya yəlaa kota i kin ke səsəŋ pə fəi keesəw. Haləna í kulí na í kpa kpułəw taa na í caŋa. Na yəlaa náá caŋa atəŋe lum nəŋo na iní i wə kpułəw taa ké lum taa.

2 Ḿróyú Yesu seyesə-weyə təmnaa paŋalə na isənaa seew taa. Haləni í keesi-wə si:

3 I nu teu, tuulu poləna tuutu.

4 I tuukəŋa i mətutuuna, iləna ləna hoti mpaaw nəŋo nəŋo na sumasi tii na si təŋə-yə.

5 Ḿróyú ləna hota kəwaw təw timpi tetu ta lim tə, na alə á təŋna nyəw ke tetu wə tətəŋasam tə pə təw.

6 Ilim kəma na pé haŋ na pé nyəŋa məho, iləna a wuli. Mpi tə, a ta hiki tetu si á ka hoosi kupaŋsi.

7 Pee ləna náá hoti səwa taa na alə a nyə isu a ká kulí teu, iləna səwa fətə-yə na á kpisi lələw.

^a 3:22 **Pesepule**: Aləŋaa wulaw ke Yuta nyəma yaaki si Pesepule.

8 Ama pee lenna ná hota tetu musuŋ nyəntu taa. M̄p̄óyó ale a nyəwa na á kuli na á pu tuŋ na á luli pee. Lenna ke pəcə, lenna ke maɣana, lenna ke səsəm səsəm.

9 M̄p̄óyó Yesu tōma si: Ye wei ɪ k̄é t̄əm nuɓu p̄ontu í nu.

*Yesu seɣevyɔ na isənaa seɣv nyɔvɔ
(Matiyee 13:10-17; Luku 8:9-10)*

10 Pa kōma na pá luna kpeeŋa, ɪlena mpa paa we Yesu cəɓ t̄ə na ɪ ifalaa naanɔwa na naale pá p̄əsi-ɪ si: K̄eɣsi-tuɔv isənaa mpa n seɣ-tuɔv mpu t̄ə pa huwɛɛ.

11 M̄p̄óyó Yesu cə-wɛ si: Mɛ, p̄ə ha-mɛɣɛ si í nyɪ Is̄ə Kawulaya t̄əm kuŋmesətu. Ama isənaa seɣv taa k̄é krai nyəma ná nyəŋna p̄ə tampana.

12 Pəcə p̄ə tisi na paa pa nyəna teu, pá taa ná.

Na paa pa nu teu, pá faa cəkəna.

Təf̄ə t̄ə paa k̄ə na pá p̄əsəna Is̄ə t̄ə

na í huɪ-t̄-wɛɣɛ pa isayatu.

*Yesu kilisuɔv ke mətutuuna t̄əm
(Matiyee 13:18-23; Luku 8:11-15)*

13 M̄p̄óyó Yesu p̄əsa-wɛ si: ɪ tá cəkəna is̄ə wei ma seɣ-mɛɣɛ mpu t̄ə yaa? Na isənaale í k̄á cəkəna isənaa lɛlaa mpa paa seɣ-mɛ t̄ə?

14 P̄ə wɛ is̄u Is̄ə T̄əm ke tuulu unɪ ɪ tuuki.

15 Yəlaa wɛɛ, na ye pa nu Is̄ə T̄əm Satanɪ t̄əŋ na í h̄əɔsi-t̄əɣɪ pa taa k̄é kpakpaa. Pɛɛ pa wɛnna nt̄é is̄u pee nna a hota mpaau n̄əɔ n̄əɔ t̄ə.

16 Pee wɛna ale a hota kuwau t̄ə t̄ə, alɛɣɛɛ mpa pa nu Is̄ə T̄əm na pá mu-t̄əɣɪ kpakpaa na lan̄hulɔmlɛ t̄ə.

17 Ama paa yeki si t̄ə s̄uuna-wɛɣɛ teu. Pa t̄ək̄əɣɪ-t̄əɣɪ t̄ətantaa. Saa wei wahala n̄əɔɓ ɪ k̄á tala, yaa Is̄ə T̄əm t̄ə kunyɔŋ tuɔv k̄á k̄ə, ɪlena pá lu Is̄ə seɣv taa k̄é kpakpaa.

18 Lɛlaa ná n̄əɔsəna wɛna a hota s̄əwa taa t̄ə. Mpi t̄ə pa t̄əŋ Is̄ə T̄əm nuɓ,

19 ɪlena atɛ c̄əne kulap̄tu n̄əɔsɛɛ na wɛnau k̄ət̄i puɔusi-wɛ. Na kunyulɔŋ lɛlɔŋ ku t̄əm nt̄əɣɪ pa taa, na halɪ t̄ə caŋ na t̄ə kp̄isi l̄ulɔv.

20 P̄ə kaasa pee lenna ná hota tetu musuŋ nyəntu taa. Aŋhaa, ale a wɛnna nt̄é is̄u yəlaa mpa pa nu ki Is̄ə T̄əm na pá mu-t̄əɣɪ teu na pá l̄ulɔɣɪ pee t̄ə. Lɛlaa ke p̄əcə, lɛlaa ke maɣana, na lɛlaa ke səsəm səsəm.

*Fətəla musuɔv t̄əm
(Luku 8:16-18)*

21 M̄p̄óyó Yesu p̄əsa-wɛ t̄ə t̄ə si: Yulv k̄á kraɣa fətəla na í pamɪ-ɪ nyənaya tɛɛ yaa í s̄usi-ɪ kato tɛɛ? P̄ə taya ye ɪ wɛ t̄impi taa, pu na yəlaa t̄əna t̄əɔ paa si-ɪ?

22 Kuŋmeləm nap̄əlɪ p̄ə fɛɪ si p̄ə kaa kuli p̄ə t̄ə, p̄əc̄ə mukaya tɛɛ p̄ulv fɛɪ mpi pa kaa l̄əsi na paa wei í ná t̄ə.

23 Ye wei ɪ k̄é t̄əm nuɓu p̄ontu í nu.

24 M̄p̄óyó Yesu t̄asa-wɛɣɛ heeluyɪ si: ɪ la laakali na nti nti í nu ki t̄ə. Maɣasəlaya ŋka mə maɣamaɣa í maɣasəɣəna t̄ə, ŋkɛɣɛ Is̄ə k̄á maɣasəna ɪ kuɔc̄əŋ na í ha-mɛ.

25 Wei ɪ wɛna t̄əɔ paa ha. Paa lɛɛki wei ɪ fɛɪna t̄əɔ p̄əciimaɣa wei ɪ wɛna t̄ə.

Kututuuum nyɔv t̄əm

26 M̄p̄óyó Yesu t̄asaa t̄ə t̄ə si: Is̄ə Kawulaya wɛɛ k̄é is̄u yulv tuukuɔv pee ke ɪ taale taa t̄ə.

27 Paa ɪ tooki yaa ɪ wɛna ɪ isɛ, paa ilim paa ahoɔ, ɪ kaa nyɪ isəna pee anɪ a nyɔki na á laki məhoɔ t̄ə.

28 Tetu maɣamaɣa lakəna na p̄ə pu ki. P̄ə caaləɣəna məhoɔ k̄é, waali k̄é p̄ə tuɣɪ nyɔŋ. P̄əɛ p̄ə waali k̄é pee ná pu ki t̄əcasəlaa.

29 Pə pıki mpv, ılena pá ce na pá husı na pá niki kım.

Səya päle tım
(Matiyee 13:31-32,34; Luku 13:18-19)

30 Yesu tasa yəğətıyıt tətə sı: Pepeye tı keesəna İso Kawulaya ıle yee? Na iso wei ké tı see na pə keesi ka tım ıle yee?

31 Ka nəğəsəna ké ısu səya pile. Pee nna pa tuuki tə a təna a taa nté tə kələna weev təminimini.

32 Ama ye pa tuu-te, tə pıki ké na tó kpa səsəm na tó kəli tuusi ləɣı. Na tó heli pılıɣı ke səsəm, haləna suması kəɣ na sı tıyıt tana ke sı hətə taa.

33 Yaasinaa pəyalə ısu mpv pə taka ké Yesu krayaa na í seyesəna-we. ı mayasa ısəna yəlaa mpa pa kotına-ı mpv tə paa pəsi na pá cəkəna tə.

34 ı ta seyeı-weye natələɣı yem na í ta keesəna pəlv. ı na ı falaa pa kəma na pá caɣa pa tike, ılena í kilisi-weye pə təna.

Kacuculaya heevıyıt tım
(Matiyee 8:23-27; Luku 8:22-25)

35 Kuyaku kəne ıni kv taanaya təw Yesu təma ı falaa sı: Tə tesı na tó polo kvtenɣ ləɣku təw.

36 Pa təma yəlaa ke yasıyıt, ılena Yesu ı falaa keli-ı kpuıyıt ɣku kv taa ı ka caɣaa tə, na kpuıɣ lələɣ ka we ı kın təna.

37 Tənaɣa heelimıyıt sıv mapv na lvm huuki na pə watəɣı pa kpuıyıt taa, haləna kvle kv caa sıyıt.

38 Pə pamna Yesu ná tv ı nyıyıt ke lefeli na í təɣna tom na waalı təw. Mıpıyó ı falaa feesa-ı sı: Taca, n suma yaa? Tə ləpaya.

39 ı fema ılena í kaləna heelim. Na í heeli lvm sı: Su, hee təna.

Tənaɣa heelim suma, na pə təna pə hee təli.

40 ılena í pəsı-we sı: Pepe təw ké í wəna səyıtıv ke mpv? ı ta te mə taa na İso kelé?

41 Səyıtıv pu-weye səsəm na pá təɣ təma sı: Aweyele ıne ıni na pə kreɣna heelim na təɣku lvm na pə nukəna-ı?

5

ıləyħılı na afanaa pa tım
(Matiyee 8:28-34; Luku 8:26-39)

1 Mıpıyó pa tala Kalilee təɣku kvtenɣ ləɣku ke Selasini nyəma tetv taa.

2 Yesu luna kpuıyıt taa ké kprakaa, ılena yolv nəyolv í luna pələaɣ taa na í səɣı-ı.

3 Apalıv ıni ı ka hii ıləyħv ké, na í we pələaɣ taa. Paa alukpala mayamaɣa ke paa həkə-ı pu cakı.

4 Tım pıyale ke pa kama-ı ɣkpası na í pəli, na pá həkə ı nın ke alukpala na í pıtətı pə təna. Nəyolv feı wei ı pəsəɣı na í ɣmakəl-ı tə.

5 Pulası taa na pələaɣ taa ké ı we ılim na əhoo ke tam, na í makı kapusi na í heetəɣı ı təɣı pəe.

6 Apalıv ıni ı loosa Yesu ké poolıɣ, ılena í kpaɣa asewa na í polo í lun ı tee

7 na í kookı sı: İstəta İso Səso Pəyalv Yesu, ma na-ɣ suwe? Ma wiina-ɣ, hai, nyəni İso, taa tv-m wahala.

8 Pə taya pılv təw ké apalıv ıni ı yəğəta mpv, Yesu ka təma ı ıləyħv ké sı í se apalıv ıni ı waalı.

9 Mıpıyó Yesu pəsəa apalıv ıni sı: Pa yaa-ɣ suwe?

İlena ilé i cə-i si: Pa yaa-m si Kəriŋ ke tə we paɣale tə pə təə.

10 İlena apalv inı í wiina Yesu ké teu si í taa təɣəntı-weyɣe tetv ntı tə taa.

11 Afanaa kaləkv səsəəv nakvli ku we tənaɣa puvv colə na kv tuliyi.

12 M̄p̄óyó əlɣaa mpe pa wiina Yesu si í yele na pá svv afanaa mpe pa taa.

13 M̄p̄óyó Yesu tisaa. Tənaɣa əlɣaa mpe pa yela apalv inı na pá svv afanaa mpe pa taa. İlena pele pá tv casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tv lum na pá si. Afanaa mpe pa nyvuvv tala isı iyisi naaleɣe (2000) mpv.

14 M̄p̄óyó afanaa mpe pá tiikilaa ná loma kpaakraa na pá polo na pá taɣası təm ntı, na tə yeke kpaakraa ke acaləe taa na cacakəŋ tēe, na yəlaa lu si pa naaki mpi pə lapa tə.

15 Yəlaa kəma Yesu kiŋ, İlena pá maɣana apalv wei i kiŋ əlɣaa kəriŋ ŋku kv wee tə na í caɣaa na í suu wontu na pə cəpa i təə. İlena səɣəntv kra-we.

16 Mpa pa na təm ntı na pa isəpəle tə pá keesa-weɣe isəna pə lapa na əlɣəhılu əlɣaa se tə. Na mpi pə lapa afanaa tə.

17 İlena yəlaa svv Yesu ké teekvuvv si í lu pa tetv taa.

18 Yesu kəma si i kraa kvılvuvv taa, İlena əlɣəhılu inı si: Ma təŋəyi-ŋ.

19 Ama Yesu kisaa na í təmı-i si: Məli nyá təɣaɣa taa ké nyá nyəma kiŋ, na ń keesi-weɣe isəna Tacaə nyəna nyá pətətəle na í la-ŋ tə.

20 M̄p̄óyó apalv inı i teewa na í niki mpi Yesu lapa-i təɣə heeluvu ke timpı pa yaa si acaləe naanvva tə pə tetv taa, na pa təna mpa pa nuwa tə pa laŋa cəpa.

Yailu peəlv na əlv təɣəlv pa təm (Matıyee 9:18-26; Luku 8:40-56)

21 Yesu taɣana tesvuvv ke koteŋ ŋku kv təə i ka wee tə na kvılvuvv. İlena yəlaa koti səsəm, na inı i we lum nəɣə.

22 M̄p̄óyó Yuta nyəma təkotile səsə nəɣəlv i kəma i kiŋ, pa yaa-i si Yailu. I ná Yesu, İlena í hotı i nəəhe tēe,

23 na í wiina-i təkpeə si: Ma peəliya caana nteɣe səm. La suulu na ń polo ń təni nyá niŋ ke ka təə, na pə waa-ke na ká hiki weesuvu.

24 M̄p̄óyó Yesu təŋa-i na pá tēe, na samaa səsə təŋaɣa-i na pə nyəka teu.

25 Pə pamna əlv nəɣəlv i ka we təna, hatoo pusi naanvva na naale taa ké i tərŋa təɣəlvuvv na pə we-i toŋ.

26 I ná wahalanaa ke fetaa tē, na halı í caŋ na í təɣə i liyitee təna, pə ta tu lapv sooci maɣamaɣa. Pə məlaa ké na pə səsəyi kvəsəsv.

27 Əlv inı i nu Yesu taŋ, İlena í tə na í svv yəlaa samaa taa, na í polo na í tokina Yesu capa na ilé i waalı təə.

28 Pə taɣa pvlv təə, i hvvva i taa ké teu ké si: Ye ma pəsaa na má tu hiki i təə wontu na má tokina te, pu waa-m.

29 Tənaɣa pə tēma-i kpaakraa inı, na í nu i tənıvuvv taa si i hika alaafəya.

30 M̄p̄óyó Yesu nu i taa si toma İenna luwa. İlena í pəsəna i waalı ké samaa taa təna na í pəsı si: Awe tokina ma wontu?

31 İlena Yesu ifalaa cə-i si: A, n naa yəlaa paɣale nyəkəyi-ŋ isəntə na ń taɣanəyi pəsuvv svv awe tokina-ŋ?

32 M̄p̄óyó Yesu nyəna i taa na i waalı si i naa wei i tokina-i mpv tə.

33 Əlv inı i nyəmá mpi pə lapa-i tə, İlena í svv seluvu na í polo i hotı Yesu nəəhe tēe na í heeli-i i tampana.

34 Tənaɣa Yesu təma-i si: Ma pu n tēma İsv na nyá taa təɣə pə waasa-ŋ. Tēena laŋhvlvmle, nyá kotəŋ í tərŋ təkpaata.

³⁵ Yesu tərna yəğətəyü ke mpv, de tillaa luna Yuta nyəma təkotile səsə Yailu inu i təyaya nté na pá heeli-i si: Nyá pəelə fəi. Taa tə Tacaa ke konyəŋ ke yem.

³⁶ Ama Yesu ta nyəni pa kuyəğətətə si tó ke pulv. İlena í tə Yailu si: Taa nyá. Ama nyaa tē İso na nyá taa tē.

³⁷ Mpróyú Yesu təyona pa təna na pə kaasi Piyee na Saaki, na ílé i neu Yohaani pa tike.

³⁸ Pa tala Yuta nyəma təkotile səsə inu i tē, İlena Yesu ná yəlaa wiliyi na pá maki kapusi ke səsəm na pə hanja yem.

³⁹ Mpróyú i sūv təyaya taa na í pəəsi-we si: Pepe təə ké í wiiki na pá hanja mpv? Pəyaya kanē ka too kətəo ké, ka ta si se.

⁴⁰ Tənağa təyaya nyəma wəŋa-i. Mpróyú i təyona pa təna na pá luna awalı. İlena í kpağa pəyaya caa na ka too na i fəlaa tooso inu na pá sūv timpri paa husa pəyaya ŋke tə.

⁴¹ Tənağa Yesu təka ka ninj taa na í tə si: Talita kum. Təm tənē tə hūwēē nté si: Ma heeliyi-ŋ si n̄ kuli pəeliya nyá.

⁴² Tənağa pəeliya kula kpaakraa na ká sūv təntē. Ka pusi ka wē naanwə na naalē. Pa ná mpv, İlena pə la-wēyē piti ke səsəm.

⁴³ Ama Yesu kpaala-wē si pá taa yele na nəyolə nu-ti. İlena í tə si: İ cəla-kēyē kətəyū na ká təyō.

6

Nasalet i nyəma kisuyu ke Yesu (Matiyee 13:53-58; Luku 4:16-30)

¹ Mpróyú Yesu lu təna na í polo icatē nte tə taa i puwa tə, na i fəlaa ke i waalı.

² Kuyaku kuhēesuyv tala, İlena í niki seyeşuyv ke Yuta nyəma təkotile taa. Yəlaa payalē nu i təm, İlena pə la-wēyē piti ké səsəm, na pá tər si: Leyē i hika pənē inu pə təna isəntə? Na nyəm mpiyilē pə ha-i mpv? Na isənağa i lakı piti təma anē a taka ké mpv?

³ Pə taya Malı pəyalə kaafənta? Pə taya Saaki na Yosee na Yuti na Siməŋ pa taalv? Pə taya tá na i newaa alaa nyəma ntə cənē?

Pə tənaya mpv pə lapa pa laŋ ke kpusəŋ na pá kpisi i təm muşv.

⁴ Mpróyú Yesu təma-we si: İso kuyəğətətə teləsulə ta laŋ sam ke tiili, ye pə taya i mağamaya i icatē taa, na i ləlyv nyəma na i təyaya nyəma hekv.

⁵ İ ta pəsi na í la piti təmle natələyi təna. Ye pə taya kətəntənaa pəcə wei i təə i təna ninj na pə waa tə.

⁶ Mpróyú i laŋle cəpəna isəna pa feina İso ké naani tə.

Yesu fəlaa naalē naalē tiluyv (Matiyee 10:5-15; Luku 9:1-6)

Pələ pə waalı Yesu cəə acalē nna a wē pəcolə təna tə a təə na í seyeşi.

⁷ İlena í yaa i fəlaa naanwə na naalē na í tili-wēyē naalē naalē. Na í tū-wēyē tər si pá təyənı aləyaa.

⁸ Na í heeli-we si: Kpátuyú paasi, í taa təkı pulv tətə. İ taa kpağa təyonağa, í taa təkı huluyv, na í taa təkı liyitee ke mə sipanaa taa.

⁹ İ lēē ntəŋkpala. İ taa suu wontu na í tənı.

¹⁰ Mpróyú i tasa-we tətə si: Ye í tala icatē taa na í sūv təyaya ŋka ka taa, í caya təna haləna mə kuluyv.

11 Na ye pa ta mu-meɣe tiili yaa pa ta nuna-me, i lu təna na í kpiisi-weɣe mə nəɣhe muɣuɣu, na pə huli-we si í kpaala-we.

12 Ḿpóyú Yesu ifalaa tɛɛwa na pá laki yəlaa ke waasu si pá layasi tənte.

13 Na pá təyənɪ aləyaa payale, na pá taa kətəntunaa payale ke nim na pá waa-we.

Lum Səlv Yohaani kuyv

(Matiyee 14:1-12; Luku 9:7-9)

14 Yesu hətə tənna yaav ke paa timpi. Ḿpóyú wulav Heləti nu Yesu tan. Na yəlaa lɛlaa náa tən si: Iso Lum Səlv Yohaani ílɛ i femna. Pə təw kɛ i wɛna piti tɛma lapu pəsuɣu.

15 Ilɛna lɛlaa si Ilii luna.

Pə kaasi lɛlaa ná tən si ləntaa Iso kuyəɣətutv teləsəlaa taka nəɣəlvuɣu.

16 Heləti nu mpv, ilɛna í tə si: Lum Səlv Yohaani wei i nyuɣu ma yɛlaa na pá seti tə unɪ i femna.

17 Nn kəpam, wulav Heləti unɪ i ka təmna si pá kpa Yohaani na pá həkə-i na pá tv-i saləka taa. Pə taɣa pulv təw kɛ Heləti lapa mpv. I ka kpaɣa i taalv Filipv əlv Helətiyati kɛ.

18 Ilɛna Yohaani yəɣət-i si: Pə ta muna si n lɛeki nyá taalv əlv na n suna nyá ti.

19 Ḿpóyú Helətiyati taa wuna Yohaani ke səsəm, na í pɛəkəyi si i ku-i. Ama Heləti təw i ta pəsi na í la pulv.

20 Pə taɣa pulv təw, wulav Heləti nyəma si Yohaani kɛ yulv kəpən, i kɛ Iso yulv. Pəyɛle i nyaɣaɣana-i kɛ, na í kentiɣi i təw. Ye i nu Yohaani təm pə pɛkəlvə-i i taa kɛ. Paa na mpv i nyulaya si í nu ki-ti.

21 Ḿpóyú wulav Heləti ləlvəv kuyaku acima talaa. Na í la acima na í yaa i kawulaya taa səsaa səsaa na yoolaa səsaa, na Kalilee tɛtv taa nyuɣu nyəma nyuɣu nyəma. Sese pə wɛɛ si kuyaku ŋkuyv Helətiyati ká hiki mpi i pɛəkaya tə.

22 Ḿpóyú Helətiyati unɪ i pɛɛlv suv timpi yəlaa sɛɛ mpv tə na í paa. Ntɛna pá la Heləti na i muɣlaa mpɛyɛ lɛlɛɣ. Tənaɣa Heləti tɛma pɛɛlv unɪ si: Sələmɪ-m mpi n caa tə, ma ha-ŋ.

23 Haləna Heləti tuu si paa mpiɣi i sələma-i, unɪ i ká ha-i. Paa unɪ i kawulaya maɣamaya həɣəlvuɣu.

24 Pɛɛlv unɪ i luwa, ilɛna í polo i pəəsi i too si: Pepeɣe ma sələmɪ-i?

Ilɛna toto cə-i si: Tə si í ha-ŋ Iso Lum Səlv Yohaani nyuɣu.

25 Tənaɣa i məla wulav kiŋ ke kpa kpa na í tə si: Ma caa si n ha-m Iso Lum Səlv Yohaani nyuɣu ke nyənaya taa kɛ cənyɛ nəənəw.

26 Ḿpóyú wulav Heləti lanɣe wakəla səsəm. Ama i tɛma tuuu ke i muɣlaa mpɛ pa təna pa isɛntaa, lɛ pə fɛi si i ká kisi.

27 Tənaɣa i tila tanɣaa taa nəɣəlvuɣu kpa kpa si í polo í kəna Iso Lum Səlv Yohaani nyuɣu. Ilɛna tanɣa náa tɛɛ saləka nan taa na í seti Yohaani nyuɣu.

28 Na í tv-kuyv nyənaya taa na í kəw í cɛla pɛɛlv unɪ, na ílɛ i polo í cɛla i too.

29 Yohaani ifalaa nu mpv, ilɛna pá polo pá kpaɣa Yohaani na pá pi.

Yəlaa iyisi kəkpasi caləsvyv

(Matiyee 14:13-21; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

30 Ḿpóyú Yesu tillaa məlaa, ilɛna pá kɛɛsɪ-i pə təna mpi pa lapa na pa sɛyɛsaa tə.

31 Mpa pa pukaya Yesu kiŋ, na mpa pa kulayaa si pa kpen tə pa payale fɛi kɛɛsvyv. Haləna Yesu na i ifalaa pa ta na isɛ si pá təɣə təɣəv maɣamaya. Ilɛna Yesu tə i ifalaa si: I kəw na tɛ luna kpeɛŋa ke timpi nəɣəlv fɛi tə na í hɛsɪ pəcə maɣamaya.

32 M̄p̄r̄ȳ Yesu na ı ifalaa pa s̄v̄ k̄p̄l̄v̄ȳu ke pa tike na p̄a t̄ena k̄p̄reen̄a t̄oo.

33 Ama ȳəlaa paɣale loosa-we na p̄a nyi-weɣe k̄rak̄p̄aa. İlena ȳəlaa lu acal̄e acal̄e na p̄a k̄paɣa asewa na p̄a laali-weɣe t̄ənaɣa tate.

34 Yesu luna k̄p̄l̄v̄ȳu taa na ı na ȳəlaa samaa, İlena pa t̄əm lapi-ı p̄ət̄ət̄əle ke s̄s̄əm. P̄ə taɣa pulv̄ t̄oo, pa nəɣəs̄əna k̄e ısu heer̄j wei ı feina tiikilu t̄o. M̄p̄r̄ȳ ı seɣesa-weɣe s̄s̄əm.

35 P̄ə k̄əma taanaɣa İlena ı ifalaa polo na p̄a t̄əmi-ı si: C̄əne k̄e nyutu taa k̄e, na ilim t̄əma.

36 T̄əɣoni-we na p̄a yeli k̄v̄t̄əɣov̄ ɣap̄v̄ ke p̄əc̄əlv̄ p̄əc̄əlv̄ cacak̄əj t̄e na p̄ə acal̄e taa.

37 T̄ənaɣa Yesu t̄əma-we si: Mu hana-weɣe t̄əɣonaɣa ke mə mayamaɣa.

M̄p̄r̄ȳ Yesu ifalaa p̄əsa-ı si: Paa tu polo na t̄ə ya k̄v̄t̄əɣov̄ ke Liɣitee nyəɣətv̄ ɳm̄v̄n̄v̄ȳ (200), pu tala ȳəlaa p̄an̄eɣe w̄e?

38 T̄ənaɣa Yesu t̄əma-we si: ı polo na ı wiili na m̄a n̄a, potopotonaa ı s̄ənaɣa ı w̄ena?

Yesu ifalaa wiilaa, İlena p̄a heeli-ı si: Potopotonaa kak̄pası na p̄ə kaasi tiina ke naale.

39 M̄p̄r̄ȳ Yesu t̄əma ı ifalaa si: ı c̄ayasi samaa t̄ənaɣa tintika tintika ke nyələwee t̄oo.

40 T̄ənaɣa pa c̄aya loosi, İləaa ke nun̄v̄wa (100) nun̄v̄wa (100), İləaa ke nule na naan̄v̄wa naan̄v̄wa.

41 T̄ənaɣa Yesu k̄paɣa potopotonaa kak̄pası na tiina naale ıni, na ı teki ıse na ı seɣe İso k̄e ı na t̄əml̄e, na ı faɣa-we na ı c̄ela ı ifalaa si p̄a tala ȳəlaa. Na ı t̄eesı tiina naale ke mp̄v̄ t̄ət̄o, na p̄a tala pa t̄əna t̄əpai.

42 M̄p̄r̄ȳ pa t̄əna pa t̄əɣaa na p̄a haɣa.

43 Na ı ifalaa koti h̄əɣalası nsi si k̄p̄isaa t̄o, na p̄ə su t̄ək̄əj naan̄v̄wa na naale.

44 M̄pa pa t̄əɣo mp̄v̄ t̄o pa taa apalaa nȳəəj tala ısu iyisi kak̄pası (5000).

Yesu t̄ənt̄e ke l̄vm̄ t̄oo

(Matiyee 14:22-33; Yohaanu 6:15-21)

45 M̄p̄r̄ȳ Yesu t̄əma ı ifalaa ke p̄ə waali k̄e k̄rak̄p̄aa si: ı s̄v̄v̄ k̄p̄l̄v̄ȳu na ı t̄ee-m nəɣo na ı t̄es̄əna Petesaita ıcate t̄oo. İlena Yesu n̄aa saali t̄əna na ı p̄aas̄əna samaa yas̄v̄ȳv̄.

46 Pa ya t̄əma, İlena Yesu polo ı k̄pa p̄v̄ɣv̄ nakv̄li kv̄ t̄oo k̄e İso s̄ələm̄v̄ȳv̄.

47 P̄ə k̄əma yuyv̄, İle k̄p̄l̄v̄ȳu tala ten̄ku heko taa kele, na Yesu w̄e ı tike ke tetv̄ t̄oo.

48 M̄p̄r̄ȳ ı loosa-we na p̄a saaki k̄p̄l̄v̄ȳu p̄ə fei p̄ə polo. Heelim makı tulun̄ja k̄e na p̄ə mələɣəna-we na waali waali. M̄p̄r̄ȳ Yesu t̄əma l̄vm̄ t̄oo na ı puki pa kin̄j. Saa ıni p̄ə w̄əs̄əna kampaaj̄ kooi ke mp̄v̄.

49 Pa na-ı na ı t̄əj l̄vm̄ t̄oo, İlena p̄a h̄v̄v̄ si as̄ənaalı, na p̄a s̄v̄v̄ kapusi marv̄.

50 P̄ə taɣa pulv̄ t̄oo, pa t̄əna pa naakaya-ı mp̄v̄ t̄o p̄ə lapa-weɣe s̄əɣəntv̄ ke s̄s̄əm k̄e. Ama ı t̄əma-we si: ı t̄əki t̄ən̄əj, maɣa, ı taa nȳa.

51 ı ɣəɣota mp̄v̄, İlena ı k̄pa pa kin̄j ke k̄p̄l̄v̄ȳu taa na ı c̄aya na heelim h̄eɣe, na piti k̄pa ı ifalaa ke s̄s̄əm.

52 P̄ə taɣa pulv̄ t̄oo, pa ta c̄ek̄əna potopotonaa mp̄e pa piti t̄əml̄e ke pa lan̄k̄pus̄əj t̄oo.

Kv̄t̄ənt̄v̄naa waas̄v̄ȳv̄ ke Kenesaleti

(Matiyee 14:34-36)

53 Yesu na ı ifalaa pa t̄eesa tes̄v̄ȳv̄ ke l̄vm̄ na p̄a tala Kenesaleti tetv̄ taa, İlena p̄a t̄o k̄p̄l̄v̄ȳu na kv̄t̄əj.

⁵⁴ Yesu luna kṛuluvu taa ké kṛakṛaa, ilena yēlaa nyēmī-ī.

⁵⁵ Tēnaya yēlaa sūv cōv ke tetv tēna taa, na pā kelī kutāntōnaa na pa kōhāntēṅ na pā pukina-wēye timpi timpi pa nukī sī ī wēe tō.

⁵⁶ Paa timpiyi Yesu polaa te, paa isu acalisi taa, paa acalēe sōsōna taa, paa cacakēṅ tēe, yēlaa kōṅayana pa kutāntōnaa ké na pā husayī-wēye icate patēma taa, na pā wiikina-ī sī ī yele na pā tokina ī kṛai ntumpēe maṅamaṅa. Na pa tēna mpa pa tokina ī kṛai inī tō pē waa-wē.

7

Falisanāa kuvēyēsātū ke kotasī tō (Matiyēe 15:1-9)

¹ Mṛōyō Falisanāa na Iṣō Tōm sēyēsēlaa napēlī pa luna Yosalem na pā kōv na pā kotina Yesu.

² Pa nawa sī ī ifalaa lēlaa tōkēna niṅ asilima, paa saṅayī isu Iṣō sēetv taa yulv kā la na pōcō ī tōyō tō.

³ Tampana mṛōyō pē wēe, Falisanāa na Yuta nyōma lēlaa tēna tōka pa caanaa kulaputv ke teu ké. Ye pa ta saṅ pa niṅ tēcēicēi paa tōki.

⁴ Ye pa kōmna kuyaku na pā ta sō lvm, paa tōki kutōyōv. Na pō kaasi pa tēṅayī lōṅtaa kulaputv lentēnaa isu kōṛṇnaa nyaaluvu, na nyōnasī, na taanusēnaa, na kōhāntēṅ pē nyaaluvu, na yaasīnaa paṅale ke mṛv.

⁵ Pē tōv ké Falisanāa na Iṣō Tōm sēyēsēlaa pa pōsa Yesu sī: Pepe tōv ké nyā ifalaa lōwa ta caanaa kulaputv na pā tōkēna niṅ asilima ke mṛv?

⁶ Mṛōyō Yesu cō-wē sī: Pē wē isu Iṣayīī ka nawa cēsēlaa mēyē tōkelekele na pōcō ī ṅmaa mē tōm ke ī takēlaya taa sī:

Nōyō taa ké yēlaa panē pa saṅī-m yem.

Paa caa-m paa pōcōyō hatōo pa taa.

Iṣō yōyōtēna mṛv.

⁷ Pa sēeki-m yem ké.

Pa kṛaya yēlaa kuvōyōtōtv

na pā sēyēsēyī isu Iṣō nyētōv.

⁸ Mṛōyō Yesu tōma-wē sī: I yeki Iṣō kōheelitu ké na ī paasayōna yēlaa kuvēyēsātō.

⁹ Mṛōyō Yesu tasa-wēyē yōyōtōyō sī: I kṛaya Iṣō kōheelitu na ī fiyitina waali, na ī paasēna mē maṅamaṅa mē kuvēyēsātō.

¹⁰ Moisi ka yōyōtaa sī: Se nyā caa na nyā too. Na tōtv sī: Ye wēi ī tuv ī caa yaa ī too, isu pa kv-ī.

¹¹ Ama mē mē sēyēsēyī sī yulv pāsēyī na ī heeli ī caa yaa ī too sī: Mpi ma lōsa ma wēnav taa sī maa tēna-ṅ tō pē pōsa kōṛpan. (Iṣō kōhaham ke pa yaa mṛv).

¹² Mui tasēyī yeluyū sī yulv ī sāna ī caa yaa ī too tōtv.

¹³ Tēne inī maṅamaṅa ke ī wakēlōyōna Iṣō Tōm na mē kuvēyēsātō nti ī telōsēyī tōma na ī wēe tō. Na ī laki lentēnaa ke paṅale ke mṛv tōtv.

Mpi pē laki yulv ke isayav tō (Matiyēe 15:10-20)

¹⁴ Pēle pē waali Yesu tasa samaa ke yaav ke ī kin na ī tō sī: Mē tēna tēpai ī nu ma tōm na ī nyī sī

¹⁵ pulv fēi mpi pē sōvki yulv nōyō taa na pō tii ī hiluyū taa na pō lapī-ī isayav tō. Ama mpi pē lukēna hatōo yulv lotu taa tō mpi pē lakēna-ī isayav. [

¹⁶ Ye wēi ī ke tōm nulv pūntō ī nu.]

17 Yesu kəma na í yelee samaa na í sʉv təyaya, ɪlena ɪ ɪfalaa pɔɔsi-ɪ ituule n̄tə tə yaasi.

18 M̄p̄óyú ɪ pɔɔsa-we si: Pə kpeɲna-me mə ta cekəna-təyələ? ɪ ta nyi si p̄ulo fei mpi pə sʉvki yulo n̄yɔ taa na pə tiɪ ɪ hɪlyu taa na pə lapɪ-ɪ isayav tɔ?

19 Pə taya p̄ulo tɔɔ, mpi pə sʉvki yulo n̄yɔ tɔ ɪ hɪlyu taa ké pə tiiki. ɪlena pə polo pə luna ɪ tapɔyɔ tɛɛ, pi cakɪ ɪ ləmaɣasɛ kiɲ.

(Yesu yɔyɔta m̄p̄óyú si pə h̄ólí si yulo pəsəyɪ na í tɔyɔ pə təna).

20 ɪlena Yesu tasa-weyɛ heeluyɔ si: Mpi pə lukəna yulo taa tɔ mpi pə lakəna-ɪ isayav.

21 Pə taya p̄ulo tɔɔ, hatoo yulo taa ké ɪ lotu taa maɣamaɣa ke ɪ caaləyənə isayatu ke hʉʉv na p̄écó ɪ la-ti. Paa asilima kɔlapɔv, paa ɲmɪlɔm, paa yɔlvkɔle,

22 paa wasaɲkaləv, paa lɛlaa nyəm nyulɔv, na nyəməɲ na puɣusuyɔ na yem yem lapv, na isesemle na yəlaa caɣanav, na təhəm na kumelentv.

23 Pə tənaya mpv yulo taa ké pə lukəna na pə laki-ɪ isayav.

Kanaaɲ alv təm

(Matiyee 15:21-28)

24 Yesu lu təna, ɪlena í polo tetv nti tə we Tiiɪ cɔlɔ tɔ tə taa, na í caya təyaya nakəli ka taa. ɪ ta sɔɔli si yəlaa í nyi ɪ tɔɔ. Paa na mpv tete isv sanja tɔ pa tɛma ɪ tɔɔ ké kulusuɣu.

25 Alv n̄yɔlv ɪ pɛliya ka hiina ɪlɔyɔv. M̄p̄óyú pa heela alv ɪnəyɪ Yesu təm, ɪlena í polo kpakpaa ke Yesu kiɲ na í hoti ɪ tɛɛ.

26 Alv ɪnɪ ɪ ké piitim lɛmpi tv ké. Pa lula-ɪ Fenisii ke Siliɪ tetv taa. M̄p̄óyú alv ɪnɪ ɪ tɔma Yesu si í tɔyɔnɪ ɪ pɛliya ɲke ka ɪlɔyɔv.

27 ɪlena Yesu náá cɔ-ɪ si: Yelee na piya haɣa na p̄écó. Pə ta m̄una si pá kpaɣa piya tɔyɔnaya na pá tv hasi.

28 Tənaya alv ɪnɪ ɪ cɔ-ɪ si: Haɪ, ma cɛ, ye piya tɔki na pə p̄utvta atɛ, hasi təɲyɪ na si tɔɔsəyɪ mɛɛ.

29 Mp̄uyvle Yesu si: Nyá kɔcɔcɔv tənɛ tɔ tɔɔ kpe. Nyá pɛlv ɪlɔyɔv sewa.

30 Tənaya alv ɪnɪ ɪ ha lumaya na í kpe ɪ tɛ. ɪ talaa ɪlena í maɣana ɪ pəyaya hənta kato tɔɔ, na ɪlɔyɔv tɛma seu.

Ntam kaayɔyɔtaya waav

31 Pəle pə waali Yesu lu Tiiɪ tetv na í təɲna Sitəɲ na í faɣana timpi pa yaa si Acalɛ Naanvwa tɔ, na í məli Kalilee tɛɲku kiɲ.

32 M̄p̄óyú pa kəna-ɪ ntam n̄yɔlv, ɪ matəyɪ kumatv ké, ɪ pəsəyɪ yɔyɔtaya. Na pá wiina Yesu si í tənɪ niɲ ke ɪ tɔɔ.

33 Yesu ləsa-ɪ kpeɲɲa, ɪlena í sʉsi ɪ mpee ke ɪ ɲkpaɲɲ taa na í la ntaɣama ke ɪ mpəle tɔɔ na í taa ɪ nsəmle.

34 Na í teki ɪ sɛ na í tisi feesuyɔ na í tɔ si: ɪfəfata. (Təm nti tə hʉwɛɛ ntɛ si: Tvli na pa tɛ taa).

35 Tənaya ntam ɲkpaɲɲ tvla kpakpaa, na ɪ nsəmle həti na í sʉv yɔyɔtaya ke teu.

36 ɪlena Yesu kpaali pa təna si pá taa heeli-təyɪ n̄yɔlv. Ama waatv ɪnəyɪ pɛle pa sʉv-təyɪ kpaalɔv.

37 M̄p̄óyú pə lapa yəlaa ke piti ke sɔsəm pə tv fei, na pá tɔɲ si: Waasuyv ntɛ ɪ waasəyɪ yaa. ɪ laki na ntamaa maɣamaɣa náá nuiki na kamumusi náá yɔyɔtəyɪ.

8

*Yəlaa iyisi liyiti (4000) caləsvuy
(Matiyee 15:32-39)*

¹Κυεεη ιηι ι τaa, samaa tasa kotuyu ke sasəm, pa feina kutəyəu. Tənaγa Yesu yaa ι ifalaa na ι tə-we si:

²Yəlaa pane pa təm wə-m pətətəle. Ι nyəni kyeeη tooso kələ pa we ma kin cəne na pa kutəyəu tēma.

³Ye ma yelaa si pā krena nyəyəs, lēlaa ká kpisi tənəη ke mpaav taa. Pə taγa pulə, pa paγale lu pooluη kē.

⁴Tənaγale ι ifalaa si: Leye yulə ná hikiγi təyənaya ke nyutu taa cəne na ι cēla kupiη kəne ku tēna?

⁵Πena Yesu pəsı-wē si: Potopotonaa isənaya ι wēna? Πena pā cə-ι si: Naatosompəyələγa kē.

⁶Μρύγυ Yesu heela samaa si: Ι cəγa aτe. Tənaγa ι kpaγa potopotonaa mpe pa naatosompəyələγa na ι sēe Iso kē ι na təmle, na ι faγa-wē na ι cēla ι ifalaa si: Ι cəə na ι tala-wē. Na pēle pā la mpu.

⁷Paa wēna tiina səkrena ke pəcə tətə. Μρύγυ Yesu sēe Iso kē ι na təmle ke pə təə, lēna ι tə ι ifalaa si pā tala-wēγe-γe tətə.

⁸Μρύγυ pa tēna pa təγaa na pā haγa. Πena ι ifalaa koti həyolası nsi si kpisaa tə na pə su təkəη naatosompəyələγa.

⁹Pəyele yəlaa mpa pa təγaa tə pa nyəəη ka tala isı iyisi liyiti (4000). Pə tēma mpu, lēna Yesu tə-we si pā kpe.

¹⁰Πena ιηι na ι ifalaa pā kpa kpułuyə taa kē kpaκpa na pā polo timpi pa yaa si Taləmanuta tə.

*Falisanaa sələmvuy ke Yesu piti tēma
(Matiyee 16:1-4)*

¹¹Μρύγυ Falisanaa kəma na pā svu Yesu ke kpeəsənav. Na pā kuuki ι nəyə si ι la piti təmle natəη na pə hólı si ι təη luna Iso kiη.

¹²Tənaγa Yesu məla ι taa kē teu na ι tə si: Kufalanη yəlaa mē, ι pəkəyı piti təmle suwe? Təmpəna ke ma heeliγi-mē, ι kaa na piti təmle natəη se.

¹³Μρύγυ ι yela-wē na ι taγanı kpułuyə taa kē kpaυ na ι tēsəna kutəη ləηku təə.

*Falisanaa na Heləti pa kəkəsvm
(Matiyee 16:5-12)*

¹⁴Yesu ifalaa ka səə kutəyəu kpaγav. Potopoto kəłvm ka wēna pa kiη ke kpułuyə taa.

¹⁵Πena Yesu kraalı-wē si: Ι la laakalı na Falisanaa na Heləti pa kəkəsvm.

¹⁶Πena ι ifalaa svu təmaγa təm si: Tə feina potopotonaa təyə ι yəyətəyı mpu.

¹⁷Yesu nu nti pa təηna yəyətuyə ke mpu tə, lēna ι pəsı-wē si: Pepe təə kē ι təη si ι feina potopotonaa tə pə təə? Haləna saηa ι ta cəkəna kēle? Ι ta nyənta kēle? Pə ku mə layətu kē?

¹⁸Ι wēna isē pəyele u naaki? Ι wēna ηkraηη pəyele u nukı? Ι səwəγa?

¹⁹Saa wei ma faγa potopotonaa kakpası na yəlaa iyisi kakpası (5000) təyə tə, təkəη isənaya kəkpası suwa na ι kpaγa? Μρύγυ pa cəwa si: Naanəwa na naale.

²⁰Pəle pə paasi waatu wei ma faγa potopotonaa naatosompəyələγa na yəlaa iyisi liyiti (4000) təyə tə, təkəη isənaya ι tə həyolası kəkpası? Πena pā tə si: Təkəη naatosompəyələγa.

²¹Πena Yesu pəsı-wē si: Pə na pə mpu na ι ta cəkənta?

Yulm ise kuluyu ke Petesaita

22 Pa tala Petesaita, ləna pə kəna-ı yulm nəyölv, na pə wiina-ı sı í tokina-ı.

23 Mpróyú Yesu həma ı niñ taa na í luna ıcate waalı, na í la ntayama na í taa yulm inı ı ise, na í tənı ı niñ ke ı tə. İlena í pəəsi-ı sı: N naakı pəlv?

24 Mpróyú yulm kusa ise na í tə sı: Ma loosiyı yəlaa təcantəlaa na pə we isı tıñ na pə təñ.

25 İlena Yesu tasa ı niñ tənuyv ke yulm ise tə na pə waa-ı. İlena í nyəni poolun na í na pə təna təcəicəi.

26 İlena Yesu heeli-ı sı í kpe. ı taa məlı ıcate taa.

Piyee hvlvyn sı Yesu ké Mesii

(Matiyee 16:13-20; Luku 9:18-21)

27 Yesu na ı ifalaa pa kula təna ləna pə tē Sesalee Filipv acalē taa. Pa we mpaav taa ləna í pəəsi ı ifalaa sı: Yəlaa təñ sı ma ké awe?

28 Mpróyú pələ sı: Pa təñ sı n ké Lum Səlv Yohaani. Ləlaa sı İlii, na ləlaa sı n ké İso kuyəçotutv teləsəlaa taa nəyölv.

29 Tənağa ı pəəsi-wē sı: Na mə se, mə həkı sı ma ké awe?

Mpróyú Piyee nəçv təkpaı sı: N ké Mesii.

30 İlena í kpaalı-wē sı pə taa heeli-təyi nəyölv.

Yesu səm na ı fem pə təm

(Matiyee 16:21-28; Luku 9:22-27)

31 Pələ pə waalı ké í svv ı ifalaa ke heeluyı sı: Pə wē sı Yulv Pəyaya má maa təçv kənyəñ ke səsəm. Na nyuv nyəma na kətəlaa səsaa na İso Təm seyəsəlaa ká lə-m, halı pə kv-m. İle maa fe pə kuyēñ tooso wule.

32 ı heela-wəçē-təyi təfoo ké yəlaa taa. Mpróyú Piyee yaa-ı kpeenə na í təkı-ı-tı.

33 Tənağa Yesu pəsəna ı ifalaa tə na í kaləna Piyee ke teu sı: Satanı tē ma tə, nyá hūwē ta ke İso nyəna, yəlaa nyəna ké.

34 Pələ pə waalı ı yaa səmaa na ı ifalaa, ləna í tə-wē sı: Ye wei ı caa sı í təñı-m, pəntv í la ı təyi awusa, na í səyələyi ı səm tesika na í təñəçəna-m.

35 Pə taya pəlv, ye wei ı pəkəyi ı weesuyı təcūtı ı tēñna səpə. Ama wei í lapa ı təyi awusa ke ma tə, na ma Laapaalı Kupañ tə, pəntv ka hikina weesuyı.

36 Ye yəlv pəsaa na í hiki antulinya nyəm təna na inı ı maçamaya ı sı ı kawaya nte we?

37 Pəlvv wē mpi yəlv ká kpaça na í layasəna ı weesuyı tə?

38 Ye wei ı səpa ma fēle yaa ma kuvēçəsətv fēle ke kəfaləñ yəlaa pəne mpa pa kisa İso ké tənyv na pə lakı isayətv tə pa həkv, Yulv Pəyaya má maa sı pəntv fēle tətəçv ma məlvv wule ke waətv wei maa kə na ma Caa teeli na isətəa tillaa nəñ nyəma tə.

9

1 Yesu tasa-wēçē heeluyı sı: Təpəna ke ma heeliyi-mē yoo maa cəsəyi, mpa pa wē cəne tə pa taa ləlaa ká na İso Kawulaya kəmna toma na pəcó pə sı.

Yesu isəntaa layasvny

(Matiyee 17:1-13; Luku 9:28-36)

2 Kuyēñ naatosə tēwa, ləna Yesu kpaça Piyee na Saakı na Yohaani na pə polo pəv kəkəlvv nəkəlv kv tə ké pa tike. Tənağa ı layasa pa isəntaa ke kpaçpa.

3 Na ı wontu paası na tē hvlmı təlaıdı isı kponkpməlvv na tə teeki kəkə. Nəyölv fēi atē cəne sı ı ká la na pəlvv hvlmı mpv pə taka.

⁴ M̄p̄r̄óȳ ı ifalaa tooso unı, pa nawa Ilii na Moisi na pá na Yesu pá ȳç̄ot̄aȳı.

⁵ Tənaɣa Piyee təma Yesu sı: Taca, ısu tə wev cəne ısəntə unı tə pə we teu napələɣı te. İle pə m̄vna ısu tə siki coka toosoɣo. Nyaya lente, Moisi ke lente, na Ilii ke lente.

⁶ S̄oç̄ont̄u kpa Piyee na ı taapalaa ləlaa na í lan̄ kuȳç̄ot̄ot̄u t̄əç̄o ı ȳç̄ot̄a mp̄v.

⁷ İlena ıseɣmunt̄uȳ nakv̄lı kv̄ k̄əz̄ na kv̄ takı-we na pá nu pə ȳç̄ot̄a ɣmunt̄uȳv ɣkv̄ kv̄ t̄ee sı: Ma luɣu t̄ee Pəyaya nt̄ə, í nuna-ke.

⁸ Tənaɣa Yesu ifalaa caa pa taa na pa waalı pa ta na nəç̄olv̄. Ye pə taya Yesu tike ke pa ná pa kin̄.

⁹ Yesu na ı ifalaa pa tiikayana puyv̄ t̄əz̄, ılena Yesu kpaalı-we sı: I taa heeli nəç̄olv̄ ke nti í nawa t̄o. Haləna kuȳɣɣkv̄ Yulv̄ Pəyaya má maa sı na má fe t̄o.

¹⁰ M̄p̄r̄óȳ Yesu ifalaa t̄əka t̄əm̄ nt̄əȳı pa taa na pá p̄əss̄əȳı t̄əma sı: Pepeye səm na fem ıle?

¹¹ P̄əle pə waalı Yesu ifalaa p̄əss̄a-ı sı: Pepe t̄əz̄ ké İso T̄əm̄ seɣesəlaa ná t̄əɣ̄ sı Ilii ká caaləna k̄ənt̄e?

¹² Tənaɣa Yesu c̄ə-we sı: Tampana, pə wee sı Ilii ká k̄əna kancaalaya na í tayanı pə tənaɣa teitei na p̄əç̄ó. Ye mp̄v̄ ntiȳı pa ɣmaawa Yulv̄ Pəyaya t̄əz̄ sı kaa na kuȳv̄ɣ̄ ke s̄əss̄əm̄ na pá la-keɣe nyaȳ?

¹³ Ama ma heeliȳı-me sı Ilii t̄əma k̄ənt̄e na pá lana-ı ısu pa s̄əç̄əlaa t̄əç̄o teitei ısu paa ɣmaav̄ ı t̄əm̄ t̄o.

Pu nəç̄olv̄ ı alɣaa loou

(Matiyee 17:14-21; Luku 9:37-43)

¹⁴ Yesu na Piyee we pa tala ifalaa ləlaa kin̄, ılena pá maɣana samaa kotina-we, na pá na İso T̄əm̄ seɣesəlaa pá h̄əɣ̄ t̄əm̄.

¹⁵ Tuu ısu ȳəlaa nav̄ Yesu t̄ə pə yeç̄eta-weɣe s̄əss̄əm̄ nte, na pá seeki na pá puki ı seɣv̄.

¹⁶ İlena í p̄əss̄ı ı ifalaa sı: Nti t̄ə t̄əz̄ ké mə na-we í h̄əɣ̄?

¹⁷ M̄p̄r̄óȳ samaa taa nəç̄olv̄ ı c̄ə Yesu sı: Taca, ma k̄əna ma pəyaya ké. Ka hii ıləç̄ov̄ ké na í la-keɣe kamumuka.

¹⁸ Paa timpiȳı pə kuləna ıləç̄ov̄ unı ı p̄ət̄əȳı-keɣe at̄eɣe. Na ka nəç̄o taa lu kuhulan̄, na ká sal̄əȳı ka kela na ka t̄ənv̄ȳv̄ kii t̄əkekilee. Ma wiina nyá ifalaa sı pá loo-ı, pa ta p̄əsi.

¹⁹ Tənaɣa Yesu t̄əma sı: Ȳəlaa lan̄kpus̄əɣ̄ nȳəma me, wee ısənaɣa má na-me tii caya na má t̄əkı mə kuȳv̄ɣ̄? I k̄əna-m̄ pəyaya ɣkeɣe cəne.

²⁰ M̄p̄r̄óȳ pəyaya nȳəma pona-keɣe Yesu. Tuu ısu ıləç̄ov̄ tu keesuȳu Yesu t̄ə, ı sv̄v̄ pəyaya ɣkeɣeıle selisuȳu ke teu. Haləna ká hoti at̄e na ká pilimi na kuhulan̄ luk̄əna ka nəç̄o taa.

²¹ İlena Yesu p̄əss̄ı ka caa sı: Waatv̄ wei ké pə caala-keɣe lapv̄ ke mp̄v̄?

M̄p̄r̄óȳ pəyaya caa c̄ə-ı sı: Hatoo ka p̄əcaatv̄ p̄et̄ep̄ete taa ké.

²² T̄əm̄ paɣale ke ıləç̄ov̄ p̄eta-keɣe k̄əç̄o taa na lvm̄ taa sı ká sı. Mp̄v̄ t̄ə, haı, ye n ka p̄əsi nȳəni ta p̄ət̄əç̄ət̄əle na ı̄ waası-tv̄.

²³ Tənaɣa Yesu t̄əma-ı sı: Pepe t̄əz̄ ké n t̄əɣ̄ sı ye ma p̄əss̄əȳı? Ye yulv̄ t̄əma ı taa na İso, p̄vl̄ feı mpi ı kpisiȳı t̄ə.

²⁴ M̄p̄r̄óȳ pəyaya ɣke ke caa map̄a kapuka sı: Ma t̄əma İso na ma taa. İle s̄əna-m̄ na p̄ə s̄əss̄ı.

²⁵ Yesu nawa samaa kotiȳına-we, ılena í kaləna ıləç̄ov̄ unı, na í t̄əm̄ı-ı sı: ıləç̄ov̄ nyá wei n p̄əss̄əȳı ȳəlaa ke kamumusi na ntamaa t̄ə, ma heeliȳı-ɣ̄ kulm̄aya sı ı̄ se pəyaya kan̄e ka waalı. Taa tasa-keɣe t̄əɣ̄v̄ȳv̄.

26 Tənaɣa uləɣuɔ unɪ ɪ kiisaa na ɪ paasi na ɪ selisi-keɣe teu, ɪlena ɪ se ka waalu. Mɪrɔɣɔ pəɣaɣa fiɣinaa. Haləna yəlaa tɔ sɪ ka səpaɣa təkrem.

27 Mɪrɔɣɔ Yesu kra ka niŋ taa na ɪ kusɪ-ke na ká səɣ ɪsɔ.

28 Yesu kəma na ɪ sɔv təɣaɣa na ɪ na ɪ ifalaa pá caɣa, nəɣəlv ta siti pa taa. ɪlena ɪ ifalaa pɔɔsɪ-sɪ: Pepe tɔɔ ké tɔ ta pəsi na tó loo uləɣuɔ unɪ?

29 Mɪrɔɣɔ Yesu cə-we sɪ: ɪləɣuɔ ɪsu mɪv, ye pə taɣa ɪsɔ sələmɔvɔ na sələmɔvɔ, pəlv u təɣənəɣɪ-ɪ.

*Yesu səm na ɪ fem pə təm tətɔ
(Matiyee 17:22-23; Luku 9:43-45)*

30 Yesu na ɪ ifalaa pa lu tənə, ɪlena pá tɛsɪ Kalilee tenku. Yesu luɣu fɛɪ sɪ pá nu ɪ taŋ.

31 Pə taɣa pəlv, ɪ seɣesaya na ɪ heeliɣɪ ɪ ifalaa sɪ: Paa tv Yəlv Pəɣaɣa maya yəlaa niŋ taa na pɛle pá kv-m. Ama maa fe pə kuyeyɛŋ tooso wule.

32 ɪle ɪ ifalaa ta cəkəna təm tənɛ. Pəyele pa nyamna tə pɔɔsvɔv.

*Sɔsəntv tɔɔ həm
(Matiyee 18:1-5; Luku 9:46-48)*

33 Yesu na ɪ ifalaa pa tala Kapənahum, na Yesu sɔv təɣaɣa taa, ɪlena ɪ pɔɔsɪ ɪ ifalaa sɪ: Ntiɣɪ ɪ kɛɛsayaɣana təmaya mpaav taa?

34 Mɪrɔɣɔ ɪ ifalaa suma. Pə taɣa pəlv tɔɔ, pa hənɣaɣa sɔsəntv tɔɔ ké mpaav taa ké.

35 Tənaɣa Yesu caɣaa na ɪ yaa pa naanɔwa na naale ke ɪ kiŋ na ɪ heeli-we sɪ: Ye wei ɪ caa ɪ la mə nəɣo tɔɔ tv, pəntv ká pəsi ɪ təɣɪ mə taa səkpəlu ké, na mə tənə mə təmle tv.

36 Mɪrɔɣɔ ɪ kraɣa peiya na ɪ su-keɣe pa ɪsentaa na ɪ waɣali-ke. ɪlena ɪ tə-we sɪ:

37 Ye wei ɪ mɔwa peiya kanɛ ka taka ké ma nyɔvɔv tɔɔ, maya pəntv mɔwa. Na wei ɪ tu mɔ-m pə taɣa ma tike ke ɪ mɔwa. Ama pəntv kɛɛŋna wei ɪ tila-m təɣo na ɪ mɔ.

*Wei ɪ fɛɪ ta tɔɔ ɪ ké ta kolontu
(Luku 9:49-50)*

38 Mɪrɔɣɔ Yohaani heela Yesu sɪ: Tacaə tə nawa nəɣəlv na ɪ looki aləɣaa na nyá hətɛ. Pácv u tənəɣɪ-tv. ɪlena taa kisina-ɪ.

39 Ama Yesu cəwa Yohaani sɪ: ɪ taa taŋɪ-ɪ sɪ ɪ taa la. Pə taɣa pəlv tɔɔ, nəɣəlv fɛɪ wei ɪ pəsəɣɪ na ɪ la piti təmle na ma hətɛ toŋ na ɪ tɛ na ɪ yɔɣotɪ ɪsaya tv ke ma tɔɔ ké kraɣaa tɔ.

40 Ye yəlv ta ke ta kolontu, ta nyəŋ ké tɛ.

41 Na ye wei ɪ ha-mɛɣe lum sasala anɛ sɪ ɪ ké Kilisiti nyáma, pəntv kaa laŋ pə kasəɣaɣa.

*Lɛlv tusuyv səɣəntv
(Matiyee 18:6-9; Luku 17:1-2)*

42 Mɪrɔɣɔ Yesu təma sɪ: Ye wei ɪ lapa na piya nsi sɪ mɔ ma təm ke ɪsəntv tɔ sɪ taa nakəli pəntɪ, pə nəɣəsəna pá paa pəntv luɣu tɛɛ ké piw na pá tɔsɪ-ɪ tenku taa.

43 Ye nyá niŋ tusiɣina-ŋ ɪsaya tv larv taa, sɛɪ-ɪ. Sana ń sɔv weesuɣv kupaŋku taa na niŋ kulbməŋ, na mɪpi n ka wɛɛna nyá niŋ tənə na pá pɛɪɪ-ŋ tənəasəle sɔsəle taa ké kəkə ŋka kaa tenj tɔ ka taa tɔ. [

44 Tənə sonsompee nna a təkɪ yəlaa nantv tɔ aa səki. Pəyele kəkə u tenj paa pəcɔ.]

45 Ye nyá nɔɔhəle tusiɣina-ŋ ɪsaɣatv lapv taa, seti-te. Sana ń sɔv weesuɣu kɔpaŋkv taa na nɔɔhəle kɔlvmtəle, na mpi n ká wɛɛna nɔɔhɛɛ naale na pá pɛti-ŋ tɛnaasəle sɔsɔle taa tɔ. [

46 Təna somsomee nna a tɔki yəlaa nantv tɔ aa sɔki. Pəyele kɔkɔ u tɛŋ paa pəɔ.]

47 Ye nyá ɪsələ tusiɣina-ŋ ɪsaɣatv lapv taa, hɔɣɔsi-te. Sana ń sɔv ɪsɔ Kawulaya taa na ɪsələ kɔlvmtəle na mpi n ká wɛɛna ɪsɛ naale na pá pɛti-ŋ tɛnaasəle sɔsɔle taa tɔ.

48 Təna sonsompee nna a tɔki yəlaa nantv tɔ aa sɔki. Pəyele kɔkɔ u tɛŋ.

49 Pə taya pulv tɔ, paa piti yəlaa tɛna tɔ kɛ kɔkɔ ɪsu pa tɔkɔv tɔm kɛ tɔɣɔnaya tɔ tɔ.

50 Tɔm kɛ pulɔv mpi pə waasəyi tɔɣɔ. Ama ye tɔm lɔŋ sɔpa, pɛpɛye paa la na pə lɔŋ unɪ í tasa məlvɔv? ɪ wɛɛna tɔm kɛ mə taa na í wɛɛna tɔma na leleŋ.

10

Alv na apalv pa yav tɔm

(Matiyee 19:1-12; Luku 16:18)

1 Yesu lu tɛna, ɪlena í polo Yuta tɛtv taa na Yaatanɪ pɔɣɔ waalı. ɪlena samaa tasa kotuɣu kɛ ɪ kin kɛ sɔsɔm, na í niki-wɛyɛ sɛyɛsɔv ɪsu ɪ tu lakɪ tɔ.

2 Mprɔ́y Falisanaa napəlɪ pa polaa sɪ pa kuuki ɪ nɔɣɔ. ɪlena pá pɔɔsi-ɪ sɪ: Ta mpaav taa yɔlv pəsəyi na í tɔɣɔnɪ ɪ alv na?

3 Tɛnaya ɪ pɔɔsa-wɛ sɪ: Ntiyi Moisi ka heela-me sɪ í la?

4 ɪlena pɛle pá cɔ-ɪ sɪ: Moisi ná ha mpaav sɪ yɔlv pəsəyi na í ŋmaa ɪ alv kɛ kisɣu takəlaya na í tɔɣɔnɪ-ɪ.

5 Mprɔ́y Yesu cɔ-wɛ sɪ: Mə lanɔkrusəŋ tɔ kɛ Moisi ŋmaa-meyɛ kɔsəsutv ntɪ.

6 Ama hatoo antulinya ŋmav kancaalaya taa ɪsɔ ŋma apalv na alv kɛ.

7 Pə tɔ kɛ apalv ká yele ɪ caa na ɪ too, na í na ɪ alv pá caya.

8 Na pa naale pá pəsi yɔlv kɔlvɔm. Saa unɪ pa ta kɛ yəlaa naale tɔtɔ. Ama pa pəsə yɔlv kɔlvɔm kɛ tɔkɔŋ.

9 Ye mpv ɪlɛ, yɔlv í taa yasɪ mpi ɪsɔ kɛntaa tɔ.

10 Pa kama na pá sɔv tɔyaya, ɪlena ɪ ifalaa tayaŋɪ-ɪ tɔm pɔɔsɔv kɛ ntɪ unɪ tɔ taa.

11 ɪlena í cɔ-wɛ sɪ: Ye yɔlv tɔɣɔna ɪ alv na í kɔɔya lɛlv, ɪ wakəlɔna kancaalaya nyəŋ, pɔcɔ ɪ lapa wasanɔkalətv.

12 Na mpv tɔtɔyɔ na alv, ye í kisa ɪ paalv na í saa kɔfalv, ɪ lapa wasanɔkalətv.

Piya səkpesi kɔpantv kooluɣu

(Matiyee 19:13-15; Luku 18:15-17)

13 Yəlaa pukayana piya kɛ Yesu sɪ í tɔnɪ sɪ tɔ kɛ niŋ. Ama ɪ ifalaa kaləna sɪ kɔntaa.

14 Yesu ná mpv, ɪlɛ pə ta maya-ɪ. ɪlena í tɔ ɪ ifalaa sɪ: ɪ yele na piya kɔɔ ma kin, í taa kayatv-sɪ. Pə taya pulv tɔ, mpa pa wɛ ɪsu piya tɔ, mpe pa tɛnna ɪsɔ Kawulaya.

15 Ma heeliyi-meyɛ tampana sɪ ye wei ɪ ta pəsi ɪsu pəyaya na ɪsɔ tɔɣɔ ɪ tɔ kɛ kawulaya, pɔntv kaa la ka tv kɛ paa pəɔ.

16 ɪlena Yesu kɔɔya-səyi ɪ niŋ taa na í tɔnɪ niŋ kɛ sɪ tɔ, na í kooli-səyi kɔpantv.

Yɔlv tɔŋ tv tɔm

(Matiyee 19:16-30; Luku 18:18-30)

17 Yesu tɔkaya mpaav, ɪlena apalv nɔɣɔlv í kɔɔya asewa na í kɔɔ í lun ɪ tɛɛ na í pɔɔsi-ɪ sɪ: Taca kɔpaŋ, pɛpɛye pə wɛɛ sɪ maa la na má hiki weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ?

18 Tənağa Yesu pəəsə-i si: Pə lapa isəna na n̄ yaa-m si kupaŋ? Nəçəlv ta ke kupaŋ ye pə tağa Iso tike.

19 Ntəŋ n nyemá nti pa suwa si: Taa kv yəlv, taa la wasaŋkalətv, taa ŋmuli, taa suu ləlv ke təm, taa puçusi lələa. Se nyá caa na nyá too tə?

20 M̄pəçú apəlv in̄ i cə-i si: Tacaa, ma təka kəsəsutv nti tə tənağa hatoo ma pəəatəv ké.

21 M̄pəçú Yesu nyəna-i təp̄iŋ, ləna i luçu ləp̄-i, na í təm-i si: Kələmtv tike təkəŋ kaasəna-ŋ ləp̄v. Polo na n̄ p̄eeti pə təna mpi n wəna tə, na n̄ tala konyəntənaa ke pə liçitee, na cele n̄ sūv təŋ ke isətəa. Ye n tēma m̄pəçú ləp̄v, lə n kəə na n̄ təŋ-i-m.

22 Ama apəlv in̄ i nu mpv, ləna i isəntaa nyəŋ na i ləŋle wakəli tətəçətəçə na i tē. Pə tağa pəlv tə, i ka wəna ké pə tu fēi.

23 Yesu caa i ifalaa isəntaa, ləna í heeli-wē si: Ama liçitee nyəma Iso Kawuləğa sūv wē katē ké pə tu fēi.

24 Təm nti i yəçota mpv tə tə lapa i ifalaa ke piti. ləna Yesu tasa-wēçə heeluču si: Nnn, ma piya, si yəlv í sūv Iso Kawuləğa taa tə pə wē katē ké fa.

25 Isəna mpi pə wē yooyoo ké katē si í sūvna pənyaləğa pūçv na í lu tə, mpv tətəçə pə wē liçitee tv ke katē si í sūv Iso Kawuləğa taa. Hal̄i pə tu tē mpv.

26 Tənağa pə tasa-wēçə piti ləp̄v ke səsəm, na pá təŋ tēma si: lē awe ka tələna ntēçə-ti lē?

27 M̄pəçú Yesu nyəna-wē, ləna í tə-wē si: Yələa kiŋ ke pə fēi pəsūçv. Ama Iso kiŋ pə fēi mpv. Pə tağa pəlv tə, Iso u kpisiçi pəlv.

28 Tənağa Piçēe tōma-i si: Təv, ta yela pə təna təkpatəa ké na taa hu nyá waalı.

29 ləna Yesu cə-i si: Tampana ke ma heeliç-i-mē yoo maa cēsəçi, ye nəçəlv yela i təyaya, yaa i taalənaa na i kəçənaa, yaa i newaa, yaa i too, yaa i caa, yaa i piya, yaa i haləmn̄aa ke ma tə, na Laapaalı Kupaŋ tə,

30 pu ha pəntv ke pə təm nuŋwə (100) ké atē cəne na pəcə. Paa tēsi, paa taalənaa, paa kəçənaa, paa newaa, paa toonaa, paa piya, paa haləmn̄aa, na pə tənağa m̄pəçú wahalanaa taa. Pəyele i səm waalı i ká wēna weesçu ŋku ku tēŋ tə.

31 Mpa pa wē ləlv ké kaçana tə, pa taa paçale ká məli waalı. Na waalı nyəma paçale náa məli ləlv.

Yesu səm na i fem təm tətə

(Matiçēe 20:17-19; Luku 18:31-34)

32 Pa wē mpaav taa na pá puki Yosalem, ləna Yesu tēe i ifalaa ke nəçə, na pēle pá təŋna piti. Na mpa pēle pə tənağa-wē tə pēle pa çayana səçəntv. M̄pəçú Yesu taçana yaav ke pa naaŋwə na naalēçə i kiŋ, na í heeli-wēçə mpi pu maçana-i nəçəntv tə.

33 Nti i heela-wē təçələ si: Təv, tə puki Yosalem isəntə tə, paa kpaçə Yəlv Pəyaya má na pá tv-m kətələa səsaa na Iso Təm sēçesələa pa niŋ taa. Paa tə si pá kv-m. Paa kpaçə-m na pá tv-m mpa pa ta nyi Iso tə pa niŋ taa.

34 Pēle paa paana-m na pa tə-m ntaçama, na pa çasa-m akpatē. Pəle pə waalı ləna pá kv-m. Ama maa fe pə kuyēŋ tooso wule.

Mpi Saaki na Yoħaanu pa səlēmaa tə

(Matiçēe 20:20-28)

35 Pəle pə waalı, Sepetee pəçalaa Saaki, na Yoħaanu, pa pola Yesu kiŋ na pá təm-i si: Tacaa, tə caa si n̄ la-tvçv mpi tu səlēm-i-ŋ tə.

36 Tənağa Yesu pəəsə-wē si: Pepeçē í caa si má la-mē?

³⁷ M̄p̄r̄ȳḡ pa c̄w̄a si: Saa wei n ka wee nyá teeli kawulaya taa tō tē caa si h̄ ye le na tē caya nyá cōb. Lelw ke nyá ntəyōŋ tō, na lelw ke nyá mp̄ətəŋ tō.

³⁸ Tənaɣa Yesu p̄əsa-we si: I ta nyi mpi í sələməyi tō ye? I p̄əsəyi na í t̄yō wahala s̄əw̄ wei maa t̄yō tō? Paa s̄-m l̄ə lum mpi tō, í p̄əsəyi na í s̄-wi?

³⁹ M̄p̄r̄ȳḡ pa c̄w̄a si: Tu p̄əsi.

Ilena Yesu c̄-wē si: Tampana, í ká t̄yō wahala s̄əw̄ wei maa t̄yō tō, na í s̄o l̄ə lum mpi paa s̄-m tō yaa.

⁴⁰ Ama p̄ə t̄yā ma l̄əsəȳəna mpa paa caya ma ntəyōŋ tō yaa mpa paa caya ma mp̄ətəŋ tō tō. Mpa pa tō l̄ə t̄yāna lona ane tō p̄ele pa kenā a nȳəma.

⁴¹ Yesu ífalaa naan̄wa wei i kaasaa tō íl̄e i na m̄p̄u, ílena i taa w̄una Saaki na Yohaani.

⁴² Tənaɣa Yesu yaa pa t̄əna na í t̄-wē si: I nȳəma si mpa pa nȳənəyi isu ȳəlaa awulaa tō p̄ele pa t̄ki kawulaya ke lelāa tō. Na mpa p̄ele pa k̄e k̄v̄eelāa tō p̄ele pa ŋmak̄əl̄əyi s̄əkpema.

⁴³ P̄ə fei m̄p̄r̄ȳḡ m̄ə kin̄ se. Nti t̄ȳəl̄e si, ye m̄ə taa wei í caa i la s̄əw̄ ke m̄ə h̄ek̄u, p̄ontu í p̄əsi m̄ə t̄əml̄e t̄u.

⁴⁴ Na ye m̄ə taa n̄ȳəl̄w̄ í caa i la m̄ə n̄ȳə t̄u, p̄ontu í p̄əsi m̄ə t̄əna m̄ə yom.

⁴⁵ P̄ə t̄yā p̄ul̄w̄ tō, Yul̄w̄ P̄əyāya ma t̄ət̄ ma ta k̄əw̄ si má t̄yō c̄e c̄e l̄e. Ama ma k̄əmaɣa si ma p̄əsəyi ȳəlaa t̄əna t̄əml̄e t̄u, na má ha ma weesuȳu na p̄é c̄e ȳəlaa p̄ayal̄e ke pa yomle taa.

Yul̄w̄m Paatimee t̄əm

(Matiyee 20:29-34; Luku 18:35-43)

⁴⁶ M̄p̄r̄ȳḡ pa tala Yeliko. Yesu na í falaa, na ȳəlaa samaa pa k̄əma si pa luk̄i icate n̄t̄e t̄ə n̄ȳə ílena pá maɣana yul̄w̄m n̄ȳəl̄w̄, Timee p̄əyal̄w̄ Paatimee, na í caya m̄p̄aa n̄ȳə t̄ə na í lak̄i pala.

⁴⁷ M̄p̄r̄ȳḡ pa heeli-i si: Nasalet̄i Yesu t̄eek̄əna. Tənaɣa i koo s̄əw̄m si: Tafiti P̄əyāya Yesu, nȳəni ma p̄ət̄əw̄t̄əle.

⁴⁸ Tənaɣa p̄ayal̄e kal̄əna-i na pá heeli-i si í su. Ama i s̄əw̄a kouu ke s̄əw̄m si: Tafiti P̄əyal̄w̄, nȳəni ma p̄ət̄əw̄t̄əle.

⁴⁹ M̄p̄r̄ȳḡ Yesu s̄əŋaa, na í t̄ə si pá yaa-i.

Tənaɣa pa heela yul̄w̄m si: Nyāya apal̄w̄t̄u na h̄i kul̄i, i yaa-ŋ.

⁵⁰ Ilena í l̄o i k̄pai na í kul̄i t̄əwaka na í polo Yesu kin̄.

⁵¹ M̄p̄r̄ȳḡ Yesu p̄əsa-i si: N caa ma la-ŋ we?

Ilena yul̄w̄m c̄-i si: Taca, ma caa k̄e si n̄ la na má naaki.

⁵² Tənaɣa Yesu t̄əma-i si: Polo, nyá taa t̄əmn̄aw ke l̄əw̄ waasa-ŋ k̄e.

M̄p̄r̄ȳḡ i s̄u n̄aw ke t̄əna in̄əyi k̄rak̄raa na í t̄əŋəyi Yesu ke m̄p̄aa taa.

11

Yesu cayan ke k̄p̄aŋaya

(Matiyee 21:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)

¹ M̄p̄r̄ȳḡ na i falaa pa tala Olifinaa p̄ȳw̄. Waatu un̄i tō pa k̄p̄eɣət̄əna Yosalem. Pa fei pool̄w̄ na Petafasi na Petanii. Tənaɣa Yesu tila i falaa taa naale

² si: I polo icate n̄t̄e t̄ə we m̄ə n̄ȳə t̄əw̄ t̄ə t̄ə taa. I tak̄i k̄rak̄raa tō í ká maɣana pa t̄u k̄p̄aŋaya pile nat̄əl̄əyi ŋm̄ənaɣa. N̄ȳəl̄w̄ ta c̄ayata t̄ə t̄ə. I h̄eti-te na í k̄əna.

³ Ye n̄ȳəl̄w̄ p̄əsa-me si: Pepe t̄əw̄ k̄e í lak̄i m̄p̄u? Il̄e í c̄ə p̄ontu si: Ta S̄əw̄ caak̄əna, ye i t̄əma í ká m̄əl̄əna-keɣe n̄əw̄w̄ k̄e c̄əne.

⁴ I ifalaa teeewa, uena pá maɣana kpaɣaya pile nteye mpaaw taa, na pá tu-keye ɲmənaya ke tayaɣa nakəli ka naxo, uena pá heti-te.

⁵ Mɔ́yó mpa paa we tana to pa taa napəli pa pəsa-we si: Pepeye í laki tana? I hetəyi kpaɣaya pile íté suwe?

⁶ Mɔ́yó Yesu ifalaa cowa isu Yesu ka heela-we to, uena pá yeke-we na pá teena.

⁷ Na pá pona-teye Yesu, na pá pə to to ké pa wontu, na Yesu caya pə to.

⁸ Mɔ́yó yəlaa payale pə pa wontu ke mpaaw taa, na ləlaa náá ce hatu na pá pə.

⁹ Uena mpa paa we Yesu naxo to na mpa paa we í waali to pá kooki si: Paa wei í to Iso ké teeli. Iso í wee wei í kəɲna Tacaa toɲ to í waali.

¹⁰ Iso í heti kawulaya ɲka ka təɲna kənte to, ɲka ka ké Tacaa Tafiiti nyəɲka to. Paa wei í to Iso ké teeli ke hatoo isətaa.

¹¹ Yesu tala Yosalem, uena í suu Iso təsele taa. I nyəna í taa na í waali ké teu, uena í na í ifalaa naanowa na naale pá tee Petanii ke ilim tema tem to pə to.

Yesu təɲsa fiki toɲv ke mpusi

(Matiyee 21:18-19)

¹² Ku fema na pá luki Petanii, ɲe nyəxosi kpa Yesu keke.

¹³ Mɔ́yó í loosa fiki toɲv ke pooluɲ na kú ləpa təkɔpimm. Uena í polo si ntanyu isənto ku ləla pee. I kəma na í tala ku tee, uena í maɣana hatu tike. Mpi to, pə ta ke fiki tuɲ ləlvu waatu.

¹⁴ Tənaɣa Yesu təma fiki toɲv ɲku si: Nəxəlv kaa tasa nyá pile ke təɲvuɲ.

Na í ifalaa nu mpu.

Peeələa təɲonvu ke Iso təsele taa

(Matiyee 21:12-17; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)

¹⁵ Mɔ́yó Yesu na í ifalaa pa tala Yosalem. Uena Yesu suu Iso təsele taa na í niki təɲonvu ke mpa pa peetaɣaa na mpa pa yakaya to. Na í pəsi liyitee yəkəlaa taapələnaa ke alele, na alukukunaa peeələa kpelasi toto.

¹⁶ I ta tisi si nəxəlv í səxəli pulu na í təɲna Iso təsele taa.

¹⁷ Pəle pə waali í seɣesa-we si: Pa ɲmaawa Iso Təm taa si, paa yaa ma tayaɣa si yəlaa tana Iso təsələmle. Ama mə pəsa-keye ɲmulaa tayaɣa.

¹⁸ Kətəlaa səsaa na Iso Təm seɣesəlaa nu mpu, uena pá peekəyi isəna paa la na pá ku Yesu to. Ama paa wena í səxənto. Pə taya pulu to, í ku seɣesətu suu yəlaa samaa ke teu ké pə tu fei.

¹⁹ Ilim kəma na pə te uena Yesu na í ifalaa pá kuli icate taa na pá lu.

Fiki toɲv ɲku kv wɔlaa to kv təm

(Matiyee 21:20-22)

²⁰ Teu fema na pá kuli tanəɲ ke ləɲ na pá teeki, uena í ifalaa na fiki toɲv ɲku na kv wɔlaa təwəɲwəɲ na pə kpeɲna kv kite.

²¹ Piyee təsa nti tu lapa to uena í to si: Nyəni Tacaa, fiki toɲv ɲku n ka təɲsa mpusi to kv wɔlaa təwəɲwəɲ.

²² Mɔ́yó Yesu təma í ifalaa si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ye í to Iso ké naani,

²³ í pəsəyi na í to pulaya kanə si ká kpesi na ká hoti tenku taa. Ye í tema mə taa təkpaataa si pu la na sika fei, pə laki ké.

²⁴ Pə to ké ma heeliyi-me si pə tana mpi í sələməyi Iso to í huu si í tema-wəyi hikuyu, ɲe paa ha-meɣe-wi.

²⁵ Saa wei í kuløxi sələmvuy tə, ye í nawa si mə na nəyolb í wəna natəli, ilə í ku-təxi mə taa. Waatu inəxi mə Caa wei i wə isətaa tə, i ká husi-meyə mə isayatu tətə. [

²⁶ Ye mə təxəntələnaa wakələxəna-me na u huløxi-weyə suulu na í tayani, mə Caa wei i wə isətaa tə, i kaa husi-meyə mə isayatu tətə.]

Yesu pəsvyv təm

(Matiyee 21:23-27; Luku 20:1-8)

²⁷ Mpróyó Yesu na i ifalaa pa tasa Yosalem ke pote, na Yesu polo na í cəəki Isə təsələ taa. Tənağa kətəlaa səsaa, na Isə Təm səyəsəlaa, na səsaa pa kəma i kinj,

²⁸ na pá pəəsi-i si: Kanjkante nteye n maki nyá taa na ní laki isəntə? Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

²⁹ Tənağa Yesu cə-we si: Maa pəəsi-meyə təm kuləmtu. Ye í cə-m-ti, ilə maa heeli-meyə kanjkante nte ma maki ma taa na má laki isəntə tə.

³⁰ Isə yaa yəlaa tilina Yohaani si í səəki yəlaa ke Isə lum? I cə-m.

³¹ Mpróyó pa mayasa-təxi pa taa pa tike. Iləna pá tə si: Ye tə təma si Isə tilina-i, i ká pəəsi-tv si: Na pepe təw kə í tá mv i təm?

³² Pəyele ye tə təma si yəlaa tilina-i...

(Pa nyanayana samaa. Pə taya pulv təw, yəlaa nyənağa Yohaani ke Isə kuyəyətəv teləsəlv kəpaŋ kə).

³³ Mpróyó kətəlaa səsaa pəsəna Yesu si: Tə ta nyi. Tənağa Yesu ná cə-we si: Aŋhaa, ma kaa heeli-meyə kanjkante nte ma maki na má laki isəntə tə.

12

Təmle nyəma asayaa təm

(Matiyee 21:33-46; Luku 20:9-19)

¹ Mpróyó Yesu svv kətəlaa səsaa kə isə sēv si: Yəlv nəyolb i ka səna lēsəŋ tuŋ ke taale tēcu. Na í ŋma kolunə na í cəəna, na í la timpri i ká nyaasəxi pə lum tə. Na í ŋma akele tanjkav nəyolb, wei i təw pa səŋəxi na pá fəŋjiyi tə. I tēma mpv, iləna í caa yəlaa na í su tə taa, iləna í tēe yēla.

² Pə kəma na pá tala tuŋ inu i kooluyv waatu, iləna í kusv i tillu nəyolb si í polo təmle nyəma kinj na pá cələ-i inu i tete.

³ Tənağa təmle nyəma mpe pa kpa tillu inu na pá má. Iləna pá təxəni-i i nin naanəwa təyələyəli.

⁴ Mpróyó taale tv inu i tasa tillu ləlv ke kusəyv na í tili. Iləna pá kpa ilé na pá má i nyuyv ke teu na pá tv-i.

⁵ Mpróyó taale tv tasa ləlv ke tiluyv, iləna pá kpa ilé na pá kv. Pa lapa mpróyó təm paxələ tətə. Pa mapə lələa na pá kv lələa.

⁶ Yəlv wei pu kaasa taale tv inu i kinj təyole i mayamağa i kuləlv wei i luyv svv teu tə. Iləye i tēesa tiluyv ke pa kinj, na í huukv si paa nya i pəyaga isəle.

⁷ Ama təmle nyəma mpe pa heela tēma si: Ii loosiyi kpancoov tv kəŋna nté. I kəw na tə kv-i na taale pəsi tá nyəntə.

⁸ Tənağa pa kpa taale tv pəyalv inu na pá kv-i, na pá lə taale na waali.

⁹ Mpróyó Yesu pəəsi-we si: Isənağa taale tv inu i ka la? I ká kəw kə na í kv təmle nyəma mpe, iləna í caa yəlaa kəfama na í su taale taa.

¹⁰ Matəŋ í tēma kaləyv ke Isə təm taa si:

Pələ nte tetv ŋmalaa ŋmaakaya na pá lə tə, nté tə təw kəlv ŋmatv təna məlaa na tə səŋ.

11 Mpi Tacaa lapa na tə nyənəxi
na pə we-tuyv piti təyəle.

12 Tənaya Yuta nyəma taa səsaa pəeka isəna paa la na pá kra Yesu tə. Pə taya pulv tə, pa nyəmá teu si mpeye i senna isə inu. Ama pa nyamna samaa. Ilena pá yele-i na í tee.

Lom wulav səsə lampuu təm
(Matiyee 22:15-22; Luku 20:20-26)

13 Mpi Yuta nyəma taa səsaa tila Falisanaa napəli na Heləti kpekəle taa nyəma napəli tətə si pá polo na pá má Yesu nəyə tətə na pá ná.

14 Pəle pa talaa, ilena pá tə Yesu si: Tacaa, tə nyəmá si tampana ke n yəyətəxi. Nn səyətəyəna mpi yəlaa huuki pa taa tə. Pə taya pulv tətə, nn paasəyəna tətə, nn fayəsəxi yəlaa. Ama isəna mpi mayamaya Isə caa si yəlaa í la tə pə tampana ke n heeliyi. Təv, pə we mpv tə, tá mpaav taa pə wee si ye lampuu tətə felí Lom wulav səsə na? Tətə felí yaa tətə taa felí? Tə caa si n heeli-tv.

15 Ama Yesu ná nyəmá pa taa layatv, ilena í pəəsí-we si: Pepe tətə ké í nyəki-m katəka ke konyərv? I kəna-m liyitee nyəyəlvv na má na.

16 Tənaya yəlaa kəna-i-ku, ilena í pəəsí Yuta nyəma taa səsaa si: Awe nyuyv fotoo na i hətə ke pa nmaa liyitee nyəyəlvv tətə cənə? Mpi pa cə-i si: Lom wulav səsə ké.

17 Tənaya Yesu təma-we si: Anhaa, í cəla Lom wulav səsə ke mpi i ti tətə, na í cəla Isə iləye mpi i ti tətə.

Mpi Yesu kəcəcətv nti tə məla-weye təmsuyv ke səsəm.

Isəna tu wee ta fem waali tə
(Matiyee 22:23-33; Luku 20:27-40)

18 Mpi Satusee nyəma napəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyəma mpe pa tənayana si paa pə la isəna sətəa kaa tə na pá fe. Mpi pa pəəsə Yesu si:

19 Tacaa, Moisi su-tuyv kəsəstv ke takəlasí taa si: Yulv í wəna neu, na yulv inu í si na í yele i alv, na alv inu í feina-i na pəyaya, neu ká hə leelu inu na í hiki-na-i piya. Ilena pa yaaki-si na i taalv səlv hətə.

20 Təv, yulv nəyəlv na i newaa paa kəna yulvnyəxi naatosompəyəlaya. Mpi taalv kraaya alv, ilena í si, i fei pəyaya.

21 Tənaya i waali nyəxi həma leelu, na ilé i can i si tətə, i fei pəyaya. Mpi ilé i waali nyəxi ná kraaya alv inu na ilé i si mpv tətə.

22 Haləna pə polo pə siyili pa naatosompəyəlaya nke ka tənaya mpv təpai na pá səkí mpv, nəyəlv ta hiki pəyaya. Pəle pə waali ké alv inu i teesa sərv.

23 Təv, pa təna pa kraaya-i mpv tətə, sətəa fem wule pa naatosompəyəlaya inu i taa awəyəle alv tətə?

24 Mpi Yesu cə-we si: I nyəmá mpi pə tətə pə liyitiyi-me tətə? I ta nyi Isə Təm na Isə toma tətə pə tətə ké.

25 Waatv wei sətəa ká fe tə akpayale təm kaa wee. Ama apalaa na alaa paa wee ké isu isətəa tillaa wəv tətə.

26 Ye sətəa fem təm ilə, i ta kaləta Moisi takəlaya taa ké timpi pa yəyətə səwa hotiya təm tətə yee? Pa nmaa təna si Isə təma Moisi si: Ma ké Apələham na Isaaka na Yakərv pa Isə ké.

27 Isə ké weesuyv nyəma nyəxi ké, i ta ke sətəa Isə. Pə liyita-meyə yem ké.

Isə kəsəstv taa səsəntv
(Matiyee 22:34-40; Luku 10:25-28)

²⁸ Iso Təm seyesəlv nəyolv i ka we təna na í naaki isəna pá na Yesu pa laki tə. I nawa si Yesu cəwa Satusee nyəma ke teu. Ilena í polo na í pəəsi-ı si: Iso kəsəsuto təna taa ntiyile səsəntv təkrem?

²⁹ Tənaɣa Yesu cə-ı si: Kəsəsuto taa səsəntv nté si, Iseyeli nyəma í nu, Tacaa Iso tike kəna Səso təkəŋ.

³⁰ N ka səəli Tacaa nyá Iso na luyv kəlvməyv, na nyá ləsaɣa ssv-ı təmmamm ke paa mpi pə taa.

³¹ Təle tə waalı nti tə we təyolv. N ká səəli nyá təyəntəle isv nyá ti. Kəsəsuto natəli tə fei tətə na tə kəla tənə tə naale inə.

³² Mpróyó Iso Təm seyesəlv təma Yesu si: Tacaa n cə teu pə tu fei. Timpi n yəyətəa si Tacaa tike kəna Iso na i paasi Iso nəyolv i fei tə tampana ke n yəyətəa.

³³ Mpv tə yolv ká səəli Iso na luyv kəlvməyv na i ləsaɣa ssv-ı paa mpi pə taa. Na pəle pə waalı í səəli i təyəntəle isv i ti. Mpv inı pə kəla isv pa lakuyv Iso kə kətəɣa ŋka kəkə nyəɣa ka təna tə, na kətasi nsi si təna tərpaı tətə.

³⁴ Yesu nawa si i cəna ləmaɣasəe lena í təm-ı si: Nyá na Iso Kawuləɣa ssvv í fei poolv.

Pəle pə waalı nəyolv u nyuləyi si í tasa-ı təm pəsəyv.

*Tafiiti pəɣaya nté Kilisiti
(Matiyee 22:41-46; Luku 20:41-44)*

³⁵ Yesu təŋna seyesəyv ke Iso təsəele taa, lena í pəəsi si: Isənəɣa Iso Təm seyesəlaa təŋ mpv si Mesii ke Tafiiti pəɣaya ye?

³⁶ Pəyele Feesuyv Nəŋŋtə ná təna Tafiiti taa kə təm na íle i maɣamaɣa í yəyətı si:

Tacaa heela ma Səso si,

caɣa ma kəŋkəŋ taa,

haləna má kəə na má sv nyá

kolontunaa ke nyá nəəhe tē.

³⁷ Tafiiti maɣamaɣa ná ɣaa-ı si Səso nté, ile isənəɣa Mesii ná məlaa na í kə Tafiiti inı i pəɣaya tətə ile?

*Iso Təm seyesəlaa waalı kuluyv
(Matiyee 23:1-36; Luku 20:45-47)*

Mpróyó samaa tuutuuma nu Yesu təm na lanhəlvmlə.

³⁸ Ikrəaləɣa yəlaa mpa i seyesəɣa tə si: Ilena Iso Təm seyesəlaa mpe na laakali. Pa səəla tokonaa səsaa suuv kə na pá cəəki, na pá caaki pa seeki-weɣe samaa taa na pá luyyi.

³⁹ Na Yuta nyəma təkotilənaa taa teeli teeli təcəalənaa ke pa pəkəyi, na acimānaa taa səsaa səsaa təcəalə ke pa pəkəyi na pá cakı.

⁴⁰ Mpe pa ləkəyənə leela ke pə təna mpi pəle pa wəna tə. Ilena pá svv Iso sələmuyv na pə tayı si pə hólı si mpeɣe kupaama. Pə təə kə paa tə na pá ná katatəɣa nav nəpələyi teu.

*Alv wei i tv santiinaa naale tə
(Luku 21:1-4)*

⁴¹ Mpróyó Yesu caɣa Iso təsəele səsəle taa kə kəhaŋ atakaanaa isəntaa, na yəlaa samaa kəŋ na pá tuyi liyitee na í nyənəyi. Mpróyó təŋtənaa pəɣale kəna liyitee ke səsəm na pá tə.

⁴² Tənaɣa leelu konyəntv nəyolv i kəna santiinaa ke naale na í petı.

⁴³ Ḳpóyú Yesu yaa ı ifalaa na ı heeli-wε sı: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cεsəyi, leelu konyəntu inε ı tu mpiyi kuhaan atakaa taa tɔ pə kəla pa təna pa nyəm.

⁴⁴ Pə taɣa pulv, yəlaa ləlaa ná kpaɣa pa liyitee nna a kpisa yem təyɔ na pá tu. Ama alv inε ıle paa na ı ké konyəntu tɔ pə təna mpi ı ka wεna təyɔ ı kpaɣaa na ı tu. Pə ta kaasi-ı pulv sı ı yana təyənaya maɣamaya.

13

Isɔ təsεele wakəlvɔv təm

(Matiyee 24:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu kəma sı ı lukəna Isɔ təsεele taa, ılena ı ifalaa taa nəyɔlv təm-ı sı: Taca, nyəni ηmatu tənε tɔ tɔv, na tɔ pεε kɔpana teu yee?

² Tənaya Yesu cɔ-ı sı: Matəη n na ηmatu sɔsɔəntu tənε? Pə kaa kaasi pəle lente na tɔ təna lente tɔv, paa tusi pə təna.

Mpi mpi pu hvli sı antulinya caa tɛm tɔ

(Matiyee 24:3-14; Luku 21:7-19)

³ Ḳpóyú Yesu caɣa Olifinaa puɣv tɔv ké Isɔ təsεele ısentaa. Pə pamna Piyee na Saaki na Yohaani na Antəlu pa liyiti pa wεnna ı kin. Tənaya pa pɔɔsa Yesu sı:

⁴ Pəlee ké mpv unı pu la? Na ηmaatεle nteye pu hólı na tɔ nyəna sı pə wɔsaa?

⁵ Tənaya Yesu svv-wεye kpaalvɔv sı: ı la laakali, ı taa yelev na nəyɔlv kɔv na ı tolisi-me.

⁶ Mpi tɔ payale ká kɔv na pá ha pa təyi ma hətε sı mpeyele Mesii, na paa tolisi payale.

⁷ Ye ı kəma na ı nu yoon təη ke mə cɔlv mə cɔlv, na pá heeliyi-me ye poolv nyəη təmnaa, sɔyəntu ı taa la-me. Pə wεε sı mpv unı pəle pu la ké. Ama waalı waalı ké antulinya náa kəη na ı tɛη.

⁸ Tɛtu kateηa lɛηka ká yoonna lɛηka nyəma. Kawulaya lɛηka ká kvli lɛηka tɔv, na tɛtu ká sele tiiliwε tiiliwε, na nyəyɔsənaa ká la. Na mpv unı pəle pu wεε ısu alv kɔlvɔv lɔlvɔv na pə caalı-ı wıw ke səηηsəηη təyɔle.

⁹ Mə maɣamaya ı la laakali. Pə taɣa pulv tɔv, paa yaa-me ye puloonaa taa. Paa ma-me ye kratəη ke Yuta nyəma təkotilena taa. Paa yaa-me ye nənɔsı ke tɛtu təkəlaa na awulaa sɔsaa pa kinnaa ke ma tɔv, na ı ká hólı ma təm tampana.

¹⁰ Ama pə wεε sı paa heeli Laapaalı Kɔpan ke kateηası təna taa yəlaa ké na pəcɔ.

¹¹ Saa wei paa kra-me na pá pona-me ye puloonaa taa ke mpv tɔ, ı taa nəyəsı nti ı ká yəyɔtı tɔ na pə ta tata. Ama ye pə tala, ı yəyɔtı nti tu kɔv mə luuη tεε tɔ. Pə taɣa pulv tɔv, Isɔ Feesuyv Naηηtu ka tɔna-təyi mə luuη tεε, pə taɣa mə cəlvɔv tu luna.

¹² Halı yəlaa ká kvli na pá hólı pa taalvnaa yaa pa newaa maɣamaya sı pá kv-wε. Na cεcənaa ká la pa piya ke mpv tɔtɔ. Piya səle sı kvli sı nyəma tɔv na sı la na pá kv-wε.

¹³ Yəlaa təna taa ká kpana-me ye ma tɔv. Ama ye wei ı nyaya apalvɔv na ı tala tənaya, pɔntv nyɔv ke pu ya.

Acaalətv təm

(Matiyee 24:15-28; Luku 21:20-24)

¹⁴ Ḳpóyú Yesu təma sı: ı ká kɔv na ı na acaalətv taa acaalətv ke timpi pə ta nəyəsəna tɔ wεε tɔ. Wei ı kaləyi tɔ ı cəkəna-təyi teu. Mpv unı tɔ, mpa paa wεε Yuta tɔ pá se na pá kra pɔv.

15 Ye pə mayana wei na í wε kutuluγu təə na í tiíwa, í taa tə sɪ ɪ sʊvki təyaya na í kpaɣa pʊlv.

16 Na wei pu mayana ɪ wε taale tə, í taa tə sɪ ɪ kpeŋ ɪ tɛ na í kelɪ ɪ kraɪ.

17 Ahusitonaa na asəŋ təm ká la waiyo ke waatu unɪ.

18 ɪ sələmɪ ɪsə na kʊyɛɛŋ unɪ ɪ taa pamsəna watu waatu.

19 Pə taya pʊlv təə, wahala ká la kʊyɛɛŋ unɪ ɪ taa ké səsəm ké pə tu fɛɪ. Wahala wei ɪ taka hatoo ɪsə lapʊ antulinya tə pa ta nata, pəyele pa kaa tasa ɪ taka ké nav tə.

20 Na ye pə taya ɪsɪ Tacaə huɔwa sɪ ɪ ká pasa kʊyɛɛŋ unɪ ɪ təə nɔɣɔlv kaa tulɪ-tɪ. Ama ɪ pasa pə kʊyɛɛŋ unɔyɪ yəlaa mpa ɪ ləsaa sɪ pá pəsɪ ɪ nyəma tə pa təə.

21 Na ye yʊlv təma-mɛ sɪ: ɪ nyəni, Mesii wε cəne yaa cəne, í taa nu.

22 Pə taya pʊlv təə, Mesiinaa na ɪsə kʊyɔɣotʊv tɛləsəlaa pəpətʊnaa ká lu na pá la kəkəlɔ nyəm na piti təma. Halɪ paa pəsaya pa puɣusiɣi mpa pa mayamaɣa ɪsə ləsaa təyɔ.

23 Mpu tə í la laakali, ma tɛma-mɛɣɛ kpaalɔyɔ.

Yʊlv Pəyaya kəntɛ

(Matiyee 24:29-31; Luku 21:25-28)

24 Wahala unɪ ɪ waalɪ ké kʊyɛɛŋ unɪ ɪ taa, ilim ká sɪ təkpitii, ɪsətv kaa tasa hʊlvɔyʊ.

25 ɪsətʊlvŋasɪ ká luna ɪsətəa na sɪ hoti, pu ciyiti ɪsətəa kəkəlɔnaa.

26 Waatu unɔyɪ paa na Yʊlv Pəyaya má ma səŋa ɪsəŋmʊntv təə na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

27 Maa tili ma ɪsətəa tillaa sɪ pá koti ma ləsəlaa ke antulinya hɔɣɔləŋ təna taa. Pə kpaɣav ilim təlule na pə tətʊle na pə polo pə ntəyɔŋ na pə mpətəŋ təə tə.

Fiki tɔyɔv təm

(Matiyee 24:32-35; Luku 21:29-33)

28 ɪ nyənaa fiki tɔyɔv na í cəkəna, saa wei kʊ nɛɣɛtəyɪ na hatu yeɣɛləyɪ tə í nyəma kpaakraa sɪ heɛsvʊv talaa kele.

29 Mpu tətəyɔ waatu wei í ká ná təmnaa pane pa laki tə í nyɪ sɪ pə wʊsaa kele, pə caa lapʊ nté.

30 Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cəsəyɪ, yəlaa mpa pa wε ɪsəntə tə pa kaa sɪ pa təna na pəcɔ pə tənaya mpu pə la.

31 ɪsətənvʊv na atɛ ká mʊki yem. Ama ma kʊyɔɣotʊv kaa saalɪ paa pəcə.

ɪsə tike nyəmna kʊyaŋku antulinya ká tɛ tə

(Matiyee 24:36-44)

32 Nɔɣɔlv fɛɪ wei ɪ nyəma pə waatu yaa pə wɔle tə, paa ɪsətəa tillaa, na Pəyaya má ma mayamaɣa. Ama Tacaə tike kəŋ nyəmna.

33 Mpu tə, í la laakali na í feŋ. Pə taya pʊlv təə, í ta nyɪ wɔle nte mpu unɪ pu ti təkpiili tə.

34 Pu wɛɛ ɪsɪ yʊlv səsə kʊlvʊv ɪ təyaya sɪ ɪ puki mpa na í yaa ɪ pəyala mpa pa laki ɪ kiŋ ke təmle tə, na í tv pə tənaya pa niŋ taa, na í hʊlí paa wei ké nte ɪ ká la tə, na í heeli təyaya təə nyənlv sɪ í feŋ teu.

35 Ye ɪ ta nyɪ waatu wei təyaya caa ká kəə tə ɪle í feŋ teu. Taanaya ke ɪ ká kəə, ahoə heka ke, kampaŋ kooɪ na, yaa tanaŋ ké, nɔɣɔlv ta nyɪ.

36 Ye ɪ ká kəə təm kʊlvɔm təə tənɔsə, ɪle í taa yele na í mayana í təŋna tom.

37 Nti ma heeliyi-mɛ ɪsəntə tə ntəyɪ ma heeliyi paa wei sɪ í feŋ yoo.

14

Səsaə səsaə cayav ke Yesu acaya

(Matiyee 26:1-5; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Pə kaasa kuyeyi naale si pá təyō Teyev acima na potopotonaa mpa pa taa fei kəkəsum tə. Məpəyō kətəlaa səsaə na İso Təm seyesəlaa pa pəeka isəna paa la na pá kpa Yesu təheə na nəyōlv ta na tə na pá kv-ı.

² Pa yəyətaya pa taa si: Ye tə təma si tə kpa-ı acima waatv taa, pu la youu ke yəlaa taa.

Yesu təə tulaalv pəlvv

(Matiyee 26:6-13; Yohaani 12:1-8)

³ Kuyaku nakoli Yesu we Petani ke tənuyv təə asilima kvətərv tv Simərv təyaya taa, na i cayaa na i tənna təyōv. Tənaya alv nəyōlv ı sūvva na i təkə tulaalv kəpərv wei pa yaa si naati na pá lapa ı akpaləpiya ke liyitee pələ kəhəlvməle taa tə na tulaalv ıni ı we liyitee ke səsum tə. Məpəyō alv ıni ı pəla akpaləpiya nke na i pəli tulaalv ıməyvi Yesu nuyv taa.

⁴ Tənaya mpv ıni pə ta maça mpa pa çaya tənə tə pa taa ləlaa na pá tə si: ı ləv tulaalv ıni isəntə tə pə teu nte we?

⁵ Ye paa pəeta-ı ı liyitee taa kəli liyitee nyəğətv nmunuyv na nunvva (300) na pá ha konyəntənəa? Məpəyō pa kala alv ıni ı təm ke səsum.

⁶ Ama Yesu təma-we si: ı yele alv ıni təkpi yoo. Pepe təə kə i pəsəyvi ı lanje ke mpv? Mpi ı lapa-m mpv tə pə tewaya halı.

⁷ Mə na konyəntənəa i wenna tam. Paa waatv wei kə i nəkaa i ká la-weye kəpərv. Ama má na-me tə kaa weə təma kin ke tam.

⁸ Mpi ı pəsaa təyō ı lapa. ı laalaa na i sayalı-m tulaalv ke kpaçpaa si pá pina-m.

⁹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa çesəyvi, paa timpivi paa heeli Laapaalı Kəpərv ke antulinya ıni ı tənə ı taa, paa keesi alv ıne ı lapa mpi tə pə təm na pá təsəyvi ı təə.

Yutaası kəlmətv

(Matiyee 26:14-16; Luku 22:3-6)

¹⁰ Məpəyō Yesu ifalaa naanvva na naale taa nəyōlv wei pa yaa si Yutaası İskaleev tə ı kulaa, na i polo i mayana kətəlaa səsaə, si ıni ı ka tv Yesu kə pa niyv taa.

¹¹ Pələ pa nu mpv ılena pa lanja heə səsum na pá tə si paa ha-ı liyitee. ılena Yutaası svv kuyaku kəpərvkv ke pəekuyv si i tv Yesu kə pa niyv taa.

Teyev acima kvətəyōv təyōv

(Matiyee 26:17-25; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹² Pə tala potopotonaa mpa pa taa kəkəsum fei tə pə acima kuyaku kancaalaya nyərvkv wule, ılena Yesu ifalaa pəəsi-ı si: Leye n çaa si tə polo na tə la-ıv Teyev acima kvətəyōv? Pə wule ntəyev pa kvvi ıweesi nsi pa lakəna Teyev acima kvətəyōv tə.

¹³ Məpəyō Yesu tila ı ifalaa taa naale si: ı polo ıcate taa, i ka sulina apalv nəyōlv na i səyələ ləm na həyaya, i tənı-ı.

¹⁴ Pəntv ıni i svv timpı, ıle mu pəəsi təyaya tv si: Tacaə si kutuluyv nku kv taa i na ı ifalaa pa çaya na pá təyō Teyev acima kvətəyōv tə kv we le?

¹⁵ Apalv ıni ı ká hólı-meçev ate na isətəa kutuluyv taa kə nan səsərvkv nakvləyvi isətəa, na pá tēma-kuyv tayərvv na kv taa we wontu nti i ká lana tə. Kv taa tənaya i ká təsi-tuyv pə tənə.

16 Tənaɣa Yesu ifalaa kulaa na pá tee icate taa na pá mayana teitei isu Yesu ka heela-we tó. Ilena pá təsi Teeu acima kutəyɔu ke təna.

17 Pə koma isu taanaya ile Yesu na i ifalaa naanwa na naale pa tala keke.

18 Pa caɣaa na pa tɔɣna təyɔu, ilena Yesu yɔyɔti si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, má na mpa me tə caɣaa na tə təkɪ isəntə tə mə taa nəyɔɔ ká la-m koləmɔtə.

19 Tənaɣa Yesu ifalaa isentaa nyəɣa səsəm, na pá suu-i pəəsuyɔ ke kuləm kuləm. Ine si: Matəɣ pə taya ma? Ine si: Matəɣ pə taya ma?

20 Tənaɣa Yesu cə-we si: Mə naanwa na naale taa nəyɔɔɣu. Má na wei tá niɣ ká krenti səsuyɔ ke nyənaya taa tə.

21 Yulɔ Pəyaya má, ma səki teitei ké isu paa keesa ma təm ke Isə Təm taa tə. Ama wei i ká la Yulɔ Pəyaya maya koləmɔtə ke mpɔ tə i təm ká la waiyɔ ké səsəm. Puntɔ inɪ ye pa taa lɔlɪ-i pəle pu lapa sana.

Tacaa səm təəsvyɔ

(Matiyee 26:26-30; Luku 22:14-20; Kolenti I 11:23-25)

22 Ḿpóyú waatu wei Yesu na i ifalaa pa təkaya tə, Yesu kpaɣa potopoto na í see Isə ké í na təmle, na í faɣa-i na í cɛla i ifalaa, na í heeli-we si: ʔ mu, ma tənuyɔ nté.

23 Pəle pə waali ké i kpaɣa kəpɔ na í see Isə ké í na təmle na í cɛle-we, na pɛle pá nyəɔ pa təna.

24 Ilena í heeli-we si: Ma caləm nté mpi pə húlóyí Isə nəyɔ pɛeluyɔ tampana tə. Mpi pə kɛmna yəlaa pəyale təə.

25 Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ma kaa tasa suləm pəneye nyəə haləna kuyajku maa tasa pə nyəəu ke Isə Kawulaya taa tə.

26 Yesu na i ifalaa pa tɛma mpɔ, ilena pá yoo acima yontu, ilena pá tee Olifinaa puɣɔ təə.

Piyee kɛesuyɔ təm yɔyɔtaya

(Matiyee 26:31-35; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

27 Ḿpóyú Yesu təma i ifalaa si: Mə təna í ká yele-m na í se. Pa ηmaa ḿpóyú Isə Təm taa si: Maa ku tiikilu na heeɣ ká ya yem yem.

28 Ama waatu wei maa fe, ilena má tee-meɣe nəyɔ ke Kalilee.

29 Tənaɣa Piyee təma-i si: Paa pa təna paa yele-η na pá se, má ma kaa la mpɔ.

30 Ama Yesu təma Piyee si: Tampana ke ma heeliyi-η yoo maa cesəyi, n ká kɛesɪ təm tooso ké saɣa ahoə ane a mayamaya si n ta nyi-m ké n ta nyi-m na pəcɔ kampaaɔ koo təm naale nyəm.

31 Ama Piyee tasa kɛesuyɔ na tɔɣ si: Paa má na-η tu si tu si ké. Ma kaa kɛesɪ si ma ta nyi-η.

Ḿpóyú pa təna pa yɔyɔta mpɔ.

Yesu sələmvyɔ ke Ketəsemanee

(Matiyee 26:36-46; Luku 22:39-46)

32 Pəle pə waali pa tala timpɪ pa yaa si Ketəsemanee tə, ilena Yesu tə i ifalaa si: ʔ caɣa cəne na má polo Isə sələmvyɔ ke hatoo cəne.

33 Ḿpóyú i kpaɣa Piyee na Saaki na Yohaani. Tənaɣa səyɔntɔ na laɣwakəlle səsəle suu-i kpaɔ,

34 Ilena í tə-we si: Ma laɣle wakəlaa ké tətəyɔtəyɔ pə fei kɛesuyɔ. ʔ caɣa cəne na í fenjɪi.

35 ʔ tuusa i nəyɔ təə ké pəcə, ilena í luɣ na í sələmɪ si ye pə we pəsuyɔ wahala waatu inɛ í taa kəə inɪ i təə.

36 I sələmaa ké si: Hai, ma Caa, n pəsəyi pə təna, kəəli wahala səsə ineyə ma nyuyv təə. Paa na mpv mpi n nəkaa tə pələ pə la, pə taa wəe ma luyv nyəntv.

37 Yesu tēma mpv, ilena í məli í ifalaa tooso inu í kin na í mayana pa tēna tom. Tənaɣa í pəsə Piyee si: Simən, n too ke? N kpisa feŋuyv ke pəcə mayamaɣa?

38 I feŋ na í sələmi, təfə í ká hoti waatv wei mayasuyv kəŋ-me tə. Pááná wəe, ama tənuyv u pəsəyəna.

39 Ḿpógy Yesu tasa tuusuyv, ilena í tasa kulbmtv ntəyi sələmuyv.

40 I tasa í ifalaa cəlyəv məlyəv, ilena í mayana pa tēna tom tətə. Pa kpisa pá cayana pa íse. Ilə pa ta nyi nti pá cə-í tə.

41 Yesu məla tooso nyəm ilena í pəsə-wə si: I tēna tom na í hēsəyi yaa? Təv, í yele mpv, pə talaa kələ. I nyəni, paa tv Yulv Pəyaya maya asayaa niŋ taa.

42 I kulv na tə tē. I nyəni, ma kələmətə tv tala cənə.

Yesu kpav

(Matiyee 26:47-56; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

43 Yesu tēna yəyətaya ke mpv, ilə í ifalaa naanəwa na naale taa ləlv wei pa yaa si Yutaasi tə í talaa kələ. Na í waali ké yəlaa tuutuuma na pá təkə layaləe na kpatəŋ. Kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa na nyuyv nyəma pa tilina yəlaa mpə.

44 Yutaasi wei inu í lakv Yesu ké kələmətə ke mpv tə í ka kēesa samaa inəyi isəna í ká la təyə. I heela-weyə si: Ye ma polaa na má wayala wei ilə inəyələ. I kra-í na í tək-í teu na í tēna.

45 Yutaasi talaa ilena í kpatəna Yesu na í tə si: Taca.

Iləna í wayalı-í.

46 Ḿpógy samaa inu í tv niŋ ke Yesu təə na pá kra-í.

47 Tənaɣa mpa na Yesu paa wə təna tə pa taa nəyəlv í kpeə í layate na í lo kətəlv səsə təmlə tv ŋkraŋuyv na í kəəli təfeŋ.

48 Iləna Yesu pəsə samaa si: I kəŋi-m kpav na í nəkí na í kpaəkəyi layaləe na kpatəŋ tə, maya ŋmulv isayav ke?

49 Ma na-meyə Iso təsəelə səsəelə taa ké kuyeyəŋ tənaya na má seyesəyi. Pəyele í ta kra-m. Ama pə lapa isəntəyə si pə la isəna paa ŋmaa Iso Təm taa tə.

50 Tənaɣa Yesu ifalaa təna yela-í na pá se na pá tē.

51 Pə pamna ifepu nəyəlv í ka taka kunti tike na í təŋ Yesu waali. Pa siisaa si pa kraa ifepu inu,

52 iləna kunti fiti na í yele na í tē tapakpete təyələyəl.

Yesu ponav ke Kotuyv səsəŋkv taa

(Matiyee 26:57-68; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)

53 Ḿpógy Yesu kpala pona Yesu ké kətəlaa wulav tē, na pá mayana kətəlaa səsaa na nyuyv nyəma na Iso Təm seyesəlaa pa kota təna.

54 Piyee tənaya Yesu ké táaləŋ təə, haləna í tala kətəlaa wulav taya təə. Iləna í caya təna na í na təmlə nyəma pá holiyi kəkə.

55 Ḿpógy kətəlaa səsaa na Kotuyv səsəŋkv nyəma pēeka taali wei paa tv Yesu na pá hiki mpaav na pá kv-í tə, na pá kpisi.

56 Iləna yəlaa paɣalə náá kulv na pá təŋ si: Taali ineyə í lapa, ineyə í lapa. Ləlaa si ineyə, na pá tayanəyi pa taa pa tike ke kpeesuyv.

57 Na ləlaa náá lu yem na pá looli təm na pá suu-í si:

58 Tə nu Yesu yəyətəa si inu í ká yəkí Iso təsəelə səsəelə tənə, nte yəlaa niŋ ŋmawa tə. Inu í ká ləeti kofate nte yulv niŋ kaa ŋma təyə kuyeyəŋ tooso wule.

59 Paa na mpv pa təm ta kaa.

60 Μπόγύ κətəlaa wulav kula pa təna pa isentaa na í pəəsi Yesu si: N kaa yəγəti? Suweye yəlaa pañe pa yəγətəγəna-η ye?

61 Ama Yesu suma, ι ta cə si pəlv. İlena kətəlaa wulav tasa-ι pəəsuyv si: Nyayale İso wei pa puyələγi tə ι pəyalu Mesii?

62 Tənaγa Yesu cə-ι si: Nη, ma maγamaγa keke. Na mə təna təpai í ká na Yəlv Pəyaya má na má caya İso təη təna tv kəηkəη taa. Na í ká na-m isətəa ηmuntv taa na má tiiki.

63 Tənaγa kətəlaa wulav cəla ι wontu na í tə si: Seliya nyəma mpaγa tə tasəγi pəekuyv tətə.

64 Mə maγamaγa í ná isəna ι kpa İso tətə təγəle. Təv, í na-we? Μπόγύ pa təna pa təma si ι təm səpaγa, paa kv-ι ké.

65 Tənaγa yəlaa mpe pa ləlaa sūv-ι ntaγama təv, na pá takι ι isentəv na pá maπi-ι ηkuma, na pá pəəsi-ι si: Kpeye wei ι maπa-η tə.

Pəle pə waalı yoolaa kpaγa Yesu na pá maπi-ι kataasi.

Piyee kpeesuyv

(Matiyee 26:69-75; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

66 Piyee ka we taγa tətə ké ateyə mpu təγə kətəlaa wulav təmle tv əlv nyəη nəγəlv ι kəma

67 na í maγana-ι na í holiγi kəkə, na í nyəni-ι təpiηη na í tə si: Nyá tətə, n ka we Nasələti tv Yesu inι ι kiη.

68 Μπόγύ Piyee kpeesaa na í tə si: Ma ta nyι nti n yəγətəγi mpu tə. Ma ta cəkəna-ti.

Pəle pə waalı ké Piyee luwa na í polo kpaηη taa. [İlena kampaav koo.]

69 Tənaγa təmle tv əlv nyəη inι ι taγana-ι nav, na í tasa í na mpa paa we təna təγə heeluyv si: Pa taa mpeγele na apəlv inε tətə.

70 Μπόγύ Piyee taγana kpeesuyv. Pə lapa laasaya ilena mpa paa we təna tə pá tə Piyee si: Nyá, n ta laη yəlaa mpe pa taa nəγəlv. Pə taγa pəlv tətə, n ké Kalilee tv tə se.

71 Μπόγύ Piyee kpeesaa tələlala na í tuu na í tə si: Na İso, ma ta nyι apəlv wei ι təm í yəγətəγi tə.

72 Tənaγa kampaav ləla kəvu ke təm naale nyəm, ilena Piyee təəsι nti Yesu ka yəγəta-ι tə tətə si: Mpi pui takι kampaav kəvu naale nyəm tə n təma təm toosoγə kpeesuyv si n ta nyι-m ké n ta nyι-m. İlena Piyee wii isəlvəm.

15

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Luku 23:1-5; Yohaani 18:28-38)

1 Kətəlaa səsaa, na nyuyv nyəma, na İso Təm seγesəlaa, na Kotuyv səsəvv nyəma pa kota təmaγa tanaη kəpaηkv tεe si pa paasəγəna Yesu təm. Μπόγύ pa həkə-ι na pá kpaγa-ι na pá polo pá cəla Pilati.

2 Tənaγa Pilati pəəsaa-ι si: Nyayale Yuta nyəma wulav səsəv inəγi?

İlena Yesu cə-ι si: Ntəγəle n yəγəta mpu.

3 Na kətəlaa səsaa náa təη si ι lapa taalənaa ke səsəm ké.

4 Tənaγa Pilati tasa-ι pəəsuyv si: N sumaya? Nyəni pa təηuyv si n lapa pəne na pəne tə.

5 Ama Yesu tá cə si pəlv. İlena pə la Pilati ke piti ké səsəm.

İsəle seesuyv ke Yesu kvγv tətə

(Matiyee 27:15-26; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

6 Paa Teev acima wena Pilati töləyi saləka tu nəyəlv wei samaa caa si pá tuli təy.

7 Pə pamna apalv nəyəlv wei pa yaa si Palapaasi tə, í na lelaa paa kəwa yəlv ke tetv təm yoou ŋku ku kulaa tə kv taa na pá təka-weye saləka.

8 M'p'ógú samaa kulaa na pá kpa na pá mayana Pilati si í la-we isu i tu lakı-we tə.

9 Tənağa Pilati pəssa-we si: I caa má tuli-meye Yuta nyəma wulav səsə na?

10 Pə tağa pəlv təw kə í pəssa-weye mpv, i ka nyəmayə təkəlekele si isəsemle təw kə kətəlaa səsaa ka pona-i Yesu.

11 Ama kətəlaa səsaa mpə pa seyesəna yəlaa si pá tə si Palapaasi ke pá tuli-we.

12 M'p'ógú Pilati tağana samaa ke pəssəyuv si: Təv, isənağa í caa má lana mə Yuta nyəma wulav səsə inı?

13 Tənağa pa mapə kapusi si: Kamı-i səm tesika təw.

14 İlena Pilati pəssi-we si: İle isayətv ntiyi i lapa?

M'p'ógú pa tasa kapusi mapv na toŋ si: Kamı-i səm tesika təw, kamı-i səm tesika təw.

15 Pilati səlaa si samaa inı i laŋle í heena-i, İlena í tuli Palapaasi, na í yele na pá casa Yesu ke akpatəe. İlena í kpağə-i na í cəle-we si pá polo pá kamı-i səm tesika təw.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Matiyee 27:27-31; Yohaani 19:2-3)

16 M'p'ógú yoolaa pona Yesu kə kufəneə təyaya tağa təw, İlena pa yaa pa loŋa təna.

17 M'p'ógú pa suu Yesu kə capa kuseem təkpaui, na pá luv səwa ke ntenuyu na pá te i nyəyuv.

18 İlena pá se-e si: Yuta nyəma wulav səsə, fəw.

19 Na pá makı i nyəyuv taa kə kpát'ógú, na pá tə i təw kə ntayama, na pá luŋiyi i tēe kə akula ke teu təkulakula.

20 Pa tēma-i paanav ke mpv, İlena pá wəğəsi capa kuseem inı, na pá mələna-i i wontu. İlena pá luna-i si pa kaŋı-i səm tesika təw.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27)

21 Pə pamna Silēeni tu nəyəlv ná luna taale, pa yaa-i si Siməŋ. I kə Aləkəsantəli na Lufusi pa caa. Tənağa pa kpipa İle na toŋ si í səyəli Yesu tesika ŋke.

22 M'p'ógú pa pona Yesu kə timpi pa yaa si Kələkəta tə. (Pə huwəe nte si nyəmpəğəlaya tē).

23 M'p'ógú pa nyəma si pa cələyi-i səlvm mpi pə taa pa sita kəəle nte pa yaa si miili tə si í nyəw. Ama Yesu kisa nyəw.

24 Pə waadı kə pa kama-i səm tesika təw, na pá tə tete kə i wontu təw si pa nyəŋ isəna paa wei i ká hiki tə na pəcs pá tala-ti.

25 Waatv wei pa kaŋaya-i mpv tə pə we tanəŋ ilim kaləfu pəğəlayafəi naanəwa təw.

26 M'p'ógú pa lapa lampa na pá ŋmaa i təw si: Yuta nyəma wulav səsə. Pa lapa ŋp'ógú si pə hvl mpi pə təw pa lapa-i mpv tə.

27 Pa kpeŋna í na ŋmulaa ke naale na pá ká səm tesikası təw, ləlv ke i ntəyəŋ təw, na ləlv ke i mpətəŋ təw, [

28 si pə la isu paa ŋmaawa İso Təm taa tə si: Asayaə taa kə pa tu-i.]

29 Yəlaa mpa paa təkayana təna tə pele pa kpeətəyi nyəwə na pá tũki-i si: Anyan̄ka, matəwə nyá təmna si n yəkəyi Išo təsele səsəwə na ń tayani kofate ke ŋmau ke kuyeyē tooso taa.

30 Waasi nyá ti de. Lu tesika təw na ń tii de.

31 M̄p̄yóg na kətəlaa səsaa na Išo Təm seyesəlaa tətə. Pele pa təŋna-i paanav na pá yəwətəyi pa təma si, ɪ yapa ləlaa nyəwə isəŋaya na í kaa pəsɪ na í ya ɪ maɣamaɣa ɪ nyəŋku.

32 Pəntəta Iseyeli wulaw səsə Mesii í lu tesika təw na í tii na tə ná na tə tisi.

Pə kpeŋna í na mpa paa kama təw na pele pá tũki-i tətə.

Yesu hɛw

(Matiyee 27:45-56; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

33 Pə kəma na pə tala ilim sikuyɔ, ɪlena səkpeɔyɔ nyala ɪcate təw haləna ilim kpili.

34 Ilim kpila mpɔ, ɪlena Yesu kiisina nəwə səsəɣa si: Eloi, Eloi, Lema sapatani. (Na tələ tə hɔwɛ nté si: Ma Išo ma Išo, pepe təw ke n lə-m?)

35 Mpa paa wə təna təw pa taa ləlaa nu mpɔ, ɪlena pá təw si: ɪ nu, ɪ yaana ntɛyɛ Ilii.

36 ɪlena pa taa nəwəw kpaɣa asewa na í polo í lii kpaləkpam saŋ ke ləm konyəŋəm napəli pə taa na í tɔw kpatóg yəwə taa na í hulɪ Yesu si í nyəw. Na ɪ təw si: ɪ yele na tə ná Ilii ká kəw na í tisi-i yaa isəna?

37 Tənaɣa Yesu kiisa səsəm ɪlena í hɛɛ.

38 M̄p̄yóg pɔuyɔ səsəwə ŋku ku kəɣa Išo təsele taa təw ku faya ku hɛku taa ké huŋ naale ke yem ke hatoo isətəa na pə kaləsəna ate.

39 Lom yoolaa səsə wəi ɪ ka səŋa Yesu isəntaa təw ɪ na isəna Yesu təma kiisuyɔ na í si təw. ɪlena í təw si: Tampana, yəw ɪnɛ ɪ ké Išo Pəyaya.

40 Alaa napəli paa səŋa pəolɔŋ na pá nyəŋəyi. Makətala Malɪ ka wə pa hɛku. ɪlena pə kaasi Saaki səkpeɔ na Yosee pa təw Malɪ na Salomee tətə.

41 Alaa mpɛ pa təŋaya Yesu ké saa wəi ɪ ka wə Kalilee təw na pá caləsəyi-i. Na pə kaasa alaa ləlaa pəɣale mpa í na-wə paa kpawa Yosalem təw.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Luku 23:50-55; Yohaani 19:38-42)

42 Pə pamna kuyaku ŋkuyɔ pa laki acima səwəw. Mpi təw pə feŋ kuyaku kəhɛesuyɔ ké. M̄p̄yóg pə kəma na pə kɛɛsi taanaya,

43 ɪlena Alimatee Yosefɔw kəw. Mpɛ pa kotayana kotuyɔ səsəwə ŋku, na yəlaa təkayana-i ké. ɪ maɣamaɣa ɪ ka kəŋayana Išo Kawulaya təw. Yosefɔw ɪnɪ ɪ nyaya apalɔtəw ke teu na í polo í maɣana Pilatɪ na í sələm-i si ɪ kpaɣəyi sətəw.

44 Ama pə lapa Pilatɪ ke piti ke isəna ɪ səpa ləŋ ke mpɔ təw. ɪlena í yaa yoolu na í pəwsi-i si: Yesu səpa təw pə leelaa.

45 Yoolu heela-i pə tampana, ɪlena í ha Yosefɔw ke mpəaw si í polo na í kpaɣa sətəw.

46 M̄p̄yóg Yosefɔw yapa kponkrontu təw nyəntəw nti pa yaa si ləŋ təw təpɔŋkahuləŋa, na í tisi sətəw ke tesika təw na í takɪ-i pɔŋkahuləŋa ŋkɛ. ɪlena í polo í pimi-i pəlaaw ŋku pa hula kəkpaɔmuyɔ taa təw ku taa. ɪlena í pilimi pɔw səsəwəw nakulɪ na í sulɪ pəlaaw nəwə.

47 Makətala Malɪ na Yosee təw Malɪ paa wɛɛ na pá naaki timpɪ pa pima-i təw.

16

Yesu fem

(Matiyee 28:1-8; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

¹ Ḳp̄óy kuyaku kuhesuyu teewa, ilena Makətala Malı na Saaki too Malı na Salomee pá ya nim səsəŋ nyəm sı pa puki na pá sayalı Yesu ké pəlaav taa.

² Ḳp̄óy cimaası wule pa kula tanan təpam na pá polo pəlaav kin ke ilim luu waatu.

³ Pa pəsəya təma sı: Awe ká tuli-tuyu piw ŋkuyu pəlaav nəyɔ ile?

⁴ Pa kusa pa ise ilena pá na sı pa tema piw səsəw ŋkuyu pilimuyu na pá su kpeenja. Ku tɔw teu ké.

⁵ Ilena pá su pəlaav taa na pá mayana ifepu nəyɔl na í suu cara kuhəlum na í caya ntəyən tɔw. Ḳp̄óy səyɔntu lapa-we.

⁶ Ilena ifepu inı í heeli-we sı: Səyɔntu í taa la-me. Nasaletı Yesu wei pa kama səm tesika tɔw təyɔ í pəkəyi. I fema, i fei cənɛ. I nyəni, u naa timpı paa husa-ı tɔ.

⁷ Tɔw, í polo í heeli í ifalaa lelaa na Piyee sı ı tee-meye nəyɔ ke Kalilee, tənaya í ká mayana-ı isı ı ka heela-me tɔ.

⁸ Pa lu pəlaav taa na səyɔntu pu-we təkənkan na pá seliyi. Ḳp̄óy pa sewa na pa səyɔntu katatəlaya tɔw pa ta pəsi na pá heeli nəyɔl sı pulu.

Makətala Malı na Yesu

(Matiyee 28:9-10; Yohaani 20:11-18)

⁹ Yesu fem Ḳp̄óy cimaası tanan kupaŋku tee tɔ, Makətala Malı tɔw ké ı caala luu. Alı inı ı waalı ké Yesu ka təyɔna aləyaa naatosompəyɔlaya.

¹⁰ Tənaya Malı inı ı kulaa na í pona laapaalı ke í na mpa paa weɛ na pá caya ləyaya na pá wiiki tɔ.

¹¹ Alı inı ı heela-weye mpv sı Yesu wena ı weesuyu na inı ı mayamaya ı na-ı tɔ. Pa ta mv ı təm.

Yesu na tillaa naale pa təm

(Luku 24:13-35)

¹² Pəle pə waalı Yesu lu pa taa naale tɔw na wɛɛtu lentı ke waatu wei pəle pa we mpaav taa na pá puki tawa taa tɔ.

¹³ Ḳp̄óy pəle pa məlaa na pá heeli lelaa, na pəle tɔtɔ pa ta mv-tı.

Yesu ifalaa tɔw luu

(Matiyee 28:16-20; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmle 1:6-8)

¹⁴ Pə waalı ké Yesu lu ı ifalaa naanəwa na kəlum tɔw ké waatu wei pa caya təyɔw tɔ, na í kaləna-we sı: Pepe tɔw ké í lapa kate na mə lanja la kpusəŋ na pá heeli-me sı ma fema na í ta tisi.

¹⁵ Pəle pə waalı ı təma-we sı: ı ya antulinya tənə taa na í heeli paa wei ké ma Laapaalı Kupaŋ.

¹⁶ Ye wei ı mɔwa na pá sɔ-ı ləw lum, pu ya pɔntu nyuyɔ. Ama ye wei ı kisa tə mɔyɔ, paa kv pɔntu təm.

¹⁷ Ye mpa pa mɔwa, piti təma nna paa la təyɔlɔ. Paa təyɔni aləyaa na ma ton, na pá yəyɔti nsəma lenna.

¹⁸ Paa kpa tɔmaa na pa niŋ, yaa pá nyɔw kɔw wena a kuyı yəlaa tɔ, pə kaa la-weye pulu. Paa təni kutəntənəa tɔw ké niŋ na pə waa-we.

Yesu kpaav ke isɔ

(Luku 24:50-53; Tillaa Təmle 1:9-11)

¹⁹ Tacaav Yesu tema ı ifalaa ke yəyɔtənav ke mpv, ilena pə kpaası-ı isətəa na í caya ləw kəŋkəŋ taa.

²⁰ Μπόγύ ι ifalaa ná τεεwa na pá heeliyi Laapaali Κυραη κε paa timpi. Taca ka we pa waali ké pa kulaputu taa na í kusəyi pa waasənaa nyəəη na piti təma wena a təηna lapu tə.]

LAAPAALI KUPAN WEI

LUKU ŊMAAWA TŌ

Kutuluṭu

Takəlaya kanɛ ka tɔ Luku ta ke Yuta tɔ, Kələeki tɔ kɛ, ɪ tɛmlɛ ntɛ lokotulo tɛmlɛ. Luku caakaya sɪ ɪ hóló sɪ Yesu kɛ yəlaa tɛna waasɔlv ilɛna ɪ kɛɛsɪ Yesu lɔlvɛ nyóma kɛ pə kɔɔayɔv Yosɛɛfv tɔ haləna Atam. Mpi tɔ, yəlaa tɛna cɔsɔ kelɛ.

Yesu ta kɛ Yuta nyóma tike nyəŋ, ɪ sɔɔla yəlaa tɛnaya, kasayampiya na kɔnyɔntɔnaa. ɪ kɔmaya sɪ ɪ pɛɛkəyɪ mpa pa lepa tɔ na ɪ waasɪ-wɛ (19:10).

Isəna pə fayə Luku takəlaya tɔ:

Yesu lɔlvɔv na ɪ pəcaatv, titite 1-2

Yesu tɛmlɛ tayavɔv, titite 3-4

Yesu tɛmlɛ kɛ Kalilee, titite 5-9

Yesu pote kɛ Yosalem, titite 10:1-19:27

Yesu tɛmlɛ kɛ Yosalem, titite 19:28-21:1-38

Yesu sɔm na ɪ fem, titite 22-24

Mpi pə tɔɔ Luku ŋmaa takəlaya kanɛ tɔ

¹ Ma yɔlv Teufili, yəlaa pəyalɛ mayasaa sɪ pá kɛɛsɪ mpi pə lepa tá hekv taa tɔyɔ takəlaya taa.

² Isu mpa pa nana pa ɪɛ kɛ pə kancaalaya na pá pəɪ Isə Tɔm tɛmlɛ nyóma tɔ.

³ Ma mayamaya ma tɛma yasɔv kɛ pə kɔɔayɔv tɔm ntɪ tɔ kancaalaya tɔ, na ma nawa pə tampana tɛna. Pə tɔɔ kɛ pə lepa-m teu sɪ má kɛɛsɪ-ŋ tɔm ntɪ tɔ tɛna tɔvɔŋ ma yɔlv kupan.

⁴ Sɪ ń cɛkəna pə tɛna mpi pa sɛyɛsɔ-ŋ tɔ pə tampana kɛ teu.

Isɔtaa tillu sɪ paa lɔlv Isə lɔm sɔlv Yohaani

⁵ Yuta wulav sɔsɔ Helɔtɪ waatv taa, kɔtɔlv nɔyɔlv ɪ ka wɛ Apiya kɔtɔlaa looŋa taa, pá yaa-ɪ sɪ Sakali. ɪ alv ka kɛ kɔtɔlv Aləŋ lɔlvɔv tɔ, pa yaa ɪlé sɪ ɪlisapɛtɪ.

⁶ Pa naalɛ ɪnɪ pa tɔntɛ ka kɛɛsɔ Isə kɛ. Pəcɔ pə tɔŋaya Tacaɔ kɔsɔsɔtɔ na ɪ kɔheelitɔ tɛnaya teitei.

⁷ ɪlisapɛtɪ ka kɛ kaalɔlaya, ɪlɛ pa fɛina pəyaya. Pəyɛlɛ pa naalɛ ɪnɪ pa puwa.

⁸ Mɔpóyɔ kuyaku nakɔlv pə tala Sakali looŋa tɛmlɛ waatv, ɪlɛna ɪ polo na ɪ tɔŋna kɔtɔyɔ tɛmlɛ lapv kɛ Isə tɛsɛɛlɛ taa.

⁹ Mɔpóyɔ pa tɔ tɛtɛ ɪsɪ kɔtɔlaa laki tɔ, ɪlɛna pə kpa Sakali sɪ ɪ sɔv na ɪ wɔ tulaalɔnaa kɛ hatoo kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ.

¹⁰ Na yəlaa samaa tɛna wɛ awali na pá tɔŋna Isə səlɔmɔyɔv kɛ tulaalɔ wəpɔv waatv.

¹¹ Tɛnaya Tacaɔ ɪsɔtaa tillu nɔyɔlv ɪ lu Sakali tɔɔ na ɪ sɔŋ tulaalɔ kɔtaya tɔwɔtɛ ntɔyɔŋ tɔɔ.

¹² Waatv wei Sakali nawa ɪsɔtaa tillu ɪlɛna sɔyɔntɔv kpa-ɪ na ɪ lanjɛ cɛ.

¹³ Ama ɪsɔtaa tillu heela-ɪ sɪ: Sakali taa nyá, Isə mv nyá səlɔmɔyɔv. Nyá alv ɪlisapɛtɪ ká lɔlv-ŋ apalɔpəyaya, na ɪ ká ha-keɛyɛ hɛtɛ sɪ Yohaani.

¹⁴ Nyá lanjɛ ká hɛɛna-kɛ pə tɔ fɛɪ, na pəyalɛ lanjɛ ká hɔlɔmɔna ka lɔlvɔv.

¹⁵ Pə taya pɔlv, kaa la sɔsɔ kɛ Tacaɔ ɪsɛntaa. Ka kaa tɔŋ sɔlvɔmaya yaa kɔnyɔnyɔm kɔlvkɔm napəlɪ. Feesuyɔ Nanjɛtɔv tɔŋ ká wɛɛ ka taa kɛ sɔsɔm kɛ hatoo ka too lotu taa.

¹⁶ Kaa mɛŋna ɪsɛyɛlɪ nyóma pəyalɛ kɛ pa Caa Isə kɪŋ.

17 Kaa yoosi ka tæmle ke Iso isentaa na Feesuyu Nanjtu tonj. Ka læmayasæle na ka tonj ká wee isu Ilii. Kaa kpentí caanaa na pa piya. Kaa la na kaanuitonaa tæj tampana. Kaa la mþóyú sí ká tayani Tacaa ke yølaa kwpampama mpa pa muna i tæmle lapu tó.

18 Tænaya Sakali cò isøtaa tillu sí: Nyá tøm tæne tø we møyv nte? Pø tayá pulv, ma wev isøntø tø, ma puwaya. Pécó ma alv mayamaya ná puwa.

19 Mþóyú isøtaa tillu cò-i sí: Maya Kapiyee ké, Iso cøløyø ma wee. Inu i tilina-m sí má yøytøna-nj na má heeli-nj tøm kwpantu tæne.

20 Mpi pø tøø n ta tønna ma tøm nti tu te na té la tampana ke tø waatu tø pø tøø n ká la kamumuka. Nyá nøyø kaa kuli, haløna wule nte ma tøm tæne tu la isu ma yøytøvyu tó.

21 Waatu inu tø na yølaa we awali ké na pá tanja Sakali na piti ké mpi pø tøø i taanja søsøm ke hatoo pø taa tønna tó.

22 Waatu wei i luwa tó i ta pøsi na í yøytøna-we. Ilena pøle pá cekøna sí i ná pulvyu pø taa tønna. Mþóyú i yøytøna-we na nin, na i nøyø sula mpu.

23 Sakali tæmle køyeyej tema Iso tæsele søsøle taa, ilena í kpe.

24 Pø lapa wee naale, ilena i alv Ilisapeti la teu. Mþóyú i njmela isøtonaa kakpasi na í tø sí:

25 Tacaa læsvyu ma fæle tønøyø pønentøyø yølaa taa tó, kwpantu ke i lapa-m søsøm.

Iso tillu sí paa lvi Yesu

26 Pø køma na Ilisapeti isøtonaa la naatoso, ilena Iso tili isøtaa tillu Kapiyee ke Kalilee icate nte pa yaa sí Nasaleti tø tø taa ké pøelo nøyølv i kinj.

27 Pøelo inøyi Tafiiti løyvyu taa tø Yosæfv ka mvsaa, na pá yaa-i sí Mali.

28 Isøtaa tillu pola i kinj na í tøm-i sí: Ma se-e-nj. Tacaa we nyá waali ké, i hul-nj pøele pø tu fei.

29 Mþóyú Mali lanje cøpøna isøtaa tillu tøm ntøyi søsøm, na í mayasi seetu nti tø huwee ke i taa i ta cekøna.

30 Mþóyú isøtaa tillu tøm-a-i sí: Mali taa nyá, kwpantu ke Iso caana-nj.

31 Nyøni, n ká la teu, n ká lvi apaløpu na n yaa-i sí Yesu.

32 I ká la søsø na paa yaa-i sí isøtaa Iso Søsø Pøyalv. Tacaa Iso ká cøle-i i løyce Tafiiti kawulaya.

33 I ká la Yakøpu piitim nyøma wulav søsø ke tam tøø, i kawulaya kaa su tønaya.

34 Mþóyú Mali pøøsa isøtaa tillu sí: Isønayale pu la mpu na má ta nyønta apalv?

35 Ilena isøtaa tillu cò Mali sí: Feesuyu Nanjtu ká tiina nyá tøø, na isøtaa Iso Søsø ká lana i toma ke nyá kinj. Pø tøø ké pøyaya njka n ká lvi tø paa yaa-ke sí ylv nanjtu na Iso Pøyalv.

36 Nyøni, nyá løyvyu tu Ilisapeti wei pa yaakaya kaalulaya tø, i haya apalvøyaya høyø na i kpatølaya, hali i isøtonaa naatoso kølv.

37 Pø tayá pulv, Iso tá kpisi pulvpu se.

38 Mþóyú Mali tøm-a-i sí: Ma tu ké Tacaa tæmle tu ké. Iso í mu nyá nøyø. Ilena isøtaa tillu yele-i na í tæe.

Mali puki Ilisapeti ke wiiluyu

39 Wee anu a taa ké Mali kulaa na í løyø i tøyi Yuta icate natøli tø taa ké pøøj taa.

40 I talaa ilena í svv Sakali tøyaya na í see Ilisapeti.

41 Waatu wei Ilisapeti nu Mali seetu ke kprakaa tø, mþóyú i taa pøyaya yøkaa na Feesuyu Nanjtu tonj tii i tøø.

42 Na í yǝǝtəna nəǝ səsəɣa si: Iso koola-ŋ kʊpantu ke alaa taa, na í koola pəɣaŋa ŋka n ka lʊli tǝǝ kʊpantu tǝtǝ.

43 Halɪ ma taka ma tǝǝ kele wei í ka lʊli ma Caa tǝ í kǝma cǝʊ na?

44 Ma nu nyá seetu na ma taa pəɣaŋa yǝkəna lanʝhʊlʊmlɛ ke kɾakɾaa.

45 Ama n nu lelen yoo. Pə taya pʊlv, n tɛma nyá taa na tǝm nti Tacaa heela-ŋ si í ká la-ŋ tǝ.

Mali yoo yontu

46 Mǝpǝǝ Mali tǝma si:

Ma sama Iso ké hatoo ma lotu taa ké í kǝlʊv tǝǝ.

47 Ma lanʝe hʊlʊməna ma waasʊlv Iso pə tu fei.

48 Pə taya pʊlv,

í nawa í tǝmlɛ tu kʊnyǝntu má.

Sanʝa waali yǝlaa tǝna ká yaa-m si lelen nulv.

49 Pə taya pʊlv, Toma tǝna tu lapa-m

kʊpantu sǝsǝntu ke sǝsǝm.

Ama í hǝtɛ ké sǝsǝle ké.

50 Í wiiki mpa pa nyaŋna-í

na pá see-í tǝ pa pǝtǝtǝle ke paa pepe wule.

51 Í hʊla í toma ke sǝsǝm.

Í yasa mpa pa lotu taa we isǝcav hʊwee tǝ.

52 Í kʊsa awulaa sǝsaa ke pa kumlee tǝǝ,

na í tǝǝntu-we.

Í kʊsa kʊnyǝntʊnaa nyǝǝŋ.

53 Í haɣasa nyǝǝtʊnaa ke tǝǝnaya kʊpaŋka.

Í tǝǝna tǝŋtʊnaa ke niŋ naanʊwa.

54 Í seena í ifalaa Iseyeli nyǝma tǝǝ.

Í lapa nti í ka si ta lanʝena si í ká la tǝ.

55 Iso í ka heeluyu ta caanaa Apələham

na í piitim nyǝma ke tam tǝ tǝ.

56 Mali caya Iisapeti kin isʊ isǝtʊnaa tooso, ilena í kpe.

Iso lɔm sɔlv Yohaani lʊlvʊ

57 Pə kǝma na pə tala Iisapeti lʊlvʊ, ilena í lʊli apalʊpəɣaŋa.

58 Mǝpǝǝ í cǝlv nyǝma na í lʊlvʊ nyǝma nuwa si Tacaa lapa-í kʊpantu ke sǝsǝm.

Ilɛna pa na-í pá kɾenti na pa lanʝa hee sǝsǝm.

59 Pəɣaŋa kʊyɛɛŋ lapa pǝlefeɪ naanʊwa ilɛna pá kǝ-kɛɣe pǝlvʊ, na pá tǝŋ si pa ha-kɛɣe ka caa hǝtɛ si Sakali.

60 Tənaɣa ka too yǝǝtəna si: Aai, Yohaani ke paa yaa-ke.

61 Mǝpǝǝ pǝle pa tǝma si: Nyá lʊlvʊ taa aweɣe paa yaawa hǝtɛ níé?

62 Tənaɣa pa yǝǝtəna ka caa na niŋ si pa naa nte í luyu wee si pá yaa-ke tǝ.

63 Mǝpǝǝ í hʊlaa si pá kǝna-í kraata. Pa kǝnaa, ilɛna í ŋmaa si ka hǝtɛ nté Yohaani. Ilɛna pǝ la pa tənaɣa piti.

64 Tənaɣa Sakali nsǝmlɛ hɛta kɾakɾaa na í sʊv yǝǝtəna, na í san Iso na nəǝ səsəɣa.

65 Mǝpǝǝ sǝǝntu kpa pa cǝlv nyǝma tǝna, na Yuta pǝŋ taa nyǝma tǝna lakaya tǝ faaci.

66 Pa tǝna mpa pa nuwa tǝm tǝne tǝ pa maɣasa-tǝɣi pa taa na pá tǝŋ si: Pepeɣe pəɣaŋa kane kaa te na ká la?

Pə taya pʊlv, Tacaa ka we ka waali ké teu ké.

Sakali ná cele nyäntu na í keesäyi-täyi yontu taa

67 M'p'ógó Feesuýu Nanñtu toñ kuləna Sakali ke səsəm, na í ná təmnaa na í sũv tə yəyotũv sɪ:

68 Tə sa Tacaa Iseyeli Isə.

I paasəna i yəlaa ke nəsənə.

I heta-tũv tá yomle.

69 I ləsa-tũv waasulv wei i wəna toma təyə

i təmle tv Tafiiti ləlvũv taa.

70 M'p'ũv inəyi i ka lapa na i kuyəyotũv

teləsəlaa kupama kpaali.

71 Halv i su i nəyə sɪ i ká ya-tũv

ta kolontunaa na mpa pa luvũv fei-tv tə pa niñ taa.

72 Na í wii ta caanaa caanaa pətətəle,

na í təsɪ nəsɪ pəeləvũv kupam mpi

í na-we paa pəelaa na tampana tə.

73 I ka tv yəyotəna tuunav ke m'p'ógó

tá caanaa caanaa caa səsə Apələham kin ké,

74 sɪ i ká ya-tũv ta kolontunaa niñ taa,

na tə paasəna i luvũv nyəntu na səyontv fei.

75 Na tə wəe tənəññ ké i isəntaa.

Isaytv kaa wəe haləna ta səm.

76 Pəyayə nyá, paa yaa nyá sɪ isəttaa

Isə Səsə kuyəyotũv teləsulv.

Pə tayə pũlv, n ká tee ta Səsə ke nəyə

na n tayəñv i mpaan.

77 N ká heeli i yəlaa ke isəna paa la

na pa isaytv tayəñv na pə ya pa nyəsəñ tə.

78 Ta Isə ké yulv pətətəle tv,

na i húləyí suulu.

Ilim lukv tanəñ na pə tewa səsəm ke isəna tə,

m'p'ógó i ka kəna tá nyuvũv yərv.

79 Pũv luna isəttaa na pə waasv mpa pa we

səkpetũv tee na pá nukv səm səñ tə.

Pũv la na tə nyv alaafəya mpaav.

80 Pəyayə təñna piw na ká nyəñ laytv na ká çayə nyutv taa. Haləna kuyəñku ka lu Iseyeli nyéma taa ké patəma tə.

2

Yesu Kilisiti ləlvũv

(Matiyee 1:18-25)

1 Waatv inɪ i taa ké Wulav səsə Akusi kpaalaa sɪ paa kala i tetv təna taa yəlaa.

2 Kũkaləvũv kancaalaya nyəñkv kũne kv lapa Siliiv kəfənəe Kiliniyusi pəle taa.

3 M'p'ógó paa wei i pola i icate taa sɪ pá kala-i.

4 Pə təw ké Yosəefv luna Nasalətv icate ke Kalilee na í polo Yuta ke wulav Tafiiti icate Petələhem taa,

5 sɪ pá kala i na i amusaya ahonto Malv. Pə tayə pũlv, i ké Tafiiti ləlvũv taa tv.

6 M'p'ógó waatv wei pa we təna tə, Malv ləlvũv tala.

7 Ulena í ləlv i kancaalaya pəyayə ke apalvpəyayə. Na í husi-keçə wontv kətəyũv tətũle taa na í takv-keçə saalasi. Pə tayə pũlv, təcayale taa tala-wəçə muvlaa təsũle.

Isotaa tillu pola tiikilaa kinj

⁸ Tiikilaa napəli paa we icate n̄tē tə tawa taa na pá fenjiyi pa kaləkəŋ ke ahoo ahoo.

⁹ Tənaŋa Tacaa isotaa tillu kəma pa kinj na Tacaa teeli na pa təo isu kəkə səsəŋka nyaləməle. M̄p̄óyú səŋontu kra-weyə səsəm.

¹⁰ Ama isotaa tillu təma-we si: Səŋontu í taa kra-me. Pə taŋa pulu, ma kəmaŋa si ma heeliyi-meŋe təm kəpantə nti yəlaa təna laŋa ká hēena teu tə.

¹¹ Təm ntəŋəle si, pa lola-meŋe waasulu ke saŋa ahoo aneyə Tafiti icate taa wei í kē Tacaa Kilisiti tə.

¹² Ii naa isəna í ká nyəna-i tə. Í ká maŋana pa hūsa ahuləm nəŋəlu ke wontu kutəŋə tətəle taa na pá taka-i saalasí.

¹³ M̄p̄óyú isotaa tillaa samaa tuutuuma səsə isotaa tillu uní í təo kē kraŋpaa na pá saŋ Isə na yontu si:

¹⁴ Isə kele teeli tu təkpaŋa ke hatoo isotaa te. Ate yəlaa mpa í səlaa tə pa laŋa í huləmí.

Tiikilaa puki Petələhem

¹⁵ Waatu wei isotaa tillaa yela tiikilaa na pá məli isotaa tə tiikilaa mpe pa təma pa təma si: Tə kuli na tə polo Petələhem təna, na tə ná mpi pə lapa na Tacaa heeliyi-təŋə pə təm tə.

¹⁶ M̄p̄óyú tiikilaa ləŋə pa ti na pá maŋana Malí na Yosəfu na pá hūsa ahuləm unəŋí wontu kutəŋə tətəle taa.

¹⁷ Tiikilaa tema-keŋe nau, iləna pá keesi nti isotaa tillu ka tema-weyə heeluŋə ke ahuləm uní í təm tə.

¹⁸ M̄p̄óyú piti kra pa təna mpa pa nu tiikilaa təm nti tə.

¹⁹ M̄p̄óyú Malí təkə təm nti tə tənəŋa í taa na í maŋasəŋi tə hūwee.

²⁰ Tiikilaa mpe pa məlaŋa krente iləna, pá p̄yuləŋi Isə səsəntu na pá saŋi-i pə təna mpi pa nuwa na mpi pa nawa tə pə təo. Pə taŋa pulu, pə təna pə lapa teitei kē isu isotaa tillu ka keesuyə-we tə.

Yesu hətə hav

²¹ Pəŋəŋa ŋke ka kuyeyəŋ kəma na pə tala pələfei naanəwa si pa pələŋi-ke tə, pa ha-keŋe hətə nte isotaa tillu ka heela-we na pəc̄ó ka too kraŋa ka həŋə tə si Yesu.

Pa kraana Yesu kē Isə təsele səsəle

²² M̄p̄óyú waatu wei pə tapa si Yosəfu na Malí pá kəti pa ti taŋanəŋə təo isu paa keesuyə Moisi kəsəsutu taa tə, pa pona pəŋəŋa ke Yosalem si pa hólí-keŋe Tacaa.

²³ Pə taŋa pulu, paa ŋmaa m̄p̄óyú Tacaa kəsəsutu taa kē si: Paa apalu-pəŋəŋa kancaaləŋa nyəŋka ŋka Tacaa tənna-ke.

²⁴ Na pa polaa si pa lakí kətəŋa na ihokasi naale yaa alukukunaa naale isu paa keesuyə Tacaa kəsəsutu taa tə.

²⁵ Apalu nəŋəlu í ka we Yosalem na pá yaa-i si Simiyəŋ. Apalu uní í tənəŋa tampana, na í isəle seena Isə təmle, na í taŋaa si í na wei í ká kəo na í waasi Isəŋeli nyəma tə. Na Feesuyə Naŋətu we í waali.

²⁶ Feesuyə Naŋətu uní í ka huləna-i si í ká ná Tacaa tillu Mesii na pəc̄ó í si.

²⁷ M̄p̄óyú Feesuyə Naŋətu lapa na í polo Isə təsele taa kē waatu wei ahuləm caa na í too pa pona-i si pa lakí í təo kē mpi paa siwa tə.

²⁸ M̄p̄óyú í mu-i í niŋ taa na í seə Isə si:

²⁹ Pənente Tacaa, nti n ka yəŋətə tə n lapa-ti.

Ile yele nyá təmle tə má na má tēna laŋhuləmle.

30 Ma nana ma isəpəle ke waasəlv
 31 wei n taɣana yəlaa təna isentaa tə.
 32 Fətəla wei piitimnaa ká nana tə.
 Inəɣəle Iseyeli nyəma teeli.

Simiyəŋ nawa cele nyəntv na i kpaali-ti

33 Mprúyó piti kpa ka caa na ka too na nti un i yəɣɔta ka təw kə mpu tə.
 34 Mprúyó Simiyəŋ koola-weyə kwpantv na í tə ka too Mali si: Pəɣaya kanə ka nyəntə nté si ká hu pəɣale na ká kusɪ pəɣale ke Iseyeli taa. Yəlaa pəɣale ká kpeesəna mpi i ká hólí-wə tə.
 35 Pu kuli pa pəɣale taa təmnaa təw təkeelee. Lanwakəlle səsəole ká tvi toto nyaya púyó isu layate ke pa səpa-ŋ.

Isə kuyəɣətvtv teləsvlv alvnyəŋ Ana

36 Isə kuyəɣətvtv teləsvlv alvnyəŋ nəɣəlv i ka we təna tətə. Asee ləlvv taa tv Fanwəli pəelə Ana. I kpatəla teu təkunɣunɣu. I saav i paalv tə, pusɪ naatosompəɣəlaya ke pa caɣaa iləna íl i si.
 37 Na un i caɣa mpv haləna pusɪ nunaasa na liyiti. Ilə Isə təsəele taa kə i ka we tam na í laki Isə təmle ke ilim na ahoo. Paa Isə sələmvv i sələməɣi, paa nəhəkvtv i həkəyi.

38 Simiyəŋ pa təŋna mprúyó lapv təɣə un i kəma na í svv Isə kə sam, na í yəɣətəɣəna pa təna mpa pa təŋaa si Isə í waasi Yosalem təɣə Yesu təm.

Pa mələyi kpente ke Nasaleti

39 Waatu wei pa təma pə təna mpi pa keesa Taca kəsəsvtv taa təɣə lapv tə, Yosəfv na Mali pa mələ pa tə Nasaleti ke Kalilee.
 40 Mpv tə na pəɣaya təŋna piv na ka tənvv təkəyi na ká təŋna layatv nyəm ke teu na Isə we ka waali.

Yesu kə Isə təsəele taa

41 Paa pənaya ŋka Yesu nyəma pukaya Yosalem ke Təev acima təɣv kə.
 42 Yesu ləlvv pənaya naanvwa na naale nyəŋka taa pa polə acima tətə isu pa tu pukuyv tə.

43 Acima wəe kəma na a tə iləna i nyəma tv mpaav na pá kpen. Ama Yesu ná saala Yosalem, na i nyəma ta nyi mpv.

44 Pəle paa hvvwa si ntanyi i wə təntaa ləlaa taa, haləna pá tə ilim na pə tem iləna pá svv-i pəkəvvv ke pa ləlvv nyəma na pa asəmaa kɪŋ.

45 Pa ta na-i, iləna pá taɣani Yosalem ke məlvv si pa pəkəyi-i.

46 Pə lapv kuyəŋ tooso iləna pá na-i Isə təsəele taa na í caɣa Yuta nyəma seɣəsəlaa səsaa kɪŋ na í nukɪ pa seɣəsəlvv na í pəsəɣi-weyə təmnaa.

47 Na i nyəm na nti i cəkəɣa-wə tə tə lapv pa təna mpa pa nukaya təɣə piti kə səsəm.

48 Waatu wei i nyəma na-i tə səɣəntv kpa-wə. Iləna i too təm-i si: Ma pəɣaya, n lapv-təv mpv svwe? Nyəni, má na nyá caa tə pəkə-ŋ na lanwakəlle səsəole kə.

49 Mprúyó Yesu cəwa si: Pepe təw kə mə pəkəɣa-m? I ta nyi taa si pə wəe kə si má wəe ma Caa təɣaya taa?

50 Ama pəle pa ta cəkəna nti i yəɣəta mpv tə.

51 Tənaɣa i təŋa-wə na pá məli Nasaleti, na í nukəna-weyə pə təna pə taa. Ama i too təkə təm təne un tə tənaya i taa.

52 Yesu təŋna piv na i layatv nyəm təŋna səsəvvv, na Isə na yəlaa pa lanɣa təŋna-i hənəv ke tam.

3

*Isə lwm səlv Yohaani waasv
(Matiyee 3:1-12; Maləki 1:1-8; Yohaani 1:19-28)*

¹ Waatu wei wulav səsə Tipere kawulaya pusı lapa naanowa na kakpası tə, Pənsı Pilatı nā ké Yuta kufənee, na Heləti nāá ké Kalilee wulav, na íle i neu Filipu nāá təkı kawulaya ke ltulee na Təlakoniti pə tetu taa, na Lisaniya nāá ké Apileni wulav.

² İlena Ana na Kayifi pele pa ké kətələa səsaa təyə Isə təm kəma Sakalı pəyalv Yohaani taa ké wulaya tetu taa.

³ Na í cəə Yaatanı tetekəle təna na í heeliyi yəlaa sı pá layası tənte, na pá sə-weyə Isə lwm na Isə husı pa isayatu.

⁴ İlena pə lá isu paa ηmaav Isə kuyəyətutu teləsəlv İsayii takələya taa tə sı:

Nəyəlv yəyətəyənə nəyə səsəya ke
wulaya tetu taa sı, í tayanı Tacaa mpaav,
í hee-ı mpaası na sı sıyisi.

⁵ Paa suuli kutaalomın təna.

Paa yəsı pəşə na pulası təna.

Paa sıyisi təkəelənaa. Paa kuli pəe təna.

⁶ Na yəlvpiya təna ká ná isəna Isə waasəyi-tu tə.

⁷ Yohaani yəyətəya samaa wei i kənyəya i kın sı í sə-weyə Isə lwm tə sı: Akala piya mə, awe kpaala-mə na í seeki Isə pááná nna a kəy tə?

⁸ İ la mpa pa yela isayatu tə pa kəlapəle. İle í taa teləsəyi ləlv sı mə caa kəle Apələham. Ma heeliyi-mə sı ye təle tə təə İle, Isə pəsəyi na í la na pəe ane á pəsi Apələham piya.

⁹ Pa təma laale təyü ke tın sı pa huyu-ı na i tēe ké te. Təyü ηku ku ləlvəyi pēe kəpəna tə, paa hu-kv na pá tu kəkə.

¹⁰ Tənyəya samaa pəəsə Yohaani sı: Ye mpu nti na ntiyi tu la?

¹¹ Yohaani cə-wē sı: Ye wei i wəna tokonaa ke naale í pasa wei i feına tə. Na ye wei i wəna kətəyüv íle í la mpu tətə.

¹² Məpəyü pə kpeηna lampuu mələa na pá kəə i kın sı í sə-weyə Isə lwm, na pá pəəsı-ı sı: Tacaa, nti na ntiyi tu la?

¹³ Yohaani cə-wē sı: İ taa mv na pə tēe isəna paa sııwa tə.

¹⁴ Yooola ná pəəsə-ı tətə sı: Na tá se, nti na ntiyi taa la? Məpəyü Yohaani cə pele sı: İ taa muyuli nəyəlv. Pəcə í taa tu nəyəlvəy təm. Mə laηa í heena mə kufəlvəy.

¹⁵ Yələa tēelayaa teu sı pulv ká la, haləna pá kəə pá sıv mayasəyü ke pa taa sı, yaa Yohaani kəle Mesii ını.

¹⁶ İlena Yohaani heeli pa təna sı: Ma İle, lwm ke ma səə-mə. Ama nəyəlv wēe i kəy, íle í kəla-m. Halı ma ta tala má wəyəsı i nəəhe taa ntəηkpala mayaməya. Feesəyü Nəηtu na kəkə ke íle í ká sə-mə.

¹⁷ İ təkə i kufəlvəy ke i nın taa. İ ká fala pə təna təcayacəya na í suu pēe ke kəpəú taa. Ama i ká tu ləətv ke kəkə ηka kaa tēy tə ka taa.

¹⁸ Səyəsəη waanı waanı ke məpəyü i kaakəyana samaa na í heeliyina-weyə Laapaalı Kupaη.

¹⁹ Yohaani ka kaləna wulav Heləti ke timpı i kpaγa i taalv əlv Helətiyatı tə, na isayatu təna nti i ka lapa tə tə təə.

²⁰ Məpəyü i İlela isayatu lentı tətə, i kpa Yohaani na í təkı-ı saləka.

*Yesu Isə lwm səlv
(Matiyee 3:13-17; Maləki 1:9-11)*

²¹ Yoħaanı tɔŋna yɔlaa tɔnaɣa İso lɔm sɔv, İlena Yesu náa polo tɔtɔ na pá sɔ-ı.

²² Waatu wei Yesu tɔŋna sɔlɔmɔvɔ tɔ, ısɔtɔnɔvɔ tɔlaa na Feesuyu Nanjɔtu tii ı tɔv, na pá naaki-ı ısu alukuku. Na pá nu nɔɣɔlv nɔɣɔ ke ısɔtaa sı: Nyagale ma luyu tee Pɔyaya, ma lanje heena-ıj sɔsɔm.

Yesu lɔlvɔv looŋa nyáma
(*Matiyee 1:1-17*)

²³ Yesu caalɔv ı tɔmlɛ ke waatu wei kɛ mpɔ tɔ, ı pıııı we ısu hiu na naanɔwa, na yɔlaa nyɔnaɣa-ı ısu Yosɛɛfɔ pɔyaya. Yosɛɛfɔ ná kɛ Heli pɔyaya,

²⁴ na Heli kɛ Matatı pɔyaya, na Matatı kɛ Lefii pɔyaya, na Lefii kɛ Meleci pɔyaya, na Meleci kɛ Yannayı pɔyaya, na Yannayı kɛ Yosɛɛfɔ pɔyaya,

²⁵ na Yosɛɛfɔ kɛ Matatıyası pɔyaya, na Matatıyası kɛ Amɔɔsı pɔyaya, na Amɔɔsı kɛ Nahum pɔyaya, na Nahum kɛ İsalı pɔyaya, na İsalı kɛ Nakayı pɔyaya,

²⁶ na Nakayı kɛ Maatı pɔyaya, na Maatı kɛ Matatıyası pɔyaya, na Matatıyası kɛ Semeyıŋ pɔyaya, na Semeyıŋ kɛ Yosɛci pɔyaya, na Yosɛci kɛ Yota pɔyaya,

²⁷ na Yota kɛ Yowanaj pɔyaya, na Yowanaj kɛ Lesa pɔyaya, na Lesa kɛ Soloparɛlı pɔyaya, na Soloparɛlı kɛ Salatıyee pɔyaya, na Salatıyee kɛ Neli pɔyaya,

²⁸ na Neli kɛ Meleci pɔyaya, na Meleci kɛ Atii pɔyaya, na Atii kɛ Kosam pɔyaya, na Kosam kɛ İlimatam pɔyaya, na İlimatam kɛ Eelı pɔyaya,

²⁹ na Eelı kɛ Yosuwee pɔyaya, na Yosuwee kɛ İliyesee pɔyaya, na İliyesee kɛ Yolım pɔyaya, na Yolım kɛ Matatı pɔyaya, na Matatı kɛ Lefii pɔyaya,

³⁰ na Lefii kɛ Simiyɔŋ pɔyaya, na Simiyɔŋ kɛ Yuta pɔyaya, na Yuta kɛ Yosɛɛfɔ pɔyaya, na Yosɛɛfɔ kɛ Yonam pɔyaya, na Yonam kɛ İliyakım pɔyaya,

³¹ na İliyakım kɛ Meleya pɔyaya, na Meleya kɛ Menna pɔyaya, na Menna kɛ Matata pɔyaya, na Matata kɛ Nataj pɔyaya, na Nataj kɛ Tafıiti pɔyaya,

³² na Tafıiti kɛ Seseɛ pɔyaya, na Seseɛ kɛ Opɛti pɔyaya, na Opɛti kɛ Powaası pɔyaya, na Powaası kɛ Sala pɔyaya, na Sala kɛ Naasɔŋ pɔyaya,

³³ na Naasɔŋ kɛ Aminatari pɔyaya, na Aminatari kɛ Atamıŋ pɔyaya, na Atamıŋ kɛ Alını pɔyaya, na Alını kɛ İsɔlɔm pɔyaya, na İsɔlɔm kɛ Faleıı pɔyaya, na Faleıı kɛ Yuta pɔyaya,

³⁴ na Yuta kɛ Yakɔrv pɔyaya, na Yakɔrv kɛ İsaaka pɔyaya, na İsaaka kɛ Apɔlaham pɔyaya, na Apɔlaham kɛ Tala pɔyaya, na Tala kɛ Nasoo pɔyaya,

³⁵ na Nasoo kɛ Seluci pɔyaya, na Seluci kɛ Lakao pɔyaya, na Lakao kɛ Falekı pɔyaya, na Falekı kɛ İree pɔyaya, na İree kɛ Sala pɔyaya,

³⁶ na Sala kɛ Kayınam pɔyaya, na Kayınam kɛ Alafasatı pɔyaya, na Alafasatı kɛ Sem pɔyaya, na Sem kɛ Nowee pɔyaya, na Nowee kɛ Lamɛkı pɔyaya,

³⁷ na Lamɛkı kɛ Matusala pɔyaya, na Matusala kɛ Henɔkı pɔyaya, na Henɔkı kɛ Yaletı pɔyaya, na Yaletı kɛ Maleleyee pɔyaya, na Maleleyee kɛ Kayınaj pɔyaya,

³⁸ na Kayınaj kɛ İnɔsı pɔyaya, na İnɔsı kɛ Setı pɔyaya, na Setı kɛ Atam pɔyaya, na Atam kɛ İso pɔyaya.

4

Satanı maɣasayı Yesu
(*Matiyee 4:1-11; Malakı 1:12-13*)

¹ Yesu İluna Yaatanı na İso Feesuyu Nanjɔtu tɔŋ tɔv ı kın ke sɔsɔm. Mıpıɣv Feesuyu Nanjɔtu tɛna-ı wɔlaɣa tetu taa.

² İlena İlɔvɔv maɣası-ı weɛ nıle. İ ta tɔvɔv pılvɔv kuyɛɛŋ ını ı taa. Pɔ yoosa weɛ nıle İlena nyɔɣası kra-ı.

³ Tənaɣa ɪlɔɣɔv tɔma-i si: Ye n kɛ Isɔ Pəɣaya, yɔɣɔti na pələ tənɛ tɔ pəsi tɔɣɔnaɣa.

⁴ Ama Yesu cɔ-i si: Pa ηmaawa Isɔ Təm taa si, pə taɣa tɔɣɔnaɣa tike ke yɔlv ka hikina weesuɣu.

⁵ Mprɔɣɔ ɪlɔɣɔv pɔna-i timpi pə kɔlaa tɔ, na í krenti antulinya kawulası tənaya tɔm kɔlvɔm na í hulı-i.

⁶ ɪlena í tɔmı-i si: Maa ha-η pə tɔη na pə teeli tənə. Pə taɣa pɔlv, ma niη taa kɛ pa tɔ pə tənə, na má nɔkaa ma ha wei ma sɔlaa tɔ.

⁷ ɪe ye n ka hənta-m atɛ, n ká kpaɣa pə tənə.

⁸ Ama Yesu cɔ-i si: Pa ηmaawa Isɔ Təm taa si, n ká sɛɛ nyá Caa Isɔ, na ı tike ı tɔmlɛ ke n ká la.

⁹ Mprɔɣɔ ɪlɔɣɔv pɔna-i Yosalem na í kraasi-i Isɔ təsɛɛle comcom nɔɣɔ taa, na í tɔmı-i si: Ye n kɛ Isɔ Pəɣaya ηmaa atɛ.

¹⁰ Pə taɣa pɔlv, pa ηmaawa Isɔ Təm taa si, ı ká heeli ı ı sɔtaa tillaa ke nyá tɔm si pə paasəna-η teu.

¹¹ Pəcɔ lɛnti wɛɛ tɔtɔ si: Paa teeli-η pa niη taa kɛ teu təkpa si pə taa kɔɔ na pələ natəli tɔ cɔ-η.

¹² Ama Yesu cɔ-i si: Pa ηmaawa Isɔ Təm taa si, n kaa maɣası nyá Caa Isɔ si n ná ı waalı.

¹³ Waatɔ wei ɪlɔɣɔv tɛma-i maɣasɔv ke pə tənaya mpv, ɪlena í tɛɛ na í taηa wɔle kɔfatɛ.

Yesu caaləyi ı tɔmlɛ ke Kalilee

(Matiyee 4:12-17; Maləki 1:14-15)

¹⁴ Pələ pə waalı ɪlɛ Yesu məla Kalilee na Feesuɣu Nanηtv tɔη haɣa-i, na ı tɔm yekəɣi həɣɔlvɔv ηkv kɔ tənə kv taa.

¹⁵ ɪ sɛɣəsaya Yuta nyəma təkotilɛnaa taa na yəlaa tənə pɔvɔlaya-i.

Nasaletı nyəma kisa Yesu

(Matiyee 13:53-58; Maləki 6:1-6)

¹⁶ Mprɔɣɔ Yesu pola Nasaletı timpi ı pıwa tɔ, na í sɔv Yuta nyəma təkotile taa kɛ kɔyaku kɔhɛsɔvɔv wule, ısu ı tu lakı tam tɔ. Mprɔɣɔ ı kɔlaa si ı kaləyi Isɔ Təm.

¹⁷ ɪlena pá cɛɛ-i Isɔ kɔyɔɣɔtv tɛləsɔlv ɪsayii takəlaya. Mprɔɣɔ ı həta timpi pa ηmaawa si:

¹⁸ Tacaə Feesuɣu wɛ ma kiη, na ı ləsa-m si má heeli

Laaraalı Kɔpaη ke kɔnyɔntɔnaa.

Na ı tila-m si má heeli saləkətvnaa ke pa hətvɔv tɔm.

Na yɔlvmaa ke pa ı sɛ kuluyı tɔm.

Sı má waası mpa pa muɣuliyı tɔ.

¹⁹ Sı má heeli-wɛɣɛ pənaya ηka

Tacaə ká waası ı yəlaa tɔ ka kɔntɛ tɔm.

²⁰ Yesu tɛma ɪlena í kpili-ke na í cɛla paasənlv na í caya. Mprɔɣɔ Yuta nyəma təkotile taa nyəma tənə pama ı sɛ ke ı tɔɔ.

²¹ Tənaya ı sɔv-wɛɣɛ yɔɣɔtvɔv si: Təm nti paa ηmaawa na í tu nu-təyi nɔɔnɔ tɔ, saηa ntɛ tɔ lapa.

²² Mprɔɣɔ pa tənə pa tisa teu na pá sami-i. Na ı kɔyɔɣɔtv tənə lapa-wɛɣɛ lɛɛη, halı pə la-wɛɣɛ piti na pá tɔ si: ɪsu Yosɛɛfv pəyalv?

²³ Tənaya Yesu tɔma-wɛ si: Tampana tɔɔ, í ká tɛ na í tuku-m ıtuule si: Fɛtv, fɛ nyá tu. Halı í ká yɔɣɔv-m si má la ma ıcətɛ taa cənɛɣɛ mpi pə lapa Kapənahum na í nu tɔ.

24 *Μ*πόγύ Yesu tasa-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, paa nyənəxi Iso kuyəyətətə teləsulə nəyələyətə pəlyəyətə i mayamaya i icate taa.

25 Ntəy i nyəmə si alaa leelaa ka we payale ke Iseyeli taa ké waatu wei wulaya lapa pusi tooso na isətonaa naatoso ke Ilii waatu taa tə. Halı nyəyəsı səsəyənı lu tetə təna.

26 Paa na mpə Iso tá tili Ilii ke pa taa nəyələyətə kin. Ama alə leelu nəyələyətə wei i ka we Sitəy tetə taa ké Saləpəta tə, i kin ke i tila-i.

27 Na Iso kuyəyətətə teləsulə Ilisee waatu taa tənuyətə tə asilima kutəy nyəma ka we səsəm tətəyətə Iseyeli. Paa na mpə pa ta waasi pa taa nəyələyətə i kutəy. Ama Silii tə Naaman tike ke pa waasaa.

28 Waatu wei Yuta təkotile taa nyəma nu i təm nti tə, pə hanə-weyε səsəm.

29 *Μ*πόγύ pa kolaa na pá həmi-i na pá luna icate waali, na pa kraana-i hatoo puyətə nkə kw təw pa icate weε tə kw nyuyətə taa, timpi pə lapa tokuyətə tə, si pa tusiyətə i.

30 Ilena Yesu fayana pa heku taa na í tee i nyənkə.

Iloyəhilu nəyələyətə i təm

(Maləki 1:21-28)

31 *Μ*πόγύ Yesu pola Karənahum, Kalilee tetə taa icate natəli, na í seyəsı-weyε kuyakə kuhəsəyətə wule.

32 *Μ*πόγύ i seyəsəyətə cəpa pa lanə ke teu. Pə tayə pəlyəyətə, i seyəsə-weyε na tən, i ta nyá.

33 Pə pamna apalə nəyələyətə ka we Yuta nyəma təkotile taa na í hii iləyətə isayən nəyələyətə. *Μ*πόγύ apalə nu i koo səsəm si:

34 Ee Nasaləti Yesu, n caa-weyε tá kin? Ta wakəlyətə ke n kəma? Ma nyəma-nj teu, n ké Iso yulə nanjətə wei i tilaa tə.

35 Tənyaya Yesu kaləna-i si: Hei nyá, su na n se apalə nu i waali.

*Μ*πόγύ iləyətə pəta-i samaa heku taa na í yele-i na í se. Ama i ta lapı-i pəlyəyətə.

36 *Μ*πόγύ pə lapa yəlaa ke səyənətə na pá tən təma si: Hm, təm tənε. I yəyətəyənə aləyaa na apaləyətə na toma, na í təyənəyətə-we.

37 *Μ*πόγύ i hətε yaa tetə təna taa.

Yesu waasa kutəntənaa payale

(Matiyee 8:14-17; Maləki 1:29-34)

38 Yesu luna Yuta nyəma təkotile taa iləna í polo Siməy təyaya. Watə svəkayə Siməy yəsə ke səsəm, iləna pá wiina Yesu si í waasi-i.

39 *Μ*πόγύ Yesu lunə i təw na í kaləna watə, na tə ya i təw. Tənyaya alə kwə kraakraa na í caləsı-we.

40 Ilim tə kraakraa, iləna pa tənə mpə paa wənə kutəntənaa ke waanı waanı tə pá kəna-we. *Μ*πόγύ i tənə i nin ke paa wei i təw na pá hiki alafəya.

41 Aləyaa mayamaya ná se yəlaa payale waali na pá kooki si: N ké Iso Pəyalə ké. Ama i kaləna-we, i ta tisi si pá yəyətə: Pə tayə pəlyəyətə, pa nyəmə si i ké Mesii.

Yesu lakı waasə ke Yuta tetə taa

(Maləki 1:35-39)

42 Waatu wei tən fema tə, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fei tə. *Μ*πόγύ yəlaa samaa pəkə-i, halənə pá tala i cələ. Pa luyətə lapa si pá təkı-i, pá taa yele na í tee.

43 Ama Yesu cə-we si: Aai, pə weε ké si má heeli acalε lenna ke Iso Kawulaya Laapaali Kəpən. Pə tayə pəlyəyətə, pə mayamaya pə təw ké Iso tila-m.

44 Tənyaya Yesu tεεwa na í lakı waasə ke Yuta tetə taa pa təkotilənaa taa.

5

Yesu kpa i kancaalaya ifalaa
(*Matiyee 4:18-22; Malaki 1:16-20*)

¹ Kuyaku nakoli yelaa nyekayaa Yesu ké Iso Təm nuw tɔɔ, na í sɛŋa Kenesaleti lɔm nɔyɔ.

² M̀p̀r̀ỳỳ i nawa kpulɛŋ naale sɛŋa kutɛŋ tɔɔ, na tiina kpalaa lu i taa na p̀a polo pa puluŋ cɔtɔyɔ.

³ Ɔlɛna í kpa i taa lɛŋku taa, na kpulɔyɔ ŋku ku ké Simɔŋ nyɛŋku. M̀p̀r̀ỳỳ i sɛlɛma- i sɪ í hatɛlɛna-i-kyɔy kutɛŋ ke pɛcɔ. Ɔlɛna í caya ku taa na í sɔv i sɛyɛsɔyɔ taa.

⁴ Waatu wei i tɛma-wɛyɛ sɛyɛsɔyɔ tɔ i heela Simɔŋ sɪ: Tuusi na ń polo lumaŋ taa na í tv mɔ puluŋ na í puu tiina.

⁵ Simɔŋ cɔ-i sɪ: Tɔcaa, tɔ tɛma wɔw ke yem ké tɛv na ku fem, tɔ ta puu pulv. Paa na mpv n tɔma sɪ má tv tɔ, maa tv.

⁶ Pa tv mpv ɛlɛna p̀a puu tiina ke sɔsɔm p̀ə tu fɛi, halɪ pa puluŋ caakaya cɔlɔyɔ.

⁷ M̀p̀r̀ỳỳ pa hata pa taapalaa mpa paa wɛ kpulɔyɔ lɛŋku taa tɔyɔ niŋ sɪ p̀a kɔɔ p̀a sɛna-wɛ. Pɛlɛ pa kɔma ɛlɛna p̀a lɛsɪ tiina na p̀a suuli kpulɛŋ unɪ i naale, halɛna p̀ə ŋmilisiyi-wɛ.

⁸ Simɔŋ Piyɛɛ nawa mpv, ɛlɛna i lun Yesu ke akula ke kpakpaa na í tɔ sɪ: Tɔcaa, taa kpɛtɛna-m, ma ké isayau mayamaɔa ké.

⁹ Pə taya pulv tɔɔ, tiina nna pa kpa mpv tɔ, a tɔɔv ka lapa í na mpa paa wɛɛ tɔyɔ sɔyɔntɔ ke sɔsɔm.

¹⁰ Halɛna p̀ə la mpv tɔtɔyɔ i taapalaa Sepetee pɛyalaa Saaki na Yohaani. Tɛnaya Yesu heela Simɔŋ sɪ: Taa nyá pɛnɛntɛ yɛlɛna ke n ká puu.

¹¹ Pa lɛsa kpulɛŋ ke lɔm taa, ɛlɛna p̀a yelɛ p̀ə tɛna tɛpai na p̀a hu i waali.

Yesu waasa tɔnyɔv tɔɔ asilima kutɔŋ tv
(*Matiyee 8:1-4; Malaki 1:40-45*)

¹² Yesu ka wɛ ɪcɛtɛ natɛli tɔ taa, na yulv wei tɔnyɔv tɔɔ asilima kutɔŋ waasa i tɛna tɔ i ka wɛ tɛna. I na Yesu ɛlɛna í polo na í hɛntɪ-i atɛ na í wiina-i tɛkɛɛ sɪ: Tɔcaa, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

¹³ M̀p̀r̀ỳỳ Yesu kusa i niŋ na í tokɛna-i na í tɔmɪ-i sɪ: Teu ma tisaa, alaafɔya í la. M̀p̀r̀ỳỳ i kutɔŋ tɛma kpakpaa.

¹⁴ Ɔlɛna Yesu kpaali-sɪ: Taa heeli nɔyɔlv. Ama tɛɛ kpakpaa na kɔtvlv na-ŋ, ɛlɛna ń yiɔisi isɪ Moisi ka kɛɛsɔyɔ tɔ, na p̀ə la yɛlɛna ke aseeta.

¹⁵ Paa na mpv tɔ, i hɛtɛ tɔŋna yaav na p̀ə puki, na samaa kotiɔyi i kin ke sɔsɔm sɔsɔm sɪ pa nukɪ i sɛyɛsɔyɔ, na í waasɔyi-wɛyɛ pa kutɔmɛŋ.

¹⁶ Ama unɪ i pukaya waatu waatu ke timpɪ timpɪ yɛlɛna fɛi tɔ, na i sɛlɛmɔyi Iso.

Yesu waasa kutɔŋ kutvɔlvɔv tv
(*Matiyee 9:1-8; Malaki 2:1-12*)

¹⁷ Kuyaku nakoli Yesu sɛyɛsaya. Pə pamna Falisanaa na Iso Təm sɛyɛsɛlɛna mpa pa luna Kalilee na Yuta pa acalɛɛ tɛna taa na Yosalem tɔ paa wɛ tɛna na pa caya. Na Tɔcaa toma ka wɛ Yesu kin na i laki na kutɔntɔnaa hikiɔyi alaafɔya.

¹⁸ M̀p̀r̀ỳỳ yɛlɛna sɔyɛlɛna kutɔŋ kutvɔlvɔv tv nɔyɔlv na kpatɛlɛ, na p̀a pɛɛkɔyi sɪ p̀a tana-i Yesu kin ke kutuluyɔ taa na p̀a su-i i isɛntaa.

¹⁹ Ama yɛlɛna samaa tɔv pa ta na timpɪ tɔv paa sɔsɛna-i tɔ. Ɔlɛna p̀a kpaana-i lɔpɔtv tɔv na p̀a wɛsɪ-tɪ, na p̀a tisi í na i kpatɛlɛ ke samaa hekɔ ke Yesu isɛntaa.

²⁰ Waatu wei Yesu ná pa naani tɔ i tɔma sɪ: Ma taapalv, nyá isayatu husaa.

²¹ Tənaɣa Iso Təm seɣesəlaa na Falisanaa pa sɔv miituɣu si: Aweyele inɛ unɪ na í kɔrakɛyi i ti na í keesəɣəna Iso? Awe pəsəɣi na í husi isayatu, ye pə taɣa Iso paasi?

²² Ama Yesu ná cekəna pa huwɛɛ, ɪɛna í pəsɔsi-wɛ si: Pepe tɔɔ ké í huɔki n̄pɔ́ɣó mə taa?

²³ Nti tə yɔɣɔtɔv kələna tələv? Nyá isayatu husaa, yaa kuli na n̄ tɔ?

²⁴ Tɔv, maɔ huli-mɛ si Yulɔ Pəyaya má, ma pəsəɣi na má husi isayatu ke atɛ cəne.

Tənaɣa i tɔma kutɔntɔ si: Kuli na n̄ kɔɣa nyá kɔratəle na n̄ kɔɛ.

²⁵ Tənaɣa i kula kɔɔkɔɔa ke pa tənə pa isɛntaa, na í kɔɣa kɔratəle nte tə tɔɔ paa husa-i tɔ na í saŋ Iso na í kɔɛŋ.

²⁶ M̄pɔ́ɣó pə lapa pa tənəɣa piti ké səsəm na pá saŋ Iso. Halɪ pə la-wɛɣɛ sɔɣɔntɔ na pá saŋ pá yɔɣɔti si: Ama pɔwɛ, saŋa ke tá na kəkɔlə təm.

Yesu yaaki Lefii

(Matiyee 9:9-13; Maləki 2:13-17)

²⁷ M̄pɔ́ɣó Yesu luwa na í maɣana lampuu mɔlv nɔɣɔlv wei pa yaa si Lefii tɔ, na í ɔaɣa i lampuu təmɔle. ɪɛna í tɔmɪ-i si: Kuli na n̄ təŋi-m.

²⁸ M̄pɔ́ɣó Lefii kɔlaa na í yele pə tənə na í hu i waadi.

²⁹ M̄pɔ́ɣó Lefii lapa-i mɔvle ke teu ke i təyaya taa, na pá na lampuu mɔlaa paɣale na yəlaa lɛlaa pá ɔaɣa tɔɣɔv.

³⁰ M̄pɔ́ɣó Falisanaa na pɛle pa Iso Təm seɣesəlaa pa kɔma na pá pəsɔsi i ifalaa ke imiitav si: Pepe tɔɔ ké mə na lampuu mɔlaa na asayaa í kɔɛnta tətəɣəle na tənɔɔle?

³¹ Ama Yesu cə-wɛ si: Pə taɣa alaafəya nyəma nyuləɣəna fetaa, ama kutɔntɔnaa ké.

³² Ma kɔmaɣa si ma heeliyi asayaa si pá laɣasi, pə taɣa kɔɔpama.

Yesu keesəɣi nəhəkɔtv təm

(Matiyee 9:14-17; Maləki 2:18-22)

³³ M̄pɔ́ɣó yəlaa napəli pa tɔma Yesu si: Yohaani ifalaa na Falisanaa nyəma pa həkəyi nɔɔsi ke tam na pa sələməɣi pə waatɔnaa, na nyá nyəma náá təkɪ na pá nyɔɔki yem.

³⁴ ɪɛna í cə-wɛ si: I ká pəsɪ na í la na akɔɣalɔv taɔɔpalaɔ həkə nɔɣɔ na í na-wɛ pá wɛɛ? Aai.

³⁵ Ama pu kɔɔ pə keesi kɔyaku nakvli, ɪɛna pá ləsi-i pa heku, ɪɛ waatɔ inəyi paa həkə nɔɣɔ.

³⁶ M̄pɔ́ɣó i tasa-wɛɣɛ ituule ke tukuyɔ tətɔ si: Paa cələyi pɔvɣu kɔfalɔvɔ tɔɔ na pá tɔ kɔɔpənɔv. Pá lapa mɔv, pa wakəla kɔfalɔvɔ. Pəyele saadiya kaa mɔvna kɔɔpənɔv.

³⁷ Nɔɣɔlv kaa suu sɔlvɔm kɔfam ke sɔlvɔm hulɔŋ kɔpəŋ taa, tɔfɔ sɔlvɔm kɔfam yasəyi hulɔŋ kɔpəŋ inəyi na pə ti na hulɔŋ wakəli yem.

³⁸ Ama hulɔŋ kɔfaŋ taa ké pa suuki sɔlvɔm kɔfam.

³⁹ Yulɔ wei i tɛma sɔlvɔm kɔpəɔɔm ke nyɔɔv tɔ, i luɣu u laki apila. Pə taɣa pɔlv, kɔpəɔɔm ke yəlaa saŋ.

6

Yesu kele kɔyaku kɔheesɔvɔ tv

(Matiyee 12:1-8; Maləki 2:23-28)

1 Μόργό Yesu na ι ιfalaα pa φαγana τάχοναγα peε taale natəli tə taa ké kuyako kuhεεσυυ kuli ku wule. Tənaγa ι ιfalaα συυ τάχοναγα peε nyəhka ke pελυυ, na pá nyutiγi pa niη taa na pá saləγi.

2 Μόργό Falisanaα napəli pa pəssa-wε si: Pepe təə ké ι lakι mpi pə fei lapu ke kuyako kuhεεσυυ wule tə?

3 Tənaγa Yesu cə-wε si: Ye mpυ ι ta kala mpi Tafiiti lapa waatu wei nyəγosi pu ι na mpa paa wε ι cəə tə?

4 Isəna ι συυ Isə təyaya taa na ι kpaγa potopotonaα mpa paa su Isə tə na ι təyə na ι ha ι taapalaα tə. Pəyele pə fei si nəγəlv ι təγə-wεγe yem na pə ta ké kətəlaα.

5 Μόργό Yesu tasa-wεγe heeluyu tətə si: Yυlv Pəyaya maγale kuyako kuhεεσυυ səsə tətə.

*Nkpaləkpəkaya tv
(Matiyee 12:9-14; Maləki 3:1-6)*

6 Μόργό Yesu συυ Yuta nyəma təkotile taa ké kuyako kuhεεσυυ kuli ku wule na ι seγesəγi. Pə pamna apəlv nəγəlv ι wε təna na ι ηkpalaya ntəγəη nyəhka kpekαα.

7 Na Isə Təm seγesəlaα na Falisanaα caγaa na pá keηna-ι teu, si pa naα si ι ká waasi yυlv ke kuyako kuhεεσυυ wule yaα isəna. Pa lakι mpuyəle si pá hiki nti paα waanna-ι tə.

8 Ama ι cekəna pa hūwεε, ilena ι tə ηkpaləkpəkaya tv inι si: Kuli na η səη heko taa cəne.

Ilena ηkpaləkpəkaya tv inι ι kuli na ι polo ι səη təna.

9 Na Yesu tə-wε si: Ma pəssəγi-me si tá mpaav taa, kupaantu ke pə mva na pá la kuyako kuhεεσυυ wule yaα isayatu? Paa waasi yaα paa ku?

10 Tənaγa Yesu nyəna pa təna pa isentaα, na ι tə apəlv inι si: Təv, loosi nyá niη. Μόργό ηkpaləkpəkaya tv inι ι lapa mpυ, ilena ι niη heti.

11 Μόργό páána kpa-wεγe səsəm, na pá maγasəγi isəna pá la Yesu tə.

*Tillaa səsaa naanvwa na naale kpav
(Matiyee 10:1-4; Maləki 3:13-19)*

12 Waatu inι ι taa ké Yesu kpa puyv taa ké Isə sələmvυ, na ι sələmi mύργό teu na ku fem.

13 Pə kəma pə fe ilena, ι yaα ι ιfalaα na ι ləsi pa taa ké yəlaα naanvwa na naale, na ι ha-wεγe hətε si tillaa.

14 Mpe inι pa həla ntə. Siməη wei ι cuγusaa si Piyεε tə, na ilé ι neu Antəlu, na Saaki na Yohaani, na Filipv, na Paatelemii,

15 na Matiyee, na Tomaa, na Aləfe pəyalv Saaki, na Siməη wei pa cuγusaa si Seloti tə,

16 na Saaki pəyalv Yutaasi, na Yutaasi Isəkaleeu wei ι lapa Yesu ke kəlmətə tə.

*Yesu seγesəγi samaα na ι waaki kətəntənaα
(Matiyee 4:23-25)*

17 Yesu na ι ιfalaα pa tiikayana puyv təv, ilena ι səη timpι taa puyv fei ipilisav na pə walaa tə. Təna inəγi ι ιfalaα paγale na Yuta təna samaα na Yəsalem nyəma na Tii na Sitəη lvm nəγə nyəma pa təna paa timsaa.

18 Paa kəmaγa si pa nukι ι seγesəγv, na ι waasi-wεγe pa kətəməη tətə. Na ι waasa mpa pεle aləyaa tukaya wahala tə tətə.

19 Samaα inι ι təna ι lukaya ké si ι tokiγina-ι. Pə taγa pəlv, toma naali a ka wε ι kin na pá nukι a taη, na a waasəγi pa tənaγa pa kətəməη.

*Kupantu na isayatu
(Matiyee 5:1-12)*

20 M̄p̄ȳȳ Yesu k̄usa ise na í nȳn̄i í f̄alaa na í t̄o si:

Mpa me í k̄e k̄onȳnt̄onaa t̄o,
í nu leleñ k̄e.

M̄e t̄anna Is̄o Kawulaya.

21 Me mpa nȳȳȳsi w̄ena kayana t̄o,
í nu leleñ k̄e.

Mu t̄ena na í haya teu.

Me mpa í wiiki kayana t̄o,
í nu leleñ k̄e.

Í k̄a t̄e na í won̄ teu.

22 Paa ȳalaa taa huuna-me, yaa pa t̄ȳona-me, yaa pa tuv-me, yaa pa ku m̄e
nȳȳȳ ke Ȳulu P̄ȳaya má ma t̄o, í nu leleñ k̄e.

23 Waatu in̄i m̄e lan̄a í hee s̄os̄m na í paa teu. P̄e t̄aya p̄ulu, m̄e kas̄ȳaya k̄a
t̄o s̄os̄m ke is̄otaa k̄e. M̄pu in̄i p̄e maȳamaya ke pa caanaa ka lapa Is̄o k̄uȳȳt̄utu
tel̄es̄alaa.

24 Ton̄t̄onaa me m̄e t̄om we waiyo k̄e,
í t̄ema m̄e leleñ t̄ȳou t̄o se.

25 Haȳalaa me m̄e t̄om ná we waiyo k̄e m̄pu in̄ȳi.

Í k̄a ná nȳȳȳsi ke teu t̄o se.

Mpa me m̄e won̄iȳi kayana t̄o,
m̄e t̄om we waiyo k̄e m̄p̄ȳȳ.

Í t̄eñ í caya l̄ȳaya na is̄ol̄om p̄e taa k̄e.

26 Ȳalaa t̄ena í k̄oma na pá san̄-me, m̄e t̄om k̄a la waiyo k̄e. M̄pu in̄i p̄e maȳamaya
ke m̄pe pa caanaa ka lapa Is̄o k̄uȳȳt̄utu tel̄es̄alaa p̄ep̄ot̄onaa.

*S̄oali nȳa kolontu
(Matiyee 5:38-48; 7:12)*

27 M̄p̄ȳȳ Yesu t̄oma si: Ma heeliyi mpa me í nuiki ma t̄om t̄o si: Í s̄oali m̄e
kolontunaa, na í lá mpa paa caa-me t̄ȳo k̄upantu.

28 Í kooli k̄upantu ke mpa pa kooliyi-me ye m̄pusi t̄o. Í s̄el̄om̄na m̄e is̄aȳalataa
ke Is̄o.

29 Wei í map̄a nȳa l̄ek̄p̄ayasaya, keesi-í l̄eñka. N̄ȳolu í l̄eeka nȳa k̄pai, cele-í nȳa
capa t̄oto.

30 Wei í s̄el̄oma-ñ, taa p̄emi-í, wei í l̄eeka nȳa k̄w̄enam, taa p̄oosi-í p̄e t̄om.

31 M̄pi m̄e caa si ȳalaa í la-me t̄o, m̄u la p̄eleye-wi t̄oto.

32 Ye mpa pa s̄ol̄oyi-me t̄o pa tike k̄e m̄e s̄ol̄oyi, íle p̄epeye í t̄ewa t̄oto? Asayaa
maȳamaya ná s̄ol̄oyi mpa pa s̄ola-we t̄o pa tike t̄otȳo.

33 Ye mpa pa laki-me ye k̄upantu t̄o pa tike ke í k̄a t̄eñȳi na í laki, íle p̄epeyele í
t̄ewa? M̄p̄ȳȳ asayaa maȳamaya ná laki t̄oto me.

34 Ye mpa í t̄el̄oyi si paa t̄e na pá fel̄i-me t̄ȳo í t̄eñȳi na í k̄eñt̄oyi, íle p̄epeyele
m̄e t̄ewa? Asayaa maȳamaya ná t̄el̄oyi si paa t̄e na pá fel̄i p̄ele t̄ȳo pa k̄eñt̄oyi
p̄e t̄oma me.

35 Aai, í s̄ol̄oyi m̄e kolontunaa na í laki-we ye k̄upantu. Í k̄eñt̄oyi, í taa tel̄si
fel̄ȳu t̄om ke l̄ob̄. Pu ye le na m̄e kas̄ȳaya t̄o s̄os̄m, na í k̄a p̄esi is̄otaa Is̄o S̄oso
p̄yalaa. Paa f̄of̄einaa na asayaa, íle í laki k̄upantu k̄e.

36 Í laki t̄emaya k̄upantu ke teu isu m̄e Caa laki-me ye k̄upantu t̄o.

Təma footuyu fəi teu
(Matiyee 7:1-5)

³⁷ I taa footi lelaa, pə taa kəw na Iso footi-me. I taa tʉ lelaa ke tasəkəle, pə taa kəw na Iso tʉ-meɣe tasəkəle. I hólí təmaga suulu ke timpi í pəntəyəna təma tə, na Iso ká hólí-meɣe suulu.

³⁸ I haaki na Iso ká haaki-me. Pə taya pʉlv, Iso ká mayasi ké na pə su na pə wati na í ciyiti na í nyəki na í pəli-me. Mayasəlaya ŋka mə mayasəyəna lelaa tə, ŋkeɣe Iso ná kəŋ na í mayasəna-me tətə.

³⁹ Mpróyú Yesu tasa-weɣe lentí sɪ: Ntəŋ í nyemá teu sɪ yʉlvəm kaa pəsi na í hə ɪ lelv, təfə pa naale paa hoti pʉbúyú taa ké.

⁴⁰ Təmle kpeleməlv ta kəli ɪ hʉlv. Ama kpeleməlv í kəma na í nyi təkpešəkpeš, í na ɪ hʉlv pa pəsa kʉlvəm ké.

⁴¹ Isənaɣa pə lapa na ŋ naaki nyuliim wei ɪ we nyá tɔyɔntəle isəpəle taa tə, na ŋ kaa na kprátúyú ŋku ku we nyá mayamaɣa nyá nyənte taa tə?

⁴² Isənaɣale nyá pəsəxi na ŋ tə sɪ: Apan nyá səŋ təkpi na má ləsi nyá isəle taa nyuliim, na kprátúyú we nyá nyənte taa? Cəsəlv nyá, ləsi kprátúyú ŋku ku we nyá mayamaɣa nyá isəpəle taa tə, ilena pəcó ŋ ná teu təciceɪ na ŋ ləsi nyá tɔyɔntəle isəle taa nyuliim ɪni.

Pa nyəŋ tʉyɔn na kv pile ké
(Matiyee 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Tʉyɔn kʉpanku ɪ lʉləxi krai pile se, pəcó krai tʉyɔn naa lʉləxi pile kʉpante tətə.

⁴⁴ Pa nyəŋna paa tʉyɔn ŋku na kv pile cəlvɔ. Yʉlv kaa kooli tʉyɔn ŋku pa yaa sɪ fiki tə kv pee ke səsəw təw se, pəcó paa kooliyi tʉyɔn pa yaa sɪ lesəŋ tə kv pee ke kəlvəŋ tətə tətə.

⁴⁵ Yʉlvpan kʉpantv lukəna tuu ɪ lotu taa kʉpantv kin ké. Ilena isayəv ɪni ɪ isayətv lʉna tuu ɪ lotu taa isayətv kin. Pə taya pʉlv, isəna yʉlv lotu taa təwəw tə mpróyú ɪ yɔyətaya hóləxi.

Layətv na kvmeleŋ pa kutuluŋ ŋmav
(Matiyee 7:24-27)

⁴⁶ Mpróyú Yesu təma sɪ: I yaa-m Tacaa Tacaa suwe na ɪ təŋəxi ma kvɔyɔtətv?

⁴⁷ Maa hólí-meɣe yʉlv í kəma ma kin na í nu ma təm na í təŋ-ti pʉntv we isəna tə.

⁴⁸ I nəyəsəna ké isu yʉlv caakvɔv kutuluɣu ŋmav na í huli na í tala atə kvkramvɔv na pəcó í su kite tɔyɔ. Pəyɔ kəma na ká su ilena lʉm wati, haləna pə hola ma-kv. Paa na mpu pə ta ciyiti-kvɔv kv ŋmatv teu tətə.

⁴⁹ Ama wei ɪ nukɪ ma təm na ɪ təŋəxi-ti tə, ílé ɪ we ké isu wei ɪ ŋma kutuluɣu ke atəyɔ yem tə, kite kʉpante fəi. Lʉm hola mapa-kv, ilena kv ti kprakpaa na kv la asaala səsə ke yem.

7

Yesu waasa Lom yoolu yom
(Matiyee 8:5-13)

¹ Yesu kəma na í tɛ yəlaa ke faaci lapv, ilena í məli Kapəndhum.

² Lom yoolu səsə nəyəlv ka wəna yom na ɪ luyv sʉv-ɪ səsəm. Yom ɪnəxi pə wukaya na í caaki səm.

³ I nu Yesu tan, ilena í tili Yuta nyvɔv nyéma narəli sɪ pá wiina-ɪ na í kəw í waasi ɪ yom ɪni.

⁴ Pəle pa tala Yesu kin, ilena pá wiina-ɪ təkpeɪ sɪ: Apalv ɪni ɪ nəyəsəna ŋ waasi-ɪ.

5 Pə taɣa pɔlv, ɪ sɔla ta piitim kɛ sɔsɔm, halɪ ɪ ŋma-tuɣv təkotile.

6 Tənaɣa Yesu təŋa-wɛ. ɪ kɔma ɪ kɔpətəna təyaya, ɪlɛ yoolu ɪnɪ ɪ tila ɪ taapalaa ntɛ sɪ: Tacaa, taa kv nyá təyi yem, ma ta tala sɪ ɪ́ svv ma təyaya.

7 Halɪ mpv ɪnəyi maa hvvwa sɪ ma ta tala má kɔɔ ma maɣamaya kɛ nyá kin. Pə tɔɔ ɪlɛ, yəɣotɪ kvyɣotv kɛ tɔm kɔlvɔm na ma yom hiki alaafəya.

8 Pə taɣa pɔlv, ma ɪsəntɔ ma see ma sɔsaa kɛ. Pəcɔ́ ma wɛna ma səkɔpema na pɛlɛ pa laki ma luyv nyəntv. Na má heela pa taa wei sɪ ɪ polo cəne, ɪ puki kɛ. Na má heela wei sɪ ɪ kɔɔ, ɪlɛ ɪ kɔɔ tɔtɔ. Pəcɔ́ ye ma heela ma yom sɪ ɪ la pəne, ɪ laki kɛ.

9 Yesu nu mpv, ɪlɛna ɪ sa yoolu sɔsɔ ɪnɪ, na ɪ pəsəna samaa wei ɪ təŋaya-ɪ tɔ ɪ tɔɔ na ɪ tɔ sɪ: Pəpɔtv fɛɪ lelen, paa ɪsɛyɛɪ taa maɣamaya ma ta nata yɔlv na ɪ tɛma ɪ taa na ɪsɔ́ kɛ ɪsəntɔ.

10 Yoolu ɪnɪ ɪ tillaa kɔma na pá mɛɪ təyaya, ɪlɛ pa maɣana yom ɪnəɣəlɛ na ɪ alaafəya tɛmamam.

Yesu feesa alv lelu pəyalv

11 Pəlɛ pə waalɪ Yesu pola ɪcətɛ nte pa yaa sɪ Nayɪŋ tɔ tə taa kɛ kɔkɔpaa, na ɪ ɪfalaa na samaa pəɣalɛ kɛ ɪ waalɪ.

12 Yesu kɔma ɪsɪ ɪ svvki ɪcətɛ, ɪlɛ alv lelu nɔɣɔlv ɪ pəyaya sɛpəɣalɛ na pá pukina-kɛyɛ pim, na ɪcətɛ nyəma samaa təŋ lelu ɪnɪ ɪ waalɪ. Nkɛ ɪnɪ ka tike kɛ lelu ɪnɪ ɪ ka lɔlaa.

13 Tacaa na-ɪ, ɪlɛna ɪ tɔm lapɪ-ɪ pətɔtɔlɛ, na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Taa wii.

14 Ḿpɔ́yó Yesu polaa na ɪ tɔkɪ sətv kɔpətəlɛ, ɪlɛna ɪsəɣəllaa náá səŋ, na Yesu tɔ sɪ: ɪfɛpɪ nyá ma caa sɪ ɪ́ kvɪ.

15 Tənaɣa sətv ɪnɪ ɪ kɔlaa na ɪ svv yəɣətaya, na Yesu cɛlɛ-ɪ ɪ too.

16 Ḿpɔ́yó səɣəntɔ kɔpa pa təna na pá san ɪsɔ́ na pá təŋ sɪ: ɪsɔ́ kvɪyɔtɔtv tɛlɔsvlv sɔsɔ lu ta hɛkv taa. Na pá tasa tɔtɔ sɪ: Puvɛ, ɪsɔ́ kɔma sɪ ɪ tɛŋ ɪ yəlaa.

17 Ḿpɔ́yó mpi Yesu lapa mpv tɔ pə tɔm ya Yuta tɛtv təna, na pə cɔlv tɛtvnaa təna taa.

Lvm sɔlv Yohaani tila Yesu kin sɪ ɪ naa (Matiyee 11:2-19)

18 Ḿpɔ́yó Yohaani ɪfalaa heela-ɪ tɔm ntɪ tə təna. ɪlɛna ɪ yaa pa taa naalɛ,

19 na ɪ tili-wɛyɛ Yesu kin sɪ pá pɔsɪ-ɪ sɪ ɪnəɣəlɛ wei ɪ tɔm paa tɔma sɪ ɪ ká kɔɔ tɔ, yaa nɔɣɔlv wɛɛ ɪ kəŋ, tə tan ɪlɛ?

20 Pɛlɛ pa tala Yesu cɔlv, ɪlɛna pá tɔ sɪ: ɪsɔ́ Lvm sɔlv Yohaani kvsvna-tv sɪ tə pɔsɪ-ŋ sɪ: Nyayalɛ wei ɪ tɔm paa tɔma sɪ ɪ ká kɔɔ tɔ, yaa nɔɣɔlv wɛɛ ɪ kəŋ, tə tan ɪlɛ?

21 Pə pamna waatv ɪnɪ ɪ taa Yesu waasaya yəlaa pəɣalɛ kɛ pa kɔtɔməŋ, na ɪ laki na acamaa hikiyɪ alaafəya, na ɪ looki alɔɣaa, na ɪ kuliyɪ yɔlvmaa pəɣalɛ ɪsɛ.

22 ɪlɛna ɪ tɔ-wɛ sɪ: ɪ polo na ɪ heeli Yohaani kɛ mpi ɪ nawa na ntɪ ɪ nuwa tɔ sɪ: Yɔlvmaa naaki, kaakalasi təŋ, tɔnyv tɔɔ asilima kɔtəŋ nyəma naaki nyvɣv, na ntamaa ná nuki, na səttaa ná fɛŋ. Pəcɔ́ kvnyəntvnaa ná təŋa Laapaalɪ Kupaŋ kɛ nuv.

23 Wei ɪ naani kaa lu ma tɔɔ tɔ, pɔntv nu lelen kɛ.

24 Yohaani tillaa mpɛ pɛlɛ pa kɔma na pá kɔpɛ, ɪlɛna Yesu svv samaa kɛ Yohaani ɪnɪ ɪ tɔm kɛ pɔsɔsvv sɪ: Pɛpɛyɛ ɪ ka pola wɔlaya tɛtv taa kɛ nav ye? Heelim maki na pə ciyitiyɪ səsəncəŋa ŋka tɔ?

25 ɪlɛ pɛpɛ nav kɛ ɪ polaa? Yaa yɔlv wei ɪ suu kacɔka wontu tɔ? Tɔv, mpɛ pɛlɛ pa suuki kacɔka wontu na pá wɛ lelen taa tɔ, awulaa tɛɛsɪ taa kɛ pɛlɛ pa wɛɛ.

26 **Ue pepe magamaya ke i ka tu pola nau? Yaa Iso kuyogotutu telosulu nalogu? Tampam, Iso kuyogotutu telosulu ke, hali ma heeliyi-me si i tu kala mpu.**

27 **I tom ke pa tu njamaawa Iso Tom taa si:**

Nyeni ma tillu nto,
ma telosayi nyala nogo too si
i tayanu nyala mpaau na ni kaha.

28 **Tampama ke ma heeliyi-me yoo, tuu to pa ta lalata nalogu na puntu tee Yohaani fa. Ue paa na mpu to, ye mpa pa tisa na Iso togo pa too ke kawulaya, pa taa sakpelu magamaya tee-i.**

29 **Pa tona mpa pa nu tom nti to pa ha Iso ke tampama, hali pa kpejha lampuu moola magamaya. Pa taya pulu, paa tema tisuyu si Yohaani i so-weye Iso lum.**

30 **Ama Falisanaa na Iso Tom seyelaa na kisa tamle nte Iso ka huwa si i kala-we to, pa ta tisi si Yohaani i so-weye Iso lum.**

31 **Mpoghu Yesu taa si: Pepeyele ma keesana kufalan yelaa pane? Isu pepe cau kele pa nagesana to?**

32 **Pa nagesana ke isu piya cakuhu kataya taa na si toj tama si: Anu to hula hesi i ta paa. Peco to wii layaga wula, i ta wii.**

33 **Pa taya pulu, lum solu Yohaani koma to, u toki toghaya, peco u nyoko sulom. Uena mu toj si uloghulu ke-i ke.**

34 **Yulu Poyaga ma, ma mela na ma koo na ma toki na ma nyoko, uena i tayanayi maya yogotuhu to to si ma ke hilitu na sulonyolu. Aayee si lampuu moola na asayaa pa ceu ke.**

35 **Ama Iso lomayase tewaga, hali pa naaki mpoghu mpa pa toghayi-ye to pa kin.**

Yesu suv Simoh tayaga taa

36 **Kuyaku nakuli Falisa nalogu i yaa Yesu ke toghu. Uena Yesu suv i te na i caya na i tojha toghu.**

37 **Apalaa tona alu nalogu i ka we icate nte to taa. Mpoghu alu nu i nuwa si Yesu caya toghu ke Falisa tayaga taa, uena i kona tulaalu kupan nalogu na akpalopiya.**

38 **Na i luji Yesu nohe tee na i waali too na i wiiki. Mpoghu i taana Yesu nohe ke isolum, uena i husi-ye na i nyosi, na i wayali-ye na i sayali-ye tulaalu.**

39 **Falisa wei nu i yaa-i toghu ke mpu to i na mpu. Uena i mali i taa si: Ye apalu nu i ka ke Iso kuyogotutu telosulu i ka nyoma alu wei nu i tokiyina-i isento to i cakale na i yaasi we isana i. I ka nyoma-i si i fei teu.**

40 **Mpuyule Yesu toma-i si: Simoh maa heeli-ji tom nateli. Tanyagale Simoh cowa si: Taca yagoti.**

41 **Uena i to si: Liyitee kantulu nalogu i ka wenna koma nyoma ke naale, lelu felayi-i liyitee nyogothu nasale nuhuwa (500), na lelu ke nyogothu nule na naahuwa.**

42 **Pa ta hiki si pa felu-i, uena i ce pa naale nu. Tou, pa taa awe lanje ka kalana-i henu?**

43 **Tayaga Simoh cowa si: Ma hu si, wei i nyente kala too to. Yesu si: Ama n hu teu.**

44 **Uena i pesana alu too na i to Simoh si: Simoh n na alu nu? Ma suv nyala tayaga taa to, n ta ha-m lum si ma ko ma nohe. Ama ile i taana-ye isolum, na i husi-ye na i nyosi.**

45 **Ma tala nyala te to, n ta wayali-m. Ama tuu isu ma suv to, ile i ta hesi ma nohe wayalvu.**

46 **N ta pali ma nyugu taa ke nim. Ama tulaalu kupampaji ke ile i pala, hali ma nohe too.**

⁴⁷ Pə təw kə ma heeliyi-ŋ si, i sɔɔlɔyɔ n̄p̄ɔyɔ sɔsɔm tɔ pə hólóxi kə si paa i isayatu na tɔ tɔw kə mpɔ tɔ pa husa-ti. Pə tɔw inəxi wei i wena isayatu kə pəw na pá husa-ti tɔ, pɔntɔ sɔɔləxi maɣana kə.

⁴⁸ Tənaɣa i heela alɔ inɔ si: Nyá isayatu husaa.

⁴⁹ M̄p̄ɔyɔ í na mpa pa caya tɔyɔw tɔ pɛle pa sɔw pa taa kə yɔyɔtɔyɔ si: Aweyele inɛ inɔ na hali inɔ i taka i husəxi isayatu?

⁵⁰ Ama Yesu ná heela alɔ inɔ si: N tɛma nyá taa na Isɔ tɔyɔ i yapa nyá nyɔyɔ. Tɛna laŋhólɔmlɛ.

8

Alaa mpa pa səŋaɣana Yesu tɔ

¹ Pə waali kə Yesu sɔw cɔw kə acalɛɛ sɔsɔna na səkpɛna na í laki waasɔ, na í kpaaləxi Isɔ Kawuləɣa Laapaali Kɔpaŋ. Na i ifalaa naanɔwa na naale,

² na alaa mpa pa alɔɣaa i loowa, na i waasa mpa pɛɛɛ pa kɔtɔmɛŋ tɔ. Isu Mali wei pa yaakaya Makətala tɔ na paa loo-i alɔɣaa naatosompɔɔlɔɣa tɔ,

³ na Heləti pɔyɔlɔ Cusa alɔ Saani, na Susaani, na lelɔa kə paɣale mpa pa səŋaɣana Yesu na i ifalaa na pa wɛnaw tɔ.

Mətuuna tɔm

(Matiyee 13:1-9; Maləki 4:1-9)

⁴ Yɔlaa samaa lukayana acalɛɛ acalɛɛ na pá kəŋ i kin, ilɛna í sɛɛ-wɛyɛ isɔ si:

⁵ Tuulu poləna tuutu. I tuukaya i mətuuna, ilɛna lenna hoti mpaaw nəyɔ nəyɔ. Na pá fɛlɔxi-yɛɛ nəɔhɛɛ, na sumasi tii na si tɔsɔ-yɛ.

⁶ M̄p̄ɔyɔ lenna hota kɔwaw tɔw, ilɛna a nyɔ na a taɣani wɔlɔyɔ kə nikaya fɛi tɔ pə tɔw.

⁷ Lenna náa hoti sɔwa taa na a na sɔwa pá kpɛnti nyɔw, ilɛna sɔwa náa ku-yɛ.

⁸ Lenna náa hoti tetɔ mɔsɔŋ nyəntɔ taa, na a nyɔ na a lɔli teu pə ti fɛi. I tɛma m̄p̄ɔyɔ yɔyɔtɔyɔ, ilɛna í cuɣusina nəyɔ sɔsaya si: Ye wei i kə tɔm niɔlɔ pɔntɔ í nu.

Mpi pə tɔw Yesu sɛyɛsəna atuwa tɔ

(Matiyee 13:10-17; Maləki 4:10-12)

⁹ M̄p̄ɔyɔ i ifalaa pɔsɔ-i isɔ sɛɛw mpi pə hɔwɛɛ.

¹⁰ Ilɛna Yesu cɔ si: Pə ha-mɛyɛ si í nyi Isɔ Kawuləɣa tɔm kɔŋmɛsətu. Ama pə kaasa lelɔa tɔ, isɔnaa kə paa sɛɛ-wɛ si:

Paa pa nyəŋəxi isəntɔ, pá taa ná.

Paa pa nuki, pá taa cɛkəna pə hɔwɛɛ.

Yesu kilisiyi mətuuna tɔm hɔwɛɛ

(Matiyee 13:18-23; Maləki 4:13-20)

¹¹ Maa kilisi-mɛyɛ isɔ sɛɛw mpi pə hɔwɛɛ. Isɔ Tɔm nté mətuuna anɔ.

¹² Wena wena a hota mpaaw nəyɔ nəyɔ tɔ, alɛ a wenna isɔ mpa pa nuki Isɔ Tɔm na ilɔyɔw tɛŋ na í ləsi-təxi kpaakraa kə pa lotu taa, si pá taa kɔw na pá mɔ-ti na Isɔ ya pa nyɔw.

¹³ Nna alɛ a hota kɔwaw tɔw tɔ, alɛ a wenna isɔ mpa pa nuki-ti na pá mɔ-ti na laŋhólɔmlɛ, ilɛ tɔ ta caya pa taa. Pa mɔyi kə na pə la wɛɛ naale, maɣasɔyɔ kəŋ ku kɔw, ilɛna pá lu Isɔ sɛɛw kə kpaakraa.

¹⁴ Wena a hota sɔwa taa tɔ, alɛ a wenna isɔ mpa pa tɛŋ tɔ nuu, ilɛna atɛ cəne nəyɔsɛɛ na pə wɛnaw na pə kɔnyiləŋ pə tɔm kɔw na pə ku-təxi pa taa, na pá kpisi pɛɛ kɔpana lɔlɔyɔ tɔ.

15 Wena ale a hota tetu musuŋ nyəntu taa tɔ, ale a wenna isu mpa pa nu Iso Tɔm na pɔ mu-ti na lotu kulɔmtu na huwɛɛ nna a tewa tɔ, na pɔ tɔka-ti tɛkraŋkraŋkra, na pɔ lulɔyɪ pee kɔpana ke teu tɔ.

Fətəla musuŋ
(Maləki 4:21-25)

16 Awe musəyɪ fətəla na ɪ pami-ɪ pulɔpu tɛɛ, yaa ɪ susu-ɪ kato tɛɛ ye? Tesika tɔɔ kɛ paa pusi-ɪ si pɔ nɔ mpa pa suki tɔyaya taa tɔ.

17 Kuŋmeləm narəhi pə fei si pə kaa kuli pə tɔɔ. Pɔcɔ mukaya tɛɛ pulɔpu fei mpi pa kaa ləsi na paa awe na tɔ.

18 I la laakali na isəna ɪ nukɪ tɔ. Pə taya pulɔ, wei ɪ wena tɔyɔ paa ha, na pɔ lɛɛki wei ɪ feina tɔyɔ pəciimaya wei ɪ huɔ si ɪ ti tɔ.

Yesu too na ɪ newaa
(Matiyee 12:46-50; Maləki 3:31-35)

19 Mprɔyɔ Yesu too na ɪ newaa pa kɔma ɪ kin. Ama samaa tɔɔ pa ta pəsi pɔ tala ɪ kin.

20 Mprɔyɔ nɔyɔlu heela-ɪ si: Nyɔ too na nyɔ newaa pa we awali na pɔ caa pa na-ŋ.

21 Mprɔyɔ Yesu cɔ-we si: Ma too na ma newaa ntɛ mpa pa nukɪ Iso Tɔm na pɔ tɔŋyɪ-ti tɔ.

Yesu lapa na kacuculaya hɛɛ
(Matiyee 8:23-27; Maləki 4:35-41)

22 Mprɔyɔ kuyaku nakɔhi Yesu na ɪ ifalaa pa kpa kpuɔyɔ taa, ɪlena ɪ tɔ-we si ɪ na-we pɔ tɛsi lɔm.

Mprɔyɔ Yesu na ɪ ifalaa pa tɛɛwa.

23 Pa tɔŋna pote ke lɔm tɔɔ kɛ mpu, ɪlena Yesu too. Tənaɔa heelimuyɔ hɔka lɔm tɔɔ təna, na lɔm faləyɪ kpuɔyɔ taa haləna ku caa suyu, na lɔm caa pə tɔyɔ-we.

24 Tənaɔa pa pola Yesu kin na pɔ feesi-ɪ si: Taca, Taca, tɔ lepaya.

Yesu fema, ɪlena ɪ kaləna heelim na lɔm hola na pə təna pɔ hɛɛ tɔli.

25 Mprɔyɔ ɪ pɔɔsa-we si: Mə taa tɛmnaɔ ke Iso keɛ le ɪɛ?

Tənaɔa sɔyɔntu na piti kpa Yesu ifalaa, na pɔ tɔŋ təma si: Aweyɛɛ ɪne ɪni na hali ɪ yɔyɔtəyɔna heelim na lɔm na pɔ nukəna-ɪ?

Iləyɔhɪlu na afanaa pa tɔm
(Matiyee 8:28-34; Maləki 5:1-20)

26 Mprɔyɔ pa tapəna pa kpuɔyɔ ke Selasini nyɔma tetu nti tɔ we kutesuɔyɔ tɔɔ na tɔ nyənəyɪ Kalilee tɔ.

27 Yesu tii tetu tɔɔ, ɪlena ɪcate ɪntɛ tɔ yulu nɔyɔlu wei ɪ hii alɔyaa tɔ ɪ kɔɔ ɪ kin. Hatoo tɔ yulu ɪni ɪ ta nyɪ wontuyɔ ke ɪ tɔɔ. Pɔcɔ ɪ tɔcayalɛ ntɛ pəlaaŋ taa, ɪ ta nyɪ tɔyaya.

28 I na Yesu, ɪlena ɪ ma kapuka na ɪ hoti ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ na ɪ kooki si: Isɔtaa Iso Sɔsɔ Pəyɔlu Yesu, ma na-ŋ suwɛ? Hai, la suulu taa tu-m wahala.

29 Pə taya pulɔ, Yesu ka heela ɪɔyɔu si ɪ se ɪ waali tɔyɔ ɪ yɔyɔta mpu. Pə keesəyɪ na pɔ kuləyɔna-ɪ tɔ, pa həkəyɪ-ɪ alukpala na ɪ ceki, na ɪɔyɔu susuŋ-ɪ nyutu.

30 Mprɔyɔ Yesu pɔɔsa ɪɔyɔhɪlu si: Pa yaa-ŋ suwɛ? ɪlena ɪ cɔ si: Pa yaa-m si Kuɔŋ.

Pə taya pulɔ, alɔyaa payalɛ ka wena ɪ waali.

31 Na alɔyaa mpe pa wiikayana Yesu si ɪ taa tɔ-we si pɔ mɔli pa hɔɔ tɛɛ.

³² Afanaa kaləku səsəw nakəli ku we tənaya póóŋ taa na ku tuliyi. Mpróyó aləyaa mpe pa wiina Yesu si í yeke na mpe pá sɔw afanaa mpe pa taa, ɔlena Yesu tisi.

³³ Tənaya aləyaa mpe pa yela apalw inɪ na pá sɔw afanaa taa. ɔlena afanaa tu casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tu lɔm na pá si.

³⁴ Afanaa tiikilaa ná mpv, ɔlena pɛle pá lo kpakpaa na pá polo pá heeli tɔm ntɪ, na tɔm yeki kpakpaa ke acalɛ taa na cacakəŋ tɛɛ.

³⁵ Mpróyó yəlaa kulaa si mpe pa puki na pá ná mpi pə lapa tɔ. Pa pola Yesu kin, ɔlena pá maɣana apalw wei inɪ ɪ aləyaa pa loowa tɔ, na pə cɛpa ɪ tɔɔ, na í caya Yesu nɔɔhɛ tɛɛ na í suu wontu. ɔlena sɔyɔntv kra-wɛ.

³⁶ Mpa pa ná tɔm ntɪ na pa ɪsəpəle tɔ, pa keesa-wɛyɛ ɪsəna pə lapa na apalw inɪ í hiki alaafəya tɔ.

³⁷ Mpróyó pə lapa Selasini tetv nyəma ke sɔyɔntv ke səsəm, ɔlena pá tɔ Yesu si í la suulu na í tɛɛ. ɔlena Yesu kra kpulɔyɔv si ɪ tɛɛki.

³⁸ Mpróyó apalw wei inɪ ɪ aləyaa pa loo mpv tɔ, ɪ səlɔma Yesu si í yeke na inɪ í təŋɪ-ɪ. ɔlena Yesu náá kisi na í tɔmɪ-ɪ si:

³⁹ Məli nyá təyaya taa na í heeli pə təna mpi ɪsɔ lapa-ŋ tɔ.

Mpróyó apalw inɪ ɪ tɛwɔ na í heeli ɪcatɛ təna taa ké pə təna mpi Yesu lapa-ɪ tɔ.

Yailu pɛɛlɔ na alv təyɔllv

(Matiyee 9:18-26; Maləki 5:21-43)

⁴⁰ Yesu məla Kalilee taa, ɔlena samaa lanja hɛɛ teu. Pə taya pɔlv, pa təna paa tanja-ɪ teu ké.

⁴¹ Mpróyó apalw nəyɔlv wei pa yaa si Yailu na í ké pa təkotile nyuyv tu tɔ ɪ kɔma na í hoti Yesu nɔɔhɛ tɛɛ, na í wiina-ɪ si í polo inɪ ɪ tɛ.

⁴² Pə taya pɔlv, ɪ ka wɛna pɛɛlɔ na í caaki səpɔ. Pəcɔ ɪ tike ke ɪ ka wɛna, na ɪ puɪ wɛ naanɔwa na naale.

Yesu kulaa si ɪ puki tɔ na samaa nyəkaa ké teu.

⁴³ Alv nəyɔlv náá wɛ təna wei hatoo puɪ naanɔwa na naale taa ɪ təŋna təyɔlvɔv na pə wɛ-ɪ tɔŋ tɔ. Alv inɪ ɪ liyitee təna tɛmna fɛtaa. Pəcɔ nəyɔlv ta pəsi na í waasi-ɪ.

⁴⁴ Mpróyó ɪ kpətəna Yesu na ɪ waalı tɔɔ, na í tokina ɪ cara ntumpile. ɔlena pə tɛmɪ-ɪ kpakpaa inɪ.

⁴⁵ Ntəna Yesu pɔɔsi si: Awe tokina-m ye? Mpruyule yəlaa təna kpɛesaa. ɔlena Piyɛɛ nəyɔ təkpaɔv si: Tacaɔ, ke yəlaa timsina-ŋ na pá nyəkəyɪ-ŋ?

⁴⁶ Ama Yesu cɔwa si: Aai, nəyɔlv tokina-m ké. Ma nu ma toma lenna luwa.

⁴⁷ Alv kɔma na í nyɪ si pə nyəmá ɪ tɔɔ, ɔlena í kɔli na í polo í hoti Yesu nɔɔhɛ tɛɛ na í seliyi. Na í yɔyɔtɪ samaa təna ɪsɛntaa ké mpi pə tɔɔ ɪ tokina-ɪ, na ɪsəna pə tu waasa-ɪ kpakpaa tɔ.

⁴⁸ Mpruyule Yesu tɔma-ɪ si: N tɛma ɪsɔ na nyá taa təyɔ pə waasa-ŋ ma pu, tɛɛna lanholɔmlɛ.

⁴⁹ Yesu təŋa yəyɔtɔyɔv ke mpv, ɔlena Yuta nyəma təkotile nyuyv tu inɪ ɪ təyaya tu nəyɔlv kɔɔ na í heeli-ɪ si: Taa tu Tacaɔ ke kunyɔŋ ke yem, nyá pɛɛlɔ fɛɪ.

⁵⁰ Tənayalɛ Yesu nəyɔ təkpaɔv si: Taa nyá, nyaa tɛ ɪsɔ na nyá taa tɛ, ɪ ká hiki alaafəya.

⁵¹ Yesu wɛ pa kɔma pá tala təyaya tɔ Yesu ta tisi si samaa í təŋɪ-ɪ na pá sɔw. Ama Piyɛɛ na Yohaani na Saaki na pəyaya caa na ka too pa tike pa sɔwɔna.

⁵² Pa təna paa kra pa lanja ké na pá wiiki səsəm. Ama Yesu heela-wɛ si: ɪ taa wii, ka too kɔtoo ké, ka ta si se.

⁵³ Yəlaa nyəmá si yɔlv tɛma tɛv təkpaata, ɔlena pá wonjɪ-ɪ.

⁵⁴ Ama Yesu tɔka pəyaya nin taa na í yɔyɔtəna nəyɔ səsaya si: Pəyaya nyá, kɔli.

55 Tənaɣa ka məlaa na ká kuli kpaƙƙaa. Ụlɛna Yesu si pá ha-keɣe tɔɣɔnaɣa.

56 Ụlɛna piti kpa pɛɛlɔ ɛni ɛnyáma. M̀róyó Yesu heela-we si pá taa yele na nɔyɔlɔ nu nti ɛni tɔ lapa mpɔ tɔ.

9

Yesu ifalaa naanɔwa na naale tiluyu

(Matiyee 10:5-15; Maláki 6:7-13)

1 M̀róyó Yesu kota pa naanɔwa na naale na í tɔ alɔɣaa ke pa niɲ taa, na í ha-weɣe toma si pá looki-we paa mpa, na pá waaki kutáməɲ.

2 Na í tili-we si pá polo pá kpaali Iso Kawulaya tɔm, na pá waasəɣi kutántɔnaa ke pa kutáməɲ.

3 Ụlɛna ɛ tɔ-we si: Ye í teeki í taa kpaɣa pɔlv, paa ḱrátóyó, paa huluyu, paa tɔɣɔnaɣa, paa liyitee, ṕɔ́ɔ́ í taa kpaɣa capanaa ke naale naale.

4 Ye í tala timpi na í laali na í sɔv tɔyaya ŋka ka taa, í saali tɔna halí mə teɛv.

5 Na ye í tala timpi na yɔlaa í ta mv-me, í lu na í ḱpiisi-weɣe mə nɔɔheɛ musuyv, na pá h́ĺĺ si í lapa-weɣe tɔv, í yele.

6 M̀róyó pa teɛwa na pá cɔɔki ɛcate ɛcate na pá heeliyi Laapaaɪ Kupaɲ, na pá waasəɣi kutántɔnaa ke pa kutáməɲ.

Helɔti piti ke Yesu tɔ

(Matiyee 14:1-12; Maláki 6:14-29)

7 Wulav Helɔti nu pə tɔna mpi pə tɔna lapv ke mpv tɔ, ɛlɛna pə liyiti-ɛ sɔsɔm, ɛ ta nyi ɛsəna í la tɔ. Pə taya pɔlv, lɛlaa ná tɔnaɣa ké si Yohaani wei paa kɔwa tɔ ɛni ɛ femna.

8 Lɛlaa si Ilii luna.

Haləna lɛlaa si Iso kuyɔyɔtɔv teləsəlaa kupaɲa taa nɔyɔlv luna.

9 Ụlɛna Helɔti si: Ma yelaa na pá seti Yohaani nyuyv ɛlɛ, aweɣele pɔntv wei ɛni ɛ tɔm ma nu pa yɔyɔtɔyɛ ɛsəntɔ tɔ?

Haləna í pɛekəyi si í na-ɛ.

Yɔlaa iyisi kakpasɪ (5000) caləsvyv

(Matiyee 14:13-21; Maláki 6:30-44; Yohaani 6:1-14)

10 Yesu Tillaa kɔma pá məli Yesu kin, ɛlɛna pá keesi-ɛ pə tɔna mpi pa lapa tɔ. M̀róyó ɛ kpaɣa-we na í pona-weɣe kpeɲa ke ɛcate nte pa yaa si Pɛtesaita tɔ tɔ kin.

11 Paa na mpv tɔ, samaa nuwa na pá hu ɛ waali, na ɛ lanɲe hɔlvməna pa kɔntɛ. Na í heela-weɣe Iso Kawulaya tɔm, na í waasi pa tɔna mpa pa feina alaafəya tɔ.

12 Pə kɔma na ilim caa tɛm, ɛlɛ ɛ ifalaa naanɔwa na naale kɔma ɛ kin ntɛ, na pá tɔm-ɛ si: Tɔyɔni samaa ɛnɛ ɛni na í polo acalɛe taa na pə cɔlv cacakəɲ tɛɛ na pá hiki tɔsvɔlɛnaa na tɔyɔnasɪ. Pə taya pɔlv, cəne ké nyutv taa ké.

13 M̀róyó Yesu cɔwa si: Mu hana samaa ɛnəyi tɔyɔnaɣa ke mə maɣamaɣa.

Tənaɣale pa cɔ-ɛ si: Ntɔɲ potopotonaa kakpasɪ na tiina naalɛɣe tɔ weɲa yaa? Yaa n caa si táá yana tɔyɔnaɣa na tɔ cɛla samaa tuutuuma ɛnɛ ɛ tɔna?

14 Apalaa ka we ɛsv yɔlvpee iyisi kakpasɪ (5000) ke mpv. M̀róyó Yesu heela ɛ ifalaa si: ɛ caɣasɪ-weɣe tintika tintika ɛsv yɔlvpee nule na naanɔwa naanɔwa.

15 Ụlɛna Yesu ifalaa nu nti na pá caɣasɪ pa tɔna tɔmam.

16 Tənaɣa Yesu kpaɣa potopotonaa kakpasɪ na tiina naale ɛni, na í teki ɛ ɛse na í seɛ Iso ké ɛ na tɔmlɛ. Ụlɛna í faɣa-we na í cɛla ɛ ifalaa si pá tala samaa ɛni.

17 M̀róyó pa tɔna pa tɔyaa na pá haɣa. Haləna pá tɔɔsi hɔyɔlasɪ kɔkpisasi ke tɔkəɲ naanɔwa na naale.

Piyee huluvv si Yesu ké Mesii

(Matiyee 16:13-19; Malaki 8:27-29)

¹⁸ Kuyaku nakoli Yesu sələmaɣa Iso ké i tike ke kpeenja. Ilena i ifalaa polo i kinj. Ḿpóyó i pɔɔsa-we si: Yəlaa tɔŋ si ma ké awe?

¹⁹ Ḿpóyó Yesu ifalaa cɔwa si: Pa tɔŋ si Iso lum sɔlv Yohaani, na lelaa si Ilii, na lelaa si Iso kuyɔɔtutu tɛləsəlaa kɔpəma taa nəyɔlv luna.

²⁰ Tənaɣa Yesu pɔɔsa i ifalaa si: Na me se, mə huɔki si ma ké awe?

Ḿpóyó Piyee nəɣə təkpaɔv si: N ké Iso Mesii.

Yesu səm na i fem pə tɔm

(Matiyee 16:20-28; Malaki 8:30-9:1)

²¹ Tənaɣa Yesu kpaala-weɣe teu si pá taa heeli-təyi nəyɔlv.

²² Ḿpóyó i heela-we tɔtɔ si: Yɔlv Pəyaya má maɔ tɔɣo konyɔŋ ke sɔsəm. Nyuvu nyəma na kətəlaa sɔsaa na Iso Tɔm seɣesəlaa ká lə-m, halı pá kv-m. Ama maɔ fe kuyeeŋ tooso wule.

²³ Ḿpóyó Yesu tasa pa tənaɣa heeluyu si: Wei i caa si i tɔŋi-m pɔntu í la i tɔyi awusa, na í səɣələyi i səm tesika ke paa ifemle nte, na í tɔŋyəna-m.

²⁴ Pə taɣa pɔlv, ye wei i pɛəkəyi i weesuɣu tɔcututu, i tɛŋna səpɔ. Ama wei í lapa i tɔyi awusa ke ma tɔɔ, pɔntu ká hikina weesuɣu.

²⁵ Ye yɔlv pəsaa na í hiki antulinya nyəm təna, na i maɣamaɣa í wakəlaa, yaa i lapa yem, leyele pɔntu kasəyaya ɔlɛ?

²⁶ Ye wei i səpa ma feele yaa ma kuseɣesətu feele, Yɔlv Pəyaya má maɔ si pɔntu feele tɔtɔɣo waatɔ wei ma konna ma teeli na ma Caa nyəŋ na ma isətaa tillaa naŋŋ nyəma nyəŋ te.

²⁷ Tampana ke ma heeliyi-me, mpa pa we cəne tɔ pa taa napəli ká ná Iso Kawulaya na pɔcɔ pá si.

Yesu isəntaa layasvuv

(Matiyee 17:1-8; Malaki 9:2-8)

²⁸ I tema tɔm ntəyi yɔɔtɔvɔv na kuyaku siki ké ɔlena í kraɣa Piyee na Yohaani na Saaki na pá kpa puvv tɔɔ ké Iso sələmvɔv.

²⁹ I tɔŋna sələmvɔv, ɔlena i isəntaa layasi, na i wontu hulumi, haləna tə tee kəkə ke sɔsəm.

³⁰ Tənaɣa pa tuta apalaa napələyi i kinj ke naale na pá na-i pá yɔɔtəyi. Apalaa mpe sese Moisi na Ilii kele.

³¹ Mpe pa kəmma na isətaa teu sɔsəɔm, na pá yɔɔtəyənə-i i kpente nte tə caa Yosalem ke lapv isu Iso ka suwa tɔ tɔ tɔm.

³² Mpv tɔ na Piyee na i taapalaa pa tɔŋa tom ke pə feina. Paa na mpv pa fema, na pá ná Yesu teu sɔsəɔm na apalaa mpa pa naale pa sɔŋa i kinj tɔ.

³³ Pə kəma isu apalaa mpe pa yeki Yesu, ɔlena Piyee tɔ si: Tacaɔ, isu tə wɛv cəne unı isəntɔ tɔ, pə wɛ teu napələyi te. Iɛ pə mvna isu tɔ siki coka toosoɣo. Nyaya lentɛ, Moisi ke lentɛ, na Ilii ke lentɛ. Nti unı i yɔɔtɔvɔv mpv tɔ tɔ lu yem ké, i ta na-ti.

³⁴ I tɔŋa ḿpóyó yɔɔtəyaya, ɔlena isə ŋmɔntɔvɔv nakoli kv kɔɔ na kv takı pa tɔɔ. Kv tɔŋa pa tɔɔ ké tiıu, ɔlena sɔɣəntv kpa Piyee-weɣe sɔsəm.

³⁵ Ḿpóyó pa nu pə yɔɔtə isə ŋmɔntɔvɔv tee si: Inəɣəle ma Pəyaya kuləsaya, í nuɔna-ke.

³⁶ Pə yɔɔtɔvɔv mpv na pə te tɔ, Yesu tike nté pa naaki. Ḿpóyó i ifalaa tɔka pə təna mpi pa nu mpv tɔɣo pa taa, pa ta yele na nəyɔlv nu-ti.

*Pu nɔɔlɔv ɪ alɔɔaa loou**(Matiyee 17:14-18; Malɔki 9:14-27)*

37 Pə kɔma pə fe na pá tiikina pɔvɔ tɔɔ, ɪlena samaa anaam nɔɔlɔv ɪ katɪ Yesu.

38 Mɔpɔɔyɔ yulɔ nɔɔlɔv ɪ yɔɔɔtəna nɔɔɔ sɔsaya ke samaa ɪnɪ ɪ taa sɪ: Taaɔa, ma wiina-ɪ nyəni ma pɔyalɔv yee. Anɪ ɪ tike ke ma lolaa.

39 Ye ɪlɔɔv kɔla ɪ tɔɔ ɪ makɪ kapusi kɛ, na pə pɛtɪ-ɪ atɛ na kuhulanɪ lukəna ɪ nɔɔɔ. Ye pə lapa-ɪ mpv, pə wɛɛ kɛ na pə tɔvɔ-ɪ wahala, pɪ cɛkɪ ɪ tɔɔ kɛ lɔɪ.

40 Ma wiina nyá ifalaa sɪ pá loo-ɪ, pa ta pəsi.

41 Mɔpɔɔyɔ Yesu tɔma-wɛ sɪ: Lɔɪkpɔsəɪ nyɔma na kɔtakeesəɪ mɛ, wɛɛ ɪsənaɔa má na-mɛ tu caya na má tɔkɪ mə kɔnyɔɪ? Kəna nyá pɔyalɔv ɪnɔɔɪ cəne.

42 Pɔɔaya kɔɔɔtəna-ɪ, ɪlena ɪlɔɔv selisi-keɔɔ teu, na ɪ pɛtɪ-keɔɔ atɛ. Ama Yesu ná kaləna ɪlɔɔv na tɔɪ, na ɪ la na pɔɔaya hiki alaafəya, na ɪ cɛla-keɔɔ ka caa.

43 ɪlena ɪsɔ tɔma sɔsɔna anɛ a tɔm kpa pa tənaya sɔɔɔntɔ.

*Yesu səm na ɪ fem pə təm tətɔ**(Matiyee 17:22-23; Malɔki 9:30-32)*

Pa təna pa tɔɪna ɪ kulapɔtɔ tənaya sam, ɪlena Yesu heeli ɪ ifalaa sɪ:

44 Paa tɔ Yulɔ Pɔɔaya maɔa yəlaa niɪ taa, ɪ nu mɔpɔɔyɔ teu yoo.

45 Ama Yesu ifalaa ná tá cɛkəna tɔm tənɛ ɪnɪ. Tə huwɛɛ ka wɛ-wɛɔɔ ɪɪmɛsɔv kɛ, sɪ pá taa cɛkəna tə tapɔvɔ. Paa na mpv pa nyámna tə pɔsɔvɔ.

*Sɔsɔəntɔ tɔɔ hɔm**(Matiyee 18:1-5; Malɔki 9:33-37)*

46 Mɔpɔɔyɔ Yesu ifalaa hɔma sɔsɔəntɔ tɔɔ sɪ pa naa sɪ pa taa aweyɛle sɔsɔ.

47 Yesu ná cɛkəna pa lotu taa huwɛɛ, ɪlena ɪ kpaɔa pɛiya na ɪ səɪsɪ-keɔɔ ɪ cɔlɔ,

48 na ɪ tɔ sɪ: Ye wei ɪ mu pɛiya kanɛɔɔ ma nyɔvɔ tɔɔ, maɔa pɔntɔ muwa. Na wei ɪ tu mu-m, ɪ mu wei ɪ tila-m tɔɔɔ. Pə taɔa pɔlv, wei ɪ pəsə ɪsu mə taa səkɔpɛlu, pɔntɔ ntɛ sɔsɔ.

*Wei ɪ fɛi ta tɔɔ ɪ kɛ ta kolontu**(Malɔki 9:38-40)*

49 Tənayaɛ Yohaani nɔɔɔ təkpaɔv sɪ: Taaɔa tə na nɔɔlɔv na ɪ lookɪ alɔɔaa na nyá hətɛ, pəcɔ ɪ təɪɔɔɪ-tv. ɪlena taa kisina-ɪ.

50 Mɔpɔɔyɔ Yesu cəwa sɪ: ɪ taa taɪɪ-ɪ sɪ ɪ taa la. Pə taɔa pɔlv, yulɔ ɪ ta ke mə kolontu, mə nyəɪ kɛ tɛ.

Samalii ɪcatɛ natəli tə kisa Yesu

51 Pə kɔma pə kɔɔɔtəna Yesu kɔlvɔv ke antulinya taa, ɪlena ɪ su sɪ ɪ ká polo Yosalem.

52 Mɔpɔɔyɔ ɪ kɔsa yəlaa na ɪ teləsɪ nɔɔɔ sɪ pá polo Samalii ɪcaliya kalɪ ka taa, na pá caa-ɪ təsɔvɛ.

53 Ama pɛle pa kisa-ɪ muɔv, sɪ ɪ pukina Yosalem tɔɔ tɔ pə tɔɔ.

54 ɪ ifalaa Saakɪ na Yohaani pa ná mpv, ɪlena pá tɔ sɪ: Taaɔa, yaa tə yele na ɪsɔtaa kəkɔ tii na ká nyaya-wɛ?

55 Ama Yesu pəsə pa tɔɔ na ɪ kaləna-wɛ.

56 ɪlena pá tɛɛ ɪcatɛ lɛntɛ taa.

*Yesu təɪvɔv nyullaa**(Matiyee 8:19-22)*

57 Yesu na ɪ ifalaa pa wɛ mpaav taa na pá tɔɪna pote tɔ nɔɔlɔv tɔma Yesu sɪ: Maa təɪɔɔɪ-ɪ nyá tɔpote təna taa.

58 Μπρὺλε Yesu cō-ι si: Taaλε hasi wena si lona na sumasi ná wena si tana. Ama Yυb Pəyaya má, ma feina nyɔyɔ tətɔle maɣamaɣa.

59 Ilena Yesu tɔ lelu si: Nyaa kɔɔ na í təŋi-m.

Íμπρὺ apalu inɪ í tɔ si: Tacaα, yele má polo má pi ma caα na pécó.

60 Tənyayale Yesu tɔma-ι si: Yele na sətαα pi pa sətαα. Ama nyaa polo na í kpaali Iso Kawulaya tɔm.

61 Ilena lelu náá tɔ si: Tacaα maa təŋi-η, ile yele na má polo má la ma nyóma ke pə lapa wulee na pécó.

62 Ama Yesu cō ílé si: Ye yυb kpaɣa akuɣu si ι haləyi na í nyənəyənα kraι taa, pɔntu ta mɔna Iso Kawulaya.

10

Tillaa nutoso na naanɔwa na naale tiluyu

1 Pəle pə waali Tacaα tasa apalaa nutoso na naanɔwa na naaleɣe ləsuɔy, na í tili-weyε naale naaleɣe acalεε na timpiwε ι wεε si ι puki tɔ.

2 Na í heeli-wε si: Kɔmtu tɔwaya, ama kɔntaa feina. I sələmɪ hatuεe na í sɔɔsi kɔntaa kɔnav ke lɔŋ ke ι kɔmtu taa.

3 Tɔw, í polo, isu ma tiluyu-me isəntɔ tɔ, í pəsaa ké isu heenɟ ke taale hasi heku.

4 I taa kpaɣa liyitee yaa huluyu, í taa kpi ntəŋkpaλα, pécó í taa paasəna yəlaα sεευ ke mpaav taa.

5 Ye í suv təyaya ηka ka taa í kooliyi si: Alaafəya í tɔw təyaya kanε ka tɔw, na pécó.

6 Iε ye pə ké si təyaya tu sɔla alaafəya, mə koolee anɪ a ka təŋi-ι. Tɔfɔ ye pə taya mpυ, kɔlɔmaa mε mə tɔw ké mə koolee anɪ a tayanəxi məlvɔy.

7 I caya təyaya ηka ka taa na pá cεla-mεye mpi, í tɔɣɔ na í nyɔɔ. Pə taya pυb, təmlε tu muna pá felɪ-ι ké. I taa layasəxi tεεsi ke yem yem.

8 Paa icatε nte tɔ taa ké ι suwa na pá mv-me na pá cεla-mεye pυb, í tɔɣɔ.

9 I waasi pa kvətəntɔnaα, na í heeli-wε si: Iso Kawulaya suv mə tεε ké.

10 Ye í suv icatε nte tɔ taa na tə yəlaα í ta mv-me, í lu na í tɔ si:

11 Tə kpiisiyi mə tɔw ké mə maɣamaɣa mə icatε mɔsuɔy ηku ku taana ta nɔɔhεε tɔ. Iε paa na mpυ, í nyɪ teu ké si Iso Kawulaya suv mə tεε mə tεε na ká lu.

12 Ma heeliyi-me si Sətəm ká la sana na icatε nteye tənaya huule wule ke suulu hulɔy tɔm taa.

Acalε lenna kisuyu ke Yesu

(Matiyee 11:20-24)

13 Hai, Colasɛŋ nyóma mε, mə tɔm wε waiyo. Hai, Pɛtesaita nyóma mε, mə tɔm wε waiyo ké. Piti təma nna pa lapa-yεyε mə heku taa tɔ, ye isu isəntɔ Tiiri na Sitəŋ ke paa lapa-yε, paa tɛma pa isayatu lɔv ke ləŋ, halɪ pá suu fələtɔnaα na pá caya hula taa.

14 Pə tɔw ké paa huɪ suulu ke Tiiri na Sitəŋ pə nyóma ke huule kuyaku wule na pə kəli-mε.

15 Pə kaasɔy Karpənahum nyá tɔ, n huɪ si n ká pu na í kaləsəna hatoo isətəntɔy na? Ama paa tisi-η ké təfe ke tuu tənəsəle səsɔle taa.

16 Íμπρὺ ι tasa ι ifalaa ke heeluyu si: Yυb í nukəna-mε, maɣa pɔntu nukəna. Wei í kisa-mε, ma inɪ tətɔɣɔ pɔntu kisaα. Na wei í kisa-m, í kisa wei ι tila-m tɔɣɔ.

Tillaa nutoso na naanɔwa na naale inɪ ι məlvɔy

17 Íμπρὺ pə nutoso na naanɔwa na naale mɔla ι kiŋ na laŋhulɔmle səsɔle, na pá təŋ si: Tacaα nyá tɔw alɔyaa maɣamaɣa nuɪna-tv.

18 Tənaɣa Yesu təma-wε sɪ: Ma nawa Satanı na ı hotiyina ısətaa ısu tεu nyəɣəsuyu tə.

19 İle ma ha-mεye toma sɪ ı tə tumaα tə, na pəcesı tə, na kolontu toma təna tə, pʉb kaa la-mε.

20 İle paa na mpʉ mə laɳa ı taa hʉləmı sɪ əlɣaa se-mε. Ama a hʉləmı ké sɪ pa ɳmaa mə həla ké ısətaα tə pə tə.

Yesu laɳhʉləmle

(Matiyee 11:25-27; 13:16-17)

21 Tənaɣa Feesuyu Naɳɳtu lapa na Yesu laɳle hʉləmı səsəm. İlena ı tə sɪ: Ma Caa, ısətaα na a tε pə tʉ, ma seε-ɳ. N ɳmεsa təm tənεye ləmaɣasεε nyəma na nyəntaa, ılena ɳ kuli-təɣı piya. Ma Caa, pəpətu feı, ma seε-ɳ, nyá unı nyá luyı tu lapəna mpʉ.

22 Ama ma Caa cεla-m pə tənaya. Ye pə taya ma Caa tike, nəɣəlv ta nyı sɪ aweyele Pəyalv. Na ye pə taya Pəyalv tike, nəɣəlv ta nyı sɪ aweyele Cεce. Aɳha, ye Pəyalv nəkənaα sɪ ı hʉləɣı wei pə paasi.

23 Mıpıɣı ı pəsəna ı falaa tike tə na ı tə-wε sɪ: Mpi mpi mə ısəpεe naakı ısəntə tə, leleɳ ké ı nuwa.

24 Ma heeliyi-mε sɪ, İsə kuyəɣətʉtʉ teləsəlaα paɣale na awulaa səsaa paɣale nyulaa sɪ pá ná mpi mə naakı ısəntə tə, na pá laɳ. Pəyele pa nyulaa tətə sɪ pá nu ntı mə nukı tə, na pá kpisi.

Samalii tʉ yəlle

25 Mıpıɣı İsə Təm seɣesəlv nəɣəlv ı kulaa sɪ ı maɣasəɣı Yesu. İlena ı tə sɪ: Tacaa, ntıɣı má la na má hiki weesuyı ɳku ku tεɳ tə?

26 Yesu cə-ı sɪ: Susuweye pa ɳmaa İsə Təm taa? Na n kaləɣı tə, hʉwεε nnaya n nukı pə taa?

27 İlena ı cə-ı sɪ: Ma nukı sɪ n ká səəli Tacaa nyá İsə na luyı kəlvməyʉ na nyá ləsaɣa sʉv-ı təmamam ké paa mpi pə taa, na n səəli nyá təɣəntəle ısu nyá tı.

28 Mıpıɣı Yesu təma-ı sɪ: Ama n cə teu. Aɳha, lakı mpʉ, n ka hiki weesuyı.

29 İni ı caakaya sɪ paa na mpʉ ı təm ı te, ɳpıɣıyεle ı tasa Yesu ké pəsəuyʉ sɪ: Na aweyele ısu ma təɣəntəle ıni ıle?

30 Mıpıɣı Yesu cə-ı sɪ: Təv, yʉlv nəɣəlv ı lunna Yosalem na ı pukina Yeliko, na ı lu ɳmulaa tə na pá kpa-ı na pá wəɣəsı ı wontu na pá mapı-ı ısu ısəna mpi pə wεε tə. İlena pá tεε pa yele-ı na ı kaasa weesuyı kəlvməyʉ.

31 Pə pamna kətvlv nəɣəlv ná təɳaya mpaav ɳkʉ. İlé ı na-ı, ılena ı cəlv na ı tεε.

32 Mıpıɣı Lefii tʉ nəɣəlv ná talaa na ı maɣana-ı mpʉ. İlena ıle ı cəlv tətə na ı tεε.

33 Ama Samalii tʉ təntʉ nəɣəlv ná tala təna na ı na apəlv unı, ılena ı təm lapı-ı pətəətəle ké səsəm.

34 Mıpıɣı ı həla ı kiɳ, na ı taa nim na kəəle ké ı hiɳ taa. İlena ı kpεeı-ı saalası, na ı caɣası-ı kpaɳaya tə, na ı pona-ı mvulaa təsʉvle na ı paasəna-ı teu.

35 Kʉ fema ılena ı ləsı liyitee nyəɣətv naale na ı cεla mvulaa təsʉvle tʉ, na ı heeli-ı sɪ: Paasəna-ı teu, na ɳ tı təɣa ı nyʉyʉ tə na pə tεε mpʉ, ma kəma, maa feı-ɳ yoo.

36 Təv, pa tooso unı pa taa, aweye n hʉv sɪ ɳmulaa mapa wei unı tə ı təɣəntəle ıle?

37 İlena İsə Təm seɣesəlv unı ı cə-ı sɪ: Wei unı ı lapa-ı kʉpəntʉ tə.

Mpʉyʉle Yesu sɪ: Təv, polo na nyá maɣamaya ɳ lakı mpʉ.

Yesu pote ké Maləta na Malı pa tε

³⁸ Yesu na i ifalaa pa tɔŋna pote, ɔlena pɔ tala ɔcate natɔli na alɔ nɔɔɔlv ɔ lapi-i muɔlle. Pa yaa alɔ unɔ si Malɔta.

³⁹ I wɛna neu, pa yaa-i si Mali. ɔlɛ i ka caɔa Tacaa nɔɔheɛ tɛɛ kɛ na i nukɔ i sɛɛsɔvu.

⁴⁰ Taɔa tɔɔ tɔma kpɔpa Malɔta, ɔlena pɔ pɛkɛli-i i taa. Mɔrɔgɔ i kɔma Tacaa kin na i tɔ si: Isu ma neu yeluyɔ-m ma tike na mɔ cɔɔkɔna taɔa kɛ ɔsɛntɔ unɔ tɔ pɔ wɛ-ŋ teu ntɛ ma cɛ? Pɔlɛ pɔ tɔɔ tɔ, heeli-i si i sɛna-m.

⁴¹ Mɔrɔvɔle Tacaa nɔ cɔ-i si: Hai, Malɔta, n kɔvɔ nɔyɔ tɔyɔ yem kɛ na n kɔpetiliyina tɔma payale.

⁴² Pɔyele mpi pɔ waasɔyɔ tɔ pɔ kɛ kɔlvɔmɔm tike kɛ. Mali lɔsɛna tɔpante, i na nɔɔɔlv pa kaa hɔ.

11

Sɔlɔmɔvɔ hɔlvɔvɔ

(Matiyee 6:9-13; 7:7-11)

¹ Mɔrɔgɔ kɔvɔkɔ nakɔli Yesu caɔa tiili na i sɔlɔmɔyɔ Iɔɔ. I kɔma na i tɛ, ɔlena i ifalɔ nɔɔɔlv i tɔmɔ-i si: Tacaa, hɔli-tɔvɔvɔ Iɔɔ sɔlɔmɔvɔvɔ ɔsu Yohaani nɔ hɔlvɔgɔ i ifalaa tɔ.

² Mɔrɔvɔle Yesu heela-wɛ si: Ye i caa sɔlɔmɔvɔvɔ i sɔlɔmɔ si:

Tacaa, nɔyɔ hɛtɛ i wɛɛ kate.

Tɔɔɔ nɔyɔ kawulɔɔa.

³ Haaki-tɔvɔvɔ paa ifemle nteyɛ tɔɔɔnaɔa.

⁴ Hɔlvɔgɔ-tɔvɔvɔ suulu kɛ tɔmɔ tɔ pɔntɔɔɔna-ŋ tɔ, ɔsu tɔ tɔtɔ tɔ hɔlvɔvɔvɔ suulu kɛ mɔpa pa pɔntɔɔɔna ta tɔ.

Taa yele na tɔ suu maɔasɔvɔvɔ ɔsaɔvɔ taa.

⁵ Mɔrɔgɔ Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɔ tɔtɔ si: Ye ɔsu mɔ taa nɔɔɔlv wɛna taaralɔ ntɛ, na pɔntɔ polo ahoo heka na i maɔana-i si: Hai, ma taaralɔ, kɛntɔ-m potopotonaɔa tooso.

⁶ Ma taaralɔvɔ nɔɔɔlv i lunna nteyɛ mɔpaa na i tala-m nɔɔnɔɔ, pɔcɔ ma fɛna mpi maɔ cɛlɛ-i tɔ.

⁷ ɔlɛna i tɔɔntɔlɛ nɔyɔ cɔ-i hatoo pɔ taa si: Taa caalɔ-m mɔvɔ. Mɔ na ma piya tɔ tɛma suu na tɔ tɔki na tɔ kalɔsi. Maa pɔsɔyɔ mɔ tasa kɔlvɔvɔ kɛ nɔyɔ tɔɔɔnaɔa cɛlvɔvɔ tɔɔ.

⁸ Ma heeliyɔ-mɛ si, paa i kɔma i kɔli na i cɛlɛ-i i kɔlanɔm tɔna, pɔ taɔa taaralle tɔɔ kɛ i lapa mɔvɔ, ama caalɔvɔvɔ kɛ i kisaa.

⁹ ɔlɛ ma heeliyɔ-meyɛ si i sɔlɔmɔyɔ, paa ha-meyɛ, i pɛkɔyɔ, i hikiyɔ kɛ, i makɔ, pa tɔlvɔyɔ-meyɛ.

¹⁰ Sɔlɔmɔlv kɛ pa haaki, na pɛkɔlv hikiyɔna, na matɔ kɛ pa tɔlvɔgɔ.

¹¹ Wuleɛ mɔ taa awe pɔyɔɔa sɔlɔma-i potopototo na pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ pɔlɛ ye? Yaa ye ka sɔlɔma-i tinte pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ tɔm.

¹² Yaa mɔ taa awe pɔyɔɔa sɔlɔmɔna-i yate, na pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ pɔcɛka?

¹³ Ye asayaa mɛ mu pɔsa mɔ piya kɛ kɔpantɔ lapɔ, Tacaa wɛi i wɛ ɔsɔtaɔ tɔ i kaa cɛla i Feesuyɔvɔ Nɔŋŋtɔ kɛ mɔpa pa sɔlɔmɔyɔ-i tɔ?

Yesu cɔɔki i tɔm tɔlɔa

(Matiyee 12:22-30; Malɔki 3:22-27)

¹⁴ Yesu loo ɔlvɔhɔlu kaayɔɔtaɔa, ɔlena ɔlvɔvɔvɔ se. I se mɔrɔgɔ ɔlena kamumuka suu yɔɔtɔvɔvɔ na pɔ la samaa kɛ piti kɛ sɔsɔm.

¹⁵ Mɔrɔvɔle pa taa lɛlaa pɔsɛna si: Pɛsɛpule tɔŋ kɛ unɔ i tɔɔɔnɔɔna ɔlvɔɔa lɛmpa.

16 Ilena Yesu tòm tɔlaa taa lelɔa náá tòm-ɪ sɪ: La piti tɔmlɛ na pɛ hólí sɪ Iso tɔŋ ke n lakəna. Pa yɔɔɔta m̀p̀ɔ́yú sɪ pa naa ɪ waali.

17 Yesu ná cekəna pa taa hɔwɛɛ, ilɛna í tɔ-wɛ sɪ: Ye kawulaya wɛɛ na ká fɛi nɔɔɔ kɔlɔmɔaya, nɔɔnɔɔ ka yawaya. Tɔyaya í wɛ mpu, kele ka yɔkəxi kɛ́.

18 Ye Satanɪ kawulaya nyɛ́ma yooki pa taa pa tike, ɪ kawulaya nyɔyɔ nté ka isəna? Mpi tɔ, mɛ tɔŋ sɪ Pesepule tɔŋ ke ma lookina alɔyaa.

19 Ye Pesepule tɔŋ ke ma lookina alɔyaa isɪ mɛ hɔkɔyɔ tɔ, ilɛ awɛ tɔŋ ke mɛ pɔyɔlaa ná lookina pa nyɛ́ma? Tɔnaya pa maɔamaya paa kɔna mɛ tɔm.

20 Ama ye Iso tɔŋ taa kɛ́ ma lookina alɔyaa, ilɛ Iso Kawulaya wɛ mɛ tɛɛ mɛ tɛɛ kɛ́ɛ.

21 Yɔlɔ tɔŋ tɔ í tɔŋa ɪ tɔyaya ke teu na yoou wontu, pɔlɔpɔ u tokiyina ɪ wɛnɔv.

22 Ama wei ɪ kəla-ɪ tɔŋ tɔ́ í kɔma na í kɔlɪ ɪ tɔɔ na í pəsɪ-ɪ, ilɛ ɪ lɛkəxi ɪ yoou wontu nti unɪ ɪ taakaya tɔyɔ, na í mɛŋna ɪ wɛnɔv mpi, na í tala lelɔa.

23 Wei ɪ fɛi ma tɔɔ, pɔntɔ kɛ́ ma kolontu kɛ́. Wei ɪ sɛŋna-m tɔɔsɔyɔ tɔ, ɪ yaasəxi kɛ́.

Ilɔyɔv wei pa loowa tɔ ɪ mɔlɔyɔ
(Matiyee 12:43-45)

24 M̀p̀ɔ́yú Yesu tɔma sɪ: Ye pa loowa ilɔyɔv, wɔlaya taa kɛ́ ɪ cɔkɪ sɪ í hɛɛsɪ. ɪ laŋəxi, ilɛna í tayanɪ ɪ taa sɪ: Maa mɔlɪ tɔyaya ŋka ka taa maa luwa tɔyɔ.

25 ɪ takɪ kele ka taa, ilɛ ɪ ká maɔana pa hasa-ke na pá tayanɪ pɛ tɔnaya teu.

26 Pɔlɛ tɔ, ɪ puki kɛ́ na í caa alɔyaa lelɔa mpa pa kəla unəxi isayatu tɔyɔ naatosompɔyɔlaya, na pá kɔɔ na pá caya tɔyaya ŋke ka taa. Ilena lɔŋ nyɛntɔ náá mɔlɪ na tɛ́ la sana na nɔɔnɔɔ nyɛntɔ.

Kɔpantɔ maɔamaya siyisiyi

27 Yesu tɔŋna m̀p̀ɔ́yú yɔɔɔtɔyɔv, ilɛna alɔ nɔyɔlɔ ɪ yɔɔɔtəna nɔyɔ sɔsaya ke samaa taa sɪ: Pɔwɛ nyá too wei ɪ lɔla-ŋ na n̄ mɔsɪ-ɪ tɔ, ɪ nyulelɛŋ wɛ sɔyɔntɔ.

28 M̀p̀ɔ́yú Yesu cɔ alɔ unɪ sɪ: Mpa pa nu Iso Tɔm na pá tɔkɪ-tɪ, pɔntɔnaa nté nyulelɛŋ nyɛ́ma te.

Piti tɔmlɛ nyulɔyɔ
(Matiyee 12:38-42)

29 Samaa tɔŋna-ɪ nyəkɔyɔv ke sɔsɔm, ilɛna í sɔv ɪ faaci taa sɪ: Kɔfalanɪ yɔlaa pane asayaa kɛ́. Piti tɔmlɛ nte tɔ́ hólíyí sɪ Iso lakəna tɔyɔ mpe pa caaki. Ilɛ pa kaa na natəlɪ, ye pɛ taya Yonaasi nyɛntɛ.

30 Isəna mpi pɛ lapa Yonaasi kɪŋ tɔ pɛ hɔla Ninifi nyɛ́ma kɛ́ sɪ Iso lakəna. Na mpu unɪ tɔtɔyɔ Yɔlɔ Pɔyaya má ma nyɛntɔv ká hólí kɔfalanɪ yɔlaa tɔtɔ sɪ Iso lakəna.

31 Ye pɛ tala hɔvlɛ wule, ilim mpɔtəŋ tɔɔ wulav alɔ nyəŋ ká kv kɔfalanɪ yɔlaa pane pa tɔm ke mpi pɛ tɔɔ ilé ɪ ka lu hatoo tetu pɔolunɪ taa na í kɔɔ, sɪ ɪ nuki isəna Salumɔŋ yɔɔɔtəna lɛmɔyasee tɔ. Pɛ́cɔ́ pɔlɔpɔ wɛ cəne na pɛ́ tɛɛ Salumɔŋ tɔcayacaya.

32 Ye pɛ tala hɔvlɛ wule Ninifi nyɛ́ma ká kv kɔfalanɪ yɔlaa pane pa tɔm. Pɛ taya pɔlɔ, kɔyanɪku pɛlɛ pa nu Yonaasi waasɔ tɔ, pa yela pa isayatu ke kpakpaa kɛ́. Pɛ́cɔ́ pɔlɔpɔ wɛ cəne na pɛ́ tɛɛ Yonaasi unɪ.

Mpi tɔnyɔv naana tɔ
(Matiyee 5:15; 6:22-23)

33 Nɔyɔlɔv u mɔsəxi fətəla na í ŋmɛsɪ-ɪ, yaa í pamɪ-ɪ nyanaya tɛɛ. Ama ɪ su-ɪ timpɪ taa í wɛɛ pu naa yɔlaa təna tɔyɔ. Ilena mpa pa kɔŋ tɔ, fətəla kɔkɔ na-wɛ.

³⁴ Ἄπρὸ γό πῶ weε na nyά ise. Aní a kena nyά tónyυ pəlimile fətəla. Ye nyά ise í naaki teu, pə waasəxi nyά tónyυ tənaya. Ama ye nyά ise í yulbmaa, nyά tónyυ tənə pəlimile we səkpetyυ tεε ké.

³⁵ La laakali, pə taa kəw na isəna n naaki tə pə məli səkpetyυ.

³⁶ Pə we mpυ tə, ye n naa təcειcei, na pə fei-η təyuyulee, n naa teu ké, isu fətəla kəkə naakyυ yυlv tə səkpetyυ fei.

*Falisanaa na Iso Təm seyesəlaa tooluyυ
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

³⁷ Yesu təma yəyətuyυ ke mpυ, ləna Falisa nəyəlυ í yaa-ι si í sυυ ι tε na í nyəw lυm. Ἄπρὸ γό Yesu sυwə Falisa tε na í niki təyəw.

³⁸ Falisa nawa í təki na í nyəwəkəna asilima, ləna pə lapι-ι ha.

³⁹ Tənaya Tacaə təma-ι si: Aní Falisanaa mə nyəntυ nté mpυ. Iyisi na nyənasi waalənaa ke í nyaaləxi təlailai. Ama pə kpaγay mə taanaa tə, ηmuləm na isayatu pə hūwee maγaləna.

⁴⁰ Ləmaγasεε feinaa me, Iso wei ι ηma yυlv təw tə, ílé ι wəna ι ti na wei ι ηma yυlv lotu taa tə yeε?

⁴¹ Pə kəla teu si í ha mpi ι wəna mə iyisi na mə nyənasi taa təyəw konyəntənaa, lə pə tənə pu weε-meyε tei.

⁴² Pəpəw fei, Falisanaa me, mə təm we wayo ké. I kpesəxi nyutu nti pa yaaki si manti na luu tə na tuusi hatυ tənə na í hiliyi na í ləsəxi Iso ké pə həyələη naanəwa taa kəlvəm. Pəyele mə paa feina tampana təηyυ na Iso səwlyυ təm. Ama tampana təηyυ na Iso səwlyυ təm ke pu muna í seəsəna isəle, lə í taa səw həyələη naanəwa taa kəlvəm unι ι təw.

⁴³ Falisanaa me, mə təm we wayo ké. Yuta nyəma təkotilənaa taa, teeli teeli təcayalənaa ke í pəkəxi. Na í səla pa seeki-meyε samaa taa ké na pá luyi.

⁴⁴ Falisanaa me, mə təm we wayo ké. I we ké isu pəlaaη wei ι salətəa na pá təη ι təw ké yem, na pá ta nyι si pəlaaη tə.

⁴⁵ Tənaya Iso Təm seyesəlv səsə nəyəlυ ι pəsəna-ι si: Tacaə, n yəyətuyυ mpυ tə n krentəna tá tətəyəw na η tυυ.

⁴⁶ Ἄπρὸ γό Yesu cəwa si: Iso Təm seyesəlaa səsaa me, mə təm ná we wayo tətəyəw. I səkəxi yəlaa ke səyəla yuη nyəna. Pəyele mu tu taa-weyε taav maγamaγa.

⁴⁷ Wayo na mə təm ké, mə caanaa ná kəna Iso kuyəyətuyυ teləsəlaa, na mu hələxi pa pəlaaη na í taγanəxi tətetete.

⁴⁸ Isu í lakuyυ mpυ tə, pə húləxi ké si mə laηa hεena mə caanaa lapa mpi tə. Pəle pa kəna Iso kuyəyətuyυ teləsəlaa, na mə hələyənə pa pəlaaη.

⁴⁹ Pə maγamaγa pə təw ké Iso ləmaγasεε ka hula mpυ si: Iso má, maa tili Iso kuyəyətuyυ teləsəlaa na tillaa ke pa kiη. Ama paa kv ləlaa, na paa tv ləlaa ke konyəη ke kuyυy.

⁵⁰ Tuu pə ηmaυ antulinya na Iso kuyəyətuyυ teləsəlaa mpa pá kv tə, kaγana nyəma nyəwəη taa ké pa səm təm ká tənə.

⁵¹ Kpaγa Apεeηi kuyυ, haləna Sakali wei pa kv kətaya təlātε na Iso təsεeε səsəle pə həkυ taa tə pa səm, ma heeliyi-me təfoo ké si, isu pə təma pa nyəwəη taa.

⁵² Iso Təm seyesəlaa səsaa me, mə təm we wayo ké. I təkə saafυ wei pa tuləyənə Iso Təm nyəm təw tə, na mə luyυ fei sυυυ. Pəyele u tisiyi si mpa pəle pa caa tə pá sυυ.

⁵³ Yesu kəla tənə, ləna Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa pá səη ι təw ké nəwheε naale na pááná, na pá makι ι nəyəw təw na kəpəsəwυ ke yem yem.

⁵⁴ Na pá kuuki ι nəyəw si í cotaa lə pa kpa-ι na tənə.

12

Laakali na cēsuvv tōm
(Matiyee 10:26-27)

¹ M̄pógú samaa kota sōsōm ke waatu iní, halēna pá tusiyi tēma. Tēnaya Yesu caalēna í falaa ke kpaalvov si: Í la laakali na Falisanaa kōkōsum, pa mēnaafikito ke ma yaa mpv.

² Pē tēna mpi pē ŋmēlaa tō, isu pē tēma na pē kuli pē tō. Na pē tēna mpi pē lapa mukaya tē tō, isu pa tēma na pá nyi-wi.

³ Pē tō ké paa í ka ŋmēsí tōm na í yōgōti-tēyi ahoō, isu tē yawa ilim taa. Na paa nan̄ taa ké í wēlōta ŋkpaŋvov taa, isu pa kpaala-ti na nōyō sōsōya.

Yulv konyammam
(Matiyee 10:28-31)

⁴ Mpa mē í ké ma taapalaa tō, ma heeliyi-me si í taa nyana mpa pa pēsēyi na pá lāsí yulv weesuyv tike, na pē waalí paa pēsēyi pulv tō.

⁵ Maa hōlí-mēyē wei pē mōna si í se tō. Í se lso, iní í pēsēyēna na í ku yulv. Pēyēle í pēsēyi na í tv-í tēnaasēle taa. Tampana tō isēntō, inēyi pē mōna í se.

⁶ Pē taya santiinaa naale ke pa pēetēyi sumpriwōnaa kakpasí taa? Paa na mpv pa wēv mpv tō, lso tá sō pa taa kulvm tō.

⁷ Mpv iní tōtōyō na mē nyuvv taa nyōōsi, lso nyēmá si tēna si nyuvv ké. Ye mpv í taa nēyōsi, í kēla sumpriwōnaa tēyācāya.

Yesu Kilisiti mvv yaa í kisuyv
(Matiyee 10:19-20; 10:32-33; 12:32)

⁸ Ma heeliyi-me si, ye yulv ta ŋmēsí si í ké Yulv Pēyāya má ma nyēŋ, ma māyāmāya maa tisi lso isōtaa tillaa isēntaa si pōntv ké ma nyēŋ.

⁹ Ama wei í kpeesa yēlaa isēntaa si í ta nyi-m, ma māyāmāya maa tō lso isōtaa tillaa isēntaa si ma ta nyēm-í tōtō.

¹⁰ Ye wei í yōgōta Yulv Pēyāya má ma tō ké isayātō, paa hōlí pōntv ke suulu. Ama ye Feesuyv Nan̄ŋtō ke í yōgōta isayātō, pa kaa hōlí-í suulu.

¹¹ Ye pē kōma na pá yaa-mēyē nōnōōsi ke Yuta nyōma tēkotilēnaa taa, yaa awulaa kpaamēŋ taa, yaa tōŋtōnaa kin̄, í taa nēyōsi nti í ká hōv na í lu na nti í ká yōgōti tō tō.

¹² Feesuyv Nan̄ŋtō ka sēyēsí-mēyē kpaakraa ke nti í ká yōgōti tō.

Tōŋ tv kōmēlēŋ tōm

¹³ M̄pógú nōyōlv lu samaa taa na í tō Yesu si: Tācaa, heeli ma taalv si má na-í tō tala tá caa yelina-tvŋv mpi tō.

¹⁴ Tēnaya Yesu pēsēna-í si: Apaŋ nyá, awe kra-m mē tōm tayanlv na mē wōntu tallv?

¹⁵ Uēna Yesu heeli pa tēna si: Í la laakali na wēnav luluvv. Pē taya pulv tō, wēnav hikuvv u hulēyi si yulv tōla-ti se. Paa pōntv ká wēna isu cōne na le.

¹⁶ M̄pógú Yesu sē-wēyē isō si: Apalv tōŋ tv nōyōlv ka wēnna halēmnaa, na í ku kōtōyōv ke pē taa pē tv fēi.

¹⁷ Uēna í cāya na í māyasí í taa si: Isēnayāle maa la le? Kpeerŋ u takí-m si má nyōki ma tōyōnaa.

¹⁸ Í taa í taa ilēna í tō si: Ma nyēmá isēna maa la tōyōle. Ma yōkēyi ma kpeerŋ inēyē na má si sōsōŋ. Uēna má suu kōtōyōv na ma kupam lēmpōnaa tēnaya í taa.

¹⁹ Uē maa ma ma lan̄le taa na má tō si, yulv wēna pūsí pāyāle taa kōtōyōv uē pē kaasa we, ye pē taya cāyan na tōyōv na nyōōv na yōōlvv pē paasi?

²⁰ Tənaɣa İso təma-ı sı: Kəmelen nyá, n ká sı ahoɔ ane a maɣamaɣa. İlena má ná wei ı ká kpaɣa pə təna mpi n taɣana nyá ti tɔɔ ké mpv tɔ.

²¹ İlena Yesu tasa sı: Mpróɣɔ pə wee na mpa pa kaa wenaυ ke pa maɣamaɣa pa tike tɔɔ, na İso isenta a pa ke konyontnaa tɔ.

*Naani tɔvυ ke İso
(Matiyee 6:25-34)*

²² Pə waalı ké Yesu təma ı ifalaa sı: İ tá ná mpi pə tɔɔ ma heela-me sı í taa nəɣəsəɣi mə təɣonaɣa ŋka pə wee sı í ká təɣɔ na í hiki weesin, na mə tənəɣ tɔɔ kotakəm pə təm tɔ.

²³ Pə taɣa pulv tɔɔ, weesuɣu kəla təɣonaɣa, na yulv tənuyv kəla wontu kususuutu.

²⁴ İ nyənna katəkətəɣ na í na. İ tuuki, u kəɣ. Pəyele ı fei kutəɣɔv təsule, ı feina kprou, İso caləɣəna-ı. Na mə tá kəli suması ke təm napəle?

²⁵ Paa mə taa yulv ká kv ı təɣi isəna, pɔntv pəsəɣi na í tuusi ı təɣi wəle kəlvmtəle maɣamaɣa?

²⁶ Ye ı pəsəɣi səkpətu səkpətu, pepe tɔɔ ké í kuyi mə ti na səsəntv nti tə kaasaa tɔ?

²⁷ İ nyənna tawa nyutv tukuyv heɣv nti tɔ na í na. Nyutv nti, tu lakı təmlə təli, tu luvki pəəɣ. Paa na mpv ma heeliɣi-me sı wulav Saləməɣ na ı toɣ təna ı ta suu wontu na í tala paa tə taa kəlvmtəlv ke kacəka.

²⁸ Ye İso lakı kacəka ke tawa taa nyutv nti tə wə saɣa na cele isəntə pa tika-tı tɔ, ı kaa la-meɣe kacəka na pə kəli mpv? İ polo í tɛɛ, u tɛɣ İso na mə taa təcaɣaɣa tɔ se.

²⁹ İ taa pəkəli mə ti na í nəɣəsəɣi tam ké mə kutəɣɔm na mə konyonyoəm pə təm.

³⁰ Antulinya taa cəne ma ta nyı isənaa pəkəkəɣəna təleye tam. Ama me mə wena Caa, na mə Caa ıny ı nyómá mpi í nyuləɣi tɔ.

³¹ İ sə nyuyv na İso Kawulaya pəkəlvυ, na İso ká ha-me tətəɣɔ mpi pə kaasaa tɔ.

*Kpaɣtv ləmaɣasɛɛ í wɛ timpi tənaɣa ı akalvυv wɛɛ
(Matiyee 6:19-21)*

³² Ma kalakiya nyá, taa nyá, mə Caa sələna sı ı ha-a-meɣe ı kawulaya.

³³ İ pɛeti mə kəpamnaa na í məɣna pə liɣitee na í ha konyontnaa. İ pɛeki fatakanaa mpa paa səki tɔ, na í kaakı mə wenaυ ke isətəa timpi pulv ı leki tɔ. Nmılv kaa tala tənaɣa ŋmılvυv, pəcó puka kaa təɣɔ.

³⁴ Pə taɣa pulv tɔɔ, kpaɣtv ləmaɣasɛɛ í wɛ timpi, tənaɣa ı akalvυv wɛɛ.

Təmlə lataa mpa pa feɣiɣi tɔ

³⁵ İ tantı na í taɣaa, í ləli mə həɔ taa, í mvsı mə fətəlanaa.

³⁶ İ la isu təmlə nyəma mpa pa taɣaa sı pa caa í luna akpaɣale taa na í tɔ sı: Ma talaa, pa tılv-ı tɔ.

³⁷ Cɛɛ ıny ı talaa na í maɣana ı təmlə nyəma mpe na pa taɣaa, pa nyuyv lapa lelen ké. Ma heeliɣi-meɣe tampana sı ı kootiɣi ı wontu ké na í həkəna ı ti, na í hólı-wɛɣe təcaɣale sı pá caɣa na í tv-wɛɣe təɣonaɣa.

³⁸ Paa tapıle ɣaa tefemle ke ı kəma na í kəɔ na í maɣana-wɛɣe mpv na pá taɣaa, pa lapa nyələlen ké.

³⁹ İ nyı teu sı, ye nyəm ka nyəɣaya kəlv na təɣaya caa nyı ŋmılv kənte waatv, ı kaa yelev-ı na í svv təɣaya taa se.

⁴⁰ Mə tətɔ, pə tɔɔ ké mu taɣanı mə təɣi mpv. Yulv Pəɣaya ma, ma kəɣ kənte ke waatv wei í kaa hvv təɣɔ.

Təmle tv isayav na kuparj pa təm
(Matiyee 24:45-51)

41 Tənaγa Piyee pəssa Yesu si: Tacaa, ta tike ke n seəkəna iso inu, yaa yəlaa tənaya n seəkəna-i?

42 Mpróyúle Tacaa cəwa si: Awəyele təmlə tv kuparj na layatu? Ye pə taγa wei i caa ká yelina təyaya feŋyuy, si nyəγəsi i kpa təmlə nyəma lelaa, de inu i cəla-wəye təyənaya tə.

43 Cəce inu i kəma na í məli na í mayana təmlə tv inu i isəle seəna təmlə nté tə lapv, i nyəyυ lapa lelej ké.

44 Ma heeliyi-meγe tampana təə si, təyaya caa ká tv təmlə tv inəyi i kupam təna təə feŋyuy ké.

45 Ama ye pə cəpa təmlə tv inu, na í tv i taa si: Ma caa kaa kəə ləŋ se, de na í suv təmlə nyəma apalonyəma na alonyəma ke marv. Na í tək, na í nyəəki na pə kyi-i.

46 Pu kəə na kyakv ŋku na isəna taa i taa tv i taa si təyaya tv ka tala tə, ílé i ka suv təkruv. Na i ká la təmlə tv inəyi təkəŋkaŋ, na í məŋna-i na í pəti-i ma ta nyi isənaa təə.

47 Təmlə tv wei i nyəmə í caa luyv tēe nyəm na í tá taγanv i tv, pəyele i ta la mpi i caa səəlaa tə, paa həli-i teu.

48 Ama təmlə tv wei ílé i ta nyi i caa luyv tēe nyəm, na í laki mpi pə mənə pá marv-i pə təə tə, pəciiv tike ke paa ma ílé. Wei pa ha səsəm tə, səsəm ke pa kəŋi-i pəəsvyυ. Na wei pa paasaa na pá kaa səsəm tə, səsəm taa səsəm ke pa kəŋi-i pəəsvyυ.

Yəlaa fayav ke Yesu təə
(Matiyee 10:34-36)

49 Kəkə ke ma kəma tetv təə ké mvsyυ, na pə caya-m isv isəntə tə kaa tema mvyυ de mhmm teu nté.

50 Pə wēe si pá sə-m ləə lvm nərəli, de ye pa ta sə-m lvm mpi ma nəγəseē kaa te.

51 Mə hυv si heəsvyυ ke ma kəna antulinya taa? Aai, ma heeliyi-me si kolonja ke ma kənaa.

52 Pə kpaγa pənente tə, yəlaa í wē kakpasv ke pa təyaya taa, paa faya. Tooso ká lu naale ineyē kolonja, na naale náá lu tooso ké kolonja.

53 Cəce ká kulv i pəyalv təə, na pəyalv kulv cəce təə. Toto ká kulv i pēəə təə na pēəə náá kulv toto təə. Paŋ alv nyəŋ ká kulv poolu təə, na poolu ké paŋ təə.

Waatvnaa cəkənav
(Matiyee 16:2-3)

54 Mpróyú Yesu təma samaa tətə si: Ye í ná tev pu ŋmaalaya na ilim tətəle, í təŋ krapkaa si saŋa inu tev wēe. De na tampana təə kulv kv nu.

55 Na í kəma na í ná ilim nyakv səsəm, í təŋ si taħaŋle wəsaa. De na taħaŋle náá haŋ.

56 Mənaafikinaa me, í lapa isəna na í nyəŋ ate na isə pə kəkələnaa fayasvyυ, na u cəkəγəna nti təle tə laki isəntə tə tə hūwēe.

Kolontu na kolontu pa ciikuyv
(Matiyee 5:25-26)

57 Isənaya pə wēe na mə mayamaya u tu mayasəyi si í nyi tampana na í təŋ-ye ye?

⁵⁸ Ye n wakəla nəɣəlv na í yaa-ŋ nənəɣo, la kookali na nyá na-i í taɣani mə təm ke mpaav taa na í ta tata hūlv kɪŋ. Pə taa kəə na hūlv náá tu-ŋ toŋtənaa niŋ taa, na pɛle pá təkɪ-ŋ.

⁵⁹ Ma heeliyi-ŋ tampana si ye n ta te pə təna mpi pa pɛla-ŋ tɔɣo fɛlvu n kaa lu təna.

13

Ye í ta layasi tənte í ká si

¹ Ḿpóyó yəlaa napəli pa kəma tənə inəyi kpaakraa na pá heeli Yesu si: Kalilee nyəma napəli pa lakaya kətaɣa ke Iso, ɛlena Pílati yele na pá ku-we.

² Tənaɣale Yesu cə-we si: I hūv si Kalilee nyəma mpa pa ku mpv tə, pa tɛe Kalilee nyəma lɛlaa tənaya kawalasi tɔɣo pa ku-we?

³ Aa, ma heeliyi-me si, pə taɣa mpv se. Ama mu ta layasi tənte, í ká si mə tənaya isu pɛle pa səpv tə.

⁴ Na yəlaa pəlefɛi hiu wei Silowee kutuluɣu kpesaa na ku takɪ na ku nanɪ tə, í hūv si Yosalem nyəma təna taa pɛle pa kələna isayatu na?

⁵ Aa, ma heeliyi-me si, pə taɣa mpv se. Ama mu ta layasi, í ká si mə tənaya isu pɛle pa səpv tə.

Fiki tɔvɣ ŋku ku lɔləyi tə kv təm

⁶ Ḿpóyó Yesu sɛe-weɣe iso si: Apalv nəɣəlv i ka səna i lɛsɛŋ tuŋ taale taa ké fiki. Ḿpóyó i pola pee kooluɣu. Ama í ta maɣana kv təə ké paa pɔlvɔv cəcəka.

⁷ Tənaya i təma taale təkɔlv si: Nyəni, pusi tooso kəlv ma tu kənte si ma kooliɣi pee. Ama maa makəna pɔlv cəcəka ke kv təə. Seti-ku. Pepe təə ké ku səŋ yem na ku lɔləyi?

⁸ ɛlena taale təkɔlv cə-i si: Taca, tasa-kvɣv yeluvu ke puntə, na maa huli na má cəəna kv kite na ma tu hute na má ná.

⁹ Ntanyɪ pá tələna pənte ku lɔlɪ pee. Kv ta lɔlɪ ɛ n seti-ku.

Alv icam waasvɣv ke kvheesvɣv wule

¹⁰ Ḿpóyó kvɣaku kvheesvɣv nakɔli kv wule Yesu sɛɣesaya Yuta nyəma təkotile natəli tə taa.

¹¹ Pə pamna alv kətəntv nəɣəlv i ka we təna. I hii ɛlɔv na pə kəkəli-i pusi pəlefɛi hiu təcu, u pəsəyi na í siɣisi i tɔɣi paa pəcə maɣamaɣa.

¹² Yesu na-i, ɛlena í yaa-i na í təmi-i si: Alv nyá, saŋa waali n hika alaafəya ké.

¹³ ɛlena Yesu tənɪ i təə ké i niŋ, na alv siɣile siɣisi tənə inəyi kpaakraa, na í niki Iso ké sam.

¹⁴ Isu Yesu lapv na yɔlv hiki alaafəya ke kvɣaku kvheesvɣv wule ke mpv tə pə ta maɣa Yuta nyəma təkotile nyvɣv tu nté. Tənaya i pəsəna samaa si: Kvɣeŋ naatoso ke pa lakɪ təmle. Ye í caa í hiki alaafəya, í keesəna kvɣeŋ unɪ i taa na í kəə. I taa kəŋ kvheesvɣv wule si pá ha-mɛɣe alaafəya.

¹⁵ Tənaya Taca ná cə Yuta nyəma təkotile nyvɣv tu unɪ si: Mənaafikinaa me, ye pə tala kvɣaku kvheesvɣv wule mə taa awe yeki i nav yaa i kpaŋaɣa ke tɔlvɔɣv si ká nyəə lvm ye?

¹⁶ Yaa í nyəma si Apələham lɔlvɣv taa alv inɛɣe pa kaa waasi kvɣaku kvheesvɣv wule? Pəcə Satanɪ təkə-i na í cəəsəyi-i tə pusi pəlefɛi hiu ntə.

¹⁷ Yesu cə Yuta nyəma təkotile nyvɣv tu inəyi mpv, ɛlena fɛle kpa mpa paa caa-i tə. Ama samaa wei pə kaasaa tə ílé i təna i lanɣe ná heena təma kvpampana nna Yesu lakaya tə.

*Səəga pəle təm**(Matiyee 13:31-32; Maləki 4:30-32)*

18 Mpróyú Yesu tasa yəəətuyə sɪ: Isu pepeyele Isə Kawulaya nəəəsənaa, na pepeye maa keesəna-ke ile yee?

19 Ka nəəəsəna ké isu yəlu tuukuɣu səəga pile ke ɪ taale taa na tə nyə, na tə pu tuyə səsəw na sumasɪ kəŋ na sí tuyi tana ke kɪ pəlinjasɪ təw təyɔ.

*Potopoto kəkusum təm**(Matiyee 13:33)*

20 Mpróyú Yesu tasaa sɪ: Pepe caɔ ké maa keesəna Isə Kawulaya ile yee?

21 Ka nəəəsəna ké isu əlb maɣasuyə mɔlbm ke cəmsɛ tərəpam na í kpraya kəkusum ke pəcə na í tɔ, na í huɣuti na pə təna pə kpa təfɔn tə.

*Nənyə kəkɔpɔlaya**(Matiyee 7:13-14,21-23)*

22 Yesu kulaa sɪ ɪ puki Yosalem, ɪlena í seɣesəyənə mpra ke acalɛ səsəwəna na səkpəna nna a taa ɪ tərɣayana tə na í puki.

23 Mpróyú nəyəlɔ pəəsə-ɪ sɪ: Tacaɔ, ntəŋ yəlaa pəciimaɣa tike nyəwŋ ke pu ya na? ɪlena Yesu cə-wɛ sɪ:

24 ɪ la kookəlɪ na í sɔwəna nənyə ɲka ka wɛ təfəki tə. Təm faawu təw, yəlaa pəɣalɛ ká lɔna teu sɪ pá tərŋna təna na pá sɔw. Ama pa kaa hiki mpra.

25 Mpróyú Yesu təma sɪ: Pu kəw na təyaya caa təkɪ na í kaləsɪ, na mu wəna awəlɪ təw, ɪle í sɔw mɔpɔ nté nənyə sɪ: Tacaɔ, tɔlɪ-tɔ. ɪlé ɪ ká cə-mɛ sɪ: Ma ta nyɪ timpɪ í lunaa tə.

26 Pəleɣɛle í ka sɔw yəəətuyə sɪ: Tá na-ŋ tə təkayana na tə nyəwki. Ta ɪcatɛ haɣɛ təw ké n tu seɣesəyɪ.

27 ɪlé ɪ ká ləlɪ-mɛyɛ yəəətuyə sɪ: Ma ta nyɪ timpɪ í lunaa tə yoo. Mə təna í tɛɛ í fɛɛ-m, ɪsəɣalataa mɛ.

28 ɪ ká kəw na í na Apələham na Isaaka na Saaki na Isə kuyəəətutɔ teləsəlaa tənaya Isə Kawulaya taa, na pá fiɣita-mɛ na awəlɪ təyɔle isu í ká tu casɪ kapusi na í nyasəyɪ mə təyɪ kela tɛ.

29 Yəlaa ká luna ilim təhɪle təw, na pə tətɔle təw, na lɛlaa luna pə ntəyən na pə mprətəŋ təw na pá suli Isə Kawulaya taa ké təyɔw.

30 Waatɔ ɪnɪ mpa pa wɛ ləlb ké kayana tə pa taa lempa ká məlɪ waalɪ, na waalɪ nyəma náá məlɪ ləlb.

*Yesu laŋwakəlle ke Yosalem təw**(Matiyee 23:37-39)*

31 Waatɔ ɪnɪ ɪ maɣamaya ke Falisanaa napəlɪ pa kəma Yesu kiŋ na pá heeli-ɪ sɪ: Wulaw səsə Helətɪ pɛkəyɪ-ŋ kuyɔ. Pəle pə təw lu cəne na ń laɣasɪ ɪcatɛ.

32 Mpróyú Yesu cə-wɛ sɪ: ɪ polo í heeli mə taale haɣa ɲke sɪ, saŋa na cele pə taa ma təyənəyɪ əlɔyaa, na má waasəyɪ kətəntənaa, na pə kɔfemuyɪ ke maa tɛ ma təmlɛ.

33 Ama pə wɛɛ ké sɪ má tə ma mpraaw ke saŋa na cele na pə kɔfemuyɪ. Pə taya pɔlb, paa kuyɪ Isə kuyəəətutɔ teləsɔlb ke tiilɪyɪ yem na pə ta kəna Yosalem taa.

34 Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kuyɪ Isə kuyəəətutɔ teləsəlaa, na nyá taa tətəyɔ pa yooki Isə tillaa ke pɛɛ na pá kuyɪ. Təm pəɣalɛ ke ma səwlaa sɪ ma kɛyɛlɪyɪ nyá taa yəlaa təna təkotokoto isu kantuyɪ papuyɔ kɪ piya təw tə. Ama pa kɪsaa.

³⁵ Τού, μᾶ τᾶγα κα τῆκι κααυ τᾶκπατα, νᾶχῶλυ καα παασᾶνα-κε. Μα heeliyi-me tᾶfoo si, í καα tasa-m keesuyu, halᾶna pᾶ tala wule nte í κα γῶγῶτι si, Iso í sᾶna Taca tillu tᾶ.

14

Κυτᾶντο νᾶχῶλυ ι waasuyu

¹ Μᾶρύγυ κυγᾶκυ κῶηεσυυ nakuli Yesu suu Falisanaa sᾶsᾶ νᾶχῶλυ ι τεγε τᾶχῶυ. Mpa paa we tᾶna tᾶ pa cayaa na pᾶ keḡna-i teu.

² Yulu νᾶχῶλυ ι ka sᾶḡa ι isentaa, na tᾶnyu tᾶᾶ asilima kutᾶḡ wᾶna-i.

³ Μᾶρύγυ Yesu pᾶsᾶ Iso Tᾶm seḡesᾶlaa na Falisanaa si: Ta mpaau taa, pᾶ muḡa pᾶ waasi kutᾶntᾶ ke kyakyo kῶηεσυυ wule yaa pᾶ taa waasi-i?

⁴ Ama Falisanaa mpe pa ta tisi cᾶu. Tᾶḡa Yesu hᾶma kutᾶntᾶ na í waasi-i, na í heeli-i si í tee.

⁵ Μᾶρύγυ Yesu pᾶsᾶ Falisanaa si: Kyakyo kῶηεσυυ wule, mᾶ taa awe nawa ι pᾶyᾶyᾶ yaa ι nav hota lᾶkᾶ taa, na í yeḡe lᾶsyu ke kpaḡpaa si kyakyo kῶηεσυυ wule?

⁶ Ilena pᾶ maḡasi-tᾶḡi cᾶu na pᾶ kḡisi.

Τᾶγῶν yaav na tᾶcayale kḡpante tᾶm

⁷ Yesu nawa si mpa pa yaa tᾶγῶυ ke mpu tᾶ, pa huliḡina tᾶḡaḡa kpelee kḡpana tᾶᾶ cayau. Ilena í seḡesi-we si:

⁸ Ye νᾶχῶλυ kpaḡa alu na í yaa-ḡ tᾶγῶυ, ḡ talaa, taa hulina tᾶcayale kḡpante na pᾶcᾶ. Ntanyu isᾶntᾶ pa yaa νᾶχῶλυ íḡe na í kᾶla-ḡ.

⁹ Pᾶ taa kᾶᾶ na wei ι yaa-meḡe tᾶγῶυ tᾶ í heeli-ḡ si: Kuli na ḡ kaasi unḡe tᾶcayale. Iḡe n kᾶlᾶna feeḡe ntᾶ tᾶnyᾶm, na ḡ cayana waali tᾶᾶ.

¹⁰ Ama ye pa yaa-ḡ tᾶγῶυ, ḡ talaa, cayana waali tᾶᾶ. Iḡe wei ι yaa-meḡe tᾶγῶυ tᾶ ye ι kᾶma íḡe ι kᾶ tᾶna-ḡ si: Apaḡ nyᾶ, tuusina cᾶḡe tᾶᾶ na ḡ cayᾶ tᾶcayale kḡpante. Saa un pa tu-ḡ teeli ke nyᾶ na pa tᾶna mpa í cayᾶ ḡᾶρύγυ tᾶγῶυ tᾶ pa isentaa kᾶ.

¹¹ Pᾶ tᾶyᾶ pulu tᾶᾶ, wei í hᾶḡ ι ti paa tisi-i, na wei í pasᾶḡi ι ti, paa kusi ι nyuḡu.

¹² Μᾶρύγυ Yesu heela wei ι yaa-i tᾶγῶυ tᾶ si: Ye n lapa tᾶḡᾶḡaḡa yaa acima, taa yaa nyᾶ cewaa, yaa nyᾶ teḡvnaa, yaa nyᾶ lulḡu nyᾶḡma, yaa nyᾶ tᾶḡḡvnaa lelaa. Pᾶ tᾶyᾶ pulu tᾶᾶ, peḡe pa pᾶsᾶḡi tᾶtᾶ na pᾶ yaa-ḡ tᾶγῶυ, na pᾶ leḡi-ḡ nyᾶ kucᾶᾶ ke kpaḡpaa.

¹³ Ama ye n lapa acima, koti kḡnyᾶntᾶnaa, na acamaa, na kaakalasi, na yulᾶmaa, na pᾶ tᾶḡᾶ.

¹⁴ Waatu unᾶḡᾶḡe n hika kḡpantu. Pᾶ tᾶyᾶ pa taa νᾶχῶλυ kᾶ pᾶsᾶna na í leḡi-ḡ-ti. Ama Iso kᾶ felᾶna-ḡ kḡyᾶḡku ι kᾶ feesi sᾶtaa mpa paa lapa kḡpantu tᾶ.

Mpa pa yaa tᾶγῶυ na pᾶ kisi tᾶ (Matiyee 22:1-10)

¹⁵ Pa nu tᾶm tᾶḡe unᾶ Ilena Yesu na mpa pa cayᾶ tᾶγῶυ tᾶ pa taa lelu γῶγῶti-i si: Wei ι kᾶ cayᾶ tᾶγῶυ ke Iso Kawulaya taa tᾶḡᾶḡe isu leḡḡ nuḡu te.

¹⁶ Tᾶḡaḡa Yesu cᾶ puntᾶ unᾶ si: Apaḡ νᾶχῶλυ ι larᾶna tᾶḡᾶḡaḡa tᾶkḡetᾶkḡete. Ilena í yaa yᾶlaa samaa si pᾶ kᾶᾶ pᾶ tᾶḡᾶ.

¹⁷ Pᾶ kᾶma na pᾶ pu, Ilena í tili ι pᾶyᾶlu si í polo na í heeli mpa ι yaa tᾶγῶυ tᾶ si pᾶ kᾶᾶ mpu, na pᾶ talaa.

¹⁸ Ama pa tᾶna pa suu-i wiinav si pa kaa pᾶsi. Kancᾶalaya nyᾶḡ heela tillu si: Ma yapa taale, ye ma ta polo ma na-te pᾶ kaa la-m teu. Mpu tᾶ, ma sᾶlᾶmᾶḡi-ḡ mpa, ma kaa pᾶsi na mᾶ kᾶᾶ.

¹⁹ Lelw náá tō si: Ma yapa naaη kōhaləη ke naanōwa, ma caa ma tamsi-i naale naale na ma faləsi-i. Mpu tō, ma sələməη-η mpa, ma kaa pəsi na má kō.

²⁰ Na lelw tō tōtō si: Nōnōó ké ma kpaηa alw, ma kaa pəsi na má kō.

²¹ Mpuýú tillu mēla i caa kiη na í keesi-i isəna pə luwa tō. Tənaηa təyaya caa inu páná lapa-i, na í taηani tillu ke tiluηu si: Polo ləη ke kuyeyη taa na hapēe nōosi na í kuu konyəntōnaa, na acamaa, na yulwmaa, na kaakalasi, na ḥ kōna.

²² Pə tasa pəcō ulena tillu taηani mēlvu na í heeli-i si: Taca, ma lapa nti n keesaa tō, paa na mpw təcaηale kpisa yem ké.

²³ Tənaηa təyaya caa tasa-i tōm si: Cē mpaηη taa na ḥ cō kutuluη kila kila, ye n hika mpa n kpa-weyē yem yem na ḥ sūna na ma təyaya su.

²⁴ Ma heeliyi-me si yēlaa mpa pa hēte pa yaanaa tō, pa taa nōlvu kaa tōyō ma tōyōnaηa.

*Mpi ylv ka la na pácó i pəsi Yesu ifalw tō
(Matiyee 10:37-38)*

²⁵ Mpuýú samaa tuutuuma hu Yesu waadi. Tənaηa Yesu pəsaa na í tō-we si:

²⁶ Ye ylv í caa i tēηi-m na í ta lu luηu ke i caa na i tōo, na i alw na i piya, na i taalwnaa na i kəyōnaa na i newaa, haləna í krentəna i maηamaηa i ti, paa i tēηa-m, i kaa pəsi na í la ma ifalw.

²⁷ Ye wei i ta səyēli i sēm tesika na í tēηi-m, pūntu kaa pəsi na í la ma ifalw.

²⁸ Ye mē taa nōlvu caa kutuluηu səsəηku ηmau, i cakí ké na í maηasi pə tēna pə liyitee nyūv, si i naa si i liyitee ká tala-i yaa a kaa tala-i.

²⁹ Tēfē i kəη í tē kite suw, ulena í kpisi kv kuyō, na tēlaa kō na pá wōηi-i,

³⁰ si halí ylv í su kutuluηu na í kpisi kv kuyō na?

³¹ Mpu tōtōyō pə wēe, ye wulav nōlvu i caa i yoona wulav lelv, i cakí ké na í maηasi teu na í ná si yoolaa iyisi naanōwa (10000) wei i wēna tō, i pəsəyi na í yoona i kolontu wei ílé i wēna yoolaa iyisi hiu (20000) tō, yaa i kaa pəsi.

³² Ye i nawa si i kaa pəsi, i kusəyi yēlaa ke kutatvūv ké na í tili si pá heeli i kolontu ke ləη si í yele tōm nti, na pá suli tiili na pá taηani.

³³ Tənaηa Yesu tasa-weyē yəyōtvūv si: Mpu tōtōyō mē taa nōlvu kaa pəsi na í la ma ifalw, ye pūntu í ta ləsi i konyulvūv ke i nyəm tēna tō.

*Tōm mpi pu waasəyi pvlw tō
(Matiyee 5:13; Maləki 9:50)*

³⁴ Tōm ke pulvpu mpi pə waasəyi tōyō. Ama ye tōm mpi pə ləη kōma na í si, pēyē paa la na pə ləη inu í mēli?

³⁵ Pəle tō pu waasəyi pulw. Paa n ηmusa haləm taa, paa n pēta hute taa, isu pa l-wi paasi. Mpa pa wēna ləmaηasē tō pá ke ηkraηη na tōm tēne.

15

*Heu kolepu tōm
(Matiyee 18:12-14)*

¹ Lampuu mvlāa na tetelataa lēlaa pa pola Yesu kiη ke pa tēna si pa nu i tōm.

² Tənaηa pə ta maηa Falisanaa na lə Tōm sēyēsēlaa na pa tō si, Ylv inē inu na tetelataa pa cakəna, na i na-we pa təkəna.

³ Tənaηa Yesu pōsa-we si:

⁴ Ye isu mē taa nōlvu wēna heeη ntē nunōwa (100), ulena i taa kvlvu tō le, i kaa yele pəyōlavafēi nunōwa ineyē nyutv tōtōyōle na í tēe na í sūv kolepu inəyi pēekvūv haləna i na-i?

⁵ I naa-i mpw, uena i lanje hulumi teu, na i kpaɣa-i na i hɔɔli.

⁶ I taki tɔyaya, uena i yaa i cewaa na i cɔlɔ i cɔlɔ nyɔma si: I kɔɔ na mǎ na-me tɔ yɔɔli. Pɔ taya pulɔ, ma nǎ ma heu wei i ka lepa tɔ.

⁷ Ma heeliyi-me si n̄pɔyɔ pɔ wee, ye isayau kulɔm yelina i isayatu, lanjhulɔmle tɔɔki Iɔ tɔyaya taa kɛ i tɔɔ kɛ, na pɔ kɛli kɔpama pɔɔɔlayafɛi nuɔɔwa mpa pa feina taali nɔɔɔɔ tɔ.

Liyitee nyɔɔɔtu naanɔwa taa lejkw lepu

⁸ Na i tasa lentɔ tɔtɔ si: Ye isu alɔ nɔɔɔɔ i ka wɛna liyitee nyɔɔɔtu naanɔwa, uena kulɔmɔɔɔ le, i mɔsɔyi fɛtɛla kɛ, na i hasa i tɔyaya tɛna na i taasi tɛtɛtɛ, halɛna i kɔɔ na i na-ku.

⁹ I naa-kɔɔɔ mpw, uena i yaa i cewaa na i cɔlɔ i cɔlɔ nyɔma na i tɔ si: I kɔɔ na mǎ na me tɔ yɔɔli. Pɔ taya pulɔ, ma nǎ ma liyitee nyɔɔɔɔɔɔɔɔ n̄ku ku lepa tɔ.

¹⁰ Ma heeliyi-me si n̄pɔyɔ pɔ wee, ye isayau kulɔm yelina i isayatu, Iɔ isɔta tilla lanja hulɔma teu kɛ.

Pɔyaya n̄ka ka wakɛla ka caa wɛnaw tɔ

¹¹ M̄pɔyɔ Yesu tasa-wɛɛɛ Iɔ sɛɛɛ si: Apalɔ nɔɔɔɔ i ka wɛnna pɔyala naale.

¹² M̄pɔyɔ sɛkpelu nyɔn̄ tɔma i caa si i cɛɛ-i pa wontu hɔɔɔɔɔɔ n̄ku in̄ i kaɣa i hiki pa caa in̄ i sɛm waali tɔɔɔ kpaakraa. M̄pɔyɔ pa caa tala-wɛɛɛ i wɛnaw.

¹³ Pɔ lapa wee naale, uena sɛkpelu nyɔn̄ pɛɛti i nyɔm tɛna, na i koti liyitee na i sɔɔ nyutu tɔyutulu. I tala tɛna uena i sɔɔ tɛkpaalɔtu lapɔ, na i tɔɔ i liyitee tɛna tɛrapa.

¹⁴ I tɛma a tɛnaya tɔɔɔ ke mpw, uena nyɔɔɔsi anaam nɔɔɔɔ i lu icate ntɛ tɔ taa. M̄pɔyɔ i sɔɔ wahala taa.

¹⁵ Tɛnaya i pola icate tu nɔɔɔɔ i kin̄ na i sɛlɔmi tɛmlɛ. Uena ilɛ i pona-i taale si i nyɔn̄ɔyi afanaa.

¹⁶ I nyula teu isu paa afanaa tɔɔnaya mayamaɣa i tɔɔɔ, ama i ta hiki.

¹⁷ Tɛnaya i caya na i kpaɣa huwɛɛ na i mayasi i ti tɔm, na i tɔ si: Halɔ pǎ tɔ si ma caa tɔyaya taa kɛɛ tɛmlɛ nyɔma tɔɔ sɔsɔm, na pǎ tɔki na pǎ kpisiyi, na nyɔɔɔsi nǎa kuyi maya cɛnɛ.

¹⁸ Maa kuli kɛ na mǎ mǎi ma caa tɛ. Ma talaa ma heeli-i si: Paapa, ma pɛntɛna Iɔ, na ma pɛntɛna nyǎ tɔtɔ.

¹⁹ Pɛntɛntɛ ma ta nɔɔɔɔna si n̄ yaa-m nyǎ pɔyalɔ. Ama nyɔn̄ɔyi-m teitei isu n̄ nyɔn̄ɔɔ nyǎ tɛmlɛ nyɔma tɔ.

²⁰ Tɛnaya i kulaa na i kpaɣa mpaaw si i kpen̄ i caa tɛ.

I kɔma i wɔsɛna tɔyaya, uɛ i caa loosa-i kɛɛ, na i tɔm lapɔ-i pɛtɔtɛɛ ke sɔsɔm. Tɛnaya ilɛ i se lɔn̄ na i sɛn̄-i, na i kpipi-i na i wayali-i.

²¹ M̄pɔyɔ i pɔyalɔ in̄ i tɔma-i si: Paapa, ma pɛntɛna Iɔ, na ma pɛntɛna nyǎ tɔtɔ. Ma ta nɔɔɔɔna n̄ yaa-m nyǎ pɔyaya tɔtɔ.

²² Tɛnaya i caa tɔma i pɔyala si: I kɔna toko kɔpampɔn̄ ke lɔn̄ na i suu-i. Uɛɛ-i kukuule ke i mpɔɛ tɔɔ, na ntɔn̄kpaɛ ke i nɔɔhɛ taa.

²³ I kɔna ta nau wei in̄ i wɛna nim ke teu tɔ na i ku, na tɛ la tɔɔnaya kɔpɔn̄ka.

²⁴ Ma pɔyalɔ inɛ pɔ wee isu i sɔpaya na i fe. I ka lepaya na mǎ hii-i. Tɛnaya pa nika acima tɔɔɔ ke kpaakraa.

²⁵ Pɔ lakaya mpw tɔ, pɔ pamna pɔyalɔ sɔsɔ nǎa wɛna taale. Ilɛ i kɔma i luna taale na i wɔsɛna tɔyaya, uena i nu sɔɔ na paaɛ pɔ hanja kau.

²⁶ Tɛnaya i yaa i tɛmlɛ nyɔma taa nɔɔɔɔ, na i pɔɔsi-i si: Pepe lapa na pɔ hanja mpw?

²⁷ ʔlena ílé í cō-i si: Nyá neu ílé í mǎləna, na mǎ caa kv ta nav wei iní í we nim ke teu tǎ. Mpi tǎ í tasa-i nav na í alaafǎya tǎ pǎ tǎǎ.

²⁸ Mǎpǎyǎ í pǎyalv sǎsǎ iní í mv pááná na í kisi tǎyaya svvv. ʔlena í caa lu na í pǎǎli-i sí í svv.

²⁹ Tǎnaya í tǎma í caa si: Nyǎni, pusi pǎyalv ntǎ ma halǎyi nyá taale, na n yǎyǎta nti maa kǎesǎyi. Na paa kuyaku kulvmvuv n ta tǎnta si, ooo ma pǎyalv, kǎyaya pinaya kǎne, na nyá na nyá taapalaa í leyelina.

³⁰ Nyá pǎyalv kǎma tǎ, n ka yele ta nav wei iní í we nim ke teu tǎyǎ kvv na? Pǎyele iní í kǎyana nyá wǎnav tǎna tǎpai, na í polo na í wakǎləna acacaale.

³¹ Tǎnaya cǎce cō-i si: Ma pu, nyá we ma kin kǎ tam kǎ, na pǎ tǎna mpi ma tí ta nyá tǎnna tǎtǎ.

³² Pǎ muna tǎ la acima kǎ na tǎ yǎǎli. Nyá neu inǎ, pǎ we isí í sǎpaya na í fe. Í kǎ lepaya na ma hu-i.

16

Tǎmle tv layatv tǎm

¹ Mǎpǎyǎ Yesu sǎe í falaa ke isǎ si: Apalv tonj tv nǎyǎlv ka wǎnna tǎmle tv nǎyǎlv wei í niǎ taa tonj tv iní í mǎləna í wǎnav tǎna na í tv tǎ. Tǎnaya yǎlaa polaa na pá mǎyana tonj tv iní na pá heeli-i si: Nyá tǎmle tv iní í wakǎləyi nyá wǎnav kǎ.

² Tǎnaya tonj tv yaa í tǎmle tv na í pǎǎsi-i si: Nti nti ma nukí sí n laki tǎ, tǎ we tampana yaa pǎpǎtv? Ama maa lǎsi-ǎ ma tǎmle taa. Mpv tǎ, kǎesi-m isǎna nyá tǎmle yaasi lapa tǎ na pǎcǎ ní tǎe nyá nyǎǎkv.

³ Mǎpǎyǎ tǎmle tv iní í cǎyaa na í hvv í taa si: Tacaǎ lǎsǎyi-m tǎmle taa tǎ, nteyele maa la íle? Aní ma kaa pǎsi halǎm. Pǎyele pala lapv ná we fǎele.

⁴ Eǎhe, ma nyǎmá nti maa la, na pá kǎma na pá tǎyǎni-m, má taa lan yǎlaa mpa paa tǎǎki-m tǎ.

⁵ Tǎnaya í yaa mpa mpa paa wǎna í caa ke kǎmle tǎyǎ kulvm kulvm, na í pǎǎsi kǎncǎalaya nyǎǎ si: Isǎnaya n wǎna ta caa ke kǎmle?

⁶ ʔlé sí, Olifinaa nim tonoonaa nuuvwa (100) ke ma wǎna-i kǎmle. Tǎnaya tǎmle tv iní í heela-i si: Nn naa pǎ takǎlaya ntǎ, cǎya lǎǎ na ní ǎmaa sí nim tonoonaa nuúle na naanvwa.

⁷ Í yela ílé na í ǎmaa lǎlv tǎǎ si: Na nyá se, isǎnaya nyá nyǎnte we? Mǎpǎyǎ ílé í cō-i si: Tǎyǎnaya pǎe saakǎna nuuvwa (100). ʔlena í heeli ílé sí: Nn naa pǎ takǎlaya ntǎ, ǎmaa sí tǎyǎnaya pǎe saakǎna nuuǎasa.

⁸ Mǎpǎyǎ tonj tv iní í sama í tǎmle tv isayav inǎyi í layatv tǎǎ. Pǎ taya pǎlv, antulinya inǎ í yǎlaa wǎna nyǎm ke isǎna pa lakǎna tǎma tǎyǎ, na pǎ kǎli mpa pa ta ke antulinya inǎ í nyǎma tǎ.

⁹ Mǎpǎyǎ Yesu tasa-weye heeluyv sí: Má, ma heeliyi-me sí í kǎyaya wǎnav ǎkv í wǎna atǎ cǎne tǎ na í lana na í hiki taapalaa, na pǎ kǎma na í lan-wí pa mv-meyǎ ícǎte nte tǎ we tam tǎǎ tǎ tǎ tǎ.

¹⁰ Wei í te sǎkpetu taa, mpv iní tǎtǎyǎ í te sǎsǎntv taa. Na wei í ta te sǎkpetu taa, mpv iní tǎtǎyǎ í kaa te sǎsǎntv taa.

¹¹ Ye í lapa cakǎli cakǎli na atǎ cǎne wǎnav, pa kaa nǎki-meyǎ isǎtaǎ nyǎm ke celvuv.

¹² Ye í ta pǎsi lǎlv nyǎm tǎkvuvv ke teu na tampana, leyǎ í kǎ hiki mǎ mǎyamaya mǎ niǎ nyǎm.

13 Təmle tu kaa pəsi na í kpi yəlaa naale na í lakı pa təma. Ye í kərəpa mpu, í ləmayasəe kəŋ a wəe ləlv tə kə, na í yelev ləlv. Yaa ntanyi, í paasəna ləlv na í kisi ləlv. Mə í kaa pəsi na í kpi ləv na líyitee na í təŋ mpu.

*Yesu kəheelitu kə Falisanaa
(Matiyee 5:31-32; 11:12-13; Maləki 10:11-12)*

14 Falisanaa nu təm nti tə təna, iləna pá wəŋ Yesu. Pə taŋa pulv, mpe paa wəna líyitee kətəi kə.

15 Tənaŋa Yesu təma-wəe si: Í lakı si yəlaa í nyəni-meyə tamprana nyəma. Ama ləv nyəma mə lotu taa hūwəe. Pə taŋa pulv, mpi yəlaa ná nyənaŋi səsəəm tə, ləv isəntaa pəle pə ta kə pulv.

16 Moisi kəsəsutu na ləv kuyəŋətutu teləsəlaa kəŋmaŋmaatu lapa tə waatu haləna ləv ləm səlv Yohaani náa kəv. Pə kpaŋav waatu unı təŋo pa sūv ləv Kawuləŋa Laapaalı Kupaŋ təm kpaaləv, na paa wei í ləkəna isəle kəseemle si í sūv Kawuləŋa ŋke ka taa.

17 Isətənuv na atə pə tēv ta tala kate kə ləv təm taa təmiya kəlvmaŋa saaləv.

18 Ye yəlv təŋəna í alv na í kpaŋa kəfalv, í lapa wasaŋkalətv kə. Ye pa kisa alv na nəŋəlv náa təŋ na í kpaŋa-ı, pəntv lapa wasaŋkalətv kə.

Apalv toŋ tv na Lasaa pa təm

19 Apalv toŋ tv nəŋəlv í ka wəŋna, na í suuki líyitee wontu tənəŋənyəni kə teu. Paa ifemle nte leleŋ taa kə í wəe, na í təkı təŋənaŋa kupaŋka.

20 Pə kaasi kuyəntv nəŋəlv í ka wəe tətə, na pá yaa-ı si Lasaa. Í təna isəntə tə hiŋ kə, na í həntaya toŋ tv unı í təyaxa nəŋə.

21 Na í taŋaa si, ye toŋ tv unı í kəma na í təkı í təŋənaŋa na cəŋəlası hoti atə, ilə í təsəi na í təŋə. Haləna hası maŋamaŋa kəŋaŋa na si niisiŋi kuyəntv unı í hiŋ taa.

22 Tənaŋa kuyəntv unı í kəma na í si, na isətəa tillaa kpaŋa-ı na pá pona-ı Apələham cəlvə ələsanna taa. Məpəŋy toŋ tv unı í kəma na í si tətə, na pá pimi-ı.

23 Na í sūv wahala taa kə atətəle taa təna. Tənaŋa toŋ tv teka í isə na í loosi Apələham, na Lasaa cəŋa í kəŋkəŋ taa.

24 Iləna í wuli na í yaa si: Hai ta caa Apələham, nyəni ma pətətəle na í tili Lasaa na í lii í mpəle nəŋə taa kə ləm, na í tosi ma nsəmle təv na pə tu niŋiti-m niŋituyə maŋamaŋa. Pə taŋa pulv təv, pə haŋa-m kəkə kanə ka taa kə pə tu fei.

25 Tənaŋa Apələham cə-ı si: Ma pəyalv, təsəi si, n ka wəv atə tə, n təŋə nyá leleŋ kə teu, na Lasaa lē í təŋə nyəŋ kə pə tu fei. Nəvəv kəle pə tala ilə í leleŋ si í lanjə í hēe, na pə tala nyá wahala.

26 Pəle pə paasi tá na-mə tá hekv wə pəŋy kə yem təlemm, ŋku kv luməŋ na kv walasi fei tənaŋa tə. Mpu tə, yəlv kaa pəsi na í lu cəne na í polo mə kiŋ, na mə cəlv tu kaa pəsi na í lu na í kəv tá kiŋ cəne.

27 Məpəŋy toŋ tv unı í tasa-ı yəŋətuyə si: Tacaalə suulu na í tili Lasaa kə ma caa təyaxa taa.

28 Ma wəna newaa kə kakpaasi kə təna. Í polo na í kpaalı-wəyə teu, na pəle pá taa kəv pá tasa wahala unə í taa kə sūv tətə.

29 Məpəŋy Apələham cə-ı si: Ye kpaaləv kə pa caa, Moisi na ləv kuyəŋətutu teləsəlaa pa wəe ilə, pá nuna pəle.

30 Tənaŋa toŋ tv təma si: Aai hai, ta caa Apələham. Ye isı atətuna taa nəŋəlv ka mələna na í maŋana-wə, paa laŋasa təntə.

31 Apələham tasa-ı heeluyə si: Ye pa kpeesa Moisi na ləv kuyəŋətutu teləsəlaa pa təm, paa atətuna taa nəŋəlv ka pona, pa kaa təna.

17

*Lelb tusuyu sɔyɔntu**(Matiyee 18:6-7,21-22; Malaki 9:42)*

¹ Ḿpóyó Yesu tɔma ɪ fɔlaa sɪ: Mpi pu tusi yɔlaa ke ɪsɔyatu taa tɔ pɛ kaa lan. Ama ye pɛ ɔpɛa wei na ɪ la na ɪ tɔyɔntɔle la ɪsɔyatu, pɔntu ká na.

² Ye yulɔ inɪ ɪ ká la na piya sɔne sɪ taa nakɛli pɔnti, pɛ nɔyɔsɔna pá tu pɔntu luyɔ tɛe kɛ namle na pá tɔsɪ-ɪ tenku taa.

³ ɪ la laakali.

Ye nyá tɔyɔntɔle lapa-ŋ ɪsɔyatu, yaa-ɪ na ń huli-ɪ sɪ ɪ lapa mpi tɔ pɛ fɛi teu. Ye ɪ tisaa na ɪ layasi ɪ kulapɔtu, n ku-tɔyɪ nyá taa tɔkpataa.

⁴ Ye wɔle kulɔmtɔle taa ɪ pɔntɔna-ŋ tɔm naatosompɔyɔlaya, na ɪ kɔŋ tam na ɪ wiiki sɪ ma pɔntaa kɛ, n ká huli-ɪ suulu kɛ.

Taa temnav ke Iso

⁵ Ḿpóyó tillaa tɔma Tacaa sɪ: La na ta taa temnav ke Iso sɔsɔ.

⁶ Tɔnaya Tacaa ɔwa sɪ: ɪsɔna ɪ temna Iso kɛ mɛ taa tɔ ye pu tu tala ɪsu sɔyɔa pile ke yasɔlaya, paa tɔyɔ ŋku ku sɔŋa ɪsɔntɔ tɔyɔ ɪ tɔma sɪ: Kpɛsɪ tɔna na ń polo ń sɔŋ tenku taa, pɛ laki ḿpóyó.

Tɔmle tu kulapɔle

⁷ Mɛ taa awe wɛna yom na ɪ halɔyɪ ɪ tawa na ɪ tiikiyɪ ɪ kalakɔŋ, na ɪ luna taale ke kɔakpaa, na pɔntu paatɔna-ɪ heeluyɔ sɪ: Kɔɔ lɔŋ na ń ɔaya na ń niki tɔyɔ?

⁸ Aai, ɪ tɔŋi-ɪ kɛ sɪ: Saa-m, ɪlena ń layasi nyá wonu na ń kɔŋna-m tɔyɔnaya, na má tɔyɔ na má nyɔ. Maa haɔaa ɪle, nyaa ɔaya na ń tɔyɔ na ń nyɔ.

⁹ ɪ ká nɔki-ɪ sɛɛɛ sɪ ɪ lapa mpi ɪ tɔma-ɪ sɪ ɪ la na ɪ la tɔ?

¹⁰ Mpu inɪ tɔtɔyɔ na mɛ, ye ɪ kɔma na ɪ te mpi Iso ka tu-mɛ tɔ pɛ lapu, ɪ tɔ sɪ: Tɔ kɛ tɔmle nyɔma ke yem kɛ, nti pu wɛɛ sɪ tɔ la tɔ, tɔ tike ke tɔ lapa.

Tɔnyɔ tɔɔ asilima kutɔŋ nyɔma waasɔyɔ

¹¹ Yesu kɔlaa na ɪ puki Yosalem, ɪlena ɪ tɔŋna Samalii na Kalilee pɛ heku taa.

¹² ɪ suɔkaya ɪcɛtɛ natɔli tɔ taa, ɪlena tɔnyɔ tɔɔ asilima kutɔŋ nyɔma napɔli pá tɔ na pá sulɪ-ɪ. Pa wɛ yɔlaa naanɔwa. Ḿpóyó pa sɔŋa poolun,

¹³ na pá kpɛɛsɪ-ɪ sɪ: Tacaa Yesu, wii tá pɔtɔtɔle.

¹⁴ Tɔnaya Yesu na-wɛ ɪlena ɪ tɔ-wɛ sɪ: ɪ polo na kɔtɔlaa wiili-mɛ.

Asilima kutɔŋ nyɔma tɔŋna pote, ɪlena pɛ waa-wɛ.

¹⁵ Pa taa lelɔ nawa sɪ pɛ waa-ɪ mpu, ɪlena ɪ mɔlɔna ɪ waali ke kɔakpaa, na ɪ sɔŋ Iso na nɔyɔ sɔsɔyɔ.

¹⁶ Ḿpóyó ɪ hota Yesu tɛɛ na ɪ sɛɛ-ɪ sɪ ɪ na tɔmle. Apalɔ wei ɪ mɔla mpu na ɪ sɛɛ Yesu tɔ, ɪ kɛ Samalii tu.

¹⁷ Tɔnaya Yesu tɔma sɪ: Pɛ taya asilima kutɔŋ nyɔma mɔpɛ pa naanɔwa hikina alaafɔya? Na pɔyɔlayafɛi naanɔwa inɛ ɪ wɛ le?

¹⁸ ɪsu pa taa nɔyɔlɔ ta tu toosi kele sɪ ɪ mɔlɔyɪ na ɪ sɛɛ Iso kɛ ɪ na tɔmle, ye pɛ taya kpaɪ tu inɛ ɪ paasi?

¹⁹ ɪlena Yesu heeli asilima kutɔŋ tu sɪ: Kuli, n tɛma Iso na nyá taa tɔ ɪ yɛlaa na ń hiki alaafɔya.

*Iso Kawulaya kɔntɛ tɔm**(Matiyee 24:23-28,37-41)*

²⁰ Ḿpóyó Falisanaa pɔɔsa Yesu sɪ: Pɔlee kele pu tala Iso Kawulaya tɔyɔ ɪle? Tɔnaya Yesu ɔ-wɛ sɪ: Pɛ taya sɪ Iso tɔki ɪ Kawulaya na yɔlaa naa tɔkelee se.

21 Pə taya isu paa yəgəti si ka we cəne yaa hatoo təna. Pə taya pulv təə, í nyi teu si Iso təhna i Kawulaya təgəv ke mə hekv taa.

22 Yesu tema m̄p̄ógó yəgətvu, ilena í heeli i ifalaa si: Pu kəə na me í nyuli si Yulv Pəyaya má ma kuyaku í kəə na í na-kv. Ama í kaa na.

23 Paa heeli-me si í paasəna hatoo təna, yaa í paasəna cəne. Ama mi taa polo si í pəkəgəi.

24 Yulv Pəyaya má ma kuyaku wule pu la ké isu teu nyəgəsvu təhmelev na pə ná na pə cəə antulinya təna təpai təgə.

25 Ama maa təgə kvnyəh ke səsəm, na tá kvfalan yəlaa pane paa lə-m təkpaataa.

26 Isəna pu lapa Nowee pəəle taa tə, mpv unı pə mayamaɣa pu lana Yulv Pəyaya má ma kvyeəh taa.

27 Pə kəesa Nowee weə anı a taa tə, pə təkaya ké na pə nyəəki, na pə haaki təmaya alaa na pə kprakəyi mpv yooə, haləna kvyanjku Nowee svv atakaa pəgəlvu səsəəv taa na pə yelev-we, na lvm kəə na pə təgə pa təna təpai tə.

28 Pu la teitei ké isu pu lapv Ləəti pəəle taa tə. Pə təkaya m̄p̄ógó na pə nyəəki, na pə pəetəyi na pə yaki, na pə haləyi tawa na pə hmaaki kutuluŋ.

29 Ama kvyanjku Ləəti lu Sətm təkəv tə, asimti na kəkə pə luna isətaa təyooə svv teu, na ká nyaya pa təna təpai tə.

30 Kvyanjku Yulv pəyaya má maa kəə tə, mpv pə mayamaɣa pu lana.

31 Pə wule nté ye pə mayana yulv we kutuluyv pata təə na i wontu we təyaya taa, pəntv í taa tə si i tiiki na í svv təyaya na í kpaɣa i wontu nti tə weə tə. Na ye pə pamma taale ke i weə, í taa tə si i mələyi təyaya.

32 I təəsv Ləəti alv təm.

33 Wei í pəkəgəi i weesvıv təcütutv i təhna sərv ké. Na wei í lapa i təyi avusa, unı i ká hikina weesvıv.

34 Pə wule nté pə əhoo, pu pana yəlaa naale hənta nyáalvıv kolvmıvıv təə, na pə kpaɣa ləlv, na pə yelev.

35 Pu pana alaa naale we nama təə, na pə kpaɣa ləlv na pə yelev. [

36 Pu pana apalaa naale we taale taa, na pə kpaɣa ləlv na pə yelev.]

37 M̄p̄ógó i ifalaa pəəsa-i si: Taca, leyele mpv unı pu la ilə?

Təyaya Yesu cə-we si: Timpi pulv səpa na pə həntaa tə, təyaya yepelekunaa kotiyi.

18

Alv leelu na wulav pa təm

1 Yesu caa i hvl-wə si pá sələməyi Iso ké tam, pá taa tə si pə nu-we, ilena í seə-weye isə unı si:

2 Wulav nəgəlv i ka wenna icate natəli tə taa, i paa feina Iso. Pəyele u nyənəyi yulv svv i ké pulv.

3 Pə pamma alv leelu nəgəlv naa we icate nté tə taa, tam ké i pukaya i kin na í sələməyi-i svv í waası-i. Svv nəgəlv təkəna i isə, na í caa svv í waası-i.

4 Paa alv unı i puki tam ke mpv tə, wulav unı i kisa-i nınav. Pə waalı ké i mayasa i taa si: Anı ma paa feina Iso, pəyele maa nyənəyi yulv svv i ké pulv.

5 Ama svv leelv unı i kvnyəv tam na í pəkələyi-m tə pə təə, maa paasəna i təm na má waası-i. Tefe i ka kvh isənvəgəv tam ké na í cəəsəyi-m.

6 M̄p̄ógó Taca tasaa si: I ta nu nti wulav isayav unı i yəgətaa tə taa?

7 Ile Iso ká yelina ntəye waasvıv ke mpa i ləsaa na pá wiikina-i ilim na əhoo tə? I ká la kaninika na pa sənəv na?

⁸ Ma heeliyi-me si: Iso ká tayani pa tòm ke lòn tælø. Ue waatu wei Yulø Pəyaya ma ma kəw tə, ma ma yana ate cəneye yəlaa mpa pa temna Iso ké pa taa təyøle yee?

Falisa na lampuu mulø pa Iso sələmvyø

⁹ Yəlaa ləlaa ka tema pa taa təkpataa si mpe pa kena kəpama ke Iso isentaa, haləna pá nyənəyi ləlaa ke yem. Mpróyó Yesu sɛɛ-wɛyɛ iso si:

¹⁰ Yəlaa naale kpana Iso təsɛɛle taa ké Iso sələmvyø. Ləlv ke Falisa na ləlv ke lampuu mulø.

¹¹ Mpróyó Falisa səhna i mpa na í sələmi Iso si: Iso nyana təmlɛ. Pə tayə pulø təw, ma fɛi isu yəlaa ləlaa wɛv tə. Pɛɛ pa ké ŋmulaa na asayaa na wasaŋkalənaa ké. Pəcɔ ma fɛi isu lampuu mulø inɛ i wɛv tə.

¹² Cimaasi na cimaasi, kuyɛɛn naale naaleye ma həkəyi nəyɔ. Na pə təna mpi ma hikiyi tə, ma ləsəyi pə həyələŋ naanɔwa taa kuləmvuyø ké na má ha-ŋ.

¹³ Mpróyó lampuu mulø ná cəɔsa kpeɛŋa na í kama nyuyv na kusuyv fɛi, na í təkəyi niŋ si: Hai Iso, ma ké isayav ké, wii ma pətətəle.

¹⁴ Ma heeliyi-me si Iso na apalv inɛ pa tayanaa, na í kulv na í kpe. Ama í na Falisa pa ta tayani. Pə tayə pulø təw, wei i həŋ i ti, paa tisi-i. Na wei í pasəyi i ti, paa kusv i nyuyv.

*Piya səkpesi kəpantv kooluyv
(Matiyee 19:13-15; Maləki 10:13-16)*

¹⁵ Yəlaa pukayana piya səkpesi tətəyø Yesu si í təni si təw ké niŋ. Ama Yesu ifalaa na yəlaa mpe ləna pá kaləna-wɛ.

¹⁶ Tənyaya Yesu yelaa na pá kprətəna piya ke i kin, na í tə-wɛ si: I yele na piya kəw ma kin, í taa kayati-si. Pə tayə pulø təw, mpa pa wɛ isu piya tə, mpe pa tənna Iso Kawulaya.

¹⁷ Ma heeliyi-meyɛ tampana si, ye wei i ta pəsi isu pəyaya na Iso təyø i təw ké kawulaya, pəntv kaa la kawulaya ŋke ka tv ke paa pəcɔ.

*Yulv toŋ tv təm
(Matiyee 19:16-30; Maləki 10:17-31)*

¹⁸ Tənyaya Yuta nyəma nyuyv tv nəyəlɔv i pəɔsa Yesu si: Tacaa kəpən, pɛpɛye pə wɛɛ si ma la ləna má hiki weesuyv ŋku ku tɛŋ tɔ?

¹⁹ Mpróyó Yesu cə-i si: Pə lapa isəna na í yaa-m kəpən? Nəyəlɔv ta ke kəpən ye pə tayə Iso tike təkəŋ.

²⁰ Ntəŋ n nyəma nti pa suwa si: Taa la wasaŋkalətv, taa kv yulv, taa ŋmulv, taa suu ləlv ke təm. Se nyá caa na nyá too.

²¹ Tənyaya apalv toŋ tv inɛ i cəwa Yesu si: Ma təkə kusəsutv nti tə tənyaya hatoo ma pəcaatv ké.

²² Yesu nu mpv ləna í təmi-i si: Ama kuləmv tv tike təkəŋ kaasəna-ŋ lapv. Polo í pɛɛti pə təna mpi n wɛna tə na í tala konyəntvnaa ke pə liyitee, na cele í sv toŋ ke isətəa. Í tɛma mpv pə lapv lɛ n kəw na í tɛŋ-i-m.

²³ Apalv inɛ i nu təm tənɛ, ləna i lanlɛ wakəlɛ tətəyətəyø. Pə tayə pulø təw, i ka wɛna ké pə tv fɛi.

²⁴ Yesu nawa si apalv inɛ i lanlɛ wakələa, ləna í tə si: Ama liyitee nyəma Iso Kawulaya svuv wɛ kate pə tv fɛi.

²⁵ Isəna mpi pə wɛ yoooyø ké kate si í svvna pənyálaɣa púyó na í lu tə, mpv tətəyø pə wɛ liyitee tv ke kate si í svv Iso Kawulaya taa, halv pə tv tɛ mpv.

²⁶ Tənaɣa mpa pa caɣaa na pɑ nuki i tɔm tɔ, pa tɔma si: Ile awe kɑ tɔlɔna ntɛɣe-ti?

²⁷ M̄pɔgɔ Yesu cɔwa si: Mpi yɔlaa tɔŋ si pə fei pəsuvu tɔ, Iso kinj tɔlev kɛ.

²⁸ M̄pɔgɔ Piyee nɔɣɔ təkpaɔ si: Tɔv, ta yela pə tɔna təkpaataa kɛ na taa hu nyɑ waali.

²⁹ M̄pɔgɔ Yesu cɔ-we si: Ma heeliyi-meɣe tampana tɔv si, ye nɔɣɔlv yela i tɔɣaɣa yaa i alv, yaa i taalɔnaa yaa i kɔɣɔnaa yaa i newaa, yaa i nyɔma yaa i piya ke Iso Kawulaya nyuvu tɔv,

³⁰ pu ha pɔntv na pə kəli m̄pɔgɔ pə kpaɣav nɔɔnɔv tɔ. Pəyele i sɛm waali i kɑ weɛna weesuvu ŋku ku tɛŋ tɔ.

Yesu sɛm na i fem pə tɔm tɔtɔ

(Matiyee 20:17-19; Malaki 10:32-34)

³¹ M̄pɔgɔ Yesu yaa i ifalaa naanvwa na naaleɣe i kinj, na i heeli-we si: Tɔv, tɔ kpaɔ Yosalem kele. Pə tɔna mpi Iso kɔvɔɣɔtɔv teləsɔlaa ka ŋmaawa si pu maɣana Yulv Pəɣaɣa má tɔ, tɔnaɣa pu la.

³² Paa tɔv-m ma ta nyi isɔnaa ninj taa. Pɛle paa paana-m, paa tɔv-m, paa tɔ-m ntaɣama.

³³ Paa casa-m hikasi, paa kv-m. Ama kɔvɛɛŋ tooso wule, maa fe.

³⁴ Ama Yesu ifalaa ta cekɔna tɔm nti. Tɔm nti tɔ hɔweɛ tɛɛ pa tɔv kɛ, ile pa ta tu nyɛm mpi pə tɔm Yesu yɔɣɔtaa tɔ.

Yesu kuliyi yulvm nɔɣɔlv i ise

(Matiyee 20:29-34; Malaki 10:46-52)

³⁵ Yesu kɔma na i kpeɣɛtɔna Yeliko ile, sese yulvm nɔɣɔlv i ka caɣa mpaav nɔɣɔ ntɛ na i laki pala.

³⁶ I nu yɔlaa samaa tɔŋ na pɑ tɛeki, ilena i pɔɔsi si: Pepe lapa ye?

³⁷ M̄pɔgɔ pa heela-i si: Nasaleti Yesu tɛekɔna.

³⁸ Tənaɣa i koo sɔsɔm si: Tafiti Pəɣaɣa Yesu, nyɛni ma pətɔɔtɔle.

³⁹ Mpa paa tɛɛ nɔɣɔ tɔ, pɛle pa kalɔna yulvm na pɑ heeli-i si: Su. Ama ilɛ i sɔsɔa kouu ke sɔsɔm si: Tafiti Pəɣaɣa, nyɛni ma pətɔɔtɔle.

⁴⁰ M̄pɔgɔ Yesu sɛŋaa, na i tɔ si: I kɔna-i ma kinj. Yulvm tala Yesu kinj, ilena Yesu pɔɔsi-i si:

⁴¹ N caa má la-ŋ we? Yulvm cɔwa si: Tacaɔ, ma caa kɛ si n̄ la na má naaki isu maa wev ma wule taa tɔ.

⁴² Tənaɣa Yesu tɔma-i si: Tɔv, naa ile, nyɑ taa tɛmnav ke Iso waasa-ŋ ke.

⁴³ I svv nav ntɛ tɔne inɔɣi kpaakraa, na i tɔŋɔɣi Yesu na i sarj Iso. Samaa tɔna ná mpv, ilena pɑ svv Iso kɛ sam tɔtɔ.

19

Yesu na Sakee pa tɔm

¹ M̄pɔgɔ Yesu svv Yeliko, ilena i faɣana icate taa na i tɛeki.

² Apalv nɔɣɔlv i ka we tɔ taa tɔna, na pɑ yaa-i si Sakee. Apalv inu i kɛna lampuu mɔlaa sɔsɔ, na i ka pilaa kɛ.

³ I caakaya si i nyi wei pa yaa si Yesu Yesu tɔ. Ama i topuluv tɔv i taa pəsi na i na-i. Mpi tɔ, samaa nyɔkaa kɛ.

⁴ M̄pɔgɔ Sakee tɛɛ nɔɣɔ na i kpaɣa asewa, na i polo na i kpa tɔɣv nakvli kv tɔv, si Yesu i tɛekɔna kv tɛɛ ile i na-i.

⁵ Yesu kɔma na i tala tɔna, ilena i teki i ise na i tɔm-i si: Sakee tii tɔcav, sarj nyɑ tɔɣaɣa ke maa caɣa.

⁶ Μπόγύ Sakee tii kpakpaa, na í mu Yesu na lanholómle.

⁷ Pa tēna mpa pa ná mpw tō pē ta maɣa-we, ɔlena pá tēn si: Hali yulb isayau tēyɛle i kulaa í polo.

⁸ Pa tala tēyaga taa, ɔlena Sakee kulɔ na í heeli Tacaa si: Tacaa, ma seee, maa faɣa ma kupam ke calɔ na má ha konyontōnaa. Ye maa muɣyula nōɣolb na má tōyō i liyitee, maa feɔi pōntu ke pē tōm liyiti.

⁹ Tēnaya Yesu tōma si: Saɔja tēyaga kane kele ka nyōma ná nyōyō nté. Pē taya pulb, Sakee maɣamaya ná ké Apələham pēyaga tōtōyō mee.

¹⁰ Yulb Pēyaga má ma kōmaya si ma pēekēyi mpi pē lēpa tō na má ya pē nyōyō.

*Timpi pē wee tō tēnaya pē sōsōyi
(Matiyee 25:14-30)*

¹¹ Μπόγύ Yesu tasa mpa pa nu tōm nti i yōɣotaa tōyō isō seew. Pē taya pulb, pa kpeɣetāna Yosalem tō, yēlaa huokaya si ntanyi Isō ká sūw Kawulaya tōyō ke tēne inēyi kpakpaa na pá ná.

¹² Isō wei i seew-we tōyōle si: Kawulaya tēyaga taa awulumpu nōɣolb i kulōna na í polo tetu pooluɔ nyōntu si pá tu-i kawulaya, na pē tēma ɔle i mēli.

¹³ I caakaya tēew, ɔlena í yaa i tēmlē nyōma naanōwa, na i tala-weɣe liyitee nyōyōluyō nyōyōluyō ke pa nyōyō tō. Na í heeli-we si: I taatēna liyitee ane, hali má polo má kōw.

¹⁴ Ama i ɔcate nyōma luyō ná fei-i, ɔlena pá kusɔ tillaa si pá polo pá heeli-we si: Tu caa si apalw inɔ í la ta wulaw.

¹⁵ Pa tu apalw inēyi kawulaya ŋke, ɔlena í kulɔ na í mēli i ɔcate taa. Μπόγύ i kota i tēmlē nyōma mpa i ka cela liyitee tō, si i naa isēna isēna pē seew-wēnaa tō.

¹⁶ Μπόγύ kancaalaya nyōyō kulaa na í tō si: Tacaa, pē seew-m liyitee nyōyōtu naanōwa ké nyōyōluyō ŋku n ka cela-m tō ku tōw.

¹⁷ Tēnaya wulaw tōma-i si: Pē we teu, n ké tēmlē tu kupan ké. Timpi isu n lapa teu ke pōcō nyōm taa isēntō tō, n ká tōyō acalēe naanōwa tōw ké kawulaya.

¹⁸ ɔlena naale nyōyō náá kulɔ na í tō si: Tacaa, pē seew-m liyitee nyōyōtu kakpasɔ ke nyōyōluyō ŋku n ka cela-m tō ku tōw.

¹⁹ Tēnaya wulaw tōma íle si: Nyaa tōyō acalēe kakpasɔ tōw ké kawulaya.

²⁰ Tēmlē tu lelɔ ná kulaa, ɔlena í tō si: Tacaa, nyá nyōyōluyō ŋku n ka cela-m tōyōlō. Ma hōka-kōyō saalaya taa ké na má su.

²¹ N we-m sōyōntu ké. Pē taya pulb, n ké yulb kate tu ké. N ta su mpi tō mpōyi n kpakēyi, na timpi n ta tuu tō tēnaya n kōy.

²² Tēnaya wulaw tōma-i si: N ké tēmlē tu isayau ké, nyá maɣamaya nyá kōyōɣōtōtu ke ma kōyōna nyá tōm. N ka nyōmá teu si ma ké yulb kate tu, na mpi ma ta su tōyō ma kpakēyi, pōcō timpi ma ta tuu tōyō ma kōy.

²³ ɔle pepe tōw ké n taa tu ma liyitee ke panci taa? Ma kōma isēntō tō, maa maɣana pē seew a tōw na má kpeɣti na má mu.

²⁴ Μπόγύ i heela i cōlō nyōma si: I lēeki liyitee nyōyōluyō ŋkōyō i niɔ taa, na í sōsō nyōyōtu naanōwa tō.

²⁵ Tēnaya pēle pa cō-i si: Tacaa, ke íle i wēna naanōwa?

²⁶ Μπόγύ wulaw cō-we si: Ma heeliyi-me si timpi pē wee tō tēnaya pē sōsōyi. Ama wei i feina pulb tō, paa pēciimaya ké i wēna, paa lēeki ké.

²⁷ Tōw, í kōna ma kolontunaa mpa pa kisaa si má taa tōyō pa tōw ké kawulaya tōyō cāne, na í kō-weɣe ma isēntaa.

Yesu cayav ke kraŋaya

(Matiyee 21:1-11; Maləki 11:1-11; Yohaani 12:12-19)

28 Yesu tema m̄p̄yóg yəgətuyv, ɔlena í tee nəgə na í pukina Yosalem.

29 Pa koma pa kreyetəna Petafasi na Petanii na Olifinaa puyv, ɔlena í tili í ifalaa taa naale si:

30 I polo ɔcate nte tə we nəgə tə cəne tə. I talaa, í ká mayana pa tv kraŋaya pile natələyi ŋmənaya. Nəgəlv ta cayata tə tə. I hetu-te na í kəna.

31 Nəgəlv í pəsa-me si: I hetəyi-te suwe? I cə p̄vntv si: Tacaə caakəna.

32 M̄p̄yóg mpa í tilaa tə pa tewa, na pá mayana pə tənaya teitei ɔsu Yesu ka tem-weye heeluyv tə.

33 Pa koma pa hetəyi kraŋaya pile n̄té ɔlena tə nyəma si: I hetəyi kraŋaya pile n̄té suwe?

34 Ntəna Yesu tillaa cə si: Tacaə caakəna.

35 ɔlena tillaa pona-teye Yesu. M̄p̄yóg pa pə pa wantu ke kraŋaya pile tə na pá kraŋa Yesu na pá cayasi.

36 Yesu tənə tēv, ɔlena yəlaə pəok-i pa wantu na í tən pə tə.

37 I koma í tiikina Olifinaa puyv na í kreyetəna Yosalem, ɔlena í tənlaə samaa ɔnu í tənə í lanə hulbm̄i teu, na pá san̄ lə kə səsəm ke piti tema nna pa nawa tə a tə si:

38 ɔsə í wee wulav səsə wei í kəŋna Tacaə tən̄ tə í waal̄i. Lan̄hulbm̄le í wee hatoo ɔsətə. Paa wei í tv ɔsə kə teeli.

39 Falisanaə napəli paa we samaa ɔnu í hekv. M̄p̄yóg pəle pa təma Yesu si: Tacaə, sumsi nyá ifalaa mpe.

40 Kele na Yesu si: Ma heeliyi-me təfoo si, paa pəle pa suma, ate pəe mayamaya ká kvl̄i na á yəgəti.

Yosalem tə wula

41 Yesu koma na í krətəna ɔcate ke teu, ɔlena í nyəni-te, na í wii-te si:

42 Aaə, kasa, Yosalem, nyá mayamaya, san̄ə kuyakv kəne, ye n ka tu cəkəna cəkənav mayamaya ke m̄pi pə pəsəyi na pə ha-ŋ lan̄hulbm̄le tə. Ama pənente pə ŋməsa-ŋ-wi, n kaa ná.

43 Wee kəŋ nna a taa nyá kolontunaa ká cəəna-ŋ na yooŋ wantu tən̄ nyəntv, na paa ta-ŋ kotaya na pá nyala-ŋ tək̄p̄əkr̄əli.

44 Paa nan̄ti nyá na nyá taa yəlaə tənə tənəŋnan̄, hal̄i pa kaa tu səə pəle lentə ke lentə tə. Pə taya p̄vl̄v, n taa cəkəna waatv wei ɔsə koma si í waasəyi-ŋ tə.

Pətəlaə təgənyv ke ɔsə təsəle taa

(Matiyee 21:12-17; Maləki 11:15-19; Yohaani 2:13-22)

45 M̄p̄yóg Yesu s̄v ɔsə təsəle taa na í niki pətəlaə ke təgənyv.

46 Na í tə-we si: Pa ŋmaawa ɔsə Təm taa kə si, ma təyaya ká la ɔsə təsələml̄e kə. Ama mə pəsəna-keye ŋmulaa təyaya.

47 Yesu seyesaya ɔsə təsəle taa kə paa ifemle nte. M̄p̄yóg kətəlaə taa səsaa səsaa na ɔsə təm seyesəlaə na samaa taa nyuyv nyəma pa pəkəya si pa kuyv-i.

48 Ama pa ta nyi nti pá pusina tə. Pə taya p̄vl̄v tə, samaa tənə tv ŋkraŋuyv ke teu kə na pá nukv í təm.

Yesu pəsvyv təm

(Matiyee 21:23-27; Maləki 11:27-33)

1 Μῦθός κυρακὺ nakoli Yesu σεγεςαγα samaa κε Ισο τῆσελε τaa na í heeliyi Laapaali Κυραη. Ilena kətəlaa taa səsaa səsaa, na Ισο Təm σεγεςəlaa, na səsaa pa polo

2 pá pəəsi-ı sı: Heeli-tuyu kan̄kante nte n makı nyá taa na nı laki isəntə tə. Yaa awe tu hana-η pə mpaav?

3 Tənaγa Yesu cəwa sı: Təv, ma maγamaγa maa pəəsi-meγe təm.

4 Ισο yaa yəlaa tilina Yohaani sı í səəki yəlaa ke Ισο lum? I cə-m ma nu.

5 Μῦθός Ισο Təm σεγεςəlaa maγasa-təyi pa taa pa tike, Ilena pá tə sı: Ye tə təma sı Ισο tilina-ı í ká pəəsi-tv sı: Na pəpe təv kέ í ta mu ı təm?

6 Pəyele tə təma sı: Yəlv tilina-ı kəlv, samaa təna ká kv-tv na pəe. Pə taγa pulv təv, pəle pa təma pa taa təkpaataa kέ sı Yohaani kέ Ισο kyəγətv təlvəlv.

7 Μῦθός Ισο Təm σεγεςəlaa pəsənaa sı: Tə ta nyı wei ı tila-ı Ισο lum səv tə se.

8 Tənaγa Yesu ná cə-we sı: An̄ha, ma kaa heeli-meγe kan̄kante nte ma makı na má laki isəntə tə.

Təmle nyəma asayaa təm

(Matiyee 21:33-46; Maləki 12:1-12)

9 Pə waali kέ Yesu seə samaa ke isə sı: Yəlv nəγəlv ka səna lesəη tuη ke taale təcu. Μῦθός í caa yəlaa na í su tə taa, Ilena í kvli na í tēe yela na pə taan̄ı.

10 Pə kəma na pə tala tuη ıı kooluyu waatv, Ilena í kvsi ı tillu nəγəlv, sı í polo təmle nyəma kin̄ na pá cəle-ı ııı ı tete. Tənaγa təmle nyəma mpe pa kpa tillu ııı na pá má, Ilena pá təγəni-ı niη naanəwa təyələyəl.

11 Μῦθός taale tv ııı ı tasa ı tillu nəγəlv kvsvy na í tili. Ilena təmle nyəma mpe pá má ilé, na pá tvv-ı, na pá təγəni-ı niη naanəwa təyələyəl.

12 I tasa tooso nyəη ke tiluyv, Ilena təmle nyəma ma ilé, na pə kv ı təna, Ilena pá pəti-ı haləm na waali.

13 Tənaγa haləm tv təma sı: Təv, isənayale maa la Ie? Ma maγamaγa ma kvlvv wei ma luyv svv teu təγə maa tili. Ntan̄ı pa n̄ya ı isəle.

14 Ama təmle nyəma ná kəma na pá loosi ı pəyalv na í puki, Ilena pá heeli təma sı: Iı loosiyi kpancoov tv kəηna nté. I kəv tə kv-ı, na taale pəsi ta nyənte.

15 Μῦθός pa kpa-ı, na pá ləsi-ı taale na waali na pá kv-ı.

Tənaγa Yesu pəsəaa sı: Taale tv ııı, isənaya ı ká la təmle nyəma mpe?

16 I kəma na í kəv, ı ká kv təmle nyəma mpeγe, Ilena í caa yəlaa kvfama na í su taale taa.

Samaa nu təm təne Ilena pá tə sı: Ισο í pona təlye pooluv.

17 Tənaγa Yesu caa pa isəntaa, Ilena í tə sı: Ισο Təm taa pa ηmaawa sı:

Pəle nte tetv ηmalaa ηmaakaya na pá lv tə,

ńté tə təv kəlv ηmatv təna məlaa na tə səη.

Suweγele mpe?

18 Ye pə cəpa wei na í hoti pəle ńté tə təv, pə pvtətəyi-ı kέ, ı kaa wee hiiu. Ye pə cəpa yəlv nəγəlv na pəle ńté tə hoti ı təv, tə taaləyi-ı na tetv kέ.

Lom wulav səsə lampuu təm

(Matiyee 22:15-22; Maləki 12:13-17)

19 Təne inəyi kpakpaatə Iσο Təm σεγεςəlaa na kətəlaa taa səsaa səsaa caakaya Yesu kέ kpaυ nté. Pə taγa pulv təv, pa nyəma tēu sı mpeγe ı kprəpənaa na í seəna isə ııı. Ama pa nyámna samaa.

20 Μῦθός pa svv Yesu ke cəηyuv, haləna pá caη pá tili feηlaa sı pá feηiyi-ı. Ilena feηlaa mpe pəle pá cəsi isv pa kέ kvpama napəli pəyele yem. Pa makaya Yesu

nəχə təw na pa təm kʊpəəsətʊ sɪ pʌ nʌ. Pa caakaya kɛ sɪ pʌ hiki mpi pə təw paa kpa-ɪ tə, na pʌ tʊ-ɪ kʊfəneɛ niŋ taa.

²¹ Tənaɣa pa təma-ɪ sɪ: Tacaa, tə nyəmə teu sɪ nyʌ kʊyɔɔtʊtʊ na nyʌ kʊsɛyɛsətu pə tənə kʊpantʊ kɛ. Nn paasəyənə təw, nn faɣasəyɪ yələa. Ama isənə mpi mayamaya Iso caa sɪ yələa ɪ la tə, pə tampana kɛ n heeliyi.

²² Pə wɛ mpʊ tə, ta mpaav taa pə mʊnə tɔ fɛli lampuu kɛ Lom wulav səsə na?

²³ Yesu tɛma Iso Təm sɛyɛsələa acilayatu tənaya nyəm, ɪlɛnə ɪ tə-wɛ sɪ:

²⁴ ɪ hʊli-m liyitee nyəyɛlʊyʊ na mʌ nʌ. Awe nyʊyʊ fotoo na ɪ hətɛ kɛ pa ŋmaa pə təw?

²⁵ Mʊpʊyʊ Iso Təm sɛyɛsələa cəwa sɪ: Lom wulav səsə. Tənaya Yesu cə-wɛ sɪ: Anha, ɪ cɛla Lom wulav səsə kɛ mpi ɪ ti tə, na ɪ cɛla Iso ɪlɛyɛ mpi ɪ ti tə.

²⁶ Tə tənə nti Yesu yɔɔtə samaa taa tə, fɛŋlaa ta na isayatu natələyɪ tə taa. Ama Yesu kʊcəcətʊ mələnə-wɛyɛ təmsuyʊ na pʌ su təkulum.

Səm waali tə fema isənə tu wɛɛ tɔ

(Matiyee 22:23-33; Maləki 12:18-27)

²⁷ Mʊpʊyʊ Satusee nyəma napəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyəma mpɛ pa tənayana sɪ, sətəa kaa tɛ na pʌ fɛ. Mʊpʊyʊ pa pəəsə Yesu sɪ:

²⁸ Tacaa, Moisi suna-tuyʊ kʊsəsutʊ kɛ takələsɪ taa sɪ, yʊlv ɪ wɛnə neu, na yʊlv ɪnɪ ɪ sɪ na ɪ yele ɪ alv, na alv ɪnɪ ɪ fɛnə-ɪ na pəyaya, neu kʌ hɔ leelu ɪnɪ na ɪ hikina ɪ taalv sɔlv kɛ piya.

²⁹ Təw, Yʊlv nəyɔlv na ɪ newaa, paa kɛnə yʊlv nyəwə naatosompəyɔlaya. Mʊpʊyʊ taalv kpaɣa alv, ɪlɛnə ɪ sɪ, ɪ fɛɪ pəyaya.

³⁰ Tənaya naale nyəŋ həma leelu, halənə tooso nyəŋ nʌʌ hɔ tətə.

³¹ Pa naatosompəyɔlaya ŋkɛ ka tənə ka səpaya, alv ɪnɪ ɪ ta hiki pa taa nəyɔlv na pəyaya.

³² Pə waali kɛ alv ɪnɪ ɪ tɛɛsə səpʊ.

³³ Təw, pa tənə pa kpaɣav-ɪ mpʊ tə, sətəa fem wule pa taa aweyɛlɛ alv tʊ?

³⁴ Mʊpʊyʊ Yesu cə-wɛ sɪ: Antulinya ɪnɛ ɪ taa cənɛyɛ apalaa kpaɣəyɪ alaa, na alaa nʌʌ saaki apalaa.

³⁵ Ama apalaa na alaa mpa pa kɛ sɪ paa tɛ na pʌ fɛ na pʌ ɣaya cele antulinya wei ɪ kəŋ tɔ ɪ taa tə, akpaɣalɛ kaa wɛɛ tənə.

³⁶ Mpɛ ɪnɪ paa tasəyɪ səpʊ tətə, paa wɛɛ kɛ ɪsɪ ɪsətəa tillaa wɛw tə. Pa fem mpʊ tə pə pəsə Iso piya kɛ.

³⁷ Moisi hʊlaa təkɛlekele kɛ sɪ sətəa kʌ tɛ na pʌ fɛ. Pə təw kɛ ɪ yaa Tacaa sɪ: Apələham na Isaaka na Yakəpʊ pa Iso, kɛ timpɪ pə yɔɔtə hotiya təm tə.

³⁸ Iso kɛ weesuyʊ nyəma nyəŋ kɛ, ɪ ta kɛ sətəa Iso. Iso ɪnɪ ɪ təw kɛ pa tənə pa wɛnə weesinɪ sɪ pʌ lakɪ ɪ təmle.

³⁹ Tənaya Iso Təm sɛyɛsələa taa napəli pa təma sɪ: Tacaa, n tu yɔɔtə teu kɛ.

⁴⁰ Pə taya pʊlv, pa taa nyɪ nti pʌ pəəsɪ-ɪ tə.

Isənə Mesii na Tafiti pa wɛɛ tɔ

(Matiyee 22:41-46; Maləki 12:35-37)

⁴¹ Mʊpʊyʊ Yesu pəəsə Iso Təm sɛyɛsələa sɪ: Isənaya pa tənə mpʊ sɪ Mesii kɛ Tafiti pəyaya yɛ?

⁴² Pəyɛle Tafiti mayamaya nʌ ŋmaa ɪ yontu takəlaya taa kɛ sɪ:

Tacaa Iso heela ma səsə sɪ, ɣaya ma kəŋkəŋ taa.

⁴³ Halənə mʌ kənə nyʌ kolontunaa

na í loosi nyá nòòhɛɛ kɛ pa tɔɔ.

⁴⁴ Tɔɔ, Tafiti ná yaawa si Taɔaa kɛɛ, ɪsənaɣa Mesii náá məli na í kɛ Tafiti pəyaya?

*Isə Təm seɣesəlaa laakali lapənav
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

⁴⁵ Samaa təna təɣna Yesu təm nuu, ɪləna Yesu tɔ ɪ fɪlaa si:

⁴⁶ ɪ lana Isə Təm seɣesəlaa mpe na laakali. Pa sɔla tokonaa səsaa suuu kɛ na pá cəki. Pa caaki si pá seeki-wɛɣɛ kuyɛɛɣ taa kɛ. Yuta nyəma təkotilenaa taa, teeli teeli tɛɔayale kɛ pa pɛəkəɣi. Acima taa, səsaa tɛɔayale kɛ pa pɛəkəɣi na pá caki.

⁴⁷ Mpe pa lɛəkəɣəna leelaa kɛ pə təna mpi pɛɛ pa wɛna tɔ. ɪləna pá suu Isə sələmuyv na pə tayaɪ, si pə hólí si mpeɣɛ kɔpama. Pə tɔ kɛ paa tɛ na pá ná katatəlaya.

21

*Alv wei ɪ tv santiinaa naale tɔ
(Maləki 12:41-44)*

¹ Yesu kɔsa ɪsɛ, ɪləna í na tɔɣtɔnaa tɔɣi pa kɔhav kɛ Isə təsɛɛɛ səsəɛɛ kɔhaaɣ atakaanaa taa.

² Na í ná tɔtɔɔ alv leelu kɔnyəntv nəɣəlv, na í pɛtəɣi santiinaa naaleɣɛ pə taa təna.

³ Tənaɣa Yesu təma si: Təm tampana tɔɔ kɛ ma heeliɣi-mɛ. Mpi leelu kɔnyəntv ɪnɛ ɪ tɔwa tɔ, pə kəla pane pa təna pa kɔtɔtɔm.

⁴ Pə taya pɔlv, yəlaa lelaa təna ná kpaɣa pa liɣitee nna a kpisa yem tɔɔ na pá haaki. Ama alv ɪnɛ, paa na ɪ kɛ kɔnyəntiya tɔ ɪ kpaɣa ɪ liɣitee təna na í tv. Pə ta kaasi-ɪ pɔlv si í yana paa tɔɣnaɣa maɣamaɣa.

*Isə təsɛɛɛ wakəlvɣv təm
(Matiyee 24:1-2; Maləki 13:1-2)*

⁵ Mɔpɔɣ narpəli pa caɣaa na pá yɔɣtəɣi Isə təsɛɛɛɛ təm si: Pɛɛ kɔpana wɛna pa lapəna Isə təsɛɛɛɛ kɛ caɣəm tɔ na mpi mpi pa haaki Isə kɛ tɔ taa tɔ, pə lapa na tɔ te teu kɛ. Tənaɣa Yesu heela pɔntɔnaa si:

⁶ Pə təna mpi í naa ɪsəntɔ tɔ, kuyɛɛɣ ká kəw wei ɪ taa pə kaa kaasi pəɛ lɛntɛ na tɔ təna lɛntɛ tɔɔ tɔ, paa tusi pə təna.

*Mpi mpi pə lapv ká hólí si antulinya caa tɛm tɔ
(Matiyee 24:3-14; Maləki 13:3-13)*

⁷ Mɔpɔɣ mpe ɪni pa pɔsa Yesu si: Pəɛɛ kɛ mpv ɪni pu la? Na ŋmaatəɛ nteɣɛ pu hólí na tɔ nyəna si pə wɔsaa?

⁸ Tənaɣa Yesu si: ɪ la laakali, í taa yeɛɛ na nəɣəlv kəw na í tolisi-mɛ. Mpi tɔ, paɣale ká kəw na pá haa pa təɣi ma hətɛ, si mpeɣɛɛ Mesii, na pá təɣ si, pə wɔsaa kɛ. Ama í taa nuɔna-wɛ.

⁹ ɪ kəma na í nuu yooɣ na pə təna pə pəsuyv yem kɛ kpɛntəlasɪ tɔ pə taɣ, í taa nyá. Təɛ tɔ tənaɣa mpv, pə wɛɛ si tɔ la na pəcəɣ. Ama waali kɛ antulinya náa kəw na í tɛɣ.

¹⁰ Mɔpɔɣ Yesu tasa-wɛɣɛ heeluyv si: Tɛtv kateɣa lɛɣka ká yooɣna lɛɣka nyəma, na kawulaya lɛɣka ká kɔli lɛɣka tɔɔ.

¹¹ Tɛtv ká seɛ pə kaa la nyənuɣv, nyɔɣosɪ na yɔlvkəsəkv ká lu tiiliwɛ tiiliwɛ. Kəkəlv təma səɣəntv nyəna na atəma səsəɣna ká luna ɪsətəa na pə tii.

12 Ama na pécó tène iní tē tēna tē laki ile, paa kra-me, na pá tu-mege wahala səsə. Paa cele-mege Yuta nyóma təkotilena taa nyóma, na pele pá hūna-me. Paa tu-mege saləkanaa, paa yaa-mege nənəsi ke awulaa səsaa na tetu təkəlaa pa kin ke ma tō.

13 Ama tēna wege pu topili-mege mpaan si í hólí ma tōm tampana.

14 Í tayani mā ti si, paa pu la isəna, í taa nəğəsi nti í ka hūv na í lu tō na pə ta tata.

15 Pə tayā pulv, ma maɣamaɣa ma tasəna-mege laɣatv ke tōm nti í ká yəɣəti na mə kolontunaa taa nəğəlv kaa na kvəcətv, pəyele pa kaa kee pa nyəntv tō.

16 Mə caanaa na mə toona na mə taalūnaa na mə newaa na mə nyóma na mə cewaa ka tu tūna-mege mə kolontunaa niŋ taa, halí paa kv mə taa paɣale.

17 Yəlaa tēna taa ká kpana-mege ma tō.

18 Paa na mpv mə taa nəğəlv nyūyv kaa holi-í holuyv maɣamaɣa.

19 Ile mu nyaya apalvt, pu ya mə nyəŋ.

Yosalem yəkvv tōm

(Matiyee 24:15-21; Maləki 13:14-19)

20 Ye í kəma na í ná yoolaa kvpiŋ tama Yosalem ke kotaya, í nyi si í yəkvv wusaa keke waatv iní.

21 Mpv iní tō, mpa pá we Yuta, pa se na pá kra pőŋ. Na mpa pele pá we Yosalem taa, pá lu na pá hatəlv. Na mpa pele pá we tawa taa, pá taa kpe.

22 Pə tayā pulv, kvyeŋ iní í taa ké pu naasi Yosalem nyóma ilena pécó pə tēna pə lá isu paa ŋmaav Iso Tōm taa tō.

23 Ahusitonaa na asəŋ pa tōm ká la wayo ké waatv iní. Wahala ká tō icate nité tē taa, yəlaa pane paa ná Iso pááná.

24 Paa kv-we na laɣate, paa kra-wege yomle ke piitimnaa tēna taa. Ma ta nyi isənaa ke pu yelina Yosalem na pá pááləyí í taa, haləna pele pa waatv kəə na í si tənaya.

Yvlv Pəyaya kənte

(Matiyee 24:29-31; Maləki 13:24-27)

25 Pu hólí ŋmaate ke ilim na isətv na isətvlnəsi pə tō. Lanwakəlle səsəle ká kra katenə tēna, na nəğəse ká kv-wege tenku na í hola səsəna pə kəkəte səsəle tō.

26 Yəlaa ká hūv mpi pu kəə antulinya tēna taa tō pə tōm, ilena səɣəntv səsəntv kra-we na pá si pa tuŋ tō ké yem təkətv. Pə tayā pulv tō, pu ciyiti isətvnyv taa kəkələnaa.

27 Waatv inəyi paa na Yvlv Pəyaya má ma səŋa isəŋmuntv tō, na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

28 Í kəma na í na mpv iní pə svv lapv ile, í kvsi mə nyəŋ na isə na í feesi təfvv. Pə tayā pulv, mə waasvyn caana kənte.

Fiki tvyv tōm

(Matiyee 24:32-35; Maləki 13:28-31)

29 Ḿpřóyó Yesu tōma-we si: Í nyəŋna tvyv ŋku pa yaa si fiki tō na tuŋ leləŋ na í na.

30 Ye í kəma na í svv nəɣətvv í nyəmá krakraa si heesvyn talaa ké.

31 Mpv tətəy pə wee, í kəma na í na mpv iní pə laki, í nyi krakraa si Iso Kawulaya wusaa.

32 Tampana ke ma heeliyi-me, yəlaa mpa pa wev isəntv tō pa kaa si pa tēna na pécó pə tənaya mpv pə lá.

33 Isətvnyv na ate ká mvki yem. Ama ma kvɣəɣətvv kaa saalı paa pəcə.

I feŋ teu

³⁴ I la laakali, i taa yele na tətəɣəle na sulɔnyɔɔle pə pəsi-me, na kayana antulinya inɛ i nyəntu nəɣəsɛɛ ku-me. Ye i paasəna mpɔ kuyaku ŋku ku tuti-meyɛ.

³⁵ Pə kəŋ kuuu ke antulinya təna taa yəlaa təna təmaa kɛ isu pa pətɔyɔ puluyɔ tu.

³⁶ Pə tɔɔ tɔ i feŋ na i sələməɣi Iso kɛ tam, na i hiki toma na i lu mpi pu kɔɔ tɔ pə taa, na i kɔɔ i səŋ Yulu Pəɣaya maa ma isentaa.

³⁷ Yesu seɣesaya Iso təsɛɛle taa kɛ ilim ilim na i mələɣi Olifinaa puɣu tɔɔ kɛ taanaya taanaya na i sɔvki.

³⁸ Yəlaa təna pukaya Iso təsɛɛle taa kɛ tanəŋ tanəŋ təhuluhulu na paa nuki i waasu.

22

Yutaasi koləmətɔ tɔm

(Matiyee 26:1-5; Maləki 14:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tɔ pa acima wena pa yaa si Teev acima tɔ a wɔsaa.

² Mɔpɔɣɔ kətəlaa sɔsaa na Iso Tɔm seɣesəlaa pa təŋna mayasuyɔ ke isəna paa la na paa ku Yesu tɔ. Ama pa sɔɣomayaaŋna samaa kɛ.

Yutaasi sɔɔlv puwa si i tɔyɔ Yesu kɛ nyɔnyɔ nyama niŋ taa

(Matiyee 26:14-16; Maləki 14:10-11)

³ Mɔpɔɣɔ Satanɔ sɔv Yutaasi Isəkaleeu pa naanɔwa na naale taa lelv taa.

⁴ Ilena i polo na i na kətəlaa sɔsaa, na Iso təsɛɛle sɔsɔɔle tanlaa taa sɔsaa paa seɣesi isəna i kaa la na i tu Yesu kɛ pa niŋ taa tɔ na paa su.

⁵ Tənaɣa pele pa lanja heewa sɔsɔm. Ilena paa tɔ si paa ha-i liyitee.

⁶ Ilena Yutaasi tisi, na i sɔv pɛekuyɔ ke kuyaku kupaŋku ŋku ku taa i kaa tu Yesu kɛ pa niŋ taa na samaa ta nyi tɔ.

Teev acima kotəɣɔv taɣanuyɔ

(Matiyee 26:17-25; Maləki 14:12-21; Yohaani 13:21-30)

⁷ Potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tɔ pa acima kuyaku ŋku ku wule pa kuyɔ Teev acima iwɛɛsi tɔ ku talaa.

⁸ Mɔpɔɣɔ Yesu kusa Piyee na Yohaani si: I polo i təsəɣi-tuyɔ Teev acima təɣənaɣa.

⁹ Tənaɣa Piyee pa pɔɔsa-i si: Lɛɣe n caa si tɔ təsi-ke?

¹⁰ Ilena Yesu cə-we si: Ii naa, i kaa kɔɔ isu i sɔv icate tɔ, i kaa sulina apalv nəɣɔlv na i səɣəla lɔm na həyaya. I təŋi-i na i sɔv təyaya ŋka ka taa i kaa sɔv tɔ.

¹¹ Ilena i pɔɔsi təyaya tu si: Tacaa si, kutuluyɔ ŋku ku taa kɛ i na i ifalaa paa caya na paa təɣɔ Teev acima kotəɣɔv?

¹² Apalv inu i kaa hólí-meyɛ atɛ na isə kutuluyɔ taa kɛ naŋ sɔsɔɔv nakoləɣi isəttaa, ŋku ku taa we wontu nti i kaa lana tɔ. Ku taa tənaya i kaa təsi pə təna.

¹³ Mɔpɔɣɔ Piyee pa polaa na paa mayana teitei isu Yesu ka heela-we tɔ. Na paa təsi Teev acima kotəɣɔv ke təna.

Tacaa sɔm tɔɔsvuyɔ

(Matiyee 26:26-30; Maləki 14:22-26; Kələnti I 11:23-25)

¹⁴ Teev acima waatv talaa, ilena Yesu na i tillaa paa caya təɣɔv.

¹⁵ Ilena i heeli-we si: Isəna ma nyula teu si maa na-me tɔ təɣɔ Teev acima təɣənaɣa na pəcɔ maa sɔv ma konyəntəɣəle taa tɔ pə we sɔɣəntɔ.

¹⁶ Pə taɣa pulv tɔɔ, tampana ke ma heeliɣi-me si ma kaa tasa-yeyɛ təɣɔv haləna pə kɔɔ pə hólí i təɣɔv tampana ke Iso Kawulaya taa na pəcɔ.

17 Μπόγύ Yesu κπαγα σὺλμ na κάρυ, na í σεε Ισό κέ í na tæmlæ na í tó sɪ: I mu-wɪ na í nyɔɔ mə tæna.

18 Pə taɣa pulb, ma heeliyi-me sɪ pə kpaɣaυ pənente tɔ ma kaa tasa solum nyɔɔ halæna Iso kɔɔ na í tɔɣɔ ɪ Kawulaya na pəcɔ.

19 Pə waali ké Yesu κπαγα potopoto na í σεε Ισό κέ í na tæmlæ, ilæna í faɣa-ɪ na í cɛlɛ-we na í tó sɪ: Potopoto inɛ ɪ kɛna ma tənuyɔ ηku pə ha mə tɔɔ tɔ. Μπόγύ í ká laki na í tɔsəyi ma tɔɔ.

20 Pa tɛma tɔɣɔυ ilæna Yesu κπαγα κάρυ ke mpυ tɔtɔ na í tó sɪ: Kάρυ inɛ ɪ kɛna Iso nɔɣɔ pɛɛluyɔ kɔfam yoo, na ma caləm mpi pə kɛma mə tɔɔ tɔ mpi pə hɔlæna pə tampana.

21 I nyɪ teu sɪ wei ɪ tɔyɔ-m kolontunaa nin taa tɔ ɪ we cənɛ, na ma na-ɪ tɔ təkəna.

22 Tampana tɔɔ Yulb Pəɣaɣa má maa tɛɛ ké isɪ Iso ká suw tɔ. Ama wei ɪ tɔyɔ-m kolontunaa nin taa tɔ ɪ tɔm we wayo.

23 Tənaya Yesu ifalaa sɔυ təmaɣa pɔɔsuyɔ sɪ: Ilɛ tá taa awe ká lana nteyɛ mpυ?

Səsəntv tɔɔ hɔm

24 Μπόγύ Yesu ifalaa sɔυ hɔm ke pa taa pa tike sɪ pa naa wei paa nyənəyi səsɔ tɔ.

25 Tənayaɛ Yesu sɪ: Piitimnaa awulaa səsaa ηmakələyi pa yɔlaa ké. Na mpa pa ké tɔntɔnaa tɔ, pɛɛ pa caa pá cuyusiyi-weyɛ ta caa ta caa ké.

26 Ama mɛ ilɛ pə taa wɛɛ ηπόγύ mə kɪɪ. Mə taa səsɔ í pəsɪ ɪ tɔyi mə səkɛlu, na wei ɪ ké wulaw tɔ, í pəsɪ ɪ tɔyi tæmlɛ latu.

27 Kɔtɔɣɔυ latu na wei pa laki-ku tɔ, awe kəlæna? Pə taɣa wei pa laki-ku tɔ. Aɪha, mpυ inəyi na má, ma we mə hɛku ké isɪ kɔtɔɣɔυ latu.

28 Mɛ mə təkə mə tɔyi teu na í ta kisi-m ma wahalanaa taa.

29 Pə tɔɔ ké ma tɔyi-mɛyɛ kawulaya isɪ ma Caa ná tɔyɔ ma tɔ.

30 Má na-mɛ tu təkəna na tɔ nyɔɔki ma kawulaya taa, na í ká caya kumlee tɔɔ na í huɔkəna lseyɛli kɛka naanɔwa na naale.

Siməη κɛɛsuyɔ tɔm kpaalvyɔ

(Matyee 26:31-35; Maləki 14:27-31; Yohaani 13:36-38)

31 Μπόγύ Yesu tɔma sɪ: Siməη Siməη Siməη, ke ηκραηη. Satanɪ səlɛma nɔɣɔ na pə ha-ɪ sɪ ɪ paɣaləyi mə tæna isɪ pa paɣalvyɔ tɔɣɔnaya pɛɛ na pá ləsəyi lɔɔtɔ tɔ.

32 Ama ma səlɛma Iso ké nyá tɔɔ sɪ pə taa kɔɔ na í yelɛ Iso ké nyá taa temmaυ. Nyaa kɔma na í layasɪ ilɛ nyaa sɔɔsɪ nyá taapalaa ke apalutɔ.

33 Tənaya Piyɛɛ tɔma Yesu sɪ: Taca, ma tɛma ma tɔyi təkuyɔ ké, paa saləka pá təkɪ ma na-η, na paa səm ma na-η tu səna.

34 Μπόγύ Yesu cɔ Piyɛɛ sɪ: Piyɛɛ, ma heeliyi-η təfoo sɪ mpi pu takɪ kampaas kooυ ke saɪa tɔ, n tɛma tɔm toosoyɔ κɛɛsuyɔ sɪ n ta nyɪ-m ké n ta nyɪ-m.

Liyitee na layate pə təkuyɔ tɔm

35 Pəɛ pə waali ké Yesu pɔɔsa ɪ ifalaa sɪ: Maa tiluyɔ-mɛ na í tɛɛ mpυ tɔyələyəlɪ, liyitee fɛɪ, huluyɔ fɛɪ, ηtankpate fɛɪ tɔ, í laɪa pulɔpυ cəcəka na? Pa cɔ-ɪ sɪ: Aaɪ tɔ ta la-η pulb.

36 Μπόγύ Yesu tɔma ɪ ifalaa sɪ: Tɔɔ, pənente wei í wɛna liyitee, pɔntv í təkɪ ɪ tɔɔ, na wei í wɛna huluyɔ í təkɪ-ku, na wei í fɛɪna layate, pɔntv í pɛɛɪ ɪ toko na í yana.

37 Ma heeliyi-mɛ təfoo sɪ, nti pa ηmaa Iso Tɔm taa sɪ: Asaya taa ké pa tu-ɪ tɔ, pə wɛɛ ké sɪ pə la ηπόγύ ma nyuyɔ taa. Na nti ηmaatv taa yɔɣɔta ηπόγύ ma tɔɔ tɔ tu la teitei ké.

38 Tənaɣa Yesu ifalaa təma si: Tacaa, laɣalee ntə cəneɣe naale. Uena Yesu cə-we si: Aai, í yelee təle.

Yesu sələmnyu ke Olifinaa pnyu təə
(*Matiyee 26:36-46; Maləki 14:32-42*)

39 Mprúyú Yesu kulaa na í lu, na í polo Olifinaa pnyu təə, isu í tu laknyu tə, uena í ifalaa təj í waali.

40 Pa talaa uena Yesu tə-we si: Í sələməyi Iso na pə taa kəə na í hoti maɣasnyu taa.

41 Tənaɣa Yesu yela-we na í hatəli pəcə isu yulu í ləyɔ pəle tu tala timpi tə, uena í lunj akula, na í sələmi Iso si:

42 Hai, ma Caa, ye n nəkaa, kəəli wahala səsə uneyɣe ma nyuny taa. Ue paa na mpu la mpi n nəkaa tə, yelee ma kənəkəm.

43 Tənaɣa isəttaa tillu nəɣəlv í lu Yesu təə, na í səsəsi-í apalətv.

44 Mprúyú laɲwakəlle səsəəle kra Yesu, uena í seesi isəle təkəɲkaɲ na Iso sələmnyu. Na haɲaya lukaya isu caləm na ká tosiyi atə.]

45 Yesu tɛma Iso sələmnyu, uena í kuli na í məli í ifalaa cəlv na í maɣana isənyəɲle kra pəle na halí pá caɲ pa too.

46 Mprúyú í pəəsə-we si: Suweyele í tookuyu mpu tə? Í kuli, í sələməyi Iso, pə taa kəə na í hoti maɣasnyu taa.

Yesu kraav
(*Matiyee 26:47-56; Maləki 14:43-50; Yohaani 18:3-11*)

47 Yesu təɲna mprúyú yəɣətvnyu, ule yəlaa samaa tapayale, na ifalaa naanvwa na naale taa lelv Yutaasi tɛna-weɣe nəɣə na í kəna-we. Mprúyú í kɾətəna Yesu si í kɾəkəɣəna-í.

48 Tənaɣa Yesu pəəsə-í si: Yutaasi, kɾəkənav ke n huləɣəna kolontunaa si pá kra Yulv Pəyaya má na?

49 Mpa pa we Yesu təv tə, pa ná mpi pə caa lapv tə, uena pá pəəsəsi-í si: Tacaa tə yoona ta laɣalee ke?

50 Tənaɣa Yesu təə nyəma mpe pa taa lelv loma kətvlv səsə təmlə tv ntəɣəɲ ɲkraɲnyu na í kəəli təfeɲ.

51 Uena Yesu tə-we si: Í yelee mpu pə maɣanaa.

Mprúyú Yesu tokina yulu uní í ɲkraɲnyu, uena kv məli isu kv wəv tə.

52 Pə waali ké Yesu pəəsə kətvlaa səsaa na Iso təseele taɲlaa taa səsaa na Yuta nyəma taa nyuny nyəma nyuny nyəma mpa pa kəma-í kraav tə si: Í kəɲ na í nəki na í kraɣa laɣalee na kɾətəɲ tə, maɣa ɲmulv isayav ke?

53 Má na-me tu wenna Iso təseele taa ké kvyeɲɲ təna na í tá pɛeki si í kra-m. Ama mə na ahoo səkpɛtvnyu tɛe asayaa səsaa mə waatv tapəna saɲa.

Piyee kɾeesnyu
(*Matiyee 26:57-58,69-75; Maləki 14:53-54,66-72; Yohaani 18:12-18,25-27*)

54 Mprúyú pa kra Yesu na pá pona kətvlv səsə təyaya, na Piyee təyaya í waali ké tááləɲ təə.

55 Paa tayana kəkə ke taya hekv taa. Tənaɣa Piyee polaa na í sətí mpa pa pamna kəkə ɲke tə pa hekv taa.

56 Təmlə tv alvnyəɲ nəɣəlv í na-í kəkə kɾeeɲa na í caɣaa, uena í nyəni-í təpəɲɲ na í tə si: Í na apalv uneyɣe.

57 Tənaɣa Piyee kɾeesaa si: Alv nyá, aai, ma ta nyəmi-í yoo.

⁵⁸ Pə lapə layasaya ke pəco, ilena nəyɔlv tətə nάά na Piyee, na í tə si: Pa taa wəyɛle na nyά tətə. Ama Piyee cə apəlv inɪ si: Pə taɣa ma.

⁵⁹ Pə tasa layasaya ke lapv, ilena nəyɔlv tətə nάά seesi isəle si: Tampana tə, apəlv inɛ na Yesu kέ. Pə taɣa pəlv tə, í kέ Kalilee tɔ kέ.

⁶⁰ Tənaɣa Piyee cəwa si: Nti apəlv nyά n yəɣətəɣi tə ma ta nyi-ti.

Í nəyɔ ta tu tiita atɛ ilɛ kəmpaav koo krapkpaə unəyɔle.

⁶¹ Tənaɣa Tacaə pəsaa na í yaɣa Piyee kέ isəle. Ilena Piyee təəsi nti Tacaə ka yəɣətə-ti tə tə tə si: Mpi pi takɪ kəmpaav koo ke saɣa tə n tɛma təm toosoɣo kpeesuyv si n ta nyi-m kέ n ta nyi-m.

⁶² Mprɔyú í tukaa na í lu, ilena í wii isu í səki í səki.

Yesu tɔvv na í mapv

(Matiyee 26:67-68; Maləki 14:65)

⁶³ Yəlaa mpa pa taɣa Yesu tə, pa paakayana-ti, na pá makɪ-ti.

⁶⁴ Pa taka í isentə kέ na pá təɣi-ti si: Kpeye, awe mapəna-ɣ?

⁶⁵ Pa yəɣətə-ti təmnaa təmnaa kəwəwutv kə payale tətə.

Yesu ponav ke kotuyv səsəvv

(Matiyee 26:59-66; Maləki 14:55-64; Yohaani 18:19-24)

⁶⁶ Kə fema, ilena Yuta nyuyv nyəma nyuyv nyəma na kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa pá koti pa təma. Mprɔyú pa pona Yesu kέ pa kotuyv səsəvv taa.

⁶⁷ Na pá pəəsi-ti si: N kέ Mesii? Cə-tv na tə nu.

Mprɔyú Yesu cə Yuta nyuyv nyəma si: Ma heeliɣi-meyɛ na u tisiyina-m.

⁶⁸ Ye ma pəəsi-meyɛ kəpəəsətə nti, u cə-m natəli.

⁶⁹ Ama pə kraɣav pənɛntɛ tə, Yulv Pəyaya má maa caɣa Iso təɣ təna tɔ kəɣkəɣ taa.

⁷⁰ Tənaɣa Yuta nyuyv nyəma təna pəsənaa si: Ye mpv n kέ Iso Pəyaya ntə?

Mprɔyú Yesu cə-we si: Tə maɣamaɣa tə lunna mə nəəsi taa, ma kέ Iso Pəyaya kέ.

⁷¹ Tənaɣa Yuta nyuyv nyəma təma si: Tə luna í nəyɔ na tá maɣamaɣa tə nu ilɛ, tə tasəɣi aseeta nyəma kə pɛekuyv si tə lepe?

23

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Maləki 15:1-5; Yohaani 18:28-38)

¹ Tənaɣa kotilaa təna kulaa na pá pona-ti Pilati isɛntaa.

² Mprɔyú pa svv-ti təm tɣv kə təna si: Tə maɣana apəlv inɛ í tusəɣi tá yəlaa si pá taa fəli Lom wulav səsə kə lampuuna. Haləna í təɣ si unəyɔle wulav səsə Kilisiti.

³ Mprɔyú Pilati pəəsi Yesu si: Nyayale Yuta nyəma wulav səsə unəyɔ?

Ilɛna Yesu cə Pilati si: Ntəyɔle n yəɣətə mpv.

⁴ Mprɔyú Pilati heela kətəlaa səsaa na samaa si: Maa naa apəlv inɛ í kəwakələtv se.

⁵ Ama kətəlaa səsaa na seesa isəle si: Í seyesəyɪ yəlaa kέ si pá kisi tətə səsaa. Hatoo Kalilee kə í caala-ti, na í cəv Yuta tətə təna, halɪ nəənəv kəle í tala cəne.

Yesu ponav ke Heləti

⁶ Pilati nu kətəlaa səsaa təm nti, ilena í pəəsi si: Apəlv inɪ Kalilee tɔ kə?

⁷ Pilati kəma na í cəkəna si Yesu kέ Heləti ifəlv ilɛna í tə si: Í pona-ti Heləti. Pə pamna ilé í ka wə Yosalem kə kuyɛɣ inɪ í taa tətə.

8 Helōti ná Yesu ilena i lanje hōlumī sōsōm. Pə taya pulv, i ka nu i tōm, ilena i nyuli hatoo lōj si i na-i. Na i teelayaa si i ká lapī-i piti tēmle natēli na i ná.

9 Na i pōōsa-i tōmnaa payale. Ama Yesu ta cō-i paa kōlumyuv.

10 Kōtēlaa sōsaa na Iso Tōm seyešēlaa naa we tēna na pele pá suuki-i isayatu na isēle kušēemle.

11 Helōti na i yoolaa pa wōjaya Yesu ké na pá laki-i nyarj ke sōsōm. M̄pōyó pa suu Yesu ke kacōka toko sōsō nōyōlv, ilena pá mējna-i Pilati kinj.

12 Kuyaku ŋku kv mayamaɣa ke Helōti na Pilati pa ciikaa. Pəyele paa wēna tēma na kolōja ké.

Si pá kv Yesu ké pá kv-i

(Matiyee 27:15-26; Malāki 15:6-15; Yohaani 18:39-19:16)

13 M̄pōyó Pilati kota kōtēlaa sōsaa na icate nyuvy nyōma na samaa,

14 na i tō-we si: I kōna-m apalv inē si i tolisiyi yēlaa. Tōv, ilē ma pōōsa-i tōmnaa ke mā isentaa. Ama ma ta na kawalasī nsi i tū-i tō si taa nakōlēyi i kinj.

15 Helōti mayamaɣa ná tá na isayatu ke Yesu kinj tōtō, pə tōō ké i tayaŋa-tuyv-i mējnav. Apalv inē i ta wakēli pulv mpi pə nāyōšēna pá kv-i pə tōō tō.

16 Ilē maa yelev na pá mapī-i akpateē ilena i tēē.

[Paa Tēēv acima wēna a tōō pə wēē si Pilati i tūli-wēyē salōka tū nōyōlvuyv.]

18 M̄pōyó pa tēna pa kpentaa na pá koo si: Yele pá kv inē inī, na ŋ tūli-tuyv Palapaasi.

19 Yūlvōkōle tōm na yōou nakōli ku lapēna icate taa na pá tēki Palapaasi.

20 Pilati sōlaa teu si i yeki Yesu, ilena i tasōna-weyē yōyōtēnav.

21 Ama pele pa mara kapusi si: Kamī-i sēm tesika tōō, kamī-i sēm tesika tōō.

22 M̄pōyó Pilati tasa-weyē yōyōtēnav ke tōm tooso nyōm si: Ilē isayatu ntiyi i lapa? Ma ta na nti tōō tōō paa kv-i tō. Ilē maa yelev na pá mapī-i akpateē ilena i tēē.

23 Ama pa tasa kiisuyv na tōj na isēle kušēemle si paa kamī-i tesika tōō. Halēna pa kakiisasi nsi si nu Pilati.

24 Tēnaya Pilati tōma si: I la isēna i caa tō.

25 Ilēna i tūli-wēyē wei paa tēka yūlvōkōle na yōou tōō na pa tējaya si pá yelev tō, na i cēle-wēyē Yesu si pá lana-i nti pa sōlaa tō.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Malāki 15:21-32; Yohaani 19:17-27)

26 Pa teekayana Yesu ilē pə pamna Silēni tū wei pa yaa si Simōj tō i luna taale ntē na pá sulī-i, na pá kra-i na pá svki-i Yesu tesika si i tējna i waali.

27 Yēlaa samaa tuutuuma tējaya i waali na alaa tōtō, na pele pá kra pa lanja na pá wiiki i tōō.

28 M̄pōyó Yesu pēsēna alaa mpe pa tōō na i tō-we si: Hai Yosalem alaa mē, i taa wii-m. Ama i wii mā na mā piya.

29 Pə taya pulv, kuyēēj wēē i ká kōō wei i taa paa tō si: Nyūleleŋ nyōma ntē kaalvasi, mpa pa ta tu mōli mōlvuyv mayamaɣa yaa, mpa pa hēla pə ta mūsī tō.

30 Waatv inēyi paa wiikina pōōj si: I nyēki-tv. Na paa tō pulasi si: I takī-tv.

31 Pa ta kpiši taleē, kacanjfana tawōsi na?

32 M̄pōyó pa kpējna yēlaa asayaa ke naale tōtō si pa kuyi pá na Yesu.

33 Pa kōma pa tala timpi pa yaa si Nyōmpōyōlaya tō, ilena pá ká Yesu ké sēm tesika tōō ké tēna, na pá ká asayaa mpe tōtōyō tesikasī tōō, lēlv ke i ntōyōj tōō, lēlv ke i mpētōj tōō.

34 Μπρόγ Yesu si: Taca, taa nyəni pa isayatu, pa ta nyi nti pa laki tɔ.

Ilɛna pɔ tɔ tɛtɛ kɛ i wontu tɔɔ na pɔ tala-ti.

35 Yɔlaa samaa sɛŋa tɛna na pɔ nyənəxi. Yuta nyɔɔ nyɔma wonaɣa-i na pɔ tɔŋ si: Ye tampana i kɛ Mesii wei Iso lɛsaa tɔ i ya i ti nyɔɔ, isu i ka yarɔ lɛlaa tɔ ilɛ.

36 Yoolaa nɔ wonaɣa-i tɔtɔ na pɔ pona-i lɔm konyəŋəm narəli,

37 na pɔ tɔŋ-i si: Ye n kɛ Yuta nyɔma Wulav sɔsɔ, waasi nyɔ tɔxi nyɔ mayamaɣa.

38 Paa ŋmaawa na pɔ pusi i nyɔɔ tɔɔ si: Yuta nyɔma Wulav sɔsɔ ntɔ.

39 Asaɣaa mpa pa kama tesika tɔɔ tɔ pa taa lɛlv nɔ tɔv-i si: Isu si Mesii kɛlɛ nyɔ yaa? Ya nyɔ ti nyɔɔ na ŋ kɛntɛna tɔ na ŋ ya tɔtɔ.

40 Ama lɛlv nɔ kaləna ilɛ si: Saləka kɔlɔm inəxi pa tu nyɔ, ilɛ pepɛ tɔɔ kɛ nn see Iso?

41 Pa tɔɔ tɔɔ saləka inɛ tɔ pɛ kɛsaa kɛ. Ta kɔlapɔtu fɛlɔɣəna-tv. Ama inɛ ilɛ, i ta la kawalaya nakəli.

42 Ilɛna i tɔ Yesu si: Yesu n kɔŋ ŋ kɔɔ nyɔ kawulaya tɔɔ tɔ tɔsɔ ma tɔɔ.

43 Μπρόγ Yesu cɔ-i si: Tɔm tampana kɛ ma heeliyi-ŋ, saŋa wɔlɛ tɛnɛ tɔ mayamaɣa mɔ na-ŋ tu sɔv aləsanna.

Yesu hɛɛv

(Matiyee 27:45-56; Maləki 15:33-41; Yohaani 19:28-30)

44 Tɛnaɣa pɛ mɔla yuɣu isu ahoɔ, pɔyɛlɛ pu wɛ isu ilim sikuyu taka kɛ. Μπρόγ sɛkɛtɔɔ nyala icatɛ tɔɔ, haləna pɛ tala ilim huɔv waatu.

45 Pɔɔɔ ŋku ku kaɣa Iso tɔsɛlɛ sɔsɔlɛ taa tɔ kɔlɛ ku kɛsəna ku hɛku taa na ku faɣa huŋ naalɛ kɛ yem.

46 Ilɛna Yesu kiisina nɔɔ sɔsɔɣa si: Ma Caa, kraɣa-m. I tɛma ŋpɔɔ yɔɔtɔɔv ilɛna i hɛɛ.

47 Lɔm yoolaa nyɔɔ tv nɔ pɛ tɛna mpi pɛ lapa mpv tɔ, ilɛna i sa Iso na i tɔ si: Tampana tɔɔ, yɔlv inɛ i ka kɛ yɔlvpaŋ kɛ.

48 Samaa wei i tɛna i kɔma nyənnyv tɔ i nɔ pɛ tɛna mpi pɛ lapa mpv tɔ, ilɛna pɔ kra pa laŋa na pɔ mɔli kɛntɛ.

49 Yesu cewaa tɛna, na alaa mpa pa tɛnaɣa-i hatoo Kalilee tɔ pa sɛŋa tɔalɔŋ tɔ na pɔ nyənəxi mpi pɛ laki tɔ.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Maləki 15:42-47; Yohaani 19:38-42)

50-51 Yuta icatɛ Alimatee apalv nɔɔlvɔv pa yaakaya Yosɛɛfv. Apalv inɛ i kɛ yɔlvpaŋ na i tɛŋəxi tampana na i kenayana Iso Kawulaya tɔɔ. Mɛ pa kotayana kotuyv sɔsɔv ŋku. Ama i taapalaa kotuyv nyɔma lɛlaa tv nti tɔ pɔlɛ na pɔ la tɔ tɔ ta maɣa-i.

52 Μπρόγ i kɔlaa na i polo Pilati kin na i sɔlɔm-i si i kɛkɛxi sɔtv.

53 Ilɛna i polo na i tisi sɔtv kɛ tesika tɔɔ na i caa kɛŋkɛntv tɔŋ nyɛntv pɛŋkahɔlɔŋa na i taki-i, na i pimi-i pɔlaav ŋku paa hula kɔkɛmuyv taa na pa ta pinta nɔɔlv tɔ kv taa.

54 Aləsima wulɛ ntɛ pɛ tɛna pɛ hɔla mpv, na kɔyaku kɔhɛsuyv caaki caalvyv.

55 Alaa mpa pa tɛnaɣa Yesu kɛ hatoo Kalilee tɔ pɔ na Yosɛɛfv pa pɔlɔna. Pa wiila pɔlaav taa na pɔ nɔ isəna pa huɔa sɔtv tɔ.

56 Ilɛna pɔ kɛ na pɔ tayani nimnaa na tulaalvnaa mpa paa saɣali sɔtv tɔ.

Ama pa hɛsa kɔyaku kɔhɛsuyv wulɛ isu kɔsɔsitv taa wɛv tɔ.

24

*Yesu fem**(Matiyee 28:1-10; Malaki 16:1-8; Yohaani 20:1-10)*

¹ M̄p̄óḡȳ alaa taa tev ke cimaasi tanan̄j̄ t̄ee na pá kul̄i na pá polo p̄elaav̄ t̄ō, na pá t̄oka pa nim̄ s̄os̄ov̄n̄ nȳam̄ mpi paa tayanaa t̄o.

² M̄p̄óḡȳ pa mayana p̄e kula p̄elaav̄ p̄ele ke p̄elaav̄ n̄oḡo na p̄é pilimi-t̄e na p̄é pona pooluj̄.

³ T̄onaya pa s̄ov̄ p̄elaav̄ taa, ama pa ta mayana T̄acaa Yesu.

⁴ Pa w̄ee na pa t̄ohna p̄é t̄om̄ mayas̄ov̄, il̄e apalaa nap̄el̄oḡi naale lu pa t̄ō kele na pá suu wontu na t̄e tee k̄ok̄o t̄onȳn̄oh̄nȳn̄i.

⁵ S̄oḡov̄tu kra alaa na pá ká pa nȳov̄n̄ na ate. Il̄ena ȳelaa m̄pe pá t̄o-w̄e si: Weesūȳu tu ke m̄e p̄eek̄oḡi s̄etaa heku na?

⁶ I fei c̄ane, i fema. I tá t̄os̄i n̄ti i ka heela-m̄ēye i ka w̄ev̄ Kalilee t̄o si:

⁷ P̄e w̄ee k̄é si pá tu Yul̄v̄ P̄ayaga ke asayaa nīj̄ taa, na pá ka-kēye tesika t̄o, il̄e kaa fe p̄e w̄ee tooso wule.

⁸ T̄onaya pa t̄os̄a Yesu k̄oḡoḡov̄tu n̄ti.

⁹ Alaa luna p̄elaav̄ t̄o, il̄ena pá krāya p̄é t̄onaya m̄p̄v̄ na pá keesi Yesu ifalaa naan̄v̄wa na kul̄om̄ na lel̄aa t̄ona.

¹⁰ Alaa m̄pēyele Mak̄etala Mal̄i na Saani na Saaki too Mal̄i. Pa na lel̄aa k̄é, na t̄om̄ kul̄om̄tu n̄t̄oḡi p̄ele pa tasa tillaa ke heel̄uȳu.

¹¹ Ama tillaa ná huuk̄aya si t̄om̄ n̄ti alaa heela-w̄e t̄o t̄e luna-w̄ēye yem k̄é, pa ta m̄v̄-w̄e na-t̄i.

¹² Paa na m̄p̄v̄ Piyee kulaa na í krāya asewa na í polo p̄elaav̄ t̄o. I t̄alaa il̄ena í lūj̄ na í wiili na í mayana k̄ron̄j̄k̄rontu ton̄j̄ nȳov̄ntu p̄oh̄k̄ah̄v̄l̄v̄h̄a saalasi tike. P̄e waali k̄é i kulaa na í m̄el̄i i t̄e na piti kra-i s̄os̄om̄ ke n̄ti t̄e lapa m̄p̄v̄ t̄o t̄e t̄o.

*Yesu na tillaa naale pa t̄om̄**(Malaki 16:12-13)*

¹³ W̄ole n̄t̄e t̄e mayamaya ke Yesu na tillaa taa naale nap̄el̄i ná kulaa na pá puki icate n̄te pa yaa si imayusi t̄o. Icate n̄t̄e na Yosalem̄ p̄é pooluj̄ n̄oḡos̄ona kilom̄ēt̄el̄onaa naan̄v̄wa na kul̄om̄.

¹⁴ M̄pi p̄é t̄ona p̄é h̄alaa t̄o p̄é faaci ke pa lakaya.

¹⁵ Pa t̄ohna ȳoḡov̄tu na pá mayas̄oḡi-t̄i il̄e Yesu mayamaya hika-w̄ēyele, na í na-w̄e pá t̄oh̄.

¹⁶ Pa na-i, il̄e p̄e ta ce pa isent̄ō k̄é si pá nȳomi-i.

¹⁷ T̄onaya Yesu p̄os̄a-w̄e si: I t̄oh̄ il̄e t̄om̄ n̄tīȳi í mayas̄oḡi m̄p̄v̄?

M̄p̄óḡȳ pa s̄eh̄aa na pa lan̄a wak̄ela t̄onan̄n̄ah̄.

¹⁸ T̄onaya pa taa lelv̄ wei pa yaa si K̄eleupaasi t̄o i t̄oma-i si: P̄e p̄ov̄ Yosalem̄ in̄e i t̄ona t̄o, nyá tike nyá ta nūna n̄tēye k̄ok̄ol̄onaa m̄pa pa h̄ola k̄oȳēj̄ in̄e i taa t̄o?

¹⁹ M̄p̄óḡȳ i p̄os̄a-w̄e si: K̄ok̄ol̄onaa m̄pa ye?

Il̄ena t̄oh̄l̄aa naale c̄o Yesu si: M̄pi p̄é mayana Nasalet̄i Yesu wei i k̄é Iso k̄oḡoḡov̄tu tel̄os̄ul̄v̄ s̄os̄o t̄o. P̄ó̄c̄o i ka p̄esa t̄ema s̄os̄ov̄na lap̄v̄ na s̄eȳes̄ov̄ȳu ke p̄é tu fei, hal̄ona Iso mayamaya nȳona-i s̄os̄o na ȳelaa t̄ona t̄ot̄o.

²⁰ Ta k̄ot̄elaa s̄os̄aa, na tá nȳov̄ȳ nȳéma pa k̄pana-i na pá ku-i, na s̄om̄ tesika t̄o k̄é pa kama-i.

²¹ Tá teel̄ayaa si in̄u i ká yana n̄tēye Iseyeli nȳov̄ȳ. T̄ov̄ san̄a taa w̄ee tooso k̄ol̄o, p̄é t̄onaya m̄p̄v̄ p̄é h̄al̄ov̄ȳ t̄o.

²² P̄ele p̄e paasi tá taa alaa nap̄el̄i pa tu-t̄ov̄ȳ piti taa. Pa taa tev̄ na pá polo p̄elaav̄ t̄o.

23 Ama pa ta maɣana sətɔ. Pa məlaa ɔlena pá heeli-tu si: Isətta tillu lu tá tɔɔ, na ɪ heela-tu si ɪ fema.

24 Tá taa lɛlaa ná pola pələav tɔɔ na isəna mpi alaa keesaa tɔ, ɪ́pɔ́gú pa maɣanaa tətɛɪɛɪɛɪ. Ama ɪ maɣamaɣa ke pa ta ná.

25 Tənaɣa Yesu tɔma-we si: ɪ ké layatɔ feinaa ké. Pepe tɔɔ ké ɪ muɣi lɔɪ ke nti Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa ka kraalaa tɔ ye?

26 Pɪ wɛɛ si Mesii ká tɔɔ kɔnyɔɪ ke ɪ́pɔ́gú na pə́cɔ pá tu-ɪ teeli mɛɛ.

27 ɪ́pɔ́gú ɪ kraɣa Isɔ Təm takəlaya taa təm na ɪ seɣesi-weɣe timpi pa yɔɔta ɪ təm tɔ. Moisi takəlasɪ ke ɪ caalənaa na ɪ kɔɔntɪ na ɪ tɔyɔtəna Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa təna nyəɪsi taa.

28 Pa kɔma na pá tala ɪcate nte pa pukaya tɔ, ɔlena Yesu la isɪ ɪ tɛeki təna tɔɔ.

29 Ama pa kra-ɪ si: Tá na-ɪ tɔ sɔv, nn naa taanaya taanaa, na pə caa yuɣu.

ɪ́pɔ́gú Yesu caɣaa na ɪ na-we pá taɪ taanaya.

30 ɪ na-we pa caɣaa na pá tɔki, ɔlena ɪ kraɣa potopoto na ɪ seɛ Isɔ ké ɪ na təmle, ɔlena ɪ faɣa-ɪ na ɪ cɛɛ-we.

31 Tənaɣa pə cɛpa pa isentɔɔ na pá nyəmɪ-ɪ. ɪ́pɔ́gú ɪ muka yem ké pa heku taa təna.

32 Tənaɣa pa tɔma tɔma si: Anhaa, pəttooli, tɔ yɔɔtaya na ɪ seɣesəɣi-tuyɔ Isɔ Təm ke mpaav taa tɔ pə sɔv-tuyɔ teu təkəɪkəɪ na?

33 Tənaɣa tɛɪlaa naale ɪnɪ ɪ kula kraakraa na pá məli Yosalem. ɪlena pá maɣana pa naanɔwa na kɔlvɪ ɪnɪ na pa taapalaa pa kotaa,

34 na pá tɔɪ si: Tampana tɔɔ Tacaa fema. Simɔɪ na-ɪ.

35 ɪ́pɔ́gú mpe pa maɣamaɣa pa keesaa-weɣe mpi pə ləpa-weɣe mpaav taa tɔ, na isəna pa nyəmna Yesu ké potopoto təfaɣale tɔ.

Yesu ifalaa tɔɔ luw

(Matiyee 28:16-20; Maləki 16:14-18; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmle 1:6-8)

36 Pa tɔɪna ɪ́pɔ́gú yɔɔtuyɔ, ɔlena Yesu maɣamaɣa lu pa heku taa na ɪ tɔ-we si: Isɔ ɪ heɛsi laɪa.

37 Tənaɣa sɔɔɔntɔ kra-we na pá tɔnəɪ paaki. Pə taɣa pɔlv, paa nyəmaɣa si asənaalu ké.

38 Tənaɣa Yesu tɔma-we si: Pepe tɔɔ ké mə pɔntɔ kɔɔɔtəɣi mpu? Na pepe tɔɔ ké ɪ laki sika ke ɪ́pɔ́gú mə taa?

39 ɪ nyəmɪ ma niɪ na ma nɔɔheɛ na ɪ ná, maɣa te. ɪ takɪ-m na ɪ ná. Ma wena tɔnuyɔ na muwa, ma fei isɪ mpi pə naa yem tɔ.

40 Yesu yɔɔta mpu, ɔlena ɪ hólɪ-weɣe ɪ niɪ na ɪ nɔɔheɛ.

41 Laɪhɔlvmlɛ na piti wei ɪ kra-we tɔ pə katatəlaya tɔɔ pa ta pəsi na pá mu-tɪ. Tənaɣa ɪ pəɔsa-we si: ɪ wena tɔɔnaya nakəɔɔɔɔ cəne?

42 ɪ́pɔ́gú pa kəna-ɪ tinte kɔwɔpəle tilimle,

43 na ɪ mu na ɪ tɔɔ pa isentaa.

44 Pə waali ké ɪ tɔma si: Ntəɣi maa heela-meɣe waatɔ wei ma na-me tu wɛɛ tɔ si, ma təm nti nti paa ɪma Moisi takəlasɪ taa na Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa nyəɪsi taa na Yontu taa tɔ tu la.

45 ɪ́pɔ́gú ɪ kula pa isɛ si pá cəkəna Isɔ Təm takəlasɪ.

46 Na ɪ heela-we si: Pa ɪmaawaya si pə wɛɛ si Mesii ká si ké na ɪ ká fe pə kuyɛɪ tɔsɔ nyəɪku wule.

47 Pə wɛɛ si pá tɔki ɪ hətɛ na pá lakəna waasɔ ke piitimnaa təna, na pə hɔ yəlaa na pá layasi tɔntɛ na pə husi pa isayətənaa. ɪɛ Yosalem ke paa caaləna na pə́cɔ.

48 Mɛɣɛɛ mpa pa nawa na paa hólɪ pə tampana tɔ pə seeta nyəma.

⁴⁹ Ma Caa tōma si i ká la-meγe kuvōov ηku tō ma μαγαμαγα maa yelina na ku kōō-me. Ama í ká caya Yosalem taa kέ halōna Iso toma kōō na a tii mō tōō na pócó.

Yesu kpan ke isōtaa

(Malaki 16:19-20; Tilla Təmle 1:9-11)

⁵⁰ Pə waali kέ Yesu kpaγa-we na pá lu icate waali na pá wosəna Petanii. Tənyaγa i kōsa i nin na iso na í kooliγi-weγe Iso kōpantu.

⁵¹ I təηna-weγe koolee kέ kooluγu, ilena í yele-we na pá kraasi-i isōtaa.

⁵² Pεle pa tεma-i σεεν ilena pá mēli Yosalem na lanholōmle kōγi-we.

⁵³ Pa saasaya Iso tēsεele kέ tam kέ na pá san Iso.

LAAPAALI KUPAN WEI
YOHAAANI
NMAAWA TŌ
Kuɔlɔtɔ

Laapaali ine i nmaabɔ Yohaani sɔɔsa i takɔlaya taa kɛ tɔmnaa paɣale mpa Laapaalɔnaa lɛlaa ta yɔɔɔti tɔ, isɔ akpaɣale ke Kana, na Nikotɛm pote ke Yesu kin, na Samalii abɔ na Yesu kɛ lɔkɔ nɔɔɔ, na apalɔ wei i hɔnta wɔsasi ke pusɔ pɔlɛfɛi nɔlɛ tɔ, na apalɔ wei pa lulɔna yulɔmtɔ tɔ. Yohaani yaaki Yesu si: Isɔ Tɔm nti tɔ pɔsa yulɔ na tɔ kɔɔ na tɔ ɔaɣa yɔlaa hɛku tɔ. Yesu kɛ Isɔ Pɔyaya kɛ, na i we Isɔ kin ke hatuu kancaalaya taa. Yohaani si Yesu keɛ weesuyɔ na ye wei i tɛma- i na i taa pɔntɔ ka hiki weesuyɔ tam tɔɔ nyɛɔku. Yohaani sɛɛwa isɔnaa paɣale kɛ i sɛɛsuyɔ taa ke. I tɔma si Yesu weɛ isɔ lum, inɔɔɔlɛ tɔɔɔnaya, inɔɔɔlɛ tiikulu kupan, inɔɔɔlɛ nyaalɔm, i kɛ mpaaw, inɔɔɔlɛ nɔnɔɔɔ.

Isɔna pa ɔaɣa Yohaani takɔlaya tɔ:

- Tɔm pɔsa yulɔ, titite 1:1-18
- Isɔ lum sɔlɔ Yohaani aseeta, titite 1:19-51
- Yesu tɛmlɛ ke patɔma, titite 2:1-12:50
- Yesu kɔsɔsɔtɔ kantɔkaya nyɛntɔ, titite 13-17
- Yesu kɔnyɔntɔɔlɛ na i sɔm na i fem, titite 18-21

Kɔkɔ nka ka naa yɔlaa tɔ na pa weesuyɔ halv

¹ Hatoo kancaalaya Tɔm ka wɛnna. Na Isɔ cɔlɔɔɔ Tɔm ka weɛ, na Tɔm inɔ i ka tu kɛ Isɔ kɛ.

² Isɔ cɔlɔɔɔ i ka we hatoo kancaalaya.

³ I nin ke Isɔ lapɔna pɔ tɔna. Pɔlɔ cɔcɔka fɛi mpi pɔ lapa na i nin fɛi pɔ taa tɔ.

⁴ Inɔ i kin ke weesuyɔ ka weɛ, na weesuyɔ nku ku yelina na kɔkɔ kɔɔ yɔlaa kin na pɔ naa-weɛ.

⁵ Kɔkɔ naaki sɔkɔɔtɔyɔ na sɔkɔɔtɔyɔ, ta teesi-keɣɛ paa pɔcɔ maɣamaɣa.

⁶ Mɔpɔyɔ Isɔ tila i tillu nɔɔɔlɔ, pa yaa-i si Yohaani.

⁷ Ilɛ i kɔma si i hɔlɔyɔi kɔkɔ nka ka naa mpɔ tɔ ka yaasi. Na i kɔntɛ nyɔyɔ nte si i yɔɔɔti na yɔlaa tɔna mu, na pɔ tɔɔ-ti.

⁸ Pɔ taya inɔ i maɣamaɣa i kɛna kɔkɔ nke. Ama i kɔmaɣa si i keesɔyɔi kɔkɔ nke ka yaasi.

⁹ Kɔkɔ nke ka tike ka kɛna tampana nyɛnka, na kɔ kɔɔ antulinya taa na kɔ yele na yɔlaa tɔna naaki.

¹⁰ Tɔm inɔ i ka kɔma antulinya taa, paa na mpɔ antulinya tɔ nyɛm-i. Pɔyɛlɛ i nin ke Isɔ ka lapɔna antulinya.

¹¹ I maɣamaɣa i tɛɣɛ i kɔma. Ama i tɛ nyɔma ta mu-i.

¹² Paa na mpɔ lɛlaa mu-i na pɔ tisi i tɔm, ilɛna i ha-weɣɛ tɔɔ si pɔ pɔsi Isɔ piya.

¹³ Pɔ taya isɔ pa lɔla-weɣɛ kulɔlɔ ke Isɔ piya, yaa pɔ kɛ yulɔ sɔɔlɔyɔ tɔm, yaa yulɔ nɔkɔyɔ tɔm. Ama Isɔ lapɔna i maɣamaɣa si pɔ pɔsi i piya.

¹⁴ Tɔm inɔ i pɔsa yulɔ tɔkɔpataa na i kɔɔ na i ɔaɣa tɔ hɛku, na i pɛɛɛɛ na i tampana fɛina taka. Tɔ nawa i teeli ke teu, teeli inɔyɔi Tacaɔ ha Pɔyaya ikɔpamɛ.

¹⁵ Yohaani ka yɔɔɔti i tɔm na i kpaali si: I tɔm ke maa yɔɔɔta, si ma waali nɔɔɔlɔ kɔ te na i kɔɔ, ilɛ i kɔla-m. Pɔ taya pɔlɔ, pa lɔla-m tɔ, ma maɣana-i kɛ.

¹⁶ I kupantɔ sɔsɔɔntɔ tɔɔ, tɔ tɔna tɔ nu i lelen pɔ tu fɛi. I lapa-tɔyɔ kupantɔ ke tɔma tɔɔ, tɔnɛ tɔ tɔɔ na tɔnɛ tɔ lɛɛtɔyɔi.

17 Moisi kinj ke tə hika kiinj. Uena Yesu Kilisiti náá kóna pɛɛɛɛ na tampana pə tɔm.

18 Tɔɔ tɔ, nəɣɔɔ ta nata Iso. Ama Iso Pəyaya ikpamle ŋka ka ké Iso na ká we ka Caa Iso kinj tɔ, ŋke ka lapəna na yəlaa nyi Iso.

Lɔm sɔɔ Yohaani waasɔ

(Matiyee 3:1-12; Maləki 1:1-8; Luku 3:1-18)

19 Waatɔ wei Yuta nyɔyɔ nyəma kɔsa kətəlaa na Lefii nyəma ke Yosalem na pá tili-we si pá polo pá pɔɔsi Yohaani si i ké awe tɔ, nti Yohaani unɪ i yɔɣɔtaa tɔyɔɔ:

20 Yohaani ta kisi cɔɔ, i tisa tampana ké si: Ma ta ke Mesii.

21 Uena tillaa mpe pá pɔɔsi Yohaani si: Ile n ké awe? Ilii? Na i cɔ si: Ma ta ke Ilii. Pa tasa-i si: Nyɔɔɔɔ Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔɔ wei tɔ? Na i cɔ si: Aa.

22 Tənaɔa pa tayana-i tɔm si: Ile n ke awe? Heeli-tɔ na tɔ polo tɔ heeli mpa pa tila-tɔ tɔ. Nyá mayamaɔa n yaa nyá ti suwe?

23 Mɔrɔyɔ Yohaani tɔma si:

Má, ma ké nəɣɔɔ wei i yɔɣɔtəyənə nəɣɔ

sɔsɔɔa ke wɔɔɔa tɔtɔ taa si pá tayani

Tacaa ke mpaasɔ na kú siyisi teu.

Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔɔ Isayii ka yɔɣɔtəna-ti.

24 Tillaa mpe paa ké Falisanaa.

25 Na pɛɛ pa pɔɔsəna-i tɔcululu si: Ye n ta ke Mesii, n ta ke Ilii, pəyɛɛ n ta ke Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔɔ wei tɔ ɔɛ, pɛpɛ tɔɔ ké n sɔɔ yəlaa ke Iso lɔm?

26 Mɔrɔyɔ Yohaani cɔ-we si: Ma ɔɛ lɔm ke ma sɔɔ-mɛ. Ama nəɣɔɔ we mə heko taa wei i ta nyi tɔ.

27 Ma waali ɔɛ i kəŋ, ma ta tala má wɔɔɔsi i nəɔheɛ taa ntəŋkpala mayamaɔa.

28 Pə tənaya mɔrɔ pə lapa Petanii ke Yaatanɪ pəyɔ waali ké timpɪ Yohaani sɔɔkaya yəlaa ke Iso lɔm tɔ.

Iso Iwəyaya Yesu

29 Tɛv fema na Yohaani na Yesu na i kəŋ i kinj, uena i tɔ si: U naa Iso Iwəyaya ŋka ka hɔsəyi antulinya isayatu tɔyɔɔ?

30 I tɔm ke maa heela-mɛ si: Ma waali nəɣɔɔ ká te na i kɔɔ, ɔɛ i kəla-m. Pə taya pɔɔɔ, pa lɔla má tɔ, ma mayana-i ké.

31 Ma taa nyi si aweyɛɛ pɔntɔ unɪ. Ama ma kəmaɔa si ma sɔɔ yəlaa ke Iso lɔm na lɔm si pɔ la na Iseyeli nyəma nyəmi-i.

32 Yohaani tasa yɔɣɔtɔyɔ tɔtɔ si: Ma nana ma isəpəle ke Iso Feesuyɔ, na kɔ we isɔ alukuku na kɔ tiina iso na kɔ caya Yesu tɔɔ.

33 Ma taa nyənta Yesu. Ama Iso wei i tila-m si má sɔ yəlaa ke Iso lɔm tɔ unɪ i heelina-m si: N kəma n ná Feesuyɔ tiwa na kú caya yɔɔ wei i tɔɔ, pɔntɔ unɪ i ká sɔna yəlaa ke Iso lɔm na Feesuyɔ Nanɔtɔ.

34 Tɔɔ, ma ná mɔrɔ tɔyɔ ma yɔɣɔtəyi tɔcɛɛɛɛ si unɪ i kəna Iso Pəyalɔ.

Yesu ifalaa kancaalaya nyəma

35 Tɛv fema uena Yohaani we tənə tɔtɔ, i na i ifalaa taa naale.

36 I kəma na i ná Yesu tɛɛ, uena i tɔ si: U naa Iso Iwəyaya ntɛ.

37 Yohaani ifalaa naale unɪ i nu mɔrɔ, uena pá təy Yesu waali.

38 Yesu pəsəna i waali təkɔɔv na i ná si pa təyɔyɔ-i, uena i pɔɔsi-we si: Pɛpɛyɛ i pɛɛkəyi?

Uena ifalaa naale unɪ i pɔɔsi-i si: Lapi, (Tacaa ke pa yaa mɔrɔ na pa te taa.) Leyɛ nyá təyaya?

39 Yesu cɔ-we si: I kɔɔ na i ná.

Μρόγύ Yohaani ifalaa polaa na pá nyi Yesu te, na í na-we pá la taanaγa ke tēna. (Waatu iní tō ilim huwaya.)

⁴⁰ Mpa pa naale pa nu Yohaani tōm na pá tēη Yesu tō pa taa lelv nté Simōη Piyee neu Antēlu.

⁴¹ Na Antēlu iní i sulina i taalv Simōη ke kancaalaya na í heeli Simōη si: Tē hika Mesii. (Kilisiti ke pa yaa mpv na pa te taa.)

⁴² Ilena Antēlu kpaγa Simōη na í pona Yesu kin. Μρόγύ Yesu nyēna-i tēriηη na í tōm-i si: N ké Yohaani pēyalv Simōη ké, ile kaγana paa cuγusi-η si Sefasi. (Piyee ke pa yaa mpv na pa te taa.)

Filipv na Natanayee pa yaav

⁴³ Tēv fema, ilena Yesu luγu la si i lōki i tēγi Kalilee. Μρόγύ i sula Filipv, na í tōm-i si: Kōó n̄ tēηi-m.

⁴⁴ Filipv ka ké Antēlu na Piyee pa icate Petesaita tō ké.

⁴⁵ Pē waali ké Filipv nawa Natanayee na í heeli-i si: Wei i tōm Moisi ka ηmaa kusēsutu takōlaya taa na Iso kuyōγōtutu telēsōlaa nāá yōγoti tōtō tō, tē hika-i pōne. Inēγale Nasaleti tō Yosēfu pēyalv Yesu.

⁴⁶ Tēnaya Natanayee nōγō tēkpaυ si: Kupaυtu natēli tē wee si tu luna Nasaleti? Ilena Filipv cō-i si: Kōó na n̄ nana nyá isōle.

⁴⁷ Yesu nawa Natanayee na í kōηna i tō, ilena í yōγoti si: Iseyeli tō maγamaγa ntō cōne. Pōpōtiya tu fēi i kin ke paa pēcō.

⁴⁸ Μρόγύ Natanayee pōsa-i si: Lēγe n nyēmna-m?

Μρόγύ Yesu cō-i si: Ma na-η fiki tōγυ tēe na pēcō Filipv ya-η.

⁴⁹ Tēnaya Natanayee tōma si: Ama Tacaα, n ké Iso Pēyalv, Iseyeli nyōma wulav sōsō ké.

⁵⁰ Μρόγύ Yesu cō-i si: Isu ma heeluyuu-η si ma na-η fiki tōγυ tēe tōγole n mō-ti yaa? N ká te na n̄ na mpi pē kōla tēne iní tēkpataa tō.

⁵¹ Μρόγύ Yesu tōma si: Tamapana ke ma heeliγi-me yoo, maα cesēγi. I ká te na í ná isōtōnyv tōlaa na Iso isōtaα tillaa tēηēγi Yulv Pēγaya má na pá kpaα na pá tiiki.

2

Kana akpaγale

¹ Kuyaku tooso nyēηkv wule pa kpa pēelō ke Kalilee Kana taa, na Yesu too polo.

² Na pá yaa Yesu na i ifalaa tōtōγō akpaγale n̄té tē taa.

³ Tēnaya sōlv m tēma, ilena Yesu too heeli Yesu si: Pa sōlv m tēma.

⁴ Μρόγύ Yesu cō i too si: Alv nyá, nyaa heelina-m na pēcō má lá na? Ma waatu ta tata.

⁵ Tēnaya Yesu too heela tēmlē nyōma si: Ye í heela-meγe nti í la nti.

⁶ Pēe ηkraαη naatoso wei i taa Yuta nyōma alvwala lōm ka wee tō i ka we tēna, na paa i taa ηkv kv tōki isu liitilinaα nuuvwa (100) ké mpv.

⁷ Μρόγύ Yesu tōma tēmlē nyōma si: I suuli ηkraαη inēγi lōm. Tēnaya pa suulina i nōasi tēke tēke.

⁸ Ilena í tō-we si: Tōv, pōnente í cosi lōm mpi na í pona kutōγōv tallv ile.

Μρόγύ tēmlē nyōma cosaα na pá pona kutōγōv tallv.

⁹ Ilena tallv tēη lōm mpi pē pēsa sōlv m ke mpv tō. Ama i ta nyi timpī sōlv m mpi pē lunaα tō. Ile tēmlē nyōma mpa paa cosa lōm tō pēle pa nyēmá. Μρόγύ tallv yaa akpaγalv,

¹⁰ na í tǝm-i si: Sǝlǝm kǝpam ke yǝlaa tǝna caalǝyǝna lǝsǝyǝ, na pǝ kǝma na pa tǝna pǝ haɣa ɔle, pa tǝkǝna mpi pǝ ta tǝl tǝ. Ama nyǎ, nyǎ sǝlǝm kǝpam ná wǝ halǝna nǝǝnǝ.

¹¹ Piti tǝmlǝ kancaalaya nyǝntǝ nte Yesu lapa Kalilee Kana taa tǝyǝle. Na piti tǝmlǝ nteɣǝ ɪ hǝlǝna ɪ teeli, na ɪ ifalaa tǝna-i na pa taa.

¹² Pǝle pǝ waali ɔle, Yesu na ɪ too na ɪ newaa na ɪ ifalaa pa pola Kapǝnahum na pǝ caɣa tǝnaya wǝe naale, ɔle pa ta taahɪ.

Paɣatǝlaa tǝyǝnyǝ ke Iso tǝsele sǝsǝle taa

(Matiyee 21:12-13; Malaki 11:15-17; Luku 19:45-46)

¹³ Yuta nyǝma Tǝɛɛ acima wǝsaa, ɔlena Yesu polo Yosalem.

¹⁴ Mǝpǝyǝ ɪ maɣana naahɪ na heehɪ na alukukunaa pǝɛtǝlaa caɣa Iso tǝsele taa, na liɣitee yǝkǝlaa náa caɣa pǝle pa taapǝlǝnaa tǝɛ.

¹⁵ Tǝnaya Yesu kraɣa ɪmusi na ɪ kuntili-si na ɪ tǝyǝnna pa tǝnaya Iso tǝsele taa, pa na pa heehɪ na pa naahɪ tǝtǝ. Na ɪ ɪmusi liɣitee yǝkǝlaa liɣitee ke aɛ, na ɪ pǝsi pa taapǝlǝnaa ke alele.

¹⁶ ɔlena ɪ holina alukukunaa pǝɛtǝlaa si: ɪ lǝsi-wǝyǝ cǝne. ɪ taa pǝsi ma Caa tǝyaya ke kǝyaku ke mpɛ.

¹⁷ Mǝpǝyǝ ɪ ifalaa tǝsaa si pa ɪmaawa Iso Tǝm taa si: Hai Iso, ma luɣu sǝw nyǎ tǝyaya tǝmlǝ kǝ ɪsu yem na kǝɛɛ.

¹⁸ Tǝnaya Yuta nyǝma tǝɪa-i tǝkpu si: Piti tǝmlǝ nteyǝ n ka la-tɔ na pǝcǝ tǝ nyi si pǝ ha-ɪ mpaaw si n ɪ la ɪsǝntǝ unɪ?

¹⁹ Mǝpǝyǝ Yesu cǝ-wǝ si: ɪ yǝki Iso tǝsele tǝne, na maa taɣani-tǝyǝ ɪmau ke kǝyǝɛɪ tooo taa.

²⁰ Mǝpǝyǝ Yuta nyǝma tǝma-i si: Pusi nule na naatoso ke pa ɪma Iso tǝsele tǝne, na nyaa ɪmaa-tǝyǝ kǝyǝɛɪ tooo taa?

²¹ Ama Yesu maɣamaɣa ɪ tǝɣi ɪ yaakaɣa mpɛ si Iso tǝsele.

²² Pǝ tǝǝ kǝ waatu wei Yesu kǝma na ɪ si na ɪ fe tǝ, ɪ ifalaa tǝsaa si ɪ ka yǝyǝta-ti. Halǝna pǝ tǝ pa taa na Iso Tǝm na Yesu kǝyǝyǝtǝtǝ tǝtǝ.

Yesu nyǝmǎ yǝlaa lotu taa hǝwǝɛ

²³ Yesu wǝw Yosalem ke Tǝɛɛ acima tǝǝ kǝ mpɛ tǝ, yǝlaa paɣale nawa piti tǝma nna ɪ lakaya tǝ na pǝ mu-i kraakraa tǝkra si unǝɣi.

²⁴ Ama Yesu ná tá tǝ-wǝ na ɪ taa. Pǝ taɣa pulɔ, ɪ nyǝmǎ pa tǝnaya teu kǝ.

²⁵ Pǝ fei si nǝyǝlǝ ɪ seɣɛsi-i pa tǝm na pǝcǝ. ɪ maɣamaɣa ɪ nyǝmǎ mpi pǝ wǝ yǝlǝ taa tǝ.

3

Yesu na Nikotǝm pa faaci

¹ Apalɔ nǝyǝlǝ ɪ ka wǝnna Falisanaa taa na pǝ yaa-i si Nikotǝm. ɪ kǝ Yuta nyǝyǝ nyǝma taa lǝlɔ.

² Mǝpǝyǝ ɪ pola Yesu kinɪ ke ahoɔ naali na ɪ yǝyǝti-i si: Tacaa, tǝ nyǝmǎ si Iso kǝnna-ɪ si n ɪ seɣɛsi-tɔ. Pǝ taɣa pulɔ, nǝyǝlǝ fei wei ɪ pǝsǝɣi na ɪ la piti tǝma ɪsu n lakɔyɔ tǝ na pǝ tá kǝna Iso tǝɪɪ.

³ Yesu cǝ-i si: Tampana ke ma heeliyi-ɪ yoo, maa cǝsǝɣi, ye pǝ ta lǝli yǝlǝ ke lǝlǝyɔ, ɪ kaa na Iso Kawulaya.

⁴ Tǝnaya Nikotǝm pǝsaa-i si: ɪsǝnayaɛ pu taɣani yǝlǝ ke lǝlǝyɔ na ɪ tǝma sǝsǝ ke lapɔ? Ama ɪ kaa pǝsi na ɪ lǝli ɪ too lotu taa kǝ sǝw na pǝ taɣani-i lǝlǝyɔ?

5 Yesu cō-i si: Tampana ke ma heeliyi-η yoo, maa cesəxi, ye pə ta ləli-η na ləm na Feesuyu, n kaa sūv Iso Kawulaya.

6 Yulə ke yulə luləxi. Ama Iso Feesuyu luləyu wəna pə mpa, na pəle pə we yulə taa təm kē.

7 Taa la piti na nti ma heela-η si pə wēe si mə təna pu ləli-meyē luləyu tə tə tō.

8 Nyəni, heelim makı timpı pə luYu wēe təyə, na n̄ nukı pə tanj. Pəyele n ta nyı pə təlule yaa pə təpote. Wei Iso Feesuyu lulaa tō i wē mpv tətō.

9 M̄p̄yóg Nikotem tōma si: Isənaγale mpv?

10 İlena Yesu cō-i si: Halı meγele İseyehı seyəsəlaa səsaa na n̄ ta cekəna təm tənē?

11 Tampana ke ma heeliyi-η yoo, maa cesəxi, tə nyəmá nti tə yəγətəxi tə na nti tə nawa tə ntəxi tə keesəxi-mē. Pə na pə mpv tō mu caa tá təm muYu.

12 Isəna pə təηa lapv ke ate cəne təyəle ma heeliyi-mē na u sanj muYu. İle ye ma keesa-meyē isəna pə we isətāa tō, mə taa aweyele mulv?

13 Nəyəl v ta kpata isətāa ye pə tayə Yulə Pəyaya má wei ma luna isətāa na má tii tō ma paasi.

14 İsu Moisi ka tūy nyəyəl v kuseemuYu təm ke tesika nyūv taa na í siki wulaya tetv taa tō, mpv unı tətəyə pə wēe si paa kpaasi Yulə Pəyaya má.

15 İlena yəlaa mpa pa təna paa mv ma təm tə pá hiki weesyū ηku ku tēη tō.

16 Pə tayə pulv, Iso səla yəlaa tənaya səsəm, haləna í canj í ha i Pəyaya ikpamle, si pa təna mpa paa tēη ka təm tō, pá taa si, ama pá hiki weesyū ηku ku tēη tō.

17 Pə tayə isu yəlaa təm kuyv tō kē Iso tila i Pəyaya. Ama pa nyūv yavv tō kē.

18 Paa kuyı wei i təηa ka təm tə pəntv təm. Ama wei u tēηəxi ka təm tō, pəntv təm tēma sərv, i ta tēη Iso Pəyaya ikpamle təm tə pə tō.

19 Pa təm səpa timpı təyəle si fətəla wei i naaki tō i kōma antulinya taa, na yəlaa səli səkrətv v na pá kisi-i pa lakasi isayasi tō.

20 Ye wei i lakı isayavv i taa kpaakəna fətəla unəxi. İ kprətəyənə-i si pə taa kō na í la na pə ná i isayavv tō.

21 Ama wei i tēηəxi tampana tō i kprətəyənə fətəla unəxi si í la na pə ná təcııııı si Iso nunavv tō kē i lakı mpv.

Yesu na Yohaani pa təm

22 Pəle pə waalı kē Yesu na i ifalaa pa kula təna na pá polo Yuta tetv taa, na í na-wē pá caya tənaya wēe naale, na i səkı yəlaa ke Iso lvm.

23 Yohaani ná səkaya yəlaa ke Iso lvm tətəyə Ayınvη ke Salim kınj. Lvm ka wē tənaya səsəm kē. Yəlaa kəηaya Yohaani kınj na í səkı-wēyē Iso lvm.

24 Waatv unı tə pa ta təkəta Yohaani ke saləka.

25 M̄p̄yóg Yohaani ifalaa taa lelaa na Yuta tv nəyəl v pa svv h̄m ke Iso seev kətasi nsi yulv tayənəyənə i ti tō si tō.

26 M̄p̄yóg pa pola Yohaani kınj na pá p̄əsı-i si: Taca, n tōsa yulv wei i təm n ka heela-tv na nyá na-i í ka wē Yaatanı waalı tō i tō? Nyəni pənente unı i səkəna nteyē yəlaa ke Iso lvm, na pa təna pá puki i kınj.

27 İlena Yohaani cō-wē si: Yulv u hikıxi puləyu yem na Iso tá ha-i-wı.

28 Mə mayamaya í pəsəxi na í ləsi ma aseeta si ma yəγətāa si ma ta ke Mesii. Ama ma tēe i nəyə ke kutēe.

29 Akpaxalv tənna asasaalv. Ama akpaxalv taapalv səηa təna na í kema ηkpanj. Pə kōma na í nu akpaxalv nəyə, ilē i lanjē hulvmı səsəm. Mpv unı tətəyə ma lanjē hulvmaa, na pənente pə maya-m teu.

30 Pə wēe si Yesu í pukəna na maa səki.

Wei i kōmna isətāa tō i təm

³¹ Wei i luna isotaa to unu i kaelona pa tana. Na wei ile i we ate cene to, i ke ate nyeh ke, na ate nyentu ke i yogotayi. Ama wei i luna isotaa to unu i kaelona pa tana.

³² Na i yogotayi mpi i nawa na i nu to pa tom, ama nyalu u muvi i tom.

³³ Ie wei i tu mu i tom, puntu tisina nte si Iso yogotayi tampana.

³⁴ Wei Iso tilaa to puntu yogotayi Iso tom ke. Pa taya pulu, Iso celayi-i i Feesuyu taya.

³⁵ Taca a soola i Poyaga na i tu pa taya ka nin taa.

³⁶ Ye wei i nuna Poyaga i tema weesuyu nku ku tej tayo hiku. Ama wei i kisa Iso Poyaga ke nunav to i lanaa ke, na Iso muna-i na panaan ke tam ke mpyo.

4

Yesu na Samalii alv pa faaci

¹ Falisanaa nuwa si Yesu hikiyi tahlaa na i soaki-weye Iso lum na pa kaelu Yohaani.

² Peco pa taya Yesu mayamaya sookayana-weye Iso lum, ama i ifalaa ke.

³ Yesu koma na i nu si Falisanaa nu mpv, lena i kuli Yuta tetu taa na i menna Kalilee tetu taa.

⁴ Na pa wee si Samalii nyehku ke i tej.

⁵ Mpyo Yesu wosana Samalii icate nateli nte pa yaa si Sikaa to, na to kpatana tetu nti Yakovu ka ha i poyaga Yosetu to.

⁶ Na Yakovu loko ka we tana. Tante nu Yesu lena i caya loko nyo, na waatu unu ilim sikaa.

⁷ Mpyo Samalii alv nyalu koma lum luyu, na Yesu selami-i si: Ha-m lum na ma nyoo.

⁸ Waatu unu Yesu ifalaa ka tema tevu ke icate taa ke kotovu yavu.

⁹ Samalii alv co-i si: Pepe tao ke nyaga Yuta to na n selamayi-m lum si n nyoo. Peco maya Samalii to? (Pa taya pulu tao, Yuta nyema na Samalii nyema paa suliyi.)

¹⁰ Mpyo Yesu co-i si: Ye n ka cekona mpi Iso haaki to, na n ka nyema wei ma ma selamayi-n lum kunyonyoom ke isento to, nya mayamaya n ka laalana-m selamuyu na maa ha-n weesuyu lum.

¹¹ Mpyo alv co Yesu si: Ma ce, n feina kululunav nku n ka luna to. Peco loko na tu lumaa. Ie ley n ka hiki weesuyu lum mpi?

¹² Ta lnce Yakovu hulina loko ine na taaya mayana-i. Halu Yakovu na i piya na i kalakoh pa nyoo loko unu i lum. Ie n hu si n kela de?

¹³ Mpyo Yesu co alv si: Wei i nyoo loko ine i lum lokoto tasayi-i kpa ke.

¹⁴ Ama wei i nyoo lum mpi maa ha-i to, lokoto u lelayi-i kpa paa paa. Pa taya pulu, lum mpi maa ha-i to pu la i taa ke lum sevu wei i cetayi to. Halana i hiki weesuyu nku ku tej to na i kin.

¹⁵ Mpyo alv co Yesu si: Ma ce ha-m lum mpi, de lokoto kaa tasa-m kpa, na ma taa tasa ceneye malovu ke lum luyu.

¹⁶ Mpyo Yesu toma alv si: Polo n yaa nya paalu na nya na-i i koo cene.

¹⁷ Mpyo alv co wa si: Ma feina apalu.

Iena Yesu co alv si: Tampana ke n yogotaa si n feina apalu.

¹⁸ Pa taya pulu, n tema apalaa kakpasu ke saav, na wei i te n tu we kayana isento to n we yem, pa taya nya paalu. Pa tao ke nya tom wena tampana.

¹⁹ Mpyo alv co Yesu si: Taca, ma naa si n ke Iso kyogotutu telosulu.

20 Ta lɔŋɛnaa seekaya Iso ké pɔyɔ kɔnɛ kɔ tɔɔ. Ama Yuta nyɔma me mə tɔŋ si ye paa sɛɛ Iso Yosalem ké.

21 M̀pɔ́yó Yesu cɔ alɔ si: Alɔ nyá nu ma tɔm, pu kɔɔ tɔ, Tacaɔ Iso sɛɛv kaa wɛɛ tɔntɔmle tɔm, si pɔyɔ kɔnɛ kɔ tɔɔ yaa Yosalem.

22 Samalii nyɔma me í ta nyi wei í seeki tɔ. Ama Yuta nyɔma ta tá nyɔmá wei tá seeki tɔ. Pə taɣa pɔlv, Yuta nyɔma kinj ke Iso sɛɛv mpi pə waasəyi tɔ pə wɛɛ.

23 Ama pə wɛɛ pu kɔɔ, halɔ pə tu tɛma kɔntɛ tɛ, na mpa pa seeki Iso na tampana tɔ paa sɛɛ-ɪ hatoo pa taa ké na cɛsɔyɔ fɛi. Iso seɛlaa isu mpɔ wɛyɛ Caa Iso sɔɔlaa.

24 Iso u naa isɛntɔɔ, pə tɔɔ ké mpa pa sɛɛ-ɪ tɔ, pə taɣa isɛntɔɔ ke paa sɛɛ. Ama pa taanaa ké na cɛsɔyɔ fɛi.

25 M̀pɔ́yó alɔ cɔ Yesu si: Ma nyɔmá si Mesii wei pa yaa si Kilisiti tɔ ɪ ká kɔɔ tɛ, ye ílé ɪ kɔma, ɪ ká kilisi-tɔyɔ pə tɔna.

26 M̀pɔ́yó Yesu cɔ alɔ si: Ma wei ma yɔɣɔtəɣəna-ŋ isəntɔ tɔ, maɣalɛ Mesii unɪ.

27 Yesu na alɔ pa tɔŋna yɔɣɔtaɣa ke m̀pɔ́yó ulɛna ɪ ifalaa tala, na pə la-wɛyɛ piti ké mpi pə tɔɔ ɪ na alɔ taka pa yɔɣɔtəɣi tɔ. Paa na mpɔ pa taa nɔɣɔlv ta pɔɔsi si: Pepeye n caa ɪ kinj? Yaa ntiyi nyá yɔɣɔtəɣəna-ɪ?

28 Tənaɣa alɔ məŋna ɪ həyaga na í su. Ilɛna í məli ɪcatɛ taa na í yaa yəlaa si:

29 I kɔɔ na í ná apalɔ nɔɣɔlv wei ɪ kpaɣa pə tɔna mpi tuu ma lapa tɔ na í keesi. I ta ke Mesii yee?

30 M̀pɔ́yó yəlaa lu ɪcatɛ taa na pá puki Yesu kinj.

31 Alɔ unɪ ɪ tɛɛ mpɔ tɔ, na ɪ ifalaa náá tɔŋna-ɪ tɛɛkɔyɔv ké si: Tacaɔ n kaa tɔɣɔ mpɔ?

32 Ama Yesu cɔ-wɛ si: Tɔɣɔnaɣa ŋka ma tɔki tɔ ɪ ta nyi-ke.

33 M̀pɔ́yó Yesu ifalaa pɔɔsa tɛma si: Nɔɣɔlv kɔna-ɪ tɔɣɔnaɣa ke yee?

34 Tənaɣa Yesu cɔ-wɛ si: Ma tɔɣɔnaɣa nté wei ɪ tila-m tɔ ɪ luɣu nyəntɔv lapɔ, na ɪ tɔmle nte ɪ hulɔ-m si má la tɔ tɔ yooɔyɔ.

35 Mɛ mə tɔŋ si: Pə kaasa isɔtɔnaa liyi ti na kɔmɔtɔ tala. Ama má, ma heeliyi-me si, í kɔvi mə isɛ na í na isəna kɔtɔɣɔv sɛɛna tawa na kɔ tanja kɔntaa tɔ.

36 Kɔntɔv wei ɪ kɔŋ tɔ, ɪ tɔŋa ɪ kɔfɛlvɔv hikuyɔ ké, na í nyəkəyi pee tɔtɔɣɔ ɪ weesuyɔ ŋku ki tɛŋ tɔ kɔ tɔɔ. Mpɔ pə lakəna na tuulu na kɔntɔ pá kɔntɔyɔ yɔɔlvɔv.

37 Pə tɔɔ ké tɔm nti pa yɔɣɔtəɣi tɔ tɔ wɛna tampana si: Lɛlv tuuki ké na lɛlv náá kɔ.

38 Mpɔ tɔtɔɣɔ, ma tila-me si í kɔ haləv mpi í taa hala tɔ. Lɛlaa ná halaa na kaɣana pə waasəyi-me.

39 ɪcatɛ íté tɔ taa Samalii nyɔma paɣalɛ mv Yesu tɔm ke tɔm nti alɔ ka yɔɣɔtaa tɔfoo si: I kpaɣa pə tɔna mpi tuu ma lapa tɔ na í keesi tɔ tɔ tɔɔ.

40 Waatv wei Samalii nyɔma tala Yesu kinj na pá na-ɪ tɔ, pa wiina-ɪ si ɪ la wɛɛ naalɛyɛ pa kinj. Ilɛna í caɣa tənaya kuyɛɛŋ naalɛ.

41 Pə kɔma na pá nu ɪ maɣamaɣa ɪ kuyɔɣɔtɔv, ulɛna yəlaa samaa ke sɔsɔm tasa ɪ tɔm ke mɔyɔv.

42 Na pá tɔŋ alɔ si: Pənɛntɛ pə taɣa nti n heela-tv tɔ tɔ tɔ tike ke tɔ mv ɪ tɔm. Ama tá maɣamaɣa tɔ nuuna tá ŋkpaŋŋ na tɔ tɛma tá taa si, tampana ɪ ké antulinya Waaslvɔ.

Yesu waav ke akewe sɔsɔ pəyaga

43 Yesu lapa kuyɛɛŋ naalɛyɛ tɔna, ulɛna í kɔli na í tɛɛna Kalilee.

44 Yesu maɣamaɣa ka tɛma yɔɣɔtɔyɔv si: Nɔɣɔlv u tɔyɔna Iso kuyɔɣɔtɔv tɛlɔsɔlv ke ɪ maɣamaɣa ɪ catɛ taa.

45 Waatu wei Yesu tala Kalilee tō, tēna nyōma mu-i teu ke niŋ naale. Mpi tō pa maŋamaŋa paa pola Teeu acima tōŋu ke Yosalem, na pa nawa pē tēna mpi i lapa Teeu acima anu a tō tō.

46 Mprōŋ Yesu mōla Kalilee Kana timpī i ka pōsa lōm ke sōlōm tō. Akewe sōsō nōŋōlō i ka we tēna, na i pōyaga we Kapēnahum na pē wuki-ke.

47 Akewe nuwa si Yesu lūna Yuta na i kōō Kalilee, ilēna i polo na i sōlēmī-i si: Ma pōyaga we Kapēnahum na ká caa sēpō, polo ŋ waasi-ke.

48 Yesu cō-i si: Anu tamm mu ta na piti tēma na kōkōlō nyōm, u tisiŋi.

49 Mprōŋ akewe inu i cō-i si: Hai ma ce, tē tee pōcō ma pōyaga i taa kōō na ká si.

50 Mprōŋ Yesu cō akewe si: Kpe, nyá pōyaga kaa si.

Mprōŋ apalū inu i mu Yesu kuyōŋtōtō na i tū mpaau.

51 Akewe kpeŋaga, ilēna i tēmle nyōma sēŋi-i na pá heeli-i si: Nyá pōyaga hika alaafōya.

52 Mprōŋ akewe pōōsa-weŋe isēna waatu pē ceŋa pōyaga tōō tō. Ilēna tēmle nyōma cō-i si: Tete ilim kpila pōcō tōŋo watu ceŋa ka tōō.

53 Mprōŋ pōyaga caa tōōsa kprakpa si, tete mpō inu pē taka teitei kē Yesu ka heela-i si: Nyá pōyaga kaa si. Ilēna i na i tōyaga tēna pá te Yesu na pa taa.

54 Yesu piti tēma kpēnta naaleŋe i luu Yuta na i kōō Kalilee tō.

5

Kūtōntu waaw ke lule nōŋo

1 Pōle pē waali Yuta nyōma Iso sēeu acima naali a talaa, na Yesu polo Yosalem.

2 Lule natōli tē we heeŋ nōnōŋō cōlōŋ Yosalem, na akelenaa sakasi taka kakpasi sēŋa tēna. Tēne inōŋi pa yaa si Petasata ke Alaamee nyōma tōm taa.

3 Na kūtōntōnaa sēlōta laŋasi nsi si tee kē sōsōm. Yulūmaa na kaakalasi, na mpa kūtōmēŋ tūlaa tō. [Pa taŋa lōm laŋtūŋu.

4 Pē taŋa pōlū, isōtaa tillu tiikaya waatu waatu ke lule taa, na i lakī na lōm laŋtōŋi. Na wei i laala tiū ke waatu wei lōm laŋtōŋi kprakpa tō pē waa-i, paa i kōtōŋ ke ŋku.]

5 Apalū nōŋōlō i ka we tēna na i hōnta kūtōŋ tō pusi pōlefei nule kōlō.

6 Yesu na-i na i hōnta mpō, na i nyōmá si i taŋa tēnaga sōsōm, ilēna i pōōsi-i si: N caa pē waa-ŋ ke?

7 Mprōŋ kūtōntu cō Yesu si: Ma ce, ma feina nōŋōlō si i tisi-m lōm taa kē waatu wei pē laŋtōŋi tō. Na má polaa si ma tiiki, nōŋōlō ná laali-m.

8 Mprōŋ Yesu heela-i si: Kulī na ŋ kraŋa nyá kōhōntūŋu na ŋ tō.

9 Tēnaga pē waa kūtōntu ke kprakpa, na i kelī i kōhōntūŋu na i tōŋ. Pē pamna kuyaku kōheesōŋu wule.

10 Mprōŋ Yuta nyōma tōma wei pē waa mpō tō si: Saŋa kuyaku kōheesōŋu kē, pē fei si ŋ sōŋōli nyá kōhōntūŋu ke mpō.

11 Ama kūtōntu na cō-we si: Wei i waasa-m tō inu i heelina-m si má kelī ma kōhōntūŋu na má tō.

12 Mprōŋ Yuta nyōma cō kūtōntu si: Aweŋe pōntu na i heela-ŋ si ŋ kelī nyá kōhōntūŋu na ŋ tō?

13 Ama wei pē waawa tō i ta nyi Yesu. Pē taŋa pōlū, ilē i ka saala samaa wei i suwa tēna tō i taa.

14 Pōle pē waali Yesu ná apalū inōŋi Iso tōsēle taa na i heeli-i si: Nyōni, pōēnte pē waa-ŋ isōntō tō, taa tasa isayatu lapu tōtō. Pōcō pē taa kōō na ŋku kulē ku kēla mpō tō ku maŋana-ŋ.

15 Tənaɣa apalw inɪ ɪ polaa na ɪ heeli Yuta nyóma sɪ: Yesu waasəna-m.

16 Pə tɔɔ ké Yuta nyóma sɔw Yesu ké konyɔŋ tɔɣw ke ɪ lapw ɪnpúyó kɔyaku kɔhesɔyɔ wule tɔ pə tɔɔ.

17 Mpɔw pə yelina na Yesu yɔɣɔtɪ sɪ: Ma Caa ná tɔŋa təmle lapw ke tam ké. Pə tɔɔ ké ma tɔtɔ ma tɔŋna lapw.

18 Təm tənɛ tə maɣamaɣa tə tɔɔ Yuta nyóma mw sɔɣɔna ke teu sɪ pa ləsəyi Yesu weesuyɔ. Sɪ pə taya kɔyaku kɔhesɔyɔ tike ke ɪ wakəlaa, pə kɔɔnna isəna ɪ kɛesa ɪ tɪ na Isɔ na ɪ yaa-ɪ ɪ maɣamaɣa ɪ Caa tɔ pə tɔɔ tɔtɔ.

Isɔ Pəyaya pəsɔyɔw ke yəlaa tɔɔ

19 ɪnpúyó Yesu tɔma-we sɪ: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəyi. Pəyaya ma ma kaa lu natəli na má la. Ama nti ma Caa tɔŋa lapw na má naaki tɔ ntəyi ma tɔŋəyi. Ma Caa laki pə tənə mpi tɔ, Pəyaya ma ma laki-wɪ tɔtɔyɔ.

20 Pə taya pulw, ma Caa sɔɔla-m ké, na ɪ hólí-m pə tənə mpi ɪ laki tɔ. ɪ ká hólí-m təma sɔsɔɔna nna a kəla anɛ tɔ sɪ má la, na pu la-meɣe ha.

21 Isu ma Caa feesiyi sətəa na ɪ mənna-weɣe weesuyɔ nyóma hekw tɔ, mpɔw inɪ tɔtɔyɔ Pəyaya má ma tɔyi weesuyɔ ke mpa ma nɔkaa tɔ.

22 Tələ tə paasi ma Caa u huwkəna nɔɣɔw. Ama ɪ tu huɔle tənaya Pəyaya ma ma niŋ taa.

23 ɪlena pa tənə pa se-m isu pa seekuyɔ ma Caa tɔ. Yulw ɪ ta se Pəyaya ma, ɪ kaa pəsɪ na ɪ se ma Caa wei ɪ tila-m tɔ.

24 Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəyi, ye wei ɪ nu ma təm na ɪ te ɪ taa na wei ɪ tila-m tɔ, ɪ tɛma weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔyɔ hikuɣu, pa kaa huɔna-ɪ. Ama ɪ tɛma weesuyɔ tɔ ke pəsuyɔw ké.

25 Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, pə weɛ pu kɔɔ, halɪ pə tu tɛma kɔntɛ te. Sətəa ká nu Isɔ Pəyaya má ma nɔyɔ, mpa paa nu-ke tɔ, paa fe na pá kuləna pa isɛ.

26 Isu Tacaa Isɔ wɛna weesuyɔ ke ɪ taa tɔ, mpɔw tɔtɔyɔ ɪ yelaa sɪ Pəyaya ma má wɛna weesuyɔ ke ma taa.

27 Ma ké Yulw Pəyaya tɔyɔ ɪ ha-m mpaaw sɪ má huɔna yəlaa ke təm.

28 ɪlɛ pə taa la-meɣe ha. Mpi tɔ pu kɔɔ na pa tənə mpa pa we pələaŋ taa tɔ pá nu ma nɔyɔ,

29 na pá lu ɪ taa. Mpa pa lapa kɔpantɔ tɔ paa fe sɪ pá weɛ tam tɔɔ. Mpa pɛle pa lapa isayətɔ tɔ, paa fe sɪ pá huɔna-we na pá tu-weɣe saləka.

Mpi pə hólýi Yesu tampana tɔ

30 Maa pəsəyi na má lu tələyi ma maɣamaɣa. Ama isu Isɔ kɛsəyi-m tɔ, ɪnpúyó ma huwkəna, na ma huɔle tewa. Mpi tɔ, pə taya ma maɣamaɣa ma luɣu nyəntɔ ke ma pɛkəyi lapw. Ama wei ɪ tila-m tɔ ɪ luɣu nyəntɔ ké.

31 Ye ma yɔɣɔtəyi ma tɪ təm, nɔyɔw kaa sa tampana wɛna maa hólí tɔ.

32 Ama nɔyɔw wɛnna na ɪlɛ ɪ hólýi sɪ ma ké tampana tɔ. Na ma nyəmá sɪ nti ɪ yɔɣɔtəyi ma tɔ tɔ tɔ we tampana.

33 Halɪ mə maɣamaɣa ɪ tila mə tillaa ke Yohaani kin na ɪlɛ ɪ huɔla-meɣe tampana.

34 Ye ma, pə taya isu ma nyulaa sɪ yulw nɔyɔw ɪ hólí ma tampana. Ama sɪ pə səna-me na pə ya mə nyuɣɔ tɔɔ ké ma yɔɣɔtəyi mpɔw.

35 Yohaani naa we ké isu fətəla wei ɪ muɣɪ na pə naaki tɔ. ɪ tisa na ɪ yəɔləna fətəla inɪ ɪ naw ke pəɔɔ.

36 Ama ma wɛna mpi pə hólýi ma tampana na pə kəli tɔ tənə nti Yohaani yɔɣɔtə ma tɔ tɔ. Təma nna inɪ ma Caa huɔla-m sɪ má la na ma tɔŋna a lapw ke isəntɔ tɔ, anɪ a huɔləɣəna ma tampana sɪ ma Caa tilina-m.

³⁷ Ma Caa wei i tila-m to i hólóyí ma tampana tótó. Me í ta nu i nǎyó ke paa tǎm kǎlǎm. Páccó í ta loosi i isentaa ké paa tǎm kǎlǎm tótó.

³⁸ Pǎyele u saŋ i tǎm muɣu si tǎ caya mā taa ké paa páccó. Ile u teŋ mā taa na wei Iso tilaa tǎ, pǎ tǎo ké pǎ we mpu.

³⁹ I pǎekǎyi Iso Tǎm takǎlasí taa tǎcututu, na í teelǎyi si pǎ taa ké í ká hikina weesuyu ŋku ku teŋ tǎ. Aní tǎ takǎlasí kǎlǎmasí nsí si yǎyótǎyǎna ma tǎm.

⁴⁰ Pǎ na pǎ mpu tǎ, u saŋ si í kǎo ma kin na í hiki weesuyu kǎpǎŋku.

⁴¹ Pǎ tǎya yǎlaa isante ke ma pǎekǎyi.

⁴² Ama ma nyǎma-me, ma nyǎmá si u caa Iso.

⁴³ Ma Caa kǎnte ke ma kǎma na mu saŋ ma muɣu. Ama ye nǎyólu ná lu yem na í kǎo, í mu ílé tǎkpa.

⁴⁴ Me mā sǎla mā tǎma isante ké, u pǎekǎyi Iso wei i tike nté Iso tǎ i nyǎnte. Ile isǎnaya í ká la na í mu ma tǎm.

⁴⁵ I taa huɣu si maa polo má kuli mā waali ké Iso isentaa. Ama Moisi wei í teelǎyi to iní i ká kulina mā waali.

⁴⁶ Ye í ka muwa Moisi tǎm na tampam, isǎntǎ to í ka mu ma nyǎntǎ tótó. Pǎ tǎya pǎlu, ma tǎm ke ílé í ŋmaawa.

⁴⁷ I tǎ tisi na í mu nti Moisi ŋmaawa tǎ, ile isǎnaya í ká tisi na í tǎna ma tǎm nti ma heeliyi-me tǎ.

6

*Samaa iyisi kakpasí (5000) calǎsvyɣ
(Matiye 14:13-21; Malǎki 6:30-44; Luku 9:10-17)*

¹ Pǎle pǎ waali ké Yesu tǎyana Kalilee teŋku waali ké teɣuɣu. (Lǎlaa yaa si Tipeliyatí teŋku).

² Na yǎlaa samaa hu i waali. Pǎ tǎya pǎlu tǎo, pa ná piti tǎma nna i waakayana kutǎntǎna tǎ.

³ Mǎpǎyó Yesu na i ifalaa pa kpa puɣu tǎo na pá caya tǎna.

⁴ Na Yuta nyǎma acima wena pa yaa si Teɣu acima tǎ a wǎsaa.

⁵ Mǎpǎyó Yesu nyǎna i taa na i waali na í ná si samaa sǎsǎ tǎŋna i kin ke kǎnte. Tǎnaya i pǎssa Filipu si: Leye tu ya kutǎyǎu na tǎ cela samaa ine iní na i tǎna í tǎyǎ?

⁶ Yesu yǎyóta mpu si í nu nti Filipu ká cǎ tǎ. Tǎfo i maɣamaya i tǎma isǎna i ká la tǎyǎ nyǎm.

⁷ Mǎpǎyó Filipu cǎwa Yesu si: Paa liyitee nyǎyǎtu ŋmuɣu (200) maɣamaya ke tǎ yapa kutǎyǎu, ku haŋna yǎlaa pǎne pa tiili?

⁸ Ilena Yesu ifalaa taa nǎyólu wei pa yaa si Antǎlu na í ké Simǎŋ Piyee neu tǎ í cǎ-i si:

⁹ Iwaasǎle natǎli tǎ we cǎne na tǎ tǎka potopotonaa ke kakpasí na tiina ke naale. Ama pǎle pu la-weye samaa tuutuuma ine?

¹⁰ Tǎnaya Yesu tǎma si: I heeli pa tǎna si pá caya ate. (Pǎ pamna nyutu ka pǎ ateɣe tǎnaya sǎsǎm, ilena pá caya.) Pa taa apalaa nyǎŋ tala isu iyisi kakpasí (5000).

¹¹ Tǎnaya Yesu kpaɣa potopotonaa mpe na í see Iso ké í na tǎmle ke pa tǎo, ilena í tala mpa pa caya tǎ. Na í tala-weye tiina ke mpu tǎo, na paa wei í haya.

¹² Waatu wei pa haya tǎ, i tǎma i ifalaa si: I tǎo si potopotonaa hǎyǎlǎŋ wei i kaasaa tǎ, na pǎlǎpu í taa le.

¹³ Ilena i ifalaa tǎo si hǎyǎlǎŋ iní, na pǎ su tǎkǎŋ naanǎwa na naale. Potopotonaa kakpasí iní i kpisina mǎpǎyó waatu wei pa tǎma tǎyǎu tǎ.

14 Waatu wei yelaa ná Yesu piti tæmle íté tó, pa tóma sí: Tampána Yulb me inæyæle Isó kuyæyotutu telæsulb wei í tøm paa yæyofaa sí í ká koo antulinya taa tó.

15 Yesu nyemá sí pa sòulb piwa sí paa kpa-i wulaw na toj ke tæne inæyi kpakpaa. Ilena í ñmeli tæken na í kpa póónj tóó ké í tike.

Yesu tænte ke lom tóo

(Matiyee 14:22-33; Malaki 6:45-52)

16 Pæ kóma na pæ taani, ilena í ifalaa tii lom næyo,

17 na pá kpa kpuibyo taa sí pa tesæyi Kapènahum. Halí pé canj pé yu Yesu ta kònta pa kíj.

18 Mpyóyó heelim sòsòom mapa na pæ lanjtæyi tenku lom ke sòsòom.

19 Yesu ifalaa tóma lom taa isu kilomætælænnaa kakpasi yaa naatoso, ile pa na Yesu kele na í toj lom tóo na í kòjina pa tóo tóo. Tænaya sæyòntu kpa-we.

20 Ama Yesu heela-we sí: Sæyòntu í taa la-me, maya.

21 Yesu ifalaa luyi lapa na pá kpaaya Yesu ke kpuibyo taa. Tete isu sanja tó, pa tæma tate ke timpi pa pukaya tó.

Samaa pækæyi Yesu

22 Ku fema ilena samaa wei pæ yela tenku waali tó, í ná sí kpuibyo kulómuyó ka kaasæna tæna. Pécó pa nyemá sí Yesu na í ifalaa pa ta kaa kpuibyo. Ama pæle pa tike pa tæena.

23 Paa na mpw kpuiløj lelej wei í luna Tipeliyati tó í kóma, na í ta hatælæna timpi Tacaa ka sée Isó ké í na tæmle na pécó pá tæyo potopotonaa tó.

24 Samaa iní í nawa sí Yesu na í ifalaa pa taa næyòlb fei tæna, ilena pá kpa kpuiløj iní í taa na pá tæe Kapènahum ke Yesu pækuyó.

Kutøjou ñku ku haaki weesuyi tó

25 Samaa kóma na pá na-i tenku waali ilena pá pòosi-i sí: Tacaa, pælee ké n kóma cæne?

26 Tænaya Yesu còwa samaa sí: Tampána ke ma heeliyi-me yoo, maa cæsæyi, pæ taya isu í ná ma piti tæma tæyo í pækæyi-m. Ama í tæyo potopotonaa na í haaya tæyo.

27 Í taa nòki na í kana kutøjou ñku ku teñ tæyo pækuyó. Ama í lb ñku ku we tam na ku kòjina weesuyi ñku ku teñ tó ku tóo. Yulb Pæyaya má maa hana-meye kutøjou ñku. Pæ taya pulb, Tacaa Isó tæma-m í toj cacaalaya tuyó.

28 Mpyóyó samaa pòosa Yesu sí: Pepeye tu la na pécó tó la tæma nna Isó caaki tó?

29 Ilena Yesu cò samaa sí: Tæmle nte Isó caa sí í lapri-tøjole sí í mu í tillu tøm.

30 Mpyóyó samaa pòosa Yesu tótó sí: Ile n kaa la piti tæmle natæli na tæ ná na pécó tó mu nyá tøm? Tóv, tæmle nteye n ka la?

31 Ta caanaa caanaa tøjona manna ke wòlaya tetu taa, isu pa ñmaau Isó Tøm taa tó sí: Í tisa isótæa kutøjou na í cæla-we na pá tæyo.

32 Mpyóyó Yesu cò samaa sí: Tampána ke ma heeliyi-me yoo, maa cæsæyi, mpi Moisi cæla-me tó pæ ta ke isótæa kutøjou ke tæna. Ama pænente isótæa kutøjou mayamaya ke ma Caa cælæyi-me.

33 Na kutøjou ñku Isó cælæyi-me tøjole ñku ku luna isótæa na ku tii na ku haaki yelaa tænaya weesuyi tó.

34 Tænaya samaa cò Yesu sí: Tacaa, haaki-tuyó kutøjou ñkuyó tam.

35 Ilena Yesu cò samaa iní sí: Ma mayamaya kele kutøjou ñku ku haaki weesuyi tó. Ye wei í kóma ma kíj nyòyosi kaa kpa pòntu paa pécó. Pæyele wei í mu ma tøm tó, lókòtu kaa kpa pòntu tótó.

36 Ama ma tæma-meye-tæyi heeluyi sí í na-m, pécó í tá mu ma tøm.

37 Pa tæna mpa ma Caa haa-m tɔ, pa kɔŋ ma kinj k . Ma kaa tɔŋoni wei i kɔŋ ma kinj tɔ.

38 P  taya pulv, ma tiina isɔ k  sɪ ma lakɪ wei i tila-m tɔ i luɣu ny ntv, p  taya ma maɣamaɣa ma ny ntv.

39 Wei i tila-m tɔ i luɣu ny ntv nt  sɪ m  taa yele na mpa i cɛla-m tɔ pa taa nɔɣolv le. Ama sɪ m  kʊsɪ pa t naya s taa taa k  kuyaku kant kaya ny ŋku wule k .

40 Ma Caa luɣu ny ntv nt  sɪ mpa mpa pa n  P yaya m  na p  mv ma t m tɔ, p ntvnaa i hiki weesuɣu ŋku ku t ŋ tɔ, na maa feesi-wɛɣe kant kaya kuyaku wule.

41 Isu Yesu ɣɔɣotɔv mpu sɪ inɔɣ le kutɔɣov ŋku ku tiina is taa tɔ, sese p  ta maya Yuta ny ma nt .

42 T naya pa t ma sɪ: Isu Yos  fv p ɣolv Yesu k l ? T  ny m  i caa na i too m  . I  ntiɣi i ɣɔɣot ɣi sɪ unɪ i tiina is taa?

43 M r ɣ  Yesu cɔ Yuta ny ma sɪ: I taa miitina-m mpu.

44 Taca a wei i tila-m tɔ i yaa wei, p ntv tike k ŋna ma kinj, na maa feesi-i kant kaya kuyaku wule.

45 Isɔ kuyɔɣotv tel s laa ŋmaa t m t n  sɪ: Y laa t na k  w e Isɔ kʊs ɣ saa. P  t  k  y laa t na mpa pa nuk na Taca Isɔ na p  mv i kʊs ɣ s tv tɔ, pa kɔŋ ma kinj.

46 I  p  taya isu nɔɣolv t ma Taca Isɔ k  nav se. Ye p  taya wei i luna Isɔ kinj tɔ unɪ i nana-i.

47 Tampana ke ma heeliɣi-m  ɣoo, maa c s ɣi, wei i mv ma t m, p ntv t ma weesuɣu ŋku ku t ŋ t ɣo hikuyu k .

48 Maɣal  kutɔɣov ŋku ku haaki weesuɣu tɔ.

49 M  caanaa caanaa t ŋna manna ke wɔlaya t tv taa, p y le pa s pa.

50 Ama kutɔɣov ŋku ku luna is taa tɔ, ŋkʊɣv ɣolv i t ɣaa i kaa sɪ.

51 Maɣal  kutɔɣov ŋku ku tiina is taa na ku haa weesuɣu tɔ. Ye wei i t ɣo kutɔɣov ŋku, p ntv k  w e tam k , u tas ɣi s pv. Kutɔɣov ŋku maa ha t ɣol  ma maɣamaɣa ma t nvov nantv. Ma haaki-t ɣi sɪ y laa t na i hiki weesuɣu.

52 T naya Yuta ny ma svv t  t  k  h m na is l  kʊs  m  k  pa taa pa tike sɪ: Is naya unɪ i k  kpaɣa i maɣamaɣa i t nvov nantv na i ha-tv sɪ t  t ɣo?

53 M r ɣ  Yesu c wa sɪ: Tampana ke ma heeliɣi-m  ɣoo, maa c s ɣi, ye i ta t ɣo Yvlv P yaya m  ma t nvov nantv, na i ta ny v ma cal m, i kaa hiki weesuɣu ke m  maɣamaɣa.

54 Ye wei i t ki ma t nvov nantv na i ny vki ma cal m, p ntv t ma weesuɣu ŋku ku t ŋ t ɣo hikuyu k , na maa feesi-i s taa taa k  kant kaya kuyaku wule.

55 P  taya pulv, ma t nvov nantv ke kutɔɣov k panjku k , na ma cal m ke k ny ny v m k pam t t .

56 Ye wei i t ɣo ma t nvov nantv, na i ny v ma cal m, ma na p ntv tu w e t ma taa k .

57 Taca Isɔ wei i tila-m tɔ, i w na i weesuɣu, na i t v k  ma w na ma weesuɣu t t . P  t v k  wei i t ɣo-m, p ntv w ena weesuɣu ke ma t v t t .

58 T v, kutɔɣov ŋku ku luna isɔ t ɣol . Ku ta ke ŋku m  caanaa caanaa ka t ɣaa na kaɣana pa f i t . Ama ye wei i t ki kutɔɣov k n , p ntv k  w ena i weesuɣu ke tam.

59 Kar nahunm ke Yesu s ɣ sa t m t n ɣ  Yuta ny ma t kotile taa.

T m nti t  haaki weesuɣu t 

⁶⁰ Waatv wei Yesu ifalaa nu tvm tane tv, pa taa payale tma sv: Tvm tane tv kala kate. Awe na pasayi tv nuv?

⁶¹ Yesu nawa sv tvm tane tv ta maya i ifalaa, lena i tv-we sv: Isu tvm tane tv kala-meyele yaa?

⁶² Na i ka koo na i na Yvlu Pəyaya ma na ma kraa timpri maa wev tv, ile isənayale i ka la?

⁶³ Iso Feesuyu haakəna weesuyu, yvlu tənuyv kune kole ku waasayi vlv. Tvm nti ma heela-me isəntv təyole Feesuyu nyəntv, na nti inu tv haakəna weesuyu.

⁶⁴ Paa na mpv, mə taa lelāa u tvyvna-ti. (Pə taya vlv, hatoo kancaalaya Yesu ka nyəma mpa pa kaa taki i tvm tv. Halu i nyəma wei i ka lapri-i koləmōtv tv.)

⁶⁵ Yesu sōsa lentv sv: Pə mayamaya pə tvv kē maa heela-me sv: Nəyvlv kaa pəsi na i koo ma cōlv, na pə tv kēna sv Iso hana-i pə mpaav.

⁶⁶ Pə krayav kvyəkv təyō Yesu ifalaa taa lelāa yela-i, pa ta tasa-i tənuyv.

⁶⁷ Mpvōy Yesu pōsa pa naanvwa na naale wei i kaasaa tv sv: Na me se, mu tev mə nyəkv?

⁶⁸ Tənyaya Simōn Piyee cōwa Yesu sv: Tacaa, awe kin ke tu polo? Nyā tvm pee haakəna weesuyu ŋku ku tēv tv ile.

⁶⁹ Na pəvəntv tv mōwa na tv tv tv taa sv n kē Yvlu Naŋŋtv inu, na n luna Iso kin.

⁷⁰ Ilena Yesu naa tv i ifalaa sv: Mə naanvwa na naale ine pə taya ma ləšəna-me? Pōcō mə taa lelō na kē vlvōv.

⁷¹ Simōn Isəkaleev pəyalv Yutaasv tvm ke Yesu yōvōtaya mpv. Paa na i kē pa naanvwa na naale taa lelō tv, kolvm inu i kōmna na i lapri-i koləmōtv.

7

Yesu na i newaa pa tvm

¹ Pəlv pə waali Yesu cōkayā Kalilee tētv taa. I luyv fei Yuta tētv taa kē cōv. Pə taya vlv tv, Yuta nyōma pēkayā i kvv.

² Yuta nyōma acima wēna pa yaa sv cōka acima tv a wvsaa.

³ Ilena i newaa tōmi-i sv: Kōli cəne na ŋ polo Yuta na nyā ifalaa na tēma nna n laki tv tvō.

⁴ Ye vlv caa sv pā nyōmi-i u ŋmēsəyi i tēma. Ye n laki tēma anəyi mpv ile, yele na yōlāa tēna nyi-ŋ mee.

⁵ Pə taya vlv, Yesu newaa mayamaya na tv mv i tvm tvō.)

⁶ Mpvōy Yesu cō-we sv: Pə ta mayata-m na pōcō. Ama ye me, paa pəlee pə mayamēye.

⁷ Pə taya vlv, antulinya nyōma taa kaa kraana-me. Ama pa taa kraana mā. Mpi tv, ma hūlvōyi sv pa koləpōtv fei teu.

⁸ Mu kra tənaya acima. Ye ma, ma kaa polo. Pə taya vlv, pə ta mayata mā.

⁹ Yesu tēma-weye heeluyv ke mpv lena inu i saali Kalilee.

Yesu ke cōka acima taa

¹⁰ Yesu newaa kōma na pā kra acima təyōv, lena Yesu mayamaya polo. Ama i ta yelev sv nəyvlv i nyi, i pola ŋmēlav kē.

¹¹ Yuta nyōma pēkayā-i acima wēv taa, na pā tēvna tēmayā pōsvōv sv: Ilev leye i wēv?

¹² Halu samaa wēlētaya Yesu tvm ke pa taa pa tike ke sōsōm. Lēlāa sv: Yvlu kvpəv kē. Lēlāa sv: Aai, i kē vlvōtvōlv kē.

¹³ Paa na mpv Yuta nyōma səyōntv tvv nəyvlv taa yōvōtəyi tēfo.

14 Pə kəma na acima haça heku, ɔlena Yesu polo na í sɔv Isə təsele taa na í seyesəyi.

15 Mpróyó pə lapa Yuta nyóma ke piti, na pá təŋ si: Isənaça pə lapa na í nyi pə tənaya mpv pécó í ta la ceu?

16 Tənaya Yesu cə-we si: Nti ma seyesəyi isəntə tə, ma ta lu-təyi kɔlupu. Ama wei í tila-m tə ɔni í huləna-m-ti.

17 Ye wei í sɔɔla Isə luçu nyəntə təŋyɔv, pɔntu tike ka nyəna si ma kɔseyesətu luna Isə kin yaa ma maçamaça ma kaŋkante ke ma lakəna.

18 Wei í lakəna í kaŋkante tə, í maçamaça í sam ke í preekəyi. Ama wei í preekəyi í tillu sam, pɔntu nté tampana tɔ, pəpətu fei í kin.

19 Ntəŋ Moisi hulə-meyə Isə seɔv kɔsəsutu təna na? Pécó paa mə taa kɔlɔm u təŋəyi-ti. Aŋha, na í caa í kɔ-m suwe?

20 Mpróyó samaa cəwa Yesu si: N nyəna aləçaa ke? Awe caa í kɔ-ŋ?

21 Tənaya Yesu cəwa si: Pə taça pɔlv, wule təli ma lapa təmlə səsəle natəli na piti kpa mə təna.

22 Moisi ná tɔ-meyə pəlvɔv, (pəyele pə ta tu kev Moisi kin ke pə luna. Ama hatoo mə caaŋaa caaŋaa kin ké,) na paa kuyaku kɔheesuyv wule í peləyi pəyaya ké.

23 Ye í peləyi pəyaya ke kɔheesuyv wule si pə taa kəɔ na í yəki Moisi kɔsəsutu. Pepe təɔ ké má waa yɔlv pilimile təcu ke kɔheesuyv wule na mu mu-m na pááná?

24 Í taa nyənəyi təɔ tike. Ama í təŋəyi tampana na pécó í yəçətəyi.

Yəlaa lakɔ Yesu na piti

25 Yosalem nyóma napəli pa yəçətəya si: Pə taça wei pa preekəya si pa kuyi təçələ?

26 Í nyəni ílə í məlaa na í yəçətəyəna-we na u nyəŋna pɔlv, na pá suma. Isu tá səsaa mpə pa təŋ pa taa si í ké Mesii kele yaa?

27 Tə nyəmá si waatv wei Mesii ká kəɔ tə, nəçɔlv u nyəŋ í te. Təfə ye pə kaasa ɔne ɔle, tə nyəmá ílə í təlule məe.

28 Yesu təŋna seyesuyv ke mpróyó Isə təsele taa, ɔlena í pəçəsi-we na nəçə səsaya si: Mə si í nyəma-m, na í nyəmá ma təlule yaa? Aai, ma ta kəɔ ma maçamaça ma kəntə se. Ama wei í tila-m tə í weɔ na í ké tampana tɔ. ɔle mə ta nyəmɔ-ɔ.

29 Ama ma, ma nyəma-ɔ, pə taça pɔlv təɔ, í kin ke ma luna, na ɔni í tilina-m.

30 Yəlaa luçu lapa si pá kpa-ɔ, ɔle nəçɔlv ta tɔ nin ke í təɔ, í wule ta tata tə pə təɔ.

31 Paa na mpv samaa ɔni í taa pəçələ mu Yesu təm na pá te pa taa. Haləna pá təŋ si: Mesii í kəma í ká la piti təma na a kəli ɔne í nyəna na?

Pa tila filisinaa si pá kpa Yesu

32 Pə kəma na Falisanaa nu nti samaa miitiyi Yesu təɔ tə, ɔlena pá na kətəlaa səsaa pá tili filisinaa si pá polo pá kpa-ɔ.

33 Tənaya Yesu təma si: Pə kaasa-m weɔ naaleye mə heku ké, ɔlena má məli wei í ka tila-m tə í kin.

34 Í ká preekɔ-m í kaa na-m. Pə taça pɔlv, í kaa pəsi na í kəɔ timpɔi ma weɔ tə.

35 Tənaya Yuta nyóma pəçəsa təma si: Leyə Yesu ká polo na tə kaa na-ɔ? Í ká polo Yuta nyóma mpə pa yawa na pá polo tuu Kələeki acaləe taa tə pa kin na í paasəna Kələeki nyóma yaa isəna?

36 Ye pə taça mpv, ntiçile í yəçətəyi mpv si: Tu preekɔ-ɔ tə kaa na-ɔ? Tə kaa pəsi na tə polo timpɔi í ka weɔ tə?

Weesuyv lɔm pusi təm

³⁷ Acima kuyaku kantakaya nyəŋku ŋku ku ke kuyaku səsəu tə ku wule, Yesu səŋa iso na í kpaali si: Ye lukətu í wena wei, pɔntu í kəə ma kin na í nyəə.

³⁸ Wei í mu ma təm weesuɣu ləm pusi ká lukəna i taa na pá kpen, isu pa yəɣətɔɣu Iso Təm taa tə.

³⁹ (Mpa pa mu Yesu paa kəə pá hiki Iso Feesuɣu ŋku tə, ku təm ke i yəɣətaya. Mpi tə, waatu unu Iso Feesuɣu taa kənta. Pə taya pulu, Yesu taa svuta i teeli taa tə pə tə).

Samaa fayav ke pa taa pa tike ke Yesu təə

⁴⁰ Samaa unu i taa yələa nu mpɔ, ɔlena pá tə si: Inəɣəle Iso kuyəɣətutu teləsulu wei tə.

⁴¹ M'pɔɣó ləlaa si: Mesii ké. Na ləlaa náa təŋ si: Kalilee ke Mesii ká luna?

⁴² Iso Təm takəlasɪ taa wɛɛ si: Mesii ka wɛɛ Tafiiti lulɔɣu taa tɔ ké. Pətələhem timpi Tafiiti ka wɛɛ təɣə i ká luna.

⁴³ M'pɔɣó samaa faya Yesu təə.

⁴⁴ Pa taa ləlaa luyɔ lapa si pá kpa Yesu. Ama nəɣolu ta tɔ nin ke i təə.

Falisanaa səsaa laŋkpəsəŋ

⁴⁵ M'pɔɣó filisinaa mələ kətələa səsaa na Falisanaa pa kin na pɛle pá pəəsɪ-wɛ si: Pɛpɛ təə ké í tá kəna-i?

⁴⁶ Tənaɣa filisinaa cəwa si: Tuu tə yulu nəɣolu i ta yəɣətəta isu unu.

⁴⁷ M'pɔɣó Falisanaa pəəsɪ-wɛ si: I kpennna-me na í puɣusi tətəɣə?

⁴⁸ Wulee í keesa tá səsaa yaa Falisanaa taa nəɣolu na pɔntu təŋəɣi-i?

⁴⁹ Samaa wei i ta nyi Moisi kusəsutu ke mpɔ tə, səntu nyəma ké.

⁵⁰ Falisanaa taa ləlv wei pa yaa si Nikotem na í ka pola Yesu kin ke ahoə tə, ɔlé i təma-wɛ si:

⁵¹ Anu i nyəmə si, ta kulaputu taa pə fɛi si tə ku yulu təm ke mpɔ, na tə tá caya na tə nu pə təna na tə cəkəna mpi i wakələa tə.

⁵² M'pɔɣó Falisanaa cəwa Nikotem si: Sɛsɛ Kalilee nyəma mɛɣɛle na nyaya? Wiili Iso Təm taa na ŋ ná, tuu tə Iso kuyəɣətutu teləsulu nəɣolu ta tɛnta luw na Kalilee se.

[
⁵³ Pəle pə waali ké pa yawa na paa wei í məli i təyaya.

8

Alv wasaŋkali təm

¹ M'pɔɣó Yesu ná kpa Olifinaa puɣu.

² Tɛv fema ɔlena í kulɪ ləŋ ke tanəŋ tɛɛ na í məli Iso təseɛle taa na samaa təna kəə i kin. ɔlena í caya na í seɣɛsɛɣi-wɛ.

³ Tənaɣa Iso Təm seɣɛsələa na Falisanaa pa kəna-i alv nəɣolu wei pa kpələa na í lakɪ wasaŋkalətu tə. M'pɔɣó pa səŋsa-i samaa heku taa.

⁴ ɔlena pá tə Yesu si: Tacaə, tə kpələ alv inɛ unu na í lakɪ wasaŋkalətu.

⁵ Moisi yəɣata i kusəsutu taa si, alv í lapa mpɔ pə taka, tə yaya-i pɛɛ na tə ku-i. Nyá ná we?

⁶ Pa nyəpa Yesu ke təm ke konyəpu ke r'pɔɣó si pá hiki timpi paa tɔna-i taali tə. Ama Yesu luŋaa na í ŋmaana mpəle ke aɛ.

⁷ Pa təŋna-i pəəsɔɣu ɔlena í kulɪ na í tə-wɛ si: Mə taa wei i nyəmə si tuu tə i ta lata isayatu, pɔntu í caali-i pəle ləɣə.

⁸ ɔlena Yesu tasa luŋuyɔ na í ŋmaa aɛ.

⁹ Waatu wei pa nu tòm tène òlèna, pá sùu lòòlòyù kè kòlòm kòlòm. Pè kpaɔaw sòsaa na pè polo piya tò. Halì pè kòò pè yele Yesu tike na alu unì, na í sèhà tənaya tam.

¹⁰ Yesu kòma na í kòhì òlèna í tòm-ì sì: Alu nyá, nyá yòlèa mpe pa wele? Ntəh nɔyɔlɔ ta la-ŋ pɔlɔ?

¹¹ Ìlèna alu cò sì: Nn Tacaa. Yesu cò-ì sì: Tɛɛ, ma tətò ma kaa yɔɔɔtì sì pá la-ŋ pɔlɔ. Ama taa tasa isayatu kè.]

Yesu kè antulinya kòkò

¹² M̀p̀r̀óỳú Yesu m̀l̀a ì sɛyɛsɔyù taa sì: Ma wɛɛ kè isu kòkò ŋka ka naa yòlèa tò. Ye wei ì təhəyì-m, kòkò ŋka ka kəhna weesuyù tò kaa naa-ì na í təh. Ì kaa feli səkretuyù taa kè nòhəle kè paa pəcò təta.

¹³ Tənaya Falisanaa tòma-ì sì: Isu n kɛɛsɔyùu nyá tì tòm kè mpɔ tò, pè fèina nyɔyù se.

¹⁴ M̀p̀r̀óỳú Yesu cò-wɛ sì: Paa ma kɛɛsəyì ma tì tòm, tə wɛ tampana tɔyò. Pə taya pɔlɔ, ma nyəmá timpri ma lunaa tò, pəcò ma nyəmá timpri ma puki tò. Ama mə ta nyi ma təlule, pəyele í ta nyi ma təpote.

¹⁵ Mə hɔvki yulɔhɔvle kè yem kè. Ama ma ìlɛ maa hɔvki nɔyɔlɔ tòm kè ma taa.

¹⁶ Ìlɛ paa ma tu hɔvwa, kə tampana tò kè. Pə taya pɔlɔ, ma fèi ma tike tò se: Ama má na ma Caa wei ì tila-m tɔyò.

¹⁷ Pa ŋmaawa mə kusəsutu takəlasì taa sì: Ye yòlèa naale ləsa aseeta kòlòm, pa aseeta unì ì wɛ tampana.

¹⁸ Ma, ma yɔɔɔtəyì ma tì tòm na ma Caa wei ì tila-m tò, ìlɛ ì yɔɔɔtəyì ma tòm kè mpɔ tò.

¹⁹ M̀p̀r̀óỳú Falisanaa pòsə Yesu sì: Leyɛ nyá Caa unì ì wɛɛ?

Tənaya Yesu cò Falisanaa sì: Ì ta nyi má, pəyele ì ta nyi ma Caa. Ye í ka nyəma-ì, í ka nyəmá ma Caa tətò.

²⁰ Yesu yɔɔɔtə tòm tənɛyɛ ì sɛyɛsɔyù taa kè Isò təsɛɛle taa kè kuvɔɔh tətule còlɔ. Na nɔyɔlɔ ta kpa-ì, ì wɔle ta tata tò pə tò.

Yesu təpote

²¹ M̀p̀r̀óỳú Yesu tasa-wɛyɛ heeluyù sì: Ma tɛɛki na í ká pɛɛki-m. Ama í ká sì mə isayatu taa. Mpi tò, í kaa pəsì na í polo timpri ma puki tò.

²² Tənaya Yuta nyəma tòma sì: Ì ká kv ì tì, yaa isənayalɛ ì təh sì tá kaa pəsì na tə polo timpri ma puki tò?

²³ M̀p̀r̀óỳú Yesu tòma Yuta nyəma sì: Mə kè atɛ nyəma kè. Ama má, ma kè isətəa tò. Mə kè antulinya unɛ ì nyəma. Ama má tá kè antulinya unɛ ì nyəh.

²⁴ Pə tò unəyì ma heeliyì-mɛ sì, í ka sì mə isayatu taa. Ye ì ta tisi sì tampan ma wɛɛ, í ká sì mə isayatu taa.

²⁵ Ìlèna pá pòsì-ì sì: Ìlɛ n tu kè aweyɛ təkɛm ye?

Tənaya Yesu cò Yuta nyəma sì: Ma kè wei ì tòm maa heela-mɛyɛ hatoo kancaalaya tò.

²⁶ Ma wɛna tòm payalɛ nti maa yɔɔɔtì mə tò na nti maa hɔvna-mɛ tò. Ìlɛ wei ì tila-m tò ì kè tampana tò, na nti ma nu ì kɪh tò, tə tike kè ma heeliyì antulinya taa.

²⁷ Pa ta cəkəna sì Tacaa Isò tòm kè ì heeliyì-wɛ.

²⁸ Tənaya Yesu tòma-wɛ sì: Waatu wei í ká kpaasì Yulɔ Pəyayə má ìlɛ, waatu unəyì í ká nyi sì, mayalɛ wei unì tò. Na í ká nyi tətò sì, maa lakì pɔlɔ na ma mayamaya ma kanɔkante. Ama nti Tacaa Isò sɛyɛsə-m tɔyò ma lakì.

29 Wei i tila-m tɔ i we ma waalɪ, i ta yele-m ma tike. Mpi tɔ, i luɣu tɛɛ nyɛntu ke ma laki.

30 Yesu yɔɣɔta mpɔ ulɛna paɣale mu-i.

Yoma na kasayampiya tɔm

31 M'pɔgɔ Yesu heela Yuta nyɔma mpa pa mu-i tɔ si: Ye i tɔhɔɣi ma tɔm ke teu, i ká pɛsi ma ifalaa na tampana.

32 Na i ká nyi tampana, na tampana anɪ a ká cɛna-mɛɣɛ mə yomle taa.

33 M'pɔgɔ pɛle pa cɔ-i si: Tə ké Apələham lɔlɔɣu ké, nəɣɔlɔ taa kra-tuɣu yomle ke paa pɛcɔ. Iɛ pɛpe cɛɔu ke n tɔɣ si pu cɛ-tu?

34 Tənaɣa Yesu cɔ-we si: Tampana ke ma heeliɣi-mɛ yoo, maa cɛsɛɣi, wei i laki isayatu tɔ, pɔntu pɛsa tɔ yom ké.

35 Na yom ná we saɣa ké, i fɛi cele. Ama tɔyaya pɔyaya ná we tɔm.

36 Iɛ ye Pɔyaya má ma hɛta-mɛ, mə yomle tɛma tampana tɛm ké.

37 Ma nyɔmá si i ké Apələham lɔlɔɣu nyɔma te. Paa na mpɔ, i pɛkɛɣi ma kuɣu. Pə taɣa pulɔ, i kisiɣi ma kuɣɛsɛtɔ.

38 Nti ma Caa ná hulɔ-m tɔɣo ma yɔɣɔtɔɣi, na mu laki nti mə caa ná heela-mɛ tɔ.

39 M'pɔgɔ Yuta nyɔma cɔ-i si: Aaɪ tá caa keɛ Apələham. Tənaɣa Yesu cɔ-we si: Ye tampana i ka ké Apələham piya, isɛntɔ i ka lakaya Apələham kulapɔtu mɛɛ.

40 Anɪ tampana nna ma nu Iɔo kiɣ tɔ, a tike ke ma heela-mɛ, pɛcɔ paa na mpɔ i caa i ku-m tɛkrɛm. Iɛ Apələham ná taa la mpɔ.

41 Mə caa kulapɔtu ke i laki.

Tənaɣa Falisanaa cɔ Yesu si: Tə ta ke apalaa naale piya se. Ama ta Caa ke kulɔm ké, inɔɣɔle Iɔo.

42 Iɛna Yesu tɔ Falisanaa si: Ye tampana, Iɔo ka ké mə Caa, i ka sɔɔla-m. Mpi tɔ, i kiɣ ke ma lunaa, na i kɔntɛ ke ma kɔma. Ma ta kɔɔ ma maɣamaɣa ma kɔntɛ. Ama inɪ i tilina-m.

43 Pə taɣa pulɔ tɔo ké u cɛkɛɣɔna ma kuɣɔtɔtu, u caa tɔ nuw ke paa pɛcɔ tɔɣo.

44 Mə Caa keɛ Iɔoɣu, na i luɣu nyɛntu ke mə sɔɔla larɔ. Hatoo kancaalaya ilé i ké yulokɔlɔ ké, u caa tampana tɔhɔɣu ke paa pɛcɔ. Pə taɣa pulɔ, i maɣamaɣa i ta ke tampana tɔ tɔ pə tɔo. Waatu wei i yɔɣɔtɔɣi pɔpɔtu tɔ, i tənayale təna. Mpi tɔ, i maɣamaɣa i ké pɔpɔtu, na pɔpɔtu təna caa ké.

45 Ye ma, tampana ke ma yɔɣɔtɔɣi. Pə maɣamaɣa pə tɔo ké u muɣi ma tɔm.

46 Mə taa awe pəsɛɣi na i hólí ma tɔpɔntɛle? Tɔu, na ma tu yɔɣɔtɔɣi tampana tɔ, pɛpe tɔo ké u saɣ muɣu?

47 Wei i ké Iɔo nyɔh tɔ, pɔntu nukɪ Iɔo Tɔm ké. Ama mə tá ké Iɔo yɔlaa narəli, na pə tɔo inɔɣi u tu nukɪ.

Yesu Yɔɣɔta Apələham tɔm

48 Tənaɣa Yuta nyɔma cɔ-i si: Pə taɣa isɛntɔ tɔo ké tu tɔma si n ké Samalii tu, pɛcɔ n hii alɔɣaa?

49 M'pɔgɔ Yesu cɔ-we si: Ma ta hii alɔɣaa ke paa pɛcɔ. Ama ma Caa ke ma seeki. Na mɛ, mu nyənɔɣi-m yem tɛkrataa.

50 Pə taɣa isɪ má pɛɛkɛɣɔna ma maɣamaɣa ma teeli ke ma tu. Nɔɣɔlɔ tɔɣuna-m teeli na i haaki-m tampana.

51 Tampana ke ma heeliɣi-mɛ yoo, maa cɛsɛɣi, ye wei i tɔkɛɣi ma tɔm, pɔntu kaa si.

52 Tənaɣa Yuta nyǝma tǝma Yesu si: Pəneyele tǝ nyǝmǝ tǝkpataa si n kǝ ɔlǝɣhilu. Apələham sǝpa, na Iso kuyǝɣǝtutu teləsəlaa nǝa si tǝtǝ, ɔlena nǝa tǝɣ si, wei í tǝka nyǝ tǝm puntu kaa si?

53 Ta caa Apələham nǝ sǝpa, ye mpu nyǝ huɔ si n kǝla ɔlexele? Iso kuyǝɣǝtutu teləsəlaa maɣamaɣa nǝ sǝpa tǝtǝ. ɔle n nyǝnǝɣi nyǝ tǝɣi we?

54 Mǝrǝɣǝ Yesu cǝwa si: Ye maa tǝkayana ma tǝɣi teeli, ɔle ma teeli unu í taa kǝ pulb se. Ama ma teeli tulb ntǝ ma Caa, wei mǝ tǝɣ si í kǝ mǝ Iso tǝ.

55 Pǝyele unǝɣi í tǝ nyi. Ama má nyǝma-i. Halǝna ye ma kpeesaa si ma ta nyǝmi-i, ma pǝsa pǝpǝtǝ ke teitei isu mǝɣe. Ama ma nyǝma-i, na ma tǝɣǝɣi í kǝheelitu na má laki.

56 Mǝ caa Apələham lanje naa huɔbma teu. Pǝ tǝɣa pulb tǝtǝ, í teelayaa si í kǝ ná ma kǝnte. Na í tu na-te, na pǝ heesi í lanje ke teu.

57 Tənaɣa Yuta nyǝma cǝ-i si: Nyǝ pusi ná ta tu tata nule na naanɔwa na n tǝɣ si n tǝma Apələham ke nau na?

58 Mǝrǝɣǝ Yesu cǝ Yuta nyǝma si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cesǝɣi tuu na pǝcǝ pá lǝl Apələham tǝ, ma wee kǝ.

59 Tənaɣa pa kpaɣa pǝe si pa yaki-i. Ama Yesu nǝmelaa na í lu Iso tǝseele taa.

9

Yulb wei pa lǝlǝna yulbmtv tǝ

1 Yesu teekaya ɔlena í ná yulb wei pa lǝlǝna yulbmtv tǝ.

2 Mǝrǝɣǝ Yesu ɔfalaa pǝssa Yesu si: Taca, apalu unǝ unu í lapǝna isayatu yaa í caanaa na pá lǝl-i mpu?

3 Tənaɣa Yesu cǝ-we si: Pǝ ta ke isu unu í lapǝna isayatu yaa í caanaa. Ama pǝ lapa nǝrǝɣǝ pǝcǝ Iso toma nana nti í ka lapi-i tǝ tǝ kin.

4 Pǝ nǝɣəsəna tǝ laki wei í tila-m tǝ í tǝma ke ilim taa. Pǝ tǝɣa pulb, ahoɔ caa yuyu, ɔle tǝmle kaa wee pǝsuɣu tǝtǝ.

5 Kuyǝɣǝ wei í taa ma we antulinya taa cǝne tǝ, maɣale kǝkǝ nka ka naa yǝlaa tǝna tǝ.

6 Yesu tǝma nǝrǝɣǝ yǝɣǝtuyv, ɔlena í tǝ ntaɣama ke ate, na í lá teeliya, na í taa yulbm unu í ise.

7 Na í tǝmi-i si: Polo na n saɣ nyǝ ise ke Silowee lule taa. (Hǝte tǝne tǝ huwee wee si: Pa tilaa.)

Yulbm polaa na í saɣ í ise, ɔlena í mǝli na í naaki tǝceicei.

8 Mǝrǝɣǝ yulbm cǝlǝ nyǝma mpa paa nyǝma-i lǝɣ si í kǝ pala latu tǝ, pa tǝma si: Pǝ tǝɣa unǝ unu í ka cakayana na í laki pala?

9 Lǝlaa si unǝɣi.

Lǝlaa si: Aa pǝ tǝɣa unu, í nǝɣəsəle kǝ.

Ama apalu unu í cǝwa si: Ma maɣamaɣa kǝ.

10 Tənaɣa pa pǝssa-i si: Isənaɣa n lapa na nyǝ ise anu a kuli?

11 Mǝrǝɣǝ í cǝ-we si: Apalu wei pa yaa si Yesu tǝ, unu í lapǝna teeliya na í taa ma ise, na í tǝ-m si má polo Silowee lule taa na má saɣ ma ise. Ma polaa na ma saɣ, ɔlena má suv nau.

12 Tənaɣa pa pǝssa-i si: Leyǝ apalu unu í wee? ɔlena í cǝ si: Ma ta nyi.

Falisanaa pǝsuɣu ke yulbm waav tǝm

13 Mǝrǝɣǝ pa kpaɣa wei unu í ka kǝ yulbm tǝ na pá pona-i Falisanaa kin.

14 Pǝ tǝɣa pulb, kuyakv kǝheesuyv wule ke Yesu lapa teeliya na í kulina apalu unu í ise.

15 Pə təo unı ı maɣamaɣa ke Falisanaa ná lela-ı pəssuɣu ke isəna pə lapa na ı ise kuli tə. İlena yuləm cə-we sı: Teeliya ke ı taa ma ise, İlena má saŋ na pəne má naaki.

16 Tənaɣa Falisanaa taa lelaa ná təma sı: Pə taɣa İso kiŋ ke apalı wei unı ı lakı mpv tə ı lınaa. Mpi tə, u təŋəɣı kuyaku kuhəsuyv kiŋŋ.

17 Ləlaa sı: Ye ı ka ké isayav isənaɣa ı ka pəsaa na ı lá piti təma ane a takanaa ke mpv?

Halı pá caŋ pa faɣa pa taa pa tike.

17 Mpróɣú Falisanaa tasa yulv wei ı ise pə kula mpv təɣo pəssuɣu sı: Na nyá huuki suweɣe apalı wei unı n təŋ sı ı kula nyá ise tə ı təo? İlé ı cə-we sı: İ ké İso kuyəɣotv tələsulv ké.

18 Ama Yuta nyəma mpe pa ta mv-tı sı apalı unı ı ka ké yuləm ké na ı ise kuli, haləna pá kəna ı caa na ı too.

19 Na pá pəssi-we sı: Ntəŋ mə pəɣa ke inə inəɣı təkrem na? Pəcə í təŋ sı ı lıla-ı na yulvmtv ye? Təv, İle isənaɣa pə lapa na ı naaki pəne?

20 Mpróɣú ı nyəma ná cəwa sı: Tə nyəma-ı sı tá pəɣa ke-ı. Pəcə tə lıla-ı na yulvmtv.

21 Ama tə ta nyı isəna pə lapa na kaɣana ı naaki tə. Pəyele tə ta nyı wei ı kula ı ise tə. İ maɣamaɣa ı ta ke pəɣaɣa, ı pəssi-ı ı ká heeli-meɣe isəna pə lapa tə.

22 Yuləm nyəma ná yəɣota mpv, mpi tə, pa see Yuta nyəma. Pə taɣa pulv, Yuta nyəma ka pəela nəɣo sı, ye wei ı təma ı taa na ı tisi sı Yesu ké Mesii, paa ləsi pəntv ke pa təkotile taa.

23 Pə təo ké ı nyəma ná təma sı: İ maɣamaɣa ı ta ke pəɣaɣa, ı pəssi-ı.

24 Mpróɣú Falisanaa tasa apalı wei ı ka ke yuləm təɣo yaav na pá təmı-ı sı: Ama na İso təo yəɣoti tampana. Tə nyəma apalı inə ı təo sı ı ké isayav ké.

25 Tənaɣa apalı unı ı cə Falisanaa sı: Ma ta nyı sı ı ké isayav yaa ı ké kupaŋ tə. Ama kulvmtv tike ke ma nyəma sı, maa ké yuləm na pəne pə taa ma naaki.

26 İlena pá pəssi-ı sı: Pepeɣe ı lapa-ŋ? İsənaɣa ı lapa na pəcə nyá ise kuli?

27 Mpróɣú ı cə-we sı: Ma təma-meɣe heeluyv na ı tá mv. İle pepe təo ké ı caa ı tasa-təɣı nuv? Yaa mə caa ı səssi ı ifalaa təo tətə?

28 Tənaɣa Falisanaa tvv-ı na pá tə sı: Nyá kəna yulv unı ı ifalıv. Ama ta ké Moisi ifalaa ké.

29 Tə nyəma sı, İso yəɣotəna Moisi. Ama pə kaasuyv yulv unı tə, tə ta tu nyəm ı təlule.

30 Mpróɣú apalı unı ı cə-we sı: Ama ntı tə we piti təɣəle sı, mə tá nyı ı təlule, pəyele ı kula maɣa ma ise.

31 Tə nyəma sı İso u muɣı asayaa nəssi. Ama wei ı tvɣı-ı teeli na ı lakı ı luyv nyəntv tə, pəntv nəɣo ke ı muɣı.

32 Tuu tə, tə ta nıta sı nəɣəlv kula yulv wei pa lələna yulvmtv tə ı ise.

33 Pə təo ké ye apalı inə ı taa ké İso nyəŋ ı taa pəsi na ı la pulv.

34 Mpróɣú Falisanaa cə yuləm sı: Hatoo pa ləlvɣv nyá tə, isayav tike ke nyá nyəma, na nyaa caa n səɣesi ta na?

İlena Falisanaa təɣəni-ı pa İso təsele taa.

İse nyəma səkpətvɣv

35 Mpróɣú Yesu nuwa sı pa təɣəna yuləm unı, İlena ı kəo ı suli-ı na ı pəssi-ı sı: N mv Yulv Pəɣaɣa təm na?

36 Tənaɣa yuləm cə-ı sı: Taca, hułı-m wei pa yaa mpv tə na má mv.

³⁷ Μπόγυ Yesu τόμα σι: N na-ι μεε, ι μαγαμαγα κέλε μα wei ma γογτογθνα-η ισάντο τω.

³⁸ Ίενα γολομ τω σι: Τααα, μα μωωα. Να ι λυη-ι ατε.

³⁹ Μπόγυ Yesu τόμα σι: Μα κωμα antulinya τaa cəneye σι ma fakı tampana nyəma na tasəkəle nyəma, na mpa paa naaki τω pá ná, na mpa pa naakaya τω pá γολομι.

⁴⁰ Falisanaa napəli paa we təna na pá nukı təm nti, ιενα pá pəəsi Yesu σι: Pə kpeɲna tá, tá ké γολομαα τωτə?

⁴¹ Μπόγυ Yesu cə Falisanaa σι: Ye tampana í ka ké γολομαα, í τaa wena isayatu. Ama isu ι τəɲɔy σι í naaki τω, pə τəw ké mə isayatu we tam.

10

Heeɲ kaləkw təm

¹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maα cəsəyi, wei í yela heeɲ kaləkw nənəyɔ ke sʊnəv na í ηmaana tiili τəw na í sʊv τə, pʊntɔ ké ηmulu na wakəllɔ ké.

² Ama wei ι τəɲəyəna nənəyɔ na í sʊv τə, pʊntɔ nté tiikulu.

³ Nənəyɔ təɲlɔ tʊləyi-ι na í sʊv. Heeɲ nyəmə í nəyɔ. I kaləyi ι heeɲ həla ke kʊlɔm kʊlɔm na í lukəna-ι awali.

⁴ Waatv wei ι tɛɲ ι heeɲ inɔ ι tənaya lunav τə, ιενα í tɛɛ-ι nəyɔ na heeɲ naa tv ι waali. Pə tayə pʊlv, ι nyəmə ι nəyɔ τə pə τəw.

⁵ Ama ye kpai tv, ι kaα təɲ ílé, halı ι ká se-ι səsəm ké. Mpi τə, ι ta nyı kpai nyəmə nəəsı τə se.

⁶ Yesu kɛɛsa-wɛye tənɛ inɔ. Ama pa ta cəkəna tə hʊwɛɛ.

Yesu kəna tiikulu kɔpəɲ

⁷ Μπόγυ Yesu tasa γογτογτα σι: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maα cəsəyi. Μαγαλε heeɲ kaləkw ηkw kʊ nənəyɔ.

⁸ Pa təna mpa pa laala-m kəntɛ τə, paa ké ηmulaa na wakəllaa ké, heeɲ ta tu nuna-wɛ.

⁹ Μαγαλε nənəyɔ, wei í təɲna ma τəw na í sʊv, pu ya ι nyʊyɔ. I ká sʊvki na í lukı, na í hikiyi nyutɔ kʊpantɔ.

¹⁰ Nmulɔyɔ na lɛntɔyɔ na wakəlvɔy τəw tike ke ηmulɔ ná kəɲ. Ama ma kəmayə σι ma heeɲ í wɛɛ alaafəyα τaa ké tam təpəkɛɛɛ.

TILLAA TƏMLƏ

Kətölvətö

Tillaa Təmle takəlaya wenna isu salaw wei i kaɣa Laapaalənaa na Pəəli-wə pa kəŋmaŋmaasi heku taa tō. Ka taa ké pa kəesəyi-tuyv isəna Yesu Kilisiti Isə seelaa caala Yuta nyəma taa na piitimnaa taa tō.

Yuta nyuyv nyəma na Lom nyəma pa tv kancaalaya Isə seelaa ke wahala ke səsəm. Pəəli ka ké wahala tōlaa mpe pa taa lelv wei Isə layasa tampana layasuyv tō si i kpaali Laapaali Kupaŋ ke piitimnaa ləlaa. Takəlaya ŋke ka kəesa-tv tətəyō Pəəli cəŋnav ke Laapaali Kupaŋ ke tetv taa.

Isəna pa faɣa Tillaa Təmle takəlaya tō:

Feesuyv Naŋŋtv taŋuyv, titite 1

Aseeta nyəma ke Yosalem taa, titite 2-7

Aseeta nyəma ke Yuta na Samalii taa, titite 8-12

Pəəli təmle, titite 13-28

Feesuyv Naŋŋtv ka tii tillaa səsaa tō

¹ Ma yōlv Teufili, ma takəlaya kancaalaya nyəŋka taa ma kəesa mpi mpi Yesu caala lapv tō, na nti nti i seɣesa pə kpaɣav kancaalaya,

² na pə suna kuyanku i kpa isə tō. Na pəcō Yesu kpa isə tō, i ka heelina Feesuyv Naŋŋtv toŋ ke mpi i caa si yəlaa mpa i ləsaas si i tillaa tō pə la tō.

³ Yesu səm waali i lukaya i tillaa tō, na i hólóyóna-weyə yaasinaa payale taa si i fema. Halı kuyeyŋ nule taa təcü ké Yesu lukaya i tillaa tō na i laki-weyə Isə Kawulaya waasv.

⁴ Mpróyó kuyaku nakohı Yesu na i tillaa pa caɣaa na pə təŋna təyōv. Tənaɣa i heela-wə si: İ taa hatələna Yosalem. Ama i kəŋna mpi Tacaa ka tōma si i ká ha tō, kucəəv ŋku kv təm maa heela-mə tō.

⁵ Mpi pə tō tō, ləm mayamaɣa ke Yohaani naa səna yəlaa ke Isə lvm. Ama ye me ile, pu la wəe naale tō Feesuyv Naŋŋtv mayamaɣa ke paa kelı na pə sə-mə.

Yesu kpa isə

⁶ Mpróyó Yesu na mpa paa kota mpv tō pa pəəs-a si: Tacaa, ye mpv pəneyele n ká tayaŋı İseyeli kawulaya ŋkəyε kusuyv na?

⁷ Tənaɣa Yesu cō i na mpa paa kota mpv tō si: Pə taya si mu nyəna kuyeyŋ yaa waatvnaa mpa Tacaa mayamaɣa sına i toŋ tō se.

⁸ Ama kuyanku Isə Feesuyv Naŋŋtv ka tii mə tō tō, i ká hiki toma na i hólı pə təna mpi i nana mə isəpəe tō pə tampana ke Yosalem, na Yuta, na Samalii pə tətəvnaa təna taa. Haləna pə polo pə tala antulinya tənasi təna təpai.

⁹ Yesu təma mpróyó yəɣətvuyv, iləna pə kpaasi-i isə na pə nyənəyi-i mpv. Haləna pulərv isu ŋmōntuyv kəə pə takı i tō, pa ta tasa-i nav.

¹⁰ Yesu kpa isə na i tillaa wəe na pə təŋna nyənuyv təpıŋŋ ke mpv, ile pa tuta apalaa naaleye pa cəloyole na pə suu wontu kuhuləmtō.

¹¹ Na apalaa mpe pə pəəsı tillaa si: Kalilee nyəma mə, pəpə tō kə i səŋaa na i nyənəyi isə ké mpv? Yesu wei pə ləsa mə heku na pə kpaasi-i isə ké isəntō tō, i ká tə na i məli mpróyó teitei isu i na-i na i kpaaki isəntō tō.

Matiyası məla Yutaasi lonte

¹² Ἰσραήλ tillaa kula tuŋ wei pa yaa si Olifinaa to i puŋu ŋku ku kiŋ paa wee to na pá mæli Yosalem. Puŋu ŋku na Yosalem pæ fei pooluŋ. Pæ ta kæli kilomæetæli kolum.

¹³ Pa talaa, ilena pá kpa pa isotaa kutuluŋu ŋku ku taa paa suukaya to. Mpa pa suukaya tæna tæŋole Piyee, na Yohaani, na Saaki, na Antæli, na Filipu, na Tomaa, na Paatelemii, na Matiyee, na Alæfe pæyalu Saaki, na Simoŋ wei i ké mpa pa lukaya si pa muŋi pa tetu to pa taa lelu to, na Saaki pæyalu Yuti.

¹⁴ Pa tæna pa kotaya tæntämle ke tam na pá sælæmæyi Iso. Pa taa ka we alaa napæli, na Yesu too, na Yesu newaa.

¹⁵ Kuyeeŋ unu i taa, kuyaku nakæli yælaa kotaa, halu pa tala isu yulunyooŋ nuuŋwa na hiu (120). Ilena Piyee kæli na i sæŋ i taapalaa mpe pa heku na i to si:

¹⁶ Ma taapalaa me, tæm nti Iso Feesuŋu Naŋŋtu ka tu Tafiiti næŋo taa na í yotæti, na té we Iso Tæm takælaya taa ké Yutaasi wei i tee Yesu kpalaa ke næŋo to i tæm to, pæ wee ké si tu la.

¹⁷ Yutaasi unu i ka ké ta taa lelu, na tá na-i tu krenta tæmle tæne to taa.

¹⁸ Apalu unu, waatu wei i tæma tetu yarpu na i tulum liyitee anu to, i polaa na í hoti to taa ké i næŋo to, na i lotu tulu, na i taa lotu ya na té ŋmaa.

¹⁹ Tæm tæne to yeka Yosalem nyæma tæna kiŋ, halæna pá ha tetu ntæyi hæte na pa te taa si: Akeletama. Calæm tetu ke pa yaa mpu na pa te taa.

²⁰ Pa ŋmaa Yontu takælaya taa si:

I tæyaya í tæki kaav.

Næŋolu í taa kuŋi-ke.

Na lænti to to si:

Næŋolu í læeti i lonte.

²¹⁻²² Ye mpu pæ wee si mpa pa tæŋaya-tuŋu waatu wei tá na Tacaa Yesu to cækaya tetuŋaa to, pa taa næŋolu í sæsi tá to, na tá na-i té hólí Tacaa Yesu sæpu na í fe to pæ tampana. Puŋtu unu i ká wee wei kuyeeŋ tæna i ka we tá waali ké pæ krayau Yohaani sæu Yesu ke Iso lum to, halæna kuŋaŋku pæ læsa-i tá heku na pá kraasi-i iso to.

²³ Ἰσραήλ pa læsa yælaa naale, Yosæefu wei pa yaa si Paasapasu na pá cuŋusi-i si Yutusi to, na Matiyasi.

²⁴ Ilena pá sælæmi si: Tacaa, nyá nyæmna yælaa lotunaa, hólí-tuŋu yælaa pane pa naale pa taa wei n læsaa si í la tillu,

²⁵ na í paasæna tæmle nte Yutaasi yelaa na í tee i nyæŋku to.

²⁶ Tæŋaya pa to tæte na pé kpa Matiyasi, na í sæsi tillaa naanowa na kolum unu i to.

2

Feesuŋu Naŋŋtu tiuu

¹ Ἰσραήλ pæ tala Pentakonta acima wule, ilena Iso sæelaa koti pa tæŋaya tæntämle.

² Pæ tasaa ilæ, kækæte natæli, isu heelim sæsæm makuyto to, luna isotaa keke, na to nyalæna tæyaya ŋka ka taa paa we mpu to.

³ Ἰσραήλ puluŋuŋnaa lu pa to na pá næŋæsæna isu kækæ nsæma. Ilena puluŋuŋnaa mpe pá ya na pá caya paa wei i to ké kolum kolum.

⁴ Tæŋaya Feesuŋu Naŋŋtu haŋa pa tæna pa taa tæmammam, na pá suu piitim læmpu tæm yæŋotuyto, na nti Feesuŋu to pa taa to ntæyi pa yæŋotaya.

⁵ Pæ pamna mpa pa tæŋæyi Iso mpaav ke teu to pa luna antulinya tæna taa na pá we Yosalem ke waatu unu.

6 Yəlaa mpe pa nu kəkəte nte tə tan, ləna pá koti səsəm. Mpróyú pə lapa-weyə ha, pə taɣa pəlv, paa wei i nukaya Iso seela yəɣətəyənə i te taa.

7 Tənaɣa pa kra nəəsi na pə la-weyə piti, na pá tə si: Isu Kalilee nyəma tike yəɣətəyənə isəntə.

8 Ie pə lapa isəna na paa tá taa wei i nuki pa yəɣətəyənə i te taa?

9 Anı tá taa cəne mpa pa luna Paati tetu tə pa wee, Metii na Ilam pə nyəma ná wee, Mesopotami nyəma ná wee, na Yuta na Karatəəsi pə nyəma, na Pəh nyəma na Asii tetu nyəma,

10 Filicii na Pamfili pə nyəma, na Icipiti nyəma na Siləni cəlv Lipii tetu həɣəlvu ləŋku nyəma, na pə kaasa ləlaa mpa pa luna Lom tə.

11 Yuta nyəma siyisiyi wee, na pə kaasi mpa pa suv Yuta nyəma Isəsele ke kusuv tə, na Kələeti nyəma na Alapv nyəma. Paa na mpv pa tu keesəyi Iso təma səsəna təm na tá təmnaa waanı waanı taa, na tə nuki tá təna.

12 Pə təmsa pa təna, pa ta nyi nti paa yəɣəti tə. Iəna pá pəsəyi təma si, təm tənə ntiyile mpv?

13 Ama ləlaa ná wəŋa-we, na pá tə si səlv m pına-we.

Piyee waasv

14 Tənaɣa Piyee na tillaa ləlaa naanəwa na kəlv m inı pa kəlaa na pá səh iso. Iəna Piyee yəɣətəna samaa na nəɣə səsaya si: Ma Yuta nyəma me, na mpa me mə kəma Yosalem ke kəkəm tə, i tu ŋkpaŋh na i cəkəna teu ke nti ma heeliyi-me tə.

15 Pə taɣa səlv m kuyəna yəlaa pane inı isu i huvki tə. Pə taɣa pəlv tə, pə kəla tanah.

16 Ama nti Iso kuyəɣətətu teləsəlv Soweli ka yəɣətəa tə, nti tə mayamaya tə lakəna saŋa.

17 Iso yəɣətəa si:

Nti maa la kuyeyə kantəkaya nyəh taa təɣəlv.

Maa tisi ma Feesuyu ke yəlaa təna tə.

Mə pəyalaa na mə pəlaa ká na nti

tu la cele tə na pá yəɣəti.

Pu hólí mə ifepiya ke təmnaa na pá nana pa isəpee.

Na mə kəkpatəlaa ká toosi toosee.

18 Tampana tə, maa tisi ma Feesuyu ke ma təmle nyəma,

apalaa na alaa nyəma, pa təw kə kuyeyə inı i taa.

Paa ná nti tu la cele tə na pá yəɣəti-ti.

19 Maa la kəkəlv nyəmnaa ke hatoo isətənyu taa,

na piti təma ke atə.

Caləm na kəkə na nyəəsi səsənsi ká nyala.

20 Ilim ká si təkpitii.

Isətv ká see isu caləm.

Pə təna pu la mpv na pécó pə tala

Tacaa kuyaku səsəŋku teeli nyəŋku ŋku.

21 Pə na pə mpv tə yəlaa təna mpa

paa yaa Tacaa həte tə paa tvli-ti.

22 Isəyeli nyəma me, i nu nti ma heeliyi-me tə. Nasaləti Yesu kə yəlv wei i səsəntu Iso hólá-me təɣə. Pə taɣa pəlv, Yesu niŋ ke Iso lapəna piti təma na səɣəntu təma na Iso kəkəlv nyəmnaa mpa i hólá mə həko taa tə. Isu mə mayamaya i nyəm pə təna tə.

23 Na yəlv inəyi Iso kraɣaa na i cele-me isu i ka huv i taa na i tu pə pəle si i ká la tə. Ama mə ku-i, mə yelina na yəlaa asayaa kamı-i səm tesika tə.

24 Ama Iso yəka səm toma na í feesi-ı. Pə taya pulu, pə fei sı səm í lapı-ı pulu cəcəka.

25 Tampana, Tafiiti yəğəta Yesu ını ı təm ke mpı sı:

Ma naakaya Tacaa ke tam ké ma cələğə.

ı ka səña ma waalı ké sı má taa selina pulu.

26 Pə təw ké ma laakalı caya təntəmle ke teu, na lañhele kuyı-m ma yəğəta taa.

Paa ma ké yulu na maa sı tə, ma cayana tēelvyu.

27 Pə taya pulu təw,

Iso nyá n kaa lə-m yem ké atətəle taa.

N kaa yele sı nyá yulu má má tu səñ

paa pəcə mayamağa.

28 N hula-m weesuyu mpaan.

N ká wee ma kin na n̄ huləsəyi ma lañle ke teu.

29 Apalaa me, í yele má tüləsi-meğe tá ləñce Tafiiti təm təcııı sı, ı səpa na pá pimi-ı, na ı pəlaav we tá heku ke haləna sañ.

30 Tafiiti ını ı ka ké Iso kuyəğətütü teləsulu ké na í nyómá teu sı, Iso ka təma nti na tuunav sı ı ká lapı-ı tə pu la. Səsi Tafiiti lulvyu taa tı nəğəlu ká təğəna kawulaya ñka Tafiiti ını ı ka təyaa tə.

31 Hatoo ləñ Tafiiti nawa mpi pu te na pə la tə. Pə təw ké ı yəğəta Mesii səpu na í fe tə pə təm sı:

Pa ta lə-ı yem ké atətəle taa.

ı ta tu səñ paa pəcə mayamağa.

32 Yesu wei ını ı təm ma yəğətəyi isəntə tə, Iso feesa-ı, na tá təna tə nana tá isəpee təkəlekele.

33 Iso kusa ı nyuyı na í cayası-ı ı kəñkəñ taa. İlena í kpağa Feesuyu Naññtu, wei ı ka təma sı ı ká ha tə, na í cəle-ı. Na Feesuyu Naññtu inəyi Yesu tisa tá təna tá təw, na í təñna nav na nuw ke isəntə.

34 Pə taya isı Tafiiti mayamağa ná kpa isə se. Ama paa na mpı ı yəğəta sı:

Tacaa Iso heela ma Səso sı:

Caya ma kəñkəñ taa.

35 Haləna má kəna nyá kolontunaa,

na n̄ loosi nyá nəðhe ke pa təw.

36 Pə wee sı İseyeli yəlaa təna ká nyı teu təkpaata sı, Yesu wei í kama səm tesika təw tə, inəyi Iso lapa Səso na Mesii.

37 İseyeli nyóma nu təm təne İlena pa lañja pəsi səsəm, na pá pəəsi Piyee na tillaa İlela sı: Ta taapalaa me, isənaya pə wee sı tə la İle?

38 Tənağa Piyee cə-we sı: İlo mə isəğatı na í lağası həwee, na pá yaa Yesu Kilisiti həte na pá səna paa mə taa wei ké Iso ləm, na pə husı mə isəğatı. İlena í hiki Iso kucəav səsəav ñku kv ké Feesuyu Naññtu tə.

39 Pə taya pulu təw, mə na mə piya na hatəlaya nyóma ke Iso təma sı ı ká ha, í tu laalaa na í yaa wei te, İle í hikaa ké.

40 Mıpóy Piyee tasa İseyeli nyóma ke təm pağale ke heeluyı tətə, nti tu səna-we na tə səsı-weğe apalıtı tə. Səsi, í ləsi mə təyi yəlaa letaa pane pa taa na í tulı-tı.

41 Mıpóy İseyeli nyóma taa yəlaa tuutuuma mu Piyee təm na pá sə-weğe Iso ləm. Kuyarıku, mpa pa sıv Iso seev tə, pa nyəññ tala isı iyisi tooso (3000).

42 Pa isəle ka seena tillaa kuseğesətu ke nuw, na pa təğaya təma na lañhuləmle ke səsəm. Pa təkaya təntəmle ke tam, na pá puki Iso sələmuyı pu səw nəğəlu.

Isə seelaa cakəle

⁴³ Tillaa lakaya piti təma na Isə kəkələ nyəmnaa, na pə kraa paa wei ké səyontu.

⁴⁴ Isə seelaa təna ka wəna nəyo kulmaya, na pa krentaya mpi mpi pa wəna tə.

⁴⁵ Pa pəetaya pa tetnaa na pa wontunaa na pá kotiyi pə liyitee ke təntəmle, na pə caala pa taa wei pa waasəna-i.

⁴⁶ Pa təna paa kotaya paa ifemle nteye Isə təseele ke Isə sələmyu pu səə yulv. Ye pa saa-weye pa tēsī taa, təntəmle ke pa kotiyi na pá təkī. Lanhlulmle ke pa təkayana pa təyənasi, na pa taa hetəna təma.

⁴⁷ Na pá saŋ Isə, na yəlaa təna laŋa heəna-we. Paa kuyanku Tacaə səsəya pa kpekəle təə ké mpa mpa pa nyəəŋ pə yapa tə.

3*Kaakalaya hika nəəhe*

¹ M'p'óg'ó kuyaku nakulī Piyee na Yohaani pa pukaya Isə təseele ke ilim kpiluyə sələmyu.

² Apalv nəyəluyv pa lələna kaakalətv, na pá pukina-i na pá sukī Isə təseele səsəle nənyə ŋka pa yaa sī Caŋəm Nənyə təyə paa kuyaku ŋku sī í sələməyi Isə təseele taa svulaa ke liyitee.

³ I nawa Piyee na Yohaani pa svukī Isə təseele taa, iləna í sələmi-we sī pá ha-i pulv.

⁴ M'p'óg'ó Piyee na Yohaani pa nyəna-i təpiŋŋ. Iləna Piyee təmi-i sī: Paasəna cəne.

⁵ Tənyaya kaakalaya paasəna-weye teu, na ka tēlayaa sī paa ha-keye pulv.

⁶ M'p'óg'ó Piyee təma-ke sī: Ma feina liyitee sī maa ha-ŋ. Ama maa ha-ŋ mpi ma wəna tə. Na Nasaleti Yesu Kilisiti toŋ taa kulī na í tə.

⁷ Iləna Piyee siisi na í təkī kaakalaya na niŋ ntəyəŋ, na í kusī. Tənyaya kaakalaya nəəhe na ka nəəcwasi kra toŋ ke kraakra.

⁸ M'p'óg'ó ka kulaa təhapa na ká tii ka nəəhe təə, na ká səŋ təye na ká niki tənte, na ká na tillaa səsaa pá krenti na pá svv Isə təseele taa. Na ká toŋ na ká ŋmaaləyi na ká saŋ Isə.

⁹ Samaa təna ná ka tənte na ka Isə sam.

¹⁰ Pa kəma na pá cəkəna sī ŋke ka cakayana Isə təseele Caŋəm Nənyə kin na ká sələməyi liyitee, iləna səyontu na piti la-we na isəna ka hika nəəhe tə.

Piyee waasv ke Isə təseele taa

¹¹ M'p'óg'ó kaakalaya ŋke ka nyəəna Piyee na Yohaani ke tam. M'p'óg'ó piti kra samaa ke səsəm, iləna pá watī Piyee-we pa təə ké sakaya səsəya ŋka pa yaakaya sī Salwəŋ sakaya tə ka tē.

¹² Piyee ná mpv, iləna í tə samaa sī: Isəyeli yəlaa me, pepe təə ké apalv inə í kuluyv tə pə ceki mə laŋa? Na pepe təə ké í nyənəyi-tv isv tá maɣamaya tá toŋ yaa tá Isəsele teu narəli pə yelina na apalv inə í toŋ?

¹³ Apələham na Isaa ka na Yakərv pa Isə, wei í ké ta caanaa caanaa Isə tə, í kusa í təmle tv Yesu nyuyv. Ama me mə tv-i toŋtənaa niŋ taa. Pəle pə waali Pilatī luyv lapa sī í yeki-i tə, mə tayanna kisuyv.

¹⁴ I kisa yulv kəraŋ tampaŋa təyulv inə, na isayav kpitikpiti ké í səəlaa na í sələmi Pilatī sī í tvli-meɣe ilé.

¹⁵ M'p'óg'ó pə lapa na í yele na pá kv weesuyv halv. Ama Isə ná feesa-i na tə nana tá isəpee.

¹⁶ Yesu iní i maɣamaɣa i toŋ taa na táá temnau ke-i yelina apalw ine i kulaa. I nyóma-i na iní i səhna mə isentaa isəntə. Táá temnau ke Yesu yelina apalw ine i wəna i ti təammam na mə təna í naaki mpw.

¹⁷ Təw, ma nyóma me, ma nyómá teu si mə na mə səsaa í taa cekəna tɔɔ í lapa Yesu inəyi mpw.

¹⁸ Ile təm nti Iso yelaa na Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa təna kpaali hatoo ləŋ taa, si i Mesii ká tɔɔ konyəŋ tə, nti iní tə maɣamaɣa ke i yelaa na tə lá.

¹⁹ Pə təw tə, í lə mə isayatu na í layasi huwəe, na í pəsəna Iso təw. Ilena ílé í tayanu mə təwakəllənaa.

²⁰ Ile Tacaa ká ha-meɣe kuyeeŋ wei i taa pu waasi-me tə, na í kəna Mesii wei i ka ləsa hatoo ləŋ na í si-me tə. Mesii inəɣələ Yesu.

²¹ Ama pə wəe ké si Yesu Kilisiti í caɣa isətaa, haləna pə tala waatu wei paa tayanu pə tənaya kufam pəsuɔw, isu Iso ka tem yeluyu ke hatoo ləŋ na i kuyɔɔtutu teləsəlaa kɔpama yɔɔti tə.

²² Halí Moisi maɣamaɣa ná yɔɔta i təm ke mpw si: Tacaa mə Iso ká kəna-meɣe Iso kuyɔɔtutu teləsulw nəɔɔlw wei i wə isu má, na i ká wəe mə maɣamaɣa mə piitim tɔ, na í ká təŋ tə təna nti i ká heeli-me tə.

²³ Ye wei i ta nuna Iso kuyɔɔtutu teləsulw iní, paa ləsi pəntu ke Iso yəlaa taa na pá ku-i.

²⁴ Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa mpa pa təna pa yɔɔta pə kpaɣaw Samiyeeɪi na i waali nyóma pa looŋa ŋke ka tənaya mpw tə, pa yɔɔta kuyeeŋ ine iní i təm.

²⁵ Mpi Iso ka təma si i ká ha na Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa ŋmaa pə təm tə, meɣe i təma si i ká la. Halí mə təm ke Iso ka yɔɔta saa wei í na mə caanaa caanaa paa su təmaɣa nəəsɪ tə. Waatu inəyi Iso təma Apələham si: Nyá piya təw ké maa la ate yəlaa tənaya kɔpantu.

²⁶ Pə təw ké Iso ləsa i təmle tɔ tə, mə cəɔɔɔ i laaləna-i kəna. I kəna-meɣe-i m̄púyú si í la-meɣe kɔpantu, si í layasi-me na paa wei í yele i yaasi isayaw.

4

Pa yaa Piyee na Yohaani ke nənəɔɔ

¹ Piyee na Yohaani pa təŋna samaa ke yɔɔtənau ke mpw, iləna kətəlaa na Iso təsele tanlaa nyuyɔ tɔ na Satusee nyóma pa tala.

² M̄púyú pə sala-wə. Pə taya pəlw tillaa səsaa naale ná seɣesaya samaa si Yesu fema. Mpw tə sətəa ka te na pá fe.

³ Tənaya Yuta nyóma kpa-wə na pá təkí-wəɣe saləka, si pə fema ilə paa cekəna. Pə taya pəlw, saa iní tə pu tema taanuyɔ.

⁴ Paa na mpw mpa pa nuwa Piyee faaci tə, pa payale mɔwa. Haləna mɔlaa mpe pa taa apalaa tapa isu iyisi kakpasí (5000) ke mpw.

⁵ Tev fema, iləna Yuta nyóma səsaa na nyuyɔ nyóma na Iso Təm seɣesəlaa səsaa, pa koti Yosalem.

⁶ Pə kpaɣaw isu kətulw səsə Ana, na Kayifi, na Yohaani, na Alekəsantəli-wəɣe mpw na kətulw səsə luluyɔ nyóma təna.

⁷ Ilena pá ləsi tillaa səsaa na pá kəna-wəɣe pa heku taa, na pá pəəsɪ-wə si: Mpi iní í lapa isəntə tə, awe heela-me si í la mpw? Na awe toŋ taa ké i tu lapəna mpw?

⁸ Tənaya Feesuyu Nanŋtu toŋ kuləna Piyee na í tə-wə si: Təw, tetu səsaa na nyuyɔ nyóma me,

⁹ saŋa pa pəəsəyi-tuyɔ kɔpantu nti tə lapa kaakalaya tə tə təm, na isəna tə lapa na ká kulí tə.

10 Ille pə wee si i nyi təm ntəxi mə təna. Iseyeli yəlaa təna i nyi-ti tətə si, Nasaleti Yesu Kilisiti wei i kama səm tesika tətə na Iso feesi-i tətə, i tən taa ké yəlv inə i hika i ti na i naa-i mə hekv taa ké isəntə.

11 Na Yesu inu i təm ke pa njaawa Iso Təm taa si: Nmalaa me, i ka ləwa pəle nte tətə, nite tətə pəsəna nteye kite tee pəle səsəle.

12 I tike təkən i yakəna yəlaa nyəən. Pə taɣa pəlv, həte tənə tətə paasi, lente fei antulinya təna taa nte Iso hula yəlaa si tətə yaa-te na pətə ya tətə nyəən tətə.

13 Mprəyətə kotuyu səsaa mpe pa nawa isəna Piyee na Yohaani pa yəyətəna apalutv tətə, ilena piti kra-weye səsəm. Pə taɣa pəlv, pa mayamaya pa nyəmá si Piyee na Yohaani pa ké yəlaa ke yem ké, pa ta la ceu nəyəlv. Ilena pətə tətə si paa ké Yesu təɣlaa.

14 Pəcətə yəlv wei i ka hika i ti tətə, i səɣa pa isəntaa təna. Ille pa ta nyi nti paa yəyətə tətə.

15 Ilena kotuyu səsaa tətə Piyee na Yohaani si pətə lu təhəvle taa. Pə kaasa mpe ilena pa niki tətə saawala.

16 Si: Isənaya tii lana yəlaa pəne inu? Pə taɣa pəlv, Yosalem yəlaa təna terna nyəm si mpe pa lapəna piti təmle səsəle tənə, pəcətə pə fei tu kpeesi.

17 Ille tii kisina-weye təpəlvpəlv si ye pa tasa nəyəlv Yesu həte tənə tətə təm heeluyv paa na. Pə taa kətə na tətə təm səsəsi yav ke yəlaa taa.

18 Mprəyətə kotuyu səsaa yaa Piyee-we, na pətə kisina-we təpəlvpəlv si pətə taa tasa Yesu həte nite tətə təm yəyətəv yaa seyeəsvv ke paa fəɣə mayamaya.

19 Mprəyətə Piyee na Yohaani pa cətə kotuyu səsaa mpe si: Mə mayamaya i mayasi-təxi mə taa na i na. Pepe kəla teu ke Iso isəntaa? Meye tətə se yaa Iso?

20 Ama nti nti tətə nuwa na tətə nana ta ise tətə, ta kaa pəsi na tətə su tətə yəyətəv.

21 Mprəyətə Kotuyu səsaa mpe pa ta nyi isəna mpi paa la Piyee-we tətə. Ilena pətə tasa-weye kraaləv ke teu na pətə yele-we. Pa ta hiki mpi pətə tətə paa hətə pa nkrəɣv tətə. Mpi pətə tətə, yəlaa təna saɣaya Iso ké pətə təna mpi pətə lapa mpv tətə pətə tətə ké.

22 Apalv wei inu piti təmle lapa na i hiki alaafəya ke mpv tətə, i ləlvv pusi ka kəla nule.

Iso seela sələmvv

23 Kotuyu səsaa yela Piyee na Yohaani ilena pətə tee kraakraa ke pa taapalaa kin, na pətə keesi-weye tətə tənə nti kətəlaa səsaa na nyəv nyəma pa yəyətə tətə.

24 Pele pa nu-təxi mpv, ilena pa tənə pətə sələmi Iso si: Hai, Taca, nyá lapəna isətə na atə na tənku na pətə tənə mpi pətə we pətə taa tətə.

25 Nyá yelina na Feesuyv Nanjtv tu nyá təmle tu ta lənɣe Tafiiti nəyətə taa ké təm na i yəyətə si:

Pepe tətə ké piitimnaa cvka pətə taa na kalampaani ké mpv?

Pepe tətə ké yəlaa ná paasəna nəhəe tee kuuu ke yem ké mpv?

26 Atə awulaa səsaa kəla tətə.

Tətv təkəlaa ná pəela nəyətə

na pətə kulv Taca na i Mesii pa tətə.

27 Tampana tətə, Helət, na Pəɣsi Pilati, na mvləa, na Iseyeli piitim nyəma pa pəla nəyətə ke nyá təmle tu nanj tv, wei n ləsaa si i la Mesii tətə, i tətə ké icate tənə tətə taa.

28 Mpi tuu lən nyá toma taa n nəkaa na n mayasi na n su tətə, pətə mayamaya ke pa lapa təkəle.

²⁹ Tacaa, pənentə nyəni kpaaləyɔ mpi pa kpaala-tu na isələ kuseemle tɔ, na ń yele na nyá təmle nyǝma tá tə heeli nyá tɔm na tu nyanɲa pɔlɔyɔ paa pəcɔ.

³⁰ Tɔ nyá niɲ na kɔtɔntɔnaa hikiyi alaafəya, na ń yele na yəlaa naaki nyá kəkɔlɔ nyəm na nyá piti tɔma ke nyá təmle tu naɲɲtu Yesu tɔɲ taa.

³¹ Tillaa tɔma səlɔmɔyɔ, ɪlena lonte nte tə taa paa kotaa tɔ tɔ sele. M̀p̀r̀ỳg̀ Feesuyɔ Naɲɲtu tɔɲ kɔləna pa tɔna. ɪlena pá sɔv Isɔ Tɔm heeluyɔ na paa nyanɲa pɔlɔ.

Isɔ seɛlaa taləyi pa tənaya pa wɛnav

³² Isɔ seɛlaa kpekəle tɔna ka kaa lotu na ləmayasəle kɔlɔmtəle ké təkpaata. Pa taa nɔyɔlɔ taa fayasəyi na í nyənəxi ɪ kɔwɛnam isɔ ɪ tike ɪ nyəm. Ama pa nyənaya pə tɔna mpi paa wɛna tɔyɔ isɔ pa tɔna pa nyəm.

³³ Tillaa kɛesayaa Tacaa Yesu fem tɔm na apalɔtɔ ké, na Isɔ ká wɛ pa tɔna pa waali ké teu.

³⁴ Pa taa nɔyɔlɔ taa laɲ pɔlɔ. Pə taɲa pɔlɔ tɔɔ, mpa paa wɛna tetɔnaa yaa tɛɛsi tɔ pa pɛɛtaɲa ké na pá kɔɲna pə liyitee,

³⁵ na pá cɛləyi tillaa. Ye pə caala wei pa waasəna-ɪ.

³⁶⁻³⁷ M̀p̀r̀v̀ inɪ pə yelina Lefii tu nɔyɔlɔ, wei pa yaakaya sɪ Yosɛɛfɔ na pá lulə-ɪ Sipili tɔ, í pɛɛta ɪ tetɔ natəli na í məɲna pə liyitee na í cɛla tillaa. ɪnəxi tillaa ka cuyusaa sɪ Paanapasi. (Apalɔtɔ halb ke pa yaa m̀p̀r̀v̀ na pa tɛ taa.)

5

Ananiyasi na ɪ alv Safila pa tɔm

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ apalɔ nɔyɔlɔ ɪlé, pa yaa-ɪ sɪ Ananiyasi, na ɪ alv sɪ Safila. ɪ pɛɛta pa tetɔ natəli na ɪ alv wɛna pə nyəm.

² ɪ tɔma pɛɛtɔyɔ, ɪlena í faya liyitee taa na í sɪ. ɪlena í pona wɛna a kaasaa tɔ, na í cɛla tillaa na ɪ alv wɛna pə tənaya m̀p̀r̀v̀ pə nyəm.

³ Tənaya Piyɛɛ pɔɔsa-ɪ sɪ: Ananiyasi pepe tɔɔ ké Satanɪ hika-ɲ m̀p̀r̀ỳg̀ katatəlaya, na ń kaasi nyá təyi tetɔ nti n pɛɛtaa tɔ tə liyitee, na ń puɲusi Feesuyɔ Naɲɲtu?

⁴ N taa pɛɛtəta-tɪ tɔ, nyá tetɔ ké mɛɛ. Na n tu tɔma-təyi pɛɛtɔyɔ tɔ, awe tɪ liyitee, pə taɲa nyá? ɪle isənəɲa pə lapa na ń paasi na ń mayasi nyá taa na ń la yaasi isayav inɛ ɪ taka? Isɔ ke ń puɲusaa pə taɲa yəlaa se.

⁵ Ananiyasi nu tɔm tənɛ inɪ, ɪlena í hoti na í sɪ. M̀p̀r̀ỳg̀ pə lapa pa tɔna mpa pa nu tɔm tənɛ inɪ tɔyɔ keninɲa nakəli pə tu fɛi.

⁶ ɪlena ifepiya kɔli na pá takɪ-ɪ pɔɔyɔ na pá pona-ɪ pim.

⁷ Pə lapa laasaya isɔ kaləfunaa tooso, ɪle Ananiyasi inɪ ɪ alv sɔwəyale. Ama ɪ ta nuta nti tə tɔma lapɔ tɔ.

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ Piyɛɛ pɔɔsa-ɪ sɪ: ɪ pɛɛta mə tetɔ nti tɔ tə liyitee tənayalɔ? Heeli-m.

ɪlena Ananiyasi alv cɔ sɪ: Anəɲəle m̀p̀r̀v̀.

⁹ Tənaya Piyɛɛ yɔɲɔta-ɪ sɪ: Isənəɲa mə lapa na í kɛpenti na í paasi na í huɔ sɪ í mayasəxi Tacaa Feesuyɔ Naɲɲtu sɪ í naa ɪ waali? Nyənɪ, mpa pa pima nyá paalɔ tɔ pa tɔma kɔntɛ, mpeyele nɔnɔyɔ tɛɛ. Paa tɛɛsi nyaya tɛɛnav.

¹⁰ Tənaya Ananiyasi alv inɪ ɪ hɔta Piyɛɛ nɔɔhɛɛ tɛɛ ké kpaakraa na í sí. Ifepiya sɔwəa, ɪlena pá mayana ɪ səpa. ɪlena pɛle pá kpaɲa-ɪ na pá polo pá pimi-ɪ ɪ paalɔ kɔɲkɔɲ taa.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ tɔm nti tə lapa Yesu seɛlaa kpekəle tɔna na mpa pa nu-tɪ tɔ pa tənaya keninɲa nakəli pə fɛina.

Piti təma paɣale tərna lapv

¹² Tillaa lapa Iso kəkəlo nyəm, na piti təma paɣale ke yəlaa hekv taa. Iso seela təna kotaya Saləmən sakaya səsaya tee.

¹³ Samaa puɣulaya-weye pə tu fei, paa na mpv yolv krai tv ke yem nyanɣana pa taa suvv.

¹⁴ Ama apalaa na alaa samaa mpa pa mukaya Tacaa təm na pə səsəyi iso seela kpekəle tə tə, pa nyəŋ tərna hukuyu ke səsəm.

¹⁵ Ilena yəlaa nāa svv kətəntvnaa ke lunav, na pə husi-weye katvnaa na nyaaləŋ tə kə hapere nəsə, si ye Piyee teekəna təna, i ilemuyv maɣamaɣa tu tokina kətokinav ke pa taa lelāa.

¹⁶ Yəlaa samaa lukayana Yosalem cəlv acaləe taa na pə kərna kətəntvnaa na mpa alɣaa cəsəya tə, na pa təna pa hikiyi alaafəya.

Tillaa tɔɔ konyəŋ

¹⁷ Tənaɣa isəseemle kpa kətvlv səsə ke səsəm ke tillaa tə, na i kin ɣaɣalaa təna mpa pa kə Satusee kpekəle nyəma tə. Haləna pə hvv si paa kvli pa tə.

¹⁸ Mpyəy pə kpa tillaa na pə tək-i-weye timpri pa təkəyi samaa təna tə.

¹⁹ Ama Tacaa isətāa tillu nɔɣəlv kəma ahoo taa na i tvi saləka nənəsə, na i ləsi tillaa. Ilena i heeli-we si:

²⁰ I polo Iso təsele taa təkāa na i keesi samaa ke laɣasvuv mpaav kve kv təm.

²¹ Mpyəy tillaa lapa nti isətāa tillu heela-we tə. Pa kvla tanaŋ ahula tee na pə polo Iso təsele taa na pə niki waasv lapv.

Tənaɣa kətvlv səsə na i kin ɣaɣalaa təna pa kota Yuta Kotuyu səsəsv nyəma. Ilena pə tili si pə ləsi tillaa ke saləka taa na pə kəna.

²² Waatv wei filisinaa nā tala saləka taa tə, pa ta maɣana-we. Ilena pele pa məli kpaɣpaa na pə heeli hvle səsaa mpe si:

²³ Tə talaa na tə maɣana saləka nənəsə kaləsa mpv təkəŋkəŋ, na taŋlaa nāa səŋa pa təsəŋlənāa ke nənəsə təna. Ama tə tula nənəsə, ile nɔɣəlv fei pə taa.

²⁴ Iso təsele taŋlaa nyvuv tv na kətəlaa səsaa pa nu mpv, ilena tillaa mukvuyv mpa pə tv-weye piti ke teu. Haləna pa ta nyi mpa təm tənə tii təna tə.

²⁵ Tənaɣa nɔɣəlv nā lu yem na i heeli-we si: I nawa, mpa inu i ka tv saləka tə, pa wenna nteye Iso təsele səsəle taa na pə laki yəlaa ke waasv.

²⁶ Mpyəy taŋlaa nyvuv tv inu na i yəlaa pa polaa na pə kəna tillaa təhe. Pə taɣa pulv tə, paa wəna yəlaa səɣəntv si pə taa kə pə yoo mpeye pee.

²⁷ Taŋlaa nyvuv tv tana tillaa, ilena pə səŋsi-weye təhvle taa, na kətvlv səsə svv-weye təm pəsəsvv.

²⁸ Tənaɣa i təma-we si: I su tə kisina-me təsaɣasaya si i taa tasa apalv inu i təm ke yəɣətvv ya? Na pepeyele i lapa isəntə? I yasa mə seɣəsvuv ntə Yosalem icate təna təmam, na i caa i mərna i səm təm ntə ta nyəŋ taa.

²⁹ Ntəna Piyee na tillaa lelāa pa cə kətvlv səsə si: Pə wee si Iso kə tə se, pə taɣa yəlaa.

³⁰ Ta caanaa caanaa Iso feesa Yesu wei inu mə kama tesika tə na i sī tə.

³¹ Iso kusa i nyvuv na i ɣaɣasi-i i kəŋkəŋ taa, na i lap-i wulav na waasvlv səsə, si pə la na lseyli nyəma laɣasi təntə na Iso husi pa isayətv.

³² Tə kə pə təna mpa pə lapa mpv tə pə aseata nyəma. Pə taɣa tā tike. Ama tā na Feesuyv Nanŋtv wei Iso ha mpa mpa pa niukəna-i tɔɔ.

³³ Kotuyu səsəsvv kotilaa mpe pa nu mpv, ilena pa pānā huu səsəm, haləna pa caakaya pa kv tillaa səsaa.

³⁴ Ama pa taa ka we Falisa nəğəlvə wei pa yaa sı Kamaliyyə tə, ı kə pa İso Təm seğesəlvə səsə, na yəlaa seekaya-ı. Mırugı ı kulaa na ı səğ hıvle taa, na ı tə sı pə ləsi tillaa na awalı təə na pəcə.

³⁵ İlena ı heeli kotilaa sı: İseyelı nyəma me, ı la laakalı na mpi ı caa ı la yəlaa pane tə.

³⁶ Matəñ wulənaa taa kə Teutası kulaa na ı nyəni ı ti isı yəlv nəğəlvə, na yəlaa isı nasəle (400) təñ ı waalı. Mırugı pa kv-ı, na mpa pele pa təğaya ı waalı tə pə ya ñkañka, na pə təna pə saalı yem.

³⁷ İlə ı waalı kə Kalileə tv Yutaası nā kulə kəkalıyuv waatv, na ı təñsi yəlaa kəpın ke ı waalı. Ama pa kv ilə tətə, na pə yası pa təna mpa pa təğaya-ı tə.

³⁸ Pə təə kə pənente ma heeliyi-me sı, ı taa paasəna yəlaa pane ını pa təm tətə. ı yele-we na pə tē. Pə taya pəlv təə, ye yəlaa kın ke pa kookalı na pa təma lunaa, pu saalı kə.

³⁹ Ama ye tampana İso kın ke pə lunaa, ı kaa pəsi na ı la-weyē pəlv. ı la laakalı, pə taa kəə na ı yona İso.

Mırugı kotilaa mv Kamaliyyə təm.

⁴⁰ İlena pə yaa tillaa na pə həkı-we, na pə heeli-we sı: Yesu təm ı taa tasa mə nəəsı taa kə lıv. İlena pə yele-we sı pə tē.

⁴¹ Mırugı tillaa lu kotuyv taa na lañhəlvəmlə kvəv-we isı İso tvna-we na ı yele na pə nā kvnyəñ ke Yesu təə tə.

⁴² Paa ifemle nte, pa ta həəsı Yesu wei ı kə Mesii tə ı Laapaalı Kupañ heeluyv, na waasv lapv ke tēəsı taa na İso təsēle taa.

6

Yəlaa naatosompəğəlaya ləsvy

¹ Waatv ını ı taa Tacaa təñlaa təñna səsəsvy. Mırugı pə lapa təmağya ke Yuta nyəma mpa pa yəğətaya Kələeki təm tə na tətə Yuta nyəma pa hekv, sı tətə Yuta nyəma ı paasəğəna mpe pa leelaa ke teu ke paa ifemle nte tə təğənağya talıyuv taa.

² Tənağya tillaa naanvwa na naale ını ı kota Tacaa təñlaa krekəle təna na pə tv-we sı: Pə ta mvna sı tə yele İso Təm paasənav na tə lakı kvətəğñ təm.

³ Pə təə tə, apalaa me, ı nyəni na ı ləsi mə taa kə yəlaa naatosompəğəlaya, mpa yəlaa sama na Feesuyv Naññtv toñ təə pa kın na pə wəna ləmağasē ke səsəm tə, na tə tv-weyē təmlə tənē.

⁴ İlə saa ını taa hiki cağale na tə paasəğəna İso sələmvvyv na waasv lapv ke tam.

⁵ Mırugı pa krekəle təna lañle həēna təm nti, İlena pə ləsi İtiyēni. Yəlv ını ı tisa ı yuv ke İso təə kə teu, na Feesuyv Naññtv toñ təə ı kın. Pa ləsa tətəğv Filipv, na Pəlvkəlv, na Nikanəə, na Timəñ, na Paləmenası, na Antiyəka Nikolaa, wei ı ka svv Yuta nyəma mpaav taa kə kvsvv ke hatov ləñ tə.

⁶ İlena pə pona-weyē tillaa kın, na pele pə sələməna-weyē İso na pə təni pa təə kə nıñ.

⁷ Mırugı İso Təm təñna yekvvyv na tə puki, na Tacaa təñlaa nyəəñ təñna səsəsvy ke səsəm ke Yosalem taa. Haləna kətəlaa pağav tisi na pə mv Yesu təm ke teu.

İtiyēni kvav

⁸ İso we İtiyēni waalı na ı hikiyi toma ke səsəm, na ı lakı piti təma na İso kəkəlv nyəm ke yəlaa hekv taa.

⁹ Ǿpɔ́yú Yuta nyóma təkotile nte pa yaa sɪ Yomaa Kùhetaa təkotile tɔ, tɔ taa yəlaa napəli mpa pa ké Silɛɛni na Alɛkəsantili nyóma tɔ, pá na Silisii na Asii tetu pə Yuta nyóma napəli pa kula Itiyɛɛni tɔɔ, na pá na-ɪ pá sɔv tam hɔm taa.

¹⁰ Ama Itiyɛɛni kəla-wɛ na tɔm. Pə taɣa pɔlv, Feesuyu Naŋŋtu hana-ɪ ləmayasɛɛ na ɪ yɔɔtəyənə.

¹¹ Ǿpɔ́yú yəlaa mpe pa ha yəlaa ke liyitee sɪ pá yɔɔtɪ sɪ: Tə nuwa ɪ sayata Moisi na Iso.

¹² Na pa sɔsa yəlaa na nyɔvu nyóma na Iso tɔm sɛyɛsəlaa sɔsaa, na pele pá kuli Itiyɛɛni tɔɔ, na pá kra-ɪ na pá pona-ɪ təhɔle sɔsɔle taa.

¹³ Ǿpɔ́yú pa caa yəlaa napəli sɪ pele pá suu Itiyɛɛni ke tɔm sɪ: Apalv inɛ ɪ sayatəyɪ tá Iso təsɛle sɔsɔle kɔpante tənɛ na Iso Təm ke tam ké.

¹⁴ Halɪ tɔ nu ɪ yɔɔtɔaa sɪ: Nasaletɪ Yesu inɪ ɪ ká yəki tá Iso təsɛle sɔsɔle tənɛ, na ɪ layasi kɔtasi nsi Moisi naa hɔla-tu tɔ.

¹⁵ Ǿpɔ́yú təhɔle taa caɣalaa tənə pama Itiyɛɛni tɔɔ ké ɪsɛ, na pá ná sɪ ɪ ɪsɛntaa mv ɪsɔtaa tillu wɛɛtu.

7

Itiyɛɛni Waasv

¹ Tənaɣa kɔtvlv sɔsɔ pɔɔsa Itiyɛɛni sɪ: Tampana pə lapa mpv?

² Ǿpɔ́yú Itiyɛɛni cɔwa sɪ: Ma tɛtvnaa na ma caanaa mɛ, ɪ tv ŋkraŋŋ na ɪ nu. Teeli Iso lu ta caanaa caanaa caa sɔsɔ Apələham tɔɔ ké ɪ ka wɛv Mesopotami na pə́sɔ ɪ kɔlɔyɪ na ɪ puki Halan ke caɣav tɔ.

³ Na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Kuli na ŋ yelev nyá tetu na nyá nyóma. Maa hɔli-ŋ tetu nti tɔ taa n ká polo ŋ caɣa tɔ.

⁴ Ǿpɔ́yú Apələham kula Kalətɛe tetu taa na ɪ polo ɪ caɣa Halan. Apələham caa sɔpa, ɪlɛna Iso ləsi-ɪ Halan tənə na ɪ kɔna-ɪ timpɪ mə wɛ kaɣana ɪsəntɔ tɔ.

⁵ Iso tá ha-ɪ tetu nti tɔ taa ké pɔlv mayamaɣa. Paa tɛliya sɪ ɪ sopi sopuyv mayamaɣa. Ama Iso tɔma-ɪ kɔtvɔm ké sɪ ɪ ká ha-ɪ tetu nti. ɪ mayamaɣa ɪ piya ká tɛna na pá tɪ-tɪ tɔtɔyɔ ɪ sɔm waali. Pə́sɔ waatu inɪ Apələham fɛina pəyaya.

⁶ ɪlɛ nti Iso heela-ɪ tɔyɔle sɪ: Nyá piya ká caɣa caɣalətv ke lɛlaa tetu taa, na pele paa la-wɛyɛ yomaa. Paa tv-wɛyɛ wahala ke pusɪ nasəle (400) təcu ké tənə.

⁷ Ama Iso tɔma sɪ ɪ ká pɔɔsɪ piitim mpi pu tv-wɛyɛ yomle ke mpv tɔ. Pəle pə waali ɪlɛ paa lu tənə na pá kɔɔ tetu tənɛ inɪ tɔ taa na pá paasənə Iso sɛɛv.

⁸ Ǿpɔ́yú Iso lapa na pelvɔv pəsi Apələham ke kɔtaɣa ŋka kaa tɔsɔyɪ-ɪ nti ɪ na Iso paa yɔɔtɔaa na pá sɪ tɔ. Pə tɔɔ ké Apələham kɔma ɪ lɔli Isaaka tɔ, ɪ pelə-ɪ ɪ kɔyɛŋ pələfɛɪ naanɔwa wule. ɪlɛna Isaaka náá peli ŋpɔ́yú Yakərv, na Yakərv ná pelə ŋpɔ́yú ɪ piya naanɔwa na naale mpa pa ke ta kpeka caanaa caanaa sɔsaa tɔ.

⁹ Ta caanaa caanaa mpe pa lapa Yosɛfv ke ɪsɛɛmle na pá pɛɛtɪ-ɪ, na pá pona-ɪ Icipiti ke yomle. Ama Iso ka wɛ Yosɛfv waali,

¹⁰ na ɪ yapa-ɪ ɪ wahalanaa tənə taa. Pə kɔma na Yosɛfv tala Icipiti wulav sɔsɔ kin tɔ, Iso lapa na wulav lanle heɛna ɪ yaasi na ɪ layatv. Halənə Icipiti wulav nana-ɪ kɔfənɛ kpaɪ, sɪ ɪ nyənəyɪ Icipiti tetu tənə na ɪ mayamaɣa ɪ təyaya pə tɔɔ.

¹¹ Ǿpɔ́yú nyɔɔsɪ anaam lu Icipiti na Kanaan pə tetu tənə taa. Pu hanja teu ké təkɔŋkɔŋ halənə ta caanaa caanaa mpe pá pɛeki mpi paa tɔyɔ tɔ na pá kpisi.

¹² Pə kɔma na Yakərv nu sɪ tɔyɔnaɣa pee wɛ Icipiti, ɪlɛna ɪ kusɪ tá caanaa caanaa mpeyɛ tɔm kancaalaya nyəm na ɪ tilɪ.

¹³ Pa kɔma na pá məli tɔm naale nyəm, ɪlɛna Yosɛfv lá na ɪ taalɔnaa nyəmɪ-ɪ. Na pə lapa tɔtɔ na Icipiti wulav sɔsɔ mayamaɣa náá cɛkənə ɪ piitim.

14 **Ḥrōyū** Yosefu tila ı caa Yakərvu na ı nyəma təna waali na pá kəə. Pa we yulubnyəwəɲ nutoso na naanəwa na kakpası.

15 **Mrvu** pə lapəna Yakərvu nana Icipiti pote, na í can í sı təna. Ta caanaa caanaa ná səpa təna tətə.

16 Pa kprakayaa-weye na pá mələyəna Sikem, na pá piŋ-weye pəlaav ŋku Apələham ka yapa Heməə nyəma kin na liyitee tə kv taa.

17 Pə kəma na pə tala nti İso ka təma sı ı ká la Apələham tə tə lapu tə, tá piitim nyəma hukə səsəm, pa payav ke Icipiti we səyəntv.

18 **Ḥrōyū** wulav səsə kvfalv nəyəlv ná cayaa, ilé ı taa nyi Yosefu.

19 Wulav ını ı lapa tá piitim ke acilayav. I tu ta caanaa caanaa ke wahala ke teu na kvcaalvuv, sı pá lə pa ahulvmnaa na pá sı.

20 Waatv ını ı taa ké pa lulə Moisi. I ka ké pəyaya kvranŋka ŋka ka te İso ké teu tə. **Ḥrōyū** Moisi nyəma təə-ı isətvnaa tooso ké pa te.

21 Pə kəma na pá lə-ı tə, Icipiti wulav səsə pəelə hiina-ı na í təkı-ı ı sı ı maɣamaya ı kvlvb.

22 **Mrvu** pə lapəna Moisi nyəmə Icipiti nyəma nyəm təna. Haləna í lá yulv wei í yəyətə nti tu hotiyi ate tə, na í pəsa təma.

23 Pə kəma na Moisi pısv tala nule, iləna í hvv sı ı ká polo na í wiili ı İseyeli nyəma lələa.

24 Moisi polaa iləna í maɣana Icipiti tv nəyəlv í lakı pa taa nəyəlvuv mvsəɲ. İlena í mv wei pa lakı ḥrōyū mvsəɲ tə ı təm na í sına ı ti, na í ləeti Icipiti tv, na í can í kv-ı.

25 Moisi ka nyəmaya sı ı İseyeli nyəma ká nyi sı ınəyi İso ləsaa sı í waası-we. Ama pəle pa ta nyi mrvu.

26 Kv fema iləna í maɣana İseyeli nyəma naale na pá makı, iləna í polo pa loluyv. Na í tə-we sı: Apalaa me, mə kvlv m kə, ilə pepe təə kə í lakı təmaya mvsəɲ?

27 Ama mvsəɲtv wei ı lakaya ı təyəntəle ke mvsəɲ tə ı nyasa-ı təm sı: Ma na-ŋ, tá wulav na tá təm hvvlv.

28 Tete n təma Icipiti tv ke kvyv təyole saŋa n nyəmə sı n ká tēesı ma na?

29 Moisi nu mrvu, iləna í se kprakaa na í polo í caya Matiyav tetv taa. Matiyav tənaya ı lulə apalv piya naale.

30 Pə kəma na pısv nule cəə, ilə kvyakv nakvlv ı we wələya tetv taa ké pıyv Sinayi kin. **Ḥrōyū** hotiya nakvlv ka svv kəkə mvyv, iləna isətəa tillu lu ı təə kə hotiya ŋke ka kəkə taa.

31 Moisi nawa mrvu, iləna pə lapı-ı piti. Tənaya ı tuusaa sı ı wiiliyi teu, iləna í nu Tacaa nəyə sı:

32 Maɣale nyá caanaa caanaa İso, Apələham na İsaaka na Yakərvu pa İso. Tənaya səyəntv kpa Moisi ke səsəm na í seliyi, haləna í kpisi nyənvuv.

33 İlena Tacaa tə Moisi sı: Wəyəsı nyá ntanŋpala, timpı taa n səŋa mrvu tə pə ké tetv katə nyəntv kə.

34 Ma nawa ma yələa mpa pa we Icipiti tə pa wahala, ma nu pa wula. İlena má tii sı ya yaki-we. Təv, kvlv, ma tiliyi-ŋ Icipiti.

35 Moisi wei ını ı təm İseyeli nyəma ka kisaa təkpatakpata na pá təmı-ı sı: Tə na-ŋ, tá wulav na tá təm hvvlv tə, kvlv m ınəyi İso tayana kvsvyv na í tili pa kin, sı í la pa wulav na í waası-we na isətəa tillu wei ı ka lu ı təə kə hotiya kin tə ı tvŋ taa.

36 ını ı lapəna piti təma na İso kəkəlv nyəm na í ləsi-weye Icipiti tetv taa. I lapa mrvu tətəyə səsəncaası tvŋku taa na wələya tetv taa, halı pısv nule.

³⁷ Moisi inɪ ɪ heelina lɛɣɛli nyóma sɪ: Iso ká kóna-meɣe Iso kuyɔɔtutu teləsɔlv nɔɔɔlv wei ɪ we isu má, na ɪ ká wee mə maɣamaɣa mə piitim tv tɔ.

³⁸ Kɔlvɔm inɪ ɪ ka wenna lɛɣɛli nyóma mpa paa kɔta wɔlaya tetv taa tɔ pa kin. ɪ na isɔtaa tillu wei ɪ ka yɔɔtəna-ɪ puyv Sinayi tɔɔ tɔ pa wenna tá caanaa caanaa kin ke tənɛ inɪ. Moisi inɪ ɪ mɔna Iso Təm nti tə lakɪ təmle ke sɔsɔm tɔ sɪ ɪ teləsɔɣɪ-tv.

³⁹ Ama tá caanaa caanaa ta nuna-ɪ. Pa kisa-ɪ na pá kpaɣa pa laakalənaa na pá mənna Icipiti.

⁴⁰ Haləna pá yɔɔtɪ Aləɲ sɪ: Lu-tuyv tuyv na té nyənəɣɪ-kv. Pə taɣa pɔlv, tə ta nyɪ mpi tá Icipiti taa ləsɔlv Moisi tɛmnaa tɔ.

⁴¹ Mpyóɣv pa lupa naule na pá pəsi-teɣe pa tuyv na pá laa-te. Haləna pá yɔɔləna pa niɲ kɔlvupum mpaɣɪ teu.

⁴² Mpyóɣv Iso lapa-weɣe awusa na í yele-we sɪ pá nyənəɣɪ isɔtvlvɲasɪ ke pa tuɲ, isu paa ɲmaav Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa takəlasɪ taa tɔ sɪ:

lɛɣɛli nyóma mə,

maɣa í lapa kɔtasɪ na í fɛɛnɪ

wɔlaya tetv taa ké pɪsɪ nuɛ taa?

⁴³ Aaɪ, tuyv Mɔlɔkɪ cokəle na mə tuyv

Lefanɪ isɔtvlvɲa lɛsɔyɣv ke

í kpaɣaa na í paasəɣəna.

ɪ tənaya mpu, pə taɣa wei í lupa sɪ

í təɲəɣɪ tɔɔlə?

Pə tɔɔ ké maa yele na pá pona-meɣe Papiloni,

haləna í tee pə waali.

⁴⁴ Wɔlaya tetv taa tənɛ inɪ tá caanaa caanaa ka wena cokəle, na tə taa na seliya kraatanaa. Paa sika-teɣe teitei ké isu Iso ka heeluyv Moisi tɔ. Teitei isu nte tə taka Moisi ka nawa tɔ.

⁴⁵ Tá caanaa caanaa cɛla-teɣe pɛle pa waali nyóma. ɪlɛna pɛle pá kpɛnna-teɣe timpɪ Yosuwee tɛɛ-weɣe nɔɔɔ na Iso yasɪ piitimnaa ke pa isɛntaa na pá tɔyɔ tetv tɔ. Na tə weɛ tənaya mpu, haləna Tafiiiti waatu.

⁴⁶ Iso lanɲle heɛna-ɪ teu, ɪlɛna Tafiiiti náá səlɛmɪ-ɪ nɔɔɔ, sɪ ɪ lakɪ inɪ wei ɪ ké Yakərv Iso tɔyɔ tɛaɣalɛ.

⁴⁷ Pə na pə mpu tɔ, Salɔvməɲ ɲmana-ɪ kutuluyv ɲku.

⁴⁸ Ama pə taɣa isɔtaa Iso Sɔsɔ inɪ ɪ cakɪ kutuluv wei yəlaa niɲ ɲmawa tɔ ɪ taa se. Halɪ Iso kuyɔɔtutu teləsɔlv maɣamaɣa yɔɔtɔ mpu sɪ:

⁴⁹ Taaɣa yɔɔtɔaa sɪ:

Isɔtvlvuyv nté ma kumte.

Ateɣɛle ma nɔɔhɛɛ tɔsɪlɛ.

ɪlɛ kutuluyv ɲku kv taka ké í pəsəɣɪ na í ɲma-m?

Na lɛɣɛle ma təhɛsəle?

⁵⁰ Pə taɣa má lapəna pə tənaya mpu na ma niɲ?

⁵¹ Tɔv, yəlaa mpa mə í tɛma keeluyv tɔ, mə lanɲa lapa kpusəɲ na mə ɲkraɲɲ tɛɛɪ na í kisi Iso Təm. ɪ kpɛəsəɣəna Feesuyv Nanɲtv ke tam, mə caanaa katɛ ke í kpaɣaa.

⁵² Mə caanaa naasa Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa mpe pa tənə na pá sɔɔ kɔlvɔm ke? Pa kv mpa pa heelaya sɪ tampana təɲlv inɪ ɪ ká kɔɔ tɔ. Kɔlvɔm inəɣəle mə lapa kɔlvɔmɔtɔ ke nɔɔnɔɔ na í kv.

⁵³ Halɪ mɛɣe isɔtaa tillaa teləsə Iso kusəsɪtv. Pəyele ɪ cakɪ tə tɔkuyv.

⁵⁴ Yuta nyóma nu mpv, ilena pááná huu pa taa, na pá sala pa nin̄ ke Itiyeeɲi tɔɔ na pá taɲaa.

⁵⁵ M̄pógú Feesuyu Naɲɲtu toma kuləna Itiyeeɲi ke teu. Ilena í teki i ise na iso na í na Iso teu sɔsɔm na Yesu sɛɲa i ntɔɔɲɲ tɔɔ.

⁵⁶ Tənaɣa i təma si: Ii naa, isɔtɔnɔɣu tulaa, na má naa Yulu Pəɣaɣa na ká sɛɲa Iso ntɔɔɲɲ tɔɔ.

⁵⁷ M̄pógú Yuta nyóma mpa kapusi ke teu, na pá təkɪ pa ɲkpaɲɲ na pá huli Itiyeeɲi.

⁵⁸ Na pá tuli-i na pá luna icate waali, na pá suu-i pɛɛ ɣaɣav si pá ku-i. Mpa paa ké pə aseeta nyóma tɔ, pɛle pa sɪna ifɛpu wei pa yaa si Sɔɔli tɔɔɔ pa wontu.

⁵⁹ Pa tɔɲna Itiyeeɲi ke pɛɛ ɣaɣav, ilena í sələmɪ si: Taaɣa Yesu keli-m.

⁶⁰ Ilena í luɲ akula na í ɣəɔtəna nɔɔ sɔsɔɲka si: Taaɣa, taa nyəni pa isayatu tənɛ. Itiyeeɲi ɣəɔta mpv, ilena í hɛɛ.

8

¹ Sɔɔli laɲle ka hɛɛna Itiyeeɲi kuyv.

Wahala yasa Yesu seelaa kpekəle

Kuyaku ɲku kv maɣamaɣa ke pa suv Yosalem Yesu seelaa kpekəle ke konyɔɲ tuyv ke teu. Ilena pa təna pá ya Yuta na Samalii taa, na pə yele tillaa tike.

² M̄pógú yəlaa mpa pa tɔɲɔɣi Iso mpaav ke teu tɔ pa pima Itiyeeɲi, na pá wii-i sɔsɔm.

³ Ama pə yela Sɔɔli ilé tɔ, Yesu seelaa ke i tɔɲna luvv si i laki sakasaka. Tɛɛsi taa ké i suvakaya na í kpaaki apalaa na alaa na í təkəɣi.

Filipu kpaaləyi Laapaali Kupaɲ ke Samalii

⁴ Mpa mpa pa ya mpv tɔ pa cəəkaya paa le na pá heeliyi Iso Təm Laapaali Kupaɲ.

⁵ Samalii icate ke Filipu ná polaa na í heeliyi təna nyóma ke Mesii təm.

⁶ Piti təma nna Filipu lakaya tɔ samaa nu a təm na pá nana pa ise. Pə tɔɔ ké waatu wei i ɣəɔtəɣi, pa təna tɔpaɪ pa tuyv ɲkpaɲɲv ke teu.

⁷ Pə taɣa pulv, alɔɣaa kiisaya na pá seeki alɔɔhilaa paɣale kin̄ na acamaa na kaakalasi paɣale hika alaafəya.

⁸ M̄pógú yəlaa laɲa huluma katatəlaya, haləna pə la icate nteɣe yuɲ.

⁹ Apalu nɔɔɔv naa we icate ɲté tə taa ké hatoo ləɲ, pa yaaki-i si Siməɲ. Apalu un̄ i lakaya totopoto təma ké, na pə laki Samalii nyóma tənaya piti. I nyənaya i təyi sɔsɔ ké pə tii fɛi.

¹⁰ Pə kpaɣav piya na pə polo sɔsaa tɔ pa təna pa wutaya-i ké. Haləna yəlaa tɔɲaya si: Iso toma nna pa yaa toma sɔsɔɲna tɔ a tu ntɔ.

¹¹ Ilena pá wutiɣi Siməɲ un̄ i waali. Pə taɣa pulv, i totopoto təma ka tɛmna-weye piti lapv ke hatoo ləɲ.

¹² Ama Filipu kəma na í heeliyi-weye Iso Kawulaya na Yesu Kilisiti pə Laapaali Kupaɲ tɔ pa mv Laapaali Kupaɲ unəyi teu, haləna pá sɔ apalaa na alaa ke Iso lvm.

¹³ Siməɲ ilé i maɣamaɣa i muwa na pá sɔ-i Iso lvm. Ilena í suv Filipu ke tɔɲvɔv na i nyənaya Iso kəkələnəa sɔsaa na piti təma nna a lakaya tɔ na pə we-i piti.

¹⁴ Tillaa mpa paa we Yosalem tɔ pa nuwa si Samalii nyóma mv Iso Təm, ilena pá kvsi Piyee na Yohaani na pá tili si pá polo na pá ná.

¹⁵ Piyee pa tala təna, ilena pá sələməna Samalii nyóma mpeye Iso si pá hiki Feesuyu Naɲɲtu.

¹⁶ Pə taɣa pulv, Taaɣa Yesu hətɛ tike ke paa yaawa na pá sənə-weye Iso lvm. Il Feesuyu Naɲɲtu ta tiita pa taa nɔɔlv i tɔɔ.

17 Tənaɣa Piyee na Yohaani pa təna niŋ ke pa təɔ. ɪlena pá hiki Iso Feesuyu Nanjɛtu.

18 Waatu wei Siməŋ nawa si tillaa təna-weyɛ niŋ na pá hiki Feesuyu Nanjɛtu tɔ, i cɛla-weyɛ liyitee,

19 na í tɔ si: I cɛle maɣa mpɔ unɪ pə lapɔ tɔtɔ, na má təna wei ké niŋ, pɔntɔ hiki Feesuyu Nanjɛtu ke mpɔ.

20 Tənaɣa Piyee tɔma si: Isəna mpi n huɔɔ si pa pəsəyi pá ya Iso hate na liyitee tɔ, nyá na nyá liyitee í la yem.

21 N kaɔ na pulɔ cəcəka. Pəyele nyá paa maɣamaɣa tu fei tənɛ unɪ tə taa. Pə taɣa pulɔ, Iso isentaɔ nyá lotu ta tɛ.

22 ɪle lɔ nyá hɔwee asayee ani, na ní wiina Tacaa na í hɔli-ŋ suulu na í taɣani-ŋ nyá hɔwee asayee ani.

23 Pə taɣa mpɔ, ma naakuyɔ-ŋ tɔ, nyá na nyaŋ ké isu kakaya. Isayatu lapɔ təkəna-ŋ təkem.

24 M'pɔyó Siməŋ cɔ-we si: Mu wiina-m na Tacaa, M'nti í yɔɔɔta mpɔ tɔ tə taa natəli í taa la-m.

25 Tillaa mpe pa naale pa tɛma nti nti pa nawa tɔɔ kɛesuyɔ na waasu lapɔ. ɪlena pá kɔli na pá məli Yosalem. Pa məlaya mpɔ tɔ, pa heelaya Laapaali Kupaŋ ke Samalii acalɛɛ payale taa ké na pá təŋna pote.

Filipu na Itiyopii tu pa tɔm

26 Tacaa isəttaa tillu nɔɔɔɔ heela Filipu si: Kɔli na ní təŋ ilim mpətəŋ tɔɔ, na ní katɪ harəle nte tɔ luki Yosalem na tɔ puki Kasa tɔ. Wɔlaya tetu taa ké harəle nte tɔ faɣana.

27 M'pɔyó Filipu kɔlaa na í tu mpaav. I təŋna pote, ɪle i nawa yulɔ nɔɔɔɔyɔle. Sese Itiyopii yulɔ katanja nté. ɪni i ka kɛna Itiyopii wulav səsɔ alɔ nyəŋ wei pa yaa si Kantasi tɔ i akewe səsɔ, wei i nyənaya i kpancoou təna tɔɔ tɔ. Apalɔ unɪ i ka luna Yosalem kele Iso seɛv.

28 I caya i kɛkɛ taa, na í kaləyi Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsulɔ Isayii takəlaya taa na í təŋna kpente.

29 Tənaɣa Feesuyu Nanjɛtu heela Filipu si: Tɔ na ní kpətəna kɛkɛ unɪ.

30 M'pɔyó Filipu kpaɣa asewa na í tala i kin, na í nu i təŋna Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsulɔ Isayii takəlaya taa ké kalɔyɔ. ɪlena í pəsɔsi si: N cəkəna nti n kaləyi tɔyɔle?

31 M'pɔyó yulɔ katanja cɔ Filipu si: Ye nɔɔɔɔ ta seɣesi-m, isənaya maa la na má cəkəna?

ɪlena yulɔ katanja tɔ Filipu si: Kpa na ní caya ma kin.

32 Tɔm nti i kalaya takəlaya ŋke ka taa tɔyɔle si:

Pa tɛɛna-i isu pa tɛɛkuyɔna

heu ke nampayətəle tɔ.

I lapaya isu iwəyaya ŋka

ka hɔntɔ pa kəkə na ká suma tɔ.

I suma m'pɔyó i ta cɔ natəli.

33 Pa tɔ-i taaləm na pá kɔ i tɔm ke pətətəle ke yem.

Awe ká pəsɔ na í kɛsi i piitim tɔm?

Pa tama i weesuyɔ tomle ke atɛ cənɛ.

34 Tənaɣa akewe unɪ i tɔma Filipu si: La suulu na ní heeli-m, awe tɔm ke Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsulɔ kɛesəyi mpɔ? I maɣamaɣa i tɔm yaa nɔɔɔɔ nyəntɔ?

35 ɪlena Filipu sɔv yɔɔtɔyɔ, na í kpaɣa tɔm nti unɪ apalɔ unɪ i kalaya mpɔ tɔ, na i seɣesəna-i Yesu Laapaali Kupaŋ.

36 Pa təhna təntə ke mpv, ɔlena pɑ tala tiili ɔsəntə, ləm ka we tənaya. M̄pógó akewe inɪ ɪ tɔma sɪ: Nyənɪ ləm yee, n kaa sɔ-m ɪsɔ ləm ke cənɛye kprakpa? Yaa pə kaasa-m pɔlv?

[

37 ɪlena Filipv cɔ yɔlv katanja sɪ: Ye n tɛma nyá taa təkpaata te, má sɔɔ-ŋ ké.

M̄pógó yɔlv katanja cɔwa sɪ: Ma tɛma ma taa sɪ Yesu Kilisiti ké ɪsɔ Pəyaya ké.]

38 Tənaya yɔlv katanja sɛhsa kɛkɛ na Filipv na akewe inɪ pɑ tii pa naaleye ləm taa, na Filipv sɔ-ɪ ɪsɔ ləm.

39 Pa luna ləm taa, ɔlena Tacaa Feesuyv keli Filipv, akewe inɪ ɪ ta tasa-ɪ keesuyv. M̄pógó ɪ tv ɪ mpaav na lanhulɔmlɛ kuyɪ-ɪ.

40 Ama Filipv ná tuta ɪ tɔyɪ Asoto, na í laki waasv ke acalɛɛ nna nna a taa ɪ tɔhnaa tɔ, haləna í tala Sesalee.

9

Sɔli Layaɔyɔv

(Tillaa Təmle 22:6-16; 26:12-18)

1 Ama Sɔli ná təhna Tacaa tɛhlaa kuyv kpeesuyv na ɪsɛle kuseemle. M̄pógó ɪ kulaa na í polo kɔtvlv sɔsɔ kin,

2 na í sələmɪ-ɪ sɪ: La-m takəlaya, na má pola Tamasi, na má mayana Yuta nyəma təkotilenaa taa ké mpa pa tɔhɔyɪ Tacaa mpaav tɔ, paa apalaa paa alaa, ma kra-we na má həkɔ na má pona Yosalem.

3 Waatv wei Sɔli we mpaav taa na í kɔtəna Tamasi, ɪlɛ pə luna ɪsɔ kelɛ na pə la ɪ ɪsɛntə tɔnyalulu ɪsɪ kəkɔ ke tɔm kulɔm tɔɔ na pə ná na pə cɔɔna-ɪ.

4 M̄pógó ɪ hota atɛ na í nu pə pɔsɔyɪ-ɪ sɪ: Sɔli Sɔli pepe tɔɔ ké n tɔyɔ-m konyɔŋ ke mpv?

5 Tənaya Sɔli pɔsɔaa sɪ: Tacaa nyaya aweye ye?

ɪlena pə cɔ Sɔli sɪ: Maya Yesu wei n tɔyɪ konyɔŋ tɔ.

6 Kuli na í polo ɪcatɛ taa, paa heeli-ŋ nti n ka la tɔ.

7 M̄pógó pə tənmsa mpa pa tɔhaya Sɔli tɔ na pɑ sɔhja yem. Pa nukaya pə yɔɔtɔyɪ, ama paa naaki nɔyɔlv.

8 Tənaya sɔli kula atɛ na í nyənəyɪ yem ɪ naaki. ɪlena pɑ təkɪ ɪ niŋ taa na pɑ hɔmɪ-ɪ na pɑ pona Tamasi.

9 Na í caya kuyɛŋ toosoyv yɔlvmlɛ tɛɛ, ɪ ta tɔyɔ, ɪ ta nyɔɔ.

10 Tacaa tɛhɔv nɔyɔlv ɪ ka we Tamasi na pɑ yaa-ɪ sɪ Ananiyasi. M̄pógó pə lapa-ɪ ɪsɪ toosee taka, na í ná Tacaa, na ɪlɛ ɪ yaa-ɪ sɪ: Ananiyasi.

Na í tisi sɪ: Tacaa mayalɔ.

11 ɪlena Tacaa tɔmɪ-ɪ sɪ: Kuli təkaka na í tɔh hapələ nte pa yaa sɪ Kusiyisile tɔ, na í sɔv Yutaasi tɔyaya, na í pɔsɪ Taasi ɪcatɛ apalv wei pa yaa sɪ Sɔli tɔ ɪ tɔɔ. ɪ we tənə na í tɔhna ɪsɔ səlɔmuyv.

12 Pə lapa-ɪ ɪsɪ toosee taka, na í ná nyá wei pa yaa sɪ Ananiyasi tɔ, na í sɔv sɪ n tənəyɪ-ɪ niŋ na ɪ ɪsɛ kuli.

13 M̄pógó Ananiyasi tɔma sɪ: Tacaa, ma nu tɛhlaa payalɛ kin ke apalv ɪnɛ ɪ tɔm, na ɪ ɪsayaɔv nti tɔ tənə ɪ lapa nyá yəlaa ke Yosalem tɔ pə tɔm tɔtɔ.

14 Kətəlaa sɔsaa ha-ɪ nɔyɔ sɪ í kɔɔ cənɛ tɔtɔ na í həkɔ mpa pa taka nyá tɔm tɔ.

15 Tənaya Tacaa cɔ Ananiyasi sɪ: Polo, ma ləsa apalv ɪnəyɪ sɪ ma laki-ɪ na í heeliyɪ ma tɔm ke piitimnaa na awulaa sɔsaa na ɪsɛyɛli nyəma.

16 Ma mayamaya maa huləna-ɪ konyɔməŋ wei ɪ ká tɔyɔ ma nyuyv tɔɔ tɔ.

17 Ǻpúgú Ananiası tewa. I kəma i tala təyaya ŋke ka taa, ɔna i təmi i niŋ ke Səli tə na i təmi-i si: Ma taapalu Səli, Tacaa Yesu wei n kəyaya na ŋ nā mpaau taa tə, inu i tilina-m si nyá ise i kuli na Feesuɣu Nanŋtu toma haya nyá taa ké səsəm.

18 Ǻpúgú pulupuna isu hutu taka kəla Səli isentəw ké kpakpa na pə hoti ate na i sɔu nau. ɔna i kuli na pá sɔ-i Iso lum.

19 Na i təyə kutəyɔu na i hiki toma.

Səli laki waasu ke Tamasi

Səli caya Tacaa təŋlaa mpa pa we Tamasi tə pa cəɔyɔ wee naale.

20 Ǻpúgú Səli sɔu waasu lapu taa ké kpakpa ke Yuta nyəma təkotilena taa. I heelaya təfoo ké si Yesu kele Iso Pəyalu.

21 Na pa təna mpa pa nu i waasu inu tə, piti kra-we na pá təŋ si: Pə taya inu i ka seesəna isəle na mpa pa təka Yesu təm tənɛye Yosalem təyə konyəŋ tɔyɔ? Isu i ka kəma cənɛ si i kraa-we na i həkə na i pona kətəlaa səsaa ya?

22 Paa na mpɔ Səli ná təŋna waasu lapu na i təŋ səsəyɔ tam na pə puki. I hɔlayaa Tamasi Yuta nyəma si Yesu kele Mesii. ɔna pə məli pɛɛye liyituɣu, paa nyəŋ nti pá cə-i tə.

23 Wɛɛ lapa naale, ɔna Yuta nyəma caya na pá tayanu si pá ku-i.

24 Ama Səli nu nti pa həkəa na pá su tə. Na icate kolunja nənəsɔi tanja ilim na ahoɔ si pá hiki-i na pá ku-i.

25 Ǻpúgú ahoɔ naali Səli ifalaa tu-i səsəkɔ səsəw taa na pá tisi-i na icate kolunja na i tɛɛ.

TAKĒLAYA NĶA PŌLI NMAAWA

LOM NYĒMA TŌ

Kutvltv

Kolentv icate taa ké PŌli ka we waatu wei v yelaa na pá ηmaa takēlaya kaneyē Kilisiti nyŋma mpa pa we Lom tŌ. I hŏlŏyí ka taa sv yelaa tēna lapŏna isayatu, paa Yuta nyŋma na mpa pa ta ke Yuta nyŋma tŌ. I hŏlŏa tŏtŏ sv Laapaali Kŏpaη ké toma sŏsŏna ké, v yaki mpa pa tēna pa mv-v na pá tem-v na pa taa tŌ. PŌli hŏlŏyí tŏtŏ sv Iseyeli nyŋma lelŏa lŏwa Isŏ, ama Isŏ ná tá lŏ v yelaa. Kantēkaya nyantu ké layatu nti PŌli tasa Isŏ seelaa ke isēna paa caya pa taa pa tike tŌ, na isēna pa na mpa pa ta ke Isŏ seelaa tŏ paa caya tŌ.

Isēna pa faya Lom takēlaya tŌ:

Yelaa tēna pŏntēna, na pá nyulŏyí nyvŏy yavv, titite 1-8

Isēna Isŏ caana Iseyeli nyŋma tŌ, titite 9-11

Isŏ seelaa tŏnte kupante, titite 12:1-15:13

Seetv, titite 15:14-16:1-27

Seetv

1 Maya PŌli, Yesu Kilisiti yom. Maya Isŏ kra tillu na í lŏsv-m na ma mpa ke Laapaali Kŏpaη kraalvŏ tŌ. Má ηmaana-meγe takēlaya kanē.

2 Hatuu lŏη ke Isŏ ka tŏma sv v ká kŏna Laapaali Kŏpaη unv. Halv Isŏ yelaa na v Isŏ kuvŏvŏtŏtŏ telŏselaa ηmaa ŏpŏyŏ v takēlasi taa.

3 Laapaali Kŏpaη unŏyŏle v Pŏyaya Tacaā Yesu Kilisiti tŏm. Ye Yesu yulŏweetŏ tŏm v, wulav Tafiti lŏlvŏy taa tv ké.

4 Ama Feesuγu Naηηtv kin v, Isŏ hŏlŏna toma sv Yesu ké v Pŏyaya ke waatu wei Yesu sŏpa na í feesi-v tŌ.

5 Kilisiti unv v tŏ ké Isŏ hŏlŏ-m pŏelēē na má la tillu sŏsŏ ke kolŏm unv v tŏ, sv má la na katenasi tēna yelaa mv v tŏm na pá nuna-v.

6 Mē tŏtŏ í we pa taa, mē mpa Isŏ lŏsa Lom sv í pŏsv Yesu Kilisiti nyŋma tŌ.

7 Mŏ tēna mpa mē í we Lom na Isŏ sŏlŏa na í yaa sv í pŏsv v nyŋma tŌ, mŏ takēlaya ntŏ. Tacaā Isŏ, na Tacaā Yesu Kilisiti pá hŏlv-meγe pŏelēē na pá la na mŏ laηa hŏlvŏm.

Pŏli nyulŏyí sv í polo í ná Lom Isŏ seelaa

8 Kancaalaya v, Yesu Kilisiti tŏ ma seē ma Isŏ ké mŏ tēna mŏ tŏ. Mpi pŏ tŏ tŏ, pa pŏvŏlŏy antulinya tēna taa ké isēna í nukēna Isŏ ké teu tŏ.

9 Isŏ wei v Pŏyaya Laapaali Kŏpaη kraalvŏ tŏmle ma lakēna luyv kolŏmvŏy tŏ, v nyŏmá sv ma lŏlŏyí. Isŏ nyŏmá mpv sv tam ma tŏsŏyí mŏ tŏm

10 ke paa waatu wei ma sŏlŏmŏy tŏ. Ma wiikina-v sv í la luyv na má hiki mpa ke pŏnente na má polo mŏ kin.

11 Ma nyulŏyí teu sv má ná-mē. Ilēna í hiki kuvŏv ke Feesuγu Naηηtv kin, na í la toma.

12 Nti ma tv kŏlŏyí nyulŏy tŏyŏle sv má weē mŏ hēkv, na tŏ nyŏnŏyŏna tēma naani tvŏy ke Isŏ tŏ, na pŏ sŏsŏyí-tŏyŏ apalŏtv.

13 Ma taapalaa mē, í nyv teu sv ma hŏvkaγa sv ma puki mŏ kin, v pŏ tuu-m, halēna saηa. Ma nyulŏyí sv ma tŏmle í lŏlv pŏlvŏpŏy mŏ tē, isv tŏ lŏla piitim lemŏ nyŏma kin tŏ.

14 Pə taɣa pulv, pə caala-m ké sɪ má polo yəlaa təna kin. Paa acaləe səsəəna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, paa isəkullaa cəlv, paa isəkɾɛtɛɛ nyóma cəlv.

15 Pə təw ké ma nyuləyi teu sɪ má pona mɛ mpa í wɛ Lom təyɔ Laapaali Kupaŋ tətə.

Laapaali Kupaŋ toma

16 Laapaali Kupaŋ kpaalvɣv təm fɛi-m fɛɛɛ. Pə taɣa pulv təw, Isə toma nté təna. Í waasəyi pa təna mpa pa tɛŋi-í na pa taa tə. Yuta nyóma kɛ kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta kɛ Yuta nyóma tə.

17 Kupaŋ Laapaali Kupaŋ təw ké tə nyəŋ isəna Isə laki na yəlaa pəsəyi kupaŋa kɛ í isɛntaa tə. Pə kpaɣav hatuu kancaalaya haləna pə tɛm tə, yulv tɛŋ í taa na Isə ké iləna Isə la, pə ta kaasi pulv tətə. Isə Təm taa maɣamaya kilisa mpv təcɛɛɛɛ sɪ: Ye Isə nyana wei ké yulvpaŋ sɪ í tɛma í taa tə pə təw, pɒntv tike tuləyənə-ti.

Yəlaa təm səpa

18 Isə mɒvi pááná kɛ hatuu isətaa ké yəlaa kupaŋtəŋ na pa isayətvnaa təna təw na pə naa mpv. Pə taɣa pulv, yəlaa tɛtɛlakasi nyəkəyi tampana na a mələyi yem.

19 Mpv pə yelina na Isə tɒyi-wɛyɛ navya. Mpi tə pa nyómá timpriwɛ pə wɛɛ sɪ pá nyaŋna Isə tə, í tɛma-wɛyɛ-wəyi hólóyó kɛ teu tə pə təw.

20 Kupaŋ hatuu Isə lapa antulinya tə, í mukaya tɛɛ wɛɛtv, isɪ í toma tamm nyəna na isəna í maɣamaya í wɛɛ tə, pə naaki í kulapəm mpi pə kin ké. Tənaɣa pə wɛɛ sɪ yəlaa í nyəna í toma na í wɛɛtv, pə təw ké pa fɛina tampana.

21 Pa nyómá Isə, ama paa sɛɛ-í, pəyɛɛ paa sɛɛ-í í na təmlɛ isɪ pə nəyəsəna yəlaa í la Isə tə. Pa hɒwɛɛ liyita yem, paa laɣatiya ka fɛi.

22 Pa təŋ sɪ pa nyəm təwə, ama íwɛɛŋ ké.

23 Isɪ paa tv Isə wei í səki təyɔ teeli tə, yulv wei í səki tə í lɛsəŋ na sumasi na nəwɛɛ liyiti wontu na nti tə tuuki atɛ təyɔ pa seeki.

24 Pə təw ké Isə yela-wɛyɛ pa tɛtɛlakasi isayasi nsi pa luuŋ sɒwəwə tə sɪ taa, na pá laki təmaɣa mpi pə wɛ fɛɛɛ tə.

25 Mpe pa mələa ké na pá kpaɣa Isə təw tampana na pá pəsəna pəpətv. Pa sɛɛki na pá təŋəyi mpi mpi Isə lapa tə, na pá yelɛ Isə wei í lapa-wɪ tə í maɣamaya. Pəyɛɛ pu mɒna isɪ inəyi pá saŋ tam.

26 Pə təw ké Isə ná yela-wɛyɛ pa taaləntutv taa. Na pa alaa maɣamaya náa yeki apalaa na pá svəkəna təma.

27 Mpv tətəyɔ na pa apalaa, pɛɛ pa yeki alaa təm, na pa konyuləŋ í kpa pa nyəŋ taa pa ketitiyi təma. Apalaa lakəna təmaɣa fɛɛɛ fɛi nyəntv. Na pa taaləntutv nti tə naasvɣv makəna pa nyəŋ taa.

28 Isɪ pa kisa Isə ké nyəm təkɛɛkɛɛ tə, pə təw ké Isə ná yela-wɛyɛ pa kumələlayatv taa na pá laki acaalətv.

29 Pa kəla kawalasi, na isayətv, na konyuləŋ, na nyaŋ, na isɛsɛɛmlɛ, na yuləkɛɛ, na yooɪ, na puɣusvɣv, na muɣulvɣv tike kɛ pa nyómá. Pa ké yəyətəlaa.

30 Pa cakəna təma. Pa ké Isə kolontunaa, na kalampaani nyóma na isəcav nyóma na təhəntaa. Pa lɒləsəyi isayətv kufətv, paa sɛɛ pa caanaa.

31 Pa fɛina laakali, paa təkəyi nti pa təŋ sɪ paa la tə. Pa laki təkəti, pa fɛina lɛlaa pətətəɛ.

32 Pa nyómá Isə təw sɪ mpa pa laki mpv tə pa ké sɒlvnaa. Paa na mpv pa təŋna lapv, haləna pá saŋ pə lataa tətə.

¹ Πε νιά wei n footiyi nyá lelu tó, paa n kέ we te, n feina tampana. Pə taγa pulu, nyá footiyi lelu pəyele n̄póγú nyá maγamaγa nyá laki tó, n kyu nyá ti tóm kέ.

² Tə nyámá si tampana ke Iso təγəyi na í huokəna pa təna mpa pa laki mpv unu pə taka tó te.

³ Πe apənyə, isu nyá footuyuu mpa pa laki mpv, pəco nyá maγamaγa nyá laki teitei isu pele tó, n huv si Iso kaə pəosi-η?

⁴ Iso kucəu nté n məla n̄ kpaləyi na n̄ kisiyi i suulu si í taa wii nyá pətəətəle? N ta nyi si Iso laki-η kupantu ke n̄póγú si isəwee n ká layasi təntə?

⁵ Nyá laηkpusəη un. Ama nn caə layasuvu se. N lakuvu mpv tó, saləka kəkəlu ke n caaki na n̄ kəηna nyá nyuvu taa kέ kuyəηku Iso ká caya na í hólí i pránə na isəna i təγəyi siγisuyu na í huokəna tó.

⁶ Kuyaku ηkuvu Iso ká felí paa wei kέ i kulaputu.

⁷ Mpa pa səəla kupantu lapu ke tam, na pá pəkəyi Iso kiη teeli, na sam na tam wətu tó, mpəye Iso ká ha weesuyu ηku ku tēη tó.

⁸ Ama mpa pa səpa nyuvu na pa nyəntu teləsvu ke ləlu, na paa təγəyi tampana, na pá laki pə təna mpi pə fei teu tó, Iso ká hólí pəlye isəna i taa kraana-we na pa tóm ta maγa-i tó.

⁹ Wahala na laηwakəlle səsəle ká kra pa təna mpa pa laki isayatu tó. Yuta nyəma ke kancaalaya, pə waali kέ mpa pa ta ke Yuta nyəma tó.

¹⁰ Ama mpa pa laki kupantu tó, Iso ká kusi pele pa nyuvu na í sa-we na í huləsi pa laη. Yuta nyəma ke kancaalaya, pa waali kέ mpa pa ta ke Yuta nyəma tó.

¹¹ Mpi tó Iso u fayasəyi yəlaa tó se.

¹² Mpa pa ta nyi Moisi kusəsutu na pá pəntəyi tó, paa le na kusəsutu nti tə tóm ta na-we. Ama mpa pele pa nyámá Moisi kusəsutu na pá təηna pəntuvu tó, kusəsutu ntəyi paa keesəna na pá huvna-weye tóm.

¹³ Mpi tó pə taγa yəlaa mpa pa niki kusəsutu tóm ke kovu tó mpəye Iso nyənyəyi kupama se. Ama mpa pa taka-ti təγo.

¹⁴ Ye piitim lempri nyəma nəkəa na pá təγəyi mpi Yuta nyəma kusəsutu keesəyi tó, pəyle nəγəlu ta huvl-we, ile pa kusəsutu we pa maγamaγa pa taa kele, paa na pa taa feina-ti tó.

¹⁵ Pa lakuvu mpv tó, pa hóləyi kele si, paa pa taa feina kusəsutu, pə tv Moisi nyəntu nté pa lotunaa taa. Na pə naaki n̄póγú pa laakalənaa taa. Pə taγa pulu tó, wutee wutee pa pətəyi pa kulaputu taa kέ, na wutee wutee pa wena naani.

¹⁶ M̄póγú pu lu teitei kέ kuyəηku Iso ká yele si Yesu Kilisiti i huvna yəlaa ke pa mukaya tēe kulaputu tó tó. Na pə maγamaγa ke Laapaali Kupəη wei ma kraaləyi tó i hóləyi.

Yuta nyəma na Iso kusəsutu pə tóm

¹⁷ Ama nyá, n yaa nyá təyi Yuta tv Yuta tv, na Moisi kusəsutu ntəγəle Moisi kusəsutu, na n̄ muγəlyəηna nyá Iso.

¹⁸ Pəcó n nyámá mpi Iso caə si n̄ la tó, na kusəsutu nti tə kula nyá isə ke teu si n̄ cəkəna kupantu.

¹⁹ N nyənyəyi nyá təyi yulvmaa həntu na səkretuvu tēe nyəma isentəo cetv,

²⁰ na isəkretete nyəma isəkullu, na piya seγəsəlv. Mpi pə tó n nyənyəyi nyá təyi mpv tó, n teeləyi kέ si nyá nana pə tənaγa kusəsutu nti tə taa, paa nyəm, paa tampana.

²¹ Aηha, nyá wei n seγəsəyi ləlaa tó, nn seγəsəyi nyá ti suwe? Nyá wei n laki waasu si pá taa ηmulí tó, pəpe tó kέ nyá ηmuləyi?

²² Nyá wei n tɔŋ si pá taa la wasaŋkalətu tɔ, pepe tɔɔ ké nyá laki? Nyá wei nn caa tuŋ tɔm ke paa pəcɔ tɔ, pepe tɔɔ ké n nayaɔlɔyi i tee kopampam?

²³ Pə taɣa nyá muɣulɔyɔna si n wena Iso kəsəsutu? Ue pepe tɔɔ ké n pəntəyi-ti na pə kuɣi Iso nyuɣu?

²⁴ Iso Tɔm taa pa ŋmaawa təkəlekele si: Yuta nyəma me mə yelina na piitim lɛmpɪ nyəma tuuki Iso.

²⁵ Ye n təkəyi Moisi kəsəsutu ke pɛluɣu waasəyi-ŋ. Ama ye nn təkəyi-ti, pə we isu pa ta pɛli-ŋ keɛ, paa n pɛlaa.

²⁶ Ye yulu í ta pɛli, pəyele i təŋəyi teu ke Moisi kəsəsutu keesa nti tɔ, Iso kaa nyəni pɔntu isu pɛllɔ?

²⁷ Wei i ta pɛli pəyele i tɔka kəsəsutu nti tɔ, i ká ku Yuta tu nyá nyá tɔm. Pə taɣa pulɔ tɔɔ, nyá wena kəsəsutu nti tɔ takɔlasi, na n pɛlaa pəyele nn təŋəyi-ti.

²⁸ Tɔu, isənaya Yuta tu siyisiyi ná wɛɛ? Pə taɣa isentɔ na i pɛluɣu kin ke pa nyəŋna-i si Yuta tɔ.

²⁹ Ama Yuta tu siyisiyi ile, pa nyəŋna-i na i taa ké, na hatuu i lotu taa ké pa pɛla-i. Iso Feesuyu pɛlənə-i, pə taɣa Iso kəsəsutu nti pa ŋmaa kɔŋmaa tɔ tɔ tɔm tɔkuɣu tɔɔ. Yuta tu siyisiyi ke mpɔ, Iso saŋna-i, pə taɣa yəlaa.

3

1 Kawaaɣa we Yutaitu taa ke? Pɛluɣu ná wena kasəyaya na?

2 Kawaaɣa we pə tənaya mpɔ pə taa ké səsəm mɛɛ. Pə taɣa pulɔ, kancaalaya ile, Yuta nyəma mɛɛɛ Iso yelina i tɔm nti i kaɣa i heeli yəlaa tɔ.

3 Ue ye pa taa lɛlaa kisa tɔ muɣu, pu la na Iso náá kee nti i ka yɔɣɔtaa tɔ?

4 Aai, pə kaa la mpɔ se, paa pəcɔ. Paa yəlaa tənə ká la kaloolutɔnaa, isu Iso lapa tampana tu ke tam. Pa ŋmaawa ŋpúyú Iso Tɔm taa si:

Isu yəlaa tənə nyəmə si
tampana ke n yɔɣɔtəyi.

Na ye pa tu yaa-ŋ huɛɛ,
nyá tɔm teena.

5 Ama ye isayatu nti tɔ laki tɔ tɔ kusa Iso nyuɣu, haləna pá sa i tampana təŋuɣu, ile tu tasa suwɛyɛ yɔɣɔtɔyɔ tɔtɔ? Yaa tu tɔ si timpɪ i tɔkuɣu-tɔyɔ cɛyɛcɛyɛ ké tá isayatu tɔɔ tɔ i yowayalɛ? Aai. (Ama nti yəlaa yɔɣɔtəyi tɔyɔ ma yɔɣɔtəyi cənɛ.)

6 Tɔfɔ ye pu we mpɔ, ile isənaya Iso ká te na í la na í huɔna yəlaa tənə tɔpai ké tɔm?

7 Ye ma pɔpɔtu lakəna na pə húlɔyí Iso tampana təkəlekele na í hikiyi teeli, ile pepe tɔɔ ké pa nyənəyi-m isayatu tɔtɔ?

8 Yaa pepe tɔɔ ké tɔ kaa tɔ si tɔ la isayatu na pə kəna kopantu ile? Haləna lɛmpa caakaya ma nyuɣu kuɣu, lɛna pá waana si ŋpúyú ma təŋna seɣesɔyɔ. Paa ku yəlaa mpa pa waana-m mpɔ tɔ pa tɔm, na pa tɔm kuɣu mayaa.

Yulu kopəŋ fɛi

9 Ue isəna tɔɔ ké pə wɛɛ? Yuta nyəma tá tɔ tee piitim lɛmpɪ nyəma yaa isəna? Aai, pə taɣa mpɔ. Ma tɛma húlɔyú si isayatu tɔka yəlaa tənaya təkem, paa Yuta nyəma, paa yəlaa mpa te.

¹⁰ Iso Tɔm taa pa ŋmaawa mpɔ si:

Yulu fɛi wei i siyisaa tɔ,
paa kulum kɔŋ.

¹¹ Nɔyɔlu ta cəkəna pulɔpɔyɔ paa pəcɔ.
Pəyele nɔyɔlu u pɛɛkəyi Iso.

¹² Pa tənə pa toolaa na pá hatələna Iso,

pa kpeɲta pa tɔna na p la yem.
Pa taa kulɔm maɣamaɣa u laki kɔpantu.
13 Pa nɔɔ taa we isu plaau ŋku kɔ kulaa tɔ.

Pa puɣusiyi lelaa na pa nɔleleŋ.
Pa ntompee i nyɔpataa,
p we ke isu akala sɔtu.

14 Mpusi koolee na tɔm isayatu wenna pa nɔɔsi taa.

15 Pa niŋ we lɔŋ ke ylaa tkule.

16 P kula timpɪ,
waklɔɣu na isayatu ke n makna.

17 Pa ta nyi isna paa la na p lu
p taa na p heesi tɔ.

18 Pa feina Iso sɔɔɔntu ke pulu taa.

19 Tɔu, t nym sɪ Iso kssutu yɔɔtɣi p tna mpi tɔ, pa tna mpa pa tŋɔɣi-
ti tɔ p nawa. Ilena p tki samaa tna nɔɔsi, na p taa hiki twaaɲle ke tiili,
yaa nɔɔɔlɔ fiti Iso huɲɲav taa.

20 P taya kssutu lakna na Iso nynɣi yulu ke yuluɔpaŋ, paa puɲtu k awe.
Ama kssutu tmle nt sɪ p huli-ŋ ny tpntle, p tna nt.

Isana Iso yaki ylaa tɔ

21 Ama pnnt Iso hula-tɔɣu isna i laki na t psɣi yuluɔpama ke i isentaa na
p t lu kssutu tŋɔɣu tɔm tɔ. Hali kssutu taklasɪ na Iso kuyɔɔtutu telslaa
nynsɪ taa k pa yɔɔta p tm ke mpu sɪ:

22 Isu yulu tŋɔɣu i taa na Yesu Kilisiti tɔ, mpu p yekina na i psɪ kupaŋ. Wei i
tu laalaa na i tmɪ-i na i taa te, i laki na il i psɪ kupaŋ ke mpy. Iso naa faɣasɣi
ylaa.

23 P taya pulu, ylaa tna lapna isayatu, ilena p pe-weɣe Iso teeli.

24 Ama Iso kɔpantu tɔu i yelaa na Yesu Kilisiti wei i waasɣi-we t i la na p
psɪ yuluɔpama ke Iso isentaa ke faalaa.

25 Sm mpi i spa tɔ, Iso lapna-i ktaya sɪ i psɪ wei i kin ylaa mpa pa nukna-i
tɔ paa hikina suulu ke pa isayatu tm taa na p hɪsɪ-weɣe-tɪ tɔ. Iso lapa mpy sɪ
p hlɪ sɪ i siɣisaa. Hatuu lŋ Iso hula suulu na i yeke ylaa ke pa isayatu pɔsɔɣu.

26 Ama kaɣana il i paasna isayatu nti unɪ, na i hly isna i laki na ylaa psɣi
kupaŋ ke i isentaa tɔ. Mpu unɪ p taa k i hly sɪ i maɣamaɣa i k kupaŋ, pyele
i lapa na mpa pele pa nukna Yesu tɔ p psɪ kupaŋ ke i.

27 Ye mpu pulu kaasaa mpi yulu k hŋna i ti tɔ? Paa pɔɔ pulu fei. Ile pepe tɔɔ?
Pa tŋɔɣi kssutu tɔ p tɔ yaa? Aai, taa tmnau tɔ k.

28 P taya pulu, t nawa sɪ taa tm tɔ k Iso laki na yulu psɣi yuluɔpaŋ ke i
isentaa, p taya kssutu tŋɔɣu tɔ.

29 Yaa Iso unɪ i k Yuta nyma tike nyŋ, na piitim lmpɪ nyma nyŋ na il?
Aai p taya mpu. Kulɔm unɪ i kena pa tna pa Iso.

30 P taya pulu tɔu, Iso kulɔm unɪ i wenna na i laki, na Yuta nyma psɣi
kupaŋ ke i isentaa k pa tmna-i na pa taa tɔ p tɔ. Taa tmnau kulɔmm mpi
p tɔ k i k la na mpa pa ta ke Yuta nyma tɔ pele p psɪ kupaŋ ke mpu ttɔ.

31 Ye mpu p mlaa kele sɪ t l kssutu na t paasna Iso taa tmnau tm yaa
isna? Paa pɔɔ. Hali t tu ksɣi kssutu nti t nyuɣu ke kukusu k.

4

Mpi Apalaham tm hly tɔ

1 Tɔu, t nynna t caanaa caa ss Apalaham kin na t n. Pepeye i hikaa?

² Ye tēma kōlapere tōō ké Iso ka nyēna-ı yōlōpan ıle ı taa laŋ mpi ı ká sana ı tı tō. Ama ı kaa tu pəsi na í sa ı tēyi Iso ısentaa mee.

³ Pə taŋa pōlv, pa yōŋta Iso Tōm taa ké si, Apələham tēma Iso na ı taa, na ı taa tem mpəyi Iso ná nawa na í yaa-ı yōlōpan na í mu-ı.

⁴ Yōlv í lakı tēmlē, pa feləyi-ı ké mee. İle pa kaa yaa ı kōfelvōv ŋkv sı kōhav, ı ıwile lonte ke pa felə-ı.

⁵ İle paa yōlv ta la tēmlē na í te Iso wei ı wiiki asaŋaa kunyōŋ tō na ı taa ké kōtem, Iso nyēnəyi pōntv taa tem tōtəŋ, na í mu-ı sı ı ké kōpan.

⁶ Pə tōō maŋamaŋa ke Tafiti yōŋtəyi wei Iso mōwa sı ı ké yōlōpan na í tá keesəna ı tēma tō ı laŋhōlvmlē tōm sı:

⁷ Leləŋ nılaa nté mpa pa pəntaa na

Iso hólı-weyə suulu tō.

Pəyele ı huša pa ısaŋatv.

⁸ Leləŋ nılv nté wei ı ısaŋatv Iso lōwa tō.

⁹ Pellaa tike nukəna leləŋ ıne? Kōtapeləŋ naa nukı-ı? Tə tēma yōŋtōv ke nəōnō sı Apələham tēma Iso na ı taa, na ı taa tem mpəyi Iso ná nawa na í yaa-ı yōlōpan na í mu-ı.

¹⁰ İle waatv wei ké pə lapa mpv? Waatv wei ı pelaa tō, yaa na pəcō í peləyi? Aaı na pəcō í peləyi ké.

¹¹ Waalı waalı ké pa pela-ı, na ı pelvōv mpi pə hūlaa ké sı ı laalaa na í te Iso na ı taa tōŋ íle ı mu-ı sı yōlōpan. Pəcō waatv ııı ı taa peləta. Mpyōŋ pə lapa na Apələham pəsi pa təna mpa pa teŋna Iso ké pa taa ké mpv na í muyi-we sı kōpama tō pa caa, paa pa ta pelı.

¹² İ pəsi pelaa caa tōtō. İle pə taŋa mpa pa muvōləŋəna pelvōv tōm tike tōŋ ma tōŋ. Ama mpa pa təŋa tá caa Apələham ıkpatə na pá te Iso na pa taa ısu íle ı ka temnav Iso na ı taa na pəcō pá peləyi-ı tōŋ.

N tēma nyá taa na Iso n hikiyi ı kōpantv təna

¹³ Iso ka heela Apələham na ı piya sı kateŋa kanə ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpataa. İle pə taŋa kōsəsutv təŋvōv tōō ké pa heela Apələham ke mpv. Ama ı temna Iso ké ı taa na íle ı mu-ı sı yōlōpan tōŋ.

¹⁴ Ye kateŋa ŋke kaa te na ká pəsi kōsəsutv tēŋlaa tike nyəŋka, ıle taa temnav ke Iso ı waasəyi pōlvōle, na mpi Iso tōŋ sı ı ká la tō pəle pə mēla yem.

¹⁵ Kōsəsutv yekina na Iso pááná kəŋ, na kōsəsutv wenna na tə pəntōv wēe tōtō.

¹⁶ Mpi Iso ka sıwa sı ı ká la tō, taa temnav tōō ké, ılena pə pəsi pōlv mpi Iso haa faalaa tō, pə taa wēe kōsəsutv tēŋlaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa teŋ pa taa na Iso ké teitei ısu Apələham lapv tō pa nyəm tōtōŋ. Apələham ké tá təna tá caa ké.

¹⁷ Halı pa ŋmaawa hípōŋ Iso Tōm taa sı: Ma lapa na hí pəsi piitimnaa pəŋale caa. Iso wei Apələham temna ı taa ké mpv tō, íle ı ısentaa Apələham ıəŋəle tá caa. Iso ııı ı feesiyına səttaa na í lakı na mpi pə taa wēe tō pə wēe.

¹⁸ Na paa na pu tēe pə tō tō, Apələham tēma-ı na ı taa na í teələyi. Pə tōō ké ı pəsi piitim pəŋale caa, ısu Iso ka yōŋtōv tō sı: Nyá piya nyōv ká wēe mpv.

¹⁹ Paa na ı puı ka wōsəna ısu nuŋōwa (100) na í kpatəla təkŋkŋkŋ, na Saala ná taa fei lōlvōv tōm taa tō, ı ta nyēna təna. Ama ı tisa ı yŋŋ ke Iso tōō ké tam.

²⁰ İ taa tem mpi pə ta paa. Pəyele ı ta la sika na mpi Iso tēma sı ı ká la tō. Halı ı naanı sōōsa kōsōōs ké, na í nyō tōŋ, na í tōŋna Iso ké sam.

²¹ İ ka tēma ı taa təkpataa sı Iso pəsəyi na í la pə təna mpi ı ka tēma sı ı ká la tō.

²² Mpi pə tōō Iso mu-ı sı ı ké yōlv kōpan ke ı taa tem tōō tōŋle.

²³ Ile pə taɣa ɪ nyɔɔy tɔɔ tike ke pa ŋmaa mpɔ sɪ: Pa mɔ-ɪ sɪ ɪ kɛ yɔɔɔ kɔpaŋ.

²⁴ Ama na tá mpa tá taa temna wei ɪ kɔsa Tacaa Yesu ke sɛtaa taa na paa mɔ-tu sɪ kɔpama ke mpɔ tɔtɔ tɔ, tá tɔɔ kɛ pa ŋmaawa tɔtɔ.

²⁵ Tá isayatu tɔɔ kɛ pa kɔ-ɪ, na pa feesa-ɪ sɛtaa taa kɛ sɪ í la na tɔ pɛsɪ kɔpama ke Iso isentaa.

5

Tá na Iso tá lelenj

¹ Tɔɔ, isɪ kaɣana pa tem lapɔ na tɔ pɛsɪ yɔɔɔpama ke Iso isentaa kɛ tá taa temnav tɔɔ tɔ, tá na-ɪ tɔ wɛna tɔma na lelenj ke Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ.

² Tɔ temna Iso kɛ tá taa tɔɔ tɔ kɔpɛtɛna Iso kɔpantɔ tɔhikile ke Yesu Kilisiti tɔɔ kɛ timpɪ tɔ wɛ kaɣana ke isɛntɔ tɔ. Na tɔ yɔɔlɔɣi kɛ. Mpi tɔ, tɔ nyɔmá sɪ tu pɛsɪ Iso teeli nyɔma.

³ Halɪ tá mɔlaa kɛ na tɔ yɔɔlɔɣi, paa tɔ wɛw wahala taa tɔ. Pə taɣa pɔɔɔ, wahala kɔŋna na suulu.

⁴ Na suulu yekina na yɔɔɔ kantɔlɔɣi wahala taa, na kantɔɔyɔ yekina na tɛɛɔyɔ kɔɔ.

⁵ Tɔ tɛɛɔyɔ mpɔ tɔ pə ta puɣusi-tu se. Pə taɣa pɔɔɔ, Feesuyɔ Nanɛtɔ wei Iso ha-tɔ tɔ inɪ ɪ lapɛna na tá tɔna tɔ nyɪ teu sɪ Iso sɔla-tɔ.

⁶ Tɔ taa pɛsɔɣi pɔɔɔ tɔ Kilisiti sɛpɛna asayaa tá, tá tɔɔ kɛ saa wei pə maya Iso tɔ.

⁷ Ama sɪ yɔɔɔ í tisi na í sɪ siyisulu tɔɔ tɔ, tɔcatɔtɔyav kɛ. N ta tu nyɔm nɔyɔɔ ná wɛɛ wei ɪ pɛsɔɣi na í sɪ yɔɔɔ kɔpaŋ tɔɔ tɔ.

⁸ Paa na mpɔ Iso ná hɔla-tɔyɔ isɛna tɔnaɣa ɪ sɔla-tɔ tɔ. Kilisiti sɛpa tá tɔɔ paa na tɔ kɛ asayaa tɔ.

⁹ I sɛm tɔɔ kɛ tɔ pɛsa yɔɔɔpama ke kaɣanaɣa Iso isentaa, ile isɛnaɣa pu kɔpisi-tuyɔ yarɔ ke Iso páána ninj taa?

¹⁰ Tá na Iso tu wɛ koloŋa kɛ. Ama ɪ Pəyayɔ sɛm taa kɛ ɪ lapa na tá na-ɪ tɔ ciiki. Tɔɔ, kaɣana tá na Iso tɔ wɛ lelenj. Pɛcɔ ɪ Pəyayɔ ná wɛna weesuyɔ tɔtɔ, ile kaa waasi-tɔ na pɛ kɛh mpɔ.

¹¹ Na pə ta tu kɛv pə tɔnaɣale, tɔ tɔŋna Iso ileɣe yɔɔlɔnav ke Tacaa Yesu Kilisiti wei ɪ lapa na kaɣana tá na Iso tɔ ciiki tɔ ɪ tɔɔ.

Atam na Kilisiti pa tɔm

¹² Yɔɔɔ kɔɔɔm tɔna isayatu sɔv yɔlaa tɔna. Ilena isayatu náá kɔna sɛm. Na sɛm náá ya yɔlaa tɔna tɔɔ. Pə taɣa pɔɔɔ, pa tɔna pa lapɛna isayatu tɔ pə tɔɔ.

¹³ Isayatu ka tema antulinya taa kɛ wɛɛv na pɛcɔ Iso tɔ Moisi ke kɔsɛsɔtu. Ama isɪ kɔsɛsɔtu taa feɪ ile, Iso taa nyɔni-tɪ isɪ pɔɔɔ.

¹⁴ Paa na mpɔ sɛm naa tɔɔ kɔwulayɔ ke pə kɔpav Atam na pɛ polo Moisi, halɛna pɛ caŋ pɛ kɔŋna mpa pa taa la isayatu nti Atam lapa tɔ. Iso kɔheelite ke Atam ná kɔpɛsɛnaa na í pɛsɪ isayav.

Atam inɪ inɪ ɪ nɔɣɔsɛna wei ɪ kaa ɪ kɔɔ tɔɔɔ.

¹⁵ Ama pa ta lu kɔɔm. Pə taɣa pɔɔɔ tɔɔ, mpi Iso hawa faalaa tɔ pə fayana isayatu nti Atam lapa tɔɔ. Mpi tɔ, yɔɔɔ kɔɔm inɪ ɪ isayatu tɔɔ yɔlaa paɣale sɛpa. Ama Iso pɛɛɛ ná tema paɣale na pɛ tɛɛ nɔpɔɔ sɔsɔm, na pə kaasi kɔcɔɔv ŋku ɪ lapa faalaa na yɔɔ kɔɔm Yesu Kilisiti kin tɔ kɔle kɔ tɔɔwa sɔsɔm tɔtɔ.

¹⁶ Ama yɔɔɔ kaa kɔpav mpi Iso kɔcɔɔv laki tɔ na í maɣasɛna mpi yɔɔɔ kɔɔm isayatu laki tɔ. Pə taɣa pɔɔɔ tɔɔ, isayatu kɔɔmɔtu lapɛna na pá huɔna yɔlaa na pa tɔm sɪ. Ama Iso faalaa kɔcɔɔv ná taɣana isayatu paɣale na pɛ la teu.

¹⁷ Kolum isayatu tōo kē sēm tōyo kawulaya mee, nn kolum in i tike i tōo kē. Ama nti Yesu Kilisiti tike kōna-tu tō tēle tē kēla n̄p̄ȳḡ tōo tēcayacaya. Pə wee si pa tēna mpa pa hika Iso p̄elee kē sōsōm sōsōm na í la na pá p̄si kōpama ke faalaa tō, Kilisiti tōo paa hiki weesuyu na pá tōyo kawulaya.

¹⁸ Isu yulu kolum isayatu susa yēlaa tēnaya tasākēle taa tō, mp̄u tōtōyo yulu kolum tēmlē kōpante ká fiti yēlaa tēnaya hvule p̄ōle taa na pá tūli-ti.

¹⁹ Isu yēlaa tēna lapu asayaa ke yulu kolum k̄p̄eesuyu tōo tō, mp̄u tōtōyo yēlaa payale ká la kōpama ke Iso isentaa kē yulu kolum nunav tōo.

²⁰ Kōsōsutu kōmaya si isayatu í huki. Ama timp̄i isayatu hukaa tō, Iso p̄elee ná tēe-tōyi tōo ke sōsōm.

²¹ Na isu isayatu lēe sēm ke yēlaa tēna tō, mp̄u tōtōyo Iso p̄elee ná lēe-tōyu siyisuyu si pá p̄ona-tōyu weesuyu ŋku ku tēj tō ku taa kē Tacaa Yesu Kilisiti tōo.

6

Pa cepa-tv na isayatu si tō wee Kilisiti tōo

¹ Ile isēnaya pə wee ile? Tu laki isayatu ke n̄p̄ȳḡ tam si Iso í sōsi-tōyu i p̄elee yaa isēna?

² Aai, pə taya mp̄u se, paa p̄ōcō. Tá mpa sēm cepa-tv na isayatu tō, isēnaya tu wee na tē tējna isayatu lapu tōtō?

³ Í tá nyi si tá tēna mpa pa sō Iso lom si tá na Yesu Kilisiti tē k̄p̄entaa tō, i tēsātē ke pa k̄p̄enta-tv na pá sō-tv?

⁴ Ye mp̄u ile Iso lom sōv taa kē pa pima tá na-i si tá na-i tē sēp̄ēna. Na isu Kilisiti sēpa na Tacaa toma sōsōna feesi-i tō, tá tōtō tē layasa tōntē tēk̄p̄ataa kē.

⁵ Ye tá na-i tē k̄p̄entaa na tē si isu i sēpv tō, paa k̄p̄enti tá na-i na pá feesi-tōyu sēm taa isu pa feesa in tō.

⁶ Tē nyēmá teu si k̄ȳan̄ku Kilisiti sēpa tesika tōo tō, pə k̄p̄enna tá yaasi k̄p̄ēj na p̄ō kv tētōtō. Uēna timp̄i tu ke asayaa na tá tēyēle mp̄u tō, p̄ō la yem na í hēti-tv, na tē taa tasa isayatu yomle taa kē weev.

⁷ Yulu wei i tēma sēpv tō p̄ō lēsa ilēye isayatu yomle taa kē.

⁸ Ye tá na Kilisiti tē sēpa, tē nyēmá si tá na-i tu wēēna weesij tōtō.

⁹ Tē nyēmá teu si isu Kilisiti fem tō sēm u tasāyi-i nyaasuyv. Pəyēle i kaa tu sēpv tōtō.

¹⁰ Tēm kolum ke i sēpa na p̄ō cē í na isayatu. I wēv kayana na i weesuyu tō Iso tōo kē,

¹¹ M̄p̄ȳḡ me tōtō í ká nyēni mē ti isu mpa pa sēpa na p̄ō cē pá na isayatu tō, na isu mpa pa fema sētaa taa na kayana pa wē Iso tōo kē pá na Yesu Kilisiti pa k̄p̄entōyu tō tō.

¹² Ye mp̄u ile, isayatu í taa tasa mē tōnēj kōsēp̄ēj inēye ŋmakōlv̄ȳv na í nuna mē tōnēj kōnyulēj.

¹³ Í taa yēle na isayatu tasa mpaav hikuyu ke mē tōnēj taa kē tiili na í la isayatu. Ama í ha mē tēyi Iso isu mpa pa fema sētaa taa tō, ilēna í k̄p̄aya mē ti na í p̄ēti Iso tēmlē taa na í lana-mēye kōpam.

¹⁴ Pə taya pulv tōo, p̄ō fēi isu isayatu í ŋmakōli-mē. Mpi tō, pə taya kōsōsutu tōo kē í wēe. Ama Iso p̄elee tōo kē.

Siyisuyu yomle

¹⁵ Mp̄u tō, tu tējna isayatu lapu si Iso p̄elee tōo kē tē wēe pə taya kōsōsutu tōo? Aai pə taya mp̄u se, paa p̄ōcō.

¹⁶ Í nyēmá teu si, ye í ha mē tēyi wei na í nukēna-i, í p̄ōsa wei í nukēna mp̄u tō i yom kē. M̄p̄ȳḡ pə wēe na isayatu, ye n nukēna-tōyi tam n tējna sēm kē. Na

mpu un tətəɣə pə wee na Iso, ye n nuikəna dɛye tam, pə layasəyi-ŋ tənte nte tə keesəna-i təɣə.

¹⁷ Aaa, Iso fəɔ, me mpa tuu isayatu ka kpa yomle tə pəneŋte í nuna nti pa seyeŋsa-me si í keesəna tə təkpaata.

¹⁸ Pə ləsa-meɣe isayatu yomle taa, na nənəɔ siyisuyu yomaa ke í pəsaa.

¹⁹ Mə ɪantu təɔ kə ma huɣi təɣe kuhuɣu si í cekəna. Pu wev tə, tetelakasi na isayatu taa kə í pəta mə ti, na pəle pə kpa-meɣe yomle na pə laki-meɣe yeleye nyəma. Mpu tətəɣə pəneŋte, í pəti mə təyi siyisuyu təma lapu taa na pəle pə kpa-meɣe yomle na mə tənte keesi teu.

²⁰ Waatu wei isayatu ka kpa-meɣe yomle tə, kəpantu lapu təm ta na-me.

²¹ Na í lakaya lakasi nsi si we-meɣe fəele ke kayana tə, pəpeɣe í waa si taa? Si teesayana-meɣe kuɣu kə.

²² Ama kayana pə ləsa-meɣe isayatu yomle taa na í laki Iso təmle. Na mpi í waaki təɣe pa tənna-meɣe keesuyu si mə tənte í te na cele í ká hiki weesuyu ŋku ku tɛŋ tə.

²³ Isayatu fəɔtə kele səm. Ama weesuyu ŋku ku tɛŋ təɣə Iso ná haa faalaa ke mpa na Tacaa Yesu Kilisiti pa kpəntaa tə.

7

Mpi alv na i paalv pa təm húləyí tə

¹ Ma taapalaa, ntəŋ í nyəma Moisi kəsəsutu ke teu yaa. Təv, tə mayamaɣa tə təm ke maa keesi-meɣe pəne. Yulv weesuyu tu tike niŋ ke kəsəsutu nti tə pələyi.

² Í nyənna alv, i paalv í wəna i weesuyu, kəsəsutu nti tu ha-a mpa si í kuli. Ama i paalv un i səpa, tə ha-i mpa kə, í saaki i saa.

³ Í kula kəkulv na í saa, paa yaa-i wasaŋkali. Ama səm í kela i paalv, kəsəsutu ta taa i niŋ pelyu tətə, tə ha-i mpa kə. Pəle tə, ye i saa kufalv i ta ke wasaŋkali.

⁴ Ma taapalaa me, m̀p̀ỳɔ̀ na-me tətə. Ye kəsəsutu təm taa, í pəsa sətaa kə. Pə taya pulv təɔ, mə na Kilisiti i kpənta tənuyv, na pəneŋte í pəsa kufalv wei i fema sətaa taa tə i nyəma, na pə wee si tə la Iso kə təma nna a nəɣəsənaa tə.

⁵ Pə taya pulv təɔ, waatu wei tu we tə kəpəntu taa tə, kəsəsutu kpaasaya tá nantu təna taa konyuləŋ isayaŋ apalv, na pə səsəyi-tuyv səm təma lapu taa.

⁶ Ama pəneŋte tə lu kəsəsutu yomle taa na səm lapəna na tə lu mpi pu kpa-tuyv yomle ke mpu tə pə taa təkpaata. Pə təɔ kə tu təŋ isəna kayana pə layasaa tə, na tə lá Iso təmle ke Iso Feesuyu tənŋ taa. Pə taa wee isu tə tənaya takəlasí taa kəsəsutu na tə laki tə.

Iso kəsəsutu na isayatu pə təm

⁷ Íe isənaya pə wee íe? Kəsəsutu kə isayam yaa? Aai pə taya mpu se, paa pəcə. Kəsəsutu yelina na má nyi isayatu təm. Kəpam ye kəsəsutu í taa tə si n kaa nyuli, ma taa nyi konyulvuyv təm.

⁸ Kəheelitu nti tə yelina na isayatu hiki mpaav na tə kv konyuləŋ un i tənaya ma taa. Pə taya pulv, ye pə taa kə kəsəsutu təɔ, isayatu taa hiki tə ti.

⁹ Ma kɪŋ íe, kəsəsutu taa kənta tə, ma wəna ma ti. Ama kəheelitu nti tə kəma, ílena isayatu nti tə nyəki na tə kuli.

¹⁰ Ílena má məli sətu. Pu wee si kəheelitu nti tə waasi. Ama ma kɪŋ íe tə məla maya kuɣu kə.

¹¹ Pə taya pulv təɔ, isayatu hika mpaav na tə puɣusi-m na kəheelitu nti, na tə kv-m na kəheelitu nti.

¹² Iso kəsəsutu we tənəŋŋ, na kəheelitu ná we tənəŋŋ tətə na tə siyisaa na tə tewa.

13 Teu nyəm mpi pə mələna nté na pə kəna maɣa səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Isayatu lapəna kəkələ un. Tənaɣa tə kulina tə ti waali si ntəɣəle nti. Tə kpaɣa mpi pə wε teu tɔɣo na tə kəna-m. Tənaɣa kusəsuto yelaa na isayatu təm la sɔɣontv na pə tεe caasa.

Yəlaa pu isayatu taa

14 Tə nyəmá mpv si Isə kusəsuto təkɔyυ wε lotu taa təm ké. Ama maɣa yulv ke yulv ké na ɪcantv tələ, na pə pεeta-m na isayatu na má pəsi tə yom.

15 Ma ta cekəna mpi ma laki tə. Pə taya pulv tə, maa laki mpi ma səla lapv tə. Ama mpi ma kisaa tə mpəɣi ma laki.

16 Ma ta səlɪ mpi na má laki-wi tɔɣo ma nyəmnaa si Isə kusəsuto wε teu.

17 Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayatu nti tə wε ma taa tə tələ tə lakəna.

18 Ma nyəmá teu si kɔpantv natəli tə fεi ma kin, ma pilimile tənε tə təm ke ma tən. Kɔpam paa ma luyυ wε teu si má la kɔpantv, maa pəsəɣi tə lapv.

19 Maa laki kɔpantv nti ma səlaa tə. Ama isayatu nti ma kisaa tə ntəɣi ma məlaa na má laki.

20 Ma laki nti maa caa tə, pə taya má nəkəna. Ama isayatu nti tə kanta ma taa tə nti tə tənna mpv.

21 Ma cekəna yaasi inε si ye ma caaki kɔpantv lapv isayatu tεena nɔɣo.

22 Hatuu ma lotu taa ma səla Isə kusəsuto mεε.

23 Ama ma maɣana yaasi nɔɣoluyυ ma tənuyυ taa, na tam i pəkələɣi na i yoonna yaasi wei i tə ma layatu nyəmá tə, na i la-m isayatu tiipile nte tə kanta ma taa tə tə səlaka tə.

24 Ama ma təm wε kɔnyən yoo, tənuyυ kɔnε kv tənna-m kuyυ ké. A yakı-m?

25 Ama Tacaɣa Yesu Kilisiti tə Isə fə.

Mpv tə, hatuu ma hɔwεe taa Isə kusəsuto ke ma tənɣi. Pə kaasa ma yulɔtv pilimile tənε tə, isayatu yaasi ke tələ tə tənɣi.

8

Mpa pa tənɣi Isə Feesuyυ Nanjntv tə pa tənte

1 Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kɔpntaa tə pa kaa tasa pa təm ke kuyυ.

2 Pə taya pulv tə, Isə Feesuyυ laki isəna na i haɣa weesuyυ ke mpa na Yesu Kilisiti pa kɔpntaa tə, mɔpɔɣə pə lapa na pə ləsi-m isayatu na səm pə yaasi un i taa.

3 Isə lapa mpi Moisi kusəsuto taa pəsi na tə la yulwεεtv tə tə. I hula yəlaa tasəkələ ke timpı pa laki isayatu ke tam tə, mpi tə i tila i maɣamaya i pu. Na wεεtv nti tə nəɣəsəna yəlaa asayaa nyəntv tɔɣo i kəmnaa si i husi isayatu.

4 Isə lapa mɔpɔɣə si nti kusəsuto caalayaa-tv si tə la tə, tə la pə tənaya teitei. Pə taya pulv, kaɣana tə yela tá wεεtv kɔpəntv tənuyυ na tə tənɣi Isə Feesuyυ.

5 Mpa pa tənna tənε ke yulv wεεtv kɔpəntv taa tə tə tike tə təm ke pa nyəmá. Na mpa pa tənɣi Isə Feesuyυ tə kule kv nyəntv tike ke pa laki.

6 Ye n tənɣi yulwεεtv kɔpəntv ke tam, n tεəsəɣana səm ké. Ama ye Isə Feesuyυ nyəntv ke n laki tam, n hikiɣi weesuyυ na lanjhele ké.

7 Mpa pa sεεsa isəle na yulwεεtv kɔpəntv tənuyυ tə, pa ké Isə kolontunaa ké. Paa tənɣi Isə kusəsuto, paa tu pəsəɣi-ti tə se.

8 Mpa pa tənna pa yulwεεtv kɔpəntv tənuyυ tə, paa pu la isəna, pa kaa te Isə.

9 Ama mε ilε mə fεi yulwεεtv kɔpəntv taa tətə. Isə Feesuyυ nyəntv taa ké i wεε. Pə taya pulv tə, Isə Feesuyυ caɣa mə taa tə se. Wei i taa Kilisiti Feesuyυ fεi tə i ta ke i nyənɣ.

10 Ye Kilisiti we mə kin paa na mə ɪsaɣatv ka kv mə tənəŋ tɔ, ɪsɔ Feesuyv we mə taa na toma. Mpi tɔ pə pəsə-meɣe kɔpama ke ɪsɔ ɪsentaa ké.

11 Ye ɪsɔ Feesuyv ŋku kv feesa Yesu ké səttaa taa tɔ kv caya mə taa, wei unɪ ɪ ka feesa Kilisiti ke səttaa hekv tɔ, kvlɔm unɪ ɪ ká ha mə tənəŋ kɔsəpəŋ inɛɣe toma na ɪ Feesuyv ŋku kv caya mə taa tɔ kv toŋ taa.

12 Ma taapalaa, pə tɔɔ ké pə nyəka-tv, na pə taɣa sɪ tɔ təŋ tá yvlwɛɛtv kɔpəntv na tɔ lakɪ nti tə nyuləyi tɔ.

13 Pə taɣa pvlɔ, ye ɪ təŋəyi mə yvlwɛɛtv kɔpəntv, ɪ ká sɪ. Ama ye ɪ kisa mə yvlwɛɛtv kɔpəntv yaasi sɪ tɔ saali na ɪsɔ Feesuyv Nanŋtv toŋ, ɪɛ ɪ tɔla-tɪ.

14 Pa təna mpa ɪsɔ Feesuyv tiikiyi tɔ pa ké ɪsɔ piya ké.

15 Pə taɣa pvlɔ tɔɔ, ɪsɔ Feesuyv ŋku pa ha-me tɔ kv ta ke Feesuyv ŋku kv lakɪ-meɣe yomaa na kó tasəyi-meɣe səɣəntv tɔyv tɔ. Ama kv ké ɪsɔ Feesuyv ŋku kv lakɪ-meɣe ɪsɔ pəyalaa na kv lakɪ na ɪ yaaki ɪsɔ sɪ ma Caa, Paapa tɔ.

16 Tə ké ɪsɔ piya, na ɪsɔ Feesuyv maɣamaɣa hóləyi ŋpóyú hatuu tá taa.

17 Tə ké ɪ piya, na kɔpəntv nti ɪsɔ toma sɪ ɪ ká ha ɪ yelaa ɪsɪ kpancoov tɔ, tu hiki-tɪ tɔtɔ. Tá na Kilisiti tu kɔpəntəna-təyi hikuyv. Ye tá na-ɪ tə kɔpənta wahala hikuyv tá na-ɪ tu kɔpəntɪ ɪ teeli taa tɔtɔɣɔ.

Cele teeli

18 Ye ma kin pə feɪ ɪsɪ paa kpaɣa tá kaɣana kɔnyəntəɣɔle na pá keesəna teeli wei cele ɪsɔ ká tv-tv tɔ.

19 Kɔŋmaŋmam təna taŋaa tətɛɣtɛɣe sɪ ɪsɔ ɪ ləsi ɪ pəyalaa na pə ná.

20 Pə taɣa pvlɔ tɔɔ, taalam nyəm taa ké pə sɔsa kɔŋmaŋmam mpi, na pə taɣa sɪ pə nəkaa. ɪsɔ tɔna-wəyi mpv. Paa na mpv tɔ na teelvɔv we ke ké.

21 Pə taɣa pvlɔ tɔɔ, kvakv nakulɪ pu tɛ na ɪsɔ kɔŋmaŋmam təna heesɪ wakəlvɔv yomle na pə te təkpaata ké teitei ɪsɪ ɪsɔ piya ka te waatv wei paa te kasayampiya pəsvv tɔ.

22 Tə nyəmá sɪ haləna saŋa kɔŋmaŋmam təna təŋna mɔla na pə saləməyi ɪsɪ alɔlv saləmɔyɔ tɔ.

23 Pə taɣa kɔŋmaŋmam tike mələɣəna. Ama na tá mpa tə wena ɪsɔ Feesuyv ɪsɪ kancaalaya kvəəsv ŋku ɪsɔ lapə-tv tɔ, tá mələyi tá taa tɔtɔ, na tɔ taŋa kuyəŋku ɪsɔ ká pəsɪ-tɔyɔ ɪ piya na ɪ teesɪ tá tənəŋ inɛɣe yarv təkpaata tɔ.

24 Tə nawa sɪ tə hika tá yarv yaa, ɪɛ pə we teelvɔv taa tɔm na pécó. Ye mpi yvlɔ naa tɔ pə tɔɔ ké ɪ teelvəyi, ɪɛ pə taɣa teelvɔv nté təna. Awe ká tasa teelvɔv ke mpi ɪ tema nav tɔ?

25 Ye mpi tə ta nata tɔ pə tɔɔ ké tə teelvəyi ɪɛ tə cayaana suulu ké na tɔ taŋa-wɪ.

26 Pə kaasa ɪsɔ Feesuyv ná kəŋ tɔtɔ na kó səŋna tá mpa tə ké acamaa tɔ. Pə taɣa pvlɔ, tə ta nyɪ ɪsəna tu sələmi na pə té tɔ. Ama Feesuyv ŋku kv sələməɣənaŋa-tɔyɔ ɪsɔ, na miituyv mpi yvlɔ kaa pəsɪ na ɪ keesɪ nɔyɔ taa tɔ.

27 ɪsɔ wei ɪ naa lotu taa tɔ ɪ nyəmá kpaakraa ke mpi Feesuyv Nanŋtv caa ɪ sələmi tɔ. Pə taɣa pvlɔ, mpa pa ké ɪsɔ nyəma tɔ mpɛɣe ɪsɔ Feesuyv Nanŋtv sələməɣəna teitei ɪsɪ ɪsɔ caaki tɔ.

28 Tə nyəmá sɪ kɔpəntv ke ɪsɔ lakɪ pə təna pə taa ké mpa pa sɔla-ɪ na pá ké mpa ɪ yaawa ɪsɪ ɪ nəkɔyɔ we tɔ.

29 Mpa ɪsɔ ka ləsa hatuu ləŋ tɔ, ɪ laalaa ké na ɪ fayasi-we na pa mpa sɪ pá nəɣəsəna ɪ Pəyaya, na kele ká hiki newaa paɣale.

30 Mpa ɪsɔ ka laalaa na ɪ fayasi mpv tɔ ɪ ləsa-weɣe, na mpa unɪ ɪ ləsa mpv tɔyɔ ɪ lapə na pá pəsɪ yvlɔpama ke ɪ ɪsentaa. Mpa ɪ lapə na pá pəsɪ yvlɔpama ke mpv unɪ tɔyɔ ɪ yelaa na pá hiki pa paa nyəm ke ɪ teeli taa tɔtɔ.

ɪsəna ɪsɔ luyv svv-tv pə tu feɪ tɔ

31 Ye mpv suweye tu tasa yəɣətuyv tətə? Ye pə wee si Iso we tá tətə, ile awe ká lu-tuyv kolonə?

32 I ta kisina i mayamaya i Pəyaya tətə. Ama i ha-ke təkrem kə tá tənə tá tətə. Təv, i ta kisi i Pəyaya hav, kacənfana pə tənə mpi pə kaasaa tə?

33 Ye mpv awe ká tu taali kə mpa Iso ləsaa tə? Pə tu fei, pə taɣa pulv tətə, Iso mayamaya hvləna si pa təm ta si tiili.

34 Na awe ká mayasi pa təm kuyv tətə? Pə tu fei, pə taɣa pulv tətə, Yesu Kilisiti tu səpəna, na i tu fem na i we Iso kəŋkəŋ taa na i sələməɣəna-tu.

35 Ile pepe ká ləsi Kilisiti səluyv ke tá tətə? Wahala ká pəsi? Lanpəsəle səsəole na? Yaa kunyən ŋku paa tu-tu tə? Nyəɣəsi na? Yaa hulbməŋ? Asola taa weev na? Yaa səm?

36 Iso Təm taa pa ŋmaawa mpv si:
Nyá tətə kə tə we səm nəɣə taa kə elim na pə təm.
Na pá laki-tu isu heen wei pa tənə alukisam tə.

37 Ama pə tənə pə taa kə mpv ile, tá wəpəna təcayacaya ke wei i səla-tu tə i ton tətə.

38 Ma təma ma taa təkpataa si pulv fei mpi pu ləsi Iso səluyv ke tá tətə tə, paa səm paa weesuyv, paa isətəa tillaa, paa isətəa alyəaa nyuyv nyəma yaa pa toma səsəna. Paa saŋa nyəm, paa mpi pu kə cele tə.

39 Paa tetv tətə cənə kəkələnəa, paa tetv tē nyəma. Paa kuŋmanmam mpi pə kaasaa tə pə taa pulv kai fei mpi pu kayat i səluyv ŋku Iso sələnə-tuyv Yesu Kilisiti tətə tə na kó sək i tá kiŋ ke tate ke paa waatv wei.

9

Iso na i yəlaa kvləsaa pa təm

1 Tampana ke ma yəɣətəyi, maa looliyi, ma kə Kilisiti yulv tə pə tətə. Ma lanle u tətə paa pəcə mayamaya si yaa ma looliyi. Mpi tə Iso Feesuyv Nanŋtu hóləyi-m mpiyi ma taa təɣə ma təŋəyi.

2 Pə taɣa pulv tətə, ma lanle wakəla səsəm na pə cəsəyi-m tam.

3 Hal pə caya-m isu pu kisaya, Iso ka kisa-m na pə yas i má na Kilisiti, na pə kpaɣa ma tətənəa na pə məŋna ma lonte. Ma piitim mayamaya nyəma təm ke ma təŋ.

4 Pa kə Iseyeli nyəma, na Iso lapa-weye i pəyalaa, na i yelaa na pá naaki i teeli. I na-we pa pəela nəɣə, na i cele-weye kusəsutv. Na i hól-i-weye Iso sətə, na i heeli-weye mpi mpi i ká la-we tə.

5 Pa kə tá kite caanaa kulolaa. Ye yulvwəetv təm taa ile, Kilisiti kə pa piitim tu. In i ŋmakələnə pə tənə, in i kəna Iso wei paa saŋ tam tə. Iso i yele na pə la mpv.

6 Pə taɣa isu ma yəɣətəyi si mpi Iso təma si i ká la tə pə cotaa. Pə taɣa Iseyeli nyəma tənə kəna Iseyeli nyəma.

7 Pəyele Apələham kulolaa ta ke Apələham piya mayamaya. Pə taɣa pulv tətə, Iso ka heela-i kə si: Mpa paa luna Isaaka tapuyv tē tə mpe pa tike təkəŋ kəna nyá piya təsiyiysi.

8 Pə nyuyv ntə si, pə taɣa mpa pa mələa na pá ləli təfolo ke yem tə mpe pa kəna Iso piya. Ama mpa Iso ka təma si i ka ha-i na pá ləli-we tə mpeye pa nyənəyi i kulolaa təsiyiysi.

9 Waatv wei i heelaɣa-i mpi i ka lap-i tə i təmaya si: Ye pə kəma pə talaa, maa məli na Saala ká hiki apalv pəyaya.

10 Pə taɣa pə tənayale. Ləpeka piya ns i si naale si kaa caa kə. Inəɣəle tá piitim caa səsə Isaaka.

¹¹ Iso læsuyuu yelaa tɔ, pə taɣa si ɪ nyənəɣəna mpi pa laki tɔ, ama ɪ maɣamaya ɪ nəkuyu kin ke pə weɛ.

¹² Iso heela Lɛpɛka na í ta tu lbləta ɪ piya si: Waali nyəhka ká tɔɣəna səsəəntu. Piya nsi si ta nyənta kɔpantɔ na ɪsayaɔv. Iso lapa mpɔ si í hólí si mpi ɪ siwa tɔ, mpəɣi ɪ təhəɣi.

¹³ Halɪ pa ŋmaawa ŋpóɣú Iso Təm taa si: Ma luɣu lapa Yakəpɔ na má kisi Isav.

¹⁴ Suweyele tu yəɣɔti ɪle, Iso u təhəɣi tampana yaa ɪsəna? Aai, pə taɣa mpɔ se, paa pəcɔ.

¹⁵ Iso ka heela Moisi si: Má nəka wei ɪ pətətətəle wiiu ma wii, má nəka wei ké suulu hólóɣú ma hólí-ɪ.

¹⁶ Ye mpɔ ɪle pə taɣa yulu nəkuyu yaa ɪ lupɔ tɔɔ. Ama Iso wei ɪ wiiki pətətətəle tɔ ɪ kin tike ké təkɔŋ.

¹⁷ Pa tɔma Iso Təm taa si Iso tɔma ɪcipiti wulav səsə təfoo si: Mpi pə maɣamaya pə nyuyɔ tɔɔ ma tu-ŋ kawulaya tɔɣələ si yelaa í nana ma toma ke nyá kin, na ma hətə yaa antulinya təna taa.

¹⁸ Mpɔ tɔ, wei Iso nəkaa tɔ pɔntɔ pətətətəle ke ɪ wiiki. Ye ɪ nəka wei ké kanɣante tɔɣu ɪ tu ɪlé.

Iso pááná na ɪ pətətətəle pə təm

¹⁹ Ntanyɪ mə taa nɔɣəlv ná təŋ si: Ye pə we mpɔ ɪle, pepe tɔɔ ké Iso tasəɣi si yelaa lapa taali? Awe pəsəɣi na í kayati-ɪ si í taa la ɪ luɣu nyəntɔ?

²⁰ Yulu nyá, awe ke-ŋ na ŋ kɛɛsəna Iso? Cuyɔ nyənaya pəsəɣi na ká pɔsɪ ka ŋmalu si pepe tɔɔ ké n ŋma-m na má we ɪsəntɔ?

²¹ Tiisi ŋmalu í sɔələna cuyɔ ke ɪsəna ŋpóɣú ɪ laki-kv. ɪ pəsəɣi na í cosi cuyɔ ŋkv, na í sɔəlaa ɪ ŋmana puluku, na pə kaasi na í ŋmana ntoole.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA ŊKA PŌLI
NMAAWA
KŌLENTI
NYĒMA TŌ
Kŏtŏlŏtŏ

Pŏli nuwa Kŏlenti Iŏ tŏsele taa isayatu tŏm isu yooŋ, na faɣav, na wasaŋkalŏtu, na akpayale, na nantu kulalaatu tŏɣu, na nŏma lenna yŏɣtɣu, na sŏtaa fem tŏm.

Iŏna pa faɣa Kŏlenti I takŏlaya tŏ:

Kŏlenti Iŏ tŏsele weetu, titite 1-6

Pŏli cŏŏki Iŏ yŏlaa kpekŏle kŏpŏsŏtu, titite 7-15

Kantŏkaya kŏtŏtŏtu na seetu, titite 16

Seetu

¹ Maɣa Pŏli, Iŏ luyu lapŏna na mŏ la Yesu Kilisiti tillu. Mŏ na tŏ taapalu Sŏsŏteeni tŏ ŋmaakŏna takŏlaya kanŏ.

² Iŏ seelaa kpekŏle nyŏma mpa me i we Kŏlenti taa tŏɣu tŏ ŋmaa-ke. Me mpa Iŏ yaawa si i la i nyŏma, na mŏ na Yesu Kilisiti mŏ krentɣu tŏ i ti-me tŏ. Mŏ na pa tŏna mpa pa we paa timpɪ na pŏ yaaki Tacaɣa Yesu Kilisiti wei i kŏ tŏ na-we tŏ Sŏsŏ tŏ i hŏte tŏ.

³ Tacaɣa Iŏ na tŏ Sŏsŏ Yesu Kilisiti pŏ la-meɣe pŏeleɣe na pŏ ha-meɣe alaafŏya.

Iŏ kŏpantŏnaa

⁴ Ma see ma Iŏ kŏ tam si i na tŏmle ke mŏ tŏ kŏ pŏeleɣe nna i lapa-meɣe Yesu Kilisiti kin tŏ a tŏ.

⁵ Kŏpam mŏ na Kilisiti mŏ krentɣu tŏ pŏ saa-meɣe tŏcam. Ilena pŏ tu kŏlŏna yŏɣtaya na nyŏm pŏ saav.

⁶ Tampana nna pa yŏɣŏta Kilisiti tŏ tŏ a sŏɣa mŏ heku ke teu tŏca.

⁷ Na pŏ we mpu tŏɣu Iŏ yelaɣa na pŏ tŏna pŏ saa-me. Me mpa i taŋa wŏle nte Tacaɣa Yesu Kilisiti kŏ hŏli i ti tŏ.

⁸ Tacaɣa Yesu Kilisiti ŋu i ka tŏkŏna-meɣe teu halŏna tŏnaya. Ilena kuyayku i kuyaku kŏ tala tŏ pŏ taa na kawalaya nakŏlŏyi mŏ kin.

⁹ Iŏ wei i yaa-me si mŏ na i Pŏyayɣa Tacaɣa Yesu Kilisiti i krentɣu tŏ, mpi mpi i tŏma si i kŏ la tŏ, i tŏka-wŏyi, u yeki.

Kŏlenti Iŏ seelaɣa fei nŏɣŏ kulŏmɣa

¹⁰ Tŏv, ma taapalaa ma wiikŏna-me si i nyŏnna Tacaɣa Yesu Kilisiti na i la nŏɣŏ kulŏmɣa, na faɣasɣu i taa weɣe mŏ heku. I krentɣu teu, i maɣasŏyi lŏmaɣaseɣe kulŏmeɣe, i huŏki huweɣe kulŏmɣe.

¹¹ Ma taapalaa, pŏ taya pulv tŏv, Kolowee tŏyayɣa nyŏma heela-m si i yooki kŏ.

¹² Nti ma caa yŏɣtɣu tŏɣŏle si mŏ taa paa wei na i nyŏntu kŏ na tŏ mpaɣa. Lelb tŏɣ si: Pŏli tŏv kŏ ma weɣe. Na ŋe ilŏ si Apŏlŏsɣu tŏv kŏ ma weɣe. ŋe ilŏ si Piyee tŏv kŏ ma weɣe. Na ŋe ilŏ si Kilisiti tŏv kŏ ma weɣe.

¹³ I huŏki si Kilisiti faɣa i taa tŏyŏpŏlee kŏ? Pŏli sŏpŏna sŏm tesika tŏv kŏ mŏ tŏv? Pŏli hŏte ke pa yaanaa na pŏ sŏ-meɣe Iŏ lum na?

¹⁴ Ma sama Iŏ kŏ timpɪ ma ta sŏ mŏ taa nŏɣŏlɣu Iŏ lum tŏ, ye pŏ taya Kŏlisipusi na Kayusi pa paasi.

¹⁵ Pŏ tŏv kŏ nŏɣŏlv kaa yŏɣŏti tŏfoo si Pŏli hŏte ke pa yaanaa na pŏ sŏna-meɣe Iŏ lum.

16 ΕΞΗΕE μα σοωwa, μα σο Sɛtɛfanasi tɛyaya nyɔma tɔtɔɔɔ Iso lum. Ye pɛ kaasa lɛlaa ma ta tɔɔsi pa tɔɔ.

17 Pɛ taya Iso lum sou tɔɔ kɛ Kilisiti tila-m. Ama i tila-m kɛ si mɔ kpaali Laapaali Kupaɲ. Na ye ma kpaalɛɣi-i, mɔ taa kpaalɛna yulu lɛmayasɛɛ nɔɔlɛlɛɲ. Pɛsɔ pɛ taa kɔɔ na Kilisiti tesika tɔɔ sɛm tɔm mɛli yem.

Yesu Kilisiti kɛna Iso toma na i lɛmayasɛɛ

18 Letaa isɛntaa, Yesu tesika tɔɔ sɛm tɔm kɛ kɔmɛlɛntu tɔm kɛ. Ama tɔ mpa pɛ tɔɲna tɔ nyɔɔɲ yapu tɔ Iso toma ntɛ taya tɛna.

19 Pa ɲmaawa Iso Tɔm taa si:

Maa wakɛli lɛmayasɛɛ nyɔma lɛmayasɛɛ,
maa lo nyɛntaa nyɛm.

20 Lɛmayasɛɛ tu tasɛɣi ntiyi yɔɔtɔyɔ tɔtɔ? Na ntiyi akewe kɔ tasa yɔɔtɔyɔ? Yaa ntiyi antulinya inɛ i taa lɛmayasɛɛ tu kɔ mayasi tɔtɔ? Iso hulaa si antulinya inɛ i taa, mpi pa yaa lɛmayasɛɛ tɔ, pɛ kɛ kɔmɛlɛntu kɛ.

21 Pɛ taya pulu, antulinya taa yɛlaa na pa lɛmayasɛɛ pa kpisa Iso kɛ nyɛm kɛ timpi Iso nɔ lapɛna i lɛmayasɛɛ si pɔ nyɛna-i tɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iso huɔ teu si, i kɔ ya mpa pa tɛɲna-i pa taa tɔ, na Laapaali Kupaɲ wei tɔ kpaalɛɣi tɔ. Laapaali kupaɲ inɛɣi wei i ta na tɔ i yaa si kɔmɛlɛtɔm.

22 Yuta nyɔma nɔ caa pɔ nɔ piti tɛma na pɛsɔ. Ama lɛmayasɛɛ kɛ Kɔlɛɛki nyɔma nɔ pɛkɛɣi.

23 Ama tɔ ilɛ, Kilisiti wei pa kama sɛm tesika tɔɔ tɔ i tɔm kɛ tɔ kpaalɛɣi. Tɔm tɛnɛ tɔ huɣi Yuta nyɔma, na mpa pɛlɛ pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa nyɛnɛɣi-tɛɣi kɔmɛlɛtɔm kɛ.

24 Ama mpa Iso yaawa tɔ, paa Yuta nyɔma taa, paa mpa pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa taa tɔ, Kilisiti kɛna-wɛɣɛ Iso toma na Iso lɛmayasɛɛ.

25 Pɛ taya pulu tɔɔ, yulu pɛyaya lɛmayasɛɛ tɛna ta tala Iso kɔmɛlɛntu, na pa toma tɛna ta tala Iso icantu tɛtɛ.

26 Kupaɲ, ma taapaalaa, i nyɛni na i nɔ si Iso yaaw-mɛ na i la kpekɛle tɔ, antulinya taa cɛnɛ mpa pa yaa lɛmayasɛɛ nyɔma tɔ pa fɛi paɣalɛ kɛ mɔ hɛku, na tɔɲtɔnaa fɛi paɣalɛ, na awulumpriya fɛi paɣalɛ.

27 Iso lɛsɛna mpi antulinya yɛlaa yaa si kɔmɛlɛnyɛm tɔ si pɛ tu lɛmayasɛɛ nyɔma kɛ fɛɛlɛ. Na i lɛsa mpi antulinya yɛlaa yaa si icantu tɔ si pɛ tu akpala nyɔma kɛ fɛɛlɛ.

28 Na i lɛsa mpi antulinya yɛlaa nyɛnɛɣi taalɛm na pɔ footiɣi na paa nyɛnɛɣi-wɛɣi pulu mayamaɣa tɔ, si pɛ wakɛli mpi pa tɔɣtɔna nyuɣu tɔ.

29 Ilɛ yulu pɛyaya nakɛli ka kaa sa ka tɛɣi Iso isɛntaa.

30 Ama Iso kpɛnta mɛ na Yesu Kilisiti kɛ, na i lapa na Kilisiti pɛsi tɔ lɛmayasɛɛ. Kilisiti tɔɔ kɛ Iso nyɛnɛɣi-tɔɣu yuluɔpama. Inu i lapɛna na tɛ pɛsi Iso nyɔma, na kulum inu i yapaɛna tɔ nyɔɔɲ.

31 Pɛ tɔɔ kɛ pa ɲmaawa Iso Tɔm taa si: Ye wei i caa i sa, i sa nti Tacaɔ lapa tɔ, i taa sa i tu.

2

Kilisiti sɛm tɔm heeluyu

1 Ma taapaalaa, waatu wei ma kɔma mɔ tɛ si ma heeliyi-mɛɣɛ Iso tampana nna a ɲmɛlaa tɔ a tɔm tɔ, pɛ taya nɔɔlɛlɛɲ wawawa nuɔi, yaa nyɛmtu natɛlɛɣi ma lapɛnaa.

² Ma caḡale tənaya mə kinj ma ta caa si má la natələyi mə heku ke yem na pə tá ké Yesu Kilisiti tòm. Isu pa kama-i səm tesika tō tō pə tòm maḡamaḡa ke ma siyišinaa.

³ Pə tō ké ma poluyu mə te tō icantu taa ké, na ma selayana səḡontu ké.

⁴ Pə taḡa yulb ləmaḡasəe yekuḡu na pá yəḡotəyi tòmnaa na canəm ke isəna mpi təḡo ma seḡesəna ma seḡesəḡ na má lana ma waasu. Ama Isə Feesuḡu toma ke ma lapənaa, na a naa mpv təkēlee.

⁵ Ilena mə Isə seeu səḡ Isə toma tō, pə taa səḡ yəlaa ləmaḡasəe tō.

Mpi Isə yaa ləmaḡasəe təsiyisiyi tō

⁶ Paa na mpv tō, mpa pa pu Isə nyəm taa tō ləmaḡasəe mpaau ke ma huləyi-we. Ama pə taḡa ləmaḡasəe nna antulinya inə na mpa pa ké i tonḡtənaa na paa te na pá kpiisi-we tō pa yaa ləmaḡasəe tō.

⁷ Ama Isə ləmaḡasəe mukaya tēe nyəna nna a ḡmela yəlaa tō a tòm ke ma kraaləyi. Isə ka ləsəna-ye na i su tá teeli tō na pəcə pá la antulinya.

⁸ Antulinya taa cəne tonḡtənaa taa nəḡolv ta cəkəna Isə ləmaḡasəe ane. Pə taḡa pulv, ye paa cəkənaa pa taa ká Taca teeli tv ke səm tesika tō.

⁹ Pə lapaya isu pa ḡmaav Isə Tòm taa tō si:

Mpi yulb ta tu nav na i ta nu pə tòm tō.

Mpi pə tō yulb ta tu huḡ tō,

Isə taḡana-wəyi mpa pa səla-i tō pa tō.

¹⁰ Tá tō ké Isə kula kuḡmelətv tənə na Feesuḡu Nanḡtu kinj. Mmm Feesuḡu Nanḡtu wiiliyi pə tənə pə taa ké si kv naa. Paa nti tə pələ Isə tuyi na tē ḡmelaa təkulukulu tō maḡamaḡa.

¹¹ Pə wəv yəlaa taa tō awe nyəḡ lelv taa tòm? Ye pə taḡa yulb ləmaḡasələ nte tə wə i taa tō ḡté tu nyəna i tòm. Mpv tətəḡo na Isə Feesuḡu, ḡkv kv nyəmna Isə nyəntu tənə.

¹² Pə taḡa antulinya inə i ləmaḡasələ ke pə tv-tv. Ama Feesuḡu ḡkv kv luna Isə kinj təḡo, si tē cəkəna pə tənə mpi Isə ha-tv tō pə tòm.

¹³ Pə taḡa yulb ləmaḡasəe seḡesəḡu nələleḡ wei təḡo tə yəḡotəḡəna pə tòm. Ama nti Isə Feesuḡu seḡesəḡi təḡo. Pə tō ké mpa pa wəna Isə Feesuḡu tō tə keesəḡi-wəye Isə nyəm tampana.

¹⁴ Wei i feina Isə Feesuḡu tō u pəsəḡi na i mv Feesuḡu kəne kv tampana. I yaa-təyi kumelətv ké, na u tu pəsəḡi tə cəkənav maḡamaḡa. Mpi pə tō tō, wei i wəna Feesuḡu tō inu i paasi i cəkəḡənaana-ti.

¹⁵ Yulb wei i wəna Isə Feesuḡu tō inu i cəkəḡənaana tə tənə. Nəḡolv fei wei i pəsəḡi na i cəkəna Feesuḡu ḡkv kv tòm tō.

¹⁶ Pa ḡmaa Isə Tòm taa si:

Awe nyəmna Taca hōwəe?

Awe pəsəḡəna na i tasa-i tòm?

Ama tá ile, Kilisiti hōwəe ke tá wəna.

3

Isə tamlə nyəma

¹ Ma taapalaa, tampana tō isəntə, ma ile ma ta pəsi na má yəḡotəna-me isu pa yəḡotəḡəna mpa pa wəna Isə Feesuḡu tō. Ama ma yəḡotəna-meḡe isu pa yəḡotəḡəna mpa pa təḡəyi antulinya inə i hōwəe tō, isu piya kəsəkəsənaa ke Isə seeu taa.

² Pə wə isu kafa ke ma suukaya-me, pə taḡa mōtv. I taa nyənta təḡov tō pə tō, na haləna saḡa i ta nyənta təḡov.

³ Mpi tō, í tōηna antulinya ine í huwεε ke tōηyυ kέ. Isōseεmle na yoou pə wεu n̄p̄óȳ m̄ə hεku tō, mp̄u in̄i pu hólóȳi s̄i antulinya huwεε ke í tōηȳi? Pu hólóȳi tōtō s̄i í lak̄i kέ is̄u ȳlāa ke yem, pə taya Isō seelaa?

⁴ Pə taya pulv, lelv tōηyυ s̄i Pōli tō kέ ma wεε, na ine ílε s̄i Apōlōōsi tō kέ ma wεε tō, pə taya ma ta nyi isōnaa kulap̄utu ke í lak̄i mp̄u?

⁵ Aweye pa yaa Apōlōōsi? Na aweye Pōli ye? Ta naale tē kέ Isō tēmle nyóma mpa pa lapa-mε na í tε Isō na mē taa tōyō. Paa tá taa wei í lapa na í yoosi nti Tacaa tu-i s̄i í la tōyō.

⁶ Mayale t̄yυ s̄olv na Apōlōōsi p̄əl̄əna l̄vm ke kv tō. Ama Isō lap̄əna na kv tεε.

⁷ Pə tō kέ t̄yυ s̄olv na l̄vm p̄əllv pa ta ke pulv. Ama Isō kele t̄m̄ tv, in̄i í lap̄əna na t̄yυ tεε.

⁸ T̄yυ s̄olv na kv tō l̄vm p̄əllv pa teitei kέ. Isō ká keesəna paa wei í tēmle na í fel̄i-i.

⁹ Pə taya pulv tō, tá tēmle taa tē kέ tēma taapalaa kέ, na Isō kέ tē lak̄i tēmle, na mē kēna Isō tēmle.

Í wεε tōtōyō is̄u kutuluyū ηku Isō ηmaaki tō.

¹⁰ Isō yelina na pə saa-m, na ma tu paasaa kέ na má su kite is̄u ηmalv k̄w̄əη suk̄yυ tō. Ama p̄əntε lelv tēn̄əȳəna pə tō. Paa wei í la laakali na í kēna is̄əna í tēn̄əȳi tō yoo.

¹¹ Pə taya pulv tō, Yesu Kilisiti mayamaya kēna kite, na pə fei is̄u ȳolv n̄əȳolv p̄əs̄əȳi na í tasa kofate nat̄əl̄əȳi suw.

¹² Lēlāa wεε na w̄olanaa na nȳəȳəlv̄yυ k̄v̄h̄vl̄m̄yυv̄ na liyitee p̄εε ke pa tēn̄əȳi pə tō. Ama lēlāa ilε taasi na nyutu na kiisi ke p̄εle pa tēn̄əȳi.

¹³ Ama hūvle wule pu kuli paa wei í tēmle tō na p̄á ná tē cak̄əle. Kuyako k̄v̄h̄v̄n̄av̄ ηku kv wule tō k̄ək̄ə kέ. K̄ək̄ə ká mayasəna paa wei í tēmle s̄i ka naa mpi tē kēnaa tō.

¹⁴ Ye wei í tēna kite tō kέ tēmle nte k̄ək̄ə kaa nyaga tō, í ká hiki í k̄v̄f̄elv̄yυ.

¹⁵ Ama wei í nȳəntε í m̄w̄a, ílε í k̄v̄f̄elv̄yυ lep̄a-i kέ. Ama paa ya í mayamaya na p̄ə mayana is̄u k̄ək̄ə mp̄ee p̄əȳη ke í l̄unaa.

¹⁶ Í nyi teu s̄i í kέ Isō tēçayale, na Isō Feesuyū cak̄əna mē taa.

¹⁷ Ye pə çəpa wei na í wak̄əli Isō tēçayale, Isō ká wak̄əli p̄ontv. Pə taya pulv, Isō tēçayale wε kέ tēn̄əȳη na mē kin̄η ke í cak̄i.

¹⁸ Mē taa n̄əȳolv í taa puyusi í ti. Ye mē taa n̄əȳolv hūv s̄i antulinya ine í taa p̄ontv n̄tē l̄əmayasεε tv í p̄əsi k̄v̄m̄el̄əȳ, il̄əna í w̄εna l̄əmayasεε ke tampana.

¹⁹ Pə taya pulv, Isō ná nȳən̄əȳi antulinya ine í taa l̄əmayasεε ke k̄v̄m̄el̄əntv kέ. Pa ηmaawa Isō T̄m̄ taa kέ mp̄u s̄i: L̄əmayasεε nyóma l̄əmayasεε ke Isō nȳək̄əna-w̄eȳe kat̄əsi na í k̄paa-wε.

²⁰ Pa tasa ηmaav̄ tōtō s̄i: Tacaa nyóma s̄i l̄əmayasεε nyóma huwεε ta ke pulv.

²¹ Pə tō kέ ȳolv kaa ȳəl̄əna ȳlāa lēlāa. Pə taya pulv tō, mē tēnna pə tēna.

²² Paa Pōli, paa Apōlōōsi, paa Piyεε, paa antulinya, paa weesuyū, paa s̄əm paa saηa nȳəm, paa cele nȳəm, mē tēnna pə tēna.

²³ Ama Kilisiti tēnna-mε, na Isō tēnna Kilisiti ílε.

4

Kilisiti tillaa

¹ Pə tō ilε, í nȳən̄əȳi-t̄yυ Kilisiti tēmle lataa mpa pa niη taa pə tv Isō tampana nna a ηmlaa tō.

² Ye pa tv pulv lapv ke ȳolv niη taa, tampana ke í ká tēη na í lak̄əna-wi.

³ Ye ma kinj ðe, paa me yaa yàlaa ka caɣana si pa preekəyi ma tòm taa na pá na, pəle pə ta na má. Ma maɣamaɣa maa preekəyi ma kinj si má ná si ma tewa yaa ma ta te tɔ.

⁴ Tampana tɔw isəntɔ, ma maɣamaɣa ma kinj ma ta na taali nəyɔlv se. Paa na mpv tɔle tu húləyi si ma tewa təkpaata se. Ama Tacaa ká preekəna na í ná si ma tewa yaa ma ta te tɔ.

⁵ Pə tɔw ðe, í taa hulina nəyɔlv tòm tampana preekuvv na pə waatu ta tata. I yele na hali Tacaa kɔw. Inu i ka kulina mpi pə n̄mela səkpetvɔv tɛ tɔ pə tɔw tɔyelele. Na i ká kuli yàlaa lotu taa hɔwɛɛ. Pəleye Isə ká sa paa wei isu pə muna í samu-i tɔ.

⁶ Ma taapalaa, ma kpaɣa má na Apɔlɔwsi tá tòm na má keesəna mpv si í cekəna ituule nte pa tukaa si: Nti pa n̄maawa tɔ, taa sɔwsi tɔw tɔw. Pə tɔw kə mə taa nəyɔlv í taa yàlənə lelv na í footiyi lelv.

⁷ Awe yelaa na n̄ hiki na n̄ kəli lelaa? Pə təna mpi n wena tɔ pə taɣa Isə hana-ŋ? Ye pa ha-ŋ kɔhau ðe pepe tɔw kə n həŋ nyá ti isu nyá lɔvv tɔw kə n hikaa?

⁸ Pəwɛ, i tema hikuyu ke pə təna mpi í nyuləyi tɔ, í tema piluyu. I tema awulaa ke pəsɔv kə, na taa wɛ tá konyəntvɔv taa. Ye pu kə isu í kə awulaa təsiyisiyi kɔlv pu lapa-m leleŋ. Pə taɣa pɔlv tɔw, saa unu tá na-me tu kpenta kawulaya tɔyɔv.

⁹ Pə caɣa isu tillaa taɣa Isə pəsəna waali. Pə taɣa pɔlv, tə wɛ kə isu yàlaa mpa pa siwa si paa kv patəma taa tɔ. Tə kə mpa pa təna pa nyənəyi təcɔɔ tɔ, paa isəttaa tillaa paa yàlaa.

¹⁰ Ta pəsə kumeləməŋ, na mu kə ləmaɣasɛ nyəma ke Kilisiti kɔlv unu i tɔw. Tá kə acamaa, na meye tɔŋtɔnaa. Pa tɔyɔna-me, ama yem kə pa nyənəyi tá.

¹¹ Haləna saŋa wule tənɛ, nyɔyɔsi na lɔkɔtv kɔyənə-tv, na tə feina pəcekəle. Pa maku-tɔv na tə cəki yem, tə feina tapasɔpile.

¹² Tá maɣamaɣa tá kookali kə tə laki na tə təkəna. Pa tvuki-tv, na taa seeki-wɛ. Pa tvyi-tɔv konyəŋ, tá sumaya si pá tv-tv.

¹³ Pá kuyi ta nyɔw, tu leetəyi-wɛyɛ pa isayatu. Haləna saŋa paa nyənəyi-tv si tə kə pɔlvɔv antulinya inɛ i taa. Pa nyənəyi-tɔv isu hute yaa pɔntv maɣamaɣa.

¹⁴ Pə taɣa ma caa si má tv-meye feele tɔyɔ ma n̄maawa na má keesi-meye mpv. Ama ma luyv wɛ kə si má seye-si-me isu ma piya n̄si ma luyv wɛ tɔ.

¹⁵ Paa í ká hiki seyesəlaa ke iyisi naanɔwa (10000) kə Kilisiti mpaav tòm taa mə caa kele kɔlv. Maɣale mə caa ke Kilisiti təŋvɔv tòm taa. Pə taɣa pɔlv, má konna-meye Laapaali Kupaŋ.

¹⁶ Pə tɔw kə ma heeliyi-me si í təŋ ma yaasi.

¹⁷ Na pə maɣamaɣa pə nyvɔv tɔw kə ma kɔsa Timotee si í polo mə tɛ. Inu i kəna ma pəyalv wei ma sɔlaa tɔ. Tacaa tòm taa i kə yɔlv wei paa lana naani tɔyɔ. I ká keesi-meye yaasi wei ma təkaa na má təŋna Kilisiti tòm taa na má húləyi paa leyɛ Yesu seela kpeka taa si pá təŋ tɔ.

¹⁸ Mə taa lelaa huwaa si ma kaa kɔw, ðena pá svv kalampaani lapv.

¹⁹ Ye Tacaa tisaa maa kɔw mə tɛyɛ n̄nɔw. Waatu inəyi maa ná si kalampaani nyəma mpe, nəyɔ taa tike ke pa laki, yaa pa waasəyi kuli.

²⁰ Pə taɣa pɔlv tɔw, Isə Kawulaya tòm ta ke nəyɔ taa tòm tike. Ama si n̄ pəsi na n̄ laki kə.

²¹ I ləsi mpi í caa tɔ ðe. I caa si má konna kpátɔyɔ, yaa ma kɔw tɔpamm na sɔlvvɔ?

¹ Pá tǽhna mǽ tǽm ke yǽǽtǽyǽ ke teu kǽ sǽ mǽ kǽlapǽtǽ wǽ asilima ke sǽsǽm. Paa ma ta nyǽ isǽnaa maǽamaǽa kinj pa kaa na asilima anǽ a taka. Pa yǽǽtǽa sǽ mǽ taa nǽǽǽlǽ ná kpaǽa ǽ caa alǽ.

² Paa na mpǽ mu tǽhna mǽ tǽǽi sam pǽ tu fei. Pǽ nǽǽǽsǽna kǽ isǽ kǽlapǽtǽ nti tǽ wakǽli mǽ lanǽ ke sǽsǽm, na í lǽsǽ mǽ heku ke wei unǽ ǽ lapa mpǽ tǽ.

³⁻⁴ Paa ma na-me tǽ wǽ tǽma na poolunǽ tǽ, ma lǽsǽa wǽ mǽ kinj ke tam kǽ. Ye ma, na Tacaa Yesu toma taa ma tǽma apalǽ unǽ ǽ tǽm kǽyǽ kǽ isǽ ye maa wǽ mǽ kinj maa lapa tǽ. Waatu wei í kǽ kotǽ na ma lǽsǽa kǽ wǽe mǽ heku tǽ, Tacaa toma kǽ wǽe tǽ tǽna tǽ heku taa tǽna.

⁵ ǽ kpaǽa apalǽ unǽ na í pǽtǽ Satanǽ ninj taa na pǽ naasǽ-ǽ na ǽ isǽ, ǽlena pǽ waasǽ-ǽ kǽyǽnku Tacaa Yesu Kilisiti kǽ kǽǽ tǽ.

⁶ Kǽkǽsǽm pǽciimaya kpaasǽǽǽna somtu tǽna tǽfǽn.

⁷ ǽ lǽsǽ mǽ heku taa kǽ mpi pǽ lapa-meǽe asǽaǽa tǽ, ǽlena í pǽsǽ kǽpama tǽkpataa. Waatu unǽ í kǽ nǽǽǽsǽna somtu kǽfatǽ nti tǽ taa kǽkǽsǽm fei tǽ. Mpǽ pǽ maǽamaǽa ke í tu wǽe. Pǽ tǽa pulǽ tǽǽ, tǽ nika tǽ Tǽev acima tǽǽǽ kǽ. Mpi tǽ pa tǽma tǽ Tǽev acima ǽwǽyǽa kǽyǽ tǽ se, ǽkǽǽle Kilisiti.

⁸ Ye mpǽ ǽlǽ tǽ tǽǽ tǽ acima. Ye tǽ tǽki-ye, tǽ taa tǽǽ-ye na potopoto wei ǽ taa kǽkǽsǽm kǽpǽm wǽe tǽ. Isayatu na asilima pǽ lite ntǽ. Ama tǽ tǽǽ tǽ acima na potopoto wei ǽ taa kǽkǽsǽm fei tǽ. Inǽ ǽ kǽna potopoto kǽpǽnj na tampana nyǽnj.

⁹ Takǽlaya ǽka maa ǽmaa-me tǽ ka taa ma heela-me sǽ mǽ na yǽlaa mpa pa laki asilima tǽ í taa kpǽntǽ.

¹⁰ Pǽ tǽa yǽlaa tǽnaya yem kǽ ma yǽǽtǽǽi. Mpi tǽ, antulinya taa cǽne mǽ na asilima nyǽma na nyǽllaa na ǽmulaa na tunǽ laalaa í sitina. Ye í tǽma sǽ í cǽlǽyǽ-we, pǽ wǽe sǽ í kǽ lu antulinya unǽ ǽ taa kele.

¹¹ Nti tǽǽle sǽ ye yǽlǽ nyǽnǽyǽ ǽ tǽǽi Isǽ seelǽ pǽyele ǽ laki asilima, na í ta yele nyǽlǽyǽ na tunǽ laan na yǽlaa tǽun na sulǽm nyǽǽǽ na ǽmulǽm, í taa kpǽtǽna pǽntǽ. Mǽ na yǽlǽ isǽ mpǽ í taa tǽǽ tǽǽǽ maǽamaǽa.

¹²⁻¹³ Ye pǽ kaasa mpa pa ta ke Isǽ seelaa tǽ, pǽ tǽa maa lana pǽle pa tǽm. Ama Isǽ kǽ huǽnana pǽle. Mǽ na mpa í kaa kpǽkǽle tǽ pǽ tǽa pa tǽm ke í ka la? Pǽ ǽmaawa Isǽ Tǽm taa sǽ: Yǽlǽ í laki isayatu í lǽsǽ-ǽ mǽ heku.

6

Tǽma tǽmnaa tayanǽyǽ

¹ Ye mǽ taa nǽǽǽlǽ na ǽ taapalǽ pa wǽna tǽm, pǽ muna pǽ yaa tǽmaya nǽnǽǽ ke ma ta nyǽ isǽnaa kinj na Isǽ yǽlaa wǽe?

² ǽ tǽ nyǽ sǽ Isǽ yǽlaa kǽ huǽnana yǽlaa tǽnaya tǽm ke cele? Ye mu huǽnana yǽlaa ke tǽm ke cele, ǽlǽ pepe tǽǽ kǽ í kaa pǽsǽ na í huǽ wentǽ tǽ wǽ pǽciuu tǽ?

³ ǽ tǽ nyǽ sǽ taa huǽnana isǽtǽa tillaa ke tǽm? Tǽ kaa kpisi isǽtǽa tillaa ke tǽm huǽnǽn, kaccǽnfana antulinya taa cǽne nyǽntǽ na?

⁴ Tǽmnaa isǽ mpǽ pǽ taka maǽana-me, ǽlena í mǽli na í kpaǽa-tǽ na í pukina mpa pa ta ke Yesu seelaa kpǽkǽle pulǽ tǽ?

⁵ Ma yǽǽtǽǽi ǽpǽyǽ sǽ feele í kpa-me. Isǽ í wǽw mpǽ tǽ lǽmayasǽe tu nǽǽǽlǽ í fei mǽ taa kele sǽ yǽlaa ǽ yooowa ǽ tǽyanǽ-we?

⁶ Pǽ nǽǽǽsǽna mǽ taa nǽǽǽlǽ í wǽna ǽ tǽǽntǽle na tǽm, pǽ yaa tǽmaya nǽnǽǽsǽ ke ma ta nyǽ isǽnaa kinj na?

⁷ Isǽ í yaakǽyǽ tǽmaya nǽnǽǽsǽ ke mpǽ tǽ pǽ hǽlǽyǽ kpǽkpa kǽ sǽ ǽ kpisaa tǽkpataa. Pepe tǽǽ kǽ yǽlǽ í lapa-meǽe nti ǽ haaki mǽ tǽǽi suulu? Paa pǽ nǽǽǽsǽna í yaa-ǽ nǽnǽǽǽ? Pepe tǽǽ kǽ ǽ yeki sǽ ye pa ǽmulǽyǽ-me pa ǽmulǽ?

⁸ Pǽyele mǽ tǽhna isayatu lapǽ na ǽmulǽm ke mǽ taa mǽ tǽke.

⁹ Anì mē maɣamaɣa í nyéma teu sí isayalataa kaa na Iso Kawulaya. I taa puɣusi mē ti, asilima lataa, na tuj laalaa, na wasaŋkalənaa, na apalaa mpa pa suokəna təma tɔ,

¹⁰ na ŋmulaa, na nyullaa, na sɔlvnyɔɔlaa, na tɔvlaa, na ŋmulaa kpitikpitiinaa, pa tənaya mpu pa taa nɔyɔlv kaa keesi Iso Kawulaya.

¹¹ Anì mē taa ləlaa ka wɛ m̀p̀r̀ỳỳ. Ama pa ləsa-meɣe isayatu taa na í pəsi kupama. Na pə fayasa-me na mē mpa sí í pəsi Iso nyéma. Taca Yesu Kilisiti tɔj taa, tá Iso Feesuyu yelaa na í pəsi kupama ke Iso isentaa.

Mpi í lakəna mē tənəj tɔ í yele na pə hólí Iso teeli

¹² Mē taa ləlaa tɔj sí ye pa noka mpi pa la. Tampana mpaaw wɛe yaa, ɔlɛ pə taya pə tənə pə taa ké í ká waa. Ma pəsəɣi má yɔɣɔti sí ma wɛna mpa sí má la pə tənə yaa. Ama ma kaa yele ké sí pɔlvɔv í pəsi-m pə yom.

¹³ Mē í tɔj sí hiluyu tɔɔ ké pə ləsa kutɔɣɔv na kutɔɣɔv tɔɔ ké pə tɔ hiluyu. Mm, pə wɛ mpu mɛɛ. Paa na mpu Iso ká wakəli pə təm naale ɔni. Pə ta la yɔlv tənuyv ke asilima lapv tɔɔ, ama Taca tɔɔ ké. Na tənuyv ŋkv kv tɔɔ ké Taca wɛɛ.

¹⁴ Na isu Iso feesuyu Taca tɔ, í ká tɛ na í feesi taya mpu tɔtɔ na í toma taa.

¹⁵ Anì í nyémá sí mē tənəj ké Kilisiti tənuyv hɔɣɔlɔj ké. Ma wɛv isəntɔ tɔ pə nəɣəsəna má kraɣa Kilisiti tənuyv tɔɔ pɔlv na má krətəna apalaa tənə alv na? Pəle pə kaa la paa pəcɔ.

¹⁶ Yaa í tá nyi sí yɔlv í svəna apalaa tənə alv, í na-í pa krənta tənuyv kɔlvməyɔv? Pa ŋmaawa Iso Təm taa sí: Pa naale pa pəsə tənuyv kɔlvməyɔv ké.

¹⁷ Ama wei na Taca pa krəntaa tɔ pa pəsə kɔlv m ke pa ləmayasɛɛ taa ké.

¹⁸ I taa krətəna asilima. Isayatvnaa mpa pə kaasaa na yɔlv laki tɔ tu tokiyina í tənuyv. Ama yɔlv wei í ha í təɣi asilima lapv taa tɔ í maɣamaɣa í tənuyv ke í laki isayatu.

¹⁹ I ta nyi sí mē tənəj wɛ isu Feesuyu Nanjtu təcaɣale yɛɛ? Feesuyu Nanjtu wei Iso ha-me na í wɛ mē taa tɔɣɔ ma tɔj. I tá tu mē ti se.

²⁰ Iso ɣapa-meɣe haləna í fɛli. Mpu tɔ, í lana mē tənəj ke mpi pə hólíyí Iso teeli tɔ.

7

Akraɣale tɔɔ kupəsvtɔ

¹ Pənente tɔ paasəna təm nti í ka pəɔsa-m mē takəlaya taa tɔ ɔlɛ. Pə kəla teu sí yɔlv í taa kraɣa alv yaa.

² Ama asilima wɛna a tɔɔ səsəm ke katatəlaya tɔ a tɔɔ, pə nəɣəsəna sí paa apalv wei í wɛna í alv, na paa alv wei í wɛna í paalv ké mpu tɔtɔ.

³ Apalv í la í alv ke isəna pə nəɣəsəna apalv ká la í alv tɔ, na alv náa la í paalv ké isəna pə nəɣəsəna alv ká la í paalv tɔ.

⁴ Pə fɛi isu alv ká lana í təɣi isəna í sɔɔlaa tɔ. I paalv tənna-í, í niŋ na í nɔɔhɛɛ. Na mpu tɔtɔyɔ na apalv, pə fɛi sí í ká lana í təɣi isəna í sɔɔlaa tɔ, í alv tənna-í, í niŋ na í nɔɔhɛɛ.

⁵ I taa pə təma, ye pə taya isu mē tənə í lapa nɔyɔ kɔlvmaɣa na í tisi təma sí: Tə yele m̀p̀r̀ỳỳ wɛɛ naale na tɔ paasəna Iso sələmvɔv. Ama pəle pə waaɔl, í məli na í krənti nanj. Ye í ta krənti nanj ke ləŋ ke mpu í ká kɔɔ na í kpisi tənəj na í hoti Sataŋi maɣasəj taa.

⁶ Nti ma yɔɣɔta isəntɔ tɔ pə taya kɔvcaalvɔv təm, ama aɣɛnɛɛ ké.

⁷ Tampana tɔɔ, ma nyulaa isu paa yɔlv wei í wɛɛ isu ma wɛv isəntɔ tɔ. Ama paa wei na í Iso hate ké. Pə ha inɛɣe pənɛɣe, na pə ha inɛɣe pənɛ.

⁸ Tòm nti tə wɛɛ sɪ má heeli atamɛɛ na alaa leelaa tɔyɔlɛ sɪ, ye pə tɔka pə itantu isɪ ma tɔkuyɔ ma nyəntv tɔ pu kəli-wɛyɛ sɛɛv.

⁹ Ama ye í kaa pəsi tənəŋ tɔkuyɔ, ɪlɛ apalaa náá kpaɣa alaa, na leelaa náá saa apalaa. Pə kəla teu sɪ apalv í kpaɣa alv, na alv náá saa, na mpi yɔlv ká caya na kətɔi kuyɪ-tɔ.

¹⁰ Nti ma heeliyi mpa pa tema təmaɣa kpaɣav tɔyɔlɛ sɪ: Alv í tema saav pə fɛi sɪ í kisi ɪ paalv. Tacaɔ tu yɔyɔtəna-tɪ.

¹¹ Na í kisa-ɪ kɔlv, í caya mpv, í taa saa kɔfalv. Ye ɪ ká məli kɔpəŋ í məli-ɪ. Apalv ná fɛina mpaav sɪ í tɔyɔntɪ ɪ alv.

¹² Mpa pə kaasaa tɔ, ma heeliyi pɛlɛ sɪ, ye apalv í kɛ Isɔ sɛɛlv na ɪ alv kɛ ma ta nyɪ Isɔ, pəyɛlɛ alv ɪnɪ ɪ luyɪ wɛɛ sɪ í na-ɪ pá caya, apalv í taa tɔ sɪ ɪ kisiyi-ɪ.

¹³ Mpɔ tɔtɔyɔ alv í kɛ Isɔ sɛɛlv na ɪ paalv náá kɛ ma ta nyɪ Isɔ, pəyɛlɛ apalv ɪnɪ ɪ luyɪ wɛɛ sɪ í na-ɪ pá caya, alv í taa tɔ sɪ ɪ kisiyi-ɪ. Ma maɣamaya ma yɔyɔtəna tɛlɛ, tɔ ta luna Tacaɔ kiŋ.

¹⁴ Isɔ tá kisi apalv wei ɪ ta kɛ Isɔ sɛɛlv tɔyɔ í na ɪ alv Isɔ sɛɛlv pə cayaɛ tɔɔ, pɔcɔ ɪ ta kisi alv wei ɪ ta kɛ Isɔ sɛɛlv tɔyɔ í na ɪ paalv Isɔ sɛɛlv pə cayaɛ tɔɔ. Ye pə taya mpɔ pə tɔɔ pə piya ká wɛɛ isɪ ma ta nyɪ isənaa, pəyɛlɛ sɪ kɛ isɔ nyənsɪ kɛ.

¹⁵ Ama ye wei ɪ ta kɛ Isɔ sɛɛlv tɔ ɪlɛ ɪ caana fayav, waatv ɪnɪ pə taa wei ɪ kɛ Isɔ sɛɛlv tɔ ɪ wɛna mpaav sɪ í yeɛ na pá faya. Pə taya pulv tɔɔ, Isɔ yaa-mɛyɛ sɪ í caya təma kiŋ na lelenɪ.

¹⁶ Alv Isɔ sɛɛlv nyá n nana-we sɪ nyaa tɛna na ń ya nyá paalv nyuyv? Na apalv Isɔ sɛɛlv nyá n nana-we sɪ nyaa tɛna na ń ya nyá alv nyuyv?

Isɔ í yaa-ŋ na ń wɛ isəna caya mpv

¹⁷ Ama nti tɔyɔlɛ sɪ Tacaɔ í ha-ŋ mpi náá təŋ pəlɛ. Na ye Isɔ yaa-ŋ ɪ mpaav taa na ń wɛ isəna náá caya mpv. Sɛyɛsuyɔ ŋku ma sɛyɛsəyɪ Yesu sɛɛlaa kpeka təna sɪ á təŋ tɔyɔlɛ.

¹⁸ Ye Isɔ yaa wei kɛ ɪ mpaav taa na í tema pɛlvuyɔ, pɔntv í caya mpv, í taa hvɔ sɪ ɪ mələyɪ isɪ ɪ taa pɛli. Na Isɔ í yaa wei kɛ ɪ mpaav taa na í tá pɛli, pɔntv í taa pɛeki sɪ ɪ pɛləyɪ.

¹⁹ Paa n pɛlaa, paa n ta pɛli, tɔlɛ tə wɛ yem kɛ. Ama Isɔ kəheelitv tɔkuyɔ ntɛ sɔsɔntv.

²⁰ Paa wei í wɛɛ isəna ɪ ka wɛɛ na pɔcɔ Isɔ yaaki-ɪ ɪ mpaav taa tɔ.

²¹ Ye n ka kɛ yom kɛ na Isɔ yaa-ŋ ɪ mpaav taa, taa nəyəsɪ sɪ n pəsəyɪ kasayampu. Ama ye pə kəma sɪ ń lu nyá yomlɛ taa, ɪlɛ taa kisi.

²² Pə taya pulv tɔɔ, ye Tacaɔ yaa yom kɛ ɪ mpaav taa, pɔntv pəsə Tacaɔ kasayampu kɛ. Mpóyó pə wɛɛ tɔtɔ, ye Kilisiti í yaa kasayampu, pɔntv pəsə ɪ yom kɛ.

²³ Isɔ yapa-mɛyɛ haləna í fɛli, ɪlɛ í taa pəsi mə təyɪ yəlaa yomaa.

²⁴ Ma taapalaa, paa wei í caya Isɔ sɛɛlv taa isɪ isəna ɪ ka wɛɛ na pɔcɔ Isɔ yaa-ɪ ɪ mpaav taa tɔ.

Atamɛɛ na leelaa pa təm

²⁵ Ye apalaa mpa pa ta kpaɣata alaa, na alaa mpa pa ta saata tɔ. Tacaɔ ta heeli-m pa təm sɪ pulv. Ama Tacaɔ pɛlɛɛ tɔɔ ma nəyəsəna yɔlv wei í yɔyɔta nti pá mv-tɪ tɔyɔ. Pə tɔɔ kɛ ma heeliyi-mɛyɛ nti ma maɣamaya ma hvɔki tɔ.

²⁶ Kayana wahalanaa pane pə tɔɔ ɪlɛ, ma hvɔki sɪ pə kəla teu sɪ yɔlv í caya mpv.

²⁷ Ye n wɛna alv, taa lv sɪ n kisiyi-ɪ, na ń tu fɛina taa pɛeki sɪ ń kpaɣa.

²⁸ Paa na mpv, ye n tu kraɣa alv, na ye pɛɛlɔ saana, ɪ ta la ɪsaɣatv tɔtɔ. Ama apalaa mpa pa kpaɣɛɪ alaa na alaa mpa pa saaki tɔ, paa ifemle nte pa naaki wahala kɛ. Wahala inɛɣi ma caa ma kɛɛli mɛ nyɔɔɔ tɔɔ.

²⁹ Ma taapalaa, nti ma yɔɔtɔɣi tɔɣɔle sɪ wɔle piwɔɣa. Pɛ tɔɔ tɔ, pɛ kraɣav saɲa waali tɔ, mpa pa wɛna alaa tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina,

³⁰ na mpa pɛle pa wiliɣi tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina laɲwakɛlle. Mpa pa yakɪ tɔ pɔ la-we ɪsu pɛ taɣa mpɛ pa tɛnna pa kuyarɔm mpi.

³¹ Mpa pa tɔkɔna antulinya inɛ tɔ pɔ la ɪsu mpa paa tɔkɔna-ɪ tɔ. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, wɛɛtv nti tɔ taa antulinya inɛ ɪ wɛɛ tɔ ɪ kaa tasa taanɔɣv se.

³² Mpi ma nyulɔɣi tɔɣɔle sɪ ɪ lu nɔɣɔsɛɛ tɔm taa tɔkpataa. Apalv wei ɪ ta kraɣa alv tɔ Tacaa tɛmlɛ kɛ ɪ sɔkɔna nyɔɣv, na ɪ lɔki sɪ Tacaa luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³³ Ama wei ɪ kraɣa alv tɔ atɛ cɔnɛ nyɔm kɛ ɪ sɔkɔna nyɔɣv, na ɪ lɔki sɪ ɪ alv luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³⁴ Mpɔ inɪ pɛ tɔ-ɪ hɛkɔ kɛ. Mpɔ tɔtɔɣv na alv yaa pɛɛlɔ wei ɪ ta saa tɔ. Tacaa tɛmlɛ kɛ pa sɔpɔna nyɔɣv. Pɛ taɣa pulv, pa caa kɛ sɪ Tacaa ɪ ti pa tɔnɔɲ na pa lɔsasɪ. Ama alv wei ɪ laalaa na ɪ saa tɔ atɛ cɔnɛ nyɔm kɛ ɪ sɔkɔna nyɔɣv, na ɪ pɛɛkɔɣi sɪ ɪ paalv luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³⁵ Ma yɔɔtɔɣi m̄pɔyɔ sɪ pɔ sɔna-me, pɛ taɣa ɪsu katɔka kɛ ma tɔɣi-me. Ama ma caa kɛ sɪ mɔ tusi-meɣɛ mpi pɛ we teu tɔ pɛ taa na ɪ kɛntɔna Tacaa kɛ teu na ɪ tɔ ɪsu pɛ mɔnaa tɔ.

³⁶ Tɔv, pɔnɛntɛ tɔ paasɔna yulv wei ɪ luyv fɛi sɪ ɪ pɛɛlɔ ɪ saa tɔ pɛ tɔm ɪɛ. Ye ɪ kama na ɪ nɔ sɪ pɛ fɛi teu sɪ ɪ yeɛ ɪ pɛɛlɔ na ɪ tɛɛ pɛ taa, ɪ la ɪsu ɪ luyv wɛɛ tɔ. ɪ yeɛ-ɪ na ɪ saa, ɪ ta la ɪsaɣatv.

³⁷ Ama ye inɪ ɪ nɔkɔna na ɪ tɛma ɪ taa tɔkpataa sɪ ɪ pɛɛlɔ ɪ caɣa mpv, na pɛ tɔ kɛ nɔɣɔlv kisinana-ɪ kɔkisu, inɪ ɪ tɔkɔna tɔnɔɣv na ɪ kisinɔ ɪ luyv kɛ mpv, ɪ pɛɛlɔ inɪ ɪ ta saa pɛ we teu.

³⁸ Mpɔ tɔ, wei ɪ yelaa na ɪ pɛɛlɔ saa ɪ ta la taah. Ama wei ɪ ta yeɛ na ɪ saa pɛɛ pɛ kɔla teu.

³⁹ Alv paalv ɪ wɛna ɪ weesuyv, ɪ alv inɪ ɪ fɛina mpaav sɪ ɪ kulɪ-ɪ. Ama ye ɪ paalv sɔpa, pɛ ha-ɪ mpaav kɛ, ɪ luyv ɪ we wei, ɪ saa. ɪɛ kulɔmtv kɛ, pi wɛɛ ɪsɔ sɛɛlv kɛ.

⁴⁰ Paa na mpv ma huv sɪ ye ɪ caɣaa ɪsu ɪ wɛɛ tɔ ɪ kɔ kɔli leɛɲ nuw. Ma nyɔmɔ sɪ ma huwɛɛ anɛ a luna Feesuyv Naɲɲtɔ kin.

8

Nantv kulalaatv tɔm

¹ Pɔnɛntɛ tɔ paasɔna nantv kulalaatv tɔm ɪɛ.

Tɛ nyɔmɔ sɪ tɔ tɔna tɛ wɛna pɛ nyɔm mɛɛ. Na tɛ nyɔmɔ tɛ nyɔmɔ inɪ ɪ yekina na yulv hɔɲ ɪ ti. Ama sɔɔlvɔv nɔ laki na tɛ nyɔɔ tɔɲ.

² Ye nɔɣɔlv huv sɪ ɪ nyɔmɔ pulvɔv, ɪ ta cɛkɔnta-wɪ ɪsu pɛ we tɔkpataa sɪ ɪ cɛkɔna-wɪ tɔ.

³ Wei ɪɛ ɪ sɔɔɔɣi ɪsɔ, ɪsɔ nɔ nyɔmɔ pɔntv tɔɔ kɛ.

⁴ Nti ɪ ka pɔɔsaa tɔɣɔle sɪ, ye pa laawa, yulv kɔ tɔɣv yaa ɪ kaa tɔɣv? Tɛ nyɔmɔ teu sɪ tiɲ nɔ naa ɪsɛntɔɔ kɛ yem kɛ. Ama ɪsɔ tike kɔɲ wɛnna.

⁵ ɪsɔtaa nyɔm pɔɣale na atɛ nyɔm pɔɣale kɛ yelaa yaa pa ɪsɔnaa. Paa yaa mpv sɪ ɪsɔnaa na mpa pa nyɔnɔɣi sɪ pa ti-we tɔ pa we pɔɣale.

⁶ Ama tɔ kin ɪɛ, ɪsɔ we kulɔm tɔkɔɲ kɛ. Inɔɣɔle Tacaa wei ɪ lapɔ pɛ tɔna tɔ, na ɪ tɔɔ kɛ tɛ wɛna weesɲ. Na Tacaa kɛɛ kulɔm, inɔɣɔle Yesu Kilisiti wei ɪ yelaa na pɛ tɔna pɛ wɛɛ, na wei ɪ tɔɔ tɛ wɛna weesɲ tɔ.

⁷ Ama yèlaa tæna ta nyí mpv. Lèlaa wée na pé tæna-wéyè tunj tòm taa, na ye halæna sanja pa tæhna nantv kólalaatv tøyv, pè wè isv tunj kè pa tøjy. Pa nyæm wè tætantælaa, ilæna pá mæløyi nav sî kutøyv ñkú kú wakæløyi-wéyè.

⁸ Pè tayá kutøyv yekina na té krætæna Isò kin. Paa tæ ta tøyv pè tayá pè pasøyi-tuyv pulv, paa tæ tøyaa pè tayá pè sæsøyi-tuyv pulv.

⁹ Paa na mpv mæ mpa mpaav wée faa sî í lakú mpi í lá tó, í la laakali, pè taa koo na í hu Isò sèèv taa acamaa.

¹⁰ Ye nøyvuyv yem nawá nyá wei sî n nyémá tó na ñ caya tuyv tæe na ñ tøjna tøyv, ícam uní í laakali kaa polo isv í tøyv nantv kólalaatv ntí?

¹¹ Waatv uní nyá nyæm mpi pè lapá na nyá tøyntæle ícam wei í tó Kilisiti sèpa tó í la yem kèlè.

¹² Ye í pæntøjna mæ tøyntælenaa na í kræsøyi pa laakalænaa mpa pa wè tætantælaa kè mpv tó, Kilisiti kè í pæntøjna.

¹³ Pè tó kè ye ma tóki mpi na pu hu ma tøyntæle, ma kaa tøyv. Paa pæco mayamaya ma kaa tu tøyv nantv. Pé taa koo na má hu ma tøyntæle.

9

Tillu tæma tøj

¹ Ma fæina mpaav sî ye ma lakú mpi ma la? Ma ta kè tillu? Ma ta na Tacaa Yesu? Pè tayá mæ kæná ma lapá Tacaa tæmlè na pé lu mpi tó?

² Ye lèlaa u nyænøyi-m tillu pè krænna-mè? Mpi tó, isv mæ na Tacaa í kræntuyv tó pè hóløyi tækelekele kè sî ma kè tillu.

³ Mpyógv ma cæki mpa pa kotiyina-m paa tímipi na pá tøj sî ma ta kè pulv tó.

⁴ Ye pa fæløyi-m kutøyv na konyonyoöm kè ma tæmlè tó ma yowa?

⁵ Ye ma tøjna alv Isò sèèlv nøyvuyv ma waalí na té cæki isv tillaa lèlaa na Tacaa newaa na Piyèè pa lakuyv tó ma yowa?

⁶ Yaa ma na Paanapaasí tá tike kè pè wée sî tó lana tá ninj na té tøjna tá nøyv?

⁷ Yóólú wei í puki yooú na í tóki í tí? Na awe sækí lèšèj tuyv na í kaa tøyv kú pee? Na awe tiikiyi kalækv na í kaa nyaasí naalæm?

⁸ Nti ma tøj tó, yèlaa yøjætøjæná-tøyi kuyøjv, kusæsutv taa pè fèi mpv?

⁹ Moisi kusæsutv taa pa ñmaawa sî: N kaa hækó nav wei n makæná nyá mæla tó í nøyv. Naaj tó tike kè Isò søjómøjæná?

¹⁰ Pè tayá tá mayamaya tá nyuyv tó kè í yøjvta mpv? Tá mayamaya tá nyuyv tó tækpém kè pa ñmaawa sî: Wei í haløyi í halæna tælvuyv, na wei í køj í kúna tælvuyv, sî í ká hiki í paa nyæm.

¹¹ Ye tæ tuuwa Isò nyæm kè mæ hékú na kayana té hiki mpi pu waasí tá tøjnj tøjv mæ kinj tó yowa?

¹² Lèlaa ta kisi mpaav kè hikuyv sî pá hikiyi-wí, kacanjfana tá na?

Paa na mpv tá tá nyænna tæna. Ama tøjv pè tæna pè konyoj sî tæ taa koo tæ wakèli Kilisiti tó Laapaali kúpanj tæmlè.

¹³ Aní í nyémá teu sî mpa pa lakú tæma kè Isò tæsèèlè taa tó Isò tæsèèlè calæsøjæná-wè. Na mpa pa lakú kotasí kè kotaya tólátè tó tó pa hikiyi pa paa nyæm kè kotasí nsí sî taa kè.

¹⁴ Mpyógv pè wée. Mpa pa kraaløyi Laapaali Kúpanj tó Tacaa ha-wéyè nøyv sî pá tøjna kotasí nsøyi.

¹⁵ Ama má, ma ta la tæne uní tæ taa natæli, na ma ñmaav isæntv tó, pè tayá sî ma pæsøyi sî má hiki se. Sana sëm na mpv uní pè lapv. Nøyv kaa wakèli mpi ma yóløjæná mpv tó.

16 Pə taɣa ma ti sam tɔɔ ké ma kpaaləyi Laapaali Kupaŋ se. Ama caalɔvu na caalɔvu ké. Na ye pə cəpa-m na má tá kpaali Laapaali Kupaŋ, maɣale.

17 Ye ma maɣamaɣa maa tɔna ma ti si má la tɔmlɛ tɔnɛ, má nɔkaa ma haaki nɔɔ ké na má taŋa kɔfɛlɔvu. Isu pa tu-m-tɛɣɛ kutɔvu tɔ, pə wɛɛ si má la-tɛɣɛ na má lu tɔsoo.

18 Ma kɔfɛlɔvu nté ŋku ilɛ? Nkɔyɔlɛ si má huləsi lanɣlɛ na Laapaali Kupaŋ kpaalɔvu. Má kpaaləyi faalaa, má taa haa nɔɔ na má taŋaa isu Laapaali Kupaŋ kpaallɔ laki tɔ.

19 Ma ti ma təyi, ma ta ke yom. Paa na mpɔ ma lapa ma təyi yɔlaa tɔna yom si má hiki yɔlaa paɣalɛ ke sɔsɔm ke isɛna pə wɛɛ tɔ.

20 Yuta nyɛma taa, ma laki ké isu Yuta tu, ilɛna má hiki-wɛ. Paa na maa təŋəyi Moisi kɔsɛsutɔ tɔ, ye ma wɛ mpa pa təŋəyi Moisi kɔsɛsutɔ tɔ pa hɛku, ma laki ké isu ma təŋəyi-ti ilɛna má hiki-wɛ.

21 Na mpɔ tɔtɔɔ ye ma wɛ mpa pa ta nyi Moisi kɔsɛsutɔ tɔm tɔ pa hɛku, ma wɛ ké isu pa wɛv tɔ, maa paasəyɔna kɔsɛsutɔ, ilɛna má hiki-wɛ. Pə taɣa isu ma tɔŋ si ma lo Isɔ kɔsɛsutɔ se, Kilisiti kɔsɛsutɔ tɔna ma təŋəyi ké.

22 Mpa pa wɛ icantɔ ke Isɔ sɛɛv taa tɔ, ma lapa pa hɛku ké isu icam na pɛ́cɔ má hiki acamaa mpe. Ḿpɔ́yɔ ma laki paa mpa pa hɛku, ilɛna paa pə kəlɛ we má ya pa taa lɛlaa.

23 Ma laki pə tɔnaɣa ḿpɔ́yɔ Laapaali Kupaŋ tɔɔ ké, ilɛna ma maɣamaɣa maa waa pə taa.

24 Ntɔŋ í nyɛmá si pa tɔkɔvu asewa tɛtɛ tɔ paɣalɛ seena, ama kɔlum təkɔŋ təkɔna. Mɛ tɔtɔ í kaasi mə təyi mpɔ na sewa, na í laali na í tɔyɔ nɔɔ.

25 Lutaa na selaa pa tɔna pa lakɔvu mpɔ tɔ, pa wɛna pa kɔkɔkiimnaa ké na isɔlɛ kɔsɛmlɛ. Pa laki ḿpɔ́yɔ si pá hiki sam ntenuɣu ŋku ku taŋəyi tɔ. Ama tá ilɛ, tá laki ké si tɛ́ hiki sam ntenuɣu ŋku ku wɛ tam tɔɔ tɔ.

26 Pə tɔɔ ké má tɔŋna sewa na má yaɣa isɔlɛ ke timpɛ inɛ tɔ. Ma wɛ ké isu ŋkuma matɔ wei u haɣaləyi yem tɔ.

27 Ama ma wɔsəyi ma tɔnɔvu ké na má təkəyi ma təyi teu si pɛ́ taa kɔɔ na ma wei ma lapa lɛlaa ke waasv tɔ má kpisi na pá lɔ-m.

10

Tuŋ tɔm laakali lapənav

1 Ma taapalaa ma luɣu wɛɛ si í tɔɔsi mpi pə maɣana tá caanaa caanaa mpa na Moisi pa tɔma tɔ pa tɔm. Pa tɔna tɔpai isəŋmuntɔvu kentina pa tɔɔ, na pa tɔna tɔpai pa tɛsɔna səsəncaasi tenku.

2 Na isəŋmuntɔvu ŋku ku tɛɛ ké tenku taa ké pə sɔ pa tɔna tɔpai ké Isɔ lum ke pa mpɔvu Moisi na pá təŋəyi-ti tɔ pə tɔɔ.

3 Pa tɔna tɔpai pa tɔyɔna piti tɔyɔnaɣa kɔlumɔɣa ŋke.

4 Na pa tɔna tɔpai pa nyɔɔna piti kɔnyɔnyɔm kɔlumɔm mpi pə luna piw taa tɔ. Na piw ŋku ku hólɔɣi ké si pá na Kilisiti pa tɔŋna.

5 Paa na mpɔ tɔ Isɔ lanɣlɛ ta hɛɛna pa taa paɣalɛ, mpɔ pə yelina na pá si wɔlaɣa tɛtɔ taa.

6 Pəne inɛ pə lapɔɣa si pɛ́ hólí-tɔvu lɔŋ na pɛ́ taa kɔɔ na tɛ́ nyuli isayakɔnyulɔŋ isu mpe inɛ paa nyulɔvu tɔ.

7 Na pɛ́ taa kɔɔ na í kɛɛsi na í sɔv tuŋ laav taa isu pa taa lɛlaa ka lapv tɔ. Isɔ tɔm taa pa ŋmaawa mpɔ si: Yɔlaa caɣaa na pá tɔyɔ na pá nyɔɔ, ilɛna pá nyəki na pá kɔli si pa paaki.

8 Na té taa la wasan̄kalətv isu pa taa lelaa ka paasənav-ti na kuyaku kolumvuy tike yulvnyəw̄ iyisi hiu na tooso (23000) lu na pá si tə.

9 Tə taa mayasi Tacaa si tə naa i waali. M̄p̄óyú pa taa lelaa ka lapa na pá səna tuma.

10 Tə taa miiti, mpi tə, pa taa lelaa ka miitaya m̄p̄óyú na wakəllv kv-we tə.

11 Pə təna mpi pə mayana-we tə pə hólóyí lelaa ke ləŋ ké. Pa ŋmaa-təyí si pa kpaaləyí-tv yoo. Pə taya pulv, waatu wei i taa tə we isəntə tə tənaya waatu ké.

12 Pə təw̄ ilə ye wei i h̄uv si i səŋaa p̄əntv í la laakaali, í taa kəw̄ na í hoti.

13 Mayasuyv nakvli kv ta mayana-me na pə kəli isu mayasuyv makuyvna yulv tə. Isə təma si i laki mpi tə u yeki-wi. Pə təw̄ ké i kaa yele na mayasuyv mayana-me na pə kəli-me. Ama mayasəŋ in̄ i kəma i ká hólí-meɣe isəna i ká la na í t̄vli na í p̄əsi-t tə.

14 Pə təw̄ ilə ma taapalaa k̄vama me, í la laakali na t̄vŋ təm.

15 Ma yəyətəyənə-me isu yəlaa layatvnaa, ilə nti ma yəyətəyí tə í h̄uv mə mayamaya na í ná.

16 I nyəna tə təkuyv kərv na í suna Isə k̄vəntv na tə s̄e-e-i í na təmle ke pə təw̄ tə na í ná. Tə nyəw̄kuyv tə, p̄i k̄vəntəyí-tuyv m̄p̄óyú Kilisiti caləm təw̄? Na potopoto wei tə faki tə, tə təkuyv tə, p̄i k̄vəntəyí-tuyv m̄p̄óyú Kilisiti tənuyv təw̄?

17 Isu potopoto w̄ev kolum na taa we k̄vəŋ na tə taləyí-t tə tə k̄vənta kolum ké. Mpi tə potopoto kolum ke tə təkí tə se.

18 I nyəna Isɣeli yəlaa na í na. Mpa pa təkí mpi pa lapa kətaya tə pá na Isə wei i tike i tə kətaya təlate tə pa k̄vəntaa ké.

19 Ilə isənaya pə w̄e ilə? Tuyv k̄vəlaam k̄vəna pulv? Yaa tuyv mayamaya k̄vəna pulv? Pulv f̄ei paa p̄əcə.

20 Ama pa laakuyv tə aləyaa təw̄ ké pa laaki, pə taya Isə. Na ma kisaa si mə na aləyaa í taa w̄e təma təm taa ilə.

21 I kaa p̄əsi na í nyəw̄ Tacaa k̄vərv na í tasa aləyaa nyəŋ ke nyəw̄. Na í kaa p̄əsi na í caya Tacaa nyənaya t̄e na í tasa aləyaa nyəŋka t̄e ké cayav tətə.

22 Yaa tə caa tə susi Tacaa ke isəseemle taa? T́á kələna-t toma yaa isəna?

Isə teeli tvyv ke paa mpi pə taa

23 Mə taa lelaa təŋ si mpaav w̄e si t́ə n̄ka mpi tə lá. Tampana, mpaav w̄e yaa. Ama pə təna pə f̄eina kawaaya ké. Mpaav w̄e si t́ə n̄ka mpi tə la. Ama pə taya pə təna pə lapv s̄əw̄əyənə pulvuyv Isə s̄euv taa.

24 Nəȳəlv í taa p̄eeki i mayamaya i nyuyv nyəntv tike. Ama paa wei í p̄eekəyí i t̄əȳnt̄ələnaa nyəntv tətə.

25 Nantv təna nti pa p̄eetəyí kuyaku taa tə í t̄əȳ, í taa kpeye mpi mə taa í w̄ena sika tə.

26 Pə taya pulv, pa ŋmaawa Isə Təm taa si: Tacaa tənna t̄etv na pə təna mpi pə w̄e tə taa tə.

27 Ye ma ta nyi Isə yaa-ŋ t̄əȳəlv na nyá luyv w̄e si n̄ puki, ŋ polaa, t̄əȳəlv pə təna mpi i ká saa-ŋ tə, taa kpeye mpi nyá laakali taa n̄ w̄ena sika tə.

28 Ama ye nəȳəlv heela-ŋ si t̄əne in̄ pa laawaya, ilə taa t̄əȳəlv, ke wei i cəpa-ŋ m̄p̄óyú s̄əkp̄alvuyv t̄ə il̄é i t̄əw̄, na nyá laakali ta caya i t̄əcayale tə pə t̄əw̄.

29 Pə taya nyá laakali ke ma yəyətəyí cəne. Ama wei in̄ i heela-ŋ tə i nyəŋ t̄əw̄ ké.

Ilə pepe nyuyv t̄əw̄ ké l̄əlv laakali t̄əm ká p̄eli ma niŋ ke mp̄v?

30 Ye ma s̄eeki Isə ké í na t̄əmle na p̄əc̄ó má t̄əki, pepe t̄əw̄ ké paa tvv-m timpi ma t̄əkəna s̄eetv t̄ə?

³¹ Pə wɛɛ sɪ paa í tɔki, paa í nyɔɔki, paa í laki mpi, í la na Iso hiki teeli ke pə təna pə taa.

³² I taa hu nəɔɔɔ, paa Yuta nyɔ́ma, paa mpa pa ta ke Yuta nyɔ́ma tɔ, paa Yesu seɛlaa.

³³ I la isu ma lakuyɔ tɔ. Ma lɔki kɛ sɪ pə təna mpi ma laki tɔ pə la yɔlaa tənaya leɛɛ. Pə taya ma maɣamaɣa ma nyuyɔ nyəntu ke ma pɛɛkəyi. Ama yɔlaa təna nyəntu kɛ sɪ pə ya pa nyɔɔɛ.

11

¹ I kɛɛsəyənna-m isu má kɛɛsəna Kilisiti tɔ.

Alv ka te saalaya ke Iso təseɛle

² I tɔɔsa ma tɔm ke pə təna pə taa na í tɔka kulapɔtɔnaa ke teitei isu ma kɛɛsuyɔmɛ tɔ ma sama-mɛ.

³ Ama ma caa kɛ sɪ í nyɪ sɪ Kilisiti keɛle paa apalɔ wei ɪ sɔsɔ, na apalɔ nté alɔ sɔsɔ, na Iso keɛle Kilisiti ílé ɪ sɔsɔ.

⁴ Ye apalɔ í sələməyi yaa ɪ kraaləyi Iso kɔheɛlitu ke Iso təseɛle na í tá kuli ɪ nyuyɔ tɔɔ, Kilisiti ke ɪ kɛɛnaa.

⁵ Na ye alɔ í sələməyi yaa ɪ kraaləyi Iso kɔheɛlitu na í tá te saalaya, ɪ paalɔ kɛ ɪ kɛɛnaa, na pə pəsa isu pa loola-ɪ kɛ.

⁶ Na ye alɔ kaa te saalaya ɪɛ pá kó ɪ nyɔɔsɪ. Ama ye pə wɛ-ɪ fɛɛle sɪ pá kɔ-ɪ yaa pá looli-ɪ, ɪɛ í te saalaya.

⁷ Apalɔ kaa pa ɪ nyuyɔ tɔɔ kɛ pulɔ, mpi tɔ, ɪ kɛ Iso ɪɛsuyɔ na ɪ kin ke Iso teu naaki. Ama alɔ kin ke apalɔ teu ná naaki.

⁸ Pə taya alɔ ke pa cosaa na pá ηmana apalɔ. Ama apalɔ ke pa cosaa na pá ηmana alɔ.

⁹ Na pə taya alɔ tɔɔ kɛ pa ηma apalɔ. Ama apalɔ tɔɔ kɛ pa ηma alɔ.

¹⁰ Pə tɔɔ kɛ isɔtaa tillaa tɔɔ, alɔ ká wɛɛna ɪ nyuyɔ tɔɔ kɛ mpi pə hólóyi sɪ ɪ ta ti ɪ ti, ama apalɔ tənna-ɪ tɔ.

¹¹ Paa na mpɔ tɔ, Taca tɔm taa alɔ fɛɪ ɪ ti tɔɔ tike, na apalɔ ke ílé ɪ ti tɔɔ tike, pa təna pa ti pa təmaya.

¹² Pə taya pulɔ tɔɔ, apalɔ ke pa cosaa na pá ηmana alɔ, na mpɔ tɔtɔyɔ alɔ na lɔla apalɔ, na pə tənaya mpɔ Iso kin ke pə lunaa.

¹³ Mə maɣamaɣa í maɣasi-təyi mə taa na í ná, sɪ waatu wei alɔ puki Iso seɛɛn na í sələməyi tɔ, ɪ caɣa nyuyɔ kɛte na?

¹⁴ Antulinya taa cəne maɣamaɣa se, ye apalɔ yeləyənna nyɔɔsɪ kɔtaɣalasi, fɛɛle sɔsɔɔle kɛ.

¹⁵ Ama ye alɔ nyɔɔsɪ taɣaləna mpɔ, isante sɔsɔɔle nté. Tampana yaa pə ha paa alɔ wei kɛ nyɔɔsɪ kɔtaɣalasi kɛ sɪ sɪ takəyi-ɪ isu tekente.

¹⁶ Ama ye nəɔɔɔ tasəyi tənɛ məyi kɛɛsənaɔ pɔntu í nyɪ sɪ, paa ta, paa Iso seɛlaa kɛka, tə fɛɪna lakasi nasəli tɔtɔyɔ tá Iso seɛɛn wule na pə tá kɛna sənɛ.

Ta Caa səm tɔsuyɔ

(Matiyee 26:26-29; Maləki 14:22-25; Luku 22:15-20)

¹⁷ Tɔɔ, nti ma nawa na ma caa ma yəyɔti-ti tɔ, pə ta mɔna má sa-mɛyɛ paa pəcɔ se. Pə taya pulɔ, mə kotuɲ wei í kotiyi tɔ, ye pə taya isayatu, ɪ sɔsəyi-mɛyɛ kopantu natəli.

¹⁸ Kancaalaya nyəntu ɪɛ, pa heela-m kɛ sɪ í kotiyi tɔ, mə kotuyɔ faya kɛka kɛka kɛ, na ɪ caa təma. ɪɛ ma tisa-təyi isu ma ta tisi.

¹⁹ Ye fayasyɔ ɪ wɛ mə heku taa kɔɔ, kó wɛɛ na pəcɔ pá nyɪ mə taa mpa pa kɛ kopama na tampana tɔ.

20 İ kotuɣu tə, pə taɣa Tacaa təɣonaya ke i təkɪ.

21 Pə we ɪnɪpɪɣu kɔpam mee, i cakɔɣu nyanaya tee təkrem tə paa wei i huliɣina i maɣamaya i təɣonaya kə. Nyəɣəsɪ nɑ təɲna lɛlaa ke kɔɣu na sulɔm nɑɑ kɔɣi lɛlaa.

22 İ kɑ təkɪ na i nyəəkɪ mə teesɪ nsi sɪ taa təɣo i feɪna yaa we? Yaa İso seɛlaa kpekəle ke i nyənəɣi yem? Na mpa pəle pa feɪna pulɔ təɣole i caa feɛle tɔɣu na? Yaa i caa mə heeli-me suwe? Pə nəɣəsəna ma sa-me? Paa pəcə ma kaa sa-me se.

23 Pə taɣa pulɔ tə, təmnaa mpa Tacaa tasa-m na mə caa ma heeli-me təɣole sɪ, ahoə nna a taa pa yɛlaa na pɑ kpa Tacaa Yesu ɪnɪ təɣo i kpaɣa potopoto.

24 İ seɛ İso kə i na təmlɛ na i te ɪlɛna i faɣa-ɪ na i tə sɪ: İne i kɛna ma tənɔɣu ɲku pə ha mə tə tə, ɪnɪpɪɣu i kɑ lakɪ na i təsəɣi ma tə.

25 Pa təma təɣəu ke mpu ɪlɛna i kpaɣa kəpu na i tə sɪ: Kəpu ɪne i kɛna İso nəɣo pɛɛlɔɣu kɔfam yoo, na ma caləm hɔləna pə tampana. Paa waatɔ wei kə i nyəəkɪ i nyəəkɪ mpu na i təsəɣəna ma tə yoo.

26 Kɔpam ye i weɛ na i təkɪ potopoto ɪne na i nyəəkɪ kəpu ɪneɣe mpu, i heeliɣi Tacaa səm təm, haləna ɪlɛ i kəə i məlɪ.

27 Pə tə kə ye nəɣəɔl weɛ na i təkɪ Tacaa potopoto na i nyəəkɪ i kəpu pəyele i ta nəɣəsəna sɪ i təɣo na i nyəə pɔntɔ i nyɪ sɪ Tacaa tənɔɣu na i caləm pə təm we i nyɔɣu taa kə.

28 Pə weɛ sɪ paa wei i pəəsɪ i təɣi i maɣamaya na i nɑ na pəcə i təɣo potopoto ɪne na i nyəə kəpu ɪne.

29 Pə taɣa pulɔ tə, ye wei i təkɪ potopoto na i nyəəkɪ kəpu ke yem tə na i tɑ cəkəna sɪ pə kə Tacaa tənɔɣu, i kəɲna i maɣamaya i nyɔɣu taa kə təm ke i təɣəu na i nyəəu mpi pə taa kə.

30 İsəntə ɪnɪ i maɣamaya i lapu tə kə mə taa paɣale kə kətəntunaa na acamaa na yəlaa kɔpɪɲ səpa.

31 Ye ta maɣamaya tə pəəsəɲna tɑ təɣi təmnaa na pəcə ɪlɛ, tə kpeɛ tɑ təɣi təm nti İso kɑ huɲna-tɔ tə tə taa kə.

32 Ama Tacaa ɪlɛ i huɲkəna-tɔɣu na i həɲ tɑ ɲkpaɲɲ ke sɪ pə taa kəə na pə kaa tɑ na antulɪnya ke kpatəte kɔlɔmtəle.

33 Pə tə ɪlɛ ma taapalaa waatɔ wei i kotɪɣi sɪ i təkɪ Tacaa təɣonaya tə i taɲ təma.

34 Ye nyəɣəsɪ i pu wei pɔntɔ i təɣo i təɣaya, na pə taa kəə na mə kotuɲ tə İso kəə i nana-meɣe natələɣi lapu. Nti nti pə kaasaa tə mə kəma na mə kəə ɪlɛ ma teesɪ təɛɣe taɣanɔɣu.

12

Mpi mpi pə lapu saaki yəlaa tə

1 Pənəntɛ tə paasəna mpi mpi İso Feesuyu Naɲɲtu yeki na pə saa yəlaa tə pə təm ɪlɛ.

Ma taapalaa ma caa kə sɪ mpi mpi pə saakɔɣu yəlaa tə i nyɪ tampana nna a tə pə saa mpu tə.

2 İ nyəmɑ teu sɪ i ka keɣ ma ta nyɪ isənaa tə tuɲ wei u yəɣətəɣi natəlɪ tə i təm taa kə pə hana mə ɪse na cɔɣɔɣu feɪ.

3 Pə tə maɣamaya ke ma caa sɪ i nyɪ na i te mə taa sɪ yulɔ nəɣəɔl i feɪ wei İso Feesuyu tiikiɣi na pɔntɔ luna pə waalɪ na i tə sɪ Yesu kə mpuɪ tə. Na ye Feesuyu Naɲɲtu u tiikiɣi wei pɔntɔ kaa pəsɪ na i tɔləɣi na i yeki sɪ Yesu keɛ Tacaa.

4 Mpi mpi pə saaki yəlaa ke İso mpaas taa tə pə we ɲka ɲka kə. Ama İso Feesuyu kɔlɔmɔɣu ɲku kɔ yekina na pə saaki yəlaa.

5 Təma lapu we fakasi fakasi. Ama Tacaa kɔlɔm ɪnɪ i təma ke pa lakɪ.

⁶ Kòlarpəm wε ηka ηka, ɔlɛ ɩsɔ kolum ɩnɩ ɩ tɔyɔna pa tənaya kòlarpəmnaa mpε pa tənə.

⁷ ɩsɔ Feesuɣu hóléxí paa wei ɩ kin ké sɩ kɔ wεε na kɔ yeke na pulɔ lapu saa pɔntu ɔlɛna pa tənə pá hiki kɔpantu ke pə taa.

⁸ ɩsɔ Feesuɣu haa nɔyɔlɔ ɔlɛye ləmayasεε təm yɔyɔtaya. Na Feesuɣu kolumbuɣu ηku kɔ ha nɔyɔlɔ ɔlɛ tɔtɔ sɩ í yɔyɔtəyənə nyəm.

⁹ ɩsɔ Feesuɣu kolumbuɣu kɔnε kɔ yekina na nɔyɔlɔ náá tisiɣi ɩsɔ tɔɔ ké yuη ke teu. Na kú haa nɔyɔlɔ ɔlɛye kɔtəntɔnaa waasɔyɔ pəsɔyɔ.

¹⁰ ɩsɔ Feesuɣu yeke na nɔyɔlɔ náá lakɩ piti təma, na kɔ tɔyɔ nɔyɔlɔ ɔlɛ sɩ í kpaaləxɩ ɩsɔ kɔheelitɩ, na kɔ yeke na nɔyɔlɔ náá nyəη na í faɣasəxɩ ɔlɔyaa nyəntɩ na ɩsɔ Feesuɣu nyəntɩ. Kɔ yeke na nɔyɔlɔ ɔlɛ í yɔyɔtəyənə təmnaa mpa nɔyɔlɔ ɩ nuki tɔ, na kɔ yeke na nɔyɔlɔ náá cəkəyənə-tɩ na í tɛləsəyɩ.

¹¹ ɩsɔ Feesuɣu kolumbuɣu kɔnε kɔ taa kɔ tike kɔ lakəna pə tənaya mpɩ. Kɔ yeke na paa mpi mpi pə lapu saa paa wei ké ηka ηka ɩsu kɔ nəkaa təyɔ.

Tənyɔn pilimile kolumtəle

¹² Tampana tɔɔ Kilisiti wεε ké ɩsu yulɔ tənuyɔ pilimile wεw na kú wɛna nɔɔhεε na niη na ηkraηη na ɩsɛ na pə tənaya mpɩ tɔ. Tənuyɔ wεw tɔ paa kɔ tɔɔ kɔ wɛna mɩpɔyɔ waanɩ waanɩ tɔ pə tənə pə kɔpenta kolum ké sɩ tənuyɔ.

¹³ Mpɩ tɔtəyɔ na ta tənə, paa tə ké Yuta nyəma yaa tə ta ke Yuta nyəma, paa tə ké yomaa yaa kasayampiɣa, ɩsɔ Feesuɣu kolumbuɣu ηkuɣu pa sənə-tuyɔ ɩsɔ lum sɩ tɔ kɔpenti ɩsu yulɔ tənuyɔ pilimile wεw tɔ, na ɩsɔ Feesuɣu kolumbuɣu ηku kɔ lum ke tə nyɔɔki teu ke tá tənə.

¹⁴ Yulɔ təntuyɔ pilimile wεw tɔ pə taya nɔɔhεε tike yaa niη yaa ηkraηη yaa ɩsɛ tike wɛnna. Ama pə tənaya mpɩ pə wɛnna kɔ tɔɔ.

¹⁵ Nɔɔhəle ka pəsi na tɔ tɔ sɩ: Ma ta ke niη tɔ, ma ta ke tənuyɔ? Paa tu yɔyɔta mpɩ pu ləsi-tɛye tənuyɔ tɔɔ?

¹⁶ Nkraηuyɔ ká pəsi na kú tɔ sɩ: Ma ta ke ɩsəle tɔ ma ta ke tənuyɔ? Paa kɔ tu yɔyɔta mpɩ pu ləsi-kuyɔ tənuyɔ tɔɔ?

¹⁷ Na pə wεw mpɩ tɔ, ye ɩsəle tike təkɔη wɛnna yulɔ tənuyɔ tənə tɔɔ, pεpεye yulɔ ká nuna təm? Na ye ηkraηuyɔ tike wɛnna, pεpεye yulɔ ká nuna səη?

¹⁸ Tampana tɔɔ ɩsɔ nəkə ɩsənə tɔ mɩpɔyɔ ɩ lapa, ɩ tu yulɔ tənuyɔ tɔɔ ké paa mpiɣi waanɩ waanɩ.

¹⁹ Ye koluməm ka wɛnna yulɔ tənuyɔ tənə ɔlɛ pə taa ké yulɔtənuyɔ nté.

²⁰ Ama yulɔtənuyɔ na wεw tɔ kɔ wɛna nɔɔhεε na niη na ηkraηη na ɩsɛ na pə tənaya mɩpɔyɔ.

²¹ Pə tɔɔ ké ɩsɛ ná kaa pəsi na á tɔ niη sɩ ye ɔlɛ ɩ feɩ pə lá ɩsənə? Na nyɔyɔ ná kaa pəsi na kɔ tɔ nɔɔhεε sɩ ye ɔlɛ a feɩ pə lá ɩsənə?

²² Pə feɩ mɩpɔyɔ paa pəɔ, mpi mpi pə ké taaləm nyəm ke yulɔ tənuyɔ taa tɔ mpəyɔle weesuɣu.

²³ Mpɩ tə nyənəxɩ mɩpɔyɔ taaləm tɔ mpəxɩ tə mələ na tɔ seena na pə kəli lɛmpənəa. Na pə kaasa lɛmpɩ, pələ pə yaav wε feele, pələye pa kələxɩ ηmesuyɔ təkulakula,

²⁴ na pə kəli tá tənuyɔ tɔɔ lɛmpənəa mpi pu mɔnaa sɩ tə la mpɩ tɔ. ɩsɔ lapa yulɔ tənuyɔ ke mɩpɔyɔ sɩ lɛmpɩ í takəyɩ lɛmpɩ waalɩ.

²⁵ Pə tɔɔ ké faɣasuyɔ feɩ yulɔ tənuyɔ tɔɔ. Ama pə tənə mpi pə wε tənuyɔ tɔɔ tɔ pu nəyəsəxɩ təma tɔɔ ké tam ké.

²⁶ Ye yulɔ tənuyɔ tɔɔ lɛmpɩ saləməxɩ, pə tənə pə saləməyənə, na ye pa sama yulɔ tənuyɔ tɔɔ lɛmpɩ, pə tənə pə samtu ké.

²⁷ Mə təna í kέ Kilisiti tənuyv kέ, na paa mə taa wei í kέ Kilisiti tənuyv kəne ku təə pəlvəp kέ.

²⁸ Pə təə kέ Iśə kpa tillaa ke Yesu sēēlāa kpekəle taa kέ kancaalaya, pə waalı kέ Iśə kuyəyətutu teləsēlāa, pēle pa waalı kέ seyeşēlāa, pə waalı kέ í kpa piti tēma lataa, na kətəntūnaa waasēlāa, na lēlāa tentāa, na nyuyv nyəma, na mpa təmnaa mpa nəyəlv u nukı tə, pa yəyətuyv saawa tə.

²⁹ Pa təna pa ta ke tillaa se, pəyele pa tēna pa ta ke Iśə kuyəyətutu teləsēlāa yaa seyeşēlāa. Pa təna paa pəsəyi piti tēma lapv.

³⁰ Pə taya pa tēna pa waasəyəna kətəntūnaa, pəyele pə taya pa tēna pa yəyətəyəna na təmnaa mpa nəyəlv u nukı tə, yaa təmnaa mpe pa teləsuyv.

³¹ Ye í nyuləyi sı pəlv lapv í saa-me, í nyulı mpi pə kəla nyuyv tə.

Maa hólı-meye pənente ye mpaav ŋku ku kəla í tēna tə.

13

Təma səəlvuyv təm

¹ Paa ma yəyətəyi yəlaa nsəma na isətaa tillaa nsəma tətə, ye maa səəlvəyi yəlaa ma yəyətəyi tēna we yem kέ isu suule wiikuyv tə yaa kankonte wiikuyv tə.

² Paa pə weē sı Iśə kəheelitu kpaalvuyv saana-m, yaa paa maa nyı pə tēna na má cəkəna kəyəsəm tēna, yaa paa maa tisa Iśə təə kέ ma yuyv ke teu na má yəyətəyəna pəəŋ sı í kpesı na í layası, na í kpesəyi na í layasəyi, na maa səəlvəyi yəlaa, ma we yem kέ.

³ Paa ma apititv tənaya maa kpayə na má tala kənyəntūnaa, yaa paa ma tənuyv maɣamaya ke ma lapa awusa sı ye pa wəki kəkə pa wə, ye maa səəlvəyi yəlaa pə tənaya mpuv yem kέ.

⁴ Səəlvuyv í weē isayəkənyulvuyv feı, tı həm feı, isəcəv feı.

⁵ Ye səəlvuyv í weē fele feı nyəntv natəli tu kəŋ, ye səəlvuyv í weē yulv u pəkəyi u nyuyv nyəntv tike. Səəlvuyv í weē pāáná muyv feı, səəlvuyv í weē té ku tisiyi sı maa ná maa ná pə weē.

⁶ Səəlvuyv í weē ku caa ku nu kawalaya tan. Ama tampana tan ke ku caaki.

⁷ Ye səəlvuyv weē cətvuyv feı paa mpi pə taa. Ye səəlvuyv we paa mpi pə taa naani na teelvuyv na suulu pə weē kέ.

⁸ Səəlvuyv təm ka weēna tam təə, Iśə kəheelitu kpaalvuyv ká su tənaya. Wei pə saawa na í yəyətəyəna təmnaa mpa nəyəlv u nukı tə pu te na pə té. Nyəm ká te na pə saalı yem.

⁹ Pə taya pəlv təə, mpi mpi tə nyəmə tə titite kέ, na Iśə kəheelitu nti tə kpaaləyi tə təle tə səkəyi kέ.

¹⁰ Ama pə kəma na mpi pə tewa təkpatāa tə pə kəə, mpi mpi pə səkāa tə pə saaləyi yem kέ.

¹¹ Maa kέ pəyaya tə ma yəyətəyi na ma hūweē na ma kəmayəsəm pəcənyəm kέ. Ama ma isə kəma na á nyaalı tə ma lə pəcənyəm tēna.

¹² Kayana tə naa kέ isu pa naakuyv pəlv uləemuyv təcəntəlaa ke tin taa tə. Ama tu te na tə ná təkəlekele. Kayana mpi mpi ma nyəmə tə titite kέ. Ama maa te na má nyı pə tēna təpapai isu Iśə nyəma-m tə.

¹³ Pənente pə yelina yaasināa pane pa tooso ulə, naani na teelvuyv na səəlvuyv. Ama səəlvuyv nté pa tooso taa acəpa.

14

Mpi mpi pə lapv saaki yəlaa tə pə təm tətə

1 Ye mpv ile í niina ise ke sòluyv tòm. I nyuli teu si pòlv lapv í saa-meçe Iso mpaav taa tòtò, ile pò kəlòna Iso kòheelitu kpaaluyv.

2 Wei i yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò pə taça yəlaa ke i yòçotəçəna, ama Iso ké. Pə taça pòlv, í na i yòçotuyv na i təm nòçolv u nu i tòm tò se. Tampana nna a ka pama tò anəyi i kuliyina Iso Feesuyv tonj.

3 Ama wei i kpaaləyi Iso kòheelitu tò i lakì ké na yəlaa nyòçki tonj ke Isosele mpaav taa. I kpaasəyi pa apalvto na í heesəyi pa lanja ké.

4 Ama wei ílé i yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò i təyi i sòsəyi tonj, na wei ílé i kpaaləyi Iso kòheelitu tò Yesu seela kpekəle tənaya i sòsəyi tonj.

5 Ma sòla teu si mə tənə í yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò. Ama ma kəla nyuluyv ke teu si Iso kòheelitu kpaaluyv í saa-me. Pəpətv fei, wei i kpaaləyi Iso kòheelitu tò i waasəyi na pò kəli wei i yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò. Ama ye nòçolv wəe na í ká pəsi na í teləsi na Yesu seela sòsì tonj pə paasi.

6 Ma taapalaa ma pòsəyi-me si ye ma kəma ké na má yòçotəçəna-meçe tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò nti tə taa kəle ma waasa-me ile? Ma ta waas-meçe natəli tə taa ké paa pəçə pəçə. Ama ye ma kəma na má heela-meçe təm kəhmesətv natəli, yaa nyəm təm natəli, yaa Iso kòheelitu natəli, yaa seçeşuyv, ile teu nté.

7 Tə keesəna paale wontu na tó ná. Ye pa huləyi həlaya yaa pa makì sanjko, na pə huluyv na pə mapv ta təj, isənaya paa cekəna si tənəçe həlaya hullu huləyi na sanjko matv makì?

8 Tutuyv hullv í ta yaça apalv tutuyv, isənaya yòlv ká nyəna si i taçanəyi i təyi yoou təç?

9 Mpv tətəçə pə wəe, isənaya yòlv ká pəsi na í cekəna təm nti lelv yòçotəyi tò, ye təm nti nòçolv u nukì təçə i yòçotəçəna i təm nti? Ye mpv yòçotvlv Iso i təm ke yem ké.

10 Antulinya taa cəne nsəma təwəça, na a taa kuləmtəle fei nte tə ta ke təm tò.

11 Paa na mpv ye wei i yòçotəçəna-m na maa nukì i təm, tə nyənəyi təma na íse ké.

12 Mpv tò isv í səpv nyuyv si Iso Feesuyv í yele na pòlv lapv saa-me tò, í pəkəyi si pə saa-meçe teu. Ama pò kəlòna mpi pu sòsì Yesu seela ke tonj tò.

13 Pə təç ké wei i yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò, pəntv í sələmi Iso na í hiki təm nti tə teləşuyv nyəm tətə.

14 Pə taça pòlv, ye ma sələməçəna tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò, ma taa ké pə sələməyi yem na ma ləmayasəle náa çaya kpetə.

15 Ye mpv isənaya maa la? Maa sələmi hatuu ma taa ké, na má sələməna ma ləmayasəle tətə. Ye yontu ma yoo má taa, na má yoonə ma ləmayasəle tətə.

16 Mpvóç pə wəe mee, ye hatuu nyá taa tike ke n se Iso ké í na təmle, isənaya wei i wə samaa taa ké yem na í tá cekəna tò i ká nyəna timpì ílé i ká tò si: Ami, təçə sətəv tənə tə taa? I ka pəsi na í nyi nti n yòçotəyi tò.

17 Paa na nyá Iso seev si í na təmle tewa teu tò, lelv ná ta waa pòlvuyv pə taa.

18 Ma sama Iso, mpi tò ma yòçotəyi tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò na pə kəli mə tənə təpai.

19 Ama isv Yesu seela seekuyv təcəçəçəyi tò pə kəla-m teu si má yòçotv təm pəe kakpasì tike nti paa nu teu na pə kuliyi lelaa ise tò, na mpi maa hutiyi təməj təməj na tòmnaa mpa nòçolv u nukì tò pa taa tò.

20 Ma taapalaa, ye í hvukì hvwəe, í yele pəçə nyəna. Ama ye isayətv təm taa ile, í lakì isv piya nsi si ta nyi isayətv lapv tò. Ama í wəena sòsəhvəe ke mə hvwəe taa.

21 Isø Tøm taa pa ημααwa si:
 Tacaα tøma si maα yøøtøna piitim pøneyε.
 Maα yele na yølaα kpai nyøma
 yøøtøna-we na pele pa te taa.
 Kpai nyøma ká yøøtøna-we.
 Paa na mpv tø ma yølaα kaa nuna-m.

22 Pø tøø kέ tømnaα mpα nøyølv u nuki tø pa yøøtøyv saakøyv yølv na í yøøtøyi
 tø, í yøøtøyi kέ si pø hólí mpα pa ta ke Isø seelaα tøyø pølvøy. Ama mpα pa kέ Isø
 seelaα tø pø hóløyí peleye mpv. Na Isø køheelitu kpaaløyv saav ná hóløyí Isø seelaα
 kin ke pølvøy. Ama mpα pa ta ke Isø seelaα tø pø hóløyí peleye mpv.

23 Ye Yesu seelaα kpekøle tøna í kotaa na pá tøna pá svv tømnaα mpα nøyølv u
 nuki tøyø yøøtøyv, na mpα pa ta cekøna yaa mpα pa ta ke Isø seelaα tø pá maγana-
 me, pa kaa yaa-meγe kpaηtvnaα?

24 Ama ye Isø køheelitu ke mø tøna í kpaaløyi, na wei í taa kέ Isø seelv yaa yølv
 wei í ta cekøna pølv tø í svv, tø tøna nti í nuki mpv tø tu yele na pø kuli í waali na
 í ná si isayav tø kέ í laki.

25 Na pø kuli í taa høwεε tøø tøkelekele na í høntí Isø tεε na í seε-í na í tøy si
 tampana Isø we pane pa hekø.

Liyituyu kaa weε Yesu seelaα kpekøle taa

26 Pønente ma taapalaα suweγe tu yøtøti na tø si yee? Í kotiyi Isø seεv tø, nøyølv
 ná wena yontu, nøyølv ilεγe seγesøyv, nøyølv ilεγe tøm køymesøtv natøli nøyølv
 ilεγe tømnaα mpα nøyølv u nuki tø tø yøøtøyv, na nøyølv ilεγe tø teløsøyv nyøm.
 Tøv pø tønaya mpv pø weε kέ si pø sønα Yesu seelaα kpekøle na tø pølv lølv.

27 Ye pa yøøtøyøna tømnaα mpα nøyølv u nuki tøyølv, yølaα naale yaa tooso í
 yøøtøyi na pá kaasøyi tøma, pa taa tεε mpv. Na nøyølv náá teløsøyi-ti.

28 Ye nøyølv fei si í ká pəsi na í teləsi pø høwεε ilε yøøtølaα mpe pa taa nøyølv í
 taa yøøtøna nøyø søsøγa ke samaα taa. Ama í yøøtøyi í taa na pø weε í na Isø pa
 naale pa tøm.

29 Ye Isø kuyøøtøtv teløsølaα ilε, yølaα naale yaa tooso í yøøtøyi na pá kaasa
 mpα, pele pa maγasøyi teu ke nti yøøtølaα yøøtøyi tø na pá ná.

30 Ama ye yølv nøyølv we samaα taa tøna na Isø høla-í tøm køymesøtv natøli,
 wei í ka yøøtaya tø ilé í su na pøcø.

31 Í pəsøyi na í kpaali Isø køheelitu ke mø tønaya kølvm kølvm, ilena pø kuliγi
 yølaα isε na pá ha-weγe apaløtv.

32 Isø kuyøøtøtv teløsølaα mpe, pá nyi pa ti kpav ke pø taa.

33 Mpi tø, heεsøyv ke Isø køyηna pø taya liyituyu.

Yesu seelaα kpeka tøna taa mpyøγv pø weε.

34 Ye Yesu seelaα í kotaa, alaa nøsı taa í taa lu feη. Pa feηna mpaa si pá yøøtøyi.
 Kusəsutv yøøta mpv si alaa ká pasa pa tøyi.

35 Ama ye pa caα natøøyi pøsøyv, pá kpema tøyaya ilε paa pøsı pa paalaα.
 Yesu seelaα í kotaa, pø ta mvna alaa í yøøti.

36 Pø lapa mpv tø mø kin ke Isø Tøm ka lunaa kέ yee? Yaa mø tike í nuna-ti?

37 Ye nøyølv høv si í ke Isø kuyøøtøtv teløsølv, yaa inøyi Isø mpaaav taa pølv lapv
 saawa, pøntv í nyi teu si, nti ma ηmaa-me tø Tacaα kusəsutv kέ.

38 Ama wei í ta nyi mpv, pá taa nyøni-í si pølv.

39 Pø tøø ilε ma taapalaα í ká nyiløyi Isø køheelitu kpaaløyv kέ, ilε í taa kisi
 tømnaα mpα nøyølv u nuki tø pa yøøtøyv tøtø.

40 Pø tøna mpi í laki tø í la isv pø nøyøsønaα tø, í taa la yem yem.

15

Kilisiti sàm na í fem pə təm

¹ Ma taapalaa, ma sòlaa teu si pənente má tòosi-meɣe Laapaali Kupaŋ wei ma kpaala-me tɔ, wei í nuwa na í temna-í mə taa ké teu təkpaataa tɔ.

² Laapaali Kupaŋ iní í tɔɔ ké pə yapa mə nyɔɔv, ye í tɔka-í teu isu ma sɛɣesuyu-meɣe-í tɔ. Ye pə taya mpv í tem mə taa tɔ yem tɔɔ ké.

³ Sɛɣesuyu sɔsɔv ŋku pa sɛɣesa má na ma sɛɣesi-meɣe-ku tɔɔle si: Kilisiti səpa tá isayatu tɔɔ isu Iso Təm taa yɔɔtaa tɔ.

⁴ Pa pima-í ilena kuyeeŋ tooso wule í fe, na Iso Təm taa ka yɔɔta m̀p̀yóɔ.

⁵ M̀p̀yóɔ í lu Piyee tɔɔ, pə waali ké í lu tillaa naanɔwa na naale tɔɔ.

⁶ Pə waali waali ké í lu í falaa mpa pa nyɔɔv kəla nasəle na nuɔwa (500) tɔ pa tɔɔ ké nɔɔv kɔlɔmɔya. Pa taa lelɔa wena pa íse, ama lelɔa ná səpa.

⁷ Pə waali ké í lu Saaki tɔɔ, Saaki tɔɔ luw waali ké í lu tillaa təna tɔɔ.

⁸ Í lu m̀p̀yóɔ pa təna pa tɔɔ na pə te, ilena í lu ma wei ma we isu yɔlɔ wei pə hɔlɔsa kɔhɔlɔv tɔ ma tɔɔ tɔtɔ.

⁹ Tillaa taa səkpele nté má, na ma ta tu nəɣəsəna pá yaa-m tillu. Mpi tɔ, má naasayana Iso sɛɛlaa kpeka.

¹⁰ Ama Iso pɛɛɛ tɔɔ ilɛ, ma ké mpi ma ké isəntɔ tɔ. Na pɛɛɛ nna Iso lapam mpv tɔ, a ta saali yem. Ama a tɔɔ ma lapa təmle na pə kəli tillaa lɛmpa təna. Tampana pə taya ma tɔŋ taa ké ma lapənaa. Ama Iso pɛɛɛ nna í hulɔ-m tɔ a tɔɔ ké.

¹¹ Pə tɔɔ ké paa ma cɔlɔɔ pu lunaa yaa pele pa cɔlɔ, tá waasv inəɣəle, na nti í mɔwa tɔɔle.

Tá sàm na tá fem pə təm

¹² Isənaɣa pə weɛ na mə taa lelɔa tɔŋ si sətɔa kaa te na pá fe? Pəyele Kilisiti fem na sàm taa tɔ pə waasv kɛ tə weɛ na tɔ lakɔ.

¹³ Ye tampana sətɔa kaa te na pá fe ilɛ pə weɛ si Kilisiti ná tá fe nté.

¹⁴ Na ye tampana Kilisiti taa fe ntɔ, tá waasv t́́a feina nyɔɔv tətɔle, na í taa nyi nti í ká lana naani tɔ.

¹⁵ Ye tampana si sətɔa kaa te na pá fe, pu kula tá waali ké. Mpi tɔ, pə we isu tɔ tv Iso ké təm nté. Pə taya pɔlɔ tɔɔ, tá yɔɔtəna na tá nɔosi si Iso feesa Kilisiti pəyele yem.

¹⁶ Mpi tɔ, ye sətɔa í taa tɛŋ si pa fe, Kilisiti ná taa fe mpv.

¹⁷ Na ye Kilisiti í taa fe ntɔ, í tem m̀p̀yóɔ mə taa tɔ pə puyusa-meɣe, na í lepa mə isayatu taa tɔtɔɔ.

¹⁸ Na pə weɛ tɔtɔ si mpa pa tema pa taa na Kilisiti haləna pa səm tɔ pa lepa.

¹⁹ Ye tə wev na tá íse kɛ isəntɔ tɔ pə tɔɔ tike kɛ tə tɛɛlɔɔ Kilisiti kɛŋ ilɛ yəlaa təna taa tayalɛ asalav nyəma maɣamɔya.

²⁰ Ama tampana tɔɔ Kilisiti femɔya si pə h́́li təkpaataa si mpa pa səpa tɔ paa te na pá fe mpv tɔtɔ.

²¹ Pə taya pɔlɔ tɔɔ, yɔlɔ lelɔ konna səm, na lelɔ náá kəna tətɔɔ sətɔa feesuyv təm.

²² Yəlaa təna na Atam pa kɛntaa ké, pə tɔɔ ké pa səkɔ. Ama pá na Kilisiti pa kɛntaa tɔɔ pa təna paa te na pá kɔli.

²³ Ama paa wei na í loŋa ké. Kilisiti kɛ pa taaləna feesuyv kɛ pa təna pa taa, na kɔyɛŋku í ká kɔɔ tɔɔ pa təna mpa í ti tɔ pɛɛ paa fe.

²⁴ Pə waali ilɛ pə kɔŋ tem nté. Pə taya pɔlɔ, Kilisiti ká wakəli kawulası təna, í ká ləsi pəsuyv təna na í yókɔ toma sɔsɔna təna na í məŋna kawulɔya na í cɛla Taca Iso.

25 Pə taɣa pʊlv, pə wɛɛ sɪ Kilisiti ká tɔkɪ kawulaya ke ɱpɔ́yó haləna Iso te kolontunaa tənaya kəlvɔv na í məŋna-wɛɛɛ Kilisiti tɛɛ.

26 Kantəkaya kolontu wei paa wakəli tɔyɔle səm.

27 Ɔpɔ́yó mɛɛ, Iso Təm taa yɔyɔtaa sɪ: Iso məŋna pə tənaya Kilisiti tɛɛ. Na pa yɔyɔtɔyɔv mpɔv sɪ pə təna tɔ, pə húlɔ́yí təkɛkɛle sɪ pa ta kɛɱna Iso wei ɪ tɔ pə tənaya Kilisiti tɛɛ tɔ.

28 Pə təna pə kəŋ pə məli Kilisiti tɛɛ ɪ lena Kilisiti maɣamaya wei ɪ kə pəyavɔ tɔ í məli Iso wei ɪ məŋna pə tənaya ɪ tɛɛ tɔ ɪ lé ɪ tɛɛ. ɪ lena Iso tɔyɔ kawulaya təkɛpataa kə pə təna pə tɔɔ.

29 ɪ maɣasɪ mpa pa yeki sɪ pá sɔɔ-wɛɛɛ Iso lɔm ke səttaa lona tɔ na í na. Pa tɛɛlɔyɪ sɪ paa hiki wɛyɛɛ ɪɛ yɛɛ? Na ye tampana tɔɔ sɪ səttaa kaa fe, pepe tɔɔ kə pa yeki na pá sɔɔ-wɛɛɛ Iso lɔm ke pa lona?

30 Na tá, pepe maɣamaya nyɔvɔv tɔɔ kə tə wɪ tá tɪ na tə wɛ səm nɔyɔ taa kə paa kɔyɔŋku?

31 Ma taapalaa, paa kɔyɔŋku mɛvɛv taa kə ma wɛɛ. Pə taɣa pʊlv tɔɔ kə ma heeliyɪ-mɛyɛ mpɔv, ma mɔyɔlɔyɔna mə Yesu Kilisiti təŋvɔv ke teu kə.

32 Ye atɛ cəne kawaaɣa nakəli ka tɔɔ kə ma na taale wontu tə suu haŋ ke ɪfeesu cəne ɪɛ pepeyɛɛ pə waasa-m? Ye səttaa kaa tɛ na pá fe tó la isu yəlaa yɔyɔtɔyɔv tɔ sɪ: Tó tɔyɔ na tó nyɔɔ kɛkɛpaa, cɛle tɪ sɪ tɔ pə tɔɔ.

33 ɪ taa puɣusi mə tɪ, taapalaa asaya kɪŋ ke yaasi isayav tɛkəna.

34 ɪ cɔkɪ mə taa kə teu ke isəna mpi pə wɛɛ tɔ na í yeɛ isayavɔ. Mə taa lɛlaa ta nyɪ Iso, í tɛɛ í fɛi fɛɛɛ.

Mpa paa fe tɔ pa wɛɛv

35 Ntanyɪ nɔyɔlv ná wɛɛ na í maɣasəɣɪ sɪ isənaya səttaa ká tɛ na pá fe ɪɛ yɛɛ? Na pa tənəŋ ká wɛɛ isənayaɛ?

36 Kɔmɛɛŋ nyá, n tuukuɣu pʊlv pəle ke atɛ tɔ, pəle ɱtɛ tə saalɔyɪ tɛtɔ tɛɛ kə ɪ lena hoole náa nyɔ.

37 Pə taɣa pəle ke yem kə n tuuki? Pə pəsəɣɪ pə wɛɛ sɪ tɔyɔnaya pəle yaa pʊlv kɔtutuvm paa mpi. N ka tuukaya tɔ, pə fɛi isu kayana pə nyɔv isəntɔ na pə wɛ hatɔ tɔ.

38 Mpi Iso nɔkaa tɔ mpəyɪ ɪ laki na pəle ɱtɛ tó nyɔ, na í yeki na paa pəle nte tə nyɔ isu tə wɛv tɔ.

39 Weesɪŋ nyəm təna tənəŋ fɛi kɔlɔməŋ, yəlaa tənəŋ wɛna ɪ mpa na wontu nyəŋ ná wɛna ɪ lé ɪ mpa tɔtɔ. Sumasɪ tənəŋ wɛna ɪ mpa kə na tiina tənəŋ náa wɛna ɪ lé ɪ mpa tɔtɔ.

40 ɪ sətənvɔv taa nyəm wɛɛv wɛɛ kə na atɛ nyəm wɛɛv náa wɛɛ, na isətənvɔv taa nyəm wɛɛv teu fayana atɛ nyəm wɛɛv teu.

41 ɪ lim wɛna pə maɣamaya pə teu kə, na isətɔv náa wɛna ɪ lé ɪ nyəm, na isətɔlvɛnasɪ náa wɛna sɔɛ sɪ nyəm na sɪ mpa, na isətɔlvɛnasɪ maɣamaya teu tɛ təma.

42 Səttaa ká tɛ na pá fe tɔ ɱpɔ́yó paa wɛɛ. Pa piŋɣu yɔlv tɔ, ɪ səɣaya. Ama pu kɔɔ na yɔlv fe səm taa tɔ ɪ tasəyɪ səɣv.

43 Pa piŋɣu yɔlv tɔ ɪ fɛi teu se. Pəyɛɛ ɪ kə ɪ cam kə, ama pu kɔɔ na í fe səm taa tɔ ɪ teu na ɪ toma pə taka.

44 Pa piŋɣu yɔlv tɔ, tənɔyɔv kɔnɛyɛ pa piŋ. Ama pu kɔɔ na yɔlv fe səm taa tɔ tənɔyɔv ŋku ɪ ká luna tɔ kɔ kə ŋku Feesuyɔv tɪ tɔyɔ. Pə taɣa pʊlv, tənɔyɔv kɔnɛ kɔ wɛɛv wɛɛ kə na tənɔyɔv ŋku Feesuyɔv tɪ tɔ kɔɛ kɔ wɛɛv náa wɛɛ.

⁴⁵ Kòpam ké, Isò Tòm taa yògòtəyi si: Kancaalaya yulv nté Atam na pə ηma-
i tə pə tɔ-ɪ weesuyu ké. Ama waali waali Atam ná ké Isò Feesuyu ηku kv haa
weesuyu təyɔ.

⁴⁶ Pə taya wei Feesuyu ti tə inɪ ɪ caaləna liw. Ama tənuyv kɔneye, pə waali ké
wei Feesuyu ti tə ɪ luwa.

⁴⁷ Ate tetv ke pa ηmana kancaalaya Atam. Ama waali waali Atam ná luna isəttaa
ké.

⁴⁸ Mpa pa ké tetv tɔɔ nyóma tə pa nəgəsəna wei pa ηmana tetv təyɔ, na mpə pa
ké isəttaa nyóma tə pa nəgəsəna wei ɪ luna isəttaa təyɔ.

⁴⁹ Isu tə nəgəsənəv yulv wei pa ηmana tetv tə, m̀p̀r̀ỳó̀ỳ tu te na t́ nəgəsəna wei
ɪ luna isəttaa tə.

⁵⁰ Ma taapalaa nti ma yògòtəyi təyɔle si, yulv tənuyv ηku pə ηmawa na kv taa na
caləm tə kv pəsəyi na kv təyɔ Isò Kawulaya ke paa pəcɔ. Pəyele kɔsəpəm ná kaa
pəsɪ na ṕ caya tam na ṕ kaa si.

⁵¹ Natəli tə wenna na t́ ηmelaa, maa kuli-tɪ na í ná. Ntəyɔle si t́ təna tə kaa si.
Ama t́ təna pu te na ṕ layasi-tuyv wɛetv ke

⁵² təm kɔlvəm tɔɔ ké kpakpaa isu ise cəpəlvuyv ke waatv wei paa huli akantəle si
pə təna ṕ su tənaya tə. Pə taya pulv, pá kɔma na pá huli-te, səttaa feɲ ké, pa kaa
tasa səpɔ, na pu layasi taya wɛetv ke kɔlayasv.

⁵³ Tampəna tɔɔ m̀p̀r̀ỳó̀ỳ mee, isu mpi pu cakɪ tam tə pə kpaɣa mpi pə cakɪ tam
tə na pə tɔ pə tɔɔ, na mpi pə səkɪ tə isu pə kpaɣa mpi pu səkɪ tə na ṕ tɔ pə tɔɔ.

⁵⁴ Ṕ kɔma na mpi pu cakɪ tam tə ṕ kpaɣa mpi pə cakɪ tam tə na ṕ tɔ pə tɔɔ,
na mpi pə səkɪ tə ṕ kpaɣa mpi pu səkɪ tə, ile nti pa ηmaawa Isò Tòm taa si pa
naɲta səm tənəɲnaɲ tə tə lapa tampəna nté.

⁵⁵ Səm leye nyá akaitv wɛe?

Səm leye nyá toma wɛe si ń kú?

⁵⁶ Isayətv haana səm ke toma si ṕ kv, na kɔsəsutv səsəyənə isayətv.

⁵⁷ Ama Isò fɔɔ. Inɪ ɪ yelina na Tacaa Yesu Kilisiti lakɪ na t́ kələyi.

⁵⁸ Pə tɔɔ ile ma taapalaa kɔpama, í təkɪ mə təyi teu na pulv í taa ciyiti-me. Paa
kɔyənku í sɛɛsi isələ na Tacaa təmlɛ lapv. Pə taya pulv, í nyóma si mə na Tacaa í
kɔpəntaa na í lakɪ təmlɛ nte tə pə kaa saali yem.

16

Lɛlaa sənəv təm

¹ Ma tasəyi-meɣe lenti, ntəyɔle Isò yələa mpə pa wɛ Yosalem tə pa sənəv təm. ɪ
la teitei isu maa keesuyv Kalatɪ Yesu sɛɛlaa kpekə tə.

² Paa mə taa wei í ləsəyi liyitee ke cimaasɪ cimaasɪ na ṕ keesəna isəna mpi ɪ
híkə tə na í sukəna a mpaa. Ye ma kɔma má tala, ṕ taa wɛe si í kəna mə kɔhəv
mə kɔhəv.

³ Má kɔma ma kɔɔ maa tili yələa mpə í ká ləsɪ tə na má la-wɛyɛ takələya na pá
kɔpəntəna mə kɔcɔɔv na pá pona Yosalem.

⁴ Na ye pə tu wɛe si máá pona, paa sɪ-m na má na-wɛ t́ polo.

Nti nti Pəɔli ká la tə

⁵ Maa kɔɔ mə te te, ama Masetoni tetv taa ké maa təɲna na ṕcɔ má kɔɔ. Isu
ma təɲna Masetoni na ṕcɔ.

⁶ Ntanyɪ maa caya wɛe naaleɣe mə te. Pə ta tu səɲ tɔca, hilimate waatv təna
maa wɛe, na má tu kɔma si na puki paa timpi, í ká sənə-m ké na má polo.

⁷ Pə taya pulv, maa caa si ṕ wɛe si tɛɛv taa ké ma təɲaa na má na-meɣe kɔnəv.
Ma taa wɛe si ye Tacaa luyv í lapa, má talaa maa caya mə tɛyɛ wɛe naale.

⁸ Paa na mpɔ ma huɔ sɪ lfeesu taa cənɛyɛ Pɛntakɔnta ká maɣana-m.

⁹ Pə taɣa pɔlɔ tɔɔ, paa na kolontunaa tɔɔ cənɛ tɔ, pə ha-m mpraav ke teu ké sɪ má la təmle sɔsɔle.

¹⁰ Timotee í kɔma ɪ tala, í mɔ-ɪ teu na ɪ lanɲle hɛɛ. Pə taɣa pɔlɔ, ɪ laki Tacaa təmle ke teu ké ɪsu ma lakuyɔ tɔ.

¹¹ Nɔyɔlɔ í taa kpɛɛna-ɪ. ɪ sənɔ-ɪ na pə sənɔ-ɪ ɪ mpraav taa na lanɲhɔlɔmlɛ na í mɛli ma cɔlɔ, má na tá taapalaa tə tanɲa-ɪ ké.

¹² Ye tá taapalɔ Apɔlɔɔsɪ tɔm ɪle, tam ké ma kaana-ɪ sɪ í na tá taapalaa lɛlaa pa kɔɔ mə tɛ. Ama ɪ luyɔ fɛɪ paa pəcɔ sɪ í kɔɔ nɔnɔɔ. Ama í hika pə kuyaku ɪ tɛɲ í kɔɔ.

Kantəkaya kɔtɔtɔvɔ na sɛɛvɔ

¹³ ɪ fɛɲ na í tɔkɪ ɪsɔ sɛɛv mpraav ke teu. ɪ nyaya apalɔvɔ, í nyɔɔ tɔɲ.

¹⁴ Paa mpiyi í laki í la tɔma sɔɔlɔyɔ tɔɔ.

¹⁵ Ntɔɲ í nyɔmá Sətɛfanasi na ɪ nyɔma na? ɪ nyɔmá sɪ Akayi tɛtɔ taa mpe pa caaləna ɪsɔ sɛɛv mɔyɔv, na pa lapa ɪsɔ yɔlaa paɣale ke kookali. Ma taapalaa ma heeliyi-mɛ sɪ,

¹⁶ yɔlaa ɪsu mpe na pa təna mpa pá na-we pa ɪsɔlɛ sɛɛna təmle lapɔ tɔ, í təɲɔyɪ nti pa heeliyi-mɛ tɔ.

¹⁷ Ma lanɲle hɛɛna Sətɛfanasi na Fɔɔtunatusi na Akaikusi pa kɔntɛ ké. Ye mu wɛnna ma kinɲ timpi í kaa í sənɔ-m tɔ mpe pa kɔma ɪle pa sənɔ-m yoo.

¹⁸ Pa kpraasa ma apalɔvɔ ɪsu pa kpraasuyɔ mə nyɔntɔ tɔ. Yɔlaa ɪsu mpɔ pə taka ké pə mɔna í sanɲ teu.

¹⁹ Asii tɛtɔ taa Yesu sɛɛlaa kpeka sɛɛ-mɛ. Akilaasi na Pilisila na ɪsɔ sɛɛlaa mpa pa kotiyi pa tɔyaya tɔ pa ha-mɛyɛ ɪsɔ sɛɛlaa sɛɛtɔ kɔpantɔ.

²⁰ Ta taapalaa təna mpa pa wɛ cənɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ.

ɪ sɛɛ tɔmɔyɔ teu na í lɛli.

²¹ Pɔɔli má ma maɣamɔyɔ ma niɲ ke ma ɲmaana tɔm tənɛ sɪ ma sɛɛ-mɛ.

²² Ye wei ɪ caa Tacaa, mɔpusi í tɔɲɪ-ɪ.

Malanata, Tacaa kɔɔ mpɔ.

²³ Tacaa Yesu í la-mɛyɛ pɛɛɛɛ.

²⁴ Yesu Kilisiti tɔm taa ma sɔɔla mə tənaya.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA PŌOLI NMAAWA

KŌLENTI NYĒMA TŌ KŌtŌlŏtŏ

TakĒlaya kanĕ ka taa tĕ caalĕŏna nav si PŌoli na Iso tĕsele nyĕma paa nukĕna tĕma. Pa tasa keesuyŏ tŏtĕŏ kŏcŏŏŏ wei Iso seelaa mpa pa ta ke Yuta nyĕma tŏ pa haaki si pĕ waasi Yosalem Iso yĕlaa kpekĕle tŏ.

PŌoli tasĕŏi Iso seelaa ke apalŏtŏ si pĕ haaki. Mpi tŏ, Yesu nĕĕ kĕ tonŏ tŏ kĕ na ĩ pĕsi ĩ tĕŏi konyŏntŏ si tĕĕ sŏŏ tonŏ. Ŋlĕna ĩ tĕkĕna ĩ tĕŏi hŏlŏŏŏ si ĩ ke Tillu, na ĩ yŏŏŏta isĕna ĩ tĕmlĕ ka tĕesĕna tŏ.

Isĕna pa faŏa KŌlenti II takĒlaya tŏ:

PŌoli na KŌlenti Iso yĕlaa kpekĕle pa fĕi lĕlĕŏ, titite 1-7

Luyŏ kulŏmuyŏ hanav, titite 8-9

PŌoli hŏlŏŏŏ si ĩ kĕ Tillu, titite 10-13

Sĕŕtv

1 Maŏa PŌoli, Iso luyŏ lapĕna na mĕ la Yesu Kilisiti tillu. Mĕ na tĕ taapalŏ Timotee tĕ ŏmaakĕna takĒlaya kanĕ.

Iso seelaa kpekĕle nte tĕ we KŌlenti tŏ tĕ nyĕma mĕŏe tĕ ŏmaa-ke. Na Iso yĕlaa tĕna mpa pa we Akayŏ tetŏ tĕna taa tŏ si tĕ seeki-mĕ.

2 Tacaĕ Iso na tĕ Sŏsŏ Yesu Kilisiti pĕ la-mĕŏe pĕlele na pĕ ha-mĕŏe alaafĕya.

PŌoli seeki Iso kĕ ĩ na tĕmlĕ

3 Tĕ sa Iso tĕ Sŏsŏ Yesu Kilisiti Caa. Inŏ ĩ kĕna Caa wei ĩ kŏpantŏ tŏŏwa pĕ tu fĕi tŏ. I kĕ Iso wei ĩ sŏsŏŏi-tuyŏ apalŏtŏ ke pĕ tĕna pĕ taa tĕŏ.

4 Inŏ ĩ sŏsŏŏŏna-tuyŏ apalŏtŏ ke tĕ wahalanaĕ tĕna taa si tĕ maŏamaŏa tĕ sĕna mpa wahalanaĕ lĕlaa kayatĕŏi mpŏ tŏ, na tĕ pona-weŏe sĕnav ŏku tĕ hika Iso kinŏ tŏ.

5 Pĕ taŏa pulŏ, tĕ tŏkuyŏ Kilisiti konyŏntŏŏŏle ke isĕna mpiŏi sŏsŏm tŏ, mpŏ tŏtĕŏ Kilisiti sŏsŏŏi-tuyŏ apalŏtŏ ke sŏsŏm tŏtŏ.

6 Tĕ tŏki konyŏŏŏ kĕ si pĕ sŏsŏi-mĕŏe apalŏtŏ na pĕ ya mĕ nyuyŏ tŏtŏ. Pĕ sŏsŏŏi-tuyŏ apalŏtŏ kĕ si taa sŏsŏi-mĕ na ĩ nyŏŏ tonŏ na ĩ pĕsi na ĩ tŏŏŏna suulu ke konyŏntŏŏŏlĕnaĕ mpa pa maŏamaŏa tĕ tŏŏna tŏŏŏ tŏ.

7 Tĕ wĕna naani kĕ teu ke mĕ tŏ kĕ. Pĕ taŏa pulŏ tŏŏ, tĕ nyĕmĕ si isŏ tĕ na-mĕ tĕ krenta konyŏŏŏ tŏŏŏ tŏ, pu krenti-tuyŏ apalŏtŏ sŏsŏŏŏ tŏtŏ.

8 Ta taapalaa, tĕ caa si ĩ nyŏ si isĕna mpi tĕ tŏŏŏ konyŏŏŏ ke Asii tetŏ taa tŏ pu nu-tuyŏ sŏsŏm na pĕ kĕli-tŏ pĕ tu fĕi, halĕna tĕ tĕma tĕ taa si tĕ tĕm tĕmaŏa.

9 Pu caŏa-tuyŏ isŏ nŏŏŏlŏ tŏmna si pĕ kŏ-tuyŏ kŏkuyŏ. Ama pĕ lapa ŏpŏŏŏŏ si pĕ hŏli-tŏ si Iso wei ĩ feesiŏi sĕtaa tŏ ĩ paasi tĕ taa tŏ tĕ tŏŏi naani.

10 Waatŏ wei tu we sĕm nŏŏŏ tŏŏ tĕcomlĕa ke mpŏ tŏ inŏ ĩ yarĕna-tŏ, na inŏ ĩ kĕ yaana-tŏ tŏtŏ. Tampana tĕ tĕlĕŏŏi ŏpŏŏŏŏ teu si ĩ kĕ tasa-tuyŏ yarŏ tŏtŏ.

11 Pĕ taŏa pulŏ tŏŏ, mĕ maŏamaŏa ĩ kĕ te-tŏ na mĕ sĕlĕmĕŏŏ. Na sĕlĕmĕŏŏ wei yĕlaa samaĕ mĕ ĩ sĕlĕmĕŏŏi ta tŏ tŏ, Iso kĕ mu-ĩ na ĩ la-tuyŏ kŏpantŏ tĕne inŏ, na yĕlaa paŏale sĕe-ĩ na tĕmlĕ ke tĕ tŏŏ.

PŌoli layasa mpi pĕ pĕle ĩ ka tŏwa tŏ

12 Mpi pĕ tŏŏ tĕ pĕsĕŏi na tĕ sa tĕ tŏ tŏŏŏŏ si tĕ nyĕmĕ teu ke hatuu tĕ taanaĕ si Iso yaasi kŏpŏŏ na tampana nyĕŏŏ ke tĕ tŏkaa na tĕ lana yĕlaa taa, Ŋlĕna pĕ tu kĕlĕna mĕ kinŏ. Iso pĕlele tiikayana-tŏ, pĕ taŏa yŏlŏlayatŏ natĕli.

¹³ Nti í kaləxi tá takələsi taa na í nuiki tə ntəyəle, pə taɣa natəli tə kaasaa tətə se. Na ma huuki teu si í ká te na í cekəna təm tənə si,

¹⁴ í ká yələyəna-tuyv Tacaá Yesu kuyaku wule ké na taa yələyəna-me. Kaɣana í tá cekənta m̄rúyú teu se.

¹⁵ Maa wəna naani ke tənənəni tə təy təy maa huɔwa si maa caaləna mə teɣe pote na í hiki kupantu ke təm naale.

¹⁶ Pui wəe si ye ma puki Masetoni ke maa heləna mə te, na ye ma kəma məluɣu ma təɣna mə te tətə. Na í ká səna-m na ye ma puki Yuta pə taa la-m kate.

¹⁷ Waaɔv wei maa huɔwa mpaav ŋkə kv təm tə faawu ke ma lapa kulapv na? Saa wei ma cakı na ma su mpi ma təɣəyi na má lakı tə yələa huwəe ke ma təɣəyi? Ye maa təɣaya yələa huwəe nn na aai pui wəna təntəmle.

¹⁸ Iso tampana təy isəntə, nti ma heela-me tə pə taɣa nn na aai pə tisuɣu ke təntəmle.

¹⁹ Iso Pəyalv Yesu Kilisiti wei i təm má na Silaası na Timotee tə heela-me tə i ta ke nn na aai təm. Ama í ké Iso tisuɣu nn wei təy.

²⁰ Nn unı í ké Iso kütisitu ké. Inı i huləyəna si Iso lakı kupantu təna nti i ka təma si i ká la tə. Pə təy ké tə tisiyi si: Ami, ke Yesu Kilisiti təy si pə kvsi Iso teeli.

²¹ Iso maɣamaɣa yekina na tá na-me tə nyəkı təɣ ke Kilisiti mpaav taa, na unı i fayana-tv na tá mpaav.

²² Inı i yvsəna-tv na i kuyvsum si pə hólı si tə ké i nyəma. Na i su tá taanaa ke Feesuyv Naŋŋtə ke təlvma si pə hólı-tv si i su-tuyv kupantvnaa.

²³ Na Iso, mə waalı takuyv təy ké ma kisa Kələnti ke məluɣv. Na ye ma tu looliyi ké, Iso í kv-m.

²⁴ Tu pəkəxi si tə caalı-me si i təɣ pənə na í yelev pənə. Pə taɣa pulv təy, tə nawa si í təkə Isəsəele mpaav ke teu. Ama tá luɣu wəe ké si tə tu-məɣe niŋ ke mə təmle taa na pə waası-me.

2

¹ Pə təy ké ma tɔwa ma taa si ma kaa kəy mə te, pəcó má taa kəy má tasa mə laŋa wakəlvv.

² Pə taɣa pulv təy, ye ma wakəla mə laŋa, awe ká heəsəna ma nyəntə tətə? Ye pə taɣa mpa pa nyəna ma wakəlxı tə pa tike?

³ Pə təy ké maa ŋmaa-məɣe mpv. Ma taa caa si ye ma kəma na má tala mə te, mpa pə mvna pə ha-m laŋhvlvmle tə pə məli-m laŋwakəlle hav. Ma nyəma teu si ye ma wəna laŋhvlvmle, mə təna təpai mə nyəna ná hulvmaaa tətəy.

⁴ Pəpətv fei, piti səsə na laŋwakəlle səsəle na isəlvv pə taa ké ma ŋmaana-məɣe takəlaya ŋke, na pə taɣa si má taɣanı mə laŋa wakəlvv. Ama si í nyı ké si ma səla-me pə tu fei.

Wei i wakəlaa tə i suulu hvlvɣv

⁵ Wei i yelaa na piti kəy mə hekv tə pə taɣa ma laŋle ke i wakəlaa, ama mə təna mə laŋa ke i wakəlaa. Na paa pə ta tu kev mə təna, mə taa paɣale laŋa ke i wakəlaa.

⁶ Mə taa paɣale tisaa si pə hə yvlv inə i ŋkraŋuyv tə, pə maɣaa ké.

⁷ Ama pənente í ceɣı-i mpv, na í səsı-i apalvtv, pəcó pə taa kəy na i laŋle wakəli səsəm na í lə tósŋ.

⁸ Pə təy ké ma səɣesəxi-me si í lana yaasinaa mpa paa hólı-i si í səla-i tə.

⁹ Ma caakaya ké si má maɣası-me na má na mə waalı, si mə luɣu wə tam ké ma kvseɣesətv təɣuyv yaa mə luɣu fei. Pə maɣamaɣa pə nyuyv təy ké maa ŋmaa-me.

¹⁰ Ye nɔɔɔɔ ɪ pɛnta natɛli na mu ɛɛɛɛ-ɪ ma maɣamaɣa ma ɛɛki-ɪ tɔtɔɔɔ. Pɛ taɣa pulɔ, ye yulɔ pɛnta natɛli na mɔ ɛɛɛɛ-ɪ isu ma ɛɛɛɛ isɛntɔ tɔ, mɔ tɔɔ kɛ ma laki nɔɔɔɔ Kilisiti isɛntaa,

¹¹ pɛɛɛ Satanɪ ɪ taa kɔɔ na ɪ kɛli-tu. Anɪ tɔ nyɛmɔ isɛna ɪ kɔlapɔtu wɛɛ tɔ.

Mpi pɛ pɛkɛla Pɔɔli kɛ Tɔlɔwasɪ tɔ

¹² Waatu wei ma tala Tɔlɔwasɪ sɪ ma kpaalɛɣi Kilisiti tɔɔ Laapaali Kupaɲ tɔ, Taaɔa tɔɔ ma maɣanaa sɪ mpaav wɛɛ faa sɪ mɔ la tɛmlɛ kɛ teu.

¹³ Paa na mpɔ tɔ, isu ma ta maɣana tɔ taapaɔ Titu tɔ ma laakali kɔla sɔsɔm kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ ma yɛla Tɔlɔwasɪ nyɛma na mɔ tɛɛ Masetoni.

Kɔlvɔ nku Yesu Kilisiti yeki na tɔ hikiyi tɔ

¹⁴ Iso fɔɔ, pɛ taɣa pulɔ tɔɔ, tɔ na Kilisiti tɔ kɛɛntɔvɔ tɔɔ ɪ tu-tɔvɔ ɪ akautɔ loɔɲa taa kɛ na ɪ tɛɛna-tɔvɔ tam. Kɔlvɔm unɪ ɪ maɣamaɣa ɪ yekina sɪ tɔ la na pɔ nyɪ Kilisiti kɛ paa timpɪ isu tulaalɔ sɔsɔvɲ nuukɔvɔ paa lɛ tɔ.

¹⁵ Mpa pa wɛ mpaav kɔwaasɔvɔ taa na mpa pɛlɛ pa tɔɲna lepu tɔ, tɔ wɛ pa tɔna pa kin kɛ isu tulaalɔ kupaɲ wei Kilisiti hawa Iso tɔ ɪ sɔsɔvɲ.

¹⁶ Mpa pa tɔɲna lepu tɔ tɔ wɛ pɛlɛ pa kin kɛ isu sɛm sɔɲ wei ɪ kɔɲna sɛm tɔ. Ama mpa pa wɛ mpaav kɔwaasɔvɔ taa tɔ tɔ wɛ pɛlɛ pa kin kɛ isu weesɔvɔ sɔsɔvɲ, wei ɪ haaki weesɔvɔ tɔ. Awe pɛsɛɣi na ɪ la tɛmlɛ tɔnɛ tɔ taka?

¹⁷ Tɔ fɛɪ isu lelaa paɣalɛ kpaɔkɔvɔ Iso Tɔm na pɔ kɛɛki sɪ pɔ lana-wɛ tɔ. Ama tampana kɛ tɔ yɔɔtɔɣi na Iso naa mpɔ. Pɛ taɣa pulɔ tɔɔ, unɪ ɪ tilina-tu, na Kilisiti tɛmlɛ kɛ tɔ laki.

3

Nɔɔɔ pɛɛlvɔ kɔfam tɛmlɛ lataa

¹ Tɔmnaa pane pa hɔlɔɣi sɪ tɔ ɛaa tɔ sɔv tɔ ti sam taa? Yaa tu hɔlɔ-mɛɣɛ takɛlasɪ nsi sɪ hɔlɔɣi sɪ tɔ kɔlapɔtu tɛwa tɔ? Yaa tu sɛlɛmɪ-mɛ sɪ ɪ ha-tɔvɔ-sɛɣi mɔ maɣamaɣa isu lelaa lakɔvɔ tɔ?

² Mɔ maɣamaɣa mɔ pilima kɛna tɔ takɛlaya, na tɔ lotu taa kɛ pa nɲaa-kɛ, na yɛlaa tɔna pɛsɛɣi na pɔ nɔ na pɔ kala.

³ Nn, pɛ wɛ nɔɔɔɔ tɛkpataa sɪ ɪ kɛ Kilisiti takɛlaya nka ɪ nɲaawa tɔɔ, na taɣa ɪ nɲaana takɛlaya kanɛ. Pa ta nɲaa takɛlaya kanɛ na nɲaalaɣa. Ama weesɔvɔ tu Iso Feesɔvɔ kɛ pa nɲaana-kɛ, na pɛ taɣa pɛɛ kpaatanaa tɔɔ kɛ pa nɲaawa, ama yɛlaa lotu taa maɣamaɣa kɛ pa nɲaawa.

⁴ Naani wei tɔ wɛna Iso kin kɛ Kilisiti tɔɔ tɔ ɪ tɔɔ kɛ tɔ yɔɔtɔɣi mpɔ.

⁵ Pɔpɔtu fɛɪ, tɔ kaa pɛsɪ na tɔ tɔ paa pɛɛ sɪ tɔ maɣamaɣa tɔ toma kɛ tɔ lapɛna tɛmlɛ tɔnɛ. Iso yelina na tɔ pɛsɛɣi na tɔ laki mpi tɔ laki tɔ.

⁶ Pɛ taɣa pulɔ tɔɔ, Iso unɪ ɪ yelina na tɔ pɛsɪ nɔɔɔ pɛɛlvɔ kɔfam tɛmlɛ lataa. Na ka ta kɛ kɔsɛsɔtu nti pa nɲaawa tɔ tɔ nyɛnka, ama Iso Feesɔvɔ nyɛnka kɛ. Kɔsɛsɔtu nti tɔ wɛ takɛlaya taa tɔ kɔvɔ kɛ. Ama Iso Feesɔvɔ nɔ ha weesɔvɔ kɛ.

⁷ Nmaatu pɛɛ kɛ pa nɲaana kɔsɛsɔtu kɛ pɛɛ kpaatanaa tɔɔ. Paa na mpɔ pɛ hɔla Iso teeli kɛ tɔ tɛɛllɛ, na Moisi isɛntaa tɛɛkaya kɔkɔ nakɛli tɛ, nn. Halɛna isɛɣɛli nyɛma ta pɛsɪ na pɔ nyɛnɪ ɪ isɛntaa kɛ tɔm naalɛ, pɔyɛlɛ ɪ isɛntaa teu mpi pu kɛ mpi pu tɛ na pɔ saali yem tɔɔ. Ye kɔsɛsɔtu nti tɛlɛ tɔ kɔvɔ tɔ tɔ ta kisi teeli kɛ hikɔvɔ,

⁸ kaaɲfana tɛmlɛ nte Iso Feesɔvɔ nɔ laki tɔ?

⁹ Ye tɛmlɛ nte tɔ lapa na yɛlaa pɛsɪ tasɛkɛlɛ nyɛma tɔ tɛlɛ tɔ ta kisi teeli kɛ hikɔvɔ, ɪlɛ kaaɲfana nte tɛlɛ tɔ laki na yɛlaa pɛsɛɣi yulɔpama kɛ Iso isɛntaa tɔ?

10 Tə tu pəsəxi na tə yəxəti si tuu ləh teeli ná mələ yem ké kaɣana nyəh təw təw. Kaɣana nyəh tɛɛ-ɪ ké təpələpələ.

11 Mpi pə taɲə pəw tə pələ pə ta kisi teeli ke hikuyu, kaɣaɲfana mpi pə cakɪ tam təw təw?

12 Tə tɛɛləxi mpɪ təyɔ tá naani təw səsəm.

13 Tá fɛɪ ɪsu Moisi wei ɪ ka taka ɪ ɪsɛntəw ké saalaya si ɪsɛyɛli nyəma í taa kəw na pá ná ɪ teu mpi pu tɛ na pə si tə pə saaləyɪ.

14 Ama pele pa ta pəsi na pá cəkəna, na haləna saɲa ɲpəyó pə tu weɛ. Ye pa sɪw nəyɔ pɛɛləyɪ kɔpəm takələya ke kaləyɪ ke ɪsəntə, pa layatu təw taka saalaya ɲkɛyɛ. Yulə wei na Kilisiti pa kɔpənta kələm tə pɔntu tike təw ké saalaya kaɲe ka ta kenti.

15 Na haləna saɲa ɪsəntə, ye pa kula Moisi takələsi kaləyɪ, saalaya ɲkɛ ka təkə pa layatu təw ké.

16 Pa ɲmaawa ɪsɔ Təm taa ké mpɪ si: Yulə kɛɛsəyənə Tacaa təw ké ɪɛna saalaya ɲkɛ ká kəwli ɪ təw.

17 Tacaa wei ɪ təm pa yəxətəxi ɪsɔ Təm taa cəne ɪni tə ɪsɔ Feesuyɪ ké. Ye Tacaa Feesuyɪ í we timpi, heɛsuyɪ wɛnna.

18 Tá tənə mpa tá saalaya kɛɛla tá ɪsəntəw tə, Tacaa teu naaki tá təw ké tənəyənəyənɪ. Na pə layasa-tuyɪ ɲpəyó si tə nəyəsəna Tacaa. Tə lu teu taa ké na tə sɪw teu kəkələm ləmpɪ taa tətə. Tacaa Feesuyɪ lapəna təmlɛ tənɛ tə taka.

4

Tá tə wɛ ké ɪsu cuyɪ wontu

1 ɪsɔ kɔpəntu təw ké ɪ tɔ-tuyɪ təmlɛ tənɛ tə lapɔ, na pə təw ké tu ləkɪ tá apəlwɔ.

2 Tá ləwa mukaya kɔlapɔntu fɛɛlɛ fɛɪ nyəntɔ. Tu hóləyɪ təkpaaləwɔ. Tu kɛɛ ɪsɔ Təm, ama tampana ke tə hóləyɪ təcɛɛɛɛɛɛ, na tə lakɪ ɲpəyó ɪsɔ ɪsəntaa ké si yələa í tɔ pa laakali ké tá təw na pá ná.

3 Pə təw ké Laapaali Kɔpəɲ wei tə kpaaləyɪ tɔ ɪ ta ke muku təm. Ama mpa pa ləpa təyɔ ɪ ké muku təm.

4 Antulinya ɪnɛ ɪ taa ɪləyɔw mɛləməna-wɛ na paɲ tɛɲ pa taa na ɪsɔ. Antulinya taa ɪləyɔw ɪni ɪ kentina-wɛ si pá taa na Kilisiti teeli Laapaali Kɔpəɲ yɛlaa na pə ná tənəyɪ ke ɪsəna mpi tə. Kilisiti ɪni ɪ kɛləna ɪsɔ tətɛɲɛɲɛɲ.

5 Pə taɲa tá maɲamaɲa tá təm ke tə lakɪ waasɔ. Ama Yesu Kilisiti təw nyəntɔ ke tə kpaaləyɪ si Tacaa kɛɛɛ. Na Yesu təw ké tə yaaki tá təyɪ mə təmlɛ nyəma.

6 ɪsɔ wei ɪ yəxətə si pə ná na səkɔpətuyɔ cɛ tə, kələm ɪni ɪ lapəna na pə ná tá lotu taa si tə nyɪ təcɛɛɛɛɛɛ ké ɪsɔ teeli wei ɪ ná Kilisiti ɪsəntaa tənəyənəyənɪ tə.

7 Ama tá mpa tə təkə ɪsɔ kɔpəmpəm pənɛ tə tə wɛ ké ɪsu cuyɪ wontu. Pə lapə ɲpəyó si pá ná teu si ɪsɔ hana-tuyɔ toma səsəna anɛyɛ kəhəw, pə taɲa tá maɲamaɲa tá nyəna.

8 Kɔnyəntəyələnaa ke waani waani pɪna-tɔ, ama tə ta kpisi. Nəyəsɛɛ ná kuyɪ-tɔ, paɲ na mpɔ tu yeki tɛɛləyɪ.

9 Pa tuyɪ-tuyɔ kɔnyəɲ, ama ɪsɔ ɪɛ ɪ ta lə-tɔ. Pa huɲi-tuyɔ aɛɛ, ama paɲ na mpɔ pa ta kɔ-tɔ.

10 Tam tə səki Kilisiti səm ke tá tənəɲ taa ké si pə hólɪ tá tənəɲ kələməɲ ɪni ɪ taa ké ɪ weesuyɪ.

11 Tə wɛw na tá ɪsɛ ke ɪsəntəw tə, tam ké tə wɛ səm nəwəsi taa ké Yesu təw, si pə hólɪ si ɪ weesuyɪ wɛnna tá tənəɲ kəsəpəɲ ɪnɛ ɪ taa.

12 Mɔpəyó pə wɛɛ, səm wɛnna tá taa na pə lakɪ na weesuyɪ náa wɛɛ mə taa na kó lakɪ.

13 Pà ñmaawa Iso Tòm taa si: Ma tema ma taa na Iso tɔɔ ma yɔɔtaa. Tá tɔtɔ tá hɔwɛɛ wɛ taa temnav mpi pə tòm taa tɔɔ tə tema ta taa na Iso na pə tɔɔ ké tá nɔɔsi tɔɔ u suɲ.

14 Pə taɣa pulv, tə nyómá si Yesu sɛpa na Iso feesi-ɪ tɔ ɪ ká tɛ na í feesi-tv na Yesu, na í lá na tá na-me tɔ sɛɲ ɪ isentaa.

15 Mə tɔɔ ké pə tənaya mpv pə laku, Iso tɔɲna ɪ pɛɛɛɛ hólóyó ke yəlaa payale ke tam ké si í la na yəlaa mpɛ pa samaa payale sɛɛ-ɪ si í na təmɛ, na pə kusi ɪ teeli.

Taa temnav ke Iso Waasəɣəna

16 Pə tɔɔ ké tu lɔɔ tá apalɔtv ke paa pəcɔ. Paa pə wɛɛ si tá tɔnɔyɔ tɔɔ tɔɲna caamɔyɔ ke pəcɔ tɔ, tá taa ná tɔɲna tɔɲ sɔɔsɔyɔ ke paa kuyarɲkuyɔ.

17 Kɔnyómisi nsi si makɔvɔna-tuyv waatv waatv tɔ si taɣanəɣi-tuyv teeli taa teeli wei ɪ kaa tɛ tɔɔ, na teeli inɪ ɪ kəla kɔnyóməɲ inɪ tɔcayacaya.

18 Pə taɣa mpi pə nyənəɣi təkɛɛɛ tə pə tɔɔ ké tɔ tv tá laakali, ama mpi pɪ naaki tə pə tɔɔ ké. Mpi pə naa təkɛɛɛ tə pəɛ pɪ leeliyɪ. Ama mpi pɪ naa tə pəɛ pə wɛ tam tɔɔ.

5

1 Tá tɔnɔyɔ kɔnɛ, kv wɛ ké isu cokəɛ nte tə taa tə sɔvki tɔ. Na tə nyómá si saɲa ye pa yəka cokəɛ nte, tə wɛna təsɔvɛ ke isɔtaa nte Iso tɔɲna-tv tɔ. Na lonte nte Iso maɣamaya taɣanna-tɛ, na tu wɛɛ tam tɔɔ.

2 Ama pənɛntɛ tə tɔɲna mɔla ké na tɔ tɔɲaa tətɛɣɛtɛɣɛ si pə tv-tuyv tá isɔtaa wɛɛtv.

3 Pə taɣa pulv tɔɔ, ye pə tv-tuyv tá isɔtaa wɛɛtv tə fɛi yem se, pəɛ pə tənəɲ wɛɛ tɔtɔɔ.

4 Kɔpam ye tə wɛ tam ké tá atɛ coka anɛ a taa tə mɔləɣi ké isu səɣəla nu-tv. Pə taɣa isu tə caa si tɔ lu tá atɛ tənəɲ inɛ ɪ tòm taa təkpataa se. Ama tə kooliyɪ ké si pə tv-tuyv isɔtaa nyəɲ tɔtɔ, ɪɛna weesuɣu nyəm li mpi pə səkɪ tɔ.

5 Iso maɣamaya taɣanna-tv na í yeɛ si pə laɣasi-tuyv mpv na í su-tuyv ɪ Feesuɣu ke tɔlvma si tɔ nyəna si ɪ su-tuyv kɔpam.

6 Pə tɔɔ ké tə nyaki apalɔtv ke tam. Na tɔ nyómá si ye tə wɛna tənəɲ inɛɣɛ nɪpóyó tam, tə hatələna tɪmpi Taca wɛɛ tɔɔ.

7 Tə tema Iso na tá taa tɔɔ tə tɔɲ, ama tə ta nata na tá isɛ se.

8 Tə nyaki apalɔtv ke teu ké na tɔ sɔɔla teu si tɔ lu tɔnɔyɔ kɔnɛ kv taa na tɔ polo tɔ caya Taca cɔɔ.

9 Mpi tə nyuləɣi sɔsəm tɔyɔɛ si paa tə wɛna tá isɛ paa tə fɛi, í la-tuyv luyv.

10 Pə taɣa pulv tɔɔ, paa pə kpa na pə tii pə wɛɛ si tá tənə tɔpɪ tu sɛɲ Kilisiti isentaa ké na í huɲna-tv, na pəcɔ pə ɛɛti paa wei ke mpi ɪ ka wɛna ɪ isɛ na í la tɔ, ye kɔpantv ke ɪ ka lapɔ, pə ɛɛti-ɪ kɔpantv, ye isayatv pə ɛɛti-ɪ tɔɛ.

Kilisiti ciika tá na Iso

11 Tə nyómá mpi pa yaa Taca sɔɣɔntv tə mɛɛ, na tə caa tɔ hólí yəlaa ké na pə cəkəna na pá tisi. Iso nyəma-tuyv teu, na ma huɲ si mə nyəma-m mpv tɔtɔɔ hatuv mə taa.

12 Pə taɣa tə tasəɣi-mɛɣɛ tá maɣamaya ke hólóyó si í ná tá teu. Ama tə pɛɛkəɣi ké si tɔ hólí-mɛɣɛ tampana nna a tɔɔ í ká yəɔləna-tv, na pəcɔ í pəsi na í cɔ mpa pa yəɔləɣəna tənəɲ tɔɔ kɔlapəm na pa paa fɛina taa nyəm tɔ.

13 Ye tampana si tə kə kpaɲtɔnaa ɪɛ Iso tɔɔ ké tə kə kpaɲtɔnaa. Ama ye tə wɛna tá isɛ, mə tɔɔ ké tə wɛna tá isɛ.

14 Pə taɣa pulv tɔɔ, Kilisiti sɔɔluyv caaləɣəna tá mpa tə tema tá taa si yɔlv kɔlvəm sɛpa yəlaa tənə tɔ tɔ, na mpv inɪ pə hólóyí ké si í na paa wei pa kpaɲtəna səm.

15 Yølaa tæna tæo kè í sæpa sí pá hólí sí mpa pa wena pa ise tæ pá nyí sí pæ taya pa maɣamaɣa pa tæo kè pa wæe. Ama wei í sæpa na í fe pa tæo tæ í tæo kè.

16 Pæ tæo kè tu tasæɣí yulbhuwæe tæɣuɣu ke yem na páóó tó nyí yulbwæetu, paa isu tuu ímpúóó tu lakaya na tó huoki huwæe ke Kilisiti tæo tæ, kayana tu laki mpú tæo.

17 Ye yulb na Kilisiti pá kpentaa te, pæ layasa-í wæetu kufatu kè. Wæetu kúpæntu muka yem, wæetu kufatu layasæna.

18 Pæ tænaɣa mpú Iso kinj ke pæ lunaa, na Kilisiti tæo kè í ciika tá na-í na í tu-tuyu tæmle sí tó la na í na yølaa lelæa pá ciiki.

19 Pæ taya pulb tæo, Kilisiti kinj ke Iso lapænæa na í na í yølaa tæna pá ciiki, í ta huɣ pa isayatu tæm tæo. Na taya í tuwa sí tó kraalæɣí ciikuɣu tæm tæne.

20 Tæ kè Kilisiti tæmle nyóma sæsaa kè, na pæ caya kè isu Iso yaa-me na tá næosi. Hai tæ wiikæna-me, Kilisiti tæo í yele na mæ na Iso í ciiki.

21 Isayatu taa wæe Kilisiti kinj se, ama Iso pásæna-í isayatu ke tá tæo. Mpú pæ yelina tá na Kilisiti tá kpentuyu tæo, Iso lapa na tæ pásí yulbama.

6

1 Pæ tæo kè tá mpa na Iso tæ laki tæmle tæ, tæ wiina-me sí í taa yele na Iso hula-mæɣe pæelee nna tó á pásí yem.

2 Iso yøɣota í tæm taa sí:

Waatu wei ma lakaya ma kúpæntu tæ ma nuna-ŋ.

Yapu kuyaku wule ma sæna-ŋ.

Tæb, pænenteɣe pæ muua Iso kúpæntu hikuɣu. Saŋa ke pæ pásæɣí na pá ya yulb nyuyb.

3 Tu caa sí næɣulb í footi tá tæmle, pæ tæo kè tu caa tó tusi næɣuluyb paa mpi pæ taa.

4 Ama tæ hólóó pæ tæna pæ taa kè sí tæ kè Iso tæmle nyóma. Pæ tæo kè tæ cayana suulu ke sæsæm na tó tæki konyæmæŋ na tó we isænyæŋle na lanwakælle sæsæle taa.

5 Pa maɣa-tu, pa tu-tuyu salæka, pa lapa na yølaa tæna yooa-tuyb yem yem. Tæ lapa kanjæŋsi tæma, tæ keela tá tom, tæ sæpa nyæɣosi.

6 Tæ hólóó kè sí tæ kè Iso tæmle nyóma, na tá yaasi kupaŋ taa na tá nyæm taa na tá suulu taa na tá kúpæntu lapu taa. Na tæ lapa mpú tæ na Iso Feesuyu Nanjtu tonj kè na tá tampana sæluyb.

7 Na tá waasb tampana taa kè na Iso toma taa. Tampana tæɣuɣu keæna-tuyb yoou wontu nti tæ yooa na tæ kentiyina tá tæo tæ.

8 Pa tuxuua-tuyb pæyele pa tuxi-tuyb fæele tæo. Pa tuuki-tuyb, pæyele pa saŋ-tu tæo. Pa nyænæyi-tuyb pæpætunaa kè, pæyele taɣale tampana yøɣotælaa.

9 Pa nyænæyi-tu isu mpa pa ta nyí tæ pæyele taya pa tæna pa nyæmá. Pa nyænæyi-tuyb sætaa, pæyele tá na tá ise, na í pásæɣí na í ná mpú. Pa tuxi-tuyb salæka, paa na mpú paa kuyi-tu.

10 Pa nyænsæyi tá ise, paa na mpú lanjhubmle taa kè tæ we tam. Tæ wæe kè isu konyæntunaa, ama tæ sæsæɣí yølaa paɣale ke apititu. Tæ we isu mpa pa feina pulb tæ, pæyele tampana tæo tá wænna pæ tæna.

11 Tá taapalaa kúpama ke Kølenti, tampana ke tæ heeliyi-me, ye pa faɣa tá taa mæɣe pa makæna.

12 Tæ sæla-mæɣe, ama mó tá sælæna tá.

13 Pæ tæo kè ma yøɣotæna-me isu piya. Nti tá huɣ mæ tæo tæ mí huɣ ímpúóó tá tæo, í sæli-tuyb mpú tæo.

Ma ta nyí isænaa cøluyb

14 **I** taa yelee na mə na mpa paa teŋ pa taa na Iso to i krenti. Pə taɣa mpa pə mɔna pə krenti mə na-we tɔɣɔle. Pə taɣa pulv tɔɔ, isənayale kɔpam na isayam pu siti? Na isənaya ilim na ahoɔ ká siti?

15 Isənaya Kilisiti na lloɣɔv paa nuuna tɔma? Wei i teŋ i taa na Iso na wei u teŋ i taa na Iso to pa kaa we?

16 Yaa isənaya Iso tɔcayale na ma ta nyi isənaa tuŋ pu kaa? Pə taɣa pulv, tá kɛna Iso weesuɣu to tɔcayale. Iso maɣamaɣa yɔɣɔtəna mpu si:

Maa caɣa pa kin na maa wee pa heku.

Maa pəsi pa Iso na paa pəsi ma yəlaa.

17 Pə tɔɔ ké Tacaa yɔɣɔtaa si:

Pə wee si i ká lu pa heku

na pə yaasi mə na-we.

I taa yelee na asilima nyəm narəli tokina-me.

Ile má, maa mu-me.

18 Maa pəsi mə Caa,

na mú pəsi ma pəyalaa na ma pɛelaa.

Tacaa toma təna to yɔɣɔtəna mpu.

7

1 Ma taapalaa, taɣa pa yɔɣɔta pə təna mpi pa yɔɣɔta isəntɔ tɔ. Pə tɔɔ ké tu ləsi tá təyi mpi pu pilisi tɔnuɣv yaa ləsaya to pə taa. Tə cááli tá ti na tə pəsi Iso nyəma təkpataa, na tə wee i nyamnav taa ké tam.

Pəali laŋhulvmlɛ

2 Mə ləsasi i wee tá tɔɔ. Tə ta la nɔɣɔlvɣv kawalaya nakəli, tə ta hulvsi nɔɣɔlv, tə ta tɔɣv nɔɣɔlv tɔɔ.

3 Pə taɣa isu ma caa má kú mə tɔm tɔɣv ma yɔɣɔtəyi mpu. Ama pə wee ké isu ma tɛm yɔɣɔtvɣv to si tə sɔɔla-meɣe sɔsɔm tɔɣv pə krenta-tvɣv tam, paa weesuɣu taa paa sɔm taa.

4 Ma wəna naani ké mə tɔɔ ké sɔsɔm ké, ma yɔɔləɣəna-meɣe. Tá kɔnyɔntɔɣɔle təna taa ma wəna apalvto ke sɔsɔm, na ma laŋhulvmlɛ tɔɔv taka.

5 Tə talvɣv n̄póɣú Masetoni to tapasopile fɛi paa pəcɔ. Tə maɣana kukayətəm ke pə təna pə taa ké, tá na lɛlaa tə svv lvɣv taa ké, na nyamnav we tá taa.

6 Ama Iso wei i haa apalvto ke mpa pa apalvto lepa tɔ, i ha-tvɣv apalvto na Titu kɔnte.

7 Na pə taɣa i kɔnte tike sɔsəna-tvɣv apalvto. Ama na isəna i kɛɛsa-tv si mə sɔsɔa ni i maɣamaɣa ke apalvto to pə tɔɔ tɔtɔ. I kɛɛsa-tvɣv isəna i nyuləyi si i nam tɔ, na isəna mə ise nyəhaa tɔ, na isəna i taŋaa tətɛyɛtɛye si ye sɛɛnav i sɛɛna ma tɔɔ tɔ. Pə tɔɔ tɔtɔɣv pənente ma laŋle hulvma sɔsɔm tɔtɔ.

8 Paa maa n̄maav-meɣe takəlaya na ká pəsi mə laŋa tɔ, maa tɔŋ nɔɔnɔɔ si ye maa nyəmá. Mpi to ma nawa si takəlaya n̄ke ka pəsa mə laŋa ke pəcɔ.

9 Ama pənente ma laŋle heewa, pə taɣa isu ma pəsa mə laŋa to pə tɔɔ. Ama mə laŋpəsəle yeluvu na i laɣasi yaasi to pə tɔɔ ké. Pə ha Iso ké mpaav ke laŋpəsəle n̄tɛ tə taa ké na i la i nyəntv, haləna mpi tu lapa-me to pə ta ke isayatu tɔtɔ.

10 Pə taɣa pulv tɔɔ, laŋpəsəle nte tə haa Iso ké mpaav na i laku i nyəntv tɔ, tə kəŋna laɣasvɣv ké. Na laɣasvɣv kəŋna nyvɣv yavv pə fɛi si yvlv ká tɔ si ye maa nyəmá. Ama sɔm ke antulinya nyəma laŋpəsəle ná kəŋna.

11 Laŋpəsəle nte tə maɣana-me tɔ n̄tɛ tə hana Iso ké mpaav na i la i nyəntv, na pənente i tá na mpi pə temnaa tɔ taa? I tá ná isəna mpi laŋpəsəle yelaa na i paasəna mpi pə taa i wee to pə tɔm ke teu, na i pəsi na i lá apalaa na i kɛɛli tɔm ke mə nyɔɔŋ tɔɔ. Pəwe, paa yaa mpu si tɔm tənɛ tə ta maɣa-me. Paa yaa n̄póɣú

nyamnav. Paa yaa mpv si í nyuləxi si í na-m. Paa yaa mpv si í seesa isəle. Paa yaa mpv si í səpa nyvvy si í həŋ isayatu latu ŋkpaŋvvy. Pə təna pə taa í hulaa ké si í taa ná tam təne tə taa.

¹² Maa ŋmaa-meɣe takəlaya tə, pə tayə wei í lapa isayatu nti yaa wei pa lapa-tu tə pa təw. Ama si pə hólí Iso isentaa təkəlekele ké luvv mpi í lapa tá təw tə.

¹³ Pə təw ké mpi í lapa tə pə səsə-tayə apalvutv tətə.

Pə tayə apalvutv tike ke pə səsə-tv, ama waatu wei tə nawa isəna mə təna í səsə Titv ke apalvutv na í lanje hvlvmtv tə, tá lanjhvlvmtle təw səsəm.

¹⁴ Ma sam-meɣe isəna mpiyi í kinj tə pə ta la-m fəele. Isəna tə heeliyi-meɣe tampana ke tam tə, mpv tətəɣə tə pvyvula-meɣe Titv kinj, na íle í maɣamaya í mayana si tampana ké.

¹⁵ Pə təw ké í səlvyv ke-me təw səsəm ke waatu wei í təsəɣi isəna mə təna í see yəlaa, na isəna í mv-í na í seliyina səɣəntv tə.

¹⁶ Ma lanje hvlvmta səsəm, pə tayə pulv, ma teeləxi mə təw ké paa mpi pə taa ké.

8

Luyv kvlvmyv hanav

¹ Təw, pənente tá taapalaa tə caaki ké si í nyi isəna Iso pəlele təm lapa Masetoni Yesu seelaa kpeka taa tə.

² Konyəntəyələna mpa pa mayana Masetoni isə seelaa mpe tə pa mayasa-weɣe teu ké. Paa na mpv pa lanjhvlvmtle təw səsəm, haləna pa kupantv lapv fei taka, pəyele pa tu ké konyəntənaa kutukutunaa ké.

³ Maa looliyi, isəna mpi pa pəsaa təɣə pa hawa. Haləna pa tu hawa na pə tee isv pa pəsəyv wee tə mee. Pa maɣamaya pa nəkəna

⁴ na pá kaana-tvyv teu si tə la suulu na tə yele na mpe pá səna tətəɣə Iso yəlaa mpa pa we Yuta tə.

⁵ Na tə taa hvv si pu tala isəna mpi tə pə tee mpv. Kancalaya ile Tacaa ke pa ha pa ti. Pə waali ké Iso luyv lapa na pá ha pa təyi tá tətə.

⁶ Pə təw ké tə wiina Titv si í polo mə te, na í laki təmlə nte í ka caalaa tə. Ilena í la na mu teesi təmlə kupante təne.

⁷ I tu we toma ke pə təna pə taa ké, paa taa təmnav ke Iso, paa yəɣətayə, paa nyəm taa. Mə isəle seesəyv təm fei keesəyv. Na í tu səla-tvyv, pə təw ké tə səlāa si í hólí mə təŋ ke təmlə kupante təne tə taa tətə.

⁸ Nti ma yəɣətəyi isəntə tə pə tayə kvcaalvyv nyəntv, ama isəna mpi lelāa ná seesa isəle təɣə ma heeliyi-me, si ma naa mə səlvyv tampana.

⁹ Pə tayə pulv təw, í nyəmá Tacaa Yesu Kilisiti pəlele təm mee. I ka ké təŋ tv ké. Ama mə təw í pəsə í təyi konyəntv, si í svsv-meɣe təŋ na í konyəŋ ŋkv.

¹⁰ Pə təw ile maa keesv-meɣe ma hūwee ke təm təne tə taa na í ná. Pə we teu si mpi í ka caala lapv ke tuu pənte tə í laki mpv. Meɣele kancalaya nyəma mpa pa lapa tə. Na mə tu səlāna hatuu ləŋ si í laki.

¹¹ Pənente í laki mpv haləna í teesi təmlə təne. I teesi-te na luyv kvlvmyv, isv í ka tv pə pəle na luyv kvlvmyv tə. I lana mpi í wəna tə.

¹² Pə tayə pulv təw, ye yvlv í hana luyv kvlvmyv, Iso keesəɣəna mpi pəntv wəna na í la təɣə na í mv í kvcov, Iso kaa keesəɣəna mpi pəntv feina tə.

¹³ Pə tayə isv pə kpiisi-meɣe iləna pə kvsi lelāa. Ama pə wee ké si paa mpa pá wəna pəcə pəcə.

¹⁴ Pə tələnav-meɣe waatu inə tə, í pəsəyi na í səna mpa pəle pa lanjaa tə. Na ye kvyaŋkv mu lanjaa na pə tələna pəle ile, pa pəsí na pá səna-me. Mpyúyú í ká laki na mə təna í wəna teitei.

15 Pa ημαα Ισθ Τσθμ ταα κέ ηρύγυ σι:
Wei ι ka τσσa σσσθμ τσ πα τα κελθνα-ι.
Na wei ι ka τσσa πασσ τσ πα τα λαηνα-ι.

Titv na ι τααπαλαα

16 Ισθ θσθ, ιηι ι yelina na Titv loki ηρύγυ μα τσθ ισθι τά λυκυθυ τσ.

17 Ι λαπα nti τσ σελθμα-ι τσ na πα tu κελα mpu te. Ι σεεσα ισθλε κε σσσθμ, halθna ι mayamaγa ι tv μα τε pote παλε.

18 Τσ θησα ι waali κέ τά τααπαλυ wei Yesu σεελαα κρεκα θθνα πυγυλθγι ι τθμλε κε Λααπααλι Κυπαη τθμ ταα τσ.

19 Παλε πα παασι Yesu σεελαα ka λθσθna-ι σι ι συκι-τυθυ τά yeλα ταα κέ timpi timpi τσ λακι τθμλε κυπαnte θθνεγε Ταααα teeli τσθ τσ. Na πα ηθλθγι τθτθγθ ισθna mpi τά luuη nά wee σι τθ σθηna λελαα τσ.

20 Τσ πρεκθγι na τθ σθλθγι σι τσ παασυθyna liyitee σσσθθna ane a τθμ τσ, nθγθλυ ι ταα κσθ na ι cayana-tv.

21 Παα Ταααα ισθnaταα παα yeλαα κηη τσ πρεκθγι σι τά κυπαntv ι lu tθceιceι.

22 Τσ tiliyi πά na τά τααπαλυ λελυ. Τσ μαγασa ιλεγε τθμ παγale σι τθ naa ι waali, na tam τθ nawa σι ι σεεσα ισθλε κέ. Αμα πανεnτε ι tv-μεγε naani κε teu, ιε ι σεεσα ισθλε na πθ κελι mpu.

23 Ye Titv ιε ma waali tv nte ιε, ma na-ι τθ lakθna τθμλε κε μα τσθ. Τά τααπαλαα λελαα mpa πα su-ι τσ, Yesu σεελαα κρεκα tilina πελε, na πελε πα λακι κέ σι πά ha Kilisiti κε teeli.

24 Ι la na πθ ηθλι σι ι σθθla-we na tam pam, ιλεna Yesu σεελαα κρεκα τε a ταα na ά nyι σι τθ sama-me τσ, πα ταγα yem τσθ se.

9

Yuta ισθ σεελαα tem

1 Πα ταγα ισθι ma noki na ma ημαα-μεγε takθlaya na μά heeli-μεγε Ισθ yeλαα mpa πα we Yuta τσ πα σθnav τθμ nteγi kvheelu.

2 Ma nyθmά ισθna ι lakθna λυγυ κυλθmθγυ τσ μεε, halθna ma sama-μεγε Masetoni nyθma κηη, σι τά τααπαλαα κε Akayi tetv ταα nyθσsa πα τθγι σθnav τθμ ταα κέ tuu παnte. Ι σεεσυθ ηρύγυ ισθλε τσ πα nyθmteγi πα ταα παγale κέ.

3 Παα na mpu ma tiliyi τά τααπαλαα πανεγε μα τε, πθσθ πυγυλθγυ mpi τθ πυγυλα-μεγε τθμ θεne τθ τaa τσ, πά nana πα ισε. Ma caa κέ σι tampana πά maγana ι nyθσsa μα τθγι teu na πθ la teitei na nti maα heelaya-we τσ.

4 Ye πα ταγα mpu, ma na Masetoni nyθma τθ kθma na τθ maγana ι ta nyθσsi μα ti, ταγα πα tv feele. Mpi τσ ι yeλαa na τθ te-me na τά ταα κέ teu. Na ye μα nyθnte τθμ ιε παα γθγθteγi θθλε.

5 Ma maγασaa na ma nά σι πα κελα teu σι μά wiina τά τααπαλαα pane na πά tee nθγθ na πά polo μα τε, na πά ταγανθγι kvσσθv κυπαηkη ηku ι tθma σι ι kά la τσ. Maα κσθ na μά kθη τσ, πα θθna πα nyθσsaα tθkenkθη na πθ ηθλι σι λυγυ κυλθmθγυ κε ι lapθnaa, πα ταγα kvcaalθγυ nakvli.

6 Ι τσσσι teu σι ye wei ι tuu πασσ, πασσθγθ ι kά kv, na wei ι tuu σσσθμ, σσσθμ κε ι kθη kvm.

7 Ye mpu παα wei ι ha ισθna πα ha-ι τσ, ι ταα hana wula yaa kvcaalθγυ. Πα ταγα pulv τσθ, wei ι haana λαηθυλθmλε τθγθ Ισθ σθθlaa.

8 Na Ισθ weηa πασσυθ σι ι ha-μεγε kvπαntv κε σσσθμ, πθσθ ι τaa λαη mpi mpi ι nyυιλθγι τσ. Αμα ι hiki, na halθna πθ kaasi na ι lana tθma kvpana.

9 Πα ημαα Ισθ Τσθμ ταα σι:
Ι haa kvnyθntθnaa na λυγυ κυλθmθγυ.

İ kəpəntu u tən.

¹⁰ İso wei i haə tuulu ke kətutuuum na i haə-ı təğənəya si i tənəna i ti tə, İso inı i ká ha-meyə kətutuuum tənə mpi i nyuləyi tə. İso inı, i ká la na pə pu, na mə kəpəntu huki səsəm.

¹¹ İso ká tə mə niñ taa ké isənə mpi pə wəe təğə tam na pəcə mu pəsi na i lakı kəpəntu ke tam. İle payələ ká sēe İso ké i na təmle ke kucəñ wei i lakı na tə pukina tə i tə.

¹² Pə taya pulv tə, kookalı wei i lakı isəntə tə pə taya İso yəlaə sənəv tə tike. Ama pə yeki tətəğə na yəlaə sēe İso ké i na təmle.

¹³ Kookalı inə i lapv taa ké pu hólí mpi i kəwa tə, na yəlaə payələ ká sana İso ké isənə mpi i nunaə na i lakı si pə hólí si i tēma mə taa na Kilisiti Laapaalı Kəpən tə. Na paa sa İso tətəğə isənə mpi mə na-we na ləlaə i taləyü mə kəpəm na lüyü kulvmuşv tə.

¹⁴ Na paa sələməğəna-mə na İso, na paa səəli-meyə səsəm ke pəleə taa pəleə nna İso lapa-mə tə a tə.

¹⁵ İso fə, nyá kucəñv fəi kēesüv.

10

Pəəli təmle tampana hüləyü

¹ Pəəli má, ma mağamaya təkrem ma wiikənnə-mə. Ma wei yəlaə yəğətəyi si ye ma we mə kiñ ilə ma we tēhe. Ama ye ma fəi mə kiñ ilə ma apalvtv krawayələ. Ma təkəyi-meyə Kilisiti kəpəntu na i leləñ tə si,

² i taa yele na waatv wei ma kəñ mə tē tə má hólí ma apalvtv. Pə taya pulv tə, ma hūv teu si maa hólí ma apalvtv ke mpa pa hūv si tə təğəyi yulvhuwēe ke yem tə.

³ Kəpəm tə wə tá yulvtənyüv taa yaa, ilə pə taya yulvhuwēe ke yem ké tə təğəyi na tə yookina.

⁴ Ama yoou wontu nti tá yoona tə tə ta ke nti antulinya inə i yəlaə yoona tə. İso yoou wontu nti tə pəsəyi na tə wakəli təcəsəle tən nyəntə təğə tə yoona. Tə wakəlyi pəpətv ləmayasēe.

⁵ Tə kpeəsəğəna pa tənə mpa pa lakı kalampaanı na pá kayətəyi si pá taa nyi İso tə pa huwēe. Tə kēe yəlaə huwēe tənə na tən na tə tūyi Kilisiti tə si pá nuna-ı.

⁶ Ye mü kəma na i la na pə ná si i nunaə təkpataa, ilə pə kaasa mpa pa tənə na paa caaki nunaə tə tá səəlv puwa si tē hə pa ηkəpənñ.

⁷ Paa mpi, pə tənüv tə ké mə nyənəğəna. Ye yulv nəğəlv i tən i taa si Kilisiti tənna-ı, pəntv i mağası teu na i ná si Kilisiti ti tá tətəğə, isı i ti inı tə.

⁸ Pə taya pulv tə, paa ma sama ma ti na səsəəntv nti Tacaa ha-tv tə, fēle u kpaam se. Pə ha-tüv səsəəntv ntəyi si pə la na i tē mə taa na İso ké səsəm. Ama pə taya si pə wakəli-mə.

⁹ Ma ηmaaküv ma takəlası tə, maa pəkəyi si má kpeeti mə pəntv se.

¹⁰ Nti yəlaə yəğətəyi təğəle si: Pəəli takəlası taa təm wə tən na apalvtv ké. Ama waatv wei i mağamaya i wə tá hekv tə i wēe ké tēhe na i yəğətaya wə konyəñ.

¹¹ Ye wei i yəğətəyi mpv pəntv i nyi teu si nti tə ηmaa tá takəlası taa ké waatv wei tə fəi mə kiñ na nti tu la waatv wei tu wēe mə kiñ tə, pə kaa wēe ηkəñka se.

¹² Tə kaa nəki na tə kēena yaa tē mağası tá ti na ləlaə mpa pa makı pa lañə taa si pa ké pulv tə. Pa ké iwēeñ ké, na pa mağamaya pa caana pa kumayəsüv ηku paa mağasəna pa ti tə, na pa taa pa tike ke pa kpeəsəğəna təma.

¹³ Ye tá, tá kaa pəsi na tē sa tá ti na pə tēe caasa. Ama tə sañ tá ti na pə kēesəna təmle nte İso tv-tv tə tənəya. İso hañə-tüv mpaav si tē tala mə tē.

14 Isəna pa suna-tu tɔ tu ŋmaana pə tɔɔ, ye tə taa kɔɔ mə te ɔlɛ mpɔyɔlɛ. Ama tə tala mə tɛyɛ teu na tɔ heeli-meyɛ Kilisiti tɔm Laapaali Kɔpaŋ.

15 Pə tɔɔ kɛ tu ŋmaana isəna pa suna-tu tɔ pə tɔɔ. Tu saŋ tɔ ti na lɛlaa lapa tɔma nna tɔ. Ama tə caa kɛ sɪ mə taa tɛmnav kɛ ɔsɔ ɪ sɔɔsɪ, ɔlɛna tɔ pəsɪ na tɔ la tɔmlɛ nte tɔ kɛla lɔŋ nyɛntɛ tɔcayacaya tɔyɔ mə heku, na tə taa ŋmaana isəna ɔsɔ su-tu tɔ pə tɔɔ.

16 Pə waali ɔlɛ tə pəsəyɪ tɔ yeləna Laapaali Kɔpaŋ kɛ tɛtɔnaa mpa pa wɛ mə tɛ lɔlɔ tɔ pa taa, na tɔ taa sa tɔ ti na nti lɛlaa tɛma lapu kɛ pa tɔma taa tɔ.

17 Pa ŋmaa ɔsɔ Tɔm taa sɪ: Ye wei ɪ caa ɪ sa ɪ ti, pɔntɔ ɪ sa ɪ ti na nti Tacaa lapa tɔ.

18 Kɔpam, pə taya yɔlv wei ɪ nyənəyɪ ɪ ti ɪ su ɪ kɛ pɔlv tɔ un ɪ sam yana. Ama wei ɪ tɔ Tacaa yɔyɔtəyɪ kɔpantu tɔyɔ.

11

Mpa pa yaa pa təyɪ tillaa kɛ yem tɔ

1 Ma kooliyɪ kɛ sɪ ɔwɛɛ ɪ tu nyənɪ-m pəcɔyɔ kraŋtu. Pə wɛ mpɔ mɛɛ, ɪ nyənəyɪ-m mpɔ.

2 Ma wɛna ɪsɛɛɛmlɛ kɛ mə tɔm taa kɛ, ɔlɛ ɔsɔ tɔna-m ɪsɛɛɛmlɛ ŋtɛ. Pə taya pɔlv tɔɔ, ɪ wɛɛ kɛ ɪ su pɛɛlɔ wei ɪ ta nyɛnta apalu kɛ paa pəcɔ na má tɔ sɪ apalu kulum kon kɛ maa ha-ɪ tɔ, apalu unəyɔlɛ Kilisiti.

3 Ama ma nyaŋ kɛ sɪ pə taa kɔɔ na mə layatu saali na ɪ lɔ mə na Kilisiti ɪ kɛntuyɔ tam na pə wɛ teu kɛ isəna mpi tɔ. Na pə kɔɔ pə lá ɪ su ɪ fa ka yeluyɔ na tɔm mapɪ-ɪ pəpɔtv tɔm kɛ ɪ nəyɔ taa na ɪ tolisi-ɪ tɔ.

4 Pə taya pɔlv, ɪ tɛma mə taa sɪ nəyɔlv ɪ kɔɔ ɪ kraali-meyɛ nyɛntɛ Yesu nəyɔlv ɪ tɔm na pə tɔ kɛna Yesu wei ɪ tɔm tɔ kraala-mɛ tɔ. Na ɪ taŋaa tɔtɛyɛtɛyɛ sɪ ɪ mɔyɪ nyɛntɛ feesuɔyɔ nakɔli kv tɔm na pə tɔ kɛna ɔsɔ Feesuɔyɔ ŋku kv tɔm tɔ heela-mɛ tɔ, na nyɛntɛ Laapaali nəyɔlv na pə tɔ kɛna Laapaali Kɔpaŋ wei tɔ heela-mɛ tɔ.

5 Ma ta huɔ sɪ mə nyɛntɛ tillaa taa sɔsaa mɛɛ pa tɛɛ-m pɔlv taa sɛ.

6 Ama pə pəsəyɪ pə wɛɛ yɔyɔtaya wawawa wei ma ta nyɪ tɔ. Tɔfɔ pa ta kɛli-m nyəm. Tə huɔla-meyɛ ŋpɔyɔ tɛɛɛɛɛɛ kɛ paa mpi pə taa kɛ na paa timpi.

7 Waatu wei ma kraalaya-meyɛ ɔsɔ Laapaali Kɔpaŋ tɔ, faalaa kɛ ma kraalaya. Ma paa ma təyɪ ŋpɔyɔ sɪ pə kɔsɪ-mɛ. Yaa ma lapa mpɔ tɔ kawalaya ntɛ?

8 Ma tisaa sɪ Yesu sɛɛlaa kɛpɛka lɛnna ɪ fɛlɛyɪ-m, ɔlɛ pə wɛ ɪ su ma huɔlsa aɛyɛɛɛ na má sɔna-mɛ.

9 Waatu wei maa wɛ mə tɛ na kɔnyɔŋ wɛna-m tɔ ma ta sukɪ mə taa nəyɔlvuyɔ səyɔla. Pə taya pɔlv, tɔ taapalaa mpa pa luna Masetoni tɔ pa kɔna-m pə tɔna mpi pə laŋa-m tɔ. Ma tɔka ma təyɪ sɪ pə taa kɔɔ na má sukɪ mə taa nəyɔlvuyɔ səyɔla. Na mpɔ unəyɪ maa təkəyɪ ma təyɪ tam.

10 Na Kilisiti tampana nna ma tɔka ɪsɛntɔ tɔ ma kaa yeɛ mpi ma yɔlɔyɔna ɪsɛntɔ tɔyɔ yɔlɔnəv kɛ Akayɪ tɛtv tɔna taa.

11 Pepe yelina na ma yɔyɔtəyɪ mpɔ? Ma ta sɔli-mɛ tɔ pə tɔɔ yaa? ɔsɔ nyəmá teu sɪ ma sɔla-mɛ.

12 ɔsu ma lakuyɔ pənɛntɛ tɔ ŋpɔyɔ maa laki, ɔlɛna má ləsɪ mpa pa hɔŋ pa ti na pá tɔŋ sɪ tá na-wɛ tɔ kaa tɔmlɛ tɔyɔ pə taa.

13 Yɔlaa mɛɛ pá kɛ tillaa pəpɔtvnaa kɛ. Pa looliyɪ nti pa laki tɔ tə taa na pá cɛsəyɔna pa ti ɪ su Kilisiti tillaa.

14 Na tɔlɛ tɔ fɛɪ piti mɛɛ, ŋpɔyɔ Satanɪ maɔamaya ná cɛsəyɔna ɪ ti ɪ su ɪ sɔtaa tillu kɔpaŋ nəyɔlv.

15 Ye mpɔ pə fɛɪ piti sɪ ɪ tɔmlɛ nyɔma ɪ cɛsəna pa ti ɪ su ɪ sɪyɪsuɔyɔ lataa. Ama te, pu tɛ na pə fɛɪ-wɛyɛ mpi pa laki tɔ.

Pòðli konyòntòyòlè kè Isò tàmle tò

¹⁶ Ma tasəxi-təxi yəyòtəyò kè, nəyòlò í taa nyəni-m isu ma kè kpanjtu. Yaa ye í tu nyənəxi-m kpanjtu ntò, í yaa-m kpanjtu, ðena pə́cò má pəsi na má sa ma təyi pə́cò tòtò.

¹⁷ Nti ma yəyòtəxi isəntò tò pə taya ntəxi Tacaa luɣu wɛɛ sɪ má sa ma ti un. Ma yəyòtəxi kè isu kpanjtu.

¹⁸ Pə taya pulò tò, timpì yəlaa lelaa saɲ pa ti na yuləhəwɛɛ kè yem tò, isu ma sama ma ti tòtò mɛɛ.

¹⁹ Mɛ mpa mɛ mə na mə isɛ tò, paa pa ta tu sələmi-mɛ sɪ í mu kpanjtənaa, í muɣi-wɛyɛ.

²⁰ Í yelaa kè sɪ pá pəsi-meyɛ yomaa, sɪ pá təkəna-mɛ, sɪ pá puɣusiɣi-mɛ, sɪ pá kraaki mə tò na pá fɛləyi, sɪ pá makì mə nəsɪ.

²¹ Tá ɪcantu tò kè tá taa la mpɔ. Pə wɛ fɛɛɛ sɪ má yəyòtəxi mpɔ.

Paa na mpɔ tò, ye nəyòlò makì kanjante sɪ í wɛna mpi í ká saɲna í ti tò, ma pəsəxi na maa má kanjante tòtò mɛɛ. Ma yəyòtəxi kè isu ma sɔv kpanjɣu.

²² Ntəɲ pa kè Hɛpəla nyóma yaa? Na má tətəyò te. Ntəɲ pa kè Isɛyɛli nyóma yaa? Na má tətəyò te. Ntəɲ pa kè Apələham piya yaa? Na má tətəyò.

²³ Ntəɲ pa kè Kilisiti tàmle nyóma yaa? Má kè Kilisiti tàmle tu na pə kəli-wɛ. Ma lapa tàmle na pə kəli-wɛ. Pa təkə-m təm payalɛ na pə kəli-wɛ. Pa mpa-m na pə kəli-wɛ, səm nəyò taa kè ma wɛ tam.

²⁴ Təm kakpasì kè Yuta nyóma mpa-m akpateɛ pəyòlaxafɛi nɛɛ nɛɛ.

²⁵ Lom nyóma ná mpa-m təm tooso, pa yaɣa-m pɛɛ kè təm kòlòm sɪ pa kuyɔ-m. Təm tooso kè lum lipa kpuləɲ wei í taa ma wɛɛ tò, ma ɔaya ilim kòlòməm na ahoò kòlòmɛɛ kè tenjku taa.

²⁶ Ma cəv katatəlaya taa, pusi na ɲmulaa niɲ taa kè ma wɛɛ. Səm nəyò taa kè ma wɛ ma Yuta nyóma maɣamaya hɛkò taa, na səm nəyò taa kè ma wɛ kraɪ nyóma te. Na səm nəyò taa kè ma wɛ acalɛ taa, na səm nəyò taa kè ma wɛ wɔlaya tɛtu taa. Na səm nəyò taa kè ma wɛ tenjku taa. Na səm nəyò taa kè ma wɛ tá taapalaa kɔcɛsa kɪɲ.

²⁷ Pa yaa sɪ kanjansi təma na wahalanaa səsaa tò, má nana. Təm payalɛ kè maa krətəxi isəɛ. Nyəyòsɪ na lukòtu tò, paa pəsəxi. Ma kpisa kutəyòu təyòu kè wulee wulee. Ma təyò wahala na watu, paa wontuɣu kutakuyɔ ma fɛina.

²⁸ Na pə tu kaasa mpi tò, maa yəyòtəxi pə təm. Yesu sɛɛlaa kpɛka təna təm nəyəsɛ ná kuyɔ-m paa kuyajkuɣu.

²⁹ Ye yulò nəyòlò lapa ɪcam, má lakì ɪcam tətəyò. Ye pə tu nəyòlò kè isayatu larɔ, pə wukì-m kè təsəɲɲ.

³⁰ Ye pə wɛɛ sɪ má sa ma təyələ, ma ɪcantu ma ɪcantu cəɔyò maa saɲna ma ti.

³¹ Tacaa Yesu Caa Isò nyəmá sɪ maa looliɣi. Inəyi paa saɲ tam.

³² Maa wɛ Tamasi tò, wulav səsə Aletasi sɪ kɔfəneɛ wei kè təna tò í su taɲlaa kè kolɔɲa ɲka ka cəna ɪcate tò ka nəyò sɪ pá kra-m.

³³ Ama pa tu-m sətəkòv səsəv taa na pá tisi-m na ɪcate kolɔɲa ɲkɛ ka pətote. Mpɔ pə yelina na má fiti í niɲ taa.

12*Mpi mpi pə hɔla Pòðli na í ná tò*

¹ Paa ti sam fɛi teu tò, isu ma sama ma ti. Pə lapa-m isu toosɛɛ taka na má ná mpi mpi na mpi Tacaa kulaa na í hólì-m tò, maa yəyòtəxi pə təm kè pənɛntɛ.

² Ma nyemá isò seelo nɔ̀ɔ̀lɔ̀, pusi lapa naanɔ̀wa na liyiti kòlɔ̀ pə kraasuvu-
hatuu isɔ̀taa tɔ̀. Ma ta nyi si pə kraasa-i tampana yaa pə lapa-i isu toosee taka kɛ
kulapɔ̀ tɔ̀. Ama Isò tike nyəmna.

³ Ma nyemá si kɔ̀pam pə kraasa yulɔ̀ inɔ̀ɔ̀ɔ̀ hatuu alɔ̀sanna taa. Ma tasəyi
yɔ̀ɔ̀tɔ̀yɔ̀ si ma ta nyi si tampana pə kraasa-i yaa pə lapa-i toosee taka kɛ kulapɔ̀
tɔ̀. Ama Isò tike nyəmna.

⁴ Na í nu pa yɔ̀ɔ̀tɔ̀yɔ̀ tənaxa təmnaa mpa yulɔ̀ kaa pəsi na í yɔ̀ɔ̀tɔ̀ tɔ̀, na pə ta
tu hav yulɔ̀ pəyaxa si ká yɔ̀ɔ̀tɔ̀ tɔ̀.

⁵ Yulɔ̀ inɛ maa samu-i, ilɛ ma mayamaya ma kaa sa ma ti se. Ye pə wɛ sam, ma
icantɔ̀ kinj kɛ maa sana ma ti.

⁶ Ye ma ti sam kɛ maa pɛkaxa ma taa la kraɔ̀tɔ̀ se. Pə taxaxa pulɔ̀ tɔ̀, tampana
kɛ maa heelaya tɔ̀ se. Ama ma kra ma təyi na ma ti sam, maa caa si nɔ̀ɔ̀lɔ̀ í
nyəni-m si ma kɛ pulɔ̀ na pə kəli isəna mpi í naaki na í nuki si ma lakɔ̀ tɔ̀.

⁷ Pə tu-m ma tənɔ̀yɔ̀ taa kɛ kutɔ̀ɔ̀ kɔ̀wəwuu si ma taa saɔ̀ ma ti si maya pə kula
sɔ̀sɔ̀ntɔ̀ na pə hólí. Ilɛ kutɔ̀ɔ̀ njku kɔ̀ wɛ kɛ isu Sataní tillu wei í tilaa tɔ̀ si í kayati-m
na má taa sa ma ti tɔ̀.

⁸ Təm tooso kɛ ma səlɔ̀ma Tacaa kɛ kutɔ̀ɔ̀ kɔ̀nɛ kɔ̀ tɔ̀ si í waasi-m-kɔ̀.

⁹ Ama í cə-m si í pɛlɛɛ paasi, pulɔ̀ ta kaasi si í tasa-m lapɔ̀, si pə taxaxa pulɔ̀ tɔ̀,
ma icantɔ̀ taa kɛ inɔ̀ í toma ná naa teu. Ye mpɔ̀ ma icantɔ̀ kɛ maa sana ma ti na
Kilisiti toma kenti ma tɔ̀.

¹⁰ Pə tɔ̀ kɛ icantɔ̀ na kutɔ̀tɔ̀ na isənyəɔ̀lɛ na wahalanaa na lanɔ̀wakəlle sɔ̀sɔ̀lɛ,
pə tənə mpi ma naa isəntəɔ̀ Kilisiti tɔ̀ tɔ̀ ma mɔ̀yəlɔ̀yənə-wəyi. Pə taxaxa pulɔ̀ tɔ̀,
ma kɛ icam ilɛ ma tɔ̀ɔ̀ na tɔ̀ɔ̀ nte tənə.

Kòlenti nyɔ̀ma təm caalɔ̀yɔ̀ kɛ Pɔ̀lɔ̀

¹¹ Ma yɔ̀ɔ̀təyi kɛ isu ma suv kraɔ̀tɔ̀yɔ̀, ilɛ mə yelina na má yɔ̀ɔ̀təyi mpɔ̀. Pu
mɔ̀na isu mu seenna ma tɔ̀. Mpi tɔ̀, paa ma ta kɛ pulɔ̀ tɔ̀ mə nyente tillaa sɔ̀saa
mpɛ pa ta tɛɛ-m pulɔ̀.

¹² Pə lapa təma wena a hólóyi si ma kɛ tillu tɔ̀yɔ̀ mə heku taa na suulu sɔ̀sɔ̀ mɛɛ.
Sɔ̀ɔ̀ntɔ̀ təma na Isò kəkòlɔ̀ nyəm na piti təma kɛ a lapənna.

¹³ Nti tɔ̀ taa kɛ pa ta la-mɛ isu pa lakɔ̀yɔ̀ Yesu seelaa kpeka lenna tɔ̀ ye pə taxaxa
təkuɔ̀ mpi mə ta təkɔ̀-m tɔ̀ pə paasi? Ma təm səpənə-mɛyɛ tənɛ inɔ̀ tɔ̀ taa.

¹⁴ Ma nyɔ̀səyi ma ti si ma kəɔ̀ mə tɛyɛ təm tooso nyəm, ilɛ maa caa si í təkɔ̀-m
se. Mə mayamaya kɛ ma caa pə taxaxa mə liyitee. Pə taxaxa piya caləsəyənə liyitee
si si tɔ̀ si caanə. Ama caanə caləsəyənə liyitee si pa tənə pa piya.

¹⁵ Ye ma ma lanɔ̀holumlɛ nte si má tɔ̀yɔ̀ mə tɔ̀ kɛ pə tənə mpi ma wena tɔ̀, paa
ma ti má kɔ̀ na pə sənə-mɛ. Ye máá sɔ̀lɔ̀-mɛyɛ m̀p̀r̀ỳỳɔ̀ teu ilɛ, mu məɔ̀na maya
sɔ̀lɔ̀yɔ̀ kɛ pəcɔ̀?

¹⁶ Í nyemá teu si ma ta muisənə-mɛ. Ama lelə ná tɛnə-ti si acilayatu kɛ ma
lapənna na má nyi-mɛyɛ katɔ̀si na pəpətənna na má kra-mɛ.

¹⁷ Mpa ma tila mə kinj tɔ̀ pa taa nɔ̀ɔ̀lɔ̀ lapa na má tɔ̀yɔ̀ mə tɔ̀?

¹⁸ Ma wiina Titu si í polo mə tɛ na ma təɔ̀sa í waali kɛ tá taapalɔ̀ ilɛ. Yaa í caa í
tɔ̀ si Titu tɔ̀yənə mə tɔ̀ kɛ? Pə taxaxa ma yaasi na ma ikrate kɛ Titu təɔ̀aa?

¹⁹ Ntanyí pə kraɔ̀yɔ̀ waatu nɔ̀ɔ̀lɔ̀ tɔ̀ í huɔ̀ kele si tɛ pɛkəyi si tɛ keeli tá nyɔ̀ɔ̀ɔ̀
tɔ̀. Aai pə taxaxa mpɔ̀. Isəna Kilisiti caaki tɔ̀ m̀p̀r̀ỳỳɔ̀ tɔ̀ yɔ̀ɔ̀təyi Isò isentaa. Tá
taapalaa kɔ̀pama tɛ heeliyi-mɛyɛ pə tənaxa m̀p̀r̀ỳỳɔ̀ si í pulɔ̀ ləlɔ̀.

²⁰ Ma nyaj si ye ma kɔ̀ma na má tala mə tɛ má taa mayənə-mɛyɛ nti maa caa
tɔ̀ tɔ̀ taa, na mu taa na nti mu caa tɔ̀yɔ̀ ma kinj. Ma nyaj kɛ si pə taa kɔ̀ na yooɔ̀,
na isəseemlɛ, na páná, na kəluɔ̀ pɛkəyɔ̀, na kutɔ̀tɔ̀, na yɔ̀ɔ̀təyaxa kraí nyəɔ̀ka,
na isəcav, na liyituyɔ̀ pə wɛɛ.

²¹ Ma nyarj k   s    m  tala m  kinj ma Iso   taa pasa-m má  sentaa na m  k w na m  wii y laa payale mpa pa lapa isay t naa ke tuu l nj, na p  t  yele tetelakasi, na asilima, na yaasi isayav wei paa t kaa t  pa t w.

13

Kantakaya kukpaal tv na seetv

¹ T m tooso ny m nt  ma caa k nt  ke m  t  t . Aseeta ny ma naale yaa tooso k  h l na t mnaa t na mpa pa we  t  pa tampana na p c . Pa  maa  p y  Iso T m taa k .

² Ma kpaal yi tuu mpa paa lapa isayav t  na lelaa s  ye ma k ma na m  k w s  ma naa-me, ma kaa wii n y lv p t  t le. Maa k ma t m naale ny m t  ma t ma-mege kpaal yv ke mpv. P nent  ma fei m  kinj  le ma tas yi-mege kpaal yv.

³ Nt nj   caa   n  s  Kilisiti t nj ke ma y y t y na yaa p  taya Kilisiti t nj yaa?   k  n  m e. Kilisiti   h l y   cantv nat l yi m  t m taa se. Ama toma ke   h l y  m  hekv.

⁴ Paa na mpv    cantv t w k  pa kama-  s m tesika t w. Ama   w na   weesyv ke Iso toma taa. T  na-  t  krentaa k , na t  k  acamaa t t y . Ama yaasi wei t  lak na m  kinj t  p  h l y  k  s  t  na-  t  w na weesyv ke Iso toma t w.

⁵   magasi m  magamaaya m  ti na   fej m  ti na   n  s    t ka Is sele mpaav yaa   t  t ki. Nt nj   ny m  teu s  Kilisiti w  m  kinj na? T w,   t mna Iso na m  taa t , ye   p saa na   h l  tampana ke mpv  le, mpv yle.

⁶ Ma hvv s    ny m  teu s  t  kinj, t  p s yi na t  h l  mpv m e.

⁷ Iso k  t  s l m yi s    yele na   taa la kawalaya nak li. Tu caa s  t  h l  t ne t  taa k  mpi t  p s yi t , paa pu lu s  p s yv ke tu p s yi, k pantv ke t  caa mu laki.

⁸ P  taya p lv t w, t  kaa p si na t  lu Iso tampana waali. Iso tampana an yi tu lana.

⁹ T  kev acamaa na mu k  t njt naa t , t  lanja h lvmaa k . P  t w t t y  t  s l m yi s    la k pantv ke teu.

¹⁰ Mpi p  t w ma w -m  na poolv na ma  maa-mege tak laya t y le s  waatu wei maa k w m  kinj t  ma taa lana-me na t nj ke toma nna Taca  ha-m t . P  ha-m toma an yi s  p  la na   polo l l , p  ta ha-m-ye s  p  wak li-me.

¹¹ P nent  ma taapalaa p  lapa wulee.   lv s    t  teu.   s s yi t maya apal tv.   w e n y  k lvmaaya, na   w e t ma na lelenj. Iso wei   s l yi na   haa alaaf ya t    w e m  kinj.

¹²   see t maya teu na   lel .

Iso y laa t na see-me.

¹³ Taca  Yesu Kilisiti p lele na Iso s l yv na krent yv  ku Feesyv N njt  k jna t  p  w e m  t na m  kinj.

TAKƏLAYA NKA PƏOLI NMAAWA KALATI NYƏMATO Kətəltə

Pəoli ηmaa takəlaya kaneyə Kalati İso sɛɛlaa mpa ı mayamaya ı pona Laapaali kupaŋ na pa mu tɔ. ı ka nuwaya sı yəlaa kɔma na pa sɛɛsəyi-wɛyɛ Yuta nyəma kɔlapɔtu. ıle ı lanle ta heena pa kɔsɛyɛsətu nti. Pə tɔɔ kɛ ı tɔma sı: Laapaali Kupaŋ wei ma heela-mɛ tɔ ı ta kɛ wei yɔlu lupa kɔlupu tɔ (1:11). ı yɔɔta tɔtɔ sı İso pɛɛlɛ yakəna yɔlu, pə taya kɔlapɔtu təŋyɔ tɔɔ. Pə tɔɔ kɛ pə wɛɛ sı tə təŋ Feesuyı Nəŋɛtu nyəntu pə taya yəlaa nyəntu.

İsəna pa faya Kalati takəlaya tɔ:

Laapaali Kupaŋ wɛ kɔlm kɛ, titite 1-2

İso pɛɛlɛ yakəna yɔlu nyɔyɔ, titite 3

İso sɛɛlɔ wei ı fita yomle tɔ na ı kɔlapəɛ, titite 4-5

Kətəkətu, titite 6

Sɛɛtu

1 Ma ta tillu Pəoli, ıle pə taya ısu yəlaa tɔna-m tiluyı. Pəyɛle pə taya ısu yɔlu nəɔlɔ ı tɛləsəna-m tiluyı mpa. Ama Yesu Kilisiti na Caa İso wei ı ka feesa-ı waatu wei ı səpa tɔ mpe pa mayamaya pa tɔna-m-wi.

2 Mə na ma taapalaa mpa pa təna pa wɛ çəne tɔ tə tamsəna na tə ηmaa takəlaya kaneyə Kalati Yesu sɛɛlaa kpeka mɛ sı tɔ sɛɛki-mɛ.

3 Taca İso na tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti pá hólí-meyɛ pɛɛlɛ na pá ha-meyɛ alaafəya.

4 Kilisiti ını ı hana ı ti sı ı ya-tuyɔ tá ısayətu taa na ı ləsi-tuyɔ kuyɛɛŋ kɔtakɛsəŋ ıne ı taa, na mpv ını pə kɛ Taca luɔ nyəntu kɛ.

5 Tə tó İso kɛ teeli ke tam tɔɔ. Ami.

Laapaali kɔlm ınəɔlə kɔlm təkɔŋ

6 Ma ta huɔ sı ı ká ha sıyile ke ınpúyɔ ləŋ ke wei ı yaa-meyɛ Kilisiti pɛɛlɛ tɔ tɔ na ı təŋ Laapaali Kupaŋ lɛlɔ, ma tutaa kɛ.

7 Ma yɔɔtuyɔ mpv tɔ pə taya ısu Laapaalənaa Kupaŋ wɛ naale se. Ama ma na waya sı yəlaa wɛɛ na pá laki-meyɛ yeleyɛɛ na pá caa pa kɛɛ Kilisiti Laapaali Kupaŋ ını.

8 Ye nəɔlɔ kɔma na ı heeli-meyɛ Laapaali kɔfalɔ nəɔlɔ na pə tá kɛ wei tə tɛma-meyɛ heeluyı tɔ, İso ká nana pɔntu paa ı kɛ awe. Paa tá taa yɔlu mayamaya, paa ısofaa tillu nəɔlɔ mayamaya.

9 Tu tɛma-meyɛ heeluyı na ma tasəyi-meyɛ heeluyı ke mpv, sı ye nəɔlɔ kɔma na ı heeli-meyɛ Laapaali kɔfalɔ nəɔlɔ na pə tá kɛ wei ı tɛma muɔy tɔ, İso ká náná pɔntu.

10 ıle pə luwa sı yəlaa ısanɛ nɛ́tɛ ma caa yaa wɛ? Aai, ama İso ısanɛ ke ma pɛkəyi. Ma caa sı yəlaa lanja ı heena-m? Ye maa caakaya sı yəlaa lanja ı heena-m ma taa la Kilisiti tɛmlɛ tɔ.

İsəna pə lapa na Pəoli pəsi tillu tɔ

11 Ma taapalaa ma heeliyi-mɛ təfoo sı Laapaali Kupaŋ wei ma heela-mɛ tɔ ı ta kɛ wei yɔlu lupa kɔlupu tɔ.

12 Ma ta nu-təyi yɔlu nəɔlɔ ı kiŋ. Pə taya yɔlu nəɔlɔ sɛɛsəna-m, ama Yesu Kilisiti mayamaya kulina tə tɔɔ na má nyi-ti.

13 I nu isəna ma yaasi ka we waatu wei maa seesa isəle na Yuta nyóma Iso seev to. Na í nyómá isəna maa naasaya Iso seelaa kpeka təkəŋkəŋ na má seesa isəle si ma wakələyi-we təkpataa tó.

14 Mpa paa ké ma piitim nyóma na pá ké ma saalanaa tó pa taa nɔɔlɔ ta haŋna-m pɔlɔyɔ tá Yuta Iso seev taa. Isəna maa tɔŋaya tá caanaa kɔtasi tó pə fei keesuyɔ.

15 Ama Iso suulu tó i ləsa-m na ma mpa ke waatu wei pa ta tu luləta-m tó, na í yaa-m si má la i tɔmle.

16 Pə kɔma na pə maya Iso na í kuli i Pəyalɔ tó si má nyəm-i təcɛɛɛɛ, na má seyesi mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔɔ i tɔm Laapaali Kɔpaŋ tó ma ta polo nɔɔlɔ cɔlɔɔ saawala lapu.

17 Pəyele ma ta polo Yosalem si ma naa mpa pa lapa tillaa na ma tó tó. Ama ma tee Alapu ke krapaa, pəle pə waali ilena má məli Tamasi.

18 Pəle pə waali pə lapa pusi tooso tɔɔ ma pola Yosalem si ma nyəŋ Piyee. Ilena má na ílé tɔ caya wee naanowa na kəkpaɔ.

19 Ma na tillaa taa nɔɔlɔ tə ta na ye pə taya Tacaa neu Saaki.

20 Tampana tɔm ke ma keesəyi-meɣe takəlaya taa cəne, na Iso maa looliyi.

21 Pəle pə waali ma cə Silii na Silisii pa tətɔnaa taa.

22 Pə na pə mpv tó Yuta tətɔ taa Yesu seelaa kpeka ta keesita-m.

23 Ama pa yɔɔta ma tɔm ké na mpe pá nu kɔnu, si wei inu i ka naasaya-tv tó kayana i tɔŋna Iso seev mpi i ka seesa isəle si í wakəli təkpataa tó pə waasu lapu.

24 Na pá saŋ Iso ké ma tó.

2

Pəli na tillaa lelaa

1 Pə lapa pusi naanowa na liyiti ilena má məli Yosalem, na Panapaasi su-m, na má kpenna Titu tóto.

2 Pə taya pɔlɔ tó ké ma pola Yosalem, Iso huləna-m si pə wee si tɔlasí má polo ké. Ma na təna nyuyɔ nyóma tə kota tá tike, ilena má kpaɣa Laapaali Kɔpaŋ wei ma laki mpa pa ta ke Yuta nyóma tó i tɔm na má keesi-we təcɛɛɛɛ. Ma luɣu taa fei si mpi ma tɔma lapu na mpi ma tɔŋna lapu tó pə pəsi yem.

3 Na Titu wei i tɔŋa-m mpv na í ké Kələeki tv tó pa ta caali-i sí í pəli.

4 Ama acesaacesaa nyóma mpe, pa ləlaa ké təkɛv na pá suv tá hekv, si pa feŋiyi na pá ná tá na Yesu Kilisiti təkrentaa na tə we kasayampiitu nti tə taa tó. Pa caakaya ké si pá pəsi-tuyɔ yomaa.

5 Ama tá tá ha-weɣe pə mpaav ke paa pəcɔ mayamaya. Tá səlaa ké si mə tó ilé tó tki Laapaali Kɔpaŋ tampana təkpaŋkpaŋkpa.

6 Mpa ma tɔŋ si nyuyɔ nyóma ke mpv tó, tóv, ma ta nyi si tampana mpeyele nyuyɔ nyóma yaa we tó. Ilé paa pa tu ké mpa te, pə kɔlvɔm. Iso ilé u nyənəyi tó tó se. Mpe inu pa taa nɔɔlɔ ta tasa-m tɔm kɔfatu natələyi səəsuyɔ si má la.

7 Ama pa nawaya təkəlekele si Iso tv-m tɔmle si má heeli Laapaali Kɔpaŋ ke mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔɔ teitei isu i tv Piyee ilé si í heeli Laapaali Kɔpaŋ ke Yuta nyóma tó.

8 Isu Iso kpav Piyee ke tillu si í paasəna Yuta nyóma tó mpv tótɔɔ i kpa maya tillu si má paasəna mpa pa ta ke Yuta nyóma tó.

9 Saaki na Piyee na Yohaani, mpa mpe pa nyənəyi mpv si pa nyuyɔ nyóma tó, pəle pa nawa si Iso paasaa ké na í tv tɔmle nteɣe ma niŋ taa na tə mpa. Ilena pá kpa má na Panapaasi tá niŋ taa na pá ciyiti. Tə lapa nɔɔlɔ kɔlvɔmaya ke mpv, ilena

tá tæna té yóçoti na té tisi tæma si táa mælæna mpa pa ta ke Yuta nyóma tæ pa kin na mpe pá polo Yuta nyóma kin.

¹⁰ Ama nti pa wiina-tu tóçole si, té tæosi pa konyæntunaa mpe pa tæ, na ma lapa teu ke nti pa yóçota mpu si té la tæ.

Pæli kalænav ke Piyee ke Antiyoka

¹¹ Waatu wei Piyee koma Antiyoka tæ ma yoonaa-ı yølaa taa ké ı toola mpaau tæ pæ tæ.

¹² Nti tæ taa ı toolaa tóçole si, Saaki ka tila napæli, na waatu wei pæle pa ta tata tæ, Piyee na tá taapalaa mpa pa ta ke Yuta nyóma tæ pa tækayana. Ama pæle pa koma na pá tala, ilæna í se mpa pa ta ke Yuta nyóma tæ pa cølçyo tçyov. Pæ taça pulb, ı nyançayana mpa pa søla pælyv tøm tæ.

¹³ Tá taapalaa Yuta nyóma mpa pæ kaasaa tæ pæle pa tæha Piyee ikpate tæto, halæna pæ kpehna Panapaasi na pá telæsi ileçe pa ıcantu nti.

¹⁴ Saa wei ma nawa si pa tænte ta maça na pa ta tæh Laapaali Kupañ tampana ke teitei tæ, ma tæma Piyee ke yølaa tæna isentaa si: N ké Yuta tu pæyele n lapa cænyeç isu wei ı ta ke Yuta tu tæ, n ta la isu Yuta tu ka la tæ. Ile isønaya n nyømá si nænæo n ká la na n caali mpa pa ta ke Yuta nyóma tæ si pá la isu Yuta nyóma?

Táa tem na Iso yakæna paa wei ı nyvnyv

¹⁵ Tá maçamaya tæ ké Yuta nyóma ké tæsiçisiçi, tæ ta ke asaça isu piitim læmpri nyóma.

¹⁶ Paa na mpu tæ nyømá si pæ taça isu yvlu tæhçyv kusæsutu tçyo Iso nyænæyi-ı yvluþañ. Ama ı tæhçyv ı taa na Yesu Kilisiti tçyo. Tá maçamaya isæntæ, tá temna Yesu Kilisiti inæçi tá taa kæna Iso nyænæyi-tçyv yvluþama. Tæ tæma tá taa na Yesu Kilisiti tçyo yoo, pæ taça kusæsutu tæhçyv tæ. Pæ taça pulb, Iso kaa nyænı nçyølyçv yvluþañ ke ı kusæsutu tæhçyv tæ.

¹⁷ Ye tæ luki si Kilisiti tæ pa nyænæyi-tçyv yvluþama tçyo pæ naa si tæ ké asaça isu mpa pa ta ke Yuta nyóma tæ, ile pæ wee si Kilisiti kele isayatu caa yaa isæna? Aai, pæ taça nþrýçy paa pæca.

¹⁸ Ye ma kulaa na má taçanæçi nmau ke mpi ma tæma yøkuyv tæ, pæle pæ hóláçi ké si ma ta ke kusæsutu tæhçyv nçyølv.

¹⁹ Ye kusæsutu tøm taa, ma sæpaya tænanan, na kusæsutu nti tæ maçamaya tæ kuna-m mpu. Na pæ lapa-m nþrýçy si má wee Iso tike tæ. Pa kv má na Kilisiti ke sæm tesika tæ.

²⁰ Na ma wev isæntçyo kaçana tæ pæ taça ma maçamaya ma wenna. Ama Kilisiti wenna ma taa. Weesuyv nku ma wena saña taa isæntæ tæ ma tæh ma taa na Iso Pøyalv tçyo ma wena-kv. Iso Pøyalv inı ı sælæna-m na í si ma sæm.

²¹ Maa kpælæçi Iso kuvæv se. Ye kusæsutu ka yekayana na yvlu pæsæçi kupañ ke Iso isentaa, ile pæ we isu Kilisiti sæpa yem kele.

3

Kusæsutu na táa tem na Iso pæ tøm

¹ Aaa, Kalati kumelæmæh me, ile nçyølv nyala-meçe kuvyalv yaa isæna? Anı meçe pa tæma keesuyv ke Kilisiti tesika tæ sæm tøm tækelekele ke teu.

² Ile tøm kulomtø tækøj ké ma pæsæyi-me, si í tæhçyv Iso kusæsutu tçyo í hika Iso Feesuyv yaa í nuv Laapaali Kupañ na í mv-ı tçyo í hika? I cø-m na má nu.

³ Mæ kumelentv tæ nþrýçy? Iso Feesuyv tøj ke í hikina mæ tæçi kancaalaya, ilæna nænæo í caa í teesæna mæ maçamaya mæ tøj na?

4 Pə lapa pə lapa mə heku na í hii layatvnaa mpa tə pele pa pəsa yem kele yaa? Aai, pə kaa pəsi yem ké mpv mee.

5 Isu Iso celvuyv-mege i Feesuyu na í laki piti təma ke mə heku ke mpv tə, mə kvsəsutv təyvuyv təə, yaa mə Laapaalı Kəpəŋ nuw na i muɣv təə ké pə laki mpv?

6 Mpv inı pə yelina na pá ŋmaa Apələham təm ke Iso Təm taa sı: I təma Iso na i taa, na i taa təm mpəyi Iso ná nawa na ílé i yaa-i yulvpaŋ na i mu-i.

7 Pə təə ké í ká nyi teu sı, mpa pa təma pa taa na Iso təyale Apələham piya təsiyisiyi.

8 Pə mayamaya pə tu we Iso Təm taa ké mpv sı: Mpa pa ta ke Yuta nyəma tə paa kəə na pá te pa taa na Iso, ílena pá pəsi yulvpama. Na pə təə inəyi hatuu ləŋ Iso heela Apələham ke təm kəpantv təne na tə we ŋmaatv taa sı: Nyá təə ké Iso ká la ate yəlaa tənaya kəpantv.

9 Apələham təma Iso na i taa na Iso lapı-i kəpantv. Na mpv tətəyə pa təna mpa pa təŋ pa taa na Iso tə, ílé i laki-weye kəpantv ke mpv tətəyə.

10 Mpa pa wee na pá teeləyi sı pa kvsəsutv təyvuyv təə ké pa hikiyi kəpantv tə pá na mpusi kele. Tə mayamaya ke pa yəyətə Iso Təm taa sı: Mpusi tv nte wei u təyəyi pə təna mpi pa ŋmaawa kvsəsutv takələya taa təyə tam tə.

11 Pə tu naaki mpv təkəlekele sı nəyəl v kaa pəsi yulvpaŋ ke Iso ísentaa ké kvsəsutv təyvuyv təə. Ama pa ŋmaa Iso Təm taa təkpataa sı: Wei i ké yulvpaŋ ke Iso ísentaa sı i təma i taa tə pə təə tə, pəntv tike tuləyənə-ti.

12 Pə taya pulv təə, kvsəsutv təyvuyv na taa təmnəv ke Iso tá kaa pulv. Ama pə wee ké isı pa yəyətuyv Iso Təm taa tə sı: Wei i təkə kvsəsutv təmnəv tənə tə, pəntv ká tlı-təyi tə təə.

13 Isəna Kilisiti lapa na í səyəlí tá mpusi ke i mayamaya i nyuyv taa tə pə təə ké i pəsaa na í ləsi kvsəsutv mpusi inəyi tá təə. Tə mayamaya ke pa yəyətə Iso Təm taa sı: Ye pa laalaa na pá pusi wei na tuyv, mpusi tv ké.

14 Pə lapa m̀póyó sı kəpantv nti Iso ka təma sı i laki Apələham tə, í la-təyi mpa pa ta ke Yuta nyəma təyə Yesu Kilisiti təə. Na tá taa təmnəv ke Iso yelina na tə hiki Feesuyu Nəŋŋtə wei Iso ka təma sı i ká ha-tv tə.

Kvsəsutv na Iso kəpantvnaa pə təm

15 Ma taapalaa ma keesəyi-mege yəlaa tá ta kulapətv na í cekəna. Ye yulv caɣaa na í tayanı pə tənə təmamam ké isəna i caa pá lana i wənav ke i səm waalı, na í tv takələya taa na í su, nəyəl v u pəsəyi na í ku-tı yaa í səəsı i nyəntv ke tə təə.

16 Aŋha, m̀póyó pə wee na nti Iso ka təma sı i ká la Apələham na i pəyaya tə. Pa ta ŋmaa Iso Təm taa sı i piya, sı pə taa kəə na pə lá isı yəlaa paɣale. Ama pa təmaya sı: Nyá pəyaya, sı pə hólí sı yulv kuləv ke pa paasənaa, na yulv inəyale Kilisiti.

17 Nti ma caa ma hólí təyale sı: Iso ka tayanə nti i caa í na i yəlaa pá la tə, haləna í tə sı i ká təkı i nəyə suw. Pə kəma na pusi la nasəle na hiu na naanvwa (430) ké, ílena kvsəsutv təm lu. Kvsəsutv təm luw mpv tə, pə fei sı təle tə kv nti Iso təma tayanuyv tə, na mpi mpi i təma sı i ká la yəlaa tə təle tə saalı yem.

18 Pə taya pulv, ye isı kvsəsutv təkələa ke Iso təyəyi na í haə i kucəəŋ wei i ka suwa i yəlaa təə tə, íe pə taya nəyə suw nté. Ama cəne íe Iso ka təma sı i ká la Apələham ke kəpantv təyə i lapa-i-təyi faalaa.

19 Pepe nyuyv təə ké pa sı kiŋn íe? Pa səəsə íeyə suw ké sı pə hólí yəlaa ke pa kulapətv nti Iso u caa tə. Pə wee sı kvsəsutv nti tə caɣə mpv, haləna Apələham pəyaya ŋka ka təə Iso ka təma sı i ká la kəpantv nti tə ká kəə. Na isətəa tillaa ke Iso tilina kvsəsutv nti, na yulv ke pele pa celaa sı i teləsi i lelaa.

²⁰ Ama ye timpi pə ké sɪ yʊlv kʊlvɪm tɔm kɛ pə paasənnaa, ɪlɛ tɛlɛsɛlv nɔɣɔlv ɪ kaa wɛɛ pə taa tɔtɔ. Na mpv ɪnɔɣɪ pə tu wɛɛ, ɪsɔ wɛ kʊlvɪm kɛ.

Kʊsəsutv nyvɣv

²¹ ɪlɛ pə ɪwaa sɪ kʊsəsutv na mpi mpi ɪsɔ tɔma sɪ ɪ ká la tɔ pu kɛntɔɣɪ kɛlɛ? Aaa, pə taya mpv se, paa pɛɔ. Ye paa tv kʊsəsutv natɛlv nti tɔ pəsɔɣɪ na tɔ lá na yɛlaa hiki weesuyv, anhaa, ɪlɛ kʊsəsutv tɔɣvɣv ka yekayana ntɛ na yʊlv pəsɔɣɪ kupaɣ kɛ ɪsɔ ɪsɛntaa.

²² Ama pa ɲmaawa ɪsɔ Tɔm taa sɪ ɪsayaɔv ɲmakɛla yɛlaa tɔna tɔpai. Na pə wɛ mpv, sɪ mpa pa tɛma pa taa na Yesu Kilisiti tɔ, pá hiki kʊɔɔɲ wei ɪsɔ ka tɔma sɪ ɪ ká ha tɔɣɔ pa taa tɛmnav tɔɔ.

²³ Táá tɛmnav kɛ ɪsɔ taa kɔnta ɪlɛ, kʊsəsutv ka tɔkɛna-tv ɪsu salɛkatvnaa, na pə taya sɪ pə kɔɔ pə kuli-tvɣv ɪsɔ táá tɛmnav tɔm nti tɔ tɔɔ.

²⁴ M'pɔɣɔ pə lapa na kʊsəsutv wɛɛ ɪsu tá tɔ nyɛlv halɛna Kilisiti kɔɔ, sɪ tɔ tɛ tá taa na ɪsɔ na pə lá na tɔ pəsi kʊpama kɛ ɪsɔ ɪsɛntaa.

²⁵ Pɛnɛntɛ ɪsɔ táá tɛmnav tɔm nti tɛlɛ tɔ kɔma ɪlɛ kʊsəsutv ná fɛɪ ɪsu tá tɔ nyɛlv tɔtɔ.

²⁶ Tɔv, mɛ mɛ tɛma mɛ taa na ɪsɔ tɔɣɔ ɪ pɛsa ɪ piya kɛ mɛ na Yesu Kilisiti mɛ kɛntvɣv tɔɔ.

²⁷ Pə taya pulv, mɛ tɔna tɔpai pa sɔ-mɛɣɛ ɪsɔ lvm sɪ mɛ na Kilisiti ɪ kɛntɪ na ɪ kpaɣa Kilisiti kiɲ kɛ yaasi kʊfalv na ɪ tɔki.

²⁸ Waatv ɪnɪ, pə fɛɪ sɪ Yuta tv ntɔ, ɪnɛ ɪlɛ ɪ ta kɛ Yuta tv. Yaa yom ntɔ, kasayampu ntɔ. Yaa apalv ntɔ, alv ntɔ. Ama mɛ na Yesu Kilisiti ɪ kɛnta mɛ tɔnaya kʊlvɪm kɛ, faɣav fɛɪ.

²⁹ Ye Kilisiti tɔnna-mɛ ɪlɛ ɪ kɛ Apɛlaham piya kɛ, na ɪ ká hiki kʊpantvnaa mpa ɪsɔ tɔma sɪ ɪ ká ha-mɛ na pə pəsi mɛ nyɛm tɛkpataa tɔ.

4

¹ Nti ma wɛna na má caa ma tasɛna-mɛɣɛ kilisinav tɔɣɔlɛ sɪ, pəyaya ɲka ka wɛɛ na káá tɛ na ká tɔɣɔ ka caa wɛnɔv tɔna tɔ, ka pɛcaatv ka wɛɛ kɛ ɪsu yom wɛv tɔ. Pəyɛlɛ ɲkɛ kaa tɛna na ká tɪ pə tɔna.

² Ka pɛcaatv tɔna taa ka wɛ paasɛnlaa niɲ taa, na pɛlɛ pa lakɛna-kɛɣɛ pə tɔna halɛna ká kɔɔ ká tala puɪsɪ ɪsɛna ka caa ka suwa tɔ.

³ Tá tɔtɔ waatv wei tv wɛɛ ɪsu piya tɔ, tv wɛɛ antulinya ɪnɛ ɪ pə tɔna pə kancaalaya nyɛm taa kɛ na pə kpa-tvɣv yomaa.

⁴ Ama pə kɔma pə tala saa wei ɪsɔ ka suwa tɔ, ɪlɛna ɪ tili ɪ pəyaya, na alv lɔlɛna-kɛ, na ká tɔɲ Yuta nyɛma kɔlaputv.

⁵ Ka kɔma mpv sɪ ka cɛki mpa kʊsəsutv ka tɔkaa tɔ na tɔ hiki mpaav na tɔ pəsi ɪsɔ piya.

⁶ ɪsɔ tv ɪ Pəyaya Feesuyv kɛ tá taa sɪ pə hólɪ teu sɪ tɔ kɛ ɪ piya maɣamaya, na Feesuyv ɲkʊ kv yelina na tɔ yaa ɪsɔ sɪ ma Caa Paapa.

⁷ Ye mpv ɪlɛ n ta kɛ yom tɔtɔ, ama n pɛsa pəyalv kɛ. Na ɪsu n kɛv ɪ pəyalv kɛ mpv tɔ, ɪsɔ ká ha-ɲ kʊpantvnaa mpa ɪ su ɪ piya tɔɔ tɔ.

Kalati nyɛma tɔm caalɔɣɪ Pɔɔli

⁸ Tuu lɔɲ ɪ taa nyɪ ɪsɔ, na ɪ tɔɲaya mpi pə ta kɛ ɪsɔ maɣamaya tɔ na ɪ pəsi pɛlɛ pə yomaa.

⁹ Ama pɛnɛntɛ ɪsu ɪ nyɛmá ɪsɔ, yaa ɪsu ɪsɔ ɪlɛ ɪ nyɛma-mɛ tɔ, pɛpɛ tɔɔ kɛ ɪ caa ɪ mɛli pə tɔna pə kancaalaya nyɛm mpi pə taa fɛɪ waav na pə wɛ yɛm kɛ mpv tɔ pə taa? Na pə kɔma suwɛ tɔtɔ na ɪ caa ɪ tasa pə yomaa lapv?

10 Mə isə seena mə kuyeyη kypampay fayasuy na mə isətonaa kypama na mə waatonaa kypama na mə pusi kopyasi fayasuy ke teitei.

11 Mə təm cəpa ma lanje ke teu ké. Isu ma iwule nté tə tənaya mə tō kula huntō nté yaa?

12 Ma taapalaa, ma wiikina-me si í təη ma ikpate isu ma mayamaya ma təηa mə ikpate tō. Í ta la-m isayatu natələxi tiili se.

13 Na í nyómá teu si ma kutəη tō ké ma heela-meη Laapaali Kopyaη ke təm kancaalaya nyəm.

14 Na í ná cəssəe ke səsəm ke ma wəsasi nsi si taa, paa na mpv í tá coti si ma təm nti tə nu-me. Pəyele í ta lo-m, ama í tōka-m teu ké isu isətaa tillu nəyolv, yaa isu Yesu Kilisiti mayamaya.

15 Waatu inı mə lanholbmle tō paa pəssəxi. İe kayana í na-we tətō? Halı ma pəsəxi má ləsi mə nyuluyv si waatu inı í taa, pu lakaya mpv, paa mə isə mayamaya í ka ləsaa na í tv-m.

16 Isu ma heeluyu-meη tampana təyole ma pəsa mə kolontu yaa?

17 Yəlaa pane pa laki ké na n nawa n tō si pa səola-meηe teu. Aai, pə taya mpv se, paa pəcō. Pa caaki ké si má na-me tē wakəli, na í mələna mpe pa tō na í nyənəxi pa tike.

18 Pə we teu si yolv í sələxi í lelv ke mpv yaa. Ama kypantv lapv taa ké í ká sələxi mpyóv tam, pə taa weə waatu wei ma we mə kin tō tike.

19 Ma piya kypama, ma tayaana wəsasi taa ké sūv ke mə tō. Na wəsasi nsi si nəyəsəna isu ləlvv wəsasi takuyv alv tō, si pə la na í kpyaη Kilisiti yaasi na mə na-ı í nəyəsəna təmayə teu.

20 Pepe pukina-m mə hekv ke cəonəv isəntō na má heeli-meηe kofatvnaa. Pə taya pulv tō, mə təm caala-m səsəm ke cəneηe.

Akaa na Saala pa təm

21 Mə mpa í caa kəsəstv í təkı-me tō, ma pəssəxi-me si í nuwa nti pa ηmaawa kəsəstv nti tə takəlası taa tō, yaa í tá nu?

22 Pa ηmaawa si Apələham ka wəna piya naaleηe, kasayampu ná ləla-ı ləηka na yom náá ləli-ı ləηka.

23 İə ka təmna si kasayampu ká ləli. Mpyóv kasayampu kəma na í ləli na pə mv İə nəyō taa təm təkəle. Ama yom ná ləla í nyəηka ke yem ké pulv fei.

24 Təm tənə tə hóləxi-tuyv yaasi nəyolvv. Alaa mpe pa we ké isu İə nəəsı nsi í na í yəlaa pa kpentaa na pə pəli təm naale tō. Kancaalaya nəyō nté Akaa, na ηke ka kəna Sinayi puyv nyəηka, na ká lələxi yomaa.

25 Akaa inı í kəna isu Alapv Sinayi puyv, na í nəyəsəna Yosalem icate nte tə we saηa isəntō tō, na tə na tə yəlaa təna mpa pa ké yomaa tō.

26 Yosalem wei ilé í we isətaa na í ké tá təna tá too tō ilé í ké kasayampu ké.

27 Tə mayamaya ke pa ηmaawa İə Təm taa si:

Alv kaaləlaya nyá nyá lanje í hvlmı.

Nyá wei n ta tu məli paa təm kuləm tō, wiliti teu.

Alv wei pa lō yem tō í ká kəli piya ke

alv wei í wəna paalv tō.

28 Ma taapalaa, ye me ilé İə ka təma si paa ləli-me təyō pa ləla-me. Na pə lapa teitei isu í ka təma si paa ləli İsaaka na tampana pá ləli-ı tō.

29 Pəyaya ηka paa ləla yem ké mpv tō ka tvkaya ηka pa lələna İə Feesuyv tōη təyō konyəη. Na mpv inəxi pə we saηa wəle tənə tətō.

³⁰ Na ntiyi pa ηmaaawa Iso Təm taa yee? Pa ηmaaawaαa si: Təχoni alu yom un i paγaya na pá tee. Pə taγa pulv tə, yom pəγaya na kasayampu pəγaya pa kaa krenti na pá tala pa caa wontu.

³¹ Pə tə ilē ma taapalaa, tə ta ke yom piya se, ama tə ké kasayampu piya ké.

5

I taa yelee na í pəsi yomaa tətə

¹ Kilisiti cəpa-tuyv tá yomle taa ké si tə pəsi kasayampiya təkrem. Pə tə ilē í səη taca, na í taa yelee na cəpυ pəne pə təm liyiti-me na í taγani yomaa ke pəsuyv tətə.

² I tυ ηkraηη ke teu, Pəli má ma töləyi-meγe təfoo si, ye í tema mə taa na í peli, pə we isυ Kilisiti kənte lapa mə kiη nte yem.

³ Ma tasəyi yelaa tənaya kraaluyv si, wei í pelaa, təlası isυ i təka kəsəsutv tənə tərı, i kaa seki pulv.

⁴ Mē mpa í caa si Iso í nyəni-meγe kupa ma ke mə kəsəstv təηuyv tə tə, mə na Kilisiti í yaa ké na í pəη mə təyi Iso pəlee.

⁵ Ye ta ilē tə nyəmá si Iso ká pəsi-tuyv yulupama na tə taηa ηpúyú na Iso Feesuyv toη wei i lakı tá kiη ke tá tem Iso na tá taa tə pə tə tə.

⁶ Pə taγa pulv tə, ye tá na Yesu Kilisiti tə laalaa na tə krenti, paa tə pelaa paa tə ta peli pə lu kuləm ké. Ama mpi pa caa təγəle si tə te Iso na tá taa na taa tem mri pə taa ké səlvuyv ná wee na kulə kv təηa.

⁷ I ka lakaya teu ilē nəənə awe lapa na í məli heev ke tampana təηuyv taa?

⁸ Nti pa heela-me na í te mə taa na í tisi tə tə ta luna Iso wei i yaa-me tə i kiη.

⁹ Pa tuka ituule si: Kəkəsəm ke pəciimaγa kraasəγəna somtu təfuu.

¹⁰ Paa na mpυ Taca yelaa na má weena naani ke mə tə təkpataa si í kaa kraγa huwee nna a fayana ma nyəna tə. Ama wei i lakı-meγe yeleyele tə paa i ké wei te Iso ká nana pəntv.

¹¹ Ma taapalaa ye peluyv təm waasv ke ma təηna lapv tətə, paa təkaya-m konyəη suwe tətə? Ye pu we ηpúyú tampana, Kilisiti wei pa kama tesika tə na maa kraaləyi i təm tə i təm nti tə taa wı nəγəlv.

¹² Ama ma kooliγi ké si mpa pa lakı-meγe yeleyele ké mpυ tə pele pá lakı mpυ na pá puki te, haləna pá pəsi kataası ke pa maγamaγa.

¹³ Ma taapalaa ye mē ilē pa ləsa-meγe si í pəsi kasayampiya. Ama kuləmtv ké si í taa hu v si ye í pəsa kasayampiya ke mpυ í hika mə təγəle si í təηəyi mə yulwəstv konyuləη. Aai pə fei mpυ se. Ama nti təγəle si í səlvəyi təma, na í tēη təma, na mpυ unı pə lapv sūna-meγe teu.

¹⁴ Kəsəstv tənə nyuyv nte si: Səlvı nyá təχəntəle isυ n ká səlvı nyá tı tə.

¹⁵ Ama ye í lakı isυ taale wontu na í cəlvəyi təmaγa səkraη na kela na í wakəlvəyi təmaγa mpυ, í laakali, təfə í ká kə na í kv təma təkpataa ké ate cəne.

I təη Iso Feesuyv nyəm

¹⁶ Nti ma wena si ma heeliγi-me təγəle si í təηəyi nti Feesuyv Naηηtv húləyi-me təγə tam, í taa nu na mə yulwəstv konyuləη.

¹⁷ Pə taγa pulv, yulwəstv konyuləm na Feesuyv konyuləm pə ta kaa pulv, haləna pu tu caa pə nu təma səη. Pə tə ké u pəsəyi na í lá isυ mə maγamaγa i caa tə.

¹⁸ Ye nti Feesuyv Naηηtv húləyi-me təγə í təηəyi ilē í ta ké kəsəstv yomaa tətə.

¹⁹ Paa wei i nyəmá teu ke isəna yelaa mpa pa təηəyi pa yulwəstv tə pa kolapətv wee tə. Asilima na tetelakası isayası na yaası isayav.

20 Pa paasəxəna tuŋ laav na toɔotoɔo təmanaa. Pa luki təmaɣa koloŋa na pá yookina təmaɣa tam na isesemeɛ haŋa pa heku, pa kəla páána na ikəlle pɛekuyu, n ká ná pa fayaa na pá tala kpeka kpeka na pá suv təmaɣa yoonav.

21 Ye ɪ nawa ɪ tɔɔntəle pulv ɪ taa haŋ, pa ké sulonyɔɔlaa, pa fei pa ti krau ke leleŋ nuli ɪ taa, na pá laki isayatu lentənaa ke mpv tɔtɔ. Ma tasəxi-meyɛ heeluyu isu ma tem-meyɛ heeluyu tɔ, pa təna mpa pa laki mpv tɔ pa kaa fei nɔɔhəle ke Iso Kawulaya taa.

22 Ama Iso Feesuyu ná laki na yəlaa sɔɔləyi təma na pá hikiyi laŋhulɔmle, na pulv u pɛkələxi-wɛ, na pá wɛna təma na suulu, na pa wɛna pɛɛɛɛ na pa laki təmaɣa kɔpantv na pá təŋəyi tampana.

23 Na pa wɛ tɔpamm na pá təkəxi pa təyi teu. Kiiu fei ŋku ku kuyi tənɛ unɪ tɔ taa natəli tɔ.

24 Mpa pa pəsa Yesu Kilisiti nyəma tɔ pɔntvnaa kpeŋna pa yulwɛɛtv na tɔ konyuləŋ na tɔ kɔtɔnaa ké na pá kú tənəŋnaŋ.

25 Feesuyu laɔəna na tɔ hiki weesuyu pə tɔɔ ké tu yele na tɔ təŋ mpi ku hóləyi-tɔ.

26 Tɔ taa həŋ tá ti na tɔ kraasəyi, tɔ taa kusəyi tá təma páána na tɔ laki təmaɣa isesemeɛ.

6

I teŋ təma

1 Ma taapalaa, ye nɔɔɔlv í pənta natəli, me mpa í təŋəyi Iso Feesuyu ke teu tɔ í məŋna pɔntv ke mpaav kɔpaŋku taa na í lapi-ɪ tɔpamm. Ma tasəxi-meyɛ seɣesuyv sɪ paa mə taa wei í feŋ ɪ ti na ílé í taa kɔɔ na í taa maɣasuyv taa ké hotuyv tɔtɔ.

2 Í səŋna təmaɣa mə kɔpɛkələmnaa taa. Ye í lapa mpv ɪ yoosa Kilisiti kusəstv təna ntɛ.

3 Ye yulv həŋ ɪ ti, pəyele ɪ ta tala pulv, pɔntv puɣusiyi ɪ təyi.

4 Ye wei ɪ caa í yɔɔləna ɪ yaasi teu nyəŋ pɔntv í taa tvv lɛlaa na í sa ɪ təyi yem. Ama í wiili ɪ maɣamaɣa ɪ yaasi taa na ye pə nəɣəsəna yɔɔlvuv ɪɛ ɪ yɔɔli.

5 Pə taɣa pulv tɔɔ, paa wei ɪ kulapɔtv mələxi ɪ nyuvv taa ké.

6 Ye nɔɔɔlv seɣesəyi wei ké Iso Tɔm pɔntv í cosiyi ɪ wɛnav təna taa na í haaki ɪ seɣesəlv unɪ.

7 Hei ɪ taa puɣusi mə ti yoo, paa nyənəyi Iso ké yem fa. Yulv í tuu mpi mpəxi ɪ kɔŋ.

8 Ye yulwɛɛtv konyuləm ke ɪ təŋaa na í tuu, yulwɛɛtv ntɪ tu yelina na í kɔɔ í ku səm. Ama ye mpi Iso Feesuyu caaki tɔɣɔ ɪ təŋaa na í tuu, kulɛ ku yelina na í kɔɔ í ku weesuyu ŋku ku teŋ tɔ.

9 Tɔ taa la felentu na kɔpantv lapv. Pə taɣa pulv tɔɔ, ye tɔ ta lɔ tá apalɔtv haləna pə tala pə waavv mpi tu ku tɔ pu tɔɔ səsəm.

10 Pə tɔɔ ké ye tɔ hika mpa ke timpi tɔ la yəlaa tənaya kɔpantv. ɪɛ pə kələna tá na mpa tɔ kaa Iso seɛv tɔ.

Pɔɔli tasəxi-weyɛ kraalvuv na ɪ seɛtv

11 Tɔv, í ná isəna ma ŋmaaki-me na ma maɣamaɣa ma niŋ ke cəne na ŋmaavv pəe kuyasəɛɛ tɔ.

12 Mpa pa yɔɔləxəna tɔɔ nyəm na pá caa yəlaa í sa-wɛ tɔ mpɛ pa caana sɪ pá caali-me na í pɛli. ɪɛ paa caa sɪ pá tv-weyɛ konyɔməŋ ke Kilisiti səm tesika tɔm tɔɔ tɔɣɔ.

¹³ Yəlaa mpa ɪni pa pələyi mpv tɔ paa təhəyi kʊsəsɪtv se. Ama pa caa ké si ye mu nuna-we na í pɛli ɪle pa sa pa ti si mpe pa yelina í kɔta mə tənʊv tɔ kɛ kʊkɔtəm pənɛ.

¹⁴ Ma ɪle ye pə taɣa Yesu Kilisiti səm tesika ma kaa yɔlɔna pɔlv. Tesika ŋkɛ ka tɔ kɛ má na antulinya tə fayana təma təkpatakpata na lɛlv ta nyi si lɛlv wɛɛ.

¹⁵ Paa n pɛlaa paa n ta pɛli pə lu kɔlvm ké. Ama nti tə wɛɛ tɔɣɔlɛ si n layasi na n pəsi yɔlv kɔfalv.

¹⁶ Mpa paa tɛləsəyi pɛlvɔv tɔm kɛ lɔlv kɛ pa weesuɣu taa tɔ ma kooliyi ké si lɔv í ha pa tənaya alaafəya na í la-wɛɣɛ kʊpantv na í kpɛnna ɪ yəlaa samaa tənə təpai na í la mpv.

¹⁷ Pə kaasɔv tɔ, nəɣɔlv í taa tasa-m wahala tɔv tɔtɔ. Pə taɣa pɔlv tɔ, tɔntɔlɔɣ wei ɪ wɛ ma tɔ ɪsəntɔ tɔ ɪ hólóyí kɔakpaa ké si ma ké Yesu yom.

¹⁸ Ma taapalaa mɛ Tɔcaa Yesu Kilisiti í hólí mə tənaya pɛɛɛɛ. Ami.

TAKĒLAYA NJKA PŌŌLI NMAAWA
IFEESU
NYĒMA TŌ
KutuĽtu

Lom ɨcate taa kĕ PŌŌli ka we waatu wei ɨ njmaa takĕlaya kane tŌ. Payale huuki si Ifeesu hŏgŏluyu taa Yesu seelaa kpeka payale ke ɨ njmaa-kĕ. PŌŌli hŏlĕyɨ isŏna Iso tayana yŏlaa nyuyu yapu tŏm tŌ, na Yesu Kilisiti haakŏna nyuyu yapu mpŏyɨ saa wei yulu tɛnjɨ-ɨ na ɨ taa tŌ. PŌ kĕ Iso kuɔɔɔu kĕ. ɨ hulaa si Yesu seelaa wee kĕ ɨsu yulu tŏnyuy pilimile, na tŏ tŏo niŋ na nŏŏheɛ, na paa wei na ɨ kulapŏle, ɨlena pa wena nŏyŏ kulŏmaya. PŌŌli caaki si yŏlaa ɨ nu teu ɨlena ɨ kpŏna ɨ seyesuyu na kutuluyu si Iso seelaa wee ɨsu kutuluyu na Yesu keke kite tɛɛ pŏle. ɨ kpŏrŏna tŏtŏyŏ apalu na alu ke tŏyaya taa si Yesu wenna ɨsu paalu na Iso seelaa nŏa wee ɨsu alu.

Isŏna pa faya Ifeesu takĕlaya tŌ:

- Yesu Kilisiti nyuyu yapu, titite 1-3
- Tŏnte kufate, titite 4-6

Seɛtv

¹ Maya PŌŌli, Iso luyu lapŏna na mŏ lŏ Yesu Kilisiti tillu, mŏ njmaakŏna takĕlaya kaneyɛ Iso yŏlaa mpa pa we Ifeesu na pŏ na Yesu Kilisiti pa kpɛntaa na pŏ nukŏna-ɨ tŌ.

² Tacaa Iso na tŏ sŏsŏ Yesu Kilisiti pŏ hŏlĭ-meɛɛ pɛleɛ na pŏ ha-meɛɛ alaafŏya.

Isŏ lapa-tuyv kupantvnaa mpaɛa Kilisiti tŏo tŏ

³ Tŏ sa Iso Tacaa Yesu Kilisiti Caa ke teu. Tŏ na Kilisiti tŏ kpɛntuyv tŏo Iso unɨ ɨ kpayana Iso seɛv kupantvnaa na ɨ la-tuyv sŏsŏm ke hatuu isŏtaa.

⁴ Pŏ taya pulu, fau na pŏɔɔ Iso laki utulinya tŏyŏ ɨ ka tema lŏsuyu na ɨ su si tŏ na Kilisiti tŏ kpɛntɨ na tŏ pŏsi ɨ nyŏma na tŏ tŏnte keɛsi teu ke ɨ isentaa na kuwakŏlŏm napŏli pŏ fei tŏ kinj.

⁵ ɨ ka tema suw ke hatuu lŏŋ ke ɨ sŏɔluyv tŏo si ɨ kŏ pŏsi-tuyv ɨ piya mayamaya ke Yesu Kilisiti tŏo, ɨɛ ɨ mayamaya ɨ luyv lapŏna mpv pŏɔɔ pŏ lapu tu we-ɨ lelenj kĕ.

⁶ Ye mpv tu sa Iso kĕ teu ke ɨ huluyv-tuyv ɨ pɛleɛ taa pɛleɛ kupana na luyv kulŏmuyv na ɨ luyv tɛɛ Pŏyaya kinj tŏ.

⁷ Pŏ taya pulu tŏo, Kilisiti weesuyv lu tŏ tŏo tŏyŏ pŏ yapa-tv na pŏ husɨ tŏ isayatvnaa. Tŏnaya Iso lapa na tŏ nŏa ɨ pɛleɛ sŏsŏna

⁸ nna ɨ hula-tv tŏ a tŏɔv katatŏlaya, ke waatu wei ɨ ha-tuyv lŏmayaseɛ sŏsŏna na nyŏm sŏsŏm tŏ.

⁹ Na ɨ lapa na tŏ nyɨ mpi ɨ suwa na ɨ tŏhŏyɨ na ɨ laki na pŏ we njmelav tŏ. Na hatuu lŏŋ ke ɨ mayamaya ɨ ka hɔv ɨ taa na ɨ su si ɨ kŏ yoosi-wɨ na Kilisiti kinj.

¹⁰ Pŏ kŏŋ na pŏ tala kuyɛɛnj kutɛɛsŏnj taa na Iso koti isŏtaa nyŏm na atɛ nyŏm na ɨ mŏlŏna-wŏyɨ Kilisiti tike tɛɛ na ɨlɛ ɨ tŏyŏ pa tŏo kĕ kawulaya, ɨɛ Iso tv mpi ɨ suwa na ɨ tŏhŏyɨ na ɨ laki tŏ pŏ nyuyv ntĕ.

¹¹ Iso tŏŋa isŏna ɨ suwa na ɨ laki tŏyŏ ɨ lŏsa-tuyv hatuu lŏŋ si tŏ na Kilisiti tŏ kpɛntuyv tŏo tŏ hiki tŏ paa tete ke nyuyv yapu tŏm taa. Iso u laki pulu na pŏ coti ntɨ ɨ suwa na ɨ mayamaya ɨ luyv la si ɨ la tŏ.

¹² Ye mpv tŏ mpa tŏ laala Kilisiti tŏo kĕ tɛluyv tŏ, tŏ sa Iso kĕ ɨ sŏsŏntv tŏo.

¹³ Mŏ mayamaya waatu wei ɨ nu tampana tŏm, Laapaali Kupaŋ wei ɨ yapa mŏ nyŏŏnj tŏ, ɨ tema Kilisiti na mŏ taa kĕ ɨlena Iso nŏa yŏsi-me si pŏ hŏlĭ si ɨ kĕ ɨ nyŏma na ɨ kuysŏm mpŏyŏle Feesuyv Nanjtv wei ɨ ka tŏma si ɨ kŏ ha-me tŏ.

¹⁴ Ifeesuyi Nanjɛtu unəxi Iso su-tuyɔ tɔluma si pə hólí si nyuyɔ yaru mpi pə tɔm i ka heela i yəlaa si i ká kɔna na pə wee-wee isu pa pulɔ tɔ pə kɔma na pə ya-tɔ təkpataa ile tu ti tá pulɔ inɪ. Ye mpɔ tɔ sa Iso ké i səsəntu tɔ.

Pɔɔli Iso sələmuyɔ ke Ifeesu nyəma

¹⁵ Pə tənə isəntɔ pə tɔɔ na ma tu nuw pənente tɔtɔ si í tema Tacaa Yesu na mə taa na í sɔɔla Iso yəlaa tənə tɔ,

¹⁶ maa heesəxi Iso ké seetu si í na tɔmlɛ ke mə tɔɔ se. Na ma tɔəsəxi mə tɔɔ ké ma Iso sələməxi taa ké na má sələməxi mə tɔɔ.

¹⁷ Nti ma sələməxi tá Səsə Yesu Kilisiti Iso, Tacaa teeli tənə tu tɔɔlɛ si í ha-meyɛ i Feesuyi, kule ku yelina na í cekəna, na ku hólí-meyɛ Iso na í nyəm-i teu.

¹⁸ Ma sələməxi Iso ké si pə t-meyɛ layatu ke hatuu mə taa na í nyi mpi pə tɔɔ Iso yaa-mɛ na í teeləxi tɔ, na í nyi kɔpantu səsəntu teu teu nyəntu nti i su mpa i ti tɔ pa tɔ tɔ.

¹⁹ Na í nyi i toma səsəna taa səsəna nna i wena na í lakəna Iso seelaa tá tá kin tɔ. Toma səsəna anəɔlɛ mpɔ na nna i huləna toɲ na toɲ

²⁰ ke waatu wei i feesa Kilisiti na í kpaasi-i isəttaa na í caɣasi-i i kəɲkəɲ taa tɔ.

²¹ Kilisiti wɛw tənə tɔ i kəla pə tənə təpai ké, paa toɲtɔnaa, paa pəsuyɔ ŋku, paa toma nna, paa kawulasɪ nsi, na həla tənə nna pa yaa tɔ, na pə taya antulinya inɛ i taa tike, ama pə kɔpəntəna wei i ka kɔɔ tɔ i kəla mɔpɔyɔ ílɛ i taa tɔtɔɔ.

²² Iso mələna pə tənə təpai ké Kilisiti nɔɔhɛ tɛɛ na unəxi i hulaa si Yesu seelaa kpeka í nyənəxi a wulaw səsə.

²³ Yesu seelaa kpeka wɛw mpɔ tɔ a ké Kilisiti tɔnuyɔ ké, na a kin ke i wee təkpataa, inɪ wei i mayala paa timpɪ tɔ.

2

I fita səm na í hiki weesuyi

¹ Tuu ləɲ mə kɔpəntəɲ na mə isayatu ka yelaa ké na í we isu səttaa ke Iso nyəntu taa.

² Pə taya pulɔ, antulinya inɛ i mpaaw isayaw ke í ka təɲaya na í nukayana alɔɣaa toɲ nyəma mpa pa we isəttaa tɔ pa səsə. Alɔɣaa səsə inɪ i wenna na í laki i nyəntu ke yəlaa mpa pa kisa Iso ké nɪnaw tɔ pa taa.

³ Tá tənə isəntɔ mɔpɔyɔ tu wee, tə təɲaya tá yulwɛɛtu kɔpəntu konyuləɲ ke yem ké. Na mpi tá tənəɲ na tá huwee caakaya tɔ mpɔ teitei ké tɔ lakaya. Pə lula-tu na tɔ we isəna tɔ pə wee si Iso páána ká huu tá tɔɔ ké isu a ka huu lelaa tɔ tɔ.

⁴ Ama Iso hula-tuyɔ suulu ke səsəm, na isəna i sɔɔla-tu tɔ pə fei nyənuyɔ.

⁵ Pə tɔɔ ké tu wɛw isu səttaa ke Iso nyəntu taa ké tá kɔpəntəɲ tɔ tɔ, i kɔpənta tá na Kilisiti ke weesuyi haw. Iso suulu tɔɔ ké pə yapa mə nyɔɔɲ.

⁶ Tá na Yesu Kilisiti tá kɔpəntuyɔ tɔɔ ké Iso feesa tá na-i si tɔ tɔɔ kawulaya ke hatuu isəttaa.

⁷ I lapa mɔpɔyɔ si pə hólíxi tam tɔɔ ké isəna i suulu tɔɔ katatəlaya na í hólí-tuyɔ suulu na Yesu Kilisiti kin tɔ.

⁸ Pə taya pulɔ Iso pɛɛɛɛ tɔɔ ké pə yapa mə nyɔɔɲ na í temna-i na mə taa tɔɔ pə lapa mpɔ. Na mpɔ inɪ pə lapa tɔ pə ta luna mə mayamaya mə kin, ama Iso hate ké.

⁹ Pə taya mə iwɪle tɔɔ, pə tɔɔ ile nɔɔlɔ í taa kɔɔ na í sa ti.

¹⁰ Pə taya pulɔ tɔɔ Iso ŋmana-tu, na tá na Yesu Kilisiti təkɔpəntaa tɔɔɔ i ŋma-tuyɔ mpɔ si tɔ laki təma kɔpəna nna i ka tayaŋaa na í su tɔɔ səsəm.

Mə na Yesu Kilisiti mə kvlm pəsuyɔ

11 Με μπα ί κά κέ Yuta nyóma tasiyisiyi na Yuta nyóma yaakaya-meçe kutapeləŋ na mpe pa yaaki pa təyi pella tə, pəyele yəlv niŋ peləna-weçe kəpəlv sɪ pə hólí sɪ kotaya ké. I təəsɪ isəna í ka wee tə na í ná.

12 Pɪ wee tə í ka hatələna Kilisiti ké, í cá ké krai nyóma ké, í fei mpa Isə ləsaa sɪ ı yəlaa tə pa taa. Na pə təna mpi Isə ka təma ı yəlaa sɪ ı cá la-we, haləna í na-we pá caŋ pá su təmaya nəəsɪ ke pə təm taa tə, mə taa fei pa taa se. I ka we yem ké ate cəneçe, ı feina mpi pə təó í teələyi tə pəcó í taa nyɪ Isə.

13 Ama pənentə mə na Yesu Kilisiti mə krentəvɔ təó ı weesuyɔ luw yəlaa ké na í ka hatələnav pə təna təó í tayani-wəyi kɾətənav.

14 Pə taya pəlv, Kilisiti maɣamaɣa kɾayana Yuta nyóma na mpa pa ta ke Yuta nyóma tə na í lá na tə pəsi piitim kəlvməm na heesuyv kəó. I tənvɔv ke ı kɾayaa na í yasəna koləŋa ŋka kaa kəya pa hekv taa isɪ koləŋa tə.

15 Na ı kəwa Yuta nyóma kusəsuto na tə kəheelitu na tə kəkəkiim sɪ ı kɾakəyi Yuta nyóma na mpa pa ta ke Yuta nyóma tə, piitim mpi pə naale na í krentəna ı tɪ na pá pəsi piitim kəlvməm ke kəvam na heesuyv kəó.

16 Kilisiti səm ke tesika təó lapəna na taa kɾanav ke təma saalı, na tesika təó tənəçe ı kɾenta piitim mpi pə təm naale na pə pəsi piitim kəlvməm na í ciiki pə na Isə.

17 Kilisiti kəmvna na í kɾaalı Laapaalı Kəpaŋ wei ı heesəyi yəlaa laŋa tə paa mpa me í tá ké Yuta nyóma na í ka hatələna Isə tə, paa Yuta nyóma mpa paa kɾətəna-ı tə.

18 Kilisiti unı ı təó ké tá təna tə pəsəyi na tə səŋ Isə isəntaa na Feesuyɔ Naŋŋtə kəlv m unı ı toŋ taa.

19 Ye mpv me mpa í tá ké Yuta nyóma təó í tá ké krai nyóma yaa caɣalaa. Ama pənentə mə na Isə yəlaa í kaa ıcate, na í pəsə Isə təyaya nyóma maɣamaɣa təkrem.

20 I pəsə isɪ pa ŋmaakvɔv kutuluyɔ təyə. Yesu keke kancaalaya cəeça, na ílé ı təó ké tillaa na Isə kvyəçətvtə teləsəlaa, na pə kaasi-meçe isətəa.

21 I təó ké kutuluyɔ ŋmatv təna səŋa teu, na tə təŋna piw sɪ timpí tá na Tacaə tə kɾenta mpv tə tə pəsi Isə təcaɣale naŋŋ nyəntə.

22 I krentəvɔvna-ı tə pa təna-me tətəyə kutuluyɔ təó ké sɪ mə na lələa í kɾenti na í pəsi kutuluyɔ ŋku kv taa Isə Feesuyɔ cá çayə na pə hólí sɪ Isə wəvna kv taa tə.

3

Təmlə nte pa tv Pəəli tə

1 Pə təó ké Pəəli má wei ma ké saləka tv ke Yesu Kilisiti təó sɪ pə waasi mpa me í tá ké Yuta nyóma tə, ma səlvməyi Isə.

2 Ma hvv teu sɪ isəntəó í nuwa isəna Isə lapa-m suulu na í tv-m sɪ má la təmlə ke mə kɪŋ tə.

3 Isə su isəna mpi na í təŋəyi na í lakı na pə ŋməlaa təyə ı kulaa na í hólí-m na má nyɪ. Halı ma təma-meçe pə təm keesvɔv ke cəne unəyi pəcə.

4 Na ye í kalaa í cá ná isəna mpi ma nyəmə Kilisiti təm nti unı nəçəlv taa cəkəna mpv tə.

5 Isə táá hólí-təyi səsaa taa yəlaa isɪ kəyana ı lapa na ı Feesuyɔ kuli-tı na kó hólí tillaa na Isə kvyəçətvtə teləsəlaa mpa pa ké ı yəlaa kəpama tə.

6 Na təm kvŋmələtv ntəçəle sɪ: Laapaalı Kəpaŋ lapa na mpa pa ta ke Yuta nyóma tə na Yuta nyóma pa təna pá hiki pa paa tete ke kəpantv nti Isə sɪ ı yəlaa tə tə taa, na pá pəsi kəlv m təkɾataa, na Isə təma sɪ ı lakı mpi na Yesu Kilisiti kɪŋ tə piitim lempı nyəna ná we pə taa tətəyə.

7 Suulu ke Isə hvlaa na í tvna-m na í paasi na í ha-m toma sɪ má la Laapaalı Kəpaŋ inə ı təmlə.

⁸ Μαγάλε Ισο γάλαα σάκπεμα τaa σάκπελυ, πάα na mpυ ma inάγι Ισο τόνaa na í hólí suulu inε sι má cά na má heeli mpα pa ta ke Yuta nyάma τάyo Kilisiti teu sάsάm mpi pά feina akpele tά pά Laapaali Kupaη.

⁹ Na má la na yάlaa tάna cekάna Ισο su isάna mpi na í tήγyι na í lakι na pά ημελαa τά, isάna pά weε sι pά la τά. Ισο wei ι lapα pά tάna na pά weε τά ι ημεsa hatuu λήηaa kέ isάna mpi ι suwa na í tήγyι na í lakι mpυ τάyo.

¹⁰ Sι pά kάma na pά tala waatu inε ile ι yele na isάtaa kawulaya nyuyυ nyάma na ka tonηtonaa nana Yesu seelaa kpeka kin ke Ισο nyam yaasi tάna.

¹¹ I ka huvkaya ntiyi tam τά Tacaa Yesu Kilisiti kin ke ι lapα-tι. Na pά nάyo taa tákulηkulo kέ ι lapα.

¹² Na tá na-ι tά kpentaa na tά tem-ι na tá taa τάyo tά hika mpaau na tά sάη Ισο isεntaa na naani ke teu.

¹³ Ye mpυ ile ma wiikάna-me sι í taa lά tάyη ke konyoyη ηku ma tάki mά tάo τά ku τάo. Pά tayα pulo pu te na pά kusι mά nyuyυ.

Kilisiti sάoluyυ ke yάlaa

¹⁴ Pά τάo kέ ma lunα akula ke Tacaa

¹⁵ wei ι haaki ate na isάtaa piitimnaa tάnaya pά hάla τά,

¹⁶ sι ι teeli sάsά τάo í yele na ι Feesuyυ la na mu hiki pάsuyυ na í nyάo tonη ke hatuu mά lάmayaseε taa,

¹⁷ na í te Ισο na mά taa kέ teu, na Kilisiti weε mά waali kέ tam. Na ma sάlámayι Ισο kέ sι í sάoluyι tάma na í sάyη pά taa kέ teu tάkerkeη.

¹⁸ Na mά na Ισο yάlaa tάna í kpentι na í hiki pάsuyυ na í cekάna isάna Kilisiti sάoluyυ τάowa τά halάna ku fei tάnaya. Nwaanη na mpάle, isάtaa na ate.

¹⁹ Na paa Kilisiti sάoluyυ fei sι nάyalo pάsάyι na í cekάna ku tάna τά, mu cekάna-ku, na í hiki Ισο nyam tάna na pά magali mά taanaa tεpampam.

²⁰ Tάo, toma nna a we tá taa na á waasάyι-tuyυ tam τά anάyι Ισο pάsάyι na í lana-tuyυ kupantu na pά tee tá sάlámuyυ τάo tάcayacaya, halάna pά tu tee mpi mpi tά pάsάyι na tά huv tá taa τάo.

²¹ Ισο unι ι seelaa tάna tεpai, na Yesu Kilisiti pá tuyι-ι teeli na pά polo ήpύyυ tam halάna tam. Ami.

4

Yesu seelaa we kέ isu Kilisiti tάnyυ

¹ Ye mpυ ma wei ma kέ salάka τυ ke Tacaa tάmle lapυ τάo τά, ma teeάyι-me na wiinaυ sι í yele na mά tάnte te teu, na pά keesάna tάnte nte Ισο caa na í yaa-me sι í τάo.

² I pasάyι mά ti, í lakι tάheε, í hólάyι tάmaya suulu, í sάyηna tάma na sάoluyυ.

³ Isάna Ισο Feesuyυ yelaa na í kpentι τάo í seεsι isάle na mά kpentuyυ ηkuyυ tάkuyυ, na nάyo kulbmaya ηka í wena τάo ká yele na í lá mpυ.

⁴ Tάnyυ kulbmuyυ tike tάkoyη wenna, na Feesuyυ Nanηtu kulbm tike tάkoyη wenna, na tάteelle nte tάo Ισο lάsa-me τάo tάle tά we kulbm tάtάyo.

⁵ Tacaa we kulbm kέ tάkoyη, na ι mpaau we kulbmuyυ kέ tάkoyη, na Ισο lυm sάυ we kulbmam kέ tάkoyη.

⁶ Kulbm tike tάkoyη kena yάlaa tάna Ισο na pa Caa. Inάyάle pa tάna tεpai pa wulav, na kulbm unι ι lakάna pά tάnaya isάna ι nάkaa τά, na kulbm unι ι wena pa tάna pa waali.

⁷ Ισο yelaa kέ na pulo lapυ saa paa tá taa wei kέ ηkanηka na pά keesάna isάna mpi Kilisiti yelaa sι pά lapυ í saa yulo τάo.

⁸ Halάna Ισο Tάm taa pa ηmaa ήpύyυ sι:

Waatu wei i kpawa hatuu isɔtaa tɔ,
i kpenna i kukpakpama payale na i kraana,
na i lapa yɔlaa ke kucɔɔɛ.

⁹ Tɔw, pa yɔɔtɔɔɔ mpu si i kpawa tɔ wentiyile mpu? Ntɔɔɔle si i tiwa katatɔɔɔɔɔɔ,
halɔna i tala tetu tɛɛ maɔamaɔa kɛ na pɔcɔ i kraaki.

¹⁰ Wei inu i tii mpu tɔ kɔlɔm inu i kraana halɔna i tɛɛ isɔtaa tɔɔamyam si i wɛɛ na i
maɔali paa timpɔi.

¹¹ Na kɔlɔm inu i yelina na kɔlɔpɔɔɔɔna saa yɔlaa ke ŋka ŋka. I tu lɛlaa si pɔ la tillaa
sɔsaa, lɛlaa ke Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛɛlɔsɔlaa, na lɛlaa si pɛɛ pɔ cɔɔna Laapaali Kɔpaŋ,
na lɛlaa si pɛɛ pɔ la paasɔnlaa na Iɔ Tɔm sɛɔsɔlaa.

¹² I lapa mɔpɔyɔ si pa hɔlɔ Iɔ yɔlaa ke isɔna paa la i tɔmlɛ na kilisiti tɔnɔɔɔ tuusi
lɔlɔ ke Iɔ sɛɛ taa tɔ.

¹³ Ye pɔ taɔa mpu tɔ tɔna tɔpaɔ tɔ taa tɛmnaɔ ke Iɔ kɔ la kɔlɔmɔm, na tɔ nyɔm ke
Iɔ Pɔɔɔɔa kɔ la kɔlɔmɔm tɔtɔ. Na tu la sɔsaa ke i tɔm taa halɔna tɔ teu tala Kilisiti
teu sɔsɔm.

¹⁴ Tɔ kaa tasa pɔcaatu taa kɛ wɛɛɔ na paa puɔusulu wei i lanɔtɔɔɔ-tu na i
kɔsɛɔsɔtɔ, tɔ mɔŋna cɔnɛ tɔ mɔŋna cɔnɛ, isu heelim lakɔɔɔ tɔ. Puɔusulaa mpe
pa lukɔna-ti na pa acilayatu, na pɔ tɔsɔɔɔna lɛlaa.

¹⁵ Ama ye tɔ heeliyi tɔmaɔa tampana na sɔɔlɔɔɔ ile tu sɔsɔɔɔɔɔ puw ke pɔ tɔna pɔ
taa na tɔ tala Kilisiti wei i kɛ tɔ tɔnɔɔɔ nyɔɔɔ tɔ.

¹⁶ I tɔɔ kɛ niŋ na nɔɔhɛɛ na pɔ tɔna pɔ wɛɛ mɔpɔyɔ waanɔ waanɔ ke tɔnɔɔɔ tɔ tɔ pɔ
tɔkɔna tɔmaɔa teu, na tɔnɔɔɔ atama atama tamsɔna tɔmaɔa teu tɔɔ pɔ kpɛnta
pilimile. Pɔ tɔɔ kɛ pɔ tɔna mpi pɔ wɛ tɔnɔɔɔ tɔ tɔ pɔ lakɔ pɔ tɔmlɛ ke teu, tɔnɔɔɔ
tɔna puɔi kɛ, na ku sɔɔlɔɔɔ tɔŋna sɔsɔɔɔɔ.

Tɔntɛ kɔfate ke Kilisiti mpaav taa

¹⁷ Ye pɔ wɛɛ mpu, na Tacaɔa ma heeliyi-mɛ tɔfoo si i taa tasa tɔntɛ isu cefelinaa.
Pɛɛ pa tɔŋɔɔɔ pa kraɔ hɔwɛɛ ke yem kɛ.

¹⁸ Pa layatu ta tulu. Pa isɔkɔpɛɛɛɛ na pa lanɔkpusɔŋ katatɔɔɔɔɔɔ tɔ pa paa fɛɛ
weesɔɔɔ ŋku Iɔ haɔ tɔ ku taa.

¹⁹ Pa kɛ fɛɛɛ fɛɛ nyɔma kɛ, yaasi isayau taa kɛ pa ha pa ti tɔkɔpataa, na pɔ huliyi
asilina tɔlatɛnaa.

²⁰ Ama Kilisiti tɔm nti mɛ i nyɔmɔ tɔ pɔ taɔa mɔpɔyɔ tɔ wɛɛ.

²¹ Ntɔŋ i tɛma i tɔm nuw na? Halɔna i keɔ Kilisiti nyɔma tɔ pa sɛɔsɔa-mɛɔɛ i
tɔm tɔna tampana mɛɛ.

²² Ye mpu pɔ wɛɛ kɛ si i wɔɔɔɔ mɔ yaasi kɔpɔŋ wei i tɔka hatuu lanɔ tɔ. Yaasi
kɔpɔŋ inu i kɔnyulɔŋ kɔpuɔusɔŋ puɔina tɔletɛ taa kɛ.

²³ Pɔ wɛɛ kɛ si i layasɔ mɔ lotunaa taa na mɔ lɔmaɔasɛɛ taa tɔkɔpataa.

²⁴ Na i kelɔ yaasi kɔfalɔ wei Iɔ lɔsaa na i kɛ i maɔamaɔa i nyɔŋ tɔ. Mɔ tɔntɛ i
kɛsɔna na tɔ teu isu tampana hɔlɔɔɔɔ ile pu hɔlɔ si i kraɔa yaasi inu.

²⁵ Pɔ tɔɔ ile i yeɛ tɔmaɔa pɔpɔtɔ pɛɛlɔɔ tɔkɔpataa, na paa mɔ taa wei i yɔɔtɔɔɔ
tampana ke i lɛlaa kin. Pɔ taɔa pulɔ, tɔ tɔna tɔ wɛ kɛ isu niŋ na nɔɔhɛɛ wɛɛ tɔnɔɔɔ
tɔ tɔ.

²⁶ Na ye pɔɔnɔ kra-mɛ i taa yeɛ na ɔ pɔna-mɛɔɛ wakɔlɔɔɔ taa. Na pɔɔnɔ i taa
leeli na ɔ wɛ mɔ taa.

²⁷ I taa ha mɔ tɔɔɔ ilɔɔɔ ke paa pɔcɔ maɔamaɔa.

²⁸ Ye wei i ka ŋmulayɔ pɔntɔ i taa tasa ŋmulɔɔɔ. Ama i sɛsɔ isɔɛɛ na tɔmlɛ lapu
na i hiki i maɔamaɔa i niŋ nyɔm mpi pɔ tɔɔ i wu teu tɔ, na i pɔsɔ na i sɔna mpa
pa fɛina pulɔ tɔ.

²⁹ Kawalaya tɔm natəli tɔ taa lukəna mə nɔɔsi. Ama í yɔɔtəyi tɔmnaa kɔpama mpa pa waasəyi yəlaa na pá yeki na tɔ tuusiyi lələ ké Isə seɛv taa tɔ, ɔlɛ tu waasi tɔ nɔlaa təna.

³⁰ Í taa wakələyi Isə Feesuɣu Nəŋŋtu lanje. Pə taɣa pɔlv, ɔnəɣələ Isə kɔyɔsɔm mpi ɪ yɔsəna-me tɔ. Na ɔnəyi Isə su-meɣe tɔlɔma si pə hólí si kɔyaku wɛɛ kɔ kɔŋ, ŋku kɔ wule Isə ká ya-me təkpataa tɔ.

³¹ Í yele hɔwɛɛ nyəŋ nyəna təna na təma təkənav ke táa na pááná mɔyɔ. Í yele hola na kɔtɔyɔ. Í yele ɔsəɣatɔ tənaya lapɔ, paa tɔ ké nti.

³² Í laki təmaɣa yəllɛ na í wii təma pətətɛɛ. Ye í pəntəna təma í hólí təmaɣa suulu ɔsu Isə ná hɔlvɔ-mɛɣe suulu ke Kilisiti tɔɔ tɔ.

5

Mə lakasi í te teu

¹ ɔsu í keɔ ɔsəntəɣɔ Isə piya nsi ɪ sɔlaa tɔ í seɛsi ɔsələ na í kpaɣa ɪ yaasi təna ɔlɛ.

² Í hóləyi təmaɣa sɔlvɔyɔ ke mə lakasi təna taa ɔsu Kilisiti ná sɔlvɔyɔ-tɔ haləna í pəsi ɪ təyi kɔvahaɔm kɔpam, na í kpaɣa ɪ tɪ na í la kɔtaɣa ke tá tɔɔ si pə lá Isə ké teu na sɔsɔŋ kɔpəŋ tɔ.

³ Asilima na tetelakasi ɔsəɣasi na kɔnyɔlvɔyɔ, pə tənaya mpɔ pə tɔm maɣamaɣa í taa lu mə nɔɔsi taa, pə taɣa pɔlv, lakasi nsi si taka tá mɔna Isə yəlaa.

⁴ Na pə ta mɔna tɔtɔ si í yɔɔtəyi feɛle fei tɔm, yaa tɔm kpaɪ nyəntɔ, yaa keɛsəlaya tɔm natəli. Ama í paasəna Isə ké seɛv si í na təmlɛ.

⁵ Í nyi teu si asilima latɔ, na tetelakasi ɔsəɣasi latɔ, yaa liɣitee kɔtɔi tɔ, pa taa nəɣəlv kaa fei nɔɔhələ ke Kilisiti na Isə pa kawulaya taa. Halɪ liɣitee kɔtɔi tɔ na tɔŋ laalɔ pa ɔsəɣatɔ lu kɔlvɔm ké.

⁶ Í paasəna teu na nəɣəlv í taa tolisi-me na ɪ kɔmɛlətɔm, halɪ nti ɔnɪ tɔ tɔɔ ké Isə ká lana mpa paa caa ɪ luyɔ nyəntɔ lapɔ tɔ na pááná.

⁷ Mə na pə yəlaa í taa kaa pɔlvɔyɔ paa hoolaya.

⁸ Ləŋ í ka wɛ ké ɔsu yɔlv təŋyɔyɔ ahoɔ ke səkpetɔyɔ taa tɔ. Ama kaɣana mə na Tacaá í kɔpəntaa, ɔlɛ pə wɛ ɔsu ilim lu mə tɔɔ ké. Pə tɔɔ ɔlɛ mə lakasi í te ɔsu kɔpama mpa pa wɛ ilim taa tɔ pa nyəŋsi.

⁹ Pə taɣa pɔlv timpí pə nyaalaa tɔ kɔpantɔnaa lapɔ na siɣisiŋ təŋyɔyɔ na tɔm tampana yɔɔtɔyɔ ke pə kɔŋna.

¹⁰ Í seɛsi ɔsələ na í cəkəna mpi pə wɛ Tacaá ke teu tɔ.

¹¹ Mə na mpa pa laki səkpetɔyɔ tɛɛ təma kpaɪ nyəna tɔ í taa kaa pɔlv paa hoolaya. Ama í la na pá kuli a tɔɔ na paa wei í ná.

¹² Yəlaa mpe, mpi pa ŋmɛləyi na pá laki tɔ si pə tɔm í tu lu yɔlv nəɣə taa tɔ pə wɛ feɛle ké.

¹³ Ye pa lakasi nsi si tɔɔ í kulaa na pá ná, ɔlɛ paa wei ɪ ká ná pa wɛɛtɔ cakələ təkɛləkɛlə.

¹⁴ Mɔpóyɔ pə tu wɛɛ, ye pə kula pɔlv tɔɔ na pá naaki təcɛɛɛɛ, pələ pə pəsəyi fətəla ké. Pə tɔɔ ké pa yɔɔtəyi si:

Nyá wei n tooki tɔ fe mpɔ.

Kɔlv na ŋ lu səttaa taa,

Kilisiti ká cɛ nyá səkpetɔyɔ.

¹⁵ Ye mpɔ ɔlɛ í la laakalɪ na mə təntɛ ke teu, í taa tɔ ɔsu kɔmɛlɛməŋ, ama í tɔ ɔsu ləmaɣasɛɛ nyóma.

¹⁶ Í taa yele na aləsɛke kɔyɛŋ fiti-mɛɣe yem. Pə taɣa pɔlv ɔsəɣatɔ hukina tá kaɣana kɔyɛŋ ɔnɛ ɪ taa.

17 I taa la isu komeleməŋ lakuyə tɔ. Ama í seesi isəle na í nyi mpi Tacaá luɣu wɛɛ si mɛ í la tɔ.

18 I taa yele na solom ku-mɛ. Solom kuyə ká tɔ-mɛyɛ yem yem lakasi. Ama í yele na Feesuɣu Naŋŋɛtɔ haɣa mə taa tɔmamam.

19 Ye í caɣa tɔma kiŋ mə nɔɔsi taa í wɛɛ Iso Tɔm yontu na apalɔtɔ nyɛntɔ na Iso samtɔ nyɛntɔ. I sa Tacaá na samtɔ yontu na Iso Tɔm nyɛntɔ na luɣu kulɔmuyɔ.

20 I seeki Tacaá Iso ké í na tɔmlɛ kɛ paa waatɔ wei ké paa mpi pə tɔ ké Tacaá Yesu Kilisiti tɔɔ.

Apalaa na pa alaa pa tɔm

21 I nukəna tɔmɔɣa teu kɛ Kilisiti sɔɣɔntɔ tɔɔ.

22 Alaa-mɛ í seeki mə paalaa isu í seekuɣu Tacaá tɔ.

23 Pə taɣa pɔlv, isəna mpi Kilisiti ná kəla Yesu seelaa kpekəle tɔ mpɔ tɔtɔɣɔ apalɔ ná kəla alv. Yesu seelaa kpekəle kɛna Kilisiti tɔnuyɔ pilimile, na Kilisiti maɣamaɣa kɛna pa nyuyɔ yatɔ.

24 Na isu Yesu seelaa kpeka seekuɣu Kilisiti tɔ, mpɔ tɔtɔɣɔ alaa ká seeki pa paalaa kɛ pə tɔna pə taa.

25 Apalaa mi sɔɔlɛ mə alaa isu Kilisiti sɔɔlvuyɔ Yesu seelaa kpeka na í si a sɔm tɔ.

26 I lapa mɔpɔɣɔ si í nyaali-wɛ na lɔm na í taɣanɔ-wɛ na ɪ tɔm na pá te teu na pá mɔna Iso yəlaa.

27 Pə taɣa pɔlv ɪ caakaya ké si í kpaɣa Yesu seelaa kpeka na a teu tɔkpataa na í suna ɪ ti, na á wɛɛ tɔnaŋŋ, a tiili tá wakəlɛ, na paa asilima a feina, na á tá caamu. Pəyele kɔwakəlɛm napəlɛ fei a kiŋ.

28 Ye mpɔ pə wɛɛ si apalaa í sɔɔləɣi pa alaa kɛ teitei ké isu pa sɔɔlvuyɔ pa ti tɔ. Ye yulv sɔɔləɣi ɪ alv pə wɛ isu ɪ maɣamaɣa kɛ í sɔɔləɣi.

29 Ama tampana tɔɔ nɔɣɔlv fei wei ɪ taa kpəna ɪ maɣamaɣa tɔ, halɪ paa wei ɪ paasəɣəna ɪ tɔnuyɔ tɔɔ ké teu ké na í taɣanəɣi ɪ ti tɔtetete isu Kilisiti paasəɣəntɔ Yesu seelaa kpeka tɔ.

30 Pə taɣa pɔlv, tá kɛna ɪ tɔnuyɔ pilimile tɔɔ niŋ na nɔɔhɛɛ na pə tɔnaɣa mpɔ.

31 Halɪ pa ŋmaa mɔpɔɣɔ Iso Tɔm taa si: Pə tɔɔ ké yulv ká cɛ ɪ caa na ɪ too si í na ɪ alv pá caɣa. Na pa naale pá kpɛntɪ na pá pəsɪ yulv kulɔm.

32 Ama tampana sɔsɔna kɛ pə kula loŋŋa kanɛ ka tɔɔ cəne. Kilisiti na Yesu seelaa pa tɔm lapa isəna tɔɣɔ ma naa ka taa.

33 Paa na mpɔ mɛyɛ pə heeliyi si paa wei í sɔɔləɣi ɪ alv isu ɪ sɔɔlvuyɔ ɪ ti tɔ. Na paa alv wei ílé í seeki ɪ paalv tɔtɔ.

6

Piya na si caanaa pa tɔm

1 Piya mɛ, Tacaá isɛntaa mə nyɛntɔ nté si í nuna mə nyɔma. Mpi tɔ, ntɪ unɪ tɔ wɛnna teu.

2 Kusəsutɔ nti pə suwa tɔɣɔle si: Seeki nyá caa na nyá too. Tə tɔɔ ké pə caala kɔpantɔ tɔna kasəɣaɣa kɛ seɛv si:

3 N ká nu leleŋ na nyá weesuɣu ká taɣali atɛ cəne.

4 Cɛcɛnaa mɛ, mi taa la na pááná kpa mə piya. Ama í tɔki-sɪ na í seɣesəɣi-səɣi kɔpantɔ, na í húləɣi-səɣi lɔŋ isu Tacaá luɣu wɛɛ tɔ.

Yomaa na pa caanaa pa tɔm

5 Yomaa mi nukəna mə caanaa mpa pa tɔka-mɛyɛ antulinya taa cəne tɔ na luɣu kulɔmuyɔ. I wɛɛna pa sɔɣɔntɔ na í nyana-wɛyɛ teitei isu ye pu kɛ Kilisiti ɪ ka lapa tɔ.

6 I taa seeki-weyge waatu wei pa weeki to tike si pó la-weyge lelen. Ama í la Iso luyu nyəntu na luyu kulomoyu isu Kilisiti yomaa.

7 Yomle təmle nte pa tugi-me to í la-te na luyu kulomoyu na pó wee isu Tacaa təmle ke í laki, pə taya yəlaa tike nyənte.

8 I nyi teu si paa yom paa kasayampu Tacaa ká te na í felí paa wei ké kɔpantu nti í lapa to.

9 Na mpa me í ke yomaa caanaa to mu la-weyge mpɔ toto, í kpa mə ti na pa nyaasoyu. Na í toosi si mə na we í kaa caa kulom ke isətaa na ílé u fayasəyi nəyolub se.

10 Nti tə kaasaa tɔyole si mu pɛkəxi si í nyoo toŋ ke mə na Tacaa mə kɔrentoyu taa na í toŋ səsəŋ taa.

11 I to mə toó ké yoou wontu təna nti Iso haaki-me to, na í səŋ təca na í taŋ lloɔyɔ na í acilayatu təna.

12 Pə taya yəlaa ke tə yooa, ama mpa tə yooa tɔyole alɔyaa toŋtənaa asayaa mpa pa we isətaa to, na səkpɛtoyɔ taa cəne awulaa na toŋtənaa na səsaa.

13 Pə toó to í co Iso yoou wontu nti tə tənaxa kɔakɔaa, na pə kəma na pó tala kuyɛŋ isayəŋ taa na mə kolontu kuləxi mə toó, í pəsi na í taŋi-teu. Na ye í təkə mə təxi teu na í yoo haləna í to yoou ŋkɔ kɔ nyoyu, ílé í ká nyoo toŋ ke mɔpɔyú tam.

14 Ye mpɔ í tantu na í taŋaa, na í təŋ tampana ke teu na pó wee isu pa ləlyu tamɔala ke tənaxa taa to. Na í təŋ siyisuyu ke pə təna pə taa na pó wee isu nyəyətɔ toko ke í suuwa.

15 I seesi isəle na Laapaali Kɔpəŋ wei í kəŋna heesoyu tɔyoo kɔaaloyu na pó wee isu ntaŋkɔala kɔpana ke í leewa.

16 I te mə taa na Iso ké tam na pó wee isu kɔálóyú ŋku í ká kentiɔina isayatu to nyómá sətu nyəna to.

17 I nyəni yəpɔ mpi Iso yaki-me to isu yoou kahuka, na í təkí Iso Təm isu layate nte í Feesuyu cəla-me to.

18 I laki pə tənaxa mpɔ na Iso sələməyɔ, na í wiikina-ı si í sənə-me. I sələməxi paa mpi pə taa, na Feesuyu Nəŋŋtu í hólí-meye isəna í ká sələmi to. I la kɔɛlikɔɛka nyómə na í seesi isəle ke mɔpɔyú tam. I sələməyənə Iso yəlaa təna.

19 Na í sələməna ma toto, na waatu wei má caaki ma nəyoo toó ké kuluyu, Iso í to ma taa ké təm nti tə təŋa teu to, na má hólí Laapaali Kɔpəŋ təm nti tu ŋməlaa to na apalɔtu.

20 Paa na pa təkə-m saləka taa to má kəna Laapaali Kɔpəŋ inɛ í təmle to səsə. Pə toó to í sələməna-m na má yəyotı í təm na apalɔtu ke isəna mpi pə nəyəsənəa to.

21 Ta taapalɔ Tisiki wei í laki Tacaa təmle na luyu kulomoyu to í ká keesi-meye ma təm na í nyi isəna taa ma wee to.

22 Pə toó məyamaya ke ma tiliyi-ı mə kɔŋ, si me í nyi isəna taa tə we cəne to, na pə səsəsi-meye apalɔtu.

23 Tacaa Iso na tá Səsə Yesu Kilisiti pá ha tá taapalaa tənaxa alaafəya na pa təma sələyɔ na táá təmnaυ ke Iso.

24 Iso í hólí pɛlee ke pa təna mpa pa sələ Tacaa Yesu Kilisiti ke tam to.

TAKĒLAYA NKA PŌŌLI NMAAWA
FILIPU
NYĒMA TŌ
Kutvltv

Pə nəyəsəna isu saa wei PŌŌli nmaakaya takəlaya kanə tŏ saləka taa kē ı wēē. Mpa ı nmaa-ke tŏ pa taa paɣale ta ke Yuta nyəma. PŌŌli lapəna Iso təsele yəlaa mpeye waasv na pā mv Iso Təm. Halı pa tilina PŌŌli ke kvcəñ ke təm paɣale. Pə tŏ kē PŌŌli nmaa-wē na ı sēē-wē na ı tasa-wēye layatv sı pā wēē nəyŏ kulvmaya na pā pasa pa ti isu Tacaə Yesu. ı seyeşəyi-wē sı pā la laakalı na seyeşəlaa pŏpŏtŏnaa. PŌŌli seyeşyv loŃa səsaya ntē sı yvlv ı wēena lanhvlmle paa wahala taa.

Isəna pa faya Filipu takəlaya tŏ:

PŌŌli təmlē, titite 1

Iso seelaə nəyŏ kulvmaya na pa ti pasvzv, titite 2:1-18

Timotee na İrafəlotiti, titite 2:19-30

Laakalı na seyeşəlaa pŏpŏtŏnaa, titite 3:1-4:9

Seetv, titite 4:10-23

Seetv

1 Taya Yesu Kilisiti təmlē nyəma PŌŌli na Timotee.

Tā nmaakəna takəlaya kaneye Iso yəlaa mpa pa wē Filipu na pā tema Yesu Kilisiti na pa taa tŏ, na Iso təsele səsaa na tŏ taa təma lataa.

2 Tā Caa Iso na tā Səsə Yesu Kilisiti pā hvl-imeye pēele na pā lā na mə lanja hvlmı.

Filipv nyəma tŏ sələmvzv

3 Paa waatv wei kē ma tŏsa mə tŏ kē isəntŏ, ma seeki ma Iso kē ı na təmlē ke mə təna təpai mə tŏ kē.

4 Na paa waatv wei kē ma sələməyənə-me ye Iso, lanhvlmle ke ma sələməyənə.

5 Mpi tŏ, ı sənə-m kuyaku kancaalaya nyəjkv wule na haləna sanja na mā yasəyi Laapaalı KupaŃ tŏ.

6 Ma nyəmā teu təkpataa sı Iso wei ı caala təmlē kupaŃte təneye mə kin tŏ, ı ká la-teye İpŏyŏ haləna tŏ kŏ na tŏ yoosi Yesu Kilisiti kuyaku wule.

7 Pə muna teu kē sı má hvv İpŏyŏ mə təna təpai mə tŏ. Ma luyv svv-me ye sŏsŏm sŏsŏm kē. Pə taya vlv tŏ, mə təna təpai ı hika mə paa nyəm ke pēele nna Iso lapa ma tŏ a taa kē. İle paa pəŃte ma wēv saləka taa isəntŏ yaa tuu ma tu wēv na ma ti, sı má taa yele na Laapaalı kupaŃ pəsi tetērvlv, ama sı má sv-ı teu kē təkə.

8 Ma yŏtŏyv sı ma sŏla mə təna təpai kē isu isəna mpi Yesu Kilisiti sŏlvzv-tŏyv sŏsŏm tŏ, Iso mayamaya nyəmā sı tampana İpŏyŏ.

9 Nti ma sələməyi Iso kē mə tŏ tŏyŏle sı mə sŏlvzv ı sŏsŏyi tam, na nyəm kupaŃpam sŏsŏm na pə təna pə cəkənav ı wēē mə sŏlvzv taa.

10 İlena ı pəsi na ı ləsi mpi pə wē teu tŏ. Ye pə lapa mpv ı ká la kupaŃa na pa kaa na mə kin ke taalı nəyŏlvzv Kilisiti kuyaku wule.

11 Na ı ká la təma kupaŃa nna Yesu Kilisiti kəŃna tŏyŏ sŏsŏm, na pŏ tŏ Iso kē teeli na samtv.

Isəna Kilisiti kē tā weesyv tŏ

12 Ma taapalaa ma caa sı ı nyı sı tampana tŏ isəntŏ, mpi pə mayana-m tŏ pə waasaa kē, pə yelaə kē na Laapaalı KupaŃ sŏsŏyi yav.

13 Pə yelaa na wulav təyaya tanjlaa təna na yəlaa ləlaa təna nyi si Kilisiti təmlə lapv təə kə pa tu-m saləka.

14 Tā taapalaa taa payale nawa ma we saləka taa, uləna pā tōki tənəh na Tacaə təm, haləna pā nyaya apalətv na pā heeliyi Iso Təm na səyəntv fəi-wə.

15 Paa na ma isəseemle təə kə ləlaa lakı Kilisiti waaav na səsəəntv həm huwəe tə, ləlaa nā lakı-ı na huwəe kupaana kə.

16 Pəne ıni pele pa lakuyv na səəlvuyv wə pə taa tə, pa nyəmə si Iso tu-m si mā taa yele na Laapaalı Kupaı pəsi tətərvlv təyə.

17 Ama ləlaa ilə kəlvuyv pəekuyv təə kə, paa paasəyi na pā heeli Kilisiti təm ke isəna mpi pə munaə tə se, pa huv kə si ma wəv saləka taa tə paa səsı-m konyəh na mā nā.

18 Kpaı kə. Ye kupaıtv yaa isayətv kəlvkə ke pa ləki, ma lanjle tu hēewa. Mpi tə pa tu heela Kilisiti təm. Na ma lanjle kə hēe mpyəy na pə puki.

19 Pə taya rvlv təə, ma nyəmə si mə sələməh na Yesu Kilisiti Feesuyv sənəv təə pə tənaya mpv pu məli ma nyuyv yərv.

20 Ma tanjaa na mā tēeləyi mpyəy teu kə si ma kaa təyə fēle natəli. Ama pənente naani kə maa la teu isu ma lakuyv tam tə, uləna mā hōli Kilisiti səsəəntv ke ma tənuyv təna taa, paa ma na ma isə, paa ma səki.

21 Pə taya rvlv, paa maa wēe, Kilisiti kele ma pə təna. Na mā tu səpa, ilə pə kəlaa kēle.

22 Ntanyi ye ma wena ma isə, maa tasa waasaya nakələyi lapv. Təv, maa nyəh nti mā ləsi tə se.

23 Pə krpə-m kə, ma nyuləyi kə si mā kpe na mā wēe Kilisiti kinj. Nti tə kəla-m teu təyələ.

24 Ama mə təv ilə, pə wēe kə si mā wēena ma isə.

25 Ma tēma ma taa kə teu na tələ, pə təv kə ma nyəmə si ma kaa kpe. Na ma nyəmə si mā na mə təna təpai tu wēe, na maa sənə-mə na í polo lələ kə mə Iso sēv mpaav taa, na í hiki lanjhvləmlə ke pə taa.

26 Pə təv kə ye ma kəma na mā məli mə tē í kə hiki ma kinj ke mpi í kə yəələna mə Yesu Kilisiti mpaav taa tə.

27 Kəlvmtv kə si í tōki yaasi wei i keesəna Kilisiti Laapaalı Kupaı tə. Ilə paa maa kəv mə nav yaa ma ta tu kəm, mā nu si í nyəə təh te, na í kpentə huwəe, na í yoo taa tēm mpi Laapaalı Kupaı təy-v-mə tə pə yoo na lotv kəlvmtv ke mə təna.

28 I taa yele na mə kolontunaa nyaasəyi-meyə rvlv taa. Mpi pə hūləyi pele si pa təm kə tē tənəhnanj təyələ. Na pə hūləyi-mə si pu tē na pə ya mə nyəəh, na Iso lakəna mpv.

29 Pə taya rvlv, Iso hana-meyə mpaav si í la Kilisiti təmlə. Ilə pə taya ı təv yuv tisuyv tike təm, ama na ı təv konyəntəyələ tətəyə.

30 Mə sēewa ma təv kə pənenteyə na tē yoo yoo. Yoo ıku í ná ma yoo hatuu ləh na í tu nyəmə tətə si ma tu tənə-kuyv yoo tə, ıkuyvle mpv na ıku í yookuyv tə.

2

Kilisiti ti pasuyv na ı Iso nunav

1 Mə na Kilisiti í kpentuyv mpv tə pə səsəəyi-meyə təh nte? I səəlvuyv səsəəyi-meyə apalətv nte? Mə na Feesuyv Nanjəh í kpentə kəlvmtv na? I lakı təmayə yəllə na kupaıtv na?

2 Təv, ye pə wə mpv ilə, ma wiina-mə si í kpentı teu, na í səəlvuyv mə təma, na í wena lotv kəlvmtv na huwəe kəlvməe, na pə hvləsi ma lanjle ke səsəm.

³ I taa la puluyu tēma kəluvu tōo, yaa teeli yem tōo. Ama í pasa mē ti, na paa wei í nyəni í ləlv isu wei í kəla-i tō.

⁴ Nəxəlv í taa pəkəi í mayamaya í nyuyu nyəntu tike, ama í tōosəyi í tōxəntələnaa tōo.

⁵ I wēna hūwēe nna Yesu Kilisiti ka huokaya tōxo mē taa.

⁶ Hatuu tō í ka tu wēna Isə wēetu ké.
Pə na pə mpv tō, pə ta tu-i si í pəkəyi
na í lana toŋ na í kpa Isə tōo si í saala.

⁷ Ama í mayamaya í yelina pə tēna mpi í ka wēna tō
na í kraya yom wēetu.

I kraya yəlaa wēetu ké tətəŋeləŋ,
na í kəmayə isu yulv wəv tō.

⁸ I tisaa na í pasa í ti na í nuna Isə ké hípúyó,
haləna í səm, səm mpi í səpa tesika tōo tō.

⁹ Pə tōo ké Isə kusa í nyuyu ke teu ke səsəm,
na í ha-i hətə nte tə kəla həla tēna təpaipai tō.

¹⁰ Pə tēna mpi pə wēna weesu yu
na pə wē isətaa na tətə tōo
na tətə tē tō pə hənti-i atə.

¹¹ Na pə tēna pə tisi si Yesu kele Səso,
na pə ha Tacaa Isə ké teeli.

Isəna tu tee isu kəkəsi ke antulinya taa tō

¹² Ye mpv ilə ma taapalaa, waatu wei maa wē mē colv tō í nuna-m pə tēna pə
taa ké. Na paa pənente ma fēi mē colv, pə kəla teu si í nuna-m mpv tōtō. I pəkəyi
mə nyōŋ yəv tōm na səxəntu na seluyu.

¹³ Pə taya pulv, Isə wēe ké na í lakı mē taa ké tam, si me mu pəsi na í səlvi na í
lá mpi í ka siwa na í təŋəyi na í lakı tō.

¹⁴ Kuntuyv na ntəŋkpeesaya í taa wēe pə tēna mpi í lakı tō pə taa.

¹⁵ Ilə í ká pəsi yəlaa mpa pa fēina taalı na pá wē tənəŋ tō, na í pəsi Isə piya nsi
si fēina kawalaya nakələyi antulinya yəlaa kətakesəŋ na asayaa pa həkü taa tō.
Pəcə pə wēe ké si mu muvəna kəkə ke pa həkü taa ké nyənənyəni isu isətuləŋasi
ke isətaa

¹⁶ na í heeliyina-wəyē weesu yu tōm. Ye í lakı mpv, maa pəsi na má yələna-
mēyē Kilisiti kuyaku wule ke teu. Tampəna tōo isəntə, mpv pu huləna si ma tēma
tēna na ma lupv tēna ta məli yem.

¹⁷ Ntanyı ma caləm ká lu, ma səm tōm ke ma wēna mpv. Na ye pu tu lapa mpv,
pə wē isu kətaya ŋka mē Isə sētu tasa Isə ké lapv təxələ. Ye pu lá mpv, ma lanjə
hēəwəya. Na má na mē tēna tá lanja hēəna.

¹⁸ Na mpv tətəxo na mē, pə wēe ké si mē lanja í hēe, pə wēe si má na mē tá lanja
í hēəna.

Timotee na Ipafəlotiti

¹⁹ Ma huv si, na Isə toŋ taa ye pə wē isəna, maa tili Timotee ke mē tēyē nənəo
na má nu mē cakələ tōm, na pə səsəsi ma mayamaya ke apəlvv.

²⁰ I tike í wēnna, na í səna-m mpi ma səpəna nyuyv tō pə taa, na í paasəxəna
mē tōm ke na tampəna.

²¹ Lələa ilə, pəle pa mayamaya pa niŋ nyəm tike tōo ké pa nəyəsəyi, pə taya
Yesu Kilisiti nyəm tōo.

²² Mə mayamaya í nyəmá isəna Timotee inı í huləa si í ké yulvpaŋ tō, na isəna
má na-i tə lapa təmle isu yulv na í pəyaya ke Laapaalı Kupəŋ tōm taa tō.

²³ Ma huɔ si ye ma kɔma na má cekəna teu ke nti tɔ taa ma wee tɔ, ɔle maa tili-i mɛ ɔɔlɔ.

²⁴ Na ma wena naani ké teu ke Tacaɔ toŋ tɔɔ si ma maɣamaɣa maa polo mɛ teye nɔɔnɔɔ na má ná-mɛ.

²⁵ Ma maɣasaa na má ná si pɛ kɔla teu si tá taapalu Iɔfəlotiti, wei mɛ í ka ha-m mpi maa laŋaa na í tilina-m si í kɔna-m, na má na-i tɔ lakəna tɔmlɛ na tɔ yooki yooɔ tɔ, inɔyi maa yele na í mɛli mɛ kinj.

²⁶ I nyuləyi ké si í ná mɛ tɔna, haləna pɛ pɛkəla-i. Mpi tɔ, mɛ í ka nuu i wɔsasi tɔ pɛ tɔɔ.

²⁷ Tampana tɔɔ isəntɔ, pɛ wu-i teu ké, haləna i caakaya sɛm. Ama Iso wii i pətətəle. Na pɛ taya i tike i nyəntɛ, na ma nyəntɛ tətəɔɔ, si pɛ taa kɔɔ pɛ sɔɔsi-m laŋwakəlle ke lentɛ tɔɔ.

²⁸ Pɛ tɔɔ ké ma huɔ si maa kɔsi-i lɔŋ tɛaɔv na í mɛli mɛ tɛ, na mu na-i na mɛ laŋa tasa hulɔmɔyɔ, na ma maɣamaɣa ma laŋwakəlle tɛ mpɔ.

²⁹ Pɛ tɔɔ ɔle í mu-i niŋ naale na laŋhulɔmlɛ sɔsɔle, isu pa mɔkɔyɔ taapalu ke Tacaɔ tɔm taa tɔ. Yəlaa isu pane inɔ weye pɛ wee si í seeki.

³⁰ Pɛ taya pulv tɔɔ, Kilisiti tɔmlɛ nyɔyɔ tɔɔ ké sɛm cɛɛ-i. I lapa i weesuyɔ ke aɔwusa ké na í kɔna-m kɔsənam mpi mɛ maɣamaɣa í taa pəsəyi si í kɔna-m tɔ.

3

N pɛlaa yaa n ta pɛli pɛ kɔlɔm

¹ Ma taapalaa, pənentaa í yɔɔləyi Tacaɔ tɔm taa ɔle. Kɔlɔmtɔ tənɛ tɔ ŋmaav ke tam u kɔyɔ ma, na nti inɔ tɔ tu kələyənə-mɛyɛ tampana hulɔyɔ.

² I la laakali na isayalataa, hasi nsi, yəlaa mpa pa kama nyɔyɔ si pɛlɔyɔ ke pɛlɔyɔ tɔ.

³ Mɛ pa pɛlɔyɔ ke mpi? Tayaɔle pɛllaa na tampana. Pɛ taya pulv tɔɔ, Iso Feesuyɔ wenna tá kinj na táa laki Iso tɔmlɛ. Na Yesu Kilisiti ke ta laki na taa taaki, na pɛ taya yulv kɔlapəle haana taya naani.

⁴ Ye maa nəkaa kɔlɔ, ma pəsəyi na má tɔ kɔlapələnaa paneyɛ naani. Na ye nəɔlɔ wee na í huɔki si yulv kɔlapəle ká yelina na í tɔli-tɔ ɔle, ma tɛɛ pɔntu ke kɔlapələnaa ké tɔrapai.

⁵ Nyəni, ma lɔlɔyɔ kuyɛɛŋ pələfɛi wule ke pa pɛla-m, na ma ké Iseyɛli tɔ ké tɛsiyiɔsiyi. Na ma kɛkəle ntɛ Pɛnsamɛ nyəntɛ, na ma ké Hɛpəla tɔ ké tɛsiyiɔsiyi. Na tayaɔle Falisanaa ke Yuta nyéma Isosele tɔŋyɔ taa.

⁶ Na maa seesa isələ ke pɛ taa ké pɛ fɛina, haləna má tɔkayana Yesu seelaa kɛkəla ke kɔnyɔŋ. Na ye pa tɔma si kɔsəsitu taa tɔm tɔŋyɔ si yulv í tɔŋ na pɛ lapi-i kɔpaŋ tɔ tá tɔŋayana, taali nəɔlɔ i taa wee ma kinj.

⁷ Pənentɛ Kilisiti tɔɔ ɔle, ma nyənəyi kɔpantɔnaa mpa ma mɔyɔlayana tɔyɔ mpi pu waasəyi pulv tɔyɔ.

⁸ Na pɛ taya kɔpantɔnaa pane pa tike ke ma nyənəyi mpɔ, na kawaasi nsi si tənaya ma nyənəyi mpi pu waasəyi pulv tɔyɔ ma nyəm ma Sɔsɔ Yesu Kilisiti tɔ pɛ tɔɔ. Təpantɛ taa tɔpantɛ ntɛ tənɛ inɔ. I tɔɔ ké ma kɛla pɛ tɔna mpi pɛ kɔsəyi ma nyɔyɔ tɔ na má sɔna kɛpənə, na ma nyənəyi pɛ tɔna isu hute si pɛ yele na má hiki Yesu Kilisiti,

⁹ na má na-i tɔ kɛnti teu ke kɔlɔm. Maa yɔɔləyi si ma kɔsəsitu tɔkɔyɔ tɔɔ ké pá yaa-m kɔpaŋ. Ama ma tɛma ma taa na Kilisiti tɔyɔ ma lapa kɔpaŋ. Tənaya Iso haana pəsuyɔ si yəlaa í la kɔpama, na ye wei í mɔwa tá Sɔsɔ tɔm, pɔntu ke Iso haa pɛ pəsuyɔ.

¹⁰ Mpi ma nyuləyi teu tɔyɔle si má nyi Kilisiti na i sɛm taa fem toma, si maa hiki i wahalanaa taa ké ma nyéma na máá tɔyɔ, na má si isu i sɔpɔ tɔ.

11 Na má teeleyi si paa feesi maya mpv tto.

Tə kaasvny

12 Maa yooləyi si ma tema hikuyu ke mpi ma preekaya to se, yaa ma tema teu takpataa. Ama ma tənna luvv ke na má kaasəyi ma ti si má hiki ma asewa fəot.

Mpi pə tto to, Yesu Kilisiti tema-m hikuyu na i kra-m i kra-m ké.

13 Ma taapalaa, maa hukk si ma tema pə fəot hikuyu se. Ama kolvmtv nti ma nyemá təyole si, ma yela ma waali nyəntv ké, na má kaasəyi ma ti si má hiki mpi pə we ma nəy tto to.

14 Pə tto ké ma see na má pukina mpi pə suwa to pə tto, si má hiki pə fəot wei Iso yaa-tv si tə hiki isətaa ke Yesu Kilisiti kinj to.

15 Tá tənna mpa tá tə ké yolvkpasaa ke Iso nyəntv taa to, tə hvv hvwee kolvmee ane. Na ye mə taa lelaa u hvv mrvyó hvwee ane a tto, ile Iso ká kilisi-meये-ti.

16 Mpaav ŋku tə təyəyi haləna saŋa to, paa pə la isəna tə təyəyi-kuyv mpv.

17 Ma taapalaa, i keesəna-m mə tənna. Tə tema hólóy ke isəna i ká la to, ile i nyənəyənna mpa pa laki isv tə hvlvv si pá laki to.

18 Tam ké ma heeliyi-meये-ti, na pəntta isəlvv ke ma tasəyənna-meये-təyi heeluyv ke isəntv. Payale wenna na pá wakəleyi mpi Kilisiti lapa i səm tesika tto to na pa yaasinaa asayaa.

19 Pa tvm ka te tənəŋŋəŋ, pə tayə pulv tto, pa hiliŋ ke pa təyəyi, pə tayə Iso. Na mpi pə nəyəsəna pə la-weये fəele təyə pa yooləyənna. Na ate cəne nyəm tike tto ké pa laakalənaa wee.

20 Pə kaasa tá to tá təyele isətaa, na tə tanja teu tətəyeteये si tá Yatv tá Səsv Yesu Kilisiti i luna isətaa na i tii.

21 I toma nna i hvlaa na i məŋna pə tənaya i tte to, anəyi i ká hólí na i layasi tá ate tənəy pətəotəle nyəŋ ine, na tə nəyəsəna tənuyv teeli nyəŋkv.

4

Pəli caaki si pá laki nti to

1 Pə tto ile ma taapalaa mpa me ma nyiləyi teu si má tasa nav to, mə heesəyənna ma lanje ke səsəm, na meये ma yooləyənna. Ma yəlaa me, isəna pə wee si i to teu ke Iso mpaav taa təyole.

2 Hai, ma wiikina Ifoti na Sentisi, ma hənta-weये ateये cəne, si pá ciiki isv Tacaə tvm taa teetvnaa lakuyv to.

3 Na ma təmlə taa akpele kvəŋ nyá, ma wiikina-ŋ si ŋ səna alaa mpe tto. Ma na-we tə yonna yovu na tə yasi Laapaali Kvəŋ ke paa timpi, na tá na Kəlemaŋ na tá təmlə taa taapalaa lelaa tənna mpa pa həla pa ŋmaa weesuyv takəlaya taa to.

4 I yooləyi Tacaə mpaav taa ké tam. Ma tasəyi-təyi yəyətuyv si i yooləyi.

5 I wee təpamm ke yəlaa tənna kinj. Tacaə kvəŋ nəonəo ké.

6 I taa nəyəsəyi natəli, paa nti tə mayana-me i heeli Iso ké sələmuyv taa ké mpi i nyiləyi to, na i se-e-nyana təmlə.

7 Ye pə lapa mpv ile lanjhvlmle nte Iso haa na yolv u pəsəyi na i cekəna tə tənaya to tv wee mə lotunaa taa na mə ləmayasee taa ké Yesu Kilisiti tvm taa, na pulv kaa pəkəli-me.

8 Tv, ma taapalaa, mpi pə ké kvəŋ na pə nəyəsəna samtv to pə tto ké i ká pona laakali. Mpəyole mpi pə ké tampana nyəm, na mpi pə nəyəsəna pa tvnə-wi, na mpi pə keesaa to, na mpi pə fei asilima, na mpi pə we teu, na mpi pə kvəyəyi nyuyv to.

9 Ma hvla-meये na má keesi-me, i laki nti i nu ma yəyətəaa na i nawa ma lapa to. Iso wei i haa-tuyv alaafəya to i ká wee mə waali.

Ποῦλι σεῖτον κε Φιλίππο νυῶμα

10 Ma laηle hulòma Τασαα τὸμ τaa κέ ισῆνα mpi í hika pḗsuyò na í tasa-m hólóγò sí í τῶσῶγι ma τὸμ τῶ. Ile pḗ ταγα isu ma γῶγῶτῶγι sí í ka yela ma τὸμ κε huuv. Ama pḗ mpaav κε í τaa hikita sí í hólí-m sí í huukí ma τὸμ.

11 Na pḗ ταγα pḗ caala-m τῶγῶ ma γῶγῶτα ισῆντῶ. Ye ma we ισῆνα, ma tema pḗle pḗ τaa cayale layatu hiiu kέ.

12 Ye ma we konyòη τaa, ma nyḗmá ma konyòntole tònte. Na ye ma we hayanaya τaa, ma nyḗmá pḗle pḗ τaa tònte. Paa le na pḗ tḗna pḗ τaa, ma tema ισῆνα maa cayà na pḗ keesḗna-m τῶ pḗ layatu hiiu kέ. Ye ma wena τῶγḗnaya κε sḗsḗm, ma nyḗmá tḗle. Na ye ma we nyḗγḗsì τaa, ma nyḗmá tḗle. Ye pḗ τῶlḗna-m ma nyḗmá. Ye pḗcḗγῶ ma wena, ma nyḗmá.

13 Ma pḗsḗγι pḗ tḗnaya mḗpḗγḗ Kilisiti wei í ha-a-m toma τῶ í τῶ kέ.

14 Paa na mpò, í τῶγḗ ma konyòη τῶ í lapa teu kέ.

15 Filipò nyḗma me, mḗ mayamaya í nyḗmá sí ma lunav Masetoni κε waatu wei na Laapaalí Κυραη heeluyu τὸμ caalaya kònte τῶ, mḗ Yesu seela kpekḗle tike sḗnna-m. Mḗ tike í tḗna-m niη κε ma kawaaya na ma asalavnaa pḗ τaa.

16 Í ka tema-m mḗ kuvḗnamnaa tilinav κε maa wev Tesalonikí τῶ na pḗ tema-m teu.

17 Pḗ ταγα isu kuvḗη ισῆle τaa mayamaya κε ma nyḗnḗγι se, ama ma caa kέ sí pḗ mḗηna-meγe mḗ tḗlḗsḗlenaa.

18 Ma nawa pḗ tḗna mpi í tilinaa τῶ, na pḗ τῶσῶ feina taka. Irafḗlotiti kḗna-m mḗ kuvḗη τῶ, pḗnentaa pḗ tḗna pḗ tḗlḗna-m yem kέ. Mḗ kuvḗη we kέ isu kḗtaga wev sḗsḗη κε teu, na Isḗ mḗγι-ke na ká we-í teu pḗ tu fei τῶ.

19 Ma Isḗ ká kraγa í apititu kuvantv nti τῶ we Yesu Kilisiti kiη τῶ τῶ τaa na í ha-meγe mpi mpi í laηaa τῶ.

20 Tά Caa Isḗ inḗγḗle teeli τῶ κε tam τῶ. Ami.

Καντῶκαγα σεῖτον

21 Í σεε Isḗ yḗlaa tḗna mpa pa we Yesu Kilisiti mpaav τaa τῶ. Tά taapalaa mpa pa we ma kiη cḗne τῶ pa σεε-me.

22 Isḗ yḗlaa tḗna mpa pa we cḗne τῶ pa σεε-me, ìena pḗ tu kḗlḗna Isḗ yḗlaa mpa pa we Lom wulav tḗyaya τaa τῶ.

23 Tά Sḗsḗ Yesu Kilisiti í hólí mḗ tḗnaya í pḗeleε.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA
KOLOSI
NYƏMA TƏ
Kv̄v̄lv̄v̄

Kolosi icate we Asii tetu taa k e isu acal e lenna. P e caya isu P eli taaralv wei pa yaa si Iraf elasi t e inu i ponna Iso T m ke Kolosi ny ma. Iraf elasi maɣamaɣa ta laɣ Kolosi tv (1:7 na 4:12). P e caya isu Iraf elasi keesa P eli si Iso seev krai ny m nap li p e ny ma luwa. Na p e ny ma seɣes yi si, ye yolv caa si i nyi Iso na p e ya i nyuyv. P e wee si i t ɣ k tası na i luɣ is taa ny m mpi pu naaki t . P c  p  wee si i peli na i kii t ɣnası na k ny ny m na p  polo. P  t o k  P eli ɣmaa-we na i heeli-we si nyuyv yarv mpi Yesu hawa t  p  maɣanaa.

Is na pa faɣa Kolosi tak laya t :

Is  samtv na Kolosi ny ma seeto, titite 1:1-14

Yesu maɣanaa, titite 1:15-2:19

Kilisiti haaki weesuɣ k falvɣv, titite 2:20-4:18

Seeto

¹ Maɣa P eli, Iso luyv lap na na m  l  Yesu Kilisiti tillu. M  na t  taaralv Timotee t  ɣmaak na tak laya kan ɣe.

² Iso y laa mpa me i we kolosi na i k  t  taaralaa k pama ke Kilisiti t ɣuyv taa t . Tacaa Iso i h l -meɣe p ele  na i ha-meɣe alaafaya.

P eli see Iso k  i na t mle

³ Ye t  kula m  t o k  solvmyv, seeto ke t  seeki tam k  t  S so Yesu Kilisiti Caa Iso.

⁴ Pa heela-tuyv is na i t ma m  taa na Yesu Kilisiti, na is na i s la Iso y laa t na t .

⁵ Waatu wei tampana t m Laapaali K paɣ caala m  teɣe tate t  pa hula-meɣe teelvɣv ɣku kv we tampana t m nti t  taa t . P  t o k  m  taa t mnav ke Iso na m  s olvɣv teesina mpi pa su-meɣe hatuu is taa na i teel yi-wi t .

⁶ Laapaali K paɣ yek yi k , na paa i tala timpivi antulinya t na taa i laki k pantv k . M b y  i lapa m  hekv ke kuyanku i taala Iso p ele  t m ke nuw t , i hii l ɣ na i nyi p ele  anı a tampana.

⁷ Ta t mle taa taaralv k paɣ Iraf elasi seɣes na-meɣe mpv. T  n ɣv ke i lak na t mle isu Kilisiti t mle tv k paɣ.

⁸ I heela-tuyv t ma s olvɣv ɣku Iso Feesuyv tu-me t  kv t m.

⁹ P  t o k  tv hees yi Iso s l muyv ke m  t o k  tuu kuyanku pa heela-tuyv m  t m t . T  s l m yi Iso k  si i ha-meɣe i Feesuyv haaki ny m na laɣatv nti t  t  t na na p  yele na i nyi i luyv ny ntv ke teu.

¹⁰ Mpv pu yelina na m  t nte maɣa Tacaa na m  kolapvtv lapı-i teu ke tam. Na pu yele na i laki t ma k pana anı a t na, a n ɣv na a suka, na i k  s s s yi Iso k  ny m.

¹¹ T  s l m yi Iso k  si i la-me na i ny o ton ke teu na i p svyv teeli ny ɣkv ton taa, na i p si na i kant li p  t na mpi pu maɣana-me t  p  taa na suulu.

¹² I see Tacaa ke i na t mle na laɣh lvml , inu i yelina na me i mvna si i hiki m  paa ny m ke k pantvnaa mpa Iso su i y laa ke t naɣ taa t  pa taa.

¹³ Inu i lek na-tuyv aho  s kpetuyv tee asaɣaa s saa nin taa na i svsv-tuyv i luyv tee P yaya kawulaya taa.

14 Na i pəyaya ŋke ka təw kə pə yapa-tu na pə husi tá isayatu.

Kilisiti wəetu na i təmlə

15 Kilisiti kələna Iso wei paa naaki tə tətəŋeləŋ. Inəyələ Iso kancaalaya kələw wei i kələ pə təna mpi Iso lapa tə.

16 Inəyi Iso lapəna pə təna, paa isətəa na atə pə nyəm mpi pa naa na mpi paa naa tə. Pə kpaɣaw pəsəlaa na səsaa na awulaa na toŋtunaa pə loosi təna tə i nin kə Iso lapəna pə təna, na i təw kə Iso lapa-wi.

17 Pə təna pə luwaya na pə mayana-i, na pə təna mpi pə lapa tə pə tamsəna-i təyɔ pə wə pə lona taa.

18 Yesu sɛɛlaa kpeka kəna tənuyɔ na inəyələ nyuyɔ. Inu i yelina na a təna a wɛɛ. Inu i kəna Iso kancaalaya kələw wei i səpa na pə taaləna-i feesuyɔ si i la pə təna təpaɪpaɪ pə nɔyɔ tu tə.

19 Pə taya pələw təw, Iso luyɔ lapəna si i wəetu təna í mayali i Pəyaya taa.

20 Na i luyɔ lapa tətəw si i Pəyaya ká yelina na i na kəŋmaŋmam təna pá ciiki. Na Iso Pəyaya caləm líi səm tesika təw təyɔ Iso yelaa na pá lá hɛɛsuyɔ təm. Mpu pə yelina na Iso na pə təna təpaɪpaɪ pa ciiki, paa isətəa nyəm paa atə nyəm.

21 Mə tətə tuu ləŋ mu hatələna Iso kə, na mə huwɛɛ asayɛɛ na mə isayakələpətɔ ka lapəna-mɛyɛ i kolontunaa.

22 Ama i Pəyaya səpu ka tənuyɔ kəne ku səm tə pənente Iso ciika mə na-i kə, si pə yelə na í ləsi-mɛyɛ i isentaa na í wə tənəŋŋ na í kə kəpama na paa kawaliya ka fɛi mə kin.

23 Ama kələmtɔ kə si mu təkɪ Iso sɛɛw kə mɪpɔyɔ tam, na í səŋ təca kə teu kə mɪpɔyɔ tam, pələwpu i taa ciyiti-mɛ, na í taa yelə na pə kó mə tɛɛluyɔ ŋku í tɛɛləyi tuu kuyanku í nu Laapaali Kupaŋ tə. Laapaali Kupaŋ inəyi pa heela antulinya taa yələa təna, na Pəɔli má ma pəsəna i heellu.

Təmlə nte pə tu Pəɔli si i la Yesu sɛɛlaa kpeka taa tə

24 Kaɣana konyəntəyələnaa mpa ma təkɪ mə təw tə pa huləsəyi ma laŋlɛ kə. Pə taya pələw təw, Yesu sɛɛlaa kpekələ kəna Kilisiti tənuyɔ, na i təyɔ konyəŋ kə pa təw na mpi pə kaasi tə pə təw kə ma saləməyənə konyəŋ kə ma tənuyɔ taa, si má səna na pə yoosi-wi.

25 Iso tu-m təmlə nte si má yoosi-tɛyɛ mə cələ tə, mpu tətəyɔ pə tu-m si má la Iso yələa kpekələ təmlə tu, na i tu-m kə si má heeli i təm təfoo, má taa ŋmɛsi.

26 I ŋmɛsa i təm kəŋmɛsətu tənɛyɛ yələa tənaya təkulakula kə hatuu ləŋ, na pənenteɛyɛ i kula tə təw na í húlɪ mpi i ti tə.

27 Mpi pə təw tə, Iso sələa kə si i la na pá nyi isəna i suwa na í təŋəyi na í laki na pə wə inməlav tə pə təw na pə teu səsəəm. I su mpi inəyi si i ká la yələa təna. Kəŋmɛsətu ntəyələ si Kilisiti wə mə waali na unu i yekina na mu taaki si i ká hiki Iso teeli taa kə mə paa tete.

28 Pə təw kə tə heeliyi yələa tənaya Kilisiti təm. Na tə lakəna tá layatu təna, na tə kpaaləyi paa wei kə pə təm taa, na tə sɛyɛsəyi si pə táná paa wei kə Iso isentaa na í tɛma puw kə í na Kilisiti pa kɛntuyɔ təm taa.

29 Təmlə tənɛ tə yoosuyɔ təw kə ma laki na má ləkəna toma taa toma nna Kilisiti haaki tə, toma anɛ a wenna ma taa.

2

1 Ma caa í nyi si, mə na Layotisee nyóma na pa təna mpa pa nu ma hətə kə konu na pá tá nyi ma mayamaya tə, mə kələw kə ma wɛɛ na má ləkɪ pə tu fɛi.

² Ma loki ké si pé kpaasi pa apalvto si pá la nɔɔɔ kɔlvmaɣa ke sɔɔlvɔv tɔm taa, na pá hiki naani wei yolv í nyómá teu í hikiyi tɔɔv teu tɔmammam. Ye pá lapa mpv paa nyi Isɔ kɔɔɔmɛsɛm. Mpɔɔɔɔle Kilisiti maɣamaya.

³ Kilisiti unu í kin ke Isɔ haa nyɔm na layatv nti tɔ pé kin kinte weɛ na pá ɔmɛlaa.

⁴ Ma yɔɔɔta tɔ í nuwayaɛ, í taa yeɛ na nɔɔɔlv toɔli-mɛ na layatv tɔmnaa.

⁵ Paa ma na-mɛ tɔ wɛv tɔma na poolv tɔ, ma lɔsaya wɛ mɔ kin ké, na ma lanɔle hɔlvmaa isv ma nav mɔ tɔna í tɛma mɔ taa na Kilisiti, na í kpɛntaa na í sɔɔɔa tɔca kɛ pé taa tɔ.

Kilisiti tɔ tɔ hika tá tɔ

⁶ Tɔv, í tisuvu si Yesu Kilisiti í la mɔ sɔsɔ tɔ, í yeɛ na mɔ na-í í kpɛnti mɔ tɔntɛ taa.

⁷ Í nyɔɔna-í teu isv tɔɔv nyɔɔkɔvɔna tetv tɔ. Kilisiti í weɛ mɔ kɔlvɔv tɔna kite. Paa kɔvɔnku í nyɔɔki tɔɔ ke Isɔ sɛɛv taa. Mpɔɔɔv pa sɛɛsa-mɛ si í laki. Í sɛɛki Isɔ kɛ í na tɔmle ke teu.

⁸ Í fɛɔv teu, í taa yeɛ na nɔɔɔlv kɔɔ na í hii-mɛ na í yolvlayatv nyɔm tɔm kɔvɔvɔsutu kpaí nyɔntv nti yɔlaa sɛɛsa na pá tɛlɔsi tɔma tɔ. Tɔmnaa mpɛ pa kɛ pé tɔna pé kancalaya nyɔm ke antulinya taa, pa ta ke Kilisiti nyɔntv.

⁹ Pé taya pulv, Isɔ wɛɛtv tɔnaya Kilisiti kpaɔa í tɔnvɔv taa na pé maɔɔl í taa.

¹⁰ Na mɔ na-í í kpɛntvɔv kɔlvɔm tɔ í hika pé tɔnaya, unu í kɔlvna kawulasí tɔna na tɔɔtvnaa tɔna.

¹¹ Mɔ na-í í kpɛnta kɔlvɔm ke mpv tɔ pé pɛla-mɛɛɛ, na pɛlvɔv mpv pé fɛi isv yolv pɛlvɔv tɔ. Ama pé kɛ Kilisiti pɛlvɔv kɛ. Mpɔɔɔɔle pé lɔsvɔv yolv tɔnvɔv isayatu toma ke yolv taa tɔ.

¹² Pa sɔ-mɛɛɛ Isɔ lvm tɔ pé hɔlaa kɛ si pa pima mɔ na Kilisiti na mɔ na-í í tayan fem. Na í tisaa si Isɔ wei í fɛesa Yesu kɛ sɛtaa taa tɔ í wɛna toma tɔ pé tɔ kɛ pé lapa mpv.

¹³ Tuu lɔɔv isv í taa nyi Isɔ tɔ mɔ isayatu ka yɛlaa kɛ na í weɛ isv sɛtaa ke Isɔ nyɔntv taa. Ama pɔnɛntɛ Isɔ kpɛnta mɔ na Kilisiti ke weesuvu hav. Na Isɔ hɔsa mɔ isayatu tɔna.

¹⁴ Tá kɔma nna a fɛi nyɔvɔv na pé pɛlɔɔv tá niɔv tɔ Isɔ yɛla a nyɔvɔv mapv na pé saali yem. Kɔma anɛ a nyɔvɔv mapv ka wɛv tɔlasí tɔ pé caala-tɔvɔ. Kɔma anɛɛɛ í kama sɔm tesika tɔ na í lɔ a tɔm.

¹⁵ Kilisiti tesika ke Isɔ kpɛna awulaa na tɔɔtvnaa pa nyɔm. Isɔ tv-wɛɛɛ Pɔyaya akavv loɔɔa taa kɛ isv salɔkatvnaa na í tɛkɔna na pá nyɔnɔv-wɛ tɔcɔɔ.

¹⁶ Pé tɔ ɔlɛ í taa yeɛ na nɔɔɔlv footi-mɛɛɛ mɔ tɔɔnaya na mɔ kɔvɔvɔvɔm na acima kɔvɛɛɔ na isɔtv kɔfalv na kɔvɛɛɔ kɔvɛɛɛɛɔ pé tɔɔ.

¹⁷ Kɔvɔntv nti tu kɔɔ tɔ tɔ nyalɔmɛɛ nte pé tɔnaya isɔntv, na Kilisiti kɛna pé kin kinte.

¹⁸ Í taa tisi na nɔɔɔlvɔv yem wei í sɔlaa í pasa í tɔɔv yɔlaa isɛntaa na í sɛɛki isɔtaa tillaa tɔ pɔntv kɔ mɔ tɔm. Yolv í laki mpv, í toosɛ nna í toosaa tɔɔv í tɔɔv na í laki. Na wei í wɛ mpv tɔ yolvhɔwɛɛ kalampaanu kɔvɔna-í na í fɛina tampana.

¹⁹ Í caa í matɔna Kilisiti wei í kɛ nyɔvɔv tɔ, pɔyɛle Kilisiti unu í yelina na tɔnvɔv hikiyi kɔ tɔɔnaya na kɔ atama na kɔ nantv pé kpɛntaa na pé tɔka teu na kɔ puki isv Isɔ caa tɔ.

Tá na Kilisiti tɔ sɔpa tá na-í tu wɛna weesuvu

²⁰ Mɔ na Kilisiti í sɔv tɔ pé lɔsa-mɛɛɛ antulinya unɛ í pé tɔna pé kancalaya nyɔm taa kɛ. ɔlɛ pɛpɛ tɔ kɛ í tasɔv tɔntɛ isv antulinya tɔmna-mɛ? ɔlɛ pɛpɛ tɔ kɛ í tisiyi na pá tɔv-mɛɛɛ kiiv

²¹ si: Taa kpaɔa pɔnɛ, taa tɔɔ pɔnɛ, taa tokina pɔnɛ?

²² Mpi pə ləsaɑ si yulb í lana-wi na pə té tə pə təw kə pa si kiinj unɛ. Yəlaa təkɛlɛkɛlɛ suna kʊsɛyɛsətu na kiinj unɛ.

²³ Kiinj unɛ ɪ nɔyəsəna ləmɔyəsɛ kʊpəna kɛ, mpi tə, ɪ yɛlaa na yulb ɛsəyənə lə sɛɛu, na ɪ yɛlaa na yulb pasəyɪ ɪ ti, na ɪ caala yulb si í tu ɪ tənuyɔ kɛ wahala. Ama pəsuyɔ kɛ kiinj unɛ ɪ fɛina si í kpa yulb tənuyɔ kɛ kʊ kɔnyuləŋ təlɛtɛ.

3

¹ Mə na kilisiti kɛ pa feesaa. Pə təw ilɛ timpi Kilisiti ɛayɑ ɪsətɑɑ kɛ ləw kəŋkəŋ tɑɑ tə tənə nyəm ɪkpatɛ kɛ í ká huli.

² ɪ sɛɛsi ɪsələ na ɪsətɑɑ nyəm təm, í tɑɑ sɛɛsi ɪsələ na atɛ nyəm pɛɛkuyɔ.

³ Pə taya pulb təw, ɪ səpɔ tə pə ŋmɛsa mə weesinj kɛ Kilisiti kiŋ kɛ ləw ɛɔlɔyɔ.

⁴ Mə weesinj mɔyamaɔɑ ntɛ Kilisiti, ɪ kəŋ í lukɪ tə mə na-ɪ í lukəna, na í ka hiki ɪ teeli tɑɑ kɛ mə paa nyəm.

Təntɛ kʊpəntɛ na kʊfatɛ pə təm

⁵ Ye mpɔ atɛ ɛənɛ nyəntu tənə nti í ka təkɑɑ tə í kʊ-təyɪ mə kiŋ. Ntəyələ asilima, tɛtɛlakasi, wasəŋkalətu, na kɔnyuləŋ ɪsayaŋ, na liyitɛɛ kətɔɪ, halɪ liyitɛɛ kətɔɪ tu na tuŋ laalɔ pa ɪsayaɔtu lu kɔlɔm kɛ.

⁶ ɪsayaɔtu tənɛwɛ tə təw kɛ ləw ká mu pááná na í má mpa paa nukəna-ɪ tə.

⁷ ɪsayaɔtu tənɛ tu ŋmakəluyɔ-mɛyɛ ləŋ tə, mɔpúyú í tənaya tɛitɛi.

⁸ Ama pənɛntɛ í lɔ pə tənə mpi pə wɛ mpɔ tə, pááná muɔyɔ na kakalaya kɛkɛkɛ na nyaŋ. Kʊtuyɔ yaa kɛsɛlɔyɑ təm natəlɪ tɛ taa luna mə nɔsɔ taa.

⁹ ɪ taa pɛlɔyɪ təmaya pəpətu, pə taya pulb, í hɔyɔsa mə yulwɛɛtɔ kʊpəntu na tə yaasinaa tənaya na í lɔ.

¹⁰ Na yulwɛɛtɔ kʊfatɔ kɛ í kpaɔɑɑ na í suu. Yulb kʊfalɔ unɪ ɪ tənə ɪ ŋmalɔ ləw kɛ kɛluyɔ tətɛŋɛlɛŋ kɛ si pə yɛlɛ na í nyɪ ləw kɛ tɛu təkprəsəkprəsi.

¹¹ Pə lapa mpɔ tə, pə fɛi si pə tasəyɪ tətɔ si panɛ pa ta kɛ Yuta nyəma, Yuta nyəma ntɔ, na pɛllaa ntɔ kʊtapɛləŋ ntɔ, ɪsəkprɛɛɛ nyəma ntɔ səsaa taa nyəma ntɔ, yomaa yaa kasayampiya ntɔ. Aa, Kilisiti kɛna pə tənə, na í wɛ pa tənə pa waalɪ.

¹² ɪ kɛ ləw yəlaa kɛ. ləw sələnə-mɛ na í ləsi-mɛ si í la ɪ nyəma. Pə təw ilɛ í təkɪ kʊpantɔ taa kʊpantɔ na í lakɪ. ɪ hólɔyɪ yulɔtɔ, na í pasəyɪ mə tɪ, na í wɛɛ tɛpamm, na í təkɪ suulu.

¹³ ɪ təkɪ təma, mə taa lɛlɔ í pənta lɛlɔ na nti í hólɪ təmaya suulu. ɪ hólɔyɪ təmaya suulu, Tacaɑ ná hula-mɛyɛ mɔpúyú.

¹⁴ Pə tənaya mpɔ tɛpɑɪ ilɛ təma səluyɔ kɛ í ká təkɪ tɛu. Təma səluyɔ mpɪ pu yelina na í kprɛntɪ yulb kɔlɔm.

¹⁵ ɪ yɛlɛ na Kilisiti səluyɔ hólɔyɪ mə lotu taa kɛ mpi í ká lakɪ tə. Hɛɛsuyɔ kʊnɛ kʊ mɔyamaɔɑ kʊ təw kɛ ləw kprɛnta-mɛ na í yaa, na í wɛ kɛ ɪsu yulb tənuyɔ təw niŋ na nɔhɛɛ na pə tənaya mpɔ pə wɛw na pə kprɛntaa tə. ɪ sɛɛkɪ ləw si í na tɛmlɛ.

¹⁶ Kilisiti təm na tə təw tənə í wɛɛ mə kiŋ kɛ tɛu. ɪ sɛyɛsəyɪ təma, í kpaɛlɔyɪ təma na laɔatɔ səsəntɔ. ɪ yosna luyɔ kɔlɔmuyɔ kɛ ləw kɛ yontu na ləw təm yontu na ləw sam nyəntu na yontu nti tə səsəyɪ apalɔtɔ tə, na í sɛɛna-ɪ í na tɛmlɛ.

¹⁷ Paa mpiyɪ í lakɪ, yaa paa ntiyɪ í yɔyɔtəyɪ, í yaana tá Səsə Yesu hətɛ, na í sɛɛkɪ Tacaɑ ləw kɛ í na tɛmlɛ kɛ ɪ təw.

ɪsəna təntɛ kʊfatɛ ɛakələ wɛɛ tə

¹⁸ Alaa mé í sɛɛkɪ mə paalaa, Tacaɑ ɪsɛntaa, nti pə muɔna í la tɔyələ.

¹⁹ Apalaa mu səlɪ mə alaa na í taa la-wɛyɛ nyaŋ kɛ paa pəɔ.

²⁰ Piya me Tacaa isentaa mə nyəntu nté si í nuna mə nyóma ke pə təna pə taa. Ye í nukəna mə nyóma pə laki Iso ké teu ké pə tu fei.

²¹ Cεεnaa me í taa la na páána kpa mə piya na si kəo si lo apalvto.

²² Yomaa, mu nukəna mə caanaa mpa pa təkə-mεye antulinya taa cəne təyo pə təna pə taa. Í taa seeki-wεye waatu wei pa wεeki tə tike si pá la-wεye lelej. Ama í nuna-we na luɣu kolumɣu ke seu mpi í seeki Tacaa tə pə təo.

²³ Paa təmle nteye pa tu-me te, í la-te na luɣu kolumɣu, na pə wεe isu Tacaa təmle ke í laki, pə taɣa yəlaa nyənte.

²⁴ Í nyi teu si í lakɣu tə Tacaa ká tēna na í feli-mεye mə kofelɣu. Í ká hiki kɔpantɔ nti í su í nyóma təo tə. Pə taɣa pɔlv, Kilisiti kēna mə Caa maɣamaya wei í təmle í laki tə.

²⁵ Pə təo ké ye wei í laki isayatu, pu te na pə feli-í isayatu nti í lapa tə. Iso u fayasəyi nɔɣɔlv se.

4

¹ Yomaa caanaa me, í təkɔ mə yomaa ke isəna mpi pə keesaa na pə siyisa teu tə. Í nyi teu si mé tətə mə wēna Caa ke isəttaa.

Nti Pəoli si pá laki tə

² Í sələmyi Iso, í taa ye. Í fejiyi na í seeki-í í na təmle ke mə Iso sələmyu taa.

³ Í kɔpəntəna tá na í sələməɣəna Iso na í ha-tɣu ikpate na tə la í waasv na tə kpaali Kilisiti təm kɔɣmesətv. Təm kɔɣmesətv tənə tə təo ké ma we saləka taa ké isəntə.

⁴ Í sələmi Iso na má, ɔlena má yasí í təm təcɛɛɛɛ na pá nyəmi-í teu, mpi pə tu má si má la təɣəle.

⁵ Í nyi mə tənte ke mpa pa ta ke Iso seelaa tə pa kin, na í taa yele na aləseke kɔyεej fiti-mεye yem.

⁶ Paa kɔyayku í yɔɣətəyi kɔpantv, na kawaaya nyəntu í lukəna mə nəsɔsi taa. Í nyi isəna pə mɔna í cə təm tə na í cəeki paa wei.

Kantakaya seetv

⁷ Tá taapalv kɔpəɣ Tisiki ká heelina-mεye ma təm təna təpaɔpa. Ma na-í tə lakəna Tacaa təmle na í ke təmle latv kɔpəɣ ké.

⁸ Pə maɣamaya pə nyuɣv təo ké ma kusa-í si í polo í na-me na í heeli-mεye tá alaafəya təm na pə heesi mə laɣa.

⁹ Tá taapalv kɔpəmpəɣ Honesim wei í ké mə taa ləlv tə ílé í sɔna-í. Í ká keesi-mεye tə təna nti tə laki cəne tə.

¹⁰ Ma saləka taa akpele Alisitaaki na Paanapasí kɔɣ pəyaya Maləki si pá seε-me yoo. Pa tēma-mεye Maləki uní í təm heeluyv, ɔe ye í tala mə te í təkɔ-í teu.

¹¹ Yesu wei pa yaa si Yutusi tə í seε-me tətə. Yəlaa tooso unε í tike í luna Yuta nyóma mpa pa layasaa tə pa taa, na má na-we tə lakəna Iso kawulaya təmle, na pa paasaa ké na pá səsɔsi-m apalvto.

¹² Ípafəlasí wei í ké mə taa ləlv tə í seε-me. Í ké Yesu Kilisiti təmle tə ké na í seesa səlε na Iso sələmyu ke mə təo ké teu si í səɣ təca na pɔlv í taa ciyiti-me, na í pu Iso nyəntv taa, na í taɣaa tətεyεtεye si í la pə təna mpi Iso caa tə.

¹³ Ma ləsəyi í nyulɣv, ye n na isəna í kɔyi í təyi mə na Layotisee na Hiyelapolisi nyóma mə təo tə pə fei keesuyv.

¹⁴ Tá lokotulo kɔpəɣ Luku na Temasi si pá seε-me.

¹⁵ Í seε tá taapalaa mpa pa we Layotisee tə, na í seε Nεmfə na Yesu seelaa kɔpəkəle nte tə kotiyi í təyaya ke Iso seεv tə.

¹⁶ Ye mu tɛma takɛlaɣa kanɛɣe kalɔvɔ ulɛ í teləsi Layotisee Yesu seela na pɛle pá kala-ke tɔtɔ. Mɛ tɔtɔ mu mv Layotisee nyóma nyɔŋka na í kala.

¹⁷ I heeli Aasipi si í paasəna Tacaə təmle nte pa tɔ-ɪ si í la tɔɣɔ teu.

¹⁸ Ma maɣamaya ma niŋ ŋmaatɔ nté cəne. Pɔli má ma seɛ-me. I taa sɔɔ si ma wɛ saləka taa yoo.

Isɔ í hólí-mɛɣe pɛɛɛɛ.

TAKƐLAYA KANCAALAYA NYƐŋKA ŊKA PƐCƐLI NMAAWA TƐSALONIKI NYƐMA TƐ Kutuɔtu

Pɔli waasu yelɛnɔw waatu ke Iso seelaɔ luwa Tɛsalonikɪ ɪcate taa. Ama ɪ maɣamaɣa ɪ ta ɔaya tɛna na pɛ taɔŋi kɛ. Yuta Iso seelaɔ kpekɛle natɔli tɛ yelaa na ɪ kɔli na ɪ tɛna Kɔlɛntɪ ɪcate taa. Tɛnaya ɪ taapɔw Timotee pɔlaa na ɪ keesi-ɪ Tɛsalonikɪ nyɔma tɔm. ɪ nuwa mpɔ dena ɪ apalɔtu kra. Halɛna ɪ sa Iso kɛ pɛ tɔɔ. Pɔli maɣamaɣa nyɪla teu ɪsu ɪ nɔ Tɛsalonikɪ nyɔma. ɪ tasa-wɛɛɛ apalɔtu si pɔ kantɔli na pa pɔki Iso seɛn taa. Pɔli ɔɔwa tɔm nti Tɛsalonikɪ nyɔma ka pɔɔsa-ɪ sɛtaa fem tɔɔ na Kilisiti mɔɔɔɔ tɔm tɔɔ tɔtɔ tɔ. ɪ tɔma si paa nɔɔɔɔ ta nyɪ Yesu mɔɔɔɔ kuyaku na pɛ waatu tɔ, pɛ wɛɛ kɛ si ta sɔɔɔ ɪ pu na tɛ taɔaa.

Isɛna pa faɣa Tɛsalonikɪ I takɛlaya tɔ:

Isɔ samtu na seɛtu, titite 1:1-3:13

ɪ tasɔɔi-wɛɛɛ layatu si pɔ pɔki Iso seɛn taa, titite 4:1-12

Kilisiti mɔɔɔɔ tɔɔ layatu tasɔɔɔ, titite 4:13-5:11

Kantɛkaya kutɔtɔtu na seɛtu, titite 5:12-28

Seɛtu

¹ Taɣa Pɔli na Silaasi na Timotee.

Tɔ ŋmaakɛna takɛlaya kanɛɛɛ Tɛsalonikɪ Yesu seelaɔ kpekɛle nyɔma mɛ mpa ɪ kɛ Tacaa Iso na tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti pa nyɔma tɔ. Iso na Yesu Kilisiti pɔ hɔli-mɛɛɛ pɛɛɛ na pɔ ha-mɛɛɛ alaafɔya.

Tɛsalonikɪ nyɔma Isoseɛle teu

² Tam tɛ seɛki Iso si ɪ na tɛmlɛ ke mɛ tɛna mɛ tɔɔ, na tɛ sɛlɛmɔɔɔna-mɛɛɛ tam tɔtɔ.

³ Na tam ye tɛ sɛɣa Tacaa Iso isɛntaa tɛ tɔsɔɔi isɛna ɪ lapa tɛma ke mɛ Iso mpaas taa tɔ, na isɛna mɛ tɛma sɔɔɔɔɔ sɔsa-mɛɛɛ lɔɔp sɔsɔɔm taa tɔ, na isɛna mɛ tɛɛɔɔɔ ke Tacaa Yesu Kilisiti kin ta pasa paa pɔɔɔ tɔ.

⁴ Tɔ taapɔlaa mɛ, tɛ nyɔmɔ si Iso sɔlaa-mɛ na ɪ lɛsi-mɛ si ɪ pɛsi ɪ nyɔma.

⁵ Pɛ taɣa pɔɔɔ tɔɔ, tɛ ta heeli-mɛɛɛ Laapɔali Kɔɔɔɔ na nɔɔɔ taa tɔm tike. Ama na toma na Feesuɣu Naŋŋtu tɔŋ taa kɛ tɛ heeliina-mɛɛɛ-ɪ. Na tɛ tɛma tɔ taa kɛ teu si tɔm tɛnɛ tɛ kɛ tampana nyɔntɔ. Mɛ maɣamaɣa ɪ nyɔmɔ isɛna tɛ tɔma mɛ heku si pɛ sɛna-mɛ tɔ.

⁶ ɪ tɛɣa tɔ na Tacaa tɛ ɪkɔpɛ, na ɪ nɔ kɔnyɔntɔɔɔle sɔsɔɔle, paa na mpɔ ɪ mu Iso Tɔm na laŋhulɔmlɛ sɔsɔɔle nte Feesuɣu Naŋŋtu kɔŋna tɔ.

⁷ Halɛna mɛ yaasi hɔla Masetoni na Akayi Iso seelaɔ tɛnaya isɛna paa la na pɔ tɔ.

⁸ Na pɛ taɣa Masetoni na Akayi pa tɛtɔnaa taa tike ke Tacaa tɔm nu mɛ tɔɔ. Ama paa timpɪ pɛ nuwa isɛna ɪ mu Iso Tɔm tɔ na pɔ yɔɔtɔɔi pɛ tɔm. Halɪ pɛ fɛi si tu nɔki na tɛ tasa nɔɔɔɔɔ mɛ tɔm heeluyɔ.

⁹ Paa wei ɪ keesɔɔi isɛna tu pɔla mɛ tɛ na ɪ mu-tɔ tɔ, na isɛna ɪ lɔ tuŋ tɔm na ɪ mɔlɛna Iso tɔɔ si ɪ laki tampana Iso weesuɣu tu tɛmlɛ,

¹⁰ na ɪ taŋ si ɪ Pɔɔɔɔ Yesu wei ɪ ka feesa sɛtaa taa tɔ ɪ luna isɛtaa na ɪ kɔɔ. ɪ Pɔɔɔɔ ŋke kaa yana-tuyɔ cele ke Iso pɔɔɔna taa.

2

Təmle nte Pəəl lapa Tesaloniki tə

1 Tá taapalaa me, mə maɣamaɣa í nyə́má sɪ waatu wei tə kəma mə kinj tə tə ta lu yem.

2 Isu í tɛma nyəm tə pa tɛma-tuɣu nyan lapu na kotuɣu ke Filipu ké na pə́cɔ́ tɔ́ taku mə tɛ Tesaloniki. Ama Isə ha-tuɣu apalɔtu sɪ tɔ́ heeli-meɣe ɪ Laapaali Kupaŋ, paa kaɣatɔɣu tɔə isəna.

3 Pə təna mpi tə seɣesəɣi yəlaa sɪ pá la tə pəntuɣu fei pə taa yaa huwɛɛ asayɛɛ naali, na tu pɛəkəɣi sɪ tɔ́ puɣusi nɔɣɔlu.

4 Ama tə yəɣətəɣi pə tənaya teitei ké isu Isə caaki tɔ, pə taya pulɔ tɔə, Isə unɪ ɪ sama-tu na í cɛla-tuɣu ɪ Laapaali Kupaŋ sɪ tɔ́ heeli. ɪle pə taya yəlaa laŋheele ke tɔ́ pɛəkəɣi na tɔ́ lakɪ mpɔ. Ama Isə wei ɪ wiiliɣi tá lotunaa taa na í naa tá taa huwɛɛ tɔ ɪ laŋheele ke tɔ́ pɛəkəɣi.

5 Mə maɣamaɣa í nyə́má teu sɪ tə ta ma-meɣe nɔɣɔ taa ké tiiliɣi paa pəcɔ maɣamaɣa, na tə ta la liɣitee kətɔi ke tiili na tɔ́ puɣusi-me. Na Isə maɣamaɣa ná ná pə tənaya mpɔ.

6 Tə ta pɛeki yəlaa isante, paa mə maɣamaɣa mə kinj yaa nɔɣɔlu ɪ kinj.

7 Pəcɔ́ tə keu Kilisiti tillaa isəntɔ tɔ, ye tu nɔkaa tu ŋmakəla-me na í lá isəna tə caa tɔ. Ama tə caya mə heku na suulu na tɔ́ lakɪ-me tɛpamm isu asəntuɣu lakɔɣu ku pəyaya tɔ.

8 Tə sɔəla-meɣe katatəlaya ké, haləna tə tɛm-meɣe Laapaali Kupaŋ ke heeluɣu tɔ, ye paa tɔma sɪ tɔ́ ləsi tá weesinɣ maɣamaɣa na tɔ́ tu-me, tu ləsaa. Pəpɔtu fei, tá luunɣ suv-meɣe teu ké.

9 Tá taapalaa, ntəŋ í tɔəsa isəna tə lapa tɔma na tɔ́ konti haŋaya tɔ? Isəna tə lapa təmle na isəle kuɛɛmle ke teu sɪ tɔ́ taa sɔki mə taa nɔɣɔluɣu səɣəla ke saa wei tu we mə heku na tə heeliɣi-meɣe Isə Laapaali Kupaŋ tɔ.

10 ɪ pəsəɣi na í ləsi tá nyuluɣu ke isəna tá təntɛ tewa Isə seɛlaa me mə kinj, na tə keesaa na tɔ́ tá liɣiti tiili tɔ, Isə maɣamaɣa ná ná mpɔ tɔtɔ.

11 Pə́cɔ́ ɪ nyə́má tətəɣɔ isəna tə lapa paa mə taa wei isu cɛcɛ lakɔɣu ɪ pəyaya tɔ.

12 Tə lapa na í tɔki tənəŋ ke teu na tə sɔəsa-meɣe apalɔtu, na tɔ́ seɛsɪ-me na isəle sɪ í tɔ na pə́ keesəna teitei isu Isə caaki tɔ. Isə unɪ ɪ yaana-me sɪ í hiki mə paa tete ke ɪ kawulaya na ɪ teeli taa.

13 Tə seeki Isə sɪ í na təmle ke tam tɔtɔ. Pə taya pulɔ tɔə, waatu wei tə heela-meɣe Isə Təm tɔ í tá mu-tɪ isu yəlaa nyəntɔ. Ama í nuwa tɔ í muwaxa sɪ tə ké Isə Təm, na tampana tə maɣamaɣa ké. Nti unɪ tə lakəna təmle ke Isə seɛlaa me mə taanaa.

14 Tá taapalaa-me, mpi pə lapa Kilisiti nyə́ma heku ke Isə seɛlaa kpeka wena a we Yuta tɔ a taa tɔ, pə akpele lapəna nteɣe mə kinj tɔtɔ. Naasɔɣu mpi Yuta nyə́ma naasa peɣeɣe təna tɔ pə taka ké mə ɪcate nyə́ma ná naasa-me tɔtɔ.

15 Yuta nyə́ma mpe pa kəna Tacaa Yesu, na mpe unɪ pa kəna Isə kuɣəɣətutɔ teləsəlaa. Kulumaa mpe unɪ pa naasəna-tu tɔtɔ. Pa fei Isə ké teu, na pa ké yəlaa tənə kolontunaa.

16 Paa yeke sɪ tə seɣesɪ mpa pa ta ke Yuta nyə́ma tɔ na pə ya pele pa nyəŋ. Isayətənaa mpa tuu ləŋ paa lapa tɔ mpe pa tɔə ké pa təŋna lentənaa ke kaan na pə́ kpaa huɣule. Ama pənənteyele Isə tɛma pa təm.

Pəəli nyuləɣi sɪ í ná Tesaloniki nyə́ma

17 Tá taapalaa-me, tuu isu tə yeluɣu tɔmaya weɛ naaleɣe mpɔ tɔ, tə nyula səsəm sɪ tɔ́ na-me, haləna pu tu lakɪ-tuɣu ləŋ. Ama paa tu naa tɔmaya mpɔ tɔ tá laakələnnaa we tɔma kinj ké.

¹⁸ Tə nyula teu si tó məli mə kin, haləna Pəəli má, təm paɣale ke ma tu mə te pote pəle na Satanı tá tisi si tó hiki mpaav.

¹⁹ Mə tike təkəŋ ké tə teələni na tó hüləsəğəna laŋa, na meɣe tu muɣyləna Tacaa Yesu kəntə wule ke ı isentaa si tə ɣoowa ɣoou na tó lá akanaa.

²⁰ Nn, meɣe tu ɣələna, na meɣe tu hüləsəna laŋa mɛɛ.

3

¹ Tə tu mə te pote pəle ke m̄p̄óyó tam na pə kəə pə nu-tu ɔlena tó hiki huwɛɛ si taa ɣaya Ateeni ke tá tike,

² na pə kaasi na tó tili tá taapalu Timotee wei tá na-ı tə lakı İso təmle ke Kilisiti Laapaalı kupaŋ heeluɣu taa tó. Tə kusa-ı na tó tili-ı m̄p̄óyó si ı səsəsi-meɣe toma na apalvı ke mə İso mpaav taa,

³ na pə taa kəə na konyəntəɣəle nte tə taa tə we isəntə tó tó kəə tó kəli mə taa nəɣləv na ı lə təŋ. Mə maɣamaya ı nyəmə mpu, si konyəntəɣələnaa mpe pa ké mpi mpi İso ka təma si pu maɣana-tv tó pə taa lempənəa ké.

⁴ Haləna pə maɣamaya ke tə heela-meɣe waatv wei tá na-me tə wɛɛ tó, si paa tv-tvɣv konyəŋ. Mpu unı pə maɣamaya ke ı naa pə kəma isəntə.

⁵ Pə tó ké tó tvɣv mə te pote pəle ke m̄p̄óyó tam na pə nu-tv tó, ma kusa Timotee si ı polo na ı na isəna mə İso mpaav təŋvɣv ɣaasi wɛɛ tó. Ma nyaŋ si pə taa kəə si İləɣv maɣasa-me na tá təmle saalı yem ké mə kin.

⁶ Ama Timotee kəmma mə te isəntə tó ı keesa-tvɣv isəna ı səŋa İso mpaav taa ké teu na ı təkə təma səlɣv təm tó. Na ı heela-tv si ı təsəɣı tá təm ke tam na laŋhulmle. Haləna ı nyuləɣı si ı na-tvɣv teitei isu tá nyuləɣı si tó na-me tó.

⁷ Tá taapalaa me, waatv wei tə nu mə təm tó pə heesa tá laŋa ke teu ke səsəm ké tá wahalanaa na ta konyəntəɣələnaa panə pa təna pa taa ké. İso mpaav ŋku ı təkə teu tó ŋkv kv heəsəna tá laŋa ke mpu.

⁸ Na ı səŋvɣv təca ke Tacaa təm taa tó tə feesaa ké təfv.

⁹ Sɛɛtv ntiɣı tu sɛɛ İso na pə tala isu laŋhulmle nte tə hika mə kin ke ı isentaa tó?

¹⁰ Ta isələ sɛɛna İso sələmvɣv ke tam si ı yele na tá na-me tó ná təma na tá isəpɛɛ na tó tɛɛsi-meɣe İso mpaav təm ke hólóyó.

¹¹ Tacaa İso maɣamaya na tá Səsə Yesu pá la na tó hiki mpaav na tó polo na tó na-me.

¹² Tá Səsə ı la na mə səlɣv səsəɣı tam ké təma kin na yəlaa təna kin, haləna kv tala isu tá maɣamaya tə səlɣv-me tó.

¹³ Ye tá Səsə unı ı lapə mpu, me ı ká hiki toma ke hatuu mə huwɛɛ taa na ı pəsi İso nyəma, na ı te təkpataa ké Tacaa İso isentaa ké kuyaŋku tá Səsə Yesu na ı nyəma paa kəə tó.

4

Təntɛ nte tə maya İso tó

¹ Pə tənaya mpu ıle tá taapalaa me ı ná tá kin ke isəna pə wɛɛ si ı ká tó na pə maya İso tó, halı ı təŋna m̄p̄óyó lapv mɛɛ. Ama nti nəənəə ma wiikina-me təɣəle si, haı, Tacaa Yesu təə ı səsəsi lupv ke pə taa.

² Anı ı nyəmə Tacaa Yesu kuseɣesətv nti tə seɣesa-me si ı təŋ tó.

³ Mpi İso caaki təɣəle si ı pəsi ı nyəma na ı yele asilima kulapvı təkpataa.

⁴ Paa mə taa wei ı nyı isəna ı ká kpaɣa alv na pə wɛ tənəŋŋ na pə wəna nyvɣv tó.

⁵ Pə taa wɛɛ kətənaa tike təm isu yəlaa mpa pa ta nyı İso tó pɛle pa lakvɣv tó.

⁶ Nɔɔɔlv í taa pɛntɛna ɪ tɔɔɔntɔle kɛ tɔm tɛnɛ tɔ taa na í taa wakɛli-ɪ pulv. Tɔ tɛma-mɛɣɛ tɔm tɛnɛɣɛ heeluyɔ na tɔ kpaala-mɛɣɛ teu sɪ Tacaa ká tɔ salɔka kɛ mpa pa lakɪ isayatu ntɛnaa tɔ.

⁷ Isɔ tá yaa-tɔɣɔ ɪ mpaav taa sɪ tɔ lakɪ asilima kolaputɔ, ama sɪ tɔ la tá tɪ tɛnanɪɪ kɛ.

⁸ Pɔ tɔɔ kɛ ye wei ɪ kpaɣa tɔm tɛnɛ na í lɔɔna lumaya waahɪ, pɔ taya yɔlv kuheelitu kɛ pɔntɔ lɔwa. Ama Isɔ wei ɪ ha-tɔɣɔ ɪ Feesuyɔ Nanɪɪtɔ tɔ ɪ nyɛntɔ kɛ ɪ lɔwa.

⁹ Ye mɔ taa mɔ tike tɛma sɔɔlvɔv tɔm ɪɛ, paa nɪmaa-mɛ na pá sɔɔsi-mɛɣɛ nti tɔtɔ? Isɔ maɣamaya tɔɪna-mɛɣɛ pɔ tɔnaya nɪpɔ́ɔ́ sɛɣɛsɔɣɔ ɪɛ.

¹⁰ Halɪ nti unɪ tɔ maɣamaya kɛ í tɔɪna mɔ taapalaa mpa pa tɛna pa wɛ Masetoni tɛna taa tɔɔɔ lapv. Ama tá taapalaa mɛ, tɔ tasɔɣɪ-mɛɣɛ wiinaɔv sɪ í sɔɔsi lɔɔv kɛ pɔ taa.

¹¹ Paa mɔ taa wei í lv sɪ í na ɪ tɔɔɔntɔle pá wɛɛna tɛma na leleɪ, na paa wei í paasɛna ɪ nyɛntɛ na í hiki ɪ maɣamaya kɛ mpi ɪ ká suu ɪ nɔɔɔ tɔ. Nti unɔɣɪ tu tɛma-mɛɣɛ heeluyɔ.

¹² Mpv unɪ pu yelina na ma ta nyɪ isɛnaa tɔna-mɛ, na í kaa caya na í tɛɛli nɔɔɔlvɔv pulv taa.

Tacaa kɔntɛ

¹³ Ta taapalaa tɔ caa sɪ í cɛkɛna mpa pa sɛpa tɔ pa tɔm na í taa wɛɛ piti taa isɪ mpa pa feina tɛɛlvɔv kɛ Isɔ kiɪ tɔ.

¹⁴ Isɪ tɔ tɛma tá taa sɪ Yesu sɛpa na í tayanɪ fem tɔ, mpv tɔtɔɔ tɔ tɛma tá taa tɔtɔ sɪ Isɔ ká kpɛnna Yesu na mpa pa sɛpa Yesu mpaav taa tɔ na í mɔɪna.

¹⁵ Tacaa kuheelitu maɣamaya kɛ tɔ caa-mɛɣɛ sɔɔsɔɣɔv kɛ cɔnɛ, sɪ tá mpa tu wɛɛna tá isɛ kɛ Tacaa kɔɣakɔ kɔkɔmɔɣɔv wule tɔ tɔ kaa tɛɛ nɔɔɔ kɛ mpa pa tɛma sɛpɔ tɔ.

¹⁶ Pɔ kɔɪ pɔ kɛɛsɪ na pɔ holi na pá nu isɔtaa tillu sɔsɔ tɔɪ na Isɔ akantɔɛ, ɪɛna Tacaa maɣamaya luna isɔtaa na í tiiki. Mpa pa sɛpa Kilisiti mpaav taa tɔ pɛɛ paa fe kancaalaya.

¹⁷ Pɔ waahɪ kɛ pu kɛli isɛ nyɔ́ma tá, na tá na-wɛ tɔ kpɛntɪ na tɔ sɔv nɪmɔntɔ tɛɛ na tɔ suli Tacaa kɛ isɔtaa. Na tá na-ɪ tu caya tam.

¹⁸ ɪ hɛɛsɔɣɪ tɛma laɪa na tɔm tɛnɛ.

5

¹ Tá taapalaa, pɔ fɛi isɪ paa nɔki-mɛɣɛ takɔlaya nɪmaaɔv na pa kɛɛsi-mɛɣɛ waatɔ yaa wɛɛ nna a taa mpv unɪ pu la tɔ pɔ tɔm.

² Isɪ mɔ maɣamaya í tɛma nyɛm kɛ teu tɔ, Tacaa kɔɣakɔ ká la kɛ isɪ nɪmɔlv kɛsɔɣɔv na í kɔɔ ahoo tɔ.

³ Waatɔ wei yɔlaa ká kɔɔ na pá tɔɪ sɪ: Nhnɪ, pɔnɛntɛɣɛɛ antulinya caya ɪ tɛtɛ, na pɔnɛntɛɣɛɛ tɔ hɛɛsaa tɔ. Waatɔ unɔɣɪ pu tii pa tɔɔ tɔkpili kɛ tɔm kɔlvɔm tɔɔ, na pɔ la-wɛɣɛ sakasaka pa kaa fiti. Pu la kɛ isɪ lɔlvɔv wɔsasi takɔvɔv ahonto tɔ.

⁴ Ama tá taapalaa, kaɣana í tá kɛ sɔkɛtɔɣɔv tɛɛ nyɔ́ma, na pɔ fɛi sɪ kɔɣakɔ kɔnɛ kɔ tuti-mɛɣɛ kɔtutu isɪ nɪmɔlv tutuyɔv tɔ.

⁵ Nɔɔɔnɔ taa isɛntɔ pɔ nyaala mɔ tɔɔ kɛ na í pɛsa ilim taa nyɔ́ma kɛ. Tɔ ta kɛ mpa pa wɛ ahoo taa na sɔkɛtɔɣɔv tɛɛ tɔ.

⁶ Mpv tɔ tɔ taa paasɛna tɔm isɪ lɛlaa lakɔvɔv tɔ. Ama tɔ cayanɔ tá isɛ na tɔ fɛɪ na tɔ lakɪ pɔ tɛna na laakali.

⁷ Ahoo kɛ toolaa tooki, na ahoo kɛ sɔlvɔm kɔɣɪ pɔ nyɔ́laa.

⁸ Ama tá mpa pə nyaala tá tɔɔ na tɔ pəsi ilim taa nyóma tɔ tu lakɪ pə təna na laakali ké. Tɔ yele na tá Isɔ taa tɛmnav na tá tɛma sɔɔlvɔv pəsi-tv isv nyəɣəlvɔv toko. Tɔ cayana naani sɪ pu ya-tv, na pələ pu wɛɛ isv tɔ paŋvɔv yooɔ kahuka tɔ.

⁹ Tə ta ke mpa Isɔ suwa sɪ cele pu feli nyar tɔ se. Ama sɪ pə ya tá nyɔɔŋ ke Tacaa Yesu Kilisiti tɔ ké.

¹⁰ Kilisiti inɪ ɪ səpa tá tɔɔ ké sɪ ye pə tala ɪ kɔntɛ wule na í maɣana tá na tá isɛ, yaa paa tɔ tɛma səpv, tá na-ɪ tɔ kɛntɪ na tɔ kaa tɛcayalɛ ke tam tɔɔ.

¹¹ Pə tɔɔ ɪɛ í sɔɔsɔɣɪ tɛmɔɣa apalɔtv, na í tuliɣɪ tɛmɔɣa teitei isv í tɔŋna lapv tɔ.

Pəli caa pa lakɪ mpi tɔ

¹² Tá taapalaa, tɔ heeliɣi-mɛ sɪ í tɔna mpa pa lakɪ tɛmlɛ ke mə hekv tɔ, mpa Tacaa kpawa sɪ pá tiikiɣi-mɛ na pá seɣɛsɪ-mɛ tɔ.

¹³ Mə luuŋ í la-wɛ, na í sɔɔli-wɛɣɛ teu ke tɛmlɛ nte pa tɔŋna lapv tɔ tɔ tɔɔ. ɪ wɛna tɛma na leleŋ.

¹⁴ Tá taapalaa, hai, í kaləna mpa paa caa pɔlv lapv tɔ. ɪ la na mpa pa kəla fɛɛɛ tɔ pa fɛɛɛ ya, í teŋ acamaa, í hólóɣɪ yəlaa tənaya suulu.

¹⁵ ɪ la laakali na mə taa nəɣɔlv í taa lɛɛɪ lɛlv ke isayav. Ama í lv sɪ í lakɪ tɛmɔɣa kɔpantv ke tam, paa mə maɣamɔɣa mə tɛma, paa kpai nyóma.

¹⁶ Mə laŋa í hólɔmɪ tam.

¹⁷ ɪ sələməɣɪ Isɔ ké tam, í taa yele.

¹⁸ ɪ sɛɛ Isɔ sɪ í na tɛmlɛ ke paa mpi pə taa. Isəna Isɔ caa sɪ ye í tɔŋəɣɪ Yesu Kilisiti í lakɪ tɔɣɔɛ.

¹⁹ ɪ taa kayatɪ Feesuyv Naŋŋtv, í yele-ɪ na í la ɪ tɛmlɛ.

²⁰ ɪ taa nyəmɪ Isɔ kɔheelitv kpaalvɔv ke yem.

²¹ ɪ wɛsɪ paa mpi pə taa ké teu na í ná nti nti tɔ wɛ teu tɔ na í tɔkɪ tələ.

²² Na í lv nti tɔ fɛɪ teu tɔ paa tɔ ké nti.

²³ Isɔ wei ɪ lakɪ na tɔ nukɪ leleŋ tɔ í yele na í pəsi ɪ nyóma tɛkpataa. Isɔ inɪ í paasəna mə ləmɔɣasɛɛ na mə tənəŋ, na mə wɛɛtv nti tɔ təna tɔ wɛɛ tənəŋŋ ké Tacaa Yesu Kilisiti kɔntɛ wule.

²⁴ Wei ɪ yaa-mɛ tɔ ɪ ké kɔpəŋ. Pə tɔɔ ké ɪ kaa yele-mɛɣɛ tayanvɔv ke mpv.

²⁵ Tá taapalaa í sələməna-tvɔv Isɔ tɔtɔ.

²⁶ ɪ sɛɛ tá taapalaa tənaya teu na í lɛl.

²⁷ Hai, ma wiikina-mɛɣɛ, Tacaa tɔɔ sɪ í kala takələɣa kanɛ na yəlaa təna nu.

²⁸ Tacaa Yesu Kilisiti í la-mɛɣɛ pɛɛɛɛ.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA PŌOLI NMAAWA
TĒSALONIKI
NYĒMA TŌ
Kŭtŭlŭtŭ

PŌoli tasəyi Tesaloniki nyŋma ke sam ke takəlaya kane ka taa kə pa taa tɛm na pa tɛɛlɔyɔ tɔɔ. I caa si i tayani Yesu məlɔyɔ tɔm nti yɔlaa pɛnta niw tɔ. Lɛlɛa huɔki si wahalanaa mpa Iɔ sɛɛlɛa tɔki tɔ pa tɔɔ Yesu ka kɔɔ lɔŋ, haləna pɔ yele tɔma lapu. Ama PŌoli heela-we si pə wɛɛ si isayatu tɔ i kɔɔ kə na pɔcɔ Yesu ka kɔŋ. Pə tɔɔ kə i tasa-wɛyɛ apalɔtɔ si pɔ hatəlɛna felentunaa na pɔ səlɛməyi, na pɔ laki tɔmlɛ.

Iɔna pa fayə Tesaloniki II takəlaya tɔ:

Sɛɛtv na apalɔtɔ sɔɔsɔyɔ, titite 1

Kilisiti məlɔyɔ tɔm, titite 2

I tasəyi layatu si pa səlɛmi na pɔ la tɔmlɛ, titite 3

Sɛɛtv

¹Taya PŌoli na Silaasi na Timotee.

Tá ŋmaakəna takəlaya kaneyɛ Tesaloniki Yesu sɛɛlɛa kpekəle nyŋma me mpa í kə Tacaa Iɔ na tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti pa nyŋma tɔ.

²Tacaa Iɔ na tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti pɔ hólí-meyɛ pɛɛɛɛ na pɔ ha-meyɛ alaafəya.

Kilisiti kɔntɛ wulɛ huɔlɛ

³Tá taapalaa, pə wɛɛ si tam tɔ sɛɛki Iɔ kə í na tɔmlɛ ke mɔ tɔɔ, na pə tu mɔna mpv. Pə taya pulɔ tɔɔ, í tɔŋna ton nyɔɔv ke mɔ Iɔ mpaav tɔŋyɔv taa kə tam kə, na mɔ tɔma sɔɔlɔyɔ ná tɔŋna sɔɔsɔyɔ ke teu tɔtɔ.

⁴Pə tɔɔ kə tɔ yɔɔlɔyɔna-meyɛ Iɔ sɛɛlɛa lɛlɛa taa kə isəna mpi í pəsaa na í kantəlɛ na í tɔki Iɔ mpaav ke konyɔntɔyɔɛ na wahalanaa mpa pa tɔyi-me tɔ pa taa tɔ.

⁵Na pə tənaya mpv pə hólýí isəna Iɔ tɔŋəyi siyisuyɔ ke i huɔlɛ taa tɔyɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, mpv inɛ pu yele na í mɔna Iɔ kawulayə ŋka ka tɔɔ í naa wahalanaa mpe tɔ ka hikuyɔ.

⁶Iɔ ká tɔŋ tampana na í lɛɛti mpa pa tɔyi-meyɛ wahala tɔyɔ wahala.

⁷Na í ha tá na mpa me í tɔki konyɔŋ tɔyɔ hɛɛsɔyɔ. I ká la ŋpóyú wulɛ nte Tacaa Yesu ká luna isɔtaa na isɔtaa tillaa ton nyŋma

⁸na kɔkɔ ŋka ka mɔyi kemkem tɔ, si i tɔyi saləka ke mpa pa ta nyi Iɔ na mpa pa kisa Tacaa Yesu Laapaali Kupəŋ ke mɔyɔ tɔ.

⁹Saləka wei i ká tɔ-we tɔyɔɛ wakəlɔyɔ mpi i ka wakəlɛ-we tənəŋŋəŋ ke tam tɔɔ, na paa hatəlɛna Tacaa na i toma nna a tewa sɔsɔm tɔ.

¹⁰Pu la ŋpóyú wulɛ nte inɛ i ka kɔɔ si i nyŋma í tɔ-i teeli na mpa pɛɛɛ paa mv i tɔm tɔ pɔ samɛ-i tɔ. Na mɔ mayamaya í ká wɛɛ pə taa. Mpi tɔ, í mv tɔm nti tɔ heela-me tɔ se.

¹¹Pə tɔɔ kə tɔ səlɛməyɔna-meyɛ tam si tá Iɔ í la na í mɔna weesuyɔ ŋku kv tɔɔ i yaa-me tɔ kv hikuyɔ. Tə kooliyi kə si í hólí i toma na í la na kɔpantɔ nti u huɔki mɔ taanaa tɔ í pəsɛ na í la-ti, na mɔ Iɔ sɛɛv tɔma te teu.

¹²Waatu inəyi í ká la na Tacaa Yesu hətɛ hiki teeli, ilɛna í la na mu hiki teeli tɔtɔyɔ tá Iɔ na Tacaa Yesu Kilisiti pa pɛɛɛɛ tɔɔ.

1 Tá taapalaa, ye Tacaa Yesu Kilisiti kónte na tá kotuyu ke i kinj tòm ile,

2 í taa yele na pə liyiti-meɣe mpv təheɛ na pə ɛe mə laŋa si Tacaa kuyaku tema tate. Ntanyɪ cele nyəntu nalu nəɣəlv i yəɣətəna mpv, yaa nəɣəlv lapəna waasu ke kolapv ke mpv, yaa ntanyɪ nəɣəlv ná loolina si tá takələya nakəli ka taa ké pa ŋmaa mpv.

3 Na paa pa tu heela-me si nti te, í taa nu. Pə taya pulv, yəlaa ká kulɪ na pá tɛɛsi Iso ké kisuɣu təsayasaya. Na Isayatu Yəlv wei inɪ paa wakəli tənəŋnəŋ tə i ká lu na pəcɔ wɔle ŋtə tɔ kəɔ.

4 Pə tənə mpi yəlaa sɛɛki na pá nyənəɣi si Iso nyəm tə i ká kisi-wɪ təkpatakpata. I ká kulɪ pə tənaya mpv pə təɔ, halɪ i ká svv na í caya Iso təsɛɛle səsəɔle taa maɣamaya na í tə si unəɣəle Iso.

5 Í tá təɔsi si maa tema-meɣe pə təm ke heeluyu ke waatu wei maa wɛ mə kinj tə?

6 Í nyəmá mpi pə təɔ mpv inɪ pu hikiyi mpaas si pə la nəɔnəɔ tə. Pə wɛɛ ké si pu tala pə waatu ké na pəcɔ Isayatu Yəlv inɪ í lu.

7 Isayatu nti tə toma təŋna kookalɪ ké lapv ke mukaya tɛɛ. Ama wei inɪ i səŋsəɣi-ti tə, í kəma na í tɛɛ ke tu la.

8 Saa inəɣi Isayatu Yəlv inɪ í lɛ i ka lu. Tacaa Yesu ká woso-i heelim ke kəwosu ké na í si, na Yesu inɪ i kónte teeli ká lana na í saali yem təkpataa.

9 Satanɪ toŋ ke isayatu Yəlv inɪ i ká kəna na í lá piti təma na kəkəlv nyəmnaa na səɣəntv təmana, kəpuɣusumnaa mpi pə tənə.

10 Í ká la isayatu ke mpaas mpaas na í puɣusina mpa pa ké kolɛpaa tə. Mpe inɪ paa le. Mpi tə pa kisaa pa ta səɔli tampana nna a ká waasi-wɛ təɣə təŋɣv tə pə təɔ.

11 Pə təɔ ké Iso laki si tolusuyu təma səsəɔna naali á tɛɛna-wɛɣe kpakpaa na pá təŋəɣi pəpətv.

12 Mpóɣú pu la na pá tu pa tənə mpa isayatu lapa leleŋ na pá kisi tampana təŋɣv təɣə saləka.

Pə ləsa-meɣe si pə ya mə nyəɔŋ

13 Pə wɛɛ ké si tɔ sɛɛki Iso ké í na təmlɛ ke tá taapalaa me mə təɔ ké tam, me mpa Tacaa səɔlaa tə. Pə taya pulv təɔ, Iso ləsa-meɣe si Feesuyu Nəŋŋtu wei i yeki na í pəsəɣi Iso yəlaa tə i təɔ na mə tampana mɣv təɔ pə caaləna-me mə nyəɔŋ ke yapv.

14 Laapaali Kupaŋ wei tə heela-me tə i nuw taa ké Iso yaa-me si í hiki mə paa tete ke Tacaa Yesu Kilisiti teeli taa.

15 Ye mpv ile tá taapalaa, í səŋ təca na í təkɪ sɛɣesəŋ wei tə sɛɣesa-me tə, paa wei tə yəɣətəna tá nəɔsi tə, paa takələsi taa nyəŋ.

16 Təɔ, tá Səɔə Yesu Kilisiti maɣamaya, na Tacaa Iso wei i səɔla-tv na í hɔləɣi-tv pɛɛɛ na í heɛsi tá laŋa ke tam təɔ na í tv-tvɣv teelvɣv kupaŋkv tə,

17 pa naaleɣe mpv pá səɔsi-meɣe toŋ na pá sənə-me na í pəsi na í laki na í yəɣətəɣi kupaŋtu tike.

3

I sələmənə-tvɣv Iso

1 Tá taapalaa, nti tə kaasaa təɣəle si, í sələmənə-tvɣv Iso na Tacaa Təm ya ləŋ na tɔ hiki teeli isv pə lapv mə kinj tə.

2 Í sələmənə-tv tətə na pə ləsi-tvɣv yəlaa asayaa mpa pa ta kɛɛsi tə pa niŋ taa. Pə taya pulv, yəlaa wɛɛ mpa paa caa pá mv Iso mpaas təm tə.

³ Paa na mpɔ tɔ Tacaa kɛ yɔlɔpɔŋ. I ká yele na í nyɔɔ tɔŋ na í kenti mə tɔɔ na ɪsayaɔ kaa hiki-mɛ.

⁴ Tacaa lapa na tɛ wɛna naani kɛ mə tɔɔ tɛkpataa sɪ í ká tɛŋɔŋɪ tam ɪ kaa yele tɔmnaa mpa tɔ sɛyɛsa-mɛ tɔ.

⁵ Tacaa í kpaɣa mə lɛsasɪ na í tɔ ɪsɔ tɔɔ na í sɔɔlɪ, na í yele na Kilisiti tɔ-mɛyɛ suulu kɛ teu tɔtɔ.

Pə wɛɛ sɪ paa wei í la tɔmlɛ kɛ

⁶ Tá taapalaa, Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ tɔ heeliɣi-mɛ sɪ í hatɛlɛna mə taa mpa paa caa pɔlɔ lapɔ na paa tɛŋɔŋɪ sɛyɛsɔyɔ ŋku tá telɛsa-mɛ tɔ.

⁷ Mɔ maɣamaɣa í nyɔmá ɪsɛna í ká la na í tɛŋ tá ɪkpaɛ tɔ, pə taɣa pɔlɔ, waatu wei tu wɛ mə heku tɔ tɔ ta kɛ yɛlaa mpa paa caa pɔlɔ lapɔ tɔ.

⁸ Tɔ ta ɛaɣa sɪ nɔyɔlɔ í calɪ-tɔyɔ faalaa. Ama tɔ lapa tɔma kɛ na tɔ konti haŋaɣa. Tɔ lapa tɔma na ɪsɛlɛ kɔsɛɛmlɛ kɛ teu sɪ tɔ taa sɔki mə taa nɔyɔlɔyɔ sɔyɛla.

⁹ Tu wɛna mpaaw sɪ tɔ tɔyɔ mə kɔtɔyɔ kɛ faalaa. Ama tɔ kisa mɪrɔyɔ sɪ í nana-tɔ na í tɛŋ tá ɪkpaɛ.

¹⁰ Halɛna waatu wei tu wɛ mə heku tɔ tɔ heela-mɛ tɔkelekele sɪ: Ye wei ɪ caa pɔlɔyɔ lapɔ pɔntɔ í taa tɔyɔ.

¹¹ Pə taɣa pɔlɔ tɔɔ, tɔ nuwa sɪ lɛlaa wɛ mə heku taa mpa paa caa pɔlɔ lapɔ tɔ, ye pə taɣa tɔm fav tike.

¹² Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ tɔ heeliɣi yɛlaa ɪsu mpɔ sɪ paa wei ɪ ɪsɛlɛ í sɛɛna tɔmlɛ lapɔ, na í hiki ɪ maɣamaɣa kɛ mpi ɪ ka suu ɪ nɔyɔ tɔ.

¹³ Tá taapalaa, ye mɛ ɪlɛ kɔpantɔ lapɔ í taa la-mɛyɛ felentu.

¹⁴ Ye nɔyɔlɔ wɛɛ na ɪ saŋ nti tɔ ŋmaa takɛlaya kanɛ ka taa cɛnɛ tɔyɔ tɛŋyɔ, í nyɪ pɔntɔ tɔɔ na í faɣana-ɪ tɛkpataa, na fɛɛlɛ kra-ɪ.

¹⁵ ɪlɛ í taa nyɛni-ɪ ɪsu kolontu. Ama í lana-ɪ ɪsu yɔlɔ í caa ɪ taɣani ɪ taapalɔ ɪ laki tɔ.

Koolee kɔpana na sɛɛtɔ

¹⁶ Tacaa wei ɪ kɛ alaafɔya halɔ tɔ í ha-mɛyɛ alaafɔya kɛ tam kɛ pə tɛna pə taa. Tacaa í wɛɛ mə tɛna mə waali.

¹⁷ Pɔɔlɪ má, ma sɛɛ-mɛ na ma maɣamaɣa ma niŋ ŋmaatu kɛ cɛnɛ. ɪsɛna ma tɔyɪ ma hɛtɛ kɛ ma takɛlasɪ tɛna taa tɔyɛlɛ. Mɔrɔyɔ ma ŋmaaki.

¹⁸ Tacaa Yesu Kilisiti í hólɪ mə tɛnaya pɛɛlɛɛ.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŇKA ŇKA PƏLI NMAAWA TIMOTEE TƏ Kutubtu

Timotee caa ke Kələeki to ké na ı too ké Yuta to. Timotee pəsa Pəli waalı to na í təŋəyi-ı Laapaalı Kupaŋ cənaŋ taa. Pəli ņmaawa Timotee ke takəlaya sı í caya lfeesu na í seyesəyi İso seelaa na í tasəyi-wəye apalutu. Takəlaya kanə ka taa wə layatu tasuyu na Yesu seelaa kpeka paasənaŋ təm. Pəli tɔwa Timotee sı í nyəəna İso Təm na í paasəna İso Təm seyesuyu.

İsəna pa faɣa Timotee I takəlaya tə:

İsəna paa paasəna İso yəlaa kpekəle tə, titite 1-3
İsəna Timotee ka la ı təma tə, titite 4-6

Seetu

¹ Maɣa Pəli, Yesu Kilisiti tillu. Tá Yatı İso na Yesu Kilisiti wei tə teələyi tə mpe pa kpana-m sı má la tillu.

² Má ņmaakəna takəlaya kanəye Timotee. Nyá kəna ma pəyaya təsiyisiyi ké İso seeu taa. Tacaa İso na tá Səsə Yesu Kilisiti pá hul-ŋ pəlele na suulu na pá ha-ŋ alaafəya.

Pəpətu seyesəŋ

³ Ma teekaya Masetoni na má heeli-ŋ sı í saalı lfeesu tə, saalı ņpəyó təna, na í heeli pa taa mpa ıni tə sı pá taa seyesı pa pəpətu seyesəŋ.

⁴ Heeli-wə sı pá yele ləŋ taa təmnaa mpa pa təkaa tə, na hatuu ləŋ taa ləlyu loosi nsi pa taməyi tə. Təle təkəŋna ntəŋkpeesaya ke yem ké, tu kusəyi yarɔ təm nti İso suwa na í laki tə. Yulɔ təŋ ı taa na İso ké na pəcə í nyi pəle pə təm.

⁵ Ma tu-wəye ņpəyó sı pá wəəna lotu kuləmtu, na pá təŋəyi sıyisuyu, na pá té İso na pa taa ké teu, na pá lá na pá wəəna sələlyu.

⁶ Ləlaa yela yaasi kupaŋ ıneye təkuyɔ, na pá tooli na pá suv kumələntəŋkpeesaya taa ké yem.

⁷ Pa ləki yem sı mpeyele İso kusəsutu seyesəlaa, pəyele paa cəkəyəna pa maɣamaya pa kuyəyətutu. Pa ta cəkəna mpi mpi pə təm pa tu yəyətəyi mpu na apalutu tə.

⁸ Tə nyəmə sı ye n təŋa İso kusəsutu ke teitei ısu tə wəv tə, tə wə teu ké.

⁹ Na pu təsı-ŋ sı kusəsutu fei nti pə paasaa na pə sı kupaŋtu lataa tə tə. Ama ıyalafataa, na kaanutnaa, na nyaŋ nyəma, na kawalaya nyəma, na mpa paa seeki İso na paa seeki ı nyəm tə, na mpa pa kuyi pa caana yaa pa toona tə, na yuləkəlaa,

¹⁰ na apalaa mpa pa suvəkəna apalaa ləlaa tə, na yulupreətəlaa, na pəpətuŋnaa, na mpa pa suki pa nəəsı ke yem tə, yaa mpa pa takəyi ntiwə tə ta təŋ seyesuyu kupaŋku ņku ku waasəyi yəlaa tə, pa tənaa ke pa su kusəsutu.

¹¹ Laapaalı Kupaŋ wei pə yelina-m tə ıni ı seyesəyəna seyesuyu kune. Teeli İso na kupaŋtu tu təə Laapaalı Kupaŋ nté.

İso kupaŋtu

¹² Tacaa Yesu Kilisiti wei ı ha-m toma ke səsəm na má lakəna ma təmlə təyɔ ma seə í na təmlə. ı tənəv má sı ma nəyəsəna pá tə-m na taa, na í kpa-m sı má la təmlə tə, ma seə-ı í na təmlə.

¹³ Tuu lɔŋ má yɔɔtɔɔɔana ɪsɔɔtɔv ke ɪ tɔɔ, na má tɔna-ɪ kɔnyɔŋ, na má tɔv-ɪ. Ama ɪsɔ wii ma pɔtɔtɔle. Pɔ tɔɔa pɔlv, ma taa té ma taa na ɪsɔ tɔɔɔ ma ta nyi ma kɔlapɔv nti.

¹⁴ Tɔaa hɔla-m ɪ pɛɛɛ ke sɔsɔm, na ɪ lapa na má tɛŋ ma taa na ɪsɔ na má sɔɔlɔyɪ yɔlaa ɪsɔ tɛ kɛntɔnɔv Yesu Kilisiti na tɛ wɛna tɔ.

¹⁵ Tɔm nti tɛ kɛ tɔmpɔna nyɔntɔ tɛkelekele na tɛ mɔna pɔ mɔ-tɪ tɔkɛm na pɔ tɛ-tɪ na taa tɔɔle sɪ: Yesu Kilisiti kɔma antulinya taa sɪ ɪ yakɪ ɪsɔɔlɔtɔa nyɔŋ, na maɔle pa taa aɛpa.

¹⁶ Pɔ tɔɔ kɛ ɪsɔ wii ma pɔtɔtɔle, ɪnɪ ɪ sɔɔlɔna sɪ Yesu Kilisiti í hólɪ ɪsɔɔlɔtɔa taa aɛpa maɔa ɪ suulu tɛna, na pu hólɪ waalɪ nyɔma mɔpa paa tɛ na pɔ mɔ ɪ tɔm na pɔ híki weesɔyɪ ke tam tɔɔ tɔ sɪ pɔ nyɔɔna-m na pɔ ná.

¹⁷ Aaa, Kawulɔɔa tɔ, ɪnɪ ɪ wɛnna tam tɔɔ, ɪ sɔki, paa naa-ɪ, ɪ tike tɔkɔŋ ntɛ ɪsɔ. Yɔlaa tɛna í samɪ-ɪ na pɔ tɔyɔv-ɪ teeli ke tam tɔɔ. Amí.

¹⁸ Tɔv, ma pu Timotee, ɪsɔ ka lapa hatuu lɔŋ na pɔ ná nyɔ tɔm nti na pɔ yɔɔtɔ tɔɔ ma tɔkaa na má kɔpaalɔyɪ-ŋ ɪsɔntɔ, sɪ ń tɔki tɔmnaa mɔpɛɛ teu, na ń paasi na ń yoo yoo ke teu.

¹⁹ N tɛma ɪsɔ na nyɔ taa tɔ tɔki mɔv na ń wɛɛna lotu kɔlvmtɔ. Lɛlaa tá tɔki lotu kɔlvmtɔ ɪɛna pa ɪsɔ sɛɛv pɔsɪ yem.

²⁰ Pa taa mɔpɛɛle na Himenee na Alɛkɛsantɔli. Satanɪ ke ma yilina-wɛ sɪ í la-wɛ na pɔcɔ pɔ nyi sɪ pa yɔɔtɔyɔv ɪsɔɔtɔv ke ɪsɔ tɔɔ tɔ pɛ fɛi teu.

2

ɪsɔ sɔlɔmɔyɪ

¹ Tɔv, kancɔalɔɔa ɪɛ, nti ma tɔyɪ-mɛ sɪ í la tɔɔle sɪ í tɛkɔyɪ ɪsɔ kɛ niŋ ke yɔlaa tɛna tɔɔ, na í sɔlɔmɔyɪ-ɪ pa tɔɔ, na í wiikina-ɪ pa tɔɔ, na í sɛɛki-ɪ í na tɔmlɛ ke pa tɔɔ.

² ɪ sɔlɔmɪ ɪsɔ kɛ awulaa sɔsɔa na tɔŋtɔnaa tɛna tɔɔ, ɪɛna tɛ pɔsɪ na tɛ ɔɔa tɔpɔmm na alaafɔya na tɛ paasɛna ɪsɔ nyɔntɔv ke teu, na tɛ tɔka tá yaasi kɔpaŋ.

³ Nti tɛ maɔamɔɔa tɛ kɛ tá Yatɔ ɪsɔ luyɔ tɛɛ nyɔntɔv na tɛ wɛ-ɪ teu tɔɔle.

⁴ ɪnɪ ɪ caana sɪ pɔ ya yɔlaa tɛna nyɔŋ, na pɔ lá na pɔ nyi tɔmpɔna.

⁵ Pɔ tɔɔa pɔlv, ɪsɔ kɔlvmtɛ tike tɔkɔŋ wɛnna, na ɪsɔ na yɔlaa pa hɛkɔ taa sɛnɔv ke kɔlvmtɛ kɛ, ɪnɔɔle yɔlv wei pa yaa sɪ Yesu Kilisiti tɔ.

⁶ ɪɛ ɪ hana ɪ tɪ na í fɛli na pɔ ɛɛ yɔlaa ke pa yomle. Waatɔ wei paa tɔwa tɔɔ ɪ kɔma, na í hólɪ sɪ tɔmpɔna ɪsɔ caa kɛ sɪ pɔ ya yɔlaa tɛna nyɔŋ.

⁷ Pɔ maɔamɔɔa pɔ tɔɔ kɛ pɔ kɔpa-m pɔ tɔm heellu na tillu, na pɔ tɔ-m sɪ má sɛyɛsɔyɪ mɔpa pa ta ke Yuta nyɔma tɔɔ ɪsɔ sɛɛv mɔpaav na tɔmpɔna pɔ tɔm. Tɔmpɔna ke ma yɔɔtɔyɪ, maa looliyɪ.

⁸ Pɔ tɔɔ kɛ ma caa sɪ paa tɔmpɔyɪ apalaa sɔlɔmɔyɪ ɪsɔ, pɔ tɔyɪsɪ ɪsɔ kɛ niŋ, na pɔ sɔlɔmɔna lotu kɔlvmtɔ, na pɔána yaa yooú í taa wɛɛ.

⁹ Ma caa tɔtɔ sɪ alaa í tɔɔlɔyɪ pa wontu ke ɪsɔna pɔ mɔna pɔ tɔɔlɔyɪ tɔ, pɔ taa la ɪsɔcɔv na pɔ suli mɔpɔle telɔsɔyɔv. Pɔ taa tɔyɪlɔyɪna nyɔsɪ tɔɔanɔyɔv katatɔlɔɔa, yaa wɔlanaa na litɔ pɔ tɔyɔv, yaa liyitee pɔŋ tɔyɔlvɔyɪ sɪ pɔ tɛ.

¹⁰ Ama lakasi kɔpaŋsɪ ke paa tɔyɪlɔyɪna ɪsɔ lakasi nsiwɛ sɪ mɔŋna alaa mɔpa pa tɔŋ sɪ pa sɛeki ɪsɔ tɔ.

¹¹ Ye pa sɛyɛsɔyɪ, pɔ wɛɛ kɛ sɪ alɔv í su na í pasa ɪ tɔyɪ teu na í nukɪ sɛyɛsɔyɔv.

¹² Ma ta ha alɔv ke nɔyɔ sɪ í sɛyɛsɪ yaa í kɔpɪlɪki apalɔv ke pɔlvɔpɔ taa. Ama pɔ wɛɛ kɛ sɪ í su.

¹³ Pɔ tɔɔa pɔlv, Atam ke pɔ caalɔna ŋmav, pɔ waalɪ kɛ pɔ ŋma ɪfa.

¹⁴ Pə taya Atam ke pə puγusaa. Ama alv ke pə puγusaa na í kisi Iso nəγə taa nyəntv ke nunav.

¹⁵ Ye pa teη pa taa na Iso na pá səələγi yəlaa na pa yaasi máγá Iso, na paa laki isəcau na pá təkə m̄p̄úγó tam, íle pu ya pa nyəəη na pa piya ləlvəγv taa.

3

Iso yəlaa kpekəle səsaa kpav

¹ Təm nti təké tampana nyəntv təkəlekele təγəle sɪ, ye yəlv caa í la Iso yəlaa kpekəle səsə pə ké təmle kəpante ké.

² Wei í kiη pa kaa na kawaliya nakəli tə unɪ í ká təγəna Iso təsəele səsəəntv. Na alv kəlvəm ke pəntv unɪ í ká wɛɛna. Í ká kpaaki í təγi paa mpi pə taa, na í wɛɛ ləməγasɛ tɔ na wei í nyəmá pə təna pə tayanəγv ke teu tə. Í ká wɛɛ wei í nyəmá mʊlle lapv tə, na í pəsəγi sɛγsəγv.

³ Í kaa wɛɛ səlɔnyəəlv yaa mʊsəη tɔ. Ama í ká wɛɛ təpamm ké, na í wɛna yəlle. Í kaa wɛɛ pəγəlaya nyənlv.

⁴ Í ká wɛɛ wei í paasaa na í pəsə í təγaya ke teu teu, na í məηna í piya ke í nəəhɛ tɛɛ na sɪ nukəna-í na sɪ nyəηna-í teu tə.

⁵ Mpi tə, ye yəlv ta pəsɪ í məγamaya í təγaya, isənaγa í ká pəsɪ na í paasəna Iso sɛɛlaa kpekəle?

⁶ Ye pəntv ké Iso sɛɛlv kəfalv pə kaa la. Pə taya pəlv, í ká kəə ké na í saη í tɪ na í təm nana səpɔ isv ləγəv nyəntv ka lapv tə.

⁷ Í ká wɛɛ wei í kəpantv ma ta nyɪ isənaa məγamaya sama tə, pəcó pə taa kəə na pá footiγi-í, na í kəə í nana ləγəv nyəpətv taa ké tiu.

Yesu sɛɛlaa kpekəle taa təma lataa

⁸ Mpa mpa pa laki təma ke Yesu sɛɛlaa kpeka taa tə paa wɛɛna yaasi kəpəη ke mpu tətəγə. Pa kaa wɛɛ ataa na a waali nyəma, pa kaa wɛɛ səlɔnyəəlaa, yaa mpa pa mʊyuliγi sɪ pá hiki liγitee tə.

⁹ Paa wɛɛ mpa pa təηəγəna laakali kəpəη ke Isəsɛɛle mpaav tampana nna a təə Iso kulaa tə.

¹⁰ Pá məγasɪ-wɛ na pəcó, ye pa ta na isəγatiya nakələγi pa kiη íle pa sʊv Yesu sɛɛlaa kpekəle təmle lapv taa.

¹¹ Pa alaa tətə ká wɛɛna yaasi kəpəη, pa kaa cakəna yəlaa. Paa kpaaki pa tɪ na pá wɛɛ kəpama ke pə təna pə taa.

¹² Wei í laki Yesu sɛɛlaa kpekəle təmle tə í ká wɛɛna alv kəlvəm ké, na í ká wɛɛ wei í paasaa na í pəsə í piya na í təγaya ke teu teu tə.

¹³ Yesu sɛɛlaa kpekəle təmle lataa mpa pa lapa pa təma ke teu tə, pa nyəəη kəlvəγi ké. Na pa pəsəγi na pá yəγəti tá na Yesu Kilisiti tá kəpəntəγv lapa na tə wɛ Iso sɛɛv mpi pə taa tə pə təm na paa nyəηna pəlv.

Səsəəntv nti pə ηmɛsaa tə

¹⁴ Ma ηmaaki-η takəlaya kane na má tɛɛləγi ké sɪ maə kəə nəəntəə na má na-η.

¹⁵ Ama ye pə kəma na n ta nu ma taη, íle takəlaya kane kaa kɛsəna-η yaasinaa mpa n ka təkɪ Iso sɛɛlaa kpeka taa tə. Weesəγv Iso sɛɛlaa mpa pa ké kite nte tə təə tampana səηaa na pə təkə-yəγɛ teu təkpa təγə ma təη.

¹⁶ Ama tampana təə isəntə tá Isəsɛɛle mpaav təm kəηmɛsətv wɛ piti ké teu ké, yəlv unɪ pəsəγi na í kɛɛsɪ təle.

Í kəma tə yəlvwɛɛtə ke í wɛna.
Feesəγv ná hʊləna sɪ í ké tampana təηlv.
Isətaa tillaa məγamaya ná na-í.

I waasv ke pa lapa katerhasi tēna taa.
Pa mv i tōm ke antulinya tēna taa.
Pə kpaasa-i na i svv i teeli taa.

4

Seysesālaa pəpətvnaa

¹ Iso Feesuyv yəvətəxi h̄p̄v̄ȳ təcəicei si, pu kəv na pə tala kantəkaya kuyeyη taa tə, yəlaa lēlaa ká lu Iso sēv na pá paasəna d̄v̄v̄hilu tēma kupyvusee, na aləyaa kuvseyesətv ke paa mv.

² Na paa yelev na yəlaa cesəlaa na pəpətvnaa mpa pa ləmayasēe taa səpa isv pa tula-yeyē kəkə na paa tasəxi kupaŋtv natələxi cəkənav tə pələ pa tolisi-wē.

³ Yəlaa panewē, pa seysesəvəna si alv kpayav fei teu, na təvənasī lensənaa təvəv fei teu. Anī Iso nā lapa kvtəvəv inəxi si Iso sēlāa nyemā tampana tə pá sēe Iso na pá təv.

⁴ Pə tēna mpi Iso lapa tə pə tewavə, pə taa pulv fei lv. Ama pə wēe si pá təvəv pə tēna kē na pá sēe Iso kē í na təmle ke pə tō.

⁵ Pə tavə pulv tō, Iso Tōm na i sələmvvū tavəvəxi pə tēnavə na pə wēe-i teu.

Kilisiti təmle tv kupaŋ

⁶ Ye n wēe na h̄ seysesəxi tá taapalaa ke tōmnaa pane, n tēv na h̄ lá Yesu Kilisiti təmle tv kupaŋ kē. Na pu h̄l̄i si Isəsēele mpaav tōmnaa na tampana seysesəv̄ wei n tēvāa təv n pusəvəna nyā ləsavə.

⁷ Kisi səsaa taa kpaī kpaī tōmnaa mpe, tu lakī na yvlv tē i taa na Iso se. Faləsəxi nyā ti si h̄ səsī Iso kē nyōvnav ke teu.

⁸ Yvlv faləsūv i tōnvvū tə pə waasəxi te, ilē pə waasvūv ta tō kē. Ama ye yvlv faləsa i ti si i nyōvna Iso kē teu, ilē pələ pə kələna waasvūv ke paa mpi pə taa. Pə tavə pulv tō, unī i tōmna si i ká ha-tvūv weesiv̄ ke savə na cele tōt.

⁹ Tōm nti tē kē tampana nyəvntv kē təkēlekele, na tē mvna pá mv-ti təkrem na pá tē-ti na taa.

¹⁰ Mpi pə tō tá wēe na tē tēvna təmle lavv na tē lukī təvələ. Pə tavə pulv tō, weesuyv tv Iso wei i yaki yəlaa tēna nyōv̄v̄ ilēna pə tv kələna mpa pa tēv-i na pa taa təv tē tēləxi.

¹¹ H̄l̄i-wē si pá lakī pə tēna isəvntv na h̄ seysesəxi-wē.

¹² Taa yelev na nəv̄lv̄v̄ kpeēna-η si n kē pəvavə. Ama wēe wei Iso sēlāa lēlaa ká kēsəvəna na pá lakī təv̄ nyā yəvətavə taa, na nyā tōvte na nyā səl̄v̄v̄v̄ ke lēlaa taa, na isəna n tēmvna Iso kē nyā taa na nyā tēnav̄v̄ wēv̄v̄ pə taa.

¹³ Kaləxi Iso Tōm takələsi ke yəlaa taa na h̄ lakī waasv na h̄ seysesəxi pə hvwēe na má kəv.

¹⁴ Taa liyilina mpi Iso Feesuyv yelaa na pə lavv saa-η tō, mpi paa nawa na pá yəv̄v̄v̄ na Iso təsēele səsaa tēni nyā tō kē niiv̄ tō.

¹⁵ Paasəna teu na h̄ la təmle tēne na h̄ yoosi-tē. Há nyā təxi tē taa təkpatāa na pa tēna pá na isəna n tēvna tōv̄ nyōv̄v̄ tō.

¹⁶ Fēv̄v̄v̄v̄ nyā ti na nyā kuvseyesətv tō tōt. Təkī pə tēnavə h̄p̄v̄ȳ teu. Tōm tampana tō, ye n lakī mpv, n ká ya nyā ti nyv̄v̄v̄v̄ na nyā nūv̄v̄v̄v̄ nyəv̄v̄v̄ tōt.

5

Isəna Timotee ká lakī Iso sēlāa tō

¹ Taa kaləvəna kuvkpatələa, ama yəvətēna-wē isv n ka yəvətēna nyā caa tō. Ye ifēp̄v̄v̄v̄v̄v̄ ilē tēki pələ isv nyā tētvnaa.

² La alaa sɔsaa ɪsu nyá toonaa. Na ń la alaa sɔkpema ɪsu nyá tɛtɔnaa tɔtɔ, na ń lá laakali na tɛtɛlakasi.

³ Paasəna leelaa sɔsaa ke teu.

⁴ Ama leelu wei ɪ wɛna piya yaa saalənaa tɔ, pə wɛɛ si sɔlɛ su kɛlɛməna si nyəma ke tɔkɔyɔ na pə hólí si ńpúyó pə wɛ pa ɪsɔsɛɛɛ mpaav taa. Na pi hólí tɔtɔ si pa caanaa na pa cɔsɔnaa ka wɪwɪ mɛ pə tɔɔ ɪlɛ kɔpantɔ ntəyɪ mɛ pə lɛɛtəyɪ pa nyəma. Pə taya pɔlv, mpɔ ɪnɪ pə lapɔ wɛ ɪsɔ kɛ teu kɛ.

⁵ Ama leelu wei ɪ kpatəlaa na ɪ fɛɪna paasənɪv tɔ ɪsɔ kɛ ɪlɛ ɪ tɛɛlɔyɪ. Na ɪ səlɛmɔyɪ-ɪ tam, na ɪ wiikina-ɪ na ɪsɔlɛ kɔsɛɛmɛ si ɪ temi-ɪ.

⁶ Ama leelu wei ɪ wɛna tɔkpaaləv tɔ, paa ɪ wɛna ɪ ɪsɛ tɔ ɪ sɛpaya na ɪ cayaa.

⁷ Nti tə wɛɛ si n ká tɔsɪ-wɛ tɔyɔlɛ yoo, ɪlɛ pa kaa na ɪsɔyɔtɔ natəlɔyɪ pa kin.

⁸ Yɔlv wei ɪ paasəyənə ɪ lɔlvɔyɔ nyəma na pə tu kələnə ɪ maɔamaya ɪ təyaya tɔ pɔntɔ kisa ɪsɔ sɛɛv kɛ, na ma ta nyɪ ɪsɔ lapa-ɪ na sana.

⁹ Leelu wei ɪ lɔlvɔyɔ pɪsi tɛɛ nɪtɔsɔ tɔ ɪ tike ɪ hətɛ kɛ n ká tɔ leelaa hɛla taa. Ama ɪ ká wɛɛ wei ɪ layana apalv kɔlvɔm kɛ hatuu ɪ kɔlvɔyɔ tɔyɔ.

¹⁰ Na pá nyəma-ɪ na tɛma kɔpəna ɪsu ɪ piya tɔkɔyɔ na mɔvɛlaa tɔkɔyɔ na ɪsɔ yəlaa nɔɔhɛ kɔv na kɔnyɔntɔyɔlaa sənəv na tɛma kɔpəna tənə lapɔ.

¹¹ Pə kɔpəyɔv leelaa sɔkpema tɔ, taa ɪmaə pə hɛla kɛ takəlaya taa. Pə taya pɔlv tɔɔ, pa kɔnyɔlɔɲ kɔɲ ɪ kɔpa pa nyɔɔɲ taa tɔ pə tɔyɪ-wɛyɛ saav kɛ. Na mpɔ tɔ, pa haa Kilisiti kɛɛ siyile,

¹² ɪlɛna pə pəsəyɪ-wɛyɛ tasəkəlɛ nyəma. Mpi tɔ, pa ta tɔki nɔyɔ ɲka paa sɪwə kancaalaya tɔ.

¹³ Na təlɛ tə paasi paa cɔɔki tɛɛsi taa kɛ na fɛlɛntu caɲ na tɔ tɛɛlənə-wɛ tɔkɔpəti. Na kɔkələv nɛ si pa laki yɔyɔtəlaa kɛ na katayəsəvɔnaa, na pá faaki təmnaa kɛ yem.

¹⁴ Pə tɔɔ kɛ ma caa si leelaa sɔkpema ɪ saa, na pá lɔlv piya na pá paasəna pa tɛɛsi. Pəlɛ ɪlɛ tá kolontunaa kaa hikina timpɪ paa footiyɪ-tɔ tɔ.

¹⁵ Pə taya pɔlv tɔɔ, leelaa lɛlaa tɛma mpaav kɔpəɲkɔ kɛ siyilɛ hav, na pá sɔv Satani kɛ tɔɲyɔv.

¹⁶ Ama ye ɪsɔ sɛɛlv wei ɪ lɔlvɔyɔ taa wɛ leelaa, pɔntɔ ká mv Yesu sɛɛlaa kɛkəlɛ kɛ səyɔla kɛ na ɪ səɲna ɪ leelaa, ɪlɛna pə hɛti Yesu sɛɛlaa kɛkəlɛ na pɛɛlɛ pá səɲna mpa pa kɛ leelaa tɔkɔpɛm tɔ.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA PƆƆLI NMAAWA TIMOTEE TƆ KƆTƆLƆTƆ

Pɔli we salɛka taa kɛ Lom na ɪ taapalaa payale lɔ-ɪ. ɪ nawa sɪ ɪ sɛm kɕɕɛtaa ɪlɛna ɪ tɕɕɪ ɪ pɛyalɔ Timotee ke mpi pɛ we lapɔ tɔ. ɪ hulɔ-ɪ sɪ ɪ yoo ɪsɔsɛle yoo kɕɕɔŋkɔ ɪsu Kilisiti sɔɔɕe kɕɕɔŋ. Sɪ ɪ tɛŋ ɪnɪ ɪ kɕɕate na ɪ kisi tɔm kɕɕɔ nyɛntɔ tɔ ke hɔm. Na ɪ kisi yooŋ wei ɪ hatɔlɔyɛna yɔlɔ ke taa tɛm tɔ. Sɪ ɪ tɔki ɪsɔ Tɔm naŋŋ nyɛntɔ nti ɪ mɔwa hatuu ɪ pɛcaatu tɔ. Pɔli tala takɔlaya tɛkɔle tɔ, ɪ tasa Timotee ke apalɔtɔ sɪ ɪ kantɔli wahala taa na ɪ yoo ɪsɔsɛle taa yoo. Pɛ tɔ kɛ ɪ tasɔyɪ takɔlaya kallaa tɛnaɔa apalɔtɔ sɪ pɔ nyɔɔ tɔŋ na pɔ yoo ɪsɔsɛle yoo ɲkɔ.

ɪsɛna pɔ faɔa Timotee II takɔlaya tɔ:

ɪsɔ samtɔ na apalɔtɔ tasɔyɔ, titite 1:1-2:13

Layatu tasɔyɔ na kɔtɔtɔtɔ, titite 2:14-4:5

Pɔli yoo kɕɕɔŋkɔ, titite 4:6-22

Sɛɛtɔ

1 Maɔa Pɔli, ɪsɔ luyɔ lapɛna na mɔ la Yesu Kilisiti tillu sɪ ma kɕɕaalɔyɪ weesyɔyɔ ɲkɔ ɪsɔ ka tɔma sɪ ɪ kɔ ha mɔa na Yesu Kilisiti pɔ kɕɕɛntaa tɔ kɔ tɔm.

2 Mɔ ɲmaakɛna takɔlaya kanɛɛɛ ma pu kɕɕɔŋ Timotee. Tacaa ɪsɔ na tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti pɔ hɔli-ɲ pɛɛɛɛ na suulu na pɔ ha-ɲ alaafɔya.

Apalɔtɔ sɔsɔyɔ

3 ɪsɔ wei ɪ tɔmlɛ ma lakɛna lotu kɔlɔmtɔ ɪsu ma caanaa lakaya tɔyɔ ma sɛɛki. Maa hɔsɔyɪ nyɔ tɔ kɛ tɔsɔyɔ ke ma sɔlɔmɔŋ tɛna taa kɛ ilim na ahoɔ, na mɔ sɛɛki ɪsɔ kɛ ɪ na tɔmlɛ.

4 Ma tɔsɔa nyɔ wula, na mɔ nyulɔyɪ sɔsɔm sɪ mɔ na-ɲ tɛ nɔ na ma lanɲɛ hɔlɔmtɔ teu.

5 Ma tɔsɔyɪ ɪsɛna n tɛma nyɔ taa na ɪsɔ na tampana tɔ. Nyɔ neese Loisi na nyɔ too Iniiisi pɛɛ paa tɛma pɔ taa na ɪsɔ kɛ ɲpɔyɔ na pɛcɔ pɛ takɪ nyɔ. Ma nyɛmɔ teu tɛkɕataa sɪ nyɔ maɔamaɔa n tɛma nyɔ taa na ɪsɔ kɛ ɲpɔyɔ.

6 Pɛ tɔ kɛ ma tɔsɔyɪ-ɲ sɪ maa tɛna ma niŋ ke nyɔ tɔ na ɪsɔ yeɛ na mpi pɛ lapɔ saa-ɲ tɔ taa yeɛ na pɛ sɪ paa pɛcɔ.

7 Pɛ taɔa pɔlɔ, ɪsɔ tɔ ha-tɕɕɪ ɪ Feesuyɔ sɪ kɔ la-tɕɕɪ sɔyɔntɔnaa. Ama sɪ kɔ la-tɕɕɪ kɕɕɛlikɕɕɛka nyɛmɔ na tɔma sɔllaa na lɔmayasɛ nyɛmɔ kɛ.

8 Pɛ tɔ ɪɛ taa sɪ fɛɛɛɛ na Tacaa tɔm heeluyɔ. Taa sɪ fɛɛɛɛ na mɔ wei ma kɛ salɛka tɔ ke Yesu Kilisiti tɔ tɔ ma tɔm. Ama nyaa tɔyɔ Laapaali Kɕɕɔŋ kɕɕɔyɔŋ ke ɪsɛna ɪsɔ ha-ɲ pɛ tɔma tɔ.

9 ɪnɪ ɪ yarpɛna tɔ nyɔŋŋ na ɪ yaa-tɔ sɪ tɛ la ɪ yɔlaa. Pɛ taɔa tɔ lakasɪ kɕɕɔŋɲɪ nasɔli sɪ tɔ. Ama ɪsɛna mpi ɪ suiwa na ɪ tɛŋyɪ na ɪ laki tɔ, na ɪ pɛɛɛɛ pɛ tɔ kɛ ɪ lapa mɔ. Hatuu yem taa kɛ ɪ taɔana ɪ pɛɛɛɛ anɪ sɪ ɪ hɔlɔyɪ-tɕɕɪ-yɛ na Yesu Kilisiti kiŋ.

10 Ama kaɔana Tacaa Yesu Kilisiti kɔma tɔyɔ ɪ hulɔ-tɕɕɪ-yɛ na tɛ nɔ. Pɛ taɔa pɔlɔ, Yesu Kilisiti kɔna sɛm apalɔtɔ, na ɪ kuli weesyɔyɔ ɲkɔ ku tɛŋ tɔ kɔ tɔ na Laapaali Kɕɕɔŋ.

11 ɪsɔ lapa na mɔ pɛsi Laapaali Kɕɕɔŋ ɪnɛ ɪ kɕɕaallɔ na ɪ tillu na ɪ sɛyɛsɔlɔ.

12 Pɛ tɔ kɛ ma tɔki kɕɕɔyɔŋ ke ɪsɛntɔ. Paa na mɔm ma ta lɔ tɔŋ. Pɛ taɔa pɔlɔ, ma nyɛmɔ wei ma laki na mɔ tɛɛɛɛyɪ tɔ, na ma nyɛmɔ teu tɛkɕataa sɪ ɪ pɛsɔyɪ na ɪ tɔki mpi ma yelina-ɪ tɔ halɛna kɕɕakɔ ɲkɔ ɪnɪ kɔ wule.

¹³ Keesəyənə seyesəŋ kupaŋ wei ma keesa-ŋ na í waasəyi yəlaa tə, na n̄ təkɪ teu ke Iso seev na təma səəlvu mpi tə hika tá na Yesu Kilisiti tá krentuvu taa tə.

¹⁴ Feesuyu Nanjtu wei í cakɪ tá taa tə í sənə-ŋ na n̄ təkɪ teu ke seyesuvu kupaŋku ŋku pa seyesə-ŋ tə.

¹⁵ Asii tetu nyəma tənə lə-m tə n nyəmə mpv. Mpa pa ha-m siyile ke mpv tə pa taa mpeyele Fiseeli na Heeməsəenuwə.

¹⁶ Honesifəə temna-m təm payale. Iso í felɪ í na í nyəma ke kupaŋtu. Ma saləka təkuvu ta lapɪ-ɪ feele,

¹⁷ ɪ tala Lom tə, ɪ peeka-m ké na isəle kuseemle na haləna í na-m.

¹⁸ Tacaa í yeke na í hiki kupaŋtu ke kuvaku ŋku unɪ kv wule. Nyá mayamaya n nana nyá isəle ke kookaləna mpa ɪ lapa-m Ifeesu tə.

2

Kilisiti yoolu kupaŋ yaasi

¹ Ma pu, ye nyá ɪle təkɪ peele nna pə hula-tuvu tá na Yesu Kilisiti tá krentuvu tə tə na n̄ nyəə toŋ.

² Tuu n wə ma kin na má seyesəyi nti nti tə n nu-tɪ, na yəlaa payale ná mpv. ɪle kelɪ tə tənə na n̄ hólɪ apalaa mpa n wəna naani na paa pəsi na pá teləsi-təyi pa leləa tə.

³ Nyaa təyə nyá konyəŋ isu Yesu Kilisiti yoolu kupaŋ.

⁴ Yulv wei ɪ wə yoo taa tə, kv təm ke ɪ paasəyənə sɪ ɪ səsə wei ɪ kraɣə-ɪ tə ɪ lanje í heena-ɪ, ɪ kaa caɣə na í paasəyənə kraɪ nyəntu ke yem.

⁵ Na yulv lutv í suuwa na í lukɪ na í ta təŋ isənə mpi pə wəe sɪ pá lv tə, paa ɪ huwa, nəyulv ná kaa samɪ-ɪ.

⁶ Na wei ɪ konta haŋasɪ ke təhate na í lə tə, unɪ ɪ laaləyənə ɪ hatəmtv təŋvuv.

⁷ Mayasəyi təm nti ma yəyətəyi təyə nyá taa, Tacaa ká ha-ŋ tə nyəm na n̄ cekəna.

⁸ Təsəyi Tafiti ləlvuv taa tv Yesu Kilisiti wei ɪ fema sətəa taa tə ɪ təm. Ntəyi Laapaalɪ Kupaŋ wei ma kraaləyi tə ɪ hóləyi.

⁹ Na Laapaalɪ Kupaŋ unɪ ɪ kraaləvuv təə ké ma təkɪ konyəŋ, haləna pá caŋ na pá həkə-m isu isayalatv səsə nəyulv. Paa na mpv tə pə taɣə Iso Təm ke pa həkəa.

¹⁰ Pə təə ké pa tuv-m konyəməŋ na má suma, sɪ pə waasɪ mpa Iso ləsaa tə na pé ya pa nyuvv, na pá hiki teeli wei ɪ təŋ təyə Yesu Kilisiti kin.

¹¹ Təm nti tə ké tampana təyole sɪ:

Ye tá na-ɪ tə kaa səm,

tá na-ɪ tu kaa weesuyu tətə.

¹² Ye tə nyaya apalutv,

tá na-ɪ tu təyə kawulaya.

Ye tə kisa-ɪ,

unɪ ɪ ká kisi-tv tətə.

¹³ Ye tə lu ɪ waalɪ,

ílɪ ɪ ta ke pə tv.

Pə taɣə pulv,

ɪ kaa pəsi na í kreesəyənə ɪ tɪ.

Təmle latv kupaŋ

¹⁴ N ta na nti n ká təsəyi-wə təyole. Heeli-wə na isəle kuseemle ke Iso isentaa sɪ pá yeke təmnaa təə yoo ke pa hekɪ. Mpi tə yooŋ unɪ ɪ waasəyi nəyulv. Ama wakəlvuv tike ke ɪ kəŋna mpa pa caɣaa na pá nukɪ tə.

¹⁵ Kaasi nyá ti si ní la na Iso tike sa-η. La isu tæmle latu wei i fei feele na i tæmle, na i heeliyi Iso tampana tæm ke teitei ké tæ lona taa tæ.

¹⁶ Kisiyi kpai faacinaa mpa paa laki na yulu te i taa na Iso tæ. Pæ taɣa pulu, mpa pa sɔpa nyɔvu na faacinaa mpe tɔ pa na Iso pa tɔŋna hatəlvu ké na pá puki.

¹⁷ Nti nti pa seyesəyi tɔ tæ wakələyi yəlaa ke teitei ké isu suulu svukvυ səmotə taa tæ. Faacinaa mpe pa lataa taa weyele na Himene na Filəti.

¹⁸ Yəlaa pane pa lɔɔ tampana tæm na lumaya waali ké, haləna pá seyesəyi si tá sətəa fem tæm tæma tævu. Na pa seyesəη ine i tusa ləlaa na pá yele Iso sɛvu.

¹⁹ Paa na mpυ Iso si kite nte tɔ tæ sɔŋa mɔpύyú tam ké teu ké tæca. Na pæ ηmaa tæ tɔ si: Tacaa nyəmá mpa pa ké i yəlaa tæ. Na tɔtɔ si: Pa təna mpa pa yaa pa təyi Tacaa yəlaa tɔ pæ wee si paa kisi isayatu lapu ké.

²⁰ Tɔŋtu təyaya wɛv mpυ tɔ, pæ taɣa wontu nti pa lupəna wula yaa liyitee nyəɔtu tɔ tæ tike ke pa lakəna ka taa. Ama tɔyυ nyəntu na cvyυ nyəntu wee tɔtɔyɔ na pá lakəna pæ təna. Pa sukɪ lenti ké na pá lakəna feele kvayaku kvayaku, ɪlena pɔ kaasi na pá lakəna lenti ke paa ifemle nte.

²¹ Mɔpύyú pæ wee na yulu, ye n kisa isayatu nti tæ tæm ma yɔɔtəa tɔyɔ lapu, n we teitei isu wontu nti pa suwa na pá ləsəyi feele kvayaku tɔyɔ. Mpi tɔ nyá caa tənna-η, na n waasəyi-ɪ ké. Na n mɔna pa lana-η paa tæmle kvpante nte.

²² Se ifeputu kvnyuləη isayəŋ. Luki tam si ní təŋ siyisuyυ, na ní te Iso na nyá taa, na ní sɔləyi nyá yəlaa ləlaa, na nyá na mpa pa təŋəyi Tacaa na luyυ kvlvnyυ tɔ i maya teu, pulu i taa yasɪ-mɛ.

²³ Yele hɔm ke kvmlətəmnəa na kpai nyəntu pæ tɔɔ. Nyá mayamaya n nyəmá si yovu ke tæm isu mpυ tɛsəyənə.

²⁴ Pəyele Tacaa tæmle tv ná wee tɔ pæ fei si i ká wee yoolu. Ama i ká wee wei i tæm yəlaa təna caaki tɔyɔ, na i ká wee wei i pəsa ləlaa ke seyesvυ na suulu hólóyú tæ.

²⁵ Na i ká seyesəyi mpa paa nukəna-ɪ tɔ tɔpamm tɔpamm. Ntanyɪ Iso ká yele na pá layasi na pá tisi tampana.

²⁶ Pəleye paa məli yaasi kvpəŋ taa, na pá kvpe pa təyi llɔyυ nyəpa nyəpətu nti na i kvpa-we na i ηmakələyi-we na pá laki i luyυ nyəntu tɔ tæ taa.

3

Kantəkaya kvyeη

¹ Tɔɔsi teu si pæ təna pu la kate ke sɔsɔm ke kvyeη kantəkaya nyəŋ taa.

² Pæ taɣa pulu, yəlaa ka wee mpa paa ka nyɔŋ na pa mayamaya pa lelen pɛkvυ tɔ, liyitee isəle taa ké paa nyəŋəyi. Paa hɔ pa ti, na paa la isəcav. Paa yɔyɔtɪ Iso tɔɔ ké isayatu, pa kaa seeki pa caanaa. Paa la fɔfəinaa, pa kaa seeki Iso.

³ Paa la təkətu, pa kaa weəna ləlaa pətətəle. Paa la nɔhɛe tɛ kvuulaa na mpəle teləsəlaa na nyanη nyəma. Pa kaa sɔəli kvpantv.

⁴ Paa la kvlvmtɔ nyəma na pááná nyəma. Paa saŋ pa ti, na paa yele Iso na pá paasəna mpi pæ heesəyi pa laŋa tɔ tike.

⁵ Paa cɛsi mɔpύyú isə isə ké si pa təŋəyi Isəsəle mpaav pəyele pa kv pæ toma ke pa taa. Yele yəlaa isu mpυ pæ takanaa.

⁶ Pa taa ləlaa cɛŋəyənə tɛsɪ taa na pá puyusiyi alaa mpa pu kvntələyi na pá teela isayatu na kvnyuləη inɪ i təna i kvyi-we tæ.

⁷ Pæ alaa pɛkvəyi tam ké si pá seyesəyi-we, pəcɔ paa pa seyesa-we, paa pəsəyi na pá cəkəna tampana naali.

⁸ Isu Yanɛsɪ na Yampəlee paa kvɛəsəna Moisi tɔ, mpυ tɔtɔyɔ yəlaa pane pa kvɛəsəyənə tampana. Pa ləmayasɛ səpaya pa Isəsəle tæ təŋ.

⁹ Pa nyɔɔy kaa tasa kulɔy, mpi tɔ pu kuli pa waali ké na yɔlaa tɔna cekɔna si pa ké kɔmɛlɛmɛɲ. Yaneesi na Yamɔpɔlee pa nyɔntu ka lapa m̄pɔyɔ teitei ké.

Nti Timotee ká laki tɔ

¹⁰ Ye nyá ile n tɔɲa ma seɣesɔy tɔna, na ma yaasinaa, na mpi pɔ lapu ma tɔ ma lotu taa tɔ, na isɔna ma tema ma taa na Iso tɔ, na ma suulu, na isɔna ma sɔɔlɔyɪ lɛlaa tɔ, na ma isɔle seɣesɔy

¹¹ Ke ma kɔnyɔntɔɣɔlɛnaa na ma wahalanaa taa. Pɔpɔtu fɛi lelen, ma paasaa ké na má tɔyɔ kɔnyɔmɛɲ ke Antiyɔka na Ikɔniyɔm na Lisitɔla, na nyá mayamaɣa n nyɔmá mpɔ. Ama Tacaɔa yapa-m pɔ tɔna pɔ taa.

¹² Aaí m̄pɔyɔ pɔ tu wee, mpa pa sɔɔlaa si pá na Yesu Kilisiti pá kɔpɛnti na pá nuna Iso ké pa tɔntɛ tɔna taa tɔ m̄pɔyɔ paa tɔyɔ-weɣe kɔnyɔɲ.

¹³ Ama pɔ kaasa asaɣaa na puɣusilaa tɔ pɛle pa isaɣatu kaa wee tɔnaɣa. Paa puɣusiyɪ lɛlaa ke m̄pɔyɔ na pá kɔpɛɲa pa mayamaɣa tɔtɔ na pá puɣusiyɪ.

¹⁴ Ama nyá ile, nyaa tɔki teu ke seɣesɔy ɲku pa seɣesa-ɲ na ɲ mu-ku na n tema-ku na nyá taa tɔ. Tɔɔsi mpa paa seɣesa-ɲ seɣesɔɲ un tɔ pa tɔɔ.

¹⁵ Na ɲ tɔɔsi tɔtɔ si hatuu nyá pɔcaatu ke n nyɔmá Iso Tom naɲɲ nyɔntu, na nti tɔ pɔsɔyɔna na tɔ ha-ɲ layatu nti n ká lana na ɲ té nyá taa na Yesu Kilisiti na pɔ ya nyá nyɔyɔ tɔ.

¹⁶ Iso yelina na pá ɲmaa i tɔm ke takɔlasɪ taa. Na tɔ waasɔyɪ yɔlaa, pɔ taɣa pulɔ, tɔ seɣesɔyɪ-wee na tɔ kisiyina-weɣe pɔpɔtu, na tɔ taɣanɔyɪ-weɣe timpi timpi pa pɔntɔyɪ tɔ, na tɔ hólɔyɪ-weɣe isɔna paa tɔɲ tampana mammam ke pa kulapɔtu taa tɔ.

¹⁷ Tɔ laki m̄pɔyɔ si tɔ taɣanɔyɪ Iso yɔlaa na pá te teu, na pá taa laɲ mpi paa lana pa tɔma kupana tɔ.

4

¹ Ma heeliyɪ-ɲ na isɔle kɔseɛmlɛ ke Iso na Yesu Kilisiti wei i ká huɔna weesuyɔ nyɔma na sɔtaa ke tɔm tɔ pa isɛntaa, na Yesu Kilisiti un i kɔntɛ na i kawulaya pɔ tɔɔ si.

² ɲ laki Iso waasɔ, nyaa seɣesi isɔle te, paa pɔ maya-ɲ paa pɔ ta maya-ɲ. Kaana-wee na ɲ la na pá mu-ti. Kalɔyɔna-weɣe timpi timpi pa pɔntɔyɪ tɔ. Seɣesɔyɪ-wee na suulu sɔsɔ na pɔ sɔsɔi-weɣe apalɔtu.

³ Pɔ taɣa pulɔ tɔɔ, pu kɔɔ na pɔ keesi waatu nɔyɔlu tɔ, yɔlaa kaa caa si pá tasa seɣesɔɲ kɔpɔɲ wei i waasɔyɪ yɔlaa tɔyɔ muɣu tɔtɔ. Ama pa mayamaɣa pa kɔnyulɔɲ ke paa tɔɲɔyɪ, na pá kɔti seɣesɔlaa paɣale na pɛle pá seɣesi-weɣe ntiwe ntiwe pa caa pá nukɪ tɔ.

⁴ Paa kisi tɔm tampana nyɔntu, na pá paasɔna sɔsaa taa kpaɪ tɔmnaa.

⁵ Ama nyá ile, kpa nyá tɔyɪ pɔ tɔna pɔ taa. Kantɔlɔyɪ kɔnyɔntɔɣɔlɛnaa taa. La Laapaaɪ Kɔpɔɲ kpaɪllɔ tɔmlɛ. Paasɔna nyá tɔmlɛ tɔnaɣa teu tɔtɛtɛte isɔ tɔmlɛ tɔ laki tɔ.

⁶ Tɔɔ, ye ma ile wule nte paa lana-m kɔtaɣa tɔ tɔ talaa ké, ma kuyaku kɔkɔpɛmuɣu talaa.

⁷ Ma yoowa tɔcam. Ma sewa na má tala ma tɔnaɣa. Iso ké ma tɔmna ma taa ké tam.

⁸ Na pɔnɛntɛ tampana tɔɲɔlaa teeli ntenuɣu taɲna-m, ɲkɔyɔ Tacaɔa wei i tɔɲɔyɪ tampana na i huɔkɔna tɔ i ká ha-m kuyaku ɲku kɔ wule. Na pɔ taɣa ma tike ke i ká ha, ama na pa tɔna mpa pa caɣaa na pá nyulɔyɪ i kɔntɛ wule tɔ.

Pɔɔli lɔlaa na i tɔkɔlaa

⁹ La kookali na ɲ kɔɔ ma kinj ke lɔɲ.

¹⁰ Mpi tɔ Temasi sɔla kaɣana antulinya ine i nyɛntɔ kɛ na i lɔ-m na i tɛɛna Tesaloniki. Kɛlɛɛsan nɔ tɛɛna Kalati na Titu ileɣe Talamatii.

¹¹ Luku tike ke pɛ yelina-m. Ye n kɔŋ kɛɣɛna Malɔki na nyɔ na-i i kɔɔ, i ka sɛɣɛna-m ma tɛmlɛ.

¹² Ma tila Tisiki ileɣe Ifeesu.

¹³ Ma yela ma kraɪ ke Kalɛpusi tɛɣe Tolɔwasi, ye n kɔŋ ile n kɛɣɛna na n kɔna. Kɛɣɛna tɔtɔɔ ma takɛlasi, na nsi ma tu kɛla nyilɔɣu tɔɣɔle tɔnɛŋ nyɛnsi.

TAKĒLAYA NJKA PŌŌLI NMAAWA

TITU

TŌ

Kutvltv

Tito ta ke Yuta tv, i kē piitim lempu tv kē. Ama í p̄sa Yesu t̄n̄lv. Hal̄ona Pōōli njmaa-i na í tv-i si, í paas̄ona tetv nti l̄m̄ c̄ōnaa na pá yaaki-ti si K̄let̄i t̄o, t̄o Iso seelaa.

Pōōli kpeyela i k̄seyes̄etv ke takēlaya kutvltv taa. P̄o waali kē í hula yaasinaa mpa Iso t̄esele nyōōj nyōma ká weena t̄o. Pōōli hula Titv t̄ōt̄ōȳo ȳelaa mpa Iso yulv ká paas̄ona Iso t̄esele taa t̄o. Kukpat̄elaa, alaa s̄ōsaa, na ifepiya na p̄elaa na yomaa. I hula t̄ōma nna nna p̄o wee si Iso seelv í la t̄o, na is̄ōna p̄o wee si yulv í cayana hees̄ȳv t̄o, na í hat̄el̄ona fayav. P̄o waali ilena í tv Titv ke nti nti i ká la t̄o, na seetv.

Is̄ōna p̄a faya Titv takēlaya t̄o:

Is̄ōna Iso t̄esele nyōōj nyōma ka t̄o t̄o, titite 1

Is̄ōna leelaa na suluwaa na yomaa paa wee t̄o, titite 2

Is̄ōna Iso seelaa ka t̄o t̄o, titite 3

Seetv

¹ M̄aya Iso t̄emle tv Pōōli, Yesu Kilisiti tillu.

Pa tv-m kē si má la na mpa Iso l̄saa t̄o pá mv Iso, na má hól̄i-weȳe tampana nna tá Is̄ōsele mpaav seyes̄ȳi t̄o,

² na pá te pa taa si paa hiki wees̄ȳu njku ku t̄ej t̄o. Iso ka t̄ōmna hatuu l̄ōj ke yem taa si i ká ha-t̄ȳv wees̄ȳu njku, Iso tá kē kaloolaya tv.

³ P̄o t̄ō kē p̄o k̄ōma na p̄o tala waatv wei i ka suwa t̄o ilena í yele na í t̄ōm kuli wees̄ȳu njku kv t̄ō na p̄o hól̄i. Tá Yatv Tacaa Iso inu i tv-m si má kpaali i t̄ōm na má t̄ōj̄na-t̄ȳi kpaal̄ȳv t̄o, nti t̄o kuliyina mpv na t̄o hól̄ȳi.

⁴ Titv, má njmaak̄ōna-j̄ takēlaya kan̄e. Nyá ken̄a ma p̄ȳalv na tampana ke Is̄ōsele mpaav njku tá t̄ōna t̄o t̄ōj̄ȳi t̄o kv taa. Tacaa Iso na tá Yatv Yesu Kilisiti pá hvl-j̄ p̄el̄e na pá ha-j̄ alaaf̄aya.

T̄emle nte pa tv Titv si í la K̄let̄i t̄o

⁵ Maa yela-j̄ K̄let̄i kē si n̄ t̄aȳani mpi p̄o kaasa t̄aȳan̄ȳv t̄o t̄ōtet̄e, na n̄ kpa paa icate nte t̄o Iso t̄esele s̄ōsaa. T̄ōōsi nti ma k̄es̄a-j̄ t̄o si:

⁶ Wei i kin̄ pa kaa na kawaliya nak̄eli t̄o inu i ká t̄ōj̄na Iso t̄esele s̄ōs̄ōntv. Alv kul̄m̄ ke p̄untv inu i ká weena. Na i piya ká la Iso seelaa, si taa wee piya nsi ȳelaa t̄ōj̄ si si ke yem yem lataa si nuik̄ōna ȳelaa t̄o.

⁷ Iso t̄esele s̄ōs̄ō week̄ȳv Iso t̄esele taa t̄o Iso t̄ōma ke p̄o tv-i si í paas̄ȳōna. P̄o t̄ō kē p̄o fei si pá ná kawaliya nak̄el̄ȳi i kin̄. I kaa wee kalamp̄aan̄i tv yaa wei u laa páán̄a m̄ȳv t̄o, yaa s̄vl̄nȳōlv yaa m̄s̄v̄j̄ tv, yaa wei i muyulīȳi si í hiki liȳitee t̄o.

⁸ I ká wee wei ȳelaa í k̄ōma i te i nȳōmá m̄vulle lapv, na í s̄ōla mpi p̄o we teu, na í w̄ena l̄m̄aȳas̄e t̄o. I ká wee wei i t̄ōj̄ȳi tampana, na í kē Iso yulv, na í nȳōmá i ti t̄ōk̄ȳv t̄o.

⁹ I ká wee wei i nȳōna Iso T̄ōm̄ maȳam̄aya t̄ekran̄kran̄j̄ka ke teitei is̄u paa seyes̄a-i t̄o, ilena í p̄ōsi na í seyes̄i lelaa ke seyes̄ōj̄ k̄ōp̄an̄j̄ wei i waas̄ȳi ȳelaa t̄o na í tasa-weȳe t̄ōm. P̄o kaasa k̄p̄ees̄elaa p̄ōp̄ōt̄ōnaa mpa p̄el̄e t̄o, í hól̄i-weȳe is̄ōna mpi pa toolaa t̄o.

10 Pə taɣa pulv tɔɔ, yɔlaa we paɣale na pə tu kəlɔna Yuta nyɔma mpa pa mu Yesu na pə kə kaanutɔnaa tɔ. Kpai tɔmnaa ke pa seɣesəxi na pə puɣusiɣina lɔlaa.

11 Təki-we si pə su mpv. Pə taɣa pulv, pa kə teesi yɔkɔlaa kə, na nti tɔ fei seɣesuyv tɔ ntəxi pa seɣesəxi na pə muvi liɣitee ke tulum.

12 Kələeti nyɔma Iso kuyɔɔtɔtu teləsɔlaa taa nɔɔlɔ wei i maɣamaɣa i kə Kələeti tɔ tɔ i ka yɔɔta m̄pɔyɔ si: Kələeti nyɔma nyəntv ntɔ cɛsuyv. Pa kə nyəməɣtɔnaa kə isu taale wontu. Hilikpaakɔnaa kə, pəcɔ paa caa lapv.

13 Nti i yɔɔta mpv tɔ i na-təxi. Pə tɔɔ ile kpuili-weɣe teu na pə la na pə te Iso na pa taa kə teu.

14 Na pə yeke Yuta nyɔma sɔsaa taa tɔmnaa kpai nyəntv na kɔsəsutv nti yɔlaa mpa pa kisa tampana təɣuyv na pə lu tɔ tɔ təɣuyv.

15 Mpa pa taa tewa tɔ pə tɔna pə te pɛleɣe. Ama mpa pa taa tɔ te pəyele paa tɛɣ Iso na pa taa tɔ pə tɔna pə kə isayam ke pɛle pa kin kə. Pə taɣa pulv, isayatu tɔɔ kə pa layatu na pa laakalɔnaa layalaa.

16 Pə caɣaa ile si pa nyəmá Iso. Ama n̄ nyənna pa lakasi pu hóláɣi si pa nyəmá Iso se. Pa lu yɔlaa ke sɔɣ kə, na pa kə kaanutɔnaa, paa pəsəxi tɔmle kɔpante natələxi lapv na n̄ ná.

2

Seɣesuyv kɔpankv

1 Ye nyá ile seɣesi-weɣe seɣesəɣ kɔpan wei i waasəxi yɔlaa tɔ.

2 Heeli apalaa kɔkpatɔlaa si pə kpa pa ti, na pə weɛna yaasi kɔpan, na pə kpa kəxi ləmaɣasɛ. Pə tɔki Isɔsɛle mpaav na lɔlaa sɔɔluyv na suulu hólóyɔ ke teu.

3 Heeli alaa kɔkpatɔlaa si pɛle pə tɔki yaasi kɔpan isv Iso yɔlaa weɛkuyv tɔ. Pə taa cakəna yɔlaa, na pə taa yeke na sulvm həkɔ-we. Ama pə weɛ mpa pa tasəxi alaa səkpeɛma ke tɔm

4 ke isəna pɛle paa sɔɔli pa paalaa na pa piya tɔ,

5 na isəna paa kpaɣa ləmaɣasɛ na pə hatɔlɔna wasanjalətv tɔ, na isəna paa laki pa taasi təma ke teu tɔ, na isəna mpi paa laki kɔpantv na pə seeki pa paalaa tɔ. Ile nɔɔlv kaa kv Iso Tɔm nyuyv ke pa tɔɔ.

6 Seɣesi ifepiya ke teu tɔtɔ si pə kpaɣa ləmaɣasɛ ke teu.

7 Nyá maɣamaɣa laki təma kɔpana na pə nyənəɣəna-ŋ na pə laki. Paasi na n̄ seɣesəna tampana na isələ kɔsɛmle.

8 Taɣanəxi nyá tɔm, taa yeke na n̄ kɔɔ na n̄ pəntəxi nyá yɔɔtaɣa taa na pə footuyv-ŋ na-ke. Ye n taɣana-keɣe teu ile pu tv tá kolontunaa ke fele. Mpi tɔ pa kaa na isayatu nti paa yɔɔti tá tɔɔ tɔ.

9 Yoma ká nuna pa caana na pə lá na pɛle pa laɣa heɛna-weɣe pa kɔlapɔle təna taa, na pə taa keesəxi-weɣe natəl.

10 Pə taa ŋmuli paa pulv cəcəka. Ama pə laki tam na pa caana naaki si pa yoma ke kɔpama na pə nukəna-we, na pu la na tá Yatv Iso tɔɔ tɔm nti tɔ seɣesəxi tɔ tɔ nyuyv kuli pə tɔna pə taa.

11 Pə taɣa pulv, Iso kulina i pɛleɛ tɔ na í hólí si pə ya paa wei i nyuyv.

12 Pɛleɛ an̄i a seɣesəna-tv si tɔ yeke isayatu taa kə tɔntɛ na atɛ cəne konyuləɣ ke mpv, na tɔ kpaɣa ləmaɣasɛ na tɔ tɔɣ siɣisuyv, na tɔ nukəna Iso kə tam kə tá tɔntɛ taa kə antulinya taa cəne.

13 Pɛleɛ seɣesəxi-tuyv si tɔ caɣa mpv na tɔ taɣa leleɣ nuw kuyako ŋku tɔ weɛ na tɔ teələxi tɔ. Kv wule ke tá Yatv Yesu Kilisiti Iso Sɔsɔ teeli ká kɔɔ.

¹⁴ Yesu Kilisiti iní i hana i tæyi tá tæ na í ya-tuyu isayatu tæna taa, na í tayani-tuyu teu na tó pæsi yelaa mpa i tike i ti tæ, na tá isæle sæena tæma kupaana lapu.

¹⁵ Tæne inæyi n ka heeliyi-wæ. Lakæna sæsæntu nti pa tu-ŋ tæ tæ toma tæna, na ní sæsæyi nyá yelaa ke apalotu, yaa ye kalænaw kalæna-wæ. Taa yele na nõyolu kpeena-ŋ.

3

Isò seelv yaasi

¹ Tæsi pa tæna si pæ wæe si pá seeki tetu tækælaa. Pæ wæe si pá nukæna-wæye. Na pa sæolu í pu tæma kupaana lapu tæ.

² Pá taa tuuki nõyolu, ama pá wæe tæpamm, na pá wæna yælle, na pa na yelaa tæna pa wæna tæma na lelen.

³ Tá mayamaɣa isænto tu ké tuutu lataa tótæyo hatuu lŋ ké, na kaanutonaa, na tu toolaa ké. Na kunyilŋ na mpi pæ heesæyi tá lanja tæ pæ tænaɣa mpw pæ nõyo na pæ suka ka kpana-tuyu yomle, na isayatu na kunyilŋ pæ taa ké tu wæe. Tæ taa caaki tá tæmaga paa pæco mayamaɣa.

⁴ Ama pæ kæma na Isò tá Yatv hólí yelaa ke i kupantu na i pælele,

⁵ ulæna í ya-tu. Ilæ pæ taya tá tæma kusiyisee tæ. Ama tá pætotæle ke i wiiwa na í la mpw. Isò lum mpi pa sò-tv na Feesuyv Nanjtu náá wæ pæ taa na í layasæyi-tv na tó pæsæyi kufama na tó tŋ tæte kufate tó mpæyi i yapæna-tv.

⁶ Pæ taya pulv, Isò yelina tá Yatv Yesu Kilisiti ké na í tisi Feesuyv Nanjtu ke tá tæ pæ tu fei,

⁷ si í hólíyí-tuyv i pælele na tó pæsi kupama ke Isò isentaa, na tó hiki weesuyv ŋku ku tŋ na tó wæe na tó tælelyi-ku tæ.

⁸ Tæm tæne tampana tæm tike tækelekele ké.

Ma caa ké si ní sæsæsi isæle na tæm tæne tæ seysesuyv, na mpa pa tæma Isò na pa taa tæ pá ha pa tæyi tæma kupaana lapu taa ké tam. Mpi pæ tewa na pæ waasæyi tæyæle.

⁹ Ama cælæyi kumelætæmnaa tæ hæm na lülæŋ loosi tænyv. Cælæyi yooŋ na ntæŋkpeesasi ke Moisi kusæsutv tæ. Nti iní tæ kuyi tæma ke teu ké, pæco tu waasæyi pulv.

¹⁰ Mpa pa yeki na fayav kŋ yelaa taa tæ, ye n kpaala-wæye tæm naale na pá tá nu n tæyæni-wæ.

¹¹ Pæ taya pulv, n nyemá teu si yulv í wæ mpw pæ hólíyí ké si i yela mpaav kusiyisuyv tænyv ké. Na isayatænaa mpa i laki tæ pæ hólíyí ké si i toolaa.

Kantækaya kvkpaalætv

¹² Ye ma kæma na má tili Aatema yaa Tisiki ke nyá kin, ilæ n nyæki lŋ na ní kæ na ní mayana-m Nikopoli. Mpi tæ ma tæwa si tænaɣa maa caɣa hilimate waatu.

¹³ Pæasæna tæm huulv Senasi na Apælæsi ke teu na pá taa lan pulvyv waatu wei paa tuyi pa mpaav tæ.

¹⁴ Pæ wæe si tá yelaa tæto ká nyi isæna paa pæasæna tæma kupaana lapu ke tam tæ, na ye pæ caala wei ké teu, pa waasæna-i, na pá taa caɣa yem tækpasa.

¹⁵ Pa tæna mpa pa wæ ma kin cæne tæ pa sækki-ŋ. Sæe tá Isòsæle taa taapalaa kupama.

Isò í hólí mæ tænaɣa i pælele.

TAKĒLAYA NKA PŌOLI NMAAWA FILEMŌJ TŌ Kŭtŭlŭtŭ

Pə nəyəsəna ké isu Filemōj ké Kolosi Iso təsele tŭ. Pécó í pəsa Kilisiti təjŭ. Í ké Pŏli ceu ké. Filemōj iní í ka wəna í yom na pá yaakí-í sí Onesim. Tə ta nyi mpi Onesim wakələna Filemōj na í se na í polo Pŏli kíj na í cəəsí təna tŭ. Ama səsəəntŭ nté sí yom nawa í tasəkəle na í pəsí Iso seelv. Ilena Pŏli mələyənə-í í caa Filemōj. Pŏli caakí nti təyələ sí Filemōj í mu Onesim isu Iso seelv. Mpi tŭ, pa naale pa nyəmá Iso.

Isəna pa faya Filemōj takəlaya tŭ:

Pŏli seel Filemōj na í cələ nyəma, 1-3

Pŏli seel Iso ké Filemōj taa təm tŭ, 4-7

Pŏli yəyətəna Filemōj ké Onesim təm, 8-22

Seetŭ kantəkəya nyəntŭ, 23-25

Seetŭ

¹ Maɣa Pŏli wei má ma ké saləka tŭ ké Yesu Kilisiti tŭ tŭ, má na tá taapalu Timotee.

Tá ŋmaana takəlaya kaneyə tá taapalu kŭpaŋ Filemōj, nyá wei tá na-ŋ tə kaa təmle tŭ,

² na tá kəyŭ Apiya na ta na Aasipi wei tə yooki yooŭ tŭ, na mpa pa kotiyi Yesu seev ké nyá təyaya taa tŭ, pa tənaya mpyúyú tə ŋmaa-ké.

³ Tacaa Iso na tá Səə Yesu Kilisiti pá hólí-meɣe pɛele na pá ha-meɣe alaafəya.

Filemōj səəlvŭ na í taa təmnav ké Iso

⁴ Tam ma sələməŋ taa ma təəsəyí nyá tŭ na má seeki ma Iso ké í na təmle.

⁵ Pə taya pulŭ tŭ, ma nu isəna n səəla Iso yəlaa təna, na isəna n təkə Tacaa Yesu mpaav təm tŭ.

⁶ Na ma sələməyí Iso sí isəna tá na-ŋ tə kɛnta isəntəyŭ Iso mpaav tŭ tŭ pé yele na ŋ cəkəna teu təkpataa ké kŭpantŭnaa mpa pa təna tə hikiyi tá na Kilisiti tá kɛntəyŭ tŭ tŭ.

⁷ Ma taapalu, pəpətu fɛi, isəna n səəlvŭ yulŭ tŭ pə lapa-m lelen, na pə tasa-m apalŭtŭ ké teu. Pə taya pulŭ tŭ, nyá yaasi iní í heesa Iso yəlaa payale lanja.

Pŏli wiinav ké Filemōj ké Onesim tŭ

⁸ Tŭv, təm natələyí ma caa-ŋ nav, na paa ma wəna mpa ke Kilisiti tŭ sí má caal-ŋ pə taa,

⁹ ma luɣu lapa sí má na-ŋ-tí na tɛ wii konyŭŋ ké kŭwii. Nyəni, saŋa isəntŭ Pŏli má ma kpatəlaa kéle, pécó ma ké saləka tŭ ké Yesu Kilisiti tŭ.

¹⁰ Ma pəyaya Onesim təm ké ma caa ma na-ŋ, ma pəsa í Iso Təm taa caa ké saləka taa cəne.

¹¹ Í ka ké kaawaasaya ké waatu wei í we nyá kíj tŭ. Ama kayana í waasəyí má na-ŋ,

¹² Tŭv, nəəncə ma mələyənəŋ-í na ma ləsayə ké.

¹³ Ma nyula teu sí í saali ma kíj cəne na í sənə-m na nyá nəyŭ ké saləka wei ma təkí Laapaali Kŭpaŋ tŭ tŭ í taa.

¹⁴ Ama ma ta səəli sí má lá pulŭpŭ na nyá waali ké mpŭ. Pə taya pulŭ tŭ, ma luɣu fɛi sí ŋ la-m kŭpantŭ natəlŭ na təlasi. Ama ma caa ké sí ŋ la isəna n nəkaa tŭ.

¹⁵ Ntanyi pə yasa nyá na-ı ké wée naaleye si pé tayani-meye krentuyu ke tam tɔɔ.

¹⁶ Pənentaa pə kaa wée isu yulɔ na ı yom ke yem, ı tee mpv. ı pəsa tá taapalu kɔpampaŋ ke Kilisiti mpaav taa. ı tema ma nyəŋ ke pəsuyɔ təkpaɔaa, ıe nyaya pə kaasənaa si ı pəsi nyá nyəŋ na pé kəli mpv, paa isu nyá yom, paa isu nyá taapalu ke Taca təŋuyɔ taa.

¹⁷ Mpɔ tɔ ye n nyənəyi-m isu nyá taapalu, mu-ı isu ye má n ka mu-m tɔ.

¹⁸ Ye ı ka wakəla-ŋ pulɔ, yaa ı wena-ŋ kəmlɛ natəli, pɔɔsi má.

¹⁹ Maa feli-ŋ pə təna. Pɔɔli má ma mayamaya ma ŋmaana na ma niŋ ke mpv. ıe maa nəkəyi na má heeli-ŋ si nyá mayamaya n wena-m kəmlɛ, haləna nyá niŋ na nyá nəɔhɛɛ, ma tənna.

²⁰ Hai hɛɛsi ma laŋlɛ ke tɔ ké Kilisiti nyəma tɔ pə tɔɔ.

²¹ Ma təŋna takəlaya kaneye ŋmaav ke ısəntɔ tɔ na má tu-ŋ naani ké si n ká la pə təna, haləna pé teləsi mpv.

²² Na pə kaasa-m lenti si n caa-m kutuluɣu, pə taya pulɔ tɔɔ, ma tu teeluyɔ si mə ıso sələmuyɔ ká yele na pá tɔli-m na má kɔɔ mə te.

Kantəkaya seɛtv

²³ Ma taapalu ıpafəlası wei pa təka ma na-ı ké saləka taa cəneye Yesu Kilisiti tɔɔ tɔ ı seɛki-ŋ.

²⁴ Maləki na Alisitaaki na Teması na Luku mpa ma na-we tɔ lakı təmlɛ ke cənɛ tɔ pɛle pa seɛ-ŋ tɔtɔ.

²⁵ Taca Yesu Kilisiti ı hólı-meye pɛelɛɛ.

TAKƏLAYA NKA PA NMAAWA HEPƏLA NYƏMA TƏ KUTULUTƏ

Takəlaya kanə ka nmaalv ta tə i həte sɪ tə nyəmi-ı. İle nmaalv ını i ta lanj Yuta tɪ wei í pəsa Yesu tənjlə wei i nyəmə nəyɔ sɪw kɔpənaxa taa təm tɔ. Yuta nyəma mpa pa pəsa Yesu tənlla mpa pa tənna məlvɔv ke pa lanj ı səsele taa tə mpeye í nmaa-ke. Ama takəlaya nmaalv tasəyi-weyə apalvtɔ sɪ pá təkɪ tənəy sɪ Yesu kəla ı sətəa tillaa na Apələham na Moisi na Aləy mpa pa ke pa lanj caanaa tɔ. Yesu kəla kətasi na nəəsɪ pəlvɔv tətɔ. Mpi tɔ, Yesu kpeyela pə tənə na í la təm kuləm ke tam tɔ.

İsəna pa faya Hepəla takəlaya tɔ:

İsə Pəyalv Yesu, titite 1-4

Yesu kətaya ke səəsəyka, titite 5:1-10:18

Taa təm na kantəlvɔv, titite 10:19-13:25

İsəna İsə hula i hvwee tɔ

¹ Ləy İsə ka wə İsə kuyɔyɔtvtɔ teləsəlaa kin kə na í yɔyɔtəna tá caanaa caanaa ke təm payale taa na yaasinaa payale taa.

² Ama pə tala kayana kuyeyɪ kutesəyɪ ınə i taa tɔ i mayamaya i Pəyaya kin ke i wəe na í yɔyɔtəna-tv. Na i Pəyaya nke ka nin ke i lapəna ı sətəa na atə, na nkeye i ləsa sɪ ká tɪ pə tənə təpai.

³ Nke ka kin ke İsə teeli naaki na pə tee ısu kəkɔ. Na ka kin tətəyɔ pə húləyɪ teitei kə ı sənə İsə wəetv mayamaya wəe tɔ. I nəyɔ taa təm toma ke i təkəna ı sətəa na atə na pə səyaa. I təma yəlaa ı sayatv kpiisuyv təkpatəkrata ı ləna í kpa na í caya İsə kawulaya tɔ kəyəkəy taa.

İsə Pəyaya kəla ı sətəa tillaa təcayacaya

⁴ İsu İsə Pəyaya nke ka kəla ı sətəa tillaa təcayacaya tɔ, nıpúyɔ İsə ha-keye həte nte tə kəla ı sətəa tillaa nyənə tɔ.

⁵ Pə taya pulv tɔ, İsə ta yɔyɔtətə ı sətəa tillu nəyɔlv sɪ:

Nyayale ma Pəyaya,

səyɪ ke ma pəsa nyá Caa.

I ta yɔyɔtətə ı sətəa tillu nəyɔlv i təm tətɔ sɪ:

Maa la nyá Caa na nyaa pəsɪ ma Pəyaya.

⁶ Ama waatv wei İsə kəyayana i Pəyaya kancaalaya nyənka ke antulinya taa tɔ i təma sɪ:

İsə ı sətəa tillaa tənə ká sɛɛ-ı kə.

⁷ Mpi İsə yɔyɔtə ı sətəa tillaa tət təyɔle sɪ:

İsə kraya ı sətəa tillaa na í lana-wə na pá pəsɪ heelim.

I lapa na i təmle nyəma náá pəsɪ kəkəsɪ nsi sɪ mvyɪ kemkem tɔ.

⁸ Ama pə tala i Pəyaya ı ləna í yɔyɔtɪ təfoo sɪ:

İsə, aa, nyá kumte wə tam kə.

Tampəna taa kə n təkɪ nyá kawulaya.

⁹ N səla kɔpəntv na n kisi ı sayatv təcayacaya.

İsə, pə tət kə nyá İsə ləsa-ɪ na nyá mpa.

I sɪ-ɪ teeli təcayale taa sɪ

nyá lanjə í hvləmɪ səəm.

Təcaɣale nte tə taa ɪ su-ŋ mpu tɔ,
tə kəla nte tə taa ɪ su nyá taapalaa lɛlaa tɔ təcaɣacaya.

¹⁰ ɪ yɔɣɔtaa tɔtɔ sɪ:

Tacaa, nyá lapəna tɛtɔ tənaya kancaalaya.

Nyá maɣamaɣa nya nin lapəna isɔtaa.

¹¹ Pə tənaya mpu pu saali yem.

Ama nyaa caya tam.

Pə tənaya mpu pu cɛɣɛtɪ ɪsu
wontu kususuutu cɛɣɛtɔɣu tɔ.

¹² N ká kpili-wɪ ɪsu pa kpiluyɔ kraɪ tɔ.

Paa layasi-wɪ ɪsu yulu layasuyɔ

ɪ tɔɔ wontu kususuutu tɔ.

Ama nyá, nyaa wɛɛ tam ké m̀p̀r̀ỳg̀,
n kaa kpatɛli.

¹³ Tuu tɔ Iso ta yɔɣɔtɔta ɪ isɔtaa tillaa taa nɔɣɔlv sɪ:

Caya ma kəŋkəŋ taa haləna má kəna nyá kolontunaa

na n̄ loosi nyá nɔɔhɛɛ ke pa tɔɔ.

¹⁴ Mpu tɔ, isɔtaa tillaa ná ké wɛɣɛlv? Pa təna pa ké Iso təmlɛ nyəma ké, na paa
naa isɛntɔɔ. Mɛɣɛ Iso tiliyi sɪ pá tɛŋ mpa pə ké sɪ pu ya pa nyɔɔŋ tɔ.

2

Nyuyɔ yaru sɔsɔɔm

¹ Pə tɔɔ ké tu tɔki teu ke tampana tɔmnaa mpa pa heela-tu tɔ na pəcɔ pə taa
kɔɔ na pə pona-tuyɔ tɔlete taa ké yem.

² Isɔtaa tillaa kpaala tɔm nti tɔ tɔle tə hika nyuyɔ ké, haləna ye wei ɪ pənta-tɪ
yaa ɪ kisa-tɪ pa tuyɔ pɔntɔ ke saləka wei pə nɔɣɔsənaa sɪ pá tu-ɪ tɔɣɔ.

³ Tɔɔ, pa ta kisi saləka tuyɔ ke mpa pa kisa isɔtaa tillaa nyəntu tɔ, kacəŋfana ta
mpa tu la awusa ke nyuyɔ yaru sɔsɔɔm pəne pə taka tɔ? Tacaa ka caaləna nyuyɔ
yaru pəne pə tɔm heeluyɔ ke ɪ maɣamaɣa. Uɛna mpa pɛle pa nu-tɪ tɔ pɛle pá tɛlɛsɪ
taya pə tampana.

⁴ Na Iso kusa pa tɔm nyuyɔ na ɪ kɔkɔlv nyəŋ na sɔɣɔntu təma na piti təma təna
lapu taa. ɪ yɛlaa na ɪ Feesuyɔ Nəŋŋtu lá na pulv lapu saa yəlaa ɪsu ɪ nəkaa tɔ.

Wei ɪ tɔɔ pə yakɪ yəlaa nyɔɔŋ tɔ

⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ pə wɛɛ, mpi tɔ pə taya isɔtaa tillaa nɔɔhɛɛ tɛɛ ké Iso məŋna antulinya
wei ɪ kəŋ na tɔ yɔɣɔtəyi ɪ tɔm tɔ.

⁶ Ama nɔɣɔlv yɔɣɔta Iso Tɔm taa ké tiili sɪ:

Hai Iso, yulu ké we na n̄ tɔsəyi ɪ tɔm?

Yulu wɛv mpu təkɛm tɔ ɪ ké we na n̄ paasəyənə-ɪ?

⁷ N yɛlaa sɪ í sɛki isɔtaa tillaa ke pəcɔ.

N tu-ɪ teeli na n̄ kusi ɪ nyuyɔ ɪsu wulav.

⁸ N məŋna pə təna təpai ké ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ.

Pa yɔɣɔtɔɣu mpu sɪ Iso məŋna pə tənaya ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ tɔ, pə nyuyɔ nté sɪ ɪ kpaya
pə təna təpai ké na í tó yulu nin taa, pə ta kaasi pulv cəcəka. Paa na mpu tə naa
kayana sɪ pə təna pə ta məli yulu nɔɔhɛɛ tɛɛ.

⁹ Ama mpi tə naa tɔyɔlɛ sɪ pə lapa Yesu na í sɛki isɔtaa tillaa ke pəcɔ sɪ í sɪ yəlaa
təna səŋ ke Iso pɛlɛɛ tɔɔ. Wahala wei ɪ tɔɣaa na í caŋ í sɪ tɔ ɪ tɔɔ, nɔɔnɔɔ tə naa
pa tu-ɪ teeli na pá kusi ɪ nyuyɔ ɪsu wulav.

¹⁰ Kupaṃ pu mōna mpv si lso wei i lapa pə təna na i tso ké paa mpi pə wee tō i la na Yesu te təkpataa ké i konyəntəyələnaa taa, na pəcō i poṃa pəyalaa payale ke i teeli taa. Pə taḡa pulv tso, Yesu yekina na pə yakı pa nyəəḡ.

¹¹ Yesu kpiisiḡina yəlaa ısaḡatv. Pa təna mpa pa ısaḡatv kpiisa mpv tō, i na-we pa kpenta Caa kulvm ké. Pə tso ké pə fei Yesu ké feele si i yaa-we si i newaa

¹² ké waatv wei i tḡḡ si:

Hai lso, maa heeli ma newaa ke nyá təm.

Maa yoo yontu na má tala-ḡ samaa təna taa.

¹³ I tōma tōtō si:

Maa tv lso ké naani.

I tasa yəḡotaya tōtō si:

Má na piya mpa lso ha-m təḡəlv.

¹⁴ I su mpa i yaa mpv si piya tō pa ké tənuyv na caləm kulvməm tō, Yesu maḡamaḡa pəsa teitei isu mpe, na i na-we pá kpenti kulvm. I lapa ḡpuyó si i yōki iləḡəv wei i kin səm tḡḡ wee tō i ilé i tōma i yōki təkpataa tso ké inı i lapa mpv na i si iləna

¹⁵ i waası mpa səm səḡəntv tso pa pəsa isu yomaa ke pa weesiḡ təna taa tō.

¹⁶ Mpi tō pə taḡa ıətəta tillaa ke i waasəḡı. Ama Apələham piya ke i waasəḡı isu pa ḡmaav lso Təm taa tō.

¹⁷ Pə tso ké pə wee si i nəḡəsəna i newaa təkpataa, na i pəsi pa kətvlv səsə kupaḡ wei i huləḡı yəlaa ke suulu ke səsəm ke i təmle taa ké lso ısentaa tō, pəcō pə husı samaa ısaḡatv.

¹⁸ Na isu pə maḡasuyv inı na i ná konyəḡ tō, pənente i pəsəḡı na i waası mpa pa we maḡasuyv taa tō.

3

Yesu kəlvv ke Moisi

¹ Ma taapalaa lso seelaa me mpa lso yaawa tō, i paasəna Yesu wei lso tilaa na i ké ta lso seev mpi pə təm tə huləḡı ıəntə tō pə kətvlv səsə na i ná.

² lso ka ləsəna-i si i la təmle tənə, na i nuna lso ké teu isu Moisi ka nuna lso na i la i təmle ke lso təyaya təna taa tō.

³ Kutuluḡu ḡmalv wenna sam na pə kəli kutuluḡu maḡamaḡa. Mpv tətəḡə Yesu mōna sam na pə kəli Moisi təcaḡacaḡa.

⁴ N kaa na kutuluḡu ke yem na kv feina kv ḡmalv, na lso ilé i kena wei i lapa pə təna tō.

⁵ Ye Moisi ilə, ilé i nuna lso ké teu ke lso təyaya təna taa. Inəḡı pa tv təmle si ye lso i yəḡota nti ilə inı i heeli.

⁶ Ama Kilisiti wei ilé i ké Pəyalv maḡamaḡa na pa sıı-i lso təyaya səsə tō ilé i nuna lso ké teu tōtō. Ye tə tōka tá teelvuv na naani na pə tá ciḡiti-tv ilə tə ké i təyaya nyəma nté.

Heesvyv ḡku pa ha lso yəlaa tō kv təm

⁷ Pə tso ké Feesuyv Nanḡtv maḡamaḡa ka yəḡota mpv si:

Ye i nu lso nəḡə ke saḡa,

⁸ i taa tasa ḡkpanteeləḡ lapv,

ısu i ka lapv waatv wei i kpeesəna

lso ké kuyəḡku i maḡasa-i sı i naa

i waalı ké wulaya tetv taa tō.

lso yəḡotaa sı:

⁹ Mə caanaa caanaa maḡasa-m təna,

na pá lá sı pa naa ma waalı.

Pəyele pa ná pə təna mpi mpi ma lapa pusı nule taa tə.

¹⁰ Pə təw kə yəlaa pane pa təm kra-m pááná na má tə sı:

Tam mpyóy pa liyitiyi pa hɔwee taa.

Pa ta tu cekəna ma yaasi kə paa pəcə.

¹¹ Pááná kra-m mpv ulena má tuu sı:

Pa kaa sɔv ma heesɔv tete kə paa pəcə.

¹² Ma taapalaa í la laakali na mə taa nəɔlv í taa kəw na í lá isayatu ke ı lotu taa na í la lanɔpusəŋ na í ha weesuyu Iso kə siyile.

¹³ Ama í tasəyi təmaya apalɔtv kə paa ífemle nte, haləna mpi pa yaa sı saŋa ke Iso Təm taa tə pə sɔv tənaya. Nəɔlv í taa yele na isayatu puɔusi-ı na í lá lanɔpusəŋ.

¹⁴ Pə we mpv sı ye tə təkə ta kancaalaaya naani wei tu wena təɔv teu haləna pə tənaya, tá na Kilisiti tu pəsi taapalle.

¹⁵ Nti pa ŋmaa Iso Təm taa təɔle sı:

Ye í nu Iso nəɔv kə saŋa,

í taa tasa ŋkɔanteləŋ lapv,

ısu í ka lapv waatv wei í kɔresəna Iso tə.

¹⁶ Mpa pa taa nuna Iso nəɔv na pá kólí na pá kɔresəna-ı? Mpa pa təna Moisi ləsa Icipiti taa təɔv mɛɛ.

¹⁷ Na mpa pa təm kɔana Iso kə pááná kə pusı nule taa? Mpa pa lapa isayatu na pá sí wɔlaya tetv taa təɔv.

¹⁸ Mɔaya Iso ka tuunaa sı pa kaa sɔv ı heesɔv tete kə paa pəcə? Mpa paa kɔresəna-ı təɔv.

¹⁹ Tə nawa mpv sı pa ta te Iso na pa taa təɔv pa ta sɔv.

4

¹ Iso təma-tuyv heeluyv təkɔataa sı tə pəsəyi na tə sɔv timpı tá na-ı tu caya na tə heesı tə. Mpv tə tə lá laakali na pə taa kəw na mə taa nəɔlv í wuna heesɔv ŋkɔ ku taa kə sɔv.

² Pə taya pɔlv təw, tə nu Laapaalı Kɔɔɔŋ inəyi teitei kə ısu wɔlaya tetv taa nyəma mɛɛ. Pa nu təm nti tə tə ta waasi-wɛɛɛ pɔlv. Mpi tə, pa nuw-tı tə pa ta mv-tı na pá tɛ Iso na pa taa.

³ Ta mpa tə təmna Iso kə tá taa tə tu sɔv heesɔv ŋkɔ ku taa. Heesɔv ŋkɔ ku təm ke Iso yəɔtaa sı:

Pááná kra-m na má tuu sı,

pa kaa sɔv ma heesɔv tete kə paa pəcə.

Í yəɔta mpv, pəyele ı təmle təma tɛm kə hatuu waatv wei ı lapa antulinya tə.

⁴ Pa yəɔta kuyaku naatosompɔɔlaya nyəŋkɔ təm ke Iso Təm taa kə tiili sı: Iso yela ı təmle təna na í heesı kuyaku naatosompɔɔlaya nyəŋkɔ wule.

⁵ Na pá tasa tiiliyi yəɔtɔv sı: Pa kaa sɔv ma heesɔv tete kə paa pəcə.

⁶ Mpa pa caala Laapaalı Kɔɔɔŋ inəyi nuw tə pa ta sɔv heesɔv ŋkɔ ku taa, mpi tə pa ta te Iso na pa taa. Pə na pə mpv tə pə we pəsuyv sı lɛlaa í sɔv.

⁷ Pə təw kə Iso tasa kuyaku kɔfalɔv ke sɔv na í yaa-ku sı Saŋa. Tə maɔamaya tə təm ke pusı kəma na sí siki səsəm ulena Iso yele na Tafiiti yəɔtɔv təm nti tə təma nuw tə sı:

Ye í nu Iso nəɔv kə saŋa,

í taa tasa ŋkɔanteləŋ lapv.

⁸ Ye Yosuwee ka susa yəlaa mɛɛɛ heesɔv ŋkɔ ku taa, Iso taa tasa kuyaku ləŋkɔ təm ke yəɔtɔv.

⁹ Ama heesuyv nakvli kv wee na pa hula-kuyv Iso yəlaa, na kv nəyəsəna Iso kuyakv naatosompəxəlaya wule nyəŋkv.

¹⁰ Pə wee ké si ye wei i svv Iso heesuyv tete nté tə taa pntv ká yelev i təma na í heesi isv Iso mayamaya yepv ílev i nyəna na í heesi tv.

¹¹ Pə təv ké tv la kookali na tə svv heesuyv ŋkv kv taa. Tə taa yelev na tá taa nəyolv kəv na í la kpeesv isv lelaa lapv wəlaya tetv taa tv na í lav heesuyv ŋkv kv taa svvv.

¹² Iso Təv wəna toma na tə laki təmlə. Tə kəla layatə nte tə setəyi taa na waalv təyə ləŋ. Iso Təv ntv tə svvki na halv tə takv timpv ləsaya na ləmayasəlev pə nyəm suliv tv. Tə fakv atama na mvyəlev taa pəeləv, na tə fayasəyi ntv yolv nyiləyi na ntv i hvvki i lotv taa tv.

¹³ Kəŋməŋməv nəpəlev pə fei mpv Iso u naakv tv. Iso ílev i naa pə tənaya təyav, pulv ta ŋməli-i. I kinv ké tá təna tv polo na tə keesi ta kəlapətv təna.

Yesu ké kətəlaa səsaa səsə

¹⁴ Ye mpv tə təkí tá Iso seev ŋkv kv təv tə hvləyi isəntə təyə teu. Mpv tv, tə wəna kətəlaa səsaa taa səsə weiv i təma na í tala Iso cəlv mayamaya tv, inəyəlev Iso Pəyolv Yesu.

¹⁵ Ta kətəlv səsə inu i ké weiv i pəsəyi na í cekəna ta icəntv tete tv. Pə mayasa i mayamaya ké pə tənə pə taa isv ta, i ta la isayətv ké paa pəcə.

¹⁶ Ye mpv tə krətəna Iso pəeləv kumte na naani, tv hiki suulu na pəeləv na pə waasi-tuyv waətv weiv pə nəyəsənaa tv.

5

¹ Pə ləsvuyv yəlaa hekv ké kətəlv səsə na pə svv tv, pə svv-i mpyəy svv í la Iso təmlə na pə waasi samaa. I pukina kəhahəv na í laki kətəya ké yəlaa isayətv təv.

² Kətəlv səsə ná takaa na í ná isəna icəntv wee tv, ílev i pəsəyi na í hólí suulu ké pəcəyəv isəv kəkpeesəv nyəma na mpv pa pəntəyi kvəntv tv.

³ Na isv kətəlv səsə mayamaya wəna icəntv tv i laki kətasi ké i mayamaya i təv na samaa təv tətv.

⁴ Pə fei svv nəyolv ká tv i təyi teeli na í svvsvv i təyi kətəlv səsəəntv taa. Iso kpaana kətəlv səsə, na mpv inu pə mayamaya ké pə lapa Aləŋ kinv.

⁵ Mpv inəyi na Kilisiti, i ta tv i təyi teeli na í kpa i təyi kətəlv səsə. Ama Iso mayamaya təmna-i təkelekelev svv:

Nyayəlev ma Pəyayə, saŋəv ké ma pəsə nyá Caa.

⁶ I təma tiilv tətəyə Iso Təv taa svv:

N ka pəsiv kətəlv ké tam təv isv Meləcisəteeki.

⁷ Saa weiv Yesu ka wev atə cənev təv i sələmaya Iso weiv i pəsəyi na í ləsv-i səm taa təyə, na í wiikina-i na kapusi səsəəntsv na isəlvəv. Iləna Iso mvv i sələmuyv kév i seekəya Iso tv pə təv.

⁸ Paa na i ka ké Iso Pəyayə tv, kvnyəntəyələnaa taa kév i nyəməv nvnəv təv.

⁹ Pa kəma na pá tēmi-i lapv na í te təkpataa, iləna í pəsiv weiv i kinv mpv pa tənə pa nukəna-i tv pə yakəna pə nyəŋv ké tam təv tv.

¹⁰ Iləna Iso tv svv inu i kəna kətəlv səsə isv Meləcisəteeki.

Iso seelaa mpv pa tayənyəv kpisuyv tv pə təv

¹¹ Tə wəna kvyəyətətv ké səsəv ké təv tənə tv təv, na pə wev kate svv təv kilisimeyev pə tənə təcəvəv kév i cekəyənə ləŋ tv pə təv.

¹² Hatuv tv pə nəyəsəna isv isəntə məv səyəsəyənə ləlaa, iləna mvv məlv na í pəsiv isv mpv paa hólí Iso Təv isv kvpələməlaa tv. Pə tala məv mvtv təyəv, iləna í məlv na í nyəvki kafa ké tam.

¹³ Wei ı paasəyənə kafa nyəw tə ı kə ahuləm kə. ı ta nyı sı pəne pə tewa, aai pəne pə ta te.

¹⁴ Ama səsaa mpa tam lapu təw pə nyəmá tampam na isayam pə fayaw tə mutə ke pəle pa təkı.

6

¹ Pə təw tə tə lu Kilisiti təm nti pa caaləyənə seyesuyu tə tə taa na tə sūw mpa pa pu pə taa tə pa nyəntu taa. Tə taa tayanı kite tē nyəntu taa kə məlvuy, isı krai təma yeluyu na taa təmnav ke İso,

² na ləm səwnaa na niη tənuy pə təmnaa, na sətəa feesuyu na tam huvlə pə təmnaa.

³ Tə pukina pə isentaa kə tam. Mpu pə mayamaya ke tu la ye İso í tisaa.

⁴ Na mpa pəle pa tayənəyi isayatu taa kə hotuyu tə pəle pa təm ká tēna wəyele ıle? Təw, İso tēma pa isē kuluyu na pá tēη isətəa kucəw leleη na pá hiki pa paa nyəm ke İso Feesuyu Nəηηtu kiη.

⁵ Pəle pə waalı pa nawa sı İso Təm wē teu na pa cəkəna isəna antulinya wei ı kəη tə ı tōma wēē tə.

⁶ Pə tənaya mpu pə waalı kə pa luwa na pá tayanı isayatu taa kə hotuyu. Yəlaa isı mpu pə taka pə fei pəsuy sı pá hólí-wē sı pá tayanı təntē kofate ke layasuy. Pə taya pulv təw, İso Pəyaya ke pa lələyi kam ke səm tesika təw na pá tuyi-keye fēēle ke samaa taa.

⁷ Ye pa hala haləm na tēw nukı pə taa kə tam na pə ta laη nikaya, na kutəyul pa pə taa kə teu na pə waası hallaa, ıle haləm mpi İso koola-wəyi kupantu kə.

⁸ Ama ye səwa ke yem na krai nyutu tike lakəna pə taa, haləm mpi pə pəsa yem kele, na İso naa kralı-wı na pá tēesəna-wəyi kəkə səpu.

⁹ Ma taapalaa mē, paa tə yəyətəyi mpu tə tə tēma tá taa təkpataa sı í tá tooli, ı wē waasuyu mpaaw taa kə.

¹⁰ İso tá kə wei ı tēηəyi tampana tə, na ı kaa səw mə tēma təw. Pəyele ı kaa səw isəna í paasaa na í səlı-ı na í waası mə İso seēlaa lēlaa, na í tu tēηna-wēye waasuyu tə.

¹¹ Ta luuη wēē sı paa mə taa wei í taa isələ seesuyu ke mpu haləna pə tənaya, pəwə pə lá teitei isı í tēlvuy tə.

¹² Tá luuη fei sı í loosi nədhe. Ama tə caa kə sı í tēη mpa pa tēη İso na pa taa na pá wəna suulu na paa hiki mpi İso ka tōma sı ı ká ha tə pa akpaa.

İso tēma sı ı lakı mpi tə ı lakı-wəyi

¹³ Waatu wei İso heeləya Apələham sı ı ká lapı-ı pəne na pəne tə, na tuunav kə. Na isı nəyəl fei wei ı kəla-ı na í ká tuuna ıle tə ılena í tuuna ı tu,

¹⁴ na í tə sı: Ma heeliyi-η təkpataa sı maa la-η kupantu, na maa la na í hiki piya ke səsəm.

¹⁵ Mpuğy Apələham cayana suulu, haləna í kəw na í hiki mpi İso ka tōma sı ı ká lapı-ı mpu tə.

¹⁶ Ye yəlaa í caa tuunav, wei ı kəla-wē tə ı hətē ke pa yaakı na pá tuuna. Tuunav kə pulv mpi pə loliyi yəlaa ke waatu wei pa lakı ntəηkpeesaya təy.

¹⁷ İso ıle í caakaya kə sı mpa ı tōma sı ı ká la kupantwnaa mpe tə, pá nyı təkēlekele sı í yəyətə nti, ı yəyətə kə tə kaa layası. Pə təw kə ı yəyətə na ı tuu.

¹⁸ Təm naale ıne ı fei layasuy, na pə fei pəsuy sı İso í looli-tı. Pə təw mayamaya ke pə səsaa ta mpa tə hika tēηmelle ke ı kiη təyə apalətu, sı tə təkı tēlvuy ηku ku təm pa kēesa-tu təyə teu təkēηkeη.

¹⁹ Teełvuy ηku ku wee ké isu ta ləsaı kanıkanvuy kətəlvuy ηku tə wəna naani na ku kiiwa tə. Tə nyəmə sı ta maɣamaɣa tə pəsəyi na tə suv na tə polo na tə lu isətəa İso təsele taa puvuy kukakayaav waalı haləna tə tala pə taa nanı taa.

²⁰ Tənaɣa Yesu tee-tvuy nəɣə, na í pəsı kətulu səsə isu Meləciseteeki ke tam təə.

7

Kətulv na wulav Meləciseteeki

¹ Meləciseteeki inı ı ka ké Salem wulav, na ı ké isətəa İso Səsə kətulv. Meləciseteeki inı ı səhna Apələham ke waatu wei ilé ı təma awulaa ke kəlvuy ke yoo taa na í mələyi krente tə, na í kooli-ı kəpantu.

² Tənaɣa Apələham tala pə təna mpi ı ka wəna təɣə təm naanəwa na í kpaɣa həɣəlvuy kulmuvuy na í ha-ı. Meləciseteeki həte nyuvuy nté sı tampana tv. Pəle pə waalı ı ké Salem wulav, na pəle pə nyuvuy nté sı heesvuy tv.

³ Nəɣəlv ta nyı Meləciseteeki caa, pa ta nyı ı too. Nəɣəlv ta nyı sı akele lələna na pə ləlı na pə tala-ı. Pa ta yəɣətı ı ləlvuy təm ke tiılı, yaa ı səm təm. ı nəɣəsəna İso Pəɣaya, na ı ké kətulv ke tam təə ké.

⁴ ı paası na í ná apalıv inı ı səsəntv yee. Halı ta caanaa caanaa caa səsə Apələham ná faya pə təna mpi ı hika yoo taa təɣə təm naanəwa na í kpaɣa həɣəlvuy kulmuvuy na í ha-ı.

⁵ Lefii nyəma mpa pa ké kətəlaa tə kusəsutv ha-weye mpa ké sı pá pəsəyi İseyli nyəma sı pá cələyi-weye pa kəhikim təna həɣəlvuy naanəwa taa kulmuvuy. Pəyle paa ké yəlaa kulmaa ké, na pa təna pa ké Apələham piya.

⁶ Meləciseteeki na taa ké Lefii tv, paa na mpv ı mv mpi Apələham wəna tə pə həɣəlvuy naanəwa taa kulmuvuy. Pəle pə paası ı koola koolee kəpana ke wei ı hika kəpantu nti İso təma sı ı ká la tə.

⁷ Na isəna pə wee tə, səsə kooliyina səkpəlu ke kəpantu.

⁸ Ama kətəlaa kını ıle, mpa pa mvıy mpi yəlaa wəna tə pə həɣəlvuy naanəwa taa kulmuvuy tə, pa ké yəlaa mpa sanı pa wee cele pa feı təɣə. Ama ye Meləciseteeki kını ıle wei ı we tam isu pa ηmaav İso Təm taa tə ilé ı mənə həɣəlvuy naanəwa taa kulmuvuy ηku.

⁹ Ye pə lapa mpv tə pəsəyi na tə tə sı waatu wei Apələham faya ı wənəv taa ké təm naanəwa na í ha mpv tə, Lefii maɣamaɣa nyá fəlaa ké. Pəyle Lefii nyəma mpeye pa tayanəyi fayav naanəwa inı ı wontu cəlvuy.

¹⁰ Pə taya pulv təə, waatu inı paa pa ta luləta Lefii tə ı ka we ı cəsə Apələham taa ké saa wei Meləciseteeki səhaya-ı təɣə.

¹¹ Lefii nyəma kətuvuy luna kusəsutv nti pa tv İseyli nyəma sı pá təɣ tə tə kını. Pə na pə mpv tə Lefii nyəma kətəlaa mpe pa ta la təmle nte tə tewa təkpataa tə. Təfə pə taa yele Aləɣ looɣa taa na pə taa kətulv kəfalv suv isu Meləciseteeki.

¹² Mpi tə, pə wee ké sı ye kətəlaa í layasaa, kusəsutv náa layası tətə.

¹³ Təv, Tacaı wei ı təm pa yəɣətəyi isəntə tə ı ké kpekəle lentə tv ké. Na pa kpekəle taa tv nəɣəlv taa lata kətulv səsə təmle ke kətaya təlate taa.

¹⁴ Tə nyəmə teu təkpataa sı ı ké Yuta kpekəle tv. Moisi yəɣətaya kətəlaa təm tə ı ta yaa kpekəle nté tə həte.

Kətulv wei ı nəɣəsəna Meləciseteeki tə

¹⁵ Mpi pə tee-səyi-tvuy pə tampana kilisuyv təɣəle sı: Kətulv nəɣəlv ná luwa na í nəɣəsəna Meləciseteeki.

¹⁶ Pə taya yəlaa kəkəsətv ke pə təhəa na pə kpa-ı kətulv. Ama weesuyv ηku ku feı wakəlvuy tə ku təɣ taa ké pə kpana-ı kətulv.

17 Pa ημαα ἡρῶγύ Ισο Τῶμ τaa σι:

N ka pəsi kətulv ke tam tō isu Meləciseteeki.

18 Nti pa su loh na pá təhəyi-ti tō təle tə taa feina toma, na tu waasəyi pulv, ilena pá kú təle.

19 Moisi kusəsutv ná taa la nəyolv na í té təkpataa, tə ná mpv. Ama pə kəna-tuyv teelvυ kufalvυ kwpampəhku ηku kv yeki na tə krətəna Iso tō.

20 Mpi pə tō nəənəo nyəh inε ι kəlaa tō, pa kpa-ι kətulv na Iso tuunav ké. Ama pa kpa ləlaa ke kətəlaa ke yem ké.

21 Pa kpa Yesu ké kətulv na tuunav, halι Iso yəyətι təfoo si:

Tacaa yəyətaa na í tuu si,

n ká pəsi kətulv səsə ke tam tō.

I kaa tuli tapəh ke nti ι yəyətə mpv tō tə taa.

22 Pə tō məyamaya ke Yesu ná kəna-tuyv nəyə pəelvυ kwpampam mpi paa pυ kpa na pə tii pə kaa saali tō.

23 Pə kaasa lentι tətō si kətəlaa kpaι nyəma mpe paa we payale, pə tayə pulv tō, ləlaa səkaya ké na ləlaa ləetəyi pa lohə taa.

24 Ama Yesu ilé ι wena ι weesuyu ke tam na í təkι ι kətulvtv ke tam, na nəyolv kaa ləeti ι lonte.

25 Pə tō ké paa pəlee ι pəsəyi na í waasi pa təna mpa pa krətəyəna Iso ké inι ι tō tō. Pə tayə pulv tō, ι wena weesuyu ke tam ké, na í sələməyəna-weye Iso.

26 Yesu ké pə tu muna mpv si pá kpa-tuyv kətulv səsə. Pə tayə pulv tō, ι we tənəh, ι feina taali nəyolv. Pəcə isayətv fei ι kin tō se. Pa faya í na asayaa na halι pá kpaasi-ι na í tεe isətənvυ tō.

27 Pə fei si ι ká lakι kətasi ke tam ké inι ι məyamaya ι isayətv tō, na pə kaasi na í lá samaa isayətv tō, isu kətəlaa səsaa ləlaa lakvυv tō. Ama waatv wei ι ha ι ti na í si tō pə we isu ι lapa kətaya ke təm kulvm ke kpaκpaa ke tam tō ké.

28 Mpa Moisi kusəsutv kpaaki kətəlaa tō pa teu ta tui. Ama Iso ná kəma na í nyəsι kusəsutv nəyə taa, na í yəyətəna tuunav na ι Pəyaya pəsi kətulv səsə, na ι teu tula kpaκpaa ke tam tō.

8

Yesu kele ta kətulv səsə

1 Təm nti tə təhna yəyətaya ke mpv tō tə kite nté si, tə wena kətulv səsə ke mpv wei ι kpawa na í caya Iso kawulaya tv kumte kəhkeh taa ké isətəa tō.

2 I lakι kətulv səsə kulapəle ke kətaya tətəte cokəle nte yolv ta siki, ama Tacaa məyamaya sikina-tε tō tə taa.

3 Pa kpa kətulv səsə tō si í pona Iso ké kəhaham na í la kətasi ké. Pə tō ké pə weε si tá kətulv səsə í wəena mpi ι ká polo na í lapi-ι kətaya tō.

4 Ye atε cəneye Yesu ka weε ι taa tv lapv kətulv. Mpi tō kətəlaa ka weε na pá təhna Iso ké kəhaham ponav isu pa kεesa kusəsutv taa tō.

5 Mpi mpi kətəlaa mpe pa lakι mpv tō, pa kεesəna mpi pə we isətəa təyə na pá lakι. Ilε pə nəyəsəle ké pə tayə pə məyamaya. Pə lapa kulvm na nti tu tēm Moisi kin ke lapv tō. Saa wei ι lapa səvl si ι sikiyi cokəle tō Iso heela-ι si ι siki-tεye teitei isu paa kεesa-ι pvyv tō tō, í taa coti.

6 Ama təmlε nte pa tv Yesu tō tə kəla mpe pa nyəna təcayacaya. Pə tayə pulv tō, inι ι tələsəna-tuyv nəyə pəelvυ kwpampam mpi pə luna kəpantv kəkələtv nti Iso ka tōma si ι ká la tō tə kin tō.

7 Ye kancaalaya nəyə pəelvυ ka tewa təkpataa pa taa tasa nəyə kufalaya ke pəelvυ tətəyə kwpənyaya lonte.

8 Ama Iso yelaa lapa taali na Iso kaləxəna-we si:

Pə kəma na pə kəə maa yeke na má na lseyele
nyəma tə tasa nəəsi kufasi pəeləy, na pə křenna Yuta kpekəle nyəma tətə.
Tacaá má ma yəxətəna mpu.

9 Nəxə ŋka ma na-we tu pəeli tə ka kaa wəe
isu má na pa caanaa caanaa tu pəeləy ŋkaya
waatu wei ma həma-we na má ləsi Icipiti taa tə.
Pa ta təkí nəxə ŋka má na-we tu pəela mpu tə.
Mpu pə lapəna na máá lə pa təm ke luyū.
Tacaá má ma yəxətəna mpu.

10 Nn, Tacaá má ma yəxətə mpu si:
Nəxə ŋka kuyeyi iní i waali maa yeke na má na
lseyele nyəma tə pəeli təxəle si:
Maa kraɣa ma kəsəsutu na má tu hatuu pa ləmayasəe taa.
Maa ŋmaa-təyi pa lotu taa.

Maa pəsi pa Iso na mpe paa pəsi ma yelaa.
11 Saa iní nəxəlv kaa nəki i təxəntəle ke seyeşuy.
Nəxəlv kaa tə i taapəlv si:
Nyí Tacaá.

Pə taɣa pulv təə,
pa tənə paa nyí-m.
Pə kraɣav pəɣaya na pə polo səsə tə.

12 Maa huşí pa kəpəntəŋ.
Ma kaa təsí pa isayatu təə ké paa pəcə.

13 Ile timpi Iso yəxətəyi nəxə kufalaya pəeləy təm tə pə wəe si kancaalaya nyəŋka
pənəa ké. Na pulv í pənəa na pə cəxətəyi, pə caa təm ké.

9

Ate cəne Iso seev na isətəa Iso seev

1 Kancaalaya nəxə ŋka paa pəelaa tə keke kaa wəna nti pa suwa na pa təŋəyi na
pá seeki Iso təxə, na tə Iso təsəele ka wə ate cəne.

2 Paa sika cokəle ké, na nté tə kəna pə təə pə təə nyəntə, na pa yaa-te si kate taa.
Na tənaya pa sukaya fətəla na taapəli na potopotonaa mpa pa ha Iso tə.

3 Puvuy kəkakayav naale nyəŋku waali kəna cokəle nte pa yaa si kate taa kate
tə.

4 Na tənaya wula cofolo ka wəe na pá wəki tulaalbnəa ke i taa, na Iso nəxə
pəeləy atakaa na pá waasa i tənaya wula təpai. Atakaa iní i taa ka wə wula
nyənaya na ka taa na mana, na Aləŋ kpatəyú ŋku ki tūwa hetu tə na pəe
kpaatanaa mpa pa təə pa ŋmaa nəxə pəeləy təm tə.

5 Atakaa iní i təə ka wə teeli nyəma napəli mpa pa húləyí si Iso wə tənə tə, na pa
keŋ ləpa timpi pa lakaya kətaya ke yelaa isayatu huşuy təə tə. Pə taɣa si cəneye
tu yasí-meyə pə kantəlasí tənə təcəicəi.

6 Mpuxə pə tənə pu wəe, paa mpiyi pə lonte taa, na kətəlaa ná suvakaya tam ké
pə təə pə təə cokəle taa na pá laki pa təmle.

7 Ama hatuu pə tənə nyəntə taa ile kətəlv səsə tike suvakayana tənə, na pənaya
taa təm kəlvəm təkəŋ ké i suvakaya. Caləm ke i pukayana tənaya feşuy ke Iso ké i
mayamaya i kəpəntəŋ na kəpəntəŋ wei ile samaa ná pəntə kəpəntə tə i təə tətə.

⁸ Feesuɣu Nanɣtu hóláɣi tɛna sɪ pə tɔɔ pə tɔɔ cokəle waatu tɛna taa, mpaaw fei sɪ yɔlv í tala timpɪ pa yaa sɪ kate taa kate taa tɔ.

⁹ Mpu unɪ pə hóláɣi isəna tɔ we kaɣana isəntɔ tɔ. Pə nyuɣu nté sɪ isu pa kpakuyɔv kɔhaham na pa kpakuyɔv wontu na pá lakɪ lɔ kɛ kɔtasi tɔ, mpu unɪ pu pəsəɣi na pə tayani teu təkpataa kɛ wei ɪ lakɪ mpu tɔ ɪ lotu taa.

¹⁰ Kutɔɣu na konyɔnyɔm na nyuɣu tɔɔ asilima keelɔvɔ tɔm tike kɛ pə pasəna. Pə kɛ yɔlv tɔnyɔv nyəm mpi pa suwa sɪ pa tɛhəɣi, haləna kuyanjku lɔ ká tayani pə tənaya kɔfam tɔ.

¹¹ Ama Kilisiti ná lapa kɔpantɔnaa mpa pa tɛma kɔntɛ tɔ pa kɔtɔlv sɔsɔ. Na cokəle nte tɔ taa ɪ lakɪ tɔmlɛ tɔ tɔ kəlaa, na tɔ tewa təkpataa. Pə tayɔ yɔlaa sikina-kɛ, na tɔ ta tu keɔ antulinya wei pa lapa kɔlapɔ kɛ isəntɔ tɔ ɪ nyɔntɛ.

¹² Kilisiti suɔv tɔm kɔlvɔm kɛ ɪ kpakpaa suɔv kɛ kate taa kate taa tɔ pə tayɔ aɔɔnaa na nawee caləm kɛ ɪ larəna kɔtaya. Ama ɪ maɣamaya ɪ caləm kɛ, ilena pə kɔna-tɔɣv tá nyɔɔɣ yavɔ kɛ tam tɔɔ.

¹³ Ye aɔɔnaa na latɛɛnaa pə caləm na naaɣ alv nyəɣ wei pa nyayasa ɪ tɛna na pá ηmusəɣi ɪ tɔlvma kɛ yɔlaa asilima nyəma tɔ tɔ ta kpisi pa asilima kɛ kpiisuɣu,

¹⁴ kaaɣfana Kilisiti caləm na? Feesuɣu tam nyəɣkɔv tɔɣ taa kɛ ɪ larəna ɪ tɔɣi lɔ kɛ kɔtaya ηka ka tewa təkpataa tɔ. ɪ caləm ká ləsi ta lotu taa kɛ kpaɪ tɔmanaa ləmaɣasɛ na tɔ pəsi na tɔ la lɔ weesuɣu tɔ tɔmlɛ.

¹⁵ Pə tɔɔ kɛ Kilisiti kɛ wei ɪ teləsəɣi nɔɣo pɛlvɔvɔ kɔfam kɛ lelɔa tɔ sɪ mpa lɔ yaaawa tɔ pá hiki kɔpantɔ tam nyəntɔ nti lɔ ka tɔma sɪ ɪ ká ha na pə weɛ isu pa kpancoov tɔ. Pa pəsəɣi na pá hiki-ti. Pə tayɔ pɔlv tɔɔ, sɔm lapa pə taa, na sɔm mpi pə yekina na mpa paa we nɔɣo pɛlvɔvɔ kɔpəm taa na pá pəntəɣi tɔ, pá lu kɔpəntəɣi unɪ ɪ taa.

¹⁶ Ye yɔlv cayaa na í tayani isəna ɪ caa pá lana ɪ wɛnav kɛ ɪ sɔm waalɪ tɔ na pá tɔ takəlaya taa na pá sɪ, isu ɪ sɔpa na pəcɔ.

¹⁷ Ye ɪ wɛna ɪ isɛ, takəlaya isu mpu kaa la tɔmlɛ. Ama ye ɪ kɔma na í sɪ kɛ paa lana-keɣɛ tɔmlɛ.

¹⁸ Pə tɔɔ kɛ pa tɔla kancalaya nɔɣo pɛlvɔvɔ tɔɔ na caləm.

¹⁹ Kancalaya ilɛ Moisi kraɣa lɔ kɔsəsutɔ taa heeliɣi mpi pə tɛna tɔɣo na í keɛsɪ samaa tɛna. Ilena í kraɣa hisəpɔv kɔátɔɣo na heeɣ huntɔ kɔsɛmtɔ na í lɪi nawee caləm na lvm pə taa, na í kpɛntəna lɔ tɔm takəlaya na yɔlaa pa tɔɔ na í ηmusɪ.

²⁰ Na í tɔ sɪ: Pəne unɪ pə kɛna caləm mpi pə lakɪ na nɔɣo ηka lɔ pɛlɛaa na í tɔ sɪ í tɔkɪ təkɛɣkɛɣ tɔ ká la tampana.

²¹ Ilena Moisi tasa caləm kɛ kraɣav na í ηmusɪ cokəle tɔɔ na lɔ sɛɛv wontu tɛna tɔɔ.

²² Na isu pa keɛsa kɔsəsutɔ taa tɔ, caləm mpi, pə weɛ isu pə tənaya pə tayanaa, na ye caləm ɪ ta ti, pa kaa husɪ nɔɣɔlv ɪ isayatu kɛ paa pəcɔ.

Kilisiti kɔtaya husɔvɔv kɛ isayav

²³ Na isu pa tayana mpi pə we isɔtaa tɔ pə nəɣəsəle kɛ mpu tɔ, pə weɛ sɪ pá la isɔtaa nyəm maɣamaya kɛ kɔtasi kɔpaɣsɪ nsi sɪ kəla mɔpɔɣo teu tɔ.

²⁴ Pə tayɔ pɔlv tɔɔ, kate tete nte tɔ taa Kilisiti suɔwa tɔ tɔ ta kɛ nte yɔlaa lapa na tɔ nəɣəsəna isɔtaa nyɔntɛ kɛ kɔnəɣəsɔ tɔ. Ama isɔtaa maɣamaya kɛ ɪ kpawa sɪ ɪ puki í səɣ lɔ isɛntaa na í wiiki ta konyɔɣ.

²⁵ Paa pənaya ηka Yuta nyəma kɔtɔlv sɔsɔ pukina wontu caləm kɛ kate tete kɛ. Ama Kilisiti ilɛ ɪ ta sɔv sɪ ɪ lakɪ ɪ tɔɣi kɔtaya na í leləɣi.

²⁶ Ye pu we mpu ɪ ka tɔɣo konyɔɣ kɛ tɔm payalɛ kɛ hatuu antulinya lapɔv waatu. Ama ɪ kɔma kaɣanaya tɔm kɔlvɔm kɛ ɪ kpakpaa kɔntɛ kɛ tənaya kuyɛɛɣ unɛ ɪ taa sɪ í la ɪ tɔɣi kɔtaya na í kó isayatu tənəɣnɣ.

²⁷ Pə tēma sɪw sɪ paa yʊlʊ wei ɪ ká sɪ tɔm kʊlɔm kɛ́, na pəle pə waali ɪ lena Iso huɲna-ɪ tɔm.

²⁸ Mpu ɪnɪ tətəɣo pa lapa Kilisiti ke kətayə ke tɔm kʊlɔm sɪ pə ləsi yəlaa samaa isayatu. ɪ ká tasa məluyʊ, ɪle pə tayə isayatu tɔm təw kɛ́ ɪ ká kəw pəle. Ama mpa pa taŋa-ɪ tɔ pa nyɔɔŋ yarʊ kɛ́.

10

¹ Kʊsəsɪtu nti paa tɔwa Yuta nyəma tɔ tɔ ta hʊli kʊpantʊnaa mpa paa kəw cele tɔ pa maɣamaya ke teitei. Ama pə nəɣəsəle ke pə hʊlaa. Pə təw kɛ́ kʊsəsɪtu nti tɔ ta pəsi na tɔ lá na mpa pa kʊtəyənə Iso tɔ pá te təkpataa, na kətasi kʊlɔmasɪ nsi pa laki paa pənaya ŋkaya tam tɔ.

² Ye pu kpiisa mpa pa seəkaya Iso kɛ́ mpu pə taka tɔ pa isayatu təkpataa ke tɔm kʊlɔm təw, pɛle pa taa tasəxi pa isayatu tɔm təwsuyʊ, pəcɔ pa taa nəki kətasi nasələxi lapu tɔtɔ.

³ Mpi tɔyɛle sɪ pa lakuyʊ kətasi nsəxi paa pənaya ŋka tɔ pə təwsəxi yəlaa ke pa isayatu təw kɛ́.

⁴ Pə tayə pulʊ təw, latəcɛnaa na acɔɔnaa pa caləm kaa pəsi na pə ləsi isayatu ke paa pəcɔ.

⁵ Pə təw kɛ́ waatu wei Kilisiti kəŋaya antulinya taa tɔ ɪ tɔma Iso sɪ:

Nn caa kətasi pəyele nn caa kʊhaham.

Ama n ŋma-m tənuyʊ.

⁶ Kətasi nsi kəkɔ lusa sɪ tənə tɔ sɪ ta ke-ŋ pulʊ.

Na isayatu huɲuyʊ kətasi wɛ-ŋ yem tɔtɔ.

⁷ Tənaya ma tɔma sɪ:

Hai Iso, maɣalɔ.

Ma kəŋ sɪ má la nyá luɣu nyəntʊ isɪ pa keesa

ma tɔm ke Iso kʊsəsɪtu takəlaya taa tɔ.

⁸ ɪ caala yɔɣɔtuyʊ ke sɪ: Nn caa kətasi na kʊhaham na kətasi nsi kəkɔ nyaya sɪ tənə tɔ na isayatu huɲuyʊ kətasi. Pə tənaya mpu pə ta ke-ŋ pulʊ. Pəyele pə wɛ kʊsəsɪtu taa sɪ pá la kətasi nsəxi mpu.

⁹ ɪ tēma mpuɣɔ yɔɣɔtuyʊ tɔyɔ ɪ tɔma sɪ: Hai Iso, maɣalɔ. Ma kəŋ sɪ má la nyá luɣu nyəntʊ. Mpuɣɔ pə lapa na Iso kɔ kətasi nsi pa lakaya tɔ, ɪ lena Kilisiti kətasi lapu náá mu kʊpəm lonte.

¹⁰ Yesu Kilisiti lapa Iso luɣu nyəntʊ na í lá ɪ tɔyɪ kətaya na pə kpiisi ta isayatu ke tam təw.

¹¹ Paa kətulʊ wei ɪ səŋuyʊ iso na í laki kətasi ke paa ifemle nte tɔ, kʊlɔmasɪ nsəxi ɪ laki tam. Pəyele sɪ kaa pəsi na sɪ huɲi isayatu ke paa pəcɔ.

¹² Ama Kilisiti ɪlé ɪ lapa isayatu huɲuyʊ kətaya ke tɔm kʊlɔm təkotŋ, na kətaya ŋke ka laki tɔmlɛ ke tam. Kilisiti tēma mpu ɪ lena í kpa na í caya Iso kəŋkəŋ taa.

¹³ Kaɣana tənaya ɪ wɛɛ na í caya na í taŋaa sɪ Iso í kɔna ɪ kolontunaa na í loosi nəɬɛ ke pa təw.

¹⁴ Tɔm kʊlɔm təkotŋ kɛ́ ɪ ha ɪ tɪ sɪ pa tənə mpa pa isayatu kpiisaa tɔ pá té təkpataa.

¹⁵ Na Feesuyʊ Naŋŋtu hʊləxi-tuyʊ pə tampana. Pə təw kɛ́ ɪ caala yɔɣɔtuyʊ sɪ:

¹⁶ Nn, Tacaɣ yɔɣɔta mpu sɪ,

nəɣɔ ŋka kʊyɛɛŋ ɪnɪ ɪ waali maa yele na

má na-wɛ tɔ pɛli tɔyɛle sɪ,

maa kpaɣa ma kʊsəsɪtu na má tʊ pa lotunaa taa.

Maa ŋmaa-tɔyɪ pa ləmayasɛ taa.

¹⁷ ɪ lena í tasa sɪ: Ma kaa tasa təwsuyʊ ke pa isayatu na pa kʊpəntəŋ təw kɛ́ paa pəcɔ.

18 Ye pa tema yulv isayatu ke husovyu u nokəyi na í tasa kətaɣa ke lapv sɪ pə husɪ ɪ isayatu tətə.

Isə kpətənav

19 Təv, ma taapalaa, isu Yesu weesuyu liuv tə pə təv tə pəsəyi na tə sɔv katə taa katə taa təkaa.

20 Pənente ɪ tula-tuyv weesuyu mpaav kofalvov, kv luna puvyv kəkakayav na waalv. Puvyv ŋku kv kəna isu ɪ tənuyv mayamaya.

21 Tə wəna kətulv səsə wei pa suwa sɪ ɪ nyənəyi Isə təyaya tətə tə.

22 Ye mpv de tə kpətəna Isə na lotu kəlvmtv na naani kəpampəŋ na tənəŋ wei pa səwa lum kəpam tə. Tə taa nu isayatiya taŋ ke ta lotu taa.

23 Tə təkɪ tá teelvov ŋku kv tam tə hóləyi isəntə təɣə teu. Pə taɣa pulv tətə, tə pəsəyi na tə cəyana naani sɪ mpi mpi Isə ka təma sɪ ɪ ká la-tv tə ɪ ká la-wɪ.

24 Tə nyənəyi ta təma tətə na tə lá na tə səsɪ təmayə səlvov na tə kusɪ ta konyuləŋ ke kəpantv lapv tətə.

25 Tə taa yelev timpi pə ké sɪ tá təna tə koti təɣə pote isu lələa ná kisuyv pote tə. Ama tə teŋ təmayə tam na pə tu kələna waatu inə wei ɪ taa tə loosiyi Tacaə kuyakv na kó kəŋ tə.

26 Pə taɣa pulv, ye tə təŋna isayatu lapv təfaa pəyele tə tema tampana nyəm, pə ta kaasɪ isayatu husovyv kətaɣa nakəlɪ tətə.

27 Ama tə cəyana tapahoi sɪ Isə hvule ná taŋa-tuyv cele.

28 Pa suwa sɪ ye nəɣəlv pənta Moisi kusəsutv na yələa naale yaa tooso na-ɪ na pa isəpee na pá tisi sɪ ye mrvóv, pá kv-ɪ, pá taa nyənɪ ɪ pətətəle.

29 Təv ye pə wə mpv de isənaya paa lana wei ɪ fəla Isə pəyaya ke ɪ nəɣe tē na í nyənɪ nəɣə pəelvov caləm mpi pə taɣana-ɪ təɣə yem na í kv Feesuyv Naŋŋtu nyovv tə? I nyɪ teu sɪ ɪ saləka kaa wəe kəesvov.

30 Tə nyəmá wei ɪ yəɣətə sɪ: Mára ləetəna paa wei ké ɪ isayatu na mára fələna paa wei ké mpi ɪ lapv tə. Na kəlvmtv inɪ ɪ tasəna yəɣətəyv sɪ: Tacaə ká hvəna ɪ yələa ke tam.

31 Sɪ ń tuti nyá təyi Isə weesuyv tv niŋ taa tə pə wə səɣəntv ke səsəm yoo.

32 I təsɪ isəna pə tema-məye lapv ke waatu wei Isə lapv na mə isəntəv cə tə. Pɪ sɔsvov-məye konyəntəyole səsəle taa ké kpakpaa na í səŋ təca ke wahala inɪ ɪ taa tə.

33 Kəlvmtəv məye pa təŋna tvv na pá lakɪ mpi pə fəɪ teu təɣə samaa taa. Pəyele kəlvmtəv mə mə səlv ná pɪna sɪ ɪ te mpa pa təŋna wahala tvv isu mə tə.

34 I tá cəlv mə tɪ na saləkətvnaə konyəŋ təɣəv. Waatu wei pa ləkəyaya mə wənav tə í tá kəe nyovv mayamaya. Pə taɣa pulv tətə, ɪ ka nyəmá teu sɪ ɪ wəna wənav mpi pə kəla mrvóv me na pə taanəyi tam tə.

35 Ye mpv de mə naani í taa sɪ. Mpi tə ɪ tətə ké pa su-məye kasəyaya səsəyaya.

36 Ye ɪ fəina suulu í kaa pəsɪ na í la Isə luyv nyəntv na ilé ɪ ha-məye mpi ɪ ka təma sɪ ɪ ká ha-mə tə.

37 Pə mayamaya ke pa ŋmaa Isə Təm taa sɪ:

Pə kaasa pəcə mayamaya ké sɪ

wei ɪ kaɣa ɪ kəv tə í kəv.

I kaa taanɪ se.

38 Na wei ma yaa ma yulvəŋ tə ɪ ká tə-m na ɪ taa ké iləna í toli-tɪ.

Ama ye ɪ tula tapəŋ ma kaa lapv-ɪ luyv tətə.

39 Tá ta ké mpa pa tuliyi tapəŋ na pá leki yem tə. Ama tə ké mpa pa tema Isə na pa taa na pɪ ya pa nyəŋ təɣə.

11

Taa temnav ke Iso laki mpi to

1 Timpi pa təŋ si yulv tema i taa na Iso təɣəle waatu wei i tanja pulv na sika fei tə, na í tɣi pulvɔv naani pəyele pəle pu naa tə.

2 Iso taa temnav mpi pə təw kə Iso sama ləŋtaa nyəma.

3 Iso taa temnav mpi pə yelina na tə cəkəna si Iso yəɣəta kuyəɣətu na isətaa na ate pə lá, haləna mpi pu naa tə pə luna mpi pə naa tə pə taa.

4 Iso taa temnav mpi pə təw kə Apəeli lapa Iso kə kətaɣa ŋka ka kəla Kayini nyəŋka ke teu tə. I temna Iso na i taa təɣə Iso ná yaa-i yulvpaŋ, pə taɣa pulv təw Iso sama i kəhəv. Apəeli temna Iso na i taa təɣə paa na i səpɔ tə i təŋna yəɣətaɣa.

5 Iso taa temnav mpi pə təw kə pə ta yele si Henəki í si kusəpɔv. Ama pə kraɣa-i na i isə na pə kraasi-i Iso cəɔɔ, na nəɣəlv ta tasa-i keesuyu, Iso kraasa-i i cəɔɔ tə pə təw. Pa ŋmaa Iso Təm taa si: Henəki te Iso təɣə Iso kraasa-i.

6 Na m̄pɔɣə pə wəe, ye pə taɣa Iso taa temnav təw yulv kaa te Iso. Mpi tə, ye yulv caa í kəpətəna Iso, pɔntu ká te i taa kə təkpaata si Iso wəe na i feləɣi mpa pa pəkəɣi-tə.

7 Iso taa temnav mpi pə təw kə Nowee nu Iso kraalɔv ke waatu wei i heelaɣa-i si pulv ká kəw tə. Paa na i ta nata-wi na i isəpəle tə i nu Iso nəɣə taa təm, iləna í saaki atakaa pəɣəlvɔv səsəw na pə yá í na i təyaya nyəma pa nyəwəŋ. M̄pɔɣə pə lapa na í ku antulinya təm na Iso náa yaa-i yulvpaŋ ke i tem i taa na Iso tə pə təw.

8 Iso taa temnav mpi pə təw kə Apələham lapa mpi Iso yaa-i na í heeli-i si í la tə. I kulaa na í tee tetv nti Iso caa si tə la í na i piya pa nyəntu təkpaata tə. I yela i tetv na í tee, i ta tu nyəm timpi maɣamaya i puki tə.

9 Iso kə i temna i taa na pə lá i caɣa tetv nti Iso ka təma si i ká cəle-i tə tə taa, na n nawa n tə si i ka kə mɔlv. M̄pɔɣə i suw coka tee, na Isaaka na Yakəpəwə. Iso ka heela pəle pa maɣamaya si i ká la-wəɣe mpv.

10 Pə taɣa pulv təw, Apələham caakaya icate nte tə kutulɔŋ kila kii teu təɣə, nte Iso maɣamaya puwa na í ŋma tə.

11 Iso taa temnav təw kə pə yelaa na Apələham pəsi na í hiki pəyaya na í tema kpatəlvɔv, na Saala ná táa fei ləlvɔv təm taa tətə. I tu naani kə teu təkpaata si nti Iso yəɣəta si i ká lapi-tə tə kaa saali.

12 M̄pɔɣə pə lapa na yulv kulvm wei i tema m̄pɔɣə səpɔ tə í ləli na pə ləli təyomyom isu isətəlvŋasi ke isətəlvɔv taa, na isu tənku nəɣə kanyəŋa pəe.

13 Pəne un pa təna pa tema Iso na pa taa, haləna pə polo pá si, pa ta hiki mpi Iso ka təma si i ká ha-wə te. Ama pa loosa-wəŋi kulooos ke hatuu poolɔŋ kə, na pá mɔyuli na pá tə si mpe pa kə mɔlvaa na pa cəwəsa kucəwə ke ate cəŋɣe.

14 Mpa pa yəɣətaɣi mpv tə pa húləɣi təkpaata kə si pa pəkəɣi pa maɣamaya pa tetv.

15 Ye pa ləsasi ka we timpi pa luwa tə, pa taa ləŋ mpaav na pá məli.

16 Ama tampana təw pa pəkaya tetv nti tə kəla teu təɣə. Ntəɣəle isətaa nyəntu. Pə təw kə pə fei Iso kə fəele si pá yaa-i pa Iso, i tema-wəɣe icate kupante tayanvɔv tə se.

17 Iso taa temnav yelina Apələham kra i pəyaya Isaaka si i kuyi-ke na í lá Iso kə kətaɣa ke waatu wei Iso ná tee i waali kə kətəe si i naa tə. Iso ka tema Apələham ke nəwəsi suw, paa na mpv i kraɣa i pəyaya ŋka ka tike i ka ləla mpv tə si i kuyi.

18 Iso ka heela-i si Isaaka kin ke i ká hikina piya.

19 Apələham ka maɣasa i taa si Iso pəsəɣi na í taɣanı Isaaka ke feesuyu. Na pə wə isu mpɔvle pə tu lapa. I səpaya na pə feesi-i na pə taɣanı-i Apələham ke cəlvɔv.

20 Iso taa temnav mpi pə təw kə Isaaka koolaa si Iso í la kúpantw ke Yakərw na Isaw ke cele.

21 Saa wei Yakərw wəsa səm tə Iso taa temnav mpi pə yelina na í kooli Yosəəfu piya təna təw kə kúpantw na í sɛɛ Iso na í nyəka í kɔ́pátwó təw.

22 Iso taa temnav mpi pə təw kə waatu wei Yosəəfu caakaya səm tə í yəɔta Iseyeli nyəma Icipiti taa luw təm, na í kɛɛsi-wɛɛɛ isəna paa lana í mowa tə.

23 Iso taa temnav mpi pə təw kə Moisi caa na í too pa ηməsa-í isətwnaa tooso kə í lɔ́lɔ́w waali. Pa nawa si í tewa ile pa ta nyana nti wulaw ka təma si pá taa la tə tə lapu.

24 Waatu wei Moisi lapa səsə tə í tɛma Iso na í taa təɔɔ í kisa si pá taa yaa-í Icipiti wulaw səsə pɛɛlɔ pəyaya.

25 Pə kəla-í lelen si pá tú í na Iso yəlaa ke konyəŋ na mpi í ká yəələna isayatu ke wɛɛ naale tike tə.

26 Inawa si ye yəlaa í kisa-í isu pa kisuyu Mesii təw pə kəla-í teu ke Icipiti apititu təna. Pə taya pulu təw, cele kufeluyw ke í pɛɛkəɣi.

27 Moisi tɛma Iso na í taa təɔɔ waatu wei í lu Icipiti na wulaw pááná huu í təw təw pə ta tə í lanle. Í səŋa teu təca, mpi tə í naakaya Iso wei í fei pá na-í tə.

28 Iso taa temnav təw kə í si Tɛɛw acima təɔw, na í təw si pá taa caləm ke nanŋ nənəsí na səm isotaa tillu í taa kw Iseyeli nyəma kancaalaya kulblaa.

29 Iso taa temnav mpi pə təw kə Iseyeli nyəma tɛsa səsəncaasi tenku ke puɣulaya isu kacarŋa təw. Icipiti nyəma ná kɛɛna-wɛɛɛ lɛna ləm təɔw pɛɛɛ.

30 Iso taa temnav mpi pə yelina Yeliko kolonŋa tima təmuywumuyw kə waatu wei Iseyeli nyəma təma na pá cəəna-keɛɛ kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya tə.

31 Iso taa temnav mpi pə təw kə pa ta kɛntəna mpa pa kisa Iso nyəntw tə na apalaa təna alw Lahapí na pá kw. Mpi təw alw iní í təka icatɛ fenlaa ke teu ke waatu wei pa tala í tɛ tə.

32 Ntiyi maa tasa yəɔtaya ile yee? Tapacayale fei-m si má yəɔti Ketiyəŋ, na Palaki, na Samsəŋ, na Yɛfɛtɛ, na Tafiiiti, na Samiyɛɛli, na Iso kuyəɔtətu tɛləsəlaa pa təm.

33 Pa tɛma Iso na pa taa təɔw pa taya lɛlaa tɛtu, na pə təw kə pa təŋa tampana, lɛna Iso ha-wɛɛɛ mpi í ka təma si í ká ha-wɛɛ tə. Pa tɛma Iso na pa taa təw kə pa təka təɔlasi nəsí,

34 na pá teesi kəkəsí nsi si muyi kemkem tə. Pa tɛma Iso na pa taa təɔw pa lu layatɛ nəɔw taa. Mpu pə yelina na paa kɛw acamaa təw pá pəsi tampana nyəma. Pa tɛma Iso na pa taa təɔw pa lapa akanaa ke yoon taa na pá kəli pa kolontunaa yoolaa loosi.

35 Iso taa temnav təw kə pa feesa alaa ke pa sətəa na pá cɛla-wɛɛ.

Lɛlaa ná nawa kanjanŋi na haləna pá caŋ na pá si, pa ta kisi wahala iní í təɔw. Pə taya pulu təw, pa caakaya kə si pá feesi-wɛɛ na pá hiki weesuyw kɔ́pamparŋkw.

36 Pa foota lɛlaa na pá ma-wɛɛɛ akpatɛɛ, pa həka lɛlaa ke alukpala na pá tə-wɛɛɛ saləka.

37 Pa yaya lɛlaa ke pɛɛ na pá si, na pá naasi lɛlaa, na pá tala lɛlaa ke tilima naale naale na pa isɛ. Pa laa lɛlaa ke kulaa na sɛɛsi. Heɛŋ na pəŋ pə alɛma ke pa təɔlaya na pá yɛlɛɣi. Aní pa hɔ́lɔ́maa təkəŋkəŋ pəyɛɛɛ pa təŋna-wɛɛɛ wahala tuyw na pá laki-wɛɛɛ nyan.

38 Yəlaa pane pa tɛɛ antulinya taa cəne cayaw. Pa cəəkaya yem kə wɔ́laya tɛtu taa na pəŋ taa. Pa təsɔlɛnaa nté kɔ́kɔ́paməŋ tɛɛ na tulukusi taa.

39 Pane iní pa təna pa tɛma pa taa na Iso təɔw Iso sama-wɛɛ. Paa na mpw pa ta hiki mpi Iso ka təma si í ká ha-wɛɛ tə.

⁴⁰ Pə taɣa pʊlv tɔɔ, Iso ka huɔwa si i ká la taɣa mpi pə kəla teu tɔ de i ta tisi si pá te təkpaata na taa fɛi.

12

Isə kele Tacaa

¹ Tɔɔ, isu yəlaa samaa tuutuuma inɛ i tama-tuyu kɔtaɣa na i tɛma rɛpɔ́yú lapu na tɛ nyɛmá tɔkelekele tɔ, ta tɔtɔ tɛ hɔɔsɔ na tɛ pɛti pə tɛna mpi pu kaɣati-tu si tɛ taa polo lɔŋlɔŋ tɔ, na tɛ lɔ isayatu nti tɛ matɛna-tuyu tam tɔ. Uɛna tɛ kpaɣa casəle ke teu ke mpi pə wɛ tɛ nɔɔ tɔ tɔ pə waalu.

² Tɛ kpaɣa tɛ isɛ na tɛ pá Yesu tɔɔ, unɛ i kɛna ta Isə sɛɛv nyuyv na pə tapuyv. I ta nyɛni tesika tɔɔ sɛm fɛɛɛ, i tisa sɛ pá kamɛ-ɛ tesika tɔɔ na í si. Pə taɣa pʊlv tɔɔ kɛ i tisa mpv, laŋhulɔmlɛ nte tɛ taŋa-ɛ cele tɔɔ ɛ nyɛnaɣa. Na kaɣana í ɔaɣa Isə kumte kɔŋkɔŋ taa.

³ Mɛ mu ɔaɣa na í maɣasi mə taa na í na isəna asayaa yooɔa-ɛ na í tɛ kpeɛsi tɔ. I nyɛnna tɛna, pəɔ í taa kɔɔ na í kpisi na í lɔ tɔɔŋ.

⁴ Pə taɣa pʊlv tɔɔ, tuu mə na asayaa í lɔki tɔ í ta lɔta na halɛ í ɔaŋ í si mə tɔlɔte taa.

⁵ I sɔɔwa apalɔv sɔɔsuyv tɔm nti Isə heeliyi-me isu yulv sɛɛsuyv i piya tɔ yɛɛ? I tɔma si:

Ma pəyalv, paasəna teu ke waatu wei

Tacaa hɔŋ nyá ŋkraŋuyv tɔ.

Na ye i kaləɣəna-ŋ taa lɔ nyá apalɔv.

⁶ Pə taɣa pʊlv tɔɔ,

wei Tacaa sɔɔlaa tɔ pɔntv ŋkraŋuyv ke i hɔŋ.

Na wei i nyɛnəyi i pəɣaɣa tɔ pɔntv ke i kɔtəyi.

⁷ I tɔɔ mə kɔnyɔmɛŋ na suulu na í nyɛni-ɛ isu cɛcɛ hɔŋuyv i pəɣaɣa ŋkraŋuyv tɔ. Kɔnyɔmɛŋ wei í tɔkuyv mpv tɔ unɛ i huləɣəna si Isə nyɛnəyi-mɛɣɛ i piya. Pəɣaɣa ŋka ka ŋkraŋuyv ke ka ɔaɔ u hɔŋ?

⁸ Ye u hɔŋ mə ŋkraŋuyv isu i laki i piya tɛna tɔ pə húləyí kɛ si í tɛ kɛ i piya maɣamaya. Ama í kɛ apalaa naale piya kɛ.

⁹ Tɛ nyɛnna ta ɔaɔnaa maɣamaya ke atɛ cəne. Pa hɔŋ tɛ ŋkraŋuyv na tɛ seeki-wɛ. Ye tɛ ɔaɔnaa hɔŋ tɛ ŋkraŋuyv na tɛ seeki-wɛ, pə wɛɛ si tu nuɔna tɛ isɔtaa ɔaɔ na pɛ kəli mpv na tɛ hiki weesɔŋ.

¹⁰ Ta ɔaɔnaa maɣamaya ná hɔŋ tɛ ŋkraŋuyv ke wɛɛ naale ke isəna pə maɣa-wɛ tɔ. Ama si pə waasi-tv tɔɔ kɛ Isə ná hɔŋ tɛ ŋkraŋuyv si tɛ kpaɣa i tɛnaŋ wɛɛtv.

¹¹ Waatu wei pa hɔŋ tɛ ŋkraŋuyv tɔ pə ɔaɣa-tuyv isu pa tuyi-tuyv wahala, pə fɛi laŋhulɔmlɛ se. Ama pə kɔŋ na pə leeli uɛna mpa pa ŋkraŋuyv pa hɔma mpv na pə sɛɛsi-wɛ tɔ, pá na kɔpantv ke pə taa. Pɔntvnaa tɔntɛ teeki na pə kɔna-wɛɣɛ hɛsuyv.

Kusɛɛsətv na kvkpaalətv

¹² I la na mə niŋ kusəpəŋ na mə nɔɔhɛɛ acamaa pə nyɔɔ tɔŋ.

¹³ Na í təŋəyi rɛpɔ́yú tam kɛ mpaŋ kusiyisin, pə taa kɔɔ na sɛkəllv nɔɔɔlv í ɔlɔsi mpaɔv, ama í hiki toma.

¹⁴ I la kookali na mə na yəlaa tɛna í wɛɛna tɔma na lɛlɛŋ na mə tɔntɛ kɛɛsi teu. Pə taɣa pʊlv, ye yulv tɔntɛ ta kɛɛsi teu pɔntv kaa keesi Tacaa.

¹⁵ I la laakali na nɔɔɔlv í taa kɔɔ na í taɣani Isə pɛɛɛ ke laŋuyv. I la laakali tɔtɔ na pə taa kɔɔ na mə taa nɔɔɔlv pəsi isu tuyv isayau nyɔɔkuyv na kv nyɔŋ wakələyi yəlaa tɔ.

¹⁶ I la laakali tətə na mə taa nəχəlv í taa la asilima yaa Iso nyəm pəsi ı isəntaa ké yem, isu pə lapv Isav na í kpaɣa ı səsəəntv lonte na í pəeti təχəniya tətə.

¹⁷ Mə maɣamaya í nawa isəna pə kəma waalı waalı na í nyuli sı ı caa í kooli-ı kəpəntv, ılena pá lə-ı tə. Pə taɣa pəlv tətə, pə fəi pəsəyυ sı í məli waalı na í taɣanv mپی ı ka təma wakəlvəy tə, ılena í wii yem.

¹⁸ Mə í tá krətəna pəyυ ηku yəlv pəsəyi na í tokina tə isu Iseyeli nyəma, ηku kə tətə kəkə təη nyəηka məkaya tə, na isəηmuntv na səkpetəyυ na heeliməyυ pə nyalaa tə,

¹⁹ na pá nu akantəle wula na pə yəχətəyi tə. Saa wei Iseyeli nyəma nu pə yəχətəya mpυ tə, pa təma sı pə yelev mpυ, pə taa tasa-wəye yəχətənav ke paa pəcə maɣamaya.

²⁰ Pə taɣa pəlv tətə, təm nti paa heela-we sı ye yəlv yaa krənte maɣamaya tokina pəyυ ηku, paa yaɣa-təye pəe na pá kv tə, tə kəla-wəye təη.

²¹ Pə nyənyəy lapa səχəntv haləna Moisi maɣamaya tə sı səχəntv kəla unı na í seliyi.

²² Ama mə mə krətəna Siyəη pəyυ, na Iso weesyυ tu ıcate isətəa Yosalem na tə isətəa tillaa tuutuuma.

²³ I krətəna Iso kancaalaya kəlvlaa mpa pa həla pa ηmaa isətəa na pá kotina laηhəlvmlə tə. I krətəna Iso wei ı ká həvna yəlaa tənaya təm tə, na í krətəna ı yəlaa kəpəma mpa pa lapa na pá te təkpataa tə pa ləsasi.

²⁴ I krətəna Yesu wei ı kə nəχə pəeləyυ kəfam teləsəlv tə. I krətəna ı caləm kəηmusəm mپی pə yəχətəya kəla Apəeli nyəm nyəηka təcayacaya tə.

²⁵ I la laakali, í taa kisi wei ı yəχətəyənə-mə tə ı təm ke nuu. Mpa pa kisa wei ı kpaalaya Iso Təm ke atə cəne tə ı təm nuu tə pa ta kpisi pəle pa ηkraηəyυ ke həm, kəcaηfana ta mpa tu ha lumaya ke wei ı wə hatuu isətəa na í yəχətəna-tə tə?

²⁶ I yəχətəa na ı yəχətəya ciyiti tətə təna. Ama ı tasa-təyυ heeləyυ sı ı ká tasa atəye ciyitəyυ, haləna í krəntəna isətəa.

²⁷ Timpi pa təη mpυ sı paa tasa tə pə wəe kəle sı mپی mپی pə lapa na pu ciyiti-wı tə pu saalı yem ılena mپی pu caya tam tə pəle pə ləeti.

²⁸ Tu hiki kawulaya ηka kaa caya tam tə ıle tə la Iso ké təmlə ke isəna mپی pu maɣa-ı tə, na tə see-ı na tə nyəηna-ı na tə həli sı ı nyana təmlə səeη nté.

²⁹ Tá Iso ké kəkə ηka ka nyaki pə təna təχə.

13

Isəna tu la na Iso səəli-tv tə

¹ I səələyi təmaya tam isu yəlv na ı neu.

² Anı pə wəe sı í təkəyi msvlaa mpa pa kəη mə te təχə teu tə ı nuwa. Ləlaa lapa isətəa tillaa ke msvllə ke pə lapv taa, pa təηna sı yəlaa ke yem.

³ I təsı saləkətənaa tətə isu ye mə na-wə í ka wəenna saləka unı ı taa í ka lapa tə. Na ı təsı mpa pa laki nyəη tə pa təm isu mə maɣamaya ke pa laki mpυ.

⁴ Paa wei í nyənı alv kpaɣav təm isu pəlv səsəəm. Na apəlv na alv pa taa nəχəlv náa taa la yem yem tətə. Iso ká həvna təm ke mpa pa laki asilima na mpa pa laki wasəηkalətv tə.

⁵ I taa nyənəyi pəχəlaya ke mə kəlvəpətv taa. Ama mə laηa í hēena mپی ı wəna tə. Pə taɣa pəlv tətə, Iso yəχətəa sı: Ma kaa lə-η paa pəcə, maa wəe nyá waalı ké tam.

⁶ Pə tətə ké tə pəsəyi na tə yəχətəna naani sı:

Tacaa kəle ma tentu,
ma kaa nyana pəlv.

Yul pəsəyi na í la-m we?

⁷ Í təəsí mə kancaalaya səsaa mpa pa caala-məye İso Təm heeluyə tə pa təə. Í nyəanna isəna pa yaasi ka wee tə, na isəna pəle pa səpa tə, na í keesəna isəna pəle pa tema İso na pa taa tə na í lá mpu.

⁸ İsəna Yesu Kilisiti ka wee tə m̄p̄yó ı we saŋa, na m̄p̄yó ı ká wee tam.

⁹ Í taa yelee na seyesəŋ kofaŋ inı ı təna, ı nəyo na ı suka, í tolisi-mə. Pə taɣa pulb təə, mpi pə kəla teu təɣəle sı İso pəlele í la na tə hikiyi toŋ ke ta huwee taa. Pə taa wee kutəyoɣu cəlyuɣ kiŋ. Mpa pa paasəyəna kutəyoɣu cəlyuɣ tə paa waaki pə taa ké pulb.

¹⁰ Kətəlaa mpa pa laki təmlə ke Yuta kətasi cokəle taa tə pa feina mpa sı pá təyo mpi pa ku tá kətaya təlate taa tə.

¹¹ Yuta kətəlv səsə kpakəyi wontu nti tə caləm ké, na í pona cokəle taa na í feeni sı pə husı yəlaa isəyatv. İlena pá kpaɣa wontu nti pa kəwa mpu tə tə mayamaya na pá pona təsikile waalı na pá tv kəkə.

¹² Pə təə ké Yesu səpa ıcate na waalı sı ı mayamaya ı caləm í taɣanı yəlaa samaa.

¹³ Mpu tə tə polo ı kiŋ ke təsikile waalı na pá kisi-tv isı pa kisıyu inı tə.

¹⁴ Mpi tə tə feina ıcate tam nyənte ke ate cəne. Ama cele nyənte ke tə pəkəyi.

¹⁵ Tə saŋ İso ké tam na pə lá teitei isı tə lapa-ı kətaya na Yesu toŋ taa. Pə nyuyv nté sı ı həte í yaaki tá nəəsı taa ké tam.

¹⁶ Í taa səə kəpantv lapv na təmaya tem ke tam, pə taɣa pulb təə, kətaya isı m̄p̄yó İso səəlaa.

¹⁷ Í nukəna mə səsaa na í seeki-we. Pə taɣa pulb təə, pa feniyi mə ləsası təə ké. Mpi tə pa nyəmá sı cele İso ká pəsı-weye sı təm. Ye í nukəna-we, pa təmlə lapv kaa la-weye felentu. Ama ye ı nukəna-we, pa təmlə ká pəsı-weye təlası təm, na saa inı pə kaa waası-məye pulb.

¹⁸ Í sələməna-tuyv İso ké m̄p̄yó tam. Tə nyəmá teu ke tá taa təkpataa sı tə wəna lotu kələmtv. Pə taɣa pulb təə, tə caa ké sı paa mpi pə taa tá təntə í maya.

¹⁹ Nti ma wiikina-mə təsiyisiyi təyole sı í sələmi İso na í lá luyv na má məli mə kiŋ ke ləŋ.

İso sələmvuyv

²⁰ İso feesa Tacaa Yesu ke səm taa, inəyələ heeŋ tiikilu səsə ke ı sərv tə pə təə. Na ı səm mpi pə yelina na nəyo pəeluyv tam nyəm la tampana.

²¹ Həesuyv İso í la na nu pəsi na í lá kəpantəna na í lá ı luyv nyəntv təmamam. İso inı í yelee na Yesu Kilisiti la tá kiŋ ke mpi pə we-ı teu tə. Yesu í hiki teeli ke tam. Amı.

Kantəkaya təm na seetv

²² Ma taapalaa ma wiikina-mə sı í nu apalətv səsəyuv təm təne na suulu. Pə taɣa pulb təə, təm nti ma ŋmaa-məye cəne tə tə ta təə.

²³ Ma heeliyi-mə sı pa tula ta taapalv Timotee. Ye ı tala ləŋ ke cəne ma na-ı tu kəna mə te.

²⁴ Í seə mə səsaa təna na İso yəlaa təna təpai. Ta taapalaa İtaliı nyəma seə-mə.

²⁵ İso í la mə tənaya pəlele.

TAKƏLAYA NJKA
SAAKI
NMAAWA TƏ
Kutvlvtv

Isə yəlaa mpa pa yawa antulinya təna taa təyə Saaki nmaawa ı takəlaya. ı kuseyəsətu ta ke nəyə taa təm ke yem. Yaasinaa mpa yəlv ka lakəna tə, pa təm ke Saaki seyəsaa. Saaki hula Isə seelaa ke yaasi wei pa lakı na í fei teu tə.

Isəna pa faya Saaki takəlaya tə:

Nyəm na taa təm pə təm, titite 1:1-8

Isə seev mayamaya naaki lakası taa ke, titite 1:9-27

Yəlaa fayasuyv təm, titite 2:1-13

Taa təmnav na Isə na təma pə təm, titite 2:14-26

Isə seelaa na pa nsəma kpaav təm, titite 3:1-12

Ləmayasəe nna a luna Isə kin tə, titite 3:13-18

Isə seelv na antulinya pə təm, titite 4:1-5:6

Suulu na Isə sələmuyv na sənav təm, titite 5:7-20

Seetv

¹ Maya Saaki Isə na Tacaa Yesu Kilisiti pa yom.

Má nmaakəna takəlaya kanə. Ma seə Isə yəlaa təna mpa pa ya antulinya təna taa tə.

Isə hate

² Ma taapalaa, ye mayasəh í kəma na í mayasəyi-meyə nka nka, í caɣana lanhəlvmlə ke səsəm.

³ Pə taya pulv tə, í nyəmá sı ye í səha teu təca ke naani wei í tɔwa Isə tə ı taa, ıle í pəsa kantəllaa nté.

⁴ Ama í yelev na paa wei í ná sı í kantələna tampana. Saa ıni í ká la yəlaa mpa pa tewa təkpaata na pá we təmammam na pá tá lah pulv tə.

⁵ Paa na mpv ye mə taa nəyəlv lahə nyəm, í sələmi Isə na ı ká ha-ı-wı. Pə taya pulv tə, Isə ıle í fei felentv ke paa pəcə. Pəyele ı kootiyi nəyəlv.

⁶ Ama ye pəntv í sələməyi Isə, í sələmi na í te ı taa, í taa la sika. Ye yəlv í sələməyəna sika, pəntv we ké ısu terjku ləm hola nna heelim lakı na á lahəyvi yem tə.

⁷ Yəlv ısu mpv pə taka í taa tēli sı Tacaa ká ha-ı pulv cəcəka.

⁸ Mpi tə, ı ké yeleye tɔ na tutulu ke ı yaasi təna taa ké.

Kənyəntv kvsyvv

⁹ Ye kənyəntv í we tá taa, ıle í mvyvli sı Isə ká kvsı ı nyuyv tə pə tə.

¹⁰ Na ye apite í we ta taa, təle tē mvyvli sı Isə ká tisi-te tə pə tə. Apite kəh na tət saali yem ké ısu nyulvyv hətə ke taale taa.

¹¹ İlim luki na pə kəp pə hah səsəm, ılena pə nyaya nyulvyv nkv na kv wəlv, ılena hətvyv nkv kv hoti, na kv kacəka saali yem. Mpv ınyəvi pvi kəp na apite na tə kəlapətv təna saali yem.

Mayasəh na cəseə

¹² Mayasəh í mayəna wei na pə tá çiyiti-ı, pəntv nu lelev ké. Pə taya pulv tə, waatv wei pə tēh-ı mayasuyv na pə tá çiyiti-ı tə, Isə haaki-ı weesuyv teeli ntenuyv nkv kv ké mpi Isə təma sı ı haa mpa pa sələyi-ı təyə.

13 Ye maγasəvυv í maγana wei, pʉnto í taa tɔ sɪ: Isə maγasəvəna-m. Mpi tɔ, pu maγasəvɪ Isə sɪ í la isəvatu, pəyele Isə maγamaγa naa maγasəvɪ nəvɔlv.

14 Pa təŋ sɪ pə maγasəvɪ yʉlv tɔ, ɪ maγamaγa ɪ kʉnyɪlvʉv isəvau həŋna-ɪ na pə kpa-ɪ isɪ katəka.

15 Kʉnyɪlvʉv ŋkv kʉle kv wεεkɪ mpʉ ulena kʉ kʉ kʉ lʉlv isəvatu. Na isəvatu ná kəŋ tɔ pu təmmam ulena tɔle tɔ lʉlv səm.

16 Ma taapalaa kʉpama, í taa puγusi mə tɪ yoo.

17 Isətəa ké kʉpantʉnaa mpa tə hikiyi faalaa tɔ na kʉcəŋ kʉpampəŋ inɪ ɪ təna ɪ lukəna. Isə wei ɪ ŋma isətənvʉv taa kəkəsɪ tɔ ɪ niŋ taa ké pə lʉna. Isə naa layasəvɪ ye ɪ səŋa nti tə taa, tə taa ké ɪ səŋaa. Səkpətiya nakəli ka fɛɪ ɪ kiŋ.

18 Inɪ ɪ nəkəna na í ha-tʉvʉ weesʉvɪ na ɪ tampəna təm kiŋ. ɪ lapə rɪpʉvʉv sɪ tɔ mv kəŋmaŋmam mpi pə tənəvə nəvɔ.

ɪ taa nukɪ kʉnvu kə yem

19 Ma taapalaa kʉpama, í tɔəsɪ təm tənɛ inɪ sɪ paa wei í wεε ləŋ kə nɪv taa. Ama í taa wεε wei ɪ pəsəvɪ yəvətəvə tɔ. Pəyele í taa wεε wei ɪ layasəvɪ pááná mvʉv tɔ.

20 Ye yʉlv í mv pááná ɪ pəsəvɪ na í la mpi Isə caa tɔ.

21 Pə tɔv ké í ká kisi mpi pə lakɪ yʉlv kə isəvau tɔ, na í lə kʉlapʉtv nti tə ta kεεsɪ tɔ. ɪ paa mə tɪ na í mv təm nti Isə sətəvɪ mə taa tɔ, təm nti tu yana mə nʉcəŋ.

22 ɪ taa nukɪ Isə Təm kə kʉnvu kə yem. Ye í lakɪ mpʉ í puγusiyi mə təvɪ. Ama í təŋ teitei isɪ í nukɪ tɔ.

23 Wei ɪ nukɪ-təvɪ kʉnvu tɔ ɪ wε ké isɪ yʉlv nʉənvʉv ɪ təvɪ tiŋ taa na í ná isəna ɪ wεε tɔ,

24 na í tɛ ɪ təvɪ nʉənvʉv na í tɛɛ, ulena í sɔv isəna ɪ ka wεε təvɔ kpaakpaa.

25 Ama wei ɪ kələvɪ Isə Təm nti tə tewa mpʉ na tə hətəvɪ-tʉvʉ tá yomle taa na í wiili tə taa ké teu, na í nʉcəna-tɪ təkpaŋkpaŋkpa tɔ. Pʉnto ɪ nukɪ-təvɪ kʉnvu kə yem na í tɛwə pə tɛma. Ama ɪ təŋəvɪ-təvɪ teu ké, pʉnto ká ná sɪ Isə wε í waal ké ɪ kʉlapʉtv taa.

26 Ye yʉlv hvʉkɪ sɪ ɪ ké Isə sɛɛlv na í tá nʉv ɪ nəvɔ tɔv suluγv, pʉnto puγusiyi ɪ təvɪ, na ɪ Isə sɛɛtv wε yem.

27 Isə sɛɛv mpi pə tɛ Tacaa Isə na pə maγa-ɪ təvɔle suluwaa na alaa mpa pə səpa na pə yele yem tɔ pa təkʉvʉv kə pa wahalanaa taa. Pə kaasaa tətɔ sɪ yʉlv í taa yele na antulinya kʉlapʉtv asilima taana-ɪ paa pəcɔ.

2

Yəlaa fayasvʉv

1 Ma taapalaa mɛ, í taa təŋəvɪ Tacaa teeli tv Yesu Kilisiti mpa na í tasəvɪ yəlaa kə fayasvʉv.

2 Ye isɪ í kotaa na í cəvəa kəle, na nəvɔlv svʉ na í lɛ wʉla kukuule na í suu wontu kʉpantʉ, na kʉnyəntʉ nəvɔlv náá svʉ tətɔ, na ílɛ ɪ wontu cəla cələvɪ cələvɪ.

3 Ulena í fayasɪ wei ɪ suu wontu kʉpantʉ kə mpʉ tɔ na í se ílɛ, na í təm-ɪ sɪ: Kəv na n̄ cəvə təcəvəle kʉpantɛ tənɛ tə taa. Ulena í tɔ kʉnyəntʉ sɪ: Nʉaa səŋ mpʉ, yaa kəv na n̄ sɔpɪ na n̄əhɛ tɛɛ cənɛvɛ atɛ.

4 ɪ lakɪ mpʉ tɔ pə təvə ɪ fayasəvɪ mə təmaγalɛ? Na isəna í maγasəvɪ mpʉ tɔ pə fɛɪ teu.

5 Ma taapalaa kʉpama mɛ, í nu ma təm tənɛ sɪ, Isə nʉəna antulinya inɛ ɪ taa ké na í ləsv kʉnyəntʉnaa sɪ pə pəsi apila kə ɪ mpaav taa, na pə hiki kawuləvə ŋka ɪ təma sɪ ɪ ká cəla mpa pa sɔəla-ɪ tɔ.

6 Ulena mɛ mu məli na í nʉənvɪ kʉnyəntʉnaa mpevɛ yem suwɛ? Pə təvə apila anɪ aa caakəna mə təm na á həŋ-mɛ na á pukina təm təhvʉle taa?

7 Pə taɣa kulɔmaa mpe pa footixina hətə kɔpante nte Iso ha-me tɔ?

8 Ye í təhəxi Iso Kawulaya kusəsutu nti pa ηmaawa Iso Təm taa si: Səəli nyá təɣəntəle isu n ka səəli nyá ti tɔ, pə we teu.

9 Ama ye í fayasəxi yəlaa, í laki isayatu ké. Na ye pa keesəna nti pa siwa tɔ mə tɔm səpaya, mpi tɔ u təhəxi kusəsutu.

10 Na isəna pə wee tɔyole si ye nɔɣɔlv təhə kusəsutu kɔheelitu təna na í kəɔ í kpisi tə taa kulɔmtɔ ke təhəɣu, pə tənaya í kpisaa.

11 Pə taɣa pɔlv tɔɔ, wei inɪ í tɔma si: Taa la wasanjalətv tɔ, inɪ í tɔmna tɔtɔ si: Taa kɔ yɔlv. Mpu tɔ, ye n ta la wasanjalətv na n kɔ yɔlv, n kpisa kusəsutu təhəɣu ké.

12 I yɔɣətəxi na í laki isu yəlaa mpa paa keesəna Iso Təm nti tə hetəxi-tuyv ta yomle taa na pá hɔvna tɔ.

13 Iso kaa nyəni wei í ta nyəni í təɣəntəle pətətəle tɔ í pətətəle ke hɔvle wule. Paa na mpv tɔ, ye wei í nyəna lelaa pətətəle, pɔntv tɔm ká səhna hɔvle taa.

Isosele na tə təma təm

14 Ma taapalaa me, ye yɔlv yɔɣətəa si í təma Iso na í taa pəyele pu hɔləxi mpyúyú í təma taa, pə taɣa yem kéle? I Iso taa təmnav mpi pu yapi-i?

15 Ye isu nyá təɣəntəle apalv yaa alv lahna nteye kotakuyv, na təɣənyaa maɣamaya ta tala-i.

16 Ulena n təm-i si: Təv, pə lapa tasa, Iso í ha-η alaafəya, kɔ nyá watv, təɣv kɔtəɣv ke teu. Pəyele n ta cəle-i mpi í lahna tɔ, ɪe pepeye pu waasi-i?

17 Mpyúyú pə wee, ye yɔlv təma í taa na Iso na u laki pə təma, í taa təm mələ yem ké.

18 Ntanyí nɔɣɔlv ká tɔ si: Taa təm na Iso tike ke lelv laki, na lelv náa laki təma tike. ɪe ma cəɔ pɔntv si: Hɔlv-m isəna yɔlv ka tɔ í taa na Iso na u laki pə təma tɔ, na ma hɔlv-ɪj lelv taa təm na í təma taa.

19 N təma nyá taa si Iso kulɔm tike wənnə, tampana ké. Aləɣaa maɣamaya ná təma pa taa ké mpv, haləna pá seliyina səɣəntv.

20 Yɔlv kuməleɪ nyá, n caa n cəkəna si taa təmnav na Iso ké yem na təma fei, u waasəxi pɔlv?

21 Təv, isənyaa pə lapa na Iso nyəni ta caanaa caa səsə Apələham ke yɔlvpaɪ ye? I kulapɔtv kin ke waatu wei í laakaya í pəyɔlv Isaaka ke kətəya tələte tɔɔ təɣv.

22 N ta na mpv taa? I təma Iso na í taa pəyele təma na we pə taa tɔtɔ. Na pə təna pə kpenta mpv təɣv í taa təmnav ke Iso tewa təkpataa.

23 Ulena pə lá teitei isu pa ηmaa Iso Təm tɔ si: Apələham təma Iso na í taa, na í taa təm mpəxi Iso ná nawa na í yaa-i yɔlvpaɪ na í mv-i. Na Iso yaa-i í ceu.

24 Pənente mə maɣamaya í nawayale si yɔlv təma ke Iso nyənəxəna-i yɔlvpaɪ, pə taɣa í taa təm na Iso pə tɔɔ tike.

25 Mpu tətəɣv pə lapa apalaa təna alv Lahari kin, Iso nyəna-i yɔlvpaɪ ke í təmle tɔɔ ké waatu wei í mv tillaa ke í tɔ ná í cəələna-weye mpaav tɔ.

26 Ye isu pɔlvpɔ həntaa na pu feesiɣi pə səpaya. Mpu tətəɣv Iso taa təmnav ke yem ná ké kusəpəm.

3

Yɔlv nsəmle təm

1 Ma taapalaa me, í taa nyɪli si í la seɣesəlaa ke pəɣale. Pə taɣa pɔlv tɔɔ, anɪ í nyəmá si ta mpa tə ké seɣesəlaa tɔ tá hɔvnav ká lana tɔɪ na pə kəli kpai nyəma.

² Yaasinaa paɣale taa ké tá tɛna tɛ pɛntɛyi. Ye yulu wɛɛ na u pɛntɛyi i yɔɣɔtaɣa taa, pɛntu ké yulu wei i tewa tɛkpataa tɔɣɔ, na i pɛsɛyi na í kpa i tɛyi pɛ tɛna pɛ taa ké.

³ Tɛ tɛyi kpaɣanɔkpaasi ke kpaɣanɛɲ nɔɔsi taa ké si tɛ pɛsi na tɛ ɲmakɛli-i na í nuɲa-tu, paa na i tɔɔu mpi pɛ tɛna.

⁴ I nyɛnna kpulɛɲ sɔsɔɲ wei heelim sɔsɔm tuliyi tɛ na í ná tɔtɔ. Kpátóyɔ sɛkpeluyɔ nakulɛyi saalu kɛɛsɔyɛna-i na í pukina-i timpɛ tɔɔ i sɔɔlaa tɔ.

⁵ Mpu tɔtɔyɔ pɛ wɛɛ na yulu nsɛmlɛ. Yulu nsɛmlɛ ké pulɔ sɛkpɛm ke i tɔnyuɔ tɛna taa ké. Ama tɛ pɛsɛyi na tɛ la kalampaanu ké sɔsɔɔntɔnaa taa.

I nyɛni na í ná isɛna kɔkɔiya pɛsɛyi na ká naɲ hɔtɔyɔ aɲaam nɔɣɔɔ tɔ.

⁶ Nsɛmlɛ wɛɛ ké isɛ kɔkɔ. Tɛ taa ké isayatu maɣalaa, na tɛ wɛ tá tɔnyuɔ taa na tɛ wakɛɔyi tɛ tɔnyuɔ tɛna tɛpai. Tɛnaasɔlɛ sɔsɔlɛ kɔkɔ ke tɛ heeki na tɛ sɔki mpɛ halɛna ta sɛm.

⁷ Yulu pɛsɛyi na í ɲmakɛli taale wontu nti tɛ tɛna, na sumasi tɛna, na wontu nti tɛ tuuki tɛ lotu tɔɔ tɛ tɛ looɲa tɛna, na lɔm taa nyɛm. Halɛ yulu tu tɛma pɛ tɛnaɣa ɲpúyɔ ɲmakɛɔyɔ mɛɛ.

⁸ Ama tuu tɛ nɔɣɔɔ ta tɛnta nsɛmlɛ ke ɲmakɛɔyɔ. Pɛ ké isayatu nti yulu u pɛsɛyi na í kpa tɔyɔ. Tɛ taa sɔtu tɔɲ fɛina taka.

⁹ Ntɛɣɛ tɛ sɛɛkɛna Tacaɔ Sɔsɔ ke í na tɛmlɛ, na ntɛɣɛ tɛ tɛɲsɔyɛna mpusi ké yɛlaa mpa Isɔ ɲmawa na pá nɔɣɔsɛna-i tɔ.

¹⁰ Nɔyɔ kulumaya ɲkɛ ka taa ké fɔɔ wɛɛ. Pɛyɛle ka taa ké anyanɲka wɛɛ. Ma taapalaa, pɛ taa wɛɛ mpɛ.

¹¹ Hite kulɔmtɔlɛ taa lɔm kaa wɛɛ lelen nyɛm ke saalɔyɔ na tɛsalaw nyɛm ke saalɔyɔ.

¹² Ma taapalaa mɛ, tɔyɔ ɲku pa yaa si fiki tɔ ku kaa pɛsi na ku lɔli tɔyɔ ɲku pa yaa si olifi tɔ ku pee. Na tɔyɔ ɲku pa yaa si lɛsɛɲ tɔ ku kaa lɔli fiki tɔyɔ pee. Na lɔm mpi pɛ wɛ tɛnyanɲ tɔ pɛ kaa pɛsi na pá lá lelen nyɛm.

Lɔmayasɔlɛ nte tɛ luna Isɔ kin tɔ

¹³ Nɔɣɔɔ wɛ mɛ heku na í kɛ lɔmayasɔlɛ tu na nyɛntu tɔtɔ? Pɛntu í yɛle na í tɛma hɔli mpɛ, na í laki i tɛma na ti pasɔyɔ na lɔmayasɛɛ.

¹⁴ Ama ye mɛ lotunaa taa wɛ hanɣa sɔsɔɣa na ikɛllɛ pɛɛkɔyɔ hɔwɛɛ, ulɛ í taa nɔki mɛ tɛyi hɛm na í pɛsi pɛpɔtɔnaa na í kpɛɛsi tampana.

¹⁵ Lɔmayasɛɛ isɛ mpɛ pɛ taka tá luna Isɔ kin se, pɛ ké antulinya inɛ i nyɛm ké, na yulɔwɛɛtu huɔlɛ, na pɛ luna ulɔyɔu kin.

¹⁶ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, timpɛ taa hanɣa na ikɛllɛ pɛɛkɔyɔ pɛ wɛɛ tɛ tɛnaɣa liɣituyɔ na isayatu nti tɛ tɛna tɛ wɛ tam.

¹⁷ Ama ye wei i hika Isɔ nyɛm pɛntu wɛɛ ké tɛɛɛɛɛɛ. Pɛlɛ pɛ paasi i ta ke yoolu, i ké suulu tu, na pɛɛɛɛ tu, na kopantu tike ke i laki, na i tɛma tewa. I fayasɔyi yɛlaa si ma nyɛmá akele ma ta nyi akele, na ɛsɔyɔ fɛi i kin.

¹⁸ Mpa pa laki na pa ɛɔɔ nyɛma wɛɛkɛna lelen tɔ pɛ wɛ isɛ lelen taa ké pa tuuki pa kɔtutum, na weesuyɔ ɲku ku tewa tɔyɔ pa kɔɲ hikuɣu.

4

Isɛna Isɔ na antulinya pa fɛi kpɛɔv tɔ

¹ Lɛye yooɲ na ntɔɲkpɛɛsaya luna mɛ heku ke mpɛ? Mɛ kɔtɔnaa mpa pa caalɔyi-mɛyɛ tam ké mɛ tɔnɛɲ taa tɔ mpɛ pa kɔɲna na yooɲ na ntɔɲkpɛɛsasi nsi.

² Ntanyɛ í nyulɔyi pulɔ pɛyɛle í kaa hiki-wi, ulɛna í suv yɛlaa kɔyɔ taa. Yaa mɛ luɲ suv pulɔ pɛyɛle í kaa hiki-wi, ulɛna ntɔɲkpɛɛsasi na yooɔ suv mɛ heku. Pɛ taya pulɔ tɔɔ ké u hikiyi. Mpi í caaki tɔ u sɔlɔmɔyi si Isɔ í ha-mɛyɛ-wi tɔyɔ.

³ Yaa í tu sələməyi u hikiyi-wəyi mə ləməyasəe fəi teu tə pə təə. I caa ké si í hika-wi ile í lana mpi mə məyamaɣa i nəkaa tə.

⁴ Ama í ké ma ta nyi isənaa ké yoo. I tá nyi si ye n sələyi antulinya nyəm n ké Isə kolontu taa? Wei i caa í sələ antulinya nyəm tə pəntu na Isə pa lapa kolonɣa ké.

⁵ I taa huɔ si yem təə ké pa ηmaa Isə Təm taa si: Isə pəəsəyənə isəsəemle ke weesuɣu ηku i tɔ tá taa tə.

⁶ Pə na pə mpv tə i laki-tuyv kúpantvnaa mpa pa kəla mpv tə. Na pə təm ke pa ηmaa Isə Təm taa si: Isə yooa kalampaanu nyəma, na í laki kúpantu ke mpa pa pasəyi pa ti tə.

⁷ Mpv tə, í pasa mə ti na í nuɔna Isə ké teu, na í səy Iləyov təə, i ká se mə kiɣ na í polo pooluɣ.

⁸ I kɔtəna Isə, na Isə ká kɔtəna-mə tətə. Asayaa mə í saɣ mə niɣ, yeleyeɣe nyəma mə í taɣanu mə lotunaa.

⁹ Mə laɣa í wakəli, í tui nəəsɔ na í wii səsəm. I yeɣe na mə wəɣa pəsɔ wula, na mə laɣhəlvəmlə náá pəsɔ laɣwakəlle.

¹⁰ I pasa mə təyi Tacaa isəntaa na i ká kvsɔ-mə.

Təyəntəle footuyv təm

¹¹ Ma taapalaa, í taa cakəna təma. Ye wei i cakəna i təyəntəle yaa i footiyi-i, Isə kvsəsɔtu ke pəntv cakəna yaa i footiyi. Pəyeɣe ye n footiyi Isə kvsəsɔtu n ta ke tə təkəlv tətə, n pəsa tə huɔlv ké.

¹² Isə tike sukəna kvsəsɔtu, na unu i tike i kəna təm huɔlv. Na unu i tike i pəsəyənə na í taɣanu yaa í wakəli. Nyá n ké we na í footiyi nyá təyəntəle?

Cele təma lapv təə faalvɣv

¹³ Mə mpa mə təy si saɣa yaa cele tu polo icatə təne na təne na té caɣa tənaya pənaya na tə taati na tə hiki liyitee tə, pənente mu nu ile.

¹⁴ Aa, í tá nyi cele nyəntv. I wee ké isu ihunte nte tə kpaə pəcə na pu laki laasaya iləna tə cə tə.

¹⁵ Pu wee ké si í yəyoti si: Ye Tacaa í tana-tv, tu la pəne na pəne.

¹⁶ Ama mə məlaa na í laki kalampaanu na í həɣ mə ti. Kalampaanu isu mpv pə taka fəi teu.

¹⁷ Pə təə ké ye wei í nyəma kúpantu lapv na í kisi tə lapv, pəntv lapa isayatu ké.

5

Apila laakali lapv

¹ Təv pənente apila mə, mu nu. I wii na í mələyi kpaakraa. Pə taɣa pəlv təə, asalav ká mayana-mə.

² Mə wənəv pəyuta yem, pə muv mə təə wontu.

³ Kakətaya səsəa mə wəlanaa na mə liyitee. Kakətaya ηke kaa kulina mə waali na ká nyaya mə tənəy isu kəkə. I kaa wənəv ke yem ké kuyeyə kantəkaya nyəy i taa.

⁴ I kisa mə təmlə nyəma mpa pa hala mə tawa təyə fəlvɣv, í nu pəle pa təyina wula tə. Mpa pa taɣanəyi mə tawa kəlvəlv tə pa kakiisasɔ tala Pə tənə pə tv Tacaa Isə ηkpaɣɣ taa.

⁵ I təya leɣə na í lá isəna í sələaa təyə atə cənə. I paɣalaa isu pá kv-mə na pá təyə.

⁶ I tv tasəkəle ke wei i fəina taali tə, na í yeɣe na pá kv-i na ilé i tu suma mpv.

Suulu təkvyv na sələmvɣv

⁷ Ma taapalaa í cayana suulu na halëna Tacaa kante tala. I nyëna isëna hatu kantëlayi na í cayana suulu na halëna i halëm kutëyëw kupaniku pu tã. I tanëyëna suulu ke toomaya teu na salanj nyëjku.

⁸ Me tãtu mu cayana suulu ke mpw. I nyaya apalutu ke sësëm, Tacaa kante wusaa.

⁹ Ma taapalaa, nëyëw í taa pooli i tãyëntälë, pë taa kãw na Isë huuna-me. Tãm huulu wusaa inu i caana ntëyë suu.

¹⁰ Ma taapalaa me í nyëna Isë kuyëyëtu telësëlaa mpa pa yëyëta Tacaa tãm tã na í tãj pa akpaa na í kantëli waatu wei wahala makëna-me tã.

¹¹ Pa kantëlayu tãw kë tã tãjna-wëyë yaaw si leleni nuula. I nuwa Soopu tãm ke isëna i kantëläna suulu tã. Na í nyëmá pë kãma na pë té na Tacaa ha-i mpi tã. Tacaa wëna yulu pëtötälë ke sësëm kë, na i kupantu fëi kësuyë.

¹² Ma taapalaa me í taa tuuna pulupuyë paa pëcã. I taa tuuna isëtënyuyë, pëyële í taa tuuna atë tãtu, í taa tu tuuna pulupw te. Ye pë kë n ká tisi, ilë n tisi si: Nn. Na ye pë fëi n ka tisi, ilë n tã si: Aai. Tãfã í kãj na í canj í suw Isë huunaw taa.

¹³ Ye wahala mayana më taa wei, püntu í sëlëmi Isë. Na ye wei i nukilëlenj, püntu náá yoo sam yontu.

¹⁴ Ye pë wukilë më taa wei, püntu í yaa Yesu sëlëlaa kpekälë nyuyë nyëma na pëlë pá sëlëmëna-i Isë, na pá yaa Tacaa hëtë na pá pëli nim ke i tãw.

¹⁵ Sëlëmyu ñku pa sëlëma mpw na pá tãma Tacaa na pa taa tã ku waasi kutëntu. Tacaa ká ha-i alaafëya na pá husi isayatënaa mpa i ka lapa tã.

¹⁶ Ye í wakälëna tãma, í hënti tãmayã atë. I sëlëmëyëna më tãmayã Isë na í ká hiki alaafëya. Ye yulupanj í sëlëma Isë na isëlë kusëemle pë laki tãmlë ke sësëm kë.

¹⁷ Ilii ka kë yulu isu tá tãtëyë. I sëlëma Isë na isëlë kusëemle si teu í taa nu, na teu ta tosi atëyë halilë pusi tooso na hëyëlayu.

¹⁸ M'pëyëw i kãma na í tãsa Isë kë sëlëmyu, ilëna teu luna isëtaa na ku nu na kutëyëw lá.

¹⁹ Ma taapalaa, ye më taa nëyëw ha tampana ke siyile na i tãyëntälë kra-i na í mëjna,

²⁰ mu nyi si wei inu i kra-i ñpëyëw i tãtoolle na í mëjna tã, püntu yapa i lësaya ke sëm nëyë taa kë, na i lapw mpw tã pë husa isayatw tuutuuma kë.

TAKELAYA KANCAALAYA NYEŊKA ŊKA
PIYEE
NMAAWA TŌ
Kutubutu

Kilisiti nyoma mpa pa yawa na pa we Asii tetu hɔɔlvɔvɔ taa tɔ, mpeye Piyee nmaawa takɔlaya kane. Piyee yɔɔɔɔɔɔ taa pɔ naa ke si mpa paa seeki Iso tɔ pa footiyi Iso seelaa mpe. Pɔyele pa suuki-weye tɔm. Pa tɔkaya-weye konyɔŋ ke nɔpɔyɔ musɔŋ kɛ. Pɔ tɔɔ ke Piyee tasayi-weye apalɔvɔ si pa tekiyi Yesu tike.

Isɔna pa faya Piyee I takɔlaya tɔ:

Seetv, titite 1:1-2

Teelvɔvɔ kɔpɔŋkv, titite 1:3-12

Tɔnɔŋŋ tontɛ na Yesu matɔnɔv pɔ tɔm, titite 1:13-2:10

Iso seelaa yaasi kɔpɔŋ, titite 2:11-4:19

Iso seelaa tɔpasuvɔ na pa tɔmle tɔm, titite 5

Seetv

¹ Maya Piyee, Yesu Kilisiti tillu.

Ma nmaakɔna takɔlaya kaneye me mpa Iso lɔsaa si i nyoma, na pɔ yasa-me na i caya cayalɔv ke Pɔŋ na Kalati na Kapatɔɔsi na Asii na Pitinii pa tetvnaa taa tɔ.

² Taaaa Iso lɔsvɔv-me tɔ, pɔ keesɔna teitei kɛ isɔna mpi i ka suwa hatuu lɔŋ na i tɔŋɔŋi na i laki tɔɔ. Na i Feesuvɔ yelina i pɔsa i nyoma si i nuuna Yesu Kilisiti na ilɛ i calɔm tayan-me.

Iso i hulɔ-me ye pɛelɛɛ, na i ha-me ye alaafɔya ke sɔsɔm sɔsɔm.

Teelvɔv kɔpɔŋkv

³ Tɔ sa Iso tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti Caa. I feesa Yesu Kilisiti ke sɔtaa taa na pɔ ha-tvɔv weesuvɔ kɔfalvɔv ke i suulu sɔsɔ tɔɔ. Na pɔ yelaa na tɔ teelvɔv haŋa teu tɔkai,

⁴ Si tu hiki kɔpantvnaa mpa Iso su i nyoma tɔ. Kɔpantvnaa pɔne paa wakɔlayi, paa pilisiyi, pɔyele pa teu u saki. Isɔtaa kɛ Iso su-me ye-we.

⁵ Me, i tɛma Iso na mɔ taa ilɛna Iso toma nɔɔ tɔki-me, na pɔ tɔŋa nyvɔv yavv mpi pɔ tayanaa si pu kɔna na pɔ kuli kvyɛɛŋ kvtɛesɔŋ taa tɔ pɔ kɔntɛ.

⁶ Paa pɔ weɛ si kayana mayasɔŋ nu i nɔɔ na i suka i wakɔli mɔ laŋa ke weɛ naale tɔ, mɔ laŋa i hulvɔm tɔm tɔne tɔ tɔɔ.

⁷ Pɔ laki nɔpɔyɔ si pɔ nɔ mɔ Iso taa tɛmnɔv waali. Wɔla ke pɔ lapɔ si i tɛŋ na i saali yem, na kɔkɔ ke pa tayanɔvɔna-i na i la teu. Na mɔ taa tɛmnɔv na Iso nɔ kɔla wɔla ke nyvɔv tɔcayacaya. Pɔ tɔɔ kɛ pɔ mayasayi mɔ taa tɛmnɔv mpi si pɔ naa pɔ toma tɔnaya, na kvyɔŋkv Yesu Kilisiti kɔ kɔɔ tɔ i hiki sam na teeli na nyvɔv.

⁸ Paa i taa keesi-i tɔ i sɔla-i kɛ, na kayana paa u tu keesiyi-i tɔ, i tɔŋna-i mɔ taa kɛ tɛmnɔv kɛ. Pɔ tɔɔ kɛ mɔ laŋhulvɔmle wɛna teeli na tɔ tɔɔ sɔsɔm pɔ tu fei yɔɔɔɔɔɔ.

⁹ Pɔ taya pulv, i hika mpi pɔ tɔɔ i tɛma Iso na mɔ taa tɔ, mɔpɔyɔle mɔ lɔsasɔ nyɔɔŋ yavv.

¹⁰ Nyvɔv yavv pɔne pɔ tɔm ke Iso kvyɔɔɔtɔv telɔsɔlaa pɛekaa na pɔ taasi na pɔ wiili pɔ taa tɔcululu, na pɔ nɔ na pɔ keesi kvcɔɔv ŋkv Iso kɔ tɛ na i la-me tɔ kv tɔm.

¹¹ Mpi mpi Kilisiti Feesuvɔ keesaa tɔ mɔpɔyi mpe pa kaasa pa ti na pɔ pɛeki si pɔ nyi pɔ waatvnaa na mpi pɔ lapv pu pana tɔ. Pɔ taya pulv, Feesuvɔ ŋkv ku we

pa taa ké na kv heeli-we na pó taa kónta si, Kilisiti ká tóyo konyon, pə waali ké i teeli kónj.

¹² Na Iso heela i kuyogotutu teləsəlaa si tòm wenti pa tu-we si pá heeli tō tē na na-we, meye pə nawa. Na ntəxəle nti i mu kaɣana tō. Laapaali Kɔpaŋ tòm waasu lataa kraaləna-meɣe-ti, na Feesuɣu Naŋŋtu wei pə tisina isətəa tō i toma ke pele pa yogətənaa. Na isətəa tillaa maɣamaɣa ná səlāa si pá nyi-ti.

Tənaŋŋ təntə təm

¹³ Pə tōw ké i ɣaya na mə huwəe taŋaa tətəɣetɣe ké təmle lapu. I lakɪ pə təna na laakali ke tam, na i tu mə tɛelɔyɔ ke kucəəv ŋku i ká hiki kuyanku Yesu Kilisiti ká kōw tō.

¹⁴ I nuna Iso na i taa tasa wəw isu i ka wəw isəkɾeətəle taa ké tuu ləŋ na i təŋəyɪ mə konyuləŋ tō.

¹⁵ Ama i wəe tənəŋŋ nyəma ke mə yaasinaa təna taa, isu Iso wei i yaa-me tō i wəw tənəŋŋ tō.

¹⁶ Pa ŋmaa Iso Təm taa ké m̄p̄yó si: I wəe tənəŋŋ isu ma wəw tənəŋŋ tō.

¹⁷ Iso wei i huokəna yəlaa tənaya teitei na u faɣasəyɪ nɔɣəlv, na ye wei i kɔlaputu wə isəna i huuna ɪɣe mpu tō, inəyɪ i yaa mə Caa mə Caa ke mə sələmuɣu taa. Tōw, ye mpu i huləna mə yaasinaa taa si i seeki-i wəe nna pə kaasa-meɣe antulinya taa cəne tō a taa ɪe.

¹⁸ I nyəmə liyitihutaya ŋka pa yarəna-meɣe yaasi kraɪ nyəŋ wei mə caanaa caanaa teləsə-me tō i niŋ taa tō. Na pə taɣa pulv yem nyəm mpi pə kuyaku səki tam isu liyitee wəw tō.

¹⁹ Aai, pə taɣa mpu, Kilisiti wei i wə isu iwəyaya ŋka ka tiili tá caamɪ na ka fəina taɣaŋmala tō i caləm kɔpampam ke pa yarəna-me.

²⁰ Kilisiti ke Iso ka ləsa na i su na pəcə pá lakɪ antulinya. I ləsa-i kuyeeŋ kantəkaya nyəŋ inə i taa na i hólí ké si pá waasi-me.

²¹ I tōw ké i təmna Iso wei i feesa-i na i tu-i teeli tō na mə taa, na pə lapa mpu tóyo i tó Iso ké naani na mə tɛelɔyɔ məli i tōw.

²² Na isu i nuna tampana na i paasi na i səlɪ mə Isəsəle taa ləlaa tō, i taɣana mə təyɪ. I sələyɪ mə təmaɣa m̄p̄yó teu na lotu kɔlumtu.

²³ Pə taɣana-meɣe lɔlɔyɔ ké, ɪe pə taɣa mə caanaa mpa pa səki tō mpe pa tasəna-meɣe lɔlɔyɔ. Ama pə tuu mpiyɪ mə taa na pu səki tō mpi pə yelina na pó lá mpu. Iso Təm nti tə wəna weesuɣu na tə wə tam tōw tō nti tə tənna pə lapa mpu.

²⁴ Pa ŋmaawa Iso Təm taa si:

Yəlaa təna wəe ké isu nyutu,
na pa teeli təna wəe ké isu nyutu hetu.
Nyutu wɔləyɪ ɪəna hetu náá tō.

²⁵ Ama Taca təm ná cakɪ tam tōw ké.
Na təm ntəxəle Laapaali Kɔpaŋ kəna-me.

2

Weesuɣu pəle kɔlələle təm

¹ Ye mpu ɪe i ye le paa isayatu ntiyɪ lapu, na pəpətu, na cəsuɣu, na isəsəemee, na ɣanaav.

² I wəe isu piya ahuləmnaa na i nyuləyɪ tam ké hələm mpi pə ké Iso nyəm na pó ké kɔpam tō, na i musɪ na i pu na pó ya mə nyəŋ.

³ Pa ŋmaa m̄p̄yó Iso Təm taa ké si: I təŋa Taca kɔpantu.

⁴ I kɾətəna Taca, inəyɔle pəle nte yəlaa ləwa na tə wəna weesuɣu tō. Pəyɛle tō ké Iso ɪɣe kɔpampante tóyo i ləsa-te.

5 Mu kp̄ætəna-ɪ na í wɛɛ isu pɛɛ nna a wɛna weesɪŋ tɔ, na pá kpaɣa-me na pá ŋmana Isɔ kɛ kutuluɣu. Na í ká la kv̄ taa tənaya kətəlaa naŋŋ nyəma mpa pə tɔwa sɪ pá lakɪ Isɔ kɛ ɪ kɔtasɪ kɛ Yesu Kilisiti tɔɔ na pə lapɪ-ɪ teu tɔ pa kpekəle.

6 Pə taɣa pɔlɔ, pa ŋmaa Isɔ Təm taa sɪ:
Pələ kɔpante taa kɔpante kɛ ma ləsaa.
Pənente ma su-teɣe Siyɔŋ,
sɪ tɔ wɛɛ kite tɛɛ pələ.

Na ye wei ɪ tɛma-tɛ na ɪ taa,
pɔntɔ kaa kɔɔ na í ɣɔɣɔtɪ sɪ ye maa nyəmá.

7 Mɛ mpa í tɛma-tɛ na mə taa tɔ, tə ke-meɣe kɔpam taa kɔpam kɛ. Pə yela mpa pɛle na pá tá tɛ pa taa tɔ tə kɛ pɛɣɛ
pələ nte ŋmalaa lɔwa na tɔ pəsɪ nte tɔ tɔ
pə təna pə səŋaa tɔɣɔ.

8 Pa tasa tiiliɣi ŋmaav tɔtɔ sɪ:
Pələ nte tə coki yəlaa tɔɣɔlɔ.
Kɔkpaŋɔvɔ ŋku kv̄ huɣi tɔ.
Pa kisa Isɔ Təm muɣv tɔɣɔ pə coki-wɛ,
na ŋpóɣú tuu pu suwa sɪ pu la-wɛ.

9 Ama mɛ ɪlɛ mə kɛ piitim mpi pa ləsaa tɔɣɔ, na Wulav sɔsɔ kətəlaa, na ɪ piitim naŋŋ nyəm, na Isɔ yəlaa kɛ. Na pə ləsə-meɣe sɪ í kpaalɣi Isɔ wei ɪ yaa-me sɪ í lu səkpɛtɔvɔ taa na í suv ɪ tənəŋŋ tete tɔ ɪ tɛma sɔsɔɔna tɔm.

10 Ləŋ í taa kɛ Isɔ yəlaa, ama pənente í kɛ Isɔ yəlaa. Ləŋ í taa nyɪ sɪ Isɔ wɛna pətəɔtələ yaa ɪ feina tɔ. Ama pənente í nyəmá sɪ ɪ wɛna.

Isɔ tɔmlɛ lataa yaasi

11 Ma taapalaa, isɪ í kv̄ɔ muvɔlaa na cɔsɔlaa kɛ atɛ cəne tɔ, ma wiikina-me sɪ í la laakali na tɔnɔvɔ kɔnyuləŋ wei ɪ wakələɣi mə Isɔsɛɛɛ tɔ.

12 ɪ təkɪ yaasi kɔpəŋ kɛ ma ta nyɪ isənaa hɛkɔ, ɪlɛ paa ná mə tɛma kɔpəna kɛ timpɪ pa tɔɣɔna-me sɪ í kɛ asayaa tɔ, na paa sa Isɔ kɛ kɔyənku ɪ ká kɔɔ tɔ.

13 ɪ tɔɣɔna sɔsaa mpa yəlaa suwa tɔɣɔ Tacaɔ tɔɔ, paa Lom wulav sɔsɔ wei ɪ tɪ pə təna tɔ.

14 Paa kv̄fənɛɛnaa mpa ɪ suwa tɛtɔ taa sɪ pá həŋ asayaa ŋkpaŋŋ na pá saŋ kɔpantɔ lataa tɔ.

15 Tampana tɔɔ isəntɔ, Isɔ caa kɛ sɪ mu təkɪ kɔpantɔ na í lakɪ-tɪ, na pə mətɪ isəkpɛtɛɛ nyəma na kɔmɛɛməŋ pa nɔɔsɪ na pá taa na kɔvɔɣɔtɔtɔ.

16 ɪ təŋ isɪ kasayampiya. Ama í taa nyəni mə kasayampiitu kɛ mpi ye í lapa isayətvɔ pu takɪ mə waali tɔ. Ama í la isɪ Isɔ tɔmlɛ nyəma lakɔvɔ tɔ.

17 ɪ seeki yəlaa təna, na í sɔələɣi mə Isɔsɛɛɛ taa lɛlaa, na í nyaŋna Isɔ, na í seeki Lom wulav sɔsɔ.

Kilisiti ikpate təŋvɔvɔ təm

18 Tɛma lataa, mu nuna mə caanaa na í se-wɛɣe teu. Pə taɣa mpa pa kɛ kɔpama na pá wɛna suulu tɔ pa tike kɛ í ká nukəna na í ká seeki, ama na mpa pa wɛna nyaŋ tɔtɔ tɔɣɔ.

19 Pa tɔkɔvɔ yɔlɔ kɛ kɔnyɔŋ kɛ yem na í suma sɪ Isɔ tɔɔ tɔ pə wɛ teu kɛ.

20 Ama ye yɔlɔ lapa isayətvɔ kɛ na pá makɪ-ɪ tɔ tɔɔ, ɪlɛ ɪ isante ntɛ isəna tɔtɔ? Yɔlɔ lakɪ kɔpantɔ kɛ na pá tu-ɪ kɔnyɔŋ kɛ kɔpantɔ nti ɪ lapa mpɔ tɔ tɔ tɔ na í suma, ɪlɛna pə lá Isɔ ɪɣɛɛ lɛɣɛ.

21 Pə tɔɔ maɣamaɣa kɛ Isɔ yaa-me. Pə taɣa pɔlɔ tɔɔ, Kilisiti maɣamaɣa ná tɔɣɔ kɔnyɔŋ kɛ ŋpóɣú mə tɔɔ kɛ, na í hɔlɪ-me sɪ í təŋ ɪ ikpate.

22 ɪ ta la isayətvɔ natəli, ɪ nɔɣɔ taa tá lu pɔpɔtvɔ tɔm natəli kɛ paa fəŋ.

²³ Pa tɔv-ɪ tɔ, ɪ ta læti. Pa tɔv-ɪ kɔnyɔŋ tɔ, ɪ ta nyaasi-wɛ. Ama ɪ yelina pə tənaya Iso wei ɪ tənəyɪ tampana na ɪ huɔkəna tɔyɔ.

²⁴ Na Kilisiti maɣamaɣa sɔyɔləna tɔ ɪsɔyatu ke ɪ nyɔyɔ taa kɛ sɛm tesika tɔɔ, sɪ tɔ sɪ na pə cɛ tɔ na ɪsɔyatu, na tɔ fe na tɔ tən siyisuyɔ. Pə kɔ ɪleyɛ kɔyɔ kɔyɔ tɔyɔ pə waa-mɛ.

²⁵ Pə taya pɔlv, ɪ ka wɛɛ kɛ ɪsu heɛŋ kɔtoolɔŋ. Ama pənente pa keeta-mɛ na pɔ məŋna wei ɪ kɛ tiikulu na lɛsasɪ tɔɔ fɛŋlu tɔ ɪ kiŋ.

3

Apalaa na pa alaa pa tɔm

¹ Alaa mɛ tɔtɔ, ɪ seeki mə paalaa kɛ mpɔ. Pɪ la na pa taa mpa pa ta mu Iso Tɔm tɔ, pɔ nɔ mə yaasinna na pə hɔ-wɛ na pɔ sɔv Iso sɛɛv taa. Pə taya ɪsu ɪ kɔ yɔyɔtɔ natɔli na mə nɔɔsɪ na pəcɔ.

² Aaɪ, paa nɔ ɪsɔna mə yaasi maɣaa na ɪ seeki mə paalaa tɔyɔ pɪ hɔ-wɛ.

³ ɪ taa pɛɛkəyɪ sɪ ɪ tɔyɪ mə tɔɔnaa kɛ kacɔka nyɔm, ɪsu nyɔɔsɪ tayanɔyɔ na wɔla nyɔmnaa tɔyɔ, yaa wontu kɔpantu suuu sɪ pə la-mɛ na ɪ te.

⁴ Ama ɪ pɛɛkəyɪ sɪ hatuu mə lotu taa ɪ tena. Na teu mɔpɪ, pə wɛɛ ləmaɣasələ nte tɔ wɛ teu na tɔ wɛ tɔpamm tɔ tɔ teu, mɔpɪ pɪ saaləyɪ yem tɔ. Tə kɛ liyitihutaya pɔlv kɛ Iso ɪsɛntaa kɛ.

⁵ Mɔpɔyɔ lɔŋtaa alaa mpa pa tənaya Iso mpaav kɛ teɔ na pa tɛɛlayaa ɪ kiŋ tɔ pa tayanayana pa ti. Pa seekaya pa paalaa kɛ.

⁶ Mɔpɔyɔ Saala lapa, ɪ nuɔna Apələham kɛ, haləna ɪ yaaki-ɪ sɪ: Ma cɛ. Ye mu laki kɔpantu na ɪ tɔ yele na pɔlv sɔyɔntɔ kpa-mɛ, ɪ wɛɛ kɛ ɪsu ɪ pɛɛlaa.

⁷ Apalaa mɛ tɔtɔ, ɪ tɔki mə alaa na ɪ nyɪ pa tɔɔ sɪ pə ŋma-wɛ tɔ pa toma ta tala mə nyɔna. ɪ seeki pa ɪsɛ, pə taya pɔlv tɔɔ, mə na-wɛyɛ Iso kɔ ha weesuyɔ kɛ faalaa. ɪ laki mpɔ, na pɔlv ɪ taa kɔɔ na pə kaɣati-mɛyɛ mə sələmɔŋ taa.

Wahala tɔyɔn kɛ tulum

⁸ Pə tənaya mpɔ ɪɛ ɪ huɔki huwɛɛ kɔlvɛɛ na kɔsɔlɛm kɔlvɛm. ɪ sɔɔli tɔma ɪsu yɔlv na ɪ neu. ɪ tɔki tɔmɔyɔ teu. ɪ taa la tɔma na kalampaani.

⁹ Ye yɔlv ɪ lapa-mɛyɛ ɪsɔyatu ɪ taa fɛli-ɪ, paa kɔtɔyɔ, ɪ taa læɛti-ɪ. Ama ɪ kooli pɔntɔ tɔɔ kɛ kɔpantu, pə taya pɔlv, Iso yaav-mɛ tɔ, ɪ maɣamaɣa ɪ kɔpantu kɛ ɪ tɔma sɪ ɪ kɔ ha-mɛ.

¹⁰ Pa ŋmaa Iso Tɔm taa kɛ mpɔ sɪ:

Ye wei ɪ caa sɪ ɪ nu leleŋ
na ɪ nɔ kɔyɛɛŋ kɔpɔŋ kɛ atɛ cənɛ,
pɔntɔ ɪ yele ɪsɔyatu yɔyɔtaya,
na ɪ taa tasa pɔpɔtɔ pɛlvɔyɔ.

¹¹ ɪ ha ɪsɔyatu kɛ siyile na ɪ sɔv kɔpantu lapɔ taa.
ɪ pɛɛki lelaa na leleŋ na ɪ huli pə ɪkpaɛ.

¹² Pə taya pɔlv,
Taaɔa kama ɪsɛ kɛ yɔlvpama tɔɔ kɛ,
na ɪ nuɔki pa sələmɔŋ.

Ama ɪ haɔ siyile kɛ mpa pa laki ɪsɔyatu tɔyɔ.

¹³ Ye ɪ sɛɛsa ɪsələ na kɔpantu lapɔ, awe kɔ la-mɛyɛ ɪsɔyatu?

¹⁴ Paa pə wɛɛ sɪ ɪ lapa kɔpantu nti tɔ tɔ tɔɔ kɛ pa mɔla-mɛyɛ kɔnyɔŋ tɔyɔ, ɪ nu leleŋ kɛ. ɪ taa nyana yələa kɛ paa pəcɔ, na ɪ taa yele na pə liyiti-mɛ.

¹⁵ Kilisiti kɛna mə Caa, ɪɛ ɪ samɪ-ɪ hatuu mə lotunaa taa kɛ mpɔ. ɪ tan tɔtɛyɛtɛyɛ kɛ tam, na ye mpa pa pɔɔsa-mɛyɛ mɔpɪ ɪ tɛɛləyɪ tɔ pə tɔm, ɪɛ ɪ kɛɛsɪ-wɛ tɔtɛtɛtɛ.

16 I keesi-we tɔpamm na í se-we. I weena lotu kolumtu, ðe mpa pa tɔŋ si í kɛ taali nyɔ́ma na pá tɔuki-meɣe mə yaasi kɔpaŋ wei Kilisiti ha-me tɔ í tɔɔ tɔ, feele ká məli-weɣe krau ke pa nɔasi taa tɔm pee tɔɔ.

17 Pə taɣa pɔlu, ye yulu tɔki konyɔŋ ke kɔpantu nti í lapa tɔ tɔ tɔɔ, na pɛ kɛ Iso luyɔ nyɛntu si í tɔɣɔ mpɔ, pɔle pə kɛla teu na mpi í ká tɔɣɔ-kuyɔ isayatu nti í lapa tɔ tɔ tɔ.

18 Haləna mə tɔɔ kɛ Kilisiti maɣamaɣa ná sɔpa, na yɔlaa isayatu tɔɔ ke í sɔpa tɔm kolum ke í kraakraa sɔpɔ. Inəɣəle yulupaŋ wei í sɔpa asayaa tɔɔ tɔ, si í kraɣa-me na í pona Iso kin. I tɔnyɔ konyeɣe pa kɔwa, ama Feesuyɔ Nanjtu ná feesa-i.

19 Feesuyɔ konyeɣe í tɔkaa na í polo na í lana waasu ke ləsasi nsi si we saləka taa tɔ.

20 Ləsasi nsi si taa nuna Iso kɛ tuu lɔŋ ke kuyeeŋ wei í taa Nowee tɔŋna í atakaa pɔɣɔluyɔ sɔsɔɔ saakuyɔ na Iso tɔŋna suulu tɔɣɔ ma tɔŋ. Na yɔlaa mpa pa suu kpuluyɔ ŋku kw taa na lum ta tɔɣɔ-we tɔ pa we pɔcɔ kɛ, yɔlaa pɔlefeɪ naanwa tike.

21 Lum pəne pə nəɣəsəna Iso lum sɔu mpi pə yaki mə nyɔŋ ke kaɣana tɔɣɔ. Na Iso lum sɔu pəne pə ta ke tɔnyɔ tɔɔ asilima ləsuyɔ. Ama pə kɛ mpi pə hóláɣi si yulu wiikina Iso si í ha-i lotu kolumtu tɔɣɔ. Yesu Kilisiti fema tɔɣɔ Iso lum sɔu yaki mə nyɔŋ.

22 In í kpána isɔtaa na í ɔaɣa Iso kɔŋkɔŋ taa, na í tɔki kawulaya ke isɔtaa tillaa na isɔtaa kawulasi na pə tɔŋtɔnaa tɔɔ.

4

Tɔnte kɔfate tɔm

1 Isu Kilisiti tɔɣɔ konyɔŋ na pɛ wu í nantu tɔ, me tɔtɔ í caali mə ti na í tɔki pə ləmaɣasəle ke mpɔ. Pə taɣa pɔlu, wei í tɔki konyɔŋ haləna pɛ wuki í nantu tɔ, pɔntu lu isayatu paa taa kɛ.

2 Pə kraɣau kaɣana tɔ, í tɔ kuyeeŋ wei pə kaasa-meɣe ate cəne tɔ isu Iso caa tɔ, í taa tɔ isu yulukonyuləŋ caaki tɔ.

3 I yele isəna tuu lɔŋ í paasaa na í lá isu ma ta nyi isənaa tɔ, í taa tasa mpɔ. Yaasi isayau, na konyuləŋ isayaŋ, na sulɔnyɔle, na hiluyɔ, na sulɔkole, na tunj laau mpi pə fei lapu tɔ pə tənaya mpɔ pə taa kɛ í ka wee.

4 Ama pənente mə tɔm laki ma ta nyi isənaa ke ha kɛ timpi mə na-we í yela kpɛntuyɔ ke yaasinaa asayaa sɔsaa taa tɔ, ðena pá mələyi-meɣe kɔtuyɔ.

5 Ama paa tɛ na pá keesi pa kulapəle tənaya Iso wei í sɔɔlu piwa si í huəkəna weesiŋ nyɔ́ma na sɔtaa ke tɔm tɔ.

6 Pə maɣamaɣa pə nyuyɔ tɔ tɔtɔɣɔ pa kraala sɔtaa ke Laapaali Kupaŋ si pá huuna-we isu yɔlaa mpa pa wena pa weesiŋ tɔɣɔ teitei isu pa laki yɔlaa təna tɔ, na pa kraala-weɣe Laapaali Kupaŋ kɛ si Iso Feesuyɔ tɔŋ tɔɔ pá wee isu Iso weu tɔ.

Iso seela cakəle

7 Pə təna pə wule piwaya, pə tɔɔ ðe í kraɣa ləmaɣasəe ke teu, í taa ɔaɣa yem tɔpoto na í sɔɔ Iso sələmyɔ tɔɔ.

8 Kancaalaya nyɛntu nti tɔ wee tɔɣɔle si í sɔɔli təmaya sɔsəm. Pə taɣa pɔlu, ye sɔɔluyɔ í wee isayatu pəɣale puki pooluŋ kɛ.

9 I laki təmaya mɔulle ke mə teesi taa na í taa kɔntəɣi.

10 Paa mə taa wei í paasəna teu ke mpi Iso yeki na pə lapu saaki-i tɔ. Ye Iso í yela na pɔlu lapu saa nɔɣɔlu tike, pɔntu í paasəna teu na ləlaa waa pə taa.

11 Ye waasv latv laki i waasv, pə wee si Iso kuyəyotv ke i teləsəxi yəlaa. Ye wei i laki təmle, puvntv í lana toma nna Iso ha-i tə, na pə tv Iso ké teeli ke Yesu Kilisiti təv. Yesu inəyǝle teeli tv na pəsulv ke tam təv. Amí.

Isəseele təv konyəntəyǝle

12 Ma taapalaa mə laŋa í taa təna isəna pə mayasuyv-meyə tov na tov si pə naa mə waalv tə isv mpusi nəyǝlv.

13 Ama mə laŋa í hvlvni sv mə hika mə paa nyəm ke Kilisiti wahalanaa taa na mu təyǝ. Mpv tətəyǝ mə laŋa ká hvlvni kuyəŋku pv kuli i teeli təv tə.

14 Ye pa tvvki-me isv í kev Kilisiti ifalaa tə pə təv, í nu lelev ké. Pə tayə pulv təv, teeli Feesuyv ŋku kv ké Iso Feesuyv tə kv weeki mə waalv ké.

15 Pá taa tv mə taa nəyǝlvv konyəŋ ke yvlkvle yaa ŋmuləm yaa isayətv lapv yaa təm fav pə təv.

16 Ama ye wei i təkí konyəŋ ke Kilisiti təŋyuv təv, feele í taa kpa-i. I sa Iso ké isəna mpi pa tvna-i na Kilisiti təv.

17 Hvle waətv talaa ké, na Iso yəlaa ke pa caaləyəna təm hvvna. Təv, ye tayə Iso taaləyəna hvvna, de isənaɣale hvle nté tii teesəna waətv wei pv tala mpa pa kisa Laapaalv Kəpəŋ ke mvyv tə?

18 Pa ŋmaawa Iso Təm taa sv:

Ye mevmev ké na pə ya kvpama nyəŋ,

de awe náá tv pvəsv nyəŋtvnaa na asayaa pa təm de?

19 Pə təv ké ye Iso luyv lapa sv mpa pá təyǝ konyəŋ, pvntvnaa í laki kvpəntv ke mpyǝy tam. Pá yelina pa təyǝ Nmalv wei i kaa yelev lapv ke nti nti i təma sv i ká la tə.

5

Isə kvlapvntv təv feŋyuyv

1 Mə taa mpa mpa pa ké Iso təseele səsaa təyǝ ma wəna pəne. Ma mayamaɣa isəntv ma ké Iso təseele səsə ké. Na ma nana ma isəpəle ke Kilisiti təyǝ konyəməŋ wei tə. Kuyəŋku paa kuli i teeli təv tə maa hiki ma paa nyəm ke pə taa. Nti ma viikina-me təyǝle sv:

2 I paasəna kaləkv ŋku Iso yelina-me təyǝ teu, isv tiikilaa lakvuyv tə. I feŋ kv təv na luyv kvlvmvuyv isv Iso caakv tə, pə taa wee təlasv təm. I laki mə təma tətətete, pə taa wee pəyǝlayə nyənyuv təv. Ama í ha mə tv təkpaataa ké pə lapv taa.

3 I taa pəeki sv í ŋmakələyí mpa pə cəla-me sv í feŋyí pa təv tə. Ama í wee mpa kaləkv ka nyənyəna na kv laki tə.

4 Na tiikilaa Wulav í kəma na í kəv, de í ká hiki mə teeli ntenuyuv ŋku kv ŋmaləm ká tee kəkv ke tam tə.

5 Səkpəma me mə nyəntv nté sv mu seeki səsaa. Na mə təna təpai í pasa mə tv na í səŋna təma, pə tayə pulv, pa ŋmaa Iso Təm taa sv Iso yoonə kalampaanv nyəma, na í laki kvpəntv ke mpa pa pasəyí pa tv tə.

6 Ye mpv de í pasa mə təyǝ Iso niŋ toma nyəŋ taa, na pə kəma na pə tala waətv wei i ka svwa tə, i ká kvsv mə nyuvv.

7 I pətv mə nəyǝsee tənaya Iso, pə tayə pulv, i paasəyəna-me tə se.

8 I nyəsv mə tv, í taa çayə yem təpoto. Pə tayə pulv təv, mə kolontv dləyov wee ké, na í çəkv isv təyǝlayə viikuyv na ka çəkv na ká pəekəyí sv ká hika wei ka tayamv tə.

9 I paasv na í səŋ Iso seev mpaav taa ké teu na í tanv-i teu. Pə tayə pulv təv, í nyv sv mə taapalaa mpa pa yana antulinya tə, konyəntəyǝlənaa panə pa makəna pəleyə mpv tətəyǝ.

¹⁰ I tōki konyōŋ ke laasaya tōō tō, pēlee tēna tū Iso wei i yaa-me si í hiki mē paa tete ke i teeli wei u teŋ tō i taa ké mē na Kilisiti mē krentyū tōō tō, i maŋamaya i ká taŋanāna-meŋe teu tāmammam. Na i ká la na í nyōō ton, na í ha-meŋe apalōtū, na í sēŋsi-meŋe kite nte tō tōō pē kaa ciŋiti-me tō.

¹¹ I pēsuyū kōne kú wēē tam. Ami.

Kantākaya seetv

¹² Silaasi wei ma nyēnēŋi isu ta taapalū kōpaŋ tō unu i sēnna-m na má ŋmaa-meŋe takōlaya kanē. Ma caa ma sōōsi-meŋe apalōtū na má la na í te mē taa si Iso tampana pēlee tām wēnna takōlaya kanē ka taa. I tōki-yēŋe niŋ naale.

¹³ Papiloni Iso seelaa mpa Iso yaawa isu i yaav-me tō pa seē-me, ma pōyalū Malākī seē-me tōō.

¹⁴ I seē tāmaya teu na sōōlyū kōpaŋkū na í lēli.

Iso í ha mē tēna mpa Kilisiti ti tōŋō alaafōya.

TAKƏLAYA NAALE NYƏŇKA ŇKA

PIYEE NMAAWA TƏ Kutubtu

Isə seelaa tənaya Piyee ηmaawa ı takəlaya naale nyəŇka kanε. Seysesəlaa kraa nyəma mpa pa ləəlaa na pa sʉv Isə seelaa taa tə, mpeye ı yookina ı takəlaya taa. Piyee kraaləyi Isə seelaa ke Yesu məlvʉv təm na ı seysesəyi-we si: Ye haləna sənə Yesu ta kənta ı caa ke si pə ya yəlaa tənə nyəŇ.

Isəna pa faya Piyee II takəlaya tə:

Seetv, titite 1:1-2

Yʉlv wei Isə yaawa tə ı yaasinaa kʉpama, titite 1:3-21

Piyee kuliyi pəpətv seysesəlaa waalı, titite 2

Kilisiti kantəkaya kəntε təm, titite 3

Seetv

¹Maŷa SiməŇ Piyee, Yesu Kilisiti təmlε tv na ı tillu.

Tə Isə na tá Yatv Yesu Kilisiti pa tənə siyisuyv na pə yele na mpa pa tən pa taa na Isə kə teu ke teitei isv ta təŷə ma ηmaa takəlaya kanε.

²Isə ı hólí-mεye pεεεε na ı ha-mεye alaafəya ke səsəm ke nyəm mpi ı nyəmá ı na Tacaa Yesu tə pə tə.

Isə yaav na ı ləsvʉv

³Isə ıv ı isəitv tən hana-tʉŷv pə tənə mpi pə yeki na tə matəŷəna-ı tə. ıv ı yekina na tə nyəŇ wei ı yaa-tv si tə hiki ı maŷamaya ı teeli na ı kʉrantv taa kə ta paa nyəm tə.

⁴Na pə tə ke mpi mpi ı suwa si ı ká la-tv tə pə kə kʉpampam na pə təəwa səsəm pə tv fε. Na ye ı hika mpi Isə suwa si ı ká la tə, ıε ı ká pəsi na ı fiti kʉnyuləŇ isayəŇ wei ı ηmakəla antulinya taa cənε tə ı niŇ taa na ı kpaŷa Isə weetv.

⁵ı tēma mə taa na Isə tə, tənε ıv tə nyʉv tə maŷamaya ke ı ká huli teu na ı təkı yaasi kʉpəŇ. Yaasi kʉpəŇ waalı ılena ı pεεki nyəm.

⁶Na nyəm waalı ılena ı pεεki tv təkʉv. Tv təkʉv waalı ılena ı pεεki suulu. Na suulu waalı ılena ı pεεki si ı matəŷəna Isə.

⁷Na Isə matəŷəv waalı ılena ı pεεki si ı weε təma na leleŇ. Təma leleŇ waalı ılena ı pεεki si ı səəŷi təma.

⁸Yaasinaa kʉpama mpa pə mʉna ı təkı təŷəle. Ye ı wəna-we na pá tə səsəm, paa la-mεye kpelikpeka nyəma ke Tacaa Yesu Kilisiti nyəm təm taa, na ı kaa weε kaawaasasi.

⁹Amə wei ı feŷna yaasinaa pənε tə, ı tεε ı tεε kə ı naaki, na ı weε kə isv yʉlvm. Na pə səəna-ı tələŇ si pa kpiisa ı ləŇ isayatv.

¹⁰Ma taapalaa, pə tə kə ı ká caalı mə tv na ı təkı yaav mpi Isə yaa-me na ləsvʉv mpi ı ləsa-me təŷə teu. Pə taŷa pʉlv, ye ı təkə mpv, natəli tə kaa hu-mεye paa pəcə.

¹¹Mpv pu yelina na pá tvli-mεye Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti Kawulaya tam nyəŇka nʉŷə təyelele.

¹²Mpi pə tə ma weε na má tənə-mεye təm tənεye təəsvʉv təŷəle. ı tēma-təŷi nyəm, haləna tampana təm nti ı mʉwa tə ı pu tə təm taa.

¹³Ye ma wəna ma ıse, ma hvʉv si pə weε teu si ma kutəəsvʉv tənεye maa təəsvʉv-mεye tam na ı taa hεε.

14 Pə taɣa pulv tɔɔ, ma nyəmə́ teu si nɔɔnɔɔ maɔ lu tɔnɔyɔ kusəpɔyɔ kɔnɛ kv taa na má tee, isɩ Tacaa Yesu Kilisiti hulə-m tɔ.

15 Maɔ paasəna na má yelina-meɣe mpi pu tɔɔsəyi-meɣe tɔm tənɛɣe paa ma kɔma na ma fɛi tɔ.

Kilisiti teeli nalaa

16 Tampana tɔɔ isəntɔ, pə taɣa mɔla nna yulɔlayatv luləsaa tɔ anəyi tɔ tɔkaa na tɔ huləna-meɣe Tacaa Yesu Kilisiti kɔntɛ tɔŋ na tɔŋ nyəntɛ tɔm. Ama tɔ ná i sɔsɔntv na ta isəpɛɛ maɣamaɣa ké.

17 Tu wɛ timpi Tacaa Isɔ kɔsa i nyɔyɔ na í ha-i teeli ke waatv wei Teeli sɔsɔ tɔ un i lapa na pə yɔɣɔtɩ na í nu si: Ma luyɔ tee Pəɣaya nté inɛ un, inəyi ma lanɛ hulɔmənaa pə tu fɛi.

18 Tá maɣamaɣa tɔ nuina tá ŋkraŋ ke waatv wei pə yɔɣɔta hípúyú hatuu isɔtaa ké tá na-i tu wɛ puyv katɛ nyəŋkv tɔɔ tɔ.

19 Mpu un pə yelina na tɔ te tá taa təkpaata na tɔm nti Isɔ kuyɔɣɔtɔv teləsəlaa ka kpaalaa tɔ. Na tɔ mɔna mu kɛna-təyi teu. Pə taɣa pulv tɔɔ, tɔ wɛ ké isɩ fətəla wɛv səkpetuyv taa na í naaki na halɩ pə kɔɔ pə fe tɔ. Tɔlɔmaluyv ká la na pə ná mə taa.

20 Pə tənaya mpv ilɛ í tɔɔsi si yulv kaa pəsi na í lu i maɣamaɣa i tɔm na í sɛɣɛsi nti pa ŋmaa Isɔ Tɔm taa si cele tu la tɔ tɔ tɔɔ.

21 Pə taɣa pulv, yulv nɔkuyv tike u luləsəyi cele tɔm natəli. Ama Feesuyv Nanɛtɔ tɔkayana-təyi yəlaa taa na pá yɔɣɔtəɣəna Isɔ nɔyɔ.

2

Pəpətv sɛɣəsəlaa tɔm (Yuti 4-13)

1 Hatuu ləŋ Isɔ kuyɔɣɔtɔv teləsəlaa pəpətvnaa ka luwa yəlaa hɛkv. Mpu tɔtəyɔ sɛɣəsəlaa pəpətvnaa ká lu mə hɛkv taa tɔtɔ. Pəpətv sɛɣəsəŋ na wei í kəŋna wakəlyv təyɔ paa svv sɛɣəsuyv. Na paa kisi Tacaa wei í yapa-wɛ tɔ. Mpu un pu yelina na pá kəna wakəlyv ke kpaakraa ke pa maɣamaɣa pa nyɔŋ taa.

2 Pəɣalɛ ká təŋna-wɛɣe pa tetelakasi mpaav ŋkv kv taa, na paa tvv tampana mpaav ke pa yaasi wei pá tɔkaa na pá lakəna tɔ i tɔɔ.

3 Sɛɣəsəlaa pəpətvnaa mpe paa lu tɔmnaa na pá heeliɣi-meɣe pəɣəlaya nyənyɔv tɔɔ si pá təyɔ mə tɔɔ. Ama pa Hɔvnlv sɔɔlv tema piw ke hatuu ləŋ si i ká la, na pa Wakəllv ná tanjaa tətɛɣtɛɣe.

4 Pə taɣa pulv tɔɔ Isɔ tá yele isɔtaa tillaa mpa pa wakəlaa təyɔ yem. Ama i pɛta-wɛɣe saləka sɔsɔ taa ké, na pá həka-wɛɣe alukpala ke səkpetuyv taa si pá tan Hɔvle wule.

5 Isɔ tá yele antulinya kɔpəŋ ke yem. Ama i lapa na lvm sɔsɔm waasi antulinya inɛ na i yəlaa asayaa pa tɔ tɔwasawasa. Nowee wei í lakaya tampana təŋuyv waasv tɔ na lɛlaa naatosompəɣəlaya tike nyɔŋ ke i yapa.

6 Isɔ kú Sɔtɔm na Kɔmɔɔ pa acalɛ tɔm, na í wakəli-ye na kəkɔ. Na hípúyú i huləna asayaa si isəna mpi pə wɛɛ si i ká la-wɛ təyɔlɛ.

7 Ama i yapa Lɔɔtɩ. Yulvpaŋ inɛ, yəlaa asayaa yaasi asilima nyəŋ ka tɔka-i ké na pə cɔɔsəyi.

8 Pə taɣa pulv tɔɔ, yulvpaŋ inɛ i ka wɛv pa hɛkv tɔ, paa kuyanku i naakaya ké na í nu ki yaasinnaa asayaa pane, na lakasi isayasi nsi si pəkəlayaa-i ké.

9 Ḿpúyú pə wɛɛ mɛɛ, Tacaa nyəmna isəna mpi i ká ləsi mpa pa matəna-i təyɔ maɣasəŋ taa, na isəna mpi i ká su asayaa si Kuyaku Kɔhɔvna wule ilɛ i ká tv-wɛɣe saləka tɔ.

10 Pə tu kələna mpa pa təhəxi pa tənəh kunyuləh isayəh na pá footixi Iso səsəəntu tə.

Seyəsəlaa pəpətunaa pane pa ké apalaa taa apalaa ké. Timpi pa ta tala təxə pa kraasəxi pa ti. Paa ti see isətəa teeli nyəma na í ná, pa tuxki-weyə.

11 Isətəa tillaa mayamaɣa kələna seyəsəlaa paneyə toma na pəsuyu, paa cakəna teeli nyəma mpeye Tacaa isəntaa.

12 Yəlaa pane pa laki ké isu ləmayasəe feinaa, pa we yem ké isu pə ləlvu taale wontu si pá kra-ti na pá ku tə. Mpi mpi pa ta cekəna təxə pa tuxki. Pa kəh saalvu ke yem ké isu taale wontu.

13 Kunyontəxələnaa mpa mpe pa kəhna təxə pu te na pə leeti-we. Ilim na pə isəle ke pa kunyuləh isayəh kuləxəna-we na pá laki-i na pa laha hee pamm. Pa muɣuliyina pa puɣusuyu ké na mə na-we í təkí mə təxonasi. Ye pa we timpi, feele na tusuyu wenna.

14 Alaa yem yem nyəma ke pa pəkəxi tam. Paa nyəxəsəxi isayətu lapu, na pá tuxəxi acamaa acamaa. Pa pəxəlaya nyənuvu fei yəxətuyu. Iso təhəsa-weyə mpusi ké.

15 Pa yela mpaav kupəhku ké na pá tooliyi. Posəə pəyalu Palaam ikrate ke pa tənəa. Ílé i ka sələnə liyitee na í nyi si kawalaya lapu taa ké i ká hikina-ye.

16 Ama pa kaləna-i i kaanutu tənə tə təə. Kupam, krapəɣa əlvnyəhka hka kaa yəxətəxi tə ka yəxətəa isu yulu, na pə kra Iso kuyəxətutu teləsulu ke i kumeləkulaputu nti tə tələte, na í yele lapu.

17 Yəlaa pane pa wee ké isu hila nna a nyəəwa tə, na isu təv piluyuu na heelimuyi kusi-ku tə. Iso təma-weyə pa təxəyale caav ke səkrətiile anaam taa.

18 Kalampaanu təm na kumelənyəntu ke pa kraaləxi. Yulwəeetu kunyuləh asilima nyəh ke pa tuxəxəna mpa pa lu nəəəə ké yəlaa toollaa həkū tə.

19 Na pá heeliyi pələ si paa waasi-we na pá pəsi kasaxampriya. Pəyele yaasi kowakəlv kra mpe pa mayamaɣa ke yomle ké. Pə taya yulu, ye mpi pə maləna yulu, i pəsa pə yom ké.

20 Tampəna təə, ye yəlaa nyəmə Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti na pə ləsa-weyə antulinya isayəhmakəlvu taa, na pə kəə ləna antulinya tasa-weyə isayəhmakəlvu mpi na pə kra-weyə yomle, kancaalaya nyəm lapa sooci na waali nyəntu.

21 Ye pa taa nyi tampəna mpaav, sana keke na mpi pa təma-kuyv nyəm na pá ha kəheeliitu kupəmpəntu nti pa teləsə-we təxə siyile tə.

22 Nti tə mayəna-we tə tə lapa teitei ké isu pa tukuyv ituule təxələ si: Həɣa məlaa na ká təxə ka tətə. Pa sə afa təpəpəi na í məli afəla taa na í tasa həntuyv.

3

Tacaa kəntə təm

1 Ma taapalaa, ma takəlaya naale nyəhka ntə ma tə-meyə hmaav tə. Nti ma təəsa-meyə ma takələsi nsi si naale si taa tə ma caa ké si pə tə-meyə hūwəe kupəna ke mə ləmayasəe taa na í taa hee.

2 Ma caa ké si í təəsi təm nti Iso kuyəxətutu teləsəlaa naəh nyəma ka yəxətə hatuu ləh tə, na Tacaa na tá Yatv kəheeliitu nti mə tillaa seyəsə-mə tə.

3 Kancaalaya lə í nyi teu si yəlaa ká kəli kuyeyəh kantəkəɣa nyəh taa mpa paa təh pa mayamaɣa pa kunyuləh tə, na paa wəh-mə.

4 Haləna paa pəəsi-mə si: I taa tə si i ká məli ya? Na haləna saha i wə le? Ta caanaa ná kulaa keke na pələ pá si, na tuu pa hmaav antulinya tə i tə i təyələ mpv, pulu ta layasi.

⁵ Iso yəgətəna hatuu ləŋ taa na pə lá isətənyu na tetu. Ama təm təneyə mpe pa səwa təfaa. Tetu fayana ləm, na ləm ke pa lapəna-ti.

⁶ Na pə kaasi ləm mpi pə waasəna tuu ləŋ antulinya təwasawasa na pə wakəli-

⁷ Kayana Iso kuyəgətətə kuləmtə nti tə suna isətənyu na tetu, si pu te na pə wə-təyi kəkə ke kuyəŋku paa huuna asayaa na pá wakəli-we tə.

⁸ Ma taapalaa, natəli tə wenna pə ta muña isu í ká səw tə təw. Ntəyəle si kuyaku kuləmyu we Tacaa ké isu pusi iyaya, na pusi iyaya náá we-e-i isu kuyaku kuləmyu.

⁹ Tacaa təma si í ká la nti tə, pə taya isu í we kaninika na tə lapu isu lelaa huukuyu tə. Ama suulu ke í huləyi-me. Mpi tə, u caa si yulu nəyəl í le, paa pəntu ké awe. Ama í caa ké si yəlaa təna í layasi təntə kəpante.

¹⁰ Paa na mpə tə, Tacaa kuyaku kəŋ kəntə ké isu ŋmulu kəŋyuy tə. Iso tənuyu ka mukə yem ké kuyəŋku, na pə kəkəlyu ká la səyəntu. Kəkə ká nyaya isətənyu təw nyəm təna, na pu nyaya afe na í nyəm təna.

¹¹ Pə kəŋ pə tənaya wakəlyu ke mpuyəle, de mu nyəna ntəyē mə cakəle. Mə yaasi ká te na í hólí si í matəna Iso,

¹² na í taŋna Iso kuyaku, na í lə teu si kuyaku ŋku kó tala ləŋ. Kuyəŋkuyu kəkə ká nyaya isətənyu, na kv təw nyəm təna ká huona ká haŋaya.

¹³ Ama Iso təma si í ká te na í ləsi isətənyu kofalyu na tetu kofatu, na tampana tike ká wenna pə taa. Nti tá taŋaa təyəle.

¹⁴ Ma taapalaa, pə təw ké í ká lə teu na í lá kəpama ke Iso isentaa na í taa na isayatu natəlyi mə kin, na mə na-i í ciiki na í taŋ kuyaku ŋku.

¹⁵ Í nyəna Tacaa suulu na í ná, í suulu iní í yelina na pə ya mə nyəw. Ta taapalu kəpəŋ Pəli ŋmaa-me na í keesi-meye pə təm na ləmayasē nna Iso ha-i tə.

¹⁶ Mporóy í ŋmaaki í takəlasí təna taa ké timpi timpi í yəgətəyi təm tənə tə. Í takəlasí taa huwēe cəkənav we kate ke tiili tiili, de na isəkrēteē nyəma na mpa pa fei toŋ tə pəle pa keeki pə huwēe. Na mporóy pa keeki Iso Təm taa təmnaa lentu tətə. Pa mayamaŋa pa lepə ke pa təŋna caav ke mpə.

¹⁷ Ma taapalaa, pənente mə ise kulaa. Pə təw de í taa yeke na yəlaa asayaa kəpuyusutu toli-si-me, na pə kəw na timpi í səŋaa təca tə pə layasi-meye lonte.

¹⁸ Ama í wee na í puki lələ ké Tacaa na tá Yatə Yesu Kilisiti pēelēe na í nyəm təm taa. Pə krayav saŋa haləna tam tə, teeli tə nté iní. Ami.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŇKA ŇKA

YOHAAŇI

NMAAWA TƏ

Kətəlutə

SeyesəŇ krai nyəŇ payale ka we saa wei Yohaani Ňmaakaya i takəlaya təyo. SeyesəŇ krai nyəŇ in i taa leŇku nté si mpi pə naaki isentəo tə pə ke isayam ké. Mpi pu naaki təyole kəpam. Pə təo ké pa seyesaŇa si pə ta muna Yesu i weena yulə weetu, mpi tə i ké Iso ké. Ama Yohaani na hulaa təfoo si Yesu ké Iso, pəco i ké yulə, pəyele i ké Feesuyu.

Isəna pa faya Yohaani I takəlaya tə:

Kətəlutə, titite 1:1-4

Tə wee nyaaləm taa isu Iso, titite 1:5-2:17

Kilisiti kolontu təm, titite 2:18-29

Mpi pa nyəŇna si yulə ké Iso pəyaya tə, titite 3

Tampəna na pəpətu pə fayaw, titite 4:1-6

Iso ké səoləy, titite 4:7-21

Taa təm mpi pə kəlaa tə, titite 5

Weesuyu təm

¹ Weesuyu Təm ke tə Ňmaa-meyə takəlaya taa cəne. Təm nti tu we kancaalaya ké, na tə nu-ti, na tə na-ti na ta isəpee, na tə nyəni-təyi teu, na tá niŇ tokinaa.

² Waatu wei weesuyu kəne ku kəma tə tə na-ku. Pə təo ké tə heeliyi-me na tə kpaaliyi-meyə weesuyu Ňku ku teŇ tə ku təm. Tacaə cələyo ku wee na pə kuli-ku na pə huli-tə.

³ Nti tə nawa na tə nuwa təyo tá heeliyi-me tətə, si i krentəna-təy tə na Tacaə na i Pəyaya Yesu Kilisiti ta krentəy taa.

⁴ Tə Ňmaa takəlaya si tə heeliyi-meyə təm tənəy tə na tá laŇa huləmi teu.

Iso wee ké isu kəkə səsoŇka

⁵ Nti tə nu Yesu Kilisiti kiŇ na tə heeliyi-me təyole si, Iso wee ké isu kəkə səsoŇka Ňka ka naa tə, na paa səkpetiya kai fei i kiŇ.

⁶ Ye tə yəyətəyi si tá na Iso tə krentaa na pəyele na tə təŇna səkretəy taa ké təntə, tə ké pəpətonaa ke tá yəyətəya na tá kuləpəle pə naale pə taa ké.

⁷ Ama ye tə təŇ tənəŇ taa isu Iso mayamaŇa weu tənəŇ taa tə pə krentəyi-təy, na i Pəyaya Yesu caləm kpiisiyi-təy ta isayatu təna.

⁸ Ye tə yəyətəyi si tə weu isəntə tə tə feina isayatu, ta mayamaŇa ke tə puysiyi, na tampəna fei tá kiŇ ke paa pəco.

⁹ Ama ye tə heela Iso ké tá isayatu, tə pəsəyi na tə tu-i naani. Pə taya pulə təo, i təŇəyi siŇisuyu ké, ilə i ká husi tá isayatu na i kpiisi ta kawalasi təna təpəpai.

¹⁰ Ye tə yəyətəyi si tə ta la isayatu, Iso ké tə yaaki pəpətu, na tu muŇi i təm.

2

Kilisiti kele ta sənlə

¹ Ma piya, ma Ňmaa-meyə tənə inəyi si pə la na i taa la isayatu. Ama ye pə tu yelaa na nəyələ la isayatu, ilə tə wena ta təm tayanlə ke Tacaə kiŇ. Inəyəle Yesu Kilisiti wei i ké tampəna təŇlə tə.

² Pə taya pulə, Yesu Kilisiti inəyi pa lapa kətəya si pə tayan i tá isayatu, na pə taya tá tike tá isayatu, ama na yəlaa təna təpai isayatu tətəyo.

3 Ye tə təḡəyi Iso kəheelitu de tu cekəna si tampana tə nyəmá Iso.

4 Ye nəḡəlv təma si i nyəmá Iso, na pəyele pəntu u təḡəyi i kəheelitu, pəntu ké pəpətv ké, na tampana fei i kin.

5 Ama wei i təḡəyi Iso kuyəḡətv tə pəntu səələna Iso na tampana təkpataa. Mpi pə yeki na tə nyəḡ si tá na Iso tə krentaa yaa tə ta krenti təḡəle.

6 Ye wei i yəḡətaa si i na Iso pa krentaa, pəntu í tə təntə nte Yesu ka təma tə.

Kəsəsutv kəfatv

7 Ma taapalaa, pə taya kəsəsutv kəfatv natələyi ma ḡmaa takələya si ma heeliyi-me. Ama kəsəsutv kəpəntv nti pə heela-meḡe hatuu kancalaya təḡə. Na kəsəsutv kəpəntv ntəḡəle təm nti í təma nuu tə.

8 Paa na mpv pə we isu kəsəsutv kəfatv təw ké ma ḡmaa-meḡe takələya, pə hula tə tampana kə Kilisiti kin na mə kin tətə. Səkrətvuyv keelaa na tampana kəkə təma nav tənyau.

9 Ye wei i yəḡəḡəyi si i we tənəḡḡ taa na pəyele i taa kpaana i yəlvtyəntəle, səkrətvuyv ta cəta pəntu təw se.

10 Ama ye wei i səələyi i yəlvtyəntəle, pəntu wənnə tənəḡḡ taa, na pəlv mpi pu pəsi na pə tusi lelv na íle í lá isayətv tə pə fei i kin.

11 Ama səkrətvuyv nyaləna wei inu i taa kpaana i yəlvtyəntəle tə i təw. Kv taa ké i təḡ, i ta cekəna i təpote. Mpi tə, səkrətvuyv yəlvsa i se tə se.

12 Ma piya, pə husa mə isayətv kə Kilisiti təw təḡə ma ḡmaa takələya na má heeliyi-me.

13 Caanaa me mə nyəmna wei i ka we hatuu kancalaya tə, pə təw ké ma ḡmaa takələya si má heeliyi-me. Ife piya me, mə kəla Isayətv təḡə ma ḡmaa takələya si má heeliyi-me.

14 Piya, mə nyəmá Taca təḡə ma ḡmaa takələya na má heeliyi-me. Caanaa me, mə nyəmá wei i ka we hatuu pə kancalaya tə, pə təw ké ma ḡmaa takələya na má heeliyi-me. Ife piya, mə wənnə təma, na Iso Təm cakí mə taa, na í kəla Isayətv, pə təw ké ma ḡmaa-meḡe takələya.

15 I taa səəli antulinya, paa mpi pə tu ké antulinya nyəm mayəmayə tə, í taa səəli. Ye nəḡəlv səəli antulinya, pəntu ta səəli Taca tətə.

16 Pə təna mpi pə ké antulinya nyəm təḡəlv, yəlvtyəntəlv konyuləḡ isayəḡ, na yəlv naakəyuv pəlv na pə isəsəemle kpaí tə, pə taya Taca kin kə pə lunaa.

17 Antulinya na pə təna mpi yəlaa naaki i taa na pá nyuləyi tə pə təḡna təm ké. Ama wei i laki Iso luyv nyəntv tə pəntv cakəna tam.

Kilisiti kolontu

18 Ma piya, antulinya təm wəsa ké. I təma nuu si Kilisiti kolontu ka lu. Təw, kayəna i kolontunaa mpe pa lu payəle ké tənyəw. Pə təw ké tə nyəmnaa si pə wəsa təm ké.

19 Yəlaa panə pa taa ké ta nyəma na tampana se, pə təw ké pa lu tá taa. Mpyəḡ məe, ye paa ké tá nyəma, pa taa lu tá taa se. Ama pa lu ta taa ké si pə hūli teu si pa taa nəḡəlv taa ké tá nyəḡ na tampana.

20 Ye me de Feesuyv Nəḡḡə wei Kilisiti tisa paa mə taa wei i təw tə inəyi í hikaa, na mpv pə yelina mə təna í nyəmá tampana.

21 Ye mpv pə taya isu í tá nyi tampana təḡə ma ḡmaa-me si má heeliyi-me. Ama isu í nyəma-ye, na í nyəmá tətə si pəpətv natəli tə fei tampana taa tə pə təw ké.

22 Aweḡəle pəpətv de? Wei i yəḡəḡəyi təfoo si Yesu tá ké Kilisiti tə pəntu ntə pəpətv. Na inəḡəle Kilisiti kolontu. Pəntv kpeḡna Taca na i Pəyaya ké na í kisi.

²³ Ἄρμόγιό μεε, ye wei í kisa Pəyaya, pɔntu kisa Tacaa tətəyɔ. Na ye wei í nyəmə Pəyaya, pɔntu nyəmə Tacaa tətəyɔ.

²⁴ Pə tɔw kɛ́ í ká la kookali na í təkɪ təm nti í nu hatuu kancaalaya təyɔ mə taa kɛ́ teu. Ye í təkɪ wenti í nu kancaalaya təyɔ mə taa de mə na Pəyaya na Tacaa í ká kɛnti na í caya mpɔ.

²⁵ Kilisiti təma sɪ í ká ha-tuyɔ mpi təyɔle weesuɣu ŋku kv kaa tɛ́ tɔ.

²⁶ Mpa pa pɛkəyɪ sɪ pá puɣusi-me tɔ, pa tɔw kɛ́ ma ŋmaa-meɣe tene unɪ sɪ má heeliyɪ-me.

²⁷ Ye me de Kilisiti tisa í Feesuɣu ke mə tɔw kɛ́. Na í Feesuɣu weɔ mə kɪŋ tɔ nɔyɔɔɔ u nəkəyɪ-meɣe natələyɪ húlóyú tɔtɔ. Feesuɣu huləyɔna-meɣe pə təna na tampana ke kv seɣesəyɪ, kv seɣesəyɪ pɔpɔtɔ. Pə tɔw de í təŋ Feesuɣu ku seɣesətɔ na mə na Kilisiti í kɛnti mpɔ.

²⁸ Nn ma piya, mə na Kilisiti í kɛnti na í caya mpɔ, na tu tu-ɪ naani kɛ́ waatu wei í ka lu tɔ, tɔ kaa kuu feele ke í isentaa kɛ́ kvəŋku í ká kɔw tɔ.

²⁹ Í nyəmə teu sɪ siyisuyɪ ke Kilisiti ná təŋyɪ, mpɔ tətəyɔ í ká nyɪ sɪ yəlaa təna mpa pa təŋyɪ siyisuyɪ tɔ pa kɛ́ Iɔw piya kɛ́.

3

Iɔw piya

¹ Í nyəni isəna mpi Tacaa sɔɔla-tu tɔ í paasaa kɛ́ na í sɔɔli-tu na halɪ pá yaa-tu sɪ í piya, na tɔ tu kɛ́ í piya nsəyɪ. Í tá ná mpi pə tɔw antulinya nyəma ta nyɪ-tu təyɔle. Pa taa nyɪ Iɔw təyɔ pa ta nyɪ tá.

² Ma taapalaa, kəyana tɔ kɛ́ Iɔw piya kɛ́, de pə ta kulita isəna tu te na tɔ wee tɔ pə tɔw təkeele na pəcɔ. Paa na mpɔ tə nyəmə sɪ Kilisiti kɔŋ na í lu tɔ tu nəyəsəna-ɪ kɛ́, mpi tɔ tu ná í weetu.

³ Yəlaa təna mpa pa tɛələyɪ Kilisiti ke mpɔ tɔ pá tayənyɪ pa təyɪ na pá lá kɔpama isu Yesu Kilisiti keɔ kvəŋ tɔ.

⁴ Yəlaa təna mpa pa laki isayatu tɔ Iɔw kəsəsutɔ ke pa kɛesəyɔna. Pə tayə pulɔ, isayatu lapu kəna kəsəsutɔ kɛesənaɔ.

⁵ Na í nyəmə teu sɪ Yesu Kilisiti kəmayə sɪ í ləsəyɪ yəlaa isayatu na í lɔ. Í mayamaya í feina isayatu ke paa pəcɔ.

⁶ Pə tɔw kɛ́ ye í na wei pa kɛntaa, pə cɛpa pɔntu na isayatu lapu kɛ́. Ama ye wei í wee na í təŋna isayatu lapu, í ta na Yesu na í ta tu nyəni-ɪ.

⁷ Ma piya í taa yele na nɔyɔɔɔ puɣusi-me. Ye wei í təŋyɪ tampana, pɔntu mayamaya kɛ́ tampana tɔ kɛ́ isu Yesu Kilisiti.

⁸ Ye wei í wee na í təŋna isayatu lapu, iləyɔn təna pɔntu. Pə tayə pulɔ iləyɔn lapəna isayatu ke hatuu kancaalaya. Pə mayamaya pə tɔw təkɛm kɛ́ Iɔw Pəyaya kəma sɪ ka wakələyɪ iləyɔn təma tənəŋŋəŋ.

⁹ Wei í kɛ́ Iɔw pəyaya tɔ pə cɛpa-ɪ na isayatu lapu kɛ́. Pə tayə pulɔ, í ta ke sətɔ tɔtɔ, í təma weesuɣu tɔ ke pəsuyɔ kɛ́. Na Iɔw kɛle í Caa, de í kaa pəsɪ na í təŋna isayatu lapu.

¹⁰ Í naa mpi pə yeke na pá nyəŋ Iɔw piya na iləyɔn nyənsɪ təyɔɔɔ. Wei ú təŋyɪ tampana yaa u sɔɔləyɪ í yuləyɔyɔntəle tɔ í ta ke Iɔw pəyaya.

Təma sɔɔlyɔn təm

¹¹ Nti í nuwa hatuu kancaalaya təyɔle sɪ tɔ sɔɔləyɪ tá təma.

¹² Pə feɪ sɪ tɔ la isu Kayini ka lapu tɔ, í ka kɛ́ Isayənu nyəŋ kɛ́ na í kú í neu. Na pepe tɔw kɛ́ í tu kv-ɪ tɔ? Í neu lakaya kəsɪyisim na unɪ í lakaya isayam tɔ pə tɔw kɛ́.

¹³ Apalaa me, ye antulinya yəlaa taa kpaana-me, təle tə taa la-meɣe piti.

14 Tə nyəmə sɪ tə lu təsətə ké na tɔ sʊw weesʊy təhikile. Tə sɔla ta yʊltɔxɔntələnaa tɔxɔ tə nyəmə mpʊ. Wei u sɔləxi i lɛlʊ tɔ i wɛ səm taa ké, i ta lita.

15 Yʊlʊ wei i taa kpaana i yʊltɔxɔntələ tɔ i ké yʊlʊkʊlʊ ké, na mə nyəmə sɪ yʊlʊkʊlʊ fɛina weesʊy ŋku ku tɛŋ tɔ.

16 Tá tɔw ké Yesu Kilisiti lɔ i weesʊy. Mpi tá nyəmə sɪ yʊlʊ sɔla i lɛlʊ tɔxɔlə. Ye mpʊ pə wɛɛ ké sɪ taa lɔ tá weesɪŋ ké ta tɔxɔntələnaa tɔw.

17 Ye yʊlʊ wɛna keke, ɪnɛna í ná pə caala i yʊltɔxɔntələ na í ta toosi i tɔm sɪ pʊlʊ, wɛɛntʊ inɪ i pəsəxi na í tɔ sɪ i sɔla Isɔ keke?

18 Ma piya tə taa makɪ nɔwɪ taa ké yem ké tá təma sɔləyʊ tɔm. Ama tá lakasɪ í hʊlɔxi tɔtɔ sɪ tə sɔla təma na tampana.

Isɔ naani tʊyʊ

19 Mpi pɪ yele na tɔ nyɪ sɪ tampana ké tə təŋxi tɔxɔlə. Pɪ yele na tɔ wɛɛna naani ké Isɔ sɛntaa.

20 Ye pə heeliyi-tʊyʊ hatuu tá lotu taa sɪ tə fɛi teu, tə nyəmə sɪ Isɔ kəla tá lotu taa nyɛntʊ tənaxa tɔw na i nyəmə pə təna təpai.

21 Ma taapalaa pə tɔw ké ye pə ta heeli-tʊyʊ natələxi hatuu tá lotu taa, tə kaa nya Isɔ sɛntaa keke paa pəcɔ.

22 Tə təŋxi i kʊheelitu na tɔ lakɪ mpi i caa tɔ pə tɔw ké i ha-tʊyʊ pə təna mpi tə sɔləməxi-i tɔ.

23 Nti i tʊ-tʊ tɔxɔlə i Pəyaxa Yesu Kilisiti tɔm mʊyʊ na sɪ tɔ sɔləxi ta təma isʊ Kilisiti tʊ-tʊ sɪ tɔ lakɪ tɔ.

24 Ye wei i təŋxi Isɔ kʊsəsutʊ pʊntʊ kɛntəna Isɔ ké na Isɔ wɛ pʊntʊ waalɪ. Isɔ ha-tʊyʊ i Feesʊy tɔxɔ tə nyəmə sɪ Isɔ wɛ tá waalɪ.

4

Isɔ na Satanɪ pa feesɪŋ fayav

1 Ma taapalaa, nyɛntɛ yɔlaa mpɔ sɪ Isɔ Feesʊy tii mpɛ pa tɔw tɔ í taa mʊyɪ pa təna pa tɔm ké yem. I tɛɛ pa waalɪ na í ná sɪ feesʊy ŋku kʊ ké Isɔ nyəŋku yaa ŋku. Pə taya pʊlʊ, Isɔ kʊyɔxɔtʊ teləsɔlaa pəpətʊnaa kʊpiŋ yana na antulinya.

2 Isəna í ká nyəna sɪ Isɔ Feesʊy nyəma tɔxɔlɔ, ye wei i təŋ sɪ Yesu Kilisiti pəsə yʊlʊ na tampana ɪɛ Isɔ Feesʊy tʊ nté.

3 Ama wei u tisiyi sɪ Yesu pəsə yʊlʊ na tampana tɔ Isɔ Feesʊy fɛi i kin. Kilisiti kolontu nyəŋku tʊ nté pʊntʊ. I ká nuwa sɪ i ká kɔw tɔ, i təma kɔntɛ ké antulinya taa.

4 Ama ma piya mɛ mə ké Isɔ nyəma ké na í kəla Isɔ kʊyɔxɔtʊ teləsɔlaa pəpətʊnaa. Pə taya pʊlʊ, Feesʊy ŋku kʊ wɛ mə kin tɔ kʊ kəla feesʊy ŋku kʊ wɛ antulinya nyəma kin tɔ.

5 Antulinya yɔxɔtaya ké pa yɔxɔtəyi, na antulinya nyəma nuki pa tɔm ké pa ké antulinya nyəma tɔ pə tɔw.

6 Ama tá ɪɛ, Isɔ tənna tá. Na wei i nyəmə Isɔ tɔ inɪ i nukəna tá tɔm, wei i ta ké Isɔ nyəŋ tɔ u nuki tá tɔm. Mpi pɪ yele na tɔ nyəŋ tampana Feesʊy na feesʊy ŋku kʊ toliyi yɔlaa tɔxɔlə.

Isɔ ke sɔləyʊ

7 Ma taapalaa, í yele na tɔ sɔləxi təma, pə taya pʊlʊ Isɔ kin ké sɔləyʊ lunaa. Na wei i sɔləxi i yʊltɔxɔntələ tɔxɔlə Isɔ pəyaxa na pʊntʊ nyəmə Isɔ ké.

8 Ama wei u sɔləxi i yʊltɔxɔntələ tɔ, pʊntʊ ta nyɪ Isɔ. Pə taya pʊlʊ Isɔ ná ké sɔləyʊ tɔ se.

⁹ Iso tilina i Pəyaya ikpamle ke antulinya taa si té ná weesuɣu ke ka tɔɔ. Tɔɔ, mpi Iso hɔlənnaa si i sɔla-tu tɔɔle.

¹⁰ Na isəna pə hulaa si sɔlɔɣu tɔm təkrem tɔɔle timpri tá tá sɔli Iso na un i sɔli-tu na í tili i Pəyaya si pə husi tá isayato ke ka tɔɔ tɔ.

¹¹ Ma taapalaa, Iso ná tá kisi-tuɣu mpuɣɔle sɔlɔɣu, ile pə wee ké si tá tɔtɔ taa sɔlɔɣi n̄púɣú tá təma.

¹² Nɔɣɔl ta keesita Iso se. Ama ye tɔ sɔlɔɣi tá təma, Iso we tá waali ké na i sɔlɔɣu naa tá kinj təketekele.

¹³ Iso ha-tuɣu i Feesuɣu tɔɣɔ tə nyəmá si tə krentəna-i na i we tá waali.

¹⁴ Tə nana ta isəle ké na tɔ heeliɣi təfoo si Tacaá tila i Pəyaya si ká la antulinya Yatu.

¹⁵ Ye wei i yɔɣɔtəɣi si Yesu ké Iso Pəyalu, Iso we i waali ké na pɔntu krentəna-i.

¹⁶ Sɔlɔɣu mpi Iso sɔla-tu tɔ tə nyəma-wi, na tə tɛma-wi na tá taa.

Iso ké sɔlɔɣu tu ké, ile ye wei i sɔlɔɣi i lelu, pɔntu nyəmá Iso na Iso we i waali.

¹⁷ Mpi pə húláɣi si ta təma sɔlɔɣu tu fei pá yɔɣɔi tɔɔle si tə kaa nyana puluɣu paa pəcɔɣɔ Iso huɔle n̄tɛ tə wule. Pə taɣa pulu, isəna Yesu Kilisiti təma antulinya taa tɔ n̄púɣú tá təma.

¹⁸ Sɔɣɔntu sɔlɔɣu ta ke sɔlɔɣu. Ama sɔlɔɣu mpi pə ké tampana nyəm tɔ pə yasəɣi sɔɣɔntu ké. Pə tɔɔ ké sɔɣɔntu sɔlɔɣu ta ke sɔlɔɣu kuɔaŋku nakuli. Pə taɣa pulu, saləka kəŋna na sɔɣɔntu.

¹⁹ Ye tá, Iso laaləna-tuɣu sɔlɔɣu iləna taa sɔli-i.

²⁰ Ye nɔɣɔl nɔɣɔ taa luwa si: Ma sɔla Iso. Ama ye i yulɔtɔɣɔntəle, u sɔlɔɣi ilé, pɔntu ké pəpɔt ké. Ye i ta sɔli i yulɔtɔɣɔntəle wei i naaki tɔ isənaya i ká sɔli Iso wei u naaki tɔ?

²¹ Kusəsutu nti Kilisiti tu-tu tɔɔle si: Pə wee si ye wei i sɔla Iso, pɔntu í sɔli i yulɔtɔɣɔntəle tɔtɔɣɔ.

5

Ta kəlvu ke antulinya

¹ Yulu wei i tɛma i taa si Yesu kele Kilisiti tɔ, pɔntu kəna Iso pəyaya, na ye wei i sɔla piya caa, pɔntu sɔla piya tɔtɔɣɔ.

² Tə sɔlɔɣu Iso na tɔ laki i kusəsutu tɔɣɔ tə nyəmá si tə sɔla i piya.

³ Tə təŋəɣi Iso kusəsutu tɔɣɔ pə húláɣi si tə sɔla Iso. Na Iso kusəsutu ta kəli-tuɣu kate.

⁴ Pə taɣa pulu tɔɔ paa Iso pəyaya ŋka ká pəsəɣi na ká kəli antulinya ké. Tə tɛma Iso na ta taa tɔɣɔ tə kəla antulinya.

⁵ Awe pəsəɣəna na í kəli antulinya, ye pə taɣa wei i tɛŋ i taa si: Yesu kele Iso Pəyalu tɔ i paasi?

Kilisiti tɔɔ tampana hvlvɣu

⁶ Yesu Kilisiti kele wei i kəmnə lum na caləm tɔ. Pə taɣa lum tike ke i kəmnəa, ama na caləm tɔtɔɣɔ. Na Feesuɣu ləsəɣəna seliya si n̄púɣú pə wee. Pə taɣa pulu Feesuɣu kəna tampana tu.

⁷ Seliya nyəm we tɔm tooso ké.

⁸ Feesuɣu na lum na caləm, na pə təna pə tooso isəntu u kɔɔsəɣəna təma.

⁹ Ye yəlaa ləsəɣi seliya tə muɣi. Tɔɔ, Iso nyəŋ ná kəla yəlaa nyəma təcaɣacaya. Iso seliya kele wei i ləsa i Pəyaya tɔɔ tɔ.

10 Pə təw kə wei i tɛŋ Iso Pəyaya na i taa tə pɔntɔ cəkəna seliya inɛyɛ hatuu i taa. Ama ye wei u tɛŋ i taa na Iso, pɔntɔ yaa Iso kə pɔpɔtɔ kə. Pə taya pɔlɔ təw, i ta mɔ seliya wei Iso ləsa i Pəyaya təw tə.

11 Na seliya wei Iso ləsəyɛ tɔyɔle si: I ha-tuyɔ weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ, na i Pəyaya cələnə-tuyɔ-ku.

12 Ye wei i kɔɔntəna Pəyaya, i hika weesuɣu kɔnɛ inəyɛ. Na wei i ta kɔɔntəna Iso Pəyaya tə pɔntɔ kaa na-ku.

Weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ kv təm

13 Ma ŋmaa takəlaya na má heeli-mɛyɛ nípyóyó si mɛ mpa í tɛma mə taa na Iso Pəyaya tə í hika weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔyɔ.

14 Tə nyəmá si ye tə sələməyɛ Iso kə mpi pə kə i luɣu nyəm tə, i nukɪ təw kə tá naani təw səsəm kɛ i təw.

15 Isəna mpi tə nyəm si ye tə sələməyɛ-i pɔlɔ i nukɪ tə, mpɔ tətɔyɔ tə nyəmá si i ha-tuyɔ mpi tə sələməyɛ-i tə.

16 Ye nɔyɔlɔ nawa i taapalɔ na í lakɪ isayatu nti tu kəŋna səm tə, pə wɛɛ si pɔntɔ í sələməna i taapalɔ na Iso kə, na Iso ha-i weesuɣu. Isayatu nti tu kəŋna səm tɔyɔ ma tɔŋ. Isayatu nti tə kəŋna səm tə pə taya tɔle tə təw kə ma tɔŋ si í sələməna.

17 Pə təna mpi pə ta siyisi tə pə kə isayatu kə. Ama isayatu lentənaa wɛɛ na tu kəŋna səm.

18 Tə nyəmá si Iso pəyaya nakəhɪ ka kaa wɛɛ na ká təŋna isayatu lapɔ. Pə taya pɔlɔ, Iso pəyaya kentina i təw, na Isayatu kaa kɔɔyɛ pɔlɔyɔ i təw.

19 Tə nyəmá si Iso tənna-tu, na Isayatu niŋ taa kə antulinya təna ná wɛɛ.

20 Tə nyəmá si Iso Pəyaya kəma na ká lá na tə hii layatu si tə nyɪ tampana Iso. Na ta na-i na i Pəyaya Yesu Kilisiti tə kɔɔntaa na tɔ wɛɛ mpɔ. Inəyɔle tampana Iso, inəyɔle weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ.

21 Ma piya, í la laakali na tɔŋ.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA
YOHAAŊI
NMAAWA TŌ
Kŭtŭlŭtŭ

Takĕlaya kanĕ ka taa ile ŋmaabɔ ha i tɔyi hɛte kĕ sɪ sɔsɔ. I tasɔyi i takĕlaya kallaa kĕ apalɔtɔ sɪ pa tɔŋ tampana na sɔɔlɔyɔ. I kpaalɔyi I sɔ sɛɛlaa sɪ pa la laakali na pɔpɔtɔ sɛyɛsɔlaa. Uena i tɔki i takĕlaya na sɛɛtɔ.

Isɔna pa fɔya Yohaani II takĕlaya tɔ:

Tampana tɔŋyɔ na sɔɔlɔyɔ, 1-6

Laakali lapɔ na sɛyɛsɔlaa pɔpɔtɔnaa, 7-11

Sɛɛtɔ, 12-13

Sɛɛtɔ

¹ Sɔsɔ ma, mɔ ŋmaakɛna takĕlaya kanɛyɛ alɔ wei nyɔ I sɔ lɛsaa tɔ, na nyɔ piya mpa ma sɔɔlaa na tampana tɔ. Pɔ taya ma tike ma sɔɔlɛna-mɛ, ama pa tɔna mpa pa nyɛmɔ tampana tɔ pa sɔɔla-mɛyɛ.

² Pɔ taya pulɔ tɔɔ, tampana kĕ tɔ tɔkaa na anɔyi tu tɔki tam.

³ Tɔcaa I sɔ na Tɔcaa unɪ i Pɔyalɔ Yesu Kilisiti pɔ hɔli-tɔyɔ pɛɛɛɛ na suulu na pɔ ha-tɔyɔ alaafɔya na pɔcɔ tɔ hiki kɔcɔɔŋ inɛyɛ tampana na sɔɔlɔyɔ pɔ taa.

Tampana na sɔɔlɔyɔ pɔ tɔm

⁴ Ma lanɔle hɔlɔma sɔsɔm kĕ timpɪ ma nawa nyɔ piya taa lensɪ tɔka tampana unɪ Tɔcaa tɔ-tɔ sɪ tɔ tɔki tɔ.

⁵ Ma wiikina-ŋ alɔ nyɔ, sɪ tɔ sɔɔli tɔ tɔmɔya. Ile pɔ taya kɔsɔsɔtɔ kɔfatɔ natɔli tɔ tɔ kĕ ma ŋmaaki. Ama nti pɔ sɪ-tɔyɔ tuu kancaalaya tɔyɔle.

⁶ I sɔ kɔsɔsɔtɔ tɔkɔyɔ ntɛ sɔɔlɔyɔ tɔŋyɔ, na kɔsɔsɔtɔ nti pɔ sɪ-mɛyɛ hatuu kancaalaya tɔyɔle sɪ i wɛɛna sɔɔlɔyɔ.

⁷ Pɔpɔtɔnaa payale yana antulinɔya kĕ, paa caa pɔ nu sɪ Yesu Kilisiti pɛsa yɔlɔ tɔtɛŋɛɛŋ kĕ tampana. Yɔlɔ wei u caa i nu mpɔ tɔ pɔntɔ kĕ pɔpɔtɔ kĕ, na inɔyɔle Kilisiti kolontu.

⁸ Mpɔ tɔ i la laakali na mɔ tɪ, i taa yeɛ na mɔ tɔmlɛ kawaaɔya le. Pɪ tɛ na pɔ fɛli-mɛyɛ kɔpantɔ kĕ sɔsɔm.

⁹ Ye wei i ŋmaana Kilisiti sɛyɛsɔyɔ tɔ sɪ kɔ ta maya-i, pɔntɔ na I sɔ pa fayaa kĕ. Ama ye wei i tɔŋa Kilisiti sɛyɛsɔyɔ, pɔntɔ kɔpɛtɔna Tɔcaa na i Pɔyalɔ kĕ.

¹⁰ Ye nɔyɔlɔ kɔma na pɔ tɔ kĕ sɛyɛsɔyɔ kɔnɛyɛ i sɛyɛsɔyi, i taa tɛɛ pɔntɔ waali sɪ i sɔ mɔ tɔyɔya, na paa sɛɛtɔ mayamaya i taa sɛɛ-i.

¹¹ Pɔ taya pulɔ, ye wei i sɛɛ-i pɔ wɛ isɪ i na pɔntɔ pa pɛɛla nɔyɔ kĕ isayɔtɔ tɔma nna i lakɪ tɔ a taa kĕ.

Tɔnaya nyɛntɔ na sɛɛtɔ

¹² Tɔm nti ma wɛna sɪ ma heeliyi-mɛ tɔ tɔ ɔwa, ile ma nyulɔyi sɪ maa kɔɔ mɔ tɛyɛ na mɔ heeli-mɛyɛ-tɪ na nɔyɔ na pɔ ha-tɔyɔ lanɔhɔlɔmlɛ sɔsɔɛ. Ma kaa ŋmaa-tɔyi kɔŋmaa kĕ takĕlaya taa na ŋmaalaya.

¹³ Nyɔ kɔyɔ wei I sɔ lɛsaa tɔtɔ tɔ, i piya sɛɛki-ŋ.

TAKĒLAYA TOOSO NYĒŊKA ŊKA YOHAAŊI NMAAWA TŌ Kutvltv

Apalaa mpa pa yaa si Kayusi na Temetiyusi tɔyɔ Yohaani ŋmaa i takēlaya kanɛ. Ama tɔ ta nyi pa tɔm ke teu. Nti Yohaani yɔyɔta pa tɔɔ tɔyɔle si pa tɔŋ tampana taa. Ilena i keesɛyɔ-tuyɔ apalɔ wei pa yaa si Tiyotɛlɛfi tɔ i tɔm si i kɛ isayav.

Isɛna pa faya Yohaani III takēlaya tɔ:

Yohaani lɛsɛyɔ Kayusi aseeta, 1-8

Tiyotɛlɛfi tɔntɛ isayale, 9-10

Temetiyusi tɔntɛ kupantɛ, 11-12

Sɛɛtv, 13-15

Sɛɛtv

¹ Sɔsɔ mǎ, ma ŋmaakɛna takēlaya kanɛyɛ ma yulɔ kupan̄ Kayusi. Ma sɔla-ŋ sɔsɔm kɛ.

² Ma taapalɔ kupan̄, ma koolee ntɛ si n̄ caɣana nyǎ ti, na pɔ ha-ŋ tɔnuyɔ taa alaafɔya isɛ nyǎ lɛsaya wev alaafɔya tɔ.

³ Ta taapalaa tala cɛnɛ ilɛna pǎ heeli-m si n̄ tɔka tampana kɛ pɔ tu fɛi, isɛ tuu lɔŋ n̄ ka tu tɔkuyɔ-yɛ tɔ, ilɛna ma lan̄lɛ hulɔmɛ sɔsɔm.

⁴ Isɛ ma nukuyɔ si ma piya tɔŋyɔ tampana tɔ pɔ wɛ-m lelen̄ kɛ pɔ tu fɛi.

Kayusi kupantv

⁵ Ma taapalɔ kupan̄, paasɛnav mpi n̄ paasɛna tǎ taapalaa halɛna pɔ kɛŋna muɔlaa maɣamaɣa tɔ n̄ kɛ yulɔ kupan̄ kɛ.

⁶ Yɛlaa panɛ pa puyɔla nyǎ sɔɔluyɔ tɔm ke Yesu sɛɛlaa tɛna isɛntaa. Hai, ma wiikina-ŋ si n̄ nyɛni Isɔ na n̄ sɛna-wɛyɛ pa mpaav tɔm taa.

⁷ Kilisiti tɔmlɛ lapɔ tɔɔ kɛ pa tu mpaav, pa ta tisi si mpa pa ta nyi Isɔ tɔ pǎ sɛna-wɛ.

⁸ Pɔ muɔna Kilisiti tɔŋlaa ta taa tɔkɛna yɛlaa isɛ panɛ un̄ pa takanaa, na tɔ tu-wɛyɛ niŋ ke tampana tɔmlɛ nte pa laki tɔ tɔ taa.

Tiyotɛlɛfi na Temetiyusi pa tɔm

⁹ Ma ŋmaa Yesu sɛɛlaa kɛkɛle ke takiliya tɔnyɛv, na Tiyotɛlɛfi wei i pɛɛkɛyɔ si pa nyɛnɛyɔ-i pa sɔsɔ tɔ i kisi si un̄ i kaa mu ma tɔm.

¹⁰ Pɔ tɔɔ kɛ yɛ ma kɔma na mǎ kɔɔ maa kuli isayɔtɔm na pɔpɔtv tɔm nti i suu-tv tɔ tɔ tɔ na i nu. I ta yele i nyɛŋ un̄ se. Ta taapalaa mpa pa kɔŋ tɛna tɔ u muɣv-wɛ. Halɛna ye mpa pa caaki si pa mu-wɛ, i kalɔyɛna-wɛyɛ na i nyaasi-wɛ na Yesu sɛɛlaa kɛkɛle taa tɔyɔnuyɔ.

¹¹ Ma taapalɔ kupan̄, taa kɛɛna isayalatv. Ama kɛɛna kupantv latv na n̄ laki. Isɔ tɛna kupantv latv. Ye wei u laki kupantv, pɔntv ta nyi Isɔ kɛ paa pɛcɔyɔ.

¹² Yɛlaa tɛna puyɔlɔyɔ Temetiyusi kupantv kɛ, na i tampana maɣamaɣa nǎ lɛsɛyɔ i nyuluyɔ tɔtɔ. Inɛyɔ tǎ tɔtɔ tɔ kuliyi kahuka ke i kupantv tɔɔ, na n̄ nyɛmǎ teu si taa yɔyɔta nti, n̄pɔyɔ pɔ wɛɛ.

Tɔnaya sɛɛtv

¹³ Tɔm nti ma wɛna si ma heeliyi-ŋ tɔ tɔ tɔwɔyɔ, ulɛ ma kaa nɔki na mǎ ŋmaa-tɔyɔ kɔŋmaa ke takēlaya taa na ŋmaalaya.

¹⁴ Ama ma nyuluyɔ si maa kɔɔ na mǎ na-ŋ nɔɔnɔ na tɔ caɣa na tɔ yɔyɔti.

¹⁵ Iso i ha-ŋ alaafəya, nyá taapalaa seeki-ŋ.
See paa ta taapalə wei.

TAKĒLAYA NKA
YUTI
NMAAWA TŌ
Kutvlvtv

Yuti takēlaya ta siyisina yulv yaa kpekāle natēli. Iso sēelaa tēnaya pē krentaa. Ile mpa pa seyesēyi pōpōtv seyesēy tōyo Yuti yookina i takēlaya taa. I hulēyi si mpe unī paa tēsēna kē isu lēy nyōma, na isōtaa tillaa mpa pa kula Iso tōv na ilē i tōyōni-wē tō.

Isōna pa faya Yuti takēlaya tō:

Kutvlvtv na sētv, 1-2

Pōpōtv seyesēlaa na pa hōvnav tōm, 3-16

Tampāna tēyīlāa i tōki pa taa tēm ke teu, 17-23

Iso kōlvōm na ta waasōlv Yesu pa samtv, 24-25

Sētv

¹ Maya Saaki neu Yuti, Yesu Kilisiti tēmle tv.

Má ηmaana takēlaya kanēye mpa Tacaa Iso yaawa na í sōōli-wē, na Yesu Kilisiti ná tōka-wē tō.

² Iso í hulī-mēye suulu, na í ha-mēye alaafōya, na í tv-mēye tōma sōōlvōy na pō tōv sōōm.

Seyesēlaa pōpōtvnaa

(Piyē II 2:1-17)

³ Ma taapalaa, ma lūpa teu si nyōyv yavv tōm nti tō kē tá tōna tá tōm tō pē tōm ke má ηmaa-mē. Kēna pō caali-m si má ηmaa-mēye takēlaya kanē na má sōōsi-mēye apalōtv na í yoo Isōsēelē nte Iso ha tōm kōlvōm tōv kē kpakpaa ke mpa i ti tō yōō.

⁴ Pē taya pulv tōv, yōlāa asaḡaa napēli mpa pa sūōwa tōkēv kē ta taa tō, mpe pa kēena tá Iso pēelē tōm na pá kōsēyōna pa asilīma taa tōnte tōm nyōyv, na pá kisīyi Yesu Kilisiti wei i tike tōkōy i ke Tacaa na ta Sōō tō. Pa tēma kpaalvōy ke Iso Tōm takēlaya taa kē hatuu lēy ke pa tōm kōyō.

⁵ Paa na í ka tēma-tōyī nyōm tōkpatāa tō, pē wēē si má tasa-mēye lentī tōōsvōy ke isōna Tacaa yapa Iseyēli yōlāa ke Icipiti taa na pē waali í kv mpa pa ta tēmi-i na pa taa tō.

⁶ I tōōsi si isōtaa tillaa mpa pa lanja ta hēena pēsuvōy ηku pē ha-wē si pa lakōna, na pá kōli na pá yele pa maḡamaḡa pa lōna tō, Iso hōka-wēye alukpala ke tam tōv, na í su-wēye atē sōkpetvōy taa, na í tanja kuyako sōōōō. Kv wule ke i ká tv-wēye salōka.

⁷ I tōōsi si Sōtōm na Kōmō na acalē nna a cōōna-yē tō a yōlāa lakaya kē isu isōtaa tillaa pane. Pa lakaya asilīma kōlapōtv kē. Pa tēḡaya pa tōnōy kōnyulōy isayāy wei i fēi lapv tō. Ile kōko tam nyōjka ntē pa salōka, na mpi pē lapa-wēye mpv tō pē kpaala paa wei kē tōkelekele.

⁸ Yōlāa mpa pa sūōwa tōkēv kē m̄pōyō mē hēkv tō mpv pē maḡamaḡa ke pēle pa laki. Pa toosee nna pa toosiyi na pá tēḡōyī mpv na pá laki tō anī a tusēyōna-wē na pá wakēlōyī pa ti, na pá footiyī Iso sōōōōntv, na pá tvōki isōtaa teeli nyōma.

⁹ Isōtaa tillu sōō Mīsēeli ta la mpv. Moisi sōpa na Mīsēeli na ulōyōv pá hōyī-i na pá yōōki tō, Mīsēeli ta kuli nōyō na í kv ulōyōv tōm na kutvōy. Ama i tōma-i kē si: Tacaa ká nana-ḡ.

¹⁰ Yəlaa panə, mpi pa ta nyi tō mpəyi pa tuki. Na mpi pa nyəmə yem ké pa ti isu taale wontu mayamaya nyənyu tō, mpi pə kuyona-we təkpaata.

¹¹ Pa tōm we wayo ké. Kayini ikpate ke pa tənyəyi, na pəyolaya tō ké pa tolisa pa ti isu Palaam lapu tō. Isəna mpi Kolee ná kpeesəna Moisi tō mpyóyó pa lapa, uləna pá wakəli tənəhəhə.

¹² Ye pa we mə təyənasi tətəyole, tusuyu wenna, na tənaya pa pəsəyənə pa acima na feele tu fei-we, hilih haana. Pa wee ké isu tēv piluyuu na heelim kusi-ku tō, na isu tuj wei paa pə tala i ləlyu u ləlyə tō, na isu tuj wei pa kpeesəna i lila na i woli yem təwəkəkō tō.

¹³ Pa kulaputu lələsəyi feele fei təma ke pa kin ké isu tenku hula pāáná nyəna tōkuyv kuhulan tō. Pa wee ké isu isətulohasi kəkpeesasi. Iso tēma-weye pa təcayale caav ke səkpetiile anaam taa ké.

¹⁴ Atam saali kulelyu naatosompəyolaya nyəh nté Henəki, na inu i ka nana yəlaa panə pa tōm ke hatuu ləh na í yəyoti si: I tu həkpaheh na í nu. Tacaa ká kəw na i ká kpehna i isətəa tillaa nahəh nyəma isu iyisi naanəwa,

¹⁵ Si i huəkəna yəlaa tənaya tōm. I ká kv asayaa tənə mpa pa kpeesəna Iso na pá lá təma asayee ane a tənə tō, na isayətəm nti kawalasí nyəma mpa paa see nəyólə tō pa tu-i tō pa tōm.

¹⁶ Yəlaa panə, tam ké pa kontəyi na pá kaləyi. Pa mayamaya pa konyuləh ke pa tənyəyi. Kalampaani tōm ke pa yəyotəyi, na mpa pa kin kawaaaya wee təyó pa taləyi.

Kantəkaya kuyeyəh taa təma

¹⁷ Ama ma taapalaa mə, mu təəsi nti Tacaa Yesu Kilisiti tillaa heela-meyə tuu ləh tō.

¹⁸ Pa heela-meyə si: Tampana tō, kuyeyəh kuteesəh taa, yəlaa ká lu mpa pa tənyəyi pa konyuləh isayəh tō, na paa wonh-mə.

¹⁹ Mpe pa yelina na fayav kəh, pa yuləweetu hmakələna-we, pə tayə Iso Feesuyu.

²⁰ Ama ma taapalaa mə, mu səəsi tonj ke mə Iso seev kəpam nahəh nyəh taa ké tam. I sələmənə Iso Feesuyu Nahəhə pəsuyv,

²¹ Na í səh Iso səluyv tōm taa ké tam na í tanəa si Tacaa Yesu Kilisiti í ha-meyə weesuyu hku ku tēh təyó i kəpantu tō.

²² Sika nyəma tōm í la-meyə pətətəe.

²³ I hə-we na í ləsi kəkō taa na í ya pa nyəh. Lelaa tōm í la-meyə pətətəle tōtə na səyontv. Ama pə kpaayav pa wontu nti pa yuləweetu asilima taanaa tō í taa tokina.

Iso sam

²⁴ Iso pəsəyi na í te-meyə təhotile tənə taa, na í la na í səh i isentaa na í feina kawalaya, na lahəhəlmə kuyi-mə.

²⁵ Ta Yatv Iso wei inu i tike i ké Iso tō i teeli na i səsəontv na i pəsuyv na i tonj ka we mpyóyó, ilə pə wee mpyóyó sanja taa na tam tō ké Tacaa Yesu Kilisiti tō. Amí.

KUKULUTU Kutulutu

Kukulutu takəlaya ηmaaɓu ka we tetu nti lum cəɓnaa na pá yaaki-ti si Patəmōsi tɔ taa ké. Iso seɓu tɔ kunyɔntɔyɔle ka tɔyɔnəna-i na í polo í cəɓsi təna. Yesu seɓlaa kpeka naatosompɔyɔlaya wei i ka we Asii tetu taa tɔyɔ í ηmaaɓa i takəlaya. I tasa-weye apalɔtu si pá tɔki pa taa tem na pá teɓɔyɔ. I takəlaya taa tɔm payale cəkənaɓ we kate ké. Mpi tɔ, mpi pə hɔlɔyɔ yaasinaa tɔyɔ i ηmaaɓa i takəlaya taa isu Yesu ke pə təna pə kancaalaya, i ké awulaa wulaw, na sɔsaa sɔsɔ, inəyɔle Yuta tɔyɔlaya, inəyɔle kətɔlaa kətɔlu. Pəcɔ inəyɔle kətaya ɩwəyaya. Yesu na i nyəma paa kələna hɔule sɔsɔle waatu.

Isəna pa faya kukulutu takəlaya tɔ:

Yohaani ké Kilisiti tillu, titite 1:1-8

Yesu seɓlaa kpeka naatosompɔyɔlaya takəlasɩ, titite 1:9-3:22

Iso na Yesu Kilisiti pa seɓtu, titite 4-5

Takəlaya na ka kɔtaalətu naatosompɔyɔlaya, titite 6:1-8:1

Akantɛɛ naatosompɔyɔlaya, titite 8:2-11

Tum sɔsɔ na wontu naale, titite 8:12-13:18

Yəlaa iyisi nunɔwa na nuɓe na liyiti (144000), titite 14

Iso pááná kəpɔnaa naatosompɔyɔlaya, titite 15-16

Papiloni hotuyɔ na ɩlɔyɔɓ kpisuyɔ, titite 17-20

Iso tɔnɔyɔ kɔfalɔyɔ na tetu kɔfatɔ Yosalem kɔfalɔ, titite 21:1-22:5

Ma kəŋ nɔɓnɔ, titite 22:6-21

Takəlaya kane ka hɔweɛ

¹ Takəlaya kane ka taa kɛesəyəna Yesu Kilisiti kula mpi pə tɔɔ na í hólí tɔ. Iso yelina si í hólí i pəyalaa ké mpi pə weɛ si pə kəŋ nɔɓnɔ tɔ. Kilisiti tilina i isɔtaa tillu na í hólí-təyɔ i pəyalɩ Yohaani má.

² Na pə təna mpi Yohaani má, ma nawa tɔyɔ ma kɛesaa. Na Iso kɔheelutu na tampana nna a tɔɔ Yesu Kilisiti kulaa tɔyɔlɔ.

³ Wei i kaləyɔ tɔm tənɛ, na mpa pa tu ηkpaŋŋ ké mpi pu la cele na pə yɔyɔta pə tɔm tɔ, na pá tɔka nti pa ηmaa cənɛ tɔ, pɔntunaa nté lelenɩ nuɓlaa. Pə taya pɔlu, mpi pə weɛ si pu la mpɔ tɔ pə waatu wɔsaa ké.

Yesu seɓlaa kpeka naatosompɔyɔlaya seɓtu

⁴ Maya Yohaani, má ηmaakəna takəlaya ké Yesu seɓlaa kpeka naatosompɔyɔlaya mpa me í we Asii tetu taa tɔ.

Iso wei i weɛ, na i ka weɛ, na i ká kɔɔ tɔ, í hólí-meyɛ pɛɛɛɛ na í ha-meyɛ alaafəya. Na feesɩŋ naatosompɔyɔlaya wei i we Iso kawulaya kumte isentaa tɔ, ílé í hólí-meyɛ pɛɛɛɛ na í ha-meyɛ alaafəya tɔtɔ.

⁵ Yesu Kilisiti wei i ké seliya tu kɔpaŋ, na pə taaləna-i sɔtaa taa ké feesuyɔ tɔcəci na i ké tetu tɔ awulaa wulaw tɔ, ílé í hólí-meyɛ pɛɛɛɛ na í ha-meyɛ alaafəya tɔtɔ.

ɩni i sɔɔləna-tu na í sí si pə ləsi-tuyɔ tá isayatu,

⁶ na i lapa-tuyɔ awulumpiya si tɔ la i Iso wei i ké i Caa tɔyɔ tɔmlɛ isu kətɔlaa. Yesu teeli na i pəsuyɔ i weɛ tam. Ami.

⁷ I nyəni, i kəŋna na isəŋmɔntu. Yəlaa təna təpai haləna pə kɛntəna mpa paa tula-i pɔɔŋ tɔ paa na-i. Ate piitimnaa təna ká wii isu pa səki. Nn, pə la mpɔ. Ami.

⁸ Μαχα Αλφα να Ομεκα. Τααα Ισο kawulaya tu wei ι weε, na ι ka weε, na ι ka koo to un ι yoyotona tefoo ke mpv.

Isana pa lapa na Yohaani na Kilisiti to

⁹ Mə taapalv Yohaani má, má na-me tə təkuyv kunyovη na tə təkuyv kawulaya na tə tavnə suulu to, tá na Yesu tə krentaa tayo. Ma lapa Iso Təm na tampana nna a toə Yesu kulaa to pə waasv tayo pa su-m Patəmasi. Lvm cəna tetu nti to tə taa cəne.

¹⁰ Mpóyó Τααα kuyaku wule, Feesuγυ τεενα-m. Tənaγa ma nu pə yoyota ma waali na nayo səsəya isu akantəle wula taka.

¹¹ Pa yoyotaya ké si: Nmaa takəlaya taa ké mpi n naaki to, na η tilina-keγe Yesu seela kpeka naatosompəyolaya inε: lfeesu, Simiini, Pεekam Tiyatii, Saati, Filateləfii, Layotisee.

¹² Ma pəsaa si ma naa wei ι yoyotəyona-m to, ile má ná wola kpatəη ke naatosompəyolaya wei ι toə pa musa kəkəsi tayoλε.

¹³ Na ι hεkv taa we nayolv na ί nayoəsəna yulv, na ί suu capa kutayalv, na ί ləla ι həle taa ké wola tampala.

¹⁴ Ι nyoəsı huləma laıai ké isu kayalv, yaa isu kponkroməlv, na ι ise mvyi kəkə.

¹⁵ Ι nontaaləη mvyi kəkə ké isu pa təkuyv nyəyəlvυv kuvseemvyu ke kuluku kəkə səsəηka taa na kv hoo na pá sotiti-kv to. Na ι nayo yvη kəla isu lvm kpenyυv na pə faləyi to.

¹⁶ Ι təkə ι niη ntəyovη taa ké isətvlvηasi naatosompəyolaya, na layate nte tə we lvη ke taa na waali to tə lukayana ι nayo taa. Ι isentaa mvyi kəkə ké isu ilim sikuyv na pə nyaki isəna mpi to.

¹⁷ Ma na-ι mpv, ilena má hoti ι nəəheε tee isu sətv. Mpóyú ι təna ι niη ntəyovη ke ma toə na ί to si: Taa nyá, má kəna kancaalaya tv na kantəkaya tv.

¹⁸ Ma wəna ma weesuγυ. Maa səpa, ile pənentε ma wəna ma weesuγυ ke tam toə. Má kpilikina səm na atətvnaa təcayale ke ma niη taa.

¹⁹ Ye mpv tv takəlaya taa ké mpi n naa to, paa nəənoə nyəntv təne, paa pə waali nyəntv nti tu koo to.

²⁰ Isətvlvηasi naatosompəyolaya wei n ná ma təkə ma niη ntəyovη taa, na wola kpatəη naatosompəyolaya wei ι toə pa musa kəkəsi to pə hóləyi mpi tayolv. Isətvlvηasi naatosompəyolaya nté Yesu seela naatosompəyolaya isətaa tillaa, na wola kpatəη wei ι toə pa musa kəkəsi to iləyele Yesu seela naatosompəyolaya mayamaya.

2

Təm nti pa heela lfeesu Yesu seela kpekəle to

¹ Nmaa takəlaya na η heeli lfeesu Yesu seela kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma təkə isətvlvηasi naatosompəyolaya ke ma niη ntəyovη taa, na ma tvη wola kpatəη naatosompəyolaya wei ι toə pa musa kəkəsi to ι hεkv taa to ma yoyotaa si:

² Ma nyəmá pə təna mpi n lapa to. Na ma nawa isəna n wuwa to, na suulu wei n təkəa to. Ma nyəmá si nn caa asayaa təm. N mayasa mpa pa yaa pa təyi tillaa, pəyele kpatəko pa ta ke pulv to, si n naa pa waali. N nawa si pa ké pəpətvnaa ké.

³ N təya suulu na η tayo ma kunyovη, na paa na mpv to n ta lv təvη.

⁴ Ama kvləmtv nti ma lavηle ta hεena-η tayoλε si, nn tasəyi-m səəlvυv isu hatuu kancaalaya n ka səəlvυ-m to.

5 Τῶν, timpi in n cōlōsa mpv tō tōasi pē tōō na ḥ ha nyá isayato ke siyile, na ḥ lá isu n lakaya tuu kancaalaya tō. Ye n ta ha nyá isayato ke siyile maa kōō nyá kin na má kpesi nyá kōkō kpatúyó ke kv lonte taa.

6 Paa na mpv kulōmtv nti ma lanje heena-ḥ tōyole si, nyá kpiisa ḥkpanḥyvu tōtōyo Nikolai nyōma kulapōtv nti ma kpiisa ḥkpanḥyvu tō.

7 Ye wei i wena ḥkpanḥ pōntv í tv-i teu, na í nu nti Feesuyv heeliyi Yesu seelaa kpeka tō ile.

Ye mpa pa lapa kēllaa maa ha-weye nōyō na pá tōyō Iṣo tuḥ taale taa weesuyv tōyō pōle.

Tōm nti pa heela Simiinu Yesu seelaa kpekōle tō

8 Nmaa takōlaya na ḥ heeli Simiinu Yesu seelaa kpekōle isōtaa tillu si: Má wei ma kē kancaalaya tv na kantōkaya tv na ma sōpa na má fe tō, ma yōyōtaa si:

9 Ma nyōmá konyōmēḥ wei n tōyaa tō. Ma nyōmá nyá hulōmēḥ tōō. Paa na mpv tampana tōō isōntō n pilaa kē. Ma nyōmá isayato nti mpa pa yaa pa tōyi Yuta nyōma pōyele pa ta ke Yuta nyōma tō pa yōyōtōyi nyá tōō tō. Pa kē Satani nyōma kē.

10 Taa nyana konyōḥ ḥku n ká kōō na ḥ tōyō tō. Nyōni, lōyōv ká tv mō taa pōyale ke salōka taa si i mayasōyi-me na í ná mō waali. Na kōyeyēḥ naanōwa taa kē í ká tōyō konyōḥ. La yulōpan ḥalōna nyá sōm wule, maa te na má ḥa-ḥ weesuyv teeli ntenuyi.

11 Ye wei i wena ḥkpanḥ pōntv í tv-i teu, na í nu nti Feesuyv heeliyi Yesu seelaa kpeka tō ile.

Ye mpa pa lapa kēllaa pa kaa na sōm kulēlōm.

Tōm nti pa heela Pēkam Yesu seelaa kpekōle tō

12 Nmaa takōlaya na ḥ heeli Pēkam Yesu seelaa kpekōle isōtaa tillu si: Má wei ma wena layate nte tē wē lōḥ ke taa na waali tō ma yōyōtaa si:

13 Ma nyōmá timpi n wēe tō, Satani kawulaya tōtōyole ntē tōna. N nyōna-m teu tēkpan, ḥalōna waato wei pa kv ma aseeta tv kōpan Antipasī ke mō te timpi Satani ná lapa i te tōtō tō, n tēma-m na nyá taa kē ḥpōyō, n ta yele.

14 Ama kulōmtv nti ma lanje ta heena-ḥ tōyole si, mpa pa tōka Palaam seyeḥyvu tō pa wē nyá te tōna. Palaam ka seyeḥōna Palakī si í tusi Iseyeli nyōma si pá tōyō tuḥ kulalaam, na pá la asilima na pá pōsi asayaa.

15 Na mpa pa tōka Nikolai nyōma seyeḥōḥ tō pa wē nyá te tōtō.

16 Yele nyá isayato nti, ye pē tōya mpv maa kōō nōnōō kē nyá kin na má yōona yōlāa mpe na ma nōyō taa layate.

17 Ye wei i wena ḥkpanḥ pōntv i tv-i teu, na í nu nti Feesuyv heeliyi Yesu seelaa kpeka tō ile.

Ye mpa pa lapa kēllaa maa ha-weye manna kōḥmesō. Na maa ha paa pa taa wei tōtōyō pōle kvhulōmōle nte tē tōō pa ḥmaa hōte kvfate nte nōyōlv ta nyi tō ye pē tōya pōntv wei paa cēle-te tō i paasi.

Tōm nti pa heela Tiyatii Yesu seelaa kpekōle tō

18 Nmaa takōlaya na ḥ heeli Tiyatii Yesu seelaa kpekōle isōtaa tillu si: Má wei ma kē Iṣo Pōyalv, na ma ise mōyi kōkō, na ma nōntaalōḥ tee kōkō ke nyōnōnyōni isu nyōyōlvōv kōseemōyḥ ḥku pa sōtītaa tō, ma yōyōtaa si:

19 Ma nyōmá pē tōna mpī n lapa tō, ma nyōmá nyá sōlvōyō tōm na nyá Iṣo tōō yuḥ tisuyv tōm, na isōna n paasaa na ḥ kvyi nyá tōyi tōmle lapv tōō, na isōna n tōka suulu tō. Ma nyōmá si nyá kulapōle nōnōō nyōnte kēla tuu kancaalaya nyōnte.

²⁰ Ama kolumtu nti ma lanje ta heena-ŋ tɔɔle si n yela alu Cesapele na í yɔɔtɔɔyi sɪ Iso tilina inɪ sɪ í yɔɔtɔɔyi, pɔyele kpatɔko. I seyesɔyi ma pɔyalaa sɪ pɔ la asilima na pɔ tɔɔ tɔɔ kɔlalaam tɔ, i pilisiyi-weye.

²¹ Ma ha-i waatu sɪ i yele i isayatu nti, ama u caa i asilima yeluyu.

²² Pɔ tɔɔ tɔ maa kpaɣa-i na má husi konyɔntɔɔle kato tɔɔ, na maa la na mpa pa lakɔna-i wasankalɔtu tɔ pɔle pɔ na konyɔŋ ke sɔsɔm tɔtɔ. Ama ye pa yela asilima kɔlapɔtu nti pa na-i pa laki tɔ pɔ paasi.

²³ Na kɔkɔlɔtu nté sɪ maa kɔ i piya na pɔcɔ Yesu seelaa tɔna nyi sɪ maɣale wei i nyɔmá yɔlu lotu taa hɔwee na i konyulɔm tɔ. Maa te na má felɪ paa wei ké isu i lapa tɔ.

²⁴ Pɔ kaasa mpa me má we Tiyatii Yesu seelaa kpekɔle taa tɔna na í tá tɔŋ seyesɔyi isayatu kɔne tɔ, má tá nyɔna mpi yɔlɔa pane pa yaa sɪ Satani mukaya tee mukaya nyɔm tɔ, ma heeliyi-me sɪ má kaa tasa-meɣe sɔyɔla naalɔyi sɔkɔyu.

²⁵ Ama í tɔki mpi í wena tɔɔu teu tɔkem na halɔna má kɔɔ.

²⁶⁻²⁸ Mpa paa la kɔllaa na pɔntɔnaa laki mpi ma caaki halɔna tɔnaya tɔ, maa cɔla pɔntɔnaa ke pɔsɔyu ŋku ma Caa ná cɔla má tɔ. Maa ha-weɣe pɔsɔyu na pɔ ŋmakɔlɔyi piitimnaa. Na paa tiiki-we na nyɔxɔlɔyu kɔpɔtɔyɔ, na pɔntɔnaa ká nanj piitimnaa isu pa yɔkɔyɔ sɔyɔ nyɔm tɔ. Na maa ha-weɣe tɔlɔmalɔyu tɔtɔ.

²⁹ Ye wei i wena ŋkpaŋŋ pɔntɔ i tɔ-i teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ile.

3

Tɔm nti pa heela Saati Yesu seelaa kpekɔle tɔ

¹ Nmaa takɔlaya na í heeli Saati Yesu seelaa kpekɔle isɔtaa tillu sɪ: Ma wei ma tɪ Iso feesiŋ naatosompɔɔlaya na isɔtɔlɔŋasɪ naatosompɔɔlaya tɔ, ma yɔɔtɔaa sɪ: Ma nyɔma pɔ tɔna mpi í lapa tɔ. Ma nyɔmá teu sɪ isentɔɔ ké n nyɔnɔyi sɪ n wena weesuyu pɔyele n sɔpaya.

² Kɔli nyá naasi taa na í la mpi pɔ kaasaa tɔ na pɔ nyɔ tɔŋ, pɔ taa kɔɔ na pɔ teesi sɔpɔ tɔnanŋan. Pɔ taya pɔlu, ma nawaya sɪ nyá kɔlapɔtɔnaa ta te teu ke ma Iso isentaa.

³ Seyesɔyu ŋku paa seyesa-ŋ tɔ tɔɔsi kɔ tɔɔ. Tɔɔsi sɪ n ka tema seyesɔyu ŋkɔyu nuu, tɔki-kɔ na í yele nyá isayatu. Ye n ta kɔli nyá naasi taa, ma kɔŋi-ŋ tutuyu ké isu ŋmulɔ kɔŋyɔ tɔ, n kaa nyi waatu wei maa kɔɔ tɔ se.

⁴ Paa na mpu nyá yɔlɔa mpa pa we Saati taa tɔ pa taa lelɔa ta pilisi pa wontu se. Wontu kɔhɔlumtu ke paa suu na má na-we tɔ tɔŋ. Pɔ taya pɔlu, pɔ mɔna-weɣe ípɔyɔ.

⁵ Mpa paa la kɔllaa tɔ wontu kɔhɔlumtu ke ípɔyɔ paa suu, má kaa kɔ pa hɔla ke weesuyu takɔlaya taa. Maa yɔɔti ma Caa na i isɔtaa tillaa pa isentaa sɪ pa ké ma nyɔma.

⁶ Ye wei i wena ŋkpaŋŋ pɔntɔ i tɔ-i teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ile.

Tɔm nti pa heela Filatelɔfi Yesu seelaa kpekɔle tɔ

⁷ Nmaa takɔlaya na í heeli Filatelɔfi Yesu seelaa kpekɔle isɔtaa tillu sɪ: Má wei ma we tɔnanŋ na má ké tampana tɔ, na má tɔka wulɔv sɔsɔ Tafiiti saafu na má tɔkɔyi na nɔyɔlu u pɔsɔyi tɔlɔyu, na má tɔlɔa nɔyɔlu u pɔsɔyi tɔkɔyu tɔ, ma yɔɔtɔaa sɪ:

⁸ Ma nyɔmá pɔ tɔna mpi n lapa tɔ. Ma nyɔmá sɪ nyá toma ta tɔ te, paa na mpu tɔ n tɔka ma tɔm na n lapa yɔlɔpan. Ma ha ikpate ke nyá isentaa na nɔyɔlu kaa wakɔli-te.

⁹ Satanu nyéma pəpətənaa mpa pa yaa pa təyi Yuta nyéma, pəyele kpatəko pa ta ke polo tə, maa lana-wε. Maa caali-wε na pá hənti-η ate na pa se-η. Mpróyú paa nyəna si ma sɔla nyá təm.

¹⁰ Isəna mpi n nuna ma nəyɔ taa təm si n̄ təkɪ suulu, na tampana n təkɪ-ɪ tə, ma tətə maa kenti nyá təw kɛ waatu wei wahala kəŋ í kɔɔ si ɪ maɣasəyi antulinya təna taa yəlaa si ɪ naa tɔ.

¹¹ Maa kɔɔ nɔnɔ yoo. Mpi n wena tə təkɪ-wəyi teu təkem, pəcɔ nəyɔl ɪ taa kɔɔ na í lɛɛki-η nyá kəlyɔ teeli ntenuyu.

¹² Wei ɪ lapa kəllɔ təyɔ maa la ma Isə təsɛɛle sɔsɔle akele, na pɔntu kaa tasa fituyu. Maa ηmaa ɪ təw kɛ ma Isə hətɛ na ma Isə ɪcatɛ nyəntɛ tətə, Yosalem kɔfalɔ wei ɪ ka luna ma Isə kin kɛ ɪsɔtaa na ɪ tii tə. Na maa ηmaa pɔntu təw tətəyɔ ma hətɛ kɔfate nte pa ha-m tɔ.

¹³ Ye wei í wena ηkpaŋŋ pɔntu í tɔ-ɪ teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tɔ ɪɛ.

Təm nti pa heela Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle tɔ

¹⁴ Nmaa takəlaya na n̄ heeli Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle ɪsɔtaa tillu si: Má wei ma kɛ Ami, na má huləyənə pə tənə pə tampana ke teu na má kəna pə tənə mpi Isə ηmawa tə pə tɔ tə, ma yɔyɔtaa si:

¹⁵ Ma nyémá pə tənə mpi n̄ lakɪ tə. Ma nyémá si nyayale nyá, n ta niyiti pəyele n ta haŋ. Ma caa kɛ si ye n ká niyiti, niyiti, ye n ká haŋ, haŋ.

¹⁶ Anɪ n ta haŋ pəyele n ta niyiti, na n̄ wε tətɛmlɛɛ kɛ mpɔ tə, maa tə-η kɛ.

¹⁷ N faalyɔ mpɔ si n pɪlaa, si n wena kɛ, n ta laŋ pɔlɔ tə, n ta nyɪ si nyá təm wε waiyɔ, na n kɛ konyəntɔ kutukutu. N hulɔmmaa kɛ, na tapakpɛtɛ ke n wɛɛ, na n kɛ yɔlɔm kɛ.

¹⁸ Pə təw kɛ ma tasəyi təm si n̄ ya ma cəlyə wɔlanaa mpa kəkɔ tayanaa tə na n̄ pɪli. Ya tətəyɔ wontu kɔhulɔmtɔ na n̄ suu na pə waasi nyá tapakpɛtɛ fɛɛle təw. Na n̄ ya tətəyɔ kəle na n̄ tɔ nyá ɪsɛ na á kuli.

¹⁹ Pa tənə mpa ma sɔlaa təyɔ ma kaləyənə na má haŋ pa ηkpaŋŋ. Ye mpɔ sɛɛsi ɪsɛle na n̄ yele nyá ɪsayatɔ.

²⁰ N naa ma səyɔyɔ nɔnɔyɔ na má lakɪ kaafala, ye nəyɔl nu ma nəyɔ na í tɔli nɔnɔyɔ, maa sɔv pɔntu tɛ na má na-ɪ tɔ kaa nyanaya.

²¹ Mpa pa lapa kəllaa maa ha-wɛyɛ mpaav na pá caya ma cəlyə ma kawulaya kumte təw ɪsu ma lapɔ kəllɔ na má caya ma Caa kin kɛ ɪ kawulaya kumte təw tɔ.

²² Ye wei ɪ wena ηkpaŋŋ pɔntu í tɔ-ɪ teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tɔ ɪɛ.

4

Isətənyɔ taa Isə sɛɛtɔ

¹ Pəle pə waali pə tasa-m lapɔ ɪsu toosee taka na má ná pə tula ɪsətənyɔ taa kɛ nɔnɔyɔ. Mpróyú pə yɔyɔtəyi na pə sɛɛki ɪsu akantəle sɛɛkɔyɔ tɔ. Maa tɛma-keye nuw ke hatuu ləŋ. Tənaya pə tɔma-m si: Kpa cəne na má hɔli-η nti tə wɛɛ si tu kɔɔ tənɛ tə waali tɔ.

² Mpróyú Feesuyu tɛɛna-m kpaɔpaa na má ná ɪsɔtaa tənaya kawulaya kumte, na nəyɔl caya tə tɔw.

³ ɪ sɛntaa tee kəkɔ kɛ na pə nəyɔsənə ɪsu liyitee pɛɛ ke təm naale nna a cəlɔtaa tɔ. Na káyálɔ cəna kumte na í tee kəkɔ na pə nəyɔsənə ɪsu liyitee pəle kasasəŋa nyəntɛ.

4 Kumlee hiu na liyiti ka cōna kumte n̄té, na sōsaa hiu na liyiti caya a tō, na pá suu wontu kōhōlōmtu na pá tema wōla ntenin̄.

5 Kumte n̄té tō tē, tē nyāḡasaya n̄mēlū n̄mēlū kē, na p̄ yōḡōt̄ȳi, na tē hōliḡi kpaḡ kpaḡ. F̄ēlanaa sōsaa naatosomp̄ḡōlaya nā mōkaya kumte isentaa. F̄ēlanaa sōsaa mp̄ēyēlē l̄sō Feesin̄ naatosomp̄ḡōlaya.

6 Kumte n̄yō tō, tin̄ p̄na isu tēḡku, na p̄ taa naa t̄ceiceī isu tin̄ kupaḡpaḡ n̄yōlō.

P̄ cōnau kumte luyi luyi t̄kpaḡ tō, weesin̄ nyāma nap̄ōl̄ȳi liyiti mpa pa taa na pa waali isē waasaa t̄wisiwisi tō, mp̄e pa pulōna.

7 Kancalaya tu n̄yāḡōna kē isu t̄ḡōlaya, naale nyāḡ nā n̄yāḡōna isu naule, tooso nyāḡ isentaa nā n̄yāḡōna yulō. P̄ yela liyiti nyāḡ tō ilē i n̄yāḡōna kē isu hek̄ale sōsō kuluyū isōtaa t̄ḡō.

8 Weesin̄ nyāma mp̄e pa liyiti kē mp̄u tō paa pa taa wei i wena ken̄ naatoso naatoso kē, na isē waasa paa pa taa wei i taa na i waali t̄wisiwisi. Tam pa wē m̄p̄ōḡō na pá yooki yontu si:

N̄aḡ tu, n̄aḡ tu n̄aḡ tu

n̄tē Tacaa l̄sō Toma t̄na tō.

I ká wē, na i wē, na i ká kō.

9 Weesin̄ nyāma liyiti in̄ i kul̄ȳi yontu yōou si i tal̄ȳi na i sa na i sē wei i caya kumte tō na i wē tam tō tō si i na t̄mlē.

10 Ilēna sōsaa hiu na liyiti in̄ i h̄nti wei i caya m̄p̄ōḡō kumte tō na i wē tam tō tō i tē, na pá sē-i, na pá kōli pa ntenin̄ na pá su kumte isentaa. Na pa tō si:

11 Tacaa na tá l̄sō, teeli na samtu na toma.

P̄wē, p̄ m̄na-ḡ kē.

P̄ taya pulō tō,

nyā lap̄ōna wontunaa t̄na tō se.

Na nyā n̄k̄ōna na p̄ wē na p̄ ha-w̄ȳi weesuyi.

5

Iwāyaga takōlaya

1 M̄p̄ōḡō ma nā takōlaya kē wei i caya kumte tō tō i nin̄ taa, na pá kp̄ila-keḡe kekeele na pá ḡmaawa ka taa na ka waali, na pá taala ka tō kē t̄m naatosomp̄ḡōlaya na p̄ tu nin̄.

2 Na mā nā isōtaa tillu toḡ tu n̄yōlō na ilē i kraal̄ȳōna n̄yō sōsaya si: Awe n̄yāḡōna i kōli kutaalet̄u t̄ne na i het̄i takōlaya?

3 M̄p̄ōḡō pa ta na n̄yōlō wei i ká p̄si na i het̄i takōlaya ḡke na i wiili ka taa t̄ḡō isōtaa na t̄tu tō na t̄tu p̄ tē.

4 T̄naya ma p̄la isōlōm kē teu, p̄ taya pulō tō, pa ta na n̄yōlō wei i n̄yāḡōna takōlaya ḡke ka het̄uȳ yaa ka wiiluyi tō.

5 M̄p̄ōḡō sōsaa taa n̄yōlō tōma-m si: Taa wii. Nyāni, Yuta kpek̄ale taa t̄ḡōlaya, wulan̄ sōsō Taffiti luluyi taa tō, lapa k̄llō. I p̄s̄ȳi na i kōli kutaalet̄u naatosomp̄ḡōlaya in̄ na i het̄i takōlaya.

6 M̄p̄ōḡō ma nā Iwāyaga na ká s̄ḡa kumte hek̄u taa, na weesin̄ nyāma liyiti na sōsaa pa cōna-i. Ka n̄yāḡōna kē isu paa ku-ke. Na i ka wena h̄ḡ naatosomp̄ḡōlaya na i isē kē naatosomp̄ḡōlaya nna a kē l̄sō feesin̄ naatosomp̄ḡōlaya wei i tila t̄tu t̄na taa tō.

7 T̄naya Iwāyaga polaa na ká m̄u wei i caya kumte tō tō i nin̄ n̄t̄ḡōḡ taa kē takōlaya.

⁸ Iwəyaya mu takəlaya ŋkeye mpv, uena feesin nyoma liyiti unu na səsaa hiu na liyiti unu pá hənti-ı ate. Pa təna paa wena sanjənaa ké na wola poosiisi na sí suna tulalənaa kuwəpaa mpa pa ké Iso yəlaa sələməŋ tə.

⁹ Na pá yoo yontu kəfatu si:

Nyá nəḡəsənaa takəlaya ŋke ka muḡv
na ka tə kutaalətv kəlvv.

Pə taya pulv tə, nyaya pa kuwa,
na n yapa Iso ké yəlaa ke nyá səm taa,
ké kpeka təna taa, na nsəma təna taa,
na piitim təna taa, na katəŋasi təna taa.

¹⁰ Na n lapa-weyə awulumpiya si pá la tá

Iso ké təmlə isu kətəlaa,
na paa təḡv kawulaya ke ate.

¹¹ Ma təŋna m̄p̄ḡyó nyənyv ule ma nu isətəa tillaa tuutuuma təŋ nté, paa we yəlaa iyisi iyisi. Na pá səŋaa na pá cəna kumte na weesin nyoma na səsaa.

¹² Na pá yoo yontu na nəḡv səsaya si:

Iwəyaya ŋka paa kuwa tə,
ŋkeye pə nəḡəsəna pá ha pəsuvv na təŋ
na ləmayasəe na toma na samtv na teeli na talətv.

¹³ Na má nu tətəḡv isətəa na tətə tə na tətə tē na tēŋku taa nyoma, na antulinya

uē ı taa nyəm təna təpai yooki yontu si:
Yəlaa təna í tala na pá sa

wei ı caya kumte tə tə na iwəyaya.

Pa teeli na pa pəsuvv í wē tam.

¹⁴ Tənaaya weesin nyoma liyiti cəwa si: Ami. Uena səsaa náa hənti ate na pá

sēe.

6

Kutaalətv

¹ Pə waalı ké ma na Iwəyaya kəla kutaalətv naatosompəḡolaya unu ı taa kəlvmtv. M̄p̄ḡyó ma nu weesin nyoma liyiti mpe pa taa nəḡv nəḡv. Pə lapaya isu tēv holuyv taka, na í təŋ si: Kə.

² Ma nyənaaya mpv ule ma ná kraḡanvəlvməya nté, na wei ı caya ka tə tə ı təka təv. M̄p̄ḡyó pa ha-ı teeli ntenuyu. ı ké kəlvv ké, na í tē si ı tasəḡi kəlvv tətə.

³ Pə waalı ké Iwəyaya kəla kutaalətv naale nyəntv. Uena má nu weesin nyoma mpe pa taa naale nyəŋ nəḡv si: Kə.

⁴ Ma nyənaaya uena má ná kraḡanvəsemaya luwa. Na pá ha ka tə cəyavv ke pəsuvv si ı yoosi tətə tə yəlaa təna na pá yoo na pá kv təma. Uena pá cəle-ı layate taa layate.

⁵ Pə waalı ké Iwəyaya kəla kutaalətv tooso nyəntv, na má nu weesin nyoma tooso nyəŋ təma si: Kə. Ma nyənaaya mpv uena má ná kraḡanvəkrēetaya luwa na ka tə cəyavv təka sanəya ke ı niŋ taa.

⁶ M̄p̄ḡyó ma nuwa isu nəḡv nəḡv taka na ka luna weesin nyoma liyiti mpe pa hēkv na ká tə si: Kuyaku kəlvmtv təmlə lapv kəfəlvv nté təḡnaaya pēe kiloo kəlvmtv. Uena təḡnaaya pēe ləŋka ke kiloona tooso ké kuyaku kəlvmtv təmlə. Ama pə kraḡavv nim na səlvmtv tə, taa ke pələ.

⁷ Pə waalı ke Iwəyaya kəla kutaalətv liyiti nyəntv, na má nu weesin nyoma liyiti nyəŋ təma si: Kə.

⁸ Ma nyənaɣa mpv ɔlena má ná kpaɣanv atəntəɔte taka luwa. Na pa yaa ɪ tɔɔ ɔaɣalv sɪ səm, na wei ɪ hóləɣi sətəa tɔɔaɣale tɔ ɪlé ɪ tɔɣəɣi ɪ waali. Ḿpɔ́yó pa ha-weɣe toma ke tetv həɣoləŋ liyiti t́áá kvlmɔyuv tɔɔ, sɪ ṕá kv yəlaa na layate na nyɔɣosɪ sɔsɔnsɪ na kutəməŋ, na ṕá lá na taale wontu kv yəlaa.

⁹ Pə waali ké ɪwəyaya kɔla kutaalətv kakpasɪ nyəntv. Ḿpɔ́yó ma ná kətaya təlate tɛe ké mpa paa kɔwa tɔ pa ləsasɪ. ɪsɔ Təm na tampana nna pa nawa na ṕá heeliyi-ye tɔ pə tɔɔ ké pa kv-we.

¹⁰ Na ṕá yəɣətəɣəna nɔɔsɪ sɔsɔnsɪ sɪ: Tacaanəŋ tv na tampana tv, pəlee ké n ká hɔvna atə nyəma, na pa kvɣi-tvɣv ɪsəntɔ tɔ, ń tv-weɣe saləka?

¹¹ Ḿpɔ́yó pa ha paa pa taa wei ké ɔapa kvhɔlvɔm na ṕá heeli-we sɪ ṕá yele na ṕécɔ. Pə kaasa pəɔɣɔ, haləna pa taapalaa na pa təmlɛ taa akpelenaa mpa paa kv ɪsu pa kvɔv mpe tɔ pa nyvɣv kɔɔ na kv yoosi na ṕécɔ.

¹² Pə waali ké ɪwəyaya kɔla naatoso nyəntv. Ḿpɔ́yó tetv paasaa na tə sele teu, na ɪlim náa məli pilin ɪsu pa piisvɣv puvvɣv tɔ, na ɪsətv náa məli sɛɛv ɪsu caləm.

¹³ Na ɪsətvɔŋasɪ náa lu ɪsətəa na sɪ hotiyi atə ɪsu heelim ɔiyitvɣv fiki tvɣv na fikinaa akaa ceki na á hotiyi tɔ.

¹⁴ Na ɪsətvɔŋv keeli ɪsu pa kpilvɣv takəlaya na paa naa-ke tɔ. Ḿpɔ́yó pə kpesa ṕóŋ tənaya ɪ lona taa na ṕé ləsa tetv nti lvm cənaa tɔɣv tə lona taa.

¹⁵ Ate awulaa sɔsaa na nyvɣv nyəma nyvɣv nyəma na yoolaa taa sɔsaa na apila na pəsəlaa na yəlaa lɛlaa təna, paa yoma paa kasəɣampiya pa sewa na ṕá ŋməli kvkraməŋ taa na ṕóŋ sulasɪ taa.

¹⁶ Na ṕá təŋ ṕóŋ na kvkraməŋ sɪ: ɪ kpəti t́á tɔɔ, ɪ takɪ t́á tɔɔ ké teu təkulakula na t́á taa lu wei ɪ ɔaya kumte tɔɔ tɔ ɪ sɛntaa, na ṕé hatələna-tv na ɪwəyaya ṕáána tɔtɔ.

¹⁷ Pə taya pulv, pa ṕáána kvaykv sɔsɔŋkv tapəna. Awe pəsəɣəna na ɪ kantəlɪ?

7

Iseyeli kpeka yəlaa nyvɣv

¹ Pəle pə waali ma ná ɪsətəa tillaa liyiti səŋa tetv ŋkulvŋasɪ liyiti tɔɔ, na ṕá kpa sɪ tənasi heelim na ṕá təkaa sɪ heelimaya ɪ taa fete tetv na tɛŋkv na tvɣv nakvli kv tɔɔ.

² Na má ná ɪsətəa tillu nɔɣolv ɪlé tɔtɔ, na ɪ luna ɪlim təlɪle tɔɔ na ɪ təkə Weesvɣv tv ɪsɔ kvvɔsvɣv. Ḿpɔ́yó ɪ yəɣətəna nɔɣv sɔsəɣa ke ɪsətəa tillaa liyiti wei pa ha toma sɪ ṕá la tetv na tɛŋkv pə taa ke nanjanəŋa tɔ sɪ:

³ ɪ taa lata ɪsəɣtv ke tetv na tɛŋkv na tvŋ pə tɔɔ, haləna t́é tɛ t́á ɪsɔ pəyalaa tokvŋ taa ké yvsvɣv na ṕécɔ.

⁴ Ḿpɔ́yó pa heela-m mpa pa tokvŋ taa pa yusa ɪsɔ kvvɔsvɔm tɔ pa nyvɣv. Pa we vɔlvnɔyɔŋ iyisi nvnɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) ke Iseyeli nyəma kpeka təna taa.

⁵ Yvlnvɔyɔŋ iyisi naanɔwa na naaleɣe (12000) ṕá yusa Yuta kpekəle taa. Luvəŋ kpekəle taa ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Katɪ nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁶ Asɛe nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Nefətali nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Manasee nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁷ Simiyəŋ nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Lefii nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Isakaa nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁸ Sapuləŋ nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Yosɛəfv nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Pɛncamɛe nyəntə ké iyisi naanɔwa na naale (12000).

Yəlaa tuutuuma taa tuutuuma

⁹ Pə waali ma nyənaɣa tətə, ɔlena má ná yəlaa kupiŋ, nɔɣɔlv kaa pəsi na í kala pa təna mpa paa we pə taa tə. Katenasi təna taa na kpeka təna taa na piitim təna taa na nšəma təna taa yəlaa ka wenna. Na pá səŋa kumte na Iwəyaya pa isentaa, na pá suu capanaa kəhəlɔmmaa na pá təkə pacontə ke pa niŋ taa.

¹⁰ Na pá yəɣətəɣəna nɔɔsi səsəənsi si: Ta Iso wei i caya kumte tə tə í na Iwəyaya pa yarəna tá nyəŋ.

¹¹ Isətəa tillaa təna ná səŋaa na pá cəəna kumte na səsaa na weesiŋ nyəma liɣiti un. Ḿróyú pa hənta atə tənənənə na pá sɛɛ Iso.

¹² Na pá təŋ si: Ḿróyú pə wɛɛ. Tá Iso tənna talətv, na teeli, na ləmayasɛɛ, na nyana təmlɛ sɛɛv, na samtv, na pəsuyv, na toma ke tam tə. Ami.

¹³ Tənaɣa səsaa mpe pa taa nɔɣɔlv pəsa-m si: Yəlaa mpa pa suu capanaa kəhəlɔmmaa tə pa ké mpa na leyɛ pa lunaa?

¹⁴ ɔlena má cə-i si: Ma cɛ nyá nyəmna. Ḿróyú i heela-m si: Mpa paa nawa konyəŋ səsəəv ŋku təɣɔlɛ. Pa cəta pa capanaa ké na pá huləsi-wɛyɛ Iwəyaya caləm taa.

¹⁵ Pə tə kə pa səŋa Iso kumte tɛɛ na pá lakɪ i təyaya taa ké təmlɛ ke tam tə. Wei i caya ḿróyú kumte tə tə i ká caya pa kiŋ na í kentiɣi pa tə.

¹⁶ Nyəɣasi yaa ləkətv kaa tasa-wɛyɛ krau. Ilim kaa nyaya-wɛ, haŋaya nakəli ka kaa tasa-wɛyɛ lapv.

¹⁷ Pə taya pulv, Iwəyaya ŋka ka we kumte hɛkv tə ŋkɛ kaa tiikiɣina-wɛ, na kaa pukina-wɛyɛ weesuyv ləm sɛɛlaa kiŋ. Na Iso ká husi pa isəlɔm təna təpaɪpaɪ.

8

Kvtaalətv naatosompɔɣɔlaya nyəntv

¹ Iwəyaya kəma na ká kəəli kvtaalətv naatosompɔɣɔlaya nyəntv ɔlena pə su isətəa təkɛtɛkɛtɛ haləna pə polo isu kaləfu hɛkv taa ké mpv.

² Pə waali ké ma ná isətəa tillaa naatosompɔɣɔlaya mpa pa səŋəyɪ Iso isentaa tə. Ḿróyú pa cela-wɛyɛ akantɛɛ naatvsumpɔɣɔlaya.

³ Tənaɣa isətəa tillu nɔɣɔlv ná kəma na í səŋ kətaya təlatɛ na í təkə i niŋ taa ké wəla cofolo wei i taa pa wəkɪ tulaalv tə. Ḿróyú pa cela-i tulaalv ké səsəm si í kpenna Iso yəlaa səlɔmvuyv na í lá kətaya ke kətaya təlatɛ nte pa lapəna wəla na tə wɛ kumte isentaa tə tə tə.

⁴ Isətəa tillu wei i səŋa Iso isentaa na í təkə tulaalv na í wəkɪ tə tulaalv un i nyəsi na Iso yəlaa səlɔmvtv pə kpentaa ké na pə kraaki.

⁵ Pə waali ké isətəa tillu kraya tulaalvnaa cofolo un na í haa kətaya təlatɛ tə kə mamala ke i ləpam na í məŋna na í pɛti-i tɛtv tə. Ḿróyú tɛv suu hola ke kpaŋ kpaŋ, na pə yəɣətəɣɪ yem yem, na tɛv nyəɣəsəɣɪ ŋmɛlv ŋmɛlv, na tɛtv náá sɛlɛ.

Akantɛɛ hvlvyv

⁶ Isətəa tillaa naatosompɔɣɔlaya mpa pa təkə akantɛɛ naatosompɔɣɔlaya tə pɛlɛ pa taya na pa təɣɪ si pa caa hvlvyv.

⁷ Ḿróyú isətəa tillu kancalaya nyəŋ hula akantəlɛ. Tənaɣa pə pɛta atɛyɛ tɔmpɛɛ na kəkə na pə sitina caləm, ɔlena antulinya həɣɔləŋ tooso taa həɣɔlvuyv kvlɔmvuyv nyaya, na pə nyaya nyutv ləm nyəntv təna.

⁸ Pə waali ké isətəa tillu naalɛ nyəŋ ná hula ɔlɛ i nyəntɛ. ɔlena pə pɛti pulv isu puyv səsəəŋku ke tɛŋku taa na pə mvɣɪ kəkə. Ḿróyú tɛŋku həɣɔləŋ tooso taa həɣɔlvuyv kvlɔmvuyv ləm pəsa caləm.

⁹ Na weesuyu nyəm mpi pu we tenku taa tɔ pə tintika tooso taa kolumtəle si, na kpuləŋ tənə tintika tooso taa tintiyile kolumtəle wakəl.

¹⁰ Pə waali ké isətaa tillu tooso nyəŋ hula ɪ akantəle. Ḿrúyú isətulɔŋa səsəŋka ŋka ka mukaya kəkə isu kahulaya tɔ ka kpesa isətaa na ka hoti. Na pusi səsəŋsi na lum seelaa pə tintika tooso taa tintiyile kolumtəle tɔ kə ka nyəkaa.

¹¹ Isətulɔŋa ŋke ka hətə nté si Nyəŋ. Tənaya lum huwa tooso taa huyle kolumtəle lapa nyan, na yəlaa payale nyɔ-wi ɪlena pá si.

¹² Pə waali ké isətaa tillu liyiti nyəŋ ná hula ɪlé ɪ nyənte. Ḿrúyú pə hika ilim həyələŋ tooso taa həyəlɔy kolumɔy, na pə hika isətu ke ɪ həyələŋ tooso taa həyəlɔy kolumɔy ke mpɔ tɔtɔ, na isətulɔŋasi tintika tooso taa ké tintiyile kolumtəle. Na timpi timpi pə hika mpɔ tɔ pə nav sí. Ḿrúyú səkpetɔy lapa ilim taa waatɔnaa tooso taa waatɔ kolum. Na ḿrúyú na ahoɔ, isətu na isətulɔŋasi pə yela nav ke waatɔnaa tooso taa waatɔ nɔyɔl.

¹³ Ma tasa nyənyɔy tɔtɔ ɪle cəlvn nté hatuu isətaa na ɪ kúləyɪ, na má nu ɪ yɔɔtəyənə nɔyɔ səsəyɔ si waiyɔ waiyɔ. Isətaa tillaa tooso wei pə kaasaa tɔ ɪ kəŋ na ɪ húləyɪ ɪ akantee tɔyɔle ɪsu atə yəlaa təm ká la waiyɔ te.

9

¹ Ḿrúyú isətaa tillu kakpasɪ nyəŋ hula ɪ akantəle, ɪlena má ná isətulɔŋa nakəl na ká kpesəna isətaa na ká hoti atə. Tənaya pa cəla-keye luməŋ púyú səsəw saafɔ.

² Isətulɔŋa tula púyú ŋku ɪlena nyɔwsi ɪsu kəkə səsəyɔ nyɔwsi svv luu. Ḿrúyú nyɔwsi nsi sí kulaa ɪlena si kú ilim na sí təkɪ heelim.

³ Tənaya kutolɔŋ luna nyɔwsi nsi si taa na ku ya tetɔ tɔ, na pə tɔ-kuɔy pəceka sɔtu.

⁴ Na pə kpaala-ku si kú taa la kawalaya ke nyutu na tuŋ na kunyɔnyɔm tənə. Ama yəlaa mpa pa tokuŋ taa feɪ lə kuyɔsum tɔ pa tike.

⁵ Pə ta ha kutolɔŋ ke mpaav si kú ku-we. Ama si naasɔy tike ke kú naasi-weye isətɔnaa kakpasɪ. Ku nyasɔy wɔsasɪ we teitei ké ɪsu pəceka.

⁶ Yəlaa ka pɛeki səm ke isətɔnaa kakpasɪ ɪni ɪ taa si sana səm. Ama səm ká polo pooluŋ.

⁷ Kutolɔŋ ŋku ku nəyəsəna ké ɪsu pa kpeɛlɔyɔy kpaɔanəŋ si ɪ tee yooɔ tɔyɔ. Ku nyɔwŋ tɔ ka we ké ɪsu wɔla ntenin ke ku tema, na ku isentaa nəyəsəna ɪsu yəlaa isentaa.

⁸ Ku nyɔwsi tayalaa ké ɪsu alaa nyɔwsi, na ku kela we ke ɪsu tɔyɔlaya kela.

⁹ Ku lanɔ tɔɔ caya ké ɪsu nyəyətɔ toko ke ku suuwa. Ku kulɔyɔv na ku keŋ maki tɔ, ye n nuwa n təŋ ké si kpaɔanəŋ hɔŋyɔy keekenaɔ payale na ɪ laki kpetele kpetele si ɪ puki yooɔ tɔ.

¹⁰ Ku susɪ na nyəmá ké ɪsu pəcesi, na ku susɪ nsəyɪ ku pəsəyənə na kó la yəlaa ke isayətɔ ke isətɔnaa kakpasɪ.

¹¹ Luməŋ púyú səsəw taa isətaa tillu nté ku wulav səsə. Həpəla nyəma ná ya-a ɪ si Apatəŋ, na Kələeki nyəma si Apoliyən, na pə kutoluyɔ nté si wakəllu.

¹² Kancaalaya wahala tɛna nté, pə kaasa wahalanaa naale weɛ pa kəŋ.

¹³ Ḿrúyú isətaa tillu naatoso nyəŋ hula ɪ akantəle. Tənaya ma nu pə yɔyɔta kataya tɔlatə nte pa lapənə wɔla na tɔ we lə isentaa tɔ tɔ ŋkulɔŋa taa həŋ liyiti kin.

¹⁴ Isətaa tillu naatoso nyəŋ wei ɪ tɔka akantəle tɔyɔ pə heelaa si ɪ hetɪ isətaa tillaa liyiti wei pa tɔ alukpala ke pɔyɔ səsəyɔ ɪfəlatɪ nɔyɔ tɔ.

¹⁵ Tənaɣa pa heta isətaa tillaa liɣiti inɪ. Paa tema-wɛɣe taɣanɔvɔ kɛ na pɑ caɣaa sɪ ye pə tala pənaɣa na isətv na kuyaku na waatu inɛɣe teitei ɔlɛ pa kɔ yəlaa tintika tooso taa tintiyile kɔlvmtɛlɛ.

¹⁶ Na pa heela-m yoolaa mpa pa caɣa kpaɣanəɲ tɔ pa nyɔvɔ. Paa wɛ iyisi iyaya (1000) kɛ tɔm ɲmɔnɔvɔ (200) kɛ.

¹⁷ Pə lapa-m mpv isu toosee taka, na má ná kpaɣanəɲ na ɪ tɔɔ caɣalaa na pɑ wɛ isəna mpi tɔɣɔlɔ, paa suu nyəɣətv tokonaa kɛ na pɑ sɛɛwa isu kəkɔ, na pɑ wɛ pooku isu liɣitee pələ na pɑ wɛ kasasəɲa isu asimti wɛv tɔ. Kpaɣanəɲ nyɔɔɲ ka wɛɛ kɛ isu tɔɣɔlasɪ nyɔɔɲ, na kəkɔ na nyɔɔsɪ na asimti pə lukayana ɪ nɔɔsɪ.

¹⁸ Mpvɔy isayatu sɔsɔɔntv tooso inɛ, kəkɔ na nyɔɔsɪ na asimti mpi pə lukayana kpaɣanəɲ nɔɔsɪ tɔ, pə kɔ yəlaa tintika tooso taa tintiyile kɔlvmtɛlɛ.

¹⁹ Pə taɣa pɔlv tɔɔ, kpaɣanəɲ nɔɔsɪ taa na ɪ susi taa kɛ ɪ apalɔtv ka wɛɛ. ɪ susi nɔɣəsəna tuma kɛ. Sɪ wɛna nyɔɔɲ na nyɔɔɲ inəɣɪ sɪ lakəna yəlaa kɛ isayatu.

²⁰ Paa na mpv, yəlaa mpa pə kaasaa tɔ, pa təna mpa wahalanaa sɔsaa pane pa ta kɔ tɔ, pa ta yelev pa maɣamaɣa pa niɲ kɔlvpumnaa. Pa ta yelev aɔɣaa na tuɲ wei pa lupəna wɔla na nyəɣəlvɔv kɔlvɔlvɔv na nyəɣəlvɔv kɔsɛɛmvɔv na pɛɛ tɔɔ na tuɲ kila kɛ laav. Pəyelev pə tənaya mpv pɪ naa, pɪ nuki, pɪ tɔɲ.

²¹ Na yəlaa mpa pə yela mpv tɔ pa ta yelev pa nyəɲ inɪ se isu, yɔlvkɔlev na toptoto təma na asilima na pa ɲmuləm.

10

Isətaa tillu na takəlaya səkpelaya

¹ Pə waalɪ kɛ ma ná isətaa tillu tɔɲ tɔ lɛlv na ɪ luna isətaa na ɪ tii, na pɔlvɔpɔv isu isəɲmɔntvɔv nyala ɪ tɔɔ na kaɣalɔ cɔɔna ɪ nyɔvɔ. ɪ isəntaa wɛ kɛ isu ilim na ɪ nɔɔhɛɛ isu kəkɔ nɔsəma sɔsɔɔna kɔlvɔvɔv tɔ.

² ɪ ka tɔka ɪ niɲ taa kɛ takiliya na ká hetaa, na ɪ su ɪ ntɔɣəɲ nɔɔhələ kɛ tenku tɔɔ na ɪ mpətəɲ nyəntɛ kɛ tetv tɔɔ.

³ ɪ lɛna ɪ má kapuka na nəɣɔ sɔsɔɣa isu tɔɣɔlaya wiikuyv tɔ. ɪ tema mpvɔy ka mapv ɔlɛna tev hola naatosompɔɣɔlaya inɪ ɪ cɔna hola.

⁴ Pə təna yɔɣotaya kɛ mpv ɔlɛna má taɣanɪ ma tɪ sɪ ma ɲmaaki. Mpvɔy ma nu pə yɔɣotəna-m na isətaa sɪ: Nmɛsɪ nti tev hola naatosompɔɣɔlaya inɪ ɪ yɔɣotaa tɔ, taa ɲmaa.

⁵ ɪ sətaa tillu wei maa nawa na ɪ səɲa tenku na tetv pə tɔɔ tɔ, ɪ kraasa ɪ niɲ ntɔɣəɲ na isə,

⁶ na ɪ tuuna Isə wei ɪ wɛ tam tɔɔ tɔ, wei ɪ ɲma isətvɔnɔvɔ na pə təna mpi pə wɛ kɔ taa tɔ, na tetv na pə təna mpi pə wɛ tɔ taa tɔ, na tenku na pə təna mpi pə wɛ ilɛ ɪ taa tɔ, sɪ pə fei wɔlev suv tɔɔ.

⁷ Waatu wei isətaa tillu naatosompɔɣɔlaya nyəɲ ká hɔlv ɪ akantələ tɔɣɔ Isə ká yoosi lapv kɛ mpi ɪ suwa na ɪ təɲɣɪ na ɪ lakɪ na pə ɲmelaa tɔ. ɪ ka tema pə tɔm heeluyv kɛ Isə kuyɔɣotv tɔv teləsəlaa mpa pa kɛ ɪ pəyalaa tɔ.

⁸ Pə waalɪ kɛ yɔɣotvɔv mpi pɪ tema isətaa kɛ yɔɣotənav na má nu tɔ pə tasa-m sɪ: Polo na ɲ mv isətaa tillu wei ɪ səɲa tenku na tetv pə tɔɔ tɔ ɪ niɲ taa kɛ takiliya ɲka ka heta mpv tɔ.

⁹ Mpvɔy ma kɔlaa na má polo isətaa tillu kin na má tɔmɪ-ɪ sɪ: Cɛlɛ-m takiliya ɲkɛ. Tənaya ɪ təma-m sɪ: Mv-kɛ, na ɲ tɔɣɔ-kɛ. Kaa la lelev isu tuɲ kɛ nyá nɔɣɔ taa. Ama kaa la nyan kɛ nyá hiluyv taa.

¹⁰ Ma mv takiliya ɲkɛɣɛ isətaa tillu niɲ taa ɔlɛna má tɔɣɔ-kɛ. Ka lapa lelev kɛ ma nɔɣɔ taa isu tuɲ. Ama ma kɔma na má li-kɛ ɔlɛna ká lá nyan kɛ ma hiluyv taa.

11 *Mpóyú* pə təma-m si: Pə wεε si n ká tasa tətəyó Isə kúheelitu kpaaluyú ke yəlaa payale na piitimnaa payale na nsəma payale na awulaa səsaa payale ké. Tə ke pa nyəntu ke.

11

Seliya nyəma naale

1 Pə tēma təyó pə cela-m camluyú ŋku pa mayasəyəna na kú nəyəsəna isu kprátóyú tó. Ilena pə tə-m si: Kuli na n keesi Isə təsēele səsəole na kətaya təlata tətó, na n kala mpa pa sεε Isə ké Isə təsēele səsəole tənε tə taa tó.

2 Ama yelina tə waali tə taasi, taa mayasi. Pə taya pulv tə, pa yelina kpa nyəma ke icate nanŋ nyəntε ké si pele pá yaya-tεye nəsəεε ke isətɔnaa nule na naale taa.

3 Maa kusi ma təm tampana hullaa naale mpa pa suu ləyaya wontu nti tə wε isu fətəlanaa taka tə na má tili. Paa kpaali Isə kúheelitu ke kuyεεŋ iyaya na kuyεεŋ ŋmɔnuyú na nutoso (1260) inu i taa.

4 Ma təm tampana hullaa naale inəyələ Olifinaa naale na fətəlanaa naale wei i səŋəyi katerŋa tənə Caa isentaa tó.

5 Ye nəyólú kɔlaa si i laki-wεyε isayatu, kəkó lukəna pa nəsəsi taa ké na ká kuyi pa kolontunaa. Na mpv tətəyó pə wεε, ye wei i kóləyi si i laki-wεyε isayatu, ka kú-í kéle mpv.

6 Pa wena pəsuyú si pá kpa tɛv na kú taa nu pa Isə kúheelitu kpaaluyú waatu tənə taa. Na pa wena pəsuyú tətó si pá la na lɔm pəsi caləm, na tətó si pá naasi atε na wahalanaa tənaya kotókoto ké isəna mpi pa caa tó.

7 Pa kəŋ na pá tε nti pə heela-wε təyó kpaaluyú ilena lumanŋ púyú səsəu taa wontuyú kuli pa tə. Na ku kəli-wε na kú kú-wε.

8 Na paa hənŋi mprúyú icate səsəole patəma taa. Tə taa tənaya pa tēma pa Səsə ke səm tesika tə ké kam. Ye pə keesaa, pa yaakuyú si Sətəm na Icipiti tó, icate səsəole nteyε pa wena.

9 Na piitim tənə na kpeka tənə na nsəma tənə na katerŋasi tənə taa pə yəlaa ká nyənəyi sətāa mpeyε kuyεεŋ tooso na kuyaku hεkú taa na pá hənŋa mpv. Pa kaa tisi si pá pi-wε.

10 Tεtu tə yəlaa tənə lanŋε ká hεε isu yəlaa panε pa sərv tó. Paa paa teu na pá lá təmayá kucəŋ. Pə taya pulv tə, Isə kuyəyətutu teləsəlaa panε pa naale paa paasaa ké na pá tɔ atε yəlaa ke wahala.

11 Kuyεεŋ inu i tooso na kuyaku hεkú taa kəma na pə tεε ilena weesuyú feesin luna isə na í sɔv pa taa na pá kuli. Mpa pa tənə pa na-wε tó səyəntu kpa-wεyε səsəm.

12 *Mpóyú* pə yəyətəna isətāa ké Isə kuyəyətutu teləsəlaa mpe pa naale si: I kpa cənε. Tənaya pa sɔv pulv isu isəŋmuntuyú taa na pá kpa isə, na pa kolontunaa tənna-wεyε nyənuyú ke mpv.

13 Tənε inəyi kpaakpa ke tetu sɔv seluyú ke səsəm, ilena icate səsəole həyóləŋ naanɔwa taa lɛŋku kutulŋ hoti, na pə kú yəlaa iyisi naatosompəyóləyá (7000) ke tetu seluyú mpv tó. Səyəntu kpa yəlaa lɛlaa ke səsəm, ilena pá sɔv isətāa Isə ké teeli hav.

14 Wahala naale nyəŋ tεwəyale. Ama tooso nyəŋ ká kəna nəsənə.

Akantəle naatosompəyóləyá nyəntε hɔlvuyú

15 *Mpóyú* isətāa tillu naatosompəyóləyá nyəŋ hɔla i akantəle. Ilena pə yəyətəna isətāa na tɔŋ si: Pənentaa Tacaa na i Mesii paa təkəna tetu tə ké kawulaya, na tam tə ké paa tək-ke.

16 Tənaɣa səsaa hiu na liyiti wei ɪ caɣa kumlee təw kɛ Isə ɪsɛntaa tɔ ɪ kɔlaa, na ɪ hənɪ aɛ na pá sɛɛ Isə sɪ:

17 Tacaɔ Isə kawulaya tɔ,
nyá wɛnna, na nyaa wɛnna.
Nyana təmlɛ kɛ ɪsəna n lapu
na nyá ton səsəwɛ tɔ.

Na ɪsəna n sɔw kawulaya təw tɔ.

18 Piitimnaa məkaya páána kɛ səsəm.

Pənɛntaa kɛlɛ pə talaɔ sɪ nyaa hɔli nyá páána.
Sətaa hɔwɛnɔw tala mpɔ.

Pənɛntaa kɛlɛ pə talaɔ sɪ n fɛli nyá pəyalaa

Isə kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsəlaa kɛ pa fəw.

Na n fɛli nyá nyəma təna mpa pa nyarɛna-ɛ tɔ.

Paa səsaa paa piya.

Na pənɛntaa kɛlɛ pə tala n wakəli mpa
pa wakəlwɛ tɔtɔ tɔ.

19 Ḿpóyó Isə təsɛɛlɛ səsəwɛ kɛ ɪsətɔnwɔy taa tulaa, na nəsɪ pɛɛlwɔ atakaa naaki.
Tənaɣa tɛw nyəɣəsaa, na pə yəɣɔɪ, na tɛw hɔli, na tɛw seɛ, na tɛwmpɛɛ hotiyi səsəm
səsəm.

12

Alu na Tɔm səsə pa tɔm

1 Ḿpóyó kəkəɔ səsə nɔɣɔɔ ɪ lapa hatuu ɪsəttaa. Alu nɔɣɔɔ ɪ takəna ilim kɛ ɪ təw
ɪsɪ pa takɔwɔw pɔwɔw tɔ, na ɪsətɔw náá wɛ ɪ nəsəhɛ tɛɛ, na pə lɔw ɪsətɔɔɔɔɔɔɔɔɔ
na naalɛyɛ ntenuyɪ na pə tɛ ɪ nyɔwɔ.

2 ɪ ka piwaya tətɔɔtɔɔɔ na ɪ wɔsa lɔɔwɔ, na lɔɔwɔ kɔnyɔntəwɔɛ na pə wɔsɔɔ
kpa-ɪ na ɪ sɔw kapusi mawɔ.

3 Tənaɣa kəkəɔ lɛɔw ná taa lapu tətəwɔ ɪsəttaa. Tɔm səsə wei ɪ sɛɛwɔ ɪsɪ kəkəɔ
ɪ luwɔ, ɪ nyəwɛ wɛ naatosompəwɔɔɔɔɔɔ na ɪ hɛɛ kɛ naanɔwɔ, na ntenɛɛ tɛma paa
ɪ nyɔwɔ ɛku kɔ tɔ.

4 Ḿpóyó ɪ paala ɪsəttaa kɛ ɪsətɔɔɔɔɔɔɔɔ tɛntika tooso taa kɔɔɔɔtɛɛ na ɪ suka na ɪ
pɛti tɛw tɔ. ɪɛna ɪ sɛɛ alu ɪsɛntaa sɪ ɪlɛ ɪ lɔli ɪ pəyaya na un ɪ li.

5 Apalɔpəyaya ɛka kaa tiiki piitimnaa təna na nyəɣəɔɔw kɔpátɔyɔ təw alu un ɪ
lɔlaa. ɪɛna pə kpaana ɪ pəyaya na pə pona-kɛyɛ Isə na ɪ kumtɛ pə kin.

6 ɪɛna alu náá sɛ na ɪ pɔɔ wɔɔɔɔɔ tɛw taa. Isə ka tayana-ɪ tɛɔɔɔɔ kɛ tənaɣa sɪ
ɪ caɣa na pá tɔw-ɪ kɔyɛɛɛ ɪyaya na kɔyɛɛɛ ɛmɔnwɔy na nɔtoso (1260) taa.

7 Ḿpóyó yooɔ kɔla ɪsəttaa. Mɪsɛɛɪ na ɪ ɪsəttaa tillaa na tɔm na ɪlɛ ɪ ɪsəttaa tillaa pa
yookina na tɛma.

8 Ama Mɪsɛɛɪ-wɛ pa kəla tɔm na pá təwɔn ɪ na ɪ ɪsəttaa tillaa kɛ ɪsəttaa.

9 Na pá pɛti tɔm səsə yaa Satan ɪ wei ɪ puɔyusiyi antulinya təna tɔ. ɪ na ɪ ɪsəttaa
tillaa kɛ pa kpɛntaa na pá pɛti aɛ.

10 Ḿpóyó ma nu pə yəwɔtəna ɪsəttaa na ton ton sɪ: Pənɛntaa pə tala Isə ɪ waasɪ.
Pənɛntaa kɛ Isə ká hólí ɪ kawulaya ton. Na pənɛntaa kɛ ɪ Mesii ká hólí ɪlɛ ɪ pəwɔw.
Pə taya pɔw tɔ, tá taapalaa tɔm suulu wei ɪ ka səɣaya tá Isə ɪsɛntaa na ɪ suuki-
wɛyɛ tɔm kɛ tam tɔ pa ləsa-ɪ ɪsəttaa na pá pɛti.

11 ɪwəyaya caləm ton tɔ, na tampana tɔm nti pa kpaalaya tɔ tɔ ton tɔw pa kəla-ɪ.
Paa hawa pa weesɛɛ kɛ sɪ ye səm səm.

12 Pə təw ilē isətənyu na ku taa nyəma me í paa teu. Ama ate na tenku pə təm wenna wayo. Mpi tə, Iləyuu səsə luna isətəa na í tii mə cəw na í haya pááná ke teu, ilē pə taya pulw təw, i nyəma si i wule wəsaa.

13 Tum kəma na í ná si pa pəta-i ate, ilena í suw alw wei i ka ləla apalwəyaya tə i waali ké seu.

14 Ḿpóyú pə nyəsa alw ke hekəle səsə keŋ naale si í kuŋi huntu na í tala i təcayale ke wəlaya tetu taa. Tənyaya paa təw-i puŋi tooso na pənyaya həyəluyw taa, na tum kaa keesi-i.

15 Tənyaya tum tə lum na i nəyɔ na pə lá isu pəyɔ səsəyɔ ke alw inu i waali si lum hola í kraya-i.

16 Ama tetu waasa alw inu, tetu haa nəyɔ na t́ li lum mpi tum ka təna i nəyɔ ke mpw tə.

17 Ḿpóyú tum mw alw na pááná ke səsəm, na í polo na í yoonə alw piya nsi pə yelaa tə. Mpeyele pa təna mpa pa tənəyɔ Isə kəheelitə na pá təkə teu ke tampana nna a təw Yesu kulaa tə.

18 Ilena í polo i səŋ tenku nəyɔ təw.

13

Wontu naale təm

1 Ḿpóyú ma na wontuyu nakwli na ku lukəna tenku taa. Ku həŋ we naanwəa na ku nyəwŋ ke naatosompəyɔlaya. Na ntenin tema paa ku həluyw ŋku ku təw. Na pə ŋmaa ku nyəwŋ təw ké hətə nte tə twuki Isə tə.

2 Wontuyu ŋku ma na mpw tə ku nəyəsəna kprou ké, na ku nəwhe e ná nəyəsəna wontuyu ŋku pa yaa si wusi tə ku nyəna, ku nəyɔ isu təyɔlaya nyəŋka. Ḿpóyú tum səsə ha-kuwɔ i toma na i kawulaya kumte na i pəsuyw səsəwŋku.

3 Wontuyu ŋku ku nyəwŋ taa lenku caya ké isu pu ku-kuwɔ isayakuyw. Ama timpɔ pu ku-kuwɔ isayakuyw ke mpw tə pə waawa. Ḿpóyú antulinya təna puwla wontuyu ŋku na pá we ku waali.

4 Tənyaya yəlaa təna suw tum səsə ke seew ke i hav i pəsuyw ke wontuyu tə pə təw. Na pa seekaya wontuyu tətə na pá faaləyɔ si: Wontuyu kune ku taka wee kele? N ke awe na nyá na-ku í səŋ na í yoo?

5 Ḿpóyú pə ha wontuyu ke mpaaw na kú yəyɔti kalampaanɔ təm na ku twu Isə. Na pə ha-kuwɔ pəsuyw si ku paasi na kú lá isətwnaa nule na naale taa.

6 Tənyaya ku suw Isə ké footuyu, na ku yaa i hətə na timpɔ i wee tə na pa təna mpa pa we isətəa tə na ku twu.

7 Na pə ha-kuwɔ mpaas si ku yoonə Isə yəlaa na kú kəli-we. Na pə ha-kuwɔ pəsuyw si ku kpiliki kpeka təna na piitum təna na nsəma təna yəlaa na katenasi təna yəlaa.

8 Ate yəlaa təna ká seena-ku. Mpa pa həla pa ta ŋmaa lwəyaya ŋka pa kuwa tə ka weesuyw takəlaya taa ké tuu antulinya kancalaya tə mpe paa seena-ku.

9 Ye wei i ké təm nuŋw pəntu i nu.

10 Ye pə tə wulw wei ké hatuu i tanəŋ tee si paa təkɔ-i saləka, isu pa təkə-i saləka inu, pu saaləyɔ. Na ye pə tə wei iləye hatuu i tanəŋ tee si paa ku-i na layate, isu pa ku-i na-te, pu saaləyɔ. Pə təw ké Isə yəlaa ka təkɔ suulu na pá tə Isə ké naani ké ḿpóyú tam.

11 Ḿpóyú ma ná wontuyu lenku na ku luna tetu tee. Ku həŋ we naale na í nəyəsəna iwəyaya həŋ, na ku yəyɔtaya isu tum səsə.

¹² Ku lapəna kancaalaya wontuyu pəsuyu tənaya kule ku isentaa. Na ku caalaya tetu na tə tō yəlaa si pá see kancaalaya wontuyu ŋku pu kowa isayakuyu na pə waa tō.

¹³ Ḿpóyú wontuyu naale nyəŋku kune ku lapa piti təma səsəna. Haləna ku lakaya na kəkə lukəna isətaa na ká tiiki ateyə yəlaa təna isentaa.

¹⁴ Pə ha-kuyu mpaav si kú la piti təma nnaɣa kancaalaya wontuyu isentaa tō, ku tolisa atə yəlaa ké na-ye. Ku heelaya atə yəlaa si pá lu wontuyu ŋku layate hikaa na paa na mpu ku wəna ku weesuyu tō ku leesuyu.

¹⁵ Ilena pə há wontuyu naale nyəŋku ŋkuyə pəsuyu si ku woso weesuyu feesiŋ ke kancaalaya wontuyu leesuyu tō, na leesuyu ŋku ku yəyətəyi, na kó pəsi na kó kú pa təna mpa paa seeki-ku tō.

¹⁶ Ḿpóyú wontuyu ŋku ku caala yəlaa təna təpai, piya na səsaa na apila na kunyontənaa na yomaa na kasayampiya, si paa yusi paa wei i niŋ ntəyən taa na i tokuyu taa.

¹⁷ Ye pa ta yusi wei ké kuyusum pəne, puntu u pəsəyi na í ya yaa í pəeti pulb. Kuyusum mpəyəle wontuyu ŋku ku hətə, yaa kukalətu nti tə hóləyi si ku hətə tō.

¹⁸ Ləmayasəe təhulle nté cəne. Ye wei i wəna layatu puntu pəsəyi na í cəkəna wontuyu ŋku ku kukalətu, pə taya pulb tō, kukalətu nti tə lu yulb hətə ké. Kukalətu ntəyəle nasətoso na nutoso na naatoso (666).

14

Mpa pa nyəyən pə yapa tō pa yontu yoou

¹ Ḿpóyú ma nyənaya, lena má ná Iwəyaya na ká səŋa Siyən puɣu tō, na yəlaa iyisi nunəwa na iyisi nule na liyiti (144000) wə ka cələ, na pá ŋmaa pa tokuŋ taa ké kana ka Caa pa həla.

² Tənaya ma nu pə yəyətəna isətaa na pə la yuŋ isu lum kpenyuxu na pə faləyi səsəm tō, isu tən holuyuuuna toŋ tō pə taka. Pə yəyətəna na má nukı tō, pə nəyəsəna ké isu saŋku mataa kuluyu pa saŋkənaa mapu na pə wiiki isəna tō.

³ Na yəlaa iyisi iyisi inı i səŋa ḿpóyú kumte na weesih nyəma liyiti na səsaa pa isentaa na pá yooki Isəsəele yontu kəfatu. Yəlaa iyisi nunəwa na iyisi nule na liyiti (144000) wei pa yapa tetu tō tō i paasi, nəyəlb fei wei i pəsəyi na í nyi yontu tənə tə yoou tō.

⁴ Mpe inı pa ta pilisi pa ti na alaa, pa caya ḿpóyú təcəŋ. Paa timpixi Iwəyaya puki, pa tənəyi-keye. Pə yapa-weye yəlaa heku taa ké si pə caaləyənə-weye Isə na Iwəyaya ke hau.

⁵ Pa ta nuna pa nəəsi na pəpətiya, pa feina taalı nəyəlb.

Isətaa tillaa tooso təm

⁶ Ḿpóyú ma na isətaa tillu lelb na í koləyi hontu ke hatuu isətaa. I wəna Laapaali Kupaŋ tam tō nyəŋ nəyəlb si i kaasəyi atə yəlaa na piitimnaa təna taa yəlaa na kpeka təna na nsəma təna na yəlaa təna.

⁷ I yəyətəyana nəyə səsəya si: I nyana Isə na í tu-i teeli. Pə taya pulb tō, pənente pə talaa ké si í həna yəlaa ke təm. Wei i lapa isətənyu na tetu na tənku na hila tō í see inı.

⁸ Tənaya isətaa tillu naale nyəŋ ná luwa kancaalaya nyəŋ waalı na í tən si: I tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. Inı i nyəəsəna piitim təna yəlaa ke i solum, i asilima səsəna anı a solum.

⁹ Isətaa tillaa naale inı i waalı ké tooso nyəŋ luwa na í yəyətəyənə nəyə səsəya si: Ye wei í see wontuyu ŋku na ku leesuyu na í tó ku kuyusum ke i tokuyu taa yaa i niŋ taa tō,

10 pount maɣamaɣa ká te na í nyɔɔ Iso solum, í pááná sɔsɔna nyəm mpi í pəla í pááná kəpu taa na pá tá pala pə taa ké pulv tɔ. Í ká ná kanɣanɣi ke kəkə na asimti pə taa ké isəttaa tillaa nahɣ nyóma na lwəyaya pa isentaa.

11 Na kəkə ŋka ka taa pa naa ĩpúyú kanɣanɣi tɔ tam tɔɔ ké ka nyɔɔsi kuləyəna iso. Mpa pa sɛe wontuyu ŋku na ku leesuyu na pa yusa-we na ku hətə kuyusum tɔ, ĩpúyú pu wee tam tɔɔ, heesuyu fei.

12 Pə tɔɔ ké Iso yəlaa mpa pa təŋəɣi í kəheelitu na pá nukəna Yesu ke teu tɔ pə wee si pá təkí suulu.

13 ĩpúyú ma nuwa pə təma-m na isəttaa si: Nmaa takəlaya taa si pə kraɣav pənenta tɔ mpa pa səki Tacaa təmle taa tɔyələ leleɣ nɪlaa. Ilena Feesuyu tɔ si: Nɪ, tampana ké, pa təma toɣ nyəna wena pa lapa tɔ, pə tala pa heesi. Pə taɣa pulv, kɔpantv nti pa lakaya tɔ nti tə təŋəyənawe.

Kumtv tate

14 Ma nyənaa tɔtɔ ile ma ná isəŋmuntuyv kəhulvumuyv nté, na nəyɔlv caya ku tɔɔ, na pount nəyəsəna yulv, na wɔla ntenuyu tema í nyuyv, na í niɣ taa ké lemse ləŋ nyəŋ.

15 ĩpúyú isəttaa tillu lelv luna Iso təseele sɔsɔle taa na í yɔyɔtəna wei í caya isəŋmuntuyv tɔ tɔ na nəyɔ sɔsɔya si: Kraɣa nyá lemse na ĩ kú, kumtv talaa ké. Tetv puwa tɔ, kumtv talaa ké.

16 Tənaɣa wei í caya isəŋmuntuyv tɔ tɔ í tv í lemse ké tetv tɔɔ, ilena pə kú tetv tɔɔ.

17 Na isəttaa tillu lelv náa luna isətənyuv taa Iso təseele sɔsɔle taa na ílə í təkə lemse ləŋ nyəŋ tɔtɔ.

18 ĩpúyú isəttaa tillu lelv wei ílə í wena pəsuyv ke kəkə tɔ tɔ í luna kətaɣa təlate na í kəɔ. Ilena í yɔyɔtəna isəttaa tillu wei í təkə lemse ləŋ nyəŋ tɔ na nəyɔ sɔsɔya si: Kraɣa nyá lemse na ĩ kóólí tetv tɔɔ leseɣ tukun, í puwaya.

19 Tənaɣa isəttaa tillu tv í lemse na í kóólí tetv tɔɔ leseɣ tukun, na í peti-í Iso pááná sɔsɔna leseɣ tənyaasəle taa.

20 Ilena pá nyaasi leseɣ ke icate waalı ké tənyaasəle taa, na caləmyv luna tənyaasəle təna na ku kpe kɔkɔkɔ na pə polo isu kilomɛtələnnaa ŋmuntuyv na nuwowa (300), na pə luma isu mɛɛtəli kulv na həyɔlvuyv.

15

Kantəkaya naasvyv

1 ĩpúyú ma ná isətənyuv taa ké kəkəlv nəyɔlv ílə tɔtɔ. Í tɔwaya na í təm we ha. Isəttaa tillaa naatosompɔyələyá təkəna kənaasənam ke təm naatosompɔyələyá. Mɔyɣi pə tɛesəyənə naasənav ile pə tɛma. Na kantəkaya nyəntv tənɛye Iso ná tu yekina ĩpúyú í pááná.

2 ĩpúyú ma ná tiɣ pə isu tenku, na í na kəkə pə sitaa. Na má ná tətəyɔ mpa paa kəla wontuyv na ku leesuyv na ŋku ku kəkəlv nté ku hətə tɔ. Pa sɛŋa tiɣ wei í pə mpv isu tenku tɔ í nəyɔ, na pá təkə sanɣkənaa mpa Iso cəla-we tɔ.

3 Na pá yooki Iso təmle tv Moisi yontv na lwəyaya nyəntv si:

Tacaa Iso kawulaya tv,
nyá təma kulapɛe tɔɔv we səyɔntv,
na a təm we piti.
Piitimnaa təna təpai wulav.
Mpi n suwa na ĩ təŋəɣi na ĩ lakí tɔ,
pə siyisaa na pə wena tampana.

⁴ Тацаа, wei i kaa nyana-η tɔ pɔntu wεε?

Awe ká kisina-η teeli tɔyɔ?

Pə taya pɔlv, nyá tike n wenna tənaniη.

Piitimnaa təna yəlaa ká te na pá kəw,

na pá luη nyá tεε na pá sεε-η.

Pə taya pɔlv, pə kula nyá kɔlapɔtv

kɔpantv təw kə na pə húlí təkεεlee.

⁵ Pəle pə waalı kə ma ná isəttaa Iso təsεεle səsəwle tulaa, na tə taa kə cokəle nte tə hólóyí sí Iso wεε tɔ.

⁶ Ḿpóyú isəttaa tillaa naatosompɔyɔlaya wei i ka təka kɔnaasənam təm naatosompɔyɔlaya iní tɔ pa lu Iso təsεεle səsəwle nte tə taa. Na pá suu kɔɔŋkpɔntu tɔŋ nyəntv wontu kɔhulɔmtv na t́ mvyi kəkə ke nyənənyəni, na pá ləla pa lanja taa kə wɔla tampalanaa.

⁷ Tənaya weesin nyəma liyiti iní i taa nəyɔlv i cəla isəttaa tillaa naatosompɔyɔlaya inəyi wɔla kəpɔnaa ke naatosompɔyɔlaya, na pá suna Iso wei i wε tam tɔw tɔ í pááná.

⁸ Ḿpóyú Iso teeli na i toma pə nyaləna Iso təsεεle səsəwle təkɔpəmm. Nəyɔlv ta pəsi na í svv Iso təsεεle səsəwle taa, haləna isəttaa tillaa yoosi kɔnaasənam təm naatosompɔyɔlaya iní na pəć.

16

Iso pááná mvyi təm

¹ Ḿpóyú ma nu pə yɔyətəna isəttaa tillaa naatosompɔyɔlaya na nəyɔ səsəyɔ ke Iso təsεεle səsəwle taa sí: I polo na í pəli Iso pááná kəpɔnaa naatosompɔyɔlaya inəyi atε.

² Tənaya kancalaya nyəŋ tεwə na í pəli i kəpɔ ke atε. Ilena səmola asayεe na kɔwəwuna kpa yəlaa mpa paa yusa wontuyv kuyvsvm ke pa təw na pa sεekaya kɔ lεsuyv tɔ.

³ Isəttaa tillu naale nyəŋ ná pəla i kəpɔ ke tɛŋku taa, Ilena lvm pəsi isv yvl svtv caləm, na weesuyv nyəm mpi pɔ wε tɛŋku taa tɔ pə sí pə təna tɔpəpəi.

⁴ Isəttaa tillu tooso nyəŋ ná pəla i kəpɔ ke pusi səsəwŋsí na sεelaa təna taa, Ilena pə lvm pəsi caləm.

⁵ Ḿpóyú ma nu isəttaa tillu wei i nyənəyənəna lvmnaa təw tɔ i tōma sí: Nyá wei n wε tənaniη tɔ, nyá wenna, na nyaa wenna. N təŋa síyisuyv ke nyá hvle təne tə taa kə.

⁶ Isv paa lentə Iso yəlaa na Iso kuyɔyɔtvtv teləsəlaa tɔyɔ n celəyi-wεyε caləm ke pənəntaa sí pá nyəw. Mpi paa lapa tɔ mpi pə feləyənə-wε.

⁷ Ḿpóyú ma nu pə yɔyɔta kətaya təlātε sí: Ḿpóyú mεε, Тацаа Iso kawulaya tv, tampəna na síyisuyv ke n təŋəyi na í hvkəna.

⁸ Isəttaa tillu liyiti nyəŋ ná pəla i kəpɔ ke ilim təw, Ilena pə kpaasi-wəyi tɔŋ sí pə kəkə í nyaya yəlaa.

⁹ Ḿpóyú hanaya paasaa na ká han yəlaa, haləna pá yaa Iso wei i təka kɔnaasənam pəne pə takanaa na i pəsuyv tɔ i hətε na pá tvv-i. Ama pa ta yele pa isayətv na pá tv Iso kə teeli.

¹⁰ Isəttaa tillu kakpasí nyəŋ ná pəla i kəpɔ ke wontuyv ŋkv kɔ kawulaya kumte təw, Ilena səkpɛtvsv nyala kɔ kawulaya taa, na yəlaa paasi na pá svvləyənə wvsasi pə tv fεi.

¹¹ Na pá tvv isəttaa Iso kə pa wahala na pa səmola pə təw. Paa na mpv tɔ, pa ta yele pa lakasi isayasi.

¹² Isotaa tillu naatoso nyəŋ ná pəla ɪ kəpɪ ke ɪfəlati pəɣo səsəɣa taa, ɪlena ka lɔm nyəə na pə ha mpaav ke awulaa səsaa mpa pa lukəna tɛv kite təə tə.

¹³ Ḿpɔ́yú ma ná aɔɣaa tooso na pá nəɣəsəna salɛɛ, na pa luna tum səsə na wontuyu na ɪsə kuyɔɣətutu tɛləsulɔ pəpətu pa nəəsɪ taa.

¹⁴ Aɔɣaa mpeyele mpa pa lakɪ piti təma tə. Tənaya aɔɣaa mpe pa tooso pa kɔlaa na pá cəki tɛtu təna awulaa səsaa təə sɪ pa kotiyi-wɛɣɛ ɪsə kawulaya tu kuyaku səsəəv wule yoonav təə.

¹⁵ Nyəni, ma kəŋ kəntɛ kɛ ɪsu ŋmulɔ. ɪlɛ ye wei ɪ təkə ɪ wontu sɪ ye pə talaa ɪ taa tɛɛ tapakpetɛ, ɪlɛ pɔntu ntɛ leleŋ nulɔ. Mpi tə, ye pa na-ɪ ŋpɔ́yú tapakpetɛ fɛɛlɛ ká lapɪ-ɪ.

¹⁶ Ḿpɔ́yú aɔɣaa mpe pa kota awulaa mpeye timpi pa yaakəna Hepəla taa sɪ Haamaketəŋ tə.

¹⁷ Isotaa tillu naatosompɔ́yɔɣa nyəŋ ná pəla ɪ kəpɪ ke heelim təə, ɪlena pə yɔɣətəna ɪsə tɛsɛɛlɛ səsəɛlɛ taa na kumte kiŋ na nəɣo səsəɣa sɪ: Pə lapayalɛ.

¹⁸ Ḿpɔ́yú tɛv nyəɣəsaa, na pə yɔɣəti, na tɛv holi, na tɛtu sele səsəm. Hatuu pə ŋmav yulɔ tə tɛtu ta selita seluyu pəne pə taka. Pəne ɪni pə kəla kpakpaa.

¹⁹ Tənaya pə faɣa ɪcate səsəɛlɛ ke hɔɣələŋ tooso na pə yəki. Na acaɛɛ səsəəna hoti tɛtu təna taa. ɪsə təəsə Papiloni səsə təə, ɪlena ɪ nyəəsɪ-ɪ ɪ kəpɪ taa pááná səsəəna sulɔm.

²⁰ Na tətənaa mpa lɔm ka cəənaa tə pá mɔki yem, pa ta tasa pá keesi pɔ́sŋ tətə.

²¹ Tɛv tɔmpɪuŋ hotayana ɪsotaa kɛ na ɪ nyəkəɣɪ yəlaa. Tɔmpələ kɔlvmtələ yuŋ ka wɛ ɪsu kiloonaa nule. Ḿpɔ́yú yəlaa tɛv ɪsə kɛ naasuyv mpi tɔmpɛɛ anɪ a naasaya-wɛ tə pə təə. Pə taɣa pɔlv, naasuyv mpi pələ pu kəla kpakpaa kɛ.

17

Wasanjalɪ kpitikpiti təm

¹ Isotaa tillaa naatosompɔ́yɔɣa wei ɪ ka təkə kəpɔnaa naatosompɔ́yɔɣa tə pa taa lɛlv kəma na ɪ yaa-m sɪ: Kəə na má huli-ŋ saləkə wei paa tu pusi paɣalɛ hekɔ taa wasanjalɪ səsə tə.

² ɪ kiŋ ke atɛ awulaa lakaya pa asilima kɔlapɔtu, na ɪ asilima sulɔm ke atɛ yəlaa nyəəwa na pə kuyi-wɛ.

³ Ḿpɔ́yú Feesuyu tɛna-m ɪlena ɪsotaa tillu pona-m wɔlaya tɛtu taa. Tənaya ma ná alɔ nəɣɔlv na ɪ caya wontuyu kuseemuyv təə, na ɪ təə waasa həla nna a tɔvki ɪsə tə təwisiwisi. Wontuyu ŋku kv nyəəŋ ka wɛ naatosompɔ́yɔɣa kɛ, na kv həŋ ke naanɔwa.

⁴ Alɔ ɪni ɪ tɔɣəla wontu kɔpampantv nti tə sɛɛwa tə, na wontu nti tə sɛɛwa təkəŋkəŋ tə, na ɪ tu wɔla na liyitee pɛɛ lutv kɔpantv, pə tu fɛɪ. Na ɪ təkə ɪ niŋ taa kɛ wɔla kəpɔ na ɪ suna acaalətv. Asilima nna ɪ ka lapa tə a ɪsaya tə ntɛ.

⁵ Pa ŋmaa ɪ tokuyu taa kɛ hətɛ natəlɪ, ama pə huwɛɛ ta tulɪ teu kɛ təyau. Sɪ, Papiloni səsə, antulinya wasanjalənaa na acaalətv pə too.

⁶ ɪlena má ná sɪ ɪsə yəlaa caləm na mpa pa lentaa sɪ pepe təə kɛ pa nuna Yesu kɛ teu tə, pələ pa caləm kuyi alɔ ɪnəɣɪ sulɔm nyəm.

Ma na-ɪ, ɪlena pə paasi na pə la-m ha.

⁷ Ḿpɔ́yú ɪsotaa tillu pəəsə-m sɪ: Pepe təə kɛ pə lakɪ-ŋ ha? Maa heeli-ŋ mpi alɔ na wontuyu ŋku kv təə ɪ caya na kv wɛna nyəəŋ naatosompɔ́yɔɣa na həŋ naanɔwa tə pa hóləɣɪ mukaya tɛ tə.

⁸ Wontuyu ŋku n na mpv tə, kv wɛna weesuyu ke hatuu ləŋ kɛ, ama kv fɛɪ ŋpɔ́yú nəəŋə. Pə wɛɛ sɪ kú lu luməŋ puuyv səsəəv taa kɛ na kú polo timpi pu tɛ

ku tòm tənəŋnəŋ tə. Ate yəlaa mpa pa həla pə taa ŋmaa weesuyu takəlaya taa ké hatuu antulinya kancaalaya tə, paa ná wontuyu kəne tə pu la-weyə ha. Pə taɣa pulv, ku wəna weesuyu ke hatuu ləŋ ké. Ama ku fei m̀p̀yó nəəŋəə, na ku taɣani luw tətə.

⁹ Nyəŋ na ləmayasəe pə təhulle kiŋ nté cəne. Nyəŋ naatosompɔyolaya inu i hólóyí pulasi naatosompɔyolaya wei i təə əlv inu i caɣaa təɣə. Na i hólóyí tətəyə awulaa səsaa naatosompɔyolaya.

¹⁰ Awulaa səsaa mpe pa taa kakpası tema hotuyu. Kuləm ná wee, na í təŋna kawulaya təyəv. Na ləlv ná ta kənta, ɪle i kəŋ i kəə tə i caɣav kaa təə.

¹¹ Wontuyu ŋku ku wəna weesuyu na ku fei m̀p̀yó nəəŋəə tə, kuləyele wulav səsə pələfeɪ nyəŋ. Mpeɣele mpu na kancaalaya awulaa səsaa naatosompɔyolaya inu. Kəv puki timpı pu te ku tòm tənəŋnəŋ təyə.

¹² Həŋ naanəwa wei n nawa tə i hólóyí awulaa səsaa naanəwa mpa pa ta təyətə kawulası tə. Ama pu ha-weyə kawulası toma, na pa na wontuyu ŋku pá təyə kawulaya ke kaləfu kuləm taa.

¹³ Pa naanəwa inu pa təna paa la ləmayasəle kuləmtəle na pá məŋna pa toma na pa kawulası na pá cəla wontuyu.

¹⁴ Paa kulı na pá yoona ləwəyaya, ama ləwəyaya ká kəli-wə. Pə taɣa pulv təə, ŋkeɣele səsaa səsə na awulaa təna Wulav. Ka na ka nyəma mpa pa yaawa na pá ləsi na pa ké nuntaa tə paa kəli-wə.

¹⁵ M̀p̀yó isətəa tillu tasa-m heeluyu si: Pusi nsi n nawa na wasəŋkali caɣa si həku tə, yəlaa na samaa na piitimnaa taa yəlaa na nsəma taa yəlaa nté mpu.

¹⁶ Həŋ naanəwa wei n nawa tə na wontuyu pa taa ká kpana wasəŋkali inu, na pá ləeki i wontu təna na pá ye-le i kpeɛ. Paa təyə i nantv, na pá wəpı-i kəkə.

¹⁷ Pə taɣa pulv, ləv tona pa lotunaa taa ké hūwee si pá kpeɛntı nəyə kuləmaya na pá lakı na pá məŋna pa kawulası toŋ na pá cəla wontuyu, na pá yoosi nti nti tə ləmayasəe i ka twəa tə, haləna ləv ka yəyətə nti tə tə la.

¹⁸ Na əlv wei n nawa mpu tə, ɪcate səsəəle nte tə ŋmakələyı ate awulaa səsaa təyələ.

18

Papiloni hotuyu təm

¹ Pəle pə waalı ké ma ná isətəa tillu ləlv na í luna isətəa na í tiiki. I wəna pəsuyə ke səsəm ké, na i teu nawa ɪsu kəkə na pə cəə tetv təna.

² M̀p̀yó i yəyətəna nəyə səsaya si: I tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. Pənente i pəsa əlɣaa təcayale, na əlɣaa nəyə na pa suka, na tetv suması nsi paa cəa tə si nəyə na si suka təcayale nté təna.

³ Pə taɣa pulv, inu i nyəsəna piitimnaa təna yəlaa ke i səlvm, i asilima səsəəna anı a səlvm. Na i kiŋ ke ate awulaa səsaa lakaya pa asilima kuləpətv. Na ate paɣatəlaa pilina i wontu kəpantv nti tə fei nyəyəsuyv tə.

⁴ M̀p̀yó ma nu pə yəyətəna isətəa, ɪle pə taɣa isətəa tillu inu i nəyə. Pə təmaya si: Ma yəlaa, í se i kiŋ, na pə taa kəə na i ɪsəyətə taana-mə, na pə kəə na pə naasəyı na pə kpeŋna-mə.

⁵ Pə taɣa pulv təə, i ɪsəyətə kaawaya na pə kaləsəna isətənyuyv, ləv təəsa i lakası ɪsəyası təə.

⁶ I ləeti-ı mpi i ka lapə-mə tə. I fəli-ı isəna mpi i ka lapə təyə təm naale. I suuli i kəpəv ke səlvm mpi pə kəla mpi i puukaya-mə təyə toŋ ke təm naale.

⁷ I tu-¹ wahala na konyon na p² tala isi i ka tuyo i t³eyi teeli na i kaa wontu kupantu ke isana mpi to. I yoyota i taa si: Ma cayaaka taka ke isi wulaw, ma ta nyi leelutu, ma kaa nyi mpi pa yaa si konyon to.

⁸ P² taa ke koonasam mpi p² suwa si pu naasana to, kuyaku kulomoyo ke pu tii p² t³enaya i t³o t³ekpili. Mp²ayale kutom²eh na sam na nyoyosi. K²oko ka nyaya i t³ona teluka. P² taya pulu, T²acaa Iso wei i lak²ana-¹ tom to i we toma ke.

⁹ I kin ke ate awulaa sosaa lakaya pa asilima kulaputu na pa nuk¹ i lelenj. Paa te na p² na k²oko nyaki-¹ na nyoyosi nsi si kul²eyi to, de paa tui n²oyosi ke i t³oo, na paa kpa pa lanja na p² wii sosam.

¹⁰ Paa hatel²ona-¹ si p² taa koo na p² na i wahala. Na paa to si: Waiyo, waiyo. P²owe, Papiloni icate sosoole na tonj nyente t³ene, kal²efu kulom taa kele p² tema-²ny² sala²ka tuyo na?

¹¹ Ate taat²alaa na tula n²oyosi ke t³o t³oo t³oto na p² kpa pa lanja na p² wii sosam. Mpi to, n²oyolu u tas²eyi pa taat²ele ke yapu.

¹² Paa wulanaa, paa ny²ay²oluy² kuhulumoyu, paa liyitee p²ee. Paa lutu, paa kponk²rontu tonj nyentu p²onj kup²an, paa t³oo wontu kupampantu kus²eamtu, paa nti t³o se²e teu t³eken²kej to, paa siliki²naa, paa taasi nsi si fei yem yem to, paa tuu kela na taasi kate ny²ansi, na ny²ay²oluy² kus²eamoyu na ny²ay²oluy² mayama²ya na p²ele nte pa yaa si maap²eli to.

¹³ Paa af²enaa, paa kok²usom, paa tulaalu miili, paa tulaalu kuf²ay²atu, paa sulum, paa nim, paa mulum, paa t³oyonaya p²ee, paa naan, paa heen, paa krayan²eh na keekenaa, paa yomaa na y²elaa wees²in mayama²ya.

¹⁴ Taat²alaa mpe pa toma icate sosoole nte si: Mpi p² t³ona n nyulaya to p² saala yem. Ny² tonj na ny² lelenj t³ona to-²nj lom, n kaa tasa-²w²eyi keesu²yu.

¹⁵ Taat²alaa mpa pa taata icate sosoole taa na p² pili to, paa te na p² hatel²ona-te si p² taa koo na p² na t³o wahala. Paa tui n²oyosi na paa kpa pa lanja na p² wii sosam.

¹⁶ Paa to si: Waiyo, icate sosoole t³ene t³o tom we waiyo. Nte t³o suukayana kponk²rontu tonj nyentu p²onj kup²an na wontu kupantu nti t³o seewa to, na wontu nti t³o seewa t³eken²kej to. Na nte t³o tukayana wola na liyitee p²ee na lutu p² tu fei.

¹⁷ Na kal²efu kulom taa kele t³o apititu tema-²teye lom tuyo.

Kpul²eh taa sosaa sosaa na i s²ulaa na i saalaa, na pa t³ona mpa pa t³ok²ona tenku to, pa s²eha pool²uh taa,

¹⁸ na p² na t³o k²oko nyoyosi. Ilena p² maki kapusi na p² to si: Pa ta nata icate na t³o tal² icate sosoole t³ene.

¹⁹ Mp²oy² pa cosa tetu na p² p²eli pa ny²onj taa, na p² tui n²oyosi na p² kpa pa lanja na p² wii sosam. Na p² maki kapusi si: Waiyo, icate sosoole t³ene t³o tom we waiyo. Pa t³ona mpa pa w²ena kpul²eh ke tenku taa to t³o tonj ke pa kul²onaa. Kal²efu kulom taa kele p² t³ona p² tema-²teye lom tuyo.

²⁰ Tou, is²ontoyu ny², p² wak²ela-te to, paana-te de. Iso y²elaa me, na tillaa na Iso kuy²ay²otutu tel²es²elaa, i paana-te. P² taya pulu, isayatu nti tu lapa-me t³oy Iso h²ung-te.

²¹ Mp²oy² is²otaa tillu tonj tu n²oyolu kpa²ya p²ele sosoole, t³o t³oo we isi namle, na i peti tenku taa. Ilena i t³onj si: Is²ont²oy² paa peti Papiloni icate sosoole ke tuu p² t³ee na p²aan² sos²ona, na pa kaa tasa-²teye keesu²yu.

²² Na pa kaa tasa nuu ke Papiloni ny² ny² taa ke san²konaa na cam²eh na h²asi na akante² p² tanj. Pa kaa tasa nuu ke tamle latu n²oyoluy² tamle nat²eli t³o taa. Na pa kaa tasa nuu ke namle kp²aloy².

²³ Fet²ela kaa tasa mu²ye ke ny² taa, p²es² pa kaa tasa akpa²ale ay²oola tanj nuu ke ny² taa. Ny² taa taat²alaa h²ate ka yaana antulinya taa ke lonj, na ny² pu²yusa y²elaa t³ona na ny² topoto²o t³ama p²ekuy².

24 Pa nawa Iso kuyogotutu teləsəlaa na Iso yəlaa pa caləm, na pa təna mpa pa ku tetu tō tō pa caləm ke Papiloni taa tōy pa tu-teye saləka.

19

1 Pəle pə waali ké ma nu pə yogotəna nəsisi səsənsi na isətəa, na pə we isu samaa tuutuuma yogotuyu tō si: I sa Iso. Ta Iso yakəna, na inəgəle teeli na toma pə tu.

2 Tampana na siyisuyu ke i təhəyi na i huəkəna. Pə taɣa pulb, wasəŋkali səsə wei i wakəlaya tetu na i asilima tō, i ku i təm. Na isəna mpi inu i ka ku Iso yəlaa tō, Iso nā tu-i pə saləka.

3 Na pa tasa yogotuyu tōtō si: I sa Iso. Icate səsəde nte tə kəkə nyəsisi təhna kuluyu ke tam ké.

4 Mporog səsaa hiu na liyiti inu na weesin nyəma liyiti inu pa lunja akula na pá see Iso wei i caya kumte tō tō, uena pá tō si: Ami. I sa Iso.

Iwəyaya akpayale kotəyov

5 Mporog pə yogota kumte kin si: Səsaa na piya mpa me i ké Iso pəyalaa na i see-i tō, i sa ta Iso.

6 Ma nu pə tasa yogotuyu na pə nəgəsəna isu samaa tuutuuma yogotuyu tō, na pə we yun isu lum kpenyuyi na pə faləyi cooo tō, isu tev holuyuu səsəm tō taka. Ma nu pə yogotaa ké si: I sa Iso, pə taɣa pulb Taca Iso kawulaya tō inu i təkəna kawulaya.

7 Iwəyaya pəelə krau talaa, na ka pəelə maɣamaya nā tu taɣana i ti. Pə tō ule tə paa na tā laŋa holumi, na tō tu-i teeli.

8 Pə ha i pəelə ke mpa si i suu kponkrontu tōh nyəntu puuyu kupaŋku ŋku ku muɣi kəkə ke nyənənyəni na ku fei asilima tō. Puuyu ŋku ku wee ké isu yəlaa təma kupaana.

9 Mporog isətəa tillu təma-m si: Nmaa takəlaya taa si Iwəyaya kra ka pəelə na pá yaa mpaɣa təyov təyole lelen nulaa. Na i tasaa si: Təm tənə tə ké Iso kuyogotutu tampana nyəntu ké.

10 Tənaɣa ma hənta i tee si ma see-i. Ama i təma-m si: Taa la mpu, ta tənaya təmle nyəma ké. Taɣale mpu na nyā taapalaa mpa Yesu kula tampana tō na pá nyi-ye tō. Ye seeu ule, Iso ké n ká see.

Yesu kula tampana nna a tō tō, anu a tona Iso kuyogotutu teləsəlaa ke yogotuyu.

Kpaɣanvholvmaya cayaib

11 Mporog ma nā isətənyu tulaa, uena kpaɣanvholvmaya lu. Pa yaa ka tō cayaib si kupaŋ na Tampana tu. Siyisuyu ke i təhəyi na i huəkəna i təm na i yookina i yovu tōtō.

12 I ise we ké isu kəkə mukuyu tō, na i nyuyu taa ka we teeli ntenin paɣale. Pa ŋmaa hətə natəlayi i tō, na nəgəlv ta nyi-te ye pə taɣa i tike.

13 I capa wei i suuwa tō i təna na caləm ké. I hətə nte si: Iso Təm.

14 Mporog isətənyu taa yoolaa hu i waali na pa kpaɣanvholvmasi, na pá suu kponkrontu tōh nyəntu puuyu kupaŋku ŋku ku holumaa təlalai na ku fei asilima tō.

15 Laɣate kəsəntəle nte i ka kəna kateŋasi tō yəlaa tō i nəgə taa ké tə lukayana. Na nyəgəlvu kpatoguyi ke i ká tiikiyina-we. Na i ká yoti leseŋ ke tənəasəle nte tə ké Iso kawulaya tō pááná səsəna solum tənəasəle tō tə taa.

16 Pa ŋmaawa i nəhəe na i capa pə tō ké si: Awulaa Wulav, səsaa Səsə.

17 Μπόγύ μα ná ισόταα tillu nəɣɔlv ilé na í sɛŋa ilim tɔɔ. Na í má kapusi na í heeli sumasi nsi si kuləɣi iso tɔ si tɛna si: I timsi na í kɔɔ Iso acima səsɔɔna taa.

18 I kɔɔ na í tɔɣɔ awulaa na yoolaa na pa səsaa pa nantu, na kpayanəŋ na í tɔɔ caɣalaa pa nantu, na í tɔɣɔ yɛlaa tɛna, yomaa na kasayampiya na səsaa na piya, pa nantu.

19 Μπόγύ μα ná wontuyu ŋku na aɛ awulaa na pa yoolaa pa kotaa si pa yookina kpayanu tɔɔ caɣalv inu na ilé i nyəma.

20 Tɛnaɣa pa kpa wontuyu ŋku na Iso kuyɔɣɔtɔtv teləsvlv pɔpɔtv wei i ka lapa piti tɛma ke kv isɛntaa tɔ na pá tɛki. Piti tɛma nna i lakaya mpv tɔɣɔ i puɣusayana mpa pa yusəna wontuyu kuyvsvm pəyele pa sɛekaya kv lɛsvyɔv tɔ. Μπόγύ pa kpaɣa wontuyu ŋku na Iso kuyɔɣɔtɔtv teləsvlv pɔpɔtv inu na pá peti-wɛɣɛ kɔkɔ tɛŋku wei i tɛŋna mvyv tɔ i taa na pa isɛ.

21 Pə kaasa mpa tɔ, pa kv pɛle na layatɛ nte tɔ lukəna wei i caɣa kpayanu tɔɔ tɔ i nɔɣɔ taa tɔ. Ilena sumasi tɔɣɔ pa nantu na pə tala-si.

20

Pusi iyaya (1000) tɔm

1 Μπόγύ μα ná ισόταα tillu nəɣɔlv na í luna ισόταα na í tiiki, na í tɔka i niŋ taa ké lumaŋ púúɣv səsɔɔv saadv na alukpaluv tɛŋkuŋ nulu.

2 Tɛnaɣa i siisaa na í kpa tɔm səsɔ kvpəŋ inu na í tv-i alukpala si í caɣa ŋpúúɣv pusi iyaya (1000). Iɔɣɔv ke pa yaa mpv si: Tvɔm səsɔ kvpəŋ, na kulvm inəɣəle Satani.

3 Μπόγύ ισόταα tillu kpaɣa-i na í peti lumaŋ púúɣv səsɔɔv taa na í tɛki, na í kaləsi na í tv pə tɔɔ ké kuyvsvm si tvɔm səsɔ í taa tasa mpa hikuɣu na í tolisi katerasv tɔɔ yəlaa, haləna pusi iyaya (1000) ŋke ká tɛ na pácɔ. Pə waalv ilɛ paa tvli-i wɛɛ naalɛ.

4 Μπόγύ μα ná kumlee na pá hawa a tɔɔ caɣalaa ke pəsvyɔv si pá hvvki tɔm. Na má ná tɔtɔɣɔ mpa pa heelaya tampana nna a tɔɔ Yesu kulaa tɔ na Iso Tɔm na pá lenti-wɛɣɛ pə tɔ tɔ pa ləsaɛi. Pɛle pa taa sɛɛ wontuyu ŋku na kv lɛsvyɔv. Pəyele pa ta tv wontuyu ŋku kv kuyvsvm ke pa tokvŋ yaa pa niŋ taa. Μπόγύ pa fema na pá ná Kilisiti pá tɔɣɔ kawulaya ke pusi iyaya (1000).

5 Ama pusi iyaya (1000) ŋke kaa tɛma na pácɔ sətəa leləa fe. Sətəa taa fem kancaalaya nyəm nté.

6 Mpa paa fe fem kancaalaya nyəm pəne pə taa tɔ mpɛɣɛle lelen nulaa, na mpɛɣɛle pə paasaa na pə kooli koolɛe kupana. Səm kulɛlɛm u tasəɣi-wɛɣɛ pəsvyɔv. Ama paa la Iso na Kilisiti pa kətəlaa, na pá na-i paa tɔɣɔ kawulaya ke pusi iyaya (1000) taa.

Satanı kpisuyu

7 Pusi iyaya (1000) ŋke ka kəŋ na ká yoosi ilɛna pá tóli Satani ke i saləka taa.

8 Na i ká cɔɔ antulinya piitimnaa tɛna tɔ tɛpai na í puɣusi yəlaa. Mpɛɣɛle Kóki na Makəki. I ká koti-wɛ si pá yoo, na paa wɛɛ paɣalɛ isv tɛŋku nɔɣɔ kanɣəŋa pɛɛ.

9 Pa luna nté na tetv tɛna tɔɔ ké paa le, na pá tá kotaya ke Iso yəlaa təsikile na Iso luyv tɛɛ icatɛ. Ama kɔkɔ luna ισόταα na ká kv pa tɛna tɛnanəŋ.

10 Μπόγύ pa pɛta Iɔɣɔv wei i puɣusaya-wɛ tɔɣɔ kɔkɔ na asimti pə tɛŋku wei i taa paa tɛma wontuyu na Iso kuyɔɣɔtɔtv teləsvlv pɔpɔtv ke pɛtvɔv tɔ i taa. Ilim na ahoo ke pu naasəɣi-wɛɣɛ tam tɔɔ ké mpv.

Kantəkaɣa hvvle

¹¹ Μρύγύ μα ná kumte səsəle kühülmle na tə təə cəyalv. Tənaγa tetv na isətənyv mükə yem ké i isentaa təkpaataa.

¹² Pə waali ké ma ná sətāa səsaa na səkpema na pá səηa kumte isentaa. Μρύγύ pa heta takəlası. İlena pá hətı takəlaya ləηka tətə, kələyēle weesuγu nyəηka. İlena pá sūv sətāa ke təm nti nti paa lapā na pá ηmaa-təγı takəlası nsi sı taa təγə hūnāv.

¹³ Μρύγύ tenku ləsa sətāa mpa i ka lipa tə. Na səm na sətāa təcayale náá ləsi tətəγə yəlaa mpa paa wə pə taa tə. İlena pá pəəsı paa wei ké nti i ka lapā tə.

¹⁴ Pə yela səm na sətāa təcayale, İlena pá pətı pələye kəkə tenku taa. Kəkə tenku mənəyale səm küleləm.

¹⁵ Ye wei i həte í fei weesuγu takəlaya taa, kəkə tenku taa ké pa pətəγı-i.

21

İsətəntvyv küfalvyv na tetv küfatv

¹ Μρύγύ ma ná isətənyv küfalvyv na tetv küfatv. İsətənyv küpənyv na tetv küpəntv ka mükə yem ké, na tenku ná fei tətə.

² Na má ná icate nanη nyənte. Yosalem küfalv, na tə luna isətāa ké İso kiη na tət tiiki. Tə tayana tə təγı teu ké İsu pələ təyanvyv i ti na í puki i paalv kiη tə.

³ Tənaγa ma nu pə γəγətəna kumte kiη na nəγə səsəγa sı: Pənente İso təcayale wə yəlaa həkv. İ na-wə paa cəyana, na paa la i yəlaa. Pá na İso maγamaγa paa cəyana na pá nyənəγı-i pa İso.

⁴ İ ká huı pa isələm təna təpai. Səm kaa tasa wəev. Küpəm mpi pə təna pu muki yem.

⁵ Μρύγύ wei i cəγa kumte tə tə i təma sı: Pənentaa ma pəsəγı pə tənaγa küfam. Na i heela-m sı: Nmaa-tı. Mpi tə ma küγəγətvtv ke tampana ké, na tə mūna pá te-tı na taa.

⁶ Na í tasa sı: Pə lapayale. Maγale Aləfa na Omeka, kancaalaya tv na kantəkaya tv. Lvkətv í wəna wei, maa ha-i weesuγu lvm səelə ke faalaa na í nyəə.

⁷ Ye wei í lapā kəllv maa lapı-i kücəəv küne, na i ká yaa-m i İso, na maa yaa-i ma pəyalv.

⁸ Ama pə yela səγəntvnaa na ma ta nyı isənāa na acaalətv nyəma na yvlvkulaa na asilima lataa na mpa pa lakı toptotopə təma tə na tıη laalaa na pəpətənaa təna pa təcayale nté kəkə na asimti pə tenku wei i mvyı kəkə tə i taa. Səm küleləm nté.

Yosalem küfalv

⁹ İsətāa tillaa naatosompəγəlaya wei i ka təkə kəpənaa na pá suna kənaasənam kantəkaya nyəm ke təm naatosompəγəlaya tə pa taa ləlv kəma na í tə-m sı: Kəə na má hvl-η pələ wei paa kpa tə, İwəyaya alv nté.

¹⁰ Μρύγύ Feesuγu tēna-m na isətāa tillu kpaγa-m na í kraası pvyv səsəəv nakvli kv comcom nəγə taa. Tənaγa i hula-m Yosalem, icate nanη nyənte nte tə luna İso kiη ke isətāa na tət tiiki tə.

¹¹ Na tə na İso teeli tənəənənyəni. Tə teekaya kəkə ké na pá nəγəsəna liyitee pələ kücələllə nte tə naa İsu tıη tə.

¹² Kolunə səsəəηka kükulaya cəna-te, na tə wəna nənəəsı naanvwa na naale, na isətāa tillaa naanvwa na naale tənə tə nənəəsı. Na pá ηmaa nənəəsı nsi sı tək ké İseyeli nyəma kpeka naanvwa na naale həla.

¹³ Nənəəsı tooso ka wəna paa həγəlvv ηku kv təə, İlim təlule təə ké nənəəsı tooso, na İlim ntəγəη təə ké tooso, pə mpətəηη təə ké tooso, na İlim tətule təə ké tooso.

14 Pɩŋ naanɔwa na naale tɔ kɛ koluŋa na ɪcate pɔ sɛŋaa. Na pɔ ŋmaawa pɩŋ ɪ tɔ kɛ lɔwɔyaya tillaa naanɔwa na naale hɛla.

15 Isɔtaa tillu wei ɪ yɔɔɔɔɔɔɔɔ-m tɔ ɪ tɔka camlɔyɔ kɔmɔɔɔɔɔɔ ke ɪ nɩŋ taa. Camlɔyɔ ŋku kɔ kɛ wɔla kɛ, sɪ ɪ mɔɔɔɔɔɔɔɔna ɪcate na tɔ nɔnɔɔsɪ na tɔ koluŋa.

16 Kɔŋkɔmɔŋ liyiti kɛ ɪcate wɛna, na tɔ wɔŋ tɔ na tɔ tayalɔŋ tɔ wɛ teitei. Mɔpɔyɔ isɔtaa tillu mɔɔɔɔ ɪcate na ɪ camlɔyɔ ŋku, na ɪcate kɔŋkɔŋ tayalɔŋ wɛ kilɔmɛɛtɛlɔna iyisi naale na ŋmɔnɔyɔ (2200), na tɔ wɔŋ tɔ na tɔ kɔŋkɔlɔmɔŋ tɔ tɔtɔyɔ mɔpɔ.

17 Na isɔtaa tillu mɔɔɔɔ koluŋa tɔtɔ, na kelɛ ka kɔŋkɔlɔmɔŋ mɔɔɔna mɛɛtɛlɔnaa nutoso na kakpasɪ. Isɔna pa mɔɔɔɔyɔ tɔyɔ ɪ mɔɔɔɔaa.

18 Liyitee pɛɛ kɔcɔlɔcɔlɛɛ ke pa ŋmana koluŋa. Pɔ yɛla ɪcate tɔ, wɔla mɔɔɔmɔyɔ ke pa ŋmana tɛlɛ, na wɔla ɪ ɪ wɛ tɛɛɛɛɛɛ kɛ ɪsu tɩŋ.

19 Liyitee pɛɛ ke pa lapɔna kacɔka ke ɪcate koluŋa kite tɛɛ pɛɛ tɔ. Kancaalaya nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ nte tɔ sita cɔntɔ na pooku tɔ. Naale nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ nte tɔ wɛ pooku tɛlɛ tɔ. Tooso nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ pooku na atɔntɔtɛ. Liyiti nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ tɩŋ atɔntɔtɛ.

20 Kakpasɪ nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ kɔkɔɔɔtɛlɛ. Naatoso nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ kɔsɛɛmlɛ cɔntɔ taka. Naatosompɔyɔlayɔ nyɛntɛ nte liyitee pɛlɛ atɔntɔtɛ na pooku. Pɔlɛfɛi nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ atɔntɔtɛ na pooku nyɛntɛ. Pɔyɔlayafɛi naanɔwa nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ tɩŋ kasasɔŋa nyɛntɛ. Naanɔwa nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ atɔntɔtɛ kasasɔŋa nyɛntɛ. Naanɔwa na kɔlɔm nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ pooku atɔntɔtɛ nyɛntɛ. Naanɔwa na naale nyɛntɛ ntɛ atɔntɔtɛ akpaayala.

21 Nɔnɔɔsɪ nsi sɪ naanɔwa na naale sɪ kɛ kacɔka wontu naanɔwa na naalɛyɛ, paa nɔnɔyɔ ŋka na ka kacɔka wontuɔyɔ. Wɔla mɔɔɔmɔyɔ pɔna ɪcate nte tɔ hapɔlɛ tɔna, na wɔla ɪ ɪ wɛɛ kɛ ɪsu tɩŋ wɛv tɔ.

22 Ma ta na Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔlɛ ke ɪcate nte tɔ taa. Mpi tɔ, Tacaɔ Isɔ kawulaya tɔ na lɔwɔyaya paa kɛna ɪcate nte tɔ Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔlɛ.

23 ɪcate nte tɔ ta tasa ilim yaa isɔtɔ pɔ tɔm ke lapɔ sɪ pɔ naaki tɔ taa. Mpi tɔ, Isɔ teeli kɔ naana tɔ taa ɪsu kɔkɔ, na lɔwɔyaya kɛna tɔ kɔkɔ.

24 Antulinya taa yɔlaa kɔ tɔŋna tɔ kɔkɔsɪ, na atɛ awulaa sɔsaa kɔ pona tɔ taa kɛ pa apititu.

25 Tɔ nɔnɔɔsɪ kɔ tɔlɪ mɔpɔyɔ ilim taa kɛ, sɪ kaa tɔkɪ. Pɔ tayɔ pulɔ, ahoo fɛi tɔtɔ sɪ a tasɔyɔ yuɔyɔ.

26 Paa pona tɔ taa kɛ piitim tɔna yɔlaa apititu na pa sɔsɔɔntɔ.

27 Na asilima nyɛm napɔlɪ yaa yɔlaa mpa pa laki acaalɔtɔ na pɔpɔtɔ tɔ pa kaa sɔv tɔ taa. Ama mpa pa hɛla wɛ weesɔyɔ takɔlayɔ ŋka ka kɛ lɔwɔyaya nyɛŋka tɔ ka taa tɔ, mɔpɛ paa sɔvna ɪcate nte tɔ taa.

22

1 Isɔtaa tillu hulɔ-m tɔtɔyɔ weesɔyɔ lum pɔyɔ sɔsɔyɔ, na ka lum wɛ tɔkɔkɔkɔ ɪsu tɩŋ, na kɔ luna Isɔ na lɔwɔyaya pa kumte tɛɛ.

2 Na kɔ kɔpɛŋ ɪcate sɔsɔlɛ nte tɔ hapɔlɛ hɛkɔ taa. Na weesɔyɔ tɔyɔ sɛŋa pɔyɔ sɔsɔyɔ ŋkɛ ka kɔtentɛmɩŋ naale tɔtɔ, kɔnɛ na cɔnɛ na kɔnɛ na cɔnɛ, na kɔ lɔlɔyɔ tɔm naanɔwa na naalɛyɛ pɔnaɔyɔ taa. Paa isɔtɔ wei kɛ kɔ lɔlɔyɔ. Kɔ hatɔ haaki piitim yɔlaa ke alaafɔyɔ.

3 Mpi Isɔ tɔŋsa mɔpusɪ tɔ pɔ taa pulɔ kaa wɛɛ ɪcate nte tɔ taa.

Isɔ na lɔwɔyaya pa kumte kɔ wɛɛ tɔ taa, na Isɔ pɔyɔlaa kɔ sɛɛkɪ-ɪ.

4 Paa nɔ ɪ isɛntaa, na paa ŋmaa ɪ hɛtɛ ke pa tokuŋ taa.

⁵ Ahoo fei si a tasəxi yuxu tətə. Pa kaa nyuli si fətəla yaa ilim í naa-wə. Pə tayə pəlv, Tacaa Isə ká tə-weyə kəkəsi. Na paa təyə kawulasí ke tam təə.

Yesu kənte

⁶ Mpróyó isətəa tillu heela-m si: Təmnaa pane pa ké tampana ké, na pa nəyəsəna pá tə-wə na taa. Na Tacaa Isə wei í haə Isə kuyəyətutu teləsəlaa ke í Feesuyu tə, uní í ka tilina í isətəa tillu si í hólí í pəyalaa ke mpi pə weə pə kəh nəəhəə tə.

⁷ Mpróyó Yesu yəyətəa si: N nuwaa, maa kəə nəəhəə. Lelenj nulv nté wei í təhəxi cele təmnaa mpa pa ηmaa takəlaya kanə ka taa tə.

⁸ Yohaani má, ma nuha na má nana ma isəle ke pəne uní pə təna. Ma kəma na má tə pə tənaya mpróyó nuu na nau, iləna má həntí isətəa tillu wei í hula-m-wí tə í nəəhəe tēe si ma seeki-í.

⁹ Tənaya í təma-m si: Taa la mpu, ta tənaya təmle nyéma ké. Tayale mpu na nyá taapalaa Isə kuyəyətutu teləsəlaa na mpa pa təhəxi takəlaya kanə ka taa təmnaa tə. Ye seətə ilə, Isə ké n ká seə.

¹⁰ Mpróyó í təma-m si: Taa ηmesí takəlaya kanə ka cele təmnaa pane yoo. Pə tayə pəlv, paa siwa waatu wei si kəkələnəa pane paa la tə waatu uní í wəsa.

¹¹ Wei í lakí isayatu tə pəntu í weə í isayatu taa na í təhna lapv. Na wei ilé í ké asilima tv tə pəntu í weə í asilima taa na í təhna í təxi pilisuyu. Na wei ilé í ké kəpəh tə pəntu í weə í kəpəntu taa na í təhna tə lapv. Na wei ilé í we tənəhə tə pəntu í weə í tənəhə taa ké mpu.

¹² Mpróyó Yesu yəyətəa si: N nuwaa, maa kəə nəəhəə. Maa kəpənna ma kufeləh na má kəə na má felí paa wei ké mpi í lapa tə.

¹³ Məyə Aləfa na Omeka, məyə kancaaləyā tv na kantəkəyā tv. Məyale caallu na tēsəlv.

¹⁴ Lelenj nulaa nté mpa pa cətəxi pa capanəa na pə ha-weyə mpaav si pá təyə weesuyu tuxv pee, na pá təhna ícaté nəhəəsi na pá svv ícaté taa tə.

¹⁵ Ama acaalətv nyéma na mpa pa lakí topotopo təma tə na asilima lataa na yəlvkəlaa na tux laalaa na mpa pa ké pəpətvnaa ke pa yəyətəyā taa yaa pa kəlapətv taa tə, ícaté waalı ké pu kaa-wə.

¹⁶ Yesu má má tilina ma isətəa tillu si í kpaalı-meyə tə tənaya Yesu seəlaa kpeka taa. Tafiiti lələna na pə ləli na pə ləli-m. Məyale təlvmaləyū.

¹⁷ Feesuyu na asaəlv kəfalv si: Kəə.

Ye wei í nu mpu pəntu í tə tətə si: Kəə.

Ləkətə í kpa wei pəntu í kəə. Ye wei í caa weesuyu ləvm, í ka hiki-wəxi faalaa.

Nti pa tēsəna takəlaya kanə tə

¹⁸ Yohaani má ma kpaaləyənə na isəle kəseemle ke mpa pa təna pa nu cele təmnaa mpa pa ηmaa takəlaya kanə ka taa tə si: Ye pə cəpa wei na í səsa pəlvəy tə təə, Isə ká səəsi kənaasənəam mpi pə təm pa kēsa takəlaya kanə ka taa təyə pəntu saləka təə.

¹⁹ Na ye pə cəpa nəyəlv na í pasa cele təmnaa mpa pa we takəlaya kanə ka taa tə, Isə ká pə pəntu ke í paa nyəm ke weesuyu tuxv pee taa, na Isə ícaté nəhəxi nyəntə nte tə təm pa kēsa takəlaya kanə ka taa tə tə taa.

²⁰ Wei í təə pə təna isəntə pə wəna tampana tə í təma si: Kəpəam maa kəə nəəhəə. Eə, pə la mpu. Tacaa Yesu, kəə mpu.

²¹ Tacaa Yesu í hólí mə tənaya pēelē.

